İmam Suyuti

Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri

PEYGAMBERİMİZİN MUCİZELERİ VE BÜYÜK ÖZELLİKLERİ

Rahman ve rahim olan allah'ın adıyla başlarım.

Kitabın Takdimi

Olanca manâsı ve şümulü ile hamdolsun Yüce Allah'a ki, nübüvvet semâsından parıldayan bir yıldızın ve nurlar saçan bir ayın doğuşunu lütfetmiş ve risâlet burcundan olgun bir meyve ve -Güneş misâli- parlak bir çiçek bahsetmiştir... Şüphesiz Yüce Allah'ın ismi mübarek, kelimeleri tamam, nimetleri umûmîdir. O, aydınlık ve karanlığı vâretmiş, levh ü kalemi yaratmış; ecelleri, rızıkları ve amelleri takdir ve taksim buyurmuştur...
Ben O'na hamdediyorum ki, aslında O; ezelen ve ebeden hamd olunmağa layık olandır! Aynı zamanda O'nun bana olan nîmet ve bağışlarının artmasını dileyerek O'na şükürler ediyorum... O'ndan dâima hidâyetler diliyorum... Şüphesiz:
"Allah kimi dalâlette bırakırsa, onu irşâd edecek bir dost bulamazsın!" 1[1]
Ve ben, ancak O'ndan yardım istiyorum ki, O'ndan başka bir sığınılacak da bulamazsın! O bana kâfidir. Ezelî ve ebedî olarak kuvvet ve kudret de O'nundur. Hep O'na sığınırım. O, ne güzel mevla, ne güzel yardımcıdır... Hep O'na sarılır, O'nun Kitabına tutunurum... Kim O'nun Kitabına tutunsa, ebediyen ona kopmak yoktur... Bütün kalbim ve mevcudiyetimle Allah'tan başka ilah olmadığına, O'nun ferdâniye teklik ve samadâniyetine (hiç birşeye muhtaç olmadığına) da şehâdet ederim! O, öyle bir Ferd ve Samed'dir ki; asla bir eş ve çocuk edinme-miştir! O, sonradan olmuşların sıfatlarından münezzehtir, cisim veya araz değildir; savtten, itikalden, zaman ve mekandan da münezzehtir... Kalbler asla O'nun mâhiyetim bilmez, akıllar O'nun künhünü kavrıyamaz, irdakler ve zihinler O'nun hakikatlerine erişemez!
Yine bütün kalbim ve mevcudiyetimle şehâdet ederim ki, Efendimiz Muhammed, O'nun kulu ve resulüdür! O'nun öyle bir peygamberidir ki hiç sapmadı ve sapıtmadı! Ve hiç "hevâdan konuşmadı" 2[2] Evet, O öyle bir peygamberdir ki şu Kur'ân âyeti de O'nun hakkında inmiştir:

1[1] Kehf Sûresi, 17

2[2] Necm Sûresi, 3

"Gerçekten O, O'nu, birkez daha görmüştür, Sidretül-Müntehâ'da; ki varılacak cennet onun yanında" 3[3] O yüce makamda (Mîrac'da) kudret kalemlerinin gıcırtılarını işitmiştir. Rahmeti sonsuz olan Allah, Arş'a istiva buyurduğunda O'nun adım Arş üzerine yazmıştır... Başlangıçta ve son neş'et gününde, yerde ve gökte O'nun adı ile ezanlar okutmuştur... Diğer neş'et gününde de yine O'nun adına ezanlar okunur...
O'nu, taşlar ve ağaçlar selamladı... Kuzucuğun körpe memesi O'nun için inci dâneleri gibi süt verdi... Hurma kütüğü, O'nun firakı ile acı acı inledi... O'nun mübarek parmakları arasında sular aktı... Ve arzdan O'nun için su fışkırdı... Ay, O'nun için ikiye bölündü. O beşikte bebek iken de onunla söyleşir ve O'nu avutur idi... Ölü, O'nun için canlanıp dirilmiş 4[4] O'nun duasına evin eşiği ve duvarları Amîn demiştir... O, buluta işaret edip yağmur talebinde bulunmuş, bulut da derhal yağmurunu vermiştir...
Sânı Yüce Allah O sevgili resulüne; bize ölüm ânında mutluluk verecek, tehlike zamanlarında sebat medar olacak şekilde salât ü selamlar eylesin! Aynı zamanda bu salât ü selamlarımızı, sırattan emniyetle geçmemize de vesile kılsın! Öyle bir günde ki, pekçok erkek ve kadının ayakları kayıp aşağıya düşeceklerdir...
İslâm hidâyetinin yıldızları, din yolunun kahramanları, Allah yolunda fedâkârlık ve cömertlikte bulunmanın en canlı örnekleri olan âl ve ashabına da salât ve selamlarımızı yollarız!... Ve bu salât ve selamlarımızın; kervanlar sevkedilip şarkılar söylendikçe, yollar sabah akşam çiğnenip dövüldükçe, erkenciler herkesden evvel yol alıp hedefe vardıkça, avcılar av peşinde koşup nice vadiler aştıkça, dereler bol ve tertemiz sularla aktıkça hep devam etmesini dileriz... (Amin).
Ey okuyucu!
Bu kitap, yazmaya muvaffak olduğumuz kıymetli bir eserdir. Yüksek anlayış ve mertebe sahibi zâtlar, bu kitabın kıymetine, fazilet ve önemine şahitlik etmekten çekinmezler... Bu kitap, sanki yağmur yüklü bir bulut gibidir... Onun bereketli yağmuru, uzaktaki mıntıkaları da, yakındaki mıntıkaları da kandırıp ihya eder! Diyebilirim ki, bu cidden büyük ve nefis eser; diğer kitaplar arasındaki yeri itibârı ile, tacdaki nâdîde ve büyük inci gibidir! Yahut da bir secde âyetinin, Kur'ân âyetleri arasındaki yeri gibidir... Öyle bir eser ki, damlaları bereketli ve dolgun,

3[3] Necm Sûresi, 3-15

4[4] Bu bahsin tafsili, ileride 2. Cildin 76. Bölümündedir.

meyveleri tatlı ve olgun, çiçekleri gayet güzel ve hoştur... Nurları doğmuş, güzellikleri açığa vurmuş, haberleri gerçek olmuştur...
Evet bu kitap, ihtiva ettiği ilimler bakımından emsalinden üstün, dalları iyice ve aralık bırakmaksızın yapraklanmış, boşluk bırakmayan, metin ve sened itibariyle düzgün bir kitaptır. Okuyan ve dinliyenlere sevaplar kazandırır. înşaallah müellifinin de yaptığı ve arkaya bıraktığı şeylerde ilâhî himayeye mahzar olmasına, Allah'ın kendisine son nefeste "kavli sabit" üzerine sebat vermesine, kıyamet arasâtında (meydanlarında) önünce giden ve yolunu aydınlatan bir nûr bahşetmesine vesile olur...
Gerçekten bu kitap, daha fazla bilgileri içine almış olması ve emsaline nisbetle daha sağlam durumda bulunması itibariyle, sahasındaki diğer kitaplardan üstünlük arzeder... Araştırıp hakikati arıyan-larm gönlüne genişlik verir, şüpheleri giderir, inanmakta olanların inancını artırır, şerefli ve tertemiz yazıcı ellerin (meleklerin) yazdıkları nüshaları ihtiva eder... Hadîs bilginlerinin kıymetli ve sıhhatli senetlerle naklettikleri haberleri içerir... Ve nihayet bu kitap; Seyyidül-Mür-selîn Efendimiz'in kendilerine mahsûs bulunan üstün mucizelerin ve büyük özelliklerin itinâ ile anlatıldığı bir eserdir... Bu özellikler, öyle özelliklerdir ki; nübüvvet semâsında ortalığı sabah aydınlığına kavuşturan bir dolunay bi parlamaktadır...
Bu kitapda, bahislerle ilgili gelen bütün haberleri toplamaya çalıştım. Uydurma ve merdûd rivayetlerden nezîh kalmasına da büyük bir dikkat gösterdim. Sened itibariyle zayıf olan rivayetleri destekliyen çeşitli rivayet yollarını da esaslı bir şekilde araştırıp tesbît ettim... Bütün bu bilgi ve rivayetleri, birbirini tâkîb eden bölümler hâlinde düzene koyup yazdım. Ve neticede kitabımız, Allah'a hamdolsun, sahasında olgun bir eser hâline geldi... Artık o, elde edilmesi istenen bilgiler ve ulaşılması arzulanan neticeler bakımından bir feyiz çeşmesi halindedir... Okuyucuya takdim ettiği ölçü ve bilgiler bakımından tam manâsı ile rahatlatıcıdır. Kaynakları sâf ve tertemizdir. Okuyucuları için kâfi ve vâfîdir (tamamen yeterlidir). Nadiren duyulan ve dikkatlerden kaçan bazı bilgileri de içine almıştır... Çünkü ben bu kitapta, uzak olanları yaklaştırmış, ayrı duranları birleştirmiş, dikkatlerden kaçanı yakalayıp bir araya getirmiş, dağınık bilgileri aynı sahada toplamış bulunuyorum. Böylece inanmış bir topluluğun gönüllerine genişlik kazandırmış, bozguncu ve inkarcıları da kızdırmış oluyorum. Yoldan sapan ve bit'atlerle ünsiyet peyda edenler ile inatçı felsefeciler de şüphesiz, bizim bu eserimizi hoş karşılamayacaklardır... Beri ise, böyle bir eser yazmakla, Allah'ın bana lütfedeceği en güzel mükâfatı ummaktayım...

"Her kime ki Allah hidâyet vermiştir, şüphesiz o kimse, hidâyete erenlerdendir." 5[5]

BİRİNCİ BÖLÜM

PEYGAMBER EFENDİMİZİN YARATILIŞTA İLK PEYGAMBER OLUŞU, O'NUN PEYGAMBERLİĞİNİN DİĞER PEYGAMBERLERDEN ÖNCE OLUŞU VE BUNUN ÜZERİNE PEYGAMBERLERDEN MİSAK (SÖZ VE İKRAR) ALINDIĞI

Allah Teâlâ'mn: 6[1]

"Biz, peygamberlerden mîsâklaruıı aldığımız zaman..." 7[2]

âyetiyle ilgili olarak îbn-i Ebî Hatim Tefsîr'înde, Hafız Ebû Nuaym Delâil'inde Katâde'den Hz. Peygamberin hadîsini nakleder:

5[5] Al-i İmran Suresi, 178

Suyûtî gibi bir müellifin, böyle kıymetli bir kitabında, kabulü mümkin olmayan bazı rivayetlere rastlanmış olmak, şaşılacak bir şey değildir. Zira kusursuz kui olmadığı gibi hatasız kul kitabı da oiamaz... Nitekim Şafiî gibi mezheb sahibi bir imam bile, "Er-Risâle" adlı kitabının sekseninci defa okunuşunda dahî, ondaki hatalarını düzeltmekle meşgul olmuşlar ve sonunda: "Bakınız, Allah; Kendi Kitabı'ndan başka bir kitabın hatasız (sahih) olmasına izin vermemektedir!..." diye haykırmaktan da kendilerini alamamışlardır... (Bakınız, Reddü'l-Muhtar, 1/26).

Peygamberimiz'in mucizeleri ve büyük özellikleri: 1/7-10

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/7-10.

6[1] Şüphesiz Rabbİmİz'in sânı zâten yücedir... Biz de böylece Teâlâ, Tebâreke, Süphân gibi, yüce, büyük ve münezzeh anlamına gelen ta'zim ifadeleriyle O'nu yüceltiyor, O'na olan ta'zîm borcumuzu edaya çalışıyoruz

7[2] Ahzâb Sûresi, 7.

"Ben, hakikatte peygamberlerin ilki, bîsette ise sonuncusuyum..." 8[3]

Ebû Sehl bin Kattan "Emâlî"sinin bir cüz'ünde şöyle demiştir: "Ben, Ebû Cafer Muhammed bin Ali'ye sordum: "Ya îmam! Peygamberimiz en son gönderildiği halde, O'nun bütün peygamberlerin önüne geçmiş olması nasıl oluyor?" Bana şu cevâbı verdi: "Cenab-ı Hakk, ruhlar âleminde Ademoğullarından mîsâk alıp ve onları öz varlıkları üzerine şahit tutup: "Ben sizin Rabbiniz değil miyim?" diye sorduğu zaman 9[4]Muhammed (s.a.v.) ilk olarak: "Evet, Sen bizim Rabbimizsin!" cevâbını vermiştir. Böylece O, bütün peygamberlerin önüne geçmiştir..."

îmam-ı Akmed'in Buhârî'nin Târih'inde, Taberanî, Hâkim, Beyhakî ve Ebû Nuaym'in Meyseratü'l-Fecr'den rivayet ettiklerine göre, o demiştir ki: "Ben ey Allah'ın Resulü, sen ne zaman peygamber oldun?" diye sordum. Peygamberimiz de buyurdular ki: "Adem ruh ile cesed arasında iken, ben peygamber idim." 10[5]

Yine îmam-ı Ahmed ile Hâkim ve Beyhakî Irbâz bin Suriye'den şöyle rivayet ederler: "Ben, Peygamber (s.a.v.)'in bizzat şöyle buyurduklarını duydum: "Gerçekten ben, Allah indinde Üromül Kitab'da bütün peygamberlerin sonuncusu olarak yazıldığım zaman, Adem,»onun yaratılışına esas olan çamur parçası içinde mayası çalınmak üzere yatmakta idi!"

Ayrıca Hâkim, Beyhakl ve Ebû Nuaym, yine Ebû Hüreyre (r.a.)'in şöyle dediğini rivayet ederler: "Bir defasında Peygamber (s.a.v.)'e şöyle soruldu: "Ya Resûlallâh, Peygamberlik sizin için ne zaman vacip oldu?" Efendimiz de: "Babamız Adem'in topraktan yaratılması île kendisine rûh üflenmesi arasında..." buyurdu.

Bezzâr, el-Evsat'ında Taberanî ve Ebu Nuaym, eş-Şa'bî tankından o da îbn-i Abbâs (r.a.)'dan şöyle rivayet etmişlerdir: "Peygamberimiz'e "Ey

---

8[3] Keza Mevâhib-i Ledüniye Şerhi Zerkânî, Beyrut 1393,1/36.

9[4] Araf Sûresi, 172'de geçmektedir.

10[5] Bu hadisin senedi kavidir... Sahihtir... Bâzı hadîs ifminden habersiz olanların Çokça söyledikleri: "Adem su ile çamur arasında iken ben peygamber idim" rivayetinin ise aslı yoktur. Bunu İmâm Suyûtî de bildirmiştir. (Mevâhib-i Ledüniye Şerhi Ez-Zerkânî, 1/33).

Allah'ın Resulü, sen ne zaman peygamer oldun?" diye soruldu. Peygamberimiz de: "Adem ruh ile cesed arasında iken" buyurdu.

Ebû Nuaym'in es-Senabihı'den rivayet ettiğine göre, bir gün Ömer (r.a.): "Yâ Resûlallâh, siz ne zaman peygamber kılındınız?" diye sormuş. Peygamberimiz ise: "Adem, yaratılışının mayası olan çamurda yatar iken" demiştir... -Haber verelim ki, bu rivayet mürseldir-

îbn-i Sa'd'in rivayetine göre de, İbnü Ebi'l-Ced'â şöyle demiştir: "Ben, ey Allah'ın Resulü, sen ne zaman peygamber oldun?" diye sorduğumda; aldığım cevap şöyle olmuştur: "Ben, Adem ruh ile cesed arasında iken peygamber oldum."

Yine îbn-i Sa'd, Mutarrif bin Abdullah bin el-Şihhir'den şöyle rivayet etmektedir: "Adamın biri, Peygamber'e (s.a.v.): "Sen, ne zaman peygamber oldun?" diye sordu. O da cevabında şöyle buyurdu: "Adem ruh ile çamur arasında iken."

îbn-i Sa'd'in, Amir'den olan rivayeti de şöyledir: "Adamın biri Peygamber (s.a.v.)'e: "Siz ne zaman nebi oldunuz?" diye sormuştu. Efendimizin verdikleri cevap da şöyle olmuştur: "Benden misâk alındığı ve Adem'in ruh ile cesed arasında bulunduğu zaman."

Taberani ve Ebû Nuaym, Meryem el-Gassani'den şöyle rivayet etmektedirler: "Bir arâbi Peygamber (s.a.v.)'e: "Ey Allah'ın resulü, senin Peygamberliğinde ilk şey nedir?" diye sordu. Peygamberimiz de: "Allah diğer bütün peygamberlerden misâk aldığı gibi, benden de misâk aldı. Aynı zamanda bu hususta, peygamberler babası İbrahim (a.s.)'ın duası, îsâ (a.s.)'ın müjdesi vardır. Bir de anamın bir rü'yası vardır ki o da şöyledir: Anam, bu rü'yasmda, iki ayağı arasından bir kandilin çıktığım ve bu kandilin Şam saraylarını aydınlattığım görmüştür..."11[6]

Peygamber Efendimiz'in Risaletinin Bütün İnsanlığa Şamil Olması, Bütün Peygamberlerin Ve Ümmetlerinin Onun Ümmeti Olması:

11[6] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/13-14.

Bu hususu gayet ilmi bir şekilde açıklayan Şeyh Takıyyuddin es-Sübki, "Et-Ta'zim ue'l-Minneh" adlı kitabında diyor ki: "Canâb-ı Hakk, Kitâb-ı Kerim'inde peygamberlere hitaben: "...Mutlaka O'na inanacak ve mutlaka O'na yardım edeceksiniz" 12[7] diye buyurmuştur. Kurân'ın bu ayetinde, peygamber (s.a.v.)'in makamının yüksekliği ve kadrinin yüceliğine işaret edildiği, asla gizli değildir. Yine aynı ayette O'nun, onların zamanlarında gönderilmiş olması -veya onların ömürlerinin uzun olup da O'nun zamanına yetişmiş olmaları- halinde, onların dahi peygamberi olacağına da işaret edilmiş olmaktadır. Denıekki O'nun nübüvvet ve risâleti, Adem (a.s.) zamanından tâ kıyamete kadar umûm halka şâmil bulunmakta, bütün peygamberler ve onların ümmetleri de O'nun ümmetinden sayılmaktadır. Ve O'nun: "Ben, bütün insanlara peygamber olarak gönderildim!" 13[8] hadisi de, yalnız kendi zamanından kıyamete kadar gelecek olanlara değil, aynı zamanda kendinden önceki insanlara da şamil bulunmaktadır. Böylece, hem Peygamberimizin bu büyük özelliği, hem de diğer bir hadislerindeki: "Adem, ruh ile cesed arasında iken ben peygamber idim" 14[9] beyânı da güzelce anlaşılmış olur.

Bu hususu sırf Allah'ın ilmi nokta-i nazarından açıklamak isteyenlere gelince: Onlar, bizim burada anlatmaya çalıştığımız bu önemli inceliği kavrayamamış olan kimselerdir. Zira Allah'ın ilmi, her şeyi ihata etmiştir. Peygamberimiz'in tâ o vakitte nübüvvet ile vasıflanmış olması ise; kendisi için peygamberliğin tâ o zaman dahi sabit bir emir olduğunu ifade etmektedir. Bu yüzdendir ki Adem fa.s.) O'nun adının, Arş üzerinde: "Muhammed Allah'ın Resulüdür!" şeklinde yazılı olarak

---

12[7] Al-i imrân Sûresinin 81. âyetinden..

13[8] Aslında Sahîhier'in her ikisinde de rivayet edilmiş bulunan bu hadîs-i şerîf, biraz uzunca bir hadîs olup Peygamber Efendİmiz'in büyük özelliklerinden beşini ihtiva etmektedir ve şöyledir: "Benden evvel hiçbir kimseye verilmemiş olan beş şey bana verilmiş bulunmaktadır:

14[9] Aynı lafız ile Hafız Ebû Nuaym Hılye'sinde Meyseratü'l-Fecr'den, Ibn-i Sa'd İbnü Ebi'l-Ced'â'dan, Taberanî İbn-i Abbâs'tan rivayet etmişlerdir... (Yine Müellifin El-Câmius-Sağîr adlı eseri, 2/83).

görmüştür. İşte bunun, tâ o zaman sabit bir hakikât olması gerekir. Eğer bunu; sırf ileride peygamber olacağının bilinmiş olması manasına alacak olursak, bu taktirde O'nun, "Adem ruh ile cesed arasında iken peygamber oluşunun" bir hususiyeti kalmamış olur.

Zira, diğer peygamberlerin peygamberlikleri de, her zaman için Allah tarafından bilinmekte olan bir şeydir. Halbuki, bizim peygamberimiz1 in bu hadisleri ile biz ümmetine haber verdikleri böyle bir hususiyetin sabit olduğu; muhakkak bulunmaktadır. Müslümanlar O'nu, bu hususiyeti ile de tanıyıp Allah indinde O'nun kadrinin ne kadar yüce oluşuna hakkıyle arif olurlar da bu sebeble, nice iyilik ve faziletler elde ederler.15[10]

SORU:

Eğer dersen ki: "Ben, bu fazilet ve Özelliği iyice anlamak istiyorum. Zira peygamberlik bir vasıftır ve bununla vasıflanacak olan zatın, aynı zamanda mevcud olması gerekir. Bu ise ancak, kendisine peygamberlik verilecek olan zâtın kırk yaşına baliğ olmasından sonra olur. Bir peygamber, henüz kendisi mevcut değilken ve peygamber olarak da gönderilmiş değilken, nasıl olur da peygamberlik ile vesıflandırılabilir? Eğer bu, haddizatında sahih ise, başkası için de sahih olması gerekmez mi?" 16[11]

CEVAP:

Bilesin ki, bize, Allah Teâlâ'nın ruhları cesedlerden evvel yaratmış olduğuna dair hakikatli haberler gelmiştir. Peygamber Efendim iz1 in: "Ben, Adem ruh ile cesed arasında iken nebi idim" sözleri ile; bizzat kendi hakikatine veya rûh-u şerifine işaret etmiş olmaları mümkündür. Bizim gibiler mücerred akılları ile hakikatleri kavramakta kusur edebilirler. Hakikatleri ancak, onların ve her şeyin yaratıcısı olan ve yaratılmışlara ilâhi nuru ile imdad buyuran Yüce Allah bilir. Sonra, sânı yüce Allah'ın, bu hakikatlerden dilediğini dilediği zaman meydana

---

15[10] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/15-16.

16[11] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/16.

getirmesi de mümkindir. Peygamberimizin hakikatine gelince: Demek ki Cenâb-ı Hakk, O'nun hakikatma daha Adem yaratılmadan peygamberlik vasfını vermiş, O'nu buna layık bir şekilde hazırlamış ve O'nun üzerine bu vasfı ifâza buyurmuştur. O da, tâ o vakitten beri peygamber olmuş, adı da "Muhammed Allah'ın Resulüdür!" diye Arş üzerine yazılmıştır. Cenâb-ı Hakk da O'ndan Resul diye haber vermiştir. Tâ ki, ins ü cin ve bütün melekler O'nun Allah indindeki kadr ü kıymetini, üstün kerametini hakkiyle bilsinler. Bilsinler de bu yüzden nice derece ve faziletlere ersinler.

Evet, O'nun hakikati tâ o zamandan beri mevcuttur, her ne kadar yüce Allah'ın kendisine ifâza ve imdâd buyuracağı nice şerefli vasıflar ile sıfatlanacak olan cesid-i şerifinin mevcudiyeti gecikmiş olsa bile... Hiç şüphesiz gecikme bundadır. Yâni O'nun fânî vücûdunun tekevvününde, O'nun peygamber olarak gönderilmesinde, "tebliğ"dedir. Yoksa O'nun hakikatinde değil...

Diğer keramet (nübüvvet) ehline gelince: Yüce Allah'ın böyle bir kerameti (nübüvveti), ona sahib olan zâta ifâza ve imdâd buyurması ise; o zâtın vücûdunun tekevvün etmesinden bir müddet sonra olmaktadır...

Her vücûda geleni yüce Allah'ın ezelde bilmiş olmasında ise, asla şüphe yoktur. Bunun böyle olduğu, aklî ve şer'î kesin deliller ile sabittir... İnsanların Allah'ın ezelde bilmiş olduğu bir şeyi bilmeleri ise, o şey zuhur edip de kendilerine vâsıl olduktan sonra olmaktadır... Daha önce bilmeleri, mümkün olmamaktadır... Nitekim Sevgili Peygamberimizin peygamberliğini de, Cebrâîl (a.s.)'m kendisine gelip Kur'ân'dan âyetler getirdiği zaman bildikleri gibi...

Cenâb-ı Hakk'ın malûmatı -ezelde bildikleri- cümlesinden olan bir şey; aynı zamanda O'nun fiillerinden bir fiildir; O'nun kudretinin ve irâdesinin eserlerinden bir eserdir... Ve bu eser, kendisiyle vasıflanan özel bir mahalde zuhur eder... Yâni burada iki mertebe söz konusudur. Birincisi: Sâdece delîl ve bürhân ile bilinmektedir, ikincisi: Gözle görülecek şekilde zuhur etmektedir... Bu iki mertebe arasında ise Allah'm irâde ve ihtiyarı ile zuhura gelecek olan birtakım vasıtalar bulunmaktadır. Bunlar, Allah'ın fiilleri olan öyle vasıtalardır ki, bazısı özel bir mahalde zuhur eder... Bazısı ise, özel bir mahal içip haddizatında hâsıl olmakla beraber* hiç bir kimse için zahir ve malûm

olmayabilir... 'Yâni, husûsî bir mahalde zuhur eden bir kemâl ve keramet (nübüvvet); yâ bu mahallin yaratıldığı andan itibaren ona mukârin olarak mevcut bulunur, yahut da bir müddet sonra vücûda gelir... Böyle olmakla beraber, eğer "muhbir-i sâdik"m haber vermesi olmasa, bizim bu hususta hiç bir bilgimiz olamaz...

Hiç şüphesiz Peygamberimiz (s.a.v.), bütün yaratılmışların en hayırlısıdır. Hiçbir kimse için, O'nun kemâl ve kerametinden daha büyük bir kemâl ve keramet olamaz! Yine O'nun husûsî mahal ve makamından daha şerefli bir makam da bulunamaz! îşte biz, böyle bir kemâl ve kerametin Adem yaratılmadan önce Peygamberimiz için sabit olduğunu, sahîh haber ile, yâni O'nun bize haber vermesi ile bilmiş bulunuyoruz. Şüphesiz bu keramet ve hususiyet O'na, Allah (c.c.) tarafından verilmiş ve Allah O'nu, tâ o vakitte peygamber kılmıştır. Sonra, bu hususta diğer peygamberlerden "mîsâk" almış ve O'nun, kendilerine mukaddem olduğunu, hepsinin nebisi ve resulü bulunduğunu da onlara bildirmiştir." 17[12]

Diğer Peygamberlerden "Misak" Alınmış Olmasındaki İncelik Ve Hikmet

Sânı yüce Allah, Peygamberimiz'e ve diğer peygamberlere salât ü selâm eylesin, gerçekten bizim Peygamberimiz için diğer Peygamberlerden mîsâk alıfimış olmasında büyük bir hikmet ve incelik bulun-maktadır... Sanki bu, halîfelerin tebeasından bîat yemini almasına benzemektedir... îhtimal ki halîfelerin halkından kendilerine itaat edeceklerine dair aldıkları bu bîat yemîni de, diğer Peygamberlerden bizim Peygamberimiz'e itaat edeceklerine dair alınmış bulunan bu mîsâk olayına dayanmaktadır... işte bu inceliği nazar-ı itibâra alarak Cenâb-ı Hakk'm, sevgili Peygamberimiz'in kadrini ne kadar yüceltmiş olduğunu güzelce anlamaya çalış... Bunu anladığın zaman, sevgili peygamberimizin peygamberler peygamberi olduğunu da anlamış ve

---

17[12] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/16-17.

kabul etmiş olursun... O, peygamberler peygamberi olduğu içindir ki, yarın ahîrette bütün peygamberler O'nun Livâü'1-Hamd sancağı altında toplanacaklardır. Ve O, daha dünyamız da iken de Leyle-i Mîrâc'da Peygamberlerin önüne geçip onlara namaz kıldırmıştır...

İşte bunun içindir ki, eğer O'nun gelişi Adem, Nûh, Ibrâhîm, Mûsâ veya İsâ peygamberlerden (Allah'ın selâmı hepsinin üzerine olsun!) herhangi birinin zamanına rastlamış olsaydı, onlara ve onların ümmetlerine O'na imân etmeleri ve O'na destek olmaları farz olurdu. Çünkü sânı yüce Allah, onlardan bu hususta mîsâk almıştır...

Demek ki, O, manen bütün peygamberlerin ve onların ümmetlerinin dahî nebîsi ve resulü bulunmaktadır. Sadece iş, O'nun onlarla birlikte bulunmasına, onların zamanında mevcut olup-olmama-sına kalmaktadır... Yâni işin gecikmesi; onların vücutları ile ilgili bulunmaktadır. Yoksa onların bu ilâhî ve manevi hikmetin iktizâsı ile vasıflanmamış olmalarından değil... Unutmamamız lâzımdır ki, husûsî bir mahallin bir fi'li (veya vasfı) henüz kabul etmemiş olması ile, kabul edecek olanın kabul etme ehliyetinin olup-olinaması arasında fark vardır... Bahsimizde ise, hem failin ehliyeti bakımından, hem de Peygamber Efendimizin zâtı cihetinden bir tavakkuf, gecikme (veya) ehliyetsizlik söz konusu değildir. Gecikme sadece vücût itibariyle olup buna şümülû ve ilgisi bulunan zamanın gelip gelmeme sindedir. Yani eğer O, onların asrında mevcut olsa, hiç şüphesiz onların da O'na uymaları gerekir. İşte bu yüzdendir ki Isâ peygamber, âhir zamanda geldiği zaman O'nun şeriati üzerinde bulunacaktır. Halbuki kendisi de kerem sahibi bir peygamberdir... Yoksa bazı kimselerin zannettikleri gibi, Hz. tsâ, bu ümmetten bir ferd olarak gelecek değildir. Evet, Hz. îsâ da yukarıda anlattığımız manâda, bu ümmetten biri sayılır... O, ancak Peygamberimiz'in şerîati ile, kitap ve sünnet ile amel edilmesini emredecektir. Kitap ve sünnetteki bütün emir ve nehiyler, diğer bütün peygamberleri ilgilendirdiği gibi, Hz. İsa'yı da ilgilendirmektedir. Bu onun peygamberlik kerem ve sânından da hiçbir şey eksiltmeyecektir. Bu böyle olduğu gibi, şayet Peygamber Efendimiz onun zamanında veya Hz. Musa'nın zamanında, ibrahim veya Nuh'un zamanlarında gönde-rilmiş olsaydı, bu peygamberler kendi ümmetlerinin peygamberleri oldukları gibi, aynı zamanda Peygamberimiz de onların üzerinde onların Peygamberi olacaktı; hepsinin nebîsi ve resulü bulunacaktı.

Demek ki bizim Peygamberimiz'in peygamberliği, bütün peygamberlerinkinden daha şümullü, daha umûmî, daha büyük bulunmaktadır. Aynı zamanda O, onların şerîatleriyle de "usûl" '{temel esaslar) bakımından müttefik bulunmaktadır. Çünkü şeriatleıv&sûl bakımından birbirinden farklı değildir...

Peygamber (s.a.v.) Efendimiz'in şerîatinin, teferruata âit hükümler bakımından diğer şeriatlerden üstün olmasına gelince: Bu, yâ tahsis ya da nesih yoluyla olmaktadır... Yahut da bunların her ikisi de olmaz, fakat diğer peygamberlerin kendi zamanlarında kendi ümmetlerine getirdikleri bir hüküme nisbetle, bizim Pey gamb erimi z'in şu zamanda getirdiği bir hükmün arasındaki (zamanlar ve şahıslar bakımından) görülmesi kaçınılmaz olan fark itibariyle olur... Biz, burada izahına çalıştığımız böyle bir hikmet ve inceliğin mevcudiyetine vâkıf olduktan sonradır ki, aşağıda ki iki hadisin manâları da bizce aydınlığa kavuşmuştur...

Halbuki daha önce her iki hadisin manâları da bizce aydınlığa kavuşmuştur... Halbuki daha önce her iki hadisin gerçek manaları tarafımızdan iyice anlaşılamamıştı...

Bu iki hadisten birincisi:

hadisi olup ikincisi de:

hadîs-i şerifidir.

Biz önceleri, "Ben, bütün insanlara peygamber olarak gönderildim!" mealindeki birinci hadîsi, "O, kendi zamanından tâ kıyamete kadar ki zamanın peygamberidir" şeklinde anlıyorduk. Halbuki hadîsin esas manâsı: "O, Adem'den tâ kıyamete kadar bütün insanların ve bütün zamanların peygamberidir!" şeklinde olmalıdır. İkinci hadisi de önceleri: "O'nun tekaddümü, Allah tarafından malûm ve mukadderdir" diye anlıyorduk. Halbuki esas manâ, bundan çok farklı ve fazla imiş... Nitekim yukarıdan beri izahına çalıştık. Bu izahın özeti ise: O, diğer peygamberlerin herhangi birinin zamanında peygamber olarak gönderilmesi halinde, onlar ve onların ümmetleri mutlaka O'na uyacaklar ve O'na destek olup yardım edeceklerdir!... O, böyle bir vazife ve vasıf için ehliyetli, onlar da buna me'mûr ve mükelleftir... Mesele, bir hükmün, şartına talik edilmesi kabîlindendir. Hükümler, şartlarına

ta'lik edilir. Fakat bu ta'lik, bazan tasarrufu kabul edecek olan mahal itibariyle olur... Bazen de o mahalde tasarruf edecek olan fail itibariyle olur. Bahsimizle ilgili olan ta'lik ise, sadece tasarrufu kabul edecek olan mahal itibariyledir. Burada bu mahal; kendilerine peygamber gönderilecek olan kimselerdir ve onların bunu dinleyip kabul etmeleridir... Onlara hitap edecek olan zât-ı şerifin maddeden mevcut olması ise, bir temsil ile şuna benzemektedir:

Bir aile reisi, yâni baba; kendi kızını evlendirivermesi için bir adama vekalet verir... O adama hitaben der ki: "Kızımı, kendisinin dengini bulduğun zaman evlendirebilirsin. Sana bu hususta vekâlet veriyorum!" işte bu babanın o adama bu şartla vekâlet vermesi sahih olmuştur ve o adamın vekâlet ehliyeti de böylece sabit olmuştur... Şimdi o adam bu vekâleti,«kendisine vekâlet verenin kızının dengini bulduğu zaman kullanacaktır. Üzerinde taşıdığı vekâlet sıfatını da, o zaman tasarruf edecektir. Bakarsınız kızın dengini bulmakta hayli gecikmiş olabilir... Fakat bu gecikme yüzünden ne vekâletine bir zarar gelir, ne de vekâletin sıhhatinde bir eksilme olur...

(Muhterem okuyucu, Allâme Sübkî'nin bahsimizle ilgili izahı, burada sona ermiştir. Her şeyi, yüceler yücesi Allah daha iyi bilir) (Süyûtî). 18[13]

Peygamberimiz'in Adının Arşı Alâ Üzerine Ve Melekût Alemindeki Diğer Yerlere Allah Teala'nın Adı Île Birlikte Yazılması

Hâkim, Beyhâkî, Taberânî (el-Sağir'inde), Ebû Nuaym ve îbn-i Asâkîr, Ömer (r.a.)'den rivayet ederler. O demiştir ki: "Resûlüllah Efendimiz şöyle buyurdular: "Adem (a.s.) Cennette malûm hatayı işlediği zaman, "Yâ Rabbi! Beni, has kulun Muhammed hürmetine bağışla!" diye duâ etti. Allah da kendisine: "Yâ Adem, Muhammed'i nasıl tamdın?" diye sordu. Adem şöyle cevap verdi: "Yâ Rabbi! Sen beni yarattığın ve

18[13] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/17-20.

ruhundan bana üflediğin zaman, başımı kaldırıp yukarı bakmıştım, işte o sırada Arş'm sütunları üzerinde: "Lâ ilahe illallah! Muhammedün Resûlüllah" diye yazılı olduğunu gördüm. Bildim ki Sen, kendi adının yanma ancak en sevgili kulunun ismini koyarsın." Bunun üzerine Cenâb-ı Hakk: "Evet yâ Adem, doğru söyledin. Eğer Muhammed olmasaydı, Ben seni yaratmazdım..." diye buyurdu. 19[14]

îbn-i Adiy ve îbn-i Asâkîr Enes'ten şu rivayeti naklederler. O şöyle demiştir: "Resûlüllah (s.a.v.) buyurdular ki: Ben, mîrac gecesinde arş'm sakında; "Allah'tan başka ilâh yok, Muhammed Allah'ın resulüdür ve ben O'nu Ali ile te'yîd eyledim" diye yazılı olduğunu gördüm."

Yine îbn-i Asâkîr Ali'nin şöyle dediğini rivayet eder: "Resûlüllah buyurdu: Ben mîrâc gecesinde Arş'm üzerinde; "Allah'tan başka ilâh yok, Muhammed Allah'ın resulüdür! Ebû Bekir gerçekten sıddîktir, Ömer fâruktur, Osman da iki nûr sahibidir!" şeklinde yazılı olduğunu gördüm."

Ebû Yâ'lâ, Taberanî, îbn-i Asâkîr ve Hasan bin Arafa Ebû Hüreyre'den şunu naklederler. O demiştir ki: "Resûlüllah buyurdular ki: "Ben mîrac gecesi semaya .çıktığımda her semâda adımın "Muhammed Allah'ın resulüdür" diye yazılı olduğunu gördüm. Benden sonra halîfe Ebû Bekir olacağını da..."

Hafız Bezzâr ise, îbn-i Ömer tarîkinden şu mealde bir rivayet sevketmiştir: "Resûlüllah buyurdu: Ben mîrac gecesi semâlara çıktığımda, her bir semâda adımın "Muhammed Allah'ın resulüdür!" diye yazılı olduğunu görmüşümdür."

Darekutnî, Hatıb ve İbn-i Asâkîr Ebu'd-Derdâ'dan şöyle rivayet ederler: O demiştir ki: "Peygamber (s.a.v.) buyurdu ki: "Ben mîrac gecesi Arş'ta

---

19[14] Imâm-ı Kastalânî de aynı rivayeti Beyhakî'nin Delâil'inden naklen Mevâhib-i Ledünniye adlı kıymetli eserine almıştır. Şârihi AHâme Zerkânî ise, Delâil'in kıymeti üzerinde Hafız Zehebî'nin medhedici şu sözlerine yer verir: "Sana gerekli olan Delail'i okumandır. Bil ki, bu kitap hep hidâyet ve nurdur..." Delâil'in müellifi olan irnam-ı Beyhakî ise, İlgili rivayet hakkında bizzat şöyle demektedir: "Râvî Abdurrahmân, bu rivâyetiyle yalnız kalmıştır." Mevâhib şârihi Allâme Zerkânî de: "Başkası bu rivayeti desteklememiştir. Bu rivayet, râvisinin zayıflığı yanında garîb bir rivayettir" demektedir... (Şerhu'z-Zerkânî, 1/62-63).

bir yeşil yaygı gördüm, üzerinde beyaz bir nur halinde şöyle yazılı idi: "Allah'tan başka ilâh yok, Muhammed Allah'ın resulüdür! Kbû Bekir sıddîktır. Ömer de fâruktur!"

İbn-i Asâkîr Câbir'den rivayet eder. O şöyle demiştir: "Cennetin kapısında: Lâ ilahe illallah Muhammedün Resûlüllâh!" yazılı olduğu bir hadislerinde Resûlüllâh tarafından bildirilmiştir.

Ebû Nuaym'in Hılye'sinde îbn-i Abbâs'tan rivayet ettiğine göre de, Resûlüllâh şöyle buyurmuştur: "Cennette mevcut her bir ağacın her yaprağında: Lâ ilahe illallah, Muhammedün Resûlüllâh" diye yazılıdır."

Hakim, sahihtir kaydiyle îbn-i Abbâs'tan rivayet eder. O demiştir ki: "Allah Teâlâ îsâ (a.s.)'a şöyle vahyetmiş: "Muhammed'e imân et ve ümmetinden her kim O'na yetişecek olursa, O'na imân etmelerini de kendilerine emret! Eğer Muhammed olmasaydı, ne Adem'i yaratırdım, ne cenneti ne de cehennemi... Ben arşı yarattığım zaman o su üzerinde izdırâb etti... Ben de, üzerine "Allah'tan başka ilâh yok, Muhammed Allah'ın resulüdür" diye yazdım, bunun üzerine arş sakin oldu..."

Not: Hafız Zehebî: "Bu rivayetin râvileri arasında Amr bin Evs vardır ve kim olduğu bilinmemektedir" demiştir. (Suyûtî).

îbn-i Asâkîr Ebu'z-Zübeyr tarikiyle Câbir'in şöyle dediğini rivayet eder: "Adem (a.s.)'ın iki omuzu arasında: "Muhammed Allah'ın resulüdür ve bütün peygamberlerin hâtemidir" diye yazılmıştır."

Taberanl'nin Ubâde bin Sâmit'ten naklettiğine göre, Peygamber (s.a.v.) şöyle buyurmuştur: "Peygamber Süleyman bin Davud'un yüzüğünün kaşı semavî idi ve nakşında şu yazı vardı: Ben, kendisinden başka ilâh olmayan Allah'ım! Muhammed de benim kulum ve resûlümddür!"

Ukayll ile îbn-i Adiyy'in Cabîr'den sevkettikleri rivayet ise şöyledir: "Resûlüllâh buyurdu: "Davud'un oğlu Süleyman'ın yüzüğünün nakısında şunlar yazılı idi: "Lâ ilahe illallah Muhammedün resûlüllâh = Allah'tan başka ilâh yok, Muhammed de Allah'ın resûlü'dür." 20[15]

20[15] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/21-22.

Peygamberimiz'in Adının Adem Zamanında Ve Yüce Meleküt Alemlerinde Okunan Ezanlarda Anılmış Olması

Ebû Nuaym (Hılye'sinde) ve îbn-i Asâkîr Atâ'dan o da Ebâ Hüreyre'den şöyle rivayet eder: O demiştir ki: "Peygamberimiz (s.a.v.) buyurdu: Adem, cennetten çıkarıldığı zaman Hind'e (oradaki Serendip arzına) indi ve yalnızlık sebebiyle korktu... O sırada Cebrail (a.s.) inerek ezan okudu: "Allahü Ekber Allahü Ekber! Eşhedü enlâilâhe illallah (iki defa), eşhedü enne Muhammeden resûlüllah (iki defa) diyerek nida etti. Adem ona sordu: "Muhammed kimdir?" Cebrail de: "Senin evladından peygamber olanların en sonuncusudur" diyerek cevap verdi..."

Bezzâr Ali'den nakleder. O şöyle demiştir: "Allah Teâlâ Peygamberimiz'e Ezân'ı öğretmek istediği zaman, Cebrail Burak'a binerek geldi. Burak, önce O'nu bindirmemek istedi... Cebrail ona dedi ki: "Sakin ol yâ Burak! Allah'a yemin ederim ki Allah indinde Muhammed'den daha kerim olan birisi sana binmiş değildir. Peygamberimiz Burak'a binerek tâ ilâhî huzura kadar yükseldi... O orda dururken perde arkasından bir melek çıkıp: "Allahü Ekber Allahü Ekber!" dedi... Perdenin arkasından o meleğe cevaben: "Kulum doğru söyledi, gerçekten Ben'den başka ilâh yoktur!" denildi... Melek tekrar: "Ben şehadet ederim ki Muhammed Allah'ın resulüdür" diye şehâdette bulunduv. Kendisine yine perde arkasından o meleğe cevaben: "Kulum doğru söyledi, ben Muheammed'i resul olarak gönderdim" denildi... Melek: "Hayye ales-saîâh, hayye alal-felâh! kad kâmetis-salâh!" dedi ve devamla: "Allahü ekber Allahü ekber!" diye nida etti... Perde arkasından: "Kulum doğru söyledi, ben en büyüğüm, ben yegâne büyük olanım!" denildi... Sonra melek: "Lâ ilahe illallah" keîime-i tevhidi ile ezanı bitirdi... Perde arkasından da: "Kulum doğru söyledi! Gerçekten benden başka ilâh yoktur!" diye cevap verildi...

Sonra Melek Muhammed (a.s.)'ın elinden tutarak O'nu ileri götürdü, biraz daha ilâhî huzura yaklaştırdı... Semâvât ehline gelince... Adem ve Nuh gibi peygamberler de o zaman gökdekilerin arasında bulunuyorlardı... îşte o gün, şanı yüce Allah sevgili resulünün şerefini, gerek gök ehli olanlara karşı, gerek yer ehli olanlara karşı kemâle

erdirmiştir..." 21[16]

O'na İman Edeceklerine Dair Peygamberlerden Misak Alınmış Olması

Sânı Yüce Allah Kitâb-ı Kerîmende buyuruyor ki:

"Allah Peygamberlerden şöyle söz almıştı: "Bakın, size kitap ve hikmet verdim, sonra yanınızda bulunan kitapları doğrulayıcı bir peygamber geldiğinde, ona mutlaka inanacak ve ona mutlaka yardım edeceksiniz! Bunu kabul ettiniz mi? Ve bu hususta ağır ahdimi üzerinize aldınız mı?" demişti. "Kabul ettik" dediler."O halde şahit olun, Ben de sizinle beraber şahit olanlardanım." dedi. 22[17]

îbn-i Ebû Hatim, bu âyetin tefsiriyle ilgili olarak es-Süddî'den naklen şöyle der: "Nuh (a.s.)'dan beri her bir peygamberden Hz. Muhammed (a.s.)'a inanacakları ve O'na yardım edeceklerine dâir mîsâk alınmış olduğu gibi, her bir peygamber de kendi ümmetlerinden bu hususta misâk almış ve onlara: "Siz sağ iken O size gönderilmiş olursa, mutlaka O'na inanacak ve mutlaka O'na yardım .edeceksiniz!" .demiştir..."

îbn-i Asâkır, Küreyb'in îbn-i Abbâs tarîkinden sevkettiği bir rivayeti nakleder... îbn-i Abbâs demiştir ki: "Cenâb-ı Hakk, Adem'den itibaren her peygambere Sevgili Habîbi'ni takdim eder (O'na inanıp yardım etmeleri hakkında onlardan mîsâk alır...), Ümmetler de O'nu birbirine müjdeler ve O'nun kendi aralarından çıkmasını beklerdi. Nihayet yüce Allah O'nu ümmetlerin en hayırlısı içinden çıkardı, en hayırlı zamanda peygamber olarak gönderdi, en hayırlı ve.en güzide arkadaşları da O'na ashâb kıldı... O, beldelerin en hayırlısı olan Mekke'de doğdu, orada büyüdü ve kırkında kendisine ilâhi elçilik vazifesi verildi... Burası, Hz. İbrahim (a.s.)'ın haremi idi... Sonra O'nu oradan çıkarıp Taybe'ye

---

21[16] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/23..

22[17] Al-i Imrân sûresi, 81

(mübarek Medine şehrine) göç ettirdi... Dînini orada yerleştirdi... Burası da Muhammed (a.s.)'m haremi oldu... Harem-i Şerîf den peygamber olarak gönderildi, harem-i şerife hicret etti..." 23[18]

İbrahim'in (A.S.) Peygamberimizle İlgili Duası

İmam İbni Cerîr tefsirinde Ebu'l-Aliye'den naklediyor. O şöyle diyor: "İbrahim (a.s.)'m -Kabe'nin duvarlarını yükseltirken- şöyle bir duası olmuştur:

Bakara Sûresi'nin 129. âyetinde geçen O'nun bu duası şu mealdedir: "Ey Rabbimiz! Onlara kendi içlerinden bir elçi gönder..." O'nun bu duasına karşılık denildi ki: "Yâ ibrahim, duan kabul edilmiştir! O elçi, âhir zamanda gelecektir."

Ahmed, Hâkim ve Beyhakî Irbâz bin Sâriye'den şöyle rivayet ederler. O demiştir ki: "Peygamberimiz (s.a.v.): "Ben, Ibrâhîm (a.S.)'m duası ve îsâ (a.s.)'m müjdesiyim!" buyurdular.

îbn-i Asâkîr ise, Ubâde bin es-Sâmit'den naklen şöyle rivayet eder: - O demiştir ki: "Peygamberimiz'e: "Ey Allah'ın resulü! Bize kendinden bahseder misin?" denildi. Efendimiz de buyurdular ki: "Ben, îbrâbim (a.s.)'ın duasıyım... Benim geleceğimi en son müjde eden ise, îsâ bin Meryem olmuştur... Her ikisine de Allah'ın salât ve selâmı olsun!..."

Tabakât sahibi îbn-i Sa'd, Dahhâk tarîkinden gelen bir rivayeti şöyle kaydeder: "Peygamber (s.a.v.) buyurdular ki: "Ben Ibrahîm (a.s.)'m duasıyım! O, Kabe'nin temellerini yükseltirken şöyle duâ etmişti: "Ey Rabbimiz! Onlara kendi içlerinden bir resul gönder!..." îşte Cenab-ı Hakk, O'nun bu duasını kabul buyurmuş ve Kabe'nin binasını tamamlamayıO'na nasîb eylemiştir..." 24[19]

23[18] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/24.

24[19] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/24-25.

İbrahim (A.S.)»a Peygamberimizin Geleceğinin Allah Tarafından Bildirilmesi

îbn-i Sa'd Tabakât'ında îbn-i Abbâs'tan rivayetle şöyle diyor: "İbrahim (a.s.)'a Hâcer'i götürmesi emredildiği zaman, Cebrail Burak ile geldi ve onları bindirdi... Giderken, sulak ve verimli ovalara rastladıkça "Burada indir yâ Cebrail" diyordu... Cebrail de "Hayır!" diyerek cevaplıyordu... Nihayet Mekke'ye geldiler. Cebrail: "în yâ îbrahîm" dedi. O da: "Ağacı ve bitkisi olmayan bir yere mi?" dedi. Cebrâîl: "Evet yâ îbrahîm, buraya ineceksin. Çünkü senin zürriyetinden gelecek ve Yüce Kelime'yi tamamhyacak olan âhir zaman peygamberi, buradan çıkacaktır" diye karşılık verdi..."

Yine îbn-i Sa'd Şa'bfden naklen şöyle demiştir: "îbrahîm (a.s.)'a indirilen kitapta; 'Yâ İbrahim, senin neslinden nice milletler gelecek nihayet, Hâtemü'l-Enbîyâ = en son peygamber olan Nebiyy-i Ümmî gelecek" diye bir beyan da vardı."

Muhammed bin Ka'b el-Kurazî'den ise şöyle rivayet eder: "Hâcer validemiz, Şam diyarından oğlu îsmâîl ile çıktığı zaman 25[20] biri kendisine karşı şöyle demişti: "Yâ Hâcer, bil ki senin şu oğlun, nice milletlerin babasıdır ve o milletlerin birinden Harem'de ikâmet eden âhir zaman peygamberi gelecektir."

Yine îbn-i Sa'd, aynı tarîkden şöyle rivayet eder: "Cenâb-ı Hakk, Yakûp (a.s.)'a şöyle vahyetmiştir: "Ey Yâkûp, ben senin zürriyetinden birçok hükümdarlar ve peygamberler göndereceğim... Fakat sonunda Harem-i Mekke'den çıkacak olan peygamber (Muhammed)i göndereceğim. O'nun ümmeti Kudüs'deki mescidin binasını yenileyecektir. O, bütün peygamberlerin sonuncusu olarak gelecek ve adı Ahmed olacaktır..."

25[20] Ravzatu's-Safâ, s:168 - Sene 1258 İst.

26[21]

Peygamberimizin Geleceğinin Musa (A.S.)'a Bildirilmesi

îmam-ı Taberânî Ebû Ümâme'den naklediyor. O şöyle diyor: "Ben Resûlüllâh'tan işittim, O şöyle diyordu: "Ma'd bin Adnan'ın çocuklarının sayısı kırka ulaştığı zaman, bunlar Mûsâ (a.s.ym askeri içine dalarak onların mallarından aldılar... Mûsâ bunlara beddua etti. Cenab-ı Hakk kendisine vahiy ederek dedi ki: Yâ Mûsâ onlara beddua etme! Çünkü onların içinde kötü yolda gidenleri korkutan, iyi yolda gidenleri müjdeliyen Nebiyy-i Ümmî gelecek... Ve kendilerine merhamet olunan Ümmet-i Muhammed zuhur edecektir... Bu, öyle bir ümmet olacaktır ki, Allah'tan gelen az rızka razı olacaktır... Allah da kendilerinin az amellerinden razı olacaktır... Ve onları "Lâ ilahe illallah" Kelime-i Tevhîd'i ile cennete koyacaktır... Bu ümmetin peygamberi: Abdülmutta-lib'in torunu, Abdullah'ın oğlu Muhammed olacaktır! Muhammed ahlâkında son derece tevâzû, sahibi, son derece akıllı, hikmetle konuşan, hilim ve vakar sahibidir... Ben OJnu, Kureyş'in en hayırlı kolundan ve o kolun en seçkin ailesinden çıkaracağım! O, bir kul olarak, en hayırlı aileden en hayırlı ümmete peygamber olacaktır! O ve O'nun ümmeti, hayra doğru yürüyecek ve hayrı bulacaktır..." 27[22]

Peygamberimizin Geleceğinin Tevrat'ta, İncil'de Ve Diğer Semavi Kitaplarda Zikredilmesi

Yüce Allah Kur'ân'da buyuruyor ki:

26[21] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/25-26.

27[22] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/26.

"O gerçek mü'minler ki onlar, yanlarındaki Tevrat ve incil'de yazılı buldukları o elçiye, o ümmî peygambere uyarlar..." 28[23]

Yüce Allah bir âyetinde de şöyle buyuruyor:

"Muhammed, Allah'ın elçisidir. O'nun yanında bulunanlar, kâfirlere karşı şiddetli, kendi aralarında ise merhametlidirler. Onların, rükû ve secde ederek Allah'ın lütuf ve rızâsını aradıklarını görürsün. Yüzlerinde secdelerin izinden nişanları vardır. Onların Tevrat'taki vasıfları, İncil'deki vasıfları da şudur: Bir ekin gibidirler ki, o ekin filizini çıkarmış ve o filizi güçlendirmiştir... " 29[24]

îmam-ı Buhari, Ata bin Yesâr'dan şöyle rivayet eder: "Ben, Amr îbn-i As'm oğlu Abdullah ile karşılaştığımda ona: "Ey Abdullah, bana Resûlüllâh'm sıfatından bahseder misin?" diye ricada bulundum. O da bana: "Peki bahsedeyim. Allah'a yemin ederim ki O, Kur'ân'da bahsedilen: "Ey O sânı büyük peygamber! Biz seni şâhid, mübeşşir ve nezîr olarak gönderdik!" 30[25]gibi sıfatlarının bâzısı ile, Tevrat'ta dahi vasıflandırılmış bulunmaktadır... Hattâ Tevrat'ta: "Biz seni ümmîlere koruyucu olarak da gönderdik! Sen benim hâs kulumsun ve elçimsin! Ben sana "el-Mütevekkil" diye de ad verdim ki sen, sert tabiatlı ve şiddetli değilsin; sokaklarda bağırmazsm... Kötülüğe kötülük ile değil, iyilik ile karşılık verirsin, affeder hoş görürsün... (Ey Tevrat okuyanlar! îyi biliniz ki:) yüceler yücesi Allah, O'nun vâsıtası ile eğri giden milleti doğrultmadıkça, onlar: Lâ ilahe illallah! diyerek bu ilâhi tevhîd ile doğru yolu bulmadıkça, O'nun vâsıtası ile kör gözleri açmadıkça, sağır kulakları işitir hâle getirip, kilitli kalbleri de açmadıkça kendisine ölüm vermiyecektir! Bunlar gerçekleşmedikçe O'nu dünyadan âhirete göçürmeyecektir!... diye de, O'nun hakkında vasıflandırmalar vardır."

îbn-i Asâkir Muhammed bin Hamza tankından "Târîk-i Dımaşk" adlı kitabında şöyle rivayet eder, O demiştir ki: "Büyük dedem Abdullah bin Selâm, Peygamber (s.a.v.)'in Mekke'de çıktığını duyduğu zaman,

---

28[23] Araf Sûresi âyet: 157.

29[24] el-Fetıh Sûresi, âyet: 29

30[25] el-Ahzâb Sûresi, âyet: 45.

O'nunla karşılaşmak istemiş, O'nun yanma gitmiştir... Peygamberimiz kendisine: "Sen, Abdullah bin Selâm'sm ve Yesrib (Medine) halkının âlimisin!" buyurmuştur. Dedem de "Evet" demiştir. Peygamberimiz ona "Ey Abdullah, Allah aşkına doğru söyle, Allah'ın Musa'ya indirdiği Tevrat'ta benim vasfım yok mudur?" demiş. O, bu soru karşısında demiş ki: "Yâ Muhammed! Bana Rabbinden bahset!" Tam bu sırada Cebrail gelip: "De ki: Allah ehaddir, Allah samed'dir! Doğurmamış ve de doğurulmamıştır! Hiçbir şey O'nun dengi olmamış- tır" mealindeki îhlâs Sûresinin âyetleriyle cevab vermesini söylemiştir. Peygamberimiz de bu âyetleri okuyarak cevaplamıştır...

İşte bunun üzerine büyük dedem Abdullah bin Selâm: "Şehâdet ederim ki Sen, Allah'ın resulüsün! Gerçekten Allah sana yardım edecek ve senin elinle islâmı diğer dinlerin üzerine çıkaracaktır. Ben senin sıfatını Tevrat'ta: "Ey Peygamber, Biz seni şâhid, müjdeci ve uyarıcı olarak gönderdik! Sen benim kulum, resûlümsün! Sana el-Mütevekkil adını verdim, sen sert ve şiddetli değilsin, sokaklarda bağırır değilsin, kötülüğe iyilikle karşılık verirsin, affeder bağışlarsın... Allah, eğri milleti O'nunla doğrultmadıkça, onlar: "Lâ ilahe illallah!" Kelime-i Tevhidi ile doğru yolu bulmadıkça; O'nun vâsıtası ile kör gözleri açmadıkça, işitmeyen kulakları işitir hâle getirip kapalı kalbleri açmadıkça, O'nu dünyadan âhirete göçürmeyecek, O'nu vefat ettirmeyecektir!" şeklinde bulup okumuşumdur" demiştir.

İbn-i Asâkîr daha sonra Zeyd bin Eşlem tarlkından şöyle rivayet eder: "Abdullah bin Selâm demiştir ki: "Resûlüllâh'm (s.a.v.) Tevrat'taki sıfatı şöyledir: "Yâ Muhammed, Biz seni şâhid ve mübeşşir olarak gönderdik..." O böyle demiş ve yukarıdaki rivayeti sonuna kadar anlatmıştır."

Benzeri bir rivayeti Dârimî ve Beyhakî de Atâ bin Yesâr'dan rivayet etmiştir... Dârimî ile îbn-i Asâklr'in Ka'b'dan sevkettikleri bir rivayette ise Ka'b şöyle demiştir: "Birinci satırda şunlar yazılı idi: "Muhammed Allah'ın resûlü'dür! Allah'ın seçilmiş kuludur, huysuz ve sert tabiatlı değildir, sokaklarda çağırıp-bağırmaz, kötülüğe kötülükle karşılık vermez, bağışlayıp iyilikle karşılık verir... Doğum yeri Mekke, hicret yeri Medine'dir. Mülkü de Şam'da olacaktır..." îkinci satırda da: "Muhammed Allah'ın resûlü'dür! O'nun ümmeti, çok hamdediciler olup darlık ve

genişlik zamanlarında hep Allah'a hamdederler... Yegâne büyük olarak Allah'ı tanıyıp hep O'nu tekbîr ederler... Vakti gözetirler, vakti gelince hemen namazlarını kılarlar... Kemerlerini sıkarlar, etraflarını temiz tutarlar; geceleri aşk ve şevkle yaptıkları ibâdetle, semâ boşluğunda iniltili ses dalgaları meydana gelir..." şeklinde yazı vardır..."

Dârimî', îbn-i Sa'd ve îbn-i Asâklr'in Ebû Ferve'den onun da îbn-i Abbâs'tan rivayetinde ise, şu fark vardır: "Ka'b, Peygamberimizin Tevrat'taki sıfatına dâir İbn-i Abbâs'm sorusuna karşılık; aynı şeyleri söyledikten sonra: "...ve onlar -yâni O'nun ümmetleri- namazlarını kılarken harp düzeninde saf bağladıkları gibi saf tutarlar... Mescidi e rinde ki ibâdetlerinden, arı kovanından duyulan inilti gibi iniltiler duyulur... Okunan ezanları, tâ semâlara çıkar..." diye bilgi vermiştir..."

Zübeyr bin Bekkâr ve Ebû Nuaym, Abdullah îbn-i Mesûd'dan rivayet ederler ki, Resûl-i Ekrem Efendimiz, Tevrat'ta kendi vasıflarına dâir yazılanları ve ümmetinin "Ümmet-i Hammâd = Her hâl ü kârda Allah'a hamd eden bir ümmet" olduğunu anlattıktan sonra; "...ve onların indileri yâni kitapları kalblerindedir... Savaşta saf tuttukları gibi, namazlarında da saf tutarlar... Onlar, öz canlarını Allah yolunda feda ederek Allah'ın yakınlığım kazanırlar... Onlar, geceleri râhib, tâat ve ibâdette; gündüzleri ise arslan kesilirler.., Allah yolunda canlarbaşla cihâd ederler..." buyurdu."

îbn-i Sa'd ve sahihtir kaydıyla Hâkim, Beyhakî ve Ebû Nuaym Aişe'den (r.a.) rivayet ederler ki, o şöyle demiştir: "Peygamberimizin vasfı İncil'de şöyle yazılmıştır: "Muhammed Allah'ın resulüdür, huysuz ve sert tabiatlı değildir, kötülüğe aynen karşılık vermez, affeder ve bağışlar!"

Beyhakî ile Ebû Nuaym, Ebu'd-Derdâ'nın hanımı Ümmü'd- Der-dâ'dan şöyle naklediyorlar: O demiştir ki: "Ben Ka'b'a sordum: "Söyler misin, siz Resûlüllâh Efendimiz'in sıfatını Tevrat'ta nasıl buldunuz?" Cevabında Ka'b dedi ki: "Biz O'nu şu şekilde vasfedilmiş olarak bulduk: "Muhammed Allah'ın resulüdür! O'nun adı Allah'a hakkiyle tevekkül eden'dir. O, katı ve sert huylu değildir. Sokaklarda çağırıp bağırmaz da... O'nun eline (manevi) anahtarlar verilmiştir ki, Allah bunlar ile görmeyen gözleri açsın, duymayan kulakları duyursun, eğri konuşan dilleri yine bunlar ile doğrultsun diye... Tâ ki en sonunda onlar, O'nun

sayesinde: "Lâ ilahe illallah vahdehû lâ şerike leh! = Allah'tan başka hiç bir ilâh yoktur! O birdir ve O'nun hiç bir ortağı yoktur!" diye şehâdet ederler... Ve O, yâni Muhammed; zulme uğrayanın yardımcısıdır, zayıfdır diye mazluma yüklenilmesine asla müsâade etmez!..."

Hafız Ebû Nuaym, Ebû Hüreyre'den şu rivayeti nakletmiştir: "Resûlüllâh bir defasında buyurdular ki: Mûsâ (a.s.), kendisine Tevrat nazil olduğu ve onu okuduğu zaman onda şu ümmete âid vasıfları görünce: "Yâ Rabbi, ben Tevrat'a âid levhalarda, en son geldikleri halde en başa geçen bir ümmet buluyorum. Bu ümmeti bana ümmet eyle!" diye duada bulundu. Cenâb-ı Hakk kendisine: "Bu ümmet, habîbim Ahmed'in ümmetidir" buyurdu... Mûsâ dedi ki: "Yâ Rabbi! Ben levhalarda icabet eden ve kendilerine icabet olunan bir ümmet buluyorum. Bu ümmeti bana ümmet eyle!" Yüce Allah kendisine: "Bu, Ahmed'in ümmetidir" buyurdu. Mûsâ: "Yâ Rabbi! Ben levhalarda kitapları kainlerinde olan ve onu ezbere okuyan bir ümmet görüyorum. Onu bana ümmet kıl!" diye niyaz etti... Kendisine: "Bu, Ahmed'in ümmetidir" denildi... Mûsâ: "Yâ Rabbi! Ben levhalarda kendilerine ganimet helâl kılınan bir ümmet buluyorum. Onu bana ümmet eyle!" diye dua etti. Yüce Allah kendisine: "Bu, Ahmed'in ümmetidir" diye karşılık verdi... Mûsâ: "Yâ Rabb! Ben levhalarda yedikleri sadaka olan ve bundan sevâb kazanan bir ümmet görüyorum! Onu bana ümmet eyle!" diye niyaz etti. Cenâb-ı Hakk: "Ey Mûsâ! Bu Ahmed'in ümmetidir" dedi... Mûsâ: "Ey Rabbim! Ben levhalarda içlerinden biri, bir iyilik yapmak istediği zaman o iyiliği yapmazsa, kendisine bir iyilik yazılan; o iyiliği yaptığı zaman ise kendisine on iyilik yazılan bir ümmet buluyorum. Onu bana ümmet eyle!" eledi. Cenâb-ı Hakk da: "Bu Ahmed'in ümmetidir" buyurdu... Mûsâ: "Ben levhalarda, içlerinden biri bir kötülük yapmağa niyetlenir fakat o kötülüğü yapamazsa, kendisi için günah yazılmaz; eğer o kötülüğü yaparsa kendisine bir kötülük yazılır" diye vasfedilen bir ümmet gördüm. Bu ümmeti bana ümmet kıl!" diye dua etti. Allah: "Bu, Ahmed'in ümmetidir" buyurdu... Mûsâ: "Ey Rabbim! Ben levhalarda kendilerine hem evelki ilmin, hem sonraki ilmin verildiği bildirilen, dalâlet fırkalarım ve mesîh deccâlı öldürecek olan bir ümmet buluyorum. Bunu bana ümmet eyle!" diye dua etti. Yüce Allah kendisine: "Bu Ahmed'in ümmetidir" buyurdu... Bunun üzerine Mûsâ: "O halde beni Muhammed Ümmetimden eyle!" diye yalvardı... îşte bunun üzerine

Allah ona iki haslet verdi ve şöyle buyurdu: "Ey Mûsâ, Ben sana verdiğim risâletlerimle ve kelâmımla (seninle olan konuşmamla) seni insanlara karşı seçtim! Sana verdiğimi al ve şükr edeni erden ol!" 31[26] Mûsâ (a.s.) da dedi ki: "Razı oldum yâ Rabbî!"

Yine Ebû Nuaym Enes'den rivayet eder: "Resûlüllâh buyurdu ki: Cenâb-ı Hakk İsrail oğullarının peygamberi olan Musa'ya şöyle vahyetmiştir: "Ey Mûsâ! Her kim Ahmed'i inkâr ettiği halde Bana gelecek olursa, onu cehenneme atarım!" Mûsâ: "Ey Rabbim, Ahmed kimdir?" diye sordu. Cenâb-ı Hakk buyurdu: "Ben, Benim yanımda ondan daha keremli olan bir kul yaratmadım! Ben, yeri-göğü yaratmazdan önce O'nun adını Arş üzerinde kendi adımla beraber yazdım! O ve O'nun ümmeti cennete girmedikçe, kimse cennete giremez!" Mûsâ dedi ki: "O'nun ümmeti kimlerdir?" Cenâb-ı Hakk şöyle buyurdu: "O'nun ümmeti; her hâl ü kârda Allah'a hamdeden bir ümmettir... Allah yolunda kemerlerini sıkan, çevrelerini temiz tutan; geceleri râhib, gündüzleri sâim olan bir ümmettir... Onların az amellerini dahî kabul eder değerlendiririm. Onları: "Lâ ilahe illallah!" Tevhidine şehâdetleri sebebiyle cennete koyarım..." Mûsâ dedi ki: "Ey Rabbim, beni bu ümmetin peygamberi kıl!" Cenâb-ı Hakk, "O ümmetin peygamberi, kendilerinin içinden çıkacaktır" buyurdu... Bunun üzerine Mûsâ: "Öyleyse yâ Rabbi, beni o peygamberin ümmetinden-eyle!" diye niyaz eyledi... Yüce Allah ise şu karşılığı verdi: "Yâ Mûsâ! Ben seninle o peygamberin arasını âhirette birleştireceğim; orada O'nunla bir araya geleceksiniz..." 32[27]

31[26] A'râf Sûresi, 144.

32[27] Bu İki rivayet sahihlerde yoktur... Ayrıca manâları itibariyle de tenkîd ve tenvire muhtâc durumdadırlar... Mesele; "Her hangi bir peygamberin başka bir peygambere ümmet olması veya olmasını istemesi, caiz midir?" hususudur... Bu hususta, Konya'mızın yetiştirdiği büyük âlimlerden Ebû Saîd ei-Hâdimî şöyle demekledir: "Bu kitaba şerh yazanlardan bâzıları Hz. Musa'nın Tevrat'ta bu ümmetin vasıflarını gördüğü zaman, "Yâ Rabbi, beni de bu ümmetten kıl!" diye istekde bulunmuş, Cenâb-ı Hakk da onu bu ümmetten kılmıştır" diye yazıyorlar... Doğrusu bu iddia, çok büyük bir cürettir. Zira âlimlerimiz açıkça bildirmişlerdir ki: "Bir peygamberin, başka bir peygamberin ümmeti olması caiz değildir"... O halde Hz. Mûsâ gibi kelimullâh olan ve peygamberlerin en faziletlilerinden bulunan bir peygamberin, ümmetlik talebinde bulunması ve bununla kemâlinde tamamlık umması; nasıl düşünülebilir? Eğer bu rivayetin senedi sahih olsaydı bile, bunun te'vil

Ebû Nuaym'in Abdurrahmân el-Muâfirî'den naklettiğine göre, Ka'bü'l-Ahbâr, yahûdî hahamım ağlar görür ve ona niçin ağladığını sorar... Haham: "Bazı şeyler hatırladım da ondan" der. Ka'b; "Niçin ağladığım sana söylersem beni tasdik eder misin?" der. Haham: "Evet" deyince, Ka'b şöyle der: 'Allah aşkına doğru söyle, Mûsâ (a.s.) Tevrat'a baktığı zaman: "Ey Rabbim, ben Tevrat'ta iyiliği emreden, kötülükten nehyeden, önceki ve sonraki kitaplara inanan, dalâlet ehliyle savaşan ve en sonunda bir gözü kör deccâli öldürecek olan ve bütün ümmetlerin en hayırlısı bulunan bir ümmet görüyorum! Yâ Rabbi, bu ümmeti bana ümmet kıl" diye niyazda bulunmadı mı?" Haham da bunu "Evet" diyerek tasdik etmiştir..."

Yine Ka'b dedi: "Allah aşkına doğru söyle! Okuduğun Tevrat'ta, Mûsâ (a.s.)'ın Tevrat'a baktığı zaman; "Yâ Rabbi,.ben Tevrat'ta öyle bir ümmet görüyorum ki, her hâl ü kârda Allah'ı tekbîr eder, tahmîd eder; temiz topraktan teyemmüm ederler, yeryüzü onlar için mesciddir, suyu bulamadıkları zaman teyemmüm ederek abdest de alırlar, gusül de ederler; abdest azaları âhirette nûr gibi parlar! "Yâ Rabbi, onları bana ümmet kıl!" diye taleb ettiğini de okuyorsun, değil mi?" Haham da bunu, "Evet" diyerek tasdik etti.

Ka'b devamla: "Yine Mûsâ (a.s.)'m: "Yâ Rabbi, ben Tevrat'ta kendisine merhamet olunan zayıf bir ümmet görüyorum ki, Kitâb'a onlar vâris olacak ve Sen onları seçmişsin; içlerinden kimi kendisine yazık eder, kimi dosdoğru gider, kimi de tâ öne geçer ve fakat hepsi de senin merhametine mazhar olmuştur... "Onları bana ümmet eyle!" diye niyazda bulunmadı mı?" diye sordu... Haham da "Evet" diye tasdik etti.

Ka'b: "Allah aşkına doğru söyle, yine okuduğun Tevrat'ta Mûsâ (a.s.)'ın: "Yâ Rabbi, ben Tevrat'ta, kitapları kalblerinde olan ve onu ezbere bilen, renk renk elbiseler giyinen, namazlarında meleklerin safları gibi saf tutan, mescidlerinde Allah'a ibadet aşk ve şevkiyle inleyen bir ümmet görüyorum... Öyle bir ümmet ki, içlerinden hiç biri cehenneme girmez; meğer ki, taşta ağaçlarda biten yapraklardan eser olmadığı gibi, kendisine iyilikten hiçbir eser olmaya!... "Yâ Rabbi, bu ümmeti bana

---

edilmesi veya müteşâbih sayılması gerekirdi..." (El-Berikâ A'let-Tarîka, 1/106 - Matbaa-ı Osmaniye, 1318).

ümmet eyle!" diye temenni ettiğini de okuyor musun?" şeklinde bir soru yöneltti... Haham da buna karşılık "Evet" diye cevab verdi..."

Mûsâ (a.s.), Allah'ın Ümmet-i Muhammed'e verdiği büyük iyilikleri ve üstün faziletleri öğrenip hayran olduğu zaman demiş ki: "Keşke ben de Ümmet-i Muhammed'den olaydım!..." işte bunun üzerine Cenab-ı Hakk da kendisine verdiğim risâletimle ve kelâmımla seni insanlara karşı seçtim. Sana verdiğimi al ve şükredenlerden ol!" Mûsâ (a.s.) da bunun üzerine tamamen razı olup teselli bulmuştur..." 33[28]

Ebû Nuaym, Saîd bin Ebû Hilâl'den şöyle rivayet eder: Abdullah bin Amr, Ka'bü'l-Ahbâr'a demiştir ki: "Ey Ka'b! Bana, Peygamberimiz Muhammed'in ve O'nun ümmetinin sıfatından haber verir misin?" Bunun üzerine Ka'b da demiştir ki: "Ben onları Tevrat'ta şöyle buluyorum: Muhammed ve O'nun ümmeti, her hâl ü kârda Allah'a hamdederler, Her aşama ve menzilde Allah'ı tekbîr ve tesbîh ederler... Onların nidaları (ezanları), tâ göklerde işitilir... Namazlarında kendilerini iyice Allah'a verirler... Meleklerin saf tuttukları gibi saf bağlarlar ve namazdaki gibi de harb ederken saf tutarlar... Allah yolunda çarpışırlarken melekler de onları destekler ve kuvvetli atışları ile onlara yardım ederler... Üzerlerinde de bir gölge onları serinletir, sanki kuşların kanatları ile yuvaları üzerine gölge yaptıkları gibi... Onlar, asla bulundukları cepheyi tamamen terkedip geri gitmezler... Nihayet en sonunda, onların yardımına Cebrâîl (a.s.) gelir... Allah'ın izni ve vazifelendirmesi ile..."

İbn-i Ebû Hatim ve Ebû Nuaym Vehb bin Münebbih'den rivayet ederler. O şöyle demiştir ki: "Allah Eş'ıyâ peygambere vahyetmiş ve buyurmuştur ki: "Ben, Ümmî bir peygamber göndereceğim, ve onun vâsıtası ile duymayan kulakları, görmeyen gözleri ve kilitli kalbleri açacağım! O'nun doğum yeri Mekke, hicret yeri Medine olacak. Mülkü ise Şam'da... O, gerçekten bana tevekkül eden, yükseltilmiş, sevilmiş, seçilmiş ve muhabbetle dolmuş el-Mustafâ'dır! Kötülüğe kötülükle karşılık vermez, affedip bağışlar. Mü'minlere çok merhametlidir, bir karıncanın incinmesinden ağhyacak kadar şefkatlidir... Babasını

33[28] Bu husustaki Ebû Saîd el-Hâdimî merhumun tenvir edici ve ihtiyatlı olmağa çağına bir nasihati, bundan önceki 21. dipnotta geçmişti... (M).

kaybeden yetîm için, hüngür hüngür ağlar... Katı ve huysuz değildir. Sokaklarda çağırıp-bağırmaz da... Çirkin sözü ağzına bile almaz! Yanmakta olan bir kandilin yanında geçse, Öyle sekînet ve vakarla geçer ki, o kandili ^söndürmez... Yetişip kurumuş kamış üzerine yürürse, ayak sesleri işitilmez... Ben O'nu, bütün iyilik ve güzellikler için müjdeler veren, kötülükler için de güzelce uyaran bir peygamber olarak göndereceğim!... Her iyilik ve güzellik için O'nu takviye edeceğim ve O'nu her güzel huy ile bezeyeceğim. Ona sekînet ve vakarı elbise, iyiliği şiar, takvayı vicdan, hikmeti de akıl olarak hibe edeceğim! Doğruluk ve vefakarlık O'nun tabiatıdır, bağışlayıp vazgeçmek ve iyilikte bulunmak O'nun ahlâkıdır. Adalet O'nun yaşayışı, hakk ise şeriatıdır! Hidâyet O'nun kılavuzu, islâm da milletidir!..."

"Ahmed, O'nun adıdır. Dünyaya sapıklık hâkim olmuşken, O'nun vâsıtasıyle hidâyete kavuşacakta-. Cehaletin yerini ilim, geriliğin yerini ilerleyip yükselmek, çirkinliklerin yerini güzellik ve meşruiyet alacaktır... O'nun sayesinde ortalığı bolluk ve bereket, fakirliğin yerini zenginlik, ayrılık gayrılıkların yerini birlik ve beraberlik, gönülden yakınlık ve kardeşlik alacaktır... O'nun ümmetini, ümmetlerin en hayırlısı kılacağım. Çünkü O'nun ümmeti, iyiliği emredecek, kötülüğü nehyedecektir! Beni Tevhîd, Bana îmân ve Benim için amellerinde ihlâs

edecek! Bütün peygamberlerin getirdiklerini büyük bir samimiyetle tasdik edecek, vakitleri gözetecek, vaktinde dinin direği olan namazlarını kılacaktır!...

"Ne mutlu bu kalblere, bu yüzlere ve bu ruhlara ki, Benim rızâm için ihlasla dolmuştur! Ben onlara tesbîhi; tekbîr, tahmîd ve Tevhîd'i ilham edeceğim. Onlarda bütün mescidlerde, meclislerde, iş ve istirahat yerlerinde Ben'i hatırlayıp tesbîh, tekbîr, tahmîd ve tevhîd edecekler... Meleklerin Arş'ım etrafında saf tuttukları gibi namazlarında saf bağlıyacaklar... Onlar Benim evliyam ve ansârımdır! (Gerçek dostlarım ve dînimin yardımcılarıdır.) Düşmanlarımdan onlar sebebiyle intikam alırım. Putları tanrı edinenleri onlar vasıtasıyla cezalandırırım... Onların namazı; kıyamlı, kırâtatlı, rukûlu ve secdeli bir ibâdettir... Binlerce bölük asker olarak, Benim yolumda cihâda çıkarlar ve Benim uğrumda saflar ve ordular hâlinde çarpışırlar..."

"Ben onların kitapları ile diğer kitapları, şeriâtleri ile şeriâtleri, dinleri

ile bütün dinleri mühürleyeceğim! Her kim onlara yetişir de onların kitabına îmân etmezse, din ve şerîatlermi kabul eylemezse, bilsin ki o Ben'den uzaktır; Ben de ondan beriyim (uzağım). Ümmetlerin en fâzîlelisi onlardır, onlar "Ümmet-i Vasaf'tir! Yâni "Orta Ümmet" olup dalâlet ve istikâmet sahibidirler; her türlü aşırılık ve geriliklerden beridirler... Adalet ye istikâmette diğer insanlara karşı da şâhid durumundadırlar... Öfkelenip gadaba geldikleri zaman, "hepsini Allah yaratmış" deyip adaletten ayrılmazlar, kendileri zor duruma düştüklerinde de sabredip dayanırlar ve "Allah büyüktür!" derler... Birbiriyle çekiştikleri zamanda ise, "Sübhânellâh! Ne şaşılacak şey! Bu bir müslümana yakışmaz!..." deyip birbirini insafa davet ederler, insafı gözetirler..."

"Çevrelerini, ellerini yüzlerim tertemiz tutarlar; temizliğe çok önem verirler... Onların kurbanları kanları, incileri de gönülleridir... Onlar, geceleri rahip, gündüzleri nıücâhiddir! Vicdanları yüksek, dâvetçileri tâ yücelerdedir... Onlar, Allah yolunun bağrı yanık âşıklarıdırlar... Ne mutlu onlara ve onlarla beraber olanlara!... Onların dîni, onların hidâyeti üzere bulunanlara... Bu, ancak Ben'im lutfumdur! Dilediğim kullara veririm. Ben; büyük ve sonsuz lütufların sahibiyim!..."

Beyhaki, îbn-i Abbâs'tcm rivayet ediyor. O şöyle diyor: "Cârûd bin Abdullah gelip müslüman oldu ve Peygamberimizde hitaben dedi ki: "Seni hak peygamber olarak gönderen Allah'a yemin ederim ki, ben senin vasıflarını İncil'de görmüştüm! Gerçekten Meryem oğlu Isâ senin geleceğim müjde etmiştir!"

Ebû Nuaym da Saîd bin Muaeyyib'den rivayet eder: "Abbâs, Kâbu'l Ahbâr'a dedi ki: "Ey Ka'b! Sen niçin Peygamberimizin sağlığında veya peygamberin halîfesi Ebû Bekir zamanında müslüman olmadın?" Ka'b cevabında dedi ki: "Babam Tevrat'a âit bâzı âyetler yazıp bana verdi ve "işte bunlarla amel et! Sakın diğer âyetlere bakayım deme!" diye vasiyet etti ve diğer âyetlerin bulunduğu kısmı mühürleyip asla açmamamı bana sıkıca tenbîh eyledi... Halîfe Ömer zamanında İslâm'ın iyice zuhur ve galebesini gördüm ve hayırdan başka birşey olmadığına kanâat getirdim, Bu durumda vicdanım bana dedi ki: "Belki baban bâzı şeyleri senden gizlemiştir!..." Gerçekten ben de babamın mühürlediği Tevrat nüshasının mührünü açarak okudum ve orada Muhammed'in ve

ümmetinin vasfının yazılı olduğunu gördüm... işte bu yüzden, şimdi müslüman oldum.

Yine Hafız Ebû Nuaym'in Şehr bin Havşeb'ten sevkettiği bir rivayette de şöyle denilmektedir: "Kala dedi ki: Benim babam, Allah'ın Musa'ya inzal buyurduğu kitabı en iyi bilenlerden idi... Ve benden birşey gizlemezdi. Vefat edeceği zaman bana dedi ki: "Oğlum, ben senden birşey gizlemiş değilim, ancak iki yaprak var ki onda gönderilmesi yaklaşan bir peygambere âit haberler yazılıdır... Bâzı yalancılar, peygamberim diye iddiaya kalkışır ve sen de ona inanırsın diye korktuğumdan, bu iki yaprağı senden gizledim... işte bu gördüğün yere bu iki yaprağı gömüp üzerine sıvadım. Sen, şu zamanda onlara dokunma. Allah'ın senin hakkında hayır murâd ettiği ve o peygamberin çıktığı zaman, onlara bakabilirsin ve o peygambere uyabilirsin..." Sonra babam öldü ve biz onu defnettik... Benim de en çok arzu ettiğim şey, bu iki kağıtta yazılı olanları görmek idi... Bir gün, dayanamayıp onları çıkardım ve okudum. Bir de ne göreyim, o iki kağıtta şunlar yazılı imiş: "Muhammed Allah'ın resulüdür! Ve O, peygamberlerin sonuncusudur, O'ndan sonra peygamber gelmeyecektir. O'nun doğum yeri Mekke, hicret yurdu de Medîne olacaktır. O, katı ve öfkeli değildir, sokaklarda çağırıp-bağırmaz, kötülüğe kötülükle karşılık vermez, bağışlayıp affeder... O'nun ümmeti, her hâl ü kârda Allah'a hamdederler... Yegane büyük olarak Allah'ı tanırlar ve dillerinden tekbîri eksik etmezler... Onların peygamberi, Allah'ın yardımına mazhardır. Onlar, temizliğe çok önem verirler, kitaplarını ezbere bilirler... Birbirlerine o kadar merhaletlidirler ki, bir ananın evladları gibi... Cennete ilk girecek ümmet de, bu ümmet olacaktır."

Bunun üzerine kısa bir zaman geçmişti ki, peygamber (s.a.v.) Mekke'de zuhur etmiş. Haber bize ulaştığı halde, iyice tetkik edip emin olayım diye, müslüman olmayı geciktirmiş idim. Sonra peygamberin vefat haberi bize ulaştı. Yerine halifesi geçmişti. Askerleri bize kadar geldiler. Fakat ben, bunların halini iyice tetkik etmek istedim. Nihayet Halife Ömer'in adamları geldiler. Ben onların son derece sözüne sadık ve kahraman kişiler olduğunu gördüm, beklediğim kimseler olduğunu anladım. Allah'a yemin ederim ki, bir gün ben evin damında idim ve müslümanlardan birinin Kûr'an okumakta olduğunu işittim. Kulak verdim ve onun şu mealdeki âyeti okuduğunu duydum:

"Ey kendilerine kitap verilenler! Biz bâzı yüzleri silip arkalarına döndürmeden ya da Cumartesi adamlarını lanetlediğimiz gibi kendilerini lanetlemeden önce, yanımzdakini doğrulayıcı olarak indirdiğimiz Kitâb'a inanınız34[29]

İşte ben, bu ayeti duyduğum zaman, sabaha çıkmadan Allah'ın lanetine uğramaktan çok korktum ve sabaha çıkar-çıkmaz ilk yapacağım iş, müslümanların yanına gitmek ve müslüman olmaktı. Öyle yaptım." (Bu haberi, îbn-i Asâkır; Ka'b'dan, Müseyyib bin Râfi'in ve başkasının rivayeti olarak vermiştir).

Beyhaki'nin Vehb bin Münebbih'ten rivayetine göre, o demiştir ki: "Allah, Zebur'da Davud (a.s.)'a şöyle vahyetmiştir: "Ey Davûd, senden sonra gelen peygamberlerin en sonunda bir peygamber gelecek, onun adı Ahmed ve Muhammed olacak. Kendisine "Sâdık Nebi" denilecek. Ben ona hiç gadab etmem, o da bana hiç isyan etmez. O'nun gelmiş geçmiş günahlarım bağışlamışımdır. O'nun ümmeti de Ümmet-i Merhume'dir. Benim rahmetime mahzardır. Ben onlara peygamberlere lütfettiğim nafileleri lütfettim ve peygamberlere farz kıldıklarımı, onlara da farz kılmışımdır. Kıyamet günü bana geldikleri zaman nurları, enbiyanın nurları gibi parlar. Çünkü kendilerine her zaman için temizlik yapmalarını emretmişimdir, peygamberlere emrettiğim .gibi. Ve her cenabetten yıkanmayı da kendilerine farz kılmışnndır. Tıpkı peygamberlere farz kıldığım gibi. Kendilerine haccı da, cihâdı da farz kûmışımdır. Yâ Dâvud, Ben Muhammed'i ve O'nun ümmetini diğer bütün ümmetlerden üstün kılmış mıdır. Onlara altı adet özellik vermişimdir ki, bunları başka ümmetlere vermemişimdir. Onlar hata ettikleri veya unuttukları zaman kendilerini cezalandırmam..." (Bu rivayetin devamı vardır ve ileride gelecektir).

Taberani, Beyhaki ve Ebû Nuaym, Feltân bin Asım'dan rivayet etmektedir. O şöyle demiştir: "Biz, Peygamber (s.a.v.) ile beraber idik. Birisi geldi ve peygamberimiz kendisine şunu sordu: "Sen Tevrat okur musun?" O: "Evet" diye^cevap verdi. Peygamberimiz: "incil'i de okur musun?" dedi. O da "Evet" dedi. Peygamberimiz de: "Allah aşkına doğru söyle, Tevrat'ta ve incil'de bana dair bir bilgi yok mudur?" O şöyle

---

34[29] Nisâ Sûresi, âyet: 47,

cevapladı: "Evet, senin vasfına benzer vasıflar, senin şekil ve şemâline benzer şekil ve şemailler bulmaktayız. Ancak biz, bu vasıflara sahib olan bir peygamberin, kendi içimizden çıkmasını ümit ediyorduk. Sen ki, şimdi peygamber olarak çıktın, ümit ettiğimiz bu zatın sen olmasından korkmaktayız. Biz dikkat e^ip baktık, o sen değilsin..." Peygamberimiz bunun üzerine "Niçin?" diye sordu. O adam dedi ki: "Çünkü o beklediğimiz zatın ümmetinden yetmiş bin kişi, onunla beraber olacaktır, onlara hesab ve azâb olunmayacaktır. Halbuki senin yanında çok az kimse bulunmaktadır..." Peygamberimiz de buyurdular ki: "Varlığım elinde bulunan Allah'a yenin ederim ki, ben o haber verilen zatım! O ümmet de benim ümmetimdir. Ve benim ümmetim; yetmiş bin kerre yetmiş binden daha çoktur!"

Taberani, îbn-i îîıbbân, Hâkim, Beyhaki ve Ebû Nuaym Abdullah bin Selâm'dan rivayet ederler. O şöyle demiştir: "Yüce Allah, Zeyd bin Sa'ne'nin hidayetini dilediği zaman ona şöyle dedirtmiştir: "Gerçekten peygamberlik alâmetlerinden olarak ne varsa hepsini Muhammed'de görüyorum. Lâkin ben O'nun hılmini, sabır ve metanetini denemiş değilim. Ben, kendisiyle yakınlık kurabilmem için O'na çok yumuşak davranırdım. Nihayet bir gün ondan hurma satın aldım. Parasını verdim, hurmayı da belli bir zaman sonra teslim alacaktım. Sırf kendisini denemek için, hurma alacağımın vadesine bir kaç gün kala O'na gittim. Yanına yaklaşıp şiddetle yakasına sarıldım ve: "Ey Muhammed! hakkımı niye vermezsin! Ey Abdül-Muttalib oğulları, vallahi sizler borcunu vermekte ağır davranıp geciktiren insanlarsınız! Ben sizi iyi tanırım!" diyerek şiddet ve öfkeyle bağırdım. Orada bulunanlardan Hattâb'm oğlu Ömer: "Ey Allah'ın düşmanı!

Resûlüllah'a nasıl böyle söylersin!" diye bana karşılık verdi ve: "Vallahi şu işin gecikmesinden korknıasam, senin boynunu vururdum!" diye de ilave etti. Resûlüllah ise sükûn ve vakar içinde Ömer'e bakarak gülümsüyor ve şöyle diyordu: "Ya Ömer, o ve ben; senden, bundan daha iyi ve güzel olanını bekleriz! Ona alacağını güzelce istemesini söylersin, bana da, borcumu güzelce ödememi emredersin. Yâ Ömer, şimdi sen git ona hakkını öde ve yirmi ölçek de fazladan ver. Bu fazlalık da, senin onu korkutmana karşıhk olsun."

Ömer, aynen Resûlüllâh'm dediği gibi yaptı... Ben kendisine dedim ki:

"Ey Ömer, ben bütün peygamberlik alâmetlerini Resûlüllâh'm yüzünde görüyordum... Lâkin O'nun hiîmini, sabır ve metanetini denememiştim... Şimdi denemiş ve bunları da Resûlüllâh'da en kâmil derecesiyle görmüş bulunuyorum... Yâ Ömer, seni şahit tutuyorum ki ben, şu andan itibaren; Rab olarak Allah'tan, din olarak İslâm'dan, peygamber olarak da Muhammed'den razı olmuş ve müslümanlığı kabul etmiş bulunuyorum!"

(Diğer rivayette, kendisiyle beraber ev halkının da müslüman olduğu kaydedilmiştir.)

îbn-i Sa'd ve îbn-i Asâkir Mûsâ bin Yâkâb el-Zemeî tarikiyle Guseyme'nin âzadlısı Sehl'den rivayet ederler, Sehl, Murays kabilesine mensub bir nasrânî idi ve amcası evinde büyüyen bir yetimdi... O demiştir ki: "Bir gün ben, incil'i^elirac aklım ve okumaya başladım... Derken birbirine yapışık iki yaprak vardı. Onları ayırarak okumaya başladım ve orada Muhammed (a.s.)'m sıfatlarını gördüm. O'nun boyundan, renginden, oturuş şeklinden, iki omuzu arasındaki mühürden, sadaka kabul etmemesinden, hilim ve tevâzuundan haberler vardı... Orada, kendisinin îsmâil (a.s.) soyundan olduğu ve isminin Ahmed olduğu da yazılı idi... Ben, bu kısımları okumakla idim ki, bu sırada amcam geldi ve bana: "Niçin o yapışık olan kısmı açıp okuyorsun? Sen kim oluyorsun ki bunları okuyasın?" diye şiddetle çıkıştı ve beni dövdü... Ben dedim ki: "Ey amcacığım, bak bu kısımlarda Ahmed adındaki peygamberle ilgili haberler var!" Amcam bana, yine öfkeyle: "O peygamber henüz gelmedi!" diye bağırdı..."

Beyhâkî, Ömer bin el-Hakem'den rivayet eder ki kendisi Râfi' bin Sinan'ın oğludur ve şöyle demiştir: "Atalarım ve halalarımdan bazıları bana demişti ki: Bizim yanımızda önceki nesillerden intikal eden bir evrak vardı... Derken müslümanlık geldi ve Peygamber (s.a.v.) Medine'ye teşrif ettiler... Biz bu evrakı götürüp Peygambere verdik. İşte bu evrakta: "Bismillah! Allah'ın adıyla, O'nun sözü haktır, zâlimlerin sözü helak olucudur... Bu anlatış, âhir zamanda gelecek olan bir ümmet içindir. Bu ümmet, uzunca giyinip bellerine kuşak sararlar... Allah yolunda savaşmak için denize dalarlar, Allah'ın emriyle namaz kılarlar... Eğer bunların kıldıkları namaz, Nûh Peygamber zamanında olsaydı, onun kavmi bu sayede tufanda batmaktan kurtulurdu. Eğer bu namaz,

Ad kavminde bulunsaydı, fırtına vâsıtası ile helak olmazlardı... Semûd kavminde olsaydı, onlarda sayha ile helak olmazlardı... (Bu evrakı okuttuğu zaman, Peygamberimiz, gerçekten sevinmiştir.)"

îbn-i Mende "Es-Sahâbe" adlı kitabında Enes'ten rivayet eder. O şöyle, demiştir: "Peygamber (s.a.v.) buyurdu: Yüce Allah beni bütün âlemlere rahmet ve hidâyet olarak görderdi! Ve beni, içki ve günah meclislerinde çalınan çalgıları imha etmem için vazifelendirdi. ." Bunun üzerine Evs bin Sem'ân dedi ki: "Ey Allah'ın Resûlu, seni hak peygamber olarak °(nderen Allah'a yemin ederimki ki ben hadisi Tevrat'ta böyle okudum!"

Beyhakı ve Ebû Nuaym Ka'bul Ahbar'dan şunu rivayet ederler: O, adamın birinin gördüğü ru'yâsmdan bahisle şöyle anlattığına şahit olmuştur: "Ben, rü'yâmda insanların hesap için toplandıklarını, peygamberlerin çağırıldıklarını ve çifter nurla geldiklerini, o peygamberlere tabî olanların da birer nurla geldiklerini, Muhammed (a.s.)'m çağırılıp yüzünden ve başındaki her bir lyldan büyük birer nûr saçarak geldiğini, O'nun ümmetinden olanların da önceki peygamberler gibi ikişer nûr sahibi olarak geldiklerim ve bu çifte nurun aydınlığında yürüdüklerim gördüm..." Ka'b rü'yasmı bu şekilde anlatan adama: "Kendisinden başka tanrı bulunmayan bir Allah'ın hakkı için doğru söyle, sen bunu rü'yanda mı gördün?" diye sordu. Adam: "Evet" dedi Ka'b: "Varlığım elinde olana yemin ederim ki, Muhammed ve ümmetinin, diğer peygamberlerin ve ümmetlerinin Tevrat'taki sıfatları budur! Sanki sen bunları, Tevrat'tan okuyormuş gibi anlattın!" demiştir..."

İbn-i Asâkîr, İbn-i Mesûd'dan rivayet ediyor. O şöyle demiştir: "Peygamberlerden beşi vardır ki, henüz kendileri dünyaya gelmeden haklarında müjde verilmiştir. Bunlar, ilgili âyetlerde de görüldüğü veçhile sırasıyle şöyledir: Ishâk ve Yâkûb peygamberler ki, haklarında şöyle buyurulmuştur: "...Biz de ona, tshâk'ı müjdeledik, onun ardından da (torunu) Yâkûb'u müjdeledik." 35[30]

Yahya peygamber ki, hakkında şöyle buyurulmuştur: "Ey Zekeriyyâ

35[30] Hûd Sûresi, âyet: 71.

Allah sana Yahya'yı müjdeler..." 36[31]

tsâ peygamber ki hakkında: "Ey Meryem, Allah sana kendisinden bir kelime ile müjde verir..." buyurulmuştur 37[32] Ve Muhammed (a.s.) ki O'nun hakkında da:"... -îsâ onlara- Ve ben sizlere benden sonra gelecek bir peygamberi müjdeleyici olarak geldim, CVnun adı Ahmed olacaktır, demişti..." diye buyurulmuştur. 38[33]

îbn-i Sa'd Ebû Hüreyre'den rivayet eder. O şöyle demiştir: "Peygamber (s.a.v.) Efendimiz yahûdîlerin ders yaptıkları yere gidip: "En bilgili olanınızla görüşmek istiyorum" buyurmuştur... Onlar da: "En bilgili olanımız, Abdullah bin Soryâ'dır" dediler. Peygamberimiz bu zatla başbaşa kalıp görüşmüş ve ona demiştir ki: "Ey Abdullah, Allah aşkına doğru söyle, benim hak peygamber olduğumu biliyorsun, değil mi?" Abdullah da O'na: "Evet" demiştir ve: "Benim bildiğimi, diğer kitap ehli yahûdîler de bilmektedir. Zira senin sıfatların, açıkça Tevrat'ta yazılmıştır. Onlar sana, sırf hased ettikleri için müslüman olmamakta-dırlar..." diye ilâve etmiştir... Bunun üzerine Peygamberimiz demiştir ki: "Peki sen niçin müslüman olmuyorsun?" Buna karşılık Abdullah: "Kendi kavmime muhalefet etmeyi hoş görmüyorum. Onların sana inanmalarını ve onlara uyarak da şahsen müslüman olmamı ümîd ederim..." demiştir."

Ahmed ve îbn-i Sa'd, Ebû Sahr el-Ukaylî'den rivayet ediyor. O şöyle demiştir: "Bana bir adam anlattı ve dedi ki: BirjjünJPeygamberi-miz, elinde ki Tevrat yapraklarını hasta oğlu üzerine okumakta olan bir yahûdîye rastlamıştı..^^Ocjîahûdîye hitaben buyurdu ki: "Musa'ya Tevrat'ı indiren Allah aşkına doğru söyle, okuduğun Tevrat'ta benim sıfatımı ve çıkacağım yeri bulup görüyorsun değil mi?" O yahûdî, oğlu üzerine okumaya devam ederek, sâdece başı ile "hayır" diye işaret etti... Hasta yatmakta olan oğlu ise derhâl dedi ki: "Tevrat'ı Musa'ya indiren Allah'ın adına yemin ederim ki, babam bu hususu Tevrat'ta okumuş ve görmüştür; sizin sıfatlarınıza, peygamber olarak çıkacağınız yer ve

---

36[31] Al-i İmrân Suresi, âyet: 39.

37[32] Al-i İmrân Suresi, âyet: 45.

38[33] Saff Sûresi, âyet: 6.

zamana âit bilgileri almıştır... Fakat bildiği halde "hayır" diye işaret etmektedir... Ben şehâdet ederim ki: Allah'tan başka ilâh yoktur ve sen, gerçekten Allah'ın resulüsün!" Bunun üzerine Peygamber Efendimiz: "Şehâdet getirerek müslüman olan kardeşinizin üzerinden, şu yahûdîyi kaldırınız!" buyurdular... Az sonra da o yahûdînin, şehâdet getiren hasta oğlu vefat etti... Peygamberimiz ise, onun cenaze namazını kıldırdılar..."

(Beyhakî benzeri bir rivayeti, Enes ve İbn-i Mes'ud tarikiyle nakletmiştir)

îbn-i Sa'd, (İbn-i Abbas'tan sevkedilen rivayet yollarının en zayıf olan) el'Kelbî'den o da Ebû Sâlih'den rivayet ederler ki; İbn-i Abbâs şöyle demiştir: "Kureyş, Nadir bin Haris ile Ukbe bin Ebû Muayt ve daha başkalarını o gün adına Yesrib denilmekte olan Medine'ye yolladı... Kendilerinden Yesrib'e gitmelerini, oradaki ehl-i kitap'tan Muhammed hakkında bilgi edinmelerini istediler... Onlarda gidip Yesrib Yahûdîlerine sordular; "Mekke'de büyük bir olay çıktı... İçimizden yetim bir çocuk büyüyüp çok büyük bir dâvaya kalkıştı! Peygamberliğini ilân etti. Bize bu hususta bilgi veriniz!" dediler... Yahudiler de kendilerine: "Önce siz bize O'nun hâl ve sıfatı hakkında bilgi veriniz" dediler... Onlar da O'nu anlattılar... Bunun üzerine Yesribli yahûdiler: "O'na kimler tâbi oluyor?" diye sordular. Kureyşin temsilcileri: "Aşağı tabaka" dediler... Yahûdî hahamlarından biri derhal güldü ve dedi ki: "Bu peygamber, Tevrat'ta geleceğini ve kavminin kendisine şiddetle düşman olacağını okuduğumuz peygamberdir."

Hâkim, Beyhakî ve İbn-i Asâkîr, Ali bin Ebû Tâlib'den rivâyvt ederler. O şöyle demiştir: "Peygamberimiz'de birkaç dinar alacağı olan bir yahûdî vardı... Bir gün gelip alacağını istedi. Peygamberimiz cevabında: "Şu anda, sana verecek birşeyim yoktur!" buyurdular. Bunun üzerine yahûdî: "Alacağımı almadan, burayı terketmem yâ Muhammed!" diye haykırdı... Peygamberimiz de: "O halde, ben de seninle beraber burada otururum!" buyurdular ve oturdular... Öğle, ikindi, akşam, yatsı ve sabah namazlarını orada kıldılar... Sevgili Peygamberimiz'in ash£bi ise, duruma son derece üzülüyor ve o yahûdîyi tehdîd ediyorlardı... Dediler ki: "Ey Allah'ın Resulü, sizi bir yahûdî burada hapsetmiş bulunuyor! Bu, nasıl oluyor?" Peygamber (s.a.v.) de: "Ben, bizimle ister anlaşmalı olsun ister olmasın, Allah'ın hiçbir kuluna haksızlık etmemekle me'mûr

bulunuyorum!" buyurdular.

Güneş yükselip kuşluk vakti olmuştu ki, o yahûdî müslüman oldu... Ve dedi ki: "Ey Allah'ın Resulü! Malımın yansını Allah yolunda sadaka olarak veriyorum! Benim size karşı böyle davranmış olmamın sebebi, sırf sizi denemek içindi... Zira ben Tevrat'ta okudum ki: "O gelecek olan peygamberin babasının adı Abdullah olacak,,doğum yeri Mekke, hicret yurdu Taybe (Medine) olacak, mülkü Şam'da yerleşecek... O, katı veya Öfkeli değildir, sokaklarda çağırıp bağırmaz da... Çirkin söz söylemez, günah olacak şekilde konuşmaz...

Tirmîzî hasendir kaydiyle Abdullah bin Selâm'dan rivayet eder. O der ki: "Tevrat'ta, Muhammed (a.s.)'ın sıfatları ve kıyamet kopmazdan Önce Hz. İsa'nın vefat ederek O'nun yanına gömüleceği yazılı idi..."

Tefsîr'inde Ebüş-Şeyh Saîd bin Cübeyr'den nakleder. O demiştir ki: "Necâşfnin ashabından olup da müslüman olanlar ona demişlerdir ki: "Ey hükümdarımız, bize izin ver de şu sıfatlarını kitapta okuduğumuz peygambere gidelim ve ona imân edelim!" Necâşî onlara izin vermiştir ve onlar gelip müslüman olmuşlardır... Uhud harbinde de bulunmuşlardır.

Zübeyr bin Bekkâr'ın "Ahbârü'l-Medîne" adlı kitabında da şöyle 'yazar: Kab demiştir ki: "Allah'ın Musa'ya indirdiği kitapta Medine'ye hitaben buyurmuştur: "Ey Taybe ve Tâbe gibi adlarla anılan mütevazı şehir! Sen hazineleri kabul etme; Ben senin evlerini bütün kasabaların evlerinden daha yüksek (şerefli) kılacağım!"

Kasım bin Muhammed'den yapılan bir rivayete göre, "Tevrat'ta Medine şehrine âit kırk aded isim bulunmaktadır..." 39[34]

Peygamberimizin Bîsetinden (Gönderilmesinden) Önce, Rahib Ve Hahamların Verdikleri Haberler

---

39[34] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/26-40.

Bu konuda Hâkim ve Beyhakl, Selmân-ı Fârisî'den şöyle naklederler... Selmân'a sormuşlar: "Müslümanlığı kabul etmezden önceki halin nasıldı?" diye. O şu bilgiyi vermiş: "Ben,. Ramhürmüz halkından bir yetim idim. Babam ise mecûsîlerin dihkanlarından (din adamlarından} biri idi... Ben bir Öğreticiye gidip gelmekteydim. Onun yakınlarından olmak için, kendisinden ayrılmamaya başladım. Yaşça benden büyük bir de kardeşim vardı ki, o kendi hâlinde yaşardı... Bense fakir bir gençtim... Öğretici (muallim), ders halkasından kalktığı zaman, onu koruyanlar da dağılırdı. Onlar dağılınca da muallim kıyafet değiştirerek çıkar ve dağa giderdi... Bunu, sık sık yapardı. Bir gün kendisine, beni de yanında götürmesini söyledim... Dedi ki: "Sen bir gençsin, gizli şeylerden birini açığa vurursun diye korkuyorum." Ben: "Korkma" dedim. O dedi ki: "Gittiğin bu dağda öyle adamlar var ki, devamlı ibâdet edip Allah'ı zikrediyorlar, âhirete inanıyorlar... Ve gerçekten iyi kimseler. Bunlar, bizim ateşe ve puta taptığımızı, Allah'a ortak koştuğumuzu ve bizlerin bir din üzere olmadığımızı söylüyorlar.." Ben: "Bu adamların yanma beni de götür" dedim. O: "Onlardan izin alayım da öyle" dedi ve gittiği zaman kendilerinden benim hakkımda izin istemiş, onlar da kabul etmişler... Derken birlikte dağa gittik. Baktım onlar altı-yedi kişiler... Şiddetli ibâdetten çok cansız düşmüşler. Gündüzleri hep oruç tutup geceleri sabaha kadar ibâdet ediyorlar. Ağaç kabuğu veya ne bulurlarsa onu yiyiyorlar... Bizimle konuştukları zaman, Allah'a hamdettiler ve geçmiş peygamberlerden bahsedip sözü Hz, isa'ya getirdiler ve: "Allah onu peygamber kıldı. O, babasız dünyaya geldi. Allah onu kendisine elçi olarak gönderdi ve ona ölüyü diriltmek, kuş yaratmak, körlerin gözünü açmak gibi mucizeler de verdi... Fakat kavmin bir kısmı kendisini inkâr etti, bazıları da ona inandılar..." diye konuştular. Ve bana hitaben dediler ki: "Ey delikanlı! Bilesin ki senin bir Rabbin var, O'na inanıp bağlanmalısın!... Bu dünyânın bir de âhireti var. Buna da inanmalı ve hazırlanmalısın... Çünkü âhirette yerin yâ cennet olacak, yâ da cehennem. Şu etrafımızdaki ateşe tapan insanlar var ya, bunlar hiç şüphesiz delâlet ve küfür ehli kimselerdir! Bunların yaptıklarından Allah, asla razı değildir ve bunlar dinsizdirler." Onların bu konuşmalarını dinledikten sonra ayrıldık, sabahleyin yine yanlarına girdik... Yine aynen, daha önceki gibi bize konuştular ve pek güzel şeyler söylediler... Ben onların sohbetine devam ediyordum. Bana dediler ki:

"Ey Selmân, sen bir gençsin. Bizim yaptığımızı yapmaya güç yetiremezsin. Sen, hem ibâdet et hem de istirahat eyle, güzelce ye iç..."

Derken onların bu halinden haberdar olan hükümdar, kendi ülkesini terk etmelerini istedi. Onlar orayı terkederken, ben de kendilerinden ayrılmak istemedim. Hep beraber Musul'a geldik. Halk bunların etrafını sardı. Derken yanımıza mağara da yaşamakta olan bir adam geldi. Halk bu sefer onun etrafını sardı ve kendisine' büyük saygı gösterdiler... O, bunlara dedi ki: "Sizler daha evvel nerede yaşıyordunuz?" Bunlar bilgi verdiler. O: "Bu genç, niçin sizinle beraberdir?" diye sordu. Bizimkiler de ona benim hakkımda çok iyi şeyler söylediler ve benim kendilerine tabî olduğumu anlattılar... Halkın bu adama olan saygısı öyle büyüktü ki, böylesini hiç görmemiştim... Derken Allah'a hamd edip konuşmaya başladı ve geçmiş peygamber ve onların çektikleri hakkında güzel bilgiler verdi... Sonunda sözü İsa'ya getirip nasîhata başladı: "Ey ahâlî Allah'tan korkunuz ve İsa'nın getirip tebliğ ettiği şeylere muhalefet etmeyiniz! Aksi halde cezasını görürsünüz!..." şeklinde hitap etti... Sonra kalkıp gitmek istedi. Ben kendisine rica edip beni yanından ayırmamasını istedim. Cevabında: "Ey delikanlı, senin benimle birlikte olmaya gücün yetmez. Zira ben yaşadığım mağaradan sadece haftanın pazar günleri çıkarım" dedi. Ben de: "Sizden ayrılmak istemiyorum!" diye İsrar ettim. O da kabul etti ve birlikte mağaraya gittik. Onun ne yemesi vardı ne de uykusu. Hep ibâdet ediyordu... Tâ pazar gününe kadar... Pazar günü gelince birlikte çıktık ve halkın yanına geldik. Halk etrafımızı sardı... O önceki konuşması gibi bir konuşma yaptı... Sonra yine mağaraya döndük. Haftalar hep aynı şekilde geçiyordu.

Nihayet yine bir pazar günü halkın huzuruna geldik. O aynı şekilde bir konuşma yaptı ve dedi ki: "...Biliniz ki ben artık iyice ihtiyarladım, ölümüm yakındır. Ben yıllardır Kudüs'e gitmek hasretiyle yanmaktayım ve mutlaka gitmeliyim." Böyle dedi ve yola çıktı. Ben de kendisinden ayrılamayacağımı söyleyerek onunla birlikte çıktım.

Nihayet Beyt-i Makdis'e geldik. O, mescid'e girip ibâdet etmeğe başladı. O bana demişti ki: "Ey Selmân, Allah yakında bir peygamber gönderecek, adı Ahmed olacak, Mekke'den çıkacak... O, hediyeyi kabul edecek, sadakayı kabul etmeyecek... İki omuzunun biraz sol tarafında mühür bulunacak, işte şu içinde bulunduğumuz zaman, onun

gelmesinin yaklaştığı zamandır... Bana gelince, sanmıyorum ki ben ona yetişeyim! Zira iyice ihtiyarladım. Eğer sen ona yetişecek olursan, ona inan ve tabî ol!" Ben kendisine dedim ki: "Efendim, eğer o peygamber, bana sizden öğrendiğim ve şimdi üzerinde bulunduğum dinimi terketmemi emrederse, yine ona tabî olayım mı?" Cevabında: "Evet, benden öğrendiğin dînin terkedilmesini istese dahî, ona uy!" dedi... Sonra Beytü'l-Makdis'ten çıktı. Onun kapısı Önünde bir adam oturuyordu. Onun elinden tutarak: "Kum bismillâh^Allah'm adıyla kalk!" dedi ve o kötürümü ayağa kaldırdı. O da birşeyi yokmuş gibi kalktı... Sonra üstad, kimseye bakmadan çekip gitti. Ben de hemen arkasından koşturmak istedim, fakat oradaki adam bana: 'Tardım et de eşyamı sırtıma alayım, ben de yoluma gideyim" dedi. Ben de kendisine yardım ettim. Sonra üstadın peşinden koştum... Fakat bir türlü kendisine yetişemedim. Kime rastlasam onu soruyordum. Aldığım cevaplarda hep "İleride, ileride!" oluyordu...

Çok gayret ettimse de onun izine rastlamadım. Bir gün bir kervana rastladım, kendilerine üstadımı görüp görmediklerini sordum... Onlar, konuşma tarzımdan benim İranlı olduğumu anladılar. İçlerinden biri, devesini çöktürerek beni o deveye bindirdi. Kendisi de binerek yola koyulduk. Beni ülkelerine, yani Medîne'ye götürdüler. Orada köle olarak sattılar. Sahibem bir kadındı ve beni, kendisine âit bir hurma bahçesinde çalıştırıyordu... Nihayet bir gün, Medîne'ye sevgili peygamberimiz hicret buyurmuşlar. Bunu haber alınca, yanıma bir miktar hurma alarak O'nun huzuruna gittim ve hurmaları önüne koydum. O: "Bu nedir?" diye sordu. Ben de: "Bir sadakadır" dedim. Peygamberimiz, kendileri yemeyip arkadaşlarına onu yemelerini söyledi. Ben, daha sonra yine bir miktar hurma alarak O'nun huzuruna gittim ve hurmaları önüne koydum. O yine: "Bu nedir?" diye sordu. Ben de: "Bu bir hediyedir" dedim. Bu sefer hem kendileri Bismillah çekip yedi, hem de ashabına yemelerini söyleyip onlar da yediler... Kendi kendime: "işte bunlar, peygamberlik alâmetlerinden bâzılarıdır" diyordum... Sonra O'nun arka tarafına dolaştım. O, maksadımı sezmiş olacak ki, elbisesinin omuz kısmını sarkıtarak, iki omuzu arasındaki nübüvvet mührünü görmemi sağladı. Bu alâmeti de gördükten sonra, tam kanâat getirdim ve tekrar O'nun huzuruna gelip edeple oturdum. "Eşhedü" diyerek alenen şehâdet getirdim: "Allah'tan başka hiç bir ilâh

yoktur! Ve sen Allah'ın resulüsün!" diyerek müslüman oldum..."

îbn-i Sa'd, Beyhaki ve Ebâ Nuaym (bu konuda, daha geniş bir şekilde) îbn-i İshâk'tan şöyle rivayet ederler: Bana Asım bin Ömer'in, Mahmud bin Lebid'den, onun da îbn-i Abbas'tan rivayeti şöyledir: O demiştir ki: Bana Selmân-ı Fârisi kendisi anlattı ve dedi ki: Ben faris halkından biri idim. Babam, bulunduğu yerin ağası idi. Beni çok severdi. Hatta bir kız evladı imişim gibi, beni evden dışarı salmazdı. Sonra mecusilikte çok çalışıp ilerledim ve ateşgedede hadim oldum. Zerdüştlük dininin hiç söndürülmeden yandırılan ateşinin başında kalıyor, onu devamlı yakmakla meşgul bulunuyordum. Bu meşguliyetimin dışında herhangi bir işle bir ilgim ve bilgim yoktu. Babamın arazileri vardı. O da bu işlere bakıyordu. Bir gün bana: "Oğlum, ben işlerime bakamaz oldum. Haydi arazime git, adamlarımızın çalışmalarını güzelce kontrol et. Benden de fazla ayrı kalma" dedi. Ben, babamın emri üzerine araziye giderken yolda kiliseye rasladım. Nâsâranın buradaki ibâdetlerinden sesler geliyordu. Merakımı çekti ve "Acaba bu nedir?" diye ilgilendim. Sorduğum kimseler: "Nasrâniler namaz kılıyorlar" dediler. Kiliseye girdim, gördüğüm şeyler beni hayretler içinde bıraktı. Onların yanında ta güneş batıncaya kadar oturdum. Babam, adamlar salıp her tarafta beni aramış. Akşamleyin eve döndüğümde, tabii araziye gidemeden dönmüş oluyordum. Babam bana: "Nerede idin, niçin araziye gitmedin?" diye sordu. Dedim ki: "Babacığım, giderken bir yere rastladım, nasrâniler burada ibâdet edip namaz kılıyorlarmış. Onların namaz ve duaları çok hoşuma gitti. Ben de kendileriyle beraber oturup onların ibâdetlerini seyre daldım." Babam dedi ki: "Oğlum, senin dinin, senin atalarının dini, onların dininden daha hayırlıdır!" Ben dedim ki: "Baba Allah'a yemin ederim ki, bizim dinimiz onların dininden hayırlı değildir. Onlar Öyle kimseler ki, Allah'a ibâdet ediyorlar, namazlar kılıp dualar ediyorlar. Bizler ise, kendi ellerimiz ile yaktığımız eteşe tapıyoruz. Kendi haline bırakacak olsak, ateşimiz sönüp gidecek..." Bunun üzerine babam bana çok kızdı, ayağıma demir zincirler vurarak beni bir odaya hapsetti.

Derken ben, nasrânilere gizlice haber saldım ve dedim ki: "Bu dininizin aslı neredthough?" Onlardan "Şam'dadır" diye cevap geldi. Ben kendilerine, "Şam'dan insanlar geldiği zaman bana haber veriniz, onlarla birlikte Şam'a gitmek istiyorum" dedim. Bir gün Şam'dan

tacirler gelmiş, bana haber verdiler. Bunların hangi gün dönecekleri hakkında onlardan bilgi aldım ve o gün, hazırlanıp onlarla birlikte Şam'a kaçtım. Şam'a geldiğimiz zaman; "Burada bu dinin en yetkili ve en faziletli şahsı kimdir?" diye sordum. Kilisedeki baş papazın olduğunu söylediler. Ben de ona giderek, "Ben burada sizinle beraber kalmak, size ve dininize hizmet etmek, Allah'a ibâdet etmek ve iyiliğin ne olduğunu sizlerden güzelce öğrenmek istiyorum" dedim. Papaz, bu ricamı kabul etti. Artık ben, orada onunla kalıyordum. Fakat bu papaz, iyi bir insan değildi. Kiliseye gelenleri hep sadaka ve hayır yapmaya teşvik ediyor, paraları topluyor, fakat fakirlere dağıtmıyordu. Onun bu halini görerek, kendisini hiç sevemedim. Hattâ ona çok kızıyordum.

Derken, adamcağız vefat etti. Nasraniler onu defnetmek için geldiklerinde, durumu kendilerine açıkladım. Onlar, önce bana inanmak istemediler. Paraların gömülü olduğu yeri onlara gösterince, inanmak zorunda kaldılar ve o papazı defnetmeden önce bir ağaca astılar. Karşısına geçip cesedini taşladılar. Yerine bir adam seçtiler. Bu, öyle bir adamdı ki, ondan daha çok ibâdet eden, daha çok kanaatkar olan, daha dürüst olan ve daha çok sevdiğim bir adam yoktu. Kendisinden hiç ayrılmıyordum. Fakat günün birinde o da hastalandı. Kendisine dedim ki: "Efendim, durumunuz ağır görünüyor. Allah'ın emri yakına benzer. Allah'a yemin ederim ki ben, sizi sevdiğim kadar hiç kimseyi sevmiş değilim! Bana ne emredersiniz, kimi tavsiye edersiniz?" Dedi ki: "Evladım, Musul'da iyi yetişmiş bir üstad vardır, ondan başkasını bilmiyorum. Ona git, onu en azından benim kadar iyi ve yetkili bulacaksın..."

Bu zât vefat edince, ben de onun tavsiye ettiği Musul'daki üstad'a gittim ve kendisine dedim ki: "Efendim beni size Şam'daki zât tavsiye etti. Sizinle beraber kalmama izin verir misiniz?" İzin verdi ve ben onunla beraber kalmaya başladım. Baktım, onun hali de, aynen bana söylendiği gibi çok iyi idi. Çok abid ve zâhid bir zât idi. Bir müddet beraber bulunduk.

Bir gün bu da hastalandı. Kendisine dedim ki: "Efendim, beni size Şam'daki meslektaşınız tavsiye etmişti. Şimdi siz bana kimi tavsiye edersiniz?" Cevabında dedi ki: "Oğlum, ben sana Nusaybin'deki üstadı tavsiye ederim. Bir başkasını bilmiyorum."

Üstadı defnettikten sonra, Nusaybin'e gittim. Buradaki üstadı bulup kendisine: "Beni size Musul'daki meslektaşınız, vefatından önce vasiyet ettiler, izniniz olursa sizinle beraber kalacağım" diyerek müracat ettim. Bana: "Peki, bizimle ikâmet edersin" diyerek izin verdiler. Önceki iki üstadımla olduğu gibi, bununla da ölünceye kadar beraber kaldık. Günün birinde bu da hastalanınca, kendisine: "Efendim, hakkın emri yakın görünüyor. Sizden sonra bana kimi tavsiye edersiniz?" diye ricada bulundum. Bana dedi ki: "Yavrum, şu zamanda kimseleri bilmiyorum. Ancak sana Amûriye'deki üstadı tavsiye edebilirim. Onu da bizim halimiz üzere bulacaksın."

Bu üstadı da defnederek Anadoludaki Amûriye'ye gidip buradaki üstada müraâcat ettim. O da ricamı kabul etti. Artık bu üstadla kalıyordum. Bir ara bâzı kazançlarım oldu, koyun ve sığırlarım vardı. Derken bu üstad da ölüme yaklaştı. Kendisine dedim ki; "Efendim, beni en son size havale etmişlerdi, şimdi siz kime havale edeceksiniz? Bana, kimi tavsiye edersiniz?" Üstad da bana dedi ki: "Evladım, yemin ederim ki seni havale edecek kimseleri bilmiyorum. Hâli, bizim halimizi andıran birini tanımıyorum. Fakat Mekke hareminden çıkacak olan peygamberin zamanı yaklaşmıştır. O'nun hicret yeri de hurmalık bir yer olacaktır. Kendisinde, peygamber olduğuna dair alâmetler bulunacaktır. İki omuzu arasında nübüvvet mührü olacak, hediye olanı yiyecek, sadaka olanı yemiyecektir. Eğer, bu ülkeye bir yolunu bulup gitmeye gücün yeterse, gitmeni tavsiye ederim. O'nun zamanının yaklaştığına dâir nice alâmetler belirmiştir..."

Nihayet bu üstad da vefat etti. Kendisini defnettikten sonra, Amûriye'de ikâmete devanı ederek fırsat kolluyordum. Derken buraya Arabistan'dan bir ticâret kafilesi geldi. Kendilerine dedim ki: "Eğer beni ülkenize götürürseniz, size elimde bulunan şu koyun ve sığırlarımın hepsini veririm!" Onlar da bunu kabul ettiler. Birlikte yola çıktık. Fakat Vâdil-Kurâ denilen yere gelince bana zulmettiler ve beni bir yahûdiye köle olarak sattılar. Orada hurmalıkları da görerek bana haber verilen 'yer olmasını da çok ümîd etmiştim. Derken Kurayza Oğullarından bir yahûdî beni, diğer yahûdîden satın alarak Medine'ye getirdi... Vallahi burasını görünce: "Tamam, işte bana söylenen yer burasıdır" diyerek tanımıştım. Efendimin yanında köle olarak kalıyor ve çalışıyordum... Derken Allah Muhammed'i (s.a.v.) Mekke'de peygamber olarak

göndermiş... Fakat ben köle olduğum için bu hususta haber alamıyordum.

Nihayet Resûlüllah Medine'ye hicret buyurmuşlar. Gubâ'da ikâmet ediyorlarmış. Bu sırada efendimin amcası oğlu gelerek "Ey fulan! Allah şu Kayla Oğullarının belasını versin! Onlar Gubâ'da bir adamın etrafında toplanmışlar, onun peygamber olduğunu iddia ediyorlar" diye bağırıyordu... Ben, onun bu sözlerini işitir işitmez büyük bir sarsıntı geçirip titremeye başladım ve üzerinde bulunduğum hurma ağacından aşağıdaki efendimin üzerine düşeyazdım... Zorla kendimi toparlayıp aşağı indim ve ona hitaben: "Neler oluyor? Nedir bu haber?" diye sordum... Efendim ise elini kaldırarak suratıma şiddetli bir yumruk attı ve: "Bundan sana ne! Sen işine bak!" diye haykırdı... Ben de kendisine: "Doğru söylüyorsun efendim, ben sâdece merakımı saran bir haberin aslını öğrenmek istemiştim" diyerek işimin başına döndüm.

Sonra bahçeden çıkarak yine bu haberin aslını sormaya başladım. Yolda giderken rastladığım bir kadına sordum, meğer bu kadının bütün ev halkı müslüman olmuşlar... Bana Resûlüllâh'm bulunduğu yeri tarif etti. Ben akşama kadar sabrettim. Akşamleyin yanımda bulunan hurmalardan bir miktar alarak O'nun yanma gittim. O, bu sırada Gubâ'da idi. Huzuruna varıp dedim ki: "Ey Allah'ın resulü, sizin iyi haberiniz bana ulaşmıştır. Yanınızda da garip kimseler bulunmakta

imiş. Sİze bu hurmaları sadaka olarak yemeniz için getirdim.' Resûlüllah kendileri bu hurmadan yemediler. ashabına yemeleri için söylediler. Ben kendi kendime dedim ki: "îşte bu, peygamberlik alâmetlerinden birisidir."

Sonra dönüp gittim. ResûlüÎlah da bu sırada Gubâ'dan ayrılarak Medine'ye gelmişler. 40[35] Ben, bir miktar daha hurma toplıyarak

---

40[35] Yukarıda adı geçen kaynakların bu tesbîtine göre, Selmân-ı Fârisî hazretleri, ResûlüÎlah Gubâ'dan ayrıldıktan sonra müslümanlığı kabul etmiş oluyor...

*Selmân'a gelince: O dâima İslâm'a hizmet etmiş, hakkın hak olarak bilinip yaşanmasına, bâtılın bâtıl olarak bilinip ondan kaçılmasına yardımcı olmuş; Ebüd-Derdâ gibi bir sahâbîye yazdığı mektubunda bile: "Bak kardeşim, eğer sen gerçekten hekim isen dikkatli ve açık konuş; zira senin sözün (vehim ve vesveselere) şifâ olacaktır..." diye yazmıştır (Kûtül-Kulûb, 1/147). Ashâb-ı Kiram arasındaki lakabı ise hep "Seimanü*l-Hayr" olmuştur. (Üsdü'l-Gâbe, 2/328). Gerçekten ashabın en büyük*

Resûlüllah'a getirdim ve: "Sizin sadaka olan şeyden yemediğinizi gördüm, bunu bir hediye ve ikram olarak getirdim" dedim. Resûlüİlah ve ashabı bundan yediler... Dedim ki "işte bu, ikinci alâmettir."

Bir defasında ben yine Resûlüllâh'a gelmiştim. O bu sırada bir cenazenin arkasından gitmekte idi... Ben omuzundaki nübüvvet mührünü görebilsem diye, arkasına dolaştım. O benim maksadımı sezerek elbisesini omuzundan aşağıya biraz sarkıtarak benim, nübüvvet mührünü görmemi sağladı... Aynen bana söylendiği gibiydi... Omuzuna kapanarak onu öpüyor ve ağlıyordum... Efendimiz bana hitaben: "Şöyle ön tarafa gel yâ Selmân!" buyurdular. Ben derhal Ön tarafa geçip huzuruna edeple oturdum... O bu sırada, benim başımdan geçenleri ashabına duyurmak istedi... Ben de hepsini anlattım. Sözünü bitirince bana hitaben "Ey Selmân! Efendinin seni azâd etmesi için, kendisiyle anlaşma yap!" buyurdu. Ben de efendime gidip anlaşma yapmasını

istedim, o da kabul etti, Üçyüz adet hurma .fidanının dikilmesi ve kırk okka (çeki) altının kendisine ödenmesi şartı üzerinde karar kıldık. ResûlüIlah.Jın ashabı bu hususta bana yardımcı oldular. Herkes

---

ve en hayırlılarından olan Selmân-ı Fârisî hazretleri, hayrı çok sever ve çok sadaka verirdi. Hazîneden kendisine tahsis edilen yıllık maaşının tamâmını sadaka olarak fakirlere dağıtır, kendisi ise, el emeği ile kazandığından geçinirdi. (Hurma liflerinden hasır örüp satardı).

"Nesebin nedir, kimin oğlusun?" diye soranlara, "Ben, İslâm oğlu Selmân'ım" diye karşılık veren ve gerçekten de "Müslümanlığın Çocuğu" olan bu büyük sahâbî; Resûlüllâh'ın müjdelediği "Cennetin iştiyakla kendilerini beklediği üç bahtiyardan..." da biri olmak şerefine m az har bulunuyordu... Bu üç bahtiyar: Ali, Ammâr ve Selmân idiler... (İbnü'l-Kayyim, El-Fevâid, 38-Beyrut, 1393). Çok abid ve zâhid olan bu mübarek zât hakkında Hz. Ali demiştir ki: "O, öncekilerin de, sonrakilerin de ilmine vâris olmuştur. O, dibi bulunamaz bir deniz idi..." Aynı zamanda, Ehl-i Beytin bir üyesi de sayılan Selmân-ı Fârisi hazretleri-, uzun ömürlü olmakla tanınır ise de en sahih kavle göre seksen sene yaşamış olup hicretin 35-36 yıllarında vefat etmiştir... Yüce Mevtamız kendisinden ve ResûlüİIah Efendim i z'in bütün sahâbilerinden razı olsun... (Amîn). (Şerhû'l-Mevâhib ül-Zerkânî, 3/309).

Ve ondan bize, bir büyük nasihat: "Ey müslümanlar, ilmi ilerletiniz, öldürmeyiniz! Biliniz ki, İnsanlar kendileri ölmeden önce sahibi bulundukları bilgileri yeni nesillere aktardıkları müddetçe, hayır ve hidâyet üzere bulunurlar... Aksi takdirde hepsi hayır ve hidâyetten uzaklaşıp helak olurlar..." (Sünenü'd-Darimî, 79-lst. 1401)

gücünün yettiğince ve yananda bulunan kadarıyla kimi otuz, kimi yirmi, kjjffî! de on aded hurma fidanı getirerek bunu t-affî^TPİaduk... Resûlüll&h da bana: "Selmân, fidanları dikeceğiniz çukurları açınız, fakat dikmeden bana haber veriniz! Her birini ben, kendi elimle dikmek istenm" buyurdular.

Ben ve Resûİüllah'ın ashabı birlikte çukurları açtık ve Resûlüllah'a haber verdik. Geldiler ve kendi elleriyle her bir fidanı yerine koyup düzlediler... Allah'a yemin ederim ki, bu fidanlardan bir tanesi dahi yozmadan hepsi tuttu. Şimdi sıra para borcumun ödemesindeydi... Bir gün adamın biri, bâzı mâdenlerden güğercin yumurtası büyüklüğünde altın parçası getirdi. Resûlüllâh buyurdular ki:

- "Ey Selmân, al bununla da para borcunu öde!" Dedim ki:

- "Ey Allah'ın Resulü, bu küçücük altın parçası ile ben, kırk çeki altın borcunu nasıl ödeyeceğim?" Buyurdular ki:

- "Ey Selmân, sen bunu götür ve tartarak borcunu öde! Şüphen olmasın ki Allah senin borcunu bununla ödeyecektir! Ona Öyle bereket (ve ağırlık) verecektir ki, Allah isterse borcunu ödedikten sonra, bir o kadar daha artırır bile!..." .

(Ben, gittim ve bununla da kalan borcumu ödedim.)

(Imâm-i Ahmed ve Beyhakfnin diğer tarîkten rivayetlerinde böyle tasrîh edilmiştir.)

Yine Ebû Nuaym'ın Ebû Seleme bin Abdurrahman'dan nakline göre, Selmân'ın önceki Ustadlanndan birinin kendisine şöyle dediği anlatılmaktadır:

- "...Ey delikanlı, Meryem oğlu İsa'nın kim olduğunu biliyor musun?" Ben:

- "Hayır, bunu işitmedim" dedim. O dedi ki:

- "İsâ, Allah'ın Resulüdür. Kim İsa'nın ve ondan sonra gelecek olan Ahmed adındaki zatın peygamberliğine inanırsa, Allah o kimseyi dünyanın gamından âhiretin ferahlığına ve nimetine eriştirir..."

Ben bu üstadın çok iyi bir insan olduğuna şahit olmuştum. Onun bana ilk öğrettiği şey şu idi: "Allah'tan başka ilâh yoktur, Meryem oğlu İsa

Allah'ın resulüdür. Ondan sonra gelecek olan Muhammed de Allah'ın resulüdür. Öldükten sonra dirilmek de haktır." O bana, namaz kılmayı da öğretmişti ve demişti ki: "Namaz kılacağın zaman kıbleye dön! Ateş sana ürperti verse dahi ona iltifat etme. Sen farz olan namazı kilarken, anan veya baban sana çağırsa bile, namazını kesme! Ancak bir peygamber çağırırsa kesersin. Çünkü Allah'ın Resulü, ancak Allah'ın vahyi ile seni çağırır, kendiliğinden değil... Eğer sen, Tihama dağlarından (Mekke'den) çıkacak olan Muhammed bin Abdullah'ın zamanına yetişecek olursan, muhakkak ona imân et ve kendisine benim selâmımı söyle." Ben de kendisine dedim ki:

- "Efendim bana Muhammed'in sıfatını anlatır mısın?" O dedi ki:

- "O, âlemlere rahmet olarak gönderildiğinden kendisine "Nebiyyü'r-Rahme" yâni rahmet peygamberi denilecektir, babasının adı Abdullah olacaktır... Tihama dağlarından çıkacaktır... Son derece mütevazı olup deveye, merkebe, ata ve katıra da binecek; hür olanla köle olan yanında eşit olacaktır... Rahmet, O'nun hem kalbinde hem de uzuvlarında dopdolu olacaktır... İki omuzu arasında güvercin yumurtası büyüklüğünde bir mühür bulunacaktır. Bunun zahirinde: "Her nereye teveccüh etsen, Allah'ın yardımı seninle olacaktır" mealinde bir yazı; bâtınında ise: "Allah birdir, O'nun hiçbir ortağı yoktur! Muhammed de O'nun resulüdür!" diye yazılmış olacak... O, hediye olandan yiyecek, sadaka olandan yemiyecek... Ne bir muâhide, ne de bir müslümana, asla zulüm etmiyecek..."

(Nübüvvet mührünün, zahirdeki ve bâtındaki yazılarından söz eden bu rivayet, münker sayılmıştır.)

Beyhakî ve Ebû Nuaym'ın Büreyde tarikiyle yaptıkları rivayette, Selmân demiş ki; "Ben, efendimle muayyen bir miktarda fidan dikilmesi şartı ile anlaşma yapmıştım, bu fidanların tutması ve meyve vermeye başlaması da şart idi. Peygamberimiz geldiler fidanları kendi elleriyle diktiler. Bir tanesini ise Ömer dikmişti.,. Aynı yıl fidanlar tuttu ve meyve verdi. Bir tanesi ise vermedi... Peygamberimiz:

- "Bunu kim dikmişti?" buyurdular. Kendisine:

- "Ömer dikmişti" denildi. O bunu çıkarıp yeniden kendi elleriyle dikti. Bu fidan da yılında meyve verdi..."

İbn-i Sa'd ile Ebu Nuaym'ın Osman en-Nehdî tarikiyle sevkettikleri rivayete göre ise, Selmân: "Bir tanesini de ben dikmiştim. Bu ise, yılında meyve vermedi..." demiştir.

Hâkim ve Beyhakı'nin Ebu't-Tufeyl'den rivayetlerinde de Selmân, geriye kalan nakit borcunu nasıl ödediği konusunda şunları söylemiştir: "Peygamberimiz (s.a.v.) bana, şu kadar, yâni bir dirhem büyüklüğünde bir altın parçası verdi ve buyurdu ki: "Al bununla da kalan nakit borcunu Öde! Bu o kadar ağır gelecektir ki, karşılığında Uhud dağı olsa bile, yine ağır basacaktır!" ,

(Yâni Selmân, "Benim her iki borcum da, Resûlüllâh'ın birer mucizesi olarak ödendi" demek istiyor...)

Nitekim İmâm-ı Ahmed ile Beyhakî'nin diğer bir tarîkten rivayetlerinde şöyle denilmiştir: "Resûlüllâh Efendimiz bana bu altın parçasını verdiği ve: "Bununla borcunu öde!" dediği zaman, ben: "Bu azıcık altın ile, borcumu nasıl ödeyeceğim?" demiştim. Bunun üzerine Resûlüllâh bu altın parçasının her iki tarafını mübarek tükrükleri ile ıslatarak bana verdiler ve: "Allah bununla senin borcunu elbette Ödeyecektir!" buyurdular... Ben de bunu alarak gittim ve onu tarttılar, kırk çekilik borcumun yerine yeter buldular ve böylece, borcumu ödemiş oldum..."

Yine îbn-i İshâk ile Beyhakî'nin rivayeti şöyledir: Asım bin Ömer bin Katâde demiştir ki: "Bizim büyüklerimizden bâzıları şöyle anlatırlardı: "Resûlüllâh Efendimiz'in geleceğine dâir haberler konusunda bizden daha bilgili kimse yoktu... Zira bizim aramızda kitap ehli olan yahûdiler yaşardı. Biz ise putlara tapardık... Onlar bize kızdıkları zaman derlerdi ki: "Putları kıracak ve Tevhîd dinini yayacak olan peygamberin gelmesi iyice yaklaşmıştır... O çıktığı zaman biz ona îmân edeceğiz ve onunla birlikte sizi öldürüp yok edeceğiz... İşte o zaman, görürsünüz siz." Derken Allah Resulünü gönderdi, bizler kendisine ihlâs ve samimiyetle imân ettik... Yahudiler ise küfür ve inkâr ettiler... Yüce Allah, Kur'ân'daki şu âyetini de işte bu hususta indirmiştir:

"...Onlar, daha önce inkâr edenlere karşı yardım isteyip duruyorlardı. O bildikleri (Kur'ân) kendilerine gelince onu inkâr

ettiler... Artık Allah'ın laneti, inkarcıların üzerine olsun!" 41[36]

Beyhakî ve Ebû Nuaym Ali el-Ezdî'den şöyle nakleder: "Yahûdîler dua eder ve derlerdi ki: Ey Allah'ım, bizim için bu peygamberi gönder de, bizimle diğer insanlar arasında hakemlik yapsın..."

Yine Beyhakî ile Hâkim'in îbn-i Abbas'tan rivayeti şöyledir. O demiştir ki: "Hayber yahûdîleri Gatafân ile harbeder ve onlara yenilirler idi. Şu şekilde dua ederek Allah'a sığınırlardı: "Ey Allah'ımız! Bize göndermeyi va'dettiğin şu Nebiyyi Ümmî Muhammed hürmetine düşmanlarımıza karşı bize yardım et!..." Onlarla karşılaştıkları zaman da böyle dua ederler ve neticede zafer kendilerinin olurdu... Ne zaman ki Allah, Resûlü'nü gönderdi; O'nu inkar ettiler... Allah da onlar hakkında: "...Halbuki onlar, inkâr edenlere karşı yardım isteyip "duruyorlardı..." mealindeki âyetini indirmiştir. 42[37]Ibn-i îshâk, Ahmed, Buharı Târih'inde, sahihtir kaydiyle Hâkim, Beyhakî, Taberânî ve Ebû Nuaym; Mahmûd bin Lebîd'den, o da Seleme bin Sülâme'den rivayet ederler. O demiştir ki: "Bizim aramızda yahûdiler de yaşardı. Bir gün onlardan biri Abdü'l-Eşhel Oğullarına hitaben şöyle diyordu: "İyi biliniz ki öldükten sonra dirilmek var, kıyamet, cennet ve cehennem var... Hesâb ve mîzân var... Bu azab yeri olan cehennem, öldükten sonra dirilmenin hak olduğuna inanmıyan müşrikler içindir... Onlar burada yanacaklar..."

Bu olay, Peygambetirniz'in gönderilmesinden az önceye rastlıyordu. Kendisine dediler ki: "Sen ne diyorsun? Hiç insanlar öldükten sonra dirilir mi? Yaptıklarından dolayı hesab mı verirler?" O da cevabında dedi ki: "Hakk Teâlâ'ya yemin ederim ki, şimdi sizler bana, âhiretteki cehennemden kurtulmam karşılığı olarak birbirinizin evindeki iyice yandırılmış ve kızdırılmış bir fırına girmemi söyleseniz, hiç tereddüd etmem bu fırına girerim!... Yeterki cehennemden kurtulmuş olayım..." Kendisine dediler ki: "Bu söylediklerinizin doğru olduğunun alâmeti nedir?" O da dedi ki: "Şu Mekke veya Yemen tarafından gönderilecek olan bir peygamberdir... O, bunların doğruluğunu isbât edecektir..." Dediler ki: "Peki sen bunu ne zaman göreceksin?" O da bana işaret

---

41[36] Bakara Suresi, 89

42[37] Bakara suresi, 89

ederek dedi ki: "İşte şu genç O'na yetişecektir!"

Sabahtır, akşamdır derken, Allah Resûlü'nü gönderdi... Artık O, aramızdadır... Bizler O'na imân ettik ve O'nun bize getirip tebliğ ettiği şeylerin hepsini tasdik eyledik. O bize hutbeler okuyan yahudi ise O'na inanmıyordu. Şüphesiz bile bile hasedinden inkâr ediyordu. Bir gün kendisine dciik ki: "Ey yahûdî! Sen değil misin, bize Peygamberimizin geleceğine v<- gelmesinin yaklaştığına dâir hutbeler okuyan? Şimdi sana ne oluyor d' O'nu inkâr'ediyorsun?" Bize cevabında: "Benim dediğim, o değil" diyordu..."

Beyhakî, Taberânî, Ebâ Nuaym ve "El-Hevâtif" adlı eserinde el-Harâitî, Halîfa bin Abde'den rivayet ederler. O demiştir ki: "Ben, Adiyy bin Rabîa'nm oğlu Muhammed'e sordum: "Baban sana o câhiliye devrinde, bu Muhammed adını nasıl vermiş?" dedim. O da dedi ki: "Bunu ben de babama sormuştum. O bana demişti ki: "Ben, Temîm oğullarından Süfyân bin Mücâşı1, Yezîd bin Ömer, Üsâme bin Mâlik ile sefere çıkmıştım. Şam'a vardığımız zaman, üzerinde ağaçlar bulunan bir su birikintisinin yanma indik. Bir din adamı olduğu anlaşılan biri, yukarı tarafımızdan seslenerek: "Kimlersiniz?" diye sordu. Biz: "Mudar kabîlesindeniz" diye cevap verdik. O dedi ki: "Yakında sizin içinizden bir peygamber çıkacak, ona derhal inanınız, bütün kuvvetiniz ve dikkatiniz ile onun söylediklerini kabul ediniz! Bu taktirde doğru yolu bulursunuz!... Biliniz ki, o, peygamberlerin sonuncusudur..." Biz: "Onun adı ne olacak?" diye sorduk. O, "Muhammed olacak" dedi. İşimizi bitirip seferden döndük. Bu dört arkadaştan her birimiz, çocuğu olduğu zaman ona "Muhammed" adını koydu."

îbn-i Sa'd, Saîd bin el-Müseyyib'in şöyle dediğini nakleder: "Araplar, gerek kitap ehli yahûdî ve nasrânîlerden, gerek bâzı kâhinlerden, "Arapların içinden bir peygamber gelecek, adı Muhammed olacak" diye îşitirlerdi... Bunu duyup da çocuğuna Muhammed adı verenler çok olmuştur..."

Yine îbn-i Sa'd, Katâde bin Sekenden şöyle rivayet eder: "Temîm Oğulları içinde Muhammed bin Süfyân bin Mücâşi' vardı ve kendisi papaz idi... Babasına: "Arabın içinden Muhammed adında bir peygamber gelecek" demişti. Babası da ona Muhammed adım verdi..."

Beyhakt'nin Mervân bin Hakemden nakline göre, Muâviye bin Ebu Süfyân demiştir ki: "Bana babam Ebû Süfyan şöyle anlatmıştı: Ben, Ümeyye bin Ebû's-Salt ile Şam'a gitmiştim. Nasrânîlerin yaşadığı bir karyeye geldik. Onlar Ümeyye'yi gördükleri zaman ona çok büyük ta'zîm ve tekrimlerde bulundular ve kendileriyle birlikte gitmesini istediler... Ümeyye bana dedi ki: "Ey Ebû Süfyân, benimle beraber sen de git! Öyle bir adamın yanına gidiyoruz ki, nasraniyetle ilgili bütün bilgiler onun yanında toplanmıştır. Ben, "Seninle birlikte gitmek istemiyorum" dedim ve gitmedim. O gitti ve döndüğü zaman bana dedi ki: "Sana söyliyeceklerimi, kimselere anmıyacağına dâir söz verir misin?" Ben: "Söylemem" dedim. O dedi ki: "Yanma gittiğimiz nasrânî âlimi: "Beklenen peygamber gelmiştir!" dedi. Onun bu sözünden, kendimin peygamber olduğunu zannettim. O, sözüne devamla dedi ki: "O, sizden değil Mekke ehlindendir." Ben: "Onun nesebi nedir?" diye sordum. "Kavminin en hayırlı ailesinden" dedi ve ilâve etti: "Eğer alameti nedir, dersen; Şam şehri, İsa'dan sonra tam seksen defa sarsılmıştır... Geride bir sarsıntı daha vardır ve bunun zararı büyük olacaktır..." Biz geriye döndük. Seniyye'ye yaklaştığımız zaman binitli bir adama rastladık, "nereden?" diye sorduk. "Şam'dan" dedi. Yeni bir olayın olup olmadığını sorduk. O: "Evet, Şam'da büyük bir sarsıntı oldu ve pek büyük zarar ve tahribata sebebiyet verdi" diye cevapladı..."

Ebû Nuaym, Ka'b ve Vehb bin Münebbih'ten şöyle nakleder: "Kıral Buhtu Nasr, uykusunda büyük ve korkunç bir rü'yâ görür. Uyandığı zaman, rü'yamn dehşetiyle nasıl bir rü'yâ gördüğünü hatırlıyamaz... Kâhin ve sihirbazlarını çağırıp, çok sıkıntılı ve korkulu bir rüya gördüğünü, uyanınca bunu unuttuğunu ve bu gördüğü rü'yanın yorumunu yapmalarını ister... Onlar da: "Rüyanı anlat da tâbîr edelim" derler. O: "Unuttum" der. Onlar da: "Rü'yanı bize anlatmadıkça bizim onu tabir etmemiz mümkin değildir" derler.

Bunun üzerine o, Danyâl (a.s.)'ı çağırtıp rü'yasınm tâbirini ondan istiyor... Danyâl (a.s.) da diyor ki: "Sen rü'yanda büyük bir put görmüşsün, ayakları yerde, başı semâda olan öyle bir put ki, yukarısı altından, ortası gümüşten, aşağısı ise tunçtan... Bacakları demirden, ayakları tuğladan... Sen ona bakarken hayran olup kalmışsın, onun güzelliğinden, ondaki san'atm sağlamlığından dehşete kapılmışsın... Tam bu sırada Allah yukarıdan bir taş göndermiş, bu taş o heybetli

putun tepesine inmiş ve onu un gibi ufalamış... Onun altını, gümüşü,demiri, tuncu ve tuğlası birbirine karışmış... Sen bu sırada demişsin ki, "Bütün insanlar bir araya gelseler, un gibi ufalanan ve bütün maddeleri birbirine iyice kansan şu putun madenlerini birbirinden ayırmaya güç yetiremezler! Şimdi bir rüzgar esse bütün bunları havaya savurur!..." Evet sen, kendi kendine böyle derken, o semadan inen taşın da giderek büyüdüğünü görüyordun... O kadar ki, o taş bütün yeryüzünü kaplamış, sen de ya gökyüzünü veya o taşı görüyordun, başka birşey göremiyordun..." Kıral Buhtu Nasr da: "Evet doğru söylersin, gördüğüm rü'yâ aynen budur. Fakat bu rü'yanm tabiri nedir?" der. O da der ki: "Gördüğün put, çeşitli zamanlarda yaşayan ümmetlerdir... Gökten inen taş ise, Allah'ın ahir zamanda göndereceği hak dine işarettir. Allah, araplar arasından bir peygamber gönderecek, o, bütün dinler ve ümmetler üzerine zahir ve galip olacak... Allah onun sayesinde bütün dinleri ezip silecek... Rü'yandaki gökten inen taşın, o putu ezdiği gibi43[38]

43[38] Burada bahsi geçen Danyal {a.s.}, Peygamberimiz'den on iki asır kadar önceleri Babil'de hüküm süren, Kudüs'ü işgal ederek yakıp-ytkan meşhur Keldânî kiralı Buhtu Nasr'ın zamanında yaşamıştır. Daha Önce vefat etmiş bulunan Danyal-ı Ekber'den ayırt etmek için kendisine "Danyâl-ı Harkîlî" denilmektedir. (Ravzatü's-Safâ, 346).

Buhtu Nasr, kendisine büyük saygı göstermiş, hattâ onun izni olmadan hiçbir devlet işinin yürütülmemesi hakkında vezirlerine emir bile vermişti... Ne varki, devlet adamları onu çekememiş, vezirlerin yalan ve tezvirleri ile hapsedilmiş, sonunda günlerdir aç bırakılan arslanların bulunduğu kuyuya atılmıştır... Fakat Allah'ın yardımı İle arslanlar ona zarar vermemiş, onu yalayıp okşamıya başlamış... Kuyuda, o da bir müddet aç-susuz kalmış... Sonra bir melek (veya Şam'daki Ermiyâ (a.s.)) kendisine yiyecek ve içecek getirmiş. O da: "Beni ilâhi te'yidine mazhar kılan, kendisini zikredeni yardımsız bırakmıyan, kulunun Kendisi hakkındaki ümîdini boşa çıkarmıyan, Kendisine itimâd edeni yine kendisinden başkasına terk etmiyen yüce Allah'a sonsuz hamd ü senalar olsun!..." diyerek tekrar tekrar Allah'a hamdetmiştir... (Hayâtü'l-Hayevân, 1/5).

Haksızlık ettiğini anlayan kıral ona demiş ki: "Benden ne dilersin? İstersen seni Kudüs'e iade edeyim... Orayı hem yeniden tamir de edersin... İstersen bir ferman yazıp eline vereyim, ülkemin her yerinde istediğin gibi seyahat edersin..." Danyal (a.s.) da buyurmuş ki: "Senin fermanına güvenerek seyahata çıkmak bana yakışmaz.^Ben nerede olursam olayım, ancak ve ancak Allah'ın himayesine sığınırım!..." (Ravzatü's-

Safâ, 345).

Dâima bütün peygamberler ve onlara uyanlar için esas olan da budur! Yâni "Yâlnız Allah'a ibâdet etmek ve yalnız Allah'a sığınmak." (Fatiha suresi, 4). Hakikat bu merkezde iken, maalesef kabulü imkansız bazı hurafeler de. Danyal (a.s.) hakkında icâd edilip İleri sürülmüştür... O'nun aç arslaniarın şerrinden mucizevî bir şekilde kurtulmuş olması bahanesiyle islâmi Tevhid zedelenmek istenilmiştir. . Hz. Ali'ye atfen rivayetler uydurulup denilmiştir ki: "Eğer sen de arslanların, yırtıcı hayvanların şerrinden korkarsan; "Eûzü bi-Danyâl ve bil-cübbi min şerril-esed! Yani, ben arslanlartn şerrinden Danyâl'a ve kuyuya sığınıyorum!" dersin. Bu takdirde, yırtıcı hayvanların sana bir zararı dokunmaz!" Görüldüğü gibi, yalnız Danyal aleyhisselam değil, onun mucizevî bir şekilde selâmete erdiği o kuyu dahi putlaştırılmak istenilmiştir... Bu gibi şeylerde Manevi Sırlar olduğu iddiası İle mü'minler baskı altına alınmak cihetine gidilmiştir... Hakla bâtılın karıştırılmış bir şeklinden başka birşey olmayan: "Eûzü bi-Danyâl ve bi kelİmâti'l-lahi't-Tâmmât = Ben Danyâl'a ve Allah'ın kelimâtına sığınırım" gibi terkibler; şer'î ve mânevi bir dua örneği (!) olarak takdîm edilebilmiştir... (Şerhu'l-Erbeîn Hadisen, s: 380 - Amire, 1253).

Halbuki, hakla bâtılın, birbirine karıştırılmaması için Ömer (r.a.); altında ashabın Resûlüllâh ile Rıdvan bîalini akdettikleri Şeceratü'r-Rıdvân'ı kökünden kestirecek derecede Tevhîd konusunda büyük titizlikler göstermişti... Kabe'yi tavaf sırasında Haceru'l-Esved'in karşısına geçip: "Sen bir taşdan ibaretsin! Biliyorum ki, insana ne zarar verebilirsin, ne de fayda... Ancak ben, Sevgili Peygamberimiz'İn seni öptüğünü gördüğüm için, seni öpüyorum!" diyerek hutbesini okumuş ve tarihî görevini yapmıştı... Yine Hz. Ömer, Danyâl (a.s.) hakkında da o emsalsiz güzellikteki tedbiri aldırmış; müslümanların dalalet ve hurafât vadilerine düşmelerini önlemek İstemişti... Şöyle ki: Kendisinin halifeliği zamanında idi. Müslümanlar Tetir'i de fethetmişlerdi... Buradaki Hürmüz'ün hazîne dâiresinde bir cesed vardı. Bu cesed Danyal (a.s.)'a âid oiup zavallı insanlar, kıtlık zamanlarında onun kabrinin yanıbaşında ve onunla tevessül ederek yağmur duasında bulunuyorlardı... İşte bu cesed, Hz. Ömer'in o büyük basîreti ve basiretler veren emri ile buradan alındı... Gündüz on üç yerde ayrı ayrı kabirler açıldı... Gecenin karanlığı içinde ve gayet gizli bir şekilde bu açılan kabirlerin birisi içine güzelce defn edildi... Kabirlerin hepsi kapatılarak Danyâl (a.s.)'ın kabrinin hangisi olduğunun bilinmesine ve o kabil şeylerin yapılmasına imkân bırakılmadı... Fakat, Allah'tan başkasına tapınmak ve sığınmak için bahaneler ariyan ve sebebler uyduran kimseler de boş durmuyordu... Bunlar da, İslâmî Tevhid nâmına hiçbir endişe duymadan: . "İşlerinizde îefeddüd edip bunaldığınız zaman, kabirdekilerden meded dileyiniz!" şeklinde hadîsler (!) uydurup hurafeler neşrediyorlardı... (Bütün bunların ne kadar tehlikeli ve batıl olduklarına dâir bilhassa bakınız: "İslâmda Kabir Ziyareti" sahîfe 53-54 - İmam-ı Birgİvî, Bedir Yayınları, 1965).

İslâm Hidâyetinin esası ve ruhu üzerindeki hassasiyetini kaybetmemiş olan

îbn-i Asakîr'in Dımeşk Târihinde îsâ bin Dab'dan şöyle rivayet edilmiştir: Ebû Bekir es-Sıddık buyurdu ki: Ben Kabe'nin yanında oturuyordum. Orada Zeyd bin Nüfeyl de vardı. Derken Ümeyye bin Ebi's-Salt yanımızdan geçti ve dedi ki: "Şu beklenmekte olan peygamber, yâ bizden, yâ sizden,- yâ da Filistin ehlinden çıkacaktır." Zeyd bin Nüfeyl de: "Ben bu hususta daha önce bir şey duymuş değilim" diyerek karşılık verdi... Ben, Varaka bin Nevfel ile görüşmek üzere oradan ayrıldım. Varaka'ya gittiğim zaman, kendisine bu konuşulanları anlattım. O bana dedi ki: "Ey kardeşim oğlu, evet doğrudur. Kitap ehli ve âlimler bize haber verdiler ki, bu beklenen peygamber, arabm en hayırlı ve en şerefli ailesinden çıkacaktır. Benim neseb ilmine de vukufum vardır, senin kavmin neseb bakımından arabm en hayırlı kavmidir." Dedim ki: "Ey amca! O, neler söyleyecek?" Varaka: "Kendisine ne vahyedilirse onu söyleyecek" defli ve ilave etti: "Şu kadar var ki O, ne başkasına zulmeder, ne de kendisine zulüm edilmesine fırsat verir." Vaktaki Muhammed (s.a.v.) peygamber olarak gönderildi, ben de O'na hemen îmân ettim ve O'nu bütün kalbimle tasdik eyledim."

- Tayâlisî, Beyhakî ve Ebu Nuaym Zeyd bin Nüfeyl'in oğlu Saîd'den şöyle rivayet ederler: "Zeyd bin Artır bin Nüfeyl ve Varaka bin Nevfel hak dînin ne olduğunu aramaya çıkıp Musul'a giderler... Oradaki bir râhib, Zeyd'e der ki: "Sen neredensin?" Zeyd: "İbrahim (a.s.)'ın yurdu Mekke'den" diye cenaplar. O da der ki: "Peki, buralarda ne arıyorsun?" Zeyd: "Hak dîni arıyorum!" der. Râhib de der ki: "Yurduna dön! Çünkü aradığın hak dînin oradan çıkması yaklaşmıştır..."

Ebû Yâlâ, Beğavî, Taberanî, Beyhakî, Ebû Nuaym ve sahihtir kaydiyle Hâkim; Üsâme bin Zeyd'den şöyle rivayet ederler: Babası Zeyd bin Harise demiştir ki: "Peygamberimiz (s.a.v.) Zeyd bin Nüfeyl'e kavuşmuş ve ona demiş ki: "Ey Amca! Sebeb nedir ki kavmin sana buğzediyor?" O da demiş ki: "Onların bana kızmaları, benim kendilerine karşı bir kötülüğüm olduğundan değildir. Sadece ben kendilerine, doğru yolda

---

müslümanlar iyi bilirler ki, islâm'da yüzde yüz bâtıl oian her hangi bir şey gibi; "Kul bunaldığı zaman, imdadına Hızır yetişir!" zihniyeti de o kadar batıldır... Keza: "Nâdi Aliyyen tecidhü avnen leke = Bunaldığın zaman, "Yâ Ali! Yetiş!" diyerek Ali'ye sığın! Mutlaka o senin imdadına yetişir!" İddiası da o kadar bâtıl ve âtıldır... (Bakınız, el-Esrârü'l-Merfûi'l Ehâdîsi'l-Mevdûa, 385 - Aliyyül-Kârî, Beyrut, 1935).

olmadıklarını söylemişimdir... Nihayet hak dînin ne olduğunu aramak maksadı ile çıktığım zaman Cezire'ye gelmiştim. Buradaki şeyhe maksadımı söylediğim zaman, bana: "Sen kimsin?" diye sormuştu. Ben de: "Beytullâh'm bulunduğu yerdenim" diye cevap vermiştim. O da bana demişti ki: "Aradığın hak dîni yayacak olan peygamber, senin ülkenden çıkacaktır, zamanı da yaklaşmıştır... Ülkene dön, O'na inan ve kendisini tasdik et."

Bunun üzerine döndüm. Fakat şimdilik o peygamber çıkmış da değil..." Zeyd bin Harise der ki: Zeyd bin Nüfeyl, Peygamber Edendin Iz'e peygamberlik verilmeden önce vefat etti.

Ibn-i Sa'd ve Ebû Nuaym Amir bin Rabîa'dan rivayet eder. O şöyle demiştir: "Ben, Zeyd bin Amr bin Nüfeyl'e Hirâ'ya giderken yolda rastladım. O, kavmiyle arasını iyice açmıştı. Onların putlara tapmasını kınıyor ve onlara şiddetle muhalefet ediyordu. Zeyd bana dedi ki: "Ey Amir, ben kavmime muhalefet edip İbrahim (a.s.)ın dinine tabi oldum. Ben şu günlerde bir peygamberin çıkmasını bekliyorum. Bu peygamber İsmail Oğullarından ve Abdül-Muttalib soyundan çıkacaktır... Adı Ahmed olacaktır. Ben ona yetişirsem derhal imân edip onu tasdik edeceğim, alenen şehadette bulunacağım... Eğer kendisine yetişemez-sem ve sen benden daha uzun yaşayıp da ona yetişecek olursan; kendisine benden selâm söyle ve hiç çekinmeden ona imân et! Yâ Amir, bana verilen bilgiye göre, onun hakkındaki bâzı alâmetleri sana söyliyeyim de bu hususta tereddüdün kalmasın. O'nun boyu, ne uzun olacak, ne de kısa; saçı ne çok olacak, ne az... Gözlerinde devamlı bir kırmızılık bulunacak... Adı Ahmed olacak ve şu beldede (Mekke'de) doğacak, yine bu beldede peygamberliğini tebliğ edecek. Sonra kavmi kendisini bu şehirden çıkaracak, çünkü onlar O'na inanmıyacaklar, O'nun tebliğ ettiği şeylerden hoşlanmayacaklar... O da Yesrib'e (Medine'ye) göçecek... Dînini orada yayacak... Sakın hâ O'nu görmezlikten geleyim deme! Bilirsin ki ben, hak dîni bulabilmek için nice beldeler dolaştım, fakat karşılaştığım din âlimlerinin bana verdikleri bilgiler, işte bu merkezdedir... Karşılaştığım bu âlimler bana, geleceğini bildirdikleri bu peygamberden sonra bir daha peygamber gelmeyeceğini de haber vermişlerdir..."

Amir bin Rabîa diyor ki: "Resulüllâh Efendimiz peygamberliğini ilân

ettikleri zaman, kendilerine gidip Zeyd bin Nüfeyl'in bu söylediklerini anlattım ve müslüman oldum. Peygamberimiz onun hakkında rahmet diledi ve buyurdu ki:

"Ben onu, eteğini sürüyerek cennette gezinirken gördüm." 44[39]

44[39] "...Her ikisi de hayatlarında cennetlik olarak müjdelenen on bahtiyardan biri olan Ömer bin el-Hattâb ile Saîd bin Zeyd (r.a.), Resûlüllâh'a (s.a.v.) gelerek onun hâlini sordular... Resûlüllâh da buyurdular ki: "Allah ona rahmet ve mağfiret eylesin, o İbrahim'in (a.s.) dini üzerindeyken vefat etmiştir." Aişe (r.a.) validemizin rivayetine gör

de, Resûlüllâh Efendimiz onun hakkında bir defasında şöyle buyurmuştur: "Ben, cennete girdiğim zaman Zeyd bin Amr bin Nüfeyl'e aid olmak üzere iki çadır kurulmuş olduğunu gördüm." (Bu rivayetin senedi İyidir).

Zeyd; putlara tapmayı bırakmış, müşriklerin dinini terketmişti... Onların kestiğini yemez, sâdece Allah İçin boğazlanmış hayvanların etini yerdi... Arkasını Kâbe'ye dayar, Kureyş'e hitaben: "Varlığım elinde olan Allah'a yemin ederim ki, hepiniz İbrahim'in dînini terkettîniz" derdi... Yine şöyle de derdi: "Allah'ım! senin indinde en sevgili ibâdetin ne olduğunu bilsem, Sana o şekilde ibâdet ederdim..." Sonra Kabe'ye döner, iki secdeli ve tek rekatli bir namaz kılardı... Kız evladlarının diri diri gömülmelerine de şiddetle karşı çıkar ve onları kurtarmıya çalışırdı... Öz evladını kendi eliyle kumlara gömmek istiyen babaya hitaben derdi ki: "Sakın onu öldürme, onu bana ver! Ben ona güzelce bakayım, büyüyüp geliştiği zaman istersen geri alırsın, istersen almazsın!..." Böyle der ve o zavallı çocukları kurtarırdı..."

Zeyd bin Nüfeyl ve Osman bin el-Nuveyrİs, Abdullah bin Cahş gibi "Hanîfler", yâni bilindiği kadarıyla ibrahim (a.s.)ın dînini takîb edenler, derlerdi ki: "Kesinlikle biliyorsunuz ki, kavmimiz yolunu iyice şaşırtmıştır, İbrahim (a.s.)'ın dîni hakkında hatalı bir yol takîb etmektedirler... Bile bile puta tapmaktadırlar... İnsana ne bir zararı ne de bir faydası dokunmayacak olan bir puta, insan nasıl da tapabilir?"

Zeyd bin Nüfeyl, gerçekten de çok adaletti, çok faziletli bir zât idi... Derdi ki: "Ey Allah'ım, senin her şeyi bilip gördüğüne inanıyorum! Seni şâhid tutuyorum ki ben, İbrahîm'in ' dini üzerindeyim, bu din üzere yaşıyorum ve bu din üzerinde öleceğim..."

O, putlar için kesilen hayvanların etini asla yemediği gibi, putlara kurban kestikleri için de kendi kavmi olan Kureyşi, şiddetle ayıplar ve tenkid ederdi... Bunun için de onlarla arası hiç iyi değildi... Kendisi asla puta tapmaz, Allah'ı tevhîd eder, Allah'ın varlığına ve birliğine gayet açık bir şekilde inanırdı... Sâdece O'na nasıl ibâdet edeceğini, nasıl kullukta bulunacağını açık-seçik bilemezdi... "Rabbim, İbrahîm'in Rabbidİr, dînim de ibrahîm'in dînidir!" diye konuşurdu... Kabe'ye girdiği zaman: "Lebbeyk hakkan hakka, teabbüden ve rikkâ! = Buyur Rabbîm buyur! Gerçekten sana

îbn-i Sa'd, eş-Şa'bî yoluyla Zeyd bin el-Hattâb'ın oğlu Abdurrahman'dan rivayet eder. O demiştir ki: "Zeyd bin Nüfeyl bana şöyle anlattı: Ben, Şam'da idim. Orada bir rahible karşılaştım ve puta tapıcılıktan, yahûdîlik ve nasrânîlikten hiç hoşlanmadığımı, bunları asla doğru görmediğimi ona söyledim. Rahib bana dedi ki: Öyle sanıyorum ki sen İbrahim'in dînini arıyorsun! Fakat şimdiki zamanda bu din ile amel edilmemektedir... Sen kendi ülkene (Mekke'ye) dön! Oradan büyük bir peygamber çıkacak, İbrahim'in dînî olan Hanîflik dinini yayacak ve bu peygamber, Allah indinde en hayırlı ve en şerefli bir kul olacak!..."

Ebû Nuaym, Ebû Ümâme el-Bâhilî tarîki ile Amr bin Absetü'S'Sülemî'den nakleder. O şöyle demiştir: "Ben, câhiliye devrinde kavmimin dînini terk ettim, onların taşlara tapmakla bâtıl yolda oldukları kanaatinde idim... Derken ehl-i kitaptan bir adama rastladım ve ona: "En faziletli din hangisidir?" diye sordum o dedi ki: "Mekke'den bir adam çıkacak, kavminin tanrılarını terkedecek, insanları başka bir dine çağıracak... İşte bu adam, en faziletli dîni getirecek! Onun çıktığını duyarsan, gider kendisine uyarsın."

Ondan bu sözleri duyunca, bütün arzum Mekke'ye gitmek idi. Gittim ve yeni bir olay çıkıp çıkmadığını sordum. "Hayır" cevabını aldım. Ailemin yanma döndüm, tekrar Mekke'ye gidip aynı şeyi soruyor, "hayır" cevabını alıyordum... Artık, Mekke'den çıkış yapan kervanlan karşılayıp yeni bir olay olup olmadığını soruyor, yine "hayır" cevabını alıyordum...

---

itaat ve ibâdet ediyor, Seni birliyorum! İbrahim'in ancak sana sığındığı gibi, ben de ancak Sana sığınıyorum..." diyerek Allah'a iltica eylerdi...

Güneşin seyrini gözler, zevaldan sonra kıbleye yâni Kabe'ye döner, bir rek'at namaz kılar, sonra derdi ki: "ibrahîm ve İsmâîl'in kıblesi işte budur! Ben, asla taşa-puta tapmam! Puta secde etmem, put İçin kesilenden yemem! Fal okları çekmek gibi bir bâtıla da tenezzül eylemem! Ben^tâ ölünceye kadar Kabe'ye döner, namazımı kılarım!"

"Gerçekten de Hanîflık'ın o yıllarda büyük bir temsilcisi olan ve, "Allah'ın birliğine İnanıp asla Allah'tan başkasına tapınmamak" olan Fıtrî Dînin esasından ayrılmıyan Zeyd bin Nüfeyl; Resûlüllâh'ın otuz beş yaşlarında bulunduğu ve Kureyş'in Kabe'nin tamiri ile meşgul olduğu bir zamanda vefat ederek, şu fânî âlemden göçmüş, Allah'ın rahmetine kavuşmuştur..." (Tafsilât için bakınız, El-Bidâye ve'n-Nihâye, 2/237, Mısır, 1351. Üsdü'l-Gâbe, 2/236, Beyrut, 1285).

Bir gün yol üzerinde oturuyordum. Bir binitli geldi, kendisine: "Nereden geliyorsun?" diye sordum. "Mekke'den" dedi. Dedim ki: "Bir haber var mı?" Dedi ki: "Evet, bir adam çıktı, kavminin tanrılarım tanımıyor! İnsanları yeni bir dine çağırıyor." Bunun üzerine ben, "İşte beklediğim adam budur!" dedim ve hemen Mekke'ye gelip O'na iman etmek istedim. Gördüm ki, kendisini gizliyordu. O'na:

- "Sen kimsin?" diye sordum. O:

- "Peygamber" diye cevapladı. Dedim ki:

- "Peygamber nedir?" Dedi ki:

- "Resul, yani bir elçi." Dedim ki:

- "Seni elçi olarak kim gönderdi?" Dedi ki:

- "Allah!"

- "Ne ile gönderdi?"

-- "Akrabaya iyilik etmek, haksız yere kan dökmemek, kız çocuklarım diri diri kuma gömmemek, yol emniyetini sağlamak, putları kırmak, yalnız Allah'a ibâdet edip hiçbir şeyi O'na ortak koşmamak ile!..."

- "Allah seni, ne güzel şeylerle göndermiş! Sen şâhid ol ki, ben sana îmân ettim ve seni tasdik eyledim! Artık senden ayrılmam!" Buyurdu ki:

- "Bak, insanlardan ne çektiğimi, onların buna ne kadar kızdıklarını görüyorsun. Bu durumda sen, benimle birlikte bulunmağa güç yetiremezsin... Sen yurduna dön, ben buradan başka bir yere çıktığım zaman gelir benimle birlikte olursun..."

Vaktaki Peygamberimiz Mekke'den ayrılıp Medine'ye göç ettiler, ben de Medine'ye gidip kendisiyle beraber olanların arasına katıldım..."

(Bu rivayeti İbn-i Sa'd, Amr bin Abse'den Şehr bin Havşeb tarikiyle nakleder).

Ebû Nuaym ve İbn-i Asâkır Ebû Hilreyre'den rivayet eder. O şöyle demiştir: "Edindiğim bilgilere göre, İsrail Oğulları, Buhtu Nasr'm kesin galebesinden sonra çeşitli ülkelere dağılmışlar... Onlar kendi kitapla-rında Muhammed (a.s.)'ın sıfat ve alâmetlerini okurlar ve O'nun arap karyelerinden hurmalıklı bir kasabada çıkacağını söylerlerdi. Şam'dan

ayrıldıkları zaman, Yemen ile Şam arasındaki arap kasabalarının hangisinin buna uyduğunu araştırmışlar, söylenen kasabanın Yesrîb, yâni Medine olduğunu görmüşler ve gelecek olan peygambere kavuşup O'na ümmet olmak isteğiyle Medine'ye yerleşmişler... Hattâ Hârûn Oğullarından Tevrat'ı bilen bâzıları da Medine'ye bu maksatla yerleşmişler... Henüz gönderilmemişken, Muhammed'in peygamberliğine inanmışlar ve kendileri hayatta iken geldiği takdirde O'na inanmalarını çocuklarına tavsiye etmişlerdir... İşte bunların neslinden bâzıları; Hz. Muhammed'in peygamber olarak gönderildiği günlere ve O'na yetiştikleri halde, bile bile inkâra yönelmişlerdir..."

Ebû Nuaym Hassan bin Sâbit'ten nakleder. O demiştir ki: "Vallahi ben, babamın evinde yedi yaşında çocuk iken, gördüğüm ve duyduğum şeyleri hiç unutmazdım. Bir gün babamla birlikte idik. Evimize bir genç geldi, adı da Sabit bin Dahhâk idi. Konuşmaya başladı ve dedi ki: Kurayza'lı bir yahûdi şöyle iddia ediyor: "Yahudilerin kitabı gibi bir kitap getirecek olan bir peygamberin gelmesi iyice yaklaşmıştır! O çıktığı zaman sizi kılıçtan geçirecektir..."

Yine Hassan diyor ki: Vallahi, bir gece seher vakti idi ve ben evin damı üzerinde idim. Bir ses duydum. Bu bir yahûdinin sesi idi. Medine evlerinden birinin üzerine çıkmış ve bütün sesi ile bağırıyordu. İnsanlar da etrafına toplandı, "Ne var? Niye bağırıyorsun?" diye çıkıştılar. O diyordu ki: "îşte, Ahmed'in yıldızı doğdu!... Bu yıldız, ancak peygamberliğin alâmeti olarak doğar! Ve Ahmed'den başka gönderilecek bir peygamber de kalmamıştır!..." Onun böyle söylemesi üzerine insanlar gülüşmeye başladılar ve onun söylediklerine hayret ettiler."

(Bunu rivayet eden Hassan bin Sabit, tam yüz yirmi sene yaşamıştır. Bu yaşamın altmış senesini câhiliyede geçirmiş, altmış senesini de İslâm'da yaşamıştır).

Vâkıdî ile Ebû Nuaym Huvaysa bin Mes'ûd'dan naklederler. O demiştir ki: "Biz, yahudîlerle birlikte yaşardık. Onlar derlerdi ki: "Mekke'den bir peygamber çıkacak, adı Ahmed olacak... O son peygamber olacak. O'na ve O'nun geleceğine dair kitaplarımızda bilgiler vardır ve bu hususta bizden söz alınmıştır..."

Onlar, tam O'nun sıfatını anlatacakları sırada, uzaktan bir ses duyuldu. Ses, Abdü'l-Eşhel Oğullarının yurdundan geliyordu. Kavmim sesi duyunca, yeni bir olay mı var, diye telaşlanıp korktular. Baktık, ses duyulmaz oldu... Sonra yine biri bağırıyordu ve diyordu ki: "Ey Yesrîb halkı, îşte Ahmed'in yıldızı doğdu, kendisi de doğmuştur!" Tabiî biz onun bu sözlerinden hayrete düşmüştük... Sonra bir ara bunlar unutuldu. Sağ olanlardan niceleri vefat etti, küçükler büyüdü. Tabiî, ben de büyüyüp adam oldum. Derken bir ses yine haykırıyordu: "Ey Medine halkı! Gerçekten Muhammed çıktı ve peygamberliğini ilân etti! Musa (a.s.)'a gelen vahiy meleği Cebrail, O'na da geldi..."

Aradan bir zaman geçmemişti ki, gerçekten Mekke'de bir adam çıkıp peygamberliğini ilân etmişti... Olay üzerine bizden Mekke'ye gidenler oldu. Bâzıları da gecikmişti. Bana da, peygamber Mekke'deyken müslüman olmak kısmet olmamıştı... Halbuki iki genç o sırada müslümanlığı kabul etmişlerdi... Ben ise, peygamber Medine'ye teşrif edinceye kadar, müslüman olmayı geciktirmiş oldum..."

îbn-i Sa'd ve Ebû Nuaym İbn-i Abbâs'tan rivayet ederler. O şöyle demiştir: "Kurayza, Nadîr, Fedek ve Hayber yahûdîleri okudukları kitaplarında, Peygamberimize âit vasıfları görüp biliyor, O'nun Mekke'den çıkıp Medine'ye hicret edeceğini söylüyorlardı... Yine onlar, Peygamberimiz doğduğu zaman: "Ahmed dünyaya geldi, O'nun yıldızı doğdu..." diyorlardı. Vaktaki Peygamber Efendimiz peygamberliğini ilân ettiler, bile bile inkâr cihetine gittiler..."

Yine îbn-i Sa'd ile Ebû Nuaym ve îbn-i Asâkîr Ebû Nemle'den rivayet ederler. O da şöyle demiştir: "Kurayza Oğulları yahûdîîeri Resûlüllâh'a âit vasıfları kitaplarında okurlar ve çocuklarına okuturlardı... O'nun adım, çıkacağı ve hicret edeceği yeri öğretirlerdi... Vaktaki Peygamberimiz zuhur ettiler, onlar da O'nu, bile bile ve sırf hasedlerinden inkâr ettiler ve O'na düşman oldular..."

Ebâ Nuaym, Ebû Saîd el-Hudrî'den ise şöyle rivayet eder: "Ben, Ebâ Mâlik bin Sinan'dan işittim, şöyle anlattı: "Bir gün ben, Abdü'l-Eşhel oğullarına gitmiştim. Ehl-i kitaptan Yûşâ diyordu ki: "Mekke'den çıkacak olan Ahmed adındaki peygamberin çıkması yakındır." Kendisine: "Alâmeti nedir?" diye sordular. Dedi ki: "O, ne uzun boylu, ne de kısa boyludur. Gözünde devamlı bir kırmızılık vardır. Elbisesi, ihram

kabilinden bir örtüdür. Biniti merkeptir, kılıcı omzundadır. Hicret yurdu burası, yâni Medine'dir."

Ben, kabilem Hadret Oğullarına döndüğüm zaman, büyük bir hayret içinde idim... içimizden biri böyle söylüyor, Yûşâ böyle söylüyor, Medine'deki bütün yahûdîler böyle söylüyordu... Bir gün Kurayza Oğullarına gittim, orda toplanmışlar, Peygamberimiz hakkında konuşuyorlar... Zübeyr Ibni Bata dedi ki: "Sâdece bir peygamber geleceği zaman doğup görünen kırmızı yıldız işte doğmuştur. Ahmed'den başka gönderilecek peygamber de kalmamıştır... O'nun hicret edeceği yer de işte burası, yâni Medine'dir..."

Ebû Nuaym, Mahmûd bin Lebîd'den, o da Muhammed bin Seleme'den rivayet eder. Şöyle demiştir: "Eşhel Oğullarında bir tek Yahûdî vardı; Yûşâ... O diyordu ki: "Mekke'den çıkacak olan peygamberin çıkması yakındır. Ben gencim, kimin ömrü müsâid olur da O'na yetişirse, mutlaka O'na inansın. O'nu tasdîk etsin!"

Derken çok geçmedi. Allah Resulünü gönderdi. Bizler O'na imân ettik. O artık aramızda idi. Yûşâ ise hasedinden O'na inanmadı..."

Ebâ Nuaym'ın Abdullah bin Selâm'dan rivayeti ise şöyledir. O demiş ki: "Kıral Tübba Medine yakınma kadar gelmişti. Medine Yahudilerinin söylediklerine itimad ederek ölmeden, Peygamber Efendimize imân etmiştir."

îbn-i Sa'd'ın îkrime'den, onun îbn-i Abbas'dan, onun da Übey bin Ka'b'dan rivayeti ise şöyledir: Kıral Tübba, Medine yakınındaki Kınat denilen yere geldiği zaman, yahudi hahamlarını çağırtıp, "Ben bu şehri tahrib edeceğim!" dedi. Yahudi Şamun da dedi ki: "Ey melik, adı Ahmed olan bir peygamber Mekke'den çıktığı zaman, onun hicret yurdu burası olacaktır ve senin şu bulunduğun yerde o, büyük bir savaş yapacaktır. Kendilerinden ve düşmanlarından çok kimseler yaralanacak ve ölecek-lerdir..." Tübba1 dedi ki: "O zaman onunla kimler savaşacak?" Şamun şu cevabı verdi: "Kendi kavmi Mekke'den gelerek onunla çarpışacaktır." Tübba: "Onun kabri nerede olacak?" diye sordu. Şâmun, "Bu beldede" diye cevapladı. Kıral: "O savaştığı zaman, hezimet hangi tarafta olacak?" dedi. Şamun: "Bazen onun tarafında, bâzan da düşmanları tarafında" dedi ve ilave etti: "Senin şu bulunduğun yerde, onun ashabından bir

çoğu şehid düşecekler. Sonra kesin zafer O'nun olacak ve O, iyice zahir ve gâlib bulunacak." Tübba': "Onun alâmetleri nedir?" diye sordu. Şamun dedi ki: "O, ne kısa boylu, ne de uzun boylu bir adamdır. Gözlerinde bir kırmızılık bulunacak. Merkebe binecek, elbisesi bir örtüden ibaret bulunacak. Kılıcı omuzunda olacak. Kesin zafer kazanıp dinini yerleştirinceye kadar, kiminle karşılaştığına hiç aldırmıyacak; hiçbir düşmandan korkmayacak..."

İbn-i Sa'd Abdil'l-Humeyd bin Cafer'den, o da babasından rivayet eder. O demiştir ki: "Zübeyr bin Bata, yahûdilerin en âlimi idi. Bize şöyle anlatmıştı: "Babam Tevrat'a ait bir kısım evrakı benden saklamıştı. Bu evrakta: "Ahmed adında bir peygamber gelecek, Mekke'de doğup peygamberliğini ilan edecek. Şu ve şu alâmetleri bulunacak" diye yazıyordu. Zübeyr bin Bata, babasının ölümünden sonra bunları anlatırdı, henüz peygamberimiz de çıkmış değildi. Vaktaki peygamberimiz, peygamberliğini ilan ettiler; o bunu duyunca hemen yanındaki Tevrat'a âit evrakı imha etti ve peygamberimize âit alâmetleri tamamen gizledi. Kendisi de: "Bu o değildir" diyerek inkâr eyledi."

(Kurayza ve Nadir Oğullarının hahamlarının da böyle davrandıklarına dâir bir rivayeti de Ebû Nuaym; Sa'd bin Sabit tarikiyle nakletmiş tir).

Ebû Nuaym, Zeyyâd bin Lebib'den nakleder. O şöyle demiştir: "Bir gün ben Medine evlerinin birinin damında idim. Bir ses duydum, diyordu ki: "Ey Medine'lilerî Allah'a yemin ederim ki, peygamberlik îsrâil Oğullarında sona ermiştir. İşte şu yıldız, Ahmed'in doğduğuna işarettir. O, bütün peygamberlerin sonuncusudur. Mekke'den çıkıp buraya hicret edecektir!"

îbn-i Sa'd ve Ebû Nuaym Amâra bin Huzeyme'den, o da babası Sabit'ten rivayet eder. Şöyle ki: "Evs ve Hazrec içinde Ebû Amir er-Râhib kadar peygamberimizin sıfat ve alâmetlerini bilen birisi yoktur. Yahudilerle samimiyet kurar, din hakkında onlara sorular sorardı. Resûlül-lah'm geleceğine, Mekke'de doğup Medine'ye hicret edeceğine dâir onlardan bilgiler alırdı. Sonra çıkıp Teymâ yahudilerine gitmiş, onlardan da bu hususta bilgiler almıştı. Daha sonra Şam'a gitmiş oradaki nasrâ-ni bilginleri ile görüşmüş, onlar da kendisine, Peygamber Efendimiz'in geleceğine ve sonunda Medine'ye hicret edeceğine dair bilgiler vermişlerdi. Nihayet Medine'ye dönen Ebû Amir diyordu ki: "Ben, tevhid dini

olan "Haniflik" dini üzerindeyim!..." Ve yün elbise giyerek, kendisini ibâdete verdi. Bunun için ona er-Râhib derlerdi. O, ayrıca "İbrahim aleyhisselamın dininde olduğunu" iddia ediyor ve son peygamberin çıkmasını beklediğini söylüyordu. Fakat Resûlüîlah Efendimiz Mekke'de zuhur ettiği zaman Ebû Amir, ne Mekke'ye gitti, ne de bulunduğu halinde bir değişiklik oldu. Peygamber (s.a.v.) Efendimiz Medine'ye hicret buyurdular, bu sefer de peygamberimize hased etti, düşmanlık ve münafıklık yolunu seçti. Bir gün peygamberimize gelip:

- "Yâ Muhammed, sen ne ile gönderildin?" diye sordu. Peygamber (s.a.v.) de:

- "Hanifîik ile" cevabını verdiler. Bunun üzerine Ebû Amir;

- "Sen, Hanifliği ona aykırı şeylerle karıştırıyorsun!" demek cüretim gösterdi. Buna karşılık Peygamber Efendimiz:

- "Ben, Hanifliği, güneş gibi parlak ve açık, aynı zamanda tertemiz olarak getirmiş bulunuyorum!" ve devamla buyurdular ki; "Ey Ebû Amir, yahad: hahamlarının ve uasrani papazlarının benim hakkımda sana bildirdikleri şeyleri neden değerlendiriyorsun! Şimdi bu bilgilere ne oldu?" Ebû Amir:

- "Onların haber verdikleri sen değilsin!" dedi. Peygamberimiz de:

- "Yalan söylüyorsun!" buyurdular. Ebû Amir:

- "Hayır, yalan söylemiyorum" diyerek inkar cihetine gitti. Bunun üzerine Resûlüllah Efendimiz de buyurdular ki:

- "Yalan söylediği belli olan kişiyi Allah, kovulmuş ve yapayalnız kalmış olarak ölmeye mahkum eylesin!"

Ebû Amir, Peygamberimizin bu bedduasına "Amin!" diyerek katılmıştır. Sonra Mekke'ye dönmüş, Kureyş'in müşriklik dinine katılmış ve eski halini terketmiştir."

Cafer bin Abdullah bin Ebul-Hakem'den Ebû Nuaym'in bir rivayeti dahi bu merkezdedir. Ancak bu rivayette şu açıklama da vardır: "Ebû Amir, Mekke'nin müslünıanlar tarafından fethedilmesi üzerine Taife geçti. Taifin de müslümanların eline geçip Tâiflilerin de müslümanhğı kabul etmeleri üzerine, Tâifden ayrılmış ve Şam'a gitmiştir. Burada, vaktiyle

Resûlüllah'm bedduaları veçhile, yapayalnız ve tek başına iken ölmüştür."

Ebû Nuaym, Ebû Seleme bin Abdurahman bin Auftan rivayet eder. O demiş ki: "Ka'b bin Lüey bin Gâlib, kavmini cuma günü toplar, onlara şöyle hitabederdi: "Bundan sonra derim ki: "Ey kavmim, işitip öğreniniz, anlayıp belleyiniz! Gece örtücü, gündüz aydınlatıcıdır. Yeryüzü döşek, gökyüzü bir bina, dağlar direk, yıldızlar birer işarettir. Evvelkiler de sonrakiler gibidir. Erkek kadın her yaşayan ölür. Akrabanızı gözetiniz, evlilik yoluyla te'sis ettiğiniz hasımlıkları koruyunuz, mallarınızı bereketlendiriniz. Hiç ölüp de dirilen, gidip de gelen olmuş mudur? Hakiki hayatın yurdu önünüzdedir, âhirettedir. Hakikat, sizlerin zan ettiğiniz gibi değildir! Şu Harem-i Şerifin kıymetini bilip güzel koruyunuz! Zira burada dünyanın en büyük olayı gerçekleşecek; yakında buradan çok şerefli bir peygamber çıkacaktır!. Vallahi benim eğer gözüm ve kulağım varsa, elim ve ayağım da tutuyorsa ve ben de o çok şerefli peygamberin çıkışma şahid olursam, büyük bir istek ve süratle O'na icabet ederim! O'na inanır ve tabi olurum!..."

İşte o, kavmine böyle hitâb eder sonra şiir hâlinde şunları söylermiş:

"Gece ve gündüz. Her bir hareket veya dönüş.

Farksızdır bizim için. Hepsi yeni bir oluş.

Bir bakmışsın, peygamber Muhammed gelivermiş!

Nice büyük haberler hem gerçek oluvermiş.

Zirâ ki haber veren kendisi çok gerçektir,

Er veya geç, bu "gerçek haberci" gelecektir!

Keşke O'nun gelişinde ben dahi bulunsam!.

Kavmi hakkı çiğnerken; ben yardımcısı olsam!..."

Ebû Nuaym îbn-i îshâk'tan, o ez-Zühri'den, o Sald bin el'Müseyyib'den, o da îbn-i Abbâs'tan rivayet eder. Şöyle ki: "Kıss bin Sâide, Ukâz panayırında kavmine hitâb eder, hutbesinde derdi ki: "Nihayet hak din, işte şu Mekke şehrinden çıkıp yayılacaktır!" Ona sormuşlar: "Hak din dediğin nedir?" diye. O da demiştir ki: "Mekke'den ve Lüey bin Gâlib oğullarının soyundan bir adam gelecek, sizleri Kelime-i Ihlâs'a, yâni

Kelime-i Tevhid'e çağıracak, ebedi âhiret hayatının hak olduğunu Öğretecek. Buna ve ebedi saadete devam edecek. Eğer sizler onun zamanına yetişecek olursanız, mutlaka O'na uyunuz!. Ben, nasib olsa da O'na yetişebilsem, hiç tereddüd etmeksizin kendisine koşar ve tabi olurum..."

îbn-i Asâkir ve Kitâbu'l-Havâtif'de el-Harâiti, Cami' bin Cirân'dan naklederler ki o, şöyle demiştir: "Evs bin Harise, vefatı yaklaştığı zaman oğlu Mâlik'e bir takım vasiyetlerde bulunmuş ve sonunda demiş ki: "Muhrik oğulları ile olan çarpışmada esir düşenleri gördüm. Hiçbir hükümdarın veya sıradan bir kimsenin, asla şu dünyada baki olmadığına şahid oldum. Hepsinin sonu ölüm ve kabirdir! Ey kavmim! iyi ve saâdetli kişilerin, kendisiyle gerçek saadete erecekleri Allah'ın davetçisi, hâlâ gelmedi mi? Mekke'de Gâlib oğulları soyundan gelecek olan dâvetçi, Zemzem ile Hacer arasında dikilip de insanları Allah'a çağırdığı zaman, kendisine mutlaka icabet ediniz. Mutlaka ona yardımcı olunuz! Biliniz ki gerçek mutluluk, O'na yardımcı olmaktadır..."

îbn-i Sa'd, Hıram bin Osman el-Ensâri'den rivayet eder. O der ki: "Sa'd bin Zürâre kırk arkadaşı ile birlikte ve ticâret maksadıyla Şam'a gitmişti. Bu sırada kendisi bir rü'ya görmüş. Rü'yasında ona demişler ki: "Ey Ebû Ümâme! Yakında Mekke'den bir peygamber çıkacak, O'na tabi ol! Bunun alâmeti ise, arkadaşlarınla birlikte Şam'dan dönerken, bir yere ineceksiniz. Orada size bir musibet erişecek. Arkadaşların ölecekler. Sâdece içlerinden bir tanesi kurtulacak, onun da bir gözü sakat olacak. Sen ise kurtulup, bu bir tek arkadaşınla kalacaksın..." Hakikaten bir yere indikleri zaman vebadan arkadaşları ölmüş ve kendisi, bir gözü sakatlanan tek arkadaşı ile birlikte kurtulmuşlardır..."

îbn-i Ebû'd-Dünya, Bey ha kî ve Ebû Nuaym Eş-Şâ'bi'den naklederler. O demiştir ki: "Bana Cüheyne'li bir şeyh anlattı ve dedi ki: Bizde, câhiliye zamanında Umeyr bin Hubeyb adında bir adam vardı. Hastalandı ve komaya girdi... Derken biz onun Öldüğünü zannettik ve kabrinin kazılması için emir verdik. Bir müddet yanında kaldık. Adam ansızın doğrulup oturdu ve dedi ki: "Gördüğünüz gibi ben bayılmışım. Bu haldeyken bana denildi ki: Lât ve Hübel gibi putlar boştur! Bak kabrin kazılıyor! Halbuki sen daha yaşayacaksın, şimdi vefat eden ise Kusal'dır... Ayıhp iyileştiğin zaman, Nebiyy-i Mürsel'e inanır mısın?

Rabbine şükreder, namaz kılar mısın? Putları Allah'a ortak koşan ve insanları sapıklığa sürükleyen kimselerin yolunu terk eder misin?" Ben de "Evet!" dedim. "Evet" der demez de ayıldım... Şimdi derhal gidip bakınız, hakîkaten Kusal vefat etmiş midir, etmemiş midir?"

Umeyr'in bu sözü üzerine gidip baktılar, hakîkaten Kusal vefat , etmiş... O sırada açılması emredilen kabre, Kusal'ı defnettiler... Umeyr ise, tâ islâmı idrâk edinceye kadar yaşadı..."

îhn-i Asâkîr "Dunaşk Tarihi" adlı eserinde Ka'b'dan naklen şöyle der: "Ebû Bekir es-Sıddîk'm müslümanlığı kabul edişi, semavî bir vahiy sebebiyledir. Şöyle ki: O Şam'da ticâret yapıyorken bir rü'yâ gördü ve bu rü'yâsını, Râhib Buhayrâ'ya anlattı. Râhib: "Sen nereden geldin?" diye sordu. O: "Mekke'den" diye cevap verdi. Râhib: "Hangi kabile s in dan?" dedi. O: "Kureyş'ten" dedi. Râhib: "Ne iş yaparsın?" diye sordu. O: "Tacirim" dedi. Râhib: "Allah rü'yâ'm gerçek kılsın! Senin kavminden bir peygamber gelecek ve sen O'na vezir olacaksın... Ölümünden sonra da O'na halîfe olacaksın..." dedi.

Ebû Bekir, rahibin bu sözlerini kimseye açmadı. Peygamber Efendimiz, peygamberliğim tebliğe başladığı zaman Ebû Bekir O'na geldi ve dedi ki: "Yâ Muhammed, senin peygamber olduğunun delili nedir?" Efendimiz de ona buyurdu ki: "Senin Şam'da iken gördüğün rü'yâdır!" Bunun üzerine Ebû Bekir, Efendimiz'in alnından öptü, kendisini kucakladı ve derhal müslümanlığı kabul etti... "Şehâdet ederim ki Sen, Allah'ın Resulüsün!.,." dedi.

îbn-i Asâkîr, Muhammed bin Abdurrahmân el-Beyâdî'den nakleder. O babasından, babası da kendi babasından naklen demiş ki: "Ebû Bekir'e: "Müslümanlığı kabul etmeden, önce Muhammed'in peygamberliği hakkında bir alâmet görmüş müydünüz?" diye sordular. O da dedi ki: "İster Kureyşten olsun ister başkalarından olsun, hiçbir kimse yoktur ki Muhammed'in peygamber olduğu hususunda Allah ona bir alâmet ve hüccet göstermemiş bulunsun! Bir gün ben, bir ağacın gölgesinde oturuyordum... Bir ara ağacın bir dalı üzerime iyice sarktı ve başıma değdi... Bir başkalık var, diye hayretle ona bakmaya başladım. Bu sırada bir ses işittim. Diyordu ki: "O peygamberin çıkması yaklaşmıştır! O'na derhal imân etmek suretiyle insanların en bahtiyarı olmaya bak!"

45[40]

Peygamberimizin Bîr Özelliği De, Önceki Kitaplarda Ashabının Adlarının Geçmesi Ve Onlara Arza Varis Olacakları Müjdesinin Verilmesidir

Yüce Allah buyurur:

"Andolsun Tevrat'tan sonra Zebur'da da: "Arza mutlaka iyi kullarım vâris olacaktır" diye yazmıştık." 46[41]

Kur'an'ın tefsirine dâir yazdığı eserinde İbn-i Ebu Hatim, Ibn-î Abbâs'tan rivayet eder. O demiş ki: "Allah Teâlâ, Tevrat'ta, Zebur'da ve yerle göklerin yaratılmasından Önce ilm-i ezelîsinde "Arza mutlaka Ummet-i Muhammed vâris olacaktır!" diye haber vermiştir."

Yine îbn-i Ebu Hâtim Ebû'd-Derdâ'dan rivayet eder. O demiştir ki: "Yüce Allah âyetinde: "Arza mutlaka iyi kullarımı vâris kılacağım" İşte o iyi kullar biziz!" Ben, yüz elli kadar, sûreden oluşan bir Zebur nüshasını görmüştüm. Onun dördüncü suresinde: "Ey Dâvûd! Sana olan kelamımı iyi dinle, Süleyman'a da emret ki, kendisinden sonraki insanlara ulaşması için duyuru yapsın; gerçekten yeryüzü benimdir! Ben onu Muhammed'e, ümmetine vâris kılacağım!" diye yazılı olduğunu görmüştüm..."

îbn-i Asâkîr îbn-i Mesûd'dan rivayet eder. O demiştir ki: "Bir gün Ebû Bekir bize şöyle anlattı: "Ben, Peygamberimiz gönderilmeden önce - Yemen'e gitmiştim. Üçyüz elli yaşlarında olduğu söylenen bir şeyhin yanında idim. Bu şeyh çok okumuştu. Ezd kabilesinden olan bu bilgin şeyh, bana dedi ki: "Öyle sanıyorum ki sen, Harem-i Şeriftensin." Ben de "Evet" dedim. Şeyh: "Sanıyorum ki Kureyş'tensin" dedi. Ben de "Evet" dedim. Şeyh: "Aynı zamanda Teym'densin" dedi. Ben de: "Evet" dedim.

45[40] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/40-63.

46[41] Enbiyâ Sûresi, 105.

Dedi ki: "Şimdi senden öğrenmek istediğim bir şey kaldı." Ben "Nedir?" diye sordum. O da dedi ki: "Karnım açıp bana göstermelisin!" Ben "Niçin?" dedim. O da: "Bana ulaşan gerçek ilme göre; Mekke'den bir peygamber çıkacak, ona bir genç, bir de yaşlı birisi çok yardımda bulunacak... Genç çok büyük sıkıntılara girecek, çok müşkil meseleleri halledecek... Yaşlı adam ise, beyaz tenli ve zayıf bünyeli olacak... Karnı üzerinde siyah bir leke, sol uyluğunda da bir ben bulunacak... Bu alâmeti de bana göstersen olmaz mı?" dedi. Ben de karnımı açarak göbeğimin üst kısmındaki siyah tekeyi ona gösterdim. Bunun üzerine o dedi ki: "Kâ'be'nin Rabbi'ne yemin ederim ki, sen osun!" 47[42]

îbn-i Asâkîr, Rabi' bin Enes'ten rivayet eder. O demiştir ki: "ilk kitapta: "Ebû Bekjr es-Sıddık yağmur gibidir, nereye düşse oraya faydalı olur" diye yazılıdır."

Yine îbn-i Asâkîr Ebû Bekir'in şöyle dediğini rivayet eder: "Ben bir gün Ömer (r.a.)'m yanına gitmiştim. Yanında yemek yiyen bâzı kimseler vardı, içlerinden birine gözünün kenarıyla bakan Ömer, o adama hitaben dedi ki: "Bundan önce okuduğum kitaplarda ne gibi haberler vardı, söyler misin?" O adam da dedi ki: "Peygamberin halîfesi, en yakın arkadaşı es-Sıddîktır diye okurdum."

îbn-i Asâkîr ve "El-Mücâlese" adlı eserinde Dineverî, Zeyd bin Eslem'den rivayet ediyor. Zeyd demiş ki: "Bize Ömer bin el-Hattâb haber verdi ve dedi ki: "Câhiliye zamanında bir ticâret kervanı ile birlikte Şam'a gitmiştim. Mekke'ye dönüş için Şam'dan yola çıktığımız zaman mühim bir işimi unuttuğumu farkettim. Arkadaşlarıma dedim ki: "Siz gidedurun ben size yetişirim!" Hemen geri döndüm. Şam'ın bir çarşısın-da giderken ansızın bir papazla karşılaştım. Papaz bana yaklaşıp yakamdan tuttu ve beni götürmeye başladı. Ben direndim ise de kâr etmedi. Beni kendi kilisesine götürdü, içeride büyük bir toprak yığını vardı. Bana bir kürek, kazma ve zenbil verip "İşte bu toprağı dışarı taşıyacaksın!" diye emretti... Oturup ne yapacağımı düşünmeye başladım. Papaz, öğle üzeri geldi ve hiçbir iş yapmadığımı görüp:

47[42] Ebû Bekr (r.a.)'in, Yemen seyahati İle ilgili, farklı ve fazlalıktı rivayetler de vardır. Bâzılarında makbul olmayan ifâdeler bulunmaktadır. "Yemen'e gitmeden önce müslüman olmuştu" denilmesi gibi ki, bu doğru değildir. (Ez-Zerkanı, 1/240).

"Toprağı dışarı taşımamışsın!" diye bağırdı ve elini yumruk yaparak beynimin üzerine şiddetle vurdu... Ben de elimdeki küreği onun başına vurdum. Baktım beyni dağılmıştı... Nereye gittiğimi bilmeksizin, derhal oradan uzaklaştım,. Günün kalan kısmını ve bütün geceyi yürüyerek geçirdim. Derken bir kilise yanında durdum ve gölgesine oturdum... İçeriden bir adam çıktı ve: "Ey Allah'ın kulu, burada oturmanın sebebi nedir?" diye sordu. Dedim ki: "Yol arkadaşlarımı kaybettim." O adams bana yiyecek ve içecek getirdi. Ben yemeğe başladım. O beni tepeden tırnağa süzmeye başladı. Sonra dedi ki: "Ey yolcu, ehl-i kitap beni, yeryüzünün en bilgili adamı olarak tanırlar. Ben ise, seni ve senin sıfatını tanımış bulunuyorum... Sen bu kiliseyi elimizden alacak ve bu * ülkeyi feth edeceksin..." Ben dedim ki: "Ey efendi, sen cidden yanılıyorsun!" O dedi ki: "Senin adın nedir?" Ben: "Ömer bin el-Hattâb'tır" dedim. O da dedi ki: "Vallahi dediğim adam sensin! Bunda hiç şüphem yok! Bana ve kiliseme dokunmayacağına dair bir emân yazıp imzala!" Ben de dedim ki: "Efendi, bana şuracıkta bir iyilik yaptın, yaptığın iyiliği lekeleme!" O dedi ki: "Bir sened yazıp imzalamaktan niye çekmiyorsun. Bunun sana ne zararı olabilir?" Ben de: "Peki" dedim, bir sened yazıp imzaladım ve kendisine verdim."

Ömer (r.a.)'m halifeliği zamanında müslümanlar Şam'ı da feth ettiler. Ömer Şam'a geldiği zaman bahsi geçen papaz gelip vaktiyle Ömer'in imzaladığı senedi kendisine verdi ve Kudüs'deki kilisesi için ayrıcalık istedi. "Ben vaktiyle şart koştum, şartıma rivayet etmeniz gerekir!" dedi. Ömer, bu adamı görünce vaktiyle kendisiyle onun arasındaki geçenleri anlattı... Ve ona cevaben de dedi ki: "Bu imzalı kağıtta, ne Ömer'i, ne de Ömer'in oğlunu bağlayıcı birşey yok..."

îbn-i Sa'd îbn-i Mes'ûd'dan rivayet eder. O demiştir ki: "Bir gün Ömer, atına bindiği sırada elbisesi açılarak uyluğu görülmüş... Bunu gören Necrân Nasrânîlerinden bâzıları, onun uyluğunda siyah bir lekenin olduğunu farkederler ve derler ki: "Biz okuduğumuz kitabımızda, bu adamın bizi buradan çıkaracağını gördük."

İmâm-ı Ahmed'in Kitâbü'z-Zilhd'üne ilaveler yapan ve Zevâidü'z-Zühd adını veren oğlu Abdullah, Ebu îshâk'dan, o da Ebû Ubeyde'den nakleder, O demiştir ki: "Peygamber Efendimiz'in zamanı idi. Bir gün Ömer, atına sıçramış ki o, eğere dokunmadan ata binerdi. Bu sırada

elbisesi açılıp uyluğunda bir siyah leke olduğu görülmüş. Bunu farkeden Necrânlı bir adam: "işte, okuduğumuz kitapta bizi buradan çıkacağını gördüğümüz adam, bu adamdır!" demiştir."

Ebû Nuaym Şehr bin Havşeb'deıı, o da Ka'b'dan rivayet eder. Ben, Şam'da iken Ömer'e demiştim ki: "Bunların okuduğu kitaplarda, iyilerden bir adam bu ülkeleri fethedecek diye yazar. Ve o fâtihin; mü'minlere çok merhametli, kâfirlere karşı çok kuvvetli, içi dışı gibi, sözü işine uygun, yakın olanla uzak olan onun yanında müsâvî, adamları geceleri rahipler gibi ibâdete dalar, gündüzleri ise, arslanlar gibi cihâda koşarlar; yek diğerine acırlar, iyilik ve yakınlık gösterirler, diye de vasıfları yazılıdır." Ömer de dedi ki: "Senin bu söylediklerin, hak mıdır?" Ka"b: "Yemin ederim ki, haktır!" dedi. Bunun üzerine Ömer, "Muhammed (s.a.v.)'i bize göndermek suretiyle bizleri azız, kerîm ve şerif kılan Allah'a hamdolsun!" diyerek hamd ü senalar etti."

îbn-i Asâkîr Ubeyd bin Adem'den, o Ebû Meryem'den, o da Ebû Şuayb bin Ömer'den rivayet eder. Şöyle ki: "Ömer bin el-Hattâb Câbiye'de iken Hâlid bin Velîd Kudüs'e gitmişti... Ona dediler ki: "Senin adın nedir?" O da: "Hâlid bin Velîd" dedi. Onlar tekrar: "Hâlifenizin adı nedir?" diye sordular. O da: "Ömer bin el-Hattâb" dedi. Onlar: "Onu bize tanıt!" dediler. O da O'nu onlara tanıttı... Bunun üzerine dediler İd: "Buranın fâtihi sen değil, Ömer'dir! Biz okuduğumuz kitaplarda hangi şehrin hangisinden evvel fethedileceğini ve kimin tarafından fethedileceğini okumuş bulunuyoruz. Yine kitapda, Iran Kayseri'nin şehrinin (Medâin'in) Kudüs'ten evvel f eth edileceğini de okumuşuz,.. Sizler gidip Önce onu fethediniz. Sonra sahibinizle (hâlifenizle) birlikte gelir, burayı da fethedersiniz...

Taberâni ve Ebû Nuaym Hılye'sinde Muğyes el-Evzai'den rivayet ederler. Ömer bin el-Hattâb, Ka'b'a demiş ki: "Tevrat'ta benim sıfatımı nasıl buldun?" Ka'b da demiş ki: "Öyle bir halife ki, demirden bir boynuz, şiddetli kumandan, Allah yolunda kınanmasından hiç korkmaz. Bundan sonra bir halife daha gelecek, haksız yere ümmet onu öldürecek. Sonra belâ ve fitneler başlayacak..."

İbn-i Asakir'in Ömer'in müezzini olan Akra'dan rivayetine göre, bir gün Ömer; Metropolit yardımcısı olan papaza sormuş: "Kitaplarınızda bizim hakkımızda birşey buluyor musunuz?" diye. Papaz: "Size ait sıfat ve

işlerin beyanım buluyoruz, fakat sizlerin, teker teker isimlerini değil" demiş. Ömer: "Peki, benim hakkımda ne buluyorsunuz?" diye sormuş. Papaz: "Demirden boynuz diye bir sıfat" demiş. Ömer: "Demirden boynuzun tevili nedir?" demiş. Papaz da: "Şiddetli bir başkan" demiş. Bunun üzerine Ömer: "Alîahü ekber!" demiştir. Sonra: "Benden sonraki başkan hakkında ne dersin?" demiş. Papaz: "Sonra iyi bir halife gelecek, akrabasını tercih edecek" demiştir. Ömer: "Allah, Osman bin Affân'a rahmet eylesin!" dedikten sonra, "Bundan sonraki için ne dersin?" demiş.. Papaz: "Onun zamanında demir sesleri işitilecek!" demiş. Bunun üzerine Ömer: "Vâh ümmetin basma gelen belâlara!" diye feryat etmeye başlamıştır. Papaz da: 'Tavas ya Ömer, aslında o kendisi iyi adamdır, fakat onun halifeliği kılıçların kınından çıkarıldığı ve kanların döküldüğü bir zamanda olacaktır" demiştir..."

Yine îbn-i Asakir'in îbn-i Sirin'den nakline göre, Ka'bü'l-Ahbâr Ömer'e demiştir ki: "Yâ Ömer, uykunda bazı şeyler sana malûm oluyor mu?" Ömer onu azarlamış. Bunun üzerine Ka'b: "Ben, rü'yasında ümmetin işleri kendisine malûm olan adamın kim olduğunu biliyorum!" demiştir...'*

Müsned'inde güzel bir sened ile îbn-i Râhüye nakleder. Ebû Eyyiib el-Ensâri'nin azadlısı Eflah demiş ki: "Ortalığı karıştıran Mısırlı hey'etlerin Medine'ye gelmesinden önce, Abdullah bin Selâm Kureyş büyüklerinin yanına girer ve onlara: "Sakın Osman bin Affan'ı öldürmeyiniz!" derdi. Kureyş kendisine: "Vallahi bizim Osman'ı öldürmek kasdımız yoktur!" derlerdi. Abdullah ise: "Vallahi onu öldürecekler!" diyerek çıkıp giderdi. Sonra yine Kureyşe hitaben öyle söyler ve: "Artık Osman'ın kırk günü kaldı" derdi. Aradan bir müddet geçmişti ki o yine Kureyş'in yanına gelip: "Sakın Osman'ı öldürmeyiniz! Yemin ederim ki onun ancak beş günü kalmıştır" demişti..."

îbn-i Sa'd ve îbn-i Asakir'in Tavas'tan nakline göre ise, şöyle denilmiştir: "Osman katledildiği zaman Abdullah bin Selâm'a dediler ki: "Okuduğunuz kitaplarınızda Osman hakkında ne gibi haberler vardı?" O da şu karşılığı vermiştir: "Biz onun hakkında onun; kıyamet gününde hem katil üzerinde, hem de yardımını kesen üzerinde amirlik yapacağını okumuşuzdur!"

îbn-i Asâkir Muhammed bin Yusuf tan, o da dedesi Abdullah bin

Selâm'dan nakleder. O, bir gün Osman'ın yanına gitmişti. Osman ona dedi ki: "Çarpışmak veya çarpışmaktan sakınmak konusunda ne dersin?" O da dedi ki: "Sakınmak daha iyidir. Biz kitaplarımızdaokuduk kif kıyamet gününde sen, hem katile karşı, hem de katli emredene karşı emir olacaksın..."

Yine bu tarikten gelen bir rivayete göre, Abdullah bin Selâm Mısır'dan gelen hey'etlere demiştir ki: "Ey, Mısırlılar! Sakın halife Osman'ı öldürmeyiniz! "İnsan eceli gelmeden ölmez de, öldürülmez de!" diyerek kendinizi aldatmayınız! Eceli gelmiş bile olsa, haklı olan yine haklıdır ve hakkının davacısıdır..."

Ebu'l-Kâsım el-Beğavi, Saîd bin Abdü'l-Aziz'den rivayet eder. O demiştir ki: Resülüllah (s.a.v.) vefat ettiği zaman, bazı kimseler yahudilerin en âlimlerinden olan Hımyerli Zû Karabât'a dediler ki: "Ey Zû Karabât, Resülüllahtan sonra başa geçecek olan kimdir?" O da: "el-Emin" diye cevapladı. Bununla Ebû Bekir'i kastediyordu. "Ondan sonra kim?" diye sordular. O da: "Demir boynuz" dedi, bununla da Ömer'i kastediyordu. "Bundan sonra kim?" dediler. O da Osman'ı kastederek: "El-Ezher" dedi. "Peki bundan sonra kim?" dediler. O da: "el-Vaddâhü'1-Mansur = Ortaya çıkıp yardım gören!" diyerek karşılık verdi ve bununla o, Muâviye'yi kasdediyordu..."

îbn-i Râhûye ve Taberânî Abdullah bin Muğaffil'den rivayet eder. O şöyle demiştir: "Ali katledildiği zaman Abdullah bin Selâm bana demişti ki: "Bu, kırkıncı hicret yılının başıdır. Bu yıl zarfında bir sulh yapılsa gerekir."

îbn-i Sa'd ise Ebû Salih'ten şöyle rivayet eder: "Şarkılar söyleyerek devesini süren diyordu ki: "Osman'ı katlettiler, ondan sonra emîr Ali'dir dediler. Zübeyr hakkında ise: "Ali'den sonra .odur" diye bir söylenti var." Bunu işiten Ka'b dedi ki: "Hayır, ondan sonra emîr, Muâviye'dir!" dedi. Bunu Muâviye'ye ulaştırdılar. Muâviye de Ka'b'a hitaben dedi ki: "Ey Ebû Ishâk, Ali ve Zübeyr gibi Resûlüllâh'ın ashabı varken, ben nasıl emîr olabilirim?" Ka'b: "Sen emir olacaksın!" dedi.

Dârimî ve îbn-i Râhûye güzel bir sened ile rivayet eder, Ebû Hureyz'den, o da Abdullah bin Selâm'dan. O Resûlüllâh'a hitaben demiştir ki: "Ey Allah'ın Resulü, biz kitap ehli olarak sizin; kıyamet gününde Rabbiniz'in,

huzuruna vardığınız zaman, ümmetinizin sizden sonra ihdas ve icâd ettikleri şeyler sebebiyle utanıp, mübarek yüzünüzün kızaracağım okuyoruz..." 48[43]

Taberânî ve Beyhakî Muhammed bin Yezîd es-Sakafi'den rivayet eder. O demiş ki: "Kays bin Harişşe, Ka'bu'l-Ahbâr ile yola çıkar. Giderlerken Sıffin'e varırlar. Burada duraklayan Ka'b, sağa sola iyice baktıktan sonra: "Burada pek çok sayıda müslümanın kanı akıtılsa gerektir." der. Kays da der ki: "Bunu nasıl söylersin? Gaybı Allah'tan başkası bilemez!" Ka'b da şu karşılığı verir: "Biz bunu Allah'ın Musa'ya indirdiği Tevrat'a dayanarak söylüyoruz. Tevrat'ta kıyamete kadar gelecek olaylar bildirilmiştir. 49[44]

Hâkim el-Müstedrek'inde Abdullah bin Zübeyr'den rivayet eder. Şöyle ki: Muhtar es-Sakafî'nin kellesini getirdikleri zaman Abdullah demiş ki: "Ka'b bana ne söyledi ise, hepsinin çıktığını görmüşümdür. Ancak o bana şunu da söylemişti ki: "Sakîf ten bir adam çıkacak, senin katilin o

---

48[43] Resûlüllâh Efendımiz'in de Buharî-i Şerifteki bir hadîsleri şu mealdedir: "Ey ümmetim! Uyanık olunuz, Mahşer gününde ümmetimden bâzı adamlar bana getirilirler ve yakalanıp sol tarafa götürülürler. Ben: "Ey Rabbim, bunlar benim ashabım" derim. Bana denilir ki: "Sen onların senden sonra neler icad ettiklerini bilmiyorsun!" (Bakınız, Buharî, cüd 2, cüz 3, s: 88 - Meymene, 1306).

Yine Buharî-i Şerifte, Alâ bin Müseyyıb'in babasından şöyle naklettiğini görüyoruz: O demiştir ki: "Ben, birgün Berâ bin Azib'le karşılaştım ve ona dedim ki: "Ey Berâ, ne büyük mutluluk senin için' Zira sen, Peygamber'in (s.a.v.) ashabından olmanın şerefini taşıyorsun! Ve O'na şecere-İ rıdvan altında bîat etmiş bulunuyorsun." Bunun üzerine Berâ bana dedi ki

"Ey kardeşimin oğlu! Sen, bizim Peygamberimizden sonra neler icâd ettiğimizi bilmiyorsun..." (Buhârî, cild 2, cuz 3, s: 31 - Meymene, 1306).

Yukarıda Dârimî ve İbn-i Râhûye'nin, Abdullah bin Selâm'dan rivayet ettikleri hususun, işte bu derin gerçekler ile ilgisi olsa gerek...

49[44] Ka'b, bu sözüyle oldukça aşırı gitmiştir. Her nevi aşırılığın tedavisini de hedef tutan Kur'ân'a göre ise; Tevrat da, incîl de tahrife uğramış kitaplardır. Burada onun, yani Ka'b'ın, Tevrat'ı her şeyin kendisinde yazılı olduğu "Levh-i Mahfuz" yerine koyarcasına takdîm etmeğe kalkışması, kabul edilebilir şeylerden değildir. Bugün (ve o gün), mahfuz bulunan yegane ilahî kitap, Kur'ân-ı Kerîm'den ibarettir. (M.)

olacak!" Halbuki Sakîfli'nin kellesi bize getiriliyor."

Bu hususta El-Ameş demiştir ki: "Abdullah böyle söylerken, tabiî Haccâc-ı Sakafî'nin sonunda kendisini katledeceğini bilmemekte idi."

Yine Hakim el-Müstedrek'inde Abdullah bin Amr'in şöyle dediğini rivayet etmektedir: "Ben, kitapta şöyle yazılı olduğunu görmekteyim: Muâviye şeceresinden (neslinden) bir adam gelecek, çok kan dökecek... Çok mal alacak ve şu Beyt'İ, taşlarını birer birer sökerek yıkacak! Eğer bu olay ben sağ iken olursa, onu gözlerimle görmüş olacağım... Eğer ben öldükten sonra olursa, "Abdullah bunu haber vermişti" diyerek beni hatırlarsınız..." Mugîra Oğullarına mensup bir kadının evi, Kubeys dağı üzerinde idi. Abdullah bin Zübeyr zamanında Haccâc gelip Kabe'yi kuşattığı sırada, Kabe'nin yıkılışını evinden görür ve şöyle der: "Allah, Abdullah bin Amr'a rahmet eylesin! O, aynen bunu söylemişti!"

Ahmed bin Hanbel'in oğlu Abdullah "Zevâidü'z-Zühd" adlı eserinde Hişâm bin Halid er-RibVden rivayet eder, O şöyle demiştir: "Ben Tevrâtta: "Ömer bin Abdül-Azîz öldüğü zaman, yer ve gök onun ölümüne tam kırk sene ağlıyacaktır!" diye yazılı olduğunu gördüm." Muhammed bin Fadâle de der ki: "Râhiblerden biri diyordu ki: Ömer bin Abdül-Azîz'in adaletli imamlar arasındaki yeri, mübarek aylar arasındaki Recep ayının yeri gibidir."

Velîd bin Hişâm'dan sevkedilen bir rivayete göre, o demiştir ki: "Biz bir yolculuk sırasında bîr yere inmiştik. İçimizden biri dedi ki:

"Baksana şu râhib neler söylüyor? Mü'minlerin Emîri Süleyman bin Abdül-Melik'in vefat ettiğini söylüyor!" Ben: "Peki yerine kim geçti?" dedim. Râhib: "El-Eşec, Ömer bin Abdül-Azîz" dedi. Şam'a geldiğim zaman durumun aynen öyle olduğunu gördüm. Bu seyahatimizin dördüncü senesi idi. Biz yine aynı yere indik. Aynı adam, rahibe gidip: "Ey râhib, bize söylediğin aynen olmuş... Şam'a döndüğümüz zaman, durum senin söylediğin gibi idi." diye konuştu. Bu sefer râhib de dedi ki: "Yemin ederim ki, şimdi de zehir içirilmek suretiyle Ömer bin Abdül-Azîz vefat etmiş bulunuyor!" Yolculuğumuz sona erip Şam'a döndüğümüzde, yine durumun öyle olduğunu gördük..."

Ibn-i Asâkır Muğîra bin Nûmân'dan nakleder. O şöyle der: "Basra halkından biri bana dedi ki: Ben, Kudüs'e gitmek niyetiyle yola

çıkmıştım. Şiddetli bir yağmura tutuldum. Bir manastıra sığındım. Oranın rahibi bana dedi ki: "Biz, okuduğumuz kitapta sizin dîninizden bâzı kimselerin şu Azi*â denilen yerde öldürüleceklerini okuduk! Onlar üzerine hisâb ve azâb olmayacakmış! Yâni onlar şehid olacaklar!" Aradan fazla zaman geçmedi, Hucür bin Adiyy ve arkadaşları oraya getirilip katledildiler."

Beyhakl'nin rivayetine göre, Ka'b bir defasında şöyle demiştir: "Abbâs oğulları için siyah bayraklar yükselir, onlar Şam'a inerler, nice zâlim ve cebbarları katlederler!..."

El-Künâ adlı kitabında ed-Devalibî naklediyor: Hammâd bin Seleme'den, o Yala bin Atâ'dan, o Ebû Ubeyd Büceyr'den, o da Şerh el-BermekVden, o kendisi, ehl-i kitaptan idi. O demişti ki: "Ben, kitapta: "Şu ümmetten on iki başkan gelir." diye okudum. Başkanların birincisi peygamberleridir. Başkanların sayısı on ikiye tamam olduğu zaman, ümmet azıp isyan eder. Kuvvetlerini, kendilerine karşı kullanır olurlar." 50[45]

Peygamberimizin Geleceğini Kahinlerin Haber Vermesi - Ki Aslında- Bu Haberler Onlara, Kitap Ehli'nin Kitaplarından İntikal Etmiş Haberlerdir,

Ebû Nuaym ve İbn-i Asâkîr İsmail b. Ayyaş tarikıyla şöyle derler: "Adamın biri gelip "Satıh" adıyla meşhur arap kâhininden bahsetti ve dedi ki: "Satıh, yaratılış hakkında bâzı garîb şeyler iddia ederdi. Aslında o, bir top et şeklinde, sakat ve kemiksiz bir adamdı. Vücûdunu, bir bez parçası toplar gibi toplayıp kaldırırlardı. Hiç bir yeri hareket etmiyordu, sâdece dili kımıldıyordu... Bir gün o, Mekke'ye gitmek istedi. Onu alıp sedyesi üzerinde tâ Mekke'ye götürdüler. Onun geldiği Mekke'de duyuldu. Kureyş'ten dört adam, yâni Abdü Şems, Abdü Menâf, Ahvas bin Fihr ve Ukayl bin Ebû Vakkâs onun yanına gittiler ve kendisini imtihan

---

50[45] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/64-70.

etmek istediler. Dediler ki: "Bizler, Cümah kabilesinden kimseleriz, senin Mekke'ye geldiğini duyunca ziyaret etmek istedik ve bunu gerekli gördük.

Satıh dedi ki: "Ey Ukayl, elini bana ver!" Ukayl da elini ona verdi. Sâtih onun elinden tutarak dedi ki: "Bütün gizlilikleri bilen ve hatâları bağışlayan adına yemin ederim ki, sizler Cümah Oğullarından değilsiniz..." Onlar da "Evet, bildin ve doğru söyledin!" dediler ve şunu sordular: "Ey Satıh! Bizim zamanımız da ve bizden sonra neler olacak, haber ver bakalım!"

Satıh şu karşılığı verdi: "Bildiğim kadarı ile, Allah'ın bana ilham ettiği ile, benden dinleyiniz! Ey Arap topluluğu, sizler kocalık devrinizi yaşıyorsunuz! Şimdi, arabm basireti ile acemin basireti aynıdır. Ne sizde, ne onlarda ilim ve fehim kalmamıştır. Fakat sizin neslinizden öyle insanlar neş'et edecekler ki, her nevi ilmin talibi olacaklar, putları kıracaklar, Acem'in iktidarına son verecekler, harplerde bol ganimet alacaklar." Ona dediler ki: "Ey Satıh, bu dediğin nesil kimlerden gelecek?" O da dedi ki: "Rükünleri olan Beyt'e, emniyet ve saltanata yemin ederim ki, sizin neslinizden gencecik adamlar gelecek, putları kıracak, şeytana ibâdeti terkedecek, Allah'ı hakkiyle tevhîd edecekler ve Allah'ın dînini ihya edecekler! Aynı zamanda binalar yükseltip büyük bir medeniyet kuracaklar, ileriyi göremeyen kavimleri geride bırakarak ilerliyecekler!"

Onlar yine dediler ki: "Ey Sâtih, güzel söylersin, fakat bunlar kimin neslinden, hangi soydan olacaklar?" Sâtih de dedi ki: "Yemin ederim ki, bunlar Abdü Menâf oğullarından, Abdü Şems Oğullarından ve binlerce olacak. Fakat aralarında çok geçmeden ihtilâf çıkacak..." Dediler ki: "Ey Sâtih, onlar hangi ülkeden çıkacak?" Sâtih: "Bu ülkeden" diye cevapladı ve ilâve etti: "Bir peygamber çıkacak, doğru ve gerçek yola çağıracak, putperestliği atacak, bir tek Allah'a ibadet edecek. Sonunda vazifesini yapmış olarak vefat edecek. Yeryüzü öylesini bir daha görmeyecek. O göklerde de övüldükçe övülecek...

Sonra es-Sıddîk O'na halîfe olacak, hükmettiği zaman hükmünde sâdık olacak; haklan ne eksik, ne fazla, tam yerine getirecek. Sonra bunun yerine eî,-Hanîf geçecek... Adalet ve hakkaniyet sahibi, davayı iyice kuvvetlendirici... Sonra bunun yerine gelecek bir "Dâri" işlerinde

tecrübeli biri. Fakat toplanacaklar başına bir sürü... Ve kendisine kızarak, haksızlık ederek, öldürecekler onu. İhtiyarı, koyun boğazlar gibi boğazlayacaklar. Sonra hakkında çok konuşanlar olacak... Biri çıkıp, birçok hutbeler okuyacak, durumu aydınlatmaya çalışacak... Sonra birisi başa geçecek, kazanacak: (siyaset kürsüsünde başarılı olacak). Esaslı ve doğru düşünceyi, aldatıcı bir düşünce ile karıştıracak... Yeryüzünde askerler çoğalacak...

Sonra bunun yerine oğlu geçecek. Övülen işleri az olacak, hakkı hukuku gözetmeyecek... Pek çok mal yığacak... Derken arkasından bir sürü melikler gelecek... Sonra es-Sâlûk gelecek. Onları, yaygı çiğner gibi çiğneyip ezecek. Sonra işi sıkı tutan Ebû Cafer gelecek bir çok yerler fethedecek... Sonra kısa boylu biri gelip saâdetli bir ölümle gidecek... Sonra hilesi az olan biri, sonra onun izince giden kardeşi, sonra ehvec gelecek. Dünyalığı çok hazinesi dolu olacak... Fakat kendi adamları ve yakınları tarafından katledilecek... Sonra yedinci sırada biri gelecek, hükümdarlığı ortada bırakacak, sanki sahibi olmayacak... Bu zamanda, fakirler çok zengin olup altınlara bezenecek. Ayak takımı, hükümdarlığa kalkışacak... Bir kurtarıcı bekleyen insanların imdadına-yetişip duruma el koyacak. Bütün Nizâr ve Kahtân kabilelerini ezip geçecek... Dımaşk yakınında, Lübnan ile Meysân arasında iki büyük kuvvet karşılaşacak; bu sırada Yemen dahî iki Yemen hâlinde bölünecek... Bir kısmı karışık, bir kısmı da yardımı kesilmiş olacak... Halk, sanki esir gibi yaşıyacak... Yine bu sıralarda Fırat ile dağlar arasındaki yerlerde, cami ve mescidler harab olacak; yer sarsıntıları meydana gelecek... Sığıntı adam, hâlife olmak isteyecek. Nizâr gadaba gelecek, köleler ve kötüler gözde olacak, âbid ve zahid olanlar, hayırlı kimseler sıkıntıya düşecek... İnsanlar aç kalacak, fiyatlar çok yükselecek... Aylardan bir safer ayında, hendeklere dolmuş pekçok zâlim askerler, kılıçtan geçirilir, sabahın ilk saatlerinde hezimete uğrarlar, haberleri derhal yayılır. Bu işte, hayırlılar galip gelirler. Yerlerinde durmaz ilerlerler, güzleri uyku nedir bilmez... Derken şehirlerden bir şehre girerler, işte kaza ve kader orada yetişir, sonra piyade okçular gelir, saklanmış olanları bulup katlederler, koruyucuları da bertaraf ederler. İşte burada suların tâ üst tarafında, kader ona yetişiverir. Artık bundan sonradır ki din, zayıflayıp çekilmeye başlar. İşlerde inkılâp meydana gelir. Kitap inkâr olunur, köprüler kaldırılıp atılır. Ancak adalarda yaşıyanlar başka... Zaman, zor ve çetin

olur, haya azalır."

Onlar bunun üzerine dediler ki: "Ey Satıh sonra ne olur?" O da şöyle cevapladı: "...Sonra Yemen'den ip gibi bir adam çıkar, Sana ile Aden arasından zuhur edip işe koyulur. Adı yâ Hasan olur, yâ da Hüseyin... îşte bu adam vâsıtası ile Allah, fitne ve fesadı defeder."

îbn-i Aöâkîr îbn-i îshâk tankından, o da bâzı rivayet ehlinden nakleder ki, Rabîâ bin Nasr el-Lühamî korkunç bir rü'yâ görür ve memleketindeki tâbircileri çağırtıp rü'yâsınm tâbirini ister. Çağırtıp sormadık ne bir kâhin bırakır, ne bir sihirbaz, ne de bir falcı veya müneccim... "Ben, korkunç bir rü'yâ gördüm, sizden bunun tâbirini istiyorum!" der. Kendisine: "Efendim, rü'yânı anlat da tâbirini yapalım" derler. O der ki: "Rü'yâmı size anlatsam, tâbirinden emîn olamam! Onu, ben kendisine anlatmadan bilecek ve tâbirini yapacak bir adam lâzım." Bunun üzerine ona derler ki: "O halde siz kâhinlerden Satîh'a veya Şık'a haber gönderip getirtiniz, bunu ancak bu ikisinden biri yapabilir."

Kral her ikisini de çağırttı, ancak Satıh önce geldi. Kral ona dedi ki: "Ey Satıh! Ben korkunç bir rü'yâ gördüm, bunun tabirini yapar mısın?" Satıh: "Sen, karanlıktan püsküren siyah bir kül görmüşsün. Bu tâ Tihame arzma kadar dağılmış, her canlı bundan yemiş..." Kral: "Hiç hata etmedin, tam söylediğin gibi" dedi ve tâbirinin ne olduğunu sordu. Satıh: "Yemin» ederim ki, ülkenize Habeşliler inip işgal edecek!" dedi. Kral: "Bu bize çok ağır gelir. Ve ne zaman olacak söyler misin?" dedi. Satıh: "Senin vefatından biraz sonra" dedi. Kral: "Onların bu işgali devam edecek mi, yoksa kalkacak mı?" dedi. Satıh de dedi ki: "Yetmiş küsur sene sonra kalkar, bir kısmı öldürülür, kalanlar da kaçarak giderler." Kral: "Bunların gitmesinden sonra ne olur?" diye sordu. Satîh: "Aden'den, İrem'i, Ziyezen adında biri gelir, çıkarır" dedi. Kral: "Bunun sonu ne olacak?" diye sordu. Satıh: "Bunun hükmü de yetmiş küsur sene sonra kalkar" dedi. Kral "Kim kaldırır?" diye sordu. Satıh: "Bir Nebiyy-i Zekî, ona vahiy ve yüce Allah'tan imdâd-i ilâhî gelir" dedi. Kral: "Bu zekî peygamber hangi soydan olacak?1' dedi. Satîh: "Mâlik bin Nadir oğlu Gâlib bin Fihr soyundan... Mülk, (yani hakimiyet) zamanın sonuna kadar bunun kavminde kalır." Kral: "Zamanın da bir sonu mu var?" diye sordu. Satîh: "Evet, zamanın sonu gelecek, önceki ve sonraki bütün insanlar toplanacak, iyiler mutlu, kötüler mutsuz olacak" dedi. Kral: "Ey Satîh, bu

söylediğin haber hak mıdır?" dedi. Satîh: "Şafaka, gasaka ve feleka yemin ederim ki, bu söylediğim haktır!" dedi..."

Satîh, kralın sorularım bu şekilde cevaplayıp bitirdiği zaman, Şık da gelmişti... Kral, Satîh'in söylediklerinden hiç dem vurmaksızın dedi ki: "Ey Şık, ben bir korkunç rü'yâ gördüm, bunun tabirini bana söyler misin?" Şık: "Sen karanlıktan çıkan siyah bir kül görmüşsün... Her canlı ondan yemiştir." Kral: "Tâbirini de söyle!" der. Şık: "Yemin ederim ki; ülkeni Sudanlılar alacaktır ve onlar tâ Necrân'a kadar hâkim olacaklardır..." Kral: "Bu bize acı ve öfke verir! Bu ne zaman olacak? Ben sağken mi, yoksa benden sonra mı?" dedi. Şık: "Bu senden sonra

olacaktır. Sonra kuvvetli biri gelip sizi onlardan kurtaracaktır." Kral: "Bu kuvvetli adam kimdir?" dedi. O da: "Ziyezen soyundan biri" dedi. Kral: "Bu devam edip gidecek mi, yoksa kalkacak mı?" diye sordu. Şık: "Kalkacak ve onu bir Resul-i Mürsel kaldıracaktır. Bu Resul; hak ve adaletle gelecektir, din ve fazilet ehlinden olacaktır. Mülk, tâ hail ü fasl gününe kadar onun adamlarında olacaktır" dedi- Kral: "Fasıl günü, ne demektir?" diye sordu. Şık: "İşlerin ve idarelerin hesabının sorulduğu, semâdan davetler duyulduğu, herkesin bir yere toplandığı bir gündür. O gün, Allah'tan ittikâ edenler için, kurtuluş ve çok iyilikler vardır" diyerek sözünü bitirdi."

(îbn-i Asâkir'in dediğine göre, Satih, irem Seli'nin vukua geldiği günler de doğmuş ve Resülüllah Efendimizin doğduğu yıl içinde de vefat etmiştir.. Onun beşyüz yıl veya üçyüz yıl yaşadığı söylenmektedir). 51[46]

Ebû Mûsâ el-Medini "Ez-Zeyl" adlı eserinde îbn-i Külebi'den, o da Uvâne'den rivayet eder. Şöyle ki: Birgün Ömer yanındakilere demiş ki: "Câhiliyye zamanında iken, Peygamberimiz'in geleceğine dair bir şey duymuş olanınız var mı?" Tufayl bin Zeyd el-Hârisi demiş ki: "Evet, ey mü'minlerin emiri, sizce de malum olduğu gibi, Me'mun bin Muâviye'nin bu hususta kehanetleri olmuştur. O Peygamberimiz'in geleceğine dikkati çeken bir konuşmasında aynen şunları da söylemişti:

51[46] Fakat bu söylentilerin ve kehânetlerin İslâm'dan sonra hiçbir zâti değeri kalmamıştır. Zîrâ İslâm, her nevi kehâneti, sihri ve müneccimliği külliyen lağv etmiştir. (M.)

"Keşke onun gelişinde ben de hazır bulunsaydım! Keşke ondan evvel gelmesem, ondan sonraya da kalmasam!" Peygamberimiz'in çıktığı haberi, biz Tihâme'de iken bize ulaşmıştı. O gün ben kendi kendime demişimdir ki: "Ey Tufeyl, işte bu, Me'mûn'un önceden verdiği haberdir.. Biz ise, günleri geçirdik ve geciktik.. Nihayet, bir hey'et hâlinde gelip müslüman olduk..." 52[47]

Peygamberimiz'in Adının Bazı Eski Taşlar Üzerinde Nakşedilmiş Olarak Bulunmuası:

îbn-i Asakir Hasan tarikiyle Süleyman'dan nakleder. O demiş ki: "Bir gün Ömer bin el-Hattâb Ka'b'a kitaben: "Peygamberimiz'in doğumundan önceki faziletleri hakkında ne dersin?" diye sormuştu. Ka'b da: "Evet ey mü'minlerin emiri, ben okuduğum kitablarda görmüştüm: İbrahim (a.s.) bir gün bir taş bulmuş ve bu taşda dört satır yazı olduğunu görmüş. Bu satırlarda sırası ile şunlar yazılı imiş:

"Ben Allah'ım, Ben'den başka ilâh yoktur! O halde sadece bana ibâdet et!"

"Ben Allah'ım, Ben'den başka ilâh yoktur! Muhammed de benim Resûlümdür! O'na inanan ve uyan kimseye ne mutlu!"

"Gerçekten Ben Allah'ım ve Ben'den başka hiçbir ilâh da yoktur! Bana bağlanan kurtuluşa erer."

"Ben Allah'ım. Ben'den başka ilah yoktur. Harem-i Şerif ve Kabe, Benim içindir! Beytime giren azabımdan emin olur!"

(Kab'ın ve emsalinin bu ve benzeri haberleri karşısında ihtiyatı seçer, "doğrusunu Allah bilir" diyerek tevakkuf eyleriz.)

Beyhaki ve Târih'inde Buhari Muhammed bin el-Esved'den naklederler. O da babasının babasından nakleder. Şöyle ki: Onlar bir gün üzerinde kitabesi bulunan bir taş bulmuşlar. Kureyş bu taşı okutmak için bir

52[47] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/71-74.

adam çağırmış. Adam o taşı iyice süzdükten sonra demişki: "Ben bu taşdaki yazıyı size okusam, siz beni öldürürsünüz!" Biz bu taşdaki yazının Muhammed hakkında olduğunu zannettik amma, bunu söyleyemedik..."

Ebû Nuaym, Ebû Hureyş'in oğlu Hureyş'ten, o da Talha'dan nakleder. O şöyle demiştir; "İlk yıkılması zamanında Beyt'in taşlarından biri yerde gömülü olarak kalmış.. Bu taş ele geçtiği zaman Kureyş bir adam çağırıp ondaki yazının okunmasını istemiş. Adam da okumaya başlamış.. Şöyle ki: "Benim seçilip beğenilmiş, tâm tevekkül ve inâbe eden kulum! Doğumu Mekke'de, hicreti de Medine'ye olacak.. O, eğri yolu iyice doğrultmadan, "Lâ ilahe illallah Muhemmedün Resülüllah!" tevhidine şehâdeti hâkim kılmadan düıyadan\ayrılmıyacaktır.. O'nun ümmeti, "Ümmet-i Hammâdûn" olacaktır! Her hal ü kârda hamdedecekler, üzerlerine basit gömlek giyecekler, el ve yüzlerini tertemiz tutacaklardır..."

îbn-i Asâkir Ebut-Tayyib el-Mukri'den nakleder. O demiştir ki: "Amûriye fethedildiği zaman oradaki kiliselerden birinde buldukları bir yazıda şunlar yazılı imiş: "Sonradan gelen nesillerin en kötüsü, önceki nesillere sövüp küfredenidir. Halbuki o hayırlı geçmişlerden biri, sonrakilerin bin tanesinden daha hayırlıdır. Ey Gâr'da arkadaşlık eden (Ebû Bekir), haklı olarak övünme kerametine sen nail oldun! Zira Kâdir'i Mutlak olan Melik, seni övmüştür. Çünkü o, gönderdiği elçisine indirdiği kitabta: "İkisi birlikte Gâr'da iken, ikinin ikincisi" buyurmaktadır53[48]

"Ey Ömer, sana da ne mutlu! Sen bir vali değil, bir vâlid (baba) oldun... Ey Osman, sana da mutluluklar! Fakat onlar seni haksız yere öldürecekler. Sen jse ey Ali, iyilerin önderi, Resûlüllâh'm davasının dâvâcısısm... Şu, Gâr'daki can yoldaşı, şu iyilerden biri, şu şehirlerin imdatcısı, şu da iyilerin öncüsü... Hepsine ne mutlu! "Bunları kötüleyenlere Allah'ın laneti olsun!,.." Ben, bunları bize okuyan kilise papazının arkadaşına yaklaşıp sordum: "Bu yazı, kaç yıldır kilisenizin kapısında bulunmaktadır?" O, iyice ihtiyarlamış ve yaşlılıktan kaşları gözleri üzerine dökülmüş bulunan papaz, soruma cevapla dedi ki: "Sizin

53[48] Tevbe suresi, 40

peygamberiniz gönderilmezden iki bin sene evvel!"

Ebû Muhammed el-Cevherî "Emâlî" adlı kitabında Yahya bin Yemân'dan nakleder. O demiştir ki: "Birgün ben Benî Selîm'in mescidinde idim. Buranın imamı bana dedi ki: "Bizden bâzı ihtiyarlar, Rûm diyarına gitmişlerdi. Onların kiliselerinin birinde aynen şöyle yazılı imiş: "Bir ümmet ki, Hüseyn'i katleder; acaba bunlar hesâb gününde onun dedesinden şefaat umarlar mı?" Bizimkiler onlara demişler ki: "Bu yazı, kaç yıldır burada bulunmaktadır?" Onlarda demişler ki: "Sizin Peygamberinizin çıkışından altı yüz sene evvel bu yazı, yine burada idi." 54[49]

İKİNCİ BOLUM

PEYGAMBERİMİZİN SOYU VE DOĞUMU

Peygamberimizin Soyunun Temizliği Ve Adem'den Beri Soyunda "Sifahın Vukua Gelmemiş Olması

îbn-i Sa'd ve îbn-i Asâkîr Abdullah İbn-i Abbâs'tan rivayet ederler: O şöyle demiştir: "Peygamber (s.a.v.) bir defasında buyurdular ki:

"Ben, tâ Adem'den beri nikâha dayalı helâl ilişkiden çıkıp geldim! Benim nesebimde hiç meşruiyet dışı temas olmamıştır55[1]

Yine îbn-i Abbâs'tan Taberanl rivayet eder: "Resûlüllâh Efendimiz

---

54[49] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/74-77.

55[1] Aynı hadîs-i şerîfı "El-Câmius-Sağîr." adlı kitabına da almış bulunan merhum musannif, burada hadisin derece ve âid olduğu kısma dâir bilgi de vermiş ve: "Bu hadîs, hâsendir" demiştir. (Câmius-Sağîr, 2/3)

buyurdular ki: "Benim soyumda hiçbir zaman câhili bir alâka olmamış-tır. Ben hep İslâm nikâhı gibi, meşruiyete dayalı temiz alâkalardan çıkıp geldim."

îbn-i Sa'd ve îbn-i Asâkîr'in Aişe (r.a.)'dan sevkettikleri bir rivayette aynen bu mealdedir. îbn-i Sa'd ile İbn-ü Ebû Şeybe'nin Musannafındaki bir rivayeti ise, Muhammed bin Ali bin Hüseyn'dendir ve §u mealdedir: "Ben, dâima nikahtan çıkıp geldim. Soyuma hiçbir zaman câhiliyenin o metres hayâtı bulaşmamıştır. Ben ancak temiz ve meşru alâkadan meydana geldim."

îbn-i Sa'd ve îbn-i Asâkîr, neseb konusunda bilgin olan el'Külebî'den naklederler. O demiştir ki: "Peygamber efendimizin soyuna âit beşyüz senelik şecereyi yazıp kaydettim. Hiç birinde nikâh dışı yaşıyan, câhiliyyeye âid şeylerden hiç bir şey yoktu."

Müsned adlı kitabında el-Adenî, el-Evsat'ında Taberânî, Ebû Nuaym ve îbn-i Asâkîr, Ali (r.a.)'den rivayet ederler. O şöyle demiştir: "Peygamber (s.a.v.) buyurdular ki: "Adem'den tâ anam beni doğurunca-ya kadar, hep nikâha dayalı temiz ve meşru alâkalardan çıkarak geldim! Câhiliyenin o çirkin işlerinden nesebime hiç bulaşmamıştır." 56[2]

Ebû Nuaym, çeşitli tarîkler ile îbn-i Abbâs'tan rivayet eder. O şöyle demiştir: "Resûlüllâh Efendimiz buyurdular: "Benim anam ve babam asla sifâha bulaşmamışlardır! Dâima Cenâb-ı Hakk beni tertemiz baba sulbünden tertemiz ana rahmine intikâl ettirerek getirmiştir. Son derece temiz ve saf bir nesebden olan bir babanın, iki evladı olduğu zaman da; Allah beni, hep en hayırlı tarafa geçirmiştir."

îbn-i Sa'd, Külebî'den, o Ebû Salih'ten, o da îbn-i Abbas'tan rivayet eder. O demiş ki: "Resûlüllâh buyurdu: "Arabm en hayırlısı Mudar'dır, Mudar'm en hayırlısı Abdü Menâf Oğullarıdır. Bunların en hayırlısı Hâşim Oğullarıdır. Haşim Oğullarının ise en hayırlısı Abdü'l-Muttalib1-tlr! Vallahi tâ Adem'den beri, ne zaman nesebim bir babadan iki evlâda ayrılmış olsa, Allah beni, hep en hayırlı tarafa geçirmiştir!"

56[2] Keza musannifimiz bu hadîs-ı şerîf hakkında da hasendir, demiştir. (Camius-Sağîr, 2/3).

Cenâb-ı Hakk kur'an-ı Kerîm'de buyuruyor ki:

"Ve senin secde edenler arasında dolaşmanı da görüyor." 57[3]işte bu âyetin tefsiriyle ilgili olarak Bezzâr, Taberanî ve Ebû Nuaym Ikrime'den, o da Ibn-i Abbâs'tan rivayetle demiştir ki: "Peygamber (s.a.v.), tâ anasından doğuncaya kadar, peygamberlerin sulbünde, intikâl edegelmiştir." 58[4]

îmam-ı Buharî Ebû Hüreyre'den rivayet eder. Şöyle ki: "Peygamber (s.a.v.) buyurdular: "Ben Adem'den beri hep en hayırlı aileden yine en hayırlı diğer aileye intikâl ederek geldim. Nihayet yine en hayırlı aile içinde bulundum..."

îmam-ı Müslim Vâsıla bin el-Eska'dan rivayet eder, şöyle demiştir: "Peygamber (s.a.v.) buyurdular: "Allah, îbrâhîm evlâdından İsmail'i, ismail evladından Kinâne Oğullarını, Kinâne Oğullarından Kureyş'i, Kureyş'ten de Hâşim Oğullarını seçmiştir. Nihayet beni de Hâşim Oğullarındari seçmiş bulunuyor."

Hasendir kaydiyle Tirmizî, Beyhakı ve Ebû Nuaym Abbâs bin Abdül-Muttalib'ten rivayet ederler. O Resûlüllâh'm (s.a.v.) şöyle buyurduğunu bildirmiştir: "Gerçekten Allah beni yarattığı zaman, yarattıklarının en hayırlısı olarak yarattı. Kabileleri yarattığı zaman beni ,en hayırlı kabilede yarattı. Nefisleri yarattığı zaman da beni, en hayırlı nefis olarak yarattı... Sonra Allah evleri (aileleri) yarattı ve beni en hayırlı aileden kıldı. Ben insanların gerek ailece, gerek nefisçe en hayırlısı olarak yaratılmış bulunuyorum!..."

Beyhaki, Taberanî ve Ebû Nuaym îbn-i Ömer'den rivayet ederler. O Resûlüllâh'ın şöyle buyurduğunu bildirmiştir: "Allah bütün yaratıkları yarattığı zaman, yaratılmışlardan Adem Oğullarını seçmiştir. Adem Oğullarından arabı, arabtan Mudar'ı, Mudar'dan Kureyş'i, Kureyş'ten Hâşim Oğullarını, bu Hâşim Oğullarından da beni seçmiştir. Ben hep, en

---

57[3] Şuarâ Sûresi, 219

58[4] Peygamberimiz'İn babası Abdullah'ın dedesi Abdül-Muttalib'in peygamber olmadıkları bilinen bir hakikattir. O halde İbn-i Abbas tankından sevkedilen bu rivayet yâ sabit değildir, ya da bununla peygamberimizin uzak atalar] içinde peygamber olanlar murad edilmiştir. (M.)

hayırlılardan en hayırlılara intikâl ederek gelmişimdir."

Yine Beyhakî, Taberanî ve Ebû Nuaym İbn-i Abbâs'tan rivayet ederler. O da Resûlüllâh'm şöyle buyurduklarını bildirmiştir: "Allah yaratılmışları iki kısma ayırdığı zaman, beni en hayırlı kısımda kılmıştır. Sonra her iki kısmı üçer kısma ayırmış ve beni yine en hayırlı kısımda kılmıştır. Sonra iki kısımdan birine âit bulunan bu üç kısımdan her birini üçer kısma ayırmış ve her bir kısmı, bir kabile kılmıştır ve beni; en hayırlı kabile hangisi ise o kabileye mensûb eylemiştir. Sonra bu kabileleri "Ehl-i Beyt" hâlinde evlere taksim etmiş ve beni en hayırlı aileye mensûb kılmıştır, işte yüce Allah'ın kelâmı'ndaki:

"...Ey Ehl-i Beyt (peygamberin ev halkı), Allah sizden kiri gidermek ve sizi tertemiz yapmak istiyor" âyetiyle bildirmek istediği de budur." 59[5]

Beyhakî ve îbn-i Asâkîr Mâlik'ten, o Zühri'den o da Enes'ten rivayet eder, Enes (r.a.), Peygamber (s.a.v.)'in şöyle buyurduklarını bildirmiştir: "Şu büyük insanlık ailesi, ne zaman iki kısma ayrılmış olsa, mutlaka Allah beni en hayırlı kısımda kılmıştır! Ben, hep nikahlı ve evli olan karı-koca arasından çıkarak gelmişimdir; Câhiliyenin o çirkin işlerinden benim aileme ve bana asla bir şey bulaşmamıştır. Ben Adem'den beri hep nikâhtan gelmişimdir, tâ kendi anam ve babama gelinceye kadar. Ben, gerek öz canım (şahsım) itibariyle, gerek ailem itibariyle sizin en hayırlınız bulunmaktayım!"

Beyhakî Muhammed bin Ali'den rivayet eder. O şöyle demiştir: "Resûlüllâh Efendimiz buyurdular ki: "Allah, kendi iradesiyle bir seçim yaptı da Arabi seçkin kıldı. Sonra Araptan Kinane'yi Kinane'den Kureyş'i, Kureyş'ten-Hâşim Oğullarım seçti; sonra Haşim Oğullarından da beni seçti..."

Beyhakî, Taberanî ve îbn-i Asâkîr Aişe'den rivayet ederler. O demiştir ki: "Resûlüllâh Efendimiz buyurdular: "Cebrail bana dedi ki: "Ben bütün yeryüzünde Muhammed'den daha faziletli bir adam görmedim! Yine ben, bütün yeryüzünde Hâşim Oğulların'dan daha faziletli bir aile görmedim!"

59[5] Ahzab suresi, 33

îbn-i Asâkîr Ebû Hüreyre'den rivayet eder. O, Resûlüllâh'ın şöyle buyurduğunu bildirmiştir: "Ben, atamız Adem'in sulbünden çıktığım andan itibaren, hiç bir zaman zinadan doğmuş değilim. Herkes bir soya ve aileye çekerken, ben de dâima en hayırlı aile tarafına geçmişim ve sonunda Arabm en hayırlı iki soyundan, Hâşim'in ve Zühre'nin evladından gelmişimdir!"

îbn-i Merdûye Enes'ten rivayet eder. O demiştir ki: Resûlüllâh Efendimiz: "Gerçekten size içinizden öyle bir peygamber geldi ki..."60[6] âyetini; "Fe" harfinin fethasiyle okuyup: "Sizin haseb ve neseb bakımından enfes olanınız benim! Adem'den beri benim atalarıma . meşruiyet dışı bir leke, asla bulaşmamıştır!" buyurdular.

Aşağıdaki rivayette şöyle: Hâkim ve Taberanî, Harîm bin Evs'ten rivayet eder. O demiş ki: "Ben, Resûlüllâh Tebük seferinden dönmekte iken, O'na hicret ettim. O sırada amcası Abbâs'ın şöyle dediğini duydum: "Ey Allah'ın resulü, izin verirseniz sizi övmek istiyorum!" Resûlüllâh izin verdiler ve: "Söyle bakalım, Allah ağzına sağlıklar versin!" buyurdular. Bunun üzerine Abbâs şiir hâlinde şunları söyledi:61[7]

Tertemizdin Sen, bundan önce o gölgelerde...

Gizlice emânet edildiğin o yerlerde..."

Daha sonra şu güzelim ülkelere indin...

Fakat henüz bir beşer, et parçası değildin."

"Gemideki bir su damlası... Yüzen denizde...

Ehli ise, batıp kaybolmuştur bir dehlizde..."

Bir âlem gidip bir âlem gelirken araya...

intikâl ederdin Sen, bir babadan anaya..."

"Ateşe atıldı yanmadı tbrâhim Halîl,

60[6] Tevbe suresi, 128

61[7] Harîm'in bu rivayeti edebî bir değer taşıyabilir. Fakat böyle bir şeyin vukuuna dair, sahihler de bir haber yoktur. (M.)

Çünkü Sen var idin onun sulbünde ey delîl!"

"Sonunda kuruldu koruyucu evin senin,

Var idi yuvanda, altı kemerli siperin."

"Sen ki doğdun da bütün yeryüzü aydınlandı.

Bütün ufuklar ağardı. Nuruna boyandı..."

Şimdi biz de bu ışık ve nurun içindeyiz.

Doğru yolu gösteren Resûl'un izindeyiz..."

Beyhakl ve îbn-i Asâkîr Ebu Hüreyre'den rivayet ederler. O şöyle demiştir: "Resûlüllâh (s.a.v.) buyurdu ki: "Yüce Allah, Adem'i yarattığı zaman evlâdının ruhlarını ona gösterdi. O da evladının bazılarının bâzılarına olan üstünlüklerini de gördü... Bu sırada yukarıya doğru yükselen bir nûr gördü ve: "Ey Rabbim, bu nûr kime aittir?" diye sordu. Cenâb-ı Hakk, kendisine: "Bu, senin oğlun Ahmed'in nurudur. O hilkatte evvel, bîsette sonradır ve o ilk şefaat edecek olandır" buyurdu."

Hafız Ebû Nuaym diyor ki: "Bu üstünlük ve özelliğin Peygamber Efendimiz'in peygamberliğine olan delâletini, şu şekilde açıklayabiliriz:

Gerçekten bilmen ve kabul edilen bur husustur ki, peygamberlik aynı zamanda mülk ve siyâset-i âmme demektir. Hükümdarlık ve umûmî siyâset görevi ise, soylu ve şerefli kimselerde bulunur. Çünkü böyle olunca, halk daha çok itimâd ve itibâr ederler, bu da idareyi kolaylaştırır. Nitekim Bizans kiralı Herakliyus Şam'da bulunduğu sırada oraya ticâret için gelmiş bulunan Ebû Süfyân'a Peygamberimiz hakkında sorular yöneltmiş ve bu meyanda: "Peki, peygamberliğim ilân eden Muhammed'in, sizin aranızdaki soyu ve şerefi nasıldır?" diye sormuştu. Ebû Süfyân da: "O'nun bizim aramızdaki soyu ve şerefi çok üstündür" karşılığını vermişti... işte bunun üzerine kıral Herakliyus: "Evet, zâten bütün peygamberler, böyle kavminin e ^oylu ve en şerefli kişileri arasından seçilerek gönderilir." demişti." 62[8]

62[8] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/79-83.

Abdül-Muttalib'in Rüyası:

Ebû Nuaym, Abdullah bin Ebû'l-Cehm'in oğlu Ebû Bekir'den şöyle nakleder: "Ben Ebû Tâlib'in, babası Abdü'l-Muttalib'den naklen şöyle dediğini duydum: "Ben, Kabe'nin Altın oluk tarafında uyumakta iken korkunç bir rü'yâ gördüm. Büyük bir ürperti ile uyandım ve Kureyş'in kadın kâhinine giderek gördüğüm rüyayı anlattım. Dedim ki: "Rüyamda yerden bir ağacın bittiğini gördüm. Ağaç o kadar büyüktü ki, başı semâya değiyor, dalları ise doğu ve batıya uzanıyordu... Fakat bu, nurdan bir ağaç idi. Öylesine aşikâr ve büyük bir nûr ki, belki güneşin nurundan yetmiş kat daha büyüktü... Bütün Arap ve Acem halkı bu ağaca secde ediyordu ve bu nurdan ağacın büyüklüğü, parlaklığı ve yüksekliği gittikçe büyüyordu... Bir yanıp bir sönüyordu... Bu sırada Kureyş'ten bir grubun bu ağacın dallarına yapıştığını, diğer bir gurubun ise bu ağacı kesmeye çalıştıklarını görüyordum. Kesmek istiyenler ağaca yaklaştıkları zaman güzellikte bir benzerini görmediğim bir genç onları yakalıyor, onların belini kırıyor, gözlerini çıkarıp atıyordu... Ben, bu sırada ağaca elüai uzattım ise de dokunamadım... Acaba bu kime nasîb olacak" dedim. O genç bana dedi ki: "Nasîb, senden önce davranan ve ağaca tutunan kimselerindir." Bunun üzerine korku ve ürperti içinde uyandım..." Rü'yâmı bu şekilde o kadın kâhine anlattığım zaman, o da ürperdi ve sapsarı kesildi. Bana dedi ki: "Gördüğün rü'yâ, gerçektir, senin soyundan bir adam gelecek, doğu ve batıya hâkim olacak ve insanlar kendisine itaat edecektir..."

Gördüğü rü'yâyı, bu şekilde kâhine yordurmuş olan Abdü'l-Muttalib, oğlu Ebû Tâlib'e demiştir ki: "Umulur ki yorumda işaret edilen bu adam, sen olursun!" Ebû Tâlib, babası tarafından görülen ve kendisine aktarılan bu rü'yâyı, zaman zaman anlatırdı. Peygamberimiz'in peygamberliğini ilân etmesinden sonra da bunu anlatır ve: "Abdü'l-Muttalib'in rü'yâsmda gördüğü o ağaç, Allah'a yemin ederim ki, kardeşimin oğlu Muhammed Ebû'l-Kâsım El-Emîn'dir!" derdi. Kendisine derlerdi ki: "O halde, hâlâ O'na îmân etmiyecek misin?" O da şu karşılığı verirdi: "Büyüklerin beni kınamasından ve bana

sövmesinden çekmiyorum!..." 63[9]

Anasının O'na Hamile Kalışına Daîr Alametler:

Hâkim, Beyhakî, Taberanî ve Ebû Nuaym; azadlı köle Ebû Avn tarikiyle îbn-i Abbas'tan, o da babası Abbâs'tan şöyle rivayet ediyor: "Abdü'l-Muttalib bana dedi ki: Biz, bir kış seferinde Yemen'e gitmiştik. Orada ben, bir yâhûdi bilgini ile karşılaştım. Kitap ehli olan bu adam bana dedi ki: "Sen nerelisin?" Ben: "Kureyş'tenim" diye cevap verdim. O: "Hangi kabilesinden?" diye sordu. Ben de: "Hâşim Oğullarmdanım" diye cevapladım. Yine o dedi ki: "Uzuvlarından birini incelemek istiyorum, bana izin verir misin?" Ben de: "Avret mahalli olmamak şartiyle izin veririm" dedim. Bunun üzerine o, burun deliklerimden önce birini, sonra diğerini açarak baktı ve inceledi. Sonra dedi ki: "Ben şahitlik ederim ki, senin bir elinde hükümdarlık, diğer elinde ise peygamberlik var! Ben bunu görmekteyim. Halbuki biz bunu Zühre Oğullarında görmekte idik. Bu nasıl olur?" Ben kendisine: "Bilmiyorum" diyerek karşılık verdim. O bana? "Ailen var mı?" dedi. Ben: "Hayır, evli değilim" dedim. O: "Memleketine döndüğün zaman, Zühre Oğullarından bir kadınla evlen!" dedi..."

Bunu bana anlatan Abdü'l-Muttalib, Yemen'den döndüğü zaman, Abdü Menâf Oğlu Vehb'in kızı Hâle ile evlendi. Hâle'den, Hamza ile Safîyye adındaki çocukları dünyaya geldi. Oğlu Abdullah'ı ise, Vehb'in kızı Amine ile evlendirdi; Amine'den de Resûlüllâh (s.a.v.) dünyaya geldiler. Resûlüllâh Efendimiz Amine'den doğduğu zaman Kureyş demiştir ki: "İşte Abdullah, babasına karşı zaferi kazanmıştır."

Ebû Nuaym, Sa'd bin Ebî Vakkâs'tan nakleder. O demiştir ki: "Abdü'l-Muttalib'in oğlu ve Resûlüllâh'm babası Abdullah, bir yerde kendisine ait bir bina yapmakta idi. Dönüş sırasında Leylâ-iJ Adeviye adlı kadına rastladı. Kadın onu ve alnında parlamakta olan nuru gördüğü zaman,

---

63[9] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/83-84.

kendisini ona teklif etti... Dedi ki: "Eğer sen benimle olursan, sana tam yüz aded deve veririm!" Abdullah dedi ki: "Elim, üstüm başım hep çamur. Evime gidip bir temizleneyim. Sonra sana dönerim..." Abdullah evine gitti, güzelce temizlendi. Sonra hanımı Amine ile birlikte oldu... îşte bu sırada Amine, peygamberimize hâmile kaldı. Daha sonra Abdullah, Leylâ adındaki kadına gitti ve ona, istediği şeyin olabileceğim söyledi. Leylâ: "Hayır, olmaz" dedi. Abdullah: "Niçin?" diye sordu. Kadın: "Sen bana uğradığın zaman, senin alnında bir nûr parlamakta idi. Şimdi bu nuru Amine, senden almış bulunuyor!" karşılığını verdi." 64[10]

Ebû Nuaym, Harâitî ve îbn-i Asâkîr Atâ tarikiyle İbn-i Abbas'tan rivayet ederler. O demiştir ki: "Abdü'l-Muttalib, oğlu ile birlikte çıkıp, Yemen'deki Tebala Kasabasi'na mensûb bir kâhin ile karşılaştığı zaman; oğlunu evlendirmek için çıkmıştı... Bu kadın kâhin, yahûdî dini ile meşgul olmuş, hayli kitap okumuştu. Kendisine "Fâtıma Binti Mür" denmekte idi. Peygamberlik nurunu Abdullah'ın yüzünde görüp dedi ki: "Ey delikanlı, benimle beraber olmayı kabul eder misin? Eğer kabul edersen, sana tam yüz aded deve vereceğim!" Abdullah ise buna, şu karşılığı vermiştir:

"Haram; ölümden beterdir, çok fenadır!

Teklifin ise, helâl değil belki zinadır!"

"O halde nasıl kabul ederim? Mümkin değil!

Soylu kişi; ırz ve dinini korur, iyi bil!..."

Sonra Abdullah, babası ile birlikte döndüler. Babası onu Vehb'in kızı Amine ile evlendirdi. Abdullah, Amine'nin yanında üç gün kaldı. Sonra nefsi onu, o kadının dediğini kabul etmeye çağırdı. Gidip: "Dediğini kabul ediyorum" dedi. Kadın: "Benimle karşılaştıktan sonra ne yaptın?" diye sordu. O da: "Babam beni, Vehb'in kızı Amine ile evlendirdi" dedi. Kadın dedi ki: "Ben Vallahi zina etmiş veya edecek bir kadın değildim... Fakat senin yüzünde bir nûr görüp bu nurun bana geçmesini istemiştim. Demek ki Allah o nuru, sevdiği ve istediği yere ulaştırdı. Artık o dediğim

---

64[10] Bundan sonraki rivayette, böyle bir olayın başından geçtiği zaman Abdullah'ın bekar olduğu ve kadının teklîfini açıkça reddettiği geçmektedir ki, doğru olan da bu olsa gerektir. (M.)

şey, olmaz..."

(Yine bu mealde ki bir rivayeti, İbn-i Sa'd, Hişâm bin el-Kelbî'den, o da Ebû'l-Feyyâz'dan nakleder. Fakat bu rivayet mu'dal'dır. Makbul değildir. -Suyûtî-)

İbn-i Sa'd diyor ki: "Bize el-Vâkıdî haber verdi, ona Ali bin Yeztd Abdullah bin Vehb bin Zem'a'dan naklen söylemiş, ona da babası anlatmış. Şöyle ki: "Halam bana Resûlüllâh'ın anası Amine'nin şöyle dediğini nakletmiş tir: "Ben ona hâmile olduğum zaman, kadınların hamilelik zamanında duydukları ağırlığı duymadım ve hiç farkında olmadım... Bunu sâdece ayhâlimin kesilmesinden anladım... Birgün ben, uyku ile uyanıklık arasında iken biri bana gelip dedi ki: "Hâmile olduğunun farbanda mısın?" Ben: "Bilmiyorum" dedim. O dedi ki: "Sen, şu âhir zaman ümmetinin peygamberine ve efendisine hâmile bulunuyorsun ve bu, pazartesi günü olmuştur." O bana görünen, böyle dedi ve gitti. Doğum yapacağım zaman yaklaşmcaya kadar, bir daha görünmedi. Sonra tekrar gelip: "Üîzühhû bi'1-vâhid min şerri külli hâsid - Ben onu, bir olan Allah'ın korumasını istiyor, her hased edicinin şerrinden Allah'a sığındırıyorum!" diyerek dua etmemi söyledi. Ben de bunu söylemeye başladım ve birgün bunu kadınlara açtım. Kadınlar da bana: "Boynuna ve kollarına demir takın" dediler. Ben de bunu yaptım... Bunun üzerine, o bana görünen ve benimle konuşan zât, görünmez oldu. Ben de boynuma ve kollarıma takındığım demirleri çıkarıp attım..."

(Ebû Cafer Muhammed bin Ali'den gelen rivayette, Hz. Amine'nin bu olayı anlatırken; "ve bana: Çocuğun doğduğu zaman ona Muhammed adını koy!" diye de, tehbihde bulundu" dediği kaydı vardır. -Suyûtî-).

Ebû Nuaym, Büreyde ve îbn-i Abbas'tan nakleder. Onlar demişler ki: "Amine'ye rü'yâsında denilmiş ki:"Sen gerçekten âlemlerin efendisine ve insanların en hayırlısına hâmile bulunuyorsun! Doğumunu yaptığın zaman ona "Ahmed" ve "Muhammed" adını ver! Ve şunu, onun üzerine ası ver."

Amine uykudan uyandığı zaman başucunda altın bir sahîfe görmüş ve bunda şöyle yazılı imiş: "O'nu, her hasedcinin şerrinden, ayakta veya oturarak insanları gözetliyenlerin zararından, yolundan şaşan ve fesada koşan kötülerin kötülük vermesinden bir olan Allah'ın koruması ile

korurum!... Yollarda, köşe ve bucakta yakalayıp fenalık etmek istiyen her bir azgının şerrinden, yine bir olan Allah'a sığınırım!... Yine o yüce Allah'a sığınarak, Yüce El'e tutunarak, görünmeyen himayeye koyarak, O'nu onlardan saklamak ve korumak isterim! Elbette ki Allah'ın eli, onların ellerinin fevkmdedir, Allah azız ve gâlibtir. Allah koruyunca, onlar ona zarar veremez; o ister uykuda, ister uyanık olsun, ister yolda, ister evinde bulunsun, onlar O'na yaklaşamaz... Hiç biri O'na, gecenin evvelinden gündüzün sonuna kadar ilişemez..." 65[11]

Peygamberimizin Babasının Ne Zaman Vefat Ettiği

îbn-i Sa'd, Muhammed bin Ka'b'dan ve başkasından nakleder ki, Resûlüllâh (s.a.v.) Efendimiz'in babası Medine'de; ticâret için gittiği Şam'dan dönüşü sırasında vefat etmiştir. Bu sırada Peygamberimiz'in validesi Amîne, Efendimiz'e hâmile kalmış bulunuyordu... Babası Abdullah ise, vefat ettiği sırada yirmi beş yaşında idi.

El-Vâkıdî de der ki: "Peygamberimiz'in babası Abdullah;ın vefatı ve o sıradaki yaşı hakkında verilen bilgilerin en doğru olanı budur." Yine el-Vâkıdî der ki: "Bizim bildiğimize ve ehl-i ilmin bildirdiklerine göre, Amine ile Abdullah'ın; Resûlüllâh Efendimiz'den başka çocukları olmamıştır." 66[12]

Resulüllahın Doğduğu Sene Fil Vakasının Meydana Gelmesi Ve Cenabı Hakkın Onun Şerefine Fil Ashabını Cezalandırması

îbn-i Sa'd, îbn-i Ebû'd-Dünyâ ve îbn-i Asâkîr Ebû Cafer Muhammed bin

---

65[11] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/84-86.

66[12] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/86.

Ali'den rivayet ederler. O demiştir ki: "Ashâb-ı Fil'in Mekke'ye gelişi, muharem ayının ortalarında idi. Bu Fil ordusunun gelişi ile Resûlüllâh Efendimiz'in doğuşu arasında elli gün geçmiştir." 67[13]

Beyhakı ve Ebû Nuaym îbn-i Abbas'tan şöyle nakleder: O demiş ki: "Fil Ordusu Mekke'ye yaklaştığı zaman Abdü'l-Muttalib onların hükümdarına giderek: "Böyle yapmanızın sebebi nedir? Bize elçi gönderip ne istediğinizi bildirgeydiniz, emrinizi yerine getirirdik..." Kıral Ebrehe ki, aslında Necâşî'nin Yemen'deki yetkili valisi idi ve dedi ki: "Kabe denilen şu ev'in haremine girenlerin emîn olduğunu duydum, işte ben bu emniyeti kaldırmak için geldim!" Abdü'l-Muttalib tekrar: "İstediğiniz her şeyi size getiririz, Beyt'e bir zarar vermek fikrinden vazgeç" dedi. Kıral red etti. ve Kabe'ye doğru yola çıktı... Abdü'l-Muttalib ise: "Bari, Beyt'in yıkılışını ve halkının helak oluşunu görmeyeyim" diye geride kaldı. Bir dağın üzerinde dikilip durdu... Sonra toparlanıp Allah'a dua etmeye başladı ve dedi ki:

"Allah'ım, her bir ilâhın bir cemâati var.

Düşman gelmiş yakınımıza, sanki canavar..."

"Allah'ım, Be^t'inin ehlini bugün Sen koru!

Kırılsın şu mağrurların kibiri, gururu..."

"Elbette ki onlar yenemez gücünü Senin.

Onların gücü de, nihhayet Senin eserin..."

"Allah'ım, kabul edersen eğer dileğimi,

Te'yîd et bizi... Bükmesin düşman bileğimi..." 68[14]

Abdü'l-Muttalib, böyle dua ederken, deniz tarafından yağmur yüklü siyah bulut gibi birşey zuhur etti... Sür'atle ilerleyip Fil ordusunun üzerini kaplayıverdi. Bu Pil ordusuna Allah'ın musallat kıldığı sürü sürü

67[13] "El-İbrîz" müellifi Abdü'l-Azîz ed-Debbâğ hazretleri de Peygamber Efendimiz'in doğumunun, meşhur Fil vak'asmdan bir müddet evvel olduğunu söylermiş... (Bakınız, Kur'ân-ı Hakîm ve Meâl-i Kerîm, 3/1221).

68[14] Mühim olmayan bâzı lafız farkları ile ve Fil Vak'ası'nın tafsilatı ile, keza: Es-Sîratü'n-Nebeviye li-ibn-i Hişâm, 1/44-52 - Mısır, 1355

kuşlar idi. Pişmiş, zehirli ve yakıcı taşlar atıyorlardı. Bağıran fillerin feryadı ortalığı kaplamıştı... Çok geçmedi, Ebrehe'nin fil oldusu, yenilmiş ekin yaprağına donuverdi..."

Saîd bin Mensur ve Beyhakî, îkrime'nin, Fil Sûresi'nin, "Onların üzerine sürü sürü kuşlar gönderdi" mealindeki âyetinin açıklamasında; "Deniz tarafından yırtıcı hayvan başları büyüklüğünde kuşlar gelip zehirli taşlar atarak onları helak etti... Onların cildi zehirleniyor ve onlar, çiçek hastalığına yakalanmış gibi bir hale uğruyorlardı" dediğini naklederler." İkrime, bu konuda konuşurken: "Bu çiçek hastalığı veya benzeri bir hastalık; böylesine görülen ilk hastalık oluyordu..." diye de eklemiştir."

Ubeyd bin Umeyr el-Leysî'den gelen rivayet de şöyledir: "Yüce Allah, fil ordusunu helak etmek isteyince deniz tarafından onların üzerine kırlangıç gibi kuşlar gönderdi. Her kuş, üç aded taş taşıyordu... Biri gagasında, ikisi de ayaklarında idi. Kuşlardan her biri, bir adamın tepesinde duruyor, Öterek taşları bırakıyordu... Askerlere isabet eden bir taş, vücûdunu delerek Öbür tarafından çıkıyordu... Rüzgar da çok şiddetli esiyordu... Derken, hepsi helak olmuştu..."

Beyhakî ve Ebâ Nuaym îbn-i Abbas'tan rivayet ederler. O demiştir ki: "Ashâb-ı Fîl, Mekke yakınma geldiği zaman Abdü'l-Muttalib gidip Ebrehe'ye geri dönmesini söylemiş ve: "Bu, Allah'ın evidir, onu harâb etmenize Allah izin vermez!" demişti. Onlar ise: "Beyt'i yıkmadıkça geri dönmeyiz" demişlerdi. Fillere binip Kabe'ye doğru sürdüler. Filler ise geri gidiyor, ileri gitmiyordu... Allah onların üzerine sürü sürü kuşlar gönderdi ve o kuşlara üzerinde çamur bulunan siyah taşlar verdi. Kuşlar da bu taşları onların üzerine atıp hepsini helak ettiler. Her bir kuş, bir askerin tepesinden tam hizasına geliyor, sonra taşı bırakıyordu. Her biri bu zehirli taşlarla kaşınma (uyuz) hastalığına yakalandı. Kaşınmak için elini bedenine sürdüğü zaman, vücûdunun bütün etleri dökülüyordu..." 69[15]

69[15] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/87-88.

Abdül-Muttalibin Zemzem Kuyusunu Kazdığı Zaman Görülen Alametler

Îbn4 îshâk ve Beyhakî Ali bin Ebâ Talih'den rivayet ediyor. O demiş ki: "Dedem Abdü'l-Muttalib Hıcru'l-Kâbe'de uyurken rü'yâsında ona denilmiş ki: "Sen, Berre kuyusunu kazmaksın!" O: "Berre nedir?" diye sormuş. Fakat ona cevap verilmemiştir. Ertesi günü aynı yerde aynı rü'yâyı görmüş: Biri ona gelip: "Madmûne kuyusunu sen açmalısın!" demiş. O da: "Madmûne nedir?" diye sormuş. Fakat cevap verilmemiş... Ertesi günü yine aynı yerde kendisine: "Taybe'yi kazıp açmalısın!" denilmiş. O da: "Taybe nedir?" diye sormuş, fakat yine cevap verilmemiş... Bir ertesi gün aynı yerde aynı rüyayı görmüş, kendisine denilmiş ki: "Zemzem'i kaz!" O da: "Zemzem nedir?" demiş. Denilmiş ki: "Zemzem; azalıp kesilmeyen bir mübarek sudur! Yeri de şurasıdır. işte burayı kaz!"

Abdü'l-Muttalib, aynı rü'yâyı dördüncü defa gördükten sonra, işaret edilen yeri kazmaya başlar. Kureyş kendisine: "Bu nedir ey Abdü'l-Muttalib?" der. O da: "Zemzem'i açmakla emrolundum" karşılığını verir ve Zemzem'i açar. Kureyş Zemzem suyunu görünce: "Ey Abdü'l-Muttalib, bu suda bizim de hakkımız var. Zemzem, atamız ismail'in içmesi için ihsan edilmiş bir sudur" der. Abdü'l-Muttalîb: "Bu su, bana aittir, bunda sizin bir hakkınız yoktur" karşılığını verir. Kureyş: "Hakeme gidelim" der. O da kabul eder. Kureyş: "Aramızda hakem, Sa'd oğullarının kadın kâhinidir" der. O da kabul eder. Fakat bu kâhin Şam'a gittiğinden onlar da Şam'a gitmeye karar verirler. Bâzı yakınları ile birlikte yola çıkan Abdü'l-Muttalib'e, Kureyş'in her kolundan bâzı kimseler de katıldılar. Birlikte yola çıktılar. Çölde ilerlerken Abdü'l-Muttalib ve yakınlarının suyu tükendi. Neredeyse helak olacaklardı. Yanındaki Kureyş temsilcilerine su istediler. Onlar su vermediler ve: "ileride bizim de suyumuz tükenebilir ve bizler de sizin durumunuza düşebiliriz" dediler. Abdü'l-Muttalib yakınlarına: "Ne düşünürsünüz?" dedi. Onlar da: "Siz bilirsiniz, biz sana tabiyiz" dediler. Bunun üzerine Abdü'l-Muttalib şu fikri ileri sürdü: "Ben diyorum ki, her biriniz kendi çukurunuzu kazsın, sonra hanginiz ölürse arkadaşları onu kendi çukuruna defnetsin.. Herhalde, içinizden birinizin veya birkaçınızın

ölmesi, hepinizin helak olmasından daha kolay olur..." Onlar da "peki" dediler ve böyle yaptılar. Sonra dediler ki: "Ey Abdü'l-Muttalib, bizim böyle ölümü beklememizden, Allah vekil deyip yola çıkmamız daha uygun olmaz mı? Umulur ki Allah bizi suya kavuşturur..." O da: "Haydi yola çıkınız!" dedi, onlar ve kendisi yola çıktılar. Abdü'l-Muttalib devesine bindi ve onu kaldırdı. Deve kalktığı zaman, ayakları yere battı ve oradan su fışkırmaya başladı. Abdü'l-Muttalib devesini tekrar çöktürdü, diğerleri de develerini çöktürdüler. Sudan bol bol içtiler ve içirdiler, su kablarını da doldurdular. Sonra Kureyş'in temsilcilerini çağırıp: "Ey arkadaşlar, geliniz sudan istediğiniz kadar alınız! Allah bize suyu ihsan etti" dediler. Onlar da gelip içtiler ve içirdiler (develerini de suladılar). Dediler ki: "Ey Abdü'l-Muttalib, gerçekten Allah sana, hükmünü de bildirmiş oluyor. Sana şu çölün ortasında suyu lütfeden Allah, yine Zemzem'i de sana ihsan etmiştir. Biz dâvamızdan vazgeçiyoruz. Haydi hep birlikte geriye (Mekke'ye) dönelim." Böyle dediler ve birlikte Mekke'ye döndüler..."

Beyhaki'nin senedleriyle çıkardığı bir rivayete göre, îmam-ı Zühri demiştir ki: "Fil ordusu Mekke yakınma geldiği zaman, Resülüllah'm ceddi Abdü'l-Muttalib'in davranışı, Kureyş'in dikkatini çekmiş ve onun saygınlığını artırmıştı. Şöyleki: Kureyş korkuya kapılarak kaçmış, Mekke'yi terketmişti. Abdü'l-Muttalib ise: "Vallahi ben Allah'ın Harem'inden çıkmam, başka yere giderek kendime izzet aramam!" demiş ve Beyt'in yanında oturup şöylece dua etmişti: "Allah'ım, bilirsin ki kişi, kendi ailesini koruyup himaye eder. Sen de şu günde, Beyt'ini ve Beyt'inin halkını koru."

O, böyle dua ediyor ve bulunduğu yerden ayrılmıyordu. Nihayet Allah; Fil ordusunu helak etti. Kureyş de geri döndü. Fakat Abdü'l-Muttalib'in yanlarındaki şeref ve kıymeti de, çok arttı. O'nun, Allah'ın Harem'ine olan saygısı sebebiyle, kendisine daha çok saygı duydular. Derken bir ara rü'yasmda kendisine: "Zemzem'i çıkar!" denildi. O, irkilerek uykusundan uyandı. Yine: "Allah'ım, Zemzem'in bulunduğu yere âit bir alâmet göster" diye dua etti. Rü'yasında ona denildi ki: "Karganın gelip de eşindiği yere dikkat et! Orada aynı zamanda karınca yuvası da vardır. Burayı kaz, Zemzem'i çıkar..." O da öyle yaptı. Fakat suyu bulması kolay olmadı. Günlerdir kazıyor, bir türlü suyu bulamıyordu. Çok yorulmuştu. Kureyş de gelip kendisine: "Bu ne iştir?" diyordu. O da: "Zemzem'i

çıkaracağım" diyordu. Nihayet büyük eziyet içinde kalınca; "Evlâdından birini kurban etmeyi adadı." Sonra kazmaya devam etti ve suya ulaştı. Üzerine bir havuz yaptı. Bunu, Zemzem suyu ile doldurdu, hac mevsiminde hacılara buradan zemzem suyu ikram ederdi. Kureyş'ten bazıları kıskançlığından geceleyin Zemzem havuzunu yıkarlardı. O da gündüz tekrar onarırdı. Tahripçiler bunda fazla İsrar edince, yine Rabbi'ne iltica eyledi. Dedi ki: "Ey Rabbim, ben bunu sâdece içmek isteyenler için helâl kılıyorum! İçmenin dışında, yıkanmak için falan helâl kılmıyorum! Zemzem havuzunu tahrip edenleri de Sana havale ediyorum!..." îşte bundan sonra kim Zemzem havuzuna kasden zarar verirse, mutlaka bir belâya uğrar, cezasını görürdü.. Nihayet onlar da bundan ibret alarak Zemzem'e ilişmez oldular, Abdü'l-Muttalib de rahatça Zemzem hizmetine devam etti..."

Daha sonra Abdü'l-Muttalib dedi ki: "Ey Allah'ım, ben evladımdan birini sana kurban etmeyi adamıştım. Ben şimdi onların arasından kur'a çekeceğim. Sen hangisinin kurban olmasını istersen, ona rast getir! Ben de onu kurban edeyim..." Çocukları arasında kur'a çekti, kur'a Abdullah'a isabet etti. Abdullah ise en sevdiği oğlu idi. Bunun üzerine Abdü'l-Muttalib yine Allah'a sığınıp dedi ki: "Ey Rabbim, en sevgili oğlum Abdullah'ı mı, yoksa yüz deveyi mi kurban etmek sana daha sevimlidir? Hangisi sevimli ise, kur'ayı ona rast getir!" diyerek Abdullah ile yüz deve arasında bir kur'a daha çekti. Bu sefer kur'a develere isabet etti. O da oğlu Abdullah'ın yerine yüz deveyi kurban etti..."

İbn-i Sa'd da bu konuda îbn-i Abbâs'ın şöyle dediğini nakleder: "Abdü'l-Muttabib Zemzem kuyusunu kazarken, ona çok az kimse yardım etmişti... Bu sırada o, eğer on erkek evlâdı olursa birini Allah'a kurban etmeyi adamıştı... Erkek evlâdının sayısı onu bulduğu zaman, oğullarını toplayıp bu husustaki adağını açtı. Onlar da buna itiraz etmediler: "Ne istersen yap" dediler. Aralarında kur'a çekti ve Abdullah'a çıktı. Onun elinden tutarak kurban edeceğiyere götürürken, kızları ağlayıp feryâd ettiler. İçlerinden biri dedi ki-: "Babacığım, onun •yerine, niçin Harem civarında gezinen develerinden onunu kurban etmiyorsun!" O da onunla develer arasında kur'a çekti, kur'a Abdullah'a çıktı. O zaman, bir insanın diyeti de on deve idi. Sonra develerin sayısını on aded daha artırarak kur'a çekti. Kur'a yine Abdullah'a çıkınca develerin sayısını onar onar artırarak yüze çıkardı. Yüz deve ile Abdullah arasında kur'a

çekti, bu sefer kur'a develere isabet etti. Abdü'l-Muttalib derhâl "Allahü Ekber!" diyerek tekbîr getirdi. Yanında pek çok insan da var idi. Sonra develeri alıp kurban etti... Bir insanın diyeti (kan bedeli) olarak yüz deveyi ilk defa tayin ve taktır eden de Abdü'l-Muttalib oldu... Sonra bu, Arablarda ve Kureyş'de âdet oldu... Sonra islâm devri geldi. Bu devirde de Resûlüllâh bunu aynen devam ettirdi."

Hâkim, İbn-i Cerîr ve El-Ümevî (Meğâzî adlı kitabında) Es-Sanâbihî'den o da Muâviye'den rivayet ederler. Muâviye demiş ki: "Birgün biz, Resûlüllâh'ın (s.a.v.) yanında idik. Bir köylü geldi ve dedi ki: "Ey Allah'ın Resulü, otlar kurudu... Sular çekildi. Çoluk çocuk helak olup mal zayi oldu... Allah'ın sana ganimet olarak lütfettiği maldan, sen de bana ver; ey İki Kurbanlığın oğlu!"

Resûlüllâh Efendimiz de tebessüm buyurdular ve köylünün; "Ey İki Kurbanlığının Oğlu!" diye hitap etmesine ilişmedi."

Olayı bu şekilde anlatan Muâviye'ye dediler ki: "Ey Emîra'1-Mü1-minîn, o köylünün bahsettiği "iki kurbanlık" kimlerdir?" Oradakilerin bu sorusuna cevaben Muâviye de dedi ki: "Abdü'l-Muttalib, Zemzem'i kazıp çıkartmakla emrolunduğu zaman, bu iş kendisine kolay gelirse oğullarından birini kurban etmeyi adamıştı... Bu işi kolayca tamamladığı zaman, sayıları onu bulan oğulları arasından kur'a çekti. Kur'a ise Abdullah'a çıktı... Onu kurban etmek istedi ise de Abdullah'ın dayıları olan Mahzûm Oğulları buna engel oldular ve dediler ki: "Abdullah'a bedel kurbanlar keserek Rabbinin rızasını almağa çalış!" O da öyle yaptı... İşte İki Kurbanlıktan biri, böylece Abdullah olmuştu... Diğeri de İsmail (a:s.) idi." 70[16]

Resulüllah'ın Doğum Gecesi Vukua Gelen Bazı Fevkalade Alamet Ve Özellikler

Beyhakî ve Ebû Nuaym Hassan bin Sâbit'ten rivayet eder. O demiş ki:

70[16] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/88-91.

"Ben, henüz yedi-sekiz yaşlarında bir çocuk idim. Görüp duyduklarımı ise anlıyabiliyordum... îşte bu sırada bir yahûdî Medine'deki evi üzerinden şöyle bağırmakta idi: "Ey yahudiler, toplanınız! Buraya geliniz!..." Yahudiler de toplandılar ve dediler ki: 'Yazık sana! Bizi neden topluyorsun?" O onlara hitaben dedi ki: "Ahmed bu gece dünyâya geldi, yine bu gece onun yıldızı da doğdu!..."

Beyhakî, Taberanî, Ebû Nuaym ve îbn-i Asâkîr, Osman bin Ebu'l-As'dan şöyle rivayet ederler: "Bana, Resûlüllâh'ıri anası Amine'nin Resûlüllâh'ı doğurduğu gece, onun yanında bulunan anam anlattı. Şöyle ki: "O gece ben, evde nurdan başka bir şey göremiyordum... Başımı yukarıya kaldırdığım zaman yıldızları da o kadar yakın hissediyordum ki, sanki üzerime düşecek gibiydiler. Amine doğumunu yaptığı zaman, evin içi tamamen nura boyandı. Ev ve evdeki her şey, nurdan ibaret oluverdi."

(...Doğdu ol saatte ol sultânü dîn!

Nura gark oldu semâvât ü zemîn!)

Ahmed, Bezzâr, Taberanî, Hâkim, Beyhakî ve Ebû Nuaym Irbâz bin Suriye'den rivayet ederler. Onun nakline göre Resûlüllâh buyurmuştur ki: "Ben, Allah'ın kuluyum ve Peygamberlerin sonuncusuyum! Ben size haber veriyorum: Ben, Ibrâhîm (a.s.)'ın duası, Isâ (a.s.)'m müjdesi, anamın da rü'yâsıyım! ki anam benimle ilgili rü'yâsım görmüştü... Diğer peygamberlerin anaları da ilgili rü'yâlarım görmüşlerdir. Allah Resûlü'nün anası, doğumunu yaptığı zaman da görmüştü ki, her taraf nura boyanmış ve tâ Şam'daki köşkleri aydınlatmıştık."

(Yine aynı kaynakların ve ibn-i Sa'd'ın, Ebu Ümâme'den naklettikleri bir rivayet de bu mealdedir.)

Sahihtir kaydiyle Hâkim ve Beyhakî Hâlid bin Ma'dân'dan şöyle rivayet ederler: "Resûlüllah'm ashabı sormuşlar: "Ey Allah'ın Resulü, bize kendinizden haber verir misiniz?" demişler. O da cevaben buyurmuşlar ki: "Babam İbrahim'in duası, İsa'nın müjdesi, anamın müjdeli rü'yâsı... O bana hamile kaldığı zaman, Şam'daki köşkleri aydınlatacak kadar büyük bir nurun kendisinden çıktığını görmüştü..."

Açıklama: Rivayet metninde geçen: "O bana hâmile kaldığı zaman" sözü, Amine'nin o zaman gördüğü rü'yâyı anlatır. Doğum yaptığı gece ise, Amine "büyük bir nuru..." uyanık bir halde ve gözleriyle görmüştür.

Nitekim İbn-i İshâk'ın ilgili rivayeti de açıkça bunu ifâde etmektedir. (Suyûtî)

İbn-i Sa'd ve İbn-i Asâkîr ayrıca İbn-i Abbâs'm şöyle dediğini rivayet ederler: Amine demiştir ki: "Ben O'na hâmile kaldığım zaman, tâ doğumumu yapıncaya kadar bir ağırlık duymadım... Doğumumu yapıp benden ayrıldığı zaman ise, O'nunJa birlikte dünyânın doğusunu ve batısını kaplayan büyük bir nurun da ayrıldığını gördüm... O doğduğu zaman, yere iki eli üzerine düşmüş ve yerden bir tutam toprak. almıştı ve tam bu sırada başını da semâya kaldırmıştı..."

(Kaynaklarımızın Ebu'l-Acfâ, Ümmü Seleme ve Bûreyde'den naklettikleri rivayetleri de bundan önceki rivayete yakın manâda haberler ıhîsvâ etmektedir.) (Suyûtî)

îbn~i Sa'd Amr bin Asım el-KülâbVden, o Hammam bin Yahya'dan, o da îshâk bin Abdullah'tan rivayet eder. O şöyle demiştir: "Resûlüllah Efendimiz'in annesi Amine demiştir ki: "Ben O'nu dünyaya getirdiğim zaman, benden büyük bir nûr çıktı ve Şam'ın saraylarını aydınlattı... Ben O'nu tertemiz olarak dünyâya getirdim, üzerinde hiçbir pislik yoktu... Yere düştüğü zaman, iki eli ile yeri tutarak oturur vaziyette idi."

Muâz el-Anberî'nin rivayetinde ise, "Benden yıldız gibi bir nûr çıktı, yeryüzünü aydınlattı" denilmektedir.

(Hassan bin Atiyye'den gelen rivayet dahî bu mealdedir. Bu İki rivayette "Yerden toprak avuçladığı" kaydı yoktur.) (Suyûtî).

Ebû Nuaym, Abdurrahmân bin Avfdan, o da anası Şifâ Hatun'dan nakleder. O şöyle demiştir: "Resûlüllah Efendimiz doğduğu zaman, benim iki elim üzerine düştü ve bağırarak ses çıkardı. Bu arada bir ses duydum, şöyle diyordu: "Allah sana rahmetler eylesin!" Sonra büyük bir nûr göründü ve Rum ülkesinin saraylarını aydınlattı... Ben bu saraylardan bir kısmını gördüm... Sonra O'nu giydirip yatırdım. Derken üzerime sağ tarafımdan bir karanlık, korku ve titreme bastı... Yine bir ses diyordu ki: "Onu nereye götüreyim?" Cevaben: "O'nu batıya götür!" denildi. Sonra üzerimden bu hâl kalktı. Bu sefer aynı hâl sol tarafımdan başladı. Beni bir zulmet, korku ve titreme aldı. Ve bir ses: "O'nu nereye götüreyim?" diyordu. Kendisine bu sefer, "O'nu doğuya götür" denildi. Ve ben, O'na peygamberlik verilinceye kadar, bu sesi hep kalbimde

duyuyordum. Resûlüllah Efendimiz, peygamberliğini ilân ettikleri zaman, O'na ilk inananlardan biri de ben oldum..."

Yine Ebû Nuaym, Amr bin Kuteybe'den, o da babası Kuteybe'den rivayet eder. O demiştir ki: "Amine'nin doğum yapması zamanı yaklaştığında, yüce Allah meleklere şöyle emretmiştir: "Bütün semâların kapılarını açınız, cennet kapılarım da... Ve hepiniz hazır olunuz..." Bunun üzerine melekler birbirini müjdeleyerek semâdan inmişler. Bütün dağlar, denizlerdeki balıklar, birbirini müjdelemişlerdir. Şeytanlar da bağlanıp hapsedilmişlerdir. O gün, güneşin nuru artırılmış, yetmiş bin huri, güneşten O'nun doğumunu gözlemiş, havada bekleşmiştir. Ve o gün, dünyada doğum yapan diğer kadınların da erkek evlâd dünyaya getirmelerine yüce Allah izin vermiştir. Sevgili Resulü Muhammed'in şeref ve hürmetine... Yine o gün, bütün ağaçların çiçekleri bereketlenip meyve vermiş, her bir korku emniyete dönüşmüştür.

Alemlere rahmet Hz. Muhammed (s.a.v.) doğduğu zaman, bütün dünyâ nura gark olmuş, bütün melekler birbirini müjdelemişlerdir. Bütün göklerde rengârenk nurdan sütunlar ilâve edilmiş, bununla semâların aydınlığı da bir kat daha artırılmıştır. Hz. Peygamber, Mirâc Gecesinde bu durumu da ayrıca müşahede etmişlerdir. O'na o gece, yâni Mîrâc Gecesi denilmiştir ki: "İşte şu nûrânî sütun, senin doğduğun zaman, senin doğumunun müjdesi olarak dikilmiştir." Yine O'nun doğduğu gece, Kevser Irmağı'mn kenarına yetmiş bin misk ve anber ağacı dikilmiş, bunlardan cennete kokular saçılmıştır. Bütün göklerdeki melekler, Allah'a esenlikler vermesi için dualar etmiş, putlar yere serilmiştir. Lât ve Uzzâ adındaki putlardan şöyle sesler işitilmiştir: "Yazık şu Kureyş'e, çünkü el-Emîn dünyaya geldi! Yazık Kureyş'e, Zira es-Sıddık geldi. Kureyş'in ise bir şeyden haberi yok!..." Beyt'ten yâni Kabe'den de günlerce şu sözler işitilmiştir: "İşte şimdi, asıl nuruma kavuşacağım! İşte şimdi, ziyaretçilerim gelecekler! İşte şimdi câhiliyyenin pisliklerinden temizleneceğim. Ey Lât ve Uzzâ, siz helak oldunuz!..." Ve Kabe'de, üç gün sarsıntı gece-gündüz eksik olmamıştır. Resûlüllâh'ın doğumu ile ilgili olarak Kureyş'in ilk gördüğü alâmet de bu olmuştur..

(Sonra nasıl olmuş da Kureyş bunu unutmuş. Belli değil... Belki de bu rivayetler, •birtakım edebî tasvirlerdir, sadece...)

(Burada, bu konu ile ilgili olarak, o gece bütün vahşî hayvanların bile dile gelip konuştukları, müjdeler verdikleri, doğudaki hayvanların batıya, batıdaki hayvanların da doğuya giderek birbirlerini müjdeleyip tebrik ettikleri... şeklinde ve benzeri birtakım haberleri ihtiva eden başka rivayetler de bulunmakta ise de; İmâm Suyûtî hazretleri, bütün bunları kaydettikten sonra: "Son derece münker (kabul edilmesi imkansız) rivayetler olduğunu" bildirmiştir).

Hafız Ebâ Zekeriyyâ Yahya bin Aiz, Resûlüllâh'ın doğumuyla ilgili olarak yazdığı "Mevlid" kitabında, îbn-i Abbâs'ın şöyle dediğini-kaydeder: "Amine, doğum yaptığı güne dâir konuşur ve şöyle derdi: "Ben büyük bir hayranlık içinde iken, ansızın üç kişi geldi; sanki güneş onların yüzünden doğmuştu... Birinin elinde gümüş bir ibrik vardı, içinde misk gibi bir koku bulunmakta idi. İkincinin elinde dört köşeli ve yeşil zümrütten bir tepsi vardı ve her köşesinde beyaz inciler bulunmakta idi. Biri ansızın şöyle diyordu: "İşte dünyâ! Bütün denizleri ve karası, doğusu ve batısı ile! Ey Allah resulü, ne tarafını almak istiyorsan al." Ben bu sıra, Rasulullah'm hangi tarafım tutacağını görmek için baktım ve gördüm ki O, tepsinin ortasından kavrayıp aldı. Biri şöyle, nida etti: "Hiç şüphesiz Muhammed Kabe'yi ve onun işaret ettiği mânayı almıştır! Sımsıkı Tevhîd'e tutunmuştur. Şüphesiz Allah Kabe'yi O'na kıble olarak vermiş ve O'na mübarek bir makam kılmıştır!,.." O gelen güueş yüzlü zatlardan üçüncüsünün elinde ise, iyice durulmuş beyaz bir ipek vardı. Onu açtı ve içinden bir mühür çıkardı. Mühür, görenleri hayretler içinde bırakacak güzellik ve parlaklıkta idi. Sonra o zât, bana doğru yaklaştı ve elindeki mührü, elinde tepsi tutmakta olan zâta verdi. Bu sırada elinde gümüş ibrik tutmakta olan zât ibriği dökerek mührü yedi defa yıkadılar. Sonra Resûlüllâh'm iki omuzu arasını mühürlediler. Tekrar mührü beyaz ipek parçasına iyice sardılar. Sonra Resûlüllâh'ın omuzun u mühürleyen zât, O'nu kanatlan araşma aiarak bir müddet tuttu... Sonra O'nun kulağına birşey söyledi, fakat ben ne söylediğini anlayamadım... Sonra O'na hitaben dedi ki: "Sana müjdeler olsun yâ Muhammedi Senden önceki peygamberlere verilmiş bulunan bütün ilimler de sana verilmiştir! Peygamberler içinde ilmi ei\ çok olan, şecaat ve kahramanlıkta da en ileri bulunan sensin! îlâhî nusretin ve zaferlerin anahtarı seninledir! Senin adını duyan her bir asker veya kumandanın, mutlaka kalbine bir korku ve saygı dolacaktır. Senden korkacaktır, ey

Allah'ın halîfesi!....

(Hadis bilginlerinden ibn Dıhye bu rivayet hakkında et-Tenvir adlı kitabında: "Bu garib bir rivayettir" demiştir. Suyûtî.) 71[17]

İbn-i Sa'd, Hâkim, Beyhakî ve Ebû Nuaym, mü'minlerin anası Hz. Aişe'den, onun şöyle anlattığını rivayet ederler: "Mekke'de ticâretle iştigâl eden bir yahûdî vardı. Resûlüllâh (s.a.v.)'in doğduğu gece o, Kureyş'in toplantılarının birinde demiştir ki; "Ey Kureyş topluluğu, bu gece içinizden birinin bir erkek çocuğu doğdu mu?" Kureyş: "Haberimiz yok" demiş. O da demiş ki: "Bakınız, benim söyliyeceklerimi iyi belleyiniz! Bu gece, şu son ümmetin peygamberi dünyaya gelmiştir! O'nun iki omuzu arasında at yelesi gibi sık olarak bitmiş kıllar bulunmaktadır. Ve O, şu iki gece zarfında anasının sütünü emmeyecektir." Kureyş'in topluluğu bu haber üzerine derhal dağılmış ve hepsi hayretler içinde kalmıştır. Evlerine vardıkları zaman, her birinin ailesi kendilerine, bu yeni doğum hakkındaki haberi iletmiş; "Abdü'l-Muttalib'in oğlu Abdullah'ın bir erkek çocuğu dünyâya gelmiş ve adına Muhammed konulmuş" diye konuşmuştur. Toplantıda o yâhûdînin söylediklerini duyanlar, geri dönüp yâhûdîyi durumdan haberdâr etmişler.

Yahûdî onlara demiş ki: "Haydin hep beraber ona bakmaya gidelim!" Ve hep birlikte onu görmeye gittiler. Amine'nin evine vardıkları zaman, kendisinden izin istediler. O da çocuğu kucağına alarak dışarı çıktı ve onların ricası üzerine, onun omuzları arasını kendilerine gösterdi. Yâhûdî onun iki omuzu arasındaki beni görünce, kendinden geçip baygın yere düştü... Bir müddet sonra ayıldığı zaman, oradakiler: "Sana ne oldu?" dediler. O da dedi İd: "Vallahi derim ki, peygamberlik artık îsrâîl oğullarından gitmiştir! Ey Kureyş topluluğu, sizler O'nun doğumu sebebiyle sevmiyor musunuz? Haberiniz olsun, o size öylesine büyük

---

71[17] Hadîs İlimleri ıstılahında Garîb rivayetten maksat; Bir şahsın, sevkettiği rivayetinde teferrüd etmesi, yâni yalnız kalmasıdır ki, böyle olan rivayetin, diğer rivayetlerde benzerine rastlanmadığı, yahut diğer rivayetler ona muhalif olduğu için, o bu adı almıştır. Garîb haberlerin, sahîh, hasen ve zaîf gibi nevileri bulunmakla beraber pekçoğu zayıf olduğundan, ihtiyatlı davranmak yerinde olur. Nitekim başlıca hadîs İmamlarının tavsiyeleri; hu merkezde olmuştur. (Bakınız: Tecrîd Tercemesi, 1/111. Nuhbetü'l-Fiker, 13. Ulûmü'l-Hadîs, 93, Kemâleddin Taî, Bağdad, 1391).

bir darbe indirecektir ki, bunun haberi, dünyanın doğusunda da, batısında da duyulacaktır..."72[18]

Beyhakî ve îbn-i Asâkîr Ebû'l-Hakem et-Tenûhî'den naklederler. O demiştir ki: "Kureyş'in âdetine göre, bir çocuk dünyâya geldiği zaman, onu kadınlara teslim ederler, onlar da o çocuğu sabaha kadar bir kazanın altına kapatırlar idi. Resûlüllâh doğduğu zaman da, Abdü'l-Muttâlib onu kadınlara teslim etti, onlar da onu sabaha kadar bir büyük kazanın altına kapattılar. Sabahleyin onun yanma geldikleri zaman, üzerine kapattıkları kazanın ikiye ayrılmış olduğunu gördüler. O'nu da, gözlerini açmış semâya bakar bir halde buldular ve Abdü'l-Muttalib'e giderek durumu anlattılar. Abdü'l-Muttalib de onlara dedi ki: "O'nu iyi koruyun! O'nun ileride büyük bir hayra ereceğini ümîd ediyorum!" Abdü'l-Muttalîb, O'nun doğumunun yedinci gününde, bir kurban kesti ve Kureyş'e ziyafet verdi. Yemek yenildikten sonra Kureyş dedi ki: "Ey Abdü'l-Muttalib, ona ne isim verdin?" O da: "O'na Muhammed adını verdim!" dedi. Kureyş: "Ailene mensûb olanların isimlerinden birini niçin vermedin?" diye sordu O da dedi ki: "Ben O'na, gökte Allah'ın sevgilisi, yeryüzünde de insanlığın sevgilisi olması için Muhammed adını verdim!" 73[19]

Beyhakî ve îbn-i Asâkir Museyyib bin Şüreyk'ten şöyle rivayet ederler: "Merru'z-Zahrân'da Şam'lı bir râhib vardı. "Is" adındaki bu rahibin ilmi çok idi. Kendisine âit manastırda devamlı ibâdetle meşgul olurdu. Bâzan Mekke'ye .gelir insanlara şöyle hitab ederdi: "Ey Mekke'liler! İçinizden bir ailenin bir erkek çocuğunun doğumu yaklaştı... Bu çocuk büyüdüğü zaman Araba ve Aceme hâkim olacaktır. Şu içinde bulunduğumuz zaman, O'nun zamanıdır. Kim O'na yetişir ve uyarsa, muradına erer! O'na yetiştiği halde uymayanlar ise hüsrana düşer! Emîn olunuz ki benim, o huzur ve çeşitli nimetler içinde yaşanan yerde ikâmet etmekte oluşumun tek sebebi; O'na kavuşabilmek arzusudur. Is adındaki bu

---

72[18] Keza imâm Ibn-i Kesîr'in Es-Sîratü'n-Nebeviyye'si, cild 1, s: 212.

73[19] Hafız ve Müfessir İmâm Ibn-i Kesîr de, bu olayı bu şekilde Es-Sîratü'n-Nebeviyye adlı kitabında kaydettikten sonra, lügat âlimlerinin "Muhammed" kelimesi hakkında; "Hayır ve güzelliklere âit bütün sıfatları toplayana; Muhammed denilir" dediklerini bildirir." Bakınız Es-Sîratü'n-Nebeviyye, 1/210 - Beyrut, 1396).

râhib, dünyaya gelen her erkek çocukla ilgilenir, onun ahvâli hakkında bilgi edinir ve: "O, henüz gelmedi" derdi. Resûlüllâh'm doğduğu günün sabahında ise, Abdü'l-Muttaiib bu rahibe giderek durumu haber verdi. Is kendisine dedi ki: "Abdü'l-Muttalib, size bahsettiğim çocuk doğmuştur. Bu yetimin babası sen ol! O, pazartesi günü doğmuş, pazartesi günü peygamber olur, pazartesi günü vefat eder. O, geçen akşam doğmuştur. Bunun alâmeti ise, şimdi o, acı çekmektedir, sütünü emmemektedir. Rahatsızlığı üç gün sürer, sonra geçer. Ey Abdu'l-Muttalib, dilini tut, bu çocuğa âit sırları kimseye söyleme! Çünkü hiçbir kimse, O'nun kıskanıldığı kadar kıskanılmış olamaz! O'nun düşmanları çok olacaktır."

Meraklanan Abdü'l-Muttaiib: "O, ne kadar yaşayacaktır?" diye sordu. Râhib: "İster çok yaşasın ister az, O yetmiş sene ömür sürmeyecek; yetmişden önceki tek yılların birinde vefat eder. Bu, atmış bir de olur, atmış üç de olabilir. Ümmetinin ekserisinin ömürleri de bu civarda bulunur..."

(O, sevkettiği bu rivayette aynı zamanda demiştir ki: "Resûlüllâh, Muharrem ayının Aşûrâ gününde ana rahmine düşüp Amine O'na hâmile kalmıştır. Doğduğu pazartesi günü ise, Ramazan ayının on ikisine rastlıyordu). (49).

Ebû Nuaym Dâvûd bin Ebî Hind'den rivayet eder. O demiştir ki: "Peygamber Efendimiz dünyaya geldikleri zaman, dağların zirveleri aydınlanmıştır! O, doğduğu zaman iki eli üzerine yere düşmüş, sabaha kadar yukarı bakarak gökleri gözlemiştir. O'nun üzerine bir kazan kapatmışlardı. Fakat kazan, iki parça olup ayrılmış ve O'nun gökleri gözlemesine engel olmamıştır..."

(İbn-i Sa'd'ın İkrime'den sevkettiği rivayet de, bu mâhiyette bilgi vermektedir.)

îbn-ü Ebî Hatim Tefsîr'inde İkrime'den şöyle nakleder: "Peygamber (s.a.v.) doğduğu zaman, yeryüzü nura boyandı. Bundan son derece rahatsız olan Iblîs: "Bu gece, işimizi çok zorlaştıracak birisi dünyâya geldi!" diye bağırmış. Askerleri de: "Gidip onun aklını kanştırsana!" demişler. O da, aklını karıştırmak maksadı ile Peygamber'e yaklaşmak istemiş... Tam bu sırada Allah Cebrail'i göndermiş, Cebrail tblîs'e bir

tekme vurmuş, îblîs kendisini tâ Aden de bulmuş..."

Zübeyr bin Bekkâr ile îbn-i Asâkîr'in Mâruf bin Harbûz'dan rivayetleri ise şöyledir: "tblîs, daha önceleri, tâ yedinci kat semâya kadar çıkar, kulak hırsızlığı yaparak gizli haberleri çalarmış... Isâ (a.s.)'m 74[20] doğumu ile, ancak dördüncü kat semâya kadar çıkabilir olmuştur. Vaktaki Peygamber Efendimiz doğdular, artık îblîs semâların hiç birine çıkamaz olmuştur. Peygamberimizin doğumu ise, pazartesi gününün gecesinde, şafak söktüğü zaman olmuştur."

Beyhakî, Ebû Nuaym, îbn-i Asâkîr ve El-Hevâtif adlı eserinde Harâitî Ebû Eyyûb el-Becelî tarîkından, o da Mahzûm bin Hânî'den şöyle rivayet ederler. O demiştir ki: "Yaşı yüz ellilerde bulunan babam şöyle anlatırdı: "Vaktaki Resûlüllâh Efendimiz'in doğumu gerçekleşti, o gece İran hükümdarı Kisrâ'nın sarayında sarsıntılar olup eyvanlar üzerindeki kulelerden on dördü yıkılmış; Sava gölü kurumuş, bin seneden beri yanmakta olan mecûsî ateşleri sönmüştür. Sabah olunca Kisrâ büyük bir korkuya kapılmış, kimseyle konuşmak istememiş, sonra vezirlerini toplayıp onları ve gördüklerini onlara anlatmıştır. Bu sırada mecûsî ateşinin söndüğüne dâir bir mektup gelmiş, Kisrâ daha da üzülmüş... Mecûsî âlimi söz alıp geceleyin gördüğü bir rü'yâyı anlatmış ve: "Birtakım kuvvetli develer, birtakım arap atlarını yedip götürüyordu... Derken Dicle'yi geçip ülkemizde dağıldılar" dedi. Kisrâ: "Bu rü'yâmz, neye işaret ediyor? Sizce neler olacak dersiniz?" demiş. Mûbedân (yâni mecûsî âlimi) de: "Arap tarafından bir büyük olay meydana gelse gerek"'demiş... Bunun üzerine Kisrâ, Nûman bin Münzir'e bir mektup yazarak, soracakları birtakım mes'eleleri çözebilecek bir âlim göndermesini istemiş. Münzir de ona, Abdü'l-Mesîh bin Amr el-Gassânî'yi göndermiştir. O geldiği zaman Kisrâ kendisine: "Sormak istediğim şeylere, yeterli cevaplar verebilecek misin?" demiş. O da: "Siz

---

74[20] Bunu bu şekilde Ebu Nuaym (keza ibn-i Asâkîr) rivayet etmiştir, fakat bu rivayette büyük bir garabet vardır. Dikkatimizi bu garabete çekmiş bulunan İmam İbn-i Kesîr, ayrıca şu bilgiyi de vermektedir: "Resûlüllâh'ın pazartesi günü doğduğunda ihtilaf yoktur, fakat O'nun bu doğumu, fil yılında, Rabîul-Evvei ayının on ikinci gününe rastlayan Pazartesi gecesinde olmuştur. Hz. Câbir ve ibn-i Abbas'tan gelen rivayete dayanarak büyük bir ekseriyetin sözü budur." (Es-Sîratü'n-Nebeviyye, 199, 223, cild 1.)

söyleyiniz, ben de biliyorsam cevaplandırayım" diye karşılık vermiştir. Kisrâ, sorularını yöneltince, cevap verememiş, ancak cevap verebilecek birini tavsiye edebileceğini ve bu şahsın, Şam yakınında oturmakta olan Sâtîh olduğunu söylemiş... Kıral da kendisine, Satıh adındaki şahsa gidip sormasını emretmiş. Abdü'l-Mesîh Şam'a giderek Satîh'i bulmuş ve kiralın sorularını kendisine intikâl ettirmiş. Satîh demiş ki: "Ey devesine binip Satîh'a gelen Abdü'l-Mesîh, seni gönderen İran Kiralı Kisrâ'dır! Saraydaki sarsıntıyı, ateşin sönmesini görüp korkuya kapıldı. Mûbedân da gördüğü rü'yânm tesiri altında kaldı. Biliniz ki, Kitâp'm okunması, okuyanlarının çoğalması ve kitâp'a çağına zâtın zuhuru gerçekleştiği; semavî vâdî iyice coştuğu ve Sava gölü de battığı zaman... AHık Şam, Satîh'in Şam'ı değildir. İşte bu esnada onlardan, yâni Sâsânî'lerden birtakım melik ve melikeler çıkar. O yıkılan eyvanların sayısı kadar. Her bir şey ki, gelecektir; gelmesi muhakkaktır!"

Satîh, Abdü'l-Mesîh'e hitaben bunları söyledikten sonra, yerine çekildi. Abdü'i-Mesîh de devesini sürerek Kisrâ'nın yanına geldi ve ona hitaben: "Efendim, bizden oniki hükümdar gelip geçinceye kadar, birtakım büyük işler olacakmış... Kitap okuyanlar çoğalacak, ilâhî ve semavî vadi iyice coşacakmış..." diye bilgi vermiştir, Ve dört sene zarfında Sâsânî'lerde, tam on aded hükümdar gelip geçmiştir. Kalan dördü ise, Hz. Osman'ın halifeliği zamanına kadar iş başına gelip geçmişlerdir. Satîh'in işaret ettiği gibi,.."

Not: Yukarıda geçen bu rivayeti nakledenlerden İbn-i Asâkîr, bunu naklettikten sonra, bu rivayetin "garîb bir rivayet" olduğunu bildirmiştir. Yine yukarıda geçen rivayeti nakledenlerden Abdan, Kitâbü's-Sahâbe'de bunu zikrettikten sonra, şu bilgiyi vermiştir: "Hafız ibn-i Hacer, El-İsâbe'sinde bu rivayetin mürsel olduğunu bildirmektedir." {Yani, rivayetin senedinde kopukluk vardır; onu peygamberimiz'e bağlayıcı sahâbi, zikredilmemİştir. .Tek başına, delil ve hüccet olamaz.) (Suyûtî) 75[21]

75[21] Satıh ile ilgili çeşitli rivayet ve ibareler vardır. Bu hususta bize bilgi verenlerden büyük muhaddis ve müfessir İmâm İbn-i Kesîr, Es-Sîratü'n-Nebevİyye adlı kitabında, şu kıymetli bilgileri vermektedir:

Yine îbn-i Asâkîr ile El-Barâitî, Urve'den naklederler. O demiştir ki: "Kureyş'ten Varaka bin Nevfel, Zeyd bin Amr bin Nüfeyl, Abdullah bin Câhş ve Osman bin Huveyris'in de içinde bulundukları bir gurup insan, etrafında toplandıkları bir putun yanında idiler. Putun aniden devrildiğini gördüler. Bunu yadırgayıp şaşırdılar... Putu kaldırıp yerine koydular. Fakat put, derhal yine yıkıldı. Onu yine eski hâline getirdiler. Fakat put üçüncü defa tekrar yere kapandı. Bunun üzerine Osman bin Huveyris: "Bunun mühim bir sebebi olsa gerek!" diye konuşmaktan kendisim alamadı. Halbuki o gece Resûlüllâh'm doğduğu gece idi. Hayretler içinde kalan Osman bin Huveyris, şiir hâlinde şu sözleri söylüyordu:

"Ey bayram gününde uzaktan ve yakından gelen büyük zâtların ve ünlü kişilerin, etrafında toplanıp ziyaret ettikleri bayram putu! Sana ne oldu? Bize söyle, sana birisi ezâ mı verdi? Yoksa oyun mu oynuyorsun? Eğer bizim bir kusurumuz sebebiyle yere yatıyorsan, söyle de kusurumuzdan pişman olup vazgeçelim ve o kusurumuz ne ise onu terkedelim... Eğer sen üstesinden gelemediğin bir haricî kuvvete mağlûb olarak yere yıkıhyorsan, bilki bu takdirde sen, putlar içinde büyüklük ve ululuk mevkiini kaybetmiş olursun..."

Osman bin Huveyris'in bu sözlerinden sonra onlar, putu yine kaldırıp eski hâline iade ettiler. Bu sırada putun bulunduğu taraftan bir ses işittiler. Bu ses diyordu ki: "O, bir şerefli çocuğun doğmuş olması sebebiyle devrilmiştir! Öyle bir çocuk ki, onun doğumu ile dünyanın doğusu ve batısı nura boyanmıştır. Bu sebeble, bütün putlar yere

---

"Satîh hakkında haberler çoktur. Meşhur olanı, onun bir kahîn olduğu merkezindedir. Bazıları onun hakkında Peygamber Efendimizin: "Satîh, kavminin yitirdiği bir peygamber ıdı" diye konuştuğunu söylerler. Fakat bunun aslı yoktur. Sıhhatli senedler ile isbât edilmiş bir haber değildir. Hattâ Hâlid bin Sinan hakkında da benzeri bir rivayet vardır ki, bunun dahî aslı yoktur. Yanî onun, peygamber olduğuna dâir Peygamberimiz'e isnâd edilen sözün de aslı yoktur. Satîh'a âil haber ve ibarelerin zahirinden anlaşılan odur ki, onun gerçekten güzel ve geniş bilgisi varmış... Fakat o, asla bir peygamber değildi. O'nun ağzından çıktığı kabul edilen sözlerin İfâde ettiği manâ; onun, "inanıp tasdîk eden bir kimse olduğu" iskitâmetindedir. Fakat el-Cerîrî'nin de dediği gibi, o İslâm Devri'ne yetişememiştir. Yukarıda geçmiş olan rivayetteki, Abdü'l-Mesîh ile olan konuşmaları -eğer sahih ise; Resûlüllâh'm doğumundan bir ay kadar sonraları olduğu anlaşılmaktadır..." {Bakınız, 1/220)

devrilmiştir. Kırallarm kalblerine korku girmiştir. îrân'ın asırlardır yanmakta olan ateşi sönmüş, onların Şâh'mm kalbine büyük bir üzüntü dolmuştur. Gaybdan haber vermeye çalışan kâhinler, ne doğru, ne de yalan hiçbir şey söyleyemez olmuştur. Ey Kusay Oğulları, aklınızı başınıza alıp putlara tapma sapıklığından vazgeçiniz! İslâm'a dönünüz, O'nun güzel ve geniş dâiresine giriniz!"

El-Harâitî'nin Hişâm bin Urve tarîkından rivayeti de şöyledir (ki o, babasından, babası da ninesinden nakleder). O, ninesi Esma binti Ebî Bekir'den naklen diyor ki: "Zeyd bin Amr bin Nüfeyl ile Varaka bin Nevfel, Ebrehe'nin Habeşistan'a dönüşünden sonra oraya gittikleri zaman, Kıral Necâşî'nin huzuruna girerler. Necâşî der ki: "Bana doğru söyleyiniz, Kureyş ailesinden birinin; kurban etmek isteyip de yerine kur'âda çıkan çok sayıda deveyi kestiği bir çocuk, dünyâya geldi mi?" Onlar da derler ki: "Evet." Necâşî: "Bu çocuk ne yaptı, bilginiz var mıdır?" dedi. Onlar da: "Amine adında bir kadınla evlendi, Amine hâmile iken sefere çıktı..." dediler. Necâşî: "Amine çocuğunu dünyaya getirdi mi?" diye sordu. Bu sefer Varaka söze başlayıp demiş ki: "Ey hükümdar! Size haber vereyim ki, bir gün ben, bir putun yanında yatıyordum, vakit geceydi. Bir ses diyordu ki: "Peygamber doğdu, hükümdarlar zelîl oldu! Sapıklık ve şirk geriledi, hak yerini buldu!..." Gâibden gelen bu sesi takiben, put başı aşağı yere düştü..."

Varaka'nın bunu anlatmasından sonra Zeyd de ilâve etti: "Evet ey hükümdar, benzeri bir olay, benim de başımdan geçti... Ben bir gece Kubeys dağında idim. îki yeşil kanadı olan bir adam semâdan inip Mekke'ye doğru yöneldi ve: "Gerçekten şeytan zelîl oldu, putlar boşa çıktı, el-Emîn dünyâya geldi." diye haykırdı. Sonra bir yaygı çıkarıp serdi ki, bütün doğu ve batıyı kapladı. Sonra büyük bir nûr sütünü parladı ki, nerdeyse gözlerimi alıyordu ve ben, gördüğümden korkmuştum... Sonra o seslenen varlık, yere doğru alçaîdı ve Kabe'nin üzerine indi. Ve ondan öyle bir nûr çıktı ki, bütün Tıhame ülkesini aydınlattı. Sonra şöyle haykırdı: "Duyun ey insanlar! Yeryüzü temizlenmiştir ve en güzel meyvesini vermiştir!..."

Bundan sonra Kabe'nin etrafında bulunan putlara işaret etti ve bütün putlar yere düştü..."

Bunun üzerine Necâşî onlara demiştir ki: "Vah vah, yazık sizlere! Ben de

bana isabet edeni sizlere anlatsam, acaba ne dersiniz? Evet, bir gün ben tek başıma bulunuyordum. O günün gecesinde, hem de sizin anlattığınız geceye rastlayan, bir gecede, kendime hâs odada uyuyordum... Rü'yâmda, yerden bir başın çıktığını ve şöyle haykırdığım gördüm: "f)il ashabının izmihlali zamanı gelmiştir! Ebâbîl kuşları onları taşa tutacak, zâlim Esram'm saltanatı son bulacak... Allah'ın nebisi doğmuş, Mekke Haremi'nde dünyaya gelmiştir. -Kim O'na uyarsa mutluluğa erer, kim de O'ndan kaçarsa perişan olur." îşte benim rü'yamda gördüğüm baş da böyîe söyleyip sonra kayboldu... Ben uykudan uyanıp bağırmaya başladım. Konuşmak istiyor fakat konuşamıyordum... Ayağa kalkmak istedim, kalkamadım... Bağırışıma ev halkım koşup geldiler. Onlara, kimse yanıma gelmesin, saray hizmetçileri beni böyle görmesin, diye işaret ettim... Kimseyi yanıma sokmadılar. Bir müddet sonra biraz açıldım ve dilim söylemeye, ayaklarım da kıpırdamaya başladı ve ben, iyice düzeldim..." 76[22]

Peygamberimizin Sünnetli Ve Göbeği Kesilmiş Olarak Doğduğuna Dair İşaret Ve Alametler

Mâcemü'l-Evsat adındaki kitabında Taberanı, Ebû Nuaym, Hatîb ve îbn-i Asâkîr, çeşitli tarîkler ile Enes'den, o da Peygamber'den (s.a.v.) şöyle rivayet ederler: Peygamberimiz buyurmuşlar ki: "Benim sünnetli olarak doğmam ve kimsenin benim avret yerimi görmemiş olması, Rabbimin bana lütfettiği kerametlerden biridir."

Not: Yukarda adı geçen kaynakların naklettikleri bu rivayeti, El-Muhtâre adındaki kitabında Ziya, sahîh olarak kabul etmiştir. (Suyûtî).

İbn-i Sa'd, Yunus bin Atâ el-Mekkî tarikiyle Îbn4 Abbas'tan, o da babası Abbas'tan rivayet eder ki, o şöyle demiştir: "Peygamber Efendimiz, sünnetli ve göbeği kesilmiş olarak doğmuştur. Bu, babam Abdü'l-Muttalib'e çok güzel ve sevimli gelmiş o bu husussta demiştir ki: "Benim

---

76[22] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/92-101.

şu torunumun şanı, gerçekten de büyük olacaktır!" O, böyle demişti ve gerçekten de böyle olmuştur..."

(Bunu kaynaklardan Beyhakî ve Ebû Nuaym'la beraber İbn-i Asakîr de rivayet etmişlerdir. Suyûtî.)

îbn-i Adiyy ile İbn-i Asâkîr'in Atâ tarikiyle sevkettikleri rivayet ise şöyledir: İbn-i Abbâs demiştir ki: "Peygamberimiz, sünnetli ve göbeği kesilmiş olarak doğmuştur."

îbn-i Asâkîr'in Ebû Hüreyre'den sevkettiği rivayette ise, daha kısa olarak: "Peygamberimiz sünnetli olarak doğdu" denilmiştir. Yine îbn-i Asâkir'in İbn-i Ömer'den rivayeti de: "Peygamber Efendimiz, göbeği kesilmiş ve sünnetli olarak doğmuştur" şeklindedir. Ayrıca Hâkim, el-Müstedrek'inde: "Peygamberimiz'in sünnetli olarak doğduğuna dâir haberler, tevatür derecesindedir" demiştir.

îbn-i Düreyd, el-Vişâh adlı eserinde Îbnü'l-Kelbî'den naklen şöyle der: "Bize ulaştığına göre, Ka'bü-1 Ahbâr demiştir ki: Biz kitaplarımızın bâzılarında; Hz. Adem'in ve ondan sonra on iki peygamberin sünnetli

olarak doğduklarım okumaktayız. Bunların en sonuncusu Muhammed (a.s.) olmak üzere, isimleri şöyledir: Şît, îdrîs, Nûh, Sâm, Lût, Yûsuf, Mûsâ, Süleyman, Şuayb, Yahya, Hûd ve Salih peygamberlerdir. Allah'ın salâtı, cümlesinin üzerine olsun!"77[23]

İmâm-ı Taberâni el-Evsat'ında, Ebu Nuaym ve îbn-i Asâkir Ebû Bekre'den şöyle rivayet ederler: "Gerçekten Cebrail, Peygamberimiz'in

---

77[23] Siyer âlimleri arasında Nuh (a.s.)'ın evladından Sâm'ı da peygamber kabul edenler vardır. Nitekim İmam Makdisî Tarih'inde: "Sâm, peygamberlerin en büyüklerinden biridir" demiştir. Fakat bu görüş, siyer ve târih bilginlerinin ittifakına uygun düşmemektedir. Zira bu çoğunluk İttifakına göre; "Nuh (a.s.) ile İbrahim (a.s.) arasında Hûd ve Sâlİh peygamberlerden başka peygamber gönderilmemiştir." (Ravzatü's-Safâ, 133)

Şüphesiz Sam, peygamberliğin esrarına ve dînin hikmetlerine yeterince vâkıf, büyük ve mümtaz bir zât idi. Fakat onun veya Kur'ân'da peygamber olarak adı geçmiyen birinin, peygamber olup-olınadığını kestirip atmak doğru olmaz... Hattâ tehlikeli olur. (Şerhu'l-Akide et-Tahâviye, 349 - Merahu'1-Meâlî Fî Şerhı'l-Emâlî, 100- Muvazzah ilmi Kelâm, 262, İst. 1955).

kalbini yarıp ameliyat ettiği zaman, ayrıca O'nu sünnet de etmiştir."78[24]

Peygamberimiz Beşikte İken Gökteki Kamerin Kendisiyle Konuşması Ve Onu Avutması

Beyhakî ve el-Mieteyn adlı eserinde Sâbûnî, Hatîb ve îbn-i Asâkir târihlerinde, Abbâs bin Abdîl-Muttalib'ten şöyle rivayet ederler: O demiştir ki: "Ben, ey Allah'ın Resulü, benim müslümanlığı kabul edişimin sebebi, senin peygamberliğine dâir bir alâmet görmüş olmamdır. Şöyleki, senin beşikte iken ayla konuştuğunu ve parmağınla ay'a işaret ettiğini, nereye işaret edersen, ay'ın o tarafa meylettiğini gördüm..." Bunun üzerine Peygamberimiz ona demiştir ki: "Ben o-zaman, yâni beşikte iken ayla konuşur, ay da benimle konuşurdu... Beni ağlamamam için avuturdu... Ve ben, onun arş altında secdeye vardığı zaman çıkardığı sesi duyardım..."

Imâm-ı Beyhakî, bu haberi rivayet etmekle beraber: "Bu rivayetin ravisi Ahmed bin İbrahim el-Ceyiî, bunda teferrüd etmiştir. (Kendisini bu hususta desekleyen olmamıştır.) Onun kim olduğu da meçhuldür" demiştir. El-Mieteyn'in müellifi Sâbûni ise, "bu hadîs garîbdir; hem senedi, hem de metni itibariyle garabet vardır. Mucizeler konusunda hoş görülürse, o başka..." demiştir. (Suyütî).

(Aslında, mechûl bir adam tarafından sevkedilen, seneden ve metnen garib bir rivayet; hiçbir konuda hoş görülmemeli idi. Ashâb'ın Öğrettiği

---

78[24] Peygamberimiz'in sünnetli olarak doğduğuna dâir müteaddid rivayetler olduğu gibi, böyle, Cebrail (a.s.) tarafından sünnet edildiğine dâir rivayet de vardır. Bunun için, bâzı siyer ve hadîs âlimlerimiz; bu rivayetlere şüphe ile bakmakta, tashîh etmemektedir. (Es-Sîratü'n-Nebeviyye, 1/208, 210).

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/101-102.

tesebbüt, bunu amir idi.) 79[25]

Peygamberimizin Beşikte İken Konuşması

Hafız Ebu'l-Fadl Îbn4 Hâcer, Buharı üzerine yazdığı şerhde diyor ki: "El-Vâkıdî'nin siyerinde, Peygamber'in (s.a.v.) doğumunun ilk günlerinde konuştuğu yazılmıştır."

İbn-i Seb' ise, El-Hasâis adlı kitabında, Peygamberimizin beşiğinin, meleklerin sallaması ile sallandığı ve O'nun ilk söylediği sözlerin "Allahü Ekber kebirâ ve'1-hamdü lillâhi kesîrâ" kelamı olduğu zikredilmektedir." 80[26]

Peygamberimizin Süt Emme Çağında Görülen Mucizeler Ve Ayetler

İbn-i îshak, îbn-i Râhûye, Ebû Yâlâ, Taberarii, Beyhakl, Ebû Nuaym ve Ibn-i Asâkır; Cafer bin Ebî Tâlib'in oğlu Abdullah tarikiyle şöyle rivayet ederler: O demiştir ki: "Bana, Efendiniız'in süt anası olan Halîme'den naklen şu bilgi gelmiştir: O demiştir ki: "Ben o kuraklık yılında kendi kabileme mensûb bâzı kadınlarla birlikte, çocuklarına süt annesi tutacak olan ailelerle anlaşma yapıp emzirmek üzere, çocuk almak için Mekke'ye gittik. Ben, süt emer çocuğumu kucağıma alarak, dişi bir merkebimize birenek ve yine dişi bir devemizi arkamıza takarak yola çıktık... Bütün bir gece müddetince yola devam ettik. Sabaha kadar hiç uyumaksızm gittik. Ne çocuğumu emzirecek göğsümde süt vardı, ne de hayvanlarımıza verecek bir şey... Böylece Mekke'ye geldik... Yemin ederim ki, içimizden hangi kadına Resûlüllâh'ı emzirmek üzere alması

79[25] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/102.

80[26] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/103.

teklif edildi ise, hiç biri kabul etmedi. Çünkü, kendilerine: "Bu çocuk, Abdullah'ın yetimidir" deniliyordu. Ve neticede, birlikte Mekke'ye gittiğimiz kadınlardan her biri, bir çocuk aldı. Sadece ben kalmıştım. Başka da çocuk kalmayınca, kocam Hâris'e: "Ben, butun arkadaşlarım birer süt çocuğu alarak dönerken, çocuk almadan dönmek istemiyorum. Gidip o yetim çocuğu almak istiyorum" dedim ve gittim aldım... Çocuğu alıp getirdiğim zaman, süt verdim. Göğüslerim sütle dolmuştu. O doyuncaya kadar emdi. Sonra onun süt kardeşi olan kendi çocuğumu emzirdim. O da doyuncaya kadar emdi. Kocam, dişi devemizi sağmaya gittiği zaman, onun da göğüslerinin sütle dolu olduğunu görmüş ve sağıp getirmişti. Onun sütünü de kocam ve ben doyuncaya kadar içtik... O gece, bizim için gerçekten hayırlı bir gece olmuştu... Kocam bana dedi ki: "Ey Halime, gerçekten sen, çok hayırlı ve mübarek bir çocuk almışsın! Baksana, bu gece ne kadar hayırlı ve berekete nail olduk!" O gece ve ondan sonraki gün ve gecelerde, hayır ve bereketimiz gittikçe artmıştır..."

"Hep birlikte kabilemiz Benî Sa'd'a dönmek üzere yola çıktık. Ben yine aynı dişi merkebe bindim. Merkebim o kadar hızlandı ki, arkadaşlar bize yetişemiyordu... Hattâ kadınlar bana: "Gelirken senin bindiğin merkeb bu mu?" diyorlardı. Ben de: "Evet bu!" diye cevap veriyordum. Nihayet Sa'd Oğulları yurduna geldik. Bizim kabilenin arazisinden daha kurak bir arazi de yok idi. Koyunlarımız yayılmiya gider, dönüşte ise hepsi doygun, sütlü idi. Fakat komşularımızın hayvanları, aç gidip aç dönüyorlardı. Hattâ onlar, çobanlarına: "Yazık size, sizler bu hayvanları nerelerde gezdiriyorsunuz? Halîme'nin çobanına dikkat ediniz, o ne tarafa giderse, siz de o tarafa gidip hayvanları orada otlatınız ki, aç gidip aç dönmesinler." demişlerdir.

"Gerçekten Allah bize, süt çocuğumuz sebebiyle büyük iyilik ve bereketler vermiştir. Biz, bu bereketleri görmeye devam ederek iki senemiz geçti. Süt çocuğumuz iki yaşını doldurduğu zaman, emsaline ve yaşma nisbet edilemeyecek kadar, çok gelişmiş ve serpilmişti... O'nu alıp Mekke'deki anasına götürdük. Fakat kendisini çok sevdiğimizden, bir türlü bırakıp gitmek istemiyorduk. Anası, kendisini gördüğü zaman sevip okşadı. Biz kendisine dedik ki; "Ey kardeş! Bırak da biz bu çocuğumuzla birlikte dönelim, bu sene de bizde kalsın. Biz, Mekke'deki veba hastalığı sebebiyle O'nun hakkında endişeliyiz. îzin ver de o'nunla

birlikte gidelim." Anası Amine, hiç duraksamaksızın "olur" dedi. Biz de onu alıp birlikte döndük. Yurdumuzda iki veya üç ay kadar ikâmet -etmiştik ki, o, süt kardeşleriyle oynarken evden biraz uzaklaşmıştı... Süt kardeşi koşarak ve telaş içinde eve geldi ve: "Anacığım, Kureyşli kardeşimin yanma beyaz elbiseli iki adam geldi, onu yere yatırıp karnını yardılar!" diye feryad etti. Ben ve babaları koşarak çocuğun yanma gittik. O'nu rengi uçmuş ayakta dikilir vaziyette bulduk. Babası hemen onu kucaklayıp: "Yavrum sana ne oldu?" diye sordu... O da: "Beyaz elbiseli iki adam geldi, beni yere yatırıp karnımı yardılar, içinden bir şey çıkanp attılar, sonra karnımı dikip eski hâline getirdiler." dedi. Biz onu alarak birlikte eve geldik. Evde babası bana dedi ki: "Ey Halime, ben bu çocuğun basma bir iş gelmesinden korkuyorum. O'nu alıp götürelim, başına bîr şey gelmeden ailesine teslim edelim." Ben de razı oldum. O'nu alarak Mekke'ye gittik, ailesine teslim ettik... Anası bize dedi ki: "Ne sebeble çocuğu geri getirdiniz? Hani siz O'nu bırakmak istememiştiniz? Ve O'nu çok seviyordunuz?" Biz de dedik ki: "Çocuğun başına bir şey gelmesinden korkuyoruz." Amine bize: "Esas sebeb nedir? Bana doğru söyleyiniz!. Yoksa şeytanın kendisine dokunacağı zannına mı kapıldınız? Allan'a yemin ederim ki, şeytan ona dokunamaz! Ben inanıyorum ki, benim bu oğlumun sânı ve hâli çok büyük olacaktır. Onu size haber vereyim mi?" Biz: "Evet" dedik. O da dedi ki: "Ben bu yavruma hâmile kaldığım zaman, hiç ağırlık duymadım. O'na hâmile iken gördüğüm rü'yâda, benden bir nurun çıktığım, bütün Şam saraylarım aydınlattığını müşahede ettim... Sonra

doğduğu zaman o da, doğan çocuklarda'âdet olduğu gibi düşmedi, iki eli üzerine düşüp başı da yukarıya doğru idi; başım dikmiş hep semâya bakıyordu... Eğer siz onu, şimdi bırakmak istiyorsanız; bırakabilirsiniz..."

Beyhakî ve îbn-iAsâkır, Muhammed bin Zekeriyyâ el-Gulâbî'den, şöyle rivayet etmiştir: Halime, Peygamberimizin çocukluk hallerim anlatır ve derdi ki: "Ben, Resûlüllâh (s.a.v.) Efendimiz'i sütten ayırdığım zaman, o konuşmuş ve aynen şöyle demiştir: "Allahu ekberu kebiran, vel-hamdü lillâhi kesîran ve subhânellâhi bukraten ve esilen." Yürümeye başlayıp kuvvetlendiği zaman, dışarı çıkar ve oyun tutan çocuklara bakardı. Onların oyunlarına katılmayıp bir kenarda dikilirdi. Birgün bana dedi ki: "Ey anacağım! Benim kardeşlerim, gündüz niçin görünmüyor?" Ben

de dedim ki: "Ey canım kendisine feda olasıca yavrum! Kardeşlerin koyunlarımızı güdüyorlar. Onlar ancak geceden geceye dönerler." Bunun üzerine bana: "Onlarla beraber beni de gönder!" diye ricada bulundu. Ben de onu kıramayıp gönderdim... Gündüzün tam ortasmdaydı ki, oğlum Damura koşarak geldi. Adairîakıllı korkmuş, kan-ter içinde kalmış, ağhyarak feryâd ediyor ve: "Babacığım, anacağım koşunuz! Kardeşim Muhammed'e yetişiniz!... Koşunuz, ancak onun ölümüne yetişeceksiniz!..." diye bağırıyordu... Biz, "O'nun nesi var, ne.oldu?" diye sorduk. Damura da dedi ki: "Biz dikiliyorduk, bâzı adamlar geldi, içlerinden biri kardeşimiz Muhammed'i kapıp aldı ve yamacın zirvesine doğru götürdüler. Biz, gözlerimizi kırpmadan onlara bakıyorduk.. Ben, onların, O'nun karnını kasığına kadar yardıklarını görünce çok korktum ve koşarak size geldim... Daha sonra ne yaptıklarını bilmiyorum..." Ben ve babaları koşarak gittik... Muhammed oturmakta ve gözlerini yukarıya dikmiş bakmakta idi. Kendisi tebessüm ediyor ve gülüyordu... Hemen kendisini kucaklayıp bağrıma bastım ve öpüp kokladım... "Ey benim öz canım kendisine feda olası sevgili yavrum! Sana bir şey mi oldu?" deyip iki gözü arasından öptüm. O bana: "Hayırdır, iyiliktir! Bir kötülük yoktur, anacığım!" diyerek karşılık verdi ve olup biteni şöyle anlattı: "Anacığım, biz ayakta idik. Bâzı adamlar geldi, içlerinden biri beni kapıp aldı ve sonra buraya getirdiler. Bu üç adamdan birinin elinde gümüş bir ibrik, diğerinin elinde yeşil zümrüdden bir tas vardı, içinde kar dolu idi. Beni burada usulca yere yatırıp göğsümü tâ kasığıma kadar yardılar. Ben ne yaptıklarına bakıyor, hiç acı duymuyordum... Sonra göğsümü yaran adam, elini karnımın içine sokup orada ne varsa dışarı çıkardı ve tasdaki kar ile bir güzelce yıkadı. Sonra yerine iade eyledi, ikinci adam buna dedi ki: "Sen çekil bakalım, sen Allah'ın sana emrettiğini yerine getirdin!" Onun çekilmesi üzerine bu ikinci adam da elini karnımın içine sokarak kalbimi dışarı çıkardı, yararak içinden bir şey çıkardı ve: "İşte bu şeytanın nasibidir! Onu senin içinden çıkarıp atıyoruz, ey Allah'ın Habîbî!" diye konuştu... Sonra kalbimi ince bir şeye sararak yerine iade eyledi. Sonra göğsümü kapatıp dikti ve nurdan bir mühür ile mühürledi. Göğsüme vurduğu mühür o kadar soğuk idi ki, hâlâ vücûdumda onun serinliğini duymaktayım, ey anacığım!... Sonra üçüncü şahıs onlara: "Siz ikiniz de şöyle kenarda durun bakayım! Sizler, Allah'ın yapılmasını

sizlere emrettiğini ifâ etmiş bulunuyorsunuz!" dedi. Onlar da çekildiler. Bu üçüncü adam bana yaklaşıp göğsümün yarılıp kapatılan kısmı üzerinde elini gezdirdi ve sonra dedi ki: "Haydin bakalım, Muhammed'i, ümmetinden on kişi ile tartınız!" Taritılar ve ben, ümmetimden on kişiden daha ağır geldim. Sonra o dedi ki: "O'nu bırakınız! Eğer siz O'nu, ümmetinden olan bütün fertler ile tartsanız, o yine bütün ümmetinden daha ağır gelir." Sonra o üçüncü şahıs, elimden tuttu ve usulca beni yerimde doğrulttu. Sonra her üçü beni kucaklayıp alnımdan ve başımdan öperek tebrik ettiler ve son olarak dediler ki: "Ey Allah'ın Habîbi! Sakın korkma ve zâten kokmayacaksın! Eğer sen, Allah tarafından senin hakkında ne büyük hayırlar murâd edildiğini bilmiş olsan, şüphesiz gözlerin aydın olur, ruhun sıimrla dolar1...." îşte böyle deyip beni burada böylece bırakıp gittiler. Uçarak semâya doğru yükseldiler ve sonunda gökkübbede kaybolup gittiler."

"İşte kucağımda öpüp kokladığım yavrum bana bunları anlattı. Ben onu alarak yurduma döndüm. Yurdumun insanları bana dediler ki: "Ey Halime, sen bu çocuğu mutlaka bir kâhine götür! Bu çocuğun başına bir şeyler gelmiş olmasından korkulur. Kâhinler onu tedâvî ederler." Yavrum, insanların bu sözünü duyunca şiddetle karşı çıktı ve: "Ben hasta değilim, bende sizin söylediğiniz şeylerden hiçbir şey yoktur!" diye haykırdı* Benim dahî bu hususda hiçbir endişem bulunmamakta idi. Kalbim sahîh ve salim idi. insanların "Belki aklına bir şey olmuştur, belki de ona cin dokunmuştur" diye söyleyip durmaları, nihayet bana te'sîr edip kendisini kâhine götürdüm... Ve kâhine, O'nun bana anlattıklarını baştan sonuna kadar anlattım. Kâhin de bana dedi ki: "Ben, bir de bütün olup bitenleri çocuğun kendisinden dinlemek istiyorum." Bunun üzerine yavrum, bütün olup bitenleri kâhine de anlattı... Bunun üzerine kâhin, hızla ayağa fırlayıp feryâd etmeye ve: "Ey insanlar geliniz, bu çocuğu öldürünüz, beni de öldürünüz!... Eğer bu çocuğu sağ bırakırsanız ve o büyüyüp adam olursa; vay sizlerin hâlinize... işte o zaman bu çocuk, hepinizi akılsız sayacak, sizin atalardan kalma dininizi yalanlayacak ve sizleri, sizin hiç bilmediğiniz, tanımadığınız bir "Rab"a ibâdet etmiye çağıracak! Sizi, hiç hoşlanmayacağınız yepyeni bir dîne davet edecek!... Bütün bunların olmaması için; bu çocuğu öldürmeniz lâzım! Bunda ne kadar samîmi olduğumu biJmeniz için de, kendi kanımı da size helâl ediyorum ki, bu

çocukla beraber beni de Öldürünüz!..."

"Kahinin böyle feryad etmesi üzerine çocuğumu çekip elinden aldım ve ben de ona şöyle haykırdım: "Ey Kâhin! Sen, bu çocuktan daha çocuksun! Sen, akılsız delinin birisin! Sen, illâ da öldürülmek istiyorsan, kendini Öldürecek bir adanı bul! Fakat benim yavrum Muhammed'i asla öldüremezsin ve öldürtemezsin!... Evet böyle deyip, çocuğumu alarak oradan uzaklaştım... Kabileme döndüm... Her nereye varsam, hangi eve uğrasam, herkes: "Acaba bu kadar güzel koku da nereden geliyor?" diye hayretle sorardı. Çünkü her tarafı, yavrum Muhammed'in güzel kokusu kaplıyordu... İşin daha da hayret edilecek tarafı, her gün iki beyaz adam geliyor, Muhammed'in yanına sokuluyor, sonra onun elbisesi içinde' kaybolup görünmez oluyorlardı. Bu fevkalâdeliklerden haberdâr olan komşularımız bize: "Onu götürüp dedesine teslim ederek, üzerinizdeki emânetin uhdesinden çıkınız" diye telkin ediyorlardı. Ben de buna inanmıya başladım ve kesin karar vermiştim ki, tam o "sırada bir ses: "Ey Halime! Ne mutlu sana! Ey Mekke vâdîsi, ne mutlu sana! îşte bugün, sana senin nurun, senin dînin, senin güzellik ve olgunluğun iade ediliyor! Sen bundan ve sana layık olan güzellikten, ebediyen emîn olabilirsin! Ne mutlu sana!" diyordu. Ben, bana seslenen bir varlık görmediğim halde, bu sesi duymuştum... Mekke'ye varıp yavrumu, dedesi Abdü'l-Muttalib'e teslim ettiğim zaman; duyduğum bu sesi de kendisine anlatmış tim... O da bana demişti ki: "Ey Halime, gerçekten benim bu oğlumun sânı çok büyük olacaktır! O günlere yetişmeyi ne kadar arzu ederdim..."

Beyhakî'nin îmâm-ı Zühri'den naklettiği rivayette, yukarda geçen haber ile ilgili olarak, zikri geçen kâhinin Ukâz panayın'nda bulunduğu ve orada halka "onu öldürünüz!" diye feryad ettiği kaydı vardır. Ayrıca, diğer bilgilere yer verilmekle beraber, şu bilgilere de yer verilmiştir: "...Ve Amine çocuğunu teslim aldı. Bir müddet sonra Amine vefat etti... Çocuk, dedesi Abdü'l-Muttalib'in yanında büyüyordu... O, dedesinin sedirine gider, onun minderi üzerine otururdu... dedesi iyice ihtiyarladığı halde O'nu, minderi üzerinde bırakır, kendisi dışarı çıkardı. Evin hizmetçisi çocuğa çıkışır ve: "Dedenin yerinden in!" diye bağırırdı. Dedesi ise; "Çocuğu bırak, o büyük ve hayırlı bir adam olacak" derdi. Derken dedesi de vefat etti. Bundan sonra O, amcası Ebû Tâlib'in yanında kalmaya başladı. O'nun bulûğa yaklaştığı bir zamanda idi.

Amcası Şam'a ticâret için gitmeye hazırlandı. Yola çıkarken O'nu da beraberinde götürdü. Şam nahiyelerinden Teymâ denilen yere geldiği zaman yahûdî hahamlarından biri, Peygamberimiz'i gördü. Ebû Tâlib'e hitaben: "Bu çocuk senin neyin oluyor?" dedi. O da: "Bu, benim kardeşimin çocuğudur" dedi. Haham:- "Bu çocuğu sever ve ona acır mısın?" dedi. Ebû Tâlib: "Evet" dedi. Haham: "O halde sakın bu çocuğu Şam'a götürme. Vallahi yahûdîler onu görürlerse öldürürler. Çünkü bu çocuk, onların düşmanıdır" dedi. Ebû Tâlib de orada işini bitirip, Şam'a gitmeden Mekke'ye döndü..."

(...Şeddâd bin Evs'ten gelen rivayet de, bundan Önceki rivayetteki bilgileri vermektedir. Ancak bunda, Peygamberimiz'in annesi Amine'nin ilk çocuğu olduğu kaydı da bulunmaktadır...)

Hafız Ebû Nuaym diyor ki: "Peygamber Efendimizin annesi Amine'nin, Peygamberimize hamileliği zamanına dâir haberlerin bâzılarında Hz. Amine'den naklen; "Ben O'na hamile iken hiç ağırlık duymadım" denilmekte; bâzılarında ise, "O'na hâmile iken, çok ağırlık duyuyordum" denilmektedir.. Bunun izahı şöyle olsa gerek: Hz. Amine, O'na hamile iken ilk günlerinde âdet olanın aksine çok ağırlık duymuş, hamilelik günleri ilerledikçe, aksine ağırlık duymamaya başlamıştır.. Böylece O'nun her iki hali, bilinen ve âdet olanın aksine olmuştur..." (Yani, Peygamberimizin bir özelliği olarak, harikulade bir şekilde geçmiştir.)

Ebû Nuaym el-Vâkıdi tarlkından, o da Abdü's-Samed bin Muhammed es-Su'dî'den, o babasından, o da dedesinden şöyle rivayet ediyor: O demiştir ki: "Bana Halîme'nin koyunları ile birlikte koyun güden çobanlardan biri söyledi: Onlar koyunları güderken, Halîme'nin koyunları başlarını kaldırmadan ot yer, ağızlarından ot arkalarından dışkı eksik olmazdı. Bizim koyunlarımız ise, ağıldan çıktıklarından daha aç olarak ağıla dönerlerdi. Halîme'nin koyunları ağıla döndükleri zaman, karınlarının şişkinliklerinden pathyacak diye insan korkardı. Halbuki hepimiz aynı mıntıkada otlatıyorduk..."

Yine onlar şöyle anlatırlar: Hz. Peygamber, orada Halîme'nin yanında iki sene kaldı. O, iki yaşına girdiği zaman, en azından dört yaşındaki bir çocuk kadar vardı. Ve bu sırada Annesi Amine'yi ziyarete gitmişlerdi. Tabiî, O'nun yüzünden nail oldukları bereket sebebiyle O'nu yine yurtlarına getirmek ve Mekke'de bırakmak istemiyorlardı. Giderlerken,

Sedir Vâdisi'ne vardıkları zaman Habeşistanlı bir gruba rastlamışlar... Bunu nakleden Haîîme derdi ki: "Biz, bu Habeşlilerîe birlikte giderken, çocuğu benden isteyip bakmak arzu ettiler. Resûlüllâh (s.a.v.)'e baktıkları zaman çok dikkatli bakıyorlar ve iki omzu arasındaki hâtem-i nübüvvete, gözlerindeki kırmızılığa şiddetle nazar ediyorlardı. Sonunda: "Gözleri ağrıyor mu?" diye sordular. Ben: "Hayır" diye cevapladım. Onlar: "Gözlerindeki bu kırmızılık, devamlı mıdır?" diye sordular, ben de: "Evet" dedim. Dediler ki: ''Vallahi bu çocuk ileride peygamber olacaktır!" Nihayet O'nu anasına götürdük ve ricalar edip geri getirdik... Dönüş sırasında yolumuz Zü'1-Mecâz'a uğradı. Orada bir kâhin vardı ki, sabî çocukları ona getirirler, o da çocuklara bakar, onları muayene ederdi. Ben de Resûlüllâh'ı ona götürdüm. O Resûlüllâh'a dikkatle baktı, gözlerindeki kırmızılığı ve iki omzu arasındaki nübüvvet mührünü gözden geçirdi ve bir sayha kopardı ki, şöyle diyordu: "Ey Arap cemâati! Geliniz bu çocuğu öldürünüz! Bu büyüyüp peygamber olacak, müşrikleri öldürecek, putları kıracak ve yeni bir dîn getirip' onunla siz Araplara galip ve hâkim olacaktır!... Adamın bu feryadı üzerine ben, hemen oradan yavrumla birlikte sıvışıp kayıplara karıştım. Artık O'nu, kimselere göstermiyordum... Birgün bizim yurda bir kâhin gelmiş. Kabilenin bütün çocuklarını bu arrâfaya (çocukların geleceğini keşfedip tanıdığını iddia eden bu adama) götürüp göstermişler. Bana da: "Arrâf gelmiş, çocuğunu götürüp göster!" diyorlardı. Ben asla götürmedim... Fakat bir ara çocuk kendisi, benim gafletimden faydalanarak çıkıp arrâf m yanına gitmiş. Arrâf ona: "Yavrum bana yaklaş"'demiş. Fakat Resûlüllâh kabul etmemiş ve geri dönerek çadırına gitmiştir. Arrâf, oradaki halka, kendisine görünüp muayene olmadan kaçan çocuğu mutlaka getirmelerini söylemiş... Onlar bize gelerek çocuğu mutlaka arrâfa götürmemi söyledilerse de, ben kesinlikle red ettim ve çocuğumu çıkarmadım... Onlar gidip arrâfa bunu haber vermişler Arrâf da halkı yanına alarak, bizim çadırın yanına kadar gelip şahsen çocuğu görmesi için ricada bulundu. Ben kesinlikle reddettim... Çocuğu muayene edemiyeceğini anlıyan arrâf, ilk defa yakınında görmüş olmasına dayanarak dedi ki: "Ben, gördüğüm kadarıyla söylüyorum ve inanıyorum ki, bu çocuk ileride peygamber olacaktır."

îbn-i Sa'd ve Hasan bin Tarrâh Kitâbü'ş-Şevâir adlı eserinde Zeyd bin Eslem'den şöyle rivayet eder: "Hz. Halime, Peygamber'i (s.a.v.) süt

evlâdı olarak aldığı zaman, Hz. Amine kendisine demiş ki: "Ey kardeş, iyi bil ki sen, sânı çok büyük olan çocuğu almış bulunuyorsun. Allah'a yemin ederim ki, ben onu hamile olduğu zaman, hâmile kadınların duyduğu ağırlığı hiç duymadım ve1 bana -gördüğüm rü'yâda- denildi ki; "Ey Amine, sen öyle bir çocuk dünyaya getireceksin ki, O, âlemlerin efendisidir. O'nu dünyaya getirdiğin zaman, O'na "Ahmed" adım ver! Bilesin ki bu çocuk; dünyaya geldiği zaman yere yüzü üstüne düşmemiştir; iki eli üzerine düşmüş ve başını yukarı tutarak devamlı semaya bakmıştır." Hâlime, çocuğu alıp yola çıktığı zaman, Amine'nin kendisine söylediklerini kocasına nakletti. Kocası buna çok sevindi. Yolda bindikleri dişi merkepleri kuvvetli ve hızlı yürür oldu... Dişi develerinin sütü çok artıp berekete kavuştular. Halime bunu nakleder ve şöyle der: "Benim sütüm az idi. Kendi çocuğuma yetmezdi. Sütü yetmediği için oğlum bizi sabaha kadar ağlar ve uyutmazdı. Resûlüllâh'ı süt evladı olarak _ alıp emzirmeye başlayınca, sütüm o kadar bereketlendi ki, her ikisi de iyice doyuyordu... Hattâ bir çocuğumuz daha olsaydı, her üçü de iyice doyardı."

"Halime, Resûlüllâh'ı alarak Hüzeyl kabilesinin rahibine gittiği zaman, râhib ona dikkatle bakmış ve: "Ey Arap topluluğu! Geliniz bu çocuğu öldürünüz! Eğer onu sağ bırakırsanız, sizin dininizden olanları öldürecek, Tanrı edindiğiniz putları kıracak, yeni bir dîn getirip onunla size gâlib ve hâkim olacaktır." diye bağırmaya başlamıştı... Halime de, yavrusunu alarak oradan sıvışıp kaçmıştı..."

îbn-i Sa'd ile îhn-i Tarrâh'ın, Abdullah bin Mâlik'in oğlu îsâ'dan rivayetine göre, Hüzeyl kabilesinin rahibi: "Ey Araplar." diyerek değil de, "Ey Hüzeyl ve onun tanrısı!" diyerek feryad etmiş ve: "Bu çocuk, semâdan vahiy bekliyor! îleride peygamber olacak!" demiştir. "Onu öldürünüz, onu mutlaka öldürünüz!..." diye bağırıp tepiniyormuş... Nihayet hayret ve dehşete kapılarak çıldırmıştır. Az sonra da, aklını ve imanını yitirmiş olarak, küfür hâlinde ölüp helak olmuştur."

Yine îbn-i Sa'd ve îbn-i Tarrâh'ın bir rivayeti, îshâk bin Abdullah'tan olup şöyledir: "Peygamber (s.a.v.) Efendimiz'in annesi Amine, O'nu Halîme-i Sa'diye'ye süt evladı olarak verdiği zaman, O'na iyi bakmasını hatırlatmış ve O'nun hakkındaki rü'yasını da ona nakletmiştir. O'na çok iyi bakacağına ve O'nu iyi koruyacağına söz veren Halime, bir ara bir

grup yahûdî ile karşılaşmış. Resüllüllâh'ı dikkatle gözden geçiren yahûdîler: "Bu çocuk yetim midir?" diyerek sormuşlar. Hz. Halime de uyanık davranıp: "Hayır yetim değil. Ben onun anasıyım, işte bu adam da onun babasıdır!" demiş ve yanındaki kocası Hâris'i de O'nun babası olarak göstermiştir. Hayrete kapılan yahûdîler: "Eğer bu çocuğun yetîm olduğunu söylese idi, muhakkak biz onu öldürür idik!" demişlerdir."

Ibn4 Sa'd, Ebû Nuaym, Ibn-i Asâkîr ve îbn-i Tarrâh, Ata bin Ebi Rebâh'tan şöyle nakleder: îbn-i Abbâs demiştir ki: "Halime, O'nu kendi hâline bırakmaz, uzaklara salmaz idi. Birgün O'nun gafletinden istifâdeyle ve sut kardeşi Şeymâ ile birlikte, Öğlenin sıcağında uzağa gittiler. Halime onların peşinden koşturup kendilerine yetişti ve: "Hem de öğlenin bu sıcağında mı?" diyerek çıkıştı. Şeymâ cevabında dedi ki: "Anacığım, biz hiç sıcak görmedik, kardeşimin üzerinde bir siyah bulut bize gölge edip durdu... Biz yürürsek o da yürüdü, biz durursak o da durdu ve üzerimizi gölgelendirdi." Halime O'na dönüp sordu: "Yavrum, Şeymâ'nm dediği doğru mu?" O, cevap verdi: "Evet, doğru."

îbn-i Sa'd'ın nakline göre Zührî demiştir ki: "Hevâzın heyeti geldiği zaman, aralarında Peygamberimiz'in süt amcası Ebû Sevrân da vardı. Peygamb e rimiz'e hitaben dedi ki: "Ya Resûlallâh, ben Seni süt emer çocuk iken gördüm ki Sen; süt emer çocukların en hayırlısı idin. Sütten kesildiğin zaman da, sütten kesilenlerin en hayırlısı idin. Sonra Senin gençliğini de gördüm ki sen, en hayırlı genç idin... Şimdi olgunlaştımz ve, hayırlı-güzel hasletleri kendinizde topladımz." 81[27]

Peygamberimizin Süt Annesi Halime'nin Bir Şiiri

Peygamberimiz'in süt annesi Hz. Halîme'nin söylediği güzel bir şiiri vardı. O bu şiirini söyler, Peygamberimiz de çocukluğunda onunla raks ederdi. îbn-i Tarrâh der ki: "Ebû Abdullah Muhammed bin Muallâ el-Ezdî'nin Kitâbü't-Terkîs'mda şöyle yazılı olduğunu gördüm: Halime'-

81[27] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/103-110.

nin söylediği ve Peygamberimiz'in çocukken kendisiyle raksettiği bir şiiri vardır ve şöyledir:

"Yâ Rabbi! O'nu lütfedip verdin, öyleyse bakî eyle! O'nu, yücelt ve yükselt!

Ve O'nun sayesinde düşmanların bâtıl inançlarını söndürüp yok eyle!... "

îbn-i Seb', El-Hasâis adlı eserinde der ki: "Hz. Halime demiştir ki: Ben ona sağ mememi verir, o da ondan doyuncaya kadar emerdi. Sonra onu çevirir sol mememi verirdim, o ise ondan emmezdi." Bâzı âlimler demiştir ki: O'nun böyle yapması, adaletindendir. Çünkü o biliyordu ki, onun bir süt kardeşi vardır, süt annesinin sütünü emmekte o kendisine ortaktı, onun hakkını da gözetmeli idi." 82[28]

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

PEYGAMBERİMİZİN YARATILIŞI HAKKINDAKİ MUCİZELER VE ÖZELLİKLER

Hâtem-i Nübüvvet Hakkındadır

Buhari ve Müslim, Sâib bin Zeyd'den rivayet ederler. O şöyle demiştir: "Ben, Peygamber (s.a.v.) Efendimiz'in tam arkasına dikilip O'nun iki omzu arasındaki Nübüvvet Mührü denilen kısma dikkatle baktım; gördüğüm, keklik yumurtası büyüklüğünde idi."

Müslim ve Beyhakî'nin Câbir bin Semura'dan rivayeti ise şöyledir: "Ben Resûlüllâh Efendimiz'in iki omzu arasındaki nübüvvet mührünü, tıpkı bir güvercin yumurtası şeklinde gördüm. Rengi de, kendi cesediniri

---

82[28] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/110-111.

rengine yakındı." imâm Tirmizî ise bunu: "Güvercin yumurtası büyüklüğünde ve kırmızımtırak bir bez idi" ifadesiyle vermiştir." 83[1]

Müslim, Abdullah bin Cercls'in şöyle dediğini rivayet eder: "Ben, Peygamberimizin iki omzu arasındaki nübüvvet mührüne baktığım zaman onu; sol omuz kemiğinin çıkıntısı yanında ve üzerinde siyahımsı benler bulunan bir yumru hâlinde gördüm."

îmam Ahmed ve Beyhakî de Kurre'nin şöyle dediğini nakleder: "Ben dedim ki: "Ey Allah'ın Resulü, omzunuzdaki mührü bana gösterir misiniz?" Peygamberimiz buyurdu ki: "Elini uzat!" Elimi uzattım baktım, omzu ucunda, yumurta büyüklüğünde bir şeydi."

Yine İmam Ahmed, Beyhakî ve îbn-i Sa'd, çeşitli tarikler ile Ebû Ramse'den şöyle rivayet ederler: "Ben babamla birlikte Peygamberimiz'e gitmiştim. O'nun iki omzu arasındaki mühre baktığımda onu, (güvercin yumurtası büyüklüğünde) bir ur şeklinde gördüm."

İmam-ı Buhârî'nin Tarih'inde, BeyhakVnin Sünen'inde Ebû Saîd'den rivayetlerine göre, o şöyle demiştir: "Peygamber Efendimiz'in iki omuzları arasındaki mühür, bir et çıkıntısı idi" Tirmizi de: "Arkasında, yumru hâlinde bir et parçası idi" şeklinde rivayet eder.

Yukarıda geçen bir bahiste görüldüğü veçhile ve Beyhakî'nin rivayeti ile, Selmân-ı Fârisî de bu hususta şunları söylemektedir: "Ben Peygamber'e (s.a.v.) gittiğim zaman, ridâsını omuzundan biraz sarkıtıp: "Ey Selmân, sana söylenen mührü görmek istersen bak!" buyurdular. Baktığımda, iki omuzu arasında, güvercin yumurtası büyüklüğündeki mührü gördüm."

Ahmed, Tirmizî ve sahihtir kaydiyle Hâkim, Ebû Ya'lâ ve Taberânî Ulba bin Ahmed'den o da Ebû Zeyd'den şöyle rivayet ederler: "Resûlüllâh Efendimiz bana dediler ki: "Ey Ebû Zeyd, bana yaklaş ve elinle arkamı meshet!" Yaklaştım ve elimle arkasını meshedip parmaklarımı mühür üzerine koydum."-Yanındakiler Ebû Zeyd'e: "Mühür nedir?" diye sordular. O da: "Omuzundaki toplu olarak bitmiş olan kıllardır" cevabını

83[1] İmam, aynı zamanda: "Bu hadis, hasendir, sahihtir" demiştir. Bakınız, hadis no" 3644

verdi."

Taberanı ile îbn-i Asâkîr ise Ebû Zeyd bin Ahtab'dan şöyle rivayet ediyor: "Ben Peygamber Efendimizin iki omzu arasındaki mührü; kan alma şişesinin vurulduğu yer kadar büyüklükte, bir et çıkıntısı olduğunu gördüm."

îbn-i Asâkîr ve Târih-i Nisabur adlı eserinde Hâkim, îbn-i Ömer'den şöyle rivayet ederler: Hâtem-i Nübüvvet, Peygamber (a.s.)'ın arkasında fmdık büyüklüğünde bir et parçası olup üzerinde "Muhammedün Resûlüllâh" yazısını andırır bir şekil vardı."

Ebû Nuaym ise, Selman'dan şöyle rivayet etmektedir: "Bu nübüvvet mührünün bâtınında: "Allah birdir, O'nun ortağı yoktur, Muhammed ise Allah'ın Resulüdür!1" diye yazılı idi. Zahirinde ise "Nereye isterse oraya teveccüh et! Bil ki sen, mansûr ve muzaffersin!" diye yazılıdır84[2]

Taberanı ve Ebû Nuaym El-Ma'rife adlı eserinde Abbâd bin Ömer'den şöyle rivayet ederler: "O'nun iki omzu arasındaki nübüvvet mührü, küçük bir oğlağın diz kapağındaki mühür gibiydi ve Resûlüllâh bu mührün görülmesinden pek hoşlanmazdı."

İbnü Ebî Hayseme tarihe dâir yazdığı eserinde, Hz. Aişe'den naklen der ki: "Nübüvvet mührü, siyah bir ben idi, biraz sarıyı andırıyordu... Benin etrafında, at yelesi gibi sık kıllar vardı..."

İZAH: Alimlerimiz dediler ki; Peygamber Efendimiz'in iki omuzu arasında bulunduğu rivayet edilen nübüvvet mührü hakkındaki sözler; birbiriyle farklı bulunmaktadır. Fakat aslında bu, mühim bir ihtilaf

---

84[2] Bunu, bu şekilde Hakîm-İ TIrmızî dahi rivayet etmiştir. Fakat tahkîk ehli âlimlerimizden imamn Kastaiânî Ei-Mevâhibü'l- Ledünniye adlı kitabında, Şeyhu'l-lslâm İbn-i Hacer el-Askalâni'den naklen derki: "Resûiüllâh'ın omuzundaki mühür; kan alma şişesinin izi gibiydi, siyah bir bendi, yeşil bir bendi, üzerinde Muhammed Allah'ın Resulüdür diye yazılı idi." gibi rivayetlerden hiç biri, sabit değildir! Bilakis bunların bâzısı büsbütün batıl, bâzısı da zayıf rivayetlerdir. Bu gibi rivayetleri sükutla geçiştirmek, doğru değildir. Hafız İbn Hibban'ın Sahih'inde bu gibi rivayetlerin bulunduğuna bakarak sakın aldanma! Çünkü o, bu rivayetleri sahih saymakla fahiş bir hataya düşmüştür. Ayrıca, Hafız Nureddin el-Heytemi'nin de bu konuda "Bazı raviler, Resulüllah'ın iki omuzu arasındaki mühür ile, yazı ve mektuplarını mühürlediği mührü , birbirine karıştırmışlardır" dediğiğini bildirmektedir. (Mevahib ve Şerhi Zerkani, 1156).

sayılmamalıdır. Zira bu râvîlerden her biri, bir benzetme yoluyla rivayet etmekte ve rivayetleri arasında önemli bir fark bulunmaktadır. Râvîlerden biri: "Bir keklik yumurtası büyüklüğünde idi" derken biri: "Güvercin yumurtası kadardı" demekte; bir diğeri de: "Bir keçi yavrusunun dizindeki mühür kadardı" demektedir. Biri: "Bir et yumrusu idi" derken, biri: "Bir et çıkıntısı idi" demekte; biri "Siyah bir bendi" derken bir diğeri: "Şişenin kan almak için vurulduğu yerde bıraktığı iz gibiydi." demektedir. Yâni, bunların hepsi birbirine yakın şeylerdir. Ve gerçekten o, bir et parçasından ibaret idi. îşte, âlimlerimiz böyle izah etmektedirler. Bunlar arasından îmam-ı Kurtubî ise şöyle demektedir: "Sabit ve sahih olan hadisler delâlet eder ki, Resûlüllâh Efendimiz'in iki omuzu arasındaki mühür; sol omuz yanında kırmızımtırak renkte ve çıkıntı halinde bir şey idi. Küçülüp azaldığı zaman güvercin yumurtası şeklinde oluyor, büyüyüp şiştiği zaman da yumruk kadar oluyordu... (Resûlüllâh'm vefatı zamanında ise, şişkinlik kaybolmuştu...)

Süheylî de demiştir ki: "Nübüvvet mührü, sol omuz kemiğinin çıkıntısı yanında idi. Çünkü peygamber (a.s.) şeytanın vesvesesinden masum bulunuyordu. Mührün bulunduğu yer de; kalbin karşısında olup şeytanın vesvese vermesine engeldi..." Alimler, "Resûlüllâh'in iki omuzu arasındaki mührün doğuştan mı, yoksa doğduktan sonra mı vurulduğu üzerinde ihtilaf ettiler. İkinci şıkkı tercih edenler, yukarıda geçen ve O'nun süt emmesi ile ilgili bulunan Şeddâd bin Evs hadisini, delil tutarlar. Az önce işaret ettiğimiz gibi, bu mühür, Resûlüllâh'm vefatından sonra da kaybolmuştu... Bunu, ayrıca O'nun vefatı bölümünde anlatacağız... Bu konuda, Hâkim'in Müstedrek'inde, Vehb bin Münebbih'ten şu rivayeti vardır:

"Cenâb-ı Hakk'ın gönderdiği bütün peygamberlerin sağ elleri içinde bir peygamberlik nişanı vardı. Ancak, bizim peygamberimiz müstesna. Zira O'nun peygamberlik nişanı, iki omuzu arasında idi85[3]

85[3] Hafız, Allâme eş-Şâmî bu rivayet hakkında tevakkuf gösterip; "Ben, bu rivayetin sahih olabileceğini zannetmiyorum! Lütfen senedine nazar kılınsın... Bu rivayet Vâkidî tankından gelmektedir. Vâkidî ise metruktür Hattâ hadîs ilmi âlimlerinden bir topluluk; onun yalancı olduğunu söylemişlerdir" demektedir. (Bakınız, Şerhu'z-Zerkânî Alel-Mevâhibı'l-Le-dünniye, 1/156).

Sevgili Peygamberimizin Mübarek Gözleri İle İlgili Özellik Ve Mucizeler

Yüce Allah Kur'ân'da buyuruyor ki: "Muhammed'in gözü şaşmadı ve sının aşmadı." (Necm, 17).

îbn-i Adiyy, Beyhakî ve îbn-i Asâkir Aişe'den şöyle rivayet ederler: O demiştir ki: "Peygamber Efendimiz, ışıkta gördüğü gibi karanlıkta da görür idi."

Beyhakî'nin rivayetine göre, bu hususu îbn-i Abbas şöyle ifade etmiştir: "Resûlüllâh Efendimiz, gündüzleyin ışıkta gördüğü gibi, geceleyin karanlıkta da görürdü."

Buharı ve Müslim, Ebû Hüreyre'den ittifakla şöyle rivayet ederler: O demiştir ki: "Bir defasında Resûlüllâh Efendimiz bizlere hitaben: "Siz benim yalnız ön tarafı mı gördüğümü sanıyorsunuz? Vallahi sizin rukûnuz da, secdeleriniz de bana gizli değildir! Ben sizi arkamdan da görmekteyim" buyurdular.

Müslim ise Enes'ten şöyle rivayet eder: "Resûlüllâh Efendimiz buyurdular ki: Ey insanlar! Ben sizin imâmınızım. Rükû ve secdelerinizi benden önce yapmayınız. Çünkü ben sizi, hem önümden, hem de arkamdan görmekteyim."

Abdürrâzzâk, Hâkim ve Ebu Nuaym da Ebu Hüreyre'den şöyle rivayet ederler: "Peygamberimiz buyurdu: Ben ön tarafımı da, arka tarafımı da görürüm." Yine Ebu Nuaym Ebu Saîd el-Hudrî'den şöyle nakleder. O demiştir İd: "Bir defasında Peygamberimiz, "Ben arkamdan da görürüm!" buyurdular.

El-Humeydî Müsned'inde, îbn-i Münzir Tefsîr'inde ve Beyhakî, Mücâhîd'den naklen demiştir ki: "Peygamberimiz (s.a.v.), önünden rahatlıkla gördüğü gibi, arkasından ve saflar arasından da rahatlıkla

---

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/115-117.

görürdü." Mücahid bu açıklamayı, aşağıdaki âyet-i celile dolayısiyle yapmıştır. Şöyleki: "O ki, gece namaza kalktığın zaman seni görüyor. Secde edenler arasında senin dolaşmanı da görüyor." 86[4]

Alimlerimiz diyorlar ki: Bu Önden de, arkadan da görmek işi; hakîki bir idraktir ve mucize kabilinden olup Peygamberimiz'e mahsustur; O'na ait büyük özelliklerden biridir. Sonra bu görme işinin, O'nun iki gözüyle olması da caizdir. Ve görülen şeyin karşısında bulunma şartı olmaksızın, yâni hârika'1-âde bir şekilde görmesi gerçekleşmektedir. Ehl-i sünnet'e göre, görülen şeyle karşı karşıya bulunmak şart değildir. Hak olan da budur. Nitekim âhirette Allah'ı görmek de haktır. Fakat bunda da karşı karşıya bulunmak şart değildir.

(Bâzıları da demiştir ki: Peygamberimiz'in arkasında iğne deliği kadar bir gözü vardı. Onunla hiçbir engel tanımadan görür idi. Bu tefsir ise, zayıftır. Kabul edilemez bir durumdadır.) (Suyûti)87[5]

Peygamberimizin Mübarek Ağzı, Tükrüğü Ve Dişleri

Vâil bin Hucr'dan Ahmed, İbn-i Mâce, Beyhakı ve Ebû Nuaym rivayet ediyor. O demiş ki: "Peygamberimiz bir kuyunun başında iken kendilerine bir kova su verildi, ondan içti, sonra kalanını kuyuya döktü. Derhal bu kuyudan etrafa misk gibi bir güzel koku yayıldı." Ebû Nuaym'ın rivayetine göre Enes diyor ki: "Peygamberimiz'in evinde bir kuyu vardı Medine'de suyu ondan daha tatlı olan bir kuyu yok idi,"

Beyhakı ve Ebû Nuaym Peygamberimiz'in azadlısı Ruzeyne'den şöyle rivayet ederler: "Peygamberimiz, Aşûra günü kızı Fâtıma'mn ve diğerlerinin süt emer çocuklarını çağırır ve mübarek tükrüğünden o çocukların ağzına bir miktar bulaştırırdı. Çocukların analarına da: "Akşama kadar onlara süt vermeyiniz!" diye tenbih eder, akşama kadar

---

86[4] Şuara suresi, 218, 219

87[5] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/117-118.

çocuklara O'nun tükrüğü kâfi gelirdi."

Taberani de Umeyre binti Mes'âd'dan şöyle nakleder, O demiştir ki: "Ben, dört kardeşim ile birlikte biat etmek üzere Hz. Peygamber'e gittiğimde, O kadid (yâni güneşte kurutulmuş bîr et parçası) yiyiyordu. Mübarek ağzında bir miktar kadid çiğnediler ve bana verip "Birer parça hepsine ver, ağızlarında çiğnesinler!" buyurdular. Hepimiz öyle yaptık ve içimizden hiç biri, yaşadığı müddetçe ağzında fena kokudan eser duymadı."

Yine îmam-ı Taberani rivayet ediyor: Ebû Ümâme şöyle demiştir: "Bir kadın vardı, dili kötü idi. Bir ara Peygamb erimiz'in yanma geldi. Bu sırada Resûlüllâh kadîd yiyordu. Kadın dedi ki: "Ondan bana vermez misin?" Resûlüllâh, önündeki kadidden bir miktar ona uzattı. O: "Hayır, ondan değil, ağzmdakinden vermelisin!" dedi. Peygamberimiz de ağzmdakini çıkarıp ona verdi. O da onu yedi. Bu olaydan sonra, o kadının dilinden bir daha kötü ve çirkin bir söz işitilmedi..."

Beyhakı Umer bin Şebbe'den, o da Ebû Ubeyd en-Nahvî'den nakleder: Bir gün, Amir bin Kureyz, oğlu Abdullah'ı alarak Resûlüllah'a getirmiş. Abdullah o sırada beş yaşında imiş. Resûlüllâh tükrüğünden bir miktar onun ağzına koymuş... O, büyüdü ve o kadar kuvvetli ve bereketli oldu ki, çakmağını taşa vursa su çıkarırdı..."

Yine Beyhakî Muhammed bin Sâbit'ten şöyle rivayet eder: Onun babası Sabit, Abdullah bin Übeyy'in kızı Cemîle'yi boşadığı zaman o Muhammed'e hâmile idi. Cemile çocuğunu doğurduğu zaman, kocası Sâbit'in kendisini boşamasına kızarak: "Vallahi onun çocuğunu emzir-mem!" diye yemin etmişti... Peygamberimiz de duruma muttali olarak onun kendisine getirilmesini istemiş, Sâbit'in oğlu Muhammed'i kendisine getirdikleri zaman, mübarek tükrüğünden onun ağzına bir miktar bırakmış ve: "Onu, ihtiyacı oldukça bana getiriniz!" buyurmuştur. Sabit diyor ki: Çocuğumu üç gün Hz. Peygambere götürüp getirdim. Sonra araptan bir kadın ile karşılaştım. Bana: "Sabit bin Kays kimdir?" diye soruyordu. Ben: "Onu ne yapacaksın?" dedim. Dedi ki: "Bu gece rüyamda bana, Sabit bin Kays'in oğlu Muhammed'i emzirmem söylendi." Ben de dedim ki: "Sabit benim. îşte bu da, oğlum Muhammed'dir. Götür emzir!"

îbn-i Asakîr'in Ebû Cafer'den nakline göre o şöyle demiştir: "Bir gün Hasan, Resûlüllah ile birlikte bulunuyordu. Hasan iyice susamıştı. Resûlüllah onun için su aradı bulamadı. Dilini çıkarıp, Hasan'm ağzına koydu. Hasan, Resûlüllah'm dilini emdi ve susuzluğu gitti...

Yine İbn-i Asâkir ve Taberanî, Ebû Hüreyre'den rivayet ederler, o demiştir ki: "Biz, peygamberimizle birlikte gidiyorduk. Nihayet bir yoldan geçtiğimiz sırada bir ses duyuldu. Bu ses, Hasan ve Hüseyin'in sesi idi. Analarının yanında oldukları halde ağlıyorlardı. Resûlüllah sür'âtle gidip niçin ağladıklarını sordu. Anaları: "Susuzluktan" dedi. Resûlüllah su aradı ise de, bir damla su bulunamadı. İçeride Resûlüllah'ın: "Çocukların birini bana ver" dediğini duydum. Çocuğu anasından alıp bağrına basmış, susturmaya çalışmıştı. Fakat çocuk var sesiyle ağlayıp bağırıyordu... Peygamberimiz mübarek dilini çıkarıp ağzına koydu, o da O'nun dilini emmeye başladı. Sonunda susuzluğunu giderdi ve susup sükûnete erdi. Artık sesi duyulmuyordu... Diğeri ise ağlamasına devam ediyordu. Onu da anasından alıp bağrına bastı ve mübarek dilini verip emdirdi. O da susup sükûnete erdi,"

Dâremî, Tirmizî (Şemâü'de), Beyhakl, Taberanî (el-Evsat'ta) ve îbn-i Asâkir, îbn-i Abbas'tan rivayet ederler. O demiştir ki: "Resûlüllah'ın (s.a.v.) ön dişleri, ince ve biraz seyrek idi, konuştuğu zaman, nûr gibi parlar ve iki ön dişleri arasından ışık saçardı..."

Taberanî de Ebu Kursâfe'den şöyle nakleder: "Ben, annem ve teyzem, Resûlüllah'a gidip biat ettik. Döndüğümüz zaman annem ve teyzem dediler ki: Yavrum, bizler Hz. Peygamber kadar güzel, O'nun kadar temiz, O'nun kadar güzel ve tatlı konuşan birisini görmedik... Konuşurken mübarek ağzından sanki nûr çıkıyordu..." 88[6]

Peygamberimizin Mübarek Yüzünün Müstesna Güzelliği Ve Özelliği

88[6] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/119-120.

Bu konuda, îbn-i Asâkir Câbir'den şöyle rivayet eder: "Peygamberimiz buyurdular ki: Cebrail bana gelip Rabbim'in selamını ve şöyle buyurduğunu tebliğ eyledi: "Habîbim Ben, Yusuf un güzelliğini kürsî'nin nurundan verdim. Senin güzelliğini ise, arşımın nurundan verdim!"

(Bunu böyle rivayet eden İbn-ı Asakîr, aynı zamanda bu rivayetin durumu hakkında bilgi vermiş ve aynen şöyle demiştir: "Bu rivayetin senedinde mechûi bir râvi vardır ve bu hadîs, münkerdır.")

îbn-i Asâkir Aişe'den, onun şöyle dediğini rivayet etmektedir: "Ben, seher vaktinde dikiş yapıyordum... İğnemi düşürdüm, aradım ise de bulamadım. Bu sırada Resûlüllah içeri girdiler. O'nun yüzünün nuru ile, iğnemi buldum. Ben, bunu kendisine de söyledim. Bunun üzerine buyurdular ki: 'Yâ Aîşe, yazıklar olsun, yine yazıklar olsun, yine yazıklar olsun o kişiye ki, benim yüzüme bakmaktan mahrum olmuştur!..."

Not: İbn-i Asâkîr, bundan önceki rivayetinin münker olduğunu bildirdiği halde, bu rivayeti hakkında sükût etmiştir... Halbuki bu rivayet, bundan öncekinden daha münkerdir... Bir İbn-i Ubeyy ki, Peygamberimizin yüzüne defalarca bakmış, arkacında günlerce namaz kılmış, fakat O'na ve O'nun getirdiği dine inanmakta samimî olmadığı için, kendisine yazıklar olmuştur... Hiç peygamberinin yüzünü görmediği halde, O'na ve O'nun dînine olan inancında samimi oldukları İçin, nice milyon insan ise, mes'ud ve bahtiyar olmuşlardır. 89[7]

Peygamberimizin Koltuk Altının Bembeyaz Oluşu

Buharı ve Müslim, Enes'den şöyle rivayet ediyorlar. O demiştir ki: "Ben Resûlüllah'ı (s.a.v.); ellerini kaldırmış dua ederlerken gördüm, ellerini, koltuklarının beyazlığı görülecek derecede kaldırmış idi."

îbn-i Sa'd da, Câbir'den şöyle nakleder: "Peygamber Efendimiz, secde ettikleri zaman, koltuklarının beyazlığı görülürdü..." Yine ashâb-ı

89[7] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/120-121.

kiramdan pek çokları, Peygamber Efendimiz'in koltuk altının bembeyaz olduğuna dâir müteaddid hadisler rivayet etmişlerdir...

Allâme Muhibbü'd-Din-i Taberî bu hususta der ki: "Bütün insanlarda, koltuk altının rengi, kendi derilerinin renginden biraz değişikliğe uğramış bir vaziyettedir... Peygamberimiz'de ise, bunun tersine, bembeyaz idi. Bu, kendilerine hâs, bir özellik idi..."

İmam Kurtubî de, buna yakın açıklamalarda bulunmuş ayrıca Peygamber Efendimizin koltuk altında kıl olmadığını da ifade etmişlerdir..." 90[8]

Onun Lisanı Ve İfadesindeki Özellik

Ebâ Ahmed el-Gıdrîf, îbn-i Mende, Ebû Nuaym, İbn-i Asâkîr; Büreyde tarîki ile Ömer îbnü-l Hattâb'dan rivayet ediyorlar. O demiştir ki: "Ben, Resûlüllah Efendimiz'e hitaben: "Ey Allah'ın Resulü, sen,-hep bizim aramızda büyüdüğün halde, niçin hepimizden daha fasîh (açık ve düzgün) konuşuyorsun?" diye sordum. Peygamberimiz de cevabında buyurdular ki: "Ey Ömer, ceddim Ismâîl (a.s.)'m dilindeki fesahat, zamanla halk içinde hayli ihmâl edilmiş idi. Şu islâm devrinde kardeşim Cebrâîl gelip bana, bu dilin bütün güzellik ve inceliklerini Öğretmiştir..."91[9]

90[8] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/121.

91[9] Şüphesiz, sevgili ve büyük peygamberimiz (s.a.v.); bütün insanların en fasîhi idi. Son derece açık ve düzgün konuşurlardı. Bâzan, sözleri iyice anlaşılsın diye üç defa tekrarlardı. Konuşmalarında, hiçbir kapalılık ve pürüz bulunmazdı. Bütün sözleri, gayet fasîh ve vazıh idi. Asla esrarlı veya ta'kîydli değildi. Yâni, gizlilik ve kapalılık bulunmazdı. Zira, kapalı veya sırlı konuşulmasını hiç sevmezlerdi. Zâten bunu da, açıkça yasaklamış bulunuyorlardı. Nitekim bir hadislerinde aynen şöyle buyurmuşlardır: "Ben, îmânda açıklık ve kesinliği, amelde ise kolaylığı esas edinmiş bir din ile gönderildim! Her kim, benden sonra bu dinde, dînin bu iki büyük özelliğine aykırı gider (ve dinde kapalılık ve zorluk çıkarırsa = teşdid ve ta'kîyd'e yönelirse,) bilsin ki o kişi benden değildir!" (El-Câmius-Sağîr ve Şerhi Es-Siracü'l-Münîr, 2/131).

Beyhakî Şuabü'l-îmân adlı kitabında, îbnü Ebüd-Dünyâ Kitâbü'l-Matar da, Hatîb Kitâbü'n-Nücûm'da, aynı zamanda îbn-i Ebî Hatim ile îbn-i Asâkîr; Muhamed bin îbrâhim et-Teymî'den rivayet ederler. O şöyle demiştir: Ashâb dediler ki: "Ey Allah'ın Resulü, biz senden daha fasîh konuşanı görmedik. Bunun hikmeti nedir?" O da buyurdu ki: "Neden böyle olmasın! Biliyorsunuz ki, Kur'ân benim lisanımla, hem de gayet açık bir Arapça ile indirilmiştir!"

Yine îbn-i Asâkîr, Muhammed bin Abdurrahmân ez-Zührl'den rivayet ediyor: Adamın biri Peygamberimiz'e hitaben: "Yâ Resûlallah kişi, kendi hanımına müdâleke (yâni oyalama) yapar mı?" diye sordu. Peygamberimiz de: "Evet, eğer hanımı müflic ise" buyurdu. Bunu duyan Ebû Bekir: "Ey Allah'ın resulü,, o adam size ne sordu ve siz ona ne cevap verdiniz?" diye sordu. Bunun üzerine de peygamberimiz şöyle buyurdular: "Adam bana: Kişi kendi hanımına müdatele (oyalama) yapar mı? diye sordu. Ben de kendisine: "Eğer hanımı müflic ise evet" diye cevap verdim." Bunun üzerine Ebû Bekir: "Ey Allah'ın Rasûlü, ben Araplar arasında çok dolaştım, fakat, sizin gibi düzgün ve güzel konuşanı görmedim" demekten kendisini alamamıştır. Peygamber Efendimiz de: "Ey Ebû Bekir, beni Rabbim edeblendirdi ve ben, Sa'd Oğulları kabilesinde büyüdüm!" diyerek karşılık verdiler." 92[10]

lbn-i Sa'd Yahya bin Yezîd es-Sa'dt'den rivayet ediyor. O şöyle demiştir: Peygamber Efendimiz buyurdular ki: "Sizin en iyi ve düzgün konuşanınız benim! Ben, Kureyş'tenim! Ve benim lisanım, Sa'd Oğullarının lisanıdır!"

Tâbiîn'in büyüklerinden İmam-ı Zührî, Urve tarîki İle Hz. Aişe'den nakleder. O demiştir ki: "Peygamberimiz konuşurken acele etmez, tane tane ve son derece açık olarak konuşurlardı." Hz. Enes de şöyle bildirmektedirler: "Peygamber Efendimiz, konuşurlarken, manası iyice anlaşılsın diye sözlerini üç defa tekrarlar idi." (Bakınız, Cem'u'l-Vesâfl Fî Şerhı'ş-Şemâil, 1/8-9).

işte, dînî ve tarihî gerçekler bu merkezdedir. Buna rağmen, her nedense ve hangi maksada matûfen ise; bunun aksini İddia edenler de olmuştur

92[10] Burada Müflic olarak geçmekte olan kelimenin doğrusunun Mülfic olduğu bildirilmekte ve Hgiii rivayet hakkında geniş bilgi verilmektedir: Bakınız, (Keşfü'l-Hafâ, 1/70)

Taberanî de Ebû Saîd el-Hudrî'den şöyle rivayet etmektedir. O demiştir ki: "Sizin en güzel konuşanınız benim! Ben Kureyş içinde doğdum ve Sa'd Oğulları içinde büyüdüm! Benim konuşmama, pürüz ve hatâ nereden gelecek?" 93[11]

Peygamberimizin Mübarek Kalbi Hakkındadır

Cenâb-ı Hak İnşirah Sûresinin 1. âyetinde şöyle buyurmaktadır: "Habibim, biz senin göğsünü açıp genişletmedik mi?"

îmâm-ı Beyhakî'nin tahricine göre, îbrahîm bin Takman bu âyetin manasını Sa'd'a sormuş, o da ona Katâde'nin Enes'ten naklettiği şu bilgiyi vermiştir:

"Peygamberimizin göğüs hizasından tâ karnının alt kısmına kadar yarılıp açılmıştır... Kalbi çıkartılmış ve altından bir tas içinde yıkanmış, sonra îmân ve hikmetle iyice doldurulmuş, yerine iade edilmiştir..."

îmâm-ı Ahmed ve Müslim, Enes'ten naklen şu bilgiyi vermektedir: "Peygamber Efendimiz, çocuk arkadaşları ile oynarken Cebrail (a.s.) gelmiş ve O'nu alıp yere yatırmış, göğsünü yararak kalbini çıkarmış, kalbini yararak içinden bir pıhtı çıkarmış ve: "îşte bu şeytanın nasibidir!" demiştir. Sonra O'nun kalbini altın bir tas içinde zemzem ile yıkamış, sonra kalbini iyileştirip yerine iade etmiştir. Yanındaki çocuklar ise, koşarak O'nun dadısına gitmişler ve: "Muhammed'i öldürdüler" diyerek feryad etmişlerdir... Onlar da koşarak gelmişler ve Peygamberimiz'i, rengi uçuk bir vaziyette bulmuşlardır."

Enes diyor ki: "Ben, Peygamber Efendimiz'in göğsündeki dikiş yerini görmüştüm."

Ahmed, Baremi, sahihtir kaydiyle Hâkim, Beyhâki, Taberanî ve Ebû Nuaym, Utbe bin Abd'den rivayet ederler. O, Peygamberimiz'in şöyle buyurduğunu söylemiştir: "Ben, süt annem Halîme'nin bir çocuğu ile

---

93[11] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/121-123.

hayvanları gezdirmek için çıkmıştım. Yanımıza yiyecek bir şey de almamıştık. Ben süt kardeşime dedim ki: "Kardeşim, haydi annemize git de bir miktar yiyecek getir." O yiyecek getirmeye gitti. Ben de hayvanların yanında kalmıştım. Derken iki beyaz kuş geldi. Biri diğerine: "Bu, O mudur?" dedi. Diğeri de: "Evet" dedi. Hemen beni alıp yere sırtüstü yatırdılar ve derhal karnımı yardılar. Sonra kalbimi çıkarıp yardılar ve içinden iki parça siyah pıhtı çıkardılar. Biri diğerine: "Kar suyunu bana ver!" dedi ve onunla göğsümün içini iyice yıkadı. Sonra: "Dolu suyunu bana ver!ı; dedi ve onunla da kalbimi iyice yıkadı. Sonra: "Sekîneti bana ver!" dedi ve onu kalbime serpti... Sonra yine bunlardan biri diğerine dedi ki: "Haydi hemen kalbini dik!" O da hemen kalbimi dikti ve üzerini peygamberlik mührü ile mühürleyip kapattı... Sonra dedi ki: "Haydi onu terazinin bir kefesine koy, öbür kefesine de ümmetinden bir kişiyi koyup tart!" O da öyle yaptı ve benim ağır geldiğimi görüp: "Eğer biz bunu, ümmetinin tamamı ile tartsak, yine ağır gelecektir" dedi. Sonra beni kendi hâlime bırakıp gittiler. Ben ise, şiddetli bir şekilde korkmuştum. Sonra toparlanıp süt anneme gittim ve başıma gelenleri anlattım ve onun yanlış anlamasından endişe ettim. Q da: "Allah saklasın!" diyerek Allah'a olan güvenini ve endişeye mahal olmadığım ifade etti. Bir deve hazırlayarak yola çıktık. Beni devenin havuduna bindirdi, kendisi ise arkasına bindi. Böylece Mekke'nin yolunu tutttuk. Aileme geldiğimizde o dedi ki: "Ey Amine, işte emânetim ve zimmetim! Hiç bir kusurum olmaksızın teslim ediyorum!" Ben, başımdan geçenleri öz anneme da anlattım. O hiç bir korku ve endişeye kapılmadı ve dedi ki: "Bu senin büyük bir özelliğindir! Zâten ben seni doğurduğum zaman, benden büyük bir nûr çıktı ve Şam'daki sarayları aydınlattı..."

Yine bu hususta bazı kaynakların Ebû Hüreyre'den naklen verdikleri bigiye göre, bu manevî ve meleklerin tavassutu ile olan "Kalb Ameliyatı" sırasında, Sevgili Peygamberimiz'in "Hiç acı duymamıştım" buyurduğu da haber verilmektedir... Ayrıca denilmektedir ki: "...Kalbimi yardıktan sonra: "Kin ve hasedle ilgili bütün duyguları çıkar at!" dedi. O da kan pıhtısına benzer bir şey çıkarıp attı... Sonra yine dedi ki: "Şefkat ve merhamet duygularını kalbine iyice yerleştir!" O da kalbime gümüş renginde bembeyaz şeyler koydu. Sonra: "Haydi geçmiş olsun, mübarek olsun!" diyerek gittiler... Ben de o günden sonra herkese karşı daha

şefkatli ve daha merhametli oldum... Küçük büyük herkesi sevdim..." '

Bunu nakledenlerden Ebû Nuaym der ki: Râvilerden Mûaz bin Muhammed, bunu rivayet etmekte ve: "O sırada Peygamberimiz on yaşında idi" demekle yalnız kalmıştır. Diğer râvîler buna katılmamıştır.

Ebû Nuaym Yunus bin Meysere'den naklediyor. O demiştir ki: Resûlüllah şöyle buyurdular: Melek bana geldi, kalbimi çıkarıp yardı ve elindeki altın tas içinde yıkadı. Karnımın içini de iyice temizleyip toz şeklindeki bir ilacı serperek iyileştirdi. Sonra da dedi ki: "Çok kuvvetli ve sabit bir kalb! Neyi kavrarsa güzel muhafaza eder... Gözlerin görür, kulakların da işitir ve sen Allah'ın Resulü Muhammed'sin! Peygamberlerin sonuncusu ve hâtemisin! Senin kalbin selimdir, lisanın sâdıktır, nefsin itmi'nânlıdır, huyun güzeldir!..."

(İbn-ı Ganem'in rivayeti de buna yakındır).

Müslim Enes'ten rivayet eder. Resûlüllah şöyle buyurmuştur: "Ben ailemin yanında idim. Cebrail beni Zemzem'in yanına götürdü, göğsümü yarıp kalbimi zemzemle yıkadı. Sonra içerisi îmân ve hikmetle dolu olan bir altın tas getirip onu göğsüme boşalttı..."

Enes der ki: "Resûlüllah Efendimiz, bunu söyledikleri zaman bize göğsündeki yarılan kısmı göstermişti." Sonra Resûlüllah devamla: "Sonra melek beni alıp Mîrâca çıkardı" buyurdular ve Mirac'la ilgili hadîsi sonuna kadar zikrettiler."

Bu konuda imâm Beyhakî diyor ki: "ihtimaldir ki Resûlüllah Efendimizin göğsünün yarılması mucizeleri, birkaç defa vâki olmuştur.

Birincisi süt annesi Halîme'nin yanında iken,

ikincisi peygamber olarak gönderildiği sırada,

üçüncüsü de Mîrâc gecesi'nde olmuştur..."

Ben de derim ki, süt annesi Halîme'nin yanında iken, göğsünün yarıldığına dâir müteaddid rivayetler, kendi bahsinde de bundan önce geçmişti. Diğerleri de, peygamber olarak gönderilmesi ve Mîrac mucizesi bahislerinde gelecektir. Bunların hepsini gözönüne alarak deriz ki, Peygamberimiz'in göğsünün yarılması olayı, gerçekten bir defa

değil, birkaç defa vukua gelmiştir ve bu üç defa olmuştur. Bu hususta âlimlerimizden Süheylî bunun iki defa olduğunu söylemiştir. Keza îbn-i Dıhye ile îbn-i Müneyyer de bu görüştedir... Üç defa vukua geldiğini açıkça beyan edenlerden, Ibn-i Hacer'i de zikredebiliriz... O, bu hususta bir de güzel bir açıklama yapmış ve: "Bu, aynı zamanda yıkama ve temizlemedeki sünnet olan üçlemeye benzemektedir... Buna üç ayrı vaktin ayrılmış olması da çok manalıdır. Birincisi, şeytani vesveselerden korunmada, en mükemmel bir hâl üzere yetişip gelişmesi için seçilen sabîlik vaktidir. İkincisi, Vahiy gibi ilâhî bir imameti tam bir ehliyetle yükleneceği ba's vaktidir. Üçüncüsü ise; ilâhî huzura çıkarılacağı ve yüce Allah'a en yakın makamda münâcâtta bulunacağı Isrâ ve Mîrâc zamanıdır."

"Göğsün yarılıp yıkanması" olayının Peygamberimiz'in özelliklerinden olup olmadığı üzerinde ihtilaf edilmiştir...

İbnü'l-Müneyyer demiştir ki: "Bu, bizim Peygamberimiz'e mahsustur, diğer peygamberlerde böyle bir hal olmamıştır... Peygamberimiz'in bu özelliği, Hz. ibrahim tarafından kurban edilmek istenen oğlu ismail'in kurban edilmeğe cânü gönülden razı olup sabretmesi gibidir... Hattâ ondan daha büyük bir sabır isteyen büyük bir ibtiladır. Zira Hz. Ismâîl, sâdece kurban edilmek durumuna mâruz kalmıştır, fakat kurban edilmemiştir, Yâni Cenâb-ı Hak buna mâni" olmuştur. Peygamber Efendimiz ise, bırbüyük ibtilâyı hem de üç defa olmak üzere ve bir hakikat olarak yaşamıştır. Bilhassa öz ailesinden uzakta, gurbet ilde: Benî Sa'd kabilesinde küçük bir çocuk iken büyük korkular içinde geçirdiği "Şerh-ı Sadr" denilen bu kalb ameliyatını yaşamış olması sabır ve metanet bakımından, çok büyük bir olay olmuştur. Sâdece Peygamber Efendimiz tarafından yaşanmış ve O'na mahsûs bir mucize olmuştur."

(Bunun İsmail'in kurban edilme ihtilasından daha büyük bir ibtilâ olduğu doğru olmasa gerek. Zira Efendimizin o esnada acı duymadıkları, ilgili rivayetlerde açıkça ifâde edilmiştir.) 94[12]

94[12] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/123-126.

Peygamberimizin Esnemekten Korunmuş Olması

tmâm-ı Buhari Târih'inde, îbn-i Ebî Şeybe Musannefinde, keza îbn-i Sa'd, Yezld bin Asamdan rivayet ederler. O demiştir ki: "Peygamber Efendimiz, hiç bir vakit esnememişlerdir!"

îbn-i Ebî Şeybe'nin Abdü'l-Melik bin Mervân'ın oğlu Mesleme'den rivayetinde ise, o şöyle demiştir: "Hiç bir peygamber, asla esnememiştir!" 95[13]

Peygamberimizin İşitmesindeki Özelliği

Tirmizl, îbn-i Mâce ve Ebu Nuaym Ebû Zerr'den şöyle rivayet ederler: Peygamber (s.a.v.) buyurdu ki:

"Gerçekten ben sizin görmediğinizi görür, işitmediğinizi işitirim! Ben, göklerin gıcırdayıp inlemekte olduğunu da duymaktayım... Göklerin gıcırdaması ise, haktır ve lâyıktır! Gökler meleklerle öylesine dopdoludur ki, dört parmak kadar bir yer dahî boş bırakılmış değildir. Her tarafında melekler tâat ve ibâdettedirler." 96[14]

Yine Ebû Nuaym Hakim bin flızâm'dan şöyle rivayet eder. O demiştir ki: "Biz, Resûlüllah Efendimiz'in etrafında toplanmış idik. O, ashabına hitaben buyurdu ki:

- "Benim işittiğimi sizler de işitiyor musunuz?" Ashâb:

95[13] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/126.

96[14] Buradaki "Göklerin gıcırdayıp inlemesi" kelâmından maksat, meleklerin çokluğudur... Yani bu, takrîbî bir sözdür. Esas murâd olunan manâ, Allah'ın azametini, kudretinin büyüklük ve sonsuzluğunu beyândır... (Muhammed Fuâd Abdü'l-Bâkî, Sünen-i Ibn-i Mâce, 2/1402).

- "Biz bir şey işitmiyoruz" dediler. O buyurdu ki:

- "Ben göklerin iniltisini duymaktayım! Gökler, inlediği için kınanamaz! Zira göklerde bir karışlık boş yer yoktur, her taraf meleklerle doludur. Meleklerin kimisi secdede, kimisi kıyamdadır." 97[15]

Peygamberimizin Sesinin Çok Uzaklardan Duyulması

Beyhakî ve Ebû Nuaym, Berâ'dan rivayet ediyor. O şöyle diyor: "Bir gün Peygamberimiz bize hutbe irâd ettiler. O'nun bu hutbesi o kadar uzaklara duyuldu ki, evinden çıkmayan ve yeni yetişen kızlar bile, bu hutbeyi duyup dinlemişlerdir."

(Ebû Nuaym'ın Büreyde'den rivayeti ise şöyledir: "Peygamber Efendimiz bir gün namazı kıldırdıktan sonra yüksek sesle nida ettiler, odasından çıkmıyan kızlar bile O'nun sesini duydular.)

İmâm-ı Beyhakî ve Ebû Nuaym, Aişe'den rivayet ederler: "Bir Cum'a gününde Peygamberimiz minber üzerine oturdular, sonra ashabına hitaben: "Oturunuz" buyurdular. Bu sırada Abdullah bin Ravâha ta Gunm Oğulları yurdunda bulunuyordu. Efendimiz'in "oturunuz" sesini işitip, hutbeyi dinlemek üzere oturmuştur." 98[16]

îbn-i Sa'd, Ebû Nuaym, Abd-urrahmân bin Muâz et-Teyml'den nakleder. O demiştir ki: "Minâ'da Peygamberimiz bir hutbe irâd ettiler. Kulaklarımız öylesine açıldı ki, bizler yerimizden ayrılmadığımız halde, O'nun bu hutbesini rahatlıkla duyabildik." 99[17]

îbn-i Mâce ve Beyhaki, Ümmü Hânî'den rivayet eder. O demiştir ki:

97[15] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/126.

98[16] Abdullah bin Ravâha, Ansâr'ın Hazrec kolundandı. Peygamberimizin şâirlerinden biri olup, Mûte Gazvesi'nde şehid olmuştur. (Muhakkik). Not: Bundan böyle dipnottaki bilgiler, Hasâisi tahkîk eden Dr. Muhammed Halîl Herrâs'a aittir... Başka kaynaklara âit olanlar, ayrıca zikredilecektir.

99[17] Bu Veda Hutbesi idi. İslâm esaslarını, insan haklarını cami bir hutbe idi

"Bizler, Peygamber Efendimiz'in Kabe'de gece yarısı okuduğu Kur'ân'ı, rahatlıkla duyardık ve ben o sırada, evin damı üzerinde idim." 100[18]

Peygamberimizin Aklı Hakkında

îbn-i Asâkir ve Hıyle'sinde Ebû Nuaym, Vehb bin Münebbih'ten rivayet ederler. O şöyle demiştir: "Ben, tam yetmiş bir aded kitap okudum. Bunların hepsinde; dünya yaratılalıdan beri, hiçbir kimseye Hz. Muhammed'in, (a.s.) aklı gibi bir aklın verilmediği yazılı idi. Ve deniliyordu ki: "Herhangi bir kimseye verilmiş olan aklın, Muhammed'e (s.a.v.) verilen akim yanındaki durumu; bir kum deryası yanında, oradaki bir kum tanesinin durumu gibidir." Aynı zamanda bu kitaplarda: "Muhammed (s.a.v.) akıl ve düşünce bakımından, gerçekten bütün insanlardan daha üstündür" diye okuyordum." 101[19]

Peygamberimizin Mübarek Teri

Müslim Enes'ten rivayet eder. O demiştir ki: "Peygamberimiz bir gün, bulunduğumuz odaya geldiler. Az sonra kuşluk uykusuna yattılar. Derken terlemeye başladılar... Anam gelip O'nun mübarek terini bir şişede toplamaya başladı. Derken Peygamberimiz uyandılar:

- "Ey Ümmü Süleym, ne yapıyorsun?" dediler. Anam:

- "Terinizi topluyordum, ey Allah'ın Resulü! Onu, kokumuzun içine

---

100[18] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/127.

101[19] Peygamber Efendimiz'in; insanların en akıllısı olduğuna şüphe yoktur. Ancak Vehb'in bunu, yetmiş bir kitapta okudum, demesi, kabul edilemez bir mübalağadır.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/127.

katacağız ve bizim en güzel kokumuz budur" dîye karşılık verdi."

Ebû Nuaym, Muhammed îbn-i Sîrin tarîki ile Ümmü Süleym'den nakleder. O demiştir ki: "Resûlüllah Efendimiz, bizde kuşluk uykusuna yatardı. Üzerinde uyudukları deride çok miktarda ter bırakırdı. Ben O'nun mübarek terini buradan alır, bir miktar misk ile iyice yoğururdum. Bizim en güzel kokumuz da bu idi."

Dâremî, Beyhakî ve Ebû Nuaym, Câbir bin Abdullah'tan rivayet eder. O şöyle demiştir: Peygamber (s.a.v.) Efendimiz'in bazı özellikleri vardı. Bu cümleden olarak O, bir yoldan geçtiği zaman, sonra bu yoldan geçen biri, buradan Peygamberimiz'in geçmiş olduklarını, O'na mahsûs olan kokudan anlardı. O'nun teri ve kokusu, bir özellik arzederdi. Keza O'nun geçtiği yerlerdeki her bir taş veya ağaç, O'na secde ederdi."

Hafız Bezzâr ue Ebû Yala, Enes'ten şöyle naklederler: "Peygamber Efendimiz, Medine sokaklarından birinden geçtiği zaman, oradan geçenler, O'nun oradan geçmiş olduğunu, hoş kokudan anlarlardı. Derlerdi ki: "Buradan Peygamber Efendimiz geçmiştir."

Dâremî'nin İbrahim Nahaî'den rivayeti de şöyledir: "Peygamber Efendimizin bir yoldan geçtikleri, o günün gecesinde dahî belli olurdu."

Hatîb, İbn-i Asâkir, Ebû Nuaym, Deylemî ve Muhammed bin İsmail el-Buharî; Hişâm bin Urve'nin babasına dayanan bir sened zinciri ile, Hz. Aişe'den şöyle rivayet ederler. O demiştir ki: "Birgün ben, oturmuş çıkrığımın başında yün eğiriyordum. Peygamber Efendimiz de ayakkabısını yamamakla meşgul idiler. Baktım, alnından ter damlacıkları dökülüyordu... Mübarek teri, bir nûr gibi parlıyordu. Öylece bakakalmışım. Bunun farkına varan Efendimiz: "Yâ Aişe, neden bakakaldm?" diye sordular. Ben de dedim ki: "Ey Allah'ın Resulü, alnınızdan çıkan terler,, bir nûr gibi ışık saçıyor. Eğer şu hâli, Hüzel kabilesinin o ünlü şâiri Ebû Kebîr görseydi; şüphesiz en müstesna şiir mısraları ile hakkınızda övgüler sunardı." Bunun üzerine Peygamber Efendimiz, elindeki işi bırakıp ayağa kalktı ve bana yaklaşıp iki gözüm arasından öptü ve şöyle buyurdular: "Ey Aişe, Allah seni iyilikle mükafatlandırsın! Beni o kadar sürûrlandırdm ki, hiç bu kadar sürûrlandığımı hatırlamıyorum."

Not: Hadîs âlimlerimizden Ebû Ali Salih bin Muhammed el-Bağdâdî

demiştir ki: Bu haberin râvîleri arasında adı geçen Ebû Ubeyde'nin, Hişâm bin Urve'den hadis naklettiğini ' bilmiyorum... Bununla birlikte bu rivayet bana göre hasen'dir. Muhammed bin İsmail el-Buharî, bu hadîsi çıkarmış olmasına bakarak, bu kanâate varmış bulunuyorum." (Süyûtî).

Yine Ebû Nuaym'in rivayetine göre, Aişe validemiz şöyle demiştir: "Resûlüllah Efendimiz; insanların en güzel yüzlüsü, en nurlu tenlisi idi. O'nu vasfedip anlatanlardan hiç biri, O'nun mübarek yüzünü ay'm ondördüne benzeterek, anlatmaktan kendini alamamıştır. O'nun mübarek teri, alnında inci dâneleri gibi tomurcuklanır, misk-i ezfer'den daha güzel kokardı."

Hafız Dâremî, Hureyş Oğullarına mensûb bir adamdan nakleder. O şöyle demiş: "Peygamber (s.a.v.) Efendimiz; Mâiz bin Mâlik'e recm cezasını tatbik ettirdikleri zaman, ben babamın yanında idim. Oradakiler Mâiz'i taşlamaya başlamışlardı. Ben, (evli olduğu halde zina etmiş bulunan ve suçunu gelip kendisi haber veren ve itirafta bulunan) Mâiz'in; bu şekilde taşlanmasından dehşete düşüp korktum. Benim korktuğumu anlıyan Resûlüllah, beni yanma alıp kucaklayıp bastırdı. Bu sırada terlemekte olan Resûlüllah'm terinden üzerime ter damlacıkları döküldü. Sanki üzerime en güzel kokulu misk damlaları dökülmüş gibiydim."

(Es-Sahâbe adlı kitabın müellifi Abdan, yukarıdaki haberi rivayet ettiği yerde: "Hureyş Oğullarına mensub bir adamdan" yerine, "Hureyş'ten" şeklinde rivayet etmiştir.)

Hafız Bezzar, Muâz bin Cebel'den rivayet eder. O da bu hususta şöyle demiştir: "Bir gün ben, Resûlüllah (s.a.v.) ile birlikte gidiyordum. Bana: "Yâ Muâz yaklaş!" dediler. Ben de yaklaştım. Ben, Resûlüllah Efendimizin kokusundan daha hoş olan ne bir misk koklamışım, ne de bir anber!" 102[20]

Peygamberimizin Boyunun Özelliği

102[20] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/128-129.

Beyhakı, İbn-i Asâkîr ve Tarihinde îbn-i Hayseme Aîşe'den rivayet ederler. O demiştir ki: Peygamber (s.a.v.), ne çok uzun boylu idi, ne de fazla kısa boylu idi. (İkisi ortası) orta boylu idi. O'nun boyu; yalnız başına yürümesi ile, başkaları ile birlikte yürümesi halinde başkalık arzederdi. İnsanların en uzun boylusu ile yürüdüğü 'zaman, O'nun boyu, yanında yürüyenden daha uzun olurdu. Her iki tarafındaki iki uzun boylu kişiden, daha uzun görünürdü. Onlardan ayrıldığı zaman ise, yine orta boylu olarak kabul edilirdi.

îbn-i Seb', El-Hasâis adlı ese'rinde, O'nun bu özelliği hakkında şu ifadeyi kullanmıştır: "Peygamberimiz oturduğu zaman da, mübarek omuzları, yanında oturanların omuzundan daha yüksek olurdu."

Hakîm-i Tirmizi'nin Zekvan'dan rivayetine göre de, Peygamberimizin gerek gün. ışığında, gerekse ay ışığında gölgesi yere düşmezmiş. îbn-i Seb ise bu hususta şöyle demektedir: "Efendimiz'in gölgesi yere düşmezdi. Çünkü o, bir nûr idi. Ne gündüzleri, ne geceleri O'rum gölgesi görünmezdi, bazıları demiştir ki: Peygamber Efendimizin bir duasında: "Allah'ım, beni bir nur eyle" buyurmalarında buna bir işaret vardır."

Kadı Iyâd Şifâ'sında, Azafi de Mevlid'inde demiştir ki: Peygamberimiz1 in bir özelliği de, O'nun üzerine sineklerin konmaması idi. Yine O'nun bir Özelliği olarak, bit kendisine ezâ vermezdi." 103[21]

Peygamberimizin Mübarek Saçı

Saîd bin Mansûr, îbn-i Sa'd ve diğerlerinin rivayetine göre, Halid bin Velid Yermuk savaşı gününde başlığını kaybetmiş, arayıp bulmuş ue demiş ki: "Peygamber Efendimiz umre yaptığı zaman başını traş ettirdi. İnsanlar iki tarafına dizilip kesilen saçlarını derhal alıp saklıyorlardı.

103[21] Bu rivayet sabit görülmemektedir. (Levamiu'l-Ukûl, 5/624)

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/129-130.

Ben de O'nun alın kısmından kesilen bir miktar saçını alıp bu başlığımda saklıyordum. O yanımda iken giriştiğim savaşlardan hiç birini kaybetmiş değilim."104[22]

Peygamberimizin Mübarek Kanı

Hafız Bezzâr'ın ve diğerlerinin Abdullah bin Zübeyr'den rivayetleri şöyledir: Ben, bir defasında Peygamber Efendiniiz'in yanma gitmiştim. O, bu sırada kan aldırıyordu. Kan aldırma işi bitince bana dedi ki: "Ey Abdullah, şu kanı al ve kimsenin görmeyeceği bir yere dök gel!" Ben, kanı aldım ve gittim, sonra hepsini içip geri geldim. Peygamberimiz bana: "Ey Abdullah; ne yaptın?" diye sordu. Ben de cevabımda: "İnsanlardan kimsenin göremeyeceğini tahmin ettiğim gizli bir yere döktüm" dedim. Peygamberimiz: "Ey Abdullah, belki sen onu içtin" buyurdu. Ben de: "Evet, ey Allah'ın Resulü" dedim. Peygamberimiz bunun üzerine buyurdular ki: "Ey Abdullah, bu yüzden sana ve senin yüzünden nice insanlara yazık olacak -aranızda kanlı çatışmalar olacak-."

Derler ki: Abdullah bin Zübeyr'in, o emsalsiz denilecek kadar kuvvetli oluşu, Peygamberimiz'in kanını içmesi sebebiyledir. 105[23]

Peygamberimizin Kadem-i Şerifi (Ayakları)

104[22] Halid bin Velid, bunun hangi Umre olduğunu belirtmemiştir. Peygamberimiz'İn vedâ'haccı sırasındaki umreleri olması muhtemeldir, j^cak bu sıradaki tıraş esnasında Peygamber Efendimiz, sağ tarafından kesilen saçını Ebû Talha'ya vermiş, diğer tarafından kesilen saçlarını ise, insanlara dağıtılmasını yine Ebû Talha'ya emretmişti.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/129-130.

105[23] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/130.

Beyhaki Ebû Hüreyre'den rivayet eder. O demiştir ki: "Peygamberimiz (s.a.v.), yere bastığı zaman tam basardı. Ayağının altında çukurluk yok idi." Keza İbn-i Asakir'in Ebû Emâme el-Bâhili'den rivayeti de bu mealdedir. Yâni peygamberimiz yürürken çok kuvvetli bastığı için, ayak izinde fazla bir çukurluk eseri görülmezdi.

Beyhaki de Câbir bin Semura'dan şöyle nakleder: "Peygamberimiz'in ayağındaki küçük parmağı biraz uzunca idi."

îmam-ı Ahmed îbn-i Abbas'dan şöyle nakleder: "Bir gün Kureyş bir kadın kâhine müracat ederek: "Şu İbrahim makamı denilen yerin sahibine içimizde en çok benzeyen kimdir, bize söyle" dediler. Kâhin kendilerine: "Şu yere bir yaygı seriniz, sonra sırayla hepiniz üzerinde yürürsünüz. Ben de sizlerin ayak izine bakarak cevabımı veririm" demiş. Onlar yere yaygı serip üzerinde yürümüşler. Kâhin de Peygamberimizin ayak izine bakarak: "İşte içinizde İbrahim'e en çok benzeyeniniz budur" demiş. Kureyş, bu olaydan sonra yirmi sene kadar yaşamış, sonra da peygamber efendimiz ba's olunmuştur (Peygamber olarak gönderilmiştir)." 106[24]

Peygamberimizin Yürüyüşündeki Özellik

îbn-i Sa'd Ebû Hüreyre'den rivayet eder. O şöyle demiştir: Ben, bir defasında peygamberimizle birlikte bir cenazede bulundum. Yürüdüğüm zaman hep peygamberimiz beni geçiyordu. Yanımdaki bir adama hitaben dedim ki: "Yer, bizim peygamberimize ve Halilüllah İbrahim peygambere dürülüp kısaltılıyor."

îbn-i Sa'd Yezid bin Mersed'den rivayet eder, O şöyle der: "Peygamber (s.a.v.), yürüdükleri zaman sür'atli ve kuvvetli yürürlerdi. Hatta O'nun arkasında yürüyen biri koşarcasına giderdi de, yine O'na yetişemezdi."

106[24] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/131.

107[25]

Peygamberimizin Uykusundaki Özellik

Buhari ve Müslim'in Aişe'den rivayetine göre o; "Ey Allah'ın Resulü, vitir namazını kılmadan uyur musunuz?" diye sormuş. Peygamber Efendimiz de: "Ey Aişe, benim iki gözüm uyur, fakat kalbim uyumaz" buyurmuştur. Ebû Nuaym'in Ebû Hüreyre'den sevkettiği bir rivayet de bu manadadır.

Yine Buhâri ve Müslim Enes'den rivayet eder. O şöyle demiştir:' "Bir defasında peygamber efendimiz; "Peygamberlerin gözleri uyur, fakat kalbleri uyumaz" buyurdular.

îbn-i Sa'd'm Atâ'dan rivayeti ise şu mealdedir: Peygamberimiz bir hadislerinde: "Biz peygamberler topluluğu ki, gözlerimiz uyursa da, kalblerimiz uyumaz!" buyurdular.

Hasan-ı Basri'den ve Câbir bin Abdullah'tan gelen rivayetler de, Peygamberimiz'in uyku esnasında gözlerinin uyuduğu, fakat kalblerinin uyumadığı meâlindedir. 108[26]

Peygamberimizin Cinsi Kuvveti Ve Ailelerinin Hepsini Bir Gecede Dolaşması

Buhâri, Katâde tarikiyle Enes'den rivayet eder. O şöyle demiştir: "Peygamber (s.a.v.), bir gecede ailelerinin hepsini dolaşırdı." Kâtâde sorar: "Ey Enes, O'nun buna gücü yeter miydi?" Enes cevap verir: "Biz kendi aramızda, O'na otuz erkek gücü verilmiştir" diye konuşurduk."

107[25] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/131.

108[26] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/131-132.

îbn-i Sa'd'ın Selmâ'dan rivayeti de şöyledir: "Peygamberimiz» dokuz ailesinin her birini bir gecede dolaşırdı.109[27]" Taberani ve diğerleri Enes'den rivayet eder. O şöyle der: "Resûlullah Efendimiz buyurdular ki: "Ben; semahat, secâat, cinsi kuvvet ve yakalayıp tutuşdaki şiddet gibi hasletlerle başkalarına üstün kılınmışımdır."110[28]

Peygamberimizin İhtilamdan Mahfuz Oluşu

İhtilâm ki, ona düş azması veya şeytan aldatması da denilir, bütün peygamberler bundan korunmuştur. Onlar, ihtilâm olmazlar. Nitekim îmam-ı Taberani, İkrime yoluyla, Dineverî de Mücahid yoluyla îbn-i Abbas'dan şöyle rivayet ederler: "Hiç bir peygamber ihtilâm olmamıştır. Zira ihtilâm, şeytandandır." 111[29]

Peygamber Efendimizin Hilkati Yani Yaratılışının Sıfatı

Buhari ve Müslim Berâ bin Azib'den rivayet ederler. O demiştir ki: "Resûlullah (s.a.v.) Efendimiz, bütün insanların yaratılışça en güzeli idi! Mübarek yüzleri de bütün insanların yüzlerinden daha güzeldi."

Yine Buhâri Bera dan nakleder. O'na sormuşlar: Peygamberimizin yüzü kılıç gibi miydi?" O şu karşılığı vermiştir: "Hayır, O'nun yüzü ay'ın on

---

109[27] Sahih olan Ebu Rafi'nin haberine göre, Efendimiz bir gecede bütün hanımlarını dolaştığı zaman, hepsinin yanında ayrı ayrı gusül abdesti almıştır. Ebu Rafi' demiş ki: "Bir defa gusül etmeniz kâfi değil miydi?" Efendimiz de: "Böyle davranmak, temizlik bakımından daha iyidir ve daha hoştur" buyurmuştur.

110[28] Şüphesiz kipeygamberimizin diger insanlara üstünlügü bü dört şeye munhasır değildir keremli ve izzetli her bir huyda q herkezden çqk dahaileri veüstündür.

111[29] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/132.

dördü gibiydi!"

Müslim Cabir bin Semura'dan nakleder. Ona demişler ki: "Ey Câbir, Efendimiz'in yüzü uzun muydu?" O, şu karşılığı vermiştir: "Hayır, bilâkis O'nun yüzü ay ve güneş gibi yuvarlak idi."

Yine Câbir bin Semura demiştir kî: "Ben, bulutsuz bir gecede Peygamber Efendimizi gördüm, üzerinde kırmızı renkte bir hırka vardı. Ben, bir O'na bir de ay'a baktım, bana göre O, ay'dan daha güzeldi."

Buhari'nin Ka'b bin Mâlik'ten nakline göre, o da şöyle demiştir: "Peygamberimiz, sevinip sürûrlandıkları zaman mübarek yüzleri, bir ay parçası gibi nûr saçardı." 112[30]

Hafız Ebû Nuaym ise, Ebû Bekir es-Sıddik'in şöyle dediğini rivayet eder: "Sevgili Peygamberimizin mübarek yüzü, ay gibiydi." 113[31]

Beyhâki, Hemedan'lı bir .kadından nakleder. 114[32]O demiştir ki: "Ben, Peygamberimizle birlikte hac yaptım. O'nun mübarek yüzü* sanki ay'ın ondördü idi. Ben, ne O'ndan evvel, ne de O'ndan sonra O'nun bir mislini gördüm."

Yine bu hususta Rubeyyi'binti Muavvize'ye demişler ki: "Bize peygamber efendimizi vacfcder inicin?" O da şu karşılığı vermiştir: "Eğer siz O'nu görmüş olsaydmıs, muhakkak "güneş doğdu!" derdiniz."

îmam-ı Müslim'in, en son vefat eden sahabi olan Ebû Tufeyl bin

---

112[30] Ka'b, Ensâr'ın Hazrec kolundan idi. Hicri 49 yılına doğru vefat etti.

*113[31] Hz. Ebû Bekir'in adı Abdullah olup babası Ebû Kuhâfe'dir. Erkeklerden ilk müslaman olan odur. Efendimizin Yâr-ı Gâr*ıdır. Peygamberimizden sonra bu ümmetin en faziletli şahsiyetidir, flesûlullah'ın vefatından sonra halife seçilmiş ve bu makamda iki sene üç ay üstün vazifeler yapmıştır. Vefat ettiğinde 63 yaşında idiler. (Resûlullah gibi, verilen zahirin tesiriyle vefat etti)*

O, halife seçildikten sonra, birisi kendisine hitaben: "Ey Allah'ın halifesi" demişti. Derhal bunu red etmiş ve: "Ben, Allah'ın halifesi değil Resûlullah'm halifesiyim!" diyerek gerekli düzeltmeyi yapmıştır. (Mo-zâhib-i Leduniyye Şerhi Zerkani, 3/313)

114[32] - Hemedân, Yemon'do Vr kf.blledir. Bu kab'lenir» müsîüman olduğu haberi geldiği zaman Peygamberimiz: "Sûîâm He^eüpn'a!" dermiş vo şükür secdesi yapmıştır.

Amir'den nakline göre; kendisine: "Bir sahabi olarak Peygamberimizi bize anlatır mısın?" dedikleri zaman, o şöyle demiştir: "Peygamberimiz, son derece güzel idi, yüzü de nûr gibiydi."

'Buhâri ve Müslim Enes'ten rivayet ederler. O demiştir ki: "Sevgili Peygamberimiz; kavminin orta boylusu idi, boyu ne fazla uzun idi, ne de kısa idi. .Rengi; ne esmer idi, ne de donuk beyaz. Pembeye meyyal beyaz idi. Saçı; ne fazla kıvırcık, ne de dümdüz idi. Yenice taranmış, hafif dalgalı idi."

Tirmizi ve diğerleri Ebû Hüreyre'den şöyle nakleder: "Ben, Peygamber (s.a.v.)'den daha güzel bir şey görmedim! Sanki güneş, O'nun mübarek yüzünde cerâyan ediyordu. O'ndan daha hızlı yürüyen birini de görmedim. O kadar ki, sanki yer duruluyor sanırdınız. Biz ne kadar hızlı yürüsek, yine de O'na yetişemezdik."

îbn-i Sa'd ve başkası Enes'ten rivayet eder. O demiştir ki: "Cenâb-ı Hakk bir peygamber gönderdiği zaman, mutlaka onu güzel yüzlü ve güzel sözlü olarak göndermiştir. Nihayet sıra bizim Peygamberimiz'e geldiğinde, O'nu da güzel yüzlü ve güzel sözlü olarak göndermiştir."

îbn-i Asâkir'in Ali bin Ebû Tâlib'den olan rivayetinde ise, "soyca da şerefli ve keremli olarak gönderir" kaydı bulunmaktadır. Dâremi'nin nakline göre de İbn-i Ömer şöyle demiştir: "Ben Peygamberimiz'den daha şecâatli, daha cömert, daha güzel bir kimseyi hiç görmedim."

Müslim Câbir bin Semura'dan nakleder. O demiştir ki: "Yaratılışı itibariyle Peygamber Efendimiz; geniş ağızlı, kırmızı gözlü (göz akında kırmızılık bulunan), küçük topuklu idi; (topuklarında et az idi)."

Beyhâki'nin rivayetine göre de Ali: "Peygamberimizin gözleri büyük, kirpikleri uzun idi. Gözlerinin beyazlığında biraz kırmızılık vardı" demiştir.

Tirmizi ve Beyhâki'nin rivayetlerinde ise, Ali (r.a.) şöyle demiştir: "Resûlullah (s.a.v.); ne fazla uzun boylu, ne de çok kısa idi; uzuna yakın orta boylu idi. Saçı ne kıvırcık kısa, ne de düz idi; ikisi ortası hafif dalgalı idi. Ne fazla zayıf, ne de şişman idi; ikisi ortası ve sıkı etli idi. Yüzü değirmi idi, büsbütün yuvarlak değildi. Duru beyaz tenli, iri ve siyah gözlü, uzun kirpikli idi. iri kemikli ve geniş omuzlu idi. Göğsü ve karnı kılsızdı, ancak göğsünün ortasmdatası ve sıkı etli idi. Yüzü değirmi idi,,

büsbütün yuvarlak değildi. Duru beyaz tenli, iri ve siyah gözlü, uzun kiprikli idi. îri kemikli ve geniş omuzlu idi. Göğsü ve karnı kılsızdı, ancak göğsünün ortasından göbeğine kadar siyah kıllardan teşekkül eden bir çizgi vardı. İki avucunun içi ve ayaklarının altı dolgunca idi. El ve ayak parmakları ise kalınca idi. Yürüdüğü zaman, sanki yokuş aşağı inercesine eğilir ve ilerlerdi. Sağma-soluna bakmdığı zaman, yalnız başıyla değil, bütün vücudu ile dönerdi. İki omuzu arasında, peygamberlik mührü denilen bir nişan vardı. Göz bebeği çok siyahtı. Alnı geniş, başı büyük, sakalı sık idi. Ne O'ndan evvel, ne de O'ndan sonra, O'nun bir mislini görmedim. Mübarek teri, inci daneleri

gibiydi, yürüdüğü zaman sür'atli ve kuvvetli yürürdü. Mübarek alınları, nûr gibi parlardı."

îmam-ı Ahmed ve başkaları Ebû Hüreyre'den rivayet eder. O şöyle demiştir: "Peygamber Efendimiz'in pazuları geniş ve kuvvetli, omuzlarının arası geniş, kirpikleri uzun idi. Çarşıda bağırarak konuşmaz, çirkin söz söylemezdi. Yöneldiği zaman tam yönelir, döndüğü zaman da tam dönerdi. Sakalı sık ve siyahtı. Ağzı ve ön dişleri çok güzeldi."

Hz. Enes'e: "Peygamberimiz, ihtiyarlamış mıydı?" diye sormuşlar. O da demiştir ki: "Hayır, Allah O'na o günleri göstermedi. Efendimiz vefat ettikleri zaman, mübarek başında ve sakalında ancak on yedi veya on sekiz kadar beyaz tel vardı." 115[33]

Buhâri ve Müslim'in rivayetine göre de Berâ şöyle demiştir: "Peygamberimiz, orta boylu, geniş omuzlu, uzun saçlı idi. Saçı, kulak yumuşağına değiyordu. Ben, O'ndan dalxa güzelini görmedim."

Muharriş el-Ka'bi'de demiş ki: "Peygamberimiz Ci'râne'de umre yapmak üzere ihrama girdiği zaman mübarek arkalarını gördüm,

---

115[33] Aslında ihtiyarlık, ayıp sayılacak bir şey değildir. Haberde gelmiştir ki, Hz. İbrahim (a.s.) saçının beyazlaştığını görünce: "Yâ Râbbi, bu nedir?" demiş. Cenab-ı Hakk da: "Vekardır" buyurmuş. Bunun üzerine İbrahim (a.s.): "Yâ Rabbi, vekarımı ziyade eyle!" diye niyazda bulunmuştur.

gümüş gibi bembeyaz idi." 116[34]

Ebû Hüreyre'den Bezzâr ve Bey haki şöyle naklederler: "Peygamberimiz, insanların en güzeliydi, orta boylu olup biraz uzunca idi. Geniş omuzlu, pürüzsüz ve düz yüzlü, siyah saçlı idi. Gözleri sürmeli, kirpikleri uzundu. Ayağı ile yere bastığı zaman tam basardı. Hırkasını çıkarıp yere koyduğu zaman, mübarek omuzlarının gümüş gibi parladığı görülürdü. Gülümsşdiği zaman, inci misali dişleri nûr saçardı. Ben, ne O'ndan evvel, ne O'ndan sonra O'nun bir mislini görmedim."

Buhari ve Müslim de Enes"den şöyle naklederler: "Hz. Peygamberin elinden daha yumuşak ne bir ipeğe, ne de ipekli bir kumaşa dokunmuş değilim! Hz. Peygamber'in kokusundan daha hoş ne bir misk, ne de amber koklamış da değilim."

Yine Müslim, Câbir bin Semura'dan nakleder, O demiştir ki: "Peygamber Efendimiz yüzümü okşamıştı. Mübarek eli gayet serin ve misk kutusuna batırılmış gibi hoş kokulu idi."

Beyhaki'nin Yezid bin Esved'den tesbitine göre o da şöyle demiştir: "Resûlullah Efendimiz elimi tutmuştu. Gerçekten O'nun eli, kardan daha soğuk, miskten daha hoş idi."

Müstevrid'in babası Şeddâd da şöyle diyor: "Bir gün ben, Peygamber Efendimiz'e gitmiştim. Mübarek elini tuttuğumda, ipekten daha yumuşak, kardan daha beyaz olduğunu gördüm."

îmam-ı Ahmed'in nakline göre, Sa'd bin Ebi Vakkas demiştir ki: "Ben, veda haccı sırasında Mekke'de hastalandığım zaman Resûlullah (s.a.v.) Efendimiz ziyaretime geldi, mübarek elini alnıma koydu ve yüzümü, göğsümü ve karnımı mesnetti. Mübarek eli, o kadar hoş ve serindi ki, hâlen onun serinliğini duyar gibi oluyorum."

İbn-i Sa'd ile îbn-i Asakir'in Ali (r.a.)'den verdikleri bilgi de şöyledir: "Peygamber Efendimiz, pembeyi andırır beyaz tenli idi. Siyah gözlü, ince burunlu, düz yanaklı idi. Sakalı sık, saçı uzun, göğsünden göbeğine doğru uzanan siyah kıl çizgisi ise kamış gibi ince idi. Göğsünde ve

---

116[34] Bu umre, Huneyn Gazve'sinden sonra idi. Peygamberimiz, Huneyn'de elde edilen -ganimetleri de Ci'râne'de dağıtmıştı.

karnında bundan başka kıl yoktu. Terlediği zaman, yüzünden inci daneleri gibi ter damlacıkları dökülürdü. Terinin kokusu ise, miskten çok daha hoş idi."

Yine bu iki kaynağın Ali'den şöyle bir rivayeti vardır: "Peygamber (s.a.v.) beni Yemen'e vazifeli olarak göndermişti. Bir gün ben, Yemen'de halka hutbe irad ediyordum. Yahudi hahamlarından biri, beni ayakta dinliyor ve elindeki bir kitaba bakarak takib ediyordu. Sonra beni görüp dedi ki: "Ey Ali, bana peygamberiniz Ebu'l-Kâsım'ın vasfını yapar mısın?" Ben de dedim ki: "Peygamberimiz; ne uzun, ne de kısa idi, ikisi ortası az uzunca idi. Saçı, ne düz ne de kıvırcık idi, hafif dalgalı ve simsiyah idi. Başı büyüktü, rengi pembemsi beyaz idi. Dirsekleri ve omuz başları büyük olup, el ve ayak parmakları da kalın idi. Göğsü ile göbek arasındaki kıl çizgisi uzun idi, kaşları birbirine yakın olup kirpikleri de uzun idi. Alnı açık ve yüksek, iki omuz arası geniş idi. Yürüdüğü zaman kuvvetli ve şiddetli yürürdü, sanki yokuş aşağı inercesine eğilir ve hızla ilerler idi. Ben, ne O'ndan evvel, ne de O'ndan sonra bir O'nun gibisini asla görmedim!"

İşte, o yahudi hahamına karşı bunları söyleyip sustum. Haham bana: "Sonra neler?" diyerek anlatmaya devam etmemi istedi. Ben de: "Şimdilik söyleyeceklerim, kısaca bunlardır" dedim. Haham söze başlayıp: "Her iki gözünde biraz kırmızılık var, sakalı gayet güzel, ağzı gayet hoş, kulakları tam, sağına-soluna döndüğü zaman da tam döner, değil mi?" diye sordu. Ben de: "Evet, ta kendisi" diyerek tastik ettim. Haham: "Daha da var!" dedi. Ben: "Nedir?" dedim. Haham: "Önüne eğilir" dedi. Ben: "Bunu sana söyledim, yürürken başını öne eğerek ilerler" dedim şeklinde karşılık verdim. Haham: "Biz, O'na âit bu, sıfatları atalarımızdan bize kalan kitaplarda okuduk. Aynı zamanda O'na âit şu bilgileri de edindik: O, Mekke Haremin'den peygamber olarak gönderilecek, bu doğduğu yer olan şehirde bir müddet peygamberlik yaptıktan sonra, kavmi O'nu buradan çıkaracak. O da başka bir Harem'e hicret edecek ve bu hicret ettiği yer de Harem-i Nebi olacak. Burası hurmalık olan bir yer olacak ve burasının halkı, kendisine ve O'nun getirdiği dine bi-hakkın yardımcı olacak ve Ensar adım alacak. Bunlar, Amr bin Amir'in neslinden olan bir kavimdir ve burada çok sayıda yahudiler de ikâmet etmiş olacak" dedi. O, bunları söyledikten sonra, böyle değil mi ey Ali?" dedi. Ben de: "Evet, evet!"

dedim. Bunun üzerine Yemen'li o haham: "îmdi ben ey Ali, şehâdet ederim ki O, bir peygamberdir! Yine şehâdet ederim ki O, bütün insanlara gönderilmiş bir peygamberdir!" diyerek tanıklık etti."

Yine bu hususta, îbn-i Ömer'den gelen bir rivayet de bu mealdedir. Sâdece burada verilen bilgilerde: "...Mübarek boynu gümüşten bir ibrik gibiydi. Gırtlağı (boynundaki çıkıntı kemiği) altın gibi parlardı" diye farklılık bulunmaktadır.

Ebû Hüreyre tarikinden gelen rivayette ise şu farklılık vardır: "Peygamber Efendimiz'in vefatından sonra idi. Kudüs'teki hahamlardan biri geldi ve Ali'ye mürâcât ederek: "Ey Ali, bana peygamberinizin sıfatlarını anlatır mısın?" dedi. Ali de verdiği cevapta, Peygamberimiz'in bilinen sıfatlarını: "O'nun orta boylu, pembeye çalar beyaz tenli" oluşu gibi niteliklerini anlattı ve bu meyanda: "ikiye ayrılmış saçı, kulak yumuşağına kadar uzanır idi. Sakalı sık ve güzel idi, ön dişleri aralıklı idi. Boynu gümüş ibrik gibiydi, köprücük kemiği altın gibi parlardı. Oturduğu yerden kalktığı zaman, orası uzun müddet misk gibi kokardı..." gibi bilgiler de verdi. Ali'den bu bilgileri alan Kudüs'lü Haham, sonunda: "Ey Ali, ben bu sıfatları Tevrat'ta okumuşumdur. Şehâdet ederim ki o, Allah'ın Resulüdür!" diyerek tanıklık etmiştir."

Beyhaki ve îbn-i Asakir Mukatil bin Hayyan'dan nakleder. O demiştir ki: "Yüce Allah, Meryem oğlu îsâ'ya şöyle vahyetmiştir: "Ey' îsâ, sana olan emrimde ciddi ve gayretli ol, dinle ve itaat eyle! Ey tâhire, bakire ve betülün 117[35] oğlu! Ben seni babasız olarak dünyaya getirdim ve âlemlere ibret alınacak bir âyet kıldım! îmdi sen, ancak bana ibâdet et, ancak bana güven! Sur Şehrine git ve halkına: "Ben'den başka ilâh olmadığım, Benim ezeli ve ebedi, hayy ü kayyüm olduğumu, onlara açıkça tebliğ et! Deveye binen, gömlek ve sarık giyen, elinde asası ve ayağında tasması bulunan ümmi peygamberim Muhammed'e inanıp tastik etsinler. O, yaratılışı itibariyle başı büyük, alnı açık ve yüksek, kaşları birbirine yakın, gözleri siyah ve büyük, kirpikleri ve burun ucu ince, yanakları düz, sakalı sıktır. Teri alnından inci gibi dökülür, etrafına misk gibi koku saçar, boynu gümüş ibrik gibidir. Köprücük kemiği altın

---

117[35] Betül, "kendisini Allah'a kulluğa adamış" anlam rrida olup, kız çocuklarına verilecek güzel isimlerdir. Nitelik bildiren bir kelimedir.

gibidir. Göğsünden göbeğine doğru siyah kıllardan oluşan kamış gibi bir çizgi uzanır. Başkaca göğsünde ve karnında kıl yoktur. El ve ayak parmakları kalındır, bir toplulukla geldiği zaman herkesi misk gibi hoş kokular içinde bırakır. Yürüdüğü zaman, kuvvetli ve biraz sür'atli yürür. Nesli, kız evladından devam eder ve sayıca çok değildir." 118[36]

Peygamberimizin Şemaili Şerifesi Ve Hilye-i Nebisi

Başta Tirmizı'nin Eş-Şemâil adlı kitabı olmak üzere çeşitli kaynakların Hasan bin Ali'den rivayetlerine göre, o şöyle demiştir: "Dayım îbn-i Ebî Hâle'ye Peygamberimiz'in Hilye'si hakkında sordum, bana verdiği cevapta o dedi ki: "O, büyük ve kuvvetli idi. Mübarek yüzü, ay'm ondördü gibi parlardı. Boyu, ortadan az uzunca, başı büyük ve saçı biraz dalgalı idi. Eğer saçı kendiliğinden ayrılırsa, onu kendi halinde bırakırdı. Saçını uzattığı zaman, kulak yumuşağını geçerdi. O, pembemsi beyaz tenli, geniş alınlı, ince ve gür kaşlı idi ve kaşları arasında fazla açıklık yoktu, iki kaşı arasında bir damar olup kızdığı zaman şişerdi. Burun ucu inceydi ve nûr gibi parlardı. Fazla dikkat etmeyen, bu yüzden burnunu uzun zannederdi. Sakalı sık, gözbebeği simsiyah, yanakları düz, ağzı büyükçe, dişleri gayet güzel ve seyrekçe idi. Göğsünden göbeğine doğru inen incecik bir kıl çizgi vardı. Boynu gümüş gibi parlardı.

"O'nun vücud yapısı ve bütün organları gayet mu'tedil ve mütenâsibdi. Ne şişman, ne de zayıf idi. Göğsü ile karnı aynı hizadaydı, göğsü aynı zamanda geniş idi. Keza iki omuz arası geniş, el ve ayak parmakları uzun, kalın ve kuvvetli idi. Kollan kıllı, memeleri kılsızdı. Elleri geniş, kolları uzun, el ve ayak parmaklarının kemikleri düz ve pürüzsüz idi. Her iki ayağının altı biraz çukurdu. Üzerleri ise düz ve pürüzsüzdü. Ayakları ıslandığı zaman, su üzerinden kayar giderdi. Yürürken ayağım kuvvetle kaldırır ve ileriye atardı. Adımları genişti. Kolay, kuvvetli ve vekarlı yürürdü... Döndüğü zaman, yalnız boynu ile değil tam dönerdi. Bir şeye bakmak ihtiyacı olmadığı zaman gözünü yumardı. Hayası ve

---

118[36] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/133-137.

tevazuu son derece olup, yukarı daha az, aşağı daha çok bakardı. Bakışlarının pek çoğu, göz kenarı ile olurdu. Arkadaşları önde, kendisi arkada giderdi. Karşılaştığı kimselere önce kendisi selam verirdi."

"Ben, dayıma dedim ki: O'nun konuşması nasıldı? Bana bunu da anlatır mısın?"

"O da cevabında bana dedi ki: "O, devamlı düşünceli ve hüzünlü idi, rahat nedir bilmezdi, ihtiyâç olmadıkça konuşmaz susardı, sükûtu çok uzun sürerdi.

O, Arabm dâima beğenip övdüğü gibi ağzını doldura doldura konuşurdu.Sözü çok güzel ve anlamlı söyler, az kelime ile çok manâ ve hikmetleri dile getirirdi. Konuşmalarında, fazla veya eksik bir şey olmazdı... Bütün sözleri açık ve üstün olup, bâzan tam anlaşılsın ve iyi bellensin diye üç defa tekrarlandığı olurdu. Yumuşak huylu ve alçak gönüllü idi. Herhangi bir nimeti asla küçümsemez, yemeği arzu etmese ile zemmetmezdi. Mücerred tat alma duyusu bakımından, ne kötüler, ne de överdi. Allah'ın haklarından herhangi birine taarruz edildiği zaman, O'nun öfkesinin önüne geçilmezdi. Mutlaka o hak, yerine getirilirdi. Fakat kendi şahsına ait herhangi bir şeyin zayi edilmesi sebebiyle öfkelenmez, illâ hakkımı alacağım diye peşine düşmezdi. Bir şeye işaret etmek ihtiyacını duyduğu zaman elinin tamamı ile işarette bulunur, hayret ettiği zaman da elini aşağı yukarı çevirirdi. Öfkelendiği zaman, yüzünü çevirir ve susardı. Sevindiği zaman gözünü yumardı. Çoğu zaman gülmesi, tebessüm etmekten ibaretti... Bu sırada mübarek dişleri, beyaz dolu dâneleri gibi görülüp parlardı." 119[37]

Peygamberimizin İsimlerinin Çok Oluşu

Sevgili peygamberimiz'in isimleri pek çoktur. Bu isimlerden her biri, hiç şüphesiz O'nun büyüklüğüne ve şerefinin yüksekliğine delâlet etmektedir... bazı âlimler, gerek Kur'ân'da geçen gerek hadislerde

---

119[37] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/138-139.

bulunan, gerekse daha Önce nazil olmuş semavî kitaplarda bulunan bu isimlerin sayısının bin olduğunu söylemektedirler120[38]

Buharı ve Müslim'in Cübeyr bin Mut'im'den rivayeti şöyledir: Ben, Resûlüllah (s.a.v.)'in şöyle buyurmakta olduğunu işitmişimdir: "Biliniz ki; benim bazı isimlerim vardır! Ben, Muhammed ve Ahmed'im! Ben, Allah'ın kendisi sebebiyle küfrü imha ettiği el-Mâhî'yim! Ben, insanların kendi kademi üzerinde haşrolunacakları el-Hâşir'im! Yine ben el-Âkib'im! O Âkib ki, kendisinden sonra asla bir peygamber gelmeyecektir!..."

(Taberânî ve Ebû Nuaym'in Câbir bin Abdullah'tan sevkettiklerİ rivayette aşağı yukarı bu mealdedir.)

Yine Cübeyr'den Ahmed'in, Tayâlisî'nin (ve diğer bazı kaynakların) rivayetinde ise, yukarıda geçen beş isme ilâveten: "...Yine ben, el-Hâtem'im ki, peygamberlik benimle mühürlenmiştir" buyurulmuş-tur.

Ahmed ile Müslim'in Ebû Musa el-Eşarl'den rivayeti ise şöyledir, o demiştir ki: "Peygamber (s.a.v.), kendi zâtına ait bazı isimleri bize haber vermişti. Bunlardan bazılarını hafızamızda tuttuk, bazılarım ise tutamayıp unuttuk... Hafızamızda tuttuklarımız şöyledir: O buyurmuştu ki: "Ben Muhammed'im, Ahmed'im! Ben Mukaffa ve Hâşir'im! Ben, tevbe peygamberi, savaş peygamberi ve rahmet peygamberiyim."

Tirmizî ve diğer bazı kaynaklara göre ise bu isim şöyle sıralanmaktadır. (Yâni Önce rahmet peygamberi olduğu bildirilmekte ve şöyle buyurulmaktadır): "iyi belleyiniz, ben; rahmet peygamberiyim, tevbe peygamberiyim, el -Mukaffa 'yını, el-Hâşir'im ve de savaşlar peygamberiyim."

Ebû Nuaym, İbn-i Merdûye ve Deylemî Ebu't-Tufeyl'den rivayet ederler: "Bir defasında Peygamber Efendimiz şöyle buyurdular: "Rabbim'in indinde benim on adım var: Muhammed, Ahmed, Fâtih, Hâtem, Ebu'l-

---

120[38] Bu sözde, bir mübalağa olduğu görülmektedir. Sonra bunların pek çoğu isim olmaktan ziyade, birer sıfattır. Bir zâta âit sıfatların çok olması, onun isimlerinin de o kadar çok olmasını gerektirmez. Aksi halde, sıfatlar çoğaldıkça isimler de çoğalır gider ve bunun arkası gelmez

Kâsım, Haşir, Âkıb, Mâhî, Yâsîn ve Tâhâ121[39]

Mücâhid'in rivayeti ise şöyledir: "Ben Muhammed ve Ahmed'im. Ben Melhame yani savaş peygamberiyim. Ben Mukaffa ve Hâşir'im. Ben, zirâat yapmak için değil, Allah yolunda savaşmak için gönderildim."

İbn-i Adiyy ile İbn-i Asâkîr îbn-i Abbas'tan, o da Peygamber'den şöyle rivayet eder: "Benim Kur'ân'daki adım Muhammed, İncil'deki adım Ahmed, Tevrat'taki adım da Ahyed'dir. Bana Ahyed denilmiş, çünkü ben, ümmetimi cehennem ateşinden uzaklaştırıyorum."

(Şevkanî diyor ki: "Bu rivayetin râvilerı arasında, yalandan hadîs uyduran bir ravı de vardır." Suyûtî.)

Ebu Nuaym'in îbn-i Abbas'tan rivayeti ise şöyledir: "Peygamber Efendimiz, geçmiş kitaplarda Ahmed, Muhammed, Mâhî, Mukaffa, Nebiyyü'l-Melâhim, Hımtaya, Faraklîd ve Mazmaz diye isimlendirilirdi"

Yine İbn-i Abbas'tan Ibn-i Fâris'in rivayeti de şöyledir: "Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Benim Tevrat'taki adım: "Çok gülen ve savaşan Ahmed'dir." Yine Tevrat'ta benim hakkımda: "O! deveye biner, gömlek giyer, birkaç lokma ile iktifa eder, kılıcı boynundadır" denilmiştir." 122[40]

Allah'ın İsimlerinden Bazı İsimlerin Peygamberimize İsim Olarak Verilmesi

Kadı îyâd der ki: Yüce Allah, kendisine ait isimlerden otuz kadarını Peygamber Efendimiz'e isim olarak vermiş ve bu suretle O'na bir hususiyet bahsetmiştir. İşte o isimler sırasıyla şunlardır: El-Ekrem, El-Emîn, El-Ewel, El-Âhir, El-Beşîr, El-Cebbâr, El-Hakk, El-Habîr, Zü'1-

---

121[39] Ebû'l-Kâsım Peygamberimiz'in ismi değil, künyesidır. Tâhâ ve Yasın isimleri ise, sahih olan kavle göre, Peygamberimizin değil, Kur'an Sûrelerinden bazılarının adıdır. Hamim ve Yasın'ın sure adları olduğu gibi

122[40] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/139-140.

Kuvve, El-Raûf, El-Rahîm, El-Şehîd, El-Şekûr, El-Sâdık. El-Azîm, El-Afüvv, El-Alîm, El-Azîz, El-Fâti$ El-Kerîm, El-Metîn, El-Mü'min, El-Müheymin, El-Mukaddes, El-Mevlâ, El-Veliyy, El-Nûr, El-Hâdî, Tâhâ ve Yâsîn." 123[41]

Biz, bunlardan daha fazlasını tesbit etmiş durumdayız... Yâni peygamber efendimize âit isimlerden üçyüz kırk kadarını bazı kaynaklardan alarak bir risalede toplamış ve manalarını da şerh etmiş bulunuyoruz... Bu isimlerden bazıları şunlardır: "El-Ehad, El-Esdak, El-Ahsen, El-Ecved, El-A'lâ, El-Amir, El-Nâhî, El-Bâtm, El-Berru, El-Burhân, El-Hâşir, El-Hâfız, El-Hafîz, El-Hasîb, El-Hâkim, El-Halîm, El-Hayyü, El-Halîfe, El-Dâî, El-Râfi1, El-Vâdı, El-Selâm, Rafîu'd-Dere-cât, El-Seyyid, El-Şâkir, El-Sâbir, El-Sâhib, El-Tayyib, EI-Tâhir, El-Adl, El-Aliyy, El-Gâlib, El-Afüvv, El-Ganiyy, El-Kâim, El-Karîb, El-Mâcid, El-Mu'tî, El-Nâsih, El-Nâşir, El-Vefîyy, Hâmîm, Nûn..." 124[42]

123[41] Bu hükmü olduğu gibi kabule imkan yoktur. Zira bu isimlerden bazıları mutlak söylendiği zaman Allah'a mahsus olan isimlerdir. Meselâ El-Aziz, El-Hakk, El-Cabbar, El-Azim isimleri böyledir. Bazıları ise, Allah'a itlakı caiz olmıyan isimlerdir. Meselâ: El-Emin ve El-Beşir isimleri. Bunlar da Allah'ın isimleri değildir, bazıları ise Allah ile kulları arasında ' müşterek olan İsimlerdir. Meselâ El-Şehid, El-Şekür isimleri. Burada bir noktayı da asla unutmamak lazımdır. Şöyleki: El-Şehid, El-Şekür ve El-Raûf gibi isimler müşterek isimlerdir, derken; bunun sadece bu isimlerin delalet ettiği mananın cinsinde olduğu, yoksa hususiyette ortaklık olmadığı iyice bilinmelidir. Yâni bu müşterek isimlerden biri ile Allah isimlendiği zaman, bunun manası; Allah'a hâs ve Allah'a layık bir mana olur. Yaradılmışlardan hiç biri, bu has manâda O'na ortak olamaz. Yine bu isimlerden biri ile bir mahluk isimlendirildiği zaman, bu da bu mahluka layık bir mana olur; bu mahluka layık olan manada, yaratıcı vasıflandırılamaz. işte bu inceliği hiç unutmamalıyız.

124[42] Bir önceki notta söylediklerimizi, burada da hatırlatmak istiyoruz ve diyoruz ki, El-Ehad, El-Esdak, El-Bâtın gibi isimler de Allah'a mahsus isimlerdir. Allah'tan başkasına verilmesi caiz değildir. Biz hiç bir zaman, ilmin sınırlarını zorlamamalı, aşırılığa kaçmamalı, en küçük bir şirk şaibesinden bile şiddetle kaçınmalıyız. Müellif merhumun gerek burada, gerek bundan önce Kâdi lyad'dan naklen söyledikleri şeyleri (ve benzeri rivayetleri) aynen kabul edemeyiz. Aynen kabulü hâlindeki mahzura önemle dikkati çekiyor ve diyoruz ki:

Aşırılığa kaçmadaki çeşitli mahzurları bilen sevgili ve büyük Peygamberimizin aşağıdaki hadis-i şerifleri, ne kadar önemli ve çarpıcıdır! O, bütün açıklığı ile buyurmuştur ki: "Nasaranın Meryem oğlu İsa hakkında yaptıkları gibi, sakın beni

Ali bin Zeyd bin Cüd'ân der ki: "Bazı arkadaşlar toplantı hâlinde idiler. Aralarında müzâkerede bulunuyorlardı. Bir ara içlerinden birisi: "Arap şâirlerinin söylediği şiirler arasında en güzel beyt hangisidir?" diye sordu. Cevap olarak dediler ki: "Şüphesiz Hassân'ın "Allah ona isminden bir isim ayırdı" beytidir."

"Peygamber şairi" olarak anılan Hassan'ın bu şiirinde, şu mealde mısralar da bulunmakta idi: "Allah, O'nun adını kendi adı ile beraber andırıyor: Müezzin beş vakit ezanları okuyup "eşhedü" dediği müddetçe... Lütfedip O'na Kendi isminden bir isim ayırdı. Arş'ın Rabbi'nin bir adı Mahmûd. Peygamberinin adı da Muhammed'125[43]

îbn-i Asakir'in nakline göre îbn-i Abbas demiştir ki: "Peygamberimiz doğduğu zaman, dedesi Abdü'l-Muttalib O'nun nâmına akika kurbanı olarak bir koç kesmiş ve O'na Muhammed adını koymuştur. Abdü'I-Muttalib'e demişler ki: "Ey Ebû Haris, torununa Muhammed adını vermenizin sebebi nedir? O'na niçin atalarının isimlerinden bir ad vermediniz?" O da şu karşılığı vermiştir: "O'nu gökte Allah, yeryüzünde de insanlar övsün diye, O'na Muhammed adını verdim," 126[44]

Peygamberimizin Annesinle Birlikte Dayılarını Ziyaret İçin Medine'ye Gittiğinde Zuhur Eden Peygamberlik Alametleri

îbn-i Sa'd'ın îbn-i Abbas'tan, Zühri'den ve Asım bin Ömer bin Katâde'den rivayeti şöyledir: Peygamber Efendimiz'in Medine ziyaretiyle ilgili olarak dediler ki: "Peygamberimiz'in Medine'de dayıları vardı. Bunlar, Medine'deki Adiyy bin Neccâr Oğullarına mensub idiler. Efendimiz, altı yaşma girdiği zaman, anası O'nu yanına alarak dayılarını

övmekte aşırı gitmeyiniz! Ben, ancak bir kulum. O halde siz benim hakkımda deyiniz ki: O, Allah'ın kuludur, Resulüdür." (Sahİh-i Buhari, 4/142- Kitabü-I-Enbiyâ).

125[43] Lügat ilmine vakıf olanlar bilirler ki, Muhammed ismi Mahmud isminden ayrılmış değildir. Her iki isim de "Hamd" kökünden iştikak etmiştir

126[44] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/140-142.

ziyarete götürdü. Yanlarında Ümmü Eymen de vardı. Medine'ye vardıklarında Nâbiğa'nm evine indiler ve bir ay Medine'de kaldılar, işte bu ziyaret zamanına ait bizzat Peygamber Efendimiz bazı şeyler hatırlar ve derdi ki: "işte, o zaman biz anamla birlikte bu eve inmiştik. Ben, Adiyy bin Neccâr oğullarına ait olan bir kuyuda güzelce yüzmüş tüm."

Yine onlar, bu ziyaretle ilgili olarak demişler ki: Peygamberimiz o kuyuda yüzdüğü sırada, başına yahudiler toplanmışlar ve O'na dikkatle bakmışlardır. Ümmü Eymen demiştir ki: "Ben, kulağımla işittim, yahudilerden biri açıkça diyordu ki: işte bu çocuk, bu ümmetin peygamberi olacaktır! Bu şehir de, O'nun hicret yurdu olacaktır!" Yine Ümmü Eymen: "Ben, bütün bunları onların konuşmalarından işittim, sonra Amine ve çocuğu ile birlikte Mekke'ye döndüm, dönüş sırasında Ebvâ denilen yere geldiğimizde Amine hastalandı ve orada vefat etti" demiştir.

Ebû Nuaym'in Vâkıdî'nin şeyhlerinden çıkardığı bir rivayette de aynen böyle denilmiştir. Ancak bu rivayette şu fark vardır: "Peygamberimiz aynı zamanda demiştir ki: Ben, o kuyuda yüzerken yahûdînin birinin dikkatle ve tekrar tekrar bana baktığını gördüm. O yahûdî bana: "Senin adın nedir?" diye sordu. Ben de: "Ahmed" diye cevap verdim. Sonra dikkatle arkama baktı ve: "Bu, bu ümmetin peygamberidir!" diye konuştu. Sonra dayılarıma gidip bunu onlara da söyledi. Dayılarım da anama söylediler... Bunun üzerine bana bir şey olur diye anam korkuya kapıldı... Ve Medine'den çıktık..."

Yine Ümmü Ey men, bu noktada şunları söyler: "Bana yahûdîlerden iki adam gelip: "Ahmed'i çıkar da bize göster" dediler. Ben de çıkardım. Onlar da onu evirip-çevirdiler, iyice incelediler... Sonra biri d'ğerine dedi ki: "Hiç şüphesiz bu çocuk, bu ümmetin peygamberidir! Bu Medine şehri de onun hicret yurdu olacaktır ve bu şehirde büyük bir harb de olacaktır." Ben bu sözleri, aynen onların konuşmalarından almış bulunuyorum." 127[45]

127[45] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/142-143.

Peygamberimizin Anasının Vefatı Sırasında Zuhur Eden Alametleri

Ebû Nuaym Zührı tarikiyle Ümmü Semâa'dan o da anasından şöyle rivayet eder: Ben, Amine'nin vefatı ile neticelenen hastalığa yakalandığı zaman, onu gördüm. O sırada Muhammed de onun başucunda idi ve beş yaşlarında görünüyordu. Amine, büyük bir üzüntü ve hasretiyle oğlu Muhammed'in yüzüne baktı ve sonra şiir halinde şunları söyledi: "Ey oğlum! Allah seni mübarek kılsın! Sen ki, çok mi'metler ihsan edici Allah'ın yardımı ile ve adına yüz deve kesilerek kurtulmuş bir babanın evladısın! Baban Abdullah'a çıkmıştı kurrâ da, yerine bu yüz deve feda edilmişti. Oğlum, eğer **ü'yâda gördüğüm aynen çıkarsa, muhakkak sen insanlara peygamber olarak gönderileceksin; celâl ve ikram sahibi Allah tarafından meb'ûs olacaksın... Mekke'de ve Mekke'nin dışında hakikati ortaya çıkarmakla ve islâmı kullara tebliğ etmekle mükellef bulunacaksın... îslâm ki, Senin atan ve büyük insan İbrahim'in dînidir; îbrâhim ki, ne kadar i>i bir kuldur. Oğlum ben seni böyle görüyorum ve insanlara uyarak putlara saygı göstermekten seni sakındırıyorum!..."

Sonra Amine şu sözleri ilâve etti: "Şüphesiz her yaşayan ölür! Her yeni eskir, her genç kocar. îşte ben ölüyorum, fakat adım bakî kalacak! Ben, insanlara büyük bir hayır bırakıyorum, ben senin gibi tertemiz bir çocuk dünyaya getirmişim!" Bunları ifade etti ve sonra oracıkta vefat eyledi."

Cinlerin, Amine gibi büyük bir kadın için yas tutup ağladıklarım duyuyor ve onların şu sözleri söylediklerini işitiyorduk:

"Bizler, Amine gibi büyük bir kadının vefatına ağlıyoruz!" "Bu güzellik ve yüksek iffet sahibinin acısıyla içimizi dağlıyoruz!" "Öyle bir kadın ki, oğlu âhir zamanın peygamberi olacak!" "Öyle bir peygamber ki, mimber'i Medine'de kurulacak..." 128[46]

128[46] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/143.

Mekkelilerin Peygamberimizin Dedesi Abdul-Muttalib İle Yağmur Duasında Bulunması, Yağmurun Yağması Ve Peygamberimiz Dedesinin Yanında İken Meydana Gelen Alametler

îbn-i Sa'd, îbn-i Ebi'd-Dünyâ, Beyhaki, Taberani, Ebû Nuaym ve îbn-i Asakir Mahreme bin Nevfel'den, o da anası Rukayka bint-i Sayfi'den rivayet eder. Rukayka Abdü'l-Muttalib'in yaşıtı olup şöyle demiştir: "Mekke'de pek çok yıllar peşpeşe kurak gidiyordu. Bedenler zayıflamış, kemikler incelmişti. Bir gün ben, hafif uykuya dalmıştım. Gizliden bir ses: "Ey Kureyş, size içinizden gönderilecek olan peygamberin gelmesi günleri yaklaşmıştır. Haydi geliniz bol yağmura ve bereketli yeşilliğe! Gidiniz o orta boylu, güzel huylu, geniş omuzlu, büyük kemikli, beyaz renkli, herkes indinde hürmetli adama. O'nun öğünülecek hasletleri, uyulacak güzel adetleri vardır. O ve onun çocuğu ve torunu ortaya çıkıp seçilsinler. Her aileden bir adam güzelce temizlenip, güzel kokular sürünüp Haceru'l-Esved'i selamlasınlar, Kabe'yi yedi defa tavaf etsinler, sonra Ebû Kubeys dağına çıksınlar, o büyük zat (Abdü'l-Muttalib) dua etsin ve diğerleri de onun duasına amin desinler, işte bunu yapınız, bol ve bereketli yağmura kavuşunuz" diye nida ediyordu. Sabah olunca uyanmış ve beni şiddetli bir titreme kaplamıştı. Hayretler içindeydim. Mekke sokaklarında dikilip rü'yamı anlatmaya başladım. Herkes: "Tamam bu, Şeybetü'1-Hamd dediğimiz Abdü'l-Muttalib'tir!" diyordu. Sonra kadınlar da gelip topluluğa katıldı lar. Tulumlardan biraz su damlatıp ayrıca koku süründüler. Hacerü'l-Esved'i selamlayıp Kabe'yi tavaf ettiler. Sonra Ebû Kubels dağına çıktılar. Tâ zirvesine yürüdüler ve bu sırada Abdü'l-Muttalib, yanında torunu Muhammed de (s.a.v.) olduğu halde ayağa kalktı. Peygamberimiz henüz bulûğ çağına yaklaşmış bir çocuk idi. Abdü'l-Muttalib ellerini kaldırıp şöyle dua ediyordu: Ey açığımızı dolduran, fakirlik ve ihtiyacımızı gideren Allah'ım! Ey sıkıntılarımızı alıp üzerimize açıklık ve ferahlık getiren Rabbim! Şüphesiz Sen, her şeyi bilensin, her şey kendisinden istenensin! îşte kullarının hali Sana malûm, Senin Harem-i Şerifinin kenarında hallerini Sana arzedip Sana yalvarıyorlar ve Senden istiyorlar. Hayvancıklarını mahv u perişan eden kıtlık ve kuraklık belasından kurtarılmaları için, ancak Senden yardım istiyorlar. Allah'ım! Bol ve bereketli yağmurlarını yağdır, kullarının yüzünü güldür!"

Onlar daha yerlerinden ayrılmadan yağmur başladı ve Öyle bereketli yağdı ki, bütün vadi boyunca seller aktı. Bunun üzerine Kureyş'in yaşlıları Abdü'l-Muttalib'e hayır dualar ettiler. "Ey şu vadinin atası, ne mutlu sana! Sayende vadi hayata kavuştu" dediler.

Şâir Rukayka'nm şu sözleri de bu münasebetle söylenmiştir:

"Şeybe'nin hürmetine Allah, beldemizi suya kandırdı.

Sıkıntımız şiddetlenince Allah, bize kendini andırdı.

Yağmurlar dinmiş, sular çekilmişti vadimizde artık!

Şimdi, gitti susuzluk, yamandı hacetlerimi zdeki yırtık. Şüphesiz Allah'tan bir lütuf, Şeybe sâdece bir sebeb. Mudar'dakiler de anlamışlardı hayırla onu hep. Gerçekten mübarek adam! Öyle ki sayesinde yağmur istenilir. Halk içinde bir başka onun gibisi, nasıl gösterilebilir!" 129[47]

Peygamberimiz Dedesinin Hangi İşini Görmeye Gitse O İşin Mutlaka Görülmesi

Târihinde Buharı, Tabâkat'ında îbn-i Sa'd, sahihtir kaydiyle Hâkim ve daha birtakım kaynaklar Kendir bin Saîd'den şöyle rivayet ederler: Kendir'in babası Saîd demiştir ki: "Ben câhiliye zamanında hac yapıyordum. Kabe'yi tavaf sırasında bir adam gördüm, nazım halinde şunları söylüyordu: "Ey Rabbim! Muhammed'i develerimi bulmaya gönderdim, O'nun işini rast getir, O hayli gecikti, O'nu salimen bana geri getir." Ben: "Bu kimdir?" diye sordum. "Bu, Abdü'l-Muttalib'tir" dediler ve ilave ettiler: "O, torunu Muhammed'i develerini aramaya yolladı. Her ne zaman O'nu, bir haceti için yollasa, mutlaka o haceti görülmüş olur. Şimdi Muhammed geciktiği için, böyle dua ediyor." Derken Peygamberimiz (s.a.v,), dedesine âit develerle birlikte çıkageldi.

Diğer bazı kaynakların Muâuiye bin Hayde'den rivayetleri ise, şu

129[47] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/144-145.

farklılığı arzetmektedir: "Hayde bin Muâviye câhiliye devrinde Umre için çıkmıştır Tavaf etmekte olan bir ihtiyara rasladı. İhtiyar şunları söylüyordu: "Rabbim, develerimi bana döndür, elçimi salimen geri çevir." Ben, bu ihtiyarın kim olduğunu sorduğumda; "Kureyş'in efendisi Abdü'l-Muttalib" cevabım aldım. Aynı zamanda onlar bana dediler ki: "O'nun pek çok develeri vardır. Bir gurub devesi kaybolduğu zaman onları bulup getirmeleri için oğullarını gönderir. Onlar bulup getiremediği zaman, torunu Muhammed'i gönderir, işte şimdi de, develerini bulup getirmesi için Muhammed'i göndermiştir. Fakat o biraz geciktiği için, böyle Allah'a yalvarıp yakarmaktadır." Ben onlardan bunları dinlediğim yerden ayrılmadan önce Muhammed (s.a.v.), dedesine âit develeri bulup getirmiştir." 130[48]

Abdül-Muttalibin, Torunu Muhammed'in Kıymetini Çok İyi Takdir Etmiş Olması

Beyhaki ve îbn-i îshâk Abdullah bin Ma'bed'den, o da bazı ev halkından rivayet eder. Şöyle demiştir: "Kabe'nin gölgesinde gelip" oturması için Abdü'l-Muttalib adına bir minder konulurdu. Ona hürnıeten, evlatlarından hiç biri bu mindere oturmazdı. Peygamber Efendimiz ise, hiç çekinmeden gelir bu minder üzerine otururdu. Amcaları ise, oturmasın diye O'nu çekip uzaklaştırmak isterler, Abdü'l-Muttalib de O'na müdahale etmemelerini söyler, O'nun başını ve sırtını okşar ve: "Benim bu oğlumun şanı çok büyük olacak!" derdi. Derken Abdü'l-Muttalib vefat etti. Bu sırada Peygamberimiz sekiz yaşında idi. Ebû Talib'e, kendisini himayesine alması için vasiyette bulunması üzerine, bundan sonra onun himayesinde oldu.

(Demek ki dedesi Abdü'l-Muttalib'in O'nu himayesi, iki sene sürmüştür.)

Bu noktada Ebû Nuaym'in rivayeti şu farklılığı arzeder: "Bırakın O'nu,

---

130[48] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/145.

bana has olan minder üzerine varsın otursun! Görmüyor musunuz, O'nun halinde bir başkalık var. O, kendi içinde birşeyler hissetmese, gelip oturur mu buraya! Ben eminim ki, bu çocuk, hiç bir arabm ulaşamadığı şan ve şerefe erişecektir"

Mücahid ve Nâfı' bin Cübeyr'den gelen rivayette ise: "Bırakın O'nu, O bir meleğe arkadaşlık etmektedir" denilmiştir ve bu sıralarda idi ki Müdlic oğullarına mensub bir grup adam gelmiş, Abdü'l-Muttalib'e hitaben: "Bu çocuğu iyi koru, Makam-ı İbrahim'deki ayak izine O'nun ayağı kadar benzeyen bir ayak biz görmedik" demiştir. Yine Abdü'l-Muttalib Ümmü'l-Eymen'e hitaben demiştir ki: "O'nu gözün gibi koruyacaksın! Baksana ehl-i kitap, benim bu oğlumun şu ümmetin peygamberi olacağını söylemektedirler."

Ebû Nuaym, Vâkıdî'den, o da şeyhlerinden rivayet eder. demişler ki: "Abdü'l-Müttalib bir gün Kabe yanında idi. Yanında Necran üskufu (papazı) vardı. Papaz onun tanıdığı ve arkadaşı idi. Konuşurlarken kendisine dedi ki: "Bizler ismail oğullarından gelecek olan bir peygamberin bazı niteliklerini okumuşuz. O, bu şehirde doğacak, şöyle şöyle sıfatları bulunacak." Derken Peygamberimiz oraya çıkageldi. Necran Üskufu, O'nun gözlerine, arkasına ve ayaklarına dikkatle baktı ve kendisini gözden geçirdi. Derhal dedi ki: "O, işte budur! Bu çocuk, senin neyin oluyor?" O: "Oğlum" dedi. Üsküf: "O'nun babası hayatta olmayacak" dedi. Abdü'l-Muttalib: "O, oğlumun oğludur, O'nun babası, anası kendisine hamile iken vefat etmiştir." Üsküf: "Doğru söylüyorsun" dedi. Abdü'l-Muttalib, oğullarına hitaben: "O'nu iyi koruyunuz, görmüyor musunuz O'nun hakkında ne söyleniyor!" diye emir verdi."

Burada, bir de Seyf bin Zi Yezen'in babası ile ilgili bir rivayet bulunmaktadır. îran Kisrâsı'mn yardımı ile Yusuf bin Zi Yezen Habeşistan'ı emri altına almış ve bu başarısından dolayı Kisrâ'nm emriyle Yemen'e vali olmuştu. Bu olay, Peygamberimiz'in doğumundan iki sene sonra olmuştu. Bu sırada çeşitli arap heyetleri Yusuf u tebrike giderler. Kureyş'i temsilen giden heyetin başında da Abdü'l-Muttalib vardır. Yusuf kendisine demiştir ki: Ey Abdü'l-Muttalib! Bildiklerim arasından sana önemli bir sır, söylemek istiyorum. Başkası olsaydı, bu sırrı asla söylemezdim. Fakat baktım ki sen de aynı madendensin. Bunun için sana söylüyorum. Bu önemli sır, Allah'ın O'na izin vermesine

kadar saklı kalsın.

Şöyle ki: Benim bildiğime ve okuduğuma göre, bir büyük hayır var! Fakat yine aynı büyüklükte bir şer de var. Hayatın da, vefatın da şerefi bunda bulunmaktadır. Bu, herkese şamil bir şey, fakat senin ailene de özellik arzeden bir şey!" Abdü'l-Muttalib derhal: "Bu nedir?" diye sordu. Yusuf da dedi ki: "Mekke vadisinde bir çocuk doğacak, O'nun iki omuzu arasında bir beni olacak. Önderlik kendisinin olacak, sizler O'nun sayesinde başkanlığı ele alacaksınız. Şimdi tam onun doğumu zamanıdır, belki de doğmuş bulunmaktadır, ismi Muhammed olacak, babası ve anası vefat etmiş olacak. O'nu önce dedesi, sonra amcası himayesine alacak. Allah O'nu, açıkça elçi gönderecek. Bizlerden de ona nice yardımcılar olacak. Dostları onunla şerefe, düşmanları da zillete erecek. Büyük fetihler olacak. O, Rahmân'a ibâdet edecek, şeytanın burnunu kıracak. Ateşi söndürecek, putları kıracak. O'nun sözü hakem olacak, hükmü sırf adalet olacak, iyiyi emredip kötüyü yasaklayacak ve ortadan kaldıracak. Örtüsüne bürünmüş Kabe'ye yemin ederim ki, sen O'nun dedesisin, ey Abdü'l-Muttalib! Bunda hiç bir yalan ve hilaf yok. Sen, buna dâir daha önce bir şey hissettin mi?" Abdü'l-Muttalib: "Evet" dedi ve ilave etti: "Ey hükümdar, benim bir oğlum vardı, onu çok seviyordum ve canım gibi koruyordum. Büyüyünce kendisini kavmimin en şerefli ailesinden Vehb'in kızı Amine ile evlendirdim. Bir oğlanları oldu. Ben de kendisine Muhammed adını koydum. Sonra babası ve anası öldüler. Şimdi O'nu kendi himayeme almış bulunuyorum. Sonra da amcası O'nu himaye edecek." Yusuf bin Zi Yezen: "Ey Abdü'l-Müttalib, benim sana söylediklerim, aynen senin bana söylediklerindir. O'nu iyi koruyun. Bilhassa yahudilerden çok iyi sakının. Gerçi yüce Allah, O'nu onlardan ve diğer serlerden koruyacaktır. Fakat gene de sizler, koruma vazifenizi, büyük bir dikkat ve titizlikle yapmaya çalışınız. Eğer ben, O'nun Peygamberlik zamanına sağ çıkarsam, şüphesiz emrimdeki askerler ve diğer imkanlarla O'nun yardımına koşarım. Hattâ Medine'ye yerleşirim. Zira ben, konuşan kitapta ve geçerli ilimde Medine'nin O'nun müstahkem kalesi olacağına dair bilgi bulmaktayım. Bu bilgiler arasında, Medine halkının da kendisine yardımcı olacaklarım, ve O'nun kabrinin dahi orada olacağını görmekteyim."

Vâkıdî ve Ebû Nuaym, Ka'b bin Mâlik'in oğlu Abdullah'tan şöyle rivayet ederler: O demiştir ki: "Kavmimden bazı üstadlar bana dediler ki:

"Bizler umre için Mekke'ye gitmiştik. O zaman Abdü'l-Müttalib de hayatta idi. Bizim yanımızda Teym yahudilerinden biri vardı. Bize arkadaşlık ediyor ve ticarette bulunuyordu. Bu adam, Abdü'l-Müttalib'i gördüğü zaman ona dedi ki: "Bizler, kitabımızda okuduk ki, bu adamın neslinden bir peygamber gelecek, biz yahudileri ve kendi kavminden nicelerini öldürecek."

İbn-i Sa'd'ın Ebû Hâzım'dan rivayeti de şöyledir: "Peygamber Efendimiz henüz beş yaşlarında iken Mekke'ye bir kâhin gelmişti. Peygamberimiz'i ve Abdü'l-Müttalib'i dikkatle süzdükten sonra hemen dedi ki: "Ey Kureyş topluluğu! Derhal bu çocuğu öldürünüz! Çünkü bu, sizden pek çok kimseyi öldürecek ve sizi parça parça dağıtacak." Kâhinin bu çağrısından sonra Kureyş, hep Peygamberimiz'in hâl ve işinden korkar olmuştur." 131[49]

Peygamberimiz Amcası Ebu Talib'in Yanında İken Meydana Gelen Bazı Alametler

Ata bin Ebû Rebâh'ın, hocası İbn-i Abbas'dan rivayeti aynen şöyle: "Ebû Talib'in oğulları, sabah uykudan kalktıkları zaman gözleri hep çapaklı olurdu. Peygamberimiz'in gözleri ise tertemiz ve son derece parlak olurdu. O, kendi çocuklarını ve Peygamberimizhi sofraya çağırır, onun oğulları derhal sofrada ne varsa kapışırlardı. Alan gider ve aldığını yerdi. Peygamberimiz ise, asla onlarla birlikte bir şey kapmak için elini uzatmazdı. Onlar, mevcudu kapar giderler, o da eli boş kalırdı. Bunu fark eden Ebû Tâlib, daha sonraları Peygamberimiz'in yiyeceğini ayırmış ve ona yalnız olarak yedirmiştir."

Yine aynı tarikten ve ilâveten Mücahid'den ve daha başkalarından rivayet edilir. Şöyle anlatılır: "Ebû Tâiib'in ev halkı, yemeklerini ister ayrı ayrı yesinler, ister toplu olarak yesinler, bir türlü doymazlardı, Peygamberimiz'le birlikte yedikleri zaman hepsi doyardı. Sabah veya

---

131[49] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/146-148.

akşam yemeği sırasında Ebû Tâlib ev halkına derdi ki: "Bekleyiniz! Yeğenim Muhammed gelmedikçe yemeğe başlamak yok!"

O gelir, hep beraber yerlerdi. Sofraya konulan yemeği bitiremezlerdi. Eğer Peygamberimiz sofrada bulunmazsa, hiç biri doymazdı. Süt içtikleri zaman da, önce Peygamberimiz içerdi. Kalanı ise ev halkının hepsine yeter, hepsi süte kanardı. Amcası, kendisine hitaben "Oğlum, sen gerçekten mübarek bir çocuksun" derdi. Amcasının çocukları sabahleyin uykudan kalkınca gözleri çapaklı olurdu. Peygamberimiz'in iki gözü ise tertemiz ve parlak olurdu. Yağlanmış ve sürmelenmiş bulunurdu."

Bazı kaynaklar, Ümmü Eymen'den bir rivayet sevkeder. Buna göre Ümmü Eymen demiştir ki: "Ben, hiç bir zaman Peygamber'in (s.a.v.) açlıktan veya susuzluktan şikayet ettiğine raslamadım. Sabahleyin Harem-i Şerife gider Zemzem'den içerdi. Bazen kendisine sabah kahvaltısını sunardık. O da yemek istemez ve: "Ben şimdi tokum" derdi."

İbn-i Sa'd'm Îbnü't-Kıptıyye'den rivayeti de şöyledir: "Vadiye çıkıldığı zaman, Ebû Tâlib'in istirahat etmesi için bir yaygı dürülür, yastık haline getirilir ve onun yerine konulurdu. Peygamberimiz de gelir bu yaygıyı açar ve üzerine sırtüstü yatardı. Ebû Tâlib geldiğinde O'nu bu vaziyette görür ve: "Mekke'nin kudsiyetine yemin ederim ki şu benim yeğenim, gerçekten büyük bir nimet ve mutluluk hissetmektedir." Diğer bir rivayette de: "Muhakkak benim şu oğlum, büyük bir keramet hissetmektedir" denilmiştir. 132[50]

Peygamberimiz'in Amcası Ebu Talib İle Şam’a Seferi Ve Bu Sırada Vukua Gelen Bazı Alametler

Beyhaki îbn-i îshak'tan şöyle nakleder: Peygamberimizin dedesi vefat ettikten sonra kendisini amcası Ebû Tâlib himayesine almıştı. Kureyş'ten bir kafile ticaret için Şam'a çıkarken bu kafileye Ebû Tâlib de

132[50] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/148-149.

katılmıştı. Yanında Peygamberimiz de vardı. Kafile yoluna devam edip Busrâ denilen yere vardıkları zaman yük indirip istirahate çekildi. Burada Bâhirâ adında bir rahip vardı. Kendisi hıristiyanlarm en bayük alimi idi. Veraset yoluyla elde ettiklerini iddia ettikleri ilmin tamamına sahib bulunuyordu. Kureyş kafilesi bu sefer daha kalabalık idi. Daha önce kendileriyle ilgilenmeyen râhib Bahirâ, bu sefer onlar için yemek hazırlatıp kendilerini yemeğe çağırdı. Küçük büyük hür veya köle herkesin gelmesini de tenbihlemişti. Herkes geldi, fakat Peygamberimiz genç olduğu için eşyanın ve develerin başında bekçi kaldı.

Kureyş, Bahirâ'nın böyle bir ziyafet vermesini, gördüğü bir şeye yoruyordu. Şöyleki: O, kendisine mahsus yerde ibâdet ederken Kureyş kafilesinin gelişini görmüş, kafile gelirken içlerinden birinin üzerinde bir bulutun birlikte seyrettiğini farketmiş. Kafile gelip bir ağacın altına yerleştiği zaman ağacın dallarının, güneşte kalan Peygamberimiz'in üzerine doğru meylederek O'nu gölgelendirdiğini de fiarketmiş. Bu sebeble kendilerine fazla iltifat gösterip işin aslını iyice öğrenmek istemişti. Buna vesile olması için de büyük bir ziyafet verdi. Kureyş, ziyafet yerine geldiği zaman, Bahirâ'ya hitaben: "Biz buraya çok uğrardık. Böylesine bir iltifatı daha Önce görmedik" dediler. Bahirâ da şu karşılığı verdi: "Doğru söylersiniz. Fakat sizler misafirsiniz.

Hepinizin yiyeceği bir yemekle sizlere ikramda bulunmak istedim."

Ayrıca Bahirâ Peygamberimizin gelmemiş olduğunun farkına vararak: "Ey kavim! Ben sizlerin hepsinin gelmesini istemiştim, fakat içinizden gelmeyen de var!" dedi. Kureyş: ''O gençtir, ağacın altında eşyalarımızın başında kaldı" dediler. Bahirâ: "Olmaz mutlaka onu da getiriniz" diye İsrar etti. Kureyş'ten biri de: "Gerçekten Ebû Tâlib'in yeğenini bu ziyafetten mahrum etmemiz, bize lâyık değildir" diyerek gitti ve Peygamberimiz'in koluna girerek kendisini getirdi. Peygamberimiz geldikten sonra Bahirâ hep kendisini dikkatle süzüp gözden geçiriyordu. Her şeyi daha önceden okuyup bildiği gibi buluyordu. Kureyş yemeği yedikten sonra dağıldı. Bahirâ Peygamberimiz'e hitaben: "Ey genç, Lât ve Uzza adındaki putlar hakkı için sana soracaklarıma cevap ver!" dedi. Peygamberimiz ise: "Ben hiçbir zaman Lât ve Uzza adına birşey yapmam! Benim en çok kızdığım şeyler putlardır!" cevabını verdi. Bahirâ'nm öyle söylemesi, Peygamberimiz'in

kavminin öyle yemin ettiklerini daha önce işitmiş olmasmdandı. Peygamberimiz'den bu cevabı alınca: "Ey Muhammed, Allah adına, sana soracaklarıma cevap ver!" dedi. Peygamberimiz de: "Madem ki Allah adına soruyorsun, sen sor, ben de cevaplarını vereyim" dedi. Bunun üzerine Bahirâ, Peygamberimiz'in şahsi ahvâline, işlerine ve uykusuna varıncaya kadar pek çok şeyi sordu. Peygamberimiz de hepsinin cevabını verdi. Aldığı bütün cevablar, o hususlardaki bilgisine uygun oluyordu. Sonra Peygamberimiz'in arkasına bakıp iki omuzu arasındaki nübüvvet mührünü gördü. Sonra amcası Ebû Tâlib'e dönerek: "Bu genç senin neyin oluyor?" diye sordu. O da: "Oğlum" dedi. Bahirâ: "Bu, senin oğlun olamaz! Bunun babası yaşıyor olmamalıdır" dedi. Ebû Tâlib: "O, benim kardeşimin oğludur ve âdetimiz gereği ben O'na oğlum derim" dedi. Bahirâ: "Babasına ne oldu?" diye sordu. O da: "Öldü, o sırada anası bu gence hamile idi" dedi. Bahirâ: "Doğru söyledin" dedi ve ilave etti: "Sen hemen bu genci al ve memleketine götür! Bilhassa yahudilerden O'nu iyi sakla. Allah'a yemin ederim ki, eğer yahudiler onu görecek olsalar ve tanısalar, muhakkak ona büyük kötülük ederler, onu öldürürler. Zira senin kardeşinin oğlu olan bu zât için, çok büyük şeyler olacaktır."

Bunun üzerine Ebû Tâlib, ticaret işlerini derhal bitirip büyük bir acelecilik ile yeğenini alarak, Mekke'nin yolunu tuttu."

Derler ve iddia ederler ki, Ehl-i Kitap'tan olan Zübeyr, Temmâm \ı> Dın^, Peygamberimizi görmüşler, ondaki bazı alametleri fark etmeler ve O'na kötülük yapmak istemişler. Fakat Râhib Bahirâ, kendilerini bu hususta teskin etmiş, Allah'ın irade ve takdirinin önüne geçilemiyeceği hususunda onları ikna etmiştir. Onlar da onu bu hususta tastik etmişler, Peygamberimiz'e kötülük yapma isteğinden vazgeçmişler ve dönüp gitmişlerdir. Bunu böylece konuşan halk, yine Ebû Tâlib'in aşağıdaki beyitleri de bu vesile ile söylemiş olduğunu konuşmakta ve

iddia etmektedirler: Ebû Talib'in söylediği beyitler şu mealde idi:

"Gönüllerin gamını gideren sözleri Muhammed'den işittiler de dönüp gittiler. Ferd veya toplu olarak söylenen şeylere dâir haberleri işittiler. Halbuki Zübeyr, Temmâm ve Diris, O'na kötülük kurmuşlardı. Önce inanmamışlardı amma, Bahirâ bu hususta kendilerini ikna etti de O'na kötülükten el çektiler, çekip gittiler. Diğer bazı rahiplerin yaptıkları gibi.

Fakat Bahirâ bu hususta gerçekten çok yoruldu, mücadeleler edip ter döktü. Allah için nice güzel nasihatler verdi: "Bunun böyle olacağı bütün kitaplarda dahi her renk mürekkeble yazılıp anlatılmış değil midir?" diyerek ne diller döktü." 133[51]

Vâkıdî'nin şeyhlerinden nakli de bu mealdedir. Ancak onun rivayetinde ayrıca şöyle denilmektedir: "Bahirâ O'nun gözlerinin kızarıklığına da dikkatle baktı ve bunun geçici olup olmadığını sordu. Kendisine: "Gözlerimdeki kızarıklık hiç geçmez" denildi. Uykusunun nasıl olduğunu sordu. Peygamberimiz de: "Gözlerim uyur fakat kalbim uyumaz!" dedi. Neticede Bahirâ: "Biz bu nitelikleri okuduğumuz kitaplarda böyle bulmuştuk. Ve bizlerden bu hususta söz de alınmıştır" dedi. Bunun üzerine Ebû Tâlib: "Sizlerden kim söz almıştır?" diye sordu. Bahirâ da cevabında: "Zamanı gelince bunu böylece açıklamamız için Allah bizlerden söz almıştır. Buna dair ayetini, Peygamberimiz Meryem oğlu İsa'ya indirdiği kitapta göndermiştir" diye konuşmuştur.

îbn-i Sa'd'm Dâvûd bin Husayn tarikından çıkardığı haberde ise, Peygamberimiz'in o sırada yaşının on iki olduğu bildirilmektedir. Ayrıca Ebû Nuaym'in de Ali'den bir rivayeti var. Buradaki fark ise şöyle: "Peygamberimiz, Râhib Bahirâ'nın manastırına girdiği zaman, manastırın her tarafı nura buyandı. Bunun üzerine Bahirâ: "Bu genç, Allah'ın araplardan bütün insanlara peygamber olarak göndereceği zattır" demekten kendisini alamadı." 134[52]

Şimdi de yine îbn-i Sa'd'ın ve îbn-i Asakir'in Muhammed bin Akilin oğlu

---

133[51] Yâni onlar, her ne kadar onu öldürmeyi istedilerse de, Allah bunun böyle olmasını istemediği için, onlar istediklerini yerine getiremediler, böylece Allah O'nu, onların şer ve kötülüğünden korumuş oldu, demek istiyor

134[52] Peygamber Bendımız'ın nurundan bahsederken, bunu hissi ve maddi bir nûr olarak anlamak ve anlatmak, doğru olmasa gerekir. Görmez misiniz ki, Aışe validemiz, geceleyin ö'nu aramaya çıktığı zaman, ortalık iyice karanlık olduğundan mescidde el yordamı ile arıyorken, nihayet eli Peygamberimizin ayağına dokunuverdi. Halbuki kendisi peygamberimizi göremiyordu. Kıssacıların anlattığı şekilde ve manada olsaydı, orasını Efendimizin nuru iyice ışıklandırmış olacaktı. Aişe validemizin bu arayışı ise, sıhhatli senetlerle rivayet edilmiş olup sahihtir. O halde Peygamberimiz'e ait olan o büyük ve eşsiz nuru, O'nun getirdiği hidayet ve hakikatin nuru olarak anlamamız lazımdır

Abdullah'tan sevkettikleri bir rivayeti görelim. O demiştir ki: "Ebû Tâlib Şam'a sefere çıktığı zaman yanında yeğeni Muhammed'i de götürdü. Bir manastırda yaşamakta olan rahibin yanma indiler.

Râhib, Ebû Tâlib'e: "Bu genç neyin oluyor?" diye sordu. O da: "Oğlum" dedi. Râhib: "Bunun babası hayatta olmaması lazım" dedi. Ebû Tâlib: "Niçin?" diye sordu. Râhib: "Çünkü bu genç peygamber olacaktır" dedi. Ebû Tâlib: "Peygamber ne demektir?" dedi. Râhib de: "Peygamber vahiy yoluyla Allah'ın emir ve isteklerini kendisine bildirdiği ve bunları insanlara bildirmesi için mükellef kıldığı kimse" demektir cevabını verdi. Ebû Tâlib bunu yine anlayamadı ve: "Allah, bu senin dediğinden yücedir" demekten kendisini alamadı. Râhib son olarak: "Bu genci, özellikle yahudilerin şerrinden sakın!" tenbihinde bulundu.

Ebû Tâlib oradan ayrılıp yoluna devam etti. îleride yine bir rahibin yanında konakladı. O da benzeri soruları sordu ve benzeri cevapları aldı. Sonunda dedi ki: "Ey Ebû Tâlib, bu gencin siması peygamber simasıdır, gözleri de bir peygamber gözüdür." Ebû Tâlib, şaşkınlık içinde: "Sübhânellah! Allah, senin bu dediğinden uzaktır!" demekten kendisini alamadı. Yeğeni Muhammed'e dönerek: "Oğlum Muhammed, görüyor musun, adamlar neler de söylüyorlar?" dedi. Peygamberimiz de: "Amcacığım, Allah nelere kadir değildir ki? Sakın Allah'ın kudretini inkâr etme!" karşılığını verdi.

îbn-i Sa'd'ın çıkardığı diğer bir haberde ise, rahibin: "Bu genci, özellikle yahudilerden sakın! Çünkü onlar araplardan âhir zaman peygamberinin gönderilmiş olmasını çekemezler. Onlar O'nu, kendilerinden beklemektedirler" dediği belirtilmektedir. 135[53]

Ebu Talibin Peygamberimiz Hürmetine Yağmur Duasında Bulunması

îbn-i Asakir Tarih'inde Celheme'den şöyle nakletmektedir. O demiştir

---

135[53] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/149-152.

ki: "Ben Mekke'ye gitmiştim. Orada kıthk hüküm sürmekte idi. Kureyş ileri gelenleri Ebû Tâlib'e giderek: "Görüyorsunuz ki, vadiler kurudu, çoluk çocuk aç... Lütfedin de yağmur duasına çıkınız" dediler. Ebû Tâlib de duaya çıktı. Yanında öyle bir çocuk vardı ki, yüzü sanki karanlık buluttan sıyrılıp çıkan güneş gibiydi. Etrafında da bazı çocuklar bulunuyordu. Ebû Tâlib O'nun elinden tutarak Kabe'nin yanma gitti, arkasını Kabe'ye dayadı. Çocuğun şehâdet parmağını yukarı tutarak dua etti... Havada ise hiç bulut yoktu. Derken sağdan soldan bulutlar çıkmağa başladı. Yağmur yağmaya başladı, yağdı da yağdı... Vadide seller aktı. Köylü ve kentli herkes bol nimetlere kavuştu... îşte Ebû Tâlib'in aşağıdaki mısraları, bu sebeple söylenmişti:

"Güzel Muhammed! Sen, ne kadar mübareksin!...

Yağmur istenir, yüzün hürmetine senin..."

"Yetimlere ve dullara sen sığınaksın...

Haşim Oğullarına da bir dayanaksın..."

"Onların yanında O, ne kadar kutludur!

Nimete ermişler, bak hepsi de mutludur..."

Ebû Nuaym'in îbn-i Avn tarikiyle sevkettiği bir rivayete göre, Amr bin Saîd demiş ki: Yahudiler Ebû Tâlib'e gelerek ondan bir şey satın almak istedi. Henüz genç yaşta bulunan Peygamberimiz onların yanında çıkageldi. Onlar O'nu görünce ahş-verişi bırakıp orayı terkettiler ve kaçmaya başladılar. Ebû Tâlib yanındaki adamına: "Koş onların felan yerde önlerine geç ve onlara karşı ellerini çırparak; "Şaşılacak şey, çok şaşılacak şey!" diye bağırmaya başla... Sonra onların sana ne diyecekleirini bekle" dedi. O adam da koşarak gitti ve öyle yaptı... Yahudiler kendisine: "Şaşılacak sen ne gördün? Asıl şaşılacak şeyi bizler gördük!" dediler. Adam onlara hitaben: "Sizler şaşılacak ne gördünüz?" diye sordu. Onlar da şu cevabı verdiler: "Bizler az önce, Muhammed'in yeryüzünde yürüdüğünü gördük, daha ne görelim?"

îbn-i Asakir'in Ebâ'z-Zinâd'dan naklettiğine göre, Ebû Tâlib ile Ebû Leheb güreş tutup yarışmışlar. Ebû Leheb, Ebû Talib'i yenmiş, yere indirip göğsü üzerine çökmüş... Peygamberimiz o zaman yaşı küçük olduğu halde, Ebû Leheb'in saçından tutarak Ebû Tâlib'in üzerinden

defetmiş... Ebû Tâlib de ayağa kalkmış... Ebû Leheb demiş ki: "Ey Muhammed! Ben de senin amcanım, o da senin amcan... Niçin bana karşı ona yardım ettin?" Peygamberimiz de: "Ben onu senden daha çok seviyorum" demiş... îşte o günden beri Ebû Leheb de Peygamberimizi sevmezmiş...

îbn-i Sa'd, Sa'lebe bin el-Uzeri'nin oğlu Abdullah'tan şöyle nakleder: Ebû Tâlib, vefatı yaklaştığı zaman Abdü'l-Muttalib'in oğullarını çağırıp kendilerine şöyle nasihatta bulunmuştur: "Bakınız, eğer yeğenim Muhammed'e kulak verir ve O'nu dinlerseniz, dâima hayır ve iyilik üzere bulunursunuz. O halde O'na itaat ediniz, O'na yardım ediniz, işte bu taktirde doğru yolda bulunmuş olursunuz..."

îmanı-ı Müslim'in çıkardığı bir habere göre de, Abdü'l-Muttalib'in oğlu Abbas, bir gün Peygamberimiz'e: "Ey Allah'ın Resulü, sizin amcanız Ebû Tâlib'e bir faydanız veya şefaatiniz olacak mıdır?" diye sormuş. Peygamberimiz de: "Elbette! O cehennemin üst tabakasında ve topukla-rına kadar ateşe girmiş olarak ceza görecek... Eğer ben olmasaydım, cehennemin tâ alt tabakasında yanardı" buyurmuştur. Ebû Tâlib'in Peygamberimiz'i çok sevdiği, sevip koruduğu, dâima O'nu düşmanlarına karşı koruyup kendisine destek olduğu târihen bilinen bir husustur...

Yine îbn-i Sa'd, Ajfân bin Müslim'den, Abdullah bin Hâris'e varan bir senedle şöyle bir haber sevkeder: Peygamber Efendimiz'e amcası Abbas: "Yâ Resûlallah, Ebû Tâlib için ümid besliyor musunuz?" diye sormuş. Peygamberimiz de: "Ben Rabbim'den her hayn ummaktayım" diye karşılık vermiş...

(Bunu, Ibn-i Asakir de rivayet etmiştir.) .

Yine îbn-i Asâkir Amr ibn-i Abbas'tan rivayet eder. Amr diyor ki: "Ben bir defasında Peygamber'in (s.a.v.) "Ebû Tâlib'in bende, ödenmesi gerekli bir akrabalık hakkı vardır, onu elbette ödüyeceğim!" buyurduğunu işitmişimdir 136[54]

136[54] İmam-ı Ahmed'e ve başkalarına göre hadisin aslı ve metni şöyledir: "insanlar falanca veya falanca aileye mensup olmakla benim evliyam (dostlarım) olamazlar1 Benim velilerim, ancak şirkten, küfürden ve günahtan sakınanlardır. Şüphesiz

îbn-i Asâkîr Hasan bin îmâre yoluyla şu haberi nakletmiştir: "Peygamber Efendimiz ve Ali bin Ebû Tâiib, kendisi hakkında dua edip istiğfarda bulunmak üzere Ebû Tâlib'in kabrine gittiler... Yüce Allah, bu vesile ile aşağıdaki âyetini indirerek ona istiğfarda bulunmaktan nehy etmiş tir... ilgili âyetler şöyledir:

"Peygamber'in ve mü'minlerin müşrikler için istiğfar - etmeleri lâyık değildir..." 137[55]

Ebû Tâlib'in küfür üzere ölmesi Peygamber Efendimize çok ağır geldi. Bununla ilgili olarak da şu âyet nazil olmuştur:

"Sen, sevdiğine hidâyet veremezsin, fakat Allah istediğini doğru yola iletir..." 138[56]

Cenâb-ı Hakk, bu âyetteki "Sen sevdiğine hidayet veremezsin" cümlesi ile Ebû Tâlib'i; "Fakat Allah dilediğine hidayet verir" cümlesi ile de amcası Abbas'ı kasdediyor... Her ikisi de Peygamberimiz'in amcalarından idi. Peygamberimizin amcaları arasında en çok sevdiği de Abbas idi." 139[57]

îbn-i Asâkîr'in Abdullah bir Cafer'den rivayeti ise şöyle: "Peygamberimiz'in amcası Ebû Tâlib vefat ettiği zaman Kureyş'in akılsızlarından biri, Peygamberimiz'in karşısına çıkarak başına toprak saçmıştır. Kızlarından biri koşarak gelmiş, Peygamberimizin başından ve yüzünden toprakları temizlemiş ve ağlamıştır... Peygamberimiz ise şöyle demeye başlamıştır: "Kızım ağlama, kızım ağlama. Muhakkak ki

---

akrabalarımın bir akrabalık hakları bulunmaktadır. Ben de bu hakkı elbette ödeyeceğim!" Görüldüğü gibi, asıl hadis metninde "Ebû Tâlib" adi geçmektedir

137[55] Tevbe suresi, 113

138[56] Kasas suresi, 56

139[57] Şüphesiz Efendimiz, amcası Hamza'yı hepsinden daha fazla severdi. O Hamza ki Allah'ın da Resûlüllah'ın da aslanı idi. Uhud'da şehid düştüğü zaman Peygamberimiz pek çok üzülmüştü. Peygamberimiz'in bir başkası için bu kadar üzüldüğünü söylemek herhalde mümkin değildir. Aynı zamanda Hamza (r.a.), sâbikin-İ evvelin'den idi.

Allah babam koruyacaktır!" 140[58]

Allah'ın, Peygamberimizi Cahiliye Adetlerinden Koruması

Buhari ve Müslim, Câbir bin Abdullah'tan rivayet ediyor. O demiştir ki: "Kabe'nin yeniden yapımı sırasındaydı... Efendimiz de sırtında taş taşıyordu. Üzerinde belden aşağı doladıkları izâr denilen giysi vardı. Amcası Abbas O'na dedi ki: "Ey kardeşimin oğlu, izarını çözsen de çalışsan, daha rahat çalışırsın. Izarmı omuzuna alıver! Taşlar omzunu harap etmesin..." Peygamberimiz de bunun üzerine izarını çözüp omzuna koydu ve derhal baygın yere düştü. Bundan sonra bir daha böyle yaptığı hiç görülmedi."

Yine Buharı ve Müslim Câbir'den nakleder. O demiştir ki: "Kabe yeniden yapıldığı zaman Peygamberimiz ve Abbas taş taşımaya-başladılar. Abbas Efendimiz'e dedi ki: "İzarını çözüp omzuna koy, bu suretle omzunu taşların zarar vermesinden koru!" Peygamberimiz de böyle yaptı ve derhal baygın yere düştü. Sonra ayılıp ayağa kalktı ve: "îzarım, izarım!..." diye bağırmaya başladı... Oradakiler de derhal izarını üzerine bağladılar."

Beyhakî ve Ebû Nuaym Abbas'tan şöyle rivayet eder: "Biz kardeşimin oğlu ile birlikte Kabe'nin yapımı sırasında omuzlarımızda taş taşıyorduk. İzarlarımız ise omuzlarımızda idi. İnsanların arasına çıkacağımız zaman ise, izarlarımızı belden aşağı kuşanıyorduk... Omuzumuzda taş giderken, Peygamberimiz'in de önümüzde gitmekte olduğunu gördüm. Fakat O ansızın bayılıp yere düştü. Hemen O'nun yanma koştum. Baktım ki, O semaya bakmakta... Kendisine: "Sana ne oldu?" diye sordum. O, ayağa kalktı izarını alıp kuşandı ve: "Ben, çıplak olarak yürümekten nehyolundum" dedi. Ben bunu kimselere söylemedim. Çünkü insanların onun hakkında alay etmesinden: "O'nu bundan yasaklayan da kimmiş?" demelerinden ve O'na deli diye laf

---

140[58] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/152-154.

atmalarından korkuyordum."

Yine Beyhaki, Ebû Nuaym ve sahihtir kaydiyle Hâkim Ebu't-Tufayl'den şöyle rivayet ederler: "Kabe'nin yeniden yapılması sırasında Kureyş omuzlarında taş taşımıştır. Bu sırada Peygamberimiz de omzunda taş taşırken, ansızın avret yeri açıldı... Bir ses kendisine: "Ey Muhammed avret yerini ört!" diye nida etti. Peygamberimiz'e semadan gelen ilk nida budur... Bu olaydan önce veya sonra, O'nun avret yerinin açıldığı asla görülmedi."

Bazı kaynakların îbn-i Abbas'tan verdikleri haberde de şöyle denilmiştir: "Ebû Tâlib Zemzem kuyusunu yapmağa çalışıyordu. Peygamberimiz de kendisine taş getiriyordu, izarım alıp omzuna koydu, bu suretle taşların zarar vermesinden sakınmak istemişti. Derhal bayılıp yere düştü. Ayılıp da ayağa kalktığı zaman Ebû Tâlib kendisinene olduğunu sordu. O da cevabında: "Beyaz elbiseli biri gelip "Yâ Muhammed örtün!" diye haykırdı. Bu sesin te'siriyle bayılıp düştüm" demiştir, işte bir peygamberlik alâmeti olarak Peygamberimiz'in gördüğü ilk semavî varlık da bu olmuştur. Bu günden sonra, bir daha asla Peygamberimiz'in avret yeri görülmemiştir."

Keza îbn-i Sa'd'ın Aişe validemizden sevkettiği rivayete göre, o şöyle demiştir: "Ben, Peygamber Efendimiz'in avret yerini niç görmedim." 141[59]

îbn-i Râhuye'nin Müsned'inde ve diğer bazı kaynaklarda Ali (r.a.) den şöyle rivayet edilmektedir: "Ben Resûlüllah'm (s.a.v.) şöyle dediğini işittim: "Câhiliye devrinde kadınların da katıldığı eğlence ve müsâmere-lere ancak iki defa katılmayı düşünmüşümdür. Her iki gecede de bu eğlencelere katılmaktan Allah beni korumuştur. Bunlardan birincisinde ben; birlikte koyunlarımızı otlatmakta olduğumuz arkadaşlardan birine, benim koyunlara da bakıvermesini rica edip eğlence yerinin yolunu tuttum, Mekke'ye girdiğimde bir evin kenarından geçerken bir düğün eğlencesine rastladım. Defler çalınıp, düdükler öttürülmekte idi. Birine sordum: "Burada ne oluyor?" diye... O da: "Falancanın oğlunu1 falanın kızıyla everiyorlar. Onların evlenme oyunu var..." diye cevap

---

141[59] Hadisin asıl metni itibariyle mes'ele şöyledir: "Ne ben peygamberin avret yerini gördüm, ne de peygamber benimkini görmüştür.

verdi. Derken oracıkta bana öylesine bir ağırlık bastırdı ki, hemen uyuya kalmışım. Allah'a yemin ederim ki, beni ancak ufukta yükselen güneşin yakıcı sıcağından başka birşey uyarmış değildir... Sonra arkadaşıma döndüğüm zaman bana "ne yaptığımı" sordu. Ben de: "Hiç bir şey" yapmadım, yolda giderken bir düğün evinin kenarında uyuyakalmışım" dedim. Başka bir günün gecesinde arkadaşıma aynı ricada bulundum. O da ricamı kabul etti... Koyunları ona emanet ederek Mekke'deki müsamereye katılmak üzere yine yola koyuldum. Yine yolumun üzerinde bir düğün vardı. Onu seyredeyim derken, yine uyuyakalmışım... Allah'a yemin olsun ki, yine beni uyaran sadece güneşin yükselerek sıcağıyla beni uyandırması olmuştur. Arkadaşıma döndüğümde, o yine bana, ne yaptığımı sordu. Ben de cevabımda, "hiç bir şey" yapmadığımı söyledim ve durumu olduğu gibi anlattım... İşte benim bu iki teşebbüsümden her ikisi de böyle geçmiştir... Bundan sonra da, ne böyle hir teşebbüsde bulundum, ne de böyle bir şey aklımdan geçti... Sizi, Yüce Allah'a yemin ederek te'min ederim ki aynen böyle olmuştur ve ben bu hâl üzere, tâ bana peygamberlik verilinceye kadar devam ve sebat ettim."

(İbn-i Hacer, bu rivayetin râvilerini sağlam, senedinin hasen ve muttasıl olduğunu, bildirmiştir.)

Taberanî, Ebû Nuaym ve îbn-i Asakır Ammâr bin Yâsir'den şöyle rivayet ediyor: Ammar demiştir ki: "Bazı kimseler Peygamber Efendimiz'e: "Ey Allah'ın Resulü, siz hiç câhiliye devrinde kadınlara gittiniz mi?" diye sordular. Peygamberiniz de şu cevabı verdiler: "Hayır! Benim bu hususta iki randevum vardı. Birinde bir düğün evinin kenarında uyuyakâldım, diğerindeyse daha kalabalık bir eğlence yerine rastadığımda yine orada Allah üzerime bir ağırlık verdi. Güneş'in ortalığı iyice kızdırdığı zamana kadar oracıkta uyuyakalmışım... işte hepsi bu kadar."142[60]

142[60] Hadisin râvisi bulunan Ammar bin Yâsir, aslen Yemen'li olan Y.âsir'in oğludur. Babası Yâsir ve anası Sümeyye ile birlikte ailecek müslüman olmuşlar ve islâm uğrunda ağır işkencelere tabi tutulmuşlardır. Onların Allah yolundaki bu hallerini gören Allah Resulü: "Sabrediniz, ey Yâsir ailesi, sabrediniz!" diyerek kendilerini sabır ve metanete davet ederdi. Gerek Yâsir, gerek Sümeyye Allah yolunda şehid olmuşlar ve Sümeyye ilk islâm kadın Şehidi vasfını kazanmıştır. Ammâr ise,

Buharı ve Müslim îbn-i Abbas'dan şöyle rivayet ederler: Cenab-ı Hakk, Şüarâ Süresindeki: "Habîbim, yakın akrabanı inzâr et!" mealindeki âyetini indirdiği zaman Peygamberimiz, Kureyş'in bütün kabilelerini çağırıp topladı ve onlara şöyle hitap etti: "Söyleyiniz bakalım! Şimdi ben sizlere, "şu dağın arkasında düşman var, sabahın erken vaktinde hücum edip hepinizi helak edecek!" desem, bana inanmaz mısınız?" Onlar cevabında dediler ki: "Elbette inanırız! Çünkü bizler, bugüne kadar senin hiçbir yalanını yakalamadık!" Bunun üzerine Peygamberimiz: "tmdf beni iyi dinleyiniz! Ben, sizleri uyarmak üzere gönderilmiş bir peygamberim. Eğer dinleyip uymazsanız, muhakkak şiddetli bir azaba duçar olacaksınız" buyurdular. Orada bulunanlardan Ebû Leheb, hemen ortaya atılıp: "Yâ Muhammed! Sana yazıklar olsun! Sen bizi buraya bunun için mi çağırdın!" diye haykırdı. Yüce Allah da bunun üzerine: "Ebû Leheb'in iki eli kurusun! Kurudu da!" mealindeki âyetini inzal buyurdu."

Ebû Nuaym'in Aişe validemizden rivayeti: "Peygamberimiz buyurdular ki: Ben, Zeyd bin Amr bin Nüfeyl'i putlar adına kurban kesmeyi açıkça ayıplarken işittim. O, Allah'tan başkası adına kesilenlerin yenilemiyeceğini söylüyordu. Ben de, Allah'ı beni peygamberlikle keremlendirdiği güne kadar, putlar adına kesilen-hayvanların etinden hiç yemedim."143[61]

Ebû Nuaym ve îbn-i Asâkîr Ali'den şunu naklederler: Bir gün Peygamber Efendimiz'e:

- "Ey Allah'ın Resulü, sen hiç puta tapdın mı?" diye soruldu. Peygamberimiz de şu karşılığı verdi:

- "Hayır!" Tekrar denildi ki:

- "Hiç içki içtin mi?" O da cevabında:

---

gerçekten Ashâb'ın en hayırlılarından İdi. Peygamber Efendimiz'e son derece bağlı idi. Ammâr, Sıffîn'de Ali ile beraber karşı tarafla savaşırken Şehid olmuştur. Namazı orada kılınıp, oraya defn edilmiştir. Efendimiz'in onun hakkındaki bir hadisleri şu mealdedir: "Şu Ammâr'a acıyorum! Onu, bağı (isyan halinde bulunan) bir grup kat [edecektir."

143[61] Anlaşılıyor ki, temiz yaratılışı sebebiyle, Allah O'nu bunlardan korumuştur.

- "Hayır, içmedim" dedi ve şunları ilave etti: "Ben, Allah'ın bana verdiği temiz fıtratla, bütün bunların kötü olduğunu biliyor ve bütün bunlardan uzak kalıyordum! Kureyş'in atalarını takliden üzerinde bulunduğu yolun, şirk ve küfür yolu olduğunu da biliyordum... Ancak bana peygamberlik verilmezden önce, Kitâb'm aslı nedir, imanın aslı nedir, bilmezdim..." 144[62]

Bazı kaynaklar (Ebû Nuaym, îbn-i Sa'd ve îbn-i Asâkir) îbn-i Abbas'tan şu haberi çıkarmıştır: "Ümmü Eymen bana bir defasında dedi ki: "Büvâne denilen yerde bir put vardı. Kureyş senenin bir gününde bu putu ziyaret eder, ona tazimler sunardı. Ebû Tâlib de kavmiyle beraber orada bulunurdu... Bu günü bayram sayardı. Ebû Tâlib, bu güne götürmek üzere Peygamberimiz'e de İsrar ederdi. Peygamberimiz ise red ederdi. Bir defasında bu yüzden Ebû Tâlib Peygamberimiz'e iyice kızmıştı... Halaları bile O'na kızmışlar, şiddetli bir Öfkeyle: "İlahlarımıza (tanrılarımıza) saygı göstermekten kaçınmakla başına bir hal gelmesinden korkuyoruz Ey Muhammedi Kavminin bayramına katılmamakla ne kasd ediyorsun bilmiyoruz..." diye söylenmişler, hattâ O'nu götürmeye ikna etmişlerdi.

Onlarla beraber yola çıkan Peygamberimiz, biraz sonra kayıplara karışmıştır... Dönüp geldiği zaman yine halaları kendisine: "Sana ne oldu, seni kim korkuttu?" diye sormuşlardı. Peygamberimiz: "Bana bir hâl olmasından korkuyorum" demişti. Halaları da: "Ey Muhammed, hiç korkma! Şeytanın sana zarar vermesine Allah müsâade etmez. Çünkü sen, çok iyi ve hayırlı bir zâtsın... Şimdi hiç korkmadan, ne gördüğünü bize anlatır mısın?" demişlerdi. Peygamberimiz de yine cevabında: "Ben her ne zaman putlardan birine biraz yakın olsam, beyaz elbiseli biri gelip haykırıyor: "Geriye ey Muhammed, geriye! Sakın yaklaşma ve asla hiç bir puta el sürme!..."

Bu olayı anlatan Ümmü Eymen der ki: "Bu seneden başka bir daha onların bayramına, Peygamberimiz asla katılmamıştır..."

Yine Ebû Nuaym'in îbn-i Asâkır'le birlikte Ata tarîkinden ve îbn-i

---

144[62] Burada da, O'nun temiz fıtratının verdiği ilhama işaret vardır

Abbas'tan da şöyle bir rivayetleri bulunmaktadır: "Bir gün Peygamberimiz amcasının oğulları ile birlikte îsâf denilen putun yanında durdular. Peygamberimiz gözünü Kabe'ye dikerek bir müddet öylece kaldılar. Sonra dönüp geldiği zaman, amca oğulları kendisine neden öyle yaptığını sordular. Efendimiz de verdiği cevapta: "Putların yanında dikilmekten men'olundum!" buyurdular." 145[63]

Beyhaki, Ebû Nuaym ve sahihtir kaydiyle Hâkim, Zeyd bin Hârise'den şöyle nakleder: "Isâf denilen bakırdan bir put vardı. Buna, Naile de derlerdi. Müşrikler, Kabe'yi tavaf ederken bu puta el sürerek teberrük ve tazimde bulunurlardı. Bir defasında Peygamberimiz tavaf ederken, ben de onun yanında tavaf ediyordum. Isâf veya Naile denilen putun yanma vardığım zaman ona el sürdüm. Derhal Peygamberimiz: "Yâ Zeyd, sakın ona el sürme!" diyerek beni ikâz etti. Tabiî, henüz kendisine peygamberlik gelmiş değildi. Bu sırada ben, kendi kendime dedim ki: "Yine el süreyim de bakayım, ne olacak?" Ona yaklaştığım zaman yine el sürdüm... Peygamberimiz tekrar: "Sana, ona el sürme demedim mi?" diye uyarıda bulundular. Ben de Allah'a yemin ederim ki, bir daha bir puta el sürmedim... Ve de el sürmeden islâm devrine girdim..."

îmam-ı Ahmed, Urve bin Zübeyr'den rivayet ediyor. O demiştir ki: Bana Hadlce validemizin bir komşusunun anlattığına göre, bir defasında Peygamber Efendimiz şöyle buyurmuştur: "Ey Hadîce, Allah'a yemin ederim ki ben, asla Lâfa ibadet etmem! Ebediyen Uzzâ'ya ibâdet etmem!"

îbn-i tshak, Beyhakl ve Ebû Nuaym'in Cilbeyr bin Mut'im'den rivayetleri aynen şöyle: "Ben, bir hac mevsiminde Peygamber'in devesi üzerinde Arafat'ta vakfe yapmasına şahit olmuş idim. O, kendilerine Humus deyip Arafat'a çıkmayan, vakfelerini Müzdelife'de yapan Kureyş eşrafının (!) âdetlerini böylece terketmiş, halkla birlikte Arafat'a çıkmıştır... Şüphesiz bu O'na, Allah'ın bir yardımı idi. islâm'a uygun olanın, câhiliye zamanında bile yaşanması idi."

(Buharı ve Müslim'in Aışe'den rivayetlerinde de: Kureyş'in kendilerini "biz eşraftanız ve harem ehliyiz" diyerek halktan ayırdıkları ve vakfe

---

145[63] Efsâneciler, bu isaf ve Naile adındaki iki puttan birinin erkek diğerinin kadın olduğunu, günahları sebebiyle taş kesildiklerini söylerler

için Arafat'a çıkmadıkları hakkında açık beyan bulunmaktadır.)

Hasen bin Süfyân Müsned adlı eserinde, El-Beğavî Mu'cem'inde, el-Bârûdî el-Sahâbe adlı kitabında Rubey'a el-Cüraşi'den şöyle naklederler: "Cahiliyye zamanında idi. Peygamberimiz de kavmi ile beraber hac için çıkmıştı. Vakfesi için halk ile beraber Arafat'a gidip devesi üzerinde durmuş idi. Ben kendi kendime dedim ve bildim ki, hiç şüphesiz Allah O'nu buna muvaffak kılmıştı." 146[64]

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

PEYGAMBERİMİZİN BÜYÜK ÖZELLİKLERİNDEN; KAVMİNİN O'NA OLAN BÜYÜK SEVGİSİ VE SAYGISI MÜHİM İŞLERDE O'NUN HAKEMLİĞİNE BAŞVURMASI, KENDİSİNDEN DUA İSTİRHAM ETMELERİ, KENDİSİNİ DAİMA 'EL-EMİN" DİYE ÇAĞIRMALARI

Yâkub bin Süfyân ve Beyhakî İbn-i Şihâb'dan... O demiştir ki: "Kureyş Kabe'yi yeniden yaparken sıra Haceru'l-Esved'in yerine konulmasına gelince, büyük bir ihtilâfa düştü. Onu hangi kabilenin yerine koyacağını tayin edemiyorlardı. Dediler ki: "İlk gelecek olan zâtı hakem tayin edelim!" Bunu kabul edip anlaştılar. Derken Resûlüllah çıkageldi. Bu sırada kendisinin yaşı Otuz beş idi. O'nu hakem tayin ettiler. O da Haceru'l-Esved'in bir yaygı içine konulmasını ve yaygının her tarafından bir kabile reisinin tutarak hep beraber yerine konulmasını teklif etti... Hepsi bunu kabul ettiler ve böyle yaptılar. Hep beraber onu konulacağı yere kadar kaldırdılar, Peygamberimiz de onu yaygıdan alıp yerine kendi eliyle koyuverdi. Böylece üzerinde şiddetle ihtilaf edilen bu nıes'eie halledilmiş oldu... Sonra yaşı ilerledikçe O'nu daha çok sever ve sayar oldular. Kendisini sadece El-Emîn diye çağırmaya başladılar. Hattâ hiç biri, Peygamher'e dua ettirmeksizin hayvanını boğazlamaz

---

146[64] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/155-159.

oldu... O da onların hayrına dua ediverirdi."

Ebâ Nuaym ile îbn-i Sa'd'ın çıkardığı bir habere göre, îbn-i Abbas ve Muhammed bin Cübeyr bin Mut'im şöyle demişlerdir: "Peygamber Efendimiz Haceru'l-Esved'i yerine koyduğu zaman, Necid halkından bir adam gidip bir taş getirdi ve bununla Haceru'l-Esved'i yerine güzelce sıkıştırması için Peygamberimiz'e vermek istedi. Abbas buna itiraz etti ve kendisi bir taş alarak Hacer'i bununta bağlayıp sıkıştırması için Peygamberimiz'e verdi. Peygamberimiz de öyle yaptı. Necidli adam öfkelenerek şöyle söylenmeye başladı: "Malları, akılları, yaş ve başları yerinde, üstelik Mekke'nin eşrafı olan bir kavnıe ne demeli bilmem? Bu ne kadar şaşılacak bir iş? Küçük yaştaki Muhammed'i hakem yaparak Hacer'i onun eliyle yerine koyuyorlar! O'nu başa geçiriyorlar! Hepsi O'nun sözünü tutup kendisine hizmetçi oluyorlar! Bu gidişle vallahi bu adam, her hususta hepsini geride bırakıp nasibleri de kendi eliyle dağıtacak bir mevkie gelecek! Kureyş de buna engel olamayacak!..." O gün, bu şekilde söylenen adamın, îblîs olduğu söylenir..."

îbn-i Sa'd ve İbn-i Asâkir Dâvûd bin Husayridan rivayet eder. O şöyle demiştir: "Resûlüllah Efendimiz, kavminin her bakımdan en faziletlisi olarak büyüdü; hepsinin en güzel ahlaklısı O idi. Mürüvette ve hoşgörüde en ileri olan O idi, en iyi komşu idi. Hılim, emânet ve sadâkat bakımından hepsinden önde idi, çirkin söz söylemekten en uzak olan da yine o idi. O'nun şu veya bu ile çekişip cidalleştiği görülmemiştir... Kavmi yanında O, o kadar emindi ki, kendisini ancak El-Emîn diyerek çağırıyorlardı."

Ebû Nuaym Mücâhid'den şöyle nakleder: "Bana efendim Abdullah bin es-Sâib söyledi. Şöyle ki: "Ben, câhiliye zamanında Peygamberimizin ortağı idim. Ben Medine'ye gittiğimde bana:

- "Beni tanıdın mı?" diye sordu. Ben de:

- "Evet yâ Resûlallah. Sen benim ortağımdın, hem de ne güzel bir ortak. Kimseyle çekişip didişmezdiniz" diye karşılık verdim.

Ebû Dâvûd, Ebû Yâlâ, îbn-i Münde ve Harâitî, Abdullah bin Ebu'l-Hamsâ'dan şöyle rivayet ederler: "Ben, Peygamber Efendimiz'e peygamberlik verilmezden önce kendisinden birşey satın almış ve O'na biraz borcum kalmıştı... Kendisine:

- "Burada bekle, kalanını getirip vereyim" demiştim. Ben bu maksatla oradan ayrıldım, fakat o gün ve ertesi gün bunu tamamen unutmuşum. Üçüncü günü hatırladığımda derhal oraya koştum, kendisinin hâlâ orada beklemekte olduğunu gördüm. Tabiî bende olan alacağım da verdim. O bana dedi ki:

- "Bu kadar bekletmekle şüphesiz bana sıkıntı vermiş oldunuz! Tam üç gün beni burada beklettiniz."

Rubeyyi bin Haysem'den îbn-i Sa'd'in çıkardığı haber ise şöyledir: "islâm'dan önceki câhiliye devrinde, Kureyş büyükleri bazı ciddî mes'elelerde, Peygamber'in (s.a.v.) hakemliğine başvururdu." 147[1]

Peygamberimizin Hadice Adına Şam'a Ticaret Kafilesi Çıkardığı Zaman Meydana Gelen Alametler

îbn-i îshak der ki: Hadîce, bir ticaret kafilesi hazırlayıp Şam'a çıkarması için arzusunu O'na söyledi. O da kabul edip ticaret kafilesi ile Şam'a hareket etti. Yanında Meysere de vardı. Meysere Hadîce'nin kölesi idi. Şam'a vardıkları zaman bir manastır yakınındaki ağacın altında konakladılar. Manastırın sahibi olan rahip Meysere'ye gelerek ağacın altında istirahat etmekte olanın kim olduğunu sordu. Meysere de: "O, Harem-i Şerif halkından ve Kureyş'ten bir adamdır" dedi. Râhib: "Bu ağacın altında ancak bir peygamber konakladı" diye mukabelede bulundu, îddiâ ederler ki Meysere o rahîb'e, "iki meleğin yol esnasında Muhammed'i gölgelendirdiğini" söylemiş... Birlikte Mekke'ye geldikleri zaman Hatice'nin malını teslim ettiler. Hatice bu malın tamamını satışa arz etti. Yüzde yüz kazanç elde etti... Meysere Hatice'ye râhib'in sözlerini ve yol esnasında iki meleğin O'nu güneşten koruduğunu anlattı... Bu yüzdendir ki Hatice O'nunla evlenmeğe büyük bir arzu duydu ve evlendiler..."

147[1] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/163-164.

(Bunu, aynen Beyhakî de rivayet etmiştir.)

îbn-i Sa'd, Ebû Nuaym ve îbn-i Asâkîr, Nefise bint-i Münye'den rivayet eder: Demiştir ki: Peygamber (s.a.v.) yirmi beş yaşına girdiği zaman, Mekke'de kendisinin el-Emîn isminden başka bir adı yoktu... Hatice adına Şam'a ticaret kafilesini götürdüğü zaman Meysere de kendisiyle beraber idi. Busrâ'ya vardıkları zaman oradaki rahib:

- "Bu ağacın altında ancak bir peygamber konakladı... Ey Meysere O'nun gözlerinde kırmızılık var mıdır?" dedi. Meysere

- "Evet" karşılığını verdi.

- "Bu kırmızılık bâzan geçer mi?" dedi. Meysere de:

- "Hayır" dedi. Râhib:

- "Öyleyse bu zat, bir peygamberdir" diye konuştu...

Ticâret malını satarken birisi kendisine: "Lât ve Uzzâ adına yemin eder misin?" diye yemin vermek istedi. Peygamberimiz bunu kesinlikle red eyledi. Adam da: "Söz senin sözündür, hak olan budur!" dedi. Sonra Meysere'ye dönüp: "Bilesin ki bu zât peygamber olacaktır. Bizim rahiplerimiz okuduğu kitaplarda bunu böyle bulmaktadırlar" diye ekledi. Kafile Mekke'ye döndüğü zaman Meysere, bu duyduklarını ve diğer olup bitenleri Hatice'ye anlattı... Hattâ Resûlüllah devesi üzerinde Mekke'ye girerken iki meleğin kendisini gölgelendirmekte olduğunu Hatice de gördü ve diğer kadınlara da gösterdi." 148[2]

Peygamberimizin Hatice İle Nikahlanması Hakkında Meydana Gelen Bir Fevkaladelik

îbn-i Sa'd, Saîd bin Cübeyr'den, o da îbn-i Abbas'tan rivayet eder: "Mekke kadınları bir bayram gününü kutlamak üzere çıkmışlardı. Bir putun önünde toplanıp duruyorlardı. Bir erkek kişi suretinde birinin,

---

148[2] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/164-165.

kendilerine yaklaşarak şöyle nida etmekte olduğunu duydular: "Ey Mekke kadınları! Sizin beldenizde yakında bir peygamber çıkacak, O'nun adı Ahmed olacak, Allah'ın elçiliği (ve son peygamberlik vazifesi) O'nda olacak... İçinizden hangi kadın, O'nun eşi olma imkanım bulursa, O'na eş olmaya baksın!" Bu sesi duyan kadınlar kızıp hiddetlendiler ve o temsilî şahsı taşladılar, ona kötü sözler sarfedip lanetlediler... Hatice ise, sâdece sükût edip onu taşlama ve lanetleme işine hiç karışmadı." 149[3]

Onun Peygamber Olarak Gönderilmesi Sırasında Görülen Bazı Özellik Ve Mucizeler

Buharı ve Müslim Aişe'den rivayet ederler. O demiştir ki: "Peygamber Efendimiz'e ilk gelen vahiy, rüya şeklinde olmuştur. Şüphesiz bunlar, sâlih rüyalar idi. Her biri, sabah aydınlığı gibi hak olarak tecellî ediyordu. Sonra O'na, yalnızlık sevgisi verildi. Hirâ Dağı'na gider, orada ibâdete dalardı. Bunlar, ibâdetle geçirilen sayılı gecelerdi. Azığı tükenince döner gelir, Hatice de kendisine azık hazırlar, tekrar Hira'ya giderdi. Derken ansızın melek kendisine gelip hitap etti:

- "Oku yâ Muhammed!" Allah'ın Resulü ise buna:

- "Ben okumak bilmem!" diye karşılık vermiştir... Olayı bizzat kendisi anlatan Peygamber Efendimiz şöyle buyurmuştur: "Melek beni kucaklayıp iyice sıktı, o derece ki ben, canım çıkacak sandım. Sonra beni bıraktı ve:

- "Oku yâ Muhammed!" diye haykırdı. Ben de:

- "Ben okuma bilmem!" diyerek cevap verdim... Tekrar üçüncü defa olarak beni kucakladı ve iyice sıktıktan sonra bıraktı ve kuvvetli ve şiddetli bir sesle:

- "Oku yâ Muhammed!" diye haykırdı ve ilâve etti: "...Yaratan Rabbinin

---

149[3] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/165.

adı ile oku!..."

Melek, böylece bu beş âyeti baştan sonuna kadar okudu." '

İşte, olayı bu şekilde ve kendilerine ait ifâdelerle anlatan sevgili Peygamberimiz, vahiy meleğinin ayrılmasından sonra hemen koşarak ve mübarek kalbi çarparak evine döner. Hatice'ye hitaben:

- "Beni örtünüz, beni örtünüz!" der. Onu örterler. Bir müddet sonra korkusu ve ürpertisi gider. Kalkar ve yine Hatice'ye hitapla: "Gerçekten bana bir şey olacak diye korktum..." der ve olanları anlatır. Kendisini dikkatle dinleyen Hatice, şu karşılığı verir: "Ben Allah'a yemin ederim ki Allah seni utandırmayacaktır!... Çünkü sen akrabaya iyilik eder, doğruyu söyler, âciz ve zayıflara yardımcı olur, fakiri korur ve destekler, eşe-dosta ziyafetler verir, bir musibete uğrayanın imdadına koşarsın."

Hatice, bunları söyledikten sonra O'nu alarak Varaka bin Nevfel'e götürdü. Varaka, cahıliye zamanında hristiyanlığa geçmiş, kitabı Arapça yazan, İncil'i İbrânîce okuyan bilgili bir kimse idi. Hatice kendisine dedi ki:

- "Ey Amca oğlu, kardeşinin oğlu neler diyor, bir dinle." Varaka Peygamberimiz'e, "neler gördüğünü" sordu. Peygamberimiz de gördüklerini anlattı. Varaka:

- "Bu senin gördüğün, En-Nâmûs'tur, yâni Cebrail ve onun vâzıtasiyle gelen şerîattir ki, Musa'ya da aynen gelmişti" dedi ve ilâve etti: "Ah keşke benim bu hususta gücüm kuvvetim olsa! Keşke, onlar seni Mekke'den çıkaracakları zaman ben de hayatta olsam! Sana yardımcı bulunsam!"

Peygamberimiz:

- "Demek onlar beni Mekke'den çıkaracaklar mı?" dedi. Varaka:

- "Evet, hiçbir peygamber gelmemiştir ki kavmi ona mutlaka düşman kesilmesin... Eğer ben o güne yetişecek olursam yâ Muhammed, hiç şüphen olmasın, sana yardımcı olurum! Hem öyle bir yardım ederim ki, düşmanlar da buna şaşar!"

Bu olaydan az bir zaman geçmişti ki, Varaka vefat etti ve sözünü ettiği günleri görmek ona nasib olmadı."

îmam-ı Ahmed ve Beyhakî'nin rivayet ettikleri de bu mealdedir. Ancak onların Zührî tarîkinden sevkettikleri bu rivayette şu farklılık vardır: "...Ve sonra vahyin arkası kesildi. Peygamberimiz bundan çok üzüldüler... Hattâ bize ulaşan haberlere göre, Peygamberimiz kapıldığı dayanılmaz hüzünlerin te'siri altında, dağın zirvesinden kendisini aşağı atmak için kaç defa zirveye kadar çıkmış, tam kendisini atacağı zaman Cebrail kendisine görünüp:

"Ey Muhammed, sen Allah'ın Resulüsün!" diyerek hitap etmiştir. Resûlüllah Efndimiz'in de bununla kalbi sükûne ermiş,' nefsi karar kılmıştır ve dönüp gelmiş, vahyin gelmesini beklemiştir. Uzun müddet bekledikten sonra vahyin yine gelmediğini görüp dayanılmaz acılara uğramış, kendisini aşağı atmak için tekrar zirveye çıkmış, Cebrail de yine: "Ey Muhammed Sen Allah'ın Resulüsün!" diyerek kendisine seslenip O'nu teskin etmiştir. Bu hâl, vahyin tekrar başlamasına karar müteaddid defalar vukua gelmiştir."

Buhârî üzerine yazdığı şerhde îbn-i Hacer der ki: "Peygamberimizin böylesine acılar ve baskılar altında kalması, Peygamberler içinde yalnız kendisine hâs olan bir hâldir... Diğer peygamberlerden herhangi birisinin, vahiy başlangıcında başına böyle bir hâl geldiği vâkî değildir. Bunun ilâhî hikmeti ise O'nun iyice vahye hazırlanmasıdır. Büyük bir kuvvet ve ciddiyetle kendisine indirilecek olan şeye bağlanması, diğer şeylerden ilgisinin kesilmesi içindir. Bunda ayrıca, kendisine indirilecek olan şeyin, ne kadar büyük, ağır ve önemli olduğuna da tenbîh vardır. Bunun hikmetini açıklamak üzere şöyle bir tevcih de yapılmıştır: "İnsanın kendisini kaptırabileceği bir takım hayâl ve vesveseler esas itibariyle insanın elinde olan bir şey olmadığından; bu gibi şeylerden iyice kesilmesi ve uzaklaşması için Peygamberimizde o hâl, Cenab-ı Hakk tarafından yaşatılmıştır... Bu hâli yaşadıktan sonra, cismen ve bedenen dahi, son derece ağır ve büyük olan İlâhî Vahye iyice hazır hâle gelmiştir ve artık bilmiştir ki: "Bu Allah'ın bir emridir, O'nun emrindendir."

Yine Buhari ve Müslim Câbir bin Abdullah'tan rivayet ederler. O şöyle demiştir: "Peygamber'in (s.a.v.) ilahî vahyin kesilmesinden bahisle şöyle konuştuğunu işittim: "...Ben, o sırada giderken yukarı taraftan gelen bir ses işittim, başımı kaldırdığım zaman, bana Hırâ'da gelen

meleğin olduğunu gördüm... Yerle gök arasında duran bir koltuk üzerine oturmuş (altı yüz kanadını ufka yaymış) bir vaziyette idi. O'nu böylesine görünce koktum ve evime dönerek: "Beni örtünüz, beni örtünüz!" diyerek örtünüp yattım. Bu sırada bana Yüce Allah şu âyetlerini inzal buyurdu:

"Ey elbisesine bürünen, kalk uyar! Rabbini tekbîr et, büyük tanı, elbiseni temiz tut, pislikten (Allah'a eş tutmak, puta tapmak gibi çirkin şeylerden) uzak dur!"

Bu âyetleri (ki Müddessir Suresinin ilk beş âyetleridir) indirdikten sonra, artık vahyin arkası kesilmedi; peşpeşe devam etti." 150[4]

Beyhakl, îbn-i îshâk'tan rivayet eder. O demiştir ki: "Bana Abdullah oğlu Abdü'l-Melik bazı ehli ilimden naklen şöyle anlattı: "Yüce Allah Habîbi Muhammed'i keremlendirmek ve peygamberlik ile vazifelendirmek istediği zaman, Peygamberimiz hangi taşa veya ağaca uğrasa, mutlaka onların kendisine selam verdiklerini işitirdi. "Bu ses de nedir?" diye

---

150[4] Vahyin kesilmesi süresinin ne kadar olduğu üzerinde ihtilaf edilmiştir. Bazıları üç sene demişlerse de, sahih ve gerçek olanı; bu sürenin altı ay kadar olduğudur.

Peygamberimiz'in Cebrail'i bu şekilde görmesine gelince. Bu seferinde Cebrail, Allah'ın kendisini yarattığı aslî fıtratı ve sureti ile görünmüştür. Altı yüz kanadı ile bütün ufku kapatmıştı. Cebrail'in O'na bu şekilde görünmesi, şu âyetlerle de anlatılmıştır: "Üstün akla sahip olan (melek) doğruldu (gerçek m eleklik şeklinde göründü.) Kendisi yüksek ufukta iken." (Necm Sûresi, 6-7). Peygamberimiz Melek Cebrail'i gerçek meleklik şeklinde bir başka defa daha görmüştür. Bu ise, isrâ Gecesi'nde Sidre-i Müntehâ'da vukua gelmiştir. Yine aynı Sûrenin şu mealdeki âyetleri de buna işaret etmektedir:

"Andolsun ki O onu, bir kez daha inerken görmüştü, Sidratü-1-Müntehâ'mn yanında." (Necm Sûresi, 13-14).

Vahiy; Lügatta bir şeyi hızlı ve gizli olarak bildirmek, demektir. Bunun için gizlice yapılan bir işarete, elçiliğe, hilkat ve fıtratın verdiği ilhama da vahiy denilmiştir. Vahyin; din ve şeriat lisanındaki manası İse: Yüce Allah'ın herhangi bir peygamberine vahiy yollarından herhangi biri ile ilkâ etmesi, yâni onun kalbine indirmesidir. Bu; yâ onun kalbine ilkâ edilmesi şeklinde olur, yâ uyurken rüya yolu ile olur, yâ vahiy meleği Cebrail'in gönderilmesi suretiyle olur, ya da perde ötesinden Allah'ın kendisi ile konuşması şeklinde olur

arkasına dönüp baktığında, sağını solunu teftiş ettiğinde, kimseleri göremezdi. Halbuki kendisine: "Ey Allah'ın Resulü Allah'ın selamı senin üzerine olsun!" diye selam verilmekte olduğunu işitirdi. Her sene bir aylığına Hıra Dağı'na gider, orada ibâdete çekilirdi. Nihayet Yüce Allah'ın kendisine nübüvvet vererek keremlendireceği zaman geldiğinde ki bu, bu senenin Ramazan ayında Kadir Gecesi'nde idi, önceki yıllarda olduğu gibi O, yine Hıra'daki mağarasında idi. Orada Allah'ın keremine ve elçiliğine mazhar oldu... Cebrail, Allah'ın emriyle geldi ve uyumakta olan peygambere:

- "Oku!" diye emretti... Peygamberimiz:

- "Ben okumak bilmem" diye cevap verdi. Bizzat kendisi bu noktayı anlatırken: "Bunun üzerine Cebrail beni kucaklayıp iyice sıktı. O kadar sıktı ki ben Öleceğimi zannettim. Sonra beni bırakıp:

- "Oku!" dedi. Ben de kendisine:

- "Ne okuyacağım?" dedim. Yine önceki gibi beni şiddetle sıkıp bıraktı ve:

- "Oku!" diye seslendi. Ben:

- Ne okuyacağım?" dedim. Cebrail:

- "Yaratan Rabbinin adı ile oku!..." dedi ve beş âyeti sonuna kadar kendisi okudu... Sonra dönüp gitti... Ben de uykumdan uyandım... Sanki kalbime bir kitabın sureti işlenmişti. 'Yoksa şâir mi oluyorum" diye endişeye kapıldım. Çünkü ben, şairlikten de, mecnunluktan da çok nefret etmekte idim... Her nerede bir şâir veya mecnun görsem, asla ona bakmaya dayanamazdım... Ve: "Şairlik de, mecnunluk da uzak olsun, uzak!" derdim... Sonra endişem iyice artıp, eğer Kureyş benim hakkımda bunları söylemeye başlarsa benim hâlim nice olur? diye korkmaya başladım... Kureyş'i böyle konuşturmaktansa, gidip dağın zirvesinden kendimi aşağıya atayım, dedim. Sırf bu düşünce ve maksatla giderken ansızın semâdan" bir ses işittim. Bu Cebrail idi. Diyordu ki:

- "Ey Muhammed, sen Allah'ın Resulüsün, ben de Cebrail'im!" Başımı kaldırıp yukarı baktım ve bütün heybetiyle ve gerçek melek şekliyle onu gördüm... Semânın ufkunu kaplamış idi. Onun bu nidası, beni bundan caydırmıştı. Fakat ne bir adım geri, ne de bir adım ileri atmaksızm orada

durakladım... Gözümü de asla semadaki diktiğim noktadan ayıramıyordum. Cebrail'i devamlı görüyordum. Nihayet vakit ilerlemişti. O benden, ben de ondan ayrıldım. Evime geldiğimde Hatîce bana:

- "Neredeydiniz?" diye sordu. Ben de kendisine:

- "Şairlik ve mecnunluk benden uzak olsun!" diye karşılık verdim... Hatîce:

- "Allah'ın seni bunlardan korumasını dilerim! Sana böyle bir şey olmasına Allah asla izin vermiyecektir! Çünkü ben senin hep doğru sözlü olduğunu, emânete hakkiyle riâyet ettiğini, huyunun çok iyi ve güzel olduğunu, akrabana ve fakirlere iyilikte bulunduğunu çok iyi bilmekteyim. Böyle bir kulunu Allah, nasıl olur da bu hallere düşürür? Bu asla olmaz!" diye konuştu. Ben kendisine olup-bitenleri anlattım. Beni dikkatle dinledikten sonra:

- "Müjde ey amcamın oğlu, müjde! Bunda sabır ve sebat et! Ben ümîd ediyorum ki sen, bu ümmetin peygamberi olacaksın..."

Hatice bunları söyledikten sonra kalkıp Varaka'nın yanına gitti... Olanları ona anlatmış... O da kendisine demiş ki: "Eğer bu söylediklerin doğru ise, muhakkak o, şu ümmetin peygamberi olacaktır... Muhakkak ona, Musa'ya gelen Namûs-ı Ekber gelecektir."

Beyhakî'nin naklettiği bir habere göre, İbn-i îshak demiştir ki: Bana İsmail, Hakîm Hatice'den naklen söyledi. O demiş ki: "Ben Resûlüllah Efendimiz'e sabır ve sebat telkin eden sözlerim sırasında dedim ki:

- "Ey amcamın oğlu, sana o görünen şey geldiği zaman bana haber ver." Hatice ve Peygamberimiz birlikte otururlarken Cebrâîl yine gelip görünmüş. Peygamberimiz:

- "Yâ Hatice, işte geldi" demiş. Hatice:

- "Şimdi sen onu görüyor musun?" demiş. Peygamberimiz:

- "Evet" karşılığını vermiş. Hatice:

- "Gel, sağ tarafıma otur" demiş. Peygamberimiz de kalkıp oturmuş. Hatice: "Şimdi yine görüyor musun?" demiş. Efendimiz de:

- "Evet" karşılığını vermiş. Hatice:

- "Gel kucağıma otur" demiş. Efendimiz de oturmuş. Hatice: "Şimdi görüyor musun?" diye sormuş. Peygamberimiz:

- "Evet" demiş... Bunun üzerine Hatice başını açıp örtüsünü yere koyduktan sonra tekrar sormuş:

- "Şimdi yine görüyor musun?" Peygamberimiz:

- "Hayır" diye cevaplamış... Hatice:

- "Bu sana gelen, katiyyen şeytan olamaz... Eğer şeytan olsaydı başımı açınca kaçmazdı... O, muhakkak bir melektir. Ey amcamın oğlu, sabır ve sebat et! Sebat et, sana müjdeler olsun!"

Sonra Hatice Peygamberimiz1 e îmân etmiştir ve: "Şehadet ederim ki sana gelen haktır!" diyerek şehadette bulunmuştur.

ibn-i ishâk der ki: Ben bu hadîsi Abdullah bin Hasen'e anlattım. O da bana dedi ki: "Ey İshak'ın oğlu, bu hadîsi, Fâtıma bintİ Hüseyn de anlattı. Ancak onun bana anlattığı metinde Hatîce'nin şöyle dediği bildirilmekte idi: "Bu sırada Peygamberimizi gömleğimin içine aldım. Bunun üzerine Cebrail derhal oradan uzaklaştı."

Beyhakî ve Ebû Nuaym Amr bin Şürahbil'den naklederler. O demiştir ki: "Peygamber (s.a.v.) Hatice'ye hitaben:

- "Ben, tek başıma kaldığım zamanlar bir ses duyuyorum. Vallahi başıma bir hâl gelmesinden korkuyorum!" demiştir... Hatice de:

- "Allah korusun! Allah buna izin vermez. Allah'a andolsun ki sen, emâneti eda ediyorsun, akrabayı gözetiyorsun, dâima doğruyu söylüyorsun..." Bu sırada Ebu Bekir gelmiş. Hatice ona olanları anlatmış ve Muhammed'i alarak Varaka'ya götürmesini rica etmiş. O da Peygamberimiz'i alarak birlikte gitmişler. Hâli ona anlatmışlar. Varaka:

- "Nasıl?" diye sorduğunda Peygamberimiz:

- "Yolda giderken sesler duyuyorum. Arkamdan bana: "Ey Muhammedi Ey Muhammedi" diye nida olunuyor... Ben de bundan korkarak kaçıyorum..." cevabında bulunmuştur. Varaka:

- "Hiç kaçma! O sana geldiği zaman sebat et. Onun ne dediğini iyi anla.

Sonra bana gel olduğu gibi anlat..." demiştir.

Peygamberimiz yine bir gün yalnız kalmıştı. Bir melek kendisine: "Ey Muhammedi Ben, bütün varlığımla şehadet ederim ki, Allah'tan başka hiçbir ilâh yoktur. Yine şehadet ederim ki Muhammed Allah'ın kulu ve resulüdür!" Sonra Peygamberimiz'e hitaben: "Ey Muhammed, Önce besmele'yi oku sonra arkasından şu Fatiha Sûresi'nin âyetlerini sonuna kadar oku!" diye tebliğ etmiştir. Yine o melek, bundan sonra da: "Ey Muhammed, lâ ilahe illallah de! Allah'tan başka hiçbir ilah olmadığına şehadet getir!" emrini teblîg etmiştir.... Bunlar vukua geldikten sonra Peygamberimiz durumu Varaka'ya bildirmiş, o da:

- "Müjde sana müjde! isa'nın müjdelediği zâtın sen olduğuna ben şehadet ederim... Musa'ya gelen sana da gelmiştir... Sen hak peygambersin. Sonra sen cihad ile emrolunacaksın. Ben o güne yetişirsem, seninle beraber elbette cihad ederim..." diye karşılık vermiştir...

Sonra çok geçmedi Varaka vefat etti... Resûlüllah Efendimiz ondan bahisle demişlerdir ki: "Ben onu, sırtına atlastan bir cübbe giymiş bir vaziyette (memnun ve mesrur) gördüm. Çünkü o bana imân etmiş, beni tasdik edip doğrulamıştır." 151[5]

Ebû Nuaym'in Abdullah bin Şeddâd'dan çıkardığı haber de şöyledir: "Varaka Hatice'ye demiştir ki: "Senin kocan, ona görüneni huzurunda açıkça görmüş mü?" Hatice: "Evet" demiş. Varaka bunun üzerine demiş ki: "Senin kocan bir peygamberdir ve ona kendi ümmetinden çok eziyetler olacaktır..."

Yine Ebû Nuaym'in Urue tarikiyle Aişe'den rivayeti de şöyledir: "Hatice olanları Varaka'ya anlattığı zaman Varaka demiştir ki: "Cibril'i gönderen Allah, Subbûh'tur, Subbûh'tur! Yüce ve münezzehtir... Böyle putlara tapılan bir ülkede Cibril'in adı anılmazdı... Cibril, Allah'ın kendisi ile peygamberleri arasında bir "Vahiy Emmi" dir. Sen Muhammed'i al, kendisine gelen meleği gördüğü yere götür. Melek geldiği zaman sana

---

151[5] Varaka'nın müslüman olup olmadığında ihtilâf edilmiştir, bazıları onun müslüman olarak öldüğünü, bazıları da, Peygamberimiz islâm'a davetle em/olunmadan önce onun vefat ettiğini söyler. Her halde o, hayır ve iyiliğe nail oldukları ümid edilen zâtlardandır

haber versin, sen de o zaman başını açıver. Eğer Allah tarafından gönderilmiş bir melek ise, o hemen gider, o da onu göremez." Hatice buna dair olan şeyi anlatırken: "Ben de onun dediğini yaptım. Başımı açınca melek görünmez oldu. O da onu göremedi. Bunun üzerine Varaka'ya gidip durumu anlattım. O da şunu söyledi: "Şüphesiz O'na Nâmûs-ı Ekber gelecektir."

Sonra Varaka, Peygamberimiz'in açıkça davetini yapacağı günleri beklemeye koyuldu. Kendisi duygulu ve inançlı bir adamdı. Bu husustaki duygularını şiir hâlinde terennüm etmeye başladı. Söylediği şiirler şu mealde idi:

"Ben, gözyaşları içinde düşünen bir adamım!

Sabittir yolunda, sağa-sola sapmaz ayağım..."

"Hatice'nin söyledikleri çok dokundu bana,

O derece ki işledi hem ciğere, hem cana..."

"Bekliyorum büyükçe bir ümidle şu Mekke'de,

Bütün bu söylenenler ne zaman çıkacak diye..."

"Inşaallah bir hilafr'blmaksızın çıkacak!

Biz insanlara Muhammed yönetici olacak.

.." "Bütün beldeleri O'nun nuru aydınlatacak!

Hakk gelip yerleşecek, bâtıl da batacak!"

"Uğraşanlar O'nunla boylayacak hep hüsranı.

O'na uyanlar ise, kazanacaklar gufranı..."

"Keşke, bütün bunlar olduğu zaman ben de olsam!

Getirdiği dîne önce girip, felahı bulsam..."

"Hayır" diyerek Kureyş uzaklaşırken hayırdan,

"Evet" diyerek ben, girip dîne, olsam çağırgan!"

"Onlar toplu olarak muhalefet ederlerken...

Olsam ben, tek başıma başın yücelerde çeken!"

"Sefîh olanlardan, inkardan başka ne beklenir?

inkâr ettikleri halbuki Hakk'm sefiridir."   .

"Onlar o gün sağ olur, ben de sağ olursam eğer, Muhakkak ki benden onlara bir ürperti değer?" "Eğer, ölür gider de hiç görmezsem o günü... Şükürler Rabbim'e ki, gösterdi bana bugünü!"

Tayâlisi, Haris bin Ebû Üsâme'den, Ebû Nuaym de Yezîd bin Babnûs tarikiyle Aişe'dcn rivayet eder. O şöyle demiştir: "Peygamberimiz Hatice ile birlikte Hıra'da bir ay itikâfta bulunmayı nezr etmişti (adamıştı). Bu Ramazan ayına rastladı. Bir gece dışarı çıktığında, "Ey Allah'ın elçisi, selam sana!" diye bir ses duydu... O, bu hususta buyurdu ki: "Ben bu sesi duyduğum zaman korktum, hattâ bunu ansızın karşılaştığım bir cin zannettim... Acele gelip Hatice'ye anlattım. O da bana: "Müjde sana ey Muhammedi Bilesin ki selam hayırlıdır, bunda korkulacak bir şey yoktur." Sonra yine dışarı çıkmıştım, bu sefer Cebrail ile karşılaştım, kanadının birini doğuya, diğerini de batıya yaymıştı. Yine korkuya kapılarak hızlıca döndüm... Eve geldiğimde kapının önünde onu yine gördüm. Benimle konuştu ve korkum yok oldu. Bana, belli bir zaman sonra tekrar geleceğini söyledi. Ben de kendisini bekledim, hattâ gelmeyecek sandım. Bir de ne göreyim o, MîkâÜ ile birlikte karşımda durmakta... Ufku tamamen kaplamış vaziyetteydiler. Cebrail aşağıya inip yanıma geldi, beni iyice kucaklayıp sırtüstü yere yatırdı. Sonra kalbimi yarıp çıkardı. Sonra çıkarılmasını Allah'ın dilediği şeyleri çıkarıp altından bir tas içinde zemzem ile yıkadı. Sonra yerine iade etti. Sonra güzelce bağlayıp dikti. Sonra beni alıp tersime çevirdi ve arkama bir mühür vurdu. Hatta bunu tâ kalbimde hissettim. Sonra gırtlağımı yakaladı, ben de yüksek sesle ağlamaya başladım. Bu sırada o bana: "Oku ey Muhammed!" diye haykırdı. Ben ise okumak bilmiyordum, hiç okuyup yazmış değildim... Tabiî bir şey okuyamadım... O yine: "Oku!" diye seslendi. Ben de: "Ne okuyacağım?" diye sormak zorunda kaldım. O: "Rabbinin adiyle oku!" diye emretti ve beş âyetin sonuna kadar okudu... Sonra bir adamı terazinin öbür kefesine koyup benimle tarttı. Ben ondan ağır geldim... Yine beni, bir başka adamla tarttı, ben yine ağır bastım... Sırayla beni yüzüncü adama kadar tarttı, her defasında ben ağır geldim. Bunun üzerine Mîkâîl: "Ümmeti O'na uyacak, Kabe'nin Rabbi'ne yemin ederim!" dedi. Bu olaydan sonra, her ne zaman bir ağaca veya

taşa rastlasam, mutlaka bana; "Es-Selâmü aleyke yâ Resûlellah" diyerek selam veriyordu..."

Yine Ebû Nuaym'in Mu'temir bin Süleyman'dan rivayeti de şöyledir: "Cebrail Peygamberimizi kucaklayıp inci ve yakutlarla süslenmiş bir yaygı üzerine oturtmuş ve kendisine hitapla: "Ey Muhammed, Rabbinin adiyle oku!..." demiştir. Beş âyeti sonuna kadar okuduktan sonra: "Korkma yâ Muhammed! Sen gerçekten Allah'ın resulüsün!" diyerek O'nu te'yid etmiştir... Bundan sonra Peygamberimiz sür'atle evine dönmüştür. Dönüşü sırasında rastladığı her ağaç ve taş kendisini selam ile karşılamış ve secde ederek saygı hareketinde bulunmuştur. Peygamberimiz'in de bu sebeble korkusu gitmiş, nefsi yatışmış; Allah'ın îutuf ve keremine mazhar olduğuna iyice inanmıştır..."

îbn-i Sa'd îbn-i Abbas'tan rivayet eder. O demiştir ki: Peygamber Efendimiz Ecyâd denilen yerde iken, ayağından birini diğeri üzerine atmış vaziyette ve ufukta bir melek görmüş. Melek: "Ey Muhammed, ben Cebrail'im" diye seslenmiş... Bu sebeble Peygamberimiz korku içinde kalmış. Başını ne zaman semâya kaldırsa Cebrail'i görüyormuş. Derhal evine dönmüş. Hatice'ye durumu bildirmek üzere: "Ey Hatice, Allah'a yemin ederim ki ben, şu putlara ve kâhinlere kızdığım kadar hiçbir şeye kızmış değilim! Böyle sesler duymakla, "Ben de mi kâhin olacağım" diye korkuyorum..." demiştir. Hatice de: "Böyle söyleme, asla sen kâhin olamazsın! Çünkü Allah edebiyyen senin hakkında böyle bir şeye izin vermez. Zira sen, akrabayı gözetir, sözün daima doğrusunu söyler, emaneti edâ edersin. Gerçekten sen, son derece güzel bir ahlâka sahipsin. Böylesine güzel bir ahlak verdiği kulunu, Yüce Allah yalnız ve yardımsız bırakmaz. Kötü varlıkların kendisine dokunmasına izin vermez. Bir kâhin olmasına müsade etmez..." gibi sözlerle karşılık ve te-sellî vermiştir. Sonra Hatice, Varaka bin Nevfel'e gitmiş, durumu an-, latmış, Varaka da demiştir ki: "Allah'a yemin ederim ki o gerçektir! Bu, gerçekten Peygamberliğin bir başlangıcıdır. Muhakkak ona Nâmus-ı Ekber gelecektir. Sen Muhammed'e söyle, içinde hayır düşünceden başka bir şey bulundurmasın, asla korku ve endişeye düşmesin."

Tayalisi, Tirmizî ve Beyhakî Câbir bin Semura'dan nakleder, o demiştir ki: "Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Bana peygamberlik verildiği günlerde Mekke'de beni selamlayan bir taş vardı. Ben oradan geçtiğim zaman,

hep o taşı tanırdım..." Müslim'in buna dair haberi şu şekilde naklettiğini görüyoruz: "Peygamberimiz buyurdu: Ben Mekke'de bir taş tanırım, bana peygamberlik verilmezden önce bu taş hep beni selamlardı. Ben, bu taşı şimdi de tanımaktayım." 152[6]

Dâremi, hasendir kaydiyle Tirmtzî, sahihtir hükmüyle Hâkim, Taberânî, Ebâ Nuaym ve Beyhakî Ali'den rivayet ederler. O şöyle demiştir: "Bizler Peygamb erimiz 'in yanında bulunuyorduk. O Mekke'den çıkıp dolaşmaya başladı. Her ne zaman bir ağaca veya taşa rastlasa, mutlaka onun selamı ile karşılaşıyordu. Taş, ağaç veya dağ kendisine lisana gelip: "Selam sana ey Allah'ın Resulü!" diyordu. Bunu ben dahî duyuyordum." 153[7]- .

îbn-i Sa'd ve Ebû Nuaytn Berâ binti Ebû Tecrât'tan nakleder. O şöyle demiştir: "Yüce Allah Peygamber Efendimiz'e peygamberlik ile kerem kılacağı zaman, Efendimiz; haceti için çıkar, hattâ Mekke'nin evlerinden hiç biri görünmeyecek bir yere kadar uzaklaşır, dağ yollarında kaybolur giderdi. Bu sırada uğradığı her taş ve ağaç kendisine selâm verirdi. Peygamberimiz sağına, soluna ve arkasına bakar, hiç bir kimseyi göremezdi."

Ebû Nuaym bu rivayeti başka bir tanktan da nakletmiştir. Ondaki farklılık ise şudur: "Peygamberimiz de onların selamına selam ile karşılık verirdi. Bu şekilde karşılık vermesini kendisine Cebrail öğretmişti."

Yine îbn'-i Sa'd ve Beyhaki, İbrahim bin Muhammed bin Tal-ha'dan şöyle rivayet ediyor. Talha bin Ubeydullah dedi ki: "Ben Busrâ çarşısında bulunuyordum. Bir rahip, manastırından şöyle bağırıyordu: "Şu mevsimde şurada toplanmış olan insanlardan, Mekke Haremi'nden gelmiş kimse var mıdır?" Ben buna "evet" diye cevap verdim. Rahip

---

152[6] Cansız cisimlerin peygamberimizle konuşmuş olması, onun mucizelerindendir, sahih haberlerle sabit olmuştur. Dayanarak hutbe okuduğu hurma kütüğünün, O'ndan ayrılmış olmanın hasretiyle inlemesi, kum tanelerinin teşbihi gibi

153[7] Sahih ve mahfuz olan rivayette, Ali'nin: "Onu ben dahi işitiyordum" kaydı bulunmamaktadır

bana dönüp: "Ahmed meydana çıktı mı?" diye sordu. Ben: "Ahmed dediğin kim?" dedim. Rahip: "Abdü'l-Müttalib'in oğlu Abdullah'ın oğludur" dedi ve ilave etti: "İçinde bulunduğunuz şu ay da, onun meydana çıkacağı aydır. O, peygamberlerin sonuncusu olacaktır. O önce Mekke'den çıkacak, sonra hurmalık şehre, Harre'ye, Sibâh'a hicret edecektir. Sakın bu hususta başkalarından geri kalma!"

Rahibin bu dediklerinden kalbime bir şey düştü. Çabuk hazırlanıp yola koyuldum. Mekke'ye geldiğim zaman: "Mühim bir şey oldu mu?" diye sordum. Dediler ki: "Abdullah'ın oğlu Muhammed el-Emîn meydana çıktı, peygamberliğini ilân etti. Ebû Bekir kendisine inanıp tâbi oldu." Ben de derhal Ebû Bekir'e gittim. Râhib'in dediklerini ona anlattım. Ebû Bekir de derhal peygambere gidip benden duyduklarını anlattı. Bundan memnun ve mesrur olan peygamberimiz, beni İslama davet eyledi. Ben de müslüman oldum. "

Talha'nın müsîüman olması üzerine çok sinirlenen Nevfel bin el-Adeviyye, Talha'nın elinden tutarak bağladı, Ebû Bekir'i de Talha ile birlikte bağladı. Bu sebeple kendilerine "el-Karîneyn" denilip böylece anılır oldu. Bununla: "islâm uğrunda işkenceye uğrayan iki arkadaş" demek isterlerdi." 154[8]

îkrime tarikiyle îbn-i Abhas'tan Ebû Nuaym'in çıkardığı bir habere göre: Abbas şöyle demiştir: "Bir ticaret kafilesi ile ve ticaret maksadı ile Yemen'e gitmiştim. Kafilede Ebû Sûfyan da vardı. Biz oradayken Hanzala bin Ebû Süfyan'dan aldığımız mektupta şöyle deniliyordu: Muhammed Peygamberliğini ilân etti, insanları Allah'a ve Onun dinine çağırıyor." Bu haber Yemende çeşitli toplantılarda derhal duyuldu ve yayıldı. Sonra yahudüerden bir haham tarafindan bize şöyle denilmekte idi: "Şu Peygamberinizi ilân eden adamın amcası olan bir zât, sizin kafile

---

154[8] Talha bin Ubeydullah'm künyesi Ebû Muhammed idi. Kendisine, Hayırlı Talha, Feyyaz Talha da derlerdi. İlk müslüman olanlardandır. Hayatta iken cennetlik olarak müjdelenen on bahtiyardandı. Ashab-ı Şûrâ'dandır. Uhud'da peygamberimizle birlikte sebat etti ve O'nu, kendisine yönelen öldürücü darbeden korudu. O gün kolundan oldu. Cemel Vak'asında şehid oldu. Şehâdet gününde altmış yaşında idi. Uhud'da gösterdiği büyük fedakarlık ve yararlılıkları sebebiyle, kendisi hakkında Peygamberimiz: "Cennet Talha için gerekli olmuştur" buyurdular. (Allah, ondan ve bütün Ashab-ı Güzin Efendimizden razı olsun.)

içindeymiş, doğru mu?" Ben kendisine: "Evet" dedim. Dedi ki: "Allah aşkına doğru söyle, O'nun herhangi bir sefîhliği, eğlenceye meyilli oluşu görülmüş müdür?" Ben de dedim ki: "Abdül-Müttalib'in ilâhına yemin olsun ki onda böyle bir şey görülmemiştir. O, asla yalan da söylememiş, emânete hıyanet de etmemiştir. O'nun Kureyş yanındaki adı "El-Emîn'dir." Bunun üzerine haham: "O'nun okuma yazması var mıdır?" diye sordu. Ben: "Hayır" dedim. Haham yerinden fırlayıp cübbesini orada bırakarak bağırmaya başladı: "Yahudiler mahvoldu, yahudüer mahvoldu!"

Sonra kafilemizin konakladığı yere geldiğimiz zaman, Ebû Süfyan bana: "Ey Abbas, görüyorsun ki yahudiler yeğenin Muhammed'den korkuyorlar" dedi. Ben kendisine şu karşılığı verdim: "Benim gördüğümü sen de gördün. O'na inanmak hususunda ne dersin? O geçekten peygamber ise, başkalarını geride bırakarak öne geçmiş olursun. Eğer öyle değilse, hiç olmazsa kendisini yalnız bırakmamış olursun. Emsalinden bazılarını yanında bulursun." Ebû Süfyan bana şu karşılığı verdi: "Ben, atlı askerlerin Mekke'nin üst tarafında görüleceği güne kadar O'na îmân etmem!" Ben, "Sen ne diyorsun?" dedim. O da bana: "Hiç, rast-gele konuşuyorum. Fakat aynı zamanda Mekke'nin üst tarafında bizleri zorlayacak askerlerin görülmesine Allah'ın izin vermiyeceğini de biliyorum (!)" diye karşılık verdi."

Vaktâ ki Resûlullah (s.a.v.) Mekke'yi fethettiler, biz o gün Mekke'nin üst tarafından İslâm askerinin gelişini de seyrettik. O sırada Ebû Süfyan'a: "Daha Önceki sarf ettiğin sözleri hatırlıyor musun?" diye sordum. O da: "Allah'a yemin ederim ki, o sözleri aynen hatırlıyorum!" diye cevap verdi."

Haris bin Ebâ Üsâme Müsned'inde Îkrime bin Hâlid'den nakleder. O demiştir ki: "Kureyş'ten bazıları deniz yolculuğu yapıyordu. Peygamberimiz'in gönderilme zamanı idi. Onlar denizde giderken fırtınaya yakalandılar. Bir adaya sığındılar. Adada kendilerini bir adam karşıladı ve onlara: "Kimlersiniz?" diye sordu. Onlar: "Kureyş'teniz" dediler. O: "Kureyş de kim?" diye sordu. Onlar da: "Mekke haremindeniz" dediler. O: "Şimdi sizi tanıdım, fakat sizler Harem-i Şerifin ehli değilsiniz, onun ehli biziz" dedi ve kendisinin Cürhüm kabilesinden olduğunu söyledi. Ayrıca; "söyleyin bakalım Ecyâd denilen yere niçin bu isim verilmiştir?"

diye sordu ve kendisi cevapladı: "Bizim atlarımız oraya ayak bastığı için." Onlar da kendisine yeni bir olaydan bahisle: "Bizim memleketimizde bir adam çıktı, kendisinin peygamber olduğunu iddia ediyor. Bu adamın esas itibariyle şöyle şöyle halleri ve üstün nitelikleri vardır. Şimdi bize bu hususta ne dersin?" dediler. O adalı adam da dedi ki: "O'nun davası haktır, siz O'na uyunuz! Eğer benim şu halim olmasa, muhakkak ben de sizlere katılır, sizlerle beraber o'na uyardım." 155[9]

îbn-i Asâkir Abdurrahmân bin Humeyd tarikiyle onun babasından, o da kendi babasından nakleder. O şöyle demiş: "Ben Peygam-berimiz'in gönderilmesinden bir sene önce Yemen'e sefer etmiştim. Hımyerli Avâkin oğlu Askelân'm yanma indiğimde bana Mekke, Kabe ve Zemzem'den sordu. "İçinizden şerefli ve emniyetli bir adam meydana çıktı mı? Dininiz hakkında size karşı gelen birileri duyuldu mu?" dedi. Ben kendisine: "Hayır" diye cevap verdim. Nihayet peygamberimizin gönderilmesi sırasında Yemen'e bir seferim daha oldu. Yine onun ziyaretine gittim. Kendisi iyice zayıflamış, kulakları ağırlaşmış idi. Çocukları ve torunları başına toplanmışlardı. Benim geldiğimi kendisine haber verdiler. Onu yatağından kaldırıp arkasına yastıklarla destek koydular. Bana hitaben: "Kim olduğunu söyle" dedi. Ben de: "Abdurahman bin Avfım" dedim. O: "Yeter ey Kureyş'in ve Zühre'nin kardeşi" dedi ve ilave edip: "Sana ticaretten daha hayırlı bir müjdem var, ne dersin?" dedi. Ben de: "Hay Hay!" dedim. Dedi ki: "Sana olan müjdem, şaşırtıcı ve rağbet ettirici bir müjdedir! Bundan önceki ayda Allah senin kavminden bir peygamber gönderdi. O'nu tertemiz bir dost olarak seçti, O'na kitap indirdi. Kitabın okunmasına sevaplar verdi. O'nu putlardan neh-yetti, insanları İslâm'a çağırmasını emretti. O, iyiliği emreder ve işler, bâtılı nehyeder ve yıkar." Bunun üzerine ben kendisine: "O peygamber kimlerdendir?" diye sordum. Cevabında: "O, ne Ezd kabilesindendir, ne

---

155[9] Kabe Haremi'nin idaresi önce ismail (a.s.) ve O'nun zürriyetinde idi. Sonra Cürhüm kabilesinden bazıları İsmail Oğullarına galebe çalarak Kabe'nin idaresini ele geçirdiler. Bunlar Mekke'de zulüm yapmaya başladı ve idareleri zayıfladı. Bekr oğulları ve Hudâa'dan bazıları bunlara karşı isyan ederek idareyi ellerine aldılar. Kusay bin Külab gelinceye kadar Hudâa'lılar iş başında idi. Kusay onlara savaş açtı. Aralarında da şiddetli bir harb oldu. Sonunda barış yaptılar. Aralarında hakem tayın ettikleri Ya'mir bin Avf Kabe Mutevellılığıne Kusayy'ı layık gördü. Tâ müslumanlık gelinceye kadar Kabe ve Mekke idaresi Kusayy Oğullarının elinde İdi.

döküntü ve ayak takımından. O, Hâşim oğullarındandır. Sizler O'nun yakınlarısınız. Ey Abdurahman, benim sana söylediklerimi gizli tut! Mekke'ye de çabuk dön! Sonra git ve O'na destek ol, O'na inan ve O'nu gerçekle! Kendisine benim şu şiirlerimi de ulaştırıver:

Yaradılmışlarm Hâliki, gece ve gündüzün Fâliki Yüce Allah'a şahadet ederim ki senin (ey Muhammed) Kureyş yanındaki şerefin çok yüksektir. Ey, babası yüz deve kurban edilerek kurtarılmış bulunan zât, sen bir peygamber olarak gönderildin! Hak ve Yâkine davet edersin, hak ve Felâh'a çağırır irşâd eylersin. Musa'nın Rabbi olan Allah'a yemin ederim ki sen, Mekke Vadisinde Allah'ın elçisi kılındın. Bütün insanları iyilik ve kurtuluşa çağıran O Yüce Melik'in yanında, ne olur bana da şefaatçi ol."

Abdurahman diyor ki, ben onun beyitlerini bir güzelce ezberledim ve işlerimin çabuk görülmesine baktım. Tez Mekke'ye döndüm. Ebû Bekir ile karşılaştım ve onu durumdan haberdar ettim. O da dedi ki: "Bu Muhammeb bin Abdullah'tır. Allah O'nu gerçekten elçi kılmıştır, hemen kendisine gidip îmân etmelisin." Ben de derhal kendisine gittim. O sırada kendileri Hatice'nin evinde idi. Beni görünce gülümsediler ve şöyle buyurdular: "Güzel ve yumuşak bir çehre görüyorum, ey Abdurrahmân; bunun sebebi ne ola ki?" Ben şu karşılığı verdim:

"Neyi öğrenmek istediniz yâ Muhammed?" Bunun üzerine buyurdular ki: "Sen bana verilmek üzere bir emâneti yüklendin, yahut da bana tebliğ edilmek üzere bir elçilik vazifesi kabullendin. Onu bana vermelisin!" Ben de kendisine emâneti teslim ettim ve akabinde de müslüman oldum." 156[10]

BEŞİNCİ BÖLÜM

156[10] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/166-178.

PEYGAMBERİMİZE PEYGAMBERLİK VERİLMESİ SIRASINDA DUYULAN BAZI SESLER

Buharı Ömer bin el-Hattâb (r.a.) den rivayet eder. Adamın biri Ömer'e uğramış, Ömer ona kim olduğunu sormuş. Adam: "Ben câhiliyye zamanı onların kâhini idim" demiş. Ömer: "Peki, sana gelen cinlerin en şaşırtıcı haberi ne idi?" diye sormuş. Adam: "Ben günün birinde bir çarşıda bulunuyordum. Cinlerden birinin gelip: "Şu cinlerin işine şaşmaz mısın? İnsanları hayrete ve ümidsizliğe düşürürken, simde de herkesten önce müslüman olacağız diye koşturuyor?" diye haykırdı. Doğrusu bu benim için çok şaşırtıcı olmuştur."

Ömer, o adama hitaben: "Doğrudur" dedi ve şunları ilave etti: "Ben de günün birinde onların putlarının yanında uyuyordum. Adamın biri bir davar getirip putun yanında kesti. Ondan öylesine bir feryad çıktı ki, ben bu kadar şiddetli bir feryadı daha önce işitmemiş tim. Evet, şiddetle feryad ediyor ve şöyle diyordu: ;'Ky celîh! Emr-i necîh, recül-i nasîh!... (En güzel nasîhatçı) bak ne diyor: "Lâ ilahe illallah = Allah'tan başka hiçbir ilâh yoktur!"

İşte bu ses üzerine, yanımdaki adamlar kalkarak kaçmaya başladılar. Ben ise: "Bunun aslının ne olduğunu öğrenmeden buradan ayrılmam!" diyordum. Aynı feryadı ikinci ve üçüncü defa- işittim. Bunun üzerine ben de kalkıp gitmek istedim. Hiç vakit geçmemişti ki, "işte peygamber zuhur etti!" denildiğine şahit olduk..."

{Buharı bunu, Ömer'in Müslüman Oluşu Bâbı'nda zikreder.)

"Gıfâr Oğulları bir gün Kabe yakınındaki putlarına bir buzağı kurban etmek istediler. Onu putun yanına götürdüklerinde öyle bir feryad kopardı ki, "Ey Zerîh, bir iş ki necîh, bir konuşma ki gayet fasîh! Haykırıyor gayet seçik, çağırıyor gayet açık: "Lâ ilahe illallah!" ...Mekke bu davetle çınlıyor maşallah!..." Adamlar böyle feryad eden buzağıyı serbest bırakıp beklemeye başladılar. Derken bir baktılar ki Peygamberimiz peygamberliğini ilân edivermiş..."

(Yine Beyhakî ile Imam-ı Ahmed'in Mücâhid'den bu mealde bir rivayetleri var. Fakat bunda buzağı yerine sığır deniimiştir.)

Yine Beyhakî'nin Berâ tarikiyle Ömer'den bir riv yeti: "Ömer bin el-Hattâb (r.a.), Sevâd bin Kârib'e: "Müslümanlığı kabul etmen nasıl oldu bize anlatır mısın?" diye sormuş. Sevad da şöyl- anlatmış: "Benim cinlerden kendisine danışmalarda bulunduğum bir arkadaşım vardı. Bir gün ben uyurken o gelip ansızın beni uyardı ve bana: "Kalk, anla ve aklını çalıştır! Eğer akledersen, Lueyy bin Gâlib Oğullarından bir peygamberin gelmiş olduğunu anlamakta gecikmezsin." Bundan sonra şiir hâlinde şunları söylemeye başladı:

"Cinlere ve onların azgınlarının hâline şaşıyorum... Şimdi de içlerinden bazıları binitini yola sürmüş, hidâyet ve rüşd yolunu aramak üzere Mekke'ye yönelmekte... Elbette onların mü'min ve müslüman olanları, kâfirleri gibi değildir. Haydi sen de Hâşim Oğullarından seçilmiş Peygamber'e git, kendi gözünle O'nu gör ve uyumaya çalış." O bana bunları söyledikten sonra ismen ve de büyük bir hiddetle hitabederek: "Ey Sevâd, gerçekten Allah Teâlâ bir peygamber göndermiştir, haydi durma O'na git, hidâyet ve rüşde nail ol!" diye emretti, ikinci gece oldu, yine o bana böyle gelip aynı şeyleri söyledi. Bunu üçüncü gece de tekrarladı. Her üç gecede aynı anlama gelen şiirleri okumayı da ihmâl etmedi. Bunun üzerine ben düşünmeye başladım. Baktım kalbimde islâm için ciddî bir sevgi doğmuş... Gidip peygamberi gördüm. O beni görünce: "Merhaba ey Sevâd, biz sana geleni ve seni uyaranı biliyoruz" buyurdu. Ben: "Ey Allah'ın Resulü, ben bunu kendi üslûbumla şiir hâlinde tekrara çalıştım. Bu şiirimi benden' dinler misiniz? diyerek müsâde istedim ve şiirimi okumaya başladım:

"Bir uyku ve istirahat sonrasında bana danışmanım geldi. Ne kadar tanıdı isem de hiç onun yalanını yakalamış değilim. Her üç gecede onun bana söylediği: "Lueyy bin Gâlib Oğullarından bir Hakk elçisi geldi" sözü olmuştur. Ben de paçayı kolları sıvayıp sür'atli binit devemin sırtına atlayarak uzaktan geldim... îmdi ben şehâdet ederim ki: Allah'tan başka bir ilâh yoktur, şüphesiz Sen de O'nun elçisisin, her gâib haber için Emîni'sin... Peygamberler içinde şefaati bize en yakın olanısın. Ey en keremli ve en şerefli ataların evladı... Ey yeryüzünde yürüyenlerin en hayırlısı, sana geleni bize tebliğ eyle! O gelenler her ne kadar başımızdaki saçı ağartacak kadar ağır ve zor da olsa, sen bize emret!... Bir şefaatçinin bulunmadığı o güne, bana şefaat eyle! O günde, Sevâd bin

Gâlib adındaki bu âcize, ancak sen yardımcı olabilirsin...157[1]

Beyhakî Hişam bin Muhammed el-Kelbî'den nakleder. O demiştir ki: "Bana Tayy kabilesinin yaşlı adamlarından bazıları anlatırlar ve dediler ki: Kendisi Tayy kabilesinden olduğu halde Umman arazîsinde bir puthânede müstahdem olarak çalışan Mazin adında biri vardı. Onun Nâcez adında bir putu bulunuyordu. Mazin bu putuyla ilgili olayı anlatmak üzere demiştir ki: "Bir gün ben putuma bir kurban sunuyordum. Bu sırada putun içinde gür bir ses işittim. Bu ses diyordu ki: Ey Mazin, durma yönel, yönel! Bana kulak ver de dinle, cahillik etme de anla! îşte gönderilen. peygamber, O'na semadan gelmiş haber, O'na îmân et de olma ebter... Cehennemde yanmaktan kurtul, onun yakacağı taşdır veya kul!"

Mazin der ki: "Vallahi bu çok şaşılacak bir şey!" dedim. Sonra birkaç gün geçti, ben putuma bir kurban daha sundum. Aynı mealde evvelkinden daha açık sözler işittim. Diyordu ki: "Ey Mazin, dinle sürura er! Hayrı açığa çıkaran, şerri yerin dibine batıran dine gir! Mudar'dan Muhammed peygamber olarak görderildi, semâdan Allah'ın en büyük dini indirildi. Artık sen, kendi elinizle yonttuğunuz taşlara tapınmaktan vazgeç! Ebedî azaptan kurtaracak yolu seç!..."

Putun içinden gelen bu sesler beni dehşete düşürdü ve: "Bu, Öncekilerden daha da şaşılacak bir şey!" demekten kendimi alamadım. Fakat hakkımda murâd edilen bir hayırdır, diye yorumladım... Hicaz ülkesinden bir adam geldi bu sırada. Geldiğin yerde ne gibi bir haber var, diye sorduk. O da dedi ki: "Mekke vadisinde bir adam çıktı ortaya... Kendisinin yanma gelenleri yeni dine davet ediyor. Adına Ahmed denilen bu adam, "Ey insanlar, Allah'ın dâvetçisine icabet ediniz!" ilânında bulunuyor." Ben, adamın bu sözleri üzerine: "Vallahi benim işittiğim şeyin anlamı da budur" diye söyledim. Derhal yola çıkıp Peygamber'e gittim, Allah'ın salât ve selâmı O'na olsun! O bana, islâmı

157[1] Burada Sevad'ın: "Bana şefaat eyle, bana senden başka kim yardımcı olabilir?" demesi, onun müslümanlığı kabul ettiği ilk günde olmuştur. İslâm, Tevhid temeli üzerine kurulup kemâle erdikten sonra, İslâm'ı iyi bilen bir müslümanın tevhidin esasına ve adabına tam riayetle: "Ey Allah'ım, Resulünü benim hakkımda şefaatçi kıl!" demesi gerekir. "Ey Allah'ın Resulü, bana şefaat et!" diye peygamberin şahsına ve zâtına hitap etmesi, uygun olmaz.

bir güzelce anlattı, ben de müslüman oldum... Peygamber Efendimiz'e dedim ki: "Ey Allah'ın Resulü, ben bazı kötü alışkanlıkları olan bir kimseyim; içki ve eğlenceye, kadınlara düşkünüm... Arazîmiz de yıllardır kuraktır... Sonra Allah bana bir oğlan da vermemiştir. Ne olur, benim hakkımda Allah'a dua ediverseniz de, bu sıkıntı ve kötülüklerden kurtulsam; hem bîr erkek evlada, hem bol yağmura kavuşsam."

Peygamberimiz derhal dua buyurarak: "Ey Allah'ım, bu kulunun eğlence sevgisini Kur'ân okuma sevgisine çevir! Harama olan isteklerini, helâl olan istekler hâline getir. Onu yağmura ve erkek evlâda nail eyle."

Durumu böyle dile getiren Mazin, devamla diyor ki: "Yüce Allah benim bütün sıkıntı ve yaramazlıklarımı giderdi. Beni hem evlâda, hem de bol yağmura nail eyledi.

(Bu rivayeti, Hişâm bin el-Kelbî yoluyla Taberânî ve Ebû Nuaym de nakletmişlerdir.)

îbn-i Şahin es-Sahâbe adlı kitabında, İbn-i Mende Delâilü'n-Nü-büvve adlı esirinde, el-Muâfi de el-Celîs adlı kitabında Ebû Haysenıe tarikiyle Abdurrahmân bin Ebû Sübre'den, o da Ziibâb bin el-Hâris es-Sahabî'den rivayet ederler. O demiştir ki: "tbnü Vakşe'nin cinlerden bir danışmanı vardı, olacak şeyleri ona haber verirdi. Bir gün yine ona gelerek ve dikkatle kendisine bakarak: "Ey Zübâb, ey Zübâb! Şaşılacak haberler var, dinle! Muhammed'e Mekke'de peygamberlik verildi, davete başladı, fakat kimseler kendisini dinlememekte..." Dedim ki: "Peki bu nasıl oldu, bana anlat." O cevabında: "İşte bu kadar, olanlar şimdilik fazla sayılmaz" diye konuştu. Nihayet Peygamber'in (s.a.v.) çıkışını bizzat işittim ve kendisine tâbi oldum, müslümanlığı kabul ettim."

Şebbe oğlu Ömer, Gıfâf kabilesinde Osman oğlu el-Cemûh'dan nakleder. O şöyle demiştir: "Biz câhiliye zamanında mahallemizde oturuyorduk. Derhal bir haykırış duyduk geceleyin... Feryâd edercesine bağıran bu ses; şiirden bazı kısımlar söylüyordu. Ertesi gece ve daha ertesi gece de gelip aynen o şiirleri söyleyip gitti. Aradan zaman geçmemişti ki, Peygamber'in (s.a.v.) ortaya çıktığı haberi geldi."

îbn-i Sa'd ve îbn-i Asaklr Yezıd bin Rûmân'dan nakleder. O şöyle anlatmıştır: "Osman bin Affân ve Talha bin Ubeydullah Peygamber Efendimiz'e gidip açıktan müslıiman oldular. Osman dedi ki: Ey Allah'ın

Resulü, ben Şam'dan yeni döndüm. Biz Meân ile Zerkâ arasında iken biraz uykuya dalar gibi olmuştuk. Bir de ne görelim, biri feryâd ediyordu: "Ey uyuyanlar! Kalkınız, kalkınız! Şimdi uyuma zamanı değildir, hemen Mekke'ye gidiniz. Zira Mekke'de Ahmed zuhur etmiştir!" Mekke'ye geldiğimizde sizin zuhurunuzu duyduk, müslüman olmak için geldik."

îbn-i Sa'd, Ebû Nuaym ve îbn-i Asâkîr Süfyân el-Hüzelt'den naklederler. O da demiştir ki: "Bir kafilede Şam'a gitmiştik. Zerkâ ile Meân arasında iken bir yerde mola verdik, Uyuyup istirahata çekildik. Birisi boyuna bağırıyordu: "Ey uyuyanlar, kalkınız, şimdi uyuma zamanı değildir! Mekke'de Ahmed gerçekten ortaya çıktı ve büyük cinler sürüldü..." Bu ses üzerine hemen uyandık ve irkildik. Biz orada birtakım genç arkadaşlar idik. Bu sesi hepimiz birlikte duymuştuk. Dönüp evimize geldik, bir de ne görelim, herkesin dilinde konuşulanlar Mekke'deki ihtilaf... Gerçekten Peygamber zuhur etmiş, kimi inanmış, kimileri de inanmak istememiş. Çıkan peygamber, Abdü'l-Muttalib oğullarından bir zât olup adı da Muhammed imiş."

Ebû Nuaym Yâkûb bin Yezıd et-Teymt'den rivayet eder. Adamın biri Ömer'e uğrayıp sordu: "Yâ Ömer, sen bir kâhin misin? Cinlerden danışmanın ile ne zaman buluşurdun?" Ömer kendisine şu karşılığı verdi: "İslâm'dan az öncesi idi. Bir cin gelip: "Es-Selâm, es-Selâm! el-hakku'1-mubîn ve'1-hayru'd-dâim, ğayru hılmi'n-nâim... Allahu ekber!" diyerek feryâd etmişti. Kâhinlikten maksadın bu mudur? Benim bu sesi duymam mıdır?" Oradakilerden biri söze karışıp: "Ey mü'minlerin emiri, buna benzer bir haberi de ben size söyliyeyim mi? Biz ovada giderken bir yankıdan başka bir şey işitmiyorduk. Derken biri atma binmiş feryâd ediyordu: "Yâ Ahmed, yâ Ahmed! Allahü alâ ve emced! Allah'ın sana va'dettiği hayır sana geldi, ey Ahmed!" Sonra bu feryâd eden kayboldu..."

Bu sırada oradakilerden bir diğeri söze karışıp: "Ey mü'minlerin emîri, ben de bunun gibi bir haberi anlatmak isterim. Şöyle ki: Biz Şam'a gitmiştik. Giderken Gafra denilen yere geldiğimizde gâibden ve arka tarafımızdan bir ses diyordu ki: "Gerçekten yıldız doğup parladı, ortalığı aydınlattı. Şiddetli ve koyu karanlıklar içinden doğup o karanlıkları dağıttı. Bu, Allah'ın elçisidir, O'nu tasdik eden felaha erecektir. Allah

O'nun işini yüceltecek, O'na üstün başarılar verecek onu gerçekleştirecektir..."

Ebû Nuaym îbn-i Abbas'tan şu haberi çıkarmıştır: "Bir gün Ebû Kubeys dağından bir cin şöyle feryad ediyordu: Ka'b bin Fihr'i Allah yerin dibine batırsın. Akıllar ne kadar zayıfladı ve ne kadar hafifledi? Baksanıza onun dini, ataların dini kötüleyerek ilerlemek istiyor... Halbuki o atalar asıl kişilerdi. Cin bunu sizlere söylerken yeminle söylüyor! Aklınızı başınıza alınız, ey hurmalıklarda ve kalelerde duranlar! Yakında atlıların birbirine girip savaştıklarını görürsünüz. Hiç mürüvvete sığar mı ki, kişi amcası, dayısı ile harb etsin? Dillere destan olacak şekilde akrabaları ile savaşsın ve vicdanı bundan rahatlık duysun? Atalarınızı düşünün ey ahâlî!"

Yâni cin (gizliden haykıran adam), bu suretle Kureyş'i islâm aleyhine kışkırtıyordu. Ertesi günü Mekke'de herkes bu feryad eden sesi konuşuyordu. Onun şiir hâlinde söylediği bu sözler, müşrikler arasında tekrarlanmıya başladı. Onlar bu sözlerle açıkça müslümanları kötütüyorlardı. Bunun üzerine bir konuşma yapan Peygamber (s.a.v.) Efendimiz: "Bu, şeytanın putlar hakkında çektiği bir nutuktur. Bu - şeytanın adı da Mis'ar'dır. Çok geçmez Allah onu helak edecektir!" Bundan sonra üç gün geçmişti ki, yine Ebû Kubeys dağından bir ses feryad ediyordu: "Biz, Mis'ar'ın hesabını gördük. Kibirlilik gösterip azdığı için cezasını çekti. Üstelik o, hem hakkı inkar etmiş, hem de inkarı âdet haline getirmek istemişti. Elbette ki, İslama saldıran ve tertemiz Peygamberimiz'e söven bir varlığın cezası budur!"

Bu ses de Mekke'de konuşulur oldu. Peygamberimiz de bu hususta şöyle buyurdu: "Bu cinlerden bir ifrittir; çok şuurlu ve kendisinden zeka fışkıran bir varlıktır. Onun adı Semhac'dır. Ben ona Abdullah adını verdim. O bana gelip îmân etti ve cinlerden Mis'ar'm çoktandır peşinde olduğunu da söyledi. Onu ele geçirmiş ve öldürmüştür."

El-Fâkihı, Mekke'ye Dâir Haberler adlı eserinde îbn-i Abbas'tan şöyle nakleder: Âmir bin Rabîa158[2]) dedi ki: "İslâm'ın ilk günleri idi. Biz

---

158[2] Rabia, aslında Huceyr bin Selâmân'm oğludur. Haîib bin Nufeyl'in ise yeminli müttefiki idi. Oğulluk edinme haram kılındıktan sonra babasının adıyla anıldı, iki

Peygamber Efendimiz'in yanında idik. Mekke dağlarının birine bir ses geldi. İnsanları müslümanların aleyhine kışkırtıyordu. Peygamberimiz: "Bu bir şeytandır. Eğer bir şeytan, insanları peygambere ve ona tâbi olanlara karşı kışkırtacak olursa, mutlaka Allah onu ölümle cezalandırır" buyurdular. Çok geçmeden de onun öldürüldüğünü haber verdiler...

Onu öldürenin cinlerden Semhac olduğunu ve kendisinin ona "Abdullah" adını verdiklerini söylediler... O günün gecesinde aynı yerden bir cin'in şöyle haykırdığını duydum: "Biz Mis'ar'ı öldürdük! Çünkü o hakkı küçültmek ve inkar etmek istemiş, küfrü övmüş, peygamber'e sövmüştü."

Ebû Sa'd Şerafü'l-Mustafâ adlı kitabında Cendel bin Nadla'dan şöyle nakleder: O, peygamber Efendimiz'e gidip demiştir ki: Ey Allah'ın Resulü, benim cinlerden bir arkadaşım vardı, bir gün ansızın bana gelip dedi ki: "Haydi uyan gafleti bırak, baksana dîn kandili yandırılmış bulunuyor! Sâdıku'1-Emîn olan peygamber gönderilmiş bulunuyor! Güzel huylu deveye binip hemen O'na gitmelisin, O'na îmân etmelisin!" Ben, ne oluyor diye korku ile uyandım? O tekrar dedi ki: "Arzı yayıp döşeyene, kesin emirleri farz kılana yemin ederim ki, Arz'm her tarafında Muhammed, Peygamber olarak gönderildi. O, Mekke Haremi'nde neş'et etmiş, Taybe'ye de hicret etmiştir (edecektir)." Bunun üzerine ben hemen yola çıktım. Gelirken da gaipten bir ses bana: "Ey güzel huylu devesine binerek yola çıkmış adam, Peygamber'e doğru olan yolun hayırlı olsun, sen bu yolda doğruyu bulacaksın..." diye nida ediyordu."

îbnü'-l Kelbî Adiyy bin Hâtim'den nakleder. O demiştir ki: "Ben, Kelb kabilesinden Habis bin Diğne adında birini ücretle çalıştırmakta idim. Bir gün o, dehşete kapılmış vaziyette geldi. "İşte develerin!" diyerek bağırdı. Ben kendisine: "Seni korkutan nedir?" diye sordum. Bana verdiği cevapta dedi ki: "Ben vadide develeri gezdirirken karşı dağ yolunda bembeyaz saçlı birisi, kartal gibi süzülerek indi ve vadiye kondu. Ben gördüğüm manzaradan dehşete kapılmıştım Bana hitaben dedi ki: "Ey Habis bin Diğne, ey Habis; kalbine vesvese gelmesin, sakın

---

defa hicrette bulundu, Bedir'de şehıd oldu, o sırada yaşı 32 idi. (Allah kendisinden razı olsun

kendi kendini aldatmıyasm, şüpheye mahal yoktur ki bütün açıklığı ile Hakk'm nuru zuhur etmiştir! Hiç vakit geçirmeksizin o nura koş, o nura karşı sakın kibirlenme, kanad indirip kabul eyle..." Bunları bana söyledikten sonra da oracıktan hemen kayboldu. Ben de hemen develeri toparlayıp başka bir vadiye indirdim. Biraz sonra uykuya dalmıştım. Atlı birisi gelerek beni uyandırdı ve bana hitaben: "Ey Habis, söylediklerimi iyi dinle! Şaşkınlıklar içinde dolaşan biri, hiç hidâyete eren gibi midir? Sakın Tarîk-ı Müştekim üzerinden ayrılma! Peygamber Ahmed'in getirdiğini dinle, bütün dinler yürürlükten kaldırılmıştır!" Ben bu sözler karşısında fazla heyecanlanıp bayılmışım. Biraz sonra aklım başıma geldiğinde, iyice bildim ki Allah beni müslümanlık hususunda imtihan etmektedir..."

Taberânî ve Ebû Nuaym Amr bin Mürre el-Cühenî'den şu haberi nakletmişlerdir: O demiştir ki: Ben hacc için yola çıkmıştım. Mekke'ye vardığımda şöyle bir rüya gördüm: Mekke'den bir nûr yükseliyordu, tâ Medme dağına ışığı vuruyordu. Sonra bu yükselen nûr sütunu içinden bir ses: "Nûr yükseldi, karanlık mahvoldu! Son peygamber gönderildi"

diye feryad ediyordu. Sonra bir nûr daha yükseldi, bunun da ışığı tâ Hıra ve Medâin köşklerini aydınlatıyordu. Bana onları gösteriyordu ve içinden bir ses: "İslâm zuhur etti, putlar kırıldı, yakınlar ve fakirler gözetildi" diyordu. Büyük bir ürperti içinde uyandım ve arkadaşlarıma: "Vallahi burada büyük bir olay çıkacaktır!" diyerek rüyamı anlattım. Hac dönüşü memleketimize vardığımız zaman hepimizi sarsan bir haber ulaştı. "Ahmed adında bir zât, Mekke'de peygamberliğini açıkça ilân etti" deniliyordu. Ben yerimde duramayıp yola çıktım, Mekke'ye gelip peygamberi gördüm. O'na rüyamı anlattım ve müslüman oldum. Peygamber Efendimiz'e dedim ki: "Ey Allah'ın Resulü, kavmim içinde müslümanlığı tebliğ edip yaymam için ,beni vazifelendir!" O da bunu kabul buyurup beni vazifeli kıldı. Ben de kavmime döndüğümde onları islâma davet ettim. Müslümanlığı hepsi kabul ettiler, ancak içlerinden biri aksilik ve kibirlilik gösterip islâm aleyhinde bulunmağa başladı. Bana hitaben beddualar yağdırıp şöyle diyordu: "Ey Anar bin Mürre! Sen bize, ilâhlarımızı terketmeyi ve atalarımızın yolundan sapmayı mı emrediyorsun? Bu nasıl olur? Allah senin hayatını zehir etsin! Yaşayışında huzur yüzü görme... Hiç aklı başında bir kimse, o büyük ve asıl ecdadın yolundan döner mi? Onları açıkça kötüler mi?"

Ben de onun bu kötülemesi ve karşı çıkmasına karşılık olarak dedim ki: "Ey zavallı! Dinle, içimizden hangimiz yalancı ise, hangimiz iyiliği değil de kötülüğü istiyorsa, Allah onun hayatını kendisine zehir etsin. Gözünü kör, ağzını dilsiz eylesin." Allah'a yemin ederim ki o adam, vefat etmezden önce hem gözleri kör oldu, hem de ağzı dilsiz oldu. Görmüyordu ve de konuşamıyordu. Bu şekilde helak olup gitti.

Ebû Nuaym, el-Haraitî, îbn-i Asâkîr; Harbûz el-Mekkî tarikiyle şu haberi nakletmişler: Has'am kabilesinden biri anlatır: Biz Araplar, çok Önceleri ne puta tapar, ne de helâl olan şeyleri haram kılardık. Sonradan bu yollara sapılmıştır. Derken putlar hakem yapılmıştır. Bir günün gecesinde ben de bazı yakınlarımla bir iş hususunda putumuza danışmak üzere onun yanına gitmiştik. Ona mürâcât etmiştik. Tam bu sırada gaipten bir ses şöyle haykırıyordu: "Ey akılları ve cisimleri olan insanlar! Ey hükümleri putlara isnad edenler! Sizlere ne oldu da böylesine akılsızlık ediyorsunuz? İşte bakınız, âlemlerin Efendisi ortada duruyor! Hükümlerin en doğrusunu ve en adaletlisini duyuruyor! İnsanları akılsızlıklardan ve kötülüklerden koruyor! O, bütün bunları açıkça ilân edip dururken Mekke'de, siz hâlâ ne diye duruyorsunuz bu karanlıklar içinde?" Biz gaipten gelen bu sesi duyunca, hepimiz dehşete kapılıp putun etrafından kaçıştık ve dağıldık. Sonra gaipten gelen sesin şiir hâlinde söylediği sözler, Mekke'de herkes tarafından söylenir oldu. Mekke'de zuhur eden peygamber oradaki vazifesini tamamlamış Medine'ye göçmüştü. İslâm Medine'de hızla yayılmaya başlamıştı. Bir gün ben de Medine'ye gittim peygamberin huzurunda müslüman oldum."

Ebû Nuaym Temîm-i Darî'den nakleder, O demiştir ki: "Peygamber Efendimiz gönderildiği zaman ben Şam'da idim. Bazı ihtiyaçlarım için şehir dışına çıkmış dolaşıyordum. Akşam olduğunda bir vadide gecelemem icâb etti. Yatarken, bana bir zarar dokunmasın diye âdete uyarak: "Ben, şu vadinin efendisi ve sahibine sığındım!" diyerek uzandım. Bir de ne göreyim gaipten bir ses: "Ey Temîm, ne yapıyorsun! Niçin senin gibi bir mahlûka sığınıyorsun? Bilmelisin ki hiç bir cin, Allah'ın irâdesi önüne geçemez, Allah'ın murâd ettiği bir zararı önliyemez!" Ürpererek doğruldum ve: "Vay anasına! Sen neler söylüyorsun?" demekten kendimi alamadım. Gaipten tekrar: "Niye anlamıyorsun? îşte Allah'ın Resulü meydana çıktı. Biz, O el-Emîn

arkasından namaz kıldık Mekke'de... Müslüman olup Ö'na uyduk. Cinlerin bütün hileleri sona erdi, tecellî eden vahiy konusunda kulak hırsızlığı yapmaları da sona erdi. Sen, durma Muhammed'e git müslüman ol! O, bütün alemlerin rabbi olan Allah'ın hak elçisidir! Tereddüt gösterme, derhal müslüman ol!"

Temim devamla der ki: "Sabah olunca Şam'daki rahiplerden birine gidip olanları anlattım. Onun cevabı da şu oldu: "Sana söylenen doğrudur. Bir peygamber Harem'den çıkacak, Harem'e hicret edecektir, diye bizde bilgi bulunmaktadır... O, cümle peygamberlerin sonuncusu ve en büyüğü olacaktır. Durma kendisine git, müslüman ol!"

Ebû Nuaym Huveylid ed-Damrî'den nakleder: "Biz, putlarımızdan birinin yanında oturuyorduk. Ansızın putun içinden şöyle bir ses geldi: "Vahiy hakkında kulak hırsızlığı yapmak sona erdi! Şeytanlar o sahalardan sürüldü. Bütün bunlar, Mekke'de zuhur eden peygamber hürmetine tecelli etti. O'nun adı Ahmed'dir, hicret yurdu da Yesrib (Medine) dir. O, namazı ve orucu emreder, iyilik ve yardımlaşmayı tavsiye eyler," Biz, putun yanından kalkıp durum hakkında insanlardan soruşturmaya başladık. Bize cevaben dediler ki: "Evet, gerçekten Mekke'de Ahmed adında bir peygamber çıkmıştır, dâvetine başlamıştır..."

Ebû Nuaym, îbn-i Cerîr ve diğer bâzı kaynaklar Abbas bin Mirdâs'tan naklederler. O şöyle demiştir: "Müslümanlığı kabul ettiğim günün Önceleri idi. Babam vefatıyla neticelenen hastalığmdaydı. Bize şöyle vasiyyette bulunmuştu: "Putumuz Dumâr'a iyi itina gösteriniz!" Ben de onu evimde saklıyor, her gün yanma gidip saygılar sunuyordum. O günlerde Peygamberimiz de zuhur etmiş bulunuyordu. Vakit gece idi. Putun içinden bir ses şöyle feryad ediyordu: "Kalk, bütün kabilelere söyle, Süleym'deki bütün halka duyur, put ehli helak oldu, mescid ehli yaşadı!... Dumâr dediğiniz put da vadiyi boyladı! Çünkü ancak Allah'a ibâdet yolunu gösteren Peygamber Muhammed geldi!... Öyle bir peygamber ki, Kureyş'ten olup bütün peygamberlerin ilmine varis oldu; Meryem oğlu İsa'dan sonra peygamberlik ve hidâyet O'na verildi..."

Ben, bunu kimselere söylemedim, insanlar Ahzâb harbinden dönüp geldiler. Ben o sırada Akîk Vâdisi'nde idim. Yine şiddetli bir ses işittim, şöyle haykırıyordu: "Geçen Pazartesi ve Salı günlerinde nûr ve hak,

devesi üzerinde savaşan Peygamberle beraberdi. Niçin görmezlikten gelirsiniz?" Diğer taraftan bir başka ses de buna şöyle karşılık veriyordu: "Evet; cinlerin oyun ve hileleri bozuldu, şeytanlar sürüldü, semâlar iyice korundu, Allah'ın vahyi tertemiz olarak meydana çıktı." Ben, bunun üzerine büyük bir ürperti ile yerimden sıçradım ve kat'î olarak bildim ki, "Artık Muhammed peygamber olarak gönderilmiştir."

îbn-i Sa'd ve Ebû Nuaym Saîd bin Amr el-Hüzelî'den naklederler. O şöyle demiştir: "Bize âit bir putun yanında kurban (!) bağızlayıp o puta takdim ettim. Putun içinden son derece şaşılacak bir ses işittim."Abdü'l-Muttalib oğullarından bir peygamber çıktı. Zinayı ve putlara kurban kesmeyi haram kılıyor. Semâlar da cinlere karşı korunmuş, şeytanlar sürülmüştür..." Ben ve yanımdakiler derhal putun yanından uzaklaştık. Vakit geçirmeksizin Mekke'ye gittik. Her kime bunu sorduksa da, hiçbir cevap alamadık... Nihayet Ebû Bekir ile karşılaştık. Aynen ona da sorduk, o bize dedi ki: "Evet, Mekke'de Ahmed adında bir peygamber çıkmıştır. O, Abdü'l-Muttalib'in oğlu Abdullah'ın oğlu Muhammed'dir. O gerçekten Allah'ın Resulüdür,"

(Yukarıdaki kaynakların diğer bir tarîkten naklettikleri bir haber daha var, fakat o da aşağı yukarı bu mealdedir.)

Beyhakî ve îbn-i Asâkîr îbn-i Abbas'tan rivayet eder. O demiştir ki: "Adamın biri gelip Resûlüllah'a şunu anlattı: Ey Allah'ın Resulü, Câhiliye zamanında ben, kaybolan devemi aramıya çıkmıştım. Sabahın yaklaştığı bir sırada gâibten bir ses bana: "Ey gecenin karanlığında uyuyan. Allah bir peygamber gönderdi uyan! Keremli ve vefalı Hâşim'in soyundan. O'nunla gece karanlıkları kalkacaktır, var mı duyan!" Ben, etrafıma bakındım, kimseleri göremedim ve dedim ki: "Ey gecenin bu karanlığında bana seslenen! Bir hayal misin sen? Allah iyiliğini versin, sen bana ne demek istersin? Bana bir iyilik ve ganimetten mi haber getirirsin?" Adam yakınıma kadar gelip Öksürdü, sonra da şunları söyledi: "Nûr zahir oldu, zûr (şirk ve câhiliye işi) bâtıl oldu! Halkı boş yere yaratmamış olan Allah'a hamdolsun! Çok hayırlı bir elçi olarak bize^Ahmed'i gönderdi. Allah, kendisine daîmî salat ve selam eylesin!" Bundan biraz sonra da sabah oldu. Bir de baktım ki, devem de yakınımda durmakta..."

Ebû Sa'd Şerefu'l-Mustafa'da Yemenin Murad kabilesinden olan Cad bin

Kays'tan şöyle nakleder: "Biz dört arkadaş Yemen'den hacc niyetiyle yola çıktık. Nihayet bir vadiye geldik. Geceleyin yatmazdan önce, câhiliye âdeti veçhile ve kendimizce duamızı yapmak üzere: "Şu vadinin ulu efendisine sığındık, o bizi sefihlerinin şerrinden korusun!" deyip uzandık...-Tabiî develerimizi de iyice bağlamıştık. Gece uykusu

basıp arkadaşlarımız uyudular... Bir de ne göreyim gâibten bir ses şöyle diyordu:

"Ey gece istirahatine çekilen kafile! Kabe ve Zemzem'e vardığınızda güzel Muhammed'e bizden selam söyleyiniz! Artık O peygamber olarak gönderilmiştir,. Biz de kendisine uymuş bulunuyoruz. Meryem oğlu isa'nın bize vasiyeti de bu merkezde olmuştur..."

Yine Ebû Sa'd adı geçen kitabında (zayıf bir senedle), Cenda' bin es-Sumel'den nakleder. O şöyle demiş: "Bana biri gelip "Ey Cenda1 müslüman ol, selameti bul, yakıcı ateşi ve azabı olan cehennemden kurtul!" diye seslendi. Ben de: "Müslümanlık dediğin şey nedir?" diye sordum. O da: "Müslümanlık; putçuluğu bırakmak, bilgisi ve rahmeti sonsuz Yüce Allah'a karşı samîmi ve ihlaslı olmaktır" diye cevapladı. Ben, "Ona nasıl yol bulunacak?" diye sordum. O da dedi ki: "Arabm soylu bir ailesinden çıkacak olan peygamberin, yıldızının doğması çok yakındır. Ö, Harem-i Mekke'den çıkar, Arabi da, Acemi de ona uyar..." Ben bunu amcamın oğlu Râfi' bin Hudeyc'e haber verdim. Peygamber Efendimiz'in Medine'ye hicretlerini duyduğu zaman, hemen oraya gidip müslümanlığı kabul etti!" 159[3]

Peygamberimizîn Gönderildiği Sırada Putların Devrilmesi Ve Kisra'nın Başına Gelenler

îbn-i îshak ve Ebû Nuaym Vehb bin Münebbih'ten şu haberi nakletmişlerdir: "Yüce Allah Peygamberimiz'i gönderdiği zaman, Sâsânî sarayında oturmakta olan Kisrâ sabah uyanınca, saray takının kırıldığı

159[3] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/181-190.

ve Dicle'nin korkunç bir şekilde taşdığım görmüş... Bundan endişelenerek kâhinleri, müneccimleri ve sihirbazlarını toplayıp bu olayların neyin alâmeti olduğunu açıklamalarını istemiş. Halbuki onların o gün bütün ilimleri ve oyunları alınmış kendileri tam manası ile şaşırıp kalmışlardır. Zira o gece sahrada geceleyen; Hicaz'dan bir ışığın çıktığını ve tâ doğuya kadar uzandığını görür ve bunun yorumunu: "Eğer şu gördüğüm doğru ise, Hicaz'dan bir sultan zuhur edecek ve doğuya mâlik olacaktır. Yeryüzü kendisinin önderliğinde büyük hayırlara ve bereketlere kavuşacaktır!" şeklinde yapar... Biraz sonra da kâhinlerin, müneccimlerin ve sihirbazların tutukluğu ve şaşkınlığı geçmiştir. Birbirine bakıp: "Her halde farkındasınız, bize bu tutukluk, muhakkak semavî bir emir ve iş sebebiyle gelmiştir. Bu da ancak, gönderilmiş bir peygamber olabilir ve bu peygamber, şimdiki dini ve idareyi kırıp atacaktır!"

Vâkıdl ve Ebû Nuaym Ebû Hüreyre'den şu haberi nakletmişler dir: Peygamber Efendimiz gönderildiği zaman bütün putlar devrilmiştir. Buna şaşıran şeytanlar, reisleri İblîs'e giderek durumu haber vermişler.

İblîs, "bunun, gönderilmiş bulunan bir peygamber sebebiyle olduğunu" söylemiş. Şeytanlar O'nu aramaya koyulmuşlar s a da bulamamışlar... Reislerine haber vermişler. îblîs bizzat kendisi aramaya çıkmış ve O'nu Mekke'de bulmuştur ve şeytanlara hitaben: "Ben O'nu Mekke'de buMum, yanında Cibril de vardı" demiştir..160[4]

Ebû Nuaym Hılyetü'l-Evliyâ adlı kitabında Mücâhid'den şöyle nakleder. O demiştir ki:

"îblis korku ve dehşete kapılarak dört defa feryad etmiştir:

Birincisi lanete uğradığı zaman,

160[4] Bu husustaki Jbr.-İ Abbas'tan gelen sahih rivayet şöyledir: Daha önceleri cinler vahiy konusunda kulak hırsızlığı ederler ve ona birçok şeyler de ilave ederlerdi. Peygamber Efendimiz gönderildiği zaman onlar bundan menolundular. Eğer yine^böyle yapmak istiyen olursa, semavi bir alev gönderilerek yakılır oldu. Bunun üzerine cinler iblis'e gidip şikayetçi oldular, İblis kendilerine: "Bu muhakkak meydana gelen büyük bir şey sebebiyledir" dedi, durumu araştırdı, Peygamberimiz sebebiyle olduğunu anlayıp onlara haber verd

İkincisi Arza indirildiği zaman,

Üçüncüsü Hz. Muhammed (a.s.) peygamber olarak gönderildiği zaman,

Dördüncüsü ise Fatiha Sûresi nazil olduğu zaman..." 161[5]

Peygamberimizin Gönderilmesi Hürmetine Cinlerin İlahî Vahye Kulak Hırsızlığı Yapmalarından Semâların Korunmuş Olması

Yüce Allah, Kitâb-ı Keriminde cinler hakkında bilgi veren âyet-i celîlesinde buyuruyor ki:

"Cinlerden bazıları dediler: Biz semâya dokunduk, onu kuvvetli bekçilerle ve alevlerle doldurulmuş bulduk. Ve biz onun dinlemeğe mahsûs olan oturma yerlerinde oturur (gayb

haberlerini dinlemeğe çahşır)dık. Artık şimdi kim dinlemek isterse, kendisini gözetleyen bir alev parçasını bulur." 162[6]

İmanı-ı Ahmed ve Beyhakî Cübeyr bin Mut'ım tarikiyle îbn-i Abbas'tan şöyle rivayet eder; îbn-i Abbas diyor ki: "Daha önceleri şeytanlar semaya çıkar, ilahî vahyin tecellîsi sırasında ondan bîrşeyler çalmaya çalışır, sonra Yeryüzüne inerler ve bir takım ilavelerle bunları kendi dostlarına fısıldıyarak yaymaya çalışırlardı. Yüce Allah, Muham-med'i (s.a.v.) elçi olarak gönderince, şeytanlar o dinleme yerlerinden kovulup sürüldüler. Bunlar durumu, kendilerinin reisi bulunan İblîs'e haber verdiler, Iblîs: "Muhakkak ki yeryüzünde büyük bir olay olmuştur!" dedi ve derhal askerlerini durumu araştırmaya yolladı. Onlar da aradılar, Meke'ye geldikleri zaman Muhammed'i (s.a.v.) Kur'ân okur halde buldular... "Vallahi olay budur!" dediler ve dönüp îblis'e haber verdiler." İslâmiyet devri başladıktan sonra içlerinden kim buna teşebbüs edecek olursa, muhakkak ateşten bir alevle imha edilir... Bâzan öldürmeyip

---

161[5] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/190-191.

162[6] Cin suresi, 8-9

yüzünü, yanıbaşlarını ve ellerini yaktığı da olur..."

Yine îbn-i Abbas'tan Beyhakî, İbn-i Sa'd ve Ebu Nuaym'in rivayetleri de şöyledir: "Cinlerden her bir kabilenin semâda gaybî haberi dinleme ve kulak hırsızlığı yapma yeri vardı. İlâhî vahiy1 den çaldıklarını kendilerinin dostları olan kâhinlere ulaştırırlardı. Vaktaki Allah Muhammed'i (a.s.) gönderdi, cinlerin bu dinleme işi sona erdi. Kâhinlerin cinlerden aldıkları ilaveli ve karışık haberler kesilince, Araplar da telâşa kapılarak (kıyamet yakındır diye korkarak), develerinden, sığır veya koyunlarından her gün birini boğazlamaya, başladılar... İblis: "Muhakkak yeryüzünde büyük bir olay olmuştur!" dedi ve arz'in her tarafından bir toprak parçası getirilmesini askerlerine emretti. Getirilen toprak parçalarım bir bir koklayarak teftiş ediyordu. Sıra Mekke toprağına geldi, onu koklaymca: "İşte olay burada meydana gelmiştir, koşup bakınız!" dedi. Askerleri sür'atle Mekke'ye gittiler ve gördüler ki, Resûlüllah (s.a.v.) Kur'ân okumaktalar..: Durumu işte böylece öğrenmiş oldular."

îbn-i Sa'd, Utbe bin Muğira'nın oğlu Yâkûb'dan nakleder. O demiştir ki: "Cinler dinleme yerlerinden sürülüp kâhinlerin haberleri kesilince, bundan ilk defa korkuya kapılan Tâif deki Sakîf kabilesi olmuştur. Onlar Amr bin Ümeyye'ye gelerek: "Ne oluyor?" diye danıştılar. O da: "Evet, haberim var... Fakat bekleyiniz," eğer bildiğiniz yıldızların yerlerinden oynayıp dağıldığını görürseniz, bilinizki bu bütün dünyanın ve yaratılmışların sonudur... Eğer daha önce bilmediğiniz bir yıldız doğarsa, biliniz ki bu, Allah'ın irâde ettiği bir şeydir ve bir peygamber gelecektir. Araplar içinden çıktığı zaman, duyulup konuşulacaktır" demiştir."

îbn-i Sa'd ile Ehû Nuaym'in İmam-ı Zührl'den sevkettikleri bir rivayete göre, Zührî demiş ki: "Daha Önceleri vahiy, cinler tarafından dinleniyordu. İslâm'ın gelmesi ile birlikte bu menedildi. Esed oğulları kabilesinde Suayr adında bir kadın vardı. Onun cinlerden bir arkadaşı bulunuyordu. Cin arkadaşı yine bir gün kendisine geldi ve acı acı feryad etmeye başladı: "Eyvah, haram dostluklar kaldırıldı, köle muamelesi yapmak yasaklandı, öyle büyük bir emir geldi ki, dayanılmaz derecede... Haberin olsun Ahmed zuhur etti, zina da haram kılındı!..."

Beyhakl'nin tahricine göre yine îmarn-ı Zührî diyor ki: "Yüce Allah,

cinlerin ve şeytanların işine son verdi, onları semadaki haber dinleme yerlerinden sürüp uzaklaştırdı. Kâhinlik de sona erdi. Biliniz ki, islâm'dan sonra kâhin de yoktur, kehânet de yoktur!..." (Nâfi bin Cübeyr'in bir sözü de, bu mealdedir.)

Vâkıdî ve Ebû Nuaym Atâ tarikiyle îbn-i Abbas'tan şöyle rivayet eder; "Şeytanlar vahyi dinlerlerdi. Allah, Sevgili Peygamberimiz'i gönderince onları bundan menetti. Şeytanlar toplanıp îblîs'e şikayete gittiler. îblîs: "Muhakkak bir şey oldu!" dedi ve Ebû Kubeys dağının tepesine çıkarak etrafı gözetledi. Peygamber Efendimiz'in Makâm-ı ibrahim'in arkasında namaz kılmakta olduğunu gördü. Gidip O'nu orada boynunu kırmak istedi. Bu maksatla oraya geldi. Efendimiz'in yanında Cibril de vardı ve Iblîs'in yaklaştığını görünce ona Öylesine kuvvetli bir tekme attı ki, onu tâ uzaklara gönderdi..."

(Vâkıdî ve Ebû Nuaym'in Mücahid'den olan rivayetleri de aynen bunun gibidir...)

Ebû Nuaym'in Haccâc el-Savvâftan naklettiği haberde de şöyle denilmektedir: "Sabit el-Bünâi Enes'ten nakleder. O demiştir ki: "Yüce Allah, Peygamber'i (s.a.v.) gönderdiği zaman, îblîs O'na kötülük etmek istemişti. Bu maksatla yaklaştığında Cebrâîl kendisine öyle bir darbe indirdi ki, onu tâ Ürdün vadisine fırlattı..."

(Ebu'ş-Şeyh, Taberânî ve Ebû Nuaym'in Osman bin Matar'dan, onun Sâbit'ten, onun da Enes'ten naklettiği haber ise şöyledir: Peygamber Efendimiz namazın secdesinde idiler, iblis gelip boynunu çiğneyerek kırmak istedi. Cebrail Iblîs'e karşı bir üfledi, onu tâ Ürdün vadisine fırlattı... 163[7]

ALTINCI BÖLÜM

163[7] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/191-193.

KUR'AN'IN EŞSİZ BİR MUCİZE OLUŞU, HİÇ BİR BEŞER KELAMINA BENZEMEYİŞİ VE KUREYŞ'İN BUNU İTİRAF ETMEK ZORUNDA KALIŞI

Yüce Allah şöyle buyuruyor:

"De ki: An dolsun eğer insanlar ve cinler şu Kur'ân'uı bir benzerini getirmek üzere toplansalar, yine onun berzerini getiremezler. Birbirlerine arka olup yardım etseler bile!" 164[1]

Yüce Allak buyuruyor:

"Eğer kulunuz Muhammed'e indirdiğimizden şüpheniz varsa, haydi onun gibi bir sûre de siz getiriniz! Allah'tan başka bütün şahitlerinizi (yardımcılarınızı) da çağırınız, eğer doğru iseniz bunu yapınız!"

'Yok eğer yapamadınızsa, ki asla yapamıyacaksınız, o halde yakıtı insanlar ve taşlar olan, inkarcılar için hazırlanmış ateşten sakınınız." 165[2]

Yüce Allah b uyuruyor:

"Eğer doğru iseler, haydi onun gibi bir söz getirsinler!"166[3]

Buharî, Ebû Hüreyre'den rivayet eder. O demiştir ki: "Peygamber (s.a.v.) buyurdular: "Önceki peygamberlerden her birine, insanların o sayede imâna girecekleri bir mucize verilmiştir. Ancak Allah'ın bana verdiği mucize, Allah'ın vahyinden ibaret olan Kur'ân mucizesi'dir... Ümmetinin sayısı en çok olan peygamberin, Ben olacağı ümidindeyim."

Alimlerimiz dediler ki: Bu hadis-i şerifin manâsı şudur: Önceki peygamberlere verilen mucizeler, geçici mucizeler olmuştur; onları ancak o zaman hazır bulunanlar görmüştür. Asırların sona ermesiyle, onların mucizeleri de sona ermiştir. Kur'ân ve Kur'ân'm mucizeleri ise kıyamete kadar süreklidir. Kur'ân; gerek üslûbunda, gerek belagatında

---

164[1] İsra suresi, 88

165[2] Bakara suresi, 23, 24

166[3] Tûr suresi, 34

ve gerekse gaybî haberleri ihtiva edişinde harikuladedir .^Hiç bir asır veya devir geçmez ki, Kur'ân'ın verdiği gaybî haberlerden biri zuhur etmesin... Elbette zuhur eder ve Kur'ân'm dâvasının gerçek olduğuna delâlet eder..."

Yukardaki Buhâri tarafından rivayet edilen hadisin açıklanması konusunda bâzı âlimler de şöyle demiştir: Geçmişteki mucizeler hissî ve maddî mucizelerdi. Gözle görülür, elle tutulur cinsindendi. Salih (a.s.)'m devesi Musa (a.s.)'m asası gibi... Kur'ân mucizesi ise, basarla (gözle görmekle) değil de basiretle görülebilen bir mucizedir. Kalb gözleri kör olanlar, onu göremezler. Aynı zamanda Kur'ân mucizesi, bir zamana mahsus olmayıp devamlı bir mucizedir. Bu sebeble, ona uyanlar da çok olmaktadır. Bütün zamanlarda ve asırlarda pek çok sayıda insan ona inanmakta ve uymaktadır, yâni uyanların sayısı, onun indiği zamana münhasır kalmamaktadır. Yalnız kafa gözüyle görülen bir şey, onu görenin zail olmasıyla, zail olur gider. Kalb ve akıl gözüyle görülen bir şey ise, onu görenlerin zail olmasıyla zail olup gitmez; devamlı ve sürekli olur. Her asırdaki akü ve kalb sahibi kimseler, sanki gözleriyle görmüşcesine ona inanırlar ve onun devamlılığına birer sebeb ve vesile teşkil ederler."

îkrime tarikiyle Hâkim ve Beyhaki'nin îbn-i Abbas'tan rivayeti şöyledir: Bir gün, Velid bin Muğira Peygamberimize geldi. Hâlinde müs-lümanlığa yumuşamış gibi bir mana vardı. Sükunetle peygamberin kendisine okuduğu Kur'an'ı dinledi. Bu durum Ebû Cehl'in kulağına gitmiş, Velid'e gidip çatmış: "Ey Amca, senin kavmin, sana mal toplayı-vermek istiyorlar" demiş. Velid: "Sebep ne?" diye sormuş. Ebû Cahil: "Muhammed'e meylediyormuşsun. Çok sayıda mal vererek seni bundan vazgeçirmek istiyorlar" diye karşılamış. Velid: "Kureyş benim, hepsin-den daha zengin olduğumu bilmiyor mu?" demiş. Ebû Cehil de: "Öyleyse, Muhammed'e git, onu inkar ettiğine veya ondan nefret ettiğine dâir bir laf söyle de bu laf Kureyş'e malum olsun. O zaman seni mazur görürler" demiş. Velid: "Sen söyle bakalım, ne diyeyim? Şâirdir desem, şiirin her çeşidim iyi bilirim. Muhammed'de ise hiçbir şekilde .şairlik yok. Bâzı kahinlerin cinlerden veya gaipten duyarak söylediklerini iddia ettikleri söze de benzemiyor, O'nun okudukları. Vallahi O'nun okuduğu ne bunlara, ne de onlara benzemiyor! Yine yemin ederek söylüyorum ki, Muhammed'in okuduğu şeyin bambaşka bir tatlığı ve güzelliği var!

O'nun üstü meyvelerle, altı salkımlarla tıklım tıklım! Bereket ve hayrj nihayetsiz. O devamlı büyüyor ve yüceliyor. Hiçbir şey onun üzerine çıkamaz. O, altına aldığı her şeyi ezer yok eder."

Bu sözler karşısında iyice kızaran Ebû Cehil, amcası Velid'e hitaben: "Amca, amca! Sen Muhammed'e gidip onu inkar ettiğine dair bir söz söylemedikçe, mümkin değil Kureyş seni hoş görmez!" diye ^haykırmış. Velid bu durum karşısında bocalayıp, "biraz zaman tanı da düşüneyim" demiş. Artık o; hayli düşündü, sonra surat asıp kaşlarım çattı, Ebû Cehil'e baktı ve: "Bu, emek çekilip öğretilen, başkasından Öğrenilen bir büyüden başkası değildir" dedi. Böylece, Ebû Cehl'i ve Kureyş'i memnun etti.

Onun böyle söylemesi üzerinedir ki yüce Kur'an'da ki şu mealdeki âyet nazil oluverdi: "Hâbibim sen, Benimle şu tek olarak (yani nev'i şahsına münhasır olarak) yarattığım kulu yalnız bırak!" 167[4]

Ibn-i Ishak ve Beyhaki Ikrime ve Said tarikiyle îbn-i Âbbas'tan rivayet eder. O demiştir ki: "Velid bin Muğıra Kureyş'ten bazıları ile bir toplantı yaptı. Mevsim yaklaşmıştı. Kendisi hayli yaşlı idi. Toplantıya katılanlara dedi ki: "Bakınız, yakında Kabe'yi ziyeret için çeşitli kabilelerden birçok Arap kardeşleriniz gelecek. Muhakkak bu gelenler de Muhammed'in zuhurunu duymuş olacaklardır. Bu hacc mevsiminde en çok konuşulacak mesele de şüphesiz budur. Bu hususta söyleye-ceğiniz sözü, şimdiden kararlaştırmanız gerekir. Her biriniz başka başka şeyler söyleyerek müşkil duruma düşmemelisiniz." Oradakiler dediler ki: "Ey Abdü Şems, sen bize bu hususta yardımcı ol, sen ne söylememizi tavsiye edersin?" Velid: "Ne söyliyeceğinizi kendiniz söylemelisiniz! Ben bunu şimdi sizden işitmek istiyorum" dedi. Oradakiler de: "Muhammed bir kâhindir" deriz dediler. Velid: "Olmaz, o kahin değildir, biz kâhinleri gördük, O'nun okuduğu şeyler ise kâhin' mırıltısı değildir." Onlar: "Öyleyse mecnundur deriz" dediler. Velid: "O bir mecnun da değildir" dedi. Oradakiler: "Öyleyse o bir şairdir, deriz* dediler Velid: "Bu da olmaz. Çünkü Muhammed bir şair de değildir." Biz şairleri de, onların şiir çeşitlerini de gördük. Muhammed'in okuduğu şeyler ise, hiçbir zaman şiire benzer şeyler değildir." Onlar: "Öyleyse, O bir sihirbazdır

---

167[4] Müddessır suresi, 11-26

deriz" dediler. Velid: "Hayır, O bir sihirbaz da değildir. Biz sihirbazları da, sihirlerini de gördük, Muhammed'de bunların hiçbirisi mevcut değildir" diye karşılık verdi. Oradakiler: "Peki ey Abdü Şems, sen söyle ne diyelim?" dediler. O da dedi ki: "Vallahi Muhammed hakkında ne söyleseniz boş ve bâtıl olduğu anlaşılacaktır! Zira O'nun okuduğu kelâm bunların hiç birisi değildir. O öyle bir şeydir ki, eşsiz bir güzelliği ve benzersiz bir tatlılığı var. Fakat buna rağmen, yine de "O bir sihirbazdır" demekten başka bir çaremiz bulunmamaktadır. Dersiniz ki: "O bir sihirbazdır; sihir yapıp kişi ile babasının arasını, kişi ile kardeşinin arasını, kişi ile ailesinin, kişi ile kabilesinin arasını açıyor." Böylece karşı koymaya, halkı ondan uzaklaştırmaya çalışırsınız."

Bunun üzerine toplantıyı bitirip oradan dağıldılar. Hacc mevsimi dolayısıyla halka böyle böyle anlatmaya çalıştılar. "Sakının, Muhamme-d'e yaklaşmayınız!" diyerek tenbihler ettiler. Bu sebebledir ki Yüce Allah da Kitâb-ı Kerîm'inde Velid'le ilgili olarak bazı âyet-i celileler inzal buyurdu. Bunlar Müddesir Sûresinin: "Hâbibim sen, Benimle şu tek olarak yarattığım kulu yalnız bırak!" mealindeki âyetle ve: "Onu sekar'a (cehenneme) sokacağım" mealindeki ayetle sona eren âyetler topluluğu idi. Onun toplantısına katılan Resûlullah'm getirdiği hakkında o sözleri söyleyen müşrikler hakkında da şöyle buyurdu: "Onlar ki Kur'an'ı (Kur1 an hakkındaki sözleri) bölük bölük ettiler." 168[5]

Canâb-ı Hakk, yine onlar hakkında şöyle buyurdu: "Ya Muhammed, Rabb'ın hakkı için biz onların hepsine mutlakaSoracağız.169[6]

Velid ve onun toplantısına katılan müşrikler, bütün güçleri ile insanları Muhammed (a.s.)'m davetinden çevirebilmek için çalışan bu müşriklerin böyle yapıp birtakım yaygaralar koparmaları neticesinde-dir ki, o seneden itibaren Arabların konuştuğu tek mesele Peygamber efendimiz ve O'nun daveti olmuştur. Bundan itibaren O'nun adı, Arap ülkesinin her tarafına yayılmıştır."

Ebû Nuaym el-Ûft tarikiyle îbn-i Abbas'tan şöyle rivayet eder: "Velid bin Muğirâ Ebû Bekir'e Kur'an hakkında soru yöneltti. O da kendisine

---

168[5] Hicr suresi, 91.

169[6] Hicr suresi, 92.

Kur'ân'ın Allah kelâmı olduğunu söyledi. Velid Kureyş'in yanına gidip şöyle feryad ediyordu: "Ne şaşılacak bir şey! Muhammed'in okuduğu ne şiirdir, ne sihirdir, ne de bir deli saçmasıdır. O'nun söylediği muhakkak Allah kelammdandır."

Yine Ebû Nuaym ve îbn-i İshak ile Beyhaki îbn-i Abbas'tan şu haberi nakletmiştir: "Bir gün Nadr bin el-Hâris ayağa kalkıp: "Ey Kureyş, Vallahi başınıza gelen çok büyük bir iştir! Daha önce bunun benzeri birşeyle karşılaşmış değildiniz. Muhammed sizin aranızda büyüdü, içinizde en çok beğenilip razı olunan idi, en doğru sözlünüz idi, emânete en çok riâyet edeninizdi. Nihayet büyüyüp size yeni bir din getirdi. Başladınız "Muhammed bir büyücüdür!" demeğe... Vallahi O'nun size getirdiği sihir değildir. Çünkü bizler sihirin ne olduğunu gördük. O kâhindir, diyorsunuz. Bu da doğru değildir. Biz kâhinleri de gördük, onların kehânetlerini de... Şairdir diyorsunuz. Vallahi bu da doğru değildir. Biz bütün çeşitleri ile şiirin ne olduğunu da biliyoruz. Ve Muhammed'in getirdiğinin şiirle bir ilgisi olmadığı da meydandadır. O bir delidir diyorsunuz. Ne delisi? Yine Allah'a yemin ederek söylüyorum ki, Muhammed bir deli de değildir. Deliliğin saçmalarından, hezayanlarından, vesveselerinden O'nda eser yok! Ey Kureyş, başınıza gelen şu iş üzerinde ciddi olarak düşününüz! Vallahi sizin başınıza çok büyük bir iş gelmiştir" diyerek uzunca bir konuşma yapmıştır."

Beyhaki, Ebû Nuaym ve Müsned'inde îbnü Ebü Şeybe Câbir bin Abdullah'tan rivayet ederler. O demiştir ki: "Kureyşİn toplu olduğu bir zamanda Ebû Cehl şu konuşmayı yaptı: "Ey Kureyş! Hepiniz biliyorsunuz ki Muhammed'in getirdiği yeni din meselesi, her tarafa duyulup yayıldı. Herkes bunu konuşuyor. Bu durumda ne yapmalıyız? Bana kalırsa, içimizdenvbiri büyücülüğü, sihirbazlığı ve kâhinliği iyi bilen bilgili bir zâta gidip bütün duyduklarımızı anlatsa, sonra o bilgili adamın söylediklerim gelip bize anlatsa, bu iş hakkında belki rastgele konuşmaktan kurtuluruz. Baksanıza, bu hususta bir sözümüz diğerine uymuyor! Bir şaşkınlık ve dağınıklık içindeyiz."

Utbe bin Rabia şu karşılığı verdi: "Sihre, kehânete ve şiire âit sözleri, sen dahi işitmişindir, ben dahi işitmişimdir. Bu hususta ben de yeterli ilmim vardır. Gidip Muhammed'in kendisiyle konuşabilirim" dedi ve gidip onunla konuştu. Dedi ki: "Ey Muhammed, sen mi daha hayırlısın, yoksa

Hâşim mi daha hayırlıdır? Sen mi daha hayırlısın, yoksa Abdü'l-Müttalib mi? Sen mi hayırlısın, yoksa baban Abdullah mı?" Peygamber Efendimiz, onun bu sorularına hiç cevap vermedi. Utbe şöyle devam etti: "Söyle yâ Muhammed, ne sebeble ilahlarımıza sövüyorsun? Nasıl atalarımızı sapıklık ile suçluyorsun? Eğer sen, başa geçmek istiyorsan, derhal bütün sancaklarımızı senin adına bağlar, başkanlığını ilân ederiz. Kayd-ı hayat şartıyla başkanımız sen olursun! Eğer evlenmek istiyorsan, Kureyş'in kızlarından beğendiğin on tanesini derhal sana nikahlayalım. Eğer muradın zengin olmaksa, dilediğin kadar sana mal verelim." O böyle söylüyor, Resûlullah Efendimiz de sükût ediyordu. Baktılar ki Utbe sözünü bitirdi, Hemen Fussilet Sûresinin 1-13 âyetlerini okumaya başladı:

Olayla ilgili olarak nazil olan bu âyetler (ki tamamı on üç âyettir) Resûlullah Efendimiz tarafından baştan sona kadar orada okunmuştur. işte bu âyetlerin meali de şöyledir:

"Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla.

Hâ mîm.

"(Bu kitap) Rahman ve Rahim'den indirilmiştir.

Bilen bir toplum için âyetleri açıklanmış, Arapça okunan bir kitapır.

"Müjdeleyici ve uyarıcı olarak gönderilmiştir, fakat çokları yüz çevirmiştir; onlar işitmezler.

Dediler ki: Bizi çağırdığın şeye karşı kalbi erimiz örtüler içinde, kulaklarımızda bir ağırlık ve seninle bizim aramızda bir perde var. Sen istediğini yap, biz de istediğimizi yapıyoruz.

De ki: Ben de ancak sizin gibi bir insanım. Bana ilâhınızın bir tek ilâh olduğu vahyediliyor. Sizler ancak O'na doğrulunuz! O'ndan mağfiret dileyiniz. O'na ortak koşanların vay haline!

Onlar ki zekât vermezler ve onlar âhireti inkâr ederleri

İnanıp iyi işler yapanlara gelince; onlar için de kesintisiz bir mükâfat vardır.

De ki: Siz mi arz'ı iki günde yaratanı tanfmıyorsunuz ve O'na eşler katıyorsunuz? İşte âlemlerin Rabbı O'dur.

Ona üstünden ağır baskılar yaptı, onda bereketler yarattı ve onda arayıp soranlar için gıdalarını tam dört günde taktir etti.

Sonra duman halinde bulunan göğe yöneldi, ona ve arz'a "İster-istemez vücuda geliniz!" diyerek hitab etti. Onlar da: 'İsteyerek geldik" dediler.

Böylece onları iki günde yedi gök yaptı ve her göğe emrini vahyetti. Ve biz, en yakın göğü lambalarla ve koruma ile donattık. İşte bu, O aziz ve alîm olan Allah'ın taktiridir.

Eğer onlar yüz çevirirlerse de ki: "Ben sizi Ad ve Semûd kavimlerinin başına gelen yıldırıma benzer bir yıldırım (azabına) karşı uyarmış bulumıyorumr 170[7]

Bunun üzerine Utbe, ağzım kapadı. Peygamberimiz'e akrabalık hakkı için kendisinden bahsetmemesini rica ederek bir yere gizlendi. Ailesinin yanına da gitmedi, kendi kendisini hapsetti. Bu durumu hazmedemeyen Ebû Cehl: "Vallahi biz, Utbe'nin Muhammed'in dinine döndüğünü görüyoruz. Herhalde Muhammed'in sofrasmdaki yiyecekler adama tatlı geldi. Ne yapsın zavallı, muhtaç durumda kalmış" diyerek alaylı sözler söyledi ve yanındakilere: "Haydi onun yanma gidelim!" diyerek Utbe'ye gittiler. Ebû Cehil, orada da aynı sözleri Utbe'ye hitaben söyleyip onun gururu ile oynamak istedi ve şunları ekledi: "Bak kardeşim, gerçekten bu kadar muhtaç duruma düşmüşsen, bizler aramızda mal toplayıp sana yardım edelim! Ne dersin?"

Kendisiyle alay edilmesi karşısında iyice gazaba gelen Utbe, bir arslan gibi kükreyip: "Vallahi bundan sonra ebediyen Muhammed ile bir daha konuşmayacağım!" diye haykırdı. Sözüne devamla şunları söyledi: "Kureyş içinde en çok zengin olanın ben olduğumu bilirsiniz. Ben, Muhammed ile konuşmaya geldim. Bana öyle şeyler söyledi ki, vallahi onlar ne bir sihir idi, ne bir şiir idi, ne bir kehânet idi. Bana: "Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla" diyerek başhyan bazı âyetler okudu. Ben de bu durum karşısında susmaya mecbur oldum. Kendisine, akrabalık hürmeti için bizden el çekmesini rica ettim. Bilirsiniz ki Muhammed bir şey söylerse, o muhakkak yerine gelir. Ben de sizlere, Ad ve Semûd kavmine inen azâb gibi bir azâb inmesinden korktum. Bunun için

170[7] Fussilet suresi, 1-13

saklandım."

îbn-i îshâk ile Beyhaki'nin Muhammed bin Ka'b'dan çıkardıkları bir haber de şöyledir: O demiştir ki: "Bir gün, Utbe bin Rabia Peygamber (s.a.v.) hakkında konuşmak için Kureyş'ten izin istemiş. O sırada Efendimiz mescidde bulunuyormuş. Utbe: "Ey Kureyş, ne dersiniz, ben gidip şu Muhammed'e birşeyler söyliyeyim, belki bazısını kabul eder de bizden el çeker?" demiş. Kureyş de kendisine: "Haydi git, konuş" demiş. Utbe de gidip Peygamberimiz'Ie konuşmuş, O'na birtakım tekliflerde bulunmuş. Efendimiz kendisini sükunetle dinlemiş. Sözünün sona erdiği kanaatiyle: "Ey Utbe, sözün bitti mi?" diye sormuş. Utbe: "Evet" demiş. Efendimiz de bunun üzerine söze başlayıp: "Şimdi de sen benden dinle ey Utbe! "BismiUahirrahmânirrahîm. Hâ Mîm." ilâ âhirihi. Yâni Fussilet Sûresinin ilgili âyetlerini sonuna kadar okuyup kendisine tebliğ eylemiş. Utbe de tam bir sükûnetle dinlemiş. Peygamberimiz tâsecde ayetine kadar okumağa devam etmiş. 171[8]Sonra Utbe'ye hitaben: "Dinledin mi ey Utbe?" buyurmuş. Utbe: "Evet" demiş. Efendimiz de: "O halde sen bilirsin!" buyurmuş. Utbe dönüp kavmine gitmiş. Kureyş: "Bakınız, Utbe'nin gelişi, hiç de gidişine benzemiyor" demiş. Varıp yanlarına oturduğu zaman da Kureyş: "Ne haber getirdin ey Utbe?" diye sormuş. Utbe de şu karşılığı vermiş: "Vallahi Muhammed'den öyle sözler işittim ki, şimdiye kadar bunun bir benzerini asla işitmiş değilim! O sözler, ne sihirdir, ne şiir, ne de kehânet. Ey Kureyş topluluğu, geliniz bu sefer benim sözümü tutunuz! Yâni Muhammed'i kendi haline bırakınız. O, kendi dâvasında devam etsin. Allah'a yemin ederim ki, benim ondan işittiklerimle ilgili olarak birtakım şeyler meydana gelecektir. Eğer neticede Muhammed mağlup olursa, sizin hiç bir müdahaleniz olmadan mesele halledilmiş, Araplar kendisini tepelemiş olur. Eğer neticede Muhammed dâvasında başarılı olur da Araplara hâkim duruma gelirse, O'nun hakimiyeti sizin hakimiyetiniz, O'nun şerefi de sizin şerefiniz olur ve siz insanların en bahtiyarı olursunuz!" Oradakiler Utbe'ye: "Ey Utbe! Vallahi Muhammed seni de büyülemiş!" demişler. Utbe de kendilerine: "Bakınız, benim fikrim ve tavsiyem budur! Sizler nasıl düşünüyorsanız öyle yaparsınız" diye karşılık vermiş."

171[8] Diğer rivayetler, on üç ayet okuduğunu kaydeder.

îbn-i İshak ve Beyhaki Zühri'den rivayet ediyor, O demiş ki: "Bana nakledildiğine göre; Ebû Cehil, Ebû Süfyan ve Ahnes bin Şürayk, evlerinden çıkarak Resûlullah'ı dinlemeye gitmişler. O da geceleyin evinde namaz kılıyormuş. Onlardan her biri, arkadaşının haberi olmaksızın gizlice bir yere oturup dinlemeye başlamış. Sabaha kadar dinlemeye devam etmiş. Şafak sökünce evlerine dönerlerken yolda birbirini görmüşler. Birbirini kınayıp: "Bu yaptığınızı ayak takımından bâzıları görecek olursa, onları şüpheye düşürmüş olursunuz" demişler. Böyle yapılmaması lazım gediğini birbirine tenbihleyerek dağılmışlar. Ertesi gece bu üç arkadaştan her biri yine gizlice Resûlullah'ı dinlemeye gitmiş. Sabah oluncaya kadar dinlemiş, şafak sökünce evine dönerken yolda yine arkadaşlarıyle karşılaşmış. Yine birbirini yaptığından dolayı kınayıp, böyle yapılmaması hakkında yekdiğerine tenbihte bulunarak ayrılmışlar. Üçüncü gecede yine her biri gizlice Resûlullah'ı dinlemeye gitmiş ve sabaha kadar dinlemiş, sabahleyin eve dönerken yolda karşılaşmışlar. "Bu böyle olmaz, bir daha dinlemeye gitmeyeceğimize dair birbirimizden söz alalım!" demişler ve birbirlerinden söz aldıktan sonra dağılmışlar.

Ahnes bin Kays, evine vardıktan sonra asasını alarak evinden ayrılıp doğruca Ebû Süfyan'a gitmiş ve ona hitaben demiştir ki: "Ey Ebû Süfyan, Muhammed'den dinlediklerin hakkında bana ne düşündüğünü hiç saklamadan haber ver!" O şu karşılığı vermiştir: "Ey Ahnes, O'ndan öyle şeyler dinledim ki, onların ne manaya geldiğini ve onlarla ne murâd edildiğini gayet iyi anlamış bulunuyorum!" Ahnes: "Yemin ederim ki, ben de anlamış bulunuyorum!" diyerek oradan ayrılmış. Bu sefer de Ebû Cehil'in evine giderek onunla görüşmek istemiş ve: "Ey Ebu'l-Hakem, Muhammed'den dinlediklerin hakkında ne düşünüyorsun demiş. Ebû Cehil şu karşılığı vermiştir: "Ben Muhammed'den ne dinlemişim? Biz Abdü Menâf Oğulları ile rekabete giriştik, onlar yedirip içirdiler, biz de yedirip içirdik; onlar yüklendiler, biz de yüklendik; onlar verdiler, biz de verdik; devamlı onlarla şeref yarışında bulunduk. O derece ki, nihayet onlarla müsavi hâle geldik. Tıpkı yarışan iki atın kulak kulağa gelişi gibi. Tam bu hale geldik, şimdi onlardan biri kendisinin^ peygamber olduğunu, semâdan kendisine vahiy geldiğini iddia ediyor. Peki biz bununla nasıl yarışacağız? Abdü Menâf Oğullarına nasıl yetişeceğiz? Vallahi ben ona ne inanır, ne de onu tasdik ederim!" Ebû

Cehl'in bu sözü üzerine Ahnes bin Kays, derhal oradan ayrılmıştır."

Beyhaki Muğira bin Şûbe'den nakleder. O şöyle demiştir: "Benim ilk defa Resûlüllah'ı tanıyışım şöyle olmuştur: Bir gün ben Ebû Cehil ile birlikte Mekke'nin dar sokaklarından birinde yürüyordum. Ansızın Resûlüllah ile karşılaştık. Resûlüllah Ebû Cehl'e hitaben dedi ki: "Ey Ebu'l-Hakem, Allah'a ve O'nun Resulüne tâbi ol!" Ebû Cehil cevaben dedi ki: "Ey Muhammed, sen şu ilâhlarımızı kötülemeyi terk eder misin? Sen, herhalde bizim senin vazifeni tebliğ etmiş olduğuna şahitlik yapmamızı istiyorsun. Tamam, tebliği etmiş oluyorsun..^ Fakat Allah'a yemin ederim ki, eğer ben senin tebliğ etmiş olduğun şeyin gerçek olduğunu bilsem, herhalde onu kabul ederim. Sana uyarım!" Bunun üzerine Rasûlüllah dönüp gitti. Resûlüllah gittikten sonra Ebu Cehl, bana hitaben de dedi ki: "Bak Mugîra, aslında ben, Muhammed'in söylediği şeyin gerçek olduğunu yemin ederim ki biliyorum. Fakat şu Kusay Oğulları ile bir defa rekabete girmişiz... Şöyle ki: Onlar, "Kabe'ye âit vazifeler bizimdir!" dediler, peki sizin olsun dedik. Yine onlar: "Mühim işlerin konuşulduğu Dârü'n-Nedve bize aittir" dediler, biz de kabul ettik. Yine onlar: "Sancakların taşınması bize aittir" dediler, peki deyip kabul ettik... Onlar: "Hacılara Zemzem verilmesi de bize âit olacak" dediler, biz de peki deyip kabul ettik. Sonra onlar bol bol yedirip içirmeye başladılar; biz de yedirip içirdik. Vaktaki iki rakîb kabile aynı hizaya geldiler, simde de kalkıp: "içimizden bir peygamber çıkmıştır" diyorlar. Ben bunu asla kabul etmeyeceğim..."

Müslim'in rivayetine göre Ebû Zerr şöyle demiştir: "Kardeşim Üneys Mekke'ye gidip gelmişti. Bana: "Mekke'de bir adamla karşılaştım, kendisinin Allah tarafından gönderilmiş bir peygamber olduğunu söyledi" diye bahsetti. Ben Üneys'e: "Peki insanlar bu hususta ne diyor?" dedim. Uneys de bana: "İnsanlar: "Bu bir şâirdir, bir kâhindir" diyorlar" dedi. Ben kendisine: "Ey Üneys, aslında sen de bir şâirsin, O'nun söyledikleri şiire benziyor mu?" dedim. Üneys: "Ben O'ndan duyduklarımı şiirle kıyas ettim, açıkça şiir olmadığını gördüm. Kâhinlerden işittiğim şeylerle de kıyasladım, kehânete benzer bir tarafı olmadığını da gördüm... Vallahi aslında Muhammed doğru söylüyor; kendisine şâir veya kâhin diyenler ise yalan söylüyor" dedi. Kardeşimin bu sözlerinden sonra Mekke'ye gittim, orada tam bir ay kaldım. Zemzem'den başka hiçbir yiyeceğim ve içeceğim de yoktu. Bir ay, hep

Zemzemle idare ettim..." 172[9]

Ebû Nuaym'ın Zühri'den tahririne göre, o demiştir ki: "Akabe günü idi. Peygamberimizin amcası Abbas'a Es'ad bin Zürâre demiş ki: "Biz, uzak veya yakın, eş ve dostla alâkayı kestik! Muhammed'in Allah tarafından gönderilmiş bir peygamber olduğuna şehâdet ettik. O'nun asla yalan söylemediğine, okuduğu Kur'ân âyetlerinin asla beşer sözüne benzemediğine de şehadet ettik."

Yine Ebû Nuaym îbn-i tshak tarikiyle îshak bin Yesar'dan, o da bir adamdan şu haberi nakletmiştir: "Seleme Oğullarından olan o adam demiştir ki: "Seleme Oğullarının gençleri müslümanlığı kabul ettikleri zaman, Amr bin Cemûh oğluna hitaben: "Git Muhammed'i dinle, O'ndan uyduklarını bana gelip aynen haber ver!" dedi. O da gidip Hz. Peygamberi dinledi. Peygamber kendisine Fatiha Sûresini okudu. Gelip aynen babasına tekrarladı. Amr, Fatiha Sûresi'ni dinledikten sonra: "Allah Allah, bu ne kadar hoş ve ne kadar güzel bir kelâm! Muhammed'in okudukları, hep böyle güzel midir?" demekten kendisini alamadı. Oğîu da: "Evet babacığım!..." karşılığını verdi."

îbn-i Sa'd, Muhammed bin Kab, Şa'bî, Zührî ve daha başkaları Yezid bin Rumân'dan rivayet ederler: "Bir gün Süleym'den bir adam, Peygamber'i (s.a.v.) ziyaret edip O'ndan bâzı sözler dinlemiş, O'na bâzı şeyler sorup cevaplar almış... Kays bin Nesîbe adındaki bu adam kabilesine döndüğü zaman, bir müslüman olarak dönmüştür ve onlara hitaben demiştir ki: "Ey kavmim! Beni dinleyiniz, ben, bundan önce Diyâr-ı Rum'un âlimlerinin söylediklerini de dinledim, îran'lılarm iniltilerini de işittim, Arapların şiirlerini de duydum! Emîn olunuz ki, Muhammed'in okuyup söyledikleri, bunların hiç birine asla benzememektedir. Haydi bana itaat ediniz ve O'nun getirdiği hakdan nasibinizi alınız!..."

Onlar yâni Süleym Oğulları da yedi yüz (veya bin) kişi oldukları halde,

---

172[9] Ebû Zerr, sonunda Alı ile tanışmış, onun yardımı ile Hz. Peygamberin huzuruna girip müslüman olmuş, ertesi günü bir islâm tebliğcisi olarak kavmine dönmüş; dönüşünde kardeşi Üneys de İslâmı kabul etmiştir. Hicret'e kadar bunların sayesinde Gıfar kabilesinin yarısı müslümanlığı kabul etmiş durumda İdi. Efendimiz hicret edip Medine'ye teşrif buyurunca, hepsi müslüman oldular. Efendimizin onun hakkındaki senaları da pek yüksek olmuştur: "Yerle gök arasında, Ebû Zerr'den daha gerçek, daha vefalı biri bulunmamıştır!" (M.

Mekke'nin fethi gününde gelip müslüman olmuşlardır."

Allah'ın Kitabı ve kelâmı elan Kur'ân-ı Kerim'in, îlâhî bir mucize olduğu üzerinde akıl sahipleri icmâ' va ittifak etmişlerdir. Kur'ân, kendisini inkâr edenleri bir benzerini meydana getirmeğe çağırıp onlara meydan okuduğu halde, onlardan hiç birinin buna yeltenmemiş olması da bunu göstermektedir. Nitekim bir âyet-i kerîmede aynen şöyle buy urulmaktadır:

"Ve eğer, ortak koşanlardan biri emân dileyip yanına gelmek isterse, onu yanına al ki, Allah'ın sözünü işitsin; sonra onu güven içinde bulunacağı yere ulaştır." 173[10]Eğer onun, Allah'ın sözünü işitmesi kendisi üzerinde bir hüccet olmasaydı, kendisi onu işitmeğe havale edilmezdi. Kendisine okunacak olan Allah kelâmının kendisi üzerinde hüccet olması ise, o okunan âyetin ancak mucize olması ile gerçekleşmektedir... Nitekim bir âyet-i celîlede de aynen şöyle buyurulmuştur:

"Dediler ki: "O'na Rabb'inden âyetler (mucizeler) indirilmeli değil miydi? De ki: Ayetler Allah'ın yanındadır. Ben ancak apaçık bir uyarıcıyım!" 174[11]

"Kendilerine okunan Kitab'ı sana indirmemiz (mucize olarak) onlara yetmedi mi? Şüphesiz inanan bir toplum için, bunda bir rahmet ve öğüt vardır!" 175[12]işte bu âyet-i celîle ile Cenab-ı Hakk, açıkça haber veriyor ki, O'nun Kitab'ı, bir mucizedir; Hakk'a kılavuzluk etmekte kâfidir, diğer peygamberlerin çeşitli mucizelerinin hepsinin yerine kâimdir. Üstelik onlar, yâni Araplar; Arap dilinin her türlü inceliklerine vâkıf ve onu en üstün derecede konuşup icra eden bir topluluktur. Muhammed (a.s.) da kendilerine yine kendi dillerinde bir kitap getirmiş ve güçleri yeterse O'na muâraza etmeye, en küçük bir sûresine bir benzer getirmeye çağırıp kendilerine açıkça meydan okumuştur. Yıllarca kendilerine mühlet de vermiştir. Kendileri ise, Kur'ân'm nurunu

---

173[10] Tevbe suresi, 6

174[11] Ankebût suresi, 51

175[12] Ankebût suresi, 51

söndürmeğe son derece hırslı oldukları halde böyle bir şeye yeltenmemişlerdir. Çünkü Kur'ân'm bir benzerini getiremeyeceklerini çok iyi biliyorlardı. Gerçekten bundan âciz idiler. Eğer âciz olmasalardı, böyle bir muârazayı bırakıp da mücerred müslüman olmamak için inâd etmeyi, İslâm'ı alaya almayı tercih etmezlerdi. Bâzan "O bir sihirdir" demek, bâzan "O bir şiirdir" demek, bâzan da "O bir kehanettir" demek gibi çelişkiler içinde bocalamazlardı. Hele hele, sonunda kılıcın hakemliğine razı olup üzerlerine çok düşkün oldukları kızlarının, kadınlarının esir düşmesine, mallarının ganimet olarak toplanmasına yol açabilecek olan savaşı, asla göze almazlardı. Yâni Kur'ân'a, O'nun sûrelerinden birinin bir benzerini getirerek karşılık vermek gibi çok kolay (!) bir yol varken, savaşı göze almak gibi çok zor ve tehlikeli bir yolu seçmezlerdi, içlerinde Arapça'nın pek büyük ustaları ve üstadları bulunmasına rağmen, böyle bir yolu seçmiş olmaları, kesin olarak Kur'ân'a kelâm yoluyla karşı koymaktan âciz olduklarını, Kur'ân'ın karşı konulmaz bir mucize olduğunu göstermektedir... Zâten bütün akıl sahipleri de bunun üzerinde herhangi bir ihtilafa düşmüş değildir.

Rafız îbn-i Hacer diyor ki: "Yüce Allah Muhammed'i (s.a.v.) gönderdiği zaman, Arapların şair ve hatipleri pek çoktu, lügat ve edebiyat bilgileri zirvesine çıkmış bulunuyordu... Peygamberimiz ise, her sınıf ve tabakadaki insanların tamamını Allah'a ve O'nun Kitab'ına davet etti. Kur'ân'a ve O'nun küçük bir sûresine bir benzer getirmeleri için onlara meydan okudu, sonra savaş meydanlarına çağırdı. Onlar ise, Arap Edebiyatının bütün inceliklerine vakıf oldukları, şairleri ve edipleri de çok olduğu halde, Kur'ân'a kelâm cinsinden bir şeyle muâraza etmekten âciz kaldılar... Bu ise, Kur'ân'm mu'ciz olduğunu gösterir. Aklı olan bunun böyle olduğunu anlar ve kabul eder... Çünkü küçük bir sûre veya birkaç âyet topluluğu getirebilselerdi, kolaylıkla Kur'ân dâvasını baltalamış, müslümanları ve peygamberi müşkil durumda bırakmış olacaklardı. Savaş meydanlarında birçok canların telef olmasına, pek çok malın elden çıkmasına hiç lüzum kalmayacaktı..."

Alimlerimiz Kur'ân'ın mucize oluşunun yönünü açıklamada çeşitli tevcihler yapmıştır. Ben bunları gayet geniş bir şekilde el-Itkân adlı kitabımda açıklamış bulunuyorum. Burada özet olarak deriz ki: "Kur'ân icazının birçok yönleri vardır. Bunlardan bâzıları şunlardır ki, sırasiyle arz edelim:

1. Kur'ân; gerek fesahat ve belagatı (sözünün üstün, güzel ve son derece te'sirli oluşu), gerek te'lifindeki güzelliği, kelime ve cümlelerin birbiriyle uygunluğu bakımından mevcud Arap fesahat ve belagatının üstüne çıkmıştır. Arapların çok sayıda şâir, edîb ve hatipleri Kurân'm eşsiz ve benzersiz güzelliği ve açıklığı karşısında apışıp kalmışlardır.

2. Kur'ân nazmının ve üslûbunun mevcud Arap Edebiyatındaki şiir ve nesir metodlarmm fevkinde oluşu; kelime, cümle ve âyetlerin düzeni, vakıf ve maktaları, durak yerleri ve bölümleri itibariyle eşsiz ve benzersiz bulunuşu... Ne Kur'ân'dan önce, ne de Kur'ân'dan sonra, bu bakımdan da Kur'ân'm bir benzeri asla olmamıştır!...

3. Kur'ân'm ihtiva ettiği gaybî haberler bakımından mucize oluşu... (Nitekim Kur'ân'm bir âyetinde aynen şöyle buyurulmuştur:

"Elif lâm mim. Rumlar yenildi; Arapların bulunduğu bölgeye yakın bir yerde (mağlûb oldu.) Onlar bu yenilgiden sonra yeneceklerdir. Birkaç yıl içinde (3-9). Onların bu yenilgilerinden önce de, sonra da iş tamamen Allah'a aittir. O gün mü'minier sevinirler." 176[13]

4. Geçmiş asırlara, ümmetlere, din ve şeriatlere dair verdiği haberlerin sıhhatli ve isabetli oluşu... Kur'ân âyetlerini tebliğ buyuran Peygamber (s.a.v.), bu haberi tamamen asıllarına uygun olarak veriyor ve açıklıyordu,.. Halbuki kendisi, ne okumuş ne de yazmıştı.

5. İnsanların içindekileri açığa vurarak îlâhî bir mucize oluşunu ortaya koyması... Nitekim bâzı âyetler de bunu ortaya koymuştur. Bir âyeti celîlesinde Yüce Allah şöyle buyurmuştur: "Sizden iki takım, korkup bozulmaya yüz tutmuş idi." (177[14]Diğer bir âyette de şöyle buyurmuştur: "...Ve kendi içlerinde (gizlice): "Bu dediğimizden ötürü Allah bize azâb etse ya!"

diyorlar..." 178[15]

6. Bâzı kimselerin şahıslarıyla ilgili hükümlerde onların âciz kalacağını,

---

176[13] Rûm suresi, 1-5

177[14] .Al-iimran suresi, 122

178[15] Mücadele suresi, 8

asla o şeyi yapamıyacaklarını haber vermesi ve aynen Kur'ân'ın haber verdiği gibi tecellî etmesi... Meselâ: Yahudilerin kendi yaptıkları sebebiyle asla ölümü temenni etmeyeceklerini haber vermesi ve onların da bunu yapmaması, bundan âciz kalması... Nitekim bir âyet-i celilede Yüce Allah bunu şöyle haber vermiştir: "Fakat onlar, işledikleri işler sebebiyle ölümü asla temenni etmezler." 179[16]

7. Şiddetle muhtaç ve adeta zorunlu olmalarına rağmen müşriklerin, Kur'ân'a muâraza etmeyi bilfiil terketmiş olmaları...

8. Kur'ân'm okunduğu sırada O'nu dinliyenlerin kalblerini bir korku ve heybetin sarmış olması... Nitekim Cübeyr bin Mut'ım'ın Bedir'de esir düşen bâzı yakınlarını kurtarmak için Medine'ye geldiği sırada, Peygamber (s.a.v.) akşam namazını kıldırmakta idi ve Tûr suresinden şu âyetleri okuyordu: "Yoksa kendileri hiçbirşey olmadan (yâni bir yaratıcı olmadan) mı yaratıldılar? Yoksa yaratan kendileri midir? Yoksa gökleri ve yeri mi yarattılar? Hayır, onlar düşünüp de kesin imâna varamazlar! Yoksa Habbi'nin hazineleri onların yanında mıdır? Yahut hâkim olan, her şeyi istedikleri gibi yöneten kendileri midir?" 180[17]

İşte bu âyetler okunduğu sırada, bunların ne demek istediğine dikkat edip kulak veren Cübeyr bin Mut'ım, öylesine heyecenlanmıştır ki, bizzat kendi ifadesiyle: "Heyecandan nerdeyse kalbim uçup gideyazdı!" demekten kendisini alamamıştır. Halbuki o sırada Cübeyr bir müşrik idi. Fakat yine kendi ifadesiyle "müslüman olma yolunda ilk müsbet adımı" da bu olay teşkil etmiştir.181[18]

9. Kur'ân'ı okuyanın hiç usanmaması, dinleyenin asla bıkmaması; okudukça veya dinledikçe Kur'an'a olan sevgisinin artması... Halbuki başka kelamlar böyle değildir. Birkaç defa tekrarlandıktan sonra insana bir usanç gelir... Kur'ân-ı Kerîm ise asla böyle değildir. Nitekim ilgili bir hadislerinde Peygamber Efendimiz de: "...Ve O, tekrar tekrar okunmakla da eskimez, güzellik ve tatlılığından .hiçbir şey. kaybetmez..."

179[16] Bakara suresi, 95

180[17] Tûr suresi, 35-37

181[18] Sahıh-i Buhari Şerhi İrşâdü's-Sâri, 7/342

buyurmuşlardır. 182[19]

10. Dünya durdukça O'nun, yâni Kur'ân'm büyüklük ve bütünlü-lüğünden hiçbir şey kaybetmeden durması ve durmaya da devam edecek olması ve O'nu böylece koruyacak olanın da bizzat Allah olması...

11. Kısa birkaç cümlede, sayılı birkaç harfde nice ulûm ve maârifi cemetmiş olması... Önceki kitaplardan hiç birine böyle bir şey nasib olmamıştır.

12. Hem cezâlet, hem de azûbet (yâni çok büyük, vecîz ve tatlı olma) sıfatlarının her ikisini de cami olması... Halbuki beşer kelamında bu iki nitelik, kolay kolay bir araya gelmez...

13. En son kitap olması, kendinden önce indirilmiş semavî kitaplardan hiç birine muhtaç olmayıp bilakis onların hakemi durumunda bulunması... Nitekim bir âyet-i celîle de açıkça bu hususu belirtmektedir ve şu mealdedir:

"Bu Kur*ân, İsrail oğullarına, kendilerinin ayrılığa düştükleri şeylerin birçoğunu anlatıyor" 183[20]

Kâdî Iyâd diyor ki: "Kur'ân'm hangi yönlerden mucize oluşunun açıklanması konusunda bu sayılanlardan ilk dördü, bu hususta esas-kabul edilecek olanlardır. Diğerleri ise, Kur'ân'm özellikleri cümlesindedir..."

Kur'ân'm özellikleri cümlesinden şunları da sayabiliriz: "Kur'ân yedi harf üzerine nazil olmuştur, peyder pey, parça parça nazil olmuştur, ezber edilmesi gayet kolaydır. Önceki nazil olan kitaplarda ise bu Özellikler bulunmamakta idi. Bu özelliklerin bilhassa ilk ikisi üzerinde Eî-îtkân adlı kitabımızda çok geniş bilgiler vermiş durumdayız 184[21]Peygamber Efendimiz'in diğer peygamberlere karşı taşıdığı özellikleri beyan edeceğimiz ileriki bölümde de, hayli bilgi verilecektir.

Yine Kadı Iyâd şöyle demektedir: "Kur'ân'm ne gibi îcâz yönleri

---

182[19] Et-Tâcü'l-Câmiu' Li'l-Usûl, 4/6

183[20] Neml suresi, 76

184[21] Kitabü'l-İtkân, 2. cüz, 64. bölüm'

olduğuna dair bu bilgilere arif ve vâkıf olduktan sonra, şurasını da unutma ki, Kur'ân'a âit mucizelerin sayısı ne bindir, ne de iki bindir... Belki pek çoktur. Zira sevgili peygamberimiz, Kur'ân'm bir sûresine benzer getirmeleri hakkında onlara meydan okumuş, onlar da bundan âciz kalmışlardır. Demek ki, Kur'ân'dan küçük bir süre bile, başlı başına mucizedir. Alimlerimiz, Kur'ân'ın en kısa sûresinin El-Kevser Sûresi olduğunu bildirmişlerdir. O halde, Kevser Sûresi kadar olan bir âyet veya birkaç âyet de başlı başına bir mucize olmaktadır. Zira sonunda kılıcın hakemliğine razı olan müşrikler, bu kadarını getirmekten bile âciz kalmışlardır. Sonra o bir tek âyette veya birkaç âyette, daha ne kadar mucizelerin saklı olduğunu da Allah bilir. Bunun için Kur'an mucizelerinin pek çok olduğunu söylemekteyiz..."

Ben de burada şu açıklamayı yapmak istiyorum: "Bir tek satırda üç âyetten ibaret olan el-Kevser Sûresi'nin kelimelerini sayacak olsan, bunların on küsur olduğunu görürsün. Bâzı bilginler bütün Kur'ân'm kaç âyet olduğunu merak edip saymışlar ve bunun 77. 934 olduğunu görmüşler. Demek ki bunların bir mucize teşkil eden miktarı takriben yedi bin tutmaktadır. îşte bu miktarı, Kur'ân'm îcâz yönü kabul edilenlerden sekiz adediyle çarptığımız takdirde; .elli altı bin rakamı - çıkar ki, bu miktarda mucize demektir. Buna diğer yönleri de ilâve edecek olursak, Kur'ân'a âit mucizelerin sayısı elli altı bin veya daha fazla tutar... Eğer herhangi bir kimse, sâdece ilk iki mucize yönünü esas olarak bunun tafsilini elde etmek isterse, ona böyle bir tafsilât için yine El-İtkân adlı kitabımızı dikkatle gözden geçirmesini tavsiye edeceğiz. Eğer bizim Esrâru't-Tenzîl adlı kitabımızı mütâlea edecek olursa, yine de bu hususta yeterli bilgi edinmiş olur... Hatta bir defasında ben, bir tek âyetteki vecîz ve belîg noktaları tesbît etmek istedim ve tam yüz yirmi çeşit belagat noktasını tesbîte muvaffak oldum. Sonra bu incelememi, küçük bir risale hâline getirip yayınladım, îsteyen bu risalemize de bakabilir. Bu risalemizde üzerinde durduğumuz âyet-i celile aşağıdaki âyet-i celiledir:

"Allah, îmân etmiş olanların velîsidir (dostudur). Onları karanlıklardan aydınlığa çıkarır. Kâfirlerin dostları da tâğût-tur. O da onları aydınlıktan karanlığa çıkarır. Onlar ateş halkıdır, orada ebedî kalacaklardır."

185[22]

Ahmed ve başkası Ukbe bin Amir'den şöyle bir rivayet sevketmiştir: "Resûlüllah buyurdu: "Eğer Kur'ân bir deri içine konulsa, onu ateş yakmaz."

Taberâni ise bu rivayeti Sehl bin Sa'd'dan yapmış ve "ateş ona dokunmaz" ifadesiyle vermiştir. Yine Taberâni Fsma bin Mfilik hadisinden olarak şu lafızla da rivayet etmiştir: "Eğer Kur'ân bir deri içinde toplansa, onu ateş yakmaz."

İbnü'l-Esîr, Nıhâyetü'l-Garîb adlı kitabında, bu rivayetin çeşitli tevillerinden birine şu şekilde değinmiştir: "Bu rivayetin ifâde ettiği husus, sâdece Peygamber Efendimİz'in sağlığı

zamanında idi ve geçici bir mucize ıdı."

Not' Merhum müellifimiz Süyûtî, bu rivayeti El-Câmİus-Sağır... adlı kitabına da almış, fakat orada zayıf olduğuna da işaret etmiştir. (El-Câmius-Sağîr, 2/111 - Mısır, 1321). (M.) 186[23]

YEDİNCİ BÖLÜM

PEYGAMBERİMİZE VAHİY GELDİĞİ SIRADA ZUHUR EDEN BAZI ALAMETLER

îbn-i Ebû Dâuûd Kitâbu'l-Mesâhif adlı eserinde Ebû Cafer'den nakleder. O şöyle demiştir: "Ebû Bekir; Cebrail'in Peygamberimiz'e nsüdayışuıı işitir fakat kendisini göremezdi..."

Buharı ve Müslim Aişe'den rivayet ederler. O demiştir ki: Haris bin Hişâm Peygamber Efendimiz'e: "Sana vahiy nasıl geliyor?" diye sordu.

185[22] Bakara suresi, 257

186[23] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/197-210.

Peygamberimiz de buyurdu ki: "Bâzan çıngırak sesi gibi gelir, bana en ağır geleni de budur. Sonra vahiy benden kesilir, ben de bana söyleneni aynen alıp ezberlemiş olurum... Bâzan da melek bana bir insan suretine temessül etmiş olarak gelir ve bana söyler, ben de onun söylediğini aynen bellemiş olurum."

Aişe validemiz, Peygamber Efendimiz'in kendisine gelen vahiy hakkındaki bu sözlerini böylece naklettikten sonra demiştir ki: "Ben, gerçekten Peygamberim iz'e soğuğu şiddetli bir günde vahy geldiğine şahit olmuştum. Vahiy kesildiği zaman şakakları şapır şapır terliyordu..."

Müslim'in Ubâde bin Sâmit'ten nakli de şöyledir: "Peygamber (s.a.v.) Efendimiz'e vahiy geldiği zaman, bu kendisine çok ağır gelirdi, hattâ mübarek yüzünün rengi iyice solardı."

Yine Aişe validemizin bir rivayetinde de: "Peygamberimiz'e vahiy geldiği zaman, bu kendisine çok ağır gelirdi" denilmiştir. Nitekim âyet-i celîlede: "Ey Muhammed, doğrusu biz senin üzerine ağır bir söz bırakacağız" buyurulmuştur. 187[1]

Taberânl'nin tesbitine göre de yine Zeyd bin Sabit şöyle demiştir: "Ben, Resûlüllah Efendimiz'in huzurunda vahiy yazıyordum, vahiy geldiği zaman Resûlüllah'ı şiddetli bir sarsıntı kaplar ve şakakları inci daneleri gibi ter dökerdi. Sonra vahiy kesilir, Resûlüllah da açılırdı. Resûlüllah söyler, ben de yazardım. Nazil olan ilâhi vahiy benim üzerimde dahî öylesine bir ağırlık yapardı ki, nazil olan Kur'ân âyetleri sebebiyle ben ayağımın kırıldığım ve bir daha yürüyemeyecek hâle geldiğini sanırdım..."

Ebû Nuaym'in nakline göre îbn-i Abbas da şöyle demiştir: "Resûlüllah Efendimiz'e vahiy geldiği zaman mübarek yüzünün ve cesedinin rengi solardı; ashâbtan hiç kimse bu sırada kendisiyle konuşamazdı..."

Ahmed, Taberanî ve Ebû Nuaym îbn-i Amr'den şöyle rivayet ederler. O demiştir ki: "Ben: Ey Allah'ın Resulü, vahyin gelişini siz hisseder misiniz?" diye sordum. Resûlüllah'm bana cevabı da şöyle oldu:

187[1] Muzzemmıl suresi, 5

"Evet, vahiy bana gelir, ben de onu çıngırak sesi gibi işitirim ve şiddetle sarsılırım. Sonra sarsıntı geçer ve ben sâbitleşir karar kılarım. (Bana söyleneni de aynen alır zaptederim). Bu şekilde (çıngırak sesi şeklinde) gelen vahiy bana o kadar ağır gelir ki, her defasında ben, "muhakkak bu sefer canım çıkacak" zannederim!"

Ebû Nuaym'in Feltân bin Asım'dan rivayeti ise şöyledir: "Vahiy geldiği zaman Peygamber Efendimiz'in her iki gözü açık bir vaziyette dikilir kalırdı. Allah'tan gelen vahyi aynen alıp ezberlemek için kulağını ve kalbini de iyice verirdi..."

Buhari, Müslim ve Ebû Nuaym, Yâlâ bin Ümeyye'den rivayet ediyorlar. O şöyle demiştir: "Peygamber Efendimîz'e vahiy geldiği sırada iyice kendisine baktım. O'nun şiddetli bir hırıltı çıkardığını, gözlerinin ve şakaklarının iyice kızarmış olduğunu gördüm."

Îbn4 Sa'd'ın Devs'li Ebû Erva'dan rivayeti de şöyledir: "Peygamber Efendimiz'e vahiy geldiği zaman gördüm, kendisi devesi üzerinde idi. Vahyin ağırlığı sebebiyle devesi sağa sola yalpa yapıyor ve Ön ayaklarını atamaz hâle geliyordu. Bazen dayanamayıp yere çöktüğü,188[2]) bazan da ön ayaklarını dikerek ayakta durakladığı oluyordu. Peygamberimiz'in de şakakları şapır şapır ter döküyordu."

Yine bu noktaya temas eden Ahmed ve Beyhaki'nin Aişe'den rivayeti şöyledir: "Resûlullah Efendimiz'e vahiy geldiği zaman, üzerine bindikleri devesi vahyin ağırlığı sebebiyle yere çökerdi. Peygamberimiz de şakaklarından şapır şapır ter dökerdi. İsterse soğuk bir günde olsun."

Taberâni'nin Esma binti Amis'ten rivayeti ise şöyledir: "Resûlullah (s.a.v.)'in üzerine vahiy indiği zaman, neredeyse bayılacak gibi olurdu."

Ahmed, Taberâni, Beyhaki ve Ebû Nuaym Esma binti Yezid'den rivayet ederler. O demiştir ki: "Mâide Sûresi Resûlullah'a nazil olduğu zaman, kendileri devesi üzerinde bulunuyorlardı ve devenin yularından ben

---

188[2] Nitekim Resûlullah efendimiz Veda Hacet sırasında Arafat'ta iken kendilerine vahiy geldiğinde de, devesi üzerinde bulunuyorlardı. Vahyin ağırlığına dayanamayan devesi, yere çökekalmıştı. O sırada inen âyet de şu idi: "Bugün sizin için dininizi kemale erdirdim, size olan nimetimi tamamladım ve size din olarak islamı seçip beğendim." (Maide suresi, 3)

tutuyordum. Nazil olan sûrenin ağırlığından neredeyse devenin ön ayaklan kırılacak idi."

Yine bu konuda Ebû Nuaym'in rivayetine göre, Ebû Hüreyre demiştir ki: "Kendilerine vahiy indiği zaman Peygamber (s.a.v.) Efendimiz'in başı şiddetli ağrıdığı için, ağrısı dinsin diye başına kına vurulduğu olurdu."

îbn-i Sa'd îkrime'den rivayet eder. O da şöyle demiştir: "Resûlullah Efendimiz'e vahiy indiği zaman, vahyin şiddetinden neredeyse bayılmış gibi olurdu ve bir müddet böyle kalırdı."

Müslim'in Ebû Hüreyre'den olan rivayetinde de şöyle denilmiştir: "Resûlullah Efendimiz'e vahiy indiği zaman, ashâbdan hiç biri vahiy hali geçinceye kadar Resûlullah'a bakamazdı," 189[3]

Peygamberimizin Cebrail'i Yaratıldığı Surette Görmesi

Ahmed, îbn-i Ebû Hatim ve Ebû'ş-Şeyh îbn-i Mes'ûd'dan rivayet ediyorlar. O şöyle diyor: "Peygamber (s.a.v.) Cebrail (a.s.)'ı yaratıldığı şekil ve surette iki defa görmüştür. Bunlardan birincisi: Peygamberimiz ona, kendisini yaratıldığı şekilde göstermesini istemişti de o da göstermişti ve bütün ufku kaplamıştı. Diğeri ise: îsrâ Gecesinde Sidre-i Müntehâ yanında olmuştur."   '

Yine Ahmed'in tek başına Ibn-i Mes'ud'dan rivayeti de şöyledir: "Peygamber Efendimiz Cebrail'i yaratıldığı şekilde gördüğü zaman, ona altı yüz kanadı ile ve bütün ufku kapatmış bir vaziyette ve her bir kanadından renk renk inci ve yakutların döküldüğü bir şekilde görmüştür. Ki bunların çeşit, renk ve miktarını ancak Allah bilirdi."

Yine Ahmed ve Taberâni'nin îbn-i Abbas'tan bir rivayeti var. O şöyle diyor: "Peygamber Efendimiz Cebrail'e kendisini göstermesini istediği zaman, "Allah'a bu hususta dua et!" cevabını almıştı. Peygamberimiz de dua etmişti. Derken doğu ufkundan bir karaltı yükselip yayılmaya ve

---

189[3] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/213-215.

bütün ufku kaplamağa başladı."

Buhari ve Müslim Aişe'den şöyle rivayet ederler: "Peygamber Efendimiz Cebrail'i yaratıldığı şekil ve surette ancak iki defa görmüştür. Onu, semâdan yere inerken ve bütün semâ ile arz arasını doldurmuş bir vaziyette görmüştür. Çünkü Cebrail, çok büyük olarak yaratılmıştır."

îmam-ı Ahmed'in Aişe'den rivayetinde ise, o bunu, Peygamberimizin ağzından naklen şöyle ifâde etmiştir: "Peygamberimiz buyurdu: "Ben Cebrail'i gökten yere iner bir vaziyette ve arz ile semâyı tamamen, doldurmuş bir şekilde gördüm. Üzerinde ise inci ve yakutlarla süslenmiş ince ve has ipekten bir elbise vardı."

Ebu'ş-Şeyh'in rivayetinde ise Aişe şöyle demektedir: Peygamberimiz buyurdu: "Ben, Cebrail'e: "Seni yaratıldığın şekilde görmek istiyorum" dedim. Cebrail de kanatlarından birini açıverdi. Semânın ufkunu tamamen kapladı. O kadar ki, semadan hiç bir şey görünmüyordu."

Ebu'ş-Şeyh'in bir rivayetinde îbn-i Mes'ud demiş ki: "Peygamber Efendimiz Cebrail'i gördüğü zaman, Onun üzerinde yeşil renkte bir elbise vardı ve O, yerle gök arasını tamamen kaplamış idi."

Yine Ibjı-i Mes'ud'dan Ebu'ş-Şeyh'in ve îbn-i Merdüye'nin rivayetleri de şu mealdedir: "Peygamber Efendimiz Sidre-i Müntehâ'da Cebrail'i iki ayağını Sidre üzerine -atmış bir vaziyette ve üzerinde bitki üzerindeki çığ dâneleri gibi, inciler dizlln+iş bir şekilde görmüştür."

Yine Ebû'ş-Şeyh'in rivayetine göre, Şüreyh bin Ubeyd'in bu husustaki sözü de şu mealdedir: "Peygamber (s.a.v.) Efendimiz semaya çıktıkları zaman Cebrail'i yaratıdığı şekilde gördü. Cebrail'in kanatlarında bir nûr gibi parlayan zeberced, inci ve yakutlar vardı. Kendileri bu hususta buyurmuştur'ki: "Cebrail o kadar büyüktü ki, sanıyorum sadece iki gözü arası bütün ufku kaplamıştı. Ben onu, daha önceleri muhtelif şekillerde görüyordum. En fazla olarak da onu Dıhyetü'l-Kelbi sûresinde görmüştüm. Zaman zaman da onu, bir kimsenin arkadaşını tül perde, arkasından görmesi gibi görüyordum."

îbn-i Sa'd ve Nesai sahih bir sened ile îbn-i Ömer'den şöyle rivayet eder: "Cebrail (a.s.) Peygamber Efendimiz'e Dıyhe el-Keîbi suretinde gelirdi."

Taberâni'nin Enes'ten rivayetinde ise şöyle denilmiştir: "Peygamber

Sfedimiz buyurdular ki: "Cebrail hana, Dıhye el-Kelbi suretinde geliyordu. Dıkye, yaratılışı güzel bir adamdı."

El-Uceli'nin tarihinde Uuâııe bin Hakemden naklen: "İnsanların en güzeli; vahiy meleği olan Cebrail kimin suretinde gelir idiyse işte. odur" diye kaydedilmiştir." 190[4]

Ağacın Peygamberimize Doğru Gelişi

îbn-i Ebû Şeybe, Ebû Yûlâ, Baremi, Beyhaki ve Ebû Nuaym el-A'meş tarikiyle Ebû Süfyan'dan, O da Enes'ten şöyle rivayet ederler: "Cebrail Peygamber Efendimiz'e geldi, kendileri bu sırada Mekke dışında idi ve Kureyş tarafından kanlrr içinde bırakılmıştı. Cebrail: "Bu hal nedir?" diye sordu. Peyga^erimiz de: "Kuroyş beni kanlar içinde bıraktı" dedi. (cebrail peygamberimize teselli için: "Bir mucize görmek ister misiniz7" diye sordu, peygamberimi.'! de "Svot" dedi. Cebrail: "Şu ağacı çağır" dedi. O da çayırdı. Ağaç.yeri yararak gelip Peygamberimizin önünde durdu. Cebrail: "Emret de yerine gitsin!" dedi. O da yerine gitmesi için ağaca emretmiş, ağaç da yerine dönmüştür. Bu olay üzerine Peygamberimiz: "Bu kadarı bana yeter" demiştir. 191[5]

Beyhaki Hasan-ı Basri'den rivayet eder: "Peygamberimiz Kureyş'in kendisini yalanlamaları sebebiyle son derece üzülmüş ve Mekke'den dışarı çıkarak bazı dağ yollarında yürümeye başlamıştı. Bu sırada: "Ey Rabbim, bana teselli olacağım ve kendisiyle üzüntüden kurtulacağım bir şey göster!" diye niyazda bulunmuş. Kendisine, karşısındaki ağacın hangi dalını isterse yanma gelmesi için çağırması hakkında vahiy

---

190[4] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/215-216.

191[5] Peygamber Efendimiz Allah'ın izni olmadıkça Mekke dışına çıkamazdı. Ayrıca Allah'a olan büyük imanı ve iman ndaki yakîrv sebebiyle, böyle bir mucize görmeye de ihtiyaç duymazlardı Bezzâr'm Buroyde'den olan rivayetinde, böyle bir mucize gösterilmesini İsteyenin, Peygamberimizin yanına gelen bir adam olduğu ve kendisine böyle bir mucizenin gösterildiği kaydedilmekte ise do, bu rivayet Oo zayıf bir rivayettir. Râvıleri arasında, Salih bin Hayyân vardır

gelmiş. O da çağırmış. Bunun üzerine dal ağacından ayrılarak O'nun yanma gelmiş. Peygamberimiz o dala yerine gitmesini emretmiş, dal da yeri yararak geri dönmüş ve âit olduğu ağaçla birleşmiştir. Bunun üzerine Resûlullah Efendimiz'in nefsi itmi'nan bulmuş ve Allah'a hamdederek Mekke'ye dönmüştür."

îbn-i Sa'd, Ebû Yâlâ, Bezzâr, Beyhaki ve Ebû Nuaym güzel bir sened ile Hasan-ı Basri'den, o da Ömer Îbnü'l-Hattâb (r.a.)'ten rivayet ederler. Şöyle ki: "Peygamber Efendimiz Mekke'den çıkıp Hacûn tarafında bulunuyordu, oldukça üzgün idi. Müşriklerin ezalarını hatırlıyor ve: "ilâhi, bugün bana öyle bir ayet göster ki, bir daha üzülmeyecek şekilde kalbim itmi'nana ersin!" diye dua ediyordu. Bu sırada kendisine "Vadideki ağaçlardan birini çağırması" emredildi. O da çağırdı. Ağaç yeri yararak geldi, O'nun önünde durdu ve kendisine selâm verdi. Sonra Peygamber ağaca: "Yerine dönmesini" emretti. Ağaç da geldiği gibi yerine döndü. Bunun üzerine Peygamber (a.s.): "Bu tecelliden sonra, beni yalanlamalarına hiç de aldırmam!" dedi."

Ebû Nuaym Câbir'den naklediyor, O demiştir ki: "Müşrikler Peygamber'e (s.a.v.) eziyet ediyorlardı. Cabrâil gelerek Peygamber'i aldı ve Mekke'nin dışına çıkardı. Ağaçlık bir vadinin kenarından geçerlerken Peygamberimiz'e hitaben: "Ağaçlardan hangisini istersen çağır!" dedi. Peygamberimiz de bir ağacı çağırdı, ağaç geldi ve O'nun önünde durdu. Bunun üzerine Cebrail: "Ey Peygamber, gerçekten sen hak üzeresin!" dedi." 192[6]

Henüz Yaşını Doldurmamış Ve Koç Görmemiş Kuzunun Memelerinden Süt Sağması

Tayâlisi, îbn-i Sa'd, îbn-i Ebû Şeybe, Beyhaki ve Ebu Nuaym Îbn4 Mes'ûddan rivayet ediyor. O demiştir ki: "Ben yeni yetişmekte olan bir genç idim ve Mekke'de Ebû Muayt oğlu Ukbe'nin koyunlarını güderdim.

192[6] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/216-217.

Peygamberimiz ve Ebû Bekir, Mekke müşriklerinden kaçarlarken bana uğradılar ve dediler ki: "Ey delikanlı, yanında bize içireceğin süt var mıdır?" Ben ise, "Bir emanetçi olduğumu" bildirerek cevab verdim. Dediler ki: "Güttüğün sürü içinde henüz koç görmemiş ve yaşına basmamış dişi kuzu yok mudur?" Ben: "Vardır" diyerek cevapladım ve kuzuyu onların yanına getirdim. Ebû Bekir kuzuyu bağladı.

Peygamberimiz de kuzunun memesini eline aldı ve dua etti. Kuzunun memesi süt ile doldu... Ebû Bekir içi çukur bir taş bulup getirdi, Peygamberimiz sütü bunun içine sağdı. Sonra sütten Peygamberimiz ve Ebû Bekir içtiler. Bana da içirdiler. Sonra Peygamber Efendimiz kuzunun memesine "sütünü çek" diye seslendi. O da eski hâline geldi." 193[7]

Hâlid Bin Saîdin Gördüğü Rüya

194[8]îbn-i Sa'd ve Beyhakî Muhammed bin Abdullah bin Amr'den195[9] nakleder: 'Hâlid bin Saîd, Islâm'in ilk günlerinde müslüman olmuştu. O'nun müslümanlığı kabul edişi gördüğü bir rüyaya dayanır. Şöyle ki: Rüyasında pek büyük bir ateş görür, babası kendisini bu ateşe itmektedir. Kendisi de bu ateşin kenarında bulunmaktadır. Peygamberimiz ise gelip ateşe düşmesin diye arkasından tutup onu çekmektedir. Ürpererek uykusundan uyanmış ve: "Allah'a yemin ederim ki bu, bir hak rüyadır!" demiş. Derhal Ebû Bekir'e giderek rüyasını anlatmış. Ebû Bekir de: "Bu gerçekten hayırlı bir rüyadır"

193[7] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/217-218.

194[8] Ebû'l-Yazkân ve başkası Haüd'in Ebû Bekir'den evvel müslüman olduğunu zikreder. Fakat sahih olan, Ebû Bekir'in ondan önce İslâm'ı kabul ettiğidir. Resûlüllah, Hâlid'i Zebid Oğullarının vergilerini toplamaya vazifelendirmiştir. Hâlid, Yermuk savaşında şehid olmuştur

195[9] Zehebi muhammet binabdullah bin amrin sağlam olduğunubir başka defasında ise kavi olmadıgını söylemiştir imamı buharide onun hakkında neredeyse rivayetlerine itibar edilmeyecektabirini kullanmıştır

demiş ve: "Hiç durma, işte Resûlüllah, hemen gidip kendisine imân et!" tavsiyesinde bulunmuştur. O da hemen Peygamberimiz'e gidip: "Ey Muhammed, sen insanları neye çağırıyorsun?" diye sormuş. Peygamberimiz: "Ben Allah'ın elçesi olarak insanları Allah'ın birliğine, eşi ve benzeri olmadığına, Muhammed1 in de Allah'ın kulu ve elçisi olduğuna inanmaya çağırıyorum. İşte seni de buna ve putları aradan çıkarıp atmaya çağırıyorum! Elbette ki insan, fayda da, zarar da vermekten âciz bulunan, kendisine ibadet edenle etmiyeni farketmiyen taş parçasına tapınamaz!... buyurmuştur. Bunun üzerine Hâlid müslü-man olmuştur. Durumu öğrenen babası Hâlid'in peşine adam takmış, yakalatıp getirmiş, fena sözler söyleyip doğmuştur. Öfkesini yenemeyip: "Vallahi ey Hâlid, sana bir lokma yiyecek vermeyeceğim!" diyerek haykırmıştır. Hâlid de babasına hitaben: "Eğer sen yiyeceğimi vermezsen, Allah benim rızkımı istediği şekilde verecektir!" diyerek karşılık vermiştir."

îbn-i Sa'd Salih bin Keysân'dan 196[10]şöyle nakleder; "Hâlid bin Saîd gördüğü rüyayı arılatarak demiştir ki: Peygamberimiz'i gönderilmesinden önce idi. ... Ben, bütün Mekke'yi kaplayan, dağları ve vadileri örten bir karanlık gördüm, rüyamda... Sonra Zemzem tarafın-dan sabah aydınlığı gibi bir nûr çıktı. Büyüdükçe büyüdü ve iyice yukarıya çıktı. îlk önce bu nurun aydınlığında gördüğüm şey Kabe olmuştur. Sonra sırasıyla dağları ve vadileri gördüm... îyice büyüyen ve yükselen bu nûr, o kadar yayılmıştı ki tâ Medine'nin hurmalıklarını aydınlatıyordu. Bu nurun içinden biri şöyle sesleniyordu: "O, münezzehtir, münezzehtir!... Söz tamam olmuş» şirkin bütün yolları kaldırılmıştır! Bu ümmet mutlu olmuş, Peygamberini bulmuştur! Şu karyenin yalanladığı Kitab kemâline ermiştir. Bu karye iki defa azâb görmüş, üçüncüsünde tevbeye gelecektir." Hâlid, bu rüyasını kardeşi Amr'e anlatmış, Amr de demiştir ki: "Gerçekten sen şaşılacak bir şey görmüşsün! Nurun Zemzem'den çıktığını gördüğüne göre, ben derim ki: "Senin bu rüyanın karşılığı, Abdü'l-Muttalib Oğullarından çıksa

---

196[10] El-Meârif'te Salih bin Keysân'ın künyesinin Ebû Muhammed olduğu ve kendisinin; Decs'li Muaykıb bin Fâtıma ailesinin azadlısı bulunan bir kadının azadlısı olduğubildirilmektedir hicretin 140.yılında vefat etmiştir.zehebi el-mizan 'daqnun hakkında ülemadan itimat edilir bir zattır der kaderiyeden qldugu iddaa edilmissede bunun asılsız olduğu bildirilir

gerektir..."

Darekutnî ve îbn-i Asâkîr Vakıdî tarikiyle nakleder: İbrahim bin Ukbe'nin oğlu İsmail, amcası Mûsâ bin Ukbe'den rivayetle der ki: "Hâlid bir Saîd'in kızı Ümmü Hâlid, babasının bu rüyasını aynen nakleder ve bu esnada babasının "Bu seseble Allah beni îslâm'a hidayet etmiştir" sözüne temasla: "Babam ilk müslüman olan kişidir! O, rüyasını Rasûlüllah'a gidip anlatmış, Resûlüllah Efendimiz de kendisine: "Ey Hâlid, vallahi ben, senin gördüğün bu nurum! Ben, Allah'ın Resulüyüm!" buyurmuş, bunun üzerine babam da derhal müslüman olmuştur" şeklinde ifade etmiştir." 197[11]

Sa'd Bin Ebu Vakkas'ın Rüyası

Îbn-i Ebu'd-Dünyâ ve îbn-i Asaklr Sa'd bin Ebû Vakkâs'tan nakleder. O demiştir ki: "Ben müslüman olmazdan üç gün önce rüyamda çok büyük bir karanlık gördüm; öyle ki hiçbir şey görünmüyordu. Derken ansızın Ay doğuverdi. Ben bu Ay'a bakıyor ve başka kimlerin bulunduğuna dikkat ediyordum. Baktım ki Zeyd bin Harise ile Ebû Bekir de oradalar, benimle birlikte Ay'ı takib ediyorlar... "Siz buraya ne zaman geldiniz?" diye kendilerine soruyor, onlardan "şimdi geldik" cevabım alıyordum... Uyandığım zaman, Resûlüllah'ın insanları gizlice islâm'a davet ettiğine dâir duygumu hatırladım ve bu maksatla kendisini görmek istedim. Ciyad taraflarında bir yolda kendisiyle karşılaştığımda: "Ey Muhammed, Sen insanları neye davet ediyorsun?" diye sordum. Resûlüllah da bana: "Allah'tan başka ilâh olmadığı,

bildirilmektedir. Hicretin 140. yılında vefat etmiştir. Zehebi el-Mizân'da onun hakkında: "Ulemâdan iti m ad edilir bir zattır" der. Kaderiyeden olduğu iddia edilmişse de, bunun asılsız

olduğunu bildirir.

197[11] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/218-219.

Muhammed'in de Allah'ın elçisi bulunduğu hakikatini kabul edip şehâdet getirmeye davet ediyorum! Haydi buna şehadet et de müslüman ol" buyurdu. Ben de derhal şehadet getirerek müslüman oldum." 198[12]

Büyükçe Bîr Yemek Kabından Kırk Kişinin Doyması Mucizesi

tbn-i Sa'd Nâfi tarikiyle Sâlîm'den 199[13]o da Ali'den nakleder. Şöyle ki: "Peygamber (s.a.v.) Hatice'ye bir miktar yemek hazırlamasını emretti, o da hazırladı. Sonra bana: "Ey Ali, haydi Abdü'l-Muttalib Oğullarını çağır" dedi. Ben de çağırdım... Kırk kişi kadar geldiler. Peygamberimiz kendilerine: "Haydi buyurunuz!" diyerek serîd ikram etti. Hepsi de yiyip doydular. Aslında bu yemek, onlardan birinin tek başına yiyebileceği miktarda idi. Sonra kendilerine süt ikram etmemi söylediler. Ben de süt ikram ettim. Hepsi içip süte kandılar. Aslında bu da, onlardan birinin tek başına içebileceği kadardı. Fakat kırk kişi olmalarına rağmen hepsini kandırmıştı. Ebû Leheb derhal söze atılarak: "Gördünüz mü, Muhammed sizleri nasıl da büyüledi!" dedi ve oradakilerin dağılmalarına sebeb oldu... Aradan bir kaç gün geçtikten sonra yine bir miktar yemek hazırlatan Peygamber Efendimiz, bana hitapla: "Ey Ali haydi kavmini topla!" buyurdular. Ben de onları topladım, hepsi gelip yediler ve içtiler. Doyup kandılar... Sonra Peygamberimiz topluluğa hitapla: "Şimdi beni, üzerimde bulunduğum bu dâvada kim destekleyecek?" diye sordu... Ben hemen söze atarak: "Ben destekliyeceğim, ey Allah'ın Resulü! Şu topluluğun en genci de benim!" diyerek karşıladım... Oradakileri bir sükût kapladı, hiç

198[12] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/219-220.

199[13] Bu rivayet zincirinde zikri geçen Nâfi' ve Salim hakkında kısaca bilgi verelim: Nâfi' Hz. Ömer'in oğlu Abdullah'ın azadlısıdır, Imam-ı Mâlik kendisinden pek çok hadis rivayet eder, bunları e!-Muvatta' adlı kitabına almıştır. Imam-ı Malik'in: Nâfi'den, o da İbn-i Ömer'den kaydiyle yaptığı rivayet; hadis'de altın silsileyi teşkil eder. Sâlim'e gelince: Bu, Abdullah bin Ömer'in oğludur. Ve kendisi Tâbiin'dendir. Babası Abdullah'tan çok hadis rivayet etmiştir. Nâfi' de hadisi ondan alırdı

kimseden bir ses çıkmadı. Sonra babama hitapla: "Ey Ebû Tâlib, oğlunun yaptığını görüyor musun?" dediler. Babam da kendilerine: "Bırakın onu, o elinden gelen hiç bir şeyi esirgemeksizin amcası oğlunu desteklemeye devam edecektir" karşlığını verdi..."

Yine Ebû Nuaym İbn-i îshâk tarikiyle Berâ bin Azib'ten nakleder: "Peygamber Efendimiz'e "Ey Muhammed, yakınlarını inzâr et!" mealindeki âyet indiği zaman, Peygamberimiz Abdü'l Müttalib oğullarını topladı, o gün onlar kırk kişi idiler. Ali'ye, bir koyun budundan bir miktar yemek hazırlamasını emretti. O da hazırlayıp Resûlullah'a takdim etti. Resûlullah bu yemekten bir parça alıp bu parçanın bir kısmını yedi, kalan kısmını da yemek kabının etrafında dolaştırarak yemeğe dokundurdu. Sonra onar kişi hâlinde gelip yemelerini söyledi. Onlar da onar kişi halinde gelip hepsi bu yemekten yediler ve doydular. Sonra Peygamberimiz süt kabım isteyip eline aldı, bir yudum içtikten sonra onlara verdi: "Buyurunuz sırayla içiniz, bismillah" dedi. Hepsi içtiler ve süte kandılar. Ebû Leheb derhal söze başlayıp: "Hiç bir kimse, bu adamın sizi büyülediği gibi kimseyi büyülemiş değildir!" dedi ve oradakileri dağıttı. Ertesi günü Peygamberimiz onları tekrar çağırtıp topladı. Aynı şekilde bir kişinin yiyebileceği miktardaki bir yemekle hepsini doyurdu, aynı miktardaki sütle de hepsini süte kandırdı. Sonra başkasma fırsat vermeden söze başlayıp kendilerine tebligatını yaptı." 200[14]

Peygamberimizin Ebu Talib'in İyileşmesi İçin Duası

îbn-i Adiy, Beyhaki ve Ebû Nuaym (zayıf bir senedle) yâni Heysem bin Hammâd tarikiyle Enes'ten rivayet eder. O diyor ki: "Ebû Talib hasta olmuştu. Peygamberimiz kendisini ziyaret etti. Bu sırada Ebû Talib: "Ey kardeşimin oğlu, kendisine ibadet ettiğin Rabbine dua et de bana şifâ versin" ricasında bulundu. Peygamberimiz de: "Allah'ım, amcama şifa ihsan eyle!" diyerek dua etti. Ebû Tâlib de sanki hiç hasta değilmiş gibi

---

200[14] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/220-221.

iyileşip ayağa kalktı. Peygamberimiz'e hitaben: "Ey kardeşimin oğlu, Senin kendisine ibâdet ettiğin Rabbin, sana itaat edip isteğini yerine getiriyor" dedi. Peygamberimiz de kendisine: "Ey amca, eğer sen Allah'a itaat etsen, elbette O da sana itaat eder!" diyerek karşılık verdi."

(Bu rivayeti tek başına Heysem nakletmiştırve kendisi zayıf bir râvidir -Süyûti-).201[15]

Ebu Talib'in Peygamberimizin Hürmetine Yağmurun Yağmasını İstemesi

îbn-i Asâkir'in Târih'inde naklettiğine göre Celheme bin Arfeta demiştir ki: "Ben Mescid-i Haram'a gitmiştim. Kureyş'in dağınık bir vaziyette bulunduğunu, izdiham ve gürültüden geçilmediğini gördüm. Yağmur duası yapıyorlardı. İçlerinden biri: "Lât ve Uzzâ adındaki putlarınızın yanma giderek, onlardan şefaat isteyin!" diye bağırıyordu. Bir başkası da: "Menât'a gidiniz, Menât'a" diyerek haykırıyordu, içlerinden yaşlı birisi bu arada: "Vesim ve Kasim! Yani meşhur ve büyük adam! Güzel yüzlü, tatlı ve haklı sözlü! Size ne oluyor da O'na başvurmuyorsunuz? ibrahim'in bakiyesi, ismail'in sülâlesi sizin

içinizdedir!" dedi. Bu yaşlı kişiye: _"Ebû Talib'i mi kastediyorsun?" diye sordular. O da: "Evet" karşılığını verdi. Hep birlikte kalkıp Ebu Talib'in evine gittiler. Ben de gittim. Kapıyı çaldıklarında Ebû Talib dışarı çıktı ve niçin geldiklerini anlatmaları üzerine de: "Öğle vaktinin girmesini ve rüzgarın esmesini bekleyiniz" dedi. Güneşin zevalinden sonra, yanında sanki buluttan sıyrılan güneş gibi biri bulunduğu halde halkın yanma çıktı. Etrafında başka gençler de vardı. Ebû Talib yanındaki güneş yüzlü gencin elinden tutup Kabe duvarının dibine ve arkası Kâbeye dayalı bir vaziyette oturttu. O genç de şehadet parmağını yukarı kaldırarak dua edip sığındı. Yanındaki diğer gençler de yalvarıp yakarıyorlardı. Semada ise hiç bulut yoktu. Derken bulutlar görünmeye ve çeşitli taraflardan

---

201[15] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/221.

yükselmeye başladı. Çok geçmedi hava iyice kapandı ve bol bol yağmur yağdı. Vadilerden seller aktı ve her taraf bolluk bereketlik oldu. Ebû Tâlib de bunun üzerine şiir hâlinde şu sözleri söyledi:

"Nûr yüzlü! O'nun yüzüsuyu hürmetine yağmur istenir. Kendisi yetimlerin sığınağı, dulların dayanağıdır.

Her tarafı kıtlık ve kuraklık sarmışken, nimete ve berekete kavuşuldu.

Adalet terazisi bir arpa ağırlığında hatâ etmez. "

Tartıcısı da gerçek ve güvenli olunca, hiçbir haksızlık olmaz!" 202[16]

Ay'ın Yarılması Mucizesi

Peygamber Efendimiz'in sahih haberlerle sabit bulunan mucizelerinden birisi de, Ay'ın yarılması mûcizesidir ki buna Şakkı-Kamer mucizesi denilmektedir. Üzerinde ittifak edilmiş bulunan sahih hadisler ve haberler, Ay'ın bü-fiil ikiye ayrılmasına şehadet ettiği gibi; ilgili âyet-i kerime de bu hususta sarihtir; açıkça buna delâlet etmektedir. Nitekim Kamer Sûresi'nin birinci âyetinde aynen şöyle buyurulmaktadır:

"Kıyamet saati yaklaştı, Ay yarıldı."

Buharı ve Müslim de sahihlerinde Enes'ten şöyle rivayet ederler: "Mekke halkı Peygamber (s.a.v.)'den kendilerine bir mucize göstermesini istediler. Peygamberimiz de onlara Ay'ın ikiye yarılması mucizesini gösterdi." Yine her iki sahihlerin Ibn-i Mes'ud'dan rivayetleri de şöyledir: "Peygamber (s.a.v.) zamanında Mekke'de Ay iki parçaya ayrıldı. Peygamber Efendimiz Mekke'lilerin dikkatini bu mucizeye çekerek: "Şahit olunuz" buyurdular.

Buharî ve Müslim'in yine, İbn-i Mes'ud'dan olan diğer bir revâyetleri de şu mealdedir."Mekke de Ay ikiye yarıldığı zaman biz peygamber Efendimiz'in yanında bulunuyorduk. Ben şahsen bu mucizeye şahit

---

202[16] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/221-222.

oldum. Ay ikiye ayrıldı, bir parçası dağın öbür tarafında, bir parçası da bu tarafînda oldu. Peygamberimiz Mekke'lilere hitaben: "Şahit olunuz" buyurdular.

Yine îbn-i Mes'ûd'dan sahihlerin bir diğer rivayetinde: "...Ay'ın bir parçası dağın üst kısmında, diğer parçası da beri kısmında idi" denilmiştir.

Yine îbn-i Mes'ûd'dan Beyhakî'nin bir rivayeti var. Bu rivayette ise şöyle denilmektedir: "Ben Mekke'de ayın ikiye ayrılışına bizzat şahit olup kendi gözümle gördüm. Peygamber Efendimiz henüz Mekke'den çıkmamış idi. (Hicretten evvel idi). Mekke'lilerin kendisinden bir mucize göstermesini istemeleri üzerine, Peygamber Efendimiz mub.ârek parmağıyla Ay'a işaret etti ve Ay ikiye ayrıldı. Bir parçası Ebû Kubeys dağının üzerinde, diğer bir parçası da aşağı tarafta idi. Müşrikler dediler ki: "Muhammed Ay'ı büyüledi" îşte bunun üzerine: "Kıyamet saati yaklaştı, ay ayrıldı" mealindeki ilgili âyet nazil oldu. 203[17]

Beyhakî ve Ebû Nuaym'in îbn-i Mes'ûd'dan olan rivayetleri de şöyledir: "Mekke kâfirleri Peygamberimizden bir mucize istediler. Peygamberimiz de onlara Ay'ın yanlışı mucizesini gösterdi. Kâfirler bunun üzerine: "Bu bir sihirden ibarettir, Ebû Keşbe'nin oğlu (Muhammed) sizi büyüledi!" dediler. Sonra, seferde olanlar döndüklerinde onlardan bunu sormaya karar verdiler. "Eğer seferde bulunanlar da sizin gördüğünüzü görmüşlerse, Muhammed sözünde sâdıktır, eğer görmemişlerse, burada size sihir yapıldığından hiç şüpheniz olmasm(!)" dediler. Seferde olanlar da dönmeye, çeşitli cihetlerden gelmeye başladılar. Onlar da her gelene soruyor, sorduklarından: "Evet gördük" diye cevab alıyorlardı." 204[18]

Ay'ın ikiye yarılması mucizesini Buharı ve Müslim Abdullah îbn-i Abbas'tan rivayet ettikleri gibi, ayrıca Müslim Abdullah îbn-i Ömer'den de kısaca şöyle nakleder: "Mekke'de Ay'ın ikiye yarılması mucizesi vukua gelmiştir. Ay'ın bir parçası dağın öbür tarafında, bir parçası da

203[17] Kamer suresi, 1

204[18] O günden bugüne Hind ülkesinde dahi, Ay'ın yarılması mucizesi hakkında tarihi bilgiler veren yazılar bulunmaktadır.

beri tarafında idi. Peygamberimiz de bunun üzerine: "Allah'ım şahit ol!" demişti."

Beyhakî ve Ebû Nuaym Cübeyr bin Mut'im'den rivayet eder. O şöyle demiştir: "Mekke'de Ay ikiye ayrıldığı zaman bir Peygamber Efendimiz'in yanında bulunuyorduk. Ay'ın bir parçası şu dağın üzerinde diğer parçası da şu dağın üzerinde idi. insanlar yâni kâfirler: "Muhammed bizi büyüledi!" dedi. İçlerinden birisi de: "Sizi büyüledi ise, bütün insanları da büyüledi değil ya!" diyerek söz attı. Yine Ebû Nuaym'ın Atâ- ve Dahhâk tarikiyle İbn-i Abbas'tan bir rivayeti var.

Bunda da denilmiştir ki: "Müşrikler toplanıp Peygamberimiz'e geldiler ye: "Ey Muhammed, eğer davanda sâdık isen, bize şu Ay'ı ikiye ayır! Öyle ki bir parçası şu Ebû Kubeys dağının üzerinde, diğer parçası da şu Kuaykân dağının üzerinde olsun!" dediler. Vakit gece idi, Ay da aydınlık idi. Resûlüllah Efendimiz Allah'a duâ ettiler, Rabbi'nden müşriklerin kendisinden istedikleri şeyi vermesini dilediler. Bunun üzerine Kamer ikiye ayrıldı. Yarısı Ebû Kubeys dağının üzerinde, diğer yarısı da Kuaykân dağının üzerinde oldu... Mucizenin gerçekleşmesi üzerine Peygamber Efendimiz de: "Şahit olunuz!" buyurdular.

(Ebû Nuaym'm yalnız Dahhâk tarîkinden sevkettiği bir rivayet daha var. Burada ise yine îbn-i Abbas'm şöyle dediği kaydedilir: "Ay İki parça oldu. Bir parçası Safa tepesi üzerinde, diğer parçası ise Merve tepesi üzerinde idi. ikindi vaktinden akşam vaktine kadar olan müddet mfEtarmca Ay'ın parçaları bu tepeler üzerinde kaldı. Onlar da buna bakmaya devam ettiler. Sonra Ay battı.)205[19]

205[19] Ay'ın ikiye ayrılmasından sonra bir parçasının biı; dağın üzerinde, diğer parçasının ise diğer bir dağın üzerinde olduğuna dair sevkedilen bu riayetler hakkında müellifimiz, herhangi bir tenkidde bulunmamıştır. Hâlbuki bu ve benzeri rivayetler, ma'kul ve makbul olamazlar. Zira adı geçen Ebû Kubeys dağı İle Kuaykân dağlarından biri Mekke'nin doğusunda; diğeri de batısındadır. Ay'ın ikiye ayrılmasından sonra, parçalarının iki ayrı dağ üzerinde olması nasıl olabilir? Zâten bu kabil rivayetlerden hiç birisi, sahihlerde rivayet edilmiş de değildir. Özellikle Ay'ın yarılması mucizesi sırasında orada bulunan ve bunu gözleriyle görmüş olan Ibn-i Mes'ud'a âit rivayetlerde, böyle bir şey yoktur. Mâkul ve makbul olan, rivayet bakımından sahih bulunan; "Ay'ın varıldığı, bir kısmının Ebû Kubeys dağının üzerinde, diğer kısmının da aynı dağın beri tarafında görüldüğüdür."

İslam âlimleri dediler ki: Ay'ın ikiye ayrılması mucizesi, gerçekten çok büyük bir mucizedir. Diğer Peygamberlere verilen mucizelerden hiç biri, bu büyüklükte bir mucize değildir... Çünkü bu mucize bu alemde carî bulunan tabiî ve fıtrî kanunların fevkinde olan bir mucize ve tecellîdir... Tamamen semavî ve ulvî bir tecelli ve mucizedir. Tabiatta var olan kânun ve özelliklerin dışında büyük bir harikadır. Tabiî yollardan herhangi biriyle başkasının buna ulaşmasına ve taklîd etmesine asla imkân yoktur. Bu itibarla, bu mucizeyi izhar edenin davasında sâdık olduğuna delâleti de, çok açık ve kesindir. 206[20]

Cenabı Hakkın Peygamberimizi, İnsanlardan Koruyacağına Dair Vadi İlahisi

Tirmizî, Hâkim, Beyhakî ve Ebû Nuaym'in Aişe'den rivayetine göre o şöyle demiştir: "Peygamber (s.a.v.), Önceleri nöbetçiler dikilerek ' insanların kendisine bir kötülük yapmasından korunması için bekleniyordu... Nihayet şu âyet nazil oldu:

130- "Ey Muhammed, Allah seni insanlardan koruyacaktır." 207[21]Bunun üzerine başını kubbeden çıkaran Peygamber nöbetçilere hitaben: "Ey İnsanlar, haydi gidiniz, Allah beni koruyacağını va'd buyurdu" demiştir.

Ahmed, Taberânî, Ebû Nuaym Cude'den naklediyor: "Birgün ben Peygamber Efendimiz'in huzurunda idim. Oraya bir adam getirdiler ve: "Ey Allah'ın Resulü, bu adam sizi öldürmek istedi" dediler. Peygamber Efendimiz de: "Korkuya mahal yok, korkuya gerek yok! Eğer sen beni öldürmek istemişsen bile, Allah bunun için sana fırsat vermeyecektir!"

206[20] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/222-224.

207[21] Maide suresi, 67

buyurdular. 208[22]

Allah'ın Peygamberimizi Ebu Cehl'in Zararından Koruması Ve Bu Hususta Meydana Gelen Mucizeler

Müslim Ebû Hüreyre'den rivayet ediyor: "Bir gün Ebû Cehil büyük bir öfkeleyle: "Demek, Muhammed aranızda yüzgösterip istediği gibi ibâdet mi ediyor?" diye bağırdı." Kendisine: "Evet" dediler. Bunun üzerine Ebû Cehl: "Lât ve Uzzâ adındaki putlarımıza yemin ederim ki, eğer Muhammed'in bir daha böyle yaptığını görecek olursam, muhakkak boynunu çiğneyeceğim! Yahut ta yüzünü yerlere süreceğim!" dedi. Peygamberimiz ise tekrar gelip namaz kılmaya başladı. O'nun boynunu çiğnemek için ilerliyen Ebu Cehl, birden bire geri çekilmeye ve eliyle kendisini korumaya çalışır gibi hareketlere başladı ve oradan derhal uzaklaştı. Kendisine niçin böyle yaptığım sorduklarında: "Muhammed-le benim aramda ateşten bir hendek açıldı. Müthiş korktum. Sonra aramızda birtakım kanatlar da zuhur etti" cevabını verdi. Peygamber efendimiz de bu hususa temasla: "Eğer o bana yaklaşsaydı meleklerin kanadıyla parça parça edilirdi" buyurdular. Cenab-ı Hak da:

"Hayır, gerçekten insan azar. (Rabbi'nin bunca iyiliğine rağmen yine de taşkınlık eder)" mealindeki âyeti ve onu takîb eden diğer âyetleri inzal buyurdu. 209[23]

İbn-i îshâk, Beyhâki ve Ebû Nuaym îbn-i Abbas'tan rivayet ederler: "Bir gün Ebû Cehil, Kureyş'e hitaben: "Ey Kureyş topluluğu, bildiğiniz gibi Muhammed dînimizi ayıplıyor, atalarımızı kötüleyip aklımızla alay ediyor! Üstelik ilahlarımıza da hücum ediyor... Ben Allah'a and içiyorum ki, yarın elime bir taş alıp Muhammed'in namaz kıldığı yerin yakınına oturacağım, o namaza durup secdeye varınca, başım taşla ezeceğim! Muhammed Öldükten sonra, onun yakınları olan Abdü Menâf oğulları

208[22] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/224-225.

209[23] Alâk suresi, 6-19

ne isterlerse yapsınlar!" diyerek öfkesinden kükrüyordu. Derken ertesi günün sabahında Resûlüllah Efendimiz geldi ve namaza durdu. Ebû Cehil elinde taş orada bekliyordu. Kureyş de orada toplanmış merakla bekliyor ve bakıyordu. Peygamberimiz secdeye vardığı zaman Ebu Cehil taşı yüklenerek ilerledi ve Peygamberimiz'e biraz yaklaştığı sırada ansızın geri çekilmeye başladı. Dehşete kapılmış ve rengi solmuş bir vaziyette idi. Sanki eli kurumuş gibiydi. Nihayet taşı elinden indirdi. Kureyş'ten bazı adamlar yanma gelerek: "Sana ne oluyor?" diye bağırdılar. Ebû Cehil'de onlara: "Muhammed'e yaklaştığım zaman büyük bir deve bana hücum etti! Neredeyse beni yiyeyazdı." diye karşılık verdi. Bunu Peygamberimize duyurdukları zaman: "Büyük ve korkunç bir deve suretinde ona hücum eden Cebrail idi. Eğer bana biraz daha yaklaşsaydı, onu parçalardı" buyurdular.

Yine İbn-i Abbas'tan Buharî'nin rivayetinde şöyle denilmektedir: Ebû Cehil: "Eğer Muhammed'in Kabe'de namaz kıldığını görürsem, boynunu çiğneyip onu ezeceğim!" diye haykırmıştı. Bunu Peygamberimize haber verdikleri zaman şöyle buyurdular: "Eğer öyle bir şey yapsa, melekler onu gözönünde parçalarlar!"

Diğer bazı kaynaklarında îbn-i Abbas'tan bir rivayeti var. O da bunu babası Abbas'tan nakleder. Şöyle ki: "Birgün ben Mescid'de idim. Ebû Cehil dedi ki: "Eğer Muhammed'i burada namaz kılarken görürsem, secdeye vardığı zaman boynunu çiğneyip ezeceğime dair Allah'a söz veriyorum!" Ben Resûlüllah'a giderek Ebû Cehl'in bu andından haber verdim. Peygamberimiz gadada gelerek yerinden kalktı ve doğruca Mescid'e gitti. Mescid'in kapısından girerken müthiş bir izdiham vardı. Herkes ne olacak diye heyecanlanmıştı. Peygamber (s.a.v.) okumağa başladı: Kur'ân'm "Yaratan Rabbinin adıyla oku" mealindeki ayeti okudu, sonra bu âyeti takîb eden âyetleri okudu. Nihayet Ebu Cehil hakkındaki "Hayır insanoğlu gerçekten azıp taşkınlık eder!" mealindeki âyeti okuduğu sırada, oradakilerden biri Ebû Cehl'e yanaşarak: "Duyuyor musun, Muhammed neler okuyor, neler diyor?" dedi. Ebû Cehil de o adama cevaben: "Duyuyorum, fakat siz ufukta benim gördüğümü görmüyor musunuz? Vallahi semânın bütün ufku benim aleyhime kuvvetlerle doluverdi" dedi.

Kaynakların Ebû Süfyan el-Sekâfi'den tesbitine göre, o da şöyle

demiştir: "Eraş kabilesinden bir adam devesine binerek Mekke'ye geldi. Ebû Cehil bu deveyi bu adamdan satm aldı, fakat parasını vermedi. Adam Kureyş topluluğuna giderek durumu anlattı: Kendisinden bir garip ve yolcu olduğunu söyleyerek, Ebû Cehîl'den hakkının alınması hususunda kendisine kimin yardım edebileceğini sordu... Onlar da sırf ikisi arasındaki soğukluk ve düşmanlığı bildikleri için; "İşte şu adamı görüyorsun ya, ancak sana o adam yardım edebilir" diyerek Resûlüllah'a işaret ettiler ve: "Haydi ona git!" dediler. Peygamberimiz o

sırada Mescid'in bir tarafında idi. Adamcağız Peygamberimiz'e giderek durumu O'na anlattı. Peygamberimiz de bu adamcağızı yanma alarak doğruca Ebu Cehl'in evine gitti ve kapıyı çaldı. İçeriden Ebû Cehl: "Kim o?" diye seslendi. Peygamberimiz de: "Muhammed" diyerek cevap verdi. Dışarı çıkan Ebû Cehl, gerçekten toprak gibi kesilmişti. Peygamberimiz kendisine: "Derhal bu adamın hakkını Öde!" dedi. Ebû Cehl: "Ayrılmayı-nız, hemen hakkını Ödeyeyim" dedi ve evine girip çıktı. Adamın hakkını ödedi. Efendimiz de o adamla birlikte oradan ayrıldı. Olayı takip edenlerden bâzıları Ebû CehVe hitaben: "Ey Ebû'l-Hakem, doğrusu sen şaşıracak bir şey yaptın, derhal Muhammed'e itaat ettin" dediler. Ebû Cehl onlara verdiği cevapta: "Haklısınız, şaşılacak bir iş yaptım doğrusu... Fakat Allah'a yemin ederim ki, o benim kapımı çaldığı zaman beni müthiş bir korku kapladı, kapıyı açıp baktığım zaman, tepemde bir büyük deve dikiliyordu! Şimdiye kadar hiç böylesini de görmüş değildim. Eğer ben Muhammed'e derhal itaat etmeseydim, muhakkak o deve beni parçalayıp yerdi."

Şimdi de Selam bin Miskinin anlattığını dinleyelim. Bunu nakleden de Ebû Nuaym'dir: "Bana anlattıklarına göre, adamın birinin Ebû Cehil'de bir miktar alacağı varmış, fakat bir türlü bu alacağını alamıyormuş... Birisi kendisine: "Bu hususta sana kimin yardımcı olabileceğini söyliyeyim mi?" demiş. Kendisinin "Evet" demesi üzerine: "Sen doğruca Muhammed bin Abdullah'a git!" denilmişti, O da bunun üzerine Peygamber Efendimiz'e müracât etmiş... Efendimiz de o adamı yanma alarak doğruca Ebû Cehlin evine gitmiş ve: "Derhal bu adamın hakkını ver!" diye ona emretmiş. O da: "Derhal" diyerek evine girmiş, parayı getirip ödemiş... Bâzıları bu hususta Ebû Cehl'e hitaben: "Bütün bunlar, Muhammed1 den korktuğun için değil mi?" demiş. Ebû Cehil de verdiği

cevapta: "Bütün varlığım elinde olan Allah'a yemin ederim ki),210[24] Muhammed'in yanında, ellerinde kargı birçok adamlar vardı. Eğer o adamın hakkını vermeseydim, muhakkak karnımı yararlardı" demiş. 211[25]

Peygamberimizin Avra Bint-i Harb'in (Ümmü Cemil) Gözünden Perdelenip Korunması212[26]

Yüceler Yücesi Allah buyuruyor:

"Sen Kur'ân okuduğun zaman, seninle âhirete inanmayanların arasına kapalı bir perde çekeriz." 213[27]

Yine sânı yüce Allah buyuruyor:

"Önlerinden bir sed ve arkalarından bir sed çektik de onları kapattık; artık onlar görmezler." 214[28]Aralarında Beyhakî ve Ebû Nuaym'in de bulunduğu kaynaklanınız Ebû Bekir'in kızı Esmâ'dan şu haberi naklederler; O demiştir ki: "Yüceler Yücesi Allah "Ebû Leheb'in iki eli kurusun; zâten kurudu da!" 215[29]âyetini inzal buyurduğu zaman, Avrâ bint-i Harb büyük bir velvele ve gürültü koparak geldi, elinde de bir taş vardı. Peygamber Efendimiz de, yanında Ebû Bekir bulunduğu

---

210[24] Bu şekilde yani "varlığım elinde olan..." ifadesiyle yemin etmek, câhiliye devrinde bilenin ve de tatbik edilen bir şey değildir... Ebû Cehl'in bu şekilde yemin etmiş olması, oldukça garip görünmektedir... Ancak o, diğer câhiliye insanları gibi "Allah'a yemin ederim ki" diyerek yeminde bulunmuş olabilir. Peygamberimiz ise, bu tâbiri çokça kullanırdı.

211[25] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/225-227.

212[26] O, Ebu Süfyan'ın kardeşi olup künyesi Ümmü Cemil'dir.

213[27] İsra suresi, 45

214[28] Yasin suresi, 9

215[29] Mesed (Tebbet) suresi, 1

halde Mescid'de idi. Ebû Bekir, Avrâ'nm gelişini görünce: "Ey Allah'ın Resulü, ben onun sizi görmesinden korkuyorum" dedi. Peygamberimiz de: "Ey Ebû Bekir, o asla beni görmeyecek!" buyurdu ve Kur'ân'dan bâzı âyetler okudu... Bunları okuyarak Allah'a sığındı. Avrâ da gelip Ebû Bekir'in başucunda dikildi ve Peygamberimiz1 i göremedi. Ebû Bekir'e hitaben: "Ey Ebû Bekir, bana haber verdiklerine göre senin arkadaşın Muhammed, beni' kötülemiş" dedi. Ebû Bekir de cevaben: "Şu Kabe'nin Rabb'ine yemin ederim ki O senin hakkında hiciv söylememiştir" dedi. Bunun üzerine Avrâ oradan uzaklaştı."

Yine bu hususta Beyhakî'nin Esmadan sevkettiği bir diğer rivayet var. Oradaki ifade de şöyledir: "...Ebû Bekir Avrâ'ya verdiği cevapta: "Vallahi arkadaşım Muhammed şâir değildir, şiir nedir bilmez, de" demiştir. Peygamber Efendimiz Ebû Bekir'e olan kelamında: "Ona sor bakalım, senin yanında başkasını görebiliyor mu? O beni elbette göremiyecektir. buyurmuştur. Ebû Bekir Avrâ'ya bunu sorduğu zaman o sinirlenmiş ve: "Ey Ebû Bekir, benimle alay mı ediyorsun? Vallahi ben senin yanında kimseyi görmüyorum!" diyerek karşılık vermiş ve ordan uzaklaşmıştır."

Bir de bu hususta îbni Ebû Şeybe'nin ve Ebû Nuaym'in îbn-i Abbas'tan bir rivayeti var. Bunda da denilmektedir ki: "Ebû Leheb ve karısı Avrâ ile ilgili olarak Tebbet Sûresi nazil olduğu zaman, Ebû Leheb'in karısı büyük bir öfkeyle geliyordu. Bunun farkına veren Ebû Bekir: "Ey Allah'ın Resulü, ondan saklansanız! Zira bilirsiniz ki o çok - ağır konuşur" demiş... Peygamber Efendimiz de: "Onunla benim arama perde çekilir ve o beni asla göremez" karşılığını vermiştir. O hışımla gelmiş ve: "Ey Ebû Bekir, arkadaşın bizi hicvetmiş" demiş. Ebû Bekir de: "Arkadaşım şiir söylemez ve söylememiştir" demiş. Avrâ da bunu doğru kabul etmiş ve geri dönmüş... Ebû Bekir Peygamberimiz'e hitaben de: "Yâ Resûlallah, o sizi görmedi" demiş. Efendimiz de: "O buradan gidinceye kadar bir melek, beni ondan kanadıyla gizledi" buyurmuştur. 216[30]

216[30] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/228-229.

Allah'ın Peygamberimizi Mahzum'lu Kafirlerden Koruyuşu

Beyhaki, Süddî es-Sağîr tarikiyle Kelbî'den, o Ebû Salih'ten, o da îbn-i Abbas'tan rivayet eder. 217[31]Şöyle ki: "Cenab-ı Hakk'ın: "Önlerinden bir sed, arkalarından bir sed çektik de onları kapattık, artık onlar görmezler" mealindeki âyet-i celîlesiyle bize bildirmek istediği kimseler, Kureyş kâfirleridir. Ayette: "...Onları kapattık, artık onlar görmezler" yâni gözlerini perdeledik, artık onlar Peygamber'i görmezler, manası murâd edilmiş, görmeyince de O'na eziyet edemeyecekleri bildirilmiştir. Bu âyetin iniş sebebiyle ilgili olay şöyle olmuştur:

Mahzûm kabilesinden bazı kimseler ki bunlar: Velîd bin Mugîre, Ebû Cehl, Züheyr İbnü Ebû Ümeyye, Abdullah bin Ümeyye ve Esved bin Abdü'1-Esed idiler. Bunlar Peygamberimiz'i öldürmek için kendi aralarında anlaştılar... Peygamber (s.a.v.) Efendimiz'in kalkıp namaza durduğu zaman O'nun okuduğunu duydular. O'nu öldürmesi için aralarından Velîd bin Muğîre'yi yolladılar. Velîd Peygamberimiz'in namaz kıldığı yere geldi. O'nun sesini işitiyor, fakat kendisini göremiyordu. Dönüp öbürlerinin yanma gitti, durumu onlara anlattı. Onlar da hep beraber oraya geldiler. Peygamberimiz'in sesini işitiyor fakat kendisini göremiyorlardı. Tam sese yaklaştıkları zaman, sesin arka tarafdan geldiğini işitiyorlar ve o tarafa gidiyorlardı. Sese yaklaştıklarında yine sesin arka taraflarından geldiğini işitiyor tekrar o tarafa gidiyorlardı. Böyle birkaç defa gidip geldiler, bir türlü sesin sahibini göremediler. Göremiyeceklerini anlayınca da çekip gittiler. İşte yukarıdaki âyet-i celîle de bu sebeple nazil oldu..,"

Beyhakî: "Bu rivayeti te'yîd- eden bir rivayet, îkrime'den nakledilmiştir" der. Derim ki, Beyhakî1 nin bu sözüyle söylemek istediği rivayet, îbn-i Cerîr'in Tefsirinde İkrime'den sevkettiği rivayettir. Bu rivayette denilmiştir ki:

Ebû Cehil büyük bir öfkeyle: "Eğer Muhammed'i görürsem, yemin ediyorum ki O'na şöyle şöyle yapacağım!" diye haykırdı. İşte bunun

---

217[31] Süddî'nin bu rivayet tariki, son derece zayıf olduğu itimâda şayan değildir

üzerine Yâsîn Süresindeki ilgili âyetler nazil oldu, tâ; "Onlar artık görmezler" mealindeki âyete kadar... Ebû Cehl'in yanındaki adamlar; "işte Muhammed" diyerek Peygamber Efendimiz'i gösteriyorlar, Ebû Cehl de: "Hani nerde, hani nerde?" diyordu ve O'nu bir türlü göremiyordu..." 218[32]

Ebû Nuaym Mu'temir bin Süleyman el-Teymî'den 219[33]rivayet eder. O da babasından naklen der ki: "Mahzûm kabilesinden biri, eline bir taş alarak Peygamber Efendimiz'in üzerine yürüdü. Peygamberimizin yanma geldiği zaman kendisinin namaz kılmakta olduğunu gördü ve elindeki taşıyla O'na vurmak istedi. Elini kaldırıp tam vuracağı sırada eli tutulup kaldı. Bir türlü taşı fırlatamıyordu. Dönüp arkadaşlarının yanına gitti. Arkadaşları kendisine: "Sen ondan korktun" dediler. O da: "Hayır, korktuğumdan değil; baksanıza elim kurudu, taş elimde kaldı" diye karşılık verdi. Onlar da bu durum karşısında hayret ettiler ve taş üzerinde kuruyan parmaklarını açarak taşı yere düşürdüler. "Bu doğrusu şaşılacak bir şey ve senin hakkında Allah tarafından irâde edilmiş bir husus" demekten kendilerini alamadılar." 220[34]

Peygamberimizin Nadr Bin El-Haris'in Suikasdından Korunması

Vâkıdî ve Ebû Nuaym Urue bin Zübeyr'den naklediyor. O şöyle diyor:

218[32] ibn-i Kesir tefsirinde; bunun manevî körlüğe de şâmil olduğuna dair bilgi vardır.

219[33] Zehebî el-Mîzân'da: "Mu'temir bin Süleyman el-Teymî el-Basrî, büyük hadîs âlimlerinden biri olup sikadır. Yani güvenilir ve ıtimad edilir bir râvidir. İbn-i Harrâş kendisi için: "Sazan hatâ eder, eğer ezberinden rivayet ediyorsa. Fakat yazdığı noktalardan rivayet ettiği zaman gerçekten sikadır" demiştir. Ben derim ki: O, her iki halde de sikadır. İbn-i Dıhye ise, İbni Maîn'in onun hakkında "hüccet değildir" dediğini nakleder" şeklinde bilgi vermektedir. Adı geçen ravinin durumu, aslında ne olursa olsun, şu rivayetin garabeti ortadadır ve bu, sadece ondan rivayet edilmektedir

220[34] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/229-230.

"Nadr bin Haris Peygamber Efendimiz'e zaman zaman eziyet eder, taarruzda bulunurdu. Birgün Peygamberimiz öğle vakti yaklaşırken haceti için Seniyyetü'l-Hacûn tarafına gitti. Adetleri veçhile oldukça uzağa gitti. Bunu gören Nadr: "Böyle bir fırsat ebediyen bir daha elime geçmez, pusuya yatıp ansızın onu öldürmeliyim!" diyerek gidip pusuya yattı... Sonra ansızın müthiş bir korkuya kapılarak geri döndü. Dönüş sırasında Ebû Cehl kendisine "Nereden geldiğini?" sordu. Nadir şu karşılığı verdi: "Muhammed'in peşinden gitmiştim. O'nun yalnız olduğunu görerek hesabım görmek istemiştim. Bu maksatla gidip pusuya yattım, fakat simsiyah ve korkunç yılanların dişlerini birbirine çarparak ağızlarını açmış bir vaziyette bana hücum ettiklerini gördüm, müthiş korktum ve süratle evime dönüyordum!" Ebû Cehl de kendisine: "Bu, O'nun sihirlerinden birisidir" karşılığım verdi." 221[35]

Peygamberimizin Hakem'in Suikasdından Korunması

Taberânî, îbn-i Münde ve Ebû Nuaym, Kays bin Hubra tarikiyle Hakem'in kızından şöyle nakleder: "Bana atam dedi ki: Kızım ben sana, nıüslüman olmazdan önce bizzat kendimizin yaşadığı ve gözlerimizin gördüğü bir olay nakledeyim: Bir Resûlüllah'ı yakalayıp öldürmek üzere anlaşmıştık. O'na yaklaştığımız zaman Öyle büyük bir gürültü duyduk ki, Tihame'de parçalanmıyan hiç bir dağ kalmadığını zannettik ve müthiş korktuk... Bulunduğumuz yerde baygın yere düştük... Bu sırada Resülüllah namazını kılıp bitirmiş ve evine dönmüştür... Sonra biz, bir başka günün gecesinde Resûlüllah'ı öldürmek üzere kendi aramızda sözleşmiştik. Bu seferinde de Safa ve Merve tepelerinin üstüste gelerek aramıza girip, O'nu koruduğunu gördük... Vallahi bu seferinde dahi O'na kâ"rşı bir şey yapamadık... Nihayet Allah bizim hakkımızda hidâyet murâd etti ve bize müslüman olmamız için izrı>' verdi. Bizler de

---

221[35] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/230-231.

müslüman olduk..." 222[36]

Peygamberimizin Rükane İle Güreşinde Görülen Harikuladelik

Beyhakî îbn-i îshak tarikiyle rivayet eder. O diyor ki: "Babam İshâk bin Yesâr'ın bana anlattığına göre, Hicaz'ın meşhur pehlivanı Rükâne bin Abdü Yezîd'e hitaben Peygamberimiz demiş ki: "Ey Rükâne, İslâm'ı kabul eyle!" Rükâne karşılığında: "Eğer senin söylediğinin hak olduğunu bilmiş olsam, kabul ederim!" demiş. Peygamberimiz de." "Eğer ikimiz güreş tutar ve ben seni bu kadar güçlü olmana rağmen yıkarsam, İslâm'ın hak olduğunu kabul eder misin?" demiş. Rükâne de bu teklifi kabul edip güreşe tutuşmuşlar. Peygamber Efendimiz onu bir hamlede alıp yere indirmiş. Neye uğradığını bilemeyen Rükâne: "Yâ Muhammed, güreşi tekrarlayalım" demiş ve tekrarlamışlar. Bu seferinde de Peygamberimiz onu alıp yere indirmiş... Sonra yerden kalkan Rükâne: "Ben bugüne kadar böyle bir sihir görmedim" diyerek oradan ayrılmış... Bu güreşi anlatırken Rükâne şöyle dermiş: "Vallahi ben, O'nun tarafından yere indirildiğim zaman, kendimde hiç bir şey yapmağa güç

bulamadım!223[37]"

Yine Beyhakî'nin Rükâne'den rivayetinde şöyle denilmiştir: "Ben ve Hz. Peygamber koyun güderdik... Birğün bana Peygamber dedi ki: "Ey Rükâne, benimle güreş tutmayı kabul eder misin?" Ben: "Nesine?" diye sordum. O da: "Bir koyuna" dedi. Ben de kabul ettim ve güreşe tutuştuk. Fakat o beni yıkarak koyunu kazandı ve bana ikinci defa güreşip güreşmeyeceğimi sordu, ben de kabul ettim. Bu seferinde de beni yenerek bir koyun da kazandı. Üçüncü defa güreşmeyi teklif etti ki, ben bunu da kabul ettimse de neticede yine yenildim ve bir koyun daha kaybettim... Gayet üzüntülü ve düşünceli olarak oturuyordum. Bana

---

222[36] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/231.

223[37] Peygamberımiz'e en az otuz kişinin kuvveti verilmiş olduğuna dâir hadîs, bundan önce geçmişti

niçin bu kadar üzüldüğümü sordu, ben de kendisine: "Hem güreşte yenildim, hem de babama döndüğümde üç koyunun hesabını vereceğim!" dedim. Hz. Peygamber ki peygamberliğinin ilk günleri idi, bana dedi ki: "Peki dördüncü defa güreşmek ister misin?" Ben: "Hayır" dedim. Peygamber: "Babana koyunlann hesabını vermene gerek yoktur, zira koyunlar senindir" diyerek üzüntümü azalttı... Çok geçmeden de îslâm Dâvası'nı aşikâre eyledi. Ben de kendisine giderek müslüman oldum. Kendisiyle güreş tuttuğumuz gün, kendi kuvvetiyle değil, kendisine verilen mucizevî bir kuvvetle güreştiğini anlamıştım... Allah'ın bana hidâyet vermesine bunun sebeb olduğu kanâatini taşıyorum." 224[38]

Osman Bin Affan'ın Müslüman Oluşu Hakkında Vukua Gelen Fevkaladelik

îbn-i Asâkır'in tahricine göre Osman binAffân (r.a.): "Ben câhiliye zamanında kadına düşkün biriydim... Bir gün ben, Kabe yakınında Kureyş'le birlikte oturuyordum. Birisi gelip: "Muhammed, kızı Rukiyye'yi amcası Ebû Leheb'in oğlu Utbe ile nikahladı" diye bir haber getirdi. Ben bu habere üzüldüm, zira Rukiyye çok güzeldi ve ben Utbe'den evvel davranıp onunla evlenmek isterdim. Bu fırsatı kaçırdım. Az sonra evime döndüm. Evde halam oturuyormuş. Kendisi zaman zaman kehânette bulunurdu... Beni görünce şöyle konuşmaya başladı: "Müjde ey Osman! Üç sene yaşıyacak, sonra üç sene daha, sonra bir üç sene daha, ayrıca ilâveten bir sene daha... Yâni on sene daha yaşadıktan sonra sana büyük bir hayır ulaşacak... Temiz ve güzel bir bakire ile evleneceksin, sen de o güne kadar evlenmemiş olacaksın ve aldığın kızın soyu ve şerefi çok büyük olacak..." Ben onun bu sözlerine çok şaştım... Dedim ki: "Ey hala, sen neler söylüyorsun?" Dedi ki: "Ey esman, güzel yüz senin, tatlı söz senin, O bir peygamberdir ve peygamberliğini isbât eden mucizesi vardır. O'nu hak peygamber olarak Deyyân olan Allah

224[38] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/231-232.

gönderilmiştir. 'O'na tenzil ve furkân gelmiştir; hiç durma O'na uy! Sakın putlar seni mahvetmesin!" Dedim ki: "Ey hala, sen şu anda hiç söz konusu olmayan bin şeyden bahsediyorsun. Bunu açıklar mısın?" O da dedi ki: "Muhammed bin Abdullah, Allah'ın Resulüdür, kendisine kitap indirilmiştir, O insanları Allah'a çağırır. Sabah aydınlığı gibi bir aydınlık. Tam manası ile kurtuluş yolu olan bir din! Başarılı ve kahraman, muzaffer bir kumandan! Çağırıp bağırmanın yok bir faydası... Kılıç onun elinde, söz onun, kuvvetli olan O..."

Onun bu sözleri gerçekten içime işlemişti. Ben bâzan Ebû Bekir'in meclisine katılır, onları dinlerdim. Kalktım onun yanına gittim. Duyduklarımı kendisine anlattım. O da bana: "Ey Osman, sen akıllı ve tedbirli bir adamsın, hak olanla bâtıl olanı birbirinden ayırdedebilecek durumdasın... Bizim şu kavmimizin tapındığı putlar nedir ki? Konuşmaz, görmez, fayda ve zarar da vermez; taş parçalarından ibaret değil midir?" Ben kendisine: "Yemin ederim ki doğru söylüyorsun" diye karşılık verdim. Ebû Bekir tekrar: "Vallahi halan sana doğru söylemiş, İşte Allah'ın Resulü Muhammed bin Abdullah, gerçekten Allah O'nu elçi olarak göndermiş bulunuyor. Bizzat kendisine gidip O'ndan dinlemeye ne dersin?" dedi. Ben de: "Giderim" dedim ve gittim... Peygamber bana dedi* ki: "Ey Osman, Allah sizleri cennetine çağırıyor, bu daveti kabul etmelisin! Bilesin ki ben Allah'ın sana diğer kullarına gönderdiği elçisiyim." Ben, O'nun bana olan bu davetini kabul etmemezlik edemedim, derhal orada müslüman oldum... Sonra aradan bir zaman geçmemişti ki ben Peygamber'in kızı Rukiyye ile evlendim...

Dillerde söylenen şu idi: "En güzel evlilik, Rukiyye'nin Osman ile evliliğidir." 225[39]

225[39] Hz. Osman, cahiliye devrinde de son derece hayalı, ağırbaşlı idi. Kendiliğinden içkiyi yasaklamıştı. Osman'ın Rukİye ile evlenmesi, Utbe'nin onu boşamasından sonra olmuştur. Rukiye, Medine'ye hicretten iki sene kadar sonra vefat etti. Resûlüllah'ın Bedr'e çıktığı sırada ağır hasta idi, Osman da onun başında idi, bu sebeple Bedr'e katılamamıştı. Sonra Osman, Peygamberimizin Uteybe'den boşanan kızı Ümmü Gülsüm ile evlendi. Bundan dolayı kendisine Zİ'n-Nûreyn (iki nûr sahibi) denildi

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/232-233.

Ömer Bin El-Hattab’ın Müslümanlığı Kabul Edişindeki Fevkaladelik

îbn-i Sa'd, Ebû Yâlâ, Hâkim ve Beyhakî'nin Enes'ten tesbitlerine göre, o şöyle demiştir: "Ömer bir gün kılıcını kuşanarak yola çıkmış gidiyordu... Zühre Oğullarından bir adam kendisine rastlayıp: "Nereye yöneldin, yâ Ömer?" diye sormuş. Ömer: "Muhammed'i öldürmeye gidiyorum!" demiş. Adamcağız: Hâşim ve Zühre Oğullarının elinden nasıl kurtulacaksın yâ Ömer?" demiş... Ömer: "Her halde sen de müslüman olmuşsun!" demiş. Adamcağız: "Daha fazla şaşıracağın bir şey söyleyeyim mi? Kızkardeşin ve enişten bile müslüman olmuş durumdalar" diye karşıiık vermiş. Ömer büyük bir öftkeyle eniştesinin evine gider ve kapıyı çalar... Onun gelişini hisseden Hâbbab hemen saklanır. İçeri giren Ömer: "Birşeyler mırıldanıyordunuz, neydi okuduğunuz?" der. Onlar ise o sırada Tahâ Sûresini okuyorlarmış... Fakat Ömer'den çekindikleri için on"a verdikleri cevapta: "Hiç öyle aramızda konuşuyorduk" demişler. Ömer: "Hayır, siz birşey okuyordu-nuz, siz müslüman olmuşsunuz!" diyerek bağırmış. Eniştesi kendisine: "Ey Ömer, eğer hak senin dîninin dışındaki bir dinde ise, buna ne dersin?" diye karşılık vermiş. Bunun üzerine Ömer, eniştesinin üzerine yürümüş ve onu yere serip ezmeye başlamış. Kızkardeşi gelip Ömer'i iterek kocasını onun altından kurtarmak istemiş. Ömer kardeşinin yüzüne bir yumruk vurarak yüzünü kanlar içinde bırakmış ve: "Okuduğunuz şeyi bana vereceksiniz ve ben ne okuduğunuza bakacağım!" diye ısrar etmiş... Kardeşi kendisine: "Sen pissin, gusül yapmazsın; bizim okuduğumuza ise temiz olmayanlar dokunamaz; kalk yıkan da okuduğumuz şeyi sana verelim" karşılığını vermiş... Ömer de kalkıp yıkanmış ve onların okuduğu şeyi eline alarak okumaya başlamış. Tâhâ Sûresini tâ:

"Gerçekten ben evet Allah'ım; Ben'den başka hiçbir tanrı yoktur! O halde yalnız Bana kulluk et, Beni anmak için namaz kıl!" 226[40]âyetine

---

226[40] Tâhâ suresi, 14

kadar okumuş. Derin bir düşünceye dalan Ömer: "Muhamme-din bulunduğu yere beni kılavuzlayın, O'nu görmek istiyorum" demiş. Saklandığı yerde Ömer'in bu sözünü duyan Habbâb saklandığı yerden çıkmış ve: "Ey Ömer, sana müjde ederim! Sevgili Peygamberimiz Perşembe gecesi şu duayı yapıyordu: "Allah'ım, yâ Hattâb'm oğlu Ömer ile, yahut Hişâm'm oğlu Amr ile İslâm'ı azız kıl." O'nun bu duasının senin hakkında kabul olduğunu umuyorum!" diyerek kendisini müjdelemiş ve İslâm'a teşvik eylemiştir. Doğruca Peygamberimiz'in bulunduğu yere giden ve O'nunla konuşan Ömer, Peygamberimiz'in huzurunda müslüman olmuştur."

îmam-ı Ahmed Hz. Ömer'den nakleder. O demiştir ki: "Birgün ben dışarı çıkmış Resûlüllah'ın önüne geçmeye çalışmıştım. Hâlâ müslüman olmamıştım... Baktım Resûlüllah beni geçmiş ve benden evvel Mescid'e varmış... Ben O'nun arkasında idim. Kendisi Hakka Sûresini okumaya başladı. Ben onun okuduğunu dinliyor, Kur'ân'ın fesahat ve belâğatine hayran oluyordum. Diyordum ki: "Bu ne kadar güzel bir şiirdir! Nitekim Kureyş de böyle söylemektedir..." Derken Resûlüllah: "Gerçekten o şerefli bir elçinin sözüdür, bir şâirin sözü değildir, ne kadar az inanı-yorsunuz!" mealindeki âyeti okudu. Ben de: "Öyleyse o bir kahindir"

dedim. Peygamber: "O bir kahin sözü de değildir! Ne kadar az düşünüyorsunuz. O âlemlerin Rabbi Allah'ın indinden indirilmedir" âyetini okudu ve sûrenin sonuna kadar devam etti. O gün îslâm sevgisi, bütün kalbimi istilâ etmişti."

îbn-i Sa'd, Ahmed, sahihtir kaydiyle Tirmizî, îbn-i Hibbân ve Beyhakl îbn-i Ömer'den rivayet ediyorlar. O demiştir ki: "Resûlüllah Efendimiz dua buyurup: "Allah'ım, şu iki adamdam hangisi sana daha sevimli ise, onlardan biri ile İslâm'ı azız eyle! Ebû Cehiî bin Hişam ile Ömer bin el-Hattâb'dan birine müslümanlık nasib et" diye Cenâb-ı Hakk'a yalvarmıştı."

Bu mealdeki bir hadisi Beyhakî, Enes'ten de rivayet etmektedir, tbn-i Mâce ile Hâkimin Aişe'den olan rivayetinde ise, Resûlüllah Efendimiz'in bu duasında sâdece Ömer'in adının geçtiği kaydedilmiştir. Ayrıca Hâkim'in Enes'ten dahi bir rivayeti olup bu rivayette de sâdece Ömer'in adı geçmektedir.

Taberâni' ve Hâkim îbn-i Mes'ûd'dan şöyle rivayet ederler: "Gerçekten Peygamber (s.a.v.): "Allah'ım, Ömer'e hidâyet vererek islâmı azız-kıl yahut Ebû Cehl'e hidayet vererek müslümanlığı te'yîd eyle" diyerek dua etmiş; O'nun bu duası Ömer hakkında kabul edilmiştir. Ömer müslüman olmuş ve islâm mülkünü Allah'ın lütfettiği bu hidayet üzerine bina kılmıştır.227[41]

(Buharî'nin rivayetine göre îbn-i Mes'ûd: "Biz Ömer'in müslüman olduğu günden itibaren hep izzetli ve kuvvetli idik" demiştir. Diğer bir rivayete göre de: "Ömer'in müslüman olmasından önce biz, Kabe'de namaz kılamazdık" demiştir.)

Hâkim Huayfe'den şöyle rivayet etmiştir: "Ömer'in zamanında müslümanlık,-devamlı ilerliyen bir adam gibi hep terakki ve teali eylemişti! Ömer'in şehîd edilmesinden sonra ise, hep gerilemiştir."

îbn-i Sa'd Suheyb bin Sinan'dan şöyle nakletmektedir: "Ömer müslüman olunca müslümanlık aşikâre oldu... Açıkça îslâm'a davet devresine girildi. Kabe'nin etrafında halka olup oturduk, Kabe'yi tavaf eyledik, bize kötü sözler sarfedenlere karşı bir nevi intikam aldık..."

Yine îbn-i Sa'd'ın Saîd bin el-Müseyyib'ten bir rivayeti de şöyle: "Ömer müslüman olduğu zaman, kırk birinci olarak İslâm'ı kabul etmiş oldu... On aded de kadın müslüman vardı. Hepsinin sayısı elli bir idi. Ömer'in îslâm'ı kabul etmesi ile müslümanlık açığa çıktı."

Hâkim ve îbn-i Mâce'nin îbn:i Abbas'tan rivayetlerinde ise: "Ömer

---

227[41] Gerçekten îbn-i Mes'ûd doğru söylemektedir. Zira nice imparatorluklara, iran'ın Osmanlı'nın, Mısır'ın kurduğu geniş İslâm Devletleri'ne şâmil bulunan Büyük İslâm Devleti'ni te'sis eden, Hattâb'ın oğlu Ömer olmuştur. Allah ondan razı olsun... Kendisinden sonra İslâmî fetihlerin devam ederek, bu genişlik ve büyüklükteki İslâm Devleti'ne erildiği tarihten itibaren bilinen bir keyfiyettir... Gerçekten Ömer'in müslüman olmasından itibaren müslümanlık aziz olmuş, şirkin temelleri yıkılmıştır. Bunun içindir ki müşrikler Ömer'i öldürmek istemişlerdi. Bu hususta, Peygamber Efendimiz'in güzel bir rüyasını anlatan sahih bir hadis var... Şöyle ki: Peygamberimiz kendisini bir kuyunun başında görmüş, elindeki kova ile kuyudan dilediği kadar su çekmiş.-.. Sonra kovayı Ebû Bekir'e vermiş. O, bir veya iki kova çekmiş, fazla çekememiş... O da kovayı Ömer'e vermiş... Ömer, bu kuyudan o kadar çok su çekmiş ki, kimselerin çekemiyeceği kadar... Bu husuta hiçbir kahramanın kendisiyle yarışamayacağı kadar... Allah ondan ve ashabından razı olsun!.

müslüman olunca, Cebrâîl gelip: "Ömer'in İslâm'ı kabul etmesine bütün gök ehli sevindiler, ey Allah'ın Resulü!" diyerek müjde getirdi" denilmiştir."228[42]

Dımad'ın Müslüman Oluşundaki Fevkaladelik

Ahmed, Müslim ve Beyhakî'nin îbn-i Abbas'tan rivayeti: îbn-i Abbas diyor ki: "Bir gün Ezd kabilebinden olan Dımâd Mekke'ye gelmiş, Kureyş'le konuşmuş... Kendisi yel ve benzeri hastalıkları tedaviye çalışırmış... Kureyş'ten bâzı akılsızlar ona: "Muhammed delirdi" demişler. Dımâd da Peygamberimiz'e acıyarak: "Gidip şu adamcağızı tedavi edeyim umulur ki Allah ona benim elimle şifa verir" diye Peygamberimizin yanına gelmiş... Demiş ki: "Ey Muhammed, ben, bâzı hastalıkları okuyup tedavi etmeğe çalışırım. Allah da dilediği kuluna, benim elimle şifa verir... İstersen, seni de tedavi etmeğe çalışırım!" Onun bu sözlerine karşılık olacak Peygamber Efendimiz de buyurmuş ki:

"Olanca hamd ü sena gerçekten Allah içindir! Biz yalnız O'na hamdeder, yalnız O'ndan .yardım dileriz... O'na hakkiyle inanır, hakkiyle tevekkül ederiz... Nefislerimizin şerrinden ve yaptıklarımızın kötülüklerinden de yine O'na sığınırız... Bir kimse ki Allah ona hidâyet vermiştir; hiçbir kimse onu bu hidâyetten saptıramaz. Bir kimse ki Allah onu saptırmıştır, kimseler ona hidâyet veremez... Ben, bütün varlığımla şehadet ederim ki: Allah'tan başka hiçbir ilâh yoktur! Yine şehadet ederim ki: Muhammed de, gerçekten O'nun kuludur ve Resulüdür!"

Dımâd, bu muhteşem îmân ve tevhtd cümlelerini duyunca hayran olmuş ve demiştir ki: "Ey Muhammed, bu emsalsiz güzellikteki sözleri bana tekrar eder misin?" Peygamber Efendimiz de kendisine bu cümleleri tekrar buyurmuşlar. Bunun üzerine Dımâd: "Ey Muhammed, ben kâhinlerin sözlerini de işittim, sihirbazların, şâirlerin kelamlarını da dinledim. Fakat bunlar kadar güzel sözleri, şimdiye kadar hiç duymuş

228[42] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/233-236.

değilim! Bu cümleler, gerçekten ilim ve hikmet deryasının tâ merkezine ulaşmıştır. Ey Allah'ın elçisi, elini bana uzat da müslümanlı-ğı kabul etmek üzere sana biat edeyim!" demekten kendisini' alamamıştır. Resûlüllah Efendimiz da ona mübarek elini uzatmış, o da müslüman olmak üzere Resûlüllah'a bîatta bulunmuştur." 229[43]

Amr Bîn Abdttl-Kays'ın Müslüman Oluşundaki Fevkaledelikler

İbn-i Şahin Hüseyin bin Muhammed tarikiyle şöyle bir rivayet sevketmiştir: "Bize, Abdü'1-Kays kafilesinin içinde bulunan bâzı kimseler anlattı: aynı kabileden olan Eşec adındaki kişinin, kendisiyle samimiyet kurduğu bir râhib vardı. O bunu, yolculuk esnasında tanımıştı. Râhib, Lübnan'ın bir kasabası olan Dârin'de otururdu. Eşec, her sene gittiği ticaret seferinde mutlaka onunla konuşur, ondan bir şeyler öğrenmeğe çalışırdı. Bir seferinde bu râhib Eşec'e demiş ki: "Yakında Mekke'de bir peygamber çıkacaktır. Bu peygamber, hediye olan maldan yer, sadaka olandan yemez. İki omuzu arasında bir işaret bulunur. Getirdiği din, diğer dinlerin üzerine çıkacaktır." Sonra râhib vefat etmiş. Eşec de, kızkardeşinin oğlu olan Amr İbn-i Abdü'l-Kays'ı Mekke'ye göndermiş. Amr, Mekke'ye geldiği zaman hicret yılı imiş. Yine de Mekke'de peygamberle karşılaşıp görüşmüş. Söylenen alametlerin doğruluğunu görünce müslüman olmuş. Peygamber (s.a.v.) kendisine Fatiha Sûresini ve Alalf Sûresini öğretmiş. Ayrıca kendisine: "Kabilene vardığın zaman dayını da İslâm'a davet et! O da Allah'ın bu hak dinini

---

229[43] Sahih hadisle sabit olmuştur ki peygamberimiz gerek Cuma hutbelerinde. gerekse diğer hutbelerinde söze bu mübarek ve muazzam tevhîd cümleleri ile başlarmış... Bu cümleler, büyük ve sevgili Peygamberimiz'in en vecîz sözlerindendir... Bunun içindir ki, Dımad gibi bedevileri hayretler içinde bırakıp islâm hidayetine erdirmiş, ilmin ve hikmetin tâ merkeziyle temasa geçirmiştir. (Bu ve benzeri muhteşem tevhîd cümlelerinin İslâm'daki yerinin ne kadar büyük ve mühim olduğunu, bunların fazilet ve ulviyetini mütâlâ etmek için, "İslam Hidayeti ve Kelime-i Tevhid" adlı eseri tavsiye edebiliriz... Sönmez Neşriyat, İst. 1969) (M.)

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/236.

kabul etsin" buyurmuştur

Amr, Mekke'den kabilesine müslüman olarak ve bazı Kur'an Sûrelerini öğrenmiş bulunarak, hem de islâm'ın bir dâvetcisi olarak dönmüştür. Kabilesine vardığı zaman, dayısı el-Eşec'i de İslama çağırmış ve bu husustaki peygamberin sözünü kendisine haber vermiştir. El-Eşec de derhal müslüman olmuştur. Fakat duruma göre davranarak müslümanlığını bir müddet gizlemiştir. Sonra yanında onaltı arkadaşıyla birlikte Medine'ye gelmiştir. Bu sırada, henüz onlar gelmeden arkadaşlarının yanına çıkmış olan Hz. Peygamber; "Ashabım, bu gecenin sabahında bir kafile gelecek, şu doğu tarafından. Bunlar müslüman olmaları için hiçbir zorlama görmeksizin, kendi iradeleriyle müslüman olacaklar" buyurmuş; onlar da öylece gelip müslüman olmuşlardır."

(Bunların Mekke'ye gelişinin Mekke'nin fethi yılına rasladığını rivayet edenler varsa da, doğru ve sahih olanı; hicretin dokuzuncu yılında, Resûlullah'm Tebük Gazvesinden dönüşü sırasında geldikleridir.)230[44]

Devs'li Tufeyl Bin Amr'in Müslüman Oluşunda Görülen Mucizeler.

Buhari, Ebû Hüreyre'den nakleder. O demiştir ki: "Devs'li Tufeyl bin Amr, Peygamber Efendimiz'e gelip: "Ey Allah'ın Resulü, şu bizim Devs kabilesinin insanları; Allah'a isyan ediyorlar, islâm'ı red ediyorlar! Onlar hakkında beddua et" demiştir. Sevgili ve büyük Peygamberimiz de hemen kıbleye dönüp: "Ey Allah'ım, Devs kabilesinin insanlarına hidayet ver, onlara iyilik ve ihsanda bulun" diyerek onlar hakkında hayır duada bulunmuştur."

Beyhaki îbn-i îshak'tan rivayet ediyor: "Devs'li Tufeyl bin Amr kendisi anlatır: Ben Mekke'ye geldiğim zaman Resûlullah henüz oradan hicret etmiş değildi. Benim akıllı, şâir ve şerefli bir adam oluşuma bakarak

---

230[44] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/237.

Kureyş büyükleri etrafımda toplanıp: "Ey Amr, ülkemize hoş geldin, safa getirdin! Bilesin ki Muhammed aramızda yepyeni bir dava ile ortaya çıktı. Birliğimizi bozup işimizi darmadağan eyledi. Onun sözü tıpkı sihir gibi insanları büyülüyor, kişi ile babasının, kişi ile kardeşinin, kişi ile karısının arasım açıyor. Sakın Muhammed seni de büyülemesin! Sonra senin sebebinle kavminin araşma ayrılık gayrılık sokar! Ondan çok sakınmalısın, yâni onu hiç dinlememelisin" diye beni ondan sakındırmaya çalıştılar. O kadar İsrar ettiler ki, ben de vallahi onu hiç dinlememeye kesin olarak karar verdim, ondan hiçbir şey duymamak için kulaklarımı da pamukla tıkadım. Sabahleyin herkes gibi Mescid'e gittim, bir de ne göreyim, Peygamber (s.a.v.) Mescidi gelmiş, el bağlayıp namaza durmuş, ibâdetini yapmaktadır. Ben her ne kadar O'nu dinlememeğe azmetmişsem de, Allah bana ondan bazı şeyleri duymamı taktir etmiş. Baktım çok güzel şeyler okuyor. Kendi kendime dedim ki: "Sen akıllı, şâir ve edip bir kimsesin! Mücerret bir insanın kelâmını duymuş olmaktan böyle korkmanın bir mânası yoktur. Dinleyip anlarsın, gerçekten güzelse kabul edersin, değilse red edersin." Peygamber orada ibâdetini tamamlayıncaya kadar oturup bekledim. O, oradan ayrılıp evine döndüğü zaman, ben de peşinden gittim, kendisine dedim ki: "Ey Muhammed, senin kavmin senin hakkında bana böyle böyle söylediler. Fakat buna rağmen ben seni dinledim. Gerçekten senin dâvan nedir? Getirdiğin bu yepyeni din nedir? O da bana müslünıanlığı arz etti, Kur'andan bazı ayetler okudu. Allah'a yemin ederim ki, O'nun bana söyledikleri've okudukları, o kadar güzel şeylerdi ki; ben onların bir benzerini görmüş veya işitmiş değilim! Bunlar, son derece güzel, son derece adaletli ve gerçek olan şeylerdir. Ben de hemen oracıkta müslüm anlığı kabul ettim ve dedim ki:

"Ey Allah'ın Resulü, ben kavmim içinde kendisine itibar ve itaat edilen bir adamım. Şimdi ben onlara müslüman olarak döneceğim ve kendilerini islâma çağıracağım. Allah'a benim hakkımda dua ediver de,

Allah bana fevkaladeliği olan bir alâmet ihsan buyursun!" Benim bu ricamı kabul eden Peygamberimiz: "Allah'ım, ona bir alâmet ihsan eyle!" diye dua etti. Ben de yola çıktım. Seniyye-i Kedâ'ya vardığım zaman iki gözümün arasından kandil gibi bir nûr çıkmaya başladı. Bunun kötüye yorul ab ileceğinden endişe ederek: "Allah'ım, bu alâmeti yüzümden başka bir yere nakleyle!" diye dua edip Allah'a sığındım. Bir de ne

göreyim, kandil gibi bir nûr, başımdan ışık saçmaktadır. Kavmime vardığımda onları İslama davet ettim. Fakat onlar bunu geciktirdiler. Ben de Resûlullah'a gidip durumdan şikayetçi oldum ve kavmimin aleyhine dua etmesini rica ettim. Fakat Hz. Peygamber onların aleyhine değil, lehine dua etti ve şöyle buyurdu: "Ey Allah'ım! Şu Devs kabilesinin insanlarına hidayet ver!" Sonra bana dönüp şu tenbihde bulundu: "Ey Amr, haydi kavmine git, onları İslama davet eyle! Sakın kendilerine katı davranma! Onlara gayet yumuşak ve anlayışlı olarak davran!" 231[45]

Sonra bana kavmime dönmemi emrettiler. Ben de kavmime döndüm. Resûlullah (s.a.v.) Efendimiz'in Medine'ye hicretlerine kadar, onları İslâm'a davete devam ettim. Bir müddet daha devam ettikten sonra, yanıma yetmiş-seksen kadar müslüman ev halkını alarak Resûlullah'a gittim. O sırada Resûlullah Efendimiz, Hayber Gavzesine gitmişti. Ben de kendisini burada ziyaret ettim."

Ebû'l-Ferec Isfehâni el-Eğâni adlı eserinde, senedi Abbas bin Hîşâm'a varan bir rivayet sevkeder. Bu rivayette denilmiştir ki: "Devs'li Tufeyl bin Amr Mekke'ye gittiği zaman Resûlullah orada peygamberliğini ilân etmiş, sonra da Medine'ye hicret buyurmuşlardı. Kureyş Amr'i Peygamberimiz'e göndermiş ve kendisine şu teklifi yapmıştı: "Ey «Amr, Medine'ye git, Muhammed'le konuş, O'nun durumunu gözden geçir, dâvasını iyice incele. Sonra gelip bize haber verirsin." Bunun üzerine Amr, Mekke'den ayrılıp Medine'ye gelmiş, Peygamberle görüşmüş. Peygamber kendisine İslâm'ı arz eylemiş, O da Peygamber'e demiş ki: "Ey Muhammed, ben akıllı ve şair bir adamım, şimdi sen benim söyliyeceklerimi dinle!" Amr, böyle söyleyip bazı şiirler okumuş. Peygamber Efendimiz de kendisine:

"Ey Amr, şimdi ben sana bazı şeyler okuyacağım, bunları dikkatle dinlemelisin" buyurup akabinde Eûzü Besmele çekerek: "De ki: "Allah

---

231[45] Allah yoluna davet edenlerin seyyidi ve yegâne mürşidi bulunan peygamber efendimiz'in dâved metodu işte böyledir... Allah'ın kullarına gayet yumuşak ve anlayışlı davranmak. Kolaylaştırıp güçleştirmemek, müjdeleyip sevindirmek, korkutup ürkütmemek... Nitekim Kur'ân-ı Kerîm de: "Rabb'in yoluna hikmetle, güzel öğütle ve mücâdelenin en güzeli ile" (Nahl Sûresi, 125) davet edilmesini âmir bulunmaktadır. Resûlüllah'ın Muâz'ı, Ebû Musa'yı Yemen'e gönderirken de, bu hususu önemle tavsiye ettikleri, ilim erbabınca bilinen gerçeklerdendir..

birdir, Allah sameddir" diye İhlâs Sûresinin âyetlerini baştan sona

kadar okumuş. Sonra Kul-eûzü sûrelerini okumuş. Sonra: "Ey Amr, işte duydun ve anladın, islâmı kabul et" buyurmuş. Amr da hemen orada müslümanhğı kabul etmiş."

Amr, müslüman olduktan sonra izin alarak kavmine dönmüş, yolda giderken karanlık bir gecede yağmura tutulmuş. Nereye gittiğini, nereye ayak bastığını göremiyormuş. Kılıcının kenarından kandil gibi bir ışık zuhur edip yolunu aydmlatıyormuş. Bu şekilde kavmine ulaştığı zaman, onun kılıcının ucundan çıkan ışığı tutup avuçlamak istemişler. Parmaklarının arasından da bu nurun fışkırmakta olduğunu görmüşler. Amr, babasını ve anasını îslâm'a davet etmiş, babası müslüman olmuş, fakat anası müslümanhğı kabul etmemiş. Sonra bütün kavmini İslama çağırmış, kavminden ilk müslüman olan da Ebû Hüreyre olmuştur. 232[46]

Tefsir sahibi îbn-i Cerir'in Îbnü'l-Kelbi'den bir rivayeti var. O şöyle demiştir: "Tufeyl bin Amr'm Zi'n-Nûr diye lakabı vardı. Ona bu lakabın verilmesinin sebebi şu idi: O, Resûlullah'a gidip müslüman olduğu zaman: "Ey Allah'ın Resulü, benim kavmimi îslâm'a davet ederken üzerimde bir alâmet olması lâzım. Bu hususta dua ediver de Allah bana bir alâmet ihsan eylesin" ricasında bulunmuştu. Resûlullah da: "Ey Allah'ım, ona bir nûr ihsan eyle!" diye dua ediverdi. Tufeyl kavmine giderken, iki gözünün arasından kandil gibi bir nûr hasıl oldu. Tufeyl bunun yanlış anlaşılmasından endişe ederek, Cenâb-ı Hakk'tan tebdilini istedi. Cenâb-ı Hak da onu, kılıcının ucunda kıldı. Tufeyl karanlık gecede yoluna devam ediyor, bu nur da kandil gibi önüne ışık veriyordu."233[47]

232[46] Amr'm Medine'ye gelişi h. 7. yılda olmuş, bu sırada peygamberimiz Hayber'de olduğundan oraya gitmiş, Hayber'den Medine'ye O'nunla birlikte dönmüştür. Anası Ümeyme ise, Peygamberimizin daveti ile musluman olmuştur. Ebû Hüreyre'yegelince: Ashabın hadisi en çok bilenlerinden idi. Hicretin 57 veya 59. yılında vefat etmiştir.

233[47] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/238-240.

Osman Bin Mazun'un Müslüman Oluşundaki Fevkaladelikler

Ahmed ve îbn-i Sa'd îbn-i Abbas'tan şöyle rivayet ederler: "Peygamber Efendimiz Mekke'deki evinin yanında oturuyordu. Osman bin Maz'un oradan geçerken, Peygamberimiz'e karşı yüzünü ekşiterek güya tehdid etmek İstediğini gösterdi. Peygamberimiz: "Osman, oturmak istemez misin?" dedi. Osman: "Evet" deyip oturdu. Konuşmaya başladılar. Bu sırada Resûlullah gözünü semaya dikip bakakaldı. Bir müddet böyle kaldıktan sonra gözünü sağ tarafa indirip baktı, sonra g baktığı noktaya geçip oturdu. Başını hareket ettirerek dikkatle dinlemeğe (o sırada gelen vahyi almaya) başladı. Osman da bu durumu iyice gözden geçiriyordu. Sonra Resûlullah, önceki gibi gözünü semaya dikip bir müddet öyle kaldı. Vahiy hali sona ermişti. Sonra Osman'a dönüp yaklaştı. Osman: "Ey Muhammed, hiç daha önce böyle bir şey yaptığını görmemiştim" dedi. Resûlullah: "Ey Osman, sen ne yaptığımı görmüş bulunuyorsun" buyurdu. Osman, gördüğü hali peygambere haber 'verdi. Peygamberimiz de: "Demek ki sen o hali anlamışsın" buyurdu. Osman: "Evet" dedi. Peygamberimiz de: "Ben o hali yaşarken, bana Cebrail gelmişti" buyurdu. Osman: "Cebrail sana n-e dedi?" diye' sordu. Peygamberimiz de: "Cebrail bana şu âyeti getirdi" buyurup nazil olan âyeti okudu: "Allah gerçekten adaleti, ihsanı, akrabaya iyiliği emreder; fuhuştan, münkerden ve hakka tecâvüzden de meneder! Öğüt alasınız diye size böylece öğüt verir!" 234[48]

Osman diyor ki: "îşte bu ayet nazil olduğu zaman, benim kalbim İslama ısındı ve ben Muhammed'i (s.a.v.) sever oldum." 235[49]

234[48] Nah! suresi, 90

235[49] İbn-i Kesir, tefsirinde bunu rivayet eder ve: "Bu rivayetin senedi iyidir, güzeldir ve muttasıldır" der. Ayrıca bunu İbnü Ebû Hâtim'in de kısaca Abdü'l-Hamid bin Behram'dan rivayet ettiğine dair bilgi verir.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/240-241.

Cinlerin Müslüman Olması Ve Bu Hususta Görülen Mucizeler

Yüce Allah buyuruyor ki:

"Bir zamanlar cinlerden bir gurubu, Kur'an dinlemek üzere sana yöneltmiştik. Ona geldiklerinde: "Susun dinleyin" dediler. Okuma bitirilince de uyarıcılar olarak kavimlerine döndüler." 236[50]

Yüce Allah buyuruyor ki:

"De ki: Bana vahyolundu ki, cinlerden bir topluluk Kur'an dinlediler de şöyle dediler: Biz harikulade bir Kur'an dinledik." 237[51]

Buhari ve Müslim îbn-i Abbas'tan şöyle naklederler: "Resûlullah Efendimiz ashabından bâzıları ile birlikte meşhur Ukâz panayırına gitmişti. Bu sırada şeytanların semavî haberleri dinlemesi yasaklanmıştı. Dinlenmeğe kalkışan olursa gönderilen alevlerle dinleme yerlerinden sürülüyorlardı. Şeytanlar kendileri arasında büyük bir toplantı yaparak durumun ne olduğunu görüşmek istemişler. Demişler ki: "Semanın haberiyle bizim aramıza giren şeyin, çok mühim bir olay olduğunda şüphe yoktur. Acaba bu olay, ne olabilir?" Bâzıları bu soruya: "Dünyanın doğusunu batısını, her tarafını kontrol etmemiz gerekir" demiş ve araştırma yapmak üzere dağılmışlar... Tihame taraflarına giden grup, Nahle denilen yere geldiklerinde Resûlüllah Efendimiz'in ashabı ile birlikte namaz kıldıklarını görmüş... Peygamberimizin okuduğu Kur'ânı işitince: "Durun dinleyelim!" demişler. Dikkatle kulak verip dinlemişler ve demişler ki: "Vallahi bizimle semanın haberi araşma gerilen şey budur! O halde buna inanmamız gerekir."238[52]. Böyle deyip Kur'ân'a îmân etmişler ve buradan kavimlerine (diğer cin ve şeytanlara) döndükleri zaman da onlara hitaben demişler ki: "...Ey

---

236[50] Ahkâf suresi, 29

237[51] Cin suresi,

238[52] Nitekim Cin suresinin 1. ve 2. âyetlerinde ve bunları takîb eden diğer âyetlerinde, aynen beyan edilmiştir.

bizim kavmimiz, biz harikulade bir Kur'ân dinledik. O Kur'an gerçekten doğru yola iletiyor, biz ona îmân ettik. Artık bundan böyle Rabb'imize hiç bir kimseyi ortak koşmayacağız!" 239[53]

îbn-i Cerir, sahihtir kaydiyle Hâkim, Beyhakî ve Ebû Nuaym Ebû Osman el-Hudaî tarikiyle îbn-i Mes'ûd'dan rivayet ederler, O demiştir ki: "Resûlüllah Efendimiz ashabına hitaben buyurdu ki: "Bu gece cinlerin hâlini görmek isteyen benimle gelebilir." Benden başka Peygamberimizle çıkan olmadı. İkimiz birlikte gittik Mekke'nin üst tarafına çıktığımız zaman ayağı ile bir yere çizgi çekti ve bana oraya oturmamı emretti. Sonra kendisi biraz ileri gitti ve Kur'ân okumaya başladı. Sonra üzerini birtakım karaltılar kapladı. Artık O'nu hiç gör emiyordum, sesini de duyamıyordum... Sonra bulut parçaları gibi gitmeye başladılar, ancak içlerinden bir grup kalmıştı. Sonra şafak attı... Peygamberimiz de oradan ayrılarak yanıma geldi. "Hani o grup nerede?" diye seslendi. İşte oradalar dedim. Eline kemik ve tezek parçası alarak onlara vedi, sonra: "Bu ikisi ile istincâ yapmayınız, zira bunlar cin kardeşlerinizin yiyeceğidir" buyurdular. 240[54]

239[53] Adı geçen Nahle, Tâif ile Mekke arasında bir vadidir. Müşriklerin Uzzâ adındaki putları da bu vadide idi.

Ibn-i Abbas hadisinde denilmiştir ki: "O gece Peygamberimiz cinleri görmedi, cinlere karşı okumadı, sâdece cinler O'nun okuduğunu dinleyip döndüler." Ibn-i Mes'ud hadisinde ise, Peygamberimizin, cinlerin orada toplandıklarını oradaki ağacın bildirmesi ile haberdar olduğu anlatılmaktadır. İbn-i Kesir; arada bir çelişki olmadığını beyan sadedinde der ki: "ihtimaldir ki bu, ilk defasında böyle olmuştur. Mümkündür ki, önce cinlerin orada toplandıklarından haberi olmadı, sonra oradaki ağaç bunu kendisine hissettirdi. Daha doğrusunu ancak Allah bilir. Veyahut bu birbirinden farklı gibi görünen rivayetler, daha sonraki olaylarla ilgili olabilir. Şüphesiz en İyisini bilen Allah'tır." Bundan sonra ibn-i Kesir, Hafız Beyhaki'den şöyle nakleder: "İbn-i Abbas'ın dediği, cinlerin ilk defa gelişine aittir. Ancak bu seferinde Peygamberimiz onları görmemişti. Sonra cinlerin davetcisi geldi, Peygamberimiz de ona karşı Kur'an okudu, onları Allah'a ve Allah'ın dinine çağırdı. İbn-i Mes'ud'un dediği de budur. Arada birbirini tutmazlık da yoktur. Allah, bu iki büyük sahabinin, her ikisinden de razı olsun."

240[54] Onlar orada Resûlullah'a "ne yiyeceğiz?" diye sormuşlardı. Resûlüllah da: "Allah'ın adı anılarak boğazlanmış davarların kemiği size yiyecektir. Her deve ve davar dışkısı da hayvanlarınızın yemidir" buyurmuştur.

îbn-i Mes'âd'a âit bir rivayette, o gece toplanıp Kur'ân dinleyen cinlerin sayısı on beş kadardı ve bunlar kardeş çocukları ve amcaoğulları idiler. Yine îbn-i Mes'ûd'a âit bir diğer rivayette, o gece Resûlüllah ile birlikte gittikleri yer el-Hacûn idi. Cinlerin büyüğü Peygamber Efendimiz'e: "Ben bunları sana hiçbir zarar vermeden alıp götürürüm" demişti. Peygamberimiz'in cevabı da: "Allah'tan bana gelecek olan bir zarardan, hiçbir kimse beni kurtaramaz!" olmuştu. Cinlerin büyüğünün adı ise Verdân idi.

Ebû Nuaym îbn-i Mes'ûd'dan şöyle tahric etmiştir: "Cinlerden bir grubun Resûlüllah Efendimize çevrildikleri gece, ben O'nun yanında idim. Cinlerden biri, elinde bir alev parçası ile Resûlüllah'ın üzerine yürüdü. Cebrâîl de Peygamberimiz'e: "Yâ Muhammed sana bir dua öğreteyim ve sen bu şekilde dua ederek Allah'a sığın! Bu suretle onun alevi sönecek ve kendisi burnu üstüne yere yuvarlanacaktır. 241[55]Bir dua öğretti. Peygamberimiz duasını yaptı, Yüce Alah da şeytanları hezimete uğrattı... Dua şudur:

"De ki: Ben keremi sonsuz Allah'a, O'nun vechine, O'nun kelimâtına (hiç bir kimse o kelimeleri geçemez) sığınırım; semâdan inen ve semâya çıkan şeyin şerrinden, arza giren ve arzdan çıkan şeyin şerrinden, gecenin ve gündüzün şerrinden... (Ancak geceleyin ansızın gelen biri müstesnadır ki, o bana hayırla gelir.) işte bütün bu serlerden, beni sen koru ey Rahman..."

Taberânl, Ebû Nuaym Ebû Zeyd tarikiyle îbn-i Mes'ûd'dan şöyle rivayet ederler: "Biz Mekke'de Peygamberimizle birlikte idik. Peygamberimiz ashabına hitaben: "Tam bir ihlâs ve istekle benimle gelmek isteyen varsa, gelebilir" buyurdu. Ben kalkıp kendisiyle beraber yürüdüm, yanıma da bir su kabı aldım. Birlikte yürüyüp Mekke'nin üst tarafına vardık. Ben o sırada bulut gibi bir karaltı gördüm. Peygamberimiz bana: "Ben gelinceye kadar şurada otur, bekle" buyurdu. Ben de beklemeye koyuldum. Peygamberimiz ileriye vardı, onlar O'na üşüşüyorlardı.

241[55] Elindeki alevle hücuma geçen; Resûlullah'tan Kur'an dinleyip müslüman olmak için oraya gelen cinlerden değildir. Bil'akİs o ve o gibiler, etraftaki dağ ve vadilerden inip Resûlullah'a tuzak kuran azgın şeytanlardır. Nitekim Ebû Nuaym'in bundan sonraki rivayetinde de bu husus açıkça belirtilmiştir.

Peygamberimiz kendileriyle geç vakte kadar müsâmere-de bulundu. Şafak atarken benim yanıma geldi. Bana: "Buradan hiç ayrılmadın değil mi?" dedi. Ben de: "Ayrılmadım" dedim. Sonra: "Abdest almak için yanında su var mı?" diye sordu. Ben de: "Ey Allah'ın Resulü var" dedim ve su kabını açtım. Fakat içinde nebîz (şerbet) varmış... Ben bunu aldığım zaman, içinde su vardır zanniyle almıştım, fakat nebîz imiş, dedim... Resûlüllah da: "Hurma temizdir, su temizleyicidir; bunun içinde ise bu ikisi vardır" buyurdu ve onunla abdest aldı... Namazına duracağı zaman cinlerden ikisi O'nun yanına gelip: "Ey Allah'ın Resulü, biz Senin bize imam olarak namaz kıldırmanı istiyoruz" dediler. Peygamberimiz de onları saf halinde dizdiler, sonra hepimize birden namaz kıldırdılar... Sonra Mekke'ye dönüşe geçtik. Ben kendisine: "Bunlar kimlerdir, yâ Resûlallah?" diye sordum. Buyurdular ki: "Bunlar, Nusaybin cinleridir. Kendi aralarında vukua gelen bir ihtilafa hakem olmam için bana geldiler. Bana ayrıca ne yiyeceklerini sordular, ben de kendilerine; "Deve ve sığır dışkısını kurumuş hurma olarak bulacaklarını, Allah'ın adiyle boğazlanmış hayvanların kemiklerini de nzık olarak bulacaklarını söyledim..." İşte bu olaydan sonra Peygamber (s.a.v.), kemik ve tezekle taharetlenmeyi yasakladı."242[56]

Yine îbn-i Mes'ûd'dan gelen bir rivayette, onun cinleri beyaz elbiseli siyah adamlar şeklinde gördüğü ve onların tıpkı: "...Hepsi O'nun üzerine üşüşüp nerdeyse keçe gibi birbirine gireceklerdi" 243[57]mealindeki âyette bildirildiği gibi, O'nun üzerine üşüştükleri bildirilmektedir... Bu sırada Ibn-i Mes'ûd diyor ki: "Cinlerin bu izdihamına karşı Resûlüllah'ı korumak istedim, fakat O'nun bana olan tenbihini hatırlayarak yerimden ayrılmadım. Cinlerin oradan ayrılırken Resûlüllah'a: "Yerlerinin uzak olduğunu söylediklerini, yiyeceklerininin ne olacağını" sorup kemik ve tezek olacağı cevabını aldıklarını duydum."

242[56] Bunu bu şekilde Ibn-i Kesir, tmam-ı Ahmed'den ve yine Ebû Zeyd tarikiyle rivayet eder. Fakat şu lafizla: "Cin gecesi Resûlüllâh bana: "Yanında su var mı?" diye sordu. Ben de: "Yanımda su yok, fakat İçinde nebiz bulunan bir su kabı var" dedim. Resûlüllâh da: "Hurma aslında temizdir, Rabbimiz de temizleyicidir" buyurdu. îbn-i Kesir daha sonra bunu yine Ebû Zeyd'den Ebû Davud, Tirmizİ ve Ibn-ı Mâce'nin de rivayet ettiklerine dair bilgi vermektedir.

243[57] Cin suresi, 19

Yine îbn-i Mes'ûd'dan Taberânî ve Ebû Nuaym şöyle rivayet ederler: "...Resûlüllâh bana yerimden hiç ayrılmamamı tenbih ederek sür'âtle dağa doğru gitmişti. Dağların tepelerinden bâzı adamların Resûlüllah'a doğru üşüştüklerini görünce kılıcımı çekip: "Derhal gidip Resûlüllah'ı müdâfa etmeliyim" dedim, fakat Resûlüllah'm bana olan tenbihini hatırlayarak durakladım... Şafak sökerken yanıma gelen Resûlüllâh bana: "Yerinden hiç ayrılmadın değil mi?" diye sordu. Ben de: "Yâ Resûlallah, ben burada bir ay beklesem, Sen yanıma gelmedikçe yerimden ayrılamam!" dedim... Sonra kendisine, bir ara gördüklerimin te'siriyle kılıcımı çekip kendilerini kurtarmaya gelmeyi niyet ettiğimi, fakat kendilerinin bana olan emirlerini hatırlayarak vazgeçtiğimi anlattım... Buyurdular ki: "Ey îbn-i Mes'ûd, eğer böyle bir şey yapsaydın, kıyamete kadar sen beni, ne ben de seni göremezdik! Sonra parmaklarını parmaklarıma geçirerek buyurdular ki: "Ben, insanlara ve cinlere gönderilmiş bir peygamberim; bana insanların da, cinlerin de îman edecekleri va'd olunmuştur! Bir insan olarak senin bana îmân ettiğin gibi, cinler de bana îmân etmiştir, nitekim sen bunu gördün..."

(Diğer rivayette, îbn-i Mes'ûd'un cinleri elbisesiz olarak gördüğü fakat onların avret yerlerinin görünmediği; boylarının uzun olup bedenlerinin zayıf olduğu kaydedilmektedir... Yine bu rivayette, bir ara cinlerin İbn-i Mes'ûd'a iyice yaklaştıkları ve kendisinin onlardan korktuğu, sabahın aydınlığının belirmesi üzerine dağıldıkları kaydedilmektedir... Yine aynı rivayette, diğer bir grup cinnin beyaz elbiseli oldukları, uzun boylu ve zayıf bedenli bulundukları kaydedilmekte ve bir ara Resûlüllah'm kendinden geçtiği ve bu sırada etrafındaki cinlerin birbirine, bu hususta bir mesel söylemek gerektiğini belirterek mesel getirdikleri ve te'vilini yaptıkları bildirilmektedir..-. Buna göre bir grup cin: "Bunun meseli şuna benzer: "Bir ulu efendi var, büyük bir bina yaptırmış... Sonra büyük bir ziyafet hazırlatmış... İnsanları bu ziyafete çağırması için de bir dâvetçi göndermiş... Bu dâvetçi insanları bu ziyafete çağırmış... Gelmeyenleri o ulu efendi, azâb edip cezalandırmış..."

Cinlerden bir kısmının bu darb-i meseline, diğer bir kısmı da te'vil (yorum) getirmiş ve demiş ki: "O ulu efendi; yüceler yücesi Allah'tır ki O, bütün alemlerin Rabbidir. Yaptırdığı büyük binanın meseli ise îslâmdır!... Hazırlattığı nimetler de cennettir... Gönderdiği dâvetçi ise, şu

peygamberdir. Kim bu dâvetçiye (Muhammed'e) gerçekten uyarsa, ebedî saadet yurdu cenneti kazanır. Uymayanlar da cehennemi hakeder."

Bu darb-i meselden ve onun yorumundan sonra îbn-i Mes'ûd diyor ki: Resûlüllah Efendimiz uyandılar... Bana: "Ey Ümmü Abd'in oğlu, ne gördün?" diye sordu. Ben gördüklerimi O'na anlattım. Buyurdular ki: "Onların söylediklerinden hiçbir şey bana gizli kalmış değildir... Bunlar meleklerden bir gruptur." 244[58]

Ebû Nuaym Ebû Recâ'dan rivayet eder: O demiş ki: "Biz arkadaşlarla birlikte seferde idik... Bir suyun başına inip çadırlarımızı kurduk. Ben hemen, kuşluk uykusuna uzandım. Birde ne göreyim, çadırıma bir yılan girdi. Dilini çıkarmış adetâ yal varıyordu... Herhalde dedim, bu yılancağız benden su istiyor. Hemen su kabının -ağzını açıp az az ağzına su serptim, o da içmeye devam etti. İkindi vakti de öldü. Ben heybemden beyaz bir parça çıkararak onu sardım. Bir çukur açarak onu defnettim. Aynı günün akşamından önce oradan ayrıldık. Gece boyunca da yola devam ettik. Sabahleyin yine bir su başına inip çadırlarımızı kurduk. Ben yine kuşluk uykusuna uzanmıştım ki, bâzı sesler: "Ey müslümanlar, sizlere tekrar tekrar selâm olsun! Bir kere, on kere, yüz kere, bin kere değil; daha çok selâmlar olsun!" diyordu... Ben: "Siz kimsiniz?" diye seslendim. Onlar şu karşılığı verdiler: "Biz, cinleriz... Allah'ın bol bereketi senin üzerine olsun! Sen gerçekten bize,

bizim sana karşılığını ödeyemeyeceğimiz bir şekilde iyilikte bulundun." Ben: "Neymiş bu yaptığım iyilik?" diye sorduğumda; "O senin^ su verdiğin, ölümünden sonra de defnettiğin yılan; bizden biri idi. Resûlüllah'a (s.a.v.) bîat eden cinlerdendi."

Ebû Nuaym Übeyy bin Ka'b'dan rivayet eder. O demiş ki: "Bir grup, hacc için yola çıktıklarında yolu şaşırmışlar, çok yorulup takatsiz düşmüşler. Ölmek üzere olduklarını görüp kefenlerini giymişler ve uzanmışlar... Bu sırada yanlarına bir cinnî gelmiş ve onlara: "Ben, Peygamber Muhammed'e (s.a.v.) îmân eden, Ondan Kur'ân dinleyen cinlerdenim. Ben Peygamberimiz'in bir defasında: "Mü'min mü'minin kardeşidir,

---

244[58] Şeyh Ahmed Şakir, Müsned'in hamişinde: "Bu rivayetin isnadı sahihtir ve bu rivayet Mecmeu'z-Zevaid'de de vardır" demiştir.

onun gözü ve kılavuzudur! Onu yardımsız bırakmaz!" buyurduğunu duymuştum. Sizler suya yakın bir yerde bulunuyorsunuz, haydi kalkınız, ben sizlere hem suyu, hem yolu göstereceğim" demiş ve onlara kılavuzluk etmiştir."

Beyhakî Üseyde'den şöyle nakleder: "Ömer bin Abdü'1-Azîz Mekke'ye giderken çölden geçiyormuş... Ansızın ölmüş bir yılana rastlamış. "Bana kürek getiriniz" demiş ve oraya açtığı bir çukura yılanı defnetmiş... Kendisini görmedikleri bir ses (hatif); "Allah'ın rahmeti senin üzerine olsun, ey Serk! Sen Peygamber'in senin hakkında: "Ey Serk, sen çölde öleceksin, ümmetimin en hayırlısının eliyle de defn olunacaksın!" dediğini duymuştun..." Ömer bin Abdü'1-Azîz, bu kendisini görmediği sesin sahibine hitab ederek: "Sen kimsin?" diye sormuş... O da demiş ki: "Ben cinlerdenim, şu defnettiğin de Serk'dir. Resûlüllah'a bîat eden cinlerden sadece ikimiz kalmıştık... Ben şehadet ederim ki, Resûlüllah'a bîat eden cinlerden sadece ikimiz kalmıştık... Ben şehadet ederim ki, Resûlüllah onun ve senin hakkında böyle buyurmuştu, bu sözü söylemişti." 245[59]

Rumların Kıssası Ve Bununla İlgili Mucizeler

Yüce Allah buyuruyor ki: "Elif lâm mîm. Rumlar yenildi, en yakın bir yerde. Onlar bu yenilgilerinden sonra yeneceklerdir." 246[60]

Ahmed, Beyhakî ve Ebû Nuaym îbn-i Abbas'tan şöyle nakleder: Müslümanlar Rumların Farsları yenmesini isterlerdi, zira Rumlar ehl-i kitap idi. Müşrikler de Farsların Rumları yenmesini isterlerdi, çünkü

245[59] Ümmetin en hayırlısının Ömer bin Abdü'l-Aziz olmadığı bilinen bir husustur. Yani Resûlullah'tan sonra bu ümmetin en hayırlısı Ebû Bekir ile Ömer'dir. Ömer bin Abdü'l-Aziz ise, bu ümmetin hayırlılarındandır. Yüce ve biricik Allah'ımız, hepsinden razı olsun

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/241-246.

246[60] Rûm suresi, 1-3

Farslar da kendileri gibi müşrik idi. Müslümanlar bu durumu Ebû Bekir'e, Ebû Bekir de Peygamber'e andı. Peygamberimiz: "Yakında Rumlar Farslan yenecek" buyurdu. Ebû Bekir de bunu müşriklere intikal ettirdi. Müşrikler dediler ki: "Peki aramızda bir müddet tayin et, eğer bu müddet zarfında Rumlar gâlib gelirse, sana şunu şunu verelim. Eğer Farslar gâlib gelirse, biz de senden aynı şeyleri alırız." Ebû Bekir onlarla arasında beş seneyi tayin etti. Bu müddet dolduğu halde Rumların galebesi gerçekleşmedi. Ebû Bekir durumu Peygamberimiz'e anlattı. O da kendisine: "Onlarla on senenin altında anlaşsaydın ya!" dedi. Hakikaten bundan sonra Rumlar, Bedir günü Farslara gâlib geldiler." 247[61]

Beyhakı'nin îbn-i Şihab'dan rivayeti ise şöyledir: "Müşrikler müslümanlar ile mücadele ediyor ve: "Rumlar da sizin gibi kitap ehlidir, işte Farslara yenildiler. Siz kendinizin, Peygamberinize indirilen Kitap sebebiyle üstün geleceğinizi iddia ediyorsunuz. Şimdi kitap ehli olan Rumlar nasü Farslara yenildilerse, siz de bize öylece yenik düşeceksiniz" diyordu. İşte bunun üzerine Yüce Allah, şu âyeti inzal buyurdu:

"Elif lâm mîm. Rumlar yenildi: en yakın bir yerde. Onlar bu yenilgilerinden sonra yeneceklerdir; birkaç yıl içinde (dokuz seneyi geçmez)." 248[62]

-îbn-i Şihâb der ki: Bana Ubeydullah bin Abdullah şöyle haber verdi: "Bu iki âyet nazil olduğu zaman Ebû Bekir, müşriklerden bâzıları ile bahis tutuştu. Kumar henüz haram değildi. Bahsin şartı şöyleydi: Eğer yedi sene zarfında Farslar yenilgiye uğramazsa müşrikler kazanacaktı. Peygamberimiz durumu öğrenince; "Niçin yedi sene üzerine şart koştun? On sayısının altındaki her sayı âyette bildirilen "Fî bid'ı Sinîn = Birkaç sene" manâsında dahildir" buyurdu. Farslann Rumlara galebesi dokuz senede idi. Hudeybiye andlaşması zamanında ise Rumlar

---

247[61] Evet galib geldiler, çünkü Kur'ân: "Onlar bu yenilgilerinden sonra yeneceklerdir" diyordu ve bunu, birkaç yıl içinde (ki seneye varmayacağına işaret edip) gerçekleşeceğini haber veriyordu.

248[62] Rûm suresi, 1-4

Farslara üstün geldiler. Müslümanlar bu sebeble sevindiler." 249[63]

Beyhakî Katâde'den şöyle nakleder: "Allah Teâlâ Rumların yenilgiden sonra yeneceklerine dâir ilgili âyetlerini indirdiği zaman, müsîümanlar hiç tereddüd etmeksizin buna inandılar ve Rumların sonunda üstün geleceğini anladılar ve müşriklerle bahis tutuştular... Aralarında beş sene üzerine ve beş deve şartıyla anlaştılar... Bu andlaşmada müslüman tarafı Ebû Bekir, müşrik tarafı da Übeyy bin Halef temsil ediyordu... Tabiî henüz kumar haram kılınmış da değildi. Beş sene müddet dolduğu halde, Rumların Farslara galebesi gerçekleşmedi. Müşrikler bahsi kazandıklarını söyleyerek beş deveyi taleb ettiler. Müslümanlar da durumu Hz. Peygamber'e arz eylediler. O da buyurdu ki: "Müslümanlar, on seneden daha azı üzerinde müddet tayin eylemekte haklı olamazlar! Zira âyetteki "Bid'ı sinîn = Birkaç sene" sözü, üç seneden on seneye kadardır." Müslümanlar da bunun üzerine hem seneyi, hem de devenin sayısını artırdılar... Yüce Allah da dokuzuncu senenin başında Rumları Farslara üstün getirdi. Bu sırada müslümanlar Hudeybiye'den dönmüşlerdi. Ehl-i Kitap olan ramların mecûsîlere galebesi sebebiyle müslümanlar sevindiler. Ve bu olay, yüce Allah'ın islâmı kendisi sebebiyle kuvvetlendirdiği hadiselerden biri oldu."

Yine Beykakî Zübeyr'den şöyle nakleder: "Ben Farsların Rumları yendiğine, Rumların da Farsları yendiğine şahit olduğum gibi; müslümanlarm hem Farsları, hem de Rumları yendiğine de şahit olmuşumdur. Bütün bunlar on beş sene içinde gerçekleşmiştir. 250[64]

249[63] Bundan önce söylediğimiz gibi, doğrusu: Rumların Farslan Bedir Savaşı sırasında yenmiş olmaları, müslümanların hem buna, hem de Bedir zaferine sevinmiş bulunmalarıdır

250[64] On beş sene değil de, yirmi beş sene denilecekti herhalde. Zira iranlılar Rumlara galip geldiği zaman müslümanlar, Mekke'de idiler. Sonra-Rumlar üstün geldiklerinde ise müslümanlar Bedir Harbini yapmışlardı (veya Hubeybiye'den dönmüşlerdi). Müslümanların iran ve Rum devletlerini yenmeleri ise; Emira'l-Mü'minin Ömer (r.a.) zamanında; hicretin yirminci yılında olmuştur. Demek ki arada yirmi beş sene kadar bir zaman vardır.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/246-248.

Sorular Yönelterek Peygamberimizi İmtihan Etmeleri

îbn-i îshak, Beyhakî ve Ebû Nuaym îbn-i Abbas'tan rivayet ederler: "Kureyş müşrikleri toplanıp aralarından Nadir bin Haris ile Ukbe bin Ebû Muayt'ı Medine'deki yahûdî âlimlerine bâzı sorular sorup cevaplar getirmeleri için elçi olarak gönderdiler ve bu ikisine hitaben dediler ki: "Yahûdî âlimlerine Muhammed'e âit sıfatları bir bir anlatıktan sonra, O'nun hakkında ne diyeceklerini sorunuz, çünkü onların peygamberler hakkında bilgileri vardır, onlar kitap ehlidir; bizim ise bu hususlarda bilgimiz yoktur" dediler. Onlar da Medine'ye gelip yahûdî âlimleri ile görüşüp sorularını bunlara yönelttiler. Yahûdî âlimleri de bunlara üç mes'ele öğretip Hz. Peygamber'e yolladılar. Bunlar Peygamberimiz'e gelip o üç meseleyi sordular. Sorular şunlardı:

1- Çok önceleri şehirlerini terk ederek bir mağaraya sığman ve şaşılacak durumları olan, o bir avuç genç grup kimlerdir; şaşılacak halleri nedir?

2- Yeryüzünün doğusunu da batısını da dolaşan gezgin adam kimdir ve kendisine ait haberler nedir?

3- Rûh menşei ve mâhiyeti itibariyle nedir? Ruha âit ne gibi bilgiler vardır? (Bunları cevapladığı taktirde kendilerince peygamberin doğruluğu anlaşılacaktır.)

Medine'deki yahûdî âlimlerinden öğrendikleri bu sorularla Mekke'ye dönen Nadir ve Ukbe, önce Kureyş topluluğunu görerek davayı hail ve fasl edecek olan şeyi öğrenip geldiklerini söylediler, sonra da Hz. Peygamber'e gidip sorularını yönelttiler. îşte onların bu sorularına cevab olmak üzere Cebrail (a.s.) Ashâbu'1-Kehf hakkındaki Kehf sûresini, gezgin adam olan Zü'1-Karneyn hakkındaki âyetleri ve ruh hakkındaki sorularına cevap teşkil eden;

"Sana ruhtan sorarlar. De ki: "Rûh Rabbimin emrindendir. Size ilimden az bir şey verilmiştir" âyetini indirmiştir." 251[65]

251[65] İsra suresi, 84

Yine îbn-i Abbas'tan Ahmed, Beyhakl, Nesaî ve Ebû Nuaym'iıı rivayeti de şöyledir: "Kureyş yahudîlere dedi ki: Peygamberliğini ilân eden şu adama karışı yöneltebileceğimiz bâzı şeyleri bize öğretiniz de gidip kendisine soralım!" Yahudiler Kureyş'e: "Gidip ona rûh hakkında sorunuz!" dediler. Kureyş de gidip Hz. Peygamber'e bunu sordu... İşte bunun üzerine rûh hakkındaki bu âyet nazil oldu." 252[66]

Ebû Nuaym Suddî es-Sağîr tarikiyle Kelbî'den, o Ebû Salih'ten, o da îbn-i Abbas'tan rivayet eder: "Kureyş Medine'ye bir heyet gönderdi. Bu heyet Resûlüllah hakkında yahûdîlerden bilgi alacaktı. Önce yahudîlere peygamber hakkındaki kendi bilgilerini anlattılar; Hz. Peygamber'in peygamberlik dâva ettiğini, adının Ahmed olduğunu, yetim ve fakir bulunduğunu, iki omuzu arasında bir mühür bulunduğunu söylemişler. Yahudiler de kendilerine, bu sıfatları Tevrat'ta okuduklarını söyleyip: "Eğer sizin O'nun hakkında söyledikleriniz doğru ise; O peygamberdir, davası haktır" demişler. Fakat kendisine şu üç şeyi sormalarını, birinci ve ikinci soruya cevap verip üçüncü soruya cevap vermezse, hak peygamber olduğunun iyice anlaşılacağını söyle- misler. Birinci soru: Zü'1-Karneyn, ikinci soru: Ashâb-ı Kehf, üçüncü soru: Rûh imiş. Kureyş gelip bu soruları Peygamberimiz'e yöneltmiş. Peygamberimiz de Zü'1-Karneyn ile Ashab-ı Kehf hakkında bilgi verip rûh hakkında ise: "Rûh, Rabbimin emrindendir, onun hakikatini Rabbim bilir; bu hususta benim bilgim yoktur" buyurmuştur. Neticeden memnun olmayan Kureyş: "iki sihirbaz, Tevrat ve Kur'ân adiyle birbiriyle yardımlaştılar! Biz her ikisini de inkar ediyoruz" demişlerdir."

Taberânî ve Ebâ Nuaym Muhammed bin Hamza'dan, O da Abdullah bir Selâm'ın oğlu Yusuf'tan, bu dâhi babası Abdullah bin Selam'dan naklederler: O demiştir ki: "Ben bâzı yahûdî hahamlarına hitaben: "Hepimizin atası bulunan İbrahim'in mescidine giderek bir müddet kalacağım" dedim ve Medine'den ayrılarak Mekke'ye geldim. Bu sırada Resülüllah (s.a.v.) de Mekke'de idiler. Fakat ben Mekke'ye vardığım

---

252[66] Meşhur olan bu âyetin Medine'de nazil oluşudur. Buhari, Müslim ve Ahmed'in tbn-i Mes'ud'dan rivayetleri: İlgili soruyu bizzat yahudilerin sordukları ve âyetin Medine'de nazil olduğu şeklindedir. İbn Kesir, bu ayetin Medine'de ikinci defa nazil olmuş olabileceğine veya daha önce nazil olan bu ayeti okuyarak Hz. Peygamber'in onlara cevap vermiş olabileceğine dikkati çeker

zaman Peygamber Mina'da imiş. Kendileri ile Mina'da buluştum. Etrafım insanlar sarmıştı. Ben de o insanlar arasında yerimi aldım, Peygamber'e bakıyordum... Peygamber (a.s.) da bana baktı ve: "Sen Abdullah bin Selâm'sm, değil mi?" buyurdu. Ben de "Evet" diyerek cevap verdim. Bana yaklaşmamı emretti, ben de kendisine yaklaştım... Dedi ki: "Ey Abdullah, Allah aşkına doğru söyle, benim peygamber olduğuma dâir Tevrat'ta bilgi bulmuyor musun?" Ben de kendisine dedim ki: "Bana, Allah'ın sıfatlarını söyler misin yâ Muhammed?" îşte bunun üzerine Cebrail (a.s.) geldi ve insanlara Allah'ı tanıtan Ihlâs Sûresini getirdi ve okudu:

Kur'ân ve ihlâs dîni olan müslümanlığm temeli ve özü bulunan bu sûre; dört âyetten ibarettir ve meali şöyledir: "De ki: Allah birdir. Allah Sameddir. (Her şey, varlığını ve bekasım O'na borçludur, O'na muhtaçtır. O hiçbir şeye muhtaç değildir. Her şeyin (ve özellikle inanan kişinin) başvuracağı, yardım dileyip sığınacağı tek varlık O'dur!) Asla doğurmamıştır ve doğurulmamıştır ve hiçbir şey O'nun dengi olmamıştır!"

Cebrail'in getirdiği bu âyetleri, Resülüllah Efendimiz bana tebliğ ettiler. Ben, bu gerçekten Tevhîd ve İhlâs âyetlerini dinleyince derhal müslümanlığı kabul ederek şehâdet getirdim:

"Bütün varlığımla şehâdet ederim ki Allah'tan başka hiç bir ilâh yoktur! Yine şehâdet ederim ki Sen Allah'ın Resulüsün!" dedim... Sonra Peygamber'den (s.a.v.) ayrılarak Medine'ye döndüm. Fakat müslümanlığı kabul ettiğimi gizledim. Hicreti sırasında Peygamberimiz Mekke'den ayrılıp Medine'ye yöneldiği zaman ben, olgunlaşan meyvelerini toplamak üzere hurma ağacının üzerinde idim. Peygamberimiz Medine'ye teşrif ettiler. Ben sevinç ve heyecanımın şiddetinden kendimi ağaçtan yere attım... Anacığım bana dedi ki: "Oğlum, Allah seni korusun! Sen ne yapıyorsun? Herhalde Peygamber Mûsâ gelse idi, yine kendini ağaçtan yere atmazdın!" Ben şu karşılığı verdim: "Anacığım, ben vallahi Resûlüllah'ın Medîneye gelişinden, daha fazla sevinmiş durumdayım! Eğer Peygamberimiz Mûsâ çıkıp gelmiş

olsaydı, herhalde bu kadar sevinmezdim..."253[67]

SEKİZİNCİ BOLUM

MÜŞRİKLERİN PEYGAMBERİMİZE EZALARI SIRASINDA VUKUA GELEN FEVKALADELİKLER

îbn-i îshak, Beyhakî ve Ebû Nuaym'in rivayetine göre, Urve;Amr Ibn4 As'ın oğlu Abdullah'a demiş ki: "Ey Abdullah, Kureyş'in Resulül-lah Efendimiz'e en çok dokunan ezası ne olmuştur, söyler misin?" Abdullah da ona şu karşılığı vermiş: "Birgün Kureyş'in bütün eşrafı Kabe'nin yakınında toplanmıştı. Kendi aralarında Peygamberimi- zi anıp şöyle dediler: "Muhammed'e karşı sabrettiğimiz kadar hiç bir kimseye sabretmiş değiliz! Baksanıza o bize akılsız diyor atalarımızı kötülüyor, dinimizi red ediyor, aramızı ayırıyor, tanrılarımıza küfrediyor! Böyleyken biz ona hala sabrediyoruz." İşte onlar bu şekilde konu-şurlarken Resûlullah Efendimiz de oraya çıkageldi. Haceru'l-Esved'in önüne kadar gelip onu istilâm ettikten sonra tavafa başladı. Kureyş'in önünden geçerken Kureyş O'na kötü söz söyleyerek hakarette bulundu. Peygamberimiz de bundan ezâ duyup rengi soldu. Tavafına devam edip ikinci defa Kureyş'in önünden geçerken Kureyş yine kendisine hakarette bulundu. O ise tavafına devam edip üçüncü defa onların önünden geçerken, onlar yine kendisine hakarette bulundular. Bunun üzerine orada duraklayan Peygamber (s.a.v.), Kureyş'e hitaben dedi ki: "Duyuyor musunuz, ey Kureyş topluluğu? Varlığım elinde olan Allah'a yemin ederim ki, ben sizi boğazlamıya geldim!" Peygamberimiz'in bu sözü onlara o kadar işledi ki, hepsi yerinde donakaldı. O'na karşı düşmanlıkta en ileri olanlar bile yaltaklanmaya başladı. Sözün en güzelini söyliyerek: "Haydi Tavafına devam et yâ Muhammedi Haydi devam et. Sen, kendini bilmez câhilin birisi değilsin" diyerek

---

253[67] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/248-250.

Peygamberimiz'e yalvarmaya başladılar. Peygamberimiz de tavafına devam etti."

Yine Ebû Nuaym Urve'den rivayet ediyor. Ona Osman bin Affân'ın oğlu Amr, babasından naklen demiştir ki: "Birgün Kureyş'in Resûlul-lah'a en çok ezâ verdikleri bir harekete şâhid oldum. Peygamberimiz Beyt'i tavaf ediyordu. Kureyş'ten üç kişi: Ukbe, Ebû Cehl ve Ümeyye de Hıcr tarafında idiler. Peygamberimiz onların hizasına gelince, O'na çirkin sözler söylediler. Peygamberimiz'in de bundan üzülüp öfkelendiği yüzünden belli oluyordu. Tavafının ikinci ve üçüncü dolamınım yaparken de, aynı durumla karşılaştı. Bunun üzerine Kureyş'e hitaben buyurdu ki: "Allah'a yemin ederim ki, yâ bu hareketinizi terkedersiniz, yahut da Allah'ın azabına derhal çarpılırsınız!" Olayı bizzat görüp anlatan Osman diyor ki: Vallahi Resûlullah Efendimiz'in bu sözü üzerine onların hepsi tir tir titremeye başladı ve orayı terkederek evine gitti. Resûlullah efendimiz de Tavafına devam ettiler. Biz de kendisini takip ettik. O sırada bize dediler ki: "Müjdeler olsun, sizlere! Allah, gerçekten dinini izhar edip nurunu tamamhyacaktır! O adamların cezasını da sizin elinizle yakın bir zamanda verecektir! Ben Allah'ın onları bizim elimizle boğazladığını gördüğümü, yemin ederek sizlere müjdeliyorum!" 254[1]

Ebû Nuaym'in Câbir'den nakline göre: Ebû Cehil: "Ey Kureyş, Muhammed, eğer sizler ona itaat etmezseniz, kendi eliyle sizi boğazla-yacağını iddia ediyor!" demiş. Peygamberimiz de kendisine hitaben: "Evet ben bunu söylüyorum ve sen dahi, Allah'ın o acil cezasının geldiği gün boğazlanmış olacaklardansın!" buyurmuştur. Bedir'de Ebû Cehl maktul düştüğü zaman, Peygamberimiz onun ölüsüne bakıp: "Ey Allah'ım, gerçekten bana olan va'dini yerine getirdin" demiştir." (Diğer bir rivayete göre Resûlullah Efendimiz: "Allah'a hamdolsun, işte bu ümmetin Fir'avn'i de cezasını buldu" buyurmuştur).

Ahmed, Hâkim, Beyhaki ve Ebû Nuaym îbn-i Abbas tarikiyle Fâtıma'dan rivayet ederler. O şöyle demiştir: Kureyş müşrikleri Kabe'nin Hıcr

---

254[1] Bunların her üçü de Bedir'de katledildiler. Ebu Cehil'i, Afrâ'nın İki oğlu, Ümeyye'yi Bilal katletti. Ukbe ise esir edilip hapsedildi, sonra idam edildi. Böylece, her üçü Allah'ın âcil cezasına çarpılmış oldular ve Resûlullah'm kendileri hakkında söyledikleri de, aynen yerine gelmiş oldu.

tarafında toplanıp: "Muhammed buraya uğradığı zaman, hepimiz kendisine birer şiddetli tokat vursun!" dediler. Ben onların bu şekilde sözleştiklerini duyunca, hemen eve gidip durumu babama haber verdim. Babam bana dedi ki: "Kızım, sen hiç ses çıkarma." Sonra hemen evden çıkıp Kabe'ye müşriklerin yanma gitti. Müşrikler kendisini görünce: "İşte geliyor!" diyerek birbirlerine haber verdiler. Fakat hepsi başım eğip gözlerini yumdu, hiç biri başım kaldırıp da O'na bakmaya cesaret edemedi. Peygamberimiz, onların başucuna dikilip yerden bir avuç toprak aldı ve onlara doğru fırlatarak ve: "Başlar yere eğildi!" diyerek haykırdı. İşte o gün, o topraktan kime isabet etti ise, o kişi Bedir'de kâfir olarak öldürüldü."

Buhari ve Müslim Habbab'dan rivayet ederler: Ben, Resûlullah'a (s.a.v.) gitmiştim. Kendisi Kabe'nin gölgesinde cübbesini yastık yapıp yaslanmıştı. Biz müslümanlar, o günlerde pek şiddetli ezâ ve işkencelere mâruz kalmıştık. Dedim ki: "Ey Allah'ın Resulü, bizim bu işkencelerden kurtulmamız için dua ediverseniz, daha iyi olmaz mı?" Peygamberimiz sinirlenmiş bir vaziyette oturup buyurdu ki: "Biliniz ki, sizden öncekiler çok daha ağır işkencelere maruz kalmışlardır! Onların etlerini demir taraklarla tarıyorlar, tepelerine demir testereler koyup tepeden aşağı ikiye biçiyorlardı da onlar, yine sabrediyor ve asla dinlerinden dönmüyorlardı. Ben bütün varlığımla Allah'a yemin ederim ki, O; dinini tamamhyacaktır! insanlık muhtaç olduğu huzur ve güvene kavuşacaktır. O derece ki, devesine binip tek başına yola çıkan kişi; San'a'dan Hadrâmut'a kadar yolculuk edecek de kalbinde Allah korkusundan başka hiçbir korku duymayacaktır!"

(Hadisin diğer rivayetinde ise: "...Kalbinde Allah korkusundan başka hiçbir korku duymayacak, sâdece koyunları hakkında kurt kapar endişesi bulunacak. Fakat sizler acele edip bu emniyet ve huzuru, hemen görüp yaşamak istiyorsunuz" denilmiştir.)

Beyhaki'nin îbn-i îshâk'tan şöyle bir rivayeti var: Kureyş, başlarında Ebû Cehl ve Ebû Süfyan'm bulunduğu bir topluluk halinde idi. Peygamberimiz de oradan geçmekte idi. Ebû Cehl dedi ki: "Ey Abdü Şems oğulları, işte bu sizin çıkardığınız bir peygamberdir!" Ebû Süfyan da: "Doğrusu içimizden bir peygamber çıkmış olması, şaşılacak bir iş!" dedi. Ebû Cehl tekrar söylenip: "Bu kadar yaşlı ve tecrübeli adamlar

varken, içlerinden bir gencin peygamber çıkmasına, ben şahsen hayret ederim!" dedi. Peygamber Efendimiz de onların söylediklerini işitiyor ve onlara diyordu ki: "Ey Ebû Süfyan sen, Allah ve Resulü için gayrete gelmiş değilsin, sâdece aslını ve neslini düşünüp konuştun. Sana gelince ey Ebu'l-Hakem, Allah'a yemin ederek söylüyorum ki sen; az gülüp çok ağlıyacaksın!" O'nun bu sözüne karşılık henüz kendisine Ebu'l-Hakem denilmekte olan Ebû Cehl de şu karşılığı vermiştir: "Yâ Muhammed, peygamber çıktım diye bana ne kötü bir âkibetten haber veriyorsun!"

Bezzâr'ın Talha bin Ubeydullah'tan bir rivayeti de şöyledir: Kureyş'ten bir topluluk Kabe'nin etrafında idiler, içlerinde Ebû Cehl de vardı. Derken Resûlullah göründü ve onların yanma gelip: "Yüzler yere eğilip perişan oldu" diye haykırdı. Hiç biri bir söze kadir olmadı. Baktım Ebû Cehl Peygamber Efendimiz'e Özür dilemekle meşgul: "Söyleme yâ Muhammed, söyleme" diyordu. Peygamberimiz de: "Söyleyeceğim vallahi, söyleyeceğim! Yâ bana uyacaksınız, ya da öleceksiniz!" diyordu. Ebû Cehl: "Senin buna gücün yeter, evet gücün yeter!" diyordu. Peygamberimiz ise: "Sizi Allah öldürecek!" karşılığını verdi ve oradan ayrıldı."

Beyhaki, Ebû Nuaym ve Tarih'inde Buhari Cübeyr bin Mut'im'den şöyle rivayet ederler: Yüce Allah'ın Muhammed'i (a.s.) peygamber olarak gönderdiği ve O'nun dâvasının Mekke'de iyice duyulduğu sırada ben,. Şam seferine çıkmıştım. Busrâ denilen yere vardığımda Nasrânî'lerden (hıristiyan cemâatinden) bana bir topluluk geldi ve: "Sen Harem-i Şeriften misin?" diye sordu. Ben de "Evet" dedim. "İçinizden bir peygamber çıkmış, sen onu tanıyor musun?" diye sordular. Ben yine "Evet" dedim... Elimden tutarak beni kendilerine âit bir manastıra götürdüler. Burada birçok resimler vardı. Bana bu resimleri göstererek: "içinizden çıkan peygamberin resmini bu resimler arasında görebiliyor musun?" dediler. Ben de bu resimlerin hepsini gözden geçirip "hayır" cevâbını verdim... Sonra beni daha büyük bir manastıra götürdüler ve içindeki resimleri göstererek: "Bunların içinde onun resmini görebiliyor musun?" diye sordular. Ben de hepsine teker teker bakarak: "Hayır, göremiyorum" karşılığını verdim. Bu sefer beni daha büyük bir manastıra götürdüler, içeri girince bunda daha çok resimler olduğunu gördüm... Bana: "Bunların hepsini gözden geçir, içinizden çıkan peygambere âit bir resim görebilecek misin bak!" dediler. Ben de bütün

o resimleri gözden geçirmek üzere bakarken bir resmin» Peygamberimizin sıfat ve suretine benzediğini gördüm ve: "îşte bu, O'na benziyor" dedim... Az ilerisindeki resme baktığımda da, onun Ebû Bekr'e benzediğini gördüm... Onlar bana: "O'na benziyor mu?" dediler. Ben de: "Evet, O'na benziyor, arkasındaki resim de Ebû Bekr'e benziyor" cevabını verdim. Onlar da bana, bunun üzerine dediler ki: "îşte bunun sizin içinizden çıkan peygamber olduğuna, arkasmdakinin de kendisinden sonra O'nun halîfesi olacağına biz şahitlik ederiz." 255[2]

Müşriklerin Ona Sövmelerinin Hükümsüz Kılınmasında Görülen Fevkaladelik

Buharî Ebû Hüreyre'den şu haberi nakletmiştir: Peygamber (s.a.u.) buyurdu ki: "Müşriklerin bana sövüp saymalarını Allah benden nasıl da defediyor, bunu görüp hayret etmiyor musunuz? Çünkü onlar Müzemmem diye birisine sövüp sayıyorlar. Ben ise "Muhammed'im!" (Yâni onlar, Muhammed yerine Müzemmem diyorlar ve müzemmem diye birisine sövüp sayıyorlar Netice itibariyle, haksız yere yaptıkları ve söyledikleri şeylerin kötü eserleri, başkasının değil, bizzat kendilerinin aleyhine oluyor...)256[3]

255[2] - Burada sözü edilen Nasârâ'dan maksat, hırıstiyanlardır. Bunlar Hz. İsa'nın (a.s.) ümmetidir. Fakat sonraları bu gibi şeyleri icâd ederek İsa'nın izinden ayrılmışlar; nasraniyeti bırakıp hırıstiyan olmuşlardır. Peygamberlere ve din adamlarına ait heykel ve resimler yapıp manastır ve kiliselerini bunlarla doldurmuşlardır. Bunların önlerinde rüku edercesine eğilip saygı ve teberrükte bulunmuşlardır. Bu gibi şeyleri, sonradan kilise adamları icad etmiştir. Bunlardan hiç birisiyle, İsa (a.s.) in bir ilgisi yoktur.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/253-256.

256[3] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/256.

Cenabı Hakkın "O Alay Edenlere Karşı Biz Sana Yeteriz" Mealindeki Ayeti Celilesi Ve Bu Hususta Görülen Bazı Mucizeler

Yüce Allah'ın "O alay edenlere karşı biz sana yeteriz" 257[4]âyet-i celilesiyle ilgili olarak Beyhakî ve Ebû Nuaym, îbn-i Abbas'tan şöyle rivayet ederler. O demiştir ki: "Bu âyetin haber verdiği alaycılar şunlar idi: Velîd bin Muğîre, Esved bin Abd-i Yeğûs, Esved bir Muttalib, Haris bin Aytıl ve As bin Vâil... Bir gün Cebrail (a.s.) geldiğinde Resûlüllah bu adamları ona şikayet etti ve Cebrail'e Velid'i gösterdi. Cebrail de 'onun kaşına işaret etti. Peygamberimiz, ne yaptığını sorduğunda: "Cezasını işaretliyorum" dedi. Peygamber sonra Esved bin Muttalib'i gösterdi. Cebrail de onun gözüne işaretledi. Peygamber, diğer Esved'i gösterdiğinde Cebrail, onun başına işaret etti. Sonra Peygamber, Hâris'i gösterdi, Cebrail de onun karnına işaret etti. Derken oradan As bin Vâil geçiyordu. Peygamber (s.a.v.) onu gösterdi, Cebâil de onun topuğuna işarette bulundu ve böyle yapmakla onun da buradan ceza göreceğini göstermiş oldu... Nitekim Velîd, okunun ucuna yelek takmakta olan Hudaalı bir adamın yanında geçerken okunun ucu onun kaşına dokunmakla kaşı yarılmıştır. Esved bin Muttalib ise birgün bir sakız ağacının gölgesine çekilmişti. Derken "Defedin şunları üzerimden, haydi defedin!" diye feryad etmiş... Adamları: "Neyi defedelim? Biz hiçbir şey görmüyoruz ki" demişler. Esved: "Vallahi ben helak oldum, işte bu o! Görmüyor musunuz, gözlerime diken sokuluyor!" diye feryada devam etmiş ve sonunda her iki gözü de kör olmuştur. Diğer Esved'e gelince, onun başında yaralar çıkmış ve kısa zamanda ölüp gitmiştir, Hâris'in de midesi bozulmuş, aynen Cebrail'in işaret ettiği gibi, karnından san su akmış, kıvnla kıvrıla can vermiştir. As'a gelince... O, merkebine binerek Taife doğru yola çıkmıştı. Giderken merkebi dikenli bir bitkinin üzerine tökezleyip yıkılmış, As'ın topuğuna büyükçe bir diken batmıştı. Dikenin açtığı yara azmış ve As bu yüzden ölüp gitmiştir."

(Bu rivayetin, gerek İbn-i Abbas'tan gerekse başkasından, diğer sevk yolları da bulunmaktadır. Biz bunları El-Tefsîru'l-Müsned'de belirtmiş

257[4] Hicr suresi, 95

bulunuyoruz.) 258[5]

Peygamberimizin Ebu Leheb'in Oğlu Hakkındaki Bedduası

Beyhakî ve Ebû Nuaym Ebû Nevfel tarikiyle onun babası Ebû Akreb'den naklederler. O şöyle demiş: Ebû Leheb'in oğlu gelip Peygamber (a.s.)'a sövmeğe başladı. Peygamber Efendimiz de ona: "Allah'ım, yarattığın köpeklerden birini ona musallat eyle!" diyerek bedduada bulundu... Ebû Leheb, bezzaz idi. Bâzı kumaşları oğlu, hizmetçileri ve vekilleri ile satılmak üzere Şam'a yollardı. "Oğlumu iyi koruyun, onun hakkında, Muhammed'in bedduasından korkuyorum" diye tenbih ederdi. Onlar da buna çok dikkat ederlerdi. Onu bir duvarın dibine oturtur, etrafına çok miktarda eşkıyalarını yığar, üzerini de örterler idi. Onu bu şekilde korumaya bir müddet devam ettiler. Birgün aralanın biri gelip onu parçaladı. Haberi onun babasına ilettiler. Babası Ebû Leheb dedi ki: "Ben size, onun hakkında Muhammed'in bedduasından korkuyorum, demedim mi?"

Ebû Nuaym ve îbn-i Asakîr Urve tarikiyle Hebbar bin el-Esed'den şöyle naklederler: Ebû Leheb ve oğlu Utbe Şam yolculuğuna hazırlanıp çıktılar. Ben de onlarla beraber çıktım. Utbe Şam hazırlığını yaparken dedi ki: "Gidip Muhammed'e hakaret etmeden, Rabbisi hakkında ona kötü sözler söylemeden yola çıkmıyacağım!" dedi ve gidip: "Yâ Muhammed ben senin: "...Derken yaklaştı, daha da yakın oldu. îki ok atımı hattâ bundan daha da yakın oldu" diyerek vasıfladığm Rabbini inkar ediyorum!" diye haykırdı. Resûlüllah (s.a.v.) de bunun üzerine: "Allah'ım, yarattığın köpeklerden birini ona musallat kıl da, onu parçalasın!" diyerek bedduada bulundu... Utbe babasının yanma geldiği zaman babası ona: "Oğlum, sen Muhammed'e ne dedin, o sana ne dedi" diye sordu. O da durumu haber verdi. Babası bunun üzerine dedi ki: "Ey oğlum, Muhammed'in senin hakkındaki bedduasından korkarım, zarar göreceksin!" Sonra sefere çıktık. Serat denilen yerde konakladık. Burası

258[5] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/256-257.

arslanı bol olan bir yerdir. Burada Ebû Leheb bize dedi ki: "Arkadaşlar, benim sizlerle olan hakkımı ve şu ileri yaşımı biliyorsunuz. Sonra Muhammed oğlum hakkında beddua etmiştir. Burası arslanı bol bir yerdir. Oğlum hakkında çok iyi tedbir almalısınız! Bütün eşyanızı buraya toplayınız, üstüste yığınız, üzerine oğlumu yerleştiriniz, sizler de etrafını sarınız, onu koruyunuz..." Bizler de böyle yaptık. Geceleyin bir arslan geldi, sıradan bizlerin yüzünü koklamaya başladı. Aradığı o idi. Onu orda derhal parçaladı ve gitti. Ebû Leheb feryâd ediyor ve: "Ben size, onun Muhammed'in bedduasına uğrayacağını daha önce söylemedim mi?" diyordu...

(Ebû Nuaym ve Ibn-i tshak'ın diğer tarikten sevkettikleri bir rivayette; Resûlüllah'ın şâiri Hassân'm bu hususta güzel ve ibretle dolu şiirler söylediği, Allah'ı ve Resûlü'nü inkar eden birinin cezasını nasıl bulduğu, arslanın onu nasıl parçaladığı, anlatılmaktadır.)

Yine Ebû Nuaym'in Tâvûs'tan bir rivayeti de şöyledir: Resûlüllar. Efendimiz: "İnmekte olan parlak yıldıza andolsun ki" âyetini okuduğu zaman, Ebû Leheb oğlu Utbe: 'İnmekte olan yıldızın Rabbine ben küfrediyorum!" diye bağırdı. Resûlüllah da kendisine hitabla: "Allah, köpeklerinden bir köpeği sana musallat kılsın!" diye bedduada bulundu. Sonra Utbe arkadaşlariyle birlikte Şam'a gitti. Yakınlarına kadar gelen bir arslanın kükremesi ile Utbe müthiş bir korkuya kapıldı. Arkadaşları kendisine: "Bak, bizlerden hiç korkan var mı? Arslan kükremesi ile sen niçin korkuya kapılıp titriyorsun?" dediler. Utbe dedi ki: "Ben Muhammed benim hakkımda beddua ettiği için korkuyorum. Vallahi yeryüzünde O'nun kadar gerçek Onun kadar duası geçecek olan birisi yoktur!" Sonra akşam yemeği konuldu. Utbe hiç yemedi. Sonra uyumg zamanı geldiğinde Utbe'yi ortaya aldılar, etrafına eşyalarını yığdılar kendileri de Utbe'nin etrafını çember halinde çevreleyip yattılar ve uyudular... Biraz sonra arslan gelip başlarım-yüzlerini koklamaya başladı. Sırasıyla hepsini koklayıp Utbe'ye gelince, onu önce şiddetli hırpaladı. Utbe derhal: "Ben size demedim mi? Muhammed'in bedduas beni mahvedecek" diye feryad etti. îşte Utbe, son nefeslerinde ancak bunları söyleyebildi ve az sonra da, aralanın pençesi altında can verdi."

(Yine Ebû Nuaym'in Ebu'd-Duhâ'dan bir rivayeti daha var... Fakat o da

aynı mealdedir.) 259[6]

Peygamberimizin Kureyş Üzerine Kıtlık İle Dua Etmesi

Buharı ve Müslim îbn-i Mes'ûd'dan rivayet ediyor. O şöyle diyor: Kureyş'in İslâm'ı red edip Resûlüllah'a karşı isyanda İsrar etmesi üzerine Resûlüllah Efendimiz dua edip buyurdu: "Ey Allah'ım, Yusuf Peygamber'in kıtlık içinde geçen yedi senesi gibi yedi sene kıtlık ile, Kureyş'e karşı bana yardım eyle!" Resûlüllah'm bu duasından sonra kıtlık başladı, her şey kuruyup yok oldu... O derece kıtlık oldu ki, insanlar cife ve hayvan Ölüsü yemeye başladılar... Açlığın şiddetiyle, yerle gök arasını dumanlarla kaplıymış gibi görüyorlardı. Sonra Resûlüllah'a karşı yaptıklarından pişman olup tevbe ettiler. Allah'a yalvarıp şöyle dua ediyorlardı: "Ey Allah'ım, şu azabı bizlerden defeyle! Biz, mü'minler olarak Sana sığmıyoruz, sana inanıyoruz!..."

Cenab-ı Hakk tarafından Peygamberimiz'e denildi ki: "Habîbim, eğer biz onlann üzerindeyken azabımı kaldırmış olsak, onlar yine eski hallerine dönerler." Derken Allah onlar üzerindeki azabını kaldırdı, kıtlık sona erdi. Onlar da eski hâline dönüp Allah'a ortak koşma yoluna devam ettiler. Yüce Allah da Bedir Gününde onlardan intikam aldı. Nitekim şu âyetleriyle de bunu haber verdi: "Habîbim, göğün açık bir duman getireceği günü gözetle. Biz sizden azabı birazcık kaldıracağız ama siz yine inkarınıza döneceksiniz. Fakat asıl o büyük yakalama ile yakaladığımız gün işte o gün biz intikamımızı alırız!" 260[7]

Beyhakî'nin îbn-i Mes'ûd'dan rivayeti şöyledir: Peygamber Efendimiz, insanların islâm'dan yüz çevirdiklerini görünce: "Allah'ım, Yusufun yedi senesi gibi yedi sene kıtlık cezası ver!" diye dua etti. Büyük bîr kıtlık oldu... İnsanlar hayvan ölüsü, deri ve kemikleri yemeye başladılar. Kureyş'ten bir grup başlarında Ebû Süfyan olduğu halde Peygamber'e

---

259[6] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/257-259.

260[7] Duhan suresi, 10-16

geldiler ve dediler ki: "Ey Muhammed, Sen bütün insanlara rahmet olarak gönderildiğini söylüyorsun! Kavmin ise açlıktan helak oluyor. Azabını kaldırması için Allah'a dua edivermeni istiyoruz." Peygamber (s.a.v.) de dua buyurdular. Bol bol yağışlar oldu ve yedi gün aralıksız devam etti. Bu çok yağmurun da zararlı olabileceğini düşünerek yine Hz. Peygamber'e müracât ettiler. Peygamberimiz de: "Ey Allah'ım, üzerimize değil, etrafımıza, bol yağışlar olsun!" diyerek duada bulundu; Derhal bulutlar açılmaya, yağışlar etrafa dağılmaya başladı. 261[8]

îbn-i Mes'ud der ki: "Dühan alâmeti gerçekleşmiştir ki bu, açlık idi. Ayrıca Rûm'larla ilgili*haber de tahakkuk etmiş, ilgili âyette "Batşa-i Kübrâ" olarak geçen büyük yakalayış Bedir'de vukua gelmiş, İnşikâk-ı Kamer denilen Ay'ın ikiye ayrılması mucizesi de gerçekleşmiştir."

Buharı ve Müslim'in bu hususta îbn-i Mes'ud'dan bir rivayeti var. Bunda şöyle denilmektedir: "Beş şey var ki bunlar geçmiştir: Lizâm, el-Rûm, Dühân, Batşâ-i Kübrâ ve înşikâk-ı Kamer." Beyhakî: bunu şöyle açıklar; Yâni bunlarla ilgili âyetlerin verdikleri haberler, Peygamberimizin sağlığında vukua gelip gerçekleşmiştir. Aynen vukuundan önce haber verildiği şekilde olmuştur." 262[9]

Nesaî, Hâkim ve Beyhakî îbn-i Abbas'tan rivayet ederler. O demiştir ki: Ebû Süfyan Peygamber'e (s.a.v.) gelerek; "Ey Muhammed, bizler hayvan ölülerinin deri ve tüylerini yiyecek kadar açlığa mâruz kaldık, açlıktan helak olmak üzereyiz... Bizler için dua ediver!" diye ricada bulundu. Bunun üzerine Yüce Allah şu âyetini indirdi: "Andolsun biz onları-azâb ile yakaladık, fakat yine Rab'lerine boyun eğmediler, (hâlâ O'na ihlasla)

261[8] Sahih rivayet ile sabit olanı, bu olayın Medine'de gerçekleşmiş olmasıdır

262[9] İbni Mes'ud'un sözünde geçen Uzamdan murad, Furkan suresininvson ayetinde haber verilen azabdır ki, bu ayette mealen şöyle buyurulmuştur: "De ki; duanız olmadıktan sonra Rabbım sizi ne yapsın? Siz ise, haber verdiklerimi yalanladınız, bu yüzden azab yakanıza yapışacaktır."

Ibn Kesir de Tefsirinde der ki: Bu yalanlamanız azaba uğramanıza sebeb olacak, dünyada da, ukbada da helak olmanızı gerektirecek. Kureyş'in Bedir'de uğradığı durum da bu azaba dahildir. Nitekim İbni Mes'ud, Ubeyy bin Ka'b, Muhammed bin Ka'b, Mücahid, Dahhâk, Katade, Süddîve başkası böyle tefsir etmişlerdir.

yal varmıyorlar." 263[10]Resûlüllah Efendimiz onlar için dua ediverdi ve onların üzerindeki azâb ve sıkıntı kaldırıldı."

(Beyhakî der ki: Ebû Süfyan'ın kıssası ile ilgili rivayette, bunun Hicret'ten sonra Medine'de olduğuna delalet eden bir cihet bulunmaktadır, ihtimal ki bu durum, biri Mekke'de, diğeri de Medîne'de olmak üzere iki defa vukua gelmiştir.) 264[11]

İslam Kadınlarından Zinnire'nin Gözlerinin Kör Olması Ve Sonra İyileşmesi

Bunu, Beyhakî Urve'den rivayet ediyor, O şöyle demiştir: Müslüman oldukları için Allah yolunda işkence görenlerden yedi kişiyi, Ebû Bekir satın alıp azâd etmiştir. Bunlardan biri de kadın müslümanlardan Zinnire idi. Bir ara gözleri hastalanıp kapanmıştı, artık görmüyordu. Kendisi Allah yolunda çok işkence görmüştü. Mahzûm Oğulları ona en ağır işkenceleri yapıyor, o ise asla İslam'dan vazgeçmiyordu... Gözlerinin kapanması üzerine müşrikler: "O, Lât ve Uzzâ adındaki ilahlarımıza ihanet ettiği için, onlar tarafından çarpılmıştır" diye söyleniyorlardı. Bu söylentiyi Zinnıre duyduğu zaman çok üzülmüş ve gayrete gelerek: "inandığım ve kendisine sağındığım Allah'a yemin ederim ki, müşriklerin dediği gibi değildir! Lât ve Uzzâ adındaki putlar, hiç bir şeye kadir değillerdir! inandığım bir ve büyük Allah'ım ise, her şeye kadirdir, dilerse benim gözlerimi de iade eder" diye müşriklere karşılık vermiştir. Yüce Allah da gözlerini ona iade etmiştir." 265[12]

263[10] Mü'minun suresi, 76

264[11] Hicretten sonra olan; Ebu Süfyan'ın Kureyş murahhası olarak gelişi ve Hudeybiye andlaşmasını yenilemek, müddetini artırmak içindi..

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/259-260.

265[12] Allah yolunda işkenceye maruz bırakılıp da Ebu Bekir tarafından azad edilen bu yedi kişiden biri Zinnire idi. Diğerleri ise şunlardı: Bilal, Amir bin Füheyre, Ümmü Ubeys, Nehdiyye ve onun kızı, Muemmil oğullarının cariyesi... (es-Sîratü'n-Nebevİyye,

DOKUZUNCU BOLUM

HABEŞİSTAN'A HİCRETLE İLGİLİ VUKUA GELENLER

Beyhakî'nin naklettiği haberde Mâsâ bin Ukbe şöyle anlatmaktadır: Kureyş işkence ve fitneyi iyice artırınca bir grup müslüman, başlarında Cafer bin Ebû Tâlib olduğu halde Habeşistan'a hicret ettiler. Bu suretle dinlerini korumak, din ve vicdan hürriyetine kavuşmak istemişlerdi. Kureyş bunu haber alınca derhal Amr îbn-i As ile Amâre bin Velîd'i peşlerinden gönderdi ve de bunlara çok sür'atli gitmelerini, yolda yetiştikleri takdirde müslümanları geri çevirmelerini, yetişemez-lerse Habeşistan'dan geri getirmelerini sıkıca tenbih etti. Habeşistan kiralının şahsına ve yanındaki devlet büyüklerine çeşitli ve kıymetli hediyeler de gönderdi. Kirala âit hediyeler arasında bir arap atı ile, çok kıymetli atlastan bir cübbe de vardı. Amr ve Amâre sür'atle yola çıktı ise de müslümanlara yetişemediler. Habeşistan'a vardıklarında, kiralın huzuruna kabul edildiler ve hediyelerini takdim ettiler. Kıral Amr'i kendi kürsisine oturtup konuşmasına izin verdi. Amr da kirala şunları söyledi: "Efendim, sizin ülkenize bizden bâzı akılsız adamlar sığınmış bulunuyor. Bu adamlar ne sizin dininizdedir, ne de bizim dinimizdedir. Onları bize iade etmeniz, sizin yüce şahsınızdan biricik dileğimizdir..." Oradaki devlet büyükleri de kirala, onların iade edilmesini istediler. Kıral şu karşılığı verdi: "Ben, bu gelenler ile konuşup onların ne durumda ve ne gibi bir itikâd üzerinde olduklarını anlamadan asla iade etmem!" Amr söze tekrar başlayıp: "Efendim, onların ne halde olduklarım size ben haber vereyim: Onlar, içimizden çıkan bir adamın

---

ibn Hişam,

1/340. Mısır, 1355)

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/261.

arkadaşlarıdır, onlarm ne kadar akılsız ve aykırı kişiler olduğunu şimdi siz de anhyacaksmız: Onlar, İsa'nın Allah'ın oğlu olduğuna inanmazlar, sana da secde etmezler, huzuruna çağırdığın zaman, sana secde etmediklerini bizzat göreceksin..." diye konuştu ve kiralı müslümanlara karşı tahrik etmeye çalıştı.

Kıral Necaşî, Cafer ve arkadaşlarının getirilmesini istedi. Onlar da geldiler, huzura girip selam vermek suretiyle saygılarını bildirdiler ve fakat secde etmediler. Amr ve Amâre derhal: "Biz size haber vermedik mi? işte görüyorsunuz, kirala secde etmiyorlar" diyerek kiralı ve diğer devlet adamlarını tahrike çalıştılar... Kıral söze başlayıp: "Ey bana iltica edenler! Sizin kavminizden diğer insanların bana secde ettikleri gibi, siz niçin secde etmiyorsunuz?" diye sordu ve îsâ hakkında ne dediklerini, nasıl bir itikad ve din üzerinde bulunduklarını Öğrenmek istediğini belirtti. Önce şu soruyu yöneltti: "Bana söyleyiniz, siz nasranî misiniz?" Müslümanlar da bu soruya "hayır" karşılığını verdiler. Kıral: "Sizler yâhûdî inisiniz?" diye sordu. Müslümanlar da "hayır" dediler. Kıral bu sefer de: "O halde sizin dininiz nedir?" diye sordu. Müslümanlar da: "Bizim dinimiz islâmdır" diyerek cevapladılar. Kıral: "islâm nedir?" dedi. Müslümanlar da: "islâm: Allah'ın birliğine inanıp yalnız O'na kulluk etmek, O'na hiç bir şeyi asla ortak koşmamak, O'ndan başka hiç bir varlığa asla tapmamaktır" dediler. Kıral: "Bunları size kim haber verdi?" diye sordu. Müslümanlar: "Bunları bize bizim içimizden çıkan, soyunu ve ahlakını çok iyi tanıdığınız Muhammed haber verdi. Allah O'nu bize içimizden seçerek peygamber olarak gönderdi. Bizden önceki ümmetlere bâzı seçkin ve üstün ahlaklı zatları gönderdiği gibi... O bize; ana ve babaya iyilik etmeyi, dâima doğruyu söylemeyi, yalandan şiddetle kaçınmayı, sözünde durmayı, emanete riâyet etmeyi emretti. Putlara tapmayı ise şiddetle yasakladı. Yalnız Allah'a ibadet etmemizi, hiç bir şeyi O'na şerîk koşmamamızı açıkça ve kesinlikle emretti. Bizler de O'nu, bütün bunlarda tasdik ettik, O'na itaat ettik, Allah'ın kelamını ve dinini tanıdık ve O'nun bize teblîğ ettiği esasların Allah tarafından olduğuna tanık olduk. Bizler işte böyle bir yolu takib edince, kavmimiz de bize amansız düşman kesildi. O gerçek Peygamber'e de düşman kesildiler, O'nu yalanladılar, O'nu öldürmek istediler; bizleri de tekrar putperestliğe döndürmek istediler. Bizler de dimimizle, kanımızla kavmimizden ayrılıp sizin ülkenize ve adaletinize sığındık" diye karşılık

verip kendilerini savundular.

Bu sırada kiralın: "Vallahi bütün bunlar; Musa'nın dini hangi kaynaktan çıkmış ise, ancak o kaynaktan çıkmıştır!" diye konuştuğu duyuldu... Müslümanların temsilcisi Cafer dedi ki: "Size karşı secde etmeyip selam vermemize gelince: Peygamberimiz bize haber verdi ki: Cennet ehlinin birbirine olan duası selâmdır ve bunu bize peygamberimiz emretmiştir. Bu sebeble biz de sizi selam ile karşıladık. Birbirimizi de selam ile karşılayıp dualaştığımız gibi... Isâ hakkındaki inancımıza gelince: Isâ Allah'ın kulu ve resulüdür, tarafından bir rûh olup Meryem'e ilkâ eylediği kelimesidir... Tertemiz ve bakire olan Meryem'in oğludur."

Bu sırada kıral yere eğilip eliyle bir çöp aldı ve şöyle dedi: "Vallahi Meryem oğlu îsâ, şu çöp kadar bundan fazlasını söylemiş değildir." Oradaki devlet büyükleri söze karışıp: "Ey kıral, eğer sen bu adamı dinleyecek olursan, vallahi seni dininden edecek!" dediler. Kıral da şu karşılığı verdi: "İnandığım Allah'a kasem ederim ki, ben, Isâ hakkında ebediyen bundan başkasını söylemem!" Bundan sonra kıral, söz ve davranışlarından hoşlanmadığı Amr Ibn-i As'a işaret ederek: "Şu adamın hediyelerini geri veriniz! Vallahi bana bir dağ kadar altını rüşvet verseler dâhi, ben bu adamları, onlara teslim etmem için onu kabul etmem!" diye haykırdı. Sonra Cafer'e ve arkadaşlarına dönerek: "Haydi gidiniz, ülkemde sakin olunuz! Huzur ve emniyet içinde yaşayınız, ihtiyaçlarınız da karşılanacaktır" dedi. Daha sonra umûma hitap edecek: "Ülkemize sığınan bu adamlara, her kim ezâ verici bir nazarla bakacak olursa, bilsin ki bana isyan etmiş sayılır."

Amr ile Amare Habeşistan'a giderken yolda araları açılmış ve birbirine iyice kızmışlardı. Habeşistan'a varınca ister istemez aralarındaki anlaşmazlığı bırakıp esas gayelerini gerçekleştirmeye çalıştılar... Fakat bu da mümkin olmadı. Bu sefer daha da araları açılıp birbirine iyice kızdılar... Amr, Amâre'ye bir hile düşündü: Dedi ki: "Ey Amâre, sen gerçekten güzel bir adamsın... Kıral çıktığı zaman, kiralın karısına git, bu hususta onunla konuş, -işimizin görülmesi için kendisinin yardımını rica et." Amâre de buna inandı. Kiralın karışma haber gönderip onunla konuşmak istedi. Ricası kabul edildi ve konuşmak üzere kiralın karısının huzuruna çıkarıldı. Amr da kiralın yanına gidip: "Efendim, arkadaşım Amâre kadınlara düşkün bir adamdır. Burada da zât-ı

âlinizin karısı ile ilişki kurmak istemiş ve karınızın yanma gitmiştir. İsterseniz haberi derhal tetkik ettirebilirsi- niz" diyerek kiralı tahrik etti. Kıral derhal adam gönderdi, Amâre'nin orada olduğunu görüp getirdiler. Kıral, onun ihliline (erkeklik uzvunun deliğine) pompa ile hava vererek cezalandırılmasını ve bu şekilde sürgün adasına gönderilmesini emretti. Onlar da öyle yaptılar. Böylece Amâre cezalandırılıp adaya sürüldü ve orada helak olup gitti.

Amr da Mekke'ye hiç bir netice elde edemeden ve üstelik arkadaşını da zayi etmiş olarak döndü. Dönüş esnasında da yolunu kaybederek, anasından doğduğuna pişman olacak derecede sıkıntı ve ıztıraplar çekti. Eli boş olarak avdet eyledi." (Bu mealdeki haberler, arada kesinti olmaksızın îbn-i Mes'ud'dan, Ebû Musa'dan ve Ümmü Seleme'den dahi rivayet edilmiştir).266[1]

El-Sahife Hakkında Vukua Gelen Fevkaladelik

Beyhakî ve Ebû Nuaym Mûsâ bin Ukbe tarikiyle El-Zührî'den rivayet eder. O demiştir ki: Müşrikler müslümanlara karşı olan eza ve işkencelerini iyice şiddetlendirdiler, müslümanlar da çok zor durumda kaldılar... Bazıları Habeşistan'a hicret edince, belâ bütün ağırlığı ile üzerlerine çullandı. Zira Kureyş, oraya göçen müslümanlara izzet ve ikram edilmesini bir türlü hazmedemiyordu... Ve kesinkes Resûlüllah'ı öldürmeye karar verdiler. Ebû Tâlib bu durumu öğrenince Abdü'l-Muttalib oğullarım topladı ve onlara, Resûlüllah'ı kendi mahallelerine alıp iyi korumalarını, ne pahasına mal olursa olsun, Resûlüllah'ı müdâfa etmelerini sıkıca tenbih etti. Abdü'l-Muttalib Oğulları da bunun üzerinde ittifak edip, müslümanı ve kâfiri tam bir birlik oldular. Kureyş bu ittifak ve birliği öğrenince kendi aralarında toplanıp yeni bir karar aldılar. Bu karara göre Abdü'l-Muttalib Oğullarına boykot ilân edilecek, alım satım da dahil, onlarla her nevi ilgi kesilecek, onlardan hiç biri kendi mahallelerine sokulmayacaktı. Ve bu durum, Resûlüllah alenen

---

266[1] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/265-267.

öldürülmek üzere kendilerine teslim edilinceye kadar devam edecekti.

Kureyş aldığı bu kararı bir sahîfe üzerine yazarak, yeminler ve ahidler ile de te'yid ederek, Kabe'nin içine astı. Ve bu sahifede, ebediyen onlarla sulha yanaşmıyacakları kaydını da koydu... Bu andan itibaren de boykot başlamış oldu. Hâşim oğulları üç sene muhasarada kaldı, çok şiddetli sıkıntı ve açlık çektiler. Basit bir ihtiyaçlarını te'min için sokağa bile çıkamadılar...

Kureyş dışarıdan gelen malları bile tekeline almıştı. Dışarıdan gelen mallara derhal el koyuyor, her hangi bir şeyin Abdü'l-Muttalib Oğullarına intikal etmesine imkan bırakmıyordu... Boykot, şiddetinde hiç bir şey kaybetmeden üçüncü senesine girdi. Bu sırada Abdü Menâf Oğulları ile Kusay Oğullarından bâzı kimseler ve Kureyş'ten bâzı şahsiyetler; vicdanları sızlıyarak bu derece şiddetli bir boykotun tatbikinden memnun olmadıklarını, bunun hakkaniyet ve akrabalık duygularıyle bağdaşmadığım müzâkere edip kaldırılmasına çalışmak üzere karara vardılar... Bunlar, anneleri tarafından da Hâşim Oğulları ile yakınlığı bulunan kimselerdi. Bu sırada Yüce Allah; onların sahîfesine güveyi musallat kılmıştır. Sahîfe içindeki iyi ve güzel olan bütün kelimeleri, güve yemiştir. Kureyş'in, sözünü te'yid maksadiyle kullandığı yemin ve ahid kısmında geçen Allah'a âit isimlerden de bir eser kalmamıştır. Sahîfe üzerinde sâdece Kureyş'in zulüm ve gadrini ifâde eden kötü kelimeler kalmıştı. Yüce Allah; ayrıca Resûlü'nü de durumdan haberdar etmişti. Resulüllah'da bunu amcası Ebû Tâlib'e anlattı. Ebû Tâlib heyecanını tutamadı ve: "Parlayan yıldızlara yemin olsun ki, O bana hiç yalan söylememiştir!" demekten kendini alamadı. Ve yanına Abdü'l-Muttalib Oğullarından bâzılarını alarak Mescid-i Harâm'a gitti. Orası Kureyş'le dolu idi. Kureyş Ebû Tâlib'in bâzı adamlarla birlikte gelmekte olduğunu görünce yadırgadı ve onların gelişini, çektikleri belanın şiddetiyle pesettikleri şeklinde yorumlayıp, Resulüllah'ı alenen öldürülmek üzere teslim edecekleri zannına kapıldı. Ebu Tâlib ise gelir gelmez söze başlayıp: "Ey Kureyş, aranızda hiç beklemediğiniz bâzı şeyler olmuş! Üzerine yemin ve ahidlerde bulunduğunuz o sahîfeyi getiriniz, umuyorum ki aramızda bir anlaşma olacaktır. (Ebû Tâlib'in böyle söylemesi, sahifeye Önce Kureyş'in bakmaması maksadını güdüyordu.) Kureyş önce hayret içinde kaldı ve sahîfeyi gidip Kabe'nin içinden getirdiler. Kureyş, artık Resûlüllah'm

kendilerine teslim edileceğine kesin güzeyle bakıyordu. Sahîfeyi önlerine koydular.

Ebû Talib dedi ki: "Ey Kureyş, ben size insaflı ve adaletli bir şeyi kabul ettirmek üzere geldim. Kardeşimin oğlu Muhammed bana haber verdi ki, Allah sizin önünüzde duran şu sahîfenizden beridir! Ve bu sahifede Allah'a âit ne kadar isim ve kelime varsa Yüce Alîah onları görünmez kudretiyle mahvedip gidermiştir; sâdece sizin zalimliğinize delâlet eden kelimeleri bırakmıştır. Şimdi sahifeyi açıp durumu görebilirsiniz. Ki kardeşimin oğlu şimdiye kadar verdiği hiçbir haberde yalancı çıkmamıştır, bunda da çıkmayacaktır. Şayet yalan olduğu görülecek olursa, alenen öldürülmek üzere O'nu size teslim etmeğe hazırız! Eğer doğru söylediği görülecek olursa, içimizden son nefer ölünceye kadar O'nu size teslim etmiyeceğizL."

Kureyş, Ebû Tâlib'e verdiği cevapta: "Evet, buna razı olduk"_dedi ve sahîfeyi açtı. Gerçekten Peygamberin (s.a.v.) sâdık ve masdûk olduğu görüldü. Durum, aynen O'nun haber verdiği gibidir... Zulüm ve haksızlığı ifâde eden kelimelerden başka hiç bir kelime bırakmadan hepsini güve yiyip delik deşik etmiştir. Ahidnâme denilecek bir tek sağlam madde bırakmamıştır.

Durumu kendi gözleriyle gören Kureyş, şaşkına döndü. Büyük bir şaşkınlık içinde dediler ki: "Vallahi bu, sizin arkadaşınızın sihrinden ibarettir!" Abdü'I-Muttalib Oğulları da dediler ki: "Yalan söylemeğe, sihir ve büyü yapmağa yakışan ve yakın olanlar; bizden başkaları olabilir! Eğer sizin işinizde, aldığınız boykot kararında sihirler ve yalanlar olmasaydı; sahîfeniz durduğu yerde bozulup gitmezdi. Belli ki, Yüce Allah sizin sahîfenizde güzel ve iyi olan ne varsa onları giderip, çirkin ve kötü ne varsa onları bırakıp sizin yüzünüze çalmıştır. Durum ortadadır. Hangimizin sihir ve yalana layık olduğunu göstermektedir! Hani, yeminler ve ahidlerle madde madde yazıp1 Kabe'nin içine astığınız sahîfeniz ne oldu?"

îşte bu sırada, vicdanları sızlıyarak boykotun kaldırılması için çalışacaklarına dair sözleşen Abdü Menaf ve Kusayy oğullarına mensup kişiler, söze karışıp: "Bizler şahsen bu sahhifeden el çekiyoruz! Onunla hiçbir ilgimiz yoktur! Şu andan itibaren onun kaldırılmasını istiyoruz!" dediler. Sahîfenin hükümsüz sayılması üzerine de Peygamber (s.a.v.) ve

arkadaşları muhasaradan çıkıp Mekke halkı ile haşir neşir oldular."

İbn-i Sa'd der ki: Bana Muhammed bin Ömer'in haber verdiğine göre, Kureyşten yaşlı bir zât'a dayanan bir haberde şöyle denilmiştir: "Kureyş'in yazıp Kabe'nin içine astığı sahifeyi, üçüncü senede güve yedi. Allah durumdan elçisini haberdar etti. Sahifede zulüm ve cevr nâmına yazılmış neler varsa, bütün bunları güve yemiş-, Allah'ın zikri sadedinde neler yazılmış ise bunları yemeyip bırakmış... Kureyş neticeyi görünce yaptığına pişman olup başım eğdi, sahifeyi hükümsüz saydı. Peygamber ve arkadaşları da muhasara ve hapisten kurtuldu..."

Yine îbn-i Sa'd'ın İbn-i Abbas'tan sevkettiği bir rivayette şu farklar bulunmaktadır: Kureyş'in boykot kararını almasının sebebi: Habeşistan'a göçen müslümanlara Necâşi'nin iyi muamele etmesini hazmedememesi idi.

Hâşim oğulları ile her nevi alakanın kesilmesini ihtiva eden sahîfeyi Abder'li İkrime'nin oğlu Mansûr yazmıştı ve yazdıktan sonra da eli çolak olmuştu. Müslümanlar hacc mevsiminin dışındaki muhasa çıkarılıyorlardı. Üç sene sonra sahifedeki zulüm ve çevri ifâde eden kelimeleri güve yemiş, Kureyş de bunun üzerine boykotu kaldırmıştı.)

(Diğer bir rivayette ise: "Kureyş'in besmele yerine okuyup-yazdığı "bismikâllahümme=ancak senin adınla ey Allah'ım" cümlesinden başka, bütün kelimeler güve tarafından yenilmişti" denilmektedir.)267[2]

ONUNCU BÖLÜM

PEYGAMBERİMİZİN KENDİSİNE HAS OLAN İSRA VE MİRAÇ MUCİZESİ VE BU GECEDE GÖRDÜĞÜ BAZI İLAHİ TECELLİLER

267[2] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/267-270.

Peygamberimizin Kendisine Has Olan İsra Ve Miraç Mucizesi Ve Bu Gecede Gördüğü Bazı İlahi Tecelliler

Yüce Allah şöyle buyuruyor:

"Eksiklikten uzaktır O Allah ki, geceleyin kulunu Mescid-i Haram'dan, çevresini bereketli kıldığımız Mescid-i Aksa'ya yürüttü. O'na ayetlerimizden bir kısmını gösterelim diye. Gerçekten O işiten gören-dir." 268[1]

Peygamberimiz'in îsra ve Miraç mucizesi hakkında pek çok hadisler vardır. Bunların bazısı uzun, bazısı da kıSadır. Şimdi bu hadis-i şeriflerden bir kısmını arz edelim. Önce Enes (r.a.)'ın hadisini görelim: 269[2]

Enes Hadisi

Müslim'in Sabit el-Bünani'den rivayetine göre Enes demiştir ki: "Rasülüllah (s.a.v.) şöyle buyurdu: Bana Burak getirildi. Burak; mer-kebden büyük, katırdan küçük, beyaz ve uzun bir dabbedir. Gözünün gördüğü yere Ön ayağını kor ve çok süratli gider. Ben ona bindim ve Beytü'l-Makdis'e geldim. Üzerinden inip oradaki halkaya bağladım ki,

---

268[1] Açıkça Isra mucizesini bildiren bu ayeti kerime, isra'nın uykuda değil de uyanıklık halinde vukua geldiğine ve ruh ile cesedin birlikte bulunduğuna sarih olarak delalet etmektedir. Eğer uyku halinde olsaydı ve gördüklerini yalnız ruhu ile görseydi, bunun hiçbir fevkalâdeliği olmazdı ve böyle bir şeyi Peygamber'e tahsis etmenin "yalnız O'na nasib oldu" demenin de bir manâsı ve kıymeti olmazdı. Zira uyku halinde ve Sadece ruha aid olmak üzere böyle bir tecelli, sıradan herkese olabilecek bir şeydir. İşte bu isra mucizesine ayette geçtiği ve sahih hadislerde anlatıldığı şekilde inanmak vaciptir. Mirac'a gelince... Bu semavî bir yolculuktur. Sahih hadislerle sabittir, ilgili hadislerin tamamı tevatür ifade etmektedir. Necm suresinin ilk ayetleri de buna delalet etmektedir.

269[2] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/273.

daha önceki peygamberler de bu halkaya binitlerini bağlarlar idi. Sonra Mescid'e girdim, iki rek'at namaz kılıp çıktım. Cebrail bana, birinin içinde içki, diğerinin içinde süt bulunan iki kadeh sundu. Ben de içinde süt olanı alıp içtim. Cebrail bana: "Fıtratı seçtin" dedi. Sonra yakın semaya çıkarıldım. Cebrail kapının açılmasını istedi. "Sen kimsin?" diye soruldu. O da: "Cebrail" diye cevapladı. "Yanında kim var?" diye soruldu. O da: "Muhammed" dedi. "Demek O'na peygamberlik geldi mi?" denildi. O da: "Evet" dedi ve bize kapı açıldı. Bir de ne göreyim, Adem'le karşı karşıyayım! Beni "merhaba" diyerek karşıladı ve bana hayır dualar etti. Sonra ikinci semaya çıkarıldık. Cebrail kapının açılmasını istedi, ona: "Kimsin?" denildi. O da: "Cebrail" dedi. "Yanında kim var?" denildi. O: "Muhammed" dedi. "Demek O, peygamber olarak gönderildi mi?" denildi. O da: "Evet" dedi. Bize kapı açıldı. Bir de ne göreyim iki teyze oğlu İsa bin Meryem ile Yahya bin Zekeriyya karşımızdalar. Beni. "merhaba" diyerek karşıladılar ve benim için hayır duada bulundular. Sonra üçüncü semaya çıkarıldık. Cebrail yine kapının açılmasını istedi, kendisine: "Sen kimsin?" diye soruldu. O: "Cebrail" dedi. "Yanında kim var?" denildi, O da: "Muhammed" dedi. "Demek O'na gerçekten peygamberlik geldi mi?" denildi. O da: "Evet" dedi. Kapı açıldığında ne göreyim, bütün güzelliğin yarısına sahip kılınmış bulunan Yusuf peygamber! Beni "merhaba" diyerek karşıladı ve benim için hayır duada bulundu. Sonra dördüncü kat semaya çıkarıldık. Cebrail kapının açılmasını istedi, "Kim o?" denildi. O: "Cebrail" dedi. "Yanında kim var?" denildi, O da: "Muhammed" dedi. "Gerçekten O'na peygamberlik gönderildi mi?" denildi. O da: "Evet" dedi. Kapı açıldığında karşımda îdris'i gördüm. O da beni "merhaba" diyerek karşıladı ve benim için hayır dua etti. Sonra beşinci semaya çıkarıldık. Cebrail kapının açılmasını istedi. "Kimsin?" denildi. O: "Cebrail" dedi. "Yanındaki kim?" denildi. O da: "Muhammed" dedi. "Demek O'na peygamberlik gönderildi mi?" denildi. O da: "Evet" dedi. Kapı açıldı. Bir de ne göreyim, Harun beni karşılamakta, bana "merhaba" demekte. O da benim için hayır dua etmekte. Sonra altıncı semaya çıkarıldık. Cebrail yine kapının açılmasını istedi, "kim o?" denildi. O: "Cebrail" dedi. "Yanındaki kim?" denildi. O da: "Muhammed" dedi. "Demek O'na peygamberlik gönderildi mi?" denildi. O da: "Evet" dedi. Kapı açıldı. Bir de ne göreyim, Musa karşımda. Beni "merhaba" diyerek karşıladı ve benim için hayır dua etti. Sonra yedinci

kat semaya çıkarıldık. Cebrail kapının açılmasını istedi, ona "kimsin?" diye soruldu. O: "Cebrail" dedi. "Yanında kim var?" denildi, O da: "Muhammed" dedi. "Demek O'na peygamberlik gönderildi mi?" denildi. O da: "Evet O'na peygamberlik verildi" dedi. Kapı açıldı biz de içeri girdik. Bir de göreyim, İbrahim arkasını Beyt-i Mâmûr'a dayamış oturmakta ve bu Beyt'e günde yetmiş bin melek girmekte, çıkıp bir daha dönmemektedir.

Sonra ben Sidre-i Müntehâ'ya götürüldüm. Onun fil kulağı gibi yapraklan, testi gibi meyveleri vardı. Hiç bir kimse onun güzelliğini hakkıyla anlatmaya güç yetiremez. Allah bana dilediğini vahyetti. Üzerime elli vakit namazı farz kıldı, her gün bu namazlar kılınacaktı. Ben geri döndüm. Musa'ya geldiğim zaman, o bana: "Allah senin ve ümmetinin üzerine neyi farz kıldı?" diye sordu. Ben de: "Elli vakit namazı" dedim. O da bana dedi ki: "Rab'bine dön ve O'ndan hafifletmesini iste. Zira ümmetin buna güç yetiremez. Ben İsrail oğullarını çok tecrübe ettim, sana bu tecrübeme dayanarak tavsiyede bulunuyorum." Ben de onun tavsiyesine uyarak Rab'bime döndüm, O'ndan hafifletmesini istedim. Rab'bim dileğimi kabul ederek beşini bağışladı. Dönüşümde Musa yine sordu, ben de kendisine "beşini bağışladı" dedim. Musa: "Senin ümmetin buna güç yetiremez, dön de Rab'binden hafifletmesini iste" diye tavsiyede bulundu. Ben Rab'bim ile Musa arasında gidip geldim, hatta sonunda Rab'bim: "Ya Muhammed, bu farz kıldığım namazlar, günde beş vakit olmak üzere hafîfletümiştir. Bu beş namazdan her biri içinde on katı vardır. Sizden beş, benden ellidir.' Ümmetinden her kim bir iyiliği yapmaya niyet ve himmet eder de yapmağa gücü yetmezse, ona yine bir hasene vardır. Eğer yaparsa (en azından) on hasene sevabı yazılır. Her kim bir kötülüğü yapmaya niyet ettiği halde yapmazsa, ona hiç bir şey yazılmaz 270[3]Eğer yapacak olursa ona bir kötülük yazılır11 buyurdu. Ben bunun üzerine döndüğümde yine Musa'ya uğradım ve neticeyi kendisine duyurdum. O bana yine; "Ey Muhammed Rab'bine dön, O'ndan namazı daha da hafifletmesini iste!" tavsiyesinde bulundu. Ben de kendisine şu karşılığı verdim: "Kaç defa Rab'bime dönüp ricada bulundum. Rabbim de her

---

270[3] Bilakis İbn Abbas'tan nakledilen sahih hadiste: "Eğer o kötülüğü işlemezse, ona bir hasene yazılır, zira o, o kötülüğü Allah için terketmiştir" denilmektedir.

defasında hafifletmede bulundu. Artık Rabbimden utanır oldum." 271[4]

Buharı ve îbn-i Cerir'in Şüreyk bin Abdullah tarikiyle Enes'ten naklettikleri haberde şöyle denilmiştir: "Peygamber (s.a.v.), Isrâ gecesi Kabe Mescidi1 nde bulunuyordu, orada uyumakta idi. Bir ara yanma üç kişi geldi. Bunlardan birincisi: "Hangisidir?" dedi, ikinci kişi: "En hayırlılarıdır" dedi. Üçüncü kişi de: "Haydi onların en hayırlısını tutunuz" dedi. Bu sırada peygamberimizin gözleri uyuyor, kalbi uyumuyordu ve O, onları gözüyle görmüyordu. Zaten diğer peygamber- ler de hep. gözleriyle uyur, kalpleriyle uyumazlar idi. Bu gelen üç kişi bir şey demeksizin peygamberi yüklenip Zemzem Kuyusu'nun yanma götürüp koydular. Cebrail orada O'nu ameliyat etti. Göğsünü göbeğine kadar yarıp karnının içindekileri dışarı çıkardı, Zemzem suyu döktürerek kendi eliyle yıkadı, temizlik ve paklık işi sona erince, içi iman ve hikmetle dolu altından bir leğen getirilip göğsüne dökülerek içi bununla dolduruldu.

Sonra göğsünü kapattı ve bu sema yolculuğu, yerden başlamış oldu. 272[5]Birinci kat semaya çıkarıldığı zaman, Cebrail kapıyı çaldı, "kim o?" denildi. O: "Cebrail" dedi. "Yanında kim var?" denildi. O da: "Muhammed" dedi. "Demek Ona vahiy geldi mi?" denildi, o da: "Evet" dedi. Bunun üzerine kapı açılıp kendilerini "merhaba ehlen ve sehlen" diyerek karşıladılar. Birinci semada Adem'le karşılaştılar. Cebrail peygambere: "işte bu baban Adem'dir" dedi. O da Adem'e selam verdi. Adem'de O'nun selamına karşılık verdi ve: "Merhaba, ehlen! Oğlum, sen ne kadar iyi bir oğulsun!" diyerek taltifte bulundu. Derken bu yakın semada iki nehrin bir düze akıp gitmekte olduğunu gördü ve bunların ne olduğunu Cebrail'den sorduğunda: "Bunlar, Nil ve Fırat nehirlerinin aslı ve unsurudur" esvabını aldı. Derken biraz daha gittiklerinde bir başka nehir ile karşılaştı. Nehrin üzerinde inci ve zebercedden yapılmış

271[4] İmam Ahmed de bunu, bu siyak ile sevk ve rivayet etmiştir.

272[5] Bu gibi haberlere olduğu gibi inanmak vacibdir. Aklımız bu gibi sırf manevi olan haberlerin künh ve keyfiyetini bilemez. Bilemediği için de inkar veya itiraz etmemelidir. Yüce Allah, bu gibi bazı manevi işleri, maddi işler gibi tecelli ettirmek isterse ettirir. Nasıl tecelli ettirdiğini bilmemek, İnkar ve itiraz etmenin sebebi olamaz.

bir köşk vardı. Eliyle buna dokunduğunda Misk-i Ezfer gibi hoş koku saçtığım gördü. "Ya Cebrail bu nedir?" diye sordu. Cebrail: "Rabbinin sana vadedip sakladığı Kevser* nehridir" dedi. Sonra ikinci semaya çıktılar. Cebrail kapıyı çaldığında "kimsin?" diye seslenildi. O: "Cebrail" dedi. "Yanındaki kim?" denildi, o da: "Muhammed" dedi. "Demek o peygamber olarak gönderildi mi?" denildi, o da: "Evet" dedi. îçeri girdiler. "Merhaba ehlen" diyerek karşıladılar. Sonra üçüncü semaya çıkarıldılar. Yine evvelki gibi karşılandılar. Sonra dördüncü semaya çıkarıldı, yine önceki gibi karşılandılar. Beşinci semaya çıktıklarında da böyle oldu. Altıncı ve yedinci semaya çıkarıldılar, yine böyle karşılandılar. Her semada bazı peygamberlerle karşılaşıp konuştular. Sonra peygamberimiz, ancak Allah'ın bileceği yüksekliklere çıkarıldı, nihayet Sidre-i Münteha'ya geldi. Sonra namaz farz kılındı.

Bu konuda, Nesaî'nin Yezid bin Mâlik tarikiyle yine Enes'ten bir rivayeti var. Bu rivayeti de Sadece fazlalık ve farklılık ifade eden taraftarıyla arz edelim: "Burak'a bindim, yanımda Cebrail de vardı. Bir müddet gittik, Cebrail bana: "Burada in, iki rekat namaz kıl" dedi, ben de inip kıldım. Cebrail: "Burası neresidir bilir misin?" diye sordu ve "Taybe'dir, hicret buraya olacaktır" dedi. Sonra yola devam ettik, Cebrail: "İn burada iki rekat namaz kıl" dedi. Ben de inip kıldım. Cebrail: "Nerede namaz kıldığını biliyor musun? Musa'nın miracını yapıp Allah'la konuştuğu Tur-i Sînada namaz kıldın" dedi. Sonra giderken yine bana: "în, iki rekat namaz kıl!" dedi. Ben de inip kıldım. Yine dedi ki: "Nerede namaz kıldığını biliyor musun? İsa'nın doğum yeri olan Beyt-i Lahm'da namaz kıldın." Sonra ilerleyip Beytü'l-Makdis'e geldim, içeri girdim. Peygamberler orada cemaat olmuştu. Cebrail bana imam olmamı işaret etti, ben de onlara namaz kıldırdım.

Sonra sema yolculuğu başladı, her bir semada bazı peygamberlerle karşılaşıp konuştum. Sidre-i Münteha'ya geldiğimde beni bir heyecan kapladı, başım döndü ve ben yere kapandım. Bana (Allah tarafından) denildi ki: "Ey Muhammed, Ben yerleri ve gökleri yarattığım günde sana ve senin ümmetine günde elli vakit namazı farz kıldım. Sen ve senin ümmetin bu elli vakit namazı eda edeceksiniz." Ben bu emri alarak döndüğümde Musa'ya uğradım. Musa (a.s.) bana dedi ki: "Rabbin sana ve ümmetine neyi farz kıldı?" Ben: "Elli vakit namazı farz kıldı" dedim. Musa: "Sen ve senin ümmetin buna güç ye tirem ez siniz. Rabbine dön

de hafifletmesini iste. Zira benim ümmetim olan israil oğullarına günde iki vakit namaz farz kılınmıştı da onlar, bunu eda etmemişlerdi" tavsiyesinde bulundu. Ben de Rabbime döndüm hafifletmesini istedim. Rabbim de onar onar hafifletti ve en sonunda: "Habibim! Elli vakte bedel beş vakit namaz" buyurdu. Allah'ın (c.c.) bu kelamından, beş vaktin kesin olduğunu anladığım için, bir daha hafifletmesi için müracat etmedim." 273[6]

îbn-i Ebu Hatim diğer bir tarik ile, Yezid bin Ebu Malik'den, o da Enes'ten rivayet eder. Enes'in bu rivayetinin de bazı farklılıkları var. Bu itibarla bu rivayeti de arz ediyoruz:

"...Burak'ın üzerinde Beytü'l-Makdis'e geldiklerinde Cebrail ora-diki bir taşı parmağı ile delerek Burak'ı bu taşa bağladı. Sonra her ikisi mescid sahasına çıktılar. Cebrail burada: "Ey Muhammed, sen, cennet hurilerini sana göstermesi için Allah'a duada bulundun mu?" dedi. Peygamber "evet" dedi. Hurilerin yanına giderek selam verdiler, (Rasulüllah'ı karşılamak üzere meleklerle semadan inmiş bulunan) bu huriler, kayanın sol tarafında idiler. Peygamberin selamına selam ile karşılık verdiler. Peygamber onlara; "sizler kimlersiniz?" diye sordu. Onlar da "bizler hayırlı kadınlarız, dünyada tertemiz yaşamış iyi insanların kadınıyız" dediler. Bunlarla konuştuktan sonra, Peygamber yerine döndü, orada pek çok cemaat toplanmıştı."

(Olayı kendi ifadesiyle anlatan Enes, bu noktadan sonra Peygamberin ifadesiyle anlatmaya başlıyor). "Ben, ezan okunup ikamet alındıktan sonra, bize kim imam olacak acaba derken, Cebrail elimden tutup öne geçirdi, ben de namazı kıldırdım. Döndüğümde Cebrail bana: "Ey Muhammed, arkanda kimler namaz kıldı, biliyor musun?" dedi. Ben: "Hayır" dedim. O dedi ki: "Arkanda Allah'ın gönderdiği bütün

---

273[6] Allah Teala'nın yerleri ve gökleri yarattığı günde elli vakit namazı farz kılmış olması, bil-fiil farz kılması manasında değildir. Çünkü o günde, henüz bu namaz ile mükellef olanlar yaratılmış değildi. Belki bu, bunu takdir edip Levh-i Mahfuz'a yazmış olması manasınadır. Bu manada o, yine elli namaz olarak yazılmaktadır. Yani kullar bu namazı "beş vakit namaz" olarak eda ederler, fakat elli vakit namaz eda etmişler gibi yazılır. Zira Kur'an'ın da açıkça bildirdiği gibi, her nevi hasene ve salih amel, en azın dan bire on olarak yazılmaktadır, işte, "beş vakit olundukça eda, elli vaktin ecrini eyler Hakk Atâ" sözünün manâsı da budur. Yani hem elli, hem de beştir.

peygamberler namaz kıldı." Sonra elimden tutarak birlikte semaya çıktık. "Merhaba, hoş geldiniz!" diyerek her semada karşılanıp, bazı peygamberlerle konuştum. Yedinci kat semada ibrahim peygamberle karşılaşıp selamlaştım. Sonra yedinci semanın üzerine çıktım. Burada bir nehir gördüm. Üzerinde çeşitli mücevherlerle süslü çadırlar vardı. Çadırların üzerinde yeşil kuşlar uçuşuyordu, benim gördüğüm en güzel kuşlar bunlardı. Dedim ki: "Ey Cebrail, bu kuşlar ne kadar güzel ve hoş." Cebrail: "Bu kuşları yiyecek olanlar daha hoştur" dedi ve: "Bu nehir hangi nehirdir, biliyor musun?" dedi. Ben "hayır" diyerek cevapladım. O da: "Bu Allah'ın sana verdiği el- Kevser'dir" dedi. Baktım sayılmayacak kadar çok ve çeşitli mücevherlerle süslü altın ve gümüş taşlarla bezenmiş, her tarafı. Suyu sütten daha beyazdı. Taslardan birini alıp Kevserin suyundan içtim, baldan daha tatlı ve miskten daha hoş kokulu idi.

Sonra Cebrail beni alıp Sidre-i Münteha'nm olduğu yere götürdü. Burada beni her renkten bulutlar kapladı. Cebrail de beni terk etti. Ben hemen Allah için secdeye kapandım. Allah bana buyurdu ki: "Ey Muhammed, Ben, yerleri ve gökleri yarattığım günde sana ve ümmetine elli vakit namazı farz kıldım! Sen ve ümmetin bu namazı eda ediniz!" Sonra üzerime çöken bulutlar dağıldı. Cebrail de yanıma gelerek elimden tuttu ve hemen dönüşe geçtik, ibrahim'e uğradık o bana bir şey demedi. Sonra Musa'ya uğradım, o bana: "Ne yaptın ya Muhammed?" dedi. Ben de: "Rabbim bana ve ümmetime elli vakit namazı farz kıldı" dedim. O bana: "Ey Muhammed, buna ne sen, ne de ümmetin güç yetirebilir" dedi ve Rabbime dönüp hafifletmesini istememi tavsiye etti. Ben de derhal Rabbime döndüm. Sidre-i Münteha'nm yanma geldim. Beni yine bulutlar kapladı. Ben derhal secdeye kapanıp: "Rabbim bizden hafiflet!" diyerek yalvardım. Rabbim de: "Onunu kaldırdım" buyurdu. Bunun üzerine döndüm, yine Musa'ya uğradığımda, "Rabbim onunu kaldırdı" dedim. O da bana: "Dön Rabbinden daha hafifletmesini iste" dedi."

(Enes bu noktada ilgili hadisi: "Bu namazlar, elliye bedel beştir" kısmına kadar anlatıyor ve şöyle devam ediyor: "Sonra dönüşe geçtiler. Bu sırada Peygamber dedi ki: "Ey Cebrail, her semada bizi karşılayanlar "merhaba ehlen" diyerek karşılıyor ve güler yüz gösteriyordu. Fakat bir tanesi selam vermekte ve "hoş geldiniz" demekte kusur etmediği halde

hiç gülmüyordu, bunun sebebi nedir?" Cebrail şu karşılığı verdi: 'Ta Muhammed, o kişi, cehennem bekçisi olan Malik adındaki melektir. Yaratıldığı günden beri hiç gülmemiştir, eğer gülmüş olsaydı, sana karşı gülerdi."

Sonra Burak üzerinde dönüşe devam ettiler. Yolda bir kafileye rastladı, bu bir Kureyş kervanı idi. Kervanın içinde bir deve yiyecek taşıyordu, iki tarafına iki çuval yüklenmişti, çuvallardan biri beyaz biri siyahtı. Yanından peygamber geçerken müthiş ürkmüş, tepetaklak yuvarlanarak ayakları kırılmıştı. Peygamberimiz Mekke'ye gelip aynı günün sabahında Miracını anlatınca, müşrikler inkar ve itiraz seslerini yükselttiler. Derhal Ebu Bekir'e koşup: "Ey Ebu Bekir, senin arkadaşın Muhammed, geceleyin bir aylık mesafede bulunan Mescid-i Aksa'ya hem gitmiş, hem de gelmiş. Buna da inanacak mısın?" dediler. Ebu Bekir kendilerine dedi ki: "Eğer bunu O söylüyorsa, inanırız. Zira biz müslümanlar bundan daha garib ve daha ileri haberlerde dahi, O'na inanmaktayız! O bize semalardan haber (vahiy) getirmekte ve biz de bu hususta O'nu tasdik etmekteyiz!" Müşrikler oradan ayrılıp süratle peygambere geldiler ve bunun bir şahidi ve alameti olup olmadığını sordular. Peygamberimiz de kendilerine alamet olarak; kervan içindeki yiyecek yüklü olan ve ürkerek ayaklarım kıran deveyi anlattı. Müşrikler kervanın gelmesini beklediler, geldiğinde bu olayın vukua gelip gelmediğini sordular. Kervancılarıda olayın, aynen Hz. Peygamberin kendilerine anlattığı şekilde vukua geldiğini anlattılar, işte bu günden itibaren de Ebu Bekr'e "El-Sıddık" denildi."

îbn-i Cerir ve îbn-i Merdüye tefsirlerinde ve Beyhakî Abdurrah-man bin Hişam tarikiyle Enes'ten rivayet ederler. Bu rivayetteki bazı farklılıkları da arz edelim. Enes demiş ki: "Cebrail Resulüllah'a Burak'ı getirdiği zaman, Burak kulaklarını dikmiş (ve üzerine binmesi için peygambere zorluk çıkarmış). Cebrail de: "Ey Burak, Allah'a yemin ederim ki, bugüne kadar sana Muhammed kadar hayırlı ve keremli birisi binmiş değildir! Bu aksilik deneden?" demiştir. Rasulüllah da Burak'a binip hızla yola çıkmıştır. Giderken yol üzerinde görülen bir yaşlı kadın dikkati çekmiş. Cebrail'e bunun ne olduğunu sormuşsa da o: "Yürü ya Muhammed" diyerek yola devam etmişler. Biraz gittiktten sonra yol kenarından bir ses: "Bu tarafa, bu tarafa ya Muhammed!" diye söyleniyormuş. Cebrail derhal: "Yürü ya Muhammed yürü. Bu seslere kulak verme" demiş. Epey

ilerlemişler. Bu sırada büyük bir kalabalık: "Selam sana ey evvel, ey ahir, ey haşir!" diyerek kendisini selamlamışlar Cebrail bunların selamına karşılık vermesini söylemiş. O da selam ile karşılık vermiştir. Yolda bu durum üç defa tekerrür etmiş'. Sonra Beytü'l-Makdis'e varmışlar. Burada kendisine üç kadeh sunulmuş. Peygamber, süt kadehini alarak içmiş. Cebrail kendisine: "Tam-fıtrata isabet ettiniz! Eğer suyu içseydini*, ümmetiniz suya boğulurdu; eğer içkiyi içseydiniz ümmetiniz azardı" diye bir açıklama yapmıştır.

Sonra Adem'den beri bütün peygamberler cemaat olup, Peygamber efendimiz de onlara imam olmuştur. Namazdan sonra Cebrail bir açıklama daha yaparak: "Yoldaki rastladığın yaşlı kadın dünyayı temsil ediyordu. (Dünyanın da, işte bu yaşlı kadının yaşadığı kadar bir ömrü kalmıştır!) 274[7]Yine yoldaki: "Bu tarafa, bu tarafa!" diye duyulan ve yoldan sapılmasını isteyen ses de, iblisin sesi idi. Kalabalık bir cemaat sesi gibi duyulan ve seni selamlayanlar ise, İbrahim, Mus,a ve Isa peygamberler idi."

Yine Enes hadisi olarak Ahmed ve Ebu Davud Abdurrahman bin Cübeyr'den rivayet ederler. Bu rivayette de denilmiştir ki: "Rasulüllah (s.a.v.) buyurdu: "Ben Miraca çıkarken bazı kavimler gördüm. Bunların tırnakları bakırdandı. Tırnaklarıyla yüzlerini ve göğüslerini tırmalıyorlardı. Bunların kimler olduğunu Cebrail'den sordum. Dedi ki: "Bunlar gıybet edip insanların etlerini yiyenler, (insanları gıyabında çekiştirip) onların şeref ve haysiyetine dokunacak söz sarfedenlerdir." 275[8]

Katade, Sümame ve Ali bin Zeyd tarikinden îbn-i Merdüye'nin bir takrici var. Onlar da Enes'ten rivayet ediyorlar. Şöyle ki; "Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "îsra gecesinde ben bir kavme rastladım, bunlar ateşten makaslarla dudaklarını kesiyorlardı. Tekrar dudakları yerine geliyor, tekrar kesiyorlardı. Bunların kimler olduğunu sorduğumda, Cebrail'in bana cevabı şu oldu: "Bunlar, senin ümmetinin hatip ve vaizleridir.

274[7] İbn Kesir, bu hadisin bazı lafızlarında münkerlik olduğunu söyler (ki, dünyanın ömrünün yaşlı kadının ömrü kadar kaldığı ifadesi de, bunlardandır.

275[8] Ebu Davud bunu, diğer vecihlerden de rivayet eder.

Kendilerinin yapmadığı şeyleri, başkalarına emredenlerdir." 276[9]

îbn-i Merdüye Katade tarikiyle Enes'ten rivayet eder. O şöyle der: Peygamber'e namaz; îsra gecesinde farz kılınmıştır." 277[10] îbn-i Mace ve Nevadiru'l-Usül adlı kitabında Hakim-i Tirmizi ve diğerleri Enes'ten şöyle rivayet ederler: Peygamber buyurdu: "Ben, îsra gecesinde cennetin kapısı üzerinde: "Sadakanın sevabı bire ondur, Allah için Ödünç vermenin sevabı ise bire onsekizdir" diye yazılmış olduğunu gördüm. Ödünç vermenin, niçin Sadaka vermekten daha faziletli olduğunu sordum, Cebrail: "Dilenci ihtiyacı olmadığı halde de dilenmiş olabilir, ödünç alan ise, mutlaka ihtiyacı sebebiyle ödünç alır" dedi.

Hafız Bezzar, Katade tarikiyle Enes'den nakleder: "Peygamberimiz, îsra gecesi, Rabbini görmüştür." 278[11]

Büreyde Hadisi

Tirmizi, sahihtir kaydıyle Hakim, Ebu Nuaym, îbn-i Merdüye ve Bezzar, Büreyde'den rivayet ederler: "Resulüllah (s.a.v.) buyurdu: "îsra gecesinde Beytül-Makdis'e geldiğimizde, Cebrail parmağıyla oradaki

---

276[9] Bunu, Ahmed, Abd b. Humeyd, İbn Merduye, Yezid b. Harun da rivayet eder.

277[10] Namazın Îsra gecesi beş vakit olarak farz kılındığı kesindir. Ancak daha önceleri sabah-akşam olmak üzere iki vakit kılınır idi.

278[11] Hafız Imadü'd-Dİn İbn Kesir, kesin bir ifadeyle der ki: Ashabı Kiram'dan hiç biri, Rasulüllah'ın Mirac'da baş gözüyle Rabbini gördüğünü söylememiştir. İbn Abbas'tan "Rabbini kalbiyle gördü" diye rivayet edilmiştir. Her kim İbn Abbas'tan; "Rabbini gözüyle gördü" diye rivayet ederse; doğrusu çok garib bir iddiada bulunmuş olur. Zira Ashab'dan hiç birinin böyle bir şey söylediği sahih olarak sabit olmamıştır. Allah ashabın cümlesinden razı olsun. Bağavi'nin tefsirinde: "Bir topluluk, Peygamberin gözüyle Rabbini gördüğü kanaatine sahib olmuştur. Enes, Hasan ve Ikrime'nin sözü budur" demesi, münakaşa götürür bir husustur.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/273-280.

kayayı deldi ve Burak'ı bu kayaya bağladı." 279[12]

Cabir Hadisi

Buharı ve Müslim Cabir bin Abdullah'dan rivayet ediyor. O

demiştir ki: "Resulüllah (s.a.v.) buyurdu: "Isra gecesinde Beytü'l- Makdis'e olan yolculuğumu Kureyş yalanladığı sırada, yüce Allah gözümün önünde Beytü'l-Makdis'i tecelli ettirdi; ben de ona bakıyor, onların sorularını cevaplıyordum." 280[13]

(Ibn-i Merdüye ile Taberânî'nin sahih bir senedle Cabir'den naklettikleri rivayette, Resulüllah efendimizin: "O gece Cebrail'i Allah korkusundan eski bir yaygı parçası gibi olmuş gördüm" buyurduğu da kaydedilmektedir). 281[14]

Semura Hadisi

îbn-i Merdüye Semura bin Cündüb'den rivayet eder. O demiştir ki: "Resulüllah buyurdu: Isra gecesinde ben, bir nehir gördüm, içinde bir adam yüzüyordu. Bu adam nehrin içindeki taşları alıp alıp yutuyordu. Ben Cebrail'e bu adamın niçin böyle yaptığını sordum. O da bana dedi

---

279[12] İbn Kesir: "Bunu Tirmizi Sünen'inin tefsir bölümünde Yakub b. ibrahim'den "bu rivayet garibdir" demiştir" şeklinde bilgi vermektedir.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/280.

280[13] Buhari ve Müslim bunu, diğer çeşitli tariklerden de rivayet etmişlerdir

281[14] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/280-281.

ki: "Bu senin ümmetinden riba yiyen adamın temsilidir!"282[15]

Şeddad Bin Evs Hadisi

îbn-i Ebu Hatim, Beyhakt, Bezzar, Taberânî ve îbn-i Merdüye Şeddad bin Evs'den rivayet ederler. O demiş ki: "Biz Resulüllah'a (s.a.v.): "Senin Isra mucizen nasıl olmuştur?" diye sorduk. O buyurdu: "Ben yatsı namazını ashabıma kıldırmıştım. Cebrail gelip beni Burak'a bindirdi. Hızla ilerledik. Hurmalık bir yere vardığımızda, Cebrail bana; "în iki *ekat namaz kıl!" dedi. Ben de inip kıldım. Sonra Burak'a binip ilerledik. Cebrail: "Nerede namaz kıldın biliyor musun?" dedi. Ben, "hayır" dedim. O: "Yesrib'de, Taybe'de (Medine'de) namaz kıldın" dedi. Burak üzerinde hızla giderken yine: "in, namaz kıl" dedi. Ben de inip kıldım. Sonra binip ilerlemeye başladık. O: "Nerede namaz kıldın?" dedi. Ben, "bilmiyorum" dedim. O: "Musa'nın ilahi tecelliye mazhar olduğu ağacın yanında namaz kıldın" dedi. Giderken yine; "in namaz kıl" dedi. Ben de inip namaz kıldım. Sonra Burak'a binip ilerledik. O bana "nerede namaz kıldın biliyor musun?" dedi. Ben de "hayır" dedim. O: "isa'nın doğduğu yer olan Beyt-i Lahm'de" dedi. Sonra şehre ikinci kapısından girdik. Mescidin kıble tarafına geçtik. Cebrail burada Burak'ı bağladı. Sonra mescide girdik. Girdiğimiz kapının üzerinde güneş ve ay resimleri vardı. Mescidde Allah'ın nasib ettiği kadar namaz kıldım. Sonra beni şiddetli bir susuzluk sardı ve bana iki kadeh sunuldu. Birinde süt diğerinde bal vardı. Ben, Allah'ın bana olan hidayeti sayesinde süt olan kadehi tercih edip içtim. Önümde yaşlı bir adam oturmakta idi. Cibril'e hitaben: "Arkadaşın gerçekten fıtratı seçti" dedi.

282[15] Diğer bir rivayette: "Karınları ev kadar büyük bir kavme rastladım. Kalkmak isteyip yuvarlanıyorlar ve: "AHah'ım, kıyameti koparma" diye feryad ediyorlardı. Âl-i Fir'avn'in yolu üzerinde, ayaklar altında çiğnenip azab görüyor, durmadan Allah'a yalvarıyorlardı. Bunların kimler olduğunu sordum, Cebrail: "Bunlar senin ümmetinden faiz yiyenlerdir" dedi

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/281.

Sonra içinde büyük bir şehir bulunan bir vadiye geldik. Burada bana cehennem, serilmiş yaygılar gibi bölük bölük gösterildi, isi hamam suyu gibi kaynayıp kokuyordu. Dönüş esnasında Kureyşin bir kervanına rastladık. Develerinden birini kaybetmişler, onu arıyorlardı. Geçerken onlara selam verdim. İçlerinden bazıları: "Bu Muhammed'in sesi" diyordu. Sonra sabah olmadan Mekke'ye geldim. Ebu Bekir yanıma gelip: "Ey Allah'ın Rasülü, nerede idiniz? Gece boyunca sizi, ümid ettiğim yerlerde aradım, bulamadım" dedi. Kendisine, geceleyin Beytü'l-Makdis'e gidip geldiğimi söyledim. Dedi ki: "Ya Resülallah, orası bir aylık yoldur! Bunu bana anlatır mısın?" Beytü'l-Makdis gözümün önünde tecelli ettirildi, Ebu Bekir ne sorarsa ona bakıp cevap verdim. Ebu Bekir de: "Evet şehadet ederim ki sen Allah'ın resulüsün! " diyerek tasdik etti."

Müşrikler bunu duyduğu zaman şaşırıp: "Ebu Kebşe oğlu Muhammed, bir gecede bir aylık mesafedeki Beytü'l-Makdis'e gidip geldiğini nasıl iddia edebilir?" diye yaygara kopardılar. Peygamber (a.s.) onlara: "Bu hususta size bir alamet söyleyeyim: Kervanınız falan yerde kaybolan devesini arıyordu ve içlerinden falan ses onu bulmuş getiriyordu. Falan yolu takib ederek geliyorlardı ve falan günde buraya ulaşacaklar. Önlerinde de elbise yüklü bir erkek deve bulunacak" diye karşılık verdi. Onlarda beklemeye başladılar. Belirtilen günün öğle vaktine yaklaşılırken kervan geldi. Önünde de Peygamberimizin alamet ve vasfmı belirttiği deve vardı." 283[16]

İbn-i Abbas Hadisi

Ahmed, Ebu Nuaym, sahih bir senetle îbn-i Merdüye, Kabus tarikiyle

---

283[16] Bu hadise, sahih olmayan kısımlar da karışmıştır. Beyt-i Lahım'de namaz kıldığının, Beytü'l-Makdıs hakkında soru soranın Ebu Bekir olduğunun söylenmesi gibi ki bunlar, ibn Kesir'in bildirdiği gibi, sahih olmayan şeylerdir

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/281-282.

îbn-i Abbas'tan rivayet ederler. O demiştir ki: "Peygamber (s.a.v.) tsra gecesinde cennete girdiğinde, bir tarafta hafif bir ses işitti. Bunun ne olduğunu sordu, Cebrail de: "Müezzin Bilal'in ayak sesleridir" dedi. Peygamberimiz de Miraç dönüşünde insanlara: "Bilal gerçekten kurtuluşa ermiştir!" diyerek bunu müjde etti. Semada Musa (a.s.) kendisini "merhaba ey ümmi peygamber!" diyerek selamlamıştı. Peygamberimiz onu, uzun boylu, esmer tenli ve düz saçlı bir adam olarak görmüş, kim olduğunu sormuş "Muşadır cevabını almıştır. Yine semada ibrahim'le de karşılaşmış, onu da ihtiyar, heybetli bir adam olarak görmüş, kim olduğunu sormuş "İbrahim'dir" cevabını almıştır. O da, her peygamber gibi kendisini merhaba ile, selam ile karşılamıştır. Sonra kendisine cehennem gösterildiğinde, orada bazı kimselerin pislik yemekte olduğunu görmüş, bunların kimler olduğunu sormuş, Cebrail de: "Bunlar, senin ümmetinden gıybet edenlerdir" cevabını vermiştir. Yine Peygamber efendimiz, kırmızı suratlı ve gök gözlü bir adam görmüş, bunun kim olduğunu sormuş, Cebrail de: "Bu Salih Peygamber'in devesini Öldüren adamdır" cevabını vermiştir. Mescid-i Aksa'ya gelişinde namaza durmuş, arkasında da diğer peygamberler saf durup namaz kılmışlar. Dönüşünde kendisine iki kadeh sunulmuş, kadehlerden biri sağda diğeri solda imiş. Birinin içinde süt, diğerinin içinde ise bal varmış. Peygambermiz süt kadehini alıp içmiştir. Süt kadehini sunan da kendisine: "Gerçekten fıtratı seçtiniz" demiştir." 284[17]îbn-i Abbas'tan çeşitli tarikler ile nakledilen rivayetler var. Bunlardan îkrime tarikiyle sevk edilen rivayet şöyledir: "Peygamber (s.a.v.) Isra gecesi, Beytü'l-Makdis'e gitti ve aynı gece döndü. Bunu Kureyş'e anlattı, Beytü'l-Makdis'e ve onların yoldaki kervanlarına ait bazı alametleri de söyledi. İnsanlardan bazıları: "Bu olur şey değildir!" diyerek dinlerinden döndüler. Bunların boyunları, Bedir'de kafir olarak Ebu Cehil'le beraber vurulmuştur. Ebu Cehil Isra olayı üzerine galeyana gelmiş ve: "Muhammed bizi zakkum ağacı ile korkutmak istiyor! Hurmayı ve sütün kaymağım getiriniz zakkumlamnız!" diyerek galeyanını açığa vurmuştu.

Peygamberimiz bu gecede Deccal'ı da gözüyle görmüştür, yoksa uykuda değil. Nitekim kendisi bu hususta: "Ben Deccal'i; büyük cüsseli, ay yüzlü,

---

284[17] İbn Kesir, bu hadisin senedinin sahih olduğunu bildirmiştir

gözünün biri yıldız gibi ışıklı, saçları ağaç dalı gibi bir adam olarak gördüm" buyurmuştur, isa'yı, Musa'yı, ve ibrahim'i gördüğünü de beyan etmiştir, ibrahim'in her azasının kendi azasına benzediğini görmüş: "O, tıpkı bana benziyordu" demiştir. Onunla karşılaştığında Cebrail kendisine: "Atan ibrahim'e selam ver!" demiş, Peygamberimiz de ona selam vermiştir." 285[18]

Buhari yine îkrime tarikiyle îbn-i Abbas'tan şöyle rivayet eder. O demiştir ki: Yüce Allah buyurdu:

"Sana gösterdiğimiz rüyayı, ancak insanlar için imtihan yaptık" 286[19] Bu ayetteki rüyadan murat rü'yetdir, gözle görmektir ki, Peygamberimize Isra gecesi bazı tecelliler gösterilmiş, o da gözüyle görmüştür."

Yine Katade, Ebu'l-Aliye tarikiyle îbni Abbas'tan Buhari ve Müslim rivayet ederler: O şöyle demiştir: "Resulüllah (s.a.v.) buyurdu:

"Ben îsra gecesinde Musa'yı uzun boylu, kıvırcık saçlı, Şenua'lı adamlardan biri gibi gördüm, isa'yı da orta boylu, pembe ile beyaz arası, açık renkli, düz saçlı bir adam olarak gördüm. Cehennem hazini olan Malik'i kendine has alametleri içinde Deccal'ı da gördüm. Daha nice tecellileri müşahade ettim Rabbim bana bu hususta: "Andolsun ki biz Musa'ya da kitap vermiştik. Onun kavuşması hakkında sakın şüpheye düşme" buyurmuştur. (Katade bu ayeti tefsir ederken: "Peygamberimiz Musa'ya kavuşmuştur" diye açıklama yapardı.)287[20]

Ahmed, Nesai, Bezzar, Taberânt, Beyhakî ve îbn-i Merdüye sahih bir sened ile, Said bin Cübeyr tarikiyle îbn-i Abbas'tan rivayet ederler. O şöyle demiştir: Resulüllah (s.a.v.) buyurdu: "îsra gecesinde ben, çok hoş bir koku duydum, bunun ne olduğunu sordum. Dediler ki: "Bu Firavnm kızının şehid düşen dadısının ve çocuklarının kokusudur. O Firavnm kızının başını tararken, tarağı elinden düşürmüş, alırken de "Bismillah"

285[18] ibn Kesir bunu Nesai'nin de rivayet ettiğini, senedinin sahih olduğunu bildirmektedir

286[19] Isra suresi, 60

287[20] Secde suresi, 23

deyivermiş. Firavunun kızı: "Senin babamdan başka rabbin mi var?" demiş. O da: "Benim, senin ve babanın da rabbi Allah'tır" demiş. Kız babasına haber vermiş, Firavn kendisine: "Senin benden başka rabbin mi var?" diye çıkışmış. O da: "Senin de, benim de rabbim Allah'tır" diyerek karşılık vermiştir. Müthiş sinirlenen Firavn, çok miktarda bakır eritilmesini, onun ve çocuklarının bu eritilmiş bakır içine atılmalarını emretmiş. Onları teker teker kaynayan bakır içine atarlarken, sıra en küçükleri olan süt emer çocuğa gelmiş, çocuk: "Anacığım, korkma gerileme. Çünkü sen hak yoldasın" diye konuşmuştur. Bu şekilde küçükken konuşanların sayısı dörttür: Biri bu çocuktur, biri Yusuf a şahitlik eden çocuk, biri Cüreyc'in arkadaşı, biri de Isa bin Meryem'dir." 288[21]

Ahmed, îbn-i Ebu Şeybe, Nesai, Bezzar, Taberânt ve Ebu Nuaym sahih bir sened ile Zurara bin Ebu Evfa tarikiyle îbn-i Abbas'tan rivayet ederler. O şöyle demiştir: Resulüllah (s.a.v.) buyurdu: "Ben, îsra gecesi sabahında Mekke'de idim. Geceleyin Beytu 1-Makdis'e gidip geldiğimi söylersem, insanlar beni yalanlar diye endişe ettim..." işte Peygamberimiz bu endişe ile tek başına ve üzgün olarak oturuyordu. Allah'ın düşmanı Ebu Cehil ona uğradı, yanma oturdu ve: "Yeni bir şey var mı?" diye alaylı bir tarzla sordu. Peygamberimiz de: "Evet, bu gece uzaklara gidip geldim" dedi. Ebu Cehil: "Nereye gidip geldin?" dedi. Peygamberimiz de: "Beytu 1-Makdis'e" dedi. Ebu Cehil: "Ve sabahleyin Mekke'desin?" dedi. Peygamberimiz de: "Evet" dedi. Ebu Cehil bu sırada peygamberi yalanlamak istemedi, insanları çağırıp onlar yalanlasın istedi. Bu maksatla insanları çağırdı ve Peygamberimize hitaben: "Haydi, bana anlattıklarını bunlara da anlat!" dedi. Peygamberimiz de anlattı. Duyanların bir kısmı hayretinden ellerini birbirine çarpıyor, bir kısım elini başının üzerine koyarak şaşkınlığını belli ediyordu. Sonra Peygamberimize hitaben: "Peki sen şimdi bize, Beytü'l-Makdis'i tarif edebilir misin?" dediler, içlerinde Beytü'l-Makdis'i görüp bilenler de vardı. Peygamberimiz bu hususu beyan Sadedinde buyurmuş ki: "Ben onlara Beytü'l-Makdis'i tarif ediyordum; bir kısmını anlattım, sonra durum karıştı. Hemen Beytü'l-Makdis gözümün önüne getirildi. Ben de

---

288[21] ibn Kesir: "Bu rivayetin senedinde beis yoktur" der.

ona bakıp kalan kısmım da bir güzelce tarif ettim." Beni güzelce ve hayretler içinde dinleyen insanlar: "Vallahi olduğu gibi doğru olarak anlattı" demekten kendilerini alamadılar." 289[22]

Yine îbn-i Merdüye Said bin Cübeyr tarikiyle tbn-i Abbas'tan rivayet eder. O şöyle demiştir: "tsra gecesi Peygamber (s.a.v.) bazı peygamberlere uğramıştır. Bu peygamberlerden bazılarının cemaatı pek az olup sayıları onu "geçmiyordu. Bazılarının ümmeti küçük bir topluluk idi. Bazılarının cemaatı oldukça çok idi. Bazılarının ise, kendisine uyan kimsesi yoktu. Hiçbir kimse kendisine inanmadığı için yapayalnız idi. Bazılarının ümmetini ise, çok büyük bir cemaat halinde görmüştü. Peygamber efendimiz: "Bu kimin ümmetidir?" diye sormuş, kendisine: "Bu Musa'nın ümmetidir" denilmiştir. Sonra: "Ey Muham-med, başını kaldır da bir bak!" denilmiş, Peygamberimiz de baktığında bütün ufukları kaplayan çok büyük bir topluluk görmüş; yine kendisine: "îşte bu da senin ümmetindir! Bundan başka ümmetinden yetmiş bin kişi daha vardır ki, onlar; hesaba çekilmeksizin doğruca cennete gidecekler" denilmiştir." 290[23]

Ahmed, sahih bir senedle îbn-i Abbas'ın şöyle dediğini rivayet eder: "Peygamberimiz buyurdu: Ben, aziz ve celil olan rabbimi gördüm."

Taberânî Mu'cemul-Ev safında sahih bir senedle îbn Abbas'ın şöyle dediğini nakleder: "Muhammed (s.a.v.) gerçekten rabbini iki defa

---

289[22] Ibn Kesir bunu Nesai ve Beyhakînin Ibn Ebu Cemile el-Arabrden de rivayet ettiklerini ve bu ravinin, muteber hadis imamlarından biri olduğunu bildirmektedir.

290[23] Bu hadisin doğruluğu üzerinde ittifak edilmiştir. Fakat ittifakla sabit bulunan metinde, bunun "Isra gecesinde gösterildiği" kaydı yoktur. İmam Nevevî'nin (Buharı ve Müslim'den alarak) RÎyazü's-Salihin adlı kitabında rivayet ettiği gibi, esasen hadisin metni şöyledir: Ibn Abbas dedi: "Rasulüllah (s.a.v.) buyurdu ki: "Ümmetler bana arz olundu. Bir peygamber gördüm, yanındaki ümmetinin sayısı onu bulmuyordu. Yine bir peygamber gördüm, yanında kendisine inanmış bir-iki kişi vardı. Yine bir peygamber bana arzedildi, yanında hiç bir kimse yoktu. Sonra büyük bir topluluk gösterildi. Ben bu topluluğu kendi ümmetim zannettim. Bana denildi ki: "Bu senin gördüğün; Musa ve onun ümmetidir. Sen ufka bak." Ben de ufka baktım, bütün ufku dolduran çok büyük bir cemaat gördüm. Denildi ki: İşte bunlar da senin ümmetindir. Bunlarla beraber hiç hesaba çekilmeden cennete gidecek olan, daha yetmiş bin kişi vardır."

görmüştür. Birinde gözüyle, diğerinde ise kalbiyle görmüştür."291[24]

Müslim'in de îbn-i Abbas'tan bu hususta bir rivayeti var. Onun çıkardığı bu habere göre îbn-iAbbas:292[25]

"Onun gördüğünü gönlü yalanlamadı. And olsun ki onu, bir kez daha inerken görmüştü" (198) ayetinin açıklaması ile ilgili olarak; "Gerçekten o onu, kalbiyle iki defa görmüştür" demiştir,

îbn-i Merdüye'nin de bu konuda îbn-i Abbas'tan bir rivayeti var, fakat bu rivayetin senedi çürüktür. Onun bu rivayeti ise şu şekildedir: "Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "îsra gecesinde ben, ye'cüc ve me'cüc'e gönderildim, onları dine davet ettim. İslamı kabul edip Allah'a ibadet etmeye çağırdım. Onlar benim bu davetimi kabul etmediler. Onlar Adem ve iblis neslinden Allah'a isyan edenlerle beraber, cehennemde azap görmektedirler."293[26]

İbn-i Amr Hadîsi

îbn-i MerdüyeAmr bin Şuayb'dan, o babasından, o da dedesinden rivayet ettiğine göre, o şöyle demiştir: "Peygamber (s.a.v.), hicretten bir sene evvel, Rabiul-evvel ayınm onyedinci gününün gecesinde Mi'raca çıkarıldı..."

Beyhakl'nin îbn-i Şuayb'dan tahricine göre, o da şöyle demiştir: "Peygamberimizin îsra mucizesi, onun Medine'ye hicretinden bir sene

---

291[24] Allahı rü'yet hakkında bundan önce bir açıklama gelmişti.onu aynen tekrar etmek istemiyoruz. Fakat ibni abbastan sahih olarak rivayet edilenin az sonra müslim in rivayetinde de görüleceği gibi, "Muhammed Rabbini kalbiyle iki defa görmüştür" rivayetidir. Nitekim İbn Kesir de bu noktada: Her kim İbn Abbas'ın: "...Gözüyle gördü" dediği şeklinde bir rivayette bulunursa; gerçekten çok garib olur, hakikatten uzak düşer" demiştir

292[25] Necm suresi, 11-13

293[26] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/282-286.

Önce idi." Beyhakî'nin Urve'den sevkettiği rivayette bu merkezdedir.

Onun bir de el-Süddi'den rivayeti var. Bu rivayette aynen şöyle denilmiştir: "Peygamberimizin îsra mucizesi, onun Medine'ye hicretinden onaltı ay önce idi."294[27]

İbn-i Mes'ud Hadisi

Müslim, Mürre el-Hamedani tarikiyle îbn-i Mesud'dan rivayet eder. O şöyle demiştir: "îsra gecesi Peygamberimiz Sidre-i Münteha'ya çıkarıldı. Semaya çıkarılıp yükseltilenler de, en son oraya kadar çıkarılır, ruhlar ve diğerleri. Daha yücelerden indirilenler de oraya kadar indirilir. Ayette:

"Sidre'yi kaplayan kaplamıştı" buyurulmuştur. 295[28]Peygamberimiz Sidre'ye vardığı zaman, onun üzerinde altın renkli kelebekler uçuşuyor, her taraf rengarenk parlıyordu. Peygamberimize beş vakit namaz, el-Bakara suresinin sonundaki ayetler, bir de "la ilahe illallah" tevhidine tam ehil olupta hiç bir şeyi Allah'a ortak koşmayanların günahlarının affedileceği müjdesi verilmiştir."

Ahmed, Îbn4 Mace, Saîd bin Mansur, sahihdir kaydıyla Hakim, Müesser bin Afare tarikiyle îbn-i Mesud'dan rivayet ederler, O şöyle demiştir: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "îsra gecesinde ben ibrahim, Musa ve Isa ile karşılaştım. Bunlar kendi aralarında kıyametin ne zaman kopacağı meselesini müzakere ediyorlardı. "Bu hususta söz, İbrahim'in olsun" dediler. ibrahim (a.s.): "Ben kıyametin ne zaman kopacağını bilemem" dedi. îşi Musa'ya havale ettiler. O da: "Benim bu hususta bir bilgim yoktur" dedi. Sıra isa'ya geldi. O da dedi ki: "Kıyametin ne zaman vuku bulacağım asla ben bilemem! Allah'tan başka herhangi bir kimse de bilemez. Rabbimizin bana verdiği sözde şunlar vardı. Kıyamet

---

294[27] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/286.

295[28] Necm suresi, 16

yaklaştığında Deccal çıkar. Benim de iki elimde iki kılıç bulunur, Deccal beni gördüğü zaman, kalayın erdiği gibi erir. Beni görür görmez Allah onu helak eder. Hatta taşlar ve ağaçlar: "Ey müslüman, arkanda kafir saklanıyor, haydi gel onu öldür!" diye seslenir. Derken Allah onların hepsini helak eder. Sonra insanlar ülke ve vatanlarına dönerler. Bu sırada Ye'cüc ve Me'cüc çıkar. Onlar her yüksekliği yel gibi aşarlar. Müslümanların ülkelerini çiğner. Neye rastlasalar helak ederler. Önlerine çıkan bütün suları içip tüketirler, insanlar bana gelip şikayet ederler, ben de; Allah'a dua edip onları helak etmesini isterim, Allah da onları helak eder, hepsi ölürler. Onların kokusundan yerin toprağı bozulur. Allah bol yağmur yağdırır. Seller onların cesetlerini denizlere taşır.

işte Rabbimin bana söz verdiği bu hususlar olduğu zaman, kıyamet de iyice yaklaşmış olur. Hamile bir kadının günü tamam olup da doğumunu akşam mı, yoksa sabah mı yapacağı belli olmadan ev halkının o doğumu bekledikleri gibi, kıyametin vukuu da bu derece yaklaşmış olur."

Basendir kaydıyle Tirmizi ve îbni Merdüye Abdurrahman tarikiyle îbni Mesud'dan rivayet eder: O şöyle demiştir: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Isra gecesi ben ibrahim ile karşılaştığım zaman, o bana dedi ki: "Ya Muhammed, ümmetine haber ver, cennetin toprağı hoş, suyu pek tatlıdır! Teri de düzdür. Onu ağaçlandırıp yeşillendirmenin yolu ise: "Sübfrânellâhi velhamdü lillâhi velâ ilahe ülallâhü vellâhu ekber" diyerek Allah'ı teşbih, tahmid, tevhid ve tekbir etmektir ve: "Velâ havle velâ knvvete illâ billahi 1-aliyyi'l-azîm" diyerek Allah'ın kudret, kuvvet ve azametine sığınmaktır." 296[29]Yine îbni Mesud'a ait rivayetlerden birinde, Peygamber efendimizin Miraç gecesi Cebrail'i altıyüz kanadıyla bütün ufku kapatmış bir halde gördüğüne dair bilgi vardır. Diğer bir rivayetinde ise, "Cebrailin kanatlarından, inci ve yakut gibi çeşit çeşit renklerin parıldadığım gördüğü" ifade edilmektedir.

Buhari'nin rivayet ettiği bir diğer haberinde ise,"Refrefi yeşil bir yaygı şeklinde ve bütün 'ufku kapatacak büyüklükte gördüğü"

296[29] İbn Kesir, Tefsirinde bu haberi, Ebu Eyyub el-Ensarî'nin de rivayet ettiğini bildirmektedir

kaydedilmiştir." 297[30]

Abdurrahman Bin Kurad El-Sümali Hadisi

Said bin Mansur ve diğerleri Abdurrahman bin Kurad'dan rivayet eder. O şöyle demiştir: "Peygamber (s.a.v.), Isra gecesinde Mescid-i Aksa'ya olan yolculuğuna başladığı sırada, makam ile zemzem arasında bulunuyordu. Sağında Cebrail, solunda Mikail vardı. Bunlar onu oradan alarak ve uçarak Mescid-i Aksa'ya götürdüler, sonra yüce semalara çıkardılar. Peygamberimiz bu yolculuktan dönüş sırasında yüce semalardaki çok miktarda duyulan teşbih seslerine ilaveten, bizzat semalarında: "Sübhâne'1-aliyyi'l-e'lâ sübhânehü ve teâlâ" diyerek yüceler yücesi Allah'ı çokça teşbih ettiklerini işitmiştir." 298[31]

Ömer İbnül Hattab Hadisi

Allah kendisinden razı olsun, Ömer İbnül Hattab bir gün Cabiye'de iken Kudüs'ün fethini andığı sırada, Ka'bü-l Ahbar'a hitaben şöyle dedi: "Ey Ka'b! Söyle bakalım, ben mescidimi nereye yapayım?" Ka'b, yahudilerin kıblesi olan büyük kayayı işaretle; "Bu kayanın arka tarafına" dedi. Ömer, onun bu cevabından memnun olmadığı için: "Ey Kab! Herhalde yahudilik damarın tuttu, vallahi ben kayanın arka tarafına mescid yüpmam. Bilakis kayanın ön tarafına yaparım. Nitekim Peygamber (s.a.v.) dfe onun Ön tarafında namaz kılmıştı" diye karşılık verdi. Kayanın ön tarafına ilerledi, orada namaz kıldı, mescidinin de buraya

---

297[30] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/286-288.

298[31] Hadisin ravisi tabiindendir, hadis de mürseldir.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/288.

yapılmasını emretti." 299[32]

Malik Bin Sasaa Hadisi

Ahmed, Buhari, Müslim ve daha başkaları Katade tarikiyle Malik bin Sa'saa'dan şöyle rivayet ederler. O şöyle demiştir: Peygamber (s.a.v.), îsra gecesi Kabe'nin Hatim denilen kısmında bulunuyordu.

(Bazı rivayetlerde Katade'nin "Kabe'nin Hicr denilen kısmında bulunuyordu" dediği kaydedilir ve Miracı sonuna kadar anlatan bu uzunca hadiste, başlıca şu noktalar bildirilir).

"O gece, Cebrail yanında iki melek daha bulunduğu halde gelir, Peygamber efendimizin göğsünü yararak ameliyat yapar,"

"Peygamberimizin biniti Burak; katırdan küçük, merkepten büyükçe bir hayvan olup gözünün gördüğü yere ayağını basan; çok süratli bir vasıtadır."

"Birinci kat semaya çıkarlar, Cebrail kapının açılmasını ister, "Kim o?" diye sorulur, cevapta: "Cebrail" denilir, "yanında kim var?" diye sorulur. "Muhammed" diye cevap verilir. "Demek O'na peygamberlik verilme zamanı gelmiş midir?" denilir. "Evet" cevabından sonra kendilerine kapı açılır, onlar da girerler. Diğer her bir semaya gelişlerinde de böyle olur. Her bir semada bazı peygamberlerle karşılaşırlar. Her peygamber, kendisini: "Merhaba ehlen!" diyerek, selam ve sevgilerle karşılarlar. Bunlardan Musa ile 6. kat, semada karşılaştığı, solamlaşıp ayrıldığı sırada, Musa'nın ağladığı duyulur. "Niçin ağladığı" sorulduğunda; "Muhammed benden sonra peygamber olarak gönderildi. Onun ümmeti

---

299[32] Ömer (r.a.), bu hareketiyle çok büyük ve güzel bir örnek ortaya koymuştur. Kaya'ya yahudilerin ta'zim ettiği gibi ta'zim etmemiş, hristiyantarın hakaret ettiği gibi hakaret de etmemiştir. Rivayete göre o, ön tarafta namazını kıldıktan sonra, bizzat kendisi ve arkadaşları, kaya üzerine atılan çöpleri alıp temizlemişlerdir. Bir kitap ehlinin kıblesine ihanette bulunmanın doğru olup olmayacağını da göstermiştir

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/288.

benim ümmetimden çok olacak" diye cevap verdiği görülür." Sidre-i Müntehaya varıldığında Peygamberimiz, 4 nehir görmüş, bunların ikisi zahir, ikisi de batın imiş. Cebrail'e sormuş, O da: "Batın olan iki nehir, iki cennet nehirleridir; zahir olan iki nehir de Nil ve Fırat nehirleridir (bunların aslı ve unsurudur)" diyerek cevap vermiştir. Bundan sonrada Peygamberimize Beytül-Ma'mur gösterilmiştir."

Katade, buradaki rivayetinde, Beytü'l-Ma'mura her gün yetmiş bin meleğin ziyaret için girdiğini ve bir daha

dönmediklerini Hasan tariki ile ve Ebu Hureyre'nin hadisi olarak nakletmişîir.300[33]

Ebu Eyyüb Hadisi

lbn-î Ebû Hatim ve îbn-i Merduye Ebu Eyyub el-Ansari'den rivayet eder. O demiştir ki: "îsra Gecesi Peygamber (s.a.v.); ibrahim'e uğradı, ibrahim O'na dedi ki: "Ümmetine emret, cennete çokça fidan diksinler; zira cennetin toprağı hoş, yeri geniştir." Peygamber Efendimi?, İbrahim'e: "Cennete dikilecek fidanlar nelerdir?" diye sormuş. O da:

"....Güç ve kuvvet ancak Allah iledir. (Kötüden sabnmak, iyide imanlı olmak, Sadece Allah'ın dilemesi ve yardım ötmesi ile mülkündür)" diyerek, Allah'tan güç ve kuvvet talebinde bulunmaktır!" demiştir. 301[34]

300[33] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/288-289.

301[34] Sahih hadisde, Peygamber efendimizin Ebu Musa'ya hitaben: "Sana cennet hazinelerinden birini söyleyeyim mı? La havte vela kuvvete İlla billah diyerek Allah'a sığın, O'ndan güç ve iktidar talebinde bulun" buyurduğu haber verilmiştir.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/289.

Ebu Zerr Hadisi

Buharı ve Müslim Yunus tarikiyle Zühri'den, o da Enes'ten nakleder. Enes diyor ki: "Ebu Zerr Resulüllah'm îsra mucizesini anlatmak üzere bize dedi ki: Resulüllah (s.a.v.) buyurdu: "Evimin tavanı yarıldı, Cebrail indi, göğsümü yarıp kalbimi çıkardı, zemzemle yıkayıp iman ve hikmetle doldurdu sonra kapattı. Sonra elimden tutup semaya çıkardı. Semaya vardığımızda, kapının açılmasını istedi. "Kimsin?" denildi, O: "Cebrail" dedi. "Yanında başkası var mı?" denildi, O da: "Evet, yanımda Muhammed var" dedi. "Demek ona peygamberlik gönderildi mi?" denildi. O da: "Evet" dedi. Kapı açılıp semaya çıktığımız-di, bir de ne göreyim, adamın biri oturmuş, sağma bakıp seviniyor» soluna bakıp ağlıyordu. Beni "merhaba iyi peygamber. Merhaba iyi evlad" diyerek karşıladı. Cebrail'e: "Bu zat kimdir?" diye sordum, O da: "Adem'dir sağındaki ruhlar, cennetliklerin ruhlarıdır; solundaki ruhlar da cehennemliklerin ruhlarıdır. Sağına bakıp sevinip gülmesi, soluna baktığı zaman üzülüp ağlamasıda bundandır" karşılığını verdi. Sonra ikinci semaya çıktık. Buranın bekçisi de önceki gibi söyledi, sonra kapıyı açtı.

(Ebu Zerr'in ravisi Enes der ki: "Ebu Zerr, peygamberlerin hangisinin hangi semada olduğunu söylememekle beraber, o gece Peygamber efendimizin Adem'i, Idris'i, Musa'yı, İsa'yı ve İbrahim'i gördüğünü ifade etmiştir.)

Zuhri der ki: Bana îbni Hazm, îbni Abbas'ın şöyle dediğini nakletmiştir: Peygamber (s.a.vJ buyurdu:

"Sonra yükseğe çıkarıldım; öyle bir makama ulaştım ki, kalemlerin çıkardığı gıcırtıları duyuyordum..."

Müslim, Ebu Zerr'den şu hadisi rivayet etmiştir: "Ben Resulüllah (s.a.v.) efendimize: "Ey Allah'ın rasülü, sen miracda rabbini gördün mü?" diye sordum. Peygamberimiz de bana: "Ey Eba Zerr, ben büyük bir nur içinde kaldım, onu nasıl görebilirim?" diyerek cevap verdi." 302[35]

302[35] Bu hadisi İmam Ahmed de rivayet etmiştir. Bunun manâsı (Allah daha iyi bilir), şu olsa gerektir: "Allahü Teala ki O'nun perdesi nurdur, ben O'nun perdesi olan

Ebu Said Hadisi

Peygamberimizin îsra ve Miraç mucizesini genişçe anlatan hadislerden biri de, Ebu Said el-Hudri'nin naklettiği hadistir. Bunu kendisinden nakleden Îbni Cerir, îbni Münzir, İbnü Ebu Hatim, îbni Merdüye, Beyhakî ve îbni Asakir'dir. Hepsi de Ebu Harun el-Abedi tarikiyle rivayet etmiştir. Buna göre Ebu Saîd Peygamber'den (s.a.v.) naklederek şöyle demiştir: "O buyurdu: Yatsı namazından sonra ben Mescid-i Haram'da uyuyordum. Ansızın biri gelip beni uyardı. Kalktım beni uyaran bir hayal gibi önümde duruyordu, onu takib ettim. Mescidden çıktığımda bana Burak denilen bir binit hazırladıklarını gördüm. Sizin binitlerinizden katıra benziyordu, fakat ayaklarını gözünün erdiği yere basıyordu. Benden önceki peygamberler de ona binmişti. Üzerine binip seyrederken sağ tarafımdan bir ses: "Ya Muhammed, bana bakar mısın sana bir şey soracağım" diyordu. Ben cevap vermeden devam ettim. Az ileride yine: "Ya Muhammed bana bakar mısın sana bir şey soracağım" diye sol tarafımdan bir ses işittim, yine cevap vermeden devam ettim. Derken yaşlı bir kadınla karşılaştım. Allah'ın yarattığı her zinetten ve süsten üzerinde vardı. Fakat kollarını açmıştı. Bana: "Ya Muhammed, bana bak ben sana bir şey soracağım!" diye bağırıyordu. Ona da hiç cevap vermeden yoluma devam ettim. Nihayet Beytü'l-Makdis'e vardık.

Ben Burak'ı oradaki halkaya bağladım, Önceki peygamberler de binitlerini buraya bağlarlar idi. Burada Cebrail bana iki kadeh sundu. Bunlardan birinde içki diğerinde de süt vardı. Sütü içtim, içkiyi terk ettim. Cebrail bana: "Gerçekten fıtratı seçtin" dedi. Ben büyük bir sevinç ve memnuniyetle "Allahü Ekber" diyerek tekbir getirdim. Cebrail bana: "Ben senin yüzünde bir değişiklik görüyorum" dedi. Ben de yolda gelirken sağdan soldan duyduğum sesleri söyledim. O bir açıklama

---

nuru gördüm. Kendisini nasıl görebilirim' Nur, O'nunla benim aramda engel olmaktadır." (Şerhü'l-Akîde el-Tahavıye, 214. EI-Mektebetü'l-lslamî, 1392).

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/290.

getirerek dedi ki: "Sağından duyduğun ses yahudiliğe çağıran bir ses idi. Eğer o sese cevap verseydin senden sonra ümmetin yahudileşirdi. Solundan gelen ses de nasraniyete davet eden bir sesdi. Eğer ona cevap verseydin, ümmetin hristiyanlaşırdı. Gördüğün kolları açık yaşlı ve süslü kadın1 ise dünya idi. Eğer ona cevap verseydin ümmetin düyayı ahiret üzerine tercih ederdi." Sonra ben ve Cebrail Beytü'l-Makdis'e girdik, her ikimiz ikişer rekat namaz kıldık. Sonra Miraç getirildi. Miraç, görülmemiş güzellikte (nurani bir merdiven veya asansör) idi. Adem oğullarının ruhları bununla semaya çıkarlar. Kişi ölürken gözlerini yukarı diktiğini görürsün, bu da onun miracı görüp onun güzelliği karşısında hayran kalmasmdandır. Ben ve Cebrail işte bu Miraç ile yukarı çıktık. Bu sırada adı ismail olan bir melekle karşılaştım, o birinci kat semanın bekçisi ve sahibi olup önünde yetmişbin melek vardı, Bu meleklerden de herbirinin emrinde yüz bin melek vardı. Nitekim yüce Allah kitabında:

"Rabinin ordularının sayısını ancak kendisi bilir" buyurmuştur.303[36]

"Cebrail kapının açılmasını istedi, ona: "Kimsin?" denildi, O da: "Cebrail" dedi. "Yanında kim var?" denildi. O da: "Muhammed" cevabını verdi. Bunun üzerine: "Ya demek ona peygamberlik geldi mi?" denildi. O da: "Evet" dedi. Kapı açılıp içeri girdik. Ansızın Adem'le karşılaştım. O Allah'ın onu yarattığı gündeki sureti ve şeklinde idi. Neslinin ruhları ona arzediliyordu. Mümin ruhlar arzedildiği zaman; "iyi ruh temiz bir nefis" diyerek seviniyor ve: "Bunu ITiiyyine götürün" diyordu. Günahkarların ruhları arzedildiği zaman: "Kötü bir ruh, pis bir nefis" diyerek üzülüyor ve: "Bunu siccine atınız" diyordu. Az ileri gittiğimde bazı1 sofralar gördüm. Üzerinde taze etler vardı, fakat onları yiyen yoktu. Fakat bazı sofralarda vardı ki üzerine konulan etler bayatlayıp kokmuştu. Birçok insanlar bu sofralara toplanmış yiyorlardı. Cebrail'e: "Bunlar kimlerdir?" diye sordum. O da bana: "Bunlar, helali bırakıp da harama yönelen kimselerdir" dedi. Biraz ileri gittiğimde, karınları ev kadar büyük insanlar gördüm. Her biri kalkmak istiyor tekrar düşüyordu ve: "Allah'ım kıyamet kopmasın" diye yakarıyordu. Firavun ailesinin yolu üzerinde olup gelip geçenler tarafından çiğnenen vs durmadan Allah'a

---

303[36] Müddessir suresi, 31

yalvaranlar vardı. Cebrail'e: "Bunlar kimlerdir?" diye sorduğumda, o: "Bunlar senin ümmetinden riba yiyenlerdir. Onlar kalkamazlar ancak şeytan çarpmış gibi kalkarlar" dedi. Biraz daha ileri gittiğimde, dudakları deve dudağı gibi bir kavim gördüm. Bunlar yerden aldıkları taşları ağızlarından yutuyor arkalarından çıkarıyorlardı. Bunlar da feryatlar içinde Allah'a yaivarıyorlardı. Cebrail'e bunların kimler olduğunu da sordum, o da bana: "Bunlar senin ümmetinden haksız yere yetim malı yiyenlerdir. Bunlar karınlarına ancak ateş doldururlar ve ileride ateşe girerler" dedi.

Sonra biraz daha ileri gittim, burada da göğüslerinden asılmış kadınlar gördüm. Bazı kadınların da başları aşağı asılmış olduklarını gördüm. Bunlar da hep Allah'a yalvarış ve yakarış içinde idiler. Bunların kimler olduğunu sorduğumda Cebrail bana: "Bunlar senin ümmetinden zina eden, çocuklarım öldüren kadınlardır" cevabını verdi. Az ileri gittiğimde de kendi yan taraflarından etlerini kesip yiyen bazı insanlar gördüm. Bunlara da: "Haydi ye. Dünyada iken kadeşinin etini nasıl yiyordun!" denilerek azab olunmakta idi. Bunların kim olduğunu da sordum. Cebrail'de bana: "Bunlar yine senin ümmetinden insanları çeşitli işaretler ile alaya alıp küçümseyenlerdir" dedi.

Sonra ikinci kat semaya yükseldik. Burada Allah'ın yarattığı insanların en güzeli olan yüzü ayın ondördü gibi parlayan bir adamla karşılaştım. Kim olduğunu sorduğumda, Cebrail: "Bu, senin kardeşin Yusuf peygamberdir" dedi. Yanında ümmetinden bazıları da vardı. Kendisiyle selamlaştık. Sonra üçüncü semaya çıkarıldım. Burada da Yahya ve Isa peygamberlerle karşılaştım. Yanlarında, kendi kavimlerinden bazıları da vardı. Onlara selam verdim, onlar da bana selam verdiler. Sonra dördüncü semaya çıkarıldım. Burada Idris peygamberle karşılaştım ki, yüce Allah onu gerçekten yüksek bir makama çıkarmıştır. Ona selam verdim, o da bana selam verdi. Sonra beşinci semaya çıktım. Burada ise Harun ile karşılaştım. Onun sakalının yarısı siyah, yarısı ise beyaz idi. Sakalı o kadar uzun idi ki nerdeyse göbeğine değecekti. Ona da selam verdim, o da beni selamla karşıladı. Sonra

altıncı semaya çıktık. Burada Musa ile karşılaştım, selamlaştım. O oldukça esmer ve saçları çok olan bir zattı. Şöyle söyleniyordu: "însan-lar benim Allah indinde en keremli kişi olduğumu iddia ediyorlar.

Halbuki şu zat, benden daha keremlidir." Yanında kavminden de bazı kimseler vardı. Sonra yedinci semaya çıktık. Burada da İbrahim ile karşılaştım. O sırtını Beytü'l-Mamura dayamıştı, erkeklerin en güzellerindendi. Cebrail bana: "Bu senin atan, Allah'ın halili İbrahim'dir" diyerek onu bana tanıtmıştı. Yanında kavminden bazıları da vardı. Burada bana denildi ki: "Senin ve ümmetinin yeri burasıdır, işte ümmetin." Burada ümmetimle karşı karşıya geldim. Ümmetimin bir kısmı beyaz elbiseli, bir kısmı da kum reginde elbiseler giymişti. Ben Beytü'l-Mamur'a girdim. Ümmetimden beyaz elbiseli olanlar da benimle birlikte girdiler. Kum renginde elbiseler giymiş olanları ise içeri bırakmadılar. Halbuki onlar da hayır ehli idiler. Ben, içeriye alınanlarla birlikte orada namaz kıldım. Sonra onlarla birlikte dışarı çıktım. Beytü'l-Mamur'da her gün yetmiş bin melek namaz kılar, kıyamete kadar bir daha avdet etmezler.

Sonra Sidretü'l Münteha'ya vardım. Orada Selsebil denilen bir pınar akmakta, ondan iki nehir ayrlmaktadır. Bunlardan biri Kevser diğeri de Nehr-i Rahmettir. Ben bu pınarda yıkandım, gelmiş geçmiş, günahlarım affedildi. Sonra cennete yükseltildim. Beni burada bir cariye karşıladı. Bu kızın kime ait olduğunu sorduğumda: "Zeyd bin Hârise'ye ait olduğu" cevabını aldım. Sonra sudan, sütten, baldan, ha-mirden nehirler gördüm. Nar ağaçlarının meyveleri, kova büyüklüğünde, kuşları deve büyüklüğünde idi. Sonra bana cehennem de gösterildi. Orası tamamen Allah'ın gazabı ile dolu idi. Eğer oraya taş veya demir atılmış olsa onları eritip yerdi. Sonra cehennem kapatıldı, ben tekrar Sidre-i Münteha'ya götürüldüm. Burada ilahi tecelli ile mazhar oldum. İki yay arası kadar, hatta bundan daha fazla yakınlığa erdim. Her tarafa sayısız melekler indi. Bana beş vakit namaz farz kılındı ve bana buyuruldu ki: "Yaptığın her hasene (güzel amel) için sana on sevap vardır. Yapmağa niyet edipte yapamadığın her hasene sebebiyle de sana, bir hasene sevabı vardır. Bir kötülüğü yapmaya niyet eder de yapmazsan sana bir şey yazılmaz, eğer işlersen Sadece bi* seyyie günahı yazılır.

Dönüşte Musa'ya uğradığımda, o bana: "Rabbin sana neyi emretti?" diye sordu. Ben de: "Elli vakit namaz" dedim. O; "Rabine dön hafifletmesini iste" dedi. Ben de Rabbime döndüm: "Rabbinı, ümmetimden hafiflet, benim ümmetim ümmetlerin en zayıfıdır" diye yalvardım. Rabbim, onunu kaldırdı. Musa ile Rabbim arasında hayli gidip döndüm. Sonunda

namaz, beş vakit olarak kararlaştırıldı ve bana: "Ferizan tamamdır, kullarımdan da hafifletmiş bulunuyorum. Kullarıma her hasene için on misli sevap vardır" diye nida okuldu. En sonunda Musa, yine Rabbime dönüp hafifletme ricasında bulunmamı tavsiye etti ise de, ben: "Artık Rabbimden utanır oldum" diye karşılık verdim ve razı oldum. Sonra Mekke'ye dönüp günün sabahında miracın müstesna tecellilerinden Kureyşlilere bahsettim; "Ben bu gece Beytü'l-Makdis'e gidip oradan semalara yükseltildim. Şöyle şöyle, nice tecellilere mazhar oldum" diye anlattım. Ebu Cehil feveran ederek: "Duydunuz değil mi ey Kureyş, gidişi ve dönüşü itibarıyla iki aylık yola geceleyin gidip döndüğünü iddia ediyor, Muhammedi" diye bağırdı. Ben onlara, kendilerine ait bir kervanın üzerinden geçerken, kervanlarının ürktüğünü, bu sırada kervanın bulunduğu yeri, kervandaki adamların ve develerin sayılarını, yük ve eşyalarının neden ibaret bulunduğuna varıncaya kadar haber verdim. Dönüşüm sırasında da aynı kervana Akabe yakınında rasladığımı, dönmekte olan kervanın adamlarının ve develerinin sayısını ve eşyasını dahi haber verdim. Bu sırada müşriklerden biri ortaya atılıp: "Ben vaktiyle Beytü'l-Makdis'e giden ve onu tanıyan bir insanım. Haydi onu bize, binası, şekli ve dağa olan yakınlığı ile aynen olduğu gibi tanıt bakalım" dedi. Müşriklerin bu teklifi karşısında Beytü'l-Makdis gözümün önünde tecelli ettirildi, ben de ona bakarak müşriklerin sorularını rahatça cevaplandırdım. Onlar da: "Doğru söyledin Ya Muhammed" demek zorunda kaldılar."304[37]

Ebu Süfyan Hadisi

304[37] İbn Kesir bu rivayeti kaydettikten sonra der ki: Bunu, imam Ebu Cafer bin Cerir el-Taberî, Hasan b. Yahya tarikiyle de rivayet etmiştir. Ayrıca Ibn Ebu Hatim, Ahmed b. Abde tarikiyle de rivayette bulunmuştur. Bunun, uzunca v« güzel bir siyakı olup başkalarının senedinden daha güzeldir. Ne var ki, içinde bazı garib ve münker noktalar da bulunmaktadır. (Bu noktalar, bu husustaki sahih haberlere uymadığı için, garib ve münker düşmüştür.)

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/290-294.

Ebu Nuaym, Muhammed bin Kab el-Kurazi'den rivayet eder. O şöyle der: "Peygamber (s.a.v.) Dıhyetü'l-Kelbî'yi Rum kralına elçi ve davetçi olarak göndermişti. Dıhye, Kayser denilen Rumların kralına bir mektup götürüyordu. O sırada Kayser, Humus'ta bulunuyordu. Orada mektubu Kayser'e verdi. Kayser tercümanını çağırıp mektubu okuttu. Mektupta: "Allah'ın rasülü Muhammed'den Rumların sahibi Kayser'e" diye yazılmış olmasına kızan Kayser'in kardeşi, şunları söyledi: "Evvela kendi adını yazan, sana ramların hükümdarı diyeceği yerde sahibi diyen, bir adamın mektubunu okumaya nasıl da değer görebiliyorsun?" Kayser kardeşine: "Vallahi sen, küçükken ahmak idin. Büyüdün mecnun oldun! Sen benim, bana gönderilen bir mektubu okumadan yırtmamı istiyorsun. Bu asla olmaz. Eğer bize mektup gönderen bu zat, kendisinin söylediği gibi hakikaten bir peygamber ise; mektubuna kendi adını zikrederek başlamaya da layık demektir. Sonra bana "Kumun meliki" değil de "sahibi" diye hitab etmiş olmasına gelince, bunda dahi şaşılacak ve kızılacak bir taraf yoktur. Ben hakikatte de; idaremde bulunan rumlann gerecek maliki değil, bir sahibi (arkadaşı) bulunmaktayım. Onları benim idarem altına veren hiç şüphesiz Allah'tır. Eğer Allah dileseydi, beni onların idaresi altına alabilirdi. Böyle bir insan, insanların maliki nasıl olabilir?" Kardeşinin sözlerini bu şekilde cevapladıktan sonra Kayser, mektubu okutmaya devam etti.

Mektup okunduktan sonra huzurundakilere hitab ederek: "Ey Rum topluluğu, mektuptan anladığıma göre bu adam Peygamberimiz İsa'nın bize müjdelediği son peygamber olsa gerektir. Şahsen ben böyle olduğunu zannetmekteyim. Kesin olarak böyle olduğunu bilsem, derhal onun yanma kadar gider, kendisine bizzat hizmet ederim, o abdestini alırken de ona havlu tutar, dökülen abdest sularını elimle tutar, yüzüme sürerek teberrük ederim" dedi. Etrafındaki devlet ve din adamları itiraz ettiler ve dediler ki: "Allah son peygamberini, böyle cahil araplardan mı gönderecek? Bizim gibi kitab ehli olanlar ne güne duruyor. Bu asla olmaz!" Kayser onlara şu karşılığı verdi: "Sizinle benim aramda hakemlik yapacak şey, benim yanımdadır! Kitabımız İncil'dir! O bu davayı halleder! Üzerindeki mühürleri açar, Onun ne dediğine bakarız. İncil'in haber verip müjdelediği peygamber, bu mudur, değil midir, anlarız. Sonra mühürleri yine yerine koruz."

(Not: O sırada incil'in üzerinde oniki mühür bulunuyordu. Her

hükümdar onun üzerine altından bir mühür vurarak, açılıp okunmamasını tembihle bir sonraki hükümdara teslim etmiş; bu da bir mühür vurarak kendisinden sonrakine teslim etmiş böylece, Kaysere gelinceye kadar 12 mühür vurulmuştu. Yani İncil'in açılması ve okunması kesinlikle yasaktı. Kesinlikle haramdı. Eğer açıp okuyacak olurlarsa, dinlerinin elden gideceğine, devletlerinin de temelinden yıkılacağına inanıyorlardı.) Buna rağmen Kayser (Heraliyus) Inci'lin getirilmesini emretti, üzerindeki mühürlerin onbir tanesini açtırdı. Son mührün açılmasına sıra gelince papazlar ve patrikler müthiş bir feryat koparıp elbiselerini parçaladılar. Yüzlerini yumruklayıp saçlarını yoldular. Kayser: "Size ne oluyor?" diye bağırdı. Onlar da: "Şu anda senin hükümdarlığın milletinin de dini mahvoluyor!" dediler. Kayser: "Aramızda hakem İncil'dir, mahvolup mahv olmayacağın a bakacağız!" dedi. Onlar dediler ki: "Bunu yapmanızın doğru olup olmadığını iyi düşünmeniz ve bir yetkiliye sorup danışmanız lazımdır!" Kayser: "Kimdir yetkili, kime soracağız?" dedi. Onlar: "Bu hususta yetkili zatlar Şam'da pek çoktur. Şam'a elçiler gönder, onlar sizin namınıza gidip sorsunlar, aldıkları cevabı size getirip ulaştırsınlar" dediler. Kayser: "Peki şu misafirleri huzuruma getirin de kendilerine Muhammed hakkında soralım" dedi. Bunun üzerine Ebu Süfyan ve arkadaşları Kayser'in huzura getirildiler. Kral: "Ey Ebu Süfyan, içinizden peygamber olarak gönderilen bu adam hakkında bize bilgi ver. Bu basite alınacak bir iş değildir. Gücüm yettiği kadar bu hususta bilgi edinmek istiyorum" dedi. Ebu Süfyan şu cevabı verdi:

"Ey Melik, Muhatnmed hakkında sana bilgi verdiğimizde, O'nun önemine inanmayacaksınız. Biz ona sihirbaz deriz, şair deriz, kâhin deriz." Kayser:

"Vallahi, ondan önceki peygamberlere de hep böyle denilmiştir. Sen onun sizin aranızdaki mevkiinden haber ver!" dedi. Ebu Süfyan:

"iyilik ve hayırlılık bakımından, o bizim en hayırlımız dır" dedi. Kayser:

"Zaten yüce Allah, hep kavminin en hayırlı olan zatları onlara peygamber olarak göndermiştir" dedi, ashabının nasıl olduğunu sordu. Ebu Süfyan:

"Kavmimizin yaşları küçük olanları, bazı gençler ve hizmetçiler onun

peşine düştüler. Büyüklerimizden, kabile reislerimizden hiç biri O'na tabi olmuş değildir" dedi. Kayser:

"Peygamberlerin ashabı, hep böyledir, zaten. Büyükler ve başkanlara gelince, onlar büyüklük ve reislik gururu ile, tabi olmaktan kaçınmışlardır! Sen şimdi bana, ashabının onu terk edip etmediğini haber ver" dedi. Ebu Süfyan:

"Hayır, onun ashabından bir teki bile onu terk etmiş, onun dinine girdikten sonra, dininden ayrılmış değildir" dedi. Kayser:

"O'nun dinine girenlerin sayısı gittikçe artıyor mu?" dedi. Ebu Süfyan:

"Evet artıyor" dedi. Kayser:

"O'nun hakkında verdiğiniz bilgiler, gerçekten beni onun hakkında iyi ve isabetli düşünmeye sevkediyor. Öyle zannediyorum ki O zat, az zaman sonra benim tahtıma ve ülkeme de hakim olsa gerektir. Ey Rum cemaatı! Geliniz, bilerek ve isteyerek O'na tabi olalım! Mektubuna müsbet cevap verelim. Ayrıca güzel Şam'ımızı işgal etmiyeceğine dair kendisinden söz alalım. Zira hiç bir peygamber kendisinden söz alman hususta, hilafına hareket etmemiştir. Yeter ki biz onun, bizleri Allah'a olan davetine icabet edelim, yeter ki kendisine itaat edelim. Haydi sizler bu hususta bana itaat ediniz!" dedi.

Etrafındaki din ve devlet adamları Kayser'e hep bir ağızdan: "Asla bu hususta sana itaat ve teslimiyet göstermeyiz!" diye bağırdılar.

Ebu Süfyan der ki: "Vallahi ben bu sırada, Muhammed hakkında bir söz söylemek istedim; eğer o sözü söylese idim Muhammed'i Kayser'in gözünde küçük düşüreceğime inanıyordum. Fakat benim bu yalanıma Kayser'in inanmayacağı ve beni yalancı sayacağı korkusu ile, söylemekten vazgeçtim. Sonra Muhammed'in Miracı hakkındaki sözlerim hatırlayarak, bunları Kayser'e aktarmak ve bu belki yolla Kayser'in O'nu küçük görmesini sağlamak sevdasına kapıldım ve dedim ki: "Ey Kayser, sana Muhammed'den bir haber ileteyim, onun nasıl bir

yalancı olduğunu belki bundan anlarsınız." Kayser: "Neymiş o haber?" dedi. Ben de dedim ki:

"O bir gecede Mescid-i Haram'dan kalkıp sizin şu Mescid-i Aksa'nıza geldiğini, sonra aynı gecede yine sabah olmadan Mekke'ye döndüğünü

iddia eder. Sen bu hususta ona inanır mısın?"

Bu sırada Kayser'in yanında bulunanlardan Kudüs patriğinin söze karıştığı ve izin alarak şunları söylediği duyulur: "Ey hükümdar, ben Muhammed'in Mescidimizi ziyaret ettiği geceyi biliyorum. Zira ben her gece Mescidin bütün kapılarını kapattırdıktan sonra giderdim. O gece de yine Mescid'in bütün kapılarını teker teker kapattırdım. Fakat hizmetçiler kapılardan birini kapatmaya muvaffak olamadılar. Orada hazır bulunan ne kadar hizmetçi ve işçi varsa hepsini toparlayıp bu kapının kapatılmasını istedim. Yine de mümkün olmadı. Asla kapı yerinden kıpırdamıyordu. Sanki bizler bir dağı yerinden oynatmaya çalışıyormuşuz gibi. Marangozları çağırmaya mecbur kaldık. Onlarda geldiler: "Bu kapının ya üzeri çökmüş, ya da binada oturma olmuş. Ne olduğunu ancak yarın sabah anlar, gereken tedbiri alırız" dediler.

Mecburen bu kapıyı açık bırakıp gittik. Sabahleyin geldiğimizde kapının zaviyesinde bulunan bir taşın delindiğini, geceleyin bir binitin ona bağlanmış olduğunu anladım. Oradaki arkadaşlarıma dedim ki: "Kapının bir türlü kapanmamasının sırrı çözülmüştür! Bu gece muhakkak bir peygamberin olağanüstü bir olayı vukua gelmiştir ve bu peygamber bizim mescidimize bu kapıdan girerek içerde namaz kılmıştır."

Bunun üzerine Kayser: "Ey Rum cemaatı! Sizler bilmektesiniz ki, îsa (a.s.) kendisinden sonra ve kıyametten önce bir peygamberin geleceğini müjdelemiştir, işte Peygamberimiz isa'nın müjdelediği peygamber bu zattır. Geliniz bu zatın mektubuna müsbet cevap verelim! Bizleri davet ettiği yeni dini kabul edelim!" diyerek etrafındakilere seslendi. Onların kesinlikle böyle bir şeye yanaşmadığını görünce: "Ey Cemaat! Hükümdarınız sizleri sırf imtihan için böyle bir şeye davet etti, ne derece dininize bağlı olduğunuzu ölçmek istedi. Sizler de alenen hükümdarınıza sövüp saydınız, asla dininizi değiştirmeyeceğinizi gösterdiniz" demek zorunda kaldı. Bunun üzerine oradaki din ve devlet büyükleri derhal Kayser'e secde ettiler. Bağlılık ve itaatlarım izhar edip ortaya koydular." 305[38]

305[38] Bunu, Ebu Süfyan'dan, daha güzel bir senedle Buhari dahi rivayet etmiştir. Sadece Buhari'nin rivayetinde, "Kudüs patriğinin, açık kalan ve kapatılamayan kapı

Ebu Hureyre Hadisi

Miraç konusunda en mühim ve en uzun hadislerden biri, Ebu Hureyre hadisidir. Birtakım sünen ve tefsir sahiplerinin Ebu Ali'ye tarikiyle Ebu Hureyre'den naklettikleri bu hadisi de olduğu gibi veriyoruz. Bu tesbite göre Ebu Hureyre demiştir ki:

"Cebrail (a.s.) geldiğinde yanında Mikail (a.s.) da vardı. Cebrail Mikail'e emrederek bir leğen dolusu zemzem getirtip bununla efendimizin göğsünü yarıp kalbini temizlemiştir, içini üç defa yıkamıştır. Her defasında Mikail, bir leğen dolusu zemzem getirmiştir. Yıkama işi bittikten sonra içini hilim (yumuşak huy, güzel ahlak), ilim, iman, yakın ve teslimiyetle doldurmuş- tur ve iki omuzu arasını peygamberlik mührü ile mühürlemiştir. Sonra Burak'ı getirip peygamber efendimizi ona bindirmiş süratle ilerlemişlerdir. Giderken bir kavme rastlamışlar; bunlar bir gün akşama kadar ekimle uğraşıyor, ertesi günü de ektiklerini biçiyorlannış. Biçtikten sonra ektikleri şeyleri, derhal yerine geliyormuş. Bunların kimler olduğunu sorduğunda, Cebrail: "Bunlar,. Allah yolunda cihat edenlerdir. Haseneleri bire yediyüz olarak değerlendirilmektedir" dedi.

Sonra bir kavme uğradılar, bunlar ellerinde taşlarla başlarını kırıyor, sonra başları eski haline geliyor, sonra kırmaya devam ediyorlardı. Bunların kimler olduğunu sorduğunda Cebraiî: "Bunlar, farz namaza kalkmağa başları ağır davranan kimselerdir!" dedi.

Sonra, deve ve koyun sürüleri gibi başı boş' bırakılmış bir topluluğa rastladılar. Bunların Sadece ön ve arkaları kapalı idi ve bunlar, diken,

---

hikayesi" yoktur ve olayda geçen Kayser'in (ki, Rumlar umumiyetle krallarını bu kelime ile anarlar), kral

Herakiiyüs olduğu, ismen zikredilmektedir

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/294-297.

zakkum ağacı yiyerek otlanıyorlardı. Bunların kimler olduğunu sorduğunda Cebrail: "Bunlar, farz olan zekatlarını vermeyenlerdir. Yüce Allah kullarından hiç birine zulmeder değildir!" dedi.

Sonra bir topluluğa rastladılar. Bunların önünde bir kap içinde taze et, diğer kap içinde de kokmuş et vardı, taze ve temiz eti terkedip çiğ ve kokmuş eti yiyorlardı. Bunların kimler olduğunu sorduğu zaman Cebrail: "Bunlar, senin ümmetinden zina edenlerdir" dedi. Derken yol üzerinde bir ağaca rastladı bu ağaç gelip geçenlerin elbiselerini yırtıp parçalıyordu. Bu da; yol üzerine oturup da gelip geçenleri haraca kesenlerin temsiliydi- Sonra bir adam gördü, adamın önünde büyük bir yığın vardı, onu yüklenip kaldırmak istiyor, kaldıramıyordu. Bu da; insanların emanetlerini kabul edip de eda edemeyen kimselerin temsiliydi. Daha sonra; demir makaslarla dudaklarını kesen, sonra dudakları eski haline gelen, böylece kesmeğe devam eden bir topluluğa rastladı. Bunları sorduğunda Cebrail: "Bunlar, senin ümmetinden fitneci hatiplerdir" karşılığını verdi. Sonra, küçük bir taştan büyük bir öküzün çıkmakta olduğunu gördü. Öküz, dönüp çıktığı yere girmeğe çalışıyor, giremiyordu. Cebrail'e sordu, o da: "Bu vebalı büyük bir sözü sarfeden, sonra da buna pişman olan adamın halidir" dedi.

Sonra bir vadiye geldiler. Burada çok hoş, misk gibi kokan serin rüzgarlar esmekte idi. Ayrıca bir ses duyulmakta idi. Cebrail'e sordu, o da: "Burası cennettir, duyduğun ses de, cennetin: "Ya Rabbi bana vadettiğini ver! Onlar için hazırladığın nimetler de ne çoktur! Ne mutlu bunca nimetler, kendilerini bekleyen o bahtiyarlara" diyerek Allah'a niyaz etmektedir. Cenab-ı Hakk da kendisine: "Her müslüman kadın ve erkek, her mü'min kadın ve erkek senindir! Bu nimetler içinde saadete erecektir!" buyurmakta, cennet de: "Razı oldum ya rabbi" demektedir, diye açıklamada bulunmuştur. Az sonra bir başka vadiye geldiler ve ürpertici bir ses, iğrendirici bir koku duydular. "Ey Cebrail, bu nedir?" diye sordu. Cebrail de: "Bu da cehennemdir, o da: "Ya Rabbi, bana vadettiğini ver! Ben her nevi azab ile doluyum" diye niyazını yapmaktadır" dedi ve Cenab-ı Hakin kendisine şirk ve küfür ehli olan kadın ve erkekleri vadettiğini söyledi. Bütün habis ve zalimlerin bunlar meyamnda cehenneme vadedilen kimselerden olduğunu haber verdi. Nihayet Beytü'l-Makdis'e geldiler. Peygamberimiz Burak'tan indi ve onu orada taşa bağladı. Mescid'e girip meleklerle beraber namaz kıldı.

Namazdan sonra melekler Cebrail'e: "Bu zat kimdir?" diye sordular, o da: "Muhammed'dir" diye cevap verdi. "Demek onun peygamberlik zamanı geldi mi?" dediler. O da: "Evet" dedi. Onlar da: "Böyle bir kardeşe böyle bir halifeye, mutluluklar olsun, Allah mübarek kılsın! Doğrusu, ne güzel kardeş, ne güzel bir halife ve misafir!" diyerek onu tebrik ettiler.

Sonra orada peygamberlerin ruhları ile karşılaştı. Onlar da büyük bir sevinçle karşılayıp Allah'a hamd ü senalarda bulundular. İbrahim (a.s.) dedi ki: "Beni kendisine halil seçen, bana büyük bir mülk veren, beni tek başıma bir ümmet kılan, beni ateşten koruyup onu bana serin ve selametli kılan Aîlaha hamd ü senalar olsun!"

Sonra Musa (a.s.) Allah'a hamd ü senada bulunup şöyle dedi: "Bana gerçekten konuşan, fir'avun soyunun helakini benim elimde kılan, ümmetim İsrail oğullarına kurtuluş veren, ümmetimden hakka hidayet eden ve hakk ile amel eden kimseler bahşeden Allah'a hamdolsun!"

Sonra Davud (a.s.) Rabbine senada bulunup şöyle dedi: "Bana büyük bir mülk veren, bana Zebur'u öğreten, elimde demiri mum gibi eriten, dağları ve kuşları bana müsehhar kılan, benimle beraber teşbih ettiren; bana hikmeti ve davalarda hakemliği bahşeden Allah'a hamd ü senalar olsun!"

Sonra Süleyman (a.s.) senada bulundu ve dedi ki: "Bana rüzgarları ve cinleri müsehhar kılıp emrimde çalıştıran, kuş lisanını bana öğreten, her nevi faziletten bana bir nasib ayıran, cinlerden, insanlardan ve kuşlardan nice orduları bana itaat ettiren, mü'min kullarından nicelerine beni üstün kılan ve bana büyük bir mülk ihsan eden Allah'a hamd ü senalar olsun!"

Sonra îsa (a.s.) Rabbine karşı senada bulunup dedi ki: "Beni kendisinin kelimesi kılan ve beni kün emriyle topraktan yarattığı Adem meseli kılan, bana kitabı ve hikmeti, Tevrat'ı ve incil'i Öğreten, kendisinin izniyle çamurdan kuş yaratmama imkan veren, körleri ve babanları iyi etmeme yardm eden, ölüleri diriltmeme izin.veren, beni yükselten ve temizleyen, şeytanlardan ve su-i kastçılardan koruyan, hana ve anama şeytanın musallat olmasına izin vermeyen, Allah'a hamd ü senalar olsun!"

Sıra peygamberimiz Muhammed (a.s.)'a gelince, o da rabbine karşı

hamd ü senada bulunup şunları söyledi: "Ey peygamber kardeşler! Hepiniz gerçekten Allah'a pek güzel hamd ü senalarda bulundunuz. Ben dahi Rabbime hamd ü senada bulunucuyum. Derim ki: "hamd olsun Allah'a ki beni alemlere rahmet olarak gönderdi, bütün insanlara müjdeci ve uyarıcı bir elçi olarak seçip gönderdi, bana Kur'an'ı indirdi, ümmetimi en hayırlı ümmet kıldı, göğsümü şerh edip vizrimi (ağır yükümü) üzerimden aldı. Şanımı yükseltti, beni son peygamber ve fatih peygamber kıldı."

Peygamberimiz bu şekilde Allah'a hamd ü senada bulununca, ibrahim (a.s.) şöyle dedi: "Ey peygamberler, işte bununla Muhammed sizlerden üstün olmuştur."

Sonra peygamberimize üzeri örtülmüş üç kadeh getirildi, bunlardan su kadehini alıp pek az içti, sonra kendisine süt kadehi verildi, bundan iyice kanmcaya kadar içti, sonra içinde içki bulunan kadeh verildi, o da: "Ben bundan içmek istemem, benim susuzluğum gitmiştir" dedi. Cebrail kendisine dedi ki: "içki, senin ümmetine haram kılınacaktır, sen eğer bundan içseydin, ümmetinden sana pek az kimse uyacaktı."

Sonra semalara çıkarıldı. Her semanın kapısına vardıklarında, içeri girmek için izin istenildi, kapıcı tarafından "kimsiniz?" diye soruldu. Cebrail tarafından cevap verildi. "Yanındaki kimdir?" denildi, "Muhammed'dir" diye cevap verildi. "Demek onun peygamberlik zamanı geldi mi?" denildi. "Evet" diye cevap verildi. Kapı açılıp içeri girdiler. Herbir semada bazı peygamberler ile karşılaştı. Onlarla selamlaşıp tanıştı. Altıncı kat semada Musa ile karşılaştığı zaman onun ağlamakta olduğunu gördü. Sebebini sorduğunda; Cebrail'den şu karşılığı aldı: "Musa ağlıyor ve diyor ki: israil oğulları, benim Adem oğullarından Allah indinde en keremli ve şerefli kimse olduğumu iddia eder. Halbuki Muhammed de Ademoğullarındandır, bana halef olmuştur, kendisi yalnız da değildir, onun ümmeti dahi diğer ümmetlere halef olmuşlardır."

Yedinci kat semaya çıktığında da ibrahim (a.s.)'ı, saçlarının siyahı beyazına karışmış bir vaziyette ve yanında büyük bir kalabalık görmüştür. Bu kalabalığın bir kısmının yüzleri, beyaz kağıt gibi parlak ve nurlu idi. Diğerlerinin renklerinde ise biraz karışıklık vardı. Cebrail bu hususdaki açıklamasında: "Ey Muhammed, şu yüzleri beyaz olanlar;

imanlarına asla şirk şaibesi karıştırmamış olanlardır. Renklerinde bazı karışıklıklar olanlar ise; hem amel-i salih işlemiş; hem de amel-i seyyie işleyip amellerini karıştırmış olanlardır. Bunlar, sonunda Allah'a tevbe etmişler, Allah da onların tevbelerini kabul etmiştir."

Sonra, Sidre-i Münteha'ya vardı. Burada kendisine denildi ki: "tşte bu Sidre-i Müntehadır. Ümmetinden senin, sünnetin (yolun) üzere bulunanlardan her biri de, buraya müntehi olur. Bu Sidre-i Münteha'nm dibinde bozulmayan su nehri, tadı değişmeyen süt nehri, içenlere tad verip sarhoşluk vermeden hanar nehri, süzülmüş bal nehri akmakta idi. Sidre-i Münteha, öylesine bir ulu ağaçtır ki, onun gölgesinde yürümekte olan bir atlı, yetmiş ser*1 at üzerinde yol alsa, yine onu kat edemez. Yapraklarının her birinin Jtmda bir ümmet barınmaktadır. Üzerini öylesine ilahi nurlar kaplanır tır ki, anlatılması mümkün değildir ve her tarafını sayısız melekler kuşatmıştır. îşte burada aziz ve celil olan Allah habibi Muhammed Mustafa iie konuşmuş, ona hitaben: "Habibim, benden ne dilersen iste!" buyurmuştur. Peygamberimiz de demiştir ki: "Ey rabbim İbrahim'i halil edindin, ona büyük bir mülk verdin; Musa ile konuşup onu kelîm kıldın, Davud'a da büyük bir mülk verdin ve demiri onun elinde hamur gibi erittin, dağları kendisine müsehhar kıldın; Süleyman'a da büyük bir mülk verip cinleri, insanları, şeytanları ve rüzgarları kendisine müsehhar kıldm, kendisinden sonra kimseye layık olmayacak şekilde mülkünü azim eyledin; İsa'ya Tevrat'ı ve İncil'i öğrettin, onu hastalan iyi eden, izninle ölüleri dirilten bir peygamber kıldın, kendisini ve anasını, kovulmuş şeytanın şerrinden koruyup emir kıldın."

Efendimizin bunları söylemesi üzerine, yüce Allah kendisine şöyle hitab etmiştir: "Ya Muhammedi Ben seni, gerçekten halil ve habib edinmişimdir. Tevrat'ta dahi senin "habibür-rahman" oluşun yazılıdır ve ben seni, bütün insanlara müjdeci ve uyarıcı olarak göndermişimdir! Göğsünü şerh edip yükünü sırtından indirmiş, şanını da yükseltmiş bulunuyorum! Ben anıldığım zaman sen de anılırsın. İnananlar: 'La ilahe illallah" deyince, "Muhammed'ür Rasulüllah" derle». Ve ezanında, benim varlığıma ve birliğime şehadet eden müe?duler, e de risaletine şahadette bulunurlar ve ben, senin ümmetini, ümmetlerin en hayırlısı kılmışımdır. Bu hayHı ümmet, her hutb okuyuşta da; senin kulum ve rasulüm oluşuna şehadette bulunur,

Habibim, sana ayrıca Kur'an'm esası ve özeti mahiyetindeki yedi ayeti (yani Fatiha suresini) verdim; arşın altındaki hazineden olan Bakara suresinin sonundaki ayetleri verdim. Bunları senden önceki peygamberlerden herhangi birine vermiş değilim. Sana bir de Kevser'i verdim, islam hidayetinin büyük nasipleri olan şu sekiz şeyi verdim: Allah'a tam bir tevekkül ve teslimiyet, Allah yolunda hicret, Allah yolunda cihad, namaz, Sadaka (farz Sadaka olan zekat), Ramazan orucu, maruf olanı emr, münker olanı nehyetmek ve seni, fatih peygamber, son peygamber kıldım."

Peygamberimiz'de (s.a.v.) buyurdu: "Rabbim bana pek büyük faziletler verdi, beni alemlere rahmet olarak gönderdi, bütün insanlara müjdeci ve uyarıcı kıldı, bir aylık yoldan düşmanımın kalbine korku salar eyledi, savaş ganimetlerini bana helal eyledi, bütün yeryüzünü bana mescid ve temiz kıldı. Sözlerin en hikmetli ve cemiyetli olanlarını söylemeyi lütfetti."

"Ümmetim bana arz edilip gösterildi. Ümmetimin başına kimler geçecek, başlarına neler gelecek, ne gibi milletler ve nasıl musibetlerle karşılaşacaklar, bütün bunlar gösterildi."

"Ve bana bu miraç gecesinde, elli vakit namaz farz kılındı. Sonra kardeşim Musa'nın tavsiyesine uyarak rabbime döndüm ve hafifletilmesini istedim. Rabbim de hafifletti ve: "O, hem beştir, hem ellidir" buyurdu. Beş vakit olarak kararlaştı. "Beş vakit namaza sabr ve razı olup, onu sıdk ve ihlas ile eda edenlere; elli vakit namazın ecir ve sevabı olduğu müjde edildi. Ben buna hakkıyle razı oldum."

"Bu sırada Musa (a.s.), Peygamberimiz için, şahsi tecrübelerine dayanarak pek büyük bir himmet ve hayırhahhk göstermiştir. Halbuki miraca çıkarken, ona karşı şiddetli davranmıştı."

Müslim'in Ebu Seleme tarikiyle Ebu Hureyre'den olan rivayetinde ise şöyle denilmektedir: "Peygamberimiz buyurdu: "Kureyş bana Isra hakkında ve Beytü'l-Makdis konusunda durmadan soruyordu. Zor durumda kalıp görülmemiş şekilde üzüldüm. Bir de ne göreyim; Allah Beytü'l-Makdis'i önümde tecelli ettirdi. Bana ne sorarlarsa ona bakıp cevaplandırıyordum. Ben, kendimi orada peygamberler cemaatı arasında bulmuştum. Musa'yı Şenualı adamlar gibi saçları biraz kıvırcık

olarak ve namaza durmuş bir halde gördüm, isa'yı da namaz kılarken gördüm. Tanıdığınız insanlardan en çok Urve bin Mesud'a benziyordu. İbrahim de namaz kılmakta idi. içinizden en çok bana benziyordu. Namaz vakti gelince, kendilerine imamlık eden ben olmuştum. Namazdan sonra birisi bana: "Ey Muhammed, işte şu cehennem hazini olan Malik'tir" dedi. Kendisine dönüp baktım, o da bana selam verdi."

Ebu Hureyre'den bir de îbn-i Mace'nin rivayeti var; şöyle ki: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: îsra gecesi yedinci kat semaya çıktığımda yukarıya baktım, gök gürüldüyor, şimşekler çakıp, yıldırımlar düşüyordu. Bir kavmin yanma götürüldüğümde de, onların karınlarının ev kadar büyük olduğunu ve içlerinin yılanlarla dolu bulunduğunu, dışarıdan bu yılanlarır görüldüğünü müşahade ettim. "Ya Cebrail, bunlar kimlerdir?" diye sordum. O da: "Bunlar, riba yiyenlerdir" dedi. Dönüşte birinci kat semaya geldiğimde de aşağıya baktım, büyük bir toz duman gördüm. Şiddetli sesler işittim. "Bu nedir, ya Cebrail?" diye sordum. Cebrail de: "Bunlar şeytanların çıkardığı sesler ve dumanlardır, insanların gözlerini boyayıp göklerin ve yeryüzünün Allah'ın varlığına ve birliğine delalet eden nice ayetlerini, onlara göstermemek için böyle yapıyorlar. Eğer onların bu hileleri ve göz boyamaları olmasaydı, hiç şüphesiz insanlar, pek çok ayetler ve tecellileri müşahede ederlerdi."

Ebu Hureyre'den bir de Said bin Mansur'un rivayeti var. O da şöyledir: "Resulullah (s.a.v.) Miraçtan dönerken, Zi Tuva denilen yere geldiğinde: "Ey Cebrail, kavmim beni bu hususta yalanlayıp tasdik etmeyecektir" demiş. Cebrail de kendisine: "Ebubekir, seni tasdik eder, o sıddıktır" karşılığını vermiştir."306[39]

Ümmü Hani Hadisi

îbn-i İshak ve îbn-i Cerir, el-Kelbi tarikiyle Ebu Talib'in kızı Ümmü Hani'den rivayet ederler. O demiş ki: "Resulullah efendimiz Isra gecesi

306[39] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/298-303.

benim evimde idi. Gece yolculuğuna buradan başladı. Yatsı namazını kıldıktan sonra uyumuştu. Biz de uyumuştuk. Şafak sökmeden az önce bizi uyardı. Kendisiyle birlikte sabah namazını kıldıktan sonra dedi ki: "Ey Ümmü Hani, sizin de gördüğünüz gibi, yatsı namazını ben burada kıldım, sonra Beytül-Makdis'e gidip geldim. Sizin de gördüğünüz gibi sabah namazını da burada kılmış bulunuyorum." 307[40]

Aişe (Ra.) Hadisi

Sahihtir kaydiyle Hakim, îbn-i Merduye ve Beyhakî, Zühri tarikiyle Urve'den, o da Aişe'den rivayet eder, O şöyle demiştir: "Peygamber (s.a.v.) geceleyin Mescid-i Aksa'ya götürüldüğü zaman, aynı gecenin sabahında Mekke'de insanlara bunu anlatıyordu. Müminlerden bir kısmı, bu haber karşısında şaşkınlık geçirip irtidad etmiş, dinlerinden dönmüştü. Bunlar Ebubekir'e koşarak: "Ya Ebubekir, duydun mu, Muhammed bir gecede Beytül-Makdis'e gidip geldiğini iddia ediyor!?" dediler. Ebubekir de onlara: "Eğer bunu o söylüyor ise, muhakkak doğru söylüyordur" dedi. Onlar yine şaşkınlık içinde: "Yani sen buna inanıyor musun?" dediler. Ebubekir de kendilerine: "Evet, ben bunu tasdik ediyorum! Ben, bundan çok daha ileri olan hususta da onu tasdik etmiş bulunuyorum. Bilmez misiniz ki, her gün o bize, göklerden haber (vahiy) getirip tebliğ eder de ben bütün bunlarda kendisini tereddütsüz tasdik ederim" karşılığım verdi ve bu yüzden de kendisine "Ebubekir El-Sıddık denildi."

Ebû Yâlâ ve îbn-i Asâkîr'in Yahya bin Ebû Amr'den sevkettikleri Ümmü Hâni Hadisi de şöyledir: "Ben yatağımda iken, sabahın alaca karanlığında peygamberimiz teşrif ettiler ve şöyle buyurdular: Mescid-i Haram'da uzanıp biraz uyumuştum. Cebrail gelip beni Mescid'in kapısına götürdü, bir de baktım ki orada Burak var. Buna bindirdi ve

---

307[40] Sahih rivayetlerde böyle geçmektedir

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/303.

birlikte ilerledik., Beytü'l-Makdis'e geldik. Ben burada Burak'ı kendi elimle halkaya bağladım. Daha önce de peygamberler, bineklerini bu halkaya bağlarlar idi. Burada enbiyânın bir kısmı gösterildi, ibrahim, Mûsâ ve Isa da bunlar arasında idiler. Ben onlara namaz kıldırdım, onlarla konuştum. Bu sırada bana, biri kırmızı, diğeri beyaz iki kadeh sunuldu. Beyaz olanı içtim. Cebrail: "Sütü içtin, şarabı bıraktın! Eğer şarabı içmiş olsaydın, ümmetin dininden dönerdi" dedi. Sonra Burak'a bindim, yine Cebrail ile birlikte Mescid-i Haram'a geldim sabah namazını burada kıldım.

"Ben, peygamberimizin elbisesinden tutarak: "Ey amcamın oğlu, Allah aşkına, bundan Kureyş'e bahsetme! Onlar seni yalanlar. Hattâ sana inanmış olanlardan bâzılarının bile yalanlamasından korkarım!" diyerek yalvardım. Fakat o, elbisesini çekerek elimden kurtardı ve dışarı çıkarak gördüklerini Kureyş'e anlattı. Ben, cariyeme: "Koş, Peygamberimiz onlara neler anlatıyor, onlar peygamberimize neler söylüyor, güzelce dinle ve gelip bana anlat" diye gönderdim. O da dönüşünde duyduklarını bana anlattı. Onun anlattığına göre: Peygamberimiz onlara; yatsı namazını kıldıktan sonra Mescid-i Haram'dan Mescid-i Aksâ'ya gittiğini, orada bâzı peygamberler ile karşılaştığını ve bu peygamberlerin sıfatlarını anlatmış. Kureyş'ten Mut'im bin Adiyy, Amr bin Hişâm, Velid bin Mugîra da, bütün dinlediklerini inkar etmiş: "Biz oraya, gidişi bir ay, dönüşü de bir ay olmak üzere tam iki ayda gidip dönüyoruz, sen bir gecede nasıl gider gelirsin?" diyerek itiraz etmişler. Buna rağmen Beytü'l-Makdis'in binası ve şekli hakkında kendilerine bilgi vermesini söylemişler. Peygamberimiz önce: "Ben, Beytü'l-Makdis'e gece girip gece ayrıldım" demiş. Fakat Cebrail (a.s.) gelip Beytü'l-Makdis'i Peygamberimizin önünde tecelli ettirmiş, Peygamberimiz de ona bakarak onların sorularını cevaplandırmıştır. Ebu Bekir de derhal tasdik edip: "Doğru söylüyorsun ya Rasulallah" demiştir, işte bu sıradadır ki Peygamberimiz: "Ey Eba BeJir, Allah seni Sıddîk olarak isimlendirmiştir" buyurdu.

Kureyş daha sonra kervana katılan develeri, develerin başındaki adamları sormuş, Peygamberimiz de bu hususlarda kendilerine bazı bilgi ve haberler vermiş, hattâ bazan ilgili devenin üzerindeki yükü, çuvallarının rengi hakkında bile haberler vermiştir. Sonunda Vcîiû bin Muğira: "Haydin arkadaşlar, bütün bunlar sihirdir, şu sihirbazıu

etrafından dağıhnız" diyerek arkadaşlarını alıp, kervanı gözlemeye

başlamışlar. Kervanın gelişi dahi, peygamberin kendilerine haber verdiği gibi çıkınca, "Velid doğru söylemiş, bunlar hep sihirdir" diyerek dağılmışlar. Cenab-ı Hak da bu hususta şu ayetini indirmiştir:

"...Habibim, Biz sana gösterdiğimiz rüyayı, ancak insanlar için bir imtihan (vesilesi) kıldık." 308[41]

İsra Ve Miraçla İlgili Mürsel Haberler

Ebu Nuaym'nı Urve'den rivayeti. O demiştir ki: "Resulullah (s.a.v.), Isra Mucizesi hakkında Kureyş'e haber verdiği zaman, Kureyş dedi ki: "Dediklerinin doğru olduğunu gösteren bazı alametler söyleyebilir misin?" Resulullah da şöyle buyurdu: "Boz renkli bir deveniz kaybolmuş, adamlarınız onu arıyordu. Üzerinde de kumaş yüklü idi." Kureyş, kervanlarına ve Kudüs'e ait çok şey soruyor, Peygamberimiz de önünde tecelli ettirilene bakarak cevap veriyordu. Fakat bütün bunlar, onların Sadece şek (şüphe) ve yalanlamalarını artırdı/'

Îbnü'l-Münir, bu hususta gerçekten nefis bir kitap telif etmiştir. Burada Isra ve Miraç mucizesine ait bazı esrarı açıklamaya çalışmıştır. Onun açıklamaya çalıştığı bu sırlardan bazılarını, biz de buraya kaydedelim. O, bu nefis kitabında diyor ki:

"Harem-i Şeriften doğruca semalara çıkmayıp da, Beytül-Mak-dis'e uğraması, buradan da semalara çıkması; iki hicretin husulü demektir. Beytül-Makdis, Önceki pek çok peygamberin hicret yurdudur. Önce oraya rihlet etmiş olması; birçok faziletleri kendisinde toplaması; oranın bazı alametleri hakkında söylediklerinin doğru çıkması netice-sinde, diğer söylediklerinin dahi doğru olduğunun kolayca anlaşılması gibi hikmetler vardı bunda. Eğer doğrudan semaya çıkarılsaydı, Israda

---

308[41] Isra suresi, 60

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/303-305.

bu hikmetlerde bulunmamış olacaktı.

Peygamberimizin miracı ve o geceki Rabbine olan münacatı, ansızın olmuştur, daha önceden buna gün verilmemiştir. Halbuki Hz. Musa'nın münacatı için, daha önceden gün verilmiştir. Bunun hikmeti de (Allah'ü alem), gününü bekleme eleminden kurtarmak, böyle bir elemi çektirmemektir."

"Semaların kapılarının kapalı oluşuna, Cebrail'in "açınız!" demesi sonunda açılmasına gelince: Bunun hikmetini de şöyle açıklayabiliriz: Eğer semaların kapılarını açılmış bulsa idi, bu takdirde Peygamber efendimiz, semaların kapılarının her zaman böyle açık tutulduğunu zanneder, kendisinin gelişinin şerefine açıldığını düşünmeyebilirdi. Halbuki kendisinin gelişi ve kendisini getiren Cebrail'in açılmasını istemesi sonunda kapının açılmasında; onun şerefi daha iyi anlaşılmaktadır. Bunda bir de kendisinin, gök ehli melekler yanında dahi tanınıyor

olmasına onu muttali kılınması hikmeti var. Zira Cebrail'e: "Yanında kim var?" denildiğinde Cebrail: "Muhammedi" demiş, kapının bekçisi olan melek de: "Ya, demek ona peygamberlik verildi mi?" diyerek karşılık vermiş; "Muhammed kimdir?" diye sormamıştır. Bundan dahi anlaşılıyor ki, Peygamber efendimizi ve ona peygamberlik verileceğini, gök ehli melekler tanıyorlarmış. Onların bunu bildiklerinden kendisinin haberdar edilmesi de, bu gecenin, güzel hikmetleri arasında anılabilir."309[42]

İsra Ve Miraçla İlgili Bazı Sorular 310[43]

SORU:

Burada sunulan bunca hadis rivayetlerinin hiç birinde: "Mirac'ın göz açıp yumuncaya kadar olup bittiğine" dair bir kayıt geçmedi. Halbuki

---

309[42] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/305-306.

310[43] Önemine binaen mütercim tarafından ilave edilmiştir.

çoğu zaman böyle söylenir ve: "Asırlarca sürecek bir yolculuk, bir an içinde olmuş, Peygamberimiz Miracdan döndüğü zaman henüz yatağı soğumamıştı" denilir. Bu hususta ne dersiniz, acaba?

CEVAP:

Kitabımız Kur'an-ı Kerim; Isra (ve Miraç) mucizesinin "geceleyin" olduğunu bildirmiş, arap lisanının inceliklerine vakıf olan tefsir alimlerimiz de ilgili ayetteki "LEYLEN" lafzının, "gecenin bir bölümü içinde geçtiğine işaret ettiğini" beyan etmişlerdir. Yoksa: "Göz açıp yumuncaya kadar, bir an içinde olup bitti" dememişlerdir. Bazıları: "Gecenin az bir müddeti içinde" demiş, bazıları da: "Gecenin üç, veya dört saati içinde" cereyan ettiğini söylemişlerdir. 311[44]

Şüphesiz en iyisi ve en doğrusu, sevgili ve büyük Peygamberimizin bizzat kendilerinin dediği gibi demektir. Çünkü o: "Yatsı namazını sizin yanınızda kıldım, sonra Beytü'l-Makdİs'e gidip namaz kıldım. Sonra gördüğünüz gibi, sabah namazını da sizinle beraber Mekke'de kıldım" buyurmuştur.

SORU:

Allah'ın kayıt ve şart tanımayan kudreti karşısında, bir an ile birkaç anın veya saatin bir farkı olmayacağına göre, "Miraç bir anda olup bitmiştir" demenin bir sakıncası olabilir mi?

CEVAP:

Bir müslümanın; her konuda olduğu gibi, bu konuda da gayet ölçülü olması ve ölçülü konuşması gerekir. Hele hakkında ayet ve hadislerde bilgi verilmiş bir meselede, bu bilgilere hakkı ile rivayet ve itibar etmesi, buna göre amel edip, buna göre söz söylemesi lazımdır.

Sevgili ve şanlı Peygamberimizin çeşitli vesilelerle sakındınnaya özen gösterdiği ifrat ve tefritten (aşırılık ve gerilikten) çok sakınması icab eder. Binaenaleyh, herhangi bir müslüman: "Miraç, göz açıp yumuncaya kadar olup bitmiştir!" dememeli. "Üç-dört saat sürdü. Yatsı namazının

---

311[44] Celaleyn Tefsin Haşiyesi el-Fütühatü'l-İlahiye, 2/600. Mısır, 1318. Mevakib Tefsiri, 1/470. Amire, 1286.

kılınmasından bir müddet sonra başladı, sabah namazından önce bitti" demelidir.

SORU:

Miracın çok kısa bir zaman içinde olup bittiğine dair: "O gece, Resulüllahın mübarek cesedi (yanımdan) ayrılmadı" diye Hz. Aişe validemizden bir hadis rivayet ederler. Bunu nasıl açıklarsınız?

CEVAP:

Bir defa bu söz, hadis değildir. Sonra bu sözde ehl-i hadis'in açıkladığı gibi, bir desise (gizli bir hile) vardır. Gerçi bu sözü bazıları kabul etmiş ve sahih hadislere göre te'vil eylemiş ise de; aslında buna da ihtiyaç yoktur. Bazıları ise bu sözü ileri sürerek, "Mirac'm ruh ile olduğuna" delil saymak istemiştir. Sahih hadislere göre te'vil etmek isteyenler ise; "Yani, ruhu bedeninden ayrılmadı, ruh ve beden birlikte, Mirac'a gitti" gibi bir mana vermiştir. Aslında;

"Mirac'a gidip dönüşüm o kadar seri oldu ki, yatağında yatmakta ojan Hatice, henüz öbür tarafına dönmüş değildi" rivayetinin nasıl aslı yoksa, bu Aişe rivayetinin de aslı yoktur. Çünkü o zaman, Hz. Hatice hayatta olmadığı gibi, Hz. Aişe de henüz Peygamberimizle evlenmiş değildi. Nitekim ehl-i hadisten İbn-i Dıhye: "Bu rivayet, Hz. Aişe adına uydurulmuş bir yalandır" demiştir, imam Ebu'l-Abbas bin Süreye de: "Bu rivayet, sahih değildir. Aslında bu söz; bu konudaki sahih hadisleri red ve inkar etmek için yalandan uydurulmuştur" demiştir312[45]. Evet, hadis kisvesi giydirilmiş öyle rivayet ve hikayeler vardır kî, bunlar sırf sahih hadisleri red ve inkar için uydurulmuştur. Bunlarda bir takım desiseler vardır. Ancak hangi rivayette ne gibi bir desise olup olmadığının hakemleri; özellikle ehl-i hadis olan alimlerdir. Zaten hadisin ve sünnet'in sahibi ve hafızı da onlardır. Onlar aslında, ehl-i sünnet'in de ta kendileridir. Fakat ne kadar acı ve fecidir ki, son zamanların ehl-i hadisten hoşlanmayan bazı müslümanları; onlar hakkında "Hadis Ezbercileri", onların mesleği ve saadetti yolu hakkında da "Hadis Ezberciliği" gibi tabirler kullanarak Ümmet-i Muhammed'in

---

312[45] Bakınız, Mevahib-i Ledünniye Şerhi Zerkanî, 6/4. Beyrut, 1393

onlardan istifade etmesine gölge olmak isterler. Bazen de hiddetlenerek: "Sen, Allah'ın kudretini inkar mı ediyorsun?" derler. Hatta daha da ileri giderek: "Sen, Allah'ın kudretini inkar ediyorsun, küfre düşüyorsun!" diye, karşılarındaki gerçek alimi, küfür ve inkarcılıkla ithama kalkışırlar. Bir gün, böylelerinden biri, Yunus (a.s.)m balığın karnında ne kadar kaldığından söz eder ve "tam kırk gün kalmıştır" hükmünü verir. Orada bulunanlar arsındaki büyük alim ve imam el-Şa'bi, bu ifratı düzeltmek ister ve: "Yunus (a.s.), balığın karnında kırk gün değil bir gün kalmıştır. Hatta bir günden bile az kalmıştır. Şöyle ki: Kuşluk vaktinde balık onu yuttu, ertesi gün ikindi sonrası güneş batmak üzere iken, balık esneyerek ağzını açtı. Bu sırada Yunus Peygamber dışardaki güneşin ışığını görünce: "La ilahe illa ente sübhaneke" diyerek Allah'ı tevhid ve teşbih etti. Balık da onu Allah'ın izni ve ilhamı ile dışarı attı. Yunus (a.s.) ana karnındaki, doğacak çocuğun dışarı çıkması gibi, balığın karnından dışarı çıktı" diye güzel ve kıymetli bilgiler verdi. Karşısındaki cahil, hışımla imama haykırdı: "Sen, Allah'ın kudretini inkar mı ediyorsun?" İmam, büyük bir anlayış ve güzel bir anlatışla buyurdu ki:

"Ben asla Allah'ın kudretini inkar etmiyorum, edemem! Eğer yüce Allah dilerse, balığın karnında bir çarşı yaratır, dilediği kullarını da burada dilediği kadar barındırır. Fakat ben sizlere, Yunus Peygamberin balığın karnında ne kadar kaldığına dair sıhhatli bir bilgi vermek istemiştim. 313[46]

Unutulmasın ki, herhangi bir rivayet veya hikayedeki bir desise, bazen tefrit tarafından yanaşıp eksiltici, bazan da ifrat tarafından gelip artırıcı mahiyette olabilir. Fakat her iki halde de güdülen maksat aynıdır: "Yani sahih bir hadisin veya islami bir hakikatin red ve inkarıdır."

Nitekim Hz. İbrahim'in ateşe atılması mucizesinde de buna şahit oluyoruz. Şöyle ki: Müdekkık ve muhakkik âlimlerimizden allâme Kadızade, okuyucularım uyarıyor ve diyor ki: "...Ve bir hikaye-i acibe dahi şöyle nakl olunur: "Nemrut, Hz. İbrahim'i (a.s.) ateşe bıraktıkta Allah'ü Teala ateşi gülistan eyledi. Bağlar bahçeler peyda olup ağaçlar hasıl oldu ve bu ağaçlarda kuşlar, bülbüller öttü ve su havuzları peyda olup, bu havuzlarda balıklar hasıl oldu." Bu naklolunan hikaye-i

---

313[46] Bakınız, Hayatü'l-Hayevanü'l-Kübra, 2/309

garibede desise vardır. Eğer ateş yok olup, ortalık güllük gülistanlık oldu ise, "ibrahim'i ateş yakmadı" demek, bir yalan olur. Halbuki işin doğrusu şudur: "Allah'ü Teala ateşte yakmayı yaratmadığı için ateş ibrahim'i yakmadı." Yani kafirler Hz. İbrahim'i ateşin içine attılar. Hak Teala ise ateşte yakmayı yaratmadı, ateş (ilgili ayette de açıkça bildirildiği gibi) gayet serin ve selamet oldu. İbrahim (a.s.) ateşin üzerine atıldığı zaman, ateşin üzerine düştü, ateşin üzerinde durdu, ateşin üzerinde epey yürüdü. Ateş ise onu yakmadı. Çünkü Allah'ü Teala ateşin yakıcılığım yaratmadı.

Nitekim Kuran-ı Kerim'de buyurur: "Biz dedik ki: Ey ateş, serin ve selamet ol! ibrahim'i yakma ve üşütme."

Yoksa ateşi yok ettik, orayı güllük gülistanlık eyledik demek değildir." 314[47]

SORU:

Miraç denilince muhakkak Sidre-i Münteha'yı, Ka'be Kavseyn makamını, Arş-ı A'lâyı hatırlıyoruz. Bu gece Peygamberimiz, Arş-ı A'lâya kadar ve hatta ondan da Ötelere gitti mi? Gitti ise, o makamın adı nedir?

CEVAP:

Hiç bir sahih hadiste Miracın göz açıp yumuncaya kadar olup-bittiğine dair bir ifade bulunmadığı gibi; Miraç gecesinde Peygamber efendimizin Arş-ı A'lâya çıktığı veya ondan daha da ötelere gittiği dahi mevcud değildir. Ancak bazı zayıf ve münker rivayetler vardır ki, bunlara da itibar ve itimad edilemez. Bunun dışındakiler ise, şahsi yorumdan ibaret kalır.

SORU:

Bu hususta yeterli ve kıymetli bilgiler var mıdır? Eğer varsa kısaca bunları aktarır mısınız?

CEVAP:

Bu hususta, yeterli ve kıymetli bilgi verilmek üzere Mevahib Şerhi'nde denilmektedir ki:

314[47] Birgivi Şerhi Kadızade, s. 38. Amire, 1267.

"Miraçla ilgili sahih hadislerde, Peygamber'in (s.a.v.) Arş'a ayak bastığına dair hiç bir bilgi yoktur! Ibhi Münir'in (kendi şahsi fikri olarak) böyle söylemesi, kabul edilebilir bir şey değildir."

imam Radiyyüddin el-Kazvini'ye bu hususta sordular: "Ey imam, Peygamberimizin Miraçta Arş'a ayak bastığı, yüce Allah'ın da ona: "Ey Muhammed, Arş senin ona ayak basmanla şereflenmiş tir" buyurduğu şeklinde rivayetler var. Siz bu hususta ne dersiniz?" dediler, imam Radiyyüddin de şu cevabı verdi: "Bu rivayet, asla sahih ve sabit değildir. Peygamberimizin Mirac'da Arş'm üzerine çıktığına dair herhangi bir sahih ve sabit bir hadis olmadığı gibi; bu hususta hiç bir hasen hadis bile sabit değildir. Sahih haberler ile sabit olan odur ki: Peygamber efendimiz, Sidre-i Münteha'ya kadar gitmiştir. Ondan daha ötelere gittiğine dair rivayetler var ise de; bunlar münker ve zayıf haberlerden ibarettir. Bunlara itibar ve itimad edilemez..."

Bazı hadis alimleri de bu kabil çürük ve yalan haberleri uyduranları lanetlemiş; "cümle edeb ehlinin efendisi" bütün ariflerin serdarı Peygamberimize karşı gösterdikleri bu edeb dışı cüretlerinden dolayı onları şiddetle kınamışlardır, imam Radiyyüddin'in bu husustaki cevabını ise, gayet yerinde bulup tasvib etmişlerdir. Ayrıca bir bilgi verip: "Hiç bir sahih hadiste, yahut da zayıf haberde efendimizin Arş'a çıktığı ya da Arş'ı gördüğü varid olmamıştır" demişlerdir.

Evet tbni Ebu'd-Dünya'nın, Ebu'l-Meharık adlı birisinden naklettiği rivayette: "Arş'ın nuru içinde kaybolmuş bir adam gördüm" denilmiş ise de; "Arş'ı gördüm" veya "Arş'a çıktım" denilmemiştir. Kaldı ki, bu rivayette adı geçen Ebu'l-Meharık, kim olduğu bilinmeyen meçhul birisidir. Üstelik haber mürsel'dir. Bu konuda hüccet değildir." 315[48] Maalesef, ehli sünnetin göz bebeği olan ehli hadisin bu kıymetli tesbit ve tahkiklerine aldırış etmeyen bazı müfridler; şu veya bu yerde gördükleri bir yazıya aldanarak: "Peygamberimiz o gece, Arş-ı A'lâdan da ötelere gitmiştir" derler. Yine derler ki: "Peygamberimiz Arş'a vardığı zaman Arş onun eteklerine yapışmış ve: "Aman ya resülaüah, kulların benim hakkımdaki yalan ve iftiralarından bu gece beni beraat ettiriver!" diye yalvarmış. Peygamber efendimiz ise: "Çekil önümden ey

---

315[48] Mevahib-ı Ledünniye Şerhi Zerkanî, 6/106.

arş! Bu gece benim meşgalem büyüktür, benim bu geceki safvet ve halvetimi bulandırma!" diyerek arş'ı azarlamış!" derler ve daha neler derler, neler... Böylesine çürük bir tahtaya basarak, yüksek maneviyatın zirvelerine tırmandıklarını, zannederler."

SORU:

Ayetle sabit olan Kabe-Kavseyn makamı hakkında biraz bilgi verir misiniz?

Hiç şüphesiz, îsra ve Miraç sevgili ve şanlı Peygamberimizin, en büyük mucizelerindendir. İlgili ayet ve hadislerin, yetkili alimlerimizin bildirdiği veçhile, bu gece sevgili Peygamberimiz Mescid-i Haram'dan Mescid-i Aksa'ya gitmiş, buradan semalara çıkmış, Hz. ibrahim'le buluşup görüştüğü yedinci kat semadan daha ötelere giderek nihayet Sidre-i Münteha'ya müntehi olmuştur. Burada ve buraya müntehi olmazdan önce, anlatılması imkansız nice ayetler ve tecelliler müşahede etmiş, cennete girmiş, cehennemi görmüştür. Burada (yani Sidre-i Müntehada) Cibril'i biraz geride bırakarak, kendisi için işaret edilen yere kadar gitmiş, bu makamda durup Rabbi ile söyleşmiş; ondan vasıtasız emirler ve hediyeler almış, onun cemal ve kemal nurunun tecellisinde kalmış, ona münacatta bulunup ümmeti için dua ve niyaz eylemiş, ondan rahmet, hidayet ve lütuflar dilemiştir. Burada hiç bir peygambere ve meleğe nasib olmayan ilahi bir yakınlığa ermiş; yüceler yücesi Allah'ın nurunu, belki de kendisini görmüştür. O derece ona yakınlaşmıştır ki, izzet ve ceberrut sahibi Allah ile kendisi arasında iki kavs (yay) arası kadar, hatta bundan daha az bir mesafe kalmıştır (yani: bu derece yaklaşmış, fakat çok az da olsa, arada yine de, bir mesafe, bir ayrılık kalmıştır). Böylesine bir yakınlıktan, böylesine bir müstesna ve münezzeh huzurdan ayrılırken de, ümmeti için üç büyük hediye almış, dönüşünde bunları da ümmetine tebliğ ve müjde etmiştir.

îşte; sevgili ve şanlı Peygamberimizin Mirac'da ve Sidre-i Münteha'nm bir yerinde, Rabbi ile buluşup görüştüğü, ondan vasıtasız emirler ve hediyeler aldığı, onun müstesna ve münezzeh huzuruna kafaul edildiği ve iki yay arası kadar ona yakın olduğu bu makama "Kabe-Kavseyn"

yani "iki yay arası yakınlık" makamı denilmiştir.316[49]

SORU:

Bazıları bunu, "varlıktaki bütün şeyler var oldukları günden beri, özden öze aktarılarak, eriyip süzülerek geldiler. Bu, tâ Miraç gecesine kadar devam etti. Nihayet Miraç gecesinde iki varlık kaldı. Muhammed'in varlığı, bir de hep var olan Hakk'ın^varlığı. Miraç gecesinde alemlerin efendisinin Mirac'a çıkışı ile bu ikilik de kalktı. Zira Peygamberimiz-Hakk'm huzurunda kendi varlığını--fani kılıp Hakk'm varlığında yok eyledi. Ortada Muhammed diye bir şey kalmadı. O O'nda eridi, hatta O oldu. Hulasa: Miraç da tek varlık kaldı: Allah" diyerek izah ediyorlar. Hatta bu gibi sözleri kaleme alıp neşrettikleri de oluyor. Bu hususta siz ne dersiniz acaba?

CEVAP:

Bunlar ve benzeri sözler; islamm kaynaklarındaki bilgilerin oradan alınıp, ihtiyacı olanlara aktarılması değildir. Sadece bazı kişilerin, kişisel sözleridir. Tabidir ki, islami bilgiler adına itibar ve itimaddan da uzaktır.

"Dilin kemiği olmadığı gibi sözünde ölçüsü ve durağı olmaz ve olmamalıdır" diye düşünenler her konuda her şeyi söyleyebilirler. Bunların, kendilerinin "aşk ehli" olduklarını söylemesi için de, herhangi bir engel yoktur. Aşk ehli veya cezbe ehli oldukları için, hiç bir mantık ve durak tanımayan, aşk adına, istedikleri gibi konuşurlar. Fakat dinini ve dininin temeli olan Kur'an'ını her şeyden üstün tutan ve de tutması gereken bir müslüman elbette ki gelişigüzel konuşamaz. Gelişigüzel konuşmalara da itibar ve itimad edemez. Bu gibi sözlerin; islam adia değil de Aşk, İttisal» Vahdet, Vahdet-i Vücut gibi meslekler acuna söylenmiş sözler olduğunu derhal farkedecek kadar, kitabından nur ve feyiz almış bulunur. Kur'an'm bu husustaki açık, ısrarlı, hikmetli ve eşsiz beyanını, hiç bir beyana değişmez!

Kur'an, bütün açıklığı ve ısrarı ile beyan eder ve der ki: "Böylece o ona, iki kavsın yarısı kadar, hatta daha da fazla yakın oldu." 317[50]

316[49] Mevahıb-ı Ledunnıye Şerhi Zerkanî, 6/108.

317[50] Necm suresi, 9

.JKur'an bütün açıklığı ile, 'ikisi arasındaki mesafeyi veriyor. Bu mesafe ne kadar âz olursa olsun, mutlaka bir mesafenin bulunduğunu, asla bir ittisal, yani birleşme, bir olma; "ikiliğin ortadan kalkması" diye bir şeyin bulunmadığını gösteriyor. Zaten en mükemmel ve en son ilahi din olan islam; başta temel kaynağı Kur'an olmak üzere, hiç bir kaynağında, hiç bir yerinde ittisal diye bir tabir veya düşünce getirmemiş; kendi müntesipleri bulunan müslümanlara böyle bir şeyden bahsetmemiştir. Kur'an'ın bu açık ve eşsiz beyanından da anlaşılacağı gibi, islam'a göre insanlık aleminin herhangi bir ferdinin, yükselebileceği en son ve en büyük makam, Mirac'taki bu Kab-e Kavseyn makamıdır. Bu makama ise ancak islamın peygamberi Hz. Muhammed (a.s.) yükselmiştir. O'nun bu yükselişi ise hem yükseldiği bu makamın ne kadar büyük ve yüce olduğunu gösterir, hem de bu derece yükselindiği halde, Allah ile ittisalin söz konusu olmadığını ve asla olmayacağını gösterir. Kur'an'ı bilenler, Kur'an'dan nur ve feyiz alanlar için bu, ne büyük bir hikmet, ne kadar yüce ve ulu bir hakikattir! 318[51]

ONBİRİNCİ BÖLÜM

PEYGAMBERİMİZİN EVLİLİKLERİNDE GÖRÜLEN BAZI ALÂMETLER

Peygamberimizinhz. Aişe İle Evlenmesinde Görülen Bazı Alametler:

Buharı ve Müslim'in bu hususta Aişe'den bir rivayeti var. Buna göre. Aişe şöyle demiştir: "Ben, Rasulüllah'm şöyle buyurduğunu işittim: "Ya Aişe, sen bana iki defa rüyada gösterildin. Rüyamdaki adam elinde

318[51] Bakınız, islama giriş s78.ist1965.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/306-312.

beyaz bir ipek parçası tutuyor, bu ipek parçası içinde seni gösteriyor ve bana: "îşte bu kadın senin zevcendir" diyordu. Ben, onun tuttuğu ipek parçasına baktığımda seni görüyor ve: "Eğer bu rüya, Allah tarafından ise şüphesiz bu gerçekleşir" diyordum."

Ebu Yâlâ, Bezzar, îbni Ömer el-Adeni ve sahihtir kaydıyle Hakim, Aişe'den rivayet ederler. O demiştir ki: "Ben, henüz Rasulüllah ile evlenmemişken, Cebrail benim suretimi götürüp Peygamberimize göstermiştir. O günlerde ben alacalı elbise giyinen küçük bir kızcağız idim. Rasulüllah benimle evlendiği zaman ise, Allah bana küçük olmama rağmen büyük bir haya duygusu vermişti."319[1]

Peygamberimizin Hz. Sevde İle Evlenmesinde Görülen Bazı Alametler

Îbni Sad, el-Kelbi tarikiyle Ebu Salih'ten, o da îbni Abbas'tan rivayet eder. îbni Abbas demiş ki: "Şevde binti Zema, Süheyl bin Amr'm kardeşi, Sekran bin Amr ile evli idi. Bir gün acaip bir rüya gördü. Rüyasında kendisi yatarken, Peygamberimizi yürümekte ve gelip kendi boynuna ayağı ile basmakta olduğunu görür. Hemen uyanıp rüyasını kocasına anlatır. Kocası da der ki: "Eğer gördüğün rüya doğru ise, ben yakında öleceğim ve sen peygamberle evleneceksin demektir."

Sonra Şevde bir başka gece bir rüya daha görür. Rüyasında; kendisi yatmakta iken ayın semadan üzerine düştüğünü görür. Derhal rüyasını kocasına haber verir. Kocası Sekran da der ki: "Eğer gördüğün rüya doğru ise, ben yakında vefat edeceğim, sen de peygamber ile evleneceksin demektir." Sekran o gün rahatsızlanır ve çok geçmeden vefat eder. Sonra Şevde'yi Hz. Peygamber nikahı altına alarak evlenirler." 320[2]

319[1] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/315.

320[2] Peygamberimiz Şevde iie, Hatice'den sonra evlenmiştir. Onun ilk kocası Sekran ise, Habeşistan'a hicret edenler arasında idi

Rifaa'nın Müslüman Oluşundaki Fevkaladelik

Rifaa bin Rafi'den sahihtir kaydıyla Hakim rivayet eder. Şöyle ki: O, teyze oğlu Muaz bin Afra ile Mekke'ye gitmişti. Bu olay, Medine'li ensardan altı kişinin Kureyş ile bir anlaşmaya varmak üzere ve de anlaşmadan döndükleri Mekke seferinden önce olmuştu. Rifaa, Mekke'de Peygamber efendimizi gördüğü zaman, Peygamber efendimiz kendisine İslam'ı arz etmiş ve buyurmuş ki:

- "Ey Rifaa, bütün gökleri, yeryüzünü, dağları kim yarattı?" Rifaa ve yanındakiler:

- "Şüphesiz Allah yarattı" demişler. Peygamberimiz:

- "Peki sizleri kim yarattı?" buyurmuş. Onlar:

- "Şüphesiz Allah yarattı" diye karşılık vermişler (yani Rifaa bu olayı kendi anlattığı zaman: Biz de böyle karşılık vermiştik demiştir.) Bunun üzerine Peygamberimiz:

- "Peki tapınmakta olduğunuz putları kim yaptı?" diye sormuş. Rifaa ve arkadaşları da:

- "Bu putları kendi ellerimizle yapan bizleriz" demiş. Peygamberimiz:

- "Peki, yoktan yaratan mı ibadet edilmeye layıktır, yoksa başkasının yaratması ile meydana gelen mahluk mu?" diye sormuş ve hemen şunları ilave etmiş: "Şüphesiz, sizlerin kendi ellerinizle yaptığınız putlara tapınmanız layık değildir. Çünkü onlar sizin eserinizdir ve sizler, kendi ellerinizle yaptığınız ve kendi eseriniz olan putlara değil, sizlerin ve her şeyin yegane yaratıcısı olan Allah'a ibadet etmelisiniz. Sizlere layık olan da budur! İşte ben sizi böylece Allah'a ibadet edip yalnız O'na kul olmaya; Allah'tan başka ibadete layık hiç bir ilahın bulunmadığına şehadet etmeye, benim de Allah'ın rasülü olduğuma

---

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/303.

şehadet etmeye çağırıyorum! Ayrıca sizleri, akrabayı görüp gözetmeye, her çeşit düşmanlıkları da kaldırıp atmaya da çağırıyorum. Benim çağrımı kabul ederseniz, şüphesiz dünyada da, ukbada da bahtiyar olacaksınız!" diyerek davette bulunmuştur."

Rifaa der ki: "Biz Rasulüllah'ın bu daveti karşısında dedik ki:

- "Eğer sizin bizi davet ettiğiniz bu din, haddi zatında hak değil de batıl bile olsa; şüphesiz bizi davet ettiğiniz bu şeyler, işlerin en yüce olanları, ahlakın da en güzel olanlarıdır. Buniarı kabul etmemek için haklı bir itiraz bulacak değiliz."

"Biz orada, Peygamber'in bu davetini, hemen kabul edebilmiş de değiliz. Şahsen ben önce gidip Kabe'yi tavaf ettim. Yedi adet kadar oku çıkarıp torbaya koydum, içlerinden birini o niyetle çektiğimde çıkarsa diye işaretledim. Sonra Kabe'ye dönüp okları karıştırdım. Kader oklarını çekmeden önce de şöyle bir dua ettim: "Ey Allah'ım! Eğer, Muhammed'in bizi davet ettiği din, gerçekten hak ise; okları yedi defa çektiğimde, her defasında onun için işaretlediğim oku denk getir!" işte böylece dua ettikten sonra okları yedi defa çektim. Her defasında da niyet ve işaret ettiğim ok çıktı. Hayret ve heyecan içinde kalmıştım. Derhal sesimin çıktığı kadar bağırarak: "Bütün varlığımla şehadet edip tasdik eylerim ki, Allah'tan başka ibadet edilecek hiç bir ilah yoktur! Muhammed de Allah'ın rasülüdür!" dedim. Kendi iradem ve ihtiyarımla şehadet getirip müslüman oldum."321[3]

Peygamberimizin Kendisini Bazı Kabilelere Arzettiği Zaman Görülen Fevkaladelikler

Beyhakı, tbni Şihab ve Musa bin Ukba tarikiyle rivayet eder. Bu ikisi demişlerdir ki: "Peygamber efendimiz, islamı tebliğ etmek üzere kendilerini bazı arap kabilelerine arz ederdi. Her hac mevsiminde buna dikkat ve gayret gösterirdi. Bir defasında ise, ta Taife giderek davasını

321[3] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/316-317.

arz etmişlerdi. Sakif (yani Taiflüer) ise kabule yanaşmadılar. (Hatta bir takım sefih adamları ve çocukları kışkırtarak onu taş yağmuruna tutturdular. Peygamberimizi korumaya çalışan Zeyd bin Harise başından yaralanmış, efendimizin de ayaklan al kanlar içinde kalmıştı.)

Mahzun ve mükedder olarak dönüşünde, bir bahçenin yanında istirahat edip gölgelendiler. Rabia'nm iki oğlu: Utbe ve Şeybe bu bahçede idiler. Duvar dibinde dinlenmekte olan Peygamberimizi gördüler ve yanlarındaki hizmetçileri Addas'ı O'na gönderdiler. Addas aslen Ninovalı olup- nasraniyet (hıristiyanlık) dinine mensup idi. Geldiğinde Peygamber efendimiz kendisine: "Nerelisin?" diye sordu. O da: "Ninova'hyım" dedi. Peygamberimiz: "Yani Allah'ın salih kullarından Yunus bin Metta'mn şehrindensin, demek" buyurdu. Addas hayret edip: "Sen Yunus bin Metta'mn kim olduğunu ne biliyorsun?" demekten kendini alamadı. Peygamberimiz: "Ben Allah'ın elçisiyim, onu bana Allah haber verdi" buyurdu. Addas, Rasulüllah efendimizin ayaklarına kapanarak her iki ayağını da öptü. Karşıdan bakmakta olan Utbe ve Şeybe Addas'm yaptığım gördüler. Döndüğü zaman kendisine çıkışıp: "Sen ne yapıyordun? Gördük ki Muhammed'in ayaklarına kapanıyor, ona secde ediyordun! Halbuki sen şimdiye kadar hiç kimseye, böylesine bir saygı göstermiş değilsin" dediler. Addas da onlara şu karşılığı verdi: "Muhammed dediğiniz bu adam, Allah'ın iyi kullarından birisidir. Bana öyle bir şeyden haber verdi ki, kendisine hayran oldum: Allah'ın bize gönderdiği Yunus adında bir peygamberi vardır, tşte o bana bizim peygamberimiz Yunus bin Mettadan haber verdi. Bunun için kendisine

o saygıyı gösterdim. Yoksa ben O'na secde etmiş değilim, Sadece ayaklarına kapanıp Öptüm." Utbe ve Şeybe gülüştüler ve: "Sakın ey Addas, Muhammed seni de büyüleyip dininden döndürmesin? Zira o büyüleyici ve aldatıcı birisidir" dediler." 322[4]

Buharı ve Müslim'in Aişe'den rivayetine göre, o şöyle demiştir: "Bir gün ben Peygamberimize: "Ey Allah'ın rasülü, sizin için Uhud gününden

---

322[4] Utbe ve Şeybe, bahçenin gölgesinde dinlenmeye çalışan Peygamberimizi gördükleri zaman, Addas ile bir miktar üzüm göndermişlerdi. Efendimiz bu üzümü yerken besmele çekmişti. Bundan hayret eden Addas: "Ben bu diyarda böyle besmele çeken birini hiç tanımıyorum" dedi. Peygamberimiz de-bunun üzerine onun nereli olduğunu sormuş, aralarındaki bu konuşma geçmişti.

daha şiddetli bir gün oldu mu?" diye sordum. Efendimiz de şu cevabı verdiler: "Ben senin kavminin bana çektirdiği Akabe gününden daha şiddetli bir gün görmedim. Zira ben davamı arzetmek üzere Abdi Yalil oğullarına gitmiş, onlara kendimi arz eylemiştim. Onlar ise beni kabule yanaşmadılar. Üstelik taşa tuttular. Çok mahzun ve mükedder olarak geriye dönmüş, adeta kendimden geçmiştim.

Ancak Karnü's-Sealib denilen yere geldiğim zaman biraz açılabildim. Burada ansızın beni gölgelendiren bir bulut ile karşılaştım. Başımı kaldırıpta baktığımda Cebrail'i gördüm. O bana şöyle nida ediyordu: "Ya Muhammed! Şüphesiz kavminin sana ettiklerini ve söylediklerini Allah işitip görmüştür. Dağlar üzerine müvekkel olan meleğini de senin emrine vermiştir. Kavmin hakkında dilediğini bu meleğe emredebilirsin!" Bundan sonra bana Melekül Cibal (dağlara müvekkel melek) nida edip beni selamladı. Sonra bana dedi ki: "Ey Muhammed şüphesiz Allah kavminin sana söylediklerini ve yaptıklarım işitip görmüştür. Ben Melekül Cibal'im. Beni sana, senin Rabbin gönderdi, istediğini bana emredebilirsin! Eğer sen istersen; ben, şu her iki dağı Mekke'nin üzerine kapatarak onları helak edebilirim."

Rasulüllah (s.a.v.) efendimizin Melekül Cibal'in bu teklifine karşı tavrı ve cevabı ise şu olmuştur: "Ey melek, ben kavmimin helak olmasını istemiyorum! Benim dileğim odur ki: Bunlar bizzat kendileri müslüman olmasalar bile, Allah bunların nesillerinden islamı kabul edecek kimseler getirsin! Allah'tan bunu dilemekte ve ümid etmekteyim. Öyleki onlar islamı kabul etsinler, islam sayesinde şirkin her çeşidinden arınsınlar; Sadece ve Sadece Allah'a ibadet etsinler, hiç bir şeyi asla Allah'a ortak koşmasınlar!"

Beyhakî ve Ebu Nuaym îbni Abbas'tan rivayet eder. O demiştir ki: "Bana Ali bin Ebu Talib söyledi: Allah, Peygamber efendimize kendisini Arap kabilelerine arzetmesini emrettiği zaman, onun yanında ben ve Ebu Bekir vardık. Arap topluluklarından birinde idik. içlerinde Mefruk bin Ömer ile Hani bin Kubaysa da bulunmakta idi. Mefruk Peygamberimize hitaben: "Sen bizi neye davet ediyorsun?" dedi. Rasulüllah efendimiz de buyurdu ki: "Ben sizleri Allah'ın tevhidine şehadet getirmeye, yani: Allah'tan başka bir ilah olmadığına, onun bir olup hiç bir ortağı olmadığına, Muhammed'in de gerçekten onun kulu ve elçisi olduğuna

inanıp ikrar etmeye" davet ediyorum. Ayrıca beni aranıza almanızı, aranızda barındırmanızı ve bana yardımcı olmanızı istiyorum. Zira Kureyş Allah'ın emrine karşı gelmek için aralarında söz birliği etti, Allah^ın elçisini yalanladı, Hakka karşı arka çevirip batılla yetindi. Halouki Allah, mutlak gani ve mutlak hamid bulunuyor."

Bunun üzerine Mefruk: "Vallahi ben, bundan daha güzel bir söz duymuş değilim" dedi. Peygamberimiz de: *"Gelin size Rabbinizin neleri haram kıldığını söyleyeyim"* ayetlerini okudu. Mefruk: "Vallahi bunlar bir beşer kelamı değildir" dedi. Bunun üzerine Peygamber efendimiz de: *"Şüphesiz Allah, adaleti, ihsanı emreder."* ayetini okudu. Mefruk: "Vallahi ya Muhammed, sen bizleri ahlakın en şereflisine, amellerin en güzel olanlarına çağırıyorsun! Sana karşı birleşen ve seni yalanlayan bir kavim; Allah'a yine yemin ederim ki kendileri yalan söylemekte ve iftira etmektedirler!" dedi.

Rasuîûllah Mefruk'un bu konuşması bittikten sonra buyurdu ki: "Haberiniz olsun ki, islam sayesinde sizler, çok yakın bir gelecekte Allah'ın size yardımı ile, îran ülkesine de varis olacak, büyük fetihler ve zaferler kazanacaksınız. Allah'ı da hakkıyle teşbih, tenzih ve takdis edeceksiniz."

Ebu Nuaym, Halidbin Said tarikiyle rivayet eder. Halid, babası vdsıtasıyle dedesinden nakleder. O şöyle demiştir: "Hacc mevsiminde Bekr bin Vaü'den bazı kimseler gelmişti. Hz. Peygamber Ebu Bekr'e: "Git onlara islamı arz et. Bizi kabul etsinler" dedi. Ebu Bekir de onlara gidip arz etti. Onlar dediler ki: "Bizim şeyhimiz ve büyüğümüz Haris, henüz gelmedi. O geldiği zaman ona soralım." Haris geldiği zaman sordular, o da dedi ki: "Şimdi biz İran'la savaş halindeyiz. Aramızdaki bu savaş bittikten sonra gelip bu meseleyi hallederiz. O zaman sana bir cevap veririz, ey Ebu Bekir!"

Onlar gidip Zikar denilen yerde iranlılarla karşılaştılar. Savaş esnasında Haris adamlarına: "Bize kendisini ve davetini arz eden o adamın adı ne idi?" diye sordu. Onlar: "Onun adı Muhammed idi" dediler. Haris bunun üzerine dedi ki: "O halde o zatın adını burada kendinize şiar ediniz" dedi. Savaşa "Muhammed" parolası ile devam ettiler, sonunda galip geldiler. Rasuîûllah efendimiz de bu hususta dediler ki: "Onlar orada,

benim sebebimle galip geldiler 323[5]

Meşhur alim el-Amidi'nin meşhur şair el-Aşa'nın divanı üzerine yazdığı bir şerhi vardır. Ben bu şerhte şöyle yazılmış olduğunu gördüm: "Denilir ki: Zikar savaşının olduğu gün, Cebrail gelip savaşın seyrim Hz. Peygambere gösterdi. Peygamberimiz de: "Allah'ım, Bekr bin Vail'i iranlılara karşı muzaffer eyle!" diye dua etti ve bu duasını iki kere tekrarladı. Cebrail de kendisine dedi ki: "Senin duan makbuldür, sen onların muzafferiyeti için dua ettiğin müddetçe zafer onlarındır." Gerçekten de öyle oldu. Peygamber efendimiz onların galebesini görünce tebessüm buyudular ve: "Benim sayemde muzaffer oldular" sözünü söyledi."

Vakıdl ve Ebu Nuaym Abdullah bin Vabisadan, onun babası vasıtası ile dedesinden şöyle rivayet ettiğini naklederler: "Biz Minada iken Resulullah bizim yanımıza geldi ve bizi İslam'a davet eyledi. Biz bunu kabul etmedik. İçimizde Meysere bin Mesruk da vardı. Meysere bize dedi ki: "Arkadaşlar, geliniz bu zatın davetini kabul edelim! Allah'a yemin ederim ki, eğer onun bu davetini kabul edecek olursak ve onu aramıza alırsak en doğru kararı vermiş oluruz. Ben yine Allah'a yemin ederek söylüyorum ki, bu adamın davası her yere ulaşacak ve her yerde galip olacaktır." Kavmimiz ise, Meysere'nin bu sözlerine de aldırış etmedi. Meysere onlara şu teklifte bulundu: "Öyleyse dönüşte Fedek'e uğrayalım, oradaki yahudiler alim kişilerdir, onlara bu hususta danışalım." Giderken Fedek'e uğradılar. Yahudilerle görüşüp Hz. Muhammed hakkında sordular. Onlar, bir kitap çıkarıp onun üzerinde derse başladılar. Ders sırasında Hz. Muhammedi görüşüyor ve onun hakkında diyorlardı ki: "O, herhangi bir kimseden ders almış olmayacak, aslen Arap'tan olup merkebe binecek, az yiyecek, orta boylu olacak; saçları hafif dalgalı olacak, gözünde biraz kırmızılık bulunacak, hafif pembeye çalar beyaz renkte olacak." Sonra Meysere ve arkadaşlarına

---

323[5] El-maarif adlı kitapda denilir ki :zikar çatışmasınınçıkmasına sebeb şu idi:

*Numan b. Münzır, Eyruyez'in önünden kaçıp kurtulduğu zaman, çocuklarını ve yüz kadar zırhı Şeyban kabilesindeki Hânı' b. Mes'ud'a emanet etmişti. Eyruyez, bunların kendisine teslim edilmesi için haber gönderdi. Hâni" de bunların teslimini kabul etmedi. Bunun üzerine, üzerlerine asker gönderildi. Zîkâr'da çatıştılar. Bekr b. VaİPin de katıldığı bu çatışmada, Araplar Acemler*e galıb geldiler.*

dönüp: "Eğer sorduğunuz adam, bu vasıfta biri ise hiç tereddüt etmeden onun davetini kabul edip dinine giriniz. Bizim ona tâbi olmayışımıza gelince, bizler onu kıskanan, bu yüzden kendisine tâbi olmayan kişileriz. Bizim onunla doğrusu işimiz zordur. Araplar'a gelince, bunlar ya onun dinine girecek, ya da onunla savaşıp ölecek." Meysere arkadaşlarına şöyle haykırdı: "Ey kavmim! Bu iş, son derece açıktır, anlaşılmayan bir şey yoktur." Meysere veda haccı sırasında müslümanlığı alenen kabul etmiştir.

Ebu Nuaym Urve'den şu haberi nakletmiştir: "Peygamberimiz Ensar ile Akabe'de biat ettikleri zaman, şeytan dağın zirvesinden: "Ey Kureyş topluluğu, işte, Evs'in ve Hazrec'in çocukları sizinle savaşmak üzere Muhammed'e söz verip biat ettiler!" diye bağırmış. Biat edenler bu sesi duydukları için korkuya kapılmışlar. Bunun üzerine Peygamber (s.a.v.) buyurmuş ki: "Arkadaşlar, sakın bu sesten korkmaymız! Çünkü bu Allah'ın düşmanı îblis'in sesidir. Korkduğumız kimselerin, bu sesi duymasına Allah imkan vermeyecektir." Kureyş, gerçekten bu sesi duymamış, fakat Akabe'de konuşulanları dinleyip de onlara söyleyen-lerden öğrenmiştir. Bunun üzerine takibe çıkan Kureyş, Akabe'de kimseyi bulamadığı gibi, biat edenlerin eşyaları arasında da onları aramış ise de, kimseye rastlayamamış ve geri dönmüştür." 324[6]

Yukarıdaki rivayetin aynısını el-Zühri'den rivayet eden Ebu Nuaym, îbni îshak'tan şöyle rivayet eder: "Vaktaki Rasulüllah ile Akabe'de biat ettiler, dağın tepesinde birisi, bütün sesinin çıktığı kadar bağırıyordu: "Ey Kureyş topluluğu, eğer Muhammed'e bir şey yapmak istiyorsanız, gidip onu dağın şöyle bir yerinde yakalayın. Orada sizin aleyhinizde

---

324[6] Bu, ikinci Akabe Biati idi. Bu biate 73 erkek, 2 kadın katılmıştı. Bunlar bu biati, hem kendi kavimlerinden, hem de Kureyş'ten gizli yapmışlardı ve tam manası ile Rasulullah'ı koruyacaklarına da soz vermişlerdi. Sik biat eden Bera b. Ma'rur idi. Rasulullah, onların içinden on iki nakîb seçip, kendi kavimleri üzerine temsilci ve başkan olarak tayin etmişti.

İmam ibn Kayyİm'in tesbitine göre, sabah olunca Kureyş eşrafından bir topluluk onların yanına gelmiş; "ey Hazrecliler, siz bizim aleyhimize Muhammed'le bir anlaşma yapmışsınız, bu size çok pahalıya mal olur" demiş. Anlaşmadan haberi olmayan Hazrecliler ayağa kalkıp, yeminler ederek, böyle bir şey yapmadıklarını söylemiş ve Kureyş'i teskin etmiştir

Medine'den gelenlerle biat etmek üzeredir!" Kureyş onları yakalamaya çıktı, fakat Cibril inip onları korudu. Kureyş gelipte arama yaptı fakat kimseyi bulamadan geri döndü. Bu sırada Cibril'in gelişini Harise bin Numan'dan başka gören olmadı. Harise: "Ey Allah'ın rasülü, ben hiç tanımadığım beyaz elbiseli birini gördüm, senin sağ tarafında duruyordu, o kimdi?" dedi. Rasulüllah: "Demek onu gördün mü?" dedi. Harise: "Evet" dedi. Rasulüllah: "Gerçekten büyük bir hayrı görmüşsün o Cibril idi!" buyurdu."

Ebu Nuayın'ın îbni Ömer'den de şöyle bir rivayeti vardır: "Rasulüllah efendimiz, nakipleri seçipte tayin ettiği zaman: "Sakın hiç birinizin aklına bir şey gelmesin! Ben Sadece Cibril'in bana işaret ettiği kimseleri nakib olarak tayin etmiş bulunuyorum" dedi. 325[7]

ONİKİNCİ BÖLÜM

MEDİNE'YE HİCRET ESNASINDA VUKUA GELEN BAZI AYET VE MUCİZELER

Bazı Ayet Ve Mucizeler

Buharı, Aişe'den şu haberi nakletmiştir: Peygamberimiz müslümanlara sizin hicret edeceğiniz yer bana gösterildi. Orası toprağı tuzlu ve hurmalık bir yerdir. Peygamberimizin bu sözünden sonra Medine'ye hicret başladı. Derken Ebu Bekir de hicrete hazırlandı. Peygamber efendimiz de ona; "Ağır ol, bakalım! Yakında bana da ^icret izni

---

325[7] Bir rivayette de: "İçinizden temsilcilerinizi seçip bana söyleyiniz" buyurdu, denilmiştir.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/317-321.

çıkacağını ummaktayım" buyurdu.

Beyhakî îbni Abbas'tan rivayet eder: "Kureyş ileri gelecileri Darün-Nedve denilen yerde toplandı. Peygamberimizin öldürülmesi üzerine ittifaka vardı. Cibril gelip durumu Hz. Peygambere haber verdi. O gece şimdiye kadar yatmakta olduğu yatağında yatmamasını emretti. Peygamber efendimize Mekke'yi terk etmesi hakkında izin verdi.

Bu hususta îbni Sa'd'in de bir haberi var: îbni Abbas, Ali, Aişe, Süraka bin Caşüm ve Aişe binti Kudame'den... Şöyle demişler. "Peygamber efendimiz hicret etmek için evinden çıktığı zaman, kiralık adamlar kapının önünde oturuyorlardı. Yerden bir avuç toprak alıp onların başlarına saçtı ve bu sırada Yasin suresinin baş tarafındaki ayetleri okudu. Sonra devam etti. Birisi kapının önünde bekleşenlere: "Burada niçin bekleşiyorsunuz?" dedi. Onlar da: "Mu ham m e d'in çıkmasını" dediler, O da: "Vallahi Muhammed çoktan çımp yanınızdan geçerek gitti" dedi. Adamlar: "Vallahi biz görmedik" dediler. Bu sırada her biri başlarındaki toprağı silkelemekle meşgul idi. Rasulüllah ise çoktan gitmişti. Yanında Ebu Bekir de bulunduğu halde Sevr dağındaki mağaraya girdiler. Onlar içeri girdikten sonra hemen Örümcek ağını üst üste örüp mağaranın ağzını kapattı. Kureyş çok sıkı bîr arama yapıyordu. Nihayet mağaranın kapısı Önüne kadar geldiler. İçlerinden bazısı dedi ki: "Vallahi mağaranın kapısına örümcek ağını öyle bir örmüş ki, bu örümcek, Muhammed doğmadan burada imiş." Onun bu sözü üzerine, hepsi orayı terketti."

Vâkıdî ve Ebu Nuaym Aişe binti Kudame'den şu haberi nakletmiştir: "Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Ben tebdil-i kıyafet eder^" evin arka tarafından çıkarak ayrıldım. Giderken ilk rastladığım adam Ebu Cehil oldu. Allah onun gözüne görmezlik" verdi de l?eni asla göremedi. Yanımdaki Ebu Bekri bile farkedemedi. Biz de ikimiz süratle-yolumuza devam ettik."

Beyhakî, îbni Şihab ile Urve bin Zübeyr'den şu haberi nakletmiştir: "Kureyş atlarına ve develerine binerek her tarafı şiddetle kontrol edip Peygamberimizi arıyordu. Her ta^^% habgr salıp Peygamberimizin ve Ebu Bekrin dirisini veya ölüsünü getirenlere yüz deve vadediyordu. Bir ara Sevr dağının mağarasının kapısına kadar geldiler. Mağaranın üst tarafına da çıktılar. Konuşmalarını Peygamber

efendimiz ve Ebu Bekir duyuyordu, Bu sırada Ebu Bekir korkuya kapıldı. Varlığını büyük bir korku ve tasa kapladı. îşte bu sırada Peygamber (s.a.v.) kendisine: "Korkma! Allah bizimle beraberdir!" buyurdu. Ayrıca sevgili ve büyük Peygamberimiz dua buyurdular da bunun üzerine Allah'tan büyük bir sekine inerek, korku ve tasası zail oldu."

Buhari ve Müslim, Enes'ten rivayet ederler. O şöyle demiştir: "BaAa Ebu Bekir anlattı: Ben Peygamberimizle birlike mağarada saklanırken dedim ki: "Ey Allah'ın rasülü, eğer onlardan biri ayağının altına bakmış olsa, muhakkak bizi görecek!" Rasulüllah şu karşılığı verdi: "Ey Ebu Bekr! Allah yolunda iki arkadaş ki üçüncüleri Allah'tır. Sen ne zannediyorsun?" 326[1]

Ebu Nuaym'in, Esma binti Ebu Bekir'den (Ebu Ya'la'nın da benzerini Aişe'den) naklettiği bir habere göre Ebu Bekr; mağaranın kapısına doğru dönmüş bir adam görür: "Ya Rasulallah! Bu adam bizi görecek" der ve endişe eder. Rasulüllah da şu karşılığı verir: "Asla! Şu anda melekler onun gözünü kör etmiştir." Çok geçmez, adam bulunduğu yere küçük abdestini yapmak için oturur, Peygamberimiz de bunun üzerine der ki: "Gördün mü ya Eba Bekir, eğer bu adam bizi görüyor olsa idi, bize karşı bu şekilde yapmazdı."

İbni Sad, îbni Merduye, Beyhakî ve Ebu Nuaym Ebu Mus'ab el-Mekki'den şöyle rivayet ederler: "Ben Enes bin Malik'e, Zeyd bin Erkam'a, Mugira bin Şube'ye yetiştim ve onların şu şekilde konuştukla-rını duydum: "Peygamberimiz ve arkadaşı mağarada saklanırken,

---

326[1] Buhari ve Müslim tarafından rivayet edilen bu ve benzeri hadislere göre, mağaranın kapısında ağaç, örümcek ağı veya güvercin gibi şeylerin olmaması gerekiyor. Zira eğer bunlar olsaydı, içeridekileri dışarıdaki adamın görememesi gerekirdi. Halbuki bu hadislerde: "Eğer o adam, ayağının altına baksa, bizi görecek" denilmektedir. Buna rağmen ehl-i siyerin çoğu örümceğin ağını ördüğünü rivayet ederler. Derhal orada bir ağacın bittiği ve iki güvercinin gelip konduğu, şeklindeki rivayetlere gelince; ehline malûm olduğu veçhile bunlar, son derece zayıf rivayetlerdir. Elbette ki yüce Allah, böyle şeyler olmaksızın dahi, düşmanların gözlerindeki görme kuvvetini engelleyip Rasulünü ve arkadaşını korumaya kadirdir. (Biz meselenin bu noktadan münakaşa edilebileceğini değil, mevcud rivayetler arasındaki metin ve sened farkına dikkat edilmesini istedik ki, diğerleri, Buhari ve Müslim'in rivayetiyle boy ölçüşebilecek durumda değildir.}

Allah'ın emriyle mağaranın kapısında bir ağaç bitmiş ve onları örtmüş, yine Allah emredip örümcek ağını örmüş ve onları gizlemiş. Yine Allah'ın emriyle iki vahşi güvercin gelip mağaranın ağzında durmuş. Kureyş gençleri de aramayı şiddetle sürdürüp bütün silahlarını kuşanmış vaziyette mağaranın yakınma kadar gelmişler, o kadar ki mağaraya kırk adım yaklaştıklarında içlerinden birini, mağaraya girip kontrol etmesi için göndermişler, bu genç mağaranın kapısına geldiğinde içeri girmeden dönmüş, ilerideki arkadaşları: "Niçin içeri girmeden dönüyorsun?" diyerek ona bağırmışlar. O da şu karşılığı vermiş: "Mağaranın ağzında iki güvercin bulunmakta, eğer içeride kimse olsaydı, bunlar burada bulunmazdı." Hz. Peygamber, onların bu konuşmalarını duymuş. Demek ki Allah bizi bu iki güvercin sayesinde düşmanlardan gizledi ve onları def etti, diye düşünüp hamdetmiş. Ayrıca bu güvercinler için hayır duada bulunmuş. Onlar da ehlileşip Harem'e uçmuşlar; biri dişi biri de erkek olduğu için orada yumurtlayıp üremişler."

El-Hılye adlı kitabında, Ebu Nuaym, Ata bin Meysere'nin şöyedediğini nakleder: "Örümceğin, mucizevi bir şekilde ağını örmesi olayı, iki defa olmuştur: Birincisi Davut (a.s.)ı Talut 327[2] takip ettiği zaman, ağını örüp onu saklaması, ikincisi de müşriklerin Peygamber efendimizi takip ettikleri zaman, ağını örüp mağaranın kapısını kaplamasıdır."

Buharı ve Müslim, Ebu Bekir'den rivayet ederler: "Müşrikler bütün aramalarına rağmen bizi bulamadılar. Süraka bin Malik'ten başka arkamızdan yetişen de olmadı. Süraka yetiştiği zaman ben: "Ya rasülallah peşimizden gelen bize yetişmiş durumda" dedim. Efendimiz ise: "Hiç üzülme, Allah bizimle beraberdir!" buyurdu. Bize iyice yaklaştığı zaman Peygamberimiz onun aleyhine dua buyurdu ve: "Allah'ım, nasıl dilersen bizi öylece koru ve onun hakkından gel!" dedi. Süraka'mn atı karnına kadar kumlara saplandı. Yalvarmaya başladı ve: "Ey Muhammed, biliyorum ki bu başıma gelen şüphesiz senin işindir. Ben de gerçekten pişmanım. Ne olur Allah'a dua ediver de beni bu durumdan kurtarsın!" diyordu ve: "Allah'a yemin ederim ki arkamdan gelenleri geri çevirmek içine elimden geleni yapacağım" diye söz

---

327[2] Bu Tâlut değil, Câlut idi. Zira Talut, Davud'un askerî komutanı idi

veriyordu. Peygamberimiz bunun üzerine duasını yaptı, o da geri dönüp gitti." 328[3]

Buhari Sürakadan şöyle rivayet eder: "Ben Peygamberi ve arkadaşını bulmak üzere peşlerine takıldım. Onlara yaklaştığım zaman atım tökezledi ve ben kendimi yerde buldum. Kalkıp tekrar bindim, bu sırada Rasulüllahın Kur'an okumakta olduğunu duydum. Hiç dönüpte bakmıyordu. Ebu Bekir ise sık sık geri bakıyordu. Derken atım bir kere daha tökezledi ve ben yere yuvarlandım. Baktım atımın ön ayaklan iyice kuma gömülmüş, çıkarmaya çalışıyor fakat çıkaramıyor. Nihayet doğrulabildi. Dizlerinden direklenen duman, sanki ta semalara yükseliyordu. Ben peygambere nida edip eman istedim. Onlar durup beklediler. (Ben atıma atlıyarak onlara yaklaştım ve ondan eman aldım). Çünkü başıma gelenlerden anlamıştım ki, ben asla onlara bir şey yapamıyacağım ve Rasulüllahın davası, pek yakında iyice ortaya çıkacak ve kuvvetlenecektir."

Buhari der ki: Ben, Ebu Muhammed el-Kufi'nin şöyle dediğini işitmiştim: "Peygamber (s.a.v.), hicret etmek istediği zaman, Mekke'de şöyle bir ses duyuldu:

"Ey Kureyş, Sa'd adındaki iki kişi; eğer müslüman olsalar, şüphesiz emniyette olur Muhammedin işi."

Sesi duyan Kureyş, "Bu iki Sa'd adındaki adamların, kimler olduğunu bilsek elbette gereği ne ise yapardık" dedi. Onlara cevap veren sesin ise: "Ey Evs'in Sa'd adındaki şahsiyeti ve ey Hazreclilerin Sa'd adındaki kişisi! Niye Allah'ın hidayetine engel olmak istersiniz? Haydi hidayet davetçisine itaat ediniz! İcabet ediniz de, yüce Allah'tan firdevs cennetlerini umunuz!" şeklinde karşılık verdiği duyulmuş."

(Bunu bu tarikten îbni Asakir de rivayet etmiştir.)

Beyhakî'nin rivayetine göre de Kureyş, "Kasdedilen iki Sad'den biri: Sa'd bin Muaz diğeri de Sa'd bin Übade'dir" demiştir.

Begavi, îbni Şahin, îbni Seken, îbni Mende, Toberânî, sahihtir kaydıyla

---

328[3] Buhari bunu bu şekilde değil de, Süraka'nın ağzından ve Süraka'nın yeğeni olan Abdurrahman el-Müdlicî tarikiyle rivayet etmiştir.

Hakim, Beyhakl ve Ebu Nuaym; Hizam bin Hişam'dan, bu da babası vasıtası ile dedesinden şöyle nakleder: "Peygamberimiz hicret makSadı ile Mekke'den çıktığı zaman yanında Ebu Bekir ve Ebu Bekrin azatlısı Amir bin Füheyre de vardı. Yol kılavuzları ise Abdullah bin Uraykıd idi. Bunlar yolda giderlerken Ümmü Mabed'in çadırı önüne geldiler. Ümmü Mabed, kahraman bir kadındı. Çadırının yanı başında nöbet tutar, gerektiğinde de yedirir içirirdi. Peygamberimiz kendisinden bir miktar et ve hurma satın almak istedi. O sırada onun yanında bunlar yoktu. Peygamberimiz: çadırın kenarında bağlı bulunan bir dişi kuzu görür ve: "Bu nedir, ey Ümmü Mabed?" der. O da: "Bu zayıflığından dolayı yayılmaya gidemeyen bir kuzudur" der. Peygamberimiz: "Onu sağmama izin verir misin?" diye sorar. O da: "Eğer onda sağılacak süt görüyorsan sağ!" der.

Peygamberimiz bu kuzunun getirilmesini söyler. Getirirler ve kendi eli ile onu sağar. Mübarek eliyle göğsünü mesh eder ve besmele çeker, bu kuzusu hakkında Ümmü Mabed'e de hayır ve bereketler niyaz eder. Kuzu iki bacaklarını ayırır ve sütünü verir. Peygamberimiz derhal kendisine on kişilik bir süt kabı verilmesini ister. Kab getirilir ve doluncaya kadar ona süt sağar. Önce Ümmü Mabed'e verir o da kanmcaya kadar içer, sonra ashabına verir onlar da kanmcaya kadar içerler. Bu sütten en son içen Peygamberimiz olmuştur. Sonra sırayla tekrar içerler ve kaptaki sütü bitirirler, sonra Peygamber efendimiz, bu kab doluncaya kadar ikinci defa kuzuyu sağar. Bu sefer sütü, Ümmü Mabed'e mübarek kudümünün bereket bakiyyesi olarak bırakır. İçtikleri sütün de bedelini öedeyerek oradan ayrılırlar. Çok geçmeden Ümmü Mabed'in kocası Ebu Mabed gelir. O son derece zayıf keçilerini otlatmaktan dönmüştür. Çadırdaki sütü görünce şaşırır ve: "Bu da neyin nesidir? Çadırda henüz yüğürmemiş kuzudan başka sağılacak bir hayvan da bulunmamaktadır" der. Ümmü Mabed: "Vallahi şaşıracak

bir şey yoktur. Bize Allah'ın salih kullarından mübarek bir zat uğradı, bu gördüğün onun bereketidir" der. Ebu Mabed, o mübarek zatın kendisine biraz tanıtılmasını ister. Ümmü Mabed de der ki:

"Son derece güzel yüzlü, beyazbenli, gayet güzel yaratılışlı ve denk endamlı. Göbekli değil, küçük başlı ve ince boyunlu da değil. Görünüşünde ve yaratılışında hiç bir kusuru yok! Sesi de tatlı ve güzel.

Sakalı sık, kaşları ince, gözleri büyükçe. Konuştuğu zaman bütün varlığını bir güzellik kaplıyor. Konuşmadığı zaman da vekarla dolu bulunuyor. Hasılı ister uzaktan bak, ister yakından, bütün insanların hem en güzeli, hem de en vekarlı ve heybetlisi. Konuşmasında da hiç bir açık vermiyor, yersiz ve manasız hiç bir şey söylemiyor. Gayet açık ve seçik söylüyor. Kelimeler sanki inci taneleri gibi dökülüyor. Boyunu söylemedimse: Ne uzun, ne de kısa; orta boylu biri. Gözleri iri. Ağız ve burnu da son derece güzel mi güzel! Nasıl dilemişse onu öyle yaratmış dest-i ezel. Arkadaşlarının kendisine bağlılığı ve saygısı da ne kadar güzel."

Ebu Mabed, karısına: "Hatun sen ne diyorsun! Bu mübarek zat; vallahi Kureyş'in içinden çıkan ve peygamber olduğuna dair bize bir çok şeyler söylenen zattır" dedi.

îbni Sa'd ve Ebu Nuaym, el-Vakidi tarikiyle Hizam bin Hişam'-dan, o da babası vasıtasıyla Ümmü Mabed'den nakleder: "Peygamber efendimizin mübarek eliyle göğsünü mesh ettiği kuzu Hz. Ömer zamanındaki kıtlık zamanında da yanımızda idi. Ortalık kurumuş, hiç bir yerde az veya çok hayvan yiyeceği diye bir şey yoktu. Fakat bu mübarek kuzu, her günün sabahında ve akşamında süt vermeye devam etti. 329[4]

Eslem kabilesinden Malik bin Evs'ten Ebu Nuaym'ın seukettiği haber ise şu merkezdedir: "Peygamber (s.a.v.), Ebu Bekir'le birlikte hicrete çıktıkları zaman, Cühfe'de yayılmakta olan bize ait develere rastladılar. "Bu develer kimin?" diye sordular. Cevapta: "Eslem'den bir adamın" denildi. Peygamberimiz Ebu Bekr'e dönerek: "înşaallah selamete erdin!" dedi. Çobana: "Senin adın ne?" buyurdu. Çoban: "Mesud" dedi. Peygamberimiz de Ebu Bekr'e bakıp: "înşaallah saadete erdin"

329[4] Burada temas edilen kıtlık, Hz. Ömer (r.a.) zamanında bütün Arap yarımadasını kasıp kavuran kıtlıktır. İnsanlar bu sırada, gerçekten çok büyük sıkıntı çektiler. Aynı zamanda bu vesile ile Hz. Ömer'in büyüklüğü ve büyük sorumluluk anlayışı da bir defa daha ortaya çıkmış ve güzelce anlaşılmış oldu. Çünkü o, bu sırada insanların yiyebileceği şeylerden fazlasını, mesela et yemeğini kendisine yasak kılmıştı. Sadece zeytinyağı yiyordu.Nihayet bu yüzden cildi kararmış, karnı durmadan guruldar olmuştu. O da diyordu ki: "İstediğin kadar gurulda! Müslümanlar refaha ermedikçe, zeytinyağından başkası sana haramdır, eti asla yiyemeyeceksin."

buyurdular." 330[5]

Ehbarul-Medine adlı kitabında Zübeyr bin el-Bekkar Abdullah bin Hârise'nin oğlu İbrahim'den, o da babasından şöyle nakleder: "Peygamber (s.a.v.) Gülsüm bin el-Hedm'in evine inip misafir olduğu zaman, o kendi çocuğuna çağırarak "Necih!" demiş. Peygamberimiz de Ebu Bekr'e dönerek: "Zafere ereceksin inşallah" buyurmuş. 331[6]

Hakim ve Bey haki, Enes'in şöyle dediğini rivayet ederler: "Peygamber'in (s.a.v.) Medine'ye teşrif ettikleri günden daha güzel ve daha şerefli bir günü, ben asla görmüş değilim!"

îbni Sa'd ise Enes'in şöyle dediğini kaydetmiştir: "Bir gün ki, o günde Peygamber (s.a.v.) Medine'yi şereflendirdiler. O gün, her şey şereflenip nurlanmıştır!"

Beyhakî Abdullah bin Zübeyr'den şöyle nakleder: "Peygamber'in (s.a.v.) Medine'ye teşriflerinde devesi çöktüğü zaman, insanlar: "Bizim eve, bizim eve, ya rasülallah!" diye bağrıştılar. Peygamber (s.a.v.) efendimiz devesini kaldırdı ve: "Siz ona dokunmayın, o nereye emir aldıysa orada çöker" buyurdular. Peygamber'in (s.a.v.) devesi ilerleyip az ileride tekrar çöktü., Peygamberimiz de: "Burası Mescidimizin minberinin yeridir!" buyurdular." 332[7] Beyhakî Enes'ten rivayet eder: "Peygamber (s.a.v.) Medine'ye ayak bastıkları zaman, kadınıyla

---

330[5] Peygamberefendimiz(s.a.v.)fal-ü salih7den yani hayra yormaktan hoşlanırdı Meşhur Hudeybiye andlaşması sırasında da, Süheyl b. Amr'ın geldiğini görünce, onun adını hayra yormuş ve: "Müslümanlar! Süheyl geliyor, işiniz sehl (kolay) olacaktır" buyurmuştur

331[6] Çocuklara Necîh (zafer), Eflah, Yesar ve Rahmet gibi adların verilmesinin efendimiz tarafından yasaklanması ise; hayra yormanın tersine şerre yorma gibi bir durum olmasın diyedir. Bizzat peygamberimiz bunun sebebini şöyle açıklamıştır: "Biri gelir, "Necîh evde mi?" der veya "Rahmet evde mi?" diye çağırır. Siz de yok demiş bulunursunuz, sonra bunu "Rahmet yok" dedim, diye şerre yormaya kalkıp vehme düşersiniz.

332[7] Peygamberimiz, Medine'lilerin evlerine uğradıkça onlar devesinin yularından tutar, "hoş geldiniz, safalar getirdiniz, bize buyurunuz" diye ricalar sunardı. Efendimiz de: "Devemi serbest bırakınız, o emre göre çökecektir" derdi. "Burası minberin yeridir" buyurduktan sonra, devenin ikinci çöktüğü yer, daha önce çöktüğü yer olmuştur. Burası Neccar oğullarının yurdu ve Eba Eyyub'un evinin önü idi.

erkeğiyle bütün ensar gelip büyük bir tezahüratla karşıladılar. "Bize buyurun ya rasülallah!" diyerek onu davet ediyorlardı. Rasulüllah ise: "Deveyi serbest bırakın o memurdur, emrolunduğu yere çökecektir" buyuruyordu. Derken deve Ebu Eyyub'un evi önüne çöktü. Neccar oğullarının kızları da Rasulüllah geldi diye seviniyor, ellerindeki defleri çalıp hep bir ağızdan: "Biz Neccar oğullarının kızlarıyız! Muhammed'in komşuluğu ne hoş bir komşuluktur!" diyerek şenlik tutuyorlardı.

Yine Beyhakî'nin Aişe'den bir rivayeti var, Aişe demiştir ki: "Peygamber (s.a.v.) Medine'ye ayak bastığı zaman, kadınlar ve kızlar büyük bir coşku içinde ve hep bir ağızdan:

"Bedr (yani dolunay) Veda tepesinin üzerinden üzerimize doğdu. Allah'a şükreden bulundukça bize de şükretmek bir borç oldu!

Ey bize gönderilen peygamber! Sen, itaat edilen bir emirle geldin!" diyerek şarkılar söylediler."

Hakim, Beyhakî, Suhayb'ten şöyle naklederler: "Rasulüllah (s.a.v.) buyurdu: "Sizin hicret edeceğiniz yer bana gösterildi: tki taşlık arasında toprağı tuzlu bir yerdir. Burasının ya Hecer, ya da Yesrib (Medine) olması gerekiyor." Sonra gördük ki Peygamber efendimiz hicret etmek üzere Medine'ye çıktılar. Yanında Ebu Bekir de vardı. Ben de onunla birlikte çıkmayı düşünüyordum. Fakat Kureyş'ten iki genç bana engel oldular. O gece ben, sabaha kadar uyuyamamıştım. Oturmak ne kelime, hep ayakta döndüm durdum. Beni haps edenler: "Onun karın ağrısı tuttu, hasta haliyle kaçıp yola çıkamaz ya!" deyip uyumaya başladılar. Ben fırsatı ganimet bilerek, yola çıktım. Fakat ikisi arkamdan yetişti. Beni yakalayıp geri götürmek istediler. Ben kendilerine dedim ki: "Size okkalarca altın versem beni serbest bırakır mısınız?" Onlar da razı oldular. Dedim ki: "Gidiniz evimin kapı eşiğinin altını kazınız. Okkalarca altın oradadır. Çıkarıp alınız!" Onlar hilaf söylemediğime kani oldukları (bir müslümandan asla yalan beklemedikleri) için, geri döndüler. Eşik altını kazıp altınları aldılar. Ben ise yoluma devam edip Kubada Rasulüllah efendimize yetiştim. Orada beni görünce: "Ey Yahya'nın babası (Suheyb) şüphesiz alış-verişte kârlı çıktın!" buyurdu ve bunu üç defa tekrarladı. Ben de dedim ki: "Ey Allah'ın rasülü hiç bir kimse beni görüp benden sana haber getirmediğine göre, şüphesiz o muameleyi size Cebrail haber vermiştir."

(Denilir ki: Aşağıda ki ayeti celile, Süheyb-i Rumi'nin bu muamelesi hakkında inmiştir:

"İnsanlardan öylesi var ki, Allah'ın rızasını kazanma yolunda canını satar! Allah da kullarına çok esirger (acır)."333[8]

Yahudilerin Medine'de Peygamberimizle Olan Münasebetleri, Ona Sorular Yöneltip Doğruluğunu Tasdik Etmeleri

îbıii Sad, Tirmizi, sahihtir kaydıyla Hakim, tbni Mace ve Beyhakî, Abdullah bin Selam'dan rivayet ederler. O demiştir ki: "Peygamber (s.a.v.) Medine'ye teşrif buyurdukları zaman, bütün insanlar koşuşup çok büyük bir tezahürat gösterdiler, insanlar arasında ben de vardım, gidip Peygamberin yüzünü görmek istedim. Gördüm ve

kesinlikle bildim ki, O yüz bir yalancı yüzü değildi. Orada kendisinden ilk duyduğum sözlerde şunlar olmuştu:

"Ey insanlar! Açları doyurunuz, cömert olunuz! Selamlaşmayı yayınız! Özellikle akrabaya sahip çıkıp onları iyi gözetiniz! Geceleri herkes uykuda iken, ihlas ve aşk ile nafile namazları kıhnz! Büyük bir sürür ve esenlik içinde Rabbinizin cennetine giriniz!"

Buharinin Enes'ten olan rivayeti ise şöyledir: "Abdullah bin Selam, Peygamber (s.a.v.) efendimizin Medine'ye gelişini duyunca, koşup gelmiş ve ona üç şey sormuştur. Demiştir ki: "Ben sana üç şey soracağım, bunları Peygamber olandan başkası bilemez!

Bir: Kıyamet alametlerinden ilki nedir?

îki; Cennete gidenlerin yiyeceği ilk cennet taamı nedir?

Üç: Doğan çocuğun anasına veya babasına çekmesinin sebebi nedir?"

333[8] Bakara suresi, 207

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/325-331.

Peygamberimiz de buyurdu ki: "Az önce bunların cevabım bana Cebrail getirmişti. Şöyle ki: îlk kıyamet alameti; doğudan çıkıp batıya doğru yayılacak olan bir ateştir. Cennetliklerin yiyeceği ilk taam ise balık ciğeridir. Çocuğun babasına veya annesine çekmesi ise, bunlardan hangisinin menisinin öne geçmesine bağlı bir şeydir. Eğer babasının menisi öne geçmişse babasına, anasının menisi öne geçmişse anasına çeker."

Abdullah bin Selam derhal: "Allah'tan başka ilah olmadığına, Muhammed'in de Allah'ın rasülü olduğuna" şehadet getirerek rmislü-man oldu ve dedi ki: "Ey Allah'ın rasülü, yahudiler iftiracı insanlardır. Eğer onlara hakkımda bir peyler sorup cevabını da almadan benim müslüman olduğumu söyleyecek olursanız, benim hakkımda da çok iftiralar edeceklerdir. Fakat siz müslüman olduğumu söylemeden benim hakkımda ne diyeceklerini onlara sorunuz, cevaplarını da alınız. Sonra benim müslüman olduğumu onlara açıklarsınız."

Bunun üzerine Peygamberimiz yahudileri çağırıp Abdullah hakkında sordu. Onlar da: "Abdullah, en hayırlımızdır ve en hayırlımızın oğludur, efendimizdir vede efendimizin oğludur!" dediler. Peygamberimiz: "Peki Abdullah'ın müslüman olduğunu söylesem, onun hakkında yine bu sözlerinizi söyler misiniz?" dedi. Onlar: "Haşa Allah korusun" dediler. İşte bu sırada Abdullah bin Selam ortaya çıkıp: "Ben Allah'tan başka ilah olmadığına, Muhammedin de Allah'ın elçisi olduğuna şehadet ederim!" diyerek müslüman olduğunu kendisi açıkladı. Bu durum karşısında küplere binen yahudiler: "Vallahi sen, en şerlimiz ve en şerlimizin oğlusun!" dediler ve daha sövüp saydılar. Abdullah da Peygamberimize: "İşte ey Allah'ın rasülü, benim de korktuğum bu idi" dedi."

Beyhakl Abdullah bin Selam'dan şöyle nakleder: "Ben, Peygamber'in (s.a.v.) zuhurunu duyunca onun sıfatı, ismi, şekil ve heybeti ve kendisinin zuhuru hakkında söyleyip durduğumuz şeylerin onda olup olmadığı hakkında yeterli bilgiyi edindim. Fakat bunu gizli tuttum. O'nun Medine'ye gelişini ben, bir adamdan duyduğum zaman hurma ağacının tepesinde idim. Halam da ağacın altında idi. Ben haberi duyunca sevinçle ve yüksek sesle "Allahü Ekber" diyerek tekbir getirdim. Halam bundan memnun olmamış olacak ki: "Eğer Musa gelmiş olsa idi her halde bundan daha fazla bağıracak değildin!" dedi. Dedim ki;

"Halacığım bu gelen zat, Musa'nın peygamber kardeşidir. Musa ne ile gönderilmiş ise, o da onunla gönderilmiştir." Halam da bana: "Sakın bu zat ahir zamanda geleceği bizlere haber verilmiş olan zat olmasın?" dedi. Ben de: "Evet işte odur" dedim. Sonra kalkıp Peygamber'in (s.a.v.) yanma gittim ve müslüman oldum. (Aramızda da, o konuşmalar geçti)."

Ibni îshak, Beyhakl ve Ebu Nuaym, Safiyye binti Huyey'den nakleder. O şöyle demiştir: "Peygamber'in (s.a.v.) Medine'ye teşriflerinden sonra babam ve amcam Ebu Yasir bin Ahtab onun yanına gidip geldiler. Aralarında konuşurlarken amcam babama diyordu ki: "Yani o, o mudur?" Babam: "Evet, o, o'dur" diye karşılık veriyordu. Amcam: "Yani şimdi sen onu, sıfatıyla ve zatıyla tanıyarak: "O'dur mu diyorsun?" dedi. Babam da: "Evet vallahi o, o'dur" dedi. Amcam: "O halde O'na tabi olmak hususunda düşüncen nedir?" diye sordu. Babam: "Tabi olmak meselesi, ayrı bir iştir. Ben vallahi ebediyyen ona düşman olacağım!" diyerek karşılık verdi."

Ahmed, Beyhakl ve Ebu Nuaym îbnu Abbas'tan naklederler: Yahudilerden bir grup gelip Peygamber efendimize bazı sorular yöneltti. Bunlar dediler ki: "Sana soracağımız şu şeylere cevap vermeni istiyoruz ki, bunları peygamber olandan başkası bilemez:

Bir: İsrail'in (yani Yakub'un) kendisine haram kıldığı şey ne idi? iki: Doğan çocuğun erkek veya kadın olmasının sebebi nedir? Üç: Bir peygamberin kavmi içindeki durumu nasıldır?"

Peygamberimiz de buyurdu ki: "Allah aşkına sizler doğru söyleyiniz; Israilin şiddetle hasta olup ta: "Allah'ım bu hastalıktan iyi olursam en sevdiğim yiyecek ve içecek olan, deve sütü ile deve eti bana haram olsun!" diye nezrettiğini (adadığını) biliyorsunuz, değil mi?" buyurdu. Onlar da: "Evet" dediler. Peygamberimiz tekrar: "Allah aşkına doğru söyleyiniz; "kadının menisi ile erkeğin menisinden hangisi öne geçip üstün gelirse, çocuğun ona çekeceğini" pekala sizler de biliyorsunuz, değil mi?" buyurdu. Onlar da: "Evet" dediler. Yine Peygamberimiz üçüncü olarak da: "Peki peygamberin gözlerinin uyuyupta kalbinin uyumadığını da biliyorsunuz değil mi?" buyurdu. Onlar da: "Evet" dediler."

Buharı ve Müslim yine îbni Mesud'dan rivayet ederler: "Bir gün ben,

Peygamber (s.a.v.) ile birlikte Medine yollarının birinde yürüyordum. Bir grup yahudiye rastladık. Bazıları: "O'na ruhtan soru açınız" dedi. Bazıları da: "O'na bir şey sormayınız, belki verdiği cevap hoşunuza gitmez" dedi. Onlar yine de sordular: "Ruh nedir" dediler. Peygamberimiz biraz sükut etti. Bu sırada kendisine vahiy geldiği belli idi. Bu hal geçtikten sonra, nazil olan şu ayeti okudu: "Ve sana ruhtan sorarlar. De ki: ruh Rabbimin emrindendir." 334[9] Ebu Nuaym der ki:

"Özet olarak denilir ki: Önceki kitaplarda bildirilmiştir ki, Muhammed'in peygamberlik alametlerinden birisi de, kendisine ruhtan sorulduğu zaman O'nun; bunun ilmini Allah'a havale etmesidir: "Ruhun hakikat ve mahiyetini, ancak Allah'ın bileceğini bildirmesidir." Bu gerçekten de böyledir. Ruhun hakikat ve mahiyetini, O'nu yaratandan başkası bilemez. Nitekim Peygamber efendimiz de bu hususta; felsefeci ve mantıkçıların daldığı, sezgi ve tahmin yoluyla konuştukları şeylere hiç dalmamıştır. îşte yahudiler Peygamberimizi bu bakımdan imtihan etmek istemişlerdi. Peygamberimiz de bu hususta, aynen onların kitaplarında olduğu gibi, daha önceden onlara bildirildiği gibi konuştu."

îbni tshak ve Beyhakî Ebu Hureyre'den naklederler: "Bir gün Peygamber (s.a.v.) İbni Sûra adındaki yahudiye: "Allah aşkına doğru söyle! Sizin kitabınız Tevrat'ta, evli olduğu halde zina edenin cezasının recm edilmek suretiyle ölüm olduğunu, biliyorsun değil mi?" dedi, îbni Sûra, "Evet ey Eba-1 Kasım! Nitekim onlar, senin hak peygamber olduğunu da biliyorlar. Fakat sana olan hased ve düşmanlıkları sebebiyle sana tabi olmuyorlar" diye karşılık verdi."

Müslim Sevban'dan rivayet ediyor. O demiş ki: "Ben Peygamberin (s.a.v.) yanında idim. Yahudi hahamlarından biri gelip sordu: "Arz başka bir arza tebdil olunduğu zaman, insanlar nerede olacaklar?" Rasulüllah şöyle buyurdu: "Sırat köprüsünün beri tarafında, büyük bir karanlık içinde bulunacaklar." O yine sordu: "Sırattan en evvel kim geçecek?" Peygamberimiz: "îslam uğruna hicret edenlerin fakirleri!" O yine sordu: "Cennete girdikleri zaman ilk yiyecekleri nedir?" Rasulüllah: "Balık

---

334[9] Isra suresi, 85

ciğeridir" buyurdu. O yine sordu ve: "Bundan sonra ne yiyecekler" dedi. Rasulüllah: "Sığır eti" buyurdu. O tekrar sordu ve: "Peki üzerine ne içecekler?" dedi. Rasulüllah da: "Selsebil adındaki cennet çeşmesinden'1 buyurdu. Bunun üzerine o: "Doğru söyledin" diyerek tasdikte bulundu. Sonra şunları söyledi: "Ben sana, bir peygamberden başkasının bilemeyeceği bazı şeyleri sormak için gelmiştim. Şimdi bir de çocuk hakkında bir sorum olacak." Rasulüllah da dedi ki: "Erkeğin &uyu kaim ve beyazdır, kadının suyu da ince ve sarıdır. Hangisi üstün gelirse çocuk ona çeker. Bu da şüphesiz Allah'ın

izni ve yaratması ile olur." Yahudi bu cevabı aldıktan sonra: "Evet gerçekten, doğru söyledin ve sen gerçekten bir peygambersin" diyerek oradan ayrıldı. Peygamber efendimiz de buyurdular ki: "Bu adam bana sorduğu şeyleri sorduğu zaman, bu hususta benim bir bilgim yoktu. Fakat Allah'ın bildirmesi ile onların cevabını verdim."

Beyhakî el-Kelbi tarikiyle Ebu Salih'ten, o da îbni Abbas'tan rivayet eder: "Peygamber (s.a.v.) efendimiz yahudilere hitaben buyurdu ki: "Eğer sizler cennetin yalnız yahudilere ait olduğu hakkındaki sözünüzde gerçek iseniz, "Allah'ım bize derhal ölüm ver!" diyerek ölümü temenni etmelisiniz! Eğer içinizden her hangi biri ölümü temenni edecek olursa, bulunduğu yerden ayrılmadan ölecektir!" Onlar da bundan korktular ve ölümü asla temenni etmediler ve bu hususta, yani onların ölümü asla temenni etmeyeceklerine dair ayet nazil oldu."335[10]

Peygamberimizin Bir Mucizesi Olarak Medine'den Veba, Sıtma Ve Taun Hastalıklarının Kalkması

Zübeyr bin Bekkar Ahbarü'l-Medine adlı eserinde der ki: Bana Muhammed bin Hasan Muhammed bin Talhadan, o Musa bin Muhammed bin İbrahim'den, o da babası Hâris'ten nakleder. O demiştir

---

335[10] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/331-335.

ki: "Hicretten sonra Peygamberimizin ashabı Medine'de müthiş bir sıtma hastalığına yakalandılar. 336[11] Bu sırada adamın biri Medine'ye gelip daha önce hicret etmiş bir kadınla evlendi. Bunun üzerine Peygamber (s.a.v.) minbere çıkıp kısa ve özlü bir hutbe irad eyledi. Buyurdu ki:

"Ey insanlar! işler ancak niyetlere göredir! (Burasını üç defa tekrarladı). Her kimin hicreti Allah'a ve Rasülüne ise, işte onun hicreti Allah'a ve rasülüne olarak kabul edilir. Her kimin hicreti de elde etmek istediği bir dünyalık içinse, yahut evlenmek istediği bir kadın içinse; işte onun hicreti de niyet ettiği bu şey için sayılır ve ona hicret sevabı yoktur."

Peygamber (s.a.v.) böyle bir tebligatı yaptıktan sonra, ayrıca vebanın Medine'den intikali için de dua etti ve: "Allah'ım, Medine'deki vebayı üzerimizden al ve başka yere naklet!" diye üç defa tekrarladı. Ertesi günün sabahında şu açıklamayı yaptı: "Bu gece sıtma hastalığı bana bir kara karı suretinde getirildi ve bana soruldu: "îşte humma hastalığı budur, bunu nereye nakledelim?" diye. Ben de sorana: "Siz onu Gadirhuma naklediniz" dedim." (Bunun, temsili olarak rüyada görüldüğü anlaşılıyor.)

Buharı ve Müslim'in Aişe'den rivayeti şöyledir: "Peygamberin (s.a.v.) hicret ettikleri zaman Medine, vebası en çok olan bir yer idi. Peygamberimiz dua buyurup: "Ey Allah'ım Medine'yi bize, Mekke kadar hatta ondan da fazla sevimli eyle! Sa'ımızı müd'dümüzü (ölçeğimizi şiniğimizi) bereketli eyle! Medine'yi bizim için sıhhat yurdu eyle ve ondaki sıtma hastalığını, Cühfe'ye nakleyle!" dedi.

Buharı îbni Ömer'den şöyle nakleder: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Ben, bir kadın gördüm, siyahtı ve saçları darmadağın idi. Medine'den çıkıp gitti. Ta Mehyea'ya indi. Ben bunu, Medine'deki veba hastalığının

---

336[11] Buhari'nin rivayet ettiği hadisin devamında; Ebu Bekir ve Bilal'in de sıtmaya tutulanlar arasında adı geçer. Ebu Bekir, sıtma ateşi tuttuğu zaman: "Herkes, ailesinin yanında sabahlamaktadır. Ölüm ise, ne kadar da yakınındadır" mealindeki mısraları söylemiş. Bilal de: "Şu Mekke'yi ne kadar da özledim... Keşke bir gece olsun orada gecelemek bana nasib olsaydı" gibi şiirler söylemiş. Her ikisini de ziyaret edip onların bu haiini gören, söyledikleri şiirleri dinleyen Hz. Aişe validemiz, gidip Hz. Peygambere durumu haber vermiş. Bunun üzerine Peygamberimiz de yukarıdaki duasını yapmıştır.

Mehyea'ya yani Cühfe'ye intikal ettiği şeklinde te'vil eyledim."

Buhari ve Müslim Ebu Hureyre'den rivayet ederler. Rasulüllah şöyle buyurdular: "Allah'ın bazı melekleri vardır ki, Medine yollarını tutmuştur da Medine'ye veba hastalığının girmesine engel olurlar. Aynı zamanda Deccal'in girmesini de önlerler."

Bazı alimler dediler ki: Peygamberimizin duası üzerine Medine'den veba hastalığının başka yere intikal etmiş olması, Peygamberimiz için bir mucizedir. Zira tabipler şimdiye kadar ne derece çalışmışlarsa da, veba hastalığının bir başka yere nakledilmesine muktedir olamamışlardır."337[12]

Medine'ye Bereket İnmesindeki Fevkaladelik

Buhari ve Müslim Abdullah bin Zeyd'den rivayet eder. O demiştir ki: "Peygamber (s.a.v.) buyurdu: İbrahim (a.s.) Mekke'yi Harem-i Şerif kılıp bereketi içinde dua etmişti. Ben de Medine'yi Harem-i Şerif kılıp bereketlenmesi için dua ettim: Ölçeğine şiniğine bereketler diledim!"

Buhari'nin Tarih'inde Abdullah bin Abbas'tan rivayeti şöyledir: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Ey Allah'ım, Mekke ehli için olduğu gibi Medine ehli için de sana dua ediyorum!" Abdullah der ki: "Biz bunu, Medine'nin Ölçeğine ve şiniğine gelen bereketten anlardık. Bunlar bize yeter de artardı."338[13]

Ahbarül Medine'de Zübeyr bin Bekkar, İsmail bin Numan'dan şöyle nakleder: "Medine yakınlarında otlatılmakta bulunan bir koyun sürüsü vardı. Rasulüllah efendimiz bu sürünün bereketlenmesi için de dua buyurmuştur: "Allah'ım, bu koyuncağızlan; doymaları için yiyeceği miktarın yarısı kadar yemekle doyuma ve berekete erdir!" şeklinde

---

337[12] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/335-336.

338[13] İsra suresi, 101

niyazda bulunmuştur."

Taberânî Mucemi Kebir'inde ravileri sika olan bir senedle Şemus binti Numan'dan şöyle rivayet eder: "Peygamber (s.a.v.) Medine'ye teşriflerinden sonra Mescidi yaparken ben kendisinin eğile büküle taş taşıdığım gözümle gördüm. Nihayet Mescidin inşasını bitirdi ve: "Bu Mescidin kıblesini Cebrail göstermiştir" buyurdu.

Zübeyr bin Bekkar'ın Ebu Hureyre'den sevk ettiği bir haberde ise şöyle denilmektedir: "Benim şu Mescidim, ta Sana'ya kadar uzanmış bulunsa, yine benim Mescidim sayılır!"

El-Zerkeşi, Ahkamü'l-Mescid adlı kitabında der kî: "Bu rivayet eğer sahih ise, Peygamber efendimizin peygamberlik alametlerinden biri sayılır."339[14]

ONÜÇÜNCÜ BÖLÜM

KIBLENİN DEĞİŞTİRİLMESİNDEKİ BAZI ÖZELLİKLER

Kıblenin Değiştirilmesindeki Bazı Özellikler

îbni Sa'd îbni Abbas'tan şöyle rivayet eder: "Peygamber (s.a.v.) Medine'ye hicretlerinden sonra Beytü-1 Makdis'e doğru namazını kıldı, bu onaltı ay devam etti. Kıblenin Kabe olmasını istiyordu. Bir gün Cebrail'e: "Ben, Allah'ın benim yüzümü yahudilerin kıblesinden çevirmesini istiyorum!" demişti. Cebrail de kendisine: "Ben, ancak bir kulum. Sen bu hususta rabbine dua edip Ondan bunu istemelisin" karşılığını vermiştir. Bunun üzerine Peygamberimiz namazım kıldıktan sonra ellerini kaldırır ve bu hususta Allah'a dua ederdi. Bir gün, kıblenin

---

339[14] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/331-335.

çevrilmesi hakkında nazil olan şu ayet indi:

"Ey Muhammed, biz senin yüzünün göğe doğru çevrilip durduğunu (gökten haber beklediğini) görüyoruz. Elbette seni' hoşlanacağın bir kıbleye çevireceğiz. Bundan böyle yüzünü Mescid-i Haram tarafına çevir! Nerede olursanız, yüzlerinizi o tarafa (Mescid-i Haram tarafına) çeviriniz!" 340[1].

Ezanla İlgili Olarak Görülen Fevkaladelikler 341[2]

Ebu Davud ve Beyhakî îbni Ebu Leyla tarikiyle rivayet ederler. O demiştir ki: Bana bazı arkadaşlarımızın söylediklerine göre: Peygamber (s.a.v.) buyurmuş: "Ben, gerçekten namaz vaktinin geldiğini bildirmek üzere bazı kimseleri evlere göndermeyi düşünmüştüm. Sonra bunu bazı kimselerin yüksek yerlerden ilan etmelerine karar vermiştim. Bu sırada ensardan bir adam gelip dedi ki: "Ey Allah'ın rasülü, ben senin bu husustaki ihtimamını gördükten sonra evime dönmüş yatmıştım. Rüyamda yeşil elbiseli bir adam gördüm, Mescid'in üzerine çıkıp ezan okudu, sonra oturdu. Sonra kalkıp yine ezan okudu, yalnız fazladan olarak: "Kad Kameti's-Salah" diyordu. Ben insanların tuhaf karşılamı-yacaklarmı bilsem, o sırada uykuda değil de, uyanık bir halde

---

340[1] Bakara suresi, 144

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/341.

341[2] Ezan, i'lâm manasına olup "te'zîn" kökünden gelen masdar isimdir. Şeriat lisanında: "Malûm ve mahfuz cümlelerle namaz vaktinin geldiğini ilandan ibarettir/11 Hicret'in ikinci yılında meşru kılınmıştır. Ensar'dan Abdullah b. Zeyd adındaki adam onu rüyasında görüp Rasulullah'a anlattığında, Rasulullah da ona, gidip Bılal'e bunu öğretmesini emretti ve böylece ezan okumak başlamış oldu. Daha önce namaz vaktinin geldiğinin nasıl ilan edileceği hususunda aralarında istişareler geçmiş, bazıları yahudilerinki gibi bir borazan ile ilan edilmesi, bazıları da nasranüerinki gibi çan çalarak İlan edilmesi şeklinde tekliflerde bulunmuştu. Sonunda İlgili rivayetlerde de görüldüğü veçhile, insanlara yine insan sesiyle ezan okunarak ilanda bulunulması getirilmiş oldu.

bulunduğumu da söylerdim." Bunun üzerine Rasulüllah buyurur ki: "Haydi git Bilal'e, bunu söyle de ezan okusun! Allah gerçekten sana çok hayırlı bir şeyi göstermiştir."

(Ömer der ki: Onun gördüğünü ben de görmüştüm, fakat o benden evvel davranıp, gördüğünü Rasulüllah'a anlattığı için ben utanıp anlatmadım.)

îbni Mace Abdullah bin Zeyd'den şöyle rivayet eder: "Rasulüllah efendimiz namaz vakitlerinin ilam için, borazan veya çan çalınması hususunda istişarelerde bulunmuştu. Bu sırada ben rüyamda yeşil elbiseli bir adamın, sırtına bir borazan yüklenmiş gitmekte olduğunu gördüm. Dedim ki: "Ey Allah'ın kulu, bunu bana satar mısın?" Bana: "Sen bunu ne yapacaksın" diye sordu. Ben de: "Bunu çalarak insanları namaza çağırırım" dedim. O bana: "Ben sana bundan çok hayırlısını öğreteyim mi?" dedi ve okumaya başladı: "Dersin ki: "Allahü ekber, Allahü ekber!" Ve ezanı sonuna kadar okudu ve bana da: "işte böyle okursun!" diyerek tembih etti. Rasulüllah efendimize gelip bu rüyamı anlattım. Bu sırada Ömer de geldi ve: "Vallahi bu rüyanın aynısını ben de gördüm" dedi. Ben de bunun üzerine, yani ezanı rüyasında görüpte Rasulüllah'a ilk haber veren ben olduğum için, çok sevinip Allah'a nice hamdü senalarda bulundum ve bunu, bazı şiir cümleleri halinde terennüm ettim."

Ebu Davud mürsel haberler meyanında Ubeyd bin Umeyr'den şunu nakleder: "Ömer, rüyasında ezanı gördüğü zaman derhal bunu haber vermek üzere Peygamber'e (s.a.v.) gitmiş, fakat Peygamberimiz kendisine: "Ya Ömer, vahiy senden daha önce geldi!" buyurmuştur." 342[3]

îbni Sa'd îbni Ömer'den şöyle nakleder: "Abdullah îbni Ummu Mektum, şafak atıp atmadığını gözler ve hiç hata etmeksizin bunu anlardı. Halbuki onun gözleri ama olup kapalı idi."

Müslim'in Süheyl bin Salih'ten çıkardığı bir habere göre de, o şöyle

---

342[3] Bu haber ile, Abdullah b. Zeyd'in rüyası arasında bir çatışma söz konusu değildir. Çünkü burada zikredilen vahyin, Abdullah b. Zeyd'in rüyasından sonra gelip onu te'yid etmiş, sonra da Ömer gelip kendi rüyasından haber vermiş, Hz. Peygamber'den de bu cevabı almış olur

demiştir: "Bir gün babam beni, Haris oğullarına göndermişti. Yanımda bir hizmetçi vardı. Duvar tarafından bir ses, ona adıyla çağırdı. Duvarın arkasında kim var diye, sarkarak baktı. Fakat kimseyi göremedi. Döndüğümüzde ben bunu babama anlattım. Babam bana: "Bir ses duyar da endişeye kapılırsan, hemen orada bir ezan oku. Zira ben Ebu Hureyre'den duydum, o da Rasulüllah'm bir hadisi olarak şöyle nakletmişti: Rasulüllah buyurdu: "Namaz ezanı gibi bir ezan okunduğu zaman, şeytan çok uzaklara kaçar!"

Beyhakî, Ömer Îbnü'l-Hattab'a ait olmak Üzere şu sözü nakleder: "Herhangi biriniz (yalnızlık veya bir ses duyma gibi bir sebeple) korkuya kapıldığı zaman hemen bir ezan okusun. Bu takdirde zarar görmeyecektir."

Beyhakt'nin Hasan'dan rivayeti ise şöyledir: "Bir gün. Ömer, Sa'd İbni Ebu Vakkas'a bir adam gönderdi. Adam giderken yolda korkuya kapıldı. Sanki gulyabani dedikleri birisi kendisini takib ediyordu. Sad'a vardığında bunu ona haber verdi. Sad: "Biz bu hususta, ezan okumakla emr alırdık" dedi ve ezan okumasını tavsiye etti. Adam, Ömer'e dönerken yine, gölge gibi bir şeyin kendisine anz olduğunu gördü ve derhal ezan okudu. Artık o şeyden ve korkudan kurtulmuştu."343[4]

ONDORDUNCU BOLUM

BEDİR SAVAŞI İLE İLGİLİ MUCİZE VE ALAMETLER

Şanı yüce Allah buyurur; "(Allah mü'minlere yardım eder). Nitekim Allah size Bedir'de de yardım etmişti." 344[1]

Yüce Allah buyurur: "Siz, Rabbinizden yardım istiyordunuz. O da: Ben

---

343[4] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/341-343.

344[1] Al-ı İmran suresi, 123

size, birbiri ardınca bin melek ile yardım edeceğim" diye duanızı kabul buyurmuştu." 345[2]

Yüce Allah buyurur: "Karşılaştığınız zaman onları sizin gözlerinize az gösteriyor, sizi de onların gözlerinde azaltıyordu ki yapılmış bir işi yerine getirsin, işler hep Allah'a döndürülecektir." 346[3]

Buhari ve Beyhakı İbni Mesud'dan rivayet eder. O şöyle demiştir: "Umre niyetiyle Mekke'ye giden Sa'd bin Muaz orada Ümeyye bin Halefin hanesine misafir olarak indi. Ümeyye Şam seferine çıktığı zaman Medine'ye uğradığında Sad'm hanesine inerdi. Ümeyye Sa'd'e şu tembihte bulundu: "Dikkat et, tam öğle üzeri olduğunda ve ortalık tenhalaştığında Kabe'ye gider ve tavafım yaparsın." Sa'd de öyle yaptı. Tavafını yaparken yanına Ebu Cehil geldi ve: "Bu Kabe'yi tavaf eden kimdir?" dedi. Sa'd bin Muaz da: "Ben Sa'd'im" diye cevapladı. "Sen Muhammed'e ve onun arkadaşlarına sığındığın halde, şimdi gelip emniyet içinde Kabe'yi tavaf mı ediyorsun?" dedi. Derken birbiri ile atışmaya ve sövüşmeye başladılar. Umeyye Sa'd'e dedi ki: "Sen Ebu'l-Hakem'e karşı sesini yükseltme sakın. Zira o bu vadinin en büyüğüdür." Sa'd ona şu karşılığı verdi: "Vallahi sen beni Kabe'yi tavaf etmekten men edersen, ben de senin Şam ticaretine engel olurum!" Ümeyye Sa'd'e: "Sesini yükseltme, sesini yükseltme" diye tekrarlıyor ve onu teskine çalışıyordu. Sa'd gadaba gelip: "Beni rahat bırak ya Ümeyye! Vallahi ben Peygamberimizin seni öldüreceğini, kendisinden işitmiş bulunuyorum!" dedi. Ümeyye hayretle: "Beni mi?" diye sordu. Sa'd de: "Evet" dedi. Ümeyye bunun üzerine: "Vallahi Muhammed konuştuğu zaman yalan söylemez" diyerek evine gitti ve hanımını durumdan haberdar etti. O da: "Vallahi Muhammed konuştuğu zaman yalan konuşmaz" demiş.

Bedir savaşı için hazırlıklar yapılması hakkında Kureyş tarafından ilan edildiği zaman, Ümeyye bin Halefe hanımı şu hatırlatmayı yaptı: "Hani umre için Medine'li dostun sana geldiği zaman ne söylemişti?" Ümeyye hanımına şu karşılığı verdi: "Bu takdirde ben de Bedir savaşına çıkmam!" Ebu Cehil gelip durumu öğrendiği zaman: "Ya Ümeyye, sen

---

345[2] Enfal suresi, 9

346[3] Enfal suresi, 44

Kureyş'in eşrafındansm, bizimle hiç olmazsa bir iki gün olsun bulunuver" dedi. O da bunu kabul etti ve avaşa çıktı. Sonunda katledildi."

tbni îshak, Hakim ve Beyhakî'nin îkrime tarikiyle îbni Abbas'tan ve Urve bin Zübeyr'den, yine Beyhakî'nin îbni Şihab'dan bir rivayeti var. Onlar demişlerdir ki: "Ebu Süfyan'm Kureyş'in hazırlıklı olması için Damdam bin Amr el-Gıfari'yi göndermesinden üç gün öncesi idi. Abdülmuttalib kızı Atike, bir rüya gördü. Kardeşi Abbas'a bu hususta haber saldı ve dedi ki: "Kardeşim ben mühim bir rüya gördüm ve çok korktum. Kavminin üzerine büyük bir belanın gelmesinden çok endişe etmekteyim. Şöyleki adamın biri devesine binmiş geliyordu, Ebtah dediğimiz yerde durdu ve: "Ey vefasız zalimler, kellelerinizin düşeceği yere gitmeye hazır olunuz!" diye üç defa bağırdı. İnsanlar da taplanıp onu can kulağı ile dinlediler. Sonra devesi üzerinde Mescid'e girdi, insanlar da etrefında toplanmış idi. Sonra devesi onu Kabenin üzerine çıkardı. O oradan insanlara bağırıyordu: "Ey vefasız zalimler, başlarını-zın düşeceği yere gitmek üzere hazırlanın bakalım" diye... Bunu üç defa tekrar etti ve devesi üzerinde Kubeys dağının başında göründü. Yine aynı şekilde ve üç defa oradan da bağırdı. Sonra bir taş alıp fırlattı ki, bu taş yuvarlanarak aşağıya düştüğü zaman, bütün evler sarsıldı ve bütün evlere taşın parçalarından girdi."

Abbas kardeşi Atike'nin bu rüyasını dinledikten sonra: "Vallahi bu korkunç bir rüyadır, sakın bunu kimselere açma" dedi. Atike de: "Sen de kimselere açma. Eğer Kureyş bunu duyacak olursa, bize işkence ederler" dedi. Abbas kardeşinin yanından ayrılıp çıktı. Giderken yolda Velid bin Utbe'ye rastladı. Utbe onun samimi bir dostu idi, Atike'nin rüyasını ona söyledi ve kimselere açmaması içinde ona tembihte bulundu. Velid de bunu babası Utbe'ye açtı. Derken bu Kureyş arasında yayılıp konuşulmaya başladı. Abbas bu hususta der ki: "Bir gün ben Kabe'ye gidiyordum. Ebu Cehille karşılaştım. Bana dedi ki: "Ey Abbas sizin aranızdan ne zaman kadın peygamber çıktı?" Ben kendisine: "Bu nedir?" dedim. O dedi ki: "Atike'nin gördüğü rüyayı söylüyorum! Yani siz içinizden bir erkek peygamber çıkmasına razı olmadınız da, bir de kadın peygamber mi çıkardınız? Atike'nin anlattığı o üç haykırış için, bekliyeceğiz ve kimilerin başlarının uçacağını da göreceğiz. Eğer o haklı çıkarsa bir diyeceğimiz olmaz. Eğer yalancı çıkarsa, o zaman da Arabm

içinde en yalancı ailenin, sizin aileniz olduğunu ilan edeceğiz!"

Atike'nin rüyasından üç gün sonra idi, Ebu Süfyan'm hazırlıklı olmak üzere Kureyş'e Damdam bin Amr'i gönderdiği öğrenildi. Damdam devesi üzerinde Mekke'ye gelmiş ve Ebu Süfyan'm ticaret kafilesini vurmak üzere Muhammed'in ve adamlarının yola çıktığı haberini getirmiş ve derhal harbe hazırlamlmasmı söylemiştir. Onlar da derhal hazırlanıp Bedr'e çıktı ve orada savaştı. îşte orada Kureyş'in başına gelenler gelmiştir. Atike ise, bu olaydan sonra bir takım şiirler söyleyip duygularım dile getirmiştir."

(Ahmed), Beyhakî ve Ebu Nuaym İbni Ebu Talhadan, o da tbni Abbas'tan rivayet ediyor: "Mekke'lilerin ticaret kervanı Şam'dan dönüyordu, Medine'liler bundan haberdar oldular ve kervanı karşılamak üzere çıktılar, yanlarında Peygamber (s.a.v.) de vardı. Mekke'liler, durumdan haberdar olup, peygamber ve arkadaşları kervanı vurmadan ona yetişmek üzere derhal geceleyin yola çıktılar. Peygamber ve arkadaşları kervana yetişemediler. Zaten Cenabı Hak kendilerine iki taifeden birini vadetmişti. Onlar ise Kureyş'le karşılaşmaktan ziyade kervanla karşılaşmak istiyorlardı. Bunu daha iyi ve daha kolay buluyorlardı. Fakat kervan geçip gitmişti. Bunun üzerine peygamberimiz ve ordusu, Kureyşi karşılamak üzere yoluna devam etti. Kureyş oldukça kuvvetli ve kalabalık idi. Bunun için müslümanlar Kureyş'ie karşılaşmayı hoş görmüyorlardı. Peygamberimiz ve ordusu bir yerde konakladılar. Suyun bulunduğu yerle aralarında ayakların kaydığı kumluk bir kısım bulunuyordu ve bundan müslümanlara bir zayıflık arız olmuştu. Şeytan da durmayıp kalplere vesvese veriyordu. Diyordu ki: "Hani sizler Allah'ın evliyası (dostları) olduğunuzu iddia ediyorsunuz, Allah'ın rasülü de aranızdadır. Buna rağmen suyun başım tutmakta galebe çalan müşrikler oldu. Siz ise ne hallerle uğraşıyorsunuz!" 347[4]

Derken Allah kuvvetli ve bereketli bir yağmur verdi. Müslümanlar hem bol bol bundan içtiler, hem de bütün temizliklerini yaptılar ve böylece; şeytanın üzerlerindeki pisliğini de yüce Allah, onlardan gidermiş oldu.

347[4] Bilakis suyun başını tutan müslümanlar olmuştu

348[5]

Yağmurun şiddetiyle kumluk arazi de sertleşip, seyr ve harekete elverişli bir hale gelmişti. Kalkıp Kureyş'in üzerine yürüdüler. Allah; elçisi Muhammed'e (s.a.v.) ve mü'min kullarına bu savaşta bin melek göndererek imdad eyledi. 349[6] Bir tarafta, emrindeki beşyüz melekle Cebrail, bir tarafta da emrindeki beşyüz melekle Mikail bulunuyordu. Şeytan dahi Süraka bin Malik suretinde bu savaşa katılıyor, emrindekileri de Müdlic oğulları suretinde harbe sokuyordu. Ayrıca şeytan müşriklerin yanma gelip: "Bu gün sizi yenebilecek bir kimse yoktur, ben sizin yardımcınızım. Zafer sizindir!" diyerek onları kışkırtıyordu. Nihayet iki kuvvet birbirine girdi. Bu sırada çok manalıdır ki Ebu Cehil'in de şöyle dua ettiği duyuldu: "Allah'ım, hangimiz hakka daha yakın ve layık isek, zaferi ona nasib eyle!"

Peygamber (s.a.v.); ellerini semaya kaldırıp şöyle dua etti: "Allah'ım, şu bir avuç muvahhid burada helak olursa, yeryüzünde sana kulluk edecek kimse bulunmaz!" Cebrail (a.s.) bu sırada Peygamberimize: "Yerden bir avuç toprak alıp başlarına saç!" dedi. Peygamberimiz de öyle yaptı oradaki müşriklerin hepsinin ağız, burun ve gözlerine bu topraktan girip onları perişan etti. Arkalarını dönerek savaş meydanını terkettiler."

Beyhakî, Musa bin Ukbe tarikiyle îbni Şihab'dan ve Urve bin Zübeyr tarikinden rivayet ettiğine göre, bu ikisi demişlerdir ki: "Kureyş Bedre yürüdüğü zaman, gün batımı sırasında Cühfe denilen yere indiler, içlerinde Abdul-Muttalib oğullarından Cüheym bin Salt adında bir adam vardı. Cüheym başını uykuya kor komaz uykuya dalar ve korkuyla uyanır. Arkadaşlarına der ki: "Benim tepemde dikilen atlıyı gördünüz mü?" Arkadaşları da: "Hayır, sen delirmişsin!" derler. Cüheym: "Ne delirmesi yahu! Atlı adam tepeme dinelmişti ve şöyle diyordu: "Ebu Cehil katledildi! Utbe, Şeybe, Zem'a, Ebul-Bahteri, Ümeyye de katledildi! Ve daha Kureyş eşrafından bir takım isimler saydı" der. Arkadaşları

348[5] Bundan muradın, o gece ihtilam olanların gusül abdestlerini de almış olmalarıdır, denilmiştir

349[6] At-i Imran süresindeki ayete göre, sonra üç bin melek ile, sonra beş bin melek iie imdad olunmuşlardır

Cüheym'e: "Şeytan seninle oynamış" karşılığını verdiler. Fakat bu konuşmayı Ebu Cehil'e aktarırlar. Ebu Cehil öfkeyle şu karşılığı verir: "Haşim oğullan yalan söylediği gibi, Muttalib oğulları da yalan söylüyor! Yarın kimin öldürüleceğini gözleriyle görürler!"

îbni Sa'd ve Beyhakî, îbni Ömer'in: "Peygamber (s.a.v.), Bedir savaşına 315 savaşçı müslümanla katıldı" dediğini rivayet eder. Yine bu rivayete göre îbni Ömer demiştir ki: "Rasulüllah efendimiz, Bedre çıktığı zaman şöyle dua buyurmuştur: "Allah'ım onlar yayadırlar, onlara binit ihsan eyle! Allah'ım onlar çıplaktır^ onlara giyecek şeyler ver! Allah'ım onlar açtırlar, onları doyur!"

Böylece yüce Allah onlara Bedir günü büyük bir fetih ihsan eyledi; her biri bir takım yiyecek, giyecek ve binitlerle geri döndüler."

(Ebu Yala), Hakim ve Beyhakî Ali'den rivayet ederler: "Biz Bedre çıktığımızda Sadece iki atımız vardı: Biri Zübeyr'in diğeri de Mikdad bin el-Esved'in idi."

Beyhakl'nin tek başına Ali'den olan rivayeti de şöyledir: "Biz Bedr'e çıktığımızda yolda iki adam yakaladık, biri kaçtı, birini tutup sorguya çektik: "Kureyş'in askeri ne kadardır?" diye sorduk. Adam söylemedi. Kendisini dövdük ve sıkıştırdık, yine de söylemedi. Sadece: "Sayıları pek çok, kuvvetleri de öyle" diyerek maneviyat kırıcı sözler sarfediyordu. Adamı Peygamberimize getirdik. Peygamberimiz kendisine: "Kureyşin sayısı ne kadar?" diye sordu. Adam haber vermedi. Peygamberimiz bu seferde: "Günde kaç hayvan boğazlıyorlar?" dedi. Adam: "Her gün, on hayvan boğazlayıp yiyorlar" dedi. Peygamberimiz de: "Her yüz kişi için bir deve kesiyorlar. Sayıları bin kişidir" buyurdu.

(îbni İshak ve Beyhakî'nin diğer bir rivayetinde: Adam: "Bir gün on, bir gün dokuz hayvan boğazlıyorlar" demiş. Efendimiz de: "Demek ki sayıları, bin ile dokuz yüz arasındadır" buyurmuştur.)

îbni Sad, îbni Rahuye, İbni Meni ve Beyhakî, îbni Mesud'un şöyle dediğini rivayet ederler: "Bedir günü, düşman bize az gösterilmiştir. O kadar ki ben, yanıbaşimdaki arkadaşıma: "Ne dersin, sayıları yetmiş kadar var mı?" diye sormuştum. O da bana: "Yüz kadar var" diye cevap vemişti."

Beyhakî Musa bin Ukbe tarikiyle îbni Şihab'dan şöyle rivayet eder:

"Peygamber (s.a.v.) Bedir gününde uzanıp yatmak istedi ve ashabına şu tenbihte bulundu: "Sakın benim iznim olmadan savaşa başlamayınız!"

Kendisine uyku galebe çalıp iyice daldı. Uyandığı zaman, Allah kendisine düşmanın sayısını çok az olarak gösterdiğini bildirdi. Gerçekten savaş olsun, her iki taraf birbirine girsin diye, Allah müslümanlarm sayısını da Kureyş'e gayet az olarak göstermiştir.

(Beyhakî'nin Îbni Abbas'tan olan rivayetinde de: İki taraf birbirine yaklaştığı zaman, Allah müslümanları müşriklerin gözünde, müşrikleri de müslümanlarm gözünde az olarak göstermiştir" denilmektedir.)

Yine Beyhakî Ali'den rivayet eder: "Vaktaki düşman bize iyice yaklaştı, biz de onların karşısında bir güzelce saf tuttuk. Onların içinde kırmızı tüylü bir deveye binmiş bir adam dolaşmakta idi. Peygamberimiz derhal o adamın kim olduğunu sordular ve şunları ilave ettiler: "Eğer bu topluluğun içinde iyiyi emreden birisi varsa, muhakkak o kişi; bu kırmızı tüylü deve üzerinde dolaşan kişidir!" Hamza biraz yaklaşıp Peygamberimize dedi ki: "O kişi, Utbe bin Rabiadır, ya Rasülallah!" O onlara savaşı bırakmayı ve geri dönmeyi telkin ediyordu ve diyordu ki: Ey kavmim! Bunun bütün mesuliyetini ve utancını geliniz Sadece benim başıma sarınız! Utbe, korktu da savaşı bıraktırdı deyiniz!" Fakat Ebu Cehil buna karşı çıkıp savaşmakta ısrar etmiştir."

(Beyhakî'nin diğer bir rivayetinde, bu sırada Peygamberimizin: "Eğer onlar Utbe'ye itaat etselerdi, şüphesiz çok yerinde hareket etmiş olacaklardı" buyurduğu kaydedilmektedir.)

Müslim, Ebu Davud ve Beyhakî Enes'ten rivayet ederler: O demiştir ki: Peygamber (s.a.v.) Bedir günü şöyle buyurdu: "işte burası, filanın yarın cansız düşeceği yerdir, inşaallah! Burası da, filanın yarın cansız düşeceği yerdir, inşaallah! îşte şurası da filanın yarın cansız düşeceği yerdir, inşaallah!"

O böyle buyuruyor ve her defasında da elini yere dokundurarak işaret ediyordu. Qnu hak elçi olarak gönderen Allah'a yemin ederim ki, hiç biri onun eliyle işaretlediği yerden başka yere düşmedi. O nereyi onun için işaretledi ise, o oraya cansı olarak düştü. Sonra cesetler toplanıp kuyuya atıldı. Sonra efendimiz gelip isim isim onlara hitab etti ve şöyle buyurdu:

- "Nasıl, Rabbinizin size vadettiğini, aynen buldunuz değil mi?

Ben, gerçekten rabbimin bana vadettiğini, aynen bulmuş bulunuyorum!"

Yanındakiler:

-"Ey Allah'ın rasülü, cansız cesetlere hitab mı ediyorsunuz?" dediler. Efendimiz de buyurdu ki:

- "Siz, söylediklerimi onlardan daha iyi duyuyor değilsiniz! Şu kadar var ki onlar cevap vermeye kadir değillerdir."

Beyhakl Musa bin Ukbe tarikiyle İbni Şihab'dan şöyle nakleder: "Peygamber efendimiz Bedre çıkılması hususunda istişarenin tamamlanmasından sonra buyurdu ki: "Haydi Allah'ın ismi üzerine çıkınız! Çünkü bana onların cesetlerinin cansız olarak düşeceği yerler gösterilmiştir." Ebu Nuaym'm îbni Mesud'dan olan rivayeti de yine bu mealdedir. 350[7]

Beyhakî îbni Mesud'dan ise şunu rivayet eder: "Ben hiç bir kimsenin isteğini Peygamberimizin Bedr günündeki isteği şiddetinde istemiş olduğunu görmüş değilim. Peygamberimizin o gün, Allah'a olan isteği ve münacatı o kadar kuvvetli ve şiddetli idi ki, o şöyle diyordu: "Ey Allah'ım! bana olan ahdini ve vadini mutlaka yerine getir! Allah'ım! Eğer sen şu bir avuç muvahhidin helak olmasına imkan verecek olursan, yeryüzünde sana senin istediğin gibi ibadet edecek kimse kalmaz!"

Sonra bize doğru döndüğünde, mübarek yüzünün sevinç ve sürurdan ayın ondördü gibi parladığını gördük. O etrafına nur ve huzur saçan bu yüzle şöyle diyordu: "Şimdi ben, sanki onların cesetlerinin akşam üzeri cansız düşeceği yerleri görür gibiyim!"

Müslim ve Beyhakl îbni Abbas'tan şöyle nakleder: "Bana Ömer İbnül Hattab (r.a.) söyledi. Şöyleki: "Bedr günü Rasulüllah müşriklere baktı,

---

350[7] Islamî bir sünnet, yani yol olan istişarenin burada da uygulandığını görüyoruz. Zira onlar, savaş için değil ticaret kervanı için çıkmışlardı. Sonunda savaş kaçınılmaz olunca, efendimiz, ashabının re'yini almadan savaşa çıkmak istemedi, onların fikirlerini almak üzere: "Bana ne düşündüğünüzü söyleyiniz" buyurdu. O bununla ensarı kasdediyordu. Zira ensar Rasulullah'ı Medine dahilinde savunmak ve korumak üzere biat etmişti, hariçte savaş yapmak için biat etmemişti. Bu bakımdan istişare çok gerekli idi. Rasulüllah da gerekli olanı yaptı. Sonra savaşa girişti

onların sayısı bin kadar idi. Ashabının sayısı ise üç yüz on yedi kadar idi. Bu durumda Allah'a yönelip içten ve çok ısrarlı bir dua etti: "Kıbleye dönüp ellerini yukarı kaldırarak niyazda bulundu. O derece ki, bu sırada cübbesi omuzundan yere düşmüştü. Ebu Bekir de gelip cübbesini yerden aldı ve Rasulüllah'ın omuzuna koydu. Sonra Rasulüllah'ı kucakladı ve dedi ki: "Ey Allah'ın Peygamberi, Rabbine olan niyazın yeterlidir. O sana olan vadini, şüphesiz yerine getirecektir."

îşte bunun üzerine aşağıdaki ayet nazil oldu:

"Siz, Rabbinize sığınıp ondan yardım istiyordunuz. O da: "Ben size birbiri ardınca bin melek ile yardım edeceğim" diye duanızı kabul buyurmuştu." 351[8] Gerçekten yüce Allah; onlara birbiri ardınca gönderdiği bin melek ile yardım eylemiştir.

(tbni Abbas, açıklamasına devam ederek diyor ki:) Bu savaşta mesela, önündeki müşriki takip eden bir müslüman, onun izince gider, derken bir darbe işitir, bu darbenin müşrikin tepesine indiğini görür, hatta atlı bir askerin atma hitaben: "Haydi aslanım" diye haykırışını işitir, fakat darbeyi vuranı, atını süreni göremezdi. Önüne baktığında ise müşriki cansız yere serilmiş olarak görürdü. Nitekim ensardan bir adam, bu husustaki gördüklerini Rasuîûllah'a anlattığı zaman, Rasulüllah şöyle buyurmuştur: "Evet, gördüklerin, duydukların haktır ve bunlar üçüncü kat meleklerinin size yardımıdır." Bedr günü müslümanlar düşman askerinden yetmişini öldürdüler, yetmişini de esir aldılar."

İbni tshak, îbni Cerir, Beyhakî ve Ebu Nuaym îbni Abbas'tan rivayet ederler; o da Gıfar oğullarından bir adamdan nakleder: "Ben ve bir amca oğlum Bedir gününde hazır bulunduk. Biz müşrik idik ve müşrikler safında bulunuyorduk. Fakat biz hangi taraf hezimete uğrarsa onların malını yağma etmek üzere bir tepede bekliyorduk. Derken bir bulut belirdi. îçinde at kişnemeleri, süvari sesleri vardı, bu gürültü ve haykırışları duyan arkadaşım, orada korkudan can verdi. Ben de helak olayazdım. bir müddet sonra aklım başıma gelmişti."

İbni tshak, İbni Rahuye (Müsned'inde), İbni Cerir, Beyhakî ve Ebu Nuaym; Ebu Useyd el-Sâidî'den naklederler: O gözleri âmâ olduktan

---

351[8] Enfal suresi, 9

sonra demiştir ki: "Şimdi ben, sizlerle Bedir'de olsam, sonra gözlerimde görür olsa? meleklerin çıktığı yeri size gösterebilirdim, göstereceğim yer hususunda hiç bir şek ve şüphemde olmazdı." 352[9]

Beyhakî îbni Abbas ve Hakim bin Hizam'dan nakleder; "Savaş başlamak üzere idi, Rasulüllah mübarek ellerini semaya kaldırarak Allah'a dua ve niyaz eyledi. Dedi ki: "Allah'ım eğer müşrikler, şu bir avuç muvahhide burada galebe çalacak olursa; şirk iyice yayılır ve senin dinin yok olur."

Bu sırada Ebu Bekir de şöyle diyordu: "Vallahi Allah sana yardım edecek, sana olan vadini yerine getirip senin yüzünü ak eyleyecektir." işte bu sırada Yüce Allah; müşriklerin tepesine birbiri ardınca bin melek indirmiştir. Rasulüllah da: "Müjde ya Ebu Bekir! işte ^ibril imdada geldi, başına sarı sarık sarınmış, atının yularını tutmuş bir vaziyette yerle gök arasında durmaktadır" buyurdu. Vaktaki Cibril yere indi, bir müddet görünmedi göründüğü zamanda toz duman içinde kalmıştı. Sonra gelip müjde verdi: "Ey Allah'ın rasülü, sen dua ettiğin zaman Allah'ın yardımı sana ulaştı" dedi."

Buhari'nin Îbni Abbas'tan olan rivayetinde Rasulüllah'm şöyle buyurduğu kaydedilmektedir: "Ey Ebu Bekir, işte Cebrail atının başından tutmuş, harb aletlerini de üzerine almış bir vaziyette geldi!"

Sahihtir kaydıyla Hakim, Beyhaki ve Ebu Nuaym Sehl bin Haniften rivayet ederler: "Biz Bedir'de müşriklerle savaşırken, bazı fevkaladelikler gördük: içimizden biri kılıcını bir müşrikin basına doğru sallar, müşrikinde derhal başı düşerdi. Halbuki salladığımız kılıç müşrikin başına ulaşmış olmazdı."

îbni îshak ve Beyhaki Ebu Vakıd el-Leysî'den şöyle nakletmiştir: Ben Bedir savaşında müşrikler den. birinin peşine düşer başını uçurmak için kılıcımı sallardım, kılıcım ona ulaşmadığı halde adamın kellesi uçardı. Bundan anladım ki onun kellesini uçuran ben değil, bir başkasıdır."

Ebu Nuaym Ebu Dâre'den nakleder: "Bana kendi kabilem olan Sa'd bin

---

352[9] Tarihen sahih haberlerden bilinen odur ki: Müslümanlar melekleri bizzat görmediler, onların yaptığı işleri ve eserlerini gördüler. Müşrikler ise melekleri, alaca atlar üzerine binmiş, sarı renkte sarıklar sarınmış olarak görmüşlerdir ve bu suretle maneviyatları sarsılıp hezimete uğramışlardır.

Bekr kabilesinden biri anlattı ve dedi ki: "Ben diğer müşrikler gibi hezimete uğrayıp kaçıyordum. Önümde iki müşrikin daha kaçmakta olduklarını gördüm. Şunlara yetişeyimde arkadaşlıklarından faydalanayım, diye düşünmüştüm. Ben onun arkasından yetişmeye çıhşırken, o bir çukura sarkıverdi. Ben de arkasından ona yetişiverdim. Fakat bir de ne göreyim, adamın kellesi gövdesinden uçurulmuş! Onun yanında ise hiç bir kimseyi görmedim."

Îbni Sa'd'in İkrime'den bir rivayeti var. Bunda da şöyle denilmektedir: "Bedir günü, bakardık adamın başı uçmuş, fakat uçuran görünmezdi. Yine adamın elleri kesilmiş, kimin kestiği görülmezdi."

Beyhaki'nin Rubeyyi bin Enes'ten rivayeti ise şöyledir: "Bedir gününde müslümanlar, kendilerinin öldürdükleri ile meleklerin öldürdüklerini fark ederlerdi. Meleklerin öldürdükleri boyunlarının üst tarafından vurulmuş olurdu ve parmakları üzerinden vurulmuş olurlardı. Vurulan yerlerde de, yanık eseri gibi bir iz bulunurdu."

îbni îshak, îbni Cerir, Beyhaki ve Ebu Nuaym Îbni Abbas'tan şöyle rivayet ederler: "Bedr günü inen melekler beyaz sarıklı, Huneyn savaşında inen melekler ise sarı sarıklı idiler. Fakat Bedr savaşından başka hiç bir savaşta, melekler bilfiil savaşmamışlardır. Diğer savaşlarda bulunmaları, sayıca fazla görünerek düşmana korku verme gibi bir hikmete dayalı idi. Yoksa bilfiil düşmana darbe indirmezlerdi."

Beyhaki ve Îbni Asakir, Süheyl bin Amr'in şöyle dediğini haber

vermiştir: "Ben Bedir savaşında bazı beyaz adamlar gördüm: Alaca atlara binmişlerdi. Bilfiil savaşıyorlardı. Hem öldürüyorlar, hem de esir alıyorlardı." (îbni Sad'm Huvaytıb bin Abdul-Uzzadan naklettiği bir haberde, bu merkezdedir).

Vâkıdî ve Beyhakî Suhayb'dan rivayet ederler. O da demiştir ki: "Bedir'de nice başlar ve parmaklar uçuruldu. Fakat indirilen darbe x yerlerindeki iz ve yaralardan kan akmıyordu."

Yine Vâkıdî ve Beyhakî îbni Abbas'tan şöyle rivayet ederler: "Imdad-ı ilahi olarak inen meleklerden biri, onların tanıdıkları bir adam suretinde görünür ve müslümana moral verici sözler söylerdi. Derdi ki: "Ben az önce müşriklerin yanma yaklaştım ve onların: "Eğer müslümanlar üzerimize bir hamle yaparlarsa asla yerimizde

tutunamayız. Çünkü onlar çok kuvvetli!" diyerek kendi aralarında konuştuklarını duydum. Bu derece zayıf olan müşriklerden sakın korkmayasm!"

îşte bu şekilde müslümanlara moral de veriyorlardı ve bu hususta şu ayet nazil olmuştu:

"O zaman Rabbin meleklere vahyediyordu ki: "Ben7 sizinle beraberim, siz müminleri takviye ve tesbit ediniz; ben inkar edenlerin yüreklerine korku salacağım. Vurun onların boyunlarının üstüne, vurun onların silah tutan her parmağına!" 353[10]

Vâkıdî ve Beyhakî Said bin Ebu Hubeyş'den nakleder: O demiştir ki: "Ben Bedir'de esir düştüğüm zaman, vallahi beni insanlardan kimse esir etmedi. Ona: "Peki seni kim esir etti?" derler, o da: Kureyş hezimete uğrayınca ben de başımın çaresine bakmak üzere kaçıyordum. Arkamdan uzun boylu ve beyaz bir adam yetişip beni bağlayarak beni hapsetti. Abdurrahman bin Avf geldiği zaman beni bağlı olarak bulmuştur. "Bunu kim bağlayıp esir etti?" diye asker içinde bağırdı. Kimse kendisine "Onu ben esir ettim" diyemedi. O da beni alarak Hz. Peygambere götürdü. Hz. Peygamber de bana: "Seni kim esir etti?" diye sordu. Ben: "Beni esir edeni tanımıyorum" diye karşılık verdim ve gördüğüm manzarayı söylemek istemedim. Fakat Hz. Peygamber şöyle buyurdu: "Seni Allah'ın bize imdad olarak gönderdiği meleklerden biri esir etti!"

Beyhakî ve Ebu Nuaym Ali'den şöyle naklederler: "Bedir günü ensardan biri, Haşim oğullarına mensup birini esir edip getirdi. Esir edilen adam: "Vallahi beni bu adam esir etmedi, beni esir eden kişi alaca ata binmiş, insanların en güzeli güzel yüzlü biri idi. Ben onu şimdi buradakilerin arasında göremiyorum!" dedi.

(Ebu Nuaym'm kaydına göre bu esir edilen adam, Abbas idi).

Peygamber efendimiz ise: "Seni esir eden, kerim bir melek idi" buyurdu."

Ahmed, îbni Sad, îbni Cerir ve Ebu Nuaym'ın îbni Abbas'tan rivayetleri ise şöyledir: "Abbas'i esir olarak tutup getiren Ka'b bin Amr, kısa boylu

---

353[10] Enfal suresi, 12

biri idi. Abbas ise iri yapılı biri idi. Peygamber (s.a.v.) dedi ki: "Ey Ka'b sen Abbas'ı nasıl esir edebildin?" Künyesi Ebul-Yüsr olan Amr, şu karşılığı verdi: "Ey Allah'ın rasülü, onu esir etmeme bir adam yardım etti, fakat ben o adamı hiç görmüş değilim. Onun şekli şöyle idi." Peygamberimiz de bunun üzerine: "Sana yardım eden kerim bir melektir" buyurdu."

Bir de bu hususta Ebu Nuaym'ın tek başına rivayet ettiği bir haber var. Bu habere göre, îbni Abbas, babası Abbas'a: "Babacığım, sen güçlü, kuvvetlisin. Ufacık bir adam olan Ebu'l Yüsr, seni nasıl esir etti? Eğer sen isteseydin, onu avcunun içine alıp sıkıverirdin!" demiş.^Abbas oğlu Abdullah'ın bu sorusuna karşılık: "Ey oğlum böyle söyleme, ben onu o sırada ufacık bir adam olarak değil, handeme dağından daha büyük bir varlık olarak görmüştüm!" demiştir."

Beyhakî Ebu Nuaym Musa bin Ukbe tarikiyle îbni Şihab'dan ve Urve tarikinden şöyle rivayet ederler: "Rasulüllah (s.a.v.) efendimiz yerden bir avuç toprak alıp müşriklerin yüzüne doğru saçtı. Bu büyük bir mucize haline geliverdi. Öyle ki gözlerine toprak gitmedik bir müşrik kalmadı ve hepsi soluğu kaçmakta buldu. Her biri kaçıyor ve gözüne giren toprağı ne edeceğini, nasıl çıkaracağını bilemiyordu. Bu sırada İbni Mesud zırhlara bürünmüş bulunan Ebu Cehil'in cesedinin cansız yere düşmüş olduğunu gördü. Üzerinde bir yara da yoktu. 354[11] Onun herhangi bir yerini kıpırdatmaya gücü yetmiyordu. Kılıcını kellesine indirdi ve başını gövdesinden ayırdı. Boynunda ellerinde ve omuzunda kamçı ile dövülmüş gibi izler gördü. Rasulüllah'a geldiği vakit gördüklerini anlattı. Rasulüllah da: "Bunlar meleklerin darbelerinin izleridir" buyurdu."

Ebu Nuaym Cabir bin Abdullah'dan şöyle rivayet eder: "Bedir günü ben, gökten inen kumların sesini duydum. Sanki tas içine düşüyor gibi ses

---

354[11] Sahih haberlerin verdiği bilgi, Ebu Cehil'i, Ensar'dan İki delikanlının öldürmüş olmasıdır ki, bu İki delikanlı Afra'nın oğullarıdır. İbn Mes'ud ise, Ebu Cehil can çekişirken ona uğramış ve başını gövdesinden kılıcıyla vurarak ayırmıştır. Sonra Rasulüllah'a durumu haber vermiştir. Rasulüllah da bu habere çok sevinmiş ve Allah'a hamd 0 senalar etmiştir.

çıkarıyordu. 355[12] İki kuvvet karşı karşıya geldiği zaman, Rasulüllah bunları alarak müşriklerin yüzüne saçtı ve bu hususta: "Ey. Muhammed, attığın zaman sen atmadın, fakat Allah attı" ayeti nazil oldu. 356[13]

îbni îshak sahihtir kaydıyla Hakim ve Beyhakî Abdullah bin Salebe'den şu haberi nakletmiştir: "Bedir günü ilk söz edip fetih isteyen Ebu Cehil olmuştur. O şöyle dua etmiştir: "Ey Allah'ım; akrabası ile alakayı kesen, tanınmayan bir şey getiren hangimiz ise, işte onun belasını ver, onu yarın helak et!"

Ertesi gün Ebu Cehil katledildi ve bu hususta şu ayet indi: "Eğer siz fetih istiyorsanız (ey kafirler), işte size fetih geldi. (Yenelim derken işte yenildiniz.) 357[14]

Beyhakî Musa bin Ukbe tarikiyle îbni Şihab'dan şöyle rivayet eder: "O gece Allah (c.c.) bir yağmur yağdırdı, aynı yağmur müşrikler için bir bela oldu, müslümanlar içinse bir kolaylık. Müşriklerin yürümesini engelledi, müslümanlarm yolunu ise kolayca yürünür hale getirdi. Sonra Rasulüllah efendimiz: "İşte burası, yarın onların başlarının düşeceği yerdir!" buyurdu.

îbni Sa'd îkrime'den rivayet eder: "Onlar o gece kaygan bir kumsala indiler, mola verip biraz uyukladılar. Sonra bir güzel yağmur yağdı ve yürüyecekleri yer sertleşip kaya gibi oldu. Onlar da rahatça yürüyüp menzillerine vardılar, işte bu hususta Cenab-ı Hak, şu ayeti inzal buyurdu:

"O zaman sizi, Allah'tan bir güven olmak üzere hafif bir uyku buruyordu." 358[15]

Vâkıdî ve Beyhakî Hakim bin Hizam'dan şöyle nakleder: "Biz o gün iki

---

355[12] Kumlar semadan inmedi. Doğrusu meleklerin çıkardığı sesler olsa gerektir. Rasulüllah yerden bir avuç alıp saçtı ve onun mucize oluşu; semadan inmesinde değil, bir avuç toprağın bin kadar müşrikin hepsinin gözlerini doldurmasıdır. Bunun tasdikçisi de, adı geçen ayettir ve bu ayet, bu hususta nazil olmuştur.

356[13] Enfal suresi, 17

357[14] Enfal suresi, 19

358[15] Enfal suresi, 11

kuvvet karşılaşıp savaştık. Ben gökten yere düşmekte olan bir ses duydum, sanki tas içinde kumlar düşüyordu. Peygamber (s.a.v.) de bir avuç kum alıp saçtı ve müşrikler hezimete uğradı."

(Beyhakî'nin diğer bir rivayetinde, Hakim bin Hizam şöyle der: "Rasulüllah bu kumları alıp üzerimize saçtı ve içimizden hiç bir kimse yerinde tutunamadı, hepimiz hezimete uğradık.")

Yine bu iki kaynağın Nevfel bin Muaviye'den tesbit ettikleri rivayet de şöyle: "Biz Bedir günü hezimete uğradığımız zaman, gökten yere ve bir tas üzerine kumlar düşüyormuşçasma şapırtılar duyduk. Sanki arkamıza gökten kumlar yağıyordu. Müthiş korkuya kapılıp kaçmaya koyulduk."

îbni îshak ve Beyhakî'nin naklettikleri habere göre, Hubeyb bin Abdurrahman şöyle demiştir: "Dedem Hubeyb Bedirde şiddetli bir darbe almış ve omuzu çökmüş. Rasulüllah efendimiz dedemin üzerine püskürmüş, sonra mübarek eliyle omuzunu sıvayıp yerine iade etmiş. Böylece dedem, hiç darbe almamış gibi iyi olmuştur."

Hâkim Beyhakî ve Ebu Nuaym, Muaz bin Rifaa'dan naklederler. Onun dedesi Mâlik demiştir ki: "Bedirde gözlerimden birisine bir ok isabet etti. Gözüm çıktı. Rasulüllah mübarek tükrüğü ile ilaçlayıp gözümü yerine iade etti ve ayrıca benim için dua buyurdular. Ben, daha sonra gözümde hiç bir rahatsızlık duymadım." 359[16]

Vâkıdî şöyle bir haber nakletmiştir: Bana Ömer bin Osman el-Hacbî söyledi, ona babası söylemiş, babasına da teyzesi anlatmış ve demiş ki: "Bana Ukkâşe bin Mihsan söjdedi: Bedirde savaşırken elimdeki kılıcım kırıldı. Rasulüllah bana bir değnek verdi, ben bunu elime aldığımda uzunca ve bembeyaz bir kılıç oluverdi ve ben bununla Allah müşrikleri hezimete uğratmcaya kadar savaştım!" Bu kılıç, Ukkâşe vefat edinceye kadar onun yanında kalmıştır." (Bu haberi, Beyhakî ve Ibni Asakir de rivayet etmiştir). 360[17]

359[16] İmam İbnü'l-Kayyim de bunu Zadü'l-Mead'ında böyle rivayet etmiştir.

360[17] Sözü edilen Ukkaşe, Esed-i Huzeyme'den olup Ashab-ı Bedir'dendir. Künyesi Ebu Mihsan'dır. Erkeklerin en güzellerinden idi. Rasuluüah kendisini (hesaba

Yine Vâkıdî şu haberi nakletmiştir: Bana Üsame bin Zeyd el-Leysi söyledi, ona Davud bin el-Husayn söylemiş, ona da Abdül-Eşhel oğullarından bazı kimseler anlatmış ve demişler ki: "Bedir'de Seleme bin Eslem'in kılıcı kırıldı. Silahsız olarak kenarda dinelip kaldı. Rasulüllah kendisine bir dal verdi ve: "Ey Seleme, bununla durma savaş!" buyurdu. Seleme bu dalı eline aldı, bu dal iyi bir kılıç oldu ve onunla savaştı. Sonra bu kılıcı yınandan hiç eksik etmedi. Ta Ebu Ubeyd köprüsü savaşma kadar. Kendisi burada ki savaşta şehid düşmüştür."

(Bu haberi Beyhakî de vermiştir).

Buhari ve Müslim Kâtade tarikiyle Enes'ten rivayet eder: "Bedir'de Öldürülen müşriklerin cesetleri kuyuya atıldıktan sonra Rasulüllah (s.a.v.) geldi ve onlara isim isim çağırdı:

- "Ey filanın oğlu filan, Allah'a ve rasülüne itaat etmiş olsaydınız, sevinmiyecek miydiniz? Ben, Allah'ın bana vadettiğini aynen buldum!" dedi. Ömer:

- "Ey Allah'ın rasülü, cansız bedenler nasil konuşur?" dedi. Rasulüllah da şu karşılığı verdi:

- "Varlığım elinde olan Allah'a yemin ederim ki, benim söylediklerimi sizler onlardan daha iyi duyuyor değilsiniz. Şu kadar var ki, onlar cevap veremezler."

(Katâde der ki: "O sırada Allah onları diriltti ve Rasulüllah'in kendilerine söylediklerini onlara duyurdu. Bunu da onlara bir azarlama, azap, hasret ve pişmanlık olsun diye yapmıştır.") 361[18]

Vâkıdl ve Beyhakî Zükri'den rivayet eder; o şöyle demiştir: "Bedir günü Rasulüllah (s.a.v.) buyurmuştur ki: "Allah'ım Nevfel bin Huveylid'in

---

çekilmeksizin doğruca cennete gidecek olanlar meyanmda) cennetlik olmakla müjdelemiştir. Ebu Bekr'in hilafeti sırasında Bizahada şehid olmuştur

361[18] Bu bir hakikattir. Hz. Aişe'nin bunu inkar etmiş olmasına ise, itibar edilemezÇünkü bu Hz. Aişe'nin şahidi olmadığı bir olaydır. Nitekim ona: "Rasulüllah'm ayakta küçük abdestini bozduğu (bevlini yaptığı)" söylendiği zaman da bunu inkar etmişti. Bu da, onun görmediği bir olaydı. Fakat Huzeyfe bunu görmüş ve haber vermiştir. Rasulullah'ın söylediklerini cansız cesedlere duyurması ise, O'nun özellikleri ve mucizeleri cümlesindendir

hakkından geliver. Bizi onun şerrinden kurtar! 362[19]. Sonra ashabına dönmüş: "Nevfel bin Huveylid'in akıbeti hakkında bilgisi olan yok mudur?" diye sormuş. Ali şu cevabı vermiş: "Ey Allah'ın rasülü, onu ben katlettim!" Bunun üzerine Rasulüllah: "Allahü Ekber" diyerek tekbir getirmiş ve: "Benim duamı kabul buyuran Allah'a hamdolsun!" diyerek hamdü senada bulunmuştur." 363[20]

Bukari ve Müslim îbni Mesud'dan şöyle rivayet eder: "Rasulüllah (s.a.v.), Kabe yakınında namazını kılıyordu. Kureyş'ten pek çokları da orada idi. Dediler ki: "Şimdi hanginiz gidip te filancaların kestiği devenin işkembe ve sairesini getirip namazını kılmakta olan Muhammed'in üzerine koyacak? Tam secdesine vardığı zaman onu iki omuzu üzerine korsunuz!" Onların bu sözü üzerine kavmin en şakisi (yani Ukbe bin Ebû Muayt) kalkıp gitti, o pisliği getirerek Rasulüllah'm iki omuzu üzerine koydu. Peygamber efendimiz, vardığı secdesinde öylece kaldı. Müşrikler müthiş gülüştüler. Hatta birbirlerinin üzerine devrildiler. Gülmekten nerede ise bayılacaklardı. Birisi koşup Fatıma'ya haber verdi. O bu sırada gencecik bir kızcağız idi, koşarak geldi ve babasının üzerindeki pisliği alıp attı. Kureyşe dönerek ağır sözler söyledi. Peygamber efendimizde namazını bitirdi ve: "Allah'ım Kureyşin hakkından sen gel1' diyerek onlara için beddua etti ve bunu üç defa tekrar eyledi. Sonra isimlerini saymaya başladı: "Allah'ım Anar bin Hişam'm (yani Ebu Cehil'in) hakkından sen gel! Ukbe bin Rabia'mn, Şeybe bin Rabia'mn, Velid bin Utbe'nin, Ümeyye bin Halefin, Utbe bin Ebu Muayt'm, Amâre bin Velîd'in de hakkından gel!" diyerek bedduasını uzattı."

îbni Mesud der ki: "İşte bu adamlar, Bedir1 de can vermişlerdir." Ahmed

---

362[19] Nevfel b. Huveylıd, müminlerin annesi Hatice'nin (r.a.) kardeşidir.

363[20] Buhari ve Müslim'in Enes ve İbn Mes'ud'dan rivayeti şöyledir: Rasulüllah efendimiz müşriklerin hezimete uğramasından sonra: "Ebu Cehil ne oldu? Bu hususta kim bilgi getirecek?" buyurdu. İbn Mes'ud gitti ve onun Afra'nm iki oğlu tarafından vurulduğunu gördü. Kılıcıyla vurarak başını gövdesinden ayırdı. Rasulullah'a gelip durumu haber verdi. Rasulullah da: "Kendisinden başka ilah olmayan Rabbim hakkı için söyle, demek o öldü mü?" dedi ve bu sözünü üç defa tekrarladı. Sonra "Allahü ekber" diyerek tekbir getirdi ve: "Vadini yerine getiren, kuluna yardım eden, toplulukları tek başına dağıtan Allah'a sonsuz hamd ü senalar olsun" diyerek Allah'a hamdetti

ve Beyhakî îbni Abbas'tan rivayet ederler: "Bedir'de Kureyş hezimete uğrayıpta savaş bittiğinde Raüslullah'a denildi ki: "Şimdi Kureyşin ticaret kervanını vurmalısın, onları koruyacak bir kuvvet de kalmamıştır." Amcası Abbas bağlar içinde esir ve habs olunduğu yerden şöyle bağırdı: "Hayır bu doğru olmaz." Peygamberimiz sordu: "Niçin ya Abbas?" O şöyle cevap verdi: "Çünkü Allah sana iki taifeden birini vadetti. Sana vadettiğini de yerine getirmiş bulunuyor!"

Beyhakl Musa bin Ukbe tarikiyle îbni Şihab'dan rivayet eder: O ve Urve demişler ki: "Bedir günü Allah münafıkları ve müşrikleri perişan etti. Medine'de ne kadar münafık ve yahudi varsa, hepsi Bedir zaferi sebebiyle boyun eğdi. Bedir günü, fürkan günü idi, yani Allah bugünde şirk ile imanın farkını gayet açık olarak ortaya koydu. Yahudiler: "Biz Muhammed'in Tevrat'ta sıfatlarını okuduğumuz hak peygamber olduğunda, kesin kanaate varmış bulunuyoruz. Artık her ne zaman sancak açsa, zafer mutlaka onun olacaktır" demeye başladılar."364[21]

Beyhakl Atiyye el-Ufi'den şu haberi nakletmiştir: "Ben Ebu Said el-Hudri'ye: "Elif lâm mîm. Rumlar yenildi. Yakın bir yerde" ayetinden sual ettim. O da dedi ki: "İranlılar Bizanslılarla çarpışmış, Iranlılır Bizanslılara galip gelmişti. Sonra Bizanslılar iranlılara galip geldiler. Bundan sonra biz, Bedir de Arap müşrikleri ile karşılaştık ve onlara karşı büyük bir üstünlük kazandık. Hem bizim müşriklere karşı zaferimiz, hem de kitab ehli olan Bizanslıların, ateşperest olan iranlılara karşı kazandıkları zafer sebebiyle, sevinip mesrur olduk. îşte Yüce Allah'ın kitabındaki: "O gün müminler sevinirler. Allah'ın yardımı ile.

364[21] İfadede biraz karışıklık olsa gerek... îslamda münafıklık hareketi, ancak Bedİr'den sonra başlamıştır. Şöyle ki: Münafıkların başı Abdullah b. Übeyy b. Selû! ve benzerleri, Bedİr'den önce açıkça şirk üzerinde idiler. Bedir zaferi ile islamın kuvveti ortaya çıkınca, "bu muhakkak başarıya erecek" diyerek, zahiren müslüman oldular. Küfür ve düşmanlıklarını ise gizlediler. İşte böylece nifak hareketi de başlamış oldu. Yahudilerin hasedi de Bedİr'den sonra açığa çıktı. Bir grup yahudi Peygamberimize dediler ki: "Sen savaşmak nedir bilmeyen bir topluluğu yendim diyerek sakın aldanmayasın! Eğer bizimle savaşacak olursan, işte o zaman savaşmasını bilen kimmiş anlarsın!"

İşte yüce Allah da bu hususta kerim kitabındaki şu ayeti inzal buyurdu: "inkar edenlere söyle: "Yenileceksiz ve cehenneme sürüleceksiniz." (Al-i liman suresi, 12.)

Allah dilediğine yardım eder. O galiptir merhamet edendir" 365[22] ayeti, bizlere bunu haber vermektedir."

tbni Sa'd İkrime'den şu haberi nakletmiştir: "Bedr günü Peygamber (s.a.v.) çadırında idi. Bir ara şöyle buyurdu: "Ey müslümanlar genişliği göklerle yerler kadar olan cennete koşunuz! Bu cennet Allah'ın muttaki kulları için hazırlanmıştır." Umeyr bin Himam da: "Güzel, güzel" dedi. Peygamberimiz ona niçin böyle söylediğini sordu. O da: "Cennet ehli olmayı ümid ettiğim için" dedi.

Peygamberimiz de: "Sen cennet ehli olanlardansın" buyurdu. Umeyr bu sırada bir kaç hurma çıkarıp yemeye başladı, sonra: "Bu hurmaları yeyinceye kadar geçecek olan zaman,jgerçekten uzun bir zamandır" dedi ve hurmaları atarak savaşa girişti. Öylesine savaştı ki, sonunda şehid düştü."

Ebu Nuaym sahih bir senedle İbni Abbas'tan nakleder; Ukbe bin Ebu Muayt, Peygamber'i (s.a.v.) yemeğe çağırdı, Peygamberimiz ise ona: "Sen şehadet getirip müslüman olmadıkça, ben senin yemeğini yemem!" buyurdu, Ukbe de bu hususta şehadet getirdi. Bir dostu ile karşılaştığı zaman dostu kendisine darıldı. O da dostuna dedi ki: "Kureyşin beni hoş görmesi için ne yapmam gerekir?" Dostu şu aklı verdi: "Muhammed'in gidip yüzüne alenen tükürürsün, bu da Kureyşe malum olur. Bu şekilde seni mazur görürler." Ukbe de ona uyarak böyle yaptı. Peygamberimiz de hem yüzünü sildi, hem de ona şu şekilde tehdit savurdu: "Ey Ukbe! Eğer seni Mekke dışında bulacak olursam, muhakkak bu suçuna karşılık seni öldürürüm!"

işte onlar müslümanlarla savaşmak üzere Bedir'e çıktığı zaman, Ukbe korktuğu için çıkmak istemedi. Kureyş kendisine: "Peşinden kimsenin yetişemeyeceği kırmızı tüylü deveye binersin! Şayet bir hezimet yüz gösterecek olursa, onunla kuş gibi uçarsın!" dedi. O da buna kanarak Bedir'e geldi. Müşrikler hezimete uğrayınca, devesini araziye sürerek kaçıp kurtulmak istedi. Fakat devesi çamura saplandı. Yakalanıp idam edildi."

İbni îshak ve Beyhakî Zühri'den naklederler. O demiştir ki: " Bedirde

---

365[22] Rûm suresi, 4-5

esir edilenler arasında Abbas da vardı.Esir düştüğü zaman Abbas, Rasulüllah'a dedi ki: "Benim fidye verecek malım yoktur!" Peygamberimiz de kendisine: "Peki Ümmü Fadl ile birlikte gömdüğünüz altınlar nerede? Üstelik gömerken ona: "Eğer bu seferimde bana bir şey olursa, bu mal sana, oğullarım Fadl, Abdullah ve Kusem'e yeter" demedin mi?" dedi. O da: "Vallahi bunu Ümmü Fadl ile benden başkası bilmiyordu. Ben biliyorum ki sen şüphesiz Allah'ın Rasülüsün!" demiştir."

(Bunu Hakim îbni îshak tarikiyle Aişe'den rivayet etmiş ve sahih olduğunu söylemiştir. Ayrıca Ebu Nuaym'da rivayet etmiştir.)

îbni Sa'd ve Beyhakî Abdullah bin Hâris'ten şöyle naklederler: "Nevfel bin Haris Bedir'de esir düştüğü zaman, Rasulüllah ona: "Fidye vererek kendini kurtar ey Nevfel" dedi. O da: "Benim fidye verecek bir şeyim yok ki" dedi. Peygamberimiz bu sefer kendisine: "Ey Nevfel Cidde'deki malın ile fidye vererek canını kurtar!" buyurdu. O da bunun üzerine: "Ben şehadet ederim ki sen, Allah'ın Rasülüsün!" dedi ve fidyesini vererek kendisini kurtardı."

İbni Îshak, İbni Sad, İbni Cerir, Hâkim, Beyhakî ve Ebu Nuaym şu haberi nakletmişlerdir: "îbni Abbas dedi: Bana Ebu Rafi şöyle anlattı.

Biz Abbas ailesi fertleri olarak Islamı kabul ettik fakat bunu insanlardan gizlemiştik. Ben Abbas'm bir hizmetçisi idim. Kureyş Bedir günü Rasulüllah'm üzerine yürüdüğü zaman, merakla gelecek haberleri bekleştik. Derken el-Hudaa kabilesine mensup Cüseyman bir haber getirdi. Biz bu habere son derece sevindik. Çünkü bu habere göre Rasulüllah müşriklere karşı büyük bir zafer kazanmıştı. Ben zemzem kuyusu yanında oturuyordum. Yanımda Ümmü Fadl da vardı. Derken habis Ebu Leheb, çok kötü bir şekilde ve ayaklarını yerde sürüyerek oradan geçiyordu. Aldığı haberden müthiş sarsıldığı her halinden belli idi. Hücrenin ipi üzerine oturdu. Bu sırada kendisine: "tşte Ebu Süfyan (doğrusu Süfyan bin Haris olacak) geldi" dediler ve insanlar onun başına toplandı. Ebu Leheb de onun yanma giderek genişçe haber almak istedi. O da dedi ki: "Vallahi bu savaşa benim aklım ermedi. Sanki müslümanlara omuzumuzu uzattık, onlar da istedikleri şekilde vurdular, kırdılar. Ben bizden hiç kimseyi iyi savaşmadı diyerek ayıplayacak değilim. Çünkü iyi savaşamazlardı, zaten biz bu savaşta öyle

adamlarla karşılaştık ki; alaca atlara binmiş bu beyaz adamlar, önlerinde hiç bir engel tanımıyorlardı."

O böyle söylerken ben ileri atılıp: "Vallahi o senin gördüklerin meleklerdir" dedim, Ebu Leheb kalktı ayaklarım sürüyerek gitti. Allah kendisine bir kara kızıl hastalığı verdi. Yedi gün sonra ölüp gitti, iki oğlu kendisini vefat ettiği odada kokuncaya kadar terketti. Kureyş bu hastalıktan vebadan korkar gibi korkardı. Onlarda \m sebebden dolayı babalarının ölüsünü yaklaşmak istememişlerdi. Kureyş'ten biri kendilerine hitaben: "Yazıklar olsun size, babanızın cesedini kokuncaya kadar evinde bırakmış olmaktan utanmıyormusunuz?" diye çıkıştı. Onlar da: "Biz onun hastalığının bize geçmesinden korkuyoruz" dediler. O da bunlara dedi ki: "Haydin beraber gidelim ben bu hususta size yardımcı olayım." Üçü birlikte gittiler. Sadece uzaktan onun üzerine su atarak yıkamaya çalıştılar, sonra cesedini yüklenip Mekke'nin yukarı taraflarında bir duvar dibine koydular. Sonra taşlar atarak üzerini kapattılar ve böylece onu gömmüş oldular."

Buhari ve Müslim Urve'den nakleder. O şöyle demiştir: "Ebu Leheb Süveybe'yi azat etmişti (Çünkü o, Rasulüllah'm pazartesi günü doğumunu müjdelemişti.) Ölümünden sonra yakınlarından bazıları, kendisini rüyada kötü bir vaziyette gördü ve: "Akıbetin nasıldır?" diye sordu. O da şu karşılığı verdi: "Sizden ayrıldıktan sonra rahat diye bir şey görmedim. Sadece şu iki parmak arasından (bunu derken baş parmak ile şehadet parmağı arasına işaret etmiş), Süveybe'yi azat ettiğim için bana su veriliyor, onu içiyorum."

Beyhakâ Vâkıdî'den şöyle nakletmiştir: "Dediler ki: Kinane'li Kubâs bin Eşyem, Bediri şöyle anlatırdı: "Bedir'de ben müşriklerle beraberdim. Muhammed'in (s.a.v.) ashabının azlığına bakar, birde bizimkilerin asker ve atlarının çokluğuna bakardım. Derken kaçanlarla beraber ben de kaçmaya başladım ve dedim ki: "Herhalde bu durumda, yalnız kadınlar kaçmayı düşünmüş olabilirdi." Fakat Hendek savaşından sonra müslümanlık için benim içime bir sevgi düştü. Medine'ye gidip Hz. Peygamber'in huzurunda müslüman oldum. Vardığımda önce ona selam vermiştim. O da bana derhal dedi ki: "Ey Kubâs Bedir'de: Şu durumda ancak kadınlar kaçmayı düşünmüş olabilir" diyen sendin değil mi?" Ben bunun üzerine derhal şehadet getirip: "Hiç şüphesiz sen

Allah'ın Rasülüsün" dedim ve "Ey Allah'ın Rasülü, ben o sözü hiç bir kimseye söylemiş değildim. Hatta öyle bir sözde dudaklarımı dahi kıpırdatmış değilim. Ben onu Sadece içimden kendi kendime söylemiştim. Bunu sana bildiren hiç şüphesiz Allah'tır. Eğer sen gerçekten peygamber olmasaydın, bu sana bildirilmiş olmazdı" diyerek durumu ve duygularımı dile getirdim. O da bana Islamı güzelce arz etti, ben de müslüman oldum."

Taberânî Ebân bin Selmân'dan o da babası Selmân'dan şöyle nakleder: "Kubâs bin Eşyem'in müslüman oluşu şöyledir: Araptan bazıları ona gelip dediler ki: "Muhammed insanları bizim dinimizden başka bir dine çağırıyor." O da kalkıp peygambere gitti. Peygamber kendisine: "Otur ya Kubâs" dedi. O da çok kederli bir vaziyette oturdu. Hz. Peygamber: "Ey Kubâs, Bedir günü: "Kureyşin kadınları çıkSada Muhammed'in üzerine yürüse, onları geri çevirirdi!" diye konuşan sen misin?" dedi. Kubâs şu karşılığı verdi: "Seni hak peygamber olarak gönderen Allah'a yemin ederim ki, ben bunu iki dudağımdan dışarı çıkarmış değilim! Sadece içimden kendi kendime söylemiştim" dedi ve: "Şimdi ben Allah'tan başka ilah olmadığına, Onun varlığına, birliğine, hiç bir ortağı olmadığına; senin de Allah'ın elçisi olduğuna bütün varlığımla şehadet ederim! Senin getirdiğin dinin hak din olduğuna da şahadet ederim" diyerek şahadet getirip müslüman oldu."

Beyhakî Taberânî ve Ebu Nuaym Musa bin Ukbe'den ve Urve bin Zübeyr'den şöyle bir haber nakletmişlerdir: "Bedir günü, müşriklerin öncüsü Mekke'ye varıp acı haberi ulaştırınca, Safvan bin Ümeyye yanına gelen Ümeyr bin Vehb'e karşı şöyle demiştir: "Bedir de bu kadar kurban verdikten sonra yaşamak ne kadar çirkin bir şey." Ümeyr: "Evet" dedi ve şunları ekledi: "Vallahi, bundan böyle yaşamakta hiç bir hayır yoktur. Eğer benim karşılığı bulunmayan bunca borcum bulunmasa, bir de çoluk çocuk derdi bulunmasa, gider tek başıma Muhammed'i haklardım! Yok eğer makSadımı gerçekleştireni eden ele geçecek olursam, kendime göre mevcut olan mazeretimi ileri sürer, "Esir düşen oğlum için gelmiştim" der ellerinden kurtulurdum" dedi. Safvan onun bu sözlerine çok sevindi ve: "Ey Ümeyr, hiç merak etme. Ben senin bütün borçlarını ödemeye, çoluk' çocuğuna da kendi çoluk çocuğum gibi bakmaya hazırım! Yeter ki sen sözünün eri ol!" dedi. Safvan'ın samimiyetine inanan Ümeyr bunu kabul etti. Safvan kendisini hazırlayıp

yola çıkardı. Ayrılırlarken Ümeyr Safvan'a şu tenbihte bulundu: "Bir müddet bunu hiç bir kimseye söyleme."

Bu şekilde yola çıkan Ümeyr Medine'ye vardı, Mescidin kapısı önüne indi. Binitini bağlayıp kılıcım eline aldı, doğruca Rasulüllah'm yanına gitti. Rasulüllah'm yanına Ömer bin Hattab (r.a.) ile birlikte geldi. Rasulüllah efendimiz Ömer'e: "Sen geri dur" buyurdu ve "Ey Umeyr, gelişinin sebebi nedir?" buyurdu. Umeyr: "Sizin yanınızdaki esirimle ilgili olarak geldim" dedi. Peygamberimiz: "Peki, Kabe'nin Hıcır tarafında Safvan ile vardığın anlaşma ne idi? Borcuna ve ev halkına kefil olması üzerine, beni öldüreceğine dair ona söz vermedin mi? Fakat Allah asla buna imkan vermeyecektir!" buyurdu. Ümeyr de:

"Bunu sana şüphesiz Allah haber verdi. Ben Allah'a ve onun Rasülüne iman ettim" dedi ve müslüman oldu.

Beyhakî Cübeyr bin Mut'im'den şöyle nakleder: "Bedir günü Peygamber (s.a.v.) buyurmuştur ki: "Şimdi eğer Mut'im sağ olsa da bana, şu esirlerin serbest bırakılmasını istese idi; onun hatırı için bunları serbest bırakırdım!"

Süfyan-ı Sevri der ki: "Mut'im'in Rasulüllah üzerinde bir iyiliği vardı, Rasulüllah da onun bu iyiliğini karşılamayı çok isterdi. îşte bu sebeble böyle buyurmuştu." 366[23] Bu bölümde, Bedir gazvesi sebebiyle vukua gelen bir çok mucize ve alameti zikretmiş bulunuyoruz. Okuyucular dikkatle okuyup teemmül ettikleri takdirde, kolaylıkla bunun farkına varabilirler. Bir de bu bölümde Allame Süpki ile Zemahşeri'nin birer tevcihleri var. Faydah olur ümidiyle onları da buraya aktaralım. Onlar bu tevcihleri, ya kendilerine yöneltilen bir soruya, ya da takdir ve farz olunan bir soruya cevap olarak vermişlerdir.

366[23] Mut'im'in Rasulullah'a olan iyiliği şu idi: Peygamber (s.a.v.) Taif'den döndüğü zaman, kendisinin himayesine sığınmak üzere Mut'ım'e haber göndermişti. Mut'im de oğullarını yanına alarak Peygamberimizi himayesine almak üzere geldi. Kendisi ve oğulları aynı zamanda bu uğurda silahlanmışlardı. Rasulullah'ı çember içine alarak, Mescid-İ Haram'a getirdiler. Sonra O'nu himayesine aldığını ilan ettikten sonra, yine himayelerinde evine kadar götürdüler. İşte Rasulüllah'm en azından misliyle ve hattâ daha güzeli ile karşılık vermek istedikleri şey, bu idi ve bu sebeble öyle buyurmuştu

Şöyle ki:

Allame Süpki'ye soruldu ve denildi ki: "Meleklerin Peygamber (s.a.v.) ile beraber savaş m alarmdaki nikmet nedir? Halbuki Cibril, kanadındaki tüylerden birinin ucuyla kafirleri def etmeye kadir bulunmaktadır. Acaba bu husustaki cevabınız nedir?

Süpki, buna şöyle cevap vermiştir:

"Bunun bazı veya bir çok hikmetleri olabilir. Bize göre bunun hikmeti; yapılan işin ve kazanılan zaferin Peygamber'e ve ashabına verilmesini irade etmek ve melekleri harplerde adet olduğu veçhile imdad kuvvetleri şeklinde göstermek içindir ve bunda gayet açık olarak sebeblere ve Allah'ın kulları hakkında icra buyurduğu ilahi kanuna da, tam bir riayet vardır. Her ne kadar hepsinin faili, Allah sübhânehü hazretleri ise de..."367[24]

367[24] Sübkî'nİn burada: "...Her ne kadar hepsinin faili Allah ise de..." demesi; biz Hanefiler ve Maturîdî'lerce makbul bir tabir değildir. Zira biz, "hepsinin faili Allah'tır" yerine, "hepsinin halikı Allah'tır" deriz. Nitekim kitabımız Kur'an-ı Kerim de gayet açık olarak: "Rabbiniz Allah işte budur, O'ndan başka ilah yoktur. O, herşeyin yaratıcısıdır. O halde O'na kulluk ediniz" der. (En'am suresi, 102).

Zaman ilerledikçe dillerde dolaşan ve pek meşhur olan: "Allah'tan başka fail yoktur" sözüne gelince... Bir defa bu, kesinlikle islamın kitabı ve peygamberi tarafından söylenmiş bir söz değildir. Bilakis sonraları felsefe yoluyla tasavvufa, tasavvuf yoluyla da bazı mezheplere sızmış, gayr-i islamî ve gayr-i ilmî bir tabirdir. Ne kadar teessüf edilse yeridir ki, halen İslamî tevhidin ilahî ve Kur'anî özelliği karşısında ki hassasiyetini kaybetmiş bulunan pek çok kimse, "Allah'tan başka fail yoktur" sözünü, islamî bir tevhid cümlesi zannetmektedir. Halbuki başta imam Azam Ebu Hanife hazretlerinin el-Fıkhü'l-Ekber'i olmak üzere pekçok ehli sünnet kaynağı eserde; bunun yanlışlığı ve tehlikesi belirtilip açıklanmış bulunmaktadır. Mesela Behçetü'l-Feteva adlı fıkıh kitabımızda aynen şöyle denilmektedir:

"Kulun sorumluluğunu inkar edip: "Kul için fiil ve file güç yetirmek yoktur Kuldan Sadır olan bütün fiillerin hakikatte faili Allah'tır" diyen bir kimseye şer'an ne lazım gelir?

El-Cevab: İmanını ve nikahını yenilemesi lazım gelir. Eğer bu küfründen dönmezse, şer'an idam edilmesi gerekir. (Behçetü'l-Feteva, s. 4. Amire, 2. baskı)

İmam Azam Ebu Hanife'nin (r.a.) sözü ise şudur: "İster iman, ister küfür olsun, hepsi kulların fiilidir. Kulların bütün fiilleri hakikatte kulların fiili ve kesbidir. (Yoksa

Allame Zemahşeri de diyor ki: "Eğer dersen ve sorarsan ki: "Şanı yüce Allah Yasin suresinin 28. ayetinde: "Ondan (yani Habib-i Neccar'dan) sonra biz, kavminin üzerine gökten bir ordu indirmedik, indirici de değildik" buyurmaktadır.

Halbuki Bedir ve Hendek savaşında gökten ordular indirmiştir. Bunlar hem tarihen hem de Kuran'daki ayetlerlede sabittir. Nitekim Hendek savaşıyla ilgili olarak Ahzab suresinin 9. ayetinde:

"Hani bir zaman size ordular gelmişti de biz onların üstüne bir rüzgar ve sizin görmediğiniz ordular göndermiştik" buyurulmaktadır.

Yine ilgili bazı ayetlerde: "Ben size birbiri ardınca bin melek ile yardım edeceğim" 368[25]

"O zaman sen mü'minlere: "Rabbinizin size indirilmiş üç bin melek ile yardım etmesi size yetmez mi?" diyordun." 369[26]

Allah'ın fiili değildir. Şu kadar var ki, kulların kendileri gibi fiilleri de Allah'ın mef'ûlü ve mahlukudur.) (El-Fıkhü'l-Ekber, s. 6 ve 13'de. Ebu'l-Münteha Şerhi kenarında, Es'ad Ef. Mat. 1307.)

İmam Maturîdîde şöyle buyurur: "Biz, "kulun fiili vardır ve kul fiilinin failidir" dediğimiz zaman, bu hakikatte böyledir, demek isteriz. Yoksa mecazî manâyı kasdetmeyİz. Cebriye mezhebi ise: "Kulun fiili yoktur" der.

Bazı mutasavvıfların ise: "Kulun fiili, Allah'ın fiilinin aynıdır" dediği malûmdur. (Bakınız: Risale Fi'l-Akaid Li'l-Imam Ebu Mansur Maturîdî, s. 13, 17, ist. 1953).

Aradan nice asırlar geçip 11. asra vasıl olunduktan sonra, o asrın sünnet ve cemaat imamı olan imam Rabbanî (r.a.) de (ölümü hicrî 1034) diyor ki: "...Velayet mertebelerinin nihayeti, kulluk makamıdır. Velilere ait dereceler de, kulluk makamının üstünde bir makam yoktur. Seyr-u sülük esnasında bazı kimselere "Allah'tan başka fail bulmamak" şeklinde zahir olan tevhid-i fi'lî'ye gelince... Bu büyükler inanır ve derler ki: "Bütün fiillerin halikı (yaratıcısı) birdir." Yoksa onlar: "Faili ve mübaşeret edeni birdir" demezler. Burada çok dikkatli olmak lazımdır, aksi halde bu söz, nerede İse bunu söyleyeni küfür ve zındıklığa yuvarlayacak durumdadır." {Bakınız: Mektubat, 1/40, mektup no: 30. Arabî nüsha ve Müstakimzade tercümesi, 1/244). Mütercim

368[25] Enîal suresi, 9

369[26] Al-i Imran suresi, 124

"Eğer sabreder Allah'tan korkarsanız, onlar şu dakikada üzerinize gelseler, Rabbiniz de size, nişanlı beş bin melek ile yardım eder" buyurulmaktadır. 370[27] Acaba sizin bu husutaki cevabınız ne olacaktır?"

Buna cevap olarak ben derim ki: "Evet böyle bir yardım için bir tek melek göndermek de yeterli idi. Nitekim Lut kavminin şehirleri, Cibril'in kanadındaki tüylerden birinin ucu ile helak olmuştur. Semud kavminin ülkesi, Salih Peygamberin kavmi de bir sayha ile yerle bir edilmiştir. Fakat Allah'ın büyük lütfü ve fadlıdır ki, Muhammed (s.a.v.)'i, büyük ve Ülül-Azm olan peygamberlerin hepsinden üstün kılmıştır. Hiç, peygamber olmayan Habibü'n-Neccar'm lafı veya kıyası mı olur? Evet Yüce Allah, Rasülü Muhammed Mustafa'yı» pek çok izzet veya keramet sebepleriyle şereflendirip taçlandırmıştır, işte bu cümleden olmak üzere ve O'na semavi bir imdad olarak Allah; meleklerini indirmiştir ve bununla demek istemiştir ki: "Habibim, biz 1 ondan sonra kavminin üzerine gökten bir ordu (melekleri) indirmedik. İndirici de değildik. Zira kendilerine bir imdad olmak üzere gökten melekler indirmek çok büyük işlerin başında gelir ve buna herkes ehil olamaz. Ancak senin gibi birisi için olunca, bu müstesnadır. Sana ilahi bir imdadımız olmak üzere melekleri indirdik. Çünkü sen buna ehil bulunuyordun."371[28]

Gatafân Gazvesinde Görülen Bazı Mucizeler

Vâkıdî der ki: Bana Muhammed bin Ziyad söyledi, ona da Zeyd bin Ebu Attâb söylemiş. Ona Dahhâk bin Osman, ona Abdurrahmân bin Muhammed Ebu Bekir ve daha başkaları anlatmış. Şöyle ki: "Gatafân-dan bazı kimselerin Zîemerr denilen yerde toplandıkları ve Medine'nin yakınlarına baskın düzenlemek üzere bulundukları, Rasulullah efendi-mize haber verildi. Du'sûr bin Haris adındaki savaşçı bir adamın ela

---

370[27] Al-i Imran suresi, 125

371[28] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/346-365.

onlara katıldığı bildirildi. Rasulullah da derhal dört yüz elli kadar asker alarak yola çıktı. Bunlardan bazıları da atlı idi. Düşmanın toplandığı yere varınca Gatafânlılar kaçışıp bir dağın zirvesine sığındılar.

Rasulüllah ve askeri Zîemerr denilen yere geldiklerinde çok yağmur yağdı. Bu sırada haceti için giden Rasulüllah da hayli ıslandı. Bulunduğu yer, ashabına hayli uzaktı. Burada (Zîemerr vadisinin 'ilerisinde) ıslanan elbisesini çıkarıp kuruması için bir ağacın üzerine serdi. Kendisi de ağacın altına uzandı. Gatafânlı ârâbîler de bu durumu gözetmekte idiler. Cesaretine güvendikleri Du'sûr'a hitaben: "Haydi fırsat bu fırsat! Muhammed ashabından uzakta tek başına kaldı. Onlara çağırsa da duyuramaz. Derhal gidip onu öldürmelisin!" dediler ve onu kışkırttılar. Du'sûr'da kılıcını alarak yürüdü, Peygamberimizin yanma gelip başı ucunda dikildi ve: "Söyle bakalım ey Muhammed! Şimdi seni benim elimden kim kurtaracak?" diye haykırdı. Peygamberimiz de kendisine: "Allah" diyerek karşılık verdi. Derhal Cibril gelip Du'sûr'un göğs'üne bir darbe indirdi, kılıcı elinden fırlayıp gitti. Onun kılıcını eline alan Peygamberimiz, onun başucuna dikilerek: "Şimdi sen söyle bakalım, benim elimden seni kim kurtaracak?" buyurdu. Du'sûr: "Hiç kimse kurtaramaz ya Muhammed" dedi ve: "Allah'tan başka ilah olmadığına, Muhammed'in de onun kulu ve rasulü olduğuna" şehadet getirerek, orada müslüman oldu ve bir daha peygamberin karşısına çıkmayacağına, peygamber aleyhinde kuvvet toplamayacağına da kesin söz verdi. Peygamber efendimiz de, kendisini affedip kılıcım kendi eline teslim eyledi. Giderken dönüp arkasına baktı ve Peygamberimize hitaben: "Vallahi sen benden çok hayırlısın" dedi. Peygamberimiz de kendisine şu karşılığı verdi: "Elbette ben, bir peygamber olarak buna senden daha layık bulunuyorum!"

Du'sûr kılıcı elinde ve müslüman olmuş vaziyette Gatafânlılann yanma gitti. Arkadaşları kendisine: "Hani, senin dediğin ne oldu, ne yaptın?" dediler. O da: "Vallahi ben, dediğimi yapmakta kararlı idim. Fakat baktım uzun boylu ve beyaz bir adam, göğsüme bir darbe indirdi. Ben kendimi sırtüstü yerde buldum. Bildim ki, o bir melektir ve Muhammed'e yardıma gelmiştir. Ben de bunun üzerine Muhammed'in Allah'ın elçisi olduğuna şehadet getirerek müslüman oldum. Sizleri de müslümanlığa davet ediyorum" dedi ve bu davetine devam etti. Cenab-ı Hak da bu olay üzerine şu ayetini inzal buyurdu:

"Ey iman edenler! Allah'ın size olan nimetini hatırlayın: Hani bir topluluk size ei uzatmaya yeltenmişti de Allah onların ellerini sizden çekmişti. Allah'tan korkunuz! Bütün mü'minler Allah'a dayansınlar." 372[29] (Bu haberi Beyhakî de nakletmıştir ve demiştir ki: Buna benzer bir olay, Zâtür-Rıkâ gazvesi ile ilgili olarak da hikaye edilmiştir. Eğer bunu Gatafân gazvesiyle ilgili olarak rivayet eden El-Vâkıdî, güzelce hatırında tutarak hatasız olarak rivayet etmişse; bu takdirde olay her iki yerde de vukua gelmiş demektir.) 373[30]

Nadir Oğulları Gazvesestde Vukua Gelen Bazı Mucizeler

Nadir oğulları gazvesinde, onların yerlerinden sürülmesi olayı ve daha başka şeyler gerçekleşmiştir. Yâkûb bin Süfyân'ın Ebu Salih'ten, Akîl'den onun da îbni Şihab'dan rivayeti şöyledir: Nadir oğulları Yahudilerden bir taifedir ve bu olay Bedir savaşından altı ay sonra olmuştur. 374[31] Rasulüllah onları bir müddet muhasara altında tuttu, sonra onlar yurtlarından ayrılmayı ve ayrılırlarken de ancak develerinin götürebildiği kadar eşya götürme şartını kabul ettiler. Andlaşmada silahlarını bırakma şartı da vardı. Bunun için silahlarını götüremediler. Rasulüllah onları Şam tarafına sürmüş onlarda en kıymetli eşyalarını alarak (altı yüz deve yükü mal ile) yurtlarından ayrılmışlardı. Cenabı Hak bu hususta aşağıda meali sunulan ayetlerini

---

372[29] Maıde suresi, 11

373[30] Doğrusu, olayın bir defa cereyan ettiği ve Hendek savaşından sonra vukua gelen Zatü'r-Rika gazvesinde olduğudur. Nitekim sahihlerden Müslim, bunu böyle rivayet etmektedir ve Cabir b. Abdullah tarikiyle haberi nakletmektedir. (Vakıdî ise çok zayıf olduğu için, onun rivayetine güvenemeyiz. Nitekim imam Beyhakî de: "Eğer Vakıdî, rivayet ettiği şeyi İyi hıfzetmiş ise..." diyerek, buna işarette bulunmuştur.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/365-366.

374[31] Tarihî bilgi bakımından bu bir hatadır. Zira Benî Nadir gazvesi, Bi'ri Maune faciasından sonra, hicrî 4. senede vukua gelmiştir. Bedir'den sekiz ay sonra vukua gelen gazve ise Benî Kaynuka gazvesi idi

inzal buyurmuştur:

"Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ı teşbih etmiştir. Ehl-i Kitab'dan inkar edenleri ilk sürgünde yurdundan o çıkardı," 375[32] Ebu Dâvud ve Beyhakl Abdurrahman bin Kab'dan şu haberi nakletmiştir: "Nadir oğullarına ait olan hurmalık, onlarla olan gazveden sonra Rasulüllah'a has idi. Cenabı Hak onu yalnız Rasüllullah'ın olmak üzere verdi ve şöyle buyurdu:

"Allah'ın onlardan peygamberine verdiği ganimetlere gelince, siz onun üzerine ne at, ne de deve sürmediniz." 376[33]

Yani dövüşüp savaşmadan onu peygamberine vermiştir. Peygamberimiz bu ganimetlerin çoğunu Mekke'li muhacirlere verdi ve onlar arasında taksim eyledi. Ensardan ise Sadece iki kişiye verdi, başkalarına vermedi. Bu iki kişi ise oldukça fakir ve muhtaç idiler. Kalanı ise onun, halen Fatıma evlatlarının elinde bulunan Sadakasıdır."

Buhari ve Müslim Ömer îbnül Hattab'dan şöyle rivayet eder: "Nadir oğullarından ganimet olarak ele geçen mallar, Sadece Allah'ın rasülüne ait idi? Bu mallar herhangi bir savaş ya da dövüş yapmaksızın ele geçirildi ve bunda başkalarının hissesi ve hakkı bulunmamakta idi. Bunun tasarrufu da Rasulüllah'a ait bulunuyordu. O bu maldan kendi ailesinin bir senelik nafakasını ayırır, kalanı ile ordusunun binit ve silah masrafını karşılardı. Yani Allah yolunda harcardı."

Beyhakî ve Ebu Nuaym Musa bin Ukbe tarikiyle Zükri'den rivayet eder: Peygamber (s.a.v.) Kilâb kabilesinden öldürülen iki adamın diyetini (kan parasını) ödemek üzere, kendileri ile andlaşma yaptığı Beni Nadir'in yardımını istemek üzere onların yurduna gitmişti. Meseleyi kendilerine açtığı zaman onlar Peygamberimize: "Önce otur biraz istirahat et. Sonra yemeğimizi ye! Daha sonra da işini görür gidersin" dediler. Peygamberimiz de bunun üzerine arkadaşları ile birlikte bir duvarın gölgesine oturdu, onları beklemeye başladı. Onlar ise tenhaya çekilip şeytan ile iş birliği ypmaya başladılar. Peygamberimizi nasıl

---

375[32] Haşr suresi, 1-5

376[33] Haşr suresi, 6

öldürebileceklerini konuşup bir karara varmak istediler. İçlerinden biri dedi ki: "Madem ki bunun bir daha ele geçmeyecek bir fırsat olduğunu söylüyorsunuz. O halde ben onun gölgelenmekte olduğu duvarın üzerine çıkar, oradan onun üzerine bir taş bırakırım, böylece o da ölüp gider!"

Şanı Yüce Allah onların bu kurdukları tuzağı derhal habibine vahyederek bildirdi. Peygamber efendimiz de derhal oradan uzaklaştı ve bu hususta Kur'an'm şu ayeti nazil oldu:

"Ey iman edenler, Allah'ın size olan nimetini hatırlayın: Hani bir topluluk size bir el uzatmağa yeltenmişti de Allah onların ellerini sizden çekmişti." 377[34]

Onların hiyanetini Allah Rasülüne bildirince yurtlarından ayrılmaları için Peygamberimiz onlara emir verdi. Münafıklar bu emri işitince, kendilerinin kardeşleri ve dostları bulunan Nadir oğullarına haber salıp: "Sakın yurtlarınızdan ayrılmayınız! Bizler sizlerle beraberiz, sizi sonuna kadar desteklemeye kararlıyız! Şayet Muhammed sizinle savaşacak olursa, biz de sizinle beraberiz. Ölümüz de, dirimiz de hep sizinle beraber olacaktır. Eğer sizi yurdunuzdan sürecek olursa, biz de sizinle beraber çıkarız" dediler. Nadir oğulları, münafıkların bu sözüne itimat ederek sunardılar, kendilerinin peygambere üstün geleceği vehmine kapılarak: "Vallahi biz yurdumuzdan çıkmayız, eğer bizimle harb etmek istersen, biz de seninle kıyasıya harb ederiz!" diye bağrıştılar. Peygamberimiz de bunun üzerine onları muhasara altına aldı. Evlerini yıkmaya, hurmalıklarını kesip yakmaya başladı. Onlar ve onlara yardım vadinde bulunan münafıklar ise, hiç birşey yapamadılar. Allah onların kalplerine büyük bir korku bıraktı ve onların ellerini müslümanların üzerinden çekti. Nadir oğulları münafıkların yardımından iyice ümid kesince, Peygamberimizin kendilerine olan teklifini kabul ettiler. Bu teklif onların yurtlarını terketmeleri idi. Onlar da: Daha önce de kendilerine teklif edildiği gibi, silahlarını bırakarak, develerinin götürebildiği kadar istedikleri eşya ve malı develerine yükleyerek yurdlarmdan ayrıldılar."

377[34] Maicle suresi, 11

El-Vâkıdî der ki: Bana İbrahim bin Cafer babasından naklen şöyle nakletmiştir: "Medine'nin bir mahallesinde oturmakta olan Nadir oğulları yurtlarından ayrıldıktan sonra, Amr bin Sadâ; buraya gelip etrafı dolaşmaya başladı. Her tarafı harabeye dönmüş bir vaziyette görüp çok üzüldü. Kureyza Oğullarına gelip dedi ki: "Vallahi bugün gördüklerimden dona kaldım! Kardeşlerimiz olan Nadir oğulları, nice şeref ve izzete, akıl ve kuvvete eriştikten sonra, mallarım arkada bırakarak tam bir zillet içinde yurtlarından sürülmüş bulunuyorlar. Tevrat hiç bir kavmi, "Allah a yarar bir halleri olduğu müddetçe" böyle bir sürgüne maruz bırakmamıştır. Şimdiki bu durumdan ibret almamız gerekir. Geliniz sizler bana itaat ediniz de hep beraber Muhammed'e gidip ittiba edelim! Allah'a yemin ederim ki, Onun hak peygamber olduğunu sizler de bilmektesiniz. Hem bizim iki büyük din adamımız olan Ibni Heybân ile İbni Cüvâs; Kudüs'ten geldikten sonra Muhammed'in zuhurunu beklediklerini söylemediler mi? Aynı zamanda bunlar, ölümlerinden evvel bize, Muhammed'e uymamız hakkında vasiyet dahi etmediler mi? Hatta üstelik kendilerinin selamlarını dahi Muhammed'e ulaştırmak üzere bizlere emanet eylemediler mi? Şimdi bu iki büyük zatın kabirleri burada değil midir? Niçin bunları nazarı itibara almıyalım?"

Beni Kurayzadan Zübeyr bin Bata bize şöyle dedi: "Ben onun sıfatım Bata'nm Tevrat'ında okumuştum. Bu sırada Ka'b bin Esed ona şu sözü yöneltti: "Madem Onun sıfatını Musa'ya inen Tevrat'ta okudun, o halde niçin gidip ona tabi olmuyorsun?" Zübeyr bin Bata ise şu karşılığı verdi: "Gidip ona uymama engel olan sensin!" Ka'b'da dedi ki: "Neden? Ben seninle onun arasına asla girmiş değilim!" Zübeyr bu sefer de şöyle konuştu: "Bizim işlerimizi ve anlaşmalarımızı bilen ve yürüten sensin. Eğer ona tabi olursan, senin izince biz de ona tabi oluruz." işte bu sırada Amr bin Şada da işe karışıp Ka'b ile ileri geri hayli kelam ettiler. Fakat Ka'b'ı bir türlü ikna edemediler. Ka'b'm bu husustaki en son söylediği şunlar olmuştur:

"Benim Muhammed hakkında bu söylediklerimden başka bir söyleyeceğim yoktur! Sizler ne derseniz deyiniz, benim Muhammed'e gidip tabi olmayı, bir türlü nefsim hoş karşılamıyor!"

(Bu haberi böylece Beyhakî ve Ebu Nuaym da rivayet etmişlerdir.)

Ebu Nuaym, Ebu Zübeyr tarikiyle Cabir'den şu haberi nakletmiştir:

"Peygamber (s.a.v.) efendimiz Nadir oğullarını muhasara ettiği zaman, bu muhasara hayli uzamıştı. Bir ara Cebrail gelip Hz. Peygamberin başını yıkamakta olduğunu gördü. Dedi ki: "Allah seni affetsin, ya Muhammed, Allah yolunda savaşmaktan ne tez usandın! Vallahi biz, onlar üzerine indik ineli, zırhımızı çıkarmış, silahlarımızı bırakmış değiliz. Haydi kalk silahını kuşan, Allah yolunda savaşa devam et. Bugün onlar, vallahi kaya üzerinde yumurta ezer gibi ezilip küçüleceklerdir.''

Bundan sonra biz de muhasarayı şiddetlendirdik. Sonunda Allah bize, bir fetih ve zafer daha nasip eyledi." 378[35]

Ka'b Bin Eşref'in Öldürülmesinde Görülen Fevkaladelikler

(Aslen bir yahudi olan Ka'b b. Eşref, Bedir'den sonra Mekke'ye gidip onları Hz. Peygamber'e karşı iyice kışkırtmış ve Medine'ye dönmüştü. Peygamberimiz de: "Bu Allah'ın ve Rasulü'nün düşmanını haklamaya kim gidecek?" buyurdu ve gönüllülerden Muhammed b. Mesleme, Abbad b. Beşîr, Ebu Naile, Haris b. Evs ve Ebu Abs'ı bu işe görevlendirmişti.)

îbni îshak, îbni Râhûye, Ahmed ve Beyhakî îbni Abbas'ın şöyle dediğini naklederler: "Rasulüllah efendimiz ashabından bazılarını Ka'b bin Eşrefi öldürmeleri için vazifelendirdiği zaman, onlarla beraber Medine

---

378[35] Daha Önce de geçtiği gibi, Rasulüllah oraya Kilab kabilesinden iki adamın kan paralarına yardım etmeleri İçin gitmişti. Bu iki adam da Benî Amir'dendi. Onları Amr b. Ümeyye öldürmüştü. Amr, bu iki adamı Benî Amir'e ait bir suyun başında şehid edilen Kurra'nın intikamını almak maksadıyla öldürmüştü. Fakat o, bu iki adamın Rasulüllah İle muahedesi bulunduğunu bilmiyordu. Gelip bunu haber verdiği zaman Rasulüllah: "İki kişiyi öldürdün, onlar benimle muahede yapmıştı, şimdi onların kan parasını ödemek bana düşüyor" demiş ve bu parayı tahsil için, Nadir oğullarına gitmiş, bunun için geldiğini de onlara açıkça haber vermişti. Çünkü Nadir oğullarının da Rasulüllah ile andlaşması vardı. Fakat onlar, hıyanet yolunu seçince, sonunda bu zillete maruz kaldılar.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/367-370.

kabristanlığına kadar yürüdü ve onlara: "Haydin, Allah'ın ismi üzerine gidiniz!" dedi ve şu duayı yaptı: "Allah'ım, onlara yardım eyle, onları muvaffak eyle!"

Beyhakî'nin îbni îshak'tan rivayetinde, Abdullah bin Muakkib'e atfen şöyle denilmiştir: "Bunun için vazifeli kılınanlardan Haris bin Evs, o sırada kılıç yarası almıştı. Başında ve ayağında yaralar vardı. Rasulüllah'a getirildiği zaman, Rasulüllah efendimiz mübarek tükrüğü ile yarayı ilaçladı. Bundan sonra Hâris'in yaraları hiç acımadı."379[36]

Uhud Savaşında Vukua Gelen Alamet Ve Mucizeler 380[37]

Buhari ve Müslim Ebu Musadan şu haberi nakletmişlerdir: "Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Ben rüyamda Mekke'den, hurmalık bir yere hicret ettiğimi gördüm. Burasını Yemâme veya Hecer zannettim. Halbuki bizim hicret yurdumuz Medine imiş. Yine ben aynı rüyamda kılıcımı salladığımda ortadan kırıldığını gördüm. Bu ise Uhud'da ashabıma isabet eden şeye işaretmiş. Yine aynı rüyamda kılıcımı salladığımda eskisinden daha iyi olduğunu görmüşdüm. Bu ise Allah'ın bize nasip edeceği bir fetih ve müslümanlarm güzel bir cemaat haline gelmesine işaret imiş Yine ben aynı rüyamda bazı sığırların boğazlanmakta olduğunu görmüş "înşaallah hayırlı olur" demiştim. Meğer bu da Uhud'da verdiğimiz kurbanlara işaretmiş. "înşaallah hayırlı olur" deyişim ise, Bedir de elde ettiğimiz zafere işaretmiş."

Ahmed, Bezzar, Taberânî ve Beyhakî îbni Abbas'tan şöyle naklederler: "Uhud günü müşrikler silahlanıp geldikleri zaman, Rasulüllah efendimizin görüşü, Medine'de kalıp müdafaa savaşı yapmaktı. Fakat bazıları Bedir'e çıkmadıklarından bir açık savaş yapmaya çok hırslı

379[36] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/370.

380[37] İbn Kesir, el-Bidaye ve'n-Nihaye'de Uhud savaşının hicretin üçüncü yılında ve şevval ayı içinde vukua geldiğini ve bunun; Tirmizi, Katade, Musa b. Ukbe ve Malik'in tercihi olduğunu bildirir.

idiler. Bunlar Uhud'a çıkalım, orada müşriklerle meydan savaşı yapalım diye ısrar ettiler. Onlar bununla Bedir ehlinin kazandıkları faziletin aynısını kazanmayı düşünüyorlardı. Rasulüllah efendimiz zırhım giyip silahını kuşanıncaya kadar, bu hususta ısrar ettiler. Rasullullah hazırlandıktan sonra da: "Onu galiba tesir altında bıraktık" diyerek, ısrarlarına pişman oldular. Gelip Rasulüllah'a müracat ettiler ve: "Ey Allah'ın rasulü rey sizin reyinizdir! Siz emrediniz, biz onu yapalım" dediler. Peygamberimiz de kendilerine: "Bir peygamber zırhını giyip silahını kuşandıktan sonra geri dönmez! Allah onunla düşmanı arasında hükmedinceye kadar aldığı karar üzerinde azimle yürür!" karşılığını verdi ve Uhud'a yürüdü."

Rasulüllah efendimiz, zırhını giyip silahını kuşanmazdan önce, onlara şunu da söylemişti: "Ben rüyamda kendimi çok sağlam bir zırh içinde gördüm ve bu zırhı Medine olarak yorumladım. Binaenaleyh Medine'de kalıp savunma savaşı verelim! Aynı zamanda rüyamda bir koç kovalıyordum. Bunu da karşı askeri kovalayacağımız şeklinde yorumladım. Bir ara kılıcımın elimden çıktığını gördüm. Bunu da sizin hakkınızda bir eksilme şeklinde yorumladım. Yine bu rüyada ben, bazı sığırların kesildiğini gördüm ve bunu, bazı kurbanlar vereceğimiz şeklinde düşündüm."

Ahmed, Bezzar, Hakim ve Beyhakî Enes'ten rivayet t terler. O demiştir ki: Rasulüllah efendimiz buyurdu: "Ben rüyamda gördüm ki, bir koçun peşine düşmüş kovalıyordum. Aynı zamanda kılıcımın kabzasının kırıldığını gördüm. Bunu şöyle yordum: Ben karşı tarafın koçunu (büyük bir adamını) öldüreceğim, kılıcımın kabzasının kırılmasını da yakınlarımdan birinin öldürüleceğine yordum." Derken Hz. Hamza şehid düştü. Karşı tarafın bayraktarı Talha da öldürüldü.

(Beyhakî Musa bin Ukbe tarikiyle Ibni Şihab'm: "Bazılarının Rasulüllah'm yorumu: Uhud'da yüzünün yaralanması şeklinde idi"

dediklerini naklettiğim bildirir." 381[38]

381[38] Rasulullah'ın bu rüyasını, yüzünün yaralanacağı şeklinde yorumladığı hakkında sevkedilen rivayet, doğru değildir. Zira Rasulüllah _bunu: "...Yakınlarımdan birinin öldürüleceğine yorumladım" diyerek açıkça bildirmiştir

Beyhakî Musa bin Ukbe tarikiyle îbni Şihâb'dan şöyle nakleder: "Ubeyy bin Halef, Bedir de fidye verip canım kurtardıktan sonra bir at besler ve: "Vallahi ben bu atıma günde bir ölçek yem yediriyorum ve bu at üzerinde Muhammed'le savaşıp onu öldüreceğim!" diyerek söylenir ve and içerdi. Onun bu sözü Rasulüllah'a ulaştığında Rasulüllah da şöyle buyurdu: "Bilakis ben onu öldüreceğim inşaallah!"

Übeyy bin Halef, Uhud'a zırhlara bürünmüş ve bu ata bimiş olarak geldi. "Eğer Muhammed sağ kalırsa ben kurtulamam" diye bağırıyordu. Mü'minlerden bazıları kendisine saldırmak istediler, fakat Rasulüllah efendimiz kendilerini durdurdular ve: "Bana yolu açınız" buyurdu. Büyük bir cesaretle Übeyy'in üzerine yürüdü, zırhı ve miğferi arasında gırtlağını gördü ve elindeki süngüsü ile hamle yaparak onu atından yere düşürdü. Übeyy'in arkadaşları koşarak onun yanına geldiler. O yere yatmış danalar gibi bağırıyordu. Halbuki yarasında bir damla kan bile akmamıştı. Baktılar küçük bir çizik vardı. Dediler ki: "Ya Übeyy, neden bu kadar korkup bağırıyorsun? Hepsi bir çizikten ibarettir! Bunda korkulacak ne var?" Übeyy onlara şu karşılığı verdi: "Siz Muhammed'in: "Übeyy'i ben öldüreceğim" dediğini duymadınız mı? Vallahi onun bana indirdiği darbe Zi'l Mecâz'da yaşayan insanların hepsinin üzerine inmiş olsaydı, hiç birini sağ komaz helak ederdi!" tşte bu Übeyy bin Halef, Uhud dönüşü Mekke'ye giderken yolda öldü. (Beyhakî bunu, diğer.kaynaklarında rivayet ettğini bildirir.)

îbni îshak şöyle der: "Bana îbni Şihâb, Asım bin Ömer, Muhammed bin Yahya ve daha başkaları anlattı: Uhud savaşı sırasında müşriklerden biri meydana çıkıp müslümanlardan kendisine eş isteyip mübarezeye davet eyledi. Zübeyr ayağa kalkıp mübarezeyi başlattı. Derhal adamın üzerine sıçrayıp onun devesi üzerine çıkarak, kendisiyle gırtlak gırtlağa geldi. Devenin üzerinde amansız bir mücadele başladı, bu sırada Rasulüllah efendimiz: "Devenin üzerinden yere daha yakın olanı, mücadeleyi kaybedecektir!" buyurdu. Derken müşrik devesi üzerinden yere düştü, Zübeyr de onun peşinden atlayıp üzerine çullandı, derhal kılıcı ile adamın boğazını keserik onu katletti. (Bu haberi, Beyhakî de rivayet etmiştir.)

Almed, Buhari ve Nesai, Berâ bin Azib'den rivayet ederler: "Uhud günü okçuları güzelce yerleştiren Peygamber (s.a.v.), Abdullah bin Cübeyr'i

onların üzerine komutan tayin etti. Onlar hepsi elli kişi idiler. Sonra onlara şu emri verdi: "Biz savaşta yenilip öldürülsek bile, akbaba kuşları da gelip cesetlerimizi başka yerlere götürmeye başlasalar bile, benden size ikinci bir emir gelmedikçe, katiyyen yerinizi bırakmaya-

caksımz!" Sonra savaş başladı, müşrikler hezimete uğrayıp kaçmaya başladılar. Kadınları eteklerini çemrenerek dağın zirvesine doğru tırmanıyorlardı. Bu sırada Abdullah, bin Cübeyr'in emrine verilen okçular: "Arkadaşlar ne duruyorsunuz, müslümanlar galip geldiler. Gidip ganimet toplayalım!" diye bağrıştılar. Abdullah derhal: "Siz Rasulüllah'ın size ne emrettiğini unuttunuz mu? Sakın hiç biriniz yerinizden ayrılmayınız!" diyerek onları uyardı ise de, onlar: "Ganimetten biz de nasibimizi alacağız!" diyerek koşuşup yerlerim terkettiler. Harb sahasına geldikleri zaman geri dönmek zorunda kadılar. Bu sefer hezimete uğrayanlar müslümanlar oldu. Düşman aynı zamanda müslümanları arkadan da vurarak müslümanları iki cephe arasında bıraktı. Müslümanlar kaçıyor, Rasulüllah da: "Nereye ey müslümanlar?" diye nida ediyordu. Rasulüllah'ın yanında Sadece oniki kişi kalmıştı. îşte bu sırada müslümanlar tam yetmiş adet zayiat verdiler. Rasulülîah efendimiz de, kendi ordusu ile Bedir'de karşı tarafa yetmiş adet zayiat verdirmişti. Ayrıca yetmiş kişi de esir edilmişti."

Ahmed ve Beyhakî îbni Abbas'tan şöyle naklederler: "Rasulüllah (s.a.v.) efendimiz; Bedir'deki bir zaferi hiç bir yerde kazanamadı!"

îbni Abbas bu sözünü söylediği zaman, bunu inkar edenler oldu. O da dedi ki: "Benimle sizin aranızda hakem, Allah'ın kitabıdır. Yüce Allah Uhud savaşı hakkında buyurur ki: "Allah kendi izniyle onları öldürdüğünüz sürece size olan vadini doğruladı. Nihayet siz korktunuz. Allah size sevdiğiniz galibiyeti gösterdikten sonra, savaş içinde birbirinizle çekişip isyan ettiniz. Kiminiz dünyayı istiyor, kiminiz de ahireti." 382[39]

îbni Abbas dedi ki: "Bu ayetteki savaş içinde çekişip isyan edenler, okçulardır. Rasulüllah onları bir yere mevzilendirip: "Sakın buradan ayrılmayınız. Buradan bizim arkamızı koruyunuz. Bizi öldürülürken

---

382[39] Al-i İmran suresi, 152

görseniz bile, bize yardım etmeyiniz! Bizi galebe çalıp ganimet toplarken görseniz dahi, sakın yerinizi terketmeyiniz!" buyurarak onlara çok sıkı emir ve tenbihte bulunmuştu. Fakat onlar Peygamberimizin ve askerinin onlara üstünlük sağlayıp ganimet toplamaya başladıklarını görünce, yerlerini terkederek ganimet toplamaya koştular. Komutanlarının uyarısına da kulak asmayıp isyan ettiler. Birbirine geçirilmiş vaziyette olan şu parmaklarım gibi, iki taraf birbirine girdi. Okçular mevzilendirildikleri gediği bırakarak ayrıldıkları için, Kureyşin atlıları arkadan sarkaraklslam askerini vurdu. Müslümanlar içinde öyle bir karışıklık oldu ki, yanlışlıkla birbirini vurmaya başladılar ve çok sayıda müslüman öldürüldü. Halbuki sabahleyin harb başladığında, müslümanlar ezici bir üstünlük sağlamış, düşmanın sancaktarlarından yedi sekiz tanesi öldürülmüştü. Fakat sonra durum çok kötü oldu. Hatta bir ara şeytanın: "Muhammed Öldürüldü" diye bağırdığı duyuldu ve hiç kimse bunun yanlış olduğunu düşünmemişti. Fakat bir süre sonra Rasulüllah iki Sad'ın arasında (daha doğrusu Talha bin Ubeydullah ile Ebu Dücâne arasında) görülünce yürüyüşünden de tanınınca; hayatta olduğuna inanıldı ve derhal onun etrafında toplanmaya başladılar. Ashabı kiram o kadar sevindiler ki, sanki hiç bir şey kaybetmemişe dönüverdiler. Rasulüllah'm bu arada şöyle dediği duyuldu: "Bir kavim ki, peygamberin yüzünü kanlara bulamıştır, Allah'ın onlara gadabı çok şiddetlidir! Allah'ım onlar bize üstün gelemezler!"

Buharı ve Müslim Sa'd bin Ebu Vakkâs'tan şöyle nakleder: "Uhud günü ben, Rasulüllah (s.a.v.) Efendimizin sağında ve solunda beyaz ebiseli adamlar gördüm. Rasulüllah'ı korumak için şiddetle savaşıyorlardı. Ben onları Uhud gününden evvel veya sonra bir daha görmüş değilim." (Sad bu sözleri ile Cebrail ve Mikail'i kasdetmektedir).

' Beyhakî ise Mücahid'in: "Melekler Bedir gününden başka bir yerde savaşmadılar" dediğini nakleder ve: "Mücahid'in bu sözünden muradı; Uhud'da okçular sabır ve takva göstermedikleri için onlar adına savaşmadılar, demektir" der ve ayrıca Vâkıdî'nin şeyhlerinden bu mealde bir haber rivayet ettiğini de bildirir. Onlar demişler ki: "Cenabı Hakkın: "Eğer sabreder, takvalı davranırsanız" mealindeki ayet 've emrine uymadılar; sabır ve sebat göstermediler; bu yüzden de Allah'ın semavi imdadına nail olamadılar."

(Bunu böylece, Beyhakî onlardan rivayet etmiştir).

Yine Beyhakî Urve'den şu haberi nakletmiştir: "Yüce Allah onlara sabır ve takva üzerine yardım vadinde bulunmuştu. Onlarda önceleri sabır ve takva gösterdiklerinden beş bin melek ile onlara imdad eyledi. Fakat onlar Rasulüllah'm emrine isyan edip yerlerini terk edince, Allah da onlardan ilahi imdadını çekmiştir."

îbni Sa'd Vâkıdî'den nakleder. O şöyle demiştir: Bana üstadları-mın anlattıklarına göre, müşrikler hezimete uğrayınca okçular yerlerinden ayrılarak ganimet toplamaya başladılar. Bu sırada müşrikler geri döndüler, onların atlıları da arkadan vurunca, müslümanlar iki kuvvet arasında kalıp hezimete uğradılar ve yanlışlıkla birbirlerini öldürür oldular. Değirmen tersine döner oldu, rüzgar aksi istikametten eser oldu. Önce seher yeli eserken sonra, felaket rüzgarı esmeye başladı, iblis: "Muhammed Öldürüldü" yaygarasını kopardı. Müslümanların bayraktarı şehid edildi. Hz. Peygamber onun şehadeti üzerine sancağı Ali'ye verdi. Melekler bu savaşta bulundular, fakat savaşa katılmadılar."

Taberânî, Îbni Mende ve îbni Asakîr Mahmud bin Lebîd tarikiyle Haris bin Sımmadan naklederler. O demiştir ki: "Uhud günü Peygamber (s.a.v.) bana Abdurrahman bin Avfı sordu. Ben de: "Onu dağın yamacında gördüm" dedim. Bunun üzerine Peygamberimiz buyurdu ki:

"O savaşırken melekler de onunla beraber savaşıyor!"

Haris der ki: "Ben Abdurrahman'm yanına gittim, orada cansız yere düşmüş yedi ceset gördüm. Dedim ki: "Bu gün zaferin gerçekten büyük olmuştur! Bunların hepsini sen mi öldürdün?" Bana şu karşılığı verdi: "Şu ikisini ben öldürdüm fakat diğerlerini benim görmediğim kimseler öldürdü." Abdurrahman'm bu cevabım alınca, Rasulüllah'm söylediğinin doğruluğunu da iyice anlamış oldum."

îbni Sa'd Muhammed bin Şürahbil'den rivayet eder: Uhud savaşında sancağı Mus'ab bin Ümeyr taşıyordu. Sağ eli kesilince sancağı sol eline aldı. Bu sırada o: "Muhammed ancak bir elçidir. Ondan önce de elçiler gelip geçmiştir" mealindeki ayeti okuyordu. Derken sol eli de kesildi. Kesik kolları yani pazuları ile sancağı kavradı ve iki büklüm bir halde bağrına bastı. O yine: "Muhammed ancak bir Rasüî'dür" diyordu. Sonra şehid düştü ve sancağı yere bırakmış oldu."

Muhammed bin Şürahbil der ki: "O böyle söylüyordu, fakat bu mealdeki ayet henüz nazil olmuş değildi."

îbni îshak, Beyhakî ve îbni Asaîr Abdullah bin Avn tarikiyle Ümeyr bin îshaktan rivayet ederler: Uhud günü, bir ara müslümanlarm hezimete uğrayıp dağıldıklarını gördüm. Sa'd ise Rasulüllah'ın önünde düşmana ok yağdırıyor ve Onu müdafaa ediyordu. Bir delikanlı da onun attığı okları gidip getiriyor ve Ona veriyordu. O da: "Ey Ebu İshak, durma at!" diyordu. Savaş yatıştıktan sonra baktılar, o okları getiren delikanlıyı göremediler."

îbni îshak der ki: Zühri bu hususla ilgili bir olayı şöyle anlattı: "Kureyşin bazı atlıları dağın tepesine çıkıp göründüğü zaman, Peygamber (s.a.v.): "Allah'ım, onların bizim üzerimize çıkması, onlar için layık olan bir şey değildir!" dedi. Bunun üzerine Ömer Îbnü'l-Hattab ve muhacirlerden bir grup onlara karşı şiddetli bir mücadele verdiler ve onları yüksekten inmeye mecbur ettiler." (Beyhakî bunu, ayrıca Urve tarikiyle de rivayet etmiştir.)

Nesâî, Beyhakî ve Taberânî Câbir bin Abdullah'tan naklederler: Talha'nm parmakları isabet aldığı zaman "Vay!" diyerek feryad eyledi. Peygamberimiz ona hitaben: "Eğer derhal Allah'ın adını anmış olsaydın, melekler seni insanların gözü önünde çok yükseklere' çıkarırdı" buyurdu.

Dârekutnî el-Efrâd'da şöyle nakleder: Talha'nın eli yaralandığı zaman "Vay!" dedi. Resulullah da ona buyurdu ki: "Eğer derhal "bismillah" deseydin, Allah'ın cennette senin için yaptırdığı yeri, daha sen dünyada iken görmüş olurdun."

Buhari ve Müslim Enes'ten rivayet ederler: Amcası Enes bin Nadr Uhud'da demiştir ki: "Vallahi ben, Uhud'un hemen yanı başında cennetin kokusunu duyuyorum! Ve hiç şüphe etmiyorum ki bu, cennet kokusudur!"

îbni İshak der ki: Bana Asım bin Ömer Katâde'den şöyle nakletti: Rasulüllah (s.a.v.) buyurdu ki: "Hanzala'nm gaslini melekler yapmıştır." Bunun üzerine Hanzala'nın hanımına, onun halini sordular. O da şöyle dedi: Peygamber efendimizin vazifelendirdiği adam gelip te: "Haydin savaşa, savaşa" diye ilan edince Hanzala, kendisi için gerekli gusül

abdestini almaya fırsat bulamadan, koşup askere katılmıştı." Demek ki Peygamber efendimizin "Melekler Hanzala'nın gaslini yapıyor" buyurmasının sebebi bu imiş."

(Bunu Beyhakî de rivayet etmiştir. Serrâc da Müsned'inde bu haberi nakletmiştir. Ayrıca Hakim de sahihtir kaydıyla bunu rivayet etmiştir.)

Ebu Yâlâ, Bezzar, Hakim ve Ebu Nuaym Enes bin Malik'ten rivayet ederler. O şöyle demiştir: Ensardan olan Evs kabilesi ile Hazrec kabilesi birbine karşı iftihar edip Hazrecliler: "Bizden dört kıymetli zat vardır ki, Kur'an'ın tamamını hıfzetmişlerdir. Bunlar: Muaz, Übeyy, Zeyd ve Ebu Zeyd'dir" dediler. Evsli olanlar da dediler ki: "Ölümü üzerine arşın titrediği Sa'd bin Muaz bizdendir, tek başına şahitliği iki şahit yerine geçen Huzeyme bizdendir, şehid düştükten sonra cesedi müşriklerin eline geçmesin diye, sürü halindeki bal arıları tarafından korunan Asım bin Sabit bizdendir, cenazesini meleklerin yıkadığı Hanzala bin Ebu Amir de bizdendir."

Buhari ve Müslim Cabir'den rivayet ederler, O şöyle demiştir: Uhud da babam şehid düştüğü zaman halam ağlamaya başladı. Rasulüllah efendimiz de halama hitaben: "Sen ister ağla ister ağlama; siz onun cenazesini kaldırmcaya kadar melekler ona gölge edip durmuştur!" buyurdu.

Sahihtir kaydıyla Hakim ve Beyhakî Zeyd bin Sâbit'ten rivayet eder. O demiştir ki: "Uhud günü Rasulüllah efendimiz beni Sa'd bin Rabi'i aramaya gönderdi ve dedi ki: "Sa'd'i gördüğünde ona benden selam söyle ve kendisini nasıl bulduğunu sorduğumu da ona hatırlat!"

Ben hemen gidip onu aramaya koyuldum. Kendisini bulduğumda o can çekişmekte idi. En az vücudunun yetmiş yerinden yara almış durumda idi. Her tarafı mızrak, kılıç ve ok yarası idi. Kendisine Rasulüllah'm selamını ve kelamını haber verdim. O da dedi ki: "Sen dahi Rasulüllah'a haber ver ki: "Ey Allah'ın Rasulü, ben şu anda cennetin kokusunu almaktayım!" Ayrıca kavmim ensara da de ki: "Ey Ensar eğer sizlerde hayat namına bir eser ve hareket bulunduğu halde, düşmanın Rasulüllah'a ulaşmasına meydan verecek olursanız, iyi biliniz ki Allah yanında hiç bir özrünüz kalmayacaktır!" O bana bunları söyledi ve sonra canını çok sevdiği ve itaatında bulunduğu Allah'a teslim eyledi."

Beyhakî der ki: Vâkıdî, Sa'd bin Hayseme'nin babası Hayseme hakkındaki kıssayı şöyle anlatır: "Hayseme Uhud günü Rasulüllah'a

(s.a.v.) dedi ki: "Ey Allah'ın rasülü, ben Bedir savaşma katılamadım. Şöyle ki: Oğlum Sa'd ile aramızda kura çektik, aslında her ikimiz de Bedir'e katılmak için çok hevesli olduğumuz halde kura Sa'd'e çıktı ve Bedir'e gidip şehid oldu. Geçen gece rüyamda oğlum Sa'd'i gördüm, çok güzel idi. Cennette geziniyor, istediği cennet nimetlerinden yiyor, nehirlerinde bir balık gibi yüzüyordu. Bana diyordu ki: "Babacığım sen de bize katıl, cennette bize arkadaşlık et!" Ben, Rabbim bana ne vadetti ise hepsini cennette hazır buldum!" Ben bu rüyadan uyandıktan sonra ey Allah'ın rasülü, vallahi cennette onlara arkadaşlık etmeye çok arzulu bulunuyorum. Ne olur benim için dua buyurunuz da, Allah bana oğlum Sa'd gibi şehidlik nasip eylesin!"

Bunun üzerine Rasulüllah efendimiz kendisi için dua buyurdular. O da katıldığı Uhud savaşında şehid olarak vefat etti.

îbni Sad, Hakim, Beyhakî Saîd bin Müseyyib'den rivayet eder. O şöyle demiştir: Uhud savaşından bir gün evvel idi. Birisi Abdullah bin Cahş'ın şöyle dua ettiğini duydu: "Ey Allah'ım, ben sana karşı and içiyorum ki, yarın ben düşmanla karşılaşayım onlar beni senin yolunda öldürsünler, karnımı deşsinler, burnumu kulağımı kessinler! Sonra ben senin huzuruna geldiğimde sen bana sorasın ki: "Ey Abdullah, bütün bunlar niçin? Ben de sana diyeyim ki: "Ey Rabbim hiç şüphesiz sana malum olduğu gibi bütün bunlar Sadece ve Sadece senin içindir!" Sonra Uhud'a çıkıldı, görüldü ki Abdullah bin Cahş 383[40] şehid olmuş; kendisinin dua ettiği gibi karnı deşilmiş, burnu ve kulakları kesilmiştir. Onu bu yolda dua ederken işiten zat da demiştir ki; bu aynen gerçekleştiği gibi, kalan kısmının da ilahi huzurda gerçekleşmesi ve onun "İşte ya Rabbi, bütün bunlar senin içindi, senin yolunda başıma geldi" demesi de Allah'dan ümid edilir.

Abdurrezzak der ki: Bana Muammer Saîd bin Abdurrahman el-

383[40] Görüldüğü gibi Abdullah b. Cahş, Uhud'da şehid olmuştur. Onu, Habeşistan'da irtidad edip mürted olarak ölen kardeşi Ubeydullah b. Cahş ile karıştırmam alı, bazı eserlerin bu husustaki dikkatsizliğine aldanmamalıdır. (Doğru bilgi için bakınız, İbn Hişam, 3/129. Mev. Led. Şerhi Zerkanî, 3/242)

Cakşî'den haber verdi. O'na da hocaları söylemiş. Şöyle ki: Abdullah bin Cahş, Uhud'da savaşırken kılıcı elinden gitmiş. Rasuiüllah'a müracat ederek bir kılıç istemiş. Rasulüllah efendimiz de kendisine bir hurma dalı vermiş: "Al bununla savaş" buyurmuş. Elindeki hurma çubuğu Abdullah'ın elinde bir kılıca dönüşmüş, o da bununla savaşmaştır."

(Bu haberi Beyhakî de rivayet etmiştir.)

Taberânî ve Ebu Nuaym Katade'den naklederler. O demiştir ki: "Ben Uhud savaşında Rasulüllah'ın yüzüne isabet olmasın diye kendi yüzümü oklara karşı tutuyordum. Derken son atılan oklardan biri benim gözüme isabet etti. Ben elimle gözümü tutarak, Rasulüllah efendimize müracaat ettim. O durumu görünce iki gözlerinden yaşlar dökerek ağladı ve mübarek ellerini kaldırarak yüce Allah'a dua eyledi. Dedi ki: "Ey Allah'ım, Katade kendi yüzünü gererek senin peygamberini nasıl korumaya çalıştı ise, sen de onu Öyle koru ve onun isabet alan gözünü, ötekinden daha güzel ve daha iyi görür hale getir!"

(Sonra mübarek eliyle gözünü yerine iade eyledi. Onun isabet alan gözü de, Öteki gözünden daha güzel ve daha iyi görür hale geldi.)

İbni İshak, Asım bin Ömer bin Katade'den rivayet eder: Uhud savaşında Katade bin Numan'ın gözü bir isabet aldı. Hatta yanağı üzerine aktı. Rasulüllah efendimiz bunu eliyle yerine iade etti. Katade'nin bu gözü öbür gözünden güzel ve daha iyi görür oldu."

(Bu haberi İbni Sad, Beyhakîve Ebu Nuaym, "Bedir'de vukua geldi" diye naklederler. Ebu Yala ve Ebu Nuaym ise, Asım bin Ömer tarikiyle (burada olduğu gibi) "Uhud'da vukua geldi" şeklinde verirler ve ayrıca: "Katade'nin iki gözünden yara alanın hangisi olduğu hiç belli olmadı" İfadesini kullanırlar.

Yine Beyhakî ve Vakidi'nin diğer tariklerden olan rivayetleri de bunu teyid eder mahiyettedir. (Doğrusu da budur, yani Katade'nin gözünün isabet alması, Rasulüllah'ın da onu yerine iade buyurup tamamen iyi olması olayı; Bedir'de değil Uhud'da vukua gelmiş

olmasıdır.)

Vâkıdî, Beyhakî Nafi bin Cübeyr'den nakleder. O demişir ki: "Ben muhacirlerden birinin şöyle dediğini işittim: Uhud savaşı sırasında her

taraftan oklar yağıyordu. Rasulüllah efendimiz de bu okların arasında kalmıştı. Ashabdan bazıları vücutlarını geîen oklara siper ederek Rasulüllah'ı korumaya çalışıyorlardı. 384[41] Bu sırada Abdullah bin Şihab adındaki müşrik, "Muhammed'i bana gösteriniz! Bugün o kurtulursa ben kurtulamam. Bugün muhakkak onun hakkından gelmeliyim!" diye bağırıyordu. Rasulüllah efendimiz ona yakın bulunu-yordu, fakat o Rasulüllah'ı göremiyordu. Yine müşriklerden SafVan, Abdullah bin Şihab'ı azarlıyor ve kendisine şöyle diyordu: "Vallahi ben onu aynı niyetle görmek istedimse de, bir türlü göremedim! Yine yemin ederek söylüyorum ki, bizim ona ulaşmamız mümkün değildir! Biz dört kişi sırf Muhammed'i Öldürmek üzere O'nun üzerine gittik, fakat hiç birimiz buna muvaffak olamadık; onun kendisini bir türlü göremedik! Sen nereden buna muvaffak olacaksın?"

&bu Nuaym Nafi bin Asım'dan şöyle rivayet eder: "Uhud'da Rasulüllah efendimizin yüzünü yaralayan şahıs, Abdullah bin Kamie'dir. Bu adam Hüzeyl kabilesine mensup idi. Allah ona bir koçu musallat eyledi, koç kendisine o kadar şiddetle tosladı ki, onu cansız yere serdi."

Beyhakî Amr bin Sâib'den rivayet eder. O demiştir ki: Ebu Said el-Hudri'nin babası Malik, Uhud'da Peygamber efendimiz yaralandığı zaman derhal yaranın kanını emmiş ve yarayı temizlemişti. Rasulüllah'ın yarası da tertemiz ve bembeyaz olmuştu. Bu sırada Malik'e: "Emdiğin kanı yere tukur" dediler. O "Ben asla Rasulüllah'ın kanını yere tüküremem!" dedi. Sonra dönüp gitti ve savaşa devam etti. Peygamber efendimiz de onun arkasından şöyle buyurdular: "Her kim cennetlik bir adama bakmak istiyorsa, işte ona baksın!" Az sonra da Malik Allah yolunda şehid olanların safına katıldı."

Beyhakt îmam-ı Şafii'den şöyle nakleder: "Bedir savaşı esirlerinden fidye alınmadan serbest bırakılanlar arasında, Ebu Izze el-Cümehi'de vardı. Rasulüllah efendimiz onu kızları kimsesiz kalmasın diye serbest bırakmıştı. Ayrıca kendisinden bir daha karşısına çıkmaması için de ahd almıştı. Fakat o ahdini bozdu ve Uhud'da yine Rasulüllah'ın karşısına çıktı. Rasulüllah da onun kaçırılmaması hakkında dua buyurdu. Derken

---

384[41] Aldığı ok yarası ile kolunu kaybeden Talha b. Ubeydullah, vücudunu Rasulullah'a kalkan ederek gelen oklara arkasını geren Ebu Dücane onlardandı

o ele geçirildi ve Rasulüllah'ın emriyle boynu vuruldu. Uhud'da ele geçirilen tek harb esiri de o idi."

Beyhakî Urve'den şöyle rivayet eder: "Peygamber (s.a.v.) Uhud günü buyurdu ki: "Artık bu, müşriklerin bize son saldırışıdır. Bundan böyle onlar böylesine bir saldırı ve hareketi bir daha yap amayacaklardır!"

. İbni Sa'd'in Vâkıdî'den olan rivayetinde ise şöyle denilmiştir: Rasulüllah efendimiz buyurdu: "Artık müşrikler bugünkü gibi bize bir daha zarar veremeyeceklerdir, nihayet biz üstünlük kazanıp Kabe'yi tavaf edeceğiz!"

îbni Sad, Hakim ve Beyhakî îbni Abbas'tan şöyle rivayet eder: Uhud günü Hamza şehid olunca kardeşi Safiye koşarak geldi ve onu aramaya başladı. Tabii onun basma gelenlerden haberi yoktu. Ali ve Zübeyr'e rastlayıp: "Hamza ne oldu?" diye sordu. Onlar da kendisine bu hususta bir bilgileri olmadığı şeklinde işarette bulundular. Nihayet Safiye Rasulüllah efendimize müracat ederek kardeşi Hamza hakkında bilgi edinmek istedi. Rasulüllah efendimiz de onun aşırı üzüntüden aklını kaybedeceğinden korkarak, mübarek elini onun kalbi üzerine koyup dua ve niyazda bulundu. O da durumu anlayıp istircada bulunup ağladı. (Yani müslümanlarm bir ölüm olayı karşısında söyledikleri: "İnna lillahi ve inna ileyhi râciûn - Bizler hep Allah için varız ve sonunda hepimiz O'nun huzuruna döneceğiz" sözünü söyledi ve kendisini tutamayarak, ağlamaya başladı.)

îbni Sad, Hakim ve Beyhakî Hevze bin Halifeden o da Avf bin Muhammed'den nakleder: Bana ulaşan habere göre, Utbe bin Rabia'nm kızı Hind, Uhud harbinden evvel: "Eğer Hamza'nm öldürüldüğünü görürsem, ciğerini söktürüp yiyeceğim!" diye adamıştı. Hamza Uhud'da şehid düşünce, ciğerinden bir parça koparıp Hind'e getirdiler. O da bunu ağzına alıp çiğnemeye başladı. Fakat her ne kadar çiğnedi ise de, yutmaya güç getiremedi. Yutamayacağını anlayınca ağzından çıkarıp attı. Haber Rasulüllah efendimize ulaşınca şöyle buyurdular: "Hamza'nm etinden her hangi bir şeyi tatmasını Allah cehennem ateşine haram kılmıştır!" 385[42] îbni Sa'd'in Vâkıdî tankıyla sevkettiği bir

---

385[42] Utbe'nin kızı ve Ebu Süfyan'ın karısı olan Hind, Mekke'nin fethinden sonra müslümanlığı kabul etmiş ve Rasulullah'ın huzuruna gelerek kendisine biat etmiştiı.

haberde deniliyor ki: "Süveyd bin Sâmit, müslümanlığın zuhurundan önce vukua gelen bir çarpışmada, Miczer'in babası Ziyad'ı öldürmüştü. Miczer de bir yolunu bulup Süveyd'i öldürmüştü. İslam'ın zuhurundan sonra Rasulüllah Medine'ye hicret buyurdular. Bu sırada Süveyd'in oğlu Haris müslüman oldu, Ziyad'm oğlu Miczer'de müslümanlığı kabul etti. Bunlardan her ikisi de Bedir savaşma katıldılar. Bir ara Haris babasının intikamını almak için Miczer'i Öldürmek isteyip aramaya başladı. Fakat bu kendisi için mümkün olmadı. Derken Uhud savaşı zuhur etti. Uhud'da müslümanların hezimete uğrayıp ortalığın iyice karıştığı bir sırada Haris, Miczer'in arkasından yaklaşıp boynunu bir kılıç darbesi ile uçurdu.

Peygamber'in (s.a.v.) Hamrâû'l-Esed'den dönüşü sırasında, Cebrail (a.s.) gelip durumu ona haber verdi, suçuna karşılık Hâris'in öldürülmesi gerektiğini bildirdi. Peygamber Efendimiz de derhal binitine atlayıp soluğu Kubada aldı. O gün sıcak pek şiddetli idi. Küba mescidine girip namaz kıldı. Ensar, kendilerinin gelişini duyup koşarak geldiler. O'nun bu saatte ve böyle şeddetli bir sıcakta gelişini yadırgadılar. Bunda muhakkak bir iş olduğu kanaatine vardılar. Derken Süved'in oğlu Haris de geldi. Peygamberimiz onun geldiğini görünce, Uveym bin Sâide'yi yanına çağırdı ve ona: "Haris bin Süveyd'in elinden tutup Mescid'in kapısı önüne götür ve oracıkta onun boynunu vur!" diye emretti. Ayrıca ölüm sebebi olarak onun suçunun: "Haksız yere ve habersiz olarak Miczer bin Ziyad'ı öldürmesi" olduğunu da bildirdi. Haris derhal söze atılıp: "Ey Allah'ın Rasülü, ben vallahi onu şeytanın bir oyunu ve sırf nefsime uymam nedeniyle öldürdüm. Yoksa islam'dan dönmek maksadıyla öldürmüş değilim! İslam'a bağlılığım aynen mevcut ve tamdır. İşlediğim bu günahımdan dolayı da Allah'a ve Rasülüne tevbe 386[43] ediyorum. Ayrıca onun diyetini (kan parasını) vermeye veya peşpeşe iki ay oruç tutmaya, yahut da köle azat etmeye de hazırım!"

386[43] Tevbe Sadece ve Sadece Allah'a olur. Herhalde böyle bir ifade, öylesine ağır ve zor bir durumda kalan Hâris'in ağzından gayr-İ iradî oiarak çıkmış olacak. Yoksa Tevbe'nin Allah'tan başkasına olamayacağını her müslüman bilir. Nitekim Allah Rasulü (s.a.v.), adamın birine: "Tevbe et" diye emretmiş, adamcağız da: "Allah'ım ben sana tevbe ediyorum, fakat Muhammed"e tevbe ediyor değilim" demiş. Sevgili peygamberimiz de: "Adamcağız, gerçekten hak ve hakikatin ne olduğunu iyi anladı" buyurmuştur

dedi. O sözüzünü bitirince Rasulüllah Efendimiz, Uveym'e hitaben: "Onu mescidin kapısı önüne götür ve boynunu vur!" dedi. Uveym de götürüp boynunu vurdu. Rasulüllah'm şairi Hassan bin Sabit de bu hususta çok manalı mısralar terennüm ederek, onun gizli kalacağım zannettiği suçunun, nasıl açığa çıkarılarak cezasını bulduğunu; şiir cümleleri halinde ifadeye çalıştı."

îbni Sa'd, Beyhâkî ve Ebu Nuaym diğer bir tarikle Cabir'den şöyle naklederler: Hicri kırkıncı yılın başları idi. İdarenin başında Muaviye vardı. Muaviye Uhud şehidlerinin defnedildiği yerden su geçirmek istiyordu. Bunun için orada yatan şehidlerin yakınlarının, şehidlere ait cesetleri çıkarıp başka bir yere nakletmeleri hakkında bir ilan yaptırdı. Bunun üzerine biz şehidlerimizin kabirlerini açarak cesetlerini çıkardık. Gördük ki onların cesetleri yeni defnedilmiş gibi taze idi. Çıkarma çalışmaları yapılırken Hamza'nm ayağına kürek dokunmuştu. Onun ayağından da taze kan aktığım gördük."

Vâkıdî'nin bir rivayetinde denilmektedir ki: Cabirin babası Abdullah'ın kabri açıldığı zaman, elini yarası üzerinde tutmuş bir vaziyette bulunmuş, elini yaranın üzerinden ayırınca yaranın kanadığını görmüşler. Tekrar elini yara üzerine koyduklarında kanamanın dindiğine şahid olmuşlar."

Cabir'in bu husustaki kendi ifadesi de şöyledir: "Kabri açtığımız zaman, babamı sanki kabrinde uyuyor zannettim. Kefeni dahi defnedildiği günkü gibi hiç bozulmamıştı."

Ebu Said el-Hudri diyor ki: "Bir münkir, bundan sonra haklı olarak böyle bir şeyi inkar etmiş olamaz! Gerçekten onlar bu kabirleri açarken bir miktar toprak aldıklarında altından mis gibi bir kokunun yayıldığını da duyuyorlardı."

Beyhakî Ebu Hureyre'den rivayet eder. O şöyle demiştir: "Peygamber (s.a.v.) Uhud şehidleri hakkında buyurdular: "Ben bunların Allah indinde şehid olduğuna şahadet ederim! Sizler gelip bunları ziyaret ediniz. Varlığım elinde olan Allah'a yemin ederim ki, her kim bu şehidlerin ziyaretine gelir ve onlara selam verirse, muhakkak onlar kendilerine verilen selama, selamla karşılık verirler. Bu tâ kıyamet gününe kadar böyledir."

Sahihtir kaydıyla Hâkim ve Beyhakî Attâf bin Hâlid el-Mahzûmt'den rivayet eder. O da Ebu Ferve'ye ulaşan bir senedle der ki: "Peygamber (s.a.v.) Uhud şehidlerinin kabirlerini ziyaret edip buyurdu ki: "Ey Allah'ım senin kulun ve peygamberin şahadet eder ki bunlar gerçekten şehiddirler! Ve bunlar kendilerini ziyaret edip de selam veren kimselere, selam ile karşılık verirler. Bu tâ kıyamet gününe kadar böyledir."

Beyhakî Vâkıdî'den nakleder: Hudâa kabilesinden olan Fâtıma demiş ki: "Bir gün,Uhud şehidlerinden Hamza'yı ziyaret ettim, dedim ki:

"Allah'ın selamı üzerine olsun, ey Rasulüllah'm amcası!" Bunun üzerine ben, bana: "Allah'ın selamı senin üzerine de olsun!" diyen bir ses duydum. Bu ses aynı zamanda: "Ve Allah'ın rahmeti de senin üzerine olsun!"

diye selamını benimkinden daha da güzelleştiriyordu."387[44]

Hamrâu'l-Esed'de Görülen Bazı Fevkaladelikler

îbni îshak der ki: Bana Abdullah bin Ebu Bekir ki o, Muhammed bin Amr bin Hizam'm oğludur, şöyle nakletti: "Kureyş askerinin komutanı Ebu Süfyan, Medine'ye gitmekte olan Abdu'1-Kays kervanına dedi ki: "Muhammed'e söyleyiniz, işte biz onun ve ashabının kökünü kazımak üzere dönüş yapmaya ittifakla karar verdik!" Kervan Rasulüllah'a uğradığı zaman, Ebu Süfyan'ın söylediklerini nakletti. Peygamberimiz de yanındaki müslümanlarla birlikte: "Bize Allah yeter. O ne güzel vekil ve yardımcıdır!" diyerek karşılık verdi." 388[45]

387[44] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/370-382.

388[45] Bu ayet, Küçük Bedir Gazvesi sırasında inmiştir. Çünkü Peygamber efendimiz Kureyş komutanı Ebu Süfyan'a meydan okuyarak Bedir'de karşılaşmaya davet etmişti. Ebu Süfyan ise bundan çekindi. Naîm b. Mes'ud adındaki adamını Medine'ye yollayarak: "Kureyş, çok büyük bir kuvvet halinde toplandı, siz, onlardan korkmalısınız" diyerek müslümanları korkutmasını ona emretti. O da gelip Medine'de

Buharı îbni Abbas'tan rivayet eder. O demiştir ki: "ibrahim (a.s.) ateşe atıldığı zaman: "Hasbünallâh ve nîmel-vekîl = Allah bize yeter ve o ne güzel vekildir!" diyerek Allah'a sığındı; düşmanları kendisine korku vermek istedikleri zaman, Peygamberimiz Muhammed (a.s.) da; böyle diyerek Allah'a sığındı."

îbni Münzir tefsirinde îbni Cüreyc'den nakleder. O, Yüce Allah'ın kitabındaki: "Bundan dolayı Allah'tan bir nimet ve bollukla geri döndüler, kendilerine hiç bir kötülük dokunmadı" 389[46] anlamına gelen ayetiyle ilgili olarak şunları söylemişlerdir: Bedir'den dönen müşriklerden biri Mekke'ye gelip İslam ordusunun kuvveti hakkında korkutucu bir haber getirdi. Müşrikler de korkarak hiçbir harekette bulunamadılar.390[47]

Racî' Gazvesinde Görülen Bazı Fevkaladelikler

Buharı Ebu Hureyre'den nakleder. O demiştir ki: "Rasulüllah Efendimiz küçük bir askeri topluluğu gözcü olarak vazifelendirdiği zaman, Asım bin Sabit'i onların üzerine emir olarak tayin etti ve gönderdi. Bunlar

---

bu şekilde müslümanlara korku salmak" istedi. İşte bunun üzerine müslümanların hem İmanı, hem de cesaretleri daha da kuvvetlendi. Hiçbir manevi sarsıntıya uğramadan, tam bir İman ve tevekkülle Allah'a sığındılar da: "Hasbünallahü ve ni'mel-vekil" dediler, ilgili ayet, bu sebeble nazil oldu ve bu ayetiyle yüce Allah; onların bu müstesna güzellikteki ve bütün müslüman nesillere örnek değerindeki hak ve imanlarını Kur'an'ında beyan ve tescil buyurdu. Evet bu ayetin Küçük Bedir'de veya Hamraü'l-Esed'de nazil olduğunu söyleyenler de vardır.

İbn Kesir'e göre sahih olan; Hamraü'l-Esed'de nazil olduğudur. Fakat bu; mevcud bulunan imani ve tevhidî bir hasletin tesbit ve tescilidir. Mühim olan da zaten budur. Yani gerçek müminler her zaman (özellikle Hz. İbrahim'den (a.s.) beri) hep Allah'a tevekkül etmişler: "Hasbünallahü ve ni'mel-vekil" demişlerdir. (Tefsinj'l-Kur'ani'l-Azim, İbn Kesir, 1/430).

389[46] Al-i İmran suresi, 174

390[47] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/382.

yollarına devam edip Usfan ile Mekke arasında bir yere vardılar. Huzeyl kabilesinden bazılarının bundan haberi oldu. iz sürerek onların yakınına kadar geldiler. Yüz kadar okçuları vardı. (Tamamı ikiyüz kadar idi). Yedi kişiden ibaret bulunana müslümanla-rın bulunduğu yere geldiler ve onlardan teslim olmalarını istediler. Asım arkadaşlarım alarak derhal küçük bir dağın tepesine tırmandılar. Huzeylliler etrafı çember içine aldılar ve teslim oldukları halde hiçbirini öldürmeyeceklerine dair and içtiler. Asım, "Ben şahsım adına bir kafirin sözüne güvenerek teslim olamam!" dedi ve kısa bir dua ile Allah'a iltica edip: "Ey Allah'ım, sevgili peygamberini, bizim durumumuzdan haberdar eyle!" diye yalvardı.

Bir avuç müslümanın teslim olmayacağım anlayan Huzeylliler, onları ok yağmuruna tutmaya başladılar. Asım'ı öldürdüler. Ayrıca üç arkadaşını daha Öldürdüler. Kalan üçü teslim olmak zorunda kaldı ve Huzeylliler bunlara hiç dokunmayacaklarına dair söz verdiler. Bunlar da dağdan inip teslim oldular. Teslim olur olmaz Huzeylliler tarafından bağlandılar. Üç müslümandan biri: "Bizi bağlamanız andlaşmayı çiğnemenizin ilk alametidir" diye bağırdı ve onlarla birlikte gitmeyi kabul etmedi. Onlar da onu oracıkta öldürdüler. Hubeyb ile Zeyd bin Desine'yi alarak oradan gittiler. Mekke'ye götürüp esir olarak sattılar. Hubeyb'i Haris bin Amir'in oğulları satın aldı. Bedir'de Hâris'i Hubeyb öldürmüştü. Hâris'in oğulları da Hubeyb'i satın alıp babalarının yerine öldürmek istiyorlardı. Bir müddet Hubeyb'i esir olarak tutukladılar. Halbuki Hubeyb bir harb esiri değildi. Sadece hıyanete uğramıştı, idam edileceği gün gelmişti. O gün Hubeyb gerekli bazı temizlikleri (boy abdestinden önce) yapması için, Hâris'in kızlarından birine usutura bıçağı istedi. O da getirip verdi. Bu sırada ortalıkta oynayan sabi bir çocuk vardı. Çocuk Hubeyb'in yanma kadar gitti. Hubeyb de yanına ka-dar gelen bu çocuğu dizine oturtup sevmeye başladı. Durumu farkeden ve daha önce Hubeyb'in ricası üzerine ona ustura bıçağını vermiş bulunan çocuğun annesi, korkudan bayılayazdı. Onun geçirdiği bu sarsıntıyı farkeden Hubeyb ona: "Yoksa onu öldüreceğimi mi sandınız? Vallahi bir müslüman, böyle bir hıyanet yapmaz! inşallah ben dahi yapmayacağım! Ben Sadece yanıma kadar sokulan bu sevimli sabiyi sevmek istedim hepsi o kadar" diyerek kendisini teselli etti ve; kendisi kadr ve hıyanete uğramış olsa bile bir müslümanın, suçsuz bir kimseye

karşı bir kötülük yapamayacağının çok güzel bir Örneğini verdi.

Bu hali, büyük korkular ve sarsıntılar geçirdikten sonra açıkça yaşamış bulunan Haris'in kızı ve o sabinin annesi; Hubeyb hakkında çok güzel şeyler söylemiş ve şöyle demiştir: "Vallahi ben, Hubeyb kadar hayırlı bir esir görmedim! O istese idi çocuğumuzu esir alabilir veya Öldürebilirdi. Ayrıca ben onu o günlerde Mekke'de hiç bir meyve bulunmadığı halde, elinde büyükçe bir üzüm salkımı tuttuğunu ve bu üzümden yemekte olduğunu da gördüm. Halbuki kendisi demir zincirlerle bağlı idi. Hiç şüphe etmiyorum ki, onun yediği üzüm ona, Allah tarafından gönderilmiş bir rızık idi."

Derken Hubeyb'i idam edileceği yere götürdüler. Güzelce temizlenip abdestini almış bulunan Hubeyb, iki rekat namaz kılması için kendisine müsade edilmesini istedi. Müsade ettiler, o da namazını kıldı. Sonra ellerini kaldırarak yüceler yücesi Allah'a şu niyazda bulundu: "Ey Allahım İşte Kureyş müşrikleri, beni haksız yere idam ediyor! Sen onların hepsinin teker teker hakkından gelip cezalarını ver! Hiç birini sağ koma, hepsini gebert!"

Daha önce Huzeylliler tarafından öldürülmüş bulunan Asım da duasında: "Allah'ım sevgili peygamberini durumumuzdan haberdar et!" diye yalvarmıştı. Allah onun bu duasını kabul buyurup peygamberini durumdan haberdar eyledi. Kureyş ise mutlaka Asım'm cesedini ele geçirmek istiyordu. Hiç değilse kellesini veya vücudundan herhangi bir parçayı... Bu maksatla bazı adamlar gönderdiler. Asım'ın şehid düştüğü yere kadar gittiler. Fakat bu sırada yüce Allah öylesine bal arısı sürüsü gönderdi ki, bir türlü Asım'a yaklaşamadılar. Cenab-ı Hak, onu böylece Kureyşin adamlarından korumuş oldu." 391[48]

391[48] Bu husustaki rivayetlerin bazılarında denilir ki: Hubeyb, boynu vurulmak üzere takdim edildiği zaman, Kureyş'ten bazıları kendisine demiştir ki: "Ey Hubeyb, sen şimdi çoluk çocuğunun yanında olsaydın da, burada boynu vurulacak olan Muhammed olsaydı, buna sevinmez miydin? Bu senin için daha iyi değil miydi?" O da büyük bir iman ve cesaretle şu karşılığı vermiştir:

"Vallahi benim çoluk çocuğumun yanında bulunmama karşılık olarak, Muhammed'in ayağına bir diken batması bile, beni asla sevindiremez. Hem ben bir müstüman olarak ve de müslümanlık uğrunda ölüyorum. Ne mutlu bana... Bu böyle olduktan sonra, gerisinin ne önemi var! Bütün bunlar Allah uğrunda olduktan sonra; eğer Allah

Beyhakî ve Ebu Nuaym'ın Musa bin Ukbe tarikiyle îbni Şihab'dan olan rivayetinde de şöyle denilmektedir: "Hubeyb idam edileceği sırada: "Allah'ım benim Peygamberime haber gönderecek kimsem yok! Sen ona benim selamımı ulaştırıver!" diye de duada bulunmuştu. Cebrail (a.s.) da onun bu selamını getirip Peygamber efendimize tebliğ eyledi.

Derler ki, Hubeyb'in idam edildiği gün, Peygamber efendimiz ashabtan bazıları ile oturuyor. Bir ara: "Ve aleykesselam" yani Allah'ın selamı senin de üzerine olsun ey Hubeyb, dediği duyuldu. Peygamberimiz, bu sözün sonunda da: "Kureyş onu öldürdü" buyurdu.

Beyhakî'nin îbni îshak tarikiyle Asım bin Ömer bin Katade'den sevkettiği bir haber ise şu merkezdedir: "Huzeylîiler Asım bin Sabit'i öldürdükleri zaman, onun başını alıp Sülafe bint Sa'd'e götürüp satmak istediler. Sülafe daha önce Uhud'da öldürülen iki oğlunun intikamını almak üzere: "Eğer Asim'ın başını ele geçirecek olursam, vallahi onun kafatası içinde şarap içeceğim!" diye yeminler ve ahidler etmişti. Huzeylîiler de sırf ondan bol dünyalık elde etmek için mutlaka Asım'ın başını ona götürmek istiyorlardı. Bunun için çok çalıştılar fakat bal arılarının çokluğu buna engel oldu. Baktılar istedikleri olmuyor, "bari akşamı bekliydim" dediler. Akşam olunca arıların dağılacağını ve Asırn'm kellesini alabileceklerini ümid ederek, akşama kadar beklediler. Fakat akşam olunca vadiden sel akmaya başladı. Yine Asım'ın cesedine ulaşamadılar. Asım'ın cesedi kayıplara karıştı, bir türlü bulunamadı. Zaten Asım, daha önceleri hiç bir müşrikin cesedine dokunmaması ve hiç bir müşrikin de kendi cesedine dokunamaması hakkında yüce Allah'a yalvarıp çok niyazlarda bulunmuştu. Hayatında her şeye kadir olan Allah'tan böyle niyaz eden Asım; ölümünde de müşriklerin eline geçmesinden yüce Allah tarafından korunmuştur.

(Beyhakî ve Ebu Nuaym'm Büreyde bin Süfyan el-Eslemi'den sevkettiği bir haber daha vardır. O dahi bu mealdedir. Şu kadar var ki, bu rivayette: "Rasulüllah'ın: "Allah'ın selamı senin de üzerine olsun" dediği duyulduğu zaman, ashabı kiram sormuşlar: "Ey Allah'ın rasülü, kimin selamına karşılık veriyorsunuz?" diye... Peygamberimiz de: "Kardeşiniz

---

dilerse, parça parça edilmiş vücudumu dahi mübarek kılıp nur ve feyze kavuşturur..." (Mevahİb-i Ledünniye Şerhi Zerkanî, 2/71)

Hubeyb'e. Çünkü şu anda müşrikler onu idam etmek üzeredir" buyurmuş" denilmektedir.)

Yine bu rivayette fazladan olarak şu bilgi de verilmektedir: Hubeyb idam edileceği sehpa üzerine çıkarıldığı zaman, bazı dualar etti. Sonra boynunu vurdular. Bu sırada müşriklerden biri vicdanı durumu kaldırmadığı için, yere yatıp bu acı ve feci manzarayı seyretmek istemedi, işte orada bulunanların tamamı, bir sene geçmeden hepsi öldüler. Sadece Hubeyb dua ederken başının vurulmasını görmeyeyim diye yere kapanan şahıs, hayatta kaldı."

îbni îshak der kU Bana Abdullah bin Ebu Necih, Huceyr bin Ebu îhâb'ın azadlısı Muaviye'den nakletti. O demiştir ki: "Hubeyb Mekke'ye getirildiği zaman benim evimde hapsedildi. Bir gün ben kendisine baktığımda, elindeki üzüm salkımından yemekte olduğunu gördüm. Elindeki salkım, onun başından daha büyüktü ve o günlerde Mekke'de bir tek üzüm danesi bile bulunamazdı." (Bu haberi, Muaviye'den îbni Sad'da rivayet etmiştir.)

îbni Ebu Şeybe ve Beyhakî, Cafer bin Ömer tarikiyle onun babasından, o da dedesinden şöyle nakleder: "Hubeyb'in başı vurulmak

üzere bağlandığı ağaca çıkıp onun cesedini oradan kurtardım. Başkaları beni görecek diye çok korkuyordum, İpi çözünce Hubeyb'in cesedi yere düştü, fakat düştüğü yer uzak değildi. Sonra baktım Hubeyb'in cesedi ortalıkta yok. Ne kadar bakındım ise de onu göremedim, sanki onu yer yutmuştu. Bu güne kadar da Hubeyb'in cesedi neresidir veya kemikleri nerededir bilen olmamıştır." 392[49]

Ebu Yusuf Kitabul-Letaif adlı esefinde Dahhak'tan şu haberi nakletmiştir: Peygamber (s.a.v.), Mikdad ile Zübeyr'i, Hubeyb'in cesedim idam edildiği ağaçtan indirmek üzere vazifelendirip gönderdi. Bunlar da bu maksatla gittiklerinde Hubeyb'in cesedinin başında kırk kişinin nöbet tuttuklarını gördüler. Fakat bunların hepsi sarhoş olup kendilerinde değildi. Bunu fırsat bilerek Hubeyb'in cesedim indirdiler

---

392[49] İbnü'l-Kayyim'ın Zadü'l-Mead adlı kitabında verdiği bilgiye göre, Hubeyb'in cesedini bağlı olduğu ağaçla birlikte gecenin karanlığından faydalanarak götürüp gizlice defneden, Amr b. Ümeyye el-Damrî olmuştur.

ve Zübeyr'in atına yükleyerek oradan uzaklaştılar. Durumdan haberdar olan müşrikler bunları takibe çıkıp peşlerinden yetiştiler. Durumu gören Zübeyr, Hubeyb'in cenazesini atından yere attı. işte bu sırada yer onun cesedini yuttu. Bu sebeple de ona: "Beliu'1-ard = Cesedi yer tarafından yutulan adam" adı verildi."

Vahidi der ki: Bana İbrahim bin Cafer babasından naklen şöyle anlattı: "Bir gün Kureyş toplu bir halde iken Ebu Süfyan: "Gidip te ansızın Muhammed'i öldürebilecek bir adam bulamıyorum! Muhammed ise serbestçe sokaklarda yürüyor" diye bağırdı. Adamın biri yanma yaklaşıp: "Eğer sen bana yardım edersen, ben bu işin üstesinden gelirim. Benim, karakuşun gagasından daha keskin hançerim var, gizlice gider onu öldürürüm. Yeter ki sen bana destek ol!" dedi. Ebu Süfyan ona: "Sen bizim gerçekten çok değerli bir arkadaşımızsın. Sana binit ve nafaka veriyorum. Haydi git bu işin üstesinden geliver!" dedi. Bu işi son derece gizli tutması için de çok tenbihte bulundu ve dedi ki: "Bunun Muhammed'in kulağına gitmesinden son derece korkarım!"

Bu şekilde adamı yola çıkardılar. Adam da ağzını çok sıkı tutacağına kafi söz vererek yola çıktı. Beş gün devesi üzerinde yol gitti. Altıncı gün öğle vaktinde Medine'ye vardı. Doğruca Hz. Peygamberin yanma gitti. Onun gelmekte olduğunu gören Peygamber efendimiz ashabına: "Bu adam kötü niyetle gelmektedir. Fakat Allah onun ile yapmak istediği iş arasında engel olucudur!" buyurdu. Adam gelir gelmez de derhal: "Bana doğruyu söyleyeceksin, buraya geliş sebebin nedir?" diyerek onu sorguya çekti. "Bak eğer bana doğruyu söylersen, bunun faydasını da görürsün, yok eğer yalan söylersen bunun sana hiç bir faydası olmayacaktır. Zira senin buraya niçin geldiğinden haberdar edilmiş bulunuyorum" buyurdu. Adamcağız: "Eğer doğru, söylersem emniyette miyim?" dedi. Peygamber efendimiz de kendisine: "Evet

emniyettesin" buyurdu. Adamcağız da durumu olduğu gibi anlattı. Ebu Süfyan'ın esefler ederek Kureyşe hitaben yaptığı konuşmayı, bunun üzerine kendisinin söylediklerini ve ne gibi bir maksatla yola çıkıp Medine'ye geldiğini, bir bir anlattı.

Bunun üzerine Peygamber efendimiz adama: "Şimdi sen emniyettesin, istediğin yere gidebilirsin! Fakat dilersen senin için bundan daha hayırlı bir şey vardır, onu yine kendi isteğinle kabul edersin!" buyurdu.

Adamcağız: "Benim için daha hayırlı olan şey ne imiş?" diye sordu. Peygamberimiz de: "Allah'tan başka hiç bir ilah olmadığına, benim de onun elçisi bulunduğuma şahadet etmendir!" buyurdu. Adamcağız da derhal şahadet getirerek müslüman oldu. Sonra şunları söyledi: "Vallahi aslında ben, insanlardan hiç korkmazdım. Fakat sizin huzurunuza geldiğim zaman, aklım başımdan gitti ve nefsime büyük bir zayıflık hakim oldu. Sonra hiç bir kimsenin bilmediği bir şeye sizin muttali kılınmış bulunduğunuzu gördüm. Anladım ki siz Allah tarafından korunmaktasınız ve; Allah'ın size gösterdiği hak yol üzerinde bulunmaktasınız. Bu durumda sizin bana kılavuzluk ettiğiniz şahadeti getirerek müslüman olmakta hiç tereddüt etmedim!"

Bu olaydan sonra Peygamber (s.a.v.), Amr bin Ümeyye el-Damri ile Seleme bin Eşlem'i çağırarak buyurdu ki: "Haydi ikiniz birlikte gidiniz, eğer Ebu Süfyan denilen Allah'ın düşmanını ansızın öldürme imkanı bulursanız, hiç tereddüt etmeden öldürünüz!"

Amr bin Ümeyye diyor ki: Mekke'ye yaklaştığımızda arkadaşım bana dedi ki: "Önce Beytullah'a gidip yedi defa etrafında tavafta bulunup, iki rekatçıkta namaz kılmak istemez misin?" Ben de kendisine: "Orada herkes beni çok tanır" dedim ve onun teklifini kabul etmek istemedim. Fakat o ısrar etti ve beni dinlemedi. Bunun üzerine gidip tavafta bulunduk ve iki rekat namaz kıldık. Bu sırada oraya gelen Ebu Süfyan'ın oğlu Muaviye beni tanıdı ve derhal babasına haber verdi. O da Mekke halkına durumu bildirdi. Onlar da bizim hakkımızda iyi konuşmadılar ve: "Bunlar hayırlı bir iş için gelmiş olamazlar" dediler.

Bilhassa benim islamdan önceki durumumu da nazarı itibare alarak kuşkulandılar. Durum tehlikeli idi. Kureyş hepsi toplanmış bir karara varmak üzere idiler. Biz de bir yolunu bulup hizla kaçmaya başladık. Onlar da bizi yakalamak için peşimize adamlar salmışlar. Ben bir mağaraya girerek saklandım. Geceyi burada geçirdim. Fakat sabah olduğunda halâ bizi arıyorlardı. Allah Teala onların gözlerine bizim bulunduğumuz yeri göstermemiş olacak ki, bizi bir türlü bulamadılar. Bu sırada arkadaşıpı bana: "Şimdi gizlice sokulup Hubeyb'i idam edildiği yerden indirîjp cesedini onlardan kaçırıp defnetsek ne dersin?" dedi. Ben de derhâl bu işe yöneldim ve onu oradan indirdim. Arkadaşımın da yardımı ile onu, bir yere kadar götürüp oraya

defnettim."393[50]

Maune Kuyusu Vakası İle İlgili Bazı Ayetler

Buharı, Hişam bin Urve tarikinden rivayet eder. O der ki: Bana babam şöyle anlattı: Maune kuyusu vakası meydana geİdiği zaman, Rasulüllah'm gönderdiği islam tebliğcileri burada şehid edildiler. Amr bin Ümeyye de esir edildi. Amir bin Tufeyl öldürülen müslümanlardan birine işaret ederek: "Bu kimdir?" diye Amr bin Ümeyye'ye sordu. O da: "Bu, Amir bin Füheyre'dir" dedi. Amir bin Tufeyl bunun üzerine şöyle konuştu: "Bu adamcağız, öldürüldüğü zaman semaya kaldırıldı, ta yerle gök arasına kadar çıkarıldı. Sonra yere indirildi. Ben bunu kendi gözlerimle bakarak gördüm."

îslam tebliğcilerinin Bi'ri Maune'de şehid edildikleri haberi Peygamber efendimize ulaştırıldığı zaman, ashabına hitaben şöyle buyurdular: "Arkadaşlarınız şehid oldular! Ölmezden Önce Allah'a dua edip O'ndan şöyle dilekte bulundular: "Ey Allah'ım, bizim rabbimiz olarak senden razı olduğumuzu, senin de bizlerden razı bulunduğunu kardeşlerimize ulaştır! Onları bundan haberdar kıl!" îşte ashabım onların rablerinden bu dilek ve duaları kabul olunmuştur, onların b*u güzel haberi de sizlere ulaştırılmıştır,"

Müslim ve Beyhakî'nin ise Enes'ten naklettikleri bir haberde şöyle denilmektedir: "Bazı kimseler Peygamber efendimize müracat ederek: "Bizimle beraber bazı islam muallim ve tebliğcileri gönder. Onlar bizimle beraber kabilemize gitsinler, bizlere Kur'an'ı ve sünneti öğretsinler" dediler. Peygamber efendimiz de onların bu dileğini kabul ederek ensardan yetmiş kişiyi onlarla birlikte gönderdi. Bunların hepsi ehli Kuran olduklarından bunlara Kurra deniliyordu. Yolda giderlerken müşriklerin taarruzuna uğradılar. Gidecekleri kabileye varmadan yolda öldürüldüler. Bu sırada yüce Allah'tan bir dilekte bulunup şöyle dua

---

393[50] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/383-387.

ettiler: "Ey Allah'ımız! Sevgili Peygamberimize ulaştır ki biz sana senden razı olarak kavuşmak üzereyiz! Senin de bizlerden razı olduğuna inancımız tamdır!"

îşte Rasulüllah efendimiz de ashabına, onların bu halini bildirmek üzere: "Kardeşleriniz Allah yolunda şehid oldular! Şehid olmak üzere iken yüce Allah'tan güzel bir dilekte bulunup: "Allah'ımız, bizim sana senden razı olarak, senin de bizden razı olarak kavuştuğumuz haberini; sevgili habibine ulaşırıver!" dediklerini duyurmuştur."

Vâkıdî'nin Mus'ab bin Sabit'ten naklettiğine göre, Münzir bin Amr da bu kıssayı rivayet etmiş ve demiştir ki: "Amir bin Tufeyl, Amr bin Ümeyye'ye: "Burada şehid düşenleri şahsen tanıyor musun?" diye sormuş. O da: "Evet" cevabını vermiş. Bunun üzerine şehidlerin cesetleri arasında gezinerek: "Bu kim? Bu kim?" diyerek teker teker sorup cevap almış. Sonra: "Burada şehid düşüp te cesedine rastlamadığımız var mı?" diye sormuş. O da: "Evet, öldürülenler arasında olduğu halde Amir bin Füheyre'ye rastalayamadık" demiş. Bunun üzerine Amirdin Tufeyl: "Onun haberini sana'söyleyeyim mi?" demiş ve şunları anlatmış: "O aldığı bir mızrak darbesiyle şehid düştüğü zaman, semaya kaldırıldı, ta görülmeyecek derecede yukarılara çıkarıldı. Ben peşinden bakakaldım ve artık onu göremez oldum."

Amir bin Füheyre'yi şehid eden adam, Kilâb kabilesinden Cebbar bin Selma idi. O bizzat kendisi bu hususta şunları söylemiştir: "Ben mızrağımı ona sapladığım zaman o: "Vallahi ben kazandım diyerek haykırdı. Ben onun bu halini gelip Dahhak bin Süfyan'a anlattım ve müslüman oldum. Benim müslüman olmama; ondan duyduğum bu söz ve onun semaya kaldırılışını görmüş olmam sebep olmuştur." Dahhak bin Süfyan da, Cebbar bin Selma'nın bu söylediklerini: Amir bin Füheyre'nin cesedinin melekler tarafından semaya kaldırılmış olduğunu, bir mektub yazarak bildirmiştir."

Beyhakî bu haberle ilgili olarak: "İhtimaldir ki onun cesedi, Önce semaya kaldırılmış sonra yere indirilmiş, sonra da kaybolmuştur. Eğer bunu bu şekilde kabul edersek, yukarıda geçen Buhari'nin haberi ile ilgili haber birleşmiş olur. Zira Buhari'nin haberinde "Sonra yere indirildi" kaydı vardır.

Musa bin Ukbe'nin el-Megazi adlı eserinde de denilir ki: "Urve, "Amir bin Füheyre'nin cesedi bulunamamıştır" demiştir. Onlar bunu, meleklerin götürüp gizlediği, şeklinde yorumlamışlardır."

Yine Beyhakî'nin Urve'âen, onun da Aişe'den bir rivayeti bulunmaktadır. Bu rivayette ise: "Ben gördüm ki onun cesedi semaya kaldırıldı, yerle sema arasında duruyordu" denilmektedir. İşte bu rivayette: "Sonra yere indirildi" kaydı bulunmamaktadır. "Semaya kaldırıldı ve orada gizlendi" rivayeti, çeşitli tanklardan geldiği için, birbirini desteklemekte ve bir nevi kuvvet kazanmaktadır." 394[51] Ayrıca İbni Sad'ın da Vâkıdî yoluyla sevkettiği bir rivayette, Aişe'nin: "Amir bin Füheyre semaya kaldırılmıştır, onun cesedini yerde bulamamışlardır" dediği kaydedilmektedir ve bu' yüzden melekler tarafından Ötelere çıkarıldığı görüşüne sahip olmuşlardır."395[52]

Zatür Rika Gazvesinde Görülen Mucizeler

Buhari ve Müslim Cabir bin Abdullah'tan rivayet ederler. O demiştir ki: "Biz Rasulüllah efendimiz ile birlikte Necid taraflarına gazaya gittik. Kafilemiz yola çıktığı zaman kuşluk vakti geniş bir vadiye indik. Burada konakladık. Burasının ağaçları çoktu, asker ağaçların gölgesine sığınarak istirahate çekildi. Peygamberimiz de bir semura ağacının altına çekildi, kılıcım da bu ağaca astı. Hepimiz uyumuştuk. Bir de ne görelim Rasulüllah bizleri çağırıyor. Derhal onun yanma koştuk. Onun

---

394[51] Şüphesiz sahih olan Buhari'nin rivayetidir ve onun rivayetinde: "Sonra yere İndirildi" kaydı açıktır. Ayrıca, Aişe (r.a.) validemizden sevkedilen rivayette de: "Melekler onu semada sakladı" ifadesi de mevcud değildir. Sıhhatli ve kuvvetli olmayan rivayet yollarının çokluğu ise; o rivayetlere sahihiik veya kuvvetlilik kazandıramaz. Allah yolunda şehid olmayı en büyük bir kazanç sayarak: "Vallahi ben kazandım" buyuran Amir b. Füheyre'ye Cenab-ı Allah'ın verdiği keramet; melekleri vasıtası ile onun cesedini müşriklerin ellerinden kurtarıp semaya kaldırmasıdır. Sonra onu arza iade etmiş ve yine arzdan çıkararak hasredip huzuruna alacaktır, ilgili ayetin, herkes hakkında bildirdiği ve haber verdiği gibi.

395[52] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/388-389.

yanında bir bedevi oturmakta idi. Meğer bu bedevi, efendimize suikastta bulunmak istemiş, Efendimiz bize buyurdular ki: "Bu bedevi, gelip ben uyurken kılıcını kınından sıyırmış ve başucuma dikilip: "Şimdi seni benim elimden kim kurtaracak ey Muhammed?" diye bağırmıştı. Ben de kendisine: "Allah kurtaracak" karşılığını verdim. Bedevi korkup kılıcını kınına koydu ve gördüğünüz gibi yere oturdu." Peygamber efendimiz, bu bedeviyi cezalandırmadı.

Sahihtir kaydıyla Hakim, Beyhakî diğer bir tarikle Cabir bin Abdullah'tan şöyle naklederler: "Rasulüllah efendimiz Muharip bin Hasafe oğulları ile savaş yaptı. Bu savaş Medine'den iki günlük mesafede bulunan hurmalık bir Necid arazisi idi. Bir ara müslümanlar istirahate çekilmişti. Müşriklerden Gavras bin Haris adında birisi, uyumakta olan Rasulüllah efendimizin başucuna gelip dikilmiş ve kılıcını sıyırarak: "Söyle bakalım ey Muhammed, şimdi seni benim elimden kim kurtaracak?" diye bağırmıştır. Peygamberimiz de derhal doğrularak: "Allah" cevabını vermiştir. Adam korkuya kapılıp kılıcı elinden düşmüş, Peygamberimiz de bu kılıcı eline alarak: "Söyle bakalım, şimdi seni benim elimden kim kurtaracak?" demiştir. Adam: "Sen bilirsin ya Muhammed, sen bana iyilik ve afv ile muamele eyle!" diye yalvarmış. Peygamber efendimiz de adamı serbest bırakmıştır. Bu adam kavminin yanına gidip: "Biliyor musunuz, ben bütün inşaların en hayırlısı olan zatın yanından geliyorum" diye konuşmuştur."

(Bu olayın ravisi, sonra "Salat'ül Havi" hakkında bilgi vermiştir.) 396[53]

Beyhakî'nin Cabir'den yaptığı rivayeti Müslim'in şu ifadeyle verdiğini görmekteyiz: "Biz Peygamber (s.a.v.) ile Cüheyne'den bir kavim

---

396[53] Bu olay meyanında Salâtü'l-Havf'tan bahsedilmesi gösteriyor ki, bu savaş Hendek savaşından sonra olmuştur. Zira Hendek savaşı sırasında henüz salatü'l-havf meşru kılınmış değildi. Bilindiği gibi, Hendek savaşında müşrikler Peygamberimizin ve ashabının ikindi namazlarını gün batıncaya kadar kılmalarına fırsat vermemişlerdi. Eğer korku namazı meşru kılınmış olsaydı, Peygamberimiz ve ashabı namazlarını bu şekilde kılmış olurlardı. Öyle anlaşılıyor ki, Peygamber efendimizin kıldırdığı ilk korku namazı Hudeybiye yılında Usfan'da olmuştur. Sonra Zatü'r-Rika gazvesinde kıldırmıştır ki bu gazve de,Hendek v© Hudeybiye'den sonra vukua gelmiştir.

ile çok şiddetli bir savaşa tutuştuk. Peygamber efendimiz, bir ara öğle namazını kıldırmıştı. Bunu gören müşrikler: "Eğer tam şu sırada müslümanlara bir yüklensek, hepsini kılıçtan geçirmiş oluruz!" dediler. Bazıları da: "Onların bir kaç saat sonra bir namazları daha var ki, onlar bu namazları evladlarından çok daha fazla severler. îşte o sırada onlara hamle yapıp, hepsini kılıçtan geçirelim!" dedi. Cebrail (a.s.) da gelip durumu Peygamber efendimize haber vermiştir. Peygamber efendimiz de durumu bize haber verdi ve bize Salatü'l Havfı kıldırdı." 397[54]

Ahmed, Beyhakî, Ebu Ayyaş el-Züraki'den rivayet eder. O şöyle demiştir: "Usfan'da biz Rasulülîah ile birlikte idik. Müşriklerin kumandanı ise Halid bin Velid idi. Rasulülîah bize öğle namazını kıldırdı. Müşrikler dediler ki: "Elimize Öyle bir fırsat geçmişti ki, ansızın saldırıp hepsini kılıçtan geçirecektik!" Öğle vakti ile ikindi vakti arasında "namazın kısaltılması" ile ilgili ayet nazil oldu."

(İşte bu, Usfan'da kılınan ilk "korku namazı" idi ve bu şekilde kılınan namaz da ikindi namazı idi.)

Müslim, Beyhakî ve Ebu Nuaym Cabir bin Abdullah'tan şöyle rivayet ederler: "Biz Zatür-Rika gazvesinde Peygamber (s.a.v.) ile birlikte yola çıkıp geniş bir vadiye indik. Rasulülîah efendimiz haceti için ayrılıp hayli uzağa gitti. Ben de onun peşi sıra su kabını götürdüm. Rasulülîah şöyle bir etrafına bakındı, hacetini yaparken gizlenecek bir şey göremedi. Bir de baktı ki vadinin kenarında bir ağaç var. Onun yanına kadar gidip dallarından birini tuttu ve: "Allan'in izniyle haydi benimle gel" dedi. Dal sanki burnundan zincirle yedilen bir deve gibi, onun peşi sıra geldi. O diğer bir' ağacın yanında durup onun da bir dalma asılarak: "Haydi sen de Allah'ın iziniyle benimle gel!" diyerek çekti ve o da geldi. Efendimiz onu diğer dal ile birleştirerek arkasına gizlenip hacetini yaptı.

Ben bu sırada kendi kendimle konuşup bekliyordum. Bir de baktım ki, Rasulülîah bana doğru gelmekte ve başı ile: "İşte şuraya, işte şuraya!" diyerek sağına ve soluna işaret etmekte. Peygamberimiz başı ile bu işareti yaparken orada duraklamıştı. Yanıma geldiği zaman: "Durup başımla sağıma ve soluma işaret ettiğim yeri gördün mü?" diye bana

---

397[54] Peygamber efendimiz, Zatü'r-Rikada olduğu gibi Batn-ı Nahl'de, Usfan'da, Zîkared olaylarında da bu namazı kıldırmıştır. (Büyük İslam İlmihali, 202, 203)

sordu. Ben de: "Evet ey Allah'ın rasülü" dedim. Bunun üzerine Rasulülîah bana: "Öyleyse haydi o iki ağacın yanına kadar git, her ikisinden birer dal kes ve o dalları getirip işarette bulunduğum yerlere birer tane bırak" buyurdu. Ben de Rasulüllah'm emri gereğince gidip bir taş aldım. Onun bir kenarını keskinleştirerek birer dal kestim, dalları sürüyerek Rasulüllah'm işaret ettiği yere kadar getirip koydum. Sonra Rasulüllah'a gelerek, buyurduklarını aynen yerine getirdiğimi haber verdim. Bu sırada Rasulüllah efendimiz buyurdular ki: "işte ben, oradan geçerken işarette bulunduğum her iki yerde, iki kabir bulunmakta olduğunu gördüm. Onlar azab içinde idiler. îstedim ki, kendilerine şefaatim sebebiyle azapları hafifletilsin. îşte bu iki yaş dal, onların kabirleri üzerinde kuruyacakları zamana kadar onların azabının hafîfletilmesine vesile olacaktır,"

Bundan sonra biz, askerin yanma geldik. Peygamber efendimiz bana: "Ey Cabir, bana abdest almam için su getirmelerini söyle!" diye emretti. Ben de: "Abdest almak için su! su!" diye bağırdım, hiç su getiren olmadı. Kafilenin bu husustaki durumunu sordum; bir damla su olmadığı cevabını aldım. Gelip. Rasulüllah'a bilgi verdim. Ensardan biri, daima Rasulüllah için serin su bulundurmakla vazifeli idi. Rasulüllah efendimiz, onun serinlettiği suyu içerlerdi. Derhal beni o adama gönderdi. Ben de derhal o adama gittim, maalesef, onun su kırbasında bir içimlik dahi su yoktu. Sadece kırbanın ağzında bir damla su bulunmakta idi ki, onu kırbanın içine bıraksam, kırbanın kuru kısımlarını ıslatacak kadar bile yoktu. Dönüp geldim. Durumu Rasulüllah'a arz eyledim. Rasulüllah da bana: "Git, o su kırbasını bana getir!" buyurdu. Ben de derhal gidip'getirdim. Bu su kabını mübarek eline alan Peygamber (s.a.v.) efendimiz bazı şeyler konuşup okudu. Fakat ben, neler konuştuğunu fark edemedim.

Peygamberimiz, su kırbasını eliyle yokladıktan sonra bana hitaben: "Ey Cabir, bize geniş bir su kabı getirmeleri için nida et!" buyurdu. Ben bütün sesimin çıktığınca: "Geniş bir su kabı getiriniz!" diye bağırdım. Derhal getirdiler, ben de onu Rasulüllah'ın önüne koydum. Rasulüllah bana eliyle işaret ederek benim elimde bulunan su kırbasını, getirilen geniş kabın üzerine yaymamı söyledi. Ben de yaydım. Sonra mübarek parmaklarını birbirinden ayırarak, onun üzerine koydu ve onu geniş su kabının dibine indirdi. Sonra bana hitaben: "Onu al kaldır ve üzerime

dök, "Bismillah!" diye de söyle" buyurdu. Ben de öyle yaptım. Mübarek parmaklarından su akmaya ve geniş su kabı dolmaya başladı. "Ya Cabir, suya ihtiyacı olanların, gelip su almaları için ilan et!" buyurdu. Ben de ilan ettim, insanlar geldiler, diledikleri kadar su aldılar. İyice suya kandılar. Rasulüllah efendimiz elini geniş su kabından kaldırdığı zaman o yine su dolu idi."

Susuzluklarını iyice gidermiş bulunan insanlar, biraz sonra Rasulüllah'a açlıktan şikayet ettiler. Rasulüllah da onlara: "Çoğa varmaz yüce Allah, açlığınızı da giderecek bir imkan lütfeder" buyurdu. Derken Seyfül-Bahr denilen yere gelcliğimizde, bir hayvanın denizden karaya vurduğunu gördük. Bunun yarısıyla bütün asker doyuma erdi. Kızarttılar, pişirdiler, yediler ve doydular." 398[55]

Cabir der ki: Bu kıyıya vuran hayvan o kadar büyüktü ki, onun göz çukuruna beş kişi girip saklan sa kimse onları göremezdi. Dönüşte yan tarafından bir parçayı en kuvvetli devemize yükleyerek Medine'ye getirdik. Fakat onu getiren deve, zorlanarak iki büklüm haline geliyordu." 399[56] Buhari ve Müslim Cabir'den rivayet ederler. O

398[55] Sahihayn'deki Cabir hadisi şöyledir: "Rasulüllah bizi, üç yüz kişilik süvari kuvveti halinde ve başımızda Ebu Ubeyde olarak Kureyş'in kervanını gözetlemeye gönderdi Bu sırada büyük bir açlık geçirdik. Hattâ hapt yani ağaç yapraklarını yemek zorunda kaldık ve buna "Hapt Askerleri" denildi. İçimizden biri üç deve kesti, sonra üç deve daha, sonra üç deve daha kesmek zorunda kaldı. Komutanımız Ebu Ubeyde kesimi yasakladı. Derken denizden anber denilen bir hayvan kıyıya vurdu. Tam onbeş gün bundan yedik ve yağından da faydalandık. Dönüşte bir parçasını da deveye yükleyip Medine'ye getirdik ve Rasulullah'a haber verdik. O da: "Bu size Allah'ın çıkardığı bir rızıktır" buyurdu ve: "Yanınızda ondan bir şey varsa bize de gönderin" dediler. Biz de gönderdik ve Rasulüllah da onu yediler

399[56] Müellifimizin uzunca rivayet ve sevkettiği metin; işte böyle... Halbuki bu metinde bir hayli karıştırma ve birleştirmeler olmuştur. Üstelik bunu Müslim'in dahi rivayet ettiğine dair bir kayıî da konulmuştur. Halbuki Müslim'in rivayetinde, kıyıya vuran bu hayvan kıssası yoktur. (Bu daha önce de kaydettiğimiz gibi Müslim ve Buhari tarafından Ebu Ubeyde Seriyyesi'ne ait olmak üzere rivayet edilmiştir.) Mü slim'in Zatü'r-Rika gazvesi ile ilgili rivayetinde, ancak Ebu Musa hadisi vardır. Bunda ise: "...Haylice yaya yürüyerek ayaklarının altları delindi de ayaklarına hırka ve bez parçaları sardılar. Denizden kıyıya vuran hayvan kıssası bulunmamaktadır.

demiştir ki: "Ben Rasulüllah efendimizle gazaya çıkmıştım. Fakat devem geride kalıyor ve beni yoruyordu. Ne kadar iyi yürümesi için uğraştımsa faydası olmadı. Durumu farkeden Rasulüllah efendimiz: "Ey Cabir, sana ne oluyor? Neden arkalarda kalıyorsun?" diye sordu. Ben de: "Devem yürümüyor ya Rasüîailah" dedim. Bunun üzerine elindeki mihceni ile deveme bir iki kere vuran Rasulüllah: "Haydi devene bin ve onu sür. Artık geri kalacak diye hiç korkma" buyurdular. Ben de binip sürdüm, devem gerçekten o kadar süratlenmişti ki, Rasulüllah'm önüne geçmesin diye onu zor tutuyordum.

Ebu Nuaym'ın Cabir bin Abdullah'tan bir rivayeti de aşağı yukarı bu merkezdedir. Yine Ebu Nuaym'ın Cabir'den bir rivayeti vardsr. Bu rivayet dahi bu mealde olmakla beraber, bunda farklı olarak Rasulüllah'm Cabir'in devesine bir İki vurduktan sonra, "Haydi Bismillah de, devene bin!" buyurduğu ifade edilmektedir.

Yine aynı olayla ilgili olarak Cabir'den Ahmed bin Hanbel'in de bir rivayeti bulunmakta ve bu rivayette şöyle denilmektedir:

"Ben geceleyin devemi kaybetmiştim. Rasulüllah'a uğradığımda o bana: "Neyin var?" diye sordu. Ben de devemi kaybettiğimi söyledim. Rasulüllah bana belli bir yeri işaretleyerek: "îşte deven oradadır, git al!" buyurdu. Ben gittim ise de devemi göremedim. Rasulüllah'a döndüğüm-de o bana yine: "îşte deven orada, git al!" buyurdu. Gittim, aradım, yine bulamadım. Döndüğümde Rasulüllah beni yanına alarak, işaret ettiği yere götürdü ve devemi elime teslim etti. Ben devemin yularından çekerek götürüyordum. Baktım, yazık dedim; "Benim böylesine küçük

adımlarla yürüyen şaşkın bir devem olsun!" diye hayıflandım. Rasulüllah: "Ya Cabir, kendi kendine neler söyleniyorsun?" buyurdu. Ben de söylediklerimi kendisine haber verdim. Rasulüllah elindeki kamçısı ile devenin arkasına vurdu. Deve Öylesine süratlendi ki, şimdiye kadar onun kadar süratli bir deveye hiç binmiş değilim. Adeta devemi zor zapt ediyordum."

Vâkıdî ve Ebu Nuaym Cabir bin Abdullah'dan şöyle rivayet ederler: "Peygamber efendimiz Zatür-Rika savaşma çıkmaya karar verdiği zaman, Ulbe bin Zeyd, üç adet deve kuşu yumurtası getirdi ve dedi ki: "Ey Allah'ın rasülü, bunlar deve kuşunun yuvasına bıraktığı

yumurtalardır." Efendimiz de bana hitaben: "Onları al, hazırlayıp getir" buyurdular. Ben de hemen gidip onları bir sahan içinde pişirerek getirdim, ne kadar ekmek aradımsa da bulamadım. Çaresiz ekmeksiz olarak Rasulüllah'm huzuruna koydum. Rasulüllah ve ashabı da onu ekmeksiz olarak yemeye başladılar. Herkes yedi ve doydu. Fakat sahandaki yumurta hiç eksilmeden duruyordu. Peygamberimiz ve onunla birlikte yiyenler kalktılar, sonra ashabtan diğerleri geldi. Onların da hepsi bu yumurtadan yiyip doydular. Sonra, hava serinleyince yerlerimizden kalkıp yolumuz-a devam ettik."

Beyhakî, Cabir bin Abdullah'tan şunu nakleder: "Biz Rasulüllah ile birlikte Benî Enmar savaşma çıktığımızda yolda giderken Peygamber efendimiz, bir adam hakkında: "Allah onu kurban eylesin" dedi. Adamcağız: "Ey Allah'ın rasülü, Allah yolunda değil mi?" dedi. Peygamberimiz de: "Evet Allah yolunda" buyurdu. Hakikaten bu adam, Allah yolunda kurban oldu, yani şehid düştü."

(Benî Enmar savaşı, Zatür-Rika savaşıdır.) Ayrıca bir bilgi olarak bu rivayeti, sahihtir kaydıyla Hakım'ın dahi rivayet ettiğim kaydedelim. Ancak Hakim, gazalara dair yazdığı bazı eserlerde, bu adamın Yemame savaşında şehid olduğunu zikretmiştir.400[57]

Hendek Gazvesinde Görülen Ayetler Ve Mucizeler

Beyhakî Katade'den rivayet eder. O şöyle demiştir: "Bize anlatıldığına göre Peygamber (s.a.v.) Ahzab gününde buyurmuş ki: "Bu günden sonra artık müşrikler bize savaş açamazlar!" Gerçekten de Rasulüllah'ın buyurdukları gibi, Ahzab savaşından sonra müşrikler bir daha müslümanlara karşı savaş açamamışlardır." 401[58]

400[57] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/390-394.

401[58] İşte bu, Peygamber efendimizin; peygamberlik alâmetlerinden ve mucizelerinden biridir. Gerçekten Cenab-ı Hak, müşrikleri Hendek gazvesinde

Buhari Süleyman bin Sürad'dan rivayet eder. O şöyle demiştir: "Rasulüllah efendimiz Ahzab günü, düşmanlar savulduktan sonra buyurdular ki: "Şu andan itibaren savaşan bizler olacağız! Artık onlar bize değil, biz onlara savaş açacağız!"

(Ebu Nuaym da Cabır'den benzen bir rivayet nakletmiştir.)

Buhari Cabir bin Abdullah'tan rivayet ediyor. O şöyle demiştir: "Biz Ahzab günü hendek kazıyorduk, çok sert ve sağlam bir kayaya rastladık, onu bir türlü paçalayamadık. Ashab gidib durumu Peygamber efendimize arz ettiler. Peygamberimiz: "Hendeğe ben ineyim" buyurdu ve ayağa katktı. Bu sırada açlıktan karnına taş bağlamış olduğu görüldü. Gerçekten bizler tam üç gündür hiç bir şey yememiştik. Peygamberimiz hendeğe indi, balyozu eline alıp kayaya vurdu. Kayanın yumuşak bir toz yığını haline geldiği görüldü. Ben dedim ki: "Ya Rasülallah eve gitmem için bana izin veriniz." O da izin verdi. Ben eve gidip hanımıma dedim ki: "Ben Peygamber efendimizin dahi aç olduğuna muttali oldum. Kendisine yedirebileceğimiz bir şey yok mudur?" Hanımım da bana: "Bir miktar arpa ile oğlağımız var" dedi. Ben derhal oğlağı kestim. Hanım da arpayı öğüttü. Eti tencereye koyduk.

Ben derhal Peygamberimize gelip: "Ya Rasülallah az miktar yiyeceğimiz var. Sizi ve bir iki arkadaşınızı hanemize buyur ediyoruz" dedim. Peygamberimiz yiyeceğin miktarını sordu, ben de bildirdim. Bunun üzerine o: "Bu çoktur ve hoştur" buyurdu ve bana hitaben:"Git hanımına söyle, ben gelmeden tencereyi indirmesin, ekmeği de pişirmesin" buyrdu. Bütün ashabına hitaben de: "Haydi hepiniz Cabir'in yemeğine" diyerek davette bulundu. Bütün muhacirler ve ensar kalktılar. Ben bu durumdan telaşlanarak eve koştum, hanımıma: "Vay halimize Peygamberimiz bütün ashabını ve onlarla beraber olanları alarak yemeğe geliyor" dedim. Hanımım bana: "Neyimiz olduğunu Peygamberimiz sormadı mı?" dedi. Ben de: "Sordu" dedim. Hanım: "Öyleyse telaşa mahal yok! Hepsi gelsinler!" Peygamberimiz ashabı ile birlikte geldi. Ashabına hitaben: "Haydi giriniz birbirinize sıkıntı vermeyiniz!" buyurdu. Sonra hamurdan küçük parçalar alıp üzerine bir

---

hezimete uğrattıktan sonra, Kureyş artık bir daha Medine'ye veya müslümanlara karşı savaş açamamıştır. Asla ve ebediyen, böyle bir şeyi artık düşünememiştir bile..

miktar et koyarak mübarek tükrüğü ile bunu tencere ve fırını ilaçlayıp mayaladı. Sonra fırında pişen etli ekmekleri alıp ashabına verdi. Bu minval üzere buna devam etti ve bütün ashabını bu şekilde doyurdu. Yine de hayli yiyecek kaldı. Buyurdu ki: "Bundan kendiniz de yiyiniz, ayrıca komşularınıza da hediye ediniz. Zira bütün insanlara açhk isabet etmiş durumdadır."

Buhri'nin Müslim ile beraber (yani ittifak halinde) yine Cabir'den olan diğer rivayetleri de aynıdır, ancak şu farklılık vardır:

"...Sonra bereketlenmesi için dua buyurdular. Ben, Allah'a yemin ederek ifade edeyim ki, ashabın sayısı bin kadar olduğu halde, hepsi bundan yiyip doydular. Kalkıp gittikleri zaman da tenceremizde hâlâ et kaynıyordu. Gerek etimiz, gerek ekmeğimiz, sanki hiç yenilmemiş gibiydi."

Vâkıdl ve İbni Asakir Abdullah bin Mugayyes el-Ensari'den şöyle rivayet ederler: "Hendek savaşı sırasında Ümmü Amir el-Eşheliye Peygamber efendimize bir tas içinde Hays denilen (ve et suyu ile undan yapılan) çorba gönderdi. Bu sırada efendimizin yanında Ümmü Seleme de vardı. Ümmü Seleme bu çorbadan karnını doyurdu. Rasulüllah da bir miktar içtikten sonra, Rasulüllah'ın münadisi hendek ehlini bu çorbadan içmeye çağırdı. Onlar da gelip bu çorbadan içtiler ve doydular. Sonunda bu çorba sanki hiç içilmemiş gibi duruyordu."

(Vâkıdînin ve ibni Asakir'in bu haberi, mürseldir.)

Ebu Yala ve İbni Asakir, Abdullah bin Ali bin Ebu Rafi'den naklederler. Onun ninesi Selma, kendisine şöyle haber vermiştir: "Hendek günü Peygamber (s.a.v.) Ebu Rafİ'e bir koyun göndermiş, bunun kesilip kızartılmasını istemiş. Ebu Rafi de bunu kesip kızarttıktan sonra bir sepete koyarak Rasulüllah'a getirmiş ve bu koyunun iki ön bacağı (döşleri) bile hiç umulmadık derecede bereketlenmiştir."

Ebul-Kasım el-Beğavi, kendisinin Mu'cem adlı eserinde Muaviye bin Hakem'den şu haberi nakletmiştir: "Bizler hendekte Rasulüllah ile birlikte çalışıyorduk. Derken kardeşim Ali bin Hakem'in ayağı hendeğin duvarına çarparak yaralandı. Yarası oldukça ciddi olup kanıyordu. Derhal Peygamberimize geldi. Peygamber efendimiz de onun bu yarasını mübarek eliyle sıvadı ve: "Bismillah" dedi. Kardeşimin ayağı iyi

olup, hiç kendisine rahatsızlık vermedi."

Beyhakî îbni îshak tarikiyle şöyle rivayet eder: Selman-ı Farisi'den bana gelen habere göre, o demiştir ki: "Hendek günü ben, bir kısmın kazılması için çalışıyor fakat güçlük çekiyordum. Bana iltifat edip çektiğim güçlüğün farkına varan, Rasulüllah efendimiz, hendeğe inip elimden balyozu aldı ve şiddetle vurdu. Bu sırada balyozun altından bir kıvılcım çıktı. Bir daha vurdu, yine altından kıvılcım parladı. Bir daha vurdu. Yine altından bir kıvılcım parladı. Ben dedim ki: "Ey Allah'ın rasülü. Bu parlayan kıvılcımlar nedir?" Efendimiz de buyurdular ki: "Birinci kıvılcım, Allah'ın bana Yemen'i fethedeceğini gösterir, ikincisi: Şam'ın ve batının fethim gösterir. Üçüncüsü ise, Allah'ın bana doğuyu da fethedeceğinin işaretidir." 402[59]

tbni îshak der ki: Kendisine itimad ettiğim kimselerin bana anlattığına göre, Ebu Hureyre, Ömer ve Osman zamanlarında şöyle konuşurmuş: "Ey müslümanlar! Bütün güç ve imkanlarınızla Allah yolunda cihad edip

---

402[59] Az sonra, Beyhakî ve Ebu Nuaym'm Bera b. Azib'den rivayet ettikleri metinde de gayet açıkça ifade edildiği veçhile, Hendek kazılırken bir büyük kayaya rastlandığı, Rasulüllah efendimizin üç darbe ile onu parçaladığı, her üç darbe sırasında; gözle görülen bir nur halinde kıvılcımların çıktığı hakkındaki rivayet sahihtir. Bu rivayete dair bazı metin farklarının bulunması, onun sıhhatine zarar vermez. Bunun zuhuru ve şüyuu sebebiyledir ki, münafıklar da şöyle söylenmeye başlamışlardır: "Şu işe bakın siz! Muhammed, bir taraftan ashabına Farsî'lerin ve Rum'ların ülkelerinin fethini müjdeliyor; diğer taraftan hiçbir kimse Medine'den dışarı adımını atamıyor! Kimse, tek başına hacetine dahi gidemiyor!"

Şanlı ve sevgili peygamberimiz ise, yukarıda geçtiği veçhile, Hendek savaşından sonra İslamî fetihlerin başlama devrine girildiğini de müjdeliyordu. Gerçekten de öyle olmuştu...

Hendek savaşı, en sahih tesbite göre, hicretin beşinci yılında ve şevval ayında olmuştur. Buna Hendek Savaşı denilmesinin sebebi; Selman-ı Farisî'nin (r.a.) Rasulullah efendimize, düşmanın geleceği taraf ile Medine arasına hendek kazılmasını tavsiye etmesi; Peygamberimizin de bu tavsiyeyi kabul ederek hendek kazdırmasıdır. Bütün müslümanlar gibi peygamberimiz de bizzat hendek kazımında canla başla çalışmıştır. Bu savaşa aynı zamanda Ahzab Harbi de denilir. Zira müşrikler çeşitli hizipleri, yani kabileleri toplayarak büyük bir ordu halinde Medine önlerine gelmişlerdi. Sayısı on bin kadar olan bu orduda; başta Kureyş olmak üzere, Gatafan, Selîm oğulları, Esed oğullan, Fezara, Eşca1 ve Mürrs oğullan kabileleri de vardı. (Siratü İbn Hişam, 3/226. El-Bidaye ve'n-Nihaye fi't-Tarih, 4/94.)

ülkeler fethediniz! Ben varlığım elinde olan Allah'a yemin ederek söylerim ki, sizin fethettiğiniz ve kıyamete kadar da fethedeceğiniz hütün şehir ve ülkelerin anahtarlarını, şanı yüce Allah; sevgili Rasülü Muhammed'e vermiştir."

Beyhakî ve Ebu Nuaym Bera bin Azib'ten rivayet eder. O şöyle demiştir: "Bizler hendek kazımmda çalışırken, büyük ve sert bir kayaya rastladık. Bir türlü onu parçalayamadık. Şikayetimizi Rasulüllah'a götürdük. O balyozu eline aldı ve "Bismillah" diyerek bir darbe indirdi. Derhal kayanın üçte biri parçalanmıştı. Akabinde Peygamber efendimiz: "Allahü ekber" diyerek tekbir getirdi ve: "Allah bana Şam'ın anahtarını vermiştir. Vallahi ben oradaki kırmızı köşkü görüyorum" buyurdu. Sonra ikinci defa vurdu, bu seferinde de üçte biri daha ufalanıvermişti. Peygamberimiz derhal "Allahü ekber" diyerek tekbir getirdi ve: "Faris'in anahtarları bana verilmiştir! Vallahi ben Medain'in beyaz köşkünü görmekteyim" buyurdu. Sonra üçüncü defa vurdu ,ve o kocaman kayayı kum yığını haline getiriverdi. Derhal "Allahü ekber" diyerek tekbir getirdi ve: "Bana Yemen'in anahtarları verildi! Şu anda ben oranın başşehri olan San'a'nm kapılarını görmekteyim" buyurdu." 403[60]

îbni Sad, îbni Cerir, îbni Ebu Hatim, Beyhakî ve Ebu Nuaym Kesir bin Abdullah tarikiyle; babası vasıtasıyla dedesinden şu haberi vermektedirler: "Hendek kazarken beyaz ve sert bir kaya çıktı. Bunu kırmaya çalışırken demirimiz kırıldı, tyice zorlanmıştık. Nihayet

---

403[60] Habbab b. Eret'in rivayet ettiği sahih bir hadiste şöyle buyurulmuşîur: "Allah'a yemin ederim ki, O, bu yüce ve mübarek dinini mutlaka tamamlayıp kemale erdirecektir! O zaman islam ülkeleri arasında bulunacak olan San'adan devesine binerek yola çıkan bir islam kadını, Hadramût'a kadar tek başına yolculuk edecek ve Allah korkusundan başka kalbinde bir korkusu bulunmayacaktır. (Bir de koyunları varsa, kurt kapar endişesi olacak. Yoksa yolda soyulursam, canıma, namusuma bir zarar gelirse, diye bir korkusu kalmayacak, islam nizamı, huzur ve emniyeti bu derecede temin etmiş olacaktır.) Fakat sizler ey ashabım, bu, hemen olsun diye acele etmektesiniz." Unutmayalım ki, sevgili peygamberimiz bu büyük müjdesini; Mekke'de müslümanlar Kureyş'in işkencesi altında ezilirlerken vermiştir. Mucize'nin büyüklüğünü anlayıp, ibretle dolmamız, gerçek inananlar olmamız gerekmektedir.

durumu Peygamber efendimize arz eyledik. O da Selman'm elindeki balyozu alarak bu beyaz ve yuvarlak kayanın üzerine şiddetle vurdu. Kaya sarsıldı ve balyozun altından bir ışık çıktı. Sanki Medine'nin iki yakası arasını aydınlatmıştı ve karanlık bir gecede parlayan bir kandil gibi gözlerimize aksetmişti. Bunun üzerine tekbir getiren Peygamber efendimiz, ikinci bir darbe daha indirdi. Kayadan yine bir sarsıntı ve bir ışık çıktığını gördük. Yine tekbir getiren Peygamberimiz; üçüncü defa kayaya şiddetle vurdu ve kayayı kum yığını halinde par çalayı verdi. Yine Medine'nin iki yakasını aydınlatırcasma bir nur çıktı. Efendimiz derhal tekbir getirdi. Biz de gördüğümüzü ve Peygamber efendimizin tekbir getirişini kendisine arz edip, hikmetini sual eyledik. Buyurdular ki: Birincisinde bana Hire ve Medâin şehirleri gösterildi ve Cebrail ümmetimin buraları fethedeceğini bildirdi, ikincisinde Rum diyarının kırmızı köşkleri gösterildi. Buralarının da ümmetim tarafından fethedileceği Cebrail tarafından bildirildi. Böyle bir fetih ve zaferle şimdiden sevinebilirsiniz. Üçüncüsünde ise, San'a'nm köşkleri gösterildi ve burasının da fethedileceği haberi verildi. Sizler de bu müjdeli haberlere sevinebilirsiniz."

Bu sırada münafıkların nifak dolu sözleri işitilmeye başladı. Onlar diyorlardı ki: "Muhammed, bir taraftan sizlere büyük müjdeler veriyor; kendisi Medine'de olduğu halde Hire ve Medain'deki köşkleri gördüğü-nü söylüyor, diğer taraftan bakıyoruz, hendek kazmakla meşgulsünüz? Gelecek olan düşmanın karşısına çıkmaktan bile acizsiniz!" işte münafıkların ve kalbinde hastalık olanların bu kabil sözleri üzerinedir ki, şanı yüce Allah Kerim Kitabındaki şu ayeti indirmiştir:

"Münafıklar ve kalblerinde hastalık bulunan kimseler: "Allah ve rasülü bize Sadece boş vaadlerde bulundu" diyorlardı." 404[61]

Beyhakî ve Ebu Nuaym îbni Ishak tarikiyle Said bin Meynadan naklederler. O da Numan bin Beşir'in kız kardeşinden nakleder. O demiştir ki: "Annem, elbisemin bir kenarına bir miktar hurma koyarak, bunu hendek kazmakta olan babam va dayıma götürmemi istedi. Giderken Rasulüllah'a uğradım. Beni çağırdı, ben de yanma gittim. Hurmaları iki avucuna aldı, yere bir yaygı yayılmasını emretti, elindeki

---

404[61] Ahzab suresi, 12

hurmaları yerdeki yaygının bazı yerlerine sepeledi. Sonra hendek kazmakta olanları çağırıp bu hurmaları yemelerini emretti. Onlar da gelip toplandılar. Onlar hepsi bu hurmadan yediler ve doydular. Kalkıp gittikleri zaman, yaygının üzerinde hâlâ hurma vardı, 405[62]

Ebu Nuaym îbni Abbas'tan şöyle nakleder: "Mugire oğullarından bir adam: "Ben vallahi Muhammed'i öldüreceğim" diyerek atma biner ve atını hendeğe sürer. Hendeğin içine yuvarlanıp boynu kırılarak telef olur. Karşı taraf: "Ey Muhammed onun ölüsünü bize teslim et, biz sana onun diyetini verelim" derler. Fakat Peygamberimiz bunu kabul etmez ve: "Bırakınız onu, o habis bir adamdır, onun diyeti de elbette habistir" buyurur.

Beyhakî Katade'den şöyle nakleder: "Şanı yüce Allah, Bakara süresindeki şu ayetini inzal buyurur:

"Yoksa siz, sizden önce geçenlerin durumu başınıza gelmeden cennete gireceğinizi mi sandınız? Onlara öyle yoksulluk ve sıkıntı dokunmuştu ki, iyice sarsılmışlardı." 406[63] işte müminler Hendek savaşı sırasında Ahzab'a yani kabileleri toplu olarak karşılarında gördükleri zaman: "Bunlar hiç şüphesiz Rabbimizin ilgili ayetinde bize haber verdiği durumdan başkası değildir" dediler.

Buhari ve Müslim'in ittifakla îbni Abbas'tan rivayet ettikleri bir hadiste Rasül-i Ekrem (s.a.v.) şöyle buyurmuştur:

"Ben, hendek savaşında Ahzab'a (müttefik düşman ordularına karşı) saba rüzgarı ile zafere kavuşturuldum! Vaktiyle Ad kavmi de, Debûr (Lodos) rüzgarı ile helak olmuştu."

Ebu Nuaym ile îbni Ebu Hatim'in seukettikleri îbni Abbas hadisi ise şöyledir: "Ahzab harbi sırasında kuzey güneye gelip dedi ki: Haydi rüzgarını sal da Allah'a ve rasülüne yardım eyle!" (Allah ve Rasülünün düşmanlarını perişan et!) Güney de kuzeye dedi ki: "Geceleyin sıcak bir

---

405[62] Az miktardaki bir yiyeceğin veya suyun çoğalıp bereketlenmesi şeklinde tecelli eden Rasulullah'ın mucizeleri sahihtir ve pek meşhurdur. Bunları rivayet edenlerin sayısı o kadar çoktur ki, nihayet bu rivayetler mütevatir hükmünde olmuştur .

406[63] Bakara suresi, 214

esinti cereyanı olmaz. Sen onların üzerine saba rüzgarını gönder de hepsi perişan olsunlar." Derken saba rüzgarı esmeye başladı. O kadar şiddetle esti ki, düşmanların ateşleri söndü, çadırlarının ipleri kopup darmadağın oldu. Eşyaları, atları, develeri birbirine karışıp tam bir felaket ve hezimet oldu. işte bu durumu kastederek Peygamber efendimiz de: "Ben saba fırtınası ile zafere kavuşturuldum. Vaktiyle Ad kavmi de Debûr rüzgarı ile helak olmuştu!" buyurdular.

Imam-ı Mücahid'in Ahzab (birleşik ordular) harbiyle ilgili olarak nazil olan Ahzab suresinin: "Ey Müminler! Allah'ın size olan nimetini hatırlayın, hani bir zaman size ordular gelmişti de, biz onların üzerine bir rüzgar ve sizin görmediğiniz ordular göndermiştik. Allah, bütün yaptıklarınızı görmektedir" 407[64]anlamındaki ayetiyle ilgili olarak şu açıklamada bulunduğu bildirilmektedir: "Ayetteki "Bir rüzgar" ile Cenab-ı Hak, saba rüzgarını murad etmektedir ki birleşik orduların üzerine bu rüzgarı göndermiş, Hendek savaşı sırasında düşmanların ateşini onunla söndürmüş, tencere ve kazanlarını, ip ve çadırlarını söküp altüst eylemiştir. O derece ki, onlar orada tutunamayıp ric'ate mecbur olmuşlardır. Yine Cenab-ı Hak, "...Ve sizin görmediğiniz ordular göndermiştik" buyurmakla da; tarafı üahiyesinden gönderilen melekleri kasdetmektedir. Çünkü bu savaşta da bilfiil savaşa katılmamakla beraber melekler gönderilmiştir."

Beyhakî Huzeyfetü'bnül Yeman'dan şöyle rivayet eder. O demiştir ki: "Biz Rasulüllah (s.a.v.) ile birlikte hendekte bulunduğumuz bir gece, gördüm ki çok şiddetli bir rüzgar esmektedir ve hava da inadına soğuk olmuştur. Bu sırada Rasulüllah efendimiz buyurdular ki: "Düşmanın ne yaptığına dair kim bir> haber getirirse, kıyamet günü ona şefaat edeceğim!" Rasulüllah'ın bu davetine içimizden icabet eden olmadı. Rasulüllah: "Düşmanın durumu hakkında kim bir bilgi getirecek?" diye ikinci ve üçüncü defa davette bulunduğu halde gönüllü olarak kalkıp ta "ben getireceğim!" diyenimiz çıkmadı408[65]Sonunda efendimiz,

---

407[64] Ahzab suresi, 9

408[65] Rasulüllah'ın bu davetine icabet eden olmamasını anlamak, oldukça zor bir şey... İhtimaldir ki, Rasulüllah içlerinden muayyen birine kesin bir emir halinde tevcihde bulunmadığı için, "acaba hangimize emir verecek" diye gecikmiş olabilirler. Aksi halde, Şartlar ne kadar ağır olursa olsun, Rasulüllah'ın emrine icabet etmenin

doğrudan bana hitabla: "Ey Huzeyfe kalk! Git ve düşmanın durumu hakkında bilgi getir!" diyerek emrettiler. Ben hemen kalkıp gittim, düşmanın durumu hakkında bilgi alıp getirinceye kadar sanki hamamda yürür gibiydim. Havanın çok soğuk olmasına rağmen hiç üşümemiş-tim. 409[66]Rasulüllah'a: "Ya Rasülallah, ben soğuğun şiddetinden korkarak size icabet edememiştim" diyerek özür dilemiştim. Rasulüllah da bana: "Haydi git, ne soğuktan, ne de sıcaktan korkun olmasın" buyurmuştu. Hatta: "Allah'ım, onu önünden, arkasından, sağından, solundan, üst tarafından ve alt tarafından gelebilecek olan fitne ve zararlardan koru!" diyerek dua buyurmuştu.

Ben aslında düşman karşısında cesareti de az olan bir kişi idim. Rasulüllah'ın duaları bereketiyle ne bir korku, ne bir zarar veya fitne gömleksizin gidip vazifemi ifa eyledim. Düşman saflarına usulca daldım, etrafı güzelce gözetledim. Düşman tam bir perişanlık' ve şaşkınlık içindeydi. Herkes: "Haydin göç, göç!" diye bağırışıyordu. Fakat kimse fırtınanın şiddetinden yerinden kıpırdayamıyordu. Binit hayvanlarının çadır ve yataklarının üzerine taşlar geliyordu. Sanki iki kuvvetli ordu birbirine girmiş, kılıç harbi yapıyormuş gibi sesler geliyordu. Ben, durumu gözlerimle gördükten sonra geri döndüm. Dönüş yolunu yarıladığım sırada sayıları yirmi kadar görülen atlılara rastladım. Bu başları sarıklı süvariler bana dediler ki: "Peygamberinize müjde ve haber eyle, Allah yardımını gönderip düşmanlarınızı perişan etmiştir!" Ben yoluma devam ederek Rasuîüllah'ın yanına geldim. Döner dönmez de yine eskisi gibi üşümeye başladım. Tam bu sırada şanı yüce Allah, ehli İslama olan yardımını beyan eden ayeti celilesini inzal buyurdu. (Ki bu ayeti celile, az yukarda mealini gördüğümüz Ahzab suresinin dokuzuncu ayetidir.)

---

kafi bir vecibe olduğunu bütün ashab biJİrler ve gereğini de yerine getirirlerdi. Nitekim emir tevcih edilince Huzeyfe (r.a.), derhal gereğini yerine getirmiştir. Tabii bu olayda Huzeyfe'nin büyüklük ve faziletine delalet eden bir incelik de bulunmaktadır

409[66] Huzeyfe, "gidip gelinceye kadar hiç üşümediğini" söylüyor. Fakat döndükten sonra herkes gibi o da üşümeye başlamıştır. Çünkü daha önce, Rasulüllah'ın duası bereketiyle Allah'ın hususî hıfz ve himayesi altında idi. Bu, Allah'ın kendisine bir lütuf ve kerameti İdi

Sahihtir kaydıyla Hakim'in ve Ebu Nuaym'ın diğer bir rivayetinde şu farklılık vardır:

Huzeyfe der ki: Rasulüllah bu sırada bana hitaben: "Ey Huzeyfe, düşmanın durumunu öğrenmeye sen gider misin?" diye teklifte bulundu. Ben de dedim ki: "Ey Allah'ın rasülü, Bilirsiniz ki ben öldürülüp şehid olmaktan asla korkmayan bir adamım! Fakat doğrusu bu ki, düşman eline esir düşmekten korkmaktayım." Bunun üzerine efendimizin bana kelamı: "Korkma ey Huzeyfe, sen esir olmayacaksın!" oldu. Ben de bunu üzerine gittim. Düşman içlerine kadar ilerledim. Gördüm ki, fırtınanın şiddetinden müşriklerin çadırları yıkılmakta, etrafta kab kaçakları uçuşmakta, atları ve develeri birbirine girmekte. Herkes: "Haydin göçüyoruz göçüyoruz!" diye bağrışmaktadır."

Buhari ve Müslim (hadis ve rivayet ilminde kendilerinden şeyhayn diye bahsedilir. Burada da müellifimizin "şeyhayn-yani iki büyük üstad rivayet ettiler ki" ibaresi ile başladığını görüyoruz. Daha önceleri de bir çok yerde aynı tabiri kullanmıştır. îşte bu iki büyük üstad ve imam); Abdullah bin Evfadan ittifakla rivayet ederler: O demiştir ki: "Ahzab (Hendek) savaşında Rasulüllah (s.a.v.) şöyle dua buyurdular:

"Allah'ım sen, kitabı indiren, hesabı seri olansın! Birleşik ordular halinde de karşımıza gelip bizi ve dinimizi yok etmek isteyen şu orduları perişan eyle! Allah'ım, onları iyice sars ve tam manası ile perişan eyle!" 410[67]

Yine Buhari ve Müslim Ebu Hureyre'den naklederler. O şöyle demiştir: "Peygamber (s.a.v.) buyururlar ki:

410[67] Buhari ve Müslim'in Abdullah b. Ebu Evfadan rivayetleri şöyledir: Peygamber (s.a.v.) efendimiz, düşmanla karşılaştıkları bazı zamanlarda zeval vaktinin geçmesini bekler sonra şöyle derdi: "Ey insanlar! Düşmanla karşılaşmayı temenni etmeyiniz, Allah'tan daima sulh ve afiyet,isteyiniz! Düşmanla karşılaştığınız zaman da, mutlaka sabır ve sebat eyleyiniz. Kesin olarak biliniz ki cennet, kılıçların gölgesi altındadır."

Bunu söyler sonra şu şekilde dua buyururdu: "Ey KİtaB'ı İndiren, bulutları yüzdüren, düşmanlara hezimet veren Allah'ım! Şu karşımızdakileri perişan eyle! Onlara karşı biz inanan kullarına zafer ve nusretler ihsan eyle"

"Allah'tan başka ilah yoktur! O birdir! O, kendi askerini aziz ve muzaffer kılmıştır! Kulu Muhammed'e yardım eylemiş, Ahzab'ı (müttefik ordularını) perişan kılmıştır. O birdir, O'ndan başka sığınılacak, yardım ve imdad dilenilecek başka bir varlık yoktur!"

İbni Sad, Said bin Müseyyib'den rivayet eder t* O demiştir ki: "Hendek savaşı sırasında Peygamber (s.a.v.) muhasara altında kalmıştı. O ve ashabı yirmi güne yakın muhasarada tutuldu. Hepsi çok sıkıntı ve üzüntü duydular. Nihayet Peygamber efendimiz Cenabı Allah'a dua ve niyazda bulunup: "Ey Allah'ım, bize olan ahdini ve vadini yerine getirmeni istiyorum! Allah'ım bize yardım ve imdad eyle! Allah'ım eğer istersen (düşmanlarımıza imkan ve fırsat verirsen), kıyamete kadar sana kulluk eden olmaz!" diyerek islamî tevhidin gereği, yüceler yücesi Allah'a sığınıp O'ndan yardım ve zafer dileğinde bulunmuştur."

îbni Sa'd, Cabir bin Abdullah'tan nakleder. O demiştir ki: "Peygamber (s.a.v.) efendimiz, Ahzab mescidinde pazartesi, salı ve çarşamba günleri Cenabı Hakka dua ve münacatta bulundu. Çarşamba günü öğle namazı ile ikindi namazı arasında duasının kabul buyuruldu-ğuna dair işaret aldı. Bizler de O'nun mübarek yüzünün neşe ve sürurundan, bunun farkına vardık. Şahsen dahi; nice sıkıntı ve zorluklarım için dua ve niyazda bulunup ta Allah tarafından kabul edildiğini görmek isterdim. Tam bugünü bir fırsat bilerek, aynı saat içinde Cenabı zül-Celal'e dua ve niyazlarda bulundum. Kabul edildiğinin işaret ve emmarelerine de nail oldum."

İbni Sa'd, Vâkıdî tarikiyle onun üstatlarından. Onlar da Amr bin Abd-i Vedd'den naklederler. Bu adamcağız Hendek savaşında sesinin çıktığı kadar bağırıp kendisine mübariz istemiş. Ali bin Ebu Talib (r.a.) de: "Ben ona mübariz olarak çıkmak istiyorum!" demiş. Bunun üzerine Peygamber efendimiz kendisini hazırlayıp kılıcını kuşandırmış, sarığım sarmış ve: "Ey Allah'ım düşmanına karşı Ali'ye yardım eyle!" buyurarak Ali hakkındaki duasını etmiş. Sonra onu mübarezeye çıkarmıştır. Her ikisi kıyasıya çarpışmış, ortalığı toz duman kaplamış. Bu sırada Ali, Amr'in boynunu vurarak öldürmüştür. Amr'in arkadaşları da çareyi kaçıp geri çekilmekte bulmuşlardır."

Ebu Nuaym Urve ve îbn-i Şihab'tan şöyle nakleder: "Nuaym bin Mesud Peygamber'e (s.a.v.) gelerek şunları söylemiştir: "Ya Rasülallah Kureyş

harpten usanmış ve neticeden ümid kesmiş bir durumdadır. Bana onlardan, haber geldi. Diyorlar ki: "Biz hayli zor durumdayız, zaman da hayli uzamış bulunuyor, yiyecek sıkıntısı da başlamıştır. Şu işi bir an evvel bitirmemiz için bize önçmli bi yardımınız gerekiyor." .Ben de kendilerine (ki onlar benim müslümanlığımı gizlemem sebebiyle, halâ beni kendilerinden sanıyorlar) şu haberi yolladım: "Dediğiniz çok güzel ve yerinde. Fakat size tam itimat edemeyiz. Bunun için bazı adamlarınızı rehin vermeniz gerekir. Bu takdirde size yardımcılar gönderebiliriz." Bunun üzerine Rasulüllah da bana dedi ki:

Kureyzalılar sulh için bana haber göndermişler. Ben de kendilerine. "Nadir oğullarını mallarıyla birlikte yurtlarına iade edebileceğimi" söyledim. Bu durumda Kureyzalılar benimle barışıp harpten çekilebilirler." Bunun üzerine ben Gatafanlılara gidip: "Haberiniz olsun, ben yahudilerin sizi aldatmak üzere bulunduklarına muttali oldum. Bu hususta ben size iyilik etmek istiyorum. Bana inanınız, yahudilere kanmayınız! Biliniz ki Muhammed, daima doğru söylemiştir. Ben onun: "Kureyzalılar benimle yeniden sulh yapıp harpten çekilmek istiyorlar" dediğini kendi kulağımla duydum. Onların kardeşleri bulunan Nadir oğullarını, mallan ile birlikte yurtlarına iade etmek şartıyla, bu barışı yapmaya hazır imişler" dedim.

(Benim bu çalışmam ve sözlerim üzerine düşman cephesinde birleşmiş olanların arası açılıp, birbirine olan itimatlarını kaybederek büyük tereddüt ve sıkıntılara düştüler. Bunun da Kureyşin durumunun sarsılmasına ve neticenin onlar için bir hezimet olmasına çok etkisi olmuştur.)

Yukarıda ki haberi kısaca bu şekilde aktaran Ebu Nuaym der ki: "Bu haber de delalet eder ki, dostun da, düşmanın da daima söyleyip durduğu, zaman zaman dilinden eksik etmediği, söylendiği zaman itiraz da etmediği bir şey vardır. O da: "Muhammed (a.s.)'m; hep doğru söylediği, Muhammed'ül-Emin olduğudur."

îbni Adiyy, Beyhakî ve îbni Asakir el-Kelbi tarikiyle Ebu Salih'ten, o da îbni Abbas'tan şöyle rivayet ederler: Yüce Allah'ın kerim kitabındaki ayeti celilesi şöyledir:

"Belki de Allah sizinle onlardan düşman olduklarınız arasına bir sevgi

koyar. Allah buna kadirdir. Allah çok bağışlayan, çok esirgeyendir." 411[68]

îşte bu ayeti celilede beyan buyurulan sevginin tecelli ve tahakkuku cümlesindendir ki, Peygamber (s.a.v.) efendimiz Ebu Süfyan'm kızı Ümmü Habibe ile evlenmiştir de, Ümmü Habibe "müminlerin annesi" sıfatına nail olmuştur. Ebu Süfyan'ın oğlu Muaviye de müminlerin dayısı durumuna gelmiştir. 412[69]

Tahavi'nin naklettiği haberler arasında: "Peygamber (s.a.v.) hendek savaşı sırasında ikindi namazını kılamamıştı. Cenabı Hak, batan güneşi geri çevirip batı ufkunda gösterip tuttu, Peygamberimiz de ikindi namazını kıldı. Sonra güneş tekrar battı" diye bir rivayet bulunmaktadır.

(Bu rivayetin münakaşası, ilerde gelecektir.) Nevevi'nin bu husustaki ondan nakli: "Bu rivayetin ravileri, sikadır" şeklindedir. Nevevi bunu, Müslim üzerine yazdığı şerhte de söylemiştir.413[70]

Kurayza Savaşında Vukua Gelen Fevkalâdelikler

Sahihtir kaydiyle Hâkim ve Beyhakî Aişe validemizden rivayet ederler. O şöyle demiştir: "Peygamber Efendimiz benim yanımda idi ve biz evde bulunuyorduk. Bir adam gelip bize selam verdi. Bu selamı işiten Peygamberimiz derhal dışarı çıktı. Ben de onun peşinden çıktım. Dışardaki selam veren Dıhyetü'l Kelbî idi. Peygamberimiz: "Bu

---

411[68] Mümtehine suresi, 7

412[69] Bu rivayette geçen bu söz ve açıklamanın, aynen Ibn Abbas'ın sözü olduğunu kabul etmek hayli zordur. Zira bu ayeti ceüle, Peygamber efendimizin Ümmü Habibe ile evlenmesinden çok sonraları inzal buyurulmuştur. Bunu ibn Abbas da çok iyi bilmektedir. Ayet-i celile, istikbalde vukua gelecek olan sevgiden bahsetmekte ve bu sevginin islam hidayetini kabul ederek tecelli ve tahakkuk edecek olan islam ve kardeşlik sevgisi olduğunda da şüphe bulunmamaktadır

413[70] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/394-403.

Cebrail'dir, bana Kurayza Oğullarıyla savaşa çıkmamı emrediyor" buyurdu. Cebrail şöyle diyordu: "Siz silah yere, etmişsiniz. Halbuki bizler, müşrikleri Hamrâü'l-Esed'e kadar tâkîb ettikten sonra, silahlarımızı bırakmadık!" Bu ise Hendek Savaşından sonra olmuştu. Peygamberimiz de hazırlanıp çıktı. Kurayza Oğuilarına giderken bir topluluk ile karşılaştı ve onlara: "Buradan birisi geçti mi?" diye sordu. Onlar da: "Bir alaca katıra binmiş olan Dıhyetü'l-Kelbî geçti" dediler. Peygamberimiz kendilerine: "O Dıhye değildir! Kendilerini sarsmak ve kalblerine korku salmak için ordusuyla birlikte Kurayza Oğullarına gitmiş bulunan Cebrail'dir" karşılığım vermiştir. 414[71]

Yine îbn-i Sa'd, Numeyd bin Hilâl'dan nakleder: "Peygamberimiz ile Kurayza Oğulları arasında andlaşma vardı. Hendek Savaşı sırasında Kurayzalılar, Kureyş'e yardım ederek andlaşmayı bozdular ve böylece Allah'ın Resulüne hiyânet etmiş oldular. Fakat Yüce Allah'ın yardımı ile, şiddetli ve kuvvetli bir rüzgar vermesi ile birleşik ordular hezimete uğrayarak kaçtılar. Kurayza Oğulları ise, kâralarında kaldı, işte bu sırada Resûllah da silahlarını bırakmıştı. Cebrail gelip: "Biz, henüz silahlarımızı bırakmadık! Sen derhal hazırlanıp Kurayza'ya gitmelisin!" dedi. Resûlüllah da: "Ashabım yorgundur, ey Cebrail onlara birkaç gün mühlet versen!" buyurdu. Cebrail, mühlet vermenin söz konusu olmadığına işaretle: "Derhal onlara savaşa çıkacaksın, ben dahî onları sarsmak, kalblerine korku salmak üzere derhal oraya gidiyorum!" dedi ve dönerek gitti. Cebrail, beraberindeki meleklerle Ansardan Ganem Oğullarının yurdundan geçerken ortalığı toz-dumana boğmuştur. Hendek Savaşı sırasında kaşından yaralanan Sa'd bin Muaz'ın yarası iyileşmiş, kanaması dinmişti. Sa'd bin Muaz'm bu sırada, Cenâb-ı Hakk'^ şöyle dua ettiği duyuldu: "Allah'ım, Sevgili Peygamberimizi büyie nazik bir zamanda hiyânet eden Kurayza ile savaşmadıkça, benim canımı cima."

"Kurayzahlar ise, Resûlüllah'm kendileriyle savaşmak için geldiğini öğrenince korku ve üzüntüleri çok büyük olmuştur. Nihayet Sa'd bin Muaz'm hakemliğine râzî oldular. Sa'd bin Muaz da, harbe katılanların öldürülmesi ve kalanların esir edilmesi hakkında hükmünü verdi. Bu

---

414[71] Nitekim Ahzâb Sûresi 26. âyetinde de bu durum anlatılmaktadır...

şekilde, Kurayzahlar cezasını bulmuş oldular." 415[72]

Beyhakı îbn-i İshâk tarikiyle şöyle nakleder: Bana Amr bin Hizam'm oğlu Muhammed'in torunu Abdullah bin Ebû Bekr anlattı: Kurayza Oğullarının harbe katılmayanları esir edildiği zaman, esirler arasında bulunan Amr kızı Reyhâne'yi Peygamber Efendimiz kendileri için seçmişler. Reyhâne, Müslüman olmayı kabul etmediği için Peygamberimiz tarafından azledilmiş. Bir gün Peygamberimiz, ashabı ile sohbet ederken bir ayak sesi duymuş ve bunun üzerine şöyle buyurmuş: "Duyulan bu ayak sesleri, İbn-i Süayye'ye aittir: O, Reyhâne'nin Müslümanlığı kabul ettiğini müjde etmeye gelmektedir!"

Yine îbn-i îshâk tarikiyle Beyhakı, îbn-i Seken ve Ebû Nuaym rivayet ediyorlar. Asım bin Ömer bin Katâde, Benî Kurayza'lı bir ihtiyardan şöyle nakleder: "Müslümanlık haberinin çıkmasından önceleri idi. Bize Şam'dan bir haham gelmişti. îbn-i Heybân adındaki bu yahûdî, çok bilgili ve iyi bir zât idi.

Biz Kurayzahlar, yağmurların kesildiği zamanlarda kendisine gider: "Dua et de Allah rahmetini ihsan eylesin!" diye ricada bulunurduk. O da derdi ki: "duaya çıkmazdan önce fakirlere iyilik edip onları sevindirmeniz lâzım" Biz de Öyle yapar, sonra yağmur duasına çıkardık. Ve her defasında Allah onun duası bereketiyle bize yağmur ihsan ederdi. Bu çok bilgili ve muhterem zât, hastalandığı zaman şöyle konuştu: "Benim şâm gibi yeşillik ve bolluk bîr yeri bırakarak böyle açlık ve kıtlık yurdu olan bir yere niçin geldiğimi sanıyorsunuz?" Biz kendisine "Bilmiyoruz, bunu sen bileceksin" dedik. O da dedi ki: "Çıkması çok yaklaşmış bulunan bir Peygamber'in çıkışını görmek ümidiyle gelmiştim. O'nun hicret Yurdu ise burası olacaktır, ihtimâl ben

---

415[72] Sa'd bin Muaz (r.a.), Ansârdan olup Hazrec kabilesinin de reîsi idi... Evs, İslâm'dan önceki câhiliye zamanında Kurayza Oğullarının andlaşmalı dostu idi... Kurayzalılar bu sırada Sa'd'ın hakemliğine râzî olurken, herhalde onun kendileri için iltimas edeceğini zannettiler... Fakat o, onlar hakkında hükmünü verirken, onların yaptığı haksızlık ve hidâyet suçuna uygun olan ne ise, ona göre hüküm verdi... Nitekim Sa'd'ın bu sırada: "Şimdi Allah yolunda öyle hüküm vermeliyim ki, hiçbir kimsenin kınamasına aldırış etmemeliyim!" demiştir... Hattâ onun bu şekilde hakemliği üzerine Peygamber Efendimiz de şöyle buyurmuştur: "Öyle bir hakemlik yaptın ki, Yüceler Yücesi Allah'ın yedi kat göglerin ötesinden verdiği hükme muvafık düşmüştür!" Sa'd öldüğü zaman da, onun için Arş'm titrediğini bildirmiştir... Allah, ondan razı olsun

kendisine kavuşamıyacağım. Fakat sizlere samimiyetle tavsiye ediyorum, O çıktığı zaman, hiçbir engel tanımadan kendisine inanıp ittibâ ediniz! Hem de herkesten evvel davranınız." işte o, böyle nasihat etmiş ve az sonra da vefat etmişti. Kurayza kal1 asının müşlümanlar tarafından kuşatıldığı gece, Süayye'nin iki oğlu Salebe ile Üseyyid'in müslüman olmaları ve Ubeyd oğlu Esed'in İslâm'ı kabul etmelerinin sebebi de bu olmuştur."

(Bu rivayeti îbn-i Seken; yine Ibn-i Ishâk tarikiyle ve fakat Asım bin Ömer'in Saîy bin Cübeyr'den, onun da Câbir'den sevkettiği bir rivayet olarak kaydetmiştir.)

îbn-i Sa'd, Yezid bin Râmân ve Asım bin Ömer'den rivayetle der ki: "Peygamber (s.a.v.) Efendimiz Kurayza Oğullarının kal'asmı kuşattığı zaman, Ka'b bin Esed Kurayzalılar'a şöyle demiştir: "Ey yahûdî cemâati! Şu Peygamber'e tabî olunuz! Allah'a yemin ederim ki, bu zât, hak peygamberdir! O'nun gerçekten peygamber olduğunu, sizler dahî yakînen öğrenmiş bulunuyorsunuz. Tevrat'ın haber verdiği, İsa'nın müjde eylediği zâtın, bu zât olduğunda bir şüpheniz kalmamıştır. O halde, O'na tabî olmamanız için bir sebep yoktur.. " Kurayzalılar şu karşılığı verdiler: "Evet, bu zat, O'dur! Buna bir diyeceğimiz yoktur. Fakat bizler Tevrat'ı bırakıp da O'na tabî olmayız!"

Yine îbn-i Sa'd'ın Salebe bin Ebû Mâlik'ten sevkettiği rivayet de şöyledir: "Süayye Oğlu Salebe ile Üseyyid ve Esed bin Ubeyd, Kurayzalılar'a dediler ki: "Ey Benî Kurayza topluluğu, Allah'a yemin ederiz ki, sizler Muhammed'in hak peygamber olduğunu biliyorsunuz! O'nun sıfatı sizce malumdur, bunu bizlere daha evvel âlimlerimiz haber vermiştir. îşte Huyey bin Ahtab, 416[73]onların ilkidir, nitekim Nadir Oğullarının âlimleri de bunu bize haber vermiş durumdadırlar. İnsanların en gerçek sözlüsü olarak kabul ettiğimiz haham Ibn-i Heymân'm sözleri ve vasiyeti de hepimizce bilinmektedir. Bu durumda, Muhammed'e tabî olmamanız için hiçbir sebeb görünmemektedir." Onlar da dediler ki:

416[73] Huyey bin Ahtab, Safiyye validemizin babasıdır ve aslen Benî Nâdirdendir. Beni Nadir'in Uhud'tan sonra sürülmesi neticesinde Hayber'e gelmişti. Hendek'ten sonra da Kurayza'ya geçmişti. Kurayzalı'ların kal'ası kuşatıldığı sırada, orada maktul düşmüştür.

"Biz, Tevrat'ı bırakıp da Muhammed'e tabî olmayız!" îşte bunun üzerinedir ki, bu üçü, kal'adan inerek Peygamber'in yanına gittiler ve müslüman oldular.."

Buharı ve Müslim Aişe validemizden rivayet ederler. O şöyle demiştir: Hendek Savaşında Sa'd bin Muaz kaşından yaralanmıştı. Resûl-i Ekrem (s.a.v.) Efendimiz, yakından kendisini ziyaret edebilmek için Mescid'in içine bir çadır kurdurmuş, onu bu çadıra aldırmıştı. Peygamberimiz, Jîendek Savaşından dönüp geldiği zaman, silahını koyup yıkandı. Bıi sırada Cebrail gelip selâm verdi. Peygamberimiz ise başını tarıyordu. Cebraîl: "Yâ Muhammed, sen silah yere etmişsin! Biz ise henüz silahlarımızı koymadık. Hemen hazırlanıp onlara karşı çıkmalısın!" dedi. Peygamberimiz: "Nereye?" diye sordu. Cebraîl, Kurayza Oğullarına işaret etti. Peygamberimiz de ashabını alarak onlara gitti. Onlar da Peygamberimiz'in hükmüne teslim oldular. Peygamberimiz ise, Sa'd bin Muaz'ı hakem tayin etti. Onun bu hakemliğini Kürayzalılar da kabul ettiler. Sa'd bin Muaz ise: "Ey Allah'ın Resulü, onların harbe katılanlarının öldürülmesine, katılmayanların da esîr edilmesine, mallarının da ganimet olarak alınmasına hükmediyorum!" dedi.

Sonra Sa'd bin Muaz şu şekilde dua edip münâcâtta bulundu:

"Allah'ım Sana malumdur ki, Senin Resulünü yalanlıyan şu kavm ile savaşmayı sevdiğim kadar, başka birisini sevmiş değilim! Allah'ım sanıyorum ki şu Kureyş ile olan savaşı sona erdirmiş bulunuyorsun! Eğer onlarla dahaftsavaşılacaksa, bana biraz daha Ömür ver!. Eğer onlarla savaş bitmiş bulunuyorsa, dinmiş gibi görünen yaramın kanının akmasına izin ver de, ölümüm bu .yüzden olsun! Çünkü bu yarayı ben, ancak Senin yolunda almış bulunuyorum!"

Sa'd bin Muaz'm, bu duadan sonra yarasının kanı yine akmaya başladı ve bu yüzden vefat etti.."

Beykakî Câbir'den rivayet eder: "Ahzâb (yâni Hendek) Savaşında Sa'd bin Muaz kaşından yaralanmıştı. Kanı dinmeyince, kaşının kesilmesi ile bir nevî ameliyat yaptılar. Fakat kanını din diremediler. Sa'd bin Muaz, bunun üzerine Yüce Allah'a teveccüh ederek şöyle bir niyazda bulundu:

"Allah'ım, ben, şu Kürayzalılar1 a karşı da Senin yolunda vezife yapmak isterim! Böyle bir cihâdı yapmadıkça, benim canımı alma!"

O, böyle bir duada bulundu ve duasını bitirince, yarasının akmakta olan kanı durdu. Kurayza Oğulları Savaşında, hakemlik vazifesini de yaptıktan sonra, yarasının kam akmaya başladı ve bu yüzden vefat etti.."

Beyhakî İbn-i Ömer'den şöyle rivayet etmektedird: Peygamber (s.a.v.), Sa'd bin Muaz hakkında buyurdular: "O' nun vefatı sebebiyle Arş harekete gelip titredi ve onun cenazesinde yetmiş bin Melek bulundu."417[74]

Yine Beyhakî Câbir'den nakleder: Cebrail geldi ve Peygamberimize hitaben: "Şu vefat eden bahtiyar ve iyi kul, kimdir? Onun için Arş titremiş ve göklerin kapıları açılmıştır!" dedi. Peygamberimiz de bunun üzerine dışarı çıktı, vefat eden zâtın, Sa'd bin Muaz olduğunu gördü."

Beyhakî îbn-i îshâk tarikiyle Muaz bin Rifâa'dan, o da RâfV el-ZürakVden naklediyor."Bana kendi kavminden bâzı adamlar haber verdi" diye söze başlıyor ve şöyle diyor: "Cebrail Peygamber Efendimiz'e gelip sormuş: "Bu gece vefat eden bahtiyar adam kimdir? O'nun için Arş titredi, semâların kapıları açıldı!" Bunun üzerine Peygamberimiz, hızla yerinden kalkıp Sa'd bin Muaz'ın yanma gitti. O'nun vefat etmiş olduğunu gördü."

Yine Beyhakı'nin Hasan-ı Basrî'den nakline göre, o şöyle demiştir: "Sa'd bin Muaz'ın vefat ederek ruhunun Mele-i Alâ'ya yükselmesi üzerine, Arş-ı ilâhî sevincinden hareket edip titremiştir."

Ebû Nuaym, Sa'd bin Ebû Vakkâs'ın torunu Eş'as bin îshâk'tan nakleder. O şöyle demiştir: "Peygamber sallalâhü aleyhi vesellem Efendimiz, Sa'd bin Muaz'ın vefatı üzerine onun yanma gitmişti. Bir ara dizlerini birbirine yapıştırdı. Kendisine niçin bpvle yaptığı sorulduğunda, meleklerin çokluğu ve sıklığı sebebiyle böylle yaptığını söylediler. Sa'd'm cenazesini kaldırdıkları zaman, münafıklardan bâzısı: "Biz, bu kadar hafif bir cenaze görmedik" dedi. Halbuki Sa'd, uzun boylu ve büyük vucudlu idi. Efendimiz de bunun üzerine buyurdular ki: "Sa'd'ın cenazesine, yetmiş bin aded melek katılmıştır kî, bu melekler daha önce

---

417[74] Arş'ın Sa'd bin Muaz'ın Ölümü sebebiyle titrediği ittifakla sahihtir... Yetmiş bin meleğin onun cenazesine katıldığı gibi diğer hususlar ise Sahîheyn'de yoktur... Az ileride de bu hususta bilgi gelecektir.

hiç yeryüzüne inmemiştir!"

îbn-i Sa'd'ın Hasan-i Basrî'den rivayeti de şöyledir: "Sa'd bin Muaz, gerçekten kuvvetli ve uzun boylu idi vefat ettiği zaman, cenazesinin hafifliği üzerine münafıklar dedi-kodu ettiler."Bu günkü kadar hafif bir cenaze görmedik" dediler ve bunun sebebinin, Kurayzahlar'a karşı yaptığı hakemlik sebebiyle olduğunu ve bunun, onun aleyhine tecellî ettiğini söylediler. Peygamber Sallalâhü aleyhi vesellem buna muttalî olunca: "Varlığım elinde olan Allah'a yemin ederim ki, onun cenazesine şahit olan melekler dahî cenazesini yüklenmiştir." buyurmuştur."

(Bu rivayeti, Hâkim de Katâde tarikiyle Enesten nakletmiştir.) 418[75]

îbn-i Sa'd ve Ebû Nuaym'in, Muhammed bin el-Münkedir tarikiyle Muhammed bin Şürahbil bin Hasene'den bir rivayeti var. Bu rivayette de şöyle denilmektedir: "Sa'd bin Muaz'ın cenazesi defnedildikten sonra, adamın biri onun kabir toprağından bir miktar eline almış, bunun misk gibi koktuğuna şahit olmuştur. Peygamber Efendimiz de: "Sübhânellah! Sübhânellah!" diyerek hayretini ifâde etmişşlerdir. Sonra büyük bir sürür içinde şöyle buyurmuşlardır: "Allah'a hamdolsun! Eğer herhangi bir kimse, kabir sıkmasından tam manâsı ile kurtulmuş olsaydı, muhakkak Sa'd, o kişi olurdu. Kabir onu, biraz sıkmış, sonra Yüce Allah kendisini bundan halâs eylemiştir."

îbn-i Sa'd'ın biri de Ebû Saîd el-HudrVden bir rivayeti vardır. O da demiştir ki: "Ben, Sa'd bin Muaz'm kabrini kazananlar arasında idim. Kabri kazarken devamlı olarak açılan topraktan misk kokusu geliyordu." 419[76]

Ebu Râfi'nin Öldürülmesinde Görülen Fevkaladelik

418[75] Hiç şüphesiz, Sa'd bin Muaz hazretleri, her nevi keramet ve mekrimete lâyıktır! Onun islam uğrundaki büyük yararlık ve kahramanlıklarına tarih şahittir. Cenazesine, meleklerin bile katılmış olmasında da şaşılacak bir şey yoktur... Yeter ki, bu husustaki rivayetler sahih olsun...

419[76] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/404-409.

Buhârî'nin Berâ bin Azib'ten rivayetine göre, Abdullah bin Atik, Ebû Hâfii öldürdüğü zaman, evin merdiveninden inerken düşüp ayağını kırmıştı. Kendisi der ki: "Ben durumumu gidip Hz. Peygamber'e arz ettim. O da bana hitaben: "Ey Abdullah, haydi şu ayağını güzelce uzat!" buyurdu. Ben de uzattım. O günden sonra, ayağımın hiçbir ağrısını duymadım." 420[77]

Süfyan Bin Nebih El-Hüzelî'nin Öldürülmesinde Görülen Fevkaladelik

Beyhakî ve Ebû Nuaym, Abdullah bin Üneys'ten rivayet ederler. O şöyle demiştir: Peygamber Efendimiz beni çağırdı ve şöyle buyurdu: "Bana ulaşan habere göre, Süfyân bin Nebîh el-Hüzelî, insanları toplayıp bizimle savaşmaları için kışkırtıyormuş. Sen gidip onu Öldürmelisin!" Ben de dedim ki: "Ey Allah'ın Resulü, ben o adamı tanımıyorum, onu bana tarif ediniz." Bunun üzerine peygamberimiz: "Sen onu tanıyacaksın, onu görür görmez korkup titremeye başlayacaksın, îşte sana alâmet budur" buyurdu. Ben de derhal yola çıkıp ona vardım. Onu gördüğüm zaman, gerçekten titremeye başladım. Ben, kendisiyle bir müddet yürüdüm. Derken fırsatını bulup üzerine hamleyi yaptım ve kendisini öldürdüm. Dönüp peygamber Efendimiz'e geldiğimde, bana, "Tamam mı" buyurdu. Ben de kendisine: "Evet, yâ Resûlellah" dedim. Bana: "Doğru söylüyorsun" buyurdu ve ayrıca bir asâ hediye etti ve: "Bu

---

420[77] Ebû Râfi', Peygamber Efendimiz'e karşı Ahzâb'ın (Birleşik orduların) meydana getirilmesi için çok kışkırtmalarda bulunmuştu... Kurayza kal'ası kuşatıldığı zaman, arkadaşı Huyey bin Ahtap öldürülmüş, fakat kendisi Hayber'e kaçmıştı... Onu öldürmeye hevesli ve gönüllü olan Hazreclilerden bir gurup akser vazifelendirildi... Bunlar onu, Hayberdeki saklandığı evde kıstırıp katlettiler... Vakit gece olduğu için, evin merdiveninden inerken Abdullah düşmüş ve bacağı kırılmıştı... Efendimizin müdahalesiyle, ayağının hiçbir arızası kalmamıştır

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/409.

asayı yanında sakla, bu benim sana hediyemdir" dedi. Ben, "Ey Allah'ın Resulü, bu asayı bana niçin verdiniz?" diye sordum. O da buyurdu ki: "Bu asâ kıyamet gününde seninle benim aramda bir alâmet olacaktır. İnsanların o gün yükü en hafif olanları, asaya dayananlardır!" "Abdullah bin Üneys, Resûlüllah'ın verdiği bu asayı kılıcının yanma koydu. Ölünceye kadar, kılıcıyla beraber onu da taşıdı. Öldüğü zamanda kefeninin içine ve yambaşma konulmasını emretti ve öyle yapıldı."

(Bunu, îmain Ahmed bin Hanbel de rivayet etmiştir. Ayrıca îbn-i Kesîr de El-Bidâye adlı tarihinde, hicri beşinci seneye âit olaylar arasında bunu zikretmiştir.)

Beyhâki ve Ebû Nuaym, Mûsâ bin Ukbe'den ziaklederler, Abdullah bin Üneys bu hususta demiştir ki: Ben onu, gördüğüm zaman gerçekten bir korkuya kapılmıştım. Halbuki ben korku nedir bilmeyen bir adamım! Kendi kendime: "Gerçekten Resûlüllah doğru söylemiştir" dedim. Heyacânımı kendisine belli etmemeye çalıştım. Bir müddet kendisiyle konuşup yürüdüm. Tam fırsatını bulunca da kılıcı ensesine indirip onu öldürdüm."

(Bu hususta bâzı kimseler derler ki: "Abdullah bin Üneys, henüz dönmemişti ki, Resûlüllah onun vazifesini yapmış olduğunu, yanındakilere haber vermiştir.")421[78]

Mustalık Oğulları Savaşında Vukua Gelen Bazı Özellik Ve Mucizeler 422[79]

421[78] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/410.

422[79] Mustalık Oğullan Gazvesi, Hicretin beşinci yılının şâbân ayında olmuştur. Sebebi ise: Peygamberimiz'e gelen haberlere göre, Mustalık Oğulları'nın reisi Haris bin Ebû Dirar, kabilesini ve etrafındaki arabları harbe hazırlıyordu... Peygamberimiz, durumu tetkîk için Büreydetü'bnülhasîb'i göndermiş, o da oraya giderek Hâris'le karşılaşmış, hazırlıklarını tesbît ederek Resûlüllah'a dönmüştür. Resûlüllah da derhal ashabını hazırlayıp çıkmıştır... Daha önce hiçbir gazveye katılmamış bulunan bâzı münafıklar da bu gazveye katıldılar... Ve onlar yüzünden bu gazvede, meşhur "İfk Hâdisesi" vukua geldi... Mustalık Oğulları bu gazvede darmadağın oldular... İslam

el-Vâkidi der ki: Bana Sâid bin Abdullah bin Ebu'l-Ebyaz söyledi. Ona da babası, Cüveyriye Vâlidemiz'in azadlısı olan ninesinden naklen anlatmıştır. Şöyle ki: Ben Cüveyriye Bint-i Hâris'ten işittim. O bana dedid ki: "Resûlüllah bize geldiği zaman biz Müraysi'de idik. Babam diyor ki: Bizim asla kendilerine karşı koymaya gücümüz yetmeyecek olan bir kuvvetli ordu geldi." Hakikaten gelen askerlerin ve silahların çokluğu, anlatılmayacak derecede idi. Nihayet ben müslüman oldum ve Resûlüllah beni nikahladı. Medine'ye dönüşümüz sırasında ben, islâm askerinin durumuna bir daha baktım, onları daha önceki kadar çok sayıda göremedim. Anladım ki, daha önceki gördüğüm; Allah'ın dilemesi ve yaratması ile müşrikleri korkutmak içinmiş. Nitekim bizim kabileden müslüman olan biride, "Biz bu sırada, daha önce hiç görmediğimiz şekilde ve çoklukta askerler gördük! Bunlar alaca atlara binmiş, beyaz elbiseli adamlar suretinde idi." demiştir.."

(Bu haberi bu şekilde Beyhâki ve Ebû Nuaym sevketmiştir.)-El-Vâkidi ise şöyle demektedir:

Bana Hizam bin Hişam'in anlattığına göre, Cüveyriye validemiz şöyle demiştir: Ben, Peygamber Efendimiz'in gelişinden üç gün önceki rüyamda, Ay'ın Medine'den hareket edip geldiğini ve benim kucağıma düştüğünü görmüştüm. Ben bu rüyamı herhangi bir kimseye söylemek istememiştim. Nihayet üç gün sonra Peygamberimiz askeriyle birlikte geldiler. Bizi esir aldılar. Ben, gördüğüm rüyamı hatırladım ve ümîd ettiğim gibi çıkacağını bekledim ve ben müslüman oldum. Resûlüllab da beni azâd etti ve nikâhı altına alarak benimle evlendi."

(Bunu bu şekilde Beyhakî de rivayet etmiştir.)

Müslim Câbir'den şöyle rivayet eder: "Peygamber (s.a.v.) bir seferden dönmüştü. Medîneye yaklaştığı sırada, öylesine şiddetli bir fırtına esti ki, neredeyse devesine binmiş adamı devesiyle beraber kumlara gömecek gibiydi. Bunun üzerine Peygamber Efendimiz: "Bu fırtına, bir münafıkm ölümü sebebiyle gönderilmiştir" buyurdu. Medine'ye

---

Ordusu, kesin bir zafer ve birtakım ganîmetlerle döndü... Esirler arasında bulunan Cüveyriye de Hâris'İn kızı İdi. Müslüman oldu ve Peygamberimizle evlendi

geldiğimizde de, münafıkların en büyüklerindi! birinin Ölmüş olduğunu öğrendik."

(Bu haberi, Beyhâki ve Ebû Nuaym da Mûsâ bin Ukbe tarikiyle rivayet etmişlerdir.)

Beyhâki'nin rivayetinde şu fazlalık vardır: Şiddetle esmekte olan fırtına akşama doğru dindi. İnsanlar fırtınanın şiddetiyle dağılmış bulunan develeri topladılar. Bu sırada Resûlüllah'm devesinin kaybolduğu görüldü ve aranmasına başlanıldı. Ânsardan bir gurup sahabfnin yanında bulunan bir münafık, ileri-geri laf edip: "Madem ki Muhamme-d'e kaybolan bir deveden daha mühim işler hakkında semâdan haber geliyor, o halde devesinin de nerede olduğunu Allah kendisine haber verse ya" dedi. Sonra bu sahâbîlerin yanından ayrılarak Peygamber'in yanına gitti. Peygamberimiz de bu sırada konuşurken: "Münafıklardan birisi: Peygamberin kaybolan devesinin nerede olduğunu Allah kendisine haber verse ya!" diyerek saygısızlıkta bulunmuştur! İyi biliniz ki, devenin nerede olduğunu Allah bana haber vermiştir! Kaybolan devem, işte sizin tam karşınıza düşen şu vâdîdedir ve yuları bir ağaca takılmış vaziyette beklemektedir! Ve yine iyi biliniz ki, gaybı da Allah'tan başka kimse bilmez!" diye söylemiştir. Ashabdan bazıları da hemen karşı vadiye koşmuşlar ve onu orada Peygamberimiz'in buyurdukları gibi, yularından bir ağaca takılmış bir vaziyette bulup getirmişlerdir. Münafıklar ise, hızlıca daha önceki konuştuğu yere gitmiş, onların hepsinin orada oturmakta olduğunu hiç birinin yerinden ayrılmadığını görmüştür. Buna rağmen, "Allah aşkına doğru söyleyiniz, içinizden gidip de benim söylediğim sözleri Peygambere haber veren olmuş mudur? diye sormaktan da kendini alamamıştır. Onlarda kendisine: "Allah'a yemin ederiz ki, içimizden bir tek kişi yerinden ayrılmamıştır!" Cevabını vermişlerdir. O münafık da demiştir ki: "Zira ben, buradan kalkıp Peygamber'in yanına gittim ve benim burada Söylediğim sözden kendisinin haberdâr olduğunu gördüm. Eğer benim, O'nun gerçek bir Peygamber olduğunda bir şüphe ve tereddüdüm bulunuyorsa, kesin olarak şehâdet ediyorum ku, O gerçekten Allah'ın Resulüdür!"

(Bu rivayetin bir benzerini üstadlarmdan nakleden Ibn-i îshâk, Medine'ye dönüş sırasında vefat ettiği öğrenilen münafığın, Rifâa bin

Zeyd bin el-Tâbût olduğunu söylerler.)

Ebû Nüaym'in Câbir'den seukettiği rivayet de şöyledir: "Biz, bir seferde Resûlüllah (s.a.v.) ile birlikte idik. Fena koku yayan bir rüzgar esti. Peygamber Efendimiz de: "Münafıklardan bâzıları, bâzı mü'minleri çekiştirip gıybet ettiler. Bu sebeple bu fena kokan rüzgar esmiştir!" buyurdular." 423[80]

îbn-i Asâkîr, îbn-i Azi tarikiyle Muhammed bin Şuayb'tan, o da Abdullah bin Ziyâd'tan rivayet ediyor. O demiştir ki: "Mustalık Oğulları savaşında Müreysi denilen yerde esîr edilenler arasında Cüveyriye de vardı. Babası onun fidyesini vererek kurtarmak için gelip mürâcâtta bulundu. Yolda gelirken, Akıl denilen yere geldiği zaman fidye develeri arasında bulunan seçkin iki deveyi ayırarak vâdîye saldı. Onları fidye için ayırmışken, sonradan vermeye kıyamadı. Sonra Peygamber Efendimiz'e geldiği zaman "Ya Muhammed kızımı esîr aldınız. Ben de onun fidyesi olarak develeri getirdim. Fidye karşılığı olarak kızımı serbest bırakmanızı istiyorum!" diyerek mürâcâtta bulundu. Peygamberimiz de kendisine: "Fidye için yola çıkarmışken, Akîk vadisinde ayırıp da orada bıraktığın seçkin iki deveyi ne yaptın" buyurdu. Haris bunun üzerine hayret edip: "Ben şehâdet ederim ki sen, gerçekten-Allah'm Resulüsün! Evet, ben o develerin ikisini ayırıp sakladım. Bunu ise Allah'tan başka bilen yoktu! Muhakkak bunu sana Allah haber vermiştir!" Haris bu sözleri söyleyip müslüman oldu."

Buhâri ve Müslim Aişe Vâlidemiz'den şöyle rivayet ederler. O demiştir ki: "Resûlüllah (s.a.v.) bir sefere çıktıkları zaman, zevceleri arasında kura çekerdi. Kur'âda hangisi çıkarsa sefere onunla birlikte çıkardı. Bir gavzeye çıkmak üzere iken de böyle kur'â çekdi ve bana çıktı. Ben de Resûlüllah ile birlikte çıktım. Bu sırada hicâb âyetleri de inmiş bulunuyordu. Ben hicabıma bürünmüş olarak hevdecin içine. girdim, hevdecide beni taşıyacak olan deveye yüklediler. Böylece hevdec ile taşmıyor, hevdec ile birlikte iniyordum. Çıkılan bu gavze sona erdikten sonra dönmek üzere yola çıktık, kafilemiz yoluna devamla Medine

---

423[80] Eğer bu rivayet sahih ise, bunun bu Mustalık Oğulları Gazvesi'nde vukua geldiğine delalet eden bir şey, bulunmamaktadır... Bu Gazve'de veya başka bir seferde vuku1 bulmuş olması da muhtemeldir

yakınlarına kadar gelmiştik. Bir yerde konakladık. Ben geceleyin hacetim için orduyu geride bırakacak kadar yürüdüm, hacetimi bitirdikten sonra binit deveme döndüm. Göğsümü yokladığımda gerdanlığımın olmadığını gördüm. Hacetimi defettiğim yere gidip, esasen bende emânet olan bu gerdanlığı aramaya başladım. Aramakla epey uğraşmış olacaktım ki bu sırada kafile yola çıkmış. Hevdecimi de kaldırıp binit devemin üzerine koymuşlar.

Ben vücutça o yıllarda oldukça hafif olduğum için, beni hevdecimin içinde sanmışlar. Ayrıca yaşımda küçük idi. Üstelik kilo alacak miktarda yemek yiyemezdik. Bu itibarla hevdecin hafifliğini hic de yadırgamamışlar. Ben, haylice aradıktan sonra kaybolan gerdanlığımı buldum ve kafilenin mola verdiği yere geldim. Bir de baktım ki, ortalıkta kimseler yok! Benim hevdec içinde olmadığımı anlayarak beni almaya gelirler kanaatiyle, yerimde oturup beklemeye başladım. Derken üzerime uyku bastı ve oracıkta uyumaya başladım... Derken üzerime uyku bastı ve oracıkta uyumaya başladım. Derken ordunun arkasında gelmekte olan Safvân bin Muattıl el-Sülemî, sabahleyin benim uyumakta olduğum yere gelmiş ve birisinin uyumakta olduğunu görmüş. Dikkat edince beni görüp tanımış. Hicâb âyeti gelmezden önce, beni görüp tanımakta idi. Onun: "Innâ lillah!11 diyerek istircâda bulunması üzerine uyandım ve derhal cilbâbımla yüzünü örttüm.

Allah'a yemin ederim ki, ne o bana birtek kelime söyledi, ne de ben ona. Onun, sâdece istircâ etmesi "Inna Lillah!" demesi sırasında sesini duydum. Safyân devesinden indi ve devesini yere çöktürdü. Beni devesine bindirdi, kendisi de deveyi yularından yederek çekti. Bu şekilde yola devam ederek orduya yetiştik. Onlar kaba kuşluk vakti, sıcağın şiddeti sebebiyle mola vermişlerdi. Benim bu durumda orduya yetişmem sebebiyle, kötü düşünceye saplanarak helak olan, helak olup gitti. Şüphesiz hakkımda uydurulan ve söylenen o büyük iftiranın başı, Abdullah bin Ubeyy bin Selûl idi. Kendisi, zâten bütün münafıkların da reisi idi. Derken oradan hareketle geçip Medine'ye geldik. Ben Medine'ye gelişimden sonra, bir ay kadar rahatsız olmuştum, insanlar, iftiracıların uydurdukları söz üzerine ileri geri konuşurlarmış. Benim ise, hiç birşeyden haberim olmamıştı. Fakat yadırgadığım bir hal vardı. O da diğer rahatsızlıklarım sırasında Resûlüllah Efendimizden görmeye alışık olduğum sıcaklık ve ilgiyi görmemiş olmamdır. Resûlüllah,

yanıma geliyor, selâm veriyor ve: "Nasılsın?" diyor, sonra da çıkıp gidiyordu. Onun bu hâli beni düşündürmüyor değildi. Fakat, hakkımda söylenenlerden kesinlikle hiçbir şey bilmiyordum. Derken iyileşmeye başladım

Bir gün Ümmü Müsattah ile birlikte helaya gitmiştik. Biz, zâten geceden geceye dışarı çıkardık. Bu çıkışımız da geceleyin olmuştu. Giderken Ümmü Müsattah, ayağı sürçmüş olacak ki, yere düştü ve bu sırada: Müsattah'ın burnu yerlerde sürtülsün!" diyerek kendi oğlu hakkında bedduada bulundu. Ben de: "Sen ne diyorsun? Hiç Bedir'e katılmış bir müslüman için beddua mı edilir?" dedim. O da bana: "Ey kızım, o neler söylüyor, sen duymuyor musun?" dedi. Ben: "Neler söylüyor?" dedim. O da bana, bunun üzerine iftiracıların söylediklerini haber verdi. Ben bunun üzerine tekrar hastalandım ve hastalığım arttı. Dönüp evime gittiğim zaman, Resûlüllah odama girdi, selam verdi ve "Nasılsın?" dedi. Ben de kendisine: "Ben, ana ve babamın evine gitmek istiyorum, bana izin verirmisin?" dedim. Resûlüllah bana izin verdiler. Ben de ana babamın evine gittim. Ben, hakkımda söylenenler için, onlardan sağlam bir bilgi ve haber almak istiyordum. Anama hitaben: "Anneciğim, insanlar benim hakkımda neler söylüyor? diye sordum. Anam: "Anam kızcağızım, kendine iyi davran! Allah'a yemin ederim ki, senin gibi bir kaç kuması olan, kocasının yanında çokça sevilen güzel bir kadın, birtakım kötü söylentilerden kolay kolay kurtulmaz" diye konuştu.

Ben hayretler içinde kalarak: "Sübhânellah! demek insanlar öyle şeyler mi söylüyorlar?" demekten kendimi alamadım. O gece, sabaha kadar ağladım. Gözyaşlarını sabaha kadar hiç dinmedi, uyku nedir bilmedim. Peygamber (s.a.v.) ise, Ali bin Ebû Tâlib'i çağırıp kendisiyle benim hakkımda konuşmuş, Üsâme bin Zeyd ile de görüşüp konuşmuş. Üsâme bin Zeyd: "Ey Allah'ın Resulü, kendimi ve kendi ehlimi nasıl biliyorsan, sizin ehlinizi de öyle biliyorum. Sizin ehliniz için, hayırdan başka bir şey bilmiyorum" demiştir. Fakat Ali bin Ebû Tâlib: "Ey Allah'ın Resulü, Aişe'den başka kadın mı yok!" diyerek karşılık vermiştir. Ayrıca, Hizmetçileri Büreyre'ye sormasını da sağlık vermiş. Peygamberimiz de Büreyre'ye hitaben: "Ey Büreyre, sen Aişe hakkında hiç seni şüpheye düşüren bir şey gördün mü?" diye sormuş. Büreyre'de: "Seni hak peygamber olarak gönderen Allah'a yemin ederim ki, onun hakkında yadırgadığım hiç bir şey görmedim! Şu kadar var ki, Aişe anası evinde

küçücük kızken, hamur yoğurmakta iken uyur kalırdıı. Evin keçisi de hamuru yerdi" diye cevap vermiştir.

O gün, Hz. Peygamber, iftiracıların başı Abdullah bin Übeyye gidip özür dilemesini söylemiş. Ben ise, bütün gun boyu ağlamaya devam etmiştim. Asla gözyaşım dinmiyor, uyku diye bir şey gelmiyordu. O kadar şiddetli ağlıyordum ki, ciğerlerimin parçalanacağını zannetmiştim. Ben bu şekilde ağlarken, anam ve babam başucumda oturuyorlardı. Bu sırada ansardan bir kadın geldi. Yanıma gelmesi için izin istedi, ben de kendisine izin verdim. Gelip yanıma oturdu ve benimle birlikte ağlamaya başladı. Biz işte bu durumdayken Resûlüllah çıkageldi. Selam verip oturdu. Hakkımda söylenti çıkardıkları günden beri, hiç yanımda oturmamıştı. Aradan bir ay gibi bir zaman geçmesine rağmen benim hakkımda bir vahiy de gelmemişti. Bu sefer oturduktan sonra şehâdet getirdiler ve sonra dediler ki: "Ey Aişe, senin hakkında bana, şöyle şöyle sözler geldi. Sen hakikaten bu hususta suçsuz isen şüphesiz Allah, seni beraat ettirecektir. Eğer bir günah işlemişsen Allah'a tevbe ve istiğfarda bulun, zira günahını itiraf edip tövbe ve istiğfarda bulunan kulunu Yüce Allah Affeder."

Peygamberimiz sözünü bitirince, gözyaşını dindi, bir damla bile düşmez oldu. Babama dedim ki: "Resûlüllah'a cevap ver." Babam: "Ben Resûlüllah'a ne diyeceğimi bilmiyorum dedi. Bunun üzerine ben anama hitaben: "Anacığım, benim namıma Resûlüllah'a cevap ver!" dedim. O da babam gibi: "Vallahi ben ResûldUah'a ne diyeceğimi bilemiyorum!" dedi. Bunun üzerine ben şu şekilde konuştum: "Ben yaşı küçük olan bir kızcağızım. Kur'âri'dan çok şey de bilmiyorum. Demek ki, insanlar benim hakkımda o şekilde konuşuyorlar ve onların bu konuşması da sizlerin içine iyice işlemiş durumda ve siz buna inanmış görünüyorsunuz. Eğer ben sizlere: "Ben öyle biv şeyden kesinlikle berîim (uzağım)!" desem, siz bana inanmayacaksınız. Eğer bir şey hakkında size itirafta bulunsam, hepiniz bana inanacaksınız. Halbuki yüce Allah benim öyle bir şeyden berî olduğumu bilmektedir. Vallahi sizinle benim durumum, ancak Yusufun babasının durumu gibidir! Nitekim o, o sırada: "Ben, Allah'ımdan sabr-ı cemîl niyaz ederim! Sizin dediklerinize karşı, kendisine ve yardımına sığınacak olan da ancak Allah'tır!" demişti. Sonra ben, dönüp yatağıma uzandım. Kesin olarak biliyordum ki, Allah beni beraat ettirecektir.

Fakat benim hakkımda Özel olarak vahiyy geleceğini hiç de düşünemiyordum. Şüphesiz naçiz bir kul olarak, Allah'ın benim hakkımda devamlı okunacak bir vahiyy göndereceğini düşünemezdim de. Belki diyordum, Resülüllah efendimiz benim berâtim hakkında bir rü'ya görür de böylece suçsuzluğum anlaşılmış olurdu, işte ben ancak böyle zannediyordum. Fakat yüce Allah'ın hikmetine ve tecellisine bakınız ki, ne Resülüllah oturduğu yerden intikâl etmişti, ne de oradakilerden herhangi birisi yerinden ayrılmıştı ki Yüce Allah'ın vahyi imdadıma yetişti. Resülüîlah'a vahiyy geldi ve kendileri vahiyy hâline girdiler. Mübarek yüzlerinden inci daneleri gibi ter döktüler. Sonra vahiyy hali O'nun üzerinden açıldı. O da gülümsemeğe başladı. îlk söylediği söz de şu oldu: "Ey Aişe Allah seni beraat ettirdi." Anam, hemen bana "haydi kızım, Resülüllah'm yanına dikil" dedi. Ben: "Vallahi O'nun yanına kalkmam, O'na teşekkür de etmem! Sadece Allah'a hamdederim!" diyerek anama karşılık verdim ve bu hususta yüce Allah, Kerim kitabındaki şu on âyeti inzal buyurdu."

Bu âyetleri, meâlen arz edelim:

"O yalan haberi getirip ortaya atanlar, içinizden bir topluluktur. Siz, onu sizin için bir şer sanmayınız. Bil'akis o sizin için hayırdır.

Onlardan her kişiye, kazandığı günahın cezası vardır. Onlardan o yalanın en büyüğünü idare edene de büyük bir azâb vardır."

"Onu işittiğiniz zaman inanan erkek ve kadınların kendiliklerinden güzel zanda bulunup: "Bu, apaçık bir iftiradır!" demeleri gerekmez miydi?"

"Ona dört şahit getirmeleri gerekmez miydi? Madem ki şahitleri getirmediler, o halde Allah yanında yalancıların tâ kendileridir."

"Eğer siz dünyada ve âhirette Allah'ın lutfu ve rahmeti olmasaydı, içine daldığınız bu yaygarada size mutlaka büyük bir azâb dokunurdu."

"Çünkü siz onu dillerinizle birbirinizden alıveriyorsunuz ve hakkında hiç bilginiz olmayan bir şeyi, ağızlarınızla söylüyorsunuz ve onu önemsiz bir iş sanıyorsunuz. Oysa o, Allah katında büyük bir günahtır."

"Onu işittiğiniz zaman, bunu konuşmamız bize yakışmaz, Hâşâ bu, büyük bir iftiradır" demeniz gerekmez miydi?"

"Allah size öğüt veriyor ki, eğer inanan insanlar iseniz, böyle bir şeye bir daha asla dönmeyiniz."

"Allah size âyetlerini açıklıyor. Allah bilendir, hikmet sahibidir."

"inananlar içinde edepsizliğin yayılmasını isteyenler için dünyada da, âhirette de acı bir âzab vardır. Allah bilir siz bilmezsiniz."

"Eğer size Allah'ın lutfu ve rahmeti olmasaydı, Allah çok merhametli olmasaydı, şüphesiz bu iftiranız sebebiyle büyük bir azaba uğrardınız!"

"Ey inananlar! Şeytanın adımlarını izlemeyiniz! Kim şeytanın adımlarını izlerse, o ona edepsizliği ve kötülüğü emreder. Eğer size Allah'ın lutfu ve rahmeti olmasaydı, hiç birinizi asla temizliğe erdirmezdi. Fakat Allah dilediğini temizler. Allah işitendir, bilendir." 424[81]

Allâme Zemahşeri, Keşşâfü'l-Kur'an adlı meşhur tefsirinde der ki:

"Herhangi bir günahla ilgili olarak inmiş bulunan âyetlerin hiç birinde, Hz. Aişe hakkındaki iftira günahıyla ilgili olarak inen âyetlerdeki kadar ağır bir suçlama vâki olmamıştır. Hz. Aişe'ye yakıştırılan iftira ile ilgili inen âyetlerde ise, muhtelif tahrikler ve çeşitli üslûblar ile pek ağır suçlama ve şiddetli azâb ile korkutma vardır. Bunların her biri şüphesiz irtikâb edilen suçun ağırlığını göstermektedir. Hatta iyi düşünecek olursak, Hz. Aişe'ye iftira suçunun günahının ağırlığı ve bu iftirayı irtikâb edenlere verilecek olan cezanın şiddetinin, putlara tapmanın günah ve cezasından daha ağır olduğunun gösterildiğini farkedebiliriz. Bu ise hem Aişe validemizin taharet ve iffetini, hem de Resülüllah Efendimiz'in Allajı yanındaki üstün mertebesini ifâde eder."

Allâme Ebû Bekir el-Bakıllânı de bu konuda der ki: "Yüce Allah, müşriklerin kendisine isnâd ettikleri şeyleri Kur'ân'da zikrettiği zaman, Kendi Zâtını tesbîh ve tenzih eder. Meselâ bir âyet-i celîlesinde şöyle buyurur: "Onlar (yâni müşrikler), "Allah bir çocuk edindi!" dediler. Sübhâneh = Halbuki Allah böyle bir şeyden münezzehtir!" 425[82]Ve daha buna misâl olarak zikredebileceğimiz pek çok âyet var. Fakat münafıkların Hz. Aişe'ye isnâd ettikleri şeyi zikrettiği zaman da zâtını

424[81] Nur suresi, 11-21

425[82] Enbiya suresi, 26

tenzih ve tesbîh etmiştir ve "Sübhânek hazâ bühtânün azîm!" =Hâşâ, bu büyük bir iftiradır, buyurmuştur. Hz. Aişe'nin öyle bir şeyden berâetini beyân sadedinde kendisini tesbîh etmek suretiyle, Aişe vâlidemiz'in suçsuzluğunu çok üstün ve nezîh bir beyânla, kullarına bildirmiştir."

Müfessir îbn-i Cerîr, Abdullah bin Caşh'ın oğlu Muhammed'ten şöyle nakleder: "Hz. Aişe ile Hz. Zeyneb, bir gün kendi aralarında iftihar edіştiler. Zeyneb validemiz: "Ben Peygamberle nikâhı hakkında Allah'ın âyet indirdiği bir kimseyim!" diyerek îftihâr etti. Aişe validemiz de: "Ben suçsuzluğu hakkında Allah'ın âyet ettiği kimseyim!" diyerek iftiharda bulundu. Bunun üzerine Zeynep Validemiz, Hazreti Aişeye hitaben: "Gerçekten ey Aişe, sen yapayalnız kaldığın o karanlık gecede nasıl duâ ve niyazda bulundun; diye sordu. Aişe validemiz de şu karşılığı verdi: "Hasbiyallahü ve ni'mel vekîl=Bana Allah yeter, O ne güzel vekil'dir!" diyerek duâ ve niyazda bulundum; yegâne vekilimiz bulunan Allah'a sığındım!"

Benim halam ve mü'minlerin de anası bulunan Zeyneb, Aişe validemizin bu cevabı karşısında: "Kulti kelimete'I mü'minîn= Gerçekten ey Aişe sen ehli imanın sözünü söylemişsin!" diyerek takdirlerini belirtti.

îbn-i Ebû Hâtim'in çıkardığı bir habere göre, Sâid bin Cübeyr şöyle demiştir: "Nur süresindeki .on âyetten başka beş âyet daha vardır ki, bunların hepsi, yani on beş âyet, Hz. Aişe'ye iftira edenlerin tekzibi ve Hz. Aişe'nin beraatı ile ilgili olarak nazil olmuştur." Yine tbn-1 Ebû Hâtim'in çıkardığı bir habere göre, îbn-i Abbas da şöyle demiştir: "Nûr süresindeki: "O namuslu, bir şeyden habersiz ve inanmış kadınlara zina iftira edenler, dünyada da âhirette de lanetlenmişlerdir. Onlar için büyük bir azâb vardır" mealindeki âyet-i kerîme, özel olarak Hz. Aişe hakkında nazil olmuştur."

Saîd bin Mansûr ile îbn-i Cerîr'in îbn-i Abbas'tan olan rivayetleri ise şöyledir: îbn-i Abbâs bu âyeti okumuş sonra şöyle demiştir: "Bu âyet özel olarak Aişe ve diğer peygamber zevceleri hakkında inmiştir ve onlar hakkında bu âyette tevbeden bahsedilmemiştir. Diğer âyet ki:

"Namuslu kadınlara zina suçu atıp da sonra dört şahit getirmeyenlere seksen değnek vurunuz" buyurulmuştur, bunu tâkîb eden âyette de o zina iftirasında bulunanlar için: "Artık bundan sonra tevbe edip islâh-ı

nefs edenler hâriç. Çünkü Allah, çok bağışlayan ve çok merhamet edendir" buyurulmuştur. Yâni: mü'minlerin kadınlarına iftira edenlerin bu iftira suçu için, sonra islâh-ı nefs ettikleri takdirde tevbe hakkı tanınmıştır. Fakat peygamber zevcelerine zina suçunu isnâd edenlerin bu günâhına, bir tevbe hakkı tanınmamıştır. Onların tevbelerinin kabul edilmeyeceğine işarette bulunulmuştur." 426[83]

Teberânî'nin çıkardığı bir habere göre, Husayf demiştir ki: "Bir defasında ben, Saîd bin Cübeyr'e sordum: "Ey imam, zina suçunu irtikâb etmek mi, yoksa namuslu bir insana zina isnadında bulunmak mı daha büyük bir günahtır?" dedim. O, verdiği cevapta: "Zina etmek daha büyük bir günahtır" dedi. Ben kendisine: "Yâ imam, ilgili âyet, namuslu insanlara zina iftirasında bulunanların, dünyâda da âhirette de lanetlenmiş olduğunu haber vermektedir. Ayetin bu beyânı, zina iftirasında bulunmanın daha büyük günah olduğunu göstermiyor mu?" dedim. O da bana verdiği cevapta: "Evet, gösterir. Fakat bu âyet-i kerîme, validemiz Aişe ile ilgilidir" dedi.

Yine Taberânî, Dahhâk bin Müzâhim'den şu haberi nakletmiştir: "Bu âyet-i kerîme, Peygamber'in (s.a.v.) zevceleri ile ilgili olarak inmiştir."

Bu konuda, Feryâbî, tbn-i Cerir ve îbn-i Ebû Hâtim'in tefsirlerinde, îbn-i Abbas'tan şöyle rivayet ettiklerini görmekteyiz. O demiştir ki: "Peygamberlerden hiç birinin, hiç bir hanımı, asla zina etmemiştir! Böyle bir ayıbı, şanı yüce Allah, hiçbir peygamberin başına getirmemiştir." 427[84]

426[83] Bu hususta bilinen ve kabûi edilmiş olan odur ki: Hz. Aişe Validemize zina suçu İsnadında bulunanlardan Musattah ve Hassan bin Sâbİt'i, samîmi tevbelerine binâen Yüce Allah atfetmiştir... Onların tevbelerini kabul buyurmuştur... Diğer samîmi olarak tevbe edenlerin de tevbeleri kabul edilmiştir... Ve zahir olan âyetin hâs değil, âm oluşudur... Ve samimi olarak tevbe etmeyen, kendilerine tevbe etmek nasîb olmayanlar hakkındadır... Ve ilgili sahih bir hadis-i şerifte de, namuslu kadınlara veya erkeklere zina İsnadında bulunmak, "Yedi büyük günah"tan biri olarak haber verilmiş ve böyle bir iftirayı itrikâb edenin, helak olacağı bildirilmiştir

427[84] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/410-418.

Uraniyyin Olayında Vukua Gelenler

Buhârî ve Müslim Enes'ten rivayet ederler, O demiştir ki: "Ukel veya Ureyne'den birkaç adam Medîne'ye gelip Peygamberimiz'e mürâcâtta bulundular; müslüman olduklarını söylediler ve müslüman oldukları kabul edildi. Onlar, birgün Peygamber Efendimiz'e debiler ki:

"Ey Allah'ın Resulü, biz yayla havasına alışmış, süt ile gıdalanan kimseler idik. Şimdi şehre gelince, buranın havası bize yaramadı, hepimiz hastalandık." Peygamber (s.a.v.) de kendilerine Beytü'l-Mâl'e ait develerin yanına gitmelerini, develerin süt ve bevlini içerek tedâvî olmalarını emretti. Onlar da bunun üzerine Medine'den çıkarak develerin yanına gidip bir müddet kırda kaldılar ve orada iyileştiler. Bir gün, kendileri ve devlete âit develer ve bu devletin çobanları Harra yakınlarında iken, çobana saldırıp onu oracıkta öldürdüler. Devlete âit develeri de önlerine katarak, İslâm'dan da irtidâd ederek gittiler. Durumdan haberdâr olan Peygamber Efendimiz, bu mürted ve katillerin peşine adamlar gönderdi. Bunlar onların izini tâkîp ederek kendilerini yakaladılar. Gözlerini oyarak, ellerini keserek oracıkta bıraktılar. Devletin develerini de alarak geri döndüler. Onlar da orada cezalarını buldular, ölüp gittiler."

Beyhâki de bunun bir benzerini Abdullah bin Câbir'den rivayet eder ve fazladan olarak şunları kaydeder: "Peygamberimiz bu katil ve mürtedlerin arkasından adamlar gönderdi ve onların aleyhine duâ etti. Buyurdu ki; "Allah'ım, yolu onlar üzerine kapat! Gepgeniş yol, başlarına dar gelsin, bîr bilezik kadar küçülüp onlara geçiş vermesin! Hâinler cezalarını bulsun." Gerçekten gepgeniş yollar başlarına dar gelmiş, kendilerine geçit vermemiştir. Peşlerinden giden müslümanlar, kolayca kendilerini yakalayıp cezalandırmıştır. Ellerini, ayaklarını keserek, gözlerini oyarak onları ölüme terketmiş, onlar da orada ölüp gitmişlerdir." 428[85]

428[85] Bu haberler ve bu cezalandırma şekli, oldukça müşkil görünmektedir ve pek çok ilim adamını meşgul etmiş ve bunun üzerinde çeşitli münâkaşalar yapılmıştır... Verilen cevaplar arasında: "Bu, müsle yapmanın İslam'da yasaklanmasından önce olmuş bir olaydır" tevcîhi, dikkatimizi çeken noktalardan birisidir... İhtimal ki onlar,

Dümetü'l-Cendel Seriyyesinde Vukua Gelenler 429[86]

îbn-i Sa'd el-Vâkidî tarikiyle onun üstadlanndan şöyle nakleder: "Resûlüllah sallallahü aleyhi ve sellem Abdurrahmân bin Avfı, Dûme-tü(l-Cendel'e gönderdiği seriyyesi (askerî birlik) içinde göndermişti. Ona demişti ki: "Onları İslâm'a davet ettiğimizde, eğer icabet ederlerse, onların hükümdarlarının kızı ile evlen!" Abdurrahman, o askerî birlikle beraber Kelb kabilesine gitti. Oraya vardıkları zaman onları islâm'a davet ettiler, üç gün mühlet verip beklediler. Kelb kabilesinin reîsi bulunan Esbağ bir Amr, islâm'ı kabul etti. Kendisiyle beraber kabilesinden pek çok kimseler de müslıhnan oldular. Esbağ, daha önce nasrânî idi. Müslüman olduktan sonra kızı Temâzar'ı, Abdurrahman ile evlendirdi. Aynı kabileden bazıları ise, cizyelerini vermek üzere kendi dinlerinde kalmayı tercih ettiler. Abdurrahman bin Avf, Medine'ye Temâzar ile birlikte döndü. Efendimiz'in kendisine söylediği de, böylece gerçekleşmiş oldu."

Yukarıdaki rivayeti İbn-i Asâkîr de el-Vakidîtarikiyle rivayet

---

devletin devesini gütmekte olan çobanın gözlerini oymuş, ellerini ve ayaklarını kesmiştir de, kendileri dahî aynı cezaya çarptırılmışlardır...

Not: Bu hususta yetkili âlimlerin tetkîk ve tahkîkleri hakkında geniş bilgi edinmek isteyenlere, Mezhepler ve Dinler Târihi Profesörlerinden Muhammed Ebû Zehra'nın; Ebu Hanife adlı kıymetli kitabı'nın ilgili bölümünü, dikkatle okumalarını tavsiye ederiz... (Bakınız Ebu Hanife, Terceme Osman Keskioğlu, s. 239-241. İst. 1966).

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/418-419.

429[86] Yüzden beşyüze kadar olan askeri birliklere "Seriyye" denilmektedir. (Mevâhib Şerhi Zerkâni, 1/389)

etmiştir.430[87]

Hudeybiye'de Vukua Gelen Ayetler Ve Mucizeler

"Muhammed, Biz sana apaçık bir fetih ihsan ettik." 431[88]

Beyhâki, Mücemmi bin Câriye'den şöyle nakleder: "Biz Hudeybiyede bulunduk. Orada yapılan andlaşmadan sonra döndük ve dönüş sırasında Kurâu'l-Ganim denilen yere geldiğimiz de Resûlüllah Efendimiz'e: "Yâ Muhammed, biz sana apaçık bir fetih ihsan ettik" mealindeki âyet nazil oldu. Peygamberimiz bu âyeti okuduğu zaman, kendisine "Ey Allah'ın Resulü, bu Hudeybiye andlaşması bir fetih midir?" diye soruldu. Peygamberimiz de cevabında: "Evet varlığım elinde olan Allah'a yemin ederim ki, bu bir fetihtir!" buyurdular.

Beyhâki Abdurrahman bin Ebû Leylâ'dan şöyle rivayet eder: "Cenâb-ı Hak, Fetih sûresi'indeki bir âyette:" ve Allah onlara yakın bir fetih daha verdi" buyurmuştur. 432[89]Bu Hayber'in fethidir. Yine bu sûredeki bir âyetinde: "Size bir başka fetih daha vermiştir ki, henüz sizler ona güç yetiştirmiş değilsiniz" buyurmuştur. 433[90]Bu da, iran'ın ve Anadolu'nun fethine işarettir."

Buharı, Berâ bir Azib'ten şu haberi nakletmiştir: "Sizler, fetih denilince-sâdece Mekke'nin fethini anlıyorsunuz. Evet Mekke'nin fethi, büyük bir fetihtir. Fakat biz sahâbiler, fetih söz konusu olunca, bununla Hudeybiye günündeki "Rıdvan BîatTni hatırlarız. Biz, bindörtyüz kişilik bir ordu hâlinde Resûîüllah ile birlikte çıkmıştık. Hudeybiye'ye geldiğimiz de, kuyunun suyunun bir damlası kalmaymcaya kadar

---

430[87] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/419-420.

431[88] Fetih suresi, 1

432[89] Fetih suresi, 18

433[90] Fetih suresi, 21

çektik. Susuz kalışımız Peygamber (s.a.v.)'e malum olunca, gelip kuyunun kenarında oturdu ve bir miktar su getirilmesini istedi. Suyu getirdiler, Peygamber efendimiz bu su ile abdest aldılar. Sonra mazmaza yapıp duâ buyurdular, sonra bu suyu kuyuya döktüler. Orada bir müddet bekledik. Fazlaca bir vakit geçmedi ki, kuyu feveran edip hepimizin ihtiyacına kâfi gelecek şekilde suyunu kabarttı. Hem kendilerimiz, hem de hayvanlarımız için yetti ve arttı."

Buhâri, Misver bin Mahreme'den ve Meruân bin Hâkem'den rivayet eder. Bu ikisi demiştir ki: "Resûlülîah (s.a.v.), Hudeybiye gününde bin kusur kişi ile yola çıktılar. Zü'1-Huleyfe'ye geldikleri zaman hedy kurbanını taklîd ve iş'âr etti (Harem-i Şerîf için adanmış kurbanlığının gerdanına ip bağladı ve belli olsun diye örkücünün sağ tarafını yararak kanını orada bıraktı) Kurbanlığını bu şekilde işaretledikten sonra, Umre için ihrama girdi. Sonra kureyş hakkında bilgi getirmesi için gözcü gönderdi. Sonra yoluna devam ederek Usfân yanındaki Gadîrul-Eştâd denilen yere geldiğinde, gönderdiği gözcü geri geldi ve dedi ki: "Kureyş büyük bir topluluk hâlinde bir araya gelmiş ayrıca diğer kabilelerden de adamlar toplanmış. Sizin umrenizi engellemek, sizi Mekke'ye sokmamak için harbe hazırlanmış bir vaziyetteler."

Peygamber Efendimiz, bu haberi aldıktan sonra, ashabına hitaben: "Ey nâs, bu husustaki fikrinizi söyleyiniz! Bizi Mekke'den uzaklaştırmak için kararlı görünen bu adamlarla savaşmaya mı karar verelim, yoksa niyet ettiğimiz gibi Umremizin ifâsına yönelip de engel olmaya kalkıştıkları takdirde, biz de onlara karşı mı koyalım?" Açılan bu istişare üzerine Ebû Bekir: "Ey Allah'ın Resulü, madem ki Umre için yola çıktınız, herhangi bir kimseyle savaşmak niyetimiz de yoktur, o halde Umreyi ifâ için teveccüh ediniz, eğer onlar engel olmaya kalkışacak olurlarsa, bu takdirde kendileriyle savaşırız." Peygamberimiz de onun bu konuşması ve fikri üzerine: "Uygundur o halde Allah'ın ismi üzerine yürüyünüz!" buyurdular.

Bir müddet ilerledikten sonra Peygamberimiz" Hâlid bin Velîd, Kureyşe âit atlar içinde gözcülük yapmaktadır. Bunun için sağ tarafı takîb edelim!" buyurdular. Hayli ilerledikten sonra Gudratü'l Ceyş denilen asker geçidinden geçerlerken Halîd kendilerini görmüş oldu ve tehlikeyi haber vermek üzere atına tepinerek Kureyş'e gitti. Peygamber

Efendimiz yoluna devamla Seniyye'ye geldiği zaman devesinin çöktüğü görüldü. İnsanlar "Hal, hal!" diye bağırarak deveyi kaldırmak istediler ve "Ey Allah'ın Resulü, deveniz Kusvâ yorulup yılgınlık gösteriyor, yerinden kalkmıyor" dediler. Peygamberimiz de: "Hayır, Kusvâ yılgınlık göstermiyor. Onu Kabe'yi tahribe gelen ashab-ı filin fillerini hapseden hab s etmiş tir. Vallahi onlar benden, içinde Allah'ın şiarlarına hürmet edilen herhangi bir yer isteseler, orasını onlara vermekte hiç tereddüt etmezdim!" buyurdu. Kalkması için devesine ihtarda bulundu, deve de sıçrayarak kalktı. Peygamberimiz de Kureyş'in üzerine sarkacak bir yerde iken, yön değiştirip Hudeybiye'nin tâ ilerisinde çukur bir yere indi. Burada su az idi. İnsanlar ancak az az su alabiliyorlardı. Derken bir damlası kalmayacak şekilde kuyunun suyunu bitirdiler. Susuzluktan dolayı Resûlüllah'a mürâcât ettiler. Efendimiz de bunun üzerine okdanhğından bir ok çıkardı ve bunu kuyuya saplamalarını söyledi. Kuyunun suyu öylesine coştu ki, hepsi kana kana içtiler, hayvanlarım da suladılar. Derken Hudâa'lı Bedîl bin Verkâ yanında kabilesinden bâzı kimselerle birlikte oraya geldi. Dedi ki: "Ben Ka*b bin Luiy ve Amîr bin Luiy'i Hudeyb iye'deki su başlarını tutmuş olarak gördüm. Uzun sürecek bir mukâteleyi göze alarak ve düşünerek geldikleri belli ki, yanlarında sağılır develeri de getirmişler. Sizi Kabe'ye sokmamak üzere savaşmakta kararlı görünüyorlar. Durumu size haber verelim dedik."

Peygamberimiz de buna karşı dediler ki: "Biz kimseyle savaşmak için gelmedik! Biz ancak umre yapmak için geldik. Kureyş'e gelince, Önceki savaşlar onları iyice hırpalamıştır, dolayısiyle savaşmayı göze alabileceklerini sanmıyorum. Eğer dilerlerse kendileriyle bir müddet için anlaşabilirim: Bu müddet zarfında ben İslâm'ı tebliğe davet ederim, İslâm iyice yerleşir ve kabul edilmiş olursa, onlar dahî diledikleri takdirde diğer insanlar gibi İslâm'ı kabul ederler. Aksi halde İslâm'ın istikbâli ile ilgili işlere karışmamış ve zarar görmemiş olurlar. Eğer bana bir müddet tanımazlar ve mutlak suretle karşı koyup engel olmaya kalkışırlarsa; ben de kanımın son damlasına kadar onlarla çarpışırım: Yâ bu uğurda şehîd olurum, yahut da Allah enirini infaz eder!"

Bedîl: "Senin bu söylediklerini gider Kureyş'e tebliğ ederim" dedi ve gidip Kureyş'e: "Biz Muhammed'in yanından geliyoruz. O, bazı şeyler söyledi. Eğer onları size arz etmemi istiyorsanız arzederim" dedi. Kureyş'in akılsızlarından bazıları: "Bize Muhammed'den hiç birşey

anlatmanı istemiyoruz!" dediler. Bâzı akıllıları ise: "Onun ne dediğini bize arz et!" dediler. Bedîl de kendilerine Hz. Peygamberin söyledikleri-ni nakletti. Bu sırada Urve bin Mes'ûd ayağa kalkıp dedi ki: "Ey kavmim, siz ata değilmisiniz? Siz evlâd değil misiniz?" diye ayrı ayrı sordu. Her defasında da Kureyş: "Evet" karşılığını verdi. Urve: "Beni herhangi bir şekilde itham edebilir' misiniz? dedi. Kureyş: "Hayır" karşılığını verdi. Urve: "Bilmez misin ki, Ukazhlar bana karşı haksızlık ve saygısızlık ettikleri zaman, çoluk çocuğumu alarak oradan uzaklaştım ve size geldim. Bana itaat edenleri de beraberimde getirdim!" Kureyş: "Evet" dedi. Urve: "Şimdi bu adam size, doğru ve iyi bir teklifte bulunuyor. Siz bu teklifi kabul ediniz ve bırakınız ben gidip kendisiyle konuşayım!" dedi. Kureyş de kendisine: "Peki git, konuş" dedi. Bunun üzerine Urve derhal yola çıkıp Peygamber (s.a.v.)'e geldi ve O'nunla konuşmaya başladı. Peygamberimiz de kendisine, daha evvel Bedil'e söylediklerinin aynısını söyledi. Bu sırada Urve: "Ey Muhammed, eğer sen kavminle savaşa tutuşup onların kökünü kazırsan, hiç duydun mu ki senden evvel Araplardan biri çıkmış da kavminin kökünü kazımış? Hiç bu olur mu? Eğer tersine olursa, yâni onlar sana gelebe çalacak olursa; netice ne olacak? Ben şu anda senin yanındaki adamları da zaten böyle bir çatışma anında soluğu kaçmakta alacak kişiler olarak görüyorum. Bu takdirde yapayalnız kalacaksın." dedi.

Urve'nin bu sözlerini dikkatle dinlemekte olan Ebû Bekir, derhal ona karşılık verdi ve: "Ey Urve! Sen tapınmakta olduğun putunun bıdrmı yala! Sen bizleri kaçacak ve Peygamber'i yanlız bırakacak kimseler mi sandın!" diye haykırdı. Onun bu sözlerine muhatab olan Urve: "Bu kim?" demekten kendisini alamadı. Peygamberimiz de: "Bu, Ebû Bekir'dir" dedi. Urve de: Eğer vaktiyle senden gördüğüm bir iyilik olmasaydı, şimdi sana nasıl cevap verdiğimi görürdün!" diye konuştu ve yine Hz. Peygamber ile konuşmaya başladı. Konuşmasını yaparken Peygamberimizin sakalından tutmaya başladı. Mugîre bin Şu'be ise elinde kılıcı ve başında mihferi ile Peygamberimizin başucunda beklemekte idi. Urve elini yine Hz. Peygamberin sakalına uzatınca, Mugîra elindeki kılıcın kabzası ile onun eline vurdu ve kendisine hitaben: "Ey Urve, elini Peygamberin sakalından çek!" dedi. Urve başım yukarı kaldırıp: "Bu kim?" diye sordu. Dediler ki: "Bu Mugîre bin Şûbe'dir." Bunun üzerine Urve: "Ey haddini bozan vefasız adam, senin

vefasızlığının yükünü ben çekmedim mi?" diyerek Mugîre'yi azarlamak istedi. Bunun sebebi ise şuydu: Mugîre, vaktiyle câhiliye devrinde bir topluluğa arkadaşlık etmiş, sonra onları öldürmüş, mallarını da alarak gelip müslüman olmuştu. Bu durumda Peygamber Efendimiz de: "Ey Mugîra: Senin gelip müslüman olmana hiçbir diyeceğim yoktur! Fakat öldürdüğün adamların malları hakkında hiçbir mes'ûliyet kabul edemem" buyurmuştur.

Sonra Urve, Peygamberimizin ashabını süzmeye başladı. Gördü ki, ashabın Hz. Peygamber'e olan hürmeti ve itaati, görülmemiş derecede kuvvetli ve şiddetlidir. Her emir ve işaretini derhal yerine getirmekteler, her bir sözünü tam bir sessizlik ve dikkatle dinlemekteler. Hz. Peygamber'e olan saygının büyüklüğünden, başlarını kaldırıp da O'na bakamamaktadırlar. Bu durumu da böylece tesbît eden Urve bin Mes'ûd Kureyş'e döndüğü zaman dedi ki: "Ey kavmim, vallahi ben vaktiyle bâzı hükümdarlara elçi olarak gittim. Iran Şah'ma, Rum Kayser'ine ve Yemen Necâşfsine de gidip gördüm. Vallahi Muhammed'in ashabının kendisice olan saygısı kadar kendisine saygı gösterilen bir hükümdarı şimdiye kadar görmüş değilim! Ve Muhammed'in size olan teklifi, gayet yerinde ve doğru bir tekliftir, bunu kabul etmenizi tavsiye ederim!"

Bu sırada Kinâne kabilesinden bir adamın: "Bana yetki veriniz, gidip kendisiyle görüşeyim" dediği duyuldu. Kureyş de hadi git de konuş dedi. Bunun üzerine yola çıkan Kinâne'li adam, müslümanlara

yaklaştığı zaman, Hz. Peygamber şöyle buyurdular:

"Şu gelen Kinâne'den bir adamdır ve Kabe'ye adanan kurbanlıkları çok seven bir kabiledendir. Bu itibârla üzerleri işaretlenmiş kurbanlık hayvanlarımızı onun Önüne sürün de, durumu gözleriyle görsün!"

Ashâb, bu emr-i nebevi gereğince kurbanlık hayvanları derhal ona doğru sürdüler ve "Lebbeyk Allahümme lebbeyk!" diyerek telbiye okumaya başladılar. Bunu gören Kinâne'li adam: "Sübhânellah! Bu adamlar Umre için gelmiş kurbanlıklarını da işaretlemiş durumdalar! Böyle bir topluluk Kabe'yi ziyaretten menedilemez!" demiş ve bu müsbet intiba ile Kureyş'e dünmüştür ve demiştir ki: "Adamlar umre için gelmişler, kurbanlıklarının kilâdesini asıp işaretlerini de yapmışlar.

Kendilerini Beytüllah'ı ziyaretten menetmek doğru olmaz." Bunun üzerine Kureyş'den Mikraz bin Hafs adındaki adam ayağa kalkıp: "Bana izin verirseniz gidip onlarla görüşeyim!" demiştir. Kureyş de kendisine izin vermiştir. Müslümanlara yaklaştığı zaman Peygamberimiz: "Bu gelen de Mikraz bin Hafs'tır. Hileci ve fâsık bir adamdır, kendisine dikkat edelim" buyurmuştur. Mikraz, Peygamberimizle konuşmaya devam ederken Süheyl bin Acar'ın dahî gelmekte olduğunu gördü. Bunun üzerine Süheyl'in adının güzelliği ile tefe'ül buyuran Peygamber (s.a.v.):

"Ashabım, işte Süheyl göründü, işiniz de kolaylaştı, demektir" buyurdu."

Muammer Zührî'nin bu konuda şöyle dediğini nakleder: "Süheyl bin Amr gelip "Kağıt kalem getiriniz, aramızda bir anlaşma yapıp yazıya alalım!" dedi. Bunun üzerine Peygamber Efendimiz de kâtip talebinde bulundu. Ali, bu kâtiplik görevini üstlendi. Peygamberimiz Ali'ye: "Ey Ali önce Bismillahirrahmânirrahîm yaz!" diye emretti. Süheyl buna itiraz etti ve: "Bu sizin Besmele'nizde bir de Rahman adı geçmektedir. Ben Rahman'm ne olduğunu bilmiyorum. Bu şekilde yazmanızı kabul edemem. Ancak bizim Besmele'mi z olan BÎSMÎKE ALLAHÜMME (Ey Allah'ım ancak senin adınla)" diyerek yazabilirsiniz" dedi. Müslümanlar da Süheyl'e itiraz edip: "Vallahi biz, ancak "Bismillahirrahmânirrahîm = Ey Rahman ve Rahîm olan Allah'ımız, ancak Senin adınla!" diyerek kendi Besmele'mizin yazılmasını kabul ederiz!" diyerek bağırdılar. Peygamber Efendimiz ise Ali'ye "Süheyl'in dediği gibi yaz!" diyerek emretti. Ali de yazdı. Sonra: "Ey Ali, "Bu, Allah'ın Resûlu Muhammed'in üzerine imza koyduğu hükmüdür" diyerek yaz!" buyurdu. Süheyl buna da itiraz edip: "Vallahi bizler, senin Allah'ın resulü olduğunu kabul etmiş olsaydık, seninle böyle bir andlaşma yapmamıza zâten lüzum kalmazdı. Ancak: "Abdullah'ın oğlu Muhammed'in hükmüdür" diyerek yazabilirsiniz" dedi. Peygamber Efendimiz de: "Vallahi sizler her ne kadar yalanlarsanız da, Ben Allah'ın Resulüyüm! Fakat senin dediğin gibi de yazabiliriz. Ey Ali,

haydi onun dediği gibi: "Abdullah'ın oğlu Muhammed" diye yaz!" buyurdu.

Zührî der ki:,"îşte Peygamber Efendimiz'in: "Vallahi onlar bana, içinde Allah'ın şiarlarına hürmet edilecek herhangi bir yer isteseler, bunu

onlara vermekte hiç bir tereddüt göstermem!" buyurması, burada böylece kendisini göstermiş oluyordu ve yine, onların elçisinin istediği gibi yazılıyordu."

Peygamberimiz bundan sonra: "Ey Süheyl, Beytullah ile bizim aramıza girmeyeceksin, Umre için tavafımıza engel olmayacaksın! Andlaşmamızm birinci maddesi budur" buyurdu. Süheyl şu karşılığı verdi: "Bu taktirde Araplar bizim zayıflığımıza hükmederler. Ancak, gelecek sene gelip Umre'nizi yapabilirsiniz." Peygamberimizin de bunu kabul etmesiyle, birinci madde bu şekilde iki taraf arasında kabul edilmiş oldu, İkinci madde üzerinde Süheyl: "Ve sana müslüman olarak içimizden ayrılıp sığman olursa, onları bize iade edeceksin" dedi. Müslümanlar bunu hayretle karşılayıp: "Müslüman olarak bize gelen birisi, müşriklerde nasıl iade edilebilir?" diyerek red ettiler. Tam bu sırada Süheyl bin Amr'in oğlu Ebû Cendel, ayaklarındaki zincirler sebebiyle ağır ağır yürüyerek geldi ve müslümanlara sığındı. Derhal Süheyl: "İşte ey Muhammed, yaptığın andlaşmaya riâyet ederek uygulayacağın ilk şey! Onu derhal bize iade etmelisin!" dedi. Peygamberimiz: "Ey Süheyl, bu hususta henüz andlaşmaya varmış değiliz!" buyurdu. Süheyl ise diretip: "Vallahi siz bunu kabul etmezseniz, ben de sizinle bir andlaşma yapmam!" diyerek bağırdı. Peygamberimiz: "Bu adamcağızı bana bağışlayınız!" dedi. Süheyl, "Asîâ onu sana bağışlayacak değilim" dedi. Peygamberimiz: "Bağışlarsın, haydi dediğimi yap! dedi. Bu sırada söze karışan Mikraz: "Niçin olmasın, onu size bağışlarız" dedi. Derken Ebû Cendel'in şöyle feryâd ettiği duyuldu: "Ey müslümanlar topluluğu, ben size müslüman olarak gelip sığınmışken beni müşriklere nasıl iade edersiniz? Benim müşriklerin elinden neler çektiğimi görmüyor musunuz?"

Gerçekten Ebû Cendel, müşriklerden çok çekmiş, îslâm uğrunda nice çile ve işkencelere katlanmış idi. O gün onu müşriklere iade etmeye, müslümanlardan hiç birinin yüreği razı olmazdı. Nitekim bunu, daha önce müslümanlar da dile getirmişlerdi. Fakat, sıradan bir-müslümanm sırrına nüfûs edemiyeceği kadar mesele büyük ve derin idi. Nitekim bu mevzuda koskoca Hz. Ömer bile bocalamıştı. Nitekim kendisi bu durumu şöyle anlatır:

"Ben, Peygamber (s.a.v.)'e gidip: "Sen, hak olarak Allah'ın elçisi değil

misin?" dedim. O da bana: "Evet" dedi. Ben kendisine: "Bizler de müslümanlar olarak hak üzere bulunup, düşmanımız olan müşrikler ise bâtıl üzere değiller midir?" dedim. O da bana: "Evet" dedi. Bunun üzerine ben: "Madem öyle, o halde niçin dînimizde bizleri alçaltan bir ta'vîzi vermeye yanaşıyoruz?" dedim. Resûlüllah da bana cevâbında:

"Ben Allah'ın Resülü'yüm! Allah'a isyan edemem ve O benim yardımcım'dır!" buyurdular. Ben yine kendimi alamayıp: "Yâ Resûlallah, Sen bizlere Kabe'ye varıp tavaf edeceğimizi söylemedin mi?" dedim. Peygamber Efendimiz de: "Evet yâ Ömer. Fakat "bu sene" diye size zaman tayîn ettim mi?" buyurdu. Ben de: "Hayır yâ Resûlallah, zaman tayîn etmediniz" dedim. Peygamberimiz: "Ben sizlere yine söylüyorum, Kabe'ye varıp onu tavaf edeceksiniz!" buyurdular. Bunun üzerine ben, Ebû Bekir'in yanına gittim, Peygamberi mi z'e söyleyip sorduğum şeyleri, aynen ona da söyleyip teker teker sordum. Ondan da, aynen Peygamberimiz'den aldığım cevapları aldım. O da sözünü: "Peygamberimiz bizlere, bu sene tavaf edeceksiniz şeklinde söylemedi. O halde, aynen Peygamberimizin haber verdikleri gibi, Kabe'ye varacağız ve onu tavaf edeceğiz! Bunda hiç şüphen olmasın ey Ömer!" diyerek tamamladı. 434[91]

İmam-ı Zührî der ki: Ömer bu hususta demiştir ki: "Ben, bu olaydan sonra çok korktum ve üzüldüm. Bu söylediklerime keffâret olsun diye, pek çok amellerde bulundum."

Peygamberimiz (s.a.v.), andlaşmanm yazılıp imzalanması bitirildikten sonra ashabına hitaben buyurdular ki: "Ashabım, haydi kalkınız kurbanlıklarınızı burada kesiniz, sonra tıraş olarak ihramdan çıkınız!"

Fakat ne kadar şaşılacak bir şeydir ki, ashaptan hiç biri kalkıp da Peygamber'in kendilerine olan bu emrini, yerine getirmedi. Nihayet Peygamber Efendimiz bu emrini üç defa tekrarlamak zorunda kaldı. Fakat üçüncü defa emrini tekrarladıktan sonra dahî, ashâbtan hiç biri kalkıp da kurbanlığını kesmedi. Tıraşını olup da ihramından çıkmadı. Bunun üzerine Peygamberimiz çok üzülmüş bîr vaziyette, içinde Ümmü Seleme vâlidemiz'in bulunduğu çadırına girdi. İnsanların bu şaşılacak

---

434[91] Bu durum, Ebu Bekir es-Sıddık (r.a.)'ın tereddüd kabul etmeyen imanına, büyük tevekkülüne erişilmez faziletine delâlet eder...

hâlini orada Ümmü Seleme'ye anlattı. Ümmü Seleme Validemiz de kendilerine şu tavsiyede bulundu: "Ey Allah'ın Resulü, Sen çadırından çık, hiç kimseye bir şey söylemeden kendi kurbanını kes, berberini çağır ve tıraşını olarak ihramdan çık! Mes'ele bu şekilde halledilmiş olacaktır."

Peygamber Efendimiz, Ümmü Seleme'nin kendisine söylediği gibi, çadırından çıkıp kimseyle bir tek şey konuşmadan hedy kurbanını kesti, berberim çağırarak tıraş oldu ve böylece Umre'sinin ihramından çıkmış oldu. Peygamber Efendimizin böyle yaptığını gözleriyle görmüş bulunan ashâb-ı kiram da, hemen kalkıp hedy kurbanlarını kestiler ve birbirlerini tıraş ederek ihramdan çıktılar. Daha önce bu hususta ağır davranan ashâb, şimdi bunu ifâ ederken o kadar acele ediyorlar ve o kadar üzüntülü görünüyorlardı ki, neredeyse birbirini çiğneyeceklerdi." 435[92]

435[92] Açıkça görüldüğü gibi, Ümmü Seleme (r.a.) Vâlidemiz'in bu hususta verdikleri fikir; çok doğru ve isabetli bir fikir olduğu gibi, aynı zamanda çok hayırlı ve bereketli de olmuştur... Gerçekten kendisini iyi yetiştirmiş bilgili ve fazîletli bir İslâm kadını, burada olduğu gibi, bir çok müşkil işlerde hakemlik yapabilir; çok hayırlı ve bereketli bir fikir ortaya koyabilir... Böyle bir İslâm kadını tarafından bâzı devlet ve veya ilim adamlarının, şu veya bu şekilde ki müşkillerine, ışık ve çözüm yollan gösterilebilir... Buna, İslâm'dan ve İslâm Târihİ'nden başkaca misaller de verilebilir... Fakat burada arz edilmiş bulunan Ümmü Seleme misâli, o kadar kuvvetli ve sıhhatli bir misaldir ki, diğerlerine ihtiyaç bırakmıyor... Fakat ne kadar acıdır ki, bu gibi târîhî ve Islâmî misallere rağmen bunun tersine telkin ve tevsiyeler de olmuştur. Hatta bu menfi telkinlere hadîs kisvesi giydirenlere de bulunmuştur... Ve zamanla bu yanlış telkinler, çok meşhur olmuştur... Meselâ bunların birinde denilmiştir ki: "Kadınlarla istişare ediniz, hem de onlara muhalefet ediniz!"

Bir rivayette de denilmiştir ki: "Danışmadan hiç bir iş yapmayınız! Eğer danışacak kimseyi bulamazsanız, bir kadına olsun danışınız! Fakat hiçbir zaman kadınların fikriyle amel etmeyiniz! Çünkü sizin hayır ve iyiliğiniz, kadınlara muhalefet etmektedir!"

Hiç şüphesiz, aslında bu gibi rivayetler, anlayışları sakat, zayıf, terkedilmiş, yalancılıkla itham edilmiş birtakım râvîlerden gelmektedir. Kafiyen islâm in peygamberine âit bir söz değildir. Fakat çeşitli eserlere o şekilde dağılmış ve yerleşmişlerdir ki, Islâmın aşikâr düşmanları bunlardan istedikleri şekilde yararlanma cihetine gidebilmektedirler. Fakat şurası da şayân-ı şükrandır ki, hadîs İlminin âlimleri, hemen her asırda bu gibi sıhhatsiz ve isabetsiz sözlerin asılsızlığına,

Bir müddet sonra mü'mine kadınlar geldiler. Yüce Allah onlar hakkında şu âyet-i kerîmeyi indirdi:

, "Ey mü'minler! mü'min kadınlar göç ederek size geldiği zaman, onları imtihan ediniz. Allah onların îmanlarını daha iyi bilir. Eğer onların gerçekten inanmış olduklarını anlarsanız, onları kâfirlere geri döndürmeyiniz. Ne bu kadınlar o kâfirlere helâldir, ne de onlar bunlara helâldir. Onların kâfir kocalarının bunlara sarfettikleri mehirlerini onlara veriniz. Mehirlerini kendilerine verdiğiniz taktirde, bu kadınlarla sizin evlenmenizde bir günâh yoktur. Kâfir kadınların ismetlerini, (nikâh veya akrabalık bağlarını) tutmayınız ve kâfirlere katılan kadınlara harcadığınız mehirleri isteyiniz. Onlar da size katılan mü'min kadınlara harcadıkları mehirleri sizden istesinler. Bu, Allah'ın hükmüdür. Allah bilendir, hikmet sahibidir."436[93]

Bu nazil olan âyetteki Allah'ın hükmü gereğince yapılan imtihan neticesinde, Ömer (r.a.),- vaktiyle şirk zamanında nikahladığı iki hanımını boşadı. Bunlardan birini Ebû Süfyân oğlu Muaz 437[94]diğerini de Ümeyye oğlu SafVân nikahladı. Sonra Peygamber (s.a.v.) Medine'ye döndü. Bu sırada Kureyş'ten müslüman olan Ebu Basîr adındaki adamın kaçarak Medine'ye gelip Peygamber'e sığındığı görüldü. Kureyş de kendisini yakalamak için peşinden iki adam göndermişti. Bu iki Kureyş'li Medine'ye gelip, andlaşma gereğince Ebû

---

bu kabil şeylerin İslâm'a yabancı bulunduğuna dikkati çekmişler, gerekli bilgileri ve açıklamaları sunmuşlardır.

İşte onlardan biri olan ve tam bir isabetle: "Bu gün uyanmanın eşiğinde bulunan müslümanlar, Resûlüilah'ın Sünneti'ne hakkiyle sâhib çıkmadıkça ne bir kar ş ilerliyebilirler, ne de saadete erebilirler!" diyen muhakkik âlim Muhammed es-Sabbâğ, aynen şu vecîz açıklamayı sunmaktadır: "Bütün Özenti alâmetleri ve yalancılık nişanları, bu rivayetin üzerinde toplanmış bulunmaktadır. Son derece sıhhatli ve kuvvetli bir delîl olan, Hudeybiye'deki Ümmü Seleme validemizin fikir ve tavsiyesi ile bizzat Peygamber Efendimiz'in amel etmiş bulunmasına da, açıkça aykırı bulunmaktadır... Müslümanlar gerçekten uyanmalı, bu gibi yalanlara aranmamalıdırlar." (El-Esrâru'l-Merfûa Fi'l-Ehâdîsi'l-Mevdûa, 222-Beyrut, 1391)

436[93] Mümtehıne suresi, 10

437[94] Doğrusu, (Zâdü'l-Meâd'da da bildirildiği gibi) Ebû Sufyân oğlu Muâvıye olacaktı.

Basir'in kendilerine teslim edilmesini istediler. Peygamber Efendimiz de teslim etti. Mekke'ye dönerlerken Zü'1-Huleyfe'ye vardıkları sırada develerinden inip hurma yemeğe başladılar. Ebû Basir, yanındaki iki adamdan birine:

- "Kılıcın ne kadar da güzelmiş!" dedi. Adam:

- "Evet" dedi, ben bu kılıcı savaşlarda çok tecrübe ettim. Ebû Basir:

- "Bakmama müsâde eder misiniz?" dedi. Adam da kılıcını ona verdi. Bunu fırsat bilen Ebû Basir, bir vuruşta adamın kellesini yere düşürdü. Diğer Kureyşli de bu sırada kaçmayı başardı. Medine'ye geri gelip doğruca Peygamber'e gitti. Yaklaşırken kendisini gören Peygamberimiz:

- "Bu adam muhakkak korkunç birşeyle karşılaşmış" buyurdu. Adam geldi ve:

- "Arkadaşım öldürüldü, ben de öldürülmekten kıl payı kurtuldum, dedi. Derken Ebû Basir de çıka geldi. Dedi ki:

- "Ey Allah'ın Resulü, sen vallahi andlaşmana uyarak ahdini yerine getirdin. Beni onlara teslim ettin. Allah da bana yardım ederek fırsat verdi, ben de düşmanımı öldürerek kurtuldum!" dedi. Peygamberimiz bunun üzerine:

- "Hayret! Bu, harb ateşinin yeniden tutuşmasına sebeb olabilir!" buyurdu.

Peygamberimiz'in bu sözünden kendisini tekrar Kureyş'e iade edeceğini sezen Ebû Basir, soluğu kaçmakta aldı. Medine'den ayrılarak Seyfü'l-Bahr'a gitti. Süheyl'in oğlu Ebû Cendel de bir fırsatını bularak Mekke'den kaçtı ve Seyfü'l-Bahr'a giderek Ebû Basir ile birleşti. Kureyş'ten her kim müslümanhğı kabul etse, soluğu Ebû Basir'in yanında alıyordu. Derken buradaki müslümanlar bir topluluk hâline geldiler.

Kureyş'in Şam'a sevkettiği kervanları haber alır almaz, kervanın önünü kesiyor, bâzılarını öldürüyor, mallarını da ele geçiriyorlardı. Kureyş, böylece kendilerinden iyice rahatsız ve şikayetçi idi. Nihayet Peygamber'e adamlar gönderip "Allah aşkına ve aradaki akrabalık hürmetine" diyerek onları oradan aldırmasını istirham ettiler ve

kendilerine ilişilmezlik hakkı tanıdılar. Peygamberimiz de adamlar gönderip onları oradan aldırdı. Bu olay üzerine de şu âyet-i kerimeler nazil oldu:

"Mekke vadisinde onlara karşı size zafer verdikten sonra, onların ellerini sizden, sizin ellerinizi onlardan çeken Allah'tır! Allah, yaptıklarınızı görmektedir."

"Onlar öyle kimselerdir ki, inkâr ettiler, sizi mescid-i harâm'ı ziyaretten ve bekletilen kurbanlıkları yerlerine varmaktan alıkoydular. Eğer orada, kendilerini tanıyamayacağınız için tepeliyeceğiniz ve bilmiyerek tepelemenizden ötürü, kendileri yüzünden bir belâya uğrayacağınız inanmış ve masum bazı erkekler ve kadınlar olmasaydı; (Allah sizin onlarla savaşmanıza engel olmazdı. Allah böyle yaptı) ki, dilediği kulları rahmetine kavuştursun! Eğer inananlar ile inanmayanlar birbirlerinden ayrılmış olsalardı, elbette onlardan inkar edenleri acı bir azaba çarptmrdık."

"O zaman inkâr edenler, kalblerine kızgınlık ve gayreti, o câhiliye çağının kızgınlık ve gayretini koymuşlardı. Allah da Elçisi'ne ve mü'minlere huzur ve güvenini indirdi; onları takva kelimesine (sebata ve ahde vefaya) bağladı. Zaten onlar, buna layık ve ehil idiler. Allah her şeyi bilendir." 438[95]

İlgili ayet-i kerime'de işaret olunan "câhiliye çağının kızgınlık ve gayreti" Peygamber (s.a.v.)'in peygamberliğini ikrar etmemeleri ve sırf câhiliye taassubu ile Besmele'nin "Bismillahirrâhmanirrahim" şeklinde yazılmasına karşı çıkmaları idi. Aynı zamanda müslümanlarm sırf islâmi bir ibâdet olarak Umre'yi yapmalarına mâni olmaları idi."

Ahmed, Nesâî ve sahihtir kaydiyle Hâkim, Abdullah bin MugaffeVden şöyle naklederler: Biz, Kur'ân'da da zikri geçen ve altında "Rıdvan Biati" alınan ağacın gövdesinin yanında idik. 439[96]Bu ağacın dalları, Peygamber (s.a.v.)'in sırtına sarkıyordu. Andlaşmayı yazacak olan Ali

---

438[95] Fetih suresi, 24-26

439[96] Bu ağacın altında teberrüken namaz kılmayı bâzı kimseler âdet haline getirmeye başlayınca, Hz. Ömer tarafından kestirildiği, târîhî ve ibretli olaylar meyamnda olduğu bilinen bir gerçektir.

bin Ebû Tâlib ile Süheyl bin Amr de Resûlüllah'ın önünde idiler. Peygamber (s.a.v.) Ali'ye:

- "Bismillahirrâhmanirrahim" diye yaz!" buyurdu. Süheyl derhal Ali'nin elini tuttu ve:

- "Bu şekilde Besmele yazamazsın! Biz Kureyşliler olarak Rahman ve Rahîm ne demektir bilmeyiz. Bildiğimiz şekliyle yazabilirsin" dedi. Peygamberimiz de:

- "Peki, Bismikallahümme şeklinde yaz!" buyurdu. Ali de yazdı. Sonra Peygamberimiz: "Bu, Allah'ın Resulü Muhammed ile Mekke Ehli arasında bir andlaşmadır" diye yaz!" buyurdu. Süheyl buna da itiraz etti, Ali'nin elini tuttu ve:

- "Sen gerçekten Allah'ın Resulü isen, bu takdirde biz sana zulmetmiş oluruz. Bizim an dlaş m al arımız da adet olan şekliyle yazabilirsin!" dedi. Peygamberimiz de bunun üzerine Ali'ye hitaben:

- "Bu Abdullahoğlu Muhammed ile Mekke Ehli arasında bir andlaşmadır" diye yazmasını emretti. Tam bu sırada üzeri silahlı otuz kadar genç çıkageldi. Üzerimize hücum ettiler. Derhal Resûlüllah Efendimiz, onların kulaklarının sağır -gözlerinin de kör- olması için duâ ettiler. Bizler de yerimizden sıçrayıp onları yakalayıp getirdik. Peygamberimiz kendilerine: "Buraya gelmeniz için herhangi bir kimseden bir sözleşme veya emân aldınız mı?" diye sordu. Onlarda:

- "Hayır hiç bir kimseden izin almadık" dediler. Peygamberimiz de kendilerini serbest bıraktı. (Bu olay üzerine de yukarıda mealleri yazılmış bulunan âyetler nazil oldu.)

Müslim Câbir'den rivayet eder. O demiştir ki: "Hudeybiye'ye varıldığında Peygamber (s.a.v.) şöyle buyurdular: "Şu Seniyetü'l-Mürâr'a kim çıkacak olursa, ondan vaktiyle îsrâil Oğullarından affedildiği kadar günah ve hatâlar affolunur!" Bu nebevi ferman üzerine o gözetleme tepesine ilk çıkanlar Hazreç'in atlıları oldu. Sonra herkes sür'atle o tepeye koştu. Bunun üzerine Peygamber Efendimiz: "Hepiniz Allah'ın mağfiretine nail oldunuz! Ancak şu kırmızı deve sahibi hariç" buyurdular. Ashâb, o kırmızı deve sahibine dediler ki: "Haydi gel de Peygamber (s.a.v.) senin için Allah'tan mağfiret isteyiversin!" O adam da, şu karşılığı verdi: "Vallahi, benim kaybolan devemi bulmak,

arkadaşınız Muhammed'in bana istiğfar edivermesinden benim için daha sevimlidir!" O böyle dedi ve kaybolan devesini aramakla meşgul oldu."

(Ebû Nuaym'in el-Vâkidî'den sevkettiğİ bir rivayette, bu kırmızı deve sahibinin, Damura Oğullarından bir bedevî olduğu, Resûlüllah'ın askerine dâhil olmadığı, o sırada kaybolan devesini aramak için askerin içine sokulduğu, devesini aramak maksadiyle Sürâvi' dağına kadar gittiği, orda tehlikeli bir noktada sağı solu gözlerken dengesini kaybederek aşağıya düşüp parçalandığı, cesedinin yırtıcı hayvanlar tarafından yenildiği şeklinde fazladan bilgiler vardır.)

Ebû Nuaym Ebû Saîd el-HudrVden rivayet eder, O şöyle der: "Hudeybiye yılı biz, Resûlüllah (s.a.v.) ile birlikte çıktık. Usfân denilen yere vardığımızda gece yürüyüşüne devam ettik. Nihayet geçilmesi zor bir tepeye geldik. Ebû Cehil karpuzu denilen bitkisi bol ve çetin bir tepe idi burası. Bu yüzden Peygamber Efendimiz: "Burada karşılaştığınız bu zorluk, Benî Isrâîi'in karşılaştığı ve girmekte, zorluk çekerek imtihan verdiği kapuya benzer. Burada bu zorluğu yenerek tepeyi aşanlara, muhakkak Allah'ın mağfireti vardır" buyurdular. Hamdolsun selâmetle tepeyi aştık. Sabah da olmak üzere idi. Sonra binitlerimizden inerek mola verdik. Ben Hz. Peygamber'e yaklaşarak: "Ey Allah'ın Resulü, Kureyş ateşimizi görürse, bizim için tehlikeli olmaz mı?" dedim. Peygamberimiz de: "Asla onlar sizi goremiyecek!" buyurdu. Sabah olunca Efendimiz bize sabah namazını kıldırdı? Sonra şöyle buyurdu:

"Varlığım elinde olan Allah'a yemin ederim ki, bu gece kafilemizde bulunanların hepsi Allah'ın mağfiretine nail oldular! Ancak bir adamcağız müstesna!"

Kafilemizin adamları, o adamcağızın kim olduğuna baktıklarında kafilemizden olmayan bir yabancı bulunduğunu görüp anladılar. Baktık, kaybolan devesini aramak için yakınımıza kadar gelmiş bir ârabî idi. Sonra Peygamber Efendimiz, "Yakında öyle bahtiyar müslümanlar gelecektir ki, onların amellerinin çokluğuna bakarak, kendi amellerinizi azımsarsımz" buyurdular. Biz de: "Ey Allah'ın Resulü, Onlar Kureyşten midir?" dedik Resûlüllah Efendimiz ise: "Hayır onlar Kureyşten değil Yemendendir; kalbleri sizden daha yufka ve daha yumuşak olan kimselerdir" buyurdu. Biz yine: "Ey Allah'ın Resulü, bu müslümanlar

bizden daha mı hayırlı olacaklar?" diye sorduk. Bizim bu sorumuz üzerine de Peygamber Efendimiz şöyle buyurdular:

"Eğer bir kimsenin altından bir dağı olsa ve bütün bu altını Allah yolunda harcasa, sizden birinizin bir müd veya onun yarısı kadarı ile (bir kısımlık) yaptığı hayır ve sadakanın sevabına bile yetişemez! Haberiniz olsun ki, bizimle diğer müslümanların arasındaki farkı, yâni bizim büyük özelliğimizi beyân eden, Allah'ın şu âyetidir:

"Neden sizler Allah yolunda harcamıyacaksınız ki? Göklerin ve yerin mîrâsı zâten Allah'ındır. Elbette içinizden Mekke'nin fethinden Önce Allah yolunda harcayan ve savaşanlar, ötekilerle bir olmaz. Onların derecesi, sonradan infâk eden ve savaşanlardan daha büyüktür. Bununla beraber Allah hepsine en güzel sonucu va'detmiştir. Allah, bütün yaptıklarınızdan haberdârdır." 440[97]

Ebû Nuaym, îbn-i Abbâs'ın şöyle dediğini rivayet eder: "Peygamber (s.a.v.) Hudeybiye'ye indiği zaman, sıcak çok şiddetli idi. Asker de kalabalık idi. Kuyuda ise bir damla su kalmamıştı. Bunun üzerine Peygamberimiz biraz su getirilmesini istedi. Getirilen kuyuya âit bu kova içinde abdest aldı. Mazmaza yapıp ağzındaki suyu da âit bu kovanın içine bıraktı. Sonra kovadaki suyu kuyuya döktü. Derken kuyunun suyu yükseldi. Ashâb kuyunun etrafında idiler. Kuyunun suyunun coştuğunu görünce, su kablarım getirip, bol bol su aldılar."

Ebû Nuaym el-Vâkidî'den nakleder. O şöyle der: "Naciye bin A'cüm derdi ki: "Hudeybiye'de suyun yokluğundan şikâyet edildiği zaman Peygamber (s.a.v.) beni çağırdı ve "Şu oku al!" diyerek okdanlığından çıkardığı oku bana verdi. Sonra bir kova istedi ve bu kovanın içinde abdest aldı. Ağzında mazmaza yaptığı suyu da bunun içine boşalttı. Sonra bana hitaben: "Haydi kuyuya in, elindeki oku kuyunun zeminine sapla, bu kovayı da oraya boşalt ve çek!" buyurdu. Ben de kuyuya indim ve O'nun buyurduğunu aynen yerine getirdim. Allah'a yemin ederim ki, kuyunun suyu derhal öylesine coştu ki, çıkarken peşimden beni suya garkedecek diye endişe ettim. Su, adetâ tencerenin kaynaması gibi kaynıyordu. Nihayet su yükselip kuyunun ağzına kadar doldu.

440[97] Hadîd suresi, 10

Etrafımda bekleşmekte olan Ashâb, koşarak kaplarını getirdiler, hepsi bol bol su aldılar. Kendilerinin ve hayvanlarının bütün su ihtiyacını karşıladılar."

Bu sırada, kuyunun yakınında münafıklardan da bâzıları vardı. Bu mucizeyi onlarda gözleriyle gördüler. Suyun coşarak yükselişine bakmakta olan Abdullah bin Ubeyye hitaben Evs bin Havlı dedi ki: "Ey Ebu'l-Habbâb, üzerinde bulunduğun şey hakkında basiret sahibi olmanın zamanı, hâlâ gelmedi mi? Gözlerinle gördüğün şu mucizeden sonra, daha neyi görmek istersin? Senin de bildiğin ve gördüğün gibi, buraya geldiğimizde kuyunun suyunu çektim, bir içimlik dahî su kalmamıştı. Peygamber Efendimiz kovada abdestini alıp bu suyu kuyuya döktürmesi ile, kuyunun suyunun coşup hızla yükseldiğini hepimiz gördük. Buna rağmen, hâlâ basiret ehlî olmayacak mısın?"

Abdullah bin Übeyy, Evs bin Havlî'nin bu sözlerine karşılık: "Biz, bu gibi şeyleri daha önce de gördük" (?) demekle yetindi. Aldığı cevap karşısında hayretler içinde kalan Evs bin Havlı: "Allah, senin de, senin sakat düşüncenin de cezasını versin!" demekten kendisini alamadı. Abdullah Bin Übeyy, derhal oradan ayrılarak Hz. Peygamber'in yanma gitti. Peygamberimiz de kendisine: "Bugün, şu gördüğün mucize karşısında ne dersin?" buyurdu. Abdullah: "Böyle bir şeyi şimdiye kadar hiç görmemiştim!" dedi. Peygamberimiz de: "O halde demin o söylediklerini niçin söyledin?" buyurdu. Abdullah: "O söylediklerim için Allah'tan mağfiret dilerim!" karşılığını verdi. Bu baş münafığın oğlu Peygamberimiz'e: "Ey Allah'ın Resulü, babam için istiğfar ediver de Allah onu affetsin!" dedi. Peygamberimiz de onun için istiğfarda bulundu. "(441[98]

441[98] el-Vâkıdî'nin rivayet ettiği bu kıssa için, iki nokta üzerinde durmak istiyoruz: Birinci Nokta: Hudeybiye kuyusunun suyunun coşup bereketlendiği hakkındaki, diğer rivayetlerle müşterek olan noktadır. Eğer el-Vâktdî'nin bu rivayeti sahih ise;

Resûlüllah'ın verdiği ok kuyuya dikilmiş, içinde abdest aldığı kovanın suyu da kuyuya boşaltılmış, mübarek ağzında çalkaladığı su da bu kova İçine boşaltılmşıtır. Sonunda da kuyunun suyu coşup çok bereketlen mistir, önceki bir rivayete göre, Peygamber Efendimiz bu sırada dua etmiştir. Bütün rivayetlerin müşterek noktası ise: Peygamber Efendimiz'in müdâhalesi ile, suyun coşup artması mûcizesidir. Bu ortak nokta üzerinde, ittifak vardır ve Sevgili Peygamberimizin mübarek parmakları

Buhari Câbir'in şöyle dediğini rivayet eder: "Hudeybiye'de insanlar susadı. Resûlullah Efendimiz önündeki su kovasından abdest aldıktan sonra insanlara dönüp: "Neyiniz var?" diye sordu. İnsanlar da: "Sizin önünüzdeki su kovasında bulunan sudan başka abdest almak ve içmek için hiç su yoktur" dediler Bunun üzerine Peygamberimiz elini, önündeki su kovasına soktu, parmakları arasından çeşme gibi su akmaya başladı. Biz bu sudan hem içtik, hem de abdest aldık."

Bu hususta Câbir'e denildi ki: "Siz o gün orda kaç kişi idiniz?" Câbir de onlara şu karşılığı verdi: "Eğer biz orda yüz bin kişi bile olsaydık, o su bize yine kâfi gelecekti. Fakat biz o gün orda bin beş yüz kişi idik." 442[99]

(Câbir'den çeşitli tarîklerle bu şekilde rivayet edilmiştir. Beyhakî ve başkaları ise, paygamber efendimizin mübarek parmakları arasından su akması mucizesinin birkaç kere vukua geldiğini naklederler, az ileride bu hususta bir bölüm gelecektir.)

Müslim, Seleme bin el-Ekva'dan nakleder. O şöyle der: "Biz, bir gazvede

---

arasından suyun fışkırması mucizesi ise, tevatürle sabit bulunan mucizelerden birisidir...

İkinci Nokta: El-Vâkıdî'nin bu rivayetinde görülen: "Peygamberimiz de Abdullah bin Übeyy hakkında istiğfarda bulundu" hususudur. Yâni bu cihetin doğru olup olmadığıdır... Biz, İslâm Târİhi'ne mâl olmuş sıhhatli ve sabit haberlerin yardımı ile bilmiş bulunuyoruz ki, bu Hudeybiye seferine münafıklar katılmamıştır. Yâni bu sefer, bir Umre seferi idi ve Peygamber Efendimiz bu sefere çıkarken, münafıkların katılmasını istememiş ve onları yanına almamıştır. Eğer onlar bu sefere katılmış olsalardı Rıdvan Bîatine katılmış olurlardı... Halbuki böyle bir şey yoktur ve Peygamber Efendimiz: "Rıdvan Bîatine katılanlardan hiç birinin cehennem yüzü görmeyeceğini".de müjde etmiştir... Bütün bunlar gösteriyor ki, Resûlullah Efendimiz'in Hudeybiye'de baş münafık İbn-i Übeyy için istiğfar ettiği, sabit değildir. El-Vâkıdî'nin bu ifâdesi, sahîh değildir...

Evet, ilgili âyetten de anladığımız veçhile, onun ölümü üzerine bu sıradaki oğlunun ricasına binânen Peygamberimiz; Ibn-i Übeyy için istiğfarda bulunmuştur... Cenâb-ı Hakkda kendisini bundan nehyetmiş ve "Onlar için yetmiş defa da istiğfarda bulunsan, elbette Allah onları affetmez" buyurmuştur. (Tevbe, âyet: 80)

442[99] Bu mucize, kuyunun suyunun bereketlenmesi mucizesinden başka bir olay olabilir. İhtimaldir ki, Hudeybiye'ye gidiş veya dönüş sırasında olmuştur.

Resûllüllah ile birlikte idik. Bir ara şiddetli bir şekilde yiyecek sıkıntısı çektik. Hattâ binit develerimizden bâzılarını kesmek istedik. Peygamber (s.a.v.) ise, bizlere yiyecek olarak bütün bulunanları bir yere toplamamızı emretti. Biz de bir yaygı serdik ve bu yaygının üzerine neyimiz varsa getirip koyduk. Ben, toplanan yiyeceklerin yekûnunun miktarını tahmin etmek için yaygıyı toprarlayıp kaldırdım. Hepsi, bir oğlağı doyuracak kadardı. Biz ise, bin dörtyüz kişi idik. Hepimiz bu yaygı üzerindeki yiyecekten yedik ve doyduk. Sonra kablanmızr yiyecek ile doldurduk. Sonra Resûllüllah Efendimiz: "Abdest almaya su var mır**r?" buyurdu. Birisi, içinde çok az su bulunan su kabını getirdi ve bir tasın içine döktü. Hepimiz bu sudan abdestimizi aldık. Biz yine bin dörtyüz kişi idik." 443[100]

îbn-i Sa'd, sahihtir kaydiyle Hâkim, Beyhakî ve Ebu Nuaym Ebu Artırandan rivayet ederler. O şöyle der: "Biz bir gavzede Peygamber (s.a.v.) ile birlikte idik. İnsanlar aç kaldılar. Bâzı binit develerinin kesilmesi için Peygamber Efendimiz'den izin istediler. Ömer ortaya atılıp: "Yâ Resûlellah, bugün bu şekilde karnımızı doyurduk diyelim! Peki yarın düşmanla hem aç, hem de yaya bir şekilde karşılaştığımızda hâlimiz nice olur?" dedi ve ilâve etti: "Ey Allah'ın Resulü, eğer dilerseniz insanların arta kalan yiyeceklerini bir yaygı üzerinde toplamalarını emrediniz, sonra bunun bereketlenmesi için dua buyurunuz, Allah'ın bizi duanız bereketiyle gayemize erdireceğini ümîd ederiz!"

Bunun üzerine Peygamberimiz, bir yaygı yazılıp üzerine bütün arta kalan yiyeceklerin getirilip birleştirilmesini emretti. Az veya çok herkes nesi varsa getirip döktü. Bütün arta kalan yiyecekler yaygı üzerinde birleştirildi. Sonra Peygamberimiz bir müddet dua buyurdular. Sonra askere: "Herkes kabını getirsin, elleriyle yaygıdan alarak kabını doldursun!" diye ilân etti. Kabını bu yaygı üzerindeki yiyecekten doldurmayan kalmadı. En sonunda yaygının üzerinde bir o kadar daha yiyecek kaldı. Bunu gören Peygamber (s.a.v.), büyük bir sevinç duydular ve şöyle buyurdular:

"Ben şehâdet ederim ki Allah'tan başka bir ilâh yoktur! Yine şehâdet ederim ki ben Allah'ın Rasulüyüm! Her kim, Allah'tan başka ilah

---

443[100] Bilinen odur ki, bu gazve, Tebük Gazvesi idi

olmadığına ve Muhammed'in de Allah'ın Resulü olduğuna şehâdet eder olduğu halde Allah'a kavuşacak olursa; muhakkak cehennemden halâs olur!"

Beyhâki Urve'den şu haberi nakletmiştir: "Peygamber (s.a.v.), Hudeybiye'ye indiği zaman Osman bin Affân'ı Kureyşe elçi olarak gönderdi ve ona şu emri verdi: "Onlara, bizim savaşmak için değil, sâdece Umre yapmak için geldiğimizi haber ver! Aynı zamanda kendilerini islâm'a da davet et!"

Peygamberimiz ayrıca Osman'a, Mekke'deki kadın ve erkek mü'minleri ziyaret edip görmesini ve fethin yakın olduğunu müjdelemesini, çok yakın bir zamanda Allah'ın dînini gâlib kılarak Mekke'de hiçbir kimsenin îmânını gizlemeye mahal kalmıyacağını haber vermesini de söyledi. Osman, bu emirle Mekke'ye gitti. Orada Kureyş'i görüp elçiliğini tebliğ etti. Kureyş ise kabul etmedi ve harbe hazırlandı. Peygamberimiz de bunun üzerine ashabından bîat aldı ve birisi şu nidayı yaptı: "Herkes duysun! Peygamber'e bîat edilmesi üzerine Cebrail (a.s.) (ilâhi emirle) inmiştir. Bunun üzerine müslümanlar, ebediyen Peygamberi yalnız bırakmıyacaklarına daîr biat ettiler. Bu suretle Allah, müşriklerin kalblerine büyük bir korku saldı. Müslümanlardan rehin aldıklarını serbest bıraktılar ve Hz. Peygamberden sulh andlaşması yapılmasını istediler.

Bu sırada müslümanlar, Osman bin Affân'm Mekke'de Kabe'yi ziyaret şerefine nail olduğu hakkında konuştular. Resûlüllah Efendimiz onların bu sözüne karşılık: "Biz burada mahsur kalmışken> Osman'ın tek başına Kabe'yi ziyaret edeceğini zannetmiyorum!" buyurdu. Derken Osman çıkageldi. Müslümanlar kendisine Kabe'yi tavaf ettin mi?" diye sordular. Osman şu karşılığı verdi: "Ne kötü zanda bulunuyorsunuz! Allah'a yemin ederim ki, Resûlüllah Hudeybiye'de mahsur kalmışken, ben Mekke'de bir sene kalsam dahî tek başıma tavaf etmeyi asla düşünmezdim! Aslında Kureyş bana, Kâbeyi tavaf etmemi teklîf bile etti. Fakat ben kabul etmedim!" Müslümanlar da bunun üzerine: "Gerçekten Allah'ın Resulü, hepimizden daha iyi biliyor ve daha güzel zanda bulunuyor" demekten kendilerini alamadılar."

Beyhakî îbn-i îshak'tan nakleder. O der ki: Bana Yezîd bin Süfyân Muhammed bin Ka'b'ın şöyle dediğini söylemiştir: "Hudeybiye sulh

andlaşmasında. Peygamber Efendimizin kâtibi, Ali bin Ebû Tâlib idi. Peygamberimiz kendisine: "Haydi yâ Ali, "Bu, Muhammed bin Abdullah'ın Kureyş ile andlaşmasıdır" diye yaz!" dediği zaman, Ali, ağırdan alıyor ve bu şekilde yazmak istemiyordu. O, ancak; "Allah'ın Resulü Muhammed ile" şeklinde yazmak istiyordu. Peygamberimiz de bunun üzerine kendisine: "Haydi Ali yaz! İleride aynı durumla sen de karşılaşacak ve istemediğin halde aynı tâvîzi vermek zorunda kalacaksın!" diyordu." 444[101]

Ahmed ve Beyhakî, îbn-i Abbâs'ın şöyle dediğini rivayet ederler: "Peygamberimiz'in ve ashabının sevkettikleri hedy kurbanları, yetmiş kadar vardı. Bunlar, Hudeybiye Musâlahası gereğince umrelerini seneye kaza etmek üzere bu hedy kurbanlarını burada kestiler. Bu kurbanlık develer, Beytullah'tan menediîmeleri sebebiyle, yavrularının hasretiyle inledikleri gibi acı acı inlediler."

El-VâkıdVnin Abdullah bin Ebû Bekir'den çıkardığı bir habere göre, Huvaytıb bin Abdü'l-Uzzâ demiştir ki: "Ben, Hudeybiye andlaşma-sınm imzalanmasından sonra geri döndüğüm zaman, Muhammed'in az.

zaman sonra kesin galebeyi elde edeceğine muhakkak nazarıyla bakıyordum. Mekke'ye bu görüşle dönmüştüm. Düşündüğüm gibi de oldu."

Beyhakî îbn-i Mes'ûd'un şöyle dediğini rivayet eder: "Peygamber (s.a.v.) Hudeybiye'den dönüşü sırasında yolda mola verdi, inip istirahata geçtiğimiz sırda Hz. Peygamber:

- "Bizi kim bekleyecek?" buyurdu. Ben hemen:

- "Ben bekliyeceğim!" dedim. Resûl-i Ekrem bana:

- "Sen uyur kalırsın!" buyurdu ve yine: "Bu gece bizi kim bekliyecek?" dedi. Ben yine:

444[101] Gerçeklen de bu durum, aynen Hz. Peygamber'in kendisine haber verdiği gibi, Ali'nin başına gelmiştir... Zira Ali'nin (r.a.) Şam'daki hasımları, onun Emîra'l-Mü'minin sıfatını kabul etmek istemiyor, kendisine yazışmalarında; Ali bin Ebû Tâlib diyerek hitab ediyorlardı ve sebeb olarak da: "Biz senin Emîre'l-Mü'mİnîn olduğunu kabul etmiş olsaydık, seninle savaşmazdık" diyorlardı. Keza Hz. Ali'nin hasımları bulunan Haricîler de, bu şekilde davranıyorlardı.

- "Ben beklerim!" karşılığını verdim. Bu sefer Hz. Peygamber kabul etti ve:

- "Peki, sen bekliyeceksin" buyurdu.

Peygamberimiz ve ashâb istirahata geçtiler, ben de bekçilik yapmaya başladım. Sabah olurken, Peygamberimiz'in buyurduğu başıma geldi. Olduğum yerde uyuyakalmışım! Uyandığımda güneş doğmuş idi. Peygamberimiz ve ashâb da uyandılar. Peygamber Efendimiz bu hususta şöyle dediler: "Eğer Allah Teâlâ, uyumamanızı dileseydi, sizler de uyuyakalmaz ve sabah namazını vaktinde kılardınız. Fakat Yüce Allah, bu hususta bizden sonrakilere bir örnek kılmak istemiştir." Sonra kalkıp namaza hazırlandı ve sabah namazı kaza edildi. Sonra şöyle buyurdular: "Ümmetimden herhangi birisi, bu durumda kaldığı zaman, o da böyle yapar, yâni namazını kaza eder." 445[102]

Sonra insanlar, develerini arayıp toplamaya başladılar. Bu arada Hz. Peygamber'in devesi bulunamadı. Peygamber Efendimiz bana, "Haydi şu tarafa git ve ara!" buyurdu. Ben de derhal Hz. Peygamber'in dediği tarafa gittim ve arayıp devesini buldum. Devenin yuları bir ağaca dolaşıp kalmıştı ve el ile çözülmesi adetâ imkansızdı. Çalışıp çözdüm ve alarak getirdim. Durumu da Hz. Peygamber'e arz ettim." 446[103]

Beyhâki Mücâhid'in şöyle dediği haberini nakletmiştir: "Peygamber (s.a.v.) Efendimiz, Hudeybiye'de Mekke'ye vardığı ve ashâbıyla birlikte umre'lerini yaptıkları, tıraşlarını olarak ihramdan çıktıkları şeklinde bir rüya görmüş ve bu rüyasını ashabına haber vermişti. Kabe'ye gitmek mümkün olmayıp kurbanlıklarını Hudeybiye'de keserek ihramden çıkıldıktan sonra ashâb: "Ey Allah'ın Resulü, siz bizim umremizi edâ

445[102] Imam-ı Mâlik el-Muvatta' adlı kitabında bu hadîsi, Zeyd bin Eslem'den rivayet eder ve bekçilik görevinin Bilâl tarafından yapıldığını bildirir ve bu vesîle ile Hz. Peygamberin şu hadîsi irâd ettiğini kaydeder: "Ey nâs! Allah ruhlarımızı kabzetti de uyuyup.kaldık... Eğer O dileseydi, vaktinde uyanırdık. Her kim, namaz vaktinde uyuyakahrsa veya namazını unutursa, uyandığı veya hatırladığı zaman o namazını, vaktinde kılarmış gibi kılsın! Yâni kaza etsin!"

446[103] Hz. Peygamber'in devesinin kaybolup bu şekilde .bulunması olayı, daha önce de geçtiği gibi, başka bir olay idi. Yukardakt rivayette ayrıca: "Ashâb develerini aramaya başladı" kaydı da fazladır. Esas metne ilâve edilmiştir.

ettiğimiz şeklinde bir rü'yâ görmüştünüz?" dediler. 447[104]Peygamber (s.a.v.)-, onların böyle bir sorusu ile karşılaşınca, Yüce Allah derhal şu âyetini inzal buyurdu:

"Andolsun, Allah, elçisinin rü'yâsını doğru çıkardı. înşaallah, emniyet içinde kiminiz başlarını tıraş ederek, kiminiz saçlarını kısaltarak, hiçbir korku duymaksızın Mescid-i Harâm'a gireceksiniz. Allah sizin bilmediğinizi bildi ve bundan önce size yakın bir fetih ihsan eyledi." 448[105]

Böylece islâm ordusu Hudeybiye'den geri döndü. Dönüşte de Hayber'in fethi kendilerine müyesser oldu. Andlaşmada kaydedildiği gibi, ertesi sene de gidip Mescid-i Harâm'a emniyet içinde girdiler, Umrelerini yerine getirdiler. Peygamber Efendimîz'in gördükleri rü'yâsınm tasdiki de böylece gerçekleşmiş oldu. Yâni rü'yânın görüldüğü sene değil de, ertesi sene yerini bulmuş oldu."

Beyhakî, Ebû Nuaym, Ebû Hüreyre'den şu haberi nakletmiştir: "Peygamber (s.a.v.), yatsı namazını kıldıktan sonra, son rek'atinde şöyle dua ederdi: "Allah'ım, Velîd bin Velîd'e kurtuluş ver! Allah'ım, Seleme bin Hişam'a kurtuluş ver! Allah'ım Ayyaş bin Ebû Rabîa'ya kurtuluş ver! Allah'ım, mü'minlerden müstez'af olanlara kurtuluş ihsan eyle! Allah'ım, Mudar üzerine de şiddetli bir belâ ver! Onlara, Yusufun seneleri kadar açlık ve kıtlık seneleri ver!"

Gerçekten Mudarlılar, çok şiddetli bir açlık ve kıtlığa mübtelâ oldular. O derecede ki, kan ve idrar karışımını bile yemek zorunda kaldılar. Peygamber Efendimiz ise, müstez'af olan (Mekkelilerîn elinde kalan) mü'minleri kurtuluşa ermelerine kadar, onlar lehine olan duasına devam ettiler. Sonunda Allah onlara kurtuluş verdi. Peygamberimiz de, onlara hâs olan duasını bıraktı."

Heysem bin Adiyy El-Ahbâr adlı eserinde Saîd bin el-As'tan şöyle nakleder: Ebu'l-As, Bedir'de katledildiği zaman ben, amcam Ebân bin

---

447[104] Esasen bu soruyu soran Ömer idi. Çünkü o, bu Hudeybiye andlaşmasından razı değildi. Peygamberimiz de kendisine: "Ben sana, bu sene diye, zaman tayin ettim mi" demişti.

448[105] Fetih suresi, 27

Saîd'in kucağında idim. Amcam, ticâret maksadiyle Şam'a gitti ve bir müddet orda kaldı. Peygamber'e (s.a.v.) çokça sövüyordu. Şam'dan döndüğü zaman da ilk sorduğu şey; "Muhammed ne yaptı?" sorusu olmuştu. Amcam Abdullah, kendisine §u cevabı vermişti: "Vallahi Muhammed şimdi, eskisinden daha kuvvetli ve daha izzetli durumdadır!"

Bunun üzerine amcam Ebân, sükût etti ve eski âdeti veçhile sövmedi. Sonra Kureyş'in iîeri gelenlerine bir ziyafet verdi. Yemek sırasında onlara dedi ki: "Ben Şam'a gittiğim zaman bir karyede iken, bir râhib gördüm ve kendisi ile tanıştım. Manastırından tam kırk sene hiç inmemiş. Bir gün manastırından inip halka va'z etti. Halk kendisini dinlemek ve görmek için toplanmıştı. Konuşmasını bitirdiği zaman ben kendisine sokuldum ve kendisiyle konuşmak istediğimi söyledim. O da kabul etti ve benimle yalnız olarak konuşmayı tercih etti. Ben kendisine dedim ki: "Ben Kureyş'ten bir adamım. Bizde bir adam zuhur etti ve kendisinin Allah'ın Resulü olduğunu iddiada bulundu." Râhib bunun üzerine bana: "O adamın adı nedir?" diye sordu. Ben: "Onun adı Muhammed'dir" dedim. Râhib tekrar: "Peygamberliğini ilân edeli ne kadar oldu?" diye sordu. Ben: "Yirmi sene oldu" dedim. Râhib: "Ben sana O'nun kim olduğunu anlatayım mı?" dedi. Ben de: "Evet" dedim. O'nu bana öyle anlattı ki, O'nun hiç bir sıfatında hata etmedi. Sonra da şu sözlerde bulundu: "O, vallahi şu ümmetin peygamberidir ve O, Ailah'a yemin ederim ki davasını izhar edecektir!" Böyle dedikten sonra da benden ayrılıp manastırına girdi. Ayrıca bana şu tenbihde de bulunmuştu: "Sen, o peygamberliğini ilân eden Muhammed'e benden selâm götür!" Benim o rahiple konuşmam, Hudeybiye andlaşmasımn yapıldığı zamana rastlıyordu."449[106]

Halid Bin Velid'in Müslüman Oluşu

îbn-i Sa'd ve Beyhakî Hâlid bin Velîd'den rivayet ederler. O şöyle

---

449[106] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/420.-438.

demiştir: "Azız ve Celîl olan Allah, benim hakkımda hayır ve hidâyet dilediği zaman, benim kalbime müsîümanlık sevgisini attı. Doğruyu görmeyi bana nasîb etti. Zaten ben kendi kendime: "Bugüne kadar Peygamber'in aleyhine katıldığım bütün vak'a ve harblerden döndüğüm sırada, isabetli hareket etmediğimi düşünür, er veya geç Muhammed mutlaka davasında başarılı olacaktır" derdim. Benim yine böyle bir vicdan muhasebesi yaptığını sırada, Peygamber (a.s.) Hudeybiye seferine çıkmıştı. Ben de müşriklere âit süvariler arasında çıkmış, îslâm Ordusuna yaklaşmış, Usfân denilen yere gelip tam peygamber'in hizasında vaziyet almıştım. Peygamber ashabına bizim önümüzde öğle namazını kıldırıyordu. Biz bu sırada Kureyş'in atlıları olarak ve tam zamanıdır diyerek onlara saldırmayı tasarlamıştık. Fakat bu düşüncemizi tatbik etmedik. Peygamber ise bizim bu kasdımızdan haberdâr edildi. İkindi namazını ashabına Havf Namazı olarak, yâni nöbetleşe bir şekilde kıldırdı. 450[107]

O'nun böyle bir tedbîr alması, namazı kıldırırken bile bir tedbîre tevessül etmesi; doğrusu bizim üzerimizde çok te'sîr etti. Ben kendi kendime dedim ki: "Bu adam, muhakkak Allah tarafından -korunuyor." ^onra^nvâri-kuvvetleri-otaral^bırînrimizden ayrılıp değişik yerlerde mevzilendik. Peygamber bu hareketimize karşı dahî tedbîr aldı ve bizim atlıların yolundan saparak sağ istikâmeti takîb etti. Ben de yolumu takîbederek Kureyş'e durumu haber vermeye gittim.

Peygamberimiz, Hudeybiye'de Kureyş ile bir barış andlaşması yaparak geri döndüğü zaman, kendi kendime sordum: "Şimdi geride ne kaldı? Ne yapmam, nasıl hareket etmem doğru olur? Yemen kiralı Necâşî'ye gitsem, O, Peygambere tâbi olmuş ve Peygamberin ashabını himayesine almış durumda. Yoksa Rûm diyarının kiralı Herakliyus'a mı gitsem?

450[107] Hudeybiye Seferinde Hâiid'ın tam Peygamberimiz'İn hizasında mevzi almış olması doğru değildir. Zırâ Hâlıd, islâm Ordusunu görmüş değildir... Daha önce de geçtiği gibi, yoida giderken Peygamber efendimiz ashabına Hâlid'in Gamîm denilen yerde beklemekte olduğunu haber verdiler ve sağ tarafı takîb ederek ilerlemelerini emrettiler. Tâ Kutratü'l-Ceyşe'e vardıkları zaman, Halid tarafından farkedildiler ve Hâlid derhal atını sürerek Kureyş'e tehlikeyi haber vermek için Mekke'nin yolunu tuttu. Demekki buna dâir bu tarihî bilgiyi verirken bir karışıklık olmuştur. Yâni islâm Ordusu öğle ve İkindi namazlarını kılarken, Hâlid onları görmüş veya onların hizasında durmuş değildir.

Yahut da kendi dînim olan putperestliği bırakarak hiristi-yanlığa veya yahûdîliğe mi girsem? Yoksa kalkıp Acem diyarına giderek onların dînine mi girsem? Arabın dîninden Acemin dînine geçmek de benim için ne kadar ayıp olur? Yoksa, kendi ülkemde kendin dînimde, diğer araplar gibi sabır ve sebat mı etsem?" îşte ben, böyle tereddüdler içinde kıvranırken Peygamber (s.a.v.), Kureyşle olan andlaşması gereği Umresini kaza için asn âbı ile birlikte Mekke'ye geldi. Demek ki aradan bir sene geçip gitmişti. Peygamberle birlikte kaza umresi'ne gelenler arasında kardeşim Velîd bin Velîd de vardı. Ben, müslümanların Mekke'ye girişlerini ve Umre yapışlarını görmemek için, ortalıktan kayıp oluverdim. Kardeşim beni hayli aramış ve bulamamış. Nihayet bana bir mektup yazıp göndermiş. Mektubunda ise şöyle diyordu:

"Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla. Bundan sonra derim ki:

Kardeşim, sen hem bu kadar akıllı ol, hem de islâm'dan kaçıyor ol, doğrusu bunun kadar şaşılacak bir şey görmedim! İslâm'ın ne olduğuna gelince: Şimdi bunu bilmiyen mi var? Peygamber efendimiz, seni benden sordu ve, "Halid neredwhen?" buyurdu. Ben de: "İnşaallah gelir" dedim. O da buyurdu ki: "Halid gibi biri, İslâm'ın ne olduğuna cahil kalmış olamaz! Şimdi o, gücünü ve kahramanlığını müslümanlarla birleştirmiş olsa, kendisi için ne kadar da hayırlı olur!"

Kardeşim hiç durma, acele et! Kaçırdığın nice güzel fırsatları, derhal telafi eyle!"

işte ben kardeşim Velîd'in bu şekilde yazdığı mektubunu alınca, islâm'a rağbetim arttı ve Resûlüllah'ın sözleri beni çok sevindirdi. Zâten o günlerde şöyle bir rü'yâ da görmüştüm: "Sanki ben, dar ve bitkisiz bir arazide idim ve buradan çıkıp geniş ve yeşillik bir arazîye gitmişim." Kardeşimin bu mektubunu alınca, tamam dedim, benim gördüğüm rü'yâ da buna çıksa gerekir. Yani böyle yorum yaptım. Medine'ye vardığımız zaman, bu rü'yâmı Ebû Bekime muhakkak açmalıyım, dedim ve kendisini görerek rü'yâmı ona naklettim. O da bana dedi ki;

"Bak Hâlid, gördüğün bu rü'yâdaki dar ve bitkisiz arazî, senin içinde bulunduğun şirk hâlini gösteriyor. Çıkıp gittiğin yeşillik ve bol arazî ise, Allah'ın seni hidâyette kılacağı islâm demektir."

Bunun üzerine ben, Peygamber Efendimiz'e gitmeye kesin karar

verdim. Fakat yalnız olarak gitmek de istemedim. Acaba bana kim arkadaş olur? diye düşünürken, yolda Safvân bin Ümeyye ile karşılaştım. Ona dedim ki: "Ey Ebû Vehb, içinde bulunduğumuz durumu, düşünüp görmüyor musun? Artık Muhammed'in Arab'a ve Acem'e galebe çaldığı açıkça ortaya çıkmıştır.- Birlikte O'na gitsek ve güzelce müslüman olsak, bizim için ne kadar hayırlı olacak! Hem, Muhammed'in şerefi bizim şerefimiz, O'nun üstünlüğü bizim üstünlüğümüz değil midir? Safvân, benim bu teklîfîmi şiddetle red etti ve: "Tek başıma kalsam, yine de ben ebediyen Muhammed'e tabî olmam!" karşılığını verdi.

Bunun üzerine ayrıldık. Ben giderken kendi kendime: "Bu adamın kardeşi ve babası Bedir'de öldürüldüğü için bu derece şiddet ve öfke ile dolu" dedim ve bu sefer de Ebû Cehl'in oğlu tkrime ile karşılaştım. Kendisine Safvân bin Ümeyye'ye söylediklerimin aynısını söyledim. O da bana, Safvân'ın verdiği cevâbın aynısını verdi. Fakat ben kendisine: "Ey Ikrime, sana olan bu teklifimi bir sır olarak sakla" dedim. O da: "Olur, kimselere söylemem" dedi. Ben, Hz. Peygamber'in yanma mutlaka bir arkadaşla gitmek istediğim için, bu durumda evime döndüm ve binit devemin hazırlanmasını emrettim. Sonra deveme binerek Osman bin Talha'nın yanma gittim. Ona da aynı teklifi yapmak istiyordum. Fakat onun da atalarından öldürülenleri hatırlıyor, diğerleri gibi onun dahî teklifimi red edeceğinden endişe ediyordum. Fakat bu tededdüdü-mü yenerek, derhal ona gittim. Durumu kendisiyle etraflı olarak görüştüm ve: Bu durumda biz, inine bir kova su atılsa derhal çıkacak durumdaki bir tilkiye benziyoruz. Küçük bir bahane ile içinde bulunduğumuz şirk yuvasından ayrılıp müslümanlığa kavuşmamız, çok kolay ve yakındır" dedim ve Öncekilere yaptığım teklifi, açıkça ona da yaptım. Osman ise, derhal teklifimi kabul etti ve bana dedi ki: "Derhal hazırlıklarımızı yapalım ve yola çıkalım. Ye'cic'de buluşalım, oraya ben erken varırsam seni bekleyeyim, sen erken varırsan beni beklersin" dedi. Ben de peki dedim ve evime dönerek hazırlığımı tamamladım. Seher vakti yola çıktık, şafak atmadan da Ye'cic'de birleştik. Birlikte yola devam edip Hüdde denilen yere geldiğimiz zaman, Amr bin el-As ile karşılaştık. O bize "Merhaba arkadaşlar!" diye hitap etti. Biz de kendisini "Merhaba" diyerek karşıladık. Sonra bize "- yolculuk nereye?"

diye sordu. Biz de kendisine "- Sizin çıkış sebebiniz nedir?" dedik. O tekrar sordu:"- Sizin çıkış sebebinizin ne olduğunu söyler misiniz?" Biz

de kendisine: "- Biz müslümanlığı kabul etmek maksadıyla yola çıktık" cevabını verdik. Amr da aynı maksatla yola çıktığını bildirince, birlikte yolumuza devam ettik. Nihayet Medine'ye vardığımız da binit develerimizi Harra'nm ortasında ıhtırdık. Gelişimiz, Peygamber'e (s.a.v.) haber verilmiş ve kendileri bundan çok sevinç duymuşlar. Harra'da hazırlığımızı yaptık. Ben en güzel elbisemi giyerek Hz. Peygamberin huzuruna çıkmak istedim ve Öyle de yaptım. Beni ilk karşılayan kardeşim Velîd oldu ve bana: "Hemen huzura çık, sizin gelişiniz Peygamber Efendimiz'e haber verilmiş ve kendileri bundan çok sevinmiştir! Ve şu anda O, sizleri beklemektedir" dedi. Biz de hızla yürüyerek O'nun huzuruna gittik. Hz. Peygamber, devamlı tebessüm Duyuruyordu. Ben kendilerine "Selâm sana, ey Allah'ın Peygamberi!" ' diyerek selam verdim. O da bizlere, güler yüzle selam verdi. Ben, derhal şehâdet getirdim:

"Ben gerçekten şehâdet ederim ki, Allah'tan başka ilâh yoktur, sen de gerçekten Allah'ın Resulüsün!"

Benim müslüman olmam üzerine Peygamberimiz şöyle buyurdu: "Seni hidâyette kılan Allah'a hamdederim! Ben, gerçekten senin aklına güveniyor, bu aklın, seni ancak hayır ve iyiliğe kavuşturacağını ümîd ediyordum!"

Ben dedim ki: "Ey Allah'ın Resulü, biliyorsunuz ki ben, birçok yerde cephede sizin aleyhinize faaliyetlerde bulundum. Siz, benim için Allah'tan mağfiret isteyiveriniz de Allah-beni affetsin!"

Efendimiz de bunun üzerine:

"islâm, kendinden öncekileri keffâretler" buyurdu,

Hâkim, îbn-i Abbâs'm şöyle dediğini haber vermiştir: "Bir gazvede Peygamber (s.a.v,) Usfân'da müşriklerle karşılaştı. Orada öğle namazını kıldırırken müşrikler onu gördüler ve bunu bir fırsat bilerek saldırmak istediler. İçlerinden biri: "Onların, bundan sonra da kılacakları bir namazları vardır, onlar bu namazı çocuklarını ve mallarını sevdiklerinden daha fazla severler. O ikindi namazıdır. O namazı kılarlarken saldırır, haklarından geliriz" dedi. Müşrikler de bunun üzerine saldırma işini te'hîr ettiler. Bunun üzerine şu âyet-i kerîme nazil oldu:

"Sen onların içinde bulunup kendilerine namaz kıldırdığın vakit." (Nisa Sûresi, 102.) işte bu âyet-i celîle, korku ve tehlike zamanlarında

kılınacak namazın şekil ve esaslarını beyân etti. Aynı zamanda o sırada Peygamber Efendimiz'e müşriklerin neyi tasarladığı da bildirildi. İkindi vakti geldiğinde müşrikler, Peygamber Efendimizin ön tarafında ve kıble cihetinde idiler Peygamberimiz de müslümanlan iki saf yaptı, her bir saf nöbetleşe namaz kıldı. Müşrikler, müslüman saflardan birinin Hz. Peygamber ile rükû' ve secde ettiklerini, diğer safın ise ayakta durduklarını ve kendilerini gözetlediklerini görünce, müslümanlara

birşey yapamıyacaklarını anladılar ve "Kendilerine yapmayı tasarladı-ğımız saldırıyı haber almışlar, biz bunlara birşey yapamıyacağız!" dediler."451[108]

Zigarad Gazvesinde Vukua Gelen Mucize Ve Fevkaladelikler

Müslim, îmrân bin Husayn'ın şöyle dediğini haber verir: Müşrikler Medine otlağına baskın yaparak serbestçe yayılmakta olan develeri sürüp götürdüler. Bu meyanda bir kadını da esir etmişlerdi. Peygamberimizin el-Adbâ adındaki devesi de müşriklerin götürdükleri develer arasında bulunuyordu. Esîr düşen kadın, geceleyin develerin araşma girdi, hangisinin üzerine elini koysa, o deve yaramazlık edip bağırıyordu. Derken bir devenin üzerine elini koyduğunda, bu deve kendisine yakınlık ve uysallık gösterdi. O da bu deveye binerek oradan uzaklaştı ve Medine'nin yolunu tutarak geri geldi. Ona bu yakınlık ve uysallığı gösteren, Peygamberimiz'in devesi el-Adbâ idi. El-Adbâ, böylece hem kendisini kurtarmış, hem de o kadının kurtuluşuna sebeb olmuştur."

Beyhakı, Ebû Katâde'nin oğlu Abdullah tarikiyle şöyle rivayet eder: Bir gün Ebû Katâde, Medine'ye gelen satıcıdan bir at almıştı. Yolda kendisiyle karşılaşan Mes'ade el-Fizârî "Ey Ebû Katâde, bu atı ne yapacaksın?" diye takıldı. Ebû Katâde de: "Resûlüllah ile birlikte Allah yolunda gazaya gitmek için besliyeceğim!" dedi. Mes'ade:

451[108] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/438-442..

" -Siz öyle bir gazada öldürmek ne kadar kolay olur!" dedi. Onun bu küstahlığına kızan Ebû Katâde: <

-Öyle bir gazada, bu atın üzerindeyken seninle karşılaşmak isterim!" dedi. Mes'ade de alaylı bir şekilde:

" -Amîn" diyerek karşılık verdi. Bir gün, Ebû Katâde, sevdiği ve iyi baktığı bu atma, cübbesinin etek ucuna doldurduğu hurmaları yediriyordu. At, birden bire başını kaldırıp kulaklarını dikti. Ebû Katâde de:

" -Allah'a yemin ederim ki bu, bâzı atların kokusunu aldı!" dedi. Ne kadar ibretli ve hikmetlidir ki, onun bu sözünü işiten anası, derhal şu uyarıda bulundu:

" -Oğlum, sen ne yapıyorsun? Biz, aklı başında insanlar olarak, câhiliye çağında bile kehânette bulunmazdık. Şimdi, Peygamberimiz Muhammed'in (s.a.v.) getirdiği islâm Hidâyeti üzerinde bulunduğumuz halde mi, kâhinlik yapacağız?"

Fakat, Ebû Katâde'nin atı, yemini yerken birden başını kaldırır ve kulaklarını diker, Ebû Katâde de: "Vallahi atların kokusunu aldı!" der ve derhal atını eğerler ve' üzerine binerek silâhı ile birlikte atım sürer.

, Kendisiyle karşılaşan bir adam: "Likâh: damızlık develer alınıp götürüldü. Peygamberimiz ve ashâb onu aramaya çıktılar!" haberini iletir. Bunun üzerine atını süren Ebû Katâde, Peygamberle karşılaşır. Peygamberimiz kendisine der ki: "Atını sür, ey Ebû Katâde! Allah yoldaşın olsun!" Ebû Katâde der ki: "Ben de hızla atımı sürdüm, baktım develeri sürüp götürüyorlar. Peşlerinden yetişip kendilerine hücum ettim. Üzerime ok atmaya başladılar. Bu arada ben alnımdan yaralandım. Okun temrenini çıkardım. Bu sırada güçlü bir süvari üzerime geldi, yüzü zırhlı idi. Yüzünden zırhını açtı ve: "îşte ey Ebû Katâde, Allah beni seninle karşılaştırdı" dedi. Yüzünü açınca onun, Mes'ade el-Fizârî olduğunu gördüm. Bana, "Ölümlerden ölüm beğen!" dercesine, "söyle ey Ebû Katâde, dövüşelim mi, vuruşalım mı, yoksa güreşelim mi?" dedi. Ben de "Sen seç!" dedim. O, "Peki güreşelim" dedi ve atından indi. Ben de atımdan indim ve hemen tutuştuk. Derken ben kendisini yere indirip göğsüne çöktüm. Elimi onun kılıcına attığımda:

, "Beni öldürme, çocuklarıma bağışla" dedi. Ben, kendisini serbest

bırakamıyacağımı söyledim ve onu kendi kılıcımla orda öldürdüm. Silâhım, elbisesini ve atını alarak askere yetişip saldırmak istedim. Bu sırada kendi atım ürkerek uzaklaşmıştı. Ben Mes'ade'nin atı üzerinde askere yetiştim. Onlar da Mes'ade'nin atını görünce durumu anladılar. Mes'ade'nin kardeşi de asker arasındaydı. On yedi kadar kişiyle birlikte ilerliyordu. Ben onlara saldırıya gaçtim ve Mes'ade'nin kardeşini de okla yaraladım. Peygamberimiz'in devesi Likâh, bunların yanında idi. Ben Mes'ade'nin kardeşini de yaralayınca onun etrafındakiler dağılıverdiler. Ben mızrağımı uzatarak Likâh'ı habsettim. Derken Peygamberimiz ve ashabı da arkadan yetiştiler. Askerin olduğu yere geldiklerinde benim atımla karşılaşmışlar. Atımın arka ayaklarının sinirleri kesilmiş bir vaziyette imiş. Bunun farkına varan birisi:

" -Ey Allah'ın Resulü, Ebû Katâde'nin atının arka sinirleri kesilmiş!" demiş. Peygamberimiz de kendisine iki defa:

-Vay sana, harpte nice düşmanla karşılaşacaksın" demiştir. Peygamberimiz ve ashabı, benim Mes'ade ile mücâdele ettiğim yere geldikleri zaman, yerde bir adamın, benim elbiselerimin altında cansız yatmakta olduğunu görmüşler. Hemen adamın biri:

-Yâ Resûlâllah, Ebû Katâde şehîd düşmüş!" diye konuşmuş. Peygamber Efendimiz ise:

-Allah esirgesin! Ebû Katâde Allah'a yemin ederim ki, şarkı söyleyerek düşmanın izinden gitmektedir!" buyurmuştur.

Ömer ile Ebû Bekir, koşarak yerde yatmakta olan adamın yanma gitmiş ve üzerindeki elbiseyi kaldırmışlar. Onun Mes'ade olduğunu görünce "Allahü Ekber!" diyerek tekbîr getirmişler ve: "Allah ve Resulü, sözünde gerçektir" diyerek Resûlüllah'ın mucizevî bir şekildeki konuşmasını tasdik etmişlerdir.

Ben, bu sırada müşriklerin elinden kurtardığım damızlık develeri sürüp getiriyordum. Peygamber (s.a.v.) beni görünce

" -Ey Ebû Katâde, yüzün felah ve saadette olsun! Sen, atlı askerlerin efendisisin! Yüce Allah, sana, senin evlâdına ve ahfadına, iyilik ve bereketler ihsan eylesin!" diyerek sena ve dualarda bulundu. Sonra dedi ki:

" -Ey Ebû Katâde, alnındaki nedir?" Ben de:

" -Düşmana yetiştiğim zaman, attıkları okla yaralandım" dedim. Peygamberimiz:

" -Bana yaklaş bakayım!" buyurdu. Ben de kendisine yaklaştım. Meğer ben, alnıma isabet eden okun, yalnız ağaç kısmını çıkarmışım, temreni ise hâlâ duruyormuş. Peygamber Efendimiz, kendi mübarek elleriyle alnımdaki ok temrenini çıkardı, sonra mübarek tükrüğü ile ilaçlandı ve mübarek elini yaramın üzerine koyarak biraz tuttu. O*na Peygamberlik veren Allah'a yemin edirim ki, bundan sonra bu alnımdaki yaranın ne bir acısını duydum, ne de bir kanama oldu."

îbn-i Sa'd, Salih bin el-Keysân'ın şöyle dediğini haber vermiştir: "Mihraz bin Nadla dedi ki: Birinci kat semânın kapısının bana açıldığını gördüm, bu kapıdan girerek yükselmeye başladım. Sonunda tâ yedinci kat semaya kadar vardım. Oradan da ilerleyerek Sidre-i Müntehâ'ya kadar çıktım. Orada bana denildi ki: "işte senin menzilin burasıdır!" Ben bu rü'yâmı Ebû Bekir'e arz ettim. Zira o, insanların en iyi rü'yâ tabir edeni idi. Bana dedi ki: "Ey Mihraz, sana müjdeler olsun! Sen şehid olacaksın!"

Bu rü'yayı gören Mihraz bin Nadla, bu rü'yadan bir gün sonra, Zîkırad Gazvesi'nde şehid düştü452[109]

Zübeyr bin Bekkâr şu haberi verir: Bana İbrahim, bin Hamza rivayet etti. İbrahim bin el-Haris demiştir ki: "Peygamber (s.a.v.), Zîkırad Gavzesi'nde bir suya uğradılar, bu suyun adını sordular. Dediler ki: "Ey Allah'ın Resulü, bu suyun adı Beysan'dır, suyu da acı ve tuzludur." Bunun üzerine Peygamber efendimiz: "Hayır, bu suyun adı Na'mân'dır, suyu da hoştur!" Efendimiz, böyle buyurarak suyun adını değiştirdi ve tadının değişmesi için de şefaatçi oldular. Adım değiştiren Peygamberimiz, tadını değiştiren de Yüce Allah oldu. Ashabtan Talha, bu suyu satın alarak Allah yolunda tasadduk eyledi ve

452[109] Bu olayın râvîsı Salih bin Keysân tâbıîn'dendir. Mihraz ise Resûlüllah'ın sağlığında vefat etmiştir. Sâiih, doğrudan ondan rivayette bulunamaz. Çünkü onu görmemiştir... O halde, bu rivayette inkitâ1 vardır.

vakfetti."453[110]

Hayber Gavzesi'nde Vukua Gelen Mucize Ve Fevkaledelikler

Buharı ve Müslim, Seleme bin el-Ekva'dan rivayet ederler. O demiştir ki: Biz, Peygamber (s.a.v.) ile birlikte Hayber'e doğru geceleyin yola çıktık. İçimizden biri Amir Bin el-Ekva'a dedi ki: "Haydi, o senin güzel şiirlerinden biraz böyle de dinliyelim!" Amir, şâir bir adamdı ve gerçekten güzel şiirler söylerdi. Kendisine yapılan bu rica üzerine şunları söylemeye başladı:

' "Allah'ım, eğer sen olmasaydın, biz doğru yolu bulamazdık! Sadaka da vermez, Namaz da kılamazdık!"

"Bağışla bizleri, bütün yaptıklarımız feda olsun Sana! Ayaklarımızı sabit kıl karşılaştığımız zaman düşmanla!"

Bunun üzerine peygamber Efendimiz, " Bu güzel şiiler söyleyerek kafileyi sevkeden kimdir?" buyurdular. "Amir'dir" dediler. Peygamberimiz de: "Allah ona rahmet eylesin!" buyurdu. Dediler ki: "Ey Allah'ın resülu, siz böyle dua edince, Amir'i kaybedeceğiz demektir. Onu bize bağışlasamz da kendisiyle biraz faydalansak daha iyi olmaz mı?" Asker dizilip savaş vaziyeti aldığı zaman, Amir kılıcına el attı ve karşısındaki yahûdiyi ayaklarından vurmak istedi. Fakat kılıcı geri tepip kendi dizine dokundu. Bundan aldığı yaranın tesiri ile vefat etti."

(Bu haberi Müslim, diğer bir vecihten de rivayet etmiştir. Bu vecihte ise şöyle denilmiştir: "Bu şiiri söyleyen kimdir?" diye Hz. Peygamber'in sorusuna, "Amir'dir" denildiği zaman, Efendimiz "Rabbin seni bağışlasın, ey Amir!" dedi. Peygamberimiz, her kim hakkında bu şekilde duada bulunursa, muhakkak o kişi, şehid düşerdi. Bunun için kendilerine: "Yâ Resülallah, onu bize bağışlasan olmaz mı?" denilmişti.) Diğer bir rivayette ise şöyle denilmiştir: (Her kimin hakkında Efendimiz,

---

453[110] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/442-444. .

Özel olarak istiğfarda bulunursa, o kişi muhakkak şehid düşerdi.)

Buhari ve Müslim Seki bin Sa'd'dan şöyle nakleder: "Peygamber (s.a.v.) Hayber günü buyurdular ki: "Ben, şu sancağı yarın, Allah'ın kendi elleriyle bize fetih nasib edeceği birine vereceğim!" Sabah olduğu zaman efendimiz, "Ali nerede?" diye sordu. Kendisine verilen cevapta, Ali'nin iki gözünün de ağrıdığı söylendi. Peygamberimiz de: "Onu bana getiriniz!" buyurdular. Ali geldiği zaman, mübarek tükrüğünü onun gözlerine sürerek ilaçladı ve kendisinin şifâ bulması için Allah'a dua etti. Ali'nin de bunun üzerine gözleri iyi oldu. Hiçbir acısı kalmadı."

Yine Buhari ve Müslim Seleme bin el-Ekva'dan rivayet ederler. O der ki: "Hayber seferinde Ali, rahatsızlığı sebebiyle Peygamber Efendimiz'den geri kalmıştı. Her iki gözü de ağrıyordu. Fakat: "Ben, Hz. Peygamber'den nasıl ayrı kalabilirim?" dedi ve arkadan yetişti. Fetih gününün gecesinde, akşam üzeri idi. Hz. Peygamber (s.a.v.): "Yarm ben bu sancağı, Allah'ın da Resülü'nün de sevdiği bir kişiye vereceğim! buyurdu. Sabah olunca» birde ne görelim, sancağı Ali'ye verdi. Biz ise, Ali'nin rahatsızlığı sebebiyle Resülüllah'ın huzurunda bulunabileceğini ve sancaktar olacağını ümit etmiyorduk. Dediler ki, işte bu Ali'dir. Peygamber sancağı kendisine verdi. Hayber kalasını da Yüce Allah, onun sancaktarlığında müslümanlar için fethetti."

Bu rivayeti Haris ve Ebû Nuaym şu şekilde vermiştir: Ali, sancağı aldıktan sonra kal'aya doğru ilerledi ve kal'anın yakınına sancağı dikti. Kal'adan başım çıkaran bir yahudi, "Sen kimsin?" dr#e bağırdı. O da "Ali" diyerek cevap verdi. Yahudi bunun üzerine: " Âli olacaksınız, üstün geleceksiniz" dedi ve Allah'ın Musa'ya indirdiği Tevrat üzerine yemin etti. Ali de bulunduğu yerden hiç gerilemeksizin, onun elleriyle Allah bize Hayber'in fethini müyesser kıldı."

Ebû Nuaym der ki: Bu haberde, bu yahudinin> kitaplarından edindiği bazı bilgilerle, Hayber'in kimler tarafından fethedileceğine dâir önceden bilgi sahibi olduğu anlaşılmaktadır." 454[111]{Yukardaki

---

454[111] Yahudînin bu sözü, bir tefe'ül de olabilir. Zira o yahudi Ali'ye adının ne olduğunu sorduğu zaman, aldığı cevaptan, yanı Ali'nin adının ulüvve, yükseklik ve üstünlüğe delâlet ettiği için, müslümanlann üstünlük kazanacağına bu isimle tefe'ül

kıssanın Ibn-i Ömer, İbn-i Abbâs, Sa'd bin Ebû Vakkâs, Ebû Hüreyre, Ebû Sâid el-Hudrî, İmrân bin Husayn, Cabir ve Ebû Leylâ el-Ensari gibi sahabiler tarafından da rivayet edilmiş olduğunu görmekteyiz. Keza aynı mealdeki bir rivayeti de Büreyde'den nakletmiştir, Beyhakı ve Ebû Nuaym.).

Ahmet Ebû Yâ'Lâ, Beyhaki ve Ebû Nuaym, ayrıca Ali'nin şöyle demiş olduğunu naklederler: "Hayber günü Resülüllah Efendimiz'in mübarek tükrüğü ile gözlerimi ilaçlayıp tedavi etmesinden sonra, bir daha ne gözlerim ağrıdı, ne de bir baş ağrısı duydum."

Beyhaki ve Taberâni ve Ebû Nuaym, Abdurahman bin Ebû Leyla'dan şöyle naklederler: "Ali, çok sıcak bir günde astarlı ve kaim cübbe giyer, hiç sıcağa aldırış etmezdi. Keza çok soğuk bir günde de hafif bir elbise giyer, hiç soğuğa aldırmazdı. Kendisine sorulduğunda: "Ben Hayber seferi'ne arkadan katıldığım halde, fetih gününün gecesi akşamında Resülüllah Efendimiz; ertesi günün sabahında sancağı, Allah ve Resülü'nün sevdiği bir kişiye vereceğini buyurmuş ve sabahleyin sancağı bana vermişti. Benim için bu sırada dua etmişti. Sonra benim hakkımda demişti ki: "Allah'ım, Ali'yi sıcaktan ve soğuktan da koru!" îşte Resülüllah'ın bu duasından sonra ben, soğuk nedir sıcak nedir hiç duymam."diyerek karşılık vermiştir.

Taberâni el-Eysat'ında Süveyd bin Gafle'den şöyle nakleder: "Biz Ali ile karşılaştık. Üzerinde soğuğa rağmen hafif bir elbise vardı. Dedik ki: Ey Ali burası sizin oraya benzemez, burası soğuktur, siz de soğuğa karşı tedbirli olmalısınız!" O bize verdiği cevapta şöyle dedi: "Vaktiyle soğuk havada ben de herkes gibi üşürdüm. Hayber'de Peygamber (s.a.v.), ağrıyan gözlerime mübarek tükrüğünden çalarak ilaçlamıştı ve benim için dua etmişti. îşte o günden beri ben, ne sıcak, ne de soğuk nedir bilmem. Gözlerim de hiç ağrımadı."

îbn-i îshak, Hâkim, Beyhaki Câbir'den rivayet ederler. O şöyle demiştir: "Müslümanlar Hayber'i kuşattığı zaman, Yahudi Merhab kal'adan çıkarak kendisine mübariz istedi ve müslümanlara meydan okudu. Muhammed bin Mesleme ortaya atıldı ve ona mübâriz oldu. Derhal

---

etti... Nitekim Aleyhisselâtü vesselam Efendimiz de, Hudeybiye'de, Sehl gelince, "İşiniz suhulet kazandı, kolaylaştı" diye tefe'ül etmişti.

Peygamber (s.a.v,) dua buyurup: "Haydi, onun üzerine yürü!" buyurdu ve: "Allah'ım, ona yardım et de düşmanını haklasın! "diyerek Allah'a niyaz eyledi. îkisi tutuştular. Muhammed bin Mesleme, düşmanın hakkından geldi ve onu yere serdi." 455[112]

Beyhaki, Mûsâ bin Ukbe ve Urve tarîkıyla şu haberi nakletmiştir: Hayber Günü, Hayber ehlinden siyah bir köle efendisine ait koyunları da önünde sürerek geldi ve: "Eğer ben müslümün olursam, bana ne var?" diye sordu. Peygamberimiz de kendisine: "Müslüman olursan sana cennet var!" buyurdu. O da derhal müslüman oldu. Sonra şöyle dedi: v"Ey Allah'ın Resulü, benim sürüp getirdiğim şu koyunlar, benim yanımda emânet idi. Ben bunları ne yapacağım?" Peygamber Efendimiz de: "Bu koyunları, bizim askerimizin dışına çıkar sonra Hayber'e doğru sür! Yüzlerine kum atarak ve kendilerini o tarafa doğru ürküterek kovalayıver! Onlar, âit oldukları yere giderler." Müslümanlığı kabul eden o habeşî de böyle yaptı. Koyunlar koşturarak yerlerine döndüler. Koyunların sahibi olan yahûdi durumu görünce, kölesinin müslüman olduğunu sezdi. Bu müslüman olan ve bu suretle hürriyetini kazandığı gibi cenneti de hak eden habeşî, savaşta bir de şehîd mertebesine nail oldu. Peygamberimiz de bunun üzerine: "Gerçekten Yüce Allah, bu kuluna çok büyük ikramda bulundu, onu hayır ve keramete nail eyledi. O gerçekten içten gelerek müslüman oldu! Ve ben, onun başucunda iki cennet hûrîsmîn nöbet tuttuğunu da gördüm!" buyurdu.

Hâkim ve Beyhaki Şeddâd bin el-Hâd'tan rivayet eder: Bedevi araplardan biri, îman edip hicret etmişti.. Hayber Gazvesi gününde alman ganimetleri taksim eden Peygamberimiz, bu ârâbîye de hissesini ayırıp verdi. Arâbî dedi ki: "Ben Sana, bu ganimet payını almak için tabî olmadım. îslâm uğrunda şehîd olayım ve cennete gideyim, diye tabî oldum!" Efendimiz de buyurdu ki: "Eğer Allah'a karşı sözünü tutarsan, Allah da sana şehitliği nasîb eder!" Sonra savaş başladığında, onun şehid olduğu görüldü. Efendimiz de: "Sözünü tuttu, Allah da ona şehitlik nasîb eyledi!" buyurdu." 456[113]

455[112] Mûsâ bin Ukbe ve diğerlerinin rivayetleri de bu merkezdedir.

456[113] İbn-î Kayyim'in tesbiîine göre, Peygamberimiz onu cübbesine sarmış ve cenazesini bizzat kendileri kıldırmış. Onun için olan duasının bir yerinde de:

Beyhakî îbn-i îshak tarikiyle şu haberi rivayet eder: "Müslüman olanlardan bâzıları Hayber'de Peygamber (s.a.v.)'in yanında gelip: "Ey Allah'ın Resulü, bizler çok aç kaldık, elimizde hiçbir şey bulunmamaktadır" dediler. Peygamber Efendimiz de Yüce Allah'a niyaz etti: "Ey Allah'ım, Sen bu kullarının hâlini bilmektesin! Bunlar çaresiz kalmışlar, benim dahî elimde kendilerine verecek birşeyim bulunmamaktadır. Kendilerine bir büyük ganimet nasîb eyle. diyerek duada bulundu. Sonra Cenâb-ı Hakk, kendilerine Hayber'in en çok zengin kal'ası bulunan Sa'd bin Muaz Kal'asının fethini müyesser eyledi."

îbn-i Kani', Beğavî ve Ebû Nuaym Saîd bin Şiiyeym'den şöyle naklederler: Saîd, babasından naklen der ki: "Ben Müslümanlar Hayber'i kuşattıkları zaman Uyeyne bin Hısn'ın askerleri arasında idim. Biz Hayber yahûdilerine imdâd kuvveti olarak yola çıkmıştık. Uyeyne'nin askeri içinde bir sesin: "Ey nâs, evlerinize dönünüz, sizinkiler onlara üstün geldiler!" diye nida ediyordu. Biz de, bizimkiler galip gelmiş diyerek geri döndük. Sonradan anladık ki, bize Uyeyne'nin askeri içinde nida eden her hangi bir kimse olmamıştır. Bu ses semâdan gelmiştir. Yâni müslümanlara Allah'ın manevî bir yardımı imiş."

El-Vakıdi'nin sevkettiği bir habere göre, Peygamber (s.a.v.) Hayber'deki Şık Ehli'ne âit müteaddid kal'alan kuşattğı zaman, Şıklılar Nizâr'lüann kal'alarına çekilmek zorunda kaldılar. Burada kendilerini şiddetle müdâfâ ettiler. O kadar çok ok atıyorlardı ki, Peygamber Efendimiz'in eteklerine bile ok düşüyordu. Bunun üzerine Resûlüllah (s.a.v.), yerden bir avuç kum alıp onların kal'alarına doğru attı. Kal'a büyük bir sarsıntı île sarsılıp yerle bir oldu, Müslümanlar da ilerleyip onları esir ettiler." (Bunu, bu şekilde, Beyhâki de rivayet etmiştir.)

Buharı ve Müslim Enes'ten şöyle rivayet ederler. O demiştir ki: "Peygamber (s.a.v.) sabah namazım şafak söker sökmez kılıp yola çıktı. Hayber önüne gelip şöyle haykırdı:

"Allah yegâne büyüktür! Hayber harâb oldu demektir! Biz, bir kavmin sahasına indiğimiz zaman; daha Önce uyarılmış ve teblîğ alıp reddetmiş

"Allah'ım, bu Senin kulundur, Senin yolunda hicret etti, Senin yolunda şehîd oldu... Ben buna şahidim!" buyurmuştur.

bulunan bu kavmin sabâna erdiği vakit, talihi ne kötüdür!"

Beyhakî, îbn-i Ömerin şöyle dediğini kaydeder: "Peygamber Efendimiz, Safiye Vâlidemiz'in gözünde morarma gördü bunun sebebini sordu. O da şu cevâbı verdi: "Ben, Hucur bin Ebû'l-Hukakyk'm nikâhında bulunduğum sırada, bir rü'yâ gördüm. Ay, semâdan inip benim kucağıma düştü. Ben, bu rü'yâmı kendisine anlattığım zaman,

bana kızdı ve: "Sen Medine kiralı Muhammed'i arzu ediyorsun!" diyerek bağırdı ve gözümün üzerine bir yumruk indirdi.) İşte bu morarma onun eseridir."

Ebû Ya'lâ Humeyd bin Hilâl'dan şöyle nakleder: "Safîye vâledimiz demiştir ki: Ben Peygamber (s.a.v.)*in yanma götürüldüğüm zaman, insanlar içinde en çok nefret ettiğim kendileri idi. O bana dedi ki: "Ey Safîye, senin kavmin, şunları şunları yaptı. Bunun için netice böyle oldu." Onun bu konuşmasını dinledikten sonra yanından kalktığım zaman, bütün insanların benim yanımda en sevgilisi, Peygamberimiz olmuştur."

Beyhakî Asım el-Ehval'dan şu haberi nakletmiştir: "Peygamber (s.a.v.) Hayber'e geldiği zaman, oradaki hurmalar yeşildi. İnsanlar da acele edip bu hurmalardan bol miktarda yediler. Sonra sıtma oldular ve durumlarını Hz. Peygamber'e haber verdiler. Peygamberimiz de kendilerine suyun, sabahın ayazı ile iyice soğutulmasını, bu soğuk suyu üzerine dökünmelerini kendilerine tavsiyede bulundular. Bu tavsiyelerinde; suyun sabahın iki ezanı arasında dökünülmesi, üzerine Besmele çekerek Allah'ın adının zikredilmesi kaydı da vardı. Ashâb da aynen böyle yaptılar ve sanki hiç sıtma görmemiş gibi iyileştiler."

Vâkıdî ve Beyhakî Abdullah bin Üneys'ten şu haberi nakletmiştir: Ben Hayber'e çıktığım zaman, yanımda eşim de vardı ve o hâmile idi... Yolda ağrısı tuttu. Durumu Hz. Peygamber'e haber verdim. O da bana şu tavsiyede bulundu: "Hurmayı güzelce ezip suya ısla. Şırası çıktığı zaman, bunu bir şerbet hâlinde hanımına içir!" Ben de aynen Peygamber Efendimiz'in tavsiyesini yerine getirdim. Eşim, hoşuna gitmeyen bir aksilikle karşılaşmadı."

Beyhakî Vâkidî tarikiyle onun üstadlarından şöyle bir haber nakleder: Ebû Şüyeym el-Müzenî müslüman olduğu zaman, gerçekten de güzel

müslüman olmuştu. Vaktiyle müslümanlık öncesi bir olayı şöyle anlatmıştı: "Biz, Hayber yahûdilerine imdâd kuvveti olarak Üyeyne bin Hısn'm askerleriyle birlikte giderken, işittiğimiz bir ses üzerine geri dönmüştük. Uyeyne, bizleri tekrar toparlayıp yola çıkardı ve Hayber'e yaklaştığımız bir sırada, gece molası verdik. Geceleyin ansızın uyandık. Uyeyne bize dedi ki: "Arkadaşlar, size müjde edebilirim. Burada gördüğüm bir rü'yâda, Hayber'deki dağlardan Zü'r-Rukaybe dağının bana verildiğini gördüm. Bu, Muhammed'in rakabesinin, yani boynunun bizim elimize geçmesi, bizim ona karşı zafer kazanmamız demektir." Sabahleyin yerimizden kalkıp Hayber'e vardığımız zaman, Muhammed'in Hayber'i ele geçirdiğini gördük. Komutanımız Uyeyne, Hazret-i Peygamber'e- gidip dedi ki!: "Ey Muhammed, benim kendileriyle anlaşmam bulunan dostlarım Hayberlilerden ganimet olarak aldığın malları, bana teslim etmen lâzımdır. Zira ben seninle savaşmayı bırakıp geri döndüm!" dedi. Hz. Peygamber de kendisine dedi ki: "Yalan söylüyorsun, ey Uyeyne! Sen yolda işittiğin bir ses sebebiyle geri dönmüştün!" Bunun üzerine Uyey-ne, "öyleyse beni mükâfatlandır" dedi, Hz. Peygamber de "ZüY-Rukeybe senindir" buyurdu. Uyeyne, bunun ne olduğunu sordu. Peygamber de: "Bu, rü'yânda senin olduğunu gördüğüm dağdır!" buyurdu. Bunu duyan Uyeyne, derhal oradan ayrılıp kabilesine döndü. Sonra Haris bin Avf onun yanma gelip dedi ki! "Ey Uyeyne, ben sana vaktiyle doğru hareket etmediğini, Muhammed'in mutlaka üstün geleceğini, Allah'ın dîninin zahir olacağını ve her tarafa yayılacağını söylemiştim. Yahudî bilginleri de bunu vaktiyle bize söylemişlerdi. Yemîn ederim ki ben, Selâm bin Ebu'l-Hukayk'ın "Biz Muhammed'e hased eden kimseleriz! Yoksa O aslında hak peygamberdir ve bizim Ondan göreceğimiz iki darbe vardır. Bunlardan biri Medine yakınında, diğeri ise Hayber'de olacaktır" diye konuştuğunu de kendi kulağımla duydum. Selâm, bu şekilde konuştuğu zaman ben kendisine: "Demek O'nun dîni, her tarafa yayılacak mı?" diye sormuştum. O da Tevrat'a yemin ederek "Evet" demişti."

Ibn-i Sa'd îbn-i Abbâs'ın şu haberini nakleder: Peygamber (s.a.v.) Efendimiz Hayber'i fethettiği zaman, Hayber halkının çocuklarını ve ev halkını alarak çıkmaları üzerinde kendileriyle andlaşma yaptı. Yalnız, altın ve gümüşlerini götürmeyeceklerdi. Kinâne ve Rabîl çağırıp "Mekke halkına ariyet olarak verdiğimiz altın ve gümüş kablannız nerede?" diye

sordu. Onlar da şu karşılığı verdiler: "Bizler yurdumuzdan kaçtıktan sonra, kâh şuraya, kâh buraya indik. Kötü durumda kaldıkça onları harcadık." Peygamberimiz: "Yalan söyleyip andlaşmamıza hiyânet etmek yok! Aksi halde, kanınızı ve malınızı bize helâl kılmış olursunuz" dedi. Onlar da "Yalan söylemiyoruz" diye ısrar ettiler. Bunun üzerine Peygamber Efendimiz, ansârdan bir adamı çağırıp: "Susuz ve ağaçsız olan falan yere git, sonra hurmaların bulunduğu yere ilerle, Sağına ve soluna iyi dikkat et. Bir ağacın yerinden kaldırılmış olup olmadığını gör! O ağacın kaldırıldığı yere gömülmüş bulunan altın ve gümüş kabları getir" buyurdu. Ansârlı adam da bu şekilde hareket ederek az sonra kabları ve malları getirdi. Peygamberimiz de, Kinâne ile Rabîi idam ettirdi ve ev halkını da esir etti." 457[114]

Buharı, Yezld bin Ebû Ubeyd'ten rivayet eder. O şöyle demiştir: Bir gün ben Seleme bin el-Ekva'm dizinin alt tarafında bir kılıç darbesi gördüm ve kendisine: "Bu nedir?" diye sordum. O da bana: "Hayber Gavzesinde aldığım bir yara izidir. İnsanlar orda: "Seleme yaralandı!" diye bağırdılar. Ben de derhal Hz. Peygamber'in yanma vardım. Peygamber Efendimiz, mübarek tükrüğü ile yaramı ilaçlayıp tedavi etti. O günden bu güne, yaram bir daha açılmadı." karşılığını verdi."

Buharî ve Müslim Sehl bin Sa'd'tan rivayet ederler: O, şöyle demiştir: Peygamber (s.a.v.), savaşlarının birinde müşriklerle karşılaştığı zaman, müslümanlarm içinde bir adam çok kahramanca savaşıyor, müşriklerin yakınında dolaşıyor, birlikten az ayrılan veya yalnız kalan her müşriği takîb ediyor ve mutlaka kılıcıyla vurup öldürüyordu. Dediler ki: "Ey Allah'ın Resulü, bugün şu adam, herkezden fazla cesaret ve kahramanlık göstermiştir" dediler. Peygamberimiz de: "Bu adam, cehennemliklerden biridir" buyurdu. O'nun bu sözü, ashâb-ı kirama ağır geldi. Dediler ki: "Eğer bu kişi cehennemliklerden biri ise, bizim hangimiz cennetliktir?" O da buyurdu ki: "Vallahi bu adam, bu hâl üzere ölmez!" Derken ben bu adamı, adım adım takip ettim. O, hızlı gitse ben

---

457[114] Zâdü'l Mead'da tesbît edildiği gibi, onlar ev halkını ve binit hayvanlarının taşıyabildiği eşyalarını ai.p, altın ve gümüşlerini terketmek, hiçbir şeyi gizlememek üzere andlaşmışlardı... Aksi halde, andlaşmayı bozmuş olacaklardı... işte, Kinâne, Rabî' ve Huyey Hm Ahtah'ın amcası aıbiler, bu andlaşmaya hıyanet ettıtkleri için İdam edilmiş oldular.

de hızlı gidiyordum, ağır davransa ben de ağır davranıyordum. Nihayet savaşırken ağır bir yara aldı ve derhal intihara kalkıştı. Kılıcının kabzasını yere, ucunu da göğsüne dayadı ve kılıcı üzerine şiddetle yüklenerek intihar etti. Kendi kendisini öldürdü. Durumu gören bîri, koşarak geldi ve: "Ey Allah'ın Resulü, ben yine şehâdet ederim ki Sen Allah'ın Resulüsün!" dedi. Peygamberimiz: "Ne var?" diye sordu. Adam da, o kahramanca savaşan adamın akıbetini haber verdi."

(Buhâri ve Müslim'in aynı mealde Ebû Hüreyre'den de bir rivayetleri bulunmaktadır.)

Beyhâki Zeyd bin Hâlid el-Cühenî'den nakleder: "Hayber gününde Peygamberimiz'in ashabından biri vefat etmişti. Peygamberimiz (s.a.v.): "Bunun cenaze namazım siz kılınız" buyurdu. Ashabın yüzü, O'nun bu sözünden fena halde bozuldu. Peygamber Efendimiz de bunun üzerine: "Bu arkadaşınız bu savaşta, Allah için savaşırken gulûl yapmış, henüz ganimet malı taksim edilmeden ondan çalmıştır!" buyurdu. Bunun üzerine biz onun eşyasını araştırdık, iki dirhem etmeyecek bir gerdanlığı çalmış olduğunu gördük."

Yine Buhâri ve Müslim'in Ebû Hüreyre'den bir rivayeti var. O demiştir ki: Biz, Peygamber (s.a.v.) ile birlikte Hayber'e çıktık. Elbise ve bazı eşya ve malların dışında, altın veya gümüş ganimet etmedik. Dönüş sırasında Peygamber Efendimiz Vâdi'1-Kurâ denilen yere geld:r sırada, kendilerine siyah bir köle hediye edildi. Müd'im adındaki) j. adam, Peygamber Efendimizin göçünü indirirken, atılan bir ok gelip kendisini yaraladı ve o, bu yaradan öldü. Ashâb, "Adamcağız, ne güzel hizmet ediyordu! Ne mutlu kendisine ki, o cennetliktir!" dediler. Bunun üzerine Peygamberimiz (s.a.v.) buyurdular ki:

("Yok, sizin sandığınız gibi değil! Varlığım elinde olan Allah'a yemin ederim ki, onun Hayber gününde ganimet msı;an henüz taksim edilmemişken çaldığı semle (üste giyilen elbise), bir cehennem ateşi olarak onu saracaktır!")

Buhâri, Ebû Hüreyre'nin şöyle dediğini nakleder: Hayber fethedildikten sonra, Peygamber'e (s.a.v.) kızartılmış bîr kuzu hediye edildi. Kuzu, Peygamberimiz'in ölümüne sebebiyet verilmesi maksadı ile zehirlenmişti. Peygamberimiz: "Burada ne kadar yâhudi varsa

toplayınız!" buyurdu. Onları çağırıp topladılar. Peygamberimiz kendilerine: "Ben, size bir şey soracağım, bana doğru söylermisiniz?" dedi. Onlar da "Evet" dediler. Peygamberimiz "Sizin atanız kimdir?" diye sordu. Onlar da "filandır" dediler. Peygamberimiz "Yalan söylediniz, sizin atanız filandır" dedi. Onlarda Peygamberimizi "Evet" diyerek tasdik ettiler. Peygamberimiz tekrar onlara sordu: "Doğru söyleyiniz, bu kızarttığınız kuzuya zehir koydunuz mu?" Onlar da "Evet" dediler. Onlara, bunu niçin yaptıklarını sordu. Onlarda dediler ki: "Eğer sen yalancı biri isen, senden kurtulmak istidik. Eğer hak peygamber isen, sana bir zararı dokunmaz, diye düşündük."

Beyhâki ve Ebâ Nuaym'ın Ebû Hüreyre'den olan rivayetleri ise şöyledir: Yahudilerden bir kadın, Peygamber Efendimiz'e kızartılıp zehirlenmiş bir kuzu hediye etti. Peygamberimiz de ashabına: "Sakın bu kuzudan yemeyiniz! Çünkü bu zehirlidir!" buyurdular. Sonra huzuruna getirdikleri o kadına sordular: "Bunu niçin yaptın?" Kadın şu cevabı verdi: "istedim ki, gerçekten Peygamber olup olmadığın meydana çıksın! Eğer hak Peygamber isen, bundan haberdâr edilirsin, eğer yalancı birisi isen, insarları senden kurtarmış olurum, dedim" Peygamber Efendimiz, bu kadını serbest bıraktı." 458[115]

Buhâri ve Müslim'in Enes'ten olan rivayetleri ise şöyledir. Enes bu konuda demiştir ki: "Bir yâhudi kadım, Peygamber'e (s.a.v.) kızartılmış ve zehirlenmiş bir kuzu getirip hediye etti. Peygamberimiz de: bundan yemişti. Sonra bu kadın Hz. Peygamber'in huzuruna getirildi. Peygamberimiz kendisine niçin bunu yaptığını sordu. Kadın "Sizi öldürmek istedim" dedi. Peygamber Efendimiz de kendisine: "Allah buna izin vermezdi!" karşılığı verdi."

Darimî, Beyhakl, Câbir bin Abdullah'tan şöyle nakleder: Hayber'li yahudî kadını, Peygamber'e (s.a.v.) zehirlenmiş ve kızartılmış bir kuzu hediye etti. Peygamberimiz de döşünü (ön kolunu) alıp ondan bir miktar yedi. Bundan, ashabtan bâzıları da yediler. Peygamberimiz:

458[115] Bu kadının adı, Zeyneb bint-i Haris idi. Selâm bin Müşkem'in karısı, Merhab'ın da yeğeni idi... Peygamberimiz bu kadını önce serbest bırakmıştı... Fakat kuzudan yiyen bazı sahabilerin ölümü üzerine, yani Bışr bin Berâ'nın ölümü sonrası, onun öldürülmesini emretti ve öldürüldü. Sahih olan budur

"Sakın yemeyin, bu zehirlidir!" buyurdular. Kadını çağırtıp niçin bunu yaptığını sordular. Kadın: "Bunu sana kim haber verdi?" dedi. Peygamberimiz de "Elimdeki şu parça haber verdi" buyurdu. Bunun üzerine kadın, kuzuyu zehirlediğim itiraf etti ve: "Eğer sen gerçekten Peygamber isen, bundan haberdâr edilirsin dedim. Eğer bir yalancı isen, senden kurtulmayı düşündüm!" dedi. Peygamberimiz de bu kadını serbest bıraktı." 459[116]

Abdullah Bin Revaha Serriyyesinde Vukua Gelen Fevkalâdelikler

Beyhakî ve Ebâ Nuaym, Urve ve Mâsâ bin Ukbe tarikiyle İbn-i Şihâb'dan şöyle rivayet ederler: Peygamber (s.a.v.) Abdullah bin Revâha başkanlığında otuz süvari askeri, yahudî Yüseyr bin Rizâm'a gönderdi. Bu çarpışmada Abdullah bin Üneys de vardı... Çarpışma esnasında Yuseyr, Abdullah bin Üneys'i yüzünden yaralamıştı. Döndükleri zaman, Peygamber (s.a.v.) Mübarek tükrüğü ile Abdullah bin Üneys'in yarasını ilaçlayıp tedavi etti. Ve ölünceye kadar Abdullah'ın bu yarası, ne bir kanama yaptı, ne de kendisine bir acı verdi..."460[117]

459[116] Sevgili peygamberimiz'in Hayber'de kendisine hediye edilen bu kızartılmış ve zehirlenmiş kuzu etinden yedikleri ve bundan müteessir oldukları, ayrıca bunu vefatından önce açıkça ifâde ettikleri, sahih hadîslerle sabit bulunan bir husustur... Nitekim iki Sahihin birincisi olan Buhâri'deki hadisleri, aynen şöyledir

"...Yâ Aîşe, Hayber'de yediğim o zehirli etin acısını, devamlı duymakta idim! İşte şimdi, bu zehirin te'siri ile, belimin Koptuğunu duyduğum zamandır..." Bu yüzdendir ki, Peygamber Efendimiz; peygamberlik makamına ilâveten, şehitlik makam ve şerefini de kazanmış oldular.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/445-452.

460[117] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/453.

Kaza Umresrnde Vukua Gelenler 461[118]

Vahidi ve Beyhakî Ebû Hüreyre'nin şöyle dediğini naklederler: "Peygamber (s.a.v.), Kaza Umresi için yola çıkıp silahı ile birlikte Ye'cic Vâdisi'ne geldi. Durumu haber alan Kureyş, on kadar adam gönderip itirazda bulundu ve: "Ey Muhammed, sen Hudeybiye'deki andlaşmanda Mekke'ye silahsız olarak gireceğini kabul etmiştin. Bu sözleşmeye aykırı haraket edemezsin... Mekke'ye, ancak misafir olanların silâhı ile girebilirsin. Diğer silahlarını dağarcığına koymak zorundasın!" dediler... Peygamberimiz de kendilerine "Elbette ben, Mekke'ye silahh olarak girmeyeceğim!" buyurdu. 462[119]

Ahmed'in îbn-i Abbas'tan rivayeti de şöyledir: Peygamber (s.a.v.) ve ashabı Mekke'ye geldikleri zaman müşrikler dediler ki: "îşte, Medine'nin sıtması ile perişan olmuş, zayıf düşmüş adamlar geldiler..." Onların bu konuşmasından Cenâb-ı Allah Resulünü haberdâr etti. Peygamber Efendimiz de bunun üzerine tavafın ilk üç şavtmda "Remel" yapmalarını emretti... Bununla müslümanların gücünü, müşriklere göstermek istedi..." 463[120]

Beyhaki'nin bu husustaki îbn-i Abbas'tan rivayeti ise şöyledir: "Peygamber (s.a.v.) Kaza Umresi için yola çıktığında, Merru'z-Zahrân denilen yere geldiği zaman, müşriklerin kendileri hakkında: "Müslü-manların gıdasızlık ve zayıflıktan kımıldayacak halleri kalmamış!" diye konuştuklarından haberdâr oldu... Ashâb dediler ki: "Yâ Resûlüllah, binit develerinden bâzılarını kesip etinden yesek, bol gıdalı çorbalar içsek de yarın Mekke'ye daha neşeli bir halde girsek, daha uygun olmaz mı?" Peygamberimiz "hayır" dedi ve binit develerinin kesilmesini kabul etmedi... Buyurdu ki: "Haydi bütün yiyeceklerinizi Önümde toplayınız!" Bunun üzerine Peygamberimizin Önüne bir yaygı yazıldı ve bütün

---

461[118] Önceki sene niyet edip yapamadıkları Umre'yi kaza ettikleri İçin, böyle denildi

462[119] Andlaşmasına riâyet etti... Kureyş de Mekke'yi üç gün boşaltıp Umre'lerini yapmaya engel olmadı

463[120] . Remel: Kısa adımlarla, kolları sallıyarak hızlı yürümektir

yiyecekler getirilip bu yaygının üzerine döküldü. Bundan bol bol yediler ve kablarını da doldurdular Sonra kalkıp Mescid-i Harâm'a gittiler ve Peygamberimiz kendilerine "Remel" yapmalarını emretti... Kureyş de bunu gördüğünde: "Yürümeye râzî olmadılar da geyik gibi sekiyorlar" diye söylendi..."464[121]

Galib El-Leysi Seriyyesînde Vukua Gelenler

Bu seriyye, sekizinci Hicret yılının Sefer ayında yola çıkarılmıştı. Cündüb bin Mekis el- Cüheni'den îbn-i Sa'd'ın bu hususla ilgili çıkardığı haber şöyledir: Peygamber (s.a.v.)'in Gâlib bin Abdullah el-Leysî'nin başkanlığında gönderdiği seriyyede ben de vardım.. Peygamberimizin bu husustaki emri şöyle idi: "Kedid denilen yere vardığınızda, Mellûh Oğullarına karşı bir akın düzenleyiniz!" Biz de Peygamberimiz'in emri gereğince akın düzenledik ve hayvanlarım ele geçirip sürdük.. Kabilenin gözcüsü durumdan kendilerini haberdar etti. O kadar büyük bir kalabalık toplandı ki, bizim onlarla çatışmaya girmemize imkan yoktu.. Biz ilerlemeğe devam ettik. Kabilenin adamları ise arkamızdan yetişti. Bu sırada biz vadinin karşı- tarafına geçmiş idik. Baktılar aramızda sadece vadi var.. Derken kuvvetli bir sel geldi, vadinin iki tarafım dolduruyordu.. Bu bize, Allah'ın bir yardımı ve imdadı idi.. Halbuki biz,ne bir yağmur gördük, ne de havada bulut vardı.. Onlar da karşı tarafta bakakaldılar.. Hiç birinin bizden tarafa geçmesine imkân yoktu.. Biz de yolumuza ilerleyip, onların arkamızdan yetişemiyeceği kadar arayı açtık ve yakalanmadan yerimize döndük..". 465[122]

Ebu Musa Seriyyesinde Vukua Gelenler

464[121] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/453-454.

465[122] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/454.

Hâkim îbn-i Abbas'tan şöyle naklediyor: Peygamber (s.a.v.), Ebû Musa'yı Deniz Seriyyesi'ne gönderdi.. Onlar giderlerken, bir ses işittiler. Bu ses diyordu ki: "Size Allah'ın bir hükmünü bildirelim mi? Her kim sıcak bir günde Allah yolunda susuzluğa katlanırsa, Allah da onu susuzluk gününde suya kavuşturacaktır!" 466[123]

Zeyd Bin Harise Seriyyesf Nde Vukua Gelenler

Zeyd bin Harise Seriyyesi, Ümmü Karafe'ye gönderilmişti. Ümmü Karafe, Fizâre Oğullarına mensub idi. Bu kadın, kendi oğulları ve torunlarından otuz altıyı hazırlayıp Peygamber Efendimiz'e saİdırmak üzere yola çıktı.. Durumdan haberdar edilen Peygamber (s.a.v.) Efendimiz; "Allah'ım, bu kadını bütün evladlarmdan mahrum eyle!" diye bedduada bulundu.. Sonra Zeyd bin Hârise'yi bir bölük askerle onların üzerine gönderdi. Ümmü Karafe ve bütün evladı bu çarpışmada telef oldular.. (Ebû Nuaym'ın, Aişe Vâlidemiz'den olan rivayeti, bu merkezdedir..) 467[124]

Dıger Bir Serıyyede Vukua Gelen Fevkaladelikler

Ahmet ve sahih bir senedle Beyhaki Enes'ten şöyle rivayet ederler: "Kadının biri gelip dedi ki: "Ey Allah'ın Resulü, ben bir rüya gördüm. Şöyle ki: Sanki ben cennete girmişim, orada bazı ayak sesleri işittim. Baktım, Filan ve filanlar imiş.. On iki kişilerdi, Cennette yürüyorlardı.. Üzerlerinde atlastan elbiseleri vardı. Üzerlerinden ter yerine kan

---

466[123] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/454-455.

467[124] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/455.

akıyordu.. Denildi ki: Haydibunları cennet İrmağına götürüp daldırınız! 'orada yıkansınlar!". Bunun üzerine götürüldüler. Nehre dalıp çıktılar.. Yüzleri ayın on dördü gibi parlıyordu. Sonra gelip Altın kürsiler üzerine oturdular. Ve altından tepsiler içinde yiyecek getirildi ve bundan yediler.. Ben de kendileriyle birlikte o meyvelerden yedim.."

Kadın bu şekilde rü'yasını anlatıp bitirdiği sırada, Peygamber Efendimiz'in daha önce göndermiş bulunduğu bir seriyyeye âit bir haber geldi. Haberci dedi ki: "Ey Allah'ın Resulü, karşılaştığımız çarpışma esnasında filan ve filanlar şehid oldular." Habercinin bu şekilde saydığı kimselerin sayısı ve kendileri, kadının rü'yasını anlatırken söylediği kişilerin ve sayının aynısı idi. Bunun üzerine peygamberimiz o kadına dedi ki: "daha önce bana anlattığın rüyam, gönderdiğim seriyyenin şu habercisine de anlat!". Kadın rü'yasını ona da aynen anlattı. O haberci de: "Evet yâ Resülüllah, aynen bu kadının rü'yasında gördüğü gibidir"dedi.." 468[125]

Mute Gavzesinde Vukua Gelen Mucizeler Ve Ayetler

BuharVnin bu hususta îbn-i Ömer'den rivayeti şöyledir: Peygamber (s.a.v.), Mûte Savaşma giden askerin başında Zeyd bin Hârise'yi komutan tayın etti. Ve buyurdu ki: "Zeyd şehîd düşerse, komutanınız Cafer'dir. Eğer Cafer de şehid düşerse, komutanınız fcn-i Ravâha'dır!"

Vâkıdl der ki: Bana Rabta bin Osman'ın Ömer bin Hakem'den naklettiğine göre, onun babası şöyle demiştir: Nûmân bin Rahtî adındaki yahûdî gelip diğer insanlarla birlikte Peygamber (s.a.v.)'in yanında durdu. Peygamberimiz de bu sırada: "Askerin komutam Zeyd bin Hârise'dir. O şehid düşerse komutan Cafer'dir! O da şehid düşerse komutanınız Abdullah bin Ravâha'dır! Şayet Abdullah da şehid olursa, müslümanlar râzî olacakları birini kendilerine komutan seçsinler!" buyurdu... O'nun bu sözlerine kulak vermekte olan Nûmân dedi ki: "Yâ

468[125] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/455.

Eba'l-Kâsım, Sen eğer hakîkaten bir peygamber isen, burada, eğer şehid olursa diye isimlerim saydığın adamlarının hepsi şehid olacaklardır. Daha pekçoklarmın isimlerini saymış olsan, muhakkak onlar da şehit olacaklardır... Senden önceki Benî îsraîl peygamberlerinde de bu böyle olmuştur... Bir peygamber, yüz kişinin "Eğer şehîd olursa..." diye ismini saymışsa, onların yüzü de o savaşta şehîd olmuştur... " Nûmân adındaki bu yahûdî, sonra Zeyd bin Hârise'ye dönerek şu nasîhatta bulundu: "Ey Zeyd, savaşa gitmeden vasiyyetini yap! Zira sen bu savaştan geri dönmezsin, asla Muhammed'i bir daha göremezsin! Eğer o, bir peygamberse, bu muhakkak böyle olacaktır." Zeyd de ona karşı "Elbette ki O, hak peygamberdir! iyi ve güzel ahlaklı olup doğru sözlüdür!" diye cevap verdi..."

(Bu haberi, bu şekilde Beyhakî de rivayet etmiştir...) 469[126]

Vâkıdl ve Beyhakî Ebû Hüreyre'den naklederler. O demiştir ki: "Mûte savaşına ben de katılmıştım. Düşmanın askeri ve malzemesi o kadar çoktu ki, sayılmayacak derecede... Sonra elbiselerinin süsü, altın ve gümüşlere bezenmiş olmaları da göz kamaştırıyordu... Benim gerçekten gözüm kamaşmıştı... Bunu farkeden Sabit bin Akram, bana dedi ki: "Ey Ebû Hüreyre, sana ne oluyor? Herhalde, gördüğün manzarayı çoğumsadm ve gözün kamaştı?" Ben de "Evet öyle" diye cevap verdim. Sonra bana şunu söyledi: "Doğrudur, çünkü sen Bedir'de bizimle bulunmadın! Unutma ki biz Bedir'de asla sayı çokluğu ile muzaffer olmadık!"

Buharı, Enes'in şöyle dediğini rivayet eder: Peygamber (s.a.v.), Mûte Savaşma ordusunu gönderdiği zaman bayrağı Zeyd'e vermişti... Zeyd, Cafer ve îbn-i ravâha sırasiyle şehid oldukları zaman, bunu ashabına haber verdiler... Henüz onlardan haberci gelmeden Önce şöyle

---

469[126] Bu, adı geçen yahudi kimdir, hangi kabiledendir, Peygamberimiz'in yanma niçin gelmiştir? Bütün bunlar belli değil... Ayrıca bu Mûte Savaşından önce, Hz. Peygamber bütün Yahudileri mahkum etmiştir... Onlardan bin, hangi cür'et ve cesaretle Peygamber'ın Mescidi'ne girebilir? Hiç izin almadan O'nun huzurunda böylece nasıl konuşabilir? Sonra bu yehudî, peygamberimiz tarafından ismi zikredilenler arasında niçin yalnız Zeyd'e nasihatta bulunmaktadır? Bütün bunlar, bizim bu rivayete itimâd etmememizi gerektiren cihetlerdir... Bir komutanın Peygamber ismini zikretti diye, şehîd olması gerekmez... Bu bir ihtiyad tedbiri idi...

buyurdular: "Bayrağı taşıyan Zeyd şehîd oldu... îşte bayrağı Cafer aldı, fakat o da şehid oldu... Şimdi bayrağı Abdullah bin Ravâha taşıyor... Fakat o da şehid düştü. En sonunda bayrağı Hâlid bin velîd ve onun sayesinde müslümanlar kurtuldu..."

Beyhakl'nin Ebû Katâde'den sevkettiği rivayet de aşağı-yukarı bu mealde olup yalnız bu rivayette şu önemli fark bulunmaktadır:"... Peygamber Efendimiz minbere çıkıp Zeyd'in, Cafer'in ve Abdullah bin Ravâha'nm şehid olduklarını birer birer haber verdi ve sonunda buyurdular ki: "işte şimdi bayrağı Hâlid bin Velîd aldı... Allah'ım, o Senin kılıçlarından bir kılıçtır! Sen ona nusret eyle!" işte bugünden sonra Hâlid bin Velîd'e, "Seyfullah" denilir oldu..."

VâkıdVnin Muhammed bin Salih el-Temmâr ile Abdül Cebbar bin Umâra'dan sevkettiği rivayette ise şöyle denilmektedir: Mûte'de iki taraf karşılaştığı zaman Peygamber (s.a.v.) minber üzerinde oturup konuşmaya başladı. Şâm ile kendisi arasındaki perde keşfolunup olanlar aynen kendisine gösterilmişti. O, Mûte'deki savaşı gözlüyor ve şöyle diyordu: "Elindeki bayrağı ile düşmanın üzerine yürüyan Zeyd'e, Şeytan vesveseler verip ölümü kötü, yaşamayı güzel göstermek istedi... Zeyd ise: "Şimdi îmân alabildiğine mü'minlerin kalblerinde yerleşmişken, sen dünyâya mı rağbet edeceksin?" deyip ilerledi... Ve şehîd olup cennete girdi... işte şimdi de bayrağı Cafer aldı. Şeytan ona da musallat olup aynı vesveseleri vermek istedi ise de, o da Zeyd gibi bu ves veseleri red ederek ilerledi... Nihayet o da şehîd düştü ve cennete gitti... Sonra bayrağı Abdullah bin Ravâha aldı ve o da diğerleri gibi şehîd oldu... Şu farkla ki, onun Önceki iki arkadaşı koşarak cennete giderken Abdullah, yan yan cennete giddi..." Hz. Peygamber'in bu sözü ashaba ağır geldi... Dediler ki: "Ey Allah'ın Resulü, onun itirazı ne idi ki, böyle oldu?" Hz. Peygamberin cevabı ise şöyle oldu: "O savaşırken yara alınca geri döndü ve savaşı bırakmak istedi. Sonra toparlanıp kendi kendini azarlayarak cesarete geldi ve savaşıp şehîd oldu... Cennete girdi ve fakat arkadaşlarının derecesine ulaşamadı..."

îbn-i Sa'd'ın Salim bin Ebu'l-Ca'd tarikiyle Ebû Amir el-SahabVden şöyle bir rivayeti var: "Peygamber (s.a.v.)'e Cafer ve arkadaşlarının haberi geldiği zaman çok üzüldü... Sonra tebessüm ettiler. Bunun sebebi sorulduğunda şöyle buyurdular: Ashabımın ölümleri bana çok hüzün

vermişti... Nihayet onları cennette karşılıklı

kürsîlerde kardeşâne oturduklarım gördüm de sevindim... Fakat içlerinden birinin biraz yan çizdiğini görüp kılıcı ve ölümü hoş karşılamadığını anladım... Cafer'i ise iki kanadıyla uçarken gördüm. Kanadlan ve ayakları, şehitlik kanma bulanmış vaziyette idi..."

îbn-i îshâk, îbn-i Sa'd, Beyhakî ve Ebû Nuaym Esma bint-i Amîs'ten rivayet ederler. O şöyle der: "Peygamber (s.a.v.), benim yanıma geldi ve bana: "Haydi Cafer'in oğullarını bana getir!" dedi. Ben de onları getirdim. Peygamberimiz onları kucaklayıp sevdi, okşadı ve kokladı... Her iki gözünden yaşlar döktü... Ben bunun üzerine kendisine: "Ey Allah'ın Resulü, niçin ağlıyorsunuz? Size Cafer ve arkadaşlarından bir haber mi ulaştı?" dedim. O da bana cevâbında: "Evet, onlar bugün savaşırken şehîd oldular" buyurdu."

Vâkidi, Beyhakî ve îbn-i Asaklr Abdullah bin Cafer'den şöyle naklederler: Ben, Peygamber (s.a.v.)'in anama gelip de babamın şehid düştüğünü haber verdiğini hatırlıyorum? O vakit Resûlüllah buyurmuştu ki:

"Ben sana müjde ediyorum! Allah, Cafer'e iki kanat verdi, o da bu iki kanadıyla cennete uçmaktadır!"

"Resûlüllah Efendimiz bize geldiği vakit ben, kardeşime ait koyunlara kakıyordum. Peygamberimiz bunu görerek şöyle dua buyurdular: "Allah'ım, onun malına bereketler ihsan eyle!" O'nun bu duasından sonra her malımda bereket oldu... Ne aldım ve sattımsa, son derece berekete nail oldum?"

Buharı îbn-i Ömer'den şu haberi rivayet eder: "Peygamber (s.a.v.), Cafer'in oğlu Abdullah'ı gördüğü zaman: "Selâm sana, ey iki kanad sahibi Cafer'in oğlu!" diyerek selam verirdi..."

Hâkim sahih olduğunu söyleyerek Ebû Hüreyre'den şöyle bir rivayet nakleder: "Resûlüllah (s.a.v.) buyurdu ki: "Ben, Cafer'i cennette uçan bir melek olarak gördüm. Ayaklarından da kan damlıyordu... Zeyd'i ise ondan daha geri mertebede gördüm. Sebebini sorduğumda, "Zeyd, mertebe bakımından Cafer'den geri değildir, fakat Cafer sizin yakınınız olduğu için ona daha büyük bir mertebe lutfedilmiştir" denildi..."

470[127] (Hâkim'in bu hususta îbn-i Abbas'tan da bir rivayeti bulunmakta ise de, o da aynı mealdedir...) 471[128]

Seyfu'l-Bahr Savaşında Görülen Bazı Mucizeler

Buharî ve Müslim Câbir'den rivayet ederler. O şöyle der: Peygamber (s.a.v.), bizi üçyüz süvari kuvveti olarak Ebû Ubeydetü'b-Nül Cerrâh'm komutanlığında sefere çıkardı... Biz, Kureyş'in kafilesini gözlüyorduk... Çok aç kalmıştık. Hattâ çaresizliğimizden develerin yemini yedik... Derken denizden karaya bir hayvan vurdu. Bu, Anber adında çok büyük bir balık idi. Onbeş gün, bu balıktan yedik ve yağından süründük... Bedenlerimiz gıdasını alarak zindeleşti... Anber'in kaburga kemiklerinden birini Ebû Ubeyde en uzun boylu askere kaldırtarak en uzun boylu deveye yükletti. Diğer ucunuda, askere tutturarak altından geçti..."

Müslim Câbir'den rivayet eder: Peygamber (s.a.v.) bizi, Kureyş'in kafilesini karşılamak üzere Ebû Ubeyde'nin komutanlığında sefere çıkarda. Yiyecek olarak da sâdece hurma yardımında bulundu. Sefere çıktığımızda komutanımız da bize hurmayı dâne dâne veriyordu... Yâni hurmamız da çok değildi... Bir torbadan ibaretti... Bize verilen bir tek hurmayı ağzımıza koyup sorarak eritiyor, üzerine de su içerek idare ediyorduk. Yâni sabahtan akşama kadar yiyeceğimiz bundan ibaretti...Derken denizden karaya Anber adında bir büyük balık vurdu..

470[127] Cafer, beşeriyetten çıkıp melekliğe inkilâb etmemiştir... Fakat O, iki kolunu Allah yolunda kaybettiği için, Allah da kendisine iki kanat vermiştir... O da bu iki kanatla uçarak cennete gitmiştir... Bunun için de kendisine "Câîer-i Tayyar" denilmiştir. İşte bu hakîkati, bu noktanın dışınataşırmamalıyız... Cafer'in, peygamberimizin yakını olduğu için daha büyük mertebeye nail olduğunu söylemek veya kabul etmek, doğru değildir... Cafer, Allah yolunda savaşmakta, gerçekten her iki arkadaşından da daha şecî ve kahraman olduğu İçindir ki, mertebesi onlardan yüksek olmuştur... Nitekim Saîd bin Müseyyeb'İn rivayet ettiği bir hadiste de bu husus, açıkça belirtilmiş bulunmaktadır

471[128] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/456-458.

Bu bizim için büyük bir ganimet oldu.. Bir aya yakın bununla geçinip beslendik..". 472[129]

Mekke'nin Fethinde Görülen Özellik Ve Mucizeler

Mekke'nin fethi Gavzesi, Hicretin sekizinci yılında ve Ramazan Ayı'nın ilk on günü geçtikten sonra idi. Peygamberimiz bu sefere çıkarken Medine'ye vali olarak da Gülsüm bin Husaym el-Gıfari'yi tayin etmişti.. Bir rivayete göre de, Abdullah bin Ümmü Mektûm'u bırakmıştı..

Beyhaki bununla ilgili olarak İbn-i îskak'tan rivayet eder. O şöyle der: Bana Urve bin Zübeyr'in Mervân bin Hakem'den ve Misver bin Mahreme'den naklettiğine göre, bu ikisi şöyle demişlerdir: Hudeybiye'de varılan andlaşmaya göre, etraftaki kabilelerden dileyen Peygamber Muhammed aleyhisselam ile andlaşabilecek, dileyen de Kureyş tarafi ile andlaşma yapabilecekdi. Bu maddeye uyarak Hudâa kabilesi derhal: "Biz Muhammedle andlaşma yaparak O'nun tarafına geçeriz" dediler ve öyle yaptılar. Bekir oğulları da "Biz Kureyş tarafı ile andlaşma yapar onların himayesine gireriz" dediler ve öyle yaptılar.. Bir seneden fazla yâni onyedi veya on sekiz ay kadar, bu andlaşmayı ihlal eden olmadı. Derken kureyş tarafı ile an^laşmış bulunan Bekir oğulları, Hudâalılara geceleyin baskın düzenlediler. Kureyş de kendilerine silâh ve eşya yardımında bulundu. "Gece karanlığında yapıp bitireceğimiz bir baskını, Muhammed nereden bilecek?" diye düşündüler.. Ve geceleyin gidip Hudâahları, suları başında vurdular.. Onlara olan düşmanlıkları ise, onların Peygamber tarafına geçmiş olmalarına kızmaları idi.. Hudâa'dan Amr bin Salim ise,atma binerek hızla yola çıktı ve durumu haber vermek üzere Peygamberimiz'e geldi. Ve olup bitenleri anlattı.. Peygamberimiz de kendisine: "Zafere ereceksin yâ Amr!" buyurdu..

Aradan zaman geçmeden semâda bir bulut belirip geçti. Peygamberimiz de: Bu bulut, Ka'b Oğullarının zaferini kolaylaştıracaktır!" buyurdu.. Ve

---

472[129] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/459.

derhal hazırlanılınasmı emretti ve fakat nereye çıkılacağım hiç söylemedi. Ayrıca Kureyş'in durumdan haberdar olmaması için Cenab-ı Hakk'a dua ve niyaz eyledi: "Allah'ım, biz kureyş'i kendi yurdunda ele geçirinceye kadar, onlara bir körlük ver! Bu seferimizden hiç haberleri olmasın!" dedi.. 473[130]îbn-i îshâk ve Beyhakl'nin Urve'den olan bir rivayeti de şöyledir: Peygamber salallahü aleyhi vesellem, Mekke'nin fethine karar verip müslümanları topladığı zaman, Hâtıb İbn-i Ebû Beltea Kureyş'e bir mektup yazarak, Peygamber'in bu hazırlık ve seferinden haber verdi.. Bu mektubu Müzeyne'li bir kadına vererek ve bu hizmetine karşılık bir mükâfat va'dederek gönderdi.. Bu kadın da mektubu başına koyup örgülerinin altına sakladı ve bu şekilde yola çıktı. Fakat Peygamber Efendimiz durumdan haberdar edildi.. Ali bin Ebû Tâlib ile Zübeyr bin el-Avvâm'ı çağırarak vazifelendirdi ve bu kadının peşinden yola çıkardı.. Kadını yakalayarak mektubu geri getirmelerini emretti..".

Bu haberi tamamlayan Bûhâri ve Müslim'in Ali'den rivayeti ise şöyledir. Ali demiştir ki: "Peygamber (s.a.v.) beni, Zübeyr'i ve Mikdâd'ı gönderdi ve buyurdu ki: "Derhal gidiniz ve Ravda-i Hâv'a varınız! Orada devesiyle gitmekte olan bir kadın göreceksiniz, onun götürmekte olduğu mektubu ondan alarak getiriniz!".

Biz, derhal atlarımıza binerek hızla ilerledik. Sanki at yarışına çıkmış gibiydik.. Hâh Râvdası'na vardığımız zaman, hakikaten devesi üstünde yolculuk etmekte olan bir kadın gördük. Ona dedik ki: "Kureyş'e götürmekte olduğun mektubu çıkar ve derhal bize teslim et!". Kadın,kendisinde mektup olmadğığını söyledi. Biz kendisine, "Sen kendin vermezsen, biz mecburen üzerini arar mektubu alırız!" dedik. Durumun ciddiyetini anlayınca, mektubu saclarının arasından çıkardı sve bize teslim etti.. Biz de derhal getirip Peygamberimiz'e teslim ettik. Peygamberimiz çıkarıp okudu, Mektubda şöyle yazıyordu:"

Hâtıb bin Ebû Beltea'dan Mekke'deki müşriklerden bâzılarına.." Ve bu

---

473[130] Zira Peygamber (s.a.v.) Efendimiz, bu sırada fazla kan dökülmesin, Harem-i Şerîf'in hürmeti mümkin mertebe ihlâl edilmesin istiyordu... Kureyş'ın, mukavemet etmeye fırsatı kalmadan teslim olmağa mecbur kalmasını sağlamak niyetinde idi... Bunun için, seferin nereye olduğunu dahî açıklamamıştı.

mektubda, Hz. Peygamber'in Kureyş üzerine yürüdüğü, müşriklere haber veriliyordu. Durumu ortaya çıkaran Hz. Peygamber, Hâtıb'a hitaben: "Ey Hâtıb bu nedir?" buyurdu. Hâtıb da şu karşılığı verdi: "Ey Allah'ın Resulü, hükmünü acele verme! Ben, Kureyş'le çok yakın ilişkisi olan biri idim. Ben Kureyş'li değil, Kureyş'in bir dostu idim.. Bunun için Kureyş içinde benim bir yakınım bulunmamaktadır. Halbuki Kureyş'li olup da müslüman olmaları sebebiyle Medine'ye hicret etmiş bulunanların Mekkede bâzı yakınları bulunmaktadır ve onlar bu yakınları vasıtası ile oradaki aile fertlerini ve mallarımı korumaktadırlar.. Benîm ise, böyle bir imkanım bulunmamaktadır, işte bu sebebten, Kureyş'ten bâzı dostlar sebebiyle oradaki yakınlarımı ve mallarını korumak istedim! Yoksa (hâşâ), kesinlikle islâm'dan irtidâd etmeyi (dönmeyi) düşünmüş değilim! islâm'a olan inancım ve bağlılığım tamdır ve devam etmektedir. Ben, Müslüman olduktan sonra, asla küfre rızâ göstermiş değilim!" ,

Kendini bu şekilde savunan Hâtıb'a karşı Hz. Peygamberin sözü: "Evet, seni bu söylediklerinde tasdik ediyoruz!" oldu.. Ömer'in bu sırada: "Ey Allah'ın Resulü, izin veriniz de bu münafığın başını vurayım!" diye bağırdığı duyuldu. Resûlüllah Efendimiz de buyurdular ki: "Ey Ömer, bu adam Bedirde bulunmuştur! Ne biliyorsun, belki Yüce Allah Bedir Gâzîlerine özel olarak lütfedip: "Ey Bedir Gazileri, istediğinizi yapınız, ben sizleri gerçekten mağfiret ettim buyurmuştur.." işte bunun üzerine Allah, şu âyet-i celîlesini inzal buyurdu:

"Ey îmân edenler! Benim de düşmanım, sizin de düşmanınız olan kimseleri dost edinmeyiniz! Onlar, size gelen gerçeği inkar ettikleri, Rab'biniz Allah'a inandığınızdan dolayı Allah'ın elçisini ve sizi yurdunuzdan sürüp çıkardıkları halde, siz onlara meveddet (sevgi) ulaştırıyorsunuz (mektup yazıp gönderiyorsunuz). Eğer benim yolumda savaşmak ve benim rizâmı kazanmak için çıktınız ise, içinizde onlara sevgi mi gizliyorsunuz? Oysa ben sizin gizlediğiniz ve açığa vurduğunuz her şeyi bilirim. Sizden kim bunu yaparsa, doğru yoldan sapmış olur474[131]

Beyhaki îbn-i Şihâb'tan şöyle nakleder: Bize söylenildiğine göre, Ebû

474[131] Mümtehine suresi, 1

Bekir Mekke'nin fethi sırasında Hazret'i Peygamber'e hitaben: "Ey Allah'ın Resulü, ben bir rüya gördüm: ikimiz birlikte Mekke'ye yaklaşmışız. Bu sırada bir dişi köpek çıkıp bize hırlamağa başladı,. Biz, biraz daha yaklaşınca bu dişi köpek sırtüstü yatıp süt akıtmaya başladı.. "Ebû Bekir'in bu rüyasını dinleyen Hazret'i Peygamber buyurmuş ki: "Müsterih ol, Kureyş'in köpeği gitti, sâf sütü akmaya başladı.. "Şimdi onlar, aramızdaki akrabalık hürmetine sığınıp bizden af dileyeceklerdir. İçlerinden bazıları da karşı koymaya kalkışabilir. Fakat Ebû Süfyan ile karşılaştığınızda onu Öldürmeyiniz!". Müslümanlar da Merru'z-Zahrân'da Ebû Süfyan ile Hakîm'e rastladılar..".

Müslim, Tayâlesi ve Beyhaki Ebü Hüreyre'den şu haberi nakleder: Mekke'nin fethi gününde ensâr dediler ki: "Adam, kendi memleketine ve akrabasına kavuşunca, buraya ve bunlara olan rağbeti iyice arttı. Burada kalabilir. "Tabii Ensar, böyle derken Hz. Peygamber'i kastediyor ve O'nun, Fetih'ten sonra Mekke'de kalmasından endişe ediyordu.. Bu sırada Peygamber Efendimiz'e vahiy hâli geldi. Kendisine vahiy hâli geldiği zaman, kolayca belli olurdu. Ve hiç kimse başını kaldırıp da Hz. Peygamber'e bakamazdı.. vahiy hâli geçince Hz. Peygamber, ensara hitâb ederek: "Benim hakkımda söylediğiniz bana malum olmuştur! Fakat asla sizin söylediğiniz gibi değil! Faraza sizin söylediğiniz gibi olsa, o Taktirde,benim adım ne olacak? Size tekrar: "Asla, sizin söylediğiniz gibi değil!" diyorum. Ben, Allah'ın kuluve Elçisi'yim! Sizinle beraber yaşayıp beraber öleceğim! Asla burada kalmak, sizlerden ayrılmak diye bîr şey yoktur!" Peygamber1 imiz in bu açıklaması üzerine, ensâr ağlamaya başladılar.. Ve dediler ki: "Vallahi bizler, Allah ve onun elçisi hakkında kötü zanda bulunuyoruz". Peygamberimiz de buna karşılık: "Allah ve Resulü, sizleri tasdik ediyor ve sizin bu husustaki özrünüzü kabul ediyor!" buyurarak onları teselli ettiler.."475[132]

îbn-i Sa'd Ebû îshâk el-Sebei'den şu haberi nakletmiştir: Kilâb kabilesine mensûb olan Zü'1-Cevşen Peygamber (s.a.v.)'e geldiği vakit, Peygamberimiz ona dedi ki: "Senin müslümanhğı kabul etmene manî nedir?" Zü'1-Cevşen şu karşılığıverdi: "Kavmin seni yalanladı, seni

---

475[132] Bu olayın bu şekilde cereyanı, Huneyn Gazvesi'nden sonra olduğu, târlhen bilinen bir husustur. Demekkı burada, biraz karışıklık olmuştur

Mekke'den çıkardı, sana karşı savaş açtı... Ben bu durumda beklemeyi tercih ediyorum. Eğer sen kavmine galip gelirsen, ben sana îmân eder ve tabî olurum. Yok kavmin sana galip gelirse, bu taktirde ben de sana tabî olmam." Onun bu cevabı üzerine Resûlüllah da şöyle buyurdu: "Ey Zü'1-Cevşen, biraz yaşıyacak olursan, Benim kavmim üzerine galebemi gözlerinle görmüş olursun!"

"Bir ara biz, Dureyye'de idik... Mekke tarafından bir binitli geldi. Biz kendisine Mekke'de ne haber var? diye sorduk. O da, "Muhammed Mekke halkına galip geldi. Bu haberin üzerine yanımızdaki Zü'l-Cev-şen, vaktiyle Müslüman olmadığından dolayı çok üzüldü. "Keşke Resûlüllah'ın beni davet ettiği zaman, İslâm'ı kabul etseymişim!" diyerek üzüntüsünü belirtti..."

"Sahihtir" kaydiyle Hâkim'in ve Beyhakı'nin Kays bin Ebû Hâzım'dan naklettiklerine göre, Ebû Mes'ûd şöyle demiştir: "Mekke'nin fethedildiği gün idi. Adamın biri Peygamber (s.a.v.) ile konuşuyordu. Adamcağız, Peygamberimiz'in heybetinden titremeye başlamıştı. Bunun üzerine Peygamber Efendimiz kendisine hitaben şöyle buyurdu:

"Hiç sıkılma, rahat ol ve rahat konuş! Zira ben (hükümdar değilim), ancak Kureyş'ten bir kadının oğluyum, Anacığım da, güneşte kuruttuğum et parçasıyla geçinen bir kadındı"

Beyhakî ve Ebû Nuaym'in Abdullah bin Dînâr tarikiyle naklettiklerine göre, îbn-i Ömer şöyle demiştir: "Peygamber (s.a.v.) Mekke'ye girdiği zaman, orada üçyüz altmış put bulunduğunu gördü... Elindeki asası ile her bir puta işaret ettiğinde o put yüzüstü yere düşüyor, Peygamber Efendimiz de şu âyet-i celîleyi okuyordu

"De ki: Hak geldi, bâtıl gitti, zâten bâtıl yok olmağa mahkûmdur!" 476[133]

Ebû Nuaym'in Nâfi tarikiyle İbn-i Ömer'den sevkettiği rivayet de şöyledir: "Mekke'nin fethi gününde Peygamber (s.a.v.), Mescid-i Harâm'a girip durdu. Kabe'nin etrafında üçyüz altmış put bulunduğunu gördü... Şeytanlar onları birbirine bakır ve kalaylarla yapıştırmıştı... Peygamberimiz bu putlardan her birine yaklaşıyor, elindeki asası ile

---

476[133] Isrâ Suresi, 81

dokunmaksızın işarette bulunuyor, bu sırada putlar, teker teker yüzüstü yere düşüyordu... Efendimiz de: "Hak geldi, bâtıl gitti..." buyuruyordu.

Beyhakî ve Ebû Nuaym Saîd bin Cubeyr tarikiyle aynı hadisi Ibn-i Abbas'tan rivayet etmişlerdir:

(Beyhakî, yukarıda geçen İbn-i Ömer hadîsi'nin senediyle ilgili olarak şöyle demiştir: Bu rivayetin senedi her ne kadar zayıf ise de, İbn-i Abbâs hadîsi bunu destekler mâhiyettedir...)

îbn-i Asakîr Atâ'dan şu haberi sevkediyor; o da îbn-i Abbas'tan naklen diyor ki: Mekke'nin Fethi Gazvesi'nde Peygamber (s.a.v.) Mekke'ye yaklaştığı gece şöyle buyurdu: "Mekke'de dört adam var ki, onlar şirkten uzaklaşıp islâm'ı kabul etmelerini ümîd etmekteyim!" Bunun üzerine, bu dört kişinin kimler olduğu soruldu. O da buyurdu ki: "Attâb bin Esîd, Cübeyr bin Mut'ım, Hâkim bin Hızân ile Süheyl bin Amr'dır İslâm'a olan rağbeti, diğerlerinden daha fazladır..." 477[134]

Hâkim, Ali bin Ebû Tâlib'ten şu haberi nakletmiştir: Mekke'nin fethi sırasında Peygamber (s.a.v.) bizlerle birlikte Kabe'nin yanına vardı... Bana hitaben "Otur" dedi. Ben de Kabe'nin duvarları dibine oturdum. Peygamberimiz omuzlarına çıktı ve bana "kalk!" dedi. Ben de kalktım. Benim omuzlarımda Peygamberimiz'i taşıyamıyacağımı anlayınca "otur!" dedi. Ben de oturdum. Efendimiz de omuzlarımdan indi... Sonra yine bana: "Ey Ali, haydi omuzlanma çık!" buyurdu. Ben de O'nun emrini yerine getirdim. Sonra Peygamberimiz yukarıya doğruldu. Ben de kendimi adetâ semâya doğru yükseliyormuşum gibi hayâl ettim... Bu şekilde Kabe'nin damına çıktım. Peygamber Efendimiz Kabe duvarından geriye çekilerek bana seslendi ve: "Haydi önce Kureyş'e ait en büyük putu aşağıya at!" buyurdu. Bu putlar, demir direklerle yere irtibatlı ve dayalı idi... Peygamberimiz bana hitaben: "Haydi, haydi!" diyerek teşvikte bulunuyor, aynı zamanda da: "Hak geldi, bâtıl gitti;

477[134] Bu ismi geçen dört zâttan dördü de müslüman oldu... Ancak Hakîm bin Hızân'ın diğer üç arkadaşına nisbetle İslâm'a rağbetinin biraz daha az olduğundan söz edilebilir... Bunlardan Attâb bin Esîd ise, Sevgili Peygamberimiz'in Huneyn Savaşı'na çıkışında, kendisi tarafından Mekke'ye vali olarak tayin edildi. Süheyl ise, Hudaybiye andlaşmasında Kureyş'in vekili idi.

zâten bâtıl yok olmağa mahkûmdur!" mealindeki âyeti okuyordu... Ben de bütün gücümle çalışıp koca putu yere yuvarladım..."

Ebû Yâlâ îbn-i Abbâs'ın şöyle dediğini nakleder: Peygamber (s.a.v.) Mekke'yi feth ettiği zaman, şeytan askerlerine seslenip onları topladı ve dedi ki: "Artık bugünden sonra Ümmet-i Muhammed'i Müslümanlıktan çıkarıp da şirke döndürmek hususunda ümidinizi kesiniz!" 478[135]

Beyhaki t n-i Ebzâ'dan şu haberi vermektedir: Peygamber Efendimiz Mekke'yi feth ettiği zaman, siyah renkli, yaşlı ve ak başlı bir kadın gelip saçını başını yolmaya ve 'Yazıklar olsun, yazıklar olsun" diye feryâd etmeğe başladı... Kadının bu durumu Hz. Peygamber'e haber verildiğinde, şöyle buyurdular! "Bu Naile adındaki şeytandır! Ülkenizde artık kendisine tapınmayacağını bildiği için böyle yapmaktadır!

îbn-i Sa'd, Tirmizt, Hâkim, îbn-i Hibbân, Dârekutnî ve Beyhakî Haris bin Mâtik'ten naklediyor, O şöyle diyor: "Ben, Peygamber (s.a.v.)'in Mekke'nin fethi gününde şöyle dediğini işittim:

"Bu günden sonra Mekke ehline, tâ kıyamete kadar gaza yapılmıy acaktır!"

(Bunu, Haris bin Mâlik'ten rivayet edenlerden Beyhakî, bu hususta der ki: "Peygamber Efendimiz bu sözleriyle, "Bu günden sonra, "Mekke ehli kâfir oldu!" diyerek, üzerlerine gaza yapılmayacaktır" demek istemiştir..."

Müslim'in MutVden rivayeti şöyle: "Mekke'nin fethedüdiği gün ben, Peygamber (s.a.v.)'in: "Kureyş bu günden sonra îdâm edilmek suretiyle katledümeyecektir" dediğini işittim."

(Beyhakî bu hususta der ki: Peygamberimiz bu sözüyle, Kureyş'in hepsinin artık müslüman olduğunu ve küfür üzere öldürülmeyeceğini,

---

478[135] Tabiî bu, bu ümmet içinde hiç şirke sapan olmayacak, demek değildir... Diğer bir hadisde daha açık olduğu veçhile: "Bu ümmet içinde bir taife, asla haktan ve Tevhîd'den ayrılmaksızın devamlı bulunacaktır" demektir... Yine sahih hadisde., "Ümmetimden bâzı kabileler. Duta taomadıkça kıyamet kopmaz!" buyurulduğu da malumdur

demek istemiştir) 479[136]

Beyhakî ve Ebû Nuaym Ebû't-Tufeyl-den şu haberi nakletmiştir: Peygamber (s.a.v.) Mekke'nin fethinden sonra, Mekke ile Tâif arasında bulunan ve hurmalık olması sebebiyle "Nahle" denilen yere Hâlid bin Velîd'i gönderdi. Arabın taptığı meşhur putlardan el-Uzzâ orada idi. Hâlid'in vazifesi bu putu ve put evini yıkmak idi... Hâlid derhal yola çıktı, Nahle'ye gidip putun iplerini kesti, putu ve üzerinde bulunduğu put evini yıktı. Sonra dönüp durumu Hz. Peygamber'e haber verdi. Peygamberimiz ise kendisine: "Ey Hâlid, Nahle'ye tekrar git! Zira el-Uzzâ adındaki putu yıkmakla ilgili vazifen henüz bitmedi!" buyurdu. Hâlid tekrar Nahle'ye döndü. Put evinin bakıcıları ise dağa doğru çekiliyorlar ve: "Ey Uzzâ, onu çarpıp helak et, ey Uzzâ onu kör et! Aksi halde geber git!" diyorlardı... Derken Hâlid'in karşısına bir kadın çıktı. Kadının saçları dağınık bedeni çıplak idi... Başına-topraklar saçıyor ve feryâd ediyordu. Hâiid kılıcıyla vurup onu öldürdü. Sonra etrafına bakındı, yapılacak bir iş olmadığını anlayarak geri döndü... Durumu aynen Hezret-i Peygamber'e haber verdi... Peygamberimiz de kendisine: "Ey Hâlid, işte şimdi el- Uzzâ putunu öldürmüş oldun!" buyurdu..."

îbn-i Sa'd'm bu hususta Saîd bin Amr el-Hezlt'den. rivayeti ise şöyledir: Peygamber (s.a;v.) Mekke'yi fethettikten sonra, etrafa askerî birlikler gönderdi. Hâlid bin Velîd'i de el-Uzzâ adındaki putu tahrîb etmeğe gönderdi. Hâlid el-Uzzâ'yı yıkmak için Nahle'ye gittiğinde, siyah, saçları dağınık ve çıplak bir kadınla karşılaştı... Dövünen ve üzerine topraklar saçan bu kadını kılıcıyla vurup Öldürdü. Putu ve puthâneyi de tahrîb ederek döndüğünde, bu kadının durumunu Hz. Peygamber'e haber verdi. Peygamberimiz de kendisine: "îşte bu el-Uzzâ'dır! Artık şu müslüman ülkenizde puta tapmaktan ümidini tamamen kesmiştir." buyurdu..."

479[136] Peygamber Efendimiz bunu, Kureyş'ten bâzı kimselerin irtikâb ettikleri çok şenî suçları sebebiyle idam edilmelerinden sonra söylemiştir... Bunlar sırasiyle: İbn-i Hatal, el-Hâris bin Nüfeyl ve Mekîs bin Sabâbe idi... Haccâc-ı Zâlim'in Mekke'yi kuşatarak Abdullah bin Zübeyr'i öldürmesi ve bâzı kimseleri idam ettirmesi ise, sırf siyâsî bir fitne neticesi idi... Haccâc-ı Zâlim, ayrıca Kabe'yi mancınıkla taşa tutmakla kalmamış, başka çok çirkin şeyler de irtikâb etmiştir

îbn-i Sa'd'ın Vâkıdî vâsıtasiyle onun üstadlarından da bu hususta bir rivayeti var. Şöyle ki: "Peygamber (s.a.v.) Mekke'nin fethinden sonra Sa'd bin Zeyd el-Eşhelfyi de Menât adındaki meşhur putu yıkmaya gönderdi. Bu put ise, Müşelşel demlen yerde idi. Emrindeki yirmi süvârî ile oraya vardığında, put evinin bekçisi kendisine: "Ne istiyorsun?" diye sordu... Sa'd: "Menât putunu yıkmak istiyorum!" dedi. Bekçi: "îşte sen, işte o!" karşılığım verdi. Sa'd puta doğru ilerlerken önüne çıplak bir kadın çıktı. Kadın siyahtı ve saçları da darmadağın idi... Göğsünü yumrukluyor ve "yazıklar olsun!" diye feryâd ediyordu... Bu sırada puthânenin bekçisi de: "Haydi Menât, şu düşmanının hakkından geliver!" diye söyleniyordu... Sa'd kılıcını çekerek bu kadını öldürdü, sonra Menât üzerine yürüdü ve onu da yıkıp harabeye çevirdi..."

tbn-i Sa'd, Beyhakî, îbn-i Asâkîr'in nakline göre Ebû tshâk el-Sübey'î şöyle demiştir: Ebû Süfyân bin Harb, Mekke'nin fethinden sonra oturduğu yerde kendi kendine: "Muhammed'in hakkından gelmek için bâzı askerleri toplayıp üzerine yürüsem..." diye konuşurken, birisi omuzuna dokunuvermisj Biri de bakmış ki, omzuna dokunan Hz. Peygamberdir... Ve Hk. Peygamber kendisine hitaben: "O taktirde ey Ebû Süfyân, Allah seni rezîl ve perişan eder!" buyurmuştur... Ebû Süfyân da derhal: "Şu anda seksiz şüphesiz inandım ki, Sen hak Peygambersin!" demiştir..."

(Beyhakî ve Ibn-i Asâkîr bu haberi, Ebu's-Sefîr tarikiyle îbn-i Abbâs'tan da naklederler... Ayrıca Ibn-i Sa'd da yine Ebu's-Sefîr'den bunu mürsel olarak rivayette bulunur...)

Beyhakî, Ebû Nuaym ve îbni Asâkîr'in Saîd bin Müseyyeb'ten olan rivayetleri ise şöyledir: Mekke'nin fethi gününde islâm askeri Mekke'ye girdikleri zaman, devamlı olarak tekbîr ve tahlil okuyorlardı... "Allahü Ekber!" ve "Lâilâhe illallah!" nidalarıyla Mekke ufkunu çınlatıyorlar, Kabe'yi tavaf ediyorlardı... Bu şekilde sabaha kadar Mekke ufukları çmlamıştı... Ebû Süfyân ise bu durumu hazmedememişti... Karısı Hind'e demişti ki: "Sen, bütün bu olup bitenleri Allah'tan mı biliyorsun?" Ebû Süfyân, sabahın erken saatinde Hazret'i Peygamber'in huzuruna gittiği zaman, Peygamber Efendimiz kendisine dedi ki: "Ey Ebû Süfyân, bütün bu olup bitenler Allahtan mıdır? diyerek karın Hind'e soruyorsun! Sana bunun cevabım ben vereyim! Evet, bütün bunlar Allah'tandır!" Ebû

Süfyân da bunun üzerine: "Kesin olarak şehâdet ederim ki Sen, Allah'ın kulu ve Resûlü'sün! Vallahi benim bu sözümü Hind'ten başka insanlardan hiçbir duyan olmamıştı. Elbette ki Allah da duyuyordu. Sana haber veren şüphesiz Allah'tır!" diyerek şehâdet getirmiştir..."

Ukaylî ve îbn-i Asakîr Vehb bin Münebbih tarikiyle îbn-i Abbâs'tan şöyle naklederler: Peygamber (s.a.v.) tavaf ederken Ebû Süfyân bin Harb ile karşılaştı ve onu: "Hindle konuşurken böyle böyle dedin mi?" diye sordu. Ebû Süfyân derhal bozulup: "Demek Hind, kendisine söylediğimi başkalarına ifşa etmiş!" demekten kendini alamadı... Peygamberimiz kendisine: "Sakın Hind'e birşey söyleme! Çünkü o, sana âit birşeyi ifşa etmiş değildir." buyurdu. Bunun üzerine durumu idrâk eden Ebû Süfyân: "Seksiz şehâdet ederim ki Sen, Allah'ın Elçisi'sin!" dedi..."

îbn-i Sa'd ve Haris bin Ebû Üsâme Müsned'inde ve îbn-i Asakîr, Ebû Bekir bin Hızâm'ın oğlu Abdullah'tan şöyle nakleder: Peygamber sallallahü aleyhi vesellam Mescid-i Harâm'a çıktığı zaman Ebû Süfyân bin Harb de orada oturuyordu. Kendi kendine dedi ki: "Muhammed bize ne ile galip geliyor, anlıyamıyorum!" Peygamberimiz de kendisine yaklaştı onun göğsüne vurarak: "Allah'ın yardımıyladır ki size galip geliyorum!" buyurdu. Bunun üzerine Ebû Süfyân: "Şehâdet ederim ki Sen Allah'ın Elçisi'sin!" dedi.

Buharl ve Müslim Ebû Şürayh el-Advfden rivayet eder. O şöyle demiştir: Peygamber (s.a.v.), Mekke'nin fethinden sonra okuduğu hutbede buyurdular ki:

"Mekke'yi Harem-i Şerîf kılan Allah'tır, insanlar değildir! Allama ve ahiret gününe inanan bir insana, burada kan dökmesi ve buranın ağacını kesmesi asla helâl olmaz!"

"Eğer birisi size, "Peygamber burada dövüşmüş tür!" diyerek, böyle birşey yapmağa kalkışacak olursa; o kişiye deyiniz ki: "Peygamber bunu, Allah kendisine izin verdiği için yapmıştır!" Allah'ın bana olan izni de, gündüzün bir saatinden ibaret idi... Ve şu andan itibaren, Harem-i Şerifin eski hürmeti avdet etmiştir! -Ve kıyamete kadar da devam edecektir!-"

Yine Buhart ve Müslim Ebû Hüreyre'den rivayet ederler. O demiştir ki: Peygamber (s.a.v.) şöyle buyurdular: "Fil ordusu Mekke'ye sevkedildiği

zaman, Allah o orduyu habsederek Mekke'yi korumuştur. Fakat şimdi, Resulü ve mü'minler için bir engel koymamıştır! îyi belleyiniz, burası harem-i Şerîf olup kan dökmek kesinlikle yasaktır! Allah, Elçisi için gündüzün bir saatinde izin vermişse de, Ben'den sonra böyle bir şey, hiçbir kimseye helâl olmaz! Bu kıyamete kadar böyledir!.,.

îbn-i Sa'd, şu haberi rivayet etmiştir: Bana Vâkıdî İbrahim bin Muhammed el-Abdert'den nakletti. Ona da Osman bin Talha konuşmuş ve şöyle anlatmış: "Peygamber (s.a.v.), hicretten evvel beni Mekke'de gördüğü zaman islâm'a davet etmişti... Ben de kendisine şöyle karşılık vermiştim: "Ey Muhammed, Sen kendin kavminin dînini terkediyorsun ve yeni bir dîn getiriyorsun, böyleyken benim de Sana uymamı istiyorsun! Benim, kavmimin dînini bırakarak Sana uyacağımı ümîd etmene, doğrusu şaşıyorum!..."

Biz, câhiliye zamanında Kabe'yi, pazartesi ve perşembe günleri açardık... Bir gün, Kabe'nin açıldığı bir sırda baktım Muhammed de gelmiş ve insanlarla birlikte Kabe'ye girmek istiyor... Ben kendisine çok ağır sözler söyledim ve hakarette bulundum... O ise bana, anlayış ve olgunluk gösterdi... Sonra dedi ki: "Ey Osman bakarsın gün gelir sen Kabe'nin anahtarını benim elimden alarak onu açmış olursun! Çünkü o gün ben, Kabe'nin anahtarını dilediğime verebilecek durumda bulunurum!..." O'nun bu sözlerine karşılık ben de kendisine şunu söylemiştim: "O taktirde Kureyş helak oldu ve zillete düştü demektir!"

Hz. Peygamber ise: "Hayır ey Osman, o gün Kureyş helak ve rezîl olmayacak, bil'akis Kabe'yi mâmur kılacak ve kendisi de azîz olacaktır!" Hz. Peygamber bunu söyledi ve akabinde Kabe'ye girdi... O'nun bu sözleri, bende gerçekten büyük bir te'sîr bıraktı... Ve ben, O'nun bu söylediklerinin gün gelip olabileceğini düşünmeye başladım... Hattâ bu düşünceyle müslüman olmak bile istedim. Fakat bunu anlıyan kavmimin bana şidetle atıp-tutmaları, beni bu karanından caydırmış oldu... Mekke'nin Fethi gününde Hz. Peygamber beni gördüğü zaman: "Ey Osman, Kabe'nin anahtarını getir, bana ver!" buyurdu. Ben de kendisine verdim. Anahtarı mübarek eline aldı, sonra bana verip dedi ki: "Ey Osman, hep sende ve senin nesline kalmak üzere Kabe'nin anahtarını al! Bu anahtarı sizden ancak zâlim bir kişi alabilir..." Ben de O'nun mübarek elinden Kâbenin anahtarını alıp döndüğüm sırada, beni çağırdı ve şöyle

buyurdu: "Ey Osman, Ben bunu sana, daha önce haber vermemiş miydim?" Bunun üzerine ben, derhal O'nun bana Medine'ye hicretinden önce burada söylediği sözleri hatırladım ve kendisine hitaben: "Evet, hatırladım ey Allah'ın Resulü. Ve şimdi kesin olarak şehâdet ediyorum ki Sen, gerçekten Allah'ın Resûlü'sün!" diyerek müslüman oldum." 480[137]

Huneyn Gazvesinde Görülen Bazı Mucizeler

Buna Evtas Gazvesi de denilmektedir. Her iki yer, Mekke ile Tâif arasındadır. Ayni zamanda Hevâzİn Gazvesi dahi denilmektedir. Çünkü Peygamberimizde savaşmaya gelenler onlardı... Bunlar, Mekke'nin fethini düyunca sıra bize geliyor diyerek silahlanmışlar, Mâlik bin Avf'ın kumandasında birçok kabîle ile birleşerek Huneyn'e gelmişlerdi... Peygamberimiz de on ikibin askeriyle onları orada karşılamıştı...

Buharı ve Müslim Berâ bin Âzib'ten rivayet eder. Ona denilmiştir ki: "Siz Huneyn Gavzesi'nde Resûlüllah'ı bırakarak firar mı ettiniz?" O da şu cevabı vermiştir; "Fakat Allah'ın Resulü firar etmedi! Hevâzin askerleri gerçekten atıcı kimselerdi. Biz kendileriyle karşılaşıp iyi bir hamle yapınca onlar bozuldular. Bizimkiler de ganimet toplamaya başladılar. Bu sırada onlar geri dönüp üzerimize saldırınca bizimkiler bozguna uğradı... Fakat Peygamber (s.a.v.) katırının üzerinde sebat ediyor ve şöyle diyordu:

"Ben Peygamberim, yalan yok! Ben Abdü'l-Muttalib Oğluyum!"

Müslim, Ebû Uvâne ve ISfesâî Abbâs'm şöyle dediğini naklederler: Peygamber (s.a.v.) Huneyn Günü, katırından yere indi ve bir avuç toprak alarak kâfirlerin yüzüne doğru saçtı ve sonra şöyle buyurdu: "Bozguna uğraymız! Muhammed'in Rabbine kasem olsun!" Allah'a yemin ederim ki, Peygamberimiz yüzlerine doğru toprağı saçar saçmaz onlarda bir

---

480[137] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/459-468.

bozgun oldu ve derhal kaçmaya başladılar..."

Yine Müslim'in Seleme bin el-Ekva'dan rivayeti ise şöyledir: Huneyn Gazvesinde Peygamberimizin katırından indiğini görünce kâfirler üzerine üşüştüler. Peygamberimiz de yerden bir avuç toprak alıp onların üzerlerine doğru saçtı ve: "Hepsinin yüzleri kara olsun!" buyurdular. Hepsinin iki gözü toprakla dolmuştu. Çâreyi geri dönüp kaçmakta buldular..."

Târih'inde Buharı, îhn-i Sa'd, Hâkim ve Beyhakî, Ayyâd bin Haris el-Nusarî'nin şöyle dediğini kaydederler: "Peygamberimiz Huneyn Günü'nde bizim üzerimize bir avuç toprak saçtı... Bu toprak bizim gözlerimize dolarak kaçmamıza sebep oldu..."

Yine BuharVnin Târih'inde ve BeyhakVnin rivayetinde Amr bin Süfyân el-Sakafi'nin şu haberi verdiği kaydedilir: "Huneyn Günü Hz. Peygamber üzerimize bir avuç toprak saçtı. Bu toprak gözlerimize dolarak bizim hezimetimize sebep oldu. Biz orada, etrafımızda ne kadar taş, ağaç ve asker varsa hepsinin üzerimize yağacağım zannettik ve çâreyi kaçmakta bulduk..."

Ibn-i Asakîr'in Haris bin Bedel'den rivayeti de bu şekildedir... Abd bin Humeyd'in ve Beyhakî'nin Yezid bin Amir el-Süvâî'den rivayeti de bu merkezdedir. Huneyn Savaşı'na müşrikler safında katılmış bulunan bu zât da, durumu bu şekilde anlatmış, sadece farklı olarak: "O sırada her birimiz, arkadaşının gözüne toprak dolduğuna dâir şikâyette bulunduğunu görmekte idi..." ifâdesini kullanmıştır... Kendisinden sevkedilen diğer bir rivayete göre, ona o gün, Allah'ın kalblerine ilkâ ettiği korkudan suâl etmişler, o da demiştir ki: "Hz. Peygamber yerden toprak alıp atıyordu, sanki demirden taslar içinde gökten kum yağıyordu! Bu, dışarıda böyle olduğu gibi, içimizde de aynen böyle oluyor, kalblerimiz korku ile doluyordu..."

Beyhakî, îbn-i Asakîr ve Müsned'inde Müsedded, Ümmü Bürsen'in âzadlısı Abdurrahmân'dan şu haberi nakleder: "Bana, Huneyn Savaşına müşriklerle beraber katılmış bulunan bir adam şöyle anlattı: Biz Huneyn'de Peygamber'in ashabı ile karşılaştığımız zaman, onlar bizim karşımızda bir koyun sağımı kadar tutunanı a dılar... Biz, bozguna uğrayan müslüman askerlerin peşine düşmüş onları kovalıyorduk...

Derken beyaz katıra binmiş bulunan birisiyle karşılaştık... Bir de ne görelim, bu zat, Hz. peygamber imiş... O'nun yanında bulunan güzel yüzlü ve beyaz adamlar bizi karşıladılar! Bize karşı durup: "Hepsinin yü2)eri ksra olsun) Haydi gen dönünüz)" diye haykırdılar... Arkasm-dan, omuzlarımıza binerek bizi geri sürdüler... işte bizim oradaki geri dönüp kaçışımız böyle olmuştur..."

Beyhakî ve Ebû Nuaym îbn-i îshâk tarikiyle Ümeyye bin Abdullah'tan şöyle nakleder: "Huneyn Gününden önceki gecede Mâlik bin Avf, Peygamber'in ordusunu gözetleyip haber getirmeleri için bâzı adamlar (üç kişilik küçük bir grup) gönderdi... Bunlar kısa bir müddet

sonra kaçarak geldiler. Korkudan titriyorlardı. Mâlik, kendilerine çıkışıp: "Nedir, bu hâl?" diye bağırdı. Onlar da dediler ki: "Biz onlara yaklaşmak üzere giderken alaca (siyahlı beyazlı) âtlara binmiş bâzı beyaz adamlarla karşılaştık... Onlar üzerimize doğru yürüyünce, gördüğünüz gibi kaçıp dönmeye mecbur olduk..."

îbn-i îshak, Beyhakî ve Ebû Nuaym Cübeyr bin Mut'ım'den şöyle rivayet ederler: Huneyn Günü'nde biz peygamber (s.a.v.) ile beraber idik. Tam savaşın kızıştığı bir sırada ben, düşmanla bizim aramızda semâdan, kıldan Örülmüş siyah elbiseler kıyafetinde bâzılarının inmekte olduğunu gördüm. Sanki vadinin her tarafını karıncalar kaplamış gibiydi... Ve hemen sonra düşman saflarında hezimet de yüz göstermiş idi... Biz, bu semâdan inenlerin melekler olduğuna hiç şüphe etmedik..."

Vâkıdî der ki: Bana Muhammed bin Şerahbil'in oğlu İbrahim, babasından naklen dedi ki: Huneyn Savaşı ile ilgili olarak Nadir bin Haris şunları söylemiştir: "Peygamber Huneyn Savaşına çıkarken Kureyş'ten katılan iki bin kadar asker arasında ben de vardım. Fakat bizim maksadımız, eğer durum Muhammed'in aleyhine dönerse, karşı tarafa yardım etmekti... Fakat bizim için böyle bir fırsat olmadı... Huneyn'den dönüşte Cîrâne denilen yere geldiğimizde, Resûlüllah beni gördü, yanma çağırdı ve: "Sen Nadır'sın, değil mi?" dedi. Ben de "Evet, ey Allah'ın elçisi" diyerek karşılık verdim. Fakat hâlâ Huneyn Günündeki niyet ve düşüncede idim... Hz. Peygamber bana dedi ki: "Samimî olarak şehâdet getirmen, senin için Huneyn günündeki düşündüğün şeylerden çok hayırlıdır!"

işte bunun üzerine ben, derhal Allah'tan başka ilâh olmadığına, Muhammed'in de Allah'ın elçisi olduğuna şehâdet getirdim... Benim, huzurunda bu şekilde şehâdet getirmem üzerine Hz. Peygamber, benim hakkımda şu duada bulundu: "Allah'ım onun, bu şehâdet üzerindeki sebatını ziyâde eyle!" îşte ben, bu ikinci şehâdetimden ve Hz. Peygamber'in benim hakkımdaki bu duasından sonradır ki, îmânım ve şehâdetim üzerinde yalçın kaya gibi sabit oldum; hak ve hakîkat üzerindeki hasîretim de son derece ziyâde oldu..."

Beyhakî ve îbn-i Asakîr, Sadaka bin Saîd tarikiyle Mus'ab bin Şeybe'den, o da babası Şeybe bin Osman'dan nakleder. Şeybe demiştir ki: "Peygamber (s.a.v.) Huneyn'e çıktığı zaman, ben de O'nunla birlikte çıkmıştım. Vallahi ben, bu sefere bir müslüman olarak çıkmış değildim. Benim maksadım, Hevâzin'in bir zafer kazanarak Kureyş'i de emri altına almasın, idi... Huneyn'de Resûlüllah ile birlikte iken, O'na dedim ki: "Ey Allah'ın Resulü, ben askerin arasında alaca atlara binmiş tanımadığım bâzı askerler görüyorum!" Bunun üzerine Hz. Paygamber bana: "Ey Şeybe, semâdan inen bu melekleri alaca atlı olarak sâdece kâfirler görür!" Sözünü bu şekilde bitirdikten sonra, mübarek elini göğsüm üzerine koyan Hz. Peygamber: "Allah'ım, Şeybe'ye hidâyet

ihsan eyle!" diye benim hakkımda duada bulundu. Ve bu duasını üç defa tekrar eyledi... Elini kalbimin üzerinden çeker çekmez kalbimin değiştiğini gördüm. Artık Allah'ın yarattığı kuÜarı arasında, bana en sevgili olan O idi! Müslümanlar da Hevâzin ile şiddetli bir çarpışmaya tutuşmuştu. Hz. Peygamber'in binitinin yularından Ömer tutuyordu. Abbâs da saçağından... Abbâs bu sırada: "Ey muhacirler! Ey Bakara Sûresi'nin ehli olan ashâb! Sizler neredesiniz!... işte, Allah'ın Resulü buradadır!" diye yüksek sesle bağırıyordu... insanlar da sür'atle Hz. Peygamberdin yanında toplanmaya başladılar... Peygamberimiz bu sırada: "Haydi ilerleyiniz! Ben peygamberim, yalan yok! Ben, Abdü'l-Muttalib oğluyum!" diyordu... Müslümanlar bunun üzerine bütün güçleriyle düşmana karşı yöneldiler... Çarpıştılar... Peygamber Efendimiz durumu gördü ve: "işte şimdi harb kızıştı!" buyurdu.

İbn-i Sa'd ve îbn-i Asâkîr Abdü'l-Melik bin Ubeyd'ten ve daha başkalarından şu haberi nakletmiştir: Şeybe bin Osman, kendisinin nasıl müslüman olduğunu anlatır ve şöyle derdi: "Peygamber (s.a.v.),

Mekke'yi fethettiği zaman, Kureyş ile birlikte Hevâzinliler'le savaşmaya gitmeye ben de karar vermiştim. Maksadım, karışıklık çıktığı bir sırada ansızın Muhammed'in yanma yaklaşmak ve O'nun hakkından gelmek idi... Bu şekilde, bütün Kureyş'in intikamını almış olacağımı düşünüyordum... Müslüman olmak meselesinde ise; "Arapda ve Acemde bütün insanlar istisnasız müslüman olsalar da yalnız ben kalsam, yine de müslüman olmam!" diye düşünüyordum. Nihayet Huneyn'e gittik. Ben, hâlâ ve devamlı olarak fırsat gözlüyordum... Bir ara, ümîd ettiğim karışıklık meydana gelmişti. "İşte fırsat doğdu!" diyerek, Hz. Peygamberce iyice yaklaştım. Hattâ kılıcımı kınından sıyırarak kaldırdım. Tam vuracağım sırada, şimşek çakar gibi ateşten bir alev beni kaplayıverdi... Beni yakıp kül edecek zannettim ve çok kortum. Derhal elimle gözlerimi kapamıştım... Elimi gözümden çektiğim sırada, Hz. Peygamber "Ey Şeybe, yakınıma gel" diyerek beni çağırdı. Kendisine yaklaştığımda eliyle göğsümü sıvadı sonra şu duada Dulundu: "Ey Allah'ım, onu şeytanın şerrinden koru ve kendisine hidâyet ver!" Vallahi, Peygamber'in bu duasından sonra ben Peygamberimiz'i, gözümden, kulağımdan ve öz canımdan daha çok sever oldum... Bende olan şeytanın vesvesesinden de Allah beni kurtardı..."

Sonra Hz. Peygamber bana: "Haydi kılıcınla diğer müslümanlar gibi, Allah yolunda sen de savaş!" buyurdu... Ben de Peygamber (s.a.v.)'in Önünde savaşmaya başladım. Allah bilir ki, sâdece O'nun Önünde savaşarak kendisini düşmandan canım pahasına korumak, bana her şeyden sevimli geliyordu... Eğer o sırada babam sağ olsaydı , da karşıma çıkmış bulunsaydı, onu geri çekilmeye zorlamak için kendisine karşı kılıcımı kullanmakta hiç tereddüt etmezdim... Sonra Peygamberimiz çadırına girdi. Peşinden ben de girdim. Bana dedi ki:

"Ey Şeyb.e, senin o kendi kendine konuştuğun şeylerden, Allah'ın sana verdiği hidâyet, senin hakkında gerçekten hayırlı olmuştur!" Ben de karşılığında: "Anam-babam sana feda olsun! Ben, Allah'tan başka ilah olmadığına ve senin Allah'ın elçisi bulunduğuna şehâdet ediyorum!" diyerek müslüman oldum. Sonra benim için istiğfar edivermesini rica ettim. O da: "Allah seni, mağfiret etsin!" buyurdu.

Ebu'l-Kâsım el-Beğavî, Beyhaki, Ebu Nuaym ve İbn-i Asakîr Abdullah îbn-i Mübarek tarikiyle Ikrime'den riâyet ederler. îkrime şöyle demiştir:

"Şeybe bin Osman, kendi macerasını şu şekilde dile getirmiştir: Peygamber (s.a.v.) Huneyn Gazâsma çıktığı zaman, ben, Ali ve Hamza tarafından öldürülen babam ve amcamı hatırladım ve: "Bugün,onlârın intikamını alacağım gündür!" diye düşündüm. Bu düşünce ile Huneyn'e katıldım ve dâima Muhammed'i haklıyacağım bir fırsatı gözetledim bir ara kendisine yaklaşmak istedim ve sağ tarafına doğru ilerledim. Baktım onun sağında amcası Abbas var. Amcası bana fırsat vermez dedim... O'nun sol tarafına yaklaşmak istedim, sol tarafında da Ebû Süfyân bin Haris vardı. O da bana fırsat vermez dedim... İyisi arkasından yaklaşayım dedim... Ve epey kendisine yaklaştım. Hattâ kılıcımı çekip tam hamle yapmak istediğim anda, şimşek çakar gibi ateşten bir alevin üzerime gelip beni sardığını gördüm. Beni yakıp kül edeceğinden korktum ve geri çekildim., Bu sırada Peygamber (s.a.v.) bana döndü ve: "Ey Şeybe yanıma yaklaş!" buyurdu. Ben de yaklaştım. Mübarek elini kalbimin üzerine koydu ve göğsümü eliyle sıvadı. Bu sırada Allah şeytanı kalbimden* çıkarmıştı. Başımı kaldırıp da Hz. Peygamber'e baktığımda, O'nu cümle âlemden ve öz canımdan daha sevgili olarak buldum... Hz. Peygamber, bana tekrar hitap ederek: "Ey Şeybecik, haydi diğerleri gibi sen de Allah yolunda çarpış!" dedi... Sonra amcası Abbâs'a hitaben:

"Amca Rıdvan Ağacı altında biat edenleri, Medine'nin îslâm merkezî olması için Allah'ın dinîne yardım edenleri buraya çağır, sesinin çıktığı kadar bağırıp kendilerine seslen!" buyurdu. Abbas da onlara nida etti... Ashâb-ı kiram oraya öyle akıp geliyorlardı ki, sanki yavrusunu çok özlemiş dişi devenin yavrusuna koştuğu gibi... Derhal orada toplanıp Peygamber (s.a.v.)'i çepeçevre çevirip ortalarına almışlardı... O'nu bu şekilde korumaya çalıştılar. Bu sırada Hz. Peygamber, amcası Abbâs'a yerden bir avuç toprak alıp kendisine vermesini istedi ve eline bir avuç toprağı aldığı zaman kâfirlerin yüzlerine doğru saçtı ve:

"Yüzleri kara olsun! Hâ Mîm. Inşaallah yardımsız kalıp perîşan olsunlar!" buyurdu. Bunun üzerine düşmanlar kaçışmaya başladılar..."

Ebû Nuaym'in Enes'ten rivayeti de şöyledir: Huneyn Savaşında müslümanlar, düşmanı hezimete uğrattıktan sonra acele edip ganîmet toplamaya başlayınca, karşı taraf toparlanıp hücuma geçti ve bu sefer

de müslümanlar- hezimete uğradı... Bu sırada Hz. Peygamber Düldül

adındaki boz katırı üzerinde idi. Düldül'e alçalması için işaret etti. O da alçaldı. Bu sırada yerden bir avuç toprak alıp kâfirlerin yüzlerine saçtı ve: "Hâ Mîm. Yardımsız kalıp perişan olsunlar!" buyurdu. Kâfîrleride hazîmete uğradılar... Biz o sırada ne bir ok attık, ne de mızraklarımızı kullandık..." 481[138]

Hâkim, Ebû Nuaym ve îbn-i Asaklr, Haşrac bin Abdullah'tan, o da babası yoluyla dedesinden şöyle nakleder: Bana Aziz bin Ömer şöyle anlatmıştı: Huneyn savaşında kâfirlerle çarpışırken bana bir ok isabet etti. Alnım yaralanmış ve akan kanlar yüzümü ve göğsümü bürümüştü. Durumu gören Hz. Peygamber eliyle kanı yüzümden sildi ve göğsümün alt kısmına kadar sıvadı... Sonra benim hakkımda duada bulundu... Göğsümde Peygamberimizin eliyle dokunduğu yer, beyaz bir nişan hâlinde kalmıştı..."

îbn-i Asakir'in tek başına sevkettiği rivayette de, Abdurrahmân bin Ezher'in şöyle dediğini görüyoruz: Huneyn Savaşı gününde Halil bin Velîd, yara almıştı... Peygamber (s.a.v.), onun yarasını mübarek tükrüğü ile ilaçlamış, Hâlid'in yarası da derhal iyi olmuştu..."

îbn-i Sa'd da, Abdullah bin Zübeyr'den şunu rivayet eder: Peygamber (s.a.v.)'in Huneyn Savaşma katılanlar arasında SafVân bin Ümeyye de vardı. Fakat Safvan, bu savaşa bir kâfir olarak katılmıştı... Huneyn'den dönülüp Ci'râne denilen yere gelindiğinde, Peygamber Efendimiz, ganimet olarak alınan mallar arasında dolaşıyordu... Bu sırada SafVân da O'nun yakınında idi. Safvân, gözünü bir düzlükte toplanmış bulunan ganimet malı hayvanlara dikmiş, hep onlara bakıyordu... Peygamberimiz kendisine: "Ey Ebû Vehb, bu mallara imrendin mi yoksa?" dedi... O da "Evet" cevabını verdi... Peygamberimiz kendisine: "Haydi onların hepsi senin olsun!" buyurdu... Safran bunun üzerine: "Bu kadar büyük bir cömertlik ve bağış, peygamber olmayan birisinden gelemez!" düşüncesi de vardı, derhal müslümanhğı kabul etti..."

Ebû Nuaym Atiyye el-Sa'dfden şu haberi nakletmiştir: Atiyye,

481[138] Sahih olan rivayete göre, Peygamberİmiz'e yerden toprak alan İbn-i Mes'ûd veya amcası Abbâs idi... Ve kâfirler tekrar geri dönüp saldırdıkları zaman, çok şiddetli çarpışmalar oldu... Müslümanların çok zor durumda kalmaları üzerine, Allah'ın imdadı kendilerine yetişti... Yâni melekler, bu savaşta da imdada gönderildi.

Hevâzin'den alınan ganimetler hakkında Hz. Peygamber'e laf eden kişidir. Peygamberimiz de ona konuşup: "Allah'ım, onun hissesini hasis eyle!" demişti... Atiyye, ganimet mallardan bir türlü nasibini seçemiyor, ne bir hizmetçi beğeniyor, ne de bir bakire cariyeyi kabul ediyordu... Derken çok yaşlı bir kadına rastladığı zaman, kendi kendisine dedi ki: "îşte ganimet hissem olarak bu yaşlı kadım almalıyım. Zira bu kadın, onların hepsinin anası sayılır. Ve bu yaşlı ananın azadlığım sağlamak için de bana, istediğim malı onun fidyesi olarak vermeyi kabul ederler..." tşte bu düşünce ile, o yaşlı kadını ganimet hissesi olarak aldı... Ve çok kârlı bir hisse aldığı kanaatiyle "Allahu Ekber!" diyerekJ sevincinden tekbîr getirdi... Kendisini, adetâ başlı başına bir zafer kazanmış zannediyordu... Halbuki Resûlüllah, onun hissesinin hasîs olması için onun aleyhinde duada bulunmuştu... Sonra Atiyye, bu yaşlı kadını fidye vererek kurtarmaya hiçbir kimsenin gelmediğini görünce, hatâsını ve isabetsiz hareket ettiğini anladı. "Yâ Resûlallah, ben ne kadar yanlış hareket etmişim?" diyerek üzüntüsünü belli etti... Sonra hiç bir işe ve hizmete yaramayacak olan o yaşlı kadını, hiç bir karşılık almaksızın serbest bırakmaya mecbur oldu..." 482[139]

Taif Gazvesinde Vukua Gelen Bazı Mucizeler

Zubeyr bin Bekkâr ve Ibn4 Asâkir çeşitli tarîklerden Saîd bin Ubeyd el-Sekafi'nin şöyle dediğini nakleder: Tâif Gazvesi'rie çıkılıp kuşatma yapıldığı zaman, ben Ebu Süfyân bin Harb'i, İbn-i Yâlâ'ya âit bahçenin duvarı dibinde hurma yerken gördüm. Ve kendisine bir ok atarak yaraladım... O, Hz. Peygamber'e giderek yaralandığını haber vermiştir. Hz. Peygamber de ona: "Eğer dilersen, Allah yolunda aldığın bu yarayı iyi etmesi için, senin hakkında Allah'a duâ ederim. Eğer yaranın tedavisi yerine cenneti tercih edersen, cenneti kazanmış olursun!" Ebû Süfyan bunun üzerine: "Ben cenneti tercih ediyorum" demiştir..."

482[139] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/468-474.

Beyhakî ve Ebû Nuaym'in rivayetine göre, Urve şu haberi vermiştir: Peygamber (s.a.v.) Tâifi kuşattığı zaman, Uyeyne bin Hısn Peygamberimiz1 e gelerek, kendisinin Tâiflilerle gidip konuşmasına izin verilmesini istedi. Peygamberimiz de izin verdi. Uyeyne gidip Tâiflilerle konuştu. Onlara Allah'ın hidâyeti istikâmetinde konuşma yapacağı yerde, tersine onları kışkırtıp teslim olmamalarım söyledi... Onlara açıkça dedi ki: "Sakın yerinizden ayrılmayınız! İşte önünüzde Örnek biziz! Biz Kureyşliler teslim olduk da ne oldu? Biz şimdi, kölelerden daha zelîl durumdayız! Sizler de teslim olup da sakın bu duruma düşmeyiniz! Allah'a yemin ediyorum ki, bir fırsat geçtiğinde Arablar O'nun elinden kurtulacaktır!

"İşte Uyeyne bin Hısn, bunları söyledi ve geri döndü... Peygamber Efendimiz kendisine: "Bana söz verdiğin gibi, Allah'ın hidâyeti istikâmetinde onlara konuştun mu?" buyurdu... O da: "Evet yâ Resûllah" diyerek cevabladı. Fakat Hz. Peygamber kendisini tasdik etmedi ve ona dedi ki: "Ey Uyeyne, sen yalan söylüyorsun! Onlara bu istikâmette konuşmuş değilsin. Bil'akis onları, teslim olmamağa teşvikte bulundun; ve şunları söyledin!" Bunun üzerine Uyeyne, "Evet ey Allah'ın Resulü, size malûm olduğu gibi, bunları söyledim ve çok büyük hatâ ettim. Bu hatâmın affı için Allah'a tevbe ederim! Sizden de beni bağışlayıp mâzûr görmenizi beklerim!" diyerek tevbesini ve Hz. Peygamberden özür dilediğini ifâde etti..."

Az sonra Havle bint-i Hakîm, Hz. Peygambere yönelerek: "Ey Allah'ın Resulü, sizin kalkıp da Tâiflilerin üzerine yürümeniz için bir mânı mi vardır?" diye konuştu... Hz. Peygamber de şu karşılığı verdi: "Şu âna kadar bu hususta bana izin verilmiş değildir. Ve şimdilik Tâifin fethedileceğini de ümîd ediyor değilim." Bu sırada Ömer bin el-Hattâb'm: "Yâ Resûlellah, onların aleyhinde dua etseniz, sonra kalkıp onların üzerine yürüseniz, belki de Allah Tâifin fethini nasîb eyler!" dediği duyuldu. Ona veriği cevapta da Hz. Peygamber: "Bize, onlarla savaşmak için izin verilmedi!" buyurdu... Sonra Peygamber (s.a.v.), ashabı ile birlikte geri dönüşe geçti. Dönüşü sırasında onların iyiliğine dua edip: "Allah'ım, onlara hidâyet veri..." dedi. 483[140]

483[140] O sırada peygamberimiz istişarede bulundu... Nevfel bin Muaviye'ye: "Sen ne dersin?" diye sordu. Nevfel de: "İnine çekilmiş bir tilki. Ne kadar beklesen ininden

Beyhaki, îbn-i îshak tarikiyle bunun benzeri bir haberi rivayet eder. Ancak bunda şu farklılık vardır: "...Ve sonra Tâifliler'i temsil eden bir heyet, Ramazan Ayı'nda Medine'ye gelerek müslümanlığı kabul ettiler... Yine TâifLiler ile ilgili bir haberde şu kayıt bulunmaktadır: Tâifin muhasarası sırasında Peygamber (s.a.v.) Ebû Bekir'e şöyle demiştir: "Ey Ebû Bekir, rü'yâmda bana bir kab dolusu tereyağı hediye edildi. Bir horoz gelerek onu gagaladı ve içindeki yağın tamamını yere döktü... Bilmem sen bunu nasıl yorarsın?" Ebû Bekir de demiştir ki: "Ey Allah'ın Resulü, Ben bunu, bu Tâif muharasmdan bir netice alamıyacağmız şeklinde yorumluyorum..." Peygamber Efendimiz de: "Evet yâ Ebû Bekr, ben de böyle düşünmekteyim!" diyerek mukabele etmiştir..."

Beyhakî ve Ebû Nuaym îbn-i Ömer'den nakleder. O demiştir ki: Ben, Peygamber (s.a.v.)'in; kendisiyle birlikte Taife çıktığımızda ve bir kabre uğradığımızda: "Burası, Ebû Reğâl'in kabridir. O, Tâiflilerin atası sayılır. Aslında Semûd kavmindendir. Burada onun bir kal'ası vardı. Dışarı çıktığı zaman, ölümüne sebeb olan musibetle karşılaştı ve buraya defiıedildi. Büyükçe bir altın çubuk da kendisiyle beraber defnedümişti. isterseniz onu çıkarabilirsiniz..." buyurduğunu ^rada olanlarla birlikte bizzat O'ndan işitmiştim. Derhal orayı kazdılar ve büyükçe bir altın çubuğu çıkardılar..."

îbn-i Sa'd, Muhammed bin Cafer'in şöyle dediğini rivayet eder: Peygamber (s.a.v.), Tâif dönüşü Ci'râne'ye geldiğinde, burada Umre için ihrama girdiler ve: "Burada yetmiş peygamber, Umre niyetiyle ihrama girmiştir!" buyurdular...484[141]

çıkmaz. İninde bırakmakla da bir zararı dokunmaz…” dedi. Peygamberimiz de Ömer’e emrederek, dönüş için insanlara ilan edilmesini istedi… İnsanlar: “Taif’i fethetmeden geri dönüyoruz!” diyerek memnuniyetsizlik belirtti… Peygamberimiz de bunun üzerine, savaşın başlamasını emretti. Bir müddet savaşıldı., müslümanlar ciddi yaralar aldı… Efendimiz de: “Yarın inşaallah dönüyoruz!” buyurdu. Müslümanların da buna sevinmeleri üzerine, Efendimiz’in tebessüm ettikleri görüldü… Ve ertesi gün geri dönüldü. (Zâdu’l-Mead)

484[141] Evet, Peygamber Efendimiz Tâif dönüşünde Cîrâne denilen yere geldiğinde Umre niyetiyle orada ihrama girmiş ve Umre yapmıştır. O'nun Umrelerinden birisi budur... Fakat "Burada Umre için yetmiş peygamber ihrama girmiştir" sözü, sahih olarak sabit değildir... Yaptığımız araştırmada, böyle bir asla rastlıyamadık..

Kutbe Bin Amir Seriyyesinde Görülen Fevkaladelik

îbn-i Sa'd, Vâkıdî tarikiyle onun üstadlarından şöyle bir haber nakleder: Peygamber (s.a.v.) Kutbe bin Amir kumandasında küçük bir askerî birliği, Yemen'deki Tebâle Nahiyesinde bulunan Has'amîler üzerine gönderdi... Ve mümkin mertebe gizli hareket etmelerini tenbihledi... Oraya vardıklarında, aralarında şiddetli çatışmalar oldu... Kutbe, onların bâzılarım öldürdü ve hayli ganimet malı da alarak dönüşe geçti... Peşlerine düşen Has'amîlerle aralarına ansızın bir sel suyu geldi. Müslümanlar da bu yüzden salimen dönmüş oldular..."485[142]

Bir Diğer Gazvede Görülen Fevkaladelik

Taberanî ve Ebû Nuaym Ebû Talha'dan rivayet ediyorlar. O demiştir ki: Biz, bir gazvede Peygamberimizle birlikte bulunuyorduk. Düşmanla karşılaştığımız zaman, Peygamber (s.a.v.)'in şöyle dediğini işittik:

"Ey din gününün mâliki olan Allah'ım! Biz, ancak sana ibâdet ediyor, ancak Sen'den yardım diliyoruz." Cenab'ı Hak da imdadını göndermişti. Semadan inen melekler, Peygamber Efendimiz'in etrafına üşüşen kâfirleri vurup cansız yere seriyorlardı... Ben o savaşta, şapır şapır yere düşen adamları gözlerimle gördüm..." 486[143]

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/474-476.

485[142] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/476.

486[143] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/476.

Tebük Gazvesinde Vukua Gelen Bazı Mucizeler

îbn-i îshak, Hâkim ve Beyhakî îbn-i Mes'ud'tan naklederler. O diyor ki: "Peygamber (s.a.v.) Tebük Seferi'ne çıktığı zaman, ashâbdan bâzıları geri kalmıştı... Ebû Zerr de, geri kalıp sonradan yetişmişti...

Müslümanlardan biri, arkadan bir adamın gelmekte olduğunu gördü ve: "Ey Allah'ın Resulü, arkadan bir adam yola düşmüş, yürüyerek gelmektedir" dedi. Resûlüîîah Efendimiz bunun üzerine: "Bu gelen Ebü Zerr olsun!" buyurdular... Ashâb, yürüyerek gelmekte olana bakıyorlardı. Onun biraz daha yaklaşması ile, Ebû Zerr olduğunu tanıdılar ve: "Ey Allah'ın Resulü, gerçekten gelen adam Ebû Zerr'dir" dediler. Bunun üzerine peygamber (s.a.v.) şöyle buyurdu: "Allah Ebû Zerr'e merhamet buyursun! O, yalnız yürür, yalnız ölür, yalnız olarak dirilir!'

Aradan bir müddet geçmişti ki, Ebû Zerr, Rabze'ye sürgüne gönderildi. 487[144]Orada yalnız olarak vefat etti... Ölürken yanında, hanımı ve bir hizmetçisinden başka kimseler yoktu... Cenazesi yol kenarına konulmuş, gerekenleri yapacak birisini bekliyordu...İleriden bir kafile görünmüş. Kafilede tbn-i Mes'ûd da bulunuyordu. Cenazenin bulunduğu yere geldiği aman, "Bu nedir?" diye sordu... "Ebû Zerr'in cenazesidir" dediler, tbn-i Mes'ûd ağlamaya başladı ve Hz. Peygamberin yukarıdaki sözünü hatırlayıp: "Allah'ın Resulü gerçeği söylemiştir. O, Ebû Zerr ile ilgili olarak: "Allah Eb'û Zerr'e merhamet buyursun! O, yalnız yürür, yalnız Ölür, yalnız dirilir!" buyurmuştu" dedi. Sonra binitinden inen Ibn-i Mes'ûd, Ebû Zerr'in cenazesini kaldırmak için gerekli vazifeleri, bizzat kendisi edâ etti..."

Beyhakî, îbn-i îshak tarikiyle Ebû Bekir bin Hazm'ın oğlu Abdullah'tan

---

487[144] Rabze, Medîne'den oldukça uzakta ve Irak'tan dönüş yolu üzerinde bulunan küçük bir kasabadır. Oraya Hz. Osman tarafından sürgüne gönderilmişti. Sebebi şu İdi: Ebû Zer, zenginlerin ihtiyacından fazla olan mallarının kendilerinin olmadığını, binâen aleyh fazla olanını vermeleri gerektiğini söylüyor ve buna davette bulunuyordu... Onun bu daveti, Muâviye tarafından Halîfe Osman'a bildirilmiş, Halîfe de böyle bir davetten korkarak Ebû Zer'i Rabze'ye sürüp orada ikâmete mecbur tutmuştu... İşte Ebû Zerr, orada mecburî İkâmette iken vefat etmiştir..

şöyle nakleder: Tebük Seferi'nde geri kalanlar arasında Ebû Has'amada bulunuyordu. Peygamberimiz Tebük'e varıp konakladığı zaman o da arkadan gelip orada Peygamberimiz'e yetişti... Uzaktan bir gelen olduğu görüldüğü zaman, müslümanîar: "Ey Allah'ın Resulü, arkadan bir gelen var!" diye haber verdiler. Peygamberimiz de bunun üzerine: "Gelen. Ebû Has'ama olsun!" buyurdu... Derken gelen adam hayli yaklaştı. Bu sırada gelenin kim olduğuna dikkat eden müslümanîar, onun gerçekten Ebû Has'ama olduğuna şahit oldular..."

Beykakî ve Ebû Nuaym Urve'nin şöyle dediğini naklederler: "Peygamber sallalâhü aleyhi vesellem Tebük'a indiği zaman, oradaki su kaynağında çok az miktarda su bulunuyordu... Peygamberimiz eliyle kaynaktan biraz su aldı ve bu suyu ağzına koyarak çalkaladı, sonra kaynağa bıraktı... Kaynağın derhal coştuğu görüldü».. Kaynak iyice doldu... O, şimdi dahî hâlâ dolu bulunmaktadır..."

Müslim Muâz bin Cebel'den şöyle rivayet eder; Ashâb, Feygamber (s.a.v.) ile birlikte Tebük'e çıktıkları zaman, Peygamberimiz kendilerine dedi ki* "Yarın inşallah Tebük kaynağına varmış olacaksınız, kuşluk varki oraya vardığınızda, suyuna hiç dokunmayınız!". Ertesi günü oraya vardıklarında, suyun ancak kuş gözü gibi azıcık kaynadığını gördüler... Peygamberimiz bu sudan avucuyla azar azar alıp bir kabda topladı. Sonra bu kahdaki suda, yüzünü ve elİerini yıkadı. Daha sonra bu suyu, kaynağa döktü... Kaynak öylesine coştu ki, herkes bu sudan ihtiyâcım te'ının etti... Suyun bu kadar zengin kaynadığını gören Hz. Peygamber buyurdu ki:

"Ey Muâz, ömrün uzun olursa, burasının yakında yemyeşil bahçelerle donatıldığını görürsün." 488[145]

488[145] Sevgili ve büyük Peygamberimiz'in kıyamet alâmetlerıyle ilgili hadîsleri arasında şu hadis-i şerif de bulunmaktad;r ki, bütün Hicaz arazisine şâmildir. "Arabistan arazîsi, bitek (bağhk-bahçeiik), su kanalları İle sulanır bir arazî haline gelmedikçe kıyamet kopmaz!". (Şerhu'l-Meşârık, 1/228-Amire, 1328).

Bazıları, hadis metnindeki "Merc" kelimesine, "Hayvanların gezindiği boş ve faydasız arazî" manasını vermek istemişlerss de, Şârih ibn-i Melek Tirevî merhum bunu: "Hadis'dekİ "Nehirler su kanalları" kaydı reddeder. Münâsip olan manâ: Bitek ve

îbn-i îshak da bunun benzeri bir haberi rivayet eder. Farklı olarak der ki: "Kaynağın suyu Öylesine coştu ki, bundan bir su harkı meydana geldi... Suyun kaynarken çıkardığı sesi duyan, sanki gök gürüldüyor sanırdı... Şimdiki halde Tebük'te kaynamakta olan su» işte bu sudur... Hatıb'in "Ruvât-ı Mâlik" adlı kitabında da bu rivayet vardır... Ancak burada da farklı olarak şu ifade bulunmaktadır: "Biz, susuzluktan Hz. Peygamber'e şikayetçi olduk... O da, bizden aldığı bâzı okları, buradaki kaynağa sapladı... Sonra su, bolca fışkırmaya başladı. Hz. peygamber de Muâz'a hitaben o sözünü söyledi..."

Müslim Ebü Hüreyre'den rivayet eder, O demiştir ki: Tebük Gazvesi olduğu zaman, insanlar aç kaldılar... Hz. Peygamber'e mürâcât ederek: "Ey Allah'ın Resulü, izin verseniz de develerimizden bir kısmını kessek" dediler. Ömer derhal ortaya atılarak: "Bu takdirde binit sıkıntısı çekeriz. Ifakat siz yâ Resûleîlah, ashabın arta kalan yiyeceklerini bir yere toplasanız, sonra bunun bereketlenmesi için dua buyursamz, ümüd ederiz ki Allah onu bize yetecek hale getirir" dedi. Peygamberimiz de derhal öyle yapılmasını emretti. Arta kalan yiyecekler toplandıktan sonra bereketlenmesi için Allah'a duada bulundu.,. Baktılar ki yaygı üzerinde toplanmış bulunan azıcık yiyecek, herkese yetecek şekilde bereketlenivermiş... Resûlüllah (s.a.v.) "Herkesi çağırınız, ihtiyacı kadar alsınlar, kablarmı doldursunlar" buyurdu... Herkes gelip ihtiyacı kadar cüdı... Askerlerin kabları içinde doldurulmayan kalmadı... Hepsi de yiyip doydular... Yine de ortada duran yaygının tilerinde jâyecek arttı... Durumu böylece müşahede buyuran Hz. Peygamber: "Her Müslüman gibi hen de şehâdet ederim ki, Allah'tan başka ilah yoktur! Muhammed de O'nun eîçİoi'dir" buyurdu. Ve her kimin bu şehadeti; kalbden inanarak olursa, cennete gideceğini müjde eyleyip duyurdu../'

îbn-i Râhûye, Ehû Yâiâ, Ebû Nuaym ve tkn-i Asâkîr, Ömer bin. el-Eattâb'ksn rivayet ederler, O demiştir ki: Biz, Peygamber (s.a.v.) ile birlikte Tehük'e çıktığımızda, bize açhk isabet etti... Ben Hz. Peygamber'e mürâcât edip; "Yâ Resûiallah, düşmanlarımız Rumlar, hiçbir yiyecek sıkıntısı olmadan bize karşı sefere çıkmışlar. Halbuki bizler açız... Bu sebeble Ansârdan bâzıları, develerinin bir kısmını

---

sulak bir arazî haline gelmesidir..." diyerek kabule şayan görmemiştir... Yâni birinci tevcîhi kabul etmiştir ki, doğru olan da budur... (Bakınız, ilgili kaynak.) (M.).

boğazlamak istiyorlar..." dedim. Bunun üzerine Hz. Peygamber, önüne bir yaygı yayılıp bütün artakalan yiyeceklerin getirilip bunun üzerine dökülmesini emretti Nihayet az miktarda bir şey toplandı. Peygamberimiz bunun yanıbaşına oturdu ve bereketlenmesi için Allah'a dua etti. Sonra buyurdu ki: "Ey insanlar, haydi berkes ihtiyacı kadar alsın! Ancak kapışır gibi almak yok!". Bunun üzerine bütün askerler gelip ihtiyâcı kadar aldılar. Torba ve çuvallarını bundan doldurdular. Dolduracak bir kabı olmayanlar da eteğini doldurdular... Herkes aldıktan sonra, yine eskisi kadar yaygının üzerinde yiyecek arttı... Peygamber (s.a.v.) bunun üzerine sürür ve müjde ile buyurdular ki:

"Ben şehâdet ederim ki: Allah'tan başka ilâh yoktur! Ve Ben de Allah'ın elçisi'yim! işte hangi kul, bu iki îmân esâsına kalbden ve gerçekten şehâdet ederse, muhakkak o kulu Allah cehennemden korur!'1.

Ebû Nuaym'in Ebû Hâlid et-Huzel tarikiyle Muhammed bin Hamza'nm dedesinden şu haberi naklettiğini görüyoruz: Tebük seferine çıkıldığında benim vazifem, tulumların korunması idi. Yağ tulumuna baktığım zaman, onun azaldığını gördüm. Halbuki ben, Hz. Peygamber için yemeklik hazırlamıştım... Yağ tulumunu içindeki erisin ve toplansın diye güneşe koydum ve uzanıp uyudum. Fakat tulumdan akmakta olan yağın çıkardığı sesle uyandım. Hemen tulumun ağzını elimle kapattım. Beni görmekte olan peygamber (s.a.v.): "Eğer ona engel olmasaydın, bir dere gibi yağ aktığını görecektin!" buyurdu.

îbn-i Sa'd da Muhammed bin Hamza'nm babası Hamza'dan şu haberi nakletmiştir: Biz Tebük'te iken Akabe'ye varıldığı sırada münafıklar Peygamber (s.a.v.)'in devesini ürküttüler... Deve ürkünce üzerindeki eşyadan bazıları da kaybolmuştu. Bir de ne göreyim, sağ elimin baş parmağı ucundan lamba gibi ışık çıkmaktadır! Ben, elimde beliren bu ışığın yardımıyla, gece karanlığında kaybolan o eşyayı arayıp buldum... Kamçı, ip ve benzeri şeyleri, birer birer toplayıp getirdim..."

Vâkıdi ve Ebû Nuaym, Ebü Katâde'den naklederler. O şöyle der: Biz, Peygamber (s.a.v.) ile birlikte Tebük Seferine çıktığımızda, yolda giderken bütün ordu büyük bir susuzluk sıkıntısına ^âruz kaldık... O'

derece ki, insanlar ve hayvanların, susuzluğun şiddetinden boyunları kopacak gibiydi... Hepsi, susuzluğun şiddetinden sallanıp kalmıştı...

Peygamberimiz içinde su bulunan bir kab istedi. Mübarek parmaklarım bu suyun içine koydu ve suyun bereketlenmesi için dua buyurdular... Parmakları arasından su fışkırmaya başladı. Bunun üzerine insanlar ihtiyâcı kadar su aldılar, hem kendileri bol bol içtiler, hem de bütün hayvanlarını bol bol suladılar... Askerin sayısı ise otuz bin idi. Hayvanların sayısı da: on iki bin at, on iki bin de deve idi..."

Peygamberimiz Tebük dönüşü sırasında da çok şiddetli bir sıcak altında susuzluk sıkıntısı geçirmiştir... Daha önce iki defa mâruz kalınan susuzluktan sonra, bu üçüncü defa mâruz kalınan susuzluk oluyordu... Bütün ordu, susuzluktan kırılacak hâle gelmişti... Yol, hem çok uzundu hem de suyu bulunmayan çöllerden geçiyordu... Su, bâzan çok az bulunuyor, bâzan da hiç bulunmuyordu... Peygamberimiz bu sırada Üseyd bin Hudayr'ı su araması için göndermişti. Üseyd, Tebük ile Hıcır arasında hayli su aradı... Sonra rastladığı bir kadına su aradığını söyledi. Kadının sırtında su kırbası vardı. Onu alıp Hz. Peygamber'e getirdi. Peygamberimiz bu suyun bereketlenmesi için dua buyurdular... Sonra:

"Haydi herkes, su kabını getirip suyunu alsın!" dediler... Herkes gelip su kırbasını doldurdu. Bol bol kendileri içtikleri gibi, hayvanlarını da kanmcaya kadar suladılar...

Suyun, bu dönüş sırasındaki bereketlenmesini rivayet edenler derler ki: Bu sırada Hz. Peygamber, Üseyd'in bulup getirdiği suyu, geniş bir kaba döktü. Elini bu suyun içine sokup yüzünü ve ayaklarım bunda yıkadı. Yâni abdest aldı. Sonra iki rek'at namaz kıldı, sonra ellerini kaldırıp Allah'a yalvardı.... Sonra baktılar ki, içinde su bulunan kabdan kuvvetle su fışkırmaktadır. Peygamberimiz: "Herkes ihtiyâcı olan suyunu alsın" buyurdu. Asker de sıraya girerek ihtiyacı olan suyu aldı... Sırada yüz veya iki yüz kişinin su almak üzere saf oldukları görülüyordu... Hepsi teker teker suyunu aldı... Yine de o kabta su kaynamağa devam etti ve tükenmedi..."

îbn-i Huzeyme, îbn-i Hıbbân, Beyhakî, sahihtir kaydiyle Hâkim ve Ebû Nuaym, îbn-i Abbas'ın şöyle dediğini kaydederler: Bir gün Ömer bin el-Hattâb'a, "O, susuzluk çekilen güçlük zamanını anlatır mısın?" dediler. O da dedi ki: Biz, şiddetli bir sıcak altında Tebük'e çıktığımız zaman, mola verip bir yere indik. Hiç suyumuz yoktu. Susuzluktan boyunlarımızın kopacağım zannettik. Hatta içimizden bâzıları, devesini

kesip işkembesi içindekini sıkarak ondan çıkan sıvıyı içmek zorunda kalmıştı... Ve bu sırada Ebû Bekir, Peygamber Efendimiz'e mürâcât ederek: "Ey Allah'ın Resulü, şüphesiz yüce Allah sizin dualarınızı kabul buyurur. Şu sıkıntımızın giderilmesi için Allah'a dua etseniz" dedi. Peygamberimiz de ellerini kaldırarak duaya başladı. Daha Peygamberimiz duasını bitirmeden bulutlar peyda oldu... Sonra iyice bulutlar sıklaşıp yağmur yağmaya başladı... Ordudaki askerler de kablarını doldurmaya başladılar... Hem kendileri, hem de hayvanları yeterince suya kandılar... Sonra önümüzde ki vadiye bakmaya gittik. O kadar sel akıyordu ki, askerin geçmesi mümkin değildi..." (Keza Ebû Nuaym'in, Ayyaş bin Süheyl'den sevkettiği haber de bu mealdedir..."

îbn-i Ebû Hatim, Ebû Hazra'dan şu haberi nakleder: Peygamberimiz Tebük Gazvesine çıktığı zaman, Hıcır denilen yerde askerine mola vermişti. Fakat oranın suyundan taşımamaları için de emir vermişti... İşte oradan su alm'adan yola çıkılmış, bundan sonraki konaklama zamanında da büyük bir su sıkıntısı çekilmişti. Yanlarında su olmadığı gibi, mola verdikleri yerde de su bulunmamakta idi. Durumu Hz. peygamber'e arz ettiler. Peygamber Efendimiz, kalkıp iki rek'at namaz kıldı, sonra dua ederek yüce Allah'a yalvardı... Cenâb-ı Hakk da bulutlarını gönderdi ve yağmurunu yağdırdı... Asker, bol bol suya kandı, ihtiyacı olan suyu da alıp kablarını doldurdu..."

Bu sırada Ansardan biri, kendisi münafıklık ile itham edilen birine dedi ki: "Yazıklar olsun sana! îşte gözlerinle görüyorsun, Hz. Peygamber dua ediyor, Cenâb-ı Hakk da O'nun duasını kabul buyurup yağmurunu veriyor! Sen, böyle bir mucizeyi gözlerinle gördüğün halde hâlâ münafıklıktan vaz geçip, samimî bir müslüman olmayacak mısın?"

O adam da şu karşılığı verdi: "Biz, yağmur yağması için bâzı yıldızların te'siri ve yağmur yağdıracağı zamana rastlaması neticesi yağmura kavuştuk!".

îşte o münafığın bu şekilde bâtıl cevâbı üzerine, Kur'ân-ı Kerîm'deki şu âyet nazil oldu. "Şimdi siz, nasibinizi hakikati yalanlamanızdan ibaret mi kılıyorsunuz?" 489[146]

489[146] Vakıa suresi, 82. el-Vâkıa Sûresi, İttifakla Mekke'de nazil olmuştur. Tebük Gazvesi ise, Peygamberimiz'in en son gazvesidir... Yani yukarıdaki ayetin Tebük'te

Beyhakî ve Ebû Nuaym îbn-i îshak tarikiyle, Abdü'l-Eşhel Oğullarından bâzı kimselerden şu haberi nakletmişler-dir: Mola verdikten sonra istirahata geçildi... Sabah olduğu zaman hiç su bulunmadığı anlaşıldı. Susuz kaldıklarını Hz. Peygamber'e haber verdiler. Peygamber Efendimiz de Allah'a dua ettiler.,. Derken bulutlar belirdi ve yağmur yağmaya başladı. İnsanlar da suya kandılar, ihtiyaç duydukları kadar su aldılar...

Bu hususu anlatan Asım der ki: "Kendi kavmimden bâzıları bana şöyle ifâde ettiler: O sırada orada münafıklardan biri de bulunmakta imiş. Peygamberimiz'in duası üzerine Allah'ın yağmurunu yağdırması karşısında, nifaktan vazgeçip samîmi bir şekilde inanması için kendisini uyaranlar olmuş. O da demiş ki: "Üzerimizden geçen bir bulut! Hepsi bu kadar!?" Yâni vukua gelen mucizeyi, kendi gözleriyle gördüğü halde, münafıklıktan vazgeçmemiştir..."

Müslim Ebû Humeyd'ten rivayet ediyor. O diyor ki: "Biz, Peygamber (s.a.v.) ile birlikte Tebük'e çıktığımız zaman, Vâdil-Kurâ denilen yere gelip konakladık... Burada bir kadına âit bir hurmalık vardı. Peygamberimiz, bu bahçede ne kadar hurma bulunduğunun tahminini yapmamızı istedi. Biz ve kendisi tahminde bulunduk, on vesak olduğuna karar verdik. (Bir vesak: 200 kg. civarında bir ölçek). Sonra Peygamberimiz bahçe sahibi kadına: "Biz dönünceye kadar hurmanın ne kadar olduğunu, ölçerek sayımda bulununuz" buyurdu. Sonra yolumuza devam edip Tebük'e vardık. Resûlüllah askere hitaben buyurdular ki: "Bu gece çok şiddetli fırtına esecek! Geceleyin hiçbiriniz kalkmasın. Herkes devesini sımsıkı bağlasın."

Geceleyin hakikaten çok şiddetli fırtına esti. Tedbirsizlik edip kalkan bir kimseyi fırtına tâ Tay Dağı'na kadar sürüklemiştir. Sonra Vâdil-Kurâ'ya dönüşümüzde Hz. Peygamber, kadının hurmasının ne kadar geldiğini

---

nazil olduğu sözü, kesin değlidir. Fakat âyet-i kerîmenin hükmü umûmî ve ebedîdir... Tebük'teki olaya da, benzeri bütün olaylara da şamildir... Nitekim benzeri bir olay da, Mekke'nin Fethinden önce Hudeybiye'de vukua gelmişti. Ve Hz. peygamber'in, bu sebeble şöyle buyurduğu ittifakla sabittir: "...Rabbİmiz Yüce Allah: "Bu yağmur bize Allah'ın lütuf ve ihsanı değil, filan yıldızın yağdırması ve vergisidir" diyenlerin yıldıza inanıp, Allah'a küfrettiklerini bildirmiştir." (Tefsîru'l-Hazîn Ve'l-Medarik, 4/224 - Mısır, 1312).

sordular. "On vesak" geldiği, kendisine bildirildi..."

îbn-i Sa'd, sahih bir senedle Muğıra bin Şube'den şöyle nakleder: Muğıra'ya "Peygamber Efendimiz'e namaz kılarken, Ebû Bekir'den başka imamlık eden oldu mu?" diye sordular. O şu cevabı verdi: "Evet, oldu. Biz, bir seferde idik. Seher vakti idi. Peygamberimiz ve ben insanlardan ayrılıp uzaklaştık, iyice kaybolduktan sonra devesinden inen Peygamberimiz deveyi bana teslim edip kendileri, bana dahî görünmeyecek kadar uzaklaştı. Hacetini yapıp bir müddet sonra geldi. Ben kendisine su döktüm. O da abdestini aldı. Ayaklarında mestleri vardı, onların üzerine meshetti... Sonra her ikimiz develerimize binerek insanlara yetiştik. Fakat onlar namaza durmuşlar idi. Ben, kendisi için Ezan okumak istedimse de, beni bundan menetti... Her ikimiz cemâate uyduk. Yetişebildiğimiz rek'ati onlarla birlikte kıldık, kaçırdığımız rek'ati de kaza ettik... Bu namazda insanlara imamlık eden, dolayısıyla Peygamber Efendimiz'e de imamlık yapmış bulunan zât, Abdurrahmân bin Avf idi. Orada bu vesile ile Abdurrahmân bin Avf hakkında şöyle buyurdular:

"Hiçbir peygamberin; ümmetinden sâlih (iyi) bir kimsenin .arkasında namaz kılmadan ruhu kabzedilmemiştir!".

(îbn-i Sa'd der ki: Ben bu hadîsi Vâkıdî'ye hatırlattım. O da bana: "Bu hadîs Tebük Gazvesi'nde irâd buyurulmuştur" cevabını verdi...) 490[147]

Bezzâr, Ebû Bekir el-Sıddik'tan rivayet eder. O demiştir ki: Peygamber (s.a.u.) bir hadislerinde: "Hiçbir Peygamberin; ümmetinden birinin arkasında namaz kılmadan ruhu kabzedilmemiştir."

îbn-i îshak ve Beyhakı Sehl bin Sa'd el-Sâidî'den nakleder. O demiştir ki:

490[147] Bu hadîsi, Imam-ı Mâlik el-Muvatta adındaki kitabında Muğîra bin Şube'nin oğlu tarikiyle Ibn-i Şihab'tan rivayet etmiştir. Ve buradaki rivayetin sonunda şöyle denilmiştir: Peygamber Efendimiz'in sonradan gelip Abdurrahmân bin Avf'a uyduğunu gören insanlar, bundan ürpermişlerdi; Peygamberimiz ise: "Güzel yaptınız!" buyurmuştur.

Bu hadis sahihtir. Imam-ı Mâfik'inde bunu rivayet etmiş olması, buna ve olayın Tebük/te geçmiş olduğuna açıkça delil saydır

Peygamber (s.a.v.) el-Hıcr'da konakladığı zaman, "Hiçbiriniz geceleyin yanma bir arkadaşını almadan dışarıya çıkmasın!" buyurmuştu. Herkes bu tenbîhe uydu, fakat iki kişi uymadı. Bunlardan biri, yalnız olarak haceti için çıkmıştı. Diğeri de kaybolan devesini aramaya gitmişti... Haceti için giden, fırtınanın şiddetinden geri dönememişti. Devesini aramaya giden de fırtına tarafından Tay Dağı'na savrulmuştu... Durum Peygamber Efendimiz'e haber verildiği zaman, şöyle buyurdular: "Ben sizlere, hiçbiriniz yanına arkadaşını almadan dışarı çıkmasın, diye tenbihte bulunmadım mı?" Sonra haceti için gidip de kumlara boğulan kimsenin iyileşmesi için dua buyurdular. O da şifâya kavuşup iyileşti... Diğeri ise, ancak Peygamberimiz Tebük'ten dönerken yetişe bildi..."

Taberânî, Fedâle bin Ubeyd'ten sahih bir senedle şu haberi nakleder: Resulüllah (s.a.v.) Tebük Gazvesi'ne çıktıkları zaman, sıcağın ve susuzluğun şiddetiyle binek ve yük hayvanları yürütmek ve taşımakta çok zorluk çekiyorlardı... Durumu Hz. Peygamber'e arz ettikleri zaman, o baktı, o sırada insanlar dar bir geçitten geçmekteler ve hayvanlarını zorlukla sevketmekteler... Derhal bulunduğu yerde durdu ve derince bir nefes aldı... Sonra şu şekilde duada bulundu:

"Allah'ım, şu hayvancağızların yükünü taşımalarına kolaylık ve güç ver! Bunlar şüphesiz Senin yolundadır. Sen, senin yolundakilere dilediğini kolayca taşıttırırsın! Onlar, ister zayıf olsunlar, ister kuvvetli... ister yaş, ister kuru... İster denizde bulunsunlar, ister karada!..."

Resûlüllah'm bu şekilde dua buyurmalarından sonra onlar öylesine güçlendiler ki, Medine'ye dönüş sırasında biz, onların yularından tutup zor zaptediyorduk... Sıkıca tutmasak, neredeyse bizi geçip gideceklerdi..."

Ebû Nuaym Vâkıdl'den, Abdullah Zü'l-Bicâdeyn'in şöyle dediğini nakleder: Ben, Tebük'e Peygamber (s.a.v.) ile birlikte çıktım. Bir ara Hz. Peygamber'e dedim ki: "Ey Allah'ın Resulü, dua buyurunuz da Allah bana şehitlik nasîb etsin!" Bunun üzerine Peygamber Efendimiz: '"Allah'ım, Zü'1-Bicâdeyn'in kanını dökmelerini kâfirlere nasîb etme!" şeklinde dua buyurdular. Ayrıca dediler ki: "Sen, Allah yolunda cihâda çıktığın zaman, sıtma hastalığına tutulsan da bu hastalık sebebiyle vefat etmiş olsan, şehîd olarak ölmüş olursun!"

Tebük Gavzesi'ne çıkıldığı zaman, bir müddet orda kalınmıştı, işte o günlerde hastalanan Abdullah Zü'1-Bicâdeyn, orda vefat etmiştir..'491[148]

îbn-i Sa'd ve Beyhakî Alâ bin Muhammed el-Sekafî tarikiyle Enes'ten şu haberi nakleder: Biz Peygamber (s.a.v.) ile birlikte bulunuyorduk. Güneş doğduğu zaman, her zamankinden fazla ve farklı olarak daha parlak vp daha ışıklı olarak doğmuştu... Bu sırda Cebrâîl gelip Hz. Peygamber'e mülâki olmuştu. Peygamberimiz Cebrail'e sordu: "Bugün Güneş'in hiç görülmemiş şekilde nurlu ve ışıklı doğmasının sebebi nedir?" Cebrâîl de şu cevabı verdi: "Bunun sebebi, Muaviye bin Muâviye'nin bugün Medine'de vefat etmiş olmasıdır. Onun cenaze namazında bulunmaları için Allah yetmiş bin melek göndermiştir." Peygamberiniz de bunun üzerine: "Peki bunun hikmeti nedir?" diye tekrar sordu. Cebrâîl şu cevabı verdi: "O, Kul hüvallahü ehad" Sûresini çok okuyordu; gecede ve gündüzde, yürürken, dikilirken ve otururken hep buna devam ediyordu." Sonra Cebrâîl Peygamberimizi hitaben: '"İstersen arzı senin için kabzederim, sen de onun namazını kılarsın!" dedi... Peygamberimiz de "Evet, isterim" dedi ve onun cenaze namazını kıldı..." 492[149]

İbn-i Sa'd, Ebû Yâlâ ve Beyhakî, diğer bir tarîkten ve Atâ bin Ebû Meymene'den, o da Enes'ten rivayet eder. O şöyle demiştir: "Cebrâîl gelip: Ey Muhammed, Muâviye bin Muâviye vefat etti. Onun cenaze namazını kılmak ister misin?" Peygamberimiz de: "Evet" dedi. Cebrâîl, her iki kanadını yere vurdu, ne kadar ağaç ve tepe varsa hepsi ona itaat etti... Muâviye bin Muâviye'nin tabutunu kaldırıp yükseltti. Peygamberimiz de ona bakarak namazını kıldı... Arkasında meleklerden iki saf vardı ve her bir safda yetmiş bin melek bulunmakta idi..."

Peygamberimiz buyurur ki: "Ben Cebrail'e: Muâviye bin Muâviye'nin bu

---

491[148] Bu hadîs, İbn-i Mes'ûd tarîkinden de rivayet edilmiş ve burada şöyle denilmiştir: "Onun cenazesini bizzat Peygamberimiz kaldırdı. Duasında: "Allahım, ben ondan razî oldum..." dedi... İbn-i Mes'ûd da: "Keşke, onun yerinde ben olsa idim" diyerek ona imrendi

492[149] Bu haberin râvîsi Alâ bin Muhammed el-Sekafî, hadis uydurmakla müttehem bir râvîdir, rivayeti makbul değildir... (Tefsîr-i ibn-i Kesîr, 4/569 - Beyrut, 1388).

mertebeye nasıl ulaştığını" sordum. O da bana dedi ki: "O kul hüvallahü ehad sûresini çok severdi! Ayakta iken, otururken, giderken ve gelirken, hep onu okurdu!" 493[150]

Beyhakî'nin Urve'den rivayeti ise şöyledir; Peygamber (s.a.v.) Tebük'ten Medine'ye dönüşü sırasında, Hâlid bin Velîd'i dört yüz yirmi atlı asker ile Dûmetü'l-Cendel'deki Ukeydir'e gönderdi. Bu sırada Hâlid, "Ey Allah'ın Resulü, Dûmetü'l-Cendel'de Ükeydir gibi bir hükümdar varken, biz orasını nasıl ele geçirelim? Meğer oraya yeterince askerî kuvvetle gitmiş olalım..." demişti. Hz. Peygamber de kendisine: "Allah'tan ümîd edilir ki, sen yola çıktığında Ükeydiri ava çıkmış bulursun! Kendisini yakalayıp kal'anm anahtarını ondan alır, gider kal'anın kapısını açıp fethedersin!" buyunmuş idi...

Hâlid yola çıkıp hayli ilerledikten sonra Dûmetü'l-Cendel yakınlarına kadar geldi ve beklemeye başladı... Peygamberimizin kendisine söylediği gibi, Ükeydir'in kal'a dışına çıkarak vahşî sığır avı peşinden giderken kolayca ele geçirilmesini ümîd ediyordu... Hâlid askerleriyle birlikte herlerken, bir sığır gelip kal'anm kapısına boyniızlarıyla vurmaya başladı... Ükeydir ise bu sırada iki kadını arasında kal'ade içki içmekle meşgul idi... Kadınlarından biri dışarı sarkıp da baktığı zaman, bir yaban sığırının kal'a kapısını vurmakta olduğunu gördü. Durumu Ükeydir'e haber verdi ve: "Böylesi etli bir sığırı şimdiye kadar hiç görmemiştim!" dedi... Bunun üzerine Ükeydir köşkünden inerek atını hazırlattı, hizmetçileri ve kendi ev halkından bazıları ile birlikte o sığırı avlamaya çıktı... Biraz gidince Halid bin Velid'in askerî birliği ile karşılaştı... Halîd, onları kolayca ele geçirip teslim aldı... Ve olayın aynen Hz. Peygamber'in kendisine haber verdiği gibi cereyan edişini, ibretle müşahede etti..."

493[150] Bu haberin râvîsi (Atâ'dan rivayet eden) Mahbûb bin Hilâl, her ne kadar hadis uydurmakla müttehem değilse de, sahih haberler rivayet etmekle tanınmış da değildir...

Eğer bu rivayet haddi zâtında sahih ise, bunu Peygamberimiz'in askerini Tebükte bırakarak Medîne'ye gitmesi ve onun cenaze namazını orada kılması şeklinde değil, bulunduğu yerde onun cenazesini görerek kıldığı şeklinde anlamak yerinde olur... Nitekim rivayet metninde buna işaret vardır... (M.), (ibn-i Kesir, ayni yer)

Ükeydir Hâlid'e dedi ki: "VAllahi ben bu yaban sığırının dün geceden Önce hiç geldiğini görmedim, işte iki gecedir gelmekte, ben de kendisi için tedbirler almakta idim. Zira bu yaban sığırı çok hızlı koşup kayboluyordu... Onu yakalayalım diye yola çıktık, fakat size yakalandık..."

Beyhakî ve "ei-Sahâbe" adlı kitabında îbn-i Mende îbn-i tshak'tan aynı haberi naklederler. Farklı olarak şu ilave vardır:

"Tay kabilesinden Büceyre bin Becre adında biri vardı. Bu durumla ilgili şunları (şiir halinde) söylemişti: "Sığırları sürüp götüren, mübarektir. Ben, Allah'ın her hidayet isteyeni hidâyete kavuşturduğu-nugörüyorum! Her kim Tebük Gâzîsinin yolundan saparsa, biz onunla cihad etmekle me'mûruz!". Onun bu sözleri üzerine Peygamber (s.a.v.) de şöyle buyurmuştu:

"Allah, senin (şu güzel sözleri söyleyen) ağzını gümüşe muhtaç eylemesin! O günden sonra o adam, doksan sene daha yaşadığı halde, ağzındaki hiç bir dişi sallanmadı..." 494[151]

îbn-i Mende, îbn-i Seken ve Ebû Nuayn Es-Sahâbe adlı eserlerinde, Tay Kabilesinden olan Büceyre bin Becre'nin ahfadından Ebu'l-Meârik el-Şemmâh tarikiyle şu haberi vermektedirler: Büceyre demiştir ki: "Peygamber E fendimiz'in Ükeydir'e karşı gönderdiği Halid bin Velîd'in askerleri arasında ben de vardım. Peygamber (s.a.v.) Hâlid'e hitaben: "Sen onu, sığır avına çıkmış iken bulacaksın!" buyurmuştu. Nitekim öyle de oldu. Biz ona, mehtaplı bir gecede raslayıp kolayca kendisini teslim almıştık... Dönüşte Peygamber Efendimiz'e geldiğimiz zaman, ben O'nun huzurunda bazı beyitler söylemiştim. Bu beyitler arasında: "Sığırları sürüp getiren mübarektir. Ben, Allah'ın hidayet isteyen her kulunu hidâyete kavuşturduğunu görüyorum!" anlamındaki beyit de vardı..."

494[151] Bazıları, rivayet metnindeki "Ve mâ teharreke lehû sinnün" metnini, yalnız kımıldayan dişlerin gümüşle bağlanabileceği şeklinde alıp, dişteki arızaya göre, kaplatma veya yapıştırma şeklindeki işlemlere kesinlikle cevaz yoktur sanmışlardır... Fakat onların bu zan ve iddiaları hiçbir delile dayanmamaktadır. Hz. Osman'ın çürüyen dişine altın yapıştırttığı, Hafs bin Gıyas'ın dişlerinin altınla kaplanmış olduğu İlmen sabittir... Geniş bilgi için (islâm'da Gusül Adabı ve Diş Yaptırma Mes'elesi) adlı kitaba bakılabilir... (M.)

Büceyre'nin bu sözleri üzerine Hz. Peygamber de kendisi için şu mealde dua etmişti; "Allah, senin şu ağzına, gümüşe muhtaç olmayı göstermesin!" Büceyre, bu olaydan sonra doksan sene daha yaşadığı halde, ağzındaki dişlerden hiç biri sallanıp da gümüşle bağlanmaya muhtaç olmadı..."495[152]

Beyhaki Ukbe'den şu haberi vermektedir: Peygamber (s.a.v.) Tebük'ten dönerken bazıları kendisine tuzak kurdular. Münafıklar, yolda tam yokuşu inerken Hz. Peygamber'i aşağı yuvarlamak üzere kendi aralarında anlaştılar... Bunun için hazırlandılar ve yüzlerini maskeliyerek kendilerini gizlediler... Tam yokuşun başına geldiği sırada, Hz. Peygamber, Huzayfe'ye emrederek onları geri çevirmesini istedi. Huzayfe de bu maskeli adamlara koşarak elindeki değnekle hayvanlarının yüzlerine vurmaya ve onları döndürmeye çalıştı... Ve bu adamların yüzlerinin maskeli olduğunu bizzat gördü... Allah da onların kalbine büyük bir korku verdi... Kendi aralarında kurdukları tuzağın ortaya çıktığını zannederek paniğe kapıldılar... Hızla geri dönüp askerin arasına karıştılar... Huzayfe de arkalarından geri geldi. Bu sırada Hz. Peygamber kendisine: "Ey Huzayfe, onların hâlini ve ne yapmak istediklerini bilebildin mi?" buyurdu... Huzayfe "Hayı yâ Resûlallah" cevabını verdi... Peygamberimiz bunun üzerine buyurdu ki: "Onlar bana tuzak kurmuşlardı. Ben yokuşun zirv .ne doğru çıkarken benimle birlikte yürüyecekler, tam zirveye çıktığımız zaman beni aşağı yuvarlayacaklardı!..."

(Beyhakî, îbn-i îshak tarikiyle de bunun benzeri bir haberi vermektedir. Fakat onda şu farklı ifâde bulunmaktadır... Bu sırada Peygamber Efendimiz Huzayfe'ye: "Yüce Allah, bana onların isimlerini bildirmiştir. Onların kimler olduğunu ileride ben sana haber vereceğim" buyurmuştur...)

Beyhakl sahih bir senedle Huzeyfetü'b-nül-Yemân'dan şöyle rivayet eder: Tebük'ten dönerken Hz. Peygamber'in devesinin yularını ben çekiyordum. Ammâr da arkadan sürüyordu. Akabeye geldiğimiz zaman ansızın önümde on iki kişi belirdi. Bunlar bize doğru yönelmişlerdi. Resûlüllah Efendimiz kendilerine karşı yüksek sesle haykırmca hepsi

---

495[152] Yukarıdaki dipnota bakınız.

kaçıştılar. Peygamberimiz bize dedi ki: "Onları tanıyabildiniz mi?" Biz, "Hayır tanıyamadık" diye cevap verdik. Buyurdular ki: "Bunlar, ta kıyamete kadar münafıklardır!" Sonra Peygamber Efendimiz bize, "Onların ne yapmak istediklerini biliyor musunuz?" buyurdu. Biz de "Hayır" diye cevap verdik. Buyurdu ki: "Onlar, yokuşun tepesine vardığımız zaman, develerini üzerimize sürerek izdiham meydana getirip Allah'ın Resûlü'nü aşağıya yuvarlamak istiyorlardı..." (Ve onlar buna, bir kaza süsü vereceklerdi...) Sonra Peygamberimiz onlar hakkında bedduada bulundu ve: "Ey Allah'ım, onlara dübeyle belâsı ver!" dedi. Biz, "Ey Allah'ın Resulü, dübeyle nedir?" diye sorduk. Peygamber Efendimiz de: "Onlardan birinin kalb köküne (damarına) düşecek olan bir ateş parçasıdır ki, onun helak olmasına yetecektir" buyurdu.

Huzeyfe'den Müslim'in rivayeti ise şöyledir: Huzeyfe demiştir ki: Peygamber (s.a.v.) şöyle buyurdular:

"Ashabım içinde on iki münafık vardır! Bunlar, deve iğne deliğinden geçmedikçe cennete giremeyeceklerdir! İçlerinden sekizine dübeyle kâfi gelecektir... Dübeyle, onlardan birinin iki omuzu arasında belirip, sonra kalbini yakacaktır!"496[153]

Gazvetü'l Esved

Seyf, "Kitâbü'r-Ridde" adlı eserinde şöyle der: Bana, Müstenîr bin Yezîd Urve bin Guzeyye'den, o da Dahhâk bin Feyrûz'dan, o da Cüşeyş el-Deyleml'den rivayet eder. O demiştir ki: Bize Vebre bin Yahnis Peygamber (s.a.v.)'in mektubunu getirdi. Bu mektubda Peygamber Efendimiz bize: "Dinimizde sebat etmemizi, yalancıktan peygamberlik dâvasına kalkışan Esved el-Ansı ile savaşmamızı" emrediyordu... Biz de emir gereğince derhal hazırlanıp Esved ile savaşa gittik. Onunla kıyasıya savaştık... Bir ara ben fırsatını bulup Esved'i Öldürdüm ve kellesini onun

---

496[153] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/476-487.

askerleri içine fırlattım... Derken hepsini dağıtıp perişan ettik..."

Durumu yazarak Hz. Peygamber'e gönderdik. Fakat bizim haberciler varmadan Peygamber Efendimiz'e vahiy yoluyla durum malûm olmuştur. Ve Peygamberimiz durumu ashabına haber vermişlerdir. Sonra hastalığı şiddetlenip âhirete irtihal buyurmuşlardır. Bizim gönderdiğimiz haberciler Medine'ye ulaştığı zaman, haberi ancak Ebû Bekir'e vermişlerdir... Haberimizin alındığına dâir bize cevap gönderen de Ebû Bekir olmuştur.»

Deylemî îbn-i Ömer'in şöyle haber verdiğini nakleder: "Esved el-Ansî'nin öldürüldüğüne dair semavî haber, Peygamber (s.a.v.)'e o gece gelmiştir. Peygamber Efendimiz bu semavî haberi alınca dışarı çıkıp durumu ashabına derhal haber verdi ve buyurdu ki: "Yalancı Esved, dün gece öldürülmüştür! Onu, ev halkının hepsi mübarek olan bir ailenin mübarek bir ferdi öldürmüştür!" Bunun üzerine "Onu kim öldürdü?" dediler... Peygamberimiz de: "Onu Feyrûz Öldürdü, Feyrûz zafer kazandı!" buyurdu... 497[154]

ONBEŞİNCİ BÖLÜM

PEYGAMBERİMİZİN HÜKÜMDARLARA MEKTUPLAR GÖNDERMESİ VE BU SIRADA VUKUA GELEN BAZI MUCİZELER

Peygamberimizin Hükümdarlara Mektuplar Göndermesi Ve Bu Sırada Vukua Gelen Bazı Mucizeler

Buharî ve Müslim Hasan el-Basrı'nin şöyle dediğini rivayet ederler: Peygamber (s.a.v.), etrafdaki krallardan Kisrâ'yâ, Kayser'e, Necâşî'ye ve her bir cebbâr'a mektuplar yazıp onları Allah'a ve Allah'ın dîni olan

497[154] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 1/487-488.

İslama davet etti. Bu sırada kendisine mektub gönderilmiş bulunan Necâşî (Habeşistan Kiralı), vefatı üzerine Peygamberimizin hakkında gıyabî cenaze namazı kıldığı Necâşî değildi..." 498[1]

îbn-i Ebû Şeybe "el-Musannef adlı eserinde şöyle der: Bize Hatim bin îsmâîl Yâkûb'tan, o da Cafer bin Amr'den nakleder. Şöyle ki: "Peygamber (s.a.v.), dört cihetten her birine birer elçi gönderip onları Allah'a davette bulundu... Kisrâ'ya; Kayser'e, Mukavkıs'a ve Necâşî'ye ayrı ayrı adamlar gönderdi ve bunlardan her birine giden her bir elçi, onların diliyle konuşur oldu..." 499[2]

îbn-i Sa'd Büreyde'den, Zührl'den, Yezîd bin Râmân ve Şa'bl'den şöyle rivayet eder: Peygamber (s.a.v.), bâzı cihetlere bâzı adamlar gönderdi... Bunlara, "Allah'ın kullarına nasîhatta bulunmalarını, İslâm'ı güzel bir şekilde duyurup teblîg etmelerini emretti... Gönderilen bu elçilerden her biri, gönderildiği yerin halkının konuştuğu lisan ile konuşurlardı... Bu durum Hz. Peygamber (s.a.v.)'e haber verildiği zaman, şöyle buyurdular: "Böyle bir şey, Allah'ın kullarının işleriyle ilgili olarak, onların üzerinde en büyük ilâhî bir hak idi..."500[3]

Peygamberimizin Kaysere (Bizans Kralına) Gönderdiği Mektub Ve Bu Sırada Meydana Gelen Bazı Fevkaladelikler

Buhâri ve Müslim îbn-i Abbas'tan şöyle rivayet ederler: Ebû Süfyân bana, kendisinin içinde bulunduğu o haberi, şu şekilde anlattı: Biz, Peygamber (s.a.v.)'ın Kureyş ile akdettiği Hudeybiye andlaşması gereği on senelik sulh zamanında, Şam'a Kureyş tüccarları olarak gitmiştik. Bu sırada Hz. Peygamber, Bizans Krah'na bir mektub gönderip kendisini

498[1] Çünkü O, Dokuzuncu Hicret Yılı'nın Receb ayında vefat etmiştir.

499[2] İbn-i Ebû Şeybe'ninbu haberi mürsel'dir... O sırada o hükümdarların yabancı elçiler için, özel tercümanları vardı. Nitekim az sonraki Buharî ve Müslim'in rivayetinde bunu açıkça görmekteyiz

500[3] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/7.

İslâm'a davette bulunmuş... Kral bu sırada Kudüs'de bulunuyormuş... Bizim de o yakınlarda olduğumuzu haber almış bulunan Kral kendi adamlarını topladıktan sonra, bizlerin de huzuruna celbini emretmiş. Biz de gittik. Bütün Rum büyükleri, Kral'ın huzurunda idi. Kral, tercümanına emrederek onun vasıtasıyla bize birtakım önemli sorular yöneltti... Kral'ın tercümanı vasıtasıyla bize sorduğu ilk soru şu idi:

- Peygamber olduğunu söyleyen ve bizleri Allah'ın dinine davette bulunan, bu maksatla elçisi vasıtasıyla bize bir mektub gönderen şu adam (yâni Muhammed); içinizden hangisinin daha yakını oluyor?"

Ben, kendisine şu cevabı verdim:

- Buradaki arkadaşlar içinde Muhammed'e neseb bakımından en yakın olan benim.

Bunun üzerine Kral, benim kendisine daha yakın oturmamı, diğer arkadaşlarımın da arkamda oturmalarını emretti... Biz de öyle yaptık. Sonra Kral, tercümanına emrederek, bize şöyle söylemesini istedi:

- Bu adamlara söyle, ben, Muhammed hakkında şu en önde oturan adama sorular soracağım, eğer yalan söyliyecek olursa, arkasında oturanlar onun yalan söylediğini muhakkak bana bildirsinler!".

Kral'ın böyle söylemesine rağmen, vallahi ben, arkamdaki arkadaşların hep benim yalan söylediğimi tekrarlayıp adımı yalancıya çıkaracaklarından korkmasa idim, yalan söylemeyi göze almış idim... Fakat bu korku ve utanma duygusu ile Kral'm sorularına karşı yalan cevablar vermeye cesaret edemedim... Kral'm bana yönelttiği ilk soru da şöyle olmuştur:

-Muhammed'in sizin içinizdeki soy-sop bakımından durumu nasıldır?

Ben kendisine şu karşılığı verdim:

- O'nun aramızdaki soy-sop şerefi ve asaleti, gerçekten çok yüksektir!

Kral sormaya devam ederek:

- Daha önceleri, içinizden böyle peygamberlik dâvasına kalkışan olmuş mudur?

- Hayır, olmamıştır, dedim. Kral:

- "O'nun atalarından hükümdar var mıdır?" diye sordu, ben de

- "Hayır" dedim. Sorularına devam eden Kral:

- insanların Önde gelenleri mi, yoksa zayıf olan kısımları mı kendisine tabî oluyorlar? Ben:

- O'na, insanların zayıfları tabî oluyor... Kral:

- Zaman ilerledikçe müslüman olanların sayısı artıyor mu, yoksa eksiliyor mu? Btr*

- Bil'akis fazlalaşıyorlar... Kral:

- Müslüman olduktan sonra, islâm'dan nefret ederek dinîni terke-den oluyor mu? Ben:

- Hayır! Kral:

- Peki O, böyle peygamberlik dâvasını ortaya atmazdan önce, sizin kendisini yalancılıkla itham etmeniz olmuş mudur? Ben:

- Kesinlikle böyle bir şey olmamıştır! Kral:

- Hiç, O'nun haksızlık ettiği olmuş mudur? Ben:

- Hayır! Kendisini bildik bileli böyle bir şey hiç olmamıştır... Kral:

- Hiç O'nunla savaşmanız olmuş mudur? Ben:

- Evet, savaştık... Kral:

- Peki, savaşın neticesi nasıl olmuştur?

- Bazan O bizi yenmiştir, bazen da biz O'nu yenmişizdir. Kral:

- Peki, O'nun size esas itibariyle neyi emrettiğini söyler misin? Ben:

- O'nun bize emrettikleri şunlardır: "Yalnız Allah'a ibâdet ediniz! Hiç bir şeyi Allah'a eş koşmayınız! Atalarımızın dediklerini, putperestlik izlerini kesinlikle bırakınız!..." İşte O'nun bize başlıca emri budur... Fakat ayrıca O bize: "Namaz kılmayı, zekat vermeyi, dâima doğru sözlü olmayı, iffet ve namuslarımızı titizlikle korumayı ve özellikle de yakınlarımızı görüp gözetmeyi" de emretmektedir..."

Kral, bu sırada soruları bitmiş gibi bir tavırla tercümanına iltifat edip onun vasıtasıyla bizlere şunları söyleyip tekrarladı:

- Ben sana, O'nun nesebinin nasıl olduğunu sordum, sen de cevâbında bana: "O'nun soy-sop bakımından içimizdeki durumu, çok yüksektir" dedin. Zaten bütün peygamberler, bu şekilde kavminin en şerefli ve soylu aileleri içinden seçilerek gönderilir... Ben sana, "Kavminizde daha Önce, böyle bir iddiada bulunan olmuş mudur?" diye sordum, sen de bana "Hayır, olmamıştır" dedin... Ben sana: "O'nun atalarından hükümdar olan var mıdır?" diye sordum^ sen de bana "Hayır" cevabını verdin... Eğer "Evet" deseydin, ben de bu hususta, "Demek ki bu da, atalarından hükümdar olan gibi, hükümdarlık davasına kal-kışmışdır" diye düşünecektim... Ben sana, "Bundan önce, hiç kendisinin yalan söylediği olmuş mudur?" diye sordum, sen de bana "Olmamıştır" diye cevap verdin... Ben de biliyorum ki, insanlara karşı herhangi bir hususta asla yalan söylememiş bir kimse, Allah'a karşı yalan söylemekten de son derece uzaktır... Ben sana, O'na uyanların, insanların önde gelenleri mi, yoksa zayıf olanları mı olduğunu sorduğumda, sen de bana "zayıf olanları" diye cevap vermiştin... Ben de biliyorum ki, zâten bidayette peygamberlere hep insanların zayıf olanları tâbi olmuşlardır...

Bu arada ben sana, "dîninden dönenler oluyor mu?" diye sormuştum. Sen de bana, "Hayır, hiç dîninden dönen olmuyor" diye cevap ver-" mistin. Ben de zâten biliyordum ki, sıhhatli ve esaslı bir inanç bir defa kalbe yerleşti de kalb onun tadını ve güzelliğini duydu mu, bir daha bu kalbler, böyle bir îmandan dönmezler! Yine ben sana, "O'nun herhangi bir kimseye haksızlık yapması olmuş mudur?" diye sorduğumda, sen bana "hayır, asla böyle bir hâli hiç görülmemiştir" diye cevab vermiş-tin... Ben de bu sırada, hiç bir peygamber'in hiç bir kimseye haksızlık yapmıyacağını hatırlamıştım..."

Ey Ebû Süfyân, ben sana: "O, başlıca size neyi emrediyor?" diye sordum. Sen de bana verdiğin cevabında: "O bize, yalnız Allah'a ibâdet etmemizi ve ibâdetimizde hiç bir şeyi Allah'a ortak koşmamamızı emrediyor!" demiştin... Ayrıca O'nun sizlere, "namaz kılmakla, zekat vermekle, dâima doğru söylemekle, iffet ve namusun titizlikle korunması ile özellikle akrabayı görüp gözetmekle" emrettiğini söylemiştin... Ey Ebû Süfyân, senin şu dediklerin eğer doğru ise, hiç şüphe etmem, Mu-hammed'in dîni ve mülkü buralara kadar uzanacak, şu bastığım yerler de O'nun olacaktır!... Ben O'nun çıkacağını biliyordum, fakat sizin içi-nizden çıkacağına dair bir bilgim yoktu... Ve aslında böyle olacağını da

sanmıyordum... Eğer şimdi kendisine ulaşabileceğimi bilsem, hiç durmam giderim, O'na ulaşmak için bütün zorlukları canıma minnet bilirim!... O'na ulaştığım takdirde, O'nun ayaklarına su dökmeyi kendim için bir şeref sayardım..."   ,   -

Kral, bunları söyledikten sonra, Resûlüllah'm kendisine gönderdiği mektubu istedi. Getirip verdiler... O da okumaya başladı. Mektûb şöyle idi:

"Rahman ve rahîm olan Allah'ın adıyla. Allah'ın kulu ve Resulü Muhammed'ten Rûm diyarı'nın ulu hükümdarı Herakliyus'a!"

"Allah'ın selâmı, Allah'ın hidâyetine tâbi olanlara olsun! Bundan sonra derim ki, ey hükümdar, ben seni Allah'ın dîni islam'a davet ediyorum! Müslüman ol da selâmete er! Bu takdirde Allah senin mükâfatını da iki kat verecektir. Eğer İslâm'a yüz çevirip onu kabul etmezsen, bütün emrindeki insanların vebali de senin omuzlarmdadır..."

"Ey kitâb ehli olanlar! Geliniz, sizinle bizim aramızda müsâvî olan bir kelime üzerinde (tevhîd kelimesi) üzerinde birleşip kardeş olalım! Şöyle ki: Allah'tan başkasına ibâdet etmeyelim ve hiçbir şeyi Allah'a ortak koşmayalım! Bâzımız bazısını tanrı edinmesin! İçimizden hiç biri, Allah'tan başka hiçbir varlığı tanrı edinmesin!".

"Eğer onlar, yüz çevirip islâm'ı kabul etmiyecek olurlarsa; siz deyiniz ki: Hepiniz şahit olunuz, bizler müslümanlarız!".

(işte Resûlüllah'm Kayser'e yazdığı mektûb, Al-i Imran Sûresinin bu mealdeki ayetiyle sona eriyordu... Ve olayın kalan kısmını anlatmak üzere Ebû Süfyân diyor ki:)

Kral, sözlerini bitirip mektubu da okuttuktan sonra, etrafındakiler müthiş bir gürültü kopardılar... Seslerini iyice yükselttiler, çağırıp bağırdılar... Ve bizi dışarı çıkardılar... Dışarı çıkarıldığımız zaman ben yanımdaki arkadaşlarıma dedim ki: "Arkadaşlar, sizde gördünüz ki, îbni Ebû Kebşe'nuı (yâni Muhammed'in) şanı; koskoca Bizans Kralını korkutacak bir hâle gelmiştir!" Ve ben, o günden itibaren O'nun davasında mutlaka muvaffak olacağında zerre kadar şüphe etmedim. Bu durum bende, tâ islâm'ı kabul ettiğim güne kadar hiç zâiî olmamıştır..."

îbn-i Nâtûr, Kudüs ve Şam'ın metropoliti idi. Herakliyus'unda çok

samimi arkadaşı idi... Onun anlattığına göre, Herakliyus Kudüs'e geldiği zaman, sabahleyin neşesiz olarak kalkmış. Durumu farkeden patriklerden bâzısı, niçin neşesiz olduğunu sormuş. Herakliyus; aslında falcılık ve kehanette bulunan birisiymiş. Onarın bu- sorusuna karşılık olarak demiştir ki:

"Bu gece ben, yıldızlara bakmıştım. Gördüğüm şey, benim neşemi kaçırdı... Zira sünnet olan bîr kavmin, şu millete hâkim olduğunu gördüm." Etrafındakiler de: "Hükümdarımız, siz hiç üzülmeyiniz, zira şu bir avuç yahûdîlerden başka sünnet olan bir kavim bulunmamaktadır. Bunların ise, korkulacak bir tarafı bulunmadığı sizce de malûmdur..." diyerek Kral'ı teselliye çalışmışlar... Ayrıca Kral'a, bütün valilerine nâmeler göndererek, vilâyetlerdeki bir avuç yahûdînin öldürülmesini de tavsiye etmişlerdir; Derken, Kral Herakliyus'un huzuruna bir adam getirilmiş. Bu adam, Gassân Emîri'nin bir elçisi olarak gelmiş ve kendisine peygamber (s.a.v.)'ın zuhurundan ve davasının ilerlemekte olduğundan haber getirmiştir... Herakliyus, bu haberi alır almaz adamlar gönderip bu peygamberin ve kavminin sünnet olup olmadıklarını araştırmalarını emretmiştir. Adamları araştırıp soruşturmuşlar ve Hz. Peygamber'in ve kavminin sünnet olduklarına dâir haberlerle geri gelmişler. Haberi He-rakliyus'a ulaştırdıkları zaman o, "Demek ki, şu âhir zaman milletinin peygamber'i zuhur etmiş oluyor!" demekten kendisini alamamıştır. Bir de ayrıca Rûmiyye (İtalya) kralına mektub yazarak durumu ondan da sormuştur... Bu sırada Kudüs'ten ayrılıp Humus'a gitmiştir. Ve Hu-mus'ta bulunduğu sırada Rûmiyye Kralından da cevap gelmiştir. O da, Hz. Muhammed'in peygamber olduğu ve âhir zaman ümmetimin peygamberi olduğu şeklindeki Herakliyus'un fikrine katılıyor, bunu kabul ediyordu... Bunun üzerine Herakliyus, ülkesinin büyüklerinin köşk salonunda toplanmalarını emretti. Hepsi toplantıktan sonra, kapıların kilitlenmesini emretti. Kendisi de yüksekteki özel yerine geçti ve şu konuşmayı yaptı:

"Ey Rûm cemâati, doğru yola kavuşup ebedî felah ve saadete ermek istemez misiniz? Ayrıca şimdi sâhib olduğunuz memleketinizi korumak istemez misiniz? Eğer bunda samîmi iseniz, bizi islâm'a çağıran, şu peygamber'e tabî olmalısınız!"

Kralın bu sözleri üzerine Rûm büyükleri, büyük bir telaşla geri çekilip

kapıya koşuştular ise de, kapılar kilitli olduğu için çıkamadılar...

Herakliyus, Rûm büyüklerinin bu hâlini görünce, onların îmana gelmeleri hakkındaki ümidini kaybetti. Ve "Onları bana getiriniz!" diyerek emretti. Onlar tekrar kendisine yaklaştıkları zaman, onlara hitaben dedi ki: "Ben deminki konuşmamda kasden öyle söyledim ve bu sözlerimle sizlerin dîninize ne derece bağlı olup olmadığınızı ölçmek ve imtihan etmek istedim... Yoksa, gerçekten, müslüman olmanızı istemiş değilim?" Rûm büyükleri de, Kral'm bu şekilde konuşmasından çok hoşnud oldular ve eskiden âdetleri olduğu veçhile derhal Kral'a secde ederek bağlılıklarını gösterdiler...,tşte Bizans Kralı Herakliyus'un son hâli de bu idi... Dünyâ saltanatına aldanıp, islâm'a bile bile arka çevirdi..."

Hafız el'Bezzâr'ın veEbâNuaym'in deDıhye el-Kelbî'den bu olayla ilgili bir rivayetleri var... Bazı Önemli farklılıklar arzettiği için bu rivayeti de aynen kaydediyoruz. Bu rivayete göre Dıhye demiştir ki:

"Peygamber (s.a.v.) beni Bizans Kralı Kayser'e gönderdi. Ben, Peygamberimizin yazdırdığı mektubu ona götürüyordum. Gidip Kral'm huzuruna çıkarılmam için izin istedim. Dedim ki: "Kral'm huzuruna çıkarılması için Allah Resulünün elçisine izin veriniz!". Gidip Kral'a haber verdiler. Aynen benim söylediğimi naklettikleri için, oradakilerin hepsi ürpermişler... Kral, derhal içeri alınmamı söylemiş. Beni alıp Kral'm huzuruna çıkardılar. Kral'm yanında patrikleri vardı. Ben mektubu kendisine verdim. Mektubun okunmasını emretti, okudular... Mektub aynen şöyle idi:

"Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla. Allah'ın Resulü Muhammed'ten, Rumun sahibine!".

Mektubun bu kısmı okunur okunmaz Kral'm kardeşi itiraz etti ve: "Mektubuna kendi adıyla başlayan ve.KraTınuza "Rum'un Sahibi" diye hitabeden bir adamın mektubunu okumamalısın!" dedi. Kral, onun bu itirazına aldırış etmeksizin okumaya devam etti ve sonuna kadar okudu... Sonra yanmdakilerin dışarı çıkmasını emretti. Beni yakınına alıp bazı sorular sordu, ben de ceyablarmı verdim... Sonra metropoliti çağırdı, derhal onu da huzuruna getirdiler. Onlar Metropolit'in emrinden dışarı çıkmazlarmış... Ve her önemli işi, ona danışırlarmış... Kral,

mektubu ona karşı okuduktan1 sonra, bu hususta ne düşündüğünü sordu. Metropolit de cevap olarak! "Vallahi bu zât, peygamberimiz Meryem Oğlu isa'nın ve Musa'nın geleceğini haber verip müjdeledikleri zâttır! Ve bundan dolayıdır ki, O'nun geleceği hep beklenmekte idi. V dedi.

Kayser, Metropolit'e hitaben: "Peki, bize ne yapmamızı emredersin?" dedi... Metropolit de: "Ben, şahsım adına O'na inanır, O'nu tasdik eder ve kendisine tabî olurum" dedi... Kayser bunun üzerine şu sözleri

söyledi: "Doğru söylersin, O'nun beklenen peygamber olduğunu ben de kabul ediyorum. Fakat ben kendisine tabî olacak olursam mülküm e-Hmden gider ve Rumlar beni öldürür..." Kayser, daha sonra Arablar'dan bir adam bulunup getirilmesini emretti... Ebû Süfyân da o sırada ticâret maksadıyla orada bulunuyormuş. Gidip onu getirdiler... Kral'm huzuruna çıkarıldığı zaman Kral kendisine Hz. Peygamber ile ilgili sorular yöneltti ve şunları sordu:

- içinizden çıkan ve peygamberliğini üân eden bu adam hakkında ne dersin?

Ben, onun bu sorusuna şu cevabı verdim:

- O, Kureyş'ten bir gençtir, soyu itibariyle içimizde en şerefli olanıdır. Bizden hiçbir kimse bu hususta O'nunla boy ölçüşemez!" Kayser:

- Bu, bir peygamberlik alâmetidir... Fakat O'na tabî olanları da sorayım, onlar kimlerdir? Ben:

- Bazı gençler ve zayıf olanlar... Kayser:

- Bu da bir peygamberlik belirtisidir... Peki, Ö'na tabî.olanlardan vazgeçen, dîninden dönen oluyor mu? Ben:

- Hayır, hiç dininden dönen olmaz! Kayser:

- Bu da bir peygamberlik belirtisidir... Peki aranızdaki savaşlarda durum nasıl oluyor? Ben:

- Bâzan O galip geliyor, bâzan da düşmanları... Kayser:

- işte bu da bir peygamberlik alâmetidir. Q halde sen, memleketine döndüğün zaman kendisine bildir ki, O'nun gerçekten bir peygamber olduğunu ben biliyorum! Fakat mülkümü terkederek kendisine tâbi o-

lamam..."

Kayser bunu söyledikten sonra mektubu başının üzerine koydu, sonra öptü ve altın işlemeli bir mendile sararak dolaba koydu...

Metropolit'e gelince: Nasrânîler her pazar günü onun yanında toplanırlar, kendisinin verdiği va'z ve dersleri dinlerlermiş... Bir ara beni çağırıp konuşmak istedi... Ve aramızda kalacak bâzı şeyler sorup benden bilgi aldı... Önümüzdeki pazar günü, bütün cemâati toplandığı halde, Metropolit onlara va'z vermeye gelmedi... Kendisine haber gittiği halde, hasta olduğu bahanesiyle çıkmadı. Tekrar tekrar rica edilmesine rağmen va'z vermeye gelmedi... En sonunda va'z vermeye çıkmadığı takdirde, kendisinin yanma cemâat halinde gideceklerini söyleyip zorladılar... "Şu Arabistan'dan gelen adamın gelişinden sonra, zâten sende bir değişiklik olduğunu hissediyoruz..." diye onu tehdit ettiler... Bu sırada Metropolit beni çağırttı. Yanma gittiğimde bana dedi ki: "Dönüşünde Peygamberiniz ı Muhammed'e benden selam söyle. Ve kendisine haber ver ki, ben gerçekten: Allah'tan başka ilâh olmadığına ve Muhammed'in de Allah'ın kulu ve resulü olduğuna şehadet ediyorum!"

Sonra Metropolit dışarı çıktığında, cemâati kendisine hücum ederek, orada onu öldürdüler..." 501[4]

îbn-i Asâkir de Dıhyetil'l-Kelbtden şu haberi rivayet eder: Peygamber (s.a.v.) beni Rum Meliki'ne elçi olarak gönderdi. Ben, peygam-berimiz'in mektubunu ona götürdüm... Rum Meliki mektubu aldıktan sonra, mührünü açtı ve üzerine oturmakta olduğu minderin altına koydu. Sonra Rum büyüklerini ve patriklerini toplantıya çağırdı. Makamında ayağa kalkarak onlara şu şekilde hitâb etti: "Şu elimdeki, vaktiyle Mesîh İsa'nın bizlere geleceğini müjdelediği Peygamber Mu-hammed'in mektubudur!" Rum büyükleri bunu duyar duymaz büyük bir telaşa kapılarak dağılmak istediler... Melik, kendilerine işaret ederek durdurdu ve onlara şöyle dedi: "Ben sizlerin, kendi dîninize ne derece bağlı olduğunuzu imtihan etmek istedim! Kaçmanıza bir sebep yoktur!"

501[4] Şüphesiz İmam-ı Buharî'nin ibn-i Abbâstan rivayet ettiği bundan önceki Ebû Süfyân hadîsi, bu hususta rivayet edilen haberlerin hem en sahihi, hem de en güzelidir... Ve o rivayette, oradaki hristiyanlann Metropolitlerini öldürdüklerine dair bir kayıt bulunmamaktadır..

dedi ve onları sükûna davet etti..."

Rum Meliki, ertesi günü beni gözlice çağırtıp büyük bir binaya götürdü ve orada birtakım suretler gösterdi... Söylendiğine göre orada, tam üçyüz on üç suret (heykel) varmış... Ve bu suretlerin hepsi, nebiler ve resullere âit imiş... Burada Rum Meliki bana dedi ki: "Bak bakalım, şunların hangisi senin peygamberine aittir?" Baktım, Peygamberimiz'in sureti de orada bulunmaktadır! Sanki insana karşı konuşuyor gibiydi... Ben, bu sureti göstererek, "işte budur" dedim... Melik de bana "Doğru söyledin" karşılığını verdi. Sonra Melik bana: "O'nun sağındaki şu suret kimdir?" diye sordu. Ben de: "O'nun kavminden Ebû Bekir adında birisidir" dedim... Sonra solundaki adamın kim olduğunu sordu, ben de onun, Ömer olduğunu söyledim... Bunun üzerine Rum Meliki şu sözleri söyledi: "Ben de okuduğum kitapta, bu iki zâtın, O'nun dininin yerleşip yayılmasında çok büyük hizmetler-edeceklerini görmüştüm."

Ben elçiliği bitirip Peygamber Efendimizde döndüğüm zaman, o da bana dedi ki: "Evet, Rum Meliki doğru söylüyor, Allah şu dinî, Ebu Bekir ve Ömer ile tamâma erdirecektir! Ve bu ikisinin elleriyle İslâm'a nice fetihler nâsîb eyleyecektir!..." 502[5]

Beyhâki ve Ebû Nuaym, Ebû Ümâme'den şu haberi rivayet ederler: Hişam bin el-Âs der ki: "Ben ve Kureyş'ten bir adam, Ebû Bekr'in hilâfeti zamanında Rum Meliki Herakliyus'a gönderildik. Vazifemiz, Onu İslâm'a davet etmek idi... Yola çıkıp ilerledik. Dımeşk yakınındaki Gota denilen ve Gassânîler'in oturduğu yere geldiğimizde, bunların, emîri bulunan Cebele bin Eyhüm'un huzuruna çıkarıldık... Aslında o bize elçi gönderip, bu elçi ile konuşmamızı emretmişti... Biz, elçi ile görüşemiyeceğimizi, ancak Melik ile görüşebileceğimizi İsrarla belirtince, bizi kabule mecbur kaldı...Onunla Hişam konuştu ve kendisim islâm'a davet etti. Üzerinde simsiyah bir elbise vardı. Hişam:

502[5] Daha önce de gördüğümüz gibi, Buharîve Müslim'in ittifakla rivayet ettikleri haberde, peygamberlerin suretleri hakkında herhangi bir ifâde bulunmamaktadır... Ve İbn-i Asâkîr'in bu rivayeti, asla kabule şâyân bulunmamaktadır... Daha Önce de bir kaç kere söylediğimiz gibi, İbn-i Asakîr ve Ebû Nuaym gibilerin garîb, münker ve hayalî rivayetlerine iltifat etmememiz gerekir... Allah, kendilerinin kusurlarını affetsin!... Bu söylediklerimiz, bundan sonraki Beyhakîve Ebû Nuaym'in Ebû Ümâme'den sevkettikleri rivayet İçin de geçerlidir.

"Bu üzerindeki nedir?" dedi. O da: "Ben bunu sırtıma giydim ve sizleri Şam'dan çıkarmadıkça çıkarmayacağıma da yemin ettim!" dedi... Biz de kendisine dedik ki: "Vallahi, biz müslümanlar senin şu oturduğun yeri de alacağız! înşaallah, buraları dahî en büyük melik olan, sizden alacaktır! Bunun böyle olacağını bize Peygamberimiz haber vermiştir..."

Cebele bize şu mukabelede bulundu: "Buraları alacak olanlar, sizler değilsiniz! Burasının fatihleri gündüzleri sâim, geceleri de ibâdetle kâim olacaklardır!" Sonra bize oruçlarımızın nasıl olduğunu sordu. Bizden cevabını alınca çok üzüldü... Ve bizi huzurundan kaldırdı. Yanımıza bir adam katarak Rum Meliki'ne yolcu etti. Rum Meliki'ne vardığımız zaman, büyükçe bir odaya alındık.

Hayvanlarımızdan inip eşyamızı yerleştirdik. Sonra dikilip "Lâ îlâhe illallahü vallahü ekber!" diyerek haykırdık... Tekbîr ve tevhîd sesiyle bina sanki sarsılıp çatırdamıştı... Melik de bu sırada bize bakmakta imiş... Sonra kılıçlarımız üzerimizde olduğu halde Melik'in huzuruna çıktık... Melik bize dedi ki: "Kendi aranızda selamlaştığımız gibi, bana da aynı şekilde selam verseniz, bir sakıncası mı vardı?" Biz de bunun ü-zerine "Esselâmü aleyk!" diyerek onu selamladık... Sonra bize şunu sor-du: "Siz, eğer kendi hükümdarınızı selamlıyor olsaydınız nasıl selamlardınız?" Biz de: "Aynı şekilde selamlardık" diye cevabladık... Bunun üzerine dedi ki: "Siz müslümanların en büyük sözü nedir?" Biz de dedik ki: "Lâ ilahe illallahü vallahü ekber!" dir.

Biz, müslümanların en büyük sözü olan bu: "Lâ ilahe illallahü vallahü ekber!" sözünü o kadar kuvvetli ve şiddetli söylemişiz ki, içinde bulunduğumuz bina sanki çökecek gibi çatırdamıştı... Rum Meliki bunun üzerine başını yukarı kaldırıp bakmak zorunda kalmıştı... Sonra bize dönerek dedi ki: "Siz bu sözü söylediğiniz zaman, hep böyle içinde bulunduğunuz bina yıkılacakmış gibi çatırdar mı?" Biz, "Hayır, daha önceleri böyle bir fevkalâdelik görmemiştik" dedik... Melik de bunun ü-zerine şunları söyledi: Keşke her söyleyişiniz de böyle içinde bulundu-ğunuz bina çatırdamış olsaydı! Bu takdirde ben size, mülkümün yarısını teslim ederdim..." Biz bunun sebebini sorduğumuzda, o şunları söyledi: "Çünkü o zaman, bunun bir peygamberlik alâmeti değil de devamlı ola-rak vukua gelen hileli ve san,atlı (yapmacık) bir şey olduğunu kabul e-derdim ve kendim için, bütün mülkümün elimden çıkacağı tehlikesini

yok sayardım..."

Sonra Melik bize, dilediği bâzı söyleri sormaya başladı. Biz de cevaplar verdik. Oruç ve namaz ibâdetlerimizin nasıl olduğunu sordu, cevapladık... Sonra kalkmamızı ve bir güzel yerde ağırlanmamızı emretti. Onun huzurundan böylece ayrıldık. Üç gün güzelce ağırlandık. Sonra Melik bizi geceleyin huzuruna çağırmış, biz de gittik. Bize, ne diyorsunuz diyerek sözümüzü sordu, biz de aynısını tekrar ettik. Sonra bizim yanımıza dört köşe ve altınlarla işlenmiş büyük bir sandık getirtti. Kapağım açtıktan sonra, Özel bir bölmeden bir suret çıkardı: Bu kırmızı tenli, gözleri ve kulakları çok büyük bir erkek sureti idi... Boyu çok uzundu. Sakalı yoktu... îki büyük saç örgüsü sarkıyordu. Çok güzel bir yaratılışta idi... Kral bize, bunu tanıyıp tanımadığımızı sordu. Biz de tam madiğimizi söyledik. Kendisi, bunun Adem aleyhisselâm olduğum söyledi... Sonra sırasıyla Nûh ve îbrahîm peygamberlere âit olduğunu söylediği suretler çıkarıp bize sordu. Biz de tanımadığımızı söyleyince, kimler olduğunu kendisi ifâde etti... Sonra bir suret daha çıkarıp sordu. Biz de: "Bu, bizim peygamberimiz Muhammed (s.a.v.)'dır" dedik. Sonra kendisi, önce ayağa kalkıp oturdu ve: "Evet, bu odur" dedi... Bir müddet ona baktı ve konuşmadı... Sonra, "Bunu size en son çıkarıp göstermem lazımdı..." dedikten sonra sırasıyla Mûsâ, Hârûh, Lût, îshâk, Yâkûn, îsmâîl, Yusuf, Dâvûd ve Süleyman peygamberlere (Allah'ın selamı hepsinin üzerine olsun) ait suretler çıkardı ve bunların kimlere ait olduğunu bize teker teker söyledi... En sonunda bir sûr,et daha çıkarıp, onu tanıyıp tanımadığımızı sordu. Bizden de tanıma.dığımız şeklinde cevap alınca: "işte bu da, Meryem oğlu Isâ aleyhisselâtü vesselâm'dır!" dedi... Biz de kendisine, "Sen bu suretleri nereden elde ettin?" diye sorduk. O da bize şu cevabı verdi: "Vaktiyle Adem aleyhisselâm Cenab-ı Hakk'tan, kendi neslinden gelecek olan peygamberleri kendisine göstermesini istedi... Cenab-ı Hakk da onların suretlerini semâdan indirip Adem'e verdi ve gösterdi...503[6] Adem aleyhisselâm bu

---

503[6] Burada söylendiği gibi Cenâb-ı Hak peygamberlerin suretlerini (heykellerini) semâdan indirmiş değildir! Bu, kesinlikle yalan ve saçmadır! Cenâb-ı Hakk Adem aleyhis-seiâm'â bütün neslinin suretlerini sâdece zerreler hâlinde göstermiştir... Yoksa bu küçük zerreler halindeki görüntüleri, heykeller halinde gökten yere indirmiş değildir... Belki bu heykelleri, bâzı Rum heykeltraşları, kendi hayallerinde canlandırdıkları şekillere göre, falan peygamberin şekli şöyleydi, filan peygamberin de şekli şöyleydi... gibi düşünüp yapmışlardır. Nitekimonlar, kiliselerini çeşitli

suretleri kendi hazînesinde saklıyordu... Sonra kaybolmuştu... Derken Zü'1-Karneyn gelip bunları güneşin battığı yerden (batıdan) bulup çıkardı... Ve Danyâl (a.s.)'a teslim etti..."

Rum Meliki bunları söyledikten sonra netice olarak dedi ki: "Şiddetle arzu ediyorum ki, mülkümden huruç edeyim (hükümdarlığı bırakayım), ölünceye kadar kölelik yapayım! Ben bir köle olunca, hem de hepinizden iyi kölelik yaparım..." Sonra bize bâzı bağışlarda bulundu ve biz onun huzurundan ayrıldık. Dönüşte Ebû Bekir'i gördüğüm zaman, gördüklerimizi ve Kral'm bize söylediklerini ona anlattım. Bunları duyunca Ebu Bekir ağlamaya başladı ve dedi ki: "O zavallı bir adamdır! Eğer Allah onun hakkında hayır ve hidâyet dilemiş olsaydı, o da dediğini yapardı... Demek ki nasibi yokmuş..." Bundan sonra Ebû Bekir, şu sözleri ilâve etti: "Gerek Hristiyanlarm, gerek Yahudilerin kaplarında Peygamberimizde ait vasıfları okuyup bildiklerini; Peygamjer (s.a.v.) bize haber vermişti..."

Hafız Ebû Nuaym, yukarıda geçen haberi Mûsâ bin Ukbe'den rivayet eder ve bu kıssa ile ilgili olarak der ki: "Bu kıssada geçen: "Ebû Bekir'in elçilerinin orada kuvvetli bir sesle: Lâ ilahe illallahü vallahü ekber!" diye haykırdıkları sırada, içinde bulundukları odanın yıkılacak-mış gibi çatırdaması, delâlet eder ki: peygamberler vefat edip gittikten sonra da bâzı mucizelerin (veya mucizevî hallerin) vukua gelmesi de caizdir... Nitekim, peygamberler gönderilmezden önce de mucizevi haller vukua gelmiştir..."

Ebû Yâlâ Abdullah bin Ahrned, Ebû Nuaym ve îbn-i Asakir Saîd bin Ebû Raşid'ten şöyle rivayet ederler: "Ben, Rum Kralı Herakliyus'un Resûlüllah Efendimiz'e elçi olarak gönderdiği el-Tenûhî ile karşılaştığım zaman, kendisine dedim ki: Senin, Herakliyus'un elçisi olarak görevin ne idi?" O da dedi ki: "Resûlüllah (s.a.v.) Tebük'e vardığı zaman, Dıhyetü'1-Kelbî'yi ona elçi olarak göndermişti. Resûlüllah'm mektubu ona geldiği zaman o, bütün Rum büyüklerini topladı, patrikleri çağırdı ve kapıların kapatılmasını emrettikten sonra onlara şöyle hitap etti: "Ba-

---

mukaddeslerin (!) heyke İleriyi e doldurmuşlardır... Gerisi ise, yâni Zü'1-Karneyn'in batıda bulup Danyâl peygamber'e teslim etmesi de, asilsiz hikâyeler cümlesindendir..

kınız, bu adam bana mektub göndermiş, beni İslâm'a devet ediyor. Vallahi sizler de daha önce bu peygamberin çıkacağını ve benim ülkemi de eline geçireceğini kitaplarınızda okumuş bulunuyorsunuz. Geliniz biz bu peygambere güzelce tâbi olalım!"

Onun bu sözleri üzerine hepsi yerlerinden fırlayıp kaçmak istedi. Fakat kapılar kapalı olduğu için çıkamadılar. Kral baktı, durumun kendisi için tehlikeli olduğunu gördü, "Bana dönünüz, ben sizleri bu sözlerle imtihan etmek istedim!" dedi ve onların iltifatını tekrar kazandı... Sonra beni çağırıp dedi ki: "Haydi benim şu mektubumu al ve bu adama götür ve kendisi bu hususta ne derse, hiç bir kelimesini eksik bırakmaksızın aynen bana getir! Bilhassa şu üç şeye çok dikkat et:

1. Daha önce kendisinin bana gönderdiği mektup hakkında bir şey deyip demediğine,

2. Benim bu mektubumu okuduğu zaman, geceden bahsedip etmediğine,

3. îki omuzu arasında seni düşündüren bir başkalık olup olmadığına... îşte bu üç şeye de dikkat edip neticelerini bana getir..."

Ben, bu şekilde görevlendirilip yola çıktım. Ve Peygamber henüz Tebük'ten aynlmadan kendisine yetiştim. Mektubu kendisine verdiğim zaman, bana dedi ki: "Ey Tenuhlu kişi, Ben bu Rum Kralı'na bir mektub göndermiştim. O benim bu mektubumu yırtıp parçaladı! Allah da onun mülkünü parçalıyacak ve Ben onun mülkünü ele geçireceğim! Ben, Yemen Kralı'na da mektub gönderdim. O da mektubumu yırttı. Allan da onun mülkünü yırtacak ve orasını da müslümanların mülkü eyleyecektir... Ben, senin enrîrine de mektub yolladım. O ise, mektubumu saklamaktadır ve yaşadığı müddetçe insanlar ondan bâzı sıkıntılar görecektir..."

Ben, Peygamber'in bu söylediklerini güzelce dinledikten sonra, işte bana tenbih edilen üç şeyden birisi bu dedim. Sonra dikkat ettim Hz. Peygamber benim getirip kendisine verdiğim mektubu sağındaki bir adama verdi ve okumasını söyledi, o da okudu. Meğer bu mektubda şöyle yazmakta imiş: "Sen beni, genişliği yerle gökler kadar olan cennete çağırıyorsun. Peki bu durumda cehennem nerededir?" Resûlüllah bunun

cevabında dedi ki: "Sübhânellâh! Bu ne biçim soru? Acaba gündüz geldiği zaman, gece nereye gitmektedir?" Sonra peygamber beni çağırdı ve: "Ey Tenuhlular'm kardeşi, haydi bana yakın ol!" dedi. Ben kendisine yaklaştığımda, elbisesinin omuzunu örten kısmını aşağı sarkıtarak: "Haydi, sana tenbih edildiği gibi, iki omuzumun arasını görebilirsin!" buyurdu... Ben de baktım ve büyükçe şişe ağzı kadar bir mühür olduğunu gördüm..."504[7]

Peygamberimizin Kisra'ya Yazdığı Mektub Ve Bu Sırada Görülen Bazı Haller

Buharî îbn-i Abhâs'tan rivayet eder: îbn-i Abbâs bize şu bilgiyi verir: "Resûlüllah (s.a.v.), Kisrâ'ya (Iran Kralı'na) mektub yazı gönderdi. Kisrâ bu mektubu alıp okuduğu zaman, yırtıp parçaladı... Peygamber Efendimiz de onlara beddua edip: "Kendileri de parça parça olsunlar!" buyurdu..." 505[8]

Beyhakî îbn-i Şihab tarikiyle şu haberi nakleder: Resûlüllah (s.a.v.), Kisrha'ya mektub gönderdi. Kisra ise mektubu parçalayıp attı. Bunun üzerine Hz. Peygamber "Kisrâ, kendi mülkünü parçaladı!" buyurdu.

Yine Beyhakî, Bezzâr ve Ebû Nuaym, Dıhye'nin şöyle dediğini naklederler: Peygamber (s.a.v.), Kisrâ'ya mektub gönderdiği zaman müthiş kızan Kisrâ, San'âdaki valisine şöyle yazmıştır: "Senin ülkende bir adam çıkıp Peygamberlik iddiasında bulunuyor, sonra kalkıp bana mektub yazmak cür'etini gösteriyor ve beni kendi dînine davet ediyor! Derhal'bu adamın hakkından gelmezsen, ben senin hakkından gelmeyi bilirim!" Bunun üzerine San'â Emîri derhal bir mektub yazarak Hz. Peygamber'e gönderdi. Peygamberimiz onun mektubunu getiren adamlarını beş gün beklettikten sonra, onlara hitaben dedi ki: "Şimdi sizler

---

504[7] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/7-18..

505[8] Buharî'nin tesbitine göre, bu mektuba Abdullah bin Huzâfe, Bahreyn Emîrîne, o da Kisrâ'ya vermiştir..

Emîrinize gidiniz ve. deyiniz ki, Muhammed'i hak Peygamber olarak gönderen Allah, senin hükümdarın Kisrâyı katletmiştir!".

Adamlar hızla yola çıktılar, San'â Emîri'ne gittikleri zaman, Hz. Peygamber'in söylediklerini aynen haber verdiler... Az sonra da, Kisrâ'nm Öldürüldüğü haberi geldi..."

îbn-i Cerîr, îbn-i Humayd tarikiyle Yezîd bin Ebû Habîb'in şöyle dediğini rivayet eder: Resûlüllah, Abdullah bin Huzâfe'yi, Kisrâ'ya gönderdi. Abdullah yanında Resûlüllah'm mektubunu götürüyordu. Mektub şöyle idi: "Rahman ve Rahim ölen Allah'ın adıyla. Allah'ın Elçisi Muhammed'ten Fâris'in Ulu Hükümdarı'na. Allah'ın selamı, hidâyete tabi olan Allah'a ve Resûlü'ne inanan; Allah'tan başka ilâh olmadığına ve Muhammed'in Allah'ın kulu ve elçisi olduğuna şehâdet eden kimselerin üzerine olsun! Ben seni, Allanın dînine çağırıyorum! Çünkü ben, Allah'ın dînini bütün insanlara teblîg etmek için gönderdiği Elçisiyim! Eğer İslâm'ı kabul edersen, ebedî saadete erersin, islâm'dan yüz çevirecek olursan, bütün mecûsîlerin günahı senin boynunadır..."

îşte, Kisrâ'ya yazılan mektubun şekli böyleydi... Kisrâ, bu mektubu alıp okuduğu zaman, "Benim bir kölem, nasıl olur da bana böyle bir mektub yazabilir? " diyerek mektubu parçalayıp atmıştır... Peygamber Efendimiz de bunun üzerine "Kisrâ, kendi mülkünü parçaladı..." buyurmuştur.506[9]

Beyhakî îbn-i Avn tarikiyle Umeyr bin îshâk 'tan rivayet eder: Peygamber (s.a.v.), Kisrâ'ya ve Kayser'e mektub gönderdiğinde, Kayser okuyup yerine koydu...Kisrâ ise tamâmını okumaksızm yırtıp attı... Peygamberimiz de bunun üzerine: "Mektubumu yırtanların mülkü parça parça olacaktır! Okuyup güzelce yerine koyanlar ise, bir müddet daha hükümrân olacaklardır..." buyurdu.

Ebû Nuaym, Muhammed bin Ka'b el-Kurazî'in şöyle anlatığını kaydeder: "Iran Kral'ı (Kisrâ), bir gün uyurken bir rüya görür: Yeryüzüne bir merdiven kurulur ve merdivenin bir ucu tâ semâya dayanır... Bu merdivenin etrafına çok sayıda insanlar toplanır. Bu sırada Arapların giyiminde ve başı sarıklı bir adam gelir, merdivenden semâya doğru

---

506[9] Keza: El-Sîratü'n - Nebeviyye {İbn-i Kesîr), 3/508 - Beyrut, 1393

tırmanmaya başlar. Belli bir yere gelince durur ve oradaki insanlara şöyle nida eder: "Hani Fârisli adamlar, kadınlar, askerler ve hazîneler nerede? Derhal onları buraya getiriniz!". Ve arkasından Fârisliler getirilir, çuvallara konularak merdivenin yüksek bir yerinde beklemekte olan o adama gönderilirler... Hazîneleri de..."

Geceleyin böyle bir rüya gören Kisrâ, sabahleyin çok üzgündür... Ve bu rüyasını yakınlarına anlatır. Onlar da böyle bir rüyadan korkuya kapılıp Kralın da korkmasına sebeb olurlar... Kral henüz bu korku ve üzüntüsünü atmadan, kendisine Peygamber Efendimizin mektubu ulaşır..."

"Mektub kendisine verildiği zaman Kisrâ, derhal Yemen'deki valisi Bâzân'a bir mektup yazar.... Ve bu'mektubunda ona: "Adamlarından kuvvetli ikTkişiyi Hicaz'da peygamberliğini ilân eden şu adama gönder, derhal onu yakalayıp bana getirsinler!" diye emreder... Yeman valisi Bâzân'da derhal bir nâme yazarak iki kuvvetli adamıyla Peygamberimiz'e gönderir. Bu iki kişi getirdikleri mektubu Peygamberimiz'e verdikleri zaman, Peygamber Efendimiz manâlı bir şekilde gülümsemiş ve bunların her ikisini de İslâm'a davet etmiştir... Adamlar da korkularından titremeye başlamışlar. Peygamberimiz kendilerine: "Haydi bugün gidiniz, yarın yanıma geliniz!" buyurmuştur... Ertesi günü bu iki adam Hz. Peygamber'in huzuruna geldiklerinde, onlara şöyle buyurmuştur: "Gidip valinize haber veriniz ki, Benim Ezelî ve Ebedî olan Rab'bim, onların sahte tanrısını öldürmüştür! Kisrâ bu gece helak olmuştur. Allah, onun oğlu Şiraveyh'i kendisine musallat kılmıştır. Hemen gidip bunu vali Bâzân'a haber veriniz!".

Bâzân 'in adamları derhal yola çıkıp bu haberi götürmüşler. Bunun üzerine Bâzân ve onun yanındaki Fârisliler, derhal müslüman oldular..."

Ebû Nuaym'in Şerafü'l-Mustafâ adlı kitabında îbn-i Sa'd'in Zührl'den naklettikleri rivayet ise, biraz daha farklılık arzeder. Zühri'nin rivayetine göre, Seleme bin Abdurrahmân bu haberi şu şekilde vermektedir: "Peygamber (s.a.v.)'in mektubu Kisrâ'ya ulaştığı zaman, Kisrâ derhal Bâzân'a bir mektub yazıp gönderdi. O bu mektubunda şöyle emrediyordu: "Derhal şu Hicaz'da peygamberliğini ilân etmiş bulunan adama iki yiğit gönder, onu yakalayıp bana getirsinler!". Bâzân da bunun üzerine ellerine bir name verdiği iki yiğidini Peygamberimiz'e

gönderdi... Bu yazıda Bâzân, Peygamber'e bu iki adamla birlikte Kisrâ'ya teslim edilmek üzere yola çıkmasını emrediyordu... Bu iki adam da derhal yola çıkıp Peygamberimiz'e geldiler ve durumu haber verdiler. Peygamberimiz de kendilerine, o gün istirahat etmelerini ve ertesi günü yanma gelmelerini emretti... Ertesi sabah Bâzân'm adamları geldiklerinde Peygamber Efendimiz kendilerine dedi ki: "Allah, Kisrâ'mn oğlu Şiraveyh'i kendisine musallat kılarak Kisrâ'yı öldürmüştür!" Elçiler Peygamberimiz'e: "Sen, ne dediğini biliyor musun?" dediler... Peygamber Efendimiz de: "Evet, gidip Bâzân'a bunu haber veriniz! Ve şunu da biliniz ki, Benim dînim ve hükmüm, Kisrâ'nm hükümdar olduğu yerlere yerleşecektir! Hem kendisine deyiniz ki, eğer Müslümanlığı kabul ederse, şimdi emri altında bulunan yerlerin hâkimiyeti kendisine verilecektir". Elçiler, bu haber ve emirlerle Bâzân'a döndüler... Durumu olduğu gibi kendisine tebliğ ettiler. Bâzân durumu iyice öğrendikten sonra: "Bu sözler, hiç de bir hükümdar sözüne benzemiyor! Bunun üzerinde ciddiyetle düşünelim!" dedi. Derken bir müddet sonra, babasını öldürerek yerine geçmiş bulunan Şirâveyh'in elçileri ve mâmesi geldi. Şiraveyh; babasını, halka çok zulüm ettiği ve eşraftan nice kıymetli adamları öldürttüğü için öldürdüğünü bildiriyor, daha önce babasına itaat ettiği gibi kendisine dahî ayni itaati göstermesini istiyordu... Ayrıca Bâzân'a, "Hicaz'da peygamberliğini ilân eden zâtın, hoş tutulup tanrîk edilmemesini" de emrediyordu... Bâzân, yeni Kisrâ'nm mektubunu okudu ve: "Hiç şüphem kalmadı ki, bu zât hak Peygamber'dir!" dedi. Ve derhal İslâmiyet'i kabul ederek müslüman oldu... Onun yanında bulunan diğer iranlılar da müslüman oldular... Bâzân, bu sırada elcilerine, Hz. Peygamber'i nasıl bir kişi olarak gördüklerini sordu. Elçisi cevaben dedi ki: "Vallahi ben O'nu, şimdiye kadar görüp görüştüğüm1 kimselerin en vakarlı ve heybetlisi olarak gördüm!". Bâzân tekrar sordu ve "Yanında bekçi ve koruyucuları var mıydı?" dedi. Elçisi de, "Hayır, yanında hiç muhafız bulundurmuyor" karşılığım verdi..."

Ahmed, Bezzâr Taberanî ve Ebâ Nuaym ise, Ebû Bekre'nin şu haberini rivayet ederler: "Peygamber (s.a.v.) Kisrâ'ya mektub gönderdiği zaman Kisrâ, derhal Yemendeki valisi Bâzân'a bir nâme yazıp gönderdi ve bu nâmede şöyle emrediyordu: "Bana ulaşan habere göre, sizin taraflarda bir adam, peygamberliğini ilân etmiş. Ona emret, terhal bu iddiasını bıraksın! Yoksa askerlerini sevkederek kendisini ve kavmini kılıçtan

geçirtirim!11. Bâzân da Kral'ından aldığı emir gereğince Peygamberimiz'e elçiler gönderip durumu haber verdi. Peygamberimiz de dedi ki: "Eğer bu peygamberlik davasını ben kendiliğimden yapmış olsaydım, Onun emrine uyarak bırakırdım. Fakat bu bana Allah'ın kesin emridir ve Ben, Allah'ın Elçisiyim!" Bâzân'ın elçisi bir müddet Peygamberimiz'in yanında kaldıktan sonra Peygamberimiz ona dedi ki: "Bak, Ben sana Allah'ın tecellîsini haber vereyim! Benim hak ilâhım olan Allah, sizin sahte tanrınız olan Kisrâ'yı helak etmiştir. Artık bugünden sonra Kisrâ yoktur! Kayser da helak olmuştur ve bugünden sonra Kayser da yoktur!". Bâzân'ın elçisi geri döndüğü zaman, Peygamber Efendimiz'in kendisine haber verdiği gün, Kisrâ'nm ve Kaysei'm ölmüş oldukları haberini alıp, duyduklarının aynen hakikat olduğuna vâkıf olmuştur..."

Deylemî'nin de bir haberi var. Buna göre Ömer bin el-Hattâb şöyle demiştir: Peygamber (s.a.v.), Kisrâ'nm emriyle kendisine Bâzân'ın gönderdiği elçilere hitaben şöyle buyurdular: "Benim Rab'bim, sizin (sahte) rabbinizi geçen gece gerçekten öldürmüştür! Kisrâ'ya, kendi oğlunu musallat kılarak, onu helak etmiştir! Siz dönüşünüzde Bâzân'a ve onun yeni Kralına söyleyiniz, eğer gerçekten müslüman olurlarsa, ülkeleri ve egemenlikleri kendilerine bırakılacaktır. Aski halde, Allah'ın yardımıyla ülkeleri ellerinden alınacak, müslümanlar tarafından fethedilecektir!".

Hz. Peygamber'in, Bâzân'ın elçilerine: "Rab'bim, sizin rabbinizi öldürdü!" buyurması, onların Krallarına Rab ve Tanrı tanımaları itibariyledir. Çünkü onlar, Krallarının rab olduğuna inanıyorlar, Krallarına "Rab" diyorlardı... "Rab"lan öldüğüne ve öleceği de muhakkak olduğuna göre, "Rab" veya Tanrı olmadığı da meydana çıkmış oluyordu... Zâten islâm ve onun şanlı Peygamberi de bunun iyece anlaşılması için mücadele ediyordu... Nitekim Bâzân'ın elçileri geldiği zaman, durumlarını Hz. Peygamber beğenmemişti. Zira onlar, bıyıklarını iyice uzatmış, sakallarını ise traş ettirmişlerdi... Bu manzarayı iyi karşılamıyan Peygamberimiz onlara: "Yazık sizlere, böyle yapmanızı size. kim emretti?" buyurmuştu... Onlar da cevab olarak "Rabbimiz emretti" demişlerdi... ki ertesi günü tekrar Hz. Peygamber'in huzuruna geldiklerinde, gerçek Rab ve Hak Tanrı olan Allah'ın Elçisi'nin dilinden: "Dün gece, sizin rabbiniz öldü!" haberini duymuş olmaları; ne kadar manâlı ve hikmetli

idi...507[10]

(Kisrâ, yâni Hürmüz'ün oğlu Ebruyez, gerçekten halkına çok zulüm etmiş, memleketin ileri gelenlerinin de çoğunu sudan bahanelerle öldürtmüştü... Onu öldürüp yerine geçen Şi-raveyh ise, onun Bizans Kralı'nın kızkardeşinden doğma çocuğu idi... Babasını yakalatıp gözlerini oydurmak suretiyle öldürttü. Kardeşlerinden de on sekizini idam ettirtmişti... Diğerleri ise kaçarak kurtulmuşlardı... İdaresi iyice yerleştikten sonra, halkın yararına olan bazı kararlar alıp vergileri hafifletti... Haraç adı altında toplanan vergilen ise tamamen kaldırdı... Arkasından tâûn hastalığı zuhur edip, pek çok sayıda insan ölüp gitmişti..508[11]

Peygamberimizin Haris El Gassani'ye Yazdığı Mektub Ve Bu Sırada Vukua Gelenler

îbn-i Sa'd Vâkıdî tarikiyle onun şeyhlerinden şu haberi naklet-miştir: Resûlüllah (s.a.v.), Şücâ' bin Vehb el-Esedî'yi Haris el-Gassânî'ye elçi olarak gönderdi. Beraberinde Peygamberimiz'in mektubunu Hâris'e götüren Şücâ, bu görevine dâir haberi bizzat kendisi şöyle nakletmiş tir: "Ben, yola çıkıp Dımaşk yakınındaki Gota'ya vardım Hâris'in hatibini" (kapıcısını) gördüm ve durumu anlattım. O bana dedi k? "Kendisini an-cak falan gün dışarı çıktığında görebilirsin". Hâris'in kapıcısı Rum icl ve benimle konuşmak istedi. Bana, Resûlüllah hakkında bâzı şeyler sordu, ben de kendisine gerekli bilgileri verdim... Ayrıca Resûlüllah'm davet ettiği dinden ve bu dînin başlıca özelliklerinden bilgi verdim... Kapıcı çok mütehassis oldu, hattâ ağlamaya başladı ve Peygamberimiz'e âit

---

507[10] El-Sîratü'n-Nebeviyye, 3/509

508[11] Bunlar Eserin tenkît ve tahkînini yapan Dr. Muhammed Halîl Herrâs'ın el-Meârif'ten naklen verdiği bâzı bilgilerdir

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/18-22.

bâzı sıfatları, okuduğu înrîl kitabından öğrenmiş olduğunu söyledi ve:

"Bu zât, hak Peygamberdir. Ben, kendisine inanır ve O'nun getirdiği haberleride tasdik ederim! Fakat inancımı açığa vuracak olursam, emîrimiz Hâris'in beni Öldürmesinden korkarım..." dedi... Sonra Haris dışarı çıkıp halka hitab etmek estedi Tacını başına giyip makamına o-turdu. Ben de kendisine bu sırada Resûlüllah'ın mektubunu verdim. Mektubu okuyup yerine koydu. Ve halkına hitab ederek dedi ki: "Hü-kümdarlığı benden hanginiz teslîm alacak? Ben, gerçekten bu adama gitmek istiyorum! Tâ Yemen'de bile olsa, Ona gitmek istiyorum..." Bu-nun üzerine İsrar etti, hatta bir atının hazırlanmasını bile söyledi. .. Sonra bana iltifat ederek Git Peygamberiniz'e bunu haber ver ve bu hususta ne buyuracağını öğrenip bana da haber getir" dedi... Sonra Kayser'e bu hususta bir mektub yazıp gönderdi... Kayser ise kendisine gönderdiği cevabda: "Sakın O'nun yanma gitme, kesinlikle O'nu bırak!" diye emrediyormuş... Kayser'm cevabını aldıktan sonra beni çağırttı ve bana dedi ki: "Ne zaman buradan ayrılmayı düşünüyorsun?" Ben de: 'Yarın" dedim. Bana yüz mıskal altın verilmesini emretti ve bana hitaben şunları söyledi: "Resûlüllah (s.a.v.)'e benden selam söyle!" Ben oradan ayrılıp Hz. Peygamber'e döndüğüm zaman, Peygamberimiz1 e durumu arz ettim... Bunun üzerine Peygamberimiz: "Onun mülkü elinden gitmiştir!" buyurdu. Ve fetih yılında Haris el-Gassânî vefat etti..."509[12]

Peygamberimizin Mukavkas'a Mektub Yazması Ve Bu Sırada Vukua Gelen Bazı Haller

Beyhakî, Hâtıb bin Ebû Beltea'nın şöyle dediğini nakleder: "Peygamber (s.a.v.) beni, iskenderiye Meliki Mukavkas'a elçi olarak gönderdi. Ben, beraberimde ona, Resûlüllah'ın mektubunu götürüyordum. Oraya vardığın da, Melik'in emriyle misafir edildim... Sonra Melik, patrikleri toplayıp beni huzuruna çağırdı. Ve bana sordu: "Seni elçi olarak

---

509[12] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/22-23.

gönderen bu zât, bir Peygamber değil midir?" Ben: "Evet" dedim. O: "Pekâ, niçin kavmi kendisini doğduğu şehirden çıkardıkları zaman, onların kahrı ve helaki için dua etmedi?" Ben dedim ki: "Meryem oğlu îsâ, kendisinin peygamber olduğuna şehadette bulunmadı mı? Peki böyleyken niçin kendi kavmi îsâ'yı yakalayıp da idam etmek istedikleri zaman, onların kahr ve helaki için aleyhlerinde duada bulunmadı?" Benim bu karşılık sorum üzerine duygulanan Mukavkas: "Sen, büyük bir hikmet sahibinin bize gönderdiği hikmet sahibi bir elçisin." diyerek mukabele etti..."

Vâkîde ve Ebû Nuaym Muğîra bin Şu'be'den şu haberi nakleder: Muğîra der ki: "Ben, Mâlik Oğullarından bâzı adamlarla mukavkas'm yanma gittiğimiz zaman, onunla bizim aramızda bir konuşma geçmişti: O bize demişti ki: "Sizler yurdunuzdan kalkıp buraya nasıl ulaştınız? Halbuki aramızda Muhammed ve O'nun adamları bulunmaktadır?" Biz de dedik ki: "Önce deniz kenarına yetiştik, sonra deniz yoluyla buraya ulaştık..." Mukavkas bize tekrar sordu:

- Muhammed sizi, getirdiği dine çağırıyor! Siz O'nun bu çağrısına karşı nasıl davrandınız?

Biz de şu cevabı verdik:

- İçimizden bir tek kişi, Muhammed'in davetini kabul etmiş değildir... Mukavkas:

- Niçin kabul etmediniz? Biz:

- Muhammed bize yepyeni bir din getirdi! ne başımızdaki Emîr'in, ne de daha önceki atalarımızın bu din ile bir ilgisi vardır... Bizler, atalarımızdan ne gördükse onun üzerinde bulunuyoruz! îşte bu sebeblerle biz,'Muhammed'in dinini kabul etmedik..." Mukavkas:

- Peki, Muhammed'in kendi kavmi bu hususta nasıl davrandı?

-içlerinden gençler ve zayıf kimseler Muhammed'e tabî oldular... Ve bunlarla kendisine karşı koyanlar arasında zaman zaman mücâdele ve mukâteleler olmuş, bâzan Muhammed ve adamları üstün gelmiş, bâzan da O'na karşı çıkanlar üstün gelmiştir...

- Peki, Muhammed'in esasen insanları neye davet ettiğini, bana söyler misiniz?

- Muhammed insanlan, yalnız Allah'a ibâdet etmeğe ve hiç bir şeyi Allah'a ortak koşmamağa, atalarımızın tapındığı şeyleri terketmeğe, Namaz kılmağa ve oruç tutmağa, zekat vermeğe çağırmaktadır...

- Kıldıkları namazın muayyen bir vakti, verdikleri Zekatın muayyen bir miktarı var mıdır?

- Evet, günde beş vakit namaz kılarlar ve kıldıkları namazların hepsinin muayyen vakitleri ve sayıları vardır... Verdikleri zekatın da... Yirmi miskâle ulaşan maldan ve her beş deveden bir koyun öderler... Ve daha birtakım sadakalar verirler...

- Peki Muhammed, bu zekat ve sadakaları ödeyenlerden aldıktan sonra nereye harcar? Bana bu hususda haber verir misiniz?

- O bunları, fakirlere dağıtır...

- Peki, O'nun daha başka emirleri vermıdır? Varsa bunlar nelerdir.

- Evet, o insanların kendi yakınlarını gjrüp gözetmelerini, sözünde durmalarını, zina etmemelerini, riba-fâiz yememelerini, içki içmemelerini ve Allah'tan başkası için kesilmiş bulunan hayvanların etlerini yememelerini emreder...

- Bakın ben sizlere açıkça söylüyeyim ki, ,^u bahsettiğiniz zâçt,"hiç şüphesiz bir Peygamberdir; hem de bütün insanlara gönderilmiş bir peygamberdir! Eğer bu zât, Mısırlılar veya Rumlar içinden çıkmış olsaydı, muhakkak onlar bu peygambere tâbi olurlardı... Çünkü bu milletlere vaktiyle îsâ Peygamber, bu Peygamber'e uymalarını emretmiş bulunmaktadır. Hem sizin şu anlattıklarınız, daha önce gelip geçmiş bulunan bütün peygamberlerin Allah'tan getirip insanlara tebliğ ettiği şeylerdir... Ve yakın bir gelecekte Muhammed'in dîninin her tarafa yayıldığım, insanların ve atlarının ulaşabildiği yerlere kadar ulaştığını, denizlerin sınırına kadar gittiğini göreceksiniz..."

Bunun üzerine biz de dedik ki:

- Yeryüzünde bütün insanlar O'na tabi olsalar, biz yine tâbi olmayız! Bizim bu sözümüz üzerine başım sağa-sola sallamaya başlayan Mukavkas:

- Siz bu işi oyuncak mı sanıyorsunuz. Ne kadar düşüncesiz davra

nıyorsunuz? Mukavkas, bu sözlerinden sonra da bazı şeyler sormak istedi ve dedi ki:

- Size bir de onun nesebinden sorayım, bu hususta ne dersiniz?

- O, kavmimiz içinde nesebi en şerefli olan bir ailedendir.

- Zaten bütün Peygamberler, kavminin en şerefli ailelerinden seçilir. Peki O'nun sözünde gerçek olup olmadığı hususunda ne dersiniz? Hiç yalan söyler mi?

- O'nun bir defacık olsun yalan söylediği olmamıştır. Ve bundan dolayıdır ki Kendisi, kavmimiz içinde "Muhammedü'1-Emrn" diye çağırılır.

- Demek ki sizler O'nun hakkında güzelce düşünemiyorsunuz!* Zira ömründe bir defacık olsun yalan söylememiş ve bu yüzden kavmi içinde "Muhammedü'1-Emin" unvanını almış bulunan bir zât; nasıl olur da Allah hakkında ve Allah'ın dîni hususunda yalan söyleyebilir? Bu olacak iş midir?

Bizi bu şekilde müâhaza eden ve düşüncesizlikle ithamda bulunan Mukavkas, sorularına devamla dedi ki:

- Peki O'na kimler tabî olmaktadır?

- Gençler ve bazı zayıf olanlar...

- O'ndan pnceki peygamberlerin de tabî olanları böyle idiler... Size bir de Medine'deki yahudilerin ne yaptıklarını sorayım: Nedir onların durumu?

- Yahudiler O'na, şiddetle muhalefet ettiler... Aralarında çarpışmalar oldu... O, onları yendi, esir aldı ve darma - dağın etti...

- Gerçekten yahûdîler, Tevrat ehli oldukları ve hakikati bildikleri halde O'na karşı haksızlık etmişlerdir. Çok kıskanç bir topluluk olan yehûdiler, O'na da kıskançlık etmişler ve bu yüzden muhalefete düşmüşlerdir..."

Olayı böylece nakleden Muğîra bin Şu'be der ki: Biz, müsâade alıp Mukavkas'm huzurundan ayrıldık. Gerçekten Muhammed hakkında bizi oldukça yumuşatan ve insafa davet eden sözler duyarak oradan ay-

rıldık... Kendi kendimize dedik ki: "Gerçekten Arab'ın ve Acem'in hükümdarları Muhammed hakkında hep doğrulayıcı sözler söylüyorlar ve üstelik kendisinden korkuyorlar... Bizler ise O'nun yakınları olduğumuz halde kendisine çok uzaklarda duruyor, anlayış göstermiyoruz... Halbuki O bizi, kendi yurdumuzda ve yanı başımızda Allah'a ve O'nun hak dînine çağırıp durmaktadır..."

Yine Muğira der ki: Ben iskenderiye'de kaldığım müddetçe pekçok kilise yetkilisi ile de görüşüp Hz. Peygamber hakkında sorular sorup bilgiler almıştım. Hepsi de O'nun hakkında müsbet şeyler söylemişti... Hatta bir gün bir patrikle konuşurken ona sormuştum: "Peki, Hz. isa'dan sonra gönderilecek olan bir peygamber var mıdır?" demiştim. Patrik de bana şu karşılığı vermişti: isa'dan sonra Ahirzaman Peygamberi gelecek O'nunla Isâ' arasında hiçbir Peygamber bulunmayacak. Isâ dahî, bu son peygamber'e tabî olunmasını emretmiştir. Bu son Peygamber, Araplar arasında çıkacak, adı Ahmed olacak ve okuyup-yazma görmemiş bulunacak. Kavmi ile kendisi arasında çetin mücâdeleler olacak... O'nun ashabı, O'nun uğrunda seve seve canlarını ve mallarım fedadan çekinmeyecek... O, Harem-i Mekke'den hicret edip Harem-i Medine'ye yerleşecek... İbrahim Peygamber'in Tevhîd ve Haniflik dînini takîb edecek... Abdeste ve her türlü temizliğe çok önem verecek... Kendinden önceki Peygamberlere verilmemiş olan bazı özellikler kendisine verilecek... Meselâ: Önceki peygamberler yalnız kendi kavimlerine gönderilirdi. Son Peygamber olan Ahmed ise, bütün beşeriyete gönderilmiş olacak... Yeryüzünün her tarafı kendisi için mescid olacak, nerede vakit gelirse orada namazını kılacak... Su bulamazsa, topraktan teyemmüm ederek kılacak... Halbuki daha önceleri yalnız su ile abdest alınır ve sadece mâbedlerde ibâdet edilirdi..."

îşte ben, bütün bunların te'sîriyle geri döndüm ve kesin karar vererek müslüman oldum..."

îbn-i Sa'd Vâkıdî tarikiyle onun üstadlarından şu haberi naklet-mistir: Peygamber (s.a.v.) Mısır Meliki Mukavkıs'a mektub gönderdiği zaman, Mukavkıs şu cevabî mektubu gönderdi: "Ben, şahsen bir peygamber'in daha geleceğini biliyordum, fakat bu peygamberin Şam'dan çıkacağını zannediyordum. Ben, Senin elçini gayet iyi karşıladım ve ikramlarda

bulundum. Ayrıca kendisiyle hediyelerimi de göndermiş bulunuyorum." O, Peygamber'in elçisini iyi karşılamak ve bazı hediyeler göndermekle beraber, islâm'ı kabul de etmemiştir. Bu sebeble Peygamberimiz onun hakkında: "Habîs mülküne esîr oldu, fakat mülkü dahî elinden gidecektir!" buyurmuştur..." 510[13]

Peygamberimizin Hımyer'e Mektub Göndermesi Ve Bu Sırada Vukua Gelenler

Yine îbn-i Sa'd'ın naklettiği bir habere göre Zührî şöyle demiştir: Resûlüllah Efendimiz Hımyer'deki Hâris'e, Mesrûh ve Nuaym bin Abdü Külâl'a mektub yazıp Ayyaş bin Ebû Rabîa el-Mahzûmî ile gönderdi... Ve ona şu tenbihte bulundu: "Onların memleketine vardığın zaman geceleyin girme sabah olunca gir... Sabah olunca abdestini alıp namazım kıldıktan sonra başarın ve hüsnü kabul görmen için güzelce dua edip Allah'a yalvarırsın. Kötülüklerden de Allah'a sığınırsın... Sonra mektubumu sağ eline alarak gider verirsin, giderken de şu âyeti okursun: "Kitap ehlinden ve puta tapanlardan Hakk'ı tanımayanlar, kendilerine açık delil gelinceye kadar bulundukları halden ayrılacak değillerdir." (Beyyine, âyet 1). Sonra: "Ben Muhammed'e inandım, ben inananların ilkiyim!" de. Bu takdirde karşında hiçbir şey tutunamaz. Onlar kendi dillerince birşeyler söylemeye başlayınca, söylediklerini sana terceme etmelerini iste. Ve bu sırada da: "Ben Allah'a sığındım, Allah'ın indirdiği Kitâb'a îman ettim. Aranızda adalet yapmakla da emrolundum..." (Şûra,

---

510[13] Mukavkıs'ın Resûlüilah Efendimiz'e gönderdiği hediyeler şunlardı: 1- Mâriye ve Şîrîn adında iki câriye, 2- Düldül adındaki katır, 3- Mısır'ın Ben kasabası'nın meşhur balı, 4- Me'bûr adındaki hizmetçi, 5- Bin miskal altın, 6- Yirmi elbise, 7- Ya'fûr adındaki merkeb, 8-Camdan su bardağı...

(Bazılarının iddia ettiği gibi, ayrıca birde tabîb göndermiş değildir... Yine bazılarının iddia ettiği gibi, Mukavkıs imân ederek Sahabe meyanına girmiş de değildir...) (Mevahib Şerhi Zerkanî, 3/272, 350)

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/22-23.

15). Bunu da sonuna kadar okursun... Eğer onlar İslâm'ı kabul edecek olurlarsa, huzuruna gidip secde ettikleri üç ağacı onlara sor! Ilgın ağacını kesip beyaz ve sarı renklerle parlatmışlardır... Kayın ağacına da bezler bağlayarak tapınmışlar... Abonoz ağacına da... İşte put hâline koydukları bunların yerini öğren ve her üçünü de ateşe vererek imha et! Hem de bunları yerlerinden sökerek çarşılarının meydan yerinde yak!"

Ayyaş el-Mahzûmî der ki: Hz. Peygamber'den bu emirleri aldıktan sonra yola çıkıp Hımyer'e vardım. Aynen Peygamberimiz1 in buyurdukları gibi davrandım, onlara dedim ki: "Ben sizlere Allah Resûlü'nün gönderdiği elçisiyim. O sizi islâm'a davet ediyor!" îşte bu şekilde kendilerini îslâm'a davet ettim. Peygamberimiz1 in bana tenbih ettiği hususları da aynen yerine getirdim... Resûlüllah Efendimiz'in buyurdukları gibi oldu... Ağaçlardan edindikleri putların her*üçünü, getirip meydan yerinde yaktım...."511[14]

Peygamberimizin Uman Meliki El-Cülendi'ye Yazdığı Mektub Ve Bu Sırada Vukua Gelenler

Vüseyme, "el-Ridde" adlı kitabında îbn-iîshak'tan şu haberi verir: Peygamber (s.a.v.) Uman meliki el-Cülendfye mektub yazıp Amr bin el-As ile gönderdi ve onu îslâm'a davet etti. Amr gidip mektubu verdiği zaman o şu mukabelede bulundu: "Beni îslâm'a çağıran bu zât, okuma-yazma görmemiş bir peygamberdir. Öyle bir peygamber ki, ne ile emrederse onu herkesten evvel yapan odur. Neyi de yasaklarsa herkesten Önce ondan sakınan da odur! Düşmanlarıyla savaşırken üstün geldiğinde şımarmayan, yenilgiye uğradığı zaman da ümitsizliğe düşmeyen bir zâttır... Dâima hayrı emreden, sözünde duran, söz verdiği zaman yerine getiren bir zâttır! Kesinlikle inanıyor ve şehadet getiriyorum ki, bu zât, hak peygamberdir!"

Burada kısaca anlatılan bu kıssanın tamamım, Ibn-i Sa'd'ın, Amr bin el-

---

511[14] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/27.

As'in azadhsı Amr bin Şuayb tarikiyle sevkettiği haberden takib edebiliriz. Şöyle ki: Peygamber (s.a.v.) Uman melikine mektub yazıp Amr bin el-As ile gönderdi. Bu mektub şöyle idi:

Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adı ile. Abdullah'ın oğlu ve Allah'ın resulü Muhammed'ten el-Cülendî'nin iki oğlu Ceyfer ve Abd'e... Allah'ın hidâyetini kabul edenlere selam olsun! İmdi Ben sizi îslâm'a erdiren Kelime-i Şehadet'e çağırıyorum! Müslüman olup selâmete eriniz! Zira Ben, bütün insanlara gönderilmiş bir peygamberim... Eğer sizler müsîüman olursanız, Umân'da sizi vâlî olarak bırakırım. Eğer İslâm'ı red ederseniz, mülkünüz kesinlikle elinizden gider, atlı askerlerim gelip orasını elinizden alırlar... Ve islâm orada da yayılmaya başlar...."

Hz. Peygamberin bu mektubunu Übeyy bin Ka'b yazıp mühürledi. Mektubu alarak Uman Emirliğine giden Amr bin El-As, kıssanın gerisini şöyle anlatmaktadır: Oraya vardığım zaman, iki kardeşten Abd, daha yumuşak olduğu için önce ona gittim. Kendisine ve kardeşi Cey-fer'e Resûlüllah'ın elçisi olarak geldiğimi söyledim. Abd de bana dedi ki: Kardeşim benim büyüğümdür, ben seni ona ulaştırırım. Mektubunu ona kendin okursun..." Sonra bana: "Peki, senin bizleri davet ettiğin şeyin esası nedir?" diye sordu. Ben de kendisine: "Ben sizi, Allah'ın varlığına ve birliğine, Allah'tan başka ilah olmadığına inanmaya, Allah'tan başka ibâdet olunmakta olan şeylerin terkedilmesine, Muhammed'in de Al-lah'ın Resulü olduğuna inanmaya çağırıyorum!" Bunun üzerine Abd bana dedi ki:

"Ey Amr, sen gerçekten kavminin efendisi olan bir zâtın oğlu idin. Peki senin efendi baban ne yaptı? Çünkü biz bunu öğrenmek ve bu hu-suta babana uymak isteriz...." Onun bu sorusuna karşılık ben de dedim ki:

"Babam, Peygamber Muhammed (s.a.v.)'e imân etmeden öldü. Fakat ben, onun îmân etmiş olarak Ölmesini çok isterdim... Ben dahî, Allah'ın bana hidâyet buyurduğu zamana kadar hep babam gibi düşünmüştüm.." Benim bu sözüm üzerine Abd: "Peki sen, ne zaman müslümanhğı kabul ettin?" diye sordu. Ben de şu cevabı verdim: "Ben müslüman olalı, fazla bir zaman geçmedi. Ben Habeş Kralı'nın yanında müslüman oldum... Necaşî, kendisi dahî müslümanhğı kabul etti..." Bunun üzerine Abd, "Peki, Necaşî'nin müslümanhğı kabul etmesinden sonra halk onun hükümdarlığına itirazda bulunmadı mı?" diye sordu. Ben de "Hayır"

diye cevab verdim. O tekrar sordu:

- Peki, metropolitler ve râhibler de mi itiraz etmediler?

- Hayır, itiraz etmediler...

- Yâ Amr, sen ne dediğini bilmiyor musun? Unutma ki, bir insan için yalan söylemek kadar utanılacak bir şey yoktur!

- Ben sana yalan söylemiyorum! Sonra benim dînimde yalan söylemek de helâl değildir.

- Peki, peygamberiniz sizlere neleri emrediyor, neleri nehyediyor? Bana bu hususta da bilgi verir misin?

- Yüce ve büyük olan Allah'a itaat edip isyan etmemeyi, akrabayı görüp gözetmeyi, kim olurlarsa olsunlar Allah'ın kullarına iyilik etmeyi emrediyor! îşte şunları da nehyediyor: Zulüm, düşmanlık, zina, içki, taşlara ve putlara tapınmak, boyuna salîb, haç takınmak veya ona tapınmak, işte bunlar da O'nun başlıca yasakladığı şeylerdir...."

- O'nun insanlara olan daveti, gerçekten ne kadar da güzelmiş! Eğer kardeşim sözüme baksa, atlarımıza binerek yola çıkar ve Muham-med'e varıp O'nun huzurunda müslüman oluruz... Fakat kardeşim, mülküne çok haristir. Böyle bir şeyi kabul edeceğini sanmıyorum... Çünkü o, hep baş olmak ister, kuyruk olmayı kabul etmez...

- Eğer müslüman olursa, Resûîüllah Efendimiz kendisini mülkünde bırakır, insanların zenginlerinden zekatı toplar, fakirlerine verir...

- Bu söylediğin de gerçekten çok güzel bir şey... Bunu biraz izah eder misin?

- Yirmi miskâl altının, iki yüz dirhem gümüşün, beş devenin, kırk koyun veya keçinin, otuz sığırın zekatı vardır...

- Yâ Amr, ben bizim insanların bunları yâni, islâm'ı kabul etmediği takdirde sizin peygamberinizin bu kadar uzaklardan atlılar gönderip burayı emri altına alabileceğine ihtimal vereceklerini sanmıyorum."

Ben, bir müddet onun yanında kaldım. O, benden aldığı haberleri gidip kardeşine ulaştırdı. Sonra kardeşi beni huzuruna çağırdı. Bu sırada onun adamları beni kolumdan sıkıca tutmuştu. Ceyfer, "Bırakınız" dedi,

bıraktılar. Gidip yanma oturmak istedimse de buna müsâade etmediler. Ceyfer, konuşmamı emretti. Ben de Hz. Peygam^er'in mektubunu çıkarıp kendisine verdim. O da mektubu sonuna kadar okudu. Sonra mektubu, kardeşi Abd'e verdi. O da bunu, sonuna kadar okudu. Bu sırada büyük kardeş olan Ceyfer bana: "Peki, Kureyş'in bu husustaki durumu nedir?" diye sordu. Ben de kendisine bütün Kureyş'in O'na tabî olduklarını, gerek istiyerek, gerek istemiyerek islâm'a teslim olduklarını haber verdim. Bunun üzerine Ceyfer, "O'nun yanında şimdi kimler var?" dedi. Ben de: "Müslümanlar! Zira insanlar İslâm'a çok rağbet ettiler, diğer dinleri bırakıp İslâm'ı tercih ettiler... Allah'ın kendilerine hidayet vermesiyle beraber akıllarıyla da bildiler ki, daha önceki din ve inançları hep bâtıl imiş. İslâm ise yegâne hak din imiş! Şimdi senden başka şu kargaşa içinde kalan hemen yok gibidir... Eğer bugün müslüman olmazsan, O'nun orduları gelip seni ayaklar altında çiğneyecektir! Haydi müslüman ol da, selâmet bul! Bu takdirde kavminin üzerindeki hükümdarlığın da devam edecektir...."

Benim bu Fözlerim üzerine bana: "Sen, bugün git, yarm sabah geldiğinde görüşelim" dedi. Ben de oradan ayrıldım. Sonra onun kardeşi Abd ile görüştüğümde o bana: "Yâ Amr, kardeşimin müslüman olacağını ümîd etmekteyim" dedi... Ertesi günü gittiğimde Ceyfer beni kabul etmedi. Dönüp kardeşini gördüm. O da beni onun huzuruna çıkardı. Fakat Ceyfer bana dedi ki:

"Ey Amr, senin bizi davet ettiğin şey üzerinde uzun uzadıya düşündüm. Aramızdaki bu kadar uzaklığa rağmen, peygamberinizin buraya atlılar göndereceğine hiç ihtimal vermiyorum. Şayet O'nun askerleri buraya kadar gelmiş olsalar, şimdiye kadar karşılaştıkları askerlere benzemeyen askerlerle karşılaşacaklardır! Onlarla olacak savaşımız çok çetin olacaktır!...."

Ben de Ceyfer'in bu sözlerine şu karşılığı verdim:

- Karar sizindir! Ben yarm erkenden yola çıkıyorum!

Ben onun yanından ayrıldım. Kardeşi Abd ile başbaşa kaldılar. Uzun müddet görüştüler... Ertesi günün sabahında bana haber geldi ve ben Ceyfer'in huzuruna çıktım. Bana dedi ki:

- Ey Amr, ben ve kardeşim, İslâm'ı kabul etmeğe karar verdik. Şehâdet

getirip müslüman oluyoruz!

Böylece onlar müslüman oldular ve müslümanca hüküm vermem, zekâtın tahsil ve taksimini yapmam için benim orada kalmamı, bu hususta kendilerine yardımcı olmamı istediler... Ben de orada kaldım... Şayet bana muhalefet eden olursa, her ikisi de bana bu hususta yardımcı oldular...

(Olayı bu şekilde kendisi nakleden Amr bin el-As; Peygamber Efendimiz'in irtihaîine kadar Umân'da kaldı. Tabiî bu, Peygamber Efendimiz'in izniyle olmuştur...) 512[15]

Peygamberimizin Harise Oğullarına Yazdığı Mektub Ve Bu Sırada Vukua Gelenler

Ebû Nuaym Vâkıdî tarikiyle onun üstadlarından naklediyor. Şöyle ki: Peygamber (s.a.v.), Harise Oğullarına mektub yazıp gönderdi ve onları İslâm'a davet etti... Onlara mektub ulaştığı zaman, deri üzerine yazılmış bulunan bu mektubun yazısını su ile yıkayarak giderdikten sonra, derisini su kovalarına yama yaptılar... Peygamberimiz de kendileri için: "Bunlara ne oluyor? Allah akıllarını gidersin!" buyurdu...

Bunlar, yâni Harise Oğulları, heyecanlı, aceleci, konuşmasını bilmez bir topluluk idi... Ben, bizzat bu kabileye mensub bazı kişilerle tanıştım, gerçekten meramını anlatmaktan âcizdi...."

Beyhakî'nin Enes'ten naklettiği bir rivayette de şöyle denilmektedir: "Peygamber (s.a.v.), ashabından birini müşriklerin büyüklerinden birine elçi olarak gönderdi ve onu İslâm'a davette bulundu... Müşrik, Hz. Peygamberin elçisine şu karşılığı verdi; "Sizin beni davet ettiğiniz ilâh, nasıl bir ilahtır? Altından mı, gümüşten mi, yoksa bakırdan mıdır?" Onun bu tutumu karşısında elçi geri döndü. Elçi döndükten sonra oraya

---

512[15] Mevahıb-i Ledünniye Şerhi Zerkânı, 3/350-355.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/28-30.

bir yıldırım düştü, o müşriki yakıp kül etti... Peygamberimiz'in elçisi ise, birşeyden habersiz geri döndü. Bu sırada Peygamberimiz ona: "Senin elçi olarak gittiğin müşriki, yıldırım düşüp yaktı, kül etti!" buyurdu. Bu sırada şu âyet-i celile nazil oldu: "Gök gürültüsü O'nu överek, melekler de O'ndan korkarak Zâtını teşbih ederler. O, yıldırımlar gönderir de onlarla dilediğini çarpıp helak eder. Allah pek kuvvetlidir, böyleyken onlar hâlâ O'nun hakkında mücâdele ederler." 513[16]

ONALTINCI BÖLÜM

GELEN ELÇİLER, BU SIRADA VUKUA GELEN MUCİZELER VE BUNLARIN SIRAYLA ANLATILMASI

Sakif Heyetinin Gelişi Sırasında Vukua Gelen Mucizeler

Beyhakî ve Ebû Nuaym'in Mûsâ bin Ukbe tarikiyle Zühri'den naklettiklerine göre, o şöyle demiştir: "Sakîf Kabîlesi'ni (Tâiflileri) temsilen Urve bin Mes'ûd gelip Peygamber (s.a.v.)'in huzuruna çıktı ve resmen müslüman oldu. Sonra kavmine dönmesi için izin istedi. Peygamberimiz kendisine dedi ki: "Onların seni öldürmelerinden korkarım." Urve ise şu cevabı verdi: Yâ Resûlallah, onlar beni uyurken görseler, uyandırmağa cesaret edemezler." Bu şekilde ayrılıp kavmine gitti ve onları müslümanlığa davet etti... Onlardan hiç de beklemediği bir muhalefetle karşılaştı... Hattâ kötü sözler işitip üzüldü... Birgün, seher vakti kalkıp sabah namazı için hazırlandı. Evin damına çıkarak Ezan okumaya başladı... Ezan'ın dinin temeli olan şehâdet cümlelerini "okurken, ansızın bir ok gelip kendisini cansız yere serdi. Oracıkta şehîd

---

513[16] Ra'd suresi, 13.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/31.

oldu... Onun bu şekilde şehid edilişi haberi Hz. Peygamber'e ulaştığı .zaman, şöyle buyurdular: "Urvenin meseli, Sahib-i Yâsîn'in meselidir... O da kavmini Allah'a davet etmiş ve kavmi tarafından Öldürülmüştü."

Urve bin Mes ud'un öldürülmesinden sonra Sakîf ten sayıları yirmiye yaklaşan bir heyet geldi, içlerine Kinâne bin Abd-i Yâlîl ile Osman bin Ebû'l-As da vardı... Hepsi de müslümanlığı kabul ettiler...."

Ibn-i Sa'd'ın Vâkıdî'den naklettiği bir habere göre, Urve bin Mes'ûd, Ezan okuduğu sırada atılan bir okla yaralandığı zaman; "Şehâdet ederim ki Muhammed Allah'ın Resulüdür! O bana, bunu önceden haber vermiş ve "kavmin seni öldürür" buyurmuştu, demiştir...."

Yine Ebû Nuaym'in Vakıdl'den naklettiği bir haber. Deniliyor ki: "Peygamber (s.a.v.), Tâiften döndüğü sırada Urve bin Mes'ûd, Gaylân bin Mesleme'ye şöyle demişti:

"Ey Gaylân, Allah'ın, Resulü Muhammed'e ne kadar büyük bir başarı verdiğini görüyorsun. Bütün insanlar, ister istemez kendisine tabî olmuş durumda... Bizler ise, Arab'ın dâhileri arasında anılırız... Böyleyken biz, islâm'ın câhili olabilir miyiz? Muhammed'in davetinden bu derece uzakta kalabilir miyiz? Bak, ben sana vaktiyle yaşadığım bir hali haber vereyim. Şimdiye kadar ben bunu, senden başka hiçbir kimseye söylemiş de değilim. Şöyle ki: Bir zamanlar ben ticâret için Necrân'a gitmiştim. O sıralarda, henüz Muhammed peygamberliğini ilân etmiş değildi... Necran metropoliti benim arkadaşım idi. Kendisiyle konuşurken bana demişti ki: "Bak Urve, sizin Mekke Haremi'nde bir peygamberin çıkacağı zaman hayli yaklaşmış bulunmaktadır. Ve bu peygamber, bütüp peygamberlerin sonu olacaktır. Kavmiyle arasında çetin mücâdeleler de geçecektir... Bu peygamber, ortaya çıkıp insanları Allah'a davet ettiği zaman, muhakkak sen O'na îmân edip tabî olmalısın!"

îşte metropolit'in bana söyledikleri aynen bunlar idi. Fakat ben onun bu sözlerim, Sakîf ten veya başka kabileden hiçbir kimseye söylemiş değilim. Şimdi ilk defa sana söylüyorum ve ben sana söylemekle kalmıyorum, derhal kendisine gidip tabî olacağım!"

Urve, Gaylân'a bunları söyledikten sonra derhal yola çıkarak Hz. Peygamber'e gelmiş ve müslüman olmuştur...."

Beyhakl'nin rivayetine göre Vehb şöyle demiştir; "Ben, Câbir'e sordum ve dedim ki: Tâifli'ler gelip Peygamberimiz1 e bîat ettikleri zaman, bâzı şartlar ileri sürmüşler. Bunların ne olduğunu bana açıklar mısın?" Câbir'in bana verdiği cevab ise aynen şu olmuştur: "Onlar Hz. Peygamber'e, zekât vermiyeceklerini ve cihâda katılmayacaklarını şart koşmuş lar di... Fakat peygamberimiz bu sırada aynen şöyle buyurmuşlardı:

"Hakkiyle müslüman oldukları takdirde, çok geçmez zekât da verirler, cihâda da katılırlar!" (Ve çok geçmedi, aynen Peygamberimiz'in haber verdikleri gibi oldu...") 514[1]

Müslim, Osman bin Ebul-As'ın şöyle dediğini rivayet eder: "Ben, Peygamber Efendimiz'e: "Ey Allah'ın Resulü, Şeytan benimle namazım ve kıraatim arasına girip engelleme yapıyor, bu husuta bana neyi tavsiye edersiniz?" diye mürâcâtta bulundum. Peygamberimiz de buyurdu ki: "O Hanzeb adındaki şeytanın vesvesesini hissettiğin zaman, ondan Allah'a sığınmaksın! Sonra sol tarafına da üç defa tükürmelisin." Ben de aynen Hz. Peygamberin dediğini yaptım ve çok şükür, Allah da benden onun vesvesesini giderdi." -

Yine Osman bin Ebu'l-As'tanEbû Nuaym, biraz farklı olarak şöyle rivayet eder: Peygamber (s.a.v.) beni Taife gönderdiği zaman, Şeytan bana musallat olup acâib vesveseler verdi. Artık namazımı nasıl ve ne kadar kıldığımı bilemez olmuştum... Dönüşümde hâlimi Hz. Peygamber'e arz ettim. O da bana dedi ki: "Bu, şeytandır. Bana biraz yaklaş bakayım!" Ben de kendisine yaklaştım. Bana: "Haydi ağzını aç!" dedi ve mübarek eliyle göğüsüme vurdu, ağzımın içine de tükrüğünden çalarak: "Ey Allah'ın düşmanı, dışarı çık!" diye seslendi ve bunu üç defa tekrarladı. Bundan sonra bana: "Haydi işine bak!" buyurdu... Artak bana, bir daha şeytan musallat olamadı, vesvesesiyle bana te'sir edemedi..." (Bir daha okuduğumu da unutmadım.)

Beyhakî ve Ebû Nuaym de, yine Osman bin Ebu'l-As'tan şöyle rivayet ederler: "Ben, çatlayıp helak olacak derecede hastalandım... Kalkıp Hz. Peygamber'e giderek hâlimi arz ettim. Peygamber (s.a.v.) de bana

---

514[1] Bunu, bu şekilde Ebû Dâvûd da "Sünen" adlı kitabında Câbir"den rivayet etmiştir.

buyurdu ki:

"Sağ elinle ağrıyan yerini tut ve yedi defa: "Allah'ın adıyla! Duyduğum acılardan Allah'ın izzetine ve kudretine sığınırım!" diyerek dua et!"

Ben de aynen Hz. Peygamber'in tavsiye ettiği gibi yaptım. Allah da bütün acılarımı giderip beni şifâya kavuşturdu! Artık ben, gerek kendi ev halkımdan olsun, gerekse başkaları olsun, her hastayım diyene, Hz. Peygamber'in bana öğrettiği bu duayı tavsiye etmeye de devam ettim..." 515[2]

Hanife Oğullarının Gelişi Sırasında Vukua Gelen Fevkaladelikler

Buharı ve Müslim lbn-i Abbas'tan şöyle rivayet ederler: Müseyli-metil'l-Kezzâb, kavminden pekçok sayıda adamla birlikte Medine'ye geldi ve pervasızca dedi ki: "Eğer Muhammed, kendinden sonra yetkiyi bana bırakmayı kabul ederse O'na tabî olurum!" Derken peygamber (s.a.v.) de yanında Kays bin Şemmâs'm oğlu Sabit ile birlikte çıkageldi. Elinde yaprakları soyulmuş hurma dalı parçası vardı. Bunu göstererek buyurdu ki: "Ey Müseylime, sen benden şu dal parçasını istemiş olsan, sana bunu dahi vermem! Sen, senin, hakkındaki Allah'ın emrini geçersiz

---

515[2] Burada Sahih-i Müslim'in rivayetini de arz edelim: "Osman bin Ebu'l-As, hastalandı ve hâlini Hz. Peygamber'e arz etti. O, müslüman olduğu günden beri şiddetli bir şekilde rahatsız idi, (neredeyse çatlıyacak hâle gelmişti). Peygamberimiz de kendisine dedi ki: "Sağ elini ağrıyan yere koy, sonra üç defa "Bismillah" de. Sonra yedi defa: "Ben, duyduğum acılardan ve korkulardan Allah'ın izzetine ve kudretine sığınırım!" diyerek dua et!" O da bu şekilde dua etti ve kendisinin de ifade ettiği gibi, tam şifaya kavuştu...

Sonra bu duayı, herkese tavsiye etmeye devam etti... İşte bu dua, İlâhî Devalar cümlesinden olup aynı zamanda Tıbb-ı Nebevî'dir ve bu duada şunlar vardır: Allah'ı zikir, Allah'a tevekkül ve tefvîz, Allah'ın izzet ve kudretine sığınma..." (Mevâhıb'i Ledünniye Şerhi Zerkânî, 7/82).

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/35-37.

kılamazsın! Eğer îslâm'dan dönüp kâfir olursan, Allah'ın senin hakkındaki emri ölümdür! Ve senin akibetin hakkında bana bâzı şeyler de gösterilmiş bulunmaktadır. Ben, seninle daha fazla konuşacak da değilim, îşte Sabit bin Kays, o sana Benim hakkımda gerekenleri söyler....''

Peygamberimiz bunları söyledikten sonra çekip gitti... Ben daha sonraları, Hz. Peygamber'in: "...Senin hakkında bana bâzı söyler gösterildi" buyurmasının manası ne idi? diye bazılarına sordum. Ebû Hüreyre'nin bu hususta bana verdiği cevab şu olmuştur: "Peygamber Efendimiz bir defasında buyurdular ki: "Ben rü'yâmda, elimde iki altın bilezik gördüm ve bu hususta tasalandım. Ve bana rü'yamda vahyedildi ki: "Haydi onlara üfle!" Ben de üfledim ve her iki bilezik elimden uçtu gitti... Ben bunları, benden sonra çıkacak iki yalancı ile tev'vîl ettim.." işte ey îbn-i Abbâs, Peygamberimiz'in haber verdiği bu iki yalancıdan birisi Esved el-Ansî, diğeri de Müseylimetü'I-Kezzâb'tır.."

Ben, Ebû Hüreyre'nin bu cevabını alınca, vaktiyle Hz. Peygamber'in irâd buyurduğu o sözün manâsını da gayet açık olarak anlamış oldum...."

(Nitekim Buharî ve Müslim bunu ayrıca Ebû Hüreyre'den rivayet etmişlerdir... Ve o yalancı Müseylime, Yemame savaşında Vahşi tarafından katledilmiştir...).

îbn-i Adiyy Muhammed bin Câbir'in şöyle dediğini haber verir: Ben babamdan işittim, babam da dedem Sinan bin Talk el-Yemâmî'den dinlemiştir. Şöyle ki: Dedem Sinan, Hanîfe Oğullarından Resûlüllah'a gelen ilk heyette bulunmuştur. Resûlüllah'a geldiği zaman, Resûlüllah efendimiz başını yıkamakta imiş. Dedeme demiş ki: "Haydi

- Yemâmeli'lerin kardeşi Sinan başını sen de yıka!" Bunun üzerine dedem, Resulüllah'tan artakalan su ile başını yıkamıştır. Sonra Resûlüllah'ın huzurunda müslüman olmuştur. Bunu bizzat kendisi anlatan dedem dermiş ki: "Sonra Peygamber Efendimiz bana bir mektub yazıp verdi. Ben de Resûlüllah'a şu ricada bulundum: "Ey Allah'ın Resulü, bana gömleğinizden bir parça veriniz, onunla ünsiyet duyayım! (Yanımda Allah Resulünün bir hâtırasıdır, diyerek teselli olayım.)." Benim bu ricamı kırmayan Resûlüllah Efendimiz, bana gömleğinden bir parça verdi."

Olayı nakleden Muhammed bin Câbir der ki: "Babam bana dedem

Sinan'dan nakleder ve derdi ki: Dedem, bu Resûlüllah'm gömleğinin parçasını, kıymetli bir hatıra olarak saklar, hastalara şifa olsun diye onu yıkar ve suyunu içirirmiş...."516[3]

Abdül-Kays Heyetinin Gelişi Ve Bu Sırada Vukua Gelen Bazı Fevkaladelikler

Ebû Yâlâ ve Beyhakî Mezyede el-Asrî'den nakleder. O demiştir ki: Birgün Peygamber (s.a.v.) ashabı ile konuşurken: "Şu taraftan bir topluluk gelecek, onlar doğudakilerin en hayırlılarıdır!" Derken Ömer yerinden kalkıp doğu tarafına doğru gitti. Binitli on üç kişilik bir topulukla karşılaştı ve onlara, kimler olduklarını sordu. Onlar da; Abdü'1-Kays Oğullan olduklarını söylediler..." 517[4]

îbn-i Sa'd Urue'nin şöyle dediğini nakleder: Abdü'1-Kays heyetinin geldiği günün sabahında Peygamber (s.a.v.) buyurdular ki: "Doğudan bir kafile gelecek, bunlar İslâm'a girmeleri için zorlanmış değillerdir! Azıkları tükenmiş olarak yola devam etmekteler ve yakında burada

---

516[3] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/37-38.

517[4] Buharî ve Müslim'in bu husustaki Ibn-İ Abbâs hadîsi şöyledir: Abdü'1-Kays Oğulları heyeti geldiği zaman Peygamberimiz kendilerine "hangi kavimdensiniz?" diye sordu. Onlar da Rabîa'dan olduklarını söylediler. Peygamberimiz de kendilerine: "Peki, hoş geldiniz, safa geldiniz" buyurarak gayet iyi karşıladı... Peygamberimiz'e dediler ki: "Yâ Resûlallah, biliyorsunuz ki, aramızda Mudar kâfirlerinden olan bir kavim var: Bizler bu sebeble Haram Ayı'nm dışındaki zamanlarda Size gelemeyiz. Bize İslâm'ı öyle teblîg buyur ki, biz onları aynen alalım, döndüğümüzde kavmimizden diğerlerine de aynen onları emredelim ve bu sebeble de cennete girmeye lâyık olalım!" Onların bu sözü üzerine Peygamber Efendimiz de buyurdular ki: "Size dört şeyi emrediyor, dört şeyden de sizleri nehyediyorum: Yalnız Allah'a îmân edeceksiniz, yâni: Allah'tan başka ilâh olmadığına şehâret edecek, namazı dosdoğru kılacak, zekatı ödeyecek, ramazan orucunu tutacak, harb ganîmetinden de beşte birini vereceksiniz! işte size bunları emrediyor, şunları da yasaklıyorum: Dübba'dan, Hantem'den, Nakîr'den ve Müzeffet'ten, yâni hangi kabda yapılırsa yapılsın, hangi isimde olursa olsun bütün içkilerden... İşte amelinizde ve davetinizde, bunlara dikkat ediniz!"

olurlar...." Sonra Resûl-i Ekrem şu duada bulundular: "Allah'ım Abdü'l-Kays Oğullarını mağfiret eyle! Onlar islâm için geliyorlar, Benden bir mal istemiyorlar! Onlar, doğuda yaşıyanlarm en hayırlılarıdır!"

Çok geçmeden yirmi kadar adam geldi. Başlarında Abdullah bin Avf el-Eşecc vardı. Bu sırada Resûlüllah Mescid'de bulunuyordu. Gelip kendisine selam verdiler, O da onları selamla karşıladı ve Abdullah bin Avfın kim olduğunu sordu. Abdullah da "Benim, yâ resûlellah" dedi. Abdullah, şişman ve çirkin görünüşlü idi. Resûlüllah kendisine baktı ve şöyle buyurdu:

"Erkeklerin cild ve bedenlerine bakarak güzellik veya çirkinlikleri hakkında hüküm verilemez! Kişinin güzellik ve çirkinliği; dili ve kalbi iledir!" Sonra Abdullah'ın şahsına hitaben: "Sende Allah'ın sevdiği iki haslet bulunmaktadır" buyurdu. Abdullah: "Bu iki haslet nelerdir, yâ Resûlallah" diye sordu. Resûlüllah da: "Akıllı ve ağır başlı olman, bir de yumuşak davranmandn*" buyurdu. Abdullah tekrar sordu: "Ey Allah'ın Resulü, bendeki bu iki haslet, cibilli ve fıtrî midir?" Resûlüllah Efendimiz de şu cevabı verdiler: "Evet, cibillî ve fıtrîdir, yâni Allah'ın seni bu fitratta yaratmış olmasıdır.."

Hâkim'in Enes'ten rivayeti de şöyledir: Abdü'1-Kays Oğullarının heyeti geldiği zaman Peygamber (s.a.v.) kendilerine buyurdu ki: "Sizin şu ve şu isimlerde hurmalarınız vardır ve meşhurdur... Bunların renkleri de, şöyle ve şöyledir...." Bu^ırada onlardan biri: "Anam-babam sana feda olsun ey Allah'ın Resulü, eğer sen bizim kabilemizde doğup büyümüş olsaydın, bu söylediklerini bundan daha iyi bilemezdin! Ben şehâdet ederim ki Sen, Allah'ın resulüsün!" dedi... Peygamber Efendimiz de şu karşıhğı verdiler: "Siz gelip benim yanımda oturduğunuz zaman, sizin ülkeniz bana gösterildi... Ve sizin hurmalarınız arasında el-Berenî adındaki hurmanız, hepsinden daha hayırlıdır. Kendisi hastalık yapmaz ve diğer hastalıktan da giderir...."

Ahmed ve Taberânî el-Vâzi'den şöyle naklederler: Resûlüllah'a gelen heyet içinde ben de vardım, Abdullah'ın kafilesinde idim. içimizde bir arkadaşımız ise hasta idi. Zaman zaman kendisini sar'a tutuyor, baygınlık geçiriyordu... Onun durumunu Resûlüllah'a arz ettik... Ve onun için duâ buyurmasını rica ettik. Peygamberimiz: "Onu bana getiriniz" buyurdu. Biz de getirdik. Cübbesinin bir kenânnı tutarak kaldırdı ve

hasta.olan arkadaşımızın arkasını vurmaya başladı.... Vururken de: "Çık dışarı, ey Allah'ın düşmanı!" diyerek sesleniyordu... Arkadaşımız da bakıyor ve bakışı, eskisi gibi düzelmiş bulunuyordu... Sonra Peygamberimiz onu yere oturttu, mübarek eliyle onun yüzünü mesh etti ve onun için bir müddet duada bulundu... Bundan sonra arkadaşımız, sıhhatine iyice kavuşmuş oldu... O kadar ki, heyetin içinde hiç birimiz ondan daha sıhhatli olduğumuzu söyleyemezdik...."

YineAhmed, Şihab bin Abbâd'tan nakleder. O, Abdü'l-Kays heyeti içinde bulunanlardan bâzısından şöyle işitmiş:" Başkanımız Abdullah bir Avf el-Eşecc demiştir ki: Ey Allah'ın Resulü, bizim yerin havası çok ağır ve fenadır. Eğer bizler bu içkilerden içmezsek benizlerimiz sapsarı kesilir. Karınlarımız da şişer... Bize bu hususta mümkinse ruhsat verseniz! Çok değil, şöyle iki avucunun içi kadarına izin verseniz yeteri"

Bunun üzerine Resûlüllah Efendimiz de şöyle buyurmuştu: "Ey Eşecc, eğer az miktarına izin verirsem, çok miktarını da içersiniz! Ve içkinin etkisiyle sarhoş olursunuz... Bu takdirde de, küçük-büyük tanımaz, birbirinizi yaralar, bacağını sakat bırakırsınız!...."

Bizim heyetin içinde, el-Hâris adında biri vardı ve bir içki meclisinde bacağından yaralanıp sakatlanmıştı... Haris bizzat kendisi demiştir ki: Ben bu sırada, yâni Resûlüllah'ın, "...Sonra da bacağından sakat kalır..." dediği sırada, elbisemle bacağımdaki yarayı örtüyor, burasını elimle tutuyordum... Aynı zamanda kendi kendime: "Ne kadar örtüp gizlemiye çalışsam da, Allah bunu Resulüne bildirmiş bulunuyor... Baksana, içkinin ve sarhoşluğun kötülüklerini sayarken, bizzat benim durumuma da işaret buyurup: "Sonra, amcası oğlu olsa bile bacağından kılıçla vurup yaralar!..." diyor şeklinde içimden geçirip söylendim...."518[5]

Amir Oğulları Heyetinde Vukua Gelenler

Beyhakı, îbn-i îshak'ın şöyle dediğini naklede): Amîr Oğullarının heyeti

518[5] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/38-40.

Resulüllah'a geldiği zaman, içlerinde Amir bin Tufeyl ile Erbed bin Kay s Hâlid bin Cafer ve Hayyan bin Müslim bin Mâlik de vardı... Bunlar aslında kavimlerinin reisleri ve şeytanları idiler... Amir'in gelişi hiç de iyi niyetle değildi. Onun maksadı, Peygamber Efendimiz'e kötülük yapmaktı. Hitekim bu niyetini yolda gelirken Erbed'e de açıklamıştı... Ve demişti ki: "Bak Erbed, tam Muhammed'in yanma vardığımızda, ben onu lafa tutacağım, tam bu sırada sen de kılıcını çekip kendisini haklıyacaksm! Bu iş, sana düşmektedir, sakın ihmâl ve dikkatsizlik yapma!" Erbed de bunu kabul etmişti...

Böylece Resûlüllah'ın huzuruna geldiler ve Amir dedi ki: "Ey Muhammed, beni kendine sâdık bir dost edin!" Peygamberimiz de dedi ki: "Eğer, gerçekten Allah'ın birliğine, O'ndan başka hiçbir ilah olmadığına inanırsan, seni kendime dost edinirim!" Peygamber Efendimiz'in bu şekilde kendisine karşı şart koşmasına sinirlenen Amir bin Tufeyl, geri dönerken şu tehdidleri savuruyordu: "Ey Muhammed, madem beni kendine dost kabul etmedim, haberin olsun ben de burayı kırmızı atlara binmiş süvarilerimle doldurup çiğnetirim!" işte o, böyle tehdidler savunarak dönüp gitti... Peygamberimiz de kendisine beddüâ ederek: "Allah'ım, Amir bin Tufeyl'i helak eyle!" buyurdu... Yolda giderlerken Amir Erbed'e dedi ki: 'Yazık sana ey Erbed, benim sana olan emir ve tenbihim nerede kaldı?" Erbed de ona şu cevabı vermiş: "Ey Amir, ben tam senin bana emrettiğini yapacağım sırada, vallahi Muhammed'le benim aramda sen bulunuyordun! Kılıcımı vursaydım, sana vurmuş olacaktım, Bunun böyle olmasını elbette sen dahi istemezdin!"

Onlar, kendi ülkelerine doğru giderlerken, yolda Amir boynundan hastalandı. Selûl Oğullarından bir kadının evinde misafir kaldılar... Derken Amir'in hastalığı ağırlaştı ve Allah orada onu helak etti... Sonra diğerleri ülkelerine döndüler... Kavminin adamları Erbed'e sordular: "Arkanızda neler, ne gibi haberler var?" dediler... Erbed de: "Vallahi Muhammed bizi bir şeye ibâdet etmeye çağırdı... Fakat o şey şimdi-burada olsa, ben onu; kılıcımla bir vuruşta katlederdim!" diye konuştu... Bundan bir veya iki gün sonra devesini satmak için yola çıkmıştı ki, Yüceler Yücesi Allah, bir yıldırım göndererek Erbed'i devesiyle birlikte yakıp helak eyledi...."

Beyhakî'nin rivayetine göre Müemmel bin Cemîl şöyle demiştir: Amir

bin tufeyl Peygamberimiz'(e geldiği zaman Peygamberimiz kendisine: "Ey Amir, müslüman ol!" diye emretti. Amir de şu karşılığı verdi: "Köyler ve çöller benim, şehirler senin olmak şartiyle müslüman olurum!" Peygamberimiz bunu red eyledi, Amir de müslüman olmadan dönüp gitti... Giderken de şu tehdidi savuruyordu: "Vallahi yâ Muhammed, burasını atlı askerlerle doldurup çiğneteceğim! Şu hurmalarınızın her birine bir at bağlıyacağım!..." Onun bu şekilde tehdidler savurarak ayrılmasından sonra Peygamberimiz: "Allah'ım, Amir'i helak eyle. Kavmine de hidâyetler ver!" diyerek dua etti... Amir, yolda giderken hastalandı, Selûl oğullarından bir kadının evindeyken boğazı şişmeye başladı... Kalkıp atına atladı, mızrağını eline alarak atını sürdü... "Ben, boğazı şişerek, bir kadının evinde mi öleceğim?" diyerek biraz gitti, sonra atından yere yuvarlanarak Öldü...."

Ebû Nuaym îbn-i Abbâs 'in şöyle dediğini nakleder; Erbed bin Kays ile Amir bin Tufeyl Resûlüllah'a geldikleri zaman, Amir dedi ki: "Yâ Muhammed, eğer Senden sonra idareyi bana bırakınsan, bu şartla müslüman olurum!" Peygamber (s.a.v.) de ona dedi ki: "Bu hususta, sana veya senin kavmine iş düşmez!" Durumdan sinirlenen âmir: "Ey Muhammed, vallahi ben senin bu yurdunu atlar ve askerlerle doldurup harâb ederim!" diyerek tehdid etmeye kalkıştı. Peygamberimiz de kendisine: "Allah, seni bundan meneder!" diyerek karşılık verdi... Erbed'le birlikte yola çıkan Amir, Erbed'e dedi ki: "Bak Erbed, ben diyorum ki, hemen geri dönelim, ben Muhammed'i lafa tutayım, sen de bu sırada kılıcını çekip onun hakkında geliver!" Erbed, onun bu teklifini kabul etti. îkisi de geri döndüler. Amir, Peygamberimiz'e kendisiyle konuşacakları olduğunu söylüyerek, oturduğu yerden kalkmasını ve biraz yürümelerini teklif etti. Ve yürümeye başladılar... Bu sırada fırsatın eline geçtiğini zanneden Erbed, kılıcını kınından sıyırıp tam vuracağı sırada elinin kuruduğunu ve tutmadığını hissetti. Amir'in kensinine olan emrini yerine getiremedi... Dönüp Amirle birlikte yola koyuldular... Amir kendisine çıkıştı ve niçin emrini yerine getirmediğini sordu... Erbed de dedi ki: "Bak Amir, . benim o sırada elim kurudu ve tutmadı... Yoksa, ben senin emrini yerine getirmemeyi düşünmüş değilim!" İkisi birlikte giderlerken, Rakm denilen yere geldiklerinde, Allah bir yıldırım gönderdi, Erbed'i yakarak kül etti... Amir'e de bir boğaz yarası -hastalığı verdi, o da kısa bir zaman içinde bu yüzden ölüp gitti... Ve Yüce Allah, şu

âyetlerini inzal buyurdu:

"Allah, her dişinin neyi yüklendiğini, rahimlerin neyi eksiltip artırdığını, bilir. Onun yanında herşey bir miktar iledir. O, gizliyi ve aşikâreyi bilendir, büyüktür ve yücedir.."

"Aranızdan sözü gizleyen de, onu açık söyleyen de, geceley'n gizlenen de gündüzün görünen de birdir. (O, hepsini ve herşeyi bilir ve görür) Onların her birini, önünden ve arkasından izleyen melekler vardır. Onu Allah'm emrinden korurlar. Bir millet, kendi durumlarım değiştirmedikçe, Allah onların durumlarım değiştirmez. Allah da bir kavme kötülük istedi mi, artık onu geri çevirecek olan da yoktur. Zâten onların, O'ndan başka koruyup kollayanları bulunmamaktadır. O'dur ki size, korku ve ümid içinde şimşeği gösterir, yağmur yüklü ağır ağır bulutları yayar.'

"Gök gürültüsü O'nu Överek, melekler de O'ndan korkarak O'nu tesbîn ederler. Ve Allah, yıldırımlar gönderir de onlarla dilediğini çarpar. Allah, pek kuvvetli olduğu halde, onlar hâlâ O'nun hakkında mücâdele ederler.." 519[6]

Amr Bin El-Asın Gelişi Ve Müslüman Oluşu

İbn-i Sa'd, Beyhakî ve Ebu Nuaym Amr bin el-As'tan şöyle rivayet ederler: "Ben, islâm'a karşı inatçı ve çok zıd idim. Bedir'de Hz. Peygamber'e karşı savaşan müşrikler arasında ben de vardım ve kurtulmuştum... Uhud'da da bulundum ve kurtuldum... Hendek Savaşı'nda da böyle oldu... Sonra kendi kendime dedim ki: "Daha ne kadar muhalefet edeceksin? Muhammed, mutlaka Kureyş'e karşı üstün gelecektir!" Hudeybiye'de bulunduğum ve Resûlülİah'm Kureyş ile sulh andlaşması imzaladığı sırada da kendi kendime şöyle diyordum: "Gelecek sene

---

519[6] Ra'd suresi, 8-13

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/40-42.

Muhammed ashabı ile birlikte Mekke'ye girecek. Artık senin için ne Mekke, ne de Tâif durulacak yer değildir. En iyisi çıkıp gitmektir...." İşte kendi kendime böyle diyordum ve henüz islam'dan çok uzak bulunuyordum... Hattâ bütün Kureyş müslüman olsa, ben yine müslüman olmam diyordum. Derken kavmimden bâzı adamları toplayıp kendileriyle bir komışma yaptım. Onlara dedim ki: "Benim, sizin aranızdaki itibar ve mevkiim nasıldır?" Dediler ki: "Hepimizin itibar ettiği, mühim işlerde görüşüne mürâcât ettiği bir zatsın." Bunun üzerine ben dedim ki: Sizin de gördüğünüz gibi, Muhammed gün geçtikçe kuvvetleniyor, davası yükseldikçe yükseliyor, hemde hiç umulmadık derecede... Ben bu durumda diyorum ki: En iyisi kalkıp Necâşi'nin ülkesine gidelim, orada neticeyi bekliyelim, Eğer Muhammed dediğim gibi, tam mânâsı ile hâkim olursa orada kalalım! Çünkü Muhammed'in eli altında kalmaktansa Necâşfnin eli altında bulunmak daha sevimlidir... Yok eğer Kureyş Muhammed'e karşı üstünlük sağlayacak olursa, bu takdirde zâten mes'ele yok demektir....11 Arkadaşlarım benim bu teklifime katıldılar, "Çok yerinde konuştun" dediler. Ben de kendilerine: "Hemen hazırlanın, Habeş Kralına vereceğimiz hediyeleri de unutmayalım! Biliyorsunuz Necâşî'nin çok sevdiği bir şey de, bizim buranın katıklı ekmeğidir. Bundan çok miktarda götürelim!" dedim ve çok miktarda katıklı ekmek hazırlıyarak yola çıktık... Hızla ilerliyerek Necâşî'nin ülkesine vardık ve destur »alıp onun huzuruna çıktık. Biz tam onun huzurunda iken, Muhammed'in elçisi Amr bin Ümeyye el-Damrî de Necâşî'nin huzuruna kabul edildi... Muhammed onu, yazdığı bir mektubla göndermiş ve bu mektubda Necâşî'ye Ebû Süfyân kızı Ümmü Habîbe'yi kendisine nikahlayıvermesini istiyormuş 520[7] Peygamber'in elçisi bu maksatla girdi

---

520[7] Olayda adı geçen Ümmü Habîbe (r.a.) Validemiz kocası Abdullah bin Cahş - önce de belirttiğimiz gibi, Ümmü Habîbe1 nin kocası, Abdullah değil, bunun kardeşi Ubeydullah bin Cahş idi (M.)- ile birlikte Habeşistana hicret etmişti... Kocası orada İslâm'dan irtidâd erip Nasrâniyet dînine geçmişti... Habeşistan Kral'ı (Necâşî) müslüman olunca, Peygamberimiz (s.a.v.), Ümmü Habîbe'yi kendisine nikah layı vermesi İçin Necâşî'ye vekâlet verdi. Necâşî de Ümü Habîbe'yi Peygamberimize nikahladı... Nikah mehri olarak da Ümmü Habîbe Vâlidemiz'e dört yüz dînâr verdi. Ayrıca bir gemi hazırlatarak onu ve diğer muhacirleri yükleyerek Medîne'ye yolcu etti... Hayber'in fethi sırasında Medine'ye geldiler... Peygamberimiz buna çok sevindi ve: "Bilmiyorum, Cafer'in gelişine mi, yoksa Hayber'in feth edilişine mi daha Çok sevineyim?" buyurdu..

ve çıktı... Ben arkadaşlarıma dedim ki: Gördünüz, Peygamber'in elçisi girip işini gördü ve çıktı... Bir fırsatını bulup veya Necâşî'den izin koparıp onun kellesini uçursaydım, herhalde Kureyşin yanındaki itibarım bir kat daha artar ve bu sebeble Kureyş beni mükâfatlandırırdı...."

Peygamber'in elçisi çıktıktan sonra biz, tekrar Necaşî'nin huzuruna girdik. Her zamanki gibi kendisine secde ettik... O da bana dedi ki: Dostum merhaba! Bana ülkenizden hediye getirdiniz mi?" Ben cevab verdim: "Evet, size çok miktarda ülkemizin etli ekmeğinden getirdik." Sonra kendisine hediyemizi takdim ettik. O da oradakilere bundan verip taksim etti... Artanını da bir yere konularak saklanmasını emretti... Ben, kendisinin bizlerden hoşnud olduğunu görünce dedim ki: "Efendim, az önce huzurunuzdan ayrılan adam, bizim düşmanımız olan ve bizleri öldürüp perişan eden birinin elçisidir! izin verirseniz peşinden gidip kendisini Öldürmek isterim!" Necâşî, benim bu sözlerimden beklemediğim derecede gadaba gelip burnumun üzerine bir yumruk attı. O kadar kuvvetli vurdu ki, ben burnumun kırıldığını zannettim... Burnum, şiddetli bir şekilde kanamaya başladı... Elbisemle kanımı siliyor ve çok sıkılıyordum... Utancımdan ve korkumdan yer varılsa girecektim... Utanarak dedim ki: "Efendim, sizin o sözümden hoşlanmıyacağınızı bilseydim, kat'iyyen onu söylemezdim!" O da bana dedi ki:

"Ey Amr, sen vaktiyle Musa'ya ve isa'ya Allah'ın vahyini getirmiş bulunan Cibril'in kendisine vahiy getirmekte olduğu bir zât'm, elçisini, öldürebilmen için onu sana teslim etmemi istiyorsun! Buna nasıl cesaret edebiliyorsun?"

işte bu sıradadır ki, Allah benim kalbimi ve islâm'a karşı olan durumumu değiştirdi. Kendi kendime dedim ki: Bak Amr, bu hakikati Arab biliyor, Acem biliyor, Habeş'liler biliyor da bir sen kalkıp ona muhalefet ediyorsun...." içimden böyle geçirip Kral'a dedim ki: "Efendi Hazretleri, siz şahsen buna şehâdet ediyor musunuz?" O da "Evet, şe-hadet ediyorum, dedi ve ekledi: Ey Amr, gel bana bu hususta itaat et ve Muhammed'e tabî ol! Allah'a yemin ederim ki O, hak üzere bulunmakta ve hak Peygamber'dir! Vaktiyle Mûsâ, kendisine muhalefet edenlere karşı nasıl gâlib geldi ve Fir'avn'i tepeledi ise, hiç şüphen olmasın ki Muhammed dahî kendisine muhalefet edenlere karşı üstün gelecektir!"

Onun bunları söylemesinden sonra kalbim islâm'a iyice ısındı... Ve ben Necâşîye dedim ki: "Ey Melik, şimdi sen, Peygamber Muhammed adına benden bîât alabilir misin?" Necâşî: "Evet, alabilirim" dedi. Ben de bunun üzerine, islâm'ı kabul etmek üzere ona bîat ettim ve bu şekilde müslüman oldum..."

Beyhakl'nin tahricine göre Amr bin Dîhar şöyle demiştir: Amr bin el-As Habeşistan'dan döndüğü zaman, bir müddet evinden dışarı çıkmadı. Kureyş'ten bâzıları: "Amr, acaba niçin evinden çıkmıyor? dediler... Amr de onlara şu haberi yolladı: "Habeş meliki Ashama, resmen Muhammed'in Peygamber olduğunu söylüyor!" Ibn-i Asakîr ise, yine Amr bin dinarın şöyle dediğini haber veriyor: Amr bin el-As'm Habeşistan'dan gelişi sırasında Peygamber (s.a.v.) buyurdu ki: "Bu gece size, muhacir ve hakîm bir adam gelecek!" Ve o gece, Amr bin el-As geldi ve Hz. Peygamberin huzurunda müslüman olduğunu ilân etti..." 521[8]

Devs Kabilesi Heyetinin Gelişi Sırasında Görülen Mucizeler

îbn-i Sa'd Vâkıdî'den, o Velîd bin Müslim'den, o da Münir bin Ubeydullah'tan şöyle nakleder: Devs'li Ümmü Şerîk'in kocası Ebul-Akr, Devs'ten hicret edenlerle birlikte hicret edip Ebû Hüreyre ile birlikte Resûlüllah'm huzurunda müsülüman oldu... Hanımı Ümmü Şerîk ise, başından geçenleri şöyle anlatır: Kocam Ebû'l-Akr'm yakınları gelip bana sordular: "Sen de kocan gibi, Muhammed'in dînini kabul ettin mi?"

521[8] Amr bin el-As (r.a.), Arab'ın dâhilerinden ve hâkimlerinden salıyan bir şahsiyet İdi... Hz. Ömer kendisini gördüğü zaman: "Bu adam, Arab'ın Kisrâ'sıdır!" derdi... Amr, işte bu dehâbi \ve siyâsî dirayeti) iledir ki, Muâviye'ye Ali ile olan savaşlarında pekçok fayda ve destek sağlamıştır... Sıffîn'de kılıçların üzerine Mushaf-ı Şerifin konulmasına ve bu suretle sulh istiyoruz diyerek bağırılmasına işaret edenin de o olduğu söylenir... Malumdur ki, bunun neticesi olarak Hz. Ali'nin askerleri arasında desteğini kesenler, ayrılık ve ihtilafa düşenler olmuştur... Sonra da "Hakem Olayı" denilen hâdise meydana gelmiş ve Amr, bu olayda istediği gibi manevralar yapmaya muvaffak olmuştur.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/42-44.

Ben de kendilerine "Evet, ben.de onun dîni üzerinde bulunuyorum!" dedim... Onlar bunu öğrenince çok kızdılar ve: "Vallahi sana çok şiddetli bir şekilde azap ve işkence edeceğiz!" dediler. Sonra beni yürümesi kötü bir deveye bindirerek yola çıktılar... Yoldan bana yiyecek olarak sâdece ekmek ve bal veriyorlar, fakat bir damla su vermiyorlardı. Öğle vakti yaklaşırken bir yere indiler, çadırlarını kurup içinde istirahata çekildiler. Beni ise, kızgın öğle güneşinin altında dışarıda bıraktılar... Nihayet ben Güneş'in ve susuzluğun te'siriyle kendimden geçmişim. Aklım çalışmıyor, gözüm görmüyor, kulağım da söylenenleri işitmiyordu... Onlar, bu şekilde bana üç gün işkence ettiler... Üçüncü günü bana: "Üzerinde bulunduğun dîni, yâni müslümanlığı terk et!" diyerek baskı yapıyorlardı. Fakat ben oların bu söylediklerini ancak, kelime kelime duyabiliyor, tam bir cümle halinde söylediklerini anlamıyordum. Bu derece perişan olmuştum. Fakat herşeye rağmen niçin işkence ettiklerinin şuurunda olduğumdan, sözle kendilerine cevap vermeye gücüm yetmese de, Şehâdet parmağımla semâya işarette bulunarak "Allah'ın Vahdâdiyetini" ifâde etmek istiyordum... Allah'a yemin ederim ki çok perişan bir halde idim ve bütün gücümü ve şuurumu kaybetmek üzere bulunuyordum. Tam bu sırada, göğsümün üzerinde bir su kovası belirdi. Alıp içtim. Sonra kova çekildi... Baktım, su kovası semâya doğru çekiliyor... Sonra ikinci ^efâ bana su kovası sarkıtıldı. Ben de alıp içtim. Sonra kova yine çekilmeye başladı... Ben suya henüz kanmadığımdan kovayı tutmak istedimse de, o yine semaya d rv. çekildi... Sonra üçüncü defa su kovası sarkıtıldı. Ben de alıp içtim, ^ ıue suya kandım, başıma, yüzüme ve elbisem üzerine bolca su döktüm ve iyice serinlemiş de oldum... Onlar çadırlarından çıkıp benim bu hâlimi görünce şaşırdılar ve: "Bu nedir?" diye sormaktan kendilerini alamadılar... Ben de kendilerine: "Bu, Allah'tandır, O'nun bana rızık olarak gönderdiği birşeydir!" karşılığını verdim. Onlar önce buna inanmadılar, koşarak gidip su kırba ve kablarını birer biren kontrol ettiler. Hepsinin olduğu gibi durduğunu, hiçbirinin ipinin çözülmemiş olduğunu gözleriyle gördüler... Sonra iyice düşünüp insafa geldiler ve dediler ki:

"Ey Ümmü Şerîk, gerçekten bu sana, kendisine inandığın Rab'binden gelmiş bir rızıktır. Senin RabTain, bizim de Rab'bimizdir.

Böylece hiçbir yaratılmışın gücünün yetmiyeceği bir şekilde sana imdâd eyleyen Allah, hiç şüphe etmiyoruz ki islâm'ı da bizler için seçip

emreden Allah'tır! Senin inandığın gibi, bizler de inanarak müslümanlığı kabul ediyoruz!"

işte onlar orada, bu şekilde müslüman oldular ve müslüman olduklarını bizzat Hz. Peygamberce izhâr edip O'nun huzurunda îlân etmeleri için Resûlüllah (s.a.v.)'e hicret ettiler... Bana da bundan sonra çok itibâr ve hürmette bulundular. Allah'ın bana olan lütfunu da itiraf ettiler..."

Ümmü Şerîk, kendisini Hz. Peygamber'e hibe eden kadındır. Hiçbir mehir istemeden Hz. Peygamber ile nikahlanabileceğini bildirmişti... Hz. Aişe de bu olay üzerine şu sözleri sarfetmişti: "Bir kadın, hiçbir mehir istemeden kendisini hibe ettiğini söylediği zaman, bence o kadında bir hayır yoktur!" işte bunun üzerine de Allah şu âyetini indirmişti: "...Kendisini mehirsiz olarak Peygamber'e hibe eden ve Peygamber'in de kendisini almak istediği inanmış bir kadım; diğer mü'minlere değil, sırf sana mahsûh olmak üzere helâl kıldık..." (Ahzâb, 50. âyetten) Bu âyet indiği zaman Hz. Ayşe, Peygamberimiz'e hitaben: "Allah, senin arzunu yerine getirmekte ne kadar çabuk davranıyor!" demişti...

(Fakat, İbn-i Abbâs ve Mücâhid gibi zâtların belirttikleri veçhile, Hz. Peygamber (s.a.v.); kendisini O'na hibe eden kadınlardan hiç biri ile, ne Ümmü Şerîk ne diğerleri ile, asla evlenmiş değildir...)

Yine îbn-i Sa'd Arim bin Fadl'dan, o Hammâd bin Zeyd'den, o da Yahya bin Saîd'den şöyle nakleder: Ümmü Şerîk, yurdundan hicret ederek yola çıktığı zaman, yanında hanımı ile birlikte yolculuk eden bir yahûdî de vardı... Ümmü Şerik oruçlu idi. Kendisiyle birlikte yolculuk eden yahûdî, hanımına, Ümmü Şerîk'e iftar zamanında su vermemesi için sıkısıkı tenbihte bulundu... Bu şekilde akşamlayıp gece istirahatına çekildiler. Ümmü Şerîk, geceleyin göğsünün üzerine küçük bir su kovası konulmuş olduğunu gördü, alıp bundan içti... Oradaki yahûdî, hanımına seslenerek: "Hanım, ben bu kadının su içerken ses çıkardığını duydum! O suyu nereden bulmuştur?" dedi... Karısı da yahûdîye cevap verdi: "Vallahi ben ona su vermiş değilim!"

Ümmü Şerîk'in, yanında bir tulum vardı. Bâzıları bu tulumu ariyet olarak alır ve birtakım bereketlere nail olurdu... Bir gün adamın biri gelip, onu satın almak istedi. Ümmü Şerîk de onu, yine ariyet olarak (bir

müddet kullandıktan sonra teslim edilmek üzere) verebileceğini söyledi... Sonra Ümmü Şerik, bu tulumu üfleyerek şişirdi ve güneş görecek bir yere astı... Bir müddet sonra tulumun yağ ile dolduğunu gördüler... Bu yüzden denilir ki: "Allah'ın âyet ve mucizelerinden biri de, Ümmü Şerîk'in tulumudur!" (Bu olayla ilgili bâzı rivayet yolları, ileride "Yiyeceklerin bereketlenip çoğalması" bölümünde gelecektir...)522[9]

Zeyyad El-Hilali'nin Gelişinde Vukua Gelenler

îbn-i Sa'd Hişam bin Muhammed'den, o Cafer bin Kilâb el-Caferi'den, o da Amir Oğulları'ndan bâzı yaşlılardan şöyle naklederler: Abdullah bin Mâlik'in oğlu Zeyyâd, Peygamberimize geldiğinde, Peygamber Efendimiz onun için dua etti, mübarek elini onun başına koydu ve yüzünden aşağıya doğru çekti... Bu şekilde onun yüzünde bir güzellik ve bereket meydana geldi... Hilâl Oğulları bu hususta derlerdi ki: "Biz, onun yüzündeki güzelliği devamlı tanırdık." Nitekim bu hususta şâir, Zeyyâd'm oğlu Ali'yi överek şu sözleri söylemiştir:

"Ey Mescid'in yanında kendisi için Hz. Peygamber'in dua ettiği ve mübarek eliyle başından çenesine kadar yüzünü sıvadığı zâtın oğlu! Ne mutlu sana! Öylesine bir zât ki, Peygamberimiz onun yüzünü eliyle sıvadıktan sonra, yüzünün nuru ve güzelliği, tâ kabre girinceye kadar hiç eksilmemiştir." 523[10]

Ebu Sebra'nın Gelişinde Vukua Gelenler

Yine îbn-i Sa'd, Hişam bin Muhammed'den, o Velid bin Abdullah el-

---

522[9] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/45-46.

523[10] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/47.

Cu'ft'den, o da babasının üstadlarından naklen şöyle der: "Ebû Sebra Yezîd bin Mâlik, Peygamber (s.a.v.)'e geldiğinde, yanında Sebra ve Azız adındaki iki oğlu da vardı... Peygamber Efendimiz'e dedi ki: "Yâ Resûlallah, benim elimin üzerinde bir ur var, elimin hareketine ve hayvanımın yularını rahatlıkla tutmama engel oluyor." Peygamber E-fendimiz, bir tas getirilmesini emretti, tası getirdiler, onu eline alarak Ebû Sebra'nm eli üzerindeki sertliğe vurmaya başladı... Hem vuruyor, hem de eliyle orasını oğuyordu... Derken Ebû Sebra'nm bu şikayetinin gittiği görüldü..." 524[11]

Cerir'in Gelişinde Vukua Gelen Bazı Fevkaladelikler

Beyhakî, Cerîr-i Becelî'nin şöyle dediğini nakleder: Ben, Peygamber (s.a.v.)'e geldiğim zaman, Önce üzerimdeki elbiseyi değiştirip en güzel elbisemi giydim. Sonra Mescid'e girdim. Bu sırada Peygamber Efendimiz, hutbe okumakta idi... İnsanlar gözlerini bana çevirerek süzdüler... Ben, yanıbaşımda oturana dedim ki: "Resûlüllah Efendimiz, benim hakkımda birşey söyledi mi?" O da: "Evet, seni en güzel bir şekilde andı. Hutbesini okurken bir ara buyurdular ki: "Az sonra, şu kapıdan hayırlı ve uğurlu bir adam gelip içeri girecek, onun yüzünde meleğin dokunmasından kalan bir iz bulunacak!" İşte Resûlüllah, senin hakkında bunları söyledi..."

Buharî ve Müslim'in ise Cerîr'den rivayetleri şöyledir; "Resûlüllah (s.a.v.) bana buyurdu ki: "Ey Cerîr, şu Zi'1-Halasa putunu gidip tahrîb ederek, beni rahata kavuşturamaz mısın?" Ben de dedim ki: "Ey Allah'ın Resulü, ben ata bindiğim zaman üzerinde duramayıp düşüyorum." Bunun üzerine Rasulullah göğsümün üzerine vurup sıvadı... Ve şu duada

---

524[11] Bunun ravisi Hişâm bin Muhammed el-Kelbî hakkında Ahmed "ondan hadis alınmaz" Darekutnİ, "o metruktür", İbn-i Asakir de: "O, bir râfizîdir, muteber değildir demişlerdir.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/47.

bulundu: "Ey Allah'ım, Cerîr'i biniti üzerinde sabit kıl, üzerinde bulunduğu doğru yolda da sabit ve dâim eyle!"

Ben, Resûlüllah Efendimizin benim hakkımdaki bu duasından sonra atıma binerek Zi'1-Halasa'mn yolunu tuttum. Emrimde de yüz elli atlı asker vardı... Sür'atle oraya vardık ve Zi'1-Halasa putunu yakıp kül ettik..."525[12]

Tayy Heyetinin Gelişi Ve Bu Sırada Vukua Gelen Ayetler

Beyhakî İbn-i îshak'tan şöyle rivayet eder: Tayy Heyeti geldiği zaman, içlerinde Zeydü'1-Hayr da vardı. Hep birlikte Resûlüllah'm huzurunda müslüman oldular... Resûlüllah Efendimiz, bu sırada Zeyd'in adım "Zeydü'1-Hayr" olarak değiştirdi... Sonra kabilelerine döndüler... Onlar giderken, Peygamber (s.a.v.) şöyle buyurdu: "Zeyd, Medine'nin sıtmasından halâs bulamıyacak!" Necid taraflarında yollarına devam ederlerken, bir su başına vardıklarında Zeyd hastalandı ve orada vefat etti..."

Tayy kabilesinden olan Adiyy bin Hâtim'den de Buharfnin şöyle bir rivayeti bulunmaktadır: Adiyy diyor ki: "Birgün ben, Peygamber (s.a.v.)'in huzurunda idim. Adamın biri gelip fakirlikten şikayette bulundu... Bir diğeri gelip yol emniyetinin bulunmayışından şikayette bulundu... Bunun üzerine Peygamberimiz buyurdular ki:

"Ey Adiyy, eğer Ömrün uzun olursa, devesine binmiş bir kadının Hîra'dan (Kûfe'den) kalkıp Mekke'ye vardığını ve Kabe'yi tavaf ederek yurduna döndüğünü, bu esnada Allah korkusundan başka hiçbir korkusunun bulunmadığını kendi gözlerinle göreceksin!' (iyice yerleşip kuvvetlenen islâm sayesinde; can, mal ve namus emniyetinin bu derece gerçekleştiğine şahit olacaksın!)" Ben, Resûlüllah Efendimiz'in bu mübarek tebliğlerini kendi ağızlarından duyunca, ister istemez içimden şöyle geçti: "Ortalığı fesada veren, kasıp-kavuran Tayy kabilesinin eş-

---

525[12] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/47-48.

kiyâsı; acaba o zaman nereye gidecekler?" Resûlüllah Efendimiz ise, sözüne devam, ederek buyurdular ki: "Eğer Ömrün uzun olursa, Iran Kra-lı'nın hazînelerinin de müslümanların eline geçtiğini, oraların dahi fet-hedildiğini gözlerinle görürsün!" Ben bunun üzerine: "Ey Allah'ın Resulü, Hürmüz oğlu Basra'nın hazînesini mi?" diye sordum. Peygam-berimiz de: "Evet, Hürmüz oğlu Kisrâ'nın hazînesi" buyurdu... Ve yine sözüne devam ederek: "Yine ömrün uzun olduğu taktirde, malın da son derece çoğalıp bereketlendiğini görürsün! O derece ki, adamcağız iki a-vucunu altın veya gümüş ile doldurup evinden çıkar ve bunu kendisin-den kabul edebilecek olan birisini arar... Fakat kabul eden kimseyi bulamaz..."

Adiyy bin Hatim, Resûlüllah Efendimiz'in gelecek hakkındaki bu sözleri üzerine derdi ki: "Ben, aynen Resûlüllah Efendimizin haber verdikleri şekilde, tek başına devesine binip de Kabe'ye gelip tavaf ettikten sonra, Mekke'den yine tek başına yola çıkıp memleketi olan Hîra'ya (Kûfe'ye) giden ve bu esnada Allah korkusundan başka hiçbir korku aklına gelmeyen islâm kadınının, bu mutlak emniyet günlerini gözlerimle görüp yaşadım... Keza Iran Krah'nm hazînelerini ele geçiren islâm as-keleri arasında, bizzat kendim dahî bulundum. Bunun da aynen ger-çekleştiğine gözlerimle şahit oldum... Eğer sizlerin benden sonra ömrünüz uzun olursa, Resûlüllah Efendimiz'in haber verdikleri üçüncü hâlin gerçekleştiğine de şahit olursunuz."

Beyhakî der ki: "Resûlüllah Efendimiz'in haber verdikleri üçüncü hâl de, Râşid Halîfelerden Ömer bin Abdü'l-Azîz'in zamanında gerçek-leştirilmiştir..."

Beyhakî bunu söyledikden sonra, Abdurrahmân bin Zeyd'in torunu Ömer bin Esîd'ten şu haberi nakleder: "Ömer bin Abdü'1-Azîz, ancak iki buçuk sene hilâfette kalabilmiştir... Bununla beraber adaletli ve is-tikâmetli idâresinin bereketi, huzur ve emniyeti her tarafta kemâliyle hissedilmiştir... Henüz o sağken, kişi bize büyük ve çok miktardaki bir mal ile gelir ve bunu, istediğimiz şekilde ve istediğimiz yere harcamak üzere bize vermek isterdi de, içimizden onun bu malını kabul eden ol-mazdı... Adamcağız da dönerken: "Gerçekten Ömer bin Abdü'1-Azîz, in-sanları, başkalarının malına ihtiyâç duymayacak kadar zengin

kılmıştır!" demekten kendisini alamazdı..." 526[13]

Tarık Bin Abdullah'ın Gelişinde Vukua Gelenler

Beyhakî, Târik bin Abdullah'tan nakleder. O der ki: Biz, Medine'ye giderken Medine'nin bahçelerine yaklaştığımızda, hayvanlarımızdan i-nerek elbiselerimizi giydik... Bu sırada eski elbiseli bir adama rastladık. Bize selam verdikten sonra, nereye gittiğimizi sordu. Biz de: "Medine'ye gidiyoruz" dedik. "Orada ne yapacaksınız?" diye sordu. Biz de: "Medine'nin hurmasından satın alacağız" dedik. O, "Şu deveyi bana sa-tar mısınız?" dedi. Biz de: "Şu kadar hurmaya satarız" dedik. O da "Peki, satın aldım" dedi ve o devenin yularından tutarak çekip gitti... Biz, kendisinden hiçbir şey almamıştık... Biz, ne yaptık, diye bu alışverişe şaştık... Devemizi satın alan adamdan hiçbir şey almadığımız gibi, kendisini de tanımıyorduk... Kafilemiz içinde bir kadın da vardı. Bu kadın bize dedi ki: "Telaşlanıp da kendi kendinizi ayıplamayınız! Zira sizin devenizi satın alan adamın, hiç de insanlardan herhangi birini al-datacak hâli yoktu! Yüzü Ay'ın ondürdüne benziyordu... Allah'a yemin ederim ki, böyle bir sîmâ, sizin hakkınızı üzerine geçirmez, hiçbir kim-seye hiçbir haksızlık yapmaz!... Derken bir adam geldi ve kendisinin Allah Resûlü'nün elçisi olduğunu söyledi. Dedi ki: "Resûlüllah Efendi-miz, sizden deve satın almışlar, işte, devenizin bedeli olan hurma. Öl-çünüz ve harhangi bir eksiğiniz olup olmadığını kontrol ediniz! Yâni eksiksiz olarak teslim alınız! Sonra afiyetle yiyip hepiniz hurmaya do-yunuz!... 527[14]

Hadramevt Heyetinin Gelişinde Vukua Gelen Ayetler

526[13] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/48-49.

527[14] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/49-50.

Beyhakî ve Târih'inde Buharı Vâil bin Hucr'dan şöyle naklederler: Peygamber (s.a.v.)'in zuhuru haberi, bize ulaştığı zaman, ben kalkıp Hz. Peygamber'e gittim. O'nun ashabından bâzılarının bana haber verdiklerine göre, benim gelişimi Hz. Peygamber kendilerine üç gün önce haber vermiştir..." 528[15]

îbn-i Sa'd'ın çıkardığı bir habere göre, Zührî, îkrile, Asım ve diğerleri demiştir ki: Hadramevt Heyeti gelip Resûlüllah Efendimizin huzurunda müslüman oldular... İçlerinden Muhres dedi ki: "Yâ Resûlallah, Allah'a benim için dua ediver de dilimdeki şu kekemelik zâü olsun!" Onun bu ricası üzerine Peygamber (s.a.v.) onun için dua ediverdi, onun dilindeki kekemelik de zail oldu..

' Yine îbn-i Sa'd'ın Hişam bin Muhammed tarikiyle olan rivayeti ise şöyledir: Muhres bin Ma'dikerb, kendi kabilesinden gelen heyet içinde Resûlüllah'a gelip müslüman oldu... Kabilesine dönüşü sırasında yolda bir rahatsızlık geçirdi. Ağzı bir tarafa kayarak yıkılmıştı... İçlerinden bir grup Resûlüllah'a dönerek durumu haber verdiler ve: "Ey Allah'ın Resulü, kabilemizin efendisi olan Muhres, el-Lakva denilen hastalığa mübtelâ oldu. Tedavisi için bize bir yol gösterir misiniz?" dediler... Peygamber (s.a.v.) de kendilerine şu tarifte bulundu: "îğneyi alıp ateşte iyice kızdırınız. Sonra bunu, göz kapağının ucuna birkaç defa vurunuz, inşallah onun şifâsı bundadır... Sonra sizler, benim yanımdan çıktıktan sonra ne dediğinizi Allah bilir...." Bunun üzerine onlar, tekrar yola çıkıp Muhres'e kısa zamanda ulaştılar ve bunu aynen yaptılar... Muhres de o hastalıktan şifâ buldu..." 529[16]

528[15] Peygamber (s.a.v.) Efendİmiz'in bu gibi mucizeleri pek çoktur... Vâil bin Hucr'un gelişini bu şekilde üç gün önceden haber verdikleri gibi, Abdü'l-Kays Heyeti'nİn gelişini, Yemen Heyeti'nİn gelişini de, bu şekilde haber vermiştir ve bunlar, sıhhatli senedlerle sabitolmuş mucizelerdir.

529[16] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/50-51.

Eş'arilerin Heyetinin Gelişi Sırasında Görülen Mucizeler

îbn-i Sa'd ve Beyhakî Enes'den rivayet ederler: O demiştir ki: Peygamber (s.a.v.) şöyle buyurdu:

"Ashabım, sizin yanınıza bir kavim gelecek; onların kalbleri sizin kainlerinizden daha yufkadır!" Peygamber Efendimiz böyle buyurduktan sonra, Eşarîler'in heyeti geldi. Onların içinde Ebû Musa da vardı...."

Abdurrazzâk'm rivayetine göre de Muammer şöyle demiştir: Bana ulaşan bir habere göre, günün birinde Peygamber Efendimiz ashabı ile birlikte oturuyormuş. Buyurmuş ki: "Allah'ım, gemilerine binip de bize gelmeye çalışanları, muradlarına erdir!" Bir müddet geçtikten sonra da: "Allah, kendilerini korudu, onlar da denizi geçtiler" buyurdu... Onların Medine'ye yaklaştığı sırada da: "Başlarında sâlih bir kişi olduğu halde, nihayet geldiler" buyurdu..."

Gemiye binerek yola çıkıp bu gelenler, Eş'ariler idi... Başlarında ise, Amr bin el-Hamık vardı. Geldikleri zaman Peygamberimiz kendilerine: "Hangi yolu takiben geldiniz?" diye sordu. Onlar da: "Zebid'den geldik" dediler... Efendimiz de "Allah, Zebîd'i mübarek kılsın!" diyerek duada bulundu. Onlar, "Aynı zamanda kima'dan geldik" dediler. Peygamberimiz ise, ilk duasını tekrarladı. Onlar yine, "Rima'dan" dediler. Peygamberimiz de ayni duasını tekrarladı... Nihayet üçüncüsünde: "Allah, Rima'ı da mübarek kılsın!" buyurdular..." (Bunu, Beyhakî de rivayet etmiştir.) 530[17]

îbn-i Sâ'd, Ayyâd el-Eş'arî'den, aşağıdaki âyet-i celile ile ilgili olarak şu haberi nakletmiştir: Ayet-i Celüeler (meâlen): "...Allah, yakında öyle bir toplum getirir ki, Allah onları sever, onlar da Allah'ı severler..." (Mâide, 54). îşte bu âyet-i celîle ile ilgili olarak Peygamber (s.a.v.); Ebû Mûsâ el-

---

530[17] Amr bin Hamık, Huzâa'lı olup Peygamberirnİz'e Veda Haccı sırasında bîat elmiş, bir daha da O'ndan ayrılmamıştır. Sonra Kûfe'ye yerleşti, Hz. Ali'ye bütün savaşlarında refakat etti. Hucr bin Adiyy'e de destek oldu. Sonra Musul'a kaçtı. Sığındığı bir mağarada kendisini yılan sokarak, ölümüne sebeb oldu

Eş'arî'ye işaretle: "Onlar, işte bu adamın kavmidir!" buyurdu." 531[18]

Abdurrahman Bin Ebu Akilin Gelişinde Vukua Gelen Mucize

Beyhakî, Abdurrahmân bin Ebû Akilin şöyle dediğini nakleder: Resulüllah'a giden bir heyet içinde ben de vardım... Ona vardığımız ve develerimizi kapının yakınında ıhtırdığımız zaman, bize O'ndan daha sevimsiz kimse yoktu... O'nun huzurundan ayrıldığımız zaman ise, O'ndan daha sevgili hiç kimse yoktu... O'nun huzurunda iken içimizden biri dedi ki: "Ey Allah'ın Resulü, siz de Süleyman Peygamberin mülkü gibi Allah'tan mülk isteseniz olmaz mı?" Resûlüllah Efendimiz ise, onun bu sözünü gülümseme ile karşıladı ve şöyle buyurdu: "Ümid edilir ki sizin peygamberiniz Süleyman'ın mülkünden (ve kendisinden) daha faziletlidir! Unutmayınız ki Allah, her peygambere, kabul buyuracağı bir dua vermiştir. Onlardan bâzıları, bu kabul edilecek olan duasını, dünyası hakkında kullanmıştır, bâzıları da kendisine isyan eden kavminin aleyhinde kullanmış, Allah da o kavmi helak etmiştir... Fakat bana gelince;

"Gerçekten Allah, bana da mutlaka kabul buyuracağı bir dua vermiştir. Ben ise bu duamı, kıyamet gününde ümmetim için Rab*bimin indinde şefaatta bulunmak üzere saklamış bulunuyorum!" 532[19]

Maiz Bin Malik'in Gelişinde Görülen Fevkaladelik

Beyhakî, Mâiz bin Mâlik'in torunu Cad bin Abdurrahmân'm şöyle dediğini haber vermektedir: Mâiz bin Mâlik, Peygamber (s.a.v.)'e geldiği

---

531[18] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/51.

532[19] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/52.

zaman, Peygamberimiz ona bir mektub yazıp verdi ve bu mektubta, Mâiz'in, kavminin en son müslüman olan ferdi olduğunu, kendisinin aleyhine, kendi elinden başkasının suç işleyemiyeceğini bildirdi... Bunun üzerine Maiz, bîat ederek müslüman oldu..." 533[20]

Müzeyne Heyetinin Gelişinde Görülen Mucize

Ahmed, Taberânî ve Beyhakî Nûmân bir Mukrin'den şöyle rivayet ederler: Ben, Muzeyne ve Cüheyne kabilelerine mensub dört yüz kişi ile,birlikte Peygamber (s.a.y.)'e gittim... Peygamberimiz, bize gerekli emirleri verdikten sonra Ömer'e hitaben: "Yâ Ömer, onlara katık ver!" buyurdu... Ömer: "Yanımda arta kalmış bir miktar hurmadan başka birşey yoktur" dedi. Peygamberimiz aynı emrini tekrarladı. Ömer de bizi, deponun yanma götürüp: "Haydi, buradaki hurmadan alıp yiyiniz!" dedi... Orada ise, yere çökmüş bir deve görüntüsü kadar hurma yığını bulunmakta idi. Biz ise dört yüz kişi idik... Hepimiz sırayla girip ihtiyacımız kadar hurma aldık. En sona kalan ben idim. İhtiyacım kadar ben de aldıktan sonra, dönüp arkama baktım, O hurma yığınından hiçbir eksilme görmedim...." (Hafız Ebû Nuaym'in Değin bin Saîd'den sevkettiği bir haber de, bu mealdedir...." 534[21]

Sühaym Oğullarının Gelişinde Görülen Mucize

533[20] Mâiz bin Mâlik, Eşlem kabîlesindendir... Bir gün, Peygamberimizin huzuruna gelip, zina suçunu irtikab ettiğini iddia ve itiraf etti... Peygamberimiz de ona, recm cezasının verilmesini hükme bağladı... Mâiz recm olunduktan sonra da onun hakkında şöyle buyurdu: "O, öyle bir îevbe etti ki, eğer onun tevbesi Medîne'lilerden yetmiş kişiye taksim edilse, yetmişine de yetecek bir tevbe idi!"

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/52.

534[21] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/52-53.

el-Reşâtî Ebû Ubeyde'den şöyle rivayet eder: Sühaym Oğulları'nm temsilcileri Peygamber (s.a.v.)'e geldikleri zaman, aralarında Ek'as bin Seleme de vardı... Hepsi müslüman oldular... Dönecekleri sırada Hz. Peygamber kendilerine şu emri verdi: "Kavminize döndüğünüz zaman, onları İslama davet ediniz." Ayrıca kendilerine içinde su bulunan bir su kabı hediye etti. Bu kabdaki sudan bir miktar alıp mübarek ağzında çalkaladıktan sonra, yine kabın içine dökmüş idi... Sonra buyurdu ki: ."Bu suyu, kendi yurtlarındaki mescidîerine saçsınlar... Dâima başlarını yukarıda ve dik tutsunlar! Çünkü Allah, onların başlarını yükseltmiş bulunuyor!"

Onlar da Öyle yaptılar: O suyu mescidîerine döküp saçtılar ver dâima başlarım da dik tuttular... Müseylemetü'l-Kezzâb, yalancı peygamberlik dâvasına kalkışıp niceleri için fitne ve belâ olduğu zaman, bu Süheym Oğulları'ndan bir tek kişi ona katılmamıştır. Hiçbir zaman bu kabileden, bir haricî de zuhur etmemiştir...." (Şüphesiz bu, onlar için büyük bir menkıbe, büyük bir şeref ve fazilettir...) 535[22]

Şeybân Heyeti'nin Gelişinde Görülen Mucize

îbn-i Sa'd, Kayla bint-i Mahrame'den şu haberi nakletmiştir: Şey-ban Heyeti ResûlüUah'a gittiği zaman, aralarında ben de vardım. Huzuruna vardığımız sırada Hz. Peygamber, dizlerini karnına dayamış ve kolları ile de dizlerini kavuşturmuş bir şekilde oturmakta idi... O'nu, çok huşulu bir şekilde oturur görünce, beni bir korku ve heyecan kapladı... Yanındaki biri, benim bu hâlimi farkederek: ırYâ Resûlellah, zavallıyı korkuttunuz" dedi. Halbuki ben bu sırada Hz. Peygamber'in arka tarafında bulunuyordum. Peygamberimiz ise bana bakmaksızın: "Ey zavallı, sakin ol!" buyurdu... O, böyle buyurur buyurmaz Allah, bütün

---

535[22] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/53.

üzerimdeki korkuyu giderdi...." 536[23]

Uzre Heyetinin Gelişinde Vukua Gelenler

îbn-i Sa'd Tabakât'ında, Ebû Sa'd da Şerafü'l-Mustafa'sında Müdlic bin Mikdâd'tan, o da Zümel bin Amr'ın babası Amr'dan şöyle naklederler: Zümel bin Amr Hz. Peygambere geldiği zaman, kendi kabilelerine ait puttan duyduğu sesi anlattı... Hz. Peygamber de ona: "Bu senin duyduğun ses, cinlerden bir mü'minin sesidir" buyurdu. Zümel de müslüman oldu...."

îbn-i Asâkir ise, yine Zümel'den şöyle nakleder: Bizim kabilenin Hammâm adında bir putu vardı. Peygamberimiz "in zuhurundan sonra bu puttan şöyle bir ses duyduk: "Ey haramzade saçmalar! Hakk zahir oldu, Hammam'ın sonu geldi... İslâm gelip şirki defetti!" Biz bu sesten ürperip korkmuştuk... Aradan birkaç gün geçtikten sonra, yine bir ses daha işittik. Bu ses de diyordu ki: "Ey târik, ey târik! Gönderildi Ne-biyy-i Sâdık! O'na verildi Vahy-i Nâtik! O vahiyle çınladı Arz-ı Tıhame! O'na yardım edenlere va'dedümiştir selâmet, O'nu yardımsız bırakanlara ise vardır nedamet! Şu sizinle olan vedam, kıyamete kadar sürecektir elbet!" içinden böyle sesler gelen putumuz, sonra yüzüstü yere düşüp parçalandı... Ben de bu olaydan sonra kabilemden bazıları ile birlikte Peygamber (s.a.v.)'e gelip müslüman oldum... Kendisine bu duyduğumuz sesten de haber verdik. O da buyurdu ki: "Bu sizin duydu-ğunuz ses, cinlerin kelâmmdandır.." 537[24]

Necran Heyetinin Gelişi Ve Bu Sırada Vukua Gelen Mucizeler

536[23] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/53-54.

537[24] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/54.

îbn-i îshâk, Beyhakı ve Taberanî Kürz bin Alkama'dan şöyle rivayet ederler: "Necrân'lı nasranîler bir heyet hâlinde Hz. Peygamb'er'e geldiler. Atmış aded binitli idiler. Aralarında Ebû Harise bin Alkarna da vardı. Ebû Harise; onların âlimi ve imamı idi... Rum Hükümdarları bu adama çok büyük itibar da bulunmuş çok miktarda mal ve bahşişler vererek onu zengin etmişlerdi... Onun istediği kadar ve istediği yerlere kiliseler yapmış, ona büyük hizmetlerde bulunmuşlardı... Çünkü onun dindeki ameli, ibâdet ve içtihadı çok üstündü... Bir heyet halinde yola çıktıkları vakit, Ebû Harise; katırına kasılmış, kardeşi Kurs bin Alkarna da onun yanıbaşmda yürüyordu... Derken Ebû Hârise'nin katırı tökezledi, Kürz de Peygamberimizi kasdederek: "O uzak adam tökezlesin!"

dedi... Ebû Harise ise buna razı olmadı ve kardeşine hitaben: "Sen tökezleyesin!" dedi. Kardeşi ona: "Niçin böyle söylersin?" diye sordu. Ebû Harise de: "Vallahi O, hepimizin gelmesini beklediğimiz Peygamberdir!" diye cevab verdi. Bu cevaba şaşıran Kurs ise: "Peki, madem bunun böyle olduğunu biliyorsun, niçin O'na tabî olmuyorsun?" diye sordu... Ebû Harise de bu soruya, ancak şu şekilde mukabele etti:

"Bak kardeşim, bize bunca itibâr, izzet ve ikramlarda bulunanlar, şimdi O'na muhalif bulunmaktadırlar. Eğer biz, kendiliğimizden kalkıp bu Peygamber'e tabî olsak, bize verdikleri neleri varsa hepsini geri alırlar....

Kendilerinin âlimi ve imamı bulunan kardeşinin bu sözlerinden çok etkilenmiş olan Kürz bin Alkarna, kardeşinin bu şekilde islâm'a muhalif kalmasına karşılık müslüman olmayı kafasına koydu ve sonunda müslüman oldu...."

(İbn-i Sa'd'ın rivayetine göre, Ebû Hârise'nin o sözleri üzerine, kardeşi Kürz; derhal orada kardeşine karşı yemin etmiş ve mutlaka Muhammed'e gidip müslüman olacağını söylemiştir. Yâni bunu kardeşinden gizlememiştir...."

Buharı Huzeyfetübnü'l-Yemân'dan şöyle rivayet eder: Necrân'dan el-Seyyid ve el-Akıb adındaki iki zât Peygamber (s.a.v.)e gelerek, kendisi ile karşılıklı lânetleşmeyi göze alıp kabul ettiler... İçlerinden biri diğerine dedi ki, sakın O'nunla lânetleşmeyi göze alma! Eğer hakîkaten O, bir peygamber ise, onunla lânetleştiğimiz takdirde ne kendimiz, ne de

neslimiz asla felah bulmaz!" Bunun üzerine lânetleşmeyi kabul etmekten vazgeçtiler ve Hz. Peygamber'e: "Bizden ne istersen onu Sana verip, Seninle sulh yapmağa hazırız" dediler... Ve iki bin elbise vermeleri şartıyla sulh yaptılar..." 538[25] Ebû Nuaym Katâde'den şöyle rivayet eder; "Bize anlatıldığına göre, Peygamber (s.a.v.) şöyle buyurmuştur: "Eğer azâb olsa idi, muhakkak Necrânlüar'm üzerine inerdi... Eğer onlar Benimle lânetleşmiş olsalardı, Yeryüzünde onlardan eser kalmazdı...."

Ahmed ve Ebû Nuaym, îbn-i Abbâs'ın şöyle dediğini rivayet ederler: Bir gün Ebû Cehl gadaba gelip: "Eğer Munammed'i Kabe'nin yanında namaz kılarken görecek olursam, O'nun boynunu çiğneyeceğim!" Peygamber Efendimiz de buyurdular ki: "Eğer o böyle bir şey yapmış olsa, melekler onu göz önünde parçalarlar! Eğer yahhudıler de gerçekten ö-lümü temenni etmeyi kabul etmiş olsalardı, hepsi ölürlerdi... Keza benimle mübâhele (karşılıklı lânetleşme) işini kabul edenler bundan vazgeçmeselerdi, Necrân'a döndükleri zaman, orada hiçbir şey kalmamış olduklarını görürlerdi...."

(imam-ı Ahmed'in bu rivayeti; İsmail bin Yezîd tarîkile Kurra'dan, o da Abdü'l-Kerîm bin Mâlik ei - Cezerî'den; bu da ikrime tarikiyle ibn-i Abbas'tandır... Keza bu haberi bu şekilde Buharî, Tirmizî ve Nesâi de Abdürrezzâk tarîkiyle Mua'mmer'den, o da Abdü'l-Kerîm bin Mâlik'ten rivayet etmişlerdir... Ayrıca TİrmizÎ, bu rivayetin "Hasen" ve "Sahih" olduğunu da bildirmiştir...)

538[25] Bu olayın râvîsi Huzeyfe (r.a.), Benî Abs'tendir. El-Eş'as'ın Hasan-i Basrîden rivayetine göre, Resûlüllah Efendimiz Huzeyfe'yi serbest bırakıp buyurmuş: "Ey Huzeyfe, sen istersen Mühâcirîn'e intisâb et, istersen Ensâr'a intisab et. Bunun üzerine Huzeyfe: "Ben Ensâr'dan olacağım" dedi. Ondan böyle o, Ensar'dan sayıldı. Hz. Osman'ın şehâdetinden sonra Kûfe'de vefat eyledi. (VâkıdPye göre, hicrî 36. yılında Medâin'de vefat etti.)

Mülâane olayı ise şöyle oldu: ilgili âyet (Al-i Imrân, 61) nazil olduktan sonra, Hz. Peygamber (s.a.v.), yanına Hasan, Hüseyin, Fâtıma ve Ali'yi alarak evinden çıkmış; kim yalan söylüyorsa Allah'ın lanetinin onun üzerine olması için Necrân'lılarla lânetleşmek üzere yürümüş,.. Necrân Heyeti ise bunu görünce, içlerinden biri diğerine: "Vallahi bu adam, bir dağın yerinden oynaması için Allah'a dua etmiş olsa, O'nun bu duası kabul edilir! Ben O'nda böyle bir hâl görüyorum! Siz onunla sulh yapmaya bakınız! demesi üzerine, lânetleşmekten vazgeçilip sulh yapılmıştır...

Hatîb, "El-Müttefak ve'l-Müfterak"adlı kitabında, içinde birtakım mechûl râvîler bulunan bir sened ile Kays bin el-Rabî'den nakleder: "Necrân Heyeti içinde bulunanlardan Şümerdel bin Kubâs el-Ka'bi dedi ki: Ben, Peygamber (s.a.v.)'e hitaben: "Ey Allah'ın Resulü, anam babam Sana feda olsun, ben tabiblik yaparak bâzı hastaları tedavi ediyorum. Benim için helâl olan nedir? diye sordum. Peygamber aleyhisselam da: "Damara neşter vurarak kan alırsın" "buyurdu... Ve ilâve etti: "Kanı kesmek için, mecbur kalmadıkça dağlamazsın... Yaptığın ilaçlar içine, bir nevi sütleğen olan şübrum'u da katmayasın! Yeri geldikçe Senami-ki'yi kullan... Fakat, bir hastanın hastalığının ne olduğunu bilmeden, hastalığı iyice tanımadan, tedavide bulunmayasm!"

Hz. Peygamber'in bu sözlerini dinledikten sonra O'nun dizlerini öptüm ve kendisine: "Seni hak Peygamber olarak gönderen Allah'a yemin ederim ki, Sen tıbbı benden daha iyi biliyorsun!" demekten kendimi alamadım...."539[26]

Cüraş Heyetinin Gelişinde Vukua Gelen Mucize

Beyhakî ve Ebû Nuaym îbn-i îshak 'm şöyle didiğini rivayet ederler: Esed oğullarının heyeti gelip müslüman olduğu zaman, onların içinde Surad bin Abdullah da vardı. Bu sırada Peygamberimiz kendisine, diğer müslüman olanların başında gidip müşriklerle mücâhede etmesini emretmiş ve onu emîr tâyin etmişti. Surad bin Abdullah da yanındaki askerlerle birlikte gidip Cüraş'ı kuşatmıştı... Burasını bir aya yakın kuşattığı halde bir netice alamadığını görmüş ve geri çekilir gibi yapmıştı... Onların Keser dedikleri dağa kadar çekilmiş. Cüraşlılar da kendisini oraya kadar tâkib etmişler ve onu bozguna uğradı sanmışlar...

Tam ona yetiştikleri sırada, Surad bin Abdullah askerlerine geri dönüp saldırmalarım emretmiş ve çok şiddetli bir savaş vermiştir... Cüraş'lılar, daha önce Hz. Peygamber'in yanma durumu gözetmeleri için iki kişi

---

539[26] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/54-56.

göndermişti... îşte tam bu savaşın şiddetlendiği sırada Hz. Peygamber bu iki kişiye hitaben: "Şeker denilen yer, neresidir?" dedi... Onlar da "Bizim Cüraş diyarında bir dağ vardır, fakat onun adı "şeker" değil, "Keşer"dir dediler... Peygamberimiz de kendilerine: "O, "Keser" değil, "Şeker"dir" buyurdu. Onlar sordular: "Peki ona ne olmuştur?" Peygamberimiz cevap verdi: "Şimdi orada, Allah'ın develeri boğazlanıyor!" Cüraş'h bu iki adam da kalkıp Ebû Bekir ile Osman'ın yanma oturdular. Onlar da bunlara dediler ki: "Siz anlıyamadımz, Peygamberimiz, sizin kavminizin uğradığı bir hâli size haber veriyordu..." Bu ikisi ayrıca onlara derhal Hz. Peygamber'e gitmelerim ve kavimlerinin başına çöken halin bertaraf olması için, O'nun dua edivermesini rica etmelerini söylediler... Onlar da kalkıp Hz. Peygamber'e gittiler ve bu şekilde ricada bulundular... Peygamberimiz derhal: "Allah'ım, onların başındaki bu hâli, onların üzerinden kaldır!" diye duada bulundu... Cüraş'lı bu iki kişi de bundan sonra derhal yola çıkıp kavimlerine gittiler... Gördüler ki, Hz. Peygamber'in onlara o sözü söylediği zaman ve günde kavimleri, Surad bin Abdullah'ın askerleri karşısında büyük bir zâyiât vermişlerdir... Bu iki kişi bunu, yâni Hz. Peygamber'in kendilerine bu olup biteni haber verdiğini, kavimlerine haber verdikleri zaman; Cüraş Heyeti de müslüinan olmak için yola çıkarıldı... Heyet, topluca Hz. Peygamber'e gelip, O'nun huzurunda müslüman oldu...." 540[27]

Muaviye Bin Hayda'nın Gelişinde Görülen Fevkaladelik

Beyhakî, Muâuiye bin Hayda'nın şöyle dediğini haber vermektedir: Ben, Peygamber (s.a.v.)'e geldiğim zaman, O'nun şu sözleri ile karşılaştım: "Ben Yüce Allah'a sizin ülkenize kuraklık ve kalblerinize korku vermek suretiyle, size karşı bana ve dînine yardımcı olması için dualar etmiştim...." Bunun üzerine ben de şu şekilde mukabele etmiştim: "Ey Allah'ın Resulü, ben de, sana inanmamak ve uymamak için çok ağır yeminler etmiştim... Fakat Allah'ın bize verdiği kuraklık, kıtlık ve korku

---

540[27] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/56-57.

sebebiyle dayanamayıp huzuruna gelmiş bulunuyorum..."

İbn-i Sa'd da, Zâmil bin Amr el-Cüzâml'nin şöyle dediğini haber verir: Ferve bin Amr, Rumların Ummân'daki valisi idi... Ferve Müslümanlığı kabul etti ve bir mektub yazarak bunu Peygamber (s.a.v.)'e bildirdi... Bundan haberder olan Rum Meliki, Ferve bin Amr'ı yanma çağırdı ve kendisine derhal Muhammed'in dininden dönmesini teklif etti... Ona: "Eğer müslümanhktan dönersen, seni Kral yapacağım!" dedi... Ferve ise Rum Melikinin bu teklifine karşı şu cevabı verdi: "Ben, hak bildiğim Muhammed'in dîninden dönmem! Ey Melik, sen de biliyorsun ki, Peygamber İsâ dahî O'mın geleceğim haber verip müjdelemiştir. Fakat sen, Krallığım elimden kaçacak diye korkuyorsun!...

Rum Kralı, Ferve'yi bu spzlerinden ve teklifini kabul etmeyişinden dolayı zindana attırdı, sonra onu zindandan çıkartarak astırdı..." 541[28]

Fezâre Heyetinin Gelişinde Vukua Gelen Fevkaladelik

îbîi-i Sa'd ve Beyhakl Ebû Vecze'nin şöyle dediğini naklederler: Peygamber (s.a.v.), Tebük seferinden döndüğü zaman ki bu, Hicret'in dokuzuncu yılı idi, Fezâre heyeti gelmişti... Sayılan on küsur kadardı... İçlerinden biri dedi ki: "Ey Allah'ın Resulü, yurdumuzda kıtlık var... Hayvanlarımız helak oldu, bahçelerimiz kurudu, çoluk çocuğumuz aç kaldılar... Allah'a dua ediveriniz de o bize, rahmetini yağdırsın, bolluk ve bereketler versin!" Peygamber Efendimiz de derhal minbere çıkarak şöyle duada bulundular:

"Allah'ım, beldelerini sula, bütün canlıları suya kandır! Rahmetini yay, ölü hale gelmiş yerleri dirilt! Allah'ım rahmetini (yağmurunu) bol ve

---

541[28] Olayı anlatan Zâmil bin Amr el-Cüzâmî, Yemen'de Adiyy bin Amr Oğullarının kabilesi bulunan, çok büyük bir kabileye mensubtur. Bu kabîlenin adı "Cüzam" olduğu için, kendisi de el-Cüzâmî olarak anılmaktadır.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/57-58.

bereketli olarak yağdır, öyle bir yağdır ki, çok ve kandırıcı olsun, gecikmeden gelsin ve zararlı değil faydalı olsun! Hakkımızda hakkıyla rahmet olsun, azâb ve âfet olmasın; yıkıntılara, batmalara ve felâketlere sebeb olmasın... Allah'ım, yağmurunu yağdır, bize düşmanlarımıza karşı yardım eyle!"

Bunun üzerine Ebû Lübâbe ayağa kalkıp: "Ey Allah'ın resulü, sergiliklerimiz hurmalarla dolu, yağmur yağarsa hurmaların hali ne olacak?" dedi. Peygamber Efendimiz de bunun üzerine şöyle duada bulundular:

"Allah'ım yağmurunu bolca yağdır! O derece yağdır ki Ebû Lübâbe yerinden fırlayıp hurma bahçesine koşsun ve bahçedeki hurma sergiliğinin oluğunu, sırtındaki elbisesiyle tıkamaya mecbur kalsın!...

Derken yağmur da yağmaya başladı... Ve o kadar yağdı ki, tam altı gün hava kapalı kaldı... Ebû Lübâbe de hızla bahçesine giderek izârıyla hurma sergiliğinin oluğunu kapamıya mecbur kaldı... Sonra denildi ki: "Mallar perişan, yollar harab oldu!" Bunun üzerine Hz. Peygamber (s.a.v.) yine minbere çıktı ve şu şekilde dua buyurdular:

"Allah'ım, üzerimize değil, etrafımıza yağdır! Tepe ve dağbaşlarına, vadilerin içine ve ağaçlıklara yağdır!" Resûlüllah'ın bu şekilde dua buyurmasından sonra hava güzelce açıldı ve Medine semaları gayet berraklaştı...." 542[29]

Kab Bin Mürre'nin Gelişinde Görülen Fevkaladelik

Ebû Nuaym Ka'b bin Mürre'den şöyle nakleder: Resulüllah Efendimiz, Mudar kabilesi aleyhine dua etmişti... Ben, resulüllah'a gidip mürâcât ettim ve dedim ki: "Ey Allah'ın Resulü, Allah gerçekten sana yardım etmiş, sana lütfetmiş ve senin duanı kabul buyurmuştur! Şimdi kavminiz kuraklıktan helak olmuştur... Onlar için dua edivermenizi rica

---

542[29] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/58-59.

ediyorum!" Benim bu ricam üzerine Hz. Peygamber derhal dua buyurdular ve: "Allah'ım, bol, bereketli, kandıran, zarar vermeyen yağmurunu ihsan eyle!" dediler... Bundan sonra bir hafta geçmedi, bol ve afetsiz yağmur yağdı...."

Ebâ Nuaym'in îbn-i Abbas'tan olan rivayeti ise şöyledir: Mudar kabilesinden bâzı kimseler Hz. Peygamber'e gelip, kuraklık ve kıtlıktan şikayet ettiler... Ve Cenâb-ı Hakk'a dua edivermesi için ricada bulundular... Peygamber (s.a.v.) efendimiz de, derhal dua buyurup: "Allah'ım, bol, bereketli, kandıran, zarar vermeyen yağmurunu ihsan eyle!" dediler... Hava bulutlarla kapanıp onların üzerine tam bir hafta yağmur yağdı...." 543[30]

Mürre Bin Kays Oğulları Heyetinin Gelişinde Vukua Gelen Fevkaladelik

İbn-i Sa'd ve Beyhakî Vakıdî'nin üstadlarından şöyle bir haber nakletmişlerdir: Mürre Oğulları heyetinin Resulüllah Efendimiz'e gelişi sırasında, Resulüllah henüz Tebük Seferi'nden dönmüşlerdi... Onlara buyurdu ki: "Beldeler ne haldedir?" Onlar da: "Vallahi kuraklık sebebiyle develerimizin ilikleri eridi..." dediler... Ve Resulüllah'tan dua edivermesini rica ettiler... Resulüllah Efendimiz de ellerini kaldırıp: "Ey Allah'ım, onlara bol yağmurlar ver!" diyerek dua ettiler... Onlar yurtlarına döndükleri zaman, Resûlüllah'm dua ettiği gün oraya yağmur yağmış olduğunu öğrendiler... Aynı gün resûlüllah'ın dua edivermiş olduğunu da onlara duyurdular... Bunun üzerine bir heyet seçip Resulüllah'a gönderdiler. Bu sırada Resulüllah Efendimiz Veda Haccı'nı yapmak üzere hazırlanmakta idi. Onlar gelip dediler ki: "Ey Allah'ın Resulü, senin bizim için dua ediverdiğin gün, yurdumuza bol yağmurlar yağmış... O kadar ki, ekinlerimiz iki kat kuvvetli ve bereketli olmuş-

---

543[30] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/59.

tur... Develerimiz, çökertildikleri yerden kalkmadan karınlarını doyuracak kadar otlaklarımız bereketlenmiştir. Davarlarımızda evlerimizin etrafından uzaklaşmadan karınlarını doyurur olmuşlardır...."

Bu, bolluk ve bereket haberini alan Peygamber (s.a.v.), "Bu bolluk ve bereketi lütfeden Allah'a hamdolsun!" buyurarak, Allah'a hamd ve senada bulunmuştur...." 544[31]

Darîlerin Heyetinin Gelişinde Görülen Fevkaladelikler

îbn-i Sa'd Zührî tarhikiyle şöyle bir haber nakleder: "Dârî'lerin heyeti Resûlüllah Efendimiz'e, O'nun Tebük'ten dönüşü sırasında geldi, sayıları on kadardı... Temim el-Dârî de onların içinde idi. Hepsi derhal müslüman oldular... Temim-i Dârî dedi ki: Ey Allah'ın Resulü, bizim Rumlardan bâzı komşularımız var... Onların yakınımızda Hubrâ ve Beyt-i Aynûn adında iki kasabaları bulunmaktadır. Eğer Allah, Şam'ın fethini sana nasîb ederse, bu iki kasabayı bana hediye et.." Peygamberimiz de: "Peki, hibe ediyorum" buyurdu... Ve bunu bir yazıya alarak Temîm-i Dârî'ye teslim etti... Vaktaki Ebû Bekir iş başına geçti, Pey-gamberimiz'e vekâleten o iki kasabayı Temim'e verdi..." 545[32]

544[31] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/59-60.

545[32] Temîm-i Dârî'nin; kavminden gelen ve Resûlüllah (s.a.v.) Efendimiz'in huzurunda müslüman olan kişiler arasında, Müslümanlığı kabul ettiği, doğru ve sabittir... Fakat onun, Resûlüllah Efendimiz'den böyle gâhb bir talebde bulunduğu ise, tarihî deliller ile sabit görünmemektedir... Bu, tarihî ve ilmî bir şekilde isbât edilmedikçe, kabule şâyân sayılmaz... Şahsen ben bunun sahih olacağını sanmamaktayım... Sahîh olmadığına delâlet eden bir husus ise, Şam'ın fethinin ancak Ömer zamanında tamamlanmış olmasıdır...

(Temîm-i Dârî'nin Peygamberimizin yanındaki mevkii ve sevgisi ise; bilinen hakikatlerdendir... O, Şam'dan getirdiği kandili Mescİd-i Nebevfye asarak ortalığı aydınlattığf zaman, Resûlüllah onun hakkında: "Sen, şu Mescidimizi aydınlattığın gibi Allah da seni dünyada ve ahirette aydınlatsın! Eğer şimdi benim bir kızım olsaydı,

Müslim Fâtımd bint-i Kays'ın şöyle dediğini rivayet etmiştir: Temîm-i Dârî, Resûlüllah (s.a.v.)'e geldiği zaman, şöyle bir olaydan bahsetmiş ve demiştir ki: "Ben denizde yolculuk ederken gemimiz istikâmet şaşırıp bir adaya yanaştık... Adaya indik ve su aramaya başladık... Saçları yerde sürünen bir adamla karşılaştık. Ben ona, "Kimsin?" diye sordum, o da dedi ki: "Ben, Cessâse'yim." Kendisine, hâlinden haber vermesini istedik. O da dedi ki: "Haber, az ilerideki adamdadır. Ona gidiniz!" Biz, o adamın yanma gittiğimizde onun bağlı olduğunu gördük. Bize kimler olduğumuzu sordu. Biz de Arabtan bâzı kimseler olduğumuzu söyledik. O dedi ki: "Peki, şu Araplar içinden Peygamber olarak ortaya çıkan adamın durumu nedir? O, ne yaptı?" Biz de dedik ki: "în-sanlar O'na inandı, O'nu tasdik etti ve O'na tabî oldular." Bunun üzerine o, "Bu, onlar için çok hayırlıdır" dedi. Sonra Şam tarafındaki Ayn-i Züğar beldesinin hâlini sordu, biz de haber verdik... Sonra Şam yakınındaki Beysan Hurmalığı'nın hâlini sordu: Hurmalarının meyve verip vermediğini öğrenmek istedi... Biz de meyve verdiğini haber verdik. Bunun üzerine son derece heyecanlanan ve yerinden sıçrayan o adam, Neredeyse arkasındaki duvarı delip çıkacak şekilde kendini çarptı... Ve şöyle haykırdı: "Eğer bana izin verilmiş olsa, Tayle hariç bütün beldeleri çiğ-neyip harab ederdim!"'

Ben bunları anlattıktan sonra, Peygamber (s.a.v.), bana, bunu insanlara anlatmamı söyledi ve bu vesile ile orada buyurdu ki: "İşte onun istisna ettiği Taybe, şu yurdumuz Medine'dir, kendisi de deccâldir!" 546[33]

---

derhal onu sana nikahlar, seni kendime damad edinirdim" buyurmuştur... (Mecalis-i Seniyye, 72, Amire, 1315).

546[33] Müslim'in Sahîh'inde rivayet ettiği haberin kısaca özetidir bu... Müslim bunu, "Deccâl'in sıfatının, yanındaki şeylerin anlatılması" babında zikretmiştir. İsteyenler o bölüme bakabilirler... Ve bu rivayet, son derece garîbtir... Allah kendisine rahmet ihsan etsin, Ibn-i Kayyim, Zâdü'l-Meâd adlı kitabında bu haberin ravisi Fatıma bintî Kays'la ilgili olarak der ki: "Onun hafızasının, ilminin miktarını tanımak İstersen, Resûlüllah'ın minberde anlattığı U2un Deccâl Hadîsi'ni, nasıl o kadar uzunluğuna rağmen tam olarak kavrayıp ezberlediğine ve onu aynen başkalarına aktardığına dikkat et! Hadîs, oldukça uzun ve garîb olduğu halde, hiçbir kimse bu hadîsi, ona karşı İnkar etmiş de değildir.

Haris Bin Abdi Kulal'in Gelişi Sırasında Vukua Gelen Fevkaladelikler

Hemedâni "El-Ensâb" adlı kitabında şöyle nakleder: Harîs bin Abd-i Külâl el-Hımyerî, müslüman olmak üzere Peygamber (s.a.v.)'e gelmek için yola çıktığı zaman, onun gelişinden önce Hz. Peygamber şöyle buyurmuştur: "îşte şu yoldan yakında bir adam gelecek, güzel yüzlü ve güzel atlı olacak!" "Sonra Haris gelmiş ve derhal müslüman olmuştur. Peygamber Efendimiz kendisine güzel itibarda bulunmuş, onun boynuna sarılmış ve altına ridâsını sermiştir...." 547[34]

Bekka Oğullarının Gelişinde Vukua Gelen Fevkaladelik

îbn-i Sa'd ve Îbn4 Şâhîn, Ca'd bin Abdullah bin Mâiz el-Bekkâi'nin babasından naklen şöyle dediğini naklederler: Hicretin dokuzuncu yılında Bekkâ oğullarının heyeti Peygamber (s.a.v.)'e geldi. Bunlar, üç kişi idiler: Muâviye bin Sevr, bunun oğlu Bişr bir de el-Necî bin Abdullah... Yanlarına Abd-i Amr'i de almışlardı. Muâviye dedi ki: "Ey Allah'ın Elçisi, ben senin mübarek elinle mesh etmeni, bir bereket sayarım! Şu iki oğlumun yüzlerini meshetmeni rica ediyorum." Peygamberimiz de mesnetti. Ve onlara birkaç dişi keçi hediye etti, bunların bereketlenmesi için ayrıca dua da buyurdular... Ca'd bin Abdullah derki: Biz kabilemize döndük, bu keçilerin çok bereketini gördük. Kabilemizde kıtlık olduğu zaman bile, bir sıkıntı çekmedik...."

Buharı, Beğavi ve îbn-i Mende Sâid bin el-Alâ tarikiyle Bişr bin Muâviye'den şöyle rivayet ederler: "Dedem Bişr bin Muâviye,

---

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/60-61.

547[34] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/61.

ResûlüHah Efendimiz'e babası Muâviye ile birlikte gittiği zaman, Peygamber (s.a.v.) onun başım ve yüzünü mübarek eliyle meshetmiştir... Ve onun için hayır duada bulunmuştur.., Bu sebeble dedem Bişr'in yüzü, atın alnındaki beyazlık gibi parlardı... Kendisi de eliyle neye dokunsa, dokunduğu yerde hastalık ve arızadan eser kalmazdı..." 548[35]

Tücib Heyetinin Gelişinde Görülen Fevkaladelik

îbn-i Sa'd Vahidî tarikiyle Amr bin Züheyr'in oğlu Abdullah'tan o da Ebûl-Huveyris'ten şöyle nakleder: Hicretin dokuzuncu yılında tücib heyeti Peygamber (s.a.v.)'e geldi îçlerinde bir genç de vardı... Bu genç Peygamberimiz'e dedi ki: "Ey Allah'ın Resulü, benim hacetimi görüver!" Peygamberimiz kendisine, "Hacetin nedir" diye sordu. O da, "Allah'a dua ediver de Allah beni affetsin, bana merhamet eylesin, benim zenginliğimi kalbimde kılsın!" dedi... Peygamber Efendimiz de onun için bu şekilde dua ediverdi... Sonra bu heyet, kabilelerine döndü. Peygamberimiz Veda Haccı için çıktıklarında, onlarla Minâ'da karşılaştığı zaman, o gencin hâlinden sordu...Onlar da dediler ki: "Allah'ın verdiği rızık ve nasibe, ondan daha fazla kanâat edenim görmedik." Bunun üzerine peygamber (s.a.v.): "Öldüğü zaman, helak olurcasına değil de, tam ve şerefli bir ölümle ölmesini ümîd ederim!" buyurdular." 549[36]

Selâman Heyetinin Gelişinde Görülen Fevkaladelik

Ebû Nuaym Vâkıdî tarikiyle onun üstadlanndan şöyle nakleder: Onuncu Hicret yılının Şevval ayında Selâmân Heyeti Peygamber (s.a.v.)'e geldi...

548[35] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/61-62.

549[36] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/62.

Peygamberimiz kendilerine: "Beldelerinizin hâli nedir?" diye sordu... Onlar da, kuraklık hüküm sürdüğünü bildirdiler ve Hz. Peygamberden dua ricasında bulundular... Peygamberimiz de: "Allah'ım, bunların yurdlanna yağmur ihsan eyle!" diyerek duada bulundu... Onlar, Peygamberimiz'e hitaben: "Ey Allah'ın elçisi, dua ederken ellerini kaldır! Çünkü bu şekilde dua etmek, daha te'sirli ve daha güzeldir!" dediler... Peygamberimiz de tebessüm etti ve duasını ellerini kaldırarak yaptı... Ellerini o kadar kaldırdı ki, koltuk altının beyazları göründü... Selâmân Heyeti, kabilelerine döndükleri zaman Peygambe-rimiz'in kendileri için dua ediverdiği günde yurtlarına yağmur yağmış olduğunu öğrendiler..." 550[37]

Muhârib Heyetinin Gelişinde Görülen Fevkaladelik

îbn-i Sa'd Vakıdî tarikiyle Muhammed bin Salih'ten, o da Ebû Veceze el-Sa'dî'den şöyle nakleder: Muhârib heyeti, Hicrî onuncu yılında ve Veda HaccıBirasında geldi... Sayılan on kadardı, içlerinde el-Harîs'in oğulları ve Oğlu Huzeyme de vardı... Resûlüllah (s.a.v.), Huzeyme'nin yüzünü okşayıp meshetmişti. Bundan Huzeyme'nin yüzünde nûr gibi bir nişan kaldı...." 551[38]

550[37] Bu ve benzeri haberleri rivayet edenler, nedense bu heyetlerin sırf müslüman olmak için geldiklerini ve müslüman olduklarını, her defasında açıkça bi İd irmiyorlar... Hatta bu gelen heyetler, sanki sırf dünyalık bir şey istemek için gelmiş gibi, bir hava estiriyorlar... Biz, elbette bu heyetlerin bâzılarının gelişinde, bâzı mucizeler vukua geldiğini asla inkar edecek değiliz! Fakat her heyetin gelişinde mutlaka bir mucize vukua gelmiş gibi göstermek (hem de bunların sırf dünyevî şeylere münhasırmış gibi göstermek), doğru olmasa gerek... Şu haberde olduğu gibi ki, heyetin Peygamberimiz'e: "Ellerini kaldır da Öyle dua et!" dediğinden bahsediliyor... Bizce bu, olmuş veya olacak bir şey değildir! Tek başına bu, haberi çü-rütmeye kâfidir! Hele haberin kaynağı Vâkıdî olunca...

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/62-63.

551[38] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/63.

Cinlerin Heyetinin Gelişinde Vukua Gelenler

Ebu Nuaym der ki: Cinlerin heyet halinde gelişleri ve müslüman oluşları, aynen insanların heyetler halinde gelişi ve müslüman oluşu gibi olmuştur... Bölük bölük ve kabile kabile gelip müslüman olmuşlardır... Gerek Mekke devri'nde, gerekse Hicretten sonraki Medine devrinde, bu böyle olmuştur."552[39]

552[39] "Cinler", aslında gizli ve göze görünmez varlıklardır. Onların varlığı, bu esas üzerine cereyan eder... Ve onlara "Cin" denilmesi de bu yüzdendir... Sırf bu yüzden, meleklere de "Cinne" denildiği olmuştur. Nitekim bir âyet-i celîlede şöyle buyurulmaktadır: "Onlar, bir de Allah ile cinler (yâni melekler) arasında bir neseb (bir soy birliği) uydurdular. Halbuki cinler de, onların yakalanıp ilâhî huzura getirileceklerini bilmişlerdir!" (Sâffât, 158). Yine, eşyayı karanlığı İl© örtüp gizlediği için, "Cenne'l-leylü = Gece bürüdü" denilir. Aklı örtüp işlemez hâle getiren akıl hastalığına da, yine bu sebeble "Cünûn" ve cinnet denilmiştir... Keza altındakini gizleyip koruduğu için zırha da "Cünne" denilmiştir... Arap dilinde bunun, daha başka misalleri de bulunmaktadır... Cinlere gelince: Bunlar, Adem aleyhissâm'dan önce yaratılmış varlıklardır. Ve ilgili âyet'in bildirdiği veçhile (Hıcr, 27), ateş unsurundan yaratılmıştır. Bu ilgili âyet şu mealdedir: "Cinne gelince: Onu da insandan daha önce, vücûdun gözeneklerine nüfuz eden çok sıcak ateşten yarattık."

Gerek Kur'ân'da, gerekse Hadîsler'de cinlerle ilgili olarak vârid bulunan şer'î delîllerin umûmundan çıkan manâ şudur: Cinler; akıllı, mükellef, içlerinde mü'mini de, kâfiri de bulunan, çeşitli suretlerde teşekkül etmeye kudretli kılınan, belli bir surette temessül ettikleri zaman görülebilen, bir takım ağır ve zor işlere güçleri yeten, aslında ise gizli ve Örtülü bulunan birtaktm varlıklardır... Nitekim ilgili âyetin bildirdiği gibi, Allah onları Süleyman aleyhis-selâm'a müsahhar kılmış da onlar, onun için kaleler, heykeller, havuzlar kadar geniş leğenler, sabit kazanlaryapmışlardır... (Sebe1,13). Ve cinlerden kimi yapı ustası, kimi dalgıç, kimi de semâda kulak h.rsızlığı yapar olmuştur. Fakat bu kulak hırsızlığı yaparak çalıntı (vahiy) haberini alarak insanlardan kendi dostuna getirenler) İslâm'dan sonra tamamen bundan menedilmişlerdir... İslâm'dan önce kâhinliğin o derece yaygın olmasının sebebi de o idi... Şimdi biz müslümanlar; cinlerin varlığına ve onlarla ilgili şer"î bilgilere aynen inanırız. Ve bizim peygamberimiz'in Peygamberliği, onlara da şâmildir... Ve cinlerin heyet halinde gelip Peygamberimiz'i Kuran okurken dinledikleri hakkında da kitabımız da âyetler vardır (Cin Sûresi, âyet: 1 ile 18). Müellif merhum da, burada ve ileriki bahislerde, ilgili hadîsleri irâd etmiştir

Hafız Ebû Nuaym, Amr bin Gaylân el-Sekafl tarikiyle îbn-i Mesûd'tan şöyle nakleder: "Medine'deki Mescid-i Nebevi'nin Suffe kısmında barınan "Ehl-i Suffe; Allah ve O'nun dini uğrunda yerlerinden ve yurtlarından hicret etmiş bulunan kimselerdi. Ensardan her biri, onlardan birini alıp, ona yedirir-içirir, onu evine götürüp bir müddet bakardı. .. Ben ise bir ara terkedilmiştim... Sevgili Peygamberimiz elimden tutarak beni Ümmü Seleme'nin odasına götürdü. Sonra birlikte Medine Kabristanına gittik. Elimdeki asâ ile yere bir çizgi çekip: "Ben, senin yanına gelinceye kadar bu çizginin ortasından hiç ayrılma!" buyurdu. Sonra yürüyüp ilerledi. Hurma ağaçlarının arasına daldığı zaman hâla gözümden kaybolmamıştı.... Bu sırada siyah dişi develer topluluğu gibi bâzı varlıkların, O'nun yanına üşüştüklerini gördüm... Ve bundan müthiş koktum. Hattâ Hevâzinli bâzı esmer adamların Peygamberimiz'e pusu kurup onu öldürmek istedikleri zannma kapıldım da, Medine evlerine koraşak imdâd kuvvetleri getirmem gerektiğini bile düşünmüştüm... Fakat Resulullah Efendimizin bana olan: "Ben, yanına gelinceye kadar bu çizginin ortasından ayrılma!" emrini hatırlayıp yerimden ayrılmadım... Baktım Peygamber Efendimiz onları elindeki asâ ile durduruyor ve "Şuraya oturunuz!" diyerek oturtuyordu. Onlar da oturup Peygamberimiz'i dinlemeye başladılar... Tâ şafak atması öncesine kadar devam ettiler. Bu sırada kalkıp gittiler... Peygamberimiz de dönüp yanıma geldi ve bana: "Bunlar, cinlerin heyeti idi. Gelip beni dinlediler ve bana bâzı şeyler sordular, yiyecek talebinde bulundular... Ben de kendilerine, her örtülü kemiği, sığır ve deve dışkılarım yiyebileceklerini, bunları, ilk yenildiği zamanki gibi bulacaklarını bildirdim." buyurdu..." 553[40]

553[40] Bu haberi bize nakleden Ibn-i Mes'ud (r.a.) hazretlerinin bizzat kendisinin İfâde ettikleri gibi, o dahî Ashâb-ı Suffeden biri idi... O Ashâb-ı Suffe ki; Allah ve O'nun dîni uğrunda yerleri ve yurtlarını terketmiş muhacirler idi... Ve Mescid-i Nebevfnin kenarına yapılan Suffe'de barındıkları için "Ehl-i Suffe" veya "Ashâb-ı Suffe" diye anılırlardı... Katıldıkları savaşlardan ganîmet hisselerini alırlar, devletin ve onun temsilcisi bulunan Resulüllah'ın verdiği vergilerle geçinirlerdi... Bâzan da Ensâfdan ve Mühâcirîn'den olan din kardeşlerinin dâvetine icabet ederek onların sofralarında bulunurlardı. Sadece umûmî barınakları suffe idi. Yoksa sofi/yeden bâzılarının iddia ettikleri gibi, kendilerini diğer Ashâblan ayıran herhangi birşiârve Özellikleri yok idi... Hiç değişmeyen belli sayıları da yok idi... Bâzı şartlara göre, sayıları artar veya eksilirdi... İçlerinden evlenen veya ev sahibi olanları, aralarından ayrılır, Allah

Ebâ Nuaym, Ebû Hüreyre'nin şöyle didiğini rivayet eder: Bir gün ben, Peygamber (s.a.v.) ile dışarı çıkmıştım, Peygamberimiz bana: "Bir miktar istincâda kullanacağım taş toplayıp ver! Fakat kemik ve tezek getirme!" buyurdu... Ben "Ey Allah'ın resulü, kemik ve tezeğin durumu nedir?" diye sordum. O da buyurdu ki: "Nusaybin Cinleri bana geldikleri zaman, ki onlar ne güzel bir heyetti, bana katık talebinde bulunmuşlardı. Ben de kendilerine kemik ve tezekleri buldukları zaman, kendileri için bir yiyecek olarak bulacaklarını bildirmiştim."

Yine Ebû Nuaym, Ebû Saîd el-Hudrî'den şöyle rivayet eder: Peygamber (s.a.v.) buyurdular ki: "Şu Medine'de, müslümanhğı kabul etmiş olan cinlerden bir grup vardır. Her kim şu mamurelerde onlardan bâzılarını görecek olursa, üç gün onlar için izin tanısın. Üç gixn sonra hala çekip gitmediğini görürse, onu öldürsün. Zira o, müslüman olmuş bir cinnî değil, bir şeytandır." Yine Ebû Nuaym, îbn-i Ömer'den şu haberi rivayet eder: Peygamber (s.a.v.) Efendimiz'e el-Cezîre'den cinler heyeti geldiği zaman, bir müddet Efendimiz'in yanında kaldılar. Ayrılıp gidecekleri zaman kendileri için katık talebinde bulundular. Peygamberimiz de onlara: 'Yolda giderken rastladığınız her kemiği, taze et olarak bulacaksınız, rastladığınız her tezeği de hurma olarak ele geçirmiş olacaksınız!" buyurdu ve bu yüzden kemik ve tezekle taharetlenmeyi yasakladı...."

Ahmet, Bezzâr, Ebû Yâlâ, Ebû Nuaym ve Beyhakî îbn-i Abbâs'tan şu haberi rivayet ederler: Hayber'den bir adam tek başına yola çıktı... Giderken peşine iki adam takılmış. Bir diğeri de bu iki adamın peşinden gelip onlara: "Geri dönün diyorum size!" diye bağırmakta imiş. Nihayet bu bağıran kişi, o iki adama yetişip onları geri çevirmiştir... Sonra tek başına yolculuk eden adama yetişip demiştir ki: "Bak kardeşim, bu senin peşinden gelmekte olan iki adam, iki şeytan idi... Nihayet ben onlara yetişip senin peşinden gelmemeleri için onları uyarıp geri çevirdim. Sen yoluna devam edip Resûlüllah'a vardığın zaman, kendisine benden selâm söyle! Ve kendisine haber ver ki, ben burada O'na göndereceğim vergileri toplamakla meşgulüm. Gönderilecek kadar toplar toplamaz

---

yolunda yurdunu terkedip de evsiz kalanlar da onlara katılırdı... Meselâ Abdullah bin Ömer'de onlardandı... Fakat evlendikten sonra, kendi evîne taşınmıştır

göndereceğim."

Tek başına Hayber'den yola çıkan adam, Peygamber Efendimiz'e geldiği zaman, başından geçenleri haber verdi. Peygamberimiz de bunun üzerine, herhangi bir kimsenin tek başına yola çıkmasını yasakladı..."554[41].

Ebû'ş-Şeyh ve Ebû Nuaym Kesir bin Abdullah'tan, o da babası vâsıtasiyle dedesinden rivayet eder. Bu rivayete göre, Bilâl bin el-Hâris demiştir ki: "Biz Peygamber (s.a.v.) ile birlikte seferde idik. Nihayet Arc kasabasına yaklaştığımızda, bâzı adamların kavga ve gürültülerini duydum. Fakat kendilerini göremedim... Tabii ne oluyor acaba diye, hayret ettim. Peygamberimiz ise bize bunu şöyle açıkladılar: Yanıma sokulan cinlerin mü'minleri ile müşrikleri kavga ediyorlar ve kendilerini, bir yere yerleştirmemi istiyorlardı... Ben de, Arz'm yüksek yerlerine mü'minlerini, çukur ve kuytu yerlerine de müşriklerini havale ettim." Peygamberimiz böyle dedi ve bunu bize gülümseyerek açıkladı,..

Kesîr bir Abdullah ayrıca demiştir ki: Ben bundan sonra, kasaba veya yüksek yerlerde bir rahatsızlığa uğrayanların, hep bu rahatsızlıklardan iyi olduklarını, çukur ve kuytu yerlerde bir musibete uğrayanların ise, hemen hemen hiç iyi olmadıklarını görmüşümdür..." 555[42]

554[41] Sahih bir Hadîs-i Şerifle şöyle gelmiştir: Peygamber (s.a.v.), herhangi bir kimsenin yalnız başına yola çıkmasını yasaklayıp buyurdular ki: "Tek başına hayvanına binip yola çıkan şeytandır, iki kişi olarak çıkarlarsa, iki şeytandır! Ancak üç kişi olarak çıktıklarında, işte bunlar bir topluluk ve kafile sayılır!"

555[42] İşte, Kesîr bin Abdullah böyle rivayet ediyor ve ayrıca böyle bir mütâlâda (!) bulunuyor... Fakat kendisi, haber ve hadîs ilminin dirayetli imam ve âlimlerine göre "itimad edilir" bulunmamaktadır... Hafız Zehebî bize, onun hakkında Yahya bin Meîn'in: "O, hiçbir şey değildir" dediğini, el-Şâfiî ve Ebû Davud'un İse: "O, yalanın belli başlı temellerinden biridir" dediklerini bildirir... Ayrıca, Dârekutnî ve başkalarının, onun hakkında "metruktür" dediklerini, Ebû Hatim ile el-NesaîYıin: "O, sağlam değildir" dediklerini, İbn-İ Hıbbân'ın: "Onun babası vâsıtasiyle dedesine isnâd ettiği, tamamen uydurma bir risalesi vardır" dediğini, Îbn-i Adiyy'in de: "Rivayet ettiklerinin hiç birinde ona tabî olunmaz" dediğini bildirmektedir... Bu bilgiler arasında, İmam Ahmed'in, onun rivayetini reddettiği de vardır... Herhalde, bu kadar bilgi, yeterli olsa gerektir.

Hâkim Bin Fâtek'in Gelişi Sırasında Vukua Gelenler

El-Taberânl, Ebû Nuaym ve îbn-i Asâkîr, Ebû Hüreyre'den şu haberi rivayet ederler. Ebû Hüreyre demiştir ki: "Bir ^ün Harîm bin Fâtek, Hz. Ömer'in yanında bulunuyordu. Söz sırasında: "Ben size, İslâm'ı kabul edişimin başlangıcını anlatayım mi?" dedi. Ömer kendisine: "Peki anlat" dedi. O da şöyle anlattı: Ben, kaybolan hayvanlarımı aramaya çıkmıştım... Akşama kadar aradım, gecenin karanlığı çökünce olduğum yerde gecelemek zorunda kaldım. Uykuya' varmazdan önce, o zamanki câhiliye âdetimiz veçhile ve sesimin çıktığı kadar şöyle bağırdım:

Ben, şu vâdînin azizine (sahibine), onun kavminin kötülerinin şerrinden sığınırım!"

Ey delikanlı, Allah'a sığın Allah'a! O, celâl ve azamet sahibidir, nîmet ve lutufiar sahibidir! Sen, sana sâdece Allah'a sığınmayı emreden el-Arâf Sûresinin âyetlerini oku1556[43] Allah'ı tevhîd et, gerisine hiç aldırma!"

Ben bu sesi duyunca, gerçekten yadırgadım ve bu nedir, diyerek endîşe ettim... Hattâ şaşakaldım... Kendimi topladıktan sonra, o sese hitaben dedim ki: "Ey bana seslenen! Sen ne diyorsun? Beni irşad ederek doğru yolumu gösteriyorsun, yoksa beni şaşırtmak mı istiyorsun? Bana iyice açıkla! Yol nedir bana söyleyip göster! Ben de senin iyiliğine dua edip sana hayırlar dilerim!"

Hatiften (gaipten) gelen ses dedi ki:

"işte, iyilikler sahibi Resûlüllah; Medine'de, herkesi necâte davet edip durmakta! Yâsîn'li, Hâmîm'li sûreler okumakta... Başka sûreler de

---

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/63-66.

556[43] O sesin Harîm'e hatırlatmak istediği el-Arâf Sûresinin ilgili âyeti şu mealdedir O sesin Harîm'e hatırlatmak istediği el-Arâf Sûresinin ilgili âyeti şu mealdedir "Her ne zaman şeytandan bir kötü düşünce seni dürtüklerse, derhal sen Allah'a sığın! Çünkü Allah, işitendir, bilendir." (Ayet 200)

okumaktadır. Bu sûrelerin âyetlerinde, helâl olanları da, haram olanları da bildirmekte, biz müslümanlara Namaz ve Oruçla emretmektedir... Bütün kötülük ve çirkinliklerden ise insanları korumaktadır... O, münker olanı yasaklıyor, yoksa güzellikleri ve tâatları değil... Sen niçin o'nun dâvetine yabancı kalasın?"

Ben, derhal deveme binerek Medine'nin yolunu tutum. Vardığımda Hz. Peygamber Mescid'inde imiş. Ebû Bekir beni karşıladı ve bana: "Derhal Mescid'e gir, Allah sana iyilikler versin! Senin Müslümanlığı kabul edeceğin haberi, sen buraya gelmezden önce bize ulaştı" dedi... Ben de hemen Mescid'e girdim. Baktım Peygamber (s.a.v.), minbere çıkmış hutbesini okumaktadır... Benim içeri girip oturduğum sırada ise, hutbesinde şöyle diyordu:

Her kim, güzelce abdest alır sonra kalkar namaz kılarsa, aynı zamanda bu namazını hakkiyle akleder ve de hıfzederse; muhakkak o kimse cennete girer!"

[Ebû Hüreyre der ki: Harım bin Fâtek, Hz. Ömer'in huzurunda bunu bu şekilde anlattığı zaman, Ömer kendisine dedi ki: "Ey Harım, bunu böyle söylersin amma, bunun isbâtmı da yapman gerekir! îsbâtı yapılmayan bir şeyin, bizim yanımızda bir kıymeti olmaz!.,." Harım de bunu isbât edebilmek için, o sırada Hz. Peygamber'in hutbesini dinleyip de aynı sözü duymuş olanlardan birinin şahitliğine ihtiyaç duydu... Osman da buna tanıklık edince, mesele tamamlanmış oldu..." 557[44]

îbn-i Asâkîr'in diğer bir tarikten olan rivayetinde şu farklılık vardır: "Harım, olayı bu şekilde anlattıktan sonra, şiir kısmına geldiğinde, bu şiirleri okuyup söyledi, sonra dedi ki: "Gaipten gelen sese karşı ben: Allah sana rahmetler etsin, sen kimsin? dedim. O sesin sahibi de bana: "Ben, Esâl oğlu Amr'im, Esâl'ın Necid'deki müslüman cinler üzerine âmili bulunmaktayım. Eğer sen, müslüman olmak üzere Peygamberce

---

557[44] Ömer (r.a.), Ebû Bekir gibi, hadîslerin rivayeti hususunda çok titiz (mütesebbit) davranıyor; bir hadîs rivayet eden, buna dâir bir şâhıd bulamazsa, onu kabû! etmiyordu... isterse o kişi, ashabın büyüklerinden birioisun... Nitekim Ebû Mûsâel-Eşarİ'yeveÜbeyy bin Ka'b'a da bu şekilde davranmıştır... Şüphesiz onun bu hususta bu kadar titiz davranmasının sebebi, Resûlullah'a karşı yalandan bir şeyin isnâd edilmesinden çok korkması İdi.

gitmeyi düşünüyorsan, hiç endişe etme, ben senin develerini alıp evine teslîm ederim!" dedi. Ben de bunun üzerine yola koyulup Medine'ye vardım... Peygamberin adamlarından biri beni karşıladı ve bana dedi ki: "Peygamberimiz sana selâm söylemekte ve senin müslüman olmak istediğinin kendisine bildirildiğim haber vermektedir." Ben kendisine, kim olduğunu sordum. O da: "Ebû Zerr" olduğunu söyledi. Mescid'e girdiğimde Hz. Peygamber mimberde hutbesini okumakta idi. Ben derhal hak şehâdetle Şehâdet ederek müslüman oldum. Ve dedim ki: "Ey Allah'ın Resulü, Allah, benim o arkadaşıma mükâfatlar versin, gerçekten ben kendisine itimâd ederek buraya geldim, develerimi de ona emânet ettim." Bunun üzerine Peygamber (s.a.v.) buyurdu ki: "Haberin olsun, senin o arkadaşın; hem seni irşâd etti, hem de develerini şu anda senin evine teslîm etmiş bulunuyor!" (tbn-i Asâkîr gibi, Taberânfnin bir diğer vecihten olan rivayeti dahî, bu merkezdedir...)558[45]

Cahcah'ın Gelişi Serasında Vukua Gelen Fevkaladelik

îbn-i Ebû Şeybe, Ata bin Yesâr'dan, o da Cahcah el-gıfârt'den şöyle nakleder: "Cahcâh müslaman olmak üzere Hz. Peygamberce gelen kavminin heyeti içinde gelmiş ve onların bu gelişleri Akşam vaktine rastlamıştı..."

Müellif burada, bu kadarı ile yetinmiştir... Onların Akşam vakti gelişlerinden sonra ne olmuş, nasıl bir neticeye varılmış, ite gibi bir fevkaladelik vukua gelmiş; bunları zikretmemi şt ir... Müellifimiz bunu unutmuş olabilir, belki sonradan eksilmiş de olabilir... Zira olayın aslı ve tamâmı şöyledir: "Bu sırada Resûlüllah (s.a.v.), bir koyunun sağılıp sütünün getirilmesini emretti, getirilen sütü Cahcâh'a verdi. O da alıp içti. Bir koyunun sağılmasını daha emretti, getirilen sütü Cahcâh'a verdi. O da alıp içti. Bir koyunun sağılmasını daha emretti, Cahcâh onu da alıp içti. Bir koyun daha sağıldı, onu da içti ve yedi koyun sağıldı, yödisinin

---

558[45] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/66-68.

de sütünü içti... Sonra sabah oldu, Cahcâh da müslüman oldu... Peygamber (s.a.v.), Cahcâh için yine bir koyun sağılmasını emrittiler. Süt getirildi, Cahcâh içti. Bir koyun daha sağılmasını emrettiler, Cahcâh bundan da bir miktar içti ise de tamamını tüketemedi. Bunun üzerine Peygamberimiz "Mü'min, bir midesini doldurmak üzere içer, kâfir ise, yedi midesini doldurmak üzere içer!" buyurdular... 559[46]

Raşid Bin Abdi Rabbih'in Gelişi Sırasında Vukua Gelen Fevkaladelikler

Ebû Nuaym, Râşid binAbd-i Rabbih'in torunlarından olan Hakim bin Atâ'dan, o da babası uâsıtasiyle dedesinden şöyle nakleder: "Ben, kavmimin putu olan Suvâ'a hediye edilen şeyleri götürmek üzere yola çıkmıştım. Henüz Suvâ putuna ulaşmadan sabahın erken saatinde bir diğer puta uğradım. Ve bu putun içinde şu sesi duydum: "Şaşılacak bir iş! Abdü'l-Muttalib oğlullarından bir Peygamber gelmiş, zinayı, ribâyı ve putlar için hediyeler sunmayı kesin olarak yasaklamış olsun; yine de bazı insanlar hâlâ bu gibi batı- işlerde İsrar etsin!" Diğer bir putun için-den de şu sesler geliyordu: "Ahmet çıktı, Mizmâr putu terkedildi! Ahmet; namazı, orucu zekâtı, iyilik yapmayı, akrabayı gözetmeyi emrediyor!... " Sonra diğer bir puttan da şu sesi işitiyordum: "Meryem oğlu İsa'dan sonra nübüvvet ve hidâyete vâris olan Muhammed, doğru yolu gösterir ve insanların beklediği haberleri getirir..."

Sonra ben yoluma devam edip sabahleyin Süvâ putunun yanma geldim. Yanımdaki hediyeleri bu puta sunacaktım... Bir de ne göreyim, iki tilki gelmiş, daha önce sunulan hediyeleri yemek için bu putun üzerine çıkmış, onları yemekteler; ayrıca Süvâ putunun üzerine işemekte-ler... Bunu görünce hayretler içinde kalmışım ve kendi kendime şöyle söylemişim: "Bir put ki üzerine çıkan iki tilki, onun üzerine çişini yap-maktalar, o ise onlara engel olamamaktadır! Kendisine yapılan böylesi-ne aşağılayıcı bir harekete engel olmaktan âciz bulunan bir nesne, nasıl

---

559[46] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/68.

"ilâh" olabilir?" Ben bu halleri yaşarken, Peygamber (s.a.v.) de Mekke'yi terkederek Medine'ye hicret etmiş bulunuyordu... Ben de doğruca Medine yolunu tutup O'na vardım ve O'nun huzurunda Müslüman oldum..."

Yukarıda belirttiğimiz bu rivayete göre, Râşid bu sırada Hz. Peygamber'den, Rihad denilen yerde bir miktar arazî verilmesini istedi. Peygamberimiz de verdi. Ayrıca dolu bir su kabı verdi ve bu suyu, kendisine verilen yerin en yüksek noktasına dökmesini söyledi. Suyun fazlasından insanları menetmemesini di tembihledi... O da öyle yaptı. Ve orada akar bir çeşme meydana geldi... Ve hâlen bu su burada akmaktadır... Suyun etran da hurma ağaçlarıyla doludur. Denilir ki Rihad'm her yerinin suyu, içimli sudur... insanlar orada ki suya "Mâü'r-Resûl= Peygamber Çeşmesi" adım vermişler ve bu sudan yıkanıp onun şifalı bir su olduğunu kabul etmişlerdir." 560[47]

Haccac Bin Allâd'ın Müslüman Oluşundaki Fevkaladelik

îbn-i Ebu'd-Dünyâ ve îbn-i Asâkîr Vasile bin el-Eskâ'dan şöyle naklederler: Haccâc bin Allâd'ın müslüman oluşunun sebebi şu idi: O. kavminin bir kervanı ile-Mekke'ye gitmek üzere yola çıkmıştı. Giderlerken gece karanlığı basması üzerine mola verip istirahata çekildiler. Haccâc, kafilenin nöbetçilik ve bekçilik görevini yapıyordu... Hem korkuyor, hem de şöyle diyordu: "Ben, hem kendim için, hem de kafilem için

bütün zarar verici cinlerin şerrinden, şu mintıkamn sahibine sığınırım!" derken bir ses işitti. Bu ses diyordu ki: "Ey cinler ve insanlar topluluğu, göklerin ve yerin bucaklarından geçip gitmeye gücünüz yeterse, geçip gidiniz! Ancak bir kudretle geçebilirsiniz." (Rahman, 33)

Ertesi sabah yola devam edip Mekke'ye vardığı zaman, Kureyş'ten bazılarına duyduğu bu sesi, yâni kelâmı naklederek bilgi istedi... Onlarda

---

560[47] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/68-69.

dediler ki: "Bu kelâm, Peygamberliğini ilân eden Muhammed'in semâdan kendisine indiğini söylediği kelâmdandır." Haccac, bunun üzerine bu Peygamber'in nerede olduğunu sordu... Onlarda kendisine, "O, buradan Medine'ye göçmüştür" dediler. Bunun üzerine Medine'ye gelen Haccac bin Allâd, Hz. Peygamber'in huzurunda müslüman oldu..." 561[48]

Râfi' Bin Umeyr'in Müslüman Oluşundaki Fevealedelik

El-Harâitî'nin Saîd bin Cubeyr'den nakline göre, Rafibin Umeyr nasıl müslüman olduğunu şöyle anlatmıştır: "Ben bir gün Âlic kumluğunda yolculuk ediyordum. Uykum gelmesi üzerine istirahata çekildim. Ve yatarken Arab'ın câhiliye âdetinde olduğu gibi: "Şu vadinin cinlerinin şerrinden, yine şu vadinin efendisine sığınırım" dedim... Derken yaşlı bir adam göründü ve bana dedi ki: "Ey kişi, Eğer bir vâdîye iner istirahat etmek ister ve bir korkuya da kapılmış olursan; de ki:

Ben şu vadinin şer ve zararlarından, Muhammed'in rab'bi olan Allah'a sığındım! Sakın cinlerden herhangi birine (veya onlann seyyidi-ne) sığınma. Zira cinlerin işi bitmiştir!"

Ben o kişiye dedim ki: "Bu Muhammed dediğin de kimdir?" O da şu karşılığı verdi: "Muhammed; Arab'ın içinden peygamber olarak ortaya çıkmış bir zâttır." Ben, "O nerede oturmaktadır?" diye sordum. O da: "Hurma bahçeleri bulunan Yesrîb (yâni Medine) de oturur." dedi. Ben de bu cevabı alır almaz Medine'nin yolunu tuttum. Oldukça hızlı giderek Medine'ye vardım. Peygamber (s.a.v.) beni gördü ve bana, daha önce başımdan geçenleri anlattı... Ve beni açıkça İslâm'a davet etti. Ben de onun davetini derhâl kabul ederek müslüman oldum..." 562[49]

561[48] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/69-70.

562[49] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/70.

Hakem Bin Keysânw Müslüman Oluşundaki Fevkaledelik.

îbn-i Sa'd Mikdâd bin Amr'ın şöyle dediği haberini verir: "Ben Hakem bin Keysân'ı esir almıştım... Onu alıp Hz. Peygamber'e getirdik. Peygamberimiz kendisiyle konuşup onu İslâm'a davet etti... Fakat onda bir yakınlık görünmüyordu. Bunun üzerine Peygamberimiz, kendisiyle uzun müddet meşgul oldu ve onu bu müddet zarfında İslâm'a ısındırmaya çalıştı... Fakat o bütün bunlara rağmen bir yakınlık göstermedi... Durumu takip etmekte olan Ömer, sinirlenmiş olacak ki, Ey Allah'ın Resulü, bu adamı ne zamana kadar İslâm'a davet edip duracaksınız! Onu kıyamete kadar davet etseniz, onun yine müslüman olacağı yok. izin veriniz de ben onun boynunu vurayım!" diye bağırdı. Peygamber Efendimiz ise, Ömer'in teklifini red edip, o bilinen büyük ve geniş şefkati ve himmeti ile, Hakem bin Keysân'ı İslâm'a davete devam etti... Ve sonunda onun müslüman olmasına vesile oldu... Artık Hakem de müslüman olmuştu. ı Durumu gören ve insafla değerlendiren Ömer bin el-Hattâb, bizzat kendi durumunu şu şekilde dile getirmiştir; "Gördüm ki, Hakem bin Keysân müslüman olmuş, ve bu vesile ile bütün gelmişimi ve geçmişimi gözümün önüne getirdim ve kendi kendime: Ey Ömer, sen nasıl oluyor da, Resûlüllah Efendimiz senden daha iyi bildiği halde, kalkıp ona öyle tekliflerde bulunabiliyorsun?" diyerek nefsimi kınayıp muâhaze ettim..." 563[50]

Ebu Cehl Oğlu İkrime'nîn Gelişinde Vukua Gelen Fevkaladelik

Hâkim sahihtir kaydiyle Aişe'den şöyle nakleder: Bir defasında Peygamber (s.a.v.) buyurdular ki: "Ben rü'yâmda Ebû Cehlin bana gel-

---

563[50] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/70-71.

diğini ve biat ettiğini gördüm!" Vaktaki Hâlid bin Velîd müslüman olmuştur, Hz. Peygamber'e denilmiştir ki: "Yâ Resûlallah, İşte Allah senin o rüyanı gerçekleştirdi. Senin o rü'yân, Hâlid bin Velîd'in müslümanlığı kabul etmesi şeklinde tecelli etti..." Peygamberimiz ise şu karşılığı verdi: "Benim o rüyam başka şekilde tecelli edecektir!" Nihayet Ebû Cehl'in oğlu îkrime de müslümanlığı kabul etti, işte onun müslüman oluşu, Peygamberimiz'in o rü'yâsmm gerçekleşmesi idi..."

Yine Hâkim'in Ümmü Seleme'den olan rivayeti ise şöyledir: "Bir gün Resûlüllah (s.a.v.) buyurdu: "Ben, cennette Ebû Cehl'e ait olmak ü-zere bir ağaç dalı görmüştüm... Ve bu nasıl olur, diye düşündüm. Fakat onun oğlu îkrime müslüman olduğu zaman, bu rü'yâmm onun hakkında gerçekleşmiş olduğunu gördüm..." 564[51]

Benî Temîm Heyetinin Gelişinde Vukua Gelen Fevkaladelik.

îbn-i Sa'd'ın naklettiği bir habere göre, Zührî ve Saîd bin Amr demiştir ki: Benî Temîm heyeti Peygamber (s.a.v.)'e geldikleri zaman,hatîbleri Utârid bin Hâcib'i, bir hutbe irâd etmek üzere takdim ettiler, o da bir Hutbe irâd etti ve bu şekilde hitabetteki üstünlüğünü ortaya koymak istedi... Peygamber Efendimiz de Sabit bin Kays'a hitaben: "Ey Kays, kalk onların hatîbine cevap ver!" buyurdu... Sabit, hitabette tecrübesi veya behresi olan biri değildi... Peygamber'in emri üzerine kalkıp bir hutbe irâd etti... Sonra Temîmliler, şâirleri Ziberkân'ı ortaya sürüp şiirler inşâd etmesini istediler. O da kalkıp isteneni yerine getirdi... Bunun üzerine Peygamberimiz: "Ey Hassan, kalk onların şâirine cevap ver!" dedi ve şunları buyurdu:

"Allah, muhakkak Hassân'ı o Peygamberi'ni müdâfâ ettiği müddetçe Rûhu'İ-Kudüs (Cebrail) ile te'yid buyuracaktır!"

Bunun üzerine Hassan kalktı ve şiirler inşâd ederek onların şâirine cevap verdi. Hassân'ı can kulağıyla dinlemekte olan Temîtn O-ğulları,

---

564[51] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/71.

kendi aralarında fısıldaşmaya başladılar... içlerinden biri onlara temsilen dedi ki: "Açıkça görüp bildiniz ki, vallahi bu adam, ilahi bir teyide mazhar bulunuyor!" Vallahi bunların hatîbi bizim hatibimizden daha iyi bir hatîb olduğu gibi, şâirleri de bizim şâirimizden daha üstün bir şâirdir! Ve bizden daha akıllıdır... Şüphesiz bu, Peygamber sayesinde olmaktadır..." 565[52]

Arabi'nin Gelişinde Vukua Gelen Mucize

Bezzâr ve Ebû Nuaym Büreyde'den şöyle naklederler: Peygamber (s.a.v.)'e bir ârâbî gelip, kendisinin müslüman olduğunu ve fakat Hz. Peygamber'in kendisine bir mucize göstermesini istediğini, bunu sırf yakîninin artması için taleb ettiğini ifâde etti... Peygamberimiz de kendisine ne istediğini sorunca, şu teklifte bulundu: "Şu ağaca emret de senin yanma gelsin!" Peygamber Efendimiz kendisine "Git de sen o ağaca emret!" buyurdu. Arabi'de o ağacın yanına kadar gitti ve: "Peygamber seni çağırıyor, O'nun çağrısına icabet et!" diyerek ağacı çağırdı... Ağaç bir tarafına iyice meylederek saçaklarını söktü, sonra öbür tarafa meylederek diğer saçaklarını söküp Peygamber (s.a.v.)'in yanına kadar geldi ve "Ey Allah'ın resulü, selâm sana!" diyerek selâm verdi... Ârâbî bunu üzerine "Yeter, yeter!" dedi... Peygamberimiz de o ağaca yerine gitmesini emretti. Ağaçta gidip yerine yerleşti... Bunun üzerine heyacanlanan Ârâbî, "Ey Allah'ın Resulü, izin ver de başını ve ayakların Öpeyim" dedi. Peygamberimiz de izin verdi... Sonra Ârâbî, "Sana secde etmek için de izin ver" dedi. Peygamberimiz de: "Hiç bir kimse, hiçbir kul için secde edemez!" buyurdu..." 566[53]

Ebû Nuaym diğer bir tarîkle yine Büreyde'den şöyle rivayet eder: "Bir

565[52] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/71-72.

566[53] Bu haberin ravîlerinden olan Salih bin Keysan (rivayet bakımından} zayıftır. Ibn-i Meîn, onun hakkında: "O, bir şey değildir" demiş. Imam-ı Buharî "şüpheli" demiş, Nesaî: "sika değil" demiş, İbn-i Adiyy de: "Bütün rivayet ettikleri, mahfuz olmayan haberlerdir" demiştir.

Arâbî gelip: "Ey Allah'ın elçisi, ben sana bir müslüman olarak geldim! Ben Allah'tan başka ilâh olmadığına, Senin de Allah'ın elçisi ve kulu olduğuna şehâdet ediyorum! Fakat sırf yakînim artsın diye senin, şu yeşil ağacı çağırmanı istiyorum, çağır da bu ağaç sana gelsin dedi!" Peygamber Efendimiz de o ağacı çağırdı... Ağaç kökünü ve saçaklarını yerde sürüyerek geldi... Peygamberimiz o ağaca hitaben: "Ey ağaç ne ile şehâdette bulunursun?" buyurdu... Ağaç: "Ben Allah'tan başka üâh olmadığına, Senin de Allah'ın Resulü olduğuna şehâdet ederim!" dedi... Peygamberimiz de ona: "Doğru söyledin" buyurdu... Arâbî, "Ağaca emret de yerine gitsin " dedi... Peygamberimiz de yerine gitmesini emretti. Ve ağaç yerine gidip yerleşti. Açılan çukur da kapanarak aynen eskisi gibi oldu... Arâbî bunun üzerine dedi ki: "Şimdi ben, izninizle kendi kavmime gideyim ve gözlerimle gördüğüm bu mucizeyi onlara haber vereyim. Inşâ-Allah, onlardan mü'min bir cemâatle döner, seni ziyaret ederiz..." 567[54]

Âmir Bin Sa'saa Oğullarından Gelen Arabi'nin Gelişi Sırasında Vukua Gelen Mucize.

Ahmed, Buhârî (Târîh'inde), Dârimi, Tirmizî ve sahihtir kaydiyle Hâkim, Beyhâki, Ebu Nuaym, Ebu Yâlâ ve îbn-i Sa'd; îbn-i Abbâs'ın şöyle dediğini naklederler: Amir bin Sa'Saa oğullarından bir ârâbî, Peygamber (s.a.v.)'e geldiğinde, Peygamberimiz onu İslâm'a davet etti... Arâbî: "Ben senin hak Peygamber olduğunu nereden bileceğim?" dedi... Peygamberimiz: "Eğer şu hurma ağacmdaki hurma salkımını çağırsam, o da benim çağrım üzerine gelse bu takdirde Benim Allah'ın elçisi olduğuma inanır mısın?" buyurdu. Arâbî "Evet" dedi... Bunun üzerine Peygamberimiz hurma salkımını çağırdı, o da ağacından ayrılarak yere indi ve yerde sıçrayarak geldi... Peygamberimiz'in önünde durdu. Peygamberimiz de ona: "Haydi yerine git!" buyurdu. O da yerine döndü ... Bunun üzerine o ârâbî: "Ben Şehâdet ederim ki sen Allah'ın elçisi'sin! Ben buna

---

567[54] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/72-73.

imân ediyorum!" diyerek müslüman oldu..." 568[55]

Diğer Bir Ârâbî'nin Gelişinde Vukua Gelen Mucize

Dârimi, Ebû Yâlâ, Taberânî, Bezzâr, îbn-i Hibban, Beyhâki ve sahih bin sened ile Ebu Nuaym îbn-i Ömer'den şöyle rivayet ederler: Biz bir seferde Peygamber (s.a.v.) ile birlikte bulunuyorduk. Bir ârâbî bize doğru gelmeye başladı. Yaklaştığı zaman Peygamberimiz ona, nereye gittiğim sordu. O da: "Ev halkımın yanma gidiyorum" diye cevapladı... Peygamberimiz ona: "Peki, sana çok hayırlı bir teklifte bulunsam, buna ne dersin?" buyurdu. O da "Nedir o teklif?" diye sordu... Peygamberimiz: "Allah'tan başka ilâh olmadığına, Allah'ın birliğine, eşi ve benzeri olmadığına şehâdet etmen; Muhammed'in de O'nun kulu ve Resulü olduğuna inanmandır!" buyurdu... Arâbî: "Senin bu dediğinin doğru olduğuna bir şahit var mıdır?" dedi. Peygamberimiz de: "işte şu ağaç şahittir!" buyurdu ve şahitlik yapması için o ağacı çağırdı... Vâdî'nin kenarındaki o ağaç da yeri yararak geldi ve O'nun önünde durdu. Peygamberimiz, ağacın şahitlik yapmasını istedi, o da O'nun Allah'ın elçisi olduğuna şehâdette bulundu. Peygamberimiz bunu üç defa tekrarladı, ağaç da üç defa tekrarladı... Sonra Peygamberimiz ağacın yerine gitmesini emretti, o da yerine döndü ve yerleşti. Arâbî de kavmine dönerken şöyle konuştu: ırYâ Resûlallah, eğer kavmim bana itaat ederlerse, onları sana getireceğim. Eğer beni dinlemezlerse, ben tek başıma döner ve devamlı seninle birlikte bulunurum." 569[56]

568[55] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/73.

569[56] Öyle görünüyor ve anlaşılıyor ki, ârâbî kıssalarının aslı birdir. Çünkü bu husustaki rivayetler, birbirine pek yakındır, aralarındaki çok küçük fark, bu bir tek olayı rivayet edenlerin tasarrufundan ileri gelmiş olabilir.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/73-74.

Veda Haccı’nda Vukua Gelen Harikalar Ve Mucizeler

Ebû Yala ve (îbn-i Hacer'in El-Metâlibü'l-Aliye adlı kitabında "senedi güzeldir" dediği bir senedle) Beyhâki, Usâme bin Zeyd'den şöyle rivayet ederler: Üsâme demiştir ki: "Biz Peygamber (s.a.v.)'in edâ buyurdukları bu hacca, O'nunla birlikte çıktık... Ravhâ'ya geldiğimiz zaman, bir kadın Peygamberimiz'e doğru gelmekte idi. Onu gören Peygamberimiz devesini durdurdu. Gelen kadın yaklaştı ve dedi ki: "Ey Allah'ın Resulü, şu benim oğlumdur ve dünyaya geldiği günden beri kendisine gelememiştir!" Peygamberimiz çocuğu o kadından aldı ve ön tarafına koydu. Sonra onun ağzına püskürdü ve dedi ki: "Ey Allah'ın düşmanı, dışarı çık, Ben Allah'ın Resulüyüm!" Sonra çocuğu anasına verdi. Verirken de: "Çocuğunu al, artık onun bir sıkıntısı yoktur" buyurdu.

Usame der ki: Resûlüllah (s.a.v.), haccmı edâ buyurduktan sonra dönüş sırasında Ravhâ vadisine geldiğimizde, o kadın kızarttığı bir koyun ile bizi karşıladı... Peygamberimiz bana hitaben: "Haydi (ön ayağını) bana ver" buyurdu. Ben de verdim. Sonra: "Bana bir ön ayak daha ver" buyurdu. Ben de verdim. Sonra yine: "Bana bir ön ayak daha ver" buyurdu... Ben de dedim ki: "Ey Allah'ın Resulü, bunun iki ön ayağı bulunmaktadır, ben de her ikisini sana vermiş bulunuyorum." Bunun üzerine buyurdular ki: "Ey Üsâme, hiç bir ses çıkarmadan Ön ayak ver-meye devam etse idin, ben sana bir ön ayak daha istemeğe devam etti-ğim müddetçe, sen de bana bir ön ayak daha vermeye devam edecektin!" Bundan sonra Resûlüllah yine bana: "Bak bakalım, ağaç ve taşlar görebilecek misin?" dedi. Baktım, birkaç hurma ağacı ve bir taş yığıntısı gördüm. Ve bunları Hz. Peygamber'e bildirdim. O da buyurdu ki: "Git o ağaçlara deki: Allah'ın Resulü, haceti için sizleri çağırıyor! Keza, o gördüğün taşlara da aynısını söyle!" Gidip o ağaçlara ve taşlara, Hz. Pey-gamber'in kendilerini çağırmakta olduğunu tebliğ ettim... Onlar da geldiler. Peygamber Efendimiz de gidip hacetini gördü... Sonra geldi ve bana: "O ağaç ve taşlara, eski yerlerine dönmelerini söyle!" buyurdu. Ben de gidip aynen tebliğ ettim, onlar da eski yerlerine döndüler..."

570[57]

Ahmed, Beyhâkî, Yâlâ'dan şöyle rivayet eder: "Biz, Peygamber (s.a.v.) ile birlikte seferimize devam ederken, O'ndan mucize hâlinde tecellî eden üç şey gördüm: Giderken bir deveye rastladık, bu deve devamlı olarak üzerinde su taşınan bir deve imiş. Peygamberimizi görünce boynunu yere indirerek inlemeye başladı... Peygamberimiz bu devenin sahibini çağırdı ve ona: "Bak, deven çok çalıştınlmaktan şikayet, ediyor! Aynı zamanda yemini de az vermişsin... Ona iyi bak!" tenbihinde bulundu. Sonra yolumuza devam ederken bir yerde konaklamıştık. Peygamberimiz uyuduğu zaman, ilerideki bir ağaç, yerinden ayrılarak Peygamberimizin yanma geldi ve O'nu kaplayıp bürüdükten sonra yerine döndü... Ben bu gördüğümü, Peygamberimiz uyandığı zaman kendisine arz ettim. O da buyurdu ki: "O ağaç, gelip beni selamlaması için Allah'tan izin istedi, kendisine izin verilince gelip beni selamladı." Sonra üçüncü olarak da, kadının sabî çocuğunun hastalığından iyi olmasına şahit olmuştum." 571[58]

Ebu Nuaym ve îbn-i Asçikîr Gaylân bin Seleme'den şöyle rivayet eder: Biz bir sefere Peygamber (s.a.v.) ile birlikte çıkmıştık. Ve O'nda şaşılacak şeyler görmüştük... Taze hurma fidanları olan bir yere uğradığımızda Hz. Peygamber bana: "Ey Gaylân, şu iki hurma ağacına git de birbirlerine yaklaşmalarını ve bana gelmelerini söyle!" buyurdu. Ben de gidip Resûlüllah adına O'nun emrini tebliğ eyledim. Onlardan biri diğerinin

---

570[57] Müellifimiz imâm-ı Süyûtî merhumun yukarıda bildirdiğine göre, Ibn-i Hacer, bu haberi rivayet ilmi bakımından "güzel" saymıştır... Fakat bu eserin tenkîd ve tahkikini yapan Dr. Muhammed Halîl Herrâs'ın bunu dirayet bakımından "güzel" saymadığını görüyoruz... Onun bu haberi üzerine yazmış olduğu yirmi bir satırlık tenkîd ve tahkîk yazısını görmek için, bu eserin tahkiklî nüshasının ilgili kısmının dikkat ve insafla mütâlâa edilmesini tavsiye ederiz... (Bakınız; El-Hasâisu'l-Kübrâ, (Tahkiki! Nüshası, 2/204. Dâru'l-Kütübü'l-Hadîsiye Tab'ı, Matbaa-i Medenî. Konya Hayra Hizmet Vakfı Kitaplığı, No: 2277/2).

571[58] Sabî çocuğun, Peygamber Efendimizin duası bereketiyie mübtelâ olduğu sar'a hastalığından iyi olması, haddi zâtında sahih ve sabittir. Hastalığı hem de ev halkının yemek sırasında geliyor, çok huzursuz bulunuyorlardı. Efendimizin duasından sonra ise, bir şeyi kalmadı. Fakat bunu Ravhâ'da olmuş gibi göstermek, dönüşte kızartılmış koyundan söz etmek, doğru değildir. Sahih rivayette bunlar yoktur.

yanına gelerek birbirlerine yaklaştılar ve Resûlüllah'ın yanına geldiler. Resûlüllah da devesinden inerek onların arkasına geçti ve hacetini kaza etti... (Abdest bozdu). Sonra Abdest alıp devesine bindi... Ağaç fidanları da yerlerine döndüler. Sonra yolumuza devam ederek bir yere geldiğimiz de orada konakladık. Derken bir kadın geldi ve: "Ey Allah'ın Resulü, benîm kabilemde bana şu oğlumdan daha sevimli olanı yok idi. Fakat kendisine cinnet hastalığı isabet etti. Ben bu oğlum için Allah'a dua edivermenizi istiyorum" dedi. Peygamber Efendimiz de çocuğu kendisine yaklaştırdı ve sonra şöyle buyurdu: "Bismillah! Ben, Allah'ın Resulüyüm. Ey Allah'ın düşmanı, dışarı çık ve bu çocuğu terket!" Bunu üç defa tekrar ettiler. Sonra çocuğun anasuıa hitabla: "Çocuğunu al, inşallah, bir daha kötülük görmez" buyurdu. Sonra yolumuza devam ederken bir yere geldik ve indik. Bir adam gelip: "Ey Allah'ın Resulü, benim bir bahçem vardı, benim ve ev halkımın yaşayışı bu bahçede o-lurdu... Bu bahçede benim iki de devem vardı. Şimdi bu develer heye-cana kapılıp köpürdüler... Beni yanlarına yaklaştırmadıkları gibi, bahçeye de sokmuyorlar... Başka kimse de onlara sokulamıyor..." dedi. Adamın bu şikayetini dinleyen Peygamberimiz, ashabını da yanma ala-rak o bahçeye gitti. Bahçenin kapısına vardıkları zaman, bahçe sahîbine: "Haydi kapıyı aç" buyurdu. Adam: "Mesele çok büyük, korkar açamam" dedi. Adam kapıyı açmaya çalışırken, develer âdeta rüzgar gibi geldiler... Adam kapıyı açınca, develeri karşısında buldu, Fakat develer dikkatle Hz. Peygamber'e baktılar ve yere çöktüler... Sonra boyunlarını yere koyup başlarını da uzatarak O'na secde ettiler... Peygamber Efendimiz onları başlarından tutarak sahibine teslim etti ve ona dedi ki: "Al develerini, onlara iyi bak ve güzel kullan!" Bunun üzerine oradaki in-sanlar dediler ki: "Ey Allah'ın elçisi, hayvanlar bile sana secde ediyor! Bizim sana secde etmemiz uygun olmaz mı?" Peygamberimiz ise şöyle buyurdular:

"Ezelî ve ebedî diri olup ölmekten münezzeh bulunan Allah'tan başkası için secde edilemez!"

Bu seferimizden dönüşümüzde, giderken çocuğunun hâlini Hz. Peygamber'e arz eden kadın bizi karşıladı ve Peygamberimiz'e hitaben: "Seni hak peygamber olarak gönderen Allah'a yemin ederim ki, oğlum kabilemizin sıhhatli gençleri gibi, son derece sıhhatlidir" diyerek

memnuniyetini dile getirdi..." 572[59]

Ahmed, îbn-i Ebû Şeybe, Beyhâki^ Taberânî ve Ebû Nuaym, Süleyman bin Amr bin el-Ehvas'tan, o da Ummü Cündüp'ten rivayet ederler. O demiştir ki; "Ben, Resûlüllah (s.a.v.)i Akabe Cemres'inde taşlarını

atarken gördüm. O ve O'nu takiben insanlar taşlamada bulunuyorlardı... Dönüşü sırasında bir kadın geldi ve yanında sar'ah bir çocuk vardı. Peygamberimizi hitaben dedi ki: "Ey Allah'ın Resulü, şu benim oğlum bir belâya müptelâ olmuştur, hiç konuşamamaktadır." Peygamberimiz o çocuğu kucağına aldı ve kadına, içinde su bulunan küçük bir kab vermesini emretti. O da verdi... Peygamberimiz bu kabın içindeki suya püskürdü ve sonra duâ buyurdu. Sonra bu suyu kadına verdi ve: "Bu suyu çocuğuna içir, aynı zamanda bu su ile onu yıka!" buyurdu. Kadın o suyu ve çocuğunu alarak oradan ayrıldı. Ben de onun peşinden giderek, o sudan biraz bana hediye etmesini istedim. O da: "Al!" dedi. O sudan bir avuç alarak oğlum Abdullah'a içirdim. Oğlum büyüdü ve bir evlattan beklenen kadar, hayırlı bir evlad oldu... Bir müddet sonra da o kadına ve oğluna rastladım. Diyebilirim ki, onun oğlu da çok hayırlı bir evlat olmuştu. Ondan daha hayırlı bir evladın olduğunu söylemek neredeyse mümkün değildi... Çok da akıllı idi..."

Beyhâki, îbn-i Asâkir, Muaykıb el-Yemenî'den şöyle rivayet eder: O demiştir ki: "Veda Haccı'nda ben de bulundum... Mekke'de bir eve girdiğim zaman, orada Peygamber (s.a.v.)'i buldum ve O'ndan şaşılacak bir şey gördüm: O'na, Yemâme'den bir adam gelmişti. O gün doğmuş olan çocuğu da yanında idi... Peygamber (s.a.v.), o yeni doğmuş çocuğa hitaben: "Söyle bakalım, Ben kimim?" dedi. Çocuk da: "Sen Allah'ın Resulüsün" diyerek konuştu... Peygamber Efendimiz de bunun üzerine: "Allah sende bereketler meydana getirsin. Seni mübarek kılsın)" diye onun hakkında hayır duada bulundu... Sonra bu çocuk, delikanlı olun-

---

572[59] Sahih olan Deve Kıssası'ntn Medîne'de vukua gelmiş olmasıdır... Fakat bu olay, müteaddid de olabilir... Bu husustaki Imâm-ı Ahmed, Bezzâr ve Nesafnin Enesten rivayet ettikleri Hadîs'te olduğu gibi, Yâlâ bin Mürre Hadîsindeki olay da sahih ve vâkidir... Olay, ister birkaç defa vukua gelmiş olsun, ister bir defa "Medine'de vukua gelmiş olsun, her hâl u kârda, Peygamber Efendimizin mucizelerinden birini teşkil etmektedir.

caya kadar hiç konuşmadı... Biz ona "Mübârekü'l-Yemâme"adını vermiştik..." 573[60]

Beyhaki Urve'den şöyle nakleder: O demiştir ki: "Peygamber (s.a.v.), Veda Haccı'nda dedi ki: "Ey insanlar! Benim size söylediklerimi aynen yerine getiriniz! Zira ben bilemiyorum, belki bu seneden sonra bir daha sizinle burada karşüaşamam... Ey insanlar, iyi kulak veriniz, sözlerimi iyi anlayınız; zira ben sizlere iki büyük emânet bırakıyorum! Bunlara sımsıkı sarıldığınız takdirde yolunuzu asla şaşırmayacaksınız! Bu iki emanetten birincisi: Kitâbullah'tır, ikincisi ise: Sünnetimdir!"574[61]

Müslim'in Câbir'den rivayet ettiği haber de aynen şöyledir: "Ben, Peygamber (s.a.v.)'i Akabe Cemresi'ne taşını atarken gördüm. O, bu sırada devesi üzerinde bulunuyor ve şöyle buyuruyordu: "Hacda ilgili vazifelerinizi, benden aynen alınız! Zira ben, bilemiyorum, belki de bu haccımdan sonra bir hacc daha yapamıyacağım!"

İbn-i Sa'd, îbn-i Ömer'den şöyle rivayet etmektedir: Peygamberimiz (s.a.v.), Veda haccı'nda Arafat'taki vakfesinde, insarlara hutbe irâd ederek buyurdu ki:

"Ey insanlar, bugün, hangi gündür?" (Bilinen hutbesini sonuna kadar

---

573[60] Bu rivayet, Peygamber (s.a.v.) Efendimiz'den sahih bir şekilde rivayet edilen ve sabî iken konuşanların sayısını üçe hasreden hadîs'e uymamaktadır. Zira Peygamber Efendimiz, bu hadislerinde: "Beşikte sabî iken konuşanlar ancak üç kişidir: İsâ bin Meryem, kendisini ibâdete veren Cüreyc'İn arkadaşı ve Ashâb-ı Uhdûd kıssasında geçen ve anasına: "Anacığım, hiç korkma ve çekilme!" diye konuşan çocuk" buyurmuştur... Bu hadiste: "Yalnız bu üç kişi, beşikte iken konuşmuştur" buyurulmuş olması, bir diğerinin dahî sabî iken konuşmasına engeldir... Eğer Veda Haccı sırasında böyle bir mucize vuku bulmuş olsaydı, her yerde bundan söz edilmiş olması gerekirdi... Sâdece Muaykıb tarafından rivayet edilmesi, olur şey değildir... Aynı zamanda Yemâme'lİ o çocuğun da İsmiyle cismiyle çok tanınmış olması gerekirdi... Hattâ kendisi böyle bir mucizeye konu olan bu çocuk, ismiyle parlamış birisi olurdu... Haddi zâtında böyle bir şey de yoktur... Biz, bunun aslında vukuunu uzak görerek inkâr ediyor değiliz. Zira Peygamberimiz için, bundan daha büyük mucizeler vukua gelmiştir. Kuru kütük, O'na olan hasretiyle inlemiş; O'nun avucunda taşların tesbîh ettiği duyulmuş, taşlar ve ağaçlar O'nu selamlamıştır... Binâen aleyh, bizim belirtmek istediğimiz; sâdece yukarıdaki rivayetin, ilgili sahih hadîse aykırı düştüğüdür..

574[61] Peygamberimiz bunu Arafat hutbesinde söylemiştir.

irâd buyurduktan sonra, yine buyurdular ki:)

"Ey İnsanlar, tebliğ ettim mi?" İnsanlar da dediler ki: "Evet, Ey Allah'ın Resulü, tebliğ ettiniz!"   ' Bunun üzerine Peygamber Efendimiz:

"Ey Allah'ım, şahit ol!" buyurdu. Daha sonra insanlarla vedâlaştı... İşte bundan dolayıdır ki, insanlar bu hacca, "Veda Haccı" dediler..." 575[62]

Beyhâki ve Ebû Nuaym Enes'ten şöyle rivayet ederler: Ben, Mesci-dü'1-Hayf ta Peygamber (s.a.v.) ile birlikte oturuyorduk. 576[63] AnsâVdan ve Sakîf kabilesinden birer adam gelip Hz. Peygamber'in önünde durdular. Peygamberimiz kendilerine: "İsterseniz, niçin gelmiş olduğunuzu, siz bana söylemeden önce ben siz söyleyeyim! İsterseniz ben susayım, siz bana niçin geldiğinizi söyleyip sorularınızı sorunuz" buyurdu. Bu iki adam da: Siz haber veriniz ey Allah'ın Resulü, bu suretle imâmmızdaki yakînimiz artmış olur" dediler. Peygamberimiz de, önce Sakîfli adama şunları söyledi:

"Sen bana geceleri kıldığın namazlardan, namazdaki rüku ve secdelerden aynı zamanda orucundan, gusul abdestinden sormak için geldin."

Sonra Ansâr'dan olan adama iltifatla:

"Sen de bana, Beytullah'ı haccetmekten, Arafat'ta vakfe yapmaktan, tıraş olmaktan, Kabe'yi tavaftan ve bunlardaki sevap ve mükafatlardan sormak için geldin." buyurdu..."

Sakif ten ve Ansâr'dan olan her iki adam da, Peygamber (s.a.v.)'e: "Evet, Ey Allah'ın Resulü, bunları sormak için gelmiştim" dedi...

(Bu mealde bir hadîs, tbn-i Ömer'den de rivayet edilmiştir ve bu hadis az ileride gelecektir...)

Taberânî, Ebû Nuaym, sahihtir kaydiyle Hâkim, Abdullah bin Kurad'ın şöyle dediğini rivayet ederler: "Bayramın ikinci gününde Peygamber (s.a.v.)'e beş veya altı deve getirildi... Develer kendiliklerinden

---

575[62] Bütün bunlar, sahih hadislerle sabit hakikatlerdir

576[63] Bu, Minadaki mescittir

Peygamber Efendimize yaklaşarak (önce beni kurban et! derecesine) birinci sırayı almak istedi..."

Ahmed, Beyhâki, Asım bin Humayd'den şöyle rivayet eder; "Peygamber (s.a.v.), Muâz bin Cebel'i'Yemen'e gönderdi... Onu Yemen'e u-ğurlarken onunla birlikte çıkıp kendisine vasiyette bulundu. Sözünü bitirdikten sonra buyurdu ki: "Ey Muâz, belki sen, bu seneden sonra bir daha benimle karşılaşamazsm! Öyle ümit edilir ki, artık bundan böyle mescidime ve kabrime uğramayacaksın!" Onun bu sözleri üzerine Meâz, kendisini tutamayıp ağladı..." 577[64]

Beyhâki'nin Zührî tarikiyle Ka'b bin Mâlik'in oğlundan rivayeti ise şöyledir: Peygamber (s.a.v.), Veda hacc'ını edâ ettikten sonra, Meâz'ı Yemen'e gönderdi... Muâz Yemenden geldiği zaman, Peygamber (s.a.v.) vefat etmiş, Ebû Bekir (r.a.) da müslümanların başına halîfe seçilmiş-

Ült ...

El-Hâtib, içinde birtakım mechûl râvîler bulunan bir rivayet silsilesi ile Aişe'nin şöyle dediğini rivayet etmiştir: "Peygamber (s.a.v.), bizlerle birlikte Veda Haccı'nı edâ buyurdu... Hâcun Akabesinde benim yanıma geldikleri zaman, çok hüzünlü idiler... Sonra yanımdan ayrılıp gitti ve bir müddet sonra geldiğinde, gayet sevinçli ve tebessümlü idi... Sebebini sorduğumda, bana şunu söyledi: "Ben, Anamın kabrine gittim, Allah'tan anamı diriltmesini istedim... Anam dirilip bana îmân etti, sonra eski hâline döndü..."578[65]

577[64] Muâz (r.a.), Hazrec'ten otup künyesi Ebû Abdurrahmân'dır... Dört büyük kurra-dan biri idi... £n barr vasfı, İslam'ın helâl ve haramlarını çok iyi bilmesi idi. (El-Tac, 3/346 -Mısır, 2. Tab'ı)

578[65] Şevkânî, El-Fevâid adlı kitabında der ki:

"Bunu, el-Hatıb Aişe'den mer"fûan rivayet eder. Ondan, İbn-i Şahin de rivayet etmiştir. Fakat İbn-i Nasr bu hususta der ki: "Bu haber, bir uydurmadır! Bu haberin rivayet edenleri arasında Muharnmed bin Zeyyâd el-Nakkâş da vardır ve bu râvî sika yâni sağlam değildir. Diğer râvîler ki, Ahmed bin Yahya el-Hadramî ile Muhammed bin Yahya el-Zührfdir; kim oldukları tamamen meçhuldür..."

Müellifimiz fmam-ı Süyûtî, El-Leâli adlı kitabında sözü hayli uzatmış ve özet olarak da: "Doğru olanı; bu rivayetin zayıf olduğuna hükmetmek olup, uydurma olduğunu

ONYEDİNCİ BÖLÜM

PEYGAMBERİMİZİN MÜBAREK PARMAKLARI ARASINDAN SUYUN AKMASI MUCİZESİ

Peygamberimiz'in Mübarek Parmakları Arasından Suyun Akması Mucizesi

Peygamber (s.a.v.) Efendimizin mübarek parmaklarından suyun akması

---

söylememektir" demiştir.

Bu hususta ben diyorum ki: Müellif merhum, daha önce de bâzı misallerini gördüğümüz gibi, bâzı zayıf rivayetlere arka çıkıp onları desteklemek istiyor... Bu rivayet, hakîkaten haddi zâtında zayıf ve bâtıl ise; ona arka çıkıp desteklemek suretiyle, hiç hak olur mu? El bette olamaz, işte burada da merhum, bu rivayet için: "Bu, zayıftır, mevzu (yalan) değildir" diyor. Halbuki kendisi dahi bilmektedir ki, bu haberin senedi tamamen çürüktür... Nitekim burada kendisi dahî, bu haberi sevkederken: "İçinde birtakım mechûl râvîlerin bulunduğu bir senedle..." demiştir... Bu durumda, böyle bir rivayete arka çıkıp onu desteklemeye çatışmak, İlim itibariyle ne gibi bir kıymet ifâde edebilir? (Muhakkik Dr. Muhammed Halîl Herras).

3-Hatîb,lbn-i Şâhîn ve müellif Süyûtî gibi, Peygamberimizin duası ile anası ve babasının dirilip kendisine îmân ettiklerini kabul edenler arasında Süheylî, Kurtubî ve Muhib-bü't-Taberî gibi âlimler de vardır. Fakat hadîs ve tefsir alimlerinden Ibn-i Kesîr; yukarıda ge-ıçen rivayet hakkında: ''Bu rivayet, son derece münkerdir" demektedir. Fakat ne kendisi, ne de harhangi bir İslâm alimi, meseleyi sırf Allah'ın kudreti bakımından uzak görmek gibi ilim dışı bir tutuma sahib değillerdir. Herhangi bir mucizenin vukuuna inanmış bulunan bir âlim, diğer bir mucizeye, sırf kudret-t ilâhiye nokta-i nazarında şüpheli bakmış olamaz... Zâten böyle bir şey de yoktur... Sâdece, yukarıdaki rivayetin sahih senedlerie sabit olup olmadığı söz konusudur... Ibn-i Kesîr ve emsali âlimlere göre, rivayet ilmi bakımından böyle bir şey, sabit değildir... (Keşfü'l-Hafâ, 1/61 - Beyrut, 1351).-

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/74-82.

mucizesi, bir defa değil, bir kaç defa vukua gelmiştir... Buna dâir hadisler, müteaddid tariklerden gelmekte ve tevatür derecesine var-maktadır... Özel tabiriyle "tevâtür-i manevî" ifade etmektedir... Şimdi bu müteaddid rivayet yollarından bâzılarını sırasıyla arz edelim:

Buhâri, Câbir bin Abdullah'tan şöyle rivayet etmektedir: Biz bir seferde Resûlüllah (s.a.v.) ile birlikte bulunuyorduk. Namaz vakti gelmişti. Yanımızda ise, su kabından arta kalan az bir miktar sudan başka, hiç su yoktu... Bu az miktardaki su, Peygamber Efendimiz'e getirildi... Peygamberimiz parmaklarını bu suyun içine soktu ve aralarını açtı. Buyurdu ki:

"Ashabım, haydi abdestlerinizi alınız! Fakat bu bereket Allah'tandır, bunu da iyibilinizî579[1]Buhâri ve Müslim, îshâk bin Abdullah tarikiyle Enes'ten şöyle rivayet ederler: "Ben bir defasında Peygamber (s,a.v.)'in yanında idim. Su olmadığı için, ashâb'dan bazıları su aradılar, fakat bulamadılar... Az miktardaki bir suyu Peygamber Efendimiz'e getirdiler. Peygamberimiz, mübarek elini bu su kabının içine soktu ve insanlara, bundan abdestle-rini almaları için emretti... Bu sırada ben gözlerimle gördüm ki, Peygamberimizin parmaklarının altından çeşme gibi su akıyordu... Herkes bu sudan abdestini aldılar... Bu sudan abdest alanların sayısı ise, yetmiş seksen kadar vardı..."

Beyhâki, diğer bir tarîk ile Enes'ten şöyle rivayet eder: Peygamber (s.a.v.), kûba'ya gitmişti. 580[2]Kubâ Mescidi'nin yakınındaki evlerin birinden küçük bir kabda su getirilmişti. Peygamberimiz bu su kabının içine ellerini sokmak istedi ise de, eli bu kaba sığmadı. Ancak dört par-mağını sokabildi ve baş parmağı dışarıda kaldı... Sonra etrafındakilere hitaben buyurdu ki: "Haydi, gelip su içiniz!" Hepsi gelip ondan su içtiler

---

579[1] Peygamber Efendimiz'in bu vesile ile: "Bereket ise Allah'tandır" buyurmuş olması, o kadar yerinde ve faydalı olmuştur ki, gayet açık olarak bu^ İslâm'da tevhîd konusuna verilen önemin ifadesidir... Ve herhangi bir mucizeyi, Allah'tan başka herhangi bir varlığa nisbet etmenin açıkça reddidir ve çok büyük bir İhtiyaddır... önceki ümmetlerde görülen dalâlet ve şirke düşmeler, buna dikkat etmemenin neticesi idi... İşte onlar, tevhîd konusunda gereği gibi dikkat etmedikleri içindir ki, meselâ, elinde mucizeler zuhur eden Mesîh isa'yı ilahlaştırma yoluna sapmışlardır.

580[2] Her cumartesi günü Kubâ Mescidine gider ve orada kılınan bir namazın, bir umre sevabında olduğunu buyurur idi..

ve kandılar. Ben gördüm ki, Peygamber Efendimiz'in parmakları arasından çeşme gibi su fışkınyordu..."

Yine Buhâri, Humeyd tarikiyle Enes'ten rivayet ediyor: O demiştir ki: Namaz vakti geldiğinde, evleri yakan olanlar kalkıp evlerine abdest almak için gittiler... Diğerleri Peygamber (s.a.v.)'m yanında beklemeye başladılar. Derken az miktarda su getirildi. Peygamber Efendimiz elini bu suyun içine koymak istedi ise de, kab küçük geldi... Parmağını sarkıtarak, su parmağından akmağa başladı... Herkes bu sudan Abdestini aldı..."

Enes'e: "Bu sudan Abdest alanların sayısı ne kadardı?" Diye sorduklarında, o şu karşılığı verdi: "Seksen kadar vardı. Belki bir miktar fazla idi..."

Buhâri ve Müslim'in Kadâde tarikiyle yine Enes'ten şöyle bir rivayetleri var: Peygamber (s.a.v.), Zevrâ'da bulunduğu bir sırada, içinde su bulunan bir su kabı getirilmesini istediler... Getirildiğinde mübarek elini bu suyun içine soktular. Su O'nun parmaklan arasında kaymaya başladı... Bütün ashabı bu sudan abdest aldılar... Bunların sayısı ise, üç yüz kadar vardı..."

Beyhâki'nin Yahya bin Saîd'ten naklettiği bir habere göre, Kubâ'daki bir kuyunun durumunu Enes'e sormuşlar... O da demiştir ki: "Bu kuyunun suyu çok az idi... Kişi, gidip bir tek hayvanını sulamak için bu kuyunun suyunu çekince, tükenirdi... Peygamber (s.a.v.) buraya teşrif ettikleri zaman bir kova getirilmesini emrettiler. Getirilen kova ile bu kuyudan bir miktar su çekildi. Peygamberimiz bu suyun içine bir miktar mübarek tükrüğünden karıştırdı... Sonra bunun kuyuya iade e-dilmesini emretti... Kovadaki bu su, olduğu gibi kuyuya iade edildi... Sonra çekilmeye başlandı... Ne kadar çektilerse suyu tükenmedi... işte o günden b.u güne, durum böylece devam etmektedir..."

Haris bin Ebû Üsâme, Beyhâki ve EbAuNuaym, Zeyyâd bin el-Hâris el-Sadâî'den şöyle rivayet ederler: Peygamber (s.a.v.), bir seferde iken şafak sökmek üzere mola verdi... Bana hitaben: "Yânında bir miktar su var mı?" buyurdu. Ben de: "Yanımda çok az mi' rda su var. Size kafi gelmez" dedim... Peygamberimiz: "Sen onu bir su kabına koyarak bana getir!" buyurdular... Ben de öyle yaptım. Peygamberimiz elini bu suyun

içine koydu... Derhal iki parmağı arasından çeşme gibi su fışkırdığını gördüm... Bana hitaben Peygamberimiz buyurdu ki: "Haydi ashabımı çağırda suya ihtiyâcı olanlar alsınlar!" Ben de onları çağırdım. Suya ihtiyacı olanlar gelip aldılar...

Biz bu sırada Hz. Peygamberce dedik ki: "Ey Allah'ın elçisi, bizim bir kuyumuz var, suyu kışın çoğalır, yazın ise çok azalır... Biz yaz mevsiminde çaresiz etraftaki kuyulara gidiyoruz... Şimdi ise bizler, müslüman olmuş durumdayız. Etraftaki kuyuların sahipleri ise, bu yüzden bize düşman durumundalar... Bizim için Allah'a duâ ediverseniz de Allah bize, her mevsimde kâfi gelecek şekilde kuyumuzun suyunu bereketlendiriverse!"

Bunun üzerine Peygamber (s.a.v.) Efendimiz, yedi adet taş istedi bu taşlar getirildiği zaman bunları eline alıp iyice ovaladı... Sonra Cenâb-r Hakk'a duâ etti... Sonra bu taşların o kuyuya atılmasını emretti... Kuyuya gittikleri zaman, bu taşların teker teker atılmasını ve her defasında: "Bismillah!" denilerek Allah'ın adının anılmasını tembih etti... Biz de gidip aynen Hz. Peygamber'in emrettiği gibi yaptık. Kuyumuz su ile doldu ve o kadar bereketlendi ki, biz baktığımız zaman suyun çokluğundan kuyunun dibini göremez olduk..."

îbn-i Ebû Şeybe, İbn-i Sa'd, Beyhâki, Ebâ Nuaym, Talk bin Ali'den şöyle rivayet ederler: Biz Peygamber (s.a.v.)'e temsilci olarak gittiğimizde şöyle bir ricada bulunduk: "Ey Allah'ın Resulü, bizim diyarımızda, bir takım kiliseler var... Siz abdest aldığınız zaman, artakalan suyu bize hediye etmenizi istiyoruz!" dedik. Bunun üzerine Hz. Peygamber, kendisine bir miktar su getirilmesini emretti. Suyu getirdiler. O da bu sudan ' bir miktar alıp ağzında çalkaladıktan sonra, kabın içine bıraktı, sonra bize hitaben: "Bunu alıp yurdunuuza götürün, yurdunuza vardığınızda kilisenizi yıkıp yerine bu sudan saçınız! Ve o kilisenin yerini mescid edininiz!"

Biz, O'nun bu emri üzerine dedik ki: "Ey Allah'ın Resulü, sıcak çok şiddetli, yerimiz çok uzak, su ise oldukça az... Bu su yurdumuza varıncaya kadar kalmaz, uçar gider..."

Peygamberimiz de buyurdu ki: "Bu su azaldıkça, diğer suyunuzdan ona ilâve ediniz! İlâve edeceğiniz su, bu suya sadece iyilik ve güzellik

katacaktır."

îşte biz, bu suyu alarak ayrıldık. Yolda giderken bu mübarek suyu taşımak için nöbetleştik. Her birimiz, bu suyu bir gün taşıyor, ertesi gün nöbeti arkadaşına devrediyordu... Su azaldıkça da, yanımızdaki sudan ona azar azar ilâve yapıyorduk... Suyu böylece taşıyıp ülkemize geldiğimizde, aynen Hz. Peygamber'in dediğini yaptık... Bizim rahiplik eden adam ise, aslında Tayy Kabilesinden biri idi... Bizim "Es-Salâh" diyerek insanları namaza davet ettiğimizi görünce: "Hakk bir davet!" diyerek mukabele etti... Fakat sonraları bir daha görünmedi... Demek ki o kaçmıştı...

Ahmed, Beyhâki, Bezzâr, Taberânî veEbu Nuaym, îbn-i Abbas'tan şöyle naklederler: "Bir gün, Peygamber (s.a.v.), sabaha çıktığında, askerinin hiç suyu yoktu... Biri: "Ey Allah'ın Elçisi, askerin hiç suyu yok!" dedi... Peygamberimiz: "Yanınızda az miktarda birşey varsa onu bana getiriniz" buyurdu. Kendisine, içinde az miktarda su bulunan bir kab getirildi. Peygamberimiz, elinin parmaklarını açarak bu su kabının içine koydu... Derken parmaklarının arasından su fışkırmaya başladı. Bilâl'a, insanları çağırması için emir verdi. Bereketlenen bu sudan, gelip almalarını söyledi..." 581[3]

Dârimi ve Ebû Nuaym'in çıkardığı bir habere göre de îbn-i Abbâs şöyle demiştir: "Peygamber (s.a.v.), Bilâl'den su istedi. Bilâl, hiç su olmadığını bildirdi... Peygamberimiz: "Eski ve kuru bir su kırbası varsa, onu bana getir" buyurdu. Bilâl getirdi. Peygamberimiz de bunun üzerine elini yaydı. Elinin altından su fışkırdı... îbn-i Mes'ûd, bu sudan içmeye başladı. Diğerleri de abdestîerini aldılar..."

Buhâri'nin çıkardığı bir habere göre, îbn-i Mes'ûd demiştir ki:

"Siz, mucizeleri azâb addediyorsunuz! Halbuki bizler, Peygamber (s.a.v.) zamanında mucizeleri bereket sayardık... Gerçekten biz, Peygamber Efendimizle birlikte yemek yerken, yemeğin teşbih ettiğini işittik" Ve bir defasında Peygamberimiz, kendisine getirilen bir su kabının içine elini soktu da, parmaklarının arasından su fışkırmaya başladı... Bu vesile ile de Peygamber Efendimiz şöyle buyurdu:

581[3] Bu mucizenin vukua geldiği sefer, Tebük Seferi olsa gerektir

"Haydi, tertemiz ve mübarek suya gelip Abdestinizi alınız! Bereketin de Allah'tan olduğunu biliniz." Biz de hepimiz, o sudan Abdest aldık."

Taberânı ve Ebû Nuaym, îbn-i Ebû Leylâ el-Ensârî'den şöyle rivayet ederler: "Biz bir seferde Peygamber (s.a.v.) ile birlikte bulunuyorduk. Hepimiz susuz kalmıştık. Halimizi Hz. Peygamber'e arz ettik. Peygamberimiz de küçük bir çukur açılmasını ve bir deri getirilmesini emretti... Açılan çukura bu deriyi koydu. Üzerine de elini koydu ve buyurdu ki: "Az miktarda su getiriniz!" Suyu getiren kişiye: "Bu suyu elimin üzerine dök ve besmele çekerek Allah'ın adını an!" buyurdu... Adam da öyle yaptı. Derhâl Resûlüllah'm parmakları arasından su fışkırmaya başladı... Oradakilerin hepsi, hem kendileri suya kandılar, hem hayvanlarım suya kandırdılar..."

Ebû Nuaym, Abdullah bin Hantâb'ın oğlu el-Mutallib tarikiyle, Ebû Amra el-Ensârî'nin oğlu Abdurrâhman'dan şöyle nakleder: "Babam bize naklen demişti ki: Biz, bir gazvede Peygamber (s.a.v.) ile birlikte idik. İnsanlar aç kalmışlardı... Peygamberimiz bir kab getirilmesini istedi. Getirilen bu kabı, önüne koydu. Sonra bir miktar su getirilmesini istedi. Getirilen bu suya tükrüğünden bir miktar karıştırdı. Sonra bâzı şeyler konuştu ve dua etti... Sonra küçük parmağını bu suyun içine sarkıttı... Vallahi, Resûlüllah Efendimiz'in parmağından öyle bir su fışkırdı ki, herkese yetti ve arttı... insanların gelip ihtiyacı kadar su almalarını emretti, insanlar da geldiler, hem kana kana bu sudan içtiler» hem de bütün su kablarmı doldurdular... Peygamber Efendimiz de bu sırada yan dişleri görünecek şekilde gülüyordu... Sonra buyurdular ki:

"Ben, Allah'tan başka ilâh olmadığına, O'nun bir olup eşi-ortağı bulunmadığına; Muhammed'in de gerçekten O'nun kulu ve resulü olduğuna şehadet edirim ve her kim, bu şehadetle Allah'a kavuşursa cennete girer!"

Ebû Nuaym, Hadic bin Südre tarikiyle, o da babası vâsıtasıyle dedesinden şöyle rivayet eder: Bir gün biz, Peygamber (s.a.v.) ile birlikte sefere çıktık, sonunda el-Kâha denilen yere geldik. Burası, simde "Sükyâ" denilen yerdir. Fakat burada hiç su bulunmamakta idi. Peygamberimiz, Gıfâr Oğullarının kuyularına su getirmeleri için adamlar gönderdi. Fakat bu kuyular el-Kâha'dan bir mil ötede idi... Sonra Peygamberimiz vadinin yamacında istirahata çekildi. Ashâbtan bâzısı da

vâdînin içinde istirahate çekilmişti. Bir sahâbî bu sırada buradaki çakılları eliyle deşelemiş ve üzerine su fışkırmış... Oturup bakmış su akıyor, derhal Hz. Peygamber'e haber vermiş, Peygamberimiz ve bütün oradaki ashâb, bu sudan yeterince su içmişlerdir... Peygamber Efendimiz bu olay üzerine: "Bu sükyâ, Allah'ın size lütfettiği bir sudur!" buyurmuştur. Bundan sonra da buraya "Sükyâ" adı verilmiştir..."

Buharı ve Müslim îmrân bin Husayn'ın şöyle dediğini rivayet e-derler: Bir seferde biz, Resûlüllah (s.a.v.) ile birlikte bulunuyorduk. în-sanlar, susuzluktan şikayet ettiler. Peygamberimiz de Ali'yi çağırdı. Onun yanma bir adam daha çağırarak ikisine hitaben: "Gidip bizim için su arayınız!" buyurdu. Onlar su araçlarken, devesi üzerinde iki su tulumu ile su taşıyan ve devesine binitli olan bir kadına rastlamışlar. Onlar bu kadına "Suyun yeri neresidir?" diye sormuşlar... Kadın da bir günlük mesafede olduğunu söyleyince, kadını alarak Hz. Peygamber'e getirdi--ler... Peygamberimiz derhal bir su kabı istedi ve kırbanın ağzından buna bir miktar su döktü. Bununla ağzını çalkaladıktan sonra, ağzındaki suyu, kadının su tulumlarının ağzından içeri döktü... Sonra tulumların alt tarafındaki ümzüğünün açılmasını emretti... Oradakilerin hepsine çağırıldı. Hepsi akmakta olan bu sudan ihtiyacı kadar aldı. Peygamber Efendimiz de ayakta durumu seyretti. Allah'a yemin ederim ki, su tulumları önceki gibi dopdolu idi... Peygamberimiz, o kadına verilmek üzere hurma ve şâir yiyeceklerden bir miktar toplanmasını emretti ve kadına hitaben: "Gözlerinle gördün ve bildin ki, biz senin suyundan hiç eksiltmedik! Fakat Allah bize suyu ve onun bereketini ihsan eyledi... " buyurdu.

Kadın, bu sebeple bir müddet gecikerek ev halkının yanına gitmiş oldu. Ev halkı ona, niçin geç kaldığını sormuşlar, o da: "Çok şaşılacak bir şey oldu! İki adam beni ahp şu kendisine "Sâbiî"/denilen adama götürdüler. O da bizim suyu bereketlendirip bütün arkadaşlarının su ihtiyâcını giderdi... Ben Allah'a yemin ederek söylüyorum ki, o adam, yâ yeryüzünün en sihirbaz adamıdır, yahut da gerçekten Allah'ın Resulüdür!" diyerek, durumu ailesine haber vermiştir."

Bu sırada müslümanlar etraftaki müşrikler ile çarpışmakta idiler... Bu kadıncağız, bir müddet beklediği halde, müslümanlann kendi kabilesine gelmediğini görünce, kendi kavmine hitaben demiştir ki: "Ey benim

halkım, O zât ve müslümanlar, sizi islâm'a davet için yakın zamanda buralara geleceğe benzemiyor! Geliniz, kendiliğinizden müslümanlığı kabul ediniz!" işte o, böyle diyerek kavmini islâm'a davet eylemiştir... Kavmi de bu kadının dâvetine uyarak, müslümanhğı kabul etmiştir..."

(Beyhakfnin yine Imrân bin Husayn'dan bir rivayeti vardır. O da aynen bu mealdedir...)

BeyhakVnin bir başka vecihten ve yine îmran bin Husayn'dan şöyle bir rivayeti daha vardır. Buna göre o demiştir ki: "Bir gün Peygamber (s.a.v.), ashabından yetmiş binitli asker ile yola çıktı... Hayli yol gittikten sonra, geceleyin çok geç bir vakitte bir yerde konakladılar. Peygamberimiz ve ashabı uyuyakaldılar. Ta güneş doğduktan sonra Ebu Bekir uyandı. Güneşin doğmuş olduğunu görünce hayretinden tesbîh ve tekbîr getirdi... Fakat Peygamberimizi uyandırmağa da cesaret edemedi. Yâni bunu hoş görmedi... Nihayet Ömer de uyandı... Derken sesi çok gür olan bir sahabi de uyandı. Yüksek bir sesle tesbîh ve tekbîr getirince, Resûlüllah Efendimiz de uyandılar... Ashabından biri O'na dedi ki: "Ey Allah'ın Resulü, namazımızı fevtettik!" Peygamberimiz ise, "Hayır, namazımızı fevt etmedik" buyurdu... Sonra yola çıkmaları için emir verdi. Biraz gidildikten sonra, Peygamberimiz binitinden indi. Ashabı da indiler. O'nun böyle yapmasından, uyuyakaldığı yerde, orda geçirmiş olduğu namazını kılmak istemediği anlaşılıyordu. Herkes indikten sonra Peygamberimiz: "Bana bir miktar su getiriniz" buyurdu. Bir su matarasında bulunan bir yudumluk kadar su getirdiler. Peygamberimiz bu suyu bir su kabına döktü ve elini bu suya koydu. Sonra ashabına dedi ki: "Haydi ab destlerinizi alınız!" Yetmişe yakın asker, bu su ile abdesterini aldılar. Sonra Peygamberimiz ezanın okunmasını emretti. Ezandan sonra iki rekat kıldı. Sonra ikâmet alındı ve peygamberimiz onlara imâm olup namaz kıldırdı. Namazı bitirdikten sonra, karşısında ashabından birinin ayakta dikilmekte olduğunu gördü ve ona, namaza niçin katılmadığını sordu. O da cünüb olduğu için katılmadığını söyledi. Peygamberimiz ona hitaben: "Toprak ile teyemmüm ederek abdestini al, namazını kıl, suyu bulduğun zaman da gusül abdestini alırsın!" buyurdu.

Müslim Ebû Katâde'den şöyle rivayet eder: Peygamber (s.a.y) çıktığı bir seferde gecenin sonuna kadar yola devam etti. Sonra mola Verip

uyudu... Uyandığı zaman, güneş arkasına vurmakta idi... Benim yanımdaki abdest suyunu istedi. Ben de kendisine takdim ettim. Onunla abdest aldı, sonra bana dedi ki: "Abdestten arta kalan bu suyu sakla, ileride onun şaşılacak bir hâli olacaktır." Gündüz yola devam edildi, insanlar sıcağın altında susuzluktan perîşân oldular... Hallerini Hz. Peygamber'e arz ettiler. Peygamberimiz de kendilerine: "Sizin zannettiğiniz gibi, helak olmuş değilsiniz! Şu benim abdest kabımı getiriniz!" buyurdu... Derhal ^ .itildi. O da elini onun içine koydu ve onu dökmeye başladı... Peygamberimiz döküyor, Ebû Katâde de insanlara su veriyordu... Bu şekilde hepsi suya kanmışlardı. Efendimiz de bu su vesilesi ile: "Askerlerin hepsine veriniz, hiç biri mahrum kalmasın, bu su, hepsine kafi gelecektir!" buyurdu..."

îbn-i Adiyy, Ebû Yâlâ ve Beyhakî Enes'ten şöyle nakleder: Pey-gamber (s.a.v.), bir grup askeri hazırlayıp yola çıkardı. İçlerinde Ebû Bekir de vardı... Peygamberimiz onları, müşrikleri karşı sevketmiş ve: "Ciddî bir şekilde yürüyüşe devam edip müşriklerden evvel suyun olduğu yere varınız ve suyun başım tutunuz!" buyurmuştu. Aksi halde, susuz kalınacağını haber vermişti... Kendisi ise, dokuz askerle arkada kalmıştı... Bu yanındaki dokuz kişiye: "Biraz mola verip istirahat etsek de, sonradan onlara yetişsek, ne dersiniz?" buyurdu. Onlar da: "Evet" dediler. Bu seferde, ben de bu dokuz kişinin içinde idim. Derken istirahata çekildik. Öyle uyumuşuz ki, uyandığımız zaman, güneş hayli yükselmişti... Peygamberimiz bu yanındakilere: "Haydi, hacetinizi görüp namaza hazırlanınız!" buyurdu. Onlar biraz sonra dediler ki: "Ey Allah'ın Resulü, abdest almaya suyumuz yoktur" Peygamberimiz de: "içinizden birinin abdest kabında, az miktarda su vasa, onu bana getirsin!" buyurdu... Çok az miktarda bir su getirildi. Peygamber Efendimiz bu suyu e-, üne aldı ve meshetti ve bereketlenmesi için Allah'a dua ve niyaz eyledi... Sonra ashabına hitaben: "Haydi geliniz, abdestlerinizi alınız!" buyurdu. Onlar da gelip hepsi abdestlerini aldılar... Peygamber Efendimiz, bizzat kendileri onların abdest suyunu döküyor, onlar da abdestlerini sırayla alıyordu... Sonra onlara namazı kıldırdı, içinde az miktarda su getirilen kabın sahibine dedi ki: "Bu suyu iyi sakla ve muhafaza et! Yakında bunun şaşılacak bir hali olacaktır." Sonra arkadaşlarıyla beraber yola koyuldu ve onlara hitaben buyurdu ki: "Bizden Önce giden arkadaşlarınız için ne dersiniz?" Onlar da: "Bilemeyiz, Allah ve Resulü

daha iyi bilir" dediler... Peygamberimiz: "Onların içinde Ebû Bekir ve Ömer vardır. Herhalde arkadaşlarına iyi yel göstermiş, doğru olanı yapmışlardır" buyurdu...

Yolumuza devam edip önceden gidenlere yetiştiğimiz zaman, müşriklerin daha evvel davranıp suyun başını tutmuş olduklarını öğrendik... Peygamberimiz de bunun üzerine, abdestten arta kalan suyu taşımakta olan arkadaşına hitaben: "Haydi, o su kabım getir bakalım!" dedi... O da getirip Hz. Peygamber'e teslim etti. Peygamberimiz bu suyu aldı ve arkadaşlarına: "Hepiniz gelip suyunuzu içiniz!" diye hitap etti... Herkes gelip suyunu içiyor, Peygamberimiz de devamlı olarak döküyordu... Herkes suyunu içip kandı ve hayvanlarını kandıracak suyu da, bu sudan aldı... Ayrıca yanlarında ne kadar kab bulunmakta ise, onları da su ile doldurdular... Sonra hareket edilip yola çıkıldı ve müşrikler üzerine gidildi... Onlarla, çok şiddetli bir savaş oldu...Neticede müslümanlar, büyük bir zafer ve ganimet elde ettiler... Gerek Peygamberimiz, gerek ashabı, hem bir zaferle, hem de sıhhat ve iyilik içinde geri döndüler.582[4]

Beğavî, îbn-i Ebû Şeybe, Bârûdı ve Taberânî, Habbân bin Bah'tan şöyle rivayet ederler: "Benim kavmim müslümanlığı kabul ettiği sırada, Peygamber (s.a.v.), kavmim üzerine asker sevketmişti... Gidip durumu Hz. Peygamber'e arz ettim. Dedik ki: "Ey Allah'ın Elçisi, benim kavmim müslümanlığı kabul etti!" Peygamberimiz: "Öyle mi?" buyurdu. Ben de: "Evet" dedim. Ve ben, o gece orada kaldım. Sabah namazının vakti geldiği zaman Ezan okundu. Peygamberimiz bana, abdest almam için bir, su kabı verdi. Ben abdestimi almaya başladım. Baktım ki, Peygamberimiz parmaklarını o kabın içine sokmuş, O'nun parmaklarından çeşme gibi su akıyordu... Ve O şöyle buyurdu: "Her kim, abdest almak istiyorsa, bu sudan abdestini alsın!"

îbn-i Seken, Hemmâm bin NüfeyVden şöyle nakleder: "Ben, Peygamber (s.a.v.)'e gidip dedim ki: "Ey Allah'ın Resulü biz bir kuyu açtırdık, fakat suyu acı çıktı..." Bunun üzerine Peygamberimiz bana bir su matarası

582[4] Bu rivayette sözü edilen savaşın, hangi gazve olduğu belirtilmemektedir. Fakat öyle anlaşılıyor ki bu gazve, ya El-Müraysi' Gazvesi, ya da Beni Mustalık Gazvesi olmalıdır..

verdi, içinde bir miktar su vardı. Bana buyurdu ki: "Bunu al, gidip o kuyunun içine boşalt!" Ben alıp öyle yaptım... Kuyumuzun suyu, tatlılandı... Artık şimdi Yemen'de, bizim kuyunun suyundan daha tatlı bir su yoktur..." 583[5]

Peygamberimizin Bazı Yiyecek Maddelerinin Artırılıp Bereketlenmesi Şeklindeki Mucizeleri 584[6]

Müslim, Enes'ten şöyle rivayet eder: "Bir gün ben, Peygamber (s.a.v.)'e gittim. O, ashabı ile birlikte oturmuş onlarla konuşuyordu... Baktım, karnına birşey bağlamış olduğunu farkettim." Ashaptan bâzısına sordum: "Peygamberimiz, karnını niçin bağladı?" dedim. Bana: "Açlıktan" diye cevap verdiler...585[7] Ben, derhal Ebû Talha'ya giderek durumu haber verdim. O da, kendisiyle evli olduğu anama: "Evimizde yiyecek bir şey var mıdır?" dedi. Anam ona: "Az miktarda ekmek ile, birkaç hurma vardır, eğer Peygamberimiz yalnız gelecek olursa O'na yetter, yanında bir kişi daha getirecek olursa, bu taktirde az gelir." dedi. Ebû Talha bana: "Haydi git, Peygamberimiz tek basma çağırmanın çâresine bak" dedi" dedi. Ben de gidip, Peygamberimiz tam hanesine gi-receği sırada, Ebû Talha'mn kendisine daveti bulunduğunu söyledim. Peygamberimiz ise; ashabını da çağırarak ve benim elimden tutarak

---

583[5] Bu, Peygamberi m iz'in mucizelerinden bir başka çeşidini ifâde eder.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/83-90.

584[6] Bu çeşit mucizelerle ilgili hadîsler, sahih ve sabittir. Tebük, Hendek Gazvelerinde ve daha başka yerlerde vukua gelmiştir

585[7] Peygamber Efendimiz, bazan açlıktan karnına taş bağlamıştır. Fakat O bunu, bazılarının iddia ettikleri gibi, zâhitlik ve sofîlik düşünceleriyle yapmamıştır. Belki, yiyecek bir şey bulamadığı zaman yapmıştır. Bulduğu zaman da yemiştir. Biliyoruz ki O; helvayı sever, etli kabak yemeği yer, hurma ile hıyar yemekten de hoşlanırdı... Bu hususta tekkellüf (gereksiz bir Özenti) göstermez, herhangi bir yiyeceği kötülemezdi... Eğer iştihâsı varsa yer, değilse terkederdi ve buyururdu ki: "Biz acıkmadıkça yemez, yediğimiz zaman da mîdemİzi iyice doldurmayız."

davete icabet etti. Davet yerine yaklaşırken elimi bıraktı, ben hızla gi derek ev sahiplerine durumu haber verdim... Ebû Talha kapıya çıkarai dedi ki: "Ey Allah'ın Resulü, bizim hanemizde ancak bir kişiyi doyuracak kadar yiyecek vardır ve ben bunu Enes'e de söylemiştim." Peygamber Efendimiz de ona: "Telaşlanma, gir! Allah, senin evinde bulunan yiyeceği, dilediği kadar bereketlendirir!" buyurdu ve eve girdiler... Burada Peygamberimiz: "Evinizde bulunan yiyeceğin tamâmını bir araya toplayıp bana getiriniz!" dedi. Yiyecek getirildi. Peygamberimiz, önünde bulunan yiyeceğin bereketlenmesi için dua buyurdular... Sonra bana hitaben: "Ashâbm sekizer sekizer içeri gelmelerini sağla!" buyurdu. Ben de öyle yaptım. Peygamberimiz, mübarek elini yiyeceğin üzerine tutuyor ve: "Haydi-yiyiniz ve "Bismillah" diyerek Allah'ın adını anınız!" buyuru-yordu... Ashâb, sekizer sekizer gruplar hâlinde gelip karınlarını doyurdular... Sayıları seksen kadardı... Sonra bana ve ev sahiplerine: "Şimdi de siz yiyiniz!" buyurdu. Biz de yiyip doyduk. Sonra elini yiyeceğin üzerinden kaldırdı ve: "Ey Ümmü Selîm, bak, yiyeceğinizden bir eksilme olmuş mudur?" buyurdu. O da: "Anam-babam Sana feda olsun, ey Al-îah'm Resulü, ben eğer onların yediklerini görmemiş olsaydım, yiyeceğimizden hiçbir eksilme olmamıştır derdim" dedi..."

Buharı ve Müslim Enes'ten şöyle rivayet ederler: Bir gün Ebû Talha, Ümmü Selîm'e dedi ki: "Ben, Resûlüllah Efendimizin sesinde bir zayıflık hissediyorum ve bunun açlıktan ileri geldiğini zannediyorum. Acaba evimizde bir miktar yiyecek yok mudur?" Ümmü Selim de: "Evet" dedi ve birkaç arpa ekmeği çıkardı. Ben de derhal resûlüllah'a döndüm. O bana sordu: "Ebü Talha mı gönderdi?" dedi. Ben de: "Evet" dedim. Bunun üzerine Peygamberimiz, yanındakilere: "Haydi kalkınız, Ebû Talha'nın bize daveti var" buyurdu. Ben yine derhal eve döndüm ve durumu Ebû Talha'ya haber verdim. O da telaşlanarak: "Ey Ümmü Selîm, Peygamberimiz, insanları alarak bize gelmektedir! Halbuki bizim onlara yedirecek kadar bir yiyeceğimiz yoktur!" dedi... Ümmü Selîm de: "Allah ve Resulü daha iyi bilir" dedi... Derken Resûlüllah efendimiz de geldiler... Buyurdular ki: "Ey Ümmü Selîm, yanınızdaki yiyeceği bana getiriniz!" Yiyecek getirildi. Peygamberimiz, bu arpa ekmeklerinin ufalanmasını ve üzerine biraz yağ gezdirilmesini emretti. Öyle yaptılar... Sonra Peygamberimiz (s.a.v.), bâzı şeyler söyleyip duada bulundu ve şöyle buyurdu: "Ey Enes, ashabımın, onar kişi hâlinde sırayla gelip bu

yemekten yemelerim sağla!" Onlar da onar kişilik sıralar halinde ve nöbetle gelip bu yemekten yediler ve karınlarım iyice doyurdular... Sayıları yetmiş-seksen kadar vardı..."

(Bu rivayetle ilgili Müslim'in tek başına olan rivayetinde ise şöyle denilmiştir: Sonra bu yemekten Peygamber (s.a.v.) ve ev halkı yediler. Komşularına yetecek kadar da arttı... Peygamberimiz, bu yemeğin bereketlenmesi için dua buyurdukları sırada ise: "Allah'ım, bunun bereketini çok büyük eyle!" diye niyaz edip Allah'a yalvarmıştı.")

Ebû Nuaym ve îbn-i Asaklr'in Enes'ten olan rivayeti ise şöyledir: Peygamber (s.a.v.), Zeyneb bint-i Cahş ile evlendiği zaman, anam bana dedi ki: Ey Enes, Peygamber Efendimiz bugün bir damâd olarak sabahladı... ihtimâldir ki O'nun sabah yiyeceği yoktur. Şu yağ tulumu ile bir miktar hurma getir de, ben onlar için bir sabah kahvaltısı hazırlıyayım" dedi. Ben de getirdim. Anam onlar için Hays denilen bir yemek hazırladı ve bana: "Haydi bunu al da Resûlüllah efendimiz'e götür!" diye emretti. Ben de derhal bu yiyeceği alarak O'na götürdüm. O bana: "Yemeği bir kenara koy da ashabıma çağır!" buyurdu ve Ebû Bekir, Ömer, Osman ve Ali'nin de isimlerini saydı... Gidip onları çağırdım. Sonra, Mesciddekileri ve gördüğüm herkesi çağırmamı emretti. Ben, yemeğin azlığına rağmen, çağırmamı emrettikleri kimselerin çokluğunu düşünerek hayret ediyordum... Tabiî ben onların hepsini çağırdım. Onlar da gelip her tarafı doldurdular... Sonra bana Peygamberimiz, o yemeği getirmemi emretti. Ben de getirdim, O'nun önüne koydum. Parmaklarının üçünü yemeğin içine sarkıttılar ve yemek kabarıp bereketlendi... Davetliler yiyip dağıldılar. Nihayet kabın içindeM yemeğin hiç eksilmediğini gördüm. Herkes yiyip gittikten sonra Efendimiz bana: "Bunu alıp Zeyneb'e götür" buyurdu.

Sabit der ki: Ben Enes'e: "O yemekten yiyenlerin sayısı ne kadardı?" dedim. O da bana: "Yetmiş iki kişilerdi" diye cevap verdi.

Taberâni, Ebû Nuaym ve îbn-i Asakîr, Abdurrahman bin Ebû Ku-seyme vasıtasıyla Vasile bin el-Eska'dan şöyle rivayet ederler: Ashab-ı Suffe beni, bir miktar yiyecek getirmem için Hz. Peygamber'e gönderdiler. Bu sırada onların sayısı yirmi kadardı ve bir müddettir bir şey yememişlerdi. Ben de gidip durumu Peygamberimiz'e haber verdim.

Peygamberimiz evine iltifat ederek: "Evimizde yiyecek bir şey var mıdır?" diye sordu. Evden de: "Evet, bir miktar ekmek parçası ile süt vardır" dediler... Bunlar getirildi. Peygamberimiz ekmekleri iyice ufaladıktan sonra, bunun üzerine sütü döktüler. Sonra bunu mübarek eliyle ovarak yumuşattılar ve serîd yemeği hâline getirdiler... Sonra bana: "Ey Vasile, arkadaşlarının onunu çağır; diğer onunu daha sonra çağırırsın!" buyurdu. Ben de onların onunu çağırdım. Onlar gelince Peygamber (s.a.v.): "Haydi yiyiniz, Bismillah! Fakat yemeğin kenarından alıp ortasını bırakınız! Zira onun bereketi yukarından ortasına gelir ve devam eder" buyurdular... Onlar da afiyetle yiyip karınlarım bir güzel doyurdular. Sonra bunlar gidip diğer on kişilik grub geldi. Bunlar da yiyip karınlarım doyurdular... Peygamberimiz, öncekilere olan kelamını, bunlara da aynen söyledi... Bunlar da kalkıp gittikten sonra kalan yemeğe baktım, hayli artmıştı... Ben buna çok hayret etmiştim..."

Taberâni, Ebû Nuaym, Süleyman bin Hayyan tarikiyle 586[8]yine Vasile bin el-Eska'dan şöyle rivayet eder: "Ben, Ashâb-ı Suffe'den idim. Bir gün Suffe ashabı açlıktan şikayet edip beni Peygamber (s.a.v.)'e gönderdiler. Ben de gidip durumu Hz. peygamber'e arz ettim. Bunun ü-zerine Efendimiz: "Ey Aişe, yanında yiyecek var mı?" diye sordu. O da: "Sadece bir miktar ekmek kırıntısı vardır" cevabını verdi. Peygamberimiz: "Onu bana getir" buyurdu ve kendisine getirilen bu ekmek parçasını bir sahanın içine ufaladı. Sonra üzerine yağ dökerek serîd (tirid) yemeği hazırlamaya başladı. Bunu eliyle iyice ovarak güzel bir hâle getirdi... O ovup islâh ettikçe, yemek de çoğalıp büyüyordu... Nihayet bana: "Git de arkadaşlarından onunu çağır!" buyurdu. Ben de gidip çağırdım. Onlar geldiklerinde, Hz. Peygamber kendilerine: "Haydi yiyiniz, Bismillah! Fakat etrafından alınız, üstünden almayınız. Zira onun üzerine bereket, yukarıdan iner" buyurdu. Bunlar yiyip karınlarını doyurduktan sonra kalktılar. Peygamberimiz diğer on kişilik grubu çağırmamı emretti ve onlar geldiğinde, Öncekilere olan kelâmını aynen onlara da söyledi. Nihayet bunlar da yemeklerini yiyip doydular. Sonra kalkıp gittiler... Peygamberimiz: "Suffe ashabı arkadaşlarından kalan var mıdır?" diye sordu. Ben de: "Evet, on kişi daha vardır" dedim. Peygamberimiz onları

586[8] Kûfe'li hadisçilerdendir. Onun hakkında İbn-i Main: Sadûktur, fakat hüccet değildir, Ali İbnü'l-Medini: Sağlamdır, Ebû Hatim de: Sadûktur, demişlerdir.

da çağırmamı emrettiler. Ben de gidip onları da çağırdım. Bu son grub da gelip yemeklerini yediler, karınlarını doyurup kalktılar... Peygamberimiz bana: "Haydi bu yemeği alıp Aişe'ye götür!" buyurdu. Baktım, yemekten hiç eksilen olmamıştı. Alıp onu Aişe'ye götürdüm..."

Taberâni, mü'minlerin validesi Safiyye'den şöyle nakleder. O demiştir ki: Bir gün Peygamber (s.a.v.) bana gelip dedi ki: "Ey Safiyye, yanında yiyecek bir şey var mı? Zira ben açım." Ben de: "Bir miktar çekilmi, arpa var" dedim. Peygamberimiz de bunu tencereye koyup pişirmemi emretti, ben de pişirince kendisine haber verdim. Sonra bana yağ tulumunu getirmemi emretti. Onda da çok az bir şey vardı. Kenarlarını sıkarak kaynayan yemeğin üzerine biraz yağ akıttı. Sonra elini bu yemeğin üzerine koyarak: "Bismillah!" buyurdu. Sonra bana hitaben: "Haydi, mü'minlerin diğer validelerini çağır! Biliyorum ki onlar da en az benim kadar acıkmış durumdadırlar" dedi. Ben de gidip onları çağırdım. Hep beraber bu yemekten yedik ve doyduk. Sonra Ebû Bekir geldi, der-ken Ömer geldi. Sonra bir adam daha geldi. Bunlar da o yemekten yiyip doydular... Daha geriye hayli yiyecek arttı..."

Ahmed, Bezzâr ve Beyhakî Ebû Hüreyre'den şöyle rivayet ederler: Bir gün Arâbînin biri Peygamber (s.a.v.)'e müsafir olmuştu. Ona ikram etmek için bir şey talep ettiğinde, evde kurumuş bir ekmek parçasından başka bir yiyecek bulunmadığını öğrendi. O kuru ekmek parçasını iyice eliyle ufaladıktan sonra, elini onun üzerine koydu ve bereketlenmesi için duada bulundu. Sonra ârâbîye: "Buyur yel" dedi. O da yedi ve doydu. Fakat tamamını tüketemedi. Baktı, yiyecek hayli artmış. Hayret edip, Hz. Peygamber'e hitaben: "Sen, gerçekten çok iyi bir adamsın!" dedi...."

Dârimî, İbn-i Ebû Şeybe, Tirmizî, Hâkim, Beyhakl ve Ebû Nuaym, Semura bin Cündüb'ten şöyle rivayet ederler: Peygamber (s.a.v.)'e bir kab içinde bir miktar yiyecek getirilmişti. Ashâb-ı Kiram, sabah kahvaltı vaktinden öğle vaktine kadar, müteaddid gruplar hâlinde bu yiyeceğin bulunduğu sofrada yemeklerini yemeye devam ettiler...."

Birisi Cündüb'e sordu: "O yemeğe, sonradan ilâveler mi yapılıyordu?" dedi. O da şu karşılığı verdi: "Ona bir ilâve yapılmıyordu, fakat semavî ve ilâhî bir imdâd ve ikram ile bereketleniyordu..."

Beyhakt, Taberânî ve Ebu Nuaym, Ebû Eyyûb'tan şöyle rivayet e-derler:

Bir gün ben Peygamber (s.a.v.) ile Ebû Bekir için, ancak ikisine yetecek kadar bir yemek hazırlamıştım. Hazırladığım yemeği onlara takdim ettiğim zaman Peygamberimiz: "Haydi git, bana Ansâr'ın eşrafından otuz kişi çağır!"" buyurdu. Bu bana oldukça ağır gelmişti. Kendi kendime: 'Tanımda başka bir şey yok ki, buna ilave edeyim" demekten, nefsimi alamadım... Bu sebebie duymazlıktan geldim. Fakat Hz. Peygamber, bana olan emrini ikinci defa tekrarlayınca, çaresiz gidip onları çağırdım... Peygamber Efendimiz onlara hitaben buyurdu ki: "Haydi buyurunuz!" Onlar da doyuncaya kadar yediler... Sonra Peygamberimizin peygamberliğine olan şehadetlerini ifâde ettiler... Ve O'na ayrıca bîat ettiler... Onlar çıkıp gittikten sonra Peygamberimiz bana: "Haydi git de Ansâr'dan altmış kişi daha çağır!" buyurdu. Ben de gidip çağırdım ve devamla nihayet bu yiyecekten, Ansâr'dan tam yüz seksen kişi yiyip karınlarını doyurdular...."

Buharı Abdurrahmân bin Ebû Bekir'den şöyle rivayet eder: "Biz, yüz otuz kişi olarak Peygamber (s.a.v.)'in yanında idik. Peygamberimiz bize hitaben: "Yanınızda yiyecek bir şey var mı?" diye sordu. İçimizden bîrinin bir sâ'(uç kilogramlık kadar) yiyeceği varmış, bunu getirip teslim etti. Peygamberimiz bunun, öğütülüp hamur yapılmasını emretti... Derken oradan bir adam, koyunları ile birlikte geçiyordu, peygamberimiz bu adamdan bir koyun satın aldı ve bu koyunun kesilip hazırlanmasını emretti... Ayrıca koyunun karaciğerinin kızartılmasını istedi. Kızartıldıktan sonra bunu yüz otuz kişiye ayrı ayrı taksim etti... Hazır olanın hissesini hemen verdi, o anda hazır olmayanların hisselerini de ayırıp onlar için sakladı... Allah'a yemin ederim ki, bu koyun hepimize kâfi geldi... Az büyükçe iki çanak üzerine konulan etten, hepimiz yiyip doyduğumuz halde tüketemedik... En sonunda kalanı, devenin sırtına yükletilerek, bizimle beraber yola çıkarılıp götürüldü...."

Buharî, Ebu Hüreyre'den de şu haberi rivayet etmektedir: "Ben, Allah'a yemin ederim ki, bir gün açlıktan bayılacak hâle gelmiştim, neredeyse yere düşecektim... Karnıma da taş bağlamıştım... Geçenlerin görebileceği şekilde yolun kenarında oturmakta idim... Derken oradan Ebû Bekir'in geçmekte olduğunu gördüm ve kendisine; Kur'ân'dan bir âyet sordum... Maksadım, sadece halimi sezmesi ve beni alıp doyurmak üzere evine götürmesi idi... Yoksa o âyeti sormam, bir bahaneden ibaretti... Fakat o, maksadımı anlamadığı için geçip gitti... Derken Ömer

geçiyordu, ben ona da bir ayetten sordum, O da Ebû Bekir gibi soruma cevap verdikten sonra geçip gitti... Sonra Ebu'l-Kâsım Muham-med (s.a.v,) geldi, beni görür görmez halimi anladı ve tebessüm buyurdu... Sonra bana: "Ey Ebû Hüreyre!" diyerek seslendi. Tabîî ben de: "Buyur ey Allah'ın Resulü" diyerek mukabele ettim. Bunun üzerine O: "Peşimden gel" buyurdu. Ben de kendisini takib ettim. O, önden evine girdi, ben de girmem için izin istedim. îzin verilince içeri girdim ve orta yerde süt olduğunu gördüm. Peygamberimiz, bu sütün nereden geldiğini sordu, evdekiler de: "Fülan kişi bunu sana hediye olarak göndermiştir" dediler... Peygamber Efendimiz bana: "Haydi git ve Suffe Ehli kardeşlerini çağır!" emrini verdi... Ehl-i Suffe ise; malı ve çoluk çocuğu olmayan kişilerdi ve islâm'ın konukları idiler... Resûlüllah'a bir sadaka geldiği zaman, onu onlara gönderirdi, kendisi bundan bir şey almazdı. Eğer gelen şey, bir hediye olursa, yine onlara gönderir, kendisine de ondan bir miktar ayırırdı... Bu sefer ben, sütün miktarına bakarak peygamberi-miz'in onları çağırmasını hoş karşılamamış tim. Çünkü bu süt, ancak bana yeter diye düşünüyordum... Onları çağırdığım zaman, önce onlara ikram edeceğini de bildiğimden, kesin olarak bundan bana bir şey artmaz kanâtindeydim. Fakat Allah'a ve Resûlü'ne itaatten başka çâre de yoktu, mutlaka emri yerine getirmeli idim... Gidip onları çağırdım, onlar da geldiler, oturup yerlerini aldılar... Peygamberimiz: "Ebû Hüreyre!" diye seslendi. Ben de derhal: "Buyurunuz, ey Allah'ın resulü!" dedim. O da, sütten alıp kardeşlerime vermemi emretti. Ben bu sütten bir kadeh (küçük bir bardak) alıp sırayla kardeşlerime vermeye başladım. Sonunda sıra Peygamber Efendimiz'e gelinceye kadar devam ettim. Hepsi sütünü içip kanmıştı... Peygamberimiz kadehi eline aldı ve bana bakarak tebessüm buyurdu. Bana hitaben: "Ey Ebu Hüreyre, şimdi sen ve ben kaldım!" buyurdu. Ben de: "Evet yâ Resûlellah" dedim. Buyurdu ki: "Haydi sen al, sütünü iç." Ben de alıp içtim... Peygamberimiz, bir daha içmemi söyledi. Ben de içtim... O, bana: "iç!" diye emrediyor, ben de içiyordum. Sonunda: "Ey Allah'ın elçisi, yemin ederim ki, bir damla daha içecek hâlim kalmadı!" dedim ve kadehi kendilerine verdim. Peygamber Efendimiz de bu tecellî eden bereketten dolayı Allah'a hamdetti ve "Bismillah" diyerek sütünü içti...."

îbn-i Sa'd, Ali'den şöyle rivayet eder: "Bir günün akşamında biz, hiçbir

şey yemeden yatmak zorunda kalmıştık... Sabah olunca, çalışıp bir dirheme bir miktar yiyecek alarak eve getirdim. Fâtıma bundan ekmek ve yemek hazırladı... Sonra bana: "Babam'a gidip onu yemeğe ça-ğırsan" dedi. Ben de gidip Allah resulünün huzuruna vardığımda, o uzanmış vaziyette idi ve şöyle diyordu:

"Ben, açlığın (şiddetle acıkmış olmanın) şerrinden Allah'a sığınırım!"

Kendisine dedim ki: "Ey Allah'ın Resulü, bir miktar yiyeceğimiz var, Sîzi bizimle yemeğe davet ediyoruz." Peygamberimiz teşrif ettiler, bu sırda tenceremiz hâlâ kaynamakta idi. Buyurdular ki: "Kızım Aişe'nin yiyeceğini gönder!" Fâtıma bir tabağa onun hissesini koyarak gönderdi. Sonra Resûlüllah: "Hafsa'nın hissesini gönder!" buyurdu. 0-nunkini de gönderdi. Derken dokuz zevcesinin her birinin hissesinin gönderilmesini emrettiler ve gönderildi. En sonunda: "Haydi kızım, şimdi babanın ve kocanın hisselerini ver!" buyurdular. Bizim hisseleri-miz verildikten sonra: "Kızım şimdi de kendi hisseni alıp ye!" buyurdu-lar. Fâtıma da kendi hissesini alıp yemeğe başladı. Böylece o yemekten hepimiz yedik. Fâtıma tencereyi kaldırdığı zaman, sanki ondan hiçbir şey alınmamış gibi, dolup taşıyordu."

Ebû Nuaym, Suhayb'dan şu haberi nakleder: "Bir gün ben, Resûlüllah (s.a.v.) için bir yemek hazırlayıp O'na gittim. Yanında as-habdan bâzıları da vardı. Ben, onlar görmesin diyerek Resulüllah'm karşısına dikilip bana bakmasını bekledim ve bana baktığı zaman işarette bulundum. Peygamberimiz de: "Bunlarla beraber değil mi?" diye işarette bulundu. Ben de "hayır" dedim ve yalnız kendilerini davet ettiğimi imâ eyledim. Peygamberimiz, davetimi kabul etmemiş gibi, sükût ediyordu. Ben de yerimde dikiliyordum. Derken bana baktı, ben de kendisine işarette bulundum. O da bana: "Bunlarla birlikte değil mi?" diye işaret ediyordu. Böylece iki veya üç defa tekerrür edince, dayanamayıp "evet" demek zorunda kaldım. Çünkü ben çok az bir yiyecek hazırlamıştım. Hepsi birlikte gelip o az yiyecekten yediler ve doydular. Onlar, kâfî miktarda yedikten sonra, daha geriye bir miktar arttı."

Ebü Nuaym, Ebû Seleme'den, o da Yaîş bin Tahfe'den şöyle nakleder: "Benim babam Suffe ehlindendi. Bize şöyle anlatmıştı; Bir gün Peygamber (s.a.v.) ashabına, Suffe ehlinden birer veya ikişer kişi alarak evine götürmesini ve onlara yedirip içirmesini emretti. Onlar da öyle

yaptılar. Ben ve bir arkadaşım, Peygamberimiz'le birlikte gittik. Eve vardığımız zaman Peygamberimiz: "Ey Aişe, bize yiyecek bir şey çıkar!" buyurdu. Aişe validemiz de bir miktar (buğday, kavut, et veya hurma karışımı bir yemek olan) ceşiş çıkardı. Biz bunu yedik. Sonra Aişe vali-
~ demiz, bir miktar da hurma tatlısı çıkardı ki, çok azdı onu da yedik. Sonra Peygamberimiz süt getirilmesini emretti, süt getirildi, onu da içtik ve kandık. Halbuki getirilen süt de küçük bir kadehti."

îbn-i Sa'd, Esma bint-i Yezld'den şöyle rivayet eder: "Bir gün ben, akşam vakti Peygamber'in (s.a.v.), akşam namazını bizim mahallenin mescidinde kılmakta olduğunu gördüm. Yanında ashabdan da bazıları vardı. Evime giderek bir miktar et ve ekmek getirdim ve Hz. Peygamber'e: 'Yâ Resûlallah, bununla akşam kahvaltınızı yapar mısınız?" dedim. O da ashabına hitaben: "Haydin bismillah diyerek yiyiniz!"

buyurdu. O ve oraya O'nunla birlikte gelmiş bulunan ashâb ve hazır bulunan ev halkı, bundan yediler. Sayılan kırk olduğu halde, Allah'a yemin ederim ki sanki onlar bundan hiç yememişler gibi, bir eksilme olmamıştı. Sonra Peygamber Efendimiz, evimizde bulunan bir su kabından su içtiler. Ben bu su kabını, bir hâtıra olarak sakladım, içinde artakalan suyu, misk yerine süründüm. Biz bundan bereket umarak zaman zaman içtik, zaman zaman da bâzı hastalara içirdik."

Taberâni Mes'ûd bin Hâlid'den şöyle naklediyor: "Bir gün ben, Peygambere (s.a.v.) bir koyun göndermiştim ve daha sonra da bâzı ev ihtiyaçları için dışarı çıkmıştım. Ben dışarıda iken Hz. Peygamber, bu gönderdiğim koyunun etinden bir kısmını bizim eve göndermiş. Benim bundan haberim olmadığı için, dışarıdan geldiğim zaman, eşime: "Bu et de nedir?" diye sordum. O da: "Bunu bize Hz. Peygamber göndermiş" cevabını verdi. Ben de kendisine: "Peki neden bunu pişirip de çocuklara yedirmiyorsun?" dedim. Eşim bana dedi ki: "Bu, onlar yedikten sonra geriyde kalan bir artık ve berekettir! Onlar daha önce iki veya üç koyun kesildiği halde ancak kâfi gelirken, bu sefer bir tek koyun, onlara da yetmiş ve artmıştır" cevabım verdi."

Yine Taberâni, güzel bir senedle Ebû Hüreyre'den şu haberi nahletmiştir: "Bir gece Peygamber (s.a.v.) beni çağırdı ve dedi ki: "Haydi eve git. Yanınızdaki yemeği bana veriniz de ve o yemeği alıp buraya getir!" Derhal eve gittim ve bana verilen bir tabak içindeki yemeği getirdim.

Tabağın içinde bir miktar hurma ezmesi (tatlısı) varmış. Sonra Peygamberimiz bana, Mesciddekileri çağırmamı emretti. Ben de gidip onları çağırdım. Fakat kendi kendime, bu yemek ancak bana yeter diyordum. Onlar gelip toplandıkları zaman, Peygainber Efendimiz parmaklarını tatlının üst tarafına batırdı, sonra: "Haydi yiyiniz, Bismillah!" buyurdu. Hepsi yiyip doydular, ben de yiyip doydum. Fakat ortaya konulan yemekte hiçbir eksilme görülmüyordu. Ben onu, nasıl getirip koydumsa, aynen öyle kaldırdım. Sâdece üzerinde sevgili Peygamberimizin parmaklarının izleri vardı."

îbn-i Sa'd, Ebu Hüreyre'den şu haberi nakleder: "Bir gün ben, açlığın verdiği rahatsızlık ile evimden çıkarak Mescid'e gittim. Orada bâzı arkadaşlar vardı. Onlar da dediler ki: "Bizi bu saatte buraya çıkaran, sâdece açlıktır." Mescid'den çıkıp Hz. Peygamber'e gittik ve durumu kendilerine haber verdik. O da bize yemek çıkarılmasını istedi. Bir tabak içinde bir miktar hurma getirildi. Bunu eline alan Peygamberimiz, hepimize ikişer hurma verdi ve: "Bu ikişer hurmayı yiyiniz, üzerine de su içiniz! Bu size, bugünkü yiyeceğiniz olarak yeter" buyurdular."

Buharı ve Müslim Ebû Bekr'in oğlu Abdurahmân'dan, onun şöyle haber verdiğini rivayet ederler: "Bir gün Ebû Bekir, eve üç misafir getirdi. Sonra kendisi akşam kahvaltısını yapmak üzere Hz. Peygamberin yanma gitti. Bir müddet de Hz. Peygamber'in yanında kaldıktan sonra eve döndü. Zevcesi ona dedi ki: "Misafirlerinin yanma dönmek için seni bu kadar oyalayan şey nedir?" O da durumu anlayarak: "Yoksa misafirlerimiz hâlâ akşam yemeklerini yemediler mi?" diye bağırdı. Zevcesi de: "Biz yemelerini istedik ama, onlar sen olmayınca yemekten imtina eylediler" cevabını verdi. Ebu Bekir, bu duruma çok üzüldü ve öfkesinden: "Vallahi ben bu yemekten ebediyen yemem!" diye bağırdı ve misafirlerine yemeleri için ısrar etti. Onlarda yemeye başladılar. Ben de kendileriyle beraber yiyordum. Vallahi içimizden hangimiz yemekten bir lokma alsak, aldığımız yer derhal doluyordu. Yemeğe devam ettik ve karınlarımızı bir güzelce doyurduk. Fakat önümüzdeki yemekten hiç eksilme olmuyordu. Babam Ebu Bekir de, durumu gözden geçiriyordu. Yemeğin hiç eksilmeden aynen kaldığını görünce, ilâhî müdâhaleyi, bereketlenmeyi gördü ve daha önce ettiği yemine pişman olarak: "Karıcığım, bu gözlerimle gördüğüm hâl nedir?" diye sormaktan kendini alamadı. Hanımı da ona: "Ey gözümün nuru, görmez misin ki bu yemek, daha önceki

gibi tam üç misli olmuştur. Bu derece bereketlenmiştir!" diyerek mukabelede bulundu. Ebû Bekir de bu yemekten yedi ve: "Şüphesiz o ettiğim yemin, şeytandan ve benim bir hatâm idi!" dedi. Sonra bu yemeği alarak Hz. Peygambere götürdü. Yemek sabaha kadar orada kaldı. Sonra sabah olunca Hz. Peygamber'e on iki adam geldi, her adamın grubunda kaç kişi olduğunu Allah bilir. Bunlar, on iki grup halinde sıraya girip hepsi o yemekten yediler ve doydular."

İbn-i Sa'd, Beyhâkî ve Ebu Nuaym Ebu'l-Aliye tarikiyle Ebû Hüreyre'den şöyle rivayet ederler: Bir gün ben, bir miktar hurma ile Peygamber'e (s.a.v.) gidip, bu hurmaların bereketlenmesi için dua buyurmasını rica ettim. Paygamber efendimiz bu hurmaları eline aldı ve benim için dua etti, sonra bana dedi ki: "Bunları al, içine azık koyduğun torbaya bırak. Bunlardan almak istediğin zaman, torbayı dökme, elini içine sarkıtarak al ve ye!" Ben de Öyle yaptım ve uzun müddet bu hurmalar bana kâfi geldi. Belki Allah yolunda birkaç deve yükü hurma harcadım. Hem kendim yiyordum bu hurmalardan, hem de başkalarına ikram ediyordum. Ben bu hurma torbasını evimdeki dolapta saklamakta idim. Nihayet müslümanların halîfesi Osman şehit edildiği gün, torba yere düştü ve içindeki hurmalar yere saçıldı. O günden itibaren de bereketi kalmadı."

Beyhakî ile Ebu Nuaym'ın îbn-i Şîrîn tarikiyle olan rivayetleri ise şu merkezdedir: Peygamber (s.a.v.) bir gazvede, yiyeceklerin azalması üzerine: "Ey Ebû Hüreyre, yanında yiyecek var mı?" diye sordu. Ben de: "Torbamda bir miktar hurma var" dedim. Peygamberimiz: "Onu bize getir" buyurdu. Ben de getirip teslim ettim. Yere de bir deri yazmamı emretti, ben de yazdım. Elini torbanın içine attı, onun içindeki hurmaları çıkardı, bu derinin üzerine koydu. Meğer torbamın içinde yirmi bir adet hurma varmış... Peygamberimiz, bu hurmaları teker teker derinin üzerine koyarken her bir defasında besmele çekti, sonra dua buyurdular ve bana: "Haydi filana ve onun arkadaşlarını çağır" dedi. Ben de onu ve arkadaşlarını çağırdım. Bunlar yiyip doyduktan sonra kalkıp gittiler. Sonra bana: "Filanı ve onun arkadaşlarım çağır" buyurdu, bunlar da gelip yediler, doyunca kalkıp gittiler. Bu şekilde herkes ondan yiyip doydu. En sonunda da bir miktar hurma arttı... Peygamberimiz de bana: "Haydi şimdi de sen otur ve ye!" buyurdu. Ben de oturdum ve yedim. Peygamberimiz de yedi. Yine geride hurma artmıştı. Efendimiz

bu artakalan hurmayı aldı ve bana verirken: "Bunları al ve torbana koy, fakat bu torbadan hurma alacağın zaman torbayı yere dökme ve tersine çevirme... Elini içine atarak al ve ye!" buyurdu. Ben de öyle yaptım ve bu hurmalardan yıllarca çok miktarda yedim ve Allah rızası için başkalarına yedirdim. En sonunda Osman zamanında, asıldığı yerden düşüp hurmalar yere döküldü. Böylece ondaki bereket ve fevkalâdelik de kayboldu."

Beyhakî ve Ebû Nuaym, Ebu Mansûr tarikiyle Ebû Hüreyre'nin şöyle dediğini rivayet ederler: "Ben, islâmla şereflendikten sonra yaşadığım devrede, üç büyük musibetle karşılaştım: Birincisi, Peygamber'in (s.a.v.) vefat edişi, ikincisi, Halîfe Osman'ın şehîd edilmesi, üçüncüsü de Resûlüllah Efendimiz'in duası ile bereketlenmiş olan hurma torbamın, düşüp bereketini kaybedişidir. Zira ben, Peygamber Efendimizle birlikte bir seferde iken, o bana: 'Yanında bir şey var mı?" diye sormuştu. Ben de kendisine: "Torbada birkaç hurmam var" demiştim. Sonra Peygamberimiz bu hurmaları isteyip eline almış ve bereketlenmesi için duada bulunmuş, sonra bana: "Haydi on kişi çağır" demişti. Ben de on kişi çağırmış, bu on kişi bu hurmadan yiyip karnını doyurmuş; Sonra yine O'nun emriyle on kişi çağırmış, bu on kişi de bu hurmadan doyurmuştu. Böylece devam edip onar kişi halinde bütün asker gelip bu hurmadan doymuştu. Kalan hurmaları da Efendimiz bana vermiş ve bu hususta: "Bu hurmalardan birşey almak istediğin zaman, elini içine at, hurmayı al, fakat torbayı ters çevirme" buyurmuştu. Ben de bu şekilde hareket ederek Resûlüllah'm hayatında, Ebû Bekir, Ömer ve Osman'ın hayâtında hep ondan yiyip istifâde ettim ve ettirdim. Osman öldürüldüğü zaman, evimde ne varsa yağmaladılar. Bu sırada bu bereket de sona erdi."

Buharı ve Müslim Aişe'nin şöyle dediğini naklederler: Resûlüllah (s.a.v.) âhirete irtihal buyurduktan sonra, bana âit odanın duvarında bir raf vardı. Burada bir miktar arpa kalmıştı. Ben bundan uzun müddet yemeğe devam ettim. Bir gün, ne kadar olduğunu öğrenmek için bu arpayı Ölçtüm. Bu yüzden tükenip gitti."

Müslim, Beyhakî ve Bezzâr Câbir'den şöyle nakleder: Bir gün adamın biri, Peygamber'e (s.a.v.) gelerek yiyecek istedi. Peygamberimiz de kendisine bir miktar arpa verdi. Adam bu az miktardaki arpayı alıp gitti ve uzun müddet çoluk çocuğu ve evlerine gelen misafirleri ile yemeğe

devam etti. Bir gün onun ne kadar olduğunu öğrenmek merakı ile ölçmek istedi. O da tükeniverdi. Tekrar Peygamberimiz'e gelip müracâtta bulundu. Peygamberimiz kendisine: "Eğer onu ölçmeye kalkışmasa idin, daha uzun müddet ondan yemeğe devam edecektiniz!" buyurdu.

Hakim ile Beyhakî'nin Nevfel bin ei-Hâris'ten çıkardıkları bir haber de şöyledir: "Ben evlenmek istediğim zaman, Peygamber'e (s.a.v.) gidip bana yardımda bulunmasını istedim. O da bana otuz sâ' (90 kilo civarında) arpa gönderdi. Biz bu arpadan altı ay kadar yemeğe devam ettik. Sonra ben bunu ölçtüm, yine geldiği gibi otuz sâ' olduğunu gördüm. Fakat sonra kısa zamanda tükeniverdi. Ben gidip bunu Hz. Peygamber'e haber verdim. O da bana dedi ki: "Eğer onu ölçmeseydim, yaşadığın müddetçe ondan yemeğe devam edecektin..."

Hasan bin Sîifyân, Nesâl, Taberânî ve Beyhakî, Hâlid bin Abdü'l-Uzzâ bin Selâme'den şöyle rivayet ederler: "Hâlid'in çoluk çocuğu çok kalabalık idi. Bir koyun kestikleri zaman birer kemik bile düşmüyordu. Bunun için bir defasında bir kaç koyun kesmeleri gerekiyordu. Bir gün Peygamber (s.a.v.), Hâlid'in ihtiyacı için bir koyun kestirdi, sonra kendisi bu koyundan bir miktar yedikten sonra, Hâlid'e bir kab getirmesini istedi. Pişirilen et yemeğini bu kabının içine döktü, sonra da: "Allah'ım bu yemeği Hâlid ve onun ev halkı için bereketli eyle!" diyerek dua etti. Hâlid bu yemeği evine götürüp sofraya döktü. Çoluk çocuğu ile sofranın başında toplanıp yediler. Hepsi bundan karınlarını doyurdukları halde, yemeği tüketemediler. Yemekten bir miktar da artmıştı."

Buharl, el-Şâ'bî tarikiyle Câbir'den şöyle rivayet eder: Câbir'in babası Uhud Savaşında şehid düşmüş, geride altı kız evlat bırakmış, üstelik Ödenecek hayli borcu da varmış... Hurmaların toplanma zamanı gelince, Câbir Hz. Peygamber'e gidip: "Ey Allah'ın Resulü, biliyorsunuz ki babam Uhud'da şehit olduğu zaman, pek çok borç bırakmıştı. Ben a-lacaklıların sizi görmelerini arzu ediyorum" diyerek mürâacâtta bulunmuştur. Peygamberimiz de kendisine: "Haydi git, her hurmanın meyvesini, aynı ağacın altında topla, sonra gelip bana haber ver!" buyurmuştur.

Câbir, hurmaları topladıktan sonra Hz. Peygamber'e haber vermiş, Peygamber Efendimiz de hurma yığınlarım kontrol ederek en büyük yığının başında oturmuş, sonra Câbir'e: "Haydi alacaklıları çağır!"6buyurmuş. Câbir de gidip alacaklıları getirmiştir. Câbir bu olayla ilgili olarak

bizzat kendisi der ki: "Vallahi ben, toplanan hurmaların tamâmının, babamın bıraktığı borca yetmesine, kız kardeşlerime bir tek hurma götürmemeye razı idim. Peygamber Efendimiz ise, bütün alacaklılara büyük yığından ölçüp alacağı kadar hurma veriyordu. Nihayet son alacaklının hakkı da kendisine verildikten sonra, baktım ve hayretler içinde kaldım. Zira o büyük yığından, babamın bütün borçları ödendiği halde, bir tek hurma eksilmemiş gibi duruyordu. Diğer ağaçlardan toplanan hurma yığınlarına ise, hiç dokunulmamış idi."

Buharı ve Müslim Vehb bin Keysân tarikiyle yine Câbir'den şöyle naklederler: Babam Uhud'da şehit olduğu zaman, pek çok borç bırakmıştı. Bir yahûdî, babama da olan alacağını istediği zaman, kendisinden biraz müsaade etmesini istedim, fakat yahûdî müsâade etmedi. Ben de derhal Hz. Peygamber'e giderek O'nun bu hususta yardımcı olmasını istedim. Peygamberimiz de yahûdî ile konuştuktan sonra Câbir'e hitaben: "Ey Câbir, haydi hurma salkımlarını kes ve onun alacağım derhâl öde!" buyurdu ve hemen yerine döndü... Câbir hurmaları keserek yahûdîye olan otuz vesak (Ölçek) hurma borcunu ödedi. Geriye kendisi için de on yedi ölçek hurma arttı... Câbir bu durumu Ömer'e anlattığı zaman Ömer: "Ben zâten Hz. Peygamber'in hurma bahçesine doğru bu maksatla yürüdüğünü gördüğüm zaman, Allah'ın ona bol bereketler vereceğine inanmıştım!" dedi.

Beyhâki bu konuda der ki: Bu iki rivayet arasında bir çelişki yoktur. Zira birinci rivayet; diğer borçluların alacaklarının bizzat Hz. Peygamber tarafından ödendiğini bildirmektedir, ikinci rivayette ise, bunlar ödendikten sonra alacaklı olan yahûdînin otuz Ölçek alacağının, Câbir'in eliyle Ölçülüp ödendiğini bildirmektedir. Bu ikinci defasında Hz. Peygamber, Câbir'e hurma ağaçlarında kalanların toplanmasını emredip, yahûdîye olun borcunu da bundan kendi eliyle ödemesini emretmiştir." 587[9] Hâkim, Nebîh el-Anezî tarikiyle yine Câbir'den şöyle nakleder: Babam Uhud'da şehit olduğu zaman geride çok miktarda borç bırakmıştı. Bir gün ben hanımıma dedim ki: "Bugün Resûlüllah Efendimiz öğle üzeri bizim eve gelecek." Ve O da, o vakitlerde geldi. Kendisi için bir yaygı hazırlamıştık, onun üzerine yatıp uyudu. O

587[9] Şu kadar var ki, birinci rivayeti verirken müellif merhum, biraz kendiliğinden tasarrufta bulunmuş, rivayeti aynen vermemiştir.

uyurken, ben de bir oğlak kesip hazırlattım. Uyandığı zaman yemeği O'nun önüne koydum. Bana buyurdu ki: "Haydi Ebû Bekir'i çağır!" Sonra havarilerini (islâmın yardımcılarını) da çağırmamı emretti. Ben de gidip çağırdım. Onlar da gelip bu yemekten yediler. Hepsi doyduğu halde, geriye pek çok yemek arttı."

Taberânî, Ebû Nuaym ve îbn-i Asâkir Ebu Recâ'dan şöyle naklederler: Peygamber (s.a.v.), bir gün evinden çıkıp ansârdan birinin bahçesine gitti. Bahçenin sahibi bu sırada bahçesini sulamakta idi. Peygamberimiz ona: "Bahçeni ben sulayıp iyice suya kandınrsam, bana vereceğin nedir?" dedi. Bahçe sahibi: "Ben bunu suya doyurmak için bu kadar çalışırım, yine de kandıramam" diye mukabele etti. Peygamberimiz: "Ben burayı iyice suya kandırırsam, bana yüz adet hurma verir misin?" dedi. O da: "Evet" karşılığını verdi. Peygamberimiz, kuyunun başına geçip kovayı eline aldı ve pek kısa zamanda hurma bahçesini sulayıp kandırdı. Bahçe sahibi: "Bahçemi sel götürecek!" diye bağırıyordu. Sulama bitmişti. Bahçe sahibi Peygamberimiz'e yüz adet htuÇma ö-dedi. Peygamber Efendimiz de ashabını toplayarak hep beraber bu hurmadan yediler ve karınlarını doyurdular. Sonra Peygamberimiz, gidip hurma sahibine hiç eksiksiz olarak yüz hurmayı iade etti."

Beyhâki Ebû Hüreyre'nin şöyle dediğini nakleder: Devs kabilesine mensup Ümmü Şerik adında bir kadın vardı. Kendi kabilesinde iken müslümanlığı kabul edip Hz. Peygamber'e gitmek istedi ve bir yol arkadaşı aradı. Bir yahûdiye rastladığı zaman, onun kendisine yolda arkadaşlık edeceği teklifini aldı ve onunla birlikte yola çıkmaya karar verdi. Yahudi hemen yola çıkmak üzere idi. Ümmü Şerik de: "Hemen kabıma su doldurup geleyim" dedi. Yahûdî de ona: "Senin su almana lüzum yok, zira ben fazlasıyla su almış bulunuyorum" dedi. Böylece hemen yola çıktılar. Akşamleyin bir yerde konakladılar. Yahudi yemeğini hazırlayıp Ümmü Şerîk'i akşam yemeğine çağırdı. Ümmü Şerik dedi ki: "Önce bana bir miktar su ver, çünkü ben çok fazla susamışım, su içmedikçe bir lokma yiyemiyeceğim!" dedi. Yahudi kendisine: "Sen, yahûdi dinine geçmedikçe sana bir yudum su vermem!" dedi. Ümmü Şerîk'in ise kendisine verdiği cevap çok kesin oldu: "Ben ebediyyen yahûdîlik dinîne geçmem!" Bu cevabı verdikten sonra, devesinin yanına gidip onu güzelce bağladı ve başını devenin dizleri üzerine koyarak istirahata çekildi. Geceleyin uyurken başının az yukarısında bir su kovasının

bulunması ve bunun alnına dokunmasıyla uyandı. Bizzat kendisi der ki: "Uyandığımda baktım, gerçekten bana yukarıdan bir kova su sarkıtılmış, sütten beyaz ve baldan tatlı bir su idi bu... Kanıncaya kadar bu sudan içtim. Sonra bu su kovasından elime dökerek, yanımda getirdiğim ve kurumuş bir haldeki su kabımı' ıslattım, sonra da ağzına kadar doldurdum. Sonra kova yukarıya çekilmeye başladı başladı ve gözümden kayboldu. Sabah olunca yanımdaki yahûdî yanıma geldi ve: "Ey Ümmü Şerik" diyerek seslendi. Ben de kendisine, gel dedim ve yaklaşınca, olanları anlattım. O bana: "O su kovası, yukarıdan mı indi?" diye sordu. Ben de: "Evet" dedim ve sonunda da semâya çekildiğini gözlerimle gördüğümü anlattım. Sonra yola devam edip Resûlüllah (s.a.v.)'in huzuruna geldim. Resûlüllah da beni Zeyd bin Harise ile evlendirdi ve bana otuz ölçek hurma verilmesini emretti. Bu hurmalar hakkında da: "Ondan yiyiniz ve fakat onu ölçmeyiniz!" buyurdular.

Ümmü Şerîk, yanında bir yağ tulumu getirmişti, bu yağ tulumunu Hz. Peygamber'e hediye etti. Ümmü Şerik'in cariyesi bunu Resûlüllah'a getirip teslim etti. Resûlüllah bu yağ tulumunu boşalttıktan sonra teslim ederken bu cariyeye dedi ki: "Bunu alıp götür, aynen eski yerine as, ağzını bağlama!" tembihinde bulundu. O câriye de aynen öyle yaptı. Ümmü Şerîk, bu yağ tulumunun aynen eskisi gibi dolu bir vaziyette ve eski yerinde asılı durmakta olduğunu görünce, cariyesine çıkıştı ve: "Ben sana bunu Resûlüllah Efendimiz'e hediye ettiğimi ve götürüp kendisine vermeni sana emretmedim mi?" dedi. Câriye de: "Efendim, ben senin bana olan emrini aynen yerine getirdim, fakat Resûlüllah Efendimiz boşunu bana teslim ederken, ağzını bağlamaksızm aynen eski yerine asmamı söyledi, ben de öyle yaptım, durum bundan ibarettir" cevabını verdi. Bundan uzun müddet yediler. Bir zaman sonra, evlerindeki arpayı ölçtüler onun da aynen ilk gündeki gibi otuz ölçek olarak kaldığını, hiç eksilmemiş olduğunu müşâhade ettiler."588[10]

Yine Bazı Yiyecek Maddelerinin Bereketlenmesi İle İlgili Mucizeler

588[10] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/90-103.

Müslim Câbir'den şu haberi nakleder: Ümmü Mâlik, Peygamber'e (s.a.v.) tulumdaki yağdan hediye gönderir, oğulları da gelip Ümmü Mâlik'e katık isterler, o da başka bir katıkları olmadığından çaresiz evdeki yağ tulumuna yönelir, onda ihtiyâç duyduğu katığı bulup çocuklarına yedirirdi. Bu böyle uzun müddet devam etmiştir. Bir gün yine çocukları katık istemiş, o da yağ tulumuna yönelmiş, onu alıp bir güzel sıkmış... O da eski bereketini kaybetmiştir. Derhal Hz. Peygamber'e gitmiş, Peygamberimiz de kendisine: "Yoksa onu sıktın mı?" diye sormuştur. O da: "Evet" demiş. Bunun üzerine Peygamberimiz: "Eğer onu kendi haline bırakıp sıkmasaydın, daha uzun müddet ondan yağ alacaktın" buyurmuştur.

îbn-i Ebu Şeybe, Taberânî ve Ebû Nuaym, Yahya bin Ca'de'den, o da kendisine anlatan bir adamdan, o da Ansâr'dan olan Ümmü Mâlik'ten şu haberi naklederler: "Bir defasında ben, yağ tulumumu alarak bunu hediye etmek üzere Peygamber'e (s.a.v.) gittim. Hz. Peygamber BilâTe, alıp yağını sıkması için emrettiler. O da öyle yaptı ve boşalan tulumu getirip bana verdi. Ben bunu alarak eve döndüm, yerine astım. Bir de ne göreyim tulum yağla dolu. Gidip durumu Hz. Peygamber'e haber verdim, o da bana: "Bu ilâhî bir berekettir, Allah bununla, vereceği sevabı sana acele olarak vermiştir" buyurdu.

Taberânî ve Bey haki Ümmü Evs el-Bezhiye'den şöyle rivayet ederler: Ben, bir miktar yağ yaptıktan sonra bunu tuluma koyarak Peygamber'e (s.a.v.) hediye olarak gönderdim. O da benim hediyemi kabul buyurdu, fakat az bir miktarını bana iade etti. Bu sırada, tulumun dibinde kalan bu az miktar yağın bereketlenmesi için de dua buyurdular. Ben tulumumu alarak eve döndüm ve onu yerine astım. Bir de baktım ki o yağla dopdolu. Peygamberimiz herhalde benim hediyemden hiç kabul etmemiş zanniyle geri döndüm ve: "Ey Allah'ın Resulü, ben o yağı sizin için yapmış ve size hediye olarak getirmiştim, niçin ondan hiç kabul etmediniz?" diye konuştum. Peygamberimiz'den bana gelen cevap ise: "Biz senin hediyeni kabul ettik, az miktarını sana iade ederken bereketlenmesi için duada bulunduk. Sen dahî onun bereketlenmesi için dua et ve ondan afîyetle ye!" şeklinde oldu.

İşte ben, bu yağdan Peygamberimiz'in hayatı müddetince yemeğe

devam ettim. Sonra Ebû Bekir, Ömer ve Osman zamanlarında da yemeğe devam ettim. O bir türlü tükenmiyordu. Fakat ne var ki Ali ile Muâviye arasında olanlar oldu, ondaki bereket de kayıplara karıştı."589[11]

Ebû Yâlâ, Taberânî, Ebu Nuaym ve İbn-i Asâkîr Enes'ten şöyle rivayet ederler: Anam Üm'mü Selim, sağmakta olduğu koyunumuzun yağını biriktirip Peygamber'e (s.a.v.) hediye etti. Peygamberimiz de bunu kabul ederek boşalttıktan sonra iade etti. Ben de bunu getirip direkteki yerine astım. Anam Ümmü Selîm, bu yağ tulumunu dolu ve kendisinden yağ damlamakta olduğunu görünce Hz. Peygamber'e gidip durumu haber verdi. Hz. Peygamber de: "Sen böyle bir şey gördüğünden dolayı hayret mi ediyorsun? Sen nasıl Allah Resulüne ikramda bulundun ise, Allah da sana ikramda bulunmuştur. Ondan hem kendin ye, hem de başkalarına yedir!" buyurdu. Ümmü Selim der ki: Ben Resülüllah'ın yanından döndükten sonra, ondaki yağdan bir kab içine döktüm, arta kalan yağ ile de birkaç ay evimizin katık ihtiyacını giderdim."

Taberânî, Ebu Nuaym ve Beyhâki Kesîr bin Yezîd 590[12] tarikiyle, Muhammed bin Amr'den, o da babası vâsıtasiyle dedesinden şöyle naklederler: "Peygamber'in (s.a.v.) yiyeceği, ashab arasında nöbetleşe yapılırdı. Bir gün sıra bende idi. Ben de Resûlüllah Efendimizin akşam yemeğini hazırlayıp takdim etmek üzere idim. Bu sırada yağ tulumu devrilip içindeki döküldü. Ben de hayli üzülüp kendi kendime: "Sıra

---

589[11] Ümmü Evs, bu sözüyle şüphesiz Ali (r.a.) İle Muâviye (r.a.) arasındaki hilâfetle ilgili çekişmeyi kasdetmektedir. Bilindiği gibi bu çekişmede Ali (r.a.), haklı olan taraf idi. Muâviye (r.a.) de haksız olan ve İsyan eden taraf İdi. Fakat bununla beraber MuâvÎye'nin de kendine göre içtihadı ve te'vili bulunmakta idi. Sahih bir hadîsde buyurulmuştur ki: "Yazık Ammar'a ki onu, halîfeye isyan eden taraf Öldürecektir!" Şüphesiz Ammâr1! Sıffîn Savaşında Muâviye öldürmüştür. Yine sahih bir hadîsde de: "Müslümanların fırkalara ayrıldığı bir zamanda, bir grub halk, dinden çıkar! İkiye ayrılmış bulunan müslümanların haklı olan tarafı, bu Hâricîierle de savaşıp onları öldürecektir!" İşte bu hadîs'in haber verdiği hal dahî, Ali (r.a.) üzerinde tecelli etmiştir. (Hâricilerle o savaşmıştır.)

590[12] Kesîr bin Zeyd el-Es!emi hakkında Zehebi'nİn el-Mîzan'ında verilen bilgi şöyledir: Onun hakkında Ebû Zür'a: "Biraz gevşeklik olmakla beraber sadûktur" Nesâî: "Zayıftır" İbnü'l-Dervakî Yahya'dan naklen: "Beis yoktur" İbnü'l-Medîni de: "iyidir, fakat kuvvetli değildir" demişlerdir

bende iken Resûlüllah'ın yemeği dökülüyor, ne aksilik?" dedim. Peygamberimiz bana hitaben: "Yemeği getir!" dedi. Ben de o şekilde (yağsız olarak) getiremiyeceğimi söyledim ve tulumun yanına döndüğümde, onun "lık lık" diyerek ağzından ses çıkardığım duydum ve içinde kalan da dökülüyor zanniyle tutup kaldırdım. Fakat gördüm ki, yarıdan biraz fazla dolu bulunmaktadır. Ağzını sıkıca bağladım ve Hz. Peygamber'e gidip- durumu haber verdim. O da bana buyurdu ki: "Eğer onu kendi hâline bıraksaydım, tam ağzına kadar dolardı."

îbn-i Sa'd, Sâid bin Süleyman'dan 591[13] o da Halid bin Abdullah'dan, o da Husayn'dan, o dahi Salim bin Ebû'l-Ca'd'dan şöyle rivayet eder: Peygamber (s.a.v.), iki kişiyi bir defasında sefere göndermek istedi. Bunlar dediler ki: "Ey Allah'ın resulü, hiç bir azığımız yoktur." Peygamberimiz bunun üzerine bir su tulumu getirilmesini istedi ve getirdiler. Bunu alıp o iki kişiye verdi ve doldurup kendisine vermelerini emretti. Onlar da öyle yaptılar. Peygamberimiz onun ağzını kendi eliyle bağladı ve onlara teslim etti. Ayrıca buyurdu ki: "Siz bunu alıp hemen yola çıkınız, filan yere vardığınız zaman, orada yemek molanızı veriniz ve biliniz ki Allah sizi orada rızıklandıracaktır!" Onlar da bunu alarak yola çıktılar ve Hz. Peygamberin dediği yere geldiklerinde tulumlarını açtılar. Bir de ne görsünler, tulumları süt ve koyun kaymağı ile doludur. Aiıyetle yiyip içtiler ve iyice karınlarım doyurdular."

Beyhaki, Sâid bin Sâid tarikiyle 592[14]Ebû Hüreyre'den şöyle nakleder: Ansardan adamın biri, bir gün ihtiyaç sahibi olması dolayısıyla evden ayrılmış. Evindekilerin yanında hiçbir şey yokmuş. O evden çıktıktan sonra hanımı kendi kendine demiş ki: "Kalkıp şu fınnı ateşlesem, arkasından da değirmeni döndürmeye başlasam da, komşular dumanı görüp, el değirmeninin de sesini işitip bizim aç kaldığımızı bilmeseler"

591[13] Buradaki Saİd bin Süleyman adındaki râvînin kim olduğunu bilemiyoruz... Eğer o, Vâsıtlı Kinâne oğlu ise, Zehebî'nin bildirdiğine göre, sağlamdır ve meşhurdur. Eğer o, Basralı el-Nüşeyti ise, onun hakkında Ebû Zür'a: "Kavî değildir" Ebû Hatim: "O meçhuldür" Ebû Dâvûd da: "Ben ondan hadis almam" demişlerdir. Yok eğer o, el-Dımeşkî ise, yine Ebû Hatim, bunun da mechûl olduğunu söylemiştir

592[14] Saîd bin Ebû Saîd, Hişâm bin Urve'den bu da Bekıyye'den şeklinde rivayet edilir. Fakat bu tarîk, maruf bir tarîk değildir. Bu tarîkin rivayetleri, itibardan sakıttır. Zehebİ'nin bu hususta bize verdiği bilgi budur

demiş ve kalkıp öyle yapmıştır. El değirmeninin başında onu döndürmekle meşgul iken, az sonra kocası gelmiş, ona ne yaptığını sormuş. O da ne maksatla öyle hareket ettiğini kocasına anlatmış. Kocası değirmene bakmış, ondan un dökülmekte olduğunu görmüş ve derhal evdeki kablarını unla doldurmuşlar. Fırına baktıklarında, onun da ekmekle dolu olduğunu görmüşler. Adam derhal Resülüllah'a (s.a.v.) giderek durumu haber vermiş. Peygamberimiz de kendisine: "Peki değirmeni ne yaptın?" diye sormuş. O da: "Kaldırıp yerine koydum yâ Resülallah" demiş. Bunun üzerine Peygamber Efendimiz: "Eğer onu kendi haline bıraksaydımz, yaşadığınız müddetçe ondan istifade ederdiniz!" buyurmuştur.

(Bu rivayetin senedi sahihtir.) 593[15]

Ahmed, İbn-i Sa'd, Ebû Yâlâ, Taberâni, Ebü Nuaym ve îbn-iAsa-kir, çeşitli dört tarikten Ebû Rafi'nin şöyle dediğini rivayet ederler: Bir gün ben, Resülüllah Efendimiz için bir koyun kesmiştim. Hazırlayıp huzuruna getirdim. O bana: "Ön kolunu ver!" buyurdu. Ben de verdim. Bana tekrar: "Ön kolunu bana ver!" buyurdu, beT de verdim. Sonra yine: "Bana Ön kolunu ver!" buyurdu. Ben de dedim ki: Ey Allah'ın Resulü, bir koyunun kaç tane ön kolu var ki?" O da buyurdu ki: "Ey Ebû Râfî, eğer sukut etseydin, ben istedikçe bana ön kol vermeğe devam edecektin!"

(Ayrıca Ebû Nuaym'in bu mealde bir rivayeti daha bulunmaktadır ki, o bunu Ebû Hüreyre'den nakletmektedir. Keza diğerlerinin de bu hususta Şehr bin Havşeb'den bir rivayetleri bulunmakta olup, yine aynı mealdedir. Yine Ebû Hüreyre'den, iki tarikten daha bu mealde rivayetler bulunmaktadır594[16]

593[15] Müellif merhum, neye dayanarak "bu rivayetin senedi sahihtir" diyor, bu bizce belli değildir. Halbuki bu rivayetin ravîsı Saîd bin Ebû Saîd, itibardan sakıt bulunmaktadır.

594[16] Daha önce de işaret ettiğimiz gibi müellif bu mealde pekçok rivayeti bu eserinde nakletmiştir. Fakat Resûlüllah Efendİmiz'in, bir koyunun iki on kolunu yedikten sonra, bir üçüncü ön kolunu istemiş olmasını kabul edemeyiz... Çünkü Peygamber Efendimiz: "Biz öyle bir topluluğuz ki, acıkmadıkça yemeyiz, yediğimiz zaman da iyice doymadan çekiliriz!" buyurur ve hep böyle davranırdı. Hafız Ebû Nuaym, bu rivayetler hakkında: "Bunlar, Peygamberimiz istediği takdirde O'na hâs fazîletler ve âdet dışı tecellîler olarak O'na verilebileceğine delâlet eder" demişse de,

Peygamberimize Semadan Ve Cennetten İnen Yiyecek Hakkındadır.

Ahmed, Dârimî, Nesâî, Hâkim, Bezzar, Ebu Yâlâ ve Taberânî Seleme bin Nüfeyl el-Sekvenı'nin şöyle dediğini naklederler: "Bir gün bizler, Peygamber'in (s.a.v.) yanında oturuyorduk. Derken adamın biri: "Ey Allah'ın Resulü, sana semâdan bir yiyecek geldi mi?" diye sordu. Peygamberimez de: "Evet" diye cevap verdi. Adam: "O yiyecek ne içinde geldi?" diye sordu. Peygamberimiz de: "Bir tencere içinde geldi" buyurdu. Adam sormaya devamla: "Yemeğin sana yetecekten fazlası var mıydı?" dedi. Peygamberimiz de: "Evet" buyurdu. Adam: "Fazlası ne oldu?" dedi. Efendimiz de: "Semâya çıkarıldı. Ayrıca bu sırada bana, fazla bir ömrüm kalmadığı, benden sonra sizlerin de fazla yaşamayacağınız vahiy edildiği gibi; kıyamet kopmazdan önce de büyük ölümler ve şiddetli depremler olacağı da vahyedildi" diyerek mukabelede bulundu."

Hafız Zehebî, Muhtasaru'l-Müstedrek'te der ki: "Bu rivayet, sahih bir şekilde rivayet edilen haberlerin.-garibolanlarındandır." (Suyûtî)

Ibn Asâklr, Hafs bin Ömer el-Dımeşkî tarikiyle 595[17] Akıl bin Hâlid'den, o da îbn-i Şihâb'tan, o da Abdullah bin Utbe'nin oğlu Ubeydullah tarikiyle İbn-i Abbas'tan rivayet eder. O demiştir ki: Cebrail (a.s.) Peygamber'e (s.a.v.) gelip, cennet bahçesinden koparılmış bir salkım getirdi ve: "Ey Allah'ın Resulü, Allah'ın sana selâmı var, bu salkımı yemen için sana gönderdi" diyerek salkımı teslim etti. Peygamberimiz de bunu aldı."

---

biz bunların sahih ve sabit olmadığını söylemek istedik... Yoksa sahih ve sabit olan bir mucize veya fevkalâdeliğin kabulünde, aklen herhangi bir kısıntıya da mahal yoktur.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/103-106.

595[17] Yine el-Mîzân'da, bu râvînin münker bir haber rivayet ettiği bildirilmiştir. Müellifin Buharîden naklettiği bilgi de bunu te'yid etmektedir.

(Bunu rivayet edenler arasında Hafs bin Ömer el-Dımeşkî vardır ve İmâm-ı Buhârîbu râvî hakkında: "O, mütâbeu'n aleyh değildir, ona tâbi olunmaz!" demiştir. Bu râvî, hicretin yüz yetmişinci yılında vefat etmiştir.) 596[18]

ONSEKİZİNCİ BOLUM

PEYGAMBERİMİZİN ÇEŞİTLİ HAYVANLARLA İLGİLİ MUCİZELERİ

Cemel Ve Naka (Erkek Ve Dişi Deve) İle İlgili Mucizeler

Beyhâkî Cabır bin Abdullah'tan şöyle rivayet eder: Seleme Oğullarından birine âit bir erkek deve, heyecanlanıp köpünneğe başladı ve sahiplerine saldırdı. Deveyi tutup yakalayamıyorlardı. Hurma bahçeleri de susuzluktan kurumaya yüz tuttu. Halbuki bahçeyi bu deve ile suluyorlardı. Resûlüllah'a gelip durumu arz ettiler. Resûlüllah (s.a.v.) de derhal kalkıp onların bahçesine gitti ve kapıya yaklaştığı zaman, bahçe sahipleri: "Yâ Resûlallah, onun sana bir şey yapmasından korkarız!" dediler. Peygamberimiz de yanındakilere: "Hiç korkmayınız, onun size bir zararı dokunmaz, haydi benimle beraber sizde giriniz!" diyerek bahçeye girdi. Deve Peygamberimiz'i görünce başını yere eğerek yürüyüp gelmeye başladı ve O'nun önüne kadar gelip başını yere koyarak secde etti. Peygamber Efendimiz de devenin sahiplerine: "Haydi devenizi alınız ve yularını takınız!" buyurarak onlara teslim eyledi. 597[1]

596[18] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/106.

597[1] Onlar, Seleme Oğullarındandı. Seleme Oğulları ise, Hazrec'in bir kolu İdi. Rivayet edildiğine göre, Seleme Oğulları'nın evleri Mescid'e uzaktı. Yerlerini terkederek mescid yakınında evler yapmak istedikleri zaman, Sevgili Peygamberimiz kendilerine hitaben: "Ey Seleme Oğulları, Mescid'e geliş ve dönüş sırasında attığınız

Beyhakl ve Ebu Nuaym, Abdullah bin Ebû Evfâ'dan naklederler: Bir gün bizler, Peygamber (s.a.v.) Efendimiz'in yanında oturuyorduk. Birisi gelip: "Ey Allah'ın Resulü, filanların devesi kaçtı, onu bir türlü yakalayamıyorlar!" dedi. Peygamberimiz de derhal yerinden kalktı. O'nunla birlikte biz de kalktık... Kendisine dedik ki: "Yâ Resûlallah, ona yaklaşmanız, size zarar verebilir." Peygamberimiz ise doğruca devenin yanına gitti ve ona yaklaştı. Deve O'nu görünce boynunu eğip secde etti. Peygamberimiz de elini onun başına koydu ve sahiplerine hitaben: "Haydi başlığını getiriniz" diye emretti. Başlığını getirdiklerinde, yine kendi eliyle onun başına geçirdi ve devenin sahibine hitaben: "Bunu güzel yemle, gücünden fazla da çalıştırma!" diye emretti.

Beyhakl, Taberânî ve Ebû Nuaym, îbn-i Abbas'tan şöyle rivayet e-derler: Bir topluluk Peygamber'e (s.a.v.) gelip: "Ey Allah'ın elçisi, bahçemizdeki deve hırçmlaşıp ele geçmez oldu!" dediler. Peygamberimiz de derhal onların bahçesine gidip deveye yaklaştı ve: "Haydi gel!" diye emretti. Deve de başını eğerek geldi. Peygamberimiz devenin yularını geçirip sahibine teslim etti. Bu sırada Ebû Bekir: "Ey Allah'ın elçisi, sanki o sizin bir peygamber olduğunuzu biliyor" dedi. Peygamberimiz de buyurdular ki: "Cinlerin ve insanların kâfir olanları müstesna, benim bir peygamber olduğumu bilmeyen bir kimse yoktur!" Beyhakî, Hammâd bin Seleme'den de şöyle bir haber nakleder: O demiştir ki: "Kays kabilesinden bir yaşlı zat bana, babasından naklen şöyle demişti: Peygamber (s.a.v.), bize geldiği zaman bizim develerden biri köpürüp ele-avuca sığmıyordu. Peygamberimiz ise, o deveye yaklaştı ve onu tutup okşadı. Sonra memesini mesnetti ve bir miktar ondan süt sağıp içti. Deve de kendisine son derece uysal ve itaatli davrandı."

îbn-i Ebû Şeybe, Beyhakî ve Ebû Nuaym Abdullah bin Cafer'den şöyle rivayet ederler: Bir gün Peygamber (s.a.v.), Ansârdan birinin bahçesine girmişti. Orada bir deve ile karşılaştı. Deve Peygamberimiz'i görünce O'na sokuldu ve gözlerinden yaşlar dökerek ağlamaya başladı. Peygamberimiz: "Bu devenin sahibi kimdir?" diye sordu. Ansârdan bir delikanlı yaklaşarak: "Benim, ey Allah'ın Resulü" dedi. Peygamber E-fendimiz de buyurdu ki: "Allah'ın sana bir mülk olarak verdiği bu dili

---

adımların ne kadar sevaplı olduğunu, yoksa unutuyor musunuz?" buyurarak, onların evlerini terketmelerine razı olmadığını beyan ettiler

söylemez hayvana, haksızlık etmekten hiç korkmaz mısın? Ona çok iyi bak! Onun canını acıtıyor ve çok çalıştırıyörmüşsün! Onun senden bu hususta bana şikâyeti var!"

Ahmed, îbn-i Ebû Şeybe, Dârimî ve Ebû Nuaym, Câbir bin Abdullah'tan naklederler, O demiştir ki: "Bir gün biz, Peygamber (s.a.v.) ile birlikte Neccâr Oğullarından birinin bahçesine gitmiştik... Bir de ne görelim, oradaki bir deve şiddetlenip köpürüyor, kimse yanma yaklaşa-mıyordu, derhal bu deveye yaklaştı ve onu "gel" diye çağırdı. O da derhal geldi ve O'nun önünde çöktü. Peygamberimiz: "Başlığım getiriniz!" buyurdu. Getirildiği zaman başlığını geçirdi ve sahibine teslim etti. Bu vesile ile orada buyurdu ki:

"Cinlerin ve insanların âsîleri müstesna, yerde ve gökte hiçbir varlık yoktur ki, benim Allah'ın Resulü olduğumu bilmemiş olsun!"

îbn-i Sa'd, Hasan'dan şöyle nakleder: "Bir gün biz, Peygamber (s.a.v.) ile birlikte Mescid'de bulunuyorduk. Yerinden ve sahibinden kaçmış bir deve geldi ve Peygamberimiz'in kucağına başını uzatıp durdu. Peyamberimiz de buyurdu ki: "Bu deve, sahibinin kendisini keseceğini hissedip kaçmış, kestirilmemesi için buraya sığınmış." Az sonra da sahibi geldi, Peygamberimiz durumu sorduğunda, az önce kendilerinin haber verdiği gibi olduğunu söyledi. Peygamberimiz de kendisine, bu deveyi kesmemesi hakkında talepde bulundu. Devenin sahibi, Efendimiz'in bu talebini kabul etti ve devesini kesmekten vazgeçti."

Ebû Nuaym, Sa'lebe bin Ebû Mâlik'ten şöyle rivayet eder: Seleme oğullarından adamın biri, üzerinde yük taşımak için bir deve satın aldı. Götürüp onu ağıla bıraktı. Sonra yük sarmak için onun yanına gittiğinde, kendisine yaklaşamadı. Bu deve, yanına her yaklaşana saldırıyordu. Adamcağız Hz. Peygamber'e giderek durumu arz etti. Peygamberimiz de derhal oraya giderek: "Ağılın kapısını açınız!" buyurdu. Onlar kendisine: "Ey Allah'ın Resulü, onun sana bir zarar vermesinden korkarız" dediler. Peygamberimiz: "Kapıyı açınız" buyurdu. Onlar da açtılar. Peygamberimiz'in içeri girdiğini gören deve, boynunu eğerek geldi ve O'nun Önünde durup yere kapandı, başını yere koyup secde etti. Oradakiler de bunu hayretle görüp tekbîr getirdiler ve: "Ey Allah'ın Resulü, bizler sana secde etmeğe, şu dili söylemez hayvancıktan daha lâyık değil miyiz?" dediler. Peygamber Efendimiz de onlara cevaben

buyurdular ki:

"Eğer herhangi bir kimsenin Allah'tan başka herhangi bir varlığa secde etmesi lâyık olsaydı, kadının kocasına secde etmesi lâyık olurdu! Fakat Allah'tan başkasına secde etmek yoktur!"

Taberânî ve Ebû Nuaym'ın Yala bin Mürre'den sevkettikteri bir rivayette bu merkezdedir, ancak bu rivayetteki hadîs-i şerif şu mealdedir: "Eğer ben, herhangi bir kimseye Allah'tan başkasına secde etmesini emretse idim, kadının kocasına secde etmesini emrederdim!"598[2]

Keçi Ve Koyunla İlgili Kıssalar

İbn-i Sa'd, Beyhakî, Ebu Nuaym ve îbn-i Seken el-Hâris îbn-i Ke-lede'nin oğlu Nâfi'den şöyle rivayet ederler: Biz dört yüz kişi, Peygamber (s.a.v.) ile birlikte sefere çıkmıştık, bir yere inip konakladık. Orada hiç su yoktu. Şiddetli bir şekilde susuzluk çektik. Derken bir keçi yürüyerek bize doğru geldi. Boynuzları bıçak gibi keskindi. Resûlüllah'ın önünde durdu, O da onu sağarak bütün askerlere süt içirip kandırdı, kendisi de içip kandı. Sonra bana dedi ki: "Ey Nâff, bu senin mülkün olsun mu? Fakat ben senin ona mâlik olabileceğim de zannetmiyorum." Ben, o keçiyi Hz. Peygamberin elinden teslim alıp, yere bir kazık çakarak ona bağladım. Ben de çok iyi ve sağlam bağladım. Derken Resûlüllah istirahata çekilip uyudu. Ben ve herkes uyuduk... Uyandığımız zaman baktım, ip çözülmüş, keçi de kayıplara karışmış. Durumu Hz. Peygam-ber'e duyurdum. O da ban:< dedi ki: "Ben sana, ona mâlik olamayacağım söylemiştim. Onu buraya gönderen götürmüştür!"

îbn-i Adiyy, Beyhakî, Taberânî ve Ebû Nuaym, Hasan tarikiyle Ebû Bekir'in azadlısı Sa'd'dan şöyle naklediyorlar: Bir seferde biz, Resûlüllah (s.a.v.) ile birlikte idik. Bir yere indiğimiz de bana hitaben: "Ey Sa'd, şu keçiyi sağ ve süt ikram et!" buyurdular. Halbuki orada bir

598[2] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/109-111.

keçi yoktu. Baktım hakikaten memesi sütle dolu bir keçi durmaktadır. Sütü sağıp içirdim ve kaç defa sağdığımı da bilmiyorum. Sonra o keçinin korunmasını istedim. Mola verdiğimiz yerden göç hazırlığı yaparken, keçi kaybolmuş... Durumu Hz. Peygamber'e haber verdim, O da buyurdu ki: "Onu sahibi götürmüştür."

Tayâlisî, İbn-i Sa'd ve Beyhakî, Habbâb bin Eret'in kızından naklederler: O demiştir ki: "Babam Habbâb 599[3] Resûlüllah'ın emriyle sefere çıkınca, ben evdeki keçiyi alarak Resûlüllah'a götürdüm, O da onu bağlayıp bir güzelce bizim için sağıverdi. Bana: "Evinizdeki en büyük kabı getir!" diye emretti. Ben de içinde hamur yoğrulan leğeni götürdüm. O da sütü bunun içine sağıp leğeni doldurdu. Sonra bana: "Haydi bu sütü hem kendiniz içiniz hem de komşularınıza içiliniz!" buyurdu. Biz bu keçiyi sağılacağı zaman, Hz. Peygambere götürür, o da bizim için sağı-verirdi. Biz de kendimiz içer, komşularımıza da içirirdik. Babam seferden gelince, keçiyi bağlayıp sağdı, o da eskisi kadar süt verdi. Anam kendisine: "Keçinin bereketini giderdin" dedi. Babam: "Bu ne demek o-luyor?" diye sordu. Anam da durumu kendisine anlattı. Babam: "Peki keçiyi kim sağıyordu?" dedi. Ona: "Resülüllah sağıyordu" cevabını verdik. O da dedi ki: "Elbette Allah'ın Resulü sağdığı zaman, dediğiniz kadar bereketli olmuştur! Zira O'nun bereketi çok büyüktür!"

Ebû Nuaym, Ebû Karsafe'den şu haberi nakleder: "Ben müslüman olduğum günlerde anamla teyzemin arasında kalmış bir yetim idim. Ben koyun ve kuzuları otlatmaya çıkarken teyzem bana: "Sakın, şu adamla karşılaşma!" diyerek Peygamberimiz'i görmememi tembihler, benim müslüman olmamdan korkardı. Ben de koyunları mer'aya çıkardıktan sonra orada bırakıp Hz. Peygamber'in meclisine gider, onun derslerini dinlerdim. Sonra koyunların yanma gider, onları karınlan aç, memeleri kupkuru bir vaziyette eve getirirdim. Teyzem de bana: "Neden

---

599[3] Habbâb bin Eret, Sa'd Oğullarındandı ve Ebû Abdullah künyesi ile anılırdı. Vaktiyle esir düşmüş, Ümmü Enmâr tarafından satın alınıp âzad edilmiştir. Habbab, gerçekten yiğit bir zat idi. Oğlu Abdullah, Hariciler tarafından şehid edildi, gelini dahi hâmile olduğu halde onlar tarafından karnı deşilerek şehid edildi. Bunun üzerinedir ki, müslümanlar Haricilere karşı kılıç çekip savaşmayı caiz gördüler. Habbâb, Kûfe'de H. 37 yılında 63 (veya 73) yaşındayken vefat etti. Ali (r.a.), Sıffın'den döndükten sonra Kûfe'de, ilk olarak Habbâb bin Eret'in cenaze namazını kılmıştır.

koyunların memeleri kupkuru?" diye sorar, ben de: "Bilmem" diyerek cevab verirdim. Nihayet bir iki gün daha Hz. Peygamber'in meclisine gittikten sonra, kesin kararımı verdim ve müslüman oldum. Peygamber Efendimiz'e, koyunlarımızın ve teyzemin halini arz ettim. O da bana: "Koyunlarınızı buraya getir!" buyurdu. Getirdiğim zaman, onların mamelerini ve arkalarım mübarek eliyle mesh etti ve sütlerinin bereketlenmesi için dua buyurdular. Koyunlarımız da hem etleri, hem de sütleri bakımından çok bereketlendi. Bu şekilde teyzemin yanına döndüğüm zaman, teyzem hayretler içinde kaldı ve sebebini yine bana sordu. Ben de kendisine durumu haber verdim. Bunun üzerine teyzem ve annem, derhal müslüman oldular.

Müslim, Mikdâd bin el-Esved'in şöyle dediğini rivayet eder: "Ben ve iki arkadaşım, bazen o kadar aç kalırdık ki, açlığın tesiriyle kulaklarımız duymaz, gözlerimiz görmez olurdu. Gidip Resülüllah'a (s.a.v.) sığınırdık, o da bizi kabul eder barındırırdı. Resülüllah Efendimiz'in ev halkına ait üç keçi vardı, bunları sağıp sütünü içerlerdi. Peygamberimiz, bu sütten bizim hisselerimizi ayırıp bize verirdi. Kendisinin hissesi de ayrılır ve biz bunu Ona verirdik. O da alıp içerdi. Geldiği zaman, bize selâm verirdi; öyle bir sesle selâm verirdi ki, uyuyanı uyandırmaz, uyanık olana da işittirirdi. Biz de kendisine ait olan sütü, O'na takdim e-derdik. Birgün, şeytan bana vesvese verip: "O'nun sütünü de iç! O nasıl olsa, içecek sütü bulur! Ansâr'dan herhangi birinin yanma gider, onlar da kendisine ikramda bulunur" dedi. Şeytan durmadan bana böyle vesvese veriyordu. Nihayet ben de dayanamayıp, Peygamberimizin sütünü de içtim, içtikten sonra da şeytan bana: "Böyle yapmamalıydın, sen bunu nasıl oldu da yaptın? Az sonra Peygamber gelir, sütünü içtiğini anlayınca sana beddua eder, sen de onun bedduası sebebiyle ebediyen helak olursun" diye vesvese veriyordu. Neredeyse nedamet ve kahrım-dan çatlayacak hale geldim. Derken Peygamber Efendimiz de geldi. Sü-tünün yerinde olup olmadığına baktı, sütün olmadığını görünce, dua için ellerini kaldırdı. Ben bu sırada: "Eyvah, dua için ellerini kaldırdı, senin aleyhine dua edecek, sen de helak olacaksın!" diye müthiş bir korkuya kapıldım. Fakat dua için ellerini kaldırmış bulunan sevgili ve büyük Peygamberimiz, bu duasında aynen şöyle buyurdular:

"Allah'ım, bana ifâm eden kuluna Sen de ifâm eyle! Bana süt içiren kuluna, Sen de içir, kendisini kandır!"

Bunun üzerine ben, bıçağı alarak keçiyi kesmek için koştum. Hangisinin eti daha semiz ise, derhal onu kesip, yemek yapmayı ve Re-sülüllah Efendimiz'e yedirmeyi düşündüm. Bir de ne göreyim, hepsinin memeleri sütle tıklım tıklım dolu! Hayret ettim ve hangisini keseceğime karar veremedim. Bıçağı bıraktım ve en büyük yemek kabını getirip bunları sağmaya başladım. O kadar süt sağdım ki, üstünden kaymağı taşıyordu." 600[4]

Beyhâki Ebu'l-Aliye'den şöyle nakleder: Bir gün Peygamber'in (s.a.v.) yanında ashabdan bazıları oturuyordu. O, evlerinden herbirine haber göndererek yiyecek bir şeyin olup olmadığını sordurdu. Yiyecek bir şey olmadığı haberi geldi. Evin avlusunda henüz yaşını doldurmamış bir keçi yavrusu vardı, onun yanma gidip memesini meshetti. Derhal onun memesi kabarıp sarktı. Bunun üzerine Efendimiz bir süt kabı istedi, kab getirildiğinde kendi eliyle o yavrudan süt sağmaya başladı. Dokuz odanın her birine süt gönderdi. En sonunda kendi eliyle sağdığı bu sütten, yanındaki ashabına ikramda bulundu."

Abdurrazzâk Musannaf adlı eserinde Muhammed bin Râşid'den, o da Vadîn binAtâ'dan 601[5] şöyle nakleder: "Kasabın biri, bir gün koyununu kesmek üzere ağılın kapısını açmış, koyun da kaçarak Hz. Pey-gamber'in yanma gitmiş. Adam koşarak arkasından gelip koyunu yakalamış ye onu sürüyerek götürmeye başlamış. Peygamber (s.a.v.), koyuna hitaben: "Allah'ın emrini sabırla karşıla!" demiş, kababa hitaben de: "Sen de bu hayvancağıza iyi muamele et ve onu kesmeye götürürken güzel davran!" buyurmuştur.

600[4] Bu hadîs, çok büyük, hikmetler ve ibretler dolu bir hadîstir. Peygamber Efendİ-miz'in yüce edeb ve ahlâkını ortaya koymakta, büyük müslümanlara çok güzel dersler vermektedir. Peygamberİmiz'in, uyuyanlar varken, uyanık olana işittirecek, uyuyanları ise uyandırmayacak şekilde selam verdiği, Mtkdâd'a hiç kızmadığı, şeytanın verdiği vesveseleri hükümsüz kıldığı, Mikdâd ve arkadaşları için hayır ve bereket duasında bulunduğu, O'nun duası bereketiyle keçilerin memelerinin derhal sütle dolduğu, O'nun sabrı, cihadı, Rab'bine olan itimâd ve tevekkülü bildirilmektedir ki, her biri birer hakikat ve hikmet incisidir.

601[5] Vadîn bin Atâ; Ahmed ve bâzılarına göre sağlamdır, Ebû Hatîm'e göre mâruf ve münkerdir. Ebû Davud'a göre: "Kaderi mezhebinde olup iyidir." Cüzcânİ'ye göre de: "Rivayetleri vahi ve çürüktür."

Ebû Nuaymda Enes'ten şöyle nakleder: Peygamber (s.a.v.), yanında Ebû Bekir ve Ömer olduğu halde, Ansardan birinin bahçesine gitti. Bahçede koyunlar vardı. Onlar Hz. Peygamberi görünce, O'nun Önüne gelip secde ettiler. Ebû Bekir de dedi ki: "Ey Allah'ın Resulü, biz sana secde etmeye şu zavallı koyunlardan daha layık değil miyiz?" Bunun ü-zerine Peygamberimiz şöyle buyurdular:

"Benim ümmetimde (islâm hidayeti kemâle erdikten sonra) artık, herhangi bir kimsenin herhangi bir kimseye secde etmesi asla layık de-ğildir! Eğer herhangi bir kimsenin, herhangi bir kimseye secde etmesi lâyık olsaydı, kadının kocasına secde etmesini emrederdim!"602[6]

Dişi Geyiğin Kıssası

Beyhaki Ebû Said el-Hudri'den şöyle nakleder: "Peygamber (s.a.v.), yakaladıkları bir geyiği, çadırlarının direğine bağlamış bulunan bâzı kimselere uğradığı zaman, buradaki geyik kendisine: "Ey Allah'ın Resulü, beni salıver de gidip yavrularımı emzireyim ve geri geleyim!" diye yalvardı. Peygamberimiz: "Bâzı kimselerin yakalayıp bağladıkları zavallı bir geyik!" buyurdu ve ondan, kesin döneceğine dâir yeminli söz aldıktan sonra onu serbest bıraktı. Geyik koşarak gidip yavrularını em-zirdi ve derhal geri döndü. Resülüllah da onu tekrar eski yerine bağladı. Bu sırada oraya gelen sahihlerine de, onu serbest bırakmalarını istedi. Onlar, o geyiği Hz. Peygamber'e hibe ettiler. Peygamberimiz de bunun üzerine bağını çözüp o geyiği serbest bıraktı."

Beyhaki ve Ebû Nuaym Zeyd bin Erkam'dan şöyle rivayet ederler: Bir gün ben, Peygamber (s.a.v.) ile birlikte Medine sokaklarından birinde yürürken, bir ârâbiye ait çadıra rasladık. Çadırın direğinde bir geyik bağlı idi. Geyik Hz. Peygamber'i görünce: "Ey Allah'ın Resulü, ârâbi beni yakalayarak buraya hapsetti, halbuki benim çölde iki adet yavrum var. Göğüslerim de sütle dolup şişti. Arabi beni, ne bırakıyor, ne de kesip a-

---

602[6] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/111-114.

cılarıma son veriyor" diye istirhamda bulundu. Peygamberimiz de bu geyiğe: "Ben seni serbest bırakırsam, geri gelir misin?" buyurdu. Geyik: "Evet geri gelirim, eğer gelmezsem, Allah bana vergi ve haraç toplayanlara yapacağı azab gibi azâb etsin!" dedi. Peygamberimiz de onu serbest bıraktı. O da koşarak gitti ve koşarak geri geldi. Resülüllah da onu eski yerine bağladı. Derken çadırın ve geyiğin sahibi ârâbi oraya geldi. Peygamberimiz ona: "Bu geyiği bana satar mısın?" diye teklifte bulundu. Arabi de: "Onu sana hibe ettim!" dedi. Bunun üzerine Peygamber Efendimiz, bu geyiği bağından çözüp serbest bıraktı. Geyikceğiz de koşarak çölün yolunu tuttu ve giderken de: "Allah'tan başka ilâh yoktur, Muhammed Allah'ın Resulüdür!" diyordu. 603[7]

Kurt Kısası İle İlgili Rivayetler

Ahmed, îbn-i Sa'd, Bezzâr, Hâkim ve Beyhaki (bu ikisi aynı zamanda sahihtir diyerek), Ebû Nuaym çeşitli tarikler ile Ebû Said el-Hudri'den rivayet ederler: O demiştir ki: Çobanlardan biri, Medine Har-rasmda koyunlarını otlatmakta iken, bir kurt arız olup koyunlara saldırmak ister. Çoban kurdu görür ve kurt ile koyunlann arasında durur. Kurt dile gelip: "Allah'ın bana rızık olarak taktir ettiği şeyle benim arama girip rızkıma mani olmaya çalışmaktan korkmuyor musun?" der. Çoban da: "Şaşılacak şey, kurt insan gibi konuşuyor!" der. Kurt: "Bundan daha şaşılacak şey, Resülüllah'ın iki Harra arasında, insanlara hitaben evvelinin ve âhirinin haberlerini söylüyor olması değil midir?" şeklinde karşılık verir. Bunları duyan çoban, koyunlarını sürerek derhal Medine'ye gider ve Resülüllah'ın huzuruna çıkar. Durumu O'na arzeder. Peygamberimiz de der ki: "Doğru söylemiştir! Haberiniz olsun ki, kıyamet alâmetlerinden biri de yırtıcı hayvanların dile gelip konuşmasıdır. Ben yemin ederim ki, yırtıcı hayvanlar insanlarla konuşmadıkça; kişinin ayakkabısının tasması, kılıcının kabzası kendisiyle konuşmadıkça kıyamet kopmaz! Yine kişi evinden ayrıldıktan sonra, işini bitirip

603[7] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/114-115.

evine döndüğü zaman, ev halkının neler yaptığını kendi uyluğu kendisine haber vermedikçe kıyamet kopmaz!"

Buharı (Târihinde), Beyhakî ve Ebû Nuaym, .Ehban bin Evs'ten şöyle naklederler: Ben koyunlarımı güdüyordum. Ansızın bir kurt koyunlardan birini kapmak istedi, ben bağırıp engel oldum. Kurt, kuyruğu üzerine çömelip bana hitaben: "Allah'ın bana verdiği rızka mânı mi olmak istiyorsun?" diye konuştu. Ben de: "Bundan daha şaşılacak birşey görmedim!" dedim. Kurt: "Niçin şaşırıyorsun? îşte Allah'ın Resulü, Medine hurmalıklarında, geleceğin ve geçmişin haberini söyleyip durmaktadır!" diye karşılık verdi. Ben de derhal Medine'ye gidip Resülüllah'ın insanları Allah'a davet ettiğini gördüm. Durumu kendisine haber verip müslüman oldum."

Yine Ahmed ve Ebû Nuaym sahih bir senedle, Ebû Hüreyre'den şöyle naklederler: Koyunlarını gütmekte olan çobanın koyunlarından birini kurt kapmış, çoban da peşinden giderek koyunu kurdun ağzından kurtarmış... Kurt dile gelip çobana: "Allah'ın bana verdiği rızkı, ağzımdan almak için Allah'tan korkmaz mısm?" demiş. Çoban: "Vallahi ben böyle bir gün görmedim, kurt insan gibi konuşuyor!" demiş. Kurt da şu karşılığı vermiştir: "Bundan daha gârib olanı; işte Allah'ın Resulü, Medine'de insanlara gelmiş-geçmişin ve geleceğin haberlerini vermektedir!" Kurdun bu sözleri üzerine Resûlüllah'a giden ve aslında yahûdî olan adam, Resûlüllah'm huzurunda bu olup bitenleri anlatır. Peygamberimiz de kendisini tastık eder." 604[8]

Hummara Kuşunun Hikayesi

Beyhakî, Ebû Nuaym, Ebu'ş-Şeyh'in çıkardıkları bir habere göre, îbn-i Mes'ûd şöyle demiştir: "Bir seferde biz Resûlüllah (s.a.v.) ile birlikte idik. Bir ağaca uğradığımızda ağacın üzerinde Hummara kuşunun iki yavrusu vardı. Biz bunları aldık... Derken Hummara gelip hâlini

---

604[8] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/115-116.

Resûlüllah'a arz etti. Peygamberimiz de: "Bu kuşun yavrularını alarak canını acıtan kimdir?" buyurdu. Biz cevap verdiğimizde de: "Onları yerlerine koyunuz!" buyurdu ve biz de yerlerine iade ettik." 605[9]

Evdeki Vahşi Hayvanın Kıssası

Ahmed, Ebû Yâlâ, Taberânî, Beyhâki, Ebû Nuaym, Dârekutnî ve îbn-i Asakîr, birtakım yollarla Aişe'den şöyle rivayet ederler: Resûlüllah'm (s.a.v.) âline ait olmak üzere vahşî (evcil olmayan) bir hayvan vardı. Bu hayvancağız dâima Resûlüllah'ı gözetler, O dışarı çıktığı zaman oynaşır, koşarak gider gelirdi. Adetâ yerinde duramazdı. Fakat Resûlüllah Efendimiz geldiği zaman, ininde bekler ve hiç kıpırdamazdı. Peygamber Efendimiz evde bulunduğu müddetçe, hiç hareket etmezdi."

Heytemî, bu rivayetin sahih olduğunu söylemiştir.606[10]

Beygir Kıssası İle İlgili Rivayet

Beyhakî Cüayl'den şöyle nakleder: Ben Peygamber (s.a.v.) ile birlikte gazaya gitmiştim. Fakat binitim beygir, zayıftı. Bu yüzden askerin en gerilerinde kalıyordum. Peygamberimiz durumu görmüş olacak ki, bana yakınlaşıp: "Ey beygirine binmiş adam, haydi sür!" diye hitap etti.

605[9] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/116.

606[10] Bu rivayette, sözü edilen vahşi hayvanın ne olduğu, niçin orada bulundurulduğu açıklanmamıştır. Halbuki Peygamber Efendimiz, evde köpek edinilmesini yasaklamıştır. Doğrusunu söylemek gerekirse; bu rivayetin mânâsı ve sıhhati bizce anlaşılmamıştır. Her ne kadar, Heytemî onu sahih saymışsada, biz sahih olduğunu kabul edemiyeceğiz.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/116.

Ben de kendisine: "Ey Allah'ın Resulü, binitim gayet zayıf, fazla yürümüyor" dedim. Peygamberimiz bunun üzerine elindeki kamçısı ile bey girime vurdu ve: "Allah'ım bu adamın binitini kuvvetli ve bereketli eyle!" diye de duada bulundu. Bunu müteâkib beygirim o kadar hızlandı ve kuvvetlendi ki, başını zor zaptediyordum. Ayrıca çok da bereketini gördüm, onun neslinden pek çok sayıda hayvan elde edip sattım."

Buharı ve Müslim Hammâd bin Zeyd'den, o Sâbiften, o da Enes'ten şöyle rivayet etmiştir: "Peygamber (s.a.v.), insanların en güzeli, en cömerdi ve en cesaretlisi idi! Birgün Medîneliler, geceleyin duydukları şiddetli bir ses sebebiyle korkuya kapılmışlardı. Peygamberimiz ise bu sırada Ebû Talha'ya âit olan bir çıplak atın sırtına atlayarak, o sesin duyulduğu tarafa doğru bu atı koşturmuştur. İnsanlar korku içinde o sese gitmek istedikleri zaman, Peygamberimiz'in karşıdan gelmekte olduğunu gördüler. Peygamberimiz durumu öğrenmiş ve insanlara: "Korkulacak bir şey yoktur! O, denizden gelen bir sestir" diyordu. Hammâd der ki: Peygamberimiz'in bu sırada bindiği bu atı, bundan sonra geçen bir at olmadı. Halbuki o, ağır giderdi." 607[11]

Merkep Kıssası İle İlgili Rivayet

İbn-i Sa'd îbn-i îshâk tarikiyle Abdullah bin Ebû Talha'dan şöyle rivayet eder: Peygamber (s.a.v.), Sa'd'ı ziyaret etti ve onun yanında kuşluk uykusuna yattı. Öğle vaktinin şiddetli sıcağı geçince yürüyüşü iyi olmayan bir merkep getirip, Resûlüllah için hazırladılar. Resûlüllah da bu merkebe binerek evine döndü... Merkep çok iyi yürüyen bir merkep olarak iade edilmiş oldu."

607[11] Bu rivayet, Peygamber Efendimizin, düşmanlarının dâima kendisine kötülük yapmak için fırsat kolladıklarını bildiği halde, o sesin geldiği tarafa süratle gitmekle, ne kadar büyük ve kâmil bir şecaate sâhib bulunduğuna, yine aynı büyüklükte sorumluluk taşıdığına ve ona riâyet ettiğine delâlet etmektedir

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/116-117.

Taberânî ise bunu, isme bin Mâlik el-Hutamî'den şöyle nakleder: Resûlüllah Efendimiz, Küba'ya gelip bizi ziyaret etti. Döneceği sıra, yürüyüşü iyi olmayan bir merkeple O'nu Medine'ye uğurladık... O, merkebimizi bize iade ettiği zaman merkebimizin, emsali arkasından yetişemiyecek kadar hareketli ve iyi yürüyüşlü oldu."

Ebû Nuaym ise bunu Muâz bin CebeVden şöyle nakleder: Peygamber (s.a.v.) Hayber'de iken, siyah bir merkep gelip O'nun Önünde durdu. Peygamberimiz ona: "Senin adın nedir?" dedi. O da: "Amr bin Fülân" diyerek cevap verdi ve kendilerinin üç kardeş olup her birine ancak bir peygamberin binmiş olduğunu, kendisinin ise Peygamberimizi beklediğini anlatıp: "Ben aslında bir yahûdîye âit idim. Seni hatırladıkça onu sırtımdan atıp düşürürdüm. O da beni döverdi" diye ilâve etti. Peygamberimiz de ona: "Senin adın Yâfûr olsun" buyurdu.608[12]

Arslan Kıssası İle İlgili Rivayet

Bu kıssayı îbn-i Sa'd, Ebû Yâlâ, Bezzâr, Îbn4 Mende, sahihtir kaydiyle Hâkim, Beyhakî ve Ebû Nuaym, Resûlüllah Efendimiz'in azâdlısı Sefine'den rivayet ederler. O demiştir ki: "Ben, deniz yolculuğu yapıyordum. Bindiğimiz gemi parçalandı. Ben bir tahta parçasına tutunarak sahile çıktım. Burası ağaçlık bir yerdi. Derken arslanlar görünmeye başladı. Bu arslanlardan biri bana doğru geldi. Ben arslana hitaben: "Ey Abu'l-Hâris, ben Resûlüllah'm (s.a.v.) âzadlısı Sefîne'yim!" diye bağırdım. Arslan kuyruğunu sallıyarak bana yaklaştı ve yanıbaşımda durdu. Sonra benimle birlikte yürümeye başladı. Beni yola çıkarmcaya kadar benimle birlikte yürümeye devam etti. Yola çıktıktan sonra durakladı. Ben yoluma devam ederken de kendisine hâs sesiyle beni uğurlamak istiyormuşcasma birtakım bağırtılar çıkarıyordu."

Beğavî ile îbn-i Asâkir'in yine Resûlüllah Efendimizin âzadlısı Sefine'den naklettikleri haber ise şöyledir: "Bir de ne göreyim, karşıma bir arslan

608[12] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/117.

çıktı. Ben arslana hitaben dedim ki: "Ey arslan, ben Resûlüllah'm (s.a.v.) âzadlısı Sefîne'yim!" Ben böyle söyleyince, önüme çıkan ve bana doğru gelmekte olan arslan, kuyruğu üzerine çömelerek yere oturdu ve benim geçip gitmemi bekledi."

Bu babda,, îbn-i Seb'ın şöyle bir açıklaması var: "Peygamber'in (s.a.v.) özelliklerinden biri de: O'nun binmiş olduğu her binitin (hayvanın), O üzerindeyken mucizevî olarak yetiştiği sür'at ve kuvveti ne ise, hep o güç ve kuvvette kalması; daha sonraları bu güç ve kuvvetini kaybetmemesi ve ihtiyarlamamasıdır. Şüphesiz bu hal, Peygamber Efendimiz'in bereketi ile olmaktadır." 609[13]

Kuş Hikayesi İle İlgili Rivayet.

Beyhakı ve Ebû Nuaym îbn-i Abbâs'ın şöyle dediğini rivayet eder: Peygamber (s.a.v.), kazâ-i hacet için çıktığı zaman, kimsenin göremeyeceği kadar uzaklara giderdi. Yine bir gün haceti için çıktığında ben de kendisine hizmet için çıkmıştım. Ben O'nun devesini tutarken, bir ağacın arkasına geçti ve hacetini gördü. Sonra gelip abdest için hasırlanmaya başladı. Mestlerini çıkardı ve abdestini aldı. Mestlerinden birini giydiği zaman, havadan bir kuş süzülüp diğer mestini alarak gitti. Hayli yukarıya çıktıktan sonra ters çevirip aşağıya bıraktı. Bunun içinden bir yılan çıktığını gördük... Demek ki kuş onu, bunun için alıp yukarıya çıkarmıştı. Bunun üzerine Peygamber Efendimiz şöyle buyurdular: "Bu, Allah'ın bana lütfettiği büyük bir keramettir!"

Ebû Nuaym'in Ebû Ümâme'den naklettiği haber ise şöyledir: Bir gün Peygamber (s.a.v.), mestlerini istedi ve giymeye başladı. Birini giyerken bir kuş gelip diğerini alarak yukarıya uçtu. Sonra yüzü aşağı mesti bıraktığında, içinden bir yılan çıktı. Bu vesile ile Peygamberimiz de şöyle buyurdu:

"Allah'a ve âhiret gününe inanan kişi, mestlerini (çizme veya a-

---

609[13] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/118.

yakkabılarmı) aşağı doğru çevirip silkelemedikçe giymesin!" 610[14]

İfrit Kıssası İle İlgili Rivayet

Buharl ve Müslim Muhammed bin Zeyyâd tarikiyle Ebû Hürey-re'den rivayet ederler. O şöyle demiştir: "Peygamber (s.a.v.) buyurdular ki: Cinlerden biri ifrît, ben geçen gece namazımı kılmakta iken üzerime saldırdı ve namazımı kesmek istedi. Allah bana imkân verdi de o^u yakaladım ve Mescid'in direklerinden birine bağlayayım da sabah olunca sizlere göstereyim istedim. Fakat kardeşim Süleyman Peygamberin şu duasını hatırlayarak onu serbest bıraktım. O duasından şöyle dem.şti: "Ey Rabbim, beni affet, bana benden sonra hiç kimseye nasîb olmc yan bir mülk (hükümdarlık) ver! Çünkü Sen'sin o çok lütfeden Sen!" (,SaJ sûresi, 35).

Müslim tek başına Ebu'd-Derdâ'dan şöyle rivayet etmiştir: "Peygamber'in (s.a.v.) bir defasında ayağa kalkıp şöyle dediğini işittim: "Ben, senin şerrinden Allah'a sığınırım!" Bunu söyledikten sonra, üç defa da şöyle dedi: "Ben sana, Allah'ın laneti ile lanet ediyorum!" Sonra bir şey yakalamak istercesine, elini ön tarafına doğru uzattı. Namazını bitirdikten sonra biz kendisine, bunun sebebini sorduk. O da buyurdu ki: "Allah'ın düşmanı îblîs, elinde ateşten bir alevle gelip yüzümü yakmak istedi! Ben de kendisini yakalayıp rezîl etmek istedim. Fakat kardeşim Süleyman Peygamber'in duasını hatırlayarak kendisine ilişmedim. Eğer Süleyman'ın o duası olmasaydı, onu yakalayıp direğe bağlayarak, Medîne'li çocukların önünde rezîl edecektim!"

Ebû Nuaym Dumra'dan şu haberi nakletmiştir: Adamın birinin koyunları vardı. Koyunları sağdığı zaman, oğlu ile Hz. Peygamber'e süt gönderirdi. Sonra Peygamberimiz bu çocuğu göremez oldu ve babasını gördüğünde sordu. O da: "O öldü yâ Resûîallah" dedi. Peygamberimiz de o adama dedi ki: "Oğlunu diriltmesi için Allah'a dua etmemi mi istersin,

---

610[14] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/118-119.

yoksa sabredip âhirette sana şefaatçi olmasını mı istersin? Bu taktirde evlâdın senin elinden tutar ve seni cennetin kapısına getirir, sen de dilediğin cennet kapısından içeri girersin!" Adamcağız bunu duyunca: "Ay Allah'ın Resulü, bu bana hâs bir şey midir?" diye sordu. Peygamber (s.a.v.) de: "Bu, hem senin içindir, hem de her mü'min içinair!" buyurdu. 611[15]

Dilsizin Ve Âmânın Özrünü Giderecek Şekilde Vukua Gelen Mucizeler.

Beyhakl, Şimir binAtiyye'den şöyle bir haber nakletmiştir: Bir gün, Peygamber'e (s.a.v.) bir kadın geldi. Yanında bulûğ çağı yaklaştığı halde hâlâ konuşmamış olan oğlu da vardı ve durumun böyle olduğunu arz etti. Peygamberimiz de bu çocuğa hitaben: "Söyle bakalım, ben kimim?" diye sordu. Çocuk derhal konuşup: "Sen, Allah'ın Resulüsün!" diye cevap verdi.

îbn-i Şeybe, îbn-i Seken, Beğavî, Beyhakl, Taberânî ve Ebû Nuaym, Habîb bin Füdeyk'ten şöyle rivayet ederler: "Ben, babamla beraber Resûlüllah'a (s.a.v.) gittim, onun iki gözü de hiç görmüyordu. Niçin görmediğini soran Hz. Peygamber'e cevaben dedi ki: "Bir gün giderken ayağım, yılan yumurtasının üzerine basmıştı. Kınlan yumurtanın içindeki sıvı gözüme sıçradı ve zehirli olduğu için gözlerim görmez oldu."

Peygamber Efendimiz derhal mübarek tükrüğü ile onun gözlerini ilaçladı. Derhal gözleri açılıp iyi oldu. Yaşı seksene vardığı halde bile, rahatlıkla iğneden ipliği geçirebiliyordu." 612[16]

611[15] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/119.

612[16] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/120.

Hastalığı, Özürü Veya Sakatlığı Olanı İyileştirme Şeklindeki Mucizeler

Beyhakl Muhammed bin İbrahim'den şöyle rivayet eder: Peygamber'e (s.a.v.), ayaklarında çıban olan ve tedavisinden bütün tabiblerin âciz kaldığı bir adam getirdiler. Peygamber Efendimiz de mübarek şehâdet parmağının ucunu tükrüğü ile ıslattı ve yere indirerek toprağa temas ettirdi. Sonra da şu şekilde duada bulundu:

"Ey Allah'ım, Senin adın ve izninle, bâzımızın tükrüğü arzımızın toprağına batırılmış olarak, içimizden hasta olana şifâ olur! Ey Rabbim, Senin izninle!"

(Beyhakî'nin rivayet ettiği bu haber mürsel'dir.) 613[17]

Yine Beyhakl, Semmâk bin Harb tarikiyle Muhammed bin Hâtıb'ın şöyle dediğini nakleder: "Kaynar haldeki tencere elimin üzerine düşüp yaktı. Beni yanına alan annem, derhal Peygamber'e (s.a.v.) götürdü. O da yanık üzerine mübarek tükrüğünü püskürtüyordu ve şöyle dua ediyordu:

"Ey insanların rabbi olan Allah'ım, şu be'si ve zararı gider!"

Tarih'inde Buharı der ki, bana Saîd bin Süleyman söyledi, ona Abdurrahmân bin Osman, ona ibrahim bin Muhammed, ona babası de-desinden, ona Muhammed bin Hâtıb nakletmiş. O da anası Ümmü Cemil'den haber vermiş: Ümmü Cemil demiştir ki: "Ben, Habeş ülkesin-den seninle birlikte döndüm. Medine'ye geldiğimiz zaman, bir gece ben yemek yapıyordum. Tencerenin altında yanacak birşey kalmadığı için ben, yakacak birşeyler toplamaya çıktım. Bu sırada sen tencereye do-kunmuşsun. Tencere de ellerin ve kolların üzerine dökülüp buralarının yanmasına sebep olmuştu. Ben döndüğümde derhal seni alıp Hz. Pey-

---

613[17] Yani sahabe adı geçmemektedir. Muhammed bin İbrahim ise tabiindendir. Ze-hebi'nin bildirdiğin© göre, Ahmed bin Hanbel onu itham edermiş ve dermiş ki: "Onun rivayeti illetlidir, o münker haberler rivayet eder." Zehebi ayrıca der ki: "Bazıları ise onu sika'dan saydılar. Buhari ve Müslim onunla ihticacda bulundular, o da böylece köprüyü geçmiş oldu." En doğru olanını, şüphesiz Allah bilir. Bu hadisi Nevevî, Riyazü's-Salihîn adlı eserinde rivayet etmiş ve üzerinde ittifak edildiğini söylemiştir.

gamber'e götürdüm. O da senin ellerin ve kolların üzerine püskürüyor ve şöylece duada bulunuyordu:

"Ey bütün insanların rabbi olan Allah'ım, şu zararı gider, şifâ ver, şifâyı verecek olan Sensin, Senin vereceğin şifadan başka şifâ da yoktur! Rabbim, öyle bir şifâ ver ki, hastalıktan eser kalmasın!"

"Ben, seni O'nun yanından alıp ayrılmadan, senin elin-kolun iyi olmuştu."

(Bunu, Hâkim, Beyhakî, Ebû Nuaym de rivayet etmiştir.)

Tarih'inde Buharı, Taberanî, îbn-i Seken, îbn-i Münde, Beyhakî; Şürahbil el-Cu'fı'den şöyle rivayet ederler: Ben Peygamber'e (s.a.v.) gidip elimdeki urlardan şikayette bulundum ve dedim ki: "Ey Allah'ın Rasulü, bu elimdeki urlar, kılıcımın kabzasını, binitimin yularım tutmama engeî oluyor ve bana ezâ veriyor." Peygamberimiz de derhal elime püskürdü ve elini urların üzerine koyarak iyice oğuşturdu. Onları ezip kaybedinceye kadar oğuşturmaya devam etti. Mübarek elini çektiği zaman, urlardan eser kalmamıştı." 614[18]

(Beyhakî Ebû Sebra'dan da bu mealde bir haber sevketmiştir.)

îbn-i Sa'd, Beyhakî ve Ebû Nuaym Ebyad bin Hammâl'dan şu haberi rivayet ederler: "Benim yüzümde birtakım kabarcıklar çıkmıştı. Yüzüm rengârenk olmuştu. Durumdan oldukça rahatsızdım, gidip hâlimi Hz. Peygamber'e arz ettim. O da derhal dua buyurdu ve mübarek eliyle yüzümü mesnetti. Yüzüm iyileşti ve O'nun bereketiyle yüzümde bir güzellik kaldı."

(Yine Beyhakî Habîb bin Yesâftan da şu haberi nakletmiştir: Ben Peygamber (s.a.v.) ile birlikte kaldığım bir savaşta, omzumdan bir darbe yemiştim. Elimi darbe yerine koyarak derhal Hz. Peygamber'e gittim. Peygamber Efendimiz derhal yaramın üzerine püskürdü ve eliyle kopinak üzere bulunan kolumu birleştirdi. Yaram ve kolum iyi olup hiçbir şikâyetim kalmadı. Derhal savaş alanına dönüp, beni yaralamış olan a-damı katlettim.)

614[18] Mecmeu'z-Zevaid'de bildirildiğine göre, Heytemî şöyle demiştir: Muhalled ve onun üst tarafındaki râvîler mâruf değildir. Diğer râvîleri ise sikadır.

Yine Beyhakî, Esma bint-i Ebû Bekir'den nakleder. O demiştir ki: "Benim başım rahatsızlanıp şişmişti. Derken şişkinlik yüzüme de geçti. Hemen hâlimi Hz. Peygamber'e arz ettim. Peygamber Efendimiz de, ba~ şımdaki örtünün bir kısmı ile yüzümü de örterek ve mübarek elini örtü-nün üzerinde gezdirerek başımı ve yüzümü meshetti ve şu şekilde duada bulundu: "Rabbim, bu hastanın hastalığını ve çirkinliğini, mübarek ve temiz Resülü'nün duası bereketiyle gider, ona şifalar ver!" Bu şekilde üç defa mesh ve dua etti. Benim rahatsızlığım da geçti." 615[19]

îbn-i Sa'd Ubeyd bin Umeyr'den şöyle nakleder; Esmâ'nm boynunda verem (şişkinlik) vardı. Peygamberimiz eliyle örtü üzerinden bu şişkin kısmı meshetti ve: "Allah'ım ona, hem çirkinliğinden, hem de ezasından yana afiyet ihsan eyle!" diyerek de duada bulundu ve Esmâ'nm boynundaki veremden eser kalmadı." Dua aynen şöyle idi: "Allahümme âfihâ min fuhşihî ve ezâhu"

Ahmed, Dârimi, Taberani, Beyhaki ve Ebû Nuaym îbn-i Abbâs'ın şöyle dediğini rivayet ederler: "Bir kadın, yanındaki çocuğu ile birlikte Peygamber'e (s.a.v.) gelerek: "Yâ Resûlallah, benim bu yavrumda cinnet hastalığı var. Tam biz yemek sofrasına oturduğumuz zaman hastalığı onu yakalıyor ve ağzımızın tadını ifsâd ediyor." Peygamberimiz de der-hal o çocuğun göğsünü eliyle meshetti ve onun için dua etti. Çocuk bu sırada çok şiddetli bir şekilde öksürüp içinden siyah birşey çıkardı. A-kabinde gözlerini açıp şifâya kavuştu."

Beyhakî, Muhammed bin Sîrîn'den şu haberi nakletmiştir: Kadının biri, çocuğu ile birlikte Peygamber'e (s.a.v.) gelerek: "Yâ Resûlallah, şu yavrumun şöyle şöyle rahatsızlığı var" diye çocuğun hâlini arz etti ve: "îşte o, gördüğün gibi! Bu haliyle yaşamasa daha iyi. Onun ölmesi için dua ediver!" teklifinde bulundu. Peygamber Efendimiz de: "Ben onun şifa bulması, kuvvetli ve sâlih (iyi) bir insan olması için dua edeceğim! O da Allah yolunda cihâd edecek, Allah yolunda şehîd düşüp cennete

615[19] Sevgili ve şanlı Peygamberimizin mübarek ve temiz olduğunda hiç şüphe yoktur. Şu kadar var ki, O, bütün dualarında kendi sıfatlarını değil, Yüce Allah'ın sıfatlarını zikrederek teberrükte bulunurdu. Az yukarıda da geçtiği gibi... ihtimâl buradaki fazlalık, hadîse sonradan eklenmiştir. Nitekim bundan sonraki rivayette de, böyle bir fazlalık bulunmamaktadır.

gidecek!" buyurdu. Bu şekilde dua etti. Yüce Allah da ona şifâ ihsan eyledi. Çocuk büyüyüp gelişti, kuvvetli ve sâlih bir adam oldu. Allah yolunda savaştı ve şehîd düştü."

Beyhakî: "Bu rivayet mürsel olmakla beraber ceyyiddir, iyidir" dedi. 616[20]

Beyhakl Yezîd bin Nûh bin Zekvân'dan şu haberi vermektedir: "Abdullah bir Revâha Resûlüllah'a gelip: "Yâ Resulallah, dişlerim şiddetle ağrıyor, kulağım da ıztırab veriyor" dedi. Peygamber Efendimiz de hemen elini onun ağrıyan yüzüne koydu ve: "Allah'ım, bunun rahatsızlık ve ıztırabım gider, kendisine kıymetli ve mübarek Resulünün duası bereketiyle şifa ihsan eyle!" diyerek yedi defa bunu tekrarladı. Yüce Allah da derhal ona şifâ ihsan eyledi."

Beyhakı, Ebû Nuaym Rifâa bin Rafı den şu haberi vermektedirler: Bir gün ben çiğ yağı alıp yutmuştum. Bir seneye yakın bunun rahatsızlığını çektim. Fakat rahatsızlığım geçiniyordu. Nihayet hâlimi Peygam-ber'e (s.a.v.) arz eyledim, O da mübarek eliyle karnımı meshetti. Midemden dışarı birşeyin çıktığını hissettim. Şu âna kadar da hiç mîde rahatsızlığı duymadım."

Taberâni Cerhed'ten şöyle nakleder: "Benim sağ elimde tutukluk olduğu için yemeğimi sol elimle yemek zorunda kalıyordum. Peygamber (s.a.v.) bu durumu görünce bana: "Yemeğini sağ elinle ye!" diye emretti. Ben de sağ elimin özürlü olduğunu haber verdim. Bunun üzerine Peygamberimiz sağ elim üzerine püskürdü ve ben bundan sonra ölünceye kadar bu elimde bir rahatsızlık hissetmedim."

Yine Taberâni Abdullah bin Üneys'ten şöyle rivayet eder: Bir gün Müstenîr bin Rezzâm adındaki yahûdî beni döverek başımdan yaraladı. Ben, bu yaralı hâlimle Peygamber'e (s.a.v.) gittim. Peygamberimiz derhal yarama baktı ve üzerine püskürmek suretiyle tedâvî etti. Başım

---

616[20] Bu rivayetin mürsel olması, İbn-i Sîrîn'in hangi sahâbîden rivayet ettiğini zikret-memesindendir. Ceyyİd ve iyi oluşuna gelince, tabîî bu, bunu rivayet edenlerin adaletli ve mazbut râvîler olmasına bağlıdır ki, inşaallah öyledir.

derhal iyj oldu ve bir daha bana rahatsızlık vermedi." 617[21]

Ebû Nuaym el-Vâzi'den şu haberi vermektedir: "Ben bir gün, mecnûn olan oğlumu yanıma alarak Peygamber'e (s.a.v.) gidip durumu arz ettim. Peygamberimiz derhal onun yüzünü ve başını eliyle meshetti ve onun iyileşmesi için dua etti. O da derhal iyileşti. Artık aramızda ondan daha akıllı birisi yoktu.

Vâkıdî ve Ebû Nuaym, Urve'nin şöyle dediğini nakleder: "Mülâıb el-Esinne bir adamım Peygamber'e (s.a.v.) göndererek, mübtelâ olduğu hastalığa (iç hastalığına), şifâ talebinde bulundu. Peygamberimiz de derhal yerden bir miktar toprak aldı ve ona püskürdü, sonra onu gelen elçiye vererek: "Bunu götür, su ile karıştır sonra hastaya içir" buyurdu. O da gidip emredildiği şekilde yaptı. Mülâıb da iyileşti."

Denilir ki: "Peygamber Efendimiz ona, bir miktar bal gönderdi. O da bu baldan azar azar yemeğe başladı ve sonra, hiçbir şeyi yokmuş gibi iyileşti."

lbn-i Sa'd Vâkıdî'den, o Sehl bin Sa'd el-Sâidî'nin torunu Übeyy bin Abbâs'tan nakleder. O da babasından nakleder. O demiştir ki: "Ben, aralarında Ebû Üseyd, Ebû Humeyd ve babam Sehl bin Sa'd da bulunan bâzı ashâbtan işittim. Bunlar derlerdi ki: Bir defasında Peygamber (s.a.v,), Büdâa Kuyusu'na giderek, bu kuyudan çekilen su ile, kova içinde abdestini aldı. Abdestini bitirdikten sonra, kovanın içindeki suya mübarek Üikrüğünden de ilave ederek kovanın içindeki suyu kuyuya döktü. Sonra bu kuyunun suyundan bir miktar da içti. İşte O'nun zamanında, herhangi bir şahıs hasta olsa ona derlerdi ki: "Büdaa Kuyusu'ndan su getirsinler de sen onunla yıkan, inşaallah iyi olursun!" Böyle denilir sonra bu kuyudan su getirilir, hasta bu su ile yıkanır, sonra hiçbir şeyi yokmuş gibi ayağa kalkardı."

Buharı ve Müslim Câbir'den şöyle rivayet ederler: "Ben, rahatsızlanmışım ve Seleme Oğulları yurdunda bulunuyordum. Peygamber (s.a.v.) yanında Ebû Bekir de olduğu halde beni ziyarete geldi. Beni çok

---

617[21] Mecmeu'z-Zevâid'de: "Bu haberin ravıleri arasında Abdül-Azîz bin Imrân da vardır ve bu râvî zayıftır" denilmektedir.

ağır bir vaziyette buldu. Ben neredeyse kendimi bilmiyordum. Peygamber Efendimiz bir miktar su istedi, onunla abdest aldı, sonra bu suyu üzerime serpti. Ben de kendime geldim. Derken iyice toparlandım ve: "Ey Allah'ın Resulü, malım hakkında nasıl hareket edeyim?" diye sordum. Bunun üzerine şu âyet-i celile nâzi] oldu:

"Allah size çocuklarınızın alacağı mîrâs hakkında, erkeğe kadının payının iki mislini tavsiye eder." 618[22]

lbn-i Seken ve Ebû Nuaym Muaviye bin Hakem'den şöyle rivayet eder: Biz, Peygamber (s.a.v.) ile birlikte gaza ediyorduk. Kardeşim Ali bin Hakem, atını sürerek bir hendekten geçmek istedi. Fakat atı, gereği kadar sıçramayıp -hendeğe düştü ve ayağını hendeğin duvarına vurup sıkıştırdı. Bu şekilde ayağı sakatlanmıştı. Biz derhal onu alıp Hz. Peygamber'e getirdik. Peygamber Efendimiz de derhal onun ayağını meshetti, o da Üileşti."

Muâviye bin Hakem, kardeşinin bu şekilde derhal iyi olması karşısında hayU duygulanıp, bunu irâd ettiği bir kasidesi ile dile getirmek istemiştir." 619[23]

ONDOKUZUNCU BÖLÜM

618[22] Bu âyetin nazil oluş sebebi olarak başka bir hadîs de rivayet edilmiştir. Ahmed, Ebû Dâvûd, Tirmİzî ve İbn-i Mâce, çeşitli tarîkler ile Abdullah bin Muhammed bin Akîl'den, o da Câbir'den şöyle nakleder: "Sa'd bin Rabî'in hanımı Resûlüllah'a gelerek: "Ey Allah'ın resulü, kocam Sa'd, seninle birlikte Uhud'a gitti ve savaşarak şehid oldu. Şu iki kızımızı geride bıraktı. Bunların amcası, onun bütün malının kendisine kalacağını iddia ederek bütün malı aldı ve bu iki kızımıza hiçbir şey vermedi. Bunlar, henüz evlenmemiş iki kız olarak ne yapacaklar?" diyerek mürâcâtta bulundu. Peygamberimiz de: "Yüce Allah, elbette bu hususta hükmünü bildirecektir!" buyurdu. Bunun üzerine de ilgili âyet nazil oldu ve mîrâsı belirledi. Bu mîrâs âyeti nazil olunca Peygamberimiz, derhal kızların amcasına haber gönderdi ve: "Sa'd'ın iki kızına mirastan üçte iki hisse, bu iki kızın analarına da sekizde bir hisse ayıracaksın! Maldan kalanı ise senindir" emrini töblîg eyledi."

619[23] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/120-124.

PEYGAMBERİMİZİN AÇLIĞIN, SUSUZLUĞUN, GÜÇLÜĞÜN, GAYRETİN, SICAĞIN, SOĞUĞUN GİDERİLMESİ VE GÖZYAŞLARININ TUTULMASI ŞEKLİNDEKİ MUCİZELERİ

Peygamberimizin Açlığın, Susuzluğun, Güçlüğün, Gayretin, Sıcağın, Soğuğun Giderilmesi Ve Gözyaşlarının Tutulması Şeklindeki Mucizeleri

Beykaki ve Ebû Nuaym îmrân bin Husayn'dan rivayet ederler. 0 demiştir ki: Ben Peygamber'in (s.a.v.) yanında idim. Derken Fâtıma (r.a.) validemiz geldi ve O'nun önünde durdu. Peygamberimiz O'na baktı ve şiddetli açlıktan yüzünün renginin solduğunu gördü. Elini kaldırıp onun göğsü üzerine koydu, parmaklarını açık bir halde tutup şöyle dua-da bulundu: "Ey açlığı gideren, düşmüşü kaldıran Allah'ım! Muham-med'in kızı Fâtıma'yı yükselt!"

îmrân der ki: Ben, Fâtıma'ya baktım, derhal yüzünün sarılığı gitmişti. Daha sonra kendisine rastladığımda hâlinden sordum, o da bana cevabında: "Ey îmrân, o günden bu güne, artık hiç açlık duymadım" dedi.

(Beyhakî bu rivayetle ilgili olarak der ki: "Zahir olan odur ki, îmrân onu, "Hicâb Ayeti" nazil olmadan önce görmüştür.) 620[1]

Ebû Yâlâ, Beyhakî, îbn-i Asakîr, çeşitli tarîkler ile Ebû Ümâme el-Bâhilî'den şöyle rivayet ederler: "Beni, Peygamber (s.a.v.), kendi kav-mine dâvetçi olarak gönderdi. Ben, kavmimin yurduna vardığımda çok acıkmıştım. Onlar ise, eskisi gibi kan yiyorlardı. Bana: "Haydi gel, sen de bizimle ye!" diye çağırdılar. Ben de kendilerine: "Ben, bir islam dâvetçisi

---

620[1] Bil'âkis zahir olan bu rivayetin sahih olmamasıdır. Zira Imrân'ın Fâtıma ile karşılaşması ve ona halinden suâl etmesi, mâkul bir şey değildir. Kaldı ki, bir İnsan şu madde ve dünyâ âleminde yaşadığı müddetçe, açlık ve susuzluk duygusundan hâli olamaz... Nitekim Fatıma'nın babası, islâm hidâyetinin peygamberi, günahkâr müslümanların âhiretteki şefaatçisi Muhammed (a.s.) dahi, bu alemde bu duygulardan tamamen hâli kalmamıştır

olarak, sizi bu gibi şeyleri yemekden sakındırmak için geldim!" diye karşılık verdim. Onlar da benimle alay edip beni yalanladılar ve red ettiler. Ben de onlardan aç ve susuz olarak ayrıldım. Çok büyük bir sıkıntı içindeydim. Takatsiz kalıp yere uzandım ve uyudum. Uykumda biri bana gelip içinde süt bulunan bir kab uzattı, ben de onu alıp içtim. Açlığım ve susuzluğum gitmişti.

Ben ayrıldıktan sonra kavmim arasında ihtilaf çıkmış, bâzıları demişler ki: 'İçimizden en iyi ve en akıllı adamımız bize geliyor, biz de onu aç-susuz aramızdan çıkarıyoruz. Bu, çok ayıp olmuştur. Gidip onu buraya getirmeli ve yedirip içirmeliyiz!" Bâzıları da: "Yiyecek ve içeceği yanımıza alıp onu bulunca kendisine ikram etmeliyiz" diyerek arkamdan yola çıkmışlar ve beni arayıp bulmuşlar. Bana gelip de tekliflerini yaptıkları zaman, onlara dedim ki: "Gerçekten sizin ikram edeceğiniz yiyecek ve içeceğe, kesinlikle bir ihtiyacım bulunmamaktadır." Onlar bana: "Biz seni, açlıktan ve susuzluktan çok bitkin bir halde görmüştük, niçin ikramımızı kabul etmiyorsun?" diyerek İsrarda bulundular. Ben de: "Allah bana yedirdi ve içirdi! Eğer inanmıyorsanız, karnıma bakınız!" dedim. Onlar da durumu anladılar ve hepsi müslüman oldular."

Bu rivayetin bâzı yollarında ve tbn-i Asakîr'in tahririnde, olay şöyle verilmektedir: "Resûlüllah Efendimiz beni onlara gönderince gidip kendilerini İslama davet ettim. Fakat onlar beni red ettiler. Ben de kendilerine: "Hiç olmazsa bir içimlik su verin, zira ben çok susuzum!" dedim. Bunu dahi vermediler ve bana: "Biz seni, susuzluktan Ölmek üzere terkedeceğiz!" dediler. Ben de aynı zamanda hareket edemiyecek kadar yorgun olduğumdan, başımı yere vurup uzandım ve abamı üzerime çekerek uyudum. Sıcak da son derece şiddetli idi. Uyurken biri gelip bana cam bir bardak içinde içecek sundu. İnsanlar ne bu bardak gibi güzel bir bardak görmüşlerdir, ne de bu içecek gibi lezzetli bir şey içmişlerdir. Bana bundan içmeyi mümkün kıldı ve ben de kanmcaya kadar içtim. İçtikten hemen sonra da uyandım. Vallahi bundan sonra bir açlık, bir susuzluk belasıyla karşı karşıya kalmadım." 621[2]

621[2] Bu bir keramettir ki, Allah bunu Ebû Umâme'ye ikram ve ihsan eylemiştir. O, kavmini islâm'a çağırmış, kavmi de onu reddetmiş, üstelik onu aç ve susuz

Beyhakî, Sâbit'ten, Ebû îmrân el-Cevnl ve Hişâm bin Hassân'dan şu haberi nakleder: Ümmü Eymen, Mekke'den Medine'ye hicret ettiği zaman, yanında hiç bir içeceği ve yiyeceği yoktu. Ravhâ denilen yere geldiği zaman, çok şiddetli bir şekilde susuzluk çekiyordu. Derken üst tarafında, hafifçe seslenen bir ses duyar. Bu nedir kabilinden başını yukarı kaldırdığı zaman, semâdan bir su kovasının sarkıtıldığım görür, derhal eliyle onu tutar ve kanmcaya kadar ondan içer. Susuzluk musibetinden bu şekilde kurtulur."

Ümmü Eymen bu hususta kendisi der ki: "Bu olaydan sonra ben, çok sıcak günlerde dahi susuzluk sıkıntısı çekmezdim. Günün en sıcak anlarında Kabe'yi tavaf ederdim ve yine susamazdım."

(Bunu çeşitli tarîklerden tbn-i Menya' ile îbn-i Sa'd dahî rivayet etmişlerdir.)

Beyhakî Ebû Bekir bin Abdurrahmân tarikiyle Ümmü Belemeden şöyle nakleder: O demiştir ki: "Resûlüllah (s.a.v.), bana benimle evlenmek istediğini söyledi. Ben de kendisine: "Benim durumumda olan bir kadın evlenemez. Zira ben, yaşı ilerlemiş aynı zamanda çok kıskanç bir kadınım. Ayrıca bakmaya mecbur olduğum kimseler de var" dedim. Peygamber Efendimiz de bana: "Ey Ümmü Seleme, ben senden daha yaşlıyım. Kıskançlığına gelince, bunu Allah senden giderecektir. Bakmakla yükümlü olduğun kimseler ise, Allah'a ve O'nun Resûlü'ne emânettir" buyurdu. Ben de bunun üzerine kabul ettim ve Resûlüllah beni nikâhı altına aldı."

Der ki: "Ümmü Seleme, kadınlar arasında bulunurdu, fakat sanki kadın değilmiş gibi, hiç kıskançlık duymazdı."

(Bunu, îbn-i Menya', Ebû Yâlâ ve Abdullah bin Ahmed de çeşitli tarîklerden rivayet etmişlerdir.)

Ebû Nuaym Ümmü îskak'ın şöyle dediğine dâir bir haber nakletmektedir: "Ben erkek kardeşimle birlikte Medine'ye hicret ettim. Hicret için yola çıktığımızda yanımızda bir azığımız yoktu. Kardeşim yolda giderken: "Azığımızı unuttum, Mekke'ye dönüp onu getirmeliyim" dedi ve

---

bırakmışlardır İşte bu keramet, Resûlüllah'ın (s.a.v.) bir mucizesi olup, O'nun bereketiyle meydana gelmiş bir fevkalâdeliktir.

geri döndü. Mekke'ye döndüğü zaman, kocam durumdan haberdâr olmuş ve kardeşimi öldünnüşdü... Ben ise yapayalnız Resûlüllah'a (s.a.v.) hicret ettim ve kardeşimin, kocam tarafından Mekke'de öldürüldüğünü haber verdim. Benim üzüntü ve acımı çok iyi anlayan Hz. Peygamber; bir avuç su alıp onu yüzüme serpiverdi. Ben de silkelenip sanki kendime gelivermiştim."

Der ki: "Ümmü îshâk'a bâzı musibetler uğrardı, o da bunlardan sarsılmazdı. Gözleri yaşlanır, fakat bu gözyaşları yanakları üzerine dökülmezdi. Yani çok sabırlı ve metanetli bir kadın olmuştu artık."

Ahmed, îbn-i Sa'd, Beyhakî ve Ebu Nuaym Sefineden şöyle rivayet ederler: "Bir gün bana: "Senin adın nedir?" diye sordular. Ben de dedim ki: "Benim adım Sefîne'dir. Bu adı bana Resûlüllah (s.a.v.) vermiştir. Şöyle ki: Biz, Peygamber Efendimiz ve ashabı ile birlikte yolda giderken, onlara yanında bulundurdukları eşyası ağır gelmişti. Peygamberimiz bana: "Haydi, kilimini yere ser!" diye emretti, ben de serdim. Sonra O ve arkadaşları eşyalarını bu kilimin üzerine koydular ve toparlayıp bana yüklediler. Bu sırada Efendimiz bana: "Endîşe etme, sen bir sefine (gemi) sin" buyurdular. Ben de bir sıkıntı çekmeden yükümü taşıdım, îşte bugünden itibaren bana Sefine denildi. Her ne zaman istesem, bir veya iki devenin taşıyabileceği yükü yüklenir, hiçbir sıkıntı çekmeden onu taşırdım." 622[3]

YİRMİNCİ BÖLÜM

PEYGAMBERİMİZİN UNUTKANLIĞI VE ÇİRKİN KONUŞMAYI GİDERMEK VE BİLGİ, ANLAYIŞ, HAFIZA VE HAYA KAZANDIRMAK ŞEKLİNDEKİ BAZI MUCİZELERİ

622[3] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/127-129.

Peygamberimizin Unutkanlığı Ve Çirkin Konuşmayı Gidermek Ve Bilgi, Anlayış, Hafıza Ve Haya Kazandırmak Şeklindeki Bazı Mucizeleri

Buhari ve Müslim Ebu Hureyre'den şöyle rivayet eder: "Birgün Peygamber (s.a.v.) Efendimiz bizlere konuştu ve: "Her kim elbisesini yere yazarsa, üzerine hadislerimden birçoğunu dökeceğim, sonra elbisenin sahibi bu hadislerime sahib olmuş olacak!" buyurdu. Ben hemen elbisemi yere yazdım. Sonra peygamberimiz bizlere hadislerinden bazılarını söyledi. Sonra ben elbisemi yerden kaldırıp aldım. Allah'a yemin ederim ki, bundan sonra O'ndan işittiğim şeylerden hiç birini unutmadım."623[1]

Buhari tek başına Ebu Hureyre'den şöyle nakleder: Ben dedim ki: "Ey Allah'ın rasulü, ben senden pek çok hadisler işitiyorum, sonra bunları unutuyorum." Peygamberimiz bunun üzerine buyurdu ki: "Haydi ridânı yere yay!" Ben de derhal ridamı yere yaydım. Peygamberimiz de ridamın üzerine eliyle bir şey boşaltır gibi yaptı. Sonra bana: "Ridanı topla" dedi. Ben de topladım. Bu olaydan sonra, bir tek hadisi bile unutmadım."

Sahihtir kaydıyla Hakim, Beyhaki, Ali'den şöyle rivayet eder: Rasulullah (s.a.v.) beni kadı (hakim) olarak Yemen'e göndermek üzere vazifelendirdi. Ben kendisine dedim ki: "Ey Allah'ın rasulü, beni şu genç yaşımda kadı olarak Yemen'e gönderiyorsun. Halbuki ben, onların arasında nasıl kadılık yapacağımı bilmemekteyim." Bunun üzerine sevgili Peygamberimiz mübarek eliyle göğsümün üzerine vurdu ve şöyle dua buyurdu:

"Allah'ım, onun kalbine hidayetler ver ve dilini hak üzere sabit eyle!" İşte böylece O'nun duasını alarak Yemen'e gittim ve orada İslam kadısı olarak vazife yaptım. Toprak altındaki daneleri yarıp çimlendiren Yüce Allah'a yemin ederim ki, hiçbir iki kişi arasında hükmederken şek ve

---

623[1] Bunun için Ebu Hureyre, Rasulullah ile olan sohbet süresi kısa olduğu halde, ashabın en çok hadis rivayet edeni olmuştur. O kısa zamanda Rasulullah'tan ayrılmamış, O'ndan duyduğu hadislerden hiç birini de unutmamıştır.

şüphe ettiğim olmamıştır! Rabbim, sevgili elçisinin o duası bereketiyle bana büyük ve üstün bir başarı verdi."

İbn Sa'd Ali'den şöyle nakleder: Peygamber (s.a.v.) beni Yemen'e gönderdi. Ben kendisine dedim ki: "Ey Allah'ın Rasulü, beni bazı yaşlı ve tecrübeli insanlara gönderiyorsun. Ben onlara karşı vazife yapmakta isabetli davranamamaktan korkuyorum.." Peygamber Efendimiz de bana dedi ki: "Hiç endişen olmasın, gerçekten Allah senin dilini hak üzere sabit kılacak, kalbini de hidayette kılacaktır!"

Taberani'nin Ebu Umame'den rivayeti de şöyledir: "Bir kadın vardı. Kadınların erkeklerle olan ilişkilerinden bahseder, çirkin sözler söylerdi. Bir gün, Peygamberimiz yemek yemekte iken O'nun yanına geldive Peygamberimiz'den yiyecek istedi. Peygamberimiz de ona yiyecek verdi. Fakat kadın bunu almayıp "Ağzınızdaki lokmayı istiyorum" dedi. Peygamberimiz de ağzındaki lokmayı çıkarıp verdi. Kadın bunu yedikten sonra, kendisini kuvvetli bir haya duygusu kapladı ve ölünceye kadar, bir daha kimseye çirkin bir söz sarfetmedi." 624[2]

YİRMİ BİRİNCİ BÖLÜM

PEYGAMBERİMİZİN, ATICILIK YARIŞINDA KUVVET HUSULE GELMESİYLE İLGİLİ MUCİZELERİ

Peygamberimizin, Atıcılık Yarışında Kuvvet Husule Gelmesiyle İlgili Mucizeleri

Beyhakî'nin Seleme bin el-Ekua'dan rivayetine göre, bir gün Peygamberimiz (s.a.v.), Eşlem kabilesinden bazı kimselerin atıcılık

624[2] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/133-134.

hususunda birbirleriyle yarışmakta olduklarını görmüş. Onların birbirleriyle güzel bir şekilde yarışmalarına bakmış ve:

"Bu eğlence, pek güzel bir eğlencedir! Haydi atınız ve birbirinizle yarışınız! Şimdi ben, Seleme bin el-Ekva'ı tutuyorum, onu destekliyorum!" buyurmuştur. Orada yarışmakta olanlar da bunun üzerine yansı bırakmışlar ve: "Biz bu durumda, birbirimizle yanşamayız! Çünkü Hz. Peygamber taraf tutup Seleme'yi desteklemektedir. Bu takdirde Seleme bizlere muhakkak gâlib gelecektir!" demişlerdir.

Onların yarışmayı böyle bir gerekçe ile bıraktıklarını gören Peygamber (s.a.v.) de bunun üzerine: "Haydi yansınız! Ben, sâdece Seleme'yi desteklemekten vazgeçtim, şimdi hepinizi birden destekliyorum, hepinizle beraberim!" buyurmuştur.

Hz. Peygamber'in böyle buyurması üzerine, yeniden birbirleriyle yarışmaya başlayan bu kimseler, o günün akşamına kadar birbiriyle yarışmaya devam etmişler, fakat içlerinden hiç biri, bir diğerini yenememiştir. Akşam olduğunda, tam bir beraberlik üzerine dağılmışlardır." 625[1]

Peygamberimizin Bir Diğer Mucizesi

İbn-i Sa'd'ın, bizzat Saîd bin el-Müseyyeb'in kendisinden olan rivayeti ise şöyledir: "Peygamber (s.a.v.), dedem Hazn'e hitaben buyurdular ki: "Senin adın: Sehl olsun!" Dedem ise, işin güzelliğini ve inceliğini anlıyamadığından: "Sehl, yumuşaklığı hatırlatır, bu ise merkebe yaraşır" dedi ve Rasulullah'ın teklifini kabul etmekten sakındı. Biz ise, dedemin ismini hatırlattığı huzuneti, yani gam ve kederi, bugüne kadar hep evimizde duyageldik."

Bu hususla ilgili olarak Buhari'nin de Zührî tarikiyle Saîd bin el-Müseyyeb'ten, onun da babasından rivayet ettiği bir haber vardır ve

---

625[1] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/137.

şöyledir: Saîd'in babası el-Müseyyeb anlatır: "Bir gün babam Hazn, Peygamber'in (s.a.v.) yanma gelmişti. Peygamberimiz, ona adının ne olduğunu sordu. O da "Hazn" cevabını verdi. Bunun üzerine Hz. Peygamber, onun bu adını beğenmedi ve değiştirmek istedi. Buyurdu ki: "Hayır, senin adın: Sehl olsun!" Babam ise şu karşılığı verdi: "Ben, bana vaktiyle babam tarafından verilmiş bulunan adımı değiştirmek istemem!"

el-Müseyyeb'in oğlu Saîd der ki: "îşte, dedemin bu anlayışsızlığı ve taşıdığı Hazn adı sebebiyle, bugüne kadar ailemizde huzunet, hüzün ve keder eksik olmamıştır."626[2]

Cinlerin Şerrinden Sığ Inma Konusunda Meydana Gelen Bir Diğer Mucize

Hâkim, Übeyy hin Ka'b'tan şu heberi nakletmiştir: "Bir gün ben, Peyganıber'in (s.a.v.) yanında idim. Bir ârâbî gelip dedi ki: "Ey Allah'ın

---

626[2] Burada birkaç defa adı geçmiş bulunan Saîd bin el-Müseyyeb, aslen Mahzûm Oğullarındandır. Babası el-Müseyyeb, anası ise Ebu Hüreyre kızı Süleyme İdi. Künyesi Ebu Muhammed olan Saîd bin el-Müseyyeb, tabiînin en büyüğüdür. Şeyhul-lslâmdır, Hicâz'ltların en fakihidir. Yukarıdaki Saîd'in dedesine âit olayda görüldüğü gibi, Peygamberimiz (s.a.v.), güzel isimleri sever ve onları uğur sayardı. Çirkin isimleri İse sevmez ve onları değiştirirdi. Nitekim Âsiye ismini de, Cemile ismiyle değiştirmiştir. Büyük, sevgili ve şanlı Peygamberimiz, şeref ve hikmetlerle dolu bir hadislerinde ise, aynen şöyle buyurmaktadırlar:

"Allah'ın en çok sevdiği isimler: Abdullah ve Abdurrahmân isimleridir. Âdemoğluna verilebilecek olan isimlerin en gerçek olanları ise: Haris ve Hemmâm isimleridir. Harp ve Mürre (Savaş ve Acı) gibi isimler ise, en çirkin isimlerdendir!"

{Keza: Himmetli ve gayretli (çalışkan) adam mânâsına gelen Himmet ismi de, en gerçek İsimlerdendir. Zira aslında Hemmâm demek, çok gayretli ve himmetli demektir. Haris ismi de böyledir, islâm'ın ruhuna ve bir imtihan için şu âlemde yaşamakta olan Âdemoğlunun insanlık cevherine, bu iki isim kadar (Hemmâm ve Haris isimleri kadar) yaraşan ve yakışan, hangi isim olabilir? (M.)

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/137-138.

Resulü, benim bir kardeşim var ve o çok ağır bir şekilde hastadır." Peygamberimiz ona, kardeşinin hastalığının ne olduğunu sordu. Arâbî: "Kardeşim, cinlerin şerrine uğramış, cinnet hastalığına tutulmuştur" dedi. Peygamberimiz de kendisine: "Haydi kardeşini buraya getir!" buyurdu. Arâbî gidip kardeşini getirdi ve Peygamberimi z'in önüne oturttu. Peygamberimiz de bazı sûre ve âyetler okuyarak o hastayı, Allah'ın korumasına havale etti. Peygamberimiz1 in okuduğu sûre ve âyetler şunlardı:

1- Fatiha Sûresi,

2- el-Bakara Sûresi'nin baş tarafından dört âyet: (Elif lâm mîm ile başlayıp el-müflihîn'a kadar),

3- "Ve ilâhüküm ilâhün vâhidün" âyetiyle Ayete11-Kürsî,

4- el-Ârâf Sûresinden "înne rabbekümullahü" diye başhyan 54. âyet,

5- el-Mü"minûn Sûresinin sonundaki üç âyet,

6- El-Cinn Sûresinin üçüncü âyeti,

7- el-Sâffât Sûresinin başından on âyet,

8- el-Haşr Sûresinin sonundaki üç ayet,

9- "Kul hüvallahü ehad" yâni Ihlâs Sûresi,

10- "Kul eûzü bi-rabbil-felak" Sûresi,

11- "Kul eûzü bi-rabbinnâsi" Sûresi. '

Sevgili Peygamberimiz, bu sûre ve âyetleri okuyarak Allah'a olan duasını ve niyazını bitirdiği ve bütün serlerden Allah'a sığınma sûreleri olan "Kul Eûzü" leri okuyarak son verdiği zaman; o ârâbînin mecnûn olan kardeşi sapasağlam ayağa kalktı ve sanki hiç hasta olmamışa döndü." 627[3]

627[3] Şüphesiz hastaya okunacak dua, ya böyle dua âyetleri olacak, ya da hadislerdeki dualar veya benzerleri... Yoksa şirk kokan, mânâsı belli olmayan lafızlarla dua olmaz.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/138-139.

YİRMİİKİNCİ BOLUM

PEYGAMBERİMİZİN ÇEŞİTLİ CANSIZLARLA İLGİLİ MUCİZELERİ

Yiyecek Ve Çakıl Taşlarının Tesbîh Etmesi

Bezzâr, Taberânî, Ebu Nuaym ve Beyhakî Ebu Zerr'den rivayet e-derler. O şöyle demiştir: Bir gün Peygamber (s.a.v.) tek başına oturuyordu. Ben gidip O'nun yanına oturdum, Az sonra yanımıza Ebu Bekir gelip oturdu. Daha sonrada Ömer ve Osman gelip oturdular. Peygam-berimiz'in önünde yedi tane çakıl taşı bulunuyordu. Peygamberimiz o çakıl taşlarım alıp avucunda topladı. Bu çakıl taşları Peygamberimiz'in elinde, arıların vızıldaması gibi ses çıkararak tesbîh etti. Ben, bu çakıl taşlarının sesini ve teşbihini kendim işittim. Sonra Peygamberimiz, e-lindeki bu taşları yere koydu. Onların teşbihi de duyulmaz oldu. Pey-gamberimiz, daha sonra bu taşları Ebu Bekir'in avucuna koydu. Taşlar daha önceki gibi yine tesbîh etmeye başladı. Sonra Peygamberimiz bu taşlan alıp yere koydu. Taşların teşbihi de işitilmez oldu. Sonra bu taş-ları Ömer'in avucuna koydu. Taşlar yine tesbîh etmeye başladı. Yere koyduğu zaman da taşların teşbihi duyulmaz oldu. Sonra onları alıp Osman'ın eline koydu. Taşların teşbihi yine evvelkiler gibi duyulmaya başladı. Ben, bu seferinde dahi onların teşbihini kulağımla işitiyordum. Onlar, tıbkı arı sesi gibi ses çıkararak tesbîh ediyorlardı. Sonra bunları alıp yere koydu. Onların teşbihi de artık işitilmez oldu. Bunun üzerine . Peygamber (s.a.v.) şöyle buyurdular:

"İşte bu, Peygamber'e halife olmanın bir nişanesidir." 628[1]

628[1] Sahih olarak rivayet olunduğuna göre, Abdullah İbn-i Mes'ûd (r.a.) demiştir ki: "Sizler bu kabil mucizeleri bir korkutma alâmeti zannediyorsunuz. Halbuki bizler bunları, ilâhî bir bereket sayardık. Bizler, soframıza konulmuş yiyeceklerin teşbih

Bu konu ile ilgili olarak Enes'den (r.a.) Ibn-i Asâkîr'in sevkettiği haber de ise şu fark vardır: "..Sonra Peygamberimiz bu taşları sırasıyla bizlerin eline koydu. Taşların teşbihi artık duyulmuyordu."629[2]

Ebu Nuaym, îbn-i Abbas'tan nakledilen bir haberi şu şekilde vermemektedir: Hadramût hükümdarları Resûlullah'ın huzuruna geldikleri zaman, içlerinde el-Eş'as bin Kays da vardı. Bunlar dediler ki: "Yâ Muhammed, bizler senin için aklımızda bir şey tuttuk, bunun ne olduğunu bize haber ver bakalım!" Peygamberimiz de onlara şu karşılığı verdi:

"Sübhânellah! Sizin bu dediğiniz, kâhinlere yapılır ve onların işidir. Kâhinler ve onların kehânetleri ise, hiç şüphesiz cehennemdedir!"

Hadramût'tan gelen bu siyâsîler, bunun üzerine dediler ki: "Peki bizler senin, kâhin değil de bir peygamber olduğunu nereden bileceğiz?" îşte onların bu sözü üzerine de Peygamber (s.a.v.), yerden bir avuç çakıl taşı alıp elinde tuttu ve:

"işte bu taşlar, Benim Allah'ın elçisi olduğuma şahitlik edecektir!" buyurdu. Derhal bu taşların Allah'ı tesbîh ettiği duyuldu. Taşların, Resûlullah'm elinde: "Sübhânellah, sübhânellah! = Allah her nevi kusur ve ayıplardan münezzehtir!" diyerek tesbîhde bulunduğu açıkça duyuluyordu. Onlar dahî bunu duyup gördüler ve tereddüdlerine son vererek şehâdet getirip müslüman oldular." 630[3]

---

ettiğini işitirdik."

Sahih bir hadîs-i şerifte de şöyle buyurulmuştur: "Halifelik, Ben'den sonra otuz senedir. Bundan sonra ısırgan (zulmeden) bir hükümdarlık hâline gelir." Gerçekten de böyle olmuştur. Peygamber'e halîfe olanların adaletli ve faziletli idareleri, Ali'nin (r.a.) öldürülmesinden sonra nihayete ermiştir.

629[2] Bu ve bundan önceki hadis, aynı noktaya parmak basmaktadır. Her İkisi de birtek olayla ilgilidir. Bu râşid halîfelerin, fazilet ve adaletlerine açıkça delâlet etmektedir ve göstermektedir ki, onlar bu ümmetin en faziletli şahsiyetleridir ve onların fazilet sırası, buradaki tertîbe göredir

630[3] Olayda adı geçen el-Eş'as'ın esas adı Ma'dîkerblir. Başındaki saçının bakımsız ve dağınık olması sebebiyle el-Eş'as denilmiştir. Aslen Kinde'li olup kabilesinden Resûlullah'a gelen yetmiş kişilik heyetle birlikte geldiğinde müslüman olmuştur. Künyesi Ebu Muhammed'dir. Kırkıncı hicret yılında vefat etti. Oğlu Abdurrahmân bin

Ebu'ş-Şeyh, Kitâbu'I-Azamet adlı eserinde Enes bin Mâlik'ten şöyle nakleder: "Bir gün Peygamberimiz'e (s.a.v.), tirid dedikleri yiyecekten getirdiler. Bu sırada Peygamberimiz: "Bu yiyecek, Allah'ı tesbîh eder!" buyurdu. Oradakiler dediler ki: "Ey Allah'ın Resulü, siz onun teşbihini anlıyor musunuz?" Peygamberimiz: "Evet" buyurdu ve oradakilerden birini çağırıp: "Haydi bu yiyeceği al ve şu arkadaşına yaklaştır. Onun tesbîh etmekte olduğunu duymaya çalışsın!" buyurdu. O adamcağız da öyle yaptı. Yiyecek kendisine yaklaştırılan adam da dedi ki: "Evet ey Allah'ın Resulü, bu yiyecek Allah'ı tesbîh etmektedir." Sonra Peygamberimiz o yiyeceği, sırasıyle birkaç kişiye daha yaklaştırmalarını emretti. Onlar da aynen önceki arkadaşları gibi, o yiyeceğin tesbîh etmekte olduğunu duyduklarını söylediler. Sonra Peygamberimiz bu yiyeceğin yerine konulmasını istedi. Bazıları ise dediler ki: "Ey Allah'ın Resulü, emretseniz de buradakilerin hepsi, bu yiyeceğin teşbihini teker teker duysalar." Peygamberimiz de bunun üzerine şöyle buyurdular: "Eğer böyle yaparsam, içinizden birisi, bu yiyeceğin tesbîh etmekte olduğunu duyamadığım söylerse, bunun bir günahı sebebiyle duyamadığı gibi bir zanna kapılırsınız. Bu sebeble bu isteğinizi yerinde bulmuyorum." 631[4]

---

el-Eş'as, bir gurup arkadaşı ile meşhur Haccâc-ı Zâlimin zulümlerine dayanamıyarak isyan etmiş ve arkadaşlarına başkanlık yapmıştır. Kendisine katılan arkadaşları ise, hep Kur'ân ve ilim ehli kimselerdi.

Peygamberimizin hadislerinde açıkça reddedilen kehânet; gaipten haber vermektir ve ilgili hadisde açıkça buyurulduğu gibi cehennemdedir. Cehennemi ve şeytanî bir iştir. İslâm öncesi câhiliye devrinde Araplar arasında çok yaygın bir halde bulunurdu. İslâm geldi, bâtıl olan diğer şeyler gibi, bu kehânet denilen belâ da yok oldu.

islâm, her türlü kehâneti, bazı şeyleri uğursuz saymayı, sihir ve büyüyü, arrâflığı, gayıplari ve çalınan eşyanın nerede bulunduklarını bilirim iddiasını kesinlikle red ve tel'în eder. Nitekim bir hadîs-i şerifte açıkça ve aynen şöyle buyurulm aktadır:

"Uğursuzluk vehmine düşüren de, düşen de bizden değildir! Kâhinlik yapan da, yap-'tıran da bizden değildir! Her kim bir kâhine varıp veya bir arrâfa (biliciye) gidip onun dediklerini tasdik ederse, muhakkak Allah'ın Muhammed'e indirdiği Kitabı inkâr etmiş olur!"

631[4] Bu da gösteriyor ki, bu yiyeceğin tesbîh sesi, oldukça zayıf ve hafif bir ses olup herkesin duyamamasi İhtimâli, kuvvetli bir haldedir

Yine Ebu'ş-Şeyk Hayseme'den şu haberi nakleder: Ebu'd-Derdâ bir gün tencerede yemek pişiriyordu, tencere birden yere kapandı ve bu sırada tesbîh ettiği duyuldu.

Kardeşlik akdi sırasında Peygamber (s.a.v.) tarafından birbirleriyle kardeşleştirilraiş bulunan Ebu'd-Derdâ ile Selmân-ı Fârisî, birlikte oturup yemek yerler ve bu sırada sofralarmdaki tepsinin ve yiyeceğin "sübhânellah!" diyerek Allah'ı tesbîh ettiğini işitirlerdi.

(Bu haberi şu şekilde Kays'dan rivayet edenler, Beyhakî ve Ebu Nuaym olmuştur). 632[5]

Hurma Kütüğünün İnlemesi

Buharî'nin bu hususla ilgili rivayeti şöyledir: Peygamber (s.a.v.), önceleri hurma kütüğüne dayanarak hutbesini okurdu. -Kendisi için minber yapıldıktan sonra, minber üzerinde hutbesini irâd etmek için çıktığında, bu hurma kütüğünün sabî çocukların ağlaması gibi bir ses çıkararak ağlayıp-inlediği duyuldu. Peygamberimiz de bunun üzerine minberden inerek hurma kütüğünün yanma geldi ve onu kucaklayıp susturmaya çalıştı. Hurma kütüğü, yavaş yavaş inlemesini azaltarak sustu. Buyurdu ki: "Bu hurma kütüğü, Allah'ın zikrini duyması üzerine zaman zaman ağlar idi. 633[6]

(Buhari'nin Câbir b. Abdullah'tan başka bir rivayeti daha vardır.)

Dârimî Abdullah bin Büreyde tarikiyle şu haberi nakletmektedir: Peygamber (s.a.v.), hutbesini okurken hurma kütüğüne dayanırdı. Kendisi için minber yapılınca, hurma kütüğünü terketti. Minber üzerine

---

632[5] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/143-145.

633[6] Hurma kütüğünün ağlayıp inlemesi mucizesi, manevî tevatür derecesinde olup, Mescid'dekilerin tamâmı tarafından duyulmuştur. Fakat bunu, 11 sahabî rivayet etmiştir. Bunlar sırasıyla İslâm Tarihi Asr-ı Saadet'te gösterilmiştir. (Bakınız, İst. 1920 baskısı, 4/ 1653).

çıkıp hutbesini okumaya başlayınca, hurma kütüğü feryâd etmeye başladı. Peygamberimiz de bunun üzerine minberden inerek hurma kütüğünün yanma geldi ve mübarek elini onun üzerine koyarak onu susturdu. Bu sırada kütüğe hitaben: "istersen seni eski yerine dikeyim de orada eskisi gibi olasın! İstersen seni cennete dikeyim, orada cennetin nehirlerinden sulanarak neşvü nema bul, meyveler ver de Allah'ın dostları senin mpyveîerinden afiyetle yesinler! Seçim senin, sen nasıl istersen öyle olsun!" buyurdu. Kütük, Peygamberimiz'in bu ikinci teklifini kabul etmiştir. Zira onlar Peygamber Efendimize sormuşlar: "Kütük h^ıngi şıkkı kabul etti?" demişler. Peygamberimiz de onlara verdiği ce-vabta: "O, cennette olmayı seçti" buyurmuştur.

(Bunu, aynı tarîkten ve Hz. Aişe'den olmak üzere Taberânî ile Ebu Nuaym dahi rivayet etmişlerdir. Bu mealde bir rivayeti, Beğavî, Ebu Nuaym ve îbn-i Asâkîr Übeyy bin Ka'b tarîkinden de rivayet etmişlerdir).

Ahmed, îbn-i Sa'd, Dârimî, îbn-i Mâce, Ebu Nuaym ve Beyhakî, îbn-i Abbas'tan şu haberi nakletmektedirler: Peygamberimiz de minberden inerek hurma kütüğünün yanına gelmiş ve onu kucaklayarak teskin etmiştir. Bu sırada Efendimiz şöyle buyurmuştur: "Ben, minberden inerek onu teskin etmesem, o kıyamete kadar feryâd etmeğe devam ederdi!"

(Bu hususta ve bu mealdeki bir rivayeti de Dârimî, Tirmizî, Ebu Yâlâ, Beyhakî ve Ebu Nuaym, Enes bin Mâlik tarikiyle vermektedirler.),

îbn-i Sa'd, îbn-i Râhûye, Beyhakî, Sehl bin Sa'd el-Sâidî'den şu farklı haberi vermektedirler: "..Mescidte bulunan ashâbtan bazıları da hurma kütüğünün yanına gelerek onun feryadından müteessir olduklarından orada ağlaşmaya başladılar ve çokça ağladılar. Peygamberimiz de minberden inerek hurma kütüğünün yanma geldi ve mübarek elini onun üzerine koyarak onu susturdu."

' (Yine Beyhakî ile Ebu Nuaym'in bu mealdeki bir haberi, Ümmü Seleme tarikiyle sevkedilmiş bulunmaktadır.)

Zübeyr bin Bekkâr da Medîneye Ait Haberler adlı kitabında, Ebu Veddâ oğlu Muttalib'ten yaptığı rivayetle şu farklılık vardır: "..Peygamber'den ayrılmış olmak sebebiyle feryâd edip inlediği için onu ayıplamayınız!

Çünkü Allah'ın Resûlü'nden ayrılmış olmak, hiç bir şey için, kolay birşey değildir." 634[7]

îmâm-ı Beyhakî, Ebu Hatim el-Râzî tarikiyle Amr bin Sevâd'dan şöyle rivayet etmektedir: "Bana îmâm Muhammed bin îdrîs el-Şâfiî dedi ki: Sânı Yüce Allah, Muhammed'e verdiğini, peygamberlerinden hiç birine vermiş değildir!" Ben de onun bu sözüne karşılık: "Peki, ölüleri dirilten İsa'ya dahî vermemiştir, diyebilir misiniz?" dedim. Imâm-ı Şafiî de buyurdu ki: "Evet, ölüleri dirilten isa'ya dahi vermemiştir! Zira sânı yüce Allah, Resulü Muhammed'e hurma kütüğünün feryâd etmesi mucizesini vermiştir. Bu ise, isa'ya verdiği ölüleri diriltme mucizesinden daha büyük bir mucizedir!"635[8]

Dağın Yerinden Oynaması Mucizesi

Buharî ve Müslim Enes'in şöyle dediğini rivayet ederler: Peygamber (s.a.v.), bir gün yanında ashabından bazıları ile birlikte Uhud (veya Hıra) dağının üzerinde bulunuyordu. Yanında bulunan ashabı ise Ebu Bekir,

---

634[7] Hiç şüphesiz Peygamber'den (s.a.v.) ayrıldığı için hurma kütüğünün feryâd edip inlemesi, peygamberlik alâmetlerinin en büyüklerindendir. Bu husus, manevî tevatür ifâde edecek şekilde pekçok tarîklerden rivayet edilmiş bulunmaktadır. Bunu, her ne kadar ashâbtan bazıları (en azından 11 tanesi) rivayet etmekte ise de, bu mucize vukua geldiği zaman, mescid'de bulunanların tamâmı tarafından işitilmiştir. Hasan-ı Basrî gibi bir İslâm büyüğü, derslerinde ve sohbetlerinde bu mucizeden bahsettiği zamanlarda ağlamasını tu-tamayarak hüngür hüngür ağlayıp gözyaşları döker ve şöyle derdi: "Bu, bir kurumuş kütüktür! Resûlullah'ın (s.a.v.) firakı ve O'na duyulan sevgi ile İnleyip feryâd ediyor. Altah Resûlü'nün dile getirip teblîğ buyurduğu zikrullah ile aşka gelip ağlıyor. Sizlerin kalblerine ne olmuştur ki, aşka gelip ağlamıyor? Bir sıcaklık ve yakınlık göstermeksizin hissiz ve kaskatı duruyor?"

635[8] !mâm-ı Şafiî, bu sözünde ne kadar doğru ve güzel söylüyor! Cansız bir nesnenin inleyip feryâd etmesi, vaktiyfe yaşamış ve öldükten sonra eski hâline iade edilerek diriltilmiş bulunan bir varlığın dile gelip konuşması mucizesinden, elbette daha büyük bir mucizedir

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/145-147.

Ömer ve Osman idiler. Dağ, sallanmaya başladı. Bunun üzerine Peygamberimiz:

"Dur ey dağ, dur! Senin üzerinde bir peygamber, bir sıddîk ve iki şehîd bulunmaktadır!" buyurdular.

(Ebu Yâlâ ile Beyhakî'nin Sehl bin el-Sâidî'den rivayet ettikleri haber de, aynen bu mealde bulunmaktadır. Yalnız bu ikisinin rivayetinde: "..Uhud Dağı üzerinde bulunuyordu" denilmekte, ayrıca "veya" şıkkı bulunmamaktadır.)

Müslim'in tek başına Ebu Hüreyre'den olan rivayeti de böyledir. Yalnız onun bu rivayetinde şu fazlalık ve farklılık bulunmaktadır: "Peygamberimiz'in yanında Talha ile Züheyr de bulunmakta idi. Ve Peygamberimiz bu münâsebetle: "Dur yâ dağ, zira senin üzerinde ya bir Peygamber, ya bir sıddîk, ya da bir şehîd bulunmaktadır!" buyurmuştur.

(îmanı-ı Ahmed'in, Büreyde'den olan rivayetinde ise, Uhud Dağının adı geçmemekte ve sâdece Hıra Dağı zikredilin ektedir.) 636[9]

Mimberin Yerinden Oynaması Mucizesi

Ahmed, Müslim, Nesaî ve îbn-i Mâce, îbn-i Ömer'den şöyle rivayet ederler: "Peygamber (s.a.v.), minber üzerinde hutbesini okuyor ve şöyle buyuruyordu: Kudreti sonsuz olan Allah gökleri ve yeri elinde dürer de

---

636[9] Enes'in rivayet ettiği haberde geçen: "Peygamberimiz Uhud (veya Hıra) dağı üzerinde bulunuyordu" şeklindeki tereddüd, bizzat Hz. Enes'in (r.a.) ifâdesi olamaz. Zira Enes {r.a.), burada bizzat kendisinin bulunduğu ve müşahede ettiği bir olayı nakletmektedir. Bu durumda onun, böyle bir tereddüdü izhar etmesi mümkin değildir. Zira Uhud dağı Medîne'de, Hıra dağı İse Mekke'de bulunmaktadır. Hakikatin tâ kendisinin ne olduğunu bilmeyi Allah'a havale ederken, şu kadarını da söyliyelim ki: Anlaşılan ve görünen, bu olayın Uhud dağı üzerinde geçmesidir. Ekser rivayetler de buna açıkça delalet etmektedir. Sâdece imam-ı Ahmed'in rivayetinde Hıra yalnız başına zikredilmektedir.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/147.

şöyle buyurur: Cebbar olan Benim! Yeryüzünde cebbârhk yapanlar hani neredeler? Boş yere büyüklenip mağrur olanlar, hani nerdeler?"

Peygamberimiz, hutbesinde böyle buyuruyor ve sağına soluna sallanıyordu. Hatta bu sırada minbere baktığımda onun alt tarafının sallanmakta olduğunu gördüm. Ve heyecana kapılıp; "Neredeyse minber, Peygamberimizle birlikte yere düşecek!" demekten kendimi alamadım."

Sahihtir kaydıyla Hâkim îbn-i Abbas'm şöyle dediğini rivayet eder: "Bana Validemiz Hz. Âişe haber verdi ve dedi ki: Bir gün ben, Peygamber'e (s.a.v.), Yüce Allah'ın:

"Allah'ı gereği gibi bilemediler. Halbuki kıyamet günü yer, tamamen O'nun avucu içindedir, gökler de sağ elinde durulmuştur. O, onların ortak koştuklarından çok uzak ve yücedir!"637[10] mealindeki âyeti hakkında sordum. O da bana verdiği cevabta şöyle buyurdu:

"Yüce Allah buyurur ki: "Ben Cabbâr'ım, Ben Benim." Bu şekilde Cenab-ı Hakk, kendisini yüceltir de yüceltir. îşte bu şekilde Resûlullah Efendimiz bunu söylerken, üzerinde bulunduğu minberle birlikte yere düşecek şekilde sağa sola sallanmıştır. Biz bu sırada: "Hiç şüphesiz, Peygamberimiz minberle birlikte yere düşecektir" demiştik.

Bezzâr ve İbn-i Adiyy de îbn-i Ömer'den şu haberi vermektedirler: Peygamber (s.a.v.), hutbesini okurken minber üzerinde Zümer Sûresinin mezkûr âyetini sonuna kadar okuduğu zaman, öylesine şiddetli ve kuvvetli bir şekilde okudu ki, üzerinde bulunduğu minberle birlikte şöyle üç defa gidip geldi. Biz kendisinin düşeceğine muhakkak nazarıyla bakmıştık, fakat böyle bir şey olmadı." 638[11]

637[10] Zümer suresi, 67

638[11] Yukarıda geçen ve benzeri olan hadîsler, müteşâbihât dediğimiz şer'î naslardandır. Bunları, yüce Allah'ın şanına ve zâtına yakışan ve lâyık olan mânada anlamak gerekir. Bu ve benzeri naslarda, ne mânâyı red ve nefyeder şekilde te'vil etmeli, ne de benzerlik ve ortaklık varmışçasına bir zan ve vehme düşmelidir. Nitekim Imâm-ı Âzam Ebu Hanîfe (r.a.) hazretlerine: "Rabbimiz'in dünyâ semâsına inmesi hakkındaki hadis-i şerîf üzerinde ne buyurursunuz?" diye sordukları zaman o, ne şer'î tâbirin ifâde ettiği mânâyı inkâr etmiş, ne de bir benzerlik vehmine yer vermiştir. Açıkça buyurmuştur ki: "Yüce Allah'ın dünyâ semâsına inmesi, kendi zâtına yakışır

Ölüpde Yerin Kabul Etmediği Kimse Hakkındaki Mucize

Buharı ve Müslim ile birlikte Beyhakî ve Ebu Nuaym, Enes'ten şöyle rivayet ederler: "Adamın biri, Peygamber'e (s.a.v.) gelen ilâhi vahyi yazıyor (vahiy kâtipliği yapıyor) idi. Peygamberimiz'in kendisine: "Aye-tin sonunu: "Semîan basîrâ" olarak yaz!" emrine rağmen, "Alîmen hakîmâ" diye yazardı. Peygamberimiz kendisini ikâz buyurup: "Aynen benim dediğim gibi yaz!" dedi. O ise kendi kendine "nasıl istersem öyle yazarım" deyip itaatsizlik eder, Peygamberimiz1 in söylediğini aynen yazmazdı. Peygamberimiz kendisine: "Bu âyetin sonuna ise, "alîmen hakîmâ" diye yaz!" buyurur, bu sefer o: "Semîan basîrâ" diye yazardı."

Derken adam, irtidâd edip İslâm'ı kesin olarak terk etti, kaçıp müşriklere katıldı ve: "Ben, içinizde Muhammed'i en iyi biîeninizim! Ben, ona vahiy kâtipliği yaparken, O'nun bana emrettiği gibi değil, kendimin istediği gibi yazardım!" diye konuşmaya başlamış. Derken ölüp gitmiştir. Onun geberdiği haberini alınca Peygamber (s.a.v.): "Yer-yüzü onun cesedini kabul etmiyecektir!" buyurmuştur. Gerçekten de onun cesedini toprağa verdikleri zaman, yeryüzü onun cesedini kabu-letmeyip dışarı atmıştır. Böylece mucize (efendimizin verdiği haber) de gerçekleşmiştir."

Ebu Talha da der ki: Ben o adamın Öldüğü yere uğradığım zaman, hâlâ onun cesedi dışarıda idi. "Bu ne haldir?" diye sorduğumda, orada-kilerden aldığım cevab: "Biz onu toprağa defnettik, fakat yeryüzü onu kabul etmedi" şeklinde olmuştur.639[12]

---

bir şeküde ve bizce keyfiyeti bilinmeyen bir mâhiyettedir, keyfiyetsizdir." (Fıkh-ı Ekber Şerhi Alİyyül-Kârî, 34, Matbaa-i Tekaddüm, 1323).

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/148.

639[12] Buharî'nin rivayetinde: Bu adamın bir nasrânî olduğu, müslüman olup Bakara ve Âl-i Imrân sûrelerini öğrendiği, Peygamberim iz'e vahiy kâtipliği de yaptığı, tekrar nasrâniyete dönüp: "Muhammed, benim kendisi için yazdıklarımdan

Peygamberimize Yalan İsnâd Eden Adam Ve Onun Öldürülmesi Hakkındaki Mucize

El-Musannef adlı kitabında Aldürrezzâk, Beyhakî, Said bin Cü-beyr'den şu haberi nakletmektedirler: Peygamberimiz (s.a.v.) ashabından ensâra âit kasabalardan birine bir adam gelip: "Beni size, Peygamberimiz gönderdi ve kasabanızdan falancanın kızını bana nikahlamanızı emretti!" diye iddia etti. Halbuki onu Peygamberimiz göndermemişti. Bu şekilde o, kendiliğinden Peygamberimiz'e yalah isnad etmişti. Bunun üzerine Peygamberimiz derhal o kasabaya AH ile Zü-beyr'i gönderdi ve onlara: "Hemen oraya gidiniz ve onu sağ olarak bulursanız muhakkak öldürünüz! Fakat ben sizlerin onu sağ olarak bulacağınıza kani, değilim" buyurmuştur. Onlarda derhal yola çıkıp o kasabaya geldiler. Fakat o adamın bir yılan tarafından sokularak ölmüş olduğunu gördüler."

Beyhakî, Atâ bin el-Sâib tarikiyle Abdullah bin el-Hâris'in şöyle dediğini

---

başkasını bilmez!" diyerek aleyhte propaganda yaptığı, derken geberip gittiği ve kabrine defnettikleri zaman kabrin kendisini dışarı attığı bildirilmektedir. Ayrıca, onun yakınlarının: "Bunu, Muhammed ve yakınları yapmıştır" diyerek kabrîni daha da derin olarak kazıp defnettikleri, ertesi günü kabrin kendisini yine dışarı fırlatmış olduğunu gördükleri, bunun üzerine bunun insanlar tarafından yapılan birşey olmadığını kabul ettikleri ve o adamın cesedini meydanda bıraktıkları da kaydedilmektedir. Bunu kıymetsiz lafız farkları ile Ahmed ve Müslim de bu şekilde bildirmişlerdir, ibn-i Teymiye (r.a.) bu konuda der ki: "Peygamber'e iftira eden bu mel'ûn adam, "Muhammed, benim kendisi için yazdıklarımdan başka bir şey bilmez" derdi. Allah da onun belasını verdi ve kabrinden dışarı atmakla da kendisini rezîl eyledi. Hiç şüphesiz bu, âdet dışı (mucizevî) bir olaydır ve taşıdığı mânâ çok mühimdir. Herhangi bir mürted, öldüğü zaman kabri onu kabul etmiştir, fakat bu yalancı adamı kabul etmemiştir. Zira bununkisi, mücerred mürted olmaktan daha büyük bir suçtul O, Peygamber'e iftira edip sovmüştür. Allah da Resulü için ondan intikam almıştır.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/149.

nakleder: "Cedced el-Cündei adındaki adam, bir gün Yemen'e gelip bir kadına aşık oldu. O, kendiliğinden bir yalan uydurup: "Peygamber (s.a.v.) size, o kadını bana göndermenizi emretmiştir?" diyor. Onlar da şu karşılığı veriyorlar: "Peygamber (s.a.v.), bizlere zinayı kesin olarak haram kılmıştır. Seninle bizlere böyle bir haber gönderip göndermediğini, bir adam göndererek Peygamberimiz'den sual eyliyeceğiz." Böyle diyorlar ve derhal bir adam gönderiyorlar. Peygamberimiz de bunun üzerine Ali'yi Yemen'e gönderiyor ve ona: "Derhal o adama git. Eğer onu sağ olarak ele geçirirsen derhal öldür, eğer ölmüş olarak bulursan cesedini ateşe verip yak!" buyuruyor. Ali derhal yola çıkmış ve oraya vardığında Cedced'i ölü olarak bulmuştur. Zira o, geceleyin su almak için dışarı çıktığında, bir yılan kendisini sokup öldürmüştür." 640[13]

Mervân'ın Babası Hakem Hakkında Vukua Gelen Mucize

Sahihtir kaydiyle Hâkim, Beyhakî, ve Taberânî Ebu Bekr'in oğlu Abdurrahman'm şu haberini vermektedirler: Mervân'ın babası Hakem bin Ebu'l-As, Peygamberin (s.a.v.) yanında oturur, Peygamberimiz konuştuğu zaman, yüzünü kımıldatarak O'nu alaya alırdı. Bu yüzden Peygamberimiz de kendisine: "Hep böyle ol!" diyerek bedduada bulundu. Böyle bir bedduaya uğramış olan Hakem, tâ ölünceye kadar

---

640[13] Evet, bu şekilde Peygamberimizi yalandan bir isnadda bulunan birisi, öldürülmeyi çoktan haketmiştir. Fakat onun ölmüş cesedinin ateşe verilip yaktırılmasını, Peygamberim iz'in emretmiş olması, mâkûl ve makbul bir husus olmasa gerektir. Zira Peygamberimiz: "Allah'ın azâb ettiği gibi (ateşte yakarak) azâb etmeyiniz!" buyurmuş ve ashabından bazılarının bir karınca yuvasını yakmaları üzerine çok kızmıştır.

(Muhakkikimizin bu endişesi, herhangi bir canlı, ölmemişken doğrudur. Fakat ölmüş bir kimsenin cesedinin yakılmasında, ona azâb edilmiş olunmayacağı için, sırf başkalarını şiddetle sakındırma maksadıyla böyle bir şey icra edilmiş olabilir.) (M.)

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/150.

hep böyle yüzünü kımıldatmak zorunda kaldı."

Yine Beyhakî îbn-i Ömer'den şu haberi vermektedir: "Peygamber (s.a.v.), bir gün bir hutbe irâd ettiler. Peygamberimizin arka tarafında bulunan bir adam, O'nun hutbesini, dilini çıkararak tekâza ve alaya alıyordu. Peygamberimiz de kendisine, bu küstahlığı sebebiyle: "Böylece kal!" diyerek bedduada bulundu. Bunun üzerine adam, yerinde yığılıp kaldı. Onu oradan alıp evine götürdüler, tam iki ay kendisine gelemedi. Sonra kendisine geldi ise de, Peygamberimiz1 in kendisi hakkında buyurdukları gibi, hep dilini ve ağzını büküp dolandırır oldu."

Yine Beyhakî, Mâlik bin Dinar'dan şöyle rivayet eder: Bana Peygamberin (s.a.v.) zevcesi Hatice'nin oğlu Hind haber verdi ve dedi ki: Bir gün Peygamber (s.a.v.) Hakem'e uğradı. Hakem, Peygamberimizi alaya alıcı yüz hereketleri yapıyordu. Onu bu şekilde gören Peygamberimiz: "Allah'ım, onu hep böyle yap!" diyerek bedduada bulundu. O da orada büyük bir sarsıntı ve titreme geçirerek, hep böyle yapar hâle geldi."

(îmâm Beğavî de, bunun benzeri bir haberi sevkeder ve "Mervân'm babası Hakem, böyle yaptı" der. Abdullah bin Ahmed de, Zeyâidü'z-Zühd adlı eserinde aynı haberi vermekte ve: "Hakem bin Ebu'l-Âs, Peygamberimizin kendisi için bu şekilde beddua etmesinden sonra, yerinden kalkmadan bu hâle geldi ve hep böyle yapar oldu" der.)641[14]

Ateşin Yakmaması Şeklinde Vukua Gelenmûcize

îbn-i Vehb, İbn-i Lühey'a'nın şöyle dediğini nakleder: Büyük bir fitne olarak zuhur eden Yalancı peygamberlerden Esved el-Ansî, peygamberlik iddiasında bulunduğu zaman, emrindeki asker ve adamlarla Yemen'deki San'â şehirini ele geçirmişti. Züeyb bin Külâb'ı yakalatıp kendi yalanını tasdîk etmediği için ateşe attırmak istedi ve hazırlattığı ateşe attırdı ve ateş kendisine bir zarar vermedi. Durumu Peygamber (s.a.v.) ashabına haber verdiği zaman, Ömer tbnü'l-Hattab (r.a.), büyük

641[14] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/150-151.

bir sevinç ve sürür duyarak: "îbrahîm (a.s.)'m ateşte yanmasına izin vermeyen Yüce Allah'ın, ateşin kendisine zarar vermediği bir şahsiyeti bu ümmette de göstermesi sebebiyle, Yüce Allah'a çok hamdederim" demiştir."

(Bu hususta Kitâbü's-Sahabe adlı kitabında Abdan şöyle demektedir: Olayda adı geçen Züeyb: Küleyb bin Rabîa'nın oğlu Züeyb bin Kü-leyb el-Havlânî'dir. Yemenliler içinde ilk defa müslümanlığı kabul eden şahsiyettir. Resûlullah ile bizzat sohbet edip etmediğine dâir bize ulaşan bir bilgi bulunmamaktadır. Künyesi Ebu Müslim'dir.)

îbn-i Asâkir, Ebu Bişr künyesi ile anılan Cafer bin Ebu Vahşiye tarikiyle şu haberi nakletmiştir: Havlân'lı bir adam, müsîüman olduğu zaman, kavmi kendisini müslümanhktan çevirmek için zorladı, o da red edince onu ateşe attılar. Ateş onu yakmadı, sâdece abdest alırken yıkanan uzuvlarının dışında bazı yerleri biraz zarar gördü. Ebu Bekir'in halifeliği zamanında Medine'ye geldi ve halîfe ile tanıştı. Halîfe kendisine: "Benim için dua ve istiğfar ediver!" ricasında bulundu. O da Ebu Bekir'e hitaben şu karşılığı verdi: "Siz, dua ve istiğfar edivermeğe daha lâyıksınız!" Halife de kendisine: "Sen Allah yolunda azâb olunan, ateşe atılıp yanmamış bulunan bir adamsın ve benim için dua ve istiğfar edivermelisin!" O da halîfenin bu ricası üzerine, onun için dua ve istiğfar ediverdi."

(Züeyb bin Külâb -yâni Ebu Müslim el-Havlânî- sonra Şam'a gitti. Şam'lılar kendisi hakkında şu benzetmeyi yaparlardı: Bu Ebu Müslim el-Havlânî, ibrahim (a.s.)'a benzemektedir.) 642[15]

Yine îbn-i Asâkîr, îsmâîl bin Ayyaş tarikiyle Şürahbil bin Müslim'den şu haberi nakletmiştir: Esved el-Ansî Yemen'de peygamberlik davasına kalkıştığı zaman, Ebu Müslim el-Havlânî'yi yakalatıp huzuruna getirtti ve ona: "Sen, benim peygamber olduğumu tasdik eder misin?" diye sordu. O da: "Kulağım işitmiyor!" diyerek karşılık verdi. Esved: "Peki Muhammed'in peygamber olduğunu tasdik ediyor musun?" diye sordu. O da: "Evet" karşılığını verdi. Bunun üzerine gadaba gelen el-Esved,

---

642[15] Bu haberin râvîsi olan Cafer'in, Mîzân'da sadûk ve mâruf olduğu bildirilmiştir. Ancak Yahya el-Kattân, Hubeyb bin Sâlim'den rivayet ettiği zamanki rivayetlerinin zayıf olduğunu söyle-

büyük bir ateş yaktırdı ve onu bu ateşe attırdı. Ateş ise ona zarar vermedi. Esved'e yakınları, Ebu Müslim'i sürgün etmesini, aksi halde kendileri için çok zararlı olacağını telkin etmişler. O da onu sürgün etmiş. Bunun üzerine yola çıkan Ebu Müslim, Medine'ye gelmiş. Ebu Bekir, kendisinin gelişi üzerine: "ibrahim (a.s.) gibi ateşe atıldığı halde ateş kendisine zarar vermemiş olan bir adamı, şu ümmet içinde bize gösteren ve onunla tanışmayı nasib eden Yüce Allah'a, hamd ü senalar olsun!" demiştir.

(Bu olay sebebiyle Havlanlılar, Ansîler ile karşılaştıkları zaman: "Sizin hemşehriniz olacak Esved el-Ansî bizim hemşehrimiz Ebu Müslim'i ateşe attırmış, fakat ateş kendisine bir zarar vermemiştir" derlermiş.) 643[16]

îbn-i Sa'd şöyle der: "Bana Yahya bin Hammâd söyledi. Ona Ebu Uvâne, ona Ebu Belec, ona da Amr bin Meymûn haber vermiştir, Amr demiştir ki: "Bir gün müşrikler, Ammâr bin Yâsir'i ateşe attılar. Resûlullah Efendimiz de ona uğruyor, onun başını eliyle okşuyor ve şöyle diyordu: "Ey ateş sen ona karşı da serin ve selâmet ol, Ammâr'ı yakma! Nitekim ibrahim'e (a.e.) karşı da serin ve selamet olmuştun, onu yakmamış tın!"

Peygamber (s.a.v.) bu münasebetle şunu da söylüyordu: "Ey Ammâr, sana ben acıyorum. Seni, kendi halifelerine isyan etmiş bir zümre katledecektir." 644[17]

643[16] Ismâîl bin Ayyaş, H^mjslu olup Şamlıların âlimidir. 106 hicret yılında vefat ettiği zaman, arkasında bir benzerini bırakmış değildi, Şürahbil bin Müslim'den ve daha pekçok kimselerden İlim almıştır. Kendisinden İlim alanlar ise, başlıca şunlar idi: Süfyân-ı Sevrî, tbn-i Ishâk, Saîd bin Mansûr, Hennâd, Hasan bin Arafe ve daha pekçok kimseler...

O, Şamlılardan rivayet ettiği zaman iyidir. Medîne'lılerden rivayetinde ise hatalıdır. Buharı ve bazılarının söylediği budur. Nesaî ise onu zayıf sayar. Ibn-i Hıbban da, tek başına kaldığı zaman hüccet olmadığını söyler.

644[17] Buradaki râvîlerden Ebu Uvâne, Yezîd bin Atâ'nın azatlı 8 id ir. Yezîd onu zayıf saymıçltr. O, Vâsıftan Basra'ya geçmiş, orada 170te vefat etmiştir.

Ebu Belec de Vasıflıdır. tbn-İ Maîn onu sikadan sayar, Cüzcânî ise zayıf addeder. Buhari, ihtilaflı olduğunu söyler, Nesaî ve daha başkaları onun fena olmadığını söylerler. Imam-ı Ahmed ise onun hakkında şiddetli davranır münker bir hadîs

Ebu Nuaym, Abbad bin Abdü's-Samed'den şöyle nakleder: Bir gün biz., Enes bin Mâlik'in evine gitmiştik. Enes: "Ey câriye sofrayı kur" diye seslendi. Câriye de hemen sofrayı getirdi. Sonra Enes, "mendili getir" dedi. Hizmetçi kız da bir mendil getirdi. Enes: "Hemen fırını yandır" dedi. Fırın yakıldı ve Enes o kirli mendili fırın içine -ateşe- attı. Sonra tertemiz ve bembeyaz bir şekilde çıkardı. Biz hayret ettik ve: Tâ Enes bu nedir?"-diye sorduk. Enes de bizlere şu karşılığı verdi: "Bu mendil, Peygamber'in (s.a.v.) sağlığında kullandığı mendildir. Bununla Efendimiz, mübarek yüzlerini silerlerdi. Biz bunu, kıymetli bir hâtıra olarak saklar ve de yüzümüzü silerek kullanırız. Kirlendiği zaman da, böylece sizlerin de gördüğünüz veçhile ateşe bırakıp temizleriz. Zira ateş, Peygamberlere ait olup onların mübarek yüzlerine değmiş olan eşyadan herhangi bir şeyi yakmaz."

(Bu hadisin râvîsi Abbâd bin Abdüs-Samed zayıftır. Buhari onun hadislerinin münker olduğunu söyler, tbn Adiy ise: "Onun bütün rivayetleri Ali'nin faziletine dâirdir, o çok aşırı bir şîîdir" der.)645[18]

---

rivayet ettiğini bildirir.

Peygamber (s.a.v.}, Yasir ehlinin azâbolunduğu yere uğrar: "Sabrediniz, ey Yâsir ehlil Şüphesiz, Allah yolunda böylece sabretmeniz sebebiyle sizin yeriniz cennettir" buyurdu ve çektiği şiddetli azab sebebiyle Amman n, küfür olan sözü söyliyebileceğine dâir de Peygamberimiz ona izin vermişti. Bu hususta Nahl Sûresinin: "İnandıktan sonra Allah'ı inkâr eden -kalbi imânla yatışmış olduğu halde zorlanan değil- fakat küfre göğüs açan -küfürle kalbinde sevinç duyan- kimselere Allah'tan bir gadab iner ve onlar için büyük bir azâb vardır" mealindeki âyeti İnmişti.

Peygamberi mirin: "Ey Ammâr, seni, halifesine isyan etmiş bir zümre katledecektir t" sözü ise, Mekke'de değil, Medine'de Mescidin İnşâsı sırasında söylenmiştir. Bu sırada Ammâr, birisi kendisi, diğeri de peygamber için olmak üzere iki kerpiç yüklenip taşırdı. Mz. Peygamber de mübarek eliyle onun omuzuna dokunmuş ve öyle buyurmuştur. Ammâr ise: "Fitnelerden Allah'a sığınırım!" demiştir ve Sıtfîn Savaşı sırasında, Muâvrye'nin askeri tarafından öldürülmüştür.

645[18] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/151-153.

Asanın (Bastonun), Kamçının Ve Parmakların Işık Vermesi Mucizeleri

Hâkim, Beyhakî ve Ebu Nuaym Ebu Abs bin Cebr'den şöyle rivayet ederler: "Ebu Abs, günün beş vaktini Peygamber (s.a.v.) ile birlikte kılar, sonra Harise Oğullarının yurduna dönerdi. Yine böyle bir gün, günün son namazı olan yatsı namazını Hz. Peygamberin arkasında» ona uyarak kılmış ve namazdan sonra yola çıkmıştı. Gece çok karanlık ve yağışlı idi. Elindeki asası ışık vermeye başladı ve önünü aydınlattı. Harise O-ğulları yurduna varıncaya kadar da ışık vermeye devam etti." 646[19]

Buharı Enes'ten şöyle rivayet eder: "Peygamberin (s.a.v.) ashabından iki adam, karanlık bir gecede Hz. Peygamber'in huzurundan ayrılarak yola koyuldular. Yanlarında, yâni bunlardan her birinin önünde bir kandil gibi iki adet ışık meydana geldi ve onların önünü aydınlattı. Bu iki arkadaş yol ayırımına geldikleri ve birbirinden ayrıldıkları zaman da bu iki kandilden her biri, onlardan birinin önünce giderek yolunu aydınlatmaya devam etti. Hattâ o kişi evine varıncaya kadar devam etti."

îbn-i Sa'd, sahihtir kaydiyle Hakim, Beyhakî ve Ebu Nuaym'inyine Enes'ten rivayetleri ise şöyledir: "Peygamber'in (s.a.v.) ashabından Abbâd bin Bişr ile Üseyd bin Hu<Jayr, bir ihtiyaçları sebebiyle Hz. Peygamber'in yanında idiler. Bir müddet geçmişti ve çok karanlık bir gece idi. Asalarını ellerine alarak Peygamber'in (s.a.v.) huzurundan ayrılıp yola koyuldukları zaman, bunlardan birinin asasında bir ışık meydana geldi ve önlerini yetecek derecede aydınlattı. Bunlar böylece yollarına devam edip birbirinden ayrıldıkları zaman, diğer sahabinin asası önünde de bir ışık meydana geldi. Böylece her ikisi evlerine varıncaya kadar bu ışıktan aydınlanmaya devam etti."

Ebu Nuaym'in tek başına ve yine başka birttarîk ile Enes'ten naklettiği

---

646[19] Ebu Abs, Hârûl el-Temîrîrîden rivayet eder. Fakat Ebu Hatim el-Razî, bu her iki râvînin de mechûl olduğunu söyler.

(Fakat, bundan sonra Eneslen rivayet edilen ve sahihtir kaydiyle Hâkim tarafından da sevksdilip Abbâd bin Bişr ile Useyd bin Hudayr hakkında olduğu bildirilen rivayetler sahihtir. Nitekim bunu, Buharî dahî rivayet etmiş bulunuyor.)

haber de şöyledir: "Peygamber (s.a.v.) ve Ömer, bir gün gecenin geç vaktine kadar Ebu Bekir'in evinde kalıp konuşmaya devam ettiler. Sonra çıkıp yola koyuldular. Ebu Bekir de onlarla birlikte çıktı. Gece çok karanlık idi. Fakat onlardan birinin elindeki asada bir ışık meydana geldi ve onlar yerlerine varıncaya kadar önlerini aydınlatmaya devam etti."

Beyhakî, Ebu Nuaym ve Târih'inde Buharî Hamza el-Eslemî'den şöyle rivayet ederler: "Bir gün biz, Peygamber'in (s.a.v.) yanında idik ve onunla birlikte seferde bulunuyorduk. Gecenin zifiri karanlığında yolumuza devam ediyorduk ve nihayet birbirimizden ayrıldık. Tam bu sırada benim parmaklarımın ucunda bir ışık meydana geldi. Benimle birlikte seferine devam edenler, kendileri ve binit hayvanları bu ışıktan faydalanarak yolumuza devam ettik. İçimizden hiç biri karanlık sebebiyle bir zarar görmedi, hayvanlarımızdan her hangi biri, yanlış bir adım atıp da yükünü veya sahibini atmadı." 647[20]

Ebu Nuaym Ebu Scâd el-Hudri'detı şöyle rivayet eder: "Çok karanlık ve yağışlı bir gece idi. Peygamberimiz (s.a.v.), yatsı namazını kıldırmak üzere dışarı çıktığı zaman şiddetli bir şimşek çaktı ve ortalığı ışığa boğdu. Bu sırada yakınında Katâde bin Nûmân'ı gören Hz. Peygamber ona: "Ey Katâde, namazı kıldıktan sonra hemen ayrılma ve beni bekle! Sana olan emrimi aldıktan sonra yoluna devam et! buyurdu. Namaz kılındıktan sonra Hz. Peygamberi bekleyen Katâde bin Nûmân'a Peygamberimiz, bir baston verdi ve: "Bunu eline al ve onun vereceği ışığın aydınlığında yoluna devam et! Bu senin ön tarafından on zira, arka tarafından da on zira kadar mesafeyi aydınlatacaktır!" buyurdu. 648[21]

647[20] Hamza el-Eslemî; sevgili Peygamberimiz'in ashabından olup seferde iken oruç tutmanın hükmünü, Hz. Peygamberden soran zâttır. Bu sırada Peygamberimiz de ona: "Sefer halindeyken oruç tutmak hususunda muhayyersin, dilersen orucunu tutarsın, dilersen tutmazsın I" buyurmuştu

648[21] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/154-155.

Hasan Ve Hüseyin Efendilerimiz İçin Onların Eve Gidecekleri Sırada Aniden Bir Işığın Belirivermesi Mucizesi

Sahihtir kaydiyle Hâkim, Beyhakî ve Ebu Nuaym Ebu Hüreyre'den şöyle rivayet ederler: "Bir gün biz, Peygamber (s.a.v.) ile birlikte yatsı namazını kılmıştık. Peygamberimiz bizlere namazı kıldırırken, Hasan ve Hüseyin efendilerimiz de O'nun yanında idiler ve henüz çocuktular. Peygamberimiz secdeye vardığı zaman, hemen O'nun arkasına atlıyorlardı. Peygamberimiz de başım secdeden kaldırdığı zaman onları tutup sağına ve soluna bırakıyordu. Onlar, tekrar diğer secdede de böyle yapıyorlar, Peygamberimiz de öyle yapıyordu. Namaz kılınıp bitirildiği zaman, onlar her ikisi de Peygamberimiz'in önünde duruyorlardı. Ben Hz. Peygamber'e yaklaşarak: "Ey Allah'ın Resulü, onları evlerine götürüvereyim mi?" diye sordum. Peygamberimiz: "Hayır" buyurdular. Derken aniden bir ışık belirdi. Bunun üzerine Peygamberimiz, onlara hitaben: "Haydi, şimdi derhal evlerinize gidiniz!" buyurdu. Onlar da yürüyerek evlerine gittiler. Fakat, evlerine ulaşıncaya kadar hep bu ışığın aydınlığında yürüdüler ve hiç karanlık görmediler." 649[22]

Ebu Nuaym, yine Ebu Hüreyre'den fakat başka bir tarîkten olmak üzere şu haberi nakletmiştir: "Bir gün Hasan, Peygamber'in (s.a.v.) yanında idi. Vakit gece idi ve çok karanlıktı. Peygamberimiz, torunu Ha-san'ı çok seviyordu. Hasan: "Ben anama gideceğim" dedi. Bunun üzerine ben, hemen: "Onu evine götüreyim yâ Resulallah" diyerek izin istedim. Fakat Peygamberimiz "hayır" dedi ve izin vermedi. Derken semâdan bir ışık geldi ve Hasan'ın önünde durdu. Peygamberimiz de bunun üzerine Hasana evine gitmesini emretti. Hasan yürüyerek anasına gitti. Fakat anasının yanına varıncaya kadar hep bu ışığın aydınlığında yürüdü ve hiç karanlık görmedi." 650[23]

649[22] Sahih bir rivayette de bunun benzeri olduğu gibi, yine sahih rivayette bir benzeri, Clmâme bint-i Zeyneb'te ilgili olarak gelmiştir

650[23] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/155-156.

Güneşin Batmasından Sonra Gerî Gelmesi Mucizesi

îbn-i Mende, İbn-i Şâhîn ve Taberânî (senedlerinden bazıları Sahîh-i Müslim'in şartlarına uygun olarak), Esma bint-i Umeys'ten şu haberi naklederler: "Peygamber'e (s.a.v.) vahiy gelirken, kendileri Ali'nin dizleri üzerine başını koymuş bir şekilde uzanmakta idiler. Ali, henüz ikindi namazını kılmamış idi. Derken O, ikindi namazını kılamadan güneş battı. Bunun üzerine Peygamberimiz şu duada bulundular: "Ey Allah'ım, o senin ve senin Resulünün itaatinde idi, bu yüzden namazını kılamadı. Güneşi onun üzerine geri çevir de namazını vaktinde lalsın!"

Esma der ki: Ben, bu olay sırasında güneşin battığını, sonra battığı yerden doğup geri geldim' gördüm." 651[24]

651[24] Esma bint-i Umeys, İlk müslüman olanlardandır. Kocası Cafer bin Ebu TâJİb ile birlikte Habeşistan'a hicret etti, onunla birlikte Medine'ye avdet eyledi. Cafer, Mûte Savaşında şehit olduktan sonra Ebu Bekrin evlenme teklifini kabul ederek onunla evlendi. Veda Haccı sırasında Zü'l-Huleyfe'de dünyâya getirdiği Muhammed adındaki oğlu, Ebu Bekir'den olmadır. Ebu Bekir öldükten sonra, Ali (r.a.) onu nikahladı. Allah, hepsinden razı olsun.

Esmâ'nın rivayet ettiği Güneş'in battıktan sonra geri gelmesi mucizesine dâir bu habere gelince: Imâm-ı Sehâvî der ki: "Imâm-ı Ahmed bin Hanbel, bu rivayetin aslının olmadığını bildirmiştir. Ibnü'l-Cevzî de bunu kabul ederek el-Mevzûat adlı kitabına almış, uydurma haberlerden saymıştır. Ben derim ki: "Bu rivayette, şîîlik kokusu vardır." el-Cezükânî de demiştir ki: "Bu haber, muztaribtir ve münkerdir."

Bilindiği gibi Peygamber'in (s.a.v.) ikindiden sonra uyuma âdeti de bulunmamakta idi. Hattâ bunun men'ine dâir haber vârid olduğu da bilinmektedir.

Sonra şu noktayı da belirtmek lâzımdır ki, Alı (r.a.), Hz. Peygamber dizinde uyumakta olduğu için ikindi namazını kılamamışsa; Güneş de bu sırada batmışsa, niçin Güneş'in geri gelmesine ihtiyaç ve lüzum duyulsun? Elbettekl dînen ve manen buna ihtiyaç da yok idi. Zira özrü sebebiyle namazını geciktiren (kazaya bırakan) kimseler, bu yüzden günahkar olmazlar. Dînin bu husustaki hükmünü, şu sahih hadîs açıklamaktadır:

"Her kim uyuyakalmak, unutmak gibi bir sebeple, namazını geçirmiş olursa; hatırladığı veya uyandığı zaman namazını kaza etsin I" Hendek Savaşı sırasında Peygamberimizin ve ashabının ikindi namazını vaktinde kılamadıkları da tarîhen ve ilmen bilinen bir husustur. Hz. Peygamber; Hendek Günü hem kendisinin hem de ashabının namazlarını vaktinde kılmaları İçin Güneş'in battıktan sonra geriye

Yine Taberânî iyi bir senedle Câbir'den şunu anlatmaktadır: "Peygamber (s.a.v.) güneşe bir müddet gecikmesi için emretti, güaıeş de bunun üzerine gecikti Ve gecikmiş olarak battı." 652[25]

Mübarek Elini Koymasıyla Kartal Resminin Kaybolması Mucizesi

Beyhaki Aişe'den şu haberi nakletmiştir: Bir gün ben, kırmızı renkli bir pike ile örtünmüş yatıyordum. Az sonra Rasulüllah (s.a.v.) yanıma geldi. Örtündüğüm pikede bir resim vardı. Peygamberimiz onu görünce şiddetle alıp attı ve: "Kıyamet günü insanların en çok azab görecek olanları, Allah'ın yaratmasına benzeterek canlı resmi yapanlardır" buyurdu.

Yine Aişe dedi ki: "Bir gün Hz. Peygamber (s.a.v.), elinde kartal resimli bir kalkan İle yanıma geldi. Sonra elini kartal resminin üzerinde gezdiriverdi. Yüce Allah, kalkan üzerindeki o kartal resmini derhal gidermişti 653[26]

îbn Sa'd, îbn Ebî Şeybe ve îbn Asakir, Mekhûl'dan naklen şu haberi vermiştir: Peygamberin (s.a.v.) bir kalkanında bir koç başı resmi vardı. Bu resmin bulunmasından Hz. Peygamber rahatsız olmuştu. Aynı günün sabahında baktık, kalkan üzerindeki bu resimden hiç bir eser kalmamıştı.

îbn-i Mende, Beyhaki, îbn-i Seken, îbn-i Sa'd, îbn-i Asâkir ve Târîk'inde Buharî: Ebu'ş-Şa'sâ'nın kızı Âmine ile Kutbe bin el-Alâ'dan şu haberi

---

gelmesini istememişken, sırt Ali'nin namazı için istemiş olması nasıl kabul edilebilir? (Bu gibi itmî ve ciddî noktaları düşündüğümüz zaman, Buharî ve Müslim'in Sahihlerinde ve diğer sahihlerde bu gibi haberlerin niçin bulunmadığını daha iyi anlamış oluyoruz. Zâten böyle bir şey olsaydı, onun tek râvîsi, Esma adındaki kadın sahâbi olmazdı. (El-Esrarü'l-Merfûa, 433-Beyrut, 1391)

652[25] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/156-157.

653[26] Bu rivayetin baş tarafı, sahîh hadislerde aynen vârid olmuştur. Fakat son tarafı (yâni Aişe dedi ki lafzından sonra) ise vârid olmamıştır.

nakletmişlerdir: "Bir gün ben, Peygamber'in (s.av.) yanına gitmiştim ve müslüman olmaya da kararlı idim. Yanında bazı köleler de vardı. Ben hiç tereddüd ve tevakkuf etmeksizin İslâm'ı kabul ettim. Buna oldukça sevinen Hz. Peygamber {s.a.v.), mübarek elini başımın ü-zerinde gezdirerek bana iltifatta bulundu."

Yukarıda adı geçen râvîlerin her ikisi de, Ebu Süfyân'ın bir kölesi hakkındaki bu olayla ilgili olarak demişlerdir ki: "Onun yaşı hayli ilerlediği zaman, başına kır düşmüştü. Fakat Hz. Peygamber'in mübarek elini gezdirdiği yer, aynen o zamanki gibi simsiyah idi." 654[27]

îbn-i Sa'd, îbn-i Mende, Beğavî ve îbn-i Asâkîr, Sâib bin Yezîd'in azatlısı At&'dan şu haberi nakletmişterdir: "Efendim Sâib'in başındaki saçı, tepesinden alnına doğru siyah diğer kısımları ise beyaz idi. Ben efendim Sâib'e dedim ki: "Efendim, sizin saçınızın bu durumu nedir? Ben bunda, başkalarında görmediğim şaşılacak bir durum görüyorum!" O da bana cevabında dedi ki: "Evladım, ben sana merak ettiğin durumu haber vereyim, şöyle ki: Bir gün Peygamber (s.a.v.) bana uğramıştı. O sırada benim yanımda küçük çocuklar da bulunuyordu. Hz. Peygamber bana: "Senin adın nedir?" diye sordu. Ben de cevabımda: "Sâib" dedim ve Yezîd'in oğlu olduğumu söyledim. Bunun üzerine Hz. Peygamber mübarek eliyle başımı mesh etti ve: "Allah seni mübarek eylesin! Başını mesh ettiğim yer de ebediyen ağarmasın!" buyurdu, işte bu sebebten başımın bu kısmı, hiç siyahlığını kaybetmemektedir."

Buharî Târih'inde ve Beyhakî Mukammed bin Enes'in oğlu Yu-nus'tan, o da babası Muhammed'den şu haberi vermektedir: "Ben henüz iki haftalıkken Peygamber (s.a.v.) Medine'ye teşrîf etmişler. Beni gördüğünde de başımı mübarek eliyle okşayıp: "Allah seni mübarek kılsın" diye dua buyurmuşlar. Sonra da: "Ona benim adımı veriniz, fakat künyemi vermeyiniz!" buyurmak suretiyle de, adimin Muhammed olmasını emretmişlerdir. Sevgili Peygamberimizi Veda Haccını edâ buyurdukları sırada ise benim yaşım, on idi."

Yunus bin Muhammed der ki: "Sabam, yaşı hayli ilerlediği zaman bütün

---

654[27] Kutbe bin el-Alâ; Buhârîye göre "kavi değildir", Ibn-İ Hıbbân'a göre: "Çok hatâ ettiği için delil ve hüccet olma vasfını kaybetmiştir, Hafız Zehebfye göre ise "tamamen itibar dışıdır."

saçı ağarmıştı. Fakat Peygamberimiz'in mübarek eliyle mesh ettiği kısım, simsiyah duruyordu."

(Taberânî'nin Muhammed Fedale'den sevkettîği rivayet de bu mealdedir.)

Beyhakî ve Mûcem'inde Beğavî Ebu'l-Vaddâh bin JSeleme el-Cühenl'den, o da babasından, o dahî Amr bin Teğleb el-Cüheni'den şöyle rivayet eder: "Ben, Peygamber (s.a.v.) ile karşılaştığım zaman, hiç tereddüd vfe tevakkuf etmeksizin hemen müslüman oldum. Peygamberimiz de iltifat buyurup mübarek eliyle yüzümü okşadılar."

işte Bu Amr bin Teğleb el-Cühenî, tam yüz sene yaşadığı halde, Peygamberimiz kendisini sevip okşadığı zaman, O'nun mübarek elinin dokunduğu yerlerin saçı hiç kırarmamıştır. Gerek sakalı, gerek başı, bu durumda idi."

Taberânî ve îbn-i Seken, Mâlik bin Umeyr (ömercik) ten şu haberi verirler: "Peygamber (s.a.v.) yüzümü eliyle mesh etti. işte yaşım bu kadar ilerlemesine rağmen, O'nun mübarek elinin değdiği kısımlar, hiç kırarmamaktadır."

Zübeyr bin Bekkâr da Ahbârü 'l-Medine adlı eserinde Abdurrahman bin Sa'd'ın oğlu Muhammed'den şöyle rivayet eder: "Peygamber (s.a.v.) Ubâde bin Sa'd'ın başını okşamıştı ve ona hayır duada bulunmuştu. O, tam seksen yaşındayken vefat ettiği halde, saçı hiç kırarmamıştı."

îbn-i Asâkîr ve îshak el-Remll Beşîr bin Akrabe el-Cühenî'den şu haberi naklet mistir: "Babam, Uhud Savaşı sırasında şehid olduğu zaman ben ağlayarak Peygambere (s.a.v.) geldim. Benim ağlamakta olduğumu gören Hz. Peygamber:

"Evlâdım ağlama, bak ben senin baban olayım, Âişe de anan olsun! Sen buna razı olmaz mısın?" Peygamberimiz böyle buyurdu mübarek e-liyle de başımı okşadı. İşte sizlerin de gördüğünüz gibi, başımın her taran kırlaştı, fakat Peygamberimiz'in mübarek elinin dokunduğu yer hiç kırlaşmadı, simsiyah duruyor."

Yukarıda geçen bu rivayette, onun şöyle dediği de kayıtlıdır: "Ve benim dilimde kekemelik vardı. Sevgili Peygamberimiz, mübarek tükrüğünden sürerek dilimdeki kekemeliği de tedavi etti. Ayrıca bana:

"Senin adın nedir?" diye sormuştu. Ben de adımın "Becîr" olduğunu söylemiştim. Bunun üzerine Peygamberimiz: "Senin adın, bundan böyle Beşîr'dir" buyurdu ve adımı bu şekilde değiştirdi."

Tirmizi hasendir kaydiyle, Beyhakî sahihtir diyerek Albâ bin Ahmer'den o da Ebu Zeyd el-Ansârî'den şu haberi naklederler: "Peygamber (s.a.v.), mübarek eliyle başımı ve sakalımı mesh etti, sonra: "Allah'ım, bu kuluna güzellikler ver!" diyerek dua ve niyazda bulundu."

Haberin râvîsi der ki: "O, yüz küsur yaşına girdiği halde, sakalında hiç beyazlaşma olmadı. Yüzünde de herhangi bir kırışma ve pürüz meydana gelmedi. Yüz küsur yaşında vefat ettiği zaman da hep böyleydi."

İbnü Ebî Şeybe, Ebu Nuaym ve sahihtir kaydiyle Hâkim, Ebu Nü-heyk el-Ezdî'den, o Ebu Zeyd el-Ensârî'den, o daAmr binAhtab'tan şöyle rivayet ederler; "Bir gün Peygamberimiz (s.a.v.) su içmek istediler. Ben koşarak kendisine su getirdim. Fakat su kabının içinde bir kıl vardı. Bu kılı usulca aldım ve sonra suyu Peygamberimizde verdim. Peygamberimiz de benim kendisi için olan ihtimamıma memnun olarak: "Allah'ım, bu kuluna güzellikler ver!" diye dua buyurdular.

Haberin râvîsi der ki: "Ben kendisiyle karşılaştığım zaman onun yaşı, tam doksan üç idi. Başında veya sakalında, bir tek beyaz saç yoktu." 655[28]

Peygamberimizin Mübarek Elinin Eseri Olarak Derde Deva, Yüz Parlaklığı, Hoş Kokma Ve Saç Bitme Şeklindeki Mucizeler

Ahmed, Târih'inde Buhârl, îbn-i Sa'd, Ebu Yâlâ, Beğavî, Hasan bin Süfyân, Taberânî ve Beyhakl, Hamala bin Huzeym'den şu haberi nakletmiştir: Peygamber (s.a.v.) bir gün onun başını mübarek eliyle mesnetti ve ona dedi ki: 'Yüce Allah, sende birtakım bereketler meydana

655[28] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/157-159.

getirsin!" işte Hz. Peygamberin bu duasına mazhar olan Hanzala hakkında el-Zeyyâl der ki:

"Göğsü şişmiş bir koyun, verem hastalığına yakalanmış bir deve veya insanı tedavi edivermesi için Hanzala'ya getirirlerdi. O da elinin i-cine püskürür, sonra bu elini: "Allah'ın adı ve izni ile! Allah Resûlü'nün mübarek elinin eseri üzerine" diyerek o hasta olan yerin Üzerine kor, o kısmı meshederdi. O hastalık (şişkinlik) de Allah'ın izniyle geçerdi."

Beyhakl, Ebu'l-Alâ'nın şöyle dediğini nakletmektedir: "Bir gün, hasta yatmakta olan Katâde bin Melhân'ın ziyaretine gitmiştim. Bu sırada evin arka tarafından bir adamın geçmekte olduğunu Katâde'nin yüzüne bakarak farketmiştim. Yani pencerenin arkasından geçmekte olan birisi ayna gibi parlamakta olan Katâde'nin yüzünden görülmekte idi. Sebebi ise, Peygamber (s.a.v.), Katâde'nin yüzünü eliyle meshetmîş-ti. Ben ise Katâde'yi sık sık göremezdim. Bu hastalığı sırasındaki ziyaretim esnasında da işte onur yüzünün, böyle bir ayna gibi parlamakta olduğunu müşâhade ettim,"

Buhârl Târih'inde, Beğavî, îbn-i Mende, Ebu Nuaym, îbn-i Şahin ve Delâil adlı kitabında Sabit, çeşitli tarîklerden ve Bişr bin Muâviye'den şu haberi naklederler: Bişr, babası Muâviye bin Sevr ile birlikte Peygamber'e (s.a.v.) geldiklerinde, Rasulullah Bişr'in başını eliyle meshederek okşamış. Sonra yüzünü de meshetmiş ve onun için hayır duada bulunmuş. Peygamberimiz'in mübarek elinin bir eseri olarak onun yüzünde, atın alnındaki beyazlık gibi bir beyazlık parlardı. Kendisi için olan duası sebebiyle de, Bişr herhangi bir hastalığı meshettiği zaman, o hastalık iyi olur, şifâ bulurdu."

îbn-i Şahin şu haberi vermektedir: Huzeyme bin Âsim el-Ukelî, Peygamber'in (s.a.v.) huzuruna gelerek müslüman olmuş, Peygamberimiz de onun yüzünü eliyle meshetmiştir. işte bu zât, bu sebeble ölünceye kadar yüzünün güzelliğini ve tazeliğini hiç kaybetmemiştir."

Taberânî (gerek büyük, gerek orta Mûcem'inde) güzel bir senedle ve Beyhakl, Utbe bin Ferkad'm hanımı Ümmü Âsım'dan şu haberi vermektedirler: "Biz, Utbe'nin nikâhında dört hanım idik ve içimizden her birimiz, Utbe'ye karşı daha sevimli görünebilmek için daha fazla süslenip kokulanmayı severdik. Utbe ise, hiç bir koku sürünmediği halde,

bizden daha iyi kokardı ve evinden çıkıp insanların yanma gittiği zaman insanlar; "Biz bundan daha hoş bir koku duymadık" derlerdi. Biz, bir gün kendisine bunun sebebini sorduğumuzda Utbe'nin cevabı şöyle oldu: "Bir gün ben, sevgili Peygamber'in (s.a.v.) zamanında hastalanmıştım. Cildim üzerinde yer yer şişkinlikler olmuş, müthiş kaşıntı yapıyordu. Çridip Hz. Peygamber'e hâlimi arz ettim. O da bana, avret yerim hâriç, bütün vücûdumu açmamı emretti. Ben de O'nun emrine uyarak açtım ve O'nun huzurunda oturdum. O da mübarek elinin içine püskürdü, sonra eliyle arkamı mesnetti. Sonra ben şifa bulup hastalığımdan kurtuldum. İşte o günden itibaren de bende böyle çok hoş bir koku meydana gelmiş oldu ve de hiç eksik olmadı."

Beykakî ile îbn-i Asâkîr'in ise Vâil bin Hucr'dan rivayeti şöyledir; Ben, Peygamberle (s.a.v.) el tutuşup müsâfaha ederdim. Aradan üç gün geçtiği halde, O'nun mübarek elinin bir eseri olarak benim elimde miskten daha hoş bir koku bulunurdu."

Beyhakî Ebu't-Tufeyl'den şu haberi nakleder: Leys Oğullarından bir adam şiddetli baş ağrısı çekiyordu. Perrâs bin Amr adındaki bu kişi, babası tarafından Hz. Peygamber'e götürülmüştü. Peygamber (s.a.v.) ise onun iki gözünün araşma düşen kısmın etini tutup çekti. Adamın şiddetli baş ağrısı da bu suretle geçmiş oldu. Aynı zamanda onun iki gözü arasındaki o yerde kıl meydana geldi."

Haberin râvîsi Ebu't-Tufeyl der ki: Aradan bir müddet geçtikten sonra bir gün Ferrâs'a rastladığımda, dikkat ettim ve onun iki gözü a-rasuıda çıkan kılların, kirpi kılı gibi sert ve gür olduğunu gördüm. Sonra zaman geçti, bazı kimseler halîfe Ali'ye isyan ettiler. Hârûrâ'h bu kimselerle birlikte Ferrâs da isyan etmek istedi. Fakat babası onu bağlayıp habsetti. Bu sırada, Peygamber'in elinin eseri olarak taşıdığı iki gözü arasındaki kıllar da döküldü. O da bunu iyi karşılamadı. Kendisine dediler ki: "Bu sana, akimi başına alıp tevbe etmen için bir işarettir. Hatanı itiraf edip tevbe etmelisin!" O da onların bu uyan ve tavsiyelerine uyarak bir güzel tevbe etti. Bir müddet sonra, iki gözü arasındaki o kıllar yeniden bitti."

Beyhakî, yine Ebu't-Tufeyl'den ve başka bir tarîkten de şu haberi verir: Peygamber'in (s.a.v.) zamanında adamın biri bir oğlan çocuğu dünyâya gelince onu alıp Hz. Peygamber'e getirdi. Peygamberimiz o çocuğun alnını eliyle meshedip okşadı ve onun için hayır duada bulundu. Sonra

bu çocuğun alnında at yelesi gibi saç bitti. Bu çocuk büyüdü ve Haricîler zamanında onlara katılmak istedi. Alnındaki perçemi de dö-külüverdi. Kendisine nasihatta bulunup: "Üzerindeki Hz. Peygamber'in mübarek hâtırasını ve bereketini kaybettin. Belliki hatalı bir yoldasın. Hatanı itiraf edip bir güzelce tevbe etmelisin!" şeklinde sözler söylenildi. O da bu söze bakıp teybe etti. Sonra alnındaki saç yeniden bitti."

Tabakât'ında îbn-i Sa'd ise şöyle demektedir: "Heleb bin Yezîd, Peygamberin (s.a.v.) huzuruna geldiği zaman, başı saçkıran (kellik) hastalığına yakalandığından saçsız idi. Peygamberimiz'in, onun başını mübarek eliyle meshetmesi sebebiyle, saçı yeniden bitti, tşte bu yüzden de ona Heleb denildi. 656[29]

Diğer Bir Mucize

Hâkim, Hamala bin Kays'tan şöyle rivayet ediyor: "Abdullah bin Amir bin Küreyz, bir gün Peygamberin (s.a.v.) huzuruna getirildi. Oldukça hasta idi. Hz. Peygamber onun üzerine püskürdü ve iyilişmesi için hayır duada bulundu. Abdullah ise bu sırada, ağız kısmına isabet eden tükrük zerreciklerini yalanıp yutmaya çalışıyordu. Abdullah, sanki hiçbir şikayeti yokmuş gibi şifâ buldu ve kendisi için yapılan dua bereke-tiyle, her nereye gitse, orasını suya kavuşturur oldu." 657[30]

656[29] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/160-162.

657[30] Hakim'in bu rivayetinde biraz değişiklik ve kapalılık vardır. Bunu daha doğru ve açık bir şekilde, kısaca el-Mearif sahibinin bize verdiği bilgilerden takib edebiliriz. Şöyle ki: "Abdullah bin Âmirin ise, babası tarafından Hz. Peygambere getirildiğini ve Hz. Peygamberin ağzında çiğnediği yiyeceği onun damağına çaldığını görüyoruz. Bu sırada Abdullah esner, Peygamberimiz de tükrüğünden bir miktar onun ağzına çatar. Abdullah da bunu yutar ve bu sırada sevgili peygamberimiz'onun hakkında söyle buyururlar: "Ben bu çocuğun, gerçekten büyük bir muttaki olmasını ümid etmekteyim."

Abdullah'ın künyesi, Ebu Abdurrahman idi ve cidden oF büyük bir muttaki ve büyük bir kahraman jdi. İran'ın büyük bir kısmını, Horasan'ı, Sicistan ve Afganistan

Peygamberimizin Hâtem-1şerîfi İle İlgili Vukua Gelen Mucize Ve Fevkalâdelikler

Beyhakî sahihtir kaydiyle Saîd bin Müseyyeb'ten şu haberi naklet-mistir: "Zeyd bin Hârice el-Ansârî ki el-Hâris bin el-Hazrec Oğulların-* dandır, halife Osman zamanında vefat ettiği zaman, ölümü kesinleştiği için üzeri bir çarşafla örtülmüştü. Bir müddet sonra göğsünde bir gü-rültü işitildi ve şöyle konuşmaya başladı: "ilk kitabda Ahmed, Ahmed diye yazılı olması, gerçektir, gerçek! Maddî güç ve beden itibariyle zayıf ve fakat Allah yolundaki azim ve iradesiyle kavî olan Ebu Bekir. Bu da gerçektir, gerçek! Ömer bin el-Hattâb, hem kuvvetli hem de emniyetli-dir. Bu da gerçektir, gerçek! Osman bin Aifân da onların yolu üzerinde-dir ve dört sene geçmiştir, iki sene sonra ise fitneler yüzgösterecektir. Kuvvetli zayıfı yiyecek, kıyamet kopacaktır. Sonra ordunuzdan Eriş Kuyusu ile ilgili haber gelecektir. Eriş Kuyusu haberi nedir bilir misi-niz?"

Sonra bir adam daha vefat etmişti. Bunun dahi Ölümü kesinleştiği için üzeri Örtülmüştü. Bunun da göğsünden bazı gürültüler işitildi ve şöyle konuşmaya başladı: "el-Hâris bin el-Hazrec Oğullarının kardeşi, gerçekten doğrudur, doğru!"

Bu haberlerin râvîsi bulunan Beyhakî der ki: "Eriş Kuyusunun haberi şöyledir: Peygamber f s.a.v.) bir yüzük edinip parmağına takmıştı. Peygamberimizin vefatından sonra bu yüzüğü Ebu Bekir takındı. Sonra

---

ülkelerini fethederek islam topraklarına katan o olmuştur. Fethettiği bu topraklarda, nice ovaları ve vadileri ağaçlandırmış, "Abdullah bin Amir Çeşmesi" diye anılan pek çok sayıda çeşmeler yaptırmış ve su kanalları akıtmıştır. Sadece Basra'da iki su kanalı kazdırıp akıtmıştır, el-Ebe İle ırmağı da onun eseridir. Takvada, cihadda ve insanlığa her türlü hizmette payesi büyük olan bu zat derdi ki: "Bir kadın kendi mahfesi içinde ve hayvanı üzerinde Mekke'ye doğru yola çıksa, bütün günleri içinde hem bir su başına, hem de bir çarşıya rastlar! Tâ Mekke'ye varıncaya kadar..." Abdullah bin Amir, Mekke'de hicri 59 yılında vefat etmiş, Arafat'ta defnedilmişîir.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/162.

Ömer, sonra Osman takındılar. Bir gün Osman'ın parmağından Eriş Kuyusuna düştü. Bu sırada Osman'ın halifeliğinin altı senesi geçmiş bulunuyordu, işte bu olaydan sonradır ki, devlet adamlarında değişmeler görüldü, ahvâl bozuldu ve fitneler yüz göstermeye başladı. Nitekim Zeyd bin Hârice'nin dilinden duyulanlar da aynen böyle idi." 658[31]

Buhârî'nin Enes'ten yaptığı rivayete göre ise haber şövledir: Peygamber'in (s.a.v.) yüzüğünü, daha sonraları Ebu Bekir ve Ömer taşıdılar. Daha sonra da Osman. Bir gün Osman, Eriş Kuyusunun başında oturuyordu. Yüzüğü parmağından çıkarak evirip çevirmeğe başladı ve bu sırada onu kuyuya düşürdü. Üç gün kuyunun suyunu çekip o yüzüğü aradılarsa da, bir türlü bulamadılar."

Bazı âlimler bu hususta demişlerdir ki: "Peygamber'in (s.a.v.) yüzüğünde, Süleyman (a.s.)'ın yüzüğündeki gibi bir sır vardı. Zira Süleyman (a.s.) yüzüğünü kaybettiği zaman, hükümdarlığını da yitirmişti. Osman bin Affân (r.a.) de Peygamberimiz'in yüzüğünü kaybettiği zaman, işler tersine gitmiş ve karmakarışık bir hâl almıştır. Çeşitli isyanlar başlamış, fitneler yüz göstermiştir. Bu, kendisinin öldürülmesi ile neticelenen büyük fitnenin de başlangıcı olmuştur. Öylesine büyük bir fitne ki, devam edip gitmekte ve kıyamete kadar da devam edeceğe benzemektedir." 659[32]

658[31] Sahihtir kaydiyle rivayet edilmiş de olsa, kişinin Öldükten sonra konuşması, sahih ve mâkûl değildir. Zira ölüm gerçekleştikten sonra, kişinin dili ve bedenine âit bütün his ve hareketler kesilmiştir. Artık o konuşamaz. Mekke'li müşrikler, Peygamberimiz'den böyle bir mucize istedikleri zaman, Efendimiz onların bu teklifini nitekim red etmiştir. Burada Bey-hakfnin rivayeti eğer sahih ise, bunun mânâsı; bir cinnînin onun lisanı Özere konuşmasıdır. Fakat o cinnî, iki sene sonra fitnelerin çıkacağını, nereden bilecek? Böyle bir şeyi bilmek, ancak Allah'a mahsustur ki, gaybi Allah'tan başkası bilemez. Bunun için biz, Beyhakî sahihtir demiş olsa da, sahih ve sabit olmasını kabul edemiyoruz ve: "Beyhakî ve emsalinin, bu kabil haberlere sahihtir demesi ölünön konuşmasından daha garîb, daha şaşılacak bir şeydirl" diyoruz. Bundan önce de bazı benzeri haberler vesilesi ile, birkaç yerde dediğimiz ve açıkladığımız gibi..

659[32] İsrâilivyatta Süleyman (a.s.)'m yüzük hikâyesi şöyle anlatılır: "Bir gün o, helaya giderken yüzüğünü çıkarıp hanımına verdi. O helada İken, şeytan onun suretinde gelip yüzüğü, onun hanımından alıp gitti. O heladan çıkıp geldi ve yüzüğü istedi. Hanımı: "Demin gelip yüzüğü benden aldın" dedi. Süleyman da şeytanın hilesini anladı, Allah'a yalvarıp sığınarak başını alıp gitti. Sonunda Allah, ona

YİRMİÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TAMAMEN MÂNEVİ BÂZI ŞEYLERİ BİRER CİSİM ŞEKLİNDE VE SURETİNDE GÖRMEĞE DÂİR MUCİZELER

Peygamberimizin İlâhî Rahmeti Ve Sekîneyi Görmesi 660[1]

Sahihtir kaydiyle Beyhakl Selmân'dan şu haberi nakletmektedir: "Bir gün ben, Peygamberimizin ashabından bir topluluk içinde idim. Bu topluluk, Allah'ı zikretmekle meşgul idi. Derken bulunduğumuz yere Peygamber (s.a.v.) teşrif ettiler. Bize doğru yönelip yaklaştılar. Ashâb da O'nun gelmekte olduğunu görünce, O'na olan tazimleri sebebiyle sözü kestiler. Peygamberimiz: "Ne söylüyordunuz?" diye sordu ve ilâve buyurdu: "Ben, sizin yakınınızdan geçerken baktım, sizlerin üzerine inmekte olan ilâhî rahmeti gördüm. Sizlere bunda ortak olabilmem için, buraya yaklaşıp aranıza katıldım.661[2]

---

hükümdarlığı İade etti." İşte hikâye böyledir. Biz ise, bu kabil isrâiliyyâta itibâr ve iltifat etmeyiz.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/162-164.

660[1] Sırf manevî olan bazı şeyleri, maddî ve mahsûs şeyler gibi göstermesi, yüce Allah için hiç de zor değildir. Akıl dahî bunu red edemez. Nitekim kıyamet gününde ameller maddî cisimler gibi görülecek ve tartılacaktır. Ölüm denilen şey dahî, bir koç suretinde getirilip cennet ile cehennem arasında kesilip yok edilecektir. Nitekim Peygamberimiz Mîrâc Gecesi dünyâyı, saçları dağınık bir koca karı şeklinde görmüş idi.

661[2] Nitekim sahih bir hadisde: "Allah'ın evlerinden birinde toplanıp Allah'ın Kitâbı'm okuyan ve Ondan ders yapan kimselerin üzerine, ilâhî rahmet ve sekînenin ineceği, etraflarını meleklerin saracağı ve yüce Allah'ın onlardan razı olacağı" açıkça bildirilmiştir

îbn-i Asâktr, Sa'd bin Mes'üd'dan şu haberi rivayet eder: "Peygamber (s.a.v,) birgün oturuyordu. Derken nazarını yukarı çevirdi ve az sonra yere indirdi. Tekrar yukarı baktı. Niçin böyle yaptığını sormaları üzerine de: "Şu Ön taranmızdaki topluluk, Allah'ı zikrediyordu. Bu ee-beble üzerlerine melekler, ilâhî sekîneyi indirdi. Derken içlerinden biri, bâtıl bir söz sarfetti. Bu sebeble de üzerlerine inmiş bulunan sekîne yukarı çekildi."

(Bu haber, mürseldir).

Beyhakl, Ebu Nuaym, îbn-i Merdûye ve Târih'inde Buhârî Enes'ten şöyle rivayet ederler: "Birgün ben, Peygamber'le (s.a.v.) Mescid'e gittim. Orada bazıları ellerini kaldırmış Allah'a dua ediyorlardı. Peygamberimiz bana sordu: "Onların ellerinde ne olduğunu görüyorum. Bunu sen de görüyor musun?" Ben: "Ey Allah'ın Resulü, onların ellerinde ne vardır?" dedim. Peygamberimiz de bana: "Nûr vardır!" buyurdu. Bunun üzerine ben: "Ey Allah'ın Resulü, dua buyurunuz da Allah bunu bana da göstersin!" ricasında bulundum. Peygamberimiz dua buyurdular ve yüce Allah, o nuru bana da gösterdi."662[3]

Peygamberimizin Sıtma Hastalığını Görmesi Ve Onun Sesini Duyması

îbn-i Sa'd ve Beyhakî, Sa'd'm hizmetçisi Ümmü Tarık'tan şöyle rivayet etmektedirler: "Bir gün Peygamber (s.a.v.) evine gelip selam ,verdi ve içeri girmesine izin verilmesini istedi. Sa'd ses çıkarmadı. Peygamberimiz üç defa izin talebinde bulundu. Cevab alamayınca dönüp gitti. Durumu gören ve üzülen Sa'd, beni koşturdu ve Hz. Peygamber'e yetişip: "Ey Allah'ın Resulü, bizler sâdece sizin selâmınızı ve bu duanızı, tekrar tekrar alabilmek isteğiyle size cevab vermemiştik" diyerek özür dilememi tembihledi. Ben de Hz. Peygamber'in evine giderek Sa'd'ın sözünü kendisine ulaştırdım. Bu sırada kapıda değişik bir ses duydum,

---

662[3] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/167.

fakat hiçbir şey göremedim. Bu sese Hz. Peygamber: "Sen kimsin?" diye sordu. O da: "Ben, Ümmü Müldem denilen sıtma hastalığıyım" karşılığını verdi. Hz. Peygamber, kendisini iyi karşılamadı ve ona hitaben: "Sana merhaba yok, ehlen demek de yok" dedi. Sonra: "Kubâ ehline gitmek mi istiyorsun?" dedi. O da: "Evet" cevabını verdi. Peygamberimiz de: "Peki onlara git!" buyurdu. 663[4]

BeyhakVnin Câbir bin Abdullah'tan olan rivayeti ise şöyledir: "Sıtma hastalığı, Peygamber'e (s.a.v.) gelip izin istedi. Peygamberimiz ona: "Sen kimsin?" diye sordu. O da: "Ümmü Müldem denilen sıtma" cevabım verdi. Peygamberimiz: "Kubâ'lılara gitmek mi istiyorsun?" decıi. O da;. "Evet" karşılığını verdi. Peygamberimiz de: "Peki" diyerek izin verdi. Sıtma oraya gitti ve onlar onun yüzünden çok çektiler. Hz. Peygamber'e gelip hallerini arz ettiler. Peygamberimiz de kendilerine: "İsterseniz, size şifâ vermesi için Allah'a dua ederim, isterseniz sabredersiniz, hastalık da günahlarınıza keffâret olur!" buyurdu. Onlar da: "Ey Allah'ın Resulü, sabredelim de günahlarımıza keffâret olsun!" dediler.

Yine BeyhakVnin Selmân'dan rivayeti: "Sıtma, gelip Peygam-ber'den (s.a.v.) izin istedi. Peygamberimiz ona "kim" olduğunu sorduğunda: "Ben sıtmayım! Bedenleri eritir, kanlan emerim" dedi. Peygamberimiz de: "Haydi Küba'ya git!" buyurdu. Sıtma Küba'ya gitti. Onlar da Hz. Peygamber'e gelip hallerini arzettiler. Sıtmanın şiddetinden sapsarı kesilmişlerdi. Hz. Peygamber kendilerine: "Dilerseniz size şifâ vermesi için Allah'a dua ederim. Dilerseniz sabredersiniz, hastalık da günahlarınızdan arınmanıza vesîle olur" buyurdu. Onlar da "sabre-delim" dediler.664[5]

663[4] Bu rivayet, Sa'd'ın sözüne kadar olan kısmıyla sahihtir. Sıtmanın Peygamberi-miz'd en izin istemesine dair olan kısmı ise, sahih değildir. Zira bu, Peygamberimiz'e âit bir husus değil, yüceler yücesi Allah'ın bileceği bir iştir. Yüce Allah, böyle bir musibeti, dilediği kullarına verir, dilediği yerden de uzaklaştırır. Peygamberimiz ise bu hususta, duacı veya tedavi yollarını gösterici olabilir.

664[5] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/168.

Peygamberimizin Fitneleri Görmesi Ve Haber Vermesi Mucizesi

Buharî ve Müslim Üsâme bin Zeyd'den şöyle rivayet ederler. O demiştir ki: "Bir gün Peygamber (s.a.v.), Medine'deki kalelerden birinden sarkarak buyurdu ki:"

"Benim görmekte olduğumu sizler de görebiliyor musunuz? Ben, gerçekten fitnelerin vukua geleceği yerleri görmekteyim!"665[6]

Dünyânın Temessül Ederek Peygamberimize Görünmüş Olması Mucizesi

Beyhakî ve sahihtir kaydiyle Hâkim, Zeyd bin Erkam'dan şöyle rivayet eder: "Bir gün biz, Ebu Bekr el-Sıddîk'ın yanında idik. O, su içmek istedi. Kendisine bal şerbeti getirdiler. Bunu eline alan Ebu Bekir, ağlamaya başladı ve yanındakileri de ağlattı. Yanındakiler: "Ya Ebâ Bekr, neden ağlıyorsunuz?" diye sordular. O da dedi ki: "Bir gün ben, Peygamberin (s.a.v.), bir şeyi üzerinden defetmekle meşgul olduğunu gördüm. Fakat onun üzerinden defetmeye çalıştığı şeyi göremiyordum. Kendisine dedim ki: "Ey Allah'ın Resulü, siz neyi defetmeye çalışıyorsunuz?" Buyurdular ki: "Dünyâ bana temessül edip göründü. Ben de kendisine: "Haydi defol!" diye mukabele ediyordum. Nihayet onu üzerimden defettim. Fakat o da giderken bana şöyle diyordu: "Sen-, .benden kurtuldun amma senden sonrakiler kurtulamayacaklar!"

Hafız Bezzâr, bu hususla ilgili bir rivayetini, şu sözlerle yapmaktadır:

665[6] Efendimiz, ümmetinde vukua gelecek pek çok fitneyi, daha önceden haber vermiş ve bunlar vukua gelmiştir. Yukarıdaki hadîs, bilhassa Harra Günü ve Olayı olarak bilinen büyük fitneyi işaret etmektedir ki, o gün Yezîd'in gönderdiği askerler Medine'yi yağmalamış, seller gibi insan kanı akmış, insan Ürperten nâmûs ihlâlleri irtikâb edilmiştir. Allah; elbette bg irtikâb edilenlerin cezasını verecektir.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/169.

Peygamberimiz buyurdu: Dünya bana uzanıp sokulmak istedi. Fakat ben ona: "Benden uzak ol!" dedim. O da benden uzaklaştı. Fakat uzaklaşırken şöyle söyledi: "Evet, ben sana ulaşamıyacağım!" 666[7]

îmâm-ı Ahmed de Kitabü'z-Zühd adlı eserinde Atâ bin Yesâr'dan şu haberi nakletmiştir: "Peygamber (s.a.v.) buyurdu: Dünya bana, gayet tatlı ve güzel bir şekilde geldi. Bana sokulup kendisini kabul ettirmek istedi. Fakat ben ona: "Sen bana lâzım değilsin, benden uzak ol!" diyerek karşılık verdim. O da bana: "Her ne kadar sen benden uzak kalsan da, senden başkası benden uzak kalamaz!" diyerek çekip gitti,"667[8]

Peygamberimizin Cuma Gününü Ve O Gündeki Duaların Kabul Olunduğu Saati Görmesi

Bezzâr, Ebu Yâlâ, Taberanî ve îbn-i Ebu'd-Dünya iyi tarikler ile Enes'teû şöyle rivayet ederler: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Cebrâîl bana geldi, elinde bir ayna vardı. Bembeyaz parlayan bu aynanın içinde siyah bir

---

666[7] Yukarıdaki her üç rivayet,' aslında her müslüman için gerekli olan islâmî mânâdaki zühd ve takva dersini vermektedir. Ebu Bekir misâlinde gördüğümüz ise, onun bu husustaki hassasiyetini göstermektedir. O büyük zât, su içmek istemesi üzerine kendisine bal şerbeti getirilmesinden aşırı derecede duygulanmış, bir içecek yerine iki içeceği fazladan addetmiş, kendisine lâyık ve münâsib bulmamış, Resûlullah Efendimiz'in dünyâ süsü ve nimetleri bakımından durumunu hatırlayıp heyecanlanmış ve ağlamaktan kendisini alamayıp ağlamış, etraf ındakileri de ağ lalın ıştır.

Peygamberimiz'den sonra ümmetinden pek çokları ise, kendilerini dünyâya kaptır-mışlardır. Sahih bir hadislerinde Peygamberimizin haber verdikleri duruma düşmüşlerdir. Bu sahih hadis »e şu mealdedir:

"Vallahi ben sizin hakkınızda fakirlikten korkmamaktayım! Benim korkum dünyânın size açılıp yüz gostermesindedir. Sizden öncekilere de böyle olmuştu. Onlar da dünyâya dalıp aklanmışlar, sonunda da helak olmuşlardı. Siz de dünyâya aklandığınız takdirde, muhakkak helak olursunuz!

667[8] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/169-170.

nokta vardı. Bunun sırrını ondan sordum. O da dedi ki: "Bu, Cum'a, Günüdür. Rabbin bunu sana ve senin ümmetine bir bayram olarak lutfetmektedir." Ben daha sonra: 'Peki bu siyah nokta nedir?" diye sordum. Cebrâîl de: "Bu da, Cum'a Günündeki duaların kabul olunduğu saate işarettir11 dedi. 668[9]

Yerin Ve Göklerin Melekûtunun Peygamberimize Tecelli Etmesi

îmâm-ı Ahmed ve Taberani Abdurrahman bin Aişe el-Hadraml'den, o da Peygamberimizin ashabının birisinden şöyle rivayet eder: "Bir gün kuşluk vakti peygamber (s.a.v.), bizim yanımıza geldi. Kendileri çok iyi bir durumda idi, sevinç ve sürurundan yüzü gülüyordu. Biz, Ondan bunun sebebini sorduğumuzda, şu karşılığı verdiler:

"Şimdi ben, neden memnun ve mesrur olmayayım? Geceleyin Rabbim bana en güzel bir surette geldi (tecellî etti) de buyurdu ki: "ey Muhammedi" Ben de: "Buyur Rabbim, buyur!" dedim. Rabbim buyurdu

ki: "Mele-i Âlâ (yüce topluluk), hangi hususta birbiriyle ihtilaf ve münakaşa etmektedirler?" Ben de Rabbim'in bu sorusuna cevaben: "Bilmiyorum" dedim. Bunun üzerine Rabbim, elini iki omuzum arasına koydu. Öyle ki, bu sırada ben, onun serinliğini göğsümde hissettim ve sonunda bana yerin ve göklerin melekûtu tecellî etti."

Bunu Peygamberimiz'den rivayet eden der ki: Bundan sonra Peygamberimiz, Kur'an'ın şu mealdeki ayetini okudu: "Böylece biz, İbrahim'e de kesin İnananlardan olsun diye, göklerin ve yerin me-

---

668[9] Zehebî der ki: Bu, meşhur bir hadistir, pek çok yollardan rivayet edilmiştir. İmâm Abdullah bin Ahmed, İmâm Muhammed bin Idris onu tahrîc etmişlerdir. Ayrıca Kadî Ebu Ahmed el-Assâl da onu tahrîc etmiş ve: "Bu rivayetin bu kadar çok yolları vardır ve bunlar birbirini destekleyip kuvvetlendirmektedir" demiştir.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/170.

lekûtunu gösteriyorduk." 669[10]

(Bu hadîs, aslında pek çok tarîklerden rivayet edilmektedir ve metni hayli uzundur. Biz burada kısa keâtik.670[11]

Musannafında îbnü Ebî Şeybe, Abdurrahmân bin Sâbıt'tan rivayet eder. O şöyle demiştir: "Rasulullah bir hadîslerinde şöyle buyurmuştur:

"Yüce Allah bana en güzel bir surette tecelli buyurup dedi ki: "Mele-i Âlâ, hangi hususta birbiriyle çekişmektedirler?" Ben de cevaben dedim ki:

"Rabbim, benim bu hususta bir bilgim yoktur."

Bunun üzerine Rabbim elini iki omuzum arasına koydu ve ben bu sırada O'nun elinin serinliğini iki göğsüm arasında hissettim. Bundan sonra bana ne sordu ise, büyük bir rahatlık içinde cevablandırdım."

Bunu Bezzâr da Sevbân'dan rivayet etmiştir. Onun bu rivayetinde de şu ifadeler bulunmaktadır:

"Derken yerde ve göktekilerin melekûtu gözümün önünde canlandırılıp bana gösterildi."

Yine Bezzâr'm bu konuda îbn-i Ömer'den de bir rivayeti bulunmaktadır. Onun bu rivayetinde ise aynen şöyle denilmiştir:

"Ben, namazgahımda namazımı kılmış uzanmıştım. Derken ağırlık basıp uyumuşum. Derken Rabbim Tebâreke ve Teâlâ hazretleri bana en güzel bir şekilde tecellî buyurup sordu." ilâ âhirihî.

Taberânî 'nin Ebu Ümâme 'den rivayeti ise şöyledir:

Rabbim bana en güzel bir surette tecellî buyurup sordu: "Ey Muhammed, şu Mele-i Âlâ, hangi konuda birbiriyle çekişip durmaktadırlar?" Ben: "Bilmiyorum" dedim. Bunun üzerine Rabbim, elini iki

---

669[10] En'am suresi, 75.

670[11] Allâme İbn-i Receb el-Hanbefî, bu hadisin açıklamasına dâir bir risale yazmış, hadisin muhtelif tarîklerini tesbît etmiş, tashîhiyle ilgili olarak da büyük bir gayret ve dikkat göstermiştir. Ayrıca hadîsin son kısmını kesmeden tam olarak vermiştir ki, biz de bunu bu bölümün sonunda, bundan sonraki notumuzda vereceğiz.

göğsümün arasına koydu da bu makamda bana ne sordu ise, cevâbını bildim ve verdim." ilâ âhirihî 671[12]

Peygamberimizin Berzah, Cennet Ve Cehennem Gibi Bâzı Makam Ve Mekanları Görmesi

İbn-i Mâce Fâtıma binti'l-Huseyn tarîki ile babası Hüseyn'den şu haberi rivayet eder: "Peygamberin (s.a.v.) oğlu Kâsxm, yedi günlük çocuk iken vefat ettiği zaman Hâdice dedi ki: "Eğer yüce Allah, ona süt emme süresini tamamlayıncaya kadar Ömür verseydi, çok sevinecektim." Bunun üzerine Peygamberimiz: "Onun süt emme süresini tamamlaması, cennette olacaktır" buyurdu. Hadîce de dedi ki: "Ey Allah'ın Resulü, ben bunun böyle olacağını bilseydim, şüphesiz onun ayrılığına dayanmam daha kolay olurdu."

Hadîce'nin bu sözü üzerine Peygamberimiz buyurdu ki: "Ey Hâdice,

---

671[12] İlk hadîs'in devamı şöyle idi: "...Cevaben dedim ki: "Ey Rabbİm, onlar keffaret-lerle ilgili olarak çekişmektedirler." Rabbİm sordu: "Keffâretler nelerdir?" Ben cevab verdim: "Abdesti kusursuz ve güzel almak, mescidlerdeki cemaate katılmak, gelecek namaz vaktini dört gözle beklemek." Sorîra Rabbİm bana şöyle duâ etmemi emretti: "Allah'ım, Sen bana, iyilikleri yapmayı, kötülükleri terketmeyi, fakir ve miskinleri sevmeyi nasîb eyle! Ayrıca beni bağışla ve bana merhamet eyle! Sen bir topluluğa bir fitne vermeyi murâd ettiğin zaman, beni o topluluğun içinden çekip al! Beni fitneye bulaştırma!"

Konunun başlığından da anlaşılacağı gibi, bu bir tecellîdir. Efendimizin rüyasında Rabbİni en güzel bir şekilde görmesidir. Allah'ın'ona, gadabı ve celali ile değil de, cemâli ve rızâsı ile olan tecellîsidir. Asla maddî ve uyanık olarak onu görmesi değildir. Nitekim yukarıdaki rivayetlerde: "Geceleyin" veya "derken uyumuşum" denilmiş olması da buna delâlet etmektedir. Rivayetlerin hiç birinde teşbîh ve tecsîm ifâde eden bir müşktl de yoktur. Sofiyeden bazılarının dilinde dolaşan: "Ben Rabbimİ, sakalı bitmemiş bir genç suretinde gördüm" rivayeti ise; allâme Sübkî'nİn dediği gibi, bir yalan ve iftiradır. Allâme Muhammed el-Sabbâğ'ın dediği gibi: "Her hâl ü kârda yalan ve uydurmadır." (Keşfü'l-Hafâ, 1/436, El-Esrâru'l-Merfûa, 205-Beyrut, 1391). (M.)

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/170-172.

eğer istersen onun sesini sana duyurması için Allah'a dua edeyim." Hâdice de buna, şu karşılığı verdi: "Hayır ey Allah'ın Resulü, zira bunun böyle olduğuna dâir Allah'ı ve O'nun Resûlü'nü tasdik etmem, benim için kâfidir."

Yine Ahmed ve Bezzâr Câbir'den şöyle rivayet ederler; "Bir gün Peygamber (s.a.v.), Neccar oğullarından birine ait bir hurma bahçesine girmişti. Vaktiyle cahiliye zamanında Neccar oğullarından ölenlerin kabirlerinde azab olunmakta olduklarını duyunca, derhal oradan dışarı çıktı ve ashabına, kabir azabından Allah'a sığınmalarını emretti."

Müslim Zeyd bin Sabit'in şöyle dediğini rivayet eder: "Bir gün Peygamber (s.a.v.), kendisine ait bir katıra binmiş vaziyette Neccar 0ğullanndan birinin hurma bahçesine girmişti. Katır birdenbire ürktü ve neredeyse Peygamberimiz'i düşürecekti. Orada beş-altı kadar kabir göze çarpmakta idi. Peygamberimiz: "Bunların ne zaman vefat ettiklerini bilen var mı?" diye sordu. Birisi: "Bunlar, câhiliye zamanında öldüler" dedi. Bunun üzerine Peygamberimiz: "Eğer hepinizin toptan helak olmanızdan korkmasam, onların azâb içinde çıkardıkları iniltileri sizlere de duyurması için Allah'a dua ederdim. Fakat bu taktirde sizler hepiniz ölürdünüz ve cenazelerinizi kadıracak kimse bulunmazdı."

Buharı ve Müslim îbn-i Abbas'tan şöyle rivayet ederler: "Peygamber (s.a.v.) şöyle buyurdu: "Bu iki kabrin sahihleri azab olunmaktadırlar. Azab sebebleri ise çok büyük değildir. Bunlardan birisi, bevilden istibra etmediği için; diğeri ise kişiler arasında söz taşıdığı için bu azaba maruz kalmıştır."

Peygamberimiz böyle buyurduktan sonra eline yeşil bir dal aldı ve onu ikiye ayırarak her bir parçasını bir kabrin üzerine koydu. Kendisine niçin böyle yaptığı sorulunca da: "Umulur ki, bu dallar kuruyuncaya kadar bu kişilerin azabının hafifletilmesine vesile olur." 672[13]

672[13] Bu rivayetten anlaşılan odur ki: Böyle bir şeyi yapmak (kabrin üzerine dal koymak), Peygamberimİz'e mahsustur; başkalarının böyle yapması caiz değildir. Bu yüzden kabir azabının hafiflemesi de, o iki kabirdekilere mahsustur. Zira Peygamberimiz, kendilerinin bir özelliği olan böyle bir şeyi, başka kabirdekiler için hiç yapmamıştır.

îbn-i Cerır Kitâbus-Sünneh adlı eserinde Ebu Ümâme'den şu haberi vermektedir: "Peygamber (s.a.v.) Medine Kabristanına geldiği zaman, gözüne iki yeni kabir ilişti ve şöyle buyurdu: "Siz bu kabirlere, fülân ve fülân kişileri mi defnettiniz?" Oradakiler: "Evet" dediler. Peygamberimiz de: "Şimdi o fülân kişi kabrinde azab olunmağa başladı. Varlığım elinde olan Allah'a yemin ederim ki, ona öyle bir darbe indir diler ki, onu insanlar ve cinlerden başka bütün varlıklar işittiler. Eğer kalblerinizdeki karışıklık ve fazla konuşmanız olmasaydı, raunakkak şimdi benim duyduğumu sizler de duyardınız. Şimdi öbür kabirdeki de aynı şekilde azab olunmaktadır. Kendisine indirilen darbenin şiddetiyle bütün kemikleri kırılmış ve kabri ateşle dolmuştur."

Oradakiler dediler ki: "Ey Allah'ın Resulü, acaba bunların günahları ne idi?" Peygamberimiz de şu cevabı verdiler: "Bu iki kişiden şu adam, bevilden sakınmazdı. Öteki ise, insanları yerip çekiştirirdi."

îmâm-ı Ahmed, güzel senedle Cabir bin Abdullah'tan şöyle nakleder: "Bir gün biz, Peygamber (s.a.v.) ile birlikte idik. Bir anda çirkin bir koku duyuldu. Resûlullah Efendimiz: "Bu çirkin koku nedir biliyor musunuz?" diye sordu ve şöyle buyurdu: "Bu, mü'minleri çekiştirip gıybet edenlerin kokusudur!"

îsbehânı el-Terglb adındaki kitabında Cerir bin Abdullah 'tan şöyle rivayet eder: "Biz, Peygamber'le (s.a.v.) bir sahraya uğradık. Bir binitli, binitini bize doğru hızla sürerek yaklaştı ve yanımıza geldi. Peygamberimiz ona: "Nereden geldiğini" sordu. O kişi de: "Malımın, evladımın ve

---

Burada muhakkik Muhammed Halîl Herrâs'm dediği gibi, nice âlimler bunu Peygamber'in (s.a.v.) bir özelliği olarak kabul etmişler ve başkalarının böyle bir şey yapmasını caiz görmemişlerdir. Fakat Hanefî âlimleri demişlerdir ki: "O iki kişinin azabının hafiflemesi, kabirleri üzerine konulan yeşil dalların kuruyuncaya kadar olan teşbihlerinin, kuru dalın ve toprağın teşbihinden daha üst mertebede bir teşbih olması sebebiyledir. Bunun için kabirdeki yeşil ot ve bitkilerin kesilmesi mekruhtur, kurumuş olanların kesilmesi ise mekruh değildir ve bu hadîse dayanarak, kabir üzerine mersin dalları ve benzeri yeşillikler konulmasını mendûb sayabiliriz. Şâfiîlerden bazıları da bunu kabul etmişlerdir. Bu husus, bazı Mâlikî âlimlerinin dediklerinden daha evlâdır. Zira onlar bunu, Peygamberimiz'in bir Özelliği saymışlar ve başkalarının böyle yapmasını doğru görmemişlerdir. Fakat Buharî'rtin rivayeti veçhile, ashabtan Büreyde bin el-Hasîb, kabrinin üzerine iki yeşil dal konulmasını vasiyet etmiştir.) (Reddü'l-Muhtar, 1/846-Âmire, 1307). (M.)

aşiretimin yanından geliyorum" karşılığım verdi. Peygamberimiz: "Peki nereye gidiyorsun?" buyurdu. O da: "Ben, Allah Resühı'nün yanma gidiyorum!" dedi. Peygamberimiz de: "Gerçekten isabet ettin ve Allah Resulüne kavuşmuş bulunuyorsun!" buyurdu ve ona İslam'ı talim ve tebliğ eyledi. O sırada adamın devesi, köstebeğin eşeleyip toprağım çektiği yere basınca tepe-taklak yere yığıldı. Adam da devesinden tepe-taklak düşerek vefat etti. Bunun üzerine Efendimiz (s.a.v.) de buyurdu ki: "Ben bu adamın vefatı sırasında, iki meleğin cennet meyvelerinden getirip onun ağzına verirlerken gördüm."

Buhari ve Müslim, Esma'dan şu haberi naklederler: "Bir gün Güneş tutulmuştu. Peygamberimiz (s.a.v.) kendisini ibadete vererek namaz kıldı, dualar edip Allah'a hamd ve senalarda bulundu. Sonra buyurdu ki:

"Ben, bana bundan önce gösterilmemiş bulunan söyleri burada gördüm! Bunlar bana bir bir burada gösterildi. Hattâ cennet ve cehennem bile gösterildi."

Yine Buhari ve Müslim îbn-i Abbas'tan şöyle rivayet ederler: Peygamber (s.a.v.) zamanında Güneş tutuldu. Peygamberimiz kendisini i-badete verip namaz kıldı. Sonra ashabına döndü. Ashab dediler ki: "Ey Allah'ın Resulü, biz senin önce bir şey tutacakmış gibi ehni uzattığını, sonra yüzünden bir şeyi defetmeye çalıştığını gördük. Bunun sebebi ne idi?" Peygamberimiz de şu cevabı verdi: "Ben önce bu makamımda cenneti gördüm ve onun nimetlerinden bir salkım almak için elimi uzatmış bulundum. Eğer onu alabilmiş olsaydım, dünyanın sonuna kadar ondan yerdiniz de o tükenmezdi. Daha sonra da cehennemi gördüm. Onun alevinin şiddetinden sakınmak için olacak ki, yüzümden bir şeyi defediyor gibi yaptım ve ben, bugünkü kadar dehşetli bir manzara hiç görmedim. Yine gördüm ki, cehennem ehlinin çoğunluğunu kadınlar teşkîl ediyordu."

Hakim Enes'ten şöyle rivayette bulunur: "Bir gece Peygamber (s.a.v.) namaz kıldıktan sonra, elini ileriye doğru uzattı, sonra geri çekti.

Bunun sebebini sorduğumuzda: "Bana şu makamımda cennet arz edildi. Onun meyve ağaçlarının dallarını, meyvelerinin çokluğundan sarkmış ve bana doğru yaklaşmış gördüm. Ondan bir şey tutup almak istedim ve bana şuracıkta cehennem dahi arz edilip gösterildi. Hatta ben, kendimin

ve sizlerin gölgesini cehenneme aksetmiş olarak gördüm. Yani o bana, bu derece yakından gösterildi. Sizinle benim aramdaki yerde."

Buhari ve Müslim'in, îmran bin Husayn'dan rivayetleri ise şöyledir: "Peygamber (s.a.v.) buyurdu: Ben, cennete ve cehenneme muttali olup gördüm. Cennet ehlinin çoğunun fakirler, cehennem ehlinin çoğunun da kadınlar olduğunu müşahede ettim."

Hâkim Âişe'den şu haberi nakletmiştir: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Ben, cennete girdim ve orada birisinin Kur'an okumakta olduğunu duydum. Bunun kim olduğunu sorduğumda bana şu cevab verildi: "Bu Kur'an okuyan, Harise bin Nûmân'dır! îşte iyiler böyledir, iyiler böyle-dir!"

îbn-i Asâktr, Ebu Bekir bin Ayyaş tarikiyle Humeyd'den, o da Enes'ten şöyle rivayet eder: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Ben cennete götürüldüm ve orada bana bir köşk gösterildi. Bu köşkün kime ait oldu-ğunu sorduğumda bana: "Ömer Îbnü'l-Hattab'a aittir" dediler. Ben, aynı zamanda o köşke girip içini de görmek istedimse de ey Ömer, senin kıs-kançlığını hatırlayarak bu isteğimden vazgeçtim."

Hadîs'in râvîsi Ebu Bekir bin Ayyaş der ki: "Ben bu hususta Hu-meyd'e: "Bu, uykuda mı olmuştur, yoksa uyanıkken mi olmuştur?" diye sordum. O da bana: "Uyanıkken olmuştur" diye cevab verdi." 673[14]

Buhari Ebu Hüreyre'den şu haberi nakletmiştir: "Peygamber (s.a.v.): "Ben, Amr bin Amir el-Huzeî'yi cehennemin alevleri içinde ve barsakları dışarı çıkmış bir vaziyette azab olunmakta iken gördüm. Zira o, tevhid dininde ilk olarak putlar namına hayvan bırakmayı -ve onlara tapınmayı- icad eden adamdır." 674[15]

(Yine Buhari'nin Âişe'den de bu mealde bir rivayeti vardır. Sadece fark: "Cehennem ateşini, alev dalgalarını birbiriyle vuruşur bir halde

---

673[14] Hadis'te, bunun uyanıkken olduğuna delâlet yoktur. Ancak bununla Mîrâc Ge-cesindeki tecellî murad edilirse, uyanıklık halinde olduğu söylenebilir. Hadîsin tamâmında ise şöyle denilmiştir: "Bunun üzerine Ömer ağladı ve: "Ey Allah'ın Resulü, hiç size karşı kıskançlık olur mu?" dedi."

674[15] Evet, ibrahim (a.s.)'ın dinini ilk defa bozan ve Araplar içinde puta tapmayı icâd eden adam, işte budur.

gördüm" tabirinden ibarettir).

Hakim sahihtir kaydiyle Ebu Hüreyre'den şöyle rivayet eder: "Rasulullah (s.a.v.) buyurdu: "Cebrail benim elimden tutup cennete götürdü ve ümmetimin cennete gireceği kapıyı bana gösterdi." Peygamberimiz bunu buyurduğu zaman, yanındaki Ebu Bekir: "Ey Allah'ın Resulü, o sırada sizinle beraber olup cennetin kapısını görmeyi çok isterdim" dedi. Peygamberimiz de ona cevaben: "Ey Ebu Bekir, gerçekten sen, ümmetimden ilk cennete girecek olan kimsesin!" buyurdu. 675[16]

Besmelesiz Yenen Bir Şeyin Yenmesi Esnasında Meydana Gelen Fevkalade Bir Olay

Buhari'nin Sahîh'ine almayıp Târih'inde zikrettiği, Hâkimin de sahihtir kaydıyla naklettiği bir habere göre, Ümeyye bin Muhaşi şöyle demiştir; "Bir gün adamın biri, bir şey yiyordu. Peygamber (s.a.v.) de ona bakıyordu. Adam, o sırada Besmele çekmeyi unutmuştu. Yiyeceğini bitirdikten sonra: "Bismillahi evvelehû ve âhirahû" diyerek Besmele çekti. Bunun üzerine Peygamber (s.a.v.) şöyle buyurdu:

"Şeytan, hep onunla beraber yiyordu. Fakat adam Besmele'yi çekince,

---

675[16] Ebu Bekir el-Sıddîk (r.a.), elbette bu ümmetten ilk olarak cennete girmeğe lâyık olan bir zâttır. Zira bu ümmetin afdalı odur. İlgili bir hadisin bildirdiği gibi, yarın o, cennetin bütün kapılarından çağrılacak ve hangisinden girmek isterse o kapıdan girecektir. (İlgili hadîsin açıkça bildirdiği budur. Yoksa bazı kimselerin "bütün kapılardan çağrıldığı için, bu kapıların hepsinden aynı anda girecek" şeklindeki tevilleri, kafiyen bâtıldır. Hiç bir ilmî esasa dayanmamaktadır. Sahîh hadîste; Allah'a kulluğu güzel olan, abdestini güzel alıp namazını dürüst kılan, şehadet ve îmânında sâdık ve ihlaslı bulunan mü'minlere de "Cennetin sekiz kapısının açılacağı" müjdesi vardır. Ne mutlu onlara.) (Et-Tâcü'l-Câmi1, 1/70, kitâbü't-tâhâre).

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/172-176.

şeytan bütün yediklerini çıkarmak zorunda kaldı."676[17]

YİRMİDÖRDÜNCÜ BOLÜM

PEYGAMBERİMİZİN ASHABININ MELEKLERİ GÖRDÜĞÜNE VE ONLARIN KELAMINI İŞİTTİĞİNE DAİR BUNDAN ÖNCE ANLATILMAMIŞ OLAN BAZI HABERLER

Peygamberimizin Ashabının Melekleri Gördüğüne Ve Onların Kelamını İşittiğine

Dair Bundan Önce Anlatılmamış Olan Bazı Haberler

Buharî ve Müslim, Ebu Osman el-Nehdİ'nin şöyle dediğini naklederler: Bana ulaşan habere göre, Cebrail (a.s.) Peygamberimiz'e gelmiş, bu sırada Peygamberimiz'in yanında Ümmü Seleme varmış. Cebrâîl bir miktar konuştuktan sonra gitmiş. O gidince Peygamberimiz, Ümmü Seleme'ye onun kim olduğunu sormuş. Ümmü Seleme de Dıhyetü'l-Kelbî demiş."

Ümmü Seleme der ki: "Ben, gerçekten onu Dıhyetü'l-Kelbî sanmıştım. Fakat Peygamberimiz'in Cebrâîl hakkındaki sözlerini işittikten sonra, onun Cebrâîl olduğunu anlamış oldum."

Bu haberin ravisi Ebu Osman el-Nehdî'ye: "Sen bunu kimden duydun?" diye sormuşlar. O da: "Üsâme'den işşittim" cevabım vermiştir.

Yine Buharî ve Müslim Ebu Hüreyre'den şöyle rivayet ederler: "Bir gün Peygamber (s.a.v.), insanların arasında bulunuyordu. Bir adam gelip: "îman nedir?" diye sordu. Peygamberimiz de: "îman; Allah'a Onun

---

676[17] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/176.

meleklerine, kitaplarına, rasüllerine inanmandır. Aynı zamanda öldükten sonra dirilmeye de inanmandır."

Gelen adam: "Peki, islam nedir?" diye sordu. Peygamberimiz de: "islam; Allah'a ibadet edip hiç bir şeyi O'na ortak koşmaman, namazı dosdoğru kılman, zekatı eksiksiz olarak vermen, ramazan orucunu tut-mandır." Peygamberimiz'in bu cevabından sonra gelen adam: "Peki ihsan nedir?" dedi. Peygamberimiz de: "İhsan; Allah'a sanki O'nu görüyormuşsun gibi ibadet etmendir. Zira her ne kadar sen O'nu görmüyorsan da, muhakkak O seni hep görmektedir."

Gelen adam, bu cevabı aldıktan sonra da: "Kıyamet ne zaman kopacaktır?" diye bir soru yöneltti. Peygamberimiz de onun bu sorusuna: "Bunu, sorulan kişi soran kişiden daha iyi biliyor olamaz! Fakat ben sana, onun alâmetlerinden haber verebilirim! Şöyle ki: Bir câriye, hanım efendisini doğurduğu, sığır çobanlarının yüksek binalar yapmak için birbirleriyle yarış ettikleri zaman, bil ki kıyamet yaklaşmış demektir. Malum beş şey vardır ki, onları Allah'tan başka kimse bilmez. Kıyametin ne zaman kopacağını bilmek de, bu beş şeye dâhildir ki, onu Allah'tan başkası bilemez" cevabını verdi."

Sonra, o soruları yönelten adam gitti. Peygamberimiz de: "Haydi, gidip o adamı geri çağırınız!" buyurdu. Arkasından koşturdular ise de, kimseyi göremediler. Peygamber (s.a.v.) de bunun üzerine: "O Cebrail idi, insanlara -böyle sorular sorarak- dînini öğretmek için gelmişti" buyurdu. 677[1]

Ebu Mûsâ el-Medînî el-Mârife adlı kitabında Temim bin Sele-me'den şu haberi nakleder: "Bir gün ben, Peygamberin (s.a.v.) yanındaydım.

677[1] Hadis'te geçen: "Cariyenin hanım efendisini doğurması" üzerine denilmiştir ki: Fetihler çoğalacak, pek çok harb esîri alınacak, cariyenin efendisinde olan çocuğu, kendisine efendi olacak. Veya bunun mânâsı: Ana-babaya itaat azalacak, kadının doğurduğu çocuk, kendisine köle muamelesi yapacak; bir kız evlâd, kendi annesine karşı efendilik taslıyacak, onu hor ve hakîr tutacaktır. Şüphesiz daha iyisini Allah bilir.

İlk hadisin râvîsi Ebu Osman el-Nehdî, 12 sene Selmân'a arkadaşlık etmiş, Kadisiye, Celûlâ, Tüster, Nehâvend, Yermûk ve Azarbeycân savaşlarına katılmış bir islâm kahramanıdır.

Adamın biri Peygamberimiz'in yanından ayrılıp gitti. Başına güzel bir sarık sarmış, sarığının ucunu da arkasına sarkıtmış bir vaziyette idi. Ben Hz. Peygamber'e: "Ey Allah'ın elçisi, bu adam kimdir?" diye sordum. O da bana: "Bu, Cebrail'dir" buyurdu.

Ahmed, Taberânî ve Beyhakî sahih bir senedle Harise bin Nûmân'dan şöyle rivayet ederler: "Bir gün ben, Peygamber'e (s.a.v.) uğradım. O'nun yanında Cebrail vardı. Selam verdim ve çekip gittim. Tekrar Peygamberimizle buluştuğum zaman, bana sordu: "Ey Harise, sen bana uğradığın zaman yanımda kim vardı, gördün mü?" dedi. Ben de: "Evet" karşılığını verdim. Buyurdu ki: "O Cebrail idi ve sen selam verdiğin zaman, o da sana selam vermişti."

Yine Hârise'den îbn-i Sa'd'ın çıkardığı haber de şöyledir: "Ben hayatımda Cebrail'i iki defa gördüm." 678[2]

Ahmed ve Beyhakî îbn-i Abbas'tan şöyle rivayet ederler: "Bir gün ben, babamla birlikte Rasulullah'm (s.a.v.) yanında idim. Rasulullah'm yanında birisi vardı ve fısıltı halinde O'nunla konuşuyordu. Ben ve babam oradan ayrılıp çıktık. Babam bana dedi ki: "Amcanın oğlunu gördün mü? Hiç bizimle ilgilenmedi! Sanki bizimle konuşmak istemiyordu." Ben dedim ki: "Babacığını, O'nun yanında bir adam vardı ve O'nunla konuşuyordu. Bu yüzden bizimle ilgilenemedi." Babam, Rasulullah'm yanındaki adamı görmemişti. Bu yüzden geri dönüp Hz. Peygamber'e aramızda geçenleri anlattı ve O'na: "Senin yanında demin birisi mi vardı?" diye sordu. Peygamberimiz de bana hitaben: "Ey Abdullah, sen onu gördün mü?" dedi. Ben de: "Evet" karşılığını verdim. Bunun üzerine Peygamberimiz: "O/Cebrâîl idi ve ben bu yüzden sizinle ilgilenemedim" buyurdu.

Yine îbn-i Abbas'tan îbn-i Sa'd'ın rivayeti de şöyledir: "Ben, hayatımda Cebrail'i iki defa gördüm ve Allah Resulü benim için iki defa dua

---

678[2] Harise Cebrail'i, bir adam şekline girmiş olarak görmüştür. Bu, ona ve ashabtan pek çoklarına nasîb olmuştur

buyurdu."679[3]

Hâkim'in Îbn4 Abhas'tan rivayeti ise şöyledir: "Ben, Peygamber'in (s.a.v.) yanında Cebrail'i gördüğüm zaman Peygamberimiz bana hitaben: "Ey Abbas'm oğlu Abdullah, peygamber olmayan birisi Cebrail'i gördüğü zaman, muhakkak gözlerine âmâlık gelir. Fakat bu (gözlerinin kör olması), senin başına ömrünün sonunda gelecektir!" buyurdu. 680[4]

Taberânî ve Beyhakî Muhammed bin Seleme'den şu haberi rivayet ederler: "Ben, Rasuluîlah (s.a.v.)'e uğramıştım. O, bir adamla başbaşa vermiş konuşuyordu. Kendilerini meşgul etmemek için geçip gittim. Sonra dönüp geldiğimde Peygamberimiz bana: "Demin niçin selam vermeden geçip gittin?" dedi. Ben de: "Sizi öyle görünce sözünüzü kesmeyi hoş görmedim" karşılığını verdim ve yanındaki o zatın kim olduğunu sordum. Peygamberimiz de: "O, Cebrail idi" buyurdu.

Hakim, Aişe'nin şöyle dediğini nakleder: "Bir gün Cebrail'i, benim odama gelip Rasuluîlah ile görüşürken gördüm. Rasulullah'a: "Bu kimdir?" diye sordum. O da bana: "Kime benzettin?" dedi. Ben: "Dıhyetü'l-Kelbî'ye benziyor" dedim. Peygamberimiz de bana: "Sen Cebrail'i gördün" buyurdu.

Ve çok geçmeden bana hitaben dedi ki: "Ey Aişe, işte Cebrail sana Allah'ın selâmını veriyor!" Ben de buna karşılık: "Ey Allah'ın Resulü, ben de ona Allah'ın selâmını sunuyorum! O, ne hayırlı bir konuktur" dedim."

îbn-i Ebu'd-Dünyâ ve îbn-i Asâkîr Muhammed bin el-Münkedir'den şöyle rivayet ederler: "Bir gün Peygamber (s.a.v.) Ebu Bekir'in evine gitti ve onu şiddetli bir şekilde hastalanmış olarak gördü. Onun

---

679[3] Bu duaların birinde Hz. Peygamber, mübarek elini onun omuzuna koymuş ve onun hakkında: "Allah'ım, bu kulunu dînde fakîh eyle ve ona kitâb'ın te'vil ve tefsirini talîmbuyur diyerekdua etmiştir.

680[4] Cebrail'i pek çok sahâbî gördüğü halde, hiç biri bu yüzden âmâ olmadı. Daha önce geçmiş bulunan Ebu Hüreyre hadîsinde bildirildiği gibi, bir defasında Cebraîl bir ârâbî suretinde gelmiş ve Mescid'de Resûlullah'ın yanında bulunan ashabın hepsi onu görmüştü ve bunlardan hiç biri âmâ olmamıştır. Yâni Hâkim'in bu rivayeti sahih değildir. Ibn-i Abbas'ın ömrünün sonuna doğru âmâ olması ise, yaşlılığın getirdiği bir netîce veya başka bir sebeb-ledir. Cebrâîl'i gördüğü için değildir.

yanından çıktığı zaman doğruca Aişe'nin yanına geldi ve ona babasının hastalığını haber vermek istedi. Derken arkadan Ebu Bekir çı-kageldi. İçeri girmek için izin istedi. Aişe'de "babam geldi" dedi ve onu içeri aldı. Peygamberimiz bu hale teaccüb edip şaştı. Ebu Bekir de durumu şöyle açıkladı: "Ey Allah'ın Resulü, sen benim yanımdan ayrılır ayrılmaz bana bir uyku bastı. Uyurken bana Cebrail geldi ve burnumdan bir ilaç döktü. Ben de onun içirdiği bu ilacın te'siriyle derhal ayağa kalktım ve arkandan yetiştim."

Müslim Imrân bin Husayn'dan şöyle rivayet eder: "Vaktiyle melekler bana selam verirler ben de onların selamını duyar ve alırdım. Vaktaki yaramı ateşle dağladım, bu hâl benden zail oldu. Sonra bunu terkettim ve önceki hâlime tekrar kavuştum."

Tirmizi Târih'inde, Beyhakî ve Ebu Nuaym, Gazâle'nin şöyle dediğini naklederler: "Imrân bin Husayn, bizlere evin süpürülüp tertemiz yapılmasını emreder, biz de bunu yapardık. Ve "es-Selâmü aleyküm, es-Selâmü aleyküm!" diye selam sesleri duyardık. Fakat selam verenleri görmezdik."

Tirmizi, bu haberi naklettikten sonra der ki: "Bu onlara meleklerin selam vermesidir."

Ebu Nuaym, Yahya bin Saîd el-Kattân'ın şöyle dediğini nakleder: "Biz Basra'da idik. Bize, Peygamber'in ashabından Imrân bin Hu-sayn'dan daha faziletli biri gelmemiştir. Imrân bin Husayn tam otuz sene müddetle evinde meleklerin selâmını alıp durmuştur!"681[5]

îbn~i Sa'd ise, Katâde'den şu haberi nakletmiştir: "Melekler Imrân bin Husayn ile müsâfaha ederlerdi. Fakat o, yarasını ateşle dağladığı zaman bu hâl kendisinden zail olmuştur."

Buhari ve Müslim Üseyd bin Hudayr'dan şu haberi vermektedirler: "Bir gece ben, Bakara Suresini okumakta idim. Atım da yanıbaşımda bağlı idi. At eşinmeye başladı. Ben acaba ne var ki, diyerek sustum. Atım da sakin oldu. Sonra okumaya başladım, atımda yeniden eşinip cevalan

---

681[5] Şüphesiz Basra'ya Imrân gibi fazîlet sahibi diğer sahâbîler de gelmiştir. Hiç de Imrân'dan geri olmayan bu sahâbîler: Ebu Mûsâ el-Eş'arî, İbn-i Abbas, Enes bin Mâlik ve daha başkalarıdır.

etmeye başladı. Ben sustum, atım da sakin oldu. Başımı yukarı doğru kaldırdığımda şemsiye gibi bir karaltı gördüm. Fakat bu karaltının i-çinde kandil gibi pek çok ışık parıldamakta idi ve devamlı yukarıya doğru çıkıyordu. Baktım, sonunda iyice yükselip kayboldu. Atımın da bundan heyecanlandığını anlamıştım. Sabah olunca durumu, Peygamber'e (s.a.v.) arz ettim. O da şöyle buyurdu: "Ey Üseyd, o senin gördüğün melekler idi. Onlar senin sesini (Kur'an okuyuşunu) duymak için inmişlerdir. Eğer sabaha kadar okusaydın, sabahleyin insanlar o melekleri görürlerdi."

(Bu haber, Üseyd bin Hudayr'dan çeşitli tarikler ile rivayet edilmiştir. Bunlardan birinde: "Oku ey Üseyd! Gerçekten sana Âl-i Davud'un mezamiri (Dâvûdî ve güzel bir sadâ ile okuyuş) verilmiştir" denilmektedir ve gerçekten de Üseyd'in sesi çok güzeldi ve çok güzel o-kurdu. Ebu Nuaym'in çıkardığı haberde ise: "Ey Üseyd, o senin gördüğün, Kur'an dinlemeğe gelen melek idi" buyurulmuştur. Yine Ebu Nuaym'in bir başka tarîkten olan rivayeti de, bu mealdedir).

Ebu Ubeyd Fedâilul-Kur'ân adlı kitabında Muhammed bin Cerir bin Yezîd'den şu haberi nakletmiştir ki ona da Medine'li bazı üstadlar nakletmiştir: Şöyle ki: "Bir gün Peygamber'e (s.a.v.) sordular: "Ey Allah'ın Resulü, bu gece Sabit bin Şümas'ın evi sabaha kadar bir çok kandiller yakılmış gibi ışık verip durdu. Acaba bunun sebebi ne idi?" dediler.

Rasulullah da şu cevabı verdiler: "Belki o, sabaha kadar Bakara Sûresini okuyup durmuştur." Bunun böyle olup olmadığını bizzat Sabit'in kendisinden sorduklarında, o da: "Evet, Bakara Sûresini okudum" karşılığını vermiştir.'1

îbn-i Ebu Şeybe ve Beyhakî Avfbin Mâlik el-Eşcai'den şöyle naklederler: "Biz, Peygamber (s.a.v.) ile birlikte seferde idik. Derken ben Peygamberimiz'i kaybettim. Hemen O'mı aramaya çıktım. Ararken Muaz bin Cebel ile Abdullah bin Kays'm ayakta durmakta olduklarını gördüm ve onlara: "Rasulullah Efendimiz nerede?" diye sordum. Onlar da dediler ki: "O'nun nerede olduğunu biz de bilmiyoruz. Ancak vadinin üst tarafından bir ses duyduk ve burada bekliyoruz." Ben de orada beklemeye başladım. Az sonra Rasulullah efendimiz geldi ve şöyle buyurdu: "Rabbim'den bana elçi geldi ve beni, ümmetimden yarısını cennete koy-

mak ile şefaat arasında seçim yapmak durumunda bıraktı. Ben de şefaatçi olmak şıkkını seçtim."

îbn-i Ebil'd-Dünya Kitabü'z-Zikr adlı eserinde Enes bin Mâlik'in şöyle dediğini nakleder: "Bir gün Übeyy bin Ka'b: "Mescid'e gidip kendimi ibadete vereceğim, namaz kılıp dua edeceğim! Allah'a öylesine hamd ü senalarda bulunacağım ki, şimdiye kadar hiçbir kimse öylesine hamdetmemiş olsun!" Böyle deyip Mescid'e vardı. Namazım kıldıktan sonra hamd ü senaya başlıyacağı sırada arkasında birisinin yüksek sesle şöyle dua etmeye başladığını duydu:

"Allah'ım, bütün hamd sanadır. Bütün mülk senindir! Hayrın tamamı senin elindedir, gizli ve aşikar bütün işler de sana rücu eder! Hamd ancak sanadır. Sen her şeye kadirsin! Geçmiş günahlarımı bağışla, geleceğin kötülüklerinden de beni sakla! Bana, razı olacağın tertemiz ve güzel ameller nasib eyle! Benim duamı ve tevbemi kabul eyle!"

Übeyy, Peygamber'e (s.a.v.) gidip durumu aynen arz etti. Peygamberimiz de kedisine: "O, Cebrail (a.s.) idi" buyurdu.

Buharı ve Beyhakî Numan bin Beşir'den şöyle rivayet ederler: "Bir gün Abdullah bin Revaha, ansızın bayıhverdi. Kız kardeşi dehşete kapılıp: "Ey benim dağım, ey benim dayanağım!" diye feryada başladı. Bir müddet sonra kendisine gelen Abdullah bin Revaha, kız kardeşine dedi ki: "Sen benim hakkımda o sözleri sarfederken, bana da hep sual açtılar ve: "Sen demek onun dağı mısın? Sen onun dayanağı mısın?" diyerek sıkıştırdılar." 682[6]

Taberani'nin îbn-i Ömer'den olan rivayeti de şöyledir: "Bir gün Abdullah bin Revaha bayılmıştı. Sanki kıyamet kopmuş gibi kadınlar feryad ediyordu. Derhal Peygamberimiz onun yanına geldi. Abdullah az sonra kendine geldi ve: "Ey Allah'ın Resulü, ben baygın iken kadınlar:

"Vah benim dağım, vah benim dayanağım!" diye feryad ediyor, bir melek de elinde demir bir çekiç ile başucumda duruyor ve bana: "Demek sen böyle misin?" diyordu. Ben ise "hayır" diyerek cevab

---

682[6] Abdullah'ın kardeşi Amra: "Ey benim dağım, dayanağım!" diye, bu husustaki yasak konulmazdan önce feryadda bulunmuştur veyahut o sırada, böyle bir nehiy olduğunu bilmemekte idi. Yoksa bile bile bu câhiEiye âdetini irtikab etmezdi

veriyordum. Eğer "evet" deseydim, muhakkak onunla beni dövecekti."

Ibn-i Sa'd Ebu Imran el-Cuni'den de buna benzer bir rivayet vardır.

Taberani Hasan-ı Basri'den şöyle rivayet eder: "Bir gün Muaz bin Cebel'e baygınlık gelmişti. Kardeşi de: "Vah benim dağım, dayanağım!" diye feryad ediyordu. Kendine geldiği zaman Muaz dedi ki: "Ey kardeşim, bugün bana çok eza verdin!" Kardeşi ise: "Ben, asla sana eza vermek istemem" dedi. Muaz da dedi ki: "Ben baygın iken sen: "Vah dağım, dayanağım!" diye feryad ediyordun, bir melek de başucumda durup; "Demek sen böyle misin?" diyerek beni sıkıştırıyordu. Eğer ben ona "evet" deseydim, muhakkak bana azab edecekti."

îbn-i Ebü'd-Dünya, Hakim ve Beyhakî Abdurrahman bin Avfın oğlu İbrahim'den şu haberi nakletmişlerdir: "Abdurrahman bin Avf şiddetli bir şekilde hastalanmıştı. Derken bayıldı. Etrafındakiler ise onun öldüğünü zannetiler ve onun üzerini örterek dağıldılar. Bir müddet sonra Abdurrahman kendine geldi ve şöyle dedi: "Ben baygın iken iki şiddetli melek geldi ve bana: "Haydi bizimle gel, muhakeme olunacaksın!" dediler. Beni alıp götürürlerken iki melek karşımıza geldi. Bu iki melek ise, öncekilerin tersine çok merhametli ve nazik idi. "Bu adamcağızı nereye götürüyorsunuz?" dediler. Önceki iki melek de: "Muhakeme olunmağa" cevabım verdiler. Onlar da dediler ki: "Siz bu adamı serbest bırakınız! Zira bu adam, kendisi için Allah'ın saadeti nasib buyurduğu kimselerdendir!" Bunun üzerine beni serbest bıraktılar."683[7]

Peygamberimizin Ashabının Cinleri Gördüğüne Ve Onların Kelamını İşittiklerine Dair Bundan Önce Geçmeyen Bazı Mucizeler

Buhari ve Nesaî îbn-i Şîrîn tarikiyle Ebu Hüreyre'den şöyle rivayet ederler; "Peygamber (s.a.v.) beni, Ramazan'da toplanan zekatı korumam için görevlendirdi. Bu sırada biri gelip eliyle zekat hurmasından almaya başladı. Ben kendisini yakalayıp: "Seni,

---

683[7] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/179-184.

Peygamberimiz'e götüreceğim!" dedim O da bana yalvarmaya başladı ve: "Ben muhtaç bir adamın, çoluk çocuğum var, şiddetli bir sıkıntı içindeyim, ne olur beni serbest bırak" dedi. Ben de acıyıp kendisim bıraktım. Sabahleyin Peygamberimiz'in yanma gittiğimde bana: "Ey Ebu Hüreyre, akşam yakaladığın esirini ne yaptın?" diye sordu. Ben de: "Ya Rasulallah, halinden şikayet edince onu serbest bıraktım" dedim. Peygamberimiz de bana: "O sana yalan söyledi." Ve o yine gelecektir" buyurdu. Peygamberimizin böyle buyurması sebebiyle ben de onun tekrar geleceğine muhakkak nazarıyla bakıp onu gözetlemeye başladım. Derken o yine geldi ve eliyle yiyecekten doldurmaya başladı. Kendisini yakalayıp: "Bu sefer seni muhakkak Hz. Pey-gamber'e çıkaracağım!" dedim. O da bana yine yalvarmaya başladı ve: "Ben çok fakir bir kimseyim ve şiddetli bir ihtiyaç içerisindeyim. Beni serbest bırakırsan bir daha gelmem" dedi. Ben de kendisine yine acıdım ve bir daha gelmeyeceğine söz verdiği için onu serbest bıraktım.

Sabahleyin Peygamberimiz'in yanına gittiğim zaman: "Ey Ebu Hüreyre, geçen geceki esirini ne yaptın?" diye sordu. Ben de durumu anlattım. O da bana buyurdu ki: "O muhakkak yine gelecektir ve sana yine yalan söylemiştir." Ben kendisini üçüncü defa gözetlemeye başladım. O da üçüncü defa gelip yine yiyecekten doldurmaya başladı. Ben derhal kendisini yakalayıp Hz. Peygamber'e çıkarmak istedim ve kendisine: "Bu üçüncü defadır ki, her seferinde tekrar gelmeyeceğine söz veriyor fakat tekrar geliyorsun. Bu seferinde muhakkak seni Peygam-ber'in huzuruna çıkaracağım" dedim. O yine yalvarmaya başladı ve dedi ki: "Eğer beni serbest bırakırsan, sana kendisinden faydalanacağın bazı kelime ve dualar öğretirim" dedi ve: "Yatağına uzanacağın zaman, Aye-tel Kürsi'yi sonuna kadar oku! Bu takdirde Allah seni koruyacak bir melek gönderir ve sana şeytan yaklaşamaz, sabaha kadar şeytan şer-rinden emin olursun!" diye tavsiyesini yaptı. Ben de dayanamayıp yine kendisini bıraktım ve sabahleyin durumu Hz. Peygamber'e haber ver-dim. Peygamberimiz de bana dediler ki: "Evet o, tam bir Yalancı olduğu halde bu sefer doğru söylemiştir! Ey Ebu Hüreyre, o kim idi biliyor mu-

sun?" Ben de: "Bilmiyorum" diye cevab verdim. Buyurdular ki: "O, şeytanın kendisi idi." 684[8]

(Nesaî, Ibn-i Merduye ve Ebu Nuaym'in Ebu'l-Mütevekkil tarikiyle yine Ebu Hüreyre'den bir rivayetleri bulunmaktadır ki, aşağı-yukan bu mealdedir.)

Buhar i Tarih'inde, Taberânî, Bey haki ve Ebu Nuaym, sağlam bir senedle Muaz bin Cebel'den şöyle rivayet etmektedirler: "Peygamber'e (s.a.v.) zekat hurmaları teslim edildiği zaman, ben bunları bir odada toplayıp sakladım. Sonra baktım her gün bu yiyecekte bir eksilme oluyor. Durumu Hz. Peygamber'e şikayet ettim. O da bana buyurdu ki: "Bu iş, şeytanın işidir. Onu gözetle ve yakala!" Ben de bunun üzerine geceleyin beklemeye başladım. Vakit biraz ilerleyince baktım fîl suretinde biri geldi ve kapıya yaklaşınca aralıktan başka bir surette içeri giriverdi. Zekat hurmasından sür'atle yutmaya başladı. Ben de kendimi toparlayıp: "Eşhedü en la ilahe illallah ve enne Muhammeden Rasulullah!" diye bağırdım ve: "Ey mel'un sen ne yapıyorsun? Müslümanların zekat malına mı musallat oldun? Onlar ise buna senden daha muhtaç değiller mi? Vallahi seni Rasulullah'a götüreceğim!" dedim ve onu yakaldım. O da bir daha gelmeyeceğine yeminler ederek söz verip yalvardı. Ben de kendisine acıyıp serbest bıraktım.

Sabahleyin Rasulullah'a gittiğimde: "Yakaladığın esir ne yaptı? diye bana sordu. Ben de durumu anlattım. Buyurdular ki: "O muhakkak bir daha gelecektir. Onu gözetle!" Ben de gözetlemeye başladım. O ikinci gece yine geldi ve Önceki gece yaptığını yaptı. Ben de kendisini yakaladım. Fakat o, yine yalvarmaya başladı ve bir daha gelmeyeceğine yeminler edip söz verdi. Ben ertesi günü, durumu yine Rasulullah'a haber verdiğimde Rasulullah bana: "Hayır o sözünü bozacak, yine gelecektir!" buyurdu. Ben de onu gözetlemeye başladım. O üçüncü gece yine geldi ve önceki gecelerde yaptığını yapmaya başladı. Ben ise derhal onu

---

684[8] Sahih hadîste, Ayetel-Kursî'nin Kur"an âyetlerinin en büyüğü olduğu, geceleyin onu okuyanın sabaha kadar şeytan şerrinden emîn olacağı bildirilmiştir. Yukarıdaki hadîs de gösteriyor ki, şeytan, insan veya başka bir varlık suretinde insanlara görünebilmektedir. Konuşabılmektedır. Mutezile ise bunu kabul etmez. Fakat aslî yaratılışlarıyla insanlar onu göremezler. Melekleri aslî hılkatleriyle göremedikleri gibi.-

yakaladım. "Ey Allah'ın düşmanı, bana bir daha gelmeyeceğine dair iki gece söz verdiğin halde bu üçüncü gelişindir!" diyerek çıkışıp azarladım. O ise, kendisine acındırmaya ve ta Nusaybinken geldiğini söylemeye başladı. "Eğer, buraya kadar bir yiyeceğe rastlamış olsaydım gelmezdim. Ben ise aslında yoksulum, çoluk çocuk sahibiyim. Biz, daha önceleri sizin bu şehirde bulunurduk. Fakat sizin Peygamberiniz gönderildikten sonra O'na iki ayet indirildi, bundan sonra biz Medine'den kaçmak zorunda kaldık. Bu iki ayetin okunduğu herhangi bir evde biz, asla barınamayız. Eğer şimdi sen beni serbest bırakırsan, o iki ayetin hangileri olduğunu sana haber veririm" dedi. Ben de: "Hadi söyle, seni serbest bırakayım" dedim. O da dedi ki: "O iki ayet: Ayetel-Kürsi ile, Bakara Suresinin sonundaki Amenerrasûlü ayetinin sonuna kadar olan kısmıdır." Bunun üzerine ben de kendisini bıraktım. Sonra Rasulullah'a (s.a.v.) gittim ve durumu haber verdim. O da bana buyurdu ki: "O çok yalancı olduğu halde, bu sefer mecburen doğru söylemiştir!"

(Beyhakî'nin Büreyde'den olan bir rivayeti bulunmakta ve o da a-şağı-yukan bu manaya gelmektedir. Fakat ondaki tavsiyede: "Kendin ve malın için Ayetel-Kürsi'yi oku!" denilmektedir.)

Ahmed, Tirmizî (Hasendir kaydiyle), Hâkim (Sahihtir diyerek) ve Ebû Nuaym Ebû Eyyûb el-Ansârî'den, Taberânî'nin güzel bir senedle Ebû Üseyd el-Sâidî'den olan rivayeti de yine bu mealdedir. Kişinin kendisi ve malı için Ayetel-Kürsf yi okuduğu zaman, şeytan ve cin şerrinden emîn olacağı istikametindedir.

Ebu Yâlâ, sahihtir kaydiyle Hakim, Beyhakî ve Ebu Nuaym, Übeyy bin Ka'b'ın şöyle dediğini rivayet etmişlerdir: "Benim iki hurma sergim varda. Bunları kurutmak için sermiş ve beklemekte idim. Derken hur-manın eksilmekte olduğunu gördüm. Geceleyin beklemekte iken, yeni yetişmiş bîr oğlan çocuğu büyüklüğünde bir yaratığın geldiğini gördüm. Kalkıp kendisine yaklaştım ve selam verdim. O da selamla karşıladı. Kendisine: "Sen nesin, inni misin, yoksa cinni misin?" diye sordum. O: "Ben bir cinniyim" dedi. Elini bana uzat, dedim. O da uzattı. Baktım eli, köpek eli gibi ve kıllı. Bunun üzerine: "Evet, sen bir cinnisin" dedim ve niçin böyle yaptığını sordum. O şu karşhğı verdi: "Biz senin çok cömert olduğunu duyduk, bu sebeble yiyeceğinden biraz almak istedik." Ben kendisine: "Sizden kurtulmanın yolu nedir?" dedim. O da: "Ayetel-

Kürsi'dir" cevabını verdi. Sabahleyin bunu Peygamber'e (s.a.v.) arz ettim, O da şöyle buyurdu: "Habis, mecburen sana doğru söylemiş!"

(îbn-i îshak tarikiyle Ebu'ş-Şeyh'in de bir rivayeti var. Zeyd bin Sabit'ten sevkedilen bu rivayette aşağı-yukarı böyle denilmektedir).

Ebu Ubeyd Fedailü'l-Kur'an adlı eserinde, Dârimî, Taberani, Beyhakî ve Ebu Nuaym, îbn-i Mes'ud'dan şöyle rivayet ederler: "Adamın biri, Medine sokaklarından birinde şeytanla karşılaştı. Şeytan o adamla güreşmeye başladı. Adam, şeytanı tutup yere vurdu. Şeytan o adama yalvarıp: "Beni bırak, sana hoşuna gideceğin bir şey öğreteceğim" dedi. O da bıraktı. Şeytan şöyle dedi: "Sen Bakara Suresini okuyor musun?" O da: "Evet" diye karşılık verdi. Şeytan tekrar dedi ki: "Bir evde eğer bu sureden bazı ayetler okunursa, şeytan o evden kaçar."

îbn-i Mes'ud'a sordular: "Medine sokaklarından birinde şeytan ile karşılaşan ve onu yıkan adam, kimdi?" îbn-i Mes'ud da: "O adam, Ömer Îbnü'l-Hattab idi" cevabını verdi."

Taberani güzel bir senedle Hafsa validemizin azadlısı Sedise'nin şöyle dediğini nakleder: "Peygamber (s.a.v.) buyurdu: Gerçekten şeytan, Ömer'in müslümanlığı kabul etmesinden sonra ne zaman onunla karşılaşsa, muhakkak ondan kaçar olmuştur!"

Ebu'ş-Şeyh El-Azamet adlı kitabında ve Ebu Nuaym, Ali bin Ebu Talib'ten şöyle rivayet ederler: "Biz Peygamber (s.a.v.) ile birlikte seferde idik. Peygamberimiz Ammar'a buyurdu ki: "Git, bize su getir!" Ammar da su getirmek için yola çıktı. Yolda kendisine şeytan karşı çıkmış ve onu suya bırakmak istememiş, Ammar, siyah bir köle şeklinde karşısına çıkan şeytana, yolundan çekilmesini söylemiş, dinlemeyince de onu yakalayıp yere sermiştir. Şeytan da kendisine yalvarıp: "Beni bırak, ben de senin yoluna engel olmaktan vazgeçeyim!" demiş. Ammar da onu bırakmış. Fakat o, serbest kaldıkdan sonra tekrar Ammar'a engel olmak istemiş, Ammar da kendisini yakalayıp yere sermiştir. Tekrar onun yalvarması üzerine serbest bırakmış ve bu hal üçüncü defa yine tekerrür etmiştir. Tam bu sırada, Ammar'ı su getirmesi için yola çıkaran Hz. Peygamber (s.a.v.); "Gerçekten şeytan, Ammar'ın yolunu kesip ona engel olmak istemiştir. Fakat Allah Ammar'a güç verip kendisini şeytana muzaffer kılmıştır" dedi.

Olayın ravisi Ali der ki: Biz Ammar'ı karşıladık ve bu husustaki Hz. Peygamberin verdiği haberden kendisine bahsettik. O da bize dedi ki: "Ben onu, siyahi bir köle zannettim, eğer şeytan olduğunu bilseydim, vallahi onu öldürürdüm.

(Sahihtir kaydiyle Beyhakî'nin ve Ebu Nuaym'in Ammar'dan bir rivayeti daha vardır ki, o da aşağı-yukarı bu mealdedir.)

îbn-i Sa'd ite îbn-i Rahuye ise, yine Ammar bin Yasir'den şu haberi naklederler: "Ben, Rasulullah (s.a.v.) ile birlikte ins ile de, cin ile de savaştım!" O, böyle söylediği zaman: "Sen cin ile nasıl savaştın?" diye sordular. O da şu cevabı verdi: "Ben, Peygamberimizle birlikte seferde idim. Bir yere inmiştik. Kuyudan su getirmek üzere kırbamı ve kovamı alıp gittim. Kuyunun başına vardığım zaman, savaşçı siyahi bir adam ansızın karşıma çıktı ve: "Vallahi bugün bu kuyudan bir kova dahi su alamıyacaksm!" diyerek beni tehdid etti. Ben de derhal kendisine saldırıp onu yakaladım. O da benim yakama yapışıp bana engel olmak istedi. Fakat ben kendisini tuttuğum gibi yere serdim. Sonra elime bir taş rast geldi. Onu alıp adamın ağzını ve yüzünü bu taşla vurarak parçaladım. Sonra onu zararsız hale getirdiğimden emin olarak kovamı su ile doldurdum, çekip kırbama boşalttım ve su dolu kırbamı alarak Rasuîullah'a getirdim. Rasulullah bana: "Kuyunun başında bir adama rastladın mı?" diye sordu. Ben de durumu kendisine haber verdim. Peygamberimiz de o adamın, şeytan olduğunu bildirdi."

Beyhakî ashabtan birinden şu haberi çıkarmıştır: "Ben, karanlık bir gecede Peygamber (s.a.v.) ile birlikte seferde idim. Bir adamın Kul ya eyyühal-kafîrûn suresini okumakta olduğu duyuldu. Rasulullah Efendimiz de buyurdu ki: "Şu el-Kafîrûn Suresini okumakta olan adam, muhakkak şirkten beridir, uzaktır!" Sonra biz bir müddet daha yolumuza devam ettik. Yine bir adamın Kul hüvallahü ehad suresini okumakta olduğunu duyduk. Bunun üzerine de Peygamberimiz: "Şüphesiz bu sureyi okumakta olan şu adam, Allah'ın mağfiretine mazhar olmuştur!" buyurdu.

Bu sırada ben, bu sureyi okumakta olan o adamın, kim olduğunu anlamak istedim ve bu maksatla hayvanımın başını çekip sağıma-

soluma dikkatli bakındım. Fakat hiçbir kimseyi göremedim." 685[9]

YİRMİBEŞİNCİ BÖLÜM

PEYGAMBERİMİZCE HABER VERİLEN VE HABER VERİLDİĞİ GİBİ DE ÇIKAN VE BUNDAN ÖNCEKİ BÖLÜMLERDE ZİKREDİLMEYEN GAYBÎ HABERLERE AİT MUCİZELER

Necaşi'nin Öldüğü Gün Onun Ölümünü Haber Vermesi 686[1]

Buharı ve Müslim Ebu Hüreyre'den şöyle rivayet ederler: "Peygamber (s.a.v.), Necaşi'nin öldüğü gün onun ölümünü ashabına haber verdi ve onları alarak namazgaha çıktı, onları saf halinde dizdi ve Ne-caşi'nin

---

685[9] Hiç şüphesiz, bu iki sûre (Kul yâ eyyühel-kâfirûn sûresi ile kulhuvaltahü ehad sûresi), gerek tevhîdin isbâtını, gerekse tevhîdin zıddı oian şirkin her çeşidinden beraeti, tam mânâsı ile ve en mükemmel bir şekilde tazammun etmektedir. Bu sebebledır ki Peygamberimiz (s.a.v.), gerek sabah namazının iki rek'at sünnetinde, gerekse akşam namazının iki rek'at sünnetinde hep bu iki sûreyi okurlardı. Vitir ve tavaf namazlarında da bu iki sûreyi o-kurlardı. Bu iki sûrenin tevhîdi en mükemmel bir şekilde tazammun etmesine gelince:

Bilindiği gibi, ilk sûre, yâni: "Kul yâ eyyühel-kâfirûn sûresi; kul kasd ve iradesiyle mü-teallik bulunan tevhîd-i ilmîyi tamamen içine almakta ve eksiksiz olarak ifade etmektedir. I-kinci sûre de (Kul hüvallahü ehad sûresi de), kulun kalbini ve bütün iç âlemini ilgilendiren tevhîd-i îtikâdîyi tazammun edip eksiksiz bir şekilde ifâde etmektedir. Nitekim ilgili sahih bir hadîsde de şöyle buyurulmuştur: "Gerçekten Kul hüvallahü ehad sûresi, Kur'an'ın üçte birine denk olan bir sûredir!

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/185-189.

686[1] Necâşî, Habeşistan Kralı demektir ve o sıradaki kralın adı, az sonraki rivayette açıklandığı gibi Ashama idi.

cenaze namazını dört tekbir alarak kıldırdı. 687[2]

Beyhakî ise Ümmü Gülsüm'den şu haberi nakletmiştir: Peygamber (s.a.v.), Ümmü Seleme'yi nikahladığı zaman şöyle buyurmuştur: "Ben, Necaşi'ye, birkaç okka misk ve elbiseler gönderdim. Fakat ben onun vefat etmiş olduğunu görüyorum. Bu sebeble benim kendisine gönderdiğim hediyeler, yakında bana geri gelecektir." işte Peygamberimiz böyle buyurdular ve aynen O'nun buyurduğu gibi oldu Necaşi vefat etti ve hediyeler geri geldi."

Beyhakî el-Kelbi tarikiyle Ebu Salih'ten, o da îbn-i Abbas'tan şöyle rivayet eder: "Peygamber (s.a.v.), çok şiddetli bir şekilde hastalandı, iki melek kendisine gelip biri başucuna, diğeri de ayakucuna oturdu. Biri .diğerine: "O'nun durumu nedir?" dedi. Diğeri de: "Hasta" dedi. Biri: "Hastalığı nedir?" diye sordu. Diğeri de: "O'na sihir yapıldı" dedi. Biri: "O'na kim sihir yaptı?" diye sordu. Diğeri de "Lebid bin el-Asam adındaki yahudi" cevabını verdi. Biri: "Üzerine sihir yapılan şey şimdi nerede?" diye sordu. Diğeri de: "Fülan aileye ait kuyuda, kuyunun tabanındaki taşın altındadır" cevabını verdi ve: "Gidip onun suyunu çekiniz, taşın altındaki sureti çıkarınız ve onu yakınız" dedi. Bunun üzerine Peygamber (s.a.v.) sabahleyin Ammar bin Yasir ile birlikte bazı kimseleri oraya gönderdi. Onlar, kuyuya vardıkları zaman onun suyunun kına gibi sapsarı kesilmiş olduğunu gördüler. Suyunu çektiler, tabandaki taşın altındaki sureti çıkardılar ve orada yaktılar. Yakılan suretin içinden on bir düğüm atılmış bir ip çıktı. Bunun üzerine şu iki sure: Kul Euzü bi-Rabbi'l-Felak ve Kul Euzü bi-Rabbi'n-Nasi Sureleri indirildi Peygamberimiz bu iki surenin ayetlerinden her birini okudukça, düğümlerden de her biri çözüldü ve tamamen iyileşip hiçbir şikayeti kalmadı." 688[3]

687[2] Gâib üzerine cenaze namazının kılınmasını caiz görenler, mezheblerine bu hadîsi delîl kabul etmişlerdir. Gerçekten bu hadîs de, çok kuvvetli bir delîl ve hüccettir. Sahih olan da budur. Bunu caiz görmeyenler ise, bazı teviller iieri sürmüşler ve bunun özel bir olay olduğunu iddia etmişlerdir. Ayrıca demişlerdir ki: "O sırada Necâşî'nin namazını kılacak kimseler orada bulunmadığı için Cebrâîl onun cenazesini kaldırıp Peygamberimiz'e gösterdi, Peygamberimiz ve ashabı da onun namazını kıldılar

688[3] Birkaç rivayette, Kul eûzü sûrelerinin bu sebeble indirildiği söylenmektedir. Ebu Saîd el-Hudrî hadîsinde ise şöyle denilmektedir: "Peygamberimiz, cinlerin

(Buhari ve Müslim'in Uz. Aişe'den îbn Sa'd'ın Cübeyr tarikiyle Dahhak'tan, onun da İbn-i Abbas'tan rivayeti dahi bu mealdedir. Burada dahi, Kul Euzü Surelerinin bunun üzerine indiği ve her bir ayet okundukça, bir düğümün çözüldüğü, bu suretle büyünün bozulduğu ifade edilmiştir. Ebu Nuaym'in Enes'den olan rivayetinde de: "Bu suretle Peygamberimiz'in şiddetli bir şekilde hastalanması üzerine Cebrail (a.s.) Kul Euzü Surelerini indirdi ve bu iki sure ile Peygamberimize okudu. Peygamberimiz de tamamen iyileşip ertesi sabah ashabının arasına çıktı" denilmektedir).

Yine îbn-i Sa'd, Abdurrahman bin Ka'b bin Mâlik'ten şöyle nakleder: "Peygamberimiz'e Lebid bin el-Asam'ın kız kardeşleri sihir yaptılar. Lebid de bunu götürüp o kuyuya bıraktı. Lebid'in kız kardeşlerinden biri, durumu anlamak için Aişe'nin yanma gider-gelir oldu ve Aişe'nin Peygamberimiz'in hastalığına dair konuşmasından durumu anladı. Diğer kardeşlerine giderek durumu haber verdi, içlerinden biri dedi ki: "Eğer O, bir peygamber ise, durum kendisine haber verilir. Değilse, te'sirini göstermeye başlayan sihir, onu helak eder!" Peygamberimiz ise durumdan haberdar edildi ve kurtuldu."

(Yine Ibn-i Sa'd, Ömer bin el-Hakem'in şöyle dediğini kaydeder: Peygamberimiz'e Hudeybiye Andlaşmasından döndüğü sırada muharrem ayı içinde sihir yapıldı.)

Ye'cuc Ve Mecuc Şeddinin Yıkılıp Açılacağına Dair Verdiği Haber

Buhari ve Müslim mü'mirilerin validesi Zeyneb'in şöyle dediğini rivayet ederler: "Bir gün Peygamber (s.a.v.), yüzü kıpkırmızı olmuş bir vaziyette uykusundan uyandı ve: La ilahe illallah! Şüphesiz Allah'tan başka hiçbir ilah yoktur! Yaklaşan serden Arabın çekeceği pek çoktur! İşte bugün,

---

şerrinden ve göz-değmesinden Allah'a sığınırdı. Fakat bu iki sûre İndikten sonra, hep bunları okudu, diğerlerini ise terk eyledi."'

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/193-194.

Ye'cuc ve Me'cuc'a ait şedden şu kadar bir delik açılmıştır" buyurdu. Bu sırada da misal olarak küçük bir halka yapıverdi." 689[4]

Bazı Adamlara, İçlerinden Geçirdiklerini Haber Vermesi

Hakim ve Taberânî Seleme bin el-Ekva'dan şu haberi naklederler: "Bir gün ben, Peygamber (s.a.v.) ile birlikte idim. Adamın biri geldi: "Sen kimsin?" dedi. Peygamberimiz de: "Ben, bir nebiyim" buyurdu. Adam: "Nebi ne demektir?" dedi. Peygamberimiz de: "Allah'ın elçisidir" buyurdu. Adam: "Peki, kıyamet ne zaman kopacaktır?" diye sordu. Peygamberimiz de: "Bu, bir gaybtır. Gaybı ise Allah'tan başkası bilemez!" buyurdu. Adam: "Peki bana kılıcım göster" dedi. Peygamberimiz de kılıcını o adama verdi. Adam da Peygamberimiz'in kılıcını kınından sıyırdı sonra Peygamberimiz'e verdi. Bunun üzerine Peygamberimiz kendisine dedi ki: "Bak, sana haber vereyim, sen, bana karşı yapmak istediğin şeyi yapmaya asla kadir olabilecek değildin!" O adam da Peygamberimiz'i tasdik etti.

(Taberânî der ki: Peygamberimiz bu sırada buyurmuş ki: "Bu adam, kendi kendine şöyle konuştu da geldi: Gidip Muhammed'i göreyim, O'na bazı şeyler sorayım, sonra kendisinden kılıcını isteyeyim, sonra O'nu kendi kılıcı ile öldüreyim!)

îbn-i Ebu Şeybe, Ebu Yâlâ, Bezzâr, Beyhaki Enes'ten şöyle rivayet ederler: "Peygamber'in (s.a.v.) yanında, bir adamdan bahsettiler ve onun cihadmdaki ve ibadetteki kuvvet ve çalışkanlığından dem vurdular. Bir de baktılar ki, bahsettikleri adam, kendilerine doğru gelmektedir. Peygamberimiz de bunun üzerinde: "Ben, bu adamın yüzünde şeytani bir iz görmekteyim" buyurdular. Adam geldi ve selam verdi. Peygamberimiz de kendisine: "Söyle bakalım, sen kendi kendine, bu ümmetin içinde senden daha hayırlı kimse olmadığını söyledin mi,

---

689[4] Bazı âlimler bunu, Hülagü Fitnesinin çıkışıyla yorumlarlar.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/194.

söylemedin mi?" A-damcağız: "Evet" dedi. Sonra kalkıp gitti. Mescide girip namaz kılmaya başladı. Bu sırada Peygamberimiz: "Kim, gidip de şu adamı öldürecek?" diye sordu. Ebu Bekir kalkıp gitti, fakat onu namaz kılar vaziyette görünce öldürmeden geri döndü ve durumu haber verdi. Peygamberimiz ise yine: "Kim gidip onu öldürecek?" buyurdu. Ömer kalkıp gitti, öldürmeden geri geldi. Ali gitti, o da öldürmeden geri eldi. Zira o adam, çoktan gitmişti. Peygamberimiz de bunu Ali'ye önceden haber vermişti: "Eğer onu yerinde bulursan" demişti. Ali de dönüp geldikten sonra Peygamberimiz: "Bu, ümmetimden çıkan ilk fitnedir! Eğer biriniz onu öldürmüş olsaydı, ümmetimde iki kişi arasında ihtilaf çıkmazdı!" buyurdu. 690[5]

Ahmed, Bezzâr, Ebu Yâlâ, Beyhakt ve Ebu Nuaym Vabisa el-Esedi'den şu haberi nakletmişlerdir: "Ben, Peygamber'e (s.a.v.), iyilik ve günahkârlığın ne olduğunu sormak için gittiğimde, henüz ben kendisine bir şey sormadan O bana dedi ki: "Ey Vabisa, bana sormak istediğin şe-yin cevabını vereyim mi?" Ben de: "Evet, haber ver ya Rasulallah" dedim. Buyurdu ki: "Sen bana, iyilik ve günahkarlığın ne olduğunu sormaya geldin, değil mi?" Ben de: "Evet" dedim. Buyurdu ki: "İyilik, kalb ve vicdanının rahatça kabul ettiği şeydir; kötülük ve günahkarlık ise, kalb ve vicdanını tırmalayan şeydir. İnsanlar sana aksini söylese de, bu böyledir!" 691[6]

690[5] Heysemi, bu münasebetle ümmetin fırkalara ayrılacağına dair hadisi de zikretmiştir.

691[6] Bu hususla ilgili rivayetlerin bazısında da şöyle gelmiştir: "Bil ki iyilik; nefsin ve kalbin itmi'nân duyup iyice yatıştığı şeydir. Kötülük ve günahkârlık ise, nefsi ve kalbi tırma lıyan ve insanı huzursuz eden şeydir! Her ne kadar insanlar veya ben, sana bunun aksini söylesek de bu yine böyledir! Kişi, kimden fetva veya haklılığına hüküm almış, olursa olsun, aslında haksız olduğu zaman, nefsi (yâni ruhu) ve kalbi mutlaka rahatsız ve huzursuz olacaktır, zira Allah İnsanların mayasına yaratılıştan böyle bir duygu ve asaleti koymuş, insanları vicdan denilen bir duygu ile şerefli ve keremli kılmıştır."

İlgili hadislerden birinin meali de şöyledir: "Ne olduğunu sormak istediğin iyilik, güzel ahlâktır! Kötülük İse, vicdanını tırmalıyan ve insanların öğrenmesini hoş görmediğin şeydir."

Beyhakî ve Ebu Nuaym îbn-i Ömer'den şu haberi naklederler: "Ben, Peygamberin (s.a.v.) yanında iken iki adam geldi ve soru yöneltmek istediler. Peygamberimiz, bu iki adamdan Sakif li olana hitaben dedi ki: "Sormak istediğini sor, istersen sen sormadan ben sana onu haber vereyim!" Adam: "Ben sormadan, onu bana haber verirsen benim için daha iyi olur" dedi. Peygamberimiz de kendisine: "Sen buraya, geceleri kıldığın namazdan, tuttuğun oruçtan, aldığın gusül abdestinden sormak için geldin" buyurdu. O da: "Evet, seni hak peygamber olarak gönderene yemin ederim ki bunları sormak için gelmiştim" dedi. Sonra Peygamberimiz, ensardan olan adama hitaben: "istersen sor, istersen sormak istediklerini sen sormadan ben sana haber vereyim" buyurdu. Adam da: "Ben sormadan haber vermeniz, benim için daha hoştur ya Rasulallah" dedi. Peygamberimiz de kendisine: "Sen buraya, hacc maksadıyla evinden çıkman], Arafat'taki vakfeni, tıraş olmanı, Beyt'i tavaf etmeni, cemrelere taş atmanı sorman için geldin" buyurdu. Adam "evet" diyerek tasdik etti,"

(Bunun benzeri bir rivayet, Enes hadîsi olarak varid olmuş ve bu rivayet Veda Haccı Bölümünde geçmişti. Yine bu mealdeki bir hadîs, Ebu Nuaym'in Ubadetübnü's-Samit'ten tahriri olarak varid olmuştur.)

Yine Beyhakî Cabir bin Abdullah'ın şöyle dediğini nakleder: "Adamın biri Peygamber'e (s.a.v.) gelip: "Ey Allah'ın elçisi, babam benim malımı almak istiyor" diyerek şikayette bulundu. Peygamberimiz de bunun babasını çağırttı. Bu sırada derhal Cebrail gelip: "Bu kişinin babası, buraya gelirken içinden kendi kendine bazı şeyler söyledi" diye haber verdi. Peygamberimiz de, o kişinin yaşlı babasına bunu sordu. O da: "Evet ey Allah'ın elçisi, bu yaşta evladı tarafından peygambere şikayet edilen bir kişi olarak kendi kendime söylendim ve bazı dokunaklı şiirleri hatırlayıp efkarlandım" diye itiraf etti. Peygamberimiz ise, bunun üzerine kendisini tutamıyarak ağlamaya başladı ve babasını şikayet eden adama hitaben de: "Haydi git, sen de, senin malın da babana aittir!" buyurdu.

BÎr şey sormaya gelen bir kimsenin, henüz konuşup mes'elesini sormadan Peygamberimiz'in ona haber vermesi ise; şüphesiz Allah'ın kendisini bu hususta haberdâr etmesi ile olmaktadır.-

Yine Beyhakî Ali'den şu haberi nakletmiştir: "Ben, Peygamberi-miz'in kızı Fatıma'yı istemiştim. Hizmetçilerimizden biri bana dedi ki:

"Sen, Fatıma'yı isteyenler olduğunu biliyor musun? Niçin, Peygamberi-miz'e gidip de kızı Fatıma'yı ondan istemiyorsun?" Ben de onun bu sözü üzerine Hz. Peygamber'e bu maksatla gittim. Fakat Allah'a yemin ederim ki, bir şey demeye kadir olamadım. Peygamberimiz bana sordu: "Ey Ali, niçin geldin?" Ben, susup; bir şey söylemedim. Peygamberimiz tekrar bana: "Ey Ali, öyle sanıyorum,, ki, sen benden kızım Fatıma'yı istemiye geldin?" Ben de: "Evet" dedim."

Beyhakî şu haberi de Ebu Said el-Hudri'den nakletmektedir: "Bize, daha önce misli görülmemiş bir şekilde açlık isabet etmişti. Kız kardeşim bana dedi ki: "Peygamber'e (s.a.v.) git, ondan birşeyler iste!" Ben de bu maksatla O'nun huzuruna vardım, vardığımda O hutbe okuyor ve hutbesinde şöyle buyuruyordu:

"Her kim afif kalmaya çalışırsa, Allah da onu afif kılar! Her kim istiğna gösterip kanaat ederse, Allah da onu zengin kılar!" Ben, onun bu şekilde hutbesini duyunca kendi kendime dedim ki: "O, bu sözleriyle herhalde beni kasdetmekte ve bana afif kalmayı tavsiye buyurmaktadır. O halde O'ndan hiçbir şey istemem eliyim! Ve geri döndüm. Durumdan kız kardeşimi de haberdar ettim. O da bana: "Çok isabetli davranmışsın" dedi. Ertesi günü ise, yiyecek bir şeyler bulursam diyerek ağaçlar arasında geziniyordum. Derken birden Önümde bazı yahudi paralan göründü. Bunları alıp alış-verişte bulundum ve bu suretle karnımızı doyurduk. Daha sonraları ise, dünyalığımız o kadar genişledi ki, ensar içinde bizden daha zengini yoktu."

(îbn-i Sa'd'ın rivayetlerinden birinde ise: "Allah bana öylesine bol nzıklar verdi ki, hiç bu kadarım ummuyordum" denilmiştir.) 692[7]

692[7] O hutbede geçen hadîsi Peygamberimiz, başka bir münâsebetle de şu şekilde irâd buyurmuştu: "Ben, yanımda bulunan bir hayrı, asla sizlerden gizlemem ve sakınmam! Her kim afîf davranırsa, Allah da onu afîf kılar. Her kim İstiğna gösterir istemekten sakınırsa, Allah da onu zengin eyler! Her kim de gerçekten sabredecek olursa, Yüce Allah hiç bir kuluna da sabırdan daha hayırlı ve daha geniş bir lütuf ve ihsanda bulunmuş da değildir!."

Peygamberimizin Münafıkları Haber Vermesi

Beyhakî, îbn-i Mes'ud'un şöyle dediğini rivayet eder: "Peygamber (s.a.v.), bir gün bizlere irad buyurduğu hutbesinde dediler ki: "Ey insanlar! Sizin içinizden bazıları, gerçekten münafıktır! Şimdi ben, kimin adını söylersem, o kişi muhakkak ayağa kalksın!" Peygamberimiz, böyle buyurduktan sonra, "Ey fülan kalk, ey fülan kalk!" diye bazı isimler söyledi ve bu isimleri saymaya, otuz altıya kadar devam etti." 693[8]

îbn-i Sa'd, Sabit el-Bünani'den şöyle nakleder; "Münafıklar bir a-raya gelip kendi aralarında bazı konuşmalar yaptılar. Rasulullah (s.a.v.) de buyurdu ki: "İçinizden bazıları, bir araya gelip şöyle şöyle şeyler konuştular. Bu bir münafıklıktır. Binaen aleyh, kalkıp Allah'a tevbe ediniz! Sizin için ben dahi istiğfar edivereyim." Peygamberimizin böyle buyurmasından sonra, hiç kalkan olmadı. Peygamberimiz de sözünü üç defa tekrar etti ve hiddetlenerek dedi ki; "Ya kalkarsınız, ya da ben sizleri teker teker isimlerinizle söylerim!" Yine de kalkan olmayınca Peygamberimiz: "Kalk ya fülan, kalk ya fülan!" diye onları isimleriyle söyledi. Onlar da utanarak ve yüzlerini örterek ayağa kalktılar." 694[9]

Ahmed, sahihtir kaydiyle Hakim ve Beyhakı îbn-i Abbas'tan şöyle rivayet ederler: "Bir gün Peygamber (s.a.v.), ashabından bazıları ile, odalarından birinin gölgesinde oturmakta idi. Gölge de çekilmek üzereydi. Bu sırada buyurdular ki: "Hemen az sonra buraya, şeytanın iki gözüyle bakan bir adam gelecek. Ona hiçbir şey söylemeyiniz!" Az sonra gök gözlü bir adam geldi. Peygamberimiz kendisine dedi ki: "Sen bana

---

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/194-197.

693[8] Bunu bu şekilde Imâm-ı Ahmed de şu senedle rivayet etmiştir: Ahmed dedi: Bize Vekî' hadis olarak söyledi, ona Süfyân Seleme'den, o Ayyâd'dan, o babasından, o da ibn-i Mes'ûd'dan hadis olarak söylemiştir."

694[9] Ömer durumu öğrenince, onlardan birine: "Benimle bir daha konuşma!" demiştir.

hangi sebeble sövmektesîn?" Yine senin gibi yanındaki arkadaşların hangi sebeble bana sövüp durdular?" Adam hiç sesini çıkarmadan o a-damlarm yanma gitti ve onları alarak Peygamberlerimiz'in yanına ge-tirdi. Hep beraber, Peygamberre sövmediklerine dair yemin ettiler. Bu sebeble de aşağıda meali sunulan ayet-i celile nazil oldu:

"Allah onların hepsini dirilttiği gün, size yemin ettikleri gibi, O'na yemin ederler; kendilerine bunun bir yarar sağlıyacağmı sanırlar. Dikkat ediniz, onlar şüphesiz Yalancılardır." 695[10]

Peygamberimizin İntihar Eden Kişinin Halini Haber Vermesi

Beyhakî Cabir bin Semura'dan şu haberi nakletmiştir: "Adamın biri, Peygamber'e (s.a.v.) gelip: "Fülan kişi öldü" dedi. Peygamberimiz de: "O Ölmedi" dedi. Adam ikinci defa tekrarlayıp "fülan kişi Öldü" dedi. Peygamberimiz de: "O ölmedi" buyurdu. Adam, sözünü üçüncü defa tekrarlayınca da Peygamberimiz: "Hayır o ölmedi, intihar etti ~ kendi kendini makasla öldürdü!" buyurdu ve o adamın cenaze namazını kıl-madı." 696[11]

Peygamberimizin, Ebıtd-Derdanın Müslüman Oluşunu Haber Vermesi

---

695[10] Mezkûr hadîsi, İbn-i Ebu Hatim, Ibn-İ Cerîrde rivayet etmişlerdir.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/197-198.

696[11] İntihar etmenin çok büyük günah olması sebebiyle, Peygamberimiz onun na-mazını kılmamıştır. Onu buna lâyık görmemiştir. İntihar edenlere çok şiddetli azâb olduğunu, diğer hadisleriyle de haber vermiştir

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/198.

Beyhakî ve Ebu Nuaym, Cübeyr bin Nüfeyr'den şöyle nakleder: "Ebu'd-Derdâ vaktiyle puta tapardı. Bir gün Abdullah bin Revaha ile Muhammed bin Mesleme Ebu'd-Derdâ'nm evine girip onun putunu kırmışlar. Ebu'd-Derdâ, evine geldiği zaman vaziyeti görmüş ve: "Sana yazıklar olsun, neden kendini onlara karşı müdafa etmedin?" demiş ve doğruca Hz. Peygamber'e giderek islam'ı kabul etmiştir. Bu sırada Ebu'd-Derdâ Hz. Peygamber'in yanma giderken, onun gelmekte olduğunu gören Abdullah bin Revaha: "îşte Ebu'd-Derdâ geliyor, muhakkak o bizi aramaktadır" demiş. Peygamberimiz ise onun ne maksatla geldiğini şu sözleriyle haber vermiştir: "Hayır, Ebu'd-Derdâ sizi aramak için değil, müslüman olmak için geliyor. Çünkü Rabbim bana, onun müslüman olacağını haber verip müjdeledi .697[12]

Peygamberimizin, Yemene Yağmur Yağacağını Haber Vermesi

Beyhakî îbn-i Abbas'tan şu haberi nakletmiştir: "Bir gün oturmakta iken, bir bulut belirdi ve üzerimize geldi. Bu sırada yanımıza teşrif eden Hz. Peygamber buyurdu ki: "Az önce, yağmur bulutuna mü-vekkel kılman melek bana geldi, selam verdi ve bu bulutu Yemen'deki Sarih adındaki vadiye sevkedeceğini haber verdi" buyurdu. Sonra o taraftan gelen birine bu hususu sorduğumuzda o gün oraya yağmur yağdığını bize haber verdi."

(Beyhakî, Bekir bin Abdullah el-Müzeni'den gelen mürsel bir haberin de bunu te'yid eder mahiyette olduğunu söylemiştir.) 698[13]

697[12] Ebu'd-Derdâ (daha önce de geçtiği gibi), ailesinin en son müslüman olanıdır.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/199.

698[13] Beyhakî'nin bu rivayeti, bazı yönleri itibariyle münâkaşaya muhtaçtır. Eğer rivayetin sıhhati sabit olursa, bu takdirde herhangi bir tereddüde mahal olmadığı da aşikârdır.

Peygamberimizin, Bir Kadına Eliyle Sataşmak İsteyen Adamın Halini Haber Vermesi

îbn-i Sa'd, sahihtir kaydiyle Hakim ve Beyhakî Ebu Şehm'in şöyle dediğini naklederler: "Ben, bir gün Medine sokaklarından birinde gi-derken bir genç kadın gördüm, elimi onun göğsüne doğru uzattım. Ertesi günü insanlar, biat etmek üzere Peygamber'in (s.a.v.) huzuruna gitmişlerdi. Sıra bana gelince ben de biat etmek üzere Hz. Peygamber'e elimi uzattım. Peygamberimiz ise bana şöyle dedi: "Sen, dün sokakta kadına elini uzatan adam değil misin?" Ben neye uğradığımı bilemedim ve derhal: "Ey Allah'ın Rasulu, benim biatimi kabul eyle! Allah'a yemin ederim ki, ben bundan ciddi bir şekilde pişmanım ve bir daha böyle yapmıyaca-ğıma dair söz veriyorum!" Peygamberimiz de, benim pişmanlıktaki ciddiyetimi ve samimiyetimi kabul ederek biatimi red eylemedi. "Peki" buyurarak biatimi kabul buyurdu.699[14]

Peygamberimizin Oruçlu Olduğu Halde Gıybet Eden Kadının Halini Haber Vermesi

Beyhakî, Ebu'1-Bahteri'nin şöyle dediğini nakleder: "Diliyle herkese eza veren bir kadın vardı. Birgün bu kadın, Peygamber'e (s.a.v.) geldi ve akşama kadar kalkıp gitmedi. Peygamberimiz kendisini akşam ye-meğine buyur etti. Kadın: "Olur, sizin sofranızda orucumu açıp iftar et-mem ne şereftir" demek istedi. Peygamberimiz de kendisine: "Sen oruç değildin" buyurdu. Ertesi günü biraz daha diline dikkat eden bu kadın, Peygamberimiz'in yanma geldi ve akşama kadar kaldı. Peygamberimiz

---

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/199.

699[14] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/199-200.

kendisini akşam yemeğine buyur ettiği zaman: "Ben bugün de oruç idim" dedi. Peygamberimiz: "Hayır, sen oruç değildin" buyurdu. Kendisine söylenenleri gayet iyi anlıyan bu kadın, ertesi günü de oruca başladı ve dilini kötü sözlerden korumak için çok dikkat etti. Akşam olunca Peygamberimiz kendisine: "Buyur bizimle sen de ye!" dedi. Kadın: "Ey Allah'ın elçisi, ben bugün de oruç idim" dedi. Peygamberimiz de kendisine: "Evet, sen bugün oruç idin" karşılığını verdi."

(Beyhakî der ki: Ebu'l-Bahteri'den gelen bu rivayet mürseldir.) 700[15]

Tayalisi, Beyhakî, îbn-iEbu'd-Dünya Enes'in şöyle dediğini rivayet ederler: "Bir gün Peygamber'in (s.a.v.) insanlara, o gün muhakkak o-ruçîu olmalarım ve kendisinden bir emir gelmedikçe oruçlarını açma-malarını söyledi, insanlar da oruca başladılar. Adamın biri, Hz. Peygamber'e gelip: "Ey Allah'ın elçisi, bana izin ver de orucumu açayım" diyor, Hz. Peygamber de izin veriyordu. Derken adamın biri de gelip şöyle dedi: "Ey Allah'ın elçisi, senin ehlinden iki kadın oruç tuttular, şimdi iftar etmeleri için sizden izin istiyorlar; kendileri izin istemeye çekiniyorlar" dedi. Peygamberimiz ise, onlar hakkında izin vermekten imtina etti. Adam tekrar ricada bulundu ise de, Peygamberimiz arkasını döndü ve izin vermedi. Adam ricasını bir daha tekrarlayınca Peygam-berimiz de: "Onlar bugün oruç tutmuş değillerdir! Akşama kadar in-sanların etini yiyen (gıybet eden) kimseler nasıl oruç tutmuş olabilirler? Sen şimdi onlara git, eğer onlar oruç tuttuk diyorlarsa, yediklerini çı-karsınlar!" buyurdu. Adam gidip Peygamberin sözünü onlara nakletti. Onlar da yediklerini çıkarmaya çalışınca, ağızlarından yere birer kan pıhtısı çıkardılar. Adam derhal Hz. Peygamber'e gelip durumu haber verdi. Peygamberimiz de bu münasebetle; "Varlığım elinde olan Allah'a yemin ederim ki, bu çıkardıkları midelerinde kalsaydı, ateş onları yer

---

700[15] Bu haber rivayet bakımından mürsel de olsa, mânâsı itibariyle sahihtir. Bunu tashih ve te'yîd eden sahih hadisler de vardır. Nitekim bu hadislerin birinde: "Oruçlu olduğu halde yalanı ve onunla ameli bırakmıyanın, aç-susuz kalmasına Allah'ın ihtiyâcı yoktur" bu-yurulmuştur. Birinde de: "Gıybet orucu ifsâd eder" denilmiştir. Zira oruç; mücerred yemeyi-içmeyi bırakmaktan ibaret değildir. Belki bu suretle günahlardan sakınmak, Allah'tan İttikâ etmektir.

bitirirdi" buyurdu 701[16]

Ahmed, Ebu Yâlâ, Beyhakî ve îbn-i Ebu'd-Dünya, Rasulullah'vn (s.a.v.) azadlısı Ubeyd'den şu haberi nakletmişlerdir: "iki kadın oruç tutmuşlardı. Adamın biri Hz. Peygamber'e gelip: "Ey Allah'ın Resulü, şurada iki kadın var, niyetlenip oruç tutmuşlar, fakat şimdi onlar susuzluktan helak olmak üzerelerdir" dedi1. Peygamberimiz de: "Haydi onları bana çağır!" buyurdu. Kadınlar geldiler. Hz. Peygamber bir su kabı getirtti ve onlara bu kabın içine tükürmelerini söyledi. Birisi tükürdü, içindekini çıkararak kabın yansını kan ve irinle doldurdu. İkincisi de i-çindekini çıkardı ve kabı sonuna kadar kan ve pıhtı ile doldurdu. Bunun üzerine Hz. Peygamber: "İşte bunlar, Allah'ın kendilerine helal kıldığı şeylerden oruç tutmuşlar, fakat haram kıldığı şeylerden oruç tutmamışlardır! îkisi bir araya gelince insanları gıybet etmiye başlamışlar, oruç tutacakları yerde insan eti yemişlerdir!" buyurdu.

Yine Ebu'd-Dünya, tek başına Aişe'den şu haberi nakleder: "Bir gün ben, Peygamberin (s.a.v.) yanında bulunuyordum. Derken oradan bir kadın geçti. Ben: "Gerçekten bu kadının eteği uzunmuş" dedim. Hz. Peygamber bana hitaben: "Haydi tükür, ağzmdakini dışarı çıkar!" buyurdu. Ben de tukurdum. Ağzımdan dışarı bir et parçası çıktı." 702[17]

Ziya el-Makdisi el-Muhtare adındaki eserinde Enes'ten şöyle rivayette bulunur: "Arab'ın adeti, yola çıktıkları zaman birbirlerine hizmet edip yardımcı olmak idi. Ebu Bekir ile Ömer'in de kendilerine hizmet eden bir adamları bulunurdu. Bir sefer sırasında Ebu Bekir ve Ömer, uyuyup istirahat ettiler. Uyandıkları zaman ise yemekleri hazır değildi. Baktılar, hizmetçileri uyumaktadır. Onun hakkında "uykucu adam" dediler ve onu uykudan uyandırdılar. Kendisine hitaben: "Haydi Hz. Peygamber'e git, bizim için bir miktar yiyecek isteyip getir!" dediler. O da gidip

---

701[16] Hadisçiierden bazıları, bu gibi zayıf hadîsleri rivayet etmeyi tergîb ve terhîb bakımından caiz sayarlar. Doğrusu ise, sahîh olmayan bir şeyi, Resûlullah'a karşı isnâd etmekten sakınmaktır. Tergîb ve terhîb için, sahîh hadisler, yeter de artar bile.

702[17] Sahih hadîsde şöyle gelmiştir: "Âişe, Hafsa'ya İşaretle: "Bunun boyu ne kadar kısa!" dedi. Peygamberimiz de kendisine: "Ey Âişe, öyle bir kelime söyledin ki, eğer bu kelime denizin suyuna karışsaydı, bütün denizi boyardı!" buyurdu.

Peygamberimiz'e durumu söyledi. Peygamberimiz de buyurdular ki: "Onlar, azıklarım yediler." Adam oradan ayrılıp Ebu Bekr ve Ömer'in yanına geldi ve haklarında Peygamberimiz'in söylediğini onlara aktardı. Onlar da doğruca Hz. Peygamber'e gelerek, herhangi birşey yemediklerini söylediler. Peygamberimiz ise kendilerine: "Din kardeşlerinin gıybetini yaparak onun etini yemiş olduklarını" haber verdi ve şu hadîsini oracıkta irad buyurdu:

"Varlığım elinde bulunan Allah'a yemin ederim ki, ben şimdi sizlerin yemiş olduğunuz eti, ön dişlerinizin arasında görmekteyim!" Ebu Bekir ve Ömer de bunun üzerine cidden pişman oldular ve Hz. Peygamber'e kendileri için istiğfar edivermesini rica ettiler. Peygamberimiz de onlara: "Gıybetinde bulunduğunuz din kardeşinize rica ediniz, sizin için o istiğfar ediversin!" buyurdu."

(Sahihtir kaydıyla Hakim'in Zeyd bin Sabit'ten naklettiği haber de aynı konudadır.)

Taberânl sahih bir senedle Ebu Mes'ud'dan şöyle rivayette bulunur: "Bir savaş sırasında bizler, Peygamber (s.a.v.) ile birlikte bulunuyorduk. Müslümanlara Öylesine şiddetli bir açlık çattı ki, müslümanlar kederli, münafıklar ise sevinçli idiler. Durumu gören Hz. Peygamber (s.a.v.) şöyle buyurdu: "Allah'a yemin ediyorum ki, Güneş batmadan Allah sizin rızkınızı gönderecektir!" Osman bin Affan, Allah ve Rasulu'nun sözünde gerçek olduklarına dair büyük güveni ve imanı ile hareket ederek, yiyecek yüklü on dört deve satın aldı ve bunlardan dokuzunu Hz. Peygamber'e takdim etti. Bu olay dolayısıyla da bütün müslümanlar sevindiler. Münafıklar ise üzüldüler. Peygamber (s.a.v.) ise bu sırada ellerini iyice yukarı kaldırmış bir vaziyette Osman bin Affan için hayır dualar etti. Öyle ki, daha önce herhangi bir kimse için bu derece bir duada bulunduğunu görmemiştik." 703[18]

703[18] Osman bin Affân, Ceyşü'l-Usret'i kendi malından techîz edip donattığı zaman da, Hz. Peygamberin böylesine müstesna hayırduasına mazharolmuştu. Sevgili Peygamberimiz onun için: "Allah'ım, Sen Osman'dan razı ol, çünkü ben ondan razıyım I" buyurmuştu. Keza Rûme Kuyusunu satın aiıp müslümanlar için vakfettiği zaman da, buna mazhar olmuştur. Osman (r.a.)'in eserleri, mihnetleri, faziletleri, saymakla bitmeyecek kadar çoktur ve bunları bizim burada saymamıza da ihtiyâç yoktur

îbn-i Sa'd Ebu Abdurrahman el-Cükeni'nin şöyle dediğini rivayet eder: "Bizler, Peygamber'in (s.a.v.) yanında iken, ileriden iki atlı göründü. Peygamberimiz buyurdular ki: "Bu gelenler, Kindeli, Müzhıc kabilesinden iki adamdır!" Sonra bu iki atlı geldiler. Gerçekten, Peygamberimiz'in haber verdikleri gibi Müzhıc'li iki kişiydiler ve hiç duraklamaksızm biat edip müslüman oldular." 704[19]

Gaybî Haberlerle İlgili Mucizelerden Bazıları

Sahihtir kaydiyle Hakim îbn-i Mes'ud'un şöyle dediğini nakleder: "Birgün bizler, Peygamber'in (s.a.v.) yanında idik. Peygamberimiz buyurdulr ki:

"Az sonra ehl-i cennetten olan bir adam buraya gelecektir!"

Peygamberimiz böyle buyurdu, az sonra da Ebu Bekir çıkageldi. Selam verdi ve oturdu. 705[20]

îmam-ı Ahmed, Amr Îbnü'l-As'ın şöyle dediğini rivayet eder: "Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "îşte şu kapıdan ilk girecek olan zat, cennet ehlindendirî" O'nun böyle buyurmasından sonra Sa'd bin Ebu Vakkas kapıdan içeri girdi."

Ebu Yâlâ, îbn-i Adiyy, Beyhaki ve îbn-i Asâkîr îbn-i Ömer'den şu haberi

---

704[19] Bunun benzeri bir mucize de Tebük Savaşı sırasında vukua gelmiştir. Tâ uzaklarda seraptan çıkmakta olan biri görülmüştü de Peygamberimiz: "Bu gelen, Ebu Zerr olsun!" buyurmuş, gerçekten gelen de o olmuştu. Keza, Ebu Hayseme'nin gelişi sırasında da benzeri bir mucize vukua gelmiştir ve bunun benzeri Gaybî İhbar kabilinden çok mucizeler meydana gelmiştir.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/200-202.

705[20] Şüphesiz Ebu Bekir, cennetlik olmakla müjdelenen on bahtiyardan biridir. Kendisi için çeşitli münâsebetlerle pekçok müjdeler vâkî olmuştur. O, bu ümmetin el-Sıddîk'ıdır, Peygamberden sonra en faziletli şahsiyetidir. Resûlullah Efendimizin hicrette refîki, Gâr'da yoldaşıdır. Efendimiz'İn sağlığında veziri, vefatından sonra da halîfesidir.

verirler: "Bizler, Peygamber'in (s.a.v.) yanında oturuyorduk. Peygamberimiz bu sırada buyurdu ki: "Şu kapıdan, az sonra cennetliklerden biri içeri girecektir!" Peygamberimiz'in böyle buyurmasından az sonra, Sa'd bin Ebu Vakkas içeri girdi." 706[21]

Ahmed, Bezzâr, Taberânî Cabir bin Abdullah'ın şu haberini naklederler: "Bir gün Peygamber (s.a.v.), Sa'd bin el-Rebi'i ziyarete gitmişti. Peygamberimiz oturduğu zaman, bizler de O'nun etrafına oturduk. Bu sırada Efendimiz buyurdular ki: "Şimdi buraya cennetliklerden biri gelecektir!" Baktık Ebu Bekir geldi. Sonra Peygamberimiz yine Öyle buyurdular. Bunun üzerine de Ömer geldi. Peygamberimiz yine böyle buyurdular, az sonra da Osman geldi. Sonra yine Peygamberimiz: "Az sonra buraya cennetliklerden biri gelecektir! Ey Allah'ım, bu gelecek olanı dilersen Ali eylersin!" buyurdu. Az sonra da Ali çıkageldi. 707[22]

Taberânî, Ebu Rafi'in hanımı Selma'dan şu haberi nakletmektedir: "Bir gün ben, Peygamber'in (s.a.v.) yanında bulunuyordum. Peygamberimiz bu sırada buyurdu ki: "Az sonra, muhakkak cennetliklerden bir adam buraya gelecektir!" Derken ben ayak sesleri duymaya başladım.

Bu ayakların sahibi Ali idi ki, çok geçmeden oraya teşrif etmiş oldular."

îbn-i Sa'd, Abdurrahman hin Sabit'ten şu haberi verir: "Bir gün Peygamber (s.a.v.), Kelb kabilesinden bir kadını istetti. Bu maksadla kadım görmesi için Aişe'yi göndermişti. Aişe, gidip kadını gördü ve döndü. Dönüşünde Hz. Peygamber ona sordu: "Ey Aişe, sen o kadını nasıl gördün?" dedi. Aişe ise verdiği cevabta: "Ben o kadını güzel görmedim" dedi. Peygamberimiz de Aişe'ye dedi ki; "Sen o kadının yanağında bir ben gördün ve bu sırada onun güzelliğinden dolayı ürperdin değil mi?"

706[21] Sa'd, Uhud'da Efendimiz1! cansiperane savunmuştur. Efendimiz ona okları veriyor ve: "At yâ Sa'd, anam-babam sana feda olsun!" Duyuruyordu. O gelirken de: "Bu gelen benim dayımdır, kimin böyle dayısı vardır?" buyururdu. Sa'd, fitnelerin hiç birine katılmamış, hilâfet etrafındaki çekişmelerin hepsinden uzak durmuştur. Kendisini tenkîd eden oğluna da: "Allah; takva, kanaat ve ihlas sahibi kulunu gerçekten sever!" cevabını vermiştir.

707[22] Şüphesiz bu dört zât ki bunlar, cihâr-ı yâr-i güzîn efendilerimizdir, bu ümmetin en hayırlı şahsiyetleridir. Âdet ve sünnetlerine uymakla me'mûr bulunduğumuz huiefâ-i râşidîn hazerâtıdır.

buyurdu. Aişe de bunun üzerine: "Ey Allah'ın Resulü, bir şeyi sizden saklamak mümkün olmuyor" demek zorunda kaldı." 708[23]

(Hatıb, îbn-i Asâkîr, îbn-i Sabit tarikiyle Aişe'den şu haberi verirler: "Peygamber (s.a.v.) beni, nikahına almak istediği bir kadını görmem için göndermişti. Ben de dönüşümde, o kadını beğenmediğimi söylemiştim. Peygamberimiz ise bana: "Sen, o kadının yanağında bir ben gördün ve onu gördüğün sırada kıskandın da başındaki saç örgülerin titredi!" buyurdu. Ben de kendisine durumu itiraf ederek: "Ey Allah'ın Resulü, bir şeyi sizden gizlemeye kimin gücü yeter ki?" cevabını verdim.")

Ebu Yâlâ sahih bir senedle Enes'in şöyle dediğini nakleder: "Peygamber (s.a.v.), öfkeli olarak evinden çıktı ve insanlara şöyle hitab etti: "Bugün sizler ne sorarsanız sorunuz, muhakkak onun cevabını vereceğim!" Biz bu sırada, Cebrail (a.s.)'ın O'nunla beraber olduğu kanaatinde idik. İçimizden Ömer dedi ki: "Ey Allah'ın Resulü, bizler cahiliye devrinden yeni çıkmış bulunuyoruz. Sen, bizim kurs urlarımıza bakma, bizleri affet, Allah da Senden yana bağışlamada bulunsun!" 709[24]

Yine Ebu Yâlâ, fena olmayan bir senedle îbn-i Ömer'den şu haberi nakleder: "Ben, Peygamber'in (s.a.v.) şöyle dediğini işittim: "Kureyş'ten şu topluluk, insanlar kendilerini dinden menetmediği müddetçe huzur ve güven içinde bulunacaktır!" Bu sırada adamın biri: "Ey Allah'ın elçisi, ben cennetlik miyim, yoksa cehennemlik miyim?" diye sordu. Peygamberimiz kendisine: "Sen cennetliksin" dedi. Sonra bir başkası ayağa kalkıp: "Ben cennetlik miyim, yoksa cehennemlik miyim?" dedi. Peygamberimiz de: "Sen cehennemliksin" buyurdu. Sonra yine buyurdular ki: "Ey nas, ben sizlere bir şey sormadıkça, siz de bana bir şey sormayınız! Eğer, cenazelerinizi defnedecek kimseler bulunmayacak şekilde helak olmanızdan korkmasam, kimlerin cehennemlik olduğunu sizlere bir

---

708[23] Hz. Aişe validemiz, bu sözüyle, "Allah'ın sana bildirdiği bir şeyi, başkaları senden nasıl saklıyabilirler?" demek istemiştir. Yoksa Peygamberimiz, kendiliğinden gaybı asla bilemez.

709[24] Rivayet olunur ki: Ömer Peygamberi m İz" i böyle öfkeli görünce ürpermiş ve: "Ey Allah'ın Resulü, bizler rab olarak Allah'tan, din olarak islâmdan, elçi olarak da Muham-med'den razıyız" demiştir.

bir haber verirdim. Ben, bunu haber vermekle emrolunsaydım, muhakkak haber verirdim!"

Deylemi îbn-i Ömer'den şöyle rivayet eder: "Yemen'de zuhur eden yalancı peygamber Esved el-Ansi'nin öldürüldüğü gün, Peygamber'e (s.a.v.) semadan haber geldi. Bunun üzerine, O, dışarı çıkıp ashabına hitaben: "Bu gece Esved katledildi, onu mübarek bir ev halkından mübarek bir adam katletti!" buyurdu. Ashab: "Onu kim katletti?" diye sordu. Peygamberimiz de: "Onu Firuz katletti!" buyurdu. 710[25]

Hafız Abdul-Ganiyy bin Said, el-Mübhemat adlı kitabında Med-luk'tan şöyle rivayet eder: "Damdam bin Katade'nin bir oğlu dünyaya gelmişti. Çocuğun rengi siyahtı. Çocuğun anası ise Ücel Oğullarındandı. Damdam, durumdan kuşkulanarak Hz. Peygamber'e şikayete geldi. Peygamber (s.a.v.) de kendisine dedi ki: "Senin deven var mıdır?" O: "Evet" dedi. Peygamberimiz: "Devenin rengi nedir?" dedi. O: "Kırmızı-siyah" dedi. Peygamberimiz: "Bu karışık renkler ona nereden gelmiştir?" dedi. O da: "Bir damar çekmiştir" dedi. Peygamberimiz de ona: "Öyleyse senin yeni doğan çocuğunda da bir damar çekmiştir" buyurdu.

Medluk der İd: "Daha sonra çocuğu doğuran kadının kabilesi olan Ücel Oğullarından bazı yaşlı kadınlar geldiler ve bu kadının ninesinin siyah olduğunu haber verdiler."

(Bu hadîsin aslı, Buharı, ve Müslim'de Ebu Hüreyre'den rivayet edilmiştir.)

îbn-i Asâkır Ebu Hüreyre'den nakleder: "Bir adam vardı. Pek hayır işlemez, çok amelde bulunmaydı. Derken bu adamcağız vefat etti. Peygamber (s.a.v.) de buyurdu ki: "Biliyor musunuz, Allah o adamı cennetine koydu." İnsanlar bundan hayrete düştüler. İçlerinden biri kalkıp evine gitti ve hanımına, onun Allah için olan amelinden sordu. Kadın da dedi ki: "Onun fazla bir ameli yoktu. Fakat o,.müezzinin ezan okuduğunu her duyuşunda, müezzinle beraber ezanı takib eder, müezzinin söylediklerini söylerdi.1' Vefat edenin hanımından bu bilgiyi alan adam,

---

710[25] Fîrûz ed-Deylemî, vaktiyle İran kralının Yemen'e gönderdiği İranlılardandır. Yemen'den Peygamberimizi temsilci olarak gelmiş, Peygamberimizden hadîsler rivayet etmiştir. Osman'ın halifeliği zamanında vefat etmiştir

durumu haber vermek üzere Peygamberimiz'in bulunduğu yere doğru gelirken, Peygamberimiz'in münadisi, Peyganıberimiz'den alman bu husustaki bilgiyi, bu gelen adama duyurmak üzere bağırdı: "Ey kişi, sen durumu sormak üzere merhumun evine gittin, onlara merhumun amelini sordun, onlar da sana şöyle şöyle söylediler" dedi. Gelmekte olan adam da: "Elbette ben şehadet ederim ki, Muhammed Allah'ın elçisidir!" diyerek karşılık verdi." 711[26]

Peygamberimizin Bazı Olacak Şeyleri Olmadan Önce Haber Vermesine Dair Mucizeler

Müslim Huzeyfe'den şu haberi nakletmiştir: "Peygamber (s.a.v.) bana, kıyamete kadar olacak şeyleri söyleyip haber verdi." 712[27]

Buhari ve Müslim diğer bir tarik ile yine Huzeyfe'den şöyle naklederler:

711[26] Müezzine icabet etmek, şüphesiz tergîb edilmiş sünnetlerdendir. Fakat bunu yanlış anlamamak lâzımdır. Yâni adamın bu sayede cennetlik oluşu; sırf müezzine icabeti sebebiyle değildir. Müezzine bu şekilde icabet öden kişi, o vaktin namazını kılmamış olsa, veya farzları ihmâl, kebâiri irtikâb odiyor bulunsa; bu takdirde dahî müezzine icabeti kâfidir denilebilir mi? Bahsi geçen adam, kuvvetle muhtemeldir ki, ezana olan saygı ve sevgisi sebebiyle ölümünden önce bir güzel tevbe etmiş, Ölürken de ezandaki şehâdetİ söyleyerek ölmüştür ve bu yüzden cenneti kazanmıştır. Bizim bu sözümüz, bu rivayetin sıhhati halindedir. Aksi halde, amellerin faziletlerine dâir rivayetlerin pek çoğunun zayıf olduğu bilinen hususlardandır. Hele zayıf bir habere güvenip dayanmak ve bu yüzden aldanmak, hiç de isabetli bir hareket olamaz. (Muhakkik, "pek çoğu" derken, elbette bütün hadisleri kasdetm et mektedir.)

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/203-205.

712[27] Bunun İçin Huzeyfe, vukua gelecek büyük olaylar ve fitneler bakımından ashabın en bilgili olanı idi. Ömer (r.a.) kendisine: "Deniz dalgalan gibi dalgalanacak fitneden sorduğu zaman, o bu hususta Ömer'e bilgi vermiş ve: "Bu fitne ile senin aranda bir kapı var, bu kapı yakında kırılacaktır" demiştir. Ömer: "Kapı, açılmayıp da bir de kırılacak mı?" demiş, Huzeyfe de: "Evet kırılacak" demişti. Fitneye sed çeken bu kapı, bizzat Ömer idi. Onun vefatından sonra bu ümmete her taraftan fitneler girmeye başlamıştır.

"Bir gün Peygamber (s.a.v.) bize karşı hutbe irad etti ve bu hutbesinde kıyamete kadar olacak her şeyi haber verdi. Tabii, bunları aklında tutan tuttu, tutamıyan da unuttu. Bu haber verilen şeylerden bazısı, haber verildiği şekilde zuhur eder, ben ise onun haber verilmiş olduğunu unutmuş olurum. Fakat o şey vukua gelince, vaktiyle bize haber verilmiş olduğunu derhal hatırlarım. Nasıl ki bir adam, tanıdığı bir kişiyi uzun müddet görmeyince unutur, fakat onunla karşılaşıp da kendisini gördüğü zaman derhal onu tanır." 713[28]

Müslim Ebu Zeyd'den şu haberi nakleder: "Peygamber (s.a.v.) bize sabah namazını kıldırdıktan sonra minbere çıkıp hutbe irad eyledi. Bu hutbesinde pek çok şeyler anlattı ve hutbesini öğle vaktine kadar devam ettirdi. Sonra minberden inip namaz kıldırdı. Sonra yine minbere çıkıp ta Güneş batıncaya kadar hutbesini devam ettirdi. Olmuşu ve olacağı bizlere haber verdi. Şimdi bunları en iyi aklında tutan kimseler, bizim en alimi erimizdir"

Ahmed, îbn-i Sa'd, Taberânî, Ebu Zerr'den şu haberi naklederler: "Rasulullah (s.a.v.) Allah'ın elçiliği görevini öylesine ifa etmiştir ki; gökte kanad çırpan bir kuşun halinden bile bize bilgiler vermiştir!" 714[29]

(Ebu Yâlâ, îbn-i Meni' ve Taberânî, bu mealdeki bir haberi Ebu'd-Derdâ'dan nakletmişlerdir.)

îmam-ı Akmed, Tarihinde, Buhari, Taberânî, Muğire bin Şube'den şu haberi nakletmişlerdir: "Peygamber (s.a. v.) kalkıp bizlere bir hutbe irad etti, kıyamete kadar ümmetinde vukua gelecek olan -fitne ve büyük olayları- haber verdi. Bunları aklında tutabilen tuttu, unutan da unuttu."

Taberânî îbn-i Ömer'in şöyle dediğini haber vermektedir: "Peygamber

---

713[28] Her şeyi haber verdi" derken râvî; büyük fitneler, savaşlar, fetihler ve benzeri olayları kasdetm ektedir. Yoksa küçük-büyük her şeyi haber verdi mânâsında değildir. Keşke haber verilen o büyük olayları, ashabdan biri yazıya almış olsaydı da bizler, bu sayede bu olaylara vukuundan önce muttali' bulunsaydık

714[29] Adamın biri Abdullah bin Selâm'a, "Peygamberiniz sizlere, nasıl taharetleneceğinizi dahî haber mi verdi?" diye sormuş. O da: "Evet, abdest bozarken kıbleye karşı dönmememizi, istincâyı üçten aşağı yapmamamızı, gübre veya kemikle istinca etmememizi bizlere emretmiştir" karşılığını vermiştir.

(s.a.v.) buyurdu: "Gerçekten Allah, dünyayı kaldırıp bana gösterdi. Dünyada kıyamete kadar olacak şeyleri (en büyük ve mühim olanİarını) gözümün Önüne getirdi de ben de bunlara bakıp bilgi edindim. Allah bu bilgileri bana, daha önceki peygamberlerine tecelli ettirdiği gibi tecelli ettirdi." 715[30]

Ahmed, Semura bin Cündüb'ten şu haberi nakletmiştir: "Bir defasında güneş tutulmuştu. Peygamberimiz de kalkıp bu münasebetle namaz kıldı, sonra şöyle buyurdu: "Ben şu namaz kıldığım makamda, sizlerin dünyada ve ahirette karşılaşacağınız şeyleri gördüm. Bunları bana, Allah gösterdi.11 716[31]

Peygamberimizin, Ümmeti Ve Ashabı Üzerine Dünya Nimetlerinin Açılacağını, Çoğalacağını; Hasedleşmeve Katillerin Zuhur Edeceğini Haber Vermesi

Müslim, Ebu Said'den şu hadîs-i şerifi nakletmiştir:

"Dünya, hakikaten tatlı ve güzeldir (nefisler onun tatlılığına, zinet ve güzelliğine meyillidir). Allah ise, sizlerin nasıl amel edeceğine bakması için dünyada size Ömür ve fırsatlar verecektir. O halde sizler, dünyadan ye dünyanın en büyük fitnesi olan kadınlardan sakınınız! Sizden önce İsrail Oğullarının ilk fitnesi de kadınlar hakkında olmuştur."

Buhari ve Müslim Amr bin Avftan ittifakla şu hadîsi rivayet etmişlerdir:

715[30] Peygamberimiz'in bu kelâmı, Sevbân Haclîsindeki sözleri gibidir ki, o hadîslerinde de şöyle buyurmuştur: "Allah benim için yeryüzünü dürüp göstermiştir. Ben de bu sayede yeryüzünün doğusunu da, batısını da gördüm! Bana gerçekten Cebrâîl, bu bana gösterilen yerlere kadar ümmetimin mülkünün ulaşacağını haber verip müjdelemiştir."

716[31] Buharı ve Müslim'in rivayetinde: "Ben, bundan önce bana gösterilmemiş olan şeyleri, şu makamda gördüm! Bana bu makamda, cennet ve cehennem dahî gösterilmiştir" buyurulmuştur

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/206-207.

"Vallahi ben, sizin hakkınızda fakirlikten korkmuyorum! Fakat ben sizin hakkınızda dünya nimetlerinin bollaşmasından korkup endişe ediyorum. Öyle ki, dünya sizden evvelkiler üzerine genişlemiş, onları bu hususta rağbet ve rekabete düşürüp helak etmişti. îşte benim korkum dünya rağbet ve rekabetinin sizleri de bu duruma düşürüp helak etmesidir!" 717[32]

Yine Buhari ve Müslim Cabir'den şu hadîsi rivayet ederler: "Rasu-lullah (s.a.v.) buyurdu: "Şimdi sizin evlerinizde yumuşak döşekleriniz, kıymetli yaygılarınız var mıdır?" Ben: "Ey Allah'ın Resulü, bizim böyle şeylerimiz nereden olacak?" dedim. Bunun üzerine Peygamberimiz: 'Takın bir gelecekte, sizin böyle şeyleriniz olacaktır!" buyurdu ve şunları ilave etti: "Bugün ben hanımıma: "Hanım, şu yaygım buradan çek!" diyorum. Fakat yakın bir gelecekte sizler: "Peygamberimiz bizlere, yakında sizlerin yumuşak döşekleriniz, kıymetli yaygılarınız olacaktır" demişti, diyeceksiniz!"

Ahmed, sahihtir kaydiyle Hakim, Beyhakî, Talka el-Nadri'den şu haberi nakletmişlerdir: "Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Yakında öyle bir zamana yetişeceksiniz ki; o zamanda üzerinize dünya nimetleri pek genişleyecek! Öyle ki, sofralarınıza yemek tepsilerinin biri konulup diğeri kaldıracak ve o zamanda sizler, Kabe örtüsü gibi kıymetli ve renk renk elbiseler giyeceksiniz." Oradakiler elediler ki: "Ey Allah'ın Resulü, bizler bugün mü daha hayırlı, yoksa o gün mü daha hayırlı olacağız?" Peygamberimiz de şu karşılığı verdiler: "Sizler bugün daha hayırlı durumdasınız! Zira bugün sizler birbirlerinizi seviyor, sayıyorsunuz! O gün ise sizler, birbirlerinizi sevmeyecek üstelik düşman olacaksınız. Kiminiz

---

717[32] Bu hadîsin aslında denilmiştir ki: "Peygamber (s.a.v.) Ebu Ubeydetü'bnü'l-Cerrâh'ı, Bahreyn'de toplanan cizyeyi getirmesi için göndermişti. Ebu Ubeyde Bahreyn'den bu malı getirdi. Ansarda bunu işitti. Sabah namazını Peygamber (s.a.v.) ile birlikte kıldıktan sonra, O'nun önüne dikildiler. Peygamberimiz kendilerine tebessüm ederek: "Öyle zannediyorum ki sizler, Ebu Ubeyde'nın getirdiği malı duydunuz!" buyurdu. Onlar da: "Evet" dediler. Bunun üzerine Peygamberimiz: "Sizi sevindiren malın gelmiş olduğunu size müjde edebilirim, sizler bununla sevininiz! Fakat şunu da söylerim ki: Vallahi ben sizler hakkında fakirlikten korkmamaktayım! Benim sizler hakkındaki korkum, dünyâ nimetlerinin üzerinize bolca gelmesi, sizden evvelkilere gelip onları helak etmesi gibi, sizleri de rağbet ve rekabete düşürerek helak etmemesidir!" buyurdu.

kiminizin boynunu vurup öldürecektir." 718[33]

Ebu Nuaym, Abdullah bin Zeyd'in şöyle dediğini nakletmiştir: "Bir gün beni bir ziyafete davet ettiler, ben de gittim. Fakat ziyafet evinin duvarlarının örtüler konularak süslenmiş olduğunu gördüm. Derhal oturduğum yerden kalkıp çıktım ve ağlamaya başladım. Benim bu durumumu gören ve soranlara karşı dedim ki: "Kendimi tutamayıp ağladım işte. Zira sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) şöyle buyurmuşlardı:

"Dünya size sokulacak, yanaşacaktır! Halbuki sizler bugün daha hayırlı durumdasınız. Yakında sabah yediğinizi, öğleden sonra yemiyeceksiniz. Sabah bir türlü, öğleden sonra bir türlü giyineceksiniz. Evlerinizi, Kabeyi örtercesine Örtüp süsleyeceksiniz."

"Söyleyin bakalım ey arkadaşlar, şimdi ben ağlamıyayım mı? Gözlerimle gördüm ki, aynen Efendimiz'in haber verdikleri şekilde, Kabeyi Örtercesine evlerinizi örtüp süslemişsiniz!"

Yine Ebu Nuaym îbn-i Mes'ud'dan şu haberi vermektedir: "Adamın biri Peygamber'e (s.a.v.) gelip dedi ki: "Ey Allah'ın Resulü, kıtlık bizleri yiyip tüketti!" Peygamberimiz de şu karşılığı verdi: "Ben sizin hakkınızda kıtlıktan değil, dünya nimetlerinin üzerinize bolca dökülmesinden daha çok korkmaktayım! Keşke benim ümmetim, altın ile süslenmeseydi!"719[34]

(Bu hadîsin bir benzerini Ebu Nuaym Ebu Zerr ve Huzeyfe'den rivayet

---

718[33] Gerçekten bu sahîh hadîsleriyle Peygamber'in (s.a.v.) haber verdiği şeyler, aynen haber verdikleri gibi çıkmıştır. Dünya nimetleri bollaştıkça bollaşmış, genişledikçe genişlemiştir. Daha fazla dünyevî genişlikler elde etmek için rağbet ve rekabetler de arttıkça artmıştır. Dolayısıyla insanlar, çeşit çeşit yemekler yemişler, renk renk elbiseler giymişler, evlerinin duvarlarını Kabe'yi süslercesine süslemişlerdir. Derken arkasından daha büyük imkânlar elde etmek, daha yüksek refah seviyelerine ulaşmak arzulan şahlanmış; bunun arkasından da kızgınlıklar, düşmanlıklar, ayrılık ve fitneler zuhur etmiş, Ümmet-i Merhûme-i Muhammed parça parça olmuştur.

719[34] Hatta kadınların bile altın ile süslenmelerinin hoş olmadığı konusunda bazı hadîs-i şerifler vârîd olmuştur

etmiştir.)720[35]

Peygamberimizin Hıra Şehrinin Fethini Haber Vermesi

Buhari Tarih'inde, Taberanı, Beyhakı ve Ebu Nuaym, Evs bin Harise bin Lam'ın oğlu Harim'den şu haberi nakletmişlerdir: "Peygam-ber'in (s.a.v.) Tebük'ten döndüğü sırada, hicret edip kendisine gittim. Bu sırada Efendimiz buyurdu ki: "İşte, beyaz köşkleriyle meşhur el-Hira şehri! Bana kaldırıp gösterildi, tşte şu da Nüfeyle-i Ezdiye'nin kızı Şeyma! Kırçıl katıra binmiş, başını da siyah bir Örtü ile örtüp bürünmüş." Ben de dedim ki: "Ey Allah'ın elçisi, eğer bizler Hira'nın fethinde bulunur, oraya girer ve Şeyma'yı da sizin şimdi vasfettiğiniz gibi bulursam, izin veriniz de o benim olsun!" Peygamberimiz de: "Peki senin olsun!" buyurdu.

Ebu Bekir'in halifeliği zamanında, Müseylimetü'l-Kezzab fitnesini bertaraf ettikten sonra Hira'nın fethine yöneldik ve Allah'ın izniyle orasını feth ettik. Şehre girer girmez bizi ilk karşılayan, aynen Peygamberimiz'in buyurdukları gibi Şeyma bint-i Nüfeyle oldu. Ben dedim ki: "Bu benimdir. Onu bana Peygamberimiz hibe etmiştir!" Kumandanımız Halid bin Velid, bana bunun böyle olduğunu isbat etmemi istedi. Ben de kendisine durumu isbat ettim. Bunun üzerine onun benim olmasını, Halid bin Velid de kabul etti. Benim, bunun böyle oluşunu isbat edişim ise: Muhammed bin Mesleme ile Muhammed bin Bişr'in, bu husustaki şehadetleri idi. Her ikisi de ensardan olan bu zatlar, bunu isbat eden kişilerdi. Derken Şeyma'nm oğlan kardeşi geldi ve onu kendisine teslim etmemi istedT Ben de kendisine: "On kerre yüz dirhem verirsen, onu sana teslim ederim" dedim. O da bana bin dirhem teslim etti ve esir düşen kardeşini kurtardı. Yanımdakiler bana dediler ki: "Eğer ondan yüz bin dirhem isteseydin, muhakkak bunu sana verecekti" dediler. Ben de dedim ki: "Ben, on kerre yüz dirhemden daha fazla bir sayı bilmediğim

---

720[35] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/207-209.

için, ancak bu kadar istedim. Eğer fazlasını bilseydim isterdim."721[36]

Peygamberimizin, Yemen, Şam Ve Irak'ın Fethini Haber Vermesi

Buharı ve Müslim, Süfyan bin Ebu Züheyr'den şu haberi naklederler: "Ben, Peygamber'in (s.a.v.) şöyle dediğini işittim: "Çok geçmez Yemen fetholunur! Bazı kimseler de, Medine kendileri için daha hayırlı olduğu halde çoluk çocuğunu alarak oraya yerleşirler. Sonra Şam dahi fetholunur. Bazı kimseler de çoluk-çocuğunu ve kendilerine itaat eden kimseleri alarak Şam'a yerleşirler. Halbuki bilseler, Medine kendileri için daha hayırlıdır. Sonra Irak da fetholunur. Bazı kimseler de çoluk-çocuğunu alarak ve kendilerine itaat eden kimseleri de peşlerine takarak oraya yerleşirler. Halbuki bilseler Medine kendileri için ne kadar hayır hdır."

Sahihtir kaydiyle Hakim ve Beyhakî Abdullah bin Havle el-Ezdi'den şu haberi nakletmiştir: "Peygamber (s.a.v.), bir defasında şöyle buyurdular: "Sizler yakında bir bölük asker olarak Şam'a yine bir bölük asker olarak Irak'a bir bölük asker olarak da Yemen'e gidip yerleşirsiniz." Ben dedim ki: "Ey Allah'ın Resulü, benim için hangisini tercih edersiniz." Peygamberimiz de: "Senin için Şam'ı tercih ederim."

İbn-i Sa'd, Sa'd bin ibrahim'den nakleder. O şöyle demiştir: "Bana Abdurrahman bin Avf söyledi: Peygamber (s.a.v.), Şam'daki el-Selil denilen yeri ikta1 edip ona vermiş. Fakat bu hususta kendisine bir yazı vermeden Hz. Peygamber vefat etmiştir. Peygamberimiz ona bunu, sadece: "Allah, biz müslümanlara Şam'ın fethini müyesser buyurduğu zaman, oradaki el-Selil denilen yer senindir" demek suretiyle ikta' eylemiştir." (Ve bu suretle de Şam'ın fethedileceğim haber vermiştir.)

721[36] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/209-210.

722[37]

Peygamberimizin, Kudüs'ün Ve Etrafının Fethedileceğini Haber Vermesi

Buharı, sahihtir kaydiyle Hakim, Avf bin Mâlik bin el-Eşcai'nin şöyle dediğini rivayet eder: "Rasulullah bana buyurdu: "Kıyamet kopmadan önce, onun alametlerinden olarak şu altı şey zuhur eder: Bir; Büyük çapta Ölümler. İki; Kudüs'ün fethi. Ûç; Koyun sürülerini kırdığı gibi insanları kıracak olan göğüs hastalığı. Dört; Malın son derece bollaşması. O derecede ki, kişiye yüz altın verildiği zaman bile "bu da bir şey mi?" diyerek kızacaktır. Beş; Arab'ın her evine girecek olan çok yaygın bir fitne. Altı; Sizlerle Asfer oğulları (Rumlar) arasında varılacak olan bir sulh andlaşması. Fakat onlar sonunda bu andlaşmalarma hiyanet ederek sekiz bölüğe ayrılmış askerler halinde gelirler ve size saldırırlar. Bu sekiz bölükten her birinde on iki bin asker bulunur. (Ve ülkenizi dokuz ay kadar işgal ederler).

Vaktaki Imvas Vebası zuhur etti, bazıları dediler ki: Avf bin Mâlik Muaz'a hitaben: "Ey Muaz, ben işittim ki, Peygamber (s.a.v.): "Kıyamet kopmazdan önce, onun alametlerinden olarak altı şey zuhur edecektir" buyurmuştu, işte bu aitı şeyden olarak, pek çok kimselerin öldüğü şu Imvas vebası zuhur etmiştir. Hatta bu alametlerden diğer ikisi daha zuhur etmiş bulunuyor. Sen acaba bu hususta ne dersin?" Bunun üzerine Muaz da dedi ki: "Şüphesiz bunların her birinin müddeti ve zamanı vardır. Ben derim ki, beş alamet vardır ki onların gölgesi üzerinize düşmüş bulunmaktadır. Her kim bunlardan birine yetişecek olursa ve ölümü tercih durumunda da kalırsa, hiç durmasın tercih etsin! işte bu cümleden olarak: İnsanlar minberler üzerinde birbirine lanet okuyacak,

---

722[37] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/210.

Allah'ın verdiği mal yalan üzere dağıtılacak, binalar yükseltilecek, haksız yere kanlar dökülecek, akrabalık bağları kesilecektir." 723[38]

İbn-i Sa'd Zi'l-Esâbi'den şu haberi nakletmiştir: "Bir gün Hz. Peygamber'e: Ey Allah'ın elçisi, ben senden sonraya kalıp o günleri görecek olursam, bana nerede ikâmet etmemi emredersiniz?" diye sordum. Peygamberimiz de bana: "Beytü'l-Makdis'e in, orada otur! Ümîd edilir ki, Allah senin neslinde bu mescid'e hizmet edecek evladlar nasîb eder." 724[39]

723[38] Haberde geçen, Imvas vebası, Filistin ovasındaki bir kasabada vukua gelmiş, tam yirmi beş bin can almıştır. Ebu Ubeyde, Mu'az bin Cebel ve Yezîd bin Ebu Süfyân gibi zatlar da bu veba sırasında kara toprağın altına girmişlerdir.

Olayı anlatan Avf bin Mâlik el-Eşcâi ise, Huneyn gününde müslüman oldu ve bu savaşa katıldı. Mekke'nin fethi gününde ise, Eşca'iıların sancaktarı idi. Ebu Bekr'in hilâfeti sırasında Şam'a gitti, oradan Humus'a geçti. Abdül-Melik'İn hilâfeti zamanına kadar yaşadı ve yetmişüç hicret yılında vefat etti.

Muaz'ın haber verdiği hususlara gelince. Minber üzerindeki lânetleşmeler, Muaviye'nın ve ondan sonraki Ümeyye oğulları halifelerinin zamanında tahakkuk etmiştir. Zira bunların hatîbleri, Ali (r.a.) ve onun ehli beytine minberlerde lanet ederlerdi, Keza malın yalan üzerine verilmesi de böylece tahakkuk etmiştir. Zira Emevîlerin hatîb ve şairleri, Emevî valilerinin zulüm ve cefalarını övdükleri nisbette, dünya malına gark olurlardı. Düşmanlarını kötülemeleri nisbetinde beyt'ül-mal'den bahşişlere mazhar kılınırlardı. Haksız yere kan dökülmesine gelince... Şüphesiz bu da Emevîler zamanında çıkmıştır. Onlar, suçsuz ve bîgühah insanları öldürmekte çok ileri gitmişlerdir. Sırf Haccac-ı Zalim'in emriyle yüzyirmi bin kadar insan katledilmiştir. O Öldüğü zamanda, hapishaneler, ağzına kadar suçsuz insanlarla dolu İdi.

724[39] Beytü'l-Makdis, yeryüzündeki üç mübarek mescidden biridir ve bu üç mescide sırf ziyaret ve ibâdet için gitmek de lâyıktır. Bu üç mescidin diğer ikisi ise: Mescidü'l-Harâm ile Mescidü'r-Resûl'dür. Medîne-i Münevvere'deki Mescid-ı Nebî'de kılınan bir namaz ise, beş-yüz namaza bedeldir. Bu hususta da hadîs vârid olmuştur.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/211-212.

Peygamberimizin Mısır'ın Fethini Ve Orada Olacak Olayları Haber Vermesi

Müslim Ebu Zerr'den şöyle rivayet etmiştir: "Peygamber (s.a.v.): "Sizler yakında insanların alış-veriş muamelelerini Kîrât demlen parayla yaptıkları bir ülkeyi fethedeceksiniz. Ben sizlere, oranın halkına hayır ve iyilik yapmanızı tavsiye ediyorum. Çünkü onların, sizin himayenizde olmaları ve îbrâhîm (a.s.)'dan gelen bir akrabalık hakları bulunacaktır. Ayrıca sizlere bir tavsiyem daha olacaktır: Eğer sizler iki kişinin bir kerpicin bulunduğu yerde birbiriyle vuruştuklarını görürseniz, biliniz ki orada fitne başlamıştır ve siz orasını terkediniz."

(Denildi ki: Birgün Ebu Zer, Rabia ile Abdurrahman biu Şurah-bil'in bir kerpicin bulunduğu yerde birbiriyle dövüştüklerini gördü ve bu sebeble orayı terketti.)

Beyhakî ve Ebu Nuaym Ka'b bin Mâlik'ten şöyle naklederler: "Ben Peygamber'in (s.a.v.) şöyle dediğini işittim: "Sizler Mısır'ı fethettiğiniz şamarı orasının halkı olan Kıbtüere iyi muamele ediniz. Zira onların hem zimmet, hem de yakınlık hakları vardır."

(Peygamberimiz, bu yakınlık haklaxi ile, îbrâhim (a.s.)'m zevcesi ve Ismâîl (a.s.)'ın anası Hâcer validemiz ile Peygamberimizin oğlu İbrahim'in Mısırlı anası Mâriye validemizi kasdetmektedir.)

Ebu Nuaym, Ümmü Seleme'den ise şu haberi vermektedir: "Peygamber (s.a.v.) vefatı sırasında buyurdular ki: "Mısır Kıbtîleri hakkında Allah'tan korkunuz, Allah'tan korkunuz! Zira sizler yakında orasını fet-hedeceksiniz. Onlar da sizlere Allah yolunda hayırlı destek ve yardım-cılar olacaktır."

Müslim Ebu Hüreyre'den şöyle rivayet eder: "Resûlullah (s.a.v.) buyurdu: "Irak dirhemini ve kafîzini (ölçeğini) menetti, Şam da dinarını ve ölçeğini esirgedi, Mısır dahî parasını pulunu menetti. Sizler, başladı-ğınız yere döndünüz (yâni döneceksiniz)."

(Yahya bin Adem der ki: Peygamberimiz bu hadislerinde, Kafîz ve Dirhem isimlerini, Hz. Ömer zamanında bunlar konulmazdan önce zik-retmiş oldu ki, bu da olacak bir şeyi, olmazdan önce haber vermesidir

ve bir mucizedir.)

îmâm-ı Şafiî el-Ümm adlı kitabında Hz. Aişe'nin şöyle dediğini kaydetmiştir: "Resûlullah (s.a.v.), Medine ehli için Züî-Huleyfe'yi; Şam'lılar, Mısırlılar ve Mağribliler için de Cuhfe'yi ihrama girilecek yer olarak tâyîn etti." 725[40]

Peygamberimizin Deniz Savaşına Çıkacak Gâzîleri Ve Ümmü Haramin Da Onlardan Olacağını Haber Vermesi

Buharî ve Müslim Enes'in şöyle dediğini haber verirler: "Bir gün Peygamber (s.a.v.), Ümmü Harâm'm yanma gittiler ve orada uyudular. Uyandığı zaman gülüyordu. Ümmü Haram dedi ki: "Ey Allah'ın elçisi, gülmenizin sebebi nedir?" Peygamberimiz de şöyle karşıladı: "Ümmetimden bazı kimseleri gördüm, gemilere binip kendilerini Allah yoluna vermişler ve denizin ortasına açılmışlar gidiyorlar." Ümmü Haram da der ki: "Ey Allah'ın elçisi, Allah'ın beni de onlardan kılması için dua ediver!" Peygamberimiz, Ümmü Haram'm da onlardan olması için dua ediverdi. Sonra başını yere koyup yine uyudu. Sonra uyandığı zaman yine gülüyordu. Ümmü Haram da sordu: "Gülmenizin sebebi nedir ey Allah'ın Resulü?" Peygamberimiz de aynı cevabı verdiler. Ümmü Haram, yine dayanamayıp: "Ey Allah'ın Resulü, Allah'a dua ediver de beni de onlardan eylesin!" Bunun üzerine Peygamberimiz buyurdu: "Ey Ümmü Haram, sen ilk, denizde savaşa çıkanlardansın!"

Muâviye zamanında düzenlenen ilk deniz seferine Ümmü Haram, kocası Ubâde bin Sâmit ile birlikte katıldı. Savaş bittikten sonra dönüş hazırlığı yaptıkları sırada, Ümmü Haram'm üzerine binmesi için bir hayvan

---

725[40] Peygamberimizin, bu yerleri fethinden önce İhrama girilecek yerler olarak tâyîn buyurması; şüphe yoktur ki hem bunların fethini müjdelemesi, hem de O'nun mûcizesidir.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/212-213.

takdim ettiler. Üzerinde Ümmü Harâm'ı taşıyan hayvan, ansızın tökezleyip onu yere düşürdü ve o bu sebeble orada (Kıbrıs'ta) vefat etti."

Buharî Umeyr bin el-Esved'den şu hadîsi rivayet eder: "Ümmü Haram'm bize anlattığına göre, o Peygamber'in (s.a.v.) şöyle buyurduğunu duymuştur: "Ümmetimden deniz harbine çıkan ilk ordu, muhakkak kendilerine (cenneti) gerekli kılacaklardır!"

Ümmü Haram der ki: "Ben: "Ey Allah'ın Resulü, ben onlardan mıyım?" diye sordum. Peygamberimiz de: "Evet, sen de onların içinde olacaksın" buyurdu. Sonra şöyle buyurdu: "Kayser'in (Rum Kiralının)

şehrine ilk gazaya giden ordu da, muhakkak Allah'ın mağfiretine mazhar olacaktır!" Bunun üzerine ben yine sordum ve: "Ey Allah'ın Resulü, bunlar içinde ben de olacak mıyım?" dedim. Hz. Peygamber de: "Hayır, sen onların içinde bulunmayacaksın" buyurdu.726[41]

Peygamberimizin; Hüzistan'ın, Kirman'ın Ve Halkı Kıldan Yapılmış Ayakkabı Giyen Bir Yerin Fethini Haber Vermesi

Buharı Ebu Hüreyre'den rivayet eder: "Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Sizler Acem diyârındaki Huzistan ve Kirman halkıyla savaşmadıkça kıyamet kopmaz! Yine Acem ülkesinden kırmızı yüzlü, basık burunlu bir kavimle savaşmadıkça da kıyamet kopmaz. Bu insanların aynı zamanda gözleri küçük, yüzleri yuvarlaktır. Yine sizler kıldan yapılmış ayakkabı giyen bir toplulukla savaşmadıkça da kıyamet kopmayacakldır."

Beyhakî der ki: Bu, aynen zuhur etmiştir. Zira Haricîlerden bir topluluk çıkmış, Rey taraflarında müslümanlarla savaşmıştır. Bunların ayakkabıları ise, tamamen kıldan mamul idi. 727[42]

726[41] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/213-214..

727[42] Bu hadîsle haber verilenlerin Haricîler olduğu tevcîhini pek yerinde bulmuyorum. Zira Haricîler, islâm taifelerinden biri sayılır. Hadisten zahir olan ise; müslümanların, müslü-manlardarı olmayan bir kavimle savaş yapacağıdır. Nitekim bazı rivayetlerde ismen: "Sizler, Türk-kavminden sayılan Tatar-topluluğu ile de

Müslümanların, Hind Ülkesine Gazaya Gideceklerine Dâir İhbar

Beyhakî, Ebu Hüreyre'nin şöyle dediğini nakleder: "Peygamber (s.a.v.), bizlere Hind ülkesi ile gaza edeceğimizi va'd buyurdu." 728[43]

Rumlar İle Yapılacak Sulha Dâir İhbar

îbn-i Sa'd'm ve sahihtir kaydiyle Hâkim'in Zîmahber'den naklettikleri bir haber de şu mealdedir: "Ben, Peygamber'in (s.a.v.): 'Yakında Rumlar sizinle güvenilir bir sulh andlaşması yapacaklardır!" diye buyurduğunu duydum."729[44]

Peygamberimizin, Fâris Ve Rûm Diyarlarının Fethedileceğini Haber Vermesi

---

savaşta bulunacaksınız!" buyurulmuştur. Bu da gösjermektedir ki, yukarıdaki hadîsi, Haricîlere hamlederek tefsirde bulunmak isabetli değildir

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/214.

728[43] Gerçekten Allah, Peygamberi'nin bu va'dini yerine getirmiş, müslümanlar Velîd bin Abdü'l-Melik zamanında Muhammed bin Kasım kumandasında Hind ülkesinde gazalarda bulunmuşlar; Sind diyarını fethederek islâm havzasına katmışlardır. Hattâ o sırada müslümanlar, Himalaya dağlarının alt tarafındaki Meltân denilen yere kadar ulaşmışlardır

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/214.

729[44] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/215.

Beyhakî, Ebu Nuaym ve Delâil adlı kitabında Sabit, Abdullah bin Havaleden şu haberi naklederler: "Biz, Peygamber'in (s.a.v.) yanında idik. Kendisine açlık, açıklık ve yoksulluktan şikâyette bulunduk. Peygamberimiz de buyurdu ki: "Vallahi ben, sizin hakkınızda bir şeyin çokluğundan daha fazla korkmaktayım! Vallahi bu emir, Allah sizlere Fâris ve Rûm diyarlarının fethini müyesser kıhncaya kadar sizde devam edecektir. Hattâ sizler Hımyer'i dahî fethedeceksiniz, işte o zaman sizler üç askerî birlik hâlinde bölüneceksiniz. Bir bölüğünüz Şam'da, bir bölüğünüz Irak'ta, bir bölüğünüz de Yemen'de olacak. Aranızda mal da iyice bollaşacak. O kadar ki, adamın birine yüz altın verilse, bunu azımsıyacak ve öfkeyle karşılayacaktır."

Ben bunun üzerine dedim ki: "Ey Allah'ın Resulü, bizim Şam'a nasıl gücümüz yetsin? Orasını Rumlar kuvvetli askerlerle korumaktadırlar." Bunun üzerine Peygamberimiz: "Vallahi onun fethini sizlere Allah müyesser kılacaktır! Orasının sivil-asker kuvvetli adamlarını, sizin başı tıraş edilmiş siyah bir adamcağızınıza bile itaatli kılacaktır! Sizler emreden, onlar da emri yerine getiren olacaktır. İslam ve müslümanlar, bu derece izzet bulacaktır!"

Bu hususta bir tevcihte bulunan Abdurrahmân bin Cübeyr bin Nüfeyl der ki: "Peygamberimizin ashabı, bu hadîsin haber verdiği şeyi, Cüz bin Süheyl el-Sülemî'nin şahsında aynen görmüşlerdir. Şöyle ki: O, fethedilen Acem diyarında onların üzerine tâyin edilmiş bir vâlî idi. Namaz vakti geldiğinde Mescid'e giderlerken bir ona, bir de onu geçiyor diye ayağa kalkmış bulunan Acemlere bakarlar, bunu hayret ve ibretle karşılarlar. İşte, vaktiyle Peygamberimiz'in bizlere haber verdiği şey, şimdi aynen gözümüzün önündedir!" derlerdi."

Beyhakî ve Ebu Nuaym Abdullah bin Büsr'den şu haberi nakleder: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Varlığım elinde olana yemin ederim ki, sizler Fâris ve Rûm ülkelerini fethedeceksiniz! O sırada mâl ve yiyecek o kadar çoğalacaktır ki, bunlar yenilirken, üzerine Allah'ın adı zikredilmiyecek (besmele çekilmiyecek) tir." 730[45]

730[45] Dünyevî nîmetler ve refah seviyesi o kadar artacak ki, insanlar sofralarına ko nulan çeşit çeşit yemekler karşısında bir nevî sarhoş olup, en mühim sünnetlerden

Beyhakî ve Ebu Nuaym îbn-i Ömer'in şöyle dediğini rivayet eder: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Ümmetim, salınarak ve çalım satarak yürümeye başladığı ve Fâris ve Rum halkı kendisine hizmet etmeğe başladığı zaman, içlerinden şerlileri hayırlıları üzerine musallat kılınır." 731[46]

Hâkim Zübeyr'den nakleder: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Zaman, şöyle ve şöyle bir müddet ilerlediği zaman, sizler Fâris ve Rum ülkelerini fethedersiniz. Biriniz, sabahleyin giydiğini öğleden sonra giymez olur. Çeşit/i yemeklerden biri kalkar, diğeri konulur."

Ebu Nuaym Avfbin Mâlik'in şöyle dediğini nakleder: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Ey ashabım, sizler fakirlikten mi korkuyorsunuz? Gerçekten Allah sizlere Fâris ve Rum'un fethini müyesser kılacak, dünyâ nimetleri de üzerinize yağmur gibi dökülecektir. Eğer sizler benden sonra yoldan sapacak olursanız, sapmanızın sebebi de sâdece dünyâya aldanmanız olacaktır!"

Hâkim ve Ebu Nuaym, Hâşim bin Utbe'den rivayet eder: O şöyle demiştir: Ben, gazada Peygamber (s.a.v.) ile birlikte idim. O'nun şöyle buyurduğunu işittim: "Arab yarımadasının tamâmının fethini Allah size nasîb buyuracaktır! Sonra Fâris'i, sonra Rum'u fethedeceksiniz. En sonunda da Deccâl ile savaşacak, Allah'ın izni ve yardımı ile onu da tepeleyeceksiniz." 732[47]

Beyhakî Amr bin Şerahbil'den şu haberi vermektedir: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Bu gece rüyamda; bir sürü siyah koyunun arkamdan geldiğini gördüm. Sonra da beyaz koyunlar geliyordu." Orada bulunanlardan Ebu Bekir dedi ki: "Ey Allah'ın Resulü, siyah koyunlar Arab'a,

---

biri olan besmeleyi unutacaklar. Bol boi nimetler yiyecekler, bu nîmetleri veren Allah'ın adını anmı-yacaklar -

731[46] Bu hadîsin râvîleri arasında Mûsâ bin Ubeyde el-Rabzî de bulunmaktadır ve bu râvî zayıftır.

732[47] Arab yarımadası'nın tamâmını feth etmekten murâd, Ebu Bekr'in hilâfeti zamanında irtidâd eden Arab kabîleleriyle yapılan savaşlar olabilir. Bunların kimi dîninden dönmüş, kimi de zekât vermemek İçin isyan etmişlerdir. Halîfe Ebu Bekr de, büyük îmânı ve dirayeti ile, bütün bu fitne ateşlerini söndürmüştü. Müslümanların, ahir zamanda Deccali öldürmeleri ise, bilindiği gibi Hz. isâ (a.s.) ile birlikte olacaktır.

beyaz koyunlar da Arab'ın dışındaki kavimlere işarettir. Onların sana (yâni İslama) uyacağını göstermektedir." Peygamberimiz de: "Evet, seher vaktinde bir melek dahî bunu bu şekilde tâbîr etmiştir" buyurdu.

(Bu haber mürseldir. Süyûtî) 733[48]

Peygamberimizin Kisrâ Ve Kayserin Helak Olacaklarını, Hazînelerinin Allah Yolunda İnfâk Edileceğini Ve Bu İkisinin Helâkından Sonra Kisrâ Ve Kayser'in Olmayacağını Haber Vermesi

Buharî ve Müslim Ebu Hüreyre'den şu hadîsi rivayet ederler: "Kisrâ helak olduğu zaman, ondan sonra bir daha Kisrâ yoktur! Kayser helak olduğu zaman, ondan sonra bir daha Kayser yoktur! Varlığım e-linde olana yemin ederim ki, sizler bu ikisininin hazînelerini alıp Allah yolunda harcıyacaksımz."

Müslim tek başına Câbir bin Semura'dan şu hadisi rivayet eder: "Elbette müsiümanlardan bir grup, Kisrâ'nın beyaz köşkündeki hazîneleri alıp

---

733[48] Burada, bu mürsel hadisle işareten, fakat bundan önceki dört hadîs-i şerîfle de sarahaten ve bazılarında ise yemîn ile te'kîden,Fâris (İran) ve Rum'un fethedileceği bildirilmiş, bildirildiği gibi de tahakkuk etmiştir. Bu en son hadîsin mürsel olduğunu bildiren müellifimiz Imâm-ı Süyûtî hazretleri, istanbul'un fethine dâir o meşhur hadîsi ise zikretmemiştir. Halbuki o, bu rivayeti el-Câmius-Sağîr adındaki meşhur hadis kitabına almıştır. Şimdi bu rivayeti oradan aynen yazalım, hakkında kısaca bilgi verelim:

"Kostantİniye mutlaka fetholunacaktır! Onun kumandanı ne güzel kumandan, askeri de ne güzel askerdir!" (El-Câmius-Sağîr, 2/104).

Müellifimiz bunu bu şekilde burada rivayet etmiş, ayrıca bu rivayetin sahih olduğunu işaretlemiştir. Bunun şerhi Feyzu'l-Kadir'de de: "Hafız Zehebî"nin bunun sahih olduğunu kabul ve ikrar ettiği" kaydedilmiştir. (Bakınız, Feyzu'l-Kadîr, 5/262 - Beyrut, 1357). (M.)

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/215-216.

Allah yolunda harcıyacaklardır!" 734[49]

(Câbir der ki: Ben ve babam, Iran Kıralı'nm beyaz köşkündeki hazîneleri ele geçiren müslümanlar arasındaydık. Bize ondan bin dirhem isabet etmiştir.)

Beyhakî Hasan-ı Basrî'den şöyle nakleder: "Halîfe Ömer'e Kisrâ'nın iki koluna takındığı bilezikleri getirdiler ve bunları Sürâka bin Mâlik alıp kendi kollarına geçirdi ve bu bilezikler, onun omuzlarına doğru yükseldi. Bunun üzerine Ömer: "Iran Kıralı'nın bileziklerini Sürâka bin Mâlik'in elinde görmeyi bana nasîb buyuran Allah'a sonsuz hamd olsun! O bir Kisrâ idi. Bu ise Müdlicli bir ârâbîdir" dedi.

Imâm-ı ŞâfİÎ der kir "Kisrâ'nın bileziklerini Sürâka bin Mâlik'in takınmasının sebebi; Peygamberimiz'in onun kollarına bakıb da: "Ey Sürâka, ben sanki Kisrâ'nın bileziklerini, kemerini ve tacını senin üzerinde görüyorum!" diye buyurmuş olmasıdır." 735[50]

Yine Beykakî îbn-i Utbe'den, o Ebu Musa'dan, o da Hasan'dan olmak üzere şu haberi nakletmiştir: "Peygamber (s.a.v.) Sürâka bin Mâlik'e hitaben: "Ey Sürâka, sen Kisrâ'nın bileziklerini koluna geçirdiğin zaman, bakalım nasıl olacaksın?" buyurdu. Halife Ömer'e bu bilezikler getirildiği zaman, Sürâka bin Mâlik'i çağırttı ve ona bu bilezikleri koluna geçirmesini söyledi. O da geçirdi. Bunun üzerine halîfe ona: "Bunları Kisrâ bin Hürmüz'den alıp da Sürâka bin Mâlik'e giymeyi nasîb buyuran Allah'a hamdolsun!" demek suretiyle Allah'a hamdetme-sini söyledi. O da bu şekilde hamdetti."

Haris bin Ebu Üsâme îbn-i Mihîrîz'den şu haberi vermektedir: Bir gün Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Fâris (Iran), bir veya iki darbe ile yıkılır. Tabii bundan sonra da bir daha Faris olmaz. Rum'a gelince o, bir iki

---

734[49] Bu Kisrâ'dan maksat, Peygamberimiz'in sağlığındakİ İran Kralıdır. Peygamberimiz ona, Abdullah bin Huzâfe ile mektubunu göndermiş ve kendisini islâm'a davet etmişti. O ise, Peygamberimiz'in mektubunu yırtmış, elçisini de öldürmüştü. Peygamberimiz de onun hakkında bedduada bulunmuştu

735[50] Sürâka bin Mâlik, Müdlic'lidir. Hicret günü Peygamberimiz'in peşine düşerek O'nu yakalamak istemişti. Fakat buna muvaffak olamadı. Atının ayakları kuma saplanınca bundan vazgeçti. Sürâka, Mekke'nin fethi gününde müslüman olmuştur

darbe ile yıkılmaz; onun yıkılması için epey nesiller gelip geçecektir. Tabiî en sonunda o da fethedilecektir!"736[51]

Peygamberimizin; Kendilerinden Sonraki Halîfeleri, Hükümdarları, Dört Râşid Halîfeyi, Muâviye'yi, Ümeyye Oğullarını, Abbâs Oğullarını, Allah'ın Dînini İkâme Ettikleri Müddetçe İdarenin Kureyş'te Kalacağını, Türklerin İdareyi Araplardan Devralacağını Haber Vermesi

Müslim Ebu Hüreyre'den şöyle rivayet eder: "Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Vaktiyle Israîl oğullarını peygamberler sevk ü idare ederlerdi. Bir peygamber vefat edince, yerine bir peygamber gelirdi. Fakat biliniz ki benden sonra peygamber gelmeyecektir! Benden sonra pekçok halîfeler gelecektir." Dediler ki: "Bize neyi emredersiniz?" Buyurdu ki: "Halîfenize olan biatinize vefakâr olunuz ve onların hakkım veriniz. Onların sizleri nasıl idare ettiklerini ise, muhakkak Allah onlardan soracaktır."

Yine Müslim Câbir bin Semura'dan şu hadîsi rivayet eder: Ben Peygamber'in (s.a.v.) şöyle buyurduğunu duydum: "Kureyşten on iki halîfe gelinceye kadar dîn dimdik ayakta duracaktır! Fakat sonra âhir zamanda yalancı deccâller çıkacaktır." 737[52]

Beyhakî Ebu Hüreyre'den şöyle bir haber nakletmiştir: "Resûlullah (s.a.v.) buyurdu: "Benden sonra bazı halîfeler gelecek, bunlar ilimleriyle amel edecekler, memur bulundukları şeyleri yapacaklardır. Fakat bunlardan sonra bazı halifeler de gelecek ki, bunlar bilmedikleri şeyleri yapacaklar, me'mûr bulunmadıkları şeyleri de işliyeceklerdir."

Yine Beyhakî Câbir bin Abdullah'tan şu haberi vermektedir: Peygamber

---

736[51] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/217-218.

737[52] Sevbân Hadîsinde: "Benden sonra otuz yalancı gelir, hepsinin İddiası, peygamberlik iddiasıdır. Halbuki benden sonra peygamber yoktur. Ben, peygamberlerin en so-nuncusuyum1" buyurulmuştur.

(s.a.v.) Ka'b bin Ucra'ya hitaben: "Ey Ka'b, Allah seni sefih insanların işbaşına geçmesinden korusun." Ka'b sordu; "Sefih insanların işbaşına geçmesi nedir?" Peygamberimiz de şu cevabı verdiler: "Benden sonra birtakım emirler gelecek, bunlar benim hidâyetimle hidâyetlen-meyecek ve benim sünnetimle amel etmiyeceklerdir."738[53]

Buharl ve Müslim Abdullah'tan şu hadîsi rivayet ederler: "Benden sonra çok geçmez, idarede istibdâd ve kabul edemiyeceğiniz birtakım aykırılıklar olur!" Dediler ki: "içimizden o günleri görenler olursa, onlar için neyi tavsiye edersiniz?" O da: "Vazifelerinizi yapınız, haklarınızı da Allah'tan isteyiniz!" buyurdu.

îbn-i Mâce, Hâkim, Beyhakî, Irbâz bin Suriye'den rivayet ederler: O şöyle demiştir: Bir gün Peygamber (s.a.v.) bizlere çok belîg bir va'zda bulundu. Öyle ki, bu va'zm te'sîriyle kalbler ürperdi, gözler dolu dolu yaş döktü. Dediler ki: "Ey Allah'ın Resulü, bu va'zınız, bir nevi veda va'zı gibi oldu. Şayet ayrılık yakın ise, bizlere neyi tavsiye edersiniz?" Şöyle buyurdular; "Sizlere Allah'a karşı takvalı olmanızı, başımzdaki Habeşli bir köle bile olsa, söz dinleyip itaat etmenizi vasiyet ederim! Yaşıyanlarınız görecek, ileride çok ihtilaflar zuhur edecektir! Ben sizlere, bid'at işlerden sakınmanızı vasiyet eylerim. Zira bunlar dalâlettir. İçinizden o zamana yetişenler, benim sünnetimle ve doğru yolda giden râşid halîfelerimin sünnetiyle amel etmeye baksınlar! Sizler, bunun üzerine sımsıkı sarılınız!"

Ebu Yâlâ, Hâkim ve Ebu Nuaym Aişe'nin şöyle dediğini naklederler: "Mescid'in yapımı sırasında temele ilk taşı, Peygamber (s.a.v,) koydu. Sonra Ebu Bekir bir taş yüklenip getirdi ve temele koydu. Sonra Ömer bir taş getirip temele koydu, sonra Osman bir taş getirip koydu. Bunun üzerine Hz. Peygamber: "işte benden sonra halîfeler bunlardır!" buyurdu.

738[53] Diğer bir hadiste: "Bu ümmetin helaki, Kureyşten bazı gençlerin elinde olacaktır" buyurulmuştur. Bu yüzden Ebu Hüreyre (r.a.), ellinci yılı görmekten Allah'a sığınırdı. Bu ise, Yezîd bin Muâviye'nin iş başına geçtiği yıldır. Aynı zamanda Ebu Hüreyre, gençlerin iş başına geçmesinden de Allah'a sığınırdı ve bu maksatla derdi ki: "Ben, Peygamberden (s.a.v.) iki çeşit ilim öğrendim. Bunlardan birini herkese yaydım. Diğerini ise mecburen gizli tutuyorum. Şayet bunu da açıklamış olsam, (Kureyş'ten bazı gençler, durumları anlaşılacak diye) muhakkak başımı keserlerdi!"

îbn-i Mâce ile Hâkimin Huzeyfe'den naklettikleri rivayette şöyledir: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Benden sonra, şu iki zâta: Ebu Bekr ile Ömer'e uyunuz!"

(Hâkim tek başına bunun benzeri bir rivayeti îbn-i Mes'ud'dan da rivayet etmiştir.)

Buharî ve Müslim Ebu Hüreyre'nin şöyle dediğini ittifakla rivayet ederler: Ben, kulağımla işittim, Peygamber (s.a.v.) şöyle buyurdu: "Ben uykuda iken kendimi bir kuyunun başında gördüm. Kuyunun üzerinde kovası da vardı. Ben kuyudan bir miktar su çektim. Sonra kovayı Ebu Bekir aldı. Bir iki kova da o çekti. Onun su çekişinde bir za'f vardı. Şüphesiz ki Allah kendisini mağfiretine mazhar kılacaktır. Sonra kuyunun kovası çok büyük bir kova hâline geldi ve onu Ömer alarak su çekti. O kadar çekti ki, insanlardan hiç biri bu kadar kahraman olamaz! Nihayet o, çektiği su ile insanları suya kandırdı."

(Buharî ve Müslim, benzeri bir rivayeti tbn-i Ömer'den de rivayet etmişlerdir.)

Beyhakt Ebu Hüreyre'nin şöyle dediğini nakleder: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Ben rüyamda siyah bir sürü koyunu suluyordum. Derken beyaz bir sürü koyun da bunlara katıldı. Tam bu sırada Ebu Bekir gelip koyunları sulamaya başladı. Fakat ancak bir veya iki kova su çekti. Onda bu hususta bir zayıflık vardı. Sonra Ömer geldi kovayı eline aldı. Kova Ömer'in elinde çok büyük bir kova haline geliverdi. Ömer bütün insanları suya kandırdı. Derken hayvanları da suladı. Ben, rüyamdaki siyah koyunları Arablara, sonradan katılan beyaz koyunları şu kardeşleriniz Acemlere yordum."

îmâm-ı Şâfİî der ki: "Peygamberlerin rüyası, ilâhî bir vahiydir. Yukarıdaki hadiste geçen Ebu Bekir'le ilgili zayıflık ise; O'nun halifeliğinin kısa sürmesine işarettir." 739[54]

739[54] Imâm-ı Şafiî (r.a.), bu sözünde bir gerçeği dile getirmiştir. Zira Ebu Bekr (r.a.), kısa süren halifeliği müddetinde öylesine büyük işler başarmıştır ki, bunlar onun şahsen ne kadar büyük bir kahraman olduğuna, ne büyük ve mükemmel bir sıddîkıyete sahib bulunduğuna birer tanıktır. Üsâme Ordusunu hedefine yollaması, dinden irtidâd edenlerle savaşması, zekât vermek İstemiyenleri dize getirmesi,

îbn-i Sa'd Hasan-ı Basrî'den şöyle nakleder: "Ebu Bekir demiştir ki: "Ey Allah'ın Resulü, ben rüyamda bir müddet insanların dışkıları ü-zerinde yürümeye devam ettim. Acaba bunun yorumu nasıldır?" Peygamberimiz de şöyle buyurmuştur: "insanları idare etme bakımından bir yol bulacağına yorulur." Bunun üzerine Ebu Bekir: "Bir de rüyamda yâ Rasûlallah, göğsümün üzerinde iki rakamı gibi bir şey vardı, acaba bunun yorumu nasıldır?" Peygamberimiz de: "Bunun yorumu da, iki senedir" buyurdu.

îbn-i Sa'd îbn-i Şihâb'tan şu haberi nakleder: Peygamber (s.a.v.), bir rü'ya gördü ve bunu Ebu Bekr'e anlattı: "Ey Ebâ Bekr, ben rüyamda sanki seninle bir merdivende yarışıyordum. Ben seni iki basamak geçmiştim. Ayrıca yarım basamak kadar daha bir fark da göze çarpıyordu." Ebu Bekr de dedi ki: "Ey Allah'ın Resulü, Allah Seni rahmet ve mağfiretine aldıktan sonra, ben iki buçuk sene kadar daha yaşıyacağım."

Buharî ve Müslim ittifakla Âişe'nin şöyle dediğini rivayet ederler: "Peygamber (s.a.v.) hastalığı sırasında buyurdu ki:

"Ey Âişe, bana babanı ve kardeşini çağır da ben, Ebu Bekr için bir mektûb yazayım! Zira ben, birinin çıkıp da bir şey söylemesinden, bir hak iddia etmesinden korkmaktayım. Halbuki Allah ve mü'minler, Ebu Bekir'den başkasını istememektedir." 740[55]

Beyhakî ve Ebu Nuaym îbn-i Ömer'den şöyle rivayet ederler: Ben Resûluüah'ın (s.a.v.) şöyle buyurduğunu işittim: "Sizin içinizde on iki halîfe çıkar. Ebu Bekrin bana halifeliği, çok kısa sürer. Arab'ın işlerini büyük bir ehliyet ve liyâkatle görecek olan zât ise, Övülecek ve örnek almacak bir şekilde yaşar, şehîd olarak da vefat eder."

Tam bu sırada adamın biri: "Bu zât kimdir, ey Allah'ın Resulü?" diye sordu. Peygamberimiz de: "Hattâb'm Oğlu Ömer'dir" buyurdu. Sonra Osman bin Affân'a dönerek: "Sana gelince: İnsanlar senden Allah'ın sana giydirdiği gömleği çıkarmanı istiyecekler. Varlığım elinde o-lana yemin

---

Fâris'in fethini tamamlamak üzere islâm ordusunu techîz edip hedefine yollaması gibi icrââtı, hep buna delâlet eden tarihî belgelerdir

740[55] Bu hadîs, Ebu Bekr'in hilâfetine bir diğer işaret olmakla beraber, O'nu, Ömer'i ve Ebu Ubeyde'yi İtham eden Şîîlere de açık bir red ve cevabtır.

ederim ki ey Osman, eğer sen o gömleği çıkaracak olursan, bil ki ebediyen cennete giremezsin!" 741[56]

îbn-i Asâkîr Enes'ten şu haberi nakleder: "Mustalik Oğullarını temsîlen gelmiş bulunan heyet, beni Resûlullah Efendimiz'e gönderip şu hususu sordurdular: "Ey Allah'ın Resulü, bizler önümüzdeki sene geldiğimizde, seni bulamazsak zekâtımızı kime edâ edeceğiz?" Ben onlar nâmına bunu Resûlullah Efendimiz'e soruverdim. Efendimiz de cevab-larında buyurdular ki: "Onlara söyle, bu takdirde zekatlarını Ebu Bekr'e edâ ederler." Ben bunu kendilerine tebliğ ettim. Bu sefer onlar: "Şayet Ebu Bekr'i bulamazsak kime vereceğiz?" diye sordular. Ben onlar nâmına bunu soruverdiğimde, Resûlullah Efendimiz'in cevabı: "Bu takdirde Ömer'e öderler" oldu. Bunu kendilerine ulaştırdım. Bu sefer de onlar: "Ömer'i bulamazlarsa ne olacağını" sordurdular. Verilen cevab da: "Osman'a verirler. Fakat Osman'ın öldürüldüğü gün, sizlere yazıklar olsun!" şeklinde idi." 742[57]

Taberânî, Ebu Nuaym, Câbir bin Semura'dan şu haberi vermektedirler: "Resûlullah Efendimiz Ali'ye hitaben şöyle buyurdu: "Ey Ali, sen gerçekten müemmer ve müstahlefsin (emîr ve halîfe olacaksın) ve sen gerçekten şehîd düşeceksin! Başından akan kanlar ile şu sakalın da kanlara boyanacaktır." 743[58]

741[56] Bunun içindir ki Osman (r.a.), hasımları istifasını istedikleri zaman istifa etmeyi reddetmiş, muhasara altında kalmanın sıkıntılarına sabr etmiştir. Sonunda Kur'ân okumakta iken evinde şehîd düşmüştür

742[57] Ömer'in veya Osman'ın halifeliğini açıkça ifâde eden rivayetlerden herhangi birinin sahihliği üzerinde, gerçekten ciddi bir şüphemiz vardır. Nitekim bir rivayette, sâdece Ebu Bekr'e işaret edilmiştir: "Bir haceti için Peygamberimiz'e gelen bir kadına Efendimiz; "Bir hacetin olduğunda hiç çekinmeden bana gel" buyurdu. Kadın: "Geldiğimde Seni bulamaz-sam?" dedi. Peygamberimiz de: "Bu takdirde Ebu Bekr'e mürâcât et!" buyurdu. Kanâatimizce sahih olan bu hususta sahih olan; bu ve bu mealdeki hadislerdir.

743[58] Bazı rivayetlerde şöyle gelmiştir: "Peygamberimiz Ali'ye dedi: Kılıçla başına vurulduğu zaman, senin halin nicedir? Başından akan kanlar, şuraya (sakalına) kadar akacaktır." Bu sebeble Ali (r.a.), askerinin kendine karşı isyanını gördüğü her defasında: "Keşke beni öldürecek olan en şakî adam, içlerinden çıksa da bu iş bitse!" derdi.

Hâkim de Sevr bin Miczât'tan şu haberi nakleder: "Ben, Cemel Vak'ası Gününde vefat etmek üzere bulunan Talha'ya uğradım. O bana: "Sen kimlerdensin?" diye sordu. Ben de: "Mü'minlerin Emîri Ali'nin arkadaşlarmdanım" cevabını verdim. Bunun üzerine Talha: "Elini uzat da sana bîat edeyim" dedi. Elimi uzattığımda bana bîat etti ve göz yaşları dökerek ağladı. Akabinde de ruhunu teslim eyledi. Ben, Ali'ye gidip durumu haber verdim. Ali de bunu: Allahü Ekber, Allah yegâne büyüktür! O'nun Resulü Muhammed (s.a.v.) de gerçektir! Gerçek söylemiştir! Demek ki Yüce Allah, Talha'nın cennete girmesini, ancak bana olan bîati boynunda iken murâd etmiştir" diyerek karşıladı.

îbn-i Asâkîr Seki bin Ebu Hayseme tarikiyle Abdurrahmân bin Sehl el-Ansârî'den şu haberi nakleder ki, bu râvî Uhudgazilerinden biridir ve şöyle demiştir: "Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Hiç bir peygamberlik makamı yoktur ki, onu halifelik makamı tâkîb etmiş olmasın! Hiç bir halifelik makamı da yoktur ki ona da hükümdarlık makamı tâkîb etmiş olmasın! Hiç bir dînî vergi yoktur ki, onu da bir gümrükçülük tâkîb etmiş olmasın." 744[59]

Beyhakî, Ebu Nuaym, Ebu Ubeydetü'bnü'l-Cerrâh ile Muâz bin Cebelden şu hadîsi rivayet ederler: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Muhakkak bu iş, bir nübüvvet (peygamberlk) ve rahmet olarak başlamıştır! Sonradan halifelik ve rahmet olacaktır. Daha sonra ise, ısırgan bir hükümdarlık hâline gelecektir. Daha da sonraları ise; azgınlık, taşkınlık, cebir ve zulümcülük ve ümmet içinde fitne ve fesadçılık olup çıkacaktır. Artık onlar; zinanın, içkinin ve ipekli giymenin helâl olduğunu iddia edeceklerdir. Üstelik bu hususta kendilerine destek olanları da bulacaklar ve bu yüzden rızıklanacaklardır." 745[60]

Ebu Dâvûd, hasendir kaydiyle Tirmizt, Nesaî, Hâkim, Beyhakî ve Ebu

---

744[59] Hadiste geçen "Meks" devlet yardımcılarının, bir malın satımı veya şehre idhâli sırasında muayyen eşyadan aldıkları muayyen vergilerdir.

745[60] Bu hadîsin haber verdiği şeyler, Emevî halîfelerinin zamanında aynen zuhur etmiştir. Meselâ Velîd bin Yezîd, tamamen ayyaş ve sefihin biri idi. Gece-gündüz İçer, vaktini oyun ve eğlencelerle geçirirdi. Bunun babası Yezîd bin Abdü'l-Melİk de böyleydi. Işi-gücü, oyun ve eğlence idi. Abbasi halîfelerinin pek çoğunda, Özellikle son Abbasi halîfelerinde de hal bu merkezde idi.

Nuaym Süfeyne'den şu hadîsi rivayet etmişlerdir:

"Ümmetimdeki halifelik (peygambere halef ve vekil olma mânasında), otuz senedir! Sonra meliklik olur."

(işte bu hadîste buyurulan otuz sene, dört râşid halîfenin halîfelik müddetidir ve böyle olmuştur.) 746[61]

Beyhakî Ebu Bekre'den şu hadîsi rivayet eder: "Nübüvvet hilafeti (râşid halîfelik) otuz senedir. Sonra Allah Teâlâ dilediğine hükümdarlığı verir."

(Bu hadîs'in mısdakı sadedinde olmak üzere Muâviye demiştir ki: "işte biz, hükümdarlığa razı olduk.") 747[62]

Yine Beyhakî Huzeyfe'den şu hadîsi rivayet eder: "Sizler, Allah Teâlâ'nın sizler için dilediği müddet zarfında nübüvvetin gölgesi altında yaşıyacaksınız. Sonra Allah bunu dilediği zaman kaldıracaktır. Sonra nübüvvet ölçüsüne uyan halifelik olacak, bu da Allah'ın dilediği bir zamanda kaldırılacaktır. Bundan sonra ise, ısırgan bir hükümdarhk gelecektir. Bundan sonra da cebriye (baskıcı ve ezici) bir idare gelecek. Tabiî Allah dilediği zaman bunu da kaldıracaktır. Sonra arada yine peygamberlik Ölçüsüne uygun bir halifelik gelecektir."

işte, bu hadîs-i şerîf, Ömer bin Abdü'1-Azîz iş başına geldiği zaman kendisine nakledildiğinde, ayrıca kendisine hitaben: "Bizler ümîd ediyoruz ki cebriye bir idareden sonra gelecek olan o nübüvvet hilâfeti, sizin idârenizdir" denildiğinde; buna çok sevinmiş, fazlasıyla mesrur olmuştur. 748[63]

Hâkim ve Beyhakî de Ebu Hüreyre'den şu hadîsi rivayet ederler: "Halîfelik idaresi Medine'de, meliklik idaresi ise Şam'dadır!"

Yine Hâkim sahihtir kaydiyle ve Beyhakî Abdullah bin Havâle'den şu haberi naklederler: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Eğer sen, hilâfetin arz-ı mukaddese'ye nakledildiğini görürsen, bil ki depremlerin ve büyük

---

746[61] Malûm Ali (r.a.), Peygamberimiz'den otuz sene sonra vefat etti.

747[62] Böylece o, halîfelik mertebesinden sonraki mertebeye rızasını gösterdi.

748[63] Zira o, hu!efâ-i râşidînin beşincisidir ve adaletli ikinci Ömer'dir.

kederlerin gelmesi yakındır. Aynı zamanda çok büyük işler ve hattâ kıyametin kopması da yakındır!"

(Beyhakî der ki: Buradaki kıyametten murâd, o neslin yok olup gitmesidir.) 749[64]

Ebu Nuaym Ebu'd-Derdâ'nın şöyle dediğini rivayet eder: "Osman'ın ölümünden sonra Medîne, Muâviye'nin ölümünden sonra da rahat diye bir şey yoktur!"750[65]

îbnü Ebî Şeybe de Müsnedinde Abdul-Melik bin Umeyr tarikiyle Muâviye'nin şöyle dediğini nakleder: "Peygamber'in (s.a.v.) bana hitaben: "Yâ Muâviye, eğer hükümdar olursan, iyilikten ayrılma!" dediği andan itibaren hep hükümdar olmayı ümîd edip durmuşumdur." 751[66]

Bey haki Abdullah bin Umeyr'den şu haberi nakleder: Muâuiye dedi ki: "Vallahi beni halifelik üzerine teşvik eden şey; Peygamberin (s.a.v.) şu sözünden başka bir şey olmamıştır: "Ey Muâviye; eğer sorumluluğu olan bir iş basma geçecek olursan, Allah'tan kork ve adaletle muamele et!" İşte, Peygamberimizin bu sözünden sonra, sorumluluğu olan bir işle başbaşa kalacağımı hep düşünmüşümdür."

Taberânî Aişe'nin şöyle dediğini haber verir: "Peygamber (s.a.v.) Muâviye'ye hitaben dedi ki: "Ey Muâviye, eğer Allah sana hilâfet gömleğini gevdirecek olarsa, senin hâlin nice olur?" Bunun üzerine Ümmü Habîbe dedi ki: "Ey Allah'ın Resulü, demek Allah benim kardeşime

---

749[64] Beyhakfnin bu te'vîli, hadîsin lafzına uygun olmasa gerek. Zira kıyamet denilince ilk akla gelen bir nesil değil, kıyamet günüdür. İhtimaldir ki bu; kıyamet gününün yaklaştığı zamanlarda Arz-ı Mukaddese'de (Filistin'de) kurulacak olan hilâfete ve ondan sonraki görülecek olan depremlere ve dertlere İşarettir ki o günlerde Deccâl de zuhur etmiş olacak ve müslümanlar, Hz. Isâ ile birleşerek en büyük şerrin kaynağı Deccâl'i öldüreceklerdir

750[65] Zira Osman'ın şehîd edilmesinden sonra Ali'ye bîat edildi, o da Ceme! Vak'ası ve Haricîler fitnesi ile uğraşıp bir daha medîne'ye dönemedi. Hilâfet merkezi olarak Kûfe'yi seçmek zorunda kaldı.

751[66] Muâviye'nin Ali'ye karşı çıkmasına cesaret veren bu olmamıştır. Şam valiliği ona yeterdi. Fakat Ali J^endisini bu valilikten azledince onunla mücâdele ve muhâsamaya girişmiştir. Sonunda da hükümdar olmuştur.

hilâfet gömleği mi giydirecek?" Peygamberimiz de: "Evet, fakat onda hatâlar ve hatâlar olacaktır!"752[67]

Ahmed Ebu Hüreyre'den şu hadîsi rivayet eder: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Ey Muâviye, eğer iş başına geçecek olursan, Allah'tan kork ve adaletten ayrılma!" Muâviye kendisi de demiştir ki: "İşte bu hadîs sebebiyle ben, böyle sorumlu bir iş başına geçmek zorunda kalacağımı hep düşünmüşümdür."

Ebu Yala, Hâkim ve Beyhakî Ebu Hüreyre'den şu haberi nakletmişlerdir: "Peygamber (s.a.v.) şöyle buyurdu: "Ben rüyamda Hakem Oğullarını gördüm. Maymunların tırmandığı gibi, şu minberime tırmanıyorlardı." îşte Peygamberimiz'in bu rüyayı görmesinden sonra, tam mânâsı ile bir tebessüm ettiği görülmemiştir."

Beyhakî'nin Saîd bin Müseyyeb'ten olan rivayeti ise şöyledir: "Peygamberimiz Ümeyye Oğullarının minberine tırmandıklarını (rüyasında) gördü. Bundan huzuru kaçtı. Cenabı Hakk da kendisine: "Bunun bir dünyâ işi olduğunu, dilediğine vereceğini" vahy etti. işte bunun üzerine Peygamberimizin de huzursuzluğu zail oldu."

Ebu Yâlâ, Hakim ve Beyhaki, Amr bin Mürre el-Cühenî'den şöyle rivayet eder: "Ebu'l-As'ın oğlu Hakem', Peygamber 'e (s.a.v.) gelip izin istedi. Peygamberimiz: "Ona izin veriniz" buyurdu ve şu sözleri sarfetti: "O bir yılandır, veya bir yılanın oğludur, ona ve onun neslinden gelecek olanlara Allah lanet etsin! Ancak samimi olarak iman etmiş olan evladlarmı bu lanetimizden ayrı tutarız, onlara lanet yoktur! Onlar ise, ne kadar azdırlar. Hakem'in oğullan, dünya bakımından şerefli, ahiret bakımından ise aşağıdırlar. Hileci ve sahtekârdırlar. Dünyalıkları mükemmel de olsa, ahirette onlara nasîb yoktur."

El-Fâkihî'nin Zührl ve Atâ el-Horasâni'den naklettiği bir haber de şöyledir: "Peygamber (s.a.v.) bir hadislerinde: "Ben, Hakem'in evladlarının şu minberime inip çıktıklarım (rüyamda) gördüm" buyurmuştur.

752[67] Peygamberimizin bu hadislerinde; "...Fakat onda hatâlar bulunur" sözünü üç defa tekrarlaması; ondaki hatâların çokluğu sebebiyledir. Denilebilir ki: Muâviye'nin en şiddetli hataları; minberlerde Ali'ye lanet ettirmesi ile, oğlu Yezîd'İ velîahd tâyin etmesidir

Keza onun Muâviye'den naklettiği bir haber de şu merkezdedir: "Peygamber (s.a.v.) Hakem için şöyle buyurdu: "Bunun çocuklarının sayısı otuza veya kırka ulaştığı zaman, ümmetimin idaresini ele alırlar."

(İbn-i Tecîb'in Cübeyr bin Mut'ım'den olan rivayeti de bu mealdedir).

Ahmed, Hâkim, Bey haki veEbu Nuaym, Abbas'tan şu haberi nakletmiştir: Ben, Peygamber'in (s.a.v.) yanında idim. Vakit geceydi. Buyurdu ki: "Semâya bak bakalım, bir yıldız görebilecek misin?" Ben, semâya baktım ve Süreyya yıldızım gördüğümü söyledim. O, şöyle buyurdu: "ikisi fitne zamanında olmak üzere, senin sulbünden bu yıldızdaki yıldızların sayısı kadar halîfe gelecektir!" 753[68]

Beyhakî Sevbân'dan şu haberi nakletmiştir:Peygamber (s.a.u.) buyurdu: "Sizin şu hazînenizin yambaşmda üç kişi savaşır. Bunların her üçü de halîfe çocuğudur. Fakat hilâfet bunlara nasîb olmaz. Derken Horasan taraflarından siyah sancaklar yola çıkarılır. Sizinle misli görülmemiş bir şekilde savaş yaparlar."

(Yine Beyhakî'nin ve Ebu Nuaym'in Ebu Hüreyre'den naklettiği bir haber de şu mealdedir: Peygamberimiz buyurdu ki: "Siyah renkteki sancaklar Horasan diyarından yola çıkarılır. Hiç bir kuvvet onların ilerlemelerine engel olamaz. Hattâ onlar sancaklarını tâ Kudüs'e getirip dikerler.") 754[69]

Buharı ise Muaviye'den şu hadisi nakletmiştir: "Bu iş Kureyş'tedir. Kureyş Allah'ın dinini dimdik ayakta tuttuğu müddetçe hiç bir kimse

---

753[68] Süreyya yıldızların sayısı kesin olarak belli değil ki, Abbasî halîfelerinin saytsı bununla bilinmiş olsun! "İkisi fitne zamanında" denilmiş olmasına gelince: Bununla murâd; Me'mûn ile Mûtasım olabilir. Zira "Kur'ân mahlûktur!" iddiasını kendisine şiar edinen büyük fitne, bunların zamanında alevlenip şiddet kazanmıştır. Bu yüzden ehl-İ sünnetin pek çok âlimine İşkenceler edilmiş, Ahmed bin Nasr ve Muhammed bin Nûh gibi âlimler katledilmiştir. İmam Ahmed bin Hanbel'İn büyük mihneti, şiddetli bir şekilde dövülmesi de bu zamana rastlamaktadır.

754[69] Bu rivayette geçen hazîneden maksadın Kabe olduğu söylenmiştir. Burada savaşa tutuşanlardan maksat da; Abdullah bin Zübeyr ile Yezîd'in askeri, sonra Abdü'l-Melik'in askerinin Abdullah bin Zübeyr ile olan savaşı olabileceği gibi; Ümeyye Oğullarından Mervân el-Hımâr ile Horasanlılar arasında çıkan savaşlar da olabilir ki, bize göre bu daha uygundur

bunu onlardan almaya kalkışamaz, aksi halde Allah o almaya kalkışanları yüzüstü yerlerde sürükler."

Ebu Nuaym Ebu Bekre'den şöyle rivayet eder. O demiştir ki: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Basra veya el-Basîra denilen yere, oradaki Dicle nehri yakınına müslümanl ardan bir grup inerler ve burada çoğalırlar. Dicle üzerine bir köprü kurarlar. Ahir zamanda ise, enli yüzlü, küçük gözlü Kantûra Oğulları gelirler Dicle kenarlarını işgal ederler, işte insanlar bu sırada üçe ayrılırlar. Bir kısmı eski hâline döner ve helak olur. Bir kısmı nefislerine uyup küfre dönerler. Bir kimi ise, bu gelenlerle savaşırlar ve çok şiddetli savaşlar olur. Allah Teâlâ da bunlann kalanlarına fethi müyesser kılar." 755[70]

Ahmed, Bezzâr, sahih bir senedle Hâkim Büreyde'den şöyle rivayet ederler: Ben, Peygamber'in (s.a.v.) şöyle dediğini duydum: "Geniş yüzlü, küçük gözlü bazı insanlar (bir kavim) gelir, benim ümmetimi sürüp Cezîratü'l-Arab'a iade eder. Aralarında üç defa savaş geçer. îlk savaşta kaçanlar kurtulur, ikincisinde ancak bir kısmı kurtulur. Üçüncüsünde ise kalanları mahvolur" dediler ki: "Bunlar kimdir, yâ Resûlellah?" Buyurdu ki: "Bunlar Türktür. Allah'a yemin ederim ki, bunlar islâm ülkelerini işgal edip atlarını müslümanlarm mescidlerine bağlıyacaklardır."

(Beyhakl ile Ebu Nuaym'in Muaviye'den naklettikleri bir haber de şu mealdedir: "Türkler Araplar'a tamamen galebe çalacaklardır. Hattâ Arapları, Arap yarımadasına süreceklerdir.)

Taberânî ile Hâkim'in îbn-i Mes'ûd'dan naklettikleri haber de şöyledir: "Ben, Türklerin beygirlerine binmiş olarak geldiklerini ve bunları Fırat kenarına bağladıklarını görür gibi oluyorum." 756[71]

755[70] Eğer bu hadîs sahih ise; Türklerden sayılan Tatar'ların zuhuruna işarettir. Malum ya bunlar, 656 hicret yılında çıkıp islâm ülkelerini çiğneyip geçmiş, tâ Bağdad'ı işgal etmişler. Halîfe Mutasım'ı, ulemâ ve vüzerâsını kılıçtan geçirmişlerdir. Sonra Ayn-i Câlût'ta Allah'ın İzniyle Mısırlı müslüman askerlerin karşısında hezimete uğramışlardır.

756[71] Bu haber, aynen Tatar Türklerine uygun düşmekte, onların Irak'ı ve Bağdad'ı işgallerini haber vermektedir.

Peygamberimizin Ömer'in Şehid Edileceğini Haber Vermesi

îbn-i Sa'd, îbnü Ebî Şeybe, Ebu'l-Eşheb tarikiyle Müzey ne'li bir a-damdan şu haberi nakletmiştir: "Peygamber (s.a.v.) Ömer'in üzerinde bir elbîse gördü ve sordu: "Elbisen yeni mi, eski mi?" Ömer: "Daha önce de giyilmişti" dedi. Peygamberimiz de: "Ey Ömer, yeni olarak giyin, övülmüş olarak yaşa, şehîd olarak da Öl!" buyurdu. (Bu haber, mürseldir.) 757[72]

(Bunu, Ahmed, Ibn-i Mâce de merfu olarak îbn-i Ömer'den rivayet etmişlerdir. Ayrıca Bezzâr dahî bir benzerini Câbir'den nakletmiştir.)

Ebu Yala sahih bir senedle Sehl bin Sa'd'dan şöyle rivayet eder: Bir gün Uhud Dağı, üzerinde Peygamberimiz, Ebu Bekir, Ömer ve Osman varken sallanmaya başladı. Peygamberimiz de: "Dur ey Uhud! Zira se-. nin üzerinde ancak bir peygamebr veya bir sıddîk veya iki şehîd bulun-maktadır" buyurdu. 758[73]

Taberânî de îbn-i Ömer'den şöyle rivayet eder: "Peygamber (s.a.v.), bir bahçe içinde bulunuyordu. Ebu Bekir, yanma varmak için izin istedi. Peygamberimiz: "Ona izin veriniz, gelsin! Cennetlik olmakla da kendi-sini müjdeleyiniz" buyurdu. Sonra Ömer izin istedi. Ona da: "Kendisine izin veriniz ve onu cennetlik ve şehîd olmakla müjdeleyiniz" buyurdu. Az sonra Osman gelip izin istedi. Peygamberimiz ona da: "îzin veriniz,

---

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/218-226.

757[72] Gerçekten Ömer (r.a.), övülecek ve herkese örnek olacak bir şekilde yaşadı ve Mugîra'nın kölesi Fîrûz tarafından şehîd ediidi. Fîrûz, sabah namazanı kıldırmakta olan halîfeye üç darbe indirdi ve bununla islâmı yaralamış oldu. Allah'ın laneti onun üzerine olsun! Ömer şöyle derdi: "Allah'ım, benim katlimi, senin için bir defa olsun secde etmiş bulunan bir müslümanın elinde kılma! O secdesiyle Senin huzurunda yarın, kendisini müdâfâya kalkışır."

758[73] İki şehîdler, Ömer ve Osman'dır. Diyebilirsin ki: Peygamberimiz de Hayber'de verilen zehrin te'siriyle şehid olarak ölmüştür. Ebu Bekir de zehirlenerek şehîd edilmiştir.

aynı zamanda kendisini cennetlik ve şehîd olmakla müjdeleyiniz!" buyurdu. 759[74]

Yine Taberânî sahih bir senedle Abdurrahmân bin Yesâr'dan da şu haberi nakleder: "Ben, Ömer'in şehîd edilişine şâhid oldum. O gün Güneş tutuldu." 760[75]

Peygamberimizin Osman'ın Şehîd Edileceğini Haber Vermesi

Buharı ve Müslim Ebu Musa el-Eş'arî'den şu haberi nakletmiştir: "Peygamber (s.a.v.) Erîs Kuyusu'nun yanında idi. Kuyunun duvarına oturdu. Sonra paçalarını biraz sıvıyarak ayaklarım kuyuya sarkıttı. Ben de dedim ki, bugün Peygamberimiz'in kapıcısı (hizmetçisi) ben olacağım.

Az sonra Ebu Bekir için izin istedim. O da müsâade etti ve bana hitaben: "Ona izin ver ve kendisini cennet ile müjdele" buyurdu. Gelip Peygamberimiz'in sağ tarafına oturdu ve o da kuyuya ayaklarını sarkıttı. Az sonra Ömer geldi. Ben onun için de izin talebinde bulundum. Peygamberimiz de: "Ona izin ver ve kendisini cennet ile müjdele" buyurdu. O da gelip Peygamberimizle birlikte ve O'nun sol tarafına oturdu. Ayaklarını da kuyuya sarkıttı. Sonra Osman geldi ve izin istedi. Ben onun için de izin alıverdim. Peygamberimiz: "Ona izin ver ve kendisini çenet ile ve şehidlik ile müjdele" buyurdu. Ayrıca kendisine isabet edecek olan büyük bir sıkıntıyı da haber vermemi söyledi. O da geldi ve fakat onların oturduğu yerde kendisine bir boşluk bulamadığı için kuyu duvarının

---

759[74] Bu, Sahîhler"in rivayet ettiği Erîs Kuyusu'yla ilgili hadistir

760[75] Ömer'in ölümü, gerçekten islâm için pek büyük bir musîbettir. Fakat bizim bu veya herhangi bir hususta aşırı gidip de: "Bu yüzden güneş tutuldu" dememiz caiz olmaz. Zira sevgili ve şanlı Peygamberimiz: "Gerçekten Güneş ve Ay, Allah'ın âyetlerinden iki âyettir. Herhangi bir kimsenin ölümü veya doğumu için as!â tutulmazlar!" Bize düşen, bu gibi yüce hakikatlerin ışığında, aşırılıktan sakınmaktır.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/226-227.

öbür tarafına geçerek ve yüzünü Peygamb erimiz'e ve arkadaşlarına çevirerek oturdu. O da onlar gibi ayaklarını kuyuya sarkıttı."761[76]

(Satd bin el-Müseyyeb der ki: "Ben bu hadisteki onların oturuşunu, kabirleri hakkında yorumladım. Zira Ebu Bekr ile Ömer Peygamberimiz'in yanında, Osman ise ayrı yerde defn olunmuşlardır.) 762[77]

İbn-i Ebu Hayseme Târih'inde, Ebu Yâlâ, Bezzâr ve Ebu Nuaym Enes'ten şöyle rivayet ederler: "Ben, Peygamber (s.a.v.) ile birlikte bir avluda idim. Biri gelip kapıyı çaldı. Peygamberimiz: "Ey Enes kalk kapıyı aç, ona cenneti ve benden sonra halîfe olmayı müjdele!" dedi. Ben kapıyı açtığımda, gelenin Ebu Bekir olduğunu gördüm. Sonra birisi gelip kapıyı çaldı. Peygamberimiz: "Ey Enes, gelene kapıyı aç, kendisine cenneti ve Ebu Bekir'den sonra halifeliği müjdele!" buyurdu. Kapıyı açtığımda, bu gelenin de Ömer olduğunu gördüm. Sonra birisi daha geldi, kapıyı çaldı. Peygamberimiz de: "Ey Enes, gelene kapıyı aç, kendisine cennetlik olmayı ve Ömer'den sonraki halifeliği müjdele! Ayrıca şehid olacağını da duyur!" buyurdu. Kapıyı açtığımda gelenin Osman olduğunu gördüm." 763[78]

Ahmed, Taberânî ve Ebu Nuaym Ibn-i Amr'den şöyle rivayet e-derler: Peygamber (s.a.v.), bir gün Medine bahçelerinden birinde bulunuyordu. Yavaş sesli birinin izin istediği duyuldu. Peygamberimiz de: "Ona izin ver ve kendisine cennetlik olmayı müjdele" buyurdu. Aynı zamanda büyük bir sıkıntıya mâruz kalacağını duyurmamı da söyledi. Ben, kapıyı açtığım zaman, bu gelenin Osman olduğunu gördüm.'1

761[76] Hadisde haber verildiği gibi, Osman (r.a.)'in, ömrünün sonunda büyük bir sıkıntıya mübtelâ olduğu malumdur. Nihayet evini muhasaraya alanlar tarafından sonunda şehîd de edilmiştir.

762[77] Yâni Saîd bin el-Müseyyeb bunu bu şekilde anlamıştır

763[78] Bu hadîsin bazı kısımları, bundan önceki Buharî ve Müslim'in ittifakla rivayet ettikleri sahih hadîse uymaktadır. Fakat "halifelikle müjdele" tâbiri uymamaktadır. Zira Sahîhayn'in rivayetinde bu fazlalık yoktur ve bunun sahih olduğunda, ciddî şüphemiz vardır. Zira Peygamberimiz kendisinden sonraki halîfeyi ismen açıklamamıştır. Muhacirin ve Ansârın bu husustaki ihtilâfları da bunun için vukua gelmiştir. Aksi haide ihtilafa düşmezlerdi. Evet Efendimiz; Ebu Bekir için bir vasiyet yazmak istedi fakat yazmadı, sâdece buna işarette bulunmakla iktifa eyledi

Yine Taberânî Zeyd bin Sâbit'ten şöyle nakleder: "Ben, Peygam-ber'in (s.a.v.): "Osman bana uğradı. Yanımda ise Allah'ın meleklerinden bir melek vardı. Bu melek dedi ki: Kavmi tarafından şehîd edilecek olan bir zât! Biz melekler ondan haya etmekteyiz!"

Bezzâr ve Taberânî el-Evsat'ında, Zilbeyr bin Avvâm'dan şöyle rivayet eder: "Peygamber'in (s.a.v.) emriyle Mekke'nin fethi günü, bir adam hapsedilip sonra idam edildi. Bunun üzerine Peygamberimiz buyurdu ki: "Bugünden sonra, Kureyşli bir kişi idam edilmek suretiyle Öldürülmez! Ancak Osman bin Affân'ı öldüren şahıs bundan müstesnadır! Osman'ı öldüren adamı, muhakkak idam ediniz. Eğer bunu yapmazsanız, sizden pekçok kimseler koyun öldürülür gibi öldürülecektir!" 764[79]

Sahihtir kaydiyle Hâkim ve Beykakî Ebu Hüreyre'den şöyle rivayet ederler: "Ben, Peygamber'in (s.a.v.): "Yakın bir gelecekte, fitneler ve ihtilaflar zuhur edecektir!" buyurduğunu duydum. Bizler dedik ki: "Ey Allah'ın Resulü, bizlere neyi emredersiniz?" O da bizlere hitaben buyurdu ki: "Üzerinizdeki devlet başkanına itaat ediniz! Devlet başkanının (emîr'in) adamlarına da itaat ediniz!" Peygamberimiz bunu buyururken, Osman bin Affân'a işarette bulundu."

(Ebu Hüreyre bunu, Osman evinde muhasara altında tutulurken rivayet etmiştir.)

îbn-i Mâce, sahihtir kaydiyle Hâkim, Beyhakî ve Ebu Nuaym, Aişe'nin şöyle dediğini rivayet ederler: "Peygamber (s.a.v.) Osman'ı çağırdı ve ona işarette bulunmaya başladı. Bu durum Osman'ın dikkatini çekti ve rengi soldu. İsyancılar gelip Osman'ın evini kuşattıkları zaman, biz kendisine sorduk: "Ey Osman, onlarla savaşmıyacak mısın?" dedik. O da bize şu karşılığı verdi: "Hayır. Zira Resûlullah (s.a.v.) bana bir ahd

---

764[79] Bilinmektedir ki, Osman'ın katilleri cezalandırılmamıştır. Zira Ali (r.a.), kendisine bîattan sonra fitnenin yatışmasını, ayaklanarak Medîne'ye gelmiş bulunan isyancıların Medine'den dağılmalarını beklemekte idi. Fakat bu sırada acele edip Şam valisi Muâviye'yi azletti. Muâviye de, Osman'ın katilleri kendisine teslîm edilmedikçe bîat etmemekte direndi. Zira Muâviye, Osman'ın valîsİ ve bu sıfatla kanının davacısı idi. İşte Ali ile Muâviye arasındaki çekişme, bu noktadan kaynaklanmıştır

emânet etmiştir. Ben de bu ahde uyacak, nefsimi bu hususta sabra zorlayacağım." 765[80]

Hâkim, îbn-i Mace ve Ebu Nuaym Aişe'nin şöyle dediğini rivayet ederler: "Peygamber (s.a.v.), Osman'a hitaben: "Allah sana bir gömlek giydirecek, eğer münafıklar senden bu gömleği çıkarmanı isterlerse sakın çıkarma!" buyurdu. 766[81]

îbn Adiy ile îbn Asakir'in Enes'ten olan rivayetleri şöyledir: Peygamber (s.a.v.): "Ey Osman, Allah sana bir gömlek giydirecek, eğer münafıklar senden bu gömleği çıkarmanı isterlerse sakın çıkarma ve o gün oruçlu ol, iftarını benim yanımda açarsın" buyurdu.

Ahmed, Taberânî, sahihtir kaydiyle Hâkim ve Beyhakî Abdullah bin Havâle'den şu haberi nakletmişlerdir: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Şu üç şeyden kurtulan, gerçekten kurtulmuş olur." Bu üç şey nedir? diye sordular. O da: "Birincisi benim vefâtımdır, ikincisi: Hakka sarılıp sabreden halîfenin kanma ortak olmak, üçüncüsü ise: Fitne-i Deccâldir. işte bu üç şeyden kurtulan, gerçekten kurtulmuş olur!" 767[82]

(Bu mealdeki bir hadîsi Taberânî, Ukbe bin Âmir'den de rivayet etmiştir.)

Beyhakî ve sahihtir kaydiyle Hâkim, îbn-i Mes'ud'dan şu hadisi rivayet ederler: "Gerçekten islâm değirmeni otuz beş veya otuz altı veya otuz yedi yıl sonra dönmeye (mihverinden ayrılmaya) başlar. Eğer helak

---

765[80] Evet, Ensâr bu sırada halîfe Osman'a gelip yardımcı olmayı iki defa teklifte bulundular. Fakat Osman, bunu kabul etmedi. Ali ve bazı arkadaşları da bu şekilde yardım için müracaat ettiler, Osman bunu da kabul etmedi. O şöyle diyordu: "Allah aşkına beni dinleyiniz! Bana bîat etmiş bulunan herkesin, kılıcını kınına koymasını emrediyorum!"

Bu hadîsi Tirmizî de Ebu Sehle'den rivayet etmiştir. Ancak Tirmizî'nin rivâyetindeki metinde: "Muhasara gününde Osman bana dedi ki" şeklindedir.

766[81] Bu hadîsi Tirmizî de: "Onlar çıkarmadıkça çıkarma" kaydıyla rivayet eder

767[82] Birincisinden murâd, Peygamberim iz'in vefatı üzerine vukua gelen küfür ve ir-tidâdtan kurtulmak olabilir, ikincisi: Hz. Osman'ın katline ortak olmamaya işarettir. Üçüncüsü ise, bütün fitnelerin en büyüğü olduğu bildirilen Deccal fitnesidir ve bundan necat bulmaktır

olurlarsa, helak olup giderler. Yok dînleri kendileri için ayakta durursa, yetmiş sene böyle geçer." Ömer dedi ki: "Ey Allah'ın Rasulü, geçmişten itibaren yetmiş sene mi?" Peygamberimiz de: "Hayır, gelecek yıllar itibariyle yetmiş sene" buyurdular.

Beyhakî der ki: işte Ümmeyye Oğullarının idaresi de, ona zayıflık arız oluncaya ve Horasan dâvetçileri çıkıncaya kadar, bu durumda idi."

îbn-i Mâce ve sahihtir kaydiyle Hâkim Mürre bin Ka'd'dan şöyle rivayet ederler: "Ben, Peygamber'in (s.a.v.) fitnelerden bahsettiğini ve onlann çıkışının yakın olduğunu zikrettiğini duydum. Bu sırada başı sarılı bir adam geçiyordu. Peygamberimiz bu adamı işaretle: "Bu fitnelerin çıktığı günde hidâyet üzere olacaktır!" buyurdu. Ben derhal o adamın peşinden gittim ve ona yetiştim. Gördüm ki o adam Osman imiş." 768[83]

Beyhakî'nin Huzeyfe'den rivayet ettiği hadis ise şöyledir: "Sizler imamınızı öldürmedikçe ve kılıçlarınızı kınından çıkarmadıkça kıyamet kopmaz! Bu durumda da sizlere, sizin şerlileriniz hükmedecek, dünyanıza onlar hakim olacaktır."

Beyhakl ve Ebu Nuaym el-Mârife'sinde, Abdurrahmân bin U-deys'ten şu haberi nakletmiştir: Ben Peygamber'in (s.a.v.): "Bazı insanlar zuhur eder, bunlar okun yaydan fırladığı gibi (hızla) elinden çıkarlar ve Lübnan Dağı'nda katledilirler" buyurduğunu işittim." 769[84]

768[83] Bunu Tirmizî, Ebu'l-Eş'as el-San'ânFden rivayet eder. O şöyle demiştir: Şam'da hatîbler kalkıp konuştular. Orada Peygamberimizin ashabı da vardı. En sonunda Mürre bin Ka'b denilen zât kalkıp şöyle konuştu: "Eğer ben, bu hususta Peygamberimizden bir hadis duymamış olsaydım, kalkıp konuşmazdım. Peygamberimiz bir gün fitnelerden bahsedip onların yakında çıkacağını bildirdi. Oradan başı örtülü bir adam geçti. Efendimiz o adama işaretle: "Bu, o gün hidâyet üzere bulunacaktır" buyurdu. Ben de kalkıp o adamı takîb ettim ve onun Osman olduğunu gördüm ve onun yüzünü Hz. Peygamber'e doğru çevirdim de: "Bu mu?" diye sordum. Peygamberimiz de: "Evet" buyurdu

769[84] İbn-i Kuteybe el-Meârİf'te Osman birtAffân'ın katli ile iigilİ olarak el-Mearif'te der ki: "Mısır'dan kalkıp gelenlerden bir bölüğün başında Muhammed bin Ebî Huzeyfe, bir bölüğün başında Kinâne bin Bişr, bir bölüğün başında da İbnü Udeys el-Belevî vardı. Basra'dan kalkıp gelenlerden Hakîm bin Cebele, Sedûs bin Ubeys ve Kûfeli bir grub insan vardı. Bunlardan da el-Eşter bin Haris el-Nihaî başta geliyordu. Bunlar şikayetlerini dile getirdiler. Osman da cevablarmı verdi ve kendilerini İkna eyledi. Sonra dönüp Mısır'a giderlerken yolda Osman tarafından gönderilmiş bir

el-Hâris bin Ebu Üsâme Müsned'inde Muhacir bin Hubeyb 'ten şöyle nakleder: Osman, evinde mahsur iken Abdullah bin Selâm'a haber gön-, derip şöyle dedi: "Ey Abdullah, başım kaldır da şu ışık deliğine bak! işte bu delikten geceleyin Hz. Peygamber (s.a.v.) teşrif etti de bana hitaben: "Ey Osman, demek onlar seni evinde mahsur mu kıldılar?" buyurdu. Ben de: "Evet yâ Resûlallah" dedim. Sonra bana bu delikten bir kova su uzattı da içmemi buyurdu. Ben de içtim, içtiğim bu suyun serinliğim hâlâ ciğerlerimde hissetmekteyim. Sonra bana hitaben buyurdular ki: "Eğer dilersen senin için Allah'a dua edeyim, bu takdirde Allah seni onlara karşı muzaffer eyler; dilersen orucunu bizim yanımızda açarsın." işte bunun üzerine ben de orucumu O'nun yanında açmayı tercih ettim."

(işte Osman bin Affân, aynı gün içinde şehîd edilmiştir.)

îbn-i Meni de Müsned'inde Nûmân bin Beşîr tarikiyle, Osman'ın zevcesi Naile bint-i el-Ferâisa'nın şöyle dediğini nakleder: "Osman evinde mahsur kalınca oruç tutmaya başladı. îftâr vakti olunca, içilecek tatlı su istedi. Fakat evini muhasara altında tutanlar buna engel oldular. O da su içemeden geceledi. Seher vakti olunca şöyle dedi: "Geceleyin Peygamber (s.a.v.) şu tavandan teşrif edip bana bir kova su getirdi. "îç yâ Osman" buyurdu. Ben de içtim ve kandım. Sonra bana: "Fazla olarak da iç yâ Osman" buyurdu. Ben de içtim ve karnım iyice su ile doldu."

---

mektub buldular. Osman'ın mührünü taşıyan bu mektub-da, Mısır valisine hitaben: "Bu adamlar Mısır'a döndüklerinde, hepsinin başını vur!" diye emredilmekte idi. Mısırlılar, ele geçirdikleri bu mektubu alarak geri döndüler ve Hz. Osman'a mürâcât edip: "Bizim ölümümüze ferman etmişsin!" dediler. Osman, bundan naberi olmadığına yemin etti. Mısırlılar da: "Bu senin için çok ağır bir iştir! Senin haberin olmadan senin mührün alınıp bir emir onunla mühürlenebiliyorsa, doğrusu bu takdirde senin istifa etmen gerekir! O halde, hilâfet makamını terket!" dediler. Osman bunu kabul etmedi. Kapısını kilitleyip yirmi günden fazla muhasarada kaldı. Onlarla savaşmadı, savaşılmasına da izin vermedi. Yurdunda böylece muhasarada iken, Ensârdan Hezem Oğullarının evi tarafından girdiler ve buradan onun evine geçtiler. Neyyâr bin Ayyâd elindeki makası halîfenin yüzüne vurdu. Yüzü kanlar içinde kalıp okumakta olduğu Mushaf-ı Şerîf'in üzerine aktı. Sonra Muhammed bin Ebî Bekr onun sakalına yapıştı. Osman: "Sakalımı bırak!" dedi. Otuz beşinci hicret yılının Zilhiccesinde şehîd edildi."

770[85]

Ebu Nuaym Adiy bin Hâtim'in şöyle dediğini rivayet eder: Ben, Osman'ın katledildiği gün; "Müjde yâ Osman müjde, ravh u reyhan (güzel kokulu ve bol nîmetli, ebedî saadet yurdu cennet) seni bekliyor, sana karşı gadabh olmayan Rabbine kavuşuyorsun, O'nun gufran ve ndvânma dönüyorsun!" diye bir ses duydum. Hayret edip baktım, fakat hiç kimseyi göremedim."

Taberânî ve Ebu Nuaym, Müshir bin Hubeyş'ten şöyle bir haber nakletmiştir: Biz, şehîd halîfe Osman'ı geceleyin defnettik. Arka tarafımızdan bizi büyük bir karaltı kapladı ve biz bundan ürktük. Neredeyse korkup dağılıverecektik. Tam bu sırada bir ses işittik: "Korkmanıza hiç de sebeb yok! Endîşe etmeyiniz biz de sizler gibi onun cenazesine şahit olmak istedik" diyordu bu ses. Biz, bunun meleklerin sesi olduğuna kesinlikle inandık."

Yine Ebu Nuaym, Urve'den şu haberi nakletmiştir: Osman'ın cenazesi, Huşşukevkeb denilen yerde tam üç gün bekledi, onu oraya defnetmekten çekindiler. Fakat bu sırada: "Onu oraya defnediniz! Üzerine namaz da kılmayınız. Zira yüce Allah onun üzerine namazını kılmıştır. (Onu gufran ve rıdvanma mazhar eylemiştir)" diye bir ses duydular. Bunun üzerine onu oraya defnettiler." 771[86]

Peygamberimizin Ali'nin Şehîd Edileceğini Haber Vermesi

Hâkim sahihtir kaydiyle Ali'nin şöyle dediğini rivayet eder: Peygamber

---

770[85] Yâni Osman susuz olarak yatıp uyudu. Uykusunda Hz. Peygamber gelip kendisine su İçirdi de susuzluğu geçti. Yoksa uyanıkken Hz. Peygamber yanına geldi ve ona bizzat su içirdi mânâsında değildir.

771[86] el-Meârif'te der ki: Osman, geceleyin el-Bekîa (Medine Kabristanına) defnedildi. Cenaze namazını Cübeyr bin Mut'ım kıldırdı ve Huşşukevkeb denilen yere defnedilip kabri gizlendi."

(s.a.v.) bana hitaben: "Ey Ali, senin yüzünün iki tarafına da vurulacak, başın ve sakalın kanlar içinde kalacak" buyurdu. 772[87]

(Bu rivayetin, pek çok değişik rivayet yolları sabit olmuştur.)

Yine Hâkim sahihtir kaydiyle ve Ebu Nuaym Ammâr bin Yâsir'den şu haberi naklederler: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Ey Ali, insanların en şakisi, seni başından ve yüzünden vuracak olan adamdır!"

(Yine bu mealdeki bir hadîsi, Câbir bin Semura ile Suhayb'tan rivayet eden Ebu Nuaym olmuştur.)773[88]

Peygamberimizin, Talha ve Zübeyr'in Şehid Olacaklarını Haber Vermesi

Müslim Ebu Hüreyre'den şu hadîsi rivayet eder:

"Peygamber (s.a.v.), Hıra Dağı üzerinde idi. Yanında Ebu Bekr, Ömer, Osman, Ali, Talha ve Zübeyr vardı. Dağ sallanmaya başladı. Bunun üzerine Peygamberimiz: "Sakin ol (ey dağ)! Senin üzerinde ancak bir Peygamber veya bir Sıddîk veya bir şehîd var!" buyurdu. 774[89]

772[87] El-Meârif'te şöyle denilmiştir: "Ali (r.a.), sonunda kendisi öldürülünceye kadar hep savaştı durdu. Harplerden başını alıp da hacca dahi gidemedi. Kırkıncı hicret yılının Ramazan ayında, Ramazan'ın on yedinci Cuma gününün gecesinde şehîd edildi. Beş seneden üç ay eksik halifelik yaptı. Vakıdî'ye göre, "geceleyin defnedilip kabri gizlenmiştir." (Ebu'l-Yekzân ise şöyle der: "O'nun cenaze namazını Hasan kıldırdı. Küfe mescidinin yakınında hükümet sarayındaki bir yere defnedildi.)

773[88] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/227-232.

774[89] Görünen odur ki, bu hadîs, hicretten önce Mekke'de irâd edilmiştir. Bu hususta Uhud'da irâd edilmiş bulunan hadîsten başkadır. Gerçekten de bu mübarek zâtlar, ilgili hadîsin haber verdiği gibi hep şehîd olarak vefat etmişlerdir. Allah cümlesinden razı olsun.

Bunlardan Zübeyr ile Talha'nın şehid edilmelerine gelince: Bilindiği gibi Zübeyr; savaş cephesini terketmiş geri dönüyordu. Basra yakınlarındaki Vâdis-Sıbâ denilen

Hâkim, îbn-i Mâce, Ebu Nuaym Câbir'den şöyle rivayet eder: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Her kim yeryüzünde yürümekte olan bir şehide bakmak isterse, Talha bin Ubeydullah'a baksın." 775[90]

(Taberânî de, bizzat Talha'mn; Peygamberimiz'in kendisini gördükleri zaman böyle buyurduklarım söylediğini nakleder.)776[91]

Peygamberimizin, Sabit Bin Kays Bin Şümâsin Şehid Olacağını Haber Vermesi

Sahihtir kaydiyle Hâkim ve Ebu Nuaym Zühri tarikiyle îsmâil bin Muhammed bin Sabit el-Ensârî'nin babasından şöyle naklettiğini rivayet eder: Peygamber (s.a.v.) Sabit bin Kays bin Şümâs'a hitaben dedi ki: "Ey Sabit, övülecek bir güzellikte yaşamak, şehîd olarak ölmek ve sonunda cennete girmek istemez misin?" Sabit de: "Evet, isterim!" demişti. Gerçekten de Sabit; övülecek bir şekilde yaşadı ve Müseylime-tü'1-Kezzâb fitnesinde şehîd olarak vefat etti." 777[92]

---

yere geldiği zaman orada katledilmiştir. Talha, Zübeyr gibi savaşı bırakmış, savaşan insanlardan ayrılmıştı. Bu sırada bir ok kendisine isabet etti ve bu yüzden vefat etti

775[90] Bu hadisi Tirmizî de rivayet etmiştir. Ancak onun rivayetinde: "Her kime, yeryüzünde yürüyen bir şehîde bakmak sürür verecekse, Ista Talha bin Ubeydullah'a baksın!" diye ifâde edilmiştir

776[91] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/233.

777[92] Bunu müfessir Ibn-i Cerîr de rivayet eder ve der ki: Sabit bin Kays; "Seslerinizi Peygamberin sesinden daha fazla yükseltmeyiniz." (Hucürât, 2) mealindeki âyet indiği zaman, yol üzerine oturmuş ağlıyordu. Oradan Âsim bin Adiyy geçti. Onunağladığmı görünce: "Ey Sabit, niçin ağlıyorsun?" diye sordu. Sâbıt şu cevabı verdi: "Biliyorsun ki benim sesim gür ve kuvvetli. İşte bu hususta inmiş bulunan şu âyetin, benim hakkımda inmiş olacağından korkuyorum!" Bunun üzerine doğruca Hz. Peygambere giden Âsim, durumu O'na nakletti. Bu sırada yerinden ayrılıp evine giden Sabit, hanımına hitaben: "Haydi kapıyı üzerimden i-yice kilitle, arkasına demir sürgüsünü de iyice sür. Artık ben, ölünceye kadar veya Allah'ın Resulü benden razı oluncaya kadar evimden dışarı çıkmam!" dedi. Asım durumu Hz. Pey gamber'e haber

Peygamberimizin, Hüseyn'in (Ra.) Şehid Olacağını Haber Vermeleri 778[93]

Hâkim ve Beyhakt el-Hâris'in kızı Ümmü Fadl'dan şöyle rivayet eder: Bir gün ben, Hüseyn'i alarak Peygamber'e (s.a.v.) gittim ve Hü-seyn'i O'nun kucağına bıraktım. Sonra Efendimiz, başım biraz öbür tarafa döndürerek ağlamaya başladı ve buyurdu ki: "Cebrail bana gelip ümmetimin şu oğlumu şehîd edeceklerini haber verdi ve onun şehîd e-dileceği yerin kırmızı toprağından getirerek bana gösterdi." 779[94]

---

vermesi üzerine de Peygamber (s.a.v.), Âsım'ı Sâbit'i çağırmaya göndermişti. Âsim ise onu çağırmak üzere onunla karşılaştığı yere gitmişti. Orada kendisini bulamayınca evine gitti ve Sâbit'in evde olduğunu öğrendi ve kendisini Hz. Peygamberin çağırdığını söyledi. Sabit: "Haydi kilidi kırınız" dedi. Kilidi kırarak kapıyı açtılar ve Âsım'la birlikte Hz. Peygamber'e gittiler. Peygamberimiz kendisine: "Ey Sabit, sen neden ağlıyorsun?" dedi. Sabit: "Gür ve kuvvetli sesli olduğum için, şu âyetin benim hakkımda nazil olmuş olabileceğinden korkarak ağlıyorum" cevabını verdi. Peygamberimiz de kendisine: "Ey Sabit, sen; Övülecek bir şekilde yaşamak, şehîd olarak ölmek ve sonunda da cennete gitmekten razı değil misin?" buyurdu. Sabit: "Elbette Allah Resûlü'nün müjdesinden çok sevinçli ve razıyım! Sesi mi de asla Allah Resûlü'nün sesinden daha fazla yükselt m iveceğim" mukabelesinde bulundu."

Enes der ki: "Yalancı peygamber Müseylimetü'l-Kezzâb'a karşı Yemâme'de savaşır-ken, bizde biraz açılma ve dağılma olmuştu, işte bu sırada Sabit bin Kays; kokulanıp kefenini giydi, şiddet ve cesaretle düşman saflarına dalarak savaştı ve sonunda da şehîd oldu. Allah kendisinden razı olsun!"

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/233.

778[93] tbn-i Kuteybe el-M e arifte şöyle der: "Ali bin Ebu Tâlib'in oğlu Hüseyin; Ebu Abdullah künyesiyle anılırdı. Kûfe'îilerin kendisini daveti üzerine yola çıkmıştı. Ubeydullah bin Ziyâd, onun üzerine Ömer bin Sa'd'ı gönderdi. Ömer bin Sa'd'ın askerlerinden Sinan bin Ebu Enes el-Nehaî adındaki şahıs onu katletti. Yıl: Altmış bir. Ay: Muharrem. Gün: Âşûrâ Günü idi. Hüseyin (r.a.); şehîd olduğunda elli sekiz yaşında bulunuyordu. (Elli altı yaşında olduğunu söyleyenler de vardır.)

779[94] Gerçekten Hüseyin (r.a.)"in Kerbelâ'da fecî bir şekilde şehîd edilmiş olması; kendisini haklı olarak sevenlerin mahabbet duygularını alevlendirmiş, bütün islâm

(îbn-i Râhûye, Beyhakî ve Ebu Nuaym, aynı mealdeki bir hadîsi, Ümmü Seleme'den rivayet etmişlerdir.)

Yine Beyk. ,/d ve Ebu Nuaym Enes 'ten şöyle rivayet ederler: Yağmur meleği gelip Hz. Peygamber'den izin istedi. Peygamberimiz izin verdi. Az sonra Huseyn geldi ve Peygamberimiz'in omuzuna çıkmaya başladı. Melek sordu: "Bunu seviyor musun?" Peygamberimiz cevap verdi: "Evet." Melek: "Ümmetin bunu öldürecek! İsterseniz onun öldürüleceği yeri size göstereyim" dedi ve ona kırmızı bir toprak gösterdi. Ümmü Seleme de bu toprağı alarak elbisesinin bir yerine düğümleyip sakladı. Biz, o günlerde: "Huseyn, Kerbelâ denilen yerde öldürülecektir" diye işitir dururduk."

îbni Asâkîr Muhammed bin Amr bin Hasandan şöyle nakleder: Biz, Hüseyin (r.a.) ile birlikte Kerbelâ nehrinin yanında idik. Bu sırada Hüseyin Şimir bin Zi'1-Cevşen adındaki adama baktı de dedi ki: "Şüphesiz Allah ve O'nun Resulü doğru söylemiştir! Resûlullah (s.a.v.) buyurmuştu ki: "Ben, abraş bir köpeğin, ehl-i beytimden birinin dimağını yalamakta olduğunu görür gibi oluyorum!"

âlemini ve müslümanları çok şiddetii bir şekilde sarsmıştır. Aynı zamanda bu büyük olay, bazı aşırıların ve şîîlerin, birtakım hayâl ve efsâneler uydurmalarına da büyük bir fırsat yermiştir. Bunun için bizim, bu rivayetlerin kabulünde ihtiyadlı davranmamız gerekmektedir. Öyle ki: Ancak bunların sahih olanlarını kabul etmeli, sahîhe aykırı olanlarını da reddetmeliyiz. Şüphesiz:, yalan olduğu sabit olandan başkasını red etmemiz de doğru olmaz. Bundan da İhtiyâd etmeliyiz.

İşte bu Ölçüye göre, meselâ yukarıdaki hadîs'e ve ondan sonrakine bakacak olursak; aralarındaki ortak noktanın sahih olduğunu görürüz. Bu da: Peygamberimiz'in; bir çok ashabı hakkında olduğu gibi, Hüseyin'in de kendisinden sonra öldürüleceğini haber vermiş olmasıdır. Yalan ve uydurmalar ise, sâdece işin tafsîlinde olmaktadır. Meselâ Cibril bu hususu Peygam-berimiz'e bir defasında haber vermiştir. Fakat rivayetler bunu çoğaltmakta, kimisinde Ummü Fadl, kiminde Ümmü Seleme, kiminde de Enes râvî olarak gösterilmekte. Bâzan da Âişe'nin adı verilmektedir. Hattâ yalnız Ümmü Seleme'den olan iki rivayette bile tutarsızlık göze çarpmaktadır. Meselâ rivayetin biri, Hz. Peygamberin bunu rüyasında gördüğünü ve yanında Hüseyin'in bulunmadığını söylerken, diğeri hem Hüseyin'in hem de Hasan'ın orada oynamakta olduklarını söylemektedir. Acaba bunlar tek bir olay mıdır, yoksa ayrı ayrı iki olay mıdır? İşte bu hususlar belli değildir. Böyle bir hususta, kabul de, red de ihtiyata uygun düşer mi? Bunun için biz: "Yalnız sahih olanı kabul edelim, yalnız sahihe aykırı olanı red edelim" dedik.

(Gerçekten bu rivayette belirtildiği gibi, Hz. Hüseyin'i öldüren Şimr, abraş idi. (Benekli ve alaca renkli idi.)

îbn-i Seken, el-Bemvî ve Ebu Nuaym'in de Sühaym tarikiyle Enes'ten bu mealde bir rivayetleri vardır. Beyhakî'nin Ebû Usâme bin Abdurrahman'dan olan rivayeti ise şöyledir: "Bir gün Hüseyin, Peygamber'in (s.a.v.) yanma girdi. Cebrâîl de oradaydı. Cebrail dedi ki: "Senin bu oğlunu, senin ümmetin öldürecektir! İstersen, onun öldürüleceği yeri sana haber vereyim?" Bunu söylerken Cebrâîl, Irak'taki Tuf denilen yeri gösterdi ve oradan kırmızı bir toprak alarak Hz. Peygamber'e gösterdi."

(O bunu, Ümmü Seleme tarikiyle Âişe'den de rivayet etmiştir.) Beyhakî, îmâm-ı Şa'bi'den şu haberi nakletmiştir:

"Hüseyin'i Kûfeliler'in Kûfe'ye çağırdığı ve kendisinin de bu çağrıyı kabul ettiği ve yol hazırlığı başladığı, bunun üzerine Ashâbtan bazılarının kendisine güzel nasîhatlarda bulunduğu bir sırada, Abdullah bin Ömer (r.a.) Mekke'den Medine'ye geldi. Hüseyin'in ne yaptığını sorması üzerine, onun Kûfe'ye hareket ettiği haberini aldı. Derhal ayağının tozuyla yola devam ederek iki gün sonra Hüseyin'e yetişti. Bu telaşı ve fedakârlığı, sırf Hüseyin'e nasîhatta bulunmak içindi. Bu maksatla ona dedi ki:

"Ey Hüseyin, bil ki, yüce Allah, sevgili Resulünü dünyâ ile âhiret arasında muhayyer kılmıştı da Resûlullah Efendimiz de hiç şüphesiz âhireti tercih etmişti. Dünyâyı ise istememişti. Muhakkak sen de O'ndan bir parçasın! Sana da yakışan, O'nun gibi dünyayı değil, âhireti tercih etmektir. Ben Allah'a yemîn ederek söylüyorum ki, sizden herhangi birisi istese de ebediyen dünyâyı elde edemez! Yüce Allah'ın sizlere dünyâyı nasîb buyurmamış olması, muhakkak sizlerin hayrı içindir! Haydi geliniz, benimle birlikte geriye Medine'ye dönünüz!"

Hz. Hüseyin, Abdullah bin Ömer'in bu nasîhatlarma karşı, Medine'ye dönmeyi kabul etmedi, Kûfe'ye gitme üzerinde İsrar eyledi. Onun bu İsrarım gören Abdullah da; -üzülerek ve de ağlıyarak- onun boynuna sarıldı ve onunla: "Yakında şehîd düşecek biri olarak seni, Allah'a

emânet ediyorum!" diyerek vedâlaştı." 780[95]

Ebu Nuaym Yahya el-Hadraml'den şöyle bir haber nakleder: "Ben, Ali ile beraber Sıffîn'a gittim. Ninova'ya vardığımızda Hüseyin'e hitaben dedi ki: "Ey Hüseyin, Fırat kenarına geldiğin zaman, sabretmesini de bilmelisin" dedi. Ben bunun ne demek olduğunu sordum. O da şu karşılığı verdi: "Bir gün Peygamberimiz buyurdu ki: "Bana Cebrail gelip Hüseyin'in Fırat kenarında şehîd olacağım haber verdi ve onun şehid düşeceği yerin toprağından bir parçayı bana gösterdi."

(Yine Ebu Nuaym'in, Usbuğ bin Nebâte'den naklettiği bir haber de şu mealdedir: Biz, Ali ile beraber Hüseyin'in şehid edileceği yere geldik, burada Ali dedi ki: "îşte Hüseyin'in ve arkadaşlarının develerini çöktüreceği ve kanlarını verecekleri yer burasıdır. Onlar burada Muhammed'in ehl-i beyti olarak bir gurub insan şehid düşeceklerdir. O gün onlara yer ve gök ağlıyacakür 781[96]

Ahmed ile Beyhakt 'nin İbn-i Abbas 'tan olan rivayetleri ise şöyledir: "Ben, bir gün öğle vakti uyumakta idim. Rüyamda Hz. Peygamberi çok perişan bir vaziyette gördüm. Elinde içinde kan bulunan bir şişe vardı. Bunun ne olduğunu sordum. Buyurdu ki: "Bu, Hüseyin ve arkadaşlarının kanıdır."

(Ümmü Seleme'den sevkedilen bir rivayette de: "Az önce, Hüseyin'in öldürülüşünü gördüm de ondan" diye cevab verdiler" denilmiştir.) 782[97]

780[95] Hüseyin'e (r.a.) Kûfe'ye gitmekten vazgeçmesi için nasihatta bulunan, yalnız Abdullah İbn-i Ömer değildi. Abdullah Ibn-i Abbas, Abdullah bin Zübeyr ve bu ikisinden başkaları da ona bu hususta nasihatta bulunmuşlar, hatta ağabeyi Hasan, ölüm döşeğinde bulunmasına rağmen ona hilafet işini istemekten vazgeçmesi için vasiyette bulunmuştu. Fakat bütün bunlara rağmen Hüseyin, bu hususta ısrarlı idi ve Kûfe'ye hareketten vazgeçmedi. Hilâfet hakkını talebten bir an bile geri durmadı. Allah'ın takdiri ne ise o oldu.

781[96] Usbuğ bin Nebate'nin, hadis ilmi bakımından hiçbir şey olmadığını daha Önce zikretmiştik.

782[97] Tirrnizî, bu Ümmü Seleme rivayetini Ebu Râfi'in hanımı Selmâ'dan şu şekilde rivayet eder: "Ümmü Seleme'nin yanına girdiğimde onu ağlar vaziyette görüp sebebini sordum. O da: "Az önce -rüyamda- Resûlullah'ı gördüm, yüzü gözü toprak

Yine BeyhakVnin Ali bin Müsher'den bir rivayeti var. Bunda da şöyle denilmiştir: "Bana ninem söyledi ve şu şekilde anlattı: "Ben, Hüseyin'in katledildiği gün, gencecik bir kızcağız idim. O gün semâ, Hüseyin'e ağlamasından dolayı dayanılmıyacak derecede sıcak idi." 783[98]

Ebu Nuaym Hubeyb bin Ebu Sabit tarikiyle Ümmü Seleme'âen şöyle rivayet eder: "Ben, Peygamber'in (s.a.v.) vefatından sonra cinlerin yas tuttuklarını bu akşama kadar hiç duymamıştım. Ben bunu, oğlum Hüseyin'in öldürülmesine yordum ve cariyeme dedim ki: Evladım, dışarı çık da insanlara sorup bilgi alıver. O da çıkıp sordu ve Hüseyin'in öldürülmüş olduğu haberini getirdi. Geceleyin duyduğum cinlerin yas tutması sırasında ise, onlardan biri: "Ey gözüm, bütün gücünle çok miktarda yaş dök. Benden sonra şu şehidlere kim ağlıyacak? Baksana "kul" diye anılan biri mütekebbir (zâlim) in emrine uyarak gelip, onları şehîd etmişler" mealinde acıklı ve ağlatıcı sözler söylüyordu."784[99]

Peygamberimizin, Kendinden Sonra Bâzı İrtidâd Olaylarını Haber Vermesi

Müslim, Sevbân'dan şu hadîsi rivayet etmiştir: .

"Ümmetimden bazı kabileler müşriklere katılmadıkça, bazı insanlar putlara tapmadıkça, kıyamet kopm ayacaktır!"785[100]

---

içindeydi ve ağlıyordu. Sebebini sordum. O da: "Az önce Hüseyin'in Öldürülüşünü gördüm" cevâbını verdi" dedi."

(Tirmizî, aynı zamanda bu rivayetin garîb olduğunu da kaydeder.)

783[98] Müellif, bunu ve bundan sonraki rivayeti "ninelerden duyulan rivayetler" olarak buraya kaydetmiştir. Fakat ikincisi, oldukça müstehcen kaçtığı için onu burada zikretmiyoruz.

784[99] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/234-237.

785[100] Bu hadîs aslında uzundur ve şöyledir: "Allah bana arzın doğusunu ve batısını gösterdi. Ümmetimin mülkünün nerelere kadar ulaşacağından beni

Yine Müslim Ebu Hüreyre'den şu hadîsi rivayet eder: "Resûlullah (s.a.v.) buyurdu: "Haberiniz olsun, yarın kıyamet günü bazı kimseler havzımm başından alınıp uzaklaştırılırlar, tıpkı yabancı bir devenin diğer develere karışmasın diye uzaklaştırıldığı gibi. Bu sırada ben: "Onları buraya getiriniz!" dîye nida ederim. Fakat bana denilir ki: "Onlar senden sonra dinlerini değiştirdiler, bunun için buradan uzaklaştırılmış bulu-nuyorlar!" Ben de bunun üzerine derim ki: "Öyleyse uzak olsunlar, uzak olsunlar!" 786[101]

Buharı ve Müslim ittifakla îbn-i Abbas'tan şu hadîsi rivayet etmişlerdir: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Ben havzımın başındayken bazı kimseler getirilir ve havzıma uğratılmaksızm sol tarafa sevkedilirler. Bu sırada ben: "Onlar benim ashâbımdır!" diye nida ederim. Bana denilir ki: "Evet, onlar senin ashabındır, fakat sen, onların senden sonra neler ihdas ettiklerini bilmezsin!" Ben de onların bu sözü üzerine, Allah'ın iyi kulu isa'nın dediği gibi derim:

"Yâ Rabbi, ben onlara: "Benim ve sizin Rabbiniz olan Allah'a kulluk edin" diye senin bana emretmiş olduğundan başka bir şey söylemedim. Ben onların içinde olduğum müddetçe onları kolladım, fakat sen beni vefat ettirince onları gözetleyen yalnız sen oldun. Sen, her şeyi görensin!" 787[102]

Bundan sonra, benim o nidama karşılık olarak bana denilir ki: "Onlar senden sonra topukları üzere geri dönüp mürted oldular, dinlerinden

---

haberdar etti. Ben dua edip Rabbimden ümmetimi umumi bir kıtlıkla veya düşman istilasıyla helak etmemesini istedim. Rabbim de kabul buyurup: "Ümmetinin bazısı bazısını helak edinceye kadar, onları toptan helak etmiyeceğim" dive söz verdi ve benim ümmetimden bazı kabileler müşriklere katılmadıkça ve bazı insanlar putlara tapmadıkça kıyamet kopmaz! Yine ümmetim içinde otuz kadar yalancı deccalier türeyip bunlardan her biri peygamberlik iddiasında bulunmadıkça kıyamet kopmaz. Halbuki ben, peygamberlerin sonuncusuyum ve benden sonra peygamber yoktur!"

786[101] Peygamberimiz'in havzıyla ilgili hadîs, pek çok sayıdaki ashab tarafından rivayet edilmiştir. Buharı ve Müslim'in üzerinde ittifak ettikleri hadislerden olup neredeyse mütevâtir derecesine ulaşacaktı. Nitekim, bundan sonraki hacjjs de, Buhârî ve Müslim'in itti-fakiyle sabit olan hadislerden biridir

787[102] Maide suresi, 117

ayrıldılar." 788[103]

Peygamberimizin, Arap Yarımadasında Ebediyen Puta Tapılmayacağını Haber Vermesi

Müslim Câbir bin Abdullah'tan şu hadîsi rivayet etmiştir: "Şeytan gerçekten şu Arap yarımadasında puta tapılmasından ümidini kesmiştir. Fakat müslümanlarm arasında tahrişte bulunmaktan ümidi kesmiş değildir. Sizleri birbirinize karşı tahrik ederek aranızı açıp ifsâd eder. Buna çok dikkat etmelisiniz!" 789[104]

Beyhakî Müstevrid'in şöyle dediğini nakleder: "Ben, Peygamber'in (s.a.v.) şöyle dediğini işittim: "Ey müslümanlar, sizlere karşı düşmanlığı en şiddetli olanlar, Rumlardır. Onlar, tâ kıyamete kadar helak da olmazlar." 790[105]

788[103] Buharı bu hadîsi, ilgili âyetin tefsirine ayırdığı kısımda zikretmiştir ve şöyle demiştir: "Peygamber (s.a.v.) bir hutbe İrâd buyurup dediler ki: "Ey nâs! Sizler çıplak, yalın ayak ve sünnetsiz olarak haşrolunacaksmız! Nitekim âyette: "O gün göğü, kitapları dürer gibi toplayıp düreriz! İlk yaratmaya nasıl başladıksa onu, yine öyle çevirir yok ederiz. Üzerimize söz; Biz bunu mutlaka yapacağız!" buyurulmuştur. (Enbiyâ, 104). Haberiniz olsun ki, kıyamet günü dirilmeden sonra ilk elbîsesi giydirilecek olan zât, peygamberler babası ve tevhîd dîninin atası Hz. İbrahîm olacaktır."

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/237-238.

789[104] Peygamberimiz bunu, veda haccı sırasında irâd buyurmuştur

790[105] Hadis'te geçen Rumlardan maksat; elan Avrupa ve Amerika'da yaşıyan insanlar olabilir ki onların Haçlı Seferleri denilen savaşlarla İslâm alemine neler ettikleri ve çektirdikleri, târihen bilinen bir husustur. Nihayet onları, işgal ettikleri islâm topraklarından büyük islâm Kahramanı Salâhaddîn-i Eyyûbî def etmiştir. Sonra Birinci Cihan Harbi gelip çatmış, Türk Devleti zayıflayıp çökmüş. Bunu fırsat bilen haçlılar, yine pek çok islâm ülkesine girip oraları işgal ve istismar etmişlerdir. Fakat Türkler, Allah'ın yardımı İle ayağa kalkıp yeniden İstiklâllerini kazanmışlardır. Avrupalılar bu sırada, Türklerin bu başarısı için, "hasta adamın ayağa kalkışı"

Süheyl Bin Amr'ın Târîhî Bir Hutbe İrâd Edip Görev Yapacağını Haber Vermesi

Hâkim ve Beyhakl Süfyân bin Uyeyne tarikiyle Amr'den, o da Hasan bin Muhammed bin el-Hanefiye'den şöyle rivayet eder: "İslâm'm düşmanlarından Süheyl bin Amr Bedir'de esir edildiği zaman, Ömer Peygamberimiz'e hitaben dedi ki: "İzin ver de ey Allah'ın Resulü, şu islâm düşmanı Süheyl'in dişlerini sökeyim! Zira bu ağızla o, islâm aleyhine çok konuşmuştur." Peygamberimiz ise Ömer'e cevaben: "Onu bırak! Bir gün gelir o, okuyacağı bir hutbe ile, seni sevinç ve sürura gark eder!"

Süfyan bin Uyeyne der ki: Peygamber'in (s.a.v.) vefatından sonra Mekke'de bazı kimseler islâmdan ayrılmak istediler. îşte böylesine nâzik ve mühim bir zamanda Süheyl bin Amr kalkıp kısa bir hutbe irâd etti ve dedi ki:

"Her kim Muhammed'i ilâh tanımış ise, bilsin ki onun ilâhı ölmüştür! Fakat her kim Allah'ı yegâne ilâh edinmişse, biliniz -ve de bilirsiniz- ki Allah; ebediyen ölmez! Çünkü Allah, doğmaktan münezzeh olduğu gibi,

---

tabirini kullanmışlardır.

Sonra çeşitli Arap-İslâm toplulukları ayaklanıp istiklâllerini kazanmak üzere amansız bir mücâdeleye koyulmuşlar ve sonunda istiklâllerini kazanıp Avrupa'nın askerî istilâ ve tasallutundan kurtulmuşlardır. Bu sefer de Avrupalılar; İslâm ülkeleri ve toplulukları için bir takım kaideler koyup ileri sürdüler. Öyle kaideler ki bunlar; yine Avrupalıların İslâm alemindeki baskı ve sömürülerini devam ettirme hedefine yöneltilmiş vaziyettedir. Bu yetmiyormuş gibi, bir de İslâm aleminin tam kalbinde Isrâîl diye bir devlet kurdular ki, bununla devamlı bir şekilde müslüman ülkelerin güvenlik ve selametini tehdîd edip duracaklardır. Bütün bu durumlar, yukarıdaki hadîsin haber verdiği mânâya ne kadar da uygun düşmektedir. Anlaşılan ve görünen de odur ki: Koskoca islâm aleminin, tâ kıyamete kadar Avrupa emperyalizminden daha nice çekecekleri vardır

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/238.

ölmekten de münezzehtir." 791[106]

Yunus bin Bükeyr el-Mağâzî adlı kitabında ve îbn-i Sa'd îshak tarikiyle Muhammed bin Amr bin Atadan şu haberi naklederler: "Süheyl bin Amr Bedir'de esir edildiği zaman Ömer dedi ki: 'Tâ Resûlallah, şu ağzı açık olan ve îslâm aleyhinde nice şeyler konuşmuş bulunan a-damın ön dişlerinin sökülmesi için izin veriniz!" Resûlullah (s.a.v.) de buyurdu ki: "Ben, başkalarına ibret olsun diye bir insanı, görünüşünü değiştirecek bir şekilde cezalandırmak istemem. Aksi halde, bir peygamber olmama rağmen, Allah da beni bu şekilde cezalandırır. Hem ümîd edilir ki yâ Ömer, ummadığın bir anda bu adam, seni memnun ve mesrur edecek bir şekilde de hutbe okuyabilir." 792[107]

Peygamberimizin vefat haberi duyulup da bazı kimselerin dinden dönmek istemeleri üzerine Süheyl bin Amr, derhal ayağa kalkmış ve Mekkelilere hitaben, Ebu Bekir'in Medînede'ki hutbesine benzer bir hutbe irâd etmiştir. Sanki Ebu Bekr'in hutbesini dinleyip de ezberlemiş gibiydi. Onun bu hutbesi, Medine'ye ve Hz. Ömer'e ulaştığı zaman, Ömer hayretler içinde kalmış ve: "Ben şehâdet ederim ki sen, Allah'ın Resûlü'sün! Çünkü O: "Ümîd edilir ki yâ Ömer, bir gün Süheyl, seni memnun edecek şeklide de bir hutbe okur!" demişti!" demekten kendi-sini alamamıştır." 793[108]

791[106] Evet, Mekkelilerden bazıları Hz. Peygamber'in vefatı üzerine irtidâd etmek istediler. Süheyl bin Amr ise, derhal ayağa kalkıp gerçekten târîhî bir konuşma yaptı. Bu konuşmasında -yukarıda geçen sözlerine ilâveten- şunları da söylemiştir: "Ey kavm: Gerçekten sizler, müslümanlığa en son giren kimseler oldunuz. Şimdi de kalkıp ilk evvel müsiümanlıktan dönen kimseler olmayınız!" İşte böylece, sevgili ve şanlı Peygamberimizin Ömer'e hitaben duyurdukları husus da gerçekleşmiş oldu. Süheyl'in bu konuşması, Ömer'i de, diğer samimî müslümanları da çok sevindirip sürura garketti.

792[107] Gerçekten Peygamberimiz, müsle yapmaktan hoşlanmaz, bunu açıkça yasaklar ve bu hususta komutanlarını da haberdâr ederdi.

793[108] ibn-i Bükeyr'in verdiği bu haberde, ifâde biraz değişmiş gibidir. Zîrâ Hz. Ömer gibi bir zâtın: "Şüphesiz Allah'ın Resulü doğru söylemiştir!" diyeceği yerde, "şüphesiz sen Allah'ın Resulüsün!" diyerek hitâb sigasına geçmesi beklenemez, Zira Peygamberimiz, bu durumda onun muhatabı değildir; öbür âleme göçmüştür. Ashâb-ı Kiram efendilerimizin ise bu gibi durumlarda httab sigası kullanmadıkları, bilinen

îbn-i Sa'd'ın, Hudâalı Ebu Amr bin el-Hamrâ'dan naklettiği bir haber de şöyledir: "Peygamberimiz'in vefat haberi Mekke'ye geldiği zaman ben Süheyl bin Amr'a baktım, bize tıpkı Ebu Bekr'in Medine'deki hutbesi gibi bir hutbe irâd etti. Sanki onu dinlemiş ve ezberlemiş gibiydi. Bu, Ömer'e ulaştığı zaman şöyle demiştir: "Ben şehadet ederim ki Muhammed Allah'ın Rasulüdür ve O'nun getirip tebliğ buyurduğu şeyler de haktır! Şimdi Süheyl'in kalkıp böyle bir hutbe okuması, vaktiyle Peygamberimiz'in bu hususta verdiği haberin aynen vukuundan başka bir şey değildir. Zira Peygamberimiz bana: "Yâ Ömer ümîd edilir ki bir gün Süheyl, senin hoşuna gidecek bir hutbe de irâd eder!" buyurmuştu."

(el-Mehâmilî, Fevâid adlı kitabında Âişe'den bunu mevsûl olarak rivayet etmiştir.)794[109]

Peygamberimizin, Berâ Bin Mâlik'in Duası Kabul Olunanlardan Olduğunu Haber Vermesi

Tirmizt, sahihtir kaydiyle Hâkim ve Beyhakî Enes'ten şu hadîsi rivayet ederler: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Nice zayıf, müstaz'af, iki eski elbise parçasına bürünmüş (perişan kıyafetli) kimseler vardır ki, eğer bunlar bir hususta Allah'a karşı kasem verseler (yemin ederek duada bulunsalar), muhakkak Allah onların duasını kabul buyurur, işte Berâ

---

hakikatlerdendir.

(Evet, Ashâb-ı Kiram efendilerimiz; sevgili ve şanlı Peygamberimizin vefatından sonra namazdaki şeh âdetle rinde bile, hitâb sığasından gâib sigasına geçmişler: "Esselâmü aleyke eyyühen-nebiyyü! = Selam sana ey peygamberimiz!" yerine, "Esselâmü alen-nebiyy! Yâni selâm, Peygamberimizin üzerine olsun!" demişlerdir. Bu itibârla muhakkik Dr. Mu-hammed Halîl Herrâs'ın bu tahkikinin isabetine inanıyor ve bu hususta bilgi edinmek isti-yenlere aşağıdaki kaynaklara bakmalarını tavsiye ediyoruz: Umdetü-I Kârî fî Şerhi Sahîhi'l-Buharî, 10/495-496, Irşâdü's-Sârî li-Şerhi Sahîhi'l-Buharî, 2/132-133, Rûhu't-Tevşîh, 114, Mevâhib-i Ledünniye Şerhi Zerkânî, 7/329-330 (M.)

794[109] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/239-240.

bin Mâlik, onlardan biridir!"

Berâ, Tüster denilen yerde bazı islâm gâzileriyle karşılaştı. îslâm gazileri, bu sırada dağılır gibi olmuşlardı. Berâ'yı görünce şu ricada bulundular: "Ey Berâ, bizler biliyoruz ki Peygamber (s.a.v.) senin hakkında: "Eğer sen Allah üzerine yemin versen, Allah senin yeminini boşa çıkarmaz!" buyurmuştu. Şimdi Allah üzerine kasem vererek duada bulunuver de, Allah bizlere yardım etsin!" Bunun üzerine Berâ bin Mâlik de: "Ey Allah'ım, onların bize teslim veya mağlûb olmaları için Senin üzerine kasem vererek duada bulunuyorum, onları perişan eyle!" diye dua etti. Onlar da îslâm gazilerine doğru yaklaşıp teslim olacak gibi yaptılar. Sonra Süs Köprüsüne doğru ilerleyip orada toplandılar. Derken anîden hücuma geçerek müslümanları sıkıştırmaya başladılar. Bunun üzerine islâm gâzüeri Berâ'ya tekrar ricada bulunup: "Haydi, Allah üzerine yemin ederek duada bulun!" dediler. O da daha önceki gibi bir dua daha yaptı. Bu sefer duasında: "Allah'ım onları yenmemiz için sana karşı kasem ediyorum ve beni bu savaşta ilk şehîd olan kulun kılmanı senden niyaz eyliyorum!" dedi. Savaş kızıştı, müslümanlar çok kuvvetli bir hamle yaptılar, onların bu hamlesine dayanamıyan Fars askerleri hezimet ve mağlûbiyete uğradılar. Berâ da bu savaşta şehîd düştü."795[110]

Peygamberimizin, Ömer'in Muhaddes Kullardan Olduğunu Haber Vermesi

Buharı ve Müslim Âişe'den şu hadîsi rivayet etmişlerdir: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Önceki ümmetlerde Muhaddes (Allah'ın ilhamına mazhar olan) kullar vardı. Eğer bu ümmette de bir tek muhaddes zât varsa, işte o Ömer'dir." 796[111]

795[110] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/241.

796[111] Bu, Ömer (r.a.) için, gerçekten çok büyük bir fazilet ve menkıbedir. Bu hadîste, aynı zamanda bazı sofilerin yanlış iddialarına da açık bir cevab vardır. Şöyle ki; Bu iddianın sahibleri kendileri için Ledün İlmi sünneti ve bu iki aslî kaynaktaki

ilmi terkederler. Şüphesiz böyle bir tutum söfîierin, hepsinde yoktur. Fakat nicelerinde açıkça görülen bu tutum, hiç şüphesiz İslâm'a aykırı ve çok yanlıştır. Hattâ onlardan biri demiştir ki: "Onlar ilimlerini, ölmüş kimselerden rivayet ederek elde etmiye çalışırlar. Halbuki bizler, ölmekten münezzeh bulunan Allah'tan vasıtasız olarak almaktayız!" işte bu ve buna dayandırılan iddialar, tamamen bâtıldır, islâm'ın temel kaynağı bulunan Kitap ve Sünnet'teki ilmin terkedilmesidir. Onlar bu hususta bir de Hızır (a.s.)'ın kıssası ile delîl göstermektedirler ki bu da yanlıştır. Zira Hızır (a.s.) da, Mûsâ (a.s.) gibi (sahih olan kavle göre) bir peygamberdir. Mûsâ (a.s.) gibi Allah'ın vahyine mazhardır. ilgili âyet, açıkça bunun delîlidir ve şu mealdedir: (Hızır (a.s.), Mûsâ (a.s.) ile aralarında cereyan etmiş bulunan işlerin te'vîl ve tefsirini yaptıktan sonra demiştir ki:) "Ey Mûsâ, ben bunları kendiliğimden yapmış değilim!" (Kehf, 82).

İşte bu âyet delâlet etmektedir ki, Hızır (a.s.) o şeyleri kendiliğinden yapmış değildir, bilakis Allah'ın emri ve vahyi ile yapmıştır.

(Hz. Ömer (r.a.) ki, muhaddes olduğu, yâni Allah'ın ilhamına ve ledün ilmine mazhar olduğu, Resûlullah Efendimizin hadisleriyle sabittir! Fakat buna rağmen o, hayâtında bir defa olsun, herhangi bir mes'elede: "Bu hususta bana şu şekilde bir ilham gelmiştir, binâen aleyh bunun böyle halledilmesi gerekir!" gibi bir laf etmemiştir. O veya başka bir sahâbî, böyle bir tutumu asla ortaya koymuş değillerdir. Bilindiği gibi, bir defasında Ömer (r.a.); Ebu Musa el-Eş'ari'ye bir mektub yazdırmıştı. Ebu Musa mektubun sonunda: "işte bu, Allah'ın Ömer'e gösterdiği şeydir" demişti. Ömer derhal müdâhale etti ve: "Ey Ebu Mûsâ, o yazdığın cümleyi imha et, onun yerine: "İşte bu, Ömer'in gördüğü şeydir. Eğer hatâ ise Ömer'e aittir" şeklinde yaz!" diye emir verdi. Yine o büyük Ömer ki, hiç bir zaman büyük konuşmadı, Kitap ve Sünneti küçümsemedi. Hutbesine itiraz eden bir kadına hitaben de: "Kadın doğru söyledi, halifeniz Ömer ise hata etti" buyurdu. Yine ondan önceki büyük sahâbî ve Resûlullah'ın ilk halîfesi Ebu Bekr ki, şöyle buyurur idi: "Bu, benim düşüncem ve hükmümdür. Eğer doğru ise Allah'tandır, yanlış ise benden ve şeytandandır. Allah ve Resulü, bundan uzak ve münezzehtirler." (Kitâbü'l-Müstasfâ-Fevâtihu'r-Rahamût, 2/374, 243, Mısır, Bulak, 1324).

Demek ki şu ümmetten hiç bir kimse, Hz. Ebu Bekir'den ve Hz. Ömer'den daha ileri giderek: "Bu mes'ele böyledir, zira ben bu hususta arada hiç bir vâsıta olmaksızın doğrudan doğruya Allah'tan ilim alıyorum!" iddiasında bulunamaz. Bulunursa veya bulunmuşsa bunun batıl ve atıl olduğunda da hiç bir müslümanın hiçbir şüphesi olamaz. Bu nâzik ve çok mühim mes'eleye, muhakkikin sözlerine ilâveten verdiğimiz bu bilgiyi, İmâm-ı Muhammed el-Birgivî gibi bir islâm büyüğünün şu sözleriyle bitirelim:

"Gerçekten Ashâb-ı Kiram efendilerimiz; şu ümmetin en hayırlıları ve en afdal olanlarıdır! Onlar, nice mes'elelerde ictihâd ve ihtilaf etmişler ve fakat hiç bir mes'elede

Taberânî ise el-Evsad adını verdiği hadîs kitabında Ebu Saîd el-Hudrî'den şu hadîsi rivayet eder: Resûlullah (s.a.v.) buyurdu: "Allah Teâlâ'nın gönderdiği bütün peygamberlerin ümmetlerinde muhaddes kimseler bulunur! Eğer benim ümmetimde de bunlardan biri bulunursa, işte Ömer o kişidir!" Oradakiler: "Ey Allah'ın Resulü, muhaddes kişi nasıl olur?" diye sordular. Peygamberimiz de: "Melekler onun dili üzerine konuşurlar" buyurdu.

Yine Taberânî, Âişe'den şu hadîsi rivayet etmiştir: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Hiçbir peygamber gelmemiştir ki, onun ümmeti içinde bir veya iki muallem zât bulunmasın! Eğer onlardan benim ümmetimde de biri bulunursa, işte Ömer o zâttır!"

(Yine Taberânl'nin ve Beyhakı'nin Ali'den naklettikleri bir haber var. Şu mealdedir: "Peygamber'in (s.a.v.) ashabı olarak bizler çok sayıda idik ve kendi aramızda asla şüphe etmeksizin: "Muhakkak melekler Ömer'in dili üzerine konuşmaktadır" derdik.)

Beyhakl'nin tek başına rivayetinde, Târik bin Şihâb'ın şöyle dediği nakledilmektedir: "Bizler kendi aramızda: "Muhakkak Ömer İbnü'l-Hattâb, bir meleğin lisanı üzere konuşuyor!" derdik."

Hâkim de îbn-i Ömer'in şöyle dediğini rivayet etmektedir: "Ben, herhangi bir mes'ele hakkında Ömer'in: "Benim bu husustaki zanmm şöyledir" dediğini duyduktan sonra, o şeyin aynen Ömer'in zannettiği gibi olduğunu görmüşümdür" 797[112]

---

onlardan hiç biri: "Bana ilham olunduğuna göre, şu mes'ele şöyledir, şu haram, şu ise helâldir; şu hakikat, şu ise bâtıldır" dememiştir. Buna benzer herhangi bir söz veya tutum ortaya koymamıştır. Onlar mutlaka Allah'ın Kitabı ve Resûlü'nün Sünneti ile istidlal ve ihticâc etmişler; hiç bir zaman fikrî tahakküm ve istibdada da yol vermemişlerdir." (Et-Tarîkatü'l-Muhammediye, s: 48-1276). (M.)

797[112] Tİrmizî bunu şöyle nakleder: "İnsanlar kendileri hakkındaki bir iş üzerine konuşurlar, aynı konuda Ömer de konuşur; sonunda nazil olan Kur"an âyetleri, Ömer'in kavli üzere inerdi."

Peygamberimizin, Kendisinden Sonra Zevcelerinden İlk Vefat Edenin Kim Olacağını Haber Vermesi

Müslim Aişe'den Peygamberimiz'in şöyle buyurduğunu rivayet eder: "Benden sonra bana en evvel yetişecek olanınız, eli en uzun olam-mzdır!"Peygamberimiz'in böyle buyurmasından sonra, hangisi daha eli uzun olacak diye birbirleriyle yanşa (hayır ve sadaka yarışına) girdiler. Eli en uzun olanm Zeyneb olduğunu gördüler. Zira Zeyneb validemiz, kendi eliyle işlediğinden çok ve bol sadaka verirdi."

Beyhakı'nin el-Şa'bî'den olan rivayeti ise şöyledir: "Kadınlar dediler ki: "Ey Allah'ın Resulü, sana ilk Önce kavuşacak olanımız, hangi-mizdir?" Peygamberimiz de: "Eli en uzun olanınızdır!" buyurdu. Bunun üzerine kadınlar, hangisinin elinin uzun olduğunu ölçmeye kalkıştılar. Peygamber'den sonra ilk olarak vefat edenin Zeyneb olduğu görülünce, hayır ve sadakada onun elinin ne kadar uzun olduğunu iyice bilip anla-mış oldular." 798[113]

Peygamberimizin, Mushafların Yeniden Yazılıp Çoğaltılmasını Haber Vermesi

îbn-i Asakîr Nübit el-Eğcaî'den şu haberi nakletmiştir: Osman (r.aj, mushafların yeniden yazılıp çoğaltılmasını emrettiği zaman (ki onun emriyle yedi adet mushaf-ı şerif yazılmıştır), Ebu Hüreyre kendisine

---

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/241-243.

798[113] Bu, gerçekten güzel kinayelerden biridir. Nitekim aynı mânâda: "Eli geniş" denildiği de olur.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/243.

hitapla şöyle demiştir: "Çok yerinde bir karar ve emir verdiniz. Ben Peygamber'in (s.a.v.) şöyle buyurduğuna şahit olmuştum:

"Ümmetim içinde beni en çok sevenler; benden sonra gelip de bana îmân eden, beni görmedikleri halde Mushafta yazılı olanları aynen kabul eden kimselerdir!"

Ben, Peygamberimiz böyle buyurduğu zaman: "Acaba bu nasıl o-lacak?" diye düşünmüştüm. Şimdi sizin yazdırdığınız Mushafları görünce, bunu çok daha iyi anlamış bulunuyorum." Ebu Hüreyre'nin bu sözü üzerine Osman, çok memnun olup sevindi ve Ebu Hüreyre'yi de memnun etti. Ayrıca dedi ki: "Vallahi ben, senin bu zamana kadar Pey-gamberimiz'e ait biz sözü söylememiş olacağını zannetmiyordum!"799[114]

Peygamberimizin, Veysel Karânîyi Haber Vermesi

Müslim Ömer'den rivayetle şu hadîsi nakletmiştir: "Peygamber (s.a.v.) bizlere hitaben: "Yemen'den bir adam, anacığını orada bırakarak size gelir. Bu adamın vücûdunda abraşlık (alaca hastalığı) zuhur etmişti de, iyileşmesi için Allah'a dua etti. Allah da onun bu duasını kabul ederek kendisine şifâ verdi. Ancak vücûdunda bir dirhem kadar yeri beyaz olarak kalmıştır. Bu adamın adı Üveys'tir. İçinizden her kim onunla karşılaşırsa, kendisi için istiğfar edivermesini ondan rica etsin!"

Beyhakî, bir başka tarîk ile yine Ömer'den şu hadîsi nakletmiştir: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Tâbün içinde, Karan'lı ve kendisine Üveys denilen bir adam bulunur. Onun vücûdunda abraşlık çıkar, o da Allah'a dua eder. Allah onun duasını kabul ederek kendisine şifâ verir. O, bu duası sırasında der ki: "Ey Allah'ım, bana olan nimetini dâima hatırlı-yabihnem için, bu hastalıktan üzerimde bir nişan kalsın!" îşte bundan dolayı vücûdunda dirhem miktarı bir beyazlık kalmıştır. İçinizden ona kim yetişecek olursa, kendisi için onun istiğfar edivermesini ondan rica

---

799[114] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/244.

etsin!" 800[115]

îbn-i Sa'd ve Hâkim Abdurrâhman bin Ebu Leylâ'dan §u haberi nakleder: "Biz Sıffîn Savaşında iken adamın biri: "içinizde Üveys el-Karanî diye birisi var mı?" diye nida etti. Kendisine "evet" diye cevab verdiler. Sonra Şam'lı adam yine dedi ki: "Ben, Peygamberin (s.a.v.): "Tâbiîn'in en hayırlılarından biri de Üveys el-Karanî'dir" dediğini işittim!" Adam, bunu söyledi sonra atını sürerek onların içine katıldı."

Yine îbn-i Sa'd, Hâkim, bu sefer Üseyr bin Câbir'den şu haberi nakletmiştir: Ömer, Veysel-Karânî'ye: "Benim için istiğfar ediver" dedi. O da: "Sen Allah Resûlü'nün arkadaşısın, ben senin için nasıl istiğfar ederim?" dedi. Ömer bunun üzerine dedi ki: "Ben, Peyganıber'in (s.a.v.): "Tâbiîn'in en hayırlısı, Üveys el-Karanî'dir!" buyurduğunu işittim." 801[116]

800[115] O, duası müstecâb olan bir zât idi. Müslim'in Üseyr bin Câbir'den rivayetine göre: "Yemen'den kafileler geldiği zaman Ömer onlara: "İçinizde Üveys bin Âmir var mı?" diye sorardı. Nihayet Üveys'in bulunduğu kimselerin yanına geldi ve: "Sen Üvoys misin?" dedi. O da: "Evet" dedi. Ömer: "Sen abraş hastalığına tutulup iyileşmen için dua ettin, ancak bir dirhem kadarının kalmasını istedin değil mi?" dedi. O da: "Evet" dedi. Ömer: "Senin bir validen var, değil mi?" dedi. O da: "Evet" dedi. Sonra bu hususta Resûlullah'tan işittiklerini ona anlattı ve kendisi için istiğfar edivermesini istedi. O da onun için istiğfar etti. Ömer: "Nereye gidiyorsun?" dedi. O: "Kûfe'ye" dedi. Ömer: "Küfe valisine senin İçin yazayım mı?" dedi. O: "Fukara arasında yaşamak benim için daha sevimlidir" dedi ve Kûfe'ye gitti."

801[116] Bu hadis, bütün açıklığı ile Tabiînin efendisinin Üveys olduğuna delalet etmektedir. O halde, Tabiînin efendisi; Hasan-ı Basrî'dir, Saîd bin el-Müseyyeb'tir gibi sözlere iltifat etmemek gerekir. Zira bunu, şer'î bir delile dayanmaksızın bilmek mümkün değildir.

(Evet, eğer bu husustaki hadisler, bu son hadisten ibaret olsa, bu son hadis de sahih olsa; başka bir diyecek söz olmazdı. Halbuki bundan önceki hadis, Üveys'in de Tabiînin en hayırlılarından biri olduğunu haber vermektedir. Kaldı ki, bu son haberin ravisi Üseyr bin Cabir, bir ravi olarak zayıf bulunmaktadır. Nitekim rivayet ilminin alemdarı, hadis alimlerinin emiri olan imam-ı Buhari hazretleri, bu sebeble bu hadislerin hiç birini sahihine almamış; Tarİh-i Kebir'İnde de bütün bunların zayıf olduğunu bildirmiştir. (Veysel Karani ve Üveysilik, 47, A. Yaşar Ocak).

Bu durumda, muhakkikin bu taassub derecesine varan tavrını anlamak, bizim İçin mümkin olmamıştır. Kaldı ki, Veysel Karani'nin bizzat vücudu dahi hadis alimleri

arasında münakaşa konusu olmuş, İmam-ı Buhari'den evvel onun sahihi ayarındaki el-Muvatta'ını vücuda getiren imam-ı Malik hazretleri gibi bir islam büyüğü, Veysel Karani'nin varlığını ka-bui etmemiş ve açıkça: "Öyle biri yoktur" demiştir. (el-Kenzü'l-Medfun, 118- Ce!aleddin-i Süyûtî, Kesteliye Matbaası, 1293) Şerhu'ş-Şifa li-Aliyyil-Kari, 1/692-Amire, 1307).

Fakat, Hasan-ı Basri gibi sünnet imamlarının, Said bin el-Müseyyeb gibi islam ulularının varlığı ve İslam'a olan büyük hizmetleri hakkında, hiç kimse münakaşa etmemiştir. Bunların Tâbiîn'in en hayırlısı ve en büyükleri olduğunu söyleyenler de, İmâm Ahmed bin Hanbel gibi zâtlar olmuştur. Bu zâtlar, Tâbiîn'in en hayırlısının kimler olduğunu söylerlerken, onların İslam'a ve müslümanlaraolan hizmetlerini nazar-i itibara alarak söylemişlerdir. Yoksa herhangi bir şahsın, Allah yanındaki makam ve mertebesini tayin İtibariyle değil.

Veysel Karani'nin varlığını kabul etmekle beraber, manevi makam ve mertebesi üzerinde ileri-geri söylenen sözlerin bazısı da vardır ki, Allah korusun insanın din ve imanını yıkacak derecede tehlikeli ve zararlı bulunmaktadır. İşte bu cümleden olmak üzere halk arasında: "Veysel Karani! Nebi'den üstün veli!" diye bir acaib söylenti dolaşır. Gerçi bu konuda kitap yazanlardan muhterem M. Necati Bursalı: "Bu söz, tamamen yanlıştır" diyerek bunu a-çıkça red etmişse de; "Ey veliden üstün veli! Gel de bize imdad eyle" diyerek onu tehlikeli bir şekilde yadetmekten de kendisini alamamıştır. Biz: "Veliden üstün velinin ne demek olduğunu anlıyamad iğimiz için, burada bunun tenkidine girişecek değiliz. Fakat diğer söylenti ve yazılarda rastlanılan; "Peygamberimizin hakikat sırlarını Veysel Karani'den veya onun amcası İ-samü'l-Fahr adındaki şahıstan öğrendiği" şeklindeki zihniyeti de burada açıkça red edeceğiz! Bunların İslamla ve islamİ maneviyat anlayışı ile hiçbir ilgisinin bulunmadığını haykıracağız! Hatta Peygamberimizin: "Ben Rahman'ın kokusunu Yemen tarafından alıyorum!" dediği iddiasının da doğru olmadığını arz edeceğiz! (Keşfü'l-Hafa, 1/260-Beyrut, 1351).

Bunu dahi kabul edip yanlış nazariyelere mesned yapmak isteyenlere karşı da, Şeyh Ahmed Ziyaeddin Gümüşhanevi'nin dediği gibi deriz: "Eğer bu iddia, yani Peygamberimiz'in saadet asrında kutbun Yemende'ki İsamü'l-Fahr adındaki adam olduğu (ve ona işaretle Öyle buyurulmuş bulunduğu) iddiası ileri sürülecek olursa, hiç tereddüd etmeden deriz ki: "Her şeyden önce bu, isbata muhtaç bir iddiadır! Aynı zamanda çürüktür." (Levamiu'l-Ukul, 5/27-Mektebi-i Sanayi, 1294) Bu dahi yukarıdaki batıl olduğu çok açık olan iddiaya varır ki, o İddiada: "Peygamberimiz'in hakikat sırlarını, Veysel Karani'den veya onun amcası İsamü'l-Fahr adındaki kutuptan öğrendiği" (!) ileri sürülmekte idi ve batıl olduğu gayet açıktı. Sonunda bu iddiaya varması muhakkak bulunan bir diğer iddianın da, hak ve hakikatten nasibi olamaz! Şeyh Alaeddin es-Simanani'nin iddia etmesiyle sahih veya sabit de olamaz. Allah'ın bazı kulları, ne kadar ihlaslı ve iyi kullar da olsalar yanılmaktan masum değillerdir. Bazı konularda yanılmış olmalarına, kesin bir engel bulunmamaktadır.

Peygamberimizin, Abdullah Bin Selâm'ın Hâlini Haber Vermesi

Buharî ve Müslim Abdullah bin Selam'dan, Peygamber'in (s.a.v.) şöyle buyurduğunu rivayet ederler: "Ey Abdullah sen, ölünceye kadar islâm üzere bulunacaksın!"

Beyhakî ise, Peygamberin (s.a.v.) ona hitapla: "Ey Abdullah, bu şehidlere mahsus olan bir mertebedir, sen buna nail olamıyacaksm" buyurduğunu rivayet eder."

îbn-i Sa 'd ile Hâkim Sa 'd'dan şu şekilde rivayet eder: "Peygamber'e (s.a.v.) bir tabak yemek getirildi. Peygamberimiz bu yemeği yedi ve bir miktar arttı. Buyurdular ki: "Şimdi şuradan cennetliklerden bir adam gelecek, bu artan yemeği yiyecektir." Bunun üzerine Abdullah bin Selâm geldi ve o artan yemeği yedi." 802[117]

Bu mes'elede de böyle olmuş olabilir ve olmuştur da. Yoksa Peygamberimiz'in vücuduna, O'nun raşid halifelerinin varlığına rağmen, başka yerlerde kutup (maneviyatı en yüksek olan zat) aramak, ne kadar saçma ve gülünç bir şeydir. Hatta vaktiyle Peygamberimiz'in Yemen'e gidip fsamü'l-Fahr'ın cemaatine katılmak istediğini ve fakat kapıyı çaldığı zaman: "Kimsin?" sorusuna, "Ben Muhammed'im" diye karşılık verdiği için bu kapıdan kovulduğunu düşünmek veya ağzına alabilmek; aklı başında bir müslümanın kârı mıdır?

İşte bu gibi akıl ve havsalanın almıyacağı, İslam'ın ve insan fıtratının kesin olarak reddeceği hezeyanlar karşısında insan; daha doğrusu Allah'ın Resulü'ne ve O'nun vasıtasıyla bizlere ulaştırdığı Kur'an'a samimi olarak inanmış bulunan bur müslüman; bu yüce Ki-tab'ın: "Ve Allah, akıllarını güzelce kullanmayanların üzerine azab ve sıkıntıları yağdırır da yağdırır!" mealindeki (Yunus Suresi, 100) büyük ihtarını daha iyi anlamak fırsatını buluyor; ibret ve hayretlerle doluyor. Yüceler Yücesi Rabbimİz, biz müslümanları, müstehak oldukları azab ve sıkıntılarla başkalarına ibret olacak derekelere düşürmesin! Şu veya bu sebeble, Şunların veya bunların yüzünden bu durumlara düşmüşsek, bir an önce intibah ve hidayetler nasib buyursun! Amin!) (M.)

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/244-246.

802[117] Abdullah bin Selam (r.a.) bir yahudi idi. Kaynuka'lılardandı. Peygamberimiz Medine'yi şereflendirdikleri zaman gelip müslüman oldu. Onun hakkında Kur'an'da pek çok ayetler nazil oldu. Mesela: "De ki: "Hiç düşündünüz mü:

Peygamberimizin, Râfi' Bin Hudeyc'in Şehid Olacağını Haber Vermesi

Tayâlisî, îbn-i Sa'd ve Beyhakl Râfi' bin Hudeyc'in torunu Yahya'dan şu haberi nakletmişlerdir: "Bana ninemin anlattığına göre dedem Râfi", Uhud (veya Huneyn) günü mızrakla göğsünden yaralandığı zaman peygamber'e (ş.a.v.) gelip: "Ey Allah'ın Resulü, oku lütfen çıkarıveriniz!" diyerek mürâcâtta bulunmuş. Peygamberimiz de kendisine: "Ey Râfi', eğer dilersen oku çıkarıp ucunu (değir iğini) yerinde bırakayım ve bu suretle de yarın âhirette senin şehîd olduğuna şahitlik edeyim!" diye karşılık vermiş. Dedem Râfi1 ise bunun üzerine: "Evet ey Allah'ın Resulü, oku çıkar, iğini bırak, benim şehidliğime de âhirette şahitlik yapıver!" demiştir."

Râfi' bin Hudeyc, bu olaydan sonra Muâviye'nin halifeliği zamanına kadar yaşamış, Uhud'da aldığı yara kanamaya başlaması ü-zerine de

---

Eğer bu Kur'an Allah katından ise ve siz de onu tan imam ışsanız, İsrail Oğullarından bir şahit de bunun benzerini (Tevrat'ta) görüp inandığı halde, siz inanmağa tenezzül etmemişseniz, durumunuz nice olur? Şüphesiz Allah zalim bir topluluğu doğru yola iletmez!" (Ahkaf, 10) mealindeki ayet-i kerime onun hakkında nazi! olan ayetlerdendir.

Abdullah bin Selam (r.a.) bir rü'ya görmüştü. Şöyle ki: Büyük bir dağ. Abdullah bu dağa gitmişti, yanındaki'kendisine: "Haydi bu dağa çık" diyordu. Abdullah bu dağa çıkmak için sıçrıyor, fakat her defasında çıkamayıp yere düşüyordu. Gelip bu rü'yasını Hz. Peygamber'e arz etti. Hz. Peygamber de kendisine yukarıda geçtiği gibi: "Ey Abdullah, bu, şehidlere mahsus olan yüksek bir makamdır. Sen buna nail olamıyacaksın!" buyurmuştur.

Abdullah bin Selam (r.a.), hicretin 42. yılında vefat etmiştir.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/246-247.

vefat etmiştir." 803[118]

Peygamberimizin, Ebû Zerr’in Hâlini Haber Vermesi

Sahihtir kaydiyle Hâkim ve Beyhakî Ümmü Zerr'den şöyle rivayet ederler: "Vallahi Ebu Zerr'i Osman sürgün ederek Medine'den uzaklaştırmış değildir. Bilakis bunun sebebi, Resûlullah'm (s.a.v.) ona hitaben: "Ey Ebu Zerr, Medine'de yapılan evler tâ Sel' Dağına kadar uzanırsa, hiç durmayıp Medine'den ayrıl!" İşte Ebu Zerr de, evlerin tâ oralara kadar uzandığını görünce Medine'yi terk etti ve Şam'a gitti."

Yine Hâkim ile Ebu Nuaym Ümmü Zerr'den şu haberi nakletmeş-lerdir: "Ebu Zerr ağır hastalandığı zaman, vefatını yakın görüp şöyle konuştu: "Bir gün ben, bir topluluk içindeydim. Peygamberimiz bize hitaben buyurdu ki: "içinizden biri tenhâ bir yerde vefat edecek, mü'minlerden bir topluluk da gelip onun cenazesine şahit olacaktır!" Bakıyorum da şimdi, o arkadaşlardan her biri bir kasabada veya bir topluluk içinde vefat etmiş durumda. Tenhâda ve yalnız olarak vefat e-decek kişi, bu durumda ben oluyorum." Ben kendisine dedim ki: "İyi amma şimdi herkes hacca gitti, yollarda kafilelerin arkası kesildi, senin cenazene şahit olacak bir cemâat nereden gelecek?" Derken bir kafile göründü bile. Hızla yanımıza geldiler. Vefat etmek üzere bulunan Ebu Zerr'in vefatına ve cenazesine şahit oldular ve onu defnettiler."

1 Ebu Nuaym ve îbn-i Asâkır'in bizzat Ebu Zerr'den rivayet ettiklerine göre o şöyle demiştir: "Peygamber (s.a.v.) bana, onların beni öldüremeyeceklerini, fitneye düşüremeyeceklerini, dînimden ayıramacayakla-rım benim yalnız olarak islâm'a girdiğim gibi yalnız olarak öleceğimi, kıyamet gününde de yalnız olarak dirileceğimi haber

---

803[118] Eğer Ebu Râfi, gerçekten hicrî 73 yılında vefat etti ise, bu takdirde o, Muâviye'nin halifeliği zamanında değil, Abdü'l-Melik bin Mervân'ın halifeliği zamanında vefat etmiş olmaktadır.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/247.

verdi." 804[119]

Yine Ebu Nuaym'ın Esma bint-i Yezîd'den naklettiği bir haber de şöyledir: Peygamber (s.a.v.) Mescid'e gittiği zaman, Ebu Zerr'in orada uyumakta olduğunu görmüş, ona demiştir ki: "Demek sen burada mı u-yuyacaksın?" Ebu Zerr de şu karşılığı vermiştir: "Benim başka evim yok ki!" Bunun üzerine Hz. Peygamber kendisine: "Peki ileride seni buradan çıkardıkları zaman senin hâlin nolacak?" buyurmuş, Ebu Zerr de: "Çıkar Şam'a giderim" demiş. Peygamberimiz: "Peki oradan da çıkarırlarsa?" buyurmuş. Ebu Zerr de: "Tekrar Medine'ye gelirim" demiş. Peygamberimiz: "Peki ey Ebu Zerr, Medine'den ikinci defa çıkarırlarsa, ne yapacaksın?" buyurmuş. Bunun üzerine Ebu Zerr: "Kılıcımı çeker ölünceye kadar onlarla dövüşürüm" cevabını vermiştir.

Hz. Peygamber ise kendisine: "Ben seni, bundan daha hayırlısına delâlet edeyim mi? Onlar seni nereye yollamak isterlerse oraya gider, onlara itaat edersin ve bu hususta tâ bana kavuşuncaya kadar devam edersin!" buyurmuştur.

Haris bin Ebu Üsâme, Ebu'l-Müsennâ el-Müleykî'den şu haberi nakletmiştir: "Peygamber (s.a.v.) ashabının yanma çıktıkları zaman, onlara hitaben:

"Uveymir ümmetimin hakimi, Cündüb ise ümmetimin tarîdidir (toplumdan çıkarılmış, uzaklaştırılmıştır)! Cündüb; yalnız olarak yaşar, yalnız olarak ölür ve kendisi için, yalnız Allah kâfidir!" 805[120]

îbn-i Sa'd'ın Muhammed îbn-i Şîrînden naklettiği haber de şöyledir: Peygamber (s.a.v.), Ebu Zerr'e hitaben: "Eğer yapılan binaların Sel Dağı'na kadar uzandığım görürsen Medine'den çık!" buyurmuş, bunu buyururken de eliyle Şanı tarafını işaret etmiştir. Ayrıca: "Onların seni kendi hâline bırakacaklarını da zannetmiyorum!" buyurmuştur. Bunun

---

804[119] O bu sırada Tebük Gazvesi'ne arkadan yetişmekte idi

805[120] Uveymir, Ebu'd-Derda'nın adıdır ve o, Uveymir bin Mâlik'tir. Cündüb de Ebu Zerr'in adıdır ve o, Cündüb bin el-Seken'dir (Cündüb bin Cenâde diyenler de vardır.) Bu hadîsi rivayet eden Haris bin Ebu Üsâme ise, Zehebî'nin dediğine göre, hadiste âlim ve arif bir zâttır ve Müsned sahibidir. Maruz kaldığı tenkidler ise, bir mesnede dayanmamaktadır

üzerine Ebu Zerr: "Peki yâ Resûlellah, Senin emrinle benim arama girenlere karşı kılıcımı çekip mücâdele edeyim mi?" demiş, Hz. Peygamber de: "Hayır, hayır; bilakis onları dinle ve onlara itaat et! isterse başındaki âmir, habeşli bir köle olsun!" buyurmuştur.

Peygamberimizin dediği olduğu zaman Ebu Zerr, Medine'den ayrılıp Şam'a gitmiştir. O Şam'da iken, oranın valisi Muâviye, halîfe Osman'a bir mektub yazmış ve bu mektubunda: "Ebu Zerr, Şam'da insanları ifsâd ediyor!" diyerek şikayette bulunmuştur. Osman da kendisini Medine'ye çağırmıştır. Sonra Ebu Zerr Medine'den çıkarak Rab-ze'ye gitmiştir. Kendisini oraya süren Osman'ın bir adamı, onun üzerinde nöbet tutardı. Namaz vakti olunca Ebu Zerr o adama: "Haydi öne geç, namazı kıldır! Zira ben habeşli bir köle bile olsa, basımdaki a-dama itaat etmekle emrolundum! Nitekim sen de habeşli bir kölesin!" dedi ve onu imamlığa geçirip onun arkasında namazını laldı." 806[121]

Peygamberimizin Ârâbîye Su Tulumu Eskimeden Öldürüleceğini Haber Vermesi

îbn-i Huzeyme, Beyhakî ve Taberânî Küdeyr el-Dabî'den şu haberi nakletmişlerdir: Ârâbînin biri Peygamber'e (s.a.v.) gelip: "Ey Allah'ın Resulü, bana öyle bir ameli haber verip tavsiye buyurunuz ki, ben o amel sayesinde cenneti kazanıp cehennemden kurtulmuş olayım!" dedi. Peygamberimiz de kendisine dedi ki:

"Dâima adaleti ayakta tutar, kazancının fazlasını da hayır ve sadaka olarak harcarsın!" Adamcağız bu tavsiye karşısında: "Vallahi ey Allah'ın

---

806[121] Ebu Zerr'in Rabze'ye sürülmesi şöyle olmuştur: Muâviye Şam'da vali idi. Ebu Zerr Şam'a geldikten sonra insanları, israfil ve lüks hayâtı terketmeğe çağırdı. Zenginlerin mal biriktirmesine karşı da şiddetli bir savaş başlattı. Muâviye ise bundan korktu ve hükümetinin zor duruma düşeceğinden endîşe etti. Durumu halîfeye yazdı. Halîfe Osman da bunun üzerine Ebu Zerr'İ Medîne'ye çağırdı. Sonra Medîne'den Rabze'de mecburî ikâmete gönderdi.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/247-249.

Resulü, benim buna gücüm yetmez" dedi. Peygamberimiz ise, tavsiyesini biraz hafifleterek: "O halde, yemek yedirir, selâmı yayarsın!" buyurdu. Adamcağız bu seferinde de: "Bu dahî, kolay değildir" karşılığım verdi. Bunun üzerine Peygamberimiz: "Senin deven var mı?" diye sordu. Ârâbî de: "Evet" dedi. Peygamberimiz: "Develerinin birini ayırır, onunla sakalık yaparsın. Her gün su içme imkanı bulamayan bir aileye su taşıyıp verirsin. Bu takdirde, deven henüz ölmeden, su tulumun da eskimeden cennet senin için vâcib olur!" buyurdu. Ârâbî bunun üzerine gitti, aynı hayırlı işi yapmaya başladı. Henüz devesi Ölmeden, su tulumu

da eskimeden şehit olarak ölüp cenneti haketti."807[122]

Yukarıda belirtilen kaynakların bu rivayeti hakkında İmâm-ı Münzirî: "Bu hadîsin râvîleri, sahih haber rivayet eden râvîlerdir. Ancak Küdeyr el-Dabî, ashabtan değil tâbiîndendir ve bu hadîs mürseldir" demiştir. Hadisin mürsel olması, zayıf olmasını iktiza eder, zira mürsel rivayetin, delil ve hüccet olabileceği üzerinde ittifak edilememiştir. İbn-i Huzeyme ise, Küdeyr'in sahâbî olduğunu zannetmiş ise de, bu doğru değildir. Aynı zamanda o, (yâni İbn-i Huzeyme), bu rivayeti Sahîh'inde rivayet etmiştir. Ben burada, bunu destekliyen bir başka rivayetin daha bulunduğunu söylemek isterim. O rivayet de şöyledir:

Taberânî, Yahya el-Hamanî hâriç, diğerleri sağlam olan râuîler vasıtasıyla îbn-i Abbas'tan şöyle rivayet etmektedir: Peygamber'e (s.a.v.) bir adam gelip: "Güzelce yerine getirip edâ ettiğim takdirde beni cennete kavuşturacak olan amel, hangi ameldir?" diye sordu. Peygamberimiz de kendisine: "Sen, içilen ve kullanılan suyu dışarıdan taşınılan bir yerde mi ikâmet ediyorsun?" diye sordu. Adam: "Evet" dedi. Peygamberimiz bunun üzerine kendisine şu tavsiyede bulundu: "Devenle su taşımak için yeni bir su tulumu al, bununla su taşıyarak hayır yap! Tulumun eski-yinceye kadar bu hayırlı işine devam et! Göreceksin ki, sen bu tulumunu hayır yolunda eskitmeden, seni cennete

---

807[122] Bunu yanlış anlamamak lâzımdır. "Yalnız hayrına su taşımakla cenneti kazandı" sanılmamalıdır. Evet, bu dahî çok hayırlı ve sevablı bir ameldir; sâlih amellerden biridir. Belki de onun şehitlik mertebesine ermesine bu sebeb olmuştur. Şehıd düşmesi de cennetlik olmasına vesîle olmuştur. Elbetteki şehitlik, çok büyük bir mertebedir.

kavuşturacak olan yolu bulmuş olacaksın!"808[123]

Peygamberimizin, Kendinden Sonra Bâzı Yalancıların Ve Haccac-ı Zâlimin Çıkacağını Haber Vermesi

Müslim Câbir bin Semura'dan şöyle nakleder: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Kıyamet öncesinde otuz kadar yalancı deccâller zuhur eder ve bunların hepsi peygamber olduğu iddiasında bulunur." 809[124]

Ahmed'in Huzeyfe'den rivayeti ise şu mealdedir:Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Ümmetim içinde yirmi yedi kadar yalancı ve deccâl zuhur eder. Bunların dört tanesi kadındır. Halbuki benden sonra peygamber gelmeyecektir, zira ben; peygamberlerin sonuncusuyum."

Abdullah bin Zübeyr'den gelen bir rivayet de şöyledir: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Otuz kadar yalancı deccâl çıkmadıkça kıyamet kop-maz! Müseylime, el-Ansî ye Muhtar bunlardandır. Arap kabilelerinin en şerlisi ise, hiç şüphesiz Ümeyye Oğullarıdır! Sonra Hanîfe Oğulları ile

---

808[123] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/249-250.

809[124] Haccâc ile ilgili olarak el-Meârifte verilen bilgi şu merkezdedir: Haccâc bin Yusuf, Ebu Muhammed künyesini taşır ve ahfaş (gündüzleri zayıf gören) ve küçük gözlü, ince sesli birisi idi. Onun ilk valilik görevi aldığı yer, Tebâle idi. Oraya vardığı zaman, yerini kü-çümsemiş, geri dönmüştü. Bu halk arasında darb-ı mesel haline gelmişti: "Haccâc'm gözündeki Tebâle'den daha küçük" denilirdi. Ebân bin Mervân'm bazı vilâyetlerdekİ emniyet görevlisi olarak da çalıştı. Abdullah bin Zübeyr Mekke'de ayaklandığı ve kendisiyle çarpışıl-dığı bir sırada Haccâc, Abdü'l-Melik'e giderek: "Ben, rüyamda Abdullah bin Zübeyr'in derisini yüzüyordum. Bu durumda benî ona karşı göndermelisin jedi. Halîfe de onun, bin askerle Tâİf'e gidip ikinci emrini beklemesini söyledi. İkinci bir emriyle de Abdullah'a karşı gönderdi. O da gidip onu muhasara altına aldı ve mağlub etti. Onu öldürdü ve sonra Ölüsünü astırdı. Bu 73. senede olmuştu. Sonra halife onu, Hicaz valiliğine getirdi. O üç sene orada valilik yaptı, hac mevsiminin imamlığını da... Sonra Irak valiliğine atandı. Bu sırada kendisi otuz üç yaşında İdi. Yirmi sene de Irak'ta valilik yaptı. Doksan beş Hicret yılında orada vefat etti.

Sakîflilerdir." 810[125]

Yine Müslim Esma bint-i Ebu Bekr'den şu haberi vermiştir: Bir gün Esma, meşhur Haccâc'a hitaben: "Ben işittim ki Peygamber (s.a.v.), "Sakîf kabilesi içinde bir büyük kezzâb ile bir mübîr adam vardır! Kezzâb'm kim olduğunu biz gördük. Mübîr'e gelince: Bu çok zâlim adam, senden başkası olmasa gerektir!"

(Beyhakî dahî, bunun benzeri bir haberi, îbn-i Ömer'den rivayet etmiştir.)

îbn-i Sa'd ile Beyhakî Ömer bin el-Hattâb'ın şu haberini verirler: Adamın biri, Ömer bin el-Hattâb'a gelip dedi ki: "Ben 'Irak'tan geliyorum. Oranın halkı, kendi imamlarını taşa tuttular." Ömer bu haberi a-lınca çok kızdı ve kalkıp kendisini toparlayabilmek için namaza durdu. Namazını da yanılmadan kılamadı. Namazdan sonra ise: "Ey Allah'ım, onlar beni allak-bullak etti, namazımda yanılttı. Sen de onları allak-bullak et! Sakîfli genci, bir an Önce onlara musallat kıl! Onların hakkından ancak o gelir. O, onların iyilerinin iyiliğini kabul etmediği gibi, kötülerinin kötülüğünü de affetmiyecektir!" diyerek bedduada bulundu."

Ömer, bunları söylediği zaman, henüz Haccâc-ı Zâlim, dünyaya gelmemişti. Anasından doğmamıştı. îşte bu sebeble Ebu'l-Yemân der ki: "Ömer, Haccâc'ın günün birinde mutlaka çıkacağını biliyordu Zira Resûl-i Ekrem Efendimiz, bu hususu onlara haber vermişti- Iraklıların imamlarını taşladıklarına dâir haberi alınca, çok kızdı ve namazında dahî yanıldı. Iraklılara gelecek olan azabın, bir an önce gelmesi için du-ada bulundu."

Ahmed ile Beyhakî de Hasan tarikiyle Ali'nin bir haberini verirler. O, Kûfeliler için demiştir ki: "Allah'ım, bunlar benim kendilerine olan güvenime ve güven vermeme karşı nasıl hiyânetle mukabele ettilerse,

---

810[125] Bu Muhtar'a gelince: O da Haccac gibi Sakiflidir. Mus'ab bin Zübeyr zamanında Kufe'yi ele geçirdi ve orada peygamberliğini iddia etti. Basralılar, Mus'ab ile birlikte gidip onu tepelediler ve yok ettiler.

Tirmizîde bunu şu sözlerle rivayet etmiştir: "Resûlullah (s.a.v.), vefat ettikleri sırada şu üç kabileyi hiç sevmezlerdi: Sakîf, Benî Hanîfe ve Ümeyye." Sonra Tirmizî, bu rivayetin garîb olduğunu söylemiştir.

Sakîfli genci bir an önce gönder de, çalımlı çalımlı yürüyerek onların üzerine yürüsün de cezalarını versin! Onların içinde câhiliye hükmüyle yürüteceği hükmünü yürütsün!"

Hasan-ı Basrî der ki: Ali (r.a.), böyle bir bedduada bulunduğu zaman, Sakîfli genç (Haccâc-ı Zâlim), henüz dünyaya gelmemişti.

Yine Beyhakî'nin Hubeyb bin Ebu Sâbit'ten olan rivayeti de şöyledir: Bir gün Ali, adamın birine: "Sen, Sakîfli genci görmeden Ölmezsin!" dedi. Adam hayretle sordu: "Sakîfli genç kimdir?" diye. Ali şu karşılığı verdi: "Kıyamet günü kendisine: "Sana cehennem köşelerinden şu köşe yeter!" denilecek olan bir adamdır. Öyle bir adam ki, yirmi veya yirmi küsur yıl iş başında kalır. Ortalığı kırar geçirir. Irtikâb etmedik bir günah bırakmaz. Hattâ günahlardan bir tanesi kalmış olsa, önündeki kapıları kırarak o günaha yine ulaşır ve işler. Kendisine itaat edenler sayısınca itaat etmeyeni öldürür." İtaati olanın sebebiyle, olmayanı katleder." 811[126]

811[126] Bu, kabul edilemiyecek derecede bir mübâleğadır. Gerçi Haccâc'm ne kadar zâlim olduğunu biliyoruz. Fakat hiçbir günah bırakmadan, tek isyanı dahî îerketmeden, hepsini teker teker irtikab ettiği, ne söylenebilir, ne de kabul edilebilir. Aslında onun bir tek günahı vardır, o da kan dökme. Evet, haklı haksız demeden çok sayıda kan dökmüş bu suretle Mervânîlerin yakınlığını elde etmeye çalışmış ve elde etmiştir de. Hiç şüphesiz, bunların teker teker hesabını da verecektir. Fakat ismi üzerinde zalim olan Haccâc'ın dahî, birtakım hasenatı yok değildir. Meselâ: Mushaf-ı Şerîf'lerin noktalanıp işaretlenmesi, onun emriyle olmuştur. Keza Mushaf-ı Şerîf, kendisinin elinden hiç düşmezdi. Bir defasında o, hapishaneleri teftîş ediyordu. İçeriden bir ses: "Bakarsın yakında Allah bir kurtuluş ihsan eder! Zira Allah'ın her gün kulları üzerinde emir ve icrââtı vardır" diye şiirler söylüyordu. Haccâc bunu duyunca: "Vallahi bu, Kur'an'ın: "Allah her gün bir şe'n içindedir" ayetinden a-lınma bir sözdür!" diyerek memnun olmuş ve o adamı çağırtarak kendisini serbest bırak-mıştır. Hasanü'l-Basrî'nin de: "Vallahi Allah, Haccâc'tan intikam alacağı gibi, haksız yere onu kötüleyip gıybet edenlerden de intikam alacaktır!" dediği de bizce malum bulunmaktadır.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/250-252.

Peygamberimizin, İmâm Hasan Vasıtasıyla İki Cemâat Arasını Sulha Kavuşturacağını Haber Vermesi

Buharî'nin Ebu Bekre'den bu hususta çıkardığı haber aynen şöyledir: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Benim şu oğlum, gerçekten seyyid-dir. Ümîd edilir ki Allah kendisi vasıtasıyla müslümanlardan iki büyük cemaatin arasını sulha kavuşturacaktır!" 812[127]

(Beyhakî de, Cabir'den bunun benzeri bir haberi rivayet etmiştir.)813[128]

Peygamberimizin Muhammed Bin El-Hanefiyeyi Haber Vermesi

Beyhakî Ali'den şu haberi nakletmiştir: "Peygamber (s.a.v.) bana hitaben: "Ey Ali, benden sonra senin bir oğlun olur, bu oğlunun adı be-nim adım, künyesi de benim künyem olur" buyurdu. 814[129]

Peygamberimizin, Sıla Bin Üşeymin Hâlini Haber Vermesi

812[127] Bu husus, aynen hadiste haber verildiği gibi çıkmıştır: Imam-ı Hasan'ın hilâfetten feragat etmesi neticesi olarak Muâviye rakibsiz kalmış, bu suretle müslümanlarm kanlan da korunmuş oldu. Hattâ o seneye Birlik ve Sulh Senesi denilmiştir.

813[128] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/252.

814[129] Muhammed bin el-Hanefiyye'nin künyesi Ebu'l-Kâsım idi. Abdullah bin Zü-beyr'den kaçarak Tâİf'e gitti, orada seksen bir yılında atmış beş yaşındayken vefat etti.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/253.

îbn-i Sa'd, Beyhakî ve Ebu Nuaym Abdullah îbn-i Mübarek tarikiyle Yezîd bin Câbir'in oğlu Abdurrahman'dan şu haberi naklet-mistir; "Bize ulaşan bir habere göre, Peygamber (s.a.v.) şöyle buyurmuştur: "Ümmetim içinde kendisine Sıla bin Üşeym denilen bir adam bulunur, bu adamın şefaati sebebiyle çok sayıda kimseler cennete girerler." 815[130]

Peygamberimizin, Şam'da Zuhur Edecek Tâûnu, Ümmetinin Yokoluşunun Ta'n Ve Tâûn İle Olacağını Haber Vermesi

Bu husustaki Avf bin Mâlik hadîsi, bundan önce geçmişti. Şimdi îmam-ıAhmed'in Muâz bin Cebelden rivayet ettiği hadisi görelim: Mûaz diyor ki: "Peygamber'den (s.a.v.) işittim. O şöyle buyuruyordu: "Siz ya-kında Şam'a hicret eder, orasını fethedersiniz. Orada çıban veya ur gibi bir hastalığa yakalanıp çok sayıda ölürsünüz. Bu hastalık, kişinin karın kısmında başlayıp içinin gitmesine ve ölmesine sebeb olur. Böyle bir ö-lümle (veba ile), Allah sizleri şehitlik sevabına eriştirir ve amellerinizi tezkiye edip (sizleri günahtan temizleyip) rızâsına erdirir."816[131] Taberânî'nin yine Muâz bin Cebelden naklettiği bir haber de şöyledir: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Sizler, çok geçmeden el-Câbiye denilen yere iner, orada deve vebası gibi bir veba hastalığına yakalanırsınız. Çok sayıda ölümünüze sebeb olan bu hastalık dolâyısiyle Allah sizleri, şehid

---

815[130] Abdurrahmân bin Yezîd bin Câbir, muteber ve sağlam ulemâdan biridir, Buhârî'den başka kendisinin zayıf olduğunu söyleyen olmamıştır. Buharı ise Kitâb-ı Kebîr'inde onun zayıflığını kaydetmiştir. Diğerleri ise onun yâ sika olduğunu, yâ da sadûk olduğunu zikretmişlerdir. Sâdece Fellâs, Buharî'ye katılarak onun zayıflığını, hattâ Mekhûl'dan münker haberler rivayet ettiğini iddia etmiştir. Abdurrahmân; yüz elli dört yılında vefat etmiştir

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/253.

816[131] Bu, gerçekten Imvâs Vebası sırasında tecellî etmiştir. Bu vebada pek çok sahâbî vefat etmiştir. Bizzat bu hadisi rivayet eden Muâz dahî bu hastalık sırasında Hakk'm rahmetine kavuşanlar arasındadır

sevabına kavuşturup amellerinizi de yine bu sebeble temizler."

Ahmed, Taberânî, Bezzâr, Ebu Yala, Hâkim, İbn-i Huzeyme ve Beyhakî'nin Ebu Mûsadan rivayet ettikleri bir hadis ise şöyledir: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Ümmetimin yokoluşu, ta'n ve tâûn ile olacaktır!" Bunun üzerine bazıları: "Ta'nm (vuruşun) ne olduğunu anladık. Fakat tâûn dediğiniz nedir ey Allah'ın Resulü?" diye sordular. Peygamberimiz de: "Düşmanlarınız cinlerin (gizli bir dürtüşü) ile husule gelen ve sizlere şehitlik sevabı kazandıran bir hastalıktır."

Ahmed, Ebu Yâlâ, Taberânî Aişe'den şu haberi nakletmiştir: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Benim ümmetim, ancak ta'n ve tâûn ile helak olur!" Ben sordum: "Ey Allah'ın Resulü, tâûn nedir?" Peygamberimiz de: "Deve uru gibi bir ur çıkar. Bu hastalık çıktığı zaman; hastalığın çıktığı yerden başka yerlere kaçmayana şehid sevabı vardır. Kaçan ise, harpten kaçmış gibi günâha girmiş olur." 817[132]

Tâûn Hastalığı İle İlgili İki Hadisi Şerîf

îbn-i Mâce ve Beyhakî îbn-i Ömer'den şu hadisi rivayet eder: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Herhangi bir kavimde büyük günahlar açıkça işlenir oldu mu, mutlaka o kavmin içinde veba hastalığı da zuhur etmiştir!" 818[133]

Taberânî'nin îbn-i Abbas'tan rivayet ettiği hadis de şöyledir: Resûlullah (s.a.v.) buyurdu: "Herhangi bir toplulukta zina yaygın hâle geldi mi, o

---

817[132] Evet, sahih bir hadiste de, veba hastalığı çıkan yerden kaçmak açıkça yasaklanmış; "Bir yerde veba hastalığının çıktığını duyarsanız oraya girmeyiniz, siz orada iseniz, hastalıktan kaçarak oradan çıkmayınız!" buyurulmuştur.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/253-254.

818[133] Bazı rivayetlerde de: "Muhakkak Allah onları, daha öncekilerin görmediği bir hastalık ve acıya mübtelâ kılar!" buyurulmuştur

kavimde mutlaka ölümler çoğalır!" 819[134]

Peygamberimizin Ümmü Varaka'nın Şehid Olacağını Haber Vermesi

Ebu Dâvûd, Ebu Nuaym Cemî'den ve Abdurrahmân bin Hallâd el'Ansârl'den şu haberi vermektedirler ki onlar da bunu Ümmü Varakadan naklederler: Peygamber (s.a.v.) Bedir Savaşını yaptığı zaman, Ümmü Varaka demiştir ki: "Ey Allah'ın Resulü, sizin çıktığınız şu Bedir Savaşına benim için de izin veriniz! Ümîd ederim ki, sizinle birlikte savaşırken Allah bana şehitlik nasîb eder." Peygamberimiz de kendisine cevaben: "Sen evinde otur! Bu takdirde dahî Allah sana şehitlik nasîb eder!" buyurdu, işte bundan dolayı kendisine "kadın şehîd" denilir olmuştu. Böylece çok şerefli bir unvana kavuşan Ümmü Varaka, Kur'ân'ı da okumuştu. Sonra kendisinin bir kölesi ve cariyesi bulunan bu kadın şehîd, bunların her ikisini de müdebber kıldı. Yâni, kendi Ölümünden sonra hür olduklarını söylemişti. Fakat bu köle ve câriye, bir an önce hür olmaları maksadıyla, geceleyin Ümmü Varaka'mn odasına girmişler, yatağında onu boğarak öldürmüşlerdir. Bu olay, Ömer bin el-Hattâbm halifeliği zamanında olmuştur. Hz. Ömer'in emriyle, bu köle ve câriye, asılmak suretiyle îdâm edilmiştir. Medine'de ilk asılan da bunlar olmuştur. Şüphesiz Ümmü Varaka da, bu suretle şehitlik sevabım kazanmış oldu ve vaktiyle Bedir Savaşı sırasında Hz. Peygamber'in kendisine haber verdiği şey de, bu şekilde yerine gelmiş oldu."

İbn-i Râhûye, îbn-i Sa'd, Beyhakî ve Ebu Nuaym de diğer bir tarîkten az farklı olarak şöyle rivayet ederler: "Ömer, bu köle ve cariyenin

---

819[134] Bu, sırf hakîkat olan bir şeyin İfâdesinden başka bir şey değildir. Zira zina; akıntı ve zührevî hastalıklar gibi, pek çok habîs hastalıkların geçiş sebebidir. Bu tıbben de kabul edilmiş bulunan bir husustur. Yalnız gerçeği buyuran Allah da, Kerîm Kitabında: "Sakın zinaya da yaklaşmayınız! Zira o, açık bir kötülük ve çok çirkin bir yoldur!" buyurmuştur. (İsrâ, 32)

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/254.

idamından sonra demiştir ki: "Resûlullah (s.a.v.) doğru söylemiştir! Zira O bize Ümmü Varaka ile ilgili olarak buyururdu ki: "Haydin gidip şu kadın şehidi ziyaret edelim!" İşte o da, şehit olarak vefat etmiş oldu."820[135]

Peygamberimizin, Ümmü'l-Fadla Peygamberden Sonra Göreceklerini Bildirmesi

îbn-i Sa'd, Zeyd bin Ali bin Hüseyin'den şu haberi nakletmiştir: "Peygamber (s.a.v.), peygamber olduktan sonra Ûmmü'1-Fadl'dan başka kendisi için helâl olmayan bir kadının dizine başını koymamıştır. Ümmü'1-Fadl Peygamberimiz'in amcası Abbas'ın zevcesi idi. Peygamberimiz başını onun dizine kor, o da Peygamberimi z'in başında bit olup olmadığına bakar, gözlerinin de sürmesini çekerdi. Bir gün yine böyle O'nun gözlerini sürmelerken, gözleri yaşardı ve gözünden damlayan yaş Peygamberimizin yanağına düştü. Peygamberimiz bunun üzerine ona niçin ağladığını sordu. O da şu karşılığı verdi: "Ey Allah'ın Sevgili Resulü, şüphesiz Allah Teâlâ senin vazifen bitince seni aramızdan alacaktır. Acaba senden sonra bizlere kimi tavsiye edeceğinizi bana haber verebilir misiniz?" Peygambirimiz de onun bu sorusuna cevab olarak buyurdu ki: "Ey Ümmü'1-Fadl, sizler benden sonra şüphesiz makhûr ve müstaz'af olarak yaşıyacaksınız, hor ve hakîr görüleceksiniz." 821[136]

820[135] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/255.

821[136] Bunu, Ümmu'l-Fadf'a hasretmek, doğru olmasa gerek. Zira sahih hadise göre Peygamberimizin başına bakıveren kadınlar arasında; Ümmü Haram Bint-i Melhân ile, Ümmü Selîm validelerimiz de geçmektedir ki, Ümmü Haram validemiz, Ubâde bin Sâmit'in zevcesi, Ümmü Selîm validemiz de Ebu Talha'nın hanımı idiler.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/255-256.

Peygamberimizin, Kendisinden Sonra Çıkacak Fitneyi Ve Bunun Başlangıcının Ömer'in Öldürülmesi Olduğunu Haber Vermesi

Buharı ve Müslim Huzeyfe'den şu hadisi rivayet eder: "Bir gün bizler Ömer'in yanında idik. Ömer bizlere hitaben şöyle bir soru yöneltti: "içinizden hanginiz, Peygamberin (s.a.v.) fitne hakkındaki bir sözünü aynen muhafaza etmiştir?" Ben, bu husustaki hadîsi aynen muhafaza ettiğimi söyledim. Ömer'de: "Haydi o hadîsi bize anlat" dedi. Ben de anlatmak üzere dedim ki: "Peygamberimiz, fitne hakkındaki bir sözünde; kişinin ehli, malı, çocuğu ve komşusu hakkında karşılaşabileceği fitneleri beyân buyurmuş ve bunları kıldığı namazların, verdiği sadakaların keffaretleyeceğini beyan buyurmuştur." Ömer: "Ben, bu mânâdaki fitneden sormuyorum! Benim sormak istediğim, deniz dalgaları gibi insanları sarıp sarsan fitnedir" dedi. Ben de bunun üzerine kendisine: "Bu büyük fitneden sana bir zarar gelmiyecektir, ey mü'minlerin emîrî! Zira o fitne ile senin aranda kilitli bir kapı vardır" dedim. Ömer: "O kapı, açılacak mı, yoksa kırılacak mı?" diye sordu. Ben de: "Açümıyacak, bilakis kırılacaktır" dedim. Buna çok üzülen Ömer: "Öyleyse o kapı, bir daha kap atıl mıyacak demektir!" karşılığım verdi." Bu hadisle ilgili olarak Huzeyfe'ye: O kapıdan maksadın kim olduğunu sormuşlar. Huzeyfe de: "O kapıdan maksat Ömer'dir" cevabını vermiştir. 822[137]

Ahmed, Beyhakî ve Taberânî Urve bin Kays'tan şu haberi naklet-miştir: Bir gün Hâlid bin Velîd'e dediler ki: "Haber verilen fitneler gerçekten çıkmıştır." Hâlid bin Velîd de böyle söyleyenlere hitaben demiştir ki: "Hayır! Zira Ömer sağken fitneler çıkamaz, ancak onun ölümünden sonra çıkabilir." 823[138]

îbn-i Râhûye Ebu Zerr ile ilgili olarak şöyle rivayet etmiştir: "Bir gün Ebu Zerr (r.a.), Peygamberimiz'i anmış ve O'nu çok yüksek bir şekilde övüp sena etmiştir. Sonra Ömer'i anıp onun hakkında da güzel bir şekilde

---

822[137] Huzeyfe'ye yöneltilen soruda, ancak: "Ömer, kapıdan maksadın kendisi olduğunu biliyor mu idi?" diye sorulmuş, o da "evet" cevabını vermiştir

823[138] Gerçekten O, fitnenin engeli ve kilidi idi. Şehîd edilmesi üzerine ise, fitne rüzgarı esmeye başlamış, her uğradığı yeri kasıp kavurmuştur

senada bulunmuştur. Sonra da demiştir ki: "Ey Ebu Zerr, otuzuncu hicret yılından sonra yüzünü ne tarafa istersen o tarafa çevir, görebileceğin yâ bir acizlik olacaktır, yâ da Allah'a isyan teşkil eden gayr-i isiâmî bir iş ve hareket olacaktır!"

Bezzâr, Taberânî ve Ebu Nuaym Kudame bin Maz'ûn tarikiyle Osman bin Maz'ûn'un şöyle dediğini rivayet ederler: Ben Peygamber'in (s.a.v.): "Ömer, fitneyi kapalı tutan bir kapı ve kilittir! O yaşadığı müddetçe fitne kapalı ve kilitli kalacaktır!" diye buyurduğunu işittim."

(Taberânî'nin tek başına Ebu Zerr'den olan rivayeti de, aşağı yukarı bu mealdedir: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Şu adam, yâni Ömer, sizin aranızda yaşadığı müddetçe size fitne isabet etmez!"

îmâm-ı Müslim, Sahîh'inde Sevbân'dan şu hadîsi rivayet etmiştir. "Ümmetim içinde kılıçlar kınından çekilip işlemeye başladı mı, bir daha onların üzerinden kaldırılmaz! Tâ kıyamete kadar devam edip gider.' 824[139]

Beyhakî de Ebu Musa el-Eş'arl'den şu hadisi rivayet eder: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Kıyamet öncesi herec meydana gelir!" "Herec nedir ey Allah'ın Resulü?" diye sordular. Peygamberimiz'in bu soruya verdikleri cevab ise şöyle olmuştur: "Herec; katl-i âmdır. Fakat sizin düşmanınız olan kâfirlerin sizleri Öldürmesi değil, sizin birbirinizi Öİ-dürmenizdir!" 825[140]

Ahmed, Beyhakî, Bezzâr, Taberânî ve Ebu Nuaym Kürz bin Alka-ma'dan şu hadîsi rivayet etmişlerdir: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Fitneler, hafifçe çiseliyen yağmur gibi vukua gelir. Sizleri çok zehirli siyah yılanlar hâline getirir. Bazınız bazınızın boynunu, hiç Allah yaratmış demeden vurur."

Yine Ahmed, Bezzâr, Taberânî ve Hâkim Hâlid bin Arfeta'dan şu haberi nakletmişlerdir: "Peygamberimiz (s.a.v.) bana hitaben buyurdu ki: "Yakında birtakım yeni olaylar ve,fitneler meydana gelir. Ayrılık ve ihtilâflar yüzgösterir. Bu sırada eğer sen, öldüren kişi değil de, öldürülen

---

824[139] Bundan önce Sevbân hadîsini, bütün uzunluğu ile takdim etmiştik.

825[140] Müslim, bunun benzeri bir hadisi de Ebu Hüreyre'den rivayet etmiştir.

kişi olmaya güç yetirebilirsen, öldürülen kişi olmayı tercih et!"

Taberânî ile Hâkim de (sahihtir kaydiyle) Amr bin Hamık'tan şöyle rivayet etmişlerdir: Peygamberimiz (s.a.v.): "Yakında fitneler vukua gelir" buyurdu ve devamla: "Bu sırada fitnelerden en uzak olanlar, batıda bulunan askerlerdir" dedi. İşte benim, sizin yurdunuz olan Mısır'ı tercih edişimin sebebi de budur." 826[141]

Taberânı'nin îmrân bin Husayn'dan olan rivayeti de şu merkezdedir: Peygamber (s.a.v,) buyurdu: "Yakında dört fitne meydana gelir: Birinci fitneden sonra, haksız yere kan dökmek helâl kabul edilir, ikinci fitneden sonra, kan dökmek ve mal ele geçirmek helâl kabul edilir. Üçüncü fitneden sonra, hem kan dökmek, hem mal ele geçirmek, hem de ırza geçmek helâl olarak kabul edilir." 827[142]

Peygamberimizin, Ebud-Derdânın Fitneden Önce Vefat Edeceğini Haber Vermesi

Beyhakî ve Ebu Nuaym Ebu'd-Derdâ'nın şöyle dediğini rivayet e-derler: Bir gün ben, Peygamberimiz'e: "Ey Allah'ın Resulü, bana ulaşan habere göre, siz: "Bazı kavimler, îmân ettikten sonra fitneye kapılıp dinlerinden dönerler" buyurmuşsunuz?" dedim. Peygamberimiz: "Evet. Fakat sen onlardan değilsin" buyurdu.

826[141] Haberde adı geçen Amr bin Hamık; Peygamberimiz'e süt ikram etmişti. Peygamberimiz de kendisine: "Allah'ım, bu kulunu gençliğiyle faydalandır!" diye dua buyurmuştu. Bu yüzden o, seksen sene yaşadığı halde sacı aöarmamıstı

827[142] Rivayet metninde dördüncü fitnenin tarifi geçmedi. İhtimâl bu da, Harra Fitnesi olsa gerektir. Bu fitnede Yezîd'in ordusu Medîne'yi işgal etmiş ve üç gün orada her şeyi helâl ve mübâh ilan etmişti. Bazıları ise bunun, tüyler ürperten o müthiş Tatar fitnesi olduğunu söylerler.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/256-258.

Ebu'd-Derdâ, Osman (r.a.) öldürülmezden önce vefat etmiştir. 828[143]

Tayâlisî ise Yezîd bin Ebu Hubeyb'ten şu haberi nakletmiştir: îki adam, kendi aralarında bir karış toprak için ihtilâfa düştüler. Sonra birbirine hasım olarak, aralarım ayırd etsin diye Ebu'd-Derdâ'ya gittiler. Ebu'd-Derdâ ise bunları dinledikten sonra dedi ki: "Haberiniz olsun ben, Resûlullah'ın (s.a.v.): "Sen bir yerdeyken, oradaki iki kişinin bir karış toprak için birbirine hasım olduklarım duyarsan, derhal orayı terket!" dediğim şu kulaklarımla duymuştum. îşte şimdi böyle bir durumu, duyup gözlerimle de görmüş oluyorum ve burayı terkediyorum!"

(Ebu'd-Derdâ, böyle söyledikten sonra, bulunduğu yeri terkedip Şam'a gitmiştir.)829[144]

Peygamberimizin Muhammed Bin Mesleme'ye Fitnenin Zarar Vermeyeceğini Bildirmesi

Ebu Dâvûd, Beyhakî ve sahihtir kaydiyle Hâkim Huzeyfe'den rivayet ederler. O demiştir ki: "Zuhur eden fitnelerin şerrinden ve sirayetinden hiçbir kimsenin tam manâsıyla emin olamıyacağını düşünür, fakat Muhammed bin Mesleme hakkında hiçbir endîşe duymazdım.

Zira Peygamber (s.a.v.) onun hakkında: "Fitne sana zarar vermez!" buyurmuştur.

Salebe bin Dubey'a der ki: Biz Medine'ye geldiğimiz zaman, Medine'nin dışına kurulmuş bir çadır gördük ve bunun kime âit olduğunu sorduk. Dediler ki: "Bu çadır Muhammed bin Mesleme'ye aittir." Kendisine gidip bunun sebebini sorduk. O da cevabında dedi ki: "Ben şimdi, müslümanlar böylesine fitneye dalmışken hiçbir şehirde otura-mam!

828[143] Ebu'd-Derdâ (r.a.); "Hz. Osman'ın katlinden üç sene önce, otuz ikinci hicret yılında vefat etmiştir

829[144] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/258.

Ancak fitne yatıştıktan sonra herhangi bir şehre girebilirim." 830[145]

Taberânî'nin ondan rivayeti ise şöyledir: Peygamber (s.a.v.) bana hitaben: "insanların dünya üzerine fitneye tutulup birbirlerini öldürdüklerini gördüğün zaman, Medine Harrasma giderek kılıcını oradaki büyük kayalardan birine vurarak iyice körelt, hattâ kır! Sonra evine gelip otur. Sonunda yâ bir günahkâr gelip seni de öldürür, yahut da orada ölümünü beklersin." İşte ben de, Peygamberimiz'in bana olan bu emrini yerine getiriyorum."

(Yine Muhammed bin Mesleme'nin kendisinden gelen bir rivayet hakkında İbn-i Sa'd'ın tahrîci de şöyledir: Peygamber (s.a.v,) bana bir kılıç verip: "İşte bu kılıç ile, müslümanlann ikiye bölünüp birbiriyle harbettiklerini göreceğin zamana kadar Allah yolunda cihâd et! O zaman kılıcını taşa vurarak kır, dilini ve elini de iyi tut. Tâ sonunda sana yâ ölüm gelir yâ da hatalı bir el" diye emretti." Osman katledildikten sonra, o da böyle yaptı. Kılıcım taşa vurup kırdı ve tenhâya çekildi.)831[146]

Peygamberimizin, Cemel, Sıffîn Ve Nehrevân Vak'alarını, Âişe Ve Zübeyr'in Ali İle Çarpışacaklarını Ve İki Hakem Gönderme Olayını Haber Vermesi

Beyhakî ve sahihtir kaydiyle Hâkim Ümmü Belemeden şu haberi nakletmiştir: Peygamber bir gün, hanımlarından birinin hurucunu haber vermişti. Âişe ise bu duruma gülmüştü. Peygamberimiz bunun üzerine: "Ey Aişe, dikkat et, bu huruç edecek olan sen olmayasm!" buyurdu. Sonra Ali'ye dönerek şöyle dedi: "Ey AH, günün birinde sen, Âişe'ye

---

830[145] Resûlullah'ın Fârisi denilen Muhammed bin Mesleme, uzun boylu ve esmer bir zât idi. Peygamberimiz Karkaratü'l-Küdr gazvesine gittiği zaman onu Medine'ye kâim-makâm tayin etmişti. Resûlullah'tan sonra kılıcını kırdığı için ağaçtan bir kıjıç taşırdı. Cemel ve Sıffin savaşlarına katılmadığı gibi, fitne sırasında herhangi bir savaşa da katılmamıştır. Medîne'de kırk altıncı hicret yılında vefat etmiştir.

831[146] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/258-259.

karşı âmir ve hâkim durumda olursan, onun hakkında yumuşak davranmalısın!"

Ahmed, Ebu Yâtâ, Bezzâr, Hâkim, Beyhakl veEbu Nuaym, Kays'ın şöyle dediğini naklederler: "Aişe, Ali'ye karşı çıkıp giderken Âmir Oğulları diyarına vardığında, bazı köpeklerin havladığını işitti. Yanındakilere hitaben: "Bu suyun adı nedir?[' diye sordu. Onlar da: "Hav'eb suyu" cevabını verdiler. Bunun üzerine Aişe: "Ben mutlaka geri dönmeliyim!" dedi. Zübeyr, bunu doğru bulmadı ve: "Yola çıkıp ileri atıldıktan sonra geri dönmek doğru olmaz" dedi. Aişe ise: "Hayır, ben mutlaka geri dönmeliyim! Zira ben, günün birinde Peygamber'in (s.a.v.): "Ey hanımlar, içinizden biri, halîfeye karşı hurûc edip Hav'eb Suyu'na vardığı ve oranın köpekleri de kendisine karşı havladığı zaman, acaba onun hâli nice olur?" dediğini işitmiştim karşılığını vermişti."

(Bezzâr ile Ebu Nuaym'in İbn-i Abbas'tan rivayeti de şöyledir: Peygamberimiz zevcelerine hitaben: "Sizin içinizden kıllı kırmızı deveye binerek halîfeye karşı hurûc edecek olanınız, acaba hanginizdir? Çıkıp Hav'eb Suyu'na vardığı zaman, oranın köpekleri kendisine havlayacak-tır. Etrafında birçok insanlar Öldürülecektir. Neredeyse kendisi de öldürülecek duruma gelmişken, sonunda kurtulacaktır" buyurdu. 832[147]

832[147] İbn-i Kuteybe el-Meârif'inde olayı ana hatlarıyla şöyle anlatır: Osman öldürüldükten sonra Medine'de herkes Ali bin Ebu Tâlib'e bîat etti. Mescid-i Nebeyî'de vukua gelen bu bîate, Basra'lılar da katıldılar. Medine'de bulunan Talha ve Zübeyr de. Âİşe ise bu sırada hacc için Medine'den çıkmıştı ve onun Medine'den çıktığı sırada Osman muhasara altında idi. Hacc'tan dönerken Ten'îm yakınındaki Serf denilen yere geldiği zaman, durumu öğrenmiş oldu. Medine'ye gelmekten vazgeçip Mekke'ye döndü. Talha ile Zübeyr de kendisine katıldı. Mervan bin Hakem, Abdullah bin Âmir ve Yemen Âmili Yâlâ bin Müneyye de kendisine katılanlar arasında idi. Toplanıp ne yapacaklarını görüştüler, önce Şam'a gitmeye karar verdiler. Fakat Abdullah bin Âmir, onları bu kararından döndürüp Basra'ya gitmeye ikna etti. Böylece Basra'ya gittiler. Oradaki Ali'nin âmili (emîri ve valisi) Osman bin Hanîf'i yakalayıp hapsettiler ve beytü'l-mâl üzerinde vazifeli olanlardan elli kişiyi de katlettiler. Daha başka öldürülenler de oldu. Birtakım hoş olmayan olaylar da cereyan etti. Durum Ali'ye malûm o-lunca sür'atle Medine'den Kûfe'ye hareket etti. Oradan da yardım alarak derhal Basra'ya gitti. Yanında tam on dört bin askeri vardı. Şiddetli çarpışmalar oldu. Talha öldürülünce onun etrafındakiler dağıldı, Zübeyr geri döndü. Dönüşü sırasında Vâdis-Sibâ'da Umeyr bin Cürmüz tarafından öldürüldü. Âişe'nin etrafı sarıldı ve kendisine bir zarar vermeden yakalandı. Ali, tam hâkimiyeti elde etmiş olarak

Ahmed, Bezzâr ve Taberânı Ebu Râfi'den şu haberi nakletmiştir: Peygamber (s.a.v.) Ali'ye hitaben buyurdu ki: "Ey Ali, seninle Âişe arasında bir şey olacak. O zaman kendisine iyi muamele edip emniyet içinde kendisini yerine göndermelisin!" 833[148]

Beyhakî ve sahihtir kaydiyle Hâkim Ebu'l-Esved'den şöyle naklederler; Zübeyr Ali'ye karşı mücâdele etmek maksadıyla çıkacağı zaman Ali kendisine dedi ki: "Ey Zübeyr, Peygamber'in (s.a.v.) sana hitaben:

"Günün birinde Ali ile mücâdele edersin, fakat sen haksız bulunursun!" dediğini hatırlamıyor musun?" Zübeyr de Ali'ye verdiği cevabta: "Ben bunu hatırlamıyorum" demişti. Zübeyr, Ali ile bu şekilde konuştuktan sonra çıkıp gitmiş ve sonunda da geri dönmüştü."

Yine Beyhakî ile Hakîm'in ve Ebu Yâlâ ile Ebu Nuaym'in Ebu Cerve el-Mâzinl'den şöyle bir haberleri var: Ben, Ali'nin Zübeyr'e şöyle dediğini işittim: "Allah aşkına söyle, Peygamber'in (s.a.v.), senin benimle haksız yere mücâdele edeceğini söylediğini sen duymadın mı?" Zübeyr ise Ali'ye şu karşılığı verdi: "Evet duymuştum yâ Ali, fakat ben bunu emin olunuz, unutmuştum."

Hâkinı'in tek başına Kays'tan olan rivayeti ise şöyledir: Ali, Zübeyr'e hitaben dedi: "Hatırlar mısın birgün ikimiz bir arada idik. Peygamberimiz de sana hitaben: "Ali'yi sever misin?" diye sormuştu. Sen de Hz, Peygamber'e: "Ali'yi sevmemem için bir sebeb mi var?" karşılığını vermiştin. îşte bunun üzerine sana: "Fakat sen ona karşı çıkıp kendisiyle harb edeceksin, fakat bunda haksız olacaksın!" buyurmuştu. Zübeyr, Ali'nin bu hatırlatması üzerine bu husustaki Hz. Peygamber'in: "Fakat sen bunda haksız olacaksın!" sözünü gayet iyi hatırladı ve anladı ve derhal savaş yerini bunun üzerine terk etti."

Buharı ve Müslim Ebu Hüreyre'den şu hadîsi ittifakla rivayet ederler:

Basra'ya girdi ve buranın halkı, istisnasız kendisine bîat etti. Osman bin Hanif de hapisten çıkarıldı.

833[148] Ali (r.a.) de aynen böyle yaptı. Âişe ele geçirildikten sonra, onun emriyle çok İyi muamele görmüş; izzet ve ikramla Medine'ye sevkedilmiştir. Hattâ bu sırada Hz. Ali, kendisine bir müddet arkadaşlık etmiş: "Anacığım, hayırlı ve seâdetli yoluculuklar!" diyerek kendisine yolda veda etmiştir.

"Ümmetimden iki büyük taife, birbiriyle kıyasıya savaş yapmadıkça kıyamet kopmaz! Her iki taifenin dâvası aynı olduğu halde, aralarındaki bu savaşta, çok büyük sayıda insanlar ölecektir 834[149]

Fitnelerin Zuhuru İle İlgili Diğer Hadîsler

Beyhakî'nin rivayetine göre Ali (r.a.) şöyle demiştir: Bir gün Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Vaktiyle îsrâil Oğulları aralarında ihtilafa düştüler, bu ihtilâfı kaldırsınlar diye her iki taraftan birer hakem tayin ederek iki hakemi bir araya getirdiler. Bu hakemler ise, ihtilâfı bertaraf edecekleri yerde daha da artırıp sapıttılar ve başkalarının sapıtmalarına da sebeb oldular. Benim ümmetim de yakında ihtilâfa düşer ve bu ihtilâfı halletmeleri için iki hakem gönderirler. Bu hakemler ise, hem kendileri sapıtırlar, hem de kendilerine tabî olanların sapıtmalarına sebeb olurlar."

Taberânî ise Ebu Mûsâ el-Eş'orl'den şu haberi nakleder: Bir gün Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Benim şu ümmetimde iki hakem çıkar, bu iki hakemden her biri sapıtır, kendilerine uyanların sapıtmasına da sebeb olur."

Süveyd bin Gufle der ki: "Ben Ebu Musa'nın bizzat kendisine sordum ve: "Allah aşkına doğru söyle, bununla Peygamber (s.a.v.) seni kasdederek

---

834[149] Biraz uzunca olan bu hadîsin Buharîdeki devamı şöyledir: "Nihayet otuz kadar yalancı deccâl çıkar. Her biri, kendisinin peygamber olduğu iddiasında bulunur. İlim kalkar, zelzeleler çoğalır, zaman kısalır, fitneler ve öldürmeler çoğalır. Mal o kadar çoğalacak ki, kişi sadaka vermek isteyecek, sadakasını kabul eden bulamayacak. İnsanlar birbiri ile çok yüksek binalar yapma hususunda yarışacaklar, Fakat ruhen bunalımda kalacaklar. İçlerinden biri, bir kabre uğradığında: "Keşke şu kabirde yatan ben olsaydım!" diyerek Ölümü temennî edecek. Sonunda Güneş batıdan doğup doğuya doğru gelecek, insanlar bunu görünce toptan tevbe edecekler, fakat tevbeleri kendilerine bir fayda te'min etmiyecektir. İşte bütün buniar olmadıkça kıyamet kop m ayacaktır."

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/259-261.

şöyle buyurdu değil mi: "Benim ümmetimde muhakkak fitne çıkar! Sen de ey Ebu Mûsâ, bunun içinde bulunursun! îşte o'zaman sen; oturur olacağına uyuyan ol, ayakta olacağına oturur ol, yürüyen olacağına ayakta dikilen ol! Zira senin için hayırlı olan budur!" îşte Peygamberimiz böyle buyurup, başkalarını umûmî olarak zikrederken seni de husûsî olarak anmıştı, değil mi?" 835[150]

Beyhakı ve sahihtir kaydiyle Hâkim Ebu Sald'den şu haberi nakletmiştir: "Bir gün yolda giderken bizler, Peygamber (s.a.v.) ile beraber bulunuyorduk, derken Hz. Peygamber'in pabucunun bağı koptu. Ali bunu yamayıp bağlamak için geri kaldı. Bu şurada Hz. Peygamber buyurdu ki: "İçinizden bazıları, benim Kur'ân'ın tenzili (indirilmesi) üzerine savaştığım gibi, Kur'an'm te'vîli (yorumu) üzerine savaşmak zorunda kalacaktır!" Oradakilerden Ebu Bekr: "Ben mi ey Allah'ın Resulü?" diye sordu. Peygamberimiz:" Hayır" buyurdu. Ömer de: "Ben mi?" diye sordu. Peygamberimiz ona da: "Hayır, sen değilsin" diyerek cevab verdi ve devamla: "Fakat o, şu pabuç yamayan adamdır!" buyurdu. 836[151]

Hakim Ebu Eyyüb'tan şöyle rivayet eder: Peygamber (s.a.v.) Ali'ye: "Sözünden dönenlerle, zalimlerle ve dinini terkedenlerle savaşmasını emretti!" 837[152]

Ebu Yâlâ, Beyhakî, Ebu Nuaym ve sahihtir kaydiyle Hâkim Ali'den şöyle rivayet ederler. Peygamber'in (s.a.v.) bana emânet ettiği bilgiler arasmda: "Kendisi'nin vefatından sonra ümmetin bana haksızlık edeceği de bulunmaktadır."

Yine Ebu Yâlâ ve sahihtir kaydiyle Hâkim'in verdiği haberler arasında,

---

835[150] Peygamberimiz bu sözüyle, başkalarını umûmî olarak zikretmeyip sâdece Ebu Musa'nın şahsına hitâb etmiş bile olsaydı, bundan bunu Ebu Musa'ya tahsîs ettiği mânâsı anlaşılmazdı. Başkalarını da onun şahsında kasdetmiş olurdu.

836[151] Eğer bu hadis sahih ise, bunun mânâsı şöyle olur: "Kur'an'm müteşâbihlerine sarılıp bunları da yanlış te'vîl ederek sapıtanlar Haricîlerdir, bunlarla savaşan da sâdece Ali (r.a.) olmuştur. Ali, bu yanlış te'vilciler ile Nehrevân'da savaşmış, onlardan çok sayıda insanı bu savaş meydanında öldürmüştür.

837[152] Şevkâni'ye göre bu, Ebu Eyyûb'un sözüdür. Nitekim bu hususta İbn-i Mes'ûd ile Ebu Saîd'ın sözleri de vardır.

İbn-i Abbas'ın şu rivayeti de vardır: "Peygamber (s.a.v.) Ali'ye hitaben buyurdu: "Sen. benden sonra bazı zorluklarla karşılaşacaksın!"

Ali bunun üzerine Hz. Peygamber'e: "Ey Allah'ın Resulü, dînimde selâmet üzere bulunduğum halde mi?" diye sordu. Peygamberimiz de: "Evet, dîninde selâmet üzere bulunacaksın!" buyurdu.

Humeydı, İbn-i Ebu Amr, Bezzâr, Ebu Yâlâ, îbn-i Hıbbân, Hâkim ve Ebu Nuaym Ebu'l-Es'ved et-Düyeîî'den şu haberi nakletmişlerdir: "Abdullah bin Selâm, Ali'ye giderek dedi ki: "Ey Ali, sakın Irak'a gitme, eğer gidersen orada sana kılıç isabet eder" dedi. Bunun üzerine Ali de şu karşılığı verdi: "Allah'a yemin ederim ki, bunu bana Resûlulîah Efendimiz de söylemişti."

Ebu Nuaym, tek başına seukettiği bir rivayette Ali'nin şöyle dediğini nakleder: "Peygamber (s.a.v.) bana buyurdu ki: "Yakında bazı fitneler çıkacak ve sen kavminle çatışmak zorunda kalacaksın." Ben bunun üzerine: "Ey Allah'ın Resulü, bana neyi tavsiye ve emredersiniz?" diye sordum. Resûlulîah Efendimiz de bana: "Allah'ın Kitabı ile hükmet!" emrini vermişti. 838[153]

Hâkim îbn-i Mes'ûd'dan şu haberi nakleder: Peygamber (s.a.v.) bizlere hitapla: "Yedi fitneden sakınınız! Bunlardan biri Medine'den çıkar, biri Mekke'de meydana gelir. Biri Yemen'den çıkar. Biri Şam'dan gelir. Biri doğudan, bir diğeri de batıdan gelir. Biri de Şam'ın içinden çıkar ki bu da Fitne-i Süfyânî'dir" buyurdu.

Hadîsin râvîsi İbn-i Mes'ûd der ki: İçinizden bazıları bu fitnenin ilk çıkacak olanlarına yetişir. Bu ümmetten bazıları da sonraları çıkacak olanlarına yetişir." Velîd bin el-Ayyâş da bu konuda şöyle demiştir: "Medîne'den çıkan fitne, Talha ve Zübeyr fitnesi idi. Mekke'de çıkan fitne ise, Abdullah bin Zübeyr fitnesi idi. Şam fitnesi ise; Ümeyye Oğulları fitnesidir. Doğudan gelecek olan fitneye gelince, işte bu da o taraftan

---

838[153] Gerçekten de Ali (r.a.), kendisine karşı çıkan Talha ve Zübeyr ile mücâdele etmiş, sonra Muâviye ile beraber olan Şam ordusu ile uğraşmış, Hakem olayından sonra da Haricîlerle uğraşmak zorunda kalmıştır. Bütün bunlarda O, hak imamdı, haklı idi, hakka sarılmış idi. Hakk'ın kitabı Kur'ân ile hükmetmişti.

gelecek olan fitnedir."839[154]

Peygamberimizin, Kureyşli Bâzı Gençleri Ve Altmışıncı Hicret Yılında Olacakları Haber Vermesi

Buharî ve Müslim ittifakla Ebu Hüreyre'den şu hadîsi rivayet e-derler: "Benim ümmetimin helak olması, Kureyş'ten bazı gençlerin ellerinde olacaktır."

Ebu Hüreyre, bunu söylediği zaman o gençlere lanet okuyan Mervân bin Hakem'e karşı dedi ki: "Ben istersem, onların kimler olduğunu "Fülanm oğlu, fülanm oğlu fülan" diyerek açık isimleriyle bildire-bilirim!" 840[155]

839[154] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/261-263.

840[155] Evet, Buharînin rivayetine göre, Ebu Hüreyre bu hadis-i şerîfi, Mescid-i Ne-bevî'de irâd ettiği zaman, orada bulunan Mervân gadaba gelmiş ve: "Allah'ın laneti bu gençler üzerine olsun!" diyerek onlara lanet okumuştur. Ebu Hüreyre de, onların kim olduklarını çok iyi bildiğini, isterse isim isim onları açıklıyabileceğini söylemiştir. Bunun üzerine Mervân'ın hiç sesi çıkmamıştır. Ebu Hüreyre de onların kimler olduğunu açıklamamıştır. Esasen a-çıklıyamazdı da. Zîrâ bu takdirde hayatı tehlikeye girerdi. Nitekim bu durumu ifâde için de, yine Buharî'nin rivayetine göre: "Ben, Resûlullahı'dan iki kab (nevi) ilim öğrendim. Bunlardan birini halka yaydım, öbürünü yayacak olsam-, hiç şüphesiz gırtlağımı keserler!" demiştir. Ebu Hüreyre ayrıca: "Altmışıncı yıla çıkmaktan ve gençlerin işbaşına geldiğini görmekten Allah'a sığınırım!" diyerek de bunu belirtirdi. Onun bütün bunları ne maksatla ve ne mânâda söylediği açıkken, bazıları bunu "O bununla ilm-i bâtını işaret ediyordu" şeklinde anlamak istemişlerdir. Halbuki bu çok yanlıştır. Nitekim İmâm Kastalânî gibi bir zât, ilm-i bâtının islâm mâneviyâtındaki üstün yerini belirtip; bunun "şer'î ilmin özü ve semeresi" olduğunu da açıkça bildirdikten sonra; yukarıdaki iddianın tutarsızlığını açıklamak üzere Buharî Şerhinde aynen der ki: "Ebu Hüreyre'nin bunu kasdetmiş olması doğru olamaz. Eğer böyle olsaydı Ebu Hüreyre bunu gizleyemezdi. Zîrâ ilmin ketmi helâl olmazsa, ilmin özü ve semeresi olan ilm-i bâtını gizleyip ketm etmek hiç doğru olmaz. Ebu Hüreyre'nin bunu bazı kimselere olsun a-Çıkladığı da iddia edilemez, zira hakîkatte böyle bir şey de yoktur. Evet Ebu Hüreyre bunu bir tek kişiye olsun açıklamadığına göre, bunu kasdettiği nasıl İleri sürülebilir? Bu iddianın sahibine, bunu nereden bulduğu ve aldığı da sorulabilir. Ebu Hüreyre'nin bunu kasdettiğini iddia eden kişiye, bunu kasdetmiş olduğunun isbatı düşer. Tasavvuf ve

Beyhakî de Ebu Saîd el-Hudrî'den şu hadisi rivayet etmiştir: "Ben, Peygamber'in (s.a.v.) şöyle buyurduğunu duydum: "Altmış yıl sonra yeni bir nesil gelir, bunlar namaz kılmaz, şehvetlerine tabî olurlar ve cehennemi boylarlar. Bunlardan sonra farklı bir nesil daha gelir. Bu nesil de çok Kur'ân okur, fakat okudukları Kur'ân, gırtlaklarından aşağı inmez! içlerini, hidâyet nuruyla aydınlatmaz."

Beyhakî îmam-ı Şabî'nin şöyle dediğini rivayet eder: Ali (r.a.), Sıffin'den döndüğü zaman insanlara şöyle hitap etmiştir: "Ey insanlar! Sizler bugün Muâviye'nin emirliğini kerîh görmeyiniz: Muâviye'nin vefatından sonra, nice başların karpuz keser gibi omuzlardan kesilip u» çurulduğunu görürsünüz."

Ahmed, Bezzâr sahih bir senedle Ebu Hüreyre'nin şöyle dediğini rivayet eder: "Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Altmışıncı yılın şerrinden Allah'a sığınınız! Aynı zamanda gençlerin emirliğinden de Allah'a sığınınız! tyi biliniz ki alçak oğlu alçak iş başına gelmedikçe şu fânî dünyanın sonu gelmez."

Beyhakî ise Ebu Hüreyre'ye âit şu haberi nakletmiştir: "Ebu Hü-reyre Medine sokaklarında dolaşırken: "Allah'ım, altmışıncı yılı bana gösterme!" diyerek yürürdü." Yazıklar olsun size, Muâviye'yi ne de çok

kerih görüyorsunuz!. Allah'ım, gençlerin emirlik devrini de bana gös-terme!" diyerek Allah'a niyaz ederdi."

îbn-i Ebu Şeybe, Ebu Yâlâ ve Beyhakî Ebu Zerr'den şöyle rivayet eder: Ben, Peygamber'in (s.a.v.): "Benim sünnetimi ilk değiştirecek olan kişi, Ümeyye Oğullarından bir adamdır!" diye buyurduğunu duydum."

Haberi nakledenlerden Beyhakî der ki: "Bu hadiste haber verilen kişinin, Muâviye oğlu Yezîd olması, çok muhtemeldir." 841[156]

îbn-i Ment, Ebu Yâlâ, Beyhakî ve Ebu Nuaym Ebu Ubeyde bin Cerrâh'tan

---

tarikatın isbatına bunu delîl göstermek de tutarsız olur. Hem onların buna ihtiyacı da yoktur. (İrşâdüs-Sârî, 1/ 381).

841[156] Bu adamın, Velîd bin Abdü'l-Melik olması veya Velîd bin Yezîd olması da çok muhtemeldir. Zîrâ bunlardan birincisi, habîsin biriydi. İkincisi ise, bütün vaktini eğlence ve içkiyle geçiren sefihin biriydi.

rivayet ederler. O demiştir ki: Peygamber (s.a.v.) bir hadislerinde: "Şu din ü devlet, Ümeyye Oğullarından Yezîd denilen bir kişi onu ele geçirinceye kadar dimdik ve dosdoğru devam eder!"

Sahihtir kaydıyla Hakimin Ebu Hüreyre'den tek başına naklettiği bir haber de aynen şöyledir: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Yazık şu Araba, yakında kendisine yetişecek olan serden dolayı... Bu şer; altmışıncı yılın şerridir. Bundan sonra emanet, ganimet, sadaka, borç, şahitlik hatır ve para için verilen hükümler de Kitab'a göre değil, keyif ve arzulara göre olur."842[157]

Peygamberimizin, Medîne Âliminin Geleceğini Haber Vermesi

Hâkim sahihtir kaydiyle Ebu Hüreyre'den şu haberi nakletmiştir: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "insanların Medine âlimine ulaşmak için develerini sürerek yollara çıkacağı günler yakındır. İşte o zaman onlar, Medine âliminden daha bilgili birisini bulamıyacaklardır."

Bu hadisle ilgili olarak Süfyân bin Uyeyne demiştir ki: Biz bu âlimin, Mâlik bin Enes olduğunu kabul ediyoruz."843[158]

Peygamberimizin, Zeyd Bin Sûhân İle Cündübün Hallerini Haber Vermesi

Ebu Yâlâ, îbn-i Mende, Beyhakî Ali'nin şöyle dediğini rivayet e-derler:

842[157] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/263-265.

843[158] Bunu, Imâm-ı Tirmizî de Sahîh'inde Ebu Hüreyre'den rivayet etmiştir. Abdür-rezzâk da ilgili hadisi rivayet etmiş ve: "Bu, Mâlik bin Enes'tir" demiştir.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/265.

Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "içinizden herhangi biri, cennete kendisinden Önce uzuvlarından bazısı gidecek olan bir adama bakmak isterse, işte Zeyd bin Sûhân'a baksın!" Yine îbn-i Mende ile îbn-i Asâkır Büreyde'den şöyle rivayet ederler; Peygamber (s.a.v.), ashabı ile birlikte giderken: "Ah şu Cündüb, ne Cündüb'tür! Şu Zeyd, ne Zeyd'dir" buyurdu. Ashab sordu: "Ey Allanın Resulü, siz iki adamdan mı bahsediyorsunuz?" Peygamberimiz: "Cündüb, kahraman adam! Kılıcını çeker ve bir darbe indirir, bununla (hakkı bâtıldan ayırdığı gibi), tek başına bir ümmet oluverir. Hayırlı Zeyd'e gelince: O da kahraman bir adam. Savaşta elini kaybeder, eli kendisinden önce cennete gider."

Velîd bin Ukbe, Osman bin Affân (r.a.) zamanında Küfe'ye vali olmuştu. Bir sihirbazı sokak başına oturtmuş, insanlara ölüyü diriltiğine dâir birtakım sihirbazlık ve hokkabazlık oyunları gösteriyordu. Bu, Cündüb un kulağına gitti. Kılıcını kuşanıp oraya gitti. Baktı ki söylenenler doğru imiş. Kılıcını çekip sihirbazın başını gövdesinden ayırıverdi ve sonra: "Ey sihirbaz, haydi şimdi kendi nefsini dirilt bakalım!" diye haykırdı. Zeyd bin Sûhân'a gelince:-Bu zâtın eli Kadisiye meydan muharebesinde kesilmiştir. Sonra Hz. Ali ile birlikte Cemel vak'asma katıldı ve oradr öldürüldü.

(îbn-i Asâkîr, bunun bir benzeri rivayeti; Ali'den, îbn-i Abbas'tan ve İbn-i Amr'den de rivayet etmiştir. 844[159]

îbn-i Sa'd ise, el-Eclah tarikiyle Ubeyd bin Lâhık'tan şu haberi nakleder: Peygamber (s.a.v.) bir seferde idi. Ashabtan bir grup, şarkılar söyleyerek geldi ve inip yerleşti. Sonra bir başka grup gelip mola verdi. Peygamberimiz de ashabının bazı ihtiyaçlarını karşılamak istedi. O da bu maksatla inip mola verdi ve şöyle demiye başladı: "Cündüb, bu Cündüb kimdir? Şu eli kesik hayırlı Zeyd de kimdir?" Sonra işi bitince binip yola koyuldu. Ashabı da kendisine yaklaşarak, az önce söylediklerinin mânâsını kendisinden sordular. Peygamberimiz de kendilerine şu cevabı verdi: "İlci adam. Bu ümmette görülürler. Bunlardan biri ki Cündüb'tür; kılıcını çekip kuvvetle vurur ve bununla bâtılı yok edip hak

---

844[159] O sihirbaz ortaya çektiği bir sığırın ağzından girer, arkasından çıkarmış. Bir defasında tam sığırın karnında iken, Cündüb kılıcını indirip ikiye bölmüş. Böylece hakkı bâtıldan ayırmış, bâtılı yok etmiştir.

ile onun a-rasını ayırır. (Yâni bâtılı uzaklaştırmış olur.) Diğeri ise Zeyd'dir; bu da Allah yolunda elini kaybeder. Sonra Zeyd'in cesedinin geri kalanını da cennete göndererek, kendinden önce cennete gitmiş bulunan parçasıyla birleştirir."

ilgili hadisi açıklamak üzere el-Eclah demiştir ki: Cündüb bin Zü-beyr el-Gâdırî'dir, Velîd bin Ukbe'nin yanında onun sihirbazını öldürmüştür. Zeyd bin Sûhân ise: Elini Celulâ Savaşında Allah yolunda kaybetti, sonra kendisi de Cemel olayında şehid düştü."

Hâkim Hasan-ı Basrî'den şu haberi nakletmiştir: Küfe emirlerinden biri, bir sihirbazı halkın önüne takdim ederek, birtakım oyun ve icrââtta bulunmasını emretti. Sihirbaz emîrin emri üzerine icrââta başladı. Halk çok sayıda toplanıp seyrediyordu. Cündüb'ün bundan haberi olunca hemen kılıcını kuşanıp oraya geldi. Baktı ki, durum aynen kendisine söylendiği gibidir. Hemen kılıcını çekip sihirbazın kellesini uçuruverdi. Halk bunu görünce korkuya kapılıp dağılmaya başladı. Cündüb halka hitaben dedi ki: "Ey insanlar, korkmaymız! Benim sizinle bir işim yoktur, benim maksadım sihirbaz idi. işte onun da vücûdunu ortadan kaldırmış oldum." 845[160]

tbn-i Asâkîr'in yine bu konuda Haris el-Aver'den rivayeti de şöyledir: Peygamberimizin (s.a.v.) anlattığı şeyler arasında "Zeydü'1-Hayr = Hayırlı Zeyd" diye anılan Zeyd bin Sûhân da vardı. Peygamberimiz'in bu husustaki sözü şöyleydi: "Yakında ashabımı gören tabiîn nesli arasında bir adam bulunur. O, Zeydü'l-Hayr'dır. Onun vücûdundan bir parça, kendisinden Önce cennete gidecektir. Yirmi sene sonra da kendisi (şehîd olup) cennete gidecektir."

İşte bu Hayırlı Zeyd, Nehâvend taraflarındaki bir savaşta sol elini kaybetti. Yirmi sene sonra da Cemel vak'asına katıldı ve burada öldürüldü. Öldürülmezden az önce demişti ki: "Ben bir rüya gördüm. Bu rüyamda yirmi sene önce kaybettiğim elim, yukarıdan bana "haydi gel,

---

845[160] Bu emîr, Velîd bin Ukbe'dir, Osman'ın ana bir kardeşidir. Bir gün, sarhoş bir vaziyette cemaate namaz kıldırmış, fazla rek'at kıldırdığı için namazdan sonra: "Ben namazı artırdım!" diye konuşmuştu. Halk derhal durumu halîfe'ye intikal ettirmiş, halîfe Osman da onu azledip Rikka'da ikâmete me'mur kılmış orada yalnız başına ölmüştür.

gel!" diye işaret ediyordu. Kanâatim odur ki, ben artık Ölüp elime kavuşacağım." Ve dediği gibi o, bu savaşta Ali'nin yanında şehid düşmüştür."846[161]

Peygamberimizin, Ammâr Bin Yâsir'in Katledileceğini Haber Vermesi

Buharı ve Müslim'in ittifakla Ebu Saîd'den, ayrıca Müslim'in tek başına Ümmü Seleme ve Ebu Katâde'den rivayet ettikleri hadîs şöyledir: Peygamber (s.a.v.), Ammâr'a hitaben buyurdu ki:

"Ey Ammâr seni, isyan eden topluluk öldürür!"

Bu hadîs, mütevâtirdir. Mütevâtir Hadîsler adlı kitabımızda beyan ettiğimiz gibi, bu hadîsi yirmiye yakın sahâbî rivayet etmiş bulunuyor.847[162]

846[161] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/265-267.

847[162] Buharf nin rivayetine göre İkrime der ki: "İbn-i Abbas oğlu Ali'ye ve bana: "Ebu Saîd'e gidip ondan hadis dinleyiniz" dedi. Biz de gidip ondan şu hadisi dinledik: "Çocuklar biz, Mescid'i yapıyorduk. Bizler birer kerpiç taşırken, Ammâr iki kerpiç birden taşıyordu. Onu gören Hz. Peygamber, onun üzerindeki toprağı silkeliyor ve ona hitaben de: "Yazık Ammâr'a, onu İsyancı bir topluluk öldürecektir! Amrfiâr onları cennete davet edecek, onlar ise Ammâr'ı cehenneme çağıracaklar." İşte İbn-i Abbas'ın oğlu Ali ile birlikte bize bu hadisi söyledi. Hadîsi bitirdikten sonra da: "Ammâr, Peygamberimiz'in bu sözünü duyduktan sonra hep: "Allah'ım, fitnelerden sana sığınırım!" diyerek dua ederdi" dedi.

(Peygamberimiz bu hadîsi, Ammâr'ın fazîletini izhar, katilini de zem için buyurmuştur. Bilindiği gibi Ammâr, Sıffîn'de hak Halîfe Ali'nin saflarında savaşırken, Muâviye ve onun a-damları tarafından öldürülmüştür. Bunlar ise tâğî, bâğî ve zâlim idiler. Derler ki: Muâviye bu hadîsi: "Osmanın kanını taleb edenler" şeklinde te'vîl edermiş. Bu ise, Muâviye'/ıin bu hadîsi tahrîf ettiğini gösterir. Zira hadîsi bu mânâda anlamak mümkin değildir. Zira hadîsin diğer tarîkinde: "Ammâr onları cennete, onlar ise Ammâr'ı cehenneme çağırırlar" buyurulmuştur. (fbn-i Melek Tirevî, Şerhu'l-Meşârık, 2/179) - Âmire, 1287).

Beyhakî ve Ebu Nuaym, Ammâr'ın âzadlı kölelerinden şu haberi nakletmiştir: "Ammâr bir gün hastalanmıştı. Hastalığı giderek ağırlaştı. Derken bayıldı. Bizler ise onun etrafında toplanmış ağlaşıyorduk. Bir müddet sonra kendine geldi ve bizlerin ağlaşmakta olduğumuzu gördü. Dedi ki: "Benim, böylece yatağımda öleceğimi mi zannediyorsunuz? Bana Sevgili Resûlullah (s.a.v.) haber verdi ki: "Beni ancak halîfeye isyan etmiş bir topluluk öldürecektir ve benim dünyadan son nasibim de bir içim süt olacakmış."

Ahmed, İbn-i Sa'd, Taberânî, Beyhakî, Ebu Nuaym ve sahihtir kaydiyle Hâkim, Ebu'l-Bahterl'den şu haberi nakletmişlerdir: Ammâr bin Yâsir, Sıffîn savaşında kendisine bir içim süt getirilmesinden sonra, bu sütü içti ve gülmeye başladı. Kendisine: "Niçin gülüyorsunuz?" diye sordular. O da cevaben dedi ki: "Peygamber (s.a.v.) bana demişti ki: "Ey Ammâr, senin dünya nimetlerinden en son içeceğin, bir içimlik süt olacaktır!" İşte ben bunun için (şehîd olarak ölümüm yaklaşmıştır) diye gülüyorum."

Ammâr bin Yâsir, böyle söyledi, sütünü içtikten sonra savaşmaya başladı ve şehîd oldu.

(Bu, bu şekilde Ammâr'dan diğer tarîkler ile de rivayet edilmiş bulunmaktadır. Keza Ruzzîn dahi bunu bu şekilde Ebu Hüreyre'den rivayet etmiş bulunmaktadır.)

Yine Hakimin sahihtir kaydiyle Huzeyfe'den de bir rivayeti var. Onun bu rivayetine göre Huzeyfe demiştir ki: Ben, Peygamberimizin (s.a.v.) Ammâr'a hitaben: "Ey Ammâr, seni isyan etmiş bir topluluk öldürecektir! Senin dünyâ nimetlerinden en son alacağın, bir içimlik süt olacaktır" buyurduğunu işittim."

Ahmed, Taberânî ve Hâkim Amr bin el-As'tan şu haberi nakletmislerdir: "Ben, Peygamberin (s.a.v.): "Allah'ım, gerçekten sen Ammâr sebebiyle şu Kureyşi tahrik etmiş oldun (da onlar aklını Ammâr'a

takmış bulunuyorlar.) Şüphesiz Ammâr'ın katili de cehenne 848[163] mdedir!" diye buyurduğunu işittim."

İbn-i Sa'd da bu konuda Huzeyl'den şöyle bir haber nakletmiştir: "Adamın biri, Peygamber'e (s.a.v.) gelip: "Yâ Resûlallah, Ammâr yıkılan duvar altında kaldı ve öldü!" diye bir haber getirdi. Peygamberimiz ise: "Hayır Ammâr Ölmedi!" karşılığını verdi. Sonradan anlaşıldı ki, gerçekten Ammâr ölmemiştir." 849[164]

Peygamberimizin, Hakra Ehlinin Öldürüleceklerini Haber Vermesi

Beyhakî Eyyûb bin Beşîr el-Evsî'den şu haberi rivayet eder: Peygamber (s.a.v.) bir seferde iken yolu Zühre Harrası'na uğramıştı. Burada biraz durakladı ve: "Innâ lillah ve innâ ileyhi râciûn!" buyurdu. Ölüm olayında söylenmesi âdet ve sünnet olan bu sözün, O'nun tarafından burada söylenmesi üzerine ashâb, bunun sebebini sordular. Peygamberimiz de: "Bu Harra'da ashabımdan sonra ümmetimin hayırlıları olan kimseler öldürüleceklerdir. Bu sebeble böyle söyledim."

Beyhakî'nin bu rivayeti mürseldir. Fakat Beyhakî kendisi der ki: "îbn-i Abbas'ın bir âyeti tefsir sadedinde söylediği bir sözde bunu te'yîd eder mâhiyettedir." 850[165]

Yine Beyhakî, Hasan-ı Basrı'den şu haberi nakletmiştir: "Harra olayında Şamlılar Medine'de o kadar adam Öldürdüler ki, hattâ Medine lilerden neredeyse bir tek kişi bile kurtulamıyacaktı."

Yine Beyhakî'nin rivayetine göre Mâlik bin Enes de şöyle demiştir:

848[163] Ammâr, Ali (r.a.)'in saflarında çarpışırken Sıffîn'de şehîd olmuştur. Namazı AlÎ tarafından kılınıp oraya defnedildi. Hicrî 37 yılı idi. Ammâr, şehid düştüğü zaman, doksan üç yaşında idi

849[164] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/267-269.

850[165] Bunun açıkça te'yîdi mâhiyetinde Buharîde pekçok rivayet vardır

"Harra Olayı Gününde yalnız Kur'ân hafızlarından tam yediyüz kişi öldürüldü. Bunların üçyüz tanesi Ashab-ı Kiram efendilerimizdendi. Bu olay, Müâviye'nin oğlu Yezîd zamanında olmuştur."851[166]

Bir de bu konuda Beyhakî'nin Muğîra tarikiyle sevkettiği bir haber var. Bu da şöyledir: "Yezîd'in komutanlarından Müslim bin Ukbe, Medine'yi yağma ettirdi: Burada üç gün müddetle herşeyi mübâh ilân etti. Bu sırada ehl-i islâmın ırz ve nâmûsu Öylesine çiğnendi ki, bakire kızlardan bin kadarı, bakireliklerini zâyî ettiler." 852[167](Medine yakınındaki Harra olayı, hicretin altmış üçüncü yılında vukua gelmiştir.)853[168]

Peygamberimizin, Merci Azrâ'da Mazlum Olarak Öldürülenleri Haber Vermesi

Yâkûb bin Süfyân Târih'inde, Beyhakî ve îbn-i Asâkır Ebu'l-Esved'den şu haberi nakletmiştir: "Bir gün Muâviye, mü'minlerin annesi Âişe'yi ziyarete gitti. Aişe validemiz kendisine: "Ey Muâviye, Azrâ'da Hucür ve arkadaşlarını nasıl ve niçin öldürttün?" diye çıkıştı, Muâviye ise şu cevabı verdi: "Ben, onların yaşamasını bu ümmet için zarar, öldürülmelerini ise iyilik olarak gördüm ve bu görüşle öldürttüm." Muâviye'den bu cevabı alan Aişe validemiz de şunu ilâve ettiler: "Ben ise, Peygamberin (s.a.v.) bu hususta: "Azrâ'da ümmetimden bazı kimseler mazlum oarak öldürülecekler! Bu mazlumların hatırı için Allah da buğzeder, Allah'ın melekleri de" diye buyurduğunu işitmiştim."

(Bu hadîs mürseldir.)

851[166] Harra Olayı, bir de Kerbelâ Faciası; Ümeyye oğullarının tarihinde en kara iki nokta ve lekedir

852[167] Bu sayı, bu son derece fecî ve ürpertici olay karşısında duyulan dehşetin ifâdesi olabilir. Yâni verilen sayıda oldukça mübâleğa vardır. Yoksa tam sayının bu kadar olması, imkân dahilinde değildir. (Yâni Medine'de zâten o tarihlerde bu sayıda bakire kız bulunduğu kanâatinde değiliz.)

853[168] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/269.

Beyhakî ile îbn-i Asâkır Ali bin Ebu Tâlib'ten de şu haberi nakletmiştir: Ali, Iraklılara hitaben dedi ki: "Ey Iraklılar, sizden yedi kişi Azrâ denilen yerde katledilir. Bunların meseli, Kitâbımız'da anlatılan Ashâb-ı Ühdûd'un meselidir." Ali'nin bu sözüne uygun olarak yedi kişi: yâni Hucür ve arkadaşları Merc-i Azrâ'da katledildiler."

Ebu Nuaym bu konuda der ki: Meşhur Zeyyâd bin Sümeyye hutbe okuyordu. Ümeyye Oğullarının âdeti veçhile hutbede Ali'yi andı ve onu kötüledi. Hucür bin Adiyy de eline bir taş alarak Zeyyâd'a attı. Bu suretle onu, Ali'yi kötülemekten menetmek istedi. Zeyyâd ise bunu şikâyet olarak Muâviye'ye yazdı. Muâviye de Hucür bin Adiyy ile arkadaşlarının kendisine gönderilmelerini emretti. Bunlar yola çıkarıldılar. Şam'a doğru giderlerken Merc-i Azrâ denilen yere gelip mola vermişlerdi. Bu sırada, kendilerini öldürmeleri için Muâviye'nin gönderdiği a-damlar da buraya gelip onlarla karşılaştılar ve onların hepsini öldürdüler."

(Beyhakî, Ali'nin bu husustaki yukarıda geçen sözüyle ilgili olarak der ki: "Hz. Ali, böyle bir sözü kendiliğinden söylemiş olamaz. Muhakkak o bunu, Hz. Peygamber'den işitmiş olması sebebiyle söylemiştir.) 854[169]

Peygamberimizin Amr Bin Hamık'ın Öldürüleceğini Haber Vermesi

İbn-i Asâkır Rifâa bin Şeddâdel-Becelî'den şu haberi nakletmiştir: "Ben, Muâviye onu yakalamam için emir verdiği zaman onunla beraber kaçıp yola çıkmıştım. Yolda giderken o bana dedi ki: "Ey Rifâa, Peygamberimiz (s.a.v.), onların beni öldüreceğini haber vermiştir. Hem dahî bilmelisin

---

854[169] Ibn-i Kuteybe el-Meârifte der ki: Hucür bin Adiyy (r.a.)'i Muâviye öldürtmüştür. Künyesi: Ebu Abdurrahmân idi. O, Peygamber'e (s.a.v.), kavminin temsilcisi olarak gelip müslüman olmuştur. Kadisİye meydan muhârebesi'ne katıldı. Cemel ve Sıffîn savaşlarında Ali ile beraber idi. Muâviye onu, yanındaki arkadaşlarıyla beraber Azrâ'da, elli üçüncü hicret yılında öldürttü."

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/270.

ki, ins ve cin, benim kanıma ortak olmuştur." O bana bunları söyler söylemez, peşimize takılan atlıların da ileriden görünmeleri bir oldu. Ben derhal Amr bin Hamık'a veda ederek kendisinden ayrıldım ve sıvışarak kayboldum. Tam bu sırada yılanın biri, onun üzerine atılarak kendisini sokup öldürdü. Muâviye'nin atlıları geldikleri zaman, ancak onun ölüsüne yetişmiş oldular. Başını keserek götürdüler ve islâm tarihinde kesilip de emîr'e hediye edilen ilk müslüman başı da bu oldu." 855[170]

Peygamberimizin Zeyd Bin Erkam'ın Âmâ Olacağını Haber Vermesi

Beyhakî Zeyd bin Erkam'dan rivayet eder. O şöyle demiştir: Bir gün ben, hasta olmuştum. Peygamber (s.a.v.) beni ziyarete ve geçmiş olsun, demeye geldi ve beni şu sözleriyle teselli buyurdu: "Senin bu hastalığın, korkulacak ve sana zararı olacak bir hastalık değildir. Fakat ileride, benden sonra yaşıyacak ve âmâ olacaksın. O zaman hâlin nasıl olacak?" Ben, Resûlullah Efendirniz'in bu sözü üzerine dedim ki: "O zaman ben de, sabreder, sabrımın sevabını da Allah'tan ümîd ederim." Peygamberimiz (s.a.v.) de bunun üzerine şu müjdeyi verdiler: "Bu takdirde sen de cennete girersin! Hem de hesaba çekilmeksizin."

(Zeyd bin Erkam, gerçekten Peygamber'in (s.a.v.) vefatından sonra âmâ oldu. Sonra Allah Teâlâ kendisine gözlerini bağışladı (gözleri iyi olup

---

855[170] Amr bin Hamık (r.a.) (el-Meârıf'ten naklen daha önce de dediğimiz gibi), Huzâa'dandır. Resûlullah'a Veda Haccı sırasında bîat etmiştir. Sonra Hz. Peygamberden ayrılmamış, O'ndan hadîs rivayet etmiştir. Sonra Kûfe'de ikâmet edip Ali'nin taraftarı olmuştur ve Ali ile, onun yaptığı savaşlara katılmıştır. Muâviye'nin öldürttüğü Huciir bin Adiyy'e yardım ettiği için tâkîbe mâruz kalmış, Musul'a kaçmıştır. Orada bir mağaraya saklanmış, mağarada bir yılan kendisini sokarak ölümüne sebeb olmuştur. Tâkİbcileri mağarada onun Ölüsünü bulmuşlar, başını keserek Musul valisine vermişler. O da onun başını Zeyyad'a, Zeyyâd da Muâviye'ye göndermiştir. Böylece onun başı, şehirden şehire gönderilen ilk baş olmuştur.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/271.

görmeye başladı.) Daha sonra da vefat etti. 856[171]

Peygamberimizin, Bazı İmamların, Namazı Vaktinin Dışında Kıldıracaklarını Haber Vermesi

îbn-i Mâce ve Beyhakî îbn-i Mesûd'dan rivayet ederler. O şöyle demiştir: Resûlüllah (s.a.v.) buyurdu: "Sizler bazı insaniar göreceksiniz ki onlar, namazlarım vaktinde kılmayacaklar. Onlara yetiştiğiniz zaman, namazınızı evlerinizde ve vaktinde kılınız! Sonra gidip onlara u-yarak kılınız ve onların arkasında kıldığınız bu namazı, nafile sayınız." 857[172]

Beyhakî ile Ebû Nuaym'in yine îbn-i Mesûd'dan rivayeti şöyledir: Peygamberimiz (s.a.v.) buyurdu: "Yakın bir gelecekte işlerinizin başına öyle adamlar geçecektir ki, onlar sünneti söndürüp bid'ati îlân edecek-lerdir! Namazı da vaktinden geciktireceklerdir..." 858[173]

îbn-i Mâce de Ubâdetü'bnü Sâmit'in Peygamberimiz'den şöyle rivayet ettiğini bildirir: "Yakında bazı emirler (devlet adamları) gelecek,

---

856[171] Burada Zeyd bin Erkam'dan naklen verilen bu haber ve bundan sonra verilecek olan rivayet; yalnız sahih haberleri veren Sahîhlerde mevcûd olan rivayetlerden değildir.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/271.

857[172] Bunun manası, namazı kazaya bırakacak şekilde vaktinden çıkarmaları değildir, zira bir müslümanın bunu yapması makul olamaz. Belki bunun manası, namazı iyice geciktirip son vaktine kadar te'hir etmeleridir

858[173] Bu hal Emevilerde görülmüştür. Onlar, pek çok bid'atler icad etmişlerdir. Namazı vaktinin sonuna bırakmak ve kısacık surelerle kıldırmak, Bayramlarda hutbeyi namazdan evvel okumak gibi... Fakat butun bunlara rağmen Emeviler; her şeyi Acemleştirip iranîlık rengine boyayan Abbasilerden islâm'a daha yakın idiler. Zira Abbasiler zamanında her şey, büsbütün bozulmuş, dinin ruhundan adamakıllı uzaklaşılmıştır.

bunların çok meşgaleleri olacak, bu yüzden namazı vaktinden geciktirecekler. Siz, (namazlarınızı vaktinde kılıp) onların arkasında kıldığınız namazı, nafile olarak niyet ediniz..."

(Ben derim ki, bu hadîslerin haber verdiği ümerâ (devlet adamları), Ümeyye Oğulları idi... Çünkü onlar, bununla tanınırlar, bununl a meşhurdurlar.. . Durum, Ömer İbn-i Abdül-Azîz zamanına kadar devam etmiştir. O gelmiş, namazı vaktinde kıldırarak durumu düzeltmiştir.) (Suyûtî)859[174]

Peygamberimizin Bazı Kimselerin Ömrünü Ve O Neslin Ne Zaman Tükeneceğini Haber Vermesi

Buharı ve Müslim îbn-i Ömer'den şöyle rivayet ederler: Bir gece Peygamber (s.a.v.) bize yatsı namazını kıldırdıktan sonra ayağa kalkıp şöyle buyurdu: "Şu geceyi görüyorsunuz ya, işte bu geceden itibaren yüz sene sonra, bugün yeryüzünde yaşamakta olanlardan hiç biri hayatta kalmayacaktır."

(Peygamberimiz bu sözüyle o neslin yüz sene sonra tükeneceğini haber vermiş oluyordu... -Suyûtî-)

Müslim'in Abdullah bin Câbir'den rivayetinde ise şöyle denilmektedir: "Siz bana kıyametin ne zaman kopacağını soruyorsunuz. Bunu bilmek ise, ancak Allah'a mahsustur. Ben ise sizlere, sadece, bugün yeryüzünde yaşamakta olanlardan yüz sene sonra kimsenin kalmayacağım haber veriyorum!"

Müslim'in senedlerine dayanarak naklettiği bir habere göre, Peygamberimiz'in ashabından Ebu't-Tufeyl şöyle demiştir: "Peygamberimiz'i görenlerden benden başka kimse hayatta kalmamıştır."

(Gerçekten de Ebu't-Tufeyl, yüzüncü senenin başında vefat etmiştir.)

Hâkim, Beyhakı ve Ebû Nuaym'in Muhammed bin Zeyyâd el-Elhânî

859[174] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/272.

tarikiyle Abdullah bin Büsr'den şu mealde bir rivayetleri vardır: Peygamber (s.a.v.) bir gün Abdullah bin Büsr'e işaretle: "Şu delikanlı bir asır yaşıyacaktır!" buyurdu. O da tam yüz sene ömür sürdü. Bu Abdullah'ın yüzünde göze batacak şekilde bir siğil vardı. Peygamberimiz: "Ve bu delikanlı, yüzündeki siğil sönmeden de ölmez" buyurmuştu... Hakîkaten o vefat etmezden önce, yüzündeki siğili de sönmüştü...

Yine bu cümleden olarak İbn-i Sa'd ve diğerlerinin kaydettiği şu haber de manidardır: Habîb bin Müslime, Medine'ye gelip Peygamberi-miz'i görmek istedi... Arkasından da babası yetişti ve Peygamberimizde hitaben dedi ki: "Bu oğlum, benim elim ve ayağım demektir. Onu yanınızda alakoyub da asker yapmayınız!" Peygamber Efendimiz de onun oğlu Habîb'e hitaben: "Haydi babanla git, o yakında vefat eder, sen de o zaman bana gelirsin" buyurdu. Babası da gerçekten o sene vefat etti." (Habîb, ertesi sene asker olup cihâda iştirak etti.)860[175]

Peygamberimizin, Numan Bin Beşir'in Şehid Olacağını Haber Vermesi

İbn-i Sa'd, Asım bir Ömer bin Katâde'den rivayet ediyor: "Amre bint-i Ravâha, bir beze sarmış olduğu çocuğunu, yâni Nûmân bin Beşîr'i alarak, Hz. Peygambere getirdi ve: "Ey Allah'ın elçisi, çocuğumun ileride malının ve çocuklarının çok olması için dua ediveriniz!" diyerek ricada bulundu... Peygamberimiz de ona verdiği cevapta buyurdu ki: "Sen onun, dayısı Abdullah bin Ravâba kadar yaşamasına razı değil misin? O Abdullah ki, övülecek bir şekilde yaşadı ve şehîd olarak ölüp cennete girdi!"

Yine îbn-i Sa'd, Müslime bin Muhârib'ten ve başkalarından şu haberi nakletmiştir: "Mervân bin Hakem'in hilâfeti zamanında Merc-i Râhit Savaşında Dahhâk bin Kays öldürüldüğü zaman, Nûman bin Beşîr Humus tan kaçmak istedi. Kendisi, buranın valisi idi... Mervan'a

---

860[175] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/272-273.

muhalefet etmiş ve Abdullah bin Zübeyr için çalışıp davette bulunmuştu... Kaçınca Humuslular peşine düşüp onu yakaladılar ve katlettiler. Peygamber Efendimiz ise bu hususta; "...Şam ehlinden bir münafığın onu öldüreceğine dâir" işarette bulunmuştu..."861[176]

Peygamberimizin, Yalan Hadis Rivayet Eden Şeytanları Ve Hadis Namına Yalan Söyleyenleri Haber Vermesi

Müslim'in Ebû Hüreyre'den rivayetine göre, Peygamber (s.a.v.) şöyle buyurmuştur:

"Ümmetimin son zamanlarında bazı insanlar zuhur eder ve bunlar, sizlerin ve sizlerin atalarının hiç duymadıkları şeyler konuşurlar... Bunlar, müthiş yalancılardır! Bunların zararından ve saptırmasından son derece sakınınız!"

îbn~i Adiyy ve BeykakVnin rivayetinde de: "tblîs, sokak sokak dolaşıp: "Bana falanca da şu hadîsi rivayet etti" diyerek hadîs rivayet etmeye kalkışmadıkça, kıyamet kopmaz!" buyurulmuştur..." 862[177]

îbn-i Adiyy ve Beyhakî, îsâ bin Ebu Fâtıma el-Fizârî'den nakleder. O demiştir ki: "Bir gün ben, Mescid-i Haram'da bir üstadın yakınında oturuyordum. O bana hadîs yazdırıyordu ve: "Bana el-Şeybânî rivayet etti" dedi. Baktım, onun yanında birisi var, o da: "Bana el-Şeybânî rivayet etti" dedi. Üstad: "Bana el-Şeybânî el-ŞaTrî'den rivayet etti" dedi. Yanındaki adam ise: "Bana el-Şa'bfnin kendisi rivayet etti" dedi. Bu sırada üstad: "O da el-Hâris'ten rivayet etmiştir" dedi. Yanındaki adam ise: "Vallahi ben, el-Hâris'in kendisini gördüm, bana bizzat kendisi

---

861[176] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/273-274.

862[177] Yukarıdaki hadisleriyle Peygamber Efendimiz, asılsız bir takım hadisler rivayet edenlere karşı son derece uyanık olmaya çağırmaktadır. Çeşitli sebeblerle hadisler uydurulduğu, islâm ve müslümanlar İçin bu yolla tuzaklar kurulduğu da malumdur. Hadis uydurmakta en istekli olan fırkalar ise, (Müslim'in mukaddimesinde de İşaret edildiği gibi), şiiler ile sofiler olmuştur.

rivayet etti" diyerek and içti. Üstad: "El-Hâris ise Ali'den naklet-miştir" dedi. Yanındaki adam ise: "Vallahi ben Ali'nin kendisini gördüm ve onunla Sıffîn savaşına katıldım!" diyerek yemin etti. Ben bu durum karşısında hayret edip, hemen Allah'a sığındım ve Ayete'l-Kürsfyi okumaya başladım. "Velâ yeûdühû hıfzuhümâ" kısmına gelip bunu da okuduğum zaman, baktım ortalıkta birşey kalmamıştır. Yâni bana musallat olup yanıltmaya çalışan tblîs, kayıplara karışmıştır."863[178]

Peygamberimizin, Dördüncü Asırda İnsanların Değişeceğini Haber Vermesi

tmrân bin Husayn'dan Müslim rivayet ediyor, O şöyle demiştir: "Resûlüllah (s.a.v.) buyurdu: "Sizin en hayırlılarınız, benim asrımda o-lanlannızdır! Sonra, benim asnmdakilere yakın olanlardır, sonra da bunlara yakın olanlardır. Bunlardan sonra ise Öyle adamlar gelecektir ki, hıyanet edip emniyetten eser bırakmayacaklar, şahitlik etmeleri is-tenilmediği halde şahitlik edecekler, adayacaklar fakat adaklarını yeri-ne getirmeyecekler... Çokça yiyip bol kilo almak ve şişmanlamak ise, onlarda moda olacak... (Halbuki mü'min birtek karnını doyurmak için yer. Münank ise, yedi karnım doyurmak için yer.)864[179]

Peygamberimizin, Bir Topluluğa, İçlerinden En Son Ölenin Ateş İçerisinde Öleceğini Haber Vermesi

BeyhakVnin Ebû Nadra tarikiyle Ebû Hüreyre'den rivayeti şöyledir:

863[178] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/274.

864[179] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/275.

"Peygamber Efendimiz, bir gün karşılaştığı bazı kimselere hitaben: "Sizin içinizden en son vefat edecek olan kişi, ateş içerisinde ölecektir" buyurdu. Bunların içinde Semura bin Cündüb de vardı. Ebû Nadra demiştir ki: Gerçekten bunların en son vefat edeni, Semura olmuştur."

Hafız Abdürrezzâk'ın rivayetine göre, bunlar üç kişi olup: Ebû Hüreyre, Semura ve diğer bir adam,.. Bu üçüncü adam, adı geçenlerin her ikisinden önce vefat etmiştir. Bu yüzden birisi eğer Ebû Hüreyre'yi kızdırmak isterse: "Haberin var mı, Semura vefat etti" deyi verirmiş... Ebû Hüreyre de bunu duyunca ateş içinde ölmek korkusuyla bayılıp düşermiş... Sonunda Ebû Hüreyre de Semura'dan önce vafet etti."

Ibn-i Asâkîr'in Muhammed bin Sîrîn'den nakline göre, yukarıda geçen, (Peygamberimiz'in önceden haber verdikleri veçhile) Semura bin Cündüb'ün vefatı da şöyle olmuştur: Bir gün Semura, Arapların Gezâz Hastalığı dedikleri puntaya tutulmuş... Aşırı derecede üşütmekten tir tir titriyormuş. Titremekten adetâ yerinde duramaz olmuş ve büyük bir kazanın su ile doldurulmasını ve altında kuvvetli ateş yakılmasını emretmiştir. Derhal onun bu emrini yerine getirmişler. O da suyu kaynamakta olan bu kazanın üzerine bazı şeyler koydurup oturmuş, kendisini şiddetle kaynamakta olan suyun buharına vermiş... Böylece ısınıp titremekten kurtulmak istemiş... Derken kazanın üst tarafına konulan şeyler ansızın çökmüş, Semura da kazanın içine düşerek ölmüştür."865[180]

Peygamberimizin, Bîr Topluluğa İçlerinden Birinin Cehennemlik Olduğunu Haber Vermesi

Taberânî ve diğer bazıları, RâfV bin Hudeyc'in şöyle dediğini kaydeder: "Raccâl bin Anfüve adındaki zâtın, başkalarını imrendirecek derecede devamlı Kur'ân okumakta ve okuyuştaki huşûda pek acâib bir hâli vardı. Hayırlı işlere koşturmakta da şaşılacak bir durumda görülürdü. Bir gün

865[180] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/275.

bizler bâzı arkadaşlarla oturuyorduk. Raccâl de yanımızda oturmakta idi. Derken Peygamber Efendimiz çıkageldi ve buyurdu ki; "Şu topluluktan birinin yeri ateştir!11 Bunun üzerine ben, oradaki insanların tamamını tanımak istedim, baktım: Ebû Hüreyre, Ebû Ervâ, Tufeyl bin Amr ve Raccâl bin Anfüve var... Hepsine dikkatle baktım, hayretler içinde kaldım ve kendi kendime: "Acaba bu şakı adam kimdir ki?" demekten kendimi alamadım. Ben, Resûlüllah Efendimizin vefatından sonra Hanîfe Oğulları'na döndüm. Orada Raccâl in ne yaptığını sordum. Aldığım cevab: "Onun, fitneye kapıldığı, Resûlüllah'ın aleyhine ve Müseylime'nin lehine şehâdette bulunduğu..." merkezinde oldu. Bu sefer de, yine kendi kendime dedim ki: "Elbette Allah Resûlü'nün buyurduğu haktır!"

Seyf bin Ömer rivayet eder: Farrât bin Hayyân Ebû Hüreyre ve Raccâl, Resûlüllah'm yanından çıktılar... Bu sırada Resûlüllah: "Bunlardan birinin yeri cehennemdir ve onun iki omzu üzerinde hâin bir kafa vardır!" buyurdu. Sonunda Raccâl, Müseyleme'ye katıldı. Bu haber geldiği zaman, Ebû Hüreyre ile Farrât sevinçlerinden secdeye kapandılar."866[181]

Peygamberimizin, Velid Bin Ukbe'nin Haline İşareti

Hâkim ve Beyhâkl, Velîd bin Ukbe'nin kendisinden şöyle nakleder:

"Resûlüllah (s.a.v.) Mekke'yi fethettiği zaman, Mekke halkı çocuklarını alıp getirdiler. Resûlüllah da onların başlarını meshedip haklarında hayır duada bulundular... Bu sırada anam da beni, başıma kokular sürerek Rasulullah'a götürdü. Fakat Rasulullah benim başıma meshetmedi ve bana hiç dokunmadı..."

Beyhakî bu hususta der ki: "Şüphesiz bu, Velîd hakkındaki ilâhî takdir icâbı ve bunu yüce Allah'ın Resûlü'ne bildirmiş olması neticesi o-larak böyle olmuştur. Ve daha sonraki Velîd'e âit haberler de bunu te'yîd eder

---

866[181] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/276.

mahiyette olmuştur.. Târihen bilindiği gibi, Velîd Hz. Osman'ın valisi idi ve bu sırada içki içmekle tanınmıştı... Namazı da son derece geciktirmiş olarak (ve bâzan da sarhoş olarak) kıldınrdı... Hz. Osman'ın öldürülmesine kadar varan fitnelerin çıkış sebeplerinden biri de, şüphesiz yine bu Velîd idi..." 867[182]

Peygamberimizin, Kays Bin Metata'nın Halini Haber Vermesi

Hâtib, Ruvâtü Mâlik adlı eserinde Ebû Seleme bin Abdurahmanhn şöyle dediğini nakleder: "Bir gün, Selmân-ı Fârisî, Suheyb-i Rûmî ve Bilâl-i Habeşî'nin de bulundukları bir topluluk, oturmuş konuşuyorlardı... Derken bu topluluğun bulunduğu yere Kays bin Metâta da geldi... Öfkeyle oradakileri süzdükten sonra şöyle konuşmaya başladı: "Evs ve Hazrecin (Medinelilerin) Muhammed'e ve diğer kendilerinden (Araplardan) olan adamlara sahip çıkıp yardım etmelerini anladık...

867[182] Beyhaki doğru söylüyor. Gerçekten Velid, Hz. Osman'a olan yakınlığından da cesaret alarak, sarhoş iken namaz kıldıracak kadar şımarmıştı. Zira o, Osman'ın ana bir kardeşi idi. Mekke'nin fethi gününde müslüman olmuştu. Resûlüllah onu, Mustalık oğullarına zekat tahsildarı olarak gönderdiği zaman, "Onlar zekat vermek istemiyorlar" diyerek yalan söylemişti. Az kalsın bu yüzden de bir fitne çıkayazmıştı. Hz. Osman ise onu, Sa'd İbnü Ebi Vakkas'ın yerine Kûfe'ye vali olarak tayin etmişti. Burada kendisini içkiye kaptırmış, hatta bir defasında sarhoş olarak namaz kıldırmış!!. Durumu anlayan müslümanlar derhal Halife Osman'ı bundan haberdar ettiler, o da kendisini valilikten azletti. Bunun üzerine Velid, Medine'de İkâmete başladı. Ali'ye biat edilmesi üzerine Rakka'ya gitti. Ali'ye de, Muâviye'yede katılmadı. Sonunda burada ikâmet halindeyken vefat etti.

Yukarıdaki haberde: "Mekke'nin fethi gününde Resûlüllah, kendisine getirilen çocukların başını meshediyordu, benim başımı meshetmedi" denilmiş olmasına gelince: Velid'in bu sırada çocuk yaşta gösterilmesi doğru değildir. Zira Resûlüllah'ın onu, Mustalık oğullarının zekatlarını tahsile göndermesi, Mekke'nin fethinden önce olmuştur. Ayrıca Velid'in, Peygam-berimiz'in sağlığında Ali'ye (r.a.) hitaben kötü sözler söyleyip onu tehdit ettiğine dâir de bazı rivayetler gelmiştir

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/276-277.

Peki şu Arap olmayan adamlara ne oluyor? Bunlara niçin sahip çıkılıp yardım ediliyor?"

Orada oturanların içinde Muaz da vardı. Muâz derhal ayağa kalkarak Kays bin Metâta'nın yakasından tutup doğruca Peygamberimiz'e götürdü ve onun söylediklerini O'na haber verdi. Peygamber Efendimiz ise bundan çok öfkelendi ve cübbesini sürüyerek doğruca Mescid'e gitti... Sonra da "namaz toplayıcıdır" diye nida olundu... Ashâb da bunun üzerine Mescid'e toplandılar. Peygamberimiz ise Allah'a hamd ü sena ederek kısa bir hutbe irâd ettiler... Buyurdular ki: "Ey insanlar! Rabbimiz, bir tek Rab'tır, hepimizin atası da Hz. Adem'dir! Dînimiz de birdir... A-raplık dediğiniz şey ise, ne sizlerin anası, ne de babasıdır... Bu, konuşulan bir lisandan ibarettir... Her Arapçayı konuşan Araptır..."

Bu sırada Muaz bin Cebel, kılıcını eline almış duruyordu... Hz. Peygamber'e sordu: "Ey Allah'ın Resulü, bu münafık hakkında ne buyürürsünüz, onun başını vurayım mı?" Hz. Peygamberdin cevâbı ise: "Bırak onu, onun cehenneme yolu var!" oldu."

. Gerçekten de Hz. Peygamber'in vefatından sonra yüz gösteren ir-tidâd olaylarının içinde bu adam da vardı. Sonunda mürted olarak öl-dürüldü.868[183]

Peygamberimizin, İbn-i Abbas'ın Halini Haber Vermesi

Beyhakî ve Ebû Nuaym, Abdü'l-Muttalib'in oğlu Abbas'tan rivayet eder: "Ben oğlum Abdullah'ı Peygamber Efendimiz'e göndermiştim, işini

---

868[183] Bu olayda adları geçen Selmân, Suhayb ve Bilâl gibi zatlarla, yani bunların müslüman olmaları ile; sanki yüce Allah, islâmî davetin, her cins ve renkten olan İnsanları bir araya getirmek istiyordu. Bu suretle, islâm'ın ırk ve renk ayırımı diye bir şeyi kabul etmediğini amelî olarak da ortaya koymuş bulunuyordu. Kays bin Metâta gibi câhiliye zihniyetine esaretten bir türlü kurtulamayan münafıklar ise, bunu bir türlü anlıyamıyorlardı

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/277-278.

görüp dönecekti... Gittiğinde Peygamberimizin yanında bir adam görmüş ve birşey demeden dönüp gelmiş... Sonra Hz. Peygamber beni gördüğü zaman ben kendisine: "Ey Allah'ın Resulü, oğlum Abdullah'ı bir iş için size göndermiştim. O da yanınızda bir adam gördüğü için bir şey demeden dönüp gelmiş" dedim ve bunu, sırf O'nun yanındaki adama saygısından böyle yapmış olduğunu da haber verdim. Bunun üzerine Hz. Peygamber: "Demek o, O'nu görmüş mü?" dedi. Ben de "evet" dedim. O da: "Onun gördüğü Cebrail idi. Abdullah, sonunda gözleri âmâ olmadan ölmez ve mutlaka kendisine çok geniş bir ilim de yerilmiş olacaktır" buyurdu. 869[184]

Ebû Nuaym ise, îbn-iAbbas'ın kendisinden şu haberi nakletmiştir; Bir gün Peygamber (s.a.v,) bana dedi ki: "Ey Abdullah, sonunda senin gözlerin âmâ olacaktır." Nitekim de öyle oldu. Yine bir defasında Hz. Peygamber bana: "Gün gelecek, suya batacak ve Ölümden döneceksin!" buyurmuştu. Nitekim gün geldi ben, Taberiye gölüne düşüp ölümden döndüm. Bir defasında da Hz. Peygamber bana, fitneden sonra bir hicret yapacağımı söylemişti. Öyle ümid ediyorum ki bu işaret buyurulan hicret de, Ali bin Ebû Talib'in oğlu Muhammed bin Hanefi'ye'ye olan hicretimdir. Böyle söylemekle bir yanlışım varsa, Allah beni affetsin. Ali ile oğlu Muhammed'den de Allah razı olsun!"870[185]

Peygamberimizin Ümmetinin Yetmiş Üç Fırkaya Ayrılacağını Haber Vermesi

Beyhaki ve Hakim, Ebû Hüreyre'den rivayetle Peygamber'in (s.a.v.)

869[184] Ibn-i Abbas'ın Peygamber'in yanına gittiği zaman Cebrail'i görmüş olması İle gözlerinin amâ olması arasındaki sebeb ve bağlılığı anltyamayız. Gerçekten de sonunda Ibn-i Abbas'ın gözleri amâ olmuştur. Fakat ölümünden bir müddet önce de açılmıştır. Kendisine çok geniş bir ilim verilmiş olmasına gelince: Daha Önce de belirttiğimiz gibi, O, ilminin çokluğu sebebiyledir ki "bahrideniz", "el-hıbr, yani ümmetin alimi" olarak anılıyordu.

870[185] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/278.

şöyle buyurduğunu rivayet ederler:

"Yahudiler yetmiş bir (veya yetmiş iki) fırkaya ayrılmışlardır. Nâsâra (hıristiyanlar) ise, yetmiş iki fırkaya bölündüler. Benim ümmetim de, yetmiş üç fırkaya bölünür. (Pek çok gurup ve partilere ayrılır.) 871[186]

Yine Bakim ve Beyhaki'nin Muâviye'den rivayetlerine göre, Peygamber (s.a.v.) şöyle buyurmuştur: "Bizden önceki kitap ehli, dinlerinde yetmiş iki fırkaya ayrıldılar. Şu benim ümmetim de yetmiş üç fırkaya ayrılacaktır (ki bunlar hevâ ve bid'at fırkaları olacaktır). Bunların hepsi cehennemdedir. Ancak bir tanesi müstesnadır. Bu ise, cemâattir (yâni sünnet ve cemâat ehli olan müslümanlardır). Yine benim ümmetim i-çinde öyle kavimler bulunacaktır ki, kuduz hastalığına yakalanan bir kişinin bu hastalık nasıl bütün vücuduna işleyip yayılırsa, benim sün-netime aykırı.olan bid'atler de bu kavimlerin bütün vücuduna işleyip yayılacaktır. Öyle ki, vücudlarında bid'atin nüfuz etmediği ne bir damar kalır, ne de bir mafsal." 872[187]

Yine Beyhaki ile Hakim, îbn-i Ömer'den rivayet ediyorlar. O şöyle demiştir: "Resülüllah buyurdu: "îsrâil oğullarına gelen hastalık ve kö-tülükler, benim ümmetim üzerine de gelecektir. Hatta onlardan biri, bir mahremine alenen zina etmiş olsa, onları taklit ederek bunu işleyen ümmetim içinde dahi bulunacaktır. Israû oğulları yetmiş bir fırkaya ayrılmış idi. Benim ümmetim ise, yetmiş üç fırkaya (daha çok guruplara) ayrılacaktır. Bu fırkaların biri müstesna, diğerleri hep cehennemdedir!"

Peygamberimizin böyle buyurması üzerine, müstesna olan (ce-hennemde olmayan) bu fırkanın kimler olduğunu sordular. Peygamber Efendimiz de onlara verdiği cevabda aynen şöyle buyurdular:

"Onları cehennemden kurtarıp cennete götüren şey; şu anda benim ve ashabımın üzerinde bulundukları şeydir! (Kitap ve Sünnet'e dayalı, bid'at ve hurafe karışmamış olan dindir) islâm'dır!" 873[188]

871[186] Sehâvi, bu hadisin sahih ve hasen olduğunu bildirmiştir.

872[187] Bu hadisi Ebû Davud da Sünen'inde rivayet etmiştir. Ayrıca Ebû Bekir e!-Acuri de, Kitâ'bü'ş-Şeriah adlı eserinde kaydetmiştir

873[188] Bunu, Ebû Bekir el-Acurİ de rivayet etmiştir. Fakat onun rivayetinde: "Eğer onlardan biri bir mahremi ile alenen zina etmiş olsa" diye olan kısım yoktur. Fakat

(Yine Beyhaki ile Hâkim'in Amr bin Avf tan bir rivayetleri olup, o da bu mealdedir. Yalnız bu ikisiyle beraber Bezzâr'ın İbn-i Abbas'tan bir rivayetleri daha bulunmaktadır. Bu rivayet dahi aynı mealde ise de, bunun sonunda; "...Hatta onlardan biri keler deliğine girse, siz dahi gireceksiniz" buyurulmuştur.)

Taberani El-Evsat'ında güzel bir senedle El-Müstevrid bin Şeddât'tan şu haberi nakletmiştir: Resülüllah (s.a.v.) buyurdu:

"Şu ümmet, evvelkilerin sünnetlerinden (âdetlerinden) hiçbir şey bırakmaz, hepsini yapar!" 874[189]

Yine Taberani, Avf bin Mâlik'ten şu haberi nakletmiştir. Yâni Avf şöyle demiştir: "Peygamber (s.a.v.) buyurdu; "Benim şu ümmetim, yetmiş üç fırkaya ayrılıp da yetmiş ikisinin cehennem yolunu, bir tanesinin de cennet yolunu tuttuğu zaman, acaba sizlerin hali ne olacaktır?"

Ben bunun üzerine dedim ki: "Ey Allah'ın Resulü, bu buyurduğunuz ne zaman olacaktır?" İşte benim bu sorum üzerine Hz. Peygamber'in cevabı da şöyle olmuştur:

"Zabıta ve emniyet memurlarının çoğaldığı, cariyeler iş başına geçtiği (veya söz sahibi olduğu), zayıf ve ehliyetsiz kimselerin kürsi ve minberleri işgal ettiği, Kur'an musiki kabul edildiği, mescidîer aşırı bir şekilde süslendiği, minberler fazlaca yükseltildiği, "devlet malı deniz, yemeyen domuz" tekerlemesine uyulduğu, zekât bir haraç addedilip verilmek istenilmediği; emânetler, ele geçirilmiş bir ganimet sayıldığı, din ilminin AJlah rızasının dışında başka maksat ve gayelerle tahsil edildiği zaman... Aynı zamanda kişinin karısına itaat edip anasına itaatsizlik gösterdiği, babasını kendisinden uzaklaştırdığı, birtakım arkadaşlar edinip onları kendisine yaklaştırdığı ve şu ümmetten son gelenlerin ilk gelenlere lanet ettiği zaman... Yine bir kabile veya millete en kötüsü hükmettiği, en alçak adama en mühim işlerin danışıldığı veya emanet

---

bu fazlalık, gerek Ibnü'l-Cevzi'nin Telbisü İblis adlı eserinde, gerek Tirmizi'nin Câmi'inde de bulunmaktadır

874[189] Bu haber, gerçekten olduğu gibi çıkmıştır. Zira bu ümmet, daha önceki ümmetlerin irtikâb ettiği kötülüklerden hiç bir şey bırakmaksızın irtikâb etmiş durumdadır. Bunların hepsi vukua gelmiştir. Bizler, Allah'tan af ve mağfiret isteriz.

edildiği, kişiye sırf şerrinden korkulduğu için itibâr ve ikram edildiği zaman... îşte bütün bu söylediklerim meydana geldiği 2aman; daha önce haber verdiğim husus da meydana gelecektir ve o zamanın insanları, kendilerine iyi bir yer arayıp Şam'a sığınacaklardır." Bunun üzerine ben: "Şam fethedilecek mi?" diye sordum. Efendimiz de: "Yakında fethedilir, fethinden sonra da fitneler sökün eder" buyurdular."

Hâkimin Ebû Hüreyre'den rivayetine göre, Peygamber (s.a.v.) bir hadislerinde de şöyle buyurmuştur: "Sizler, sizden evvelkilerin sünnetlerine (âdetlerine), kulacı kulacına ve karışı karışına uyacaksınız! O derece ki onlar kertenkelenin deliğine girseler, onları takliden siz de gireceksiniz."

Bunun üzerine oradakilerden biri sordu: "Ey Allah'ın Resulü, "sizden evvelkiler" derken, acaba yahudiler ile nasranileri mi kastediyorsunuz?" Peygamber Efendimiz de: "Başka kimler olacak?" diyerek karşılık verdi."875[190]

Peygamberimizin Haricilerin Çıkacağını Haber Vermesi

Buharı ve Müslim, Ebû Said el-Hudri'den rivayet ederler: "Ben Peygamberin (s.a.v.) yanında oturuyordum. O, orada bulunan bazı kimselere ganimet malım taksim ediyordu. Derken oraya Zülhuvaysıra denilen adam geldi ve: "Ey Allah'ın Resulü, malı adaletle dağıt!" diyerek çıkıştı. Peygamber Efendimiz de kendisine: "Yazık sana, ben adalet etmezsem, kim adalet edecek?" diyerek karşılık verdi. Ayrıca: "Şayet ben adalet etmeyecek olursam, bir peygamber olmama rağmen büyük bir zarara ve hüsrana düşmüş olurum!" diye ilâve etmeye de lüzum gördüler. Bunun üzerine Ömer: "Bana izin ver de şunun boynunu vurayım!" diyerek izin istedi. Resülüllah Efendimiz ise: "Bırak yâ Ömer, bunun bazı arkadaşları olacak, onların namaz ve oruç gibi ibadetlerinin çokluğu yanında, sizler kendi oruç ve namazlarınızı az bulacaksınız. Buna

---

875[190] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/279-281.

rağmen okudukları Kur'an, gırtlaklarından aşağıya inmeyecektir. Okun yaydan fırlayıp uzaklaştığı gibi de islâm'dan uzaklaşacaklardır. Onların içinde siyah bir adam bulunacak, bu adamın bir kolunda kadınların memesi gibi bir şişkinlik bulunacak ve bu şişkinlik, bir insan kalbi gibi devamlı atıp duracak. Bunlar, insanların bölündüğü sırada meydana gelecektir."

Bu hadisi rivayet eden Ebû Said der ki: "Ben, bütün bunları aynen Resülüllah Efendimiz'den duyduğuma şahitlik ederim! Yine ben şahidlik ederim ki: Ali bin Ebû Talib ile birlikte biz onlarla savaştık. Ben, bu sırada Ali'nin yanında idim. Ali, bu işareti taşıyan adamın yanına getirilmesini emretti. Arayıp getirdiler. Aynen Peygamberimizin haber verdiği gibi, siyah bir adamdı ve bir kolunda kadın memesi gibi devamlı deprenen bir şişkinlik vardı."

Ebû Yâlâ'mn rivayetine göre, Ali: "Bu adamı tanıyan var mıdır?" diye sormuş, içlerinden biri: "Bu adamın adı Harkus'tur. Anası da buradadır" demiş. Anasını çağırıp: "Bunun babası kimdir?" diye sorulduğunda, şu cevabı vermiş: "Ben, bunun babasının kim olduğunu bilmiyorum. Vaktiyle Rabze taraflarında koyun güderken, karanlık gibi bir şey üzerime çöktü. Ben buna işte o şeyden hâmile kaldım" karşılığını vermiştir.

Müslim Ebû Said'den rivayet ediyor. Bu rivayete göre Peygamber (s.a.v.) şöyle buyurmuştur: "Müslümanların iki büyük fırkaya ayrılması sırasında Mârika (Hâriciler) çıkar, bu iki fırkadan hakka daha yakın olan taraf, Mârika ile savaşır." 876[191]

Yine Müslim'in Abide'den şöyle rivayeti var: "Ali, Nehrevân'da Hâriciler ile savaşı bitirdikten sonra: "Bunların içlerini iyice araştırın. Eğer gerçekten Resülüllah Efendimiz'in haber verdiği kimseler iseler muhakkak aralarında eli noksan olan bir adamın bulunması lâzım. Araştırıp o adamı bulunuz!" dedi. Araştırdılar ve o adamı bulup getirdiler.

876[191] Hadis'te geçen Mârika, Hariciler demektir. Bunların bir adı da Harûriye'dir. Bunlar, "hüküm ancak Allah'ındır!" diyerek hak halife Ali'ye (r.a.) isyan ettiler. Ali de onların bu sözlerine karşılık: "Evet, doğru olan bir söz, fakat bu söz ile hak değil de batıl kastedilmiştir" buyurdu. Aişe (r.a.) hadisinde de: "Mârika, ümmetinin en şerlileridir, en hayırlı olanları ise onları öldürecektir" buyurulmuştur.

Ali onu görünce derhal "Allahü Ekber!" diyerek tekbir getirdi. Bunu üç defa tekrarladıktan sonra: "Vallahi sizlerin şımaracağınızdan korkmasam, bunlarla (Hâricilerle) savaşanlar hakkında yüce Allah'ın ne kadar büyük mükafatlar vadettiği hakkında Resülüllah Efendimiz'den duyduklarımı sizlere anlatmak isterdim" dedi. Ben de onun böyle söylemesi üzerine: "Sen bütün bunları Resülüllah1 tan mı duydun?" diye sordum. Ali de: "Evet, Kabe'nin Râbbi'ne yemin ederim, Resülüllah'tan duydum!" karşılığını verdi ve bu yeminini, üç defa da tekrarladı."

Hâkim'in rivayetine göre de Sâid bin Cemhân şöyle demiştir: "Ben, Abdullah bin Ebû Evfâ'nın yanına gitmiştim. O bana: "Baban ne oldu?" diye sordu. Ben de: "Hâriciler'in bir kolu olan Ezârika öldürdü" dedim. Abdullah bunun üzerine öfkelenerek: "Allah onlara lanet etsin! Peygamber Efendimiz onların "cehennemin köpekleri" olduğunu bildirmişti" diyerek konuştu." 877[192]

Peygamberimizin, Rafıza, Kaderiye, Mürcie Ve Zenadika Gibi Fırkaların Geleceklerini Haber Vermesi

Bezzâr, Ebû Yâlâ, Hâkim ve Zevâidi'l-Müsned adlı kitabında Abdullah bin Ahmed, Ali (r.a.)'den şu haberi rivayet etmişlerdir: Peygamber (s.a.v.) bana hitaben buyurdu: "Ey Ali, sende Isâ Peygamber'in haline bir benzerlik bulunmaktadır. Şöyle ki: Yahudiler ona o kadar kızdılar ki, sonunda onun anasına iftira etmekten kendilerini alamadılar. Nasrâniler de ona o kadar muhabbet duydular ki, onu haddi olmayan bir mertebeye (tanrılık mertebesine) çıkardılar."

877[192] Ezarika'nın başkanı Nâîi' bin Erzuk idi. Çok aşırı biri olup, kendisine tabii olmayanların kafir olduğunu söylüyor, hasımlarının çocuklarının ve hanımlarının bile öldürülmelerini caiz görüyordu. Sonunda Dolâb savaşında katledilmiştir. Rivayet olunduğuna göre Ebû Ümâme Şam yakınlarında haricilerin katledilmiş cesedlerini gördüğü zaman, titremiş ve: "Aman Allah'ım, şeytan şu ümmete neler de yapmış! Bunlar, hiç şüphesiz cehennemliklerin köpekleridir" diyerek ağlamıştır.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/281-282.

işte Hz. Ali, Peygamberimiz'in bu hadisine dayanarak dermiş ki: "Haberiniz olsun, benim hakkımda iki fırka muhakkak helak olacaktır! Bunlardan birisi, beni aşırı derecede seven fırka, diğeri de bana aşırı derecede kızan fırkadır. Beni aşırı seven fırka, bana bende olmayan bir sıfatı yakıştırıp (Ali ilâhtır) diyerek helak olacaktır. Diğeri ise, bana iftira edip kâfirliğimi iddia edecek ve bu yüzden helak olacaktır." 878[193]

îmam-ı Ahmed, İbn-i Ömer'in şöyle dediğini rivayet eder: Peygamber (s.a.v.) bir hadislerinde buyurdular ki: "Benim şu ümmetimde, insan üzerinde bir şekil değişimi olacaktır. Haberiniz olsun bu, kaderi yalanlayanlar ile zındıklığa kaçanlar üzerinde olacaktır." 879[194]

Ahmed sahih bir senedle Abdullah bin Ömer'den şu merfu haberi nakletmiştir: "ileride ümmetim içinde mesh ve kazf (insanlar üzerinde şekil değişikliği, büyük bir yer patlaması ve göçmesi) gibi olaylar olur! Bu olaylar, islâmı görünüşte savunup da aslında zındıklığa sapan kimseler üzerinde tecelli eder." 880[195]

Taberâni de Ebû Mûsâ el-Eşari'den şu merfû haberi nakletmiştir: "Benim ümmetim, kaderi yalanlamadıkları müddetçe İslama sımsıkı sarılmış olurlar. Kaderi yalanladıkları zaman da, helak olma zamanları gelmiş olur." 881[196]

878[193] Bunlar, Gulat denilen aşırı şiiler ile haricilerdir.

879[194] Bu rivayeti, Tirmizi ve Ebû Dâvûd da naklet m işlerdir.

880[195] Tirmizi'nin rivayetine göre: "Bunun ne zaman olacağı" sorusuna karşılık Hz. Peygamber'in verdiği cevâp: "İnsanlar, çalgı ve eğlence üzerinde düşkünlük gösterdiği, alenen içki İçildiği zaman" şeklinde olmuştur.

881[196] Sahîh rivayetlerle sabit olan husus, "kadere îmânın vâcib oluşu" merkezindedir. Bu hadîs de bunu ifâde eder. Fakat Kaderiye veya Mürcie gibi bir dalalet fırkasını ismen zemmeden rivayetler, sahih değildir, sahihlerde de yoktur. (Hariciler hakkındaki hadisler müstesna

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/282-283.

Peygamberimizin Meymune'nin Mekke Dışında Vefat Edeceğini Haber Vermesi

İbn-i Ebû Şeybe ile Beyhaki'nin verdikleri habere göre, Yezid bin Esam şöyle demiştir: "Meymûne validemiz, bir gün Mekke'de rahatsızlandı ve hemen kendisinin Mekke dışına çıkarılmasını istedi ve bu hususta dedi ki: "Ben Mekke'de ölmem. Zira Resülüllah bana, Mekke dışında vefat edeceğimi söylemiştir." Tabii bunun üzerine kendisini alıp Mekke dışındaki Sörf denilen yere götürdüler. O da orada vefat etti."882[197]

Peygamberimizin; Sünnetini Reddedip Hüccet Saymayan Ve Kuranın Müteşabih Ayetlerini Esas Alarak Mücadele Eden Kimselerin Geleceğini Haber Vermesi

Bey haki, Mikdâd bin Mâdikerb'ten rivayet eder. 0, Resülüllah'ın şöyle dediğini nakletmiştir: "Unutmayınız, bana kitap ve bir de onun misli kadar (hadisler) verildi. Fakat yakında öyle adamlar gelir ki, karnını iyice doyurmuş olarak koltuğuna kasılır ve der ki: "Siz Kur'an'a bakınız! Kur'ân'da helâl olanı helâl olarak alınız. Haram olanı da haram olarak alınız, gerisini bırakınız! -Hadis'e, sünnete aldırış etmeyiniz-" 883[198]

Yine Beyhaki ile Ebû Davud'un, Ebû Rafı den rivayetlerine göre, bu

---

882[197] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/283.

883[198] Bu hadis sahihtir ve sünnetin isiâm şeriatinin müstakil kaynaklarından birisi olduğuna da açıkça delalet etmektedir. "Kur'an bize yeter" deyip de sünneti ihmal etmenin doğru olmadığını açıklamaktadır. Sünnet, nasıl ihmal edilebilir ki, Kur'an'm mücmel olan beyanlarının da tefsir ve izahıdır. Selef-i Sâlıhin efendilerimizin bu husustaki güzel tutumlarıyla ılgüi pekçok örnekler vardır. Derler ki, Abdurrahman bin Yezid huccacın İhramli bulunduğu bir sırada, birisinin normal elbisesini çıkarmamış olduğunu görmüş ve ona, gereken ikazı yapmış. Adam: "Bana bu hususta ayet okuyabilir misin?" diyerek itirazda bulunmuş. O da ona karşı, Haşr Sûresi'nin: "...Peygamber size ne getirdi ise onu aynen alınız, neyi yasakladı ise ondan da sakınınız!" mealindeki 7. âyetini okumuştur.

hususta Peygamber (s.a.vj bir hadislerinde de şöyle buyurmuştur: "Çok geçmez sizden biri koltuğuna kasılarak oturur. Kendisine benim emir veya yasaklarımdan biri haber verildiği zaman, bunu kabul etmeye yanaşmaz ve: "Biz, böyle bir şey bilmiyoruz. Biz, Kur'an'da ne bulduksa ona tâbi oluruz!" diyerek karşılık verir."

Buhari ile Müslim'in yine bu konuda Aişe'den rivayetleri ise şöyledir: "Peygamber (s.a.v.) Al-i Imran Sûresi'nin: "Kitabı sana O indirdi. Onun bazı âyetleri muhkemdir, bunlar kitabın anasıdır. Bazı âyetleri de müteşâbihtir (birbirine benzer ve çeşitli anlamlar taşır). Kalblerinde eğrilik olanlar ise, fitne çıkarmak ve kendilerine göre tevil etmek (yorumlamak) için, bu müteşabih âyetlerin peşine düşerler" mealindeki yedinci âyetini okudu ve sonra şöyle buyurdu: "Eğer sizler, Kur'an'm müteşabih âyetlerinin peşine düşerek mücadele edenleri görürseniz, biliniz ki böylelefi yüce Allah'ın demin okuduğum âyetiyle haber verdiği kimselerdir. Şahsi yorumlarıyla İslâm'da fitne çıkarmak isteyen kimselerdir. Bunlardan sakınınız."

Eyyûb-i Sahtiyâni hazretleri derdi ki: "Ben, şahsen ehl-i bid'attan olup da Kur'an'm müteşabih âyetlerinin peşine düşerek, bunları esas alarak mücadele etmeyenim hiç görmedim. Dikkat ediniz, benim tesbit ettiğim hususu, sizler de aynen görebilirsiniz."884[199]

Peygamberimizin, Kays Bin Hırşe'nin Halini Haber Vermesi

Taberâni ve Bey haki, Ebû Zeyyâd el-Sekafi'nin torunu Muhammed bin Yezid'den nakleder. O demiştir ki: Kays bin Hırşe, Peygamberin (s.a.v.) huzuruna geldi ve: "Ey Allah'ın Resulü, senin Allah'tan getirdiğin şeyler üzerine ve dâima hakkı söyleyeceğime söz vererek sana biat etmek istiyorum!" dedi. Peygamberimiz de kendisine: "Ey Kays, ihtimaldir ki benden sonra bazı adamlar ve durumlarla karşı karşıya gelirsin de, onlara karşı hakkı söylemeye güç yetirememiş olabilirsin!" buyurdu.

884[199] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/284.

Kays ise, ne üzerine biat ederse, o hususta mutlaka vefalı olacağına yemin etti. Peygamberimiz de kendisine: "O halde sana hiçbir beşer zarar veremez" buyurdu.

Kays, Zeyyâd bin Ebû Süfyan'ı ayıpladığı gibi, bunun oğlu Ubey-dullah'ı da acı acı tenkit ederdi. Bu tenkitlere vâkıf olan Ubeydullah, adamlarından birini göndererek Kays'ı yanma getirtti ve ona: "Allah'a ve O'nun Resûlü'ne iftira eden sen misin?" diyerek çıkıştı. Kays, hiç istifini bozmadan: "Hayır ben değilim, fakat sen istersen, onun kim olduğunu sana söylerim!" dedi ve arkasından: "O, Allah'ın kitabı ve Resülü'nün sünneti ile ameli terkedendir" sözünü de ilâve etti. Ubeydulîah: "Peki o kimdir?" diye sordu. Kays da hiç çekinmeden: "Sen, senin baban ve size emir veren kişidir!" cevabını verdi. Sonra kendisini alamayıp: "Hem söyler misin, ben Allah'a ve Resülü'ne ne gibi bir iftirada bulunmuşum?" dedi. Ubeydullah da: "Hiç bir beşerin sana zarar veremeyeceğini iddia edermişşin" dedi. Kays bunun üzerine "evet" dedi. Ubeydullah ise, iyice gadaba gelerek: "Şimdi nasıl yalan söylediğini görürsün sen!" diye konuştu ve: "Derhal bana işkenceciyi ve bütün işkence aletlerini getiriniz!" diye bağırdı. Bunun üzerine Besmele ile hemen yere uzanan Kays, oracıkta ruhunu teslim ediverdi. Gerçekten de kendisine bir zarar veremedikleri gibi, şaşırıp kaldılar."885[200]

Peygamberimizin Ensara Kendisinden Sonra Bazı Haksızlıklara Uğrayacaklarını Haber Vermesi

Hâkim ve Ebû Nuaym Enes'ten rivayet ederler: Peygamber (s.a.v.) Ensar'a hitaben buyurdu: "Benden sonra sizler, bazı bencilliğe kapılan insanlar tarafından haksızlığa uğrayacaksınız. Işde ve bölüşme husu-

885[200] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/285.

sunda sizleri arkaya iteceklerdir. Sizler, Havuz başında bana kavuşuncaya kadar sabrediniz." 886[201]

Hâkim'in Muksim'den rivayetine göre, birgün Ebu Eyyub el-Ensâri Muaviye'ye gidip bir hacetinden bahsetmiş. Muaviye ise kendisine kötü davranmış ve başını kaldırıp da onun yüzüne bakmamış. Bunun üzerine, bu gibi durumlarla karşılaşacaklarını Hz. Peygamber'in kendilerine vaktiyle haber verdiğini söyleyen Ebû Eyyub'a karşı, Muaviye şu soruyu yöneltmiş: "Peki size ne ile emretti?" Ebû Eyyub: "Havuz başında kendisiyle buluşuncaya kadar sabır etmemizi emretti" demiş. Muaviye de: "Öyleyse sabrediniz!" karşılığını vermiş. Neticede öfkelenen Ebû Eyyub, ölünceye kadar Muaviye ile konuşmayacağına dâir yemin ederek oradan ayrılmıştır." 887[202]

Peygamberimizin, Ebu Hüreyre'nin Halini Haber Vermesi

Hâkim, Ebû Hüreyre'den yaptığı bir rivayette, Hz. Peygamber'in Ebû Hüreyre hakkında: "Ebû Hüreyre, ilim dağarcığıdır!" buyurduğunu

---

886[201] Bu hadisi bu şekilde Buhari, MüsÜm, Tirmizi ve Nesâi de Üseyd bin Hudayr'dan rivayet etmişlerdir. Buhari'nin bir rivayeti de, yine Enes'ten olmuştur ve rivayet her şekild sahihtir.

887[202] Ebû Eyyub el-Ansâri, Neccar Oğullarından olup Peygamber Efendimİz'in babası Abdullah'ın dayılarından biridir. Efendimİz'in Medine'ye hicretleri sırasında, O'nu hanesinde barındırmıştır. Bu durum, Efendimizin hanımlarının odaları yapılıncaya kadar da devam etmiştir. Kostatıniyye'nin fethi için giden orduya, o da katılmıştı. Hâlen orada (İstanbul'da) medfun bulunmaktadır.

Onun, Muaviye'den bir daha birşey İstemeyeceğine veya onunla bir daha konuşmayacağına dair yemin etmesi, Muaviye'den gördüğü muamele üzerine olmuştur ve kendisi bunda mazurdur.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/285-286.

bildirmiştir." 888[203]

îbn-i Sa'd'ın îbn-i Ömer'den olan rivayeti ise şöyledir: "Bizim içimizde Ebü Hüreyre, Peygamber Efendimiz'i en iyi tanıyanımız, O'nun hadisini de en iyi bilenimizdir!" 889[204]

Peygamberimizin, Kendisinden Sonra Kendisini Çok Seven Makbul Bir Kavmin Geleceğini Haber Vermesi

Hâkim'in rivayetine göre, Ebû Hüreyre şöyle demiştir: Bir gün Peygamber (s.a.v.) buyurdu ki:

"Ümmetimin içinde öyle insanlar bulunacaktır ki, onlar, beni görmek uğrunda mallarını ve ev halkını feda edercesine can atacaklardır. Beni, can ve mallarından daha çok seveceklerdir," 890[205]

888[203] Sahih hadiste sabit olduğuna göre, bîr gün Ebû Hüreyre, Peygamberden işittiklerini unuttuğunu arzetmiş. O da: "Ridanı yere yay!" buyurmuş. Ebû Hüreyre derhal bunu yapmış. Efendimiz ise, onun ridasını alıp toplamış, sonra onun kalbi üzerine koymuş. Bundan sonra da Ebû Hüreyre, Peygamberimız'den işittiklerini hiç unutmamıştır.

889[204] Bunu, Tirmizi Ibni Ömer'den şu şekilde rivayet etmiştir: "Ben Ebû Hüreyreye dedim ki: "Sen bizim içimizde, Peygamberi m iz'in sohbetine en çok devam edenimiz ve O'nun hadisini en iyi bılenımizsin" dedim."

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/286.

890[205] Müellif (keza muhakkik), bu hadis üzerinde hiçbir açıklama yapmamıştır. Ca-miu's-Sağır'da ise sahih olduğunu bildirmiştir. KezaZehebi de bunu kabul etmiştir. (Feyzu'l-Kadir, 2/433)

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/286-287.

Peygamberimizin, Ümmetinin Erkekliği Giderilmiş (Hadım) Kişileri Hizmetçi Edineceklerini Haber Vermesi

îbn-iAdiyy, Dârekutni ve îbn-iAsâkir'in Muaviye'den rivayetlerine göre, Peygamber Efendimiz şöyle buyurmuşlar: "ileride öyle bir kavim gelecektir ki, onlara ihsâ (hadımlaştırma) isabet edecektir. O zavallılara, hayır ve iyilikle muamele ediniz!" (Böyle bir kötülüğü yapmayınız)." 891[206]

Peygamberimizin Bazı Zabıta Kuvvetlerini Haber Vermesi

Müslim, Ebû Hüreyre'den şu haberi nakletmiştir: Resülüllah buyurdu: "Yakında Öyle insanlar gelecektir ki, bunların ellerinde sığır kuyruğu gibi kamçılar bulunur. Güya emniyeti te'min ediyoruz, diyerek Allah'ın kullarına zulmederler. Bu yüzden Allah'ın gadabına uğrarlar."

Müslim Ebii Hüreyre 'den şu haberi nakletmiştir: Peygamber (s.a. v.) buyurdu: "Ümmetimden iki sınıf cehennemliktir. Ben bunları henüz görmüş değilim. Bunlardan biri, ellerinde sığır kuyruğu gibi kamçılar bulundurup Allah'ın kullarını dövenlerdir. Diğeri de, giyinik oldukları halde çıplak olan (çıplak sayılacak şekilde giyinen) bazı kadınlardır. Bu kadınlar, erkeklerin ilgi ve kalblerini çekmek için başlarını deve hörgücü gibi yaptırıp çalımlı çalımlı (sükse yaparak) yürürler."

Hafız Ebû Nuaym, yukarıdaki hadisle ilgili bir açıklama yaparak ve kendi zamanına kıyaslayarak demiştir ki: "Bu hadisde durumlarından

---

891[206] Şüphesiz insanın erkekliğini gidererek onu hadımlaştırmak, şer'an yasak olan bir şeydir. Bu, aynı zamanda bir nevi müsle yapmaktır (işkence için insanın bir azasını kesmektir.) Sa'd (r.a.) der ki: Peygamber (s.a.v.) Osman bin Maz'un'u tebettülden (kadın ve dünyadan kesilmekten) menetti. Eğer izin verse idiler, şüphesiz biz de erkekliğimizi gidererek hadım olurduk." Demekki Peygamber buna izin vermemiştir ve şer'an menedilmiştir

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/287.

bahsedilen kadınların, Irak'taki şarkıcı kadınlar olduğunu söyleyenler olmuştur. Zira bu kadınlar, başlarına büyük ve yuvarlak başlıklar koyup bürgülerini de bunun üzerine atarak deve hörgücü gibi bir manzara arzederler."892[207]

Peygamberimizin Hicazdan Bir Ateş Çıkacağını Haber Vermesi

Hâkim'in Ebû Hüreyre'den rivayetine göre, peygamber (s.a.v.) şöyle buyurmuştur: "Hicaz'dan büyük bir ateş çıkmadıkça kıyamet kopmaz. Bu ateş, tâ Busrâ demlen yerdeki develerin boyunları görülecek kadar yüksek ve ışıklı olacaktır." 893[208]

Yine Hâkim Ebû Zerr'den şu hadîsi rivayet eder: "Biz bir seferde Peygamber Efendimiz'le beraber idik. Dönüşümüz sırasında içimizden bazıları Medine'ye bir an önce girebilmek için acele ettiler. Bunun üzerine Peygamberimiz şöyle buyurdular: "Bunlar yakında Medine'yi en güzel bir şekilde bırakmışlarken, onu yırtıcı kuşlar ve hayvanlar işgal eder. Bilemiyorum, Verkan dağından fışkıracak olan ateş, ne zaman fışkıracaktır. Bu ateş çıktığı zaman, Busrâ1 daki develerin boyunlarını aydınlatacaktır."

Ben bu hususta derim ki: Bu ateş, hicretin 654. yılında

892[207] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/287.

893[208] Bu hadis bize gösteriyor ki, burada eskiden yanar dağ varmış ki bu dağ, Verkan dağı da olabilir. Medine'nin yakınındaki Harra denilen yerdeki simsiyah taşlar da, bu yanardağın vaktiyle püskürdüğü lavlardan ibarettir. Bu hadisleri ile Peygamber Efendimiz, bu yanardağın ileride bir daha faaliyete geçerek büyük ve yüksek alevler (lavlar) püskürteceğini ve bunun Şam yakınındaki Busrâ'dan görüleceğini haber vermektedir. Bu hadisi, Buhari ve Müslim de rivayet etmişlerdir. Diğer hadiste ise, zaman gelip Medine'nin öyle bomboş kalacağını haber vermektedir. Bu mealdeki bir hadisi, Buhari ve Müslim rivayet ettikleri gibi, Mu-vatta' dahi rivayet etmiştir.

çıkmıştır.894[209]

Peygamberimizin Bağdat Şehrinin Kurulacağını Haber Vermesi

Ebû Nuaym'ın Huzeyfe'den rivayet ettiğine göre, Peygamber Efendimiz şöyle buyurmuştur: "Yakın bir gelecekte doğuda iki nehir arasında büyük bir şehir kurulur. Yeryüzünün hazine ve defineleri oraya akar. Orada insanların en şerlileri otururlar. Bunlar kılıçla şiddetli bir azaba uğradıktan sonra, Allah bu şehri batırır."

Ben derim ki: Bu şehir (yâni Bağdad), gerçekten ikinci asırda yapıldı ve yedinci asırdaki Tatar istilasıyla da en şiddetli bir azaba maruz kaldı. Allah tarafından yere batırılması ne zaman olur, bunu bilemeyiz. -Suyûtî-895[210]

Peygamberimizin, Ümmetinden Bir Taifenin Kıyamete Kadar Hak Üzere Bulunacağını Haber Vermesi

Buhari ve Müslim, Mâgirâ bin Şâbe'den rivayetle Peygamber'in (s.a.v.) şu hadisini bildirirler:

"Allah'ın emri gelip kıyamet kopuncaya kadar ümmetimden bir taife, dâima hak üzere bulunacaktır!"

(Taberâni'nin ve sahihtir kaydıyle Hâkim'in Ömer (r.a.)'den rivayetleri de, aynen bu mealdedir.)

Ahmed ve sahihtir kaydiyle Hâkim, Câbir bin Semura'dan bir hadis rivayet ederler ki, bu da şu mealdedir: "Kıyamete kadar bu dini dimdik

---

894[209] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/288.

895[210] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/288.

ayakta tutmak için mücadele eden bir müslüman cemâat muhakkak bulunacaktır."

Hafız Bezzar'ın da Ebû Hüreyre'den rivayetine göre, Peygamber (s.a.v.) şöyle buyurmuştur: "Şu din-i mübin üzerinde devamlı sebat ve mücadele veren bir müslüman topluluk, dâima bulunacaktır ve bunlara, muhalefet edenlerin muhalefetinden bir zarar dokunmayacaktır. Bu böylece, tâ kıyamete kadar devam edecektir." 896[211]

Peygamberimiz, Her Asırda Bir Müceddidin Bulunacağını Da Haber Vermiştir

Hâkim, Ebû Hüreyre'den şu haberi nakleder: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Şüphesiz Allah, şu ümmete her yüz senenin başında onun dinini tecdid edecek bir müceddid gönderecektir." 897[212]

896[211] Bu mealdeki bir hadisi de Müslim, Abdurrahman bin Şümâse'den rivayet eder. Yine Müslim benzeri bir hadisi Sa'd bin Ebû Vakkas'tan da rivayet eder. Ayrıca Müslim ve Buhari bu hadisi, Muaviye bin Ebû Süfyan'dan da rivayet ederler. O halde bu hadis, üzerinde ittifak edilen bir hadistir

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/289.

897[212] Bu hadis, mâruf (ve çok meşhur) bir hadistir. Denilmiştir ki: Birinci yüzün başında Ömer bin Abdülaziz, üçüncü yüzün başında da Ahmed bin Hanbel, bu dinin müceddidi idiler. Allah, her ikisinden de razı olsun.

Muhakkik burada, bunu neye İstinaden söylediğini belli etmediği gibi, ilgili rivayet üzerinde de yeterli bilgiyi nedense vermemiştir. Bunun için biz burada biraz daha bilgi vermek istiyoruz. Şöyle ki:

Müellifimiz bu rivayeti El-Camius-Sağir adlı eserinde, Ebû Dâvûd, Hâkim ve Beyhaki'den nakledip: "Bu hadis sahihtir, demiştir. Keza Imam-ı Münavi de bunun şerhinde: "Hafız Zeynüddin el-lrâki ve başkaları bu rivayetin senedinin sahih olduğunu bildirmişlerdir" demiştir. Hadisin vermek istediği mesaj ise: Yüce Allah'ın her asrın başında veya ona yakın zamanlarda islâmı yeniden ihya edecek; o'nu o'na karıştırılan bid'atlardan temizleyecek bir veya birkaç müceddidlerı göndereceği hususudur ki hiçbir asrın müceddıdlerden hâlî (boş-uzak) bırakılmayacağını müjdeler. Bazı

Deccal İle İlgili Bir Bölüm

Abdullah bin Ahmed'in Zevaidü'l-Müsned adlı kitabında, Mus'ab bin Cüsâme'den bir rivayet var. Bü rivayete göre Peygamber (s.a.v.) şöyle buyurmuştur; "Bir gün gelecek, insanlar ümmetim için en büyük fitne olan Deccâl'i unutacaklar. Camilerin kürsi ve minberlerinde de imamlar bunu hiç zikretmez olacaklar. îşte böyle bir zamanda Deccâl, ansızın ve beklenmeksizin çıkmış olacaktır." 898[213]

Ben derim ki: "Şu içinde bulunduğun zamanı bir gözden geçir. Deccâl diye bir fitneyi ananı; kürsi ve minberlerde bunu müslüman halka tebliğ eden bir imam veya mürşidi, acaba görebilir misin? Cevabını ben vereyim: Hiç göremezsin!" 899[214]

---

kimselerin: "İslâm'ı ihya edecek zatların, mükallid değil müctehid olması lazımdır. Son asırlarda ise müctehid denilen birinci sınıf alimler yetişmemektedir. Binâenaleyh müceddidlerin bulunması da düşünülemez" şeklindeki iddiaları; kuru bir İddia olmaktan ote geçemez. (Bakınız, Fevâtihu'r-Rahamût, 2/399, Mısır, 1325).

Bazı eserlerde görüldüğü gibi, müceddidleri sadece kendi mezheb ve tarikat büyükleri arasından seçip sıralayan ve İmam-ı Azam, imam-ı Maturidi, Imam-ı Rabbani, Imam-ı Bir-givi gibi islam alimlerine bile yer vermeyen listeler; ciddi ve ilmi olamaz. İlmi ve doğru olanı (Hafız Ibni Kesir hazretlerinin de dediği gibi): "Her mezheb ve grubun her ilim dalında yetişmiş ve büyük hizmetler vermiş olan birinci sınıf âlimlerini İhtiva edecek bulunan bir açıklamadır." (Fefzu'l-Kadir, 2/281, es-Siracü'l-Münir, 1/384- Mısır, 1312).

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/289.

898[213] İmam, hatib, vaiz ve mürşidlere, Deccâl fitnesi hakkında bilgi vermenin vacîb olduğunu; ansızın Deccâle yakalanmakla daha çok zarar görüleceğini bildirmek istiyor.

899[214] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/290.

Peygamberimizin İyilerin Önce Ve Sırasıyla Bu Dünyamızdan Gideceklerini Haber Vermesi

Hâkim, sahihtir kaydiyle Ruveyfi' bin Sâbit'ten rivayet ediyor: "Bir» gün Peygamber Efendimiz, ashabı ile birlikte oturuyorlardı. Derken bir miktar hurma getirip takdim ettiler. Peygamberimiz ve ashabı, bu hurmayı yiyip bitirdiler. Geride hurma çekirdekleri ile hurmanın kötüsü kaldı. Peygamber (s.a.v.) bunları göstererek durumun neye benzediğini sordu ve başkasının birşey söylemesine mahal bırakmadan şöyle buyurdu: "İçinizden iyiler, önce ve sırasıyla gider, geriye de sadece böyleleri (kötüleri) kalır." 900[215]

Peygamberimizin Ümmetinin Ahvali İle İlgili Verdikleri Haberler Ki Bunlar, Aynen Onun Haber Verdiği Gibi Olmuştur

Buhari ve Müslim, Huzeyfe bin el-Yemân'dan rivayet ederler. O şöyle demiştir: insanlar, Peygamber Efendimiz'den dâima hayrı sorarlardı. Ben ise, korunabilmek için şerrin ne olduğunu sorardım. Bir gün yine bu maksatla dedim ki: "Ey Allah'ın elçisi, bizler bin câhiliye ve şer içinde yaşıyorduk. Allah bize, bu hayrı ve hidayeti lütfetti. Acaba bu hayır ve hidayetten sonra, yine şer ve cehalet olacak mıdır?" O: "Evet" buyurdu. Ben: "Bu serden sonra yine bir hayır var mıdır?" diye sordum. Efendimiz'in bu soruma cevabı da: "Evet, fakat biraz karışık" şeklinde oldu. Ben yine sordum ve: "Bu karışıklık nedir?" dedim. Peygamberimiz de: "Bazı insanlar gelir. Bunlar, benim sünnetimi ve yolumu bırakarak başkalarının sünnetini ve yolunu alırlar, işte bunlardan, hayrın da,

---

900[215] Bu mealde Buhari'nin de bir rivayeti var: "iyiler, önce ve sırasıyla giderler. Geriye arpa ve hurmanın döküntüsü gibi, döküntüler kalır ki bunların Allah yanında bir kıymetleri olmaz."

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/290.

şerrin de meydana geldiğini görürsün" diye cevab buyurdular. Ben, bunla da yetinmeyip: "Ey Allah'ın elçisi, bu karışık hayırdan sonra, yine şer olacak mıdır?" diye sordum. O da: "Evet, hem de insanları cehenneme davet edecekler. Kendilerine uyanları, kendileri gibi cehennemlik edecekler" buyurdu. Ben, bunların kimler olduğu üzerinde bilgi sahibi olmak merakıyla: "Peki, bunlar kimlerdir?" dedim. Allah'ın Resulü, bu soruma da cevap verdiler ve: "Bunlar, bizim cildimizden ve bizim lisanımızı konuşan kimselerdir" buyurdular.

(Bu hadisin devamı şöyledir).

Bunun üzerine ben: "Bana neyi emir ve tavsiye buyurursunuz?" dedim. Efendimiz: "Müslümanların cemaatinden ve imamından sakın ayrılma!" buyurdu. Ben, yine kendimi yenemediğim bir ilgi ve merakla: "Peki ey Allah'ın Resulü, öyle bir zamanda müslümanların bir cemâati ve imamı dahi bulunmaz ise, ne yapmamı emredersiniz?" dedim. Peygamber Efendimiz de: "O günkü fırkaların hepsinden uzak dur! Sana ne kadar zor ve imkansız gibi gelirse gelsin, bu hal üzere tâ ölünceye kadar azim ve sebat et!" diyerek cevab ve tavsiyede bulundular." 901[216]

tmam-ı Evzai, bu hadisle ilgili olarak der ki: Hadis'de geçen birinci şer, Peygamber'in (s.a.v.) vefatından sonra meydana gelen riddet (dinden dönme) olayıdır.

Beykaki, İbn-i Ömer'den şöyle nakleder: Süleym Oğulları bir gün kendi mâden yataklarından elde edilmiş bir miktar altın getirdiler. Bunun üzerine Peygamber Efendimiz: "ileride bazı altın madenleri daha bulunacaktır. Fakat buna, insanların şerlileri sahip olacaklardır" buyurdu. 902[217]

901[216] Sevgili ve büyük Peygamberimiz, bu büyük irşadları sırasındaki "...Onlardan hayır da şer de göreceksin" sözleriyle, Emevi halife ve valilikleri ile Abbasi halifelerini kas-delmiş olsa gerek. Sonra: "Onlar İnsanları cehenneme davet ederler" sözleriyle de; yetmiş İki cehennemlik delalet fırkalarının başkanlarını kastedmiş olacağını söyleyebiliriz ki, onların hai ve tutumları da buna uygun düşmekte idi.

902[217] Buhari'nin Ebû Hüreyre'den rivayet ettiği ise şu mealdedir: "İleride Fırat'tan bir hazine veya büyük bir altın yatağı çıkacaktır. O güne yetişenler, ondan

Beyhaki'nin Sevbân'dan rivayet ettiği hadis-i şerif de şöyledir:

"İleride öyle durumlar olacaktır ki, diğer ümmetler sizlerin üzerine, aç kalmış insanların ortaya konulan yiyeceğe üşüştükleri gibi üşü-şeceklerdir."

Peygamberimizin böyle buyurması üzerine, ashabdan biri: "O gün bizler sayı bakımından çok az olacağız da ondan mı?" diye sordu. Efendimiz de: "Hayır, o gün sizler sayı bakımından çok olacaksınız. Fakat i-yice güçten düşüp, selin vadiye getirdiği çör-çöp gibi değersiz olacaksınız. Çünkü Allah, düşmanlarınızın sizler hakkında duydukları korkuyu, onların kalblerinden gidermiş, sizlerin kalblerini de vehen ile doldurmuş bulunacaktır.."

Denildi ki: "Ey Allah'ın Resulü, vehen nedir?"

Resülüllah da buna şu karşılığı verdi: "Vehen, dünya sevgisi ve ö-lümü göze alamamaktır. (Bu yüzden kalblere musallat olan mânevi bir za'f ve hastalıktır.)"

Buharı Ebû Hüreyre'den rivayet eder. Resülüllah (s.a.v.) şöyle bu-yurmuştur: "insanlar üzerine öyle zamanlar gelecektir ki, kişi elde ettiği mahn, helâl mi, yoksa haram mı olduğunu hiç düşünmeyecektir!"

Buhari ve Müslim, yine Ebû Hüreyre'den rivayet ediyorlar. Resülüllah (s.a.v.) buyurmuş: "Öyle bir gün gelecektir ki, içinizden (müslü-manlardan) biri, beni bir defacık, iki defacık görmeye karşılık bütün malından ve ev halkından vazgeçmeye can atacaktır! (Beni bu kadar çok sevecektir.)"

Yine Ebû Hüreyre'den Müslim rivayet ediyor: Resülüllah (s.a.v.) buyurdu: "Ah, kardeşlerimi görmeyi çok özledim!" Bunun üzerine ashab: "Bizler senin kardeşlerin değil miyiz Ey Allah'ın Resulü?" dediler. O da şöyle buyurdu: "Sizler benim ashabım (arkadaşlarım)sınız. Benim kardeşlerim ise, henüz aramızda bulunmayan (ve fakat beni canlarından daha çok sevecek olan) müslümanlardır."

Beyhakî ve Ebû Nuaym îbn-i Abbas'tan rivayet ederler. O şöyle demiştir:

---

bir şey almasınlar." Bu hadisi, aynen Müslim, Ebû Dâvûd ve Tirmizi dahi rivayet etmişlerdir

Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Bugün sîzler işitip anlıyorsunuz... Sizden sonrakiler de sizden işitip anlayacaklar... Daha sonrakiler de gelip sizden işitenlerden işitip anlayacaklardır."

Buhari ve Müslim ise, Ebû Bekre'den şu hadîsi rivayet ederler: "Bugün Ben'den burada işitenler bu işittiklerini, burada bulunamamış olanlara tebliğ etsinler! Ümîd edilir ki, kendisine tebliğ edilenlerden bazıları, burada işitenlerden daha iyi anlayıp kavramış olabilirler..."

(Peygamberimiz bu hadîsim, Veda Haccı'nda söylemiş ve ashabından buradaki hutbesinde îrâd buyurdukları islâmî hakikatleri ki bunlar İslâm'ın başlıca esaslarını içeriyordu ve bunlar O'nun ümmetine başlıca vasiyet ettiği şeylerdi, işte bunların burada bulunamayanlara ulaştırılmasını istiyordu... Sevgili Peygamberimiz, bu hutbesini ömrünün sonlarına doğru ve müslümanların en büyük bir cemâat hâline geldikleri bir günde ve yerde irâd etmiş bulunuyordu... Bu bakımdan bu hadîsin ve hutbenin Önemi çok büyüktür.)

îbn-i Mâce ve Beyhakî'nin Ebu Hârûn el-Abedl'den rivayetine göre, ashâb-ı kiramdan Ebû Saîd el-Hudrî, kendisinden ilim öğrenmeye gelenlere karşı büyük bir sevgi ve şefkatle: "Resûlüllah'm (s.a.v.) vasiyeti üzerine merhaba!" dermiş ve bu çok manâlı alâka ve merhabadan sonra da: "Bize Sevgili Peygamberimiz haber verdiler. Buyurdular ki: "Yakında sizlere ilim öğrenmek için etraftan pekçok gelenler olur. Onlar, sizlerin yardımı Ve sıcak ilgisi sayesinde dinlerini öğrenmek isterler... Onlara karşı, çok iyi ve hayırlı bir şekilde davranmanızı vasiyet ediyorum!"

(Bunu bu şekilde, İbn-i Mâce de Ebû Hüreyre'den rivayet etmiştir.)

Buhârî ve Müslim îbn-i Ömer'den şu hadîsi rivayet ederler: "Şüphesiz Allah; kullarına büyük bir lutfu ve nimeti olan ilmi, kullarının kalblerinden söküp alırcasına alıp kaldırmayacaktır. Bilakis Allah ilmi, ilim sahiplerinin tükenmesi neticesinde alıp kaldıracaktır. Allah'ın istediği ve emrettiği şekilde bir tek âlim kalmayınca, insanlar bazı kiîn -seleri kendilerine dînî lider edineceklerdir. Fakat Dunlar aslında câhil kimseler olacaktır. Bundan dolayı da kendilerinin peşinden gelen insanları, delâlete sevkedeceklerdir... Zira insanlar onlara, bunlar

âlimlerdir diyerek dinlerine âit meseleleri soracaklar, onlar da bilmedikleri halde fetva vereceklerdir. îşte bu şekilde, hem kendileri sapıtmış, hem de başkalarını saptırmış olacaklardır."

Ebû Nuaym, Ebû Hüreyre'nin şöyle dediğini nakleder: "Resûlüllah (s.a.v.) buyurdu: "İlim, yeryüzünden tâ Süreyya Yıldızına çekilmiş bile olsa, Fârisin evladlarından bazı adamlar onu oradan alıp yeryüzüne indirir ve insanlara Öğretir!" 903[218]

Müslim ve Beyhakl, îbn-i Sîrîn'den naklederler. O demiştir ki: Bir gün ben Ebû Hüreyre'nin yanında idim. Adamın biri kendisine anlayamadığım bir şey sordu... Ebû Hüreyre: "Allahü Ekber!" diyerek hayretini ifâde ettikten sonra şöyle dedi: "Bunu, bu adamdan Önce iki kişi daha sormuştu, bu üçüncüleri oluyor... Ben Resûlülîah'dan (s.a.v.) işittim, o şöyle buyurmuştu: "Bazı adamlar gelecek, meseleyi çok ilerilere götürüp: "Evet, bütün varlıkları Allah yaratmıştır, peki Allah'ı kim yaratmıştır?" diyecekler." 904[219]

Beyhakî'nin Sünen'inde Enes'ten rivayet ettiği bir hadis de şu mealdedir: "Ümmetim için korktuğum şeylerden biri de, onların namazlarını vaktinden evvel veya geç kılrıalandır!"

Ebû Nuaym, Abbas bin Abdül-Milttalib'ten rivayet eder. O şöyle demiştir: "Resûlüllah (s.a.v.) buyurdu: Dîn, o kadar ilerleyecektir ki, zaman gelecek Allah yolunda denize dalınacak, denizler geçilecek... Derken öyle adamlar da gelecektir ki, bunlar Kur'ân okuyacaklar, bu

---

903[218] Buhari, Müslim ve Tirmizi'nin yine Ebû Hüreyre'den olan rivayetlerinde ise şöyle denilmiştir: "...Bu sırada Peygamber Efendimiz elini Selman-ı Farisi'nin omuzuna koyarak: "Varlığım elinde olan Allah'a yemin ederim ki, eğer iman Süreyya yıldızında bile olsa, bunun milletinden olan bazı adamlar, muhakkak ona ulaşacaklardır" buyurdu.

Diğer bir rivayette ise, az bir farkla: "Eğer din Süreyya yıldızında bile olsa, Fars'tan bir adam, muhakkak ona ulaşır ve insanları ondan faydalandırır" buyurulmuştur

904[219] Buhari'nin Enes'ten olan rivayeti de bu merkezdedir. Sâdece bunda: "...İşi bu kadar ileri götürdükleri zaman, müslüman kişi, onların şerrinden Allah'a sığınsın" buyurmuştur. Müslim'in diğer rivayetinde ise; "Müslüman kişi: "Ben Allah'a iman ettim" desin, bu-yurulmuştur.

sebeble kibire düşüp; "Biz Kur'ân'ı okuduk, bizden daha iyi Kur'ân okuyan kim var? Kur'ân'ı bizden daha iyi anlıyan var mıdır? Bizden daha âlim olan var mıdır?" gibi büyüklük dâvasına kapılacaklardır."

Peygamber Efendimiz böyle buyurduktan sonra, ashabına dönerek sordu: "Söyleyin bakayım, böylesine insanlarda hayırdan eser bulunur mu? Biliniz ki, bunlar ancak cehennem odunudurlar!" 905[220]

Ahmed, Bezzâr, Taberânî, Ebû Nuaym ve sahih bir senedle Hâkim, Semura'dan rivayet ediyor. O demiştir ki: Bir gün Peygamber Efendimiz buyurdular: "Allah'ın sizlere büyük bir başarı vererek Acem diyarını fethedeceğiniz günler yakındır. O gün, elleriniz ganimetle dolacaktır. Fakat sonra onlar aslan kesilip sizinle amansız savaşlar yapacaklar ve sizin mallarınızı ellerine geçireceklerdir..."

(Enes'ten, Huzeyfe'den, Ibn-i Ömer ve Ebû Musa'dan gelen rivayetler de bu merkezdedir.)

Ebû Nuaym'ın, Ebû Hüreyre'den rivayetine göre, Peygamber Efendimiz bir gün, Medine'nin bir bölgesi üzerine dikkatle bakmış ve sonra şöyle buyurmuştur: "Burada birtakım ahş-verişler olacak, mal kazanmak maksadıyla yeminler edilecek, tabiî bu yeminler îlâhî huzura yükselmeyecektir. Ben burada köle ve hayvan pazarlayanları, onların dellalhğım yapanları görür gibi oluyorum."

Hâkim'in rivayetine göre Ubâde bin Sâmit şöyle demiştir: Ben Peygamber Efendimiz'in şöyle buyurduklarını duydum: "Benden sonra başı niza birtakım emirler gelecek, bunlar sizin makbul bildiğinizi merdûd, merdûd bildiğinizi de makbul sayacaklar... İçinizden her kim o günlere yetişecek olursa, Allah'a isyan olan bir işte kula itaat etmesin!"

îbn-i Râhûye Muâz bin Cebel'den rivayet eder. Muaz, Uz. Peygam-ber'in şöyle buyurduğunu bildirmiştir: "Size verilen bahşişi, bahşiş olduğu müddetçe alınız. Dîninize karşı rüşvet mâhiyetinde olan bir şeyi sakın kabul etmeyiniz. Gerçi bunun terki de her kula müyesser olmaz... Ne o devletlilerden korkarak, ne de fakirlik endişesiyle bu duruma düşmemenizi vasiyet ederim!"

905[220] Bu hadisi, Ibn-i Ebû Hâtem ve İbn-i Merdûye de rivayet etmişlerdir.

Haberiniz olsun, îmân (ve islâm) değirmeni dönecek (işler tersine gidecek)tir. Sizler, hiçbir zaman Allah'ın Kitâbı'ndan ayrılmayınız! Yine unutmayınız ki, sultan ile Kur'ân birbirinden ayrı düşeceklerdir... Siz, sakın Kur'ân'dan ayrı düşmeyiniz! Unutmayınız, başınıza öyle adamlar gelecektir ki, onlara itaat etseniz, sizi doğru yoldan ayırırlar, itaat etmeseniz sizi öldürürler." 906[221]

Bu sırada ashâbtan: "Ey Allah'ın Resulü, bizlere ne yapmamızı emredersiniz?" diye soran oldu. O da buyurdu ki: "îsâ (a.s.)m ashabının yaptığı gibi yaparsınız. Onlar dînlerinde sebat ettikleri için asıldılar. Testerelerle kesilip doğrandılar. Biliniz ki, Allah'a itaat hâlinde ölmek, O'na isyan hâlinde yaşamaktan hayırlıdır."

Hâkim'in Abdullah bin Hâriş'ten nakline göre Peygamber (s.a.v.) şöyle buyurmuştur: "İleride öyle sultanlar gelir ki, fitnenin asıl kaynağı bunlardır. Hiç bir kimseye, dîninden o miktar almadıkça, bir şey vermezler."

îbn-i Kani'de Hıcr bin Adiyy tarikiyle şu hadîsi rivayet etmiştir: "Ümmetimden bazı kimseler, içkiyi başka başka isimler vererek içeceklerdir."

(Hâkim, bu hadîsin bir benzerini ise; Aişe'den rivayet etmiştir.)

Ebû Yâlâ'nın Enes tarikiyle rivayet ettiği hadîs ise şu mealdedir: "Zaman ilerler, öyle günler gelir ki, adam kalkar, büyük bir cür'etle: "Şu bir avuç paraya dînini satacak olan var mı?" diye bağırır." 907[222]

Ahmed, îmrân bin Husayn el-Dabbî'den rivayet eder. O şöyle der: "Ben, Basra'dayken Abdullah bin Abbas ile beraber bir adamla karşılaştık. Adam: "Elbette Allah ve O'nun Resulü doğru söylemiştir" diyordu. Bunun sebebini sorduğumuzda şöyle anlattı:"Bir gün ben, kendi kabilemizden yaşlı bir adamın oğlunu, fidyesini vererek kurtarmak için

---

906[221] Sultan ile Kur'an'ın birbirinden ayrılması çoktan gerçekleşmiştir. Çok uzun zamandan beri, sultanların ve hüküm verenlerin verdikleri hükümler bir yana, Kur'ân bir yanadır. Kur'an'ın sesine kulak astıklarını göremezsin.

907[222] Tirmizî'nin rivayet etiği hadîs ise şu mealdedir: "Kıyamet yaklaştığı zaman fitneler karanlık dalgaları gibi gelecek. Kişi, sabah mü'min, akşam kâfir olacak veya akşam mü'min, sabah kâfir olacak. Niceleri dînini dünyâ karşılığı satacaktır."

Hz. Peygamber'e gitmiştim... Maksadımı söylediğimde Hz. Peygamber bana: "Kurtarmak istediğin kişi, işte burada... Alıp babasına götür" buyurdu. Ben: "Fidyesini almayacak mısınız, ey Allah'ın Resulü?" dedim. Resûlüllah da bana: "tsmâîl (a.s.)'m soyundan bir adamın fidyesini alıp da yemek, Muhammed'in ailesine lâyık olan bir şey değildir! Ben zâten, Kureyş'in geleceği için yine Ku-reyş'in kendisinden endîşe etmekteyim! (Kureyş'in başına gelecek olan kötülükler, yine Kureyş'ten gelecektir.) Ben bu sırada; "Kureyş'e ne olacak?" diye sordum. O da: "Ömrün uzun olursa, burada onlara ne olacağını görürsün... insanları, iki havuz arasında kalan koyunların, bir bu havuza, bir öbür havuza koşturdukları gibi, bir o tarafa, bir bu tarafa koşturduklarını görürsün" buyurdu, işte sizin de gördüğünüz gibi, şimdi ben bunun gerçekleştiğine şahit olduğum için Öyle söylemiş bulunuyorum... Zira insanlar önceleri Ibn-i Abbas'a koşturup ondan izin (emir) alıyorlardı... Şimdi de Muâviye'ye koşturup ondan izin alıyorlar... Bu sebeble Peygamberimiz'in o sözünü hatırlamış oldum..."

Yine Ahmed, îbn-i Abbas'tan rivayetle şu hadîsi kaydeder: "Ahir zamanda bazı kimseler, ağaran saçlarını siyaha boyarlar, başlarını kuş yuvası gibi yaptırırlar. Bunlar, cennetin kokusunu duymazlar..." 908[223]

îbn-i Sa'd ile îbn-i Mâce ise, Sülâme binti Hur'dan şöyle naklederler: "Ben, Resûlüllah Efendimiz'in: "Öyle zaman gelir ki, insanlar kendilerine namaz kıldıracak kimseyi bulamazlar!" dediğini işittim."

Taberânî,Ebû Ümâme'den rivayet ediyor. O şöyle diyor: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Ümmetimin son zamanlarına doğru kendisi hakkında en çok endîşe ettiğim şeylerden biri de; yıldızlara (yıldız falma, yıldıznâme denilen hurafeye) inanmaları, kaderi yalanlamaları ve idarecilerin zulmüdür!"

îbn-i Sa'd, îbn-i Seken, Taberânî ve Târih'inde Buharı Cünâde el-Ezdî'den rivayet ediyorlar. O şöyle demiştir: Peygamberimiz buyurdu: "Üç şey câhiliyedendir ve ehl-i islâm da bunları bırakamaz... Bunlardan biri: Yağmurun yağmasını yıldızlardan bilmek (veya istemek), ikincisi:

908[223] El-Fevâıd'de bildirildiğine göre, Kazvînî bu rivayetin mevzu olduğunu söylemiştir

Kişinin nesebine ta'n edip sövmek, üçüncüsü ise: Ölü üzerine niyahadır. (Çağırıp-bağırmak, yas tutmak.)" 909[224]

Taberâni Ebu'd-Derdâ'dan rivayet ediyor. O diyor ki: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Ben, ümmetim üzerine üç şeyden korkuyorum: Alimin zellesi, münafığın Kur'ân ile mücâdele etmesi, kaderin yalanlanması..."

Ebû Yala ve BezzârAbdurrahmân bin Avftan şöyledir hadîs rivayet ederler: "Dünyanın zîneti, yüz yirmi beş yıl sonra kalkar..." 910[225]

Taberânî Ebû Ümâme 'den naklen şu hadisi bildirir: "Muhakkak şu dinîn bir ikbâl, bir de idbâr devri vardır. (Yani ilerleme ve gerileme zamanları vardır.., (Dînin ilerleme devrinin başlıca âmili; müslüman topluluğun tamâmının dinde fakîh olmasıdır. Ancak bir iki kişi müstesna olabilir (yâni müslümanların yüzde doksan sekizinin derin din bilgisine sâhîb olmasıdır.) içlerinde alenen günah işleyenlerin sayısı da, bir veya ikiyi geçmez... Tabiî bu bir veya iki kişi de, o kahir, âlim ve dindar ekseriyetin içinde tamamen silik ve eziktir. Hiç bir şeye ve söze kadir değillerdir... Dînin idbâr (gerileme) devri ise, müslüman bir topluluğun tamamen câhil bırakılmasıdır. O kadar ki, içlerinde fakîh (yâni derin din bilgisine sahip) bir iki kişi ancak bulunur. Bulunsa da bunlar, kahir ve câhil ekseriyetin te'siri altındadırlar. Tamamen silik ve ezik vayiyette-dirler, hiç bir kelâma kadir değillerdir..."

"Ve zaman gelir, bu ümmetin âhiri evvelini lanetler olur... Tabîî asıl lanete lâyık olanlar ise bunlardır. Bunlar, içkiyi de alanen içerler... Zinayı da alenen yaparlar. O gün, bu gibi çirkinliklere karşı çıkıp: "Bu ayıptır, günahtır" diyenler, Ebu Bekir ve Ömer gibidirler... Bu gerçek mü'minlere, o günkü emr-i bil-mârûf nehy-i anil-münkerin çok zor olmasına karşılık elli sahâbî sevabı vardır..."

(Gerek müellif, gerekse muhakkik, bu rivayet üzerinde harhangi bir hüküm veya yorum vermemektedirler).

909[224] Müslim, "soy-sopla övünmeyi" de zikretmektedir.

910[225] Bu rivayette, nasıl bir mana kastedildiğini anlamak kolay değildir. Maddi bir mana kastedilmiş olması çok uzaktır. Zira zaman İlerledikçe dünyanın maddi süs ve zineti de o nisbette gelişip yerleşmektedir.

Ahmed, Bezzâr ve sahihtir kaydiyle Hâkim îbn-i Ömer'den naklederler. O şöyle demiştir: "Ben, Peygamber'in (s.a.v.) şöyle buyurduklarına şahit oldum:

"Ümmetimin, herhangi bir zalime "sen zâlimsin!" demekten korkup çekindiği zaman, biliniz ki artık ümmetimin işi bitmiştir! Artık onun hayat ışığı sönmüştür."

Ebû Yâlâ ve Taberani Ebû Hüreyre'den naklederler. O demiştir ki: Bir gün sevgili Peygamberimiz bizlere hitaben şunları söylediler:

"Ey insanlar! Kadınlarınız itaat etmez, gençleriniz günâha dahcı olduğu zaman, sizlerin hâli ne olacak?" Ashâb dediler ki: "Demek bunlar olacak mı, ey Allah'ın elçisi?" Peygamberimiz de: "Evet, hem de bundan daha kötüsü olacak! iyiyi emredip kötüyü nehyetmeyi terkettiğiniz zaman, hâliniz ne olacak? Bu, öncekinden daha kötü değil mi?" buyurdu. Dediler ki: "Demek buda mı olacak?" Buyurdu ki: "Bundan daha kötüsü bile olacak. Bizzat kötü olanı iyi, iyi olanı da kötü kabul ettiğiniz zaman, hâliniz daha müşkil olmaz mı?"

Hâkim'in Ali tarikiyle şöyle bir rivayeti var. Diyor ki: Peygamber buyurdu: "Müslümanlar âlimlerine buğzettikleri, çarşı ve sokaklarını çok bakımlı kıldıkları ve sırf zengin olmak için evlilik yaptıkları zaman; Allah kendilerini dört şeyle cezalandırır! Şöyle ki: Başlarına zâlim hükümetler, zaman darlığı (kıtlık ve kuraklık) ve adaleti gözetmeyen hâkimler verir. Yaptıkları savaşlarda başarıyı da düşmanlarına verir."

Hâkim, sahihtir kaydiyle îbn-i Ömer'den şöyle rivayette bulunur: "Ümmetimin son zamanlarında, öyle kimseler olur ki, bunlar mescidlere namaz kılmaya hayvanlarının (veya arabalarının) ipek ve atlas gibi yumuşak minderlerine kasılmış olarak gelirler... Hanımları ise, giyinik fakat çıplaktır. Başlarını ise, deve hörgücü gibi yaptırır yükseltirler..."

Yine Hâkim Muâz bin Cebelden şu hadîsi nakleder; "Benim ümmetim, kendilerinden şu üç şey zuhur etmedikçe şeriat üzerinde devam eder... Bunlardan birincisi ilmin kaldırılması, ikincisi zina mahsûlü çocukların çoğalması, üçüncüsü de sekkâr adamların belirmesidir..." Sekkâr adamların kimler olduğu soruldu. Bunun üzerine Hz. Peygamber: "Bunlar, birbiriyle karşılaştıkları zaman, birbirine lanet okuyarak selamlaşan kimselerdir (ki, birbirini) gördükleri zaman, "Merhaba

kâfir! Merhaba domuz herif.,." gibi sözlerle şakalaşıp (!) laflaşırlar."911[226]

Ahmed, Taberânî ve sahihtir kaydiyle Hâkim Ebu Ümâme'den şu hadîsi, ivâyet ederler: "İslâm'ın yapışılacak urveleri (kulpları) birer birer çözülüp dağılacaktır! Her ne zaman müslümanlar bunlardan birini kaybetseler, bundan sonra gelen kulpa yapışırlar... O da çözülüp dağılınca, ondan sonrakine yapışırlar... islâm'ın urvelerinden ilk bozulacak olanı, hükümet ve siyâset işleridir. En son bozulacak olanı ise, şüphesiz namazdır..."

Bezzâr ve Taberânilbn-iMesûd'dan şöyle rivayet ederler: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: İleride sizleri bekliyen sabır ve mihnet günleri vardır... O günler gelip çattığı zaman sabretmek» adetâ elinde köz (ateş) tutmak gibi olacaktır. İşte bu sabır ve mihnet günlerinde Kitap ve Sünnetle amel edene elli kişilik sevab vardır." Bu sırada Ömer sordu: "Bizden elli kişinin sevabı mı, yoksa onlardan elli kişinin sevabı mı?" diye... Peygamber Efendimiz de: "Sizden elli kişinin sevabı" diye cevap verdiler." 912[227]

Yine Bezzâr, Taberânî ve sahihtir kaydiyle Hâkim, îbn-i Mesûd'dan rivayet ederler. Peygamber Efendimiz buyurdu: "Öyle günler gelecek ki, içinizden biri, yükü hafif olana imrenecektir. Bugün (yükü ağır olana) mâl ve evlâdı çok olana imrendiğiniz gibi... Hattâ kişi, bir kardeşinin kabrine uğradığında kendisini toprağa atıp: "Ah kardeşim, keşke senin yerinde ben olsaydım!" diyerek inliyecektir. Bunu, sâdece üzerine çöken belâların ağırlığından yapacaktır." 913[228]

Taberânî'nin Ümmü Seleme'den rivayetine göre, peygamber (s.a.v.) şöyle buyurmuştur: "Zaman gelecek yalancı adama inanılacak, gerçek a-

---

911[226] Bu rivayette sayılanların hepsi, müslümanlarda mevcuddur. Bugünkü müslü-manların âlimlerinden daha çok kızdıkları bir şey yoktur! Sanki her biri, âlim düşmanı haline getirilmişlerdir. Diğer hususlar da öyle. Şu kadar var ki: Hâkim bu rivayetinde yalnız kalmıştır. Onun tek başına olan rivayetine, bizim itimadımız eksik bulunmaktadır

912[227] Bunu, Ebû Dâvûd ve İmam-ı Ahmed de rivayet etmiştir.

913[228] Bunu, Buhari, Müslim ve imam-ı Mâlik d© rivayet etmişlerdir.

dama inanılmayacak... Hâin adama güven duyulacak da, emîn kişiye güyenilmeyecek... Kişi, şahitliği istenilmediği halde şahitlik yapmak istiye-cek, yemin etmesi gerekmediği halde yemin edecek.,. Böyle bir zamanda dünyalık bakımında en zengin kişi, bir alçağın oğlu alçak olacak..." 914[229]

Yine Taberânî Ebû Ümâme el-Bahili'den rivayet eder. O şöyle der: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Şimdi insanlar, hamdolsun meyveli ağaç gibidir. Fakat zaman gelecek insanlar, meyvesiz ve dikenli ağaca dönecekler. Sen onlarla konuşsan, onlar daha fazla konuşacak. Konuşmak istemesen, onlar seni kendi hâline bırakmıyacak. Kaçsan bile kaçamıyacaksın..." Denildi ki: "Peki çâre nedir, ey Allah'ın elçisi?" Buyurdu ki: "Çare, onların senin şerefine saldırmalarına karşı sabredecek, sabrının karşılığını da âhirette alacaksın..."

Taberânî Ebû Ümâme'nin tarikiyle, Peygamberin (s.a.v) şöyle buyurduğunu nakleder: "îş gittikçe şiddetlenecek, mal gittikçe çoğalacak, insanların hırsı da o nisbette artacaktır. Kıyamet ise, sâdece insanların en şerlileri üzerine kopacaktır." 915[230]

Yine Taberânî, Huzeyfe'nin şöyle dediğini nakleder: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "îyiyi emredip kötüyü yasaklamanın terkedileceği zaman; Isrâîl Oğullarına isabet eden şeyin size de isabet edeceği zamandır. Yâni sizin hayırlılarınız şerlilerinize karşı gereksiz tâvizle!1 verip gevşediği, fıkıh ilminin fâsıklarm eline geçtiği ve idarenin de gençlerin elinde bulunduğu zamandır..."

îbn-i Mâce'nin Câbir'den rivayetine göre, Hz. Peygamber bir hadîslerinde de şöyle buyurmuştur: "Şu ümmetin âhiri evveline lanet okuduğu zaman, Benim bir hadîsimi gizleyen, Allah'ın âyetlerinden birini gizlemiş gibi günahkâr olur!"

Muâz bir Cebel'den Bezzâr ve Taberânî'nin rivayet ettikleri hadîs de şöyledir: "Ahir zamanda öyle kimseler gelir ki, bunlar açıktan birbirine dost görünürler, fakat gizliden gizliye birbirine düşmanlık ederler."

914[229] Tirmizi de bunu Huzeyfe'den rivayet etmiştir

915[230] Buhari ile Müslim de Ebû Hüreyre'den bu mealde bir hadis rivayet etmişlerdir ki, bu hadis daha önce zikredilmiştir.

Bunun nasıl olacağının sorulması üzerine de Hz. Peygamber şu karşılığı vermiştir: "Bunların bazısının bazısından beklentileri olacak ve aynı zamanda birbirlerinden de korkacaklardır." 916[231]

Taberânl îbn-i Abbas'tan rivayet eder: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "ileride bazı kavimler gelecek, yüzleri insan yüzü gibi, fakat kalbleri şeytan kalbi gibi olacak. Kötülükten sakınmazlar. Kendilerinin yanında bulunsan seni idare ederler, ayrıldığın zaman da arkandan çekiştirirler. Seninle konuşurken yalan söylerler, bir şeyi emânet etsen hıyanet ederler. Sabileri yaramaz, gençleri şımarık, yaşlıları ise iyiliği emretmez, kötülüğü de nehyetmezler... Onlarla arkadaş olmayı şeref bilmek çok yanlıştır. Çünkü onlar yaşının adamı değillerdir. Elleri de çok sıkıdır. Yumuşak huylu insana, kötü gözle bakarlar, iyiliği emredip kötülükten meneden de onların yanında müttehemdir. Onların aralarında müminler ezilmiş, fâsıklar ise muhteremdir. Sünnete bid'at, bid'ate de sünnet gözüyle bakarlar, işte insanlar bu duruma gelince, en şerlileri kendilerine musallat olur. içlerinden bazı hayırlı kişiler durmayıp dua ederler, fakat duaları kabul edilmez..." 917[232]

Ahmed, Ebû Yâtâ ve Beyhakı Ebû Hüreyre'den rivayetle Peygamber Efendimiz'in şöyle buyurduğunu naklederler: "Bir zaman gelecek kişi, fâcirlik ile acizlik arasında tercih yapmak durumunda bırakılacak. O zamana yetişen bir müslüman, fâcirliği değil, acizliği tercih etsin!"

Taberânı'nin Ebû Hüreyre yoluyla rivayeti de şöyledir: "Ümmetime,

---

916[231] İslam büyüklerinden Cüreyri'nin, bu hadisin ışığı altında verilmiş güzel bir nasihatleri var. Onu buraya not etmek istiyoruz. Şöyle ki: "Hidayet ve saadet asrının müslüman-ları birbiriyle olan münasebetlerini, tamamen islâmı esas alarak yaptılar. Derken din zayıfladı ve inceldİ. İkinci nesil de birbiriyle olan münasebetlerini vefakarlık duygusuyla yaptı. Derken vefa da zayıflayıp tükendi. Bu sefer de üçüncü nesil gelip aralarındaki münasebetlerde mürüvveti yaşattılar. Derken mürüvvet de kalmadı. Bunun için dördüncü neslin birbiriyle olan münasebetlerinde haya hâkim oldu. Nihayet haya da kalmayınca, bundan sonraki müslü-manların aralarındaki münasebetlerde; bir beklenti veya korku hakim oldu. (Risâle-i Kuşeyri, 128, Bulak, 1284). (M.)

917[232] Bunun bir hadis-i/merîu değil de, çok beliğ bir sahabi sözü olduğunu zannetmekteyiz. Hadislere dayanılarak söylenilmiş bulunan bu sahabi sözünün haber verdiği hususlar da, aynen vakidir. Yegâne sığınağımız Allah'tır. O bizleri bunlardan ve daha beterlerinden muhafaza buyursun.

önceki ümmetlerin hastalığı bulaşacaktır!" Ashâb: "Ümmetlerin hastalığı nedir yâ Resûlellah?" diye sordu. Peygamberimiz de: "Şımarmak, kibirlenmek, birbirine arka çevirmek, birbirini kıskanmak, birbirine buğz etmek, pintilik gibi hâl ve sıfatlardır" buyurdu ve devamla: "Sonunda da, zulüm ve kıtaller başlar..." buyurdu."

Ebû Yâlâ Ebû Hüreyre'den rivayet eder: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Bu ümmetten ilk kaldırılacak olan şey, haya ve emânettir! En son kaldırılacak olan şey de namazdır..." 918[233]

Hâkim sahihtir kaydiyle Câbir'den şu hadîsi rivayet eder: "Ümmetim üzerine en çok korktuğum şeylerden biri de, Lût kavminin yaptığı iştir."

îbn-i Asâkîr îbn-i Ömer'den nakleder. O şöyle demiştir: "Ben Resûlüllah'tan işittim, O şöyle buyurdu: "Ümmetimin İslâm'dan ilk dökeceği (terk edeceği) şey, bir su kabım tersine çevirir gibi..." 919[234]

Beyhakî Hasan'dan şu mealde bir hadîs rivayet etmiştir: "insanlar Öyle zamanlar göreceklerdir ki, mescidlerde toplanıp dünyâ işlerini konuşacaklar. Sizler onların yanma oturmayınız, onların Allah'a yarar işleri yoktur..,"

(Hasan-ı Basrî'den gelen bu rivayet, mürseldir.

Zübeyr bin Bekkâr Ömer bin Hafs'tan şu haberi nakleder: "Öyle .zamanlar gelecektir ki, hükümdarlar haccı bir gezinti olarak yapacaklar. Zenginler ticâret için, fakirler de dilenerek dünyalık toplamak için

---

918[233] Huzeyfe'nin rivayet ettiği hadiste şöyle buyuru I m ustur: "İnsanların kalblerinin köküne, önce emanet erdirildi. Bundan sonra da Kur'an indi de insanlar Kur"an't ve sünnet'i öğrenebildiler." Diğer Huzeyfe hadisinde ise, emanetin kaldırılması şöyle beyan edilmiştir: /"Kişi uyumakta iken emânet onun kalbinden kaldırılır, sâdece biraz izi kalır. Derken adam bir 'daha uyur, bu sefer emanetin kalan kısmının da tamamına yakını kaldırılır, sadece bir kabarcık kadar birşey kalır. Sonra bu da kaldırılır."

919[234] Görüldüğü gibi, hadis metninin mevcudu ile, kelâm eksik kalmakta ve manası anlaşılamamaktadır. (Bu noktaya temas eden ve daha önce geçmiş bulunan hadisin yardımı ile mana: "Ümmetimin ilk tersine çevirip (terkedeceği) şey, hükümet ve siyaset işleridir" şeklinde olsa gerektir. Nitekim bu mealde sarih bir hadis daha önce geçmiş ve sonunda da "En son bozulacak şey ise, namazdır" buyurulmuştur. (M.)

yapacaklardır." 920[235]

Ahmed Kitâbü'z-Zühd'de Bekr bin Sevâde'den rivayetle şu hadîsî nakleder: "Ümmetimde bazı gençler olacak. Bunlar, bol nimetler içinde büyüyüp gelişecekler. Zira ana ve babalarının himmeti, sâdece bunları yedirip beslemek olacaktır. Bunlar da büyüyünce kimseleri beğenmeyip çalımlı çalımlı kelâm edecekler..."

Ebu 'l-Kâsım el-Beğavt ile İbni Asâkir îbni Abbas tarikiyle şu hadîsi naklederler: "Ümmetim içinde bir kavim zuhur edip Kur'ân okuyacak, fıkıh tahsil edecektir. Şeytan kendilerine yanaşıp diyecek ki: "Ne olur, hükümdara gidip de onun yakınlığını kazansanız ve bu sebeble biraz dünyalık elde etseniz. Korkmayan, dininizi olduğu gibi korursunuz..." Fakat siz onun bu vesvesesine aldanmayımz! Çünkü sultana yanaşıp da dînine zarar verdirmemek mümkün olmayacaktır. Sâdece bir sürü hatâlar irtikâp edilmiş olacaktır..."

Beyhaki el-Zühd'de Ebû Hüreyre yoluyla şu haberi nakletmiştir: "Öyle bir zaman gelecektir ki, kişi, dağa kaçmadıkça dînini koruyamaz olacak! O zamanda helâlinden mal kazanmak da kolay olmayacaktır, îşte bu zamanda kişinin helak sebebi, eşi ve çocukları olacaktır! Eğer çoluk çocuğu yok ise, bu seferde ana-babası olacaktır. Şayet bunlar da yoksa, helaki akrabalarının elinde olacaktır." Ashâb hayret ederek: "Ey Allah'ın Resulü, bu nasıl olacaktır?" dediler. Peygamberimiz de: "Onlar onu, geçindirecek kadar bol kazanç kazanamamakla itham edip ayıplı-yacaklardır. O da, bunlar tarafından ayıplanmamak için, çeşitli gayr-i meşru kazanç yollarına baş vurup helak olacaktır..."921[236]

Peygamberimizin Kıyamet Alametleri Olarak Haber Verdiği Ve Aynen Çıkan Bazı Haberler

---

920[235] Ömer bin Hafs adında dokuz kadar ravi vardır. Burada bunların hangisi olduğu belirtilmemiştir. Fakat bunların en iyisi zayıf olduğuna göre, rivayet de en iyi ihtimale göre zayıf olmaktadır

921[236] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/291-301.

Buharı ve Müslim Enes'den rivayet ederler. O şöyle demiştir: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "ilmin kaldırılması, cahilliğin yerleşmesi, içkinin açıkça içilmesi ve zinanın zuhur etmesi, kıyametin yaklaşmış olduğunun alâmetlerinden bazılarıdır..." 922[237]

Yine Buhari ve Müslim'in Ebû Hüreyre'den rivayetine göre, bir arabi gelip Hz. Peygamber'e: "Kıyamet ne zaman kopacaktır?" diye sormuş. Peygamber'in (s.a.v.) buna verdiği cevap da: "Emânet zâyî edildiği zaman, kıyametin kopmasını bekle!" olmuştur. Arâbî, "Emânetin zayi edilmesi nedir?" demiş. Peygan berimiz de: "iş ehil olmayanlara verildiği zaman, kıyameti bekle!" buyurmuştur.

Buhari ve Müslim yine Ebû Hüreyre'den rivayet ederler: Peygamber'e (s.a.v.): "Kıyametin ne zaman kopacağını" sormuştu, Peygamber Efendimizin buna cevâbı ise: "Kendisine kıyametin ne zaman kopacağı sorulan kişi, bunu soran kişiden daha iyi biliyor olamaz! Fakat Ben» bunun bazı alâmetlerinden haber verebilirim: Eğer cariyenin efendisini doğurduğunu görürsen, işte bu kıyamet alâmetlerinden biridir. Yalınayak, kör ve konuşmasını bilmez çobanların yeryüzüne mâlik olduklarım görürsen, keza sığır çobanlarının şehirlere inip yüksek binalar yaptırmakta başkalarıyla yarıştıklarını görürsen, işte bunlar da kıyamet alâmetlerinden bazılarıdır."923[238]

Bezzâr Amr bin Avf'tan nakleder. O da şöyle demiştir: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Kıyamet kopmazdan önce aldatıcı (hayırsız ve kurak) yıllar olacak ve o günlerde yalancılara inanılacak, doğrulara inanılmayacak... Hainlere güvenilecek de emîn adamlara güvenilmeyecek, söz tamamen değersiz adamların eline geçecek."

Taberanl Enes'ten rivayet eder: "Resûlüllah Efendimiz buyurdu: "Fuhşun yayılması, konuşmaların çok çirkinleşmesi, akraba ile ilişiğin

---

922[237] Bu mealdeki bir hadîsi, Tirmizîde Enes'ten rivayet etmiştir

923[238] Yine Buhârî ve Müslim'in, bu hususta Cibril Hadîsi diye çok meşhur bir rivayetleri vardır ki, bu rivayette islâmın ve îmânın esasları verildiği gibi, ihsân'ın ne olduğu da bildirilmiştir. Son derece büyük öneminden dolayı da bu hadîs'e Ümmü's-Sünne denilmiştir

kesilmesi, emîn kişinin hâin ilân edilip hâin adama itimâd edilmesi de kıyamet alâmetlerindendir."

Tirmizl de yine Enes'ten merfuân şöyle rivayet eder: "Allah'a yemin ederim ki, sizler imamınızı öldürmedikçe kıyamet kopmaz! O gün, kılıçlarınızı çalıştıracaksınız ve sizlere, içinizden en şerli olan vâris olacaktır."

Taberanl îbni Mes'üd'dan rivayet ediyor. O şöyle diyor: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Oğlunun ana-babasına karşı Öfkeli olması, yağmurun yakıcı olması, şerlilerin çoğalması, kişinin yakınlarına arka çevirip u-zaktakileri kendine dost edinmesi, her kabilenin liderliğini münafıkla-rın ele geçirmesi, mescidlerdeki mihrablarm alabildiğine süslü yapıl-ması, kalblerin ise harabe bir şekilde bulunması, mü'min kişinin kendi kabilesi içinde en hor duruma düşmesi, kadınların kadınlarla erkeklerin erkeklerle iktifa etmesi, gençlerin iş başına geçmesi, kadınların söz sa-hibi olması, dünyanın en mâmur yerlerinin harâb edilip en harabe yer-lerinin de en bakımlı hale getirilmesi, içkilerin alenen içilip şımarılması ve insanların aşın derecede eğlenceye kapılması gibi haller de kıyamet alâmetlerindendir."

Taberarii Ebû Musa'dan rivayet eder: Resûlüllah (s.a.v.) buyurdu: "Zaman kısalıp yıllar ve mahsûller azalmadıkça Allah'ın kitabı Kur'ân utanılacak bir şey sayılmadıkça, hâinler emm, emîn olan kişiler de hâin sayılmadıkça asla kıyamet kopmayacaktır. Keza yalancılar doğru, doğ-rular yalancı sayılmadıkça, savaşlar, haksızlıklar, hased ve hırslar iyice artmadıkça; işler karışıp tersine gitmedikçe, hevâ ve hevese uyulup zan ile hüküm verilmedikçe, ilim kaldırılıp cahillik yaygın bir hâl almadıkça, yeryüzü kana bulanmadıkça da kıyamet kopmayacaktır." 924[239]

Yine Taberanî ve Hâkim Ebû Zer tarikiyle Hz. Peygamber'in şöyle dediğini nakleder: "Zaman kısaldığı, taylasan giyenlerin çoğaldığı, ticâret ve malın arttığı, mâl sahiplerine zenginliği sebebiyle hürmet ve itibâr e-dildiği, ahş-verişte hilelerin arttığı zaman; kıyamet yaklaşmış demektir. İşte böyle bir zamanda, kişinin bir köpek yavrusu beslemesi, evlât beslemesinden kendisi için daha hayırlı olacaktır. Böyle bir

---

924[239] Şüphesiz, bu alametlerin bir kısmı, sahih hadîslerde aynen geçmiştir.

zamanda bir küçüğe acıyan, bir büyüğe saygı duyan da kalmayacaktır!" 925[240]

Taberanî Enes'ten Hz. Peygamberin şöyle buyurduğunu rivayet eder: "Hilâî'in bir gün erken görülmesi de kıyamet alâmetlerindendir! Herkes tarafından hilâl görüldüğü zaman denilecektir ki: "Şimdi bu hilâl, tam iki günlüktür! Mescidlerin yol edilmesi ve anîden ölümlerin çoğalması da kıyamet alâmetlerindendir!"

Bu hususla ilgili Buhârî'nin Tarihindeki Talha bin Ebû Hadreften olan rivayeti de şöyledir: "Kıyamet alâmetlerinden biri de, hilâî'in görüldüğünden bir gün evvel görülmüş olduğunun iddia edilmesidir. Hilâl herkes tarafından görüldüğü zaman, iki günlük olduğu iddia edilecektir. Halbuki o, iki günlük değil bir günlük olacaktır." 926[241]

Ahmed, Bezzâr, Taberanî ve sahihtir kaydiyle Hâkim, îbni Mes'ûd'dan rivayet ederler: "Kişinin sâdece tanıdığına selâm vermesi, ticâretin 'çok yaygın hâle gelip kişiye hanımının bu hususta yardımcı olması, akraba ile ilginin kesilmesi, yalancı şahitliğin çoğalması, doğru şahitliğin çeşitli endişelerle gizlenmesi ve kişi namaz kılmıyacağı halde mescide uğrayıp oradan geçmesi de kıyamet alâmetlerindendir..."

Taberanî Abdurrakmân el-Ensarî'den naklen şu hadisi rivayet eder; "Kıyamet alâmetlerinden bazıları da şunlardır: Yağmurların çok yağması ve bitkilerin azalması, okuyanların çoğalması, gerçekten bilgi edinenlerin ise azalması, emredenlerin çoğalması, emîn insanların gerçekten çok azalması."

Ahmed'in Ebu Hüreyre'den olan rivayeti de şöyledir: "Hicaz toprakları (Şam Ovası gibi), sulanan ve yeşilliği bol olan bir yer haline gelmedikçe, kıyamet kopmaz! Bu maddi bolluğun yanı sıra, emniyet ve asayiş de artar. Hattâ Irak'la Mekke arasında yolculuk eden bir yolcunun yolunu

---

925[240] Buradaki taylasandan maksat; bazı şeyhlerin ve âlimlerin giydikleri yeşil bir giysidir. Bu, Acemilerin giysilerindendir

926[241] Bir rivayete göre de; "Hilâî'in büyüyüp şişmesi..." denilmiştir.

kaybetme korkusu dışmda hiçbir korkusu kalmaz." 927[242]

Ebû Yâlâ Ebû Hüreyre'den şöyle nakleder: "Zaman iyice kısalmadan kıyamet kopmaz! O derece ki, bir sene bir ay gibi olur. Bir ay bir hafta, bir hafta bir gün gibi olur. Bir gün ise, bir ot alevinin yanıp geçi-verdiği gibi geçer gider."

Taberanî de Enes'ten şu hadisi nakleder: "Eğer ümmetim, şu altı şeyi helal sayarsa mahvolup gider: Birbiriyle lanetleşmeyi, içkiyi, ipekli giymeyi, çalgıcı çengicî kadın tutup söyletmeyi, erkeğin erkekle, kadının da kadınla iktifa etmesini... İşte ümmetim bunları helâl saydığı zaman, helak oldu demektir." 928[243]

îbn Mâce ve Beyhakî Enes'ten rivayet ederler. Onun naklettiğine göre Peygamber (s.a.v.) şöyle buyurmuştur:

"İnsanlar mescidlerde birbirine karşı övünme yarışına girmedikçe kıyamet kopmaz!"

Yine İbn-i Mâce'nin İbn-i Abbas'tan bir rivayeti var. Buna göre Hz. Peygamber şöyle buyurmuştur: "Sizlerin Benden sonra mescidlerinizi, yahûdî ve hristiyanlann mâbedlerini süsledikleri gibi süsleyeceğinizi görüyorum!"

(Yine îbn Mâce'nin Ömer bin el-Hattâb'tan rivayetine göre Hz. Peygamber, bu husustaki hadislerin birinde de şöyle buyurmuştur: "Hiç bir kavmin (ümmetin) ameli, onlar mâbedlerini süslemeye kalkışma-dıkça bozulmamıştır.) 929[244]

Hâkim, İbni Mes'ûd'dan rivayet eder. O şöyle demiştir: "Kıyamet kopmazdan önce mîrâs malının bölüşülmesi ortadan kalkacak, düşmandan alman ganimet sebebiyle de kimse sevinç duymaz olacak..."

927[242] Yâni yol kenarlarında yakın mesafelerde iskân ve îmar edilen'yerler bulunur. Hattâ çöllerde bile zirâatçilik yapılır.

928[243] Tirmizî de buna yakın bir metni rivayet etmiştir. Ancak onun rivayetinde: "Şarkı-cı-çengici kadınlar zuhur ettiği, çalgılar çalınıp içkiler içildiği zaman..." denilmiştir

929[244] Ömer (r.a.) bu hususta şöyle demiştir" "Binaları müslümanların ihtiyâcına göre inşâ ediniz. Fakat kırmızı veya sarı ile (altın ile) süslemekten sakınınız'"

930[245]

Ben bu hususta derim ki: Bu rivayette verilen haberin ikinci şıkkı bizim zamanımızda gerçekleşmiş durumdadır. Birinci şıkka âit de bazı belirtiler vardır. Zira zamammızdaki devletin vezirleri (bakanları), mirasçılardan çoğunu mirastan mahrum etmektedirler... (Suyûtî). 931[246]

Beyhakî ve sahihtir kaydiyle Hâkim, îbn-i Mes'ûd'dan rivayet e-derler: Peygamber (s.a.v.) bir hadîslerinde de şöyle buyurmuştur: "Kıyamet kopmazdan önce mescidler yol edinilecek, kişi sadece tanıdığına selâm verir olacak, kadın kocasıyla beraber ticâret yapacak, at ve kadın son derece azalacak, sonra bir çoğalma olacak. Bu çokluk kıyamete kadar devam edecektir."932[247]

Ebud-Derda Hadisiyle İlgili Bir Bölüm

Deylemî Ebu'd-Derdâ'dan rivayet eder. O demiştir ki: Peygamber (s.a.v.) bir gün Harise Oğullarına mensub adamın birine hitaben: "Sen Allah yolunda gazaya gitmiyor musun?" dedi. O adam da: "Ey Allah'ın Resulü, elbette gitmek isterim, fakat birkaç fidan dikmiştim, onlar kurur diye korkuyorum. Onlara bakacak başka kimsem de yoktur" dedi. Peygamberimiz ise ona tekrar buyurdu ki: "Senin Allah yolunda gaza etmen, o birkaç fidanına bakmandan daha hayırlıdır!" Adam, Efendimiz'in bu sözü üzerine gazaya katıldı... Dönüşünde de, çok güzel

---

930[245] Müslim'in rivayetine göre, Kûfe'de birisi, kırmızı bir rüzgar esmesi sebebiyle "Ey ibni Mes'ûd, gâlibâ kıyametin zamanıdır?" diye seslenmiş... Ibni Mes'ûd da: "Mîras malının taksimi terkedilmedikçe, keza alınan ganimetten sevinmek terkedilmedikçe kıyamet kopmaz!" demiştir

931[246] Bu, Suyûtî'nin zamanında böyle imiş... Şimdilerde İse, büyük bir ekseriyetle babalar, kız çocuklarını; "El oğluna mal yedirmemek zihniyetiyle" hakları olan mirastan mahrum etmektedirler... (Muhammed Halîl Herrâs, Mısır)

932[247] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/302-305.

bir fidanlıkla karşılaştı..."933[248]

Hasan Bin Muhammed Bin El-Alevi'nîn Rivayeti

îbni Âsâkîr, Hasan bin Muhammed el-Alevî'den rivayet ediyor. O şöyle anlatıyor: "Ben, bir gün Kûfe'deki Cuma Mescidinde idim. O sırada isyan hâlinde bulunan Karmatîler, tâ Hicaz'a kadar gidip Mekke'yi işgal etmişler, Haceru'l-Esved'i de sökerek Kûfe'ye getirmişlerdi. Kûfe'liler ise daha Önce bana da, Hz. Ali'nin Haceru'l-Esved'le ilgili olarak şöyle dediğini rivayet etmişlerdir:

"Sanki ben, Ham soyundan olup da el-Esvedü'd-Dendânî adındaki adamın, Hacer-i Esved'i şu yedinci kemerden aşağıya doğru sarkıttığını görür gibi oluyorum!"

işte, Hz. Ali'nin bu sözünün tecellisine ben şahid oldum. O adama o sıralarda "Rahme" diye hitap ediyorlardı. Karmatiler Mescid'e girdikleri zaman, başlarındaki adam ona hitaben: "Ey Rahme, haydi Hacer-i Esved'i al, Mescidin damına çık, oradan aşağı sarkıt!" diye emir verdi. O da yani Esved-i Dendâni de onu alarak Mescid'in damına çıktı, birinci kemere varıp durdu. Halk da merakla bakışıyorlardı. Fakat sanki orada birisi onun elinden tutup da yediyormuş gibiydi. O, oradan ikinci kemere geçti, buradan sarkıtacakmış gibi yaptı, sonra üçüncü kemere geçti. Böylece tâ yedinci kemere kadar gidip Hacer-i Esved'i oradan sarkıttı. Bunu benimle birlikte seyreden cemâat da hayretler içinde kalmıştı. Zira onlar, bana da naklettikleri gibi, Hz. Ali'nin bunu daha önceden bu şekilde haber verdiğini işitmişlerdi. Şimdi de aynen gözleriyle görmüş oluyorlardı. Onlar hayretlerinin büyüklüğünden, "Allahü Ekber! " diyerek tekbir getirdiler."

Ben derim ki: "Ali (r.a.), böyle bir şeyi kendiliğinden haber vermiş olamaz. Muhakkak bu, bunu Hz. Peygamberden duymuştur. Karmati-ler'in fitnesi ve Hacer-i Esved'i yerinden söküp getirmeleri ise, hicretin

---

933[248] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/305.

317. yılında olmuştu. (Suyûtî) 934[249]

YİRMİALTINCI BÖLÜM

PEYGAMBERİMİZİN, DUALARININ KABUL EDİLMESİYLE İLGİLİ DAHA ÖNCE ZİKREDİLMEMİŞ BAZI MUCİZELER

Peygamberimizin, Dualarının Kabul Edilmesiyle İlgili Daha Önce Zikredilmemiş Bazı Mucizeler

Peygamber Efendimiz'in, bundan önce zikredilenlerden başka, müteaddid defalar yağmur duaları kabul buyurulmuştur. Şimdi bunlardan bazılarını daha zikredelim:

İlk önce Buhari ve Müslim'in Enes'ten rivayet ettiklerini zikredelim. Enes diyor ki: "Resülüllah (s.a.v.) zamanında halka kıtlık ve kuraklık isabet etti. Bir gün Efendimiz, Cuma gününde minberde hutbesini okumakta iken bir arabi geldi. Dedi ki: "Ey Allah'ın Resulü, mâl helak oldu, çoluk çocuk aç kaldı. Bizim için dua buyurunuz!" Peygamber Efendimiz de bunun üzerine hemen ellerini kaldırıp dua buyurdu. Daha ellerini indirmemişti ki, dağ gibi bulutlar meydana geldi. Sonra kendileri minberden inmeden de yağmur yağmaya başladı. Hatta yağmur damlacıkları O minberde iken O'nun sakalını ıslatmaya başladı. O gün hep yağmur yağdı. Ertesi ve daha ertesi günleri de yağmaya devam etti. Hatta ertesi cumaya kadar. Aynı Arabi ertesi Cuma gelip: "Ey Allah'ın Resulü, akan seller binaları götürecek" dedi. Peygamberimiz de yine

---

934[249] Zencî isyanından sonra bazı işçileri telkinlerinin tesiri altına alan Karmatıler, Ahsâ'da komünizm temeline dayalı bir devlet kurmuşlardır. Reisleri Hamdan ise, İsmaılıye mezhebi davetçilerindendİ

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/305-306.

ellerini kaldırarak: "Allah'ım, yağmurunu üzerimize değil, etrafi-mıza yağdır!" diyerek duada bulundu. Bulutlar çekilmeye başladı. Çok geçmeden Medine semaları pırıl pırıl idi. Buluttan eser kalmamıştı. Fakat vadilerden bir ay sel suyu eksik olmadı. Etraftan gelenler de: "Böylesine bol yağmur görülmemiştir" diyorlardı."

(Bu hadis'in, Enes'ten çeşitli yollarla rivayetleri bulunmaktadır.)

Ebû Nuaym'ın rivayetine göre, Muavviz bin Afra'nın kızı Rubeyyi' şöyle demiştir: "Biz, Peygamber'in (s.a.v.) yanında idik ve sefer halinde bulunuyorduk. İnsanlar, namaz vaktinin gelmesi sebebiyle abdest almaya muhtaç oldular. Fakat su bulamadılar. Bunun üzerine Peygamber Efendimiz dua buyurdular da yağmur yağdı, insanlar da bundan hem kendi ihtiyaçlarını hem de hayvanlarının ihtiyaçlarını karşıladılar."

Yine Ebû Nuaym'ın rivayetine göre, Aişe validemiz de şöyle demiştir: "insanlar, su sıkıntısı içinde olduklarını Hz. Peygamber'e haber verdiler. Peygamberimiz de namazgaha çıkarak dua buyurdular. Dua ederken ellerini o kadar kaldırmıştı ki, koltuk altının beyazlığı görünüyordu. Allah, bir bulut meydana getirdi, gök gürledi, şimşek çaktı, sonra yağmur yağdı. Akan seller Mescidin içinden bile geçiyordu. Bu sırada da sevgili Peygamberimiz'in şöyle buyurdukları işitildi:

"Ben, bütün varlığımla şehadet ederim ki, yüce Allah hiç şüphesiz her şeye kadirdir! Ben de, gerçekten O yüce Allah'ın elçisi bulunmaktayım."

îbni Mâce, Bey haki, Ka'b bin Mürre el-Behzi'den rivayet ederler, O şöyle anlatıyor: "Peygamber (s.a.v.) Mudar kabilesine bedduada bulunmuş, onlar da bir büyük kıtlıkla karşı karşıya kalmışlardı. Bu sırada Ebû Süfyan gelip: "Şu kuraklık ve kıtlıktan helak olan kavim, senin kavmindir. Onlar için dua buyurmaz mısınız?" diyerek ricada bulundu. Peygamber Efendimiz de: "Ey Allah'ım, bol ve bereketli, çok ve yeterli, faydalı ve âfetsiz yağmur ihsan eyle! Bu yağmurunu acilen ver yâ Rabb!" diyerek dua buyurdular. Aradan bir cuma geçmişti, yağmurlar yağmaya başladı. Ebû Süfyan Mudar kabilesine döndüğü zaman, onlar yağmurların çokluğundan şikayete başlamıştı bile. Tekrar gelip Hz, Peygamber'den yağmurların kesilmesi için, dua talebinde bulundular. Peygamber Efendimiz de: "Allah'ım, üzerimize değil, etrafımıza yağdır!" diyerek dua ettiler. Bulutlar sağa-sola dağılmaya başladı ve yağmur

kesildi."935[1]

Peygamberimizin, Kendi Ev Halkı İçin Duası

Buharı ve Müslim, Ebû Hüreyre'den rivayet ederler. Peygamber (s.a.v.) şöyle buyurmuştur: "Allah'ım, Al-i Muhammed'in rızkım, yetecek kadar eyle!"

(Beyhaki bu konuda der ki: Gerçekten de Muhammed'in ev halkı-mn rızkı, yaşamaya yetecek kadar olmuştur ve onlar da buna sabır ve kanâat etmişlerdir." 936[2]

Yine Rızıkla İlgili Bir Bölüm

Beyhaki'nin îbni Mes'ûd'dan rivayetine göre, o şöyle demiştir: Bir gün peygamber'in (s.a.v,) misafirleri vardı. Peygamberimiz hanımlarına haber yolladı ve yenilecek bir şey olup olmadığını sordurdu. Hanımlarının her birinden gelen cevapta ise, yenilecek bir şey olmadığı bildiriliyordu. Bunun üzerine Efendimiz, misafirlerini düşünerek, "Allah'ım, Senin lütuf ve ihsanından istiyorum! Lütfedecek olan ancak sensin!" diyerek dua etti. Az sonra kendisine birisi gelip, kızartılmış bir koyunu hediye olarak getirdiğini bildirdi. Efendimiz de bunu kabul etti ve: "İşte bu, Allah'ın lutfundandır. Biz de zaten O'nun rahmetini bekliyorduk" buyurdu.

Yine Beyhaki, Vasile bin el-Eska'dan da bu mealde bir hadîs rivayet etmiştir. Bu rivayette ise: "Kızartılmış koyun ile birlikte bir miktar da ekmek getirildi. Bundan ehl-i suffa yiyip karınlarını doyurdular.

935[1] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/309-310.

936[2] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/310.

Efendimiz de bunun üzerine: "Biz Allah'a lutfundan istemiştik. O da bize merhamet buyurup ta bu nasibi gönderdi" denilmiştir." 937[3]

Peygamberimizin, Ömer (R.A,) İçin Duası

Taberânî'nin el-Evsafında ve Hâkim'in güzel bir senetle îbn Ömer'den rivayetleri var. O şöyle demiştir: Peygamber (s.a.v.), Ömer müslüman olmak istediği zaman, onun kalbi üzerine mübarek eliyle üç defa vurdu. Bu sırada Hz. Peygamber şöyle dua ediyordu: "Allah'ım, Ömer'in kalbinde düşmanlık olarak ne varsa hepsini çıkar! Onun bu duygusunu, îmâna tebdil eyle!" 938[4]

Peygamberimizin, Ali (R.A.) İçin Duası

Beykakî, Ebâ Nuaym sahihtir kaydıyle Hâkim'in rivayetine göre, Ali (r.a.) şöyle demiştir: "Ben hasta olmuştum. Hz. Peygamber ziyaretime geldi. Bu sırada ben: "Ey Allah'ım, eğer ecelim gelmişse, bana merhamet eyle! Eğer gelmemişse, bana şifâ ve sabır ihsan eyle!" diyerek dua ediyordum. Peygamberimiz ise: "Allah'ım ona şifa ver, Allah'ım ona afiyet ihsan eyle!" diyerek dua buyurdu. Sonra bana hitaben: "Haydi

---

937[3] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/310.

938[4] İbni İshâk'ın rivayetine göre, Ömer şöyle demiş: "Peygamber evine giderken arkasından tâkîb ettim, O bunun farkına varınca: "Şu saatte beni niçin tâkîb ediyorsun yâ Ömer?" dedi, ben de: "Allah'a ve Resûlü'ne îmân için" dedim. Peygamber: "Allah sana hidâyet versin yâ Ömer!" diyerek dua etti ve eliyle göğsümü sıvadı... İmânda sebat etmem için de dua eyledi. Ben oradan dönüp ayrıldım. Resûlüllah da evine girdi." Fakat Ömer'in müslüman oluşunda meşhur olan rivayet; ibni Abbas ve Enesin rivayetidir.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/311.

kalk bakayım!" dedi. Ben de kalktım ve o acıyı şimdiye kadar bir daha duymadım."

Sahihtir kaydiyle Hâkim, Câbir'den rivayet edip o şöyle anlatıyor: "Ben, Peygamber (s.a.v.) ile birlikte bir kadının ziyaretine gitmiştim. Kadın bir kuzu kızarttırıp takdim etti. Bu sırada Peygamberimiz: "Şimdi cennetliklerden biri gelecek" dedi. Ebubekir geldi. Sonra: "Cennetlik biri gelecek" dedi, Ömer geldi. Sonra yine: "Şimdi cennetlik biri gelecek" dedi ve: "Allah'ım eğer sen dilersen, bu geleni Ali eylersin!" buyurdu. Az sonra da Ali içeri girdi..."939[5]

Peygamberimizin Sa'd Bin Ebu Vakkas Hakkındaki Duası

Beyhakı'nin Kays bin Ebâ Hâzim'den naklettiğine göre, Peygamber (s.a.v.) Sa'd bin Ebû Vakkâs hakkındaki bir duasında: "Allah'ım, Sa'd Sana dua ettiği zaman, onun duasını kabul buyur!" demiştir."

(Bu rivayet, mürsel ve hasendir... Suyûtî)

Tirmizl ve sahihtir kaydiyle Hâkim, Kays bin Sa'd tarikiyle babası Sa'd'dan şöyle nakleder: Peygamber (s.a.v.) benim hakkımdaki bir duasında buyurdu ki: "Ey Allah'ım, Sa'd kulun sana dua ettiği zaman onun duasını kabul buyur!" (Bu sebeble Sa'd, ne zaman bir dua etse, duası kabul edilirdi.)

îbni Asâkîr, Kays bin Ebû Hâzim tarikiyle Ebâ Bekir el-Sıddîk'm şöyle dediğini nakleder: "Bir gün ben, Peygamber'in (s.a.v.) şöyle buyurduğunu işittim:

"Ey Allah'ım, kulun Sa'd'ın, attığı zaman okunu hedefine denk getir, dua ettiği zaman duasını kabul buyur, kendisini sev ve sevdir!" 940[6]

Buharı, Müslim ve Beyhakî Abdiil-Melik bin Umeyr tarikiyle Câbir bin

---

939[5] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/311.

940[6] Bunu, Ebû Amr ile Ebu'l-Ferec dahî rivayet etmişlerdir

Semüra'dan rivayet ederler. O şöyle anlatmıştır: "Sa'd Kûfe'de vazifeli iken bazı kimseler kendisini halîfe Ömer'e şikayet ettiler. Bunun üzerine Ömer durumu teftiş edecek me'mûr gönderdi... Görevli me'mûr Kûfe'ye gelip teftişe başladı. Yanma Sa'd'ı alarak Kûfe'deki mescidlerin cemâatini teker teker dolaştı... Her bir cemâate Sa'd hakkında ne diyeceklerini sordu. Hiçbir kimse hayır ve iyilikten başka bir şey söylemiyordu. Bu şekilde teftiş bitmek üzereydi ki, bir mahalle mescidine daha uğradılar. Müfettiş burada da aynen sordu. Herkes Sa'd için yine hayırdan başka bir şey söylemedi. Ancak içlerinden Ebû Sûde adındaki adam: "Madem Allah adına yemin vererek ifâdemi istediniz. Ben de derim ki: "Sa'd; malı müsavat üzere dağıtmaz, doğruluğu gözetmez; bilfiil savaşa katılmaz, hüküm verirken de adaletten ayrılır" diye konuştu... Sa'd bin Ebû Vakkâs da kendisini tutamayarak bu adamın aleyhine beddua etti ve: "Allah'ım, bu adam eğer yalan söylüyorsa, ona uzun Ömür vererek Ömrünün sonunda kendisini süründür! Fakirlik ve sıkıntı içinde yaşat, fitneye mâruz eyle!" dedi."

îbni Umeyr der ki: Ben, Ebû Sûde'nin ihtiyarlık zamanım gördüm, ihtiyarlıktan kaşları gözlerinin üzerine dökülmüştü... Son derece fakr ü zaruret içinde olduğu belli idi. Yoldan geçerken kız çocuklarına takılır, onlara göz atar dururdu. Kendisine, "hâlin nasıl?" diyenlere de: "işte görüyorsunuz, son derece ihtiyarlamış bir adamım ve fitneye tutulmuş bir vaziyetteyim. Aslını sorarsanız ben, Sa'd bin Ebû Vakkâs'm bedduasına uğramış bir kişiyim" diye cavap veriyordu."

Îbni Asâkir Mus'ab bin Sa'd tarikiyle şöyle rivayette bulunur: "Bir gün Sa'd, Kûfe'lilere hitâb ederken: "Söyleyiniz, emîriniz olarak beni nasıl buluyorsunuz?" diye sordu. Cemâatin içinden biri kalktı ve: "Sen, benim bildiğime göre ve ben yanlış söylemiyorsam; idarende adaleti gözetmezsin, malı taksim edeken müsavatta bulunmazsın, bilfiil savaşa da katılmazsın! işte böyle bir adamsın!" dedi. Sa'd da şu mukabelede bulundu: "Allah'ım, bu adam eğer yalan söylüyorsa, gözleri âmâ olsun, tezinden kendisine fakirlik ver de sürünsün, ömrünü uzun et ki çeksin, fitneye mâruz kalsın!"

İşte bu aüamcağız, bu şekilde Sa'd'm bedduasını aldı, Ömrü uzun oldu, gözleri kapandı. Fakirlikten dilenmeye başladı... Muhtârü's-Sakafî denilen adamın çıkardığı fitne zamanına kadar yaşadı. O yalancının

fitnesi sırasında öldürüldü."

Taberânî, Ebû Nuaym ve İbni Asâkîr Kubeysa bin Câber'den rivayet ederler: "Bir gün müslümanlardan biri, Sa'd bin Ebû Vakkâs'ı hicvetti. (İyice yerdi ve bazı ayıplar sayıp döktü.) Bunun üzerine Sa'd da şöyle dedi: "Allah'ım, bu adamın dilini ve elini benden yana tut! Bunu sana havale ediyorum." Sonra bu adam, girdiği savaşta, elini de, dilini de kaybetti. Ölünceye kadar da hiç konuşmadı."

İbni Ebud-Dünyâ ve îbni Asâkîr Abdurrahmân bin Avfın âzadlısı Meynâ'dan şöyle rivayet ederler: Kadının biri, ikide bir ve ansızın çıka-gelip Sa'd'ı rahatsız ederdi. Sa'd da kendisini kovardı. Fakat o buna al-dırmaz yine gelirdi. Bir gün yine ansızın Sa'd'ın üzerine çıkagelmiş ve onu rahatsız etmek istemişti. Artık iyice canı sıkılan Sa'd bu kadına beddua etmiş ve: "Yüzün eğrilip tersine dönsün, emi!" diye bağırmıştı. Kadının az sonra yüzü tersine donuverdi." 941[7]

Hâkim'in Sa'd'm oğlu Kays'tan rivayeti de şöyledir: Bir gün adamın biri, Ali'ye (r.a.) kalabalığın içinde sövüp küfretti. Orada babam Sa'd da vardı. Bu küfürbaz adama beddua edip: "Ey Allah'ım, şu adam, Senin evliya kullarından birine alenen sövmektedir! Şu topluluk dağılmadan kudretinin ve adaletinin tecellîsini onlara göstermelisin! Ben, sana yal-varıp böyle olmasını istiyorum" dedi. Allah'a yemîn ederim ki, daha biz oradan ayrılmadan o adam, bindiği hayvanın ayakları yere batması neticesinde başı aşağı hayvanın üzerinden oradaki taşların üzerine

---

941[7] Muhıbbüddîn-i Taberî de bunu el-Riyâdu'n-Nadra adlı kitabında rivayet etmiştir. Fakat o, Sa'd'ı rahatsız eden bu kadının kendi kızı olduğunu andıran bir ifâde kullanmıştır. Yine o bu kitabında, Sa'd'm, oğluna da bedduada bulunduğunu rivayet etmiş ve oğlunun a-dının da Umeyr olduğunu söylemiş, sebebini de şöyle zikretmiştir: Bir gün Umeyr, kölesini amansız bir şekilde dövüyordu. Sa'd, oğlunu bundan ciddî bir şekilde nehyetti. Oğlu ise buna aldırmadı. Sa'd da bunun üzerine: "Allah senin kanını tepeden topuğuna akıtsın, emi!" diyerek bedduada bulundu. Sonra Umeyr'i, Muhtâr-ı Sekafî katletti."

Muhibbi Taberî, aynı zamanda bu her iki rivayetin el-Mellâ tarafından rivayet edilmiş olduklarını da, bu eserinde zikretmiştir.

düştü. Beyni parça parça olarak oracıkta Öldü. 942[8]

Yine Hâkim, Sa'd'm diğer oğlu Mus'ab'tan şöyle rivayette bulunur; Bir gün adamın biri, babama karşı haksızlık ederek, onun kendisi hakkında bedduada bulunmasına sebep olmuştu. Babamın bedduası üzerine, adamın devesi gelerek kendisinin üzerine çöküp boğuverdi. Adam, bu suretle ölmüştü. Babam bu durumdan çok müteessir olup bir daha hiçbir kimse için beddua etmiyeceğine dâir yemin etti."

(Yine Hâkim'in Saîd bin Müseyyeb'ten rivayetine göre, bir gün Mervân bin Hakem devlete âit mallar üzerine konuşuyormuş. Bu sırada demiş ki: "Bu mal bize aittir, kime vermek istersek veririz!" Sa'd bunun üzerine kızmış ve: "Dua etmemi ister misiniz?" demiş. Mervân derhal yerinden ayrılarak Sa'd'm yanına gelmiş ve onun boynuna sarılarak: "Vallahi kardeşim bu mâl, Allah'a aittir! Sakın aleyhimize dua etme!" diyerek yalvarmıştır."

Beyhakî ve îbni Asâkîr Abdurrahmân bin Lübeybe'nin oğlu Yahya'dan, o da babasından şöyle nakleder; "Bir gün Sa'd bin Ebû Vak-kas şöyle dua etti: "Ey Allah'ım, Sana malûmdur ki benim küçük yaşta çocuklarım vardır. Bunlar baliğ olup yetişinceye kadar bana ömür ver!" O, böyle dua ettikten sonra, tam yirmi sene daha yaşadı."

Taberânî Amir bin Sa'd'dan rivayet eder. O şöyle anlatır: "Sa'd, bir gün yola giderken birinin Ali'ye sövmekte olduğunu gördü. Adam, aynı

942[8] Sa'd bin Ebû Vakkas (r.a.) hazretleri, her ne kadar Ali ile Muâviye arasındaki olaylarda tarafsız kalmışsa da, Ali'yi çok sever ve takdîr ederdi. Onun hakkını ve fadlını itiraf eylerdi. Nitekim Müslim ve Tirmizî'nin rivayet ettikleri bir olayda, bunu gösterir. Şöyle ki: Muâviye ona demiş ki: "Ey Sa'd, seni Ali'ye sövmekten alakoyan şey nedir?" O da şu karşılığı vermiş: "Sen Ali'yi Ebû Türâb lakabıyla ayıplıyorsun, amma unutma ki, bu lakabı ona Sevgili Peygamberimiz vermiştir. Ben asla ona sövmem! O ki, ResûÎüllah Efendimizin: "...Ey AlÎ, senin benim yanımdaki durumun, Musa'nın yanında Harun'un durumu gibidir. Şu kadar var ki, benden sonra hiçbir peygamber gelmeyecektir!" iltifatlarına mazhar olmuştur. Sen bana dünyaları bağtşiasan dahî ben nasıl söverim o zâta ki, sevgili Resulümüz Hayber günü: "Ben, yarın şu sancağı, Allah'ı ve Resulünü seven birisine vereceğim1" buyurduğu zaman, hepimiz buna mazhar olmak istemiştik... Fakat Peygamberimiz: "Ali'yi bana çağırın!" buyurdu. Ali geldi, Peygamberimiz de sancağı ona verdi ve böylece onu, "Allah'ı ve O'nun Resûlü'nü seven adam" olarak da tanıtmış oldu. Şimdi ben, böyle bir zâta, kalkıp da nasıl sövebilirim?

zamanda Talha ve Zübeyr'e de sövmekte idi. Sa'd, o adama yaklaştı ve dedi ki: "Öyle kişilere sövüyorsun ki, onlar Allah rızâsı için pek büyük işler yapmışlar ve O'nun indinde yüksek dereceler kazanmışlardır. Şimdi sen, yâ böyle zâtlara sövmekten vazgeçersin, yâ da ben senin içir- . beddua ederim!" Adam bunun üzerine Sa'd'a şu karşılığı verdi: "Sanki sen bir peygambermişsin gibi insana korku vermek istiyorsun! Ben senden korkmam!" Bunun üzerine Sa'd, hemen ellerini kaldırıp Allah'a sığındı ve şu şekilde duada bulundu: "Ey Allah'ım, eğer bu kişi hakîkaten Senin indinde benim dediğim gibi olan kimselere sövmekti ise, bu kulunu başkalarına ibret olacak şekilde cezalandır!"

Sa'd'm bu şekilde dua etmesinden hemen sonra, ileriden bir azgın devenin gelmekte olduğu görüldü. Bu deve halkın arasından geçerek o adamın yanına kadar geldi ve o adamı boğarak öldürdü. İşte bu sırada, deve geçerken açılıp da ona yol veren ve neticeyi gözleriyle gören halk,

bedduasını yaptıktan sonra yoluna devam etmekte olan Sa'd'm arkasından koşmaya ve ona: "Ey Sa'd, görmek istemez misiniz, Allah duanı kabul etti!" diye seslenmeye başladılar. Sa'd da bunu, onlaıdan duymuş oldu."

(İşte bu olaydan sonra olacak ki, Sa'd, bir daha kimse hakkında kötü dua etmeyeceğine dair yemîn etmişti.) 943[9]

Peygamberimizin, Malik Bin Rabia İçin Duası

Îbni Mende ve Îbni Asâkîr Yezîd bin Ebu Meryem tarlkıyla onun babası Mâlik bin Rabia'dan rivayet eder. O şöyle der: "Peygamber (s.a.v.), benim hakkımda hayır duada bulunup: "Ey Allah'ım, bunun soyunu mübarek kıl!" buyurmuştu... Bunun bereketiyle benim de tam seksen

---

943[9] Ebû Amr'ın dediği gibi, Sa'd, gerçekten bedduasından korkulan ve hayır duası alınmak istenilen bir sahâbî idi.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/311-315.

erkek evlâdım oldu." 944[10]

Peygamberimizin, Abdullah Bin Utbe İçin Duası

Beyhakî, Abdullah bin Utbe'nin (ümmü veledi olan) âzadlısından nakleder. O şöyle der: "Ben, efendim Abdullah'a, Peygamber Efendimiz'den neyi hatırlıyorsun?" diye sordum. O da şunu anlattı: "Ben, beş veya altı yaşlarında çocuktum. Peygamber Efendimiz beni kucağına oturttu, benim ve çocuğum hakkında bereket duasında bulundu..." Onun azatlısı der ki: Ben bu bereketin farkında idim, zira yaşımız ilerlediği halde, ihtiyarlamıyorduk..."945[11]

Peygamberimizin, Nabiğa İçin Duası

Beyhakî ve Ebû Nuaym, Nâbiğa bin Câde'den rivayet ederler: "Ben Rasûlüllah Efendimiz'in huzurunda şiir okumuştum, o da onun hoşuna gitmişti ve benim için hayır dua buyurup: "Allah sana, dişlerini gümüşletmeyi göstermesin! Tam bir ağız ve diş sağlığı versin!" dedi. O'nun bu duası bereketiyledir ki, bugün yaşım yüz küsura ulaştığı halde, bir tek dişim eksik değildir."

(Îbni Üsâme'nin diğer tarîktan olan rivayetinde ise: "Her ne zaman bir dişi düşse, mutlaka yerine biri daha çıkardı" denilmiştir.)

îbni Seken'in rivayeti ise şöyledir: "...Nâbiğa bin Câde'nin dişlerini

---

944[10] Evlâd ve torunlarından... Bu kadar erkek evlâdı görmek nasib oldu, demek ister. Herhalde hepsinin kendi sulbünden olduklarını değil..

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/315.

945[11] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/315.

gördüm, kardan daha beyazdı! Şüphesiz bu da, Peygamberin (s.a.v.) duası bereketiyle idi."946[12]

Peygamberimizin, Sabit Bin Yezid İçin Duası

îbni Mende, Taberanî ve el-Bârûdî îbni Aiz'den şöyle rivayet ederler: "Sabit bin Yezîd, Resûlüliah'a hitaben dedi kî: "Ey Allah'ın resulü, benim ayağım sakattır, yere basamıyorum. Bana dua buyurmaz mısınız?" Resûlüllah da onun için dua buyurdular. Ayağı iyileşti, tıpkı öbür ayağı gibi yere basıyordu." 947[13]

Peygamberimizin Amr Bin Hamık İçin Duası

îbni Ebü Şeybe, Ebû Nuaym ve îbni Asakir, Amr bin Hamık'tan şöyle rivayet ederler: "Ben, bir gün peygamber'e (s.a.v.) süt içirdim. O da bana: "Allah'ım bu kulunu gençliği ile faydalandır" diyerek dua etti. işte şimdi seksen yaşındayım, gördüğünüz gibi saçımın bir tanesi bile ağar-mış değildir." 948[14]

Peygamberimizin Sebra'nın Babası İçin Duası

Taberâni'nin Sebra'dan rivayetine göre, onun babası Peygamberi-miz'e

---

946[12] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/315-316.

947[13] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/316.

948[14] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/316.

gittiğinde, Peygamber Efendimiz onun evladının bereketi ve şerefi için dua buyurmuş, onlar da berekete ve şerefe nail olmuşlardır." 949[15]

Peygamberimizin Damura Bin Salebe İçin Duası

Taberâni Damura bin Sâlebe'den rivayet eder. O Peygamber'e (s.a.v.) gelip, "Ey Allah'ın elçisi, dua buyurunuz da bana şehidlik nasib olsun!" diyerek ricada bulundu. Peygamber Efendimiz ise, onun bu ricası üzerine şu şekilde dua ettiler: "Ey Allah'ım, Damura bin Sâlebe'nin kanını müşriklere haram kıl!" Damura, uzun zaman ömür sürdü, bunca savaşlara katılıp kahramanca savaştı, safları yarıp ilerledi, sonra geri geldi. Fakat şehidlik nasib olmadı. (Yâni Efendimiz'in duası veçhile, kanı müşriklere haram oldu.) 950[16]

Peygamberimizden İzin İsteyen Bir Genç

Ahmed ve Beyhaki Ebû Ümâme'den naklederler. Şöyle ki: Birgün gencin biri, Hz. Peygamber1 e gelip: "Yâ Resûlallah, zina etmem için bana izin ver!" dedi. Oradakiler onun üzerine yürüyerek şiddetle azarladılar. "Sus, sus!" diye bağırdılar. Peygamberimiz: "Onu benim yanıma yaklaştırınız!" buyurdu ve yaklaştırdılar. Peygamberimiz: "Otur" dedi, o da oturdu. Ona dedi ki: "Böyle bir şeyin anana yapılmasını ister misin?" Genç: "Hayır" dedi. Peygamberimiz de: "Diğer insanlar da anaları için böyle bir şeyi istemezler" dedi ve tekrar sordu: "Peki, böyle bir şeyin kızma yapılmasını ister misin?" buyurdu. Genç: "Hayır ey Allah'ın Resulü, istemem!" dedi. Peygamberimiz: "Diğer insanlar da kızları için böyle bir şeyi istemezler" buyurdu ve tekrar sordu: "Peki böyle bir şeyin

---

949[15] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/316.

950[16] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/316.

kızkar-deşine yapılmasını ister misin?" Genç: "Hayır yâ Resûlallah" dedi. Peygamberimiz: "Başkaları da kızkardeşleri için böyle bir şeyin yapılmasını istemezler" buyurdu ve tekrar sordu: "Peki, böyle bir şeyin halana yapılmasını ister misin?" Genç: "Hayır ey Allah'ın Resulü, anam babam sana feda olsun!" dedi. Peygamberimiz: "Başkaları da halalarına böyle bir şeyin yapılmasını istemezler" buyurdu ve yine sordu: "Peki, böyle bir şeyin teyzene yapılmasını ister misin?" Genç de: "Hayır ya Resûlallah, istemem! Vallahi istemem! Allah beni senin yolunda feda kılsın, istemem!" cevabını verdi. Peygamberimiz de: "Diğer insanlar da teyzeleri için böyle bir şeyin yapılmasını istemezler!" buyurdu. Sonra mübarek e-lini gencin üzerine koydu ve: "Allah'ım, bu kulunun günahlarını affet! Bu kulunun namusunu koru!" diyerek onun hakkında dua etti. Bundan sonra da o genç, herhangi bir kötülüğün semtine uğramadı." 951[17]

Peygamberimizin Übeyy bin Ka'b İçin Duası

Beyhaki Süleyman bin Sard'dan nakleder. O şöyle demiştir: "Bir gün Übeyy bin Ka'b, Kur'an okuyuşları birbirine uymayan iki adamı yanma alarak Hz. Peygamber'in huzuruna getirdi. Aralarında ihtilafa düşen bu iki adamdan her biri, kendi Kur'an okuyuşlarını aynen Hz. Peygamber'den işittiklerini iddia ediyorlardı. Peygamberimiz bunların

---

951[17] Alemlere rahmet olarak gönderilen Peygamberimiz'in, terbiye hususundaki üslûbunun yüceliğine, hikmetinin ve şefkatinin büyüklüğüne bir bak, ey müslüman! O, hiç o genci azarladı mı? Bilakis, yumuşaklıkla ve açıklıkla hakikati kendisine öğretti ve zihnine yerleştirdi ki, onun yakınlarından herhangi bir kadın için kabul edemeyeceği bir şeyi, hiç bir kimse kabul edemez! Allah'ın Resulü de kendisine izin veremez. Bunu bu şekilde zihnine (-yice yerleştirmiş olan o genç de, güzelce terbiye ve nasîhat edilmiş olarak O'nun huzurundan ayrıldı... Ayrıca mübarek duasına da mazhar oldu. Bu şekilde Allah'ın hidâyet ve yardımı da kendisiyle beraber oldu. Kalbi hidâyet nuruyla doldu da, bir daha herhangi bir kötülüğün semtine uğramadı, nefsine uyup da yolundan şaşmadı.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/317.

her ikisine de Kur'an okuttu. Sonra her ikisi için de: "Güzel okudun!" buyurdu.

Übeyye der ki: "Bunun üzerine kalbime öylesine şüphe girdi ki, ben cahiliye zamanında bile bu derece şüpheye tutulmamıştım. Peygamber Efendimiz, derhal mübarek elini göğsüme koyarak hakkımda şu şekilde dua buyurdular: "Allah'ım, Übeyy'in kalbine musallat olan şeytanı, onun kalbinden gider! Onu, şek ve şüpheden kurtar!" Ben, Resülüllah'm bu duasından sonra öyle bir hale geldim ki, sanki gözlerimle Allah'a bakıyormuş gibiydim. Korku ve hayamdan terler içinde kaldım. Kalbimde de şek ve şüpheden eser kalmadı." 952[18]

Peygamberimizin İbni Abbas İçin Duası

Buharı ve Müslim'in rivayetlerine göre İbni Abbas şöyle demiştir: "Peygamber (s.a.v.) benim için dua buyurup: "Allah'ım, onu dinde fakih eyle!" dedi."

Bunu aynen Hâkim, Beyhaki ve Ebâ Nuaym da diğer bir tarikten rivayet etmişlerdir. Ancak bunların rivayetinde bir fazlalıkla şöyle denilmiştir: "Resülüllah benim için dua buyurup: "Allah'ım, onu dinde fakih eyle ve kendisine te'vili tâlim buyur!" demiştir.

Ahmed ve Ebû Nuaym İbni Abbas'dan şöyle naklederler: "Bir gün Peygamber Efendimiz benim başımı mübarek eliyle okşadı ve hakkımda şu duayı yaptı: "Allah'ım, ona hikmetini tâlim buyur!" İşte Sevgili Peygamberimiz'in bu duası sayesindedir ki, bu sahada (Kur'an tefsiri sahasında) söz sahibi bulunmaktayım."

952[18] Übeyy bin Ka'b ashâb içinde en iyi Kur'an okuyandı... Bir gün Peygamberimiz kendisine: "Allah bana, sana karşı lem yekünillezîne... sûresini okumamı emretti" demişti. Bunu duyunca heyecanlanan Übeyy sordu: "AÎİah, benim adımı söyledi mi?" Peygamberimiz de: "Evet" buyurdu. Übeyy ağlamaya başladı. Ömer (r.a.), onun için; "Übeyy, en iyi Kur'an okuyanımızdır! Ali de en iyi hüküm verenimizdir..." demişti.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/317-318.

(Ebû Nuaym'ın tek başına İbni Abbas'dan olan rivayeti ise aynen şöyledir: Peygamber (s.a.v.) benim için dua buyurup: "Allah'ım, bu kuluna hikmet ver, kendisine Kur'an tevilini (tefsirini) tâlim buyur" dedi.)

Hâkim'in tek başına İbni Abbas'tan olan rivayetinde de şöyle denilmiştir: Peygamber Efendimiz benim hakkımda dua buyurup: "Ey Allah'ım, bu kuluna Kur'an'ın tevilini öğret!" dedi."

(İbni Adiyy de İbni Ömer'den bir rivayette bulunur. Buna göre İbni Ömer şöyle demiştir: Bir gün Peygamber (s.a.v.) Abdullah İbni Abbas için dua etti ve: "Allah'ım, ilmi ona mübarek kıl ve kendisinden neşr eyle" buyurdu." 953[19]

Peygamberimizin, Enes Bin Malik İçin Duası

Buhari ve Müslim, Enes'ten rivayet ederler. O şöyle demiştir: Peygamber (s.a.v.) benim için dua buyurup: "Ey Allah'ım, bu kulunun malını ve evladını çoğalt! Kendisine verdiğin rızkı, bol ve bereketli eyle!" dedi.

"îşte, Resülüllah'm bu duası b er eke tiyledir ki, şimdi benim evlad ve torunlarımın sayısı yüzü aşmış durumdadır."

Beyhaki'nin rivayetine göre, Peygamberimiz Enes hakkındaki duasında şöyle demiştir: "Allah'ım, Enes'in Ömrünü uzun, malını bereketli eyle! Günahlarım da affeyle!"

Tirmizi, Beyhaki Ebû'I-Aliye'den şöyle nakleder: "Enes'in bir bahçesi vardı. O kadar bereketli idi ki, her sene bu bahçeden iki defa mahsûl alırdı. Burada bazı çiçekler de yetiştirmişti ki, bunlardan reyhan kokusu gelirdi."

953[19] İbni Abbas ki "hıbrül-ümme=ümmetin alimi" diye anılır, Kur'ân tefsirinde çok ileri idi, bu sebepledir ki kendisine, Tercümânü'l-Kur'ân da denilmiştir. Allah, cümlesinden razı olsun.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/318-319.

(Beyhaki'ye göre Enes, tam doksan dokuz sene yaşamıştır. Vefatı ise, hicri doksan bir yılındadır.)

İbni Sa'd'ın da Enes'den bir rivayeti var. Buna göre Enes, şöyle demiştir: "Peygamber (s.a.v.) benim hakkımda dua buyurup: "Allah'ım, bu kulunun malını ve evladını çok, Ömrünü uzun eyle! Günahını da bağışla!" İşte O'nun bu duasının bereketiyledir ki, yüzden fazla çocuklarım oldu. Bostanım ise, senede iki defa mahsûl vermektedir. Ömrümün uzunluğu ise sizce de malum. O kadar yaşadım ki, neredeyse yaşamaktan usanç geldi. Tabii O'nun dua ettiği benim hakkımdaki dördüncü hususun da aynen kabul edilmiş olduğunu ümit etmekteyim.

(Enes, bu dördüncü ile, günahının Allah tarafından bağışlanmış olmasını kastedmektedir.)954[20]

Peygamberimizin Ebu Hüreyre Ve Anası İçin Duası

Müslim Ebû Hüreyre'den şu haberi nakletmiştir: "Yeryüzünde mevcud bütün mümimler, kadın olsun erkek olsun hepsi beni severler." Kendisine dediler ki: "Ey Ebû Hüreyre, bunun böyle olduğunu nereden

biliyorsun?" O şu cevabı verdi: "Ben, anamı İslama davet ediyorum. O da kabul etmiyordu. Bir gün dedim ki: "Ey Allah'ın Resulü, dua et de Allah anama hidayet versin!" Peygamberimiz de dua etti. Sonra ben eve gittim, gördüm ki anam gayet açık bir şekilde kelime-i şehâdeti okumakta. Hemen sevinçle Resulüllah'a döndüm. Bu sırada sevincimden kendimi tutamayarak ağlıyordum. Nitekim daha önceleri de üzüntümden ağlıyordum. Resûlüllah'a vardığımda dedim ki: "Ey Allah'ın Resulü, Allah senin anam hakkındaki duam kabul buyurmuştur! Artık o, müslüman olmuştur. Şimdi sizden bir ricam daha var. Yine dua ediniz de, Allah hem anamı, hem de beni bütün mü'min kullarına sevdirsin. Ben ve anam da, keza Allah'ın bütün mü'min kullarını sevmiş olalım." Benim bu ricam üzerine Resülüllah Efendimiz: "Ey Allah'ım, şu kulunu ve bunun anasını

954[20] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/319.

bütün mü'minlere sevdir, kendileri de bütün mü'minleri sevsinler!" diyerek duada bulundu. "îşte kardeşim ben, Resülüllah'ın bu duasına da mazhar olmuş bir kul olarak; hem yeryüzündeki bütün mü'minleri severim, hem de bütün mü'minler tarafından sevilirim."

Hâkim Muhammed bin Kay s bin Mahreme'den şöyle nakleder: A-damm biri, Zeyd bin Sâbit'e gelerek bir mes'ele sordu. Zeyd ise bu adama: "Haydi Ebû Hüreyre'ye gidip müşkilini ona hallettir. Çünkü o buna daha layıktır. Bak sana bunun sebebini de anlatayım: Bir gün ben, o ve diğer bir arkadaşımız Mescid-i Nebevi'de oturmuş dua ediyorduk. Tam bu sırada Peygamber (s.a.v.) çıkageldiler. Ben ve arkadaşım, duamıza devam ettik. Peygamber Efendimiz de bizim duamıza âmin dediler. Az sonra da aramızda bulunan Ebû Hüreyre dua etti. Duasında dedi ki: "Ey Allah'ım, şu iki arkadaşımın senden istediklerini ben de senden istiyorum. Ayrıca yâ Rabbi, ben bir aciz kulun olarak senden, hiç unutmayacağım bir ilim istiyorum." Ebû Hüreyre bu şekilde dua ederken, Resülüllah Efendimiz de yine "amin" diyordu. Hiç şüphen olmasın ki Ebû Hüreyre, ilmi benden daha iyi hıfzetmiştir. işte bunun için sana: "Ebû Hüreyre'ye gidip müşkilini ona hallettir" dedim. Biz de o sırada: "Ey Allah'ın Resulü, biz de Allah'tan hiç unutmayacağımız bir ilim istiyoruz" dedik. Fakat Resülüllah Efendimiz bizim bu isteğimiz karşısında: "Güzel amma, Ebû Hüreyre bu hususta sizi geçmiş bulunuyor" buyurdu. 955[21]

955[21] İhtimâl ki, bu sırada bir mes'ele soran kişi, bir hadîs hakkında soru yöneltmiştir. Zira Ebû Hüreyre bu hususta, Zeyd bin Sâbit'ten daha ileri idi. Fakat fetva (ve hüküm) vermede Zeyd, Ebû Hüreyre'den daha ileri idi. (Tarihen ve ilmen sabit olan budur.)

El-Mearif'de bildirildiğine göre, Ebû Hüreyre; Devs'lidir. Anası Ümeyme, Safih bin Hâris'in kızıdır. Anası ve dayısı Sa'd bin Safih de İslâm'ı kabul etmişlerdir. Ebû Hüreyre der ki: "Ben, yetim olarak büyüdüm. Büsra binti Gazva'nın karın tokluğuna hizmetçisi idim. Onlar, sefer halinde iken hayvanlarını çeker, ikamet halindeyken de kendilerine hizmet ederdim. Sonunda Allah'ın taktiriyle Büsrâ ile evlendim. Şimdi, dinini dimdik ayakta tutan, Ebû Hüreyre kulunu da dinde imâm (önder) yapan Allah'a ne kadar hamdetsem azdır! Allah'a sonsuz hamd ü senalar olsun."

(Maalesef, bazı müslümanlar Ebû Hüreyre'ye kızarlar ve onu, hadiste yalancılıkla it ham etmeye kalkışırlar. Buna da sebeb olarak onun çok sayıda hadis rivayet etmiş olduğunu gösterirler. Halbuki bunun cevabını o, kendisi vermiştir: "Resülüllah'tan hiç

Peygamberimizin, Saib İçin Olan Duası

Buharı, Ca'd bin Abdurahman'dan rivayet eder. O şöyle der: Saib bin Yezid, vefat ettiği zaman, doksan dört yaşında idi ve son derece sıhhatli ve kuvvetliydi. O sağlığında şöyle demişti: "Ben Resülüllah Efendimizin benim hakkımda dua edip: "Allah'ım, bu kulunu, gören gözü, işiten kulağı ile faydalandır!" buyurduğunu unutmuş değilim."956[22]

Peygamberimizin, Abdurahman Bin Avf İçin Duası

Buhari ve Müslim Enes'ten şöyle rivayet ederler: Peygamber (s.a.v.) Abdurahman bin Avf için dua edip: "Ey Abdurahman, Allah senin için bereketler ihsan eylesin!" buyurdu.

(Bunu bu şekilde îbni Sa'd ve Beyhaki diğer bir tarikten rivayet eder. Ancak bunların rivayetinde şu fazlalık da vardır: "Abdurahman da, Resülüllah'ın kendisi hakkındaki duası ile ilgili olarak derdi ki: "O'nun benim hakkımdaki duası sebebiyledir ki, bir taşı kaldırsam, sanki altında bir hazine var da ona rastlamış oluyorum." 957[23]

---

ayrılmamak suretiyle başkalarının işitmediğini işitmiş, görmediğini görmüştür." Ey Allah'ım, Sen, biz, kullarını Ebû Hüreyre'yi sevenlerden kıl. (Dr. M. Herras)

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/319-320.

956[22] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/321.

957[23] Hayatta iken cennetlik olarak müjdelenen on büyük sahabeden biri olan Abdurahman bin Avf, gerçekten ticarette çok mahir İdi. Ashabın zenginlerindendi. El-Mühibbü'l--Taberi'nİn Enes'ten rivayetine göre, Peygamber Efendimiz onun için şöyle buyurmuştu: "Allah, senin malını bereketli kılsın, kıyamet günü hisabını da hafif eylesin!"

Peygamberimizin, Urve Elbariki İçin Duası

Beyhaki ve Ebû Nuaym Urve el-Bariki'den rivayet ederler. "Peygamber (s.a.v.) onun alım-satımının bereketli olması için dua etmiştir. O da ne zaman bir alış-verişte bulunsa, muhakkak bir berekete nail o-lurdu. Sanki toprak alıp-satsa, yine kazanç elde ederdi."

Ebû Nuaym, Urve el-Bariki'nin şöyle dediğini rivayet eder: "Peygamber (s.a.v.) benim hayırlaştığım her şeyin hayırlı ve bereketli olması için dua buyurdular. Ben de hayırlaşıp neyi satın alsam, muhakkak ondan kârlı çıkıyorum."

Yine Ebû Nuaym, başka bir tarikle Urve'den şöyle rivayet eder: "Bir gün Peygamber Efendimiz, benim için dua buyurup: "Ey Urve, Allah sana, ahş-verişinde: "Hayınnı gör!" dediğin şeyde, bol kazanç ve bereket versin!" dedi. tşte O'nun bu duası sebebiyledir ki, pazar yerinin kenarına varıyorum, evime kırk biu kazanmış olarak dönüyorum."958[24]

Peygamberimizin, Abdullah Bin Cafer İçin Duası

îbn Ebu Şeybe, Ebu Yâlâ ve güzel bir senedle Beyhakî, Amr bin Hureys'ten rivayet ederler. O şöyle demiştir: Abdullah bin Cafer, bir gün çocukların oynadığı bir şey satıyordu. Oradan geçmekte olan Peygamber (s.a.v.), onun hakkında dua buyurup: "Allah, ticaretinde

---

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/321.

958[24] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/321-322.

sana bereket ihsan eylesin" dedi.959[25]

Peygamberimizin, Ümmü Selim'in Hamile Kalması İçin Duası

Buhari ve Müslim, îshak bin Abdullah tarikiyle Enes'ten şöyle rivayet ederler: Ebû Talha'mn oğlan çocuğu hasta idi. Bir gün Ebû Talha evde yokken çocuk vefat etti. Çocuğun öldüğünü gören anası, onu evin bir kenarına koyup üzerini örttü ve Ebû Talha'yı beklemeye başladı. Ebû Talha eve geldiği zaman ilk işi, çocuğun nasıl olduğunu sormak oldu. Hanımı: "İstirahat etmekte olduğunu ümit ediyorum" diyerek karşılık verdi. Ebû Talha ise hanımının bu sözünden, çocuğun hastalığından i-yileştiğini zannetti. Geceleyin yattılar. Sabahleyin, gusül abdestini almış olarak evinden ayrılmak üzere bulunan Ebu Talha'ya hanımı, açık bir şekilde durumu haber verdi. Ebû Talha da doğruca Mescid'e giderek Peygamberimizle beraber namazını kıldı. Namazdan sonra akşam e-vinde olup bitenleri Hz. Peygamber'e anlattı. Peygamberimiz de kendi-sine: "Ne biliyorsun, belki bu gecenizi Allah sizin için mübarek kılmıştır" buyurdu.

Süfyan Bin Uyeyne der ki: Ben, Ensardan birinden işittim, bundan sonra Ebû Talha'nm dokuz evladı daha olmuş ve hepsi de Kur'an kıraatinde mahir imiş. (Yâni oğlu Abdullah'tan bu kadar torunları olmuştur.)

Beyhaki'nin Sabit tarikiyle Enes'ten olan rivayeti ise şöyledir: "Ümmü Selim'in Ebû Talha1 dan bir oğlu olmuştur. Çocuk hastalanıp babası evde yokken vefat etmişti. Ebû Talha evine geldiğinde çocuğun durumunu sormuş. Hanımı: "Rahattır" demiş. Kocasına akşam yemeğini yedirdikten sonra şöyle demiş: "Adamın biri sana bir emanet verse, sonra bu emanetini geri istese, sen bunu nasıl karşılarsın?" Ebû Talha:

959[25] O, hicret yılında Habeş'te doğmuş, 90 yaşında iken Medine'de vefat etmiştir. Peygamberimizin vefatı senesi 10 yaşında olduğu söylenir. Arab'ın en cömert şahsiyeti idi. Öldüğünde namazını, Süleyman bin Abdül-Melik kıldırmıştı.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/322.

İyi karşılar ve adamın emanetini veririm!" demiş. Ümmü Selim, bunun üzerine: "işte Allah sana oğlunu emanet verdi, şimdi de vakti geldiği için senden geri aldı" demiş. Duruma sinirlenen Ebû Talha, doğruca Hz. Peygamber'e gidip, Ümmü Selim'in dediğini haber vermiş. Peygamberimiz de: "Allah, gecenizi hakkınızda mübarek kılsın!" diyerek dua buyurmuştur. Ebû Talha, o gece hanımı ile yatmıştı. Ümmü Selim de o gece hamile kalmıştır. Sonra Abdullah adını verdikleri bir çocukları dünyaya geldi. Abdullah büyüdü, zamanın en hayırlı insanlarından biri olarak yetişti ve kabul edildi.

(tbni Sa'd'ın dediğine göre, Ensar içinde ondan daha iyi yetişen birinin olmadığını söylerlermiş.)

Beyhaki'nin nakline göre, Abdullah dünyaya geldiği zaman, onu Hz. Peygamber'e getirmişler, Peygamberimiz de ağzında çiğnediği hurmayı çocuğun ağzına koymuş ve ona Abdullah adını vermiştir. Alnını da okşayarak ebeveynine teslim etmiş. Bu yüzden Abdullah'ın alnı nûr gibi parlarmış.960[26]

Peygamberimizin, Abdullah Bin Hişam İçin Duası

Buhari, Ebû Akil'den rivayet ediyor. O şöyle anlatmıştır: "Ben, dedem Abdullah bin Hişânı ile birlikte çarşıya çıkardım. Abdullah bin Zübeyr ile Abdullah bin Ömer'e rastladığımızda, onlar dedeme derlerdi ki: "Haydi yapacağın ahş-verişe bizi de ortak yap! Biz biliyoruz ki, Peygamber Efendimiz senin hakkında bereket duasında bulunmuştu." Dedem de onların bu ricasını kabul eder, alım-satımını yapardı. Neticede bir deve yükü hissesine yiyecek düşerdi ve bu bereketli kazancını evine

---

960[26] Müslim'in rivayetine göre, Peygamber Efendimiz Medine'nin meşhur Acve hurmasından ağzında çiğneyip Abdullah'ın ağzına koyduğu zaman, çocuk diliyle yalana yalana hurmayı yemeye çalışmış. Durumu zevkle seyreden Hz. Peygamber: "Bakınız, Ensâr hurmayı ne kadar da seviyor!" buyurmuştur.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/322-323.

gönderirdi.961[27]

Peygamberimizin, Hakim Bin Hizam İçin Duası

îbni Sa'd Ebû Husayn tarikiyle Medine halkından yaşlı bir zâttan şu haberi nakletmiştir: "Peygamber (s.a.v.), Hakîm bin Hızâm'ı, kendisi için kurbanlık almak üzere çarşıya yolladı. Yollarken de ona bir dînâr verdi. Hakîm, çarşıya gitti bir dinara bir kurbanlık aldı. Az ilerde bunu iki dinara sattı. Derken bir kurbanlık daha beğendi, bunu da bir dinara satın aldı. Dönüşünde Hz. Peygamber'e, hem kurbanlığını, hem de kazandığı bir dinarı teslim etti. Hz. Peygamber de kendisine, ticâretinin bereketli olması hakkında duada bulundu."

Hakîm dermiş ki: "Ben, gerçekten ticârette çok kazançlı biri idim. Alıp sattığım hiç bir şeyde, kazançlı çıkmadığımı hiç hatırlamıyorum." 962[28]

Peygamberimizin Kureyş İçin Duası

Târih'indeBuharı, îbniEbû Üsâme, Ebû Yâlâ veEbû Nuaym, îbni Abbas'tan rivayet ederler: Peygamber (s.a.v.) şöyle buyurdu: "Allah'ım, Kureyş'in evveline azâb tattırdığın gibi, âhirine de nimetini tattır!"

Tayâlisi ile Ebû Nuaym'in bir rivayetine göre (ki onlar bunu îbni

---

961[27] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/323.

962[28] Hâkim, oğullan Hişâm, Hâlid ve Abdullah ile birlikte Mekke'nin fethi gününde müslüman oldular. Hepsi, Hz. Peygamber'e arkadaşlık ettiler. Ondan hadis naklettiler Hâkim, önceleri Müellefe-i Kulûb'tan idi. Sonra, kalbi gerçekten de islâm'a iyi ısındı ve iyi müslüman oldu. Medine'de, hicretin 54. yılında 120 yaşında İken vefat etti.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/323-324.

Mes'ûd'dan naklederler.) Hz. Peygamberin bu husustaki duaları şöyle olmuştur: "Allah'ım, Kureyş'in evvelinde azâb ve vebal tattırdın. Ahirine de nimetini tattır!" 963[29]

Peygamberimizin Bazı Umumi Duaları

îmâm-ı Ahmed, Ebû Dâvud, Nesât ve Tirmizî, aynı zamanda Îbni Huzeyme ile Beyhakî, Sakr el-GâmidVden şöyle rivayet ederler: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Ey Allah'ım, ümmetimin içinde işine erken gidenleri, nîmet ve bereketine nail eyle!"

Bu hadîsi rivayet eden Sahr, bizzat kendisi erkenci idi. Ticâretle iştigâl ederdi. Günün erken saatlerinde hizmetçilerini de işe çıkarıp çarşıya yollardı. O kadar çok kazanırdı ki, sonunda kazancının miktarım bilemez oldu. (Süyutî)

Beyhakî, îbni Ömer'den şöyle bir haber nakleder: Kadının biri, kocasını Hz. Peygamber'e şikâyet etti. Kadının şikâyetini dikkatle dinleyen Peygamberimiz, bu kadına hitaben: "Şimdi sen, kocana buğz mu ediyorsun?" diye sordu. Kadın: "Evet" dedi. Peygamberimiz, kadına ve yanında durmakta bulunan kocasına hitaben: "Haydi ikiniz de başlarınızı bana doğru eğiniz!" buyurdu. Onlar da başlarını eğdiler. Peygamberimiz, kadının alnım kocasının alnına koydu, onların başlarını bu şekilde tuttu ve şöylece dua buyurdu: "Ey Allah'ım, bunların arasını ısındır, bunları birbirine sevdir!" Aradan bir müddet geçmişti. Bu kadın, Hz. Peygamberle karşılaştı. Peygamberimiz kendisine: "Kocanla nasıl-sın?" diye sordu. Peygamberimizin ayağına kapanan kadıncağız: "Ey Allah'ın Resulü, şimdi kocamdan daha sevgili olan kimse yoktur, bana" diyerek cevab verdi."

Ebû Yzlâ ve Beyhakı Ebû Ümâme'den naklederi O şöyle der: "Bir gün,

---

963[29] Bunu, Tirmizi de nakletmiştir.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/324.

Peygamber'in (s.a.v.) emri üzerine bir gazaya çıkmak üzereydik. Ben Hz. Peygamber'e yaklaşıp: "Ey Allah'ın Resulü, bana şehitlik nasib olması için dua ediver!" dedim. O ise: "Allah'ım, bu kuluna selâmetlik ver, ganimet nail eyle!" şeklinde dua buyurdu."Gazaya gidip savaştık. Bol ganimet ve selâmetle döndük. Sonra, bir savaş daha oldu. Ben bu sırada da, Ona aynı ricada bulundum. O da aynı duasını tekrarladı. Bu savaştan da selâmet ve bol ganimetle döndük."

Beyhakl Zeyd bin Sâbit'ten şu haberi nakletmiştir: Bir gün Peygamber (s.a.v.), Yemen tarafına baktı ve şöyle dua etti: "Ey Allah'ım, onların kalbini bu tarafa (islâm'a) çevir!" Sonra Hz. Peygamber Şam tarafına baktı, yine böyle dua etti. Sonra Irak tarafına baktı, yine bu şekilde duada bulundu."

Müslim, Seleme bin el-Ekua'dan rivayet eder. O şöyle der: Adamın biri, Peygamberin (s.a.v.) yanında yemeği yemeğe başladı... Yerken sol elini kullanıyordu. Hz. Peygamber kendisini îkâz buyurup: "Sağ elinle ye!" diye emretti. Adam: "Gücüm yetmiyor!" diyerek karşılık verdi. Kibir ve inadından böyle söyleyen bu adama karşı Peygamber Efendimiz de: "Gücün yetmesin!" dedi ve bu adamın, ancak kibrinden böyle söylediğini de bildirdi. Bu adam da cezasını çekti, elini ağzına götüremez oldu."

Müslim ve Beyhakı İbni Abbas'tan rivayet ederler: O şöyle demiştir: "Peygamber (s.a.v.) bana emredip: "Muâviyeyi bana çağır!" buyurdu. Ben de: "O şimdi, yemeğe oturdu" dedim. Bunu üçüncü defa tekrarlayı-şında: "Allah onun karnına, doymak nedir göstermesin!" dedi. Muâviye de, bundan sonra gerçekten doymak nedir bilmedi."

(Muâviye ve Süleyman bin Abdülmelik, çok yemek ve doymamakla meşhur olanlardandır.)

Beyhakı, Ebû Yahya'dan şu haberi nakleder: Bir gün Hz. Ömer'e birisi: "Senin âzâd ettiğin kişilerden falan kişi insanların yiyecek maddesini saklayıp ihtikârda bulundu" diye şikâyet etti. Bunun, çok mes'ûliyetli bir şey olduğunu bildiren Ömer: "Ben Peygamber'den (s.a.v.) işittim. O bu hususta aynen şöyle buyurmuştur: "Her kim, müsümanla-rın yiyeceği şeylerden ihtikâr yaparsa, Allah o kulunu cüzzâm hastalığı ve iflâs ile cezalandırır."

Ve derhal azatlısını çağırıp sorguya çekti. Azadlısı ise, "sâdece alış-verişte bulunduğunu" söyledi. Haberi bu şekilde nakleden Ebû Yahya ise, o âzadlı kişinin, Hz. Peygamberin duası veçhile, bir müddet sonra uyuz illetine yakalandığını söyler."

Buharî ve Müslim (ittifak hâlinde) İbni Abbas'tan şöyle rivayet e-derler: "Siyah bir kadın vardı. Bir gün Hz. Peygamber'e gelip: "Ey Allah'ın Resulü, benim sar'a hastalığım var. Ne olur, Allah'a dua ediniz de bu-hastalıktan kurtulayım!" diye ricada bulundu. Hz. Peygamber bu kadına: "Eğer istersen, bu hastalığına sabredersin, karşılığında da cenneti kazanırsın! Eğer dua etmemi istersen, dua ederiz. Allah da dilerse sana şifâ ve afiyet verir" diye konuştu. Kadıncağız, sabrının karşılığı o-larak cenneti kazanacağım duyunca: "Evet ey Allah'ın Resulü, ben sab-redeceğim!" dedi. Fakat hastalığı ile ilgili bir noktada ricada bulundu ve şöyle dedi: "Yâ Resûlallah, sar'am geldiği zaman, üstüm başım açılıyor, (Ben de bundan sıkılıp utanıyorum) dua buyurunuz da, sar'am geldiği zaman deprennıeyeyim ki, üstüm başım açılmasın!" Peygamberimiz de bu hususta dua buyurdular."

Buharî el-Edeb'te ve Nesâî Ümmü Kays'tan, onun şöyle dediğini rivayet ederler: "Oğlum vefat edince ben üzüntüye kapıldım ve onu yıkayana dedim ki: "Oğlumu soğuk su ile yıkama, sonra onu Öldürürsün!" Benim bu sözümü Ukkâşe bin Mıhsan Resûlüllah Efendimizde yetiştir-miş. O da tebessüm buyurup: "Bu kadıncağızın ömrü uzun olsun!" diye dua etmiştir.

(Bu sebeple bu kadın kadar uzun ömür yaşamış bir başka kadın olmamıştır.)

El-Bârûdî, îbni Şahin, îbni Seken ve Beyhakl Ebû Ümâme'den rivayet ederler. O şöyle anlatmıştır: "Salebe bin Hâtıb, Peygamber'e (s.a.v.) gelip: "Ey Allah'ın elçisi, benim için Allah'a dua ediver de, Allah bana bol mal ve çok evlâd versin!" dedi. Peygamberimiz ise ona: "Yazık sana ey Salebe! Bilesin ki, şükrünü eda edebildiğin az mâl, şükrünü edâ edemediğin çok maldan daha hayırlıdır!" diye nasihat buyurdu. Fakat Salebe buna aldırmayıp yine aynı istekte bulundu. Peygamberimiz de aynı nasihatini tekrarlayıp: "Ben sana, bir güzel örnek değil miyim? Eğer ben Rabbim'den şu dağların altın olup da benimle her gittiğim yere gitmesini istesem, hiç şüphem yoktur ki, Rabbim bana bunu lütfeder.

Fakat Ben, Rabbim'den böyle bir şey istiyor muyum?" buyurdu. Salebe, bütün bu söylenilenlere aldırmayıp: "Ey Allah'ın elçisi! Allah'a dua ediver de beni mâl ve evlâd ile rızıklandırsm! Seni hak peygamber olarak gönderen Allah'a yemin ederim ki, eğer bana mâlca zenginlik lütfedecek olursa, her hak sahibinin hakkını vereceğim!" diyerek and içti. Bunun üzerine Hz. Peygamber, onun isteği istikâmetinde dua ediverdi."

Derken Salebe, bir koyun satın aldı. Koyunu o kadar bereketlendi ve üredi ki, Medine onun koyunlarına dar gelir oldu. O da bu sebeple Medine'den uzaklara açıldı... Fakat gündüzleri Medîne Mescidi'ne gelerek namazını Hz. Peygamberle birlikte kılıyordu. Geceleri ise gelemiyordu. Derken koyunları o kadar çoğaldı ki, gündüzleri de gelemez oldu. Ancak Cumâ'dan Cumâ'ya geliyordu. Derken cuma ve cenazelerde de bulunmaz oldu. Bunun üzerine Peygamber (s.a.v.), onun hakkında: "Salebe bin Hâtıb'a yazık!" buyurdu.

Sonra, Allah'ın zekâtla ilgili emrini ihtiva eden âyetler indi... Allah'ın emri gereğince Peygamberimiz, iki zekât âmilini (tahsildarını) ona gönderdi. Sâlebe'nin, koyun ve develerinden ne kadar zekât vermesi lâzım geldiğini de yazılı olarak bu âmillerle birlikte ona gönderdi, iki tahsildar, Hz. Peygamber'den aldıkları emir gereğince, doğruca Sâlebe'ye gittiler ve ona, vermesi lâzım gelen zekâtı açıkça bildirdiler. Salebe, kendilerine hitaben: "Peygamberin yazılı emrini bana gösteriniz!" dedi, onlar da yazılı emri kendisine verdiler. Salebe, yazılı emri dikkatle okuduktan sonra: "Bu benden istenenler, haraçtan başka bir şey değil! Siz şimdi beni yalnız bırakınz, ben bu mes'eleyi kendi başıma bir düşüneyim. Sonra bana bir daha uğrayımz" cevâbını verdi. Onlar da geri çekilip ayrıldılar. Sonra ona tekrar uğradılar. O da önceki sözünü tekrarladı: "Bu haraçtan başka bir şey değil!" Onlar da geri çekilip ayrıldılar. Sonra ona tekrar uğradılar. O da önceki sözünü tekrarladı: "Bu haraçtan başka bir şey değil." Siz şimdi Medine'ye dönünüz, ben iyice düşünmek istiyorum!" dedi. Onlar da dönüp Medine'ye geldiler. Peygamberimiz kendilerini görünce, daha onlar bir şey söylemeden: 'Yazık, Salebe bin Hâtıb'a!" buyurdu. Bunun üzerine de Allah Tevbe sûresinin ilgili âyetlerini inzal buyurdu ki, bu âyetler şöyledir:

"Onlardan kimi de: "Eğer Allah, lütuf ve kereminden bize verirse, elbette sadaka vereceğiz ve faydalı insanlardan olacağız!" diye Allah'a and

içtiler."

"Ne zaman ki Allah kereminden onlara verdi, onun verdiğinde cimrilik ettiler ve sözlerinden döndüler. Zâten onlar, dönektirler."

"Allah'a verdilsieri sözden döndüklerinden ve yalan söylediklerinden dolayı, kendisiyle karşılaşacakları güne kadar Allah, onların kalb-lerine nifak sokmuştur." 964[30]

Salebe, kendisi hakkında inen bu âyetlerden haberdâr oldu. Ken-disinden istenen miktar zekâtını alarak doğruca Hz. Peygambere gitti ve zekatını O'na teslim etmek istedi... Peygamber (s.a.v.) ise almak istemedi ve: "Allah beni, senin zekatını almaktan menetti" karşılığını verdi. Salebe ağlamaya ve basma topraklar saçmaya başladı. Peygamberimiz ise kendisine: "Bu senin amelinin karşılığıdır... Ben sana zekâtını Ödemeni emrettim, sen ise bana itaat etmedin!" dedi.

Böylece Resûlüllah, Salebe bin Hâtıb'ın zekâtım kabul etmemiş oldu. Sonra Ebû Bekir halîfe oldu. Salebe, gelip zekatını ona Ödemek istedi ise de; o da bunu kabul etmedi. Sonra Ömer başa geçti, o da onun zekâtım kabul etmedi. îşte bu Salebe, Osman'ın halifeliği zamanında helak olup gitti." 965[31]

964[30] Tevbe suresi, 75-77

965[31] Salebe bin Hatİb, münafıklardan biridir. Allâme Ibn-i Kesir der ki: "Müfessirier-den pek çoğu; Ibni Abbas, Hasanü'l-Basri, Tevbe Sûresinin ilgili ayetlerinin Salebe bin Hâtib, hakkında indiğini söylerler. Bu hususta İbni Cerirve İbni Ebû Hâtim'in rivayet ettikleri bir de hadis vardır. Şöyle ki: "Meân bin Rifâa, Ali bin Yezid'den, o da Ebû Abdurrahman el-Kâsım'dan rivayet eder. Bu ise Abdurahman bin Yezid'in âzadhsı Abdurrahman'ın oğludur ve Ebû Umâme el-Bâhİli'den yukarıdaki hadisi rivayet etmiştir."

(Tercemesini yaptığımız bu eserin tahkikini yapmış bulunan Dr. M. Halil Herras'ın, kendi sözü ve İbni Kesir'den nakli bu kadardır. Müellif Suyûtî merhumun ise burada bu hususta herhangi bir sözü yoktur. Görüldüğü gibi muhakkik, bu hususta çok az konuşmuş ve: "Salebe, münafıklardan biridir demekle yetinmiştir. Eğer ilgili âyetlerin Salebe hakkında indiği kesin olsaydı, onun münafık bilisi olduğu da kesin olurdu. Zira ilgili âyetin sonunda: "...Allah, kıyamet gününe kadar onun kalbine nifakı sokmuştur" buyurulmuştur. Fakat Şâlebe'nin, bu âyetlerin inişinin sebebi olduğu, münafık olup olmadığı kesin değildir. Nitekim İbni Hişam; onun hakkındaki "münafık idi" sözünü naklettikten sonra şöyle demektedir: "ilmine itimad ettiğim zatların bana

Beyhakl ve Taberânî Abdullah bin Ebû Evfadan rivayet ederler. O şöyle der: "Adamın biri Peygamber e gelip: Ey Allah'ın Resulü, şurada bir genç var, ölmek üzeredir. Fakat kendisine: "Lâ ilahe illallah de!" diye söylendiği halde, tevhîd kelimesini söyleyemiyor" dedi. Peygamberimiz: "Daha önce bunu söylemiyor muymuş?" diye sordu. Onlar: "Söylüyormuş" dediler. Peygamberimiz: "Peki şimdi ölümü yaklaştığı zaman bunu söylemekten kendini meneden ne imiş?" dedi ve derhal yerinden kalkarak o gencin yanma gitti. O'nunla birlikte biz de gittik. Peygamberimiz ona: "Ey genç, lâ ilahe illallah de!" diye emretti. Genç: "Ben bunu söylemeye güç yetiremiyorum" cevâbını verdi. Peygamberimiz: "Niçin?" diye sordu. Genç: "Anama itaatsizlik ettiğim için" karşılığını verdi. Peygamberimiz: "Anan şimdi sağ mıdır?" dedi. Genç de: "Evet" dedi. Peygamberimiz oradakilere: "Bu gencin anasını buraya getiriniz!" dedi. Getirdiler. Peygamberimiz ona dedi ki: "Ey bu gencin anası, söyle bakalım; büyük bir ateş yakılsa, sana da denilse ki: "Eğer oğluna hakkını helâl etmezsen, onu bu ateşin içine atıp yakacağız!" Bu durumda hakkıiii oğluna bağışlamaz mısın?" Kadın: "Bağışlarım" dedi. Peygamberimiz: "O halde oğluna hakkını bağışladığına dâir bize söz ver!" buyurdu. Kadın da: "Oğlumdan razıyım, hakkımı ona bağışladım" dedi. Bundan sonra Peygamberimiz gence dönüp: "Haydi şimdi lâ ilahe illallah de!" dedi. Genç de: "Lâ ilahe illallah!" dedi. Peygamber (s.a.v.) de bunun üzerine: "Benim sayemde şu kulunu cehennemden kurtaran Allah'a hamdolsun!" diyerek

Allah'a hamd etti." 966[32]

---

bildirdiklerine göre, Salebe bin Hâtib ve Haris bin Hâtib EhM Bedir'dendir. Muattib b. Kuşeyr de... Bunların her üçü de münafık değildi. Nitekim İbni İshak da Bedir Ehli'nin isimlerini sayarken bunları da saymıştır" demektedir. Bizim burada kısaca söylemek istediğimiz: Durum ihtilaflı olunca, Şâlebe'nin münafık olduğunu kestirip almak, kolay olmasa gerek.) (M.)

966[32] Ölümü yaklaşmış hastaya, "tâ ilahe illallah de!" diye emredilemez. O'nun yanında bu zikredilir, O, da zikreder ve bu onun son sözü olursa, cennete girer. (İlgili sahih hadisin müjde ettiği gibi...) Fakat yukarıda geçen rivayet sahih değildir. Her ne kadar vaizler bunu kendilerine bir sermaye edinip çokça söylerlerse de, aslı olup olmadığını düşünmezler. El-Fevaid'de bildirildiği gibi, senedinde çok yalan söyleyen râvi bulunmaktadır. İbni Hıbbân: "Bu rivayet batıldır, asılsızdır" diyerek, durumu bildirmiştir.

Kütüb-i Sitte'nin son dördü (Ebu Dâvûd, Tirmizî, Nesaî ve îbni Mâee), Zeyd bin Sâbit'ten şu hçtdîsi rivayet ederler: "Peygamber (s.a.v.) buyurdu:

"Allah dünyâda ve âhirette yüzünü nûrlandınp bahtiyar etsin o kişiyi ki, Benim sözümü işitir, aynen alıp muhafaza eder ve başkalarına da aynen ulaştırır!"

Alimlerimiz buyurmuşlardır ki: "Ehl-i Hadîs'ten hiç bir kimse yoktur ki, Peygamber'in (s.a.v.) duası bereketiyle onun yüzünde bir güzellik ve nûr bulunmasın!" (Suyûtî).967[33]

(Yukarıda geçen bu hadîsi Tirmizî, îbni Mes'ûd'dan şu şekilde rivayet etmiştir: "Allah, dünyâ.ve âhirette yüzünü nûrlandırıp bahtiyar etsin o kişiyi ki, bizden bir şey işitmiş ve işittiği gibi de başkalarına u-laştırmıştır! Kendisine hadîsim ulaştırılan nice kimse vardır ki, o hadîsi, benden duyandan daha iyi anlayıp kavrar.")968[34]

Peygamberimizin Duasıyla İlgili Bir Bölüm

İmâm-ı Ahmed, Huzeyfe'nin şöyle dediğini rivayet etmiştir: "Peygamber (s.a.v.), bir kişinin lehine ve hayrına dua ettiği zaman, hem o kişiye, hem onun evlâdına, hem de evlâdının evlâdına faydalı olurdu."

Ebû Yâlâ, bu hususta Zübeyr bin Avvâm'dan şöyle bir rivayette bulunur: "Peygamber (s.a.v.), bana, benim evlâdıma, evlâdımın evlâdına hayır duada bulundu. Ben, bir gün babamın, kardeşime hitaben: "Sen, Peygamber'in (s.a.v.) hayır duasından nasibini almış birisisin" dediğini

---

967[33] Allah'tan; bizi de ehl-i hadis topluluğu arasında hasretmesini, onları bize sevdirmesini, onlara iktida etmeyi nasib kılmasını dileriz. Onlar, gerçekten şeytani tuzaklardan korunmuş, kopmaz bir kulpa tutunmuş bahtiyarlardır

968[34] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/324-329.

işittim."969[35]

YİRMİYEDİNCİ BÖLÜM

PEYGAMBERİMİZİN ASHABINA ÖĞRETTİĞİ, KIŞININ KENDİSİ İÇİN VEYA BAŞKALARI İÇİN EDECEĞİ DUALAR VEYA HASTALAR İÇİN OKUYACAĞI DUALAR

Borcun Ödenmesi İçin Dua

Sahih hadîste vârid olan şudur: "Peygamber (s.a.vj, ashabından bazılarına, borçtan kolaylıkla kurtulabilmek için şu duayı öğretmiştir:

"Ey yedi kat göklerin ve ulu arş'm sahibi, bizlerin ve her şeyin sahibi bulunan Rabbim! Dâneyi yaran, çekirdeği çatlatan (ve bu küçücük tohum ve çekirdeklerden sonsuz nimet ve bereketler meydana getiren), Tevrat'ı, İncil'i ve Kur'ân'ı indiren Allah'ım!... Ben, şer ve zararı bulunan her şeyden sana sığınırım! Her şeyin durumu ve geleceği Senin elindedir... Sen, kendinden evveli olmayan, kendinden sonrası bulunmayansın! Kendinden üstünü bulunmayan Zahir, kendinden daha yakını bulunmayan Bâtm'sın! (Şüphesiz, ban^ benden daha yakınsın, beni benden daha iyi bilensin!)... Borcumu ödemekte bana yardımcı ol, kolaylık ihsan eyle Rabbim! Beni fakirlikten kurtarıp, zengin eyle Rabbim."

Peygamber Efendimiz'in bu duayı kendisine talîm buyurduğu sahâbi, böylece ve samîmine duasını yaptı. Böylece her şeye kadir olan Allah'a sığınıp, yalvarıp yakardı. Allah da o kuluna, borcunu ödemesi hususunda yardımcı oldu da, borçtan kurtuldu.

Tirmizl'nin rivayet ettiği bir hadîse göre de (ki bunu da Ali (r.a.) rivayet

---

969[35] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/329.

etmiştir) Peygamber (s.a.v.), ashâbdan birine şöyle dua etmesini tâlim buyurmuştur:

"Allah'ım, helâl mâl ile bana yeterlik ver de, asla harama düşmeyeyim! Allah'ım bana lutfunla (helâlinden) zenginlik ver de, başkalarına muhtaç olmayayım!" O sahabî de böyle dua etmiş, borcundan kurtulup helâle kanâat etme zenginliğine ermiştir. (Mert veya nâmert hiç bir ferde muhtaç olmamıştır.) 970[1]

Cinlere Karşı Dua

îbn-i Sa'd ve Beyhakî Ebu'I-Aliye'den naklen Hâlid bin Velîd'in şöyle dediğini rivayet eder: Ben Peygamber'e (s.a.v.) mürâcât ederek dedim ki: "Ey Allah'ın Resulü, geceleyin cinlerden biri ansızın gelip beni korkutuyor... Bana neyi tavsiye edersiniz?" Peygamber Efendimiz de bana şu şekilde dua edip Allah'a iltica etmemi tavsiye buyurdular:

"Allah'ım ben Sana, Senin o iyi veya kötü hiçbir varlığın dışına çıkamıyacağı kelimât-i tâmmeni vesile ederek, yeryüzünde gizlenen veya aşikâre olan, yeryüzünden yukarı çıkan veya yukardan yeryüzüne inen serlerden sığınırım ve ansızın gelip de beni korkutan şeyden de sığınırım... Ancak hayır ve iyilikle gelen hâriç... Ey Rahman olan Rabbim, bütün bunlardan beni Sen koru..." 971[2]

îbni Sa'd, îmrân bin Husayn'dan, babasının şöyle dediğini naklediyor: "Ben Peygamberin (s.a.v.) yanından ayrılırken, ne dememi tavsiye

970[1] Bazı eserlerde, aşağı-yukarı buna yakın bir duanın; cuma namazının farzından selâm verdikten sonra: Fatiha, İhlâs ve Muavvizeteyn'ın yedişer defa okunmasından sonra (ki bunlar da İlgili hadislerde tavsiye edilmiş, müellifimiz de Camıu's-Sağır'da "bu hadis ha-sendir" demiştir) okunması da tavsiye edilmiştir. (Şerhu Bidâyetu'l-Hıdaye, 105, Matbaa-ı Behiyye, 12917.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/333.

971[2] Bu dua, Cebrail (a.s.)'ın inip Peygamberimizi öğrettiği ve Peygamberimiz'in kendisi için de okuduğu duanın aynıdır.

edeceğini sormuştum. O da bana: "Allah'ım beni nefsimin şerrinden koru ve bana doğru olana azmetmemi nasîb eyle!" dememi tavsiye etti. Ben de bu şekilde söyledim. Ben, bu şekilde söylerken henüz müslüman olmuş değildim. Fakat anîden müslüman olmak kararma vardım ve müslüman oldum. Sevinerek Hz. Peygamber'e koştum ve durumu kendisine müjdeledim..." 972[3]

îbni Sa'd Ebâ Bekir bin Muhanımed'den nakleder. O şöyle demiştir: "Yılanlı Kayacıklar" denilen yerde, Abdullah bin Sehl'i yılan sokmuş. Peygamber (s.a.v.) ise: "Onu hemen Umara bin Hazm'a götürünüz" buyurmuş. Oradakiler demişler ki: "Ey Allah'ın Resulü, o ölüyor!" Peygamberimiz de tekrar: "Eğer siz onu Umara bin Hazm'a götürürseniz, o da ona okursa, Allah Teâlâ kendisine şifâ verir" buyurmuştur. Onu hemen ona götürmüşler. O da onu okumuş. Allah da şifâsını lütfetmiştir."

Yine Îbni Sa'd, Sehl bin Ebû Has'ama'dan rivayet ediyor. O şöyle diyor: "İçimizden birini 'Yılanlı Taşlık" denilen yerde yılan sokmuştu... Amr bin Hazmın ona okumasını istediler. O ise okumak istemedi. Peygamber Efendimiz oraya gelince ondan izin istenildi. O da: "Bakayım ne okuyacaksınız! Okuyacağınız şeyi bana arz ediniz" buyurdu. Arz ettiler... O da izin verdi." 973[4]

Uyku Uyumama Hastalığının Duası

îbni Sa'd'ın bir rivayeti de Abdurrahmân bin Sâbit'ten. O şöyle demiştir:

972[3] Bu hadisin aslı şöyledir: Peygamberimiz İmran'a: "Sen kaç ilâha tapıyorsun?" diye sordu. Imran da: "Yedi ilâha: Biri gökte, altısı da yeryüzünde" dedi. Peygamberimiz: "Bir korkun veya dileğin olsa, hangisine yönelirsin?" dedi. Imrân: "Göktekine" cevabını verdi. Peygamberimiz: "Öyleyse her zaman göktekine ibâdet et, yeryüzündekileri bırak" buyurdu. Sonra, yukarıdaki o iki dua cümlesini öğretti.

973[4] Peygamberimiz, böylece hastalara okunan duaları kontrol eder, uygun olanlarına, yani şirk bulunmayanlarına izin verirdi.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/333-334.

"Halid bin Velîd uyuyamamak hastalığına tutuldu. Halini Hz. Peygamber'e arzettiğinde o kendisine şu tavsiyede bulundu. "Ey Hâlid, şu şekilde dua edip Allah'a sığın:"Ey yedi kat göklerin ve onun altındakilerin, arzların ve onun ü-zerinde taşıdıklarının Rabbi olan Allah'ım! Keza bütün şeytanların ve onların yoldan çıkardıklarının Rabbi olan Allah'ım!... Sen benim komşum ve yoldaşım ol da beni bütün yarattıklarının şerrinden koru! Senin komşuluğun altında onlar bana karşı bir kötülük yapamaz, bana saldıramazlar... Senin komşuluğun ne güzel ve ne büyüktür, Allah'ım! Ve Sen'den başka hiç bir ilâh yoktur!"974[5]

Fatiha Suresinin Hastaya Okunması

Buharî ve Müslim Ebû Saîd el-Hudrî'den rivayet ederler. O şöyle demiştir: "Ben, Peygamber Efendimiz'in ashabından bâzıları ile seferde bulunuyordum... Arap kabilelerinden birine uğramıştık. İçlerinden bi-rini kuyruklu sokmuş, adam da bu yüzden komaya girmişti... Bizim içi-mizden biri, bu adama Fatiha Sûresi'ni okudu. Adam da Allah'ın izniyle şifâya kavuşup iyileşti." 975[6]

Beyhakî Harice bin el-Salt'tan şöyle nakleder: "Amcam bir gün yoluna giderken bir kavme rastlamış, içlerinden biri deli olduğu için, boyuna adamcağızı dövüyorlarmış. Amcamı görünce demişler ki: "Şu zavallı adamı tedâvî edip iyileştirecek bir şeyin var mı? Senin arkadaşın, (peygamberiniz) bütün insanlara iyilikle gönderilmiş bir hayırlı kimse-dir..." Amcam da, onların bu ricasını kırmayıp üç gün müddetle ve her gün ikişer defa olmak üzere Fatiha Sûresini okuyuvermiş... Hastaları da iyi olmuş. Bu sebeple amcama yüz koyun vermişler. O da bunu Pey-gamberimiz'e sorduğunda: "Bâzısı batıl bir iş yaparak haram yer, fakat sen hak olan bir iş yaptın, helâl olarak bunları ye!" cevâbını almıştır..."

974[5] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/334-335.

975[6] Hastaya fatiha okuyan, Ebu Said'in kendisi idi.

976[7]

Yatmadan Önce Hırsızlıktan Korunmak İçin Okunacak Dua

Beyhakî îbni Abbas'tan rivayet eder. O şöyle der: "Peygamber (s.a.v.), Isrâ Sûresi'nin: "De ki: îster yâ Allah diyerek ister yâ Rahman diyerek çağırın. Hangisiyle çağırıp dua etseniz, nihayet Esmâ-i Husnâ (en güzel isimler) ancak onundur!...11 âyetiyle ilgili olarak şöyle buyurmuştur: "Bu âyetin yatmazdan önce okunması, hırsızlık tehlikesine karşı, bir emniyet vesilesidir."

Peygamberimiz'in zamanında, O'nun ashabından biri, yatmazdan önce bu âyeti okuyup yatmıştı... Derken henüz o uyumadan evine bir hırsız girdi. Hırsız evde ne varsa toplayıp çuvalına doldurdu. Çuvalı sırtlayıp kapıya vardı. Fakat kapı kapalıydı. Çuvalı yere koyup kapıyı açmak istedi. Fakat, kapının açık olduğunu gördü. Kapı zâten acıkmış diyerek çuvalını sırtına aldı, kapıdan çıkmak istedi. Fakat gördü ki kapı kapalıdır. Bunu üç defa tekrarlamak zorunda kaldı. Çıkmaktan âciz olduğunu anlıyarak hayretler içinde kaldı. Bu sırada ev sahibinin güldüğünü işitti... Ev sahibi kendisine dedi ki: "Boşuna uğraşıyorsun, sen bu çuvalla bu evden çıkamazsın... Çünkü ben bu evin etrafını kale ile çevirmiş durumdayım!" Bunun üzerine hırsız, çuvalım boşaltarak evi terketinek zorunda kalmıştır..." 977[8]

976[7] Bu hususta sah'h olan, az önce geçen Ebû Said hadisidir

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/335.

977[8] Allame İbni Kesir, isrâ Sûresi'nin bu ve bundan sonraki son âyetini tefsir ederken demiştir ki: "Rivayet edilmiş bulunan bir hadise göre, Peygamber (s.a.v.), bu son ayet hakkında: "Bu ayet, Allah'ın izzetini, büyüklüğünü bildirdiği için "Ayetü'l-lzz'dir!" diye buyurmuştur. Bazı eserlerde de: "Bu âyet, herhangi bir evde, yatmazdan önce okunacak olursa, o gece o eve hırsızlarım veya başkalarının bir zarar vermemesine vesile olur!" denilmiştir. Daha doğru olanını bilen, şüphesiz Allah'tır."

Zalimlerin Zulmünden Kurtulmak Ve Bazı İhtiyaçların Teminini Kolaylaştırmak İçin Okunacak Dua

İbni Sa'd, Ebân bin Ayyâş'tan şöyle nakleder: Bir gün Enes bin Mâlik meşhur Haccâc-ı Zâlim ile konuşurken, ona karşı biraz söylendi. Haccâc da kendisine kızarak: "Eğer senin Resûlüllah'a (s.a.v.) hizmetin ve emira'l-müminmin senin hakkındaki bana gönderdiği yazı olmasaydı, bana karşı böyle konuşmayı sana gösterirdim ben!" dedi. Enes ona şu karşılığı verdi: "Ne istersen şöyle, amma sen boşuna konuşuyorsun! Zira ben, bülûga erdiğim günlerimde idim. Bu sırada Resûlüllah (s.a.v.) bana bâzı dualar öğretti ve sıdk u ihlâs ile bu şekilde Allah'a dua ve niyazda bulunduğum takdirde, zâlimlerin zulmünden kurtulacağımı ve bâzı ihtiyaçlarımın te'mîninde de kolaylıklar elde edeceğimi buyurmuştur.

Mü'minlerle karşılaştığımda da, onların sevgisine mazhar olacağımı müjdelemiştir."

Enes'ten bu sözleri duyan Haccâc: "Bana da bu duayı öğretsen olmaz mı?" dedi. Enes: "Olmaz, zira sen buna lâyık değilsin!" cevâbını verdi. Bunun üzerine Haccâc, iki oğluna iki bin dirhem vererek: "Bakınız, bir fırsatını bulup bu duayı bu ihtiyardan öğrenmeye gayret ediniz!"

İşte, İbni Kesir merhumun tefsirinde, mezkur ayetin, hırsızlık tehlikesine veya başkaca bir fitne korkusuna karşı bir emân olması hakkında söyledikleri bunlardır. Yâni o bu hususu: "Daha doğrusunu Allah bilir diyerek noktalamış, fakat ehl-İ-hadisce malum ve maruf bulunan bir sened zikretme m iştir.

(Dikkat edersek, muhakkık'ın bu sözlerinin müfessir İbni Kesifin: "Bazı eserlerde..." diyerek başladığı ve Isrâ Sûresinin sondan ikinci ayetinin "hırsızlık tehlikesine karşı bir emân" olduğu üzerindeki rivayetle ilgilidir. Yoksa bu Sûrenin son ayetinin "Ayetül-lzz" olduğu rivayeti üzerinde değildir. Zira bu; İmam-ı Ahmed tarafından rivayet edilmiştir. Râvisi de malum ve maruftur: Ashab'ın Ehl-i Bedir olanlarından biri konuşmaya başladı mı, hemen bu Tevhıd ve İzz Ayetini talim buyururdu.) (Bakınız; İbni Hişam, 2/365 ve Kur'an-ı Hâkim ve Mea!-ı Kerim, 2/532) (m.)

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/335-336.

diyerek Enes'in peşine taktı ise de, onlar da bunu ondan Öğrenmeye muvaffak olamadılar... Vaktaki Enes'in vefatına üç gün kaldı, bana dedi ki: "Ey Ebân, sana bu duayı Öğreteceğim, fakat sen sakın bunu lâyık olmayan birisine öğretmeye kalkışma!" işte, şimdi aklımda kaldığı kadarıyla Enes'in öğrettiği bu dua, aşağı-yukarı şu merkezde idi:

"Allahü ekber, Allahü ekber, Allahü ekber. Nefsim ve dînim üzerine bismillah, Allah'ın bana verdiği her şey üzerine bismillah, isimlerin en hayırlısı bismillah! Kendisiyle beraber hiçbir derdin zarar veremeyeceği bir isim olan bismillah. Ben, açışı bismillah ile yaparım, ancak Allah'a tevekkül ederim! Ancak Allah'tır benim Rabbim, hiç bir kimseyi ona ortak koşmam! Ey Allah'ım, senden başkasının asla veremeyeceği hayrı istiyorum, senden. Senin övgün çok yücedir, komşuluğun da çok büyüktür! Ve Senden başka ilah da yoktur! Beni Senin, koruman ve komşuluğunda kıl, her kötülük ve serden, kovulmuş şeytandan hıfzeyle! Allah'ım, yarattıklarından sana sığınıyorum. Ancak Senin korumana güveniyorum..." (Bu duaya başlamadan önce, yedi defa Ihlâs Sûresi okunacaktır...) 978[9]

Fakirliğin Defi İçin Dua

Hatîb-i Bağdadî, Ruvâtü Mâlik adlı kitabında, îbni Ömer'den şöyle nakleder: Adamın biri, Resûlüllah'a (s.a.v.) gelip: "Ey Allah'ın Resulü, dünyâ hiç benim yüzüme gülmemektedir. Bana bu hususta bir dua öğretseniz!" diyerek mürâcatta bulundu. Peygamberimiz de kendisine:

978[9] Zehebi'nin el-Mizan'da bildirdiğine göre, bunun ravisi olan Ebân, bir ravi olarak zayıf ve metruktür. Şube onun hakkında gayet ağır konuşup: "Eşeğin idrarını içmek, benim için Ebân'dan rivayette bulunmaktan daha hafiftir!" demiştir. Onun zayıf ve metruk olduğunu bildirenler meyanında Yahya bin Main de vardır. Ebû Uvâne de onun hakkında: "Ebân'ın rivayet ettiği pek çok hadisi toplayıp yazdım. Fakat ben, ondan hadis nakletmeyi helal görmem" demiştir. İmam Nesaİ de, onu metruk sayanlardandır

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/336-337.

"Meleklerin duasını, mahlûkâtm da edip de bol nimet ve rızka kavuştukları tesbîhi, sen bilmiyor musun?" buyurdu ve ona şu mealde bir tavsiye de bulundu:

"Tam tan yerinin ağarmaya başladığı sırada, yüz defa şöyle söyle:

"Allah'a hamdeder ve O'nun her nevî kusur ve ayıplarından münezzeh olduğuna inanırım! Çok büyük ve yüce olan Allah'ım; gerçekten münezzeh ve mukaddestir! O'nu tesbîh ve tenzih ederim!"

Bu şekilde yüz defa Allah'a tesbîh ve tahmîdde bulun. Dünyanın senin de yüzüne güldüğünü, koşarak sana geldiğini göreceksin!"

Adam, Peygamber E^endimiz'in kendisine olan bu tavsiyesini aynen yerine getirdi. Bir müddet sonra, yine Resûlüllah'ın huzuruna gelip: "Ey Allah'ın elçisi, dünyâ o kadar koşarak bana geldi, o kadar zengin oldum ki, şimdi dünyâ malını nereye koyacağımı bilemiyorum!" dedi." 979[10]

Peygamberimizin Sağlığında Görülen Ve Bundan Önce Zikredilmemiş Bulunan Fevkalade Rü'yajlar:

Buhâri îbni Ömer'den rivayet eder. O şöyle der: "Peygamber'in (s.a.v.) ashabından bâzıları, bâzı rüyalar görür ve bunu Peygamber Efendimiz'e

---

979[10] Şaşılacak şey, doğrusu! Hiçbir mü'min, dünya malını nereye koyacağını bilmez olur mu? Allah ve Resulü, nereye konulmasını emrediyorsa, oraya kor, nereye ve nasıl harcanmasını emrediyorsa, o şekilde harcamasını yapar. Zekâtını ve diğer hak sahiplerini1" hakkını verir, akrabasına iyilikte bulunur, müslüman kardeşlerinin çeşitli sıkıntılarında onların imdadına yetişir ve gerektiğinde devletine de yardımcı olur.

Hiç şüphesiz muhakkık'ın bu sözleri doğru ve güzel şeylerdir. Fakat, yukarıdaki rivayet eğer sahih ise, ilgili zatın (sahabinin) bu sözünde de şaşılacak bir şey yoktur. Zira o zat (acele edilmezse güzelce anlaşılacağı veçhile): "O kadar zengin oldum ki, malımı nereye koyacağımı bilmiyorum" derken, gerçekten bunu bilmediğini değil, sadece kısa zamanda zengin olduğunu kastetmiştir.) (M.)

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/337-338.

arz ederlerdi. Resulüllah Efendimiz de onların bu rüyası hakkında, Allah'ın dilediği bazı şeyler söylerdi. Ben ise, henüz yeni yetişmekte olan bir genç idim ve Mescid'de yatar kalkardım. Henüz evlenmediğim için, buradaki Ashâb-ı Suffe ile birlikte kalırdım. Ashâbtan bâzılarının gördükleri o güzel rü'yalara imrendiğim için, bir gün kendi kendime şöyle dedim: "Ey Abdullah, eğer sen de bir hayır olsa idi, bu zâtların gördüğü gibi, sen de hayırlı bir rüya görürdün..." Böyle düşündüğüm günün gecesinde, Allah'a dua edip yalvardım ve dedim ki: "Ey Allah'ım, eğer bende bir hayır varsa, ben kuluna da hayırlı bir rüya göster!"

İşte böyle dua edip yattım ve uyudum... Rüyamda, ellerinde demirden kamçılar bulunan iki melek geldi ve beni cehenneme doğru götürdüler... Ben, bu iki meleğin arasında giderken, yine: "Ey Allah'ım, beni cehennemden koru!" diyerek dua ediyordum... Derken karşıdan bir melek daha göründü, bana hitaben dedi ki: "Hiç korkma, sen, namazı fazla kılansın, ne iyi insansın!" O da bizimle gelerek nihayet cehennemin kenarına vardık... Cehennemin, bir kuyu gibi kademe kademe aşağıya doğru derinleştiğini ve her kademede bâzı melekler bulunduğunu gördüm... Onların da ellerinde demir kamçılar vardı. Bu kademelerde de birtakım insanlar başı aşağı asılmış azâb olunmakta idiler... Hatta içlerinde Kureyş'ten bâzı tanıdığım kimseleri de gördüm... Beni sağ tarafa doğru götürdüler... Artık, cehennem gözümden kaybolmuştu..." Bu rüyamı sabahleyin kardeşim Hafsa'ya anlattım... O da Resûlüllah'a anlatmış. Resûlüllah da bana bu hususla ilgili olarak buyurdu ki: "Abdullah, gerçekten iyi bir kişidir!" 980[11]

Buhârlyine Îbni Ömer'den şöyle nakleder: Gördüğüm bir rüyada: Elimde bir ipek parçası bulunuyordu ve ben cennette idim. Cennette nereye gitsem, bu ipek parçası da uçup benimle beraber geliyordu. Ben bunu Hafsa'ya anlattım. O da Resûlüllah'a anlatmış. Resûlüllah da ona: "Senin kardeşin iyi bir kimsedir" buyurmuştur...

Buhârl, Abdullah bin Selâm'dan nakleder. O şöyle demiştir: "Rüyamda ben, bir güzel bahçede geziniyordum. Bahçenin tam ortasında bir

---

980[11] Bazı rivayetlerde: "Abdullah, eğer gece namazını çok kılsa, ne iyi bir kimse" denilmiştir, imam-ı Zührİ, Abdullah'ın bundan sonra gece namazlarını çoğalttığını söyler.

yüksek direk vardı. Direğin üzerinde de tutunulacak bir kulp vardı. Bana denildi ki: "Haydi ne duruyorsun, bu direğe çık!" Ben de: "Buna gücüm yetmez!" dedim... O sırada taze bir genç gelip elbisemden tutarak beni yukarı yükseltti... Baktım, tâ direğin üzerindeyim... Oradaki kulpa sımsıkı tütündüm. Derken uyanıvermişim... Fakat hâlâ elimle o kulpa tutunuyordum... Bu rüyamı, Resûlüllah Efendimiz'e anlattım, o da bana hitaben: "Gördüğün bahçe, islâm bahçesidir! Direk de islâmın direğidir. Direğin ucundaki kulp da, urve-i vüskâ'dır, islâmın kopmaz kulpudur! Sen, hiç ayrılmadan ölünceye kadar İslama sarılıp tutunacaksın" buyurdu.

îbni Sa 'd, yine Abdullah bin Selâm 'dan rivayet eder. O şöyle anlatır: "Ben, Peygamberin (s.a.v.) zamanında bir rüya görmüştüm. Şöyle ki: Adamın biri bana gelip: "Haydi bakalım, benimle gel!" dedi. Beni alarak çok geniş bir caddeden götürmeye başladı. Yürürken, sola bir yol açıldı. Ben bu yola sapmak istedim, yanımdaki adam ise: "Sen bu yolun adamı değilsin!" dedi. Gitmeye devam ederken, bu sefer de sağa bir yol ayrıldığını gördüm ve bu yola saptım, yanımdaki adam hiç itiraz etmedi. Onunla birlikte giderken yalçın kayalarla dolu bir dağa rastladık... Yanımdaki adam beni tutup o dağa öylesine fırlattı ki, ben kendimi dağın zirvesinde buldum... Uçuruma yuvarlanmamak için oradaki kulpa sımsıkı sarılmamı söyledi. Ben de sımsıkı ona tütündüm... Derken uyanıvermişim... Ben, bu rüyamı Peygamber Efendimiz'e anlattım. O da bana dedi ki: "Hayırlı bir rüya görmüşsün. Şöyle ki: Gördüğün o geniş cadde mahşer yeridir. Giderken solunda arız olan yol ise, cehennemliklerin yoludur. Sağma açılan yol ise; cennetliklerin yoludur. Yalçın kayalıklarla dolu olan dağ, şehîdlerin mertebesidir. Tutunduğun kulp ise, islâmın kulpudur, işte buna, ölünceye kadar sımsıkı tutunmalasm." 981[12]

Beyhaki, Talha bin Ubeydullah'ın şöyle dediğine dair bir haber nakletmiştir: Peygamber'e (s.a.v.) Bülâ'dan iki adam geldi. İkisi birlikte müslüman oldular... Bunlardan biri, diğerinden daha çok ibâdet ederdi. Bu daha çalışkan olan kişi, katıldığı bir savaşta şehîd oldu. Diğeri de bir

---

981[12] Bazı rivayetler de: "Sen ise, bu şahidlik mertebesine nail olmayacaksın!" buyurulmuştur.

sene sonra vefat etti. Bu ikincinin vefatından sonra idi. Rüyamda Cennetin kapısında imişim... Baktım bu iki kişi de oradalar. Cennetten biri geldi; önce, bir sene geç vefat edeni çağırıp cennete aldı. Sonra tekrar gelip ikincisini cennete aldı. Sonra gelip bana dedi ki: "Sen geri dön, şimdilik senin cennete girmene izin verilmedi. Ben bunu, ertesi gün insanlara anlattım. Onlar da bunu hayretle karşılayıp: "Niçin, önce şehîd olanı cennete çağırmamıştır?" demek istediler... Bu konuşulanların üzerine Peygamber Efendimiz şöyle buyurdular: "Bu, diğer arkadaşından bir sene daha fazla yaşayıp bu müddet zarfında fazlaca namazlar kılmış, Ramazan'a yetişip oruç tutmuştur."

Yine Beyhakî, Ebû Sâid el-Hudrî'den rivayet eder. O da şöyle anlatmıştır: "Rüyamda ben, Sâd Sûresini okuyordum... Bu suredeki secde âyetine gelince, her şey secde etti. Bu sırada Levh ve Kalemi de gördüm... Sabahleyin Resûlüllah'a (s.a.v.) giderek rüyamı anlattım. O da buyurdu ki: "Bu âyet okunduğu zaman secde edilsin!"

Buharî ve Müslim, îbni Ömer'den rivayet ederler: Peygamber'in (s.a.v.) ashabından pek çoklan rüyalarında, Kadir Gecesi'nin Rama-zan'm son yedi günü içinde bulunduğunu gördüler... Bunun üzerine Resûlüllah (s.a.v.): "Görüyorum ki, rüyalarınız, Kadir Gecesinin Rama-zan'ın son yedi günü içinde olduğu üzerine ittifak etmektedir. O halde Kadir Gecesini taharri edecek (araştıracak) olanlar, onu Ramazan'm son yedi günü içinde arasınlar" buyurdu. 982[13]

Darimî Ebû Ümâme'nin şöyle dediğini rivayet etmiştir: "Bir gün benim kardeşim rüyasında, insanların uzun ve uçurum bir dağa doğru tırmandıklarını görmüş... Bu dağın zirvesinde ise, iki ağaç varmış. Ağaçlar, dağın zirvesine tırmanan insanlara: "içinizde Bakara Sûresini okumasını bilen var mıdır? içinizde Al-i İmrân Sûresini okumasını bilen var mıdır?" diye nida ediyorlarmış, içlerinden biri: "Evet, bilenimiz vardır" diye ses verdiği zaman, bu iki ağaç o adama yaklaşıp eğilmiş. Adam da o ağaçlara tutunmuş. Böylece dağın zirvesine doğru

---

982[13] Bazı hadislerde ise: "Siz onu, Ramazan'ın son yodi gününün tek olan günlerinde arayınız" buyurulmuştur

yükselmiş..."983[14]

Peygamberlerinfazilet Derecelerini Peygamberimizin Faziletleri İle Karşılaştırma

Alimlerimiz demişler ki: "Herhangi bir peygambere verilmiş bulunan bir mucize veya faziletin bir benzeri veya onun daha büyüğü, mutlaka Peygamberimize de (s.a.v.) verilmiştir." 984[15]

Adem (A.S.)’a Verilmiş Bulunan Özellikler Ve Mucizeler Ve Bunların Benzerlerinin Peygamberimize De Verilmesi

Burada buna bir misâl olarak: Yüce Allah'ın Adem'i kendi eliyle yaratmış olmasını ve melekleri secde ettirmiş ve esmayı öğretmiş olmasını zikredebiliriz... Alimlerin bâzıları demişlerdir ki: "Bâzılarına göre, Adem (a.s.), işte bu sırada peygamber olmuş ve meleklere peygamber o-larak gönderilmiştir. Onun mucizesi de, eşyanın isimlerini meleklere haber vermesi olmuştur. Aynı zamanda Allah'ın kendisiyle konuşması olmuştur.

Adem (a.s.)'a verilen bu mucize ve özelliklerin benzerlerinin Peygamber Efendimiz'e de verilmiş olmasına gelince: Evet, bütün bunların benzerleri Peygamberimiz'e de verilmiş bulunmaktadır. Allah'ın kendi-

---

983[14] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/338-340.

984[15] Bunu söyleyenin, imam-ı Şafii olduğunu zannediyorum.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/341.

siyle konuşmuş olması mucizesi, bundan evvelki "Isrâ ve Mîrâc" bahsinde geçmiştir. 985[16]

Meleklerin kendisine secde etmesine gelince: Alimlerden bâzıları demişler ki: "Yüce Allah'ın: "Allah ve melekleri Peygamber'e salât etmekte (O'nun şerefini yükseltmekte) dir" 986[17]mealindeki âyetiyle beyân buyurduğu özellik; meleklerin Adem'e secde etmiş olmaları özelliğinden, iki yönden daha ileri ve daha geniş bir özelliktir. Şöyle ki: "Bir defa, Adem (a.s.)'a âit bulunan bu özellik, olmuş ve geçip gitmiştir. Allah ve meleklerin peygamberimize olan salâtlan ise; geçici değil, devamlıdır, ikincisi: Adem'e secde edenler sâdece meleklerdi. Başkaları değil... Re-sulüllah Efendimiz'e ise, Allah, melekleri ve mü'minler salât etmekte-dirler..." 987[18]

İdris (A.S)'a Verilen Mucize Ve Özellik

Bilindiği üzere, yüce Allah âyet-i kerîmesinde: "Biz onu yüce bir mekâna yükselttik" buyurmuştur.988[19] Peygamber (s.a.v.) de, şüphesiz (Isrâ ve Mîrâc Gecesi), Kâbekavseyn makamına yükseltilmiştir." 989[20]

985[16] Eşyanın isimlerinin kendisine öğretilmiş olması, Hz. Adem'e has idi ve Adem (a.s.)'ın böyle bir özelliği bulunmasından, onun diğer peygamberlere üstünlüğü de icab etmez. Zira hususiyet, afdaliyet iktiza etmez, ittifakla sahih olan şefaat hadisine göre, İlk resul, Nuh (a.s.)'dır.

986[17] Ahzab suresi, 56

987[18] Salat İle secde arasında karşılaştırma yapmak, kolay bir iş değildir. Karşılaştırma, ancak aynı cinsten olan iki şey arasında olur. Fakat bu hususta Peygamberimiz'e verilmiş bulunan hususiyetin, daha büyük olduğu da meydandadır

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/341.

988[19] Meryem suresi, 57

989[20] Allah'a yakınlığın en yüksek derecesine ermiştir

Nuh (A.S.Va Verilen Mucize Ve Özellikler

Bu hususta Ebû Nuaym der ki: Nuh (a.s.)'a verilen mucizeler şunlardır: Duasının kabul buyurulması, kavminin tûfân ile batmış olması... Bizim Peygamberimiz'e de duasının müstecâb olması mucizesi verilmiştir ve bunun pek çok örnekleri vardır; Şöyle ki: Namaz kılarken sırtına işkembe koyanlara beddua etmesi, kıtlık ve kuraklık zamanlarında yağmur ve bereket için dua etmesi, kabul olunan dualarmdandır."

Yine Ebu Nuaym der ki:"Peygamberimizin Nuh (a.s.)'a üstünlüğü aşikârdır. Yirmi küsur sene gibi pek kısa zamanda Peygamber Efendimize îmân etmiş olanların sayıları binlere varırken, insanlar ferd ferd değil, fevc fevc onun dînine gelip müslüman olurken; Nuh (a.s.) kavmi içinde dokuz yüz elli sene kalmış olmasına rağmen, kendisine imân etmiş olanların sayısı yüzü bulmamakta idi. 990[21]

Ben derim ki: Nûh (a.s.)'a verilen mucizeler arasında, gemideyken bütün hayvanların kendisine itaat etmiş olduğunu da söyleyebiliriz... Keza ilgili bölümde geçtiği gibi, Peygamberimiz'e de çok sayıda hayvanat itaat etmiştir." 991[22]

Hud (A.S.)'a Verilen Mucize

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/342.

990[21] Hz. Peygamberin vefatı üzerine Ömer'in okuduğu mersiyede de, bu mealde sözler bulunmakta idi

991[22] Nûh (a.s.)'ın asıl özelliği, ilk resul olması ve beşeriyetin Tufan'dan sonra, ikinci atası olmasıdır.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/342.

Ebû Nuaym, bu hususta şöyle demiştir: "Hûd (a.s.)'a rüzgar mucizesi verilmiştir. Peygamber'e (s.a.v.) de, Hendek Gazvesine âit bahiste geçtiği gibi, rüzgarla yardım ve imdâd mucizesi verilmiştir."992[23]

Salih (A.S.)'a Verilen Mucize

Ebû Nuaym der ki: "Salih (a.s.)'a (dokunulması yasak) deve mucizesi verilmiştir. Peygamber'e de (s.a.v.); devenin kendisiyle konuşması ve kendisine itaat etmesi mucizesi verilmiştir." 993[24]

İbrahim Halil (A.S.)'a Verilen Mucize

ibrahim (a.s.)'a ateşten necat (ateşten yanmama) mucizesi verilmiştir. Peygamberimiz'e âit benzeri bir mucize de, bundan önceki ilgili bölümde geçti...' Ayrıca îbrâhim (a.s.)'a, "Hıllet" (Allah'ın Halîli, yâni dostu olma) mucizesi de verilmiştir. Peygamberimiz'e de aynı mucize verilmiştir.

Nitekim İbni Mâce ve Ebû Nuaym şöyle rivayet ederler. Amr bin el-As'ın oğlu Abdullah anlatıyor: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Allah, gerçekten İbrahim (a.s.)'ı halîl edindiği gibi, beni de halîl edindi! Cennette İbrahim ile benim makamım, yüzyüze olacaktır. Aramızda ise amcam Abbas bulunacaktır. Abbas iki halîl arasında tam bir güven i-çinde

---

992[23] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/342.

993[24] Burada elinde kum tanelerinin teşbihi, kuru kütüğün inlemesi, parmaklarından su fışkırması gibi mucizelerin zikredilmesi, daha güzel olurdu.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/343.

bulunacaktır..." 994[25]

Ebû Nuaym, Ka'b bin Mâlik'in şöyle dediğini rivayet eder: "Ben Peygamberden (s.a.v.) işittim. O, vefatından beş gün önce şöyle buyurdu: "Allah, arkadaşınızı (peygamberinizi), gerçekten halîl ittihâz etti!"

Yine Ebû Nuaym, İbni Mes'ûd'dan da şu haberi nakletmiştir: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Eğer ben rabbim'den başka halîl edinseydim, şüphesiz Ebû Bekr'i halîl edinirdim! Fakat sizin peygamberiniz, Allah'ın halîlidir!"

Ebû Nuaym der ki: îbrahîm (a.s.), Nemrûd'a karşı üç türlü koruma ile korunmuştur. Keza ilgili âyetlerin haber verdiği gibi, Peygamber Efendimiz de müşriklere karşı pek çok kere korunmuştur. Yine îbrâhîm (a.s.) Nemrûd'a karşı kesin delilini ortaya koyarak onu susturmuş; ilâhî burhan ve hüccetleri zikrederek mağlûb etmiştir. Keza Peygamber Efendimiz de, Übeyy bin Halef gibi bu ümmetin nice nemrûdlarım ilâhî beyan ve hüccetler serdederek susturmuştur. Nitekim Übeyy bin Halef bir defasında Hz. Peygamber'e gelmiş ve elinde tuttuğu çürümüş kemiği ufalıyarak, öldükten sonra dirilmeyi inkâr ettiğini ortaya koymuş: "Bu çürümüş kemiği kim diriltecek?" diyerek Allah'ın kudretine karşı meydan okumuştu... Yüce Allah da bunun üzerine: "Kendi yaratılışını unutarak Bize bir mesel verdi. "Şu çürümüş kemikleri kim diriltecek?" dedi. De ki: "Onları ilk defa yaratan diriltecek! O, her yaratmayı bilendir!" 995[26] mealindeki âyetlerini indirerek ona ilahî hüccet ve burhanını bildirdi, tşte bu, dosdoğru ve apaçık bir burhandır..."

Ebû Nuaym, daha sonra der ki: îbrâhim (a.s.), kavminin putlarını kırmıştı... Bizim Peygamberimiz de kavmi Kureyş'in Kabe etrafına doldurdukları üç yüz altmış putu kınp yerle bir etti. Ki buna dâir hadisin,

---

994[25] Peygamberimizin Allah'ın Halili olduğunda hiç şüphe yoktur. Fakat buradaki "Abbas'ı da zikreden" ibni Mâce'nİn rivayeti sahih değildir. Nitekim el-Fevaid'de, bunun mevzu olduğu bildirilmiştir. İbni Adiyy de: "İbni Mâce'nin rivayet ettiği bu hadisin aslı yoktur" demiştir.

995[26] Yasin suresi, 78-79

Mekke'nin Fethi bölümünde geçtiğini hatırlatmış olalım..."996[27]

İsmail (A.S.)'a Verilen Mucizeler

tsmâîl (a.s.)'a sabır ve metanet mucizesi verilmiştir. Bu husus, bundan önce Peygamberimiz'in göğsünün yarılması mûcizesiyle ilgili bölümde geçmişti... Peygamberimiz'e verilen bu mucizenin, îsmâîl (a.s.)'a verilen sabır mucizesinden daha büyük olduğu da orada belirtilmişti... Gerçekten de bu böyledir... Zira îsmâîl (a.s.) Allah'ın emri istikâmetinde kurban olmaya rızâ göstermişti, fakat kurban edilmemişti... Efendimiz'in bundan daha büyük bir sabır isteyen Göğsünün Yarılması Mucizesi ise, aynen meydana gelmiş ve yaşanmış bir mucizedir.

Keza tsmâîl (a.s.)'a, kesilmekten kurtuluşu için koç feda edilmişti. Efendimizin babası Abdullah'a da kesilmekten kurtuluşu için yüz deve feda edilmiştir. îsmâîl (a.s.)'a Zemzem verilmişti... Keza Efendimiz'in dedesi Abdül-Muttalib'e de, Zemzem'i yeniden kazıp çıkarma verilmiş-tir, îsmâîl (a.s.)'a Arap dili verilmişti... Keza Peygamberimiz'e de Arap-çayı en güzel ve üstün bir şekilde konuşmak verilmiştir.

Bu hususta Hâkim'in Cabir'den rivayeti şöyledir: "Resûlüllah E-fendimiz buyurdu: "Şu Arab lisânı, bir ilham olarak îsmâîl (a.s.)'a verilmiştir!" 997[28]

Ebû Nuaym'in ve başkasının Ömer'den rivayetleri ise şöyledir: "Ben bir gün Peygamber'e (s.a.v.): "Ey Allah'ın Resulü, aramızda Arap-çayı en güzel ve üstün bir şekilde konuşanımız sensin. Halbuki sen, A-rapçayı aramızda öğrenmiş de değilsin" diye sordum. O'nun verdiği cevap ise şöyle olmuştur: "îsmâîl (a.s.)'ın Arapçası zamanla bozulup u-nutulmaya

---

996[27] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/343-344.

997[28] İsmail (a.s.)'dan Önce de arapça vardı. Fakat o, bunu kendinden öncekilerden daha İyi konuşuyordu.

yüz tutmuştu... Cebrail (a.s.) gelip bana Arapçayı tâlim etmiştir."998[29]

Yakub (A.S.)’a Verilen Mucize

Cilrcâni, Emâlî adıyla meşhur bulunan eserinde Ebu'l-Hasan Ah-med bin Muhammed tarikiyle ve el-Tenûhî'ye kadar varan uzun bir se-nedle, şöyle bir haber zikreder: "Yakûb (a.s.)'a, Yusuf un kardeşleri gelip "Onu kurt yedi" dedikleri zaman; Yakûb (a.s.) bu kurdu çağırdı ve ona: "Sen, benim iki gözümün nuru olan Yusuf umu yedin mi?" diye sordu. Kurt: "Asla, böyle bir şey yapmadım!" dedi. Yakûb: "Peki sen nereden gelip nereye gidiyorsun?" diye sordu. Kurt da: "Ben, Mısır'dan gelip Cürcân'a gidiyorum" cevâbını verdi. Yâkûb tekrar sordu: "Cürcân'da senin ne işin var?" Kurt da dedi ki: "Ben, senden önceki peygamberlerin: "Her kim, bir dostunu veya yakınını ziyaret ederse, onun her adımı başına bin hasene (sevaplı iş) verilir, bin günâhı bağışlanır, derecesi de bin derece daha yükseltilir" demiş olduklarını işitmiştim... Benim yakınım olan kurtlardan birinin Cürcân'da bulunması ve bu sevabı kazanmak arzusuyla oraya gidiyorum..."

Yâkûb (a.s.), evladlarını çağırıp: "Haydi bu hadîsi yazınız!" diye emretti. Kurda da, anlattığı hadîsi tekrarlamasını istedi. Fakat kurt, bu teklifi kabul etmedi. Yâkûb'un, niçin kabul etmediğini sorması üzerine de: "Ben bunlara karşı bu hadîsi söyleyemem, zira bunlar günahkârdır!" cevâbını verdi."

Bundan önce geçtiği gibi, Peygamber Efendimiz'e de, kurt ile konuşma mucizesi verilmiştir. Ebû Nuaym der ki: "Yâkûb'a, sabr mucizesi de verilmişti. Yusuf un firakı üzerine neredeyse üzüntüsünün şiddetinden tükenip öleyazmıştı... Fakat sabretti. Keza Peygamberimiz de, oğlu tbrâhîm'in ansızın ölümü ile karşılaştı, başka oğlu olmadığı halde buna sabredip razı oldu. Böylece O'nun sabrı, Yâkûb'un sabrından daha üstün

---

998[29] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/344.

oldu..." 999[30]

Yusuf (A.S.Va Verilen Mucizeler

Ebû Nuaym der ki: Yusuf (a.s.)'a verilen mucize, onun bütün nebî ve resullerden ve hattâ bütün insanlardan daha güzel olması idi. Bizim Peygamberimiz'e verilmiş bulunan güzellik ve cemâl ise, hiç bir kula verilmemiş derecede idi. Yusuf (a.s.)'a verilmiş bulunan güzellik ile, peygamber efendimiz'e verilmiş bulunan güzellik, eğer karşılaştırılacak olursa; güzelliğin tamâmının sevgili ve güzel Peygamberimiz'e, bunun yansı kadarının da Yusuf (a.s.)'a verilmiş olduğunu söylememiz gerekir 1000[31]

Yusuf (a.s.), ana-b ab asından ve vatanından ayrılmak zorunda bırakılmıştı... Peygamber Efendimiz de, ev halkını, yakınlarını ve dostlarım bırakarak vatanından hicret etmek zorunda kalmıştır. Fakat O'nun bu hicreti hiç şüphesiz Allah'a olmuştur." 1001[32]

999[30] Bu rivayetin senedleri tamamen meçhuldür. Kurdun bu şekilde, önceki peygamberlerden hadis nakletmesi hikayesi, bir masaldan ibarettir.

Efendimiz'in diğer peygamberlere üstünlüğü ise, O'nun Allah'a kulluğunun, Allah yolunda cihadının büyüklüğü, bu uğurdaki sabtr ve tahammülünün üstünlüğü, ahlaki güzelliklerinin tamam oluşu gibi hasletleriyledir.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/345.

1000[31] O'na, güzellikle beraber, heybet ve ululuk da verilmiş olduğundan, dikkatle bakıp da doymak mümkün olmazdı.

1001[32] Yusuf (a.s.)'ın, ana-baba ve vatanından ayrılması, bir mihnet ve dünyevi hadise idi. Peygamberimiz'in hicreti ise, Allah uğrunda idi.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/345-346.

Musa (A.S.)A Verilen Mucizeler

Mûsâ (a.s.)'a taştan su fıştırtmak mucizesi verilmiştir. Bu önceki bölümlerde (Peygamberimiz'in peygamberliğinin ilk günleriyle ilgili bahiste) geçtiği gibi, Peygamber Efendimiz için de vâki olmuştur. Ayrıca sevgili Peygamberimiz'in mübarek parmaklarından da su fışkırdığı malumdur.

Ebû Nuaym der ki: Peygamberimiz'in bu mucizesi, Musa (a.s.)'m taştan su fışkırtması mucizesinden daha büyüktür... Zira taştan su fışkırması, örf ve adettendir. İnsan elinin (ki o et, kan ve kemiktendir) su fışkırtması daha önceleri görülmüş bir şey değildir." 1002[33]

Mûsâ (a.s.)'a verilen mucizeler arasında, bulutun gölgelendirmesi de vardır. Bunun benzerinin Peygamberimize de verildiğine dâir, bâzı hadîsler, daha önce geçmişti... Yine Musa (a.s.)'a asâ mucizesi verilmiştir. Keza Peygamberimiz'e de, kuru kütüğün kendisinden ayrılması sebebiyle inlemesi mucizesi verilmiştir. Musa'nın asasının ejderhâya çevrilmesine karşılık da Peygamber Efendimiz'e, Ebu Cehli korkudan titreten azgın deve mucizesi verilmiştir. Ayrıca Musa'ya yed-i beyzâ mucizesi verilmiştir ki, elini yakasından çıkardığı zaman bembeyaz parlardı. Keza Peyganıbe-rimiz'in ashabından Tufeyl'e de bunun bir benzeri, Peygamberimiz'in hürmetine, yüzünde kandil gibi parlayan bir nûr verilmişti. O, bunu yanlış anhyacaklarından çekinerek dua etmişti de, bu nûr eline geçmişti. Nitekim bu, onun müslüman oluşuyla ilgili kısımda anlatılmıştır.

Musa (a.s.)'a verilen mucizelerden biri, denizin kendisi için yarılması, bir diğeri de Mennu-Selvâ idi. (Yani gökten yağan kudret helvası ve bıldırcın eti). Birincinin benzeri olarak Peygamberimiz'e Mirâc gecesi, yerlerin ve göklerin yarılması mucizesi verilmiştir. Diğerinin benzeri olarak da, Allah yolunda cihadın semeresi olarak bol bol ganimetler verilmiştir.

Musa (a.s.)'m kavmi itaat etmeyince, o da onlar için beddua edip tufan,

---

1002[33] Bunu, "Öyle taş da vardır ki, yarılır da kendisinden şırıl şırıl su akar" mealindeki ayetten de anlıyabiliriz.

çekirge, kurbağa, kan ve çeşitli haşerat ile terbiye edilmelerim istedi. Bunun Peygamberimiz'de olan benzeri de, kavminin Yusuf (a.s.)'m seneleri kadar kıtlık ve kuraklık içinde kalmaları için olan dua-sıdır.

Musa (a.s.) Rabbi'ne olan münâcatmda: "Yâ Rabbi, sen razı olasın diye sana çabuk geldim!" dedi. 1003[34]

Muhammed (a.s.) içinse yüce Allah şöyle buyurdu: "-Habibim ü-zülme!- Rabbin sana verecek ve sen razı olacaksın!" 1004[35]

Diğer bir ayet-i celilesinde de yine Peygamberimiz için yüce Allah şöyle buyurmuştur: "-Habibim, merak etme!- Elbette biz seni, hoşlanacağın bir kıbleye döndüreceğiz." 1005[36]

Yüce Allah Musa (a.s.)'a hitaben: "Ey Musa, sen gözümün önünde büyüyesin diye senin üzerine tarafımdan bir sevgi koydum." 1006[37]

Bizim Peygamberimiz için ise yüce Allah şöyle buyurmuştur: "Sen onlara de ki: Eğer Allah'ı seviyorsanız, bana uyunuz ki Allah da sizi sevsin!" 1007[38]

Davud (A.S.)'a Verilen Mucizeler

Ebû Nuaym der ki: Dâvud (a.s.)'a, dağların kendisiyle beraber o-kuyup Allah'ı teşbih etmesi mucizesi verilmiştir. Bunun benzeri olarak da Peygamberimiz'e kum danelerinin, sofradaki yiyeceğin teşbih etmeleri

---

1003[34] Tahâ suresi, 84

1004[35] Duha suresi, 5

1005[36] Bakara suresi, 144

1006[37] Tahâ suresi, 39

1007[38] Al-i İmran suresi, 31

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/346-347.

verilmiştir. Nitekim bu, daha önceki ilgili bölümde anlatılmıştır. Keza Davud (a.s.)'a kuşların teshiri (itaat ettirilmiş olması) mucizesi verilmiştir. Peygamberimiz'e de bu kabil mucizelerin verilmiş olduğu hususu, önceki ilgili bölümlerde geçmiştir. Ayrıca Davud (a.s.)'a "Demirin yumuşatılması" mucizesi verilmiştir. Keza Peygamberimize de taşın ve kayanın yumuşatılması mucizesi verilmiştir.

(Burada söylediklerimizin tamamı da, Ebû. Nuaym'ın kelamıdır)1008[39]

Süleyman (A.S.)'a Verilen Mucizeler

Yine Ebâ Nuaym der ki: "Süleyman (a.s.)'a büyük bir mülk (hükümdarlık) verilmiştir. Peygamberimize (s.a.v.) de gerçekten çok büyük bir mülk verilmiştir. Ki bu, Süleyman (a.s.)'a verilmiş olan mülkten de daha büyük idi. Yeryüzünün bütün hazineleri dahi ona verilmiş bulunuyordu.

Süleyman (a.s.)'a "rüzgarın teshiri" mucizesi de verilmişti. Keza Peygamber Efendimiz'e de, bundan daha büyüğü verilmiştir. Süleyman (a.s.), kendisinin emrine verilen rüzgar sebebiyle, sabah gidişi bir aylık yol, akşam dönüşü de bir aylık yol olan mesafeye bir günde gider ve dönerdi. Peygamber Efendimiz ise, gecenin üçte birinden biraz daha az olan bir zaman içinde, Burak'ın üzerinde, elli bin senelik mesafeye gidip gelmiştir, (Isrâ ve Miraç gecesinde.) Teker teker semâlara yükselip girmiş, pek acaib tecellilere mahzar olmuş, cennet ve cehennemi de görmüştür (ki bunlar, Süleymam (a.s.)'a verilen rüzgarın teshiri mucizesiyle kıyas kabul etmiyecek kadar büyük ve şümullü olan mucize ve tecellilerdir.)

Süleyman (a.s.)'a bir de "cinlerin teshiri" mucizesi verilmiştir. Cinler, ona itaat etmek istemez, o da onları bağlar ve zorlardı. Sonunda cinler de kendisine itaat ederlerdi. Peygamber Efendimiz'e ise cinler, diğer

---

1008[39] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/347.

cinlerin temsilcileri ve elçileri olarak gelmişler, bir zorlama ile değil kendi istekleri ile gelip imân etmişlerdir. Dönüşlerinde de tslâm'ın temsilciliğini yapmışlardır. Cinlerin kafirleri yani şeytanlar da Peygamberimiz'e itaat etmek zorunda kalmışlar, ona yapmak istedikleri kötülüğü de asla yapamamışlardır. Hatta bir defasında büyük şeytan gelip Efendimiz namazını kılmakta iken, Efendimiz'e zarar vermek istemişse de zarar verememiştir. Efendimiz de onu Mescidin direğine bağlayıp, bu kötü kasdı sebebiyle insanların huzurunda onu rezil etmek istemişse de, bundan vazgeçip onu serbest bırakmıştır.

Süleyman (a.s.)'a verilerT'mucizelerden biri de, kuşların mantığını yani konuşmasını anlaması idi. Peygamber Efendimize de, bazı kuşların değil, bütün hayvanların halinden ve dilinden anlama mucizesi verilmiştir. Fazladan olarak da, ağaçlar, taşlar ve asâ ile konuşma mucizeleri verilmiştir ve bunlar, bundan Önceki kendi bölümlerinde belirtilmiş bulunuyor.1009[40]

Yahya (A.S.)'a Verilen Mucizeler

Ebû Nuaym der ki: "Yahya (a.s.), daha sabi iken, kendisine hüküm verilmiştir. Herhangi bir günahı olmamasına rağmen, sürekli ağlayıp gözyaşı dökerdi ve birbirine ulayarak oruç tutardı. Peygamber (s.a.v.) Efendimiz'e ise, şüphesiz bundan daha faziletli olanı verilmiştir. Zira Yahya (a.s.), putlara ve suretlere tapılan bir cahiliye içinde değildi. Peygamberimiz ise, câhiliyenin en koyusu içinde bulunduğu halde kendisine büyük bir hikmet ve hüküm verilmiştir. Kendisi sabi olmasına rağmen, puta tapanların içinde büyümesine rağmen; onların putlarından hiç birine rağbet göstermemiştir! Onların bayram ve merasimlerinden hiç birine katılmamıştır. Kendisinden hiç bir zaman bir yalan işitilmediği gibi, çocukça bir hareket, yalana ve batıla ufacık bir meyli dahi görülmemiştir. Tuttuğu oruçları ise, ertesi günün orucuna ulardı.

1009[40] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/348.

(Fakat ümmetine bunu yasaklamış, onların böyle yapmalarına izin vermemiştir.)

Ve sevgili Peygamberimiz buyururlardı ki:

"Ben, öyle bir halde gecelerim ki, Rabbim bana bu esnada yedirir ve içirir! Sizler, bazı Özel hallerimde kendinizi bana kıyâs etmeyiniz! 1010[41]

Keza Peygamber Efendimiz de çok ağlardı. Bazen öyle ağlardı ki, mübarek göğsünün sanki kazan kaynıyormuş gibi ses çıkardığı olurdu.

Yine Ebû Nuaym der ki: "Eğer denilirse ki: 'Yahya (a.s.), malum hasur idi. Hasur, kadınlarla bir ilgisi bulunmayan (hiç evlenmemiş olan)dır. Acaba bu hususta ne diyeceksiniz?" Biz buna karşı deriz ki: "Bizim peygamberimiz, bütün insanlığa son peygamber olarak gönderilmiştir. Halkın kendisine uymaları için evlenmekle emrolunmuştu. Zaten insanların fıtratına uygun olan da budur."1011[42]

İsa (A.S.Va Verilen Mucizeler

Yüce Allah bu hususta şöyle buyurdu: "Allah onu îsrâil oğullarına elçi olarak gönderecek. O da onlara: "Ben size Rabbi'nizden bir mucize getirdim: Ben, çamurdan kuş şeklinde bir şey yapar, ona üflerim, Allah'ın izniyle hemen kuş oluverir; körü ve alacalıyı iyileştiririm; evlerinizde ne yiyip ne biriktirdiğinizi size haber veririm" der." 1012[43]

İşte bu âyet-i celilede îsâ (a.s.)'a verilen mucizeler, bildirilmektedir.

1010[41] Bazı alimler, bu hadisi, te'vil etmeyip zahiriyle almışlardır. Bazıları ise teVil etmişler ve: "Rabbim beni yedirir, içirir" buyurmuş olmasının manası; Yüce Allah'ın o'nun kalbine dilediği ilim ve marifetleri indirmesidir. Bu ilâhi bilgi ve marifetler onu maddeten yemek-içmek ihtiyacından da doygun kılar. Bunlara ihtiyaç duymaz" demektir. Nitekim İbni Kayyim de Zâdü'l-Meâd adlı kitabında bunu tercih etmiştir.

1011[42] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/348-349.

1012[43] Al-i İmran suresi, 49

Daha önce zikredildiği veçhile, Peygamber Efendimiz'e de bu kabil mucizeler verilmiş; o da hastaları iyileştirmiş, azası sakatlananların azalarını düzeltmiştir. Bedir ve Uhud Gavzelerinde gözü sakatlanan Katade'nin gözünü iyileştirmiş, Hayber Gazvesinde gözleri hasta olan Ali'nin gözlerini iyi etmiştir. Bunlar, daha önce ilgili bölümlerinde ve Peygamberimiz'in "gaybi haberleri" bölümünde geçmiştir.

Ebû Nuaym, İsa (a.s.)'m çamurdan kuş yaratması mucizesine benzer bir muci?e olarak, Peygamberimiz'in, ashabından birinin elindeki hurma dalım demirden bir kılıca çevirmesi mucizesini zikreder. Nitekim buna dair bilgi, Bedir Gavzesi'ne ait bölümde geçmişti. 1013[44]

Yüce Allah şöyle buyurur: "O (Isâ), beşikte ve yetişkinlikte insanlarla konuşacak, iyilerden olacaktır." 1014[45] Keza bizim Peygamberimiz'e de böyle bir mucize verilmiş olduğuna dair bir rivayet; Peygamberimiz'in doğumuyla ilgili bölümde geçti idi. 1015[46]

Hâkim'in îbn Mes'ud'dan rivayetine göre, îsâ (a.s.) doğduğu zaman, yeryüzünde ne kadar put varsa, hepsi yüzüstü yere düşmüştür. Keza benzeri bir mucizenin Peygamberimiz'e de verildiğine dair ilgili rivayet, ait olduğu bölümde geçmişti. 1016[47]

îsâ (a.s.)'a verilen mucizeler arasında zikredebileceğimiz, bir de onun semaya kaldırılmış olmasıdır. Ebû Nuaym bu hususta der ki: "Bu, bizim Peygamberimiz'in ümmetinden bazılarına da kısmet olmuştur. Bu meyanda Amir bin Füheyre'yi, Hubeyb'i ve Alâ bin el-Hadrami'yi söyle-yebiliriz. Nitekim, bu da önceki bahislerde geçmiştir." 1017[48]

1013[44] Evet, Peygamberimiz Ukkâşe bin Mıhsan'a, kılıcı kırıldığı zaman bir çubuk vermiş, kılıç yerine kullanmasını emretmişti. O da bunu kılıç gibi sallayınca kılıca dönüvermiş, Ukkâşe de onu kılıç olarak kullanmıştı.

1014[45] Al-i imran suresi, 46

1015[46] Bu, sabit değildir. Bunu daha önce de belirtmiştik.

1016[47] Bunun da sahih bir rivayetle gelişi, tesbît edilmemiştir.

1017[48] Evet İsâ (a.s.) göğe çıkarılmıştır ve diri olarak çıkarılmış, diri olarak da gökteki hayâtını sürdürmektedir. Nihayet ahir zamanda semâdan yeryüzüne inecek, büyük Deccâli öldürecek ve kendisi de yeryüzünde vefat edecektir. Aslında İsa'nın

YİRMİSEKİZİNCİ BÖLÜM

PEYGAMBERİMİZİN, DİĞER PEYGAMBERLERE ÜSTÜNLÜĞÜNÜ İFADE EDEN ÖZELLİKLERİ

Peygamberimizin, Diğer Peygamberlere Üstünlüğünü İfade Eden Özellikleri

Bu bölümde, Peygamber (s.a.v.) Efendimiz'e verilip de diğer peygamberlere verilmemiş olan, Peygamberimiz1 in afdaliyetini bildiren bazı büyük özellikleri anlatılacaktır. Bunların sayısı hakkında bir fikir veren Ebû Sâid el-Nisâburi, Şerefü'l-Mustafa adlı kitabında şöyle demektedir: "Peygamber (s.a.v.) Efendimiz'in diğer peygamberlere karşı üstünlüğünü ifade eden özellikleri, sayı itibariyle altmış kadardır." işte o, böyle demektedir. Ben de diyorum ki: "Sevgili Peygamberimiz'in bu sayıdaki özelliklerini, birden altmışa kadar saymış ve bunu yazıya almış bir alim bilmiyorum. Benim naçizane araştırmalarıma göre ise,

---

semâdan inişi de, kıyametin belli başlı alâmetlerinden biri olacaktır. Nitekim Yüce Allah, ilgili âyet-i celilesınde şöyle buyurmaktadır: "O (İsâ), kıyametin kopacağını gösterir bir İlimdir (işarettir). Sakın o saatin geleceğinde şüphe etmeyin." (Zuhruf, 61).

Peygamberimizin ümmetinden bazı kimselerin d© semâya kaldırılmış olmalarına gelince: Mesela Amir bin Füheyre; melekler onu, müşriklerin eli ona ulaşmasın diye yukarı kaldırmıştır. Fakat semâya değil. Yani semâ tarafına kaldırıp hava boşluğunda tutmuşlar, sonra yere indirmişler ve onu toprağa defnetmişlerdir. Hubeyb'e gelince: Hubeyb'i müşrikler asmıştı. Fakat Amr bin Ümeyye ed-Damri, müşrikler farkına varmaksızın onun cesedini yüklenip kaçırmış ve kendince malûm olan yere defnetmiştir. Alâ bin el-Hadrami'ye gelince: Bu da, el-MeârÎf müellifinin orada zikrettiği gibi, Temim Diyarının Tıvas denilen kısmında vefat etmiştir.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/349-350.

aslında bu sayı daha da büyüktür. Yâni Peygamber Efendimiz'in özellikleri; bu husustaki hadislerin ve eserlerin tamamını gözden geçirdiğimiz zaman, bunların; yukarıda bildirilen sayının üç katma çıktığı görülür. Ben bunları inceledim ve aynı zamanda dört kısma ayrılmış olduğunu gördüm. (Yâni tamamını, dört bölümde mütalaa ettim). Şöyle ki: Sevgili ve büyük Pey-gamberimizm bu büyük özelliklerinin birinci kısmı: O'nun zatına ait olup dünyada kendisine verilmiş bulunanlar, ikincisi: Yine O'nun zatına ait olup ahirette kendisine verilmiş (verilecek) olanlar. Üçüncüsü: O'nun ümmetine ait olup dünyada verilmiş bulunanlar. Dördüncüsü: Yine O'nun ümmetine ait olup ahirette verilecek olanlar. Şimdi böylece dört kısma ayırdığımız bu özellikleri, geniş bir şekilde ve ayrı ayrı bölümler halinde anlatalım.1018[1]

Peygamberimizin Diğer Peygamberlerden Önce Yaratılmış Olması Ve Onlardan Önce Peygamber Olması.

Evet, Peygamber (e.a.v.) Efendimiz, daha Adem (a.s.) yaratılışına maya teşkil eden çamurun içinde iken, yaratılmış ve peygamber kılınmış idi. 1019[2]

Bundan önce de geçtiği gibi, Peygamberimiz hakkında diğer pey-gamberlerden söz alınmıştır. Aynı zamanda peygamberimiz, "elestü bi-rabbiküm?" hitabına da, herkesten ve bütün peygamberlerden önce cevap verip: "Evet, Rabbimiz'sin!" demiştir. 1020[3]

1018[1] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/353.

1019[2] Bunun manası: Allah'ın ilminde ve her şeye sebkat eden Kader-i İlâhisinde böylece yazılı ve sabit oluşudur. Yoksa bedenen ve frtraten, hepsinden önce yaratılmış olması manasında değildir. Rivayetlerin delâlet ettiği mânâ da budur.

1020[3] Bunu sağlam bir delile dayanmadan söylemek zor olsa gerekir. Böyle bir delil ise yoktur. İlgili âyet-i kerimeden anlaşıldığına göre; "Evet, Rabbimiz'sin" ikrarı; aynı anda ve bütün ruhlar tarafından verilmiştir. Herhangi birinde bir gecikme ve te'hir

Burada şunu da zikredenin ki: Gerek Adem (a.s.), gerek diğer peygamberler ve bütün yaratıklar sadece O'nun hürmetine yaratılmış-lardır. 1021[4]

O'nun mübarek adı, günün beş vaktinde okunan ezanlarda söylenip durduğu gibi; bunun Adem (a.s.) zamanında ve melekût-ı alâ'da da söylendiğim hatırlamış olalım. Ayrıca meleklerin de O'nu her zaman ve saatte zikrettiklerini söyliyelim. 1022[5]

Gerek Adem (a.s.)'dan, gerek diğer bütün peygamberlerden, peygamber efendimiz'in sağlığına yetiştikleri taktirde O'na iman edecekleri, O'na yardımcı olup destekleyecekleri hakkında kendilerinden Mîsâk, yani ilahi bir ahid ve söz alınmış olması da; sevgili Peygamberimiz'in büyük bir özelliğidir! 1023[6]

Önceki nazil olan semavi kitaplarda, gerek Peygamberimiz'in geleceği, gerekse O'nun ümmetinin, ashabının ve halifelerinin bazı özellikleri de bildirilmiş ve müjdelenmiş tir.

Peygamberimiz'in doğumu sebebiyle de şeytanlar göklerden kovulmuş, tard edilip uzaklaştırılmıştır. 1024[7]

Peygamberimiz'in kalbinin, bütün ilâhi vahiy ve ilhamlara isti-dadlı olması için kalbi Cebrail tarafından yarılıp ameliyat edilmiş; nûr ve hikmetle doldurulmuştur.

Sırtında, tam kalbinin hizasına düşecek yerde de Hâtemü'n-Nübüvvet yaratılmış; O'nun mübarek kalbi bu tarafından da şeytanın vesveselerine kapalı kılınmıştır.

---

olmamıştır. Bir imtihan evi olan şu dünyamızda bu ikrarını bozanlar ise, hüsrana düşmüştür.

1021[4] İmam-ı Sağâni'ye göre, bu rivayet mevzudur.

1022[5] Ezan, Peygamberimiz'in ve O'nun ümmetinin büyük bir özelliğidir. Bu, Adem zamanında yoktu. Allah'ın bazı melekleri ise, O'na salat ü selâm ederler. (İlgili âyetin bildirdiği de budur.)

1023[6] Bu dahi, âyetle sabittir ve O'nun büyük özelliklerinden biridir.

1024[7] Bu O'nun peygamber olarak gönderilişi (biseti) sebebiyle olmuştur

O, sefer halinde iken, melekler kendine gölge edip onu sıcaktan korumuşlardır. 1025[8]

Ve O, bütün insanların en akıllısı olarak yaratılmıştır! 1026[9]

Kendisine verilmiş bulunan güzellik de, O'nun özelliklerinden biridir. Öyle ki, O'na verilmiş bulunan güzelliğin ancak yansı kadarı Yusuf (a.s.)'a verilmiş idi.

Peygamberimiz'in vahiy geldiği zaman şiddetle sarsılıp kendinden geçer gibi olması ve bu sırada harıldaması da, kendisine vahiy halindeyken verilmiş bulunan bir özellik idi. Aynı zamanda o, kendisine vahiy getiren Cebrail (a.s.)'ı da yaratıldığı şekilde iki defa görmüştür. Bu da O'na verilen bir özelliktir. 1027[10]

Kendisine peygamberlik verilmesinden itibaren, kahinlerin kehaneti, şeytanların kulak hırsızlığı yaparak ilâhi vahiyden çalıntılar yapması da sona erdirilmiş, semalar onlardan korunmuştur. Buna yeltenenler de akıcı ve yakıcı alevlerle tard edilmiştir.

O'nun şefaati ile kafirlerin azabının hafiflemesi de, O'nun özelliklerinden biridir. Nitekim Ebû Talib'in kıssasından da bu husus anlaşılmaktadır.

Allah, düşmanlarından koruyacağına dâir, kendisine ilâhî bir va'd de bulunmuştur.

Hele Isrâ ve Mirâc mucizesi, bu mucizenin şümulüne giren husustur ki, yedi kat gökler ve daha yüceleri kendisi için açılmış ve bir yol olmuştur. O bu gecede, "Kabe kavseyn" makamına yükselmiştir. Hiç bir meleğin ve peygamberin ayak basmadığı âlemlere ayak basmıştır.

O gece peygamberler kendisi için diriltilmiş, kendisinin arkasında durmuşlar, O da onlara namaz kıldırmıştır. O gece O'na, hattâ mekekler

---

1025[8] Melekler değil, bulutlar O'nu gölgelendirmiştir

1026[9] Hiç şüphesiz o, bütün insanların akılca en ileri ve kuvvetli olanı idi

1027[10] Necm Sûresinin âyetleri buna delâlet etmektedir. Bunlar, ittifakla sabit olan hususlardır.

bile cemâat olmuşlardır. 1028[11]

Beyhakfnin anlattığına göre, o gece cennet ve cehennemi de görmüştür ve daha nice büyük İlâhî âyetlerin tecellîsine mazhar olmuştur. Gördüklerini hıfzetmiş, gözü başka noktaya kaymamıştır. Rabbini de iki defa görmüştür... Melekler onunla birlikte savaşmıştır, işte bunlar; daha önce geçen hadîslerle anlatılan O'nun kırk kadar özelliğidir. 1029[12]

Peygamberimize İndirilen Kitabın Muciz O-Luşu, Kıyamete Kadar Tebdil Ve Tahriften Mahfuz Oluşu, Her Şeyin Esasını Cami' Oluşu Ve Başka Bir Kitaba İhtiyaç Bırakmaması, Önceki Kitapların İçine Aldıkları Bütün Mevzuları Fazlası İle İçine Alışı, Ezberlenmesinin Kolay Oluşu, Parça Parça İnişi, Yedi Bölüm Ve Yedi Harf Üzerine İnişi Ve Her Lügati İhtiva Edişi De O'nun Büyük Özelliğidir.

Nitekim bu hususların te'yîdi mâhiyetine, O'nun en büyük mucizesi ve özelliği bulunan Kur'an-ı Kerim'de bir çok âyetler vardır. Şimdi bunlardan bâzılarının meallerini görelim. Yüce Allah şöyle buyurmaktadır:

"De ki: "Andolsun, eğer insanlar ve cinler şu Kur'ân'm bir benzerini getirmek üzere toplansalar, yine onun benzerini getiremezler. Birbirlerine arka olup yardım etseler de bunu yapamazlar!" 1030[13]

"O zikri (Kur'ân'ı) biz indirdik biz; O'nun koruyucusu da elbet biziz!"

1028[11] O gece, peygamberin ruhları, kendilerinin cesedlerine benzer birer cesede bürünerek gelmişlerdir. Yoksa dirilip de kabirlerinden kalkmış değiler.

1029[12] . Ebû Zerr hadisinde olduğu gibi, Mirac'ta Nuru Hicâb'ı görmüştür. Rabbini görmesi, gözleriyle değil, kalbiyle olmuştur. Nitekim İbni Abbas hadisi de buna delâlet etmektedir.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/353-355.

1030[13] İsra suresi, 88

1031[14]

"O yanlış yola sapanlar, kendilerine gelen Kur'ân'ı inkâr ettiler. Halbuki o, Öyle eşsiz bir kitaptır!" 1032[15]

"Öyle bir kitap ki, ne önünden, ne ardından ona bâtıl gelmez! O, hikmetli, çok övülen Allah tarafından indirilmiştir!" 1033[16]

"...Sana bu kitab'ı, her şeyi açıklayan ve müslümanlara yol gösteren, rahmet ve müjde dolu bir kitap olarak gönderdik!" 1034[17]

"Bu Kur'ân, Isrâîl Oğullarına, kendilerinin ayrılığa düştükleri şeylerin birçoğunu anlatıyor." 1035[18]

"Andolsun biz, Kur'ân'ı öğüt almak için kolaylaştırdık! Öğüt alan yok mudur?" 1036[19]

"Onu, bir Kur'ân olarak (âyet âyet) ayırdık. Ki Onu insanlara dura dura okuyasın! Ve biz onu parça parça indirdik." 1037[20]

"İnkar edenler: "Kur'ân, O'na bir defada indirilmeli değil miydi?" dediler. Biz onunla senin kalbini sağlamlaştırmak için onu böyle parça parça indirdik ve onu ağır ağır okuduk." 1038[21]

"Onların sana getirdikleri her misâle (bâtıl soruya) karşı mutlaka biz sana, o bâtılı yok edecek bir gerçeği ve en güzel açıklamayı getiririz!"

1031[14] Hıcr suresi, 9

1032[15] Fussılet suresi, 41

1033[16] Fussılet suresi, 42

1034[17] Nahl suresi, 89

1035[18] Neml suresi, 76

1036[19] Kamer suresi, 17

1037[20] İsra suresi, 106

1038[21] Furkan suresi, 32

1039[22]

Buharî Ebû Hüreyre'den rivayetle Peygamber'in (s.a.v.) şöyle buyurduğunu nakleder: "Benden önce gönderilmiş hiçbir peygamber yoktur ki, kendisine beşerin inanacağı mü'menün bih olan (îmân prensiplerini ihtiva eden) bir şey verilmemiş olsun! Bana gelince; Allah bana herşeyin esâsını ihtiva eden îlâhî vahyini gönderdi. Umîdim odur ki, ümmeti en çok olan, ben olacağım!"

Beyhakî, "O öyle bir kitaptır ki, ne önünden, ne de ardından ona bâtıl gelmez!" mealindeki âyeti kerîme üzerinde, Hasanü'l-Basrfnin şöyle dediğini nakleder: "Yâni, Allah Kur'ân'ı şeytanın ona bir zarar vermesinden korumuştur! Şeytan ona hiçbir yönden yanaşamaz! Ona herhangi bir bâtılı sokamaz, ondaki îlâhî hakikat ve hikmetlerden de hiç bir şeyi eksütemez.,."

Yine Beyhakî, Yahya bin Eksem'den şöyle bir haber nakleder: Bir gün Halîfe Me'mûn'un yanma bir yahûdî girdi. Onunla konuştu. Fakat çok güzel konuştu. Ne derece bilgili ve kültürlü olduğu, konuşmasından anlaşılıyordu. Buna bakarak halîfe kendisini îslâm'a davet etti. Yahûdî onun bu teklifini kabul etmedi, izin alıp giden bu yahûdî, bir sene sonra yine halîfe ile görüşmek istedi. îzin verilince içeri girdi. Bu sefer, müslümanlığı kabul ederek gelmişti... Yine çok güzel konuşuyordu. Halîfe kendisine: "Müslümanlığı kabul edişinizin sebebi nedir?" diye sordu. O şu karşlığı verdi:

"Ben sizin huzurunuzdan ayrılıp gittikten sonra, bütün dinleri (şu üç büyük dîni), bir defa daha gözden geçirmek istedim... Bu maksatla Tevrat'ı ele aldığımda, onun gerçekten tahrif edilmiş olduğu kanâatine vardım ve Tevrat ehlini bu hususta imtihan etmek istedim. Üç nüsha (aded) Tevrat yazdım. Her bir nüshasında bâzı ilâve ve çıkarmalar yaptım. Sonra bunları yahüdüerin havrasına götürüp satmak istediğimi söyledim ve derhal alıcı buldum ve sattım. Sonra İncil'i ele alıp ondan da üç nüsha yazdım. Her bir nüshasına ilâveler yaptım, bâzı çıkarmalarda bulundum. Götürüp hristiyanlarm kilisesinde müşteri aradım. Çok geçmeden her üç nüshaya da alıcı buldum ve sattım. Sonra

---

1039[22] Furkan suresi, 33

Kur'ân'ı ele aldım. Ondan da üç nüsha yazdım ve her bir nüshasında ilâveler ve çıkartmalar yaptım. Götürüp mushaf-ı şeriflerin satıldığı yerde müşteri aradım. Fakat müslümanlarm kitapçıları, ellerine aldıkları bu mushaf nüshalarını tetkik etmeye başladılar. Tashîhsiz ve tasdiksiz olduğunu derhal farkettiler. Bana, "sen bunları nereden aldın?" diye çıkıştılar. Ben de ellerindeki nüshaları alıp durumu kendilerine sezdirmeden oradan kayboldum... Ve böyle bir mushafm müslümanlara kabul ettirilemiye-ceğini anladım... Dolâyısıyle, Kur'ân'm Allah'ın Kitabı bulunduğuna ve Onun İlâhî koruması altında bulunduğuna kanâat getirdim ve müslü-manlığı kabule karar verdim, işte müslüman oluşumun sebebi ve hikâyesi bundan ibarettir."

Yahya bin Eksem 1040[23] der ki: Aynı sene ben hacca gitmiştim. Bu olayı orada karşılaştığım Süfyân bin Uyeyne'ye naklettim. O da bunun üzerine dedi ki: "Bunu doğrulayıcı olarak Allah'ın Kitabında âyet vardır. Hangi âyet olduğunu biliyor musun?" Ben de hangi âyeti kasdettiğinin kendisi tarafından söylenmesini rica ettim. Benim ricam üzerine o da dedi ki: "Malûm olduğu veçhile yüce Allah, Tevrat ve İncil hakkındaki bir âyet-i celîlesinde şöyle buyurmuştur: "Kendilerini Allah'a vermiş bulunan yahûdî zâhidleri ve âlimleri, Tevrat'ı korumakla görevli ve yükümlü idiler..." 1041[24] işte bu âyetten de anlaşıldığı gibi, Tevrat'ın korunması onlara (kullara) kalmıştı... Halbuki yüce Allah, Kur'ân ile ilgili bir âyetinde meâlen şöyle buyurmaktadır: "O zikri (Kur'ân'ı), biz indirdik biz; ve onun koruyucusu da elbette biziz!" 1042[25] işte bu âyetten anlaşılan da, yüce Allah Kur'ân'ı (şu veya bu sebeple) koruyacağını bildirmiş bulunmaktadır. Demek ki Kur'ân, bizzat Allah'ın koruması altındadır, asla onu zâyî etmeyecektir!" 1043[26]

1040[23] Yahya bin Eksem, fakih, edib bir zat olup Basra kadılığı yapmıştır. Sonra Bağdat baş kadısı olmuş, halife Me'mûn'la birlikte çalışmıştır. Mütevekkil onu azletmiş, hac dönüşü Rabze'de vefat etmiştir.

1041[24] Maide suresi, 44

1042[25] Hicr suresi, 9

1043[26] Müslümanlar olarak bunda hiç şüpheniz olmasın! Zira bunca sinsi ve menfi çalışmalara rağmen Yüce Allah Kitabı'nı korumaktadır ve de koruyacaktır! Gerek Siyonizm, gerek emperyalizm, bütün gücüyle Kur'ân'a karşı çalışmakta, takat bir

Beyhakî, îmânın Şubeleri adlı kitabında, Hasan-ı Bâsri hazretlerinden nakleder. Buna göre o demiştir ki: "Yüce Allah, yüz dört kitâb inzal buyurmuştur! Bu yüz dört kitabın ilim ve hikmetlerini, dört büyük kitapta toplamıştır. Bu dört büyük kitab da malûm: Tevrat, incil, Zebur ve Fürkân (Kur'ân) dır. Sonra yüce Allah; Tevrat, Incîl ve Zebur'daki bütün ilâhi hikmet ve ilimleri de Fürkân'da (Kur'an'da) toplamıştır 1044[27]).

Sâid bin Mansûr, îbni Mes'ûd'un şöyle dediğini rivayet etmiştir: "Her kim ilimde kemâle ermek isterse, Kur'ân üzerinde çalışmalıdır. Zira evvelkilerin de, sonrakilerin de haberi ve bilgisi Kur'an'dadır!" 1045[28]

îbni Cerîr ile îbni Ebû Hatim de yine îbni Mes'ud'dan şöyle rivayet ederler: "Yüce Allah, şu Kur'an'da ilmin tamamını indirmiş ve bizlere açıklamıştır! Bunda asla şüphe yoktur. Şu kadar var ki, biz kulların akılları ilmin tamamını Kur'an'dan almaya, Onu hakkıyla anlamaya yetmemektedir."

Ebû Şeyh, Kitabu'l-Azamet adlı eserinde Ebû Hüreyre'nin şöyle dediğini nakleder: "Peygamber (s.a.v.), bir defasında kitabımız Kur'an hakkında şöyle buyurmuştur: "Eğer yüce Allah, bazı şeyleri kitabında zikretmeyi bırakmış olsaydı, zerreyi, hardal tohumunu, sivrisineği zikretmeyi bırakmış olurdu!"

Hâkim ve Beyhaki îbni Mes'ud'dan naklederler, O şöyle demiştir:

---

netice elde edememektedir. İşte bütün bu düşmanlıklara rağmen, Kitabımız, hiç birtahrîfe uğramadan, dimdik ayakta ve nazil olduğu günkü tazelik ve asliyetiyle ortadadır! Gün gelip Allah'ın onu mus-haflardan ve kalblerden çıkarıp kaldıracağı zamana kadar da böylece kalacaktır, inşallah!...

1044[27] Elbette Kur'ân; ulûm ve meârifin, ahkâm ve mevâizın, âdâb ve kanunların, hüccet ve burhanların cümlesini câmî olan bir kitaptır! Allah O'nu, çeşitli dertlerimizin dermanı, gönüllerimizin bahân kılsın! (Amîn!)

1045[28] Bâzıları bunu, bir isim zikretmeksizin ve ilaveli olarak: "Kur'ân'ın mânasını da Fâtiha'da; Fatiha'nın mânâsını Besmele'de, Besmele'nin mânâsını onun "B" harfinde toplamıştır" demiştir. Bâzıları ise, bununla da yetinmeyip: "Bu B harfinin mânâsını da, bu harfin altındaki noktada toplamıştır" demiştir ki, bu asla doğru olmaz! (M.) Mecâlisüs-Seniyye, 3, İmâm-ı Füşenî, Mısır. 1315)

Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Önceki kitablar, bir bölümden ve bir harf üzerine nazil olurdu. Kur'an ise, yedi bölüm ve yedi harf üzerine nazil olmuştur. Kur'an; emreder, nehyeder, haramı ve helali bildirir. Muhkemi, müteşabihi ve emsali (darb-ı meselleri) vardır."1046[29]

Buharı ve Müslim'de de îbni Abbas'tan rivayet edilen şu hadis-i şerif bulunmaktadır:

"Cebrail bana, Kur'an ayetlerini bir harf (bir okuyuş) üzere okuyordu. Ben kendisine müracat edip daha fazla okuyuş ile okunmasını (ve böylece O'nun okunmasında çeşitli kabilelere mensub insanlar için bir kolaylık sağlanmasını) istedim. O da bunu biraz artırdı. Ben daha fazlasını istedim, o da bunu artırdı ve sonunda yedi harf (okuyuş) üzere bana okudu."

Müslim tek başına Übeyy bin Kab'tan şöyle rivayet eder: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Rabbim Kur'an ı bana, bir harf üzere okunacak şekilde gönderdi. Ben ona müracaat ederek ümmetim için bunun kolaylaştırılmasını istedim. Rabbim de bunu kabul buyurup iki harf üzere okunmasına izin verdi. Ben yine müracatta bulunarak bunun artırılmasını istedim. Rabbim de benim bu müracatımı kabul buyurarak Kur'an'm yedi harf (okunuş) ile okunmasına müsaade etti." 1047[30]

1046[29] Hâkim bunu, Îbni Mes'ûd'tan merfû plarak rivayet etmiştir. Fakat aslında mevkuf (yânî bir sahâbî sözü) de olabilir.

1047[30] Kur'ân'ın "yedi harf üzerine nazil olmasının" meşhur kavle göre mânâsı; çeşitli kabilelerin muhtelif lehçeleri olması ve her kabîlenin kendi lehçesine göre okumasıdır. Bu, gerek Resûlüllah'ın, gerekse ilk İki halîfesinin zamanında bilinen ve devam eden bir husustu... Osman zamanında ise, Huzeyfe gelip insanların bir lehçe üzerinde birleştirilmesini, böylece bâzı kıraat ihtilâflarının bertaraf edilmesini teklîf etti. Osman (r.a.) de, bir heyet toplayarak böyle bir çalışmanın yapılmasını emretti. Ashabın kurrâsı da çalışıp Kur'ân'ı bir kıraat vechi üzere yazdılar. Diğer kıraat vechlerini ihtiva eden sahîfeler imha edildi. Mus-haf-ı Şerîf çoğaltılarak, diğer islâm merkezlerine de birer nüsha gönderildi. Böylece kıraat (okuyuş) farkından doğan ve büyümesinden korkulan fitne de Önlenmiş oldu.

(Nitekim Efendimizin sağlığında Übeyy bin Ka'b gibi bir sahâbî bile bu hususta fitneye düşeyazmıştı. İslâm'ın ilk günlerinde sırf Ümmet-i Muhammed'e bir kolaylık olsun diye istenilen ve izin verilen bu hususu, Übeyy bin Ka'b; kendi tabiriyle o kadar yadırgamış ve böyle bir şeyi İlk defa gördüğünde öylesine sarsılmış, öylesine bir şek

İbni Ebû Şeybe, el-Musannef adlı eserinde ve İbni Cerir, Ebû Meysere'den şu haberi çıkarmıştır. Ebû Meysere demiştir ki: "Kur'an her lisan ile inmiştir (yani onda her lisandan bazı kelimeler vardır.)"

(İbni Ebû Şeybe, bunun benzeri bir haberi de el-Dahhak'tan rivayet etmiştir.)

îmam Fahrüddin-i Râzi der ki: "Kur'an'm, diğer semavi kitablara tam otuz hasletle üstünlüğü vardır. Ki bu hususiyetler (özellikler) diğer semavi kitablarm hiç birinde bulunmamaktadır."

îbn Münzir Tefsirinde Vehb bin Münebbih'in şöyle dediğini haber vermiştir: "Çeşitli milletlerin konuştuğu dillerden hiç biri yoktur ki, Kur'ân'da onların dilinden bir şey bulunmamış olsun." Vehb bin Münebbih böyle konuştuğu zaman kendisine: "Peki Kur'ân'da Rumca'dan hangi kelime vardır?" diye sormuşlar... O da şu cevabı vermiştir: "Bakara süresindeki: "Fesurhünne" kelimesi Rumîcedir ki, "Onları kendine çek ve kes" anlamındadır."1048[31]

---

ve tereddüde mâruz kaim ıştır ki; kıraat ihtilâfına düşen iki sahâbiden her ikisine de Resûl-i Ekrem'in: "Evet güzel okudunuz" buyurmasıyla câhiliye zamanından daha beter bir hâle düşmüştü... Fakat Peygamberim iz'in mübarek eliyle göğsünü sıvaması ve onun hakkındaki duası üzerine; kalbine hücum eden bütün şek ve tereddüdler, zail olup gitmişti... İşte Hz. Osman'ın (r.a.) emriyle yapılan çalışmalar sonunda, bâzı müslümanları fitneye düşürmesinden korkulan bâzı okuyuş farkları kaldırılıp bire indirilmiş, mushaflar da bu şekilde yazıya alınmıştır...) (El-Hasâsiu'l-Kübrâ, 2/285- Beyrut, 1405)

1048[31] Bu kelime (çok asırlarca Önceleri Rumca'dan gelip Arapça'ya karışmış bir kelime olsa bile...) Kur'ândaki hâli ve şekliyle, şüphesiz hâlis Arapça olan bir kelimedir. Artık onun Rumca veya Farsça olduğunu söylemek mümkün değildir. Sonra bu gibi hususlarda Vehb bin Münebbih'e ve benzerlerine itimâd etmek de, doğru olmaz. Nitekim bunu, bu şekilde kabul etmiş ve tefsîrinde nakletmiş herhangi büyük bir müfessir de olmasa gerek... Kur'ân'ın; kendisinin de açıkça beyân ettiği gibi, açık bir Arapça ile nazil olduğunda, herhangi bir mü'minin asla şüphesi yoktur.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/356-360.

Peygamberimizin Bir Büyük Özelliği De, O'nun Mucizesinin Kıyamete Kadar Baki Oluşudur

Peygamberimiz (s.a.v.); mucizesinin kıyamete kadar baki oluşu gibi, bir büyük özelliğe de sahip bulunmaktadır. Kıyamete kadar bakî olan bu mucize ise, hiç şüphesiz Kur'ân-ı Kerîm'dir! Diğer peygamberlerin mucizeleri ise, kendi zamanları ile kayıtlı ve geçici idi. Peygamberimiz'in bir özeliği de, peygamberler içinde en çok mucizeye sahip olmasıdır. Onun bu mucizelerinin sayısı üzerinde beyânda bulunan bazı âlimler: "Bunlar sayıca bine varmaktadır" demiştir. Bâzıları ise, bunların üç bin kadar olduğunu söylemiştir. Nitekim, Beyhakî de böyle demiştir. Bu hususta Allâme el-Huleymî de şöyle der: "Peygamber Efendimiz, mucizelerin sayısı bakımından bütün peygamberlerden önde olduğu gibi, mucizelerinin keyfiyeti bakımından da bir üstünlüğe sahiptir. Zîra diğer peygamberlerin mucizeleri arasında, cisimlerin yarılması şeklinde (meselâ Ay'ın yarılıp ikiye bölünmesi gibi) bir mucize bulunmamaktadır. Bu mânâ ve mâhiyet de, Peygamberimize verilmiş bulunan bir özelliktir."

Bu hususta ben de derim ki: Peygamberimizin büyük özellikleri arasında; daha önceki peygamberlere verilmiş bulunan bütün mucizelerin kendisine verilmiş olması da vardır. Zîrâ daha önceki peygamberlerden herhangi birine, sadece bir nevî mucize verilmiştir. Onlardan hiç birine her nevî mucize verilmiş değildir. Bizim Peygamberimiz'e ise, hem her nevî mucize, hem de her nevî fazîlet ve üstünlük dahî verilmiş durumdadır. 1049[32]

1049[32] Evet Peygamber (s.a.v.) Efendimiz; sâhib bulunduğu faziletleri ve mekârim-i ahlâkı bakımından, diğer peygamberlere verilmiş bulunanların tamâmını kendisinde toplamış durumdadır. Bunda hiç şüphe yoktur. Fakat mucizelere gelince: Allah'ın bu husustaki âdeti ve kânunu öyledir ki, her bir peygamberin mucizesini o peygamberin kavmi içinde mevcûd ve meşhur bulunan şey cinsinden kılmıştır. Mûsâ (a.s.)'ın asası gibi ki, kavminin sihirbazlarını mağlûb etmiştir. Isâ (a.s.)'ın mucizeleri ki, kavminin meşhur tabiblerinİ âciz bırakmıştır. Peygamberimiz'e verilen Kur'an mucizesi ki, bu da kavmi içinde meşhur ve çok yaygın bulunan fesahat ve belagat cinsinden olmuştur ve kavminin bütün fasîh ve beliğlerini âciz bırakıp şaşkına

îzzüddîn Ibni Abdüsselâm da der ki: Peygamber'e (s.a.v.) taşın selâm vermesi, O'ndan ayrılması sebebiyle kuru kütüğün inlemesi, parmaklan arasından su fışkırması gibi mucizeler de, O'nun özellikleri a-rasındadır. Zira bu gibi mucizeler başka peygamberlerden hiç birisine olmamıştır. Keza inşikâk-ı kamer (ay'm yarılması) mucizesi de O'nun bir özelliğidir."1050[33]

Peygamberimizin; Peygamber Olarak En Son Gönderilişi, Son Peygamber Oluşu,Getirdiği Şeriatın Kıyamete Kadar Baki Oluşu, Diğer Şeriatleri Nesh Edişi, Peygamberlerden Otvun Zamanına Ulaştıkları Takdirde O'na Tabi Olacaklarına Dair Söz Alınışı Gibi Özellikleri De Vardır.

Nitekim Yüce Allah ilgili bazı âyetlerinde şöyle buyurmaktadır:

"Muhammed, sizin erkeklerinizden birinin babası değil, fakat Allah'ın resulü ve peygamberlerin sonuncusudur. Allah, her şeyi bilendir." 1051[34]

"Sana da, kendinden Önceki kitapları doğrulayıcı ve onları kollayıp koruyucu olarak bu kitabı gerçekle indirdik..." 1052[35]

"O, Resulünü hidâyetle ve hak dinle gönderdi ki, Allah'a ortak koşanlar hoşlanmasa da o hak dîni, bütün dinlerin üstüne çıkarsın..." 1053[36]

Bu konuda fikir beyân eden âlimlerden Ibni Seb, şu son iki âyeti Peygamberimiz'in getirdiği şeriatın, kendinden önceki şerîatleri nes-

---

çevirmiştir. Yoksa, bütün peygamberlerin mucizelerinin Peygamberimize verilmiş olduğunu iddia etmek; doğru ve makbul bir söz değildir.

1050[33] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/360-361.

1051[34] Ahzab suresi, 40

1052[35] Maide suresi, 48

1053[36] Tevbe suresi, 33

hettiğine dâir, birer delil olarak zikretmiştir.

Ebû Nuaym, Ömer bin Hattâb'ın aşağıdaki hadisi naklettiğini kaydetmiştir. Bu kayda göre Ömer şöyle demiştir: "Ben, Peygamber (s.a.v.)'e gitmiştim. Yanımda da, ehl-i kitâbtan bâzı dostlarımdan not ettiğim yazılar vardı. Bunları Hz. Peygambere okumak istemiştim. O, buna kızarak buyurdu ki: "Varlığım elinde olan Allah'a yemin ederim ki, eğer Mûsâ (a.s.) bugün sağ olup aramızda bulunasaydı, ona, bana tâbi olmaktan başka bir şey düşmezdi!" 1054[37]

Peygamberimizin Özelliklerinden Biri De, Otna İndirilen Kitapta Nasih Ve Mensüh Bulunmasıdır.

Yüce Allah bir âyet-i celîlesinde şöyle buyurur: "Biz, daha iyisini veya benzerini getirmedikçe bir âyetin hükmünü yürürlükten kaldırmaz veya onu unutturmayız..." 1055[38]

1054[37] İmâm-ı Ahmed'in rivayetine göre de Abdullah bin Sabit şöyle anlatmıştır: "Ömer, Peygamberimiz'e gelip, Kurayza'lı bir yahûdî dostundan yazdığı bâzı notları okumak istedi. Peygamberimiz'in derhal rengi attı. Ben Ömer'e: "Görmüyor musun, Peygamberimiz'in rengi değişti?" dedim. Ömer de bunun üzerine derhal: "Ben, rab olarak Allah'a, dîn olarak İslama, peygamber olarak da Muhammed'e inanıp razı oldum!" dedi. Bunun üzerine de Peygamberimiz'in rengi düzeldi ve mesrur oldu ve şöyle buyurdu: "Varlığım elinde olana yemin ederim ki, eğer Mûsâ aranızda olsa, siz de beni bırakıp ona uysanız, muhakkak sapıtmış olurdunuz! Siz benim ümmetim, ben de sizin peygam berin izim!"

Câbir'den olan rivayete göre, Peygamberimiz bu sözünü şöyle tamamlamışlardır: "Siz, ehl-i kitaba bir şay sormayınız! Onlar hidâyette değildir ki sizi hidâyete sevketsİnler! Onlara inanırsanız, ya hakkı inkâr, ya da bâtılı tasdîk etmiş olursunuz. Vallahi Mûsâ hayatta olsa, ona helal olan sâdece bana uymak olurdu!" Diğer bir rivayette ise: "Mûsâ ve Isâ hayatta olsa ar. onlara düsen bana uvmak olurdu" buvurulmustur.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/362.

1055[38] Bakara suresi, 106

Bu âyet-i kerime, Kur"ân'da nâsih ve mensûh bulunduğunu açıkça haber vermektedir. Fakat bu, daha önceki kitaplarda bulunmamakta idi. işte bu sebepledir ki yahûdîler neshi inkâr etmişler, bunu havsalalarına sığdıramamışlardır. Bunun sırrı ise şu idi: Daha önceki kitaplar toplu olarak bir defa inerdi. Bunun için o kitaplarda hem nesneden, hem de neshe uğrayan âyetlerin bulunması imkansızdı. Zira nesheden (yürürlükten kaldırılan) bir âyetin bulunmasının şartı, neshettiği âyetten sonra inmiş olmasıdır. Şüphesiz bu ise, bütün âyetleri aynı anda ve bir defada inmiş bulunan bir kitapta mümkün olamazdı. Bu itibarla yahûdüerin kitaplarında da böyle bir durum yoktu. İşte bu sebepten neshi inkâra düştüler. 1056[39]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Kendisine Arş Hazinesinden Ayetler Verilmesidir

Evet, Peygamber Efendimiz'in özelliklerinden biri de budur. Nitekim sahih bir hadîste şöyle buyurmuştur: "Bakara Sûresi'nin sonundaki

---

1056[39] Yahûdîlere veya diğer ümmetlere gelen nesihler ise, bir diğer peygamber göndermek suretiyle olurdu. Nitekim bu durumu Isâ (a.s.)'ın dilinden haber veren ayette şöyle buyurulmuştur: "Ben, benden önce gelen Tevrat'ı doğrulayıcı olarak, size haram kılınan bâzı şeyleri helal yapayım diye gönderildim..." (Al-i İmrân, 50)

Buna rağmen bâzılarının Kur"an'da nâsih ve mensûh bulunduğunu kabul etmemelerine aldırmamak gerekir. Nitekim Ebû Müslim el-!sfehânî gibiler böyledir. Zira Kur'ân'da, nâsih ve mensûh bulunduğuna dâir sarîh âyetler vardır: İşte Bakara Sûresi âyet 187 ki meâlen: "Oruç gecesi kadınlarınıza yaklaşmak size helâl kılındı. Artık onlara yaklaşabilirsiniz." Keza: Enfâl Sûresinin 66. âyeti ki: "Şimdi Allah sizden yükü hafifletti. Sizde za'f bulunduğunu bildi" meâlindedir. Keza: Mücâdele Sûresi 13. âyeti ile, Müzzemil Sûresi 20. âyeti de bu hususta açık delillerdir. Bundan dolayı, neshi inkâr edenlerin mezhebi yanlıştır, bâtıldır.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/363.

âyetler bana, Arş'm altındaki hazîneden verilmiştir!"1057[40]

O Tüm İnsanlara Gönderildiği Gibi Tümin-Sanları Davet Etmiş, Davetine İcabet Eden Ümmetinin Sayısı Da Diğer Ümmetlerden Çok Olmuş Aynı Zamanda O, İns Ve Cinne Gönderilmiştir! Hatta Bir Kavle Göre Meleklere De Peygamber Olarak Gönderilmiştir! Kendisine, Hiç Okuyup Yazmadığı Halde Kur'an Gibi Bir Kitap Verilmiştir

Yüce Allah, Kerîm Kitâbı'nda buyurur ki: "Biz seni ancak bütün insanlara müjdeleyici ve uyarıcı olarak gönderdik; fakat insanların çoğu bilmezler!" 1058[41]

Yüce Allah bir âyetinde de şöyle buyurur; "Alemlere uyarıcı olsun diye kulu Muhammed'e Furkân'ı (hakkı bâtıldan ayırma ölçüsü olan Kur'ân'ı) indiren hayır ve bereketi pek çoktur!" 1059[42]

Bu konuda Buhârî ve Müslim Câbir'den şu hadîsi rivayet ederler: "Benden önceki peygamberlerden hiç birine verilmemiş bulunan beş şey, sâdece bana verilmiş bulunmaktadır: Ben, bir ayhk mesafeye korku salan bir peygamberim, yeryüzü bana mescid ve toprağından teyemmüm etmek üzere temiz kılınmıştır. Ümmetimden herhangi biri, namaz vaktine nerede ulaşmış olursa namazını orada kılsın! Sonra bana harplerde alman ganimetler helâl kılınmıştır, halbuki bu, daha önce hiçbir peygambere helâl kılmmış değildi. Bana şefaat verildi, bir de daha önceki peygamberler sâdece kendi kavimlerine gönderilirken, ben bütün insanlara peygamber olarak gönderilmiş bulunuyorum."

Bezzâr, Beyhakî, Ebû Nuaym'in ve Târih'inde Buhart'nin îbni Ab-bas'tan olan rivayetleri ise şöyledir: "Bana beş şey verildi ki, benden önceki

---

1057[40] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/363.

1058[41] Sebe' suresi, 28

1059[42] Furkan suresi, 1

peygamberlere bunlar verilmemişti: Arz benim için mescid ve tahûr kılındı; Önceki peygamberler ibâdet yerlerine varmadan namazlarını kılamazlardı. (Ben ve ümmetim ise nerede vakit olursa orada namazımızı kılarız), benden bir aylık mesafede bulunan müşriklerin kalbine Allah benim korkumu salmıştır; önceki peygamberler sâdece kendi kavimlerine gönderilirdi, ben ise ins ve cinne gönderilmiş bulunuyorum; önceki peygamberler elde ettikleri harb ganimetlerinin beşte birini ayırır, ateş gelip onu yakardı... Ben ise ümmetimin fakirlerine dağıtırım! Önceki peygamberlerden her biri duasını yaptı ve duası kabul edildi. Ben ise duamı, âhiret günü ümmetime şefaat olmak üzere saklamış bulunuyorum!"

îbni Ebû Hatim ve Kitâbü'r-Red ale'l-Cehmiye adlı eserinde Dârimî, Ubâde bin Samiften şöyle naklederler. O demiştir ki: "Bir defasında peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Cebrail bana gelip: "Yâ Mu-hammed, çık ve Rabbi'nin sana olan nimetlerini Onun kullarına anlat!" dedi ve bana, insanlara anlatmak üzere on iki şeyi müjde etti ve bunların daha önce hiç bir peygambere verilmediğini bildirdi! Bu oniki şey ise şunlardı:

1- Allah'ın beni bütün insanlara göndermiş olması, cinleri dahi u-yarmakla me'mûr oluşum,

2- Hiç okur-yazar olmadığım halde bana kitabını indirmiş olması ve Cebrail vasıtasıyla bildirmiş olması,

3- Gelmiş geçmiş bütün günahımın bağışlanmış olması,

4- Bana Kevser verilmesi,

5- Melekleriyle beni te'yid buyurmuş olması,

6- Savaşlarda bana zafer vermesi,

7- Önümüzdeki bir aylık mesafede bulunan düşmanlara benim korkumun salınmış olması,

8- En büyük havzm bana verilmiş olması,

9- Okunan ezanlar vasıtasıyla adımın yükseltilmiş bulunması,

10- Kıyamet günü Makâm-ı Mahmûd'un bana verilmesi,

11- Kabrinden ilk kalkacak olanın ben olmam,

12- Cennete benim şefaatimle yetmiş bin kişinin sevkedilecek olması ki bunlar, hiç hesaba çekilmeden doğruca cennete girecek olanlarıdır. Ve ben cennete girdiğim zaman Rabbim beni cennetin en yüksek makamına çıkaracaktır! Benim makamımdan daha yüksekte, sâdece Arş'ı yüklenen melekler bulunacaktır... Bu meyanda (bana verilen bu on şey arasında) bana sultanlığın verilmiş olması ve ganimetlerin helâl kılınması da vardır. Halbuki bu, bizden evvel hiç bir kimseye verilmiş değildir." 1060[43]

Ebâ Yâlâ, Taberânî ve Beyhakî îbni Abbas'tan rivayet ederler. O demiştir ki: "Allah, Muhammed (a.s.)'ı bütün gök ehli ve peygamberler üzerine üstün kılmıştır." Bunun üzerine bâzıları da: "Ey Ibni Abbas, Peygamberimiz'in gök ehli üzerine olan üstünlüğü nedir?" diye sormuş. Cevabında da tbni Abbas şöyle demiştir: 'Yüce Allah, gök ehli hakkında: "Onlardan (yâni meleklerden) her kim: "Ben, O'ndan başka bir tanrıyım!" derse onu cehennemle cezalandırırız!" buyurmuştur. 1061[44] Peygamberimiz Muhammed (a.s.) için ise: "Habîbim, biz sana apaçık bir fetih verdik. Ta ki Allah senin günahından geçmiş ve gelecek olanı bağışlasın! Bütün tasalarını gidersin ve sana olan nimetini tamamlasın ve

---

1060[43] Burada zikri geçen ve Peygamberİmiz'e verilmiş bulunan Kevser, cennette bir nehirdir ve onun suyu; sütten beyaz, baldan da tatlıdır, iki büyük oluğu vardır ve buradan Havz'a akmaktadır. Peygamberimiz'in bu havzından bir deîâ İçenler ise, ebediyen bir daha susuzluk nedir bilmeyeceklerdir.

Makâm-ı Mahmûd hakkındaki sahîh tefsîr ise, bunun, Peygamber Efendimizin cümle mahşer halkı İçin yapacağı Şefâat-i Uzmâsı olduğudur. Ancak bu şefaatten sonradır ki, halk Mahşer yerindeki bekleme yerinden kurtulup hesab yerine gidebileceklerdir.

Yine sahih hadîsde bildirildiği gibi, kabrinden ilk kalkacak olan kişi de Peygamberimiz olacaktır. Ancak bu sırada Peygamberimiz, Mûsâ (a.s.)'ı Arş'ın direğine tutmuş vaziyette görecektir. Bu hususta kendileri: "Bilmiyorum, kabrinden benden evvel mi kalkmış, yoksa Tûr'daki bayılıp kendinden geçmesine bir mükâfat olarak mı buradadır" buyurmuştur.

Hesaba çekilmeden cennete sevkedilen bu yetmiş bin kişiden her bin kişinin arkasında da bir yetmiş bin kişinin daha bulunacağı da sahih hadîsle bildirilmiş bulunmaktadır

1061[44] Enbiya suresi, 29

seni doğru bir yola iletsin" buyurmuştur. 1062[45]

Ibni Abbas'ın bu konuşmasından sonra, oradakilerden biri: "Peki, peygamberimiz'in diğer peygamberler üzerine olan üstünlüğünü nasıl i-fade edersin?" dedi. O da şu cevâbı verdi: "Yüce Allah, peygamberler hakkında şöyle buyurmaktadır: "Biz her bir peygamberi ancak kendi kavminin lisanı ile gönderdik." 1063[46]Bizim Peygamberimiz Muhammed (a.s.) için ise şöyle buyurmaktadır: "Yâ Muhammed, biz seni ancak bütün insanlara müjdeci ve uyarıcı olarak gönderdik, fakat insanların çoğu bilmezler." 1064[47]Evet, yüce Allah, son elçisi Muhammed (a.s.)'ı bütün insanlara ve cinlere peygamber olarak göndermiştir."

îbn Sa'd ise, bu konuda Hasan-i BasrVden rivayette bulunur. Buna göre Hasan demiştir ki: "Peygamber (s.a.v.), hadîslerinin birinde şöyle buyurmuştur:

"Ben, benim zamanımda yaşamakta olan kimselere ve benden sonra doğacak bulunan insanlara peygamber olarak gönderildim!"

Müslim'in Enes'ten bir rivayetine göre de peygamberimiz şöyle bu-yurmuştur: "Peygamberler içinde ümmeti en çok olan, şüphesiz benim."

Yine bu hususta Ebû Hüreyre'den bir rivayette bulunan Bezzar, onun şöyle dediğini bildirmiştir: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Kıyamet günü, benimle beraber ümmetim de gelir. O kadar çok olurlar ki, sanki selin ve gece karanlığının her tarafı kapladığı gibi, her tarafı kaplarlar. Bunun üzerine melekler der ki: "Muhakkak şu günde Muhammed'le beraber gelen ümmeti, diğer bütün peygamberlerden ve onların ümmetlerinden daha çoktur!" 1065[48]

Yine Müslim, Enes'ten rivayet eder. O şöyle der: Peygamber (s.a.v.)

1062[45] Fetih suresi, 1-2

1063[46] İbrahim suresi, 4

1064[47] Sebe' suresi, 28

1065[48] Cennet ehlinin yüz yirmi saf olacağı ve bunun sekseninin ise bu ümmetten olacağı vârid olmuştur. (Yâni Cennet ehlinin üçte ikisi...)

buyurdu: "Hiç bir peygamberi, beni tasdik ettikleri gibi (çok sayıda insan) tasdik etmemiştir! Hattâ ümmetinin tamâmı, bir kişiden ibaret bulunan peygamber dahî vardır." 1066[49]

Peygamberimizin İns Ve Cinne Peygamber Olarak Gönderilmiş Olması

Peygamber (s.a.v.) Efendimiz'in bütün ins ve cinne peygamber o-larak gönderilmiş bulunduğunda, icmâ ve ittifak vardır. Meleklere dahî peygamber olarak gönderilmiş olduğu üzerinde ise ihtilâf edilmiştir. Imâm-ı Sübkî'nin tercîh ettiği; meleklere dahî gönderilmiş olmasıdır. Abdürezzak'm tkrime'den rivayeti göz önüne alınarak buna delil getirilmek istenilmiştir. O rivayet ise şöyledir. "Yeryüzündekilerin safları, gökyüzündekilerin safları üzerindedir. Yeryüzünde söylenen bir "Amîn!" gökyüzündekilerin söyledikleri "Amîn!" sözüne rastladığı zaman, biliniz ki Allah kulunu atfetmiştir." 1067[50]

Peygamberimizin Alemlere Rahmet Olarak Gönderilmesi

1066[49] Hattâ yanında ümmeti olarak bir tek kişinin bulunmadığı bir peygamberin de, mahşer yerine böylece yapayalnız geleceği de bildirilmiştir.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/364-367.

1067[50] Evet, Sübkî bu kavli tercîh etmiştir. Fakat onun bu tercîhini te'yîd eden sağlam bir delîl yoktur. Abdürrezzâk'ın rivayet ettiği bu hadîste dahî bu kavli tercîhe destek olacak herhangi bir husus bulunmamaktadır. (Gökyüzündeki meleklerin amîn'ferinin, yeryüzündeki mü'minlerin âmîn'lerine rast gelmesinden neş'et eden böyle bir fazilet ve sevâb, müccerred Sübkî'nin tercîh ettiği hususa, bir delil teşkil etmemektedir.)

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/367.

Peygamberimiz (s.a.v.), bütün âlemlere hattâ kâfirlere bile rahmet olarak gönderilmiş ve gerçekten rahmet olmuştur. Nitekim Peygamberimiz gönderildikten sonra, kâfirlerin bu dünyâdaki azabları da te'hîre uğratılmıştır. Daha önceleri peygamberlerini yalanlıyan kavîmlerin azablannm acele verildiği gibi, azabları verilmez olmuştur.

Bu hususta yüce Rabbimiz, Kerîm Kitâbı'nda şöyle buyurmaktadır: "Ey Muhammed, biz seni ancak âlemlere rahmet olarak gönderdik!" 1068[51]Bu âyet-i kerîme ile ilgili olarak Ibni Abbas hazretleri şöyle demiştir: "Her kim Muhammed (a.s.)'a îmân ederse, Muhammed (a.s.)'m onun hakkındaki rahmet oluşu, dünyâda ve âhirette tamamlanmış olur. Eğer îmân etmeyecek olursa, daha önceki ümmetlerin derhal uğradıkları azaptan afiyet bulmuş, dünyâdaki azabı âhirete te'hîr edilmiş olur."

Yüce Allah, bir âyet-i celîlesinde de şöyle buyurmaktadır: "Sen onların içinde bulunduğun müddetçe, Allah onlara azâb edecek değildir." 1069[52]

Ebû Nuaym'in Ebû Umâre'den rivayetine göre, Peygamber (s.a.u.), bir hadîslerinde şöyle buyurmuştur:

"Allah Teâlâ beni, gerçekten bütün âlemlere rahmet ve müttekî kulları için de bir vesîle-i hidâyet olarak göndermiştir!"

(Bu husustaki hadislerin biri de şöyledir: "Ben ancak, bir rahmet ve hidayetim!" Diğer bir rivayet ise şu şekilde gelmiştir: "Allah beni, gerçekten bir rahmet ve hidayet olarak göndermiştir! Bazı insanlar benim sayemde en yüksek derecelere yükselir, bazıları da yine benim sebebimle en aşağı derekelere yuvarlanır.")

Müslim'in Ebû Hüreyre'den rivayeti ise şöyledir: "Ben ancak bir rahmet olarak gönderildim, yoksa azab olarak gönderilmedim!"1070[53]

1068[51] Enbiya suresi, 107

1069[52] Enfa! suresi, 33

1070[53] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/367-368.

Peygamberimizin, Allah'ın Onun Hayatı İle Kasem Etmiş Olması Özelliği:

Yüce Allah, Kerim kitabında buyurur ki: "Ey Resulüm, senin ömrüne andolsun ki, onlar, o sarhoşlukları içinde bocalıyorlardı!" 1071[54]

Ebû Yâlâ, îbni Merdûye, Beyhaki, Ebû Nuaym ve îbni Asakir, îbni Abbas'tan şöyle rivayet ederler: "Yüce Allah, yarattığı kulları ve varlıkları içinde kendisine Muhammed (a.s.)'dan daha sevgili birini yaratmamıştır ve Muhammed (a.s.)'m hayatından başka birinin hayatı üzerine and da vermemiştir. Nitekim ilgili ayetinde Allah şöyle buyurmuştur: "Ey Resulüm, senin hayatına andolsun ki, onlar, o sarhoşlukları içinde bocalıyorlardı!" îşte bu âyet-i celile, sizlere söylediğim hususun delilini teşkil etmektedir."

Ayrıca îbni Merdûye Ebû Hüreyre'den şöyle nakletmiştir: Ebû Hü-reyre bu tesbite göre demiştir ki: "Peygamber (s.a.v.), bu ayet-i celile üzerinde konuştu ve buyurdu ki: "Allah, Muhammed'in hayatından başka bir kimsenin hayatı ile and içmemiştir." Peygamberimiz böyle buyurdu, sonra ilgili ayet okudu."1072[55]

Peygamberimizin; Kendisine Musallat Kılınan Şeytanının Müslüman Oluşu Ve Hanımlarının Da Kendisine Yardımcı Olmaları

Peygamber Efendimiz'in bir özelliği de, şeytanının müslüman oluşu ve hanımlarının da daima kendisine yardımcı olmaları idi. Nitekim bu hususta da Efendimiz'in bazı hadisleri bulunmaktadır.

Bezzâr'm Ebû Hüreyre'den rivayet ettiği hadis şöyledir: "Ben diğer

---

1071[54] Hicr suresi, 72

1072[55] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/368.

peygamberlere karşı şu iki hasletle de üstün kılınmışımdır: Benim şeytanım kâfir idi. Allah'ın bana olan yardımı ile, benim şeytanım müslüman olmuştur."

Bezzâr'm rivayetine göre, Ebû Hüreyre bu birinci özelliği söyledikten sonra, ikinci özelliği unuttuğunu beyan etmiştir.

Beyhaki ve Ebû Nuaym'ın îbni Ömer'den olan rivayetinde ise her iki haslet beyan edilmiş ve şöyle denilmiştir: "Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Ben Adem'e karşı şu iki hasletle üstün kılındım: Benim şeytanım kafir idi, Allah bana yardım etti de müslüman oldu ve benim hanımlarım, hep bana destek ve yardımcı oldular. Adem'e gelince: Onun şeytanı kafir idi. Hanımı da, cennette irtikab edilen hatada kendisine yardımcı olmuştur."

Müslim'in îbniMes'ud'dan rivayeti ise şöyledir:Peygamber (s.a.v.): "Sizlerden hiçbiriniz müstesna olmamak üzere, her birinizin hem bir şeytanı, hem de kendisinden ayrılmayan bir şeytanı vardır" buyurdu. Bunun üzerine ashab: "Ey Allah'ın elçisi, buna sen de dahil misin?" dediler. Peygamberimiz de verdiği cevabda: "Evet, fakat yüce Allah bana yardım etti de benim şeytanım müslüman oldu, artık bana sadece hayır ve iyilikle emreder" buyurdu. 1073[56]

Allah'ın Peygamberimize Hitap Şeklini Daha Önceki Peygamberlere Hitap Şeklinden Ayırması

Bu konuda Ebû Nuaym der ki: Peygamber (s.a.v.) Efendimiz'in bir özelliği de; Allah'ın diğer peygamberlere hitap şekli ile Peygamberimiz'e olan hitap şeklini ayırmış olmasıdır. Bu suretle yüce

---

1073[56] İlgili hadîsin tefsirinde bâzı ihtilaflar olmuş, bâzıları: "Bunun mânası: "Teslim oldu da ben onun zararından vesvesesinden kurtuldum" demektir" demişlerdir. Bâzıları ise: "Müslüman oldu" demişlerdir ki, hadîsin zahiri de bu tevcîhı te'yîd eder mâhiyettedir

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/369.

Allah, Resûlü'ne verdiği şeref ve kıymeti artırmıştır. Şöyle ki: Önceki ümmetlerde peygamberlerine karşı: "Râinâ, sem'ake! = Bize kulak ver, bizi gözet!" gibi bir hitap şekli vardı. Daha sonraları da yahudiler bunu bir hakaret şekline sokmuşlardı. Allah Teâlâ bunu, bu ümmete yasaklamıştır. Müslümanların bu şekilde peygamberlerine hitab etmeleri yasaklanmıştır. Nitekim bir ayet-i celile, bunu yasaklar ve şu mealdedir: "Ey mü'minler, peygamberinize karşı; "Râinâ, bizi gözet!" demeyiniz! "Un-zurnâ, bize bak" deyiniz ve o'na itaat ediniz! Biliniz ki kafirler için acı bir azâb vardır!" 1074[57]

Yüce Allah'ın Kur'an'da Peygamberimize, Hiç Adıyla Çağırmaması Da O'nun Bir Özelliğidir.

Alimlerimiz bu konuda demişlerdir ki: Yüce Allah'ın Peygamberi-miz'e Kur'an'da hiç adıyla çağırmamış olması da, Peygamber (s.a.v.) E-fendimiz'e ait Özelliklerden birini teşkil eder. Ki, Rabbimiz, O'na Kur'an'da hep lakabı ve sıfatları ile hitap etmiştir. Buna dair ayetler çoktur. Şimdi onlardan bazılarım hatırlatalım: Bir ayet-i celilesînde yüce Allah:

"Yâ eyyühen-nebiyyüj (ey peygamber)" buyurmuş.

Bir ayetinde: "Ey Resul!" diye hitap etmiş, diğer bir ayette: "Ey Müddessir!" demiş, bir diğer ayette de: "Ey Müzzemmil!" diye O'na hi-tapta bulunmuştur.

Daha Önceki peygamberlere ise isimleri ile hitabda bulunmuştu.

Nitekim Kur'an-ı Kerim'deki; "Yâ Ademü, Yâ Nuhu, Yâ îbrahimü, Yâ Mûsâ, Yâ îsâ, Ya Davûdu" gibi hitablar; açıkça bunu göstermektedir.

1074[57] Bakara suresi, 104

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/369-370.

1075[58]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Ümmetinden Herhangi Birinin Kendisine Adı İle Çağırmasının Haram Kılınmasıdır

Ebû Nuaym, bu konuda der ki: Peygamberin (s.a.v.) özelliklerinden biri de, ümmetinden herhangi birisinin, O'na adı ile çağırmasının haram kılınmış olmasıdır. Fakat bu, daha önceki ümmetlerde böyle değildi. Onlar, peygamberlerini adıyla çağırabiliyorlardı. Allah Teâla öncekilerin durumunu bizlere hikaye eder ve buyurur ki:

"Dediler ki: Ey Mûsâ, bak bunların nasıl tanrıları var, bize de öyle bir tanrı yap! Mûsâ da dedi ki: Siz hakîkaten câhil bir topluluksunuz!" 1076[59]

Diğer bir âyet-i celılesinde de şöyle buyurur; "Havariler demişlerdir ki: Ey Meryem oğlu îsâ..." 1077[60]işte öncekiler için âyetlerin haber verdiği durum böyle...

Yüce Allah'ın bu ümmet için olan emri ise şöyledir: "Peygambere çağırmayı (veya peygamberin çağırmasını) herhangi birinizin çağırılması gibi tutmayınız!..." 1078[61]

Yukarıda geçen âyet-i kerîme ile ilgili olarak Ebû Nuaym Dahhâk

---

1075[58] Evet, Kur'an'da böyledir. Fakat Kur'an'ın dışında Allah'ın, Habîbini ismiyle çağırdığına dair, bir hadîs vardır ki bu, Hadîs-i Sevbân'dır ve şu mealdedir: "Azîz ve Celil olan Allah bana dedi ki: "Ey Muhammed; ben bir şey için hükmettim mi hükmüm red olunmaz..." Şüphesiz Kur'ân'dakİ hitâb şekliyle Yüce Allah, Resulünün izzet ve keremini artırmıştır.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/370.

1076[59] A'raf suresi, 138

1077[60] Maide suresi, 112

1078[61] Nur suresi, 63

tarikıyla îbni Abbas'tan şu rivayette bulunur: îbni Abbas demiş ki: "Müslümanlar Önceleri Peygamberiruiz'e ismiyle hitâb ediyorlar ve: "Ey Muhammed, Ey Ebû'l-Kâsım!" diyorlardı. Allah Teâlâ, bu şekilde peygamberine hitâb edilmesini müslümanlara yasakladı ve bu yasak ile peygamberinin büyüklük ve şerefini artırmış oldu. Bu yasaktan sonra müslümanlar da: "Yâ Nebîyyallah! Yâ Resûlallah!" diye hitâb eder oldular."

Yine yukarıda geçen âyetle ilgili rivayetlerden biri de şudur: Bey-hakî, Alkarna ile El-Esved'ten rivayet ediyor. Onlar şöyle demişler; "Allah bu âyetle müslümanlara: "Ey müslümanlar, sizler peygamberinize "Ey Muhammed" diyerek hitap etmeyiniz, "Yâ Nebiyyallah, Yâ Resûlallah!" diyerek hitap ediniz, diye emretmektedir."

(Ebû Nuaym'm Hasan-ı Basri ile Saidbin Cübeyr'den olan rivayeti de bu mealdedir. Keza Katade'den sevkettiği rivayet de bu merkezdedir. Bunların hepsinin özeti; Peygamber (s.a.v.) ile konuşurken islâmi edebi takınmaktır. Bu da, yukarıdaki ayetin emrini yerine getirmek, aynı zamanda Peygamber'in bedduasından da sakınmaktan ibarettir. Bu da, bu hususta verilen ikinci mananın hükmüne riayetten ibarettir.)"1079[62]

Peygamberimizin Özelliklerinden Biri De, Kişi Ölüp De Kabrine Konulduğu Zaman, Peygamberden Yana Hesaba Çekilmesidir

îmam-ı Ahmed ve Beyhaki Aişe'den rivayet ederler. O şöyle demiştir: "Peygamber (s.a.v.) bu hususta buyurdu: "Kabir fitnesine gelince: Sizler kabirlerinize konulduğunuzda benden yana imtihana çekilir, bir soru ile karşılaşırsınız. Allah'ın iyi kullarından biri, kabrinde oturtulup da benden yana sorguya çekildiği zaman, şu karşılığı verir: "Evet Muhammed (a.s.), Allah'ın bizlere gönderdiği Resûlü'dür!" Melekler de ona, cennetteki yerini gösterirler. (Eğer o kul, mü'min değil de kafir veya

1079[62] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/370-371.

münafık ise, benden yana sorguya çekildiği zaman; "Ben aslında bilmiyorum. İnsanlar onun hakkında ne söylemişlerse, ben de onu söylemiştim. Hakikatte Allah'ın elçisi olup olmadığım bilmem" der. Sorucu melekler tarafından bu kula denilir ki: "Evet, hakikati bilmedin ve bilene de uymadın! Şimdi layık olduğun cezanı çek!" Sonra ensesine demirden bir çekiçle ve şiddetle vururlar. O da öylesine bir sayha atar ki, bütün yakınmdakiler duyar. Sadece insanlar ve cinler bunun farkına varamazlar."1080[63]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Avret Yerinin Başkaları Tarafından Hiç Görülmemiş Olmasıdır,

Evet, Peygamber (s.a.v.) Efendimiz'in özelliklerinden birisi de, O'nun avret yerinin başkaları tarafından hiç görülmemiş olmasıdır. Eğer, herhangi bir kimse O'nun avret yerini görmüş olsa idi, muhakkak o kişinin gözleri kör olurdu. Buna dair bir de hadis bulunmaktadır. Biz bu ilgili hadisi, Peygamberimiz1 in vefatına dair olan ve ileride gelecek bulunan bölümde vereceğiz. 1081[64]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Ölüm Meleği Azrail'in O'nun Yanına O'ndan İzin Alarak Girmesidir.

Peygamber'in (s.a.v.) bir özelliği de, Ölüm meleği Azrail'in O'nun yanma O'ndan izin alarak girmesidir. Buna dair bazı rivayetleri, ilerdeki

---

1080[63] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/371-372.

1081[64] Aişe validemizin hadisinde: "Ne ben onun avret yerini, ne de o benim avret yerimi görmüş değildir" denilmektedir.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/372.

"peygamberimizin vefatı" bölümünde kaydedeceğiz. Şahsen ben, el-Berzah adlı kitabımda Azrail (a.s.)'m; izin almaksızın ibrahim (a.s.)'ın, Musa ve Davud (a.s.)'m üzerlerine girdiğim kaydetmiştim." 1082[65]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Kendisinden Sonra Hanımlarından Herhangi Birinin Herhangi Bir Kimse Tarafından Nikah Edilmesinin Haram Oluşudur

Bu hususta Yüce Allah, Kerim Kitabında buyuruyor ki: "Sizin Allah Resûlü'ne eziyet etmeniz ve kendisinden sonra O'nun hanımlarını nikahlamanız, asla olmaz! Çünkü bu, Allah katında büyük bir günahtır!"

Halbuki bu, daha önceki peygamberlerde böyle değildi. Sâre validemizin o zalim hükümdarın yanında geçen kıssası ve ibrahim (a.s.)'m Sâriye hakkındaki; "bu benim kardeşimdir" sözü, aynı zamanda İbrahim'in Sâriye'yi o sırada o Cebbar'ın nikahlaması için boşamak istemesi göz önüne alındığında; diğer peygamberlerden herhangi birinin hanımının başkası tarafından nikahlanmasının haram olmadığına delil sayılabilir." 1083[66]

Hakim ve Beyhaki Huzeyfe'nin, kendi hanımına şöyle dediğini rivayet etmiştir: "Ey hanımım, eğer sen cennettâ de benim hanımım olmayı arzu edersen, benden sonra başkası ile evlenmemelisin! Zira cennetlik bir kadının cennetteki kocası, dünyada iken en son kocası kim ise odur."

1082[65] Bu İddianın sağlam bir delili olmasa gerektir...

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/372.

1083[66] Müelitimiz'in bu İstidlal tarzı, son derece zayıftır. Zira İbrahim (a.s.) Sâriye'yi e-linden almalarından korktuğu için: "Bu benim kardeşimdir" demişti. Eğer "karımdır" deseydi, Sâriye'yi temelli almak maksadıyla İbrahim'i öldüreceklerdi. Zâlim hükümdar, Sâriye'yi zorla alıp nikahlamış olsaydı bile, hiç zâlimin yaptığı ile delîl göstermek doğru olur mu? Sonra İbrahim; Sâriye'yi boşamak istemiş de değildi! Müellifimizin bu iddiası yerinde değildir

1084[67]

işte Huzeyfe'nin dile getirdiği bu sebebtendir ki, Peygamberimizin hanımlarının, O'ndan sonra bir başkası ile evlenmesi haram kılınmıştır. Zira peygamberimizin hanımları, cennette de peygamberimizin hanımları olacaktır. Sonra peygamberimizin hanımları, bütün mü'minlerin analarıdırlar. Bu bakımdan da onlardan herhangi birinin, bir başkası tarafından nikah edilmesi mümkün değildir. Aksi halde böyle bir şey, Peygamber Efendimiz'in çok yüksek makamına da ters düşerdi. Sonra, Peygamber Efendimiz vefatından sonra da kabrinde diri bulunmaktadır. Bu bakımdan da, böyle bir şey doğru olamazdı. 1085[68] Bu yüzdendir ki el-Mâverdi, Peygamberimiz1 in vefatından sonra hanımlarının dört ay on Ahzab suresi, 53 günlük Ölüm iddetini çekmelerine gerek olmadığına dair bir söz naklet-miştir. Peygamberimizin bayatta iken ayrıldığı hanımı ile bir başkasının nikahlanmasmın haram olup olmadığında ise bir kaç söz vardır. Bunlardan biri: Onun da başkası ile evlenmesinin haram oluşudur. îmam-ı Şâfn bunu savunmaktadır. Ayetin umumuna bakarak el-Ravzâ'da sahih görülen mezheb de budur.

"Peygamberimiz'den sonra" denilince; Peygamberimiz'in vefatından sonra demek değil "Peygamberimiz'in nikahlamasından sonra" demektir. 1086[69] Tabii bunun zıddını söyleyenler de olmuştur. Üçüncü söz: Peygamberimizin hanımlarından Peygamberimizle birleşmesi gerçekleşmiş olanların bir başkası tarafından nikah edilemeyeceği; nikahtan sonra birleşme gerçekleşmeden ayrılanın, bir başkası tarafından nikah edilebileceği merkezindedir. Nitekim el-Şerhu's-Sağir'da bildirildiğine göre, îmam-ı Haremeyn ile îmam-ı Rafii, bu sözü seçmişler ve sahih görmüşlerdir. Buna delilleri de, Eş'aş bin Kays'm, Peygamberimiz'den birleşme gerçekleşmeden ayrılmış bulunan el-

---

1084[67] Ebud-Derdâ'nm da bu şekilde hanımına bir vasiyeti olmuştur

1085[68] Bunu, iddete manî bir dirilik mânâsında almak doğru değildir. Zira Efendimiz'in hanımları, O'ndan sonra iddetlsrini çekmişlerdir

1086[69] Ayetin zahirinin mânâsı, "O'nun ölümünden sonra" mânâsıdır

Müsteize ile evlenmiş olmasıdır. 1087[70] Eş'aş, bu kadın ile evlendiği zaman; bunu haber alan halife Ömer, Eş'aş'ı recm ettirerek öldürtmek istemişti. Fakat kendisine, bu kadın ile Hz. Peygamber arasında nikahtan sonra birleşme gerçekleşmemiş olduğu haber verilmiş, o da bundan vazgeçmiştir, ihtilâf, Peygamber Efendimiz'in: "Allah ve Resulü ile dünyayı seçmek" arasında kendilerini serbest bıraktığı zaman dünyayı seçerek Peygamberimiz'den ayrılmış olanın üzerinde de vardır. îmam-ı Haremeyn ile îmam-ı Gazali arasında en sahih görülen; böylesinin nikah edilmesinin helâl olduğu şeklindedir. Hatta bazıları buna kesin olarak hükmetmiştir. Zira Peygamber Efendimiz'in onları muhayyer bırakmasının hikmeti ancak bu şekilde anlaşılır, demişlerdir. Onlar da, dünyayı değil de, Allah ve Resûlü'nü seçince, dünyada da, çenette de Resûlüllah Efendimiz'in hanımları olma mükafatını kazanmışlardır."1088[71]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Savunucusunun Allah Olmasıdır.

Ebû Nuaym demiştir ki: Peygamberimiz'in özelliklerinden biri de, O'nun savunucusunun Allah olmasıdır. Bu, daha önceki peygamberlerde böyle değildi. Peygamber, kavmine karşı kendisim, kendisi savunur, onların inkar ve itirazları karşısında, onlara cevaplar vererek kendini müdafa ederdi. Mesela Nuh (a.s.), kavminin itirazları karşısında kendini savunmuş ve onlara: "Ey kavmim, bende bir sapıklık yok, ben, alemlerin rabbi tarafından gönderilmiş bir elçiyim!" demiştir. 1089[72]

Keza, Hud (a.s.) da, kavminin kendisini beyinsizlikle itham etmeleri karşısında demiştir ki: "Ey kavmim, bende bir beyinsizlik yok. Ben

---

1087[70] Bu müsteîze; Ümeyme bınîı Nûmân adındaki kadındır. Bâzıları bunun, Leys'li prenses, bâzıları da Fâtıma binti Dahhâk olduğunu söylemiştir.

1088[71] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/373-374.

1089[72] A'raf suresi, 61

alemlerin rabbi tarafından gönderilmiş bir elçiyim." 1090[73]

Diğer peygamberlerin de, bu şekilde kavimlerine karşı kendilerini savunduklarını görüyoruz. Bizim peygamberimizi ise, kendisinin yerine Allah müdafa etmiştir. Kavminin ve düşmanlarının kendisine yönelttikleri şeylere karşı, bizzat Allah cevab vermiştir. Nitekim bir ayet-i celilesinde şöyle buyurmuştur: Kaleme ve yazdıklarına andolsun! Sen, Rabbinin sana olan nimeti sayesinde, mecnun değilsin!" 1091[74]

Diğer bir ayet-i celilesinde de şöyle buyurmuştur: "Akan yıldıza andolsun ki, arkadaşınız sapmadı, azmadı! O, havadan konuşmaz. O, kendisine vahyedilen bir vahiyden başkası değildir." 1092[75]

Bir ayeti de şu mealdedir: "Biz ona (Muhammed'e) şiir öğretmedik, bu ona yakışmaz da. O'nun size getirdiği, sâdece bir öğüt ve apaçık bir Kur'an'dır!" 1093[76]Bizim bu söylediğimizi teyid eden başka ayetler de vardır. 1094[77]

Yine Ebû Nuaym der ki: Peygamerimiz'in bir özelliği de, yüce Allah'ın O'nun risâleti (elçiliği) üzerine and içmiş olmasıdır. Nitekim Yâsîn Sûresinin baş tarafında şöyle buyurmaktadır: ırYâsîn. Şu hikmetli

---

1090[73] A'raf suresi, 67

1091[74] Kalem suresi, 1-2

1092[75] Necm suresi, 1-4

1093[76] Yasin suresi, 69

1094[77] Önceki peygamberlerin Allah tarafından müdâfâ edilmeyip, kendilerini kendilerinin savunduğunu söylemek, doğru bir hüküm değil; Peygamberimizin özelliklerini çoğaltmak gayretiyle acele verilmiş bir hükümdür. Bu hükmü veren Ebû Nuaym ve onu olduğu gibi nakleden müellifimiz, acaba Kitâbımız'ın şu mealdeki âyetleri karşısında ne diyeceklerdir?

"Allah, mü'minleri müdâfaa eder..." (Hacc Sûresi, 38.) Şüphe yok ki,- peygamberler, mü'minlerin efendileridirler... İbrahim (a.s.) hakkında: "Ona bir tuzak kurmak İstediler, biz de onları esfelînden kıldık!" (Sâffât, 98) Keza, Ahzâb 69, Al-i İmrân 55. âyetleri de bu mâhiyettedir

Kur'an'a andolsun, sen elbette gönderilmiş elçilerdensin!"1095[78]

Peygamberimizin Özellikleri Arasında, Onun İki Kıbleyi Ve İki Hicreti Cemetmesi, Şeriat İle Hakikat Arasını Da Cemetmesini Söyleyebiliriz.

Evet, Peygamber Efendimiz'in özellikleri arasında, böyle iki kıbleyi ve iki hicreti cemetmiş olmak gibi hasîsalar (Özellikler) bulunmaktadır. 1096[79]

Şeyh îzzüddin bin Abdüsselâm der ki: "Peygamber'in (s.a.v.) özel-liklerinden biri de, Allah Teâlâ'nm; vahiy çeşitlerinden her biri ile O'nunla konuşup kelâm etmiş olmasıdır. Bu vahiy çeşitleri ise üçtür: Birincisi: Sâdık rü'yâ, ikincisi: Vasıtasız kelâm (konuşma), Üçüncüsü de Cebrail vasıtasıyla konuşmadır." 1097[80]

Peygamber (s.a.v.) Efendimiz'in Özelliklerinden bâzıları da şunlardır: Bir aylık mesafeye korku salması ki, bir aylık ön tarafındaki mesafeye, bir aylık da arka tarafındaki mesafeye şâmildir.

Ahmed, İbni Ebâ Şeybe ve Beyhakî Ali'den rivayet ederler. O şöyle demiştir: "Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Peygamberlerin hiç birine ve-rilmeyen bana verildi: Bir aylık mesafedeki düşmanıma korku salmı-şımdır. Yeryüzünün hazîneleri verilmiş, Ahmet adı verilmiş, toprak temiz kılınmış, ümmetim de en hayırlı ümmet kılınmıştır."

Müslim'in Ebu Hüreyre'den rivayeti ise şöyledir: "Ben, altı şeyle diğer

---

1095[78] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/374-375.

1096[79] Peygamber efendimizin iki kıbleyi cemetmiş olduğu malûm... Fakat iki hicreti cemetmiş olmasını, doğrusu anlayamadık. (M.

1097[80] Şeyh izzüddin burada, vahyin çeşitlerinden dördüncüsünü saymayı unutmuştur. Bu ise, kalbe koymak, söylemektir.

peygamberlere üstün kılınmışımdır: Bana cevâmiu'l-kelinı 1098[81] verilmiş, düşmanıma korku salınmış, ganimet helâl kılınmış, yeryüzü mescid ve temiz kılınmış ve ben bütün halka peygamber olarak gönderilmişim ve peygamberlik benimle son bulmuştur,"

Taberanî de bu hususta Sâib bin Yezîd'den bu mealde bir hadîs rivayet etmiştir. Bunda ise önemli bir fark: "Ve ümmetim için şefaatimi saklamış bulunuyorum" buyurulmuştur. 1099[82]

îmâm-ı Gazali, Peygamber Efendimiz'de gerek peygamberliğin, gerek sultanlığın toplanmış olması hususunda îhya'sında şu beyanda bulunmuştur: "Nübüvvet, mülk ve saltanatın kendisinde birleşmiş olduğu içindir ki, diğer peygamberlerden daha üstün olmuştur. Zira yüce Allah, O'nun bunları kendisinde taşıması sebebiyledir ki, dîni de, dünyâyı da salâha (iyilik ve düzene) kavuşturmuştur."

Beyhakfnin Katâde'den, Peygamber Efendimiz'in Cenâb-ı Hakk'tan "sultan-ı nasır" yâni yardımı dokunan bir güç ve kuvvet, des-tekliyen bir delîl istemesiyle ilgili bulunan âyet hakkında, bir nakilde bulunur. Bu Isrâ Sûresi'nin 80. âyeti olup şu mealdedir:

"De ki: "Rabbim, beni doğruluk girdırişiyle girdir, beni doğruluk çıkarışıyla çıkar. Bana katından bir sultân-ı nasır, yardımı dokunan bir

kuvvet ver!" 1100[83]

îşte Katâde, bu hususta şöyle demektedir: "O, böyle dua etti. Allah da kendisini, doğruluk çıkarışıyla Mekke'den çıkardı ve doğruluk girdirişiyle Medine'ye girdirdi. Eğer kendisine lütfettiği bir güç ve kuvvet olmasaydı, O bu şekilde Mekke'den çıkıp selâmetle Medine'ye varamazdı.

1098[81] Cevâmiu'l-Kelim'in mânâsı: Yüce Allah'ın kendisine az kelime ile pek çok mânâyı ifâde etme hasletini vermiş olmasıdır. Bu kelâmın O'na son derece vecîz ve muhtasar kılındığını ifâde eder...

1099[82] Sahih hadîste: "Her peygamber duasını yaptı. Ben ise duamı, ümmetime şefaat olmak üzere saklamış bulunuyorum, inşallah, Allah'a hiç şirk koşmaksızın ölenlere nasîb o-lacaktır" buyurulmuştur.

1100[83] Isra suresi, 80

Aynen bunun gibi O; Allah'ın kitabını tebliğ ve tatbik edebilmek, Kitâbullah'ın emir ve hudutlarını koyabilmek için de Allah'tan sultan-ı nasîr taleb etmiş; Allah da kendisine bu gücü ve desteği vermiştir. Yoksa bunda muvaffak olamazdı. Allah'ın lütfettiği, bu yardımı dokunan bir güç ve kuvvettir ki, aynı zamanda Allah'ın bir rahmeti olarak tecellî etmiştir de, kullar birbirine karşı anlayışlı ve yardımcı olmuşlardır. Yoksa, Allah'ın bu yardımı ve rahmeti bulunmasa; insanların kuvvetlileri zayıflarını yer, insanlık mahvolurdu."

Buharî ve Müslim Ebû Hüreyre'den şöyle rivayet ederler: Peygamber (s.a.v.) bir hadîslerinde: "Ben etrafıma korku salmakla Allah'ın yardımına mazhar oldum ve bana devamlı kelim verildi. Ben uyurken bana geldiler ve yeryüzünün hazînelerinin anahtarlarını teslim ettiler" diye buyurmuştur! Evet Peygamberimiz böyle buyurmuştu amma, şimdi sizler dünyâ malına ve nimetlerine dalmış bulunuyorsunuz..."

îbni Şihâb der ki: Bana ulaşan bilgiye göre, Peygamber (s.a.v.) Efendimiz'e verilmiş bulunan "Cevâmiu'l-Kelim" Yüce Allah'ın pek çok şeyi O'nun için cemetmiş olmasıdır ki, bunlar, daha önceleri bir veya birkaç hususta ilâhî vahiyle yazılıp tesbît edilmiş bulunan şeylerdir, işte bunların hepsi, bizim Peygamberimi z'e toplu olarak verilmiş bulunmaktadır.

Güzel bir senedle Taberânl, Beyhakî Îbni Abbas'tan şöyle nakleder: "Resûlüllah (s.a.v.), bir gün Cebrail ile birlikte Safa tepesinde bulunuyordu. Buyurdu ki: "Ey Cebrail, Muhammed'in ev halkı için evlerinde, ne bir avuç un, ne de bir avuç sevîk bulunmaktadır. Onların akşamleyin hiçbir yiyeceği bulunmamaktadır!" Peygamberimiz bunu söyler söylemez, bir duvar yıkılıyormuş gibi semâdan bir ses duyuldu ve derhal Isrâfîl (a.s.) gelip şöyle bir teklifte bulundu: "Allah, senin dediğini duymuş ve beni sana göndermiş bulunuyor! Yeryüzünün bütün hazînelerinin anahtarlarını sana getirmiş bulunuyorum! Eğer sen istersen, bütün Tihama Dağlarım seninle beraber zümrüt, yakut altın ve gümüş olarak taşıyacağım! Dilediğin yerde dilediğin kadar harcarsın... Eğer istersen, hükümdar bir peygamber olursun, istersen kul peygamber olursun! Ben, bunu sana arz etmekle mükellef ve me'mûrum! Dilediğini seç ya Resu-lallah!" Bu sırada Cebrail (a.s.), Peygamber Efendimiz'e, "Tevâzû' gösterip kul peygamber olarak kalmayı tercih etmesi" hakkında işarette

bulunur... Peygamber Efendimiz de:

"Bil'akis ben, kul peygamber olmayı seçiyorum!" diye üç defa tekrarlamış, "Kul Peygamber" olmayı tercih buyurmuşlardır."

îbni Sa'd ve Ebâ Nuaynı Ebû Ümâme'den rivayet eder. O şöyle der: "Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Rabbim bana, Mekke Vadisini altın yapmayı teklif etti de ben: "Hayır Rabbim, ben bunu istemem, bil'akis ben, bir gün doymayı, bir gün de aç kalmayı tercih ederim! Aç kaldığım gün, Sana yalvarıp yakarırım; tok olduğum günde Sana şükür ve hamdederim!" dedim."

Îbni Sa'd ve Bey haki Hz. Aişe'den şöyle rivayet eder: Bir gün an-sardan bir kadın, benim odama geldi. Bu sırada Peygamber efendimiz'in yatağına gözü ilişti. Onu, ikiye katlanmış bir aba şeklinde görünce yadırgadı. Kalkıp evine gitti. Bana, içine yün doldurulmuş bir yatak gönderdi. Biraz sonra da Resûlüllah eve geldi ve o kadının gönderdiği yatağı görünce: "Yâ Aişe, bu nedir?" dedi. Ben de durumu kendisine anlattım. Derhal: "Bunu, o kadına iade et" buyurdu. Ben ise, doğrusu bu yatağı göndermek istemediğimden "peki" diyemedim. Çünkü yatak çok hoşuma gitmişti. Fakat, Peygamber Efendimiz: "Aişe, bu yatağı o kadına gönder!" diye tekrarlayınca, göndermeye mecbur kaldım. Üçüncüsünde E-fendimiz: "Aişe, bunu iade et! Vallahi eğer ben istemiş olsaydım, Allah benim yanımda altından ve gümüşten dağlar yürütürdü" buyurmuştu.

Îbni Ebû Şeybe Müsned'inde ve Ebû Yâlâ Ebû Musa'dan naklederler. O demiştir ki: "Resûlüllah Efendimiz bir hadisinde: "Bana kelime ve sözlerin en güzeliyle başlayıp en güzeliyle bitirmek ve en veciz bir şekilde konuşmak hassası verilmiştir" buyurdu.

Ahmed ve sahih bir senedle Taberani Îbni Ömer'in şöyle dediğini naklederler: Peygamber (s.a.v.) bir hadislerinde: "Bana, her şeyin anahtarı ve ilmi verildi. Sâdece beş gayb'm ilmi verilmedi. Bu beş şeyin ilmine, ne bir melek-i rnukarreb, ne de bir nebiyy-i mürsel vakıf olamaz! Şüphesiz kıyametin ne zaman kopacağına dair bilgi, sadece Allah'a mahsustur!" 1101[84]

1101[84] Lokman suresi, 34

(Yine Ahmed ve Ebû Yâlâ'nm tbni Mes'ud'dan olan rivayetleri de, bu meal ve merkezdedir.)

Ahmed, Ebû Said el-Hudri'den şöyle rivayet eder: Peygamber (s,.a.u.) buyurdu: "Önceki peygamberlerden her biri, ümmetini deccâl fitnesinden mutlaka sakındırmış tır! Bana ise bu hususta daha fazla bilgi verilmiştir: Biliniz ki, deccâlin bir gözü kördür. Allah ise körlükten münezzehtir." 1102[85]

Peygamberimizin Diğer Bazı Özellikleri

tbni Seb' demiştir ki: Peygamber'in (s.a.u.) bazı özellikleri de şunlardır: O abdest almak ister fakat su bulamazsa, ellerini uzatır, parmaklarından akan su ile abdestini alırdı. 1103[86] Akşam aç yatar, tok olarak sabahlardı. Hiç kimse O'nu, kuvvetiyle yenemezdi 1104[87]

.O, Allah'ın habibi, haîili ve kelimi olmuştur. Allah O'nunla, hiç bir meleğin ve peygamberin ayak basmadığı yüce bir makamda, Kâbekavseyn makamında kelâm söylemiştir ve yeryüzü kendisi için durulmuştur."

Peygamber'in (s.a.v.) göğsünün açılması, vizrinin (sırtındaki yükünün) indirilmesi, zikrinin yükseltilmesi (adının Allah'ın adıyla birlikte anılması), gelmiş-geçmiş günahlarının bağışlandığına dair söz verilmesi, Allah'ın dostu olması, Adem Oğullarının efendisi ve bütün yaratılmışların en faziletlisi kılınması, bütün peygamberlerden ve meleklerden üstün kılınması, ümmetinin kendisine arzedüerek onların

1102[85] Deccâlle ilgili hadîsler sahih ve pek çoktur. Bunlar, mânevi tevatür ifâde eder

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/376-379.

1103[86] Kabdaki suya elini sokar, bu su fazlasıyla bereketlenirdi.

1104[87] Otuz kişi kuvvetinde" olduğunu konuşurlardı. Rükane ile güreştiği zaman, rahatlıkla onu tepelemişti. Kimse O'nu yenemezdi

tamâmını görmüş olması, tâ kıyamete kadar ümmetinin içinde meydana gelecek olayların kendisine gösterilmesi, Besmele'nin, Fâtiha'nm, Ayetel Kürsfnin, Bakara Sûresi'nin sonundaki âyetlerin kendisine verilmesi, aynı zamanda âyet sayıları yüzü, iki yüzü geçen uzun ve mufassal Kur'ân sûrelerinin kendisine verilmiş olması gibi hususlarda, O'nun Ö-zellikleri arasında yer alırlar... Nitekim ilgili âyetlerde de buna dâir açık beyânlar bulunmaktadır. îşte inşirah sûresinin ilk âyetleri ki şu mealdedir: "Habîbim, biz senin göğsünü açmadık mı? Ve indirmedik mi senin üzerinden yükünü? Ki o, ağırlığından sırtını çatırdatmıştı. Ve senin şanını yükseltmedik mi?" 1105[88]

Fetih sûresinde de şöyle buyurmaktadır: "Biz sana apaçık bir fetih verdik! Tâ ki Allah senin günâhından, geçmiş ve gelecek olanı bağışlasın, bütün tasalarını giderip sana olan nimetini tamamlasın ve seni doğru bir yola iletsin!" 1106[89]

Bezzâr, güzel bir senedle Ebû Hüreyre'den rivayet eder. O şöyle demiştir: Peygamber Efendimiz buyurdular ki: "Ben, diğer peygamberlere karşı altı şeyle üstün kılındım ki bunlar, başka hiçbir peygambere verilmemiştir. Şöyle ki:

1- Benim geçmiş bütün günahlarım bağışlanmış,

2- Ganimetler helâl kılınmış,

3- Ümmetim en hayırlı ümmet kılınmış, ,

4- Yeryüzü mescid ve tahûr kılınmış

5- Bana Kevser verilmiş,

6- Bir aylık mesafedeki düşmanlarıma korku salınmıştır. Varlığım elinde olana yemin ederim ki, sizin arkadaşınız, kıyamet gününde "Livâü'1-Hamd" adh sancağın sahibidir! Adem'den bu tarafa herkes

---

1105[88] İnşirah suresi, 1-4

1106[89] Fetih suresi, 1-2

onun gölgesinde bulunacaktır... 1107[90]

Şeyh îzzüddln bin Asdüs-Selâm der ki: Allah Teâlâ'nın, O'nun gelmiş geçmiş günahlarının bağışlanmış olduğunu haber vermesi; O'nun bir Özelliğidir! Başka bir peygamber için böyle bir şey buyurulmamıştır. Nitekim mahşer yerinde diğer bütün peygamberlerin "nefsî, nefsî..." diye çağıracak olmaları da bunu göstermektedir."

Müfessir îbni Kesir ise, Tefsîr'inde fetih âyetini açıklarken şöyle demektedir: "işte bu, peygamber'in (s.a.v.) özelliklerinden birisidir! O'nun bu özelliğine, diğer peygamberlerden hiç biri ortak değildir."

Taberânl, Beyhakı ve Ebû Nuaym îbni Abbas'tan şöyle rivayet e-derler: Peygamberimiz bir defasında buyurdular ki: "Ben, Rabbime mürâcât edip bir şey istedim. Fakat keşke böyle bir istekte bulunmamış olsaydım, diyordum... Dedim ki: "Ey Rabbim, benden önce gönderdiğin peygamberlerden öyleleri var ki, ölüyü diriltmiş... Bâzısına rüzgarı müsahhar kılmışsın (emrine vermişsin...)" Rabbim bana buyurdu ki: "Habîbim, seni yetim olarak bulup da barındırmadık mı? Seni yolunu şaşırmış bulub da yola kılavuzlamadık mı? Fakirdin de zengin kılmadık mı? Sırtını çökerten yükünü sırtından indirmedik mi? Zikir ve sânını çok yüce kılmadık mı?" Ben de Rabbim'e cevaben: "Evet, yâ Rabbi!" dedim." 1108[91]

îbni Sa'd, Mücemmi' bin Cariyeden nakleder. O şöyle der: Bizler, Hudeybiye'den dönüp Medineye doğru giderken Dacnân denilen bir yere geldiğimizde, bir çok kimselerin atlarım hızla sürerek Resûlüllah Efen-dimiz'e doğru ilerlediklerini ve ilerlerken de "Resûlüllah'a bâzı âyetler inmiş, onları dinleyip belleyelim!" dediklerini duydum... Tabu ben de a-tımı hızla sürerek Resûlüllah'ın yakınına vardım... Bir de ne görelim, Resûlüllah Efendimiz: "Biz sana, gerçekten açık ve büyük bir fetih verdik..." mealindeki âyeti okumaktadır. Cebrail (a.s.), bu âyeti indirdiği zaman peygamberimizin fethini tebrik etmiş... Bizler de

---

1107[90] Şefaat Hadîsi'ndeki Hz. isa'ya âit ifâde de, bunun peygamberimize hâs olduğunu göstermektedir

1108[91] Bunu, Îbni Ebû Hatim de rivayet etmiştir.

Peygamberi-miz'e tebriklerimizi sunduk..." 1109[92]

îbni Cerır, îbni Ebû Hatim, Ebû Yâlâ, îbni Hıbbân ve Ebu Nuaym Ebû Saîd el-Hudrî'den rivayet ederler. O da Resûlüllah'tan rivayet eder: "Cebrail bana, Kur'ân'daki: "Biz, senin sânım yükseltmedik mi?" âyetiyle ilgili olarak geldi ve yüce Allah'ın: "Habîbim, ben zikredildiğim zaman sen dahi zikredilirsin" buyurduğunu tebliğ etti..."

îbni Ebû Hatim, Katâde'den yine bu âyetle ilgili olarak şöyle nakleder: Yüce Allah, O'nun adını ve şanını dünyâda ve âhirette yükseltmiştir. Hiç bir hutbe okuyan, şehâdet getiren, ezan okuyan veya namaz kılan yoktur ki, "eşhedü enlâ ilahe illallah" dedikten sonra, "eşhedü enne Muhammeden resûlüllah!" diyerek O'nun adını anmamış ve yükseltmemiş olsun!"

Ebû Nuaym de, Enes'ten şöyle nakletmiştir: ResûlütlahHs.a.v.) buyurdu: "Ben, Yüce Allah'ın samâvât (tsrâ ve Mîrâc) ile olan emrini yerine getirdikten sonra şöyle bir münâcatta bulundum: "Ey Rabbim, benden Önceki peygamberlerine birtakım ikramlarda bulundun: îbrahîm'i Halil, Musa'yı Kelîm kıldın. Davud'a dağları müsahhar eyledin... Rüzgarı ve cinleri Süleyman'ın emrine verdin... Isâ için Ölüleri diriltiverdin... Bana olan ikramın nedir?" Rabbim bana hitaben buyurdu ki: "Habîbim, ben sana bütün bunlardan daha faziletli olanı vermedim mi? Ben anıldım mı, mutlaka sen de anılırsın! Sonra senin ümmetinin kalblerini Kur'ân'm hazînesi kılmadım mı? Baksana onlar, Kur'ân'ı ezberlerinden okumaktalar... Böyle bir ikram, daha Önceki ümmetlere nasîb olmuş değildir. Ayrıca sana, Arş'ımm hazînelerinden bir cümle lütfettim ki, siz o cümle ile Bana en güzel şekilde sığınır, Ben'den güç ve kuvvet istersiniz: "Lâ havle velâ kuvvete illâ billah!" dersiniz. (Allah'ım, senin bize vereceğin güç ve kuvvetten başka, güç ve kuvvet yoktur! Bize güç ve kuvvet ver, bizleri destekle) diyerek Bana sığınır, bu şekilde îmân ve güveninizi tazelersiniz..."

Peygamber (s.a.v.) Efendimiz, yine bir hadîslerinde kendisine verilmiş bulunan altı Özellikten bahisle, bunun sonunda da: "...Ve aynı zamanda

---

1109[92] Müslümanların Hudeybiye Musâlehasından üzgün dönmeleri üzerine, onları sevinç ve sürûrâ gark eden Fetih Sûresi inmiş, Resûlüüah da bunu onlara ve bilhassa Ömer'e hitaben okumuştur

ümmetimin tamâmı bana arzedilmiştir. Ümmetimin âlimi ve câhili, hep bana gösterildi de ben onların hepsini tanıdım" buyurmuştur.

Taberâni Huzeyfe bin Esîd'den nakleder. O şöyle der: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Dün akşam ümmetim bana arz olundu. Başından sonuna kadar bana gösterildi." Ben dedim ki: "Ey Allah'ın elçisi, şimdi yaratılmamış olanlar nasıl gösterildi?" Cevaben şöyle buyurdu: "Halen yaratılmamış olanlar dahi Öyle gösterildi ki, sizden birinizin arkadaşını tanıdığı gibi, onların her birini tanımış bulunuyorum." 1110[93]

Dârekutnî ve Taberâni Büreyde'den rivayet ederler: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Bana Öyle bir âyet indirildi ki, Süleyman (a.s.)'dan başka bir peygambere indirilmiş değildir. Bu âyet: "Bis-millâhirrahmânirrahîm!" âyetidir."

(tbni Merdûye de îbni Abbas'ın şöyle dediğini rivayet etmiştir: "Kur'ân'da bir âyet var, pek çok kimseler o âyetin Peygamberimiz'den bir de Süleyman peygamberden başkasına indirilmemiş olduğunu bilmezler, îşte bu âyet: "Bismillâhirrahmânirrahîm!" âyetidir." 1111[94]

Ebu Ubeyd ve tbni Durays, Kur'ân'm faziletlerine dâir yazdıkları kitablannda Ali bin Ebû Tâlib'in şöyle dediğini kaydetmişlerdir: "Aye-tel-Kürsî, Peygamber (s.a.v.) Efendimiz'e Arş'm altındaki hazîneden ve-rilmiş bir âyettir! Bu âyet, sizin peygamberinizden önce herhangi bir peygambere verilmiş değildir." 1112[95]

Ahmed, Taberâni ve Beyhakî'nin rivayetlerine göre ki bunu Huzeyfe rivayet etmektedir; Peygamber (s.a.v.) şöyle buyurmuştur: "Bakara

---

1110[93] Ben, bu hadîsin şahinlik veya zayıflık bakımından derecesinin ne olduğu hakkında, bir bilgiye rastlayamadım. Kendiliğimden, derecesi ve hikmeti şudur, diye birşey söylemek de istemiyorum.

1111[94] Besmele'nin fazîlesi hakkındaki bu mevkuf hadîsin sahih ofaması mümkündür

1112[95] Sahih hadîste, Bakara Sûresi'nin sonundaki âyetlerin Peygamberimiz'e Arş'ın altındaki hazîneden verildiği ve daha önce hiçbir peygambere verilmediğini bildirmiştir. Aye-tel-kürsî ile ilgili olarak da: 'Onun bir dili olup Arş'ın direği yanında Allah'ı takdîs ettiği" vârid olmuştur.

Sûresi'nin sonundaki şu âyetler bana, Arş'm altındaki hazîneden verilmiştir ve bunlar, benden önce hiç bir peygambere verilmemiştir."

(Imâm-ı Ahmed, benzeri bir rivayeti, Ebû Zerr'den nakletmiştir). 1113[96]

Taberâni Ukbe bin Âmir'den rivayet eder. O şöyle der: "Bakara Sûresi'nin sonundaki "Amenerasûlü..." diye başlıyan iki âyeti çok okumaya (ve mânâsı üzerinde düşünüp onlardaki hakikatleri anlamaya) bakınız! Zira yüce Allah; Peygamber Efendimizi, kendisine bu âyetleri vermekle seçkin kılmıştır!"

Hâkim, Mâkil bin Yesâr'dan rivayetle Peygamber'in (s.a.v.) şöyle buyurduğunu nakleder: "Bana Fatiha Sûresi ve Bakara Sûresi'nin sonundaki âyetler, arş'ın altında verilmiştir. Fazladan olarak da Mufassal verilmiştir."

Müslim îbni Abbas'tan rivayet eder. O demiştir ki: Peygamber'e (s.a.v.) bir melek gelip: "Yâ Muhammed, sana iki büyük nuru müjdelemek için geldim, bunlar senden önce hiç bir peygambere verilmiş değildir! îşte bu iki nûr: Fatiha Süresiyle, Bakara Sûresi'nin sonundaki âyetlerdir!" demiştir.

Beyhakî de Vasile bin el-Eska'dan şöyle rivayet eder, O demiştir ki: "Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Bana, Tevrat yerine yedi uzun sûre, Zebur yerine âyet sayıları yüz civarında olan sûreler, incil yerine de el-Mesânî verilmiştir. Fazladan olarak da el-Mufassal verilmiş bulunmaktadır!"

(îbni Cerır ile îbni Merdûye'nin îbni Abbas'tan olan rivayetleri ise şöyledir: "Kur'ân-ı Kerîm'deki: "Andolsun ki Sana, ikişerlerden yedi, bir de bu büyük Kur'ân'ı verdik!" 1114[97] mealindeki âyetle ilgili olarak îbni Abbas; "Bu ikişerli yedi'den murâd, "Sebû'd-Tıvâl" denilen yedi uzun sûredir! Bunlar daha önce hiç bir peygambere verilmiş değildir. Sâdece Mûsâ (a.s.)'a, altısı verilmişti..."

1113[96] Sahîh hadîste: "Bakara Sûresi'nin sonundaki iki âyeti, geceleyin okumanın kâfi olduğu" bildirilmiştir.

1114[97] Hicr suresi, 87

(îbni Merdûye'nin naklettiği bir haberde ise, îbni Abbas'ın şöyle dediği kaydedilmiş bulunmaktadır: "Peygamberimiz'e yedi uzun sûre verilmiş bulunmaktadır. Bunlardan sâdece altısı, yalnız Mûsâ (a.s.)'a verilmiş idi. O ise, kendisine verilen levhaları yere koyduğu zaman, bunlardan ikisi gitmiş, dördü kalmıştır. 1115[98]

Ebû Nuaym, el-Mârife adlı kitabında Abdurrahmân bin Ğa-nem'den şöyle nakleder: "Bizler, Peygamberin (s.a.v.) yanında oturuyorduk. O sırada biz, Mescid'de idik. Ansızın bir bulut meydana geldi ve Resûlüllah Efendimiz buyurdular ki: "Az önce bana bir melek inip dedi ki: "Ey Allah'ın elçisi, ne zamandan beri sana gelmek için Rabbim'den izin istiyordum. Nasîb şimdi imiş ve sana gelmiş bulunuyorum. Geliş sebebim ise, "Yüce Allah indinde, senden daha keremli ve daha şerefli bir kul olmadığını sana müjde etmektir!"1116[99]

Beyhakî 'nin rivayetine göre îbni Mes 'ûd şöyle demiştir: "Gerçekten Muhammed (a.s.), kıyamet gününde Allah'a karşı bütün yaratılmışların

en keremlisidir!"

Yine Beyhakl 'nin naklettiği bir habere göre, Abdullah bin Selâm da şöyle demiştir: "Allah indinde yaratılmışların en keremlisi, hiç şüphesiz Muhammed (a.s.)' dır!"1117[100]

Peygamberimizin Bir Diğer Özelliği Daha

1115[98] el-Mesânî, Uzun Yedi Sûre'dir ki bunlar: Bakara, Af-İ imrân, Nisa, Mâide, En'âm, Araf, Enfâl Sûreleridir. (Enfâl Sûresi denilince, Berâe yâni Tevbe Sûresi de buna dâhildir.) el-Mufassal'in hakkında ihtilâf vardır. En meşhur olanı: Kâf Sûresinden itibaren Mufassal sayıldığıdır.

1116[99] Bunun ve bundan sonraki iki eserin doğruluğunda hiç şüphe yoktur. Elbette Peygamber Efendimiz'den daha keremli ve daha şerefli; Allah İndinde daha sevgili ve daha kıymetli bir kul yaratılmış değildir! Elbette yaratılmışların sultânı ve en üstünü, Peygamberimiz Muhammed (s.a.v.)'dir.

1117[100] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/379-384.

Peygamber'in (s.a.v.) bir diğer özelliği ise, kendisine ve diğer peygamberlere olan ilâhî hitaptaki farktır. Bunu, bâzı âyetlerle misallendirebiliriz. Meselâ Dâvud (a.s.) ile ilgili bir âyet-i celile şu mealdedir: "Sakın hevâye uyma, aksi halde seni Allah'ın yolundan sapıtır." 1118[101] Halbuki peygamberimiz hakkında: "O, hevâdan konuşmaz!" buyurul-muştur. 1119[102] Böylece hevâsına uymaktan ve hevâdan konuşmaktan tenzih edilmiştir. Keza Musa (a.s.) ile ilgili bir âyette: "Bana bir kötülük yaparsınız diye korkup sizden kaçtım..." buyurulmuştur. 1120[103]Peygamber Efendimiz hakkında ise: "Kâfirler senin için tuzak kurdukları zaman..." denilmiş ve O'nun Mekke'den çıkışı ve hicreti en güzel bir tabirle belirtilmiştir. 1121[104] Keza Peygamberimizin Mekke'den çıkarılışı da, O'nun düşmanlarına nisbet edilmiş ve Peygamberimiz için "firar" kelimesi asla kullanılmamıştır. Ki elbette "firar" kelimesinin kullanılmasında, bir nevî eksiklik söz konusudur." 1122[105]

Peygamberimizin Bir Özelliği Daha

Peygamberimiz'in Özelliklerinden biri de, Onunla gizli konuşup fısıldaşmak isteyen birisinin, bu şekilde konuşmasını yapabilmesinin

---

1118[101] Sâd suresi, 26

1119[102] Necm suresi, 3

1120[103] Şuara suresi, 21

1121[104] Enfal suresi, 3

1122[105] Rabbimiz'irı peygambere olan ilâhî hitabı, bir ve müsâvîdir. Bu hususta gösterilen bu tekellüf, doğru değildir. Nitekim Yüce Aliah, bizim Peygamberimiz'e dahî: "...Sana gelen ilimden sonra, eğer onların nevalarına uyacak olursan, andolsun ki Allah'tan sana ne bir dost, ne de bir yardımcı bulunmaz!" buyurulmuştur. (Bakara, 120).

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/384.

bir şarta bağlanmış olmasıydı. Bu ise, önce sadaka vermekten ibaretti. Fakat böyle bir şey önceki peygamberlerde görülmüş değildi. Nitekim ilgili âyette meâlen şöyle buyurulmuştur: "Ey mü'minler, siz, peygamberle gizli konuşup fısıldaşacağınız zaman, önce bir sadaka veriniz! Bu, sizin için daha hayırlı ve daha temizdir. Şayet buna imkân bulamazsanız, Allah, bağışlayan ve esirgeyendir." 1123[106]

îbniEbû Hâtim'in rivayetine göre, îbniAbbas, bu âyetle ilgili olarak şöyle demiştir: Müslümanlar, Peygamberimiz'e fısıldayarak pek çok şey soruyorlardı. Bu da Peygamberimiz'e ağır geliyordu. Yüce Allah, bunu şarta bağlamakla, Peygamberimizin sıkıntısını hafifletmek istiyordu. Bu âyet-i kerîme nazil oldu ve müslümanların pek çokları sorularını azalttılar... Hâttâ çekinip sormaz oldular. Cenâb-ı Hakk da bunun üzerine aşağıdaki âyetini inzal buyurdu: "Sadaka vermekten korktunuz mu? Çünkü yapmadınız. Allah da sizi bundan affetti. (Sadaka vermeden konuşabilirsiniz). Artık namaz kılın, zekât verin, Allah'a ve Resûlü'ne itaat edin! Allah, yaptıklarınızı bilendir!" 1124[107] İşte bu âyetin inmesinden sonra, müslümanlara olan darlığı kaldırmış, genişlik lütfetmiştir.

Saîd bin Mensur da, Mücâhid'in şöyle dediğini nakletmiştir: "Her kim Peygamber Efendimizle gizli konuşup fısıldaşacak olursa, bir dinar sadaka verirdi. Bunu ilk tatbik eden de Ali bin Ebû Tâlib olmuştur. Sonra bu husustaki ruhsat, yâni kolaylıkla ilgili âyet nazil olmuştur." 1125[108]

Peygamberimizin Bir Özelliği Daha

1123[106] Mücadele suresi, 12

1124[107] Mücadele suresi, 13

1125[108] Ve önceki âyetin sadaka hükmü bu âyetle neshedilmiştir

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/384-385.

Peygamber'in (s.a.v.) özelliklerinden biri de, O'na itaat edilmesini kesin ve mutlak bir farz olarak Yüce Allah'ın herkese farz kılmış olmasıdır. Allah bunu, hiçbir şarta bağlamamış ve hiç bir istisna da koymamıştır. Nitekim ilgili bir âyetinde şöyle buyurmuştur: "...Peygamber size ne verdiyse (neyi getirip emretti ise), onu olduğu gibi alınız! Size neyi de yasakladı ise, ondan kaçınınız! Allah'tan korkunuz! Çünkü Allah'ın azabı şiddetlidir." 1126[109]

Diğer ilgili bir âyetinde de şöyle buyurmaktadır: "Her kim Resûl'e itaat ederse, şüphesiz Allah'a itaat etmiş olur..." 1127[110] îşte, ilgili âyetlerden de anlaşıldığı gibi, Yüce Allah, herkese O'nu örnek edinmesini kesinlikle farz kılmış; gerek işde, gerek sözde O'na uymalarını emretmiştir. Bunu, mutlak bir şekilde emredip hiç bir istisna ve şart koymamıştır. O'nun, mutlak bir şekilde örnek alınması hususunda bir âyetinde şöyle buyurmaktadır: "Andolsun, Allah'ın elçisinde sizin için uyulacak en güzel bir örnek vardır." 1128[111] Halbuki Halîli İbrahim (a.s.)'m örnek alınmasında şöyle buyurmuştur: "ibrahim'de ve onunla beraber bulunanlarda sizin için güzel bir misâl vardır." Sonra bu âyetin sonuna doğru: "Yalnız ibrahim'in babasına: "Senin için mağrifet dileyeceğim, fakat senin için Allah'tan bir şeye gücüm de yetmez" demesi hâriç. (Bu size misâl değildir.) 1129[112] işte âyetin bu kısmında bir istisna yapılmıştır. Fakat peygamberimizle ilgili, bir istisna dahî söz konusu değil..." 1130[113]

1126[109] Haşr suresi, 7

1127[110] Nisa suresi, 80

1128[111] Ahzab suresi, 21

1129[112] Mümtehine suresi, 4

1130[113] Zâten İbrâhîm (a.s.)'ın örnek alınması, özel bir emirle ilgili idi. O da, Allah'ın düşmanlarını dost edinmemekten ibaret idi. O, bu ümmetin peygamberi olmadığı için, onun her hususta örnek alınması mümkün değildi.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/385-386.

Peygamberimizin Bir Özelliği Daha

Peygamber'in (s.a.v.) bir diğer özelliği de, Yüce Allah'ın Kendi Zâtı'na itaat edilmesini, yasakladığı şeylerden sakımlmasını, hükümleri ve farzları, va'dini ve veîdini zikrettiği yerlerde; Peygamber Efendimizi de zikretmiş olmasıdır. Bu gerçekten böyledir. Bu suretle Yüce Allah, Habîbi'nin şerefini ve büyüklüğünü artırmıştır. Buna dâir Kur'ân'dan pek çok misâller vermek mümkündür... Biz burada bâzılarım zikredelim: Önce itaat konusundaki misallerden bâzılarını-görelim:

"Ve Allah'a ve Resule itaat ediniz!" 1131[114]

"Eğer müminler iseniz, Allah'a ve O'nun Resûlü'ne itaat ediniz!" 1132[115]

"Onlar Allah'a ve Resûlü'ne itaat ederler." 1133[116]

Şimdi de îmân veya tekzîb bakımından olan misalleri görelim:

"Mü'minler ancak o kimselerdir ki, onlar Allah'a ve Resûlü'ne i-nandılar, sonra da şüphe etmediler..." 1134[117]

"Allah'tan ve O'nun Resûlü'nden andlaşma yaptığınız müşriklere bir ihtardır!... "1135[118]

".. .Ve oturup kaldı o Allah ve Resûlü'ne karşı yalan söyleyenler,.."1136[119]

Şimdi de itaat etmeyip karşı çıkanlarla ilgili âyetlerde Yüce Allah'ın Kendi adını zikrederken, Resûlü'nün adını da nasıl zikretmiş olduğunun

---

1131[114] Maide suresi, 92

1132[115] Enfal suresi, 1

1133[116] Tevbe suresi, 71

1134[117] Hucurat suresi, 15

1135[118] Tevbe suresi, 1

1136[119] Tevbe suresi, 90

bir kaç misâlini görelim:

"...Kim Allah'a ve Resûlü'ne karşı gelirse, apaçık bir sapıklığa düşmüş olur!" 1137[120]

"...Kim Allah ve Resûlü'ne karşı gelirse, şüphesiz Allah'ın cezası çetin olur." 1138[121]

"Onlar bilmediler mi ki, kim Allah ve Resûlü'ne karşı koymaya kalkarsa, onun için ebedî kalmak üzere cehennem ateşi vardır. İşte büyük rezillik budur!"1139[122]

Bu husustaki âyetler pek çoktur. Burada misâl olarak verdiğimiz mealler, bu konuda yeteri kadar bilgi vermiş olacaktır ve bu misâllerden açıkça görüldüğü gibi, Yüce Allah, Zâtı'nm adını zikrettiği yerlerde Resûlü'nü de zikretmiş ve bu suretle O'nun büyüklüğünü ve şerefini artırmış bulunmaktadır. Bu da O'nun Resûlü'nün üstünlüğünü ifâde eden bir özellik mâhiyetini taşımaktadır. 1140[123]

Onun Özelliklerinden Biri De, Dört Vezir İle Teyid Edilmiş Olmasıdır

---

1137[120] Ahzab süresi,36

1138[121] Enfal suresi, 13

1139[122] Tevbe suresi, 63

1140[123] Bundan sâdece ibâdet ve ibâdet mâhiyetinde olanlar müstesnadır. Zira bu gibi hususlarda Yüce Allah; ortaklık kabul etmez ve de etmemiştir! Meselâ Kitâbı'nın hiç bir yerinde: "Allah'a ve Rasulüne ibadet ediniz" buyurmamıştır ve bu manâya alınabilecek hususlarda Resûlü'nün adını zirketmemiştir. Zira ibâdet ve o mânâya alınabilecek hususlar, Allah'a hâs olan haklardır. Başka hiçbir kulun bunlarda hakkı ve salâhiyeti bulunmamaktadır. Bunlar da: Tevekkül, rahmet, rağbet, haşyet, ibâdet ve "hasbiyallah = Allah bana yeter" derken anlaşılan yeterlilik gibi hususlardır. İşte bunlarda, Resulünün ismi, Allah'ın yanında anılma-mıştır.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/386-387.

Bu hususta Bezzâr ve Taberânl'nin îbni Abbas'tan olan rivayetlerini burada kaydedelim. îbni Abbas demiştir ki: "Peygamber (s.a.v.) şöyle buyurdu: "Allah Teâlâ beni, dört vezîr ile te'yîd etmiş bulunuyor! Bunlardan ikisi ehl-i semâdan olan Cibril ile Mîkâîl'dir. Diğer i-kisi de ehl-i arzdan olan Ebû Bekir ile Ömer'dir!" 1141[124]

îbni Mâce ile Ebu Nuaym'in Câbir bin Abdullah'tan olan rivayetleri ise şöyledir: "Peygamber (s.a.v.) yürüdüğü zaman, ashabı O'nun Önünde yürürler ve arka tarafını meleklere bırakırlardı..."

Hâkim, îbni Asakir de Ali'den şu haberi naklederler: "Bir defasında Peygamber (s.a.v.) şöyle buyurdu: "Her peygambere yedi adet yakın ar-kadaş verilmiştir. Bana ise on dört yakın arkadaş verilmiş bulunmak-tadır." Ali, bu haberi duyurduğu zaman, kendisine: "Bu on dört yakın arkadaşın kimler olduğunu bize söyler misin?" dediler. O da onlara ce-vap olmak üzere: "Ben, Hamza, iki oğlum Hasan ve Hüseyin, Cafer, Akıl, Ebû Bekir, Ömer, Osman, Mikdâd, Selmân, Ammâr, Talha ve Zü-beyr'dir'" dedi." 1142[125]

Dârekutnî el-Mü'telef adındaki kitabında Cafer bin Muham-med'den şu haberi nakletmiştir: "Hiç bir peygamber yoktur ki, arkasında duası müstecâb olan bir ehl-i beytini bırakmamış olsun... Bizim Pey-gamberimiz de bizim ehl-i beytimiz'de İki kabule şâyân dua örneği bı-rakmıştır! Bu makbul iki duanın biri, şiddet ve musibetlerle ilgili, diğeri ise ihtiyaçlarımızın te'miniyle ilgili bulunmaktadır. Bize isabet edecek olan şiddet ve musibetlerle ilgili bırakılan dua şudur:

"Ey varlığı dâima ezelî ve edebî olan! Ey benim ve babalarımın ilâhı olan rabbim! Ey hayyü kayyûm olan Allah..."

ihtiyâçlarımı zın te'miniyle ilgili bırakılan dua da şudur:

"Ey herşeye kâfi olan ve hiç bir şeyin kendisinin vereceğini veremeyen rabbim! Ey Allah!... Ey, Muhammed'in Rabbi! Borcumu ödemem (ve

---

1141[124] Bunu, farklı bir lafızla Tirmizîde rivayet etmiştir. Buna göre, her peygamberin böyle dört vezîri bulunduğu bildirilmiştir

1142[125] Tirmizinin bildirdiği rivayette,isimler biraz farklıdır,

ihtiyaçlarıma kavuşmam) için bana yardım et..." 1143[126]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, O'nun Künyesi İle Künyelenmenin Haram Oluşudur!

Peygamber'in (s.a.v.) özelliklerinden biri de, O'nun künyesi ile künyelenmenin haram oluşudur. Bâzıları, O'nun ismiyle ad koymanın da haram olduğunu söylemişlerdir. Böyle bir haramlık, önceki peygamberlerin hiç biri için yoktu... Bu konuda Hâkim'in Ebû Hüreyre'den bir rivayeti var. Buna göre Ebû Hüreyre demiştir ki:

"Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Sakın, benim adımla künyemi ikisi bir arada bir şahsa koymayınız! Ben, Ebul-Kâsım'ım! Allah verir, ben de taksim ederim!"

(Imam-ı Ahmed'in, Ensârlı Abdurrahmân bin Ebû Amra'dan naklettiği rivayet de bu mealdedir.) 1144[127]

Enes'ten gelen bir rivayete göre, o şöyle demiştir: "Bir gün Peygamber (s.a.v.) Medine kabristanında idi. Bu sırada adamın biri: "Ey Ebul-Kâsım!" diye nida etti. Peygamberimiz de kendisine çağrıldığını zannederek o tarafa doğru baktı... Nida eden adam, Peygamberimiz'in kendisine doğru baktığını görünce: "Ben sana çağırmadım, ey Allah'ın Resulü!" dedi. Bunun üzerine Peygamber Efendimiz: "Sizler, benim adımı veriniz, fakat künyemi vermeyiniz" buyurdu.

Hâkim'in Câbir'den naklettiği rivayet ise şöyledir: Ensârdan birinin oğlu dünyâya geldi ve o, ona "Muhammed" adını verdi. Ensâr buna kızdı ve dediler ki: "Peygamberimiz'e sorulmadan, nasıl bu adı verebilirsin?" Sonra soruldu. Peygamberimiz de: "Ensâr iyi etmiştir. Sizler benim

---

1143[126] Buhârî, Cafer bin Muhammed'in rivayetini hüccet saymamıştır.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/387-388.

1144[127] Tırmızî'nın rivayeti de aşağı-yukarı bu mealdedir

adımı veriniz, fakat künyemi vermeyiniz! Ben Ebul-Kâsım'ım! Aranızda Allah'ın izni ve emri veçhile taksimde bulunurum!" buyurdu,

îmâm-ı Şafiî der ki: "Herhangi bir kimseye, ister Muhammed adı verilmiş olsun, ister başka bir ad verilmiş olsun, Ebû'l-Kâsım künyesinin verilmesi asla caiz olmaz!"

îmâm-ı Rafit de bu konuda şöyle der: "Alimlerden bazıları, sâdece isim ve künyenin birlikte verilmesine karşı çıkmıştır, ikisinden birini vermeyi ise caiz görmüştür... îmâm-ı Mâlik ise, Peygamberimiz'in vefatından sonra, O'nun künyesi ile künyelenmeyi caiz görmüş ve: "O'nun vefatından sonra, birisi: "Ey Ebûl-Kâsım!" diye çağırdığı zaman, kimi çağırdığı belli olmama gibi bir durum söz konusu değildir ve peygamberimize ezâ vermiş olmak da mümkin değildir. Bu bakımdan, O'ndan sonra caiz olur" demiştir. 1145[128]

Taberânl'nin îbni Abbas 'tan rivayeti ise şöyledir: "Bir kimsenin üç oğlan çocuğu olur da bunlann birine olsun benim adımı vermezse, işte o kimse cahillik etmiş olur..." 1146[129]

îbni Ebû Asım, îbni Ebû Füdeyk kanalıyla Cehm bin Osman'dan, o da îbni Cüşeyb'teri, o da babasından naklen Hz. Peygamber'in şöyle dediğini rivayet eder: "Benim ismimi alan bir müslüman, bana verilmiş bulunan bereketten nasîbdâr olmayı umar ve gerçekten bu berekete erer ve kıyamete kadar da bu bereket içinde bulunur..."1147[130]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Kendisiyle İksam Alellah'ın Caiz Oluşudur

---

1145[128] Imâm-ı Mâlik'in bu sözü ve tevcîhi, kuvvetli ve müraccahtır. Biz de bunu kabul ediyoruz. Zira Efendimiz'den sonra herhangi bir iltibas ve ezâ (karışıklık ve O'nu üzme) söz konusu değildir.

1146[129] Muhakkik, bu rivayet üzerine hiçbir not bırakmamıştır. Fakat müellifimiz bizzat kendisi, eİ-Camiu's-Sağîr'da: "Bu rivayet zayıftır" notunu koymuştur. Bakınız adı geçen eser, 2/156, Meymene, 1321. (M.)

1147[130] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/388-389.

Evet, Peygamber Efendimiz'in özellikledinden biri de, O'nunla İksâm Alellah'ın caiz oluşudur. Yâni Yüce Allah'a dua ederken; "Ey Allah'ım, Muhammed hakkîçün..." diyerek niyazda bulunmak... Bu, O'ndan başkasına verilmemiştir. Yalnız O'na mahsûs olduğu içindir ki, O'nun özellikleri arasında bundan da söz edilmiştir.

(Nitekim, Şeyh îzzüddîn bin Abdüsselâm bu görüştedir.) 1148[131]

Buhârî Tarih'inde, Beyhâkî sahihtir kaydiyle, Ebû Osman el-Mârife adlı eserinde Osman bin Hanîften şöyle rivayet ederler: Gözleri âmâ olan birisi Peygamber e (s.a.v.) gerelek: "Ey Allah'ın elçisi, dua edi-veriniz de Yüce Allah bana şifâ ve afiyet versin!" diyerek ricada bulundu. Peygamber Efendimiz'de: "istersen, senin için bu dua işini tehîr edelim, bu senin için daha hayırlıdır" buyurdu, Amâ: "Hayır yâ Resûlallah, dua ediveriniz!" dedi. Peygamberimiz de bunun üzerine o âmâya; önce güzel bir abdest almasını, sonra iki rek'at namaz kılmasını ve şu şekilde dua etmesini'emretti:

"Allah'ım, ben senden istiyorum ve peygamberin Muhammed (s.a.v.) ile sana yöneliyorum! O, âlemlere rahmet peygamberi olarak gönderilmiştir. Ey Muhammad, ben seninle Rabbim'e yöneliyorum, şu hacetimin Rabbim tarafından görülmesini istiyorum! Allah'ım, ben bu şekilde peygamberini şefaatçi kıldım, O'nun benim hakkımdaki şefaatini kabul eyle!"

O âmâ adam da, Peygamberimiz'in kendisine Öğrettiği şekilde duasını

1148[131] Sahih olan Peygamberimizle dahî Allah'a karşı iksâmda bulunmamaktır. Imâm-ı Azam Ebû Hanîfe (r.a.), Ebû Yusuf'un kendisinden rivayetine göre şöyle demiştir: "Allah'tan ancak, Allah ile istenilir!" Yâni, Allah'ın izin verdiği şer'î dualar; "Allah'ın Esmâ-i Hüsnâsı vardır, O'na onlar ile dua ediniz!" (Araf, 180) âyetinin hududu içinde kalınarak yapılan dualardır. Pek çok Hanefî mezhebi âliminin naklettikleri gibi, Ebû Hanîfe, aynı zamanda: "Dua eden bir müslümanın duası esnasında: "Ey Allah'ım, ben senden îalan kulun hakkîçün istiyorum!" demesi caiz değildir! Zira Allah üzerinde hiç bir kulun hakkı olamaz" demiştir, işte Onun bu sözleri, ihtilaflı ve nâzik olan bu mes'eleyi halleder mâhiyettedir. Şer'an izin verilmiş duanın ne olduğunu, çok güzel ifâde etmektedir.

yaptı. Duadan sonra, oturduğu yerden kalktığı zaman, gözlerinin âmâlığı gitmiş, derdine derman bulmuştu..." 1149[132]

Beyhakî ve Ebu Nuaym, Ebû Ümâme'den rivayet eder. O şöyle demiştir: Adamın biri, bir ihtiyâcının görülmesi için Osman bin Affan'a gider gelirdi. Osman, o adamın ihtiyâcını görmez, kendisine de iltifat etmezdi. Bu adanı, bir gün Osman bin Hanîf le karşılaştı ve derdini ona açtı... O da kendisine: "Haydi bir güzel abdest al, sonra mescide gidip iki rek'ât namaz kıl. Sonra şu şekilde dua eyle:

"Allah'ım, ben senden istiyor ve peygamberin Muhammed ile sana yöneliyorum! O, şüphesiz bir rahmet peygamberidir! Ey Muhammed, ben seninle Rabbim'e yöneliyor ve Rabbim'in hacetimi bitirmesini O'ndan istiyorum!" îşte böyle dersin ve hacetinin ne olduğunu da bu sırada zikredersin... Sonra kalkar Osman'a gidersin!"

Adam, Osman bin Hanîf in dediğini yaptı, sonra kalkıp Osman'ın kapısına gitti. Kapıcı dışarı çıkıp o adamın elinden tutarak içeri aldı ve

---

1149[132] Ibni Tâhir, Tezkiratü'l-Mevzûât adlı kitabında bu rivayetle ilgili olarak der ki: "Bu haberin râvîleri arasında, Avn bin Arnâra bulunmaktadır ve bu râvi hüccet olacak durumda değildir."

Faziletli şeyh Zührî en-Neccâr, Sıddık Hasan Han'ın Eddînü'l-Hâlis adındaki kitabı üzerine yazdığı notunda der ki: "Bâzılarının eldeki bir silah gibi kullandığı bir "Âmâ Hadîsi" var. Bu rivayetin aslında iki senedi bulunmaktadır. Bunlardan biri, Tirmizrnin de dediği gibi garîb olan seneddir. Bilindiği gibi garîb rivayetler, aslında zayıf rivayetlerin kısımları arasındadır. İkinci sened ise kavîdir. Bunun hulasası ise: Hem âmânın dua etmiş olması, hem de Peygamberimiz'in onun hakkında dua edivermiş bulunmasıdır. Dua etmek veya bir başkasından kendisi hakkında dua edivermesini istemek ise; her zaman meşru olan bir şeydir ve her kim, bir başkası İçin dua ediverirse, onun hakkında şefaatçi olmuş demektir. Cenaze için olan dua da böyledir. Nitekim ilgili rivayette aynen: "...Ve biz bu kulun için şefaatçiler olarak geldik" denilmiştir, ilgili rivayette geçen âmâ zât da; Efendimiz'e gelmiş ve O'ndan dua rica etmiştir. Peygamberimiz de onun için dua buyurmuştur. İşte bu dua da onun hakkında bir şefaat olmuştur. Nitekim âma dahî dua etmiş ve: "O'nu benim hakkımda bir şefaatçi kıl!" diyerek niyazda bulunmuştur. Fakat şimdi biri kalkıp da; "Peygamberimiz benim hakkımda da dua etti ve bana şefaatçi oldu" diyerek iddiada bulunamaz. Binâenaleyh, duası sırasında: "Yâ Rabbi, ben sana peygamberin İle yöneliyorum, O'nun benim hakkımdaki duasını kabul buyur ve O'nu bana şefaatçi kıl!" da diyemez."

Osman'ın huzuruna çıkardı. O da o adamı yanma aldı ve üzerine oturmakta olduğu yaygının üzerine oturttu. Adama hitaben: "Bir ihtiyâcın varsa, bize söyle" dedi. Adam, Osman'ın yanından çıktıktan sonra, yine Osman bin Hanîf ile karşılaştı ve ona: "Allah seni yaptığından dolayı mükâfatlandırsın, eğer sen benim hakkımda Osman ile konuşmasaydm, onun beni göreceği ve bana yüz vereceği yoktu." dedi. Osman bin Hanîf de o adama: "Ben onunla konuşmuş falan değilim. Ben sâdece sana, Peygamber Efendimiz'in âmâya öğrettiği duayı öğrettim. O kadar" dedi ve ama ile ilgili hadîsi de başından sonuna kadar bu vesile ile tekrarlayıp anlattı."1150[133]

Peygamberimizin Bîr Özelliği De Kadınlarının Ve Kızlarının Bütün Kadınlardan Daha Üstün Oluşudur.

Peygamber'in (s.a.v.) bir özelliği de, kadınlarının ve kızlarının, bütün kadınlardan daha faziletli oluşudur. Aynı zamanda Peygamberimizin zevcelerinin sevabı da, ıkâbı da başkalarına kıyasla iki kattır... Bu hususla ilgili bâzı âyetler ve rivayet edilmiş haberler bulunmaktadır... Önce ilgili âyetleri görelim. Bu âyetler, şu mealdedir:

"Ey peygamber kadınları, sizler kadınlardan herhangi biri gibi değilsiniz..." 1151[134]

"Ey peygamberlerin kadınları! Sizden kim açık bir çirkinlikte bulunursa, onun için azabın iki katı vardır! Ve bu, Allah'a göre kolaydır." 1152[135]

"Fakat sizden kim Allah'a ve Resûlü'ne itaate devam eder, yararlı iş ve amellerde bulunursa onun da mükâfatını iki kat veririz! Ve cennette

---

1150[133] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/389-391.

1151[134] Ahzab suresi, 32

1152[135] Ahzab suresi, 30

onun için bol bir nzık hazırlanmıştır." 1153[136]

Bu konudaki ilgili rivayetlere gelince: Önce Tirmizî'nin Ali'den rivayetini görelim: Buna göre o şöyle demiştir: "Bir defasında Peygamber (s.a.v.) buyurdu ki; "Kendi zamanının en hayırlı kadım, Meryem idi. Şimdi de kendi zamanının en hayırlı kadını Fâtımadır!"

Haris bin Ebû Üsâme'nin Urve'den naklettiği haber de şöyledir: Resûlüllah buyurdu: "Aleminin en hayırlı kadını Meryem'dir. Kendi âleminin en hayırlı kadını da Fâtuna'dır!"

Ebû Nuaym, Ebû Sâid el-Hudrî'den rivayet eder. O şöyle demiştir: Bir defasında Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Fâtıma; cennet ehlinin en üstün kadınıdır. Ancak Meryem binti îmrân için olan başka..." 1154[137]

Yine Ebû Nuaym, Ali'den şöyle rivayet eder: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Ey Fâtıma, Allah senin için buğzeder, senin için razı olur! Senin Allah yanındaki derecen bu kadar üstündür..." 1155[138]

îbn Cerîr, bu konuda şöyle der: "Peygamberin (s.a.v.) kızlarının kadınlarından daha üstün olduğu konusunda, Ebu Yalâ'mn Ibni Ömer'den olan rivayeti delil kabul edilir. Bu rivayet ise şöyledir: Resûlüllah (s.a.v.) buyurdu: "Hafsa, Osman'dan daha hayırlısı ile evlendi. Osman da, Hafsa'dan daha hayırlısı (Peygamber'in kızı) ile evlendi."

Taberâni Ebu Ümâme'den şöyle nakleder: Bir defasında Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Dört sınıf insan vardır. Bunların sevâblan iki defa (iki kat olarak) verilecektir. Bunlardan biri de, Peygamberin zevceleridir..."

Alimlerimiz demişlerdir ki: İlgili hadîsde belirtilen "iki defa" ücret; âhirette o kişiye verilecek olan iki kat sevaptır., bâzıları da bu konuda farklı mütâlâada bulunmuş ve: "Bu iki kere verilecek olan sevaptan biri, bu dünyâda verilecek olanı; diğeri de öbür dünyâda verilecek olanıdır"

1153[136] Ahzab suresi, 31

1154[137] Meryem'in bütün kadınlardan alelitlak üstün olduğuna dair âyetler vardır. Bu sebeble Meryem'in peygamber olduğunu söyleyen alimlerimiz de olmuştur.

1155[138] Buhari, Müslim, Ebû Dâvûd ve Tırmizi'nın rivayetinde: "Fâtıma, benden bir parçadır. Kim onu gadablandırırsa beni gadabiandırmış olur" buyurulmuştur.

demiştir.

"Azabın iki kat" olmasında da bu şekilde farklı mütâlâalar bulunmaktadır. Bâzıları: "Biri dünyada, diğeri de âhirette olmak üzere iki azâbtır. Çünkü diğerleri, dünyâda azâb olunduğu zaman, ahiret azabı ondan kaldırılır" demişlerdir. Bâzıları da: "Hayır, bunun mânâsı, başkalarına verilen cezanın, iki katının dünyâda verilmesidir" demiştir. Bu şekilde anlamış olan; Mükâtil'dir. Alimlerimizden Saîd bin Cübeyr de bunu kabul etmiş ve: "Keza onlardan birine iftira edene de iki kat iftira cezası verilir" demiştir.

Kâdî lyâd'ın Şifâ adlı kitabında da şöyle bir mütâlâa bulunmaktadır: "Bazı âlimlerin bu söylediği, Aîşe validemizden başkasıyla ilgilidir. Zira Aişe validemize iftirada bulunana verilecek olan ceza; Ölüm cezasıdır. Zira Aişe validemizin öyle bir çirkinlikten uzak oluşu; Allah'ın âyetleriyle sabittir. Buna rağmen Aişe validemize iftirada bulunan kişi, Allah'ı ve O'nun bu âyetlerini inkâr etmiş olur ve kendisine ölüm cezası verilir..."

Bâzı âlimler ise, "Aişe validemize iftira edene verilecek ceza ile, Peygamberimiz'in zevcelerinden diğer birine iftira edene verilecek ceza aynıdır. Ona dahî, ölüm cezası verilir" demişlerdir.

Cezanın farklılığına bir işaret olmak üzere, Telhis adındaki kitabın sahibi, aşağıdaki âyetleri zikretmiştir:

"Sana ve senden öncekilere şöyle vahyedüdi: "Andolsun, eğer Allah'a şirk koşarsan amelin boşa çıkar ve ziyana uğrayanlardan olursun!" 1156[139]

"Eğer Biz seni sağlamlaştırıp sabit kılmış olmasaydık, onlara bir parça meyledecektin!" 1157[140]

"Ve o takdirde sana hayâtın da, ölümün de kat kat azabını taddı-rırdık! Sonra Bize karşı bir yardımcı da bulamazdın." 1158[141]

1156[139] Zümer suresi, 65

1157[140] Isra suresi, 74

1158[141] Isra suresi, 75

Telhis'in yazarı, bu âyetleri zikrettikten sonra, "halbuki başkaları, şirk üzerine öldüğü takdirde bütün amelleri boşa çıkmaktadır" der."1159[142]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Onun Ashabının, Peygamberler Dışında Bütün İnsanlardan Üstün Kılınmasıdır

İbni Cerîr, Kitâbü's-Sünne adlı eserinde Câbir bin Abdullah'tan ş?,yle rivayet eder: Resulullah (s.a.v.) buyurdu: "Gerçekten yüce Allah benim ashabımı, nebiler ve resuller hâriç, diğer bütün insanlardan üstün kılmıştır! Ashabımdan da dördünü seçip diğerlerinden üstün kılmıştır. Bunlar, sırasıyla Ebû Bekir, Ömer, Osman ve Ali'dir ve diğer sahabelerimden daha faziletlidirler... Aslında ashabımın hepsi, hayırlı ve faziletlidir Topyekün ümmetimi de diğer ümmetlerden üstün kılmış-tır. Ümmetimin ilk dört asrı diğer asırlardan daha üstündür... Birinci, ikinci ve üçüncü asırlar birbirinin peşinden gelir. Dördüncü asır ise ay-rıdır." 1160[143]

Bu konuda âlimlerin çoğunluğu demişlerdir ki: "Ashâb-ı kirâm'm hepsi, daha sonrakilerin hepsinden afdaldır. Daha sonrakilerin içinde i-limde ve amelde pek yüksek derecelere ermiş kişiler bulunsa dahî, bu böyledir..."1161[144]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Her İki Şehrinin Diğer Beldelere Üstün Kılınmasıdır

---

1159[142] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/391-393.

1160[143] İbni Tâhir Tezkire's inde şöyle der: "Gerçekten Allah, ashabımı peygamberler hariç, diğer insanlardan üstün kıldı" mealindeki hadisin ravileri arasında, Abdullah Kâtibü'l-Leys vardır ve bu ravi çok yalancıdır.

1161[144] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/393-394.

Peygamberimizin özelliklerinden biri de, her iki şehrinin (Mekke ile Medine'nin) diğer bütün beldelerden üstün kılınmış olmasıdır. Bu fazilet ve özelliklerinden dolayıdır ki, Mekke ile Medine'ye Deccâl de giremiyecektir. Tâûn hastalığı da... Keza Peygamber Efendimiz'in mescidinin diğer mescidlerden üstün oluşu da, O'nun bir özelliğidir. Vefatından sonra defnedildikleri toprak parçası ise, Kabe'den ve hattâ Arş'dan bile afdaldır. Bu husus dahî Peygamberimizin bir Özelliğidir.

Ahmed, Abdullah bin Zübeyr'den şöyle rivayet etmiştir: "Resûlüllah (s.a.v.) buyurdu:

"Benim şu mescidimde namaz kılmak; Mescid-i Haram müstesna, diğer mescidlerde kılınacak olan bin namazdan daha faziletlidir. Mescid-i Haram'da kılınan bir namaz ise, benim şu mescidimde kılınan yüz namazdan daha faziletlidir!" 1162[145]

Tirmizî Abdullah bin Adiyy'den rivayet eder. Resûlüllah (s.a.v.) şöyle buyurmuştur: "Ey Mekke, vallahi sen yeryüzünde en hayırlı, Allah'a en sevgili yersin!"

Hâkim 'in Ebû Hüreyre'den rivayetine göre ise, peygamberimiz şöyle buyurmuştur: "Allah'ım, beni yeryüzünün bana en sevgili olan yerinden çıkardmî'O halde beni, Sana en sevgili olan yerde sakîn kıl!"

Ahmed de Ebû Hüreyre'den şöyle nakletmiştir: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Medine ve Mekke'nin giriş-çıkış yerleri, meleklerle korunmuştur! Bu iki mübarek beldeye, tâûn ve deccâl girmez..."1163[146]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, O'nun Şeriatinde Ganimetlerin Helal, Yeryüzünün Mescid, Teyemmüm'ün Meşru Kılınmasıdır

---

1162[145] Bu hadisi; Buhari, Müslim, Nesaİ, Tırmizi ve el-Muvatta'ında Mâlik rivayet etmişlerdir

1163[146] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/394.

Bu hususta, bundan önceki bölümlerde ve O'nun ümmetinin Tevrat ve incil'de nasıl anlatıldığına daîr olan kısımda, bâzı hadîsler ve eserler geçmiştir. Burada abdest ve teyemmümle ilgili bâzı haberlere gelince: Taberânî'nin Ebud-Derdâ'dan rivayeti şöyledir: Peygamber (s.a.v.) buyurdu:

1- Ben, bana verilen dört özellik ile üstün kılınmış bulunuyorum.

2- Ben ve ümmetim, namaz kılarken meleklerin saf bağladıkları gibi saf bağlarız...

3- Ben, toprakla teyemmüm ederim, yeryüzünün her tarafı bana mescid kılınmıştır.

4- Ve ganimetler bana helâl kılınmıştır..."

Huleymî şöyle demiştir: "Abdest'in, bu ümmetin özelliklerinden biri olduğu hususunda, Buhâri ve Müslim'in rivayet ettikleri hadîs ile delil getirilir. Zira bu hadîsde şöyle buyurulmuştur: "Ümmetim kıyamet gününde, aldığı abdestin eseri olarak abdest azaları nûr gibi parlar bir şekilde davet olunacaktır!"

Huleymfnin bu sözüne ise, şu şekilde karşı çıkılmıştır: "Bu ümmete mahsûs olan, abdestin kendisi ve aslı değil, abdestin eseri olan parlaklık ve nurdur. Zira bir hadîsde de şöyle buyurulmuştur: "işte bu, benim ve benden önceki peygamberlerin abdestidir!" Bu durumda abdestin aslının bu ümmete hâs olduğu, nasıl iddia edilebilir?"

îbni Hacer de bu mevzuda şöyle demektedir: "Buna verilecek cevâb şudur: Bu hadîs, zayıftır. Yukarıdaki sahih hadisle çatışamaz... Eğer bu hadisin sabit olduğu kabul edilecek olursa, bu takdirde de şöyle deriz: Demek ki abdest, önceki peygamberlerin bir özelliği idi. Fakat onların ümmetlerinde yoktu. Ümmet olarak abdest almak, sâdece bu ümmete mahsûstur..."

Ben de derim ki: îbni Hacer'in ileri sürdüğü bu hususu te'yîd eden bir rivayet de vardır. Nitekim bu rivayet, önceki bahislerden "Peygamberimiz'in ümmetinin Tevrat ve İncil'deki sıfatı" bölümünde zikredilmiştir. Orada: "Bazı uzuvlarını yıkayarak abdest alırlar..." diye bir ifâde bulunmakta idi. işte bu ifâde de, îbni Hacer'i destekler mâhiyettedir. Bu

rivayetteki Ebû Nuaym, îbni Mes'ûd'dan, Dârimî de Ka'bül-Ahbâr'dan nakletmişlerdi."1164[147]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Beş Vakit Namazın Topluca Kendisine Verilmesidir

Peygamber'in (s.a.v.) özelliklerinden biri de, beş vakit namazın topluca kendisine verilmiş olmasıdır. Daha önce hiçbir peygambere bu verilmiş değildi. Keza yatsı namazım ilk kılanın Peygamberimiz olması da O'nun bir özelliğidir. Zira daha önceleri bunu başka bir peygamber kılmamıştır. Buhârî, Ebû Musa'dan rivayet eder. O demiştir ki: "Bir gün peygamber (s.a.v.) yatsı namazı için hazırlığını yaptı ve gece yarısına kadar bekledi. Sonra kalkıp namazı kıldırdı. Namazdan sonra buyurdu ki: "Ashabım, sizlere müjdeler olsun! Muhakkak şu namazı sizden başka kılanın olmayışı, yüce Allah'ın ancak sizlere nâbîb buyurduğu büyük bir nimetidir..."

Ahmed ve Nesaî, îbni Mes'ûd'un şöyle dediğini rivayet etmişlerdir: "Bir gün Peygamber (s.a.v.), yatsı namazına bir müddet çıkmadı. Sonra çıkıp Mescid'e girdi. Gördü ki ashâb toplanmış namazı beklemekteler... Onlara hitaben buyurdu ki: "Ashabım, şu dinlerin mensûblarından, şu saatte Allah'ı zikreden (şu yatsı namazını kılan) hiçbir topluluk yoktur! Allah'ın size olan bu nimeti ile sevininiz!"

Ebû Dâvûd ve îbni Ebu Şeybe ve Beyhakî Muaz bin Cebelden şöyle rivayet ederler: "Peygamber (s.a.v.), yatsı namazını hayli geciktirmişti. Toplanan cemâat, Peygamber Efendimiz'in namazını kıldığını zannetti. Sonra Peygamberimiz Mescid'e çıkıp: "Ey ashabım, şu yatsı namazım, gecenin üçte biri geçinceye kadar te'hîr ediniz! Ve biliniz ki, sizler bu yatsı namazı ile diğer ümmetlerden faziletli kılındınız! Sizden önceki

---

1164[147] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/394-395.

ümmetlerden bunu kılan olmamıştır..."1165[148]

Peygamberırımızın Bir Özelliği De, Cum'a Namazı, "Amîn" Denilmesi, Kıbleye Dönülmesi, Meleklerin Saf Bağladıkları Gibi Saf Bağlanılması Ve Tahıyyetü's-Selam

Bu konuda Müslim, Huzeyfe ve Ebû Hüreyre'den şu hadîsi rivayet eder: "Allah, bizden öncekilere Cum'â'yı nasîb kılmadı! Onlar çok istediler ve aradılar amma, bir türlü bulamadılar... Yahudiler için Cumartesi, Nasrânîler için de Pazar günü oldu. Sonra biz devreye girdik ve yüce Allah, bizlere Cum'â gününü lütfetti. Böylece bizleri öne geçirdi. Önce bizim günümüz olan Cum'a günleri, sonra Cumartesi, daha sonra da Pazar günü gelmektedir. Onlar, kıyamet gününde de böylece bize tabî olacaklar, bizden sonra geleceklerdir. Dünyâda sonra gelenleriz, fakat öne geçip âhirette ilk gelenler de biziz! Bütün ümmetlerden Önce hesabımız görülecek, herkesten evvel cennete gireceğiz..."

îbni Asâklr'in RubeyyV bin Enes tarikiyle rivayeti de şöyledir: "Bize, Peygamberimiz'in ashabının bâzılarından intikâl eden habere ve onların bâzı Israîl oğulları âlimlerinden işittiklerine göre; Zekeriya (a.s.)'m oğlu Yahya (a.s.), Allah tarafından beş kelimeyi (beş esâsı) tebliğe me'mûr kılınmıştır. Aynı zamanda bu beş şey ile güzelce amel ederek vefat eden kişilerin, hesaba çekilmeksizin cennete gireceklerі de müjde edilmiştir. Bu beş şey (esas) da şunlar imiş:

"Asla Allah'a şirk koşmayacaklar, sâdece Allah'a ibâdet edecekler,

Namaz kılacaklar,

Oruç tutacaklar,

Sadaka (yani zekât) verecekler,

1165[148] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/395-396.

Allah'ı zikredip asla unutmayacaklar..."1166[149]

îşte Yüce Allah, Muhammed'e ve O'nun ümmetine bu beş şeyi vermiş, bunlara ilâveten beş şey daha vermiştir. Bunlar da: "Cum'â, söz dinlemek itaat etmek, Allah ve dini uğruna hicret etmek ve cihâd etmektir." 1167[150]

Ahmed ve Bey haki Aişe'den şöyle rivayet ederler: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Onlar bize karşı, Allah'ın bize lütfettiği Cum'a gününe hased ettikleri kadar hiçbir şeye hased' etmemektedirler! Onlar bunu kaybetmişlerdir. Bir de son derece hased ettikleri bir şey, bizim kıblemizdir! Onlar bunu da kaybetmişlerdir. Sonra bizim namaz kılarken imamın arkasında (ve fatiha'nm sonunda) Amin! dememiz var ya, işte buna da son derece hased ederler."

îbni Mace îbni Abbas'ın şu rivayetini verir: "Resülüllah (s.a.v.) buyurdu: "Yahudiler, size karşı "selâm vermeniz" ve bir de imamın arkasında, "amin!" demenize hased ettikleri kadar hiçbir şeye hased etmiş değillerdir!"

Taberani de Mûaz bin Cebelden şöyle rivayet etmiştir: "Peygam-ber'e (s.a.u.), bir defasında da: "Biliniz ki, yahudiler müslümanlan şu üç şeyden daha faziletli bir şey sebebiyle kıskanmış değillerdir: Selamlaşmak, namazdaki safları ikâme etmek ve farz namazlarda imamın arkasında "amin!" demek" buyurdu.

Haris bin Ebû Üsame'nin Enes'ten rivayeti ise şöyledir: "Bir defasında Resülüllah Efendimiz: "Bana şu üç şey verilmiştir: Namaz kılarken safları ikâme etmek, selâmlaşmak (ki cennet ehlinin selâmı da budur), bir de imamın arkasında "amin!" demek. Bunlar sizden önceki

---

1166[149] Tirmizi'nin rivayetinde: "Ey Mekke, ne hoş, ne sevgili bir beldesin! Eğer ben çı-karılmasa İdim, senden çıkmazdım" buyurulmuştur.

1167[150] Bu haber, imam-ı Ahmed tarafından merfu olarak (Peygamberimiz'in bir sözü olarak da) rivayet edilmiştir. Ayrıca bu mahiyetteki bir hadisi, Tirmizi, Nesai, ibni Huzeyme ve ibni Hıbbân da rivayet etmişler ve Tirmizi: "Bu hadis, hasen ve sahihtir" demiştir.

ümmetlere verilmiş değildir. Ancak Harun (a.s.)'ın Mûsâ (a.s.)'m duası-na "amin!" demesi hariç." 1168[151]

îbni Ebâ Şeybe, Beyhaki ve Ebû Nuaym, Huzeyfe'den rivayet ederler. O, şöyle der: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Ben, şu üç şeyle insanlara üstün kılınmışımdır! Yeryüzünün her tarafı bize mescid kılınmıştır, toprağı da abdestlenmemiz için teiniz kılınmıştır (ki biz onunla teyemmüm ederek abdestleniriz), namazdaki saflarımız da meleklerin safları gibidir ve bana Bakara sûresinin sonundaki ayetler Arş'in altındaki hazineden verilmiştir. Bunlar ancak bana verilmiş olup, benden Önce kimseye verilmiş değildir."1169[152]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Kendisine Ezan Ve İkametin Verilmesidir.

Sâid bin MansurEbû Umeyr bin Enes'ten rivayet eder. O şöyle der: Ensardan olan amcam bana şu şekilde haber verdi: Peygamber (s.a.v.), insanları namaza nasıl davet edeceği hususunda merak etmişti. O bu hususta ashabı ile istişarelerde bulundu. Kendisine denildi ki: "Namaz vakti gelince, etraftan görülecek bir şekilde yüksek bir yere bir sancak çektiriniz!" O, bu fikri beğenmedi. Denildi ki: "Boru çaldırınız!" O bu fikri de beğenmedi ve: "Bu, yahudilerin işidir" diyerek reddetti. O'na denildi ki: "Peki, çan çalınsın!" O, bunu da beğenmedi ve: "Bu da nasranilerin işidir" diyerek reddetti. Bu istişare toplantısında bulunan Abdullah bin Zeyd de, meraklı ve tasalı olarak evine dönmüştü. O gece rü'yasında Ezan'ı gördü." 1170[153]

1168[151] Bunu İbrahim (a.s.)'ın Kabe'nin temellerini yükselttiği zaman yaptığı duasına, "Amin!" diyerek katılan oğlu İsmail (a.s.) için söylemek de mümkündür. Çünkü İsmail (a.s.) da babası İbrahim (a.s.)'ın duasına, "Amin!" diyerek katılmıştır

1169[152] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/396-398.

1170[153] Bu da gösteriyor ki Peygamber Efendimiz, daima yahudilere ve nasranilere muhalefet etmeyi severlerdi. Rivayet edilen hadis açıkça, ezanın bu

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Namazlarının Rüku İle Ve Cemaatle Kılınmasıdır

Müfessirlerden bir topluluk, yüce Allah'ın kerîm kitabındaki: "...Allah'ın huzuruna durup rükû edenlerle beraber siz de rükû ediniz!" (Bakara, 43.) mealindeki âyeti tefsir ederken şöyle demişlerdir: "Namazda rükû etmenin meşruiyeti, bu ümmete mahsûs birşeydir. Israîl Oğullarının kıldığı namazlarda rükû bulunmamakta idi. Bu sebepledir ki, Ümmet-i Muhammedle beraber rükû etmeleri, yüce Allah tarafından kendilerine emredilmiştir."1171[154]

Ben derim ki: Müfessirlerin bu söylediklerine, Bezzâr ve Taberânfnin Ali'den naklettiği rivayet ile de delîl getirilmiştir. Zira bu rivayete göre Ali demiştir ki: "Bizim edâ ederken kendisine rükû yaptığımız ilk namaz, ikindi namazıdır. Ben, böyle rükû ederek kıldığımız bu ikindi namazından sonra efendimize: "Ey Allah'ın Resulü, bu nedir?" diyerek sormuştum. O da cevaben: "Ben böyle rükû etmekle emrolun-dum" buyurmuştu... 1172[155]

Bununla delîl getirmenin sebebi ve vechi şudur: Peygamberimiz, bu

---

ümmetin büyük bir özelliği olduğuna delalet etmekte ve bu, bizden önceki ümmetlerin hiç birinde, asla bilinmemekte idi.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/398.

1171[154] Bu müfessırler, Yüce Allah'ın: "...Ey Meryem, sen de Rabbi'nin huzuruna durup rüku edenlerle beraber rüku et!" (Al-İ Imran, 43) âyetine ne diyecekler acaba? Sonra Efen-dimiz'in: Kendisinde rüku olmayan bir dinde hayır yoktur" hadisini ne yapacaklar? Evet, bu rüku'dan maksat namazdır, denilebilir. Fakat, rüku'suz namaz nasıl olur?

1172[155] Bu taktirde Efendimiz ve müslümanlar, daha önceleri nasıl namaz kılıyorlardı? sorusu variddir. Fakat bu rivayet, sahihlerde mevcud olmadığına göre, doğrudan doğruya red de edilebilir.

ikindi namazından önce öğle namazını kılmıştı... Ve beş vakit namaz farz kılınmazdan önceleri de, gece namazını ve diğer namazları kılmıştır. Hz. Ali'nin bahsettiği ikindi namazından önce kılman namazların rükû etmeksizin kılınmış olması, daha önceki ümmetlerin namazlarında da rükû olmadığını göstermektedir. îbni Ferişteh de Şerhu'l-Mec'ma' adındaki eserinde, Peygamber Efendimiz'in: "Her kim bizim kıldığımız namazı kılar, bizim kıblemize dönerse, o kişi bizdendir!" mealine gelen hadîslerinden bahsettiği yerde, şu açıklamayı yapmıştır: "Sevgili peygamberimiz, burada; "Bizim kıldığımız namazı kılarsa" derken, cemâatle kılman namazı kasdetmiştir. Zira münferiden namaz kılmak, bizden önceki ümmetlerde de vardır."

Onun bu sözünden de anlaşılıyor ki, cemâatle namaz kılmak da Peygamberimiz'in (ve dolayısıyla bu ümmetin) bir özelliğidir." 1173[156]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Namazdaki "Rabbena Lekelhamd" Duasıdır

Beykakî'nin Sünen'inde Aişe'den rivayeti şöyledir: Peygamber (s.a.v.) bir hadîslerinde buyurdu ki: "Yahudiler bizim hakkımızda şu üç şeyi kıskandıkları gibi, başka bir şeyi kıskanmış değillerdir: Selamlaşmak, amîn demek, bir de namazımızdaki "Allahümme Rabbena lekel-hamd!" duamızdır!"1174[157]

1173[156] Aynı zamanda bizim namazımız, onların namazından keyfiyet bakımından da farklıdır. Fark, yalnız cemaatle kılma noktasında değildir.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/398-399.

1174[157] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/399.

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Ayaklarında Naleyni İle Namaz Kılmasıdır

Bu hususta da Said bin Mansûr'un Şeddâd bin Evs'ten rivayeti var. O demiştir ki: "Peygamber (s.a.v.) bir hadîslerinde aynen şöyle buyurmuşlardır: "Yâni ayaklarınızda nâleyniniz (ayakkabılarınız) bulunduğu halde namaz kılınız ve bu suretle yahûdîlere muhalefet ediniz!"

Ebû Dâvud ile Beyhakl, bu hadîsi şu lafızla rivayet etmişlerdir: "Yahûdîlere muhalefet ediniz! Zira onlar, mestleri veya ayakkabıları ayaklarında iken namaz kılmazlar." 1175[158]

Peygamberimizin Özelliklerinden Biri De, O'nun Mihrabda Namaz Kılmayı Kerih Görmesidir.

Peygamber'in (s.a.v.) bir özelliği de, O'nun mihrabda namaz kılmayı kerîh görmüş olmasıdır. Halbuki daha önceleri mihrabda namaz kılmakta idi. Nitekim ilgili bir âyet-i celîlede şöyle buyurulmaktadır: "Zekeriyâ mihrabda durmuş namaz kılarken, melekler kendisine nida

---

1175[158] Hadis'in zahirine göre, ayakkabı ile namaz kılmak, yâ vacib, ya da müekked sünnet olması lazımdır. Fakat şaşılacak şeydir ki, bazı kimseler, hem ehl-i sünnet olduklarını iddia ederler, hem de bunu şiddetle inkarda bulunurlar. Hatta böyle yapanı kâfir sayanları bile vardır. Bunlar derler ki: "O zaman Medine sokakları kuru idi, ayakkabılar necaset emmiyordu. Şimdi ise böyle değildir." Sanki Peygamberimiz bunu sadece Medine halkına emretmiş gibi! Sanki Medine sokaklarında çamurlar, hayvan dışkıları ve beviller yokmuş gibi! Sanki Peygamber Efendimiz müslümanlara ayakkabılarını nasıl temizleyeceklerini emretmemi?, öğretmemiş gibi! Halbuki o, müslümanlara: "Ayakkabıların yere sürtülmesi veya birbirine sürtülmesi ile temizleneceğini" öğretmiş bulunmaktadır. Bu hususta bu derece şiddet gösterip harbetmenin sebebini anlayamıyoruz. Allah cümlemize insaf versin.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/400.

ettiler..." 1176[159]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, La Havleyı Okumak, Musibet Anında İstirca'da Bulunmak, Namaza Tekbir İle Başlamaktır

Evet, Peygamberimiz'in özelliklerinden bâzıları da bunlardır: İnşân kendisini daha da güçsüz hissedince veya sırf Allah'ı zikir için "lâ havîe"yi okumak, bir musibet zamanında istirca'da bulunmak ve namaza iftitâh tekbîri ile başlamaktadır. "Lâ Havle..."yi okumak ki, buna kısaca Havkala da denilir, gerçekten bu ümmetin bir özelliği olmuş ve Resûlüllah tarafından: "Bana bu, cennet hazînelerinden bir hâzine olarak verildi" buyurulmuştur. Çok büyük bir zikirdir ve ilâhî bir hazînedir ve tamâmı şöyledir:

"Lâ havle velâ kuvvete illâ billahi'l-aliyyi'l azîm"

"Ben kendisinin vereceği güç ve kuvvet dışında hiçbir güç ve kuvvet bulunmayan, sonsuz güç ve büyüklük sahibi ve çok yüce bulunan Allah'a sığınırım!" demektir. (Ve bu "Lâ Havle..."yi okumaktan maksat da budur. Yoksa, güç ve kuvvetin insana verilmiş bulunanının tamâmım inkâr etmek değildir.) 1177[160]

"Bir cennet hazînesi" bulunan "Lâ Havle..." yi okumakla ilgili bâzı hadîsler, "Peygamberimiz'in Göğsünün Açılması" bölümünde ve duyulacak bir sesle Allah'ı zikretmek kısmında geçmişti... Şimdi isti â ile ilgili hadîsi verelim!

Taberânı'nin Îbni Abbas'tan rivayet ettiği bu hadîs ise aynen şöyledir: "Ümmetime, daha önceki ümmetlerden hiç birine verilmemiş olan bir

---

1176[159] Al-i İmran suresi, 39

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/400.

1177[160] Bakınız, Merâkıl-Felâh Haşiyesi Tahtâvi, 152-Mısır, Bulak, 1318.

şey verilmiştir! Bu da, bir musibet zamanında: "Bizler; mülk, mahlûk ve kullar olarak Allah'a âit bulunuyoruz! O, üzerimizde dilediği gibi tasarruf eder! Dilerse tatlı, dilerse acı verir... isterse verir, isterse alır... Biz sonunda O'na dönüp yaptıklarımızdan ve yapmadıklarımızdan mutlaka hesab vereceğiz! O ise, acılara karşı sabredip dayanmayı ve sabırlı olmayı çok sever! Ayrıca bunun da büyük mükâfatını elbette verir!..." diyerek O'na sığınmaktır." 1178[161]

Abdurrezzâk ve Îbni Cerîr Tefsîr'lerinde Saîd bin Cübeyr'in şöyle dediğini rivayet ederler: "Bu ümmetten başkasına, musibet zamanında: "Innâ lillah..." demek verilmemiştir. Baksanıza Yâkûb (a.s.), oğlu Yu-sufu kaybetme musibeti üzerine: "...Yâ esefâ alâ Yûsufa..." diyerek kendini teselliye çalışmıştır." 1179[162]

Yine Abdurrezzâk, Muammer tarikiyle, Ebân'ın şöyle dediği haberini nakletmiştir: "Namaza tekbîrle başlama, sâdece bu ümmete verilmiş bir özelliktir."

îbni Ebû Şeybe de şu haberi nakleder: Ebu'l-Aliye'ye sormuşlar: "Daha önceleri peygamberler, namaza ne ile başlıyorlardı?" O da şu karşılığı vermiştir: "Onlar namaza, tevhîd, tesbîh ve tehlîl ile başlıyorlardı."1180[163]

1178[161] İlgili sahih bir hadiste: "Kim musibet zamanında istircada bulunur ve: "Allah'ım bana, bu musibetimden dolayı ecir ve sevab ver ve bana ondan daha hayırlısını ihsan eyle!" diye dua ederse, muhakkak dua ettiği kendisine verilir" buyurulmuştur.

1179[162] Evet, Yâkûb (a.s.) böyle diyerek esefini İlân etmiş, "gel Yusuf'um gel gel..." demiştir. Fakat O, bu musibete karşı sabrını yitirmiş de değildi. Böyle söylemesi, kendisine vahyedilmiş de değildi.

1180[163] Bunlar, bazı tabiinden nakledilen eserlerdir. Kendi başına delil olmaya yeterli değillerdir. Ve önceki ümmetlerin, en faziletli bir ibadet olan Allah'ı zikirden hali olduğu da düşünülemez.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/400-401.

Peygamberimizin Ümmetiyle İlgili Bazı Özellikleri

Peygamber Efendimiz'm hususiyetlerinden bâzıları da şunlardır: Ümmetinin istiğfar ile günahlarının bağışlanması, pişman olmalarının tevbe sayılması, kendilerine ve çoluk-çocuklarma harcadıklarının da sadaka sayılması, sevaplarının âhirete saklanmakla beraber dünyada verilmesi, dualarının müstecâb (makbul) olması...

Bu konuyla ilgili pek çok hadîs daha önce ilgili bölümlerde geçmiş olmakla beraber, burada da bâzılarım zikredelim. Bu cümleden olmak üzere, Feryâbî Kaş'tan şu haberi nakleder: O demiştir ki: "Bu ümmete, şu üç haslet verilmiştir ki, bunlar daha önce herhangi bir ümmete verilmiş olmayıp, sâdece peygamberlere verilmiş idi. Bir peygambere: "Sen, açıkça tebliğ et! Üzerine herhangi bir güçlük yoktur. Sen, dua et, duan kabul edilsin. Sen kendi kavminin üzerine şahid de olacaksın!" denilirdi. Bu ümmete ise: "Ve Allah, dinde üzerinize herhangi bir güçlük kılmamıştır!" buyurulmuştur. 1181[164]

Yine buyurulmuştur ki: "Siz, insanlar üzerine şâhidler olasınız diye..." 1182[165]

Bir âyet-i celîlede de şöyle buyurulmuştur: "Siz bana dua ediniz, Ben de sizin duanızı kabul edeyim!" 1183[166]

Nesâî, Hâkim, Beyhakî ve Ebû Nuaym, Ebû Hüreyre'nin, Kur'ân-ı Kerlm'deki: "Musa'ya nida ettiğimiz zaman, Sen Tûr'un yanında değildin..." anlamına gelen âyetiyle 1184[167] ilgili olarak şöyle dediğini naklederler: "Kendilerine nida olunarak denilmiştir ki: "Ey Ümmet-i Muhammed siz Bana dua etmezden Önce duanızı kabul etmişimdir! Siz

---

1181[164] Hacc suresi, 78

1182[165] Bakara suresi, 143

1183[166] Ğâfir suresi, 60. Dinde güçlük olmaması, İnsanlar üzerine şahitlik; şüphesiz bu ümmetin özelliklerindendir. Fakat dünyanın makbul olması, bir özellik olarak ileri sürülemez. Bu, Allah'ın geniş rahmetine uygun düşmez.

1184[167] Kasas suresi, 46

Benden istemezden önce Ben sizlere vermişimdir!..." 1185[168]

Ebu Nuaym da Amr bin Abese'den nakleder. O der ki: "Ben, yukarıda geçen âyetle ilgili olarak Hz. Peygamber'e sordum ve: "Bu âyette geçen nida ve rahmet nedir?" dedim. O da bana cevaben buyurdu ki: 'Yüce Allah, mahlûkatını yaratmazdan iki bin sene önce bir kitaba yazmış, sonra şöyle nida etmiştir: "Ey Ümmet-i Muhammed, rahmetim gadabımı geçmiştir! Ve Ben sizlere istemenizden önce vermişimdir. Bana istiğfar etmenizden Önce, günahlarınızı bağışlamış imdir, içinizden her kim bana, "Allah'tan başka ilâh yoktur, Muhammed (a.s.) da Allah'ın kulu ve resulüdür" demiş ve buna kalbten inanarak şehâdet getirmiş olarak gelecek olursa, ben onu mutlaka cennete korum!" 1186[169]

Ahmed ve Hâkim, îbni Mes'ûd'tan rivayet ederler. O şöyle demiştir: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Nedamet etmek, tevbedir!"

Bâzı âlimlerimiz, bu hadîsle ilgili açıklama yaparken; "nadim olmanın, tevbe etmek demek oluşu" bu ümmete mahsûs bir şeydir. Daha önceki ümmetlerde böyle değildi" demişlerdir.1187[170]

Peygameberîmizin Özelliklerinden Bazıları Da Şunlardır

icabet saati, Kadir gecesi, Ramazan ayı, Ramazan ayındaki beş haslet (ki bunlar, günahların affına vesiledir), kurban bayramı, kurban kesmek, kabirde cenaze için sapma açılması, oruca imsak vakti sahur yemeği yiyerek başlamak, orucu akşam olur-olmaz açmak, şafak vaktine kadar

---

1185[168] Bunu, ibni Cerîr ve tbni Ebû Hatim de rivayet etmiştir. Fakat Ebû Zür'a, bunun Ebû Hüreyre'nin kendi sözü olduğuna dikkati çekmiştir. Aslında bu, bu âyetle ilgili olarak garîb bir tefsirdir. Zira âyet, Peygamber EfendimİZ'e eğer vahy-i ilâhî olmasaydı, bundan haberdar olamayacağını bildirmektedir. Emsali âyetlerde olduğu gibi ve Peygamberimizin peygamberliğinin bir delîli olmaktadır

1186[169] Sahih bir hadîsde de: "Gerçekten rahmetim, gadabıma galiptir" duyurulmuştur

1187[170] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/402-403.

oruç bozan şeylerin serbest olması, arefe günü, arefe gününün o-rucunun iki senelik günâha keffâret oluşu...

Allâme Konavî Şerhu'l-Mühezzeb adlı eserinde şöyle der: "Kadir gecesi, bu ümmete mahsûs bulunan bir fazilettir! Allah Teâlâ, onun şerefini artırsın, çok da şerefli bir gecedir. Bu, bizden önceki ümmetlerde yoktu..."

îmâm Mâlik Muvatta' adlı kitabında şöyle der: Bana ulaşan habere göre, Peygamber'e (s.a.v.) kendinden Önceki ümmetlerin ömürleri gösterilmiş, onların ömürlerinin çok uzun olduğunu görünce kendi ümmetinin kısa olduğuna, ümmetinin önceki ümmetlerin ameline ulaşamıyacakla-rına üzülmüş... Yüce Allah da, O'na ve ümmetine Kadir Gecesini vermiştir ve lütfettiği bu Kadir Gecesinin, "bin aydan hayırlı olduğunu" bildirmiştir."1188[171]

Bu haberi destekleyen diğer bazı haberlerde bulunmaktadır. Ben bunları, el-Tefsirü'1-Müsned adlı kitabımda açıklamış bulunuyorum.

Deylemî Enes'ten şöyle rivayet eder: Resûlüllah (s.a.v.) buyurdu: "Allah, ümmetime Leyle-i Kadr'i lütfetti. Bunu daha önceki ümmetlere vermiş değildir." 1189[172]

Îbni Cerîr de Atâ'nın, "Oruç üzerinize yazıldı, sizden Öncekilerin üzerine yazıldığı gibi..." 1190[173] mealindeki âyetle ilgili olarak şöyle dediğini kaydeder: "Yâni üzerinize her ayın üç gününde olmak üzere oruç farz kılınmıştır." Ramazan ayı'nın orucu farz kılınmazdan önce insanların tuttuğu oruç bu idi. Sonra Allah, Ramazan orucunu farz kıldı." 1191[174]

1188[171] İbni Kesîr demiştir ki: "Mâlik'in bu sözü, Kadir gecesinin bu ümmete mahsûs olmasını iktizâ eder. Cumhuru ulemânın kavlinin böyle olduğunu, Şafiî alimlerden el-Udde sahibi nakletmiştir. Hattâbî ise, bunda icmâ bulunduğunu, Kâdîde mezhebin bu olduğunu söylerler.

1189[172] Eğer bu hadîs sahih ise, bu husustaki ihtilâfı keser atar

1190[173] Bakara suresi, 183

1191[174] Biz öncekilerin oruçlarının ne ve nasıl olduğunu bilemiyoruz. Bir habere göre de, onlara Ramazan farz kılınmış, fakat onlar Ramazan'ı zâyî etmişler. Cûmâ'yı

Yine îbni Cerîr el-Süddî'nin, yukarıdaki âyetle ilgili olarak şöyle dediğini nakletmiştir: "Bizden öncekiler, nasrânüerdir. Onların üzerine de Ramazan Orucu farz kılınmıştı. Fakat onların, uyuduktan sonra yemeleri ve içmeleri yasaktı. Sonra Ramazan boyunca hammlarıyla yatmaları da yasaklanmıştı. Bu kendilerine zor geldiği için, toplanıp bir karara vardılar. Bu karara göre, her sene Ramazan Oruçlarını, yılın ilk baharında tutacaklardı ve bu yaptıklarına karşı bir keffâret olmak üzere de, oruca yirmi gün daha ilâve ettiler... Müslümanlar da ilk yıllarında Ramazan oruçlarını, bu şekilde tutuyorlardı. Nihayet Ebû Kays bin Sarma ile Ömer bin el-Hattâb'm olayları meydana geldi. Bundan sonra Yüce Allah, işi kolaylaştırıp hafifletti. Yâni oruç gecelerinde müslümanlarm, imsak vaktine kadar yeme-içmelerini ve hanımlarına yaklaşmalarını helâl kıldı."

Bizim Ramazan orucumuzun keyfiyeti ve bâzı özellikleri bulunmaktadır. Bunlar da bir rivayete göre beş tanedir. El-Esbahânfnin el-Terğîb adınd ki kitabında bu hususla ilgili Ebû Hüreyre'den rivayeti şöyledir: "Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Ümmetime Ramazan'da beş haslet verilmiştir. Bunlar, daha önceki ümmetlere verilmemiştir. Şöyle ki:

1- Oruç tutanın ağız kokusu, Allah indinde misk kokusundan daha hoştur!

2- Orucun iftar vaktine kadar melekler kendileri için istiğfar e-derler.

3- Şeytanların azgınları hapsedilir de diğer günlerde verdikleri zararı veremez olurlar.

4- Her gün cennetin süslenmesine ve kendisine layık olanlar için hazırlanmasını yüce Allah emreder...

5- Ramazanın son gününde Ümmet-i Muhammed'in günahları bağışlanır."

---

kayb ttikleri gibi...

İlgili âyetin zahirinden anlaşılan mânâ İse; onların oruçlarının bizim orucumuza keyfiyet bakımından değil de, farziyet bakımından benzediğidir. Yâni oruç; bize olduğu gibi, onlara da farz kılınmıştır

Peygamberimiz bu müjdeyi verdikleri zaman, ashâb: "Ya Resulal-lah, bu son gün, Kadir Gecesi midir?" diye sordular. Peygamberimiz de: "Hayır. Fakat bilirsiniz ki, bir işi yapan, işi bitirdiği gün onun ecrine nail olur" buyurdular.

Hâkim sahihtir kaydiyle îbni Ömer'den şöyle rivayet eder: "Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Ben, Kurban Bayramı ile emrolundum ve Allah bunu, bu ümmete lütfetmiştir." 1192[175]

Müslim'in Amr bin el-As'tan rivayeti de şöyledir: Peygamberimiz (s.a.v.) buyurdu: "Bizim orucumuz ile ehl-î kitabın orucu arasındaki fark, sahur yemeğidir!" 1193[176]

Ebû Dâvûd ve îbni Mâce, Ebu Hüreyre'den rivayet eder. O şöyle der: Peygamber (s.a.v.) buyurdu:

"Müslümanlar, iftarlarını te'hîr etmedikleri müddetçe, bu dîn zahir (açık ve sâf) olarak devam eder! Biliniz ki yahûdîler ve nasranîler oruçlarım te'hîr ederler..." 1194[177]

Kütübü Sitte'nin (Buharî ile Müslim dışında kalan) dördü, îbni Abbas tarikiyle Peygamber'in (s.a.v.) şöyle buyurduğunu rivayet ederler: "Kabirlerdeki lahd bize, şakk da bizden başkalarına emredilmiştir!"

1192[175] Rivayet olunduğuna göre, Peygamber Efendimiz Medine'ye geldikleri zaman,' ensârın oynayıp eğlendikleri iki günleri vardı. Onlar bu iki günü bayram kabul etmişlerdi. Peygamberimiz onlara hitaben: "Yüce Allah, sizlere bu iki gününüze bedel, çok hayırlı iki bayram vermiştir! Kurbân ve Ramazan Bayramları" buyurmuştur. (Ebû Dâvud, Nesâî.)

1193[176] Zira onlar, uyuduktan veya yatsıyı kıldıktan sonra yeyip-içmeleri yasaktı... Nitekim bidayette müslümanlar için de bu yasaktı. Fakat bu ümmete bir özellik olarak, sonra sahura kadar yemek-içmek helâl kılındı.

1194[177] Zira müslümanların böyle yapmaları, Sünnet-i Resûlüllah'a sımsıkı bağlı olduklarını, başkalarının te'sîri altında bulunmadıklarını ifâde ve temsil eder. Sonraları bu ümmete arız olan zayıflık ise; hiç şüphesiz başkalarının te'sîri altında kalmaları sebebiyle olmuştur. Maalesef bu te'sîr, İslâm dînini ve medeniyetini çökertecek kadar fazla olmuş ve bugünkü duruma gelinmiştir. Gayr-i müslimlerin âdetleri ve merasimleri, alabildiğine taklîd edilerek onlardan müslümanlara nakledilmiştir.

1195[178]

Ahmed, Cerîr bin Abdullah el-Becelî'den şöyle rivayet etmiştir: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Lahd bizim içindir, şakk da ehl-i kitâb i-çindir."

Müslim de Ebu Katâde'den şöyle rivayet eder: "Bir gün Peygam-ber'e (s.a.v.) Aşûrâ Orucunu sordular. Peygamberimiz de cevâbında: "Geçmiş senenin günahlarına keffârettir" buyurdu. Arefe Gününün o-rucunu da sordular... O da: "Arefe Günü Orucu, hem geçmiş senenin, hem de gelecek senenin günahlarına keffârettir" buyurdu. Alimler derler ki: "Bunun böyle olması, Arefe Gününün (ki Kurban Bayramından bir gün öncesidir), Peygamberimize ait bir gün olmasındandır. Aşûra Günü ise, Mûsâ (a.s.)'ın günüdür... Böyle olunca, Peygamberimizin sünneti, Mûsâ (a.s.)'ın sünnetinden afdal olmuştur. (Hattâ bu Arefe Günü, senenin bütün günlerinden daha faziletli bir gün olmuştur.) 1196[179]

Hâkim'in Selmân'dan olan rivayeti de buna yakın durumdadır. Buna göre Selmân şöyle demiştir: Ben Peygamber'e (s.a.v.) dedim ki: "Ey Allah'ın Resulü, ben Tevrat'ta, yemeğin bereketinin yemekten evvel el-leri yıkamak olduğuna dâir bir şey okumuştum?" O da buyurdu ki: "Ye-meğin bereketi, yemekten evvel ve sonra elleri güzelce yıkamaktır."

Yine Hâkim, Aişe'den merfûan şöyle rivayet eder: “Yemekten evvel elleri yıkamak, bir hasenedir! Yemekten sonra yıkamak ise, 1197[180]

1195[178] Tirmîzi bu rivayete garîb demiştir. Nevevî de, kabirde lahd ve şakk'ın caiz olduğunda icmâ bulunduğunu bildirmiştir

1196[179] Senenin en faziletli günü olan Arefe'ye, "Hacet Ekber" günüdür, denilmiştir. (Yâhud da, bayramın birinci gününden sonra, fazilette ikinci gelir.)

1197[180] Bunu Tirrnîzî ve Ebû Dâvud da rivayet etmiştir. Firuzâbâdî, zayıf olduğunu söylemiş... Sağânîise mevzu olduğuna hükmetmiştir.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/403-406.

Peygamberimizin Özelliklerinden Biri De, Namazda Konuşmasının Yasak, Oruçta Serbest Olmasıdır

Peygamberuniz'in bir özelliği olarak bu ümmette, namazda konuşmak haram, oruç iken konuşmak ise serbest kılınmıştır. Önceki ümmetlerde ise bunun tersine idi.

Saîd bin Mansûr Sünen adlı kitabında Muhammed bin Ka'b el-Kurazî'den şöyle rivayet eder: "Peygamber (s.a.v.) Medine'ye hicret ettiği zaman, insanlar namaz kılarken bâzı ihtiyaçları hakkında konuşabiliyorlardı. Nitekim dana Önceki ümmetlerden yahûdîlerde de durum böyle idi. Nihayet, "...Tam bir bağlılık ve saygı ile Allah'ın huzuruna durunuz!" 1198[181] mealindeki âyet indi de namazda konuşmak haram oldu."

îbni Cerîr de Îbni Abbas'ın yine bu âyetle ilgili olarak şöyle dediğini rivayet eder: "Yani ehl-i dînden olan herkes Allah'ın huzuruna durur... Fakat sizler, tam bir huzur ve saygı ile Allah'ın huzuruna durunuz! Onlar gibi namazdayken konuşmayınız!..."

îbni Arabî, Tirmizî'nin Sünen'i üzerine yazdığı şerhde der ki: "Bizden önceki ümmetler; oruç tutarken yemekten ve içmekten sakındıkları gibi, konuşmaktan da sakınırlardı. Bu suretle büyük bir zorluk içinde kalırlardı. Yüce Allah, bu ümmete lütfedip kolaylık ihsanında bulundu. Oruç ibâdetini günün gündüz vaktine tahsis buyurdu, oruçlu iken konuşmayı da serbest kıldı." 1199[182]

1198[181] Bakara suresi, 238

1199[182] .Onların şerîatlerinde, sırf konuşmamak suretiyle de oruç adanır ve tutulurdu. Bizim şerîatimiz ise bunu yasaklamıştır. Nitekim adamın biri güneşte dikiliyormuş. Peygamberimiz bunu görmüş ve sebebini sormuş. Verilen cevapta: "Bu adam, hiç konuşmadan ve güneş altında dikilerek oruç tutmayı adamış, şimdi bu adağını yerine getiriyor" demişler... Peygamberimiz de o adama; gölgede oturup konuşmasını, fakat orucuna devam etmesiçi emretmiştir

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/406-407.

Peygamberimizin Bir Özelliği De; Ümmetinin En Son Ve En Hayırlı Ümmet Oluşu, Kitablarını Kolaylıkla Ezberlemeye Muvaffak Kılınışı; İsimlerinin Allah'ın İki İsminden Verilerek Müslim Ve Mü'min Oluşu, Dinlerinin Adının Da İslam Oluşudur

Evet, Peygamberimiz (s.a.v.), ümmetinin bu muvaffakiyet ve mahzariyetleriyle de büyük bir özellik kazanmıştır. O'nun ümmetinden başka ümmetlerde bu mahzariyetler bulunmamaktadır. Bu mahzariyetler, daha önceki ümmetlerin sâdece peygamberine verilmiştir. Bu hususla ilgili bir âyet-i celîlede şöyle buyurulmaktadır: "Siz, insanlar içinden çıkarılmış en hayırlı bir ümmet oldunuz..." 1200[183]

Yine bu hususla ilgili bir âyet-i celîlesinde Yüce Allah şöyle buyurmaktadır: "Andolsun biz Kur'ân'ı hatırlamak ve öğüt almak için kolaylaştırdık!... 1201[184]

Yüce Allah'ın bir âyet-i celîlesi de şu mealdedir: "Allah; bu Kur'ân'dan önceki kitaplarda da, bu Kur'ân'da da size "müslümanlar" adını vermiştir." 1202[185]

Bu konuda Ahmed'in, hasendir kaydiyle TirmizVnin, İbni Mâce'nin ve Hâkim'in, Muâviye bin Hayda'dan naklettikleri rivayet de şöyledir: Ben, Peygamber'in (s.a.v.), Kur'ân-ı Kerîm'deki: "Siz, insanların hayrı için çıkarılmış en hayırlı ümmet oldunuz" mealindeki âyet-i celîle ile ilgili olarak şöyle dediğini duydum: "Ey benim ümmetim! Sizler, geçmiş ümmetlerin sayısını yetmişe tamamlayan bir ümmetsiniz! Ve bütün bu ümmetlerin Allah yanında en hayırlı ve en sevgili olanı da sizsiniz!" 1203[186]

1200[183] Al-i İmran suresi, 110

1201[184] Kamer suresi, 22

1202[185] Hacc suresi, 78

1203[186] Bu, Muaz bin Cebel ile Ebû Saîd el-Hudrîden de rivayet edilmiştir, ibni Kesîr bu husussta şu açıklamayı yapar: "Bu ümmetin en hayırlı ümmet oluşunun sebeb

îbni Ebû Hâtim'in rivayetine göre, Ubeyy bin Ka'b şöyle demiştir: "Allah'ın gönderdiği peygamberi ve o peygamberi ile ulaştırdığı dîni kabul etmekte, en iyi ve en musbet davranan; bizim ümmetimiz olmuştur ve bu ümmet, bu sebeble bütün ümmetlerin en hayırlısı olma şerefine ermiştir."

îbni Râhûye'nin Müsned'inde, îbni Ebû Şeybe'nin de el-Musannefinde Mekhûl'dan naklettikleri bir haber var. Buna göre Mekhûl şöyle demiştir:

"Ömer (r.a.)'in bir yahûdîde alacağı vardı. Birgün bu alacağını istemeye gitti... Adam Ömer'i oyalamak istedi ve ağır davrandı. Ömer: "Muhammed'i bütün kullarından şerefli kılan Allah'a yemîn ederim ki, alacağımı almadan buradan ayrılmam!" diye yemin etti. Yahûdî de şu karşılığı verdi: "Ben de Allah'a yemin ederim ki, Allah Muhammed'i bütün kullarından daha şerefli kılmamıştır!" Buna sinirlenin Ömer yahûdîye bir tokat attı... Yahûdî de, Hz. Peygamberce giderek durumu anlattı ve Ömer'i şikayet etti. Peygamberimiz de Ömer'e hitaben: "Sen bu adamın gönlünü alıp kendini ona bağışlatın alısın, yâ Ömer" buyurdu. Yahûdîye hitaben de:

"Bilesin ki, Adem Safiyyullah'tır, îbrâhîm Halîlüllah'tır, Mûsâ Neciyyullah'tır, Isâ da Rûhullah'tır!... Ben ise, Habıbullah'ım! Ey Yahûdî, unutma ki, Allah; kendi isimlerinden iki isimle de benim ümmetimi isimlendirmiş ve onlara "müslümanlar" ve "mü'minler" demiştir. Ey Yahûdî, hatırla ki, siz çok faziletli bir günü çok aradınız, fakat bulamadınız! O, bizim Cûmâmızdır! Sonra sizin gününüz, sonra nasaranın günü gelmektedir. Evet siz, ümmet olarak bizden Önce gelmişsiniz. Fakat biz sonra gelip öne geçen bir ümmetiz! Bil ki, ben cennete girmeden

---

ve hikmeti; Peygamberi m iz'in en son ve en büyük peygamber oluşudur! Bütün peygamberlerin Allah indinde en şereflisi ve en keremlisi şüphesiz O'dur! En büyük, en kâmil ve en son şerîat de O'na verilmiştir. Bu sebeble işlenen amel az da olsa, en güzel ve en hayırlı amel; O'nun şerîatine uygun olarak işlenen amel olmaktadır. Bu şerîatle amel edenler de, ümmetlerin en hayırlısı makamına ulaşmaktadırlar.

diğer peygamberler; benim ümmetim cennete girmeden de diğer ümmetler cennete giremeyeceklerdir!" 1204[187]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Sarığına Püskül Yapması Ve Belden Aşağı İzar Giyinmesidir... Ve Bunların Her İkisi De Meleklerin Simasıdır

Peygamber Efendimiz'in Özelliklerinden biri de, sarığına püskül yaparak sarkıtması ve belden aşağı izâr giyinmesidir. Bu husustaki haber ve rivayetler, Peygamberimiz'in Tevrat ve İncil'de zikredildiğine dâir haberler meyâmnda geçmiştir ve orada, O'nun ümmetiyle ilgili haberde: "...Ve onlar, bellerinden aşağı izâr giyinirler..." diye zikredilmişti.

Bu şekilde giyinmenin, meleklerin sîmâsı ve kıyafeti olduğuna dâir de bir haber bulunmaktadır. Bu haberi Deylemî Amr bin Şuayb tarikiyle onun babasından, o da onun dedesinden nakleder. O şöyle demiştir: "Resûlüllah (s.a.v.) bir hadîslerinde şöyle buyurdular: "Sizler, belden aşağıya izâr giyininiz! Ben meleklerin, Rab'lerinin huzurunda bu şekilde giyinmiş olarak saf tuttuklarını gördüm... Ve bu izârı, bacaklarınızın diz kapağı ile topuk kısmının ortasına kadar da uzatınız. Bundan fazla uzun da yapmayınız..."1205[188]

tbni Asâkîr'in rivayeti de Aişe'den. O şöyle diyor; "Peygamber (s.a.v.), Abdurrahman bin Avf m başına sarığını sarıverdi ve sarığından bir miktarını püskül gibi sarkıttı. Sonra: "Ben melekleri böyle sarıklı

1204[187] ibni Kesîr, bunun râvîsinın yalnız kaldığını bildirmiştir. Sahihlerin haberinde ise tokadı atanın Ensâr'dan biri olduğu ve olayın sonunda Efendimizin: "Beni, Musa'dan hayırlıdır diyerek, anmayınız" buyurduğu kaydedilmiştir.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/407-408.

1205[188] Bu haber mevzudur. Müslim'in rivayetinde ise melekler kaydı yoktur. Ibni Ömer'e hitaben: "Izârını sâk'ının ortasına kadar uzat!" diye emredildiği bildirilmektedir

gördüm" buyurdu.

Meşkûr îbni Teymiye'nin bu hususta bir tevcihi var... O şöyle der; "Sarığın ucunu püskül yapıp omzundan arkaya doğru sarkıtmanın hikmeti; Peygamber (s.a.v.) (rü'yâsında), yüce Allah'ın tecellîsine mazhar olduğu zaman; "Bu sırada Rabbim, elini iki omzumun arasına koydu" diye ifâde buyurduğu hususu kendince bu şekilde şereflendirmek, keremlendirmek istemesidir."

Hafız Irâkî ise, onun bu tevcîhini, "ben, bu hususta bir nass ve nakil görmedim" diyerek red etmek istemiştir." 1206[189]

Peygamberimizin Özelliklerinden Bazıları Da Şunlardır

Peygamberimiz'in Özelliklerinden bâzıları da şunlardır: O'nun ümmetinden, daha önceki ümmetlerin üzerindeki ağır yük kaldırılmış, önceki ümmetlerin pek çok meşakkatli işleri hafifletilmiş, kendilerine dînde herhangi bir güçlük kılınmamıştır. Hatâ, unutkanlık veya zorlama ile yapılan şeylerin mes'ûliyeti üzerinden kaldırılmış, sırf içinden düşünmek sebebiyle günaha girmiş olmak da üzerinden kaldırılmıştır. O'nun ümmetinden her kim, içinden bir günâhı işlemeyi geçirmiş olsa da işlemese, bu kendisine günah olarak yazılmaz, üstelik Allah için vazgeçmiş olursa bir sevap yazılır. Fakat bir iyiliği yapmayı niyet ettiği halde yapmamış olursa, yine kendisine bir sevab yazılır, eğer yapacak olursa en azından on sevap yazılır.

Yine O'nun ümmetinden tevbe etmiş olmak için kendisini Öldürmesi veya pislik bulaşan bir yerini yıkamayıp kesmesi gibi şeyler de kaldırılmıştır. Zekât mükellefiyeti dörtte birden, kırkta bire indirilmiş,

---

1206[189] lrâk?nin öyle demesinin bir mânâsı yoktur. Zira İbni Teymiye bunu birtevcîh ve yorum olarak vermiştir, yoksa bir nakilde bulunmamıştır. Kişi, elbette yorum ve içtihadında isabet ettiği gibi, yanılabilir de... Onun bu tevcîhi ise, son derece latîf ve nefîs bir yorumdur.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/408-409.

duaları müstecâb kılınmıştır. Haksız yere öldürülen kişinin velîlerine, kısas ile diyet arasında seçim yapma hakkı tanınmıştır. Evlenmede dörde kadar izin verilmiş, câriye nikahlamaya da müsâde edilmiştir.

Önceki ümmetlerde, kişi hanımı ay hâlinde olduğu günlerde hanımını tamamen kendisinden tecrid eder, onunla bir sofrada yemek bile yemezdi. Bu ümmette ise, cinsî yakınlık dışındaki yakınlık ve arkadaşlıklara izin verilmiştir... Birlikte aynı odada kalırlar, aynı sofrada yemek yerler... Yine önceki ümmetlerde kişi yatakta, hanımı ile yüzyüze gelmek şartıyla cinsî muamele yapabiliyordu ve buna çok önem veriliyordu. Bu ümmette ise, kişi isterse, hanımı yüzüstü yatar vaziyette iken de cinsî muamele yeri aynı olmak şartıyla, hanımına yaklaşabilmektedir.

Yine O'nun ve ümmetinin bir özelliği olarak, avret yerlerinin açılması, suret ve heykeller yapılması ve sarhoşluk veren şeylerin içilmesi ise haram kılınmıştır. îşte bütün bunlar da, O'nun özellikleri arasında yer almış bulunmaktadır.

Bu hususla ilgili Kur'ân-ı Kerîm'de âyetler de bulunmaktadır. Bunlardan bazılarını burada (meâlen) zikredelim: Yüce Allah, bir âyetinde şöyle buyurmuştur: "Allah, sizin üzerinize dînde bir zorluk kılmamışlar!"1207[190]

Bir âyetinde de şöyle buyurulmuştur: "Allah sizin için kolaylık murâd eder, güçlük murâd etmez!..." 1208[191]

Yine Yüce Allah bir âyetinde şöyle buyurmaktadır: "Rabbimiz, eğer unutur ya da yanılırsak bizi sorumlu tutma! Rabbimiz, bize bizden öncekilere yüklediğin gibi ağır yük yükleme!..."1209[192]

Yine Yüce Rabbimiz bir âyetinde de şöyle buyurmaktadır: "...0 peygamber ki, onların üzerindeki ağırlıkları, sırtındaki zincirleri kaldırıp atar..." 1210[193]

1207[190] Hacc suresi, 78

1208[191] Bakara suresi, 185

1209[192] Bakara suresi, 286

1210[193] A'raf suresi, 157

Yüce Allah, bu ümmetin dualarının müstecâb oluşuyla ilgili bir âyetinde ise şöyle buyurmaktadır: "...Kullarım, sana Benden sorarlarsa, şöyle söyle: Ben onlara yakınım! Bana dua ettikleri zaman, dua edenin duasını kabul eder, karşılıksız bırakmam..." 1211[194]

Konumuzla ilgili olarak Feryâbt'nin Tefsîr'inde Muhammed bin Ka'b'tan naklettiği bir haber var... O demiştir ki: "Yüce Allah, beşeriyete gönderdiği nebi ve rasûllerden her birine: "İçlerinde olanı ister gizlesinler, ister açığa çıkarsınlar, mutlaka onları bundan dolayı hesaba çekeceğim!" mealinde bir emrî, muhakkak göndermiştir. Önceki ümmetler nebî veya resullerine gelirler; "Bizler, yapmadığımız bir şeyi sırf içimizden geçirmekle mes'ûl mü olacağız?" diyerek mürâcâtta bulunurlar ve bu yüzden küfür ve dalâletlere düşerlerdi. Bu mealdeki âyet Peygamber'e (s.a.v.) indiği zaman, bu müslümanlara da güç gelmişti... Onlar da Peygamber Efendimiz'e mürâcât ederek: "Ey Allah'ın Resulü, bizler yapmadığımız bir şeyi, sırf içimizden geçirmek sebebiyle sorumlu mu oluyoruz?" demişlerdi. Peygamber Efendimiz de kendilerine: "Sizler, söz dinleyiniz, itaat ediniz ve Rabbiniz'e yönelip Û'ndan isteyiniz" buyurdu. Bundan sonra da "Amener Resulü..." 1212[195]âyetleri indi. Böylece Yüce Allah, sırf içinden konuşmak veya geçirmek suretiyle sorumlu olmayı bu ümmetten kaldırdı. Ancak düşündükleri şeyi bilfiil yaparlarsa başka... Bunda sorumluluk olduğu ise kafidir.

Nitekim ilgili âyette gaye açık olarak: "Herkesin kazandığı iyilik kendi yararına, işlediği kötülük de kendi zararmdadır" buyurulmuştur. 1213[196]

(Bu konuda Müslim ve Tirmizî'nin Ibni Abbas'tan rivayetleri de, aşağı yukarı bu merkezdedir.)

Buharî ile Müslim'in Ebû Hüreyre kanalıyla Peygamber'den (s.a.v.) rivayet ettikleri hadîs-i şerîfise şöyledir:

"Gerçekten Allah, benim için ümmetimin içlerinden geçirdiklerini,

---

1211[194] Bakara suresi, 186

1212[195] Bakara suresi, 285

1213[196] Bakara suresi, 286. ayetinden

ağızlarıyla söylemedikçe veya bilfiil onu yapmadıkça onlardan bağışlamıştır!" 1214[197]

Yine bu konuda, Ahmed, Ibni Hibbân, Hâkim ve îbni Mâce'nin de îbni Abbas'dan bir rivayetleri bulunmakta ve şu mealdedir: "Gerçekten Allah; yanılma, unutkanlık veya zorlama neticesi yapılan işlerden sorumlu olmayı benim ümmetimden kaldırmıştır!"

(Keza îbni Mâce'nin Ebû Zerr kanalıyla yaptığı bir rivayet de, a-şağı yukarı bu merkezdedir.)

Ahmed, Ebû Bekir el-Şâfiî, Ebû Nuaym ve îbni Asâkîr Huzeyfe'den şöyle rivayet ederler: "Bir gün Peygamber (s.a.v.) secdeye vardı. Secdede o kadar çok kaldı ki, bizler gerçekten O'nun secdedeyken ruhunu teslim ettiğini zannettik... Sonra başım secdeden kaldırdı ve şunları söyleyip müjde etti:

"Rabbim bana tecellî buyurup sordu ve: "Habîbim, senin ümmetine nasıl bir muamele etmemi istersin?" dedi. Ben de: "Nasıl dilersen Rabbim! Çünkü onlar senin kullanndandır" dedim. Rabbim bunu bana, tam üç defa sordu. Ben de her defasında aynı cevâbı verdim... En sonunda Rabbim bana buyurdu ki: "Bil ki, Ben seni, ümmetinin hakkında asla utandırmayacağım!" îşte Rabbim bana böyle buyurdu ve ayrıca da, ben cennete girerken benimle beraber ümmetimden yetmiş bin kişinin cennete gireceğini ve bunlardan her bin kişilik grubun arkasında bir yetmiş bin kişilik cemâatin bulunacağını ve böylece hiç hesaba çekilmeden cennete gireceğimizi de müjdeledi!... Sonra bana şefaat verildi: "Habîbîm, sen dua edip iste, duan kabul edilecektir! Şefaatte bulunup iste, şefaatin kabul olunacaktır" Duyurulduğunu haber verdi. Sonra bana, gelmişimin ve geçmişimin bağışlanmış bulunduğunu müjdeledi."

"Ashabım, bilirsiniz ki, benim sadrım da şerh edilmiştir! Bana Kevser verilmiştir. Bu Kevser, cennette bir nehir olup oradaki Havzıma akar... Bana Rabbim, aynı zamanda bir aylık mesafedeki düşmanlarımın kalblerine korku salmak, kuvvetli ve başarılı (muzaffer) olmak gibi özellikler de vermiştir. Cennete ilk girme hususiyeti de bana verilmiştir.

1214[197] Hadîs'ten açıkça anlaşıldığına göre, bu ümmete mahsûs bulunmaktadır, bu ümmetin özelliğidir.

Ganimetler ümmetime helal kılınmıştır. Önceki ümmetlere zor gelen pek çok şey, bize helâl kılınıp kolaylaştırılmıştır. Üzerimize dînde bir güçlük kılınmamıştır, işte ben, bütün bunları hatırladım da, böyle uzun bir secdeden başka şükrümü ifâde edecek bir şey bulamadım..." 1215[198]

îbn Münzir Tefsîr'inde ve Beyhakl Şuabiı'l-îmân adlı kitabında îbni Mes'ûd'dan rivayet ederler, O şöyle demiştir: "îsrâîl Oğullarından biri bir günâh işlediği zaman, işlediği bu günâhı için ne gibi keffârette bulunacağı, ertesi günün sabahında kapısının eşiğine yazılmış olurdu. O da ona göre hareket ederdi. Sizin günâhlarınızın keffâreti ise, istiğfar ederek afimizi yüce Allah'tan istemenizdir. Böylece günahlarınız bağışlanmış olur. Ben Allah'a yemîn ederek söylüyorum ki, Allah bize Kur'ân'mda bir âyet indirmiştir, işte bu âyet bana, yeryüzünden ve bütün y'eryüzündekilerden daha sevimlidir! Bu âyet, Al-i Imrân Süresindeki şu âyet-i cehledir:

"Ve onlar bir kötülük yaptıkları, ya da nefislerine zulmettikleri zaman, Allah'ı hatırlayarak hemen günahlarına tevbe ederek bağışlanmalarını isterler. Zaten Allah'tan başka günahları da kim bağışlayabilir? Ve onlar, bile bile, yaptıklarında ısrar da etmezler!" 1216[199]

îbni Cerir'in Ebu'l-Aliye den rivayetine göre, adamın biri Peygam-ber'e (s.a.v.) gelip: "Ey Allah'ın Resulü, bizim keffaretlerimiz de israil oğullarının keffaretleri gibi olsa nasıl olur?" dedi. Efendimiz de cevaben: "Allah'ın size verdiği, şüphesiz daha hayırlıdır. îsrail oğulları bir hata işledikleri zaman bunu, ertesi günün sabahında kapısının üzerinde yazılı olarak bulurdu. Keffaretini de... Eğer, günahının bildirilen bu keffaretini yeri e getirirse, dünyada başkalarına rezil olurdu. Eğer yerine getirmezse, âhirette kendisi için bir rezillik olmak üzere te'hir edilmiş olurdu. Elbette Yüce Allah'ın size verdiği, bundan daha hayırlı bir şeydir!" Sevgili peygamberimiz bunu söyledikten sonra şu âyet-i celileyi o-

---

1215[198] Evet, buna şükür secdesi denilir. Bir nîmete mazhariyette veya sevindirici bir haber geldiğinde şükür secdesi yapmak meşrudur. Hemedân'ın müslümanlığı kabul ettiği haberi geldiği zaman da Efendimiz bunu yapmıştır. Ebû Bekir de, Müseylime'nin Öldürüldüğü haberini alınca, şükür secdesine kapanmıştır.

1216[199] Al-i İmran suresi, 135

kudular:

"Kim bir kötülük yapar, yahut nefsine zulmeder de sonra Allah'tan mağfiret dilerse, şüphesiz Allah'ı bağışlayıcı ve esirgeyici bulur." 1217[200]

Sevgili Peygamberimiz bu âyeti okuduktan sonra da şöyle buyurdular: "Beş vakit namazlardan her biri diğer namazla kendi arasında işlenilen günahlara keffâret olduğu gibi, bir Cum'a namazı da diğer Cum'â namazı ile kendisi arasında işlenilen günahlara keffârettir."

îbni Ebû Hâtim'in Ali tbn' bû Tâlib'den rivayeti de şöyledir: Ali (r,a.)} İsrail Oğullarından buzağıya tapanlar hakkında demiştir ki: "Onlar Musa'ya gelip: "Bizim tevbemiz nedir?" dediler. Mûsâ da: "Birbirinizi öldürmenizdir" buyurdu. Bunun üzerine birbirlerini öldürmeye başladılar. Öyle ki, kişi kime raslarsa öldürüyordu. Kardeşini, babasını, anasını öldürenler oluyordu. Böylece birbirlerini kırmışlardı."

îbni Mâce Abdurahman bin Hasene'den rivayet eder. Onun nakline göre Peygamber (s.a.v.) şöyle buyurmuştur: "İsrail oğulları idrar bulaşan yeri, makasla kesmeğe mecbur idiler. İçlerinden biri bunu onlara yasaklamıştı. O da bu yasaklamanın cezası olarak kabirde azaba mâruz kalmıştır."

Yine bu hususta Hâkim, sahihtir kaydiyle Ebû Musa'dan rivayet eder: "Peygamber (s.a.v.), bir hadislerinde buyurdular ki: "Gerçekten İsrail oğulları, üzerlerine bir bevil (insan idrarı) bulaştığı zaman, o bulaşan yeri makasla kesmekle mükellef idiler."

îbni Ebû Şeybe el-Musannefinde Aişe'den şöyle nakleder: Birgün ben, yahudi kadı. arından birinin yanına gitmiştim. O kadın bana, kabir azabının sebebinin, bevil bulaşması (pislik) olduğunu söyledi. Ben de kendisine: "Öyle şey mi olur?" diyerek itiraz etmiştim. Kadın tekrar bana: "Evet, benim dediğim gibidir! İstersen Peygamber'e sor!" dedi. Ben de bunu Hz. Peygamber'e sordum. O da bana: "Evet, yâ Aişe, öyledir" buyurdu.

Ahmed, Müslim, Tirmizi, Nesai ve îbni Mâce'nin Enes'ten rivayetleri de

---

1217[200] Nisa suresi, 110

şöyledir: Yahudiler, kadınları ay halini gördükleri zaman, onları esaslı bir şekilde tecrit ederlerdi. Hanımları ile aynı odada kalmazlar, onlarla aynı sofrada yemek bile yemezlerdi. Ashab-ı kiram bunu Peygamber'den (s.a.v.) sordular. Bunun üzerine aşağıdaki âyet nazil oldu:

"Habibim sana, kadınların âdet görme meselesini soruyorlar. De ki: "O, eziyettir." Adet halindeki kadınlardan çekilin! Temizleninceye kadar onlara yaklaşmayın. Temizlendikleri zaman, Allah'ın emrettiği yerden onlara varın. Allah, tevbe edenleri sever, temizlenenleri sever." 1218[201]

İşte bu âyet nazil olduktan sonra, Peygamberimiz: "Allah, bu ayetleriyle, âdet gören kadınla cinsi münasebette bulunmayı yasaklıyor! Bundan maada şeyleri yapabilirsiniz! (Onlarla aynı odada kalıp, onlarla birlikte aynı sofrada yemek yiyebilirsiniz!)" buyurdu.

Yahudiler de bunu duydukları zaman rahatsız olmuşlar ve: "Bu adam, acaba ne istiyor. Neredeyse bize ait olan işlerin tamamında bize aykırı gidecek!" diye söylenmeye koyuldular. Çünkü yahudiler, âdet halini gören kadınları büsbütün kendilerinden uzaklaştırırlardı. Yüce Allah ise, inzal buyurduğu âyetiyle iki haîin ortasını emretti.

îbni Ebû Şeybe el-Musannefinde Kurratul-Hemedâni'den nakleder: O şöyleidemiştir: 'Yahudiler, cinsi münasebet esnasında ailelerini ibrâk etmekten (yani yüzaşağı yatırmaktan) sakınırlar ve bunu çok çirkin bir şey sayarlardı, işte onların bu zihniyetini kaldırmak üzere, Kur'an'ın: "Aileleriniz, sizin harsımzdır tarlanızdır" 1219[202] mealindeki âyeti inmiştir. Bu âyetiyle yüce Allah, müslümanlara, cinsi münasebet esnasında ailelerine diledikleri taraftan yaklaşmalarına izin vermiştir. Tabii Allah'ın emrettiği hars yerine, (aynı cinsi organa) varmak şartıyla..."

Ebû Nuaym de el-Mârife adlı eserinde Enes'ten şöyle rivayet eder: Peygamber (s.a.v.), Osman bin Maz'ûn'a hitaben buyurdu ki: "Bizim dinimizde üzerimize ruhbaniyet yazılmamıştır! Benim ümmetim (yani

1218[201] Bakara suresi, 222

1219[202] Bakara suresi, 223

bütün müslümanlann) ruhbaniyeti, beş vakit namazların vakitlerini beklemek üzere mescidlere erken gidip beklemek, hacc ve umre ibadetlerini yapmaktır!"

Ahmed ve Ebû Yalanın yine Enes'ten olan rivayetleri ise aynen şöyledir:

"Her peygamber için bir ruhbaniyet vardır. Benim ümmetimin ruhbaniyeti ise, Allah yolunda cihâd etmektir!"1220[203]

Ebâ Davud Ebû Ümâme'den nakleder. O şöyle der: Adamın biri Peygamber'e (s.a.v.) gelip: "Ey Allah'ın Resulü, Allah rızası için en sevablı bir ibadet olmak üzere seyahate çıkmak istiyorum. Bana izin veriniz!" dedi. Peygamber Efendimiz de bu adama verdiği cevabta: "Benim ümmetimin seyahati, Allah yolunda cihâddır" buyurdu.

îbni Mübarek de Umâre bin Gazye'den şöyle nakleder: Peygamber Efendimizin yanında seyahatten bahsedilmişti. Bu sebebîe Peygamber Efendimiz: "Allah bunu, bu ümmette, "Allah yolunda cihad" olarak emretmiştir! Ve cihada gidenlerin, her tepeden aşarken getirecekleri tekbir olarak münasib görmüştür!" buyurdu.

(îbni Cerir'in Aişe'den naklettiği bir rivayette ise: "Bu ümmetin seyahati, Allah rızâsı için nafile oruç tutmaktır" Duyurulmuştur.) 1221[204]

Buhari'nin rivayetine göre îbni Abbas demiştir ki: "İsrail oğullarında, haksız yere öldürülen bir kişinin davacıları için ancak kısas taleb etmek

---

1220[203] İlgili hadîslerin temas ettiği "Ruhbaniyet" tamamen kendini ibâdete verip ailesinden ve dünyâdan çekilip kesilmek manasınadır. Bunu, Peygamberimizin açıkça yasakladığına dâir, Sa'd bin Ebû Vakkâs'ın rivayet ettiği sahih bir hadis de vardır. Diğer bir sahîh hadis de şöyledir: "Günahların bağışlanmasına ve derecelerin yükselmesine vesîle olan ibâdeti size haber vereyim mı?" Ashâb: "Evet" dedi. Peygamberimiz: "Bu, her zaman abdesti güzel almak, mescide gidip gelip cemâate devam etmek (ve işi yoksa) kılınan namazdan sonra diğer namaz vaktini mescidde beklemektir. İşte benim ümmetimin bekleyip nöbet tutması, Allah'ın rızâsına uygun rabıta yapması budur!" (Böyle buyurdu ve bunu üç defa tekrarladı.)

1221[204] Bu rivayetlerde geçen seyahat da bir nevî ruhbaniyettir... Ve önceki ümmetlerde: "Kendini Allah'a vererek yollara ve çöllere düşmek" demekti... Fakat bu ümmette, bu mânâda bir seyahat ve ruhbâniyet kabul edilmemiştir. Nitekim Tâvûs'un rivayet ettiği bir hadîsde de: "...İslâm'da ruhbâniyet ve seyahat yoktur" buyurulmuştur

vardı. Diyet (kan bedeli) taleb etmek hakkı tanınmamıştı. Yüce Allah bu ümmet için ise şöyle buyurmaktadır:

"Ey mü'minler! Öldürmede kısas size farz kılındı. Hür olana karşılık hür, köleye köle, kadına kadın. Fakat kim (herhangi bir katil), kardeşi tarafından affedilirse, o zaman affedene diyeti ödemesi gerekir. Bu, Rabbiniz tarafından bir hafifletme ve bir rahmettir. Kim, bundan sonra da saldırıya kalkarsa, onun için acı bir azab vardır."1222[205]

işte, bu ayette görüldüğü gibi, bu ümmette (islâm şeriatinde), hem kısas, hem de diyet vardır. Ayette geçen aftan maksat, kısas taleb etmekten vazgeçip, diyet talebinde bulunmaktır. Elbette bu, ilgili ayette açıklandığı veçhile, Allah'tan bir hafifletme ve bir rahmettir. îslâm şeriâtindeki kolaylık ve genişliğe bir örnektir. 1223[206]

(îbni Cerir'in de bu hususta îbni Abbas'tan bir rivayeti bulunmaktadır. Fakat o da aşağı yukarı bu merkezdedir.)

Yine îbni Cer ir, Katade'den şöyle rivayet etmektedir: Tevrat ehline yazılıp farz kılınan, sâdece kısas idi. Onların şeriatinde diyet yoktu. încil ehlinde ise, sâdece affetmek olup, kısas yoktu. îşte onlar bu şekilde emrolunmuşlardı. Yüce Allah, bu ümmet için ise; hem kısası, hem diyeti, hem de tamamen affetmeyi meşru kılmıştır ki bizim şeriatimizin daha büyük ve daha geniş olduğu, burada da açığa çıkmaktadır. Evet, öldürülenin velileri, isterlerse, aralarında halâ din kardeşliği sona ermemiş bulunan katili, tamamen affedip diyet almaktan da vazgeçebilirler. Böyle bir prensib, daha önceki ümmetlerin ve şeriatlerin hangisinde görülmüştür? Hiç birinde görülmemiştir.

Îbni Ebû Şeybe el-Musannefinde şöyle der: "Bize Veki' rivayet etti. Ona Süfyân söylemiş, ona Leys nakletmiş... Ona da Mücâhid haber vermiş ve şöyle demiştir: "Yüce Allah'ın bu ümmete (müslümanlara) olan kolaylıklarından biri de, ehl-i kitaptan olan bir nasrâniyenin veya bir cariyenin nikâhını helâl kılmış olmasıdır."

1222[205] Bakara suresi,

1223[206] Buhârî bunu: "Haksız yere öldürülenin velîsi muhayyerdir, bunlardan birini tercih eder" adlı bölümde rivayet etmiştir

(Burada Beyhakî, Vehb bin Münebbih'ten bir rivayette bulunuyorsa da, Ümmet-i Muhammed'in bâzı vasıflarıyla ilgili bölümde bunlar geçmiş olduğundan, burada tekrarına lüzum görülmedi. Nitekim bir kısmı da, içinden geçenlerin günah olup olmadığıyla ilgili hadîsler mey ânına geçmiştir.)1224[207]

Peygamberimizin Özelliklerinden Bazıları Da Şunlardır

O'nun ümmeti açıktan helak olmaz, gark olmaz; önceki ümmetlerin uğradığı azâblara uğratılmaz. Kendilerinden başka köklerini kazıyacak bir düşmanın tasallutu altında bırakılmaz. Sapıklık üzerine toplanıp ittifak etmez... îşte bundan dolayıdır ki, Ümmet-i Muhammed'in ittifakı kesin bir hüccet ve delîl olmuştur! ittifak edemeyip ihtilâflara düşmeleri de yine onlar için bir kolaylık ve ruhsat olmuştur. Halbuki önceki ümmetlerin ihtilâfı, onların azâb ve helak sebebi idi.

Müslim Sevbân'dan şöyle rivayet etmektedir: Resûlüllah (s.a.v.) buyurdu: "Yeryüzü benim için dürüldü de ben onun doğusunu ve batısını gördüm. Ümmetimin mülkü de, bana dürülen yerlere kadar uzanacaktır!... Yeryüzünün hazînelerine (altınına ve gümüşüne) vâris olacaktır. Aynı zamanda ben Rabbime dua edip ümmetimi umûmî bir kıtlıkla helak etmemesini istedim! Rabbim de benim bu istek ve duamı kabul buyurdu. Kendilerinden başka kendilerim ezecek düşmanları olmamasını da istedim, bu duam da Rabbim tarafından kabul edildi."

îbni Ebû Şeybe'nin Sa'd'dan olan rivayeti de şöyledir: "Ben Rab-bim'e dua edip ümmetimi umûmî bir kıtlıkla helak etmemesini ve onları gark etmemesini istedim. Rabbim de benim bu isteğimi kabul etti... Yine Rabbim'e dua edip ümmetimin birbirlerine zulmetmemesini, birbirle-rinden azâb görmemelerini istedimse de, Rabbim bu duamı kabul etme-

1224[207] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/409-416.

di.1225[208].

Dârimî, îbni Asâkîr, Amr bin Kays'tan şöyle rivayet eder: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "...Yüce Allah bana, ümmetimi şu üç şeyden koruyacağını va'd buyurdu: Onlara umûmî bir kıtlık vermeyeğine, düşmanlarının kendilerini yok etmesine fırsat vermeyeceğine, delâlet üzerine birleşmelerine imkân vermeyeceğine..." 1226[209]

Hâkim'in îbni Ömer'den rivayet ettiği hadîs de aynen şöyledir: "Allah, bu ümmeti ebediyen sapıklık üzerinde toplamayacaktır!"

Yine Hâkim'in îbni Abbas'tan bu mealde de bir rivayeti bulunmaktadır. Bir de Şeyh Nasr el-Makdist'nin Kitâbü'l-Hucce adlı eserinde birisinden naklettiği bir rivayet bulunmaktadır. O da şu mealdedir: Resûlüllah (s.a.v.) buyurdu: "Ümmetimin ihtilâfı rahmettir." 1227[210]

Hafib de Ruvâtü Mâlık'te İsmail bin Ebu'l-Mücâlid'den şöyle nakletmektedir: "Birgün Hârûn el-Râşid, İmâm-ı Mâlik'e hitaben dedi ki: "Yâ imam, senin bu kitaplarını yazdırıp bütün islâm beldelerine dağıttırmak istiyorum! Herkesin senin yazdığın kitaplarla amel etmesini istiyece-ğim!" Imâm'ın ona cevâbı ise şöyle olmuştur: "Yâ emîra'l-mü'minîn, sakın böyle yapmayınız! Zira şu ümmetin âlimlerinin (teferruata âit meselelerde) ihtilâf etmeleri, haddi zâtmda bu ümmet için Allah'ın bir rahmetidir. Herkes kendince sahih ve sabît olana uymaktadır. Hepsi hidâyet üzeredirler. Hepsi de Allah'ın rızâsını

1225[208] Bu hadîs, sahîh pek çok tarîkten rivayet edilmiş bulunmaktadır ve pek çok sahâbî bunu rivayet etmiştir: Câbir bin Abdullah, Câbir bin Üteyk, Huzeyfe, Enes, Nâfi bin Hâlİd, Câbır bin Semura, Habbâb, îbni Abbas, Ebû Hûreyre ve Sa'd bin Ebû Vakkâs bunlardandır. Allah cümlesinden râzî olsun' (Amîn.)

1226[209] Tirmizî'nin rivayetinde: "Allah bu ümmeti dalâlet üzerinde toplamaz! Allah'ın eli, cemâat üzerindedir. Ayrılan, cehenneme ayrılmış olur" buyurulmuştur.

1227[210] Bu, peygamberimizin sözü değil, seleften bâzı zâtların sözüdür. O zatlar da bunu, bâzı teferruat itibariyle söylemişlerdir

aramaktadırlar."1228[211]

Buhârî, Tirmizî ve Nesâi Ömer bin el-Hattâb'dan şöyle rivayet e-derler: Resûlüllah (s.a.v.) buyurdu: "Müslümanlardan herhangi bir kimse için dört müslümün hayırla şahitlikte bulunursa, o müslümanı Allah cennete kor!" Bunun üzerine denilmiştir ki: "Ey Allah'ın Resulü, eğer bir kimsenin hayır ve iyiliği için üç kişi şahitlikte bulunursa, o kimse de cennetlik midir?" Peygamberimiz: "Evet" buyurdu. Yine sordular: "Peki iki kişi şahitlikte bulunursa, yine böyle midir?" Peygamberimiz yine "evet" buyurdular. Bunun üzerine biz, "bir kişi şahitlikte bulunsa dahi böyle midir?" diye sormadık." 1229[212].

Taun Hastalığının Öncekilere Bir Azab Oluşuna Karşılık Bu Ümmet İçin Bir Rahmet Ve Şehitlik Vesilesi Oluşu Da Peygamberimizin Bir Özelliğidir

Buhârî ve Müslim Üsâme bin Zeyd kanalıyla rivayet edilen şu hadîsi nakletmiştir: "Tâûn hastalığı, îsrâîl Oğullarına gönderilmiş bir azaptır! Bu sizden öncekilerin hepsine de bir azâb olarak gönderilmiştir."

Buhârî'nin Aişe'den rivayet ettiği hadîs ise şu mealdedir: "Ben, Peygambere (s.a.v.) tâûn hastalığı hakkında sordum. O da bana dedi ki: "Allah'ın dilediği kullarına gönderdiği bir azaptır! Fakat Yüce Allah bunu, bu ümmet için bir râhmat kılmıştır. Kendi beldesinde taun hastalığı çıkan bir kimse, eğer sabreder ve sevabını da Allah'tan umduğu halde beldesinde kalır, sonra bu hastalığa yakalanarak ölürse; muhakkak kendisine, bir şehide verilen sevâb kadar sevab verilir!" 1230[213]

1228[211] Aslında Imâm-ı Mâlik'in sözü: "Böyle yapma, zira onlardan her biri, kendilerine ashâbtan rivayet edilen şey üzeredir. Onları bulundukları hâl üzere bırak!" şeklindedir.

1229[212] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/416-417.

1230[213] Bir hadîsde de şöyle gelmiştir: "Şehîdler beştir: "Taundan, iç hastalığından, yıkıntıdan ölenler. Suda boğulanlar. Bir de Allah yolunda savaşırken

Bu Ümmetten Bir Taifenin Daima Hak Üzere Bulunması, Ümmet İçinde Birtakım Kutublar, Evtad, Nüceba Ve Abdal Denilen Zatların Bulunması, İsa (A.S.) Ve Namaz Kıldıracak Zatın Bu Ümmetten Çıkacak Olması

Bu Ümmette Melekler Gibi Yemek Ve İçmek, Teşbih İle Müstağni Kalan Zatların Bulunması 1231[214]Deccalle Savaşacakların Da Bu Ümmetten Bazı Kimseler Olması

Buhârî ve Müslim (ittifak hâlinde) Muğîre bin Şûbe'den şu hadisi rivayet ederler: "Ümmetimden bir taife, tâ kıyamete kadar hep hak üzere bulunacaktır!"

Ebû Nuaym'in İbni Ömer tarikiyle naklettiği hadîs ise, şu mealdedir: "Her asırda, ümmetimin içinde öne geçen ve mertebeleri çok yüksek olan bâzı zâtlar bulunur."

Ebû Yâlâ'nın Câbir'den rivayetine göre, Peygamber (s.a.v.) şöyle buyurmuştur: "Benim ümmetim, tâ İsa ininceye kadar hak üzere bulunur. Isâ indiği zaman, ümmetimin tamâmı ona der ki: "Buyurun, öne geçip namazı kıldırın!" Isâ ise öne geçmek istemez ve: "Sen buna daha layıksın. Sizin bazılarınız bazılarınıza âmir bulunmaktadır" der. îşte bu, Allah'ınım ümmete büyük keramet olarak verdiği bir özelliktir!"

Bu hadîsi, Müstim de rivayet etmiştir. Yalnız onun ifâdesi biraz farklı olup şöyledir: "Mü'minlerin emîri o zaman İsa'ya: "Haydi buyur, öne geçip namazı kıldır!" der. îsâ da: "Hayır, sizin bâzınız bâzınıza emîr ve

---

ölenler..." Bâzı hadîslerde de: "Malını, dînini, namusunu ve canını korumak için çabalarken ölenler şehîddir!" buyurulmuştur.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/418.

1231[214] Bu normal şart ve zamanda bir insanın bu hâle gelmesi değil, hârikaların hüküm sürdüğü kıyamet öncesi bir zamanda, içecek sudan gayri bir şey bulamayan insanların hârika ve kerametli hallerinin ifâdesi olsa gerektir. Nitekim az ilerideki hadîslerde görülecektir.

imamdır. Bu da size Allah'ın büyük bir ikramıdır!" diyerek karşılık verir."

Buharı Ebû Hüreyre'den rivayetle Peygamber'in (s.a.v.) şöyle dediğini bildirir: "Ey ümmetim siz nasıl olacaksınız o zaman ki, Isâ inmiş olacak ve imamınız da sizden bulunacaktır!'

Ahmed de sahih bir senedle Aişe'den şu rivayeti nakletmektedir: "Bir gün Peygamber (s.a.v.), deccâl ile mücâdele zamanında müslüman-ların uğrayacakları büyük bir sıkıntıdan bahsetti. Ashâb: "O zaman, en hayırlı mal hangisi olacak?" diye sordu. Peygamberimiz de: "Ailesine su getirebilecek bir cğlan çocuğu, her şeyden kıymetli olacaktır! Yiyecek bir şey ise, zâten bulunamayacaktır" buyurdu. Ashab tekrar sordu: "Peki o zamanki müslümanlar ne yiyecekler?" Peygamberimiz de şu karşılığı verdi: "Onların yiyeceği, tesbîh, tekbir ve tehlîl olacaktır!" 1232[215]

Ahmed, bu hadîsin benzerini de, Esma binti Yezid'den rivayet etmiştir. (Yine bu mealdeki bâzı hadîsleri, Taberânî ile Hâkim dahî rivayet etmişlerdir.)1233[216]

Peygamberimizin Bir Hususiyeti De, Ümmetinin Kur'an'da "Ey İman Edenler"

Diye Çağrılmasıdır. Halbuki Diğer Ümmetler "Ey Miskinler" Diye Çağrılırdı

Yine O'nun bir hususiyeti olarak ümmetinin okuduğu ezanları ve getirdiği telbiyeleri gökte melekler dinler. O'nun ümmeti her hâl ü kârda

---

1232[215] Şüphesiz deccâl, kıyamet alâmetlerinin en büyüklerinden biridir. Onun zamanı da, bir takım hârikaların meydana geldiği bir zaman olacaktır. Binaenaleyh, bu hadiste söylenenler uzak görülmemelidir. Müslümanlar isâ ile birlikte, deccâl ile birlik olmuş bulunan yahudilerle de savaşmış olacaklar ve sonunda deccali öldüreceklerdir. Öldûrmeseler de zâten o isa'yı gördükten sonra, tuzun suda eridiği gibi eriyip yok olacaktır

1233[216] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/418-419.

Allah'a hamdeder. Her tepeyi aşışta "Allahü Ekber" her inişte de "Sübhanellah" diyerek Allah'ı tekbir ve teşbihte bulunurlar. Bir iş yapacakları zaman "inşâallah" diyerek Allah'ın izin ve iradesine olan bağlılıklarını ifade ederler. Gadablandıkları zaman "lâ ilahe illallah" derler, birbiriyle çekiştiklerinde de "fesübhanâllah!" derler. Mushafları göğüsle- rinede (ezberlerinde) dir. Öne geçenleri, gerçekten de öne geçmiştir! Orta halli olanları kurtulmuş, kendisine yazık edenleri de bağışlanmış bir ümmettir. Bir istisnası olmaksızın, hepsine merhamet edilmiştir. Onlar, aynı zamanda cennet ehlinin elbisesi olan beyaz renkli elbiseleri tercih ederler. Namaz vakti gelmiş midir, diye güneş'e dikkat ederler.

Peygamberleri sayesinde bu ümmet, gerçekten bir "ümmet-i vasat" ve bir "ümmet-i adTdir! Yâni tam merkezde bulunan bir orta ümmettir! Adaleti temsil eden bir ümmettir! Allah'ın tezkiyesi ile, bunun böyle olduğu sabittir. Bu ümmet, düşmanları ile bir savaşa girdikleri zaman, onların bu savaşına melekler de gelip hazır olurlar. (Onlara yardım ederler.) Kendilerine, peygamberlere farz kılman şeyler farz kılınmıştır. Yâni: Abdest, gusül, hacc ve cihad. Aynı zamanda kendilerine, peygamberlerin nafile ibadetleri de verilmiştir. Bu nafilelere de ehil ve layık kılınmışlardır. (Bunların pek çoğu, Peygamberimiz'in adının Tevrat ve İncil'de geçtiğine dair olan Önceki bölümlerde, bâzı eserlerin zikredilmesiyle geçmiş bulunmaktadır. O bölümlerde; peygamberimiz'in ve ümmetinin bu özelliklerinden pek çoğu anlatılmış idi.)

Bu bölümde zikri geçen özelliklerden bazılarıyla ilgili rivayetlerden birinde ki, bunu îbni Ebu Hatim, Hayseme'den nakletmiştir, şöyle denilmiştir: "Siz Kur'an'da, kendinize: "Ey mü'minler!" diye hitab edilmekte olduğunu görüyorsunuz! Halbuki Önceki ümmetlere olan hitâblarda: "Ey miskinler!" deniliyordu."

Yine îbni Ebû Hatim, îbni Abbas'tan şöyle nakleder: "Yüce Allah, Kitabında: "Sonra Kitabı kullarımız arasından seçtiklerimize miras verdik" buyuruyor. 1234[217] Bu âyetle bu ümmetin Özelliğini bildiriyor. Allah bu ümmeti, indirdiği her kitaba vâris kılmış, kendilerine yazık e-denleri bağışlamış, orta halli gidenlerin hesablarmı kolay kılmış,

---

1234[217] Fatır suresi, 32

öne geçenlere hesaba çekilmeksizin cennetini lütfetmiştir." 1235[218]

Saîd bin Mansûr Ömer Îbnü'l-Hattab'tan naklederek şöyle der: "Ömer, herhangi bir hususta nizâa düşüp de delil getirmek durumunda kaldığı zaman, yukarıda geçen Fatır Sûresinin 32. ayetini okur ve delil getirirdi. Sonra derdi ki: "işte bu âyet gereği, bu ümmetin öne geçenleri doğrudan cennete girecekler, orta halli olanları da yakayı kurtaracaklar, iyi amelle kötü ameli birbirine karıştırıp nefislerine yazık edenler de bağışlanacaklardır! Bizim ümmetimizin üç sınıfının akıbetleri böyle o-lacaktır."

duydum

(Bunu bu şekilde Ömer'den, "ben bunu Peygamber Efendimizden um" diyerek merfuân, îbni Lâl da rivayet etmiştir.)1236[219]

Peygamberimizin: "Önceki Ümmetlere Nazaran Sizin Nöbet Devreniz, İkindi

Vaktiyle Akşam Arası Gibidir" Hadisiyle İlgili Bir Bölüm

Şeyh Izzüddin bin Abdüsselâm der ki: Peygamber'in (s.a.v.) özel-liklerinden biri de, O'nun ümmetinin amelinin (ve ömrünün) az olması-na karşılık, sevâb ve mükâfatın çok olmasıdır."

Buharî ve Müslim îbni Ömer'den şöyle rivayet ederler: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Önceki ümmetlere nazaran sizin nöbet devreniz (ve zamanınız), tıpkı ikindi vaktiyle akşam arası gibidir. Tevrat ehli, günün ilk saatlerinde (sabahleyin) devreye girdi, öğle vaktine kadar amel etti... Öğle olunca, yorulup işi bıraktılar. Birer kıratlık ücretini alıp devre dışı

1235[218] Ayetin tefsirinde iki vecıhten bin ve en kuvvetlisi budur. Nefsine yazık edenden maksat da, iyi amelle kötü ameli karıştırandır

1236[219] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/419-420.

kaldılar. Sonra încil ehli nöbete girdi. Onlar da ikindi vaktine kadar çalışıp yoruldular ve işi bıraktılar. Birer kıratlık ücretlerini alıp devreden çıktılar. İkindi vakti olunca biz nöbete girdik... Güneş batıncaya kadar amel edip çalıştık... Çalışma süremiz böylesine kısa olduğu halde, bize ikişer kîrât ücret verilmiştir. Hiç bir işinde haksızlık bulunmayan, her hükmü hikmetli ve güzel olan Rabbimiz, böyle hükmedince; diğer kitâb ehli olanlar buna diyeceklerdir ki: "Ey Rabbimiz, Ümmet-i Muhammed'e hep ikişer kıratlık ücret ve sevâb verdin, bizlere ise, çalışma zamanımızın çok olmasına rağmen, birer kîrât verdin. Bunun sebebi ve hikmeti nedir?" Rabbimiz de onlara diyecektir ki: "Ben, sizlerin de Rabbi olarak, sizlere verdiğim ücrette bir haksızlık ve eksiklik yapmış mıyım?" Onlar: "Hayır, bize herhangi bir haksızlık yapmadın" diyecekler. Rabbimiz de: "Bu benim bir lütuf ve fadlımdırl Dilediğim kullarımı, lütuf ve fadlımla mazhar kılarım!" buyurur.1237[220]

Bu Ümmetin Sevabının Diğer Ümmetlerin Sevabından Çok Oluşu

îmam Fahrüddîn el-Râzî demiştir ki: "Peygamberlerden hangisinin mucizesi daha zahir ise, onun ümmetinin sevabı daha azdır." 1238[221]

Allâme îbni Seken de bu konuda şöyle demiştir: 'Yâni, O peygamberin ümmetinin; peygamberini tasdik bakımından alacağı sevâb daha az olur. Zira inşam tasdîke götüren delil ve mucizenin daha aşikâr olduğu bir sırada tahakkuk eden tasdîk-i kalbî, daha kolay olmuştur. Bu tasdikte, daha az zahmet çekilmiş, daha az fikir sarfedilmiş demektir.

1237[220] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/421.

1238[221] Râzî'nin bu sözünü isabetli bulmuyoruz. Tam tersine, mucizeler daha zahir o-lunca, sevâb ve mükâfatlar da daha çok olur. Zira mucizenin çok oluşunun bereketiyle varılan tasdîk ve elde edilen imân, daha kuvvetli ve daha nurlu olur. Keza yapılan salih ameller de buna göre daha temiz ve daha ihlaslı bulunur. Dolayısıyla sevablar da daha çok olarak kazanılmış olur. Zâten bütün mucizeler, aklın ve fikrin kendisini zorlama ve çalıştırma sınırlarının üstünde bulunurlar. Hepsi de aynı gayeye delâlet ederler.

Fakat bu söylenen, Önceki ümmetlerin birbirine olan münâsebeti ve kıyâsı itibariyledir. Yoksa bu ümmete, hem mucizeler daha zahir bulunmuş, hem de sevâb ve mükâfatlar daha çok kazanılmıştır. Bu ümmet, Önceki ümmetlere kıyâs edilemez..."1239[222]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Ümmetine Evvelkilerin Ve Sonrakilerin İlimlerinin Verilmiş, İlim Hazinelerinin Kendilerine Açılmasıdır.

Evet, Peygamberimiz'in bir özelliği de, O'nun ümmetine evvelkilerin ve sonrakilerin ilimlerinin verilmiş ve ilim hazînelerinin kendilerine açılmış olmasıdır. Keza bu ümmete İsnâd ilmi, Ensâb İlmi, îrâb ilmi gibi ilimler de verilmiş ve hiç bir ümmette görülmemiş bir şekilde çeşitli konularda ve çok sayıda kitaplar vücûde getirilmiştir. Bu ümmetin âlimleri, "îsrâîl Oğullarının Peygamberleri Gibi" olmuştur. 1240[223]

Peygamber Efendimiz'in Tevrat ve İncil'de adının geçtiğine dâir olan bölümde: "...Öyle bir peygamber ki, O'nun ümmetine, evvelkilerin ve sonrakilerin ilimleri verilmiştir" anlamındaki hadîs zikredilmiştir.

Burada da Ebâ Zür'a'nın Târih'inde Şefi bin Mâti' el-Esbahî'den naklettiği haberi kaydedelim. Şefi demiştir ki: "Bu ümmette her şey keşfedilecektir. Hatta yerin dibindeki hazîneler bile bu ümmete açılacaktır."

îbni Hazm da, bu ümmetin özellikleri beyanında şöyle demektedir: "Aklı, adaleti ve mürüveti yerinde olan sika râvîlerin, yine bu vasıfta olan diğer râvîlerden naklederek Peygamber'in hadislerini koruyup sonraki nesillere aktarması ve bu suretle sünnete hizmet etmeleri; Yüce Allah'ın sırf bu ümmete nasîb buyurduğu büyük bir özelliktir. Geçmiş

1239[222] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/421-422.

1240[223] Bu mealde söylenen ve ileri sürülen rivayetler sahih olmayıp mevzûdurlar

ümmetlerden hiç birinin, böyle hafızları yoktu..." 1241[224]

îmâm-ı Nevevî de el-Takrîb adlı kitabında şöyle demektedir: "îsnâd, yâni Peygamberimiz'in hadîslerini naklederken senede itibâr ve îtinâ göstermek, bu ümmete mahsûs bir keyfiyettir! Önceki ümmetlerde böyle bir şey yoktu."

Ebâ Ali el-Cübbâi de bu konuda şöyle der: Yüce Allah, bu ümmete üç büyük hususiyet (özellik) vermiştir. Bunlardan biri, Isnâd, biri Ensâb, bir diğeri de Irâb ilmidir."

Mâliki îbni Arabi de Tirmizl'nin Sünen'i üzerine yazdığı şerhde şöyle demektedir: "Bizden önceki ümmetlerin hiç birinde, bu ümmetin âlimlerinde görülen kitâb tasnif etme, yazılan kitapların ve çeşitli ilmî konuların esaslı bir şekilde araştırılıp tahkik ve tedkik edilmesinde a-labildiğine derinleşme ve bu hususlar, asla ve asla mevcûd değildi. Bu, sâdece bu ümmetin âlimlerine verilmiş çok büyük bir özelliktir."1242[225]

Peygamberimizin Bu Ümmetin İmanı Hakkındaki Hadisleriyle İlgili Bir Bölüm

Abdullah bin Ahmed, Zevâidü'z-Zühd adlı kitabında Mâlik bin Dinar'ın şöyle dediğini nakleder: "Bize ulaşan bir habere göre, bu ümmete verilmiş bulunan îmân, üç defadan fazla yük taşımaz... Yâni onun üzerine üç defadan fazla yük yükletilmez... Sonunda mutlaka bir çıkış

1241[224] Bu, çok yerinde ve doğru bir tesbîttir. Zira hâlen yahûdîlerin ve hristiyanlann ellerindeki Tevrat ve İncil adındaki kitapları bile, bizim sahih hadîs kitaplarımızın sahib bulundukları ısnâd gibi bir isnâddan mahrumdur!... Nerde kaldı ki, peygamberlerinin sünnetine sâhib bulunsunlar. Târih de bildirir ki, Tevrat ve İncîl kitapları, Mûsâ ve İsâ peygamberlerden asırlarca sonra bulunup konulmuş kitaplardır. Bugün, hiç bir kimse, mevcut Tevrat ve İncîllerin, Hz. Mûsâ ve İsa'ya inen kitapların aynı olduğunu ıddiâ edemez... Bunlar, çeşitli zamanlarda tahrif ve tağyîre uğramış kitaplardır.

1242[225] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/422-423.

yolu ve kurtuluş verilir." 1243[226]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, İlk Kendine Gelip Dirilen Ve Kabrinden İlk Kalkacak Kişi Olmasıdır

Evet, Peygamber'in (s.a.v.) özelliklerinden biri de, ilk kendine gelip dirilecek ve ilk olarak kabrinden kalkacak kişi olmasıdır. Mahşere giderken yetmiş melek refakatinde gitmesi, O'nun adına Mevkıf ta ezan okunması, Mevkıf ta cennet hüllelerinden iki büyük hülle giydirilmesi ve makamının Arş'in sağ tarafında olması da O'nun bâzı özellikleridir. Bu hususlarla ilgili hadisler vardır. Bunlardan bâzılarını da burada zikredelim:

Müslim, Ebâ Hüreyre'den şöyle rivayet eder:Peygamber (s.a.v.) bir hadîslerinde buyurdu: "Kıyamet günü Adem oğullarının efendisi, kabri ilk yarılacak olan, ilk şefaat edici, şüphesiz benim!"

Buharı ve Müslim (ittifakla) Ebû Hüreyre'den, Peygamber'in (s.a.v.) şöyle buyurduğunu nakleder: "Bütün insanlar, sûr üfürüldükten sonra ölmüş ve kendinden geçmiş olurlar, tik kendine gelip dirilecek olan, şüphesiz ben olacağım!" 1244[227]

1243[226] Bu kelâm pek anlaşılmamakla birlikte, her halde; "Bir mü'minin imânı en fazla üç defa imtihan geçirir. Sonra Allah'ın yardımı kendisine ulaşır" denilmek istenilmiştir.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/423.

1244[227] Hadîs'in sahihlerdeki metni, şu mealdedir: "Yahûdînin biri, malını satarken, az fiyat vermelerine kızar ve: "Musa'yı bütün beşer üzerine seçmiş bulunan Allah'a yemin ederim ki, bunu bu fiyata vermem!" der. Bunu duyan ensârdan biri, bu yahûdîye bir tokat atar. Yahudîde onu Hz. Peygamber'e şikâyet'eder. Peygamberimiz sorup durumu öğrenir ve kızar: "Sakın peygamberler arasında bir üstünlük sözü etmeyiniz! Zira sûra üflendiği zaman, bütün insanlar Ölür. Ancak Allah'ın dilediği bâzı kulları bundan müstesnadır. Sonra kabrinden ilk kalkan ben olurum. Bakarım ki Mûsâ.Arş'ın yanında...Bilemem, benden evvel mi dirilmiştir, yoksa Tûr'daki bayılması karşılığı, Sûr'da bayılmaktan müstesna kılınanlar arasında mı kalmıştır.

Tirmizî hasendir kaydiyle Ebû Hüreyre'den şöyle rivayet eder: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Kıyamet günü bana cennet hüllelerinden bir hülle verilir, bunu giyerim ve sonra Arş'ın sağındaki yerimi alırım! Bu makama benden başka hiçbir kimseye durmak yoktur! Bu, ancak bana hâs olan bir makamdır!"

Ebû Nuaym'in îbni Mes'ûd'dan rivayeti de şöyledir: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "ilk elbisesi giydirilecek olan, îbrâhîm (a.s.)'dır. Sonra o, Arş'a doğru dönerek yerini alır. Sonra benim elbisem getirilir, Ben de onu giyer ve onun sağındaki yerimi alırım. Buraya benden başkası duramaz! Çünkü burası, bana mahsûs, bir makamdır. Beni bu makamda gören bütün insanlar, bana gıpta ederler." 1245[228]

Yine Ebû Nuaym'in Ümmü Kürz'den bir rivayeti var. O da şöyle demiştir: Ben, Peygamberin (s.a.v.) şöyle dediğini işittim: "Ehl-i îmânın kabirlerinden dirildikleri günde, onların efendisi benim! Sırattan ilk geçecek olanları da benim. Onlar ümîdsizliğe düştükleri zaman, müjdeleyicileri benim. Secdeye vardıklarında önlerinde yine ben olacağım... Rab Teâlâ hazretlerine en yakın olanları da şüphesiz benim! Bu itibârla o gün konuşan, şefaat eden, şefaati kabul edilen, Rabbim'den dilekte bulunan ve dileği yerine getirilen de ben olacağım!"

Dârimî, Tirmizî, Ebû Yâlâ, Beyhakî ve Ebû Nuaym, Enes'ten rivayetle Peygamber'in (s.a.v.) şöyle buyurduğunu naklederler: "Öldükten sonra dirilme gününde kabrinden ilk kalkan, mahşer yerinde toplanırken önde giden, herkesin sustuğu sırada konuşan, Mevkıf ta bekletildikleri zaman cümle mahşer halkına şefaatçi, ümidsizliğe düştükleri sırada kendilerine müjdeci olan, kerem ve şeref sancağım elinde tutan, cennetin anahtarları kendisinde bulunan hep ben olacağım! Adem oğullarının Allah indinde en keremli ve şerefli olanı benim! Ben bunu asla

---

Ben şahsen, hiçbir kimsenin, Yunus bin Mettâ'dan daha hayırlı olduğunu söyleyemem!" buyurur.

1245[228] Bütün mahşer halkının kendisine gıpta edecekleri makam, Makâm-ı Mahmûd'dur ki, Peygamber (s.a.v.) Efendimiz, bu makamından cümle mahşer halkı için, onların orada beklemelerinin şiddet ve hararetinden kurtulmaları için şefâat-i uzmâsını yapacaktır. Bu, sahihlerin rivayet ettiği uzun Şefaat Hadîsinde aynen geçmektedir ve az ileride bu hadîsin tamamı gelecektir

övünmek için söylemiyorum! (Sâdece Rabbim'in bana olan lütuf ve nimetlerini duyurmak için söylüyorum!) Ben, cennete girdikten sonra da etrafımda bin hizmetçi dolaşır."1246[229]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Makam-ı Mahmud'un Kendisine Verilmiş Olması, Livaü'l-Hamd'in O'nun Elinde Olması Ve Adem'den İtibaren Herkesin O Sancağınaltında Bulunacak Olmasıdır

Sevgili Peygamberimiz'in bu özellikleri yanı sıra, şu özellikleri de vardır: O gün, peygamberlerin imâmı dahi O'dur, hatipleri, önderleri, şefaatçileri, ilk şefaat edenleri, Allah'a ilk nazar edenleri, secde etmeye ilk izin verilenleri, secdeden ilk başını kaldıranları da hep O'dur. Keza O'nun bir büyük özelliği de, diğer peygamberlere, peygamberlik vazifelerini nasıl tebliğ ettikleri sorulacağı ve buna dâir şâhid isteneceği halde, O'nun peygamberliğini tebliğ ettiğine daîr şahit istenmeyecektir.

Şüphesiz O'nun bir büyük özelliği de, Şefâat-i Uzmâ'nm kendisine ^verilmiş olmasıdır ki, kıyamet günü, mahşer yerinde bekletilen halk, bütün peygamberlerden, haklarında hüküm verilmesinin başlaması için şefaat taleb edecekler, onlar ise hep bundan kaçınacaklardır. Sıra Peygamberimiz'e gelecek ve bu hususta ancak O şefaat edecektir, işte O'nun bu şefaati, şefaat-i uzma'sı olacaktır ve O'nun bu şefaati bütün mahşer halkına (kâfirine, mü'minine...) şâmil bulunacaktır." 1247[230]

O'nun orada diğer şefaatleri de olacaktır. Burada sırasiyle bunları da

---

1246[229] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/423-424.

1247[230] Bâzı duahanların âdet ettiği anlaşılan bir duacümlesi vardır. Derler ki: "Yâ Rabbi, bizleri yarın mahşer yerinde sevgili Peygamberimiz'in şefâat-i uzmâsı'ndan mahrum eyleme..." Halbuki bu yanlıştır. Zira şefâat-i uzmâ, bütün mahşer halkına şâmil bulunan bir şefaattir. O halde, yâ mutlak şefaatinden nasîb olması istenilmeli.yâhud da; "O'nun şefaatine lâyık olanlardan eyle!" şeklinde niyazda bulunulmalıdır. (M.)

zikredelim. Şöyle ki:

Peygamberimiz (s.a.v.), Şefaat-i Uzmâ'sından sonra, ikinci olarak, bâzı mü'minlerin hiç hesaba çekilmeden doğruca cennete gitmeleri hakkında şefaat edecektir. Onlar da doğruca cennete gideceklerdir. Sonra; kendileri ehl-i tevhîd ve ehl-i îmândan oldukları halde bâzı günahlarla geldikleri için cehennem azabını hakedenlerin, cehenneme girmeden cennete gönderilmeleri hakkında şefaat edecek, O'nun bu şefaati de kabul edilecektir. Sonra, cennet ehlinin derecelerinin yükseltilmesi hakkında şefaat edecektir ve onların dereceleri, bu şefaat sayesinde yükseltilecektir." 1248[231]

Yine Efendimiz'in bir özelliği olarak, ebediyen cehennemde kalacak olan kâfirlerin azabının hafiflemesi şeklinde de O'nun şefaati olacaktır. Keza müşriklerin sabî iken ölmüş bulunan çocukları hakkında da şefaat edeceğine daîr rivayet bulunmaktadır.

Yüce Allah, Kerîm Kitabında buyurur ki: "...Habibîm, böylece Rabbin seni, övülmüş bir makama ulaştırır." 1249[232]

îmâm-ı Ahmed, Ebû Hüreyre'den şöyle rivayet eder: Peygamber (s.a.v.), bir hadislerinde de şöyle buyurmuştur: "Ben, şüphesiz kıyamet günü insanların efendisiyim! Fakat bunun hikmetini sizler biliyor musunuz?" Bunun tecellîsi şöyle olacaktır:

"Yüce Allah, bütün insanları (evvelkileri ve sonrakileri), kıyamet günü bir sahrada (mahşer yerinde) toplayacaktır. O gün Güneş, son derece yaklaşıp insanları hararet ve ter içinde bırakacaktır. Bu sebeple insanlar, tahammüllerinin üstünde bir sıkıntı ve şiddete mâruz kalacaktır, insanlardan bâzıları diyeceklerdir ki: "Şu içinde bulunduğunuz hâli görüp dururken, buna bir çâre aramıyacak mısınız? Bizlere kim şefaat edecek acaba? Bunu arayıp sormayacak mısınız?" İşte bâzılarının bu sözü üzerine, bâzıları da: "O halde atamız Adem'e gidip, ondan şefaatçi olmasını rica edelim!" diyecekler. Bu suretle Adem'e gidecekler ve diyecekler ki:

1248[231] Mutezile Mezhebi mensûbları, şefaat nevilerinden sâdece bu kısmını kabul e-derler. Ehl-i Sünnet ise, her nev'ini kabul eder. (M.)

1249[232] İsra suresi, 79

"Ey Adem, sen bütün beşerin babasının! Allah, seni eliyle yaratmış ve ruhundan sana üflemiş, meleklerini de sana secde ettirmiştir. Sen Allah'ın bunca lütfuna mazhar olmuş bir büyüğümüz olarak, bizim hakkımızda Allah'a şefaatçi oluver! îçinde bulunduğumuz hâli ve ne duruma geldiğimizi görüyorsun..."

Adem'in onlara vereceği cevap ise şöyle olacaktır: "Bugün Rabbi-miz, şimdiye kadar gadaplanmadığı derecede gadaplı bulunuyor! Halbuki benim O'na karşı bâzı kusurlarım olmuştur. O beni, cennetteki o ağaçtan yememem hakkında uyarmışken, ben yiyip hata işledim. Bu sebeple bugün, kendimden başkasını düşünecek halde değilim... En iyisi sizler, bir başkasına, meselâ beşerin ikinci atası durumunda bulunan Nuh'a gidiniz!"

Bunun üzerine onlar da Nuh'a gidecekler ve ona:

"Ey Nûh, sen, resullerin ilkisin! Allah sana: "Çokça şükreden kulum!" demiştir. Sen, bizim hakkımızda Rabbimiz'e şefaatçi oluver! içinde bulunduğumuz sıkıntıyı görüyor, biliyorsun!" diyecekler. Nuh'un onlara vereceği cevâb ise şöyle olacakür: "Rabbim bugün son derece gadaphdır. Ben vaktiyle kavmim için beddua etmiştim... Bu küsurumu hatırlayıp, burada sâdece kendimi düşünebilmekteyim... Sizler en iyisi bir başkasına, ibrahim'e gidiniz... Belki o size şefaatçi oluverir."

Nuh'tan bu cevâbı alınca, doğruca ibrahim'e gidecekler ve diyecekler ki: "Ey îbrâhîm, sen, hem Allah'ın nebisi, hem de halîli bulunuyorsun. .. içinde bulunduğumuz durumu ve ne hâle geldiğimizi görmüyor musun? Bizim hakkımızda Rabbimiz'e şefaatçi oluver." îbrâhîm de onlara şu cevabı verecektir: "Rabbim bu gün son derece gadablıdırî Benim de Rabbim indinde bâzı kusurlarım olmuştur. 1250[233] Bugün ben dahî, kendimden başkasını düşünebilecek, mahşer halkına şefaat edebilecek durumda değilim... Siz, en iyisi bir başkasına, Musa'ya gidiniz! Belki o

---

1250[233] Ibrâhîm (a.s.)'ın burada "bâzı kusurlarım" dediği; üç şeydir: Kavmi kendisine putları niçin kırdığını sordukları zaman: "Belki o putları, şu büyük put kırmıştır!" demişti. I-kincisi: Kavmî kendisini, bayramlarına katılmaya davet ettiği zaman, gitmemek için: "Ben hastayım" demişti. Üçüncüsü ise: O zâlim hükümdarın yanında, Sâriye validemizin, kendisinin nesi olduğu sorulduğu zaman: "Bu benim kardeşimdir" demişti

sizin için şefaatçi oluverir."

Onlar bunun üzerine Musa'ya gidecek ve ona diyecekler ki: "Ey Mûsâ şüphesiz sen Allah'ın resulüsün! Allah seni risâleti ve kelâmı ile seçip şereflendirmiş tir. Sen olsun bizim hakkımızda Rabbimiz'e şefaatçi ol; içinde bulunduğumuz hâli görmüyor musun?" O da kendilerine şu karşılığı verecektir: "Bugün Rabbim, misli görülmemiş ve görülmeyecek derecede gadablı bulunuyor. Ben vaktiyle, emrolunmadığım halde bir nefsi öldürmek durumunda kalmıştım. Bu yüzden bugün kendimden başkasını düşünecek ve başkalarına şefaat edecek durumda değilim... En iyisi siz bir başkasına, İsa'ya gidiniz. Belki o size şefaatçi olabilir. 1251[234]

Mahşer halkını temsîlen bir şefaatçi bulmak için çabalayan bu insanlar, Musa'dan da bu cevâbı alınca doğruca îsâ'ya giderler ve ona derler ki: "Ey îsâ, bildiğimiz kadarıyla sen Allah'ın Resulü ve Meryem'e ilkâ buyurduğu kelimesi ve ruhusun! Daha beşikte iken insanlarla konuştun... Bizim hakkımızda Rabbimiz'e şefaatçi ol! îçinde bulunduğumuz hâli ve bize ulaşan sıkıntı ve şiddeti görmüyor musun?"

İsa'nın onlara vereceği cevâb da şu olacaktır: "Bugün Rabbim, öylesine gadab etmiş bulunuyor ki, bu derece şimdiye kadar hiç gadab etmemişti, şimdiden sonra da etmez! Ben, Rabbim'in bu derece gadablı olduğu bir günde, kalkıp O'na kulları hakkında şefaatçi olamam! Siz, en iyisi bir başkasına, Muhammed'e gidiniz! Umarım ki sizin hakkınızda O şefaatçi olur."

işte onlar, bunun üzerine bana gelirler ve derler ki: "Ey Muham-med, şüphesiz sen Allah'ın resulü, peygamberlerin en sonuncususun! Allah senin gelmişini ve geçmişini affetmiştir. Bugün bizler için Rabbi-miz indinde şefaatçi olmanı istiyoruz! Bize ulaşan şiddeti ve içinde bulunduğumuz hâli görmüyor musun?" Ben de onların bu mürâcatları

1251[234] Mûsâ (a.s.) bununla, Mısır'lı kıbtîyİ kasd etmektedir. O, bir yahûdî ile kavgaya tutuşmuş, yâhudî de Musa'dan yardım istemişti. Mûsâ da bunun üzerine kıbtîye bir yumruk vurmuş, o da bu yüzden oluvermişti. Musa'nın ise öldürme kasdı yoktu... Tabiî buna çok ü-zülmüş, pişman olmuş ve: "Bu, insanları şaşırtan şeytanın bir işidir. Asıl düşman, şüphesiz şeytandır!" demiş, samîmî bir şekilde istiğfar ederek: "Rabbim, kendime kötülük ettim, beni bağışla!" diyerek yalvarmış, Rabbi de onu bağışlamıştı... (Kasas suresi, 15-16.)

üzerine yerimden kalkar, Arş'ın altına varır, derhal secdeye kapanırım! Secdedeyken, Rabbim'in bana olan ilhamına ve feyzine göre O'na hamd ü senalarda bulunurum.... Öylesine güzel ve müstesna bir şekilde hamd ü sena ederim ki, böylesi bundan önce hiçbir kimseye nasîb olmamıştır. Ben, bu şekilde hamd ü senaya devam ederken Rabbim bana seslenir ve derki:

"Ey Muhammed! Başını secdeden kaldır ve iste! Bugün senin iste-' diklerin verilecek; şefaatte bulun, şefaatin kabul edilecek." Ben de başımı secdeden kaldırıp Rabbim'den ümmetimi ister, "Rabbim, ümmetim, ümmetim! Ey Rabbim, ümmetim, ümmetim! Ey Rabbim, ümmetim, ümmetim" diyerek inlerim. Bunun üzerine bana: "Ey Muhammed, ümmetinden hesaba çekilmeyecek olanları al cennete götür!" diye nida olunur. Ben de onları alıp cennete götürürüm. Onların, istedikleri cennet kapısından cennete girme hakları bulunduğu halde, sağdaki cennet kapısından girmeleri emredilir. Onlar da oradan cennete girerler."

"Ben, varlığım kendi elinde bulunan Rabbim'e yemin ederim ki, cennet kapılarından birinde bulunan iki kanadın büyüklüğü, Mekke'den Hecer arası kadar vardır."

(Buhâri ile Müslim'in rivayet ettikleri uzun şefaat hadîsi de, buraya kadar olan kısmın sonrasına âit şu bilgiyi içermektedir.)

"...Şefaatimin kabul edildiği bildirildikten sonra, başımı secdeden kaldırırım. Bana, ümmetimden muayyen bir kısmını cennete götürmem emredilir. Ben de onları cennete sevkederim... Sonra ikinci defa, secde ettiğim makama gelip Rabbim'e dua ve niyazda bulunurum. Rabbim, benim secdede kalmama izin verdiği kadar secdede kalırım. Sonra bana buyurur ki: "Muhammed, başını secdeden kaldır! Söyle, dediğin yerine getirilecek, iste, istediğin verilecek; şefaat et, şefaatin kabul olunacaktır." Ben derhal başımı secdeden kaldırıp O'nun bana öğrettiği şekilde O'na hamd ü senada bulunur, sonra şefaat ederim. Bana yine, ümmetimden muayyen sayıda bir topluluğu cennete sevketmem için izin verilir. Ben de onları cennete sevkederim. Sonra o makamıma üçüncü defa gelir secdeye kapanırım. Rabbimin izin verdiği kadar secdede kalır, O'na hamd ü senada bulunurum. Sonra bana denilir ki: "Muhammed, başını kaldır ve söyle! Söylediğin yerine getirilecek, iste, estediğin verilecek, şefaat et, şefaatin kabul olunacaktır. Ben de derhal başımı kaldırıp

şefaat ederim. Bana yine ümmetimden belli sayıda bir topluluk gösterilip onları cennete sevkeder, tekrar makamıma gelir, dördüncü defa şefaatte bulunurum. Sonra da derim ki: "Ey Rabbim, geride artık sâdece Kur'ân'm hapsedip alakoydukları kalmıştır."

Peygamber (s.a.v.), bu hususta ayrıca buyurmuşlardır ki: "Lâ ilahe illallah!" deyip de kalbinde arpa dânesi kadar bir iyilik bulunan kimse, mutlaka cehennemden çıkarılır! Bundan sonra da, "lâ ilahe illallah!" deyip de kalbinde buğday danesi kadar hayır bulunan kimse, cehennemden çıkarılır. Bundan sonra da, "la ilahe illallah" demiş ve kalbinde zerre kadar bir iyilik bulundurmuş bulunan kimseler cehennemden çıkarılır." 1252[235]

1252[235] Bu, Katâde'nin Enes'ten olan rivayetidir. Buradaki "Kur'ân'm hapsettiği kimselerden murâd, ebediyen cehennemde kalmaları gereken kimselerdir. Şüphesiz onlara, oradan çıkmaları için şefaat olmayacaktır. Katâde, sonra şu mealdeki âyeti okumuştur: "Böylece Rabbin Seni, bir makâm-ı mahmûda ulaştıracaktır." (Isrâ, 79). Ayeti okuduktan sonra da: "İşte Allah'ın peygamberi m iz'e va'd buyurduğu makâm-ı mahmûd, budur" demiştir.

Buhâri ve Müslim'in Mabed bin Hilal'dan olan rivayetleri ise, yukarıdakinden daha kısa olup, sonunda şöyle denilmiştir: "...Biz Zahru'l-Cebân denilen yerde idik. Hasan-ı Basrî ise, bu sıralarda Ebû Halîfe'nin evinde saklanıyordu. Farkına vardırmadan onun yanına gidip Enes'in rivayet ettiği Şefaat Hadisi hakktnda ondan bilgi almak istedik ve gittik... Dedik ki: "Ebû Hamza, mislini hiç işitmediğimiz şekilde bir şefaat hadîsi rivayet ediyor." Onu bana naklediniz, dedi. Biz de naklettik. Daha söyleyin, dedi. Biz de hepsi bu kadar dedik... Dedi ki: "O bize, yirmi seneye yakın bir zamandır şefaat hadîsini, bundan daha uzun olarak naklet-mişti. O zaman müsiümanlar da birlik halinde idiler. Belki üstâd bir kısmını unutmuştur, belki de tamâmını haber vermekten çekindiği bir şey vardır." Biz kendisine: "Bize tamâmını söyle!" dedik. O da güldü ve: "Tamâmını söylemek istediğim için, böyle konuştum. Fakat insan a-çetecidir. İşte bize, onun söylemediği kısmını haber veriyorum" dedi ve hadisi okudu: "...Sonra ben, dördüncü defa olarak secdeye kapanır, rabbime hamdü senada bulunurum. Bana denilir ki: "Ey Muhammed, başını kaldır, iste, istediğin verilecek! Şefaat et, kabul edilecek." Derim ki: "Ey Rabbim: Lâ ilahe İllallah! diyenlere şefaat etmem için izin ver!" Rabbim der ki: "Onları sana havale etmeyeceğim! İzzetim, kibriyâm ve azametim hakkı için, onları cehennemden ben çıkaracağım."

Mâbed, böylece rivayet ettikten sonra der ki: "Şehâdet ederim ki Hasan bunu, böylece yirmi seneden beri Enes'ten dinler dururmuş... Ve o zaman müsiümanlar da birlik ve beraberlik halinde İmişler..."

îmâm-ı Ahmed, Enes'ten sahih senedle rivayet eder. îşte onun rivayet ettiği bu şefaat hadisinin sonunda da şöyle denilmektedir:

"...Bu sırada Yüce Allah Cebrail'e vahyeder ve der ki: "Muham-med'e git ve O'na de ki: "Başını secdeden kaldır, iste, istediğin verilecek! Şefaat et, şefaatin kabul edilecek." Ben de bunun üzerine şefaatte bulunacağım, her doksan dokuz kişiden biri hakkında şefaat edeceğim... Tekrar tekrar şefaatte bulunacağım... O kadar ümmetim hakkında şefaatte bulunacağım ki, nihayet sonunda bana, Rabbim tarafından şöyle denilecektir:

"Ey Muhammed, ümmetinden her kim, günün birinde "lâ ilahe illallah!" demiş ve bu itikad üzere ölmüşse, onları cennete götür."

Yine Ahmed veEbû YâlâîbniAbbas'tan rivayet ederler. Onların bu rivayetinde de, yukarıda gördüğümüz uzun şefaat hadîsi anlatılmakla beraber, farklı olarak bunun baş tarafında şöyle denilmektedir: "Her bir peygamberin, mutlaka kabul edilecek bir duası vardır. Benden önceki peygamberler, bu dualarını dünyâda iken yapıp geçmişlerdir. Ben ise duamı âhirette ümmetime şefaat etmek üzere saklamış bulunuyorum." 1253[236]

Buhârî'nin de tek başına îbni Abbas'tan şöyle bir rivayeti var: "Kıyamet günü insanlar diz çöküp otururlar. Her ümmet, kendi peygamberine tabî olur. Buna rağmen her bir nebiden şefaat umarak: "Bize şefaat et, bize şefaat et!" diyerek yalvarırlar. Nihayet onların mürâcatları Peygamber'de (s.a.v.) son bulur. Peygamber Efendimiz de hepsine şâmil olmak üzere şefaat eder. îşte bu, İlgili âyette belirtilen Makâm-ı Mahmûd'a Peygamber Efendimiz'in gönderilmesidir."

Bezzâr ve Beyhakî Huzeyfe'den rivayet ederler. O şöyle demiştir: 'Yüce Allah, insanları mahşer yerinde toplar. Orada hiçbir kimse konuşamaz, îlk çağrılan da peygamberimiz olur. Peygamberimiz de derhal: "Buyur Rabbim! Emrin başım-gözüm üzerine! Bütün iyilik senin elindedir, şer ise sana değildir. Hidâyete eren senin hidayette kıldığındır, tşte kulun, senin huzûrundadır! Ancak sana sığınmış, sana dayanmıştır. Kulun biliyor ve inanıyor ki, senin azabından kurtulmak için, sana sığınmaktan

---

1253[236] Bunu, bu şekilde Buhârîve Müslim dahî rivayet etmişlerdir.

başka hiçbir çâre de yoktur! Ey Rabbim, ne büyük, ne yücesin! Ben seni her nevî kusur ve eksikliklerden tehzîh ederim! Beyt'in sahibi de ancak Sensin!"

Peygamberimiz, işte bu şekilde (ve yüce Allah'ın kendisine ilham ettiği veçhile) Allah'a hamd ü senalarda bulunur. Bu sırada da şefaat etmesi için kendisine izin verilir. Bu da, ilgili âyetin haber verdiği veçhile, Rabbinin O'na va'dettiği Makâm-ı Mahmûd'dur.

îbni Ebû Asım'ın Enes'ten rivayet ettiği bir hadiste de şöyle buyu-rulmuştur: "Ben, ümmetim hakkında tekrar tekrar şefaat ederim. Rab-bim de her defasında şefaatimi kabul buyurur. En sonunda ben derim ki: "Ey Rabbim, beni "lâ îlâhe illallah!" diyenler hakkında da şefaatçi kıl!" Rabbim bana der ki:

"Bu ne sana, ne de başkalarına ait değil! İzzetim, celâlim ve rahmetim hakkı için, inanarak: "Lâ ilahe illallah!" demiş hiç bir kulumu, cehennemde bırakmayacağım!" 1254[237]

Ahmed, Taberani, Bezzar, Mûaz bin Cebel ile Ebû Musa'dan şöyle rivayet ederler: "Rabbim beni, ümmetimin yarısını cennete koymak ile, onlar hakkında şefaatte bulunmam arasında muhayyer bıraktı. Ben de ümmetim için şefaatçi olmayı seçtim. Bildim ki, benim onlar için şefaatçi olmam, onlar için daha geniş ve daha hayırlı olacaktır. Benim bu şefaatim, ümmetimden hiç bir şeyi Allah'a şirk koşmaksızın ölmüş bu-lunanların hepsini içine alacaktır."

(Taberâni'nin Ebû Hüreyre'den, Ebû Yâlâ'nm Avf bin Mâük'ten, Ahmed ile îbni Ebû Şeybe ve Taberâni'nin Ebû Musa el-Eşari'den naklettikleri rivayetler de, aşağı yukarı bu mealdedir.)

Müslim îbni Ömer'den şöyle rivayet eder:Peygamber (s.a.u.), İbrahim (a.s.)'ın sözünü okudu: O diyordu ki: "Kim bana uyarsa bendendir. Kim bana karşı gelirse, o da senin rahmetine kalmıştır. Şüphesiz sen,

---

1254[237] Önceki notlarımızın birinde, Hasan-ı Basrî'nin: "Yirmi senedir Enes, bu hadîsi bize anlatır dururdu" dediği rivayette de, bu mealde cümleler var idi ve bunu, Bûhârî ve Müslim rivayet etmişlerdi.

bağışlayan ve esirgeyensin!" 1255[238] Sonra Peygamberimiz Isâ (a.s.)'m ümmeti hakkındaki kavlini okudu: O da diyordu ki: "Eğer onlara azab edersen, onlar senin kullarındır. Eğer onları bağışlarsan, şüphesiz sen daima üstünsün! Hikmet sahibisin!" 1256[239] Sonra mübarek ellerini semâya kaldırıp: "Ümmetim, ümmetim!" diyerek inledi ve ağlamaya başladı. Bu sırada Cenâb-ı Hakk, Cebrail'i gönderip: "Muhammed'e git, ümmeti hakkında kendisini razı edeceğimi kendisine bildir" buyurdu. Cebrail de gelip bunu Peygamberimiz'e tebliğ etti."1257[240]

Bezzar ve Taberâni de Ali 'den şöyle rivayet etmişlerdir: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Ben, ümmetim hakkında şefaat edeceğim, o kadar şefaat edeceğim ki, Rabbim bana: "Yâ Muhammed, artık razı oldun mu?" diye seslenecektir. Ben de diyeceğim ki: "Evet Rabbim, artık razı oldum!" 1258[241]

îbni Ebû Şeybe, ve Ebâ Yâlâ sahih bir senedle Enes'ten rivayet e-derler: Peygamber (s.a.v.) şöyle buyurdu: "Ben, Rabbim'e niyaz edip insanların oyun yaşında iken vefat etmiş bulunan sabilerini bana bağışlamasını diledim. Rabbim de bunları bana bağışladı."

Allâme îbni Abdül-Berr der ki: Bu hadiste işaret edilenler, akıl ve buluğ çağına ermeden vefat eden çocuklardır. Bunların gerçekten işleri, oyun ve eğlence gibi olur. Çünkü henüz onların akılları ermemektedir.

Ahmed, îbni Ebû Şeybe, Hâkim ve Beyhaki Übeyy bin Ka'b'dan şöyle rivayet ederler: "Resûlüllah (s.a.v.) buyurdu: "Kıyamet günü, pey-

---

1255[238] İbrahim suresi, 36

1256[239] Maide suresi, 118

1257[240] Bunu, ibni Ebû Hatim de rivayet etmiştir

1258[241] Bu, Kur'ân'daki: "Rabbin sana verecek, sen de râzî olacaksın." (Duhâ, 5) mealindeki âyetin delâlet ettiği şeydir.

gamberlerin imamı ve hatibi ben olacağım! Şefaat sahibi de ben olacağım! Ben bunu, asla Övünmek için söylemiyorum!" 1259[242]

Darimi, Tirmizi veEbû Nuaym îbniAbbas'tan şöyle rivayet ederler: "Peygamber Efendimiz'in ashabı oturdular, O'nu bekliyorlardı. Bu bekleme sırasında kendi aralarında konuşmaya başladılar. Bazıları: "Hayret edilecek bir iş! Allah, yarattığı kullan arasında Halil (hâs dost) seçmiştir. İbrahim, Allah'ın Halilidir!" dedi. Bazıları da: "Bu senin dediğin, Allah'ın Mûsâ ile konuşmasından daha mı hayret edilecek bir şeydir?" dedi. Bir diğeri de: "Allah, isa'yı da Rûhullah olarak seçmiştir" dedi. Bir başkası da: "Adem de Safiyyullah'tır" diyerek konuştu, işte bu sırada Peygamber (s.a.v.) geldi ve ashabına hitaben buyurdu ki: "Ben, sizlerin konuştuklarınızı duydum. Evet, adını andığınız peygamberler dediğiniz gibidirler. Haberiniz olsun ki, ben de Allah'ın Habibi bulunuyorum -ve bunu övünmek için söylemiyorum. Kıyamet günü, Livâül-Hamd'i ben taşıyacağım. Adem ve diğerleri onun altında olacaklar, ilk şefaat edip şefaati kabul edilen de ben olacağım. Cennet kapısının kilidini ilk açacak olan da benim. Allah onu bana açacak, ben de fakir mü'minler yanımda oldukları halde cennete gireceğim. Allah indinde, evvelkilerin ve sonrakilerin en şereflisi benim! Övünmek yok!"

Ebû Nuaym îbni Abbas'tan rivayetle Peygamber'in (s.a.v.) şöyle buyurduğunu bildirir: "Ben, bütün ins ve cinne, beyaza siyaha peygamber olarak gönderildim! Diğer peygamberlere yasak olan ganimetler, bana helal kılındı. Bütün yeryüzü bana mescid ve tâhur kılındı. Bir aylık mesafedeki düşmanlarımın kalblerine korku salındı. Bakara Sûresinin sonundaki âyetler bana, Arş'm hazinelerinden verildi ve yalnız bana verildi. Aynı zamanda bana, Tevrat yerine yedi uzun sûre, incil yerine âyet sayıları yüz civarında bulunan sûreler, Zebur yerine de Hâmîm Sûreleri verildi. Ayrıca Mufassal Sûrelerle de seçkin kılındım."

"Dünyada ve âhirette Adem oğullarının efendisi benim, övünmek yok! Kabrinden ilk kalkan peygamber ben olacağım, ilk kalkan ümmet de benim ümmetim olacaktır. Övünmek yok! Livâü'1-Hamd benim elimde bulunacak ve bütün peygamberler de onun altında olacaktır, övünmek

---

1259[242] Zira Peygamberimiz bunu, sâdece Allah'ın nimetlerini anmak için söylemektedir

yok! Cennetin anahtarları da benim elimde olacaktır! Şefaat de benimle başlıyacaktır, övünmek yok! Cennete ilk giren ben olacağım, ö-vünmek yok! Ben, en önde olacağım, ümmetim de arkamda bulunacak-tır."1260[243]

Peygamberimizin Bazı Özellikleri De Şunlardır

Peygamber'in (s.a.v.) bazı özellikleri de şunlardır: O, sırattan ilk geçendir, cennetin kapısını ilk çalacak olan ve ona ilk girecek olandır. Kendisinden sonra cennete girecek olan ise, kızı Fatıma'dır. Fâtıma validemiz, her tarafını kuşatan nurlar içinde cennete giderken, mahşer halkına gözlerini yummaları söylenecek, o da böylece sırattan geçip cennete girecektir.

Buhari ve Müslim Ebû Hüreyre'den naklederek, Peygamber'in (s.a.v.) şöyle buyurduğunu bildirirler: "Cehennem üzerine köprü kurulur, bu köprüden (sırattan) ilk geçen ben olurum!"

Müslim Enes'ten rivayet eder. O şöyle der: Peygamber (s.a.v.), bir hadislerinde: "Cennetin kapısını ilk olarak ben çalacağım" buyurdu.

Yine Müslim Enes'ten rivayetle Peygamber'in (s.a.v.) şöyle dediğini bildirmiştir: "Kıyamet günü ben, cennetin kapısına varıp açılmasını is-teyeceğim. Kapıdaki vazifeli melek: "Sen kimsin?" diyecek. Ben de:

"Muhammed'im" diyeceğim. Melek de: "Ben de zaten Senden başkasına kapıyı açmamakla emrolunmuştum" diyecektir." 1261[244]

Beyhaki ve Ebû Nuaym'ın Enes'ten olan rivayetleri de şöyledir: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Kıyamet günü, kabrinden ilk kalkan ben olacağım! Bana Livâü'1-Hamd adlı sancak verilecek, övünmek yok! O günün efendisi ben olacağım! Övünmek yok! Cennete ilk giren de ben o-

---

1260[243] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/425-432.

1261[244] Müslim'in metninde: "Ancak sana açmakla emrolundum" tabîri de vardır.

lacağım, övünmek yok! Şükretmek var."

Taberâni'nin güzel bir senedle Ömer bin el-Hattab'dan rivayetine göre de Peygamber (s.a.v.) şöyle buyurmuştur: "Ben cennete girinceye kadar diğer peygamberlere, benim ümmetim girinceye kadar da diğer ümmetlere cennete girmek yasaktır!"

(Yine Taberâni, îbni Abbas'tan da bunun bir benzerini rivayet etmiştir.)

Ebû Nuaym'ın Ebû Hüreyre'den rivayetine göre, Resûlüllah (s.a.v.) bir hadislerinde de şöyle buyurmuştur: "ilk cennete girecek olan benim, Övünmek yok! Cennette benim yanıma ilk gelecek olan da kızım Fatıma olacaktır. Onun bu ümmetteki yeri, Meryem'in İsrail oğulları ümmetindeki yeri gibidir."1262[245]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Kevser'ınve Vesile'nin Kendisine Verilmesidir. Keza Minberi Cennet Bahçelerinden Yüksek Bir Bahçede Olup, Ayakları Da Ona Basamak Olacaktır. Kabriyle Minberi Arasında Bulunan Yer De Cennet Bahçelerinden Bir Bahçedir. 1263[246]

Yüce Allah, Kerim kitabında şöyle buyurur: "Biz sana Kevser'i verdik." 1264[247]

Ebû Nuaym îbni Abbas'tan rivayetle Peygamber'in (s.a.v.) şöyle buyurduğunu rivayet eder: "Bana bazı Özellikler verilmiştir. Ben bunları övünerek söylemiyorum! Benim gelmişim ve geçmişim bağışlanmıştır. Ümmetim, en hayırlı ümmet kılınmıştır. Bana Cevâmiü'l-

---

1262[245] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/432-433.

1263[246] Halk arasında kullanılan yanlış bir tâbir var. Hem de yaygın... Müellif burada o tâbiri aynen kullanıp: "Kabri İle minberi arası" demiş... Halbuki az ileride Buhârî ve Müslim hadîsi olarak görüleceği gibi, hadisdeki tâbiri aynen kullanıp: "Evi ile minberi arası" demesi gerekirdi.

1264[247] Kevser suresi, 1

Kelim verilmiştir. Düşmanlarıma korku salınarak bana yardım edilmiştir. Yeryüzünün tamamı benim için mescid ve tahûr kılınmıştır ve bana Kevser verilmiştir. Onun kâseleri, yıldızlar kadardır," 1265[248]

Müslim İbni Ömer'den rivayet eder. O şöyle der: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Müezzin ezan okurken, siz de onun dediklerini aynen deyiniz! Ezan bittikten sonra bana salât ü selâm getiriniz. Sonra benim için Allah'tan Vesileyi isteyiniz. Vesile, cennette bir mertebedir ve Allah'ın kullarından sadece birine layıktır. O kulun ben olacağımı umuyorum. Benim için Vesileyi dua edip isteyene cennet helâl olur."

Darimi, "Sapık Cehmiye Mezhebini Red" diye isimlendirdiği kitabında, Ubâde bin Sâmit'ten rivayetle Peygamber'in (s.a.v.) şöyle buyurduğunu rivayet eder: "Yüce Allah, kiyamet günü beni, Naim cennetinin en yüksek makamına yükseltecektir. Benim yukarımda, Arşı taşıyan meleklerden başka kimse olmayacaktır."

Beyhaki de Ümmü Belemeden rivayetle şu hadisi bildirir: "Minberimin ayakları, yarın cennette makamımın merdiveni olacaktır."

(Hâkim de bunun bir benzerini Ebû Vâkıd el-Leysi'den rivayet etmiştir.)

îbni Sa'd da şu hadisi Ebû Hüreyre'den rivayet eder. Onun bu nakline göre Peygamber (s.a. v.) şöyle buyurmuştur: "Benim şu minberim, yarın cennette yüksek bahçelerden bir bahçe olacaktır."

Buhari ile Müslim de ittifak halinde Ebû Hüreyre'den rivayetle Peygamber'in (s.a.v.) şöyle buyurduğunu bildirirler: "Evimle minberim arası, cennet bahçelerinden bir bahçedir!"

Peygamberimizin Özelliklerinden Bazılarıda Şunlardır:

Evet, Peygamber'in (s.a.v.) özelliklerinden bazıları da şunlardır: O'nun

---

1265[248] İbnı Abbas'tan meşhur kavle göre, Kevser; "çok hayır" demek olup cennetteki Kevser Irmağı da, bu çok hayrın bir kısmıdır

ümmeti dünyada sonra gelip ahirette öne geçmiştir. Önce O'nun ümmetinin hükmü verilecektir. Ümmet-i Muhammed, Mevkıfta iken, yüksek bir yerde bekleyecektir. Oraya abdest azaları nur gibi parlar bir vaziyette gelecektir. Ummet-i Muhammed'in azabı dünyada iken verilip âhirete tertemiz geleceklerdir. Kalan azabları olmuşsa, onu da kabirde çekip âhirete öylece geleceklerdir. Onlar, kabirlerine günahla girerler, kabirlerinden günahsız olarak çıkarlar. Günahlarının böylece bağışlanmasına, mümin kardeşlerinin istiğfarı da çok hayırlı bir vesile olmaktadır. Onların kitapları sağından verilir, onlar mahşer yerine gelirken ve sırattan geçerken, sabi çocukları ve nurları önlerinde giderler.

Simalarında yaptıkları secdelerin eseri görülür. Nurları, peygamberlerin nurları gibi çift olur. Sevabları mizanda çok ağır gelir. Onlar öyle bir ümmettir ki, hem kendi yaptıklarının, hem de kendileri adına yapılanların sevabına nail olurlar. Diğer ümmetler ise böyle değildir."

Bu ümmetin nurlarının önlerinde gideceği ve çift olacağı ve abdest azalarının nur gibi parlayacağı hakkındaki hadis, Peygamber Efendimiz'in adının Tevrat ve İncil'de geçtiğine dair olan bölümde anlatılmıştır. Şimdi burada diğer hadisleri görelim:

îbni Mâce (daha doğrusu Buhari ve Müslim), Ebû Hüreyre ve Huzeyfe'den şöyle rivayet eder: Peygamber (s.a.v.) buyurdu:

"Biz, dünya ehli olarak sonra gelmişiz, fakat ahiret ehli olarak öne geçmişizdir! Bütün mahşer halkından önce, benim ümmetimin işi görülüp hükmü verilecektir."

Hâkim sahihtir kaydiyle Abdullah bin Selâm'dan nakleder. O şöyle der: "Kıyamet günü olduğu zaman, Yüce Allah kullarını ümmet ümmet ve peygamber peygamber sevkeder. Peygamberimiz ve onun ümmeti de tam merkezde yerlerini alırlar. Derken cehennem üzerine sırat kurulur. Biri nida eder ve: "Ahmed-i Muhammed \e O'nun ümmeti neredEdir?" der. Peygamberimiz ve O'nun peşi sıra ümmeti kalkar, iyisi ve kötüsü hep O'nu takib ederler. Derken sırat üzerine gelirler, tşte bu sırada O'nun düşmanlarının gözleri Allah tarafından görmez olur. Sıratın sağından ve solundan aşağıya, yani cehenneme düşerler. Peygamber (s.a.v.) ve O'nun ümmetinden iyiler kurtulurlar. Melekler de O'nunla beraber giderler ve adım adım O'nu ve ümmetini cennetteki yerlerine

götürürler. Sonra nida eden: "îsâ ve O'nun ümmeti nered10edir?" diye onları çağırır." 1266[249]

îbni Cerir ve îbni Merdûye Câbir bin Abdullah'tan rivayet ederler. O şöyle demiştir: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Ben ve ümmetim kıyamet günü, yüksek bir tepenin üzerinde bulunacağız. Diğer mahşer halkı bizden aşağıda bulunacaklar ve bizden olmayı çok arzu edecekler. Kavmi tarafından yalanlanmış bulunan her bir peygambere de biz mahşerde şahidlik yapacağız. "Evet, Rabbimiz, o senin risaletini kavmine tebliğ etti" diyeceğiz."

Ahmed Ka'b bin Malik'ten nakleder. O şöyle demiştir: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "însanlar mahşer yerine toplandıkları zaman, ben ve ümmetim yüksek bir yerde bulunuruz. Sonra Rabbimin emriyle ben, yeşil bir hülle giyerim. Sonra bana izin verilir. Ben de Allanın bana ilham ettiği ve hakkımda dilediği şekilde O'na hamd ü senada bulunurum ve şefaat ederim, işte bu, bana verilen Makâm-ı Mahmûd'tur."

Buhari ve Müslim Ebû Hüreyre'den rivayet ederler. O şöyle demiştin: Peygamber (s.a.v.) bir hadisinde şöyle buyurdular: "Kıyamet günü benim ümmetim, bütün abdest azaları nur gibi parlar bir vaziyette davet olunacaktır."

Ayrıca Müslim Kuzeyfe'den rivayetle şu hadisi bildirir: "Benim havzım, Aden ile Eyle arasından daha uzundur. Ümmetimden olmayanları orada rahatlıkla ayırırım." Ashab sordu: "Ey Allah'ın Resulü, sen bizi orada nasıl tanıyacaksın?" Resûlüllah cavap verdi: "Havzmın başında durup develerini sulayan bir adam, yabancı develeri nasıl tanıyıp ayırırsa, öylece tanır ve ayırırım. Hem orada sizlerin abdest azaları nur gibi parlayacağı için, bu gayet kolay olacaktır."

Ahmed ve Bezzâr Ebud-Derdâ'dan rivayet ederler. O şöyle der: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Kıyamet günü, şefaatte bulunması için secde etmesine ilk izin verilecek olan, şefaati kabul edilip başını secdeden ilk kaldıracak olan şüphesiz benim! Baktığımda, ümmetimi de diğer

---

1266[249] Bunu müellif, Hâkim'den mevkuten rivayette bulunmuştur. Yâni bu, Peygamber Efendimiz'in değil, Abdullah bir Selâm'ın sözüdür. Doğrusu böyle olsa gerek..

ümmetler arasında tanırım. Kimi ön tarafımda, kimi arkamda, kimi \sağımda, kimileri de solumda yer almış olarak onları görürüm." Bu sırada biri: "Ümmetini nasıl tanırsın, ey Allah'ın Resulü?" diye sordu. Resûlüllah da şu cevabı verdi: "Onların abdest azaları nur gibi parlak olacaktır! Bu alamet diğer ümmetlerde bulunmayacaktır. Aynı zamanda kitapları (amel defterleri) de sağ ellerinde olacak, sabi iken ölmüş çocukları ve nurları da önlerinde bulunacaktır."

(Yine Ahmed, sahih bir senedle Ebû Zerr'den de bu mealde bir hadis rivayet eder. Onun bu rivayetinin sonunda ise, sâdece, "nurları da önlerinde bulunacaktır" buyurulmuştur.)

Taberâni'nin el-Evsat'ında Enes'ten rivayeti ise şöyledir: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Benim ümmetim, ümmet-i merhumedir! Hepsine merhamet olunmuştur. Bunun için, ümmetim kabrine günahıyla girer, fakat günahlarından temizlenmiş olarak kabrinden çıkar! Mü'min kardeşlerinin kendileri hakkındaki istiğfarları sebebiyle, bu günahlarından temizlenmiş olurlar." 1267[250]

Ahmed'in Aişe tarikiyle rivayet ettiği hadisde ise şöyle buyurulmaktadır: "Kıyamet günü hesaba çekilen müslüman, bağışlanmış olur. Zira müslümanlardan her biri, amelinin karşılığını (cezasını) kabrinde görmüş olur."

Hâkimi Tirmizi de bu konuda şu açıklamayı yapar: "Mü'min'in kabrinde hesaba çekilmesi, yarın ahiretteki mevkıfta fazla sıkıntı çekmemesi içindir. Kabrinde azâb görmesi de, günahlarından temizlenmiş olarak kabrinden çıkması içindir."

Taberâni, sahihtir kaydıyla Hakim, Abdullah bin Yezid'den şu rivayeti naklederler: O şöyle demiştir: Ben Resûlüllah'ın (s.a.v.): "Bu ümmetin azabı, dünyadadır" buyurduğunu işittim."

îbni Mâce ve Bey haki Enes'ten rivayet ederler. O şöyle demiştir: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Şu ümmet, merhamet olunmuş bir ümmettir. Onun azabı, kendi dindendir. Kıyamet günü olunca, müslü-

---

1267[250] Ebû Davud'un Ebû Mûsâ el-Eş'arîden rivayeti de buna benzer ve şöyledir: "Ümmetim, -ümmet-i merhumedir! Ona âhirette azâb yoktur! Onun azabı dünyada mâruz kaldığı zelzeleler, fitneler ve kıtallerdir..."

manlardan her bir adamın yerine müşriklerden biri cehenneme gönderilir ve o müslümana: "işte senin yerine cehenneme giren adam budur!" denilir."

El-Esbehani'nin Leys'ten rivayeti de şöyledir: "Isâ bin Meryem, bir konuşması sırasında demiştir ki: "Ümmet-i Muhammed, Mizanda sevabı en ağır gelecek olan ümmettir! Zira onların dilleri, müslümanlığın en büyük alâmeti ve esası bulunan lâ ilahe illallah kelime-i tevhidini çokça söylemeye, çok müsait bulunmuştur. Bu sayede, kendinden önceki ümmetlerden daha fazla sevap kazanmışlardır."

îbni Ebû Hatim, îkrime'den nakleder. O şöyle der: "Yüce Allah'ın kitabındaki: "insan için ancak çalışıp kazandığı vardır!" 1268[251] anlamına gelen âyeti; ibrahim'in suhufunda ve Musa'nın suhufunda böyle olduğunu bildirir. Bu ümmette ise, kişi hem çalışıp kendisinin kazandığının mükafatını, hem de kendisi için başkaları tarafıdan yapılanların mükafatını görecektir." 1269[252]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Ümmetinin; Herkesten Önce Cennete Girecek, Günahlarının Bağışlanacak Ve Kabirlerinden İlk Kalkacak Ümmet Olmasıdır

---

1268[251] Necm suresi, 39

1269[252] Ayetten zahir olan, hükmünün umûmî olmasıdır. Yani bu ümmette de, kişinin ancak çalışıp kazandığının faydasını göreceğidir. Bunun için, dirilerin yaptığı amellerden sadece sadaka ve duaların, ölmüşlere faydası dokunmaktadır. Şafiî ve başkaları, bu âyeti delil getirerek, okunan Kur'ân'ın sevabını ölülere bağışlamanın, onlara faydası olmayacağını söylemişîerdir. (Evet Şafiî Mezhebinde meşhur olan budur. Fakat, bazı Şafiî âlimleriyle beraber nice ehl-i sünnet imamları; kişinin namaz, oruç, hac, zikir ve Kur'ân kıraati gibi sâlih bir amelini başkasına bağışlıyabileceğini ve bağışlanan kimsenin de bundan fayda göreceğini kabul etmişlerdir. Bilhassa kulun sebeb olduğu amelin sevabını göreceğinde ittifak vardır.) (Haşiye-i Tahtâvî, 341. Fıkhü's-Sünne, 1/385, Mektebetü'l-Hadise, Cidde).

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/434-437.

Birinci ve üçüncü hususlarla ilgili hadisler, az Önce geçmiş bulunmaktadır, ikinci hususla ilgili hadis ise, Isrâ ve Mirâc bölümünde îbni Mes'ud hadisi olarak geçmiştir.1270[253]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Ümmetinden Yetmiş Bin Kişinin Hesaba Çekilmeksizin Cennete Gidecek Olmasıdır

Şeyh îzzüddîn bin Abdüsselâm der ki: "Peygamber (s.a.v.) Efendi-mîz'in kendisine verilmiş bulunan büyük özelliklerden biri de, O'nun ümmetinden yetmiş bin kişilik bir cemâatin, hiç hesaba çekilmeksizin doğruca cennete girecek olmasıdır. Bu, başka peygamberlerden herhangi birisi için sabit değildir."

Buharî ve Müslim, îbni Abbas'tan rivayet eder. O şöyle der: Peygamber (s.a.v.) birgün bizim yanımıza geldi ve bize şunu haber verdi: "Bana, ümmetler arz olundu. Bir peygamber arz edildi (gösterildi) ya-' nmda ümmeti olarak bir kişi vardı. Diğer bir peygamberin de ümmeti iki kişiydi. Öyle peygamber gördüm ki, hiç ümmeti yoktu... (Zira peygamberliğini tebliğ ettiği kavimden hiç kimse ona inanmamıştı...) Yine bir peygamber gösterildi, yanında on kadar ümmeti vardı.... Derken, ümmeti çok kalabalık olan bir peygamber, yanımdan geçirildi. Baktım, çok sayıda bir ümmet ve ben onlann, benim ümmetim olmasını arzu ettim... Bana denildi ki: "Bu, Musa ve onun ümmetidir." Sonra bana, "bak" diye emredildi. Baktım, o kadar kalabalık bir ümmet gördüm ki, bütün ufku kaplamıştı... Bana yine: "Şu tarafa, bu tarafa da bak" diye emredildi. Baktığımda, gerçekten her tarafı kaplamış bir kalabalık gördüm. Sonra bana yine denildi ki: "Bu gördüğün büyük topluluk, senin ümmetindir! Onlara ilâveten yetmiş bin kişilik bir topluluk daha vardır. Hiç hesaba çekilmeden cennete gireceklerdir." 1271[254]

1270[253] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/437.

1271[254] Bu hadîsin devamı şöyledir: "Sonra Peygamberimiz yanımızdan ayrılıp evine girdi. İnsanlar, bu yetmiş bin kişinin kimler olabileceği hakkında konuşmaya başladılar. Bazıları: "Bunlar, belki islâm devrinde dünyâya gelmiş hiç Allah'a şirk

Tirmizî'nin hasendir kaydiyle Ebû Ümâme'den rivayet ettiği hadîs ise, şu anlamdadır: "Rabbim bana, ümmetimden yetmiş bin kişilik bir cemâati hiç hesaba çekmeksizin cennete göndereceğini va'd buyurdu. Onlara, bir azâb dahî yoktur. Onlardan her birinin arkasında da, yetmiş bin kişilik bir topluluk daha bulunacak ve bunlar da, hesâbsız ve azâbsız cennete gideceklerdir. Ayrıca Rabbim, üç büyük cemâati daha, kendisi cennete gönderecektir."

Taberânî ve Bey haki Ömer bin Hazm'dan rivayet eder. O şöyle der: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Rabbim bana, ümmetimden yetmiş bin kişilik bir cemâati, hesâbsız ve azâbsız cennete koyacağım va'd buyurdu. Ben bunun artırılmasını istedim. Rabbim de bu isteğimi kabul etti ve yetmiş binden her birinin arkasında bir yetmiş bin daha olmak üzere cennete gördermeyi kabul etti. Ben bunun üzerine: "Rabbim, benim ümmetimin sayısı bu kadar olacak mı?" dedim. Rabbim de: "Ben, senin için onları bu sayaya ikmal edeceğim" buyurdu.1272[255]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, O'nun Ümmetini Yüce Allah'ın Adaletli Hakimler Makamında Kılmasıdır

Şeyh îzzüddtn bin Abdüsselâm der ki: "Peygamber'in (s.a.v.) özelliklerinden biri de, yüce Allah'ın O'nun ümmetini adaletli hâkimler makamında kılması ve ümmetinin hesâb gününde, insanlar üzerinde şahitlik yaparak onlara gönderilen peygamberlerin, teblîğ vazifelerini

---

koşmamış olanlardır." Bâzıları: "Bunlar, Peygamberimiz'e tam arkadaşlık etmiş olanlardır..." gibi çeşitli görüşler ileri sürdüler. Bu sırada evinden çıkıp yanımıza gelen Peygamber (s.a.v.); onların bu sözlerini kendilerinden dinledi ve sonra: "Bunlar; hastalanınca başkalarına okutmayanlar, dağ vurmayanlar, uğursuzluk duygusuna yer vermeyenler, bir de sâdece Allah'a güvenenlerdir!" buyurdu. Ashâb arasından Ukkaşe bin Mıhsan ayağa kalkıp: "Dua buyurunuz da, Allah beni de onlardan kılsın!" dedi. Peygamberimiz de: "Sen onlardansın!" buyurdu. Sonra biri daha ayağa kalkıp aynı istekte bulundu. Peygamberimiz de: "Ukkaşe senden önce davrandı" karşılığını verdi.

1272[255] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/438-439.

tastamam yaptıklarına dâir hüküm vermeleridir. Halbuki böyle bir ö-zellik, diğer peygamberler de bile bulunmamaktadır."

Bilindiği gibi, Yüce Allah bir âyetinde şöyle buyurmaktadır: "Böylece sizi orta (adaletli) bir ümmet yaptık ki, insanlara şahit olasınız, peygamber de size şahit olsun..." 1273[256]

Buharı, Tirmizİ ve Nesâî Ebû Saîd el-Hudrî'den rivayet eder. O şöyle demiştir: "Resûlüllah (s.a.v.) buyurdu: "Nûh (a.s.) kıyamet günü çağrılır ve: "Tebliğ ettin mi?" denilir, O da: "Evet" der. Ümmeti çağırılıp: "Nûh size tebliğ etti mi?" diye sorulur. Onlar da: "Bize kimse gelmedi, kimse birşey tebliğ etmedi!" derler. Bunun üzerine Nuh'a denilir ki: "Sana şahitlik yapacak var mı?" O da: "Bana, Muhammed ve O'nun ümmeti şahitlik yapacaktır!" der. işte bu, yukarıda mealini gördüğümüz âyetin, haber verdiği şeydir. Siz de bunun üzerine çağırılır ve Nûh (a.s.)'ın, Allah'ın risâletini kavmine tebliğ ettiğine dâir şahitlik edersiniz..."

Ahmed, Nesâî ve Beyhakî'nin Ebû Saîd el-Hudrî'den rivayetleri ise şöyledir: Peygamberimiz (s.a.v.) buyurdu: "Kıyamet günü bir peygamber getirilir, yanında bir kişi bulunur. Peygamber gelir; yanında iki kişi bulunur. Bâzılarının ise daha çok... O peygamberlere: "Tebliğ ettin mi?" diye sorulur. Onlar da cevaplarında: "Evet" derler. Kavimleri çağrılıp sorulur: "Bu size tebliğ etti mi?" diye. Onlar: "Hayır tebliğ etmedi" derler. Peygamberlere: "Peki size şahitlik yapacak kimdir?" denilir. Onlar da: "Ümmet-i Muhammed" derler. Bunun üzerine Ümmet-i Muhammed çağırılır, onların tebliğ ettiklerine şahitlik ederler. Sonra onlara hitaben: "Siz, bu peygamberin tebliğ ettiğini nereden biliyorsunuz?" diye sorulur. Onlar da derler ki: "Bizim Peygamberimiz bize bir kitab getirdi. Bu kitab da sizlere, çeşitli âyetleriyle bu peygamberlerin tebliğ ettiklerini haber verdi. Biz de hiç tereddüt etmeden bu kitâb'm (Kur'ân'm) bu haberini dahî aynen inanıp tasdik ettik." Onların bu cevâbı üzerine de kendilerine denilir ki: "Evet, sizler gerçekten doğru söylüyorsunuz!" îşte bu: "Böylece biz sizi bir orta ümmet kıldık" mealindeki âyet-i celîlenin haber verdiği hakikattir. Bu âyetin söylediği

---

1273[256] Bakara suresi, 143

Ümmet-i Vasat'ın mânâsı da, adaletli, faziletli ümmet demektir."1274[257]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Ümmeti İçin Cehennem Ateşinin Ancak Hamam

Harareti Kadar Olacağıdır

Evet, Peygamberimiz'in bir özelliği de, ümmeti için cehennem ateşinin, ancak hamam harareti kadar olacağını bildirmiş olmasıdır. Ta-berânî, el-Evsat'mda Ebû Bekir'den rivayette Peygamber'in (s.a.v.) şöyle buyurduğunu bildirmektedir: "Cehennemin ümmetim üzerine olan harareti, ancak hamam harareti kadar olacaktır."1275[258]

YİRMİDOKUZUNCU BÖLÜM

PEYGAMBERİMİZİN ÖZELLİKLERİNDEN MUBAH OLANLAR KISMI

Peygamberimizin Özelliklerinden Biri De, İkindiden Sonra Namaz Kılmasının

Mubah Olmasıdır

Ravza'da şöyle der: "Peygamber (s.a.v.), bir gün öğle namazından

---

1274[257] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/439-440.

1275[258] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/440.

sonraki iki rek'ati kılamamıştı... ikindi namazını kıldıktan sonra, bu iki rek'ati kaza buyurdu. Sonra buna devam etti... O'nun böyle devam etmeye başladığı, ikindi namazından sonraki bu iki rek'atin; kendisine mahsûs oluşu üzerinde iki kavil vardır. En sahîh olanına göre, bunun, Peygamberimiz'in bir özelliği olmasıdır.

Nitekim Müslim ve Beyhaki Ebû Seleme den şöyle rivayet ederler: "Peygamber1 in (s.a.v.), ikindi namazından sonra kılmakta olduğu iki rek'at hakkında Aişe'ye sordum. O da bana şu cevabı verdi: "Peygamberimiz bunu ikindiden önce 1276[1] kılardı. Bir gün meşguliyeti sebebiyle kılamadı. İkindiyi kıldıktan sonra, bu iki rek'ati de kıldı. Sonra buna devam etti... Zaten o bir namaz kıldı mı, sonra buna hep devam ederdi..."

Ahmed, Ebu Yâlâ ve îbni Hıbbân sahih bir senedle Ümmü Seleme'den şöyle rivayet ederler: "Peygamber Efendimiz, ikindi namazını kıldıktan sonra benim odama girdi ve iki rek'at namaz kıldı. Ben kendisine bunu sordum. O da şu cevâbı buyurdu: "Yanıma Halîd gelmişti. Benim, öğle namazından sonra hep kılmakta olduğum iki rek'ati kılmaktan beni oyaladı. Ben de onu şimdi burada kıldım." Ben tekrar sordum: "Ey Allah'ın Resulü, biz de bu iki rek'ati kılamadığımız zamanlarda kaza edelim mi?" Peygamberimiz: "Hayır, kaza etmeyiniz!" buyurdu.1277[2]

Yine Beyhaki Aişe'den şöyle rivayet eder: Peygamber (s.a.v.), ikindi namazım kıldıktan sonra da namaz kılardı, fakat bunu başkaları için yasaklardı. Orucunu açmadan ertesi günün orucuna niyetlenirdi, fakat başkalarının böyle yapmasını yasaklardı..." 1278[3]

1276[1] Az sonraki rivayette de görüleceği gibi, bu Öğle namazından sonra kılmakta olduğu iki rek'ât idi.

1277[2] Bu da gösterir ki, vaktinden fevt olan sünnet namazlar kaza edilmez. Fakat bâzıları, vitir namazı İle sabah namazının sünnetinin kaza edileceğini söylemişlerdir.

1278[3] İkindi namazından sonra namaz kılmanın nehyedümiş olduğunu bildiren pek çok hadis vardır. Ve bunların sahih olduğu üzerinde İttiîât edilmiştir. Sabah namazını kıldıktan sonra da böyledir. Bunun için Ömer (r.a.), Ali'nin Ikindi'den sonra bu iki rek'ati kıldığını görür ve ona kızarmış... Ali de: "Ben, Peygamberimiz'in bu iki rek'ati kıldığını gördüğüm için, bunu terk etmek istemiyorum!" diyerek karşılık verirmiş

Buharı ve Müslim Aişe'den rivayet ederler. O şöyle demiştir: "iki rek'atlik bir namaz vardır ki, Peygamber (s.a.v.), bunu ne gizlide ne de âşikârde terketmezdi. işte bu; sabah namazından önce kıldığı iki rek'at ile, ikindi namazından sonra kıldığı iki rek'attir..," 1279[4]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Namazdayken Sabi Çocuğu Yüklenmesidir

Peygamberimiz'in özelliklerinden biri de, bâzı âlimlerin zikrettiklerine göre, namazını kılarken, sabî çocuğu yüklenmesidir. Nitekim, Buharı ve Müslim'in Ebû Katâde'den sevkettikleri rivayet şöyledir: Peygamber (s.a.v.) namazını kılarken, Ümâme binti Zeyneb'i yüklenirdi. Secdeye vardığı zaman onu indirir, secdeden kalktığı zaman tekrar yüklenirdi."

İşte âlimlerimizden bâzıları, bu rivayete bakarak bunun da Peygamberimiz'in bir özelliği olduğunu söylemişlerdir. Nitekim îbni Hacer, Buhârî üzerine yazdığı Şerh'de böyle nakletmiştir. 1280[5]

Peygamberimizin Bir Özelliği De Gaib Üzerine Cenaze Namazı Kılmasıdır

---

1279[4] Sabah namazının iki rek'atlik sünnetine gelince... Şüphesiz bu, bütün sünnet namazların en kuvvetlisidir. Nitekim bir hadîsde: "Sabahın iki rek'ati, dünyâdan ve dünyâdaki şeylerden hayırlıdır!" buyurulmuştur.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/473-474.

1280[5] Bunu Peygamberimiz kendisine mahsûs olmak üzere yapmamıştır. Böyle bir açıklamada da bulunmamıştır. O halde şerîatinde bunun caiz olduğunu bildirmek için yapmıştır

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/474.

Ebû Hanıfe'nin mezhebine göre, Peygamber'in (s.a.v.) gâib üzerine cenaze namazını kılması da, kendisinin Özelliklerinden birini teşkil etmektedir. Zira Ebû Hanîfe, Peygamber Efendimiz'in Necâşî üzerine kıldığı namazı, O'nun bir özelliği olarak kabul etmiş ve başkalarının bu şekilde hazır olmayan biri üzerine cenaze namazını kılamıyacağım söylemiştir. 1281[6]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Kendisi Oturarak Cemaate Namaz Kıldırması Ve Başkalarını Böyle Yapmaktan Menetmesidir

Evet, Peygamberin (s.a.v.) bir Özelliği de budur. Nitekim Buharî ve Müslim'in rivayet ettikleri bir hadîs de buna delalet etmektedir. 1282[7]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Visalin Kendisine Mubah Olmasıdır

Buhâri ve Müslim Ebû Hüreyre'den rivayet eder. O şöyle der: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Bugünün orucunu açmadan, yarının orucuna eklemekten sakınınız." Ashâb: "Sen böyle visal yapıyorsun?" dediler. Peygamberimiz de: "Ben, sizler gibi değilim. Zira ben, Rabbim tarafından yedirilmiş ve içirilmiş olarak gecelerim."

1281[6] Buradaki hususiyet iddiası da doğru değildir. Ve ilgili hadisin delâlet ettiği gibi, gâib üzerine cenaze namazı kılmak caizdir

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/474.

1282[7] Peygamberimiz'in yasakladığı, imamın oturarak namaz kıldırması değil, imâm oturarak namaz kıldırırken, arkasındaki cemâatin ayakta olmasıdır. (Yani cemaatte oturarak namazını kılacaktır.)

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/475.

Bu hadîsin manâsı üzerine ihtilâf edilmiştir. Bazıları: "Bununla hakikat murâd edilmiştir ve hakîkaten, O, cennet nimetleriyle yedirilmiş ve içirilmiş bulunmaktadır. Bu ise orucu bozmaz" demiştir. Bâzıları ise: "Murâd olunan mânâ, hakikat değil, mecazdır. O'nda, yiyen ve içen kimsenin kuvveti ve dayanıklılığı meydana gelir. Allah, kendisine bu kuvveti verir" demişlerdir. Sonra ekseriyet, Peygamberimiz'in oruçta yisâl yapmasının kendisi hakkında mübâh olduğunu söylerken; Îmâmü'l-Haremeyn, bunun O'nun hakkında bir ibâdet olduğu görüşündedir. Burada çok hoş bir incelik de bulunmaktadır ki, bunu El-Matîab adlı kitabın sahibi bir tenbîh olarak anlatmakta ve şöyle demektedir: "Peygamber Efendimiz'in oruçta visal yapmasının mübâh oluşu; umûm ümmete nisbetledir. Yoksa bu ümmetten olan bütün ferdlerin hepsine şâmil olmak üzere değildir. Zira bu ümmetin- sulehâsmdan pekçoklarının da oruçlarında visal yaptıkları meşhurdur. O halde Peygamberimiz'in bu husustaki yasağı, ümmetin hey'et-i mecmuu itibariyledir 1283[8]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Aradan Hayli Zaman Geçmesine Rağmen, Kelamında İstisna Yapmasının Caiz Olmasıdır

Yüce Allah şöyle buyurur: "Hiçbir şey için "bunu yarın yapacağım" deme. Ancak: "Allah dilerse yapacağım" de ve unuttuğun zaman Rabbini

---

1283[8] Nitekim, Abdullah bin Zübeyr'in de orucunda visal yaptığı rivayet edilmiştir. Peygamberimizin visali yasaklamış olması ise; benim anlayabildiğim kadarıyla, bunun ümmetine farz olmasından korkmasındandır. Nitekim Ramazan gecesinin teravih namazıyla edası sırasında da böylece korkmuştu da, teravihi cemaatle kıldırmayı terketmişti. Ne zaman ki, Peygamberimiz ahirete göçtü ve bu suretle vahiy gelip de farz kılınma tehlikesi kalmadı. Ümmetin ulemasından bazıları da, kendi iradeleriyle oruçlarında visal yapmış oldular.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/475.

an..."1284[9]

Taberânî ve îbni Ebû Hatim, yukarıda meali geçen âyetle ilgili o-larak, îbni Abbas'ın şöyle dediğini rivayet ederler: "Söz sırasında istisnayı, yâni "inşâallah" demeyi unutursan, hatırladığın zaman istisna yap! "Allah dilerse" de..." îbni Abbas böyle söylemiş, aynı zamanda bunun Peygamberimiz'e has olduğunu da ifâde etmiş ve: "Bizim için bu caiz değildir. Biz ancak kelâmımıza, yeminimize bitişik olarak istisnada bu-lunabiliriz" demiştir.1285[10]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Kendisine Ait Olan Zamir İle, Cenab-I Hakk'a Ait Olan Zamirin İkisini Bir Arada Cemetmesinin Caiz Olmasıdır

Evet, Peygamber'in (s.a.v.) bir özelliği de, Şeyh îzzüddin bin Ab-düsselâm'm dediğine göre budur. Zira Peygamber Efendimiz bir hadîslerinde: "...Aynı zamanda Allah ve Resulü, bu ikisinden maâdâ her şeyden daha fazla sevgili olmalı..." buyurmuştur. îşte bu sözünde Pey-gamber Efendimiz: "...Bu ikisinden maâdâ" derken, kendisine âit zamir ile Allah'a âit olan zamirin arasını cemetmiştir. Nitekim bir hadîslerinde de: "Ve kim, bu ikisine isyan ederse başkasına değil, ancak kendisine zarar verir!" buyurmuştur. Böyle her iki zamiri cemederek konuşmak, Peygamberimiz'den başkası için asla caiz olmaz! Nitekim hutbe okumakta olanın birisi: "Her kim, Allah'a ve O'nun Resulü'ne itaat ederse, şüphesiz doğru yolu tutmuş olur! Fakat her kim bu ikisine isyan ederse, yolunu şaşırmış olur!" deyince, Peygamberimiz o hutbe oku-makta olana hitaben: "Sen, ne kötü bir hatîbsin! Kim, bu ikisine isyan ederse" deme. Güzelce: "Kim Allah'a ve Resulü'ne isyan ederse" de"

1284[9] .Kehf suresi, 23-24

1285[10] ibni Abbas'ın sözü, sahih nakle göre: "...O yemîn eden adam, isterse bir seneye kadar yemîni hakkında istisna yapma hakkına sahıbtir" şeklindedir

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/476.

buyurmuştur.

Alimlerimiz demişler ki: Başkasının böyle söylemesinin caiz olmamasının sebebi, muhâtabları vehme düşüreceği içindir. Peygamberimiz ise masum ve mansıbı çok yüksek olduğu için O'nun hakkında: "Gâlibâ her ikisini demekle, müsâvî tuttuğu anlaşılıyor!" şeklinde bir îhâma, asla mahal bulunamaz."1286[11]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Kendisine Zekatın Farz Olmamasıdır

Şeyh Tâcüddîn bin Atâullah ki kendisi sofiyenin üstadıdır, Şâzeliye tarîkati pîrlerindendir, bu hususta Tenvir adlı kitabında şöyle demektedir: "Peygamberler ki Allah'ın selâmı hepsinin üzerlerine olsun, onlar üzerine zekât farz değildir. Sebebi ise: Peygamberler, mülkün tamâmını Allah'ın bilirler ve kendilerine mülk izafe etmezler. Ellerinde ve canlarında ne varsa hepsini Allah'ın bir emâneti olarak görürler. Harcanması lâzım gelen yerlerde Allah için harcarlar, harcanmaması gereken yerlerde de Allah için harcamayı durdurmuş olurlar. Zekât, mâlî bir ibâdet olup malın iktisabında bir kusur ve kirlilik olmuşsa onun temizlenmesi kabilinden olduğundan; peygamberler için böyle birşey söz konusu olmaz. Yâni bu bakımdan da, peygamberler için zekâtın farz olmadığım söyleyebiliriz..." 1287[12]

(Fakat bu gerekçeler tatminkâr değildir. Hem zekât, zekât zengini olan

---

1286[11] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/476-477.

1287[12] Şazeliye ve benzeri Sofiye tarîkatleri; bilindiği gibi hep sonradan zuhur etmiş birtakım husûsî yollardır. Belli şahıslara nisbeti bulunan tarikatlerdir. Umumiyet itibariyle, bu sofiye tarîkatlerinin ıslama hizmet ettikleri kolayca söylenip, isbât edilemez... Bilakis rnüslü-manların bölünüp yollarını şaşırmalarına sebeb olmuşlardır. İslâm'da ise Muhammedî ve Kur"ânî tarîkatten başka bir tarîkat yoktur! Bu da şüphesiz Yüce Allah'ın biz müslümanlara emrettiği tarîkattir. Nitekim bir âyet-i celîlesinde şöyle buyurmuştur: "İşte benim doğru yolum! Sizler ona uyun, başka yollara uymayınız ki, sizleri Allah'ın yolundan ayırmasın." (En'âm, 153)

kişinin değil, onun malının kiridir. Peygamberimiz ise, bıraktığı malın tamâmının sadaka olduğunu söylemiştir.)1288[13]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Harpsız Alınan Ganimetlerin Beşte Birini, Beşte Birlerin Dördünü, Harbederek Alınan Ganimetlerden Dilediğini Almasının Helal Olmasıdır

Peygamberimiz, harpli veya harpsiz alman ganimet malların beşte birjni veya beşte dördünü alma hakkına sahipti... Ayrıca ganimet malı henüz taksim edilmeden, câriye veya başka bir şeyi alabilirdi. Bu hususta Yüce Allah Kitabında şöyle buyurur:

"Allah'ın o kent halkından Resûlü'ne verdiği ganimetler, Allah'ın ve O'nun Resûlünündür. Ve Resulüne akrabalığı bulunanların, yetimlerin, yoksulların, yolda kalmışlarındır." 1289[14]

Yine Yüce Allah'ın bir ayetinin anlamı da şu merkezdedir:

"Biliniz ki, ganimet olarak aldığınız şeylerin beşte biri; Allah'a, O'nun Resulüne, Resulüne yakınlığı olanlara, yetimlere, yoksullara, yolda kalmışlara aittir! Allah her şeye kadirdir." 1290[15]

Konumuzla ilgili olarak Ahmed, Buhârî ve Müslim Ömer'den şöyle rivayette bulunurlar: Yüce Allah, Resûlü'ne şu ganimet malları hakkında bir özellik vermiş, bunu bir başkasına vermemiştir ve şöyle buyurmuştur: "Allah'ın onların mallarından peygamberine verdiği ganimetlere gelince: Siz onu elde etmek için ne at, ne de deve sürmediniz... Fakat Allah, elçilerini dilediği kimselerin üzerine salar (da onlara

---

1288[13] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/477.

1289[14] Haşr suresi, 7. ayetten...

1290[15] Enfal suresi, 41. ayetten...

üstün getirir). Allah her şeye kadirdir." 1291[16]

îşte bu, Peygamberimiz'e has idi. Peygamberimiz ise, bunu ev halkına, onların senelik nafakası olarak harcar idi. Sonra kalanını, Allah'a âit mallara katar, Allah yolunda harcar idi. Peygamberimiz, hayatı boyunca böyle amel etmiştir. O vefat edince Ebu Bekir gelmiş ve: "Ben, Resûlüllah'm halîfesi ve velîsiyim" deyip aynen Resûlüllah Efendimiz'in bu hususta yaptıklarını yapmıştır..."

Ebû Dâvud ve Hakimin Amr bin Abese'den rivayetlerine göre, Peygamber (s.a.v.), bu husustaki hadislerinin birinde aynen şöyle buyurmuştur:

"Sizin ganimet malı olarak elde ettiğiniz şeylerden, benim şu e-limdeki çöp kadar şahsî bir hakkım yoktur. Sâdece Allah'ın emrettiği beşte bir hakkım vardır. O da sonunda yine size dönmektedir!" 1292[17]

îbni Sa'd ve îbni Asâkîr Amr bin Hakem'den şöyle naklederler: Kurayza Oğullarından alınan ganimetler getirildiği zaman, bunun içinde Reyhâne de vardı. Peygamberimizin emriyle, henüz ganimet malı taksim edilmeden Reyhâne ayrıldı. Peygamber Efendimiz'in bu şekilde, dilediğini taksimden önce ayırma hakkı da vardı..."

Beyhakî de Sürteninde Yezîd bin Şıhhîr tarikiyle bir sahâbiden şöyle nakleder: "Peygamber Efendimiz, Züheyr Oğullarına yazıp gönderdiği bir mektubu bana verip, onlara götürmemi emretti. O'nun bu mektubunda şöyle yazılı idi: "Ey Züheyr bin Kays'ın Oğulları! Sizler eğer, Allah'tan başka ilâh olmadığına ve benim O'nun elçisi bulunduğuma şehâdet eder, namazı kılıp, zekâtı verir, sonra ganimetten beşte biri teslim eder, peygamberin hakkım tanırsanız; şüphesiz Allah ve Resuîü'nün size tanıdığı bir emân ile emniyet içinde bulunursunuz.11

îbni Abdul-Berr şöyle demiştir: "Peygamberimiz, ganimet malı henüz taksim edilmeden istediğini alma hakkına sahiptir ki, O'nun bu hakkına

---

1291[16] Haşr suresi, 6

1292[17] Bunu Nesâî de rivayet etmişür. Ancak onun rivayetinde: "Elimdeki şu çöp kadar" yerine, "elimdeki şu kıl kadar" tabîri geçmektedir. Keza bunu, İmâm-ı Ahmed de Ubâdetü'bnü Sâmit'ten, uzunca bir hadîs olarak rivayet etmiştir.

Sehm-i Safiyy denilmektedir. Bu, sahîh eserlerde vardır ve pek meşhurdur. îlim ehli yanında maruftur. Siyer âlimleri O'nun bu hakkı hususunda herhangi bir ihtilâfa düşmemişlerdir. Aynı zamanda âlimler; bunun Peygamberimiz'e mahsûs olduğu üzerinde de ittifak etmişlerdir." îmâm el-Râfiî, ZülfÎkâr adlı kılıcın, bu cümleden olduğunu söylemiştir. 1293[18]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Bir Yeri Kendisi İçin Çevirip "Koru1 Yapmasıdır

Buharl'nin Sa'b bin Cüsâme'den rivayetine göre, Peygamber (s.a.v.) şöyle buyurmuştur: "Bir yeri "koru yapmak", ancak Allah ve Resulü içindir."

Mezhebimiz âlimleri bu hususta derler ki: "Peygamberimizin özel-liklerinden biri olarak, O sahipsiz bir arazîyi "koru" olarak çevirip ken-disine tahsis eder. Bu, başka imâm veya halifeler için caiz olmaz... imâm - ve halîfeler, kendileri için değil de, ancak devlet ve umûm müslümanları için olmak üzere, koru yapabilirler..."

Bâzıları da demiştir ki: "Başkalarının devlet veya müslümanlar için koru çevirmeleri de caiz olmaz." Fakat caizdir diyenlerin sözüne göre, o imâm veya halîfe öldükten sonra, onun yerine gelen imâm veya halife, onun yaptığı "koru'yu değiştirip bozabilir. Halbuki Peygamberin (s.a.v.) yaptığı koruyu, asla hiçbir kimse bozamaz, hiçbir şekilde değiştiremez;

1293[18] Allâme fbni Kesîr şöyle der: "Gerçekten Peygamberimiz, ganîmet malları taksîm edilmeden önce, dilediği şeyi kendisi için ayırma hakkına sâhıb idi. Köle, câriye, at, kılıç ve benzeri şeylerden İstediğini alırdı. Nitekim Muhammed Ibni Şîrîn, Amir el-Şa'bî, bunlara tabî olan büyük bir âlimler çoğunluğu; hep böyle demişlerdir. Imâm-ı Ahmed, Tirmizi, Ebû Dâvud ve NesâîgÎbi hadîs imamları da, buna dâir hadîsler rivayet etmişlerdir."

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/477-479.

Gerçekten Peygamber Efendimiz, bâzı yerleri "koru" olarak çevirmiş veya iktâ buyurup tahsis etmiştir. Hattâ bunu, o yerler fethedilmeden önce yapmıştır. Çünkü Allah O'nu oraların mâliki kılmıştır, O da istediği gibi hükmetme yetkisine sahiptir. Nitekim Temîm-i Dârî'ye ve onun zürriyetine ait olmak üzere, Kudüs yakınlarında bir kasabayı iktâbuyurup vermiştir. Halbuki orası, henüz müslümanlar tarafından fethedilmiş değildi ve bugün burası hâlâ Temîm'in nesline âit bulunmaktadır. Günün birinde valilerden biri, onların bu hakkını değiştirmek istemişti. İmâm el-Gazâlî de, "bunun küfür olduğuna" dâir fetva verdi ve şöyle dedi: "Bu bir küfürdür! Zira Peygamber (s.a.v.), cennetin arazîsini iktâ edip verebilirken, dünyâ arazîsini elbette istediğine iktâ edip verebilir." 1294[19]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Mekke'de Savaş Yapmasının Mubah Olmasıdır

Peygamber1 in (s.a.v.) özelliklerinden biri de, Mekke'de savaş yapmasının caiz olmasıdır. Keza katli caiz olanı orada öldürmesinin, ihrâmsız oraya girmesinin ve emân verdikten sonra dahî o kişinin öldürülmesine hükmetmesinin kendisi için mübâh olmasıdır. Halbuki bunlar, başkaları için caiz değildir.

Yüce Allah şöyle buyurur: "And içerim bu beldeye. Ki sen bu beldede helal iken (bulunacaksın)." 1295[20]

Buhârî ve Müslim Enes'in şöyle dediğini rivayet eder: Peygamber (s.a.v.) Fetih yılı Mekke'ye başında miğferi olduğu halde girdi.-Miğferi başından çıkardığı zaman, O'nun yanma bir adam geldi ve: "tbni Hatal, buradadır!

1294[19] Gazâlî"nin küfür ile fetva vermesi isabetli değildir. Zira o valiye göre bu, sabit görülmemiş veya Temîm'in kendisine hâs olarak mütâlâa edilmiş olabilir. Şek ve teVÎÎ bulunan bir hususta küfürle fetva vermek doğru olmaz...

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/479-480.

1295[20] Beled suresi, 1-2

Kabe'nin örtüsüne tutunmuş beklemektedir!" diye haber verdi. Peygamberimiz de: "Onu Öldürünüz!" buyurdu.

Yine Buhârî ve Müslim rivayet eder, Ebû Şürayh el-Adevî'den: Ben Peygamber'in (s.a.v.) Mekke'nin fethi sırasında şöyle dediğini işittim: "Mekke, Allah'ın muhterem kıldığı bir şehirdir! Allah'a ve Resûlü'ne îmân etmiş bir kimsenin burada kan dökmesi, buranın ağacını kesmesi asla helâl değildir! Eğer birisi çıkar da: "Peygamberimiz böyle yapmıştır!" diyerek bunun helâl olduğunu söylemeye kalkışacak olursa, siz ona hitaben ve cevaben deyiniz ki: "Hayır, bunu yapamazsınl Allah bunun için Resûlü'ne izin vermişti, fakat sana izin vermemiştir." Böyle deyiniz ve ona engel olunuz."

Müslim Câbir bin Abdullah'tan rivayet eder. O şöyle der: Mekke'nin fethi günü Resûlüllah (s.a.v.), başında siyah sarık olduğu halde şehre girdi ve ihramh değildi." 1296[21]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Kendi Bilgisi İle Kendisi İçin Ve Kendisine Yakınlığı Olan İçin Hükmetmesinin Caiz Olmasıdır

Peygamberimizin özelliklerinden biri de, kendi bilgisi ile kendisi ve kendisine yakınlığı olan biri için hüküm vermesinin caiz olmasıdır. Keza kendisinin lehine ve yakınının lehine birinin şahitliğini kabul etmesi, kendisine verilen hediyeyi alması da böyledir. Fakat başka hâkimler için böyle değildir. (Yani caiz değildir.)

Beyhakî'nin el-Kazâ, (hüküm ve hakimlik) bölümünde ilimle ilgili olarak bir rivayeti var. O bunu, Ebâ Süfyân'm hanımı Hind'le ilgili hâdisde îrâd etmiştir. Bu rivayete göre Peygamberimiz Hind'e hitaben şöyle demektedir: "Sen, kocan Ebû Süfyân'm malından, mâruf ve makbul bir şekilde alıp, kendin ve çocukların için harcarsın." îşte bu, Peygarn-

---

1296[21] İbn-i Tâhir'e göre, bu rivayet doğru değildir

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/480.

berimiz'in kendi ilmiyle hükmetmesine bir misâldir. Kendisinin lehine hükmetmesi ve kendisinin lehine şahitlik yapanın şahitliğini yeterli saymasının misâllerini de, az ileride göreceğimiz Huzeyme Hadîsi teşkil etmektedir. Kendisi için böyle hükmetmesi caiz olunca, kendisine yakınlığı bulunan birisi için de caiz olacağı anlaşılır. Hediyeyi kabul etmesi hakkındaki haber ise, bundan önce zikredilmiştir.1297[22]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Öfkeli Haldeyken Hüküm Ve Fetva Vermesinin Kendisine Mubah Olmasıdır

Evet, Peygamberin (s.a.v.) bir özelliği de budur. Bunda O'nun için bir mahzur yoktur. Zira O, başkası gibi değildir. Başkaları ise, öfkeli zamanlarında hüküm ve fetva veremezler. Zira öfkelerinin tesirinde kalıp, haktan ayrılmalarından korkulur. Bunu, bu şekiide îmâm-ı Nevevî, Müslim Şerhi'nde zikretmiştir. Lukata ile ilgili hadîsi şerhederken; "Görüldüğü gibi Peygamberimiz, soru soranın tekrar tekrar sormasına öfkelendiği halde, fetva vermiştir" demiştir. 1298[23]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Oruçlu İken Hanımım Öpmesidir

Peygamber'in (s.a.v.) özelliklerinden biri de, oruçlu iken hanımım öpmesidir. O'nun şehveti kuvvetli olduğu halde bu kendisine caizdir.

1297[22] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/481.

1298[23] Sevgili ve büyük Peygamberimiz, bir hadîslerinde: "Ben de sizin gibi öfkelenirim, fakat hak olandan başkasını söylemem!" buyurmuştur. Demek ki Peygamberimiz, başkaları gibi değildir. Öfkelenmiş olmak, asla O'nun itidalini, adalet ve hakka bağlılığını değiştiremez! Fakat başkalarının, öfkesi veya rızâsı sebebiyle hakkın sınırını aşmalarından korkulur. (İmâm-ı Nevevînin dediği gibi...)

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/481.

Fakat başkalarına caiz değil, haramdır. Konumuzla ilgili olarak Buhârî ve Müslim'in Aişe'den rivayetleri şöyledir: Peygamber (s.a.v.), oruçlu iken hanımım öperdi! Çünkü O, şehvetine hâkimdi. Fakat sizden herhangi biriniz O'nun nefsine hâkim olduğu gibi, hâkim olabilir mi?"

Müslim'in tek başına Aişe'den rivayeti ise şöyledir: "Peygamber (s.a.v.), oruçlu olduğu halde hanımını kucaklardı ve sizin içinizde, nefsine en çok hâkim olanınız da O'dur."

Beyhakî'nin Sünen'indeki Aişe'den olan rivayeti de şöyledir: "Peygamber (s.a.v.) oruçlu olduğu halde beni öper ve dilimi emerdi…"1299[24]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, İhramda İken Üzerindeki Kokunun Devam Etmesidir

Mâliki Mezhebi âlimlerinin dediklerine göre, Peygamber'in (s.a.v.) özelliklerinden biri de, ihramda iken üzerindeki kokunun devam etmesidir. Buna delil olarak da, Buhârî ve Müslim'in Aişe'den olan şu rivayetleri zikredilebilir. O şöyle demiştir: "Sanki ben, Peygamber Efendimiz'in bolca sürdükleri kokunun saç aralığından parladığına bakıyor gibiyim! Halbuki o sırada kendisi ihramlı idi..."

Mâlîkî Mezhebi âlimleri demişlerdir ki: îhrâmlandıktan sonra, bu şekilde süründüğü kokunun devam etmesi, peygamberimiz'e mahsûs bir şeydir. Başkalarına yasak olan bu husus, Peygamber Efendimiz nefsine çok hâkim olduğu için, O'nun hakkında caiz olmuştur. Sonra O'nun güzel kokuyu ne kadar çok sevdiği de malûm... Bu sebeble ve meleklerle haşir-neşir olması hasebiyle, kendisine bu hususta izin

---

1299[24] Beyhakî'nin bu rivayeti hakkında İbni Tâhir, Et-Tezkİre adlı eserinde şöyle der: "Bu rivayette Muhammed bin Dînar el-Tâhî vardır. Bu râvî, Ebu'l-Ferrât diye de anılır ve Yahya bin Maîn ile İbni Hibbân onun zayıf olduğunu söylerler."

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/482.

verilmiştir..." 1300[25]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Cünüb İken Mescidde Durmasının Caiz Oluşudur

Peygamber'in (s.a.v.) bir özelliği de cünüb iken mescidde durmasının caiz oluşudur. Keza bir özelliği de, uyumakla abdestinin bozulmamasıdır. Bir özelliği de kadına dokunmakla da abdestinin bozulmamasıdır. Gerçi bunda iki kavil vardır. Fakat bir kavle göre bozulmaması tercih edilmiş olduğundan bana göre de doğru olanı budur.

Ebû Yâlâ, Ömer Îbnul-Hattâb'tan şu rivayeti nakleder: Yâni o şöyle demiştir: "Ali'ye öylesine kıymetli üç şey verilmiştir ki, bunlardan biri bana verilmiş olsaydı, kırmızı deve sürüsüne değişmezdim! Birincisi: Fâtıma ile evlenmesi. İkincisi: Mescidde Resûlüllah ile birlikte cünüb olarak kalmasının helâl olması. Üçüncüsü de: Hayber'de sancaktar olmasıdır."

İbni Asâkîr'in Ümmii Seleme'den olan rivayeti de şöyledir: "Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Ben, cünüb veya hayız olanın mescidde bulunmasının helal olduğunu söyleyemem! Ancak Muhammed ile O'nun zevceleri, Ali ve Fâtıma için helaldir."

(Beyhakî'nin Sünen'inde Aişe'den naklettiği rivayet de şu anlamdadır: "Muhammed ve O'nun ev halkından başkaları için, mescidde cünüb olarak bulunmanın helal olduğunu söyleyemem.")

Buhâri ve Müslim îbni Abbas'tan rivayet eder. O şöyle demiştir:

1300[25] Hacc veya Umre niyetiyle ihrama giren birisinin, bedenine sürmüş olduğu kokunun devam etmesi, ihramını ihlâl eder mâhiyette değildir. Çünkü o bunu, ihrama girmeden sürmüştür. Bunu gidermesi de kendisine vâcib değildir. Kendisine vâcib olan (veya ihramlı iken sakınması gereken), ihrama girdikten sonra koku sürünmemesidir. O halde bunu, Pey-gamberimiz'in özelliklerinden saymak, doğru olmasa gerek

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/482.

Peygamber (s.a.v.) geceleyin kalkıp abdest aldı ve namaz kıldı. Sonra uyudu. Hattâ harıldamasını dahî duydum. Sonra müezzin gelip kendisini çağırdı, O da kalkıp yeniden abdest almadan namazını kıldı." 1301[26]

Bezzâr'ın rivayetine göre de: "Peygamberimiz secdedeyken uyur, sonra secdeden kalkıp namazına devam ederdi." 1302[27]

îbni Mâce ve Ebû Yâlâ îbni Mes'ud'un şöyle dediğini naklederler: Peygamber (s.a.v.), sırtüstü uzanır, harıltısı duyulacak şekilde uyurdu. Sonra kalkar abdest almadan namaz kılardı."

Peygamber Efendimiz'e mahsûs olan bu hâlin izahı ve sebebi, herhalde O'nun gözlerinin uyur, fakat kalbinin uyumaz olmasıdır (ki bu sebeble O, abdestini bozacak bir halin olup olmadığını bilmektedir.)

Yine tbni Mâce, Aişe tarikiyle şu haberi nakleder: "Peygamber (s.a.v.), hanımlarından birini Öptü ve abdestini yenilemeden kalkıp namaz kıldı." Diğer bir rivayette ise ifâde şöyledir: "Abdestini alır, sonra hanımını öper, sonra namazını kılardı. Abdestini ise, bu yüzden yenilemezdi.,."

Abdü'1-Hakk, bu konuda şöyle der: "Ben, bu rivayetin terkedüme-sine sebeb olacak bir illet ve zayıflık bilmiyorum." 1303[28]

Nesât sahih bir senedle Aişe'den rivayet eder. O şöyle der: "Peygamber (s.a.v.), bazân namaz kılarken önünde ben, bir cenaze gibi u-zanmış

1301[26] Resûlüllah zamanında bâzı kimselerin de mescidde harıltıları duyulacak şekilde uyudukları, sonra kalkıp namaz kıldıkları rivayet edilmektedir. Herhalde bu (doğrusunu Allah bilir diyelim), abdesti bozmayacak şekilde bir uyuklamadır. Derin ve dalgın bir uyku değildir.

1302[27] Fakat Peygamberimiz, namazdayken uyuyan veya uykusu basan kimseler için, namaza devam etmelerini emreder ve: "Bu halîyle o, Rabbine istiğfar etmek İster, fakat bilmeyerek kendisine lanet etmiş olabilir" buyururdu

1303[28] Bunu Ebû Dâvud, Nesât, Ahmed ve Tİrmizî de rivayet etmiştir. Fakat Tirmizî, Buharî'nın bunu zayıf saydığını, bildirmiştir. El-Kattân da: "Bu, bir şey değildir!" demiştir. Fakat İbni Abdü'l-Berr ve bâzı âlimler, bu rwây©tı sahih saymışlardır. Bundan sonraki hadîs de bunu te'yîd etmekte ve kadına dokunmanın abdesti bozmadığını göstermektedir.

bulunurdum. Namazını bitirip de vitir namazını kılmak istediği zaman, ayağıyla bana dokunur, beni uyandırırdı." 1304[29]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Bazan Birisine Sebebsiz De Olsa, Lanet Etmesinin Caiz Olmasıdır

Îbnul-Kâs ve Îmâmü'l-Haremeyn'in dediklerine göre, Peygamberimiz'in bir özelliği de, bazan birisine sebebsiz de olsa lanet etmesinin caiz olmasıdır. Fakat O, bunun o kimse hakkında rahmet ve yakınlık vesilesi olmasını da Yüce Allah'tan yalvarıp istemiştir.

Buhârî ve Müslim Ebû Hüreyre'den rivayetle Peygamber'in (s,a.v.) şöyle dediğim rivayet etmişlerdir: "Ey Allah'ım, ben, senin indinde bir ahd ediniyor ve istisnasız olarak bunun aynen ve herkes hakkında kabulünü senden istiyorum! Ben, her ne zaman senin mü'min kullarından biri için lanet eder, ona söver veya ezâ edersem, onu döversem; bunu muhakkak o kulun için bir rahmet ve temizlik vesilesi kıl! O .kulunu günahlarından temizleyip, kıyamet gününde sana yakın eyle! Zîrâ ben de bir kul ve beşerim." 1305[30]

Ahmed'in sahih bir senedle rivayetine göre, birgün bir vesîle ile Peygamber (s.a.v.) Hafsa validemize darıhp kızar ve: "Allah senin elini kessin" diye söylenir. Sonra da: "Ben, daha önce Rabbim'e yalvarıp, her ne zaman bir insana beddua edersem, bunun, o insan hakkında günahlarının bağışlanmasına vesîle olmasını istemiştim" buyurur ve bu suretle, "Allah senin elini kessin!" diyerek bedduasından korkup titreyen Hafsa validemizi, teselli eyler."

Taberânî ise Muâviye'nin şöyle dediğini nakleder: "Ben, Peygam-ber'in

---

1304[29] Hafız, Telhîs'da, senedinin sahih olduğunu söylemiştir.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/483-484.

1305[30] Müslim'in ayrıca bu mealde bir rivayeti daha olduğu gibi, benzeri bir rivayeti malikde nakletmiştir

(s.a.v.) şu sözünü işittim: "Allah'ım, ben, câhiliye hayatı yaşayıp sonra müslüman olan bir kuluna, onun câhiliye zamanında beddua et-mişsem; bunu, o kulunun bağışlanmasına ve senin yakınlığını kazanmasına vesile eyle."1306[31]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Mal Ve Mülk Sahibi Bir Kişinin Mal Ve Mülküne Kendisinden Daha Layık Olmasıdır

Peygamber'in (s.a.v.) özelliklerinden biri de, mal ve mülk sahibi bir kişinin mâl ve mülküne, o kişiden daha layık olmasıdır. Bu durumda, kişinin bir miktar yiyeceği veya içeceği olsa, kendisi de buna şiddetle muhtaç bulunsa, fakat Peygamber Efendimiz bu yiyeceğin veya içeceğin kendisine verilmesini istese; o kişinin bunu vermesi üzerine vâcib olur. Artık o kişi, canını dahî, Peygamber'in (s.a.v.) canına feda etmesi gereklidir.

Bir âyet-i celîlesinde Yüce Allah şöyle buyurmaktadır: "Peygamber, gerçekten inanmış olanlara onların kendi öz canlarından daha yakındır." 1307[32]

Bu âyetin açıklaması sadedinde bâzı âlimlerimiz demişlerdir ki: "Zâlimin biri, Peygamberimi':'in canına kasdetmiş olsa, Peygamberimiz'in yanında bulunan mü'minin, kendi canını feda ederek Peygamberimiz'in canını kurtarması, üzerine vâcib olur. Nitekim Uhud Günü, Talha bin Ubeydullah böyle yapmıştır. Keza bir kadınla evlenmek istese ve bu kadın da başkasıyla elvi olmasa, bu kadının üzerine O'mm evlilik teklifini kabul etmesi vâcib olur. Bir başkasının, bu kadınla evlenmek istemesi de haram olur.1308[33]

1306[31] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/484-485.

1307[32] Ahzab suresi, 6

1308[33] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/485.

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Dört Kadından Fazlası Île Evlenmenin Kendisine Helal Oluşudur Ve Bunda İcma Vardır

Peygamberin (s.a.v.) bir özelliği de, dört kadından fazlası ile evlenmenin, kendisi hakkında helal oluşudur ve bunda icmâ vardır. Bir başkası için dörtten fazla kadınla evlenmenin haram olduğunda, hiç bir ihtilâf bulunmamaktadır.

îbni Sa'd Muhammed bin Ka'b'ın şöyle dediğini nakleder; "Yüce Allah'ın Kitabındaki bir âyet, şu anlamdadır: "Allah'ın, kendisine farz kılıp takdir ettiği bir şeyi yerine getirmekte, peygambere herhangi bir güçlük yoktur. Sizden Önce geçenler arasında da Allah'ın adeti böyle idi." 1309[34]

îşte bu âyette murâd olunan mânâ: "Peygamber, kadınlardan dilediği kadar nikahlayıp alır. Bu onun hakkında Allah'ın bir farzı, takdîr buyurduğu bir emridir. Bu, daha önceki peygamberlerde de bir sünnet ve âdet idi" demektir..."

Beyhakî de, aşağıda mealini verdiğim ayetle ilgili olarak bir kısa açıklama yapmıştır. Önce ilgili âyetin mealini verelim: "Ey Peygamber, biz mehirlerini verdiğin eşlerini, Allah'ın sana ganimet olarak verdiği savaş esirlerinden elinin altında bulunan cariyeleri; amcanın, halalarının, dayının ve teyzelerinin seninle beraber hicret'eden kızlarım sana helal kıldık. Bir de kendisini mehirsiz olarak Peygamber'e hibe eden ve Peygamberin de kendisim almak dilediği inanmış kadını, diğer mü'minlere değil, sırf sana mahsûs olmak üzere helal kıldık..." 1310[35]îşte bu âyetiyle Yüce Allah, burada sayılanları Peygamberimize, onlardan herhangi biri bir başkasıyla evli olmamak şartıyla helal kılmıştır ve bu hususta bir sayı vermemiştir."

Alimlerimiz demişlerdir ki: "Hür olan, hür olmayana karşı üstünlüğü

1309[34] Ahzab suresi, 38

1310[35] Ahzab suresi, 50

sebebiyle, köleye mübâh kılmandan fazla sayıda kadın almaya ehil görülmüş ve dörde kadar evlenmesine izin verilmiştir. Peygamberin ise, bütün ümmet üzerine olan üstünlüğü sebebiyle ve vazifesi icâbı, dörtten fazla evlenmesi mübâh kılınmıştır." 1311[36]

Peygamberimiz'in çok evliliği konusunda bir beyanda bulunan îmâni-ı Kurtubî Tefsîr'inde şöyle demektedir: "Peygamber (s.a.v.), çok sayıda (dörtten fazla) kadınla evlenmiştir. Bunun, birtakım hikmet ve faydaları vardır. Bunlardan bâzılarını şu şekilde sıralayabiliriz:

a) Sevgili Peygamberimiz'in bâtınına ait güzellik ve özellikleri görüp anlatmaları. Zira O'nun zahiri gibi bâtını da mükemmeldir.

b) îslâm şerîatinin erkekler tarafından farkedilemeyen kısımlarını, hanımlarının nakletmesi,

c) Yalnız şahıslarla değil, birtakım kabilelerle de yeni akrabalıklar te'sîs etmesi,

d) Dünyadan ve düşmanlarından çok çeken Hz. Peygamber'in çok sayıdaki hanımlarının arasında ve onların arkadaşlığında, gönlünün kederlerinin dağılması...

e) Aynı zamanda Peygamberimiz'in mükellefiyetlerinin artması, dolayısıyla ecir ve sevabının da artmış olması...

f) Esasen nikahın, Peygamberimiz için bir ibâdet olması...

Bu konuda bizden önce beyânda bulunan âlimlerimizden bâzıları demişlerdir ki: "Peygamberimiz'in eşlerinden Ümmü Habibe validemiz, Peygamber Efendimizle evlendiği zaman, babası bir peygamber düşmanı idi. Safîye validemiz evlendiğinde; babası, amcası ve kocası, peygamberimiz tarafından öldürülmüş idi. Eğer bu kadınlar, Peygamber Efendimiz'de bulunan manevî ve bâtını birtakım güzellik ve özellikler görmemiş olsalardı; Peygamberimiz'in bütün insanların en kâmili ve

---

1311[36] Bu hususta en güzel söz şudur: Peygamberimiz'in evlilik yoluyla te'sîs ettiği çeşitli akrabalıklar, O'nun o kişi veya kabilelere olan düşmanlığını dostluğa çevirdiğinden, dolayısıyla onları İslâm'a da ısındırmaya vesîle olduğundan; başkalarına nisbetle daha fazla kadınla evlenmesinin mübâh olmasına yol açmıştır. O'nun her evliliğinde bir hikmet, dînî ve siyâsî bir sebeb bulunmuştur.

üstünü olduğunu anlamamış bulunsalardı; O'nunla nasıl evlenebilirlerdi? O'ndaki bu güzellik ve özellikleri görmüş olacaklardır ki, beşeriyet iktizâsı babaları ve diğer yakınları tarafını tutmamışlardır. Peygamberimiz'i seçip tercih etmişler, O'nun bâtını güzelliklerini görmüşler, O'nun çeşitli mucize ve fevkaladeliklerine de muttali olarak, bunları başkalarına aktarmaya, hayırlı ve güzel birer vesile olmuşlardır..."1312[37]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Velisiz Ve Şahitsiz Nikahının Caiz Olmasıdır

Beyhakî Sünen'inde Ebû Saîd el-Hudrî'den şöyle nakleder: "Peygamber'inki (s.a.v.) müstesna, velîsiz, şahitsiz ve mehirsiz nikah sahîh olmaz." 1313[38]

Yine Beyhakî, Müslim tarafından da rivayet edilen şu haberi nakletmiştir: "Enes der ki: Peygamber (s.a.v.), Safîye ile gerdeğe girdiği zaman, insanlar şöyle söylendiler: "Acaba Peygamberimiz Safîye ile evlendi mi, yoksa ümmü veled mi edindi? Eğer onu Örtü içine alırsa, onunla evlenmiş olduğunu anlarız, değilse onu ümmü veled edinmiş olduğu anlaşılır." Ertesi günü sabahleyin yola çıkılırken Peygamberimizin Safîye'yi örtü içine aldığı görüldü ve onunla evlenmiş olduğu anlaşıldı..."

Alimler demiştir ki: "Ümmetten herhangi birisinin nikâhında, velînin şart kılınması; evlenen taraflar arasındaki kefâeti (birbirine denk ve akran olmalarını) muhafaza içindir. Peygamberimiz için ise, bir başkasıyla denklik söz konusu olamaz... Şahitlerin şart kılınmış olması da, işi sağlama bağlayıp ileride evliliğin inkar edilmesini önlemek içindir. Peygamber Efendimiz ise, asla inkârda bulunmaz... Eğer kadın tarafı inkârda bulunacak olsa, bu da nazar-ı itibâra alınmaz... Yâni bir evlilikte,

---

1312[37] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/485-487.

1313[38] "Bunun senedinde Abdullah bin Mahrazvar. O, hadîsleri terkedilmiş bir ravıdır." (Tezkira.)

koca tarafı evliliği ikrar edip duruken, aksine kadın tarafı inkâr etmeye kalkışsa, bu muteber sayılmaz...

el-Irâkî Şerhu'l-Mühezzeb adlı kitabında şöyle der: "Kadın tarafı Peygamberimiz'in ikrarını inkâra kalkışmış olsa, şüphesiz Peygamberimizi yalanlamış olması sebebiyle kâfir olur." Peygamber (s.a.v.), kadını kendisi adına nikahlar ve her iki tarafın velîsi de kendisi olmuş olurdu. Kadının izni ve velîsinin izni olmasa da, nikah sahîh olurdu. Zira Yüce Allah, Kitabında: "Peygamber, müminlere kendi öz canlarından daha yakındır!" buyurmuştur.1314[39]

Bir âyet-i celîlesinde de şöyle buyurmuştur: "Allah ve Resulü bir işde hüküm verdiği zaman, artık inanmış bir erkek ve kadına, o işi kendi isteklerine göre seçme hakkı yoktur. Kim Allah'a ve Resûlü'ne karşı gelirse, apaçık bir sapıklığa düşmüş olur." 1315[40]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Allah'ın Helal Kılması İle, Hikah Akdi Yapmaksızın Kadının Kendisine Helal Olmasıdır

Beyhakî şöyle demiştir: Allah'ın helal kılması ile kadının O'na, nikâh akdi yapmaksızın helal olmasına göre; kadının iznini almadan nikâhını kendine kıyması da helal olur. Zira bu durumda, ilgili âyetin de işaret ettiği gibi, O'nun nikâhı, o kadını kendisine helal kılan Allah tarafından kıyılmış olmaktadır.

Buhârî Enes'ten rivayet eder. O şöyle der: Zeyneb validemiz, diğer Peygamber hanımlarına karşı iftihar eder ve: "Sizleri Peygamber ile kendi ahalîniz evlendirdi. Beni ise, yedi kat semaların ötesinden Allah evlendirdi" derdi.

Müslim'in Enes'ten rivayeti ise şöyledir: Zeyneb, kocasından ayrılıp

---

1314[39] . Ahzab suresi, 6

1315[40] Ahzab suresi, 36

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/487-488.

iddetini bekledi. Iddeti bitince, Peygamberimiz Zeyd'e şöyle dedi: "Zeyneb'e git, beni hatırlat!" Zeyd de gidip ona Peygamberimizi hatırlattı. Zeyneb şu karşılığı verdi: "Ben, Rabbim'e danışıp O'ndan bir işaret almadan, hiç bir şey yapamam." Böyle söyledikten sonra Zeyneb validemiz mescidine çekilip dua ve istihare yaptı... Sonra nazil olan ayette: "Habîbim, onu seninle evlendirdik" buyuruldu. 1316[41] Peygamberimiz de, onun yanma giderek onunla evlenmiş oldu..."

Beyhakî'nin Ali bin Huseyn'den bu hususta bir nakli var. Bu nakil şu mealdeki âyetle ilgili: "...Habîbim sen, Allah'ın açığa vuracağı şeyi i-çinde gizliyor, insanlardan korkuyordım..." îşte bu ayetten de anlaşılacağı gibi, Yüce Allah; Peygamberimiz'e, Zeyneb'in kendisinin eşi olacağını bildirmişti. Zeyneb'in kocası Zeyd de gelip Zeyneb hakkında şikâyette bulununca, Peygamberimiz korkuya kapılıp: "Ey Zeyd, Allah'tan kork! Karını tut, sakın onu boşama" diyordu. îşte Cenâb-ı Hakk, Peygamberimiz'in bu sıradaki korkusunu bildiriyor-ve: "Ben sana, Zeyneb'in senin eşin olacağını bildirmiştim. Buna rağmen sen, Allah'ın açığa vuracağı şeyi içinde gizliyor ve insanlardan çekmiyordun" diyor.

(Bu, Beyhakî'nin Ali bin Huseyn'den bildirdiği bir tefsirdir.) 1317[42]

îbni Sa'd, îbni Asâklr, Ümmü Seleme'den rivayet eder: "Zeyneb şöyle derdi: "Ben, Peygamber hanımlarının içinde diğerleri gibi değilim! Onlar, Peygamb erimi z'e, kendi velilerinin evlendirmesi ve mehr île nikahlanmışlardır. Beni ise, Resûlüllah ile Allah evlendirmiştir! Allah, benim hakkımda Kur'ân'ında âyet indirmiştir. îşte onu, müslümanlar okuyup durmaktadırlar. Daha da okunacak, kıyamete kadar asla bozulup değişmeyecek..." 1318[43]

1316[41] Ahzab suresi, 37

1317[42] Ayetin tefsirinde en güzel söz de budur! Fakat bâzıları bilerek sapıklık ediyor ve: "Peygamber'İn içinde gizlediği; Zeyneb'i sevmiş olmasıdır. Zira O, birgün Zeyneb'in yanına girmiş, onu başı açık olarak görmüş ve ona vurulmuştur" diyor. Bu, hiç şüphesiz hem ilgili âyetin inkârı, hem de düpedüz zındıklıktı

1318[43] Fakat bundan, Zeyneb'in diğerlerinden üstünlüğü lâzım gelmez... Şüphesiz Aişe ve Hatîce, Peygamberimiz'in en üstün ve eşsiz eşleridirler.

Yine îbni Sa'd ile îbni Asâkîr, Aişe'den rivayet eder. O şöyle der: "Allah, Zeyneb binti Cahş'a rahmet etsin! Gerçekten o, dünyâda hiç bir şerefin kendisiyle yarış amıyacağı bir şerefe ermiştir. Onu Resûlüllah ile Allah evlendirmiş ve hakkında Kur'ân âyeti inmiştir. Bir gün bizler Resûlüllah'ın yanında idik... Resûlüllah Efendimiz biz hanımlarına dönerek şöyle buyurmuştu: "Benim vefatımdan sonra, bana en evvel geleniniz, eli en uzun olanınızdir! (Yâni en cömert olammzdır)." Resûlüllah bu suretle ona, kendisine en evvel kavuşacağım müjdelemiştir. Şüphesiz o, Resûlüllah'ın cennette zevcesidir.

îbni Cerlr, el-Şâ'bî'den nakleder. O şöyle der: Zeyneb validemiz, Peygamber'e (s.a.v.) nazlanır ve şöyle derdi: "Ey Allah'ın Resulü, ben sana üç şeyle nazlanmaktayım: Bir: Senin dedenle benim dedem birdir. (1068). îki: Beni seninle semâda Allah nikahlamıştır. Üç: Aramızda elçi de Cebrail olmuştur..."1319[44]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, O'nun Nikahının "Hibe" Sözüyle Gerçekleşir Olmasıdır

Evet, Peygamber'in (s.a.v.) özelliklerinden biri de, O'nun nikahının mehirsiz gerçekleştiği gibi, hibe sözüyle de gerçekleşir olmasıdır. Nitekim Yüce Allah bir âyetinde şöyle buyurmaktadır: "...Bir de kendisini mehirsiz olarak peygambere hibe eden ve peygamberin de kendisini almak istediği inanmış kadın..."1320[45],

İbni Sa'd, Muhammed bin İbrahim et-Teymî'den şöy rivayette bulunur: "Ümmü Şerik adındaki kadın, Peygamber Efendlmiz'e gelerek, kendisini O'na hibe etmiştir. Peygamberimiz ise bunu kabul buyurma-mıştır.

1068. Zira Zeyneb validemiz, Peygamber Efendimiz'in halası Ümeyme'nin kızıdır ve her ikisinin dedeleri Abdu'l-Muttalib'tir.

1319[44] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/488-489.

1320[45] Ahzab suresi, 50

Ümmü Şerik de, ölünceye kadar herhangi bir evlilik yapmamıştır..."

İbni Sa'd ile Beyhakî'nin el-Şa'bî'den rivayetleri de şöyledir: "İlgili âyetin haber verdiği veçhile, bâzı kadınlar gelir, kendilerini Peygamber Efendimiz'e hibe ettiklerini söylerlerdi. Peygamberimiz ise bunların bâzısını kabul etmiş, bazılarını ise kabul etmemiştir, onlarla evlenmemiştir, işte Ümmü Şerik, kendisini Peygamberimiz'e hibe edip de O'nunla evlenememiş olan bir kadındır."

Saîd bin Mansûr ve Beyhaki'nin İbnü'l-Müseyyeb'ten rivayeti de şu merkezdedir: "Resûlüllah'dan (s.a.v.) başka, herhangi bir kimse için, "hibe" şeklinde evlenmek asla caiz olmaz. Ancak, kendisini peygamberimiz'e hibe eden bir kadınla evlenmeyi Peygamberimiz'in kabulü hâlinde; kadın tarafın: "Kendimi Sana hibe ettim!" demesi kâfî olmakla beraber, Peygamberimiz'in: "Ben de kabul ettim!" demesinin kâfî olup olmadığında ihtilâf edilmiştir. Yâni Peygamberimiz'in böyle bir durumda: "Ben de seni nikâhıma aldım!" diyerek nikâh sözünü kullanması şart mı idi? En sahîh kavle göre, evet şart idi. Zira ilgili ayette: "...Eğer Peygamber de onunla nikahlanmayı isterse..." buyurulmuştur. 1321[46]Demek ki Peygamberimiz için muteber olanı, nikâh kelimesinin kullanılmış olmasıdır..."1322[47]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Hanımları Arasında Nöbet Tutmasının Mecburi Olmamasıdır

Peygamber Efendimiz'in özelliklerinden biri de, hanımları arasında zaman taksimi yapıp buna riâyet etmesinin mecburi olmamasıdır. Gerçi bu hususta da iki kavîl vardır. Fakat en sahih görülen kavle göre,

böyle nöbet tutması, kendisi için mecburî değildi. îki kavilden seçilmiş olanı ve îmâm-ı Gazâlî'ye göre sahih olanı budur.

1321[46] Ahzab suresi, 50

1322[47] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/490.

îbni Sa'd Muhammed bin Ka'b'tan şöyle rivayet eder: "Resûlüllah (s.a.v.), hanımlar arasında yaptığı taksime, tam riâyet edip etmeme hususunda, bir mecburiyete tabî değildi. Bir taksim ve gün ayırma bulunmakla beraber, nasıl isterse öyle davranırdı. Hanımları da bunu bilir ve buna razı olurlardı..."

Alimlerimizin bâzıları da şöyle derler: "Peygamberimiz'in hanımları arasındaki taksime uyması, O'nun peygamberlik vazifesini aksatmasına sebeb olur. Bilindiği gibi Peygamberimiz'in bir gecede bütün hanımlarını dolaştığı da olurdu. Bu ise, bu hususta bir mecburiyet altında olmadığını gösterir..."1323[48]

îbnü'l'Kuşeyrî de şöyle demiştir: "Bu taksime riayet etmesi Peygamberimiz üzerine vâcib idi. Sonra nazil olan bir âyetle bu mecburiyet kaldırılmıştır..." 1324[49]

Peygamberimiz'in hanımlarının nafakalarını te'mîn etmekle yükümlü olup olmadığı da tartışılmış ve en sahih görülen kavle göre, bunun kendisine vâcib olduğu kabul edilmiştir. Nitekim îmâm-ı Nevevî de sahih olan vacîb olmasıdır" demiştir..." 1325[50]

1323[48] Tersine, bunun, kendisi hakkında vâcib olduğuna delâlet eder.

1324[49] Ibnü'l-Kuşeyrî'nin bu görüş ve tevcihi, çok yerinde bir görüştür. Bu husustaki âyetle hadîsin arasını birleştirmiş olmaktadır.

1325[50] NÎtekim Peygamber (s.av.) sahih bir hadîslerinde aynen şöyle buyurmuştur: "Kişinin, nafakası kendisine âit olanlara gereği gibi bakmaması, günâh olarak ona yeter!"

Peygamber Efendimiz, böyle buyururken, elbette kendi ev halkına bakmamazlık edemezdi. O halde, Peygamberimizi seçen ve O'nun yanında kalmayı her şeye tercih etmiş bulun hanımlarının nafakaları da, Peygamber Efendimiz üzerine vâcibtir. Gücü yettiği nisbette, onlara bakmakla yükümlüdür. (Bize göre de, sahih olan budur.)

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/490-491.

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Cariyesini Azad Etmesini, Onun Mehri Yerine Saymasının Caiz Olmasıdır

Beyhakî Sünen inde Enes'ten şöyle rivayet eder: Peygamber (s.a.v.), Safîye yi âzâd edip onunla evlendi. Enes'e sordular ve: "Safîye'ye mehr olarak ne verdi?" dediler. Enes de: "Onu âzâd etmesini, onun mehri saydı" cevabını verdi."

îbni Hıbbân şöyle der: Evet Peygamber Efendimiz böyle yapmıştır, fakat bunun kendisine mahsûs olduğuna dâir bir delîl yoktur. O halde bu, O'nun ümmeti için de caiz olması gerekir. Çünkü bunun, Peygamberimiz'in bir özelliği olduğuna dair, yeterli bir delîl mevcud değildir."

Ben de derim ki: îbni Hıbbân'ın bu sözü, bana göre de isabetlidir ve fetvaya uygun bir kavildir. îmâm-ı Ahmed ile îshâk'm mezhebleri de budur.1326[51]

Peygamberimizin Bir Özelliği De,Yabancı Kadınlara Bakmasının Ve Onlarla

Başbaşa Kalmasının Caiz Olmasıdır

Buhârî, Hâlid bin Zekvân'dan rivayet eder. O şöyle demiştir: "Mu-avviz bin Afrâ'nm kızı Rubeyyi' dedi ki: Peygamber (s.a.v.), teşrîf edip odama girdi ve yatağımın kenarına şöyle oturdu." Kermâni, bu rivayetle ilgili olarak şu açıklamayı yapar: Bu olay hıcâb hakkındaki âyet inmezden önce olmuştur. Yahut da, Peygamberimiz fitneden emîn olduğu için, O'nun hakkında onu görüp bakması caiz olmuştur."

îbni Hacer de şöyle der: Sahih ve kuvvetli deliller ile sabit olduğuna göre, Peygamber (s.a.v.) için, yabancı kadınlara bakması ve onlarla başbaşa kalması, O'nun bir özelliği idi. Sırf O'na mahsûs olmak üzere, bu

---

1326[51] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/491.

caiz idi. Peygamberimiz'in Ümmü Harâm'ı ziyareti hakkındaki rivayetle ilgili olarak, söylenecek doğru söz de budur. Zira Peygamberimiz onu ziyaret ettiği zaman, onun odasına girmiş, orada uyumuş ve Ümmü Haram, Peygamberimizin başına, bit, böcü-börtü var mıdır diye de bakmıştır. Halbuki Ümmü Haram, Peygamberimiz'in ne nikâhlısı, ne de mahremi değildi..."

tbnü'l-Mülekkan da şöyle demektedir: "Neseb ilmine yeterince vâkıf olanlar bilirler ki, Ümmü Haram ile Peygamberimiz arasında bir yakınlık ve mahremiyet yoktur. Nitekim Hafız Şerafü'd-Dîn el-Dimyatî de bunu gayet güzel bir şekilde açıklamıştır ve demiştir ki: "Bu, Ümmü Haram ile onun kardeşi Ümmü Selim'e mahsûs idi. Ümm|i Haram gibi, o da Peygamberimiz'in başına bakıvermiştir."

Yine îbni Mülekkan şöyle der: "Bilindiği gibi, Peygamber (s.a.v.) mâsûm idi. Yüceler yücesi Allah, O'nu günahtan korumuştur. Bu se-beble Peygamber Efendimiz'in, yabancı kadınlarla başbaşa kalmasının, onlara bakmasının, sırf O'na âit bir özellik olduğu söylenmiştir.1327[52]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, İstediği Kadını İstediği Erkekle (Velilerinin İzni Ve Kendilerinin Rızası Olmasa Da) Evlendirebilmeşidir

Yüce Allah şöyle buyurur: "Allah ve Resulü bir işde hüküm verdiği zaman, artık inanmış bir erkek ve kadına o işi kendi isteklerine göre seçme hakkı yoktur..." 1328[53]

Buhârî'nin Ebû Hüreyre'den rivayetine göre, Peygamber (s.a.u.) şöyle buyurmuştur: "Hiç bir mü'min yoktur ki, dünyâda ve âhirette ben ona, kendi öz canından daha yakın olmayayım."

Yine Buhârî ile Müslim Sehl bin Sa'd'dan şunu nakleder: "Kadının biri

---

1327[52] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/492.

1328[53] Ahzab suresi, 36

Peygamber Efendimiz'e gelip, kendisini O'na hibe ettiğini söyledi. Peygamberimiz de: "Benim kadınlara ihtiyacım yoktur!" buyurdu. Durumu görmekte olan adamın biri: "Ey Allah'ın Resulü, bu kadını bana nikahla!" dedi. Peygamberimiz de: "Onu sana nikahladım! Bildiğin Kur'ân da, onun mehri olsun!" buyurdu.

îbni Cerîr îbni Abbas'tan rivayet eder: Peygamber (s.a.v.), birgün halasının kızı Zeyneb'i, delikanlısı (âzadhsı) Zeyd bin Harîse'ye istedi. Zeyneb: "Ben onunla evlenmeyi kabul etmem!" dedi. Onlar ikisi, bu hususu konuşurlarken, yukarıda meali geçen âyet nazil oluverdi. Bunun üzerine Zeyneb: "Ey Allah'ın Resulü, benim için sen Zeyd'e razı mısın?" dedi. Peygamberimiz de: "Evet" buyurdu. Bunun üzerine Zeyneb: "Ben de Allah'ın Resulü'ne karşı âsi olmam!" dedi ve Zeyd'le evlenmeyi kabul etti..."

îbni Sa'd'ın rivayetine göre M :hammed bin Ka'b el-Kurazl şöyle demiştir: "Abdullah Zü'1-Bicâdeyn, kadının biriyle evlenmek istemiş ve bu isteğini kadına iletmiş. Kadın, onun bu teklifini kabul etmemiş. Aynı kadınla Ebu Bekir ve Ömer de evlenmek istemiş, fakat kadın bunların teklifini de red etmiştir. Durum Peygamber'e (s.a.v.) intikâl etmiş, Peygamberimiz Abdullah'a hitaben: "Senin, o kadınla evlenmek istediğini duydum. Doğru mu?" buyurmuş. Abdullah "evet" demiş, Peygamberimiz: "Öyleyse seni o kadınla evlendirdim!" buyurmuş. Bunun üzerine o kadın, Abdullah ile evlenmeyi kabul etmiştir."1329[54]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Başkasının Baliğa Olmamış Kızını İstediğiyle Evlendirmesi İdi...

Beyhakî îbni Abbas'tan nakleder: Hz. Harazanın kızı Umara Mekke'de idi. Peygamber (s.a.v.) Kaza Umresi için Mekke'ye gidip döndüğü sırada, Umara Ali ile beraber geldi Ali, Peygamberimiz'e Umara'yı nikahına almasını teklif etti Peygamberimiz de: "O benim süt kardeşimin kızıdır"

1329[54] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/492-493.

buyurarak red etti. Fakat Peygamberimiz onu, Seleme bin Ebû Seleme ile evlendirdi."

Beyhakî şöyle demiştir: "Peygamber (s.a.v.), sırf kendisine hâs olmak üzere, birinin henüz bulûğa ermemiş kızını, dilediği birisiyle evlendirebilirdi. Bu, başkaları için caiz olmaz... işte bunun içindir ki, Hamza'mn kızı Umara'yı, Seleme bin Ebû Seleme ile evlendirmiştir.

Halbuki Umâra'mn velîsi, Hamza'nın kardeşi Abbas idi. Peygamberimiz ise, herkesin velisi durumunda idi. Başkaları için caiz olmayan, O'nun için caiz idi. Nitekim Seleme bin Ebû Seleme'nin şu haberi de buna delâlet etmektedir: "Peygamber (s.a.v.), Ümmü Seleme'yi nikahlamak istedi. Ümmü Seleme: "Beni sana nikahlayacak velîlerimden kimse, burada hazır değildir" dedi. Peygamberimiz: "Oğluna söyle, o seni bana nikahlasın" buyurdu. O da oğlunun velayeti ile Peygamberimizin nikâhına girdi. Halbuki onun oğlu, henüz baliğ olmamıştı. Bu dahî Peygamberimiz'in bir özelliği idi. Ancak O'nun için caiz olup, bir başkası için caiz değildir."1330[55]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Ümmeti Adına Kurban Kesmiş Olmasıdır

Peygamber'in (s.a.v.) bir özelliği de, ümmeti adına kurban kesmiş olmasıdır. Başkası ise, bir başkası adına onun izni olmadan kurban kesemez... 1331[56]Bu hususta Hâkim, Ebû Saîd el-Hudrî'den şöyle nakleder: "Peygamber (s.a.v.), musallada boynuzlu bir koç kurban etti. Sonra şöyle dua yaptı:

"Allah'ım, bu benden ve benim ümmetimden kurban kesememiş

1330[55] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/493-494.

1331[56] Sahih olan: Bin bir başkası için, bedelini ondan taleb etmemek şartıyla, onun izni olmaksızın kurban kesebilir. Ki bu hususta o, sadece muteberrf (teberruda bulunmuş) sayılır.

olanlardandır! Bunu, böyle kabul buyur."

Yine Hâkim'in Aişe ve Ebû Hûreyre'den rivayeti şöyledir: Peygamber (s.a.v.), bir defasında iki koç birden kurban kesti... Bunlardan birini kestiği zaman şöyle dedi: "Allah'ım, bunu, Muhammed'in adına ve O'nun ümmetinden olup, Senin birliğine ve benim peygamberliğime şahadet getirmiş olan kulun adına kabul eyle."

Yine Hâkim, sahihtir kaydiyle Ali bin Huseyn'den şu haberi nakletmiştir: "Yüce Allah'ın kitabındaki: "Biz her ümmete, usulüne göre bir ibadet yolu kılmışızdır" 1332[57]anlamına gelen âyetinde; her ümmetin usulüne göre kestikleri kurbanlar haber verilmiştir. Nitekim bana bu hususta şöyle bir hadis de nakledilmiştir: Ebû Râfi'in söylediğine göre: "Peygamber (s.a.v.), boynuzlu ve gayet güzel iki koç kurban etmiş. Birini kestiğinde şöyle buyurmuş: "Allah'ım, şu, bütün ümmetimden senin birliğine ve benim peygamberliğime şahadet edenlerin adına! Bunu böylece kabul buyur!" Sonra ikincisini kesmiş ve: "Allah'ım, bu da, Muhammed'in ve O'nun ev halkının adına! Bunu da böyle kabul buyur!" demiştir. îşte, hutbesini okuyup, Bayram namazını kıldıktan sonra böyle iki adet kurban kesen Peygamber Efendimiz; sonra bu kestiği kurbanların etinden fakirlere ikramda bulunmuş, onları yedirip doyurmuştur. Kendisi ve ev halkı da bu kurbanların etinden yemişlerdir. îşte bizler, senelerde borç ve geçim sıkıntısı nedir bilmeyiz. Biz Haşim oğullarından hiç biri, kurban kesmez." 1333[58]

Ibni Seb' de, Peygamberimizin özelliklerinden biri olarak kim peygamberimize söver veya O'na hicvederse, Peygamberimiz tarafından onun öldürülmesinin caiz oluşunu zikretmiştir. Bu da, Peygamberi-miz'in kendisi hakkında (kendisi lehine kendisinin) hüküm vermesinin caiz oluşuyla da ilgili bir mesele oluyor." 1334[59]

1332[57] Hac suresi, 67

1333[58] Tezkira'da: "Bunun senedinde Abdullah bin Akîl bin Ebî Talib vardır ve bu ravi zayıftır" denilmiştir

1334[59] Ebû Dâvud Alı (r.a.)'den şöyle rivayet eder: "Bir yahûdî kadını, Peygambere (s.a.v.) söver, ta'n eder dururdu. Adamın biri, bu kadını boğarak öldürdü...

Peygamberimizin Kerametleri Bölümü

Peygamber'in (s.a.v.) özelliklerinden biri de, miras olarak mal bırakmaması; kendisine ait olarak bıraktığı malın, kendisinden sonra O'nun ev halkının nafakası olarak devam etmesidir. Buhari ve Müslim, bu hususta Ebû Bekir ei-Sıddık'ın şöyle dediğini naklederler: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Biz peygamberler miras malı bırakmayız! Bizim, bıraktığımız mal, ancak sadakadır. Muhammedin ev halkının nafakası ise, bu maldadır," Vallahi ben, Peygamberimiz'in sadakası üzerinde hiçbir değişiklik yapamam! O'nu, peygamberimizin sağlığındaki hâl ü-zere muhafaza ederim. Onun üzerinde, ancak peygamberimizin yapmakta olduğu şeyi yaparım!" 1335[60]

Yine Buhari ve Müslim, Ebû Hüreyre kanalıyla, Peygamber'in (s.a.v.) şöyle buyurduğunu naklederler: "Benim varislerim, benden sonra altın ve gümüş bölüşmezler! Benim bıraktığım mal, ailelerimin nafakası verildikten, resmi görevlilerin maaşları ödendikten sonra, tamamen sadakadır."

Taberâni de îbni Ömer'den rivayet eder. O şöyle demiştir: "Peygamber (s.a.v.) Ali'ye hitaben buyurdu: "Senin bana göre yerinin, Hârûn (a.s.)'m Mûsâ (a.s.)'a göre yeri gibi olmasına razı değil misin? Şu kadar var ki, benden sonra ne nübüvvet, ne de veraset yoktur. 1336[61]

İbni Mâce Ebû'd-Derdâ'dan rivayet eder. O şöyle der: Ben, Pey-

---

Peygamberimiz de o kadının kanını heder etti. (Diyetinin ödenmesine hüküm vermedi...)

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/494-495.

1335[60] Ebû Bekir bunu, Fâtıma validemizin kendisinden, babasından kalan mîrâsı istemesi üzerine söylemişti.

1336[61] Mazbut olan hadis metninde; "ne de veraset" sözü yoktur.

gamber'in (s.a.v.) şöyle dediğini işittim:

"Alimler, gerçekten peygamberlerin varisleridirler! Zira peygamberler, miras olarak altın ve gümüş bırakmazlar. Peygamberler ancak ilim mirası bırakırlar. Her kim, peygamberlerin bıraktığı ilmi alırsa, gerçekten büyük bir nasibe ermiş olur!"

Peygamberlerin, miras olarak mal bırakmamaları üzerinde âlimlerimizin bazı açıklamaları olmuştur. Yani bunun hikmetini beyân sadedinde şöyle demişlerdir:

"Bu hususta birkaç vecih söylenebilir:

Bir: Peygamberlerin yakınlarından birinin, mâlına vâris olmak hırsıyla, o peygamberin ölümünü istememesi. Ki bu, o kişiyi manen helak eder. Bir peygamberin malı, kimseye mîrâs kalmayacağına göre, kimse de o peygamberin bu bakımdan ölümünü istememiş olur.

iki: Peygamberlerden herhangi birinin; vârislerine mal bırakmak için dünyalık peşine düştü, gibi bir töhmet altına bırakılmaması...

Üç: Peygamber öldükten sonra bile, diğerleri gibi, tâm mânâsı ile ölmüş sayılmazlar. Ölmüş sayılmayınca da, mâlına başkası vâris olamaz...1337[62] îşte bunun içindir ki Îmâmü'l-Haremeyn: "Peygamber

---

1337[62] Bu, sahih bir tevcîh değildir. Zira Peygamberler kabirlerinde, bizim anladığımız mânâda diri değillerdir. Onlar da diğer beşerin öldükleri gibi gerçekten ölmüşlerdir. "Peygamberler kabirlerinde diridirler" demek, alelitlâk doğru değildir. Nitekim Yüce Allah kitabında: "Şüphesiz, her nefis ölümü tadıcıdır!" buyurmuştur. (Al-i İmrân. Bir âyetinde de: "Sen de öleceksin, onlar da Ölecekler!" buyurur. (Zümer, 30) Binâen aleyh, onların hayatta iken sürdürdükleri tasarrufları sona ermiştir. Artık onlar, teblîğ ve irşâdda bulunamazlar, bir dâvada hâkimlik yapamazlar, müşkil bir meselede fetva veremezler. Birisi bir şey sorsa, onu cevaplandırmazlar, bir emir ve nehiyde de bulunamazlar. Artık bütün bunları, onlar a-dına, onların halîfeleri yapar ve yürütürler. İşte bu sebepledir ki, Hz. Ömer (r.a.), yağmur duasına çıktığı zaman, Peygamberimiz'i değil de, O'nun amcası Abbas'ı vesîle edinmiş ve Şöyle demiştir: "İlâhi! Bizler, Peygamberimiz'm sağlığında sana O'nunla tevessül ederdik, Sen de bize yağmur yağdırırdın! Şimdi ise, Peygamberimizin amcası ile tevessül ediyoruz! Sana hepimiz adına dua edivermesi için onu öne geçiriyoruz! Onun duasını kabûi buyur da, bize yağmurunu ihsan eyle!"

"Peygamberlerin kabirlerinde diri olduğu" sözü, tasavvuf ağırlıklı bir sözdür. Dinde a-şırılıktır. Onlar bununla, kendi şeyhlerinin kabirlerinde diri olduklarını, binâen

ölmüş olmadığı ve diri sayıldığı içindir ki, O'nun malı, kendi mülkiyeti üzerindedir. 1338[63] Aynen O'nun sağlığmdaki gibi, O'nun harcadığı yerlere harcanır ve infâk edilir" demiştir.

Imâm-ı Nevevî ve başka âlimler ise, Peygamberimiz'in vefatından sonra, artık mâlı üzerindeki mülkiyetinin zail olduğunu, bunun bir sadaka olarak intikal ettiğini, O'nun ev halkının nafakası bu maldan verildikten sonra, kalanın bütün müslümanlara sadaka olduğunu kabul etmişlerdir. 1339[64]Buna bakarak bazı âlimler de şöyle demişlerdir: "Burada Peygamberimiz'e ait bir özellik daha bulunmaktadır. O da şudur: Peygamberimize ait mal, O'nun vefatından sonra sadaka olduğu için, Peygamberimiz hakkında, bütün malını tasadduk etmek tasarrufu da doğmuş oluyor. Halbuki bir başkası, kendisine ait olan malın, ancak üç de birini tasadduk etme hakkına sahiptir..." 1340[65]

Peygamberimizin Özelliklerinden Biri De, Eşlerinin Mü'minlerin Anneleri Olmasıdır

Peygamber'in (s.a.v.) bir özelliği olar k, O'nun eşlerinin, mü'minlerin anneleri oluşu; hem onlara saygı b< .amından, hem de kendilerine itaat edilmesi bakımından anne oluşlarıdır. Yoksa, kişinin kendi annesine

---

aleyh kendilerine imdâd edeceğini kabul ettirmek istemişlerdir. Onların, şeyhlerinin kabirleri başında şirke varan tevessülleri, imdâd, feyiz ve bereket dilemeleri de hep bu yüzden irtikab edilmiş şeylerdir

1338[63] Bu doğru değildir, O'nun malı sadakadır. Artık o malda tasarruf eden de O'nun halifesidir.

1339[64] Doğru olan da budur

1340[65] Bunu böyle anlamamak lazımdır. Zira Peygamberimiz'in bıraktığı mal, sadaka olup miras olmadığı için, hepsi sadaka olarak intikal etmiş oluyor. Fakat bir başkasının malı, vârislerine kalacağı için, ancak onun üçte birine kadar sadaka ve hayır olarak vasiyette bulunma hdkkı oluyor.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/495-497.

nazar etmesinin mubah oluşu gibi, onlara da nazar etmesinin mübâh olması manasında değildir. Yani Peygamberimiz'in eşleri mü'minlerin anneleri gibi, muhteremdirler. Hiçbir kimse, onlardan biriyle evlenemez. Fakat mü'minlerin onlara bakmaları helal değildir. Tabii Peygamberimizin kendisi de, bütün mü'minlerin babasıdır. Hatta öz babalarından daha hürmetli ve kıymetlidir. îmam-ı Bağâvi, bu konuda şöyle demiştir: "Peygamberimiz'in eşleri, hiç şüphesiz mü'minlerin analarıdırlar. Fakat bu, onların, mü'minlerin erkeklerinin anaları olup, onlarla nikahlanmalarının haram oluşu demektir. Binâenaleyh Peygamberimizin eşleri, mü'minlerin kadınlarının da a-naları değildirler."

îbni Sa'd ve Beyhaki Aişe'den şöyle nakletmiştir: "Kadının biri bir gün bana: "Ey anacığım!" diye hitab etti. Ben de kendisine: "Ben, sizin erkeklerinizin anasıyım, yoksa kadınlarınızın anası değilim!" diye kar-şılık verdim."

Yine Îbni Sa'd, Ümmü Seleme'nin şöyle dediğini nakleder: "Ben sizin, erkeklerinizin anasıyım, kadınlarınızın değil..."

Alimlerimizin bazıları da böyle demişlerdir. Zira bu, nikah bakı-/ mındandır. Yoksa saygı ve itaat bakımından onların; mü'minlerin kadınlarının da anaları olduğunda şüphe yoktur. Nitekim Imam-ı Bağâvi, bunu da açıkça belirtmiştir.1341[66]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Eşlerinin Görüntü Ve Endamlarını Göstermelerinin Haram Olmasıdır

Peygamber'in (s.a.v.) bir özelliği de, eşlerinin dış görünüşü ve en-damlarım, hacetleri için çıktıklarında veya birisi kendilerine bir şey sormaya geldiğinde göstermelerinin haram olmasıdır.

Yüce Allah şöyle buyurmaktadır: "Onlardan bir şey istediğiniz zaman,

---

1341[66] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/497-498.

perde arkasından isteyiniz!"1342[67]

Ravza adlı kitabında, el-Râfii ve el-Beğâvi'ye tabi olarak şöyle denilmiştir: "Hiç bir kimseye, Peygamberimiz'in eşlerinden şifahen bir şey istemek helal değildir. Ancak perde arkasından isteyebilir. Fakat başka kadınlarla yüzyüze gelerek konuşup bir şey istemek caizdir."

Kâdi Iyad ve Nevevi de şöyle derler: "Peygamberimiz'in eşlerine; üzerlerine perde çekerek yüz ve ellerini dahi örtmeleri farzdır. Bunda hiç bir ihtilaf yoktur. Onların, bir şahidlik yapma durumunda bile, el ve yüzlerini açmaları caiz değildir. Bu da Peygamberimiz'in eşlerinin bir özelliği idi. Zaruret olmadıkça, dış görüntü ve endamlarını belli etmeleri de caiz değildir. Ancak zarurete binaen bir hacetleri için çıktıkları sırada müstesna. Tabii bu halde bile, mümkün mertebe Örtülü bulunurlar. Bunun için onlar; insanlardan bazıları kendilerine bir şey istemek veya dini müşkıllermi sormak için geldiklerinde, perde arkasında oturup onların isteklerine cavap verirlerdi. Bu şekilde konuşurlardı. Dışarı çıktıkları zaman da, son derece örtülü olurlar ve de, endamlarını dahi belli etmemek için tedbir alırlardı. Onlardan Zeyneb validemiz vefat ettiği zaman, nâşının, (tabutunun) üzerine bir kubbe yapıp örttüler ve böylece onun hiç görülmemesini sağladılar. (Bu, ilk defa yapılan bir şeydi. Bunun için Ömer (r.a.), "Şu cenazenin çadırı, ne kadar da güzeldir!" demekten kendini alamamıştır.)

Buhari Aişe'den nakleder: Hıcab emri geldikten sonra (doğrusu gelmezden önce olacak), Şevde haceti için dışarı çıkmıştı. Şevde, gösterişli bir bedene sahipti. Gören onu hemen tanırdı. Bu sırada Ömer kendisini görmüş ve: "Ey Şevde, vallahi sen bizden gizlenemezsin! Nasıl dışarı çıktığına dikkat et!" diye seslenmiş. Şevde de derhal geri dönüp durumu Hz. Peyğamber'e haber vermiş. îşte bu sırada yemeğini yemekte olan peygamberimize hıcâb emri gelmiştir. Peygamberimiz Sevde'ye cevaben: "Allah, hacetiniz için sizin dışarı çıkmanıza izin vermiştir" buyurmuştur. 1343[68]

1342[67] Ahzab suresi, 53

1343[68] Bilindiği gibi, Hz. Ömer'in bu husustaki gayreti ve hassasiyeti büyüktü. O, Pey-gamberimiz'e dahi gelir: "Ey Allah'ın elçisi, hanımlarına Örtünmeleri İçin emir ver!" derdi. Henüz hıcşb emri gelmemişti. İşte yukarıda işaret edildiği gibi, bu olaydan

îbni Sa'd Abdurahman bin Avfın şöyle dediğini nakleder: Ömer beni, kendisinin vefat ettiği sene Peygamber'in (s.a.v.) eşlerine hacc yaptırmakla vazifelendirmiş ti. Bunda Osman da vazifeli idi. Osman, peygamber eşlerinin önünde gidiyor ve insanların onları görmemeleri ve onlara yaklaşmamaları için gayret sarfediyordu. Ben de onların arkalarında gidiyor, insanların onlara yaklaşmalarını önlüyordum. Onlar, binit develeri üzerine konulmuş hevdecler (kubbeli çadırlar) içinde yolculuk ediyorlardı. Ben ve Osman, hareket ve konaklama hallerinde kimseyi onların yanına yanaştırmıyorduk."

(Yine Ibni Sa'd'm, Ümmü Mâbed'den ve Misver bin Mahreme'den de bu mealde bir rivayeti bulunmaktadır.)1344[69]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Kendisinden Sonra Eşlerinin Evlerinde Oturup Dışarı Çıkmamalarıdır

Bu husustaki iki kavilden ikincisine göre, Peygamber Efendimizin bir özelliği de, kendisinden sonra eşlerinin dışarı çıkmasının haram olmasıdır, isterse hacc ve umre için olsun.

îbni Sa'd'm Ebû Hüreyre'den naklettiği bir habere göre, Peygamber Efendimiz, Veda Haca sırasında, kendisiyle beraber bulunan eşlerine hitaben: "Bu, sizin benimle yaptığınız hacc ibâdetidir. Benden sonra sizlere, evlerinizdeki hasır üzerinde oturmak düşer." îşte bundan dolayıdır ki, Peygamberimiz'den sonra Şevde ve Zeyneb validelerimiz, hacc

---

sonra hıcâb emri nazil olmuştur. Müellif, olayı hıcâb emrinin gelişinden sonra gibi ifâde etmişse de.doğrusu, hıcâb emrinin gelişinden önce olmasıdır.

1344[69] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/498-499.

için yola çıkmayı kabul etmemişler ve: "Peygamber'den sonra biz, evimizden çıkamayız!" demişlerdir. 1345[70]

Yine îbni Sa'd'ın îbni Sîrîn'den bir haberi var. O şöyle demiştir: "Şevde validemiz bu konuda demiştir ki: "Ben, hacc ve umremi yaptım! Artık Resûlüllah'tan sonra bana, Allah'ın emrine uyarak evimde oturmak düşer." Şevde validemiz, bu hususta Resûlüllah'ın Veda haccmdaki buyruğuna uymuş oluyordu. O, ölünceye kadar bir daha hacc yapmamıştır."

îbni Sa'd'ın Aişe'den olan rivayeti ise şöyledir: "Ömer, önceleri bizi hacc ve umreden menediyordu. Son senesinde bize izin verdi. Biz de o-nunla birlikte hacca çıktık... Sonra Osman geldi. Biz kendisinden bu hususta izin istediğimizde: "Kendi re'yinize (dînî ictihâd ve görüşünüze) göre hareket ediniz" buyurdu. Biz de haccettik. Zeyneb ile Şevde ise bize katılmadılar. Biz hacc için çıktığımızda, tamamen örtülü olarak çıktık...

(Selef âlimlerimizden Süfyân bin Uyeyne, Peygamberimiz'in eşlerinin, devamlı bir şekilde iddetini çeken bir kadın durumunda bulunduklarını söylermiş.)1346[71]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Kanı, Bevli Ve Gaitının Temiz Olmasıdır

El-Gıtrlf, Taberârii ve Ebû Nuaym'in Selmân-ı Fârisî'den bir rivayetleri vardır ve şöyledir: Selmân, bir defasında Peygamber'in (s.a.v.) yanına girmiş. Bakmış, Abdullah bin Zübeyr elindeki tastan birşey içiyor. Resûlüllah kendisine: "Ne yapıyorsun?" buyurmuş: Abdullah şu cevabı vermiş: "Vücûdumda Resûlüllah'm kam bulunsun istedim!" Resûlüllah da ona şöyle demiştir: "Demekki insanların senden, senin de

---

1345[70] Bu ikisi bunu, kendi görüşleri olarak söylemişler ve kendi görüşlerine göre amel etmişlerdir. Şüphesiz Aişe validemiz ise onlardan daha bilgili idi. O, Osman'ın vefat ettiği senede dahi hacca gitmişti

1346[71] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/499-500.

insanlardan çekeceğin var! Cehennem ateşi sana, ancak yeminin çözülmesi kadsr (üzerinden yani sırattan geçtiği sırada biraz) dokunabilir."

(Bezzar, Ebû Yâlâ, îbni Ebû Hayseme, Beyhakî ve Taberânî'nin de Sefîne'den bu mealde bir rivayetleri bulunmaktadır.)

Hakimin Ebû Saîd el-Hudrî'den rivayeti ise şöyledir: Uhud'da Peygamber (s.a.v.) yaralanmıştı. Babam, Peygamberimiz'in yüzünden çıkmakta olan kanı yalamış ve yutmuştur. Peygamberimiz de bu hususta: "Her kim, kendi vücudundaki kanını benim kanımla karıştırmış olan bîr kimseyi görmek isterse, Mâlik bin Sinan'a baksın!" buyurmuştur.

Yine Taberânî, Ebû Rafı eşi Selmâ'dan şöyle rivayet etmiştir: Ben, Resûlüllah Efendimiz'in yıkandığı sudan içtim ve bunu Peygamberimiz'e haber verdim. O da buyurdu ki: "Allah senin bedenini cehennem ateşine haram kılmıştır!"

Buharî ile Müslim'in Enes'ten rivayetleri ise şöyledir; Peygamber (s.a.v.), Kurban Bayramı Günü saçını kestirdiği zaman, kıllarının insanlara dağıtılmasını emretmiştir. îşte bu sırada Peygamberimiz'in saçının bir kısmını Ebû Talha almıştır."

Muhammed îbni Şîrîn der ki: "Peygamber'in (s.a.v.) saçının bir tek kılının yanımda bulunması, benim için dünyâ ve dünyâdaki şeylerden daha sevimlidir!"

Mezhebimiz âlimlerine göre: Peygamber Efendimiz'in saçının temiz olduğu üzerinde ittifak vardır. "Diğer insanların saçları, temiz midir? Yoksa değil midir?" diye olan ihtilâf, Peygamberimiz'in saçı konusunda söz konusu değildir. 1347[72]

1347[72] İmam-ı Şevkâni'nin Neylül-Evtâr'ındaki tahkike göre: Bütün insanların saçları temiz olduğu gibi,İnsan bedenine ait diğer parçalar da temizdir. Müslüman; diri iken de, ölü iken de temizdir! Şafiilerden bazılarının insan saçının temiz olmadığı şeklinde sözleri varsa da, bu, bir delile dayanmamaktadır. "Saçın temiz olması, Peygamberimiz'e ait bir özelliktir" demenin de sağlam bir delili yoktur. Buna aykırı sözlere iltifat edilmemesi istikâmetinde, Hafız ibni Hacer"in.de birtenbihi bulunmaktadır.

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Nafile Namazlarını Oturarak Kılması Ayakta Kılması Gibidir

Müslim ve Ebû Dâuûdîbni Ömer'den rivayet eder. O şöyle der: Ben, Peygamber'in (s.a.v.): "Kişinin oturduğu yerden nafile namaz kılması, ona yarım namaz sevabı kazandırır!" buyurduğunu işittim. Birgün O'nun huzuruna gittiğimde, kendisinin oturduğu yerden nafile namaz kılmakta olduğunu gördüm ve şöyle dedim: "Ey Allah'ın Resulü, siz kendiniz de oturduğunuz yerden mi namaz kılıyorsunuz?" O şu karşılığı verdi: "Evet, fakat ben, sizlerden biri değilim!"1348[73]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Amelinin Kendisi İçin Bir Nafile Olmasıdır

Ahmed'in sahih senedle rivayetine göre, Aişe validemize Peygamberimiz'in oruç ibâdetini sormuşlar. O da: "Siz, O'nun ameli gibi amel mi edebilirsiniz? O'nun bütün gelmişi ve geçmişi bağışlanmıştır! Ve O'nun ameli, kendisi için bir nafiledir!" demiştir.

(Yine Ahmed ve Taberânî'nin rivayetlerine göre, Ebû Ümâme, bunun böyle oluşunun, Peygamber Efendimiz'in bir özelliği olduğunu söylemiştir.)

Beyhakî'nin rivayetine göre, meşhur müfessir Mücâhid, Kur'ân-ı Kerimdeki: "Gecenin bir kısmında, sana mahsûs bir nafile namaz kılmak

---

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/500-501.

1348[73] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/501.

üzere uyan..." 1349[74] anlamına gelen âyetle ilgili olarak şöyle demiştir: "Bunun bir nafile olması, Peygamber Efendimiz'in bir özelliğidir. Bunun da sebebi, Peygamberimiz'in gelmişinin ve geçmişinin affedilmiş olmasıdır. Peygamberimiz; üzerinde farz olanlardan başka ne amel etmisse, bütün bunlar O'nun hakkında bir nafiledir. Çünkü O'nun, bu nafilelere keffâretlenecek günahları yoktur! Diğer insanlar ise, üzerlerinde farz olandan mâada yaptıkları amelleri, birtakım günahlarına keffâret olarak yapmış olurlar. O halde onların nafileleri yoktur (ve onlar, nafile ehli değillerdir.) Bu, sâdece Peygamber'e (s.a.v.) mahsûs bir keyfiyettir."

Bâzı Kur'ân müfessirleri de, ilgili âyeti açıklarken şöyle demişlerdir: "Peygamberimiz'in, farzlardan başka yaptığı amelleri, kıldığı bu teheccüd namazı; O'nun için^sırf bir nafiledir. O bununla, fazladan sevâbkazânmış olur. Başkal^ıise, bu kabil amelleriyle farzlardaki eksiklerini tamamlamış öîurtkr. Şüphesiz, Peygamberimiz'in farzlarını edâ edişlerinde de bir eksikliği söz konusu değildir."1350[75]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Namaz Kılanın Kendisine: "Ey Peygamber, Allah'ın Selamı Üzerine Olsun" Diyerek Hitab Etmesidir

Evet, Peygamber'in (s.a.v.) bir özelliği de budur. Bu şekilde O'na namazında hitab ettiği halde, namazının bozulmamasıdır. Halbuki insanlardan bir başkasına bu şekilde hitâb edemez, namaz kılan... Keza Peygamberimiz'in dâvetine icabet etmek de, namaz kılan biri için vaciptir. Bununla da onun namazı bozulmamaktadır. 1351[76]

1349[74] Isra suresi, 79

1350[75] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/501-502.

1351[76] Namaz kılanın, Peygamberi m iz'ın davetine icabet ettiği zaman, namazının bozulmayacağına dair, ilgili hadiste bir açıklama yoktur. Aksine bu

Buharı, Ebû Saîd bin el-Muâllâ el-Ensârî'den şöyle rivayet eder: Ben namazımı kılıyordum. Bu sırada Peygamber (s.a.v.) beni yanına çağırdı. Ben namazımı kılmaya devam ettim. Namazı bitirdikten sonra O'nun yanına vardım. O bana: "Çağırdığım zaman, neden gelmedin?" buyurdu. Ben de: "Namazımı kılıyordum" dedim. O: "Sen, Yüce Allah'ın: "Ey mü'minler, size hayat verecek şeylere çağırdıkları zaman Allah'ın ve O'nun Resûlü'nün dâvetine icabet ediniz!" 1352[77]âyetini bilmiyor musun?" buyurdu. Bunu takiben de: "Ben sana ayrıca Kur'ân'ın büyük bir sûresini öğretmek istiyorum!" dedi. Sonra bunu unuttu veya O'na unutturuldu. Ben ise, kendisinin böyle dediğini hatırlattım. O da buyurdu ki: "Elhamdü lillahi rabbii-âlemîn!" diye başlayan yedi âyetli Fatiha Sûresi, büyük bir Kur'ân'dır!"1353[78]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, O Hutbe Okurken Konuşan Kimsenin Cumasının Batıl Oluşudur

Peygamberimiz'in bir özelliği de budur. Keza herhangi bir kimsenin izin almadan Peygamberimizin meclisinden ayrılmasının caiz olmaması da O'nun bir özelliğidir. Yüce Allah Kitâbı'nda şöyle buyurur:

"Mü'minler o kimselerdir ki, Allah'a ve Resûlü'ne îmân etmişlerdir. Onlar, toplayıcı bir iş görüşmek üzere Peygamberin meclisinde bulun-dukları zaman, O'ndan izin almadan oradan ayrılmazlar." 1354[79]

îbni Ebû Hatim, Mukâtil bin Hayyâridan rivayet eder. O şöyle demiştir: "Peygamber (s.a.v.), hutbesine başladıktan sonra, herhangi bir' kimsenin, O'ndan izin almadan oradan ayrılması caiz değildir. Birinin

---

durumda kişi namazını keser, Peygamber'e icabet eder. Zırâ kendisi için lâyık olan budur.

1352[77] Enfal suresi, 24

1353[78] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/502.

1354[79] Nur suresi, 62

bir zarureti olduğu zaman, ayağa kalkıp parmağıyla işaret eder, Peygamberimiz de ona izin verirdi. Zira Peygamberimiz Cuma hutbesini okurken izin almadan çıkanın Cuması bâtıl olurdu."1355[80]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, O'nun Hakkında Yalan Uydurmanın, Başkalarına Yalan Söylemek Gibi Olmadığıdır

Evet, Peygamberimiz üzerine yalan uydurmak, başkası hakkında yalan uydurmak gibi değildir. O'nun hakkında yalan uyduranın, O'nun hakkındaki konuşmasına bir daha inanılmaz! Tevbe etmiş bile olsa rivayetleri red edilir.

Buharı ve Müslim Muğire bin Şûbe'den rivayet eder. O şöyle der: Peygamber (s.a.v.), bir hadîslerinde şöyle buyurdular:

"Benim üzerimden yalan uydurmak, bir başkası üzerinden yalan uydurmak gibi değildir! Her kim benim hakkımda bilerek yalan söylerse, cehennemdeki yerine şimdiden hazırlansın!"

îmâm-ı Nevevî ve diğerleri der ki: Peygamberimiz'e karşı yalan söylemek, büyük günahlardan olup, küfür değildir. Cumhur'un kavli ve sahih olan budur. Cüveynî ise, "Tevbe etmiş bile olsa, bu bir küfürdür!" demiştir. Bir topluluk ki, îmâm-ı Ahmed, el-Sayrafî ve daha başkaları bu topluluktandır; O kişi, tevbe edip hâlini düzeltse bile, ebediyen onun rivayetleri kabul eâilmez! Bir başkası hakkında yalan söyleyen ise böyle değildir. Yalanın dışındaki diğer günahlar da böyle değildir. Bunlardan samîmi olarak tevbe ettiği zaman, fâsıklık sıfatı o kişinin üzerinden düşer. Hadîs ilminde muteber ve mûtemed söz de budur. Nitekim ben bunu, Şerhu't-Takrîb adlı kitabımda da güzelce açıklamıştım... Her ne kadar Nevevî, bunun aksini tercih etmişse de..." 1356[81]

1355[80] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/503.

1356[81] Bana göre, sahih olan, Nevevi'nin görüşüdür

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Onun Huzurunda Öne Geçmenin Haram Oluşudur

Keza O'nun huzurunda sesini O'nun sesinden fazla çıkartmak, O'nunla bağırarak konuşmak, Ona evin ötesinden çağırmak ve uzaktan kendisine nida etmek de haramdır. Yüce Allah, Kitabı nda-.şöyle buyurur:

"Ey îman edenler! Allah'ın ve Resûlü'nün huzurunda öne geçmeyiniz. Allah'tan korkunuz. Şüphesiz Allah, işitendir, bilendir. Ey inananlar, seslerinizi Peygamber'in sesinden daha fazla çıkartmayınız. O'nunla, birbirinizle yüksek sesle konuştuğunuz gibi, yüksek sesle konuşmayınız. Yoksa farkına varmaksızın amelleriniz boşa gider. Allah'ın elçisinin huzurunda seslerini kısanlar, öyle kimselerdir ki, Allah onların kalblerini takva için imtihan etmiştir. Onlar için büyük bir mağfiret ve büyük bir mükâfat vardır. Ey Muhammed, odaların arkasından sana bağıranların çoğu, düşüncesiz kimselerdir. Onlar, sen onların yanına çıkıncaya kadar bekleselerdi, elbette kendileri için daha iyi olurdu. Allah, çok bağışlayan, çok esirgeyendir." 1357[82]

Ebû Nuaym'in rivayetine göre İbni Abbas: Nûr Sûresi'nin 63. âyeti ki şu mealdedir: "Peygamberin çağırmasını, aranızda herhangi birinizin diğerim çağırması gibi tutmayın..." O bunu açıklarken şöyle demiştir: "Allah'ın bu nehyinden muradı, tâ uzaktan: "Ey Eba'l-Kâsım!" diye bağırmaktır, işte böyle bağırmak, bu âyetle yasaklanmıştır. Bilakis seslerini kısmaları emredilmiştir."

Alimlerden bâzıları: "Peygamberimiz'in kabri yanında da sesi yükseltmek mekruhtur. Zira Hz. Peygamber'e karşı vefatından sonraki

---

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/503-504.

1357[82] Hucurat suresi, 1-5

hürmet, vefatından önceki hürmet gibidir" demişlerdir.

îbni Humeyd şöyle rivayet eder:

Abbasî halîfelerinden Ebû Cafer el-Mansûr, Resûlüllah Efendi-miz'in Mescid'inde îmâm-ı Mâlik ile münazara ediyordu. Halîfenin etrafında o gün tam beşyüz silâhlı asker vardı. Imâm-ı Mâlik ona dedi

Hutbe okunurken konuşanın veya kalkıp gidenin Cumasının bâtıl olması için imamın, Peygamberimiz olması şartı yoktur. Bir başka imamın hutbesinde böyle yapanın da, Cuma fazileti zayi olmuştur. Yoksa namazı kökten bâtıl ve fâsid olmaz. ki: Ey mü'minlerin emîri, konuşmanı yaparken, bu Mescid'de dikkat et! Sesini yükseltme! Çünkü Cenâb-ı Hakk, bir âyet-i kerimesiyle bunu nehyetmiştir. Bir âyetinde de: "Peygamber'in yanında konuşurken seslerini kısanlar" buyurarak, böyle yapanları övmüştür. Bir âyetinde de: "Odaların arkasında sana bağıranların çoğu, düşüncesiz kimselerdir" buyurularak, böyle yapanları da kötülemiştir. Peygamber'e (s.a.v.) karşı hürmetimiz, O'nun sağlığında O'na karşı olan hürmet gibidir!"

Mansûr, Imâm-ı Mâlik'ten bu nasihati sükûtla dinlendi ve ona itaat etti..."1358[83]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Onu Küçük Gören, Ona Söven Ve Onu Hicvedenin Küfre Düşmesi Ve Öldürülmeyi Haketmesidir

Sahihtir kaydiyle Hâkim, Beyhakî, Ebû Berze'den rivayet eder. O şöyle der: Adamın biri, Ebû Bekir'e sövdü. Ben de Ebû Bekir'e: "Ey Resûlüllah'ın hâlifesi, bunun boynunu vurayım mı?" dedim. O ise şu karşılığı verdi: "Peygamber (s.a.v.)'den başkasına söven birisi, bu suçu sebebiyle öldürülemez!"

(Ibni Adiyy ile Beyhakî'nin Ebû Hüreyre'den olan rivayetleri de bu merkezdedir.)

1358[83] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/504-505.

Beyhakî Ibni Abbas'tan nakleder: Amâ biri vardı. Onun da bir ümmü veledi vardı. Bu çocuklu câriye, durmadan Peygamberimiz'e söverdi. Bir gün âmâ bunu öldürdü. Durum Peygamber'e (s.a.v.) arz edildi. Peygamberimiz de onun kanının heder olduğunu bildirdi."1359[84]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Onu Sevmenin, Ehli Beytini Ve Ashabını Da Sevmenin Vacib Olmasıdır

Yüce Allah Kerim Kitabında şöyle buyuruyor:

"De ki: "Eğer babalarınız, oğullarınız, kardeşleriniz, eşleriniz, hısım akrabanız, kazandığınız mallar, düşmesinden korktuğunuz ticâretiniz, hoşlandığınız meskenler, size Allah'tan, O'nun Resûlü'nden, Allah yolunda cihâd etmekten daha sevgili ise; o halde Allah emrini getirinceye kadar bekleyiniz! (Başınıza gelecekleri göreceksiniz!) Allah yoldan çıkmışları doğru yola iletmez!" 1360[85]

Buharı ve Müslim'in Enes'ten rivayetlerine göre, Peygamber (s.a.v.), bir hadîslerinde şöyle buyurmuştur:

"Ben bir kimseye, babasından, çocuğundan ve bütün insanlardan daha sevgili olmadıkça, o kimse mü'min olamaz!"

îbni Mülakkan el-Hasâis adlı kitabında şöyle demiştir: "Bütün müslümanlara, Peygamber'i (s.a.v.) muhabbetin en yüksek derecesiyle sevmeleri vaciptir."

îbni Mâce ile Hâkim, Abbas bin Abdü'l-Muttalib'ten, onun şöyle dediğini nakleder: Biz Kureyş'ten bir topluluğa uğradığımız zaman, onlar biz geldi diye konuşmayı keserlerdi. Biz de bunu Resûlüllah'a şikâyet ettik. O, bunun üzerine buyurdu ki: "Bu adamlara ne oluyor ki, kendi aralarında konuşuluyorken, benim ehl-i beytimden biri geldi diye kelâmı kesip susuyorlar? Vallahi kişi benim ehl-i beytimi sevmedikçe,

---

1359[84] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/505.

1360[85] Tevbe suresi, 24

îmân onun kalbine girmez! Müslümanlar, benim ehl-i beytimi Allah ve Resûlüllah için seveceklerdir!"

Buhârî ve Müslim Enes'ten rivayet ederler. O şöyle demiştir: Ben, Peygamber (s.a.v.)'in şöyle dediğini duydum: "îmânın alâmeti ensârı sevmektir! Münafıklığın alameti de ensâra buğz etmektir!"

Îbni Mâce'nin Berâ'dan naklettiği hadîs de şu mealdedir: "Kim ensârı severse, Allah da onu sever! Kim ensâra buğzederse, Allah da ona buğzeder."1361[86]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Kızlarının Çocuklarının Kendisine Nisbet Edilmesidir

Evet, Peygamberimiz'in bir özelliği de budur. Fakat başkalarının kızlarının evlâdı kendisine değil de, o kız evlâdın kocası tarafına nisbet edilir. Bu, neseb bakımından böyle olduğu gibi, kefâette (evlenme sırasında aranan, tarafların birbiriyle denk olup olmamaları meselesinde) de böyledir.

Hâkim'in Câbir'den naklettiğine göre, Peygamber (s.a.v.) şöyle buyurmuştur: "Her anadan doğan çocuk için, onun bir asabası: (babası tarafından bir yakını ve velîsi) vardır. Ancak kızım Fatîma için başka. Onun çocukları Hasan ve Huseyn'in velîleri ve asabası ise benim."

(Bunun bir benzerini Ebû Yâlâ da rivayet etmiştir. Ayrıca Beyhakî, Peygamberimiz'in Hasan hakkında: "Bu benim oğlum, seyyiddir" buyurduğunu rivayet ettiği gibi; Hasan doğduğu zaman Ali'ye hitaben: "Benim oğlumun adını ne koydun?" dediğini rfvâyet etmiştir. Yine buna benzer bir haberi, Huseyn'in doğumuyla ilgili olarak da rivayet etmiştir.1362[87]

1361[86] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/505-506.

1362[87] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/506.

Peygamberimizin Kızlarının Üzerine Bir Başka Kadın Nikahlanamaz

Buhârı'nin Misver bin Mahreme den rivayetine göre, Peygamber (s.a.v.) minberde şöyle buyurmuştur: "Hişâm bin Muğîra Oğulları, kızlarından birini Ali'ye nikahlamak üzere benden izin istiyorlar! Ben bu hususta izin vermem, izin vermem! Ancak Ali, benim kızımı boşamak isterse boşar, onların kızıyla nikahlanır! Haberiniz olsun ki, Fatıma benim bir parçamdır, onu rahatsız edip üzen şey, beni de rahatsız edip üzer."

îbni Hacer şöyle der: "Bunun, Peygamber'in (s.a.v.) bir özelliği olduğunu söyleyebiliriz. Bu söz, hakikatten uzak değildir," 1363[88]

Haris bin Üsâme, Ali bin Huseyn'den şöyle rivayet eder: Ali bin Ebû Tâlib, Ebû Cehl'in kızı ile evlenmek istedi. Peygamberimiz ise: "Hiç bir kimse, Allah düşmanının kızım, Allah Resülü'nün kızının üzerine nikâh edemez!" buyurdu.

Ahmed, Hâkim ve Beyhaki Ubeydullah bin Ebu Râfi kanalıyla Misver'den şöyle nakleder: "Hasan bin Hasan, bana bir elçi göndererek kızımla evlenmek istediğini bildirdi. Ben de bu teklifi iyi karşıladım. Fakat şu karşılığı verdim: "Vallahi sizin haseb ve nesebiniz kadar bana sevgili olan bir haseb ve neseb yoktur. Fakat ben Resülullah'm (s.a.v.) - şöyle buyurduğunu biliyorum: "Fatıma benden bir parçadır! Onu rahatsız eden şey, beni de rahatsız eder!" Buna göre ve sizin nikâhınızda onun kızı bulunduğuna göre, teklifinizi nasıl kabul ederim? Aksi halde Fâtıma'nm kızını üzmüş olmaz mıyım?" 1364[89]

1363[88] Peygamberimizin buna izin vermemesi, haram olduğuna delalet etmez. Peygamberimiz, herkesten çok sevdiği kızı Fatıma'yı üzmemek için, buna izin vermemiştir

1364[89] O sırada Hasan bin Hasan'ın nikahında bulunan, amcası Huseyn'in kızı Fatıma idi. Hz. Fatıma'nın torunu olan Fatıma'yı üzmemek için, kızını onun üzerine eşliğe vermek istemediğini belirtmiştir, Misver

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Evlilik Yoluyla Onunla Akrabalık Kuran Birinin Cehenneme Gitmemesidir

îbni Asâkîr el-Hâris kanalıyla Ali'den rivayet eder. O şöyle demiştir: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Bana kız veren veya benden (benim soyumdan) kız alan biri, cehenneme girmez!"

el-Hâris bin Ebû Üsâme, Hâkim, îbni Ebû Evfâ'dan rivayet eder. O şöyle demiştir: "Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Ben, Allah'a dua edip ümmetimden bana kız veren veya benden kız alan birinin, cennette benimle beraber olmasını istedim. Allah da bu duamı kabul etti..."

îbni Râhûye, Beyhakî ve sahihtir kaydıyla Hâkim Ömer bin el-Hattâb'tan rivayet ederler, O şöyle demiştir: "Ben Ali'ye gidip kızı Ümmü Gülsüm'ü istedim. O da kabul ederek onu benimle evlendirdi. Ben muhacirinin yanma gidip: "Sizler beni, Fâtıma'nm kızı Ümmü Gül-süm'le evlendiğimden dolayı tebrik etmeyecek misiniz? Ben vaktiyle Resûlüllah'ın şöyle dediğini işitmiştim: "Kıyamet günü, bütün sebeb ve nesebler kesilmiş olacaktır! Benim sebebim ve nesebim ise kesilmeyecektir!" işte ben, Peygamber Efendimiz'in bu sözünü hatırlayarak, Ümmü Gülsüm'le evlendim ve bununla, Resûlüllah ile kendi aramda (kıyamet günü bana fayda verecek) bir yakınlık kurmak istedim!" 1365[90]

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/507.

1365[90] Daha önce de işaret edildiği gibi, bunun ravilerinden Hârice bin Mus'ab zayıftır, sika değildir.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/507-508.

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Onun Yüzüğünün Nakşını Taklid Etmenin Haram Olmasıdır

îbni Sa'd Enes'ten rivayet eder. O şöyle der; Peygamber (s.a.v.), bir yüzük yaptırıp üzerine "Muhammedün Resûlüllah" nakşım işletti ve şöyle buyurdu: "Biz, bir yüzük (mühür) yaptırdık ve üzerine bir nakış işlettik. Hiç bir kimse, sakın bunu taklîd etmesin!" 1366[91]

(îbni Sa'd, bu mealdeki bir rivayeti de, Tâvûs'tan nakletmiş tir.)

Buharı de Târih'inde Enes'ten rivayet eder; Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Sakın, müşriklerin ateşiyle aydınlanmaya kalkışmayınız ve yü- züklerinize benim yüzüğümdeki yazıyı kazıtmayınız!"1367[92]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Korku Namazıdır

Evet Peygamber'in (s.a.v.) özelliklerinden biri de, korku namazıdır. Bu, bâzılarının mezhebine göre böyledir. Bunların içinde, imâm Ebû Hanîfe'nin arkadaşı (talebesi) imâm Ebû Yusuf da vardır. Bunların mezhebine göre, delîl şu mealdeki âyettir: "Sen de içlerinde bulunup onlara namaz kıldırdığın vakit, onlardan bir bölük seninle beraber namaza dursun..." 1368[93] işte bu âyet, korku namazı kılınması için, Peygamberimiz'in de onların içinde bulunmasını kayda bağlamıştır. 1369[94] Buradaki mânevi hikmet ise şudur: Peygamber (s.a.v.) ile

---

1366[91] Bunun için yasaklandığı aşikardır! Zira Peygamberimiz, parmağındaki yüzüğü ile, resmi yazılarını ve etrafa gönderdiği davet mektublarını mühürlüyordu. Yâni yüzüğünü, bir resmi mühür olarak kullanıyordu.

1367[92] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/508.

1368[93] Nisa suresi, 102. ayetten...

1369[94] Bu tefsir ve tevcih doğru değildir. Eğer doğru olsaydı, Peygamberimiz'in ashabı, Peygamberimiz'den sonra "korku namazı" kılmazlardı. Halbuki kılmışlardır. Korku namazı, bugüne kadar da kılınagelmiş ve fıkıh kitapları daima onun nasıl

birlikte namaz kılmağa, hiç bir fazilet eş olamaz! Bu sebepledir ki, namazın asıl nizâmından farklı olarak korku namazı şeklinde kılınması caiz olmuştur. Peygamberimiz'in yerine geçen halîfe ve imamlardan herhangi biri ise, asla O'nun gibi olamaz, O'nun makamını tutamaz... Binâenaleyh, korku namazı, O'nun bir özelliği olmuş bulunur."1370[95]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Her Günahtan Korunmuş Olmasıdır

Peygamber'in (s.a.v.) bir özelliği de, kendisinin her günahtan korunmuş olmasıdır. Evet O, küçük olsun, büyük olsun; bilerek veya unutarak olsun, her günahtan korunmuştur. Yüce Allah bu hususta Kerîm Kitâbı'nda şöyle buyurur:

"Biz sana apaçık bir fetih verdik. Tâ ki Allah senin günahlarından geçmiş ve gelecek olanı bağışlasın..." 1371[96]

Sübkî Tefsîr'inde der ki: "Peygamberlerin mâsûm olduklarında, ümmetin icmâ ve ittifakı vardır. Onlar, Allah'ın dînini tebliğ ederlerken, bununla ilgili vazifelerini yaparken, asla yanılmazlar. Burada, herhangi bir ihtilaf yoktur. Keza peygamber; büyük günahlardan ve kendilerini küçük düşürecek küçük günahlardan da masumdurlar. Küçük düşür-meyecek durumdaki bir küçük günaha devam etmekten de masumdurlar. îşte bunların dördü de, ümmetin üzerinde icmâ ve ittifak ettiği hususlardır. İhtilâf sâdece onların makam ve mertebelerine aykırı düşmeyecek olan bâzı küçük günahlar üzerindedir. Mutezile Mezhebi mensubları ve daha pek çokları, bunun caiz olduğunu söylemişlerdir.

---

kılınacağını da tarif ede-gelmişlerdir. Keza hadis kitapları da böyledir. Ashabdan hiç biri bunun, Peygamberimiz'e hâs olduğunu da söylemiş değildir. Binâen aleyh, Ebû Yusuf ve Müzeni'nİn bu husustaki sözleri muteber değildir.

1370[95] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2508-509.

1371[96] Kur'an-ı Kerim, Fetih Suresi:!-2.

Fakat seçilen kavil, bunun dahî caiz olmadığıdır. Zira peygamberler, bizim kendilerine uymakla yükümlü bulunduğumuz kimselerdir. Onlardan sâdır olan her şeyde, onlara uymakla mükellefiz Onlardan, lâyık olmayan bir1 şey, nasıl sâdır olabilir? Bunu, peygamberler hakkında caiz sayan kimse; bir delile veya nassa dayanarak caiz saymış değildir. Onlar bunu, ancak yukarıda meali geçen âyetten almışlardır. Ben ise bu âyeti, ondan önceki ve ondan sonraki âyetlere de dikkat etmek şartıyla güzelce inceledim. Gördüm ki, bu âyetten sâdece bir mânâ anlaşılmaktadır. O da şudur: "Peygamber'in (s.a.v.) herhangi bir günâhı bulunmadığı halde, sırf O'nu şereflendirmek için böyle buyurulmuştur." Bunu biraz açıklamak gerekirse, şöyle dememiz mümkündür: Yüce Allah, sevgili Resûlü'ne: "Tâ ki Allah, senin günahlarından geçmiş ve gelecek olanı bağışlasın..." buyurmakla, kullarına olan bütün uhrevî nimetlerini tamamlamak istemiştir. Bu nimetler de iki kısımdır: Birincisi, selbiye ki, günahların bağışlanması demektir. İkincisi de, subûtiye ki, bitmez tükenmez nimetlerdir.

İşte buna işaretle Yüce Allah: "Ve sana olan nimetini tamamlasın" buyurmuştur. Düşünürsek, bütün dünyevî nimetler de iki kısımdır: Birincisi, dînî, ikincisi de sırf dünyevîdir. Dînî nîmet ki, buna da Yüce Allah; âyetteki: "Ve seni dosdoğru bir yola hidâyette kılsın" cümlesiyle işarette bulunmuştur. İkincisi ki biz ona "dünyevî nîmet" dedik. O da Yüce Allah'ın; bundan sonraki âyetinde: "Ve Allah sana, şanlı bir zafer versin" buyruğundan anlaşılmaktadır.

îşte Yüce Allah'ın başkalarına, parça parça, kısım kısım verdiği nimetlerin bu suretle, Peygamber (s.a.v.) üzerinde toplandığını, O'nu tâzîm ve teşrifin bu şekilde en güzel kıvamına erdiğini görüyoruz... Ve işte bunun içindir ki nimetlerin böylece tamamlanması, Peygamber Efendimiz'e nisbet edilen o büyük fethin de gayesi kılınmıştır ve böylesine bir fetih ve mazhariyette, ancak Peygamberimiz'e verilmiştir. İbni Atıy-ye'nin daha önce yaptığı açıklama da, O: "Bu, bu hüküm ile O'nu son derece şereflendirmekten ibarettir. Yoksa herhangi bir günah yoktur" demiştir. 1372[97]

1372[97] Sübki'nİn bu tevcihi, isabetli değildir. Zira âyet, açıkça "bağışlanan günahtan" haber vermektedir. Eğer herhangi bir günah olmasa, bağışlama da olmazdı. Bağışlamanın da bir manası kalmazdı. Allah'ın kelamı ise, manasızlıktan,

Eğer, "hadd-i zâtında günâhın sâdır olması caizdir" denilecek o-lursa; "Caiz bile olsa, vâki değildir!" diyerek cevap veririz. Bunda hiçbir şek ve şüphe yoktur, Bunun aksi, nasıl düşünülebilir? O Zât-ı Pâk ki, Yüce Allah O'nun hakkında: "O, nevadan konuşmaz. O, kendisine vah-yedilen vahiyden başka birşey değildir" buyurmuştur. 1373[98] Sonra fiile gelince: Peygamberin her yaptığına, az olsun çok olsun, küçük olsun büyük olsun, her işlediğine uyulayacağına dair ashâb-ı kiramın icmâ ve ittifakı vardır. Onlar, bu hususta herhangi bir ihtilafa ve duraksamaya meydan vermemişlerdir. Hatta onlar, Peygamberimizin kapalı ve halvet hallerinde geçen âmellerini dahi öğrenmek için çok istek ve himmet göstermişlerdir. Peygamberimiz kendilerine öğretmemiş olsa bile, onlar öğrenmek için can atmışlardır. Bir kimse eğer Ashab-ı Kirâm'ın bu husustaki dikkat ve himmetine dikkat eder, onların peygamberimizle beraber oldukları ve yaşadıkları hallerini güzel anlarsa; herhalde bizim burada söylediğimizin tersine bir şey düşünmekten haya eder." 1374[99]

(Sübki'nin, bu husustaki açıklaması burada sona erdi.)

Hâkim, sahihtir kaydiyle Amr bin Şuayb'ten, o da babası vasıtasıyla dedesinden rivayet eder ve şöyle der: "Ben bir gün peygamber'e (s.a.v.) sordum ve dedim ki: "Ey Allah'ın Resulü, senden her duyduğumu yazmam için izin verir misin?" Peygamberimiz: "Evet" buyurdu. Ben: "Neşeli olduğunuz halde de, gadaplı olduğunuz halde de yazabilir mi-

---

vehim ve hayallere düşürmekten uzaktır. Onlardan küçük bir günahın sâdır olmuş olması, bizim onlara uymamıza mâni de değildir. Zira zelle de denilen bu küçük günah; istiğfar edilmiş ve Allah tarafından bağışlanılın ıştır. Kur'an-ı Kerim, bazı peygamberlerden bazı günahların sâdır olduğunu haber vermiştir. Bu haberleri manasız kılmanın, bir manası yoktur. Peygamberden sâdır olacak olan küçük bir günahın, sâdır olmazdan önce bağışlandığına dair garanti vermek kadar, büyük bir teşrif ve tekrim mi olur? İşte Kur'an bunu haber vermektedir

1373[98] Bu âyetin beyanı, Peygamberin; Allah'ın vahyini tebliğ ederken masum bulunduğunu bildirmektir. Peygamberlerin Tebliğ ve İsmet sıfatlarında ise, herhangi bir ihtilaf yoktur.

1374[99] İbni Ömer'b ilgili mahfuz rivayette, Peygamberimiz'in: "Allah'a yemin ederim ki, buradan ancak hak olan sözler çıkar!" buyurduğu bildirilmiştir.

yim?" diye tekrar sordum. Peygamberimiz de: "Evet, zira neşeli ve gadaplı olduğum hallerde de, hak olandan başkasını söylemem" cevabını verdi.

îbni Asakir de Ebû Hüreyre'den nakleder. O şöyle demiştir: Peygamber (s.a.v.): "Ben, hak olandan başkasını söylemem" buyurdu. Ashâb: "Senin bazan bizimle şakalaştığın da oluyor?" diye sordu. Peygamberimiz: "Evet, ben hak olandan başkasını söylemem!" diye tekrarladı."1375[100]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Çirkin Bir Şey Yapmaktan Münezzeh Olmasıdır

Îbnü's-Sübki, Cem'ul-CevamV adlı eserinde şöyle der: "Peygamber (s.a.v.), masum bulunduğu için, haram veya mekruh bir iş yapmaktan münezzehtir. Bizim hakkımızda mekruh olan şeylerden bazen birini yapmış olması, o şeyin caiz olduğunu bizlere bildirmek içindir. Bu, O'nun hakkında vâcibdir. O, bu suretle o şeyin câizlik hükmünü tebliğ etmiş olmaktadır. Yâhud da onu, bir fazilet olarak yapmış olabilir. Bu taktirde yâ vacibi yapmış olmanın sevabını, yâhud da bir fazilet sevabını kazanmış olur."1376[101]

Peygamberimizin Ve Diğer Peygamberlerin Bir Özelliği De, Onların Cinnet Getirmekten Mahfuz Olmalarıdır

Gerek peygamberimiz, gerekse diğer peygamberler; cinnet getirip mecnun (deli) olmaktan korunmuşlardır. Zira delilik, bir insan için çok

---

1375[100] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/509-511.

1376[101] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/511.

büyük bir noksanlıktır. Deli bir insan asla peygamber olamaz! Bir peygamber de asla delilik noksanlığına düşemez. Allah onları bu gibi noksanlıklardan korumuştur. Ancak peygamberler de beşer oldukları için, maddi ve bedeni bazı sebeblerle bayılmaları caizdir. Bayılma, bir nevi hastalıktır. Peygamberler de hasta olurlar.

Şeyh Ebû Hamid (el-Gâzali) şöyle der: "Evet peygamberler için bayılmak caizdir. Fakat onların bayılmaları, kısa sürer. Onlar, uzun müddet baygın kalmaktan da masumdurlar." El-Bülkini de bu görüşe katılmıştır ve Havaşi'r-Ravza'da buna kesin olarak hükmetmiştir.

Sübki ise, peygamberler için hasıl olan iğmânın (bayılmanın), diğer insanlar için hasıl olan iğma gibi olmadığına tenbihde bulunmuştur. Bunun, sadece insanın maddi ve zahiri duygularına galebe çalan acı ve ağrılar neticesi hasıl olduğunu, yoksa bu sırada peygamberlerin kalblerine bir baskı olmayacağım bildirmiştir. Bunun sebebim açıklarken de şöyle demiştir: "Zira bilinmektedir ki, peygamberlerin uyurken bile kaibleri değil, gözleri uyur. Onların uykudan muhafaza edilen kalbleri, herhalde bayılmadan da muhafaza edilmektedir. Evlâ ve layık olan budur."

(Bu, Sübki'nin sözü idi, burada bitti ve kanaatimizce, çok nefis bir açıklama idi.)

Peygamberler hakkında meşhur olan; onların rü'yada ihtilâm olmaktan da mahfuz olmalarıdır. Nitekim Imam-ı Nevevi Ravza adlı kitabında bunun, onlar için mümteni' olduğunu bildirmiştir.

Sübki ayrıca peygamberler için amalığın da caiz olmadığını söylemiş ve şöyle demiştir: "Amalık da bir noksanlıktır ve hiç bir peygamber âmâ değildir. Gerçi, Şuayb (a.s.)'ın âmâ olduğunu rivayet ederler. Fakat bıınun aslı yoktur. Yâkup (a.s.)'a gelince: Onunkisi de bir âmâlık değildi. Gözüne bir perde inmişti, sonra da bu zail olup gitti." 1377[102]

1377[102] Ayette şöyle buyurulur: "Müjdeci gelip de Yusuf'un gömleğini onun yüzüne koyunca, derhal (gözü açılıp) görür oldu." (Yusuf, 96). Bu âyet, onun gözüne men perdenin, o sıralarda görmesine mâni olacak kadar kalın olduğunu ifade eder mâhiyettedir.

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Rüyasının Vahiy Olması Ve Her Gördüğü Rü'yanın Hak Oluşudur

Taberani, Muâz bin Cebelin şöyle dediğini nakleder: "Peygamber Efendimiz'in rüyada ve uyanık iken her gördüğü haktır!" Hâkim'in tahririne göre de Ibni Abbas: "Peygamberlerin rüyası, ilâhi bir vahiy'dir!" demiştir.1378[103]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Kendisini Rüyada Görmenin Hak Olduğudur

Buhari ve Müslim Ebû Hüreyre'den rivayet ederler. O şöyle demiştir: Peygamber (s.a.v.) bir hadislerinde şöyle buyurdular:

"Beni rü'yasmda gören, gerçekten beni görmüştür. Çünkü şeytan benim suretime temessül edemez (benim suretimde görünemez)!" 1379[104]

Kadı Ebû Bekir bu konuda kısa bir açıklamasında demiştir, ki: "Bu hadisin manası, rüyasında peygamberimiz'i gören kişinin gördüğü bu rüya, gerçek bir rüyadır. Azğas u ahlâm değildir. Yani hiçbir mana ifade etmeyen karışık hayallerden ibaret değildir. O kişinin gördüğü bu rü'ya. sahih ve sâlih bir rü'yadır."

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/512.

1378[103] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/513.

1379[104] Bu keyfiyet, tam doğrusunu Allah bilir yâ, herhalde Peygamberimiz'i sağlığında dünya gözüyle görüp de çok iyi tanımış birisinin, rü'yasmda dahi onu gördüğü zaman, uyanıkken gördüğü aynen uyduğuna kesin kanâat getirmiş olmasıyla ilgilidir. Fakat hayatında Hz. Peygamber'i görmemiş birisi için, bu hususta kesin kanâate varmak çok zor olsa gerektir.

Diğer bazı alimler de: "O'nu rü'yasında gören, hakikaten onu görmüş olur" demişlerdir. 1380[105] Bazıları ise; "Peygamberin (s.a.v.) bir ö-zelliği olarak, O'nu rüyada görenin bu rü'yası, gerçekten sahih bir rüyadır. Zira şeytan onun suretine giremez. Şunun için giremez ki, şeytanın Peygamberimiz'in dilinden birtakım yalanlar uydurmasına ve bu yolla bir müslümanı rü'yasmda sapıtmasına imkan kalmaya... Nitekim şeytanın, Peygamberimiz'in suretine girip de uyanık olan bir müslümana "ben senin peygamberinim" diyebilmesine de imkan verilmemişti. Bunda, hem peygamberimiz'in kerem ve şerefinin büyüklüğü, hem de onun ümmetine bir büyük iyilik ve ikram vardır."

İmam-ı Nevevi'nin Müslim Şerhi'ndeki açıklaması ise şöyledir: Bir kimse rü'yasında peygamber'i (s.a.v.) görse ve rüyasında Peygamberimiz kendisine bir şey emretse, bu şey de aslında dinimizin teşvik ettiği amellerden bulunsa; yahud Peygamberimiz kendisini bir işden menetse, bu şey de aslında menedilen şeylerden olsa; bu taktirde bu rü'yayı gören kişiye O'nun bu emri veya nehyi ile amel etmesi müstehab olur." 1381[106]

Fetâvâ'l-Hannâti adlı kitapta da şöyle denilmektedir: "Bir kimse, rü'yasında Hz. Peygamber'i, O'nun hakkında kitapların verdikleri bilgilere uygun bir şekilde görmüş olsa ve O'na bir meselenin hükmünü sorsa, Hz, Peygamber de kendisine, kendisinin takip ettiği mezhebe aykırı bir şekilde cevap vermiş olsa; fakat verilen bu hüküm dinin naslarına ve icmâa muhalif bulunmasa; bu rüyayı gören kişi nasıl hareket edecektir? İşte bu hususta iki vecih vardır. Birincisi: "Hz. Peygamber'in, rü'yasında kendisine söylediği sözüyle emel eder. Zira O'nun sözü mezhepten ve kıyastan önce gelir" şeklindedir. İkinci vecih ise: "Hayır onunla amel etmez. Zira kıyas delildir. Rüyalar ise şer'i bir delil teşkil etmez. Bir rü'yaya dayanarak delil terk edilemez" şeklinde ifade edilmiştir."

1380[105] Hakikaten O'nu görmüş olması kabul edilmez. Zira bu taktirde onu uyanıkken ve hakikaten görenle, rü'yasmda gören arasında fark olmaması gerekir ki, bu ise doğru değildir. Aslında bu, kâdi Ebû Bekir'in de dediği gibi, o kişinin gördüğü rü'ya; bâtıl ve hayâl ol-mavıo aercek ve sahih bir rfi'va nlm^ından ih^rottir

1381[106] Uykuda görülen rü'yâ ile; aslolan herhangi bir şer'i hükmün sabit olmamasıdır.

Üstâd Ebû İshâk el-İsferâını nin Kitâbü'l-Cedel'inde ise şöyle denilmektedir: "Rü'yasında Peygamber'i (s.a.v.) görüp de O'ndan bir emir almış olan bir kimsenin, bu emre uyup uymayacağı hakkında iki kavil bulunmaktadır. Birincisine göre uymaz. Bunun açıklamasında ise: "Çünkü rü'yâda aldığı emir veya nehiy hakkında tam bir kanâat hasıl edemez. Yoksa rü'yânm kendisi hakkında şek ettiği için değil... Nitekim râvîlerin rivayet yollarıyla gelen haberler için de, âkil ve âdil râvîlerin, o haberi güzelce zapt etmiş olmaları aranmaktadır. Uykuda rü'yâ görenin ise, bu hususta ve bu şekilde bir garantisi yoktur..."

Kâdî Huseyn'in Fetâvâ'sında da böyle denilmiştir ve misâl olarak Hilâl meselesi ele alınmış ve şöyle açıklama yapılmıştır: "Meselâ birisi Şâbân'm otuzuncu gecesi rü'yasında Ramazan Hilâli'ni görse ve ertesi günün Ramazan olduğu kabul edilir mi? Önceki meselede kabul edilmediği gibi, bu meselede de kabul edilmez..."

Kâdî Şürayh'a âit Ravdatü'l-Ahkâm adlı kitapta yapılan bir açıklama şu merkezdedir: "Birisi rü'yasında Peygamber (s.a.v.)'i görse ve Peygamber kendisine: "Falancaya söyle, onun falancaya şu kadar borcu vardır!" dese, bunu işiten için, bu şekilde amel edip şahitlik yapma yetkisi ve vazifesi var mıdır? işte bunda dahî iki vecîh ileri sürülüp ihtilâf edilmiştir." 1382[107]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Onun Üzerine Getirilen Salat Ü Selamdır Ve Bunun Çok Fazileti Vardır

Yüce Allah buyurur: "Allah ve melekleri, peygambere salât etmektedir! Ey mü'minler, siz de O'na salât edin (O'nun sânını yüceltmeğe özen

---

1382[107] Rü'yâ iie Ramazan Hilali sabit olmayacağı gibi, şahitlik yapmak yetkisi ve görevi de sabit olamaz. Nitekim sevgili Peygamberimiz bir hadislerinde aynen şöyle buyurmuştur: "Sen sâhidlik yapacağın bir şeyi, güneş gibi aşikar gördüğün zaman, şahitliğini yap!

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 513-514.

gösterin); içtenlikle O'na selâm edin!"1383[108]

Müslim Ebû Hüreyre'den rivayet eder. O şöyle der: Peygamber (s.a.v.) bir hadîslerinde buyurur: "Bana her kim bir salât ederse, Allah o kuluna tam on salât eder!"

Hâkim, sahihtir kaydiyle Ebû Talha'dan rivayet eder. O şöyle der: Peygamber (s.a.v.), bir defasında şöyle haber verdi: "Bana bir melek gelip: "Rabbin sana buyurdu: Habibim, sen razı değil misin ki, senin ümmetinden her kim sana bir salât etse, ben ona tam on salât (rahmet) ederim! Sana bir selâm etse, ben ona tam on selâm ederim!"

Taberâni'nin Ömer bin el-Hattâb'dan rivayeti de şöyledir: Bir defasında peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Bana bir melek gelip: "Sana ümmetinden her kim bir salât etse, Allah o kuluna on salat eder ve onun derecesini de on derece daha yükseltir."

Kâdi İsmail, Abdurrahman bin Amr'dan şöyle nakleder: Kim, Peygamber Efendimiz'e salât ederse, Allah onun için on hasene sevabı yazar, onun on günahını affeder. Derecesini on derece daha yükseltir!"

imâm el-îsbehâni el-Tergib adlı eserinde Sa'd bin Umeyr tarikiyle onun babasından şöyle nakleder: "Peygamber (s.a.v.) bir gün bana dedi ki: "Ümmetimden kim bana tam bir ihlas ve sıdk ile bir salât getirirse, Allah ona tam on salât eder. Derecesini on derece daha yükseltir. Bu yüzden kendisine on hasene sevabı yazar."

Ahmed, îbni Mâce Amir bin Rabia'dan nakleder. O şöyle der: Ben,-Peygamber'in (s.a.v.) şöyle dediğini işitmişimdir: "Kim bana salât ederse, o kul bana salât ettiği müddetçe Allah'ın melekleri de ona salât (istiğfar) ederler. Böyle olunca, ümmetimden r biri, bana olan salât ve selâmını, isterse azaltsın, isterse çoğaltsın."

1383[108] Bu âyetin tefsiriyle ilgili olarak Müfessir îbni Kesir der ki: "Bu âyetin tefsiri olarak kısaca deriz ki: Yüce Allah, kulu ve Resulü olan Muhammed (a.s.)'ın, kendi indindeki şeref ve itibarını, ulvi âlemin sakinleri bulunan meleklere ve süfli âlemin sakinleri bulunan insanlara bu şekilde haber veriyor. Haber veriyor ki: Melekler dahi O'na, Kendi Zât'ı İlâhİyesi gibi sâlât etmektedirler. Sonra da süfli âlemin sakinleri bulunan insanlara; O sevgili Resulü'ne salât ü selâm etmelerini, buna büyük bir özen göstermelerini emretmektedir. İşte âyetten maksud olan mânâ budur."

Tirmizi ve îbni Hıbban îbni Mes'ud'dan nakleder. O şöyle demiştir: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Kıyamet gününde insanların bana en yakm olanları, bana en çok salât ü selâm getirenleridir!"

Ahmed, Tirmizi, Huseyn bin Ali'den onun şöyle dediğini naklederler: Resûlüllah (s.a.v.) buyurdu ki: "Pahil (cimri) kimse, o kimsedir ki; ben onun yanında anılırım da, bana salât etmez!"

îbni Mâce de İbni Abbas'ın şöyle dediğini nakleder: Rasulullah (s.a.v.) buyurdu: "Bana salât getirme hususunda gaflet eden kişi cennete giden yolu unutmuş demektir." 1384[109]

Tirmizi, Ebu Hüreyre'den nakleder: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Bir topluluk ki, bir yere toplanırlar ve fakat dağılıncaya kadar ne Allah'ı zikrederler, ne de O'nun resûlü'ne salât getirirler. îşte bu onlar için kıyamet gününde büyük bir pişmanlığa sebep olacaktır. Allah dilerse onlara azab edecek, dilerse kendilerini bağışlayacaktır." 1385[110]

Kâdi İsmail Salat ü Selâm'm Fazileti adlı eserinde, Zeyd bin Tal-ha'nın oğlu Yâkûb'tan şöyle nakleder:Resûlüllah (s.a.v.) buyurdu: "Bana Rabbimden bir melek gelip şunu tebliğ etti: Sana her kim bir salât getirecek olursa, muhakkak Allah o kimseye tam on salât edecektir!" Peygamberimiz bunu söyleyince adamın biri kalkıp: "Ey Allah'ın Resulü, duamın yarısını senin için yapayım mı?" dedi. Peygamberimiz de: "Eğer dilersen" buyurdu. Adam: "Peki Ey Allah'ın elçisi, duamın üçte ikisini senin için yapayım mı?" dedi. Peygamberimiz: "Eğer dilersen yap!" buyurdu. Adam: "Ey Allah'ın Resulü, duamın hepsim senin için yapsam nasıl olur?" diye sordu. Peygamberimiz de: "Bu taktirde Yüce Allah, senin dünya ve ahiret endişelerine kefil olur!" buyurdu.

Beyhaki de Şüabü'l-îmân adlı kitabında Enes'ten rivayet eder. O şöyle demiştir: "Peygamber (s.a.v.) bir hadislerinde: "Bana Cebrâi geldi ve: "Bir adam ki sen onun yanında anıldığın halde sana salât okumaz, böylesinin burnu yerlerde sürtülsün!" diye söyledi."

1384[109] Bu rivayet zayıftır. Fakat bundan önceki rivayet İle kuvvet bulmaktadır.

1385[110] Diğer bir rivayette: "Onlar cennete girseler dahi, bu gafletlerinden dolayı çok üzüleceklerdir" buyurulmuştur.

Kâdi İsmail Hasandan rivayet eder: Peygamberimiz bir hadislerinde: "Bir topluluk ki, benim adım onların yanında anıldığı halde bana salât ü selâm getirmezler; işte onlara cimrilik olarak bu yeter!"

el-lsbehani'nin Enes'ten rivayeti de şöyledir: Resûlüllah (s.a.v.) buyurdu: "Bana salât ü selâm getiriniz! Biliniz ki bu sizin için günahlarınıza bir keffarettir ve mânevi bir temizliktir!"

(Kâdi ismail ile El-îsbehâni'nin Ebû Hüreyre'den sevkettikleri bir rivayet de, bu manadadır.)

El-îsbehâni'nin Halid bin Tahmân'dan bir rivayeti de şöyledir: Peygamber (s.a.v.): "Bana bir defa salat ü selâm getiren kişinin, yüz haceti bitirilir!" buyurdu.

Yine Kadı îsmâtl ile Beyhakî Ebû Said'den şöyle naklederler: Peygamber (s.a.v.) şöyle buyurdu: "Bir topluluk ki, toplanıp dağılırlar. Fakat bana salât ü selâmda bulunmazlar. Bu, şüphesiz bu topluluklar için kıyamet gününde müthiş bir pişmanlığa sebep olacaktır! Cennete girseler bile, yanıp yakılmaktan kurtulamayacaklardır! Zira orada, bana salât ü selâm getirmenin ne kadar sevaplı bir amel olduğuna iyice muttali olacaklardır."

El-îsbehânî, Ebû Bekir el-Sıddîk'ın şöyle dediğini nakleder: Peygamber'e (s.a.v.) salât ü selâm getirmek, köle âzâd etmekten daha sevaplıdır! Bizzat Peygamber Efendimiz'i hakkıyla sevmek ise; canı Allah yolunda kurbân etmekten bile sevâblıdır!"

Bezzâr ile el-îsbehânî Câbir bin Abdullah'tan, onun şöyle dediğini naklederler: Peygamberimiz (s.a.v.) buyurdu: "Beni, devesi üzerinde yolculuk edenin devesine astığı su destisi gibi tutmayınız! Zira bu yolcu-kişi, böylece suyunu yanma alır, susadı mı, suyunu alır içer, sonra yerine kor. Abdest alacağı zaman su kabını alır, işini bitirince tekrar onu yerine kor. Eğer suyu artarsa "nasıl olsa arttı ve lâzım da olmayacak" diyerek fazlasını döker; Siz beni, duanızın evvelinde, ortasında ve âhirinde salât ü selâmlarınızla anınmz!" 1386[111]

1386[111] Tezkira'da: "Bunun ravisi Mûsâ bin Ubeyde el-Zebidi zayıftır. Ahmed ve Yahya onun hakkında konuşmuşlardır" denilir.

El-lsbehânî'nin Ali bin Ebû Tâlib'ten rivayeti de şöyledir: "Resûlüllah (s.a.v.) buyurdu: "Yapılan dualar ile semâlar arasında mutlaka perde vardır! Dua eden kişi bana ve benim âlime salât ü selâm getirince, işte bu perdeler yırtılır ve dua, semâlara yükselir. Eğer böyle yapmazsa, duası geri döner." 1387[112]

Tirmizı Ömer bin el-Hattâb'tan nakleder. O şöyle demiştir: "Yapılan dua, semâ ile arz arasında durur. Dua eden kişi Allah Resûlü'ne salât ü selâm getirmedikçe, duası semâya yükselmez..."

(Bu mânada bir haber, Saîd bin el-Müseyyeb'ten de rivayet edilmiştir.) 1388[113]

Taberânî güzel bir senedle Ebu'd-Derdâ'dan şöyle nakleder: Bir hadislerinde Peygamber (s.a.u.) buyurdu: "Kim, günün sabahında ve akşamında bana onar defa salât ü selâm getirirse, şefaatim kıyamet gününde ona yetişir!"

Beyhakî Şüab'ta Enes'ten nakleder: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Cuma gününün gecesinde ve gündüzünde bana salât ü selâmı çokça getiriniz! Kim bunu yaparsa, kıyamet gününde ben onun için şâhid ve şefaatçi olurum!"

Taberânî Abdurrâhman bin Semura'dan nakleder. O şöyle der: Resûlüllah (s.a.v.) buyurdu: "Ben, Sırat üzerinde titremekte olan birini gördüm. Bu adam benim ümmetimdendi. Bana getirdiği salât ü selâmları gelip ona şâhid oldular. Böylece onun titremesi geçip sükûna erdi."

Deylemî'nin de Enes'ten bir rivayeti var. Buna göre Enes şöyle demiştir: Peygamber (s.a.v.), bir hadîslerinde de şöyle buyurmuştur: "Kim, bana çokça salât ü selâm getirir ise; yarın kıyamet gününde Arş'ın gölgesinde gölgelenecektir!"

îsbehânî'nin îbni Mes'ûd'dan rivayeti de şu şekildedir: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Herhangi biriniz abdestini aldığı zaman: "Ben şehâdet

---

1387[112] Bu, aslında bundan sonraki iki eser gibi mevkuftur. Yâni Peygamberimiz'in değil, Ali'nin bir sözüdür.

1388[113] Bu ve bundan önceki sözler, merf u hadis değil, mevkuftur.

ederim ki, Alla'tan başka hiç bir ilâh yoktur! Yine şehâdet ederim ki, Muhammed O'nun kulu ve Resulüdür!" diyerek kelime-i şehâdeti okusun! Sonra bana salât ü selâm getirsin. O böyle yaptığı zaman, rahmet kapıları kendisine açılır." 1389[114]

îbni Ebu'l-Hasan el-Meymûnî şu haberi vermektedir: "Bir gün ben, rü'yâmda Ebû Ali el-Hasan bin Uyeyne'yi gördüm. O zaman o vefat etmişti. Ellerinin parmaklarında altın renginde yazılmış bir şey vardı. Bunun ne olduğunu sordum kendisine. O da şu cevâbı verdi: "Bu, Peygamber'in (s.a.v.) hadîslerini yazarken, (s.a.v.)'i yazmayı ihmâl etmediğim içindir."1390[115]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Kendisine Rahmetle Dua Edilmesinin (Muhammed Merhum) Denilmesinin Caiz Olmadığıdır

îbni Abdul-Berr şöyle der: Herhangi bir kimsenin, Peygamberin (s.a.v.) adı anıldığı zaman, "Muhammed rahimehullah!" demesi veya "Muhammed merhum" şeklinde söylemesi caiz değildir. Zira Peygamber Efendimiz hakkında, O'nun kendisinin de buyurduğu gibi, salât getirilir. Yâni "(s.a.v.)" denilir. Her ne kadar, salât'ın mânâsı, rahmet ise de, bu böyledir. Sevgili Peygamberimiz'e, sevgi ve saygımızı bu şekilde bildirmekle mükellefiz. "Salât ü selâm" sözü bırakılıp da başka sözlere yönelmek isabetli değildir. Şu âyet-i celîle de bunu te'yîd etmektedir: Yüce Allah şöyle buyurmaktadır: "Peygamberi çağırmayı (anmayı), aranızda herhangi birinizin diğerini çağırması gibi tutmayınız!..." 1391[116]

1389[114] Ahmed, Müslim ve Ebû Davud'un rivayetinde: "Abdestini aldıktan sonra: "Şehâuet ederim ki Allah'tan başka ilâh'yoktur! O birdir, O'nun ortağı yoktur1 Yine şehâdet ederim ki Muhammed O'nun kulu ve Resûlü'dür!" derse; cennetin sekiz kapısı ona açılır. Hangisinden dilerse girer" buyurulmuştur.

1390[115] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 515-518.

1391[116] Nur suresi, 63

îbni Hacer 'in de Şerhü 'l-Buhârî 'sinde pek güzel bir açıklaması var. Şöyle diyor: "İbni Abdü'l-Berr'in bu tevcihi, Kâdî Ebû Bekir bin el-Arabî el-Mâlikî ve Şâfîilerden el-Saydalânî tarafından da benimsenmiş bulunmaktadır. Ebû'l-Kasım el-Ansârî de, İrşâd şerhinde şöyle demiştir: "Eğer bir kimse rahimehullah sözünü, salât ü selâm sözüne ilâveten söylerse caiz olur. Fakat tek başına söylerse caiz olmaz..."

Hanefîler'in el-Zahire adlı fıkıh kitabında da şöyle denilmektedir: "İmâm-ı Muhammed bunu mekruh görmüştür. Çünkü bu, bir noksanlığı vehmettirmektedir. Zira rahmet sözü çoğu zaman, kınanacak bir iş yapılmış olduğunu hatıra getirmektedir." 1392[117]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Kendisinin İstediği Kimse Hakkında Salât Etmesinin Caiz Oluşudur

Evet, Peygamberimiz'in bir özelliği de budur. Bu O'na mahsus olup bir başkası için caiz değildir. Başkaları, yâ bir peygamber'e, yâ da bir meleğe salât edebilirler.

Buharı ve Müslim Abdullah bin Ebû Efvâ'dan rivayet eder. O şöyle der: "Bâzı kavimler zekâtlarım getirdikleri zaman, Peygamber (s.a.v.) onlar hakkında: "Allahümme salli aleyhim! - Allah'ım onlara salât eyle!" diyerek salât ederdi. Babam da kavminin zekâtını getirdiği zaman, Peygamberimiz'in: "Allah'ım, Ebû Evfâ'nm ev halkına salât kıl!" şeklindeki duasına mazhar olmuştu..."

îbni Sa'd, Kâdî İsmail ve Beyhakî Câbir bin Abdullah'tan naklederler: O şöyle demiştir: "Peygamber (s.a.v.) bize geldiği zaman, benim hanım

---

1392[117] Aslında peygamberler de Allah'ın kullarıdırlar ve hiçbir kul ve varlık, Allah'ın rahmetinden âzâde olamaz. Fakat peygamberlerin birözelliği olarak ve Kur'an'a uyarak, salat ü selâm sözünü kullanmak gerekmektedir. Zira bu söz ile peygamberler, peygamber olma-yalardan ayrılmış ve bu söz, onların başkalarından temyizine bir medar, aynı zamanda bir şiar olmuştur.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 518-519.

Peygamberimiz'e hitaben: "Yâ Resûlallah, benim kocam üzerine salât eyle!" ricasında bulundu. Peygamberimiz de: "Allah, senin üzerine ve senin kocan üzerine salât kılsın!" diyerek dua buyurdu.

Yine Kâdî İsmail ile Beyhakî 'nin îbni Abbas 'tan bir rivayetleri var. O şöyle demiştir: "Salât sözünü, ancak peygamber (s.a.v.) hakkında kullanabiliriz. Bizim, erkek veya kadın müslümanlar için dua mâhiyetinde kullanacağımız söz, salât sözü değil, istiğfar sözüdür. Bizler, müslüman kardeşlerimiz için istiğfar ederiz..."

Mezhebimiz âlimleri demişlerdir ki: "Peygamberlerden başkası üzerine salât etmek mekruhtur. Bâzıları ise bunun haram olduğunu söylemistir. Cüveynî ise şöyle demiştir: "Selâm salât manasınadır ve Allah, bu iki söz arasını birleştirmiştir. Selam sözü hazırda olana verilir, tek başına gâib olana verilmez. Ancak peygamberler için verilir. Mü'minlerin ölülerine de, dirilerine de hitâb tarzında selam okunur."1393[118]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Dilediği Kimseye Dilediği Hükmü Tahsis Etmesidir

Ebû Dâvud ve Nesâî, Umârâ bin Huzeyme tarikiyle onun amcasından rivayet ederler. O şöyle demiştir: Bir gün Peygamber (s.a.v.), ârâbîlerden birinden bir at satın almıştı... Peygamberimiz ona: "Haydi benimle gel de parasını vereyim!" demiş. Peygamberimiz önde, ârâbı arkada giderlerken, ârâbî gecikmiş ve arkada kalmış... Ar âbı yedip giderken, görenler: "Bu ata şu parayı verelim, bize satar mısın?" diye takılmışlar. Tabîi bunlar, bu atın Peygamberimiz'e satıldığını bilmiyorlarmış. Peygamberimiz'de hayli önde gidiyorlarmış. Derken satın almak isteyenler Peygamberimiz'in verdiği fiyattan daha fazla fiyat teklif ederler. Bunu üzerine ârâbî, Peygamberimiz'e nida ederek: "Sen bu atı

1393[118] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi:519-520.

gerçekten satın aldı isen al, değilsen ben onu satıyorum!" der. Peygamberimiz, ârâbînin nidasını duyunca bekler ve ârâbî O'nun yanma gelir. Bu sırada Peygamberimiz: "Ben senden bu atı satın almamış mıyım?" buyurur. Arâbî: "Hayır, vallahi ben sana bu atı satmadım!" der. Peygamberimiz de kararlı olarak: "Ben senden bu atı satın aldım!" buyurur. Derken insanlar araya girer. Arabî: "Satmadım-" der. Peygamberimiz de "satın aldım" der. Nihayet ârâbî: "Sattığıma dâir şahidini getir!" demeye başlar. Oraya toplanan müslümanlar da: "Yazık sana! Hiç Resûlüllah hak olandan başkasını söyler mi?" diyerek ârâbîye çıkışırlar. Derken o-raya Huzeyme gelir ve durumu öğrenince: "Senin bu atı Resûlüllah'a sattığına dâir ben şâhidlik yapıyorum!" der. Resûlüllah ise Huzeyme'ye dönerek: "Sen, neye dayanarak şahitlik yapıyorsun?" buyurur. Huzeyme de: "Ey Allah'ın Resulü, ben bu hususta senin doğru söylemiş olduğunu asdîk ederek şahitlik yapıyorum!" cevabım verir. Bunun üzerine Peygamberimiz, Huzeyme'nin şahitliğini iki şahit yerine tutarak neticeye bağlar."

(Bu olayla ilgili Ibni Ebû Üsâme'nin Nûmân bin Beşîr'den olan rivayetinde ise, ifâde biraz farklıdır ve şöyledir: "Peygamberimiz: "Ey Huzeyme, biz senin şahitlik yapmanı istemedik. Sen nasıl şahitlik yapıyorsun?" buyurdu. Huzeyme de: "Biz senin semâdan getirdiğin haberi tasdik edip dururken, şu ârâbiye karşı mı seni tasdik etmiyeceğiz!" cevâbını verdi. îşte islâmda, Huzeyme'nin şahitliği, iki kişinin şahitliği yerine tutulmuştur ve bu Huzeyme'ye mahsustur. 1394[119]

Buhârt'nin Târih'inde Huzeyme'den rivayeti şöyledir; Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Huzeyme, her kimin lehine veya aleyhine şahitlik ederse; o husustа Huzeyme'nin şahitliği yeterlidir!"

Buharı ve Müslim Berâ bin Azib'ten rivayet eder. O şöyle demiştir: "Kurban bayramı gününde Resûlüllah (s.a.v.) bize hitâb edip: "Her kim bizim şu namazımızı kılar, kurbanımızı keserse; kurbanını vaktinde kesip edâ etmiş olur! Her kim de namazdan evvel kesecek olursa, o, kurban değil, yiyeceği ettir. (Kurban sevabı yoktur.)" Bu sırada Ebû

1394[119] Bu, Huzeyme'ye has bir şeytdeğildır. İslâm'ın kadısı, maksat hasıl olduğu taktirde, bir tek şâhidlik iktifa ederek hukum verebilir.

Berede bin Neyyâr ayağa kalkıp: "Ey Allah'ın Resulü, ben namaza çıkmazdan Önce kesmiştim. Ve ben bugünün, yeme-içme günü olduğunu düşünerek acele etmiş oldum. Kendim yedim ve halkıma ve komşularıma da yedirmiştim" dedi. Peygamberimiz ona: "Bu, et için bir koyun kesmedir!" buyurdu. O da dedi ki: "Benim yaşını doldurmamış bir oğlağım var. Eti de iyi... Bunu kurban olarak kessem olur mu?" Peygamberimiz ona cevaben: "Evet olur. Fakat senden sonra bir başkası için caiz olmaz!" buyurdu. 1395[120]

îbni Sa'd ve Hâkim Umara binti Abdurrâhman'dan rivayet eder. O da Ebû Huzeyfe'nin eşi Sehle'den nakleder. Sehle şöyle demiştir: "Bir-gün ben, Ebû Huzeyfe'nin âzadlısı Sâlim'in, ev halkımızdan biri gibi, e-vimize girip çıktığını Resûlüllah'a arz ettim. Resûlüllah da bana, Sâlim'i emzirmemi emretti. Ben de onu emzirerek kendime sütkardeş edindim. Ben, Resûlüllah'm emriyle Sâlim'i emzirdiğim zaman, Salim koc aan bir adamdı. 1396[121] Bu olay, Bedir harbinden sonra olmuştu..."

Buharı ve Müslim Ümm'ü Seleme'den rivayetle onun şöyle dediğini nakleder: "Peygamber'in (s.a.v.) eşlerinden (Aişe'den) başkaları, emzirmek suretiyle birisini sütkardeş edinmeyi kabul etmediler ve: "Bu ancak, Resûlüllah Efendimiz'in Sâlim'e mahsûs olmak üzere verdiği bir ruhsat idi" dediler." 1397[122]

îbni Sa'd Ali'den nakleder: Peygamberimiz'in amcası Abbas, Peygamberimiz'den, yılım doldurmadan zekâtını verip veremeyeceğini sordu. Peygamberimiz de kendisine ruhsat verdi."

(Yine îbni Sa'd, Hakem bin Uyeyne'den nakleder: Peygamber (s.a.v.), amcası Abbas'ın, yılım doldurmadan, iki senelik zekâtım vermesi için izin verdi.)

îbni Sad, Cafer bin Muhammed'den nakleder. O da babasından şöyle

---

1395[120] O, kurbanını kesmekte hata ettiği için ona caiz, başkasına değildir. Çünkü başkasının böyle bir mazereti yoktur.

1396[121] Sehle, sütünü bir kaba sağmış, Salim de o kaptan içmiştir.

1397[122] Aişe validemiz bunu kabul etmiştir ve o, Peygamberimiz'in'eşlerinin en âlime ve fakihesidir. O, bunu Sâlim'e hâs saymamıştır.

demiştir: "Ümmü Eymen, Peygamber'in (s.a.v.) yanına geldiği zamanlarda, "Selâmün aleyküm" diyemezdi de, "Selâmün lâ aleyküm" derdi. Peygamber de (s.a.v.), onun selam yerine bu şekilde söylemesine ruhsat vermiştir." 1398[123]

Yine îbni Sa'd, Münzir el-Sevrî'nin şöyle dediğini naklediyor: "Ali ile Talha arasında bir münakaşa çıktı. Talha Ali'ye: "Senin Resûlüllah'a karşı gösterdiğin cür'et gibisi, doğrusu görülmüş değildir!" dedi. Sebeb olarak da: "Sen, Hz. Peygamberin hem adını verdin, hem de künyesini!" diyordu ve Peygamberimiz'in bunu menettiğini dile getiriyordu. Ali ise bunun üzerine, Kureyş'ten bâzı kimseleri çağırdı ve onlara hitaben: "Peygamber Efendimiz'in bana: "Ey Ali, senin ileride bir oğlun olacak ve sen ona, benim adımı ve künyemi vereceksin!" dediğini ve "bu, ümmetlerimden başkaları için caiz olmaz!" buyurduğunu sizler işitmediniz mi?" diyerek bir soru yöneltti. Kureyşliler de buna şahitlik ettiler."

îbni Sa'd'ın Münzir el-Sevrî'den diğer rivayeti ise şöyledir: "Ben, Muhammed bin Hanefiye'nin şöyle dediğini işittim: "Bu, Ali'ye mahsustu. Ali bunu Peygamberimiz'e sormuş ve O'nun iznini almıştı..." 1399[124]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Onun Dilediği Kimseler Arasında Kardeşlik Kurması Ve Bunların Birbirine Varis Olmasıdır

Bu, Peygamberin (s.a.v.) bir özelliği olup başkaları için caiz değildir, îbni Cerîr'in nakline göre, Ali bin Zeyd, bu hususta şöyle demiştir: "İlgili âyet gereğince, Peygamber (s.a.v.)'in aralarında kardeşlik akdi te'sîs ettiği kimseler, araya akrabalığı olan birinin girmemesi hâlinde birbirine vâris olurdu. Fakat bugün bu caiz olmaz... Artık bu, Peygam-berimiz'den sonra sona ermiştir. Hiçbir kimse, O'ndan sonra böyle bir akid ve işlem

---

1398[123] Çünkü o Habeşlı olup, dili dönmüyordu

1399[124] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 520-522.

yapamaz..."1400[125]

Mezhebimiz âlimleri demişler ki: "Medine'de namazını kılan bir müslüman hakkında Resulüllah'ın Mihrabı, Mekke'deki Kabe gibidir. Yâni kıblesi, kesin Resulüllah'ın mihrabının yönüdür. Hiçbir şekilde, mihrabın gösterdiği yönden başkasını kıble olarak kabul edemez. Keza Resûlüllah'ın namaz kıldığı ve kıblesi belli olan diğer yerlerde de durum aynen böyledir. Hiç bir müslüman, kendi içtihadıyla oralarda farklı olarak bir kıble tayinine kalkışamaz! Resulüllah'ın tâyîn buyurduğu kıbleden ne sağa, ne de sola ayrılamaz! Bunun dışındaki yerlerde ise, kıbleyi ictihâd ile tâyîn etme imkânı ve cevazı vardır. İleri sürülen vecihlerin en sıhhatli olanı budur." 1401[126]

OTUZUNCU BÖLÜM

Peygamberimizin Evladı, Ezvacı, Ehl-i Beyti, Ashabı Ve Kabilesinin O'nun Sebebiyle Kazandıkları Şeref Ve Mertebeler

Yüce Allah Kerîm Kitabında şöyle buyurmaktadır: "...Ey ehl-i beyt (peygamber'in ev halkı)! Allah sizden kiri gidermek, sizi tertemiz yapmak istiyor." 1402[1]

Bir diğer âyetinde de şöyle buyuruyor: "Ey Peygamber eşleri! Sizden kim Allah'a ve Resûlü'ne itaate devam eder ve yararlı iş yaparsa, ona da mükâfatını iki kez veririz ve cennette onun için bol bir rızık ha-

---

1400[125] Zaten bu, İslâm'ın ilk yıllarında olup, sonra âyetle neshedilerek hükmü kaldırılmıştır.

1401[126] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 522.

1402[1] Ahzab suresi, 33

zırlamışızdır." 1403[2]

Hâkim Ümmü Seleme'nin şöyle dediğini nakleder: "Ehl-i Beyt hakkındaki bu âyet, Resûlüllah benim evimdeyken nazil oldu. Ayetin nazil olmasından sonra Efendimiz, haber göndererek Ali, Fâtıma ve iki oğullarını getirtti de: "İşte benim ev halkım!" buyurdu.

Hâkim Huzeyfe'den de şu haberi nakleder: Peygamberimiz buyurdu: "Semâdan bir melek, Allah'tan izin alarak bana geldi, selâmını verip: "Fâtıma cennet kadınlarının seyyidesi (efendisi) dir" müjdesini verdi."

Hâkim'in Ali'den rivayeti de şöyledir: Resûlüllah (s.a.v.), Fâtıma'ya hitaben buyurdu: "Kızım Fâtıma, Allah senin hatırın için buğzeder, senin hatırın için razı olur!" 1404[3]

Hâkim'in sahihtir kaydıyla Ebû Saîd el-Hudrî'den rivayeti de şu mealdedir: "Fâtıma, Imrân kızı Meryem müstesna, cennet ehli kadınla-rın seyyidesidir!"

Hâkim, yine sahihtir kaydıyla Aişe'den rivayet eder, O şöyle der: "Peygamber (s.a.v.), hastalığı sırasında Fâtıma'ya dedi ki: "Sen, âlemlerin, mü'minlerin ve şu ümmetin bütün kadınlarının seyyidesi ol-maktan razı değil misin?"

îbni Sa'd, Bern bin Azib'den naklen, Peygamber'in (s.a.v.) şöyle buyurduğunu bildirdi: "Süt emer sabî iken ölen şu oğlum İbrahim'in, süt emme müddeti cennette tamamlanacaktır. O bir sıddîktir!"

(Diğer rivayette: "O, bir sıddîk ve şehîddir" buyurulmuştur.)

Hâkim'in Huzeyfe'den rivayetine göre Peygamber (s.a.v.) şöyle bu-yurmuştur: "Cibril bana gelip: "Gerçekten Hasan ile Huseyn, cennet gençlerinin seyyidi (efendisi) dirler!" diye müjde eyledi."

El-Hâris bin Ebû Üsâme'nin Muhammed bin Ali'den rivayetine göre, o şöyle anlatmıştır: Hasan ile Huseyn, Peygamberimiz'in yanında güreşmeye başladılar Peygamber (s.a.v.): "Haydi Hasan!" dedi. Fâtıma

---

1403[2] Ahzab suresi, 31

1404[3] Sahih hadiste: "Fâtıma benden bir parçadır! onu gadaplandıran beni gada-pfandırmış olur!" buyurulmuştur.

da: "Ey Allah'ın Resulü, sen Hasan'ı destekliyorsun! Yoksa Hasan'ı Huseyn'den daha mı fazla seviyorsun?" dedi. Peygamberimiz ise şu karşılıkta bulundu: "Cebrâîl gelmiş Huseyn'i destekliyor. Ben de Hasan'ı desteklemeyi arzu etmiştim."

(Bu rivayet mürseldir)

Ahmed, Hâkim sahihtir kaydiyle îbni Abbas'ın şöyle dediğini rj,vâyet ederler: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Cennet kadınlarının en faziletlisi: Hatîce binti Huveylid, Fâtıma binti Imrân, Asîye binti Müzâhim'dir!"

(Hâkim'in sahihtir kaydiyle naklettiği diğer rivayette ise, dört kadından biri ve başta olmak üzere Meryem zikredilmiştir.)

Ebû Yâlâ, Bezzâr ve Hâkim Ebû Zerr'den nakleder. O şöyle der: Ben, Peygamber'in (s.a.v.) şöyle buyurduğunu işittim: "Haberiniz olsun, benim ehl-i beytimin sizin içinizdeki durumu, Nuh'un gemisine benzemektedir! Gemiye binen kurtuldu, gemiyi terkedenler ise denizde boğuldu."

Tirmizi hasendir, Hâkim de sahihtir kaydıyla Zeyd bin Erkam'dan rivayet eder. O şöyle der: "Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Ey müslümanlar! Ben size iki büyük ve ağır emanet bıraktım: Biri Allah'ın kitabı, diğeri de ehl-i beytim'dir." 1405[4]

Hâkim îbni Abbas'tan naklen Peygamber'in (s.a.v.) şöyle buyurduğunu söyler: "Gökteki yıldızlar, yeryüzündeki insanların batmaması için bir emniyet sebebidir. Ehl-i Beytim de, ümmetimin fitne ve ihtilaflara düşmemesi için bir emniyet vesilesidir. Ehl-i Beytime muhalefet edildiği zaman, biliniz ki şeytanlar aranıza girmiş ve iblis'in grubu yüzgöstermeye başlamış demektir."

(Bu hadisi, Ebû Yâlâ ve îbni Ebû Şeybe de Seleme bin el-Ekva'dan rivayet

---

1405[4] İşte bu, meşhur Gadirhum Hadisidir. Bunu, Müslim ve İbn Hibban da rivayet etmiştir. Fakat bunların rivayetlerir,m sonunda: "Ehl-i Beytime riayetsizlik hususunda Allah'tan korkunuz, Allahtan korkunuz" buyurulmuştur. Şiiler ise, bu Gadirhum Hadisini, kendi iddia ve davetlerinin bir merkezi haline getirmişler ve kendi hayallerinden başka bir yerde mevcudiyeti bulunmayan birtakım suret ve renkleri bu hadise ilave etmişlerdir ve demişlerdir ki: "İşte Rasulullah, o gün orada Ali'yi vasiyy tayin etmiştir." Tabii ki bunun aslı yoktur ve daha bunun gibi nice asılsız şeylerle doldurulmuş cüd cild kitaplar meydana getirmişlerdir.

etmişlerdir.) 1406[5]

Hâkim Enes yoluyla Resûlüllah'ın şu hadisini nakleder: "Ben dua edip Rabbim'den ebl-i beytimi istedim. Rabbim bana: Ehl-i Beytİm'den olup da aynı zamanda ehl-i tevhid olanlarını bağışlayacağını, onlara azab etmeyeceğini va'd buyurdu." 1407[6]

Hâkim Câbir'den rivayet ediyor. O şöyle diyor: Peygamber (s.a.v.), bir hadislerinde: "Hamza, şehîdlerin seyyidi, efendisidir!" buyurdu. 1408[7]

Yine Hâkim Urve tarikiyle Peygamberin (s.a.v.) şöyle buyurduğunu nakleder: "Cennet gençlerinin seyyidi, Ebu Süfyan'dır! Ebû Süfyan; Hâris'in oğludur, Haris Abdülmüttalib'in oğludur! O, Peygamber'in (s.a.v.) amcasının oğludur!" 1409[8]

Taberâni Ebû Ümame'den rivayet eder. O şöyle der: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Kişi, din kardeşi için yerinden kalkıp ona yer gösterir. Fakat Haşini oğulları, herhangi bir kimse için ayağa kalkmazlar!"

îbni Asakir'in Enes'ten rivayeti de şöyledir: "Herhangi biri, yerinden kalkmasın, ancak Hasan veya Hüseyn için, veya bunların zürriyeti için olursa başka!"

îbni Mâce Ebû Hüreyre'den rivayet ediyor. O şöyle diyor: Peygamber (s.a.v.) bir hadislerinde buyurdu: "Ashabıma sövmeyiniz! Varlığım elinde olan Allah'a yemin ederim ki, sizden biriniz Uhud Dağı kadar altını Allah yolunda infak etse, onlardan birinin faziletine yetişemez!

1406[5] îbni Tahir Tezkira'sında şöyle der: "Zehebi'nin bildirdiğine göre, Ahmed, Yahya, Nesai ve İbni Hıbbân; bunun ravisi Huleyd bin Dâlec'in zayıf ve metruk olduğunu bildirmişlerdir. Kütübü Sitte'nin hiç birinde ondan rivayette bulunulmamıştır.

1407[6] Taberani'nin de bunun benzeri bir rivayeti var. Fakat onun senedinde; hata eden, yanlış nakleden, kim olduğu tanınmıyan râvî bulunmaktadır.

1408[7] Hadis'in devamında: "Zâlim bir hükümdara karşı durup, ona Allah'ın emrini ve nehyini tebliğ eden ve o zâlim tarafından öldürülen kimse de!" buyurulmuştur.

1409[8] Bu sırada Ebû Süfyan, Huneyn'de Resûlüllah'ın atının Özengisini tutmakta idi.

Hatta bunun yarısına bile yetişemez!" 1410[9]

Yine Ebû Hüreyre'den Tayatisi'nin rivayeti de şöyledir: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Birinin Uhud dağı kadar altını olsa da bunu Allah yolunda harcasa; dullara, yetimlere ve fakirlere sadaka olarak verse ve bununla ashabından birinin faziletine yetişmeyi niyet etse; ebediyen bu fazilete yetişemez! Hatta ashabımın, gündüzün bir saatinde kazandığı fazilete bile yetişemez!"

îbni Ebû Amr'ın Enes'ten rivayeti de şöyledir: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Benim ashabım, kendisiyle yön tayin edilen gökteki yıldızlar gibidir! Yolcuların, yıldız batınca ne tarafa gideceklerini şaşırdıkları gibi, ashabımın izini kaybedenler de yollarını şaşırırlar."

Yine Enes'ten Ebû Yâlâ ile Bezzâr'ın bir rivayeti var. Buna göre, Peygamber (s.a.v.) şöyle buyurmuştur: "Ashabım, sofradaki yemeğin tadını yerine getiren tuz gibidir! Onlarsız ümmetimin ağzının tadı (huzuru) yerine gelmez!"

îbni Meni' ve Taberâni'nin Huzeyfe kanalıyla rivayet ettikleri hadis de şu anlamdadır: "Ashabımın benden sonra bir zellesi (sürçmesi) olacaktır. Fakat Yüce Allah, onların bu hatasını bağışlayacaktır. Zira onların benimle beraber İslâm'a büyük hizmetleri olmuştur. Fakat onların bu hatasını, sonradan gelen bazı topluluklar kendilerine bir düstûr edinecekler ve Allah onları bu yüzden yüzüstü cehenneme atacaktır!"

Yine îbni Meni'nin Enes'ten diğer bir rivayeti: Resûlüllah (s.a.v.) buyurdu: "Benim ashabımı ve evlilik yoluyla bana akraba olanları hürmetle karşılayınız! Bu hususta benim hatırımı sayanlar, Allah'ın koruması altındadırlar. Benim hatırımı saymayanlar ise, Allah'tan uzaklaşmış olurlar ve onların akıbeti azaba duçar olmaktır!" 1411[10]

Yine Enes'ten tbni Asakir rivayet ediyor: Peygamber (s.a.v.) buyurdu:

1410[9] Bunu, Buhari, Müslim, Ebû Dâvûd veTirmizi de Ebû Said el-Hudri'den rivayet etmişlerdir

1411[10] Tirmizi'nin Abdullah bin Mugaffil'den rivayeti ise şu mealdedir: "Ashabım hakkında Allah'tan korkunuz, Allah'tan korkunuz! Onları oklarınıza hedef etmeyiniz! Onları kim severse, şüphesiz bana olan sevgisi sebebiyle sevmiştir. Onlara buğzeden de, bana olan buğzu sebebiyle buğzetmişdir."

"Peygamberlerden her birinin benim ümmetim içinde bir benzeri vardır. Ebû Bekir tbrahim (a.s.)'ın, Ömer Musa (a.s.)'ın, Osman Harun (a.s.)'m, Ali de benim bir benzerimdir. îsâ (a.s.)'a bakmak ve bununla sürura ermek isteyen birisi ise, işte onun benzeri bulunan Ebû Zerr'e baksın!" 1412[11]

îbni Asâkir, Büreyde'den de şu haberi nakletmiştir: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Ashabımdan biri bir beldede vefat ettiği zaman; o belde halkının kıyamet günü imamı, yedicisi ve nuru olacaktır!"

(tbni Asakir'in, Ali'den de bu mealde bir rivayeti vardır.)

Dârekutni Ali'den naklen der ki: "Bedir ehlinden biri vefat ettiği zaman onun cenaze namazında altı, diğer ashabdan biri vefat ettiği zaman beş, başkalarının cenaze namazlarında ise dört tekbir alırdı." 1413[12]

Hasan bin Süfyan Ebu'z-Zâhiriye tarikiyle el-Hâlis'ten şöyle rivayet eder: Peygamber (s.a.v.) buyurdu ki: "Kureyş'e, başka insanlara verilmeyen bir hususiyet bahşedilmiştir."1414[13]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Bütün Ashabının Adaletli Ve İstikametli Olmalarıdır

Bu, bu ümmetin muteber ve mutemet âlim ve imamlarının icmâıyla

---

1412[11] Tirmizi'nin Enes'ten olan rivayeti şöyledir: "Ümmetim içinde ümmetime en merhametli olanı, Ebû Bekir'dir! Allah'ın emri hakkında en şiddetli olanı Ömer, hayası en fazla olanı Osman, hüküm vermede en ileri olanı Ali, helâl ve haramları en iyi bileni ise Muâz bin Cebel'dir. Miras hukukuna en iyi vakıf olanı Zeyd bin Sabit, Kur'an kıraatinde en ileri olanı Übeyy bin Ka'b'dır! Şüphesiz her kavmin bir emini vardır. Bu ümmetin emini ise Ebû Ubeyde bin el-Cerrah'tır! Şu gök kubbesinin altında Ebû Zerr'den daha doğru sözlü birisini ise bulamazsınız! O, takvasında İsa'ya benzer."

1413[12] Beyhaki'nin rivayeti de şöyledir: "Peygamberimiz'in zamanında, cenaze namazlarında, dört, beş, altı ve yedi tekbir alınırdı. Ömer İse, ashab ile istişare neticesinde, dört üzerindeki ittifakı sağladı."

1414[13] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 525-528.

sabittir ve bunda ihtilaf yoktur. Peygamber'in (s.a.v.) sünnetini ve sözlerini nakleden râvilerin; adaletli olup olmadıklarından bahsedildiği gibi, ashabın bazılarının adaletli olup olmadıklarından bahsedilemez. Zira onların hepsi udul, (adaletli ve istikametli) zatlardır. Bu hususta delil olarak, Peygamberin (s.a.v.) şu sözü yeterlidir: O, bu hadislerinde: "İnsanların en hayırlıları, benim asrımın insanlarıdır, yâni ashabımdır" buyurmuştur. 1415[14]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Onunla Bir Lahzalık Buluşan Ve Onu Gören Kimsenin Sahabi Oluşudur

Evet, O'mın bir Özelliği de budur. Fakat bir sahabi ile bir anlık buluşana, o sahâbi'nin tabiî denilmektedir. O kişiye, tabiî denilebilmesi için, o sahabi ile uzun müddet birlikte bulunması, uzun müddet onunla sohbet edip ondan faydalanmış olması aranır. Usûlcülere göre, en sahih kabul edilen söz, budur. Fark, hiç şüphesiz, Peygamberimiz'in peygamberlik makam ve mansıbının çok büyük ve yüksek olmasındandır. Peygamberlik nurunun ve feyzinin çok kuvvetli olmasından kaynaklanlanmaktadır. Bunun içindir ki, sevgili peygamberimiz'in bir defacık bir arabiye bakışı, aslında kupkuru ve nasibsiz bulunan bu ârâbinin, nûr ve feyizle dolmasına ve onun bir sâhâbi olmasına yetmektedir. Artık o kuru ve cahil arabi, bir defacık Resûlüllah'm nazarına mazhar olmakla, ilim ve hikmetle konuşan bir insan haline gelivermektedir. 1416[15]

1415[14] Bu hadis, üzerinde ittifak edilen ve pek çok sahabi tarafından nakledilmiş bulunan bir hadistir. Ashabın cümlesinin adaletli olduğunu bildiren ayetler de vardır. Birinin meâii şöyledir: "Böylece biz, sizi orta bir ümmet yaptık." (Bakara, 143). Bunun manası: "Biz sizi, hayırlı, adaletli, İlim ve amelle nefislerini tezkiye etmiş bir ümmet kıldık" demektir. Keza: Nisa 115. âyeti, Al-i Imran 110. âyetleri de bu hususa delil teşkil eden âyetlerdendir.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 529.

1416[15] Bu, bir nazarla oluveren bir husus değildir. Belki o, Resûlüllah'm yanında oturur, O'nu dinler, kendisine arzedilen İslâm'ı kabul eder, Kur'an'ı dinler de bundan sonra hali değişir, kabalık ve katılığı gider, hilim, ilim ve hikmet sahibi haline gelir

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Hadîslerini Hıfzedip Taşıyan Ve Başkalarına Nakleden Hadisçilerin, Hep Yüz Güzelliğine Sahip Olmalarıdır

Nitekim bazı alimlerimiz, "Ehl-i Hadis'ten hiç biri yoktur ki, fark edilecek şekilde onun yüzünde bir güzellik bulunmasın. Çünkü Peygamberimiz onlar hakkında dua buyurup: "Benim sözümü işitip de muhafaza eden ve başkalarına aktaran kimsenin, Allah yüzünü ak eylesin!" demiştir. Şu ümmetin içinde huffâz unvanıyla anılanlar onlardır. Onlar, gerçek manada, mü'minlerin emindirler. Hatib-i Bağdadi der ki: "Hafız lakabı, hadis ehline mahsustur. Diğer alimlere bu unvan verilmez."

Taberani Jbni Abbas'tan şöyle nakleder:Resûlüllah (s.a.v.) buyurdu: "Allah'ım, benim halifelerime rahmet et!" Ashab sordu: "Senin halifelerin kimlerdir?" Peygamberimiz de: "Benden sonra gelen ve benim sünnetimi, hadislerimi hıfzedip başkalarına güzelce öğreten kimselerdir."1417[16]

OTUZBİRİNCİ BÖLÜM

PEYGAMBERİMİZİN VEFATI SIRASINDA GÖRÜLEN MUCİZE VE ÖZELLİKLER

(ki, Hanefi mezhebinin mezâkı; kabul ettiği görüş Ve anlayış da budur. Her ne kadar son zamanlarda, son derece ihmal edilmişse de...)

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 529.

1417[16] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 530.

Peygamberimizin Vefatını Kendisinin Haber Vermesi

Ahmed, Ebû Yala ve sahih bir senedle Taberani Vasile bin el-Eska'dan rivayet eder. O şöyle der: Birgün peygamber (s.a.v.), evinden çıkıp bizim yanımıza geldi ve şöyle buyurdu: "Sizler zannediyorsunuz ki, ben sizin hepinizden sonra vefat edeceğim! Halbuki ben sizin en evvel vefat edecek olanınızım! Benim peşimden de sizler, bölük bölük geleceksiniz! Kiminiz kiminizi helak edecektir."

Buhari Ebû Hüreyre'den nakleder. O şöyle der: Peygamber (s.a.v.), her yılın ramazanında on gün itikafa girerdi. Vefat ettiği senede ise,-yirmi gün itikafta bulunmuştur. Cebrail (a.s.) her sene kendisine gelir, Kur'an'ı arz ederdi. Vefat ettiği senede ise, iki defa arz etmiştir."

Buhari ve Müslim'in Aişe'den rivayeti de şöyledir: Peygamber (s.a.v.) Fâtıma'ya hitaben demiştir ki: "Her sene Cebrail gelip Kur'anı bana arz ederek karşılaştırma yaptırırdı. Bu senenin ramazanında ise, iki defa karşılaştırma yaptırdı. Kızım ben bunu, ecelimin yaklaşmış olması şeklinde anlıyorum."

Yine Buhari ve Müslim'in Aişe'den naklettikleri diğer rivayet (biraz lafız farkı ile) şöyledir: "Ölümüyle neticelenen hastalığı sırasında Peygamber (s.a.v.) Pâtıma'yı çağırıp gizlice birşey söyledi. Fatıma ağlamaya başladı. Sonra gizlice bir şey daha söyledi. Bunun üzerine Patıma güldü. Ben bunun sebebini kendisine sorduğumda şu cevabı aldım: "Babam bana ilk defa, bu hastalığının, vefatıyla neticeleneceğini söyledi. Bu sebeple ağladım. Sonra, ev halkının kendisine ilk kavuşanın ben olacağımı söyledi. Ben de bu sebeble sevinip güldüm."

Taberani ve Beyhaki'nin de Aişe'den bu mealde bir rivayeti bulunmaktadır. Yalnız onun sonundaki ifade biraz farklı ve şöyledir: "Ve babam bana dedi ki: "Kızım, müslüm ani arın kadınları içinde musibeti en büyük olan şüphesiz sensin! Sabrı en az planları da sen olmamalısın!" Bu sırada ayrıca babam bana, Ehl-i Beytinden en evvel kendisine kavuşanın da ben olacağımı haber verdi ve: "Kızım sen, cennet ehli kadınların seyyidesisin. Ancak Imran kızı Meryem müstesna" buyurdu.

Ben de bunun üzerine sevinip güldüm." 1418[1]

Buhari, îbni Abbas'tan rivayet eder. O şöyle der: Ömer bin el-Hattab bana: îzâcâe nasrullahi ve'1-feth sûresi hakkında sordu." Ben de kendisine cevaben: "Bu, Resûlüllah Efendimiz'in ecelinin yakın oluğunu haber vermektedir" dedim. O da dedi ki: "Ben de bundan başkasını düşünmüş değildim."

Buhari ve Müslim Ebû Said el-Hudri'den rivayet eder. O şöyle der: Bir gün peygamber (s.a.v.), insanlara bir hutbe irâd etti. Bu hutbesinde dedi ki: "Allah; kullarından birini, dünya hayatı ile kendi indindeki nimetler arasında muhayyer bıraktı. O kul da Allah'ın yanında olanları tercih etti." Ebû Bekir, bu sözleri duyunca ağlamaya başladı. Biz, Ebû Bekir'in ağlamasına teaccüp ettik. Halbuki peygamberimiz'in sözünü ettiği kul, kendisi imiş. Peygamberimiz kendisine hitaben buyurdu ki: "Ey Ebû Bekir ağlama! Bilmelisin ki insanlar içinde bana arkadaşlığında en güvenilir olan, malını benim yolumda harcamakta en samimi olan, sensin! Eğer ben, Allah'tan başka halil (özel ve biricik dost) edinmiş olsaydım, muhakkak seni edinirdim. Fakat ey Ebû Bekir, bizim aramızdaki hiç şüphesiz islâm kardeşliğinden ibarettir. Şu andan itibaren mescid'e açılan kapıların hepsi, Ebû Bekir'in kapısı hariç, kapatılsın!" 1419[2]

Beykaki Ebû Yala dan şu haberi nakletmiştir: Peygamber (s.a.v.) bir hutbe okuyup: "Allah, bir kulunu, dilediği kadar dün ada yaşamak ile, Allah'a kavuşmak arasında muhayyer kıldı. O kul da Rabbi'ne kavuşmayı tercih etti." Bu sırada Ebû Bekir ağlamaya başladı ve Resûîüllaha hitaben: "Aksine bizler, bütün mallarımızı, canlarımızı ve

---

1418[1] Acaba şu dünyada, O muazzam baba'yı kaybeden Fatıma Anamız'dan, musibeti daha büyük olan kim olabilir? Elbette bu, yalnız Fatıma'nın musibeti de değildir. Bilakis koskoca bir ümmet, butun ufkunu ve dünyasını İlâhi ve İslâmi hakikatlerle doldurmuş bulunan Peygamberini kaybediyordu ve musibet, bütün ümmetin musibetiydi. Ümmetinden bir sevgi ve saygı, bir hediye ve mükafat olarak, O büyük ve şerefli Peygamber'e, binlerle salat ü selâmlar olsun! O'nun izzeti, şeref ve keremi, yüceldikçe yücelsin. (Amin!).

1419[2] Bu hadis, Peygamberimiz'in; Kendisinden sonra halife olacak kişinin Ebû Bekir olduğuna en büyük işaretlerinden biri mahiyetindedir. Şiiler ise buna karşı çıkıyor ve: "O sırada Peygamberimiz, Ali'nin kapısından başka kapıların kapatılmasını emretti" yalanını uyduruyorlar.

çocuklarımızı sana feda etmeliyiz, ey Allah'ın Resulü!" dedi.

Ahmed, îbni Sa'd, Darimi, Hâkim, Beyhaki ve Taberâni Ebû Mil-veyhibe'den rivayet ederler. O şöyle der: Resûlüllah (s.a.v.) geceleyin beni uyardı ve dedi ki: "Ey Ebû Müveyhibe, ben gidip şu Medine Kabrista-nındakiler için istiğfar etmekle emrolundum." Ben de, Resûlüllah'ın hizmetinde olan biri olarak derhal kalktım ve O'nunla beraber gittim. Bakî'a vardığımızda, Resûlüllah ellerini kaldırdı ve onlar için istiğfar etti. Sonra buyurdu ki: "Ey toprağın altında yatanlar, sizin durumunuz, toprağın üstündekilere nisbetle daha kolay ve iyidir, İşte fitneler, karanlık gece parçaları gibi gelmektedir. Biri diğerini takibeden bu fitnelerin, sonuncusu evvelinden daha beter!" Sonra Resûlüllah Efendimiz bana iltifat buyurup: "Ey Ebû Müveyhibe, bana gerçekten dünyanın hazinelerinin anahtarları verildi. Sonra ne kadar istersem o kadar dünyada yaşamak ile cennet arasında muhayyer kılındım! Şüphesiz ben de, Rabbim'e kavuşmayı tercih eyledim!" Bundan sonra o Baki'den evine

döndü. Sabahleyin ise hastalandı ve bu hastalığı, O'nun vefatı ile neti-celendi."

Buhari'nin Ukbe bin Amir'den rivayetine göre, O şöyle demiştir; Resûlüllah (s.a.v.), bir gün evinden çıkıp Ühud'a gitti. Oradaki şehidle-rin üzerine, cenaze namazı kılar gibi namaz kılıp dua etti. Sonra Mes-cid'ine dönüp minbere çıktı ve şöyle buyurdu: "Ben, içinizden Önce gidenim! Ben, sizin üzerinize şahidim ve şimdi ben, vallahi Havzım'ı görmekteyim! Gerçekten bana dünyanın hazineleri teslim edilmiştir. Vallahi ben, kendimden sonra sizler için, tekrar şirke düşeceğinizden korkuyor değilim. Benim sizin hakkınızdaki korkum; dünya malı ve mülkü üzerinde birbirinizle rekabete düşmenizdir!"

îbni Sa'd, tshak binRâhuye, Yahya bin Cu 'deden nakleder. O şöyle der: Peygamber (s.a.v.), kızı Fatıma'ya hitaben: "Kızım, bir peygamber; kendinden önceki peygamberin ömrünün yarısı kadar yaşar! Nitekim Isâ, kırk sene yaşamıştır" buyurdu.

îbni Hacer, Metâlib-i Aliye adlı eserinde der ki: "Bunun manası,

Peygamber olarak yaşadığı yaş, kırk senedir demektir." 1420[3]

(İbni Sa'd'm İbrahim el-Nehai'den, Buhari'nin Tarih'inde Zeyd bin Erkam'dan rivayet ettikleri hadisler de, yukarıdaki hadisin ifadesine uygun düşmektedir.)

Akmed, îbni Sa'd, Ebâ Yâlâ ve Beyhaki Aişe'den rivayet ederler. O şöyle demiştir: Peygamber (s.a.v.), odamın önünden her geçişinde, mutlaka gönlümü alacak ve surürlandıracak bir söz söylerdi. Birgün geçti ve hiç bir şey söylemedi. Ben de başımı sarıp yatağıma uzandım. Peygamberimiz geldiğinde: "Aişe neyin var?" diye sordu. Ben de: "Başım ağrıyor" dedim. Peygamberimiz ise: "Aişe, aksine benim başım ağrımaktadır! Vay başım" buyurdu. Meğer o gün Cebrail gelip kendisine, ecelinin yakın olduğunu haber vermiş."

Bezzar'ın rivayetine göre, Peygamber Efendimizin amcası Abbas bin Abdü'l-Muttalib şöyle demiştir: "Ben bir gün rü'yamda, yeryüzünün yukarıdan sarkıtılmış büyük halatlarla göğe doğru çekilmekte olduğunu gördüm. Bu rü'yamı, gidip Peygambere (s.a.v.) arz ettim. Peygamberimiz ise bunun tâbirinde: "Ey amca, bu, senin kardeşinin oğlunun vefatı günüdür!" buyurdu.1421[4]

1420[3] Biz, lsâ(a.s.)'ın, Peygamber olarak kırk sene yaşadığını zannetmiyoruz. Belki o, kırkına girmeden göğe kaldırılmıştır.

Muhakkak burada: "Belki, kırkına girmeden göğe kaldırılmıştır" demekle, Hz. İsa'nın "Otuz üç yaşındayken reîolunduğu" şeklindeki rivayete işarette bulunmak istemiştir. Halbuki bu rivayet, Nasrâni (hrıstiyan) kaynaklıdır. İslâmive Muhammedi kaynaklı haberler İse böyle değildir. Zira Peygamber Efendimİz'eâit hadisler, Hz. İsa'nın semâya kaldırıld ığı zaman yüzyirmi yaşında bulunduğu merkezindedir. İmam-ı Taberani ile Hâkim'in Müstedrek'inde Hz. Aişe'den rivayet edilen hadisten anlaşılan da budur. Evet, sevgili Peygamberimiz; vefatıyla neticelenen hastalığı sırasında, kızı Fatıma'ya hitaben, Hz. İsa'nın yüz yirmi yaşındayken semâya kaldırıldığını haber vermiştir. Bu rivayetin çeşitli tarikleri bulunmaktadır, râvileri de sıkadır: sağlam ve muteber şahsiyetlerdir. (Mevahib-i Ledünniye ve Şerhi Zerkâni, 5/351 -Beyrut, 1393)

1421[4] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 533-535.

Peygamberimizin Vefat Edeceği Günü Ve Yeri Haber Vermesi

îbni Asakir Mekhul tarikiyle Peygamber'in (s.a.v.) Bilâl'e hitaben şöyle buyurduğunu nakleder: "Ey Bilâl, pazartesi günü orucunu ihmal etme! Çünkü ben pazartesi günü doğdum, pazartesi günü ilâhi vahye mazhar oldum, pazartesi günü hicret ettim, pazartesi günü de vefat e-derim! 1422[5]

Ahmed ve Beyhaki'nin îbni Abbas'tan rivayetleri de şöyledir: "Biliniz ki Peygamberimiz pazartesi günü doğmuştur. Yine aynı günde peygamber olmuş, aynı günde hicret etmiş, Medine'ye aynı günde girmiş, Mekke'yi aynı günde fethetmiş ve yine aynı günde vefat etmiştir." 1423[6]

Ebû Nuaym Mâkıl bin Yesâr'dan nakleder. O şöyle der: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Medine benim hicret yurdumdur, aynı zamanda vefat edeceğim yerdir." 1424[7]

Zübeyr bin Bekkâr Ahbarü'l-Medine adlı kitabında Hasan'dan naklen, Peygamber'in (s.a.v.) şöyle buyurduğunu nakleder: "Medine benim hicret yurdumdur. Orada vefat eder, oradan haşrolunurum!"

(Atâ bin Yesâr'a ait mürsel haberler arasında da bunun benzeri bir rivayet bulunmaktadır.) 1425[8]

1422[5] Sahihlerden Müslim'in rivayet ettiği hadis de dâhil, pazartesi günü oruç tutmanın müstehap bulunduğuna dair müteaddid hadisler vardır.

1423[6] ibni Abbas'ın bu hadisi sahih olduğu taktirde ki, biz de onun ancak sahth olduğunu zannetmekteyiz; Pazartesi günü tutulan orucun, bütün bu nimetlere bir şükür olacağı anlaşılmaktadır.

1424[7] ölümün Medine'de olmasının çok mübarek bir şey olduğuna dair Muvatta ve Tirmizi de hadisler vardır. Fakat Peygamberimiz'in "Medine'de öleceğini haber vermiş olması", sabit olmasa gerekir. Zira kişinin nerede öleceğini bilmesi, Kur'an'a göre mümkin değildir ve bu "Müğayyebât-ı Hamse" denilen Beş Gayıbtan biridir. Bunları Allah'tan başkası bilmez. (Lokman Sûresi, 34).

1425[8] Hasan'm ve Ata'nın rivayetleri mürseldir. Mürsel haberler ise, şer"an delil teşkil etmezler.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal

Peygamberimize Peygamberlikle Beraber Şehitlik Faziletinin De Verilmesi

Buhari ve Beyhaki Aişe'den rivayet eder. O şöyle der: Peygamber (s.a.v.), vefatıyla neticelenen hastalığı sırasında şöyle buyurdu: "Ben, Hayber'de bana verilen o zehirli yemeğin acısını devamlı duyageldim! işte şimdi, o zehirin te'siriyle belimin koptuğu andır!" 1426[9]

Hâkim sahihtir kaydıyla Ümmü Bişr'den rivayet eder. O şöyle der: Ben, Peygamber'e (s.a.v.) gidip: "Ey Allah'ın Resulü, anam babam sana feda olsun, sizin rahatsızlığınız nedir?" dedim. O da buyurdu ki: "Benim rahatsızlığım, Hayber'de bize verilen yemektendir. İşte şimdi, tam te'sirini gösterip belimi koparmaktadır."

İbni Sa'd Aişe'den nakleder. O şöyle der: Peygpmber'in (s.a.v.) hastalığı sırasında, Bişr bin Berâ'nın anası geldi ve eliyle peygamberi-miz'e dokundu. O'nun ateşler içinde olduğunu anladı. Dedi ki: "Ey Allah'ın Resulü, ateşiniz ve acınız çok yüksek!" Peygamberimiz şu karşılığı verdi: "Biz peygamberlerin ecri ve sevabı büyük olduğu gibi, acı ve sıkıntıları da büyük olur." Sonra şunu sordu: "Ey Ümmü Bişr, insanlar benim hastalığım hakkında ne diyorlar?" Ümmü Bişr: "Zâtü'1-Cenb hastalığına yakalanmış" diyorlar dedi. Peygamberimiz de: "Allah, böyle bir hastalığın bana yaklaşmasına izin vermez!" buyurdu. Hastalığının, çektiği acı ve sıkıntıların; Hayber'de kendisine yedirilen zehirli yemek-ten olduğunu bildirdi ve: "Nitekim senin oğlun Bişr de o zehirli yemek-ten yemişti. Ben bunun acısını devamlı olarak duyagelmişimdir. İşte şimdi o zehirin, belimi kopardığı andır!" dedi. Sevgili peygamberimiz, böylece o zehirin te'siriyle ölüp şehidlik sevap ve faziletini de kazanmış oldu. Resûlüllah, şehid olarak vefat etti.

Kitabevi: 536.

1426[9] Yüce Allah, Peygamber Efendimiz'in bu zehrin te'siriyle ölmesini murad etmiştir. Böylece O'na peygamberlik faziletiyle birlikte şehidlik mertebesini de kazandırmıştır.

Ahmed, İbni Sa'd, Ebû Yâlâ, Taberani, Hâkim ve Bey haki İbni Mes'ud'un şöyle dediğini nakleder: "Benim için, "Resûlüllah öldürülmedi" demektense, "Resûlüllah vallahi öldürüldü!" diyerek dokuz defa yemin etmek daha isabetlidir! Zira Peygamberimiz'i peygamber edinen Yüce Allah; aynı zamanda O'nu, şehidlik faziletine de kavuşturmuştur!"1427[10]

Peygamberimizin Hastalığı Sırasında Vukua Gelenler

İbni Sa'd, Ebû Yâlâ, Taberani, Beyhaki ve Ebû Nuaym Fadl bin Abbas'tan naklederler. O şöye demiştir: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Başımı bağlayın. Ben Mescid'e çıkmak istiyorum!" Ben, başını bağladım. O da Mescid'e çıktı. Tâ minbere kadar iki kişiye dayanarak gitti. Minbere oturduğu zaman; şu hutbesini irâd etti: "Bundan sonra derim ki: Ey insanlar, benim sizlerden ayrılığım, gerçekten yaklaşmış bulunmaktadır. Şimdi ben sizlere diyor ve haber veriyorum! Kimin sırtına vurmuşsam, işte sırtım, gelip hakkını alsın. Kimin malını almışsam, işte malım, gelip hakkını alsın! Kime sövüp hakarette bulunmuşsam, işte haysiyetim ve namusum; gelip aynı şekilde davranarak benden hakkım alsın! Hiç bir kimse, sakın ola ki, "ben, Resûlüllah'a böyle bir şey yapmaktan veya söylemekten korkarım!" diye düşünmesin. Zira hakkını almak isteyen birisine karşı, kızmak veya ona düşmanca davranmak; Allah'ın elçisi olarak benim şanımdan ve ahlakımdan değildir! Bu böylece biline."

Sonra Reülüllah (s.a.v.) sözlerine şöyle devam ettiler: "Sizlere haber veriyorum! Kim içinden bir şey duyup söylemek isterse, kimin nefsinden şikayeti varsa; mutlaka kalkıp söylesin! Ben onun için, Allah'a dua edivereceğim!" Resûlüllahm bu sözü üzerine adamın biri ayağa kalktı ve şöyle dedi: "Yâ Resûlellah, ben; münafığın ve cimrinin birisi-

---

1427[10] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 536-537.

yim! Aynı zamanda ben; korkak, çok uyuyan ve çok yalan söyleyen birisiyim! Benim için dua buyurur musunuz?"

Sevgili Resulümüz, o adamın bu sözleri ve ricası üzerine buyurdular ki: "Allah'ım, bu kuluna iman nasib eyle! Onun imanını ve islammı gerçek kıl! Onun nefsindeki çok uyuma, yalan söyleme, cimrilik gibi huyları gider! Onun korkaklığını da, cesaret ve kahramanlığa kalb eyle."

Fadl bin Âbbas der ki: Ben daha sonraları o adamın haline dikkat ederdim. Bir savaşta, halini müşahade ettim. Ondan daha kahramanını, ondan daha sabırlısını, ondan daha az uyuyanını göremedim."

Fadl îbni Abbas; (Peygamberimiz'in Mescid'deki hutbesi sırasında diğer olanları anlatmak üzere) der ki: O sırada kadının biri ayağa kalkıp parmağı ile dilini göstererek bir işarette bulundu. Onun ne demek istediğini çok iyi anlıyan Peygamber (s.a.v.): "Ey hanım, sen Aişe'nin evine git, benim oraya gelmemi bekle!" buyurdu. Sonra Aişe'nin odasına gitti. Orada kendisini beklemekte olan kadının başına, elindeki asasını dokundurup onun için de dua eyledi."

Aişe validemiz bu hususta demiştir ki: "Eğer ben olsaydım, muhakkak Resûlüllah'm o kadın hakkındaki duasını tanır, bellerdim. Eğer benim hakkımda böyle bir dua ve uyarı yapılmış olsaydı, her halde: "Ey Aişe, namazını güzel kıl!" şeklinde olurdu." 1428[11]

îbni Sa'd, Aişe'nin şöyle dediğini rivayet eder: "Ben, Resûlüllah (s.a.v.) kadar, ölüm hastalığında çok sıkıntı çeken birisini hiç görmedim."

1428[11] Buhari'nin rivayetine göre, Abbas; oturmuş ağlamakta olan bir topluluğun yanından geçiyormuş. Onlara bunun sebebini sormuş. Onlar da demişler ki: "Peygamber (s.a.v.), Mescid'e başı sarılı olarak geldi ve bize bir veda hutbesi irâd etti." Artık, ayrılık iyice yaklaşmıştır" buyurdu. Bunun ve bu esnada söylediği diğer şeylerin te'siriyle ağlıyoruz. Bu sırada Peygamberimiz, özellikle Ensar"ı medhu sena eyledi ve onlara karşı iyi davranılma-sını öğütledi. Ayrıca Allah'ın kendisini dünya ile âhiret arasında muhayyer kıldığını, kulunun ise âhireti ve Rabbine kavuşmayı tercih ettiğini söyledi. Bütün bu söylenenler, bizi bu hale getirdi."

işte onlar, Rasulullah'ın amcası Abbas'a bu cevabı vermişler ve kendilerinin de ifade ettikleri gibi Rasulullah'ın firâkıyla gözyaşı döküp ağlamışlardır.

Buhari ve Müslim de Abdullah ibni Mes'ud'un şöyle dediğini naklederler: "Ben, Resûlüllah'ın (s.a.v.) hastalığı sırasında, O'nun yanma girmiştim. O'nun, çok şiddetli bir sıkıntı ve acı çekmekte olduğunu gördüm ve dedim ki: "Ey Allah'ın Resulü, acınızın oldukça fazla olduğu anlaşılmaktadır!" Peygamberimiz de şöyle buyurdu: "Evet, ben şu anda, içinizden en az iki kişinin dayanabileceği kadar acı çekmekteyim!" Bunun ü erine ben: "O halde yâ Resûlüllah, ecriniz de iki misli olması lazım!" dedim. Peygamberimiz de bunu: "Evet, yâ Ibni Mes'ud!" diyerek karşıladı." 1429[12]

Buhari ve Müslim Abdullah îbni Mes'ud'danf'şöyle rivayet ederler: Ben, Resûlüllah'ın (s.a.v.) huzuruna girdiğimde, O'na dokundum ve a-teşinin şiddetinden çok sıkıntı çekmekte olduğunu anladım. Dedim ki: "Ey Allah'ın Resulü, sıkıntınız çok şiddetli herhalde?" O da buyurdu ki: "Evet, çünkü ben, iki adamın çektiği kadar sıkıntı çekmekteyimdir." Dedim ki: "O halde, ecriniz de iki adammki kadar olacaktır." O da: "Evet" buyurdu.

Ahmed de el-Zühd adlı eserinde Ömer bin el-Hattâb'tan şöyle nakleder: "Peygamber'in (s.a.v.) hastalığı sırasında, O'nun huzuruna girdiğimde, elimi elbisesinin üzerine koydum. Ateşini elbisesinin üzerinden duydum. Dedim ki: "Ey Allah'ın resulü, ateşi seninkinden daha yüksek olan bir hastaya rastlamıştım!" O da cevaben şöyle buyurdu:

"Bizim sevâb ve ecrimiz de böyle fazla olur. Bilinsin ki, insanların en şiddetli belâlara uğrayanları peygamberler, sonra sâlih kullardır!"

Buharı ve Müslim Ebû Musa'dan şöyle rivayet eder: Peygamberimiz hastalığı iyice arttığı sırada: "Ebû Bekir'e söyleyin, namazı kıldırsın!" buyurdu. Aişe: "O, yufka yüreklidir! Senin makamına durduğu zaman,

---

1429[12] Tirmizi'nin Aişe'den rivayeti ise şöyledir: "Ben, Resûlüllah'ın hastalığı sırasında acı ve sıkıntılarının şiddetini gören bîr kişi olarak; artık bundan sonra herhangi bir kimsenin kolayca ölüvermesinde imrenilecek bir şey olmadığı kanâatine varmış oldum." Nesai'nin rivayetinde de şöyle denilmiştir: "Resûlüllah (s.a.v.); mübarek başı benim kucağımda olduğu h^lde vefat etti. Ben, bu sırada Sevgili Peygamberimiz'in çektiği şiddetli sıkıntıyı gördüğüm için, artık bundan sonra bir kimsenin çok sıkıntı çekerek vefat etmesini, asla ve ebediyen kerîh görmez oldum!" (Müellrfimiz'in burada zikrettiği hadis metni ise; Buhari, Müslim ve Tir-mizi'ye âit bulunmaktadır.)

namaz kıldırmaya güç yetiremez!" dedi. Peygamberimiz: "Ebû Bekr'e emrediniz, insanlara namazı kıldırsın!" diyerek emrini tekrarladı. Aişe yine: "O buna güç yetiremez" dedi. Peygamberimiz de: "Ebu Bekr'e emrediniz, insanlara namazı kıldırsın" buyurdu ve "Siz kadınlar, Yusufun arkadaşlarısınız! Yâni bir sözü söyler, fakat o Özle başka mânâyı kasdedersiniz!" diyerek sözünü bitirdi. Elçi gidip Ebû Bekir'e Peygamberimiz'in emrini bildirdi. Ebû Bekir de, Peygamberimiz'in sağlığında insanlara namaz kıldırdı."

Buhârî'nin Aişe validemizin o sıradaki sözüyle ilgili olarak naklettiğine göre, bizzat Aişe validemiz şöyle demiştir: "Ben, bu husustaki sözümü tekrarlıyarak, Resûlüllah'a karşı koymak istememiştim. Ben, sadece Rasulullah'tan sonra, O'nun makamına geçen bir adamı insanların iyi görmeyeceğinden korkarak öyle söylemiştim... Ben, Resûlüllah'ın makamına geçen birisini insanların uğursuz sayacaklarını zannediyordum... Ve istemiştim ki, Resûlüllah Ebû Bekr'in yerine bir başkasını görevlendirsin..."

îbni Sa'd'ın Muhammed bin İbrahim'den rivayeti ise şöyledir: Peygamber (s.a.v.) hastalığı sırasında buyurdu ki: "Ebû Bekr insanlara namaz kıldırsın!" Bir ara kendisinde hafiflik hisseden Resûlüllah Efendimiz, namaza çıktı. Bu sırada Ebû, Bekr, namazı kıldırmakta idi ve Resûlüllah'ın geldiğini farketmemişti. Resûlüllah eliyle onun omzuna dokundu. Ebû Bekr de geri çekildi. Peygamberimiz onun sağına oturdu ve namazı onun arkasında kıldı. Namazı yine Ebû Bekir kıldırmış oldu. Namaz kılındıktan sonra Peygamberimiz buyurdu ki: "Hiç bir peygamber ümmetinden birinin arkasında namaz kılmadan vefat etmemiştir!" 1430[13]

Beykakî'nin rivayetine göre de Aişe validemiz şöyle demiştir: Peygamber (s.a.v.), vefatıyla neticelenen hastalığı sırasında, Ebû Bekir'in

---

1430[13] Bu, yanlıştır. Zira Peygamberimiz imam olmuş, Ebû Bekr O'na uymuş,.cemâat da Ebû Bekr'e uyarak kılmıştır. Peygamberimiz oturduğu yerden kılmış, Ebû Bekr ise ayakta kılmış ve cemaata tebliğ etmiştir ve kılınan bu namazdan sonra böyle bir hadis irâd edilmemiştir. Peygamberimizin o sözü;-sabah namazını kıldırmakta olan Abdurahman bin Avf'ın arkasında namaz kıldığı zaman söylemiştir. Peygamberimiz bu namazın ikinci rekatinde yetişmiş ve namazdan sonra da: "Güzel eylediniz" buyurup sonunda da o mealdeki hadisini irâd etmiştir.

arkasında ve oturduğu yerden namazını kıldı." 1431[14]

Yine Beyhakî Enes'ten rivayet ediyor: Peygamberin (s.a.v.) cemaatla kıldığı son namaz; bir kat elbiseye sarınarak gelip Ebû Bekir'in arkasında kıldığı namaz olmuştur."

Beyhakî, Enes'ten naklettiği bu rivayetle ilgili olarak der ki: "Bu namaz, Peygamber Efendimiz'in vefat ettiği Pazartesi günü kıldığı Sabah Namazıdır." 1432[15]

Taberânî Şeddâd bin Evs'ten rivayet eder. O şöyle demiştir: Peygamber (s.a.v.) vefat ederken yanında idim... Bana hitaben buyurdu ki: "Ey Seddâd, senin neyin var?" Ben de: "Dünyâ başıma dar geldi!" dedim... Buyurdu ki: "Ey Şeddâd, böyle söyleme ve unutma ki yakında Şam fethedilecektir, Kudüs fethedilecektir. Sen ve evlâdın, orada müs-lümanlarm önderlerinden olacaksınız, inşâallah!"

îbni Sa'd, Ömer bin Ali'den rivayet eder. O şöyle demiştir: Pey-gamber'in (s.a.v.) ilk hastalandığı gün, Çarşamba günü idi. Hastalığı, vefat edinceye kadar tam on üç gün devam etti." 1433[16]

1431[14] Peygamberimiz, o sırada oturduğu yerden namazını kılmıştır. Fakat Ebû Bekir'in arkasında değil, sağında kılmıştır. Peygamberimiz Ebû Bekr'e değil, Ebû Bekr Pey-gamberimiz'e uymuştur. Cemâat da Ebû Bekr'e uyarak namazını edâ etmiştir.

1432[15] Peygamber Efendimiz'in bu şekilde kıldığı namaz, bundan önceki hadiste gördüğümüz gibi, Ebû Bekr'in sağ tarafına durarak kıldığı namazdır. Bu sabah namazı değil, öğle namazı idi. Pazartesi günü ise, cemaata çıkamamıştır. O gün, Peygamberimiz; Aişe'nin odasının perdesini aralıyarak çıkmış ve onların sabah namazını kılmalarını seyretmiş ve çok sevinmiştir. Ebû Bekr, O'nun namaza çıkacağını zannederek geri çekilmiş, Peygamberimiz ise, namazlarını kılmağa devam etmeleri için eliyle onlara işarette bulunmuştur. Sonra Peygamberimiz içeri girip odanın perdesini indirmiştir.

1433[16] Hastalığının ikinci çarşamba gününde hastalığı şiddetlenmiş ve o gün, bir kağıt istiyerek bir şey yazdırmak talebinde bulunmuştu. Vefatı bundan beş gün sonra olmuştur.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 537-541.

Peygamberimizin Vefatından Önce Vukua Gelen Mucizeler Ve Bazı Özellikler

Buharı ve Müslim'in rivayetine göre, Aişe şöyle demiştir: Peygamber (s.a.v.), hasta olmazdan Önce: "Bir peygamber, vefat ettikten sonra gideceği cenneti görüpde muhayyer bırakılmadıkça vefat etmez!" buyurdu. Nitekim hastalığı ağırlaştığı sırada, ben O'nu kucağımda tutmakta idim. Bir ara kendisine bir ağırlık gelip bayıldı. Sonra kendisine gelip gözlerini açtı... Sonra gözlerini odanın tavanına dikerek: "Ey Allah'un, refîk-i â'lâ'ya" dedi. Hatırladım ve bildim ki, bu O'nun bize daha evvel haber verip söylediği şeydir."

Yine Buharı ve Müslim Aişe 'den rivayet eder. O şöyle demiştir: Biz, kendi aramızda Resûlüllah'm (s.a.v.), dünyâ ile âhiret arasında muhayyer bırakılmadan vefat etmeyeceğini konuşur dururduk... O'nun vefatıyla neticelenen hastalığı başladığı zaman, sesinde bir kısıklık oldu. O, o haliyle şöyle diyordu: "...Allah'ın müstesna nimetlere erdirdiği peygamberler, sıddîkler, şehidler ve sâlihlerle beraber. Onlar gerçekten ne güzel arkadaştırlar!" 1434[17]

Aişe'den Beyhakl'nin rivayeti ise şöyledir: Peygamber (s.a.v.) bayıldığı sırada, O'nun mübarek başı benim kucağımdaydı. Ben, O'nun yüzünü siliyor ve kendisine şifa bulması için de dua ediyordum... Bir ara kendisine gelip dedi ki: "Bilakis yâ Aişe, artık ben Rafîk-i Alâ ve Es'ad'a gidiyorum! Cibril'in, Mîkâîl ve israfil'in arkadaşlığı ne güzeldir!"

Ahmed, îbni Sa'd ve Ebû Nuaym sahih bir senedle Aişe'den şöyle rivayet ederler: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Peygamberlerden her biri, vefat etmezden önce muhakkak muhayyer bırakılır. O da âhireti seçer de ondan sonra vefat eder." Ben, Peygamberimiz'in bu sözünü iyi akhmda tutuyordum. Hastalandığı sırada da O'nun başı benim kucağımda idi

îbni Sa'd, Câbir bin Abdullah'tan şöyle nakleder: Ka'bü'l-Ahbâr, Ömer zamanında gelip Peygamber'in (s.a.v.) vefatından önce, en son o-larak söylediği şeyin ne olduğunu sordu. Ömer de kendisine: "Bunu gidip Ali'ye sormalısın" karşılığım verdi. O da gidip Ali'ye sordu ve ondan şu

---

1434[17] Nisa suresi, 69

cevabı aldı: "O'nun son sözü: "Namaz'a dikkat ediniz, Namaz'a!" ol- muştur.

Buhârî ve Müslim'in Enes 'ten rivayetleri ise şöyledir: Resûlüllah'm (s.a.v.) en son vasiyeti şöyle olmuştur:

"Namaza dikkat ediniz, namaza! Bir de elinizin altındakilerin hukukuna!" Evet, Sevgili Peygamberimiz'in nefesi çıktığı ve dili döndü- ğü müddetçe söyleyip durduğu ve tekrarladığı son sözü ve vasiyeti, işte böyle olmuştur!" 1435[18]

Peygamberimizin Ruhu Şeriflerinin Çıktığı Sırada Vukua Gelenler

Bezzâr ve Beyhakî sahih bir senedle Aişe'nin şöyle dediğini nakleder: Peygamber (s.a.v.), mübarek başı kucağımda olduğu halde vefat etti... Mübarek ruhu çıktığı zaman, etrafa öylesine hoş bir koku yayıldı ki, ben o âna kadar o kadar güzel bir koku duymamıştım...

Beyhakı'nin rivayetine göre de Urve şöyle demiştir: Peygamber (s.a.v.) vefat ettiği zaman, Ebû Bekir gelip peygamberimizi öptü ve şöyle dedi: "Ey Allah'ın Resulü, hayatta iken ne kadar temiz ve hoştunuz! Vefat ettiğinizde de ne kadar temiz ve hoşsunuz."

(Beyhâkî ve Ibni Sa'd, benzeri bir rivayeti Saîd bin el-Müseyyeb'ten de nakletmişlerdir.)

Beyhâki ue Ebû Nuaym el-Vâkıdî tarikiyle onun şeyhlerinden şöyle

---

1435[18] Sevgili ve şanlı Peygamberimizin son vasiyetlerinin namaz ve kul hakkına riâyet üzerinde olması, ne kadar da güzel olmuştur! Bunu aklı başında hiçbir müslüman ya-dırgayamaz! Biri, Allah'ın vahdaniyetine İmândan sonra Allah'ın kullan üzerinde en büyük hakkı bulunan namaz. Diğeri de, bir insanın elinin altında bulunan ve kendisine emânet olan köle ve hizmetlilerinin hukukuna riayet. Onlara güzel bakmak, onları güzel eğitip yetiştirmek. Haklarından hiç birini hafife almamak.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 541-542.

rivayet ederler: Peygamberimiz vefat ettiği zaman, O'nun gerçekten vefat edip etmediğinde şüpheye düştüler. Bâzıları: "Evet O, vefat etmiştir" dedi. Bâzıları ise: "Hayır, henüz vefat etmedi" dediler. Bu sırada orada bulunmakta olan Esma binti Umeys, elini Peygamberimiz'in mübarek omzuna koydu ve: "Gerçekten vefat etmiştir! Zira omzundaki nübüvvet

mührü kaybolmuştur" dedi. îşte bu suretle, Peygamberimiz'in gerçekten vefat etmiş olduğunu anladılar." 1436[19]

Peygamberimizin Mubabek Cesedi Yıkanırken Vukua Gelen Fevkaladelikler

îbni Sa'd, Ebû Dâvud, Hâkim, Beyhakî ue Ebû Nuaym Aişe'den naklederler, O şöyle demiştir: Peygamber (s.a.v.) vefat ettiğinde, O'nu nasıl gasledeceklerini bilemediler ve: "Vallahi biz, O'nu nasıl gasledeceğimizi bilemiyoruz! Acaba elbisesini çıkararak mı, yoksa çıkarmaksızın mı gasledeceğiz?" dediler. Bu sırada Allah kendilerine derin bir uyku verdi. Herkes çenesini göğsüne dayamış uyuyordu. Sonra birisi konuştu ve: "Peygamber'i (s.a.v.), elbisesi üzerindeyken gaslediniz" diye bir nidada bulundu. Evden gelen bu sesin, kime âit olduğunu ise farkedemediler." 1437[20]

(Yine bu mealde, Büreyde ve îbni Abbas'tan nakledilmiş diğer rivayetler de bulunmaktadır.)

1436[19] Onların arasında bu şekilde bir ihtilâf veya tereddüd olmamıştır. Buhari'nin rivayetine göre Aişe validemiz: "Ve kendisine verdiğim misvakı kullandıktan sonra Rafık-ı Alâ'ya!" dedi. Bunu üç defa tekrarladı ve "vefat etti" demiştir. Bunda bir tereddüd ifadesi bulunmamaktadır.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 542-543.

1437[20] Ebû Davud'un rivayetinde: "Sonra kalkıp elbisesi üzerinde olduğu halde O'nu gaslettiler. Ovuştururken, elleriyle O'na dokunarak değil, üzerindeki gömleğiyle ovuşturdular" denilmektedir.

îbni Sa'd, Beyhakî el-Şâ'bî'den şöyle dediğini naklederler: Peygamber'i (s.a.v.) Ali yıkadı ve O'nu yıkarken şöyle diyordu: "Ey Alla 'm elçisi, anam babam sana feda olsun! Sen, gerçekten temiz ve hoş olarak yaşadın, temiz ve hoş olarak vefat ettin!"

Ebû Dâvud, Hâkim, Beyhakî ve îbni Sa'd'ın Saîd bin el-Müseyyeb tarikiyle Ali'den naklettikleri rivayet de şöyledir: "Peygamber'i (s.a.v.) ben yıkadım. O'nu yıkarken dikkat ettim, diğer vefat eden insanlarda görülen şey, O'nda hiç görülmedi. Zaten O, yaşarken de tertemiz idi, vefat ettiği zaman da tertemiz idi!"

(îmâm-ı Ahmed'in îbni Abbbâs'tan naklettiği bir rivayete göre de, Ali bu hususta böyle demiştir.)

Beyhaki'nin Ebû Maşer'den, onun da Muhammed bin Kays'tan rivayetine göre de Ali şöyle demiştir: "Peygamber'i (s.a.v.) gaslettiğimiz sırada, O'nun azasını yıkamak için tutup kaldırmak istediğimde sanki kendiliğinden kalkıyormuş gibiydi."

(Diğer bir rivayette ise, Ali'nin şunu da ifade ettiği kaydedilir: "O sırada etrafa ve semâya öylesine bir güzel koku yayıldı ki, o âna kadar o kadar güzel bir kokuyu ben hiç duymamıştım. Dedim ki: "Ey Allah'ın Resulü, anam babam sana feda olsun! Sen, gerçekten tertemiz yaşadın, tertemiz olarak vefat ettin!")

îbni Sa'd, Abdül-Vahid bin Ebû Avn'den rivayet eder. O şöyle demiştir: Peygamber (s.a.v.) Ali'ye hitaben buyurdu: "Ey Ali, ben vefat ettiğim zaman, beni sen yıkayacaksın!" Ali de dedi ki: "Ey Allah'ın Rasulü, ben hiç cenaze yıkamadım." Peygamberimiz: "Yâ Ali, hiç çekinme! Bunu sana Allah kolay kılacaktır!" buyurdu. Ali, bunu anlatmak üzere sonra demiştir ki: "Ben, Peygamberimiz'i gaslederken, bunu bana Allah kolay eyledi. Resûlüllah'ın hangi azasını yıkamak üzere tutsam, kendiliğinden kalkıyormuş gibi bana çok hafif geldi. Bana bu sırada yardım etmekte bulunan Fadl ise: "Yâ Ali, çabuk ol! Neredeyse belim kırılacak!" diyordu."1438[21]

1438[21] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 543-544.

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Cenaze Namazının İmamsız Kılınışı İdi

Evet, Peygamber'in (s.a.v.) özelliklerinden biri de O'nun cenaze namazının kılınışının O'na has bir şekilde olması idi. Şöyle ki^Maslümanlar O'nun cenaze namazım, önlerinde bir imam olmaksızın ve bilinen cenaze duasını da okumaksızm, teker teker, grub grub kılmışlardır. Bu sırada da bazı fevkaladelikler vukua gelmiştir. Nitekim bu hususta müteaddid rivayetler bulunmaktadır. Önce tbni İshak ile Beyhaki'nin rivayetini görelim. Bunların rivayetine göre İbni Abbas şöyle demiştir:

"Peygamber (s.a.v.) vefat ettiği zaman, önce erkekler gelip grub grub O'nun namazını kıldılar. Önlerinde imam yoktu. Erkekler bitirdiği zaman, kadınlar gelip onlar da önlerinde bir imam bulunmaksızın O'nun namazını kıldılar. Sonra çocuklar gelip kıldılar. Sonra köleler gelip kıldılar ve hiçbirinde, hiç bir kimse kendilerine imam olmadı." 1439[22]

îbni Sa'd ile Beyhaki'nin, Sehl bin Sa'd'dan rivayeti de şöyledir: Peygamber'in (s.a.v.) cenaze namazım müslümanlar, önlerinde bir imam olmaksızın kıldılar. O'nun gaslini tamamlayıp kefenledikten sonra, şerir üzerine koydular, sonra bu şeriri kabrin kenarına bıraktılar. Sonra grub grub gelip O'nun üzerine namaza durdular."

îbni Sa'd, îbni Meni, Hâkim, Beyhaki ve Taberani Îbni Mes'ud'dan rivayet ederler. O şöyle demiştir: Peygamber (s.a.v.), hastalanıp iyice ağırlaştığı zaman, biz kendisine: "Vefatınız halinde sizi kim yıkayacak, Ey Allah'ın Resulü?" diyerek sorduk. O şöyle buyurdu: "Beni, ehl-i beytimden bana en yakın olanlar yıkayacaktır. Fakat sizlerin göremeyeceğiniz pek çok melekler de bulunacaktır!" Bundan sonra kendisine: "Namazını kim kıldıracak?" diye sorduk. O da: "Siz beni yıkayıp kefenime koyduktan ve güzelce kokuladıktan sonra, şeririm üzerine koyunuz! Sonra şeririmi kabrimin kenarına bırakınız. Sonra yanımdan çıkıp bir müddet bekleyiniz. Zira o sırada üzerime ilk namaz kılacak olan Cebrail

---

1439[22] ibni Abdü'l-Berr der ki: "Peygamberimizin cenaze namazının bu şekilde kılındığı üzerinde itifak vardır." İbni Dıhye de Peygamberimizin cenaze namazını otuz bin kişi kılmış idi" der.

olacaktır. Sonra Mîkâîl, sonra İsrafil, sonra da Azrail olacaktır. Bunların her birinin yanında meleklerden cemaatleri de olacaktır. Sonra sizlerden ilk olarak ehl-i beytim gelip namazımı kılsınlar. Sonra grub grub veya ferd ferd gelip namazımı kılarsınız." Biz, Peygamberimizin bu sözlerini böylece dinledikten sonra: "Peki Ey Allah'ın Resulü, sizi kabrinize kim koyacak?" diye de sorduk. O da buyurdu ki: "Beni kabrime, ehlim koyacaktır ve bu sırada bir çok melekler de bulunur, onlar sizleri görür amma, sizler onları göremezsiniz."

Bu rivayetle ilgili olarak Beyhaki der ki: "Bunu, sadece Selâm el-Tavil rivayet etmiştir." Ibni Hacer ise onun bu sözüne itiraz ederek şöyle demiştir: "Bunu, aynı tarikten Müslime bin Salih de rivayet etmiştir ve onun bu rivayeti Selâm el-Tavil'in rivayetini desteklemektedir." (Bunu ayrıca Hafız Bezzâr da, bir başka tarik ile İbni Mes'ud'dan rivayette bulunmuştur.)

İbni Sa'd'm Ali'den rivayeti de şöyledir: Peygamber (s.a.v.) şeriri üzerine konulduğu zaman ben insanlara dedim ki: "O'nun cenaze namazını kılarken, hiç biriniz insanlara imam olamaz! O, sağken de, vefatı halinde de sizin imamımzdır! Grub grub içeri giriniz, saf saf durunuz ve O'nun namazını kılınız." Onlar da grub grub gelip böyle yaptılar. Bilinen cenaze duasını da okumadılar. Tekbir aldıktan sonra sâdece: "Esselâmü aleyke eyyühennebiyyü ve rahmetüllahi ve berekâtühü." "Ey Allah'ın peygamberi, Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi senin üzerine olsun!" diyerek selamladılar ve sonra da: "Allah'ım bizler şahitlik ederiz ki, senin peygamberin senin O'na indirdiğin kitabını tebliğ etmiştir! Ümmetine hakkıyla yol gösterip nasîhatta bulunmuştur, senin yolunda hakkıyla cihâd etmiştir! Tâ senin dînin izzet ve kuvvet bulup yerleşinceye kadar, nasihat ve cihâdında devam etmiştir. Allah'ım, sen bizleri O'na indirdiğin Kitâb'a hakkıyla uyanlardan eyle ve bizlere dînimizde sebat ver! Bizi yarın âhirette O'na kavuştur!" işte bâzıları böyle dua ediyor, bâzıları da bu duaya amîn diyordu. Erkekler bu şekildeki cenaze namazlarını bitirdikten sonra kadınlar, sonra da sabiler edâ ettiler."

(Ibni Sa'd ile Beyhakî'nin Muhammed bin İbrâhîm el-Teymî'den olan rivayeti de bu şekildedir.)

İbni Sa'd, Ebû Hazım el-Medenî'den rivayet eder. O şöyle diyor: Peygamber (s.a.v.) vefat ettikleri zaman, O'nun cenaze namazını ilk o-

larak muhacirler edâ ettiler. Sonra ensâr. Bölük bölük gelip namazını kılıyor, sonra çıkıyorlardı. Sonra Medine ehli kıldı. Böylece erkekler edâ ettikten sonra kadınlar edâ ettiler. Kadınlar, âdetleri veçhile feryâd ve figân ediyorlardı. Ansızın büyük bir gürültü duyuldu. Bundan korkan kadınlar sustular. Birisi bu sırada şöyle demekteydi: "Her bir musibetin ve kaybın, Allah tarafından verilecek bir karşılığı ve bedeli vardır. Eksiğini, Allah'ın vereceği ecir ve sevâb ile gidenlere ne mutlu! Asıl musibete uğrayan ise, sevaptan mahrum kalandır!"1440[23]

Peygamberimizin Özelliklerinden Biri De, Onun Vefat Ettiği Yere Defnedilmesi Ve

Cenaze Namazının Üç Gün Sürmesidir

Peygamber'in (s.a.v.) özelliklerinden biri de, O'nun vefat ettiği yere defnedilmesi ve cenaze namazının üç gün sürmesidir. Keza kabrine kadife yayılması da O'nun bir özeliği idi.

Îbni Sa'd îkrime'den şöyle nakleder: Peygamber (s.a.v.), vefatından sonra kabrinin kenarına konuldu ve üzerine namaz kılındı. Vefat günü Pazartesi idi. Kabrine defnedildiği vakit ise, ertesi günün gecesridi."

Beyhakî'nin îkrime kanalıyla Îbni Abbas'tan rivayeti de şöyledir: "Peygamber'in (s.a.v.) cenazesi hazırlanıp kabrinin kenarına, Pazartesi gününün öğle vakitlerinde konulmuştu... Salı günü Güneş battığında ise, hâlâ insanlar O'nun namazım kılmakta idiler."

îbni Sa'd'm Sehl bin Sa'd el-Sâidî'den rivayeti ise şöyledir: "Peygamber (s.a.v.), Pazartesi günü vefat etti... Pazartesi günü, Salı günü namazı kılınmaya devam edildi. Nihayet Çarşamba günü defnedildi." 1441[24]

1440[23] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 544-546.

1441[24] Bu husustaki ifadelerde mühim bir fark bulunmamaktadır. Zira: "Salı günü defnedildi" diyenin maksadı, Salı günü akşamında defnedildiğini haber vermektir.

Beyhakî'nin Mekhûl'dan nakli de şöyledir: "Peygamber (s.a.v.), vefatından sonra, üç gün kabrine defnedilemedi. İnsanların onun üzerine kıldıkları cenaze namazı üç gün sürdü... İnsanlar; bölük bölük gelip namazını edâ ediyorlardı. Saf tutmuyorlar ve bir imama da uymuyorlardı."

Yine Beyhakî ile îbni Sa'd'ın îbni Abbas'tan rivayetleri de şöyledir: "Peygamber1 in (s.a.v.) vefatından sonra, nereye defnedileceği hususunda ihtilâfa düşüldü... Bâzıları: "O'nu, Mescid'e defnedelim!" dediler. Bâzıları: "Medine Kabristanına defnedelim!" dedi. Ebû Bekir de: "Ben, Peygamber'in (s.a.v.) kendisinden duydum! O, bu hususta şöyle buyurmuştu: "Hiç bir peygamber, vefat ettiği yerden başka bir yere defnedil-memiştir!" işte Ebû Bekir'in bu sözü üzerine Peygamberimiz'in üzerinde vefat ettiği yatak kaldırıldı, bu yatağın serildiği yere O'nun kabri kazıldı ve O buraya defnedildi."

(Bu rivayetin, mevsûl ve mürsel başka tarikleri de bulunmaktadır.) 1442[25]

îbni Sa'd, ibniEbû Müleyke'den nakleder. O şöyle der: "Peygamber (s.a.v.) bir hadîslerinde şöyle buyurmuştur: "Allah'ın vefat ettirdiği her bir peygamber, ancak vefat ettiği yere defnedilmiş tir."

Beyhakl, Salim bin Ubeyd'den nakleder. Salim bin Ubeyd, Askâb-ı Suffe'den olan bir zâttır ve şöyle demiştir: "Peygamber (s.a.v.) vefat ettiği zaman, Ebû Bekir gelip içeri girdi. Sonra dışarı çıktı... Bu sırada kendisine: "Resûlüîlah (s.a.v.) vefat etti mi?" diye soruldu. O da: "Evet" diye cevâb verdi. Onun bu cevâbı ile, Peygamberimiz'in artık vefat etmiş olduğunu anladılar. Sonra kendisine: "Peki O'nun namazını nasıl kılacağız?" diye soruldu. O da: "Önümüzde bir imam bulunmaksızın, bölük bölük girip O'nun üzerine namazını kılacaksınız" dedi. Onlar da onun dediği gibi yaptılar. Onlar daha sonra: "Peygamberimiz defnedilecek

---

"Çarşamba günü defnedildi" diyenin maksadı da, Çarşamba gününün gecesinde defnedildiğini haber vermekten ibarettir.

1442[25] Ebû Bekr"İn bu hadisi rivayet etmesiyle de, vâki' ihtilaf sona ermiştir. Zaten Peygamberimiz'in ashabı hep böyle idiler. Bazı meselelerde ihtilaf ve İçtihat ederler. Peygamberimiz'in bir hadisi nakledilince de, işi o noktaya bağlıyarak ihtilaft sona erdirirlerdi.

midir?" dediler. O da: "Evet" dedi. "Nereye defnedilecek?" diye sordular. O da: "Vefat ettiği yere" karşılığını verdi. Onlar da, bunun böyle yapılması gerektiğini anladılar ve öyle yaptılar."

(Ebû Yâlâ'nm rivayetine göre, Aişe, bu husustaki ihtilâf sırasında, Ali'nin dahi bu şekilde söylediğini ifâde etmiştir.)

Ahmed, îbni Sa'd ve Beyhakl îbni Abbas'tan rivayet ederler: O şöyle demiştir: "Peygamberimiz'in (s.a.v.) vefatından sonra, O'nun kabrini kazmayı mûrad ettikleri sırada, bu işi kimin yapacağım müzâkerede bulundular. Bu sırada Medine'de müslümanlarm kabrini kazan iki kişi vardı. Bunlardan biri Ebû Ubeyde, diğeri de Ebû Talha idi. Ebû Ubeyde'nin usûlü şakk, Ebû Talha'nın usûlü da lahd idi. Peygamberimiz'in amcası Abbas, iki adam çağırıp bunlardan birini Ebû Ubeyde'ye, diğerini de Ebû Talha'ya yolladı. Hangisi erken gelirse, Resûllüllah'ın kabrinin ona göre olmasını istedi ve: "Ey Allah'ım, sevgili peygamberimiz için sen, hangisi hayırlı olacaksa, onu nasîb eyle!" diyerek de istihare, yâni hayırlısını Allah'tan isteme şeklinde bir duada bulundu. Ebu Talha erken bulunup erken oraya geldi ve Resûlüllah'm kabri de böylece, lahd usûlüne göre kazılmış oldu." 1443[26]

îbni Sa'd, Hâkim ve Beyhakî Aişe'den nakleder. O şöyle demiştir: "Ben rü'yâmda üç Ay görmüştüm... Bu üç Ay, semâdan kucağıma düştü... Babam Ebû Bekir'e bu rüyamın tâbirini sordum. O da dedi ki: "Yeryüzünün en hayırlı üç insanı senin odana defnedilecektir." Peygamber (s.a.v.) vefat ettikten sonra benim odama defnedildi. Babam da bana dedi ki: "Ey Aişe, işte senin rüyanda gördüğün üç Ay'dan birincisi ve en hayırlısı! Senin odana defnedilmiş bulunmaktadır."

îbni Sa'd, îbni Abbas'ın şöyle dediğini nakleder: "Peygamber (s.a.v.), kabrine defnedilin e zden ve konulmazdan önce, altına kırmızı renkli bir kadife serildi. Sonra bunun üzerine konuldu." işte îbni Abbas'ın bu rivâyetiyle ilgili olarak Vekî' der ki: "Bu, sâdece Peygamberi-miz'e hâs idi. O'nun bir özelliği idi."

(Bu hadîsi, Vekî'in bu sözü olmaksızın Müslim dahî rivayet etmiştir.)

1443[26] Tirmizi'nin rivayetine göre de: Peygamberimiz'in kabrini kazan ve (ahdini (sapmasını) yapan Ebû Talha idi. Altına kadifeyi seren de Şakrân idi.

1444[27]

îbni Sa'd, Hasanın da şöyle dediğini nakletmiştir: "Resulüllah (s.a.v.) Efendimiz bir hadîslerinde: "Benim kabrim de lahdim açıldığı zaman, altıma şu kadifemi seriniz! Biliniz ki yeryüzü, Peygamberin cesedine, musallat olamaz..."

Bezzâr, sahih bir senedle îbni Saîd'den şöyle rivayette bulunur: Biz, Resulüllah (s.a.v.)'i kabrine defnettikten sonra, aradan henüz fazla bir zaman geçmeden, kalbi erimizin çok değiştiğini hissettik..."

îbni Sa'd, Hâkim ve Beyhakî'nin Enes'ten rivayetleri de şöyledir: "Peygamberin (s.a.v.) vefat ettiği gün, sanki Medine'nin üzerine koyu bir zulmet çökmüştü!... Her şey, kapkaranlık idi. O'nun kabrine defnedilip ellerimizin toprağını silkeleyerek hayâta döndük... Aradan çok zaman geçmeden, kalblerimizde çok değişiklik oldu."

(Yine Hâkim ile Beyhakî'nin Enes'ten diğer bir rivayetleri de, buna yakın bir mealdedir.)1445[28]

Peygamberimizin Taziyesi Hususunda Görülen Fevkaladelikler

Sahihtir kay diy leHâkim ve Beyhakî, Câbir'in şöyle dediğini rivayet etmektedirler: "Peygamber (s.a.v.) vefat ettiği zaman melekler taziyede bulundular. Ashab-ı kiram, kendilerine taziyede bulunan meleklerin sesini duyuyor ve fakat kendilerini göremiyorlardı. Taziyede bulunan meleklerin sözleri şöyle idi. Yâni onlar dediler ki: "Ey Peygam-ber'in ev halkı! Allah'ın selâmı, rahmeti ve berakâtı sizlerin üzerinize olsun! Biliniz ve unutmayınız ki Allah'ın indinde, her bir musibetin bir karşılığı ve ecri vardır! Herkes, sabrı ve Allah'a olan tevekkül ve teslimiyeti nisbetinde ecir ve sevaba erecektir. O halde Allah'a sığınıp O'ndan

---

1444[27] Yani başka herhangi bir kimsenin kabrine defnedilirken, altına bir yaygı sermek müstehab değildir. (Başkaları için böyle bir şey, güzel görülmemiştir.)

1445[28] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 546-548.

yardım dileyiniz! O'na dayanıp güveniniz!... O'ndan ecir ve sevap umunuz!... Biliniz ki, esas mahrum kişi; ecir ve sevaptan mahrum kalandır. Haydi sabrediniz! Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi hepinizin üzerine olsun!" .

îbni Sa'd ile îbni Ebû Şeybe'nin, keza Ebû Yâlâ'nın ve güzel bir senedle Taberânî'nin Sehl bin Sa'd'dan rivayetleri şu merkezdedir:Peygamber (s.a.v.) bir hadîslerinde şöyle buyurdular: "insanlar, benim vefatımdan sonra, bana olan taziye sebebiyle, birbirlerine taziyede bulunacaklardır." İnsanlar, Peygamberimiz'in bu sözünü iyi anlayamamışlar ve: "Acaba bunun mânâ ve mâhiyeti nedir?" demişlerdi; Ne zaman ki peygamberimiz vefat etti, insanlar da birbirlerine olan taziyelerinde, O'nu kaybetmiş olmanın en büyük musibet olduğunu hatırlatarak (kendi kayıplarının bunun yanında küçük kaldığını düşündürerek) taziyede ve tesellide bulunur oldular." 1446[29]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Kabri Üzerine Namaz Kılmanın Haram Oluşudur

Evet, Peygamber'in (s.a.v.) pek çok özelliklerinden biri de, O'nun kabri üzerine namaz kılmanın haram oluşudur. Nitekim Buharı ve Müslim, Aişe'nin şöyle dediğini ittifakla rivayet ederler: "Ben, Peygamberin (s.a.v.) vefatıyla neticelenen hastalığı sırasında (vefatından birkaç gün önce), O'nun şöyle buyurduğuna şâhid oldum:

"Allah, peygamberlerin kabirlerini mescid edinen yahûdî ve nasârâya lanet etsin!"

Aişe validemiz, bu hadîsi rivayet ettikten sonra da şöyle demiştir: Eğer Peygamberimiz'in bu şiddetli yasağı olmasaydı, O'nun kabri meydanda

---

1446[29] Yani insanlar, musibet sahibine; Peygamberimizi bile kaybetmiş olduğumuzu hatırlatarak taziye ve tesellide bulunur oldular.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 548-549.

olurdu ve insanlar O'nun kabrini mescid edimlerdi. Fakat Peygamberimiz, kabrinin bir mescid (put) hâline getirilmesinden korktuğu için, bunu şiddetle yasaklamıştır!" 1447[30]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Cesedinin Çürümemesidir

Peygamber'in (s.a.v.) özelliklerinden biri de, mübarek cesedinin kabrinde çürümemesidir. Nitekim tbni Mâce, Ebû Nuaym, Evs bin Evs el-Sekaft'den şöyle rivayet ederler: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Günlerinizin en faziletlisi, Cuma günüdür! Bu mübarek günde bana salât ü selâmı çok getiriniz! Çünkü sizin salât ü selâmınız bana arz edilir." Ashâb dediler ki: "Ey Allah'ın Resulü, Sen kabrinde çürüyüp gittiğin halde, bizim salât ü selâmlarımız sana nasıl arz olunur?" Peygamberimiz de şu karşılığı verdi: "Allah, toprağa, peygamberin cesedini yiyip çürütmeyi haram kılmıştır!" 1448[31]

Zübeyr bin Bekkâr Hasan'dan rivayet eder. O şöyle der: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Cebrail'in kendisiyle konuştuğu bir peygamberin, ölümünden sonra bedenini yiyip çürütmesini; Allah toprağa haram kılmıştır!"

Yine Zübeyr ile Beyhakî Ebû 7-Aliye'den rivayet ederler. O da şöyle demiştir: "Toprak, peygamberlerin cesedini çürütmez... Yırtıcı hayvanlar da yemez..."1449[32]

1447[30] Bu, Peygamberimiz'in kabri hakkında özel bir yasaklama değil, bütün kabirlerle İlgili umumi bir yasak olup, müslümanlar bundan sakındırılmıştır. Nitekim bir hadiste de: "Sizden öncekiler, peygamberlerin ve sâlihlerin kabirlerini mescid edinirlerdi. Sakın sizler de onlar gibi, kabirleri mescid edinmeyiniz!" buyurulmuştur.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 549.

1448[31] Bunu, Hâkim, Ibni Hıbban ve Nesaİ de rivayet etmişlerdir.

1449[32] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 530.

Peygamberimizin Kabrinde Diri Olması Ve Namaz Kılması

Peygamber (s.a.v.), kabrinde diri olup namaz kılmaktadır. Aynı zamanda O'nun kabrinde, ümmetinin kendisine olan salât ü selâmlarım tebliğ etmekle mükellef ve müvekkel bir melek bulunmaktadır. Bu suretle Peygamberimiz de kendisine salât ü selâmda bulunanlara mukabelede bulunmaktadır.

El-Esbehânî'nin Terğîb'teki Ebû Hüreyre'den rivayetinde şöyle denilmiştir: "Peygamber (s.a.v.): "Her kim bana, kabrimin başında salât ü selâm ederse, o bana teblîğ edilir" buyurdu. 1450[33]

Ahmed, Nesâî, sahihtir kaydiyle Hâkim, Beyhakî ve Bezzâr; îbni *Mes'ûd'dan rivayet ederler. O şöyle demiştir: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Allah'ın, yeryüzünde dolaşmakta olan birtakım melekleri bulunmaktadır. Bunların vazifeleri, ümmetimden bana salât ü selâm edenlerin salât ve selâmlarını bana ulaştırmaktadır." (Ibni Adiyy de Ibni Abbas'tan bunun bir benzerini rivayet etmiştir.)

Kâdî îsmâîl, "Peygamberimiz'e salât ü selâm'm fazileti" hakkındaki eserinde Ali'den şöyle rivayet eder: Resûlüllah (s.a.v.) buyurdu: "Sizler, nerede bulunursanız bulunun, bana salât ü selam ediniz! Zira sizin salât ü selâmlarınız bana tebliğ olunur." 1451[34]

Kâdî Îsmâîl, Eyyûb'tan şu rivayeti nakletmiştir: "Bana ulaşan bîr habere göre, Peygamber'e (s.a.v.) getirilen salât ü selamları, O'na ulaştırmakla

---

1450[33] İbni Kesir, bu rivayetin senedinde Muhammed bin Mervân'ın bulunduğunu ve onun metruk olduğunu söylemektedir.

1451[34] Kâdî ismâîl bunu Ali bin Huseyn bin Ali tarikiyle şöyle rivayet etmiştir: "Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Sakın sizler benim kabrimi bayram yerine çevirmeyiniz! Kendi ev-lerinizide kabir hâline getirmeyiniz. Nerede bulunursanız bulununuz, bana salât ü selâmlarınızı getiriniz! Zira sizin salât ve selâmlarınız bana teblîğ olacaktır." Hafız ibn Kesir ise, bu rivayet hakkında şöyle demektedir: "Bunun senedinde mübhern bir râvî bulunmaktadır. Fakat bu rivayet, mürsel olarak bir diğer tarîkten dahî nakledimiş bulunmaktadır."

mükellef ve müvekkel bir melek bulunmaktadır."

tbni Râhâye îbni Abbas'ın şöyle dediğini nakleder: "Ümmet-i Muhammed'den her kim peygamber'e (s.a.v.) salât ü selâm gönderirse, bu buna müvekkel olan melek tarafından mutlaka Peygamber Efendimize: "Senin ümmetinden falan kişinin sana olan salât ve selâmıdır!" diyerek tebliğ olunur."

Ebû Dâvud, Ebû Hüreyre'den (r.a.) şöyle rivayet eder: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Ümmetimden herhangi bir kimse bana sâlât ü selâm getirdiği zaman, Allah mutlaka ruhumu bana iade eder de ben o kimsenin salât ü selâmına karşılık veririm!1452[35]

Ebû Nuaym, Saîd bin el-Müseyyeb'in şöyle dediğini nakleder: Ben, Harra Gününün gecelerinde Resûlüllah'm Mescidi'nde kaldığım zaman, bu Mescid'de benden başka kimse yoktu. Ben ise, her namaz vakti geldiğinde, Resûlüllah'm kabrinden ezan sesi duyardım." 1453[36]

(Zübeyr bin Bekkâr'm Saîd'den rivayeti de bu merkezdedir.)

Ebû Yâlâ ile Beyhakî'nin Enes'ten rivayetleri ise şöyledir: Peygamber (s.a.v.), bir hadîslerinde şöyle buyurdular: "Peygamberler, kabirlerinde diridirler ve namaz kılarlar." 1454[37]

Ibni Sa'd, el-Vakıdî tarikiyle Şebel bin Aladan rivayet eder. O da babasından, şöyle demiştir: Bir gün Peygamber (s.a.v.), Fatıma'ya hitaben buyurmuştur ki: "Kızım, ben vefat ettiğim zaman; "Innâ lillah ve innâ ileyhi râciûn!" diyerek istircâda bulun. Zira Allah'ın indinde her bir musibetin karşılığı, ecir ve sevabı vardır..."

îbni Sa'd'ınAta bin Ebû Rebâh'tan rivayeti de şöyledir: Resûlüllah

---

1452[35] Bunu yalnız Ebû Dâvûd rivayet etmiştir. Fakat Nevevi de El-Ezkâr adlı kitabında bunun sahih olduğunu söylemiştir.

1453[36] Eğer, gerçekten bunu bu şekilde Sâid bin el-Müyesseb söylem işse; O büyük bir zattır. Tâbiin'dendir. Muhakkak doğru söylemiştir. Fakat biz korkarız ki, bu onun adına uydurulmuş bir şeydir.

1454[37] Herhalde bu, Mirâc ve Isrâ Hadisinden alınmıştır. Zİrâ orada Peygamberimiz; Musa (a.s.)'ı kabrinde namaz kılarken görmüştü. Fakat buradaki Enes Hadisi muztaribtir: Merfu olarak da, mevkuf olarak da rivayet edilmiştir.

(s.a.v.), bir defasında buyurdu ki: "Sizden biriniz bir musibetle karşılaştığı zaman, benim hakkımdaki musibetini hatırlasın! (Benim için "Peygamberimiz'i kaybetmiş olmaktan daha büyük musibet mi olur?" diyerek, musibetinin acısını hafifletmeye çalışsın...) Zira bir müslümanın en büyük musibeti, beni kaybetmiş olması sebebiyle uğradığı musibettir."

Beyhakî ise Ümmü Seleme den nakleder: O, bir gün, Peygamber'i (s.a.v.) kaybetmiş olmayı hatırlar ve: "Bışımıza çöken, ne büyük bir musibettir, hey!... Biz, Peygamberimiz'i kaybettikten sonra, başımıza gelen musibetlerin her biri, bize çok hafif gelmiştir. Zira, o sırada biz, esas musibetimiz olan Peygamber'i (s.a.v.) kaybetmiş olduğumuzu hatırlar, böylece diğer musibetler gözümüzde küçülür giderdi." demiştir.1455[38]

Peygamberimizin Vefatını Müteakib Vukua Gelen Fevkaladelikler

Peygamber'in (s.a.v.) vefatını müteâkıb, ashâb-ı kirâm'm savaşlarında ve diğer benzeri yerlerde de birtakım fevkalâde olaylar vukua gelmiştir. Buna daîr çeşitli haber ve rivayetler bulunmaktadır. Şimdi bunları sırayla zikredelim:

Ebû Nuaym'in rivayetine göre; Ebû Hüreyre şöyle demiştir: Ben, Alâ bin el-Hadramî ile birlikte sefere çıktım. Bu seferimiz esnasında kendisinden öyle şaşılacak fevkalâdelikler gördüm ki, bunların hangisi diğerinden daha üstün idi bilemem... Dicle kıyısına vardığımız zaman, karşı tarafa geçmek için gemimiz yoktu... O bu sırada dedi ki: "Haydi, besmele çekip yüce Allah'ın adım anarak, develerimiz üzerinde karşı tarafa geçiyoruz!" O, bu enirini verdi. Bizler de ona uyarak "Bismillah!" deyip develerimizi suyun üzerine sürdük. Salimen karşı tarafa geçtik... Baktık ki, sâdece develerimizin ayaklarının altı ıslanmıştı... Seferden dönüş sırasındaydı. Çölde gidiyorduk... Suyumuz kalmamıştı. Kendisine

---

1455[38] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 550-552.

durumu haber verdik... O hemen iki rek'at namaz kılıp dua etmeye başladı. Derken kalkan büyüklüğünde bir bulut belirdi. Sonra kırbadan dökülürcesine yağmur yağdı. Biz de hem suya kandık, hem de bütün su kablarımızı doldurduk... Hayvanlarımızı da bir güzel suya kandırdık... Derken Alâ bin el-Hadramî vefat etti... Biz de onun namazını kılıp defnettik. Sonra yolumuza devam etmeye başladık... Derken, yırtıcı hayvanların gelip onun kumsaldaki kabrini deşerler ve cesedini yerler diye endişe edip geri döndük... Ne kadar aradıksa da onun kabrini bulamadık..."

(îbni Sa'd'ın rivayetinde de Ebû Hüreyre'nin: "Aradık fakat kabrinin yerini bulamadık" dediği kaydedilmiştir.)

Ebû Nuaym Îbnü'd-Dakîl'den nakleder. O şöyle der: îslâm başkumandanı Sa'd Ibni Ebu'l-Vakkâs, trân fütuhatına giriştiği zaman, Nehreşîr'e vardığında karşı tarafa geçebilmeleri için gemi bulamadı. Emir verdi ise de, hiç bir gemi te'mîn edilemedi. Safer ayının bâzı günlerini beklemekle geçirdiler, Birgün rü'yâsında islâm askerinin atlarının Dicle suyu üzerinden karşı tarafa geçtiklerini gördü... Dicle'de o günlerde büyük bir medd olayı yaşanmakta idi. Suyu çok kabarmıştı... Sa'd, gördüğü rü'yâ üzerine hayli düşündü. Sonra askerlerini toplayıp onlara dedi ki: "Ben, bu nehrin üzerinden geçmeye kesin karar verdim! İnşâallah salimen nehri geçip Medâin'i fethedeceğiz!" Askerlerin ileri gelenleri de onun bu kararını iyi ve yerinde buldular. Bütün askerlere ilân edildi ve denildi ki:

"Haydi hepiniz, "Allah'a sığınıp O'na tevekkül ettik! Allah bize kâfidir! Ve O, ne güzel vekildir!... Bütün güç ve kuvvet, sâdece ve sâdece yüce ve büyük olan Allah iledir" deyiniz."

Bütün askerler; böyle diyerek Allah'a sığınıp tevekkül ettiler. Sonra atlarını Dicle'nin azmış ve kabarmış suyuna sürdüler. Sanki onlar, atlarına değil de kabaran ve coşan dalgalara binmişlerdi. Dalgalar, etrafa köpük saçıyordu. Suyun yüzü, koyu karanlık idi. Müslümanlar ise, sanki karada gidiyorlarmış gibi, birbirleriyle konuşup şakalaşarak, neşe ve huzur içinde karşıya geçiyorlardı ve geçmişlerdi bile... Tabiî karşı tarafın hesabında böyle bir şey yoktu... Netice islâm askerlerinin kesin zaferiydi. Tek ve kesin bir hamle ile Medâin'i ele geçirmişlerdi. Iran kralının (Kisrâ) Şîrîn'in ve daha sonrakilerin köşklerindeki bütün

mallar, müslümanların ganimeti oluvermişti. Artık, Kisrâ'nm başşehri diye bir Medâin yoktu... İşte müslümanlar, Sa^d'ın kumandasında bu şekilde bu şehri; hicretin on altıncı yılında, Safer ayı içinde fethetmiş o-luyorlardı. 1456[39]

Ebû Nuaym, Ebû Osman en-Nehdî'den, Sa'd'ın, askerlerini atlarını suya sürerek Dicle'yi geçmeye davet edişiyle ilgili olarak şöyle nakleder: "Atlarımızı ve bütün hayvanlarımızı Sa'd'ın daveti (emri) üzerine Dicle suyuna sürdük. Dicle'nin yüzünü öylesine kapladık ki, bu taraftan öbür tarafa kadar asker dolu idi. Hiç kimse suyun yüzünü göremiyordu. Öbür tarafa geçtiğimiz zaman, atlarımız yelelerini silkeliyor, kişneyerek karşı tarafa ses veriyordu. Bunu gören iranlılar, hiç arkalarına dönüp bakmadan kaçıyorlardı. Biz bu şekilde Dicle'den geçerken, hiç bir zâyiât da vermedik... Sâdece askerin birinin su kabı, bağı koparak düşmüştü... Aynı asker, suyun Öbür tarafına çıktığı zaman, su kabını kenarda gör-müş ve eğilip almıştır..."

Ebû Nuaym'ın, Ebû Bekir bin Hafs bin Ömer'den rivayeti de şöyledir: Biz bu şekilde Dicle'nin karşı tarafına geçerken, komutanımız Sa'd'm yanında Selmân gitmekteydi. Sa'd şöyle diyordu: "Hasbünallahü ve ni'melvekîl! Allah bize yeter, O ne güzel vekîl'dir! Vallahi, Allah kendi dostlarına yardım edecek, kendi dînini muzaffer kılacak, düşmanı hezimete uğratacaktır!... Eğer, bu orduda, sevablanmıza baskın çıkan günahlar yoksa, muhakkak bu böyle olacaktır!... Sa'd'ın bu sözünden sonra Selmân da şöyle diyordu: "Vallahi, Allah'ın bu dostları (evliyası) için, denizlerin bu şekilde itaat etmesi kadar lâyık ve güzel bir şey ola-maz! Baksanıza, deniz kendilerine bir kara parçası gibi itaat etmektedir" işte onlar; böylece karşıya geçtiler. Salimen öbür yakaya çıkıp hiç bir zâyiât vermediler. Suyun yüzünden geçerken konuşup şakalaşmaları da, karada giderken yaptıkları konuşmalardan hiç de az değildi..."

Yine Ebû Nuaym, Umeyr el-Sâidî'den şu nakilde bulunur: "Müslümanlar komutanları Sa'd'ın emriyle, atlarını suya sürdüler. Selmân, Sa'd'ın

---

1456[39] Rivayet edilen bu ve benzeri haberler için bizim kısaca diyeceğimiz şudur: "Bunlardan sahih ve sabit olanları, şüphesiz Allah yolunda candan ve cihandan geçerek ci-had eden bu islâm askerlerinin, bu büyük kahramanların kerametleri; sevgili ve büyük Pey-gamberimiz'in de birer mûcizesidir. Allah, bu büyük İslâm mücâhidlerinden razı olsun! Sevgili Peygamberimizi de salat ü selâmlar kılsın."

yambaşmda idi. Sa'd: "Bu, hiç şüphesiz, Azız ve Alîm olan Allah'ın bir takdiridir!" diyordu. Dicle ise, son derece coşkun, dolup taşmakta idi. Atlarımız ise elbette yoruluyordu. Dalgalar sanki küçük tepecikler gibiydi. Yorulan atım da, sanki kara parçasında topraktan bir tepecik üzerinde dinlenircesine bu dalgalar üzerinde istirahat ediyor, sonra yüzmeye başlıyordu. İşte bizim Medâin seferimizde; bundan daha hayret verici bir fevkaladelik olmamıştır. Bu sebeptendir ki, bizim bu seferimize ve günümüze "Yevmü'l-Cerâsîm" denilmiştir ki bununla, Dicle'nin kabaran dalgaları anlatılmak istenilmiştir. Zira yorulan atlarımız, sanki önlerine çıkan bir küçük tepe üzerinde dinleniyor, sonra yüzmeye devam ediyordu..."

Ebû Nuaym'in rivayetine göre, Habîb bin Sahbân da bir noktayı belirtmek üzere şöyle demiştir: "İslâm askerinin Medâin seferi sırasında, atlarını suya sürerek Dicle'nin öbür yakasına geçtiklerini gören iranlı'lar; gördüklerine inanamayıp şaşırmışlar ve: "Bunlar, insan değildir! Olsa olsa cinler ve perilerdir" demekten kendilerini alamamışlardır..."

Ahmed el-Zühd adlı kitabında, Beyhakî sahihtir kaydıyle Süleyman bin Mugîra'dan şöyle rivayet ederler: "Humeyd'in dediğine göre, Ebû Müslim el-Havlânî Dicle'ye geldiği zaman, Dicle'nin suyu kabarmış, dalgalar odun taşımakta ve atmakta imiş... Buna rağmen Ebû Müslim suyun üzerinden geçip gitmiş... Ahmed'in rivâyetindeki ifâde şöyledir: "Dicle'nin kenarına geldiği zaman durup Allah'a ham'd ü senada bulunmuş ve Allah'ı zikretmiş... Sonra Isrâîl Oğullarının denizi geçmelerini Allah'ın nasıl kolaylaştırdığım yâdetmiş... Sonra hayvanını suya sürerek selâmetle karşı tarafa geçmiştir.... Tabiî arkasındaki insanlar da ona tabî olarak hayvanlarını Dicle'ye sürmüşler ve onunla birlikte geçmislerdir. Karşıya geçildiği sırada Ebû Müslim, arkadaşlarına dönmüş ve demiştir ki: "Bir şeyiniz zayi olduysa söyleyiniz: Allah'a dua edeyim de neyiniz kayıpsa iade etsin."

Ebû Yâlâ, Beyhaki ve Ebû Nuaym Ebû's-Sefer'den şöyle naklederler: Hâlid bin Velîd, el-Hîra'yı ele geçirdiği zaman, kendisine: "Sakın buranın ânında insanı öldüren zehirleriyle düşmanlar, bir hilesini yapıp seni Öldürmesinler!" şeklinde bir uyarıda bulundular. Hâlid: "Peki siz şimdi bana, o dediğiniz zehirden getiriniz!" dedi. Getirdiler. Halid zehiri eline

aldı ve: "Bismillah!" diyerek içti... Zehirin ona hiç bir zararı dokunmadı."

(Bu haberi, Ebû Nuaym, diğer vecihlerden de rivayet etmiştir.)

Yine Ebû Nuaym'ın çıkardığı bir habere göre, el-Kelbl şöyle demiştir: "Hâlid bin Velîd, Ebû Bekr'in halifeliği zamanında el-Hîra'yı fethetmek üzere yürüdüğü zaman, Hıra'lılar Abdü'l-Mesîh adındaki adamı ona elçi olarak gönderdiler. Abdü'l-Mesîh yanında, insanı ânında öldüren zehir taşıyordu. Halîd'i bu hususta uyarıp dikkatli olmaya çağırmışlardı. Hâlid ona: "Yanında, insanı ânında öldüren zehirden var mı?" dedi. Abdü'l-Mesîh de "evet" karşılığını verdi. Hâlid: "Peki onu bana ver bakayım!" dedi. O da verdi. Hâlid, ondan aldığı zehire baktı, sonra "Bismillah" diyerek o zehiri içti... "Bismillah!" diyerek Allah'a sığınan bir kimseye, Allah'ın adıyla birlikte hiç bir şeyin zarar veremeyeceğini de söyledi. Baktılar ki, Hâlid'e içtiği bu zehir, hiç bir zarar vermedi. Bunu böylece ve şaşkınlıkla izleyen Abdü'l-Mesîh, derhal kavminin yanına döndü ve onlara hitaben şöyle dedi: "Ey kavmim, sizin beni elçi olarak gönderdiğiniz müsllümanlann lideri ve sahih adamları; bizce meşhur olan o ânında adamı öldüren zehiri alıp içti de, kendisine hiç bir zarar vermedi!... Bu, onlara bahşedilmiş fevkalade bir şey değil midir?"

îbni Ebü'd-Dünyâ da sahih bir senedle Hayseme'nin şöyle dediğini rivayet etmektedir: "Adamın biri Hâlid bin Velid'in yanına geldi. Adamın yanında şarap tulumu vardı. Hâlid adama hitaben: "Tulumunda ne var?" dedi. Adam: "Sirke var" dedi. Hâlid de: "Allah onu gerçekten sirke kılsın!" dedi. Açıp baktılar, hakîkaten içindeki sirke olmuştu... Halbuki o, sirke değil, şarap idi." (Bir defasında da birinin şarabı, Halid'in duası ile bala dönüşmüştü.)

Muharib bin Disâr'dan îbni Sa'd'ın naklettiği haber de şöyledir: "Bir gün şikâyeti olanlardan biri Halid bin Velid'e gelip: "Senin askerinin içinde şarap içen var!" dedi. Bunun üzerine Hâlid, derhal askerin i-çine teftişe çıktı... Dolaşırken, tulumunda şarap olan birinin yanma geldi. Ona dedi ki: "Senin şu tulumunun içinde ne var?" Adam: "Bunun içinde sirke var" cevabını verdi. Hâlid de dedi ki: "Ey Allah'ım, şu kulunu yalancı çıkarma! Tulumun içindekini sirke eyle." Halid'in bu duasından sonra, tulumun içinde ne olduğuna baktılar. îçindekinin sirke olduğunu gördüler. Tulumun sahibi dedi ki: "Bu, Hâlid'in duasının neticesidir..."

Ebû Nuaym Haris bin Abdullah el-Ezdî'den naklediyor. O şöyle diyor: "Ebû Ubeydetü'bnül-Cerrâh Yermûk'e indiği zaman, Rum askerinin komutanı, kendi adamlarının sayılılarından birini ona gönderdi. Gönderilen bu adamın adı Cercîr idi. Ebû Ubeyde'ye geldiği zaman dedi ki: "Ben, Rum Kıralı'nın Samdaki Valisi tarafından sana gönderilmiş bir elçiyim. Beni sana elçi olarak gönderen der ki: "Bana, akıllılarınızdan bir adam gönder. Ben onunla konuşayım ve sizin ne istediğinizi ondan öğreneyim?'1 Bunun üzerine Ebû Ubeyde, Hâlid'e hitaben: "Hâlid, ona elçi olarak sen git" dedi. Hâlid de: "Sabah olunca erkenden giderim!" dedi. Namaz vakti olduğu için, müslümanlar namazlarım kıldılar. Rumların elçisi Cercîr ise, müslümanlann namaz kılışlarım hayranlık ve dikkatle izliyordu. Namaz kılınıp, dua edildikten sonra Cercîr, Ebû Ubeyde'ye: 'Yirmi küsur sene oldu. Kimimiz, Peygamberimizin davetinin ilk yıllarında, kimimiz de son yıllarında müslümanlığı kabul etmiştir" diye cevablandırdı. Cercîr: "Peki, Peygamberiniz kendisinden sonra peygamber geleceğini de haber verdi mi?" diye sordu. Ebu Ubeyd ise şu cevabı verdi: "Hayır, böyle bir şey demedi. Bilakis, kendisinden sonra bir daha peygamber gelmeyeceğini haber verdi. Aynı zamanda îsâ Ibni Meryem'in, kendisinin geleceğini kavmine bildirmiş olduğunu da bize haber verdi..." Rûm elçisi bunun üzerine dedi ki: "Ben buna, candan şehâdet ederim. Evet, Isa (a.s.), bize Râkib-i Cemel'in (deveye binen bir peygamberin) geleceğini haber vermiştir. Ben bunun, sizin peygamberiniz olduğunu zannediyorum. Eğer peygamberiniz Isâ hakkında bir şey söylemişse, onu bana haber veriniz! Hem müslümanlar olarak sizin îsâ hakkındaki sözünüz nedir? Ben bunu da sizden duymak istiyorum..." Bunun üzerine Ebû Ubeyde dedi ki: "Bizim îsâ hakkındaki sözümüz, Allah'ın bu husustaki âyetlerinin haber verdiği şeylerdir. Onlardan bâzılarını sana haber vereyim: Yüce Allah bir âyetinde şöyle buyurur: "Şüphesiz Allah indinde isa'nın meseli, Adem'in meseli gibidir. O onu, topraktan yaratmıştır." 1457[40] Yüce Allah, bir âyetinde de şöyle buyurur: "De ki: "Ey kitâb ehli olanlar! Sakın dîninizde aşırılığa gitmeyiniz..." 1458[41]

1457[40] Al-i Imran suresi, 59

1458[41] Maide suresi, 77

Ebû Ubeyde'nin bu söylediklerini tercüman; Rum'un elçisi Cercîr'e Rumca'ya aktararak anlattı... Cercîr bunun üzerine çok duygulandı ve hemen şöyle dedi: "Ben, bunun gerçekten isa'nın sıfatım haber verdiğine inanıyorum ve ben hiç tereddüde yer vermeksizin sizin peygamberinizin doğruluğunu da tasdik ediyorum! Ve O, gerçekten bizim Peygamberimiz isa'nın bize haber verdiği peygamberdir!" Cercîr, işte bunları söyledikten sonra orada, müslümanlığı kabul etti..."

Ebû Yalanın Amr bin el-As'tan rivayeti ise şöyledir: "Başlarında ben olmak üzere, bir miktar islâm askeri yola çıktık ve iskenderiye'ye geldik. Buranın büyüklerinden biri dedi ki: "Kendisiyle konuşmak üzere, akıllılarınızdan birini bana elçi olarak gönderiniz..." Ben de bunun üzerine, onunla konuşmak üzere gittim. Kendisine dedim ki: "Biz, Arabız ve Allah'ın evi olan Kabe'nin adamlarıyız... Bizim arazîmiz çok dar, gelirimiz de pek az idi. Mecburen leş ve kan yiyorduk... Bâzan da birbirimize baskınlar yapıp elimize ne geçerse yağmalıyorduk... Derken bizim içimizden bir adam çıktı. Bu adam, zengin birisi değildi. Fakat kendisinin peygamber olduğunu îlân etti... Bize, o zamana kadar bizim bilmediğimiz şeyler emderiyor ve bâzı şeyleri de bize yasaklıyordu. Bizim ve atalanmızın üzerinde bulunduğumuz puta tapıcılığı da, çok açık bir şekilde menediyordu. Biz, bu sebeble kendisine karşı koyduk ve O'nun bize söylediklerini kabule yanaşmadık... Fakat başkaları O'na inandı ve arka çıktı... O'na inananlar dediler ki: "Ey Allah'ın Resulü, biz seni, bütün söylediklerinde tasdik ediyoruz! Sana inanıyor ve tâbi oluyoruz! Seni ve senin dînini, malımız ve canımızla koruyacağımıza kesin olarak söz veriyoruz." Bunun üzerine O da, bizden ayrılıp onlara katıldı. (Onların şehri olan Medine'ye göç etti...) Biz de kendisiyle savaştık... Fakat O bize gâlib geldi ve Beytüllah'm bulunduğu Mekke'yi fethetti... Biz de sonunda hepimiz müslümanhğı kabul ettik ve şimdi de müslümanlık uğrunda savaşmaya başladık..." O, benim bu sözlerimi dikkatle dinledi ve bana dedi ki: "Evet, Allah'ın Resulü sizlere hep doğruyu söylemiştir. Bizim peygamberlerimiz de, hep bunları tebliğ etmişlerdir, aslında... Fakat bizim aramızdan iki adam çıkıp, bizim dînimizin aslım bozarak kendi hevâ ve hevesleri istikâmetinde insanları sevketmişlerdir. Eğer sizler, başkalarının te'sîrinde kalmadan, aynen peygamberinizin gösterdiği yoldan giderseniz, mücâdelelerinizde sizi kimse mağlûb edemez... Eğer siz de sonradan hevâ ve hevesinize uyar, peygamberinizin yolundan

ayrılırsanız, sayınız ne kadar çok da olsa, yine sonunda perişan olursunuz..."

Buharı ve Beyhakl Enes'ten rivayet ederler. O şöyle demiştir: "Ömer bin el-Hattâb, kıtlık ve kuraklık sebebiyle yağmur duasına çıkıldığı zaman, Peygamberimiz'in amcası Abbâs ile istiskâda bulunurdu. Onu öne geçirip dua ettirerek, yağmur yağdırması için Allah'a tevessül ederdi. işte birgün böyle yağmur duasına çıkıldığında, şöyle dedi:

"Allah'ım, bizler Sana, peygamberimiz ile tevessül ederdik de Sen bize yağmurunu indirerek lutufda bulunurdun! işte şimdi ise, Peygamberimiz'in amcası ile Sana tevessülde bulunuyoruz! Ey Allah'ım, bize bugün dahî yağmurunu yağdırmakla ihsanda bulun!..." Ve bunun üzerine yağmur yağdı..."

İbni Sa 'd ve Beyhakl Sabit el-Benânî 'den şöyle rivayet ederler: Enes bin Mâlik'in arazisine bakan adamı gelip dedi ki: "Ey Enes, arazîn yağmursuzluktan kurumuştur." Bunun üzerine Enes, kalkıp namaz kıldı ve Yüce Allah'a dua ve niyazda bulundu. Derken bulutlar belirmeye başladı. Çok geçmeden de yağmur yağmaya başladı. O kadar bol yağdı ki, Enes'in büyük su havuzu dahi dolmuştu... Enes, durumu görüp sevindi ve adamlarından birini göndererek yağmurun nerelere kadar yağmış olduğunu anlamak istedi. Fakat adamın getirdiği haber çok hayret verici idi. Zira Enes'in adamı kontroldan döndüğünde dedi ki: "Yağan yağmur, senin arazînin sınırından dışarı düşmemiştir!"1459[42]

1459[42] İşte bu, meşhur Tevessül Hadisi'dir. Bazıları bunu yanlış anlıyarak kişiler ve şahıslar ile tevessül etmek ve onlar adına Allah'a iksamda bulunmak gibi yanlış neticeler çıkarıyorlar. Hayatta olmayan kişi ve şeyhlerin zâtları ile tevessülde bulunuyorlar ve her ne zaman başları dara düşse, türbe ve yatırlara koşup onlardan meded diliyorlar. Güya kendilerince caiz olan ve pek te'sirli (!) bulunan bir tevessülde bulunuyorlar. Halbuki onların bu yaptıkları caiz değildir ve kendilerinin yaptıkları hakkında, bu Tevessül Hadisinde bir delil de yoktur. Çünkü öyle bir şey caiz olsaydı, Hz. Ömer gibi bir zat; Peygamber1! (s.a.v.) bırakıp da, O'nun amcası ile tevessülde bulunmazdı. Bu hadis, tam tersine, ölülerle tevessülde bulunmanın caiz olmadığına delalet etmektedir! Halbuki sevgili Peygamberimiz; ölümü halinde de, hayattaki hali gibidir. Böyleyken, O'nunla tevessülün terkedilmesi ve hayatta olanlardan biriyle tevessülde bulunulmuş olması; nasıl olur da türbe ve yatırdakilerle tevessülde bulunmanın caiz olduğuna delil olabilir? Kaldı ki tevessül; insanların zatları ile değil, yapı verecekleri dualarıyla olmaktadır. Yâni Hz. Ömer, dua etmesi için Abbas'ı öne

(Bu mealdeki bir rivayeti de îbni Sa'd, Sümâme bin Abdullah'tan nakletmiş tir.)

îbni Sa'd, îbni Ömer'in âzadlısı Nafi' ile Zeyd bin Eşlemden şu haberi nakletmiştir: "Bir Cuma günü, Ömer bin el-Hattâb hutbesini o-kumakta iken:

"Ey Sariye bin Zenîm! Dağa dikkat et dağa! (dağa tırmanınız ve kurtulunuz!) Bilesin ki, sürünün başına çoban diye kurtları bırakan bi-risi, gerçekten de zulmetmiş olur" diye bir söz söyledi. Sonra hutbesine kaldığı yerden devam ederek tamamladı. Oradakiler ise, bu-arada söy-lenen sözden bir şey anhyamadılar. Nihayet Sâriye seferinden dönüp Medine'ye geldi ve gidip Ömer'i gördü... O'na dedi ki: "Ey mü'minlerin emiri, ben askerlerimle birlikte düşmanı muhasara ettiğim bir sırada, dağın eteğinde bulunuyorduk. Bulunduğumuz yer de biraz çukur idi. Düşman ise, kalenin içindeydi. Kale oldukça yüksekte idi. işte tam bu sırada ben bir ses duydum! Duyduğum ses bağırarak diyordu ki: "Yâ Sâriye bin Zenim, dağa tırman» dağa!" Ben de arkadaşlarımla birlikte dağın zirvesine doğru tırmanışa geçtim... Sonra aradan fazla bir zaman geçmeden, o kal'anın fethini Yüce Allah bize müyesser kıldı..."

Bir ara Ömer'e soruldu: "Senin o Cuma hutbesi esnasında, "Ey Sâriye!..." diye söylediğin söz ne idi?" Ömer de şu karşılığı verdi: "Vallahi ben o sözü, düşünüp hazırhyarak söylemiş değilim! Öyle.bir söz işte... Dilime geldi, ben de söyleyiverdim." 1460[43]

---

geçirdiği zaman, onun zatıyla değil, ediverdiği duası ile Allah'a tevessülde bulunmuş idi. Nitekim rivayetlerde, onun Abbas'a hitaben: "Haydi elini kaldır, bizler için dua ediver!" dediği kayıtlıdır. O gün, Abbas'ın ediverdiği dua dahi Hyıtlara geçirilmiştir ve şöyledir: "Allah'ım, belalar günahlar sebebiyle inmekte, tevbe ve dua ile de kalkmaktadır! İşte günahkar ellerimizi biz de sana açtık! Günahlarımızdan tevbe ediyor, Senden yağmur dileniyoruz! Bizlere rahmetini indir Allah'ım!" işte Hz. Abbas'ın duasında, bu cümleler de vardı. Ömer'in onunla tevessülde bulunmasının manası da; onun bu çok manalı ve bereketli duası İdi. Nitekim o da dua ettikten sonra, müslümanlar yağmura kavuşmuşlardı. Keza sevgili Peygamberimiz dahi sağlığında, yağmurunu indirmesi için, böylece Allah'a dua eder, Yüce Allah da yağmurunu lütfeder yağdırırdı.

1460[43] Bu Sâriye İle ilgili hadisi, sahihlerde rivayet edilmiş olarak bulamıyoruz. Ancak, bizzat sahih olması halinde, hiç şüphesiz Ömer hakkında ve bu islâm askeriyle

Bârûdl ve îbni Seken îbni Ömer'den rivayet eder: O şöyle demiştir: Halife Osman minberde hutbe okumakta iken, Cahcâh el-Gıfârî ayağa kalkarak halîfe Osman'ın yanma gitti. Onun asâsmı elinden alıp dizleri üzerine vurarak kırdı. Bir sene geçmemişti ki Cahcah'ın elinde uyuz hastalığı çıkıp eli dökülmeye başladı. Hastalık ilerledi. Senesi dolmadan da bu yüzden ölüp gitti..."

(Yine îbni Sekenin Füleyh bin Selimden nakline göre, Füleyh'in babası ve amcası bu olayda hazır bulunmuşlardır ve şöyle anlatmışlardır: "O gün Cahcah Hz. Osman'ın elinden asâsmı alıp kırdı, insanlar şaşkınlıkla bağırdılar. Cenâb-ı Allah, Cahcâh'm dizlerine ve eline bir uyuz hastalığı verdi. Senesini doldurmadan bu yüzden Ölüp gitti...) 1461[44]

Beyhaki'nin nakline göre, Hubeyb bin Mesleme, kendi başından geçen bir olayı şöyle anlatmıştır: "Ben, bir grup askerin komutanı olarak gazaya çıkmıştım... Düşmanla karşılaştığımızda, Sevgili Peygamberimizin bir hadîsini hatırladım. Peygamberimiz bu hadîslerinde şöyle buyuruyorlardı:

"Bazı müslümanlar bir araya toplanır, içlerinden biri dua eder, diğerleri de bu duaya âmîn derlerse; Allah teâla onların bu duasını muhakkak kabul buyurur." Ben de buna göre dua etmek üzere Yüce. Allah'a hamd ü senada bulundum ve şöyle dua ettim: "Ey Allah'ım, biz müslü-man kullarının kanlarını sen muhafaza eyle! Bizi öldürmeleri için düşmana fırsat verme! Bununla birlikte bize yine şehid sevabı ver." Biz bu durumda, gerçekten büyük bir tehlike ile karşı karşıya idik... Sonra baktık, düşman askerlerinin komutanı atından inip çadırına girdi ve bize saldırmaktan vazgeçti..."

îbni Ebü'd-dünyâ ve Beyhakî, yine Hubeyb'den şöyle rivayet ederler: Ben bir defasında bir kaleyi kuşatmış fethe çalışıyordum... Düşman da

---

ilgili olarak Allah'ın lütfettiği büyük bir kerametttir. Aradaki mesafe çok uzak olmakla beraber, Hz. Ömer'in sesinin onlara' ulaşmış olması da, mücerred akla dayanılarak red ve inkar edilemez! Allah, dileyince, dilediği-manevi vasıta ile, bunu onlara ulaştırmıştır.

1461[44] Demekki Cahcâh, bu suretle, Resûlüllah in minberinde hutbesini okumakta olan Resûlüllah'ın halifesine karşı yaptığı saygısızlığın j/# zulmünün cezasını, kısa zamanda bulmuş oldu.

bütün gücüyle dayanıp mukavemet ediyordu. Ben de bütün îmân ve ruhumla: "Lâ havle vela kuvvete illa billahi" diyerek, güç ve kuvvetin ancak Allah ile olduğunu dile getirdim... Bütün askerin de böyle söylemelerini emrettim. Onlar da bunu söylediler. Bu şekilde hep beraber Allah'a sığındıktan sonra, bir hamle daha yaptık, kale yerle bir oluverdi..."

Ebû Nuaym'in rivayetine göre Enes şöyle demiştir: "Ebû Talha, gazaya çıkmıştı... Denizde giderken hastalanıp öldü... Arkadaşları bir kara parçası veya adaya rastladıklarında cenazesini defnetmek üzere yola devam ettiler. Fakat yedi gün gittikleri halde, bir adaya rastlamadılar. Bu müddet zarfında Ebû Talha'nm cesedi hiç bozulmadı. Onu, ancak yedi gün sonra defnedebildiler..."1462[45]

Peygamberimiz Zamanından Beri Devam Edip Gelmiş Bulunan Bir Mucize

Ebû Nuaym îbni Ömer'den şöyle rivayet etmektedir: Peygamber (s.a.v.) buyurdu: "Hacc ibâdeti kabul olunan bir kimsenin, Cemreler'e attığı taşlar, semâya ref olunur."

(Ebû Nuaym ile Beyhakî'nin Ebû Saîd el-Hudrî'den sevkettikîeri rivayet de bu mealdedir.)

Bir de bu hususta Ebû Nuaym ile Beyhakî'nin îbni Abbas'tan rivayetleri var, O şöyle demiştir: "Atılan taşların kabul edilenleri semâya kaldırılmaktadır. Böyle olmasaydı, dağ gibi yığılırdı..." Ebû Nuaym da, bunun üzerine şöyle demektedir: "İşte bu, Peyganıber'in (s.a.v.) peygamberliğinin sıhhatine ve Onun şerîatinin haca vâcib kılışına, büyük bir alâmet ve mucize teşkil eder..."1463[46]

1462[45] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 552-560.

1463[46] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 560.

ONYEDİNCİ BÖLÜM

PEYGAMBERİMİZİN, ÜMMETİNE DEĞİL DE KENDİSİNE HAS ÖZELLİKLERİNİN ANLATILACAĞI BİR BÖLÜM

Bunların Bazıları Peygamberimiz İçin Vacib, Bazıları Haram, Bazıları Mubah, Bazıları Da Keramet Olan Özelliklerdir Ve Bundan Önce Anlatılmamış Olanlardır

Bu nevi özellikleri âlimlerimizden bâzıları, müstakil eserler yazarak bildirmişlerdir. Bilhassa bu konuya dokunanlar, Şafiî mezhebi âlimleri olmuş ve onlar da bunları özellikle fıkıh kitaplarının "Nikah" bölümünde belirtmişlerdir. Fakat kendi konusuna giren meselelerin hepsini yazmamışlardır. Ben ise bunu, burada herhangi bir eksik bırakmaksızın belirtmeye çalışacağım, İnşallah...

Bu nevî özelliklerden bâzılarının Peygamberimiz üzerine vâcib olmasının hikmeti: Peygamberimizin Allah'a olan yakınlığının daha da artması ve derecesinin daha fazla yükselmesidir. Nitekim sahih olarak rivayet edilen hadîslerin birinde aynen şöyle buyurulmuştur:

"Bana yakınlık kazanan kullarımdan hiç biri, Benim onlara farz kıldığım ibâdetlerle kazandıkları yakınlık gibi, hiçbir şeyle yakınlık kazanmış olamazlar..." 1464[1]

Yine, hadîs olarak söylenen bir söz vardır ki, şu anlamdadır: "Farz'ın sevabı, yetmiş mendubun sevabına denk gelir." İşte bu rivayetlere dayanarak, bâzı özelliklerin Peygamberimiz'e vacip kılınmış olmasının hikmetini, o şekilde anlamak ve ifâde etmek mümkün görülmektedir. Burada bunu böylece belirttikten sonra, şimdi bu bölümdeki

---

1464[1] Bu evliya ile ilgili olan ve Buhârî tarafından rivayet edilen hadîsin bir kısmıdır ve pek meşhurdur.

özelliklerden önce Peygamberimiz'e vâcib olan özellikleri görelim:1465[2]

Peygamberimizin Özelliklerinden; Gece Namazının, Vitir Namazının, Sabah Namazının Sünneti Dediğimiz İki Rekatın, Kuşluk Namazının, Misvak Kullanmanın Ve Kurban Kesmenin Kendisine Vacib Olması

Yüce Allak, Kitâb-ı Kerim'indeki bir âyette şöyle buyurmaktadır: "Gecenin bir kısmında, sana mahsûs bir nafile namaz kılmak üzere uyan, belki böylece Rabb'in seni, övülmüş bir makama ulaştırır!" 1466[3]

îşte bu âyetle ilgili olarak Taberânî Ebû Ümâme'nin de şöyle dediğini rivayet etmektedir: "Bu gece namazı, Peygamber (s.a.v.) için bir nafile, sizler için de bir fazilet idi."

Yine Taberânî ve Beyhakî, Aişe'den şöyle rivayet ederler; "Peygamber (s.a.v.): "Üç şey vardır ki, bunlar benim için farz, sizin üzerinize ise sünnettir: Vitir namazı, misvak kullanmak ve gece namazı" buyurdu.1467[4]

Ebû Dâvud, îbni Huzeyme, îbni Hibbân, Hâkim ve Beyhakt'nin Abdullah bin Hamala el-Gasîl'den olan rivayetleri de şöyledir: Peygamber (s.a.v.),

---

1465[2] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/443.

1466[3] Isra suresi, 79

1467[4] Ibn Kesîr, Miicâhid'den nakien'vder ki: "Gece Namazının Peygamberimiz için nafile olması, O'nun gelmişi ve geçmişi bağışlanmış olduğu içindir. Başkalar) için İse, gü-nahlarmm keffâretidir.

JHanefîler, vitir namazının ümmet için de vâcib olduğunu söyler. Fakat bizim söyleye-ceğimiz; vitir namazının en kuvvetli sünnet namaz olduğudur. Sabah namazının iki rek'at sünneti de böyledir. Bunun için Efendimiz bunları, hazarda ve seferde bırakmamıştır. MÌs-vak'a gelince: Önceleri Efendimiz, her namaz İçin ayrı abdest alırdı. Sonra bunun yerine her namaz için misvak kullanır oldu ve bir abdest ile birden fazla namaz kıldı. Misvak, sünnetlerin en kıymetlisi ve Allah'a en sevimli olanıdır

önceleri her namaz için yeni bir abdest alırdı. Emir böyleydi. Abdesti olsun olmasın, her namaz için mutlaka abdest almakla mükellefti. Bu kendisine zor gelmişti. Bunun yerine, misvakla emro-lundu. O da, abdesti varsa, abdest almaz, fakat mutlaka dişlerini misvaklardı. Ancak abdesti bozulduğu zaman abdest alırdı."1468[5]

Peygamberimizin, Ashabı İle İstişarede Bulunmasının Kendisine Vacib Kılınması

Peygamberimizin üzerine vâcib kılınan Özelliklerden biri de, O'nun ashabı ile istişarelerde bulunmasıdır. Nitekim Yüce Allah bir âyetinde şöyle buyurmaktadır: "...Ve yapacağın işler hakkında da onlarla istişarelerde bulun..." 1469[6]

îbni Adiyy ve Beyhaki'nin konuyla ilgili îbni Abbas'tan naklettikleri hadîs şöyledir; Bu âyet-i celîle nazil olduğu zaman, Peygamber (s.a.v.) şöyle buyurdular:

"Aslında Allah ve resulü, istişarede bulunmaktan ganîdirler! Fakat yüce Allah bunu, bize emretmekle; ümmetim için bir rahmetin tecellîsine vesîle kılmıştır."1470[7]

Hâkim Tirmizî'de Aişe'den şöyle nakletmiştir: Bir defasında Peygamber (s.a.v.) şöyle buyurdu: "Allah bana, farzların aynen edâ edilip yerine getirilmesini emrettiği gibi, insanlarla istişarede bulunup onları güzelce

---

1468[5] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/443-444.

1469[6] Aİ-İ imran suresi, 159

1470[7] Ibni Kesir der ki: "İslâm fukahâsı bu konuda ihtilâf etmişlerdir. İstişarede bulunmak Peygamberimiz'in üzerine vâcib mi idi, yoksa ashabının gönüllerini almak için mi bununla emrolunrnuştu?" Bence daha kuvvetli olan, ikinci görüştür. O halde istişarede bulunmayı, Peygamberimiz'in özellikleri arasında saymak, doğru değildir. Zira bu ümmetten her bir kişiye de, istişarelerde bulunması, önemle tavsiye edilmiş bulunan bir husustur.

idare etmemi de emretmiştir." 1471[8]

îbni Ebû Hatim de bu konuda Ebû Hüreyre'den şu rivayette bulunur: "Ben, Resûlüllah'm (s.a.v.) ashabı ile istişare ettiği kadar, bir baş-' kasının istişareye önem verdiğini hiç görmedim!" 1472[9]

Hâkim Ali'den rivayetle Peygamberimiz'in şöyle dediğini nakleder: "Eğer ben, istişare etmeksizin yerime geçecek olan halîfeyi tâyin edecek olsaydım, hiç şüphesiz Ümmü Abd'in oğlunu (Abdullah tbni Mes'ûd'u) tâyin ederdim!" 1473[10]

Ahmed, Abdurrahmân bin Ganem'den rivayet eder: O şöyle demiştir: Peygamber (s.a.v.), Ebû Bekir ve Ömer'e hitaben şöyle buyurdu: "Eğer siz ikiniz bir iş üzerine ittifak ederseniz, ben size muhalefet etmem!" 1474[11]

Hâkim, Hubâb bin Münzir'den şöyle nakleder; "Ben, Feygamber'e (s.a.v.) iki hususu işaret ettim (tavsiyede bulundum.) O da bu her iki hususu kabul buyurdu. Birincisi: Bedir'e kendisiyle beraber ben de çıkmıştım. Askerini suyun beri tarafına yerleştirdiği zaman, ben kendisine yaklaşıp: "Ey Allah'ın Resulü, siz askeri buraya Allah'tan aldığınız bir vahye dayanarak mı, yoksa kendi düşünce ve tedbîriniz olarak mı yerleştirdiniz?" dedim... O da bana: "Kendi düşüncem olarak yâ Hubâb!" diyerek cevap verdi. Ben de bunun üzerine dedim ki: "Ey Allah'ın

---

1471[8] Tirmizî, bu rivayetin garîb olduğunu söylemiştir

1472[9] Evet, Peygamber Efendimiz ashabı ife pek çok defalar istişarede bulunmuştur: Bedir Harbi sırasında harb başlamadan iki defa istişarede bulunmuş harbe karar verilince askerini nereye mevzîlendireceği hususunda da İstişare etmiştir. Uhud'da dahî, şehir dışına çıkıp çıkmama hususunda istişarede.bulunmuş, Hendek Savaşı sırasında Gatafânlılar ile sujh yapılıp yapılmaması hakkında istişarede bulunmuş, Hubeybiye'de ve ifk (iftira) olayında da istişarelerde bulunmuştur. Bu husustaki âyetin emri ve bütün bunlar; istişarenin İslâm'daki önemini gayet açık bir şekilde ortaya koymaktadır.

1473[10] Tirmizî de bunu, Ali'den rivayet etmiştir. Ancak onun rivayet metninde şöyle denilmiştir: "Eğer ben, meşveret etmeksizin üzerinize bir emîr tâyin edecek olsaydım, muhakkak Ümmü Abd'in oğlunu tâyin ederdim."

1474[11] Ahmed'in bu rivayetinde, Şehr bin Havşeb de vardır. Onun zayıf bir ravî olduğu ise malumdur

Resulü, doğru olanı; askerini suyun öbür tarafına yerleştirip suyu arkamıza almamızdır. Bu suretle suyun bulunduğu yeri, kendi kontrolümüzde tutmuş oluruz." Peygamberimiz, benim bu tavsiyemi derhal kabul buyurdu.

ikincisi: Cebrail gelip O'na sormuş: "Ey Allah'ın Resulü, siz, dünyâda ashabınızla birlikte olmayı ve kalmayı mı tercîh edersiniz, yoksa Rabbiniz'e dönüp O'nun size va'd buyuduğu Naîm cennetinde bulunmayı mı?" O, bu hususu ashabı ile istişarede bulundu. Ashâb da: "Ey Allah'ın Resulü, şüphesiz bizler seninle beraber olmayı severiz. Bize ilâhî vahiy olarak verdiğiniz haberleri vermeye devam eder, düşmanlarımızın eksik taraflarından bizleri haberdâr kılar, aynı zamanda Allah'ın bize yardımcı olması için hakkımızda duacı olursunuz" dediler. Bu sırada Resûlüllah bana hitaben: "Sen ne diye konuşmuyorsun, yâ Hubâb?" buyurdu. Ben de dedim ki: "Ey Allah'ın Resulü, sen, Rabbinin senin için seçtiği hangisi ise, onu seç." Resûlüllah, benim bu tavsiyemi de kabul buyurdu."

îbni Sa'd da Yahya bin Saîd'den şöyle rivayette bulunur: Bedir Günü Peygamber (s.a.v.) insanlarla istişarede buludu. Bu sırada Hubâb bin Münzir ayağa kalkıp dedi ki: "Biz, savaş bakımından tecrübeli kimseleriz. Buradaki irili ufaklı kuyulan kapatıp kaybetmeliyiz. Büyük kuyuyu bırakıp başında nöbet tutmalı ve bu kuyunun ileri tarafında da düşmanı karşılamalıyız... En uygunu, böyle yapmaktır." (Peygamberimiz de onun bu tavsiyesini kabul etmiştir.)

Sonra peygamberimiz, ashabı ile Kurayza Gününde de istişarede bulundu. Yine Hubab bin Münzir ayağa kalkıp: "Evlerin Ön tarafında mevzilenmeli ve oradakilerden düşmana gidecek olan haberi de kesmiş olmalıyız." Resûlüllah (s.a.v.), onun bu fikrini de kabul buyurmuştur.

Hâkim, Abdü'l-Hamid bin Ebû Abs tarikiyle onun büyük dedesinden bir haber nakleder. Buna göre Resûlüllah Efendimiz şöyle buyurmuştur: "Kâ'b bin Eşrefin, kim benim için hakkından gelecek? Çünkü o Allah ve Resulüne çok ezâ verdi!" Muhammed bin Mesleme, bunun üzerine sordu: "Ey Allah'ın Resulü, onu öldürmemi ister misin?" Peygamberimiz de: "Madem bu hususta Sa'd bin Muâz'a git de onunla istişarede bulun!" buyurdu. O da gidip onunla istişare etti... Sa'd bin Muâz da, durumu değerlendirip: "Haydi, Allah'ın lütfedeceği bereket ve başarı ü-zerine,

yürü ve vazifeni yerine getir!" dedi. (O da, Silkân bin Selâme, Abbâd bin Bişr ve Haris bin Evs gibi arkadaşlarını alarak gitti ve Allah'ın düşmanının hakkından geldiler.) 1475[12]

îmâm-ı Mâverdî der ki: "Peygamberimiz'in hangi hususlarda ashabı ile istişare etmekle me'mûr bulunduğunda, âlimlerimizin ihtilâfı olmuştur. Bâzıları: "Bu, sâdece harb ve düşmanlarıyla ilgili hususlarda idi" demiştir. Bâzıları ise: "Gerek harb ve dünyâ işlerinde, gerekse dîn işlerinde olsun, ashabı ile istişarede bulunmuştur" demiştir. Bâzıları ise: "Dîn işlerinde olan istişaresi; onları ilahî ahkâmın sebeb ve hikmetleri üzerinde uyarıp yetiştirmek, ictihâd yollarını onlara öğretip onları müctehid mertebesine ulaştırmak için idi" demişlerdir."1476[13]

Peygamberimizin, Kendisine Vacib Olan Özelliklerinden Biri De, Düşman Karşısında Sabredip Dayanması, Dine Aykırı Bir Şeyi Nehyedip Değiştirmesidir

Peygamberimiz üzerine vâcib olan özelliklerinden biri de, düşman karşısında sabredip dayanmasıdır. Keza dîne aykırı bir şey gördüğü zaman, derhal onu nehyedip değiştirmesi de O'nun üzerine vâcib olan özelliklerdendir. Düşmandan bir zarar geleceği veya münker bir fiili değiştirirken bir zarara uğrayacağı korkusu olsa bile, bu kendisinden sakıt lmaz. Halbuki O'nun ümmetinden herhangi bir kimsenin; zarar görmemek ve bir korku bulunmamak şartıyla münkeri değiştirme vazifesi vardır. Bir zarar ve tehlike olunca ise, diğerlerinden bu vecibe sakıt olmaktadır. Peygamberimizin özelliği ise bu şartlarda bile bu vecibelerin kendisinden sakıt olmamasıdır.

Çünkü Yüce Allak, dâima O'nu koruyacağını va'd buyurmuştur. Nitekim bir âyeti celîlesinde şöyle buyurmuştur: "...Allah seni insanlardan

---

1475[12] Siyer-i İbn Hişam, 3/58. Mısır, 1355

1476[13] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/444-446.

(onların şer ve zararlarından) korur!..." 1477[14]îşte bu âyet gereği, düşmanlar veya dîne karşı kötülük irtikâb edenler, az olsunlar, çok olsunlar, O'na bir zarar ve şer ulaştıramazlar. Diğerleri ise, şüphesiz böyle değildirler. 1478[15]

Peygamberimizin Üzerine Vacib Olan Özelliklerden Biri De, Borçlu Ölen Bîr Müslümanın Borcunu Ödemesidir

Evet, Peygamberimiz'in özelliklerinden biri de borçlu olarak ölmüş ve karşılığı mal bırakmamış bir müslümanın borcunu ödemesidir. Nitekim îbni Mâce'nin Câbir bin Abdullah'tan rivayet ettiği bir hadîslerinde ayner şöyle buyurmuşlardır:

"Bir müslüman öldüğü zaman, bir miktar mal bırakmış olursa, bu bıraktığı mal, onun ehlinindir. (Vârislerinindir.) Eğer borç bırakır, bunun karşılığı olarak da mal bırakmamış olursa, onun bu borcunu Ödemekbana aittir! Bıraktığı çoluk çocuğuna bakmak da bana aittir." 1479[16]

Buharı ve Müslim Ebû Hüreyre'den şöyle rivayet ederler: Müslümanlardan biri vefat ettiği zaman, Peygamber'e (s.a.v.) getirildi. Peygamberimiz de onun namazım kıldırmazdan önce: "Borcunu ödeyecek miktarda mâl bırakmış mıdır?" diye sorardı. Eğer, kendisine "Evet" ce-

---

1477[14] Maide suresi, 67

1478[15] Ayette va'd buyuruları "koruma" O'nu öldürmelerinden korumaktır. Yoksa Uhud'da olduğu gibi, O'nun harblerde yara alması mümkindi. Sahîh bir hadîsde, "Peygamberimizi nöbetçiler beklerdi. Bu âyet nazil olunca, Peygamberimiz nöbetçileri göndermiştir ve Allah'ın kendisini korumayı va'd buyurduğunu bildirmiştir" denilmektedir.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/447.

1479[16] Bu hadisi, buna yakın bir anlamda, Müslim de rivayet etmiştir.

vabı verilirse, getirilen o cenazenin namazını kıldırırdı. Eğer "Borç bırakmıştır amma, mal bırakmamıştır!" cevâbı verilecek olursa, o cenazenin namazım kılmaz ve müslümanlara hitaben: "Arkadaşınızın namazını siz kılınız!" buyururdu Fakat islâmî fetihler başlayıp Beytü'l-Mâl meydana geldikten sonra, Peygamber Efendimiz'in cenazelerle ilgili sözü de değişti. Bu sefer şöyle buyurmaya başladı:

"Ben, müslümanlara kendi öz canlarından daha yakın bulunmaktayım! Mü'minlerden her kim vefat eder ve geride borç bırakacak olursa, onun borcunu ödemek benim üzerime vâcibdir! Eğer mal bırakacak o-lursa, şüphesiz bu mâl, onun vârislerine aittir!"1480[17]

Peygamberimizin Ailelerini Muhayyer Kılması Ve "Allah Ve Resulünü Seçenleri" Tutması Ve Asla Onları Boşamaması Da Kendisi İçin Vacibdi...

Anmed ve Müslim, Câbir'in şöyle dediğini bildirirler: Ebû Bekir ve Ömer Peygamber'in (s.a.v.) yanma gittiler. Peygamberimizin etrafında ise hanımları vardı. Kendisi ise hiç konuşmuyordu. Ömer dedi ki: "Ben, Resûlüllah'ın yanına sokulup O'nunla konuşacağım... Belki kendisini güldürebilirim..." Sokuldu ve konuştu... Şöyle dedi: "Ey Allah'ın Resulü, Zeyd'in kızı olan hanımım bana, dünyalık talebinde bulundu. Ben de kensinin sırtına bir yumruk attım..." Peygamber Efendimiz bunu duyunca güldü ve: "işte etrafımdaki benim hanımlarım da, benden nafaka istemek için toplanmış bulunuyorlar!" buyurdu. Bunu duyan Ebû Bekir ve Ömer, Peygamberimiz'in hanımları arasında bulunan kızlarını dövmek istediler ve onların üzerlerine yürüyerek: "Siz, ne cesaretle, Peygamberimiz'in yanında olmayan bir şeyi O'ndan istiyorsunuz?" diyerek bağırdılar. İşte bu olay üzerine Yüce Allah, Peygamber Efendimiz'e, hanımlarını, Allah ve Resulü ile dünyâ malı arasında bir seçim yapmaya çağırmasını emretti ve ilgili âyetini inzal buyurdu. Bu âyet şu mealde idi: "Ey Peygamber! Eşlerine şöyle: "Eğer siz, dünya hayatını ve onun

---

1480[17] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/447-448.

süsünü istiyorsanız, gelin size müt'a (boşama bedeli) vereyim ve sizi güzellikle salayım!" 1481[18]

Peygamberimiz de, Allah'ın emri gereği eşlerini iki seçim arasında muhayyer (serbest) bıraktı... Önce ise Aişe'den başladı. Ona dedi ki: "Sana Allah'ın emrini tebliğ ediyorum... Fakat seçimini yaparken acele etme... Ana ve babana danışırsan, senin için daha iyi olacağı kanâatindeyim..." Peygamberimiz ona böyle söyledi ve Allah'ın inzal buyurduğu ilgili âyeti okudu. Aişe validemiz ise, hiç tereddüt etmeksizin: "Ben, Senin hakkında mı anam babamla istişare edeceğim? Ben, hiç kimseyle istişare etmeksizin Allah'ı ve Resûlü'nü seçiyorum! Kararını budur ve kesindir!" cevâbını verdi."

îbni Sa'd Ebâ Cafer'den şöyle rivayet eder: "Bir gün Peygamberi-miz'in hanımları kendi aralarında konuşurken, Peygamberin vefatından sonra, nikâhta kadına bir hak olarak terettüp eden mehr bakımından, en pahalı kadınlar biz oluruz..." şeklinde konuştular. Bu Yüce Allah'ın gayretine dokundu ve Peygamberine, onları yirmi dokuz gün yalnız bıraktıktan sonra muhayyer kılması için emretti... Peygamberimiz de kendilerini çağırıp durumu anlattı ve onları muhayyer bıraktı..."

Yine îbni Sa'd, Amr bin Şuayb kanalıyla onun dedesinden şöyle nakleder: "Peygamber Efendimiz kadınlarını toplayıp iki seçim arasında muhayyer kıldığı zaman, önce Aişe'yi çağırıp durumu anlattı... Aişe ve diğerleri, hep Allah'ı ve Resulü'nü seçtiler. Ancak el-Amiriye, dünyâyı ve kendi kavmini seçti ve kavmine döndü... Fakat sonra buna çok pişman olup: "Ben bir şakıyyeyim; bedbahtım... Allah ve Resûlü'nü bırakıp dünyayı seçtim" derdi. Deve dışkısı toplar onları satardı. Bâzan Peygamberimiz'in eşlerine gelir onlardan birşey ister ve: "Ben bir şakıyyeyim!" diye konuşurdu..." -

(Yine Ibni Sa'd'ın, tbni Mennâh'tan rivayetine göre, Allah ve Resûlü'nü değil de dünyâsını seçen bu hanım, sonraları aklını yitirmiş, ve ölünceye kadar dâ bu durumdan kurtulamamıştır.)

îbni Sa'd, bu sefer de Ikrime'den şöyle bir haber naklediyor: Resûlüllah Efendimiz, eşlerini muhayyer bıraktığı zaman, Yüce Allah şu âyetini

---

1481[18] Ahzab suresi, 28

indirdi: "Habîbim! Bundan sonra artık sana başka kadınlarla evlenmek, bu kadınlarını başka eşlerle değiştirmek helal değildir." 1482[19]işte bu âyetiyle Yüce Allah; o sırada Peygamberimiz'in nikâhında bulunan dokuz kadın ki, bunlar hep Allah ve Resûlü'nü seçmişlerdir, bunlardan başka kadınlarla evlenmesini Efendimiz'in üzerine haram kılmış oldu." 1483[20]

îbni Sa'd'ın Aişe'den de bir rivayeti var.- O şöyle demiştir: Peygamberimiz (s.a.v.) vefat etmeden önce, başka kadınlar alabilmesi için Yüce Allah tarafından serbest bırakılmıştı. Bir başkasının nikahında olmayan herhangi bir kadınla evlenebilecekti. Fakat evlenmedi. Bu izni kendisine veren şu mealdeki âyet idi: "Onlardan dilediğini geri bırakır dilediğini de yanma eş olarak alabilirsin." 1484[21]

(Ibni Sa'd'ın; Ümmü Seleme, tbni Abbas, Ata bin Yesâr ve Mu-hammed bin Ömer bin Ali bin Ebû Tâlib'ten de bu anlamda bir rivayeti vardır.)

Peygamberimizpin bu şekilde eşlerini muhayyer kılmasının hikmeti üzerinde, âlimlerimiz muhtelif görüşler bildirmişlerdir, tmam-ı Gazali demiştir ki: "Kişinin eşi hakkındaki gayreti, onu başkasından kıskanır olması; onun kalbinde sıkıntı ve kin duygularının meydana gelmesine sebep olur. Peygamberimizin kalbinde böyle bir şeye mahal bmkmamak üzere Yüce Allah; O'na hanımlarını muhayyer kılmasını emretmiş, onlar da onu seçmişler. Dünyada ve ahirette O'nun eşleri olmuşlardır."

İmam-ı Râfîi ise şöyle demektedir: 'Yüce Allah, Peygamberimizi fakirlikle zenginlik arasında muhayyer bırakmış, O da fakirliği seçmiş, fakirliğin getireceği çeşitli sıkıntılara katlanmayı tercih etmişti. Bu sefer eşlerini muhayyer kılması emredilmiş, o da eşlerini muhayyer kılmış,

---

1482[19] Ahzab suresi, 52

1483[20] Bu, onlar için büyük bir ilâhî lütuf ve mükâfattır. Zİrâ onlar Allah ve Resûlü'nü seçmişlerdir. Bu suretle Yüce Allah onları, dünyada da, ahirette de Resûlü'nün esteri kılmıştır. Bunun için artık onlar; peygamberden sonra başkalarıyla evlenemezlerdi. Cennette Resûlüllah'a kavuşup o ebedî hayatta da O'nun eşleri olacaklardır. Onlar, kendi seçimleri ile bunu haketmİşler, bu büyük şerefe ermişlerdir

1484[21] Ahzab suresi, 51

eşleri de severek fakirliğe (nafaka istememeğe) razı olmuşlardır. Böylece, O'nun eşleri de, kendi serbest iradeleriyle, vaktiyle o'nun kendi nefsi için seçip razı olduğu şeye razı olmuşlardır."

Bazıları da bu hususta şöyle demişlerdir: "Peygamberimiz'in onları muhayyer kılmasının hikmeti: Onların kendisi için en hayırlı eşler olması içindir," Nitekim El-Ravza adlı kitapta ve diğerlerinde bildirildiği gibi, onlar bu en güzel seçimi yaparak, hem o'nun en hayırlı eşleri olmuşlar, hem de cennetlik olmuşlardır. Nitekim: "Biliniz ki Allah, sizden güzel hareket edenlere büyük bir mükafat hazırlamıştır!" 1485[22] mealindeki âyette de buna işaret ve delâlet bulunmaktadır!" Sonra Yüce Allah; Peygamber Efendimiz'e eşlerinin üzerine eş almasını haram kılmak ve onları boşayıp yerlerine başka kadınlar nikahlamasını yasaklamak suretiyle imtihana tabi tuttuğu Peygamber eşlerini böylece şereflendirmiş oldu. Daha sonra ise, Resûlüllah'm eşleri üzerinde tam bir iyilik ve minneti olması bakımından nazil olan bir âyetle, bu yasak kaldırılmıştır. Peygamberimiz de yasak olmamasına rağmen, eşlerinin üzerine bir başkasını almadığı gibi, onlardan herhangi birinin yerini de değiştirmemiştir. Yukarıda sözü edilen yasağı kaldıran âyet şu mealdedir: "Ey peygamber, Biz sana, mehrlerini verdiğin eşlerini helâl kılmışızdır." 1486[23] Böylece hanımları üzerindeki minnet de, Peygamberimiz'e ait olmuştur."1487[24]

Ahmed, Tirmizi, îbni Hıbban ve Hâkim Aişe'den şöyle rivayet e-derler: "Peygamber (s.a.v.) vefat etmezden önce, başka kadın alması kendisine helâl kılınmıştı."

Bu rivayetin isnadı sahihtir.

Peygamber Efendimiz'e nikahlanması helâl kılman kadınların, hangi kadınlar olduğu üzerinde ihtilâf edilmiştir. Bir başkasının nikahında olmayan bütün kadınlar mı, yoksa sadece hicret etmiş olan kadınlar mı,

---

1485[22] Ahzab suresi, 29

1486[23] Ahzab suresi, 50

1487[24] Az ilende açıklanacağı gibi, İmâm Ebû Hanîfeye göre, bu âyet, Peygamberimiz'in üzerindeki "başka kadın nikahlama yasağı"nı kaldırmış değildir.

diye üzerinde ittifaka varılamamış ve böylece iki görüş belirmiştir. Her iki görüşü de îmam el-Mâverdi nakletmiştir. ikinci görüşe göre, demek oluyor ki; hicret etmemiş bir kadınla evlenmenin haram oluşu da, Peygamberimiz'e has bir şey olmakta ve bu görüşü Tirmizi'nin Ümmü Hâni'den olan rivayeti teyid etmektedir. Bu riyayet şöyledir: "Ben, hicret eden kadınlar arasında bulunmadığım için, Resûlüllah'a helal kılınmış bulunanlardan değildim," Fakat buna rağmen, birinci görüş tercih edilmiş ve: "Nikah meselesinde ümmetten birine helal olanın, Peygamber'e helal olmayarak bu hususta o'nun ümmetinden eksik kalması, doğru değildir. Hem o, bundan sonra Safiye ile evlenmiştir. Safîye ise, hicret eden kadınlardan değildi" denilmiştir.

Evet, böyle denilerek bu kavil tercih edilmiştir amma, buna da şu cevab ve itiraz verilmiştir: "Peygamberimiz, nikah mevzuunda ümmetinden daha eksik olamaz" denilmesi, çok sağlam bir söz değildir. Zira ümmetine ehl-i kitaptan olan bir kadınla evlenmesi caiz iken, Peygamber hakkında bu caiz değildir. Peygamberimiz'in Safîye'yi nikahlamış olmasına gelince: Bu, âyetin inişinden önce idi. Binâenaleyh, ileri sürülen iddia hakkında delil olmaz. Tarihen bilinen bir husustur ki, Peygamberimiz Safîye'yi yedinci hicret yılında Hayber'de nikahlamıştır, ilgili âyet ise, dokuzuncu senede nazil olmuştur."

Şafii mezhebi âlimleri: "Peygamberimiz için, hanımlarından bazısını boşamak ve yerine başka bir kadınla evlenmek mübâh kılınmış idi. Bunu haram kılan âyet, bir başka âyetle neshedilmiştir" derler. Hanefi mezhebi imamı Ebû Hanife ise, Şâfiilerin bu görüşünü kabul etmemiş ve şöyle demiştir: "Bunun, Peygamber Efendimiz için haram oluş hükmü devam etti ve neshedilmedi." 1488[25]

Yukarıda arzedilen iki görüşten bize göre en sağlamı ve İmam-ı Şafii'nin kelâmı ve Mâverdi'nin kesin olarak hükmettiği şudur: "Pey-gamber'in (s.a.v.) üzerine, o'nu tercih etmiş bulunan eşlerini boşamak haram idi. Nitekim o'nu seçmeyen bir eşini de tutması haram idi. (Bu mes'ele az

---

1488[25] İmâm Ebu Hanîfe'nin bu sözü, âyetten açıkça anlaşılmış olan şeydir. Eğer Peygamberimiz'e, eşlerini muhayyer bırakıp onların da Peygamberimizi seçmelerinden sonra, bir başka kadınla evlenmesi mübâh olursa; bu takdirde Allah'ın peygamberimizin hanımlarına olan lütuf ve minneti, hükümsüz kalır. Bu ise mâkûl bir şey değildir. Bunun için Ebu Hanîfe'nin sözü, mâkul ve makbul olan sözdür

ileride müstakil olarak da ele alınacaktır.) Imam-ı Şafii'nin mezhebinde bulunan âlimler ise bu hususta iki şık üzerinde durmuşlardır. Birinci şık: O'nu seçmeyen eşinden ayrıldıktan sonra, artık dünyayı tercih etmiş bulunan bu eşini bir daha ebediyen nikahına alması Efendimiz'in üzerine haram olması idi. Artık ahirette dahi bu, O'nun eşi olamazdı. Bu birinci kavle göre, işte bu husus da O'nun özelliklerinden birini teşkil ediyordu. Zira o'nun ümmetinden olan herhangi bir kimsenin eşi, bu şekilde muhayyer bırakıldıktan sonra, kocasını seçmemiş ve bu suretle kocasından ayrılmış olsa; ebediyen bu kocasına haram olmaz. Bir başkasıyla evlenip, ondan da ayrıldıktan sonra, bu eski kocasıyla tekrar evlenmek isterse, evlenebilir. Fakat Peygamberimizin durumunun böyle olmadığını gördük.1489[26]

Peygamberimize Vaçıb Olan Bazı Özelliklerine Ait Bir Bölüm

Denilmiştir ki: "Peygamberimiz'in özelliklerinden biri de, O'nun hoşuna giden bir şey gördüğü zaman, "Lebbeyk! înnel-ayşe ayşü'l âhirâti" demesi, üzerine vacibdi." Bunu, el-Râfii nakletmiştir. 1490[27]

Yine denilmiştir ki: "Peygamberimiz'in farz namazlarını, hiç bir halel ve eksik bırakmaksızın edâ etmesi üzerine vâcib idi." Bunu da bu şekilde nakleden el-Mâverdi olmuştur. Başkaları da bunu benimsemiştir. 1491[28]

1489[26] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/448-452.

1490[27] Sahîh olarak sabit olduğuna göre, Efendimiz hoşuna giden bir şey gördüğü zaman; "İyi ameller, ancak kendisinin nimeti sayesinde tamamlanan Allah'a hamdolsun!" diyerek hamdederdi. Kerîh bir şey gördüğü zaman ise; "Her hal üzerine Allah'a harnd olsun!" diyerek hamdederdi.

1491[28] Bunu, Efendimiz'in bir hususiyeti saymanın doğru olmayacağı kanâatindeyiz... Zira her mükellef kul dahi, namazını bir halel ve eksik bırakmaksızın edâ etmekle mükelleftir. Bundan dolayıdır ki, namazını kötü bir şekilde kılana hitaben: "Git namazını kıl, zira sen namaz kılmadın!" buyurulmuştur.

Îbnü'l-Kâs'm Telhis adlı kitabında anlattığına, el-Kaffâl'm dediğine ve Nevevi'nin Zevâidur-Ravza'da naklettiğine göre; Peygamber'e (s.a.v.) vahiy geldiği zaman, kendisinden ve dünyasından geçerdi. Fakat bu halde dahi kendisinden namaz, oruç ve diğer hükümler sakıt olmazdı." Bunun böyle olduğunu, Ibni Seb' ise, kesinlikle hükmetmiştir. 1492[29]

Peygamberimiz'in üzerine vacib olduğu kabul edilen özelliklerinden biri de, niyet edip başlamış olduğu nafile ibâdetlerden herhangisi olursa olsun, onu tamamlamasıdır. Bu da Ravza adlı kitapta anlatılmıştır." 1493[30]

O'nun vacib olan özelliklerinden biri de, insanlarla haşir-neşir o-lurken, onların arasında bulunup onlarla konuşurken bile Allah'ı müşâhade etmekten hiç ayrılmamasıdır. 1494[31]

Keza o, bütün insanların tamamı itibariyle mükellef bulundukları ilim ve irfana, tek basma mükellef idi ve herhangi bir şeye, en güzel karşılık ne ise, onunla karşılık vermekle mükellef idi. 1495[32] Keza bir diğer özelliği de, bazen kalbine darlık veya dalgınlık gelirdi. O da Rab-bi'ne

---

1492[29] Bazân Peygamber Efendimiz namazda iken dahî, vahiy geldiği olurdu. Nitekim namazdayken, ayakkabılarını çıkarmış, O'na uyarak ashâb dahî çıkarmıştı... O'nun ashaba: "Siz niçin ayakkabılarınızı çıkardınız?" diye sorması üzerine; "Sana uyarak çıkardık" cevabını almış ve: "Ben Cebrail'in bana vahiy getirip ayakkabımda pislik olduğunu bildirmesi ü-zerine çıkarmıştım. Sizler mescid'e girmeden ayakkabılarınızı kontrol ediniz, bir pislik varsa gideriniz. Sonra giyip namazı onunla kılınız!" buyurulmuştur.

1493[30] Hanefî Mezhebine göre bu, herkes için böyledir. Peygamberi m iz'e hâs bir keyfiyet değildir. Herkes, başladığı nafile ibâdetini, bir özür sebebiyle bırakmış bile olsa, sonra bunu kaza etmesi gereklidir.

1494[31] Bu, bâzı tasavvufçulara âit bir sözdür. Onlar bu sözle demek isterler ki: "Peygamberim iz'den başkası, Hakk'ın müşahedesinde müsteğrak olduğu zaman, halktan fânî oiur. Artık Hakk'tan başka bir şey görmez..." Onların fena fillah dedikleri böyle bir hâl ve makam ile ilgili olarak, Allah'ın dininde bir emir ve övgü ise yoktur. Ashâb-ı Kiram efendilerimiz, evliyanın en büyükleri oldukları halde, asla "fena fillah, cezbe, istiğrak..." gibi şeyler iddia etmemişlerdir. Halbukî onlar, dâima Hakk'ın müşahedesinde ve tâatinde idiler

1495[32] Bu ona bir teklif değil, Allah'ın kendisini bununla bir teşrîfi idi. Bununla birlikte O: "Rabbim, ilmimi artır!" niyazında bulunurdu.

günde yetmiş defa istiğfarda bulunurdu.1496[33]

Bunların hepsini, Şafii mezhebi âlimlerinden Îbnü'1-Kâs, Telhis adlı kitabında anlatmıştır. îbni Seb de... Allame Cürcani ise, el-Şâfîi adlı eserinde, O'nun özelliklerinden biri olarak da şunu söylemiştir: 'İmamlığın fazileti, Peygamberimiz Muhammed (s.a.v.)'in hakkında, müezzinlikten daha üstündür. Başkaları hakkında ise böyle değildir. Zira Peygamber Efendimiz, sehiv ve galat üzerinde bırakılmaz. Başkaları ise, sehiv ve galatından haberdar olmamış olabilirler,"

Ben de derim ki: Peygamberimizin bu özelliği üzerinde; kesin olarak bunun böyle olduğuna hükmetmek suretiyle ihtilafa mahal bırakmamak lazımdır. Fakat başkaları hakkında, imamlık mı af dal, yoksa müezzinlik mi afdal diye, ihtilaf edilebilir."1497[34]

Peygamberimizin Kendisine Haram Olanlar

Bunun hikmeti de şöyle açıklanmıştır: "Peygamberimiz'e has olmak üzere bazı şeylerin haram kılınmış olması, hiç şüphesiz O'nun şeref ve keremini artırmak, O'nu, küçük düşürücü bazı şeylerden korumak ve ahlakın en güzellerine yöneltmektir. Aynı zamanda, haram olan bir şeyin terkedilmesindeki sevab, şüphesiz mekruh olan bir şeyin terkedilmesindeki sevaptan daha büyüktür."1498[35]

Peygamberimize Zekat Ve Sadakaların Haram Kılınması

1496[33] O, günde yetmiş defa istiğfarda bulunur ve bu kendisine vâcib olursa, bizlerin hakkında bu daha vâcib (daha gerekli) olmaz mı?...

1497[34] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/452-453.

1498[35] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/453.

Evet, Peygamber'in (s.a.v.) özelliklerinden biri de, O'na ve O'nun ev halkına, kendisinin ve ailesinin kölelerine, âzadlılarma, zekâd ve sadaka almanın haram kılınmış olmasıdır. Bu hususta Müslim, Muttalib bin Rabia'dan rivayetle, Peygamber'in (s.a.v.) şöyle buyurduğunu bildirmektedir:

"Bu, sadakalar, insanların mallarının kirleridir. Muhammed'e ve O'nun âline helâl değildir!"

îbni Sa'd'ın Ebû Hüreyre, Aişe ve Abdullah bin Büsr'den naklettiği rivayete göre, "Peygamber Efendimiz hediyeyi kabul eder, sadakayı kabul etmezdi."

(Yine îbni Sa'd, Hasan'dan rivayetle, Peygamber'in (s.a.v.) şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir: "Yüce Allah, bana ve benim ev halkıma sadakayı haram kılmıştır!")

îmam-ı Ahmed de Ebû Hüreyre'nin şöyle söylediğini nakleder: "Peygamber (s.a.v.), dışarıdan yemek getirildiği zaman, onun hediye olup olmadığım sorardı. Eğer hediye olduğu söylenirse, o yemekten yerdi. Eğer, sadaka olduğu söylenecek olursa, ondan yemezdi."

Taberâni'nin îbni Abbas'tan olan rivayeti de şöyledir: "Peygamber (s.a.v.), Erkam el-Zühri'yi, zekat toplamak üzere görevlendirdi. O da yanında Peygamberimiz'in âzadlısı Ebû Râfi'i götürmek istedi. Ebû Rafı' ise Peygamberimiz'e sormaya gitti. Peygamberimiz kendisine dedi ki: "Ey Ebû Rafı', sadaka (zekât), Muhammed'e ve O'nun âline haramdır!"

(Bunu, Ahmed ve Ebû Dâvûd da rivayet etmiştir. Ancak Ebû Davud'un rivayetinde: "Gerçekten sadaka bize helal değildir ve bir topluluk ve ailenin, âzadlısı da; onlardan sayılır" denilmiştir.) 1499[36]

Müslim ve îbni Sa'd Muttalib bin Rabia'dan şöyle rivayet eder: Ben ve Fadl bin Abbas Hz. Peygamber'e gidip müracat ettik ve dedik ki: "Ey Allah'ın Resulü, biz sana, bize zekat toplama hususunda emir ve yetki

---

1499[36] Ebu Raf i1, peygamberimiz'in amcası Abbas'ın kölesi idi. Abbas onu Efendimizde hediye etmişti. Bir gün Ebu Râfi', Abbas'ın müslüman olduğu haberini getirip müjdeledi. E-fendtmız de onu, âzâd etti..

vermeni istemek için geldik." Peygamber Efendimiz, biraz sükut etti, sonra başını yukarı kaldırdı. Biz ise kendisiyle konuşmak istiyorduk. Zeynep validemiz de bize işaretle, O'nu konuşturmamamız hakkında perdesi arkasından tenbihte bulunuyordu. Biz de bekledik. Sonra Peygamberimiz bize dönerek buyurdu ki: "Sadakalar, Muhammed'e, O'nun âline helal değildir! Bunlar, insanların mallarının kiridir."

Alimlerimiz bu konuda demişlerdir ki: "Zekat ve sadakalar, insanların mallarının kirleri olduğu içindir ki, Peygamber Efendimiz'in yüksek makamları bundan korunmuştur. Peygamberimiz sebebiyle o'nun ev halkı da bundan korunmuştur. Sonra sadakalar, verilecek kimselere acınarak verilir ve alan kişi için bunda, ne de olsa bir zül vardır. 'Bu sebeble Peygamberimiz ve o'nun yakınları, alan için zül bulunan sadakadan korunmuş, bunun aksine alan için izzet, veren için zül bulunan ganimet malları kendilerine helal kılınmıştır."

Alimlerimiz, diğer peygamberlerin durumlarının da böyle olup olmadığında ihtilaf etmişlerdir. Bazıları ki Hasan-ı Basri de onların arasında bulunmaktadır, birinci kavli seçmişlerdir. Yani sadaka ve zekatın diğer peygamberlere de haram olduğunu söylemişlerdir. Bazıları ise ki Süfyan bin Uyeyne de bunlar arasında bulunmaktadır, ikinci kavli seçip: "Bu, Peygamberimiz'in bir Özelliğidir. Yani o'na mahsustur, önceki peygamberlere zekat ve sadakalar haram değildi" görüşünü ileri sürmüşlerdir. 1500[37]

Sonra Peygamberimiz'e haram oluşu bakımından, zekat ve nafile sadakalar aynıdır. Fakat ev halkı hususunda, nafile sadakaların da haram olup olmadığı konusunda, mezhebimiz âlimlerince (Şafiî) ihtilaf edilmiştir. Mezhebimizde, en sahih görülen kavle göre, Peygamberimiz'in ev halkına nafile sadakalar haram değildir. Onlara, sadece zekat almaları haramdır. Yine bizim mezhebimizdeki bir kavle ve Mâliki mezhebine göre, onlara nafile sadakalar da haramdır. Üçüncü bir kavle göre ise, onlara özel olan sadakalar haramdır; eğer sadaka umum müslümanların menfaati içinse, mesela yapılan mescidler, açılan kuyular gibi, bunlardan onların faydalanmaları da helal olur. Ibni

---

1500[37] Doğru olanı ise; "Diğer peygamberlere de haram idi" kavlidir. Zira: "Veren el, alan elden hayırlıdır!" düstûru, her zaman geçerlidir.

Salâh'm bildirdiğine göre, keffâret ve nezirler, keza zekât tahsili için verilecek görevler de, en sahih kavle göre, Hâşimiler'e helal değildir. Az önce geçen hadisler de bunu teyid eder mahiyettedir.1501[38]

Peygamberimize Ve Onun Ev Halkına, İsmail Oğullarından Birinin Fidyesinin Haram Olması

Hakkında rivayet edilen bir hadise göre, Peygamber Efendi m iz'e ve o'nun yakınlarına; ismail oğullarından birinin fidyesinin de haram olduğu anlaşılmaktadır. Bu rivayet şöyledir:

Ahmed, İmran bin Husayn'dan nakleder, O şöyle der: "Bana adamın biri anlatmıştı: İsmail oğullarına mensub kabilenin birinde ihtiyar bir adam varmış. Adamın oğlu, kaçarak Resûlüllah'm yanma gitmiş. Adam, oğlunu getirmesi için birini göndermiş. Fidye istenirse diye, fidyesini de birlikte göndermiş. Aracı adam, Resûlüllah'a gelip durumu anlatmış. Resûlüllah Efendimiz de: "işte adamın oğlu! Götürüp babasına teslim edebilirsin" buyurmuş. Adam: "Fidyesini istemeyecek misiniz?" demiş. Resûlüllah da: "Bana ve benim ev halkıma, ismail oğullarından birinin fidyesini yemek, helal değildir" buyurmuştur.1502[39]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Kokusu Hoş Olmayan Bir Şeyi Yemesinin, Haram Oluşu İdi

Evet, Peygamber (s.a.v.) Efendimiz'in Özelliklerinden biri de; kokusu hoş olmayan bir şeyi yemesinin, kendisine haram oluşu idi. Nitekim Ahmed ve Hâkim Câbir bin Semura'dan şöyle rivayet eder: "Peygamber

---

1501[38] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/454-455.

1502[39] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/455-456.

(s.a.v.), Ebû Eyyub'un evine indiği zaman, Peygamberimiz yediği yemeğin artanını Ebû Eyyub'a gönderirdi. O da Resûlüllah'ın yemekte kalan parmak izleriyle teberrük ederdi. Birgün, yemekte Resûlüllah'm parmak izlerini göremeyince, O'na gidip sordu: "Ey Allah'ın Resulü, yemekte parmağınızın izini göremedim. Siz bu yemekten yememişsiniz" dedi. Peygamberimiz de ona şu karşılığı verdi: "Bu yemekte sarımsak vardı." Ebû Eyyub tekrar sordu: "Sarmısak haram mıdır?" Peygamber Efendimiz de: "Hayır, haram değildir. Fakat sen benim gibi değilsin. Bana melek gelir" buyurdu. (Ve onlara bu yemeği yemelerini emretti. Es-Siratün-Nebeviye Ibni Hişam, 1503[40]

Buhari ile Müslim ise, Cabir'den şöyle naklederler: Peygamber Efendimiz'e içinde bazı yeşillikler bulunan bir yiyecek getirildi. Peygamberimiz, onun kokusunu iyi bulmadı ve bu yeşilliklerin ne olduğunu sordu. Kendisine bilgi verildi. O da: "Bunu ashabıma götürünüz, onlar yesinler" buyurdu. Peygamberimiz, kokusu hoş olmayan bu yiyeceği yemek istemedi ve bu münasebetle: "Ben, bazen meleklerle buluşurum! Sizin gibi değilim" buyurdu. 1504[41]

Peygamberimizin Dayanarak Yemek Yemesinin Haram Oluşu

Peygamber'in (s.a.v.) özelliklerinden biri de, dayanarak yemek yemesinin haram oluşudur. Bu hususta sahih hadisler vardır. Bunlardan bazılarını görelim:

Buharı, Ebû Cüheyfe tarikiyle, Peygamber (s.a.v.) Efendimiz'in şöyle buyurduğunu rivayet eder: "Bana gelince: Ben, dayanarak yemek

---

1503[40] es-Sîratü'n-Nebeviye, ibn Htşam, 2/144.

1504[41] Keza mescide veya bir toplantıya gidecek olan kimselerin de, kokusu hoş olmayan soğan-sarmısak gibi şeyleri yememesi gerektiği emredilmiş bulunmaktadır. Bu mealdeki hadis, İttifakla sahihtir.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/456.

yemem."1505[42]

tbni Sa'd ise, tbni Amr'in "Peygamber (s.a.v.) Efendimizin dayanarak yemek yediği hiç görülmemiştir!" dediğini rivayet eder.

Yine îbni Sa'd, Ebû Yala, güzel bir senedle Aişe'den şöyle rivayet ederler: Peygamber (s.a.v.) bana hitaben dedi ki: "Ey Aişe, eğer ben istemiş olsam, benimle beraber yürüyen altından dağlar olurdu. Bana bir melek gelip şöyle dedi: "Allah, sana selamını okumakta ve seni, melik bir peygamber olmakla, kul ve peygamber olmak arasında seçim sapmakla serbest bırakmaktadır." O sırada yanımda bulunan Cebrâîl de bana, tevâzû göstermemi işaret ediyordu. Ben de, kul bir peygamber olmayı seçtiğimi söyledim..." Aişe validemiz derler ki: "işte]bu olaydan sonra Peygamber Efendimiz, hiç dayanarak yemek yememiştir. Yine bu olaydan sonradır ki, Peygamberimiz: "Ben, bir kulun yediği gibi yerim! Ve bir kulun oturduğu gibi otururum!" buyururlardı.

Yine îbni Sa'd Zührî'den nakleder: O şöyle der: "Bize ulaşan haberlere göre, Peygamber Efendimiz'e, daha önce hiç gelmemiş olan bir melek iner, yanında Cebrâîl de bulunur. Melek Peygamberimiz'e hitaben: "Allah seni, melik bir peygamber olmakla, kul bir peygamber olma arasında muhayyer bırakmıştır. Bunlardan hangisini seçersin?" der. Peygamberimiz bu sırada, Cebrail'e bakar. O da: "Kul peygamber olmayı seç!" diye işarette bulunur. Peygamberimiz de: "Kul peygamber olmayı seçiyorum" buyurur, işte bu olaydan sonra, peygamberimiz'in ö-lünceye kadar dayanarak yemek yemediğini söylerler." 1506[43]

(Taberâni, Ebû Nuaym ve Beyhakî îbni Abbas'tan rivayet ederler. Onların bu rivayeti de, aşağı-yukarı bundan önceki rivayet gibidir.)

îbni Sa'd'ın, birdeAtâ bin Yesâr'dan rivayeti var. O, şöyle demiştir:

1505[42] Peygamberimizin "Bana gelince..." demesi, bunun kendisine hâs olduğunu ifâde etmez... Bilakis O, her yaptığı veya terkettiği hususta, ümmetinin kendisine uymasını teşvîk etmiştir. Kendisinin, dayanarak yemek yemeyi terket m esinde, ümmetine de öyle yapmaları için, yâni dayanarak yememeleri için, bir uyarı vardır.

1506[43] Zühıfnin bu sözünden, daha önceleri dayanarak yediği anlaşılır. Abdullah bin Amr'in hadîsi ise, hiç dayanarak yemediğini gösterir. Binâenaleyh Zührfnin sözü, bu hadîs karşısında tutunamaz...

"Birgün Peygamberimiz Mekke'nin üst tarafında idi ve dayanmış olarak yemeğini yiyordu. Bu sırada Cebrail gelip: "Ey Muhammed, hükümdarlar gibi mi yemek yiyorsun!" dedi. Peygamberimiz de bunun üzerine derhal oturdu."

îbni Adiyy ile îbni Asâkîr'in Enes'ten rivayetleri de şöyledir: Cebrail Peygamberimiz'e geldiği bir sırada, Peygamber (s.a.v.) dayanmış olarak yemeğini yemekte idi. Peygamberimiz'e hitaben: "Dayanarak yemek, nimete dalmak (keyfîlik)tir!" dedi. Peygamberimiz de bunun ü-zerine derhal doğrulup oturdu. Artık bundan sonra, dayanarak yemek yediği hiç görülmedi ve şöyle buyurdu: "Ben ancak bir kulum. Kul gibi yer, kul gibi içerim."

"Dayanarak yemenin şeklini tarif etmek maksadıyla el-Hattâbî şöyle demiştir: "Buradaki dayanarak yemenin mânâsı: Altındaki yaygıya veya mindere iyice yerleşik bir şekilde oturmaktır..." Hattâbî'nin bu tarifini Beyhakî de kabul etmiştir. Keza îbni Dıhye ve Kâdî Ayyâd da kabul etmişler ve muhakkik âlimlere göre, manânın bu olduğunu söylemişlerdir. Bazıları ise: "Bundan maksad, yanını yere dayamış, yâni yannamış olarak yemektir" demişlerdir. 1507[44]

1507[44] Müellifimizin tercihinin de birinci kavil olduğu sezilmektedir. Halbuki bu kavil (Hattabînin tarifi), az yukarıdaki iki hadise de aykırı düşmektedir. Zira bu iki rivayetin birinde açıkça: "...Peygamberimiz de bunun üzerine oturdu" denilmekte, diğerinde ise: "...Peygamberimiz de bunun üzerine doğrulup oturdu" denilmektedir. Bu açık ifadeler gösteriyor ki, Hattabînin tarifi uygun değildir. İkinci kavil ise, uygundur. Zira Peygamber efendimiz o sırada, ya sırtını bir şeye dayamış olarak ya da yere dayanıp yannamış olarak yemek yemekte idi. Cebrail'in o sözü üzerine de doğrulup oturmuş idi. Her iki rivayetin açık ifadesi budur. Binaen aleyh, bazılarının dediği ve anladığı gibi, bağdaş kurup oturmak suretiyle yemek yemek, mekruh değildir. Bağdaş kurmak da...

Nitekim fıkıh kitaplarımızdan Kuhustânîde: "...hutbe okunurken dizlerini dikerek elle-» riyle kavuşturmak şeklinde veya bağdaş kurarak oturmakta bir mahzur yoktur, insanın mes-cidde kolayına gelen veya dilediği bir şekilde oturması caizdir.." denilmektedir. (Kuhustânî, 1/165, İst. 1299). İmam Aliyyü'l-Kârî'nin Cem'ul-VesâiL adlı eserinde de şöyle denilmektedir: "Cabir bin Semura'nın rivayetine göre, Peygamber (s.a.v.) sabah namazını kıldığı zaman, güneş doğup biraz yükselinceye kadar, bağdaş kurup yerinde oturur idi. Nevevî, bu hadisin "sahih" olduğunu söylemiştir. Mîrek de: "Bâzan bağdaş kurup oturur, bâzan da dizlerini dikerek. Bâzan sırtüstü uzamr, bâzan da dizçökerek oturur idi. O bunu, Ümmet-i Muhammed'e bir

Peygamberimizin, Yazı Yazmasının Ve Şiir Söylemesinin Kendisine Haram Olması

Peygamberimizin bir Özelliği de, yazı yazmasının ve şiir söylemesinin kendisine haram olmasıdır. Yüce Allah bu hususta şöyle buyurmaktadır:

"Onlar ki yanlarındaki Tevrat ve İncil'de buldukları o elçi'ye o ümmî peygamber'e uyarlar." 1508[45]

"Ey Muhammed, sen bundan önce bir kitâb okumuyordun, elinle de onu yazmıyorsun. Öyle olsaydı, bâtılcılar o zaman kuşkulanırlardı." 1509[46]

"Biz ona (Muhammed'e) şiir öğretmedik, şiir ona yakışmaz da..." 1510[47]

tbn Ebû Hatim, Mücâhid'în şöyle dediği haberini nakletmiştir: "Kitâb ehli olanlar, kendi kitaplarında Peygamberimiz'in okur-yazar olmadığını görürler ve bunu söylerlerdi, işte bununla ilgili olarak: "Sen, bundan önce bir kitâb okumuyordun, elinle de onu yazmıyorsun!" mealindeki âyet inmiştir."

îmâm-ı Râfiî ise bu konuda şöyle der:

"Peygamberimiz'in bir Özelliği olarak, yazı yazmasının kendisine haram olabilmesi için, O'nun yazı yazar olduğunu söylememiz gerekir. Halbuki

---

genişlik ve rahatlık olması bakımından yapardı.." (Cem'ul-Vesâil Hâşimi, 1/185). "Başı açık yemek yemekte veya kibirlenmemek şartıyla bağdaş kurup yemekte bir beis yoktur." (Fetâvâyı Hindiyye, 5/336- Beyrut, 1406).

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/457-458.

1508[45] A'raf suresi, 157

1509[46] Ankebut suresi, 48

1510[47] Yasin suresi, 69

O, yazı bilmezdi."

îmâm-ı Nevevî ise, bunu tenkld eder ve şöyle der: 'Tazı yazmasını bilmediği halde, yazmanın kendisine haram kılınmış olması mümteni' (imkansız) değildir. Bundan maksad, okur-yazar olmanın sebeblerine tevessül etmemesidir ve doğrusu da, O okur-yazar değildi..." 1511[48]

Bâzıları ise bunun aksini söylemişler ve: "Hudeybiye andlaşması-nın yazıldığı sırada Kureyş temsilcisinin itirazı üzerine, Peygamberimiz (s.a.v.): "Bu, Muhammed bin Abdullah'ın andlaşmasıdır" diyerek yazmıştı. Zira Ali, böyle yazmaktan çekinmişti" demişlerdir. Onlara verilecek cevab ise şudur: "Bu andlaşma ile ilgili olarak "...Yazdı" denilmesinden maksad, emir verip yazdırdı demektir 1512[49]

Ebû Mes'ûd Dımeşkî de, Hudeybiye Musâlehasıyla ilgili olarak: 'Yâni Peygamberimiz kalemi eline aldı, fakat güzelce yazmasını bilmiyordu. Buna rağmen "Resûlüllah" yerine "Muhammed" kelimesini yazdı" der.

Ömer bin Şeybe'nin bu husustaki sözü ise şöyledir: "Peygamber (s.a.v.), Hudeybiye'de, kendi eliyle yazdı. Halbuki O, daha önce yazmayı hiç bilmiyordu. Tam yazmak istediği sırada, bir mucize olarak yazmasını bildi ve yazdı." Onun bu sözünü kabul edenler de olmuştur: Hadîs âlimlerinden Ebû Zerr el-Herevî, Ebu'1-Feth el-Nisâbûrî, Kâdî Ebu'l-Velîd el-Luhamî, Kâdi Ebu Cafer el-Simnanî el-Usûlî; bunu kabul edenlerdendir. Hattâ Ebû'l-Velîd el-Luhamî şöyle demiştir: "Peygamberimiz'in hiç yazı bilmediği ve öğrenmediği halde anîden orada yazmış olması, O'nun en kuvvetli mucizelerinden biridir." Bazıları da şöyle demiştir: "Peygamberimiz, o gün kendi eliyle; yazı bilmediği, yazıyı teşkîl eden harfleri hiç tanımadığı halde yazdı. Kalemi eline aldı ve hareket

---

1511[48] Sahih olan da budur. Yani ukuyup-yazmasınm Peygamber Efendimiz üzerine haram olmasından maksad, okuyup-yazmayı öğrenmenin sebeblerine tevessül etmemesidir. Yoksa yasak olmaması hâlinde, Peygamberimizin buna güç getireceğinde, kimsenin bir şüphesi yoktur

1512[49] Peygamberimiz'in Hudeybiye Musâlehası sırasında, kalemi Ali'den alıp kendi eliyle: "Bu, Muhammed bin Abdullah'ın andlaşmasıdır" diye yazmıştır, iddiası sahîh olmayan bir iddiadır. Zira bunu bizzat yazan Ali olmuştur. Fakat Peygamberimiz Ali'ye böyle yazmasını emrettiği için, Ali'ye değil de Peygamberimiz'e nisbet edilmiştir

ettirdi. O'nun yazmak istediği şekilde bir yazı meydana geldi. Yâni yazı kendiliğinden ve mucizevî bir şekilde oluştu... Evet Peygamberimiz kalemi hareket ettirdi, fakat bilerek bir şey yazmadı. Yazı yazıldığı zaman bile, yazıyı ve onun harflerini tanımıyordu" 1513[50]

Şiirin Peygamberimiz1 e haram olmasına gelince: "Ebû Davud'un buna delâlet eden hadîsi; îbni Ömer'den sevketmiş olduğunu görüyoruz... O, şöyle diyor: "Ben, Peygamber'in (s.a.v.) şöyle buyurduğunu i-şittim: "Ben eğer tiryak içersem nazarlık takınırsam, kendiliğimden şiir söylersem, hâlim ve âkibetim ne olur bilmem."

îbni Sa'd'ın Zühri'den rivayetine göre, Peygamber (s.a.v.), Medine'ye göçten sonra Mescid yapılırken, ashabın bu husustaki candan çalışmalarına bakarak duygulanmış ve: "Bu göç, Hayber göçü değildir! Rabbimiz, bu daha iyi, daha temizdir" anlamında bir söz söyleyivermiştir. Yine Zührî şöyle dermiş: "Peygamberimiz, şiir olarak ne söylemişse, bir başkasına âit misâl vermek üzere söylemiştir. Kendisinin, Mescid yapılırken söyleyiverdiği bu şiirden başka hiç şiir söylediği olmamıştır. (Bunu da, şiir söylemek maksadıyla söylemiş değildir.) 1514[51]

Yine îbni Sa'd, Abdurrahmân bin Ebûz-Zennâd'dan şöyle nakleder: "Peygamber (s.a.v.) birgün, Abbas bin Mirdâs'a hitaben: "Hatırlıyor musun? Senin: "Benim ve kölelerimin elde ettiğimiz mallar, Akra' ve U-yeyne arasında kaldı" gibi bir şiirin vardı?" demiş... Orada bulunan Ebû Bekir de: "Ey Allah'ın Resulü, anam babam sana kurbân olsun! Sen, bir şâir olmadığın gibi, şiiri de değiştirerek naklediyorsun. Zaten şiir de sana yakışır birşey değildir. Bunun söylediği o şiirin aslı, öyle değil;"...Uyeyne ile Akra' arasında kaldı" şeklinde idi" der. (Yâni

---

1513[50] Müellifimiz'in, "bazı hadîs âlimleri..." diye naklettiği bu zâtlar ve onların bu tevilleri, kesinlikte makbul değildir. Onlar, sabit olan mucizeyi tersine çevirmişlerdir. Eğer Peygamberimiz, lüzumunda ve anında yazmayı öğrenmiş veya bilmeksizin yazmış İse; Kur'ân'ın kesinlikle haber verdiği "O'nun Ümmîliği" nerede kalır? Şaşılacak şey! Sanki a-damlar, Peygamberimiz kalemi eiiyle tutarken başındaymış gibi tasvir ediyorlar. Bilmiyorlar ki, bununla Peygamberimiz'i ve O'nun mucizesini hafife almış oluyorlar. Biz, bu gibi tevilleri asla kabul edemeyiz...

1514[51] Çünkü şiir: "Şiir söylemek maksadıyla ve mevzun olarak söylenen söz"dür. E-fendimiz ise, verilen misallerde olduğu gibi, vezinli ve kafiyeli şiir söylemek kasdında bulunmamış, sâdece ve rasîgele söyleyiverm iştir, o kadar

Peygamberimiz, bu misâlde de görüldüğü gibi, şiiri, bazen değiştirerek söylerdi. Bazân da misâl vermek için.)

Alimlerimiz demişlerdir ki: "Peygamberimiz'in şiir şeklinde söylemiş olduğu sözler; şiir maksadıyla söylenmiş şeyler değildir ve kafiyen bunlara, şiir söylemek de denilmez... Kur'ân'da dahi bazân vezinli sözler vardır. Bunlar da kafiyen şiir değildir."

tmâm-ı Mâverdî der ki: "Peygamber Efendimiz'e yazı yazmak haram olduğu gibi, başkaları tarafından yazılmış bir yazıyı okumak da haramdı, ilgili âyet de bunu bildirir. O'na şiir söylemek yasak olduğu gibi, bir başkasına âit olan şiiri, şiir olarak nakletmesi de yasak idi."

El-Harbî de şöyle demektedir: "Peygamber (s.a.v.), iki mısraı bir araya getirerek, tam bir beyit halinde şiir okumamıştır. Mutlaka tek mısra halinde misâl vermiştir. Bir beytin, yâ birinci mısraını okuyup i-kinci mısraını bırakmıştır, yâhud da ikinci mısraını okuyup birinci mısraını terketmiştir. Eğer her iki mısraı okuyarak misâl vermek iste-mişlerse, bu seferde mutlaka kelimelerin yerini değiştirmek suretiyle misâl vermiştir. Az yukarıdaki Abbas bin Mirdâs'm şiirinde olduğu gibi..."1515[52]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Harbe Karar Verip Zırhını Giydikten Sonra, Çıkarmasının Haram Olmasıdır

Ahmed ve îbni Sa'd Câbir bin Abdullah'tan rivayet eder. O şöyle der: "Peygamber (s.a.v.), Uhud Günü şöyle demiştir: "Ben, rüyamda kendimi çok sağlam bir zırh içinde gördüm... Bazı boğazlanmış sığırlar da gördüm... Sağlam zırhı, Medine olarak; boğazlanmış sığırları da as-kerlerden bâzıları olarak te'vîl edip yorumladım... Eğer isterseniz Me-dine'de kalalım. Düşman Medine içine kadar girecek olursa, kendimizi burada müdâfâ edelim." Ashâb şu cevâbı verdiler: "Allah'a yemîn ederiz ki, onlar câhiliye zamanında bile şehrimiz Medine'ye girmiş değillerdir.

1515[52] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/458-461.

islâm devrinde girmeleri nasıl olur?" Peygamberimiz de onların bu cevâbını ve tutumunu görünce: "O halde siz bilirsiniz" buyurdu. Sonra Peygamberimiz evine gitti~"ve harp hazırlığını yapıp zırhını giyindi. Ashâb bunu görünce, daha ciddî düşünüp: "Biz ne yaptık?" dediler. Resûlüllah'a karşı O'nun düşüncesini red ettiklerine çok pişman oldular. Resûlüllah'a mürâcât edip: "Ey Allah'ın Resulü, karar sizindir, siz nasıl bilirseniz öyle olsun!" dediler. Peygamber Efendimiz de bunun üzerine şöyle buyurdular:

"Bunu şimdi mi düşünebildiniz? Biliniz ki, bir peygamber; harbe karar verip zırhını giydikten sonra, karar verdiği savaşı yapmadıkça zırhını çıkaramaz! Bu ona helâl değildir." 1516[53]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Bir İyilik Ve İhsanda Bulunduğu Zaman, Daha İyisi Veya Daha Çoğunu Elde Etmek Niyetiyle Vermesinin Kendine Haram Olmasıdır

Yüce Allah, bir âyetinde şöyle buyurmaktadır; "Habîbim, verdiğini çok bularak (veya daha çoğunu umarak) başa kakma..."1517[54]

îbni Cerîr, âyetin tefsîriyle ilgili olarak, Ümmetin Alimi ve Tercümânü'l'Kur'ân olan îbni Abbas'tan nakleder. O şöyle demiştir: "Bir iyilik ve ihsanda bulunduğun zaman, onu ondan daha iyisine kavuşmak niyetiyle verme! Bu sana lâyık değildir." 1518[55]

1516[53] Peygamberimiz bunu, Cuma Namazını kıldırdıktan sonra söylemişti. Uhud'a çıkıp savaşmaları ise Cumartesi günü olmuştu... Bu savaş,. Bedir'den bir sen© sonra, hicretin üçüncü yılında vukua gelmiştir

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/461-462.

1517[54] Müddessir suresi, 6

1518[55] Müfessir Ibni Kesir, âyetin tefsiri üzerinde dört vecih olduğunu anlatır. Fakat kendisi de, birinci vechi tercîh eder. Bu ise, yukarıdaki Îbni Abbas'tan nakledilen husustur.

Bütün müfessirler, bu hususun Peygamber'in (s.a.v.) bir özelliği olduğunda ittifak ve icmâ etmişlerdir.

Îbni Ebû Hatim de Dakhâk'tan Kur'an-ı Kerîm'deki: "insanların malları içinde, artması için verdiğimiz faiz, malı Allah katında artırıp bereketlendirmez..." 1519[56] anlamına gelen âyetle ilgili olarak şöyle nakleder. Yâni Dahhâk demiştir ki: "Bu âyetteki ribâdan (faizden) maksat, helal olan ribâdır ki, bu şudur: Kişi insanlardan birine bir şey hediye eder. Onu, sırf bir hediye olarak verir. Fakat bunu vermekten maksadı, ondan daha iyisine kavuşmaktır, işte buna, ribâ'l-helal denilir. Fakat bu, Peygamber'e (s.a.v.) helal değildir. Peygamberimiz, böyle yapmaktan yasaklanmıştır. Çünkü bu, O'nun yüksek makam ve mansıbına lâyık değildir..."1520[57]

Peygamberimizin, İnsanlara Verilmiş Bulunan Dünyalığa Gözlerini Dikmesi Haramdır

Yüce Allak, bu husustaki bir âyet-i celılesinde şöyle buyurmaktadır: "Onlardan bâzı sınıflara verdiğimiz dünyalığa gözlerini dikme! Ve onlar sana inanmıyorlar diye de üzülme! Sen, müminlere kanatlarını indir, onlara karşı mütevazı ve şefkatli ol." 1521[58]

Yukarıda mealini gördüğümüz âyetten de anlaşıldığı gibi, Peygamber Efendimiz'in bir özelliği de, başkalarına verilen dünyalığa gözlerini çevirmesinin kendisine haram olması idi. Bu hükmü, bu şekilde imâm el-Râfiî, el-Izâh adlı kitabın sahibinden naklederek bildirmiştir. Nevevî

1519[56] Rûm suresi, 39

1520[57] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/462.

1521[58] Hicr suresi, 88

ile tbnü'1-Kâdî de buna kesinlikle hükmetmişlerdir.1522[59]

Peygamberimizin Özelliklerinden Biri De, Eşlerini İki Seçim Arasında Bıraktığı Zaman Kendisini Seçmeyen Eşini Tutmasının Haram Olması İdi...

Bu hususu, daha önce geçen ilgili bölümde ifâde etmiştik... Nitekim Buhârt'nin Aişe'den sevkettiği rivayet de bunu ifâde etmektedir. Bu rivayete göre Aişe şöyle demiştir; "Cüveyne'li adamın kızı (Cüveyne kabilesine mensûb Nûmân bin Şerahbil'in kızı Ümeyme) Peygamber'e (s.a.v.) yaklaştığı zaman; "Ben, senden Allah'a sığınırım" demişti... Peygamberimiz de: "Gerçekten sığınılacak olana sığındın!" buyurdu ve ona hitaben: "Derhal ailene dön!" dedi. Yâni onu terk etti..."

Konu ite ilgili olarak îbni Mülakkın, El-Hasâis adlı kitabında der ki: "Bundan anlaşıldığına göre, Peygamberimizle birlikte kalmayı hoş görmeyen bir kadını Peygamberimiz'in tutması haram idi. Kendisini istemeyen bir kadını nikâhına alması da haram idi. Bunun böyle olduğuna, Peygamber Efendimiz'in, hanımlarını iki seçim arasında muhayyer kılmış olması da delâlet eder..."

îbni Sa'd, Mücâhid'den şöyle nakleder: "Peygamber Efendimiz, bir kadını nikahlamak istediği zaman, bu isteğini o kadına açıklar, eğer o kadın bunu kabul etmezse, Peygamberimiz bu istediğini bir daha tekrarlamazdı. Nitekim bir defasında, bu husustaki isteğini bir kadına bildirmiş, o kadın da "ailemle istişarede bulunayım" karşılığını vermişdi. Sonra bu kadın, âlilesiyle istişare edip onların muvafakatini aldığını bildirdiği zaman; Peygamber Efendimiz de, bunun vaktinin

---

1522[59] Ayetteki yasak, umûmi olduğundan, her mü'mînin dahi, bir başkasına verilmiş bulunan dünyalığa gözlerini çevirmemesi gerekir. Tabîî bu, Peygamberimiz için, daha büyük bir gerekliliktir

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/463.

geçmiş olduğunu bildirmekle yetinmiştir..."1523[60]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Ehli Kitâbtan Bir Kadını Nikahlamasının

Kendisine Haram Olması İdi...

Ebâ Dâvâd Nâsih'inde Mücâhid'den şu haberi rivayet etmiştir: 'Yüce Allah'ın Peygamberimiz'e hitabla: "Bundan böyle artık sana, kadınlarla evlenmek haramdır" 1524[61]buyurması; Peygamber Efendi-miz'e, ehl-i kitâbtan olan kadınlarla evlenmeyi yasaklamıştır." 1525[62]

Yine Mücâhid'den Sâid bin Mansûr'un bir rivayeti bulunmakta. Bu rivayete göre de Mücâhid, aynı âyetle ilgili olarak şöyle demiştir: "Yüce Allah'ın bu yasağı, yahûdî ve nasrânî kadınlarıyla ilgilidir. Onların, Peygamber'e zevce, mü'minlere anne olmaya lâyık olmadıklarını bildiriyordu."

Bizim Mezhebin (Şâfu Mezhebinin) âlimleri derler ki: "Peygamberimiz'in hanımları, hem mü'minlerin anneleri, hem de cennette ebediyen Peygamberimiz'in eşleri oldukları için, bunların, yâni gayr-i müslim kadınlarının O'na eş olmaları haram kılınmıştır. Zira O'nun eşlerinin, O'nunla ebediyen cennette beraber olmaları münâsebetiyle, aynı zamanda O'nun derecesinde bulunmaları gerekmektedir. Buna göre, çok yüksek şeref de kazanmış olmaktadırlar. Hem, Sevgili Peygamberimiz, gayr-i müslim kadınlarıyla arkadaşlık etmekten de hoşlanmazdı. Ayrıca Peygamberimiz'e nikahlanacak bir kadın, müslümanlardan biri bile olsa, Allah yolunda hicret etmiş olması da şart

---

1523[60] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/463-464.

1524[61] Ahzab suresi, 52

1525[62] Bu, bir delîle dayanmayan bir tahsîstir. Zira ilgili âyette: "Kadınlarla..." buyurul-muştur ve bütün kadınlara şâmildir. Bunu, yalnız ehl-i kitâbtan olan kadınlar olarak anlamak ve böyle bir tahsisde bulunmak, doğru değildir.

idi. Müslüman bir kadının, Peygamberimiz'e nikahlanabilmesi için, hicret etmiş olması şart o-lursa; müslüman dahî olmamış bir kadının Peygamberimiz'e helâl olmayacağı-, kolaylıkla anlaşılır."

Şafiî Mezhebi âlimlerinden Ebû îshâk şöyle demektedir: "Eğer Peygamberimiz, gayr-i müslim bir kadını nikahlamış olsaydı, Peygamberimiz'în keremi ve şerefi için o kadına islâm hidâyeti nasîb olurdu." 1526[63]

Mezhebimiz âlimlerinden bâzıları, Peygamber Efendimizin ehl-i kitaptan olan bir câriye edinmesinin de kendisine haram olduğunu söylemişlerdir. Fakat, en sahîh kavle göre, bu kendisine haram değildir. Nitekim el-Hâvî adlı kitabında el-Mâverdî şöyle demektedir: "Peygamber (s.a.v.), cariyesi Reyhâne'yi, henüz o müslümanhğı kabul etmemişken câriye edinmişti." Mâverdî'nin bu sözüne göre, "Peygamber Efendimiz'e bu durumda; böyle bir cariyesine müslüman olmasını şart koşması, müslümanlığı kabul ettiği takdirde onu tutması, kabul et e-diği takdirde ise, onu terk etmesi üzerine vâcib mi idi, değil mi idi?" diy ihtilâf edilmiştir ve iki vecih üzerinde durulmuştur: Birincisine göre: "Peygamberimiz'in onu iki seçim arasında muhayyer bırakması vâcib idi. Eğer müslüman olmayı kabul ederse, ne güzel! Bu takdirde o da; âhirette ebediyen Peygamberimiz'in eşi olur." ikinci kavle göreyse; Peygamberimiz'in onu iki seçim arasında muhayyer kılması vâcib değildir. O, kendi isteği ile dilerse müslümanhğı kabul eder. Eğer etmezse, Peygamberimiz'in böyle bir kitabî (ehli kitap) cariyesinden ayrılması gerekmez. Nitekim Reyhâne misâli, buna delâlet eder."1527[64]

1526[63] Bu, delile dayanmayan bir faraziyedir. Peygamberimiz, eğer ehl-İ kitâbtan birini nikahlamış olsaydı, müslüman olması için onu zorlayamazdı. Eğer o, kendi irâde ve isteği ile müslaman olursa, mü'minlerin annesi ve Peygamberimizin ebedî eşi olmayı kazanmış olur du. Eğer kendi dîni üzerinde isrâr ederse, bunlardan bir şey kazanamazdı. Fakat sahîh olanı, Peygamberimiz ehl-i kitabdan biriyle nikah akdi yapmaz, ona cariyesi (mülk-i yemini) olarak mâlik olurdu.-

1527[64] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/464-465.

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Hicret Etmemiş Bir Kadını Nikahlamasının Kendine Haram Olmasıdır

Evet, bu da Peygamberimiz'in özelliklerinden birini teşkil etmekte idi. Tirmîzî'nin hasendir kaydiyle, tbni Ebû Hâtim'in îbni Abbas'tan rivayet ettikleri şu haber buna delâlet eder: "Peygamber (s.a.v.), bütün kadınlardan nehyolundu. Ancak, Meküne'ye hicret eden müslüman kadınlar iç-n izin verildi. Yüce Allah, bir ayetinde şöyle buyurmaktadır: "Habîbim, bundan sonra artık sana, başka kadınlarla evlenmek, şimdiki eşlerini başka eşlerle değiştirmek helal değildir! İsterse onların güzellikleri senin hoşuna gitmiş olsun. Artık başka kadınlarla evlenemezsİB. Yalnız elinin altında bulunan cariyeler hariç. Allah, her şeyi gözetleyicidir." 1528[65]

Yine bundan önceki âyetleri gereği, (Ahzâb, 50,51) Yüce Allah, Peygamberimiz'e müminlerin kızlarının, kendisini Resûlüllah'a hibe eden mü'mine bir kadını helal kılmış; bunlardan maadasını ise haram, kılmıştır. Dîni, islâm'dan başka olan kadınları da O'na haram kılmıştır." 1529[66]

Keza Peygambere (s.a.v.), O'nun bir özelliği alarak, müslümanhğı kabul etmiş bulunan bir cariyeyi nikahlaması da haram idi. Bu husustaki iki tevcihin, en sahîh olanı budur."1530[67]

1528[65] Ahzab suresi, 52

1529[66] . Konuyla ilgili ve: "Bundan sonra artık başka kadınlarla evlenmek sana helâl değildir" mealindeki ayet üzerinde ihtilâf edilmiş, bâzıları bu âyetin mensüh olduğunu söylemiştir. Fakat Ebû Hanîfe, mensuh olmadığını aç lamıştır. Biz de, daha önce geçen ilgili bölümde, Ebû Hanîfe'nin kavlinin kavî olduğunu, mâkûl ve makbul olanın bu olduğunu bildi-rerek tercihimizi belirtmiştik

1530[67] Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/465-466.

Peygamberimizin Özelliklerinden Biri De, Onun Herhangi Bir Kimsenin Aleyhine Gözüyle İşarette Bulunmasının Haram Olması İdi...

Ebû Dâvûd, Nesaî, sahihtir kaydiyle Hâkim ve Beyhakı Sa'd bin Ebu Vakkâs'tan şöyle rivayet ederler: "Peygamber (s.a.v.) Mekke'nin fethi gününde, umûmî af ilan etti.,. Ancak bu umûmî aftan dört kişiyi istisna eyledi. Abdullah bin Ebû Şerh, bu dört kişiden biriydi. Abdullah, kendisinin yakını bulunan Osman bin Affân'ın yanında saklandı. Sonra Peygamberimiz insanları bi^t etmeye çağırdı. Bu sırada Osman, Abdullah'ı yanma alarak geldi ve: "Ey Allah'ın Resulü, Abdullah biat etti" dedi. Peygamberimiz ise, üç defa başım yukarı kaldırıp baktı ve her defasında Abdullah'ın biatini kabul etmek istemedi. Üçüncüsünden sonra, onun biatini kabul etti... Sonra yanındaki ashabına dönerek şöyle dedi: "içinizde derin anlayışlı biri yok muydu? Ben bu adamın biatini kabul etmek istemediğim zaman, bunu görüp de ayağa kalkmalı ve bu adamı öldürmeli idi." Ashâb bunun üzerine: "Ey Allah'ın Resulü, sizin içinizdekini biz ne bilelim? Bize bir işarette bulunsaydımz!" dediler. Peygamberimiz de: "Bir peygamber için, böyle haince bir iş, hiç yakışık almaz!" buyurdu.

tbn Sa'd, Saîd bin Milseyyeb'ten şöyle nakleder: "Peygamberimiz bu sırada ashabına cevaben: "imâ, işaret etmek; hıyanettir! Bir peygamber için imâ etmek yoktur!" buyurdu.

îmâm-ı Râfîi şu açıklamayı yapar: "Hâine-i âyün, yani gözle işaret etmek; öldürülmesi veya dövülmesi mübâh ve caiz olan birisi hakkında, bu işlemin yapılması için işarette bulunmaktır. Böyle bir hareket, Peygamberimiz'den başkası için haram değildir. Çünkü aslında, mübâh ve caiz olan bir şey yapılacaktır. Ancak yapılması hak ve mübâh olmayan bir iş olursa, o hususta gözle işaret etmek de caiz olmaz... Peygamberimiz için caiz olmayan ve O'nun bir özelliği bulunan husus ise; îdamı istenmiş ve îlân edilmiş bir adam için bile, gözle işarette bulunmasının haram oluşudur. Kendilerinin buyurdukları gibi: "Bir peygamber için işaret etmek yoktur."

El-Telhîs adındaki kitabın sahibi, buna bakarak, Peygamber E-fendimiz

için, harbte hile yapmasının da caiz olmadığı kanâatine varmıştır. Fakat büyük ekseriyet kendisine muhalefet etmiştir. Bu

muhalefetin sebebini de el-Râfiî şöyle açıklamıştır: "Zira Peygamber Efendimiz; bir sefere çıkacağı zaman, başka tarafa gidecekmiş gibi gösterip hedefini gizlerdi. Bu, pek meşhurdur ve Buhârî ile Müslim'in sahihlerinde Ka'b bin Malik Hadisi olarak mevcudtur. Bu tevriye ile îmânın arasındaki farka gelince büyük işlerde tevriye yapılır. IJunun, yapanı aşağılatıcı bir niteliği yoktur, imâ ise, yapan için kınanan bir şeydir..."

Ben de bu münâsebetle şu inceliği hatırlatmak isterim: Bey-hakî'nin ed-Delâil adlı kitabında Ebû Hüreyre'den rivayetle, Peygam-ber'in (s.a.v.), Ebû Bekir'le birlikte Medine'ye girecekleri sırada (hicretleri esnasında), Ebû Bekir'e hitaben şöyle buyurduğu yazılıdır: "Ey Ebu Bekir, insanları gereği gibi oyala, benim konuşmama mahal bırakma! Zira bir peygamberin yalan söylemesi lâyık değildir." Bunun üzerine, kendilerine soru soranları Ebu Bekir oyaladı. Onlar: "Sen kimsin?" diye soruyorlar, Ebû Bekir de: "Yola çıkmış birisi!" diyordu. Onlar: "Bu yanındaki adam kim?" diyor. Ebu Bekir de: "Bana yolu gösteren birisi" diye karşılık veriyordu."

Beyhakî'nin bu rivayeti gösterir ki, tevriyede bulunmak da, eğer büyük işlerle ilgili olmaz, sâdece özel bir mâhiyette bulunursa, yine bir peygamber için layık düşmemektedir. Zira yukarıdaki olayda Ebu Bekir'in söyledikleri de bir tevriyedir, fakat bunda bir yalan bulunmamaktadır. Fakat o, hem Peygamberimiz'in tanınmasını önlemiş, hem de doğruyu söylemiştir. Tevriyesini yaparken de: "Bu, beni hak ve hayır yoluna hidâyette kılan kişidir!" demek istemiştir. Böyle bir tevriyeye, olsa olsa, sâdece şekil ve suret bakımından yalan denilebilir. Yoksa hakikatte bir yalan olmadığı meydandadır, işte, önceki geçen konuların birinde, Peygamberimizin şefaat hadîsini de görmüş, orada ibrahim (a.s.)'m kendisine izafetle: "Siz en iyisi, bir başkasına gidip şefaatçi olmasını isteyiniz! Zira ben, üç defa yalan söylemiştim" dediğine vakıf olmuştuk.- işte onun bu sözündeki; "yalan söylemiştim" dediği şeyler de, hiç şüphesiz hakikatte yalan olmayıp, şekil ve suret bakımından yalana benzeyen sözlerdi. Bunun bu şekilde anlaşılması da, bu vesile ile, bizim için çok açık ve kolay olmuştur. Demek ki, peygamberlerin, kendi şahsî

işleri için tevriyede bulunmaları, kendi yüksek makamlarına lâyık görülmediği içindir ki, yukarıdaki misâlimizde Peygamber Efendimiz, tevriyede bulunmaktan sakınmış, bunu Ebû Bekir'e havale etmiştir. Keza İbrahim (a.s.) da, kendisine âit üç adet tevriyeyi, bu sebeble kendisinin aleyhine saymış o-lacak ki, bunları zikrederek şefaatten çekinmiştir. 1531[68]

Peygamberimizin Bîr Özelliği De, Tekbîr Ve Ezan Sesî Duyulan Bîr Yere Baskın Yapmasının Haram Olmasıdır.

Peygamberimiz'in özelliklerinden biri de, tekbîr veya ezan sesinin duyulduğu bir yere, baskın yapmasının kendisine haram olmasıdır. Buna dair Buhârî ve Müslim'in Enes'ten rivayet olunan haberi, yeterli delîl kabul edilmiştir. Bu rivayete göre Enes şöyle demiştir: "Peygamber (s.a.v.), Allah yolunda gazaya çıktığı zaman, bir yere uğradığında, eğer oradan tekbîr veya ezan sesi duyulursa, oraya baskın yapmazdı. Bunun tesbîti için de, bütün gece boyunca bekler, sabah olduğunda o yerden ezan sesinin gelip gelmediğine bakardı. Eğer ezan sesi duyulursa, oraya baskın yapılmasına izin vermez, eğer ezan sesi gelmezse baskınını ya-pardı." îşte bunu da Ibni Seb', Peygamberimiz'in bir Özelliği saymıştır.1532[69]

1531[68] Evet, Peygamber Efendimizin büyük İşlerde tevriyede bulunduğu olmuştur. Nitekim Hendek Gününde yeni müslüman olan Nâim bin Mes'ûd'a hitaben Efendimiz: "Ey Naîm, git gücün yettiğinde birşeyler söyle ve onları harpten uzaklaştırmaya çalış! Bil ki harb, hud'adır!" buyuruyordu. Peygamberimiz, kendileriyle andlaşma yaptığı düşmanlarına dahî, onların hiyânet ettiklerini, bu yüzden andlaşmalarının geçersiz olduğunu haber verip ilân etmeden, onlara karşı harb yapmaz, onları aldatmazdı. Nitekim ilgili âyette de buna işaret ve delâlet edilmiştir. (Enfâl, 58.)

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/466-467.

1532[69] İbni Seb'ın bu sözünden anlaşıldığına göre o; her şeyi Peygamberimizin bir özelliği saymak taraftarıdır. Fakat bu doğru değildir. Daha önce de birkaç defa işaret ettiğimiz gibi, kesin delîl olmadan bir şeyi tahsîs etmek, isabetli olmaz... Burada da bunun, Peygamberimiz'in bir özelliği olduğuna delâlet eden yeterli bir delîl yoktur.

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Müşriklerden Yardım İstemesinin Kendisine Haram Olmasıdır

Evet, el-Kudâî'nin anlattığına göre Peygamber Efendimiz'in özelliklerinden biri de, O'nun müşriklerden yardım istemesinin kendisine haram olmasıdır. Buhârî'nin Târih'inde Hubeyb bin Yessâf tan şöyle bir rivayeti vardır. O demiştir ki: "Peygamber (s.a.v.), bir gün bir tarafa gitmek üzere karar vermişti. Biz de kendisine gidip: "Ey Allah'ın resulü, kavmimizin katılacağı bir sefere, biz de katılmak istiyoruz!" diyerek kendisine mürâcâtta bulunduk... Peygamberimiz bize sordu: "Siz her ikiniz de, müslüman oldunuz mu?" Biz de tabiî henüz müslümanlığı kabul etmemiş olduğumuzdan: "Hayır" cevabını vermiştik... Bunun üzerine O şöyle buyurdu: "Biz, düşmanlarımız bulunan müşriklere karşı, müşriklerden yardım istemeyiz." 1533[70]

Peygamberimizin Bir Özelliği De, Zulüm Üzerine Şahit Olmayı Kabul Etmemesidir

---

Mâruf ve sabit olan odur ki, Peygamber Efendimiz, bu şekilde hareket etmeleri için askerînin komutanı durumunda o-lanlara da emrederdi. O halde bu, O'na hâs değildir.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/468.

1533[70] Bu dahi, Peygamberimiz'in kendisine hâs olan şeylerden değildir. Zaruret olmadıkça, müslümanların da, müslüman olmayanlardan yardım istemeleri doğru değildir. Gerek Peygamber Efendimiz'in yukarıdaki sözlerinden gerekse ilgili âyetten anladığımız budur. (At-i İmrân, 118.)

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/468.

El-Kudâî'nin değerlendirmesine göre, Peygamberin (s.a.v.) özel-liklerinden biri de, zulüm olan bir iş yapılmak istenildiği zaman orada hazır bulunmayı kabul etmemesidir. Bu hususta Buharı ve Müslim, Nûmân bir Beşir'den rivayet ederler,

(Müellif, burada böyle bir başlık attıktan sonra, gerisini getirmeyip boş bırakmıştır.) 1534[71]

SON

1534[71] Evet, Peygamberimiz {s.a.v.), Nûmân bin Beşîr'in babasına hitaben: "Sen, yapmak istediğin bu iş üzerine, benden başkasını şahit tut! Zira ben, zulüm olan bir iş üzerine şahit olamam!" buyurmuştur. Fakat Peygamber Efendimiz böyle buyurmakla; bir başkasının zulüm üzerine şahit tutulmasının caiz olacağını İfâde etmek istememiş, Nûmân bin Beşîr'in babasına, yapmak istediği İşin bir zulümden ibaret olduğunu söylemek istemiştir. Yoksa zulüm üzerine şahit olmanın bütün müslürnanlara haram olduğunda hiç şüphe yoktur. Binâen aleyh bunu, peygamh»rimiz'in hir belliği olarak anlamak doğru değildir.

Celaleddin es-Suyuti, Peygamberimizin Mucizeleri ve Büyük Özellikleri, Uysal Kitabevi: 2/469.